A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK KIADVÁNYAI

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER MEGBÍZÁSÁBÓL

SZERKESZTI

Báró FORSTER GYULA
A MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKE

MÁSODIK KÖTET

BUDAPESTEN
1906.

MAGYARORSZÁG MŰEMLÉKEI

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER MEGBÍZÁSÁBÓL

SZERKESZTI

Báró FORSTER GYULA
A MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKE

MÁSODIK KÖTET

A MŰEMLÉKEK HELYRAJZI JEGYZÉKE ÉS IRODALMA

ÖSSZEÁLLÍTOTTA

Dr. GERECZE PÉTER
A MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK TAGJA.

374.585D

BUDAPEST
HORNYÁNSZKY VIKTOR CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI UDVARI KÖNYVNYOMDÁJA
1906.

DIV 7.426

ELŐSZÓ.

Közleményeink I. kötetében, továbbá „A műemlékek védelme a magyar és külföldi törvényhozásban“ című munkánkban már ismertettük a műemlékek országos bizottságának keletkezését, melyet dr. Pauler Tivadar, vallás- és közoktatásügyi miniszter 1872. évben ideiglenesen szervezett, majd kilencz év multán, Trefort Ágoston miniszter előterjesztésére, az ország törvényhozása az 1881. XXXIX. t.-czikkel, mint állandó testületet iktatott közművelődési intézményeink sorába.

Arra, hogy a műemlékek védelme iránt, mely czélból a bizottság felállíttatott, alkalmas intézkedések tétethessenek, első sorban elkerülhetetlenül szükséges volt, hogy a műemlékeket, melyek fentartása hazafias kötelességünk, megismerjük.

Ez irányban a M. Tud. Akadémia már 1847 február 22-én tartott üléséből felhívást bocsátott ki a nemzeti becsületet szivén viselő minden magyarhoz, hogy jelentsék be a tudomásukra jövő régiségeket: ingó és ingatlan emlékeket. A felhívás teljesítésére azonban nem volt idő és alkalom, mert a műemlékeknél magasabb érdekek jutottak veszélybe és magának a hazának léte forgott koczkán.

Bekövetkezett az ország elnyomatásának korszaka. A bécsi központi kormány 1851. évben felállította az építészeti műemlékek felkutatásának és fentartásának központi bizottmányát, mely az általa 1856. év óta kiadott „Mittheilungen der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale“ című folyóiratában a magyarországi műemlékeket is ismertette. Azonban a műemlékek jegyzékét 1860 októberig tartó működése alatt közzé nem tette.

A M. T. Akadémia 1858. évben a műemlékek védelme végett saját körében is iparkodott intézkedéseket tenni. Felállította az Archaeologiai bizottságot, melynek ügyrendjébe felvette egy hazai régészeti repertorium készítését, hogy abban 1-ször a nemzeti régiségek kimerítő, lehetőleg rendszeres összeírása adassék, a tárgyaknak minden egyes leírásaira, sőt rajzaira utaló pontos idézetekkel, 2-szor minden újabb felfedezések és leletek feljegyeztessenek.

A bécsi központi bizottmány hivatalos működésének 1860. évben bekövetkezett megszüntetése után a M. T. Akadémia a műemlékek rendszeres védelmére külön királyi bizottmány felállítása iránt indított tárgyalásokat, melyek azonban eredményre nem vezettek, s a bizottság hatáskörét az 1866. évben kiadott legfelsőbb elhatározás az Akadémia Archaeologiai bizottságára ruházta. Végre 1872. év tavaszán dr. Pauler Tivadar vallás- és közoktatásügyi miniszter felállította a műemlékek ideiglenes bizottságát, melynek létezését az ország törvényhozása az 1881. évi XXXIX. t.-czikk értelmében törvényes alappal biztosította.

Ennek a bizottságnak tétetett feladatává, hogy — mint azt Pauler miniszter rendelete kifejezte — az ország műemlékeinek a megállapított minta szerinti lajstromozását és azoknak osztályo-

zását foganatosítsa. Majd a bizottság részére 30 év multán, 1902. évben kiadott szabályzat, a bizottság részéről 1896. január 30-án tartott ülésből felterjesztett javaslat értelmében elrendelte, hogy a történeti vagy művészeti becsű emlékekről, azok nyilvántartására, jelesen a fentartandóknak nyilvánított emlékek megóvásának ellenőrzésére törzskönyv készíttessék, mely rendszeres kutatások és felvételek által folyton kiegészítve a hazai műemlékek leltárát képezze. A törzskönyvnek tehát magában kell foglalnia a már felvett és osztályozott összes műemlékeket, ú. m. 1-ször azokat, melyeket a vallás- és közoktatásügyi miniszter már fentartandóknak nyilvánított, 2-szor azokat, melyekre kimondta, hogy a törvényben említett fentartási kötelezettség reájuk ki nem terjed, 3-szor azokat, melyek tekintetében a fentartási kötelezettségre nézve határozat még nem hozatott.

A törzskönyvben minden műemléknek külön betéti íve legyen, mely tartalmazni fogja 1-ször az egyes műemlékekről szóló helyszínelési, építészeti, archaeologiai adatokat hivatkozással arra a miniszteri rendeletre, mely a műemlék fentartása, a fentartási kötelezettség mellőzése vagy mellőzhetése iránt kiadatott, 2-szor a műemlék fentartására kötelezett tulajdonos nevét, 3-szor a fentartási és helyreállítási munkálatokra és azok költségeire vonatkozó adatokat.

Ama műemlékekről, melyekről felvételek nincsenek, létezésükről azonban a bizottságnak tudomása van, szintén készítendő lajstrom annak a forrásnak megnevezésével, honnan az adat vétetett.

Ugyancsak idézett ülésében a bizottság azt is kijelentette, hogy a foganatosítandó felvételekkel, illetőleg a már eddig teljesített felvételekkel kapcsolatban azok osztályozása is megkezdhető lenne, mely a dolog természeténél fogva az ideiglenesség jellegével bírna mindaddig, míg az egész anyagot teljesen meg nem ismerjük. Az emlékek két főosztályba lennének sorozandók. I. Az elsőbe azok, melyek akár általános, akár helyi érdekű művészeti vagy történelmi becsüknél fogva fentartandók. A fentartandó emlékek ismét két osztályba tartoznak, *a)* egyikbe azok, melyek helyreállítandók és *b)* a másikba azok, melyek mai állapotukban egyszerűen megóvandók és megőrzendők. II. A második főosztályba azok a műemlékek tartoznak, melyek sem helyreállításra, sem fentartásra törvényes igényt nem tarthatnak, mert a tulajdonosoknak erre vonatkozó kötelezettsége a törvény alapján ki nem mondatott, azonban alaprajzaiknak s a még fennálló részletek rajzainak elkészítése s megőrzése műtörténeti és egyéb szempontból indokolt.

A jegyzék készítésének munkáját az Akadémia Archaeologiai bizottsága 1859. évben az Archaeologiai Közleményekben, a Magyar Régészeti Repertorium és a M. Régészeti Krónika kiadásával kezdte meg. Az első azonban csakhamar megszűnt, míg a második munkálat 1868. évben szakadt végleg félbe.

A műemlékek ideiglenes bizottságának felállítása után történt az első kisérlet az egész országra kiterjedő jegyzék készítésével. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a közoktatás 1870/1. évi állapotáról az országgyűlés elé terjesztett második jelentésével bemutatta a „Hazai műemlékek és régi épületmaradványok jegyzéké"-t, mely a rómaiakkal együtt 853 emléket sorolt fel.

A második jegyzéket dr. Henszlmann Imre, a műemlékek bizottságának előadója, ki már „Magyarország ó-keresztyén, román- és átmenet stylű műemlékei" című művében 1876-ban 264 emlék sorozatát adta, az Archaeologiai Értesítő 1885—1888. évi folyamaiban tette közzé 570 emlékről „Honi műemlékeink hivatalos osztályozása" czím alatt.

Az állami költségvetésbe 1870-ben először vétetik fel bizonyos javadalom „a magyarországi és erdélyi történelmi műemlékek felkeresésére, felásatására, felvételére, lajstromozására, osztályozására és felügyeletére". Ez a javadalom — leszámítván az Akadémia régészeti közleményei kiadására rendelt 5000 frtot — nem volt több mint 11,500 frt. Hogy ez az összeg annak az óriási feladatnak végrehajtására, melyet az említett javadalom rendeltetése megjelöl, számba nem vehető parányiság, magától szembeötlik. Ez magyarázza meg azt is, hogy a feladatot foganatosítani nem lehetett. Erre teljességgel hiányoztak az anyagi eszközök és hiányoztak a szellemi erők is, mert erre a feladatra képzett építészeink nem voltak kellő számban.

Ám ha ezt be is kell ismerni, mert emlékeink felkeresését, felásatását, felvételét rendkívüli

anyagi és szellemi erő igénybevétele nélkül teljesíteni nem lehet, ez még sem indokolja, hogy nem készíttetett el a jegyzék azokról az emlékekről, melyek létezéséről már tudomással bírunk.

Ismételten, jelesen az 1889 június 27-én (14/1890. sz.) tartott albizottsági ülésben sürgettem a jegyzék készítését s a már létezőnek kiegészítésére a közigazgatási bizottságok igénybevételét is. Az ügy azonban nem haladt előre. A mi a bizottságnak aránylag elég hosszú fennállása alatt történt is, nem volt rendszeres tevékenység, hanem a kínálkozó alkalmakhoz csatlakozó munka. A bizottság azonban 1899. évben, tekintve, hogy ha a teendők mérvéhez képest nem is elegendő, de a multhoz képest még is nagyobb javadalom áll rendelkezésre, mellőzhetetlennek találta, hogy a műemlékek leltározása az 1896. évi január 30-án 204/1905. sz. alatt tett javaslata értelmében, topographiai alapon, megyénként mielőbb megkezdessék. — A leltárnak a hozott határozat szerint tartalmaznia kell *a)* a műemlékeknek alapos megvizsgálás alapján szerkesztett és a felszerelési tárgyakra, a falfestményekre is kiterjedő részletes leírását, a melyet úgy az egész műemlékről, mint annak fontosabb részleteiről készítendő fényképek egészítenek ki. A műemlékről alaprajz vagy legalább hossz- és keresztmetszet készítendő és a mennyiben erre a leltár kiegészítésével megbizott egyén nem képes, ez a leírásban megjelölendő, hogy a felvétellel a bizottság építész tagja bízathassék meg. — Az alaprajzok 1 : 100 méret, a kisebb részletek 1 : 50 és 1 : 10 méret szerint készítendők. A fényképek nagysága 17·5×26·5 cm. legyen. — *b)* A leírásban megemlítendő, hogy 1-szer a műemlék, akár általános, akár helyi szempontból, oly becsű-e, hogy az nem csak fentartandó, hanem ebből a czélból helyre is állítandó, vagy pedig 2-szor mai állapotában egyszerűen megőrizendő s megóvandó, vagy végre 3-szor sem helyreállításra, sem conserválásra igényt nem tarthat, de műtörténeti szempontból alaprajzának és részletei rajzainak elkészítése és megőrzése kívánatos. *c)* A mennyiben az építészeti műemlékek ingó emlékeket is tartalmaznak, ezek szintén leírandók. *d)* A leírásban az illető műemlék irodalma is ismertetendő s kitüntetendő, hogy vannak-e már az emlékről felvételek s jelesen vannak-e felvételek s rajzok a műemlékek országos bizottságának rajztárában.

A topographikus alapra fektetendő jegyzék készítésének megkezdésére a bizottság kisérletképen Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyét jelölte ki és a munkálattal dr. Gerecze Péter bizottsági tagot bízta meg. Egy-két év multán, 1902-ben dr. Szendrei János a borsodmegyei, majd 1905-ben Divald Károly a felsőmagyarországi, jelesen a sáros- és szepesmegyei emlékek leírására nyertek megbízást.

Be kellett azonban látni, hogy ha topographiai sorrendben az ország minden vidékét átkutatva és bejárva, az emlékeknek a helyszinén leendő felvételével és leírásával kívánjuk a jegyzéket megszerkeszteni, a jegyzék elkészítésére évek hosszú sora előtt nem lehet — a fent említett két ok: az anyagi és szellemi erők elégtelensége miatt — számítani.

Ily körülmények között a bizottság sürgősnek találta, hogy tekintet nélkül a helyszini felvételekre és leírások egybeállítására, a hazai műemlékekről felvilágosítást és adatokat szolgáltató összes, nemcsak a nyomtatásban megjelent, hanem kéziratban is levő művek lehetőleg teljes anyagának átkutatásával, minden halasztás nélkül készíttessék el az építészeti műemlékek, valamint a műépítményekkel kapcsolatban és összefüggésben álló ingó műemléki tárgyak, jelesen egyházi szerek és egyéb felszerelések és bútorzatok hely- és tárgyjegyzéke, kiegészítve a felsorolt tárgyak irodalmának adataival. Nagyon természetesen, ebben a jegyzékben benfoglaltatik a műemlékek bizottsága irattárának, rajz- és fényképgyűjteményeinek 1902. év végeig terjedő, valamint a M. T. Akadémia Archaeologiai bizottsága gyűjteményeinek anyaga is.

A czél az volt, hogy első sorban az anyagot a maga nagy egészében hozzávetőleg ismerjük, másod sorban ennek a jegyzéknek segélyével a megyénként való topographikus összeírásnak munkáját megkönnyítsük és harmad sorban addig is, míg a törvény értelmében fentartandó műemlékek hivatalos lajstroma elkészül, oly ideiglenes általános jegyzék álljon rendelkezésre, a melyre a hatóságok és a tulajdonosok figyelme azzal a felhívással legyen irányozható, hogy a jegyzékben foglalt emlékek bármily megváltoztatását czélzó intézkedések foganatosítása iránt a minisz-

terium döntése kéressék ki, nehogy becses műemlékek eredeti jellegükből kiforgattassanak vagy épen tönkretétessenek ama körülmény miatt, mert az illető tulajdonosnak állítólag sejtelme sem volt arról, hogy p. o. a város érdekességéhez, régi jellegéhez tartozó várfal, bástya vagy templom oly történelmi vagy művészeti emlék, melynek fentartását a hazafias kegyelet is parancsolja.

Ennek a jegyzéknek elkészítésével dr. Gerecze Péter bizatott meg.

Alig kell mondanunk, hogy a jegyzékbe nincs befoglalva a praehistorikus leletek nagy száma. Ez külön jegyzéket igényel. Azonban felvannak említve a földvárak, sánczok, lakott telepek.

Lehetetlen volt azonban már átkutatni a nyilvános és magángyűjtemények s múzeumok jegyzékeit, a pecsét- és éremtan anyagát és az irodalomban lakóhelyük szerint meg nem nevezett tulajdonosok ingó műemlékeit.

Minthogy a jegyzék legnagyobbrészt az irodalmi anyagon alapul, önként érthetőleg ideiglenes, mert az nem a törvény rendelkezései értelmében fentartandó műemlékek sorozata, hanem magában foglalja nemcsak a helyszini felvétel és leírás alapján vagy köztudomás szerint, hanem tisztán csak az irodalom adataiból ismert műemlékeket is, melyek között bizonyára jelentékeny számban fognak foglaltatni már nem létező emlékek is.

A műemlékek fentartásáról szóló törvénynyel szemben a jelen jegyzék a nyers anyagot tartalmazza, melyből a helyszini felvételeken alapuló vizsgálat és tárgyalás útján kell kiválasztani a törvény értelmében fentartandó műemlékek sorozatát, mindig az ingatlanokat értve, mert az ingó emlékek iránt törvény még nem hozatott.

Egy tekintet a jegyzéknek vaskos kötetére és lehetetlen, hogy fogalmat ne alkossunk magunknak arról a nagy munkáról, melyet bizottságunk tagja, dr. Gerecze Péter tanár végezett határtalan odaadással, lankadatlan kitartással és munkaerővel, melyért mindazok részéről, kik a műemlékek ügyével foglalkoznak, igaz hálára számíthat. Valamint köszönet illeti azokat a férfiakat, kik őtet tanácsokkal s adatokkal támogatták. Halavács Gyula az egész mű nyomtatása alatt segédkezett s nemcsak sok adatot, hanem helyi ismeretei alapján helyreigazításokat közlött. Dr. Békefi Remig, egyetemi tanár szakszerű előzetes észrevételekkel, Tragor Ignácz, Vácz város monografusa igen sok helyi adattal, Márki Sándor, egyetemi tanár, Téglás Gábor főigazgató az általuk bejárt megyék anyagának kiigazításával, Finály Gábor a római kor adatainak átnézésével segédkeztek a szerzőnek, ki csak úgy volt képes négy évet meghaladó, éjjel-nappal tartó szakadatlan munka mellett a művet befejezni, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium őtet középiskolai tanári működése alól másfél évre felmentette.

A jegyzék összeállításában követett eljárásra nézve megemlítjük, hogy az ABC-rendbe állított megyék és községek keretében időrend szerint felsorolt emlékek és ezek irodalmát megelőzi azoknak a nyomtatott és kézirati műveknek, valamint rajzgyűjteményeknek jegyzéke, a melyek az egész országra, vagy annak a politikai felosztástól eltérő részeire vonatkoznak. Azután minden megye élén, szorosan az illető megye egész vagy nagyobb területeire vonatkozó irodalom következik. Épen így minden város és községnél előbb az egész helyre s ennek összes műemlékeire vonatkozó művek és ábrázolások jegyzéke közöltetik. A munka végén pontos tartalomjegyzék tünteti fel *a)* az összes helységneveket *b)* külön az összes személy- és tárgyneveket.

Nem hallgathatunk el néhány észrevételt a jegyzékbe sorolt emlékek korszakaira nézve. A M. T. Akadémia 1847. évben kiadott felhívásában a figyelmet a kisebb tárgyakra csak a szathmári békéig vélte irányozandónak, „sőt az építészeti művekre nézve is czélszerű ez ideig terjeszteni a figyelmet". A műemlékek ideiglenes bizottsága ennél még szűkebb keretek közé volt hajlandó szorítkozni. Működése úgy irányult, mintha feladata csakis a középkori stylusok emlékeinek védelmére vonatkoznék. Ennek az irányzatnak tarthatatlanságáról azonban nem volt nehéz az 1881. évi XXXIX. t.-czikk alapján végleg szervezett bizottságot meggyőzni addig is, míg az 1902. évi szabályzat kijelentette, hogy a bizottság gondoskodásának keretébe tartoznak a történelem előtti időktől kezdve a XIX. század elejéig épített művek és tartozékaik. A jelen jegyzék készítésénél ez a keret szolgált zsinórmértékül.

Megemlítjük mégis, hogy külföldön sokfelé már a védelem túlterjed a XVIII. századon. Így Ausztriában a bizottság hatáskörét, mely eredetileg a XVIII. század végeig keletkezett emlékekre vonatkozott, az 1899. évi új szabályzat kiterjesztette a XIX. század közepéig, míg Poroszországban a határ már az 1870. évig terjed. Olaszországban az 1902. évi törvény az ötven év előtt keletkezett művekig, vagyis ma, 1855-ig terjeszti ki a védelmet. Hollandia a leltár készítésének határául az 1850. évet tűzte ki.

Szólanunk kell a műemlékek jegyzékeinek elkészítéséről külföldön is, hogy megítélhessük azt a munkát, melynek a jelen jegyzék elkészülését köszöni.

Francziaország, mely az ő történelmi emléki bizottságát 1837-ben állította fel, a műemlékekről nem bír más jegyzékkel, mint melyben 1-ször a mégalitique, 2-szor az antik, 3-szor a középkori, renaissance- és újkori emlékek, mintegy 2400, a megyék betűrendjében, nevük szerint, egyszerűen felsoroltatnak A jegyzékről és leltározásról az Előszó elején említett munkánkban, a Francziaországról szóló részben, bővebben szóltunk ugyan, de nem mellőzhetjük hallgatással, hogy már a XVIII. század végén történtek Francziaországban a nagy forradalom vad dúlásai ellenére is intézkedések, különösen a leltározás iránt. — A művészetek ideiglenes bizottsága által szerkesztett és a Convention Nationale közoktatási comitéje által elfogadott utasítás[1] reá mutat arra, hogy az elmult századok művészetének alkotásai most már a nép tulajdona: „mindezek a kincsek őtet illetik . . . Ennek az örökségnek egy részét az ellenségeitek által gyáván elhagyott házakban fogjátok találni; érvényesítsétek azt az általuk oly kegyetlenül bántalmazott ész javára; távolítsátok el attól a gyanus kezeket és mindegyitek úgy járjon el, mintha felelős lenne ezekért a kincsekért, melyeket a nemzet reá bíz". Valóban nagy szükség volt a felügyeletre, azért rendelte el a Convention Nationale, hogy közoktatásügyi comité-je a fentartásról gondoskodjék s a leltárakat elkészítse, sőt a köztársaság II. évében, frimaire 28-án kiadott decretumával ezt a comitét, mint „a művészetek időleges bizottságát" szervezte és reá bízta az 1790. évi Commission des Monuments teendőit. Feladata volt, hogy 1-ször végrehajtsa az emlékek, a tudományok és a művészetek tárgyainak fentartása iránt kiadott rendeleteket, 2-szor az emlékeket röviden leírja és osztályozza (classer). Az osztályozás másodlagos művelet, mely megmutatja azt a helyet, mely a tárgyakat megilleti (le rang qui leur convient).

Első dolog volt a jegyzékek, a leltárak elkészítése, mert e nélkül az ellenőrzés, főleg az ingó emlékeknél s műkincseknél, csakugyan hiába való volt. Részletes intézkedéseket tartalmaz az utasítás a régiségekre, a festészeti, a szobrászati művekre nézve. Továbbá külön utasítások vannak az épitmények leltárainak készítésére nézve. Külön pontban kiemeli, hogy még azokról a házakról, kastélyokról és más emlékekről is, melyek lebontása szükségesnek fog ítéltetni, leírások és felvételek készítendők, ha alakjuk, részleteik s felírásaik miatt ezek fentartása hasznosnak látszik. Az útasítás lelkes felszólítást foglal magában, hogy midőn a nép a lánczot lerázta s elnyomóit letiporta, telve jogos haraggal mindenre lesújthatott, de most ezek a házak és paloták, melyekre még felháborodott szemekkel tekint, már az ő és nem az ellenségei tulajdonában vannak. Kivánja, hogy a franczia nép, mint egykor Demetrius-Poliorcetus, elmondhassa: „A tyrannusok ellen vittem a háborút; de a művészet, a tudomány, az irodalom támogatásáért sohasem fordultak hozzám hiába". Az utasítás azzal végzi, hogy a köztársaság által kiadott törvények megtartása és az utasításban foglalt elvek alkalmazása által a nemzet összes kincsei leltároztatni és fentartatni fognak és a törvényhozók azokat üdvösen fogják használhatni, hogy az ész előrehaladását siettessék, mely nélkül nincs szabadság.

Sajnos, évtizedek voltak még szükségesek, míg a védelem hatályosabbá válhatott és a mi a leltározást illeti, ez, a gyűjtemények jegyzékeit nem tekintve, a legnagyobb részt csak „pium desiderium" maradt.

[1] Instruction sur la manière d'inventorier et de conserver, dans toute l'étendue de la République, tous les objets qui peuvent servir aux arts, aux sciences, et à l'enseignement, proposée par la Commission temporaire des Arts et adoptée par le Comité d'Instruction publique de la Convention Nationale. (Le 15 messidor, l'an 2 de la République française une et indivisible. 1794. jún. 3. 1—88. lap).

Az Assemblée Nationale, miután a papság javait közvagyonnak nyilvánította, eladási bizottságát szólította fel, hogy őrködjék az ezen javakban létező művészeti emlékek fentartása fölött. Ez a bizottság, kiegészítve tudósokkal és művészekkel, alkotta az emlékek bizottságát, melyben nevezetes része volt Grégoire-nak, Blois püspökének és melynek helyébe később, mint említők, a művészetek bizottsága lépett. Az eladási bizottság, illetőleg az emlékek bizottsága indította meg a fentartandó emlékek kiválasztását s a kiválasztott emlékek több helyen, jelesen a szobrászati és festészeti művek a Petits-Augustins szerzetesek házában állíttattak ki. A gyűjteményt a Convention Nationale, mint a franczia emlékek múzeumát szervezte, ámde XVIII. Lajos kormánya azt feloszlatta. Ennek a múzeumnak őrévé neveztetett ki Lenoir Sándor, ki a köztársaság kilenczedik évében, 1800-ban kezdte közzétenni a franczia emlékek múzeumának leltárát: (Musée des Monuments Français ou Description historique et chronologique des Statues etc.), melyből az utolsó, a VI. kötet 1806-ban jelent meg.

Ez volt a forradalom által széthányt emlékek megmentésének első intézménye és Lenoir műve az első becses leltározási munka, melyet később újak követtek. Nem hallgathatjuk ugyanis el, hogy már nagyszámú, részben sorozatos mű jelent meg, melyek a franczia emlékek és műkincsek jelentékeny részének, bár nem a megkívántató rendszerességgel szerkesztett leltározását tartalmazzák. Meg kell említenünk, hogy a francziáknak van anyagi és szellemi erejük, hogy saját emlékeiken kívül a külföld ó- és középkori emlékeire is figyelmet fordíthassanak, jelesen a párisi Institut egyik akadémiájának védősége alá helyezett külföldi iskoláik: így a Villa Medici-ben elhelyezett Académie de France-on kívül az Ecole d'Athènes és az Ecole de Rome útján Olaszország, Görögország és a Kelet emlékeinek felkutatására, ismertetésére s ezek segélyével gyűjteményeik gazdagítására áldozhassanak. Sőt legújabban az Ecole de Rome már Dalmácziára fordította figyelmét, hol Zeiller a keresztény bazilikákat és necrolopusokat tanulmányozza Dalmácziára, melynek műemléki, művészeti ismertetésében is külföldi tudósok veszik ki az oroszlánrészt és érdemlik ki a pálmát. Sőt Francziaország most már a szélső Keleten is szervezett a római és atheni mintára iskolát (Ecole d'Extrême Orient), mely már az indo-chinai emlékek, jelesen a Cambogde-i emlékek leltározását is megkezdette, holott alig hat éve (1899), hogy az Institut második akadémiája ennek az iskolának programmját és alapszabályait megszerkesztette.

A mi Olaszországot illeti, itt a műemlékeknek szintén egyszerűen a neveket tartalmazó jegyzéke (mintegy 14000) 1902. évben jelent meg és itt ezt a munkát a tíz kerület élére állított hivatalok: az Uffici regionali hajtották végre! A magántulajdonban levő kiváló értékű tárgyak jegyzéke 1903 deczember 31-én tétetett közzé s 203 tárgyat foglal magában.

Németországban nincs a műemlékeknek általános jegyzéke, azonban úgy Poroszországban, mint a többi államokban, valóban szép eredménynyel folyik a műemlékeknek kerületek, tartományok szerint való ismertetése és leltározása. A különböző államokban és az államok különböző tartományaiban létező emlékek ismertetéséről eddig már mintegy 150 kötet jelent meg. Ámde ez nem pótolhatja és nem pótolja a jegyzék hiányát, egyrészt, mert ily nagy tömegben a kikeresés fölötte nehéz s az összeírás az érték megkülönböztetése nélkül mindent magában foglal, mi emléknek nevezhető és másrészt, mert az összes területnek még egyharmadáról hiányzik az összeírás.

Nem lehetett tovább is kitérni a jegyzék elkészítésének munkája elől, midőn az 1900. évben Drezdában tartott műemléki gyűlés (Tag für Denkmalpflege) a német műemlékek kézikönyvének elkészítését elhatározta és a munkálatot maga a német császár vette pártfogásába, kinek segélyével megkezdetett a német műemlékek rövid leírását magában foglaló általános jegyzék kiadása. A Dehio György, strassburgi egyetemi tanár által szerkesztett s a német császár által 1904-ben engedélyezett 50,000 márka segélylyel megindult műből: Handbuch der deutschen Kunstdenkmäler, a folyó 1905. év őszén jelent meg az első kötet: Mitteldeutschland.

Ez a jegyzék azonban nem tartalmaz minden emléket, mint az előbb említett leltári leírások. „Azzal ellentétben, mint az előszó mondja, a kézikönyv egységes mérték szerint való megrostálást és kiválasztást visz végbe; az összes német művészeti területet egyenlően figyelembe veszi; az

anyagot a legszűkebb formába szorítja össze; czélja, hogy útmutató legyen a munkában az íróasztalnál és egyúttal olcsó ára által mindenkire hozzáférhető utazási kézikönyv."

A könyv áttekintést nyujt a német műemlékek mai állapota felett, a helyi beosztás szerint rendezett leírójegyzék alakjában.

Ausztriára térve át, meg kell említenünk, hogy itt sincs még a műemlékekről jegyzék és nagyon lassan halad előre a tartományok szerint való ismertetés is, mert eddig csak a Kunsttopographie von Kärnten jelent meg.

A mi pedig Angolországot illeti, itt szintén távol állanak a jegyzék és a leltár elkészítésétől. A helyzet ma még csak az, hogy a napokban megjelent angol műben: „The care of ancient Monuments",[1] Brown királyi bizottság kinevezését sürgeti azzal a feladattal, hogy első sorban is az emlékek leltározásáról gondoskodjék, mely úton egyrészt biztos tájékozást lehetne szerezni Anglia művészeti és történeti emlékeiről, másrészt arról, hogy a védelem szempontjából mily intézkedések lennének teendők. A leltározásra nézve különben bő anyagot nyujt a magántársulatok munkássága és kiadványai által közzétett anyag.

A leltár czélja, hogy tartalmazza „teljes jegyzékét valamely kerület művészeti vagy történelmi érdekű tárgyainak és nem csupán választékot, mely későbbi törvényhozás szempontjából készült".

Elismerik mindenütt — írja Brown —, hogy a leltározás az első szükséges lépés bármily tervezetben is, az emlékek gondozására és védelmére nézve. Ismerni kell az országot, a kerületet, a várost, hogy mivel bír, mielőtt intézkedések tétethetnek kincsei megótalmazása iránt. Beismeri, hogy — kivéve a történeti kéziratokat — Angliában kevés történt a műemléki védelem eme lét-előfeltételei tekintetében, mert mint más helyütt ismertettük, a régi emlékek védelméről szóló angol törvény 1882-ből és az ezt kiegészítő 1900-ból (63 és 64 Vict. ch. 34) csak 68 emlékre vonatkozott és ezek is majdnem mind praehistoricusak.[2] Ámde a közmunkák bizottságának (Commissioners of Work) őrizete alá egész nagy Britanniában az emlékek közül tényleg csak 41 van elhelyezve!

Bevallja Brown, hogy „ezek a törvények Britanniában majdnem holt betűvé váltak, mivel a régi emlékek felügyelőjének, Pitt Rivers tábornoknak halála óta 1900-ban, helyére utód nem neveztetett ki".

Irlandban azonban, hol 1892-ben hozatott törvény a régi emlékek iránt (55 és 56 Vict. ch. 46) 189 emlék jutott 1904. év végéig a közmunkák bizottságának (Commissioners of Public Works) felügyelete alá.

A leltározás tekintetében Anglia — Brown kijelentése szerint — majdnem elszigetelt helyzetben van, mert alig van Európában ország, mely meg nem indította és részben nem vitte volna már keresztül a jegyzékek készítését.

Hollandiában 1903-ban neveztetett ki egy állami bizottság (Rykscommissie) Cuypers építész elnöklete azzal a feladattal, hogy rövid leltárt készítsen az ország ingatlan és ingó művészi és történeti emlékeiről.[3]

Világos tehát, hogy első sorban jegyzékre van szükség, mert ha tudjuk, hogy mink van, ez feltámasztja a kegyeletet s a ragaszkodást a mult emlékei iránt. Már pedig az, „mit beoltani akarunk, mondja egy lelkes franczia a nemzeti néprajz és népművészetre vonatkozólag, tisztelete annak, a mi volt, egyszersmind és különösen tisztelete annak, a mi még megvan . . . A művész szükségét érzi annak, hogy nemzeti hagyományaink legmélyebb forrásaiban erősítse inspiratióját és a gondolkozó úgy véli, hogy a szükséges megújhodás elemeit ott fogjuk meglelni . . . Mi kívánjuk, hogy az, a mi volt és van, megbecsültessék, mert a valóban hatalmas társaságok azok,

[1] G. Baldwin Brown, M. A. Watson Gordon Professor of fine Art in the University of Edinburgh. Cambridge at the University Press, 1908. 11 l. 35. 60. 151. 156. l.

[2] A műemlékek védelme a hazai és a külföldi törvényhozásban. 370—380. l.

[3] Brown i. m. 176. l.

melyek nem akarnak az ő multjukkal szakítani . . . Fajunk kútforrásai kimeríthetetlenek, mint azok, melyek földünkben rejlenek. Szép és megfontolást érdemel a hősnek régi legendája, ki hatalmas szorítással öleli át a földet, mely őtet teremtette, hogy visszanyerje erőit és ifjúságát.“ [1]

Ezt a czélt kívánja szolgálja emlékeink sorozatának összállítása. És ha az a jegyzék, melyet az irodalomra vonatkozó gazdag adatokkal kiegészítve most közzé bocsátunk, mégannyi fogyatkozásban szenved is, melyeket maga a buzgó író legjobban ismer, ha „nem mondható sem teljesnek, sem tökéletesnek . . . Vannak hibák, melyek kijavítandók azok által, kik azt megbirálni illetékesek“, mint ezt az olasz miniszter az emlékeknek a tíz kerületi hivatal együttes működésével szerkesztett egyszerű névsoros jegyzékére mondja, szerzője mégis elévülhetetlen érdemet szerzett eme fáradságos munkájával, mely fölötte hasznos szolgálatot fog tenni, mert egyrészt tájékoztatni fogja nemcsak a lelkes érdeklődőket, hanem az ellenőrzésre és felügyeletre hivatott hatóságokat is, hogy mely épitmények tartoznak hazánk történelmi és művészeti emlékei közé, másrészt pedig alapul fog szolgálni arra, hogy hivatott munkatársak segélyével minél előbb meg lehessen szerkeszteni azoknak az emlékeknek hivatalos jegyzékét, melyek tulajdonosaira a vallás- és közoktatásügyi miniszter döntése alapján a fentartási kötelezettség a törvény értelmében is hárul.

Budapest, 1905 deczember 22-én.

Br. Forster Gyula.

[1] Baunier André czikke: La Décentralisation par l'art et les moeurs.

TARTALOMJEGYZÉK.

Előszó . . . . . V—XIII
Rövidítések magyarázata . . . . . XV—XVI

Magyarország műemlékeinek általános irodalma. Hasáb

A) Az egész országra, vagy annak nagyobb részére vonatkozó művek és czikkek . 1—50
Pótlások . . . . . 1131—1140

B) Az egész országra, vagy annak nagyobb részére vonatkozó kéziratok, továbbá rajzgyűjtemények . . . . . 51—64

Abaúj-Torna vm. műemlékei és azok irodalma 65—92
Pótlások . . . . . 1139—1140

Alsó-Fehér vm. műemlékei és azok irodalma 93—110
Pótlások . . . . . 1140—1141

Arad vm. műemlékei és azok irodalma . 111—122
Pótlások 1142

Árva vm. műemlékei és azok irodalma . 123—126
Pótlások 1142

Baranya vm. műemlékei és azok irodalma 127—146
Pótlások 1143

Bars vm. műemlékei és azok irodalma . 147—164
Pótlások . . . . . 1143—1144

Bács-Bodrog vm. műemlékei és azok irodalma . . . . . 165—182
Pótlások 1144

Bereg vm. műemlékei és azok irodalma . 183—194
Pótlások 1144

Besztercze-Naszód vm. műemlékei és azok irodalma . . . . . 195—200
Pótlások . . . . . 1144—1145

Békés vm. műemlékei és azok irodalma . 201—204
Pótlások 1145

Bihar vm. műemlékei és azok irodalma . 205—238
Pótlások . . . . . 1145—1146

Borsod vm. műemlékei és azok irodalma. 239—252
Pótlások . . . . . 1146—1147

Hasáb

Brassó vm. műemlékei és azok irodalma . 253—262
Pótlások 1147

Csanád vm. műemlékei és azok irodalma 263—264

Csik vm. műemlékei és azok irodalma . 265—272
Pótlások 1147

Csongrád vm. műemlékei és azok irodalma 273—278
Pótlások 1148

Esztergom vm. műemlékei és azok irodalma 279—294
Pótlások 1148

Fejér vm. műemlékei és azok irodalma . 295—310
Pótlások . . . . . 1148—1157

Fiume és környéke műemlékei és azok irodalma . . . . . 311—312
Pótlások 1157

Fogaras vm. műemlékei és azok irodalma 313—316
Pótlások 1157

Gömör vm. műemlékei és azok irodalma. 317—338
Pótlások . . . . . 1157—1158

Győr vm. műemlékei és azok irodalma . 339—352

Hajdu vm. műemlékei és azok irodalma . 353—356
Pótlások 1158

Háromszék vm. műemlékei és azok irodalma 357—364
Pótlások . . . . . 1158—1159

Heves vm. műemlékei és azok irodalma . 365—376
Pótlások 1159

Hont vm. műemlékei és azok irodalma . 377—388
Pótlások . . . . . 1159—1160

Hunyad vm. műemlékei és azok irodalma 389—412
Pótlások . . . . . 1160—1162

Jász-Nagykun-Szolnok vm. műemlékei és azok irodalma . . . . . 413—416
Pótlások 1162

Kis-Küküllő vm. műemlékei és azok irodalma 417—424
Pótlások 1162

Kolos vm. műemlékei és azok irodalma . 425—442
Pótlások . . . . . 1163—1164

	Hasáb
Komárom vm. műemlékei és azok irodalma	443—458
Pótlások	1164
Krassó-Szörény vm. műemlékei és azok irodalma	459—468
Pótlások	1164—1165
Liptó vm. műemlékei és azok irodalma	469—480
Pótlások	1165—1166
Maros-Torda vm. műemlékei és azok irodalma	481—494
Pótlások	1166—1167
Mármaros vm. műemlékei és azok irodalma	495—504
Pótlások	1167
Moson vm. műemlékei és azok irodalma	505—512
Pótlások	1167
Nagy-Küküllő vm. műemlékei és azok irodalma	513—530
Pótlások	1167—1168
Nógrád vm. műemlékei és azok irodalma	531—546
Pótlások	1168
Nyitra vm. műemlékei és azok irodalma	547—580
Pótlások	1168—1169
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm. műemlékei és azok irodalma	581—646
Pótlások	1169—1174
Pozsony vm. műemlékei és azok irodalma	647—688
Pótlások	1174
Sáros vm. műemlékei és azok irodalma	689—718
Pótlások	1174—1175
Somogy vm. műemlékei és azok irodalma	710 730
Pótlások	1175
Sopron vm. műemlékei és azok irodalma	731—750
Pótlások	1175—1176
Szabolcs vm. műemlékei és azok irodalma	751—762
Pótlások	1176
Szatmár vm. műemlékei és azok irodalma	763—778
Pótlások	1176
Szeben vm. műemlékei és azok irodalma	779—792
Pótlások	1176—1177
Szepes vm. műemlékei és azok irodalma	793—840
Pótlások	1177—1178
Szilágy vm. műemlékei és azok irodalma	841—856
Pótlások	1178
Szolnok-Doboka vm. műemlékei és azok irodalma	857 880
Pótlások	1178—1184
Temes vm. műemlékei és azok irodalma	881—888
Pótlások	1184
Tolna vm. műemlékei és azok irodalma	889—900
Pótlások	1184
Torda-Aranyos vm. műemlékei és azok irodalma	901—912
Pótlások	1184—1185
Torontál vm. műemlékei és azok irodalma	913—916
Pótlások	1185
Trencsén vm. műemlékei és azok irodalma	917—932
Pótlások	1185
Turócz vm. műemlékei és azok irodalma	933—940
Pótlások	1185
Udvarhely vm. műemlékei és azok irodalma	941—952
Pótlások	1185—1186
Ugocsa vm. műemlékei és azok irodalma	953—958
Pótlások	1186
Ung vm. műemlékei és azok irodalma	959—964
Vas vm. műemlékei és azok irodalma	965—1000
Pótlások	1186
Veszprém vm. műemlékei és azok irodalma	1001—1020
Pótlások	1186
Zala vm. műemlékei és azok irodalma	1021—1046
Pótlások	1186—1187
Zemplén vm. műemlékei és azok irodalma	1047—1064
Pótlások	1186—1188
Zólyom vm. műemlékei és azok irodalma	1065—1080
Pótlások	1188
Horvát-Szlavonország és Dalmáczián fekvő műemlékek.	
A) E vidék általános irodalma	1081—1088
B) Horvát-Szlavonország és Dalmáczián fekvő műemlékek és azok irodalma	1089—1120
Külföldön levő magyar vonatkozású műemlékek.	
A) Általános irodalom	1121—1122
B) Külföldi városok magyar vonatkozású műemlékei és azok irodalma	1121—1130
Pótlások és javítások.	
A) Magyarország műemlékeinek általános irodalma	1131—1140
B) Magyarország műemlékeihez és azok irodalmához	1139—1188
C) Határozatlan helyen levő műemlékek	1187—1188
Helynevek betűrendes mutatója	1189—1292
Személy- és tárgynevek betűrendes mutatója	1293—1412
Sajtóhibák	1413

RÖVIDITÉSEK MAGYARÁZATA.

Akad. Arch. Biz. = Akadémia Archeologiai Bizottsága.
Akad. Ért. = Magyar Akadémiai Értesítő. L. 2. hasáb.
Arch. Ért. = Archeologiai Értesítő. L. 3. hasáb.
Arch. Közl. = Archeologiai Közlemények. L. 3. hasáb.
Alm. v. Ung. = Almanach von Ungarn. L. 3. hasáb.
Bács-Bodrog t. t. Évk. = Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat Évkönyve. L. 165. hasáb.
Birken = Der Donau-Strand stb. L. 5. hasáb.
Birkenstein = Handgriffe des Zirkels stb. L. 5. hasáb
Bodenehr = Königreich Ungarn stb. L. 6. hasáb.
Bubics = Magyarországi várak képei. L. 7. hasáb.
Bp. rég. = Budapest régiségei. (Szerk. G. Havas S.) L. 588. hasáb.
Coronelli = Regno di Ungaria stb. L. 8. hasáb.
Cosmographia = Münster Sebastian: Cosmographey stb. L. 30. hasáb.
Czobor: Egyh. eml. = Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. L. 9. hasáb.
Csánki D.: Mo. fldr. = Magyarország földrajza stb. L. 9. hasáb.
Deákmon. baz. = Ipolyi: Deákmonostori bazilika.
Description = Brieve Description stb. L. 6. hasáb.
Délmo. tört. és r. Ért. = Történelmi és Régészeti Értesítő a Délmagyarországi Történelmi és Régészeti Társulat Közlönye. L. 47. hasáb.
Dénes F.: A műv. lelh. = A művészet lelhelyei. L. 796. hasáb.
Dilbaum = Ungarische Statt stb. L. 10. hasáb.
Dilich = Kurze Beschreibung der Länder stb. L. 11. hasáb.
Divald: Szepes vm. m. eml. = Szepes vármegye művészeti emlékei. L. 796. hasáb.
Egyh.-műv. Lap. = Egyházművészeti Lap. (Szerk. Czobor B.) L. 12. hasáb.
E. kiáll. k. = Ezredévi kiállítási Katalogus. L. 23. hasáb.
Eml. = Említve.
Erd. Múz. = Erdélyi Múzeum.
Erd. Múz. Egyl. Évk. = Erdélyi Múzeum-Egylet Évkönyvei. L. 13. hasáb.
Erd. r. = Kőváry L.: Erdély régiségei. L. 24. hasáb.
F.-Czinár Mon. = Fuxhoffer-Czinár: Monasteriologia. L. 15. hasáb.
F.-M. Tud. Társ. Évk. = Felsőmagyarországi Tudós Társaság Évkönyve.
Fejér vm. t. és r. t. Évk. = A Fejér vármegyei és Székesfejérvár városi Történelmi és Régészeti Egylet Évkönyve. L. 295. hasáb.
Fényes Elek: Mo. mai áll. = Magyarország mai állapota.
Fröhlich-hagy. = Fröhlich-hagyaték a M. N. Múz. Régészeti osztályában. L. 53. hasáb.
Gerecze Rajztj. = A Műemlékek Országos Bizottságának rajztárjegyzéke, mely az Akad. Archeologiai Bizottság rajztárát is felöleli. L. 51. hasáb és e munka I. köt.-ben.
Gerecze: Szobr. eml. = Szobrászati emlékek Magyarországon stb. L. 16. hasáb.
Gradelehnus = Hungarische ect. Chronica. L. 16. hasáb.
Győri t. és r. füz. = Győri történelmi és régészeti füzetek. L. 16. hasáb.
Haszn. Mul. = Hasznos Mulattató.
Haz. s a Külf. = Hazánk s a Külföld.
H. I. = Henszlmann Imre.
H. I.: Grabungen. = Grabungen des Erzbischofs v. Kalocsa. L. 18. hasáb.
H. I.-hagy. = Henszlmann Imre hagyatéka a kassai múzeumban. L. 53. hasáb.
H. I.: Ó-ker. m. = Magyarország ó-keresztény, Román és Átmeneti stílű Műemlékeinek rövid ismertetése. L. 19. hasáb.
H. I.: Mo. csúcsíves eml. = Magyarország csúcsíves Stylű Műemlékei. L. 19. hasáb.
H. I.: Műeml. oszt. = Henszlmann Imre: Műemlékeink hivatalos osztályozása. Az Arch. Ért.-ben megjelent hét közleménye.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. = Magyarország és Erdély Képekben. L. 20. hasáb.
Hunyad m. t. és r. t. Évk. = Hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat Évkönyve. L. 389. hasáb.
Ipolyi: Deákmon. baz. = Deákmonostori bazilika. L. 652. hasáb.

Ipolyi: Műtört. t. = Műtörténeti tanulmányai. L. 21. hasáb.
Ism. = Ismerteti vagy Ismertetése.
Jahrb. d. C Com. = Jahrbuch der Central-Commission stb. L. 22. hasáb.
Jedlicska P.: Kiskárp. eml. — Kiskárpáti Emlékek. L. 22. hasáb.
Kassai Rákóczi-kiáll. l. = Kassai Rákóczi-Ereklye-Kiállítás Lajstroma. L. 23. hasáb.
Komárom m. t. és r. Egyl. = Komárommegyei és Komárom városi történelmi és régészeti Egylet Évkönyve. L. 443. hasáb.
Korrespbl. = Korrespondenzblatt des Vereins für Siebenbürg. Landeskunde. L. 24. hasáb.
Kőváry L.: Erd. rég. — Erdély régiségei stb. L. 24. hasáb.
Közig. biz. jel. = Közigazgatási bizottság jelentései a Műemlékek Országos Bizottságához.
Krassó vm. ősh. = Szentkláray: Krassó vármegye őshajdana. L. 460. hasáb.
M. Hirlap = Magyar Hirlap.
M. Iparm. (A) = A Magyar Iparművészet. L. 20. hasáb.
M. Mérn. és É.-E. Közl. = Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye.
M. Kárpát-E. Évk. = Magyar Kárpát-Egyesület Évkönyve.
M. Műkincsek = Magyar Műkincsek. (Szerk. Radisich J.) L. 26. hasáb.
M. N. Múz. = Magyar Nemzeti Múzeum.
M. Néplap = Magyar Néplap.
Mo. = Magyarország.
Mo. tört. eml. = Magyarország történeti emlékei az ezredéves kiállításon. L. 26. hasáb.
Mo. és Erd. Kép. (Szerk. Kubinyi—Vahot.) = Magyarország és Erdély Képekben. L. 26. hasáb.
Mo. és a Nagyvil. = Magyarország és a Nagyvilág. L. 27. hasáb.
Mo. mai áll. = Fényes E.: Magyarország mai állapota.
M. Sion = Magyar Sion. L. 27. hasáb.
Mo. vm. Abauj = Magyarország vármegyéi. (Sziklay—Borovszky.) L. 26. hasáb. L. még Bars, Bihar, Gömör, Nyitra, Pozsony, Szabolcs és Vas vármegyéket.
M. orv. és t. Munk. = Magyar orvosok és természetvizsgálók Munkálatai. L. 27. hasáb.
Mind. Gyűjt. = Mindenes Gyűjtemény.
Mitth. d. C. Com. = Mittheilungen der Central-Commission stb. L. 28. hasáb.
M. Biz. = Műemlékek Országos Bizottságának rajz- és levéltára. L. 56. hasáb.
Müller Fr.: Kirchl. Bauk. = Die Kirchliche Baukunst des romanischen Styles in Siebenbürgen. L. 28. hasáb.
Műtört. t. = Ipolyi: Műtörténeti tanulmányai. L. 21. hasáb.
Műv. Ipar. = Művészeti Ipar. L. 30. hasáb.
Mysk. V. = Myskovszky Viktor.
Mysk. E. = Myskovszky Ernő.
Mysk. V. Memorandum. = Myskovszky Viktor: Memorandum. L. 56. hasáb.
Neudeck: Germ. Befest. = Germanische Befestigungen. L. 30. hasáb.
Orbán B.: Székelyf. leír. = Székelyföld leírása. L. 31. hasáb.
O.-M. Mon. Mo. = Osztrák-Magyar Monarchia Írásban és Képben. L. 32. hasáb.
Ö.-kiáll. l. = A magyar történeti Ötvös-kiállítás lajstroma. L. 23. hasáb.
Priorato = Historia di Leopoldo Cesare. L. 35. hasáb.
Prot. Egyh. és Isk. Közl. = Protestans Egyházi és Iskolai Közlöny.
Pulszky K.: Ötvösség rem. = Ötvösség remekei a magyar történeti Ötvös-kiállításon. L. 35. hasáb.
Reissenberg: Kirchl. Denkm. = Kirchliche Denkmäler aus Siebenbürgen. L. 36. hasáb
Römer: Régi falk. = Régi falképek Magyarországon. L. 38. hasáb.
Römer Jgyk. = Römer Uti-Jegyzőkönyvecskéi a Műemlék-Bizottság levéltárában. L. 58. hasáb.
Römer-hagy. = Römer hagyatéka a Műemlékek Országos Bizottságának levéltárában. L. 58—61. hasáb.
Römer iratai. L. 61—62. hasáb.
Rupp: Mo. helyr. t. = Rupp Jakab: Magyarország helyrajzi története stb. L. 39. hasáb.
Sächs. Burzenl. = Sächsische Burzenland. L. 8. hasáb.
Sematismul. L. 41. hasáb
Sem. istoric. Lugos. = Sematism istoric stb. L. 41. hasáb.
Sponcir = Historia delle Attiioni de're dell Ungaria. L. 42. hasáb.
Schem. = Schematismus. L. 39. hasáb.
Szepes m. t. t. Évk. = Szepesmegyei történelmi társulat Évkönyve. L. 794. hasáb.
Sz.-f. = Székesfejérvár.
Torma K.: Repert. = Repertorium Dacia régiség- és feliratтani irodalmához. L. 46. hasáb.
Tört. és rég. Ért. = Délmagyarországi tört. és rég. Múzeumtársulat Közlönye. L. 47. hasáb.
Tört. Tár = Történelmi Tár.
Tud. Gyűjt. = Tudományos Gyújtemény.
Új M. Múzeum. = Új Magyar Múzeum.
Ung. Mag. = Ungarisches Magazin. L. 47. hasáb.
Vas. Ujs. = Vasárnapi Ujság. L. 47. hasáb.
Vas m. Rég. Egyl. Évi jel. = Vasmegyei Régészeti Egylet Évi jelentése. L. 965. hasáb.
vm. = vármegye.
Váradi p. t. = Bunyitay V.: A váradi püspökség története. L. 7. hasáb.
Ver. Arch. N. F. = Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde Neue Folge. L. 3. hasáb.
Verth. Kirch. = Müller Fr.: Die Vertheidigungs-Kirchen von Siebenbürgen. L. 424. hasáb.

MAGYARORSZÁG MŰEMLÉKEINEK ÁLTALÁNOS IRODALMA.

A)

Az egész országra vagy annak több részére vonatkozó nyomtatott művek és czikkek:

Ackner M. J.: Abhandlungen über Monumente. Steinschriften Münzen und Itinerarien aus der Römerzeit. mit bes. Rücks. auf Dacien. Arch. d. V. f. sieb. Ldsk. 1845. 3 H. 5—44. Három táblával. I. Peutingeri táblák Dáciára vonatkozó része. II. Dácia térképe. III. A szászugrai (galti) római castrum és környékének alaprajza.

— — Reisebericht über einen Theil d. süd. Karpathen . . . a. d. Jahre 1838. Arch. d. Ver. f. sieb. Ldsk. I. 1845. 8—33.

— — Neuentdeckte vaterländische archeologische Gegenstände 1836 bis 1845. Archiv des Ver. f. sieb. Ldsk. A. F. IV. 1.

— — Auszug aus dem Tagebuche über neuentd. vaterl. archeol. Gegenstände 1836—1845. Arch. d. V. f. sieb. Ldsk. IV. 1851. 18—35.

— — Rapporto intorno alla sorte sofferta dalle collezioni archeologiche della Transilvania durante l'insurrezione ungherese dell' anno 1849. Bulletino dell' Instituto de corrispondenza archeologica (Roma) 1850. 4—7. (Közölte Heuzen. Német fordítását l. Blätter f. Geist und Gemüth. (Kronst.) 1851. 97—100.

— — Antichita della Transilvania. Necropoli antica nella Transilvania. Közölte Heuzen. U ott 1850. 129—130. Német ford. az előbb eml. folyóiratban 1851. 89—90.

— — Beitrag zur sieb. Arch. Blätter f. Geist u. Gem. 1851. 116—119.

— — Reisenotizen während der Fahrt . . . nach Broos 1852. Transilv 1852. 78—80., 83—86.

— — Archeol. Forschungen Transilv. 1855. 39—40.

— — Fahrt nach Kronstadt. Transilv. 1855. 50—51., 58—60., 62—64.

Ackner M. J.: Ausflüge bei Gelegenh. d. Fahrt nach Säch.-Reen v. 14—28. Aug. 1857. Transilv. 1857. 153—154., 165—166., 169—170., 185., 189. l.

— — Decennal. Aufzeichnungen der archeol. Funde in Siebenbürgen vom Jahre 1845 bis 1855. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 85—87. 93—103., 126—132., 153—158.

— — Die römischen Alterthümer und deutschen Burgen in Siebenbürgen. Jahrb. d. C. Com. 1856. 3—50. Különlenyomatban: Wien, 1857. 8°. 68 l.

— — Die Colonien u. milit. Standlager der Römer in Dacien. Jahrb. d. C. Com. 1857 65—100. Különlenyomatban: Wien, 1857. N. 8°. 1—38. l.

— — Römisch-dacische Alterthümer Arch. d. Ver. f. sieb. Ldsk. Neue Folge IV. (1859) 1. 104—108.

— — Neue Funde in Siebenbürgen. Mitth. d. C. Com. 1860. 24.

— — u. Fr. Müller: Die römischen Inschrieften in Dacien. Wien, 1865. 8°. Ism. Kenner, Oesterr. Wochenschrift f. Wiss. Beilage z. Wiener Zeit. 1865. 844—849. és R. u.-ott 664—665. l.

Acsádi Ignácz: Magyar városok a XVII. században Budapesti Hirlap. 1886. 56. sz.

Akadémiai (Magyar) Értesítő. Szerk. Toldy F. VII. év. 1847., 1850—1854., 1859. 1860—1863. Szerk. Csengery A. I—V. 1860—65.

Akadémiai Értesítő. A M. T. Akad. megbízásából szerk. Szily Kálmán főtitkár. Budapest, I—XIII. 1890—1902.

Aldunai római feliratokról. Arch. Ért. 1855. 91.

Alfa. Történeti emlékeink emléke, Bp. Hirl. 1904 apr. 3.

Alföldi földsánczokról. Arch. Ért. 1891. 445.

Az Alföld XIV—XVI. századi építményeiről. Arch. Ért. 1891. 446.

Almanach v. Ungarn auf das Jahr 1778. Mit 3 Tabellen und 2 Kupfertafeln. Wien und Pressburg, im Verlage der Gesellschaft. Kis 8°. 434.

Ambrus bácsi: Régészeti Kis Káté. Falusi iskolás gyermekek számára. Írta —. Kiadja a Délmagyarorsz. tört. és rég. társ. Temesvárott. Csanád e. m. kny. 1880. 16°. 16 l.

Ádám Iván: Pálosaink építkezése. Egyh.-műv. Lap 1883.

Ágyú. Régi magyar ágyú. Új M. Múz. 1855. I. 395.

Angster J.: Az orgona története. Pécs, 1886. Ism. Amicus. Nyirvidék, 1886. 21 sz. Lásd még az orgonáról: *Oláh* stb.

Antiquár-katalogus várak régi képeiről. Lásd *Dobrovszky* és *Ranschburg.*

Arabische Ziffern im Mittelarter. Anzeiger. Organ d. Germ. Muzeums. 1861. Nr. 2. 46 táblával.

Archaeologiai Értesítő. A M. T. Akad. Arch. Biz. közlönye. I—VI. k. 1869—1872. Szerk. dr. Römer Floris. VII. k. 1872—73. Szerk. Henszlmann Imre. Segédszerk. Érdy Kálmán. VIII. 1874. Szerk. Henszlmann I. vezetése alatt Geduly Ferencz. IX. k. 1875. Szerk. Henszlmann I. és Ortvay Tivadar. X—XIII. 1876—79. Szerk. Henszlmann I. és b. Nyári Albert. Új folyam I—IV. k. 1880—1884. Szerk. Pulszky Károly. V—XXIII. k. 1885—1903. Szerk Hampel József.

Archaeologiai Közlemények. A hazai műemlékek ismeretének előmozdítására kiadja a M. Tud. Akadémia Archaeologiai Bizottsága. I—II. k. 1859., 1861. 8°. Képatlasz az Arch. Közl. II. k.-hez. LIV képtáblával. Pest, 1861. 4°. Arch. Közl. III—XXIII. kötet. 4°. 1863—1901. Számos képpel és műmelléklettel.

Archiv für die Kenntniss von Siebenbürgens Vorzeit und Gegenwart I. B. Hermannst. 1841. 8°.

Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde I—IV. Band. Hermannstadt, 1845—1851. Neue Folge I—IX. B. Kronstadt, 1853—1870. X—XXI. B. Hermannst. 1872—1887.

Jegyzet. Idézem *Ver. Arch.* röviditéssel.

Arneth. Arh. Anleiten Ungarns. Sitzungsberichte der phil. hist. Classe. XI. 333.

Asbach Joseph: Über das römische Heerwesen in Pannonien im ersten Christl. Jahrhundert. Bericht und Mittheil. des Alterthums-Vereines zu Wien, 1869. 200—205.

— — Die römischen Legionen I. u. II. Adiutrix. Wien, 1856.

— — Ueber röm. Kaiserinschriften. Wien, 1857.

Averulinus de Architectura. 1488. Mátyás király visegrádi és budai építkezéseire forrásmű. (L. bővebben Havas Rezső M. földrajzi könyvtár 78 l.)

B. G.: A stukkó régi és új technikája. Műv. Ipar. 1894. 190—192.

Balássy Ferencz: A hajdani árkok, sánczok és földvárak. Pesti Napló, 1857. 196., 197. sz.

— — A Székelyföld régi fő- és alesperesi kerületei és egyházai. Magy. Sion, 1867. 801.

— — Adatok az egri egyházmegye történetéhez. Szerk. —. I—III. k. Ism. Századok. 1892. 263/4. Kollányi Ferencz. Magy. Sion. 1892. 219.

Ballagi Aladár: Legrégibb műemlékeink a keresztény korból. Századok. 1877. 236. Eml. Archaeol. Ért. 1877. 96—97.

— — L. még *(Friedrik) M. Müeml. lajstrom.*

Barna János: Árpád-házi templomaink. Makó, 1902. Gaal László kny. 8°. 151. 6. l.

Baróti Lajos: Adattár Délmagyarorsz. XVIII. sz. történetéhez. A Délm. tört. és rég. társ. megbízásából szerk. —. I—VI. r. Temesvár, 1893—1901. Nagy 8°.

Barthos Gyula: Hun-avar-gátak, csőszárkok és gyűrűvárak. „Eger", 1890. Ismertetése Hampel J.-től. Arch. Ért. 1890. 445—446.

Bayer József: Régi magyar képek nyomai. (A Bétsi Magyar Kurir 1833. 24. számában megjelent régi képek hirdetése.) Művészet. 1903. 350—352.

Bene Antal: Az erdélyi egyházmegye képe a XIV. század elején. (Az 1332—1337. évi pápai tizedjegyzék világánál.) Különlenyomat a Magyar Sion 1894. évi folyamából. Esztergom, 1894. 8r. 225 l.

Bendorf Ottó u. Hirschfeld: Vorläufiger Bericht über eine arch.-epigr. Reise in Dacien Sep. Abdr. a. d. Mitth. d C. Com. v. J. 1783. Wien Hof- u. Stdr. 1874. 8r. 20.

Benedek Elek: A régi székely falu. Magyar Hirlap. 1895. jan. 24.

Benkő Ferencz: Egy kis hazabeli utazás. Parnassusi időtöltés 1794. Kolozsvár, VI. a. 1800. 3., 8., 9., 11., 15, 15—17, 18—24., 25., 28., 33—34.

Benkő Josephus: Transilvania sive Magnus Transsilvaniae Principatus olim Dacia mediterranea dictus. Pars prior sive generalis Vindobonae, 1778. 8°. 1—11. kötet. Claudiopoli, 1834.

— — Milkovia sive antiqui episcopatus Milkoviensis. 2. Tomi. Viennae, 1781. 8r.

Berichte und Mittheilungen des Altertums-Vereins zu Wien. Band I—XIV. 1856—1874. XV—XXIII. 1875—1886.

Beringuier. L. *Roland-szobrok.*

Bethlen Wolfgangus: Historia de rebus Transsylvanicis. I. k. Keresd II. k. Cibinii.

Bél M.: Notitia Hungariae novae historico geographica. 4. Tomi. Viennae, 1735—1742. Sok képpel és térképpel.

Béla király. L. Harmadik (III.) Béla.

Békefi Remig: A Cisziterczita-rend története Magyarországban 1142—1896. Budapest, Hornyánszky Viktor. 1896. Különlenyomat a magyarországi Cisziterczita-rend milleniumi „Emlékkönyvé"-ből. Folio. 94 l. Számos képpel.

Birken Sigmond v.: Der Donau-Strand mit allen seinen Ein- und Zuflüssen angelegenen Königreichen, Provinzen, Herrschaften und Städten, auch dererselben Alten und Neuen Nahmen vom Ursprung bis zum Ausflusse in Dreyfacher Land-Mappe vorgestellet auch samt kurtzer Verfassung einer Hungar- u. Türkischen Chronik und Heutigen Türken-Kriegs, verschrieben durch Sigmund v. Birken. C. Com. Pal. Nebenst. XXXIII. Figuren der Vornehmsten Hungarischen Städte und Vestungen in Kupfer hervorgegeben von Jacob Sandrart, Kupferstecher und Buchhändler in Nürnberg. A. Chr MDCLXIV. 16r. 184 l.

Jegyzet. M. N. Múz. Hung h 754. X. Ebben a példányban magyarországi képek nincsenek.

— — Mint előbbi. 1683. M. N. Múz. Hung. h. 758. Ennek képeit idézem *Birken* 758. sz. alatt.

— — Mint előbbi. Mit einer kurtzen Continuation . . Neben. XL Figuren M. N. Múz. Hung. h. 754. Idézem *Birken* 754. sz.

— — Mint előbbi Samt 70 curiosen gantz neuen in Kupfer gestochenen Figuren. 1868. M. N Múz. Hung h. 765. Idézem *Birken* 765 sz

— — Mint előbbi. Mit vielen curiosen im Kupfer gebrachten Figuren . . . 1694. M. N. Múz. Hung. h. 754 b. Idézem *Birken* 754 b.

— — Mint előbbi. 1704. M. N. Múz. Hung. h. 754 d. Idézem *Birken* 754 d.

Birkenstein A. E. B.: Erz-Herzogliche Handgriffe des Zirkels und Lineals oder Ausserwählter Anfang zu denen Mathematischen Wissenschaften . . . Beschrieben von Dero Röm. Kayserl. Majestät Bestellten Obrist-Lieutenant und Ober-Ingenieurn ect. Anthoni Ernst Burckhard von Birkenstein. Samt einem Anhang oder Beschreibung derer in der Geometrischen Kupffer-Figurem beygefügten Ungarischen Städte, Vestungen und Schlösser, unter welchen nicht wenige so bisshero in keinen Reisz- und Land-Beschreibung desz Königreichs Ungarn vor Augen gestellet worden . . . Augspurg. Gedruckt und verl. durch Jakob Koppmayer. Anno MDCLXXXIX.

Jegyzet. Más kiadásai: 1697, 1713., 1731. M. N. Múz. Math. u. 56., Math. u. 56 b, Math. u. 56 c. és Hung. h. 200. Idézem az 1689-iki Math. u. 56. sz. alatti kiadást *Birkenstein* jelszó alatt.

Blumelhuber F.: Az egyházi művészet régészeti és gyakorlati kézi könyve. Esztergom, 1873.

— — Templomainak építése és fentartása. Magy. Sion. 1870. 574., 678., 741., 845

— — Irányelvek a templom építésében ált. és részl. U. o. 1871. 265., 341., 414., 502., 576., 664., 736, 813.

— — Új templomok építése. U. o. 1871. 23.

— — Ereklyetartók. U. o. 1871. 13.

— — Keresztkutak, szenteltvíztartók, harangok. U. o. 1872. 572.

Blumelhuber F.: A szent-olajok edényei s a kehely. U. o. 1872. 260., 340.

— — Az oltárkereszt, misekönyv s a gyertyatartók. U. o. 1872 200.

— — A templomban használt székek. U. o. 1872. 810.

— — Az egyházi öltözék. U. o. 1873. 94., 273.

Bock Fr.: Das ung. Nat.-Museum im Pest. Mitth. d. C. Com. 1867. 81—118.

Bodenehr Gabriel: Das durch den Römischen Adler von den Türcken befreyte Königreich Ungarn oder Accurate u. allerneueste Plan und Prospect aller merkwürdigsten Städte, Vestungen, Flüsse und Pässe des Königreich Ungarn und daran stossende Länder . . ., in Kupfergestochen und verlegt von Gabriel Bodenehr in Augsburg. Haránt. 4r. Címlappal együtt. 29 rézmetszetű tábla össze nem függő számozással. Minden lap aláírva: Gabriel Bodenehr fecit et exc. Aug. M. N. Múz. Hung. h. 85.

Jegyzet: Ezt a példányt „Bodenehr" rövidítéssel idézem.

— — Brieve Description des places et villes.

Jegyzet. M. N. Múz. Art 115. Idézem *Description* a.

Bogdán Jakab festő a XVII. sz. végén. Művészet. 1903. 147.

Bolenny Antal: Dácziának Moldva tartománya és ennek nyugati várvonala. Délm. tört. Ért. 1884. 105—127.

Boltozsár Ágoston: A keresztes lovagok regestái hazánkban az Árpád-korszak alatt. Magy. Sion. 1863. 58., 209., 294., 373., 453.

Bombardius Mihael: Topographia Magni Regni Hungariae ab. Jo. Bapt. Trsztyanszki emendata et aucta. Wiennae, 1750. Fol. 590 l. Idéz több helyen feliratokat, de a melyek „az itészet szigorát kinem állják". Römer megjegyzése. R. iratai. 14. sz. csom. M. N. Múz. Rég. t.

Boner Charles: Transylvania, its products and its people. By Charles Boner. London, 1865. 8., 642. pag. with maps and numerous Illustrations after Photographie. Kivonat. L. Sch.-től. Mittheil. d. C. Com. 1866. Kl. Beiträge XXVII—XXIX.

Bonfinius Anton: Ungarische Chronika das ist eine gründliche beschreibung desz allermaechtigsten und gewaltigsten Koenigreichs Ungarn. Frankfurt A/M. 1581. Számos képpel.

Bongarsius J.: Rerum Hungaricarum scriptores varii historici geographici Francofurti 1600. ívr. 617—228. Appendix ad res Hungaricas, in qua Transylvanicae inscriptiones veteres nonnullae et annales exscripti de templis Leutschoviensi et Coronensi. Ugyane mű Schwandner: Scriptores . Vind. 1746—1748. ívr. I. 874—883. (Transilvanicae inscriptiones veteres nonnullae et annales de templis Leutschoviensi et Coronensi exscripti;) Tyrnaviae 1765. 8r. III r. 358—377; Vindobonae. 1766—1768 4r. III. k. 197., 208. l.

Böheim Vendel: A Habsburgház műkincsei. M. Műkincsek. II. 1—72. l.

Böhm Leonh : Geschichte des Temeser Banats. Leipzig. 1861. 8r. I—II. k.

— — Délmagyarorsz. v. az ú. nev. Bánság külön tört. Pest. 1867. 8r. Ism. J. H : Schwicker Neue Temesvarer Zeitung. 1868. 75., 82., 95. sz. Kiegészitette Ortvay T. U. o. 563. sz.

— — Régészeti tanulmányok a délmagyarorsz. római utakról. Délm. tört. Ért. II. 1876. 195—198. L. még 147. l.

— — Történet-régészeti kirándulás *Palánkára* és *Rámára*. (A Délmagy. tört. és rég. társ. június 27-én tartott havi vál. ülés jegyzőkönyve.) Magyar-féle kny. Temesvárott. 1877.

— — Délmagyarország művelődési állapota a római uralom alatt. Délm. tört. Ért. 1885. 5—25.

Brassai Samu : Szerk. L. *Erdélyi Múzeum.*

Browne Eduard utazása Magyarországban 1669-től 1671-ig. Ism. Szinnyei Ottmár. Vas. Ujs. 1879. 18., 19.

Brüsztle : Recensio Cleri dioec. Quinqu. Ism. S Magy. Sion. 1875. 389. L. Baranya vm.

Bubits Zsigmond : Magyarországi várak és városoknak a M. N. Múzeum könyvtárában létező fa- és rézmetszetei. Ismerteti —. Bpest. Egyetemi kny. 1880. 4r. 104. Adja a várak és városok egyes lapokon lévő 613 képének, a függelékben Bécs, Belgrád, Viddin 116 képének, végül a magyarországi várak, városok és csataképeket magában foglaló 78 régi történelmi munkának jegyzékét, 22 táblán több kép facsimile lenyomatával. Ism. Arch. Ért. 1880. 243—4. Barabás: Századok. 1880. 686—7. Idézem *Bubics* jelszó alatt.

Bunea Ágoston : Vechile episcopii romanesci a Vadului (Rév), Geoagiului (Felgyógy), Silvasului (Szilvás) si Belgradului (Gyulafejérvár). Írta —. Balázsfalva 1902. G. k. püsp. kny. 8. XII. 152 l. (Az erdélyi oláh-püspökségek története.) Ism. Görög István. Századok. 1903. 644—653.

— — Episcopii Petru Paul Arm si Dionisiu Novacovici, sau istoria rumanilor transilvaneni de la pănă la 1764 cu 250 documente romane maghiare, latine francese italiene si germane plublicate in intregime on in extras. (Árm Péter Pál és Novakovics Dénes püspökök, vagy az erdélyi oláhok története 1751—1764-ig.) Írta —. Balázsfalva. 1902. Érseki kny. N. 8r. XIX. 498 l. Ism. Görög István. Századok. 1903. 653—656.

Bunyitay Vincze : A váradi püspökség története alapitásától a jelenkorig. I. köt.: A váradi püspökök a püspökség alapitásától 1566. évig Nagyvárad, 1883. N. 8r. 473. Számos fametszettel. II. köt.: Káptalanok, monostorok, a püspökség alapitásától 1566. évig. Nagyvárad, 1883. N. 8r. 540. Számos fametszettel. III. köt : A váradi püspökség egyházai a püspökség alapitásától 1566. évig. Nagyvárad, 1884 N. 8r. 536 l. Egy térképpel, 93 drb szín- és fénynyomat és rajzzal. Ismertetései: Fejérpataki László: Századok. 1884. 438—444. és 1885. 73—79. Békési: M. Sion. 1885. 215: Eml. Arch. Ért. 1898. 47.

Bunyitay Vincze : Ismeretlen apátságok (Tört. tanulm.) Írta —. Esztergom. 1880. (A fugi vagy fuggi, szentjánosi, zámi, óháti és a szentmiklósi apátságok története.) Ism. Századok. 1880. 342 l.

Burzenland : (Das sächsische.) Zur Honterus-feier herausgegeben über Beschlusz der Kronstädter evang. Bezirkskirchenversammlung A. B. I. Th. Kronstadt. 1898. bei H. Zeiden. Gr. 8°. 280. Számos képpel. II. Th. Kronstadt. Honterus-druckerei. Joh. Gött's Sohn. 1898. Gr. 8°. 281—659.

Lásd még *Erinnerungen.*

Bry Th. de : Pannoniae historia chronologica. Res per Hungariam Transsilvaniam iam inde . . . Icones genunae omnia incisa per Th. de Bry. Francf. 1596. Magyarország térképével és csataképekkel.

Camesina A. R. v.: Über Glasmalerei. Mitth. d. C. Com. 1870. CXXVII—VIII.

Central-Com. (bécsi) működése Magyarországon. Jahrb. d. C. Com. 1856. 68, 1859. XXIII., 1860. XXI., 1861. XXI—XXIII.

Chronica türkische und ungarische oder kurtze histor. Beschreibung aller in . . . Ober- und Unter-Ungarn alls Siebenbürgen samt denen dabay vorgeloffenen Schlachten, Scharmützeln (Beläger). Neben Beyfügung vieler Schöner Kupfer Abrissen bemeldeter Vestungen und türkischen Schlachten wie auch deren Generale, Obristen, Gesandten ect. Nuernberg. 1663. 4°.

Chronik (Neue ungarische und siebenbürgische) oder kurtz verfasste historische Beschreibung des Koenigreich Ungarn. Francfurt a. M. 1664. Számos város képével.

Chronik, Hungarisch-Türkische d. i. curieuse Beschreibung alles desjenigen was sich vom ersten grausamen Feldzug der Türcken wieder Ungarn bis auf 1685 Jahr zugetragen. Dabey auch was sich vor in und nach der Belägerung der Statt Wien u. s. w. ereignet Mit zahlreichen Kupfern. Nürnberg. 1685. 8.

Coronelli : Regno di Ungheria del P. Coronelli. M. N. Múz. Hung. h. 400. a. Haránt. 4r.

Jegyzet. Idézem *Coronelli* 400. a. Ugyanaz két kisebb kiadás. Hung. 400 és 401. Idézem *Coronelli* 400 és *Coronelli* 401. alatt.

Cumont F.: Mithras-emlékek Magyarországon. Arch. Ért. 1893. 289—299.

— — Textes et monuments figurés relatifs aux mystères de Mithra publiés avec une introduction critique. I. fascicule textes littéraires et inscriptions. Brüxelles, Lamartin. 18 4 qu. 184. l. Ismertetése Arch. Ért. 1894. 444.

— — Monuments figurés. II. fascicule 185—280. l. III. fascicule. 281—455. l. qu. Bruxelles. H. Lamartin. 1895. 411 ábrával és nyolcz fénynyomatú képes táblával. Ismertetés Arch. Ért. 1895. 374—375. l. Fassicule IV. qu. 457—554. l. Ismertetés Arch. Ért. 1897. 381—382.

Cumont F.: Neue Funde aus Dacien u. Mösien. (Inchriften und Sculpturen) Kubitschek, Kemplens Reise von Wien nach Konstantinopel. 1740. Archaeolog. Epigraphische Mittheilungen aus Österr.-Ungarn XVII. l.

Csánki Dezső:, Magyarország történeti földrajza a Hunyadiak korában. A M. Tud. Akad Tört Biz. megbízásából írta dr. Csánki Dezső. I—III. k. A Hunyadiak kora. VIII—X. k N. 8r Ism. Tagányi. Századok. 1890. 499—505., 1895. 89. Boncz Ödön. Arch. Ért. 1891. 412—415.

— — Mátyás király mint városépítő Akad. Ért. 1904. XV. 4.

Császár Elemér: A Pálos-rend feloszlatása. Századok. 1901. 310—331., 412—429. Kisfaludy Zsigmond: Egy kis helyreigazítás. U. ott. 557—558.

Csergheő-Csoma: Alte Grabdenkmäler aus Ungarn. Beitrag zur Kunst- und Kulturgeschichte v. Géza v. Csergheő und Jósef v. Csoma. Mit XXV. Illustrationen. Budapest, 1890. Ismertetése D. D. Arch. Ért. 1890. 442—3. Századok. 1890. 682—683 Turul. VIII. 221—3

Csetneki Jelinek Elek: A magyarhoni őstelepekről. Arch. Ért. 1877. 201 - 209. l.

Czinár Mór. Lásd *Fuxhoffer-Czinár.*

Cziszterciták kolostorai Über den Bau und die Einrichtung der Cistercienser-Klöster u. Kirchen. Mitthel. d. C. Com. 1856. I 254—259.

Czobor Béla: Az egyházi műarchaeologia. Magy. Sion. 1875. 25. 93.

— — A középkori egyházi művészet kézikönyve. Otte Henr. nyomán —. 165 ábra. Bpest, 1875. N. 8°. XX. 207 l. Ismertetése dr. Ortvay Tiv. Arch. Ért. IX. 152—159.

— — Középkori várakról szóló doktori értekezése. Ismertetve Arch. Ért. 1876. 328.

— — Magyarország középkori várai. Közli —. Századok. 1877. júliusi füzet. Emlitve Arch. Ért. 1877. 70. 232. Kiigazítása Arch. Ért. 1877. 362—3.

— — Az egyházi öltönyökről. Felolv. a Szt.-László-Társ. 1881. szept. 21 Bp. t. kgy.-én. Bp. Athenaeum. 1881. 8r. 26.

— — Az ezredéves orsz. kiállitás történelmi főcsoportja. Az Iparműv. 1896-ban. 109 126.

— — Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Írta —. Budapest. 1898. 128 l. 76 ábra. Különlenyomat Matlekovics: Az ezredéves kiállítás eredménye czimű kiállítási főjelentés V. kötetéből. Ismerteti dr. Éber László. Arch. Ért. 1898. 170—174

— — Egyházi szerelvények Szt.-István király korában. Századok. 1901. 1009—1038

— — Szerk. L. *Egyház-műv. Lap.*

— — Szerk. L. *Magyarorsz. tört. eml.*

D. S.: Pusztuló műemlékek. Budap Hirlap. 1902. aug. 23.

— — L. még *N. E.*

Dankó József: Ikonographia Mariana. Magy. Sion. 1887. 321.

Dacia vetus ex probatis scriptoribus depromta. Claudiopoli 1725. 16r.

Dácziai adás-vevési szerződés. L. Kauf- und Verkaufsvertrag.

Dáczia régi szokásai és mithologiai szobra. Délm. tört. Ért. 1885. 80—85.

Dálnoki Márton levele Kovács János úrhoz a római régiségekről. Tud. Gyűjt. 1824. X. 29.

Daun Berthold: Veit Stoss und seine Schule in Deutschland, Polen und Ungarn. Von —. Mit 89 Abbildungen in Autotypie. Verl. v. K. W. Hiersmann. Leipzig, 1903. 8°. 187.

Deák Farkas: Erdélyi ötvösművek a XV—XVI. századból. Arch. Ért. 1877. 189—91.

Dedek Crescens: A karthausiak Magyarországon. Írta —. Előszóval ellátta Fraknói V. A M. T. Akad. által az Oltványi-dijjal jutalmazott pályamű. Telegdy L. és Nagy Lázár eredeti rajzaival. Szt.-István-Társ. 1889. 8r. 254 l. Szerző kiad. Ism. Kollányi F. M. Sion. 1889 871. Pór Antal. Századok. 1890. 162—168. Kossutány Ignácz. Kath. Szemle. 1890. I. füz. Hock János. Budap. Hirl. 1889. 316 sz.

Demkó Kálmán: A Felső-Magyarországi Városok Életéről a XV—XVIII. században. Írta —. Budapest, 1890. M. Tud. Akad. Athenaeum kny. VII. és 290. l. Ismerteti Crescens. Századok. 1892. 687—690.

Description Lásd *[Bodenehr].*

Desjardins Ernő—dr. Römer Fl.: A M. Nemz. Múzeum római feliratos Emlékei. 61 tábla és Pannonia térképével Rómertől. Bpest, 1873. M. k. Egyet ny. F. 202 l. 61 tábla és 1 térkép

Délmagyarorsz. Tört. és rég. Értesitő. Lásd *Tört. és rég. Ért.*

Dénes – Diner József: A magy. iparművészet multja az ezredéves orsz. kiállításon. Az iparművészet 1896-ban. 13—60. l.

Dilbaum: Εἰκονογραφία. Aller deren Ungarischer Stätt (Vöstungè) Castellen und Häuser, welche von anfang der Regierung Rudolphi des andern, Römischen Keysers biss auff das 1603 Jar, mit Krieg, beydes von dess Römischen und Türkischen Kaysers Kriegsvolck ersucht, belägert, beschossen, gestürmet, mit gewalt oder auffgebung erobert oder verlohren worden, neben den Schlachten und fürnembsten treffen, so sich umb und bey denselben verlauffen und zugetragen, eigentliche abriss und sovil müglich warhaffte Contrafacturen der Röm. K. Mayestet . . . zu . . . Ehren . . . durch Wilhelm Peter Zimmermann Burgern zu Augsburg in Kupfer gradirt und an tag geben, vormals nie auszgangen. Un der welche Figuren die summa selbiger Handlung auffskürzest mit wenigen Reimen begriffen. Darzu auch die Historia der fürnembsten händel derselbigen Kriegswesenss, Durch Samuelem Dilbaum Augustanum, summarischer Weisz gethan worden. Anno MDCV Wilhelm Peter Zimmermann von Augspurg. Haránt. 4r. 57 réztábla és szöveg a táblák között.

Jegyzet. M. N. Múz. Hung. 215 b. Idézem *Dilbaum.* (Második hiányos példánya u. ott. Hung. h. 2709. sz. alatt.)

Dielhelm J. H.: Antiquarius des Donau-Stromes oder ausführliche Beschreibung dieses berühmsten Stroms, von seinem Ursprung bis z. schw. Meer: nebst allen daranliegenden Festungen, Staedten ect. bis ins 1784. Jahr beschrieben. I—II. B. Franckfurt A. M. 1784. 8°.

Diener Lajos: Nevezetes régi kép Hunyadi János idejéből. Magy. Sajtó. 1858. 27.

Dilich: Kriegsbuch, darin die Alte und Newe Militia eigentlich beschrieben unnd allen Krigssneulingen, Bau- und Buchsenmeistern zu nutz unnd guter anleitung in Druck geben unnd verfertiget Durch Wilhelm Dilich H., G. Castell. Bey Wilhelm Wessel. 1608. 4r. 329 l. számos képpel.

— — Peribologia oder Bericht Wilhelmi Dilichij Hist. von Vestungsgebauen . . . Frankf. am Mayn. 1640. Folio. 163 l. † Register. † 300 tábla. Anderer Theil. 110 tábla. M N. Múz Mil. 14.

Dilich: Wilhelmi Dilichii, weyland verschiedener Chur- und Fürsten gewesenen weitberühmten Ingenieurs und Bau-Meisters . . . Krieges-Schule . . . Frankofurt am Mayn. In verl. Johann David Zunners Buchhändlers. Gedr. bei Joh. Philip. Andreae. 1689. Folio. I. Th. 494. † Register. II. Ander Theil. 410. Register. Egy kötetben. Számos képpel és táblával. M. N. Múz. Mil. 14.

— — Ungarische Chronica. Darinnen ordentliche, eigentliche, kurtze beschreibung der Ober- und Nieder-Ungarn, beneneben seinen Landtaffeln, und vieler fürnemen Festungen, Stätte und Lageren verzeichnuss . . . durch Wilhelm Schäfer genandt Dilich. Gedr. zu Cassel W. Wechsel. A 1606.

Jegyzet. M. N. Múz Hung. h. 456 Második péld. 2195. Mindkettő hiányos lévén, képeit az 1609-iki kiadásból idézem, melynek címe:

— — Kurcze Beschreibung und eigentliche Abrisse dero Länder und Festungen, so der Türke, bissdahero in Europa, besonders aber in Ungern, Sclavonia, Dacia, Dalmatia und Griechenlandt zum Theil und Krieg angefochten . . . sampt der Ungarischen Chronica Welhelmi Dilechii. Gedr. zu Cassel durch W. Wessel. A. MDCIX. 4r. A Magyar-, Szlavon-, Dalmátrész. 381. † 2 kettős képtábla Rumelia 76 l.

Jegyzet. M. N Múz. Hung h. 456. a. Idézem *Dillich* 456. a.

Diner József: A művészeti tárgyak gyűjtése és hamisítása. Műv. Ipar. 1889. 177—181., 197—210.

Dissertationes de coloniis Romanorum in Pannonia . . . Tyrnaviae. 1753. 8r. Orsz. statist. hiv. knyvt. Bpest.

Divald Kornél: A magyar renaissance-stílus. Budapesti Hirlap. 1896. 852.

— — A felsőmagyarországi renaissance-építészet. M. Mérnök és É. E. Közl. XXXIII. 1899. 173 és 219. l. Különlenyomat. Budapest, 1899. Ismert. dr. Éber László. Arch. Ért. 1899. 420–423.

Divald Kornél: Művészeti emlékeink veszedelme. Művészet. Szerk. Lyka K. 1903. 413—418. Képekkel.

Dobrovszky Ágost: Ódon munkák tárának (Egyetem-u. 2.) 125. sz. jegyzéke. Tartalma. Knauz N. metszet-gyűjt. magyar városok csata- és látképei. 1900 április.

— — 136 sz. Ódon munkák könyvjegyzéke. Tartalma vármegyék, városok monografiái és városok, várak régi képei egyes lapokon. Budapest, Eskű-út 6.

Dömötör: Magyar Architektura. M. Iparműv. 1901. 151—154.

Dudás Gyula: A magyarországi szerb egyház multjából. Pesti Hirlap 1885. 697.

— — A római sánczok kérdéséhez. Bácska. 1887. 14.

— — Az Alföld halmai. Délm t. és r. Ért. 1887. 61., 81.

— — A Tiszavidék őstörténete. Délm. t és r. Ért. 1888. 153. 162.

— — Az alföldi halmokról. Zombor, 1890. 24. l. Ism. Századok. 1890 611.

Dulházy Mihály: Pannonia fekvése, határai, nevezetesebb folyói, tavai, hegyei, helyei és lakosai a Hunnok beütését legközelebb megelőző időben. F.-Mo. Minerva. 1825. 62.

Edvi Illés Aladár: Néhány magyarországi csúcsíves templom szentségházának vasajtaja. M. Iparművészet. 1901. 145–151. (A pozsonyi dóm, lapispataki, kisszebeni, kassai dóm, bártfai, gölniczbányai és máriafalvi pleb. templomok szentségtartó ajtainak fénynyomatú képeivel.)

— — Középkorból való magyarországi vasalások. M. Iparművészet. 1899. 106—109. A pozsonyi Szt.-Márton-templom ottani múzeumbeli ajtókopogtató pajzsának, szepesszombati, nyitraderéki, berethalmi, kolozsvári, bártfai, lőcsei, kassai, nagydisznódi és nagyszebeni templomokról vett vasalások képeivel.

Egri egyházmegye történetéhez (Adatok.) Az egri egyh.-m. Irod.-Egyl. megbíz. szerk. Kandra Kabos. I—III. füz. 1885—1888. Ism. Századok. 1888. 479

Egyházművészeti Lap. Szerkeszti dr. Czobor Béla. I—VII. k. 1880—1886. Ábrákkal. Franklin-Társ.

Eitelberger E. v. Edelberg: Zur Orientirung auf dem Gebiete der Baukunst und ihrer Terminologie. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 39—52., 69—77., 117—121.

— — Das Album des Villard de Honnecourt. Mitth. d. C. Com. 1859. 145—149.

— — L. még *Heider—Eitelberger.*

Eperjesi Kálmán: A műemlékek ápolása Magyarországon. Főv. Lapok. 1877. 32.

— — Falfestészet Magyarországon. Két közl. Pesti Napló. 1874 júl. 8. 9. 154., 155. sz.

— — Újabb adatok rézmetszőink és rajzolóinkról. Hon. 1877 febr. 21.

Erdély régebbi archeologiai irodalma és irodalmi munkásai említve Arch. Ért. 1899. 91—93.

Erdélyi Múzeum-Egylet (Az) Évkönyvei. I. k. 1859—1861. Szerk. Brassai Sámuel Kolozsv. 1861. Az ev. ref. főtan. nyomd 4°. 158 l. II. k. 1861—1863., III. k. 1864—1865., IV. k. 1866—1867., V. k. 1868—1870., VI. k. 1871—1873. Erdélyi Múzeum-Egylet (Az) b. ny. és t. szakoszt. kiadványai. I—XVIII. köt. 1884—1901.

Erdélyben (ismeretlen helyeken) talált római feliratos kövek. C. Goos Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 310.

Erdélyi ev. ref. anyaegyház (Az) Névkönyveiben megjelentek a zaránd-hunyadi, gyulafejérvári (a 3-ik éviben), a nagyenyedi (a 2-ik évi Névkönyvben), a kolozsvári (a 2-ik éviben), a kalotai (a 2-ik éviben) s a szilágy-szolnoki megyék történetei. Említve Századok. 1879. 362.

Erdélyi ref. egyházmegye (Az) Évkönyve. 1887. (A széki egyházmegyének 13 községe történetét adja.) Századok. 1887. 488.

Ereklyetartók. Zur Form der Reliquiare, Mitth. d. C. Com. 1868. CXV—CXXIV.

Erchaltung (Zur) historischer Baudenkmäler in Ungarn. Bécsben, 1866. nov. 14. K. levél. Pester Lloyd, 1866 nov. 16. 280. sz.

Erinnerungen an die General-Kirchenvisitation im Burzenlande im Jahre 1879. Kronstadt, 1880. (Felsoroltatnak az összes bárczasági harangok, azok leírásai és feliratai.) Nem használtam.

Essenwein A.: Über einige Todten leuchten in Österreich. Mitth. d. C. Com. 1862. 317—325. Egy táblával és több fametszettel.

Eszterházy János gróf: Adalék a Serédy-család történetéhez. Századok. 1880. 223. 231.

Eszterházy Pál: Az egész világon levő csodálatos Boldogságos Szuez képeinek revideden foeltet eredeti. Nagy-Szombat, 1690. 8r. 116 képpel.

Éber László dr.: Hazai szobrászatunk emlékei. (A M. N. Múzeumban.) A M. N. Múzeum multja és jelene. 143—147. Számos képpel.

Építészet. Egy-két szó a román és gót ép.-ről. Budapesti Hirlap. 1860. 140.

Épületek. 997—1114. Honművész. 1833. 4.

Épitő-mesterek. Épületek 1619—1792. Honművész. 1833. 26. Épületek 1792—1833. U. ott. 1833. 30.

Építési művészet. 1382—1457. Honműv. 1833. 13.

Érdekes régiségek az erdélyi ev. ref. anyaegyház életéből. Magy. Futár. 1859. 354., 356, 360., 362.

Érdújhelyi Menyhért: A kalocsai érsekség a renaiss.-korban. Zenta, 1899. Kovacsevits Ottó kny. 4r. 288 l. Ism. Magy. Állam. 1899 decz. 22.

— — A kolostorok és káptalanok befolyása Magyarorsz. mezőgazdasági fejlődésére a mohácsi vész előtt. Írta —. Bpest, 1903. Stephaneum kny. 8r. 35 l.

Érdy János: A Pannonia és Dacia térein ekkorig talált Becsületi Bocsátványok. M. T. Akad. Évk. IX. k. I. drb. (Régiségtani Közlemények.)

Érdy János: Erdélyben talált viaszos lapok. Hat kőiratú táblával. Pest, Eggenberger Ferd. 1846. (Latin czím- és szöveggel is.) Nagy 8°. 21. I—VI. tábla. Ism. Szilágyi Sándor. Pesti Napló 1857. 221.

Evva Lajos: A magy. festészet történetéből. Reform, 1874. 199., 200. Figyelő. 1875. 12—13.

Fabó András: Magyar várak rajzai. Társalk. X. 1841. 33.

Fabriczius Károly: Vázlatok az erdélyi szászok ipari tevékenységéről az 1595—1605-iki hadiévekben, főtekintettel a nagyszebeni műötvösségre. Arch. Ért. 1879. 60—69.

— — Zur Kirchengeschichte Siebenbürgens unter Karl VI. Arch. d Ver. f. sieb Landeskinde. Neue Folge. I. 2.

Farlati: Dissertationes, altera de coloniis Romanorum in genere, altera de coloniis Romanorum in Pannonia Tyrnaviae, 1758. 8r. 112 l. A felirásokat mind nyomtatványokból vette.

Fasching: R. P. Franciscus. Vetus Dacia ex probatis Scriptoribus depromta. Claudiopoli, 1775. Kis 8°. 93 l.

Fáy István gróf: Mit kellene tenni hazánk váraira nézve? Századok. 1841. 15.

Fejérpataki László: Magyarországi városok régi számadáskönyvei. (Selmeczbánya, Pozsony, Berterczebánya, Nagy-Szombat, Sopron, Bártfa és Körmöczbánya levéltáraiból.) Írta —. Akadémia. 1885. IV. 682. Ismerteti Mikulik József. Századok. 1886. 62—69.

Fekete Zsigmond: Magyarország vizei multjának és vízépítkezésének történelme a magyarok beköltözéseig, tekintettel a művelődés-történeti viszonyokra. Írta — orsz. képviselő. Budapest, 1882. 8r. 191 l. Ismerteti dr. Ortvay Tivadar. Századok. 1883. 156—169. Fekete Zsigmond válasza. U. o. 295—302. Dr. Ortvay végszava U. o. 302—303

Felsőmagyarországi (A) Múzeum-Egylet I—X. Évkönyve. 1872/3—1889 Szerk. Károlyi Hugó Kassa. Második évk. Szerk. Stöhr Antal Kassa, 1876. Ism. Századok. 1890. 85.

Felső-Magyarország pusztuló műemlékeiről. Arch. Ért. 1898. 276.

Festők. 1340—1345. Honművész 1833. 9.

— — 1439. U. o. 1833. 13.

— — II Ulászló alatt. U. o. 1833. 19.

Festő 1572. U. o 1833. 21.

Festők és rézmetszők. 1619—1792 U. o. 1833. 26.

Fényes Elek: Magyarországnak s a hozzá kapcsolt tartományoknak mostani állapotja statistikai és geographiai tekintetben. I—VI. k. Pest, 1836—1840. 8r. Az I. k. ism. Horvát István. Tud. Gyűjt. 1836. IX. III. Második kiadás. Pest, 1841—43.

Finály Henrik Lajos: Az erdélyi bányákból került viasztáblák és az ősrómai folyóírás. Erd. Múz.-Egyl. Évk. I. 1859. 75—85. 5 táblával.

Finály H. Lajos: Római nyomok Erdély észak-nyugati részein. Erd. Múz.-Egyl. Évk. III. 1864. 5—9. 1 táblával.

Finály Gábor dr.: Római utak a Dunántúl Arch. Ért. 1903. 164—173. Térképpel.

— — Római telepekről a Kis-Szamos völgyében. Arch. Ért 1898. 427—431.

Findura Imre: A cabinetfestészet nyomai hazánkban. Főv. Lapok. 1876. 16

Fischer v. Erlachen: Entwurff einer historischen Architectur In Abbildung unterschiedener berühmten Gebäude, des Alterthums und Fremder Völker . . . Einige Gebäude von des Autoris Erfindung und Zeichnung. Alles mit groszer Mühegezeichnet und auf eigene Unkosten herausgegeben von Sr. Kaiser: Maj: Ober-Bau Ispectorn Johann Bernhard Fischer von Erlachen. Auch türkischen und Französischen Beschreibungen. Wien, MDCCXXI. Folio. 137 l.

Fogarassy János: Utazás Küküllő mellett. Regélő P. Divatlap. 1843. II. 31, 43., 44.

Foltinyi János: Adalékok a magyar képzőművészek sorozatához. Századok. 1874. 423—428.

Forster Gyula: A műemlékek védelme a hazai és a külföldi törvényhozásban. 1888—1892. Egyet. nyom.

— — Árpádházi síremlékek. III. Béla emlék. 328—342. Képekkel.

— — Szerk. III. Béla eml. L. ezt.

Föliratok: A régi római és görög feliratok. Budapesti Szemle. Új f. II. 1865. 92.

Fraknói Vilmos: Erdődi Bakócz Tamás élete. Írta —. Budapest, 1889. 8r. 220 l. Számos képpel. (M. Tört. Életrajzok. 1889 évf. I. és II. füz.) Ism. Junius. Századok. 1889. 417—133. Acsády I. Pesti Napló. 1889. 156.

Friedrich. Lásd *Hazai Műemlékek.*

Friedl János: Ungarn von 100 Jahren. Budapester Tagblatt. 1903 febr. 18. (Friedl János 1782. évi levelei Pozsonyról és a nagyobb nyugati városokról.)

Fromner K. dr.: Das sacramentshäuschen in den gothischen Kirchen. Mitth d. C. Com. 1870. CXLIII—CL. Fametszettel.

— — Mittelalterliche Sacramentshäuschen, Licht- und s. g. Marterssäulen. Ber. d. Alt. Ver. XI. 1870. 295—322. Számos fametszettel.

Fröde Vilmos: Felső-Magyarország középkori épületeinek kőfaragójelei. M. Mérnök- és Épít.-E. Közl. XXXIV. k. (1900.) 421. l.

Fuxhofer—Czinár: Damiani Fuxhoffer Benedictini Pannonii Monasteriologiae Regni Hungariae libri duo totidem tomis comprehensi. Recognovit ad fidem fontium revocavit et auxit Maurus Czinár. Tom. I. Pestini, 1858. Tipis Iohannis. Herz. 4r. 346. Tom. II. 240.

Gerecze Péter: A pécsi székesegyház falképeinek festésmódja. Mutatvány A pécsi sz.-e. cz. művéből. Műv. Ipar. 1892. 40—42.

Gerecze Péter: Szobrászati emlékek Magyarországon. Különös tekintettel az ezredéves tört. kiáll. szobr. részére. Különleny. Matlekovits „Magyarorsz. az ezredik évben" cz. kiáll. főjelentés V. k.-ből. Bpest. Pesti kny. 1898. N. 8°. 86. Számos képpel. Ism. Gohl Ödön. Arch. Ért. 1899.

Goos C.: Chronik der archeol. Funde Siebenbürgens. N. 8r. 140 l.

— — Carl Torma's neue Forschungen über die Geografie des alten Daciens. Vereins-Arch. XVI. B. 20—27.

Gönczi Ferencz: Göcseji haranglábak. Etnografia. Néprajzi oszt. Ért. 1904. V. 3—4.

Gradelehnus: Hungarische Siebenbürgische Moldau-, Wallach-, Türck-, Tartar-, Persian- und Venetianische-Chronica oder Aussführlich-Wahrhafftige Beschreibung des Königreich Hungarn Siebenbürgen, Moldau, Wallachay . . . durch Johannem Gradelehnum. Frankfurt am Mayn in Verlegung Wilhelm Serlius. Im Jahr 1665. 4r. 746 l. † Wahrhaftiger . . . Bericht . . . 15 l. † Register. Hozzá kötve. Türkische . . . Chronica. 1665. 357 l. † Register. Több táblával.

Jegyzet. M. N. Múz. Hung. h. 1190. Idézem *Gradelehnus* cz. a.

Gyárfás István Tihamér: Pannonia őskeresztény emlékei. Régészeti tanulmány. Írta —. Bpest, 1889. 8r. 104 l. Pór Antal. Századok. 1889. 690—692. (Hibás lapszámozás folytán „690—722"-nek jelezve.) Arch. Ért. 1889. 369—70. H. K. Magy Sion. 1889. 928.

Győri Történelmi és Régészeti Füzetek. Kiadják Ráth Károly és Römer Flóris. I—IV. kötet. Győr, 1861.

György Aladár: Ősmagyar nyomok középkori művészetünkben. Vas. Ujs 1889. 2.

***H**aas Michael:* Ueber die Holzkirchen in Nordosten Ungarns. Mittheil. d C. Com. 1864. Kl. Beiträge. XI—XII. l.

Haas Fr. und *Schulz Fr.:* Die Holzkirchen im Bisthume Szatmár. Mitth. d. C. Com. 1866. 1—14. Számos fametszettel.

Hadad: Archeologiánk érdekében. Pesti Napló. 1867. 19.

Haliczky Antonius és *J. F. Miller de Brasso.* Német római emlékkövekről. Tud. Gyűjt. 1824. IV. k. 8—12.

— — Észrevételek Dálnoki Márton levelére a római régiségekről. Tud Gyűjt. 1824. X. k. 37—40. l.

Haliczky Antonius és *J. F. Miller de Brasso.* Rövid leírása az ólomtáblácskáknak, melyet Kehner József a M. N. Múzeumnak szentelt. Rézmetszetekkel. Tud. Gyűjt. 1817. III. 61.

Hampel József: Adalék Pannonia történetéhez Antonius Pius korában. Írta —. Értekezések a tört.-tud. köréből. XII. k. 1. Budapest, 1884.

Hampel József: Egy fejezet hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. Új f. VII. 2. sz. Ism. Pasteiner Gy. Műv. Ipar. 1887. 80—82.

— — A középkori sodronyzománcz hazánkban. Műv. Ipar. 1887. 133—198. Számos képpel.

— — Das Mittelalterliche Drahtemail. Ein Abschnitt ungarischer Kunstgeschichte. Budapest. Kilián. 23 képes táblával. 8r. 45 l. Ismertetése Arch Ért. 1888. 81—82. l.

— — A régibb középkor. IV—X. század emlékei Magyarhonban. Első rész kétszáz képes táblával és a szövegben 48 ábrával. Budapest, M. T. Akadémia 1894. 8°. 174 és CC. Ismertetése Arch. Ért. 1894. 259—60. II. rész. 1897. 8r. 512 l. 162 képes tábla és a szövegben 95 ábra. Ism. Arch. Ért. 1898. 174—5.

— — A régi hazai ornamentikáról. M. Iparművészet. 1899. 98—105.

— — Lovas istenségek dunavidéki antik emlékeken. Arch. Ért. 1903. 304—365. 50 képpel.

— — A M. N. Múzeum érem- és régiségtárának története. A M. N. Múz. multja és jelene. 77—91. Számos képpel.

— — Antik emlékek a M. N. Múz.-ban. A M. N. Múz. multja és jelene. 99—104. Számos képpel.

— — A régibb középkor emlékei. A M. N. Múz.-ban. A M. N. Múz. multja és jelene. 104—109. Számos képpel.

— — A hazai élet közép- és újabbkori emlékei a M N. Múz.-ban. A M. N. Múz. multja és jel. 109 - 143. Számos képpel.

— — A M. N. Múzeum műkincsei. M. Műkincsek. I. 53—72.

Harangok. Ung. Mag. III. 270.

Harangokról. Vas. Ujs. 1862. 235., 1873. 8. l.

Harangozók 1138-ban. Cod. Dipl. II. 902.

III. Béla magyar király emlékezete. Dicsőségesen uralkodó utódja I. Ferencz József császár és apostoli király legmagasabb segélyével a magyar kormány megbízásából szerkesztette Forster Gyula, mint a Műemlékek Országos Bizottságának másodelnöke és a koronázási templom építési bizottságának elnöke. Budapest, Hornyánszky Viktor csász. és kir. udv. kny. 1900. Folio. VIII. † 358 l. Számos műmelléklet és szövegképpel. Ism. M. Sion. 1900. 547. Szendrei J. Arch. Ért. 1901. 81—88. l. Századok. 1900. 665—6. Journal des Débats. 1901 máj. 12.

Haupt J.: Die dakische Königs- und Tempelburg auf der Columna Trajana. Mitth. d. C. Com. 1870. 111—144. Fametszetekkel

Hazai műemlékek összeírása iránti felszólítás. Akad. Ért. 1847. 39. l.

Hazai műemlékek és régi épület-maradványok jegyzéke. A v. és k. m. k. ministernek a közokt. 1870 és 1871. évi állapotáról szóló, s az orsz.-gyűlés elé terjesztett jelentése. 1872. 224., 255., 275—278. l.

(Friedrich.) Ism. Hampel J. Arch. Ért. VII. 1872. 21 - 24. Ballagi Aladár. Protest. Egyh. és Isk. Lap. 1872. decz. 21. (Számos műemlék felsorolásával.)

Hatos Gusztáv: Adalékok a magyar képzőművészek sorozatához. Századok. 1874. 423—428.

Hefele Menyhért életrajzához és magyarországi működéséhez. (Adatok.) Művészet. 1904. 201—2.

Hegyi József: Hazánk történelmi nevezetességű helyei és meglevő műemlékei. Segédkönyv a magy. történelem tanulásához, úgyszinte kirándulóknak és magánhasználatra. A v. k.-ü. min. 69893/1895. sz. rend. alapján összeállította —. Gyöngyös, 1903. Sima Dávid kny. 8r. V. 163. Ism. Századok. 1903. 560—561l.

Hegyi Pál: Pannonia kereszténysége a rómaiak alatt. Magy. Állam. 1902 máj. 8. Egy ismeretlen kéztől 1767-ben kelt irat alapján, mely Sághy Mihály († a XVIII. század végén) hagyatékában találtatott.

Heider—Eitelberger—Hieser: Mittelalterliche Kunstdenkmale des österreichen Kaiserstaates. Herausgegeben von Dr. Gustav Heider, Professor Rud. v. Eitelberger und Architecten J. Hieser. Erster Band. Mit 36 Tafeln in Stahlstich oder Farbendruck und 108 in den Text gedruckten Holzschnitten. Stuttgart, Verlag von Ebner und Seubert. 1850. Folio. 200 l. Ism. Mitth. d. C. Com. 1856. I. 115—116., 210—211., 1857 II. 252.

Henszlmann Imre: Hogyan lehet korunkban régi műtárgyakat előadni. Athenaeum, 1840. I. 47. 48.

— — A képzőművészetek fejlődése. Értesítő. 1852 17., 19., 20.

— — H. I.-nek az építészek angol kir. intézetében tárgyalt fölfedezéséről a középkori egyházépítészet összhangzati elve körül. Akad. Ért. 1853. 45—53.

— — Die Mittelalterl. Baukunst in Ungarn. Oesterr. Revue II. évf.

— — A művészet fejlődésének törvényei. M. Orvosok és t. v Munkái az 1863. Pest n.-gy. Pest, 1864. 358—359. Maros-Vásárh. n.-gy. Pest, 1865. 294—298.

— — A legújabb régészeti felfedezések. Vas. Ujs. 1866. 14—17.

— — Régi hadi építészet Magyarországon. Vas. Ujs. 1867. 3—6.

— — Die Grabungen des Erzbischofs v. Kalocsa Dr. Ludwig Haynald. Geleitet, gezeichnet und erklärt v. Dr. —. Leipzig. C. A. Haendel. 1873. Folio. 222 l. Több fametszet- és két réztáblával.

— — Einige Gegenstände der ung. Amateur-Ausstellung auf d. Wiener-Welt-Ausst. Mitth. d. C. Com. 1874. 229—240. Fametszetekkel.

— — Párhuzam az ó- és újkori művészeti nézetek és nevelés közt, különös tekintettel a művészet fejlődésére Magyarországban. Ism. Pulszky Ferencz. Athenaeum. 1874. 4.

Henszlmann Imre: A bécsi 1873. világtárlat magyarországi műkedvelőinek régészeti osztálya. Rég. Eml. II. k. II. rész. Bp, 1875. Ism. Arch. Ért. X 144—9.

— — Magyarország Ó-Keresztény, Román és Átmeneti stilű Műemlékeinek Rövid Ismertetése. Írta —. Több táblával, egy térképpel és 287 fametszettel. Budapest, Egyetemi kny. 1876. 4°. 177 l. Ism. Arch. Ért. X. 323—328. L. még 1877. 5—6. (A mű keletkezése.)

— — Útijegyzetek a Király-földről. Arch. Ért. 1879. 253—258.

— — Magyarország Csúcsíves Stylű Műemlékei. Győr, Soprony, Pozsony, Sz.-György. Bazin, Modor és Nagy-Szombat. A Vallás- és Közoktatásügyi Magy. Kir. Minister Úr megbízásából. Írta —. II. kötet. (I. kötet Magyarország Ó-Keresztény stb. Műemlékeinek ismertetése.) Négy tábla és 191 fametsz. Bpest, Egyetemi kny. 1880. 4r. 221 l. Ism. Egyh. m. Lap. 1880. 186—191. Arch. Ért. 1880. 180—6.

Henzel W. Dr.: Sibenbürgische Alterthümer Aus d. Italienischen des Bulletino dell' inst. di correspodenza archeol. p. l'anno 1849—50. übersetzt. Arch. d. V. f. Sieb. Ldk. N. F. I. 1853. 1—29.

Herbert Heinrich: Repertorium über einen Theil der Siebenbürgen betreffenden Litteratur. Zusammengest. von —. N. 8r. Két hasáb. 120 l. N.-Szeben. Fr. Michaelis.

Historisches Ideal der merkwürdigsten Oerter und Städte in Ungarn. Nach alphabetischer Ordnung von *A* bis *K*. Almanach v. Ungarn. 1778 270—418.

Hogy óvjuk kőemlékeinket? Magy Sajtó. 1856. 68. sz.

Hohenhausen báró: Die Alterthümer Daciens in Siebenbürgen Aus den Zeiten als dieses Schöne Land die Römer regierten. Auf Befehl und Kosten Ih. Majestät der Kaiserin. Wien, gedr. bei J. Th. Edl. von Trattner. 1775. 4°. 148. Fametszetű képekkel és térképekkel. (Díszes kiadás.)

Hohenhausen báró: Római sáncz, mely a Dunát és a Tiszát összeköti. Térrajz. Die Alterthümer Daciens. 40—41. l. Plan aufgen. 1774.

Höke Lajos: Hajdani árok-tábor sánczok, földvárak, kúnhalmok a két magyar Alföldön. Pesti Napló. 1857. 182., 183.

— — Műemlékek az Árpádok idejéből. Fővárosi Lapok. 1871. 197.

— — Hazai őstörténelmi nyomok (őskori földvárak) Pesti napló. 1876. 227 és 229 sz. regg. kiad. tárcza.

— — Gall földvárak és temetők Magyarországon. Jókai. Életképek. 1876. 140. sz. 1235. l.

— — Régi földvárak. Fővárosi Lapok 1889. 258. sz.

Hummer Nándor: A szlávkereszténység hazánk mai területén a honfoglalás előtt. Budapest, 1896. Szt.-István-társulat. 8r. 149 l. (A Szt.-István-Társulat tudományos és irodalmi osztályának felolvasó-üléseiből. 13. sz.) Ismertet. Századok. 1896. 384.

Hunfalvy János: Magyarország és Erdély Eredeti Képekben. Rajzolta Rohbock Lajos. Történeti és Helyirati szöveggel. Írta —. Első szakasz: Magyaroszág I. kötet. Darmstadt, 1860. Kiadja és nyomatja Lange Gusztáv György. Lauffer és Stolp bizománya Pesten, 8r. 292 l. 38 aczélmetszetű képpel. Első szakasz: Magyarország II. kötet. 427 l. 111 aczélmetszetű képpel. Második szakasz: Erdély. Darmstadt, 1864. 135. 55 aczélmetszetű képpel.

Huszka József: Székely faház. Mérnök és Ép.-E. Közl. XXVIII. 1894. 110 l.

— — Nemzeti építészetünk multja és jelene. U. ott. XXVI. 1892. 201 l.

— — Hazai ornamentikánk eredete és nemzetisége. U. ott. XXV. 1891. 154 l.

— — Magyar ornamentika. U. ott. XXXII. 1898. 66. l.

— — Magyar népies és renaiss. diszítményeink. Műv. Ipar. 1888. 1—19.

— — A régi hazai ornamentika. M. Iparművészet. 1899. 149—157. (Válasz Hampelnek hasonló cz. czikkére.)

Icones expugnatarum in Hungaria arcium et urbium. 1552. 16. Ívr. M. N. Múz.

Illéssy János: Törekvések a német lovagrend meghonosítására Magyarországon. Magy. Állam. 1902 márcz 30. Századok 1902. 233—248

Az iparművészet 1895-ben. Kiadja a M. Iparműv. Társ. Budapest, 1896. N. 4° 150 l. Számos képpel.

Az iparművészet 1896-ban. Millenniumi Emlékkönyv. A M. Iparműv.-Társ. megbízásából szerkesztette Ráth György elnök. Szerk.-társ Györgyi Kálmán Társ. titkár. Bpest. Kiadja a M. Iparm.-Társ. 1897. N. 4°. 422. Számos képpel.

Ipolyi (Stummer) Arnold: Egy kolostor alapítása százados évfordulóján. Csal. Lapok 1853. II. f. é. 433—441. l.

— — Csallóközi útiképek I. Felsőcsallóköz északi része. Vas. Ujs. 1858. 6—7, 17—18., 30—31., 40—42. II. Alsó- vagy Komáromi-Csallóköz. Vas. Ujs 1858. 53—55. III. Felső-Csallóköz déli része. Vas. Ujs. 1858. 77—79., 89—90., 99—102., 114—115., 126—127.

— — Beschreibung der Baudenkmale der Insel Schütt (Csallóköz) in Ungarn. Vom Conservator Arnold Ipolyi Stummer. Mitthel. d. Centr. Com. 1858. III. 79., 101—107., 130—133., 159—162., 180—184., 239—247., 268—272.

— — Csallóköz műemlékei. Egy abroszszal és hat képtáblával. Arch. Közl. 1859 I. 1—173. l. Különlenyomatban Magyar Műemlékek cz. a. Pest, 1859.

— — Fehérhegységi útiképek. I. Pozsonytól Szakolczáig fölfelé. Vas. Ujság. 1859. 421—423., 434—437., 448—450., 458—459., 474—475., 483—485., 795—498., 507—509 II. Lefelé Szakolczától Dévényig. U. o. 1860. 124—126., 136—139., 148—149., 161—162., 171—173., 183—184., 195—196., 207—208., 218—220., 232—234. Képekkel.

Ipolyi (Stummer) Arnold: Harangozók és harangozók telepe a Csallóközben. Arch. Közl. I. 50 l. jegyzet.

— — Beiträge zur mittelalterl. Siegelkunde Ungarns. Mittheil. d. C. Com. 1859. 245—250., 266—270., 291—301. Számos fametszettel.

— — Harangokról. Vas. Ujs. 1859. 485. l.

— — A hazai egyházi művészet. Religio. 1860. I. félév. 365—368., 397—399., 409—411.

— — Magyarország középkori emlékszerű építészete. Írta —. Előadja a Magy. Tud. Akadémia XX. ünnepélyes közülésén decz. 22. 4r 1861. M. T. Akad. Évk. X. k 8 drb. Pest, 1862. 4r. 30 l. Budapesti Szemle. 1862. 30 l. Ipolyi Arnold Magy. Műtört. tanulmányai. Ráth Mór. 1889. I. k. 3—62 l. Különlenyom. 1862. 8r. 38 l.

— — Magyarország középkori szobrászata emlékei. Írta —. Előadva a Magy. Tud. Akadémia XXI. ünnepélyes közülésén. Jan. 17. 1863. (Ipolyi Arnold Magy. Műtört. tanulmányai. Ráth Mór. 1889. I. 65—217. és M. T. Akad. Évk. X. k. XIII. drb. 1863. 80. l.

— — Magyarország középkori festészete emlékeiből. A szepesváraljai XIV. századi történeti falfestmény. Írta —. Előadva a M. Tud. Akadémia XXII. ünnepélyes közülésén. 1864 jan. 23. (Ipolyi Arnold Műtört. tanulmányai. Ráth Mór.) 1889. I. 221—257.

— — Téglaépitészeti Műemlékek Magyarországon. Írta —. Megjelent a Magy. Tud. Akadémia Arch. Közl. 1861. II. 127—160. (Ipolyi Arnold Műtört. tanulm. Ráth Mór. 1889. I. k. 407—454. és különlenyomatban.)

— — Régi Magyar Keresztkutak és Magyarország czimerének Monumentális használata. Írta —. Megjelent Arch. Közl. II. 179. 1861 (Ipolyi Arnold Műtört. tanulm. Ráth Mór I. k. 1889. 457—468.

— — Középkori Magyar Ötvösművek. A magyar sz. királyok mellszobrai és ereklyetartóik. Írta —. Előadva a Magy. Tud. Akadémia ülésén. 1862. (Ipolyi Arnold Műtörténelmi tanulmányai. Ráth Mór. 1889. I. k 261—404 Ism. Magy. Sion. 1863. 230.

— — A Kubinyiak egyik ősének emlékszobra. Magyarorsz. Képekben. I. 1867. 133—138.

— — Adalékok a magyar domokosok történetéhez. Magy. Sion. 1867. 481., 590, 662., 769.

— — Milyen kincseket birunk régi plebániai könytárainkban? Egyházi Közl. Eger, 1869. 99—102.

— — A Magyar műtörténeti emlékek tanulmánya. Ipolyi Arnold elnöki megnyitó előadása a Magyar Történelmi Társulatnak Kassán, 1878 aug. 23. tartott vidéki nagygyűlésén. Századok. 1878. évfolyamának függeléke. A Magy. Tört. Társ. 1878. évi aug. 27—szept. 1-ei vidéki kirándulása Abaujvármegyébe s Kassa városába. A választmány megbiz. szerk. Szilágyi Sándor. Budapest, 1878. A M. Tud. Akad. könykiadóhivatala. 3—84. l.

Ipolyi (Stummer) Arnold: A zománczozás története. Ipolyi előadása az országos régészeti társulatban 1879 márcz. 27-én. Ismertetve Arch Ért. 1879. 118.

— — leveleiből. Mednyánszky Dénes. Ipolyi Arnold magánleveleihez újabb adalék. Századok. 1894. 73. és 458—472.

— — Műtörténeti Tanulmányok. Írta — a b. e. szerző megbizásából közrebocsátja volt könyvtárnoka, Bunyitay Vincze. Két alaprajzzal. Budapest, 1887. Két kis 8r. 566 l. Ismertetése Sz.-től. Arch. Ért. 1887. 440.

— — Szárnyas oltárokról. Műtört. Tanulm. I. 144—150.

Jacobs Ed. v.: Harzische Glockenkunde. Eingeleitet — (Wernigerode harangjai) közelebbi czim nélkül. 12 l. 8r. Füzetke. Mellette szerző eredeti levele Rómerhez. Rómer hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Jakabffy Ferencz: Az ötvösség Műv. Ipar. 1888. 46—55.

Javaslat a n. m. k. Helytartótanácsának 1863-iki július 10-én 41,110. sz. a. az országos műmaradványok megismertetése és fentartása ügyében kelt és a M. T. Akadémiához intézett leiratára. Pesti Napló. 1863. 264., 266. Sürgöny. 1863. 265., 266.

Jahrbuch d. K. k. Central-Comission Zur Erforsch. u. Erhalt. d. Baudenkmale. I—V. B. 1865—1861. Wien. 4r.

Jánky—Milecz: Szerk. L. *Történelmi és rég. Ért.*

Jankovich Miklós: Vélemény egy a m. academiának e f. évi jún. 20. Kiss Ferencz úrtól bejelentett rézemlékről. Égyh. Tud. 1842. II. 3.

Jedlicska Pál: Kiskárpáti Emlékek Vöröskőtől Szomolányig. Hely és művelődéstört. tanulmány. Írta Jedlicska Pál. Egy térképpel és több fametszettel. Budapest, 1883. Nagy 8r. XVIII. és 343. † 4 l. Ismertetése Egyházműv. Lap. 1883. 154—160., 189—191., 222—224., 249—255. Békesi Magy. Sion. 1883. 707. —k —s. Századok. 1883. 888—9.

— — Kiskárpáti Emlékek Éleskőtől Vágújhelyig. Hely és műv.-tört. tanulmány. II. kötet. Írta —. Térképpel. Eger, 1891. Nagy 8r. XLIV. † 590. Ism. Századok. 1892. 77. Arch. Ért. 1892. 175—6.

K. A.: Töredékek a magyar művészség történetéből. Magy. Kurir. 1823. II. 9.

K. M.: A harangokról. Vas. Ujs. 1863. 17. Két rajzzal.

Kandra Kabos Szerk. L. *Egri egyh.-megye.*

Kapuczinusok (A) 100 éves jubileuma Pozsonyban. Pressburger Zeitung. 1776. 96.

Karapancsa Demeter: Geschichtliche . . . und archeol. Denkwürdigkeiten der banater Militärgränze. Verhandl. u. Mitthei. des Sieb. Vereins für Naturwiss. Zu Hermannstadt, 1867. 200—233.

Kauf- und Verkaufs-Vertrag einer sechsjährigen Sklavin vom Jahre 139. d. Christl. Zeitrechn. gef. in d. dakischen Goldgruben. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 260—261.

Kállay Ferencz: Mithra-tiszteletről s Mithra-emlékekről Magyarhonban. Tud. Gyűjt. 1840. IV. k. 3., 53., 55—64. IX. 33. X. 3. II—XII. sz. 65. XIV. sz.

Károlyi—Nyirák: Emlékkönyv a székesfehérvári püspöki megye százados ünnepére 1877. Közrebocsátják Károly János és Nyirák Sándor egyházmegyei lelkészek. Székesfehérvárott, 1877. Nagy 8-rét. 369 l. Ismerteti dr. Czobor Béla. Arch. Ért. 1878. 70—74.

Kelemen Ferencz: Honi városaink keletkezése és a polgári elem az Árpádok alatt. Székfoglaló ért. Máramarosszigeti ev. ref. főgymn. 1901—1902. évi Értesítője 77—107. l. Ism. Századok. 1903. 677—678.

Kemény József gr.: Nézetei a műemlékek fentartásáról s az Erdélyben talált régiségekről. M. Orvosok és t. munk. Pest, VIII. 1847. 134. l.

Kemény Lajos: Kassai István Adalék a magy. műtört.-hez. Felső-Magyarorsz. 1901. decz. 25.

— — Adatok az ötvösség tört.-hez. Arch. Ért. 1902. 69.

— — Magyarorsz. ágyú- és harangöntők. Arch. Ért. 1903. 216—220.

— — Magyarországi képirók. Arch. Ért. 1903. 302.

Kenner Friedr. Dr.: Noricum und Pannonia eine Untersuchung über die Entwickelung, Bedeutung und das System der Römischen Vertheidigungs anstalten in den Mittleren Donauländern. Berichten d. Alt. Ver. XI. 1870. 1—160. Két térképpel.

Kereszty—Prohászka. Szerk. Lásd *Magy. Sion.*

Képfaragók, festők, hangászok, rézöntők. 1458—1490. Honművész. 1833. 16.

Képszobrok 1458—1490. U. o. 1833. 16. L. még *Festők.*

Kiállítások katalogusai. Magyar (A) történeti *Ötvöskiállítás* lajstroma. Megnyittatott 1884. év febr. 17-én. Franklin-Társulat könyvnyomdája Budapesten. Nagy 8r. VIII. † l. terem. 108 l. II. t. 180 l. III. t. 174 l. IV. t. 120 l. V. t. 56. † I—XXII. tábla.

Képes kalauz a gyűrűkiállításhoz. Szerk. Szendrei János. Budapest, 1888. 8r.

1896-iki Ezredéves Kiállítás A történelmi főcsoport hivatalos katalogusa. Közrebocsájtja a Történelmi főcsoport igazgatósága. I. füzet. Román és csúcsíves épület. I—1984. számig. 8°. 1—150 l. II. füzet 1985—5240. számig. 8°. 1—278 l. II. B. füzet. A renaiss. épület emeletje 5241—8739. számig. 8°. 279—506 t. I—XIV. lap. Budapest, «Cosmos» műintézet kiadása és nyomása. 1896. Az 1896-iki Ezredévi kiállítás tört. főcs. hivatalos iratait lásd alább a kézirati források közt.

Kassai Rákóczi-Ereklye Kiállítás Lajstroma. Szerk. Mihalik József. Kassa, 1903. 8r. 229. (Első kiadás.)

Király Pál: Dacia provincia Augusti I. k. I—XIX. fej. 436 l. II. k. XX—XLI. fejezet és függel. s 1—164. l. Írta —. Kiadta Szabó Ferencz német-eleméri plébános. Tört. nép- és földrajzi könyvtára. XLVII—XLVIII. kötetéül. Ismerteti —s. Századok. 1894. 432—436.

Király János. L. *Roland-szobrok.*

Kis Kálmán: A szatmári reform. Egyházmegye története. Írta —. Szerző sajátja. Kecskemét, 1878. 8r. 904 lap.

Kisfaludy Zsigmond: Adatok a paulánusok magyarhoni történetéhez. Magy. Sion. 1864. 261.

Knauz N.: Régi egyházi ékszerek M. Sion. 1863. 551., 571.

— — Régi misekönyveink. M. Sion. 1868. 801., 881. 1869. 5., 81., 183., 251., 676., 719.

— — Breviáriumok. U. ott. 1869. 730., 794., 879.

Kollányi Ferencz: Magyar Ferenczrendiek a XVI. század első felében. Századok. 1898. 317—327., 405—419., 510—518., 600—620., 716—731., 814—821., 909—930. Külön lenyomatban is. 1898. 8r. 101 l.

Kondor Lajos: Római sánczok vidéke. Vas. Ujs. 1857. 12—17. Képekkel.

Koporsó. A régiek márványkoporsói. Uránia. 1794. III. 89.

Koppen Peter von: Nachricht von einigen in Ungarn, Siebenbürgen und Polen befindlichen und bisher nur wenig, oder gar nicht bekannten Alterthümer. 42 l. 9 rézmetszvénynyel. Wien, 1823. (Jahrbuch der Litteratur.)

Korrespondenzblatt des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde I—II. Jahrg. Redig. v. Franz Zimmermann. Hermannstadt Closius'sche Bdr. 1878—1879. (III?) IV—IX. Jahrg. Red. v. Johann Wolf in Mühbach. Hermannst. Verl. v. Fr. Michaelis. 1881—1885. X—XI. Jahr. Red. v. Dr. Johann Roth in Thalheim Hermannst. Verl. v. Fr. Michaelis. 1887—1888.

Kozma P.: Zaránd vármegye földirati, statisztikai és történeti leírása. Kolozsv., 1848. 8r.

Köleséri Sámuel de Kereseer Secretarii Gubernalis Caes. Reg. Principatus. Transilvaniae ect. Auraria Romano-Dacica. Cibinii Typis. publicis. Anno. 1716. 16r. 237. † Elenchus.

Köleséri Samuelis de Kereseer Auraria Romano-Dacica. unacum Valachiae cis-Alutanae Subterraneae, descriptione Michaelis Scheudo, RC. EQ. Vanderbech. Iterum edita curis Joannis Seivert. Posonii et Cassoviae M. Landerer. 1780. 8r. 295. † Elenchus † Hist. Physic. Topographica Valachiae. Számozatlan. 24 l. Oláhország térképével.

König Pál: A Dácziában létezett római collegiumok (czéhek). Kivonat König Pál felolv.-ból. A Hunyadm. tört. és r. Egyl. III. 60—61.

Könyöki J.: Holicsi edények jegyei. Műv. Ipar. 1889. 61—63.

Kőváry László: Erdély régiségei. Kolozsvár, 1852. 8r. számos képpel. Birálatai. Müller Frigyes. Die Kirchl. Baukunst des romanischen Styles in Siebenbürgen. 4r. 5 l. Csal. Lapok. 1852. I. 2.

— — Erdély épit. emlékei 1866. Ism. Pesti Napló. 1866. 113. I. F. J. Kolozsv. Közl. 1866. 123. sz. okt. 18. Előbbi mű II. kiadása.

Krasznyánszky János: Szűz Mária tiszteletének nyilvánulásai hazánkban. Magy. Sion. 1902. 514., 584., 666., 774., 856., 929.

Krekwitz Georg: Das ist richtige Beschreibung dess gantzen Koenigreich Hungarn sambt allem demjenigen was am Donau-Strom lieget und befindet sich. Nürnberg, 1685. 8r. Számos alaprajz és városképpel.

— — Beschreibung des gantzen Fürstenthumbs Siebenbürgen. Nürnberg u. Frankf., 1688. 12°. Várrajzokkal.

Krones Fr. Dr.: Beiträge zur Stadt und Rechtsgeschichte Ober-Ungarns von —. Wien, 1894. Tempsky. 8r. 66 l.

Kropf Lajos: Chishull utazása hazánkban 1702-ben. Századok 1903. 634—640. (Gyulafehérvári síremlékek, Pest falai, Budavára stb.)

Kubinyi Miklós: Felső-Magyarország ősrégészeti emlékei. O. M. Mon. Mo. V. 17—45.

Kubinyi F.—Vahot: Szerk. L. *Magyarorsz. és Erd.* továbbá *Ungarn u. Sieb.*

Kurzgefasste Nachricht von den Hauptgewössern in Ungarn. Almanach v. Ungarn, 1778. 157—212. (A parti városokat is leírja.)

Lakás. A legmagasabb emberi lakások. Vas. Ujs. 1873. 23.

Lakás a középkorban. Vas. Ujs. 1889. 33. sz.

Lind Carl. Atlas kirchlicher Denkmäler des Mittelalters im österreichischen Kaiserstaate. Herausgeg. v. d k. k. C. Com. Redacteur Dr. K. L. Ism. Mittheil. d. C. Com. 1866. CXXXIV—CXXXV. és 1868. XXXIII—IV., 1871. XXIX., 1872. CXXXVI.

— — Die österr. Kunsthist. Abtheil d. Wiener-Weltausstell. Mitth. d. C. Com. 1873 Számos képpel. 300—315.

— — Samlung von Abbildungen Mittelalterlicher Grabdenkmale aus den Ländern der österreichisch-ungarichen Monarchie Redigirt von I. Abtheilung Wien, 1892. Kunst historischer Atlas, Herausgegeben von der k. k. Central-Comission zur Erforschung und Erhaltung der Kunst- und historischer Denkmale X. Abtheilung. Ismertetése Arch. Ért. 1892. 437—440.

Lindner Gusztáv dr.: Ruland-oszlopok a szepesi és erdélyi szászoknál. (Bártfa és Nagyszeben Rulandszobrai.) Dr. Lindner Gusztáv. Századok. 1885. 48—64. Turul. X. 1892. 198—9. (Kilencz sírkövet említ.)

Lipszky de Szedlicska (Johannes): Repertorium locorum objectorum, que in XII. tabulis mappae regnorum Hungariae, Croatiae, et Confiniorum militarium Magni item Principatus Transylvaniae occurrentium quas aeri incisas vulgavit J. L. d. Sz. Budae Typ. Univ. Pestanae, 1808. 4r. Pars prima. cont. Regn. Hungariae. 4r. 760 l. Pars secunda cont. M. Princ. Transylvaniae. 160 l.

Loja Károly: Egy harang, mint Gara Borbála hozománya. Haz. s a Külf. 1870. 431. Rajzzal.

Lovcsányi Gyula: A Vág és Vidéke. Topografiai leírás. Egyszersmind kalauz a Vág-völgyben utazók, fürdővendégek stb. számára. A szöveg közé nyomott 54 eredeti képpel. Kiadta Lovcsányi Gyula képezdei tanár. Budapest. Szerző tulajdona. 1881. 8°. 160.

Lyka Károly. Szerk. Lásd *Művészet.*

Magyar falvak a Bárczaságon. Vas. Ujs. 1874. 27. Képekkel.

Magyar Iparművészet. Az Orsz. M. Iparműv. Múz. és Iskola és a Magy. Iparműv.-Társ. Közlönye. Szerk, Fittler Kamil, főmunkatárs Györgyi Kálmán. I—V. évf. 1897—1902. Bpest.

Magy. műtörténelem (A) ügyében. Pesti Napló. 1871. 149. U. ott. 184.

Magyar Műkincsek. Szerkeszti Radisics Jenő. Budapest. Kiadja a Műbarátok Köre. 1896. Folio. I. k. 196. 19 műmelléklet és számos szövegképpel. — II. k. Szerk. Radisics Jenő a Műbarátok Köre titkára dr. Szendrei János közreműködésével. Budapest, 1898. Folio. 158 l. 22 műmelléklet és számos szövegképpel. Ism. Prém József. Iparművészet 1896-ban. 341—349. — III. k. Szerk. dr. Szendrei János. 1901. Folio. 94 l. 13 tábla és számosképpel.

Magyarország 1528-iki térképe. Századok. 1880. 607—9.

Magyar- és Erdélyország Képekben. Kiadja Kubinyi Ferencz és Vahot Imre. Pest, 1854. Emich. III—IV. k. 4r. Lásd még *Ungarn u. Sieb.*

Magyarország és a Nagyvilág. Politikai, ismeretterjesztő és szépirodalmi közlöny. Első és második évi folyam. 1865 októb., 1866 april. Felelős szerk. Balázs Sándor. Kiadótulajdonosok Deutsch Testvérek. Pest, 1866. Gyurian és Deutsch-Testvérek gyorssajtónyomása. Folio. 224. † 820. 1867. Szerk. Frankenburg Adolf. 624. l. 1868. Szerk. Vértesi Arnold. 658.

Magyarorsz. leírása a XVII. sz.-ban egy angol kézirat után Tud. Tár. 1843. 259.

Magyarorsz. műemlékek (A) ideigl. bizottsága. Bud. Közl. 1872. 92. Érdy Kálmán. U. ott. 1872. 149.

Magyarországi várak képei. Schmidt könyomda Pesten. Hasznos Mul. 1830. II. 9., 37.

Magyarországi várak, váromladékok s maradványok. Rövid ismertetéssel M. Hazai Vándor. III. 1833. 59.

Magyarország vármegyéi és városai. (Magyarország monografiája.) A magyar korona országai történetének, földrajzi, képzőművészeti, néprajzi, hadügyi és természetrajzi viszonyainak, közművelődési és közgazdasági állapotának Enciklopediája. A „Magyarország Vármegyéi és Városai" állandó munkatársainak bizottsága közreműködésével szerkeszti dr. Szilasy János és dr. Borovszky Samu. A megjelent köteteket lásd az egyes megyéknél.

Magyarország történeti emlékei az 1896. évi ezredéves országos kiállításon. Szerkesztik az előrészt Czobor Béla, a második részt Szalay Imre Kiadja Gerlach Márton és társa Budapesten és Bécsben. Folio. I. r. 1—470. II. r. 470. Számos műmelléklettel. Ism. Éber László. Arch. Ért. 1897. 367—371.

Magyar Orvosok és Természetvizsgálók (A) Munkálatai. (A soproni 1847-iki VIII. n.-gy.) Pest, 1863. 4r. A pesti 1863. IX. ny Pest, 1864. A marosvásárhelyi 1864. X. n.-gy. Pest, 1865. A pozsonyi 1865. t. XI. n.-gy. Pozsony, 1868. A rimaszombati XII. n.-gy. Pest, 1868. Az egri XIII. n.-gy. Eger, 1869.

Magyar régiségek Tud. Gyűjt. 1823. II. VII. 1835. I.

Magyar Sion. Egyházirodalmi havi folyóirat. Kezdettől XLI. az új sorozatban XVII. évfolyam. Szerkesztik Kereszty Viktor dr. és Prohászka Ottokár dr. Theol. tanárok. 1903 Esztergom, Buzárovits G. kny. 1903.

Magyar Sion Repertoriuma. 1863—1893. Összeállitotta dr. Kereszty Viktor. Esztergom, 1893. Nyom Buzárovits Gusztávnál. 8°. 128 l.

Magyar városok kezdetéről. Tud. Gyűjt. 1822. III.

Magyar (A) városokról általában. Tud. Gyűjt. 1821. 5., 7.

Magii Hieronymi: Liber de Tintinabulis. M. N. Múz. Rég. t. könyvtárában.

Marczali Henrik: A magyar történet kútfői az Árpádok korában. 1879.

Marcziani György: A magyar Potemkin. (Grassalkovich Antal.) Budapesti Hirlap. 1893 októb. 26.

Marienburg. Lukas: Geographie des Grossfürstenthums Siebenbürgen. Hermannstadt, 1813.

Marsili Aloys. Ferd. com.: Danubius Pannonico-Mysicus, observationibus geographicis, astronomicis, hydrographicis, historicis, physicis perlustratus. Hagae Comitum et Amstelodami, 1726. ívr.

Marton Ferencz: Régi váraink ügyében. Vas. Ujs. 1861. 50.

Maszlaghy Xavér: Kalászatok a műtörténelem mezején. Ország Tükre. 1865. 14—16. sz.

Marki Alexander: Mathias Corvinus und die Renaissance. Wien, 1900. 8r. 24 l. Egy képpel. Különlenyomat az Oesterr. Ungarische Revue XXV. k.-ből.

Mátray Gábor: A M. N. Múzeum négy magyar kodexe. Akad. Ért. 1854. (Ismerteti a N. Múz. Magyar képes krónikájában levő épületképeket. A codex azonban Literati Nemes Sámuel antiquarius hagyatékában lelt hamisitvány.)

Mátyás király Emlékkönyv, kolozsvári szobrának leleplezése alkalmára szülővárosa, Kolozsvár sz. kir. város megbizásából szerk. dr. Márki Sándor. Budapest. Athen. 4r. 316. Ism. M. Iparműv. 1901. 283—4, (Posta Béla: az Erd. Múz. Mátyáskori emlékei. Pasteiner: Mátyáskori épitészetünk stb.)

Medeczky László, Rákóczi-korabeli festő. Művészet. 1904. 197.

Mednyánszky Alois Baron: Malerische Reise auf dem Waagflusse in Ungarn. Zweite vermehrte u. verbess. Ausg. Mit sechzen Ansichten Pesth. Verl. v. K. A. Hartleben. 1844. 8r. X. 241 l. Képekkel.

Menyhárt György: A bútor fejlődése a XVII. és XVIII. században. Műv. Ipar. 1894. 12—38. Képekkel.

Merian Matth.: Theatrum Europaeum Th. IX. von den denkwürd. Geschichten die sicn in d. heil. Deutschen Reiche so dann in Ungarn Siebenbürgen. Polen Littanen u. s. w. Frankf., 1699. Számos rézmetszettel.

Merklas W.: Die Meister alter Altäre in der Zips. Mitth. d. C. Com. 1861. 77.

Mészáros János: Egyházi emlékeink állapota a XVI. sz.-ban. Pápai Ifjúsági Lap. 1888. 6. sz.

Miháldy István: Régészeti buvárlat. Győri Közl. 1876. 70., 72., 73.

Mihalik József: Hazai ötvösségünk történetéhez. Arch. Ért. 1893. 372., 433—434., 1896. 142—145., 1898. 381—384.

— — A zománcz. Pozsony—Budapest. 1901. Stampfel Károly kiad. Wigand F. K. kny. kis 8r. 141. (Tudományos könyvtár 63—64. sz.)

— — Magyarorsz. vidéki műkincsei. M. Műkincsek. III. 1—44.

Milecz János: Történelmi és régészeti emlékeket ismertető mű- és térképterve. Arch. Ért. 1877. 64.

Milleker Bódog: Délmagyarország őskori régiségleletei. Írta —. Temesvár, 1891. 8r. Ismert. Századok. 1892. 167.

— — Délmagyarorsz. római régiségleletei. Írta —. Temesvár, 1892. 8r. 46 l. Ism. Arch. Ért. 1892. 440.

— — Délmagyarorsz. a rómaiak alatt. Régészet-tört. rajzok. Írta —. Temesvár, 1893. 8r. 221.

Miksa György: Magyarhoni emlékek külföldön. Kolozsv. Nagy Naptár. 1866. II. 63—65. l.

— — Magyar történelmi emlékek külföldön. (Különös tekintettel az egykori Erdélyre.) Kolozsvár, 1868. 8r. 23—58., 67—100.

Mithras-emlékek Erdélyben. Vas. Ujs. 1865. 42. sz. 532. l.

Mitra tiszteletéről. Tud. Gyűjt. 1840 IV., IX., X

Mittheilungen d. k. k. Central-Comission zur Erforsch. u. Erhalt. d. Baudenkm. Red. Karl Weiss. I—XIX. 1856—1874 Wien. 4r. Neue Folge I—XXIX. 1875—1903.

Molnár Antal: Műbarátok és dillettánsok a hajdankorban. Reform. 1873. 159.

Műemlékek. (Ó- és középkori.) Magyarorsz. és a Nagyvil. 1875. 34. Képekkel.

Műemlekek. (Országos.) Magy. Sajtó. 1863. 2. sz.

Műemlékeink restaurációjáról. Művészet. 1904. 182—185.

Müller Friedrich: Die Vertheigungskirchen in Siebenbürgen. Mittheil. d. Com. 1857. II. 211—216., 227—231., 262—272. 21 fametszetű képpel.

— — Die Kirchliche Baukunst des romanischen Styles in Siebenbürgen. Von —. Mit III. lithogr. Tafeln, 23. Holzschnitten und 2 Facsimiles. Wien. Hof- und Staatsdruckerei. 1858. 4°. 48. Besonderer Abdruck aus dem III. Bande des Jahrbuches der k. k. Centr. Commiss. Zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale. 1859. 149—194.

Müller Friedrich: Zur älteren siebenbürgischen Glockenkunde. Archiv des Vereins f. siebenbürg. Landeskunde. Neue Folge. IV. 2.

— — Römerspuren im Osten Siebenbürgens. Mittheil. d. C. Com. 1859. 69—74., 106—109., 163—165.

— — Siebenbürgische Alterthümer. Trauschenfels: Magazin f. Gesch. . . . Siebenbürg Kronst. N. F. II. k. 1860. 3—30. l.

— — Materialien zur Kirchengeschichte Siebenbürgens und Ungarns im 17-ten Jahrh. Ver. Arch. XIX. B. 579—750.

Művészet. Szerkeszti Lyka Károly. I. évf. Budapest, 1902. Az Orsz. Magy. Képzőműv. Társulat támogatásával. Kiadja Singer és Wolfner. 8°. 448. II. évf. 1903. III. évf. 1904. Ű. ott.

Myskovszky Viktor: Az építészeti műstylusok ismertetése. Haz. s a Külf. 1871. 27., 28.

— — Harangjaink ismertetéséhez. Arch. Közl. VIII. 1870. 203—207. Képekkel.

— — Einige mittelalt. Schmiedearbeiten in Ober-Ungarn. Mittheil. d. C. Com. 1872. CXIV—CXVIII. Fametszetekkel.

— — Holzkirchen in den Karpathen. Mitth. d. C. Com. 1880. XXVI—XXIX., LXXI., LXXXIX - XCIV. és CXLV—CXLVI. Fametszetekkel. (A hervartói és késmárki fatemplomokon kívül szól a Galicziában levő Tylicz és Ondavka templomairól.)

— — Magyarország középkori és renaissance stilű Műemlékei. Közli Myskovszky Viktor. Bécs, 1885. Lehmann Ad. 100 fénynyomatú táblával és előszóval. Ismertetése. Verédy Károly. Nemzet. 1885. 87. sz. Arch. Ért. 1886. 270—272.

— — A művészi ipar a Felvidéken. Műv. Ipar. 1885/6. 5.

— — Két elpusztult műemlékünkről. Pesti Napló. 1888. 100. l.

— — Felsőmagyarországi Műemlékek és régiségek. Szerkeszti Myskovszky Viktor, készíti és kiadja Divald Károly. Eperjes, 1888. Megjelenik minden hónapban, füzetenként 10 képpel. Az egész mű 50—60 füzetből fog állani, egy-egy füzet ára 1 frt 20 kr. 1—3. füzet 30 táblán 58 tárgy. Ismertetése L. F-től. Arch. Ért. 1889. 179—180.

— — A renaissance kezdete és fejlődése, különös tekintettel hazánk építészeti műemlékeire. Tizennyolcz fametszettel. Myskovszky Viktor. Akadémia.

— — Magyarország felföldi építőművészete és szobrászatáról. M. felolvasása emlitve Arch. Ért. 1893. 174.

— — Műemlékeink mint a nemzeti kultura tényezői, különös tekintetettel Sárosmegye építészeti műemlékeire. Sárcsmegyei Közl. 1893 márcz. 12. 19., 26., 11., 12., 13. számok.

— — Faépítészetünk emlékeiről. Magyar Állam. 1895 jan. 18.

Mysikovszky Viktor: Faépítészetünk műemlékeiről. Kivonat Myskovszky Viktorl. t. 1894. évi november 12-én tartott akadémiai értekezéséből. Akad. Értesítő. 1895.

— — Memorandum pusztuló nemzeti műemlékeink érdekében. Közli —. Kassa, 1895. 15 l. Ismertetése y-tól. Arch. Ért. 1898. 45—49.

Mysikovszky Ernő: Műemlékeink pusztulása. Művészet. 1904. 178—182.

Múzeum (A Magy. Nemz.) multja és jelene alapításának századik évfordulója alkalmából. Írták a M. N. Múz. tisztviselői. Budapest, 1902. Hornyánszky kny. Folio. 384 l. Számos képpel és szines lapokkal.

Münster Sebastian: Cosmographey oder Beschreibung aller Länder . . . Basel, 1578. Folio. Számos fametszettel. *Jegyzet.* Idézem saját példányom után. *Gosmographia* rövidítéssel.

Műrégészeti kalauz. L. *Römer—Henszlmann.*

Művészet. Pompa 1526—1619. Honművész. 1833. 21.

Művészetek: 1792—1833. Honművész. 1833. 30.

Művészi Ipar. Az Orsz. Magy. Iparművészeti Múzeum és M. Iparm. Társ. Közlönye. Szerk. a vallás és közokt. m. k. minist. megbíz.-ból Pasteiner Gyula. 1885/6. Első évf. Franklin-T. Folio. II—IV. évf. 1887—9. Szerkesztőtársak: Radisics Jenő és Uhl Sándor. VII—IX. évf. 1892—4. Szerkesztőtárs: Radisics Jenő.

N. É. Pusztuló műemlékek. Pesti Napló. 1901 decz. 13.

Nagy épület l. Mátyás király idejében. Honművész. 1833. 17.

Nagy Iván: Tanulmányok a várrendszer némely viszonyairól. Akad. Ért. V. 1865. 341—352.

— — Ötvösség Magyarországon a XVII. sz.-ban. Arch. Ért. IV. 1870. 63—5.

— — Magyarországi Képzőművészek a legrégibb időktől 1850-ig. Századok. 1874. 25—44., 84—102., 185—206.

Nagy Ferencz: Régi Dácia históriai leírása. F.-M.-orsz. Minerva. Kassa, 1825. 213., 224. *N.* jegy alatt.

Nagy Sándor: Egyházi Műemlékeink és a kegyelet. Erd. Prot. Közl. 1878. 24—26.

Nagy Virgil: A monumentalis falfestés. Tanulmány. Bpest, 1892. Ism. Éber László. Műv. Ipar. 1892. 208—211. Erre válasz. U. ott 59—61.

Néményi Lajos: Magyar rézmetszők, rajzolók a XVIII—XIX. sz.-ban. Művészet. 1904. 203—208.

Neudeck Julius: Germanische Befestigungen des Oberen Waagthales in Ungarn. Sep.-Abdr. a. d. Nr. 1—3. B. IX. der Mitth. d. antrop. Gesellsch. in Wien. Wien, 1879. 8., 35. 5 táblával.

Neudeck Gyula: Tiberius útja az Al-Dunán. M. Mérnök és É. E. Közl. XXVII. 1894. 21. l.

— — Kivonata. Arch. Ért. 1894. 114—130. Képekkel. Eml. Arch. Ért. 1893. 454.

Névtárak. A magyarországi cziszterczi-rend Személyzetének Névtára. Az 1902—3. tanévre. Veszprém, 1902. Nyom. az Egyházmegyei könyvnyomdában. 8°. 54.

A pannonhalmi Sz.-Benedek-rend Névtára az 1902—3. tanévre. Győr, 1902. Győregyházmegye könyvsajtója. 8°. 99 l. A többit lásd *Schematismus* és *Sematismul* alatt.

Novák Dániel: A hajdani templomokról. Hasznos Mul. 1836. II. 10.

Nyári Albert báró: Magyarországi képírók a XV. és XVI. századból. Századok. 1875. 134. (A lőcsei «Corpus Cristi»-egylet XV—XVI. sz.-beli számadáskönyveiből [jelenleg az Akad. kézirattárában] kiírt festők nevei. 1—14. Festők, a kik Lőcsén, Körmöczön és Beszterczebányán éltek 1437—1539. közti időben.)

— — A művészek czímere. (Adalékok Velemérről, Kassáról.) Arch. Ért. 1879. 360—361.

Oláh Károly: Az orgonaépítészet története. Írta —, nagykőrösi ref. tanító, képezdei ének- és zenetanár. Budapest, Aigner Lajos könyvkereskedése. 1879. 16r. 48 l. Ismertetése Szikinczeytől. Arch. Ért. 1879. 276—280.

Oltványi Pál: Történelmi emlékek a csanádi püspöki megyéből. Magy. Sion. 1863. 241., 806., *1864.* 241.

— — A magy. Pálos-rend a csanádi püsp. megye területén. Délm. t. és r. Ért. 1888. 105—115.

Órásmester 1573-ban. Adalékok a magyar ipar történetéhez —ch —n. Arch. Ért. 1879. 116—7.

Orbán Balázs báró: A Székelyföld leírása, történelmi, régészeti, természetrajzi s népismei szempontból. Írta —. A képeket szerző és Mezei József fényképei s rajzai után fára rajzolták: Keleti Gusztáv, Greguss János, Országh Antal, Doby Rezső és Malahovszky Nándor. Metszette: Russ Károly. Első kötet. Pest, 1868. Ráth Mór. Két hasábos. 4r. 239 l. — II. kötet. Pest, 1869. Ráth Mór. Két hasábos 4r. 162 l. — III. kötet. Pest, 1869. Ráth Mór. Két hasábos. 4r. 221 l. — IV. kötet. Pest, 1870. Ráth Mór. Két hasábos. 4r. 224 l. — V. kötet. Pest, 1871. Tettey Nándor és Társa. Két hasábos. 4r. 248 l. — VI. kötet. Budapest, 1873. Tettey Nándor és Társa. Két hasábos. 4r. 447 l. Ism. Réthy Lajos. Vas. Ujs. 1868. 20. sz. Römer Fl. Arch. Ért. Fridrich István. Arch. Ért. VIII. 185—188.

Orbán Balázs: Összes őskori és római emlékekre vonatkozó adatait korszakonként csoportosítva közli: Torma K. Repertorium Dacia régiség és felirattani irodalmához. 61—66. l.

Orendi Johann: Die Letzten Ausläufer des romanischen Baustyles in Siebenbürgen nachgewiesen an einigen Kirchen des Burzenlandes. Progr. des ev. Gymnasiums zu Schässburg (Segesvár), 1859. 31 l.

Ornstein Josef: Zur Bestimmung der Gränzen Daciens in Siebenbürgen. v. —. Szamosújvár, 1898. Aurora könyvnyomda. 8r. 16 l.

— — Dacia nyugati határáról. A Szolnok-Dob. i. t. társ. I. évk. 1900. 12—17.

Orgonákról. Vas. Ujs. 1863. 82., 241. l.

— — Még valami az orgonákról. Vas. Ujs. 1863. 27. sz.

— — L. még *Angster. Oláh.*

Ormos Zs.: Műkincseink. Orsz. Tükre. 1864. 15., 17., 18.

— — Adatok a délmagyarorsz. földvárak történetéhez. Délm. t. Ért. V. 1879. 65—71. Mellékl. Topographische Charten der Gegend zwischen Alibunar, Versetz, Ui-Palánk und Cuvin (Kubin), 1716(?)-ból. Kőre rajz. és ny. Beranek. Temesvár. Eml. Arch. Ért. 1879. 280—1.

Ortmayer—Szentkláray: Történelmi Adattár Csanádegyházmegye hajdana és jelenéhez. Havi folyóirat. A csanádmegyei papság közreműködése mellett szerkesztik —. Temesvárt, 1871. Ismerteti Pesty Frigyes. Századok. 1871. 706—7.

Ortvay T.: Műemlékek és régi épületmaradványok Csanádegyházmegye területén. Csanád-e.-m. tört. Adattár. II. k. 1872. 457—458. l.

— — Dáczia feliratos emlékei és térképe Mommsen kiadásában. Arch. Közl. 1874. 19—89. Lenyomatban is.

— — Egy állitólagos római mediterrán-út Pannoniában. Egy térképpel. Ortvay Tivadar dr. Akadémia.

— — Eine angebliche Binnenstrasse in Pannonien. Mit . . . Nachträge v. Kubitsek. Arch. Epigr. Mittheil. 1888. 2 füz.-ből lenyomat. Wien, 1888. 8r. 16 l. Ism. Századok. 1888. 482.

— — Dáczia és Moesia területén. Jelentés gyanánt aldunai-vidéki kirándulásáról. Bp. Athen. 1875. 8r. 38.

— — Margum és Contramargum helyfekvése források és közvetlen helybuvárlat alapján. Írta —. Akad. lev. tag. Budapest, 1876. Akad. k.-kiadó vállalat. 8r. 70l.

— — Dáczia feliratos emlékei és térképe Mommsen kiadásában. Ívr. 29 l. Bp., 1877. Tettey N.

— — Magyarország régi vízrajza a XIII. század végéig. Kiadja a M. Tud. Akad. Tört. Biz. I—II. k. 544 + 464 l. Budapest, 1882. Ismerteti Tagányi Károly. Századok. 1883. 169—174. Dr. Ortvay válasza. U. o. 287—293.

— — Magyarország egyházi földleírása a XIV. század elején a pápai tizedjegyzékek alapján feltüntetve. A vatikáni Ó-koritár bizottság rendeletére szerk. —. Első fele Budapest, 1891. 4r. 494 l. Második fele XLIV. 1025 l. Térképmellékletek Magyarország egyházi földleírásához. I—VII. Ismert. Márki Sándor Földr. Közl. 1888. 257. Századok. 1892. 508—9.

Osztrák-Magyar Monarchia (Az) irásban és képben. Magyarország III., IV., V. és VII. kötete. Budapest, 1893. A magy. kir. államnyomda kiadása. 4°. Számos képpel. Idézem OM. Mon. Mo. rövidítéssel.

Oerter und Städte. Lásd *Historisches Ideal.*

Örtel Jeromos: XVII. sz. krónikás adatai a Délmagyarorsz. területén 1500—1603. viselt török hadjáratokról. Délm. t. és r. Ért. 1888. 128—137.

Ötvösök (Magyar) Lengyelországban. Arch. Ért. 1890. 40—59.

***P.** Gy.:* Miköze a görög egyháznak a magyarok megtérítéséhez? Karácsonyi Jánosnak ilyen című értekezése a Kath. Szemle 1904. 4. füz. 306. l. ismertetve. Századok. 1901. 363—364. (Felelete az, hogy «semmi köze».) L. még Századok, 1900. 556.

Palugyay Imre ifj.: Magyarország történeti, földirati s állami legújabb leírása. I. k. Budapest leírása. Pest, 1852. — II. kötet. Szabad királyi városok leírása. U. o. 1853. Ism. Garády. Pesti Napló. 1853. 1042., 1043., 1051., 1053. — III. kötet. Jász-Kún kerületek. Külső-Szolnok vármegye leírása. Pest, 1854. Ism. Garády. U. ott. 1854. 291. — IV. kötet. Békés-Csanád, Csongrád és Hont vármegyék leírása. Pest, 1855. Ism. Garády. Magy. Sajtó. 1855. 148.

Pannoniens Kriegs und Friedens Ergebnüssen, das ist eine Kernreiche Erörterung und Beschreibung aller derer blutigen Schlachten und Treffen Scharzmützeln Strechfferagen verschiedener plätze und Besingen in *Ungarn* und *Siebenbürgen* Moldau Croatien. Nürnberg, 1686. Számos látképpel.

Pap János: Magyar fazekas ipar. Műv. Ipar. 1888. 225—246. Magyar kályhafiókok képeivel a XV—XVI. sz.-ból.

Papp Károly: Szilassy János ötvös életrajzához. Arch. Ért. 1902. 283—287.

Pasteiner Gy.: Nemzeti elem a régi hazai művészetben. Műv. Ipar. 1885/6. 317—344.

— — XVIII. századi falfestmények Magyarországban. Kivonat Pasteiner Gy. l. tag 1896 febr. 3-án felolvasott értekezéséből. Akad. Ért. 1896. 192—200.

— — Őskori, római és népvándorláskori emlékek a Dunántúl. Osztrák-Magyar Mon. Magyarorsz. IV. 85—106.

— — Építészeti emlékek a Dunántúl. O.-M. Mon. Mo. IV. 107—168.

— — Építészeti emlékek Felső-Magyarországon. O.-M. Mon. Mo. V. 115—177.

— — Erdélyi építészeti emlékek. O.-M. Mon. Mo. VII. 37—98.

Paur Iván: Egy elsülyedt falu harangja. Pesti Napló. 1835.(?) I. 20.

— — Huszonöt kiadatlan pannoninai latin felirat. Arch. Közl. I. 217—228.

Pálosok. Remete sz. Pál szerzete Magy.-országon. Pressburg. Zeit. 1775. 46. Paulinus szerzet visszaállítása érdekében tett folyamodás. Magy. Kurir. 1791. 151.

Pálffy Lipót gr.: A régi hazai építészetről. Főv. Lapok. 1871. 12.

Pázmándy Danó nyomán. Háromszáz várrom. Magy. Hirlap. 1902 ápril. 29.

Pesty Frigyes: A templariusok Magyarországon. Akad. Ért. Phil. Tört. Osz. Közl. II. k. 1861. 30—152.

Pesty Frigyes: A szörényi bánság és Szörény vármegye története. Írta —. Kiadja a Magy. Tud. Akad. Tört. Biz. Budapest, 1878. I—IV. k. Ism. dr. Ortvay Tivadar. Századok. 1878. 646—655., 733—738., 841—846., 1879. 163—306.

— — Eltünt vármegyék. I—II. köt. 1880. Ism. Pesti Napló. 1880. 306.

— — A magyarországi várispánságok története, különösen a XIII. században Írta —. Kiadja a Magy. Tud. Akad. Tört. Bizottsága. Budapest, 1882. 591 l. Ismerteti dr. Ortvay Tiv. Századok. 1882. 861—5.

— — Magyarország helynevei. Tört. földr. és nyelv. tekintetben. Kiadja a M. T. Akad. Tört. Biz. I. Bp., 1888. 8r. XXXII. és 447 l. E mű kéziratos forrásanyagát lásd a kézirati források közt.

Petrik Lajos: Adatok a magyar agyagipar történetéhez. Műv. Ipar. 1889. 1—16, 93—106. Képekkel.

— — Az erdélyi kék-sgraffitos edények. Műv. Ipar. 1889. 1889 56—60. Képekkel.

— — A batizi kőedénygyár. Adatok a mo. agyagipar történetéhez. Magy. Iparművészet. 1898. 293—295. Képekkel.

Philippi Friedr.: Die deutschen Ritter im Burzenlande. Progr. d. ev. Gymnas. zu Kronstadt, 1860—61. 79 l. Lenyomatban is.

Peutingeriana. Tabula Itineraria ex Bibliotheca Caesarea Vindebonensi Cura Franc. Christ. de Scheyb edita MDCCLIII. Sumptibus Reg. Scient Univers. Hung. Typographiae recusa MDCCCXXV. Folio. I—XII. tábla.

— — Tabula Itineraria Peutingeriana primum aeri incisa et edita Franc. Christoph de Scheyb MDCCLIII. Denuo cum codice Vindoboni collata, emendata et nova Conradi Mannerti Introductione instructa studio et opera Academiae Literarum regiae Monacensis. Lipsiae, MDCCCXXVI. Exhibet Liberaria Hahniana. Folio p. 63. 12 drb kettős tábla. Mellen Konrád új kiadása. Eml. Századok. 1888. 195.

Piaristen-Orden in Ungarn Gemeinnütz. Blätter. 1815. 2.

A magyar- és erdélyországi kegyesszerzet. Hazai s Külf. Tud. 1836. I. 2.

Pontelly István: A tatárjárás előtti magyar kővárak az archeologia és történettudomány mai álláspontján. Délm. tört. Ért 1880. 12—30.

— — Római vagy avar emlékek-e a délmagyarországi párhuzamos, régi műsánczvonalak? Délm. t. Ért. 1886. 181—209. Térképpel, metszet-rajzokkal. I—III. tábla.

— — Római vagy avar emlékek-e a délmagyarországi párhuzamos régi műsánczvonalak. Délmagyarorsz. Lapok. 1887. 85., 86. sz.

— — Délmagyarországi földművek. Délm. r. és t. Ért. 1887. IV. füz. Ism. Dudás Gyula. Délmagyarorsz. Lapok. 1887. 29. sz.

Popp János: A magyar faïance. Műv. Ipar. 1885/6. 208—214.

Porzsolt Ernő: Várromok Erdély fénykorából. Ellenzék 1885. 161., 162.

Pösepnyi: A régi római dácziai aranybányászat. Pösepnyi Ferencz előadása ismertetve. Arch. Ért. 1892. 382.

Prém József: Olasz művészek Mátyás király udvarában. Figyelő. 1874. 14.

— — Kracker János Lukács százados emlékezete. Képzőmüv. Szemle. II. évf. 1880. 5—7., 32—24., 40 - 32., 57—59. és 98—100. l.

— — A csipke története. Magy. Műipar. I. évf. 1879. 18—21.

Ptolemaeus Cosmographiája. Pannonia térképére való tekintetből. L. az Apponyi-féle XV. századi kézirat leirását. Havas R. M. földrajzi könyvtár. 267 l.

Priorato: Historia di Leopoldo cesare. Continente le cose piu memorabili successe in Europa dal 1656. sino al 1670. Descritta dal Co: Galeazzo Gualdo Priorato. Dedicata . . . dell Imperatrice Leonora . . . In Vienna D'Austria. MDCLXX. Appresso Gio. Battista Hacque, Stampator Academico. I—III. Folio kötet.

Jegyzet. M. N. Múz. Hungh. 241 iv. Idézem: *Priorato* cz. alatt.

Pulszky Ferencz: Adalékok a magyarországi műtörténelemhez. Budapesti Szemle. 1874.

Pulszky Ferenczuek ötvenéves irói működése jubileumára. 1834—1884. Az Orsz. Régészeti és Embertani Társulat megbizásából br. Nyári Jenő, Henszlmann Imre, Torma Károly, Havas Sándor. Budapest. Franklin-Társ. 1884. 4°. 170. Több műmelléklettel.

— — Régészeti emlékek az Alföldön. Osztr.-Magy. Mon. III. Ism. gy.-től. Arch. Ért. 1891. 445—6.

— — Magyarország Archeologiája. Írta —. Első kötet. 99 táblával és 122 szöveg közé nyomott rajzzal, 342 lapon. — Második kötet. 95 táblával és 156 szöveg közé nyomott rajzzal, 376 lapon. Budapest, 1897. Pallas irod. és nyomd. részv.-társ. Nagy 8r. Ism. Arch. Ért. 1896 276—7. Mihalik József. Arch. Ért. 1898 158—164. Téglás Gábor. Erd. Múz. 1897. 519.

Pulszky Károly: Az ötvösség remekei a magyar történeti ötvöskiállításon. Leirták: Pulszky Károly és Radisics Jenő. I. kötet. Grill Károly cs. és kir. udv. könyvkeresk. Budapest. Folio. IV. † 160 l. 80 tábla. — II. kötet. 140 l. 73 tábla. A 153 tábla közül 90 heliogravure, 39 rézkarcz s 24 szines kőnyomat. Ism. Arch. Ért. 1889. 67—76.

Pürckenstein Burckh v. Ausserbsener Anfang zu denen höchst . . . nützlichen mathem. Wissanschaffen . . . Reys und Land-Beschreibungen des Koenigreich Ungarn vor Augen gelegt worden. Mit 123 Kupfern gezieret. Augsburg, 1731. 4°. (Magyar várak rajzai. Nem használtam fel.)

Radisics J.: Miseruha. (Császka Gy. által az Ipar. Múz.-ba került.) Műv. Ipar. 1885/6. 167—169.

— — Harangvirág serleg. (M. N. Múz.-ban.) Műv. Ipar. 1885/6. 170—177. Képekkel.

— — A női iparművészeti kiállitás. (Párizsi kiáll. magy. osztálya.) Műv. Ipar. 1892. 73—96. Képekkel.

— — Az Orsz. M. Iparműv. Múzeum (műkincsei). M. Műkincsek. I. 73—95.

— — Szerk. L. *Magyar Műkincsek.*

Radvánszky Béla báró: Magyar családélet és háztartás a XVI—XVII. században. Írta —. Budapest, 1879. Három kötet. Ismertetése Deák Farkastól. Arch. Ért. 1879. 146—151.

Rakovszky István: Adatok a városi toronyórák történetéhez. Arch. Ért. 1877. 254—6.

Ranschburg Gusztáv antiquariumának (Bpest, Ferenczick-tere 7.) 37. sz. könyvjegyzéke. 1900 febr. (Városi és megyei monografiák, régi műlapok stb.)

Rácz Károly: A zarándi egyházmegye története. Írta —. Arad, 1880. 290 l. Ismert. Századok. 1881. 80. l.

Ráth Károly: Az egri püspök-megyei templomok a XVII. század végén. Magy. Sion. 1868. 268., 351.

Reisenberg: Kirchliche Denkmäler aus Siebenbürgen. In Abbildungen mit kurzen Erläuterungen. Mit Unterstützung Sr. Excellenz des k. ung. Herrn Ministers für Kultus und öffentl. Unterricht. Herausgegeb. von Ausschusz des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. Hermannstadt, 1878. Folio. 24 fénynyomatú tábla. III. † 34 lap szöveg. A 2-ik kiadás Ismertetése Rj.-től. Arch. Ért. 1887. 280—281.

— — Kirchliche Kunstdenkmäler aus Siebenbürgen. In Abbildungen mit kurzen Erläuterungen. Mit Unterstütz. des k. u. miniters f. Cultus. Herausgeg. v. Ausschusz des Vereins für Siebenbürg. Landeskunde. I - II. Liferung. Hermannstadt, Gedr. i. der Buchdr. der von Closiusschen Erben, 1879. 4°. 26 l. Ism. Korrespondenzbl. 1878. 87., 1879.1 19., 1884. 34.

— — Kirchliche Kunstdenkmäler aus Siebenbürgen II. Serie I. Lifer. Reissenberg Lajostól. Ismertetése Radisics Jenőtől. Arch. Ért. 1896. 78—9. Erläuternder Tex. Wien, Verl. Carl Gräeser. 1894. Reissenberg. 4°. 11 l. Táblák 1—8. fénynyom. II. Lif.

— — Die Forschungen über die Herkunft des siebenbürgischen Sachsenvolkes in ihren wesentlichen Erscheinungen. Vereins-Arch. N. F. XIII. 538—564.

— — Siebenbürgisch-deutsche Bildhauer, Goldschmiede und Siegelstecher. Korrespbl. VIII. 133—138.

Reiszig Ede ifj.: IV. Béla király és a János lovag-rend Magyarországon. Századok. 1901. 520—541.

Récsey Viktor: Pannonia ó-kori mythologiai emlékeinek vázlata. Összeállitá Récsey Viktor. Esztergom, 1894. Nyomatott Laiszky János könyvnyomdájában 114. I—LV. Képes táblával. Ismerteti Ortvay Tivadar. Századok. 1895. 177.

Schnaase Karl: Balatonvidéki régészeti kutatásaim némi eredménye. Ism. Századok. 1895. 584.

Régészeti és tört. Ért. Lásd *Történelmi és rég. Ért.*

Régészeti (Az orsz.) és Embertani Társulat Évkönyve. 1879—1885. Budapest. Az Orsz. Rég. és Emb. Társ. kiadványa. 1886. 8°. 230 l. Ugyanaz 1886—1888. Szerk. dr. Szendrei János Társ. titkár. Budapest, u. ott 1889. 127 l.

Résó Ensel Sándor: Csörsz árka. Vas. Ujs. 1865. 15.

Révész Imre: Az egyházi műemlékek ügyében. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1864 jan. 17. (3-ik sz.)

Riegl Alois: Die Spätrömische Kunst-Industrie nach den Funden in Österr. Ungarn Dargest. v. —. I. Th. Wien, k. k. Hofstatsdr. 1901. Folio. 222 l. 23 tábla. 100 szövegképpel.

Roland-szobrokról. Király János: Pozsony város joga a középkorban. Budapest, 1904. 204 l. — Wenzel G.: Magyarország városai és városjogai. 42 l. — Beringuier: Die Rolande Deutschand. Berlin, 1890.

Római régiségek. Tud. Gyűjt. 1820. I. 1824. X.

Római utak maradványai Erdélyben. N. N. Nemz. Társ. 1839. II. 9.

A római útvonalak kövezésmódjáról. R. E. S. Sürgöny, 1865. 215.

Római útak Erdélyben. Nemz. Társ. Kolozsvár, 1839. 2 féliv 2. sz. 9—10. l. N. N.

Római és kelta városok az Alföldön. Arch. Ért. 1891. 445.

Római sánczok. Die sogennanten Römer-Schanzen im-Banate. Banat. Zeitschrift. 1820. I. 20.

Römer Fl.: Szünnapi levelek E. F. k . . . . i lelkész barátomhoz I—XIV. Győri Közl. 1859. 71., 73., 74., 80—82., 84—88., 92—103. Felelet a „Közlönyben" hozzám intézett régészeti kérdésekre és még valami régészeti életünkből. Győri Közl. 1860. 6—12.

— — A Bakony. Természetrajzi és régészeti vázlat. 2. kiad. Győr, 1860. Ism. G—y. Magy. Sajtó. 1861. 201.

— — Az episcopatus Ceretensisről s. l. et a. 8r.

— — Néhány bizalmas szó a magyar harangtudomány érdekében. (Magyarorsz. papjaihoz, néptanitóihoz és harangöntőihez.) Römer Fl. Vas. Ujs. 1862. 47. Győri Közl. 1862. 98. Idők Tanuja. 1862. nov. 15. A Religio. 1862. nov. 26. Tanodai Lapok. 1862. decz. 4. és még más lapokban is megjelent czikk korrektura íve három példányban. Römer hagy. XXXVII. sz. csom. M. Biz.

— — A szombathelyi püspök körrendelete Römer haranggyűjtés iránti felszólítása ügyében. Aláírv. Ferencz püspök. Nyomtatott ív. Kelt Szombathelyen, Bőjtmás 27-én. M. Biz. Römer-hagy. XXXVII. sz. cs.

— — Elkésett régészeti levelek Ipolyi Arnoldhoz. Vas. Ujs. 1862. 17., 20., 22. Rajzokkal.

— — A várnákról írt ért. ismertetve Pesti Napló. 1862. nov. 30.

Römer Fl.: A középkori téglaépítészetről Magyarországon. M. Orvosok és t. v. Munk. 1863. Pesti IX. nagy. Pest, 1864. 350—358. Két táblával.

— — A régi templomok ismertető jelei. Vas. Ujság. 1863. 40.

— — 1481-iki breviarium. Magy. Sion. 1863. 149.

— — Domokos fehérvári prépost breviariuma. U. ott. 1869. 50., 124.

— — A rómaiak határvédelmi erődítményeiről Magyarorsz. és Erdélyben. M. Orvosok és t. v. Munk. X. Pest, 1864. 81. l. V. ö. a 77. l. és XI. k. Pozsony, 1865. 150—151. l.

— — Régészeti eszmecsere. (Harangfeliratok.) Römer Fl. Vas. Ujs. 1864. 2. Hasonmással.

— — Ultimatum a honi harangisme ügyében. Vas. Ujs. 1865. 9.

— — Ismét néhány szó a harangok ügyében. Vasárn. Ujs. 1865. 50.

— — A keresztes szerzetesek emlékezete. Magy. Sion. 1865. 470.

— — Felszólítás a honi műemlékek kutatása és megismertetése érdekében. Vas. Ujs. 1866. 12.

— — Egy középkori iskola-kolostor felszerelése. Magy. Sion. 1866. 420.

— — és *Henszlmann I.:* Műrégészeti kalauz különös tekintettel Magyarországra. Két rész. 400 fametszettel. Pest, 1866. 4r.

— — A legrégibb *magyar* feliratú harang 1606. Arch. Ért. 1870. 140.

— — Falképek (Régi) Magyarországon. Írta —. 13 tábla és 74 fametszetű kép. Bpest, 1874. Ívrét. 170 lap. Ismert. Ortvay Tiv. Arch. Ért. IX. 86—94.

— — Die Römischen Inschriftsteine des ungarischen National-Museum v. Fl. R. Separatabdruck aus dem „Pester Lloyd" Bpest, 1874. Bp. Khór und Wein. N. 4r. I—VIII. l.

— — Resultats Generaux du mouvement archéologique en Hongrie. 1874. 8°.

— — Kiadatlan római feliratok. Arch. Közl. II. 174. — III. 151 és köv. l. — IV. 47 s köv. l. — VI. 98 s köv. l., 152. l. — VII. 76., 180. — XI. 1877. első füz. 27 s köv. l.

— — Kiadatlan római feliratok. Arch. Ért. I—V. köteteiben. Összesen 35 felirat.

— — Mátyás és Beatrix egykorú arczképei. Vas. Ujs. 1876. 14. két arczképpel.

— — A hazai ötvös-czéhek szabályairól. Említve Arch. Ért. 1877. 366.

— — A tatárjárás előtti falazott várakról Magyarországon. Arch. Ért. 1877. 69—78.

— — Adalék a magyar ötvösség történetéhez. Századok. 1877. márcziusi füzet. Ismert. Arch. Ért. 1877. 96.

Rosty Zsigmond (Barkóczi): Pannonia térképe a III. sz.-ban. Társalk. XIV. 1845. 25.

Rupp Jakab: Magyarország helyrajzi története, főtekintettel az egyházi intézetekre, vagyis nevezetesebb városok, helységek s azokban létezett egyházi intézetek, püspökmegyék szerint rendezve. Írta Rupp Jakab. Kiadta a M. Tud. Akad. Tört. Bizottsága. I. kötet. Pest, Eggenberger 1870. 8°. 807 l. — II. kötet. Pest, 1872. 8°. 473 l. — III. kötet. Budapest. A M. Tud. Akadémia könyvkiadóhiv. 1876. 8°. 375 l.

Rumy Károly: Szerelmei Miklós byzanti Mária képe iránti megigazítás. Nemzeti Ujs. 1845. 174.

Salamon Ferencz: A rómaiság elenyészte Pannoniában s különösen Aquincum vidékén. Századok. 1881. 643—676.

Salagius Steph.: De statu ecclesiae Pannonicae libri VII. Quinque-Ecclesiis 1777—1880. I—VII. kötet. 4°.

Sándor István: Pannoniának városiról, helységiről s vizeiről. Sokféle. 1796. IV. 106.

— — Némely jegyzeteim Schoenwizner úrnak becses munkájához. 4 ábrával. Sokféle. 1808. IX. 130—198.

Saxius Christoph: Lapidum vetustorum Epigrammata. Lipsiae, 1746. Tartalmaz régi magyarhoni felírásokat is. Rómer jegyzete. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. csom.

Schäfer: S. J. A bold. Szűz Mária kegyhelyei Magyarországban. Ismerteti Kereszty V. dr. Magy. Sion. 1897. 386.

Schedel Ferencz dr.: Felszólitás . . . a hazai műemlékek ügyében. Bud. Hiradó. 1847. 565. Honderű. 1847. I. 13. Magy. Szépirod. Szemle. 1847. I. 13. Társalk. XVI. 1847. 24. sz.

— — Felszólitás minden, a nemzeti becsületet szivén viselő magyarhoz a hazai műemlékek ügyében. Akad. Ért. 1847. 17—19.

— — A képzőművészetek története Magyarországon. Bud. Hiradó. 1846. 372.

Schedius Ludwig v.: Zeitschrift von und für Ungarn zur Beförderung der Vaterländischen Geschichte, Erdkunde und Literatur, herausgeg. v. Ludw. v. Schedius I. B. Pesth, 1802. 8r. 410. — II. B. Pesth, 1802. 8r. 367 l. — III. Pesth, 1803. 8r. 405. — IV. B. Pesth, 1803. 8r. 389 l. Harmadik évf. 2 köt. Pesth, 1804. Hartleben.

Schematismus. Cleri Archidioecesis *Agriensis* Ad annum. 1903. Agriae Typis Lycei Archiepiscopalis. 8°. 189.

— — Cleri Dioecesis *Cassoviensis* ad annum J. Chr. 1899. Erectae Sedis Episcop. nonagesium quintum Cassoviae. Typis Caroli Werfer Reg. priv. Acad. Typographi. 1899. 315. A kassai székesegyház két alaprajza s 4 fénynyomatú képével.

— — Cleri Archi-Diocoesis *Colocensis* et Bacsensis Ad Annum Christi. 1902. Colociae (Kalocsa), Producebat Antonius Jurcso Typographus. 8r. 71.

Schematismus. Venerabilis Cleri graeci Ritus Catholicorum Dioecesis *Eperjesiensis* Pro Anno Domini, 1898. Ab erecta sede Episcopalis Anno 78. Eperjesini. Typis Pannoniae, 1878. 8°. 352.

— — vener. Cleri Almae dioecesis *Jaurinensis* pro Anno Domini, 1903. Jaurini Typogr. Dioecesiana 8°. 203.

— — Cleri Graeci ritus catholicorum dioecesis *Munkácsensis.* Ad annum Domini, 1899. Ungvarini Typis Typographiae Societatis S. Blasii Magni, 1899. 8°. 260.

— — venerabilis Cleri Dioecesis *Rosnaviensis* pro Anno Jesu Christi. 1867. Erectae sedis Episcopalis 122. Budapestini, Typis Typographiae „Alkotmány" 8°. 118.

— — Venerabilis Cleri Archidioecesis *Strigoniensis* pro Anno, 1902. Strigonii. Typis Gustavi Buzarovits. 8°. 304.

— — Cleri Dioecesis *Szamosujvariensis* Graeci ritus catholicorum. Pro Anno a Christonato, 1900. Szamosújvár, Typis Typographiae Dioecesanae. 1900. 8°. 346.

— — Historicus Venerabilis Cleri Dioecesis *Magno-Varadinensis Graeci ritus.* catholicorum. Pro Anno Jubilari, 1900. A restaurata autem Sacra cum Sancta Romana Ecclesia unione Anno 200. Magno-Varadini, Typis Samuelis Berger jun. 1900. 8°. 345.

— — historicus venerabilis cleri dioecesis *Magno-Varadinensis* latinorum pro anno Domini et milennari MDCCCXCVI. Nagyvárad, Szent László-nyomda részvénytársaság, 1896. 8r. 458. † 23 l. Ismertetése Gohl Ödöntől. Arch. Ért. 1897. 372—376. Századok. 1897. 456—457 és 475.

— — Historicus Dioecesis *Neosoliensis* pro Anno Saeculari MDCCCLXXXVI. ab erecta sede Episcopali C. Neosolii. Typis Philippi Machold. 8°. 455. Ism. Czobor B. Arch. Ért. X. 83—87. Szilágyi Sándor. Századok. 1876. 323—7.

— — Cleri dioecesis *Quinque-Ecclesiensis.* Ad annum a Chr. Nato. 1903. Quinque-Ecclesiis. Typis Lycei Episc. (Béla Madarász.) 1903. 8°. 256.

— — historicus venerabilis cleri dioecesis *Transsylvaniensis* editus pro anno a Christi nato (per Antonium Kolosy). 1882. 8°. 252. Ismerteti Barabás Samu. Századok. 1882. 580—7.

— — Cleri dioec. *Vaciensis* pro Anno 1903. Vacii. Typus Alex. Mayer. 1902. 8°. 206.

— — Lásd még *Sematism.* és *Sematismul.*

Schesaei Chr.: Ruinae Pannonicae libri quatuor. Cibinii, 1797. 4r.

Schnaase Karl: Zur Gesch. d. österr. Malerei im XV. Jh. Mitth. d. C. Com. 1862. 205—211., 238—247.

Schönvisner Stephanus: In Romanorum Iter per Pannoniae ripam a Taurino in Gallia ad Leg. XXX. usque ut illud in Antonini itinerario postremis Wesselingis curis edito descriptur Commentarius Geographicus . . , Budae, 1780—81. 8r. 2 k. 151. 315. l.

— — Compendium antiquitatum romanorum. Budae, 1825. 8r.

— — Harangokról. Ung. Mag. 1787. 227.

Schröder K.: Három várrom felvétele. 6 táblával. Értesítő. Bp., 1888. 8°.

Schuller G.: Der siebenbürgisch-sächsische Bauernhof und seine Bewohner. Eine Kulturhist. Skizze. Nagy-Szeben, Michaelis. 1896. 41 l. Képekkel.

Schuller J. K.: Archeologisches. Transilv. 1861. 12. sz.

Seidl Joh. Gab.: Beiträge zu einer Chronik der archeologischen Funde in der österreichischen Monarchie. Von — aus dem Archiv für Kunde österreichischer Geschichtquellen besonders abgedruckt. I—III. füzet. 8r. Ism. Paur Iván Pesti Napló. 1854. 33. sz. (Számos magyarországi római emléket és középkori romot emlit.)

Seivert Joannis: Lib. Trans. Inscriptiones Monumentorum Romanorum in Dacia Mediterranea. Viennae, Typis J. Th. nob. de Trattner 1773. 4°. 191. † Index.

Şematismul: Veneratuluĭ Cler al Archidiecesei Metropolitane Greco-catolice Române de *Alba Julia* şi *Făgăraş* Pre Anul Domnuluĭ 1900. De La Sânta Unire 200. Blaş Tipografia Seminaruluĭ Archidiecesan. 8°. 804 l. Több képpel.

— — Diecesa *Lugaşului. Şematism* Istoric Publicat sub auspiciile P. S. S. D. D. Dr. Demetriu Radu episcop Gr.-cat. de Lugos. Pentru Jubileul. dela Sânta unire de 200 Anĭ dela infiinţarea Aceleiaşĭ diecese de 50 ani Lugos, 1903. Tipografia Joan Virányi. 8r. 663. † Tartalomjegyzék. Műmellékletekkel.

Severinus Joannes: Dissertatio de modo inveniendi situs vetervm Pannoniae oppidorum in qua de Acinco, Tavrino et Singidone pecvliariter disquiritur, et sub finem de gente Pannonici. Posonii, 1781. 1. füz. 8r. 64 l. Egyet. könyvt. Budapest.

— — Pannonia veterum munimentis illustrata cum Dacia Tibiscana. Lipsiae 1778. 8°. (Momsen: Nihil habet sibi proprium. Rómer megjegyz. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég. 14. sz. cs.

Sigerus (Emil): Siebenbürgisch-sächsische Burgen- und Kirchenkastelle 50. Bilder in Lichtdr. mit einem Vorw. u. erläuternden Text. 3. Aufl. Nagy-Szeben, 1901. Drotleff. J. könyv. 4r. 8 l. 50 melléklettel.

— — Aus alter Zeit. Bilder aus siebenbürgisch-sächsischen Städten. 1904.

Spitzer Mór: Néhány adat Felső-Magyarország agyagiparának történetéhez. Műv. Ipar. 1889. 107—110.

— — Néhány adat Felső-Magyarország régi agyagiparáról. Műv. Ipar. 1892. 97—100 képekkel.

Sponcir: Historia delle Attiioni de' re dell' Vngaria. Brevemente descritta da Ottone Sponcir. Kav. In Venetia. MDCLXXXV. Kis 4r. 166 l. 6 rézmetszetű képpel (Székesfehérvár, Visegrád, Nógrád [Novigrád] Vácz, Érsekújvár [Naysel] és Eperjes képei) N. Múz. Hung. h. 2425.

Springer A.: Die Künstlermönche im Mittelalter. Mitth. d. C. Com. 1862. 1—10. 36—48. és 83.

Steiner: Codex inscriptionum Romanorum Danubio et Rheni. 481 l. XXIV.

Sulzer Fr. J.: Geschichte der transalpinischen Daciens, das ist: der Walachay, Moldau und Bessarabiens im Zusammenhange mit d. Gesch. d. übr. Daciens als ein Versuch einer allgemeinen dacischen Geschichte I—III. Bände gr. 8°. Wien 1781. Térképekkel.

Szabó Károly: Ezüst művek és drágaságok összeírása a XVI. századból. Közli —. Századok 1877. IV. füzete. Említve Arch. Ért. 1877. 196.

Szalay József: Városaink a XIII. században. Írta Szalay József. Budapest 1878. Nyom. Kocsi Sándornál 8r. 168 l. Knoll Károly bizománya.

Szamota István: Régi utazások Magyarországon és a Balkán-félszigeten 1054—1717. Összegyűjtötte és jegyzetekkel kisérte Szamota István Budapest, Franklin-Társ. 1891. K. 8r. 559 l.

Szana Tamás: Magyar gyűjtők és gyűjtemények. M. Műkincsek I. 5—20.

Szathmáry Pap Károly: Erdély Képekben. I. II. füz. Kolozsvár, 1842. Ism. Szilágyi S. Regélő P. Divatl. 1842. 15. 61. 65. 3 füz. Ism. Csori u. ott. 1843. I. 7. 4. füz. Bécs, 1843. Ism. Csori u. ott. 1843. II. 10. sz.

Szádeczky Lajos: A czéhek történetéről Magyarországon. Akad. értekezés. 8r. 152 l. Ism. Századok 1890. 184.

Századok. A Magyar Tört. Társ. Közlönye. A választmány megbízásából szerkeszti Thaly Kálmán titkár. I—XXXVI. évfolyam 1867—1903. Budapest.

Szendrei János szerk. L. Magyar műkincsek. III. K. 442.

— — Az országos magyar tört. ötvöskiállítás. Vas. Ujs. 1884. 8. 9. 10. sz. Számos képpel.

— — A habánok története Magyarországon és a habánmajolika. Műv. Ipar. 1889. 161—176. Képekkel.

— — A keleti és a nyugati művészet hatása a magyar diszítményekre. Műv. Ipar. 1892. 13—14. Képekkel.

— — Régi magyar csattok és ruha-kapcsok. M. Iparm. 1899-ben, 250. 252.

— — Erdély műkincsei. M. Műkincsek. III. k. 55—94. Szól a gy.-fehérvári, kisdisznódi, brassói, kolozsvári, szászsebesi, magyar-keczeli, szamos-ardói templomokról; a falképekről Gelencsén, Bögözön, Bessenyőn stb. A templomkastélyokról, a várakról, kastélyokról, s a kisebb műemlékekről.

— — Magyar hadi emlékek. M. Műkincsek II. 73—158.

Szentkláray Jenő: A csanádegyházmegyei plébániák története. Írta dr. —. 8r. 740 l. Első kötet. Temesvár, 1898. Csanád-egyházmegyei könyvnyomda. 4r. 740 l. Ism. M. Sion. 1898. 626.

Szepesházy — C. und Thiele C. v.: Merkwürdigkeiten des Königreiches Ungarn, oder hist. stat. topogr. Beschreibung. Aller in diesem Reiche Befindlichen 42 K. Triest. 12. Zipser Kronstadte Jazygiens Gr. u. Kl. Kumaniens, der priv. Hajdukenstädte . . . Nach officiellen von den Behörden eingesendeten Daten und anderen auth. Quellen in alph. Ordnung bearbeitet. Mit einer Abbild. der Karpaten nach d. Natur. 2 Bände. Kaschau, 1835. Werfer 8r. 40., 32., 196. 216 l.

Szereday Antonii: Collectio continens Tabulas vetustorum ac recentiorum monumentorum que in *Templo Alba* olim *Juliensi*, nunc Corolinensi in Transilvania sunt, fueruntqua locate. A. — Corolinae Typis Episcopalibus Anno 1791. 4°. 53. (Negyvenöt feliratos tábla és sírkő felirata.)

Szerelmey M.: Magyar hajdan és jelen élethű rajzolatokban, magyarázó szöveggel. Több hazai tudós és műbarát befolyásával. 31 műmelléklettel 4r. Pest, 1847.

Szerzetes-rendek (hajdani) Magyarországban. Magy. Sion, 1838. I. 29.

Székely Sándor: Hunnok és avarok váráról. Nemz. Társ. I. 1830. 353.

Szilágyi Sándor: Erdélyi ötvösséghez. János Zsigmond arany keresztje. Arch. Ért. 1879. 385—392.

Szilágyi István: Magyar képzőművészek soráról. Tört. Tár. 1880. I. füz.

Az első magyar *szobrász*, „Magyarország" 1902. jún. 27.

Szokoly Viktor: Hogy keletkeztek Magyarországon a várak? (Beszéli egy jó régi Krónikás.) Szokoly Viktor, Vasárn. Ujs. 1856. 12. 13. sz.

Szombathy János: Dacia meghódítása s a Traján-oszlop képei.

Szöllősy Károly: A magyarországi r. kath. templomok és kápolnák statistikája. Magy. Sion. 1884. 682.

Szuhay Benedek: Az egyház látogatás (Cannonica visitatio). A felső-borsodi ev. ref. egyházmegye lelkészi értekezlete által jutalmazott pályamű. Miskolcz, 1900. Szelényi és társa kny. 8r. 238 l. Ismert. Századok. 1900. 847 l.

Tagányi Károly: IX. Bonifácz pápa bullái. Századok, 1890. 485. A vatikáni okirattár első sorozat IV. k. ismertetése. Említve, hogy a bucsúlevelekben 140, többnyire délvidéki templomra találunk adatokat.

Takács Sándor: Magyar műkincsek elkallódása és elidegenítése I. Ferdinánd és I. Miksa idejében. Egyetértés. 1903. máj. 3.

— — Magyar műkincsek pusztulása a Wesselényi-féle összeesküvés idejében. Arch. Ért. 1900. 147—150.

Tarczai Gy.: Régi magyar szobrok. Egyetértés, 1899. febr. 14.

— — Régi magyar művészek és mesteremberek. Budapest, 1900. Wodianer. Ism. M. Iparműv. 1901. 54.

Teutsch Fr.: Alte Landkarten v. Siebenbürgen. Korrespondbl. VII. 13. l.

— — Lásd még *Térképek.*

Teutsch Fr. Dr.: Beiträge zur alten Gesch. des Schenker Stuhles und der Markgenossenschaft im Sachsenland. Vereins-Arch. N. F. XVII. B. 526—591.

Teutsch G. D.: Eine Kirchenvisitation. Beiträg zur Culturgesch. der Sachsen im 17. Jahrhundert. Archiv. d. Vereins für Siebenbürg. Landeskunde Neue Folge. IV. 2.

Téglás Gábor: Őskori bányászszobrok a kőrösbányai aranymosásból. Ország-Világ. 1885. 10. 3 ábrával.

— — Bányászszobrok a dácziai aranyvidékről. Arch. Ért. 1885. Képekkel. Kivonatosan németül.

— — Bergbau-Denkmäler im einstigen Dacien. Zeitschr. f. österr. Berg. und Hütten-wesen XXXV. 1887. Ism. Korrespbl. XI. 1888. 18—19.

— — Újabb adalékok Dáczia helyrajzához. (I. Római építkezés. II. Odavaló praeshist. telep. III. Praeshist. és római település Keresztény-Almáson.) A Hunyadm. Tört. és Rég. Társ. Évk. az 1885—6. év. 25—28.

— — és *Király:* Neue Inschriften aus Dacien Arch. Epigr. Mittheil. aus Österr.-Ung. 1888. 2 füz.

— — Adalékok Dáczia felirattanához. Két közl. Az Erd. Múz.-Egyl. kiadv. 1888. V. k. 56—69., 237—257.

— — Újabb adalékok Dáczia felirattanához. Az Erd. Múz. Egyl. kiadv. VII. 1890. 388—400.

— — Tanulmányok a rómaiak dácziai aranybányászatáról. Székfoglaló értekezés egy térképpel. Kiadja a M. Tud. Akadémia. XIV. k. VI. sz. 8°. 61 l. Ism. F. R.-től. Arch. Ért. 1890. 77—9.

— — Tanulmányok a rómaiak dácziai aranybányászatáról. Az aranybányászat ethnographiai és administrationalis szervezete Dácziában. Akadémia.

— — A rómaiak aranybányászata Dácziában. Tanulmányok a rómaiak dácziai aranybányászatáról. Akad. székf. Ism. Király Pál. Századok. 1893. 227—236., 328—338.

— — Újabb adalékok az aldunai zuhatagok sziklafeliratihoz s az aldunai határvédelem viszonya Dáczia történetéhez egészen Trajanus felléptéig. 14 szövegközti rajzzal. (Felolvastatott a Magy. Tud. Akad. II. osztályának 1893. évi decz. 4. ülésén.) Budapest. Kiadja a M. Tud. Akadémia 1894. Folio. 56 l. Eml. Arch. Ért. 1894. 92. Kivonata: Akad. Ért. 1894. 21—30.

— — Neue Inschriften aus Dacien. Archeologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Österr.-Ungarn 1894. XVI. 2.

Téglás Gábor: Magyarországi arkeologia a Retyezát vidékén. Budapesti Hirlap 1895. jan. 19.

— — A limes Dacicus keleti része. Kivonat Téglás Gábor l. t. márczius 11-én tartott (akadémiai) felolvasásából. Akad. Ért. 1895. 413—422.

— — Az Al-Duna felső zuhatagjainak szerepe a rómaiak történetében Trajanus felléptéig. Századok. 1896. 505—518.

— — A rómaiak végvárai a Hargita-hegység alján s a keleti határvédelem czélja és rendszere. Erd. Múz. 1896. 384—339., 416—518.

— — Torma Károly érdemeinek méltatása Dácia aldunai úthálózatának kinyomozásában. Erd. Muz. 1897. 541—550.

— — Herodotos Dácziára vonatkozó földrajzi adalékainak kritikai méltatása. Kiadja a M. Tud. Akad. Budapest, 1899. Athen. kny. 8r. 64 l. Egy térképmelléklettel. Értekezések a tört. tud. kör.-ből XVIII. k. 1. sz.

— — A rómaiak első hadi útja az Al-Duna jobbpartján Dáczia ellenében. Földrajzi Közlemények. XXVII. 1899. 6—8. füzet.

— — Dáczia keleti határvonala s annak védelmi rendszere. Erd. Múz. 1900. 261—269., 314—324.

— — Délkeleti Magyarország Erdély és a szomszédos hegyvidékek őskori, római és népvándorláskori emlékei. O. M. Mon. Mo. VII. 19—36.

— — Tanulmányok Dáczia délkeleti hadi szervezetéről. A rozsnyói táborhely (Erdenburg) és jelentősége Dáczia tört.-ben. M. Tud. Akad. 1901. 8r. 37, 2 l. Négy rajzmellékl. (Ért. a tört. tud. köréből XIX. k. 5. sz.)

— — Ujabb adalékok Dáczia felirattanához. Kolozsvár 1902. Ajtai K. Albert. kny. 8. 50. (Különleny. az Erd. Múz. XIX. k.) 5—9. füz.-ből.

— — Adalékok Dáczia különböző határállomásairól. Erd. Múz. 1902. 3. füz.

Térképek: Magyarország térképe 1670. Priorato II. 232 lap Erdély térképe. 1670. Priorato II. 103. Lásd még Teutsch. Fr.

— — Magyarország legrégibb térképének fényképe. Emlitve Arch. Ért. 1878. 318. Apponyi S gr. eredetije után a M. Biz.-nál.

Th. L.: Újabb régészeti leletek hazánkban. Vas. Ujs. 1880. 9. Két ábrával.

Thaly Kálmán: Adalékok a hazai festészet történetéhez Thököly és Rákóczi korában, különösen a zászlófestészet. Arch. Ért. X. 69—77.

— — Érmészet, ötvösség és pecsétmetszés a Rákóczi-korban 1707. Arch. Ért. 1879. 93—103. 137—141.

— — A régi magyar himzőművészetről. 1707—1708. Arch. Ért. 1879. 342—350.

Thallóczy Lajos: Bornemisza Anna és az erdélyi ötvösök. Arch. Ért. 1877. 307—8.

Thiele J. C. v. Das Königreich Ungarn. Eine topographisch-hist.-statist. Rundgemälde, das Ganze dieses Landes in mehr denn 12,400 Artikeln umfassend I—VI. Band. Kaschau 1833. I. K. 288. l kép II. k. 347 l. III. k. 284. l. IV. k. 240 l. V. k. 194 l. VI. k. 368 l.

Thorvächter Andreas: Muthmassungen über die ersten Beförderer des Christenthums in Siebenbürgen, Siebenb. Quartalschr. Hermannst. 1797. V. évf. 145—159.

Timon Sámuel: Imago antiquae et novae Hungariae. Cassoviae. 1733. 8°.

Toldy István: A régi keresztény festészet. Főv. Lapok 1871. 289.

— — A jezsuiták Magyarországon. Pesti Napló 1872. 240—247.

Toldy Ferencz: Felszólítás a műemlékek fentartására az Akad. nevében. Honderü. 1847. 245. és II. 386.

— — A Sz.-Margit-legenda művészettörténeti helyei. Akad. Ért. 1850. 13—14.

Torma Károly: A rómaiak nyoma Erdély északi részeiben. Az Erd. Múz.-Egyl. Évk. I. 1859—1861. 27—45.

— — Archeologiai levelek. Kolozsv. Közl. 1860. 72. sz. 297 l., 74. sz. 305 l., 75. sz. 309 l. 1865. 86 l.

— — Tizenkét római felirat Dácziából. Erd. Múz.-Egyl. Évk. II. 1863. 129—134. Egy táblával. Külön lenyomatban is. Kolozsvár, 1863. 16r. 25 l.

— — Rómaiak nyoma Erdély északi részeiben. Erd. Múz.-Egyl. Évk. I. k. 1861. 27—45.

— — Dáczia felosztása a rómaiak alatt. Erd. Múz.-Egyl. Évk. II. 1863. 108—114. Különlenyomatban is. Kolozsvár, 1863. 16r. 29 l.

— — Adalék északnyugati Dáczia föld- és helyiratához. M. Tud. Akad. Évk. XI. k. 2 darabja. 1863. Ism. Csengeri Antal. Budap. Szemle. XVIII. k. 1863. 119—122. lap.

— — Adalék Északnyug. Dáczia föld- és helyiratához. Székfoglaló. M. Tud. Akad. Évk. XI. k. II. drb. Pest, 1864. 4r. 1—39. Dáczia, továbbá Dáczia. Pannonia és Sarmatia római korbeli térképeivel két táblán és római cursivfeliratú tégla, s téglabélyegek másolatával egy táblán.

— — Über einige Dacische Inschriften. Mitth. d. C. Com. 1865. Kl. Beiträge. XC—XCII. Különlenyomatban. Wien, 1865. 8r. 12 l.

— — Benndorf-Hirschfeld: Arch.-epigr. Mitth. aus Oesterr. Wien, III. k. 1879. 86—122. Különlenyomatban is.

— — Repertorium Dáczia régiség- és felirattani irodalmához. Összeállitotta —. Kiadta a M. Tud. Akadémia Arch. Biz. Budapest, Franklin-Társ. kny. 1880. 8°. XXIX. 191. Ism. Századok. 1880. 343—4.

Jegyzet. Csak a helyi emlékekre vonatkozó bibliografiát használtam fel.

Torma Károly: A Limes Dacicus felsőrésze. 6 fametszettel s egy térképpel. Budapest, 1880. A M. Tud. Akad. könyvkiadóhiv. 8r. 134 l. Értekezések a tört. tud. köréből. IX. k. II. sz. Kivonat a Századok. 1880. 251—4. Ismerteti Deák Farkas. Századok. 1881. 444—8.

Történelmi és Régészeti Értesítő a Délmagyarországi Történelmi és Rég. Társ. Közlönye I. 1—3 füzet. Szerk. Jankó Károly és Miletz János. I. 4. füz. és II—V. évf. Szerk. Miletz János. Temesvár. 1875—1879. VI—X. évf. Szerk. Pontelly István. 1880—1884.

Régészeti és Történelmi Értesítő a Délmagyarorsz. R. és T. Múzeumtárs. Közl. I—III. évf. Szerk. Pontelly István. 1885—1888. IV. Szerk. Patzner István. Temesvár, 1888., 1889—1901. Ismert. Arch. Ért. 1877. 18—20., 58—59., 301—303. 1879. 64., 111—114., 280—281. 1898. 75., 1901. 348.

Jegyzet. Idézem mindkettőt *Délm. T. és R. Ért.* cz. alatt.

Trausch J. Gesch. des Burzenländer Capituls. Kronstadt, 1852. 8⁰.

Tröster J.: Das Alt und Neu teutsche Dacia; das ist Neue Beschr. des Landes Siebenbürgen Mit Karte, Vielen Städteansichten u. a. Kpfrn. Nürnberg, 1666.

Turul. A M. Heraldikai és Gen. Társ. megbíz. Szerk. Fejérpataki László. (Később Fejérpataki L. és Schönter Gyula.) 1883—1903.

U. i. Régibb és újabb mozaikok. Vas. Ujs. 1874. 15.

Ung. Magazin, oder Beiträge zur ungarischen Geschichte, Geographie, Naturwissenschaft und der dahin einschlagenden Literatur. Pressb., 1781—87. Ant. Löwe n. 8r. 4 kötet. 10 rézmetszettel. Magy. Nemz. Múz.

Ungarisches (Neues) Magazin, oder Beiträge Zur ungarischen Geschichte Geographie. Naturwissenschaft. u. dahin einschlagende Literatur. Pressburg, 1791—98. Schauff Wien-Alberti 8. M. N. Múz.

Ungarn. Das ehemals gedrückte, von Türken berückte, nun trefflich erquickte Königreich Hungarn. Francofurti et Lipsiae, 1688. 16r.

Ungarn und Siebenbürgen in Bildern. Erster B. Verleger u. Red. Fr. v. Kubinyi u. Em. v. Vahot. Aus d. Ungarischen Übers. Pest, G. Emich. 1854.

***Vas** József:* Erdély a rómaiak alatt. Kútfők nyomán írta —. Az Erdélyi Múzeum-Egylet által a Haynald-díjjal jutalmazott pályamunka. Kolozsvárt, 1863. Stein János kny. 8⁰. 196. Erdélynek a rómaiak alatti térképével.

Vasárnapi Ujság. Szerk. Pákh Albert, később Nagy Miklós. 1857—1902.

Vályi András: Magyarországnak Leirása. Mellyben minden hazánkbéli Vármegyék, Városok, Faluk, Puszták, uradalmak . . . a betűknek rendgyek szerint feltaláltatnak. Készítette Vályi András kir. magyar universitas beli Professor. Budán a kir. univ. betűivel 1796—99. 3 köt. 8r. I. k. 702. II. k. 736 l. III. k. 688 l.

Várak. Léteztek-e falazott várak a tatárjárás előtt Magyarországon? Vita az Orsz. Régészeti Társulat 1879. nov. 25. ülésén. Arch. Ért. 1879. 362.

Várőrizet. Tud. Gyűjt. 1819. IV.

Vártartás. Tud. Gyűjt. 1819. IV.

Velics László: Az egyházi művészetek tanulmányozásáról. Különleny. a Kath. Szemle VIII. k.-ből. Bpest, Athen. 1894. 8⁰. 98.

Vereby: Paulinusok mint művészek. Testvérhaza. I. 23.

Veszely Károly: II. András és a német lovagok a Bárczaságban. Magy. Sion. 1864. 161.

***W.** S.:* Einige sächsische Goldschmiede aus der Zeit von 1700. Korrespbl. VII. 33—34.

— — Heimische Künstler. Korrespbl. 1882. V. 124—126.

— — Heimische Künstler. (Nachtr. zum Verz. im Korrespbl. V. 124.) Korrespbl. VII., 126. 1884. 52—53. és 77—78.

Wagner Joh. Christoph: Cristlich- und Türkischer Stadt- und Geschicht-Spiegel I. Th. Augspurg 1687. Számos magyar vár rajzával.

Wagner C.: Summarische Nachrichten von d. Klöstern die einst dem Carthäuserorden im Königreich Ungarn und in den damit verbundenen Provinzen gehörten. Ung. Nachrichten. 1787. 66—67.

Walter Gyula dr.: A harang. Magy. Sion. 1885. 413. 892.

Wenczel G.: Magyarország középkori várainak és városainak építkezési módjáról. M. orvosok és t. Munk Rima-Szombat, n. gy. Pest, 1868. 385—397.

— — Lásd még Roland-szobrok.

Wertler Mátyás: A jeruzsálemi ker. sz. János-jövevények és zarándokok jeles rendje Magyarország és a hozzátartozó tartományokban. Delejtü II. 1859. 301.

Wertner Mór dr.: Az erdélyi németek bevándorlása és a szebeni prépostság a XIV. század végeig. Erd. Múz. 1900. 301—313. s t.

Windisch Karl Gottl. v.: Geographie des Königreichs Ungarn 3 Theile mit Kupfern. Pressburg, 1780—90. Löwe, (Schwaiger) 395, 322, 520 l. A 3-ik rész külön is: Geogr. des Grossh. Siebenbürgen 1790.

— — szerk. *Ung. Magazin.*

— — *Neues Ung. Magazin.*

Wolf J.: Hochwarten-Wartberge-Wartburgen. Korrespbl. I. 1878. 66—68.

Wolfsgruber Cölestin: Cristoph Anton Kardinal Migazzi Fürstenbischof von Wien. Von dr. Benediktiner zu den Schotten in Wien. Migazzi arczképével. Saulgau. (Württemberg) 1890. XII. és 908 l. Ismerteti Dedek Crescens Lajos. Századok 1892. 68—74.

Würdigung siebenbürgischer Goldschmiedarbeiten. Korrespbl. X. 1887. 133.

X. A régi keresztény sírkövek symbolumai. Délm. Tört. Ért. 1888. 208.

Zamosius Stephanus: Analecta Lapidum vetustorum et nonnullarum in Dacia antiquitatum. Ad Generosum et Illustrem Dominum Volfgangum Kovachociũ Regni Transylvaniae Cancell. sũmũ ect. Patavii Apud Lauerentium Pasquatum 1593. Superiorum Permissa. 16⁰ 24 + 250 + 14 l.

Zeiller Mart.: Beschreibung des Koenigreichs Ungarn. Ulm. 1660. 8r.

— — Neue Beschreibung des Koenigreichs Ungarn. Ulm. 1664. 16r. Ugyanaz 1664. Leipzig.

— — Neue vermehrte Beschreibung des Koenigreichs Ungarn. Leipzig 1690. 8⁰.

Zenoi (Domenico) metsző. Il primo Libro delle citta et fortezze prinzipali del Mondo. 1567.

Jegyzet. M. N. Múz. Art. 160. (Hiányos péld. Art. 478. sz. a.) 105 kézzel számozott 4r. réztábla. (Egyes táblák hiányzanak).

Zerich Tivadar: A katholicismus állapota Erdélyben, különösen Háromszéken a reformatio előtt, alatt és után. Magy. Sion. 1869. 481. 561. 641.

Zeyk L.: Pannonia, vagy Pannoniának Augusztus császártól fogva, egészen Geyza magyar herczeg haláláig stb. történetbeli viszonyai. Kolozsvár, év nélk. 8r.

Zichy Edmund gr.: Miért nem virágzott fel nálunk a képzőművészet? Főv. Lapok, 1869. 270.

Zimmerman: Fr. Siebenbürgische Inschriften. (Épületek és bútorokon). Korrespbl. VII. 1884. 7—10. 19—23. VIII. 103—105.

Zimmermann — Werner: Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen. Von Franz Zimmermann und Carl Werner. Erster Band 1191 bis 1343. Nummer 1 bis 582. Mit 4 Tafeln Siegelabbildungen. Herausgegeb. vom Ausschuss des Vereins für siebenbürgische Landeskunde Hermannstadt, 1892. XXX. + 6201. Ismerteti Tagányi Károly. Századok, 1893. 41—57.

B)

Az egész országra vagy annak több részére vonatkozó kéziratok, továbbá rajzgyűjtemények.

Akadémiai (Magy. Tud.) Képtár metszetgyűjteménye. Várak, városok alap- és térrajzai, távlati képek és ezekkel kapcsolatos csataképek. Czéhek szabaduló és mesterlevelei, az illető városok távlati képeivel.

Archaeologiai Bizottság (M. Tud. Akad.) *rajztára.* (Magában foglalja a Műemlékek Orsz. Bizottságának felállítása előtt, sőt több azóta készült rajz és fényképnek gyűjteményét; nevezetesen a kassai dóm monografiájához készült rajzokat stb.)

Megemlítjük, hogy a Műeml. Orsz. Bizottságának Rajztárlajstromában az Arch. Bizotts. rajzainak a jegyzékét is közöljük.

Bausnern Samuelis: Descriptio Sedium Saxonicalium. Cod. Saec. XVIII. pag. 457 in fol. MS. Lat. M. N. Múz. kt. Fol. Lat. 1100.

Bergstädte. Kurzgefasste Beschreibung der sieben niederungarischen Bergstädten, nämlich Kremnitz, Schemnitz, Neusohl, Königsberg, Buggantz, Dülln und Liebethen. (Abgefasst 1760.) MS. Saec. XVIII. Fol. 28. in 2°. M. N. Múz. kt. Fol. Germ. 1142.

Beschreibungen Neue historische geographische und topographische *Beschreibung* Daciae mediterraneae, oder des heutigen Fürstensthums Siebenbürgen 1796. in fol. pag. 162. MS. Germ. M. N. Múz. kt. Fol. Germ. 280.

Beschreibung (Summarische) des Grosz-Fürstenthums Siebenbürgen. Cod. Saec. XVIII. in folio. pag. 206. MS. Germ. M. N. Múz. kt. Fol. Germ. 284.

— — Ugyanaz 1773. in fol. pag. 461. M. N. Múz. kt. Fol. Germ. 282.

— — Ugyanaz. Cod. Saec. XVIII. pag. 260. in 4°. MS. Germ. M. N. Múz. kt. Quart. Germ. 146.

Brevis Elucidatio Historico-Chronologica de Transylvania et in eadem fundato episcopatu Albae Juliae. MS. Saec. XVIII. for. 8r. in fol. M. N. Múz. kt. Fol. Lat. 3491.

Bél M.: Descriptio Comitatus Zarandiensis. per. —. M. N. Múz. Fol. Lat. 3363.

Bél M.: Historia Comitatus Krasznaensis per. Bélium. MS. M. N. Múz. Fol. Lat. 3379.

— — Historia Districtus Kőváriensis. per Belium adornata. MS. M. N. Múz. Fol. Lat. 3372.

— — Többi monografiája az egyes megyéknél.

Collectanea ad historiam ecclestiasticam Protestantum Hungariae Cod. Saec. XVIII. pag. 790. és 108. in folio MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 2077., 2078.

Collectio Necrologiorum et Epitaphiorum Cod. Saec. XVIII. fol. 78. 4°. MS. Lat. M. Nemz. Múz. kt. Quart. Lat. 535.

Chronica regni Hungariae ex codice vener. Capituli Posoniensis. Cod. Saec. XVIII. fol. 22. in fol. MS. Lat. M. N. Múz. kt. Fol. Lat. 330.

Chronicon sive Annales Hungarici et Transylvanici Opera et Studio Mani Fuchsii Coronensis Christiani Lupini et Johannis Oltárdi Cibiniensis Ecclesiarum Pastorum quibus adjecta sunt nonnulla ex aliis manuscriptis fide dignis nonnulla etiam correcta sunt. MS. Lat. Saec. XVII—XVIII. fol. 484 et 513. II. in 2°. M. N. Múz. kt. Fol. Lat. 3668.

Divald Kornél: Felső-Magyarország renaiss. műemlékeinek lajstroma. Kézirat a M. Biz. 1902. 267., 281., 397.

Eötvös Lajos értekezése a magyarországi rézmetszőkről. Századok. 1874. 424. l. szerint e kézirat Eötvös Károly birtokában van.

Fejérváry Caroli: Collectio inscriptionum et epitaphiarum — in Regno Hung. atque provinciis adnexis repertorum. Cod. Saec. XVIII. fol. 19. in fol. MS. Lat. M. N. Múz. kt. Fol. Lat. 1691.

S. Fekete Zsigmond: Privina országa. Tört. nyomozás. MS. Hung. Saec. XVIII. fol. 26. 2°. M. N. Múz. Fol. Hung. 1124.

Felmer Martin: Kurtzgefasste historische Nachricht von der Wallachischen Völkerschaft. in den k. k. Erbfürstenthum. Siebenbürgen. Cod. Saec. XVIII. M. N. Múz. kt. Quart. Germ. 154.

Felmer Martin: Primae lineae historiae Transylvaniae Cod. Saec. XVIII. pag. 429. in folio. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 1135.

Felsőbányai: Egy avar-ring a Tisza—Duna között. Negyedrétű 6 lapból álló kézirat. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. cs.

Filcsontfaragványokról. Jegyzetek. Rómer hagy. XXIII. sz. csom. M. Biz.

Fröhlich-hagyaték a M. N. Múz. Régészeti Oszt. könyvtárában. Részletezve:

— — *hagyatékából* vásárolt jegyzetek. Kézirattár. 1895. 1. sz. csomag tartalma:

— — *jegyzetei:* Dacia és Moesia. — Quadi et Marcomanni. — Hunni. — Mértföldkövek II. — Múzeumi naplójegyzetek. Feliratok és téglák. — Téglák. Pannonia Sup. — Téglák. Pannonia Sup. — Inser. Pannonia infer. — Inser. Pannonia infer. — Római feliratok. Arch. Közl. X.

— — Megyénként rendezett jegyzetek: Baranya, Bács-Bodrog, Esztergom, Fiume, Győr, Horvátország, Komárom, Mosony, Pest-Pilis, Pozsony, Sopron, Vas, Zala, Pannoniai utak. Vegyesek. Gyulay Rudolf levele és pacskolatai 1888. febr. 10.

Fröhlich Róbert-féle jegyzetek 1895. okt. 2. és Római kőpacskolatok. 1895. t. tétel-feliratú két papirlemez és egy szivardoboz. Tartalma: Pacskolatok. Szőnyből.

— — Egy széthulló dobozban: Legiók és Cohorsok szerint rendezett római feliratok másolatai.

— — Berzovia romjaiból való két pacskolat peremes tégláról Halaváts Gy. ajánd. Pacskolatok. 1896. 1. sz. feliratú levélborítékban.

— — Pacskolatok. Sárga papircsomagban.

Harangokról. Cornides jegyzeteiben. M. T. Akad. Kézirattár. Tört. Archaeol. 1.

Henszlman értekezése a Csörsz-árok vizsgálatáról. Egy ív folio kézirat. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég. T. 14. csom.

Henszlmann Imre hagyatéka a Kassai Múzeumban. Az anyag rendezetlen. Kivált Jegyzetek és Vázlatok cz. kézirati kötetében találtam több anyagot, melyet illető helyeiken idézek.

Henszlmann Imre: Magyarország csúcsíves stílű műemlékei cz. munkájának kézirata. M. Biz. 1879. 83. sz. alatt.

Jankovics gyűjteményében 600 magyar vár rajza. Említi Rómer hagy. XXVIII. sz. csom. M. Biz.

Hermann Davidis: Annales ecclesiastici rerum Transylvanicarum ab Anno Reformationis 1520. Cod. Saec. XVIII. fol. 127. in 4°. M. N. Múz. knyvt. Quart. Lat. 1163. és 1101.

Herrmann Lucae: Protocollum Actorum Synodalium status ecclesiasticis Saxonum in Transylvania ab Anno, 1545. Cod. Sex. XVII. pag. 648. in folio. MS. Lat. M. Nemz. Múz. knyvt. Folio Lat. 2055.

Hetényi János: Magyarhoni régibb várszerkezetről és ennek nagyjelentésű befolyásáról. Pályafeleletül a magyar T. Társaságtól az 1838-ban föltett históriai kérdésre írta —. Jelige . . . MS. Hung. Saec. XIX. fol. 122. in 4°. M. N. Múz. knyvt. Quart. Hung. 1265.

Inscriptiones Arcium et familiarum hungaricarum. MS. Saec. XVIII. pag. 15. M. S. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 2485.

Jegyzések Abaffy György kőkápolnájáról. Vegyes kéziratok. M. N. Múz. Quart. Hung. 1408.

Joseph d. II-ten. Decrete in Kirchlichen Angelegenheiten. v. J. 1781. MS. Saec. XVIII. fol. in 4°. in fol. MS. Germ. M. N. Múz. Fol. Germ. 864.

Károlyi Árpád: Verzeichniss der im Archiv des k. k. technisch. Milit. Comites befindlichen Pläne alter Befestigungen. Kézirat. K. Károlyi Árpád. M. Biz. 1880/36.

Kemény J.: Römische Alterthümer zu Torda aufgefunden und durch mich angekauft wurden. 4r. Kézirat az Erd. Múz. knyvt.-ban Bőv. Torma K. Repert. 164.

Kiállítás: Az 1896. Ezredéves Országos Kiállítás Történelmi Főcsoportjának $I/_2$ csoportjához tartozó műtárgyak leltára. Fasc. I. Hazai műemlékek a a X—XIII. sz. hazai gyűjteményekben 322 czédula.

Fasc. II. Hazai siremlékek a XIII—XVIII. sz.-ban. 269 czédula.

Fasc. III. Képek, domborművek, szobrok hazai gyűjteményekben. 190 czédula.

Fasc. IV. Képek, domborművek, szobrok külföldi gyűjteményekben. 244 czédula.

Fasc. V. Műemlékek Sáros, Szepes, Galiczia, Erdély területén. 176 czédula.

Fasc. VI. Hazai műemlékek külföldi gyűjteményekben. 306 czédula.

Fasc. VII. Vegyes műtárgyak. 195 czédula. Kéziratok M. N. Múz. Quart. Hung. 1509. I—VII.

— — Az 1896-iki Ezredéves Országos Kiállítás I. Történelmi főcsoportjához tartozó anyag gyűjtőívei.

Fasc. I—XIII/1—12. alcsoport anyagáról készült ívek 27—201. M. N. Múz. Fol. Hung. 1181.

— — Az 1896-iki Ezredéves Országos Kiállítás I. Történelmi főcsoportjához tartozó hadtörténelmi csoport tudományos katalogusának kézirata.

Pars. I. Magy. Hadtört. Emlékek az Ezredéves Országos Kiállításon. Szerk. dr. Szendrei János előadó. Tom. I—III. 1999. Folio.

Pars II. A hadtörténelmi anyagnak földolgozott czéduláí. Tom. I—III. M. S. Hung. Tom. VI. in 2°. M. N. Múz. Fol. Hung. 1182. I. 1—3., II. 1—3.

— — Az 1896-iki Ezredéves Orsz. Kiállítás I. Tört. főcsoportjának anyagáról szóló Összeírási Ívek és beérkezett Elismervények. Tom. I—II. Összeírási ívek. 544. fr. Két csom. Tom. III—VI. Elismervények ABC rendben. Négy csom. M. S. Hung. M. N. Múz. Fol. Hung. 1183.

374.583D

Kiállítás: Az Ezredéves Orsz. Kiállítás Tört. főcsoportjához tartozó építészeti s fölszerelési rajzok. M. N. Múz. Fol. Hung. 1184.

— — Az 1896-iki Ezredéves Orsz. Kiállítás Tört. Főcsoportjához rendelt másolási iroda Törzskönyve és mutatója. M. N. Múz. Fol. Hung. 1158. I—II.

— — Az 1896-iki Ezredéves Országos Kiállítás Tört. Főcsoportja kiállítóinak Törzskönyve. Tom. I—X. Kiállítók 1— végig. — Tom. XI. Kiállítók Törzskönyvének *Mutatója*. Kézir. M. N. Múz. Fol. Hung. 1173. I—XII.

Kinder: Descriptio nationis Saxoniae in Transsilvania. Fol. IV. Vol. IV. sub. r. M. N. Múz. Fol. Lat. 400.

Kolosvári Czementes János könyve. 1530—1586. Aranyolvasztók könyve. M. N. Múz. Oct. Hung. 484.

Könyöki J. Magyar várakról szóló munkájának kiadása. M. Biz. 1899. 310., 334.

Középkori profán műemlékek, különösen várak pusztulására az Országos Rég. és Embertani Társ. a figyelmet felhívja. M. Biz. 1899. 64. 100.

Lazius Wolfgangus: Archaeologia regni Ungariae Liber I. XV. sz. kézirat. Bécsi udv. knyv. (Havas R. M. fldr. könyvtár. 13.).

Mednyánszky Aloysius: Materialia ad descriptionem arcium et Castellorum Hungariae quae adhuc exstant. Congesta per Baronem —. 1808. MS. Lat. Aut. Saec. XIX. fol. 322 in 4°. M. N. Múz. Quart Lat. 2338. Ez a becses kézirat 322 (féloldalon számozott) lapon a következő 208 várról tartalmaz följegyzéseket; a melyekre az illető helyeken rövidség okáért nem hivatkozom. Agria, Arva, Athia, Appony, Abaujvár, Buda, Borsva (vide: Ungh.), Borsod, Baimócz, Buják, Berzencze, Babocsa, Barkó, Beczkó, Baloghvár, Bussa, Bolondvár, Budetin, Bozin, Borostyán, Berencs, Bihar, Blattnicza, Derechen, Dobravisna, Dunavetz, Dévén, Drienok, Dobrogost, Desvium, Dedessa, Dregel, Detrekő, Dévény, Diósgyőr, Eched, Erdőd, Érsek-Ujvár, Eleskő, Eberhard, Filek, Fraknó, Galgócz, Gyula, Ginsium, Gyarmath, Gestes, Sti Georgii, Ghimes, Gáts, Garany (Zemplén), Gálszéts, Gömör, Hradek (Liptó-Ujvár), Hatvan, Huszt, Hegyesd, Hadad, Hollókő, Hradiste (Thurócz), Hrúso, Hédervár, Jaurinum, Jászó, Szent-Jób, Jenő, Jászberin, Jókő, Komárom, Kigyós (vide: Párkány), Kapos-Ujvár, Kesző, Kismárton, Kerek, Korothna, Krasznahorka, Kékkő, Kasza (Trencsén), Kövesd, Kővár, Kanizsa, Komár., Korlátkő, Kesselőkő, Komiáth, Körmend, Kremnitz, Késmárk, Kostyán (Thurócz), Léva, Likava, Lednitz, Lacca, Liptó, Lippa, Leopoldopolis, Lipótz, Liptse (Tóth-Lipcse), Lublyó, Lietawa, Alsó-Lendva, Moson, Myslia, Murány, Munkáts, Sancti Martini (Pannonhalma), Monyorókerék, Makovitza, Nyitra, Nagy-Mihály, Németh-Ujvár (Güssing), Novigrád (Neográd), Nána, Naglac, Nagyida, Nagybánya, Neosolium, Óvár (Magy-), Ozora, Osdgyán, Olsva, Ocskó, Oroszlánkő, Óvár (Trencsén), Posonium, Papa, Pancota, Párkán, Patha, Palota, Palocia, Putnok, Podhrágy (Vág-Beszt.), Podhrágy (Tapolcsán), Pelsőcz (Szász vagy Német), Quinquecuberia, Rohoncz, Rosalia, Sárospatak, Strigonium, Siklós, Saág, Somlio, Säepus, Sziget, Simontornya, Sitva, Secen, Szolnok, Szegedinum, Szabolts, Solmos, Semptha, Serencia, Szacmár, Sátor-Allja-Ujhely, Sendero, Sóvár, Sadvár, Somos, Simegh, Szomolán, Strompha, Szklabina, Schemnitz, Salgóvár, Skala (Thurócz), Sáros, Szalónak, Szigliget, Sztrecsen, Tata, Trenchin, Tsanád, Tokay, Temesvár, Thurócz, Tsáktornya, Tsábrágh, Tsállya, Terebes, Tsesznek, Temetvény, Tseitha, Tsákvár, Tallia, Tzeke-vár (Zempl.), Tárkány, Tsetnek, Ungh, Ujlak, Ugrócz (Zay-Ugrócz), Visegrád, Vasvár, Világosvár, Varadinum, Veszprim, Vás on, Vöröskő, Végles, Várda, Zemplin, Zólyom, Zombor, Zolos, Zeten, Zrinium, Znio.

Mesteremberek, művészek jegyzéke. Rómer-hagy. XXVI. sz. csom. M. Biz.

Missale: Számos missale a M. N. Muz. kézirattárában. Lásd a Kézirattár czédulakatalogusát.

A milesi csiszárok ötvösök lakatgyártók szijjártók, nyereggyártók, kovácsok Czéhkönyve 1739-ből. MS. Hung. Saec. XVIII. fol. 96 in Quarto M. N. Múz. kt. Quart. Hung. 1059.

Műemlékek lajstroma. Szerk. Geduly Ferencz. M. Biz. 1875. 24., 29.

Műemlékek Orsz. Bizottságának Levéltára: 1872—1902. végeig. Áll *A)* a tulajdonképeni ügyiratokból, melyek a jelentéseket, fölterjesztéseket, leiratokat és válaszokat tartalmazzák néha vázlatok kiséretében; — *B)* a törzsívek gyűjteményéből, melyeknek ugyanaz a száma van, mint a megfelelő ügydaraboknak. A törzsívek mellékleteit teszi: — *C)* a rajztár. A rajzlapokon is csak a megfelelő ügydarab száma látható; — *D)* a fényképek gyűjteménye, számos fényképnek üveglemeze is raktáron van; — *E)* falképek vízfestménymásolatai; Kisebb-nagyobb lapokon a törzsívekben, a nagyobbak felhúzott kartonokon; — *F)* falképek pauzái eredeti nagyságban pauzpapirtekercsekben; — *G)* Rómer hagyaték. Lásd e czím alatt alább.

Miskovszky v.: Memorandum pusztuló nemzeti műemlékeink megóvása és fentartása érdekében. Közli Miskovszky Viktor, Kassa. Ifj. Nauer Henrik könyv- és kőnyomdája, 1898. Folio. 15 l. Tárgyalása M. Biz. 1898/26. 39.

Nagy (Peretsényi) László a Rómaiaknak szorgalmuk Pannonián keresztül az utak s kereskedésekre nézve. N. (P.) László úrnak külömbféle értekezései in 4°. pag. 155—180. M. N. Muz. Quart Hung. 13.

Nova descriptio totius Hungariae, vagy *Chorographia Hungariae* 1553. térkép fényképe. A budapesti 1876. évi májusi műipari és tört. kiállításról. Fényk. és kiadja Klősz. Budapest. Lemeznagys. 20 × 27 cm. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.

Pannoniai utak: Katancius Itinerarium kiadásából kiírva. Fröhlich-hagy. M. N. Múz. Kézirattár 1895. I. felir. csom.

Paulinorum Correctiones Statutorum ordinis — factae Anno Domini 1685. Cod. Saec. XVII. fol. 44. in 4⁰ M. N. Múz. Quart Lat. 1857.

Paulinorum Catalogus: Anno 1644—1786. et Benedictorum Anno 1802/6. in Tabellis. Cod. Saec. XVIII—XIX. fol. 43. in folio. M. N. Múz. Fol. Lat. 2024.

Paulinorum Hung. negotia concernentes acta varia, diplomata et litterae MSS. Saec. XVII—XVIII. in fol. Volumina 2. M. N. Múz. Fol. Lat. 2933.

Paulinorum Patrum — prov. Hung. negotia concernentes litterae et acta. M. S. S. Saec. XVII—XVIII. Frusta 22. in 4⁰. maj. et min. M. N. Múz. Quart. Lat. 1900.

Paulinorum prov. Hung. negotia concernentes litterae potissimum Romae exaratae. MSS. Saec. XVII—XVIII. Frusta 5. in 4⁰. M. N. Muz. Quart. Lat. 1895.

Paulinorum provinciae hungaricae Schematismus A. 1782. MS. Saec. XVIII. fol. 5. M. N. Múz. Fol. Lat. 2939.

P. P. Paulinorum litterae negotia in Hung. et. Transyl. Concernentes MS. Sec. XVIII. fol. 6. M. N. Múz. Fol. Ital. 38.

Pesti Frigyes: Magyarország Helységnévtára MS. Saec. XIX. Tom. 63. Folio 28,882. in 2⁰.

Jegyzet. Ez a 63 kötetbe foglalt 93 drb kéziratgyűjtemény magábanfoglalja a Pesty Frigyes által adott kérdőpontokra szóló eredeti hivatalos válaszokat. A 7-ik pont a *romok* felsorolását is kívánván, számos buzgó gyűjtő községének egész monografiáját közli, s mint ilyen e gyűjtemény a műemlékek helyszini tanulmányozójára nézve nélkülözhetetlen.

Petravics Ignatii Comitatus Temes Krassó et Torontal. Cod. Saec. XVIII. Fol. 24. M. N. Múz. Fol. Lat. 2643.

— — Notitia geographico-topographica confiniorum militarium Regni Hung. Cod. Saec XIX. pag. 204. M. N. Múz. Fol. Lat. 2642.

Pécsi püspöki visitatio. Jelentés a pécsi püspöki levéltárban található 1753—55-ik évi Klimo-féle püspöki visitatióról. Kézirat nagyívréten. Kívül vörös irónnal ráirva: „Kammerer Ernőtől". Rómer hagy. XVI. sz. csomagban. M. Biz. 1891. 159. (Tárgyalja a *tolnai* és vele összeolvadt regölyi archidiaconátust.)

Pécsi egyházmegyének rozoga templomai 1714-ben. 1—44. Rómer hagy. XVI. sz. csom. M. Biz. 1891. 159.

Rajcsányi Ádám: Collectio MS. Lat. Saec. XVIII. Tom. 54 2⁰. Tom. XII. Elenchus Continens Catalogorum Dominiorum et Castrorum quoad antiquitates ex actis familiae Nádasdy confetus Juxta nomina pagorum. Fol. 180. Lit. A. M. N. Múz. Fol. Lat. 3645. Tom. XII.

Római tégla-bélyegek ironmásolata a M. N. Múz. Rég. t. Fröhlich-hagy. Kézir. t. 1895. 1. sz. csom.

Rómer Fl. hagyatéka a Műemlékek Országos Bizottságának levéltárában. Tartalma: *A)* Számos törzsívekbe osztott rajz-fénykép- és vázlatból álló gyűjtemény. — *B)* Rómer utazási zsebkönyvecskéi. 1—44. számmal jelölve, melyeket néha maga is szokott idézni. 45-ik Tartalomjegyzék a zsebkönyvekhez. (46-ik Iskolai klasszifikáló könyv.) E jegyzőkönyvecskék tartalmát részben már ő feldolgozta s e kiadatlan kézirata Hazai műemlékek betűrendben feliratú (általam) XVI—XVII. számmal jelölt csomagban található. Létezik továbbá e könyvecskék római archaeologiai tartalmára vonatkozó czédula-katalogus is, mely a (szintén általam) LXII. számmal jelölt csomagban található. — *C)* Jegyzetek, kivonatok, bibliografiai idézetek, apróbb vázlatok, pacskolatok, levelek, ujságczikkek stb. hetvenkét csomagban, melyeket a rávezetett tartalomjegyzék szerint lehetőleg ABC rendben folyó római számmal láttam el, a mint következik:

I. Adalékok a magyar művészethez. Jelmeztan. Lásd még LXIII—LXV. sz. csomagokat is.

II. Alcsuti képek és térképek. (József főherczeg ő fens. gyűjteményében levő képek és térképek czímjegyzéke. A következő feliratú négy fogásban: Imagines hung. absque nominibus. Diverse mappae Hung. nominatae Imagines nomin. hung. Mappae abs. nomine.)

III. Archaeologiai előadásaim az egyetemen. Collegiumok s azok vázlatai.

IV. Archaeologiai kéziratok: 1. Az egyházban használt szövetekről, főleg a Magyarországon használt régi misemondó ruhákról. (Rómer értekezése a *byssusról,* kiadatlan.) 2. Tapogatózás a magyar czímertanban. (Értekezés.) 3. Magyar pénzverő Izmaeliták és Bessarabia. 4. Az Archaeologia és a néptanítók. 5. Régi falképek és régi templomok Magyarországban. (A gerényi falképeket tárgyalja 19 4-rét kézirati lapon.)

V. Archaeologiai kirándulás a Szilágyságba. (Kézirat. 4r. 13. a Szilágysomlyóig megtett utat, III. + 27. abc-vel jelölt lap Nagyfalu vidékét tárgyalja. Ez utóbbi rész franczia nyelven is mellékelve.)

VI. Botanica.

VII. Constans decretae.

VIII. Diplomatica, sphragistica, numismatica.

IX Egyveleg. (Tartalma 15 fogás apró jegyzet. Ezek közt: Sánczok Vasváron, Kenéz vagy Szőcs András pesti biró sirkőfelirata 1554. Bibliograph. jegyzetek várakról, somogyi veszprémi stb. római kövekről Buda és Pest régi képeinek ismertetése, Czuczor Gergelynek nyelvészeti tanulmánya stb.)

X. Egyes képek (jegyzéke) az akadémiai könyvtár tárgyaiból.

XI. Egyházi művészet (Kézirat és jegyzetek). Mintegy 50 ív 4r. tisztázott kézirat és jegyzetek.

XII. Építészet: Egyházi építészet: templomok, faépületek, polgári építészet; várépítészet (Ecclesiae munitae). Szentségházak, sírok, sírkövek; építészeti anyagok és építészeti stílek, lapicidae, flora, fauna muralis.

XIII. „Falképek“ (Jegyzeteim).
XIV. Festők, rajzolók, fametszők, rézmetszők.
XV. Győri antiphonale és a magyar kisded festés, részben kiadatlan.
XVI. Hazai műemlékeink betűrendben I. Abauj—Pest.
XVII. Hazai műemlékeink betűrendben. II. P—Z. és Erdély.
XVIII. Irodalmi működésem; czímeim: ubi et quando?
XIX. Írásbeli colloquiumok.
XX. Jegyzetek a nagyváradi ezüst kincslelethez. L. még Nagyváradi ezüst lelet. XXX. csomóban.
XXI. Keresztény archeologiai jegyzetek. („Egyházművészet“.) Gömörmegyei templomok. (Csak Péterfalu templomának felvételi irónvázlata van benne).
XXII. Kiadandók. (Tartalma: „Pannonhalmi írott imádságos könyv“ feliratú értekezés. 4r. kézirat 1—9. lap. Kalendáriumok és kalandosokra vonatkozó jegyzetek. Régi kézzel rajzolt térképecske Dorog környékéről. Karczagi kápolnáshalom ásatása: Nagyváradi katonai hatóság és más magánosok levelei Rómerhez.)
XXIII. Különféle jegyzetek: (Festő művészet.) 7. csoportban: 1. Artes. 2. Egyházi személyek. 3. Filcsontfaragványok, aranyművek. 4. Kézművesek. Világi kincsek. 5. Mesteremberek. 6. Műemlékek. 7. M. o. tárgyak.
XXIV. Különféle jegyzetek (10 csomóban.) 1. Culturgeschichte (Művelődés történet). 2. Scholae Bibliothecae, Typografiae M. S. S. 3. Metae Mensurae. Tributa. 4. Kortanuk (Zeitgeist). Babona. Boszorkányok. Drágaság. Olcsóság. 5. Apparatus domesticus. Antiqui. 6. Régi szokások. 7. Török fogság. 8. Híd. 9. Harminczad, kereskedés, vám-út, hajózás. 10. Mérték.
XXV. Különféle jegyzetek az archeologiából, két értekezés (kalapom ügyében; kiadatlan). Őszinte gondolatok. Az orsz. iparkiállításról.
XXVI. Magyar leltárakból és végrendeletekből kivont jegyzetek.
XXVII. „Magyar művészek“ felirattal vegyes archeologiai jegyzetek.
XXVIII. „Magyarországi várak“.
XXIX. Művészet. Ipar.
XXX. „A nagyváradi ezüst lelet 1885-ben“. Kézirat 75—77. és 97. lapok hiányzanak. L. még jegyzetek a nagyváradi ezüst kincslelethez. XX. csomóban.
XXXI. Őskori lelhelyek.
XXXII. Pecsétek, czímerek.
XXXIII. „Pecsétek“. Érmek, pecsétek.
XXXIV. „Rendezett jegyzetek“ külön tokban a következő tartalommal: 1. Terminologia. Ősmagyar szavak. 2. Hungarica. 3. Nyelvi kincsek, Juridiciumok. Boszorkányok. Szokások. Zsidók. 4. Jus. 5. Barones Regni. 6. Magyarított műszavak Ipolyi munkáiból. 7. Magyar német nevek, 8. Liberti. 9. Ó-német. 10. Királyi régiségek. Veszedelem. 11. Comes.
XXXV. „Régi falképek“ kézirat és korrektura.
XXXVI. Régi geographia. Megyék, várak. Egy breviarium könyvtáblájában.
XXXVII. Régi harangok. I.
XXXVIII. Régi harangok. II.
XXXIX. Régi harangok III.
XL. Régi harangok IV.
XLI. Régi harangok V.
XLII. Régi harangok VI.
XLIII. Régi harangok VII.
XLIV. Régi harangok. VIII.
XLV. Régi harangok. IX.
XLVI. Régi harangok. X.
XLVII. Régi harangok. XI. Tartalma: Harangfeliratok 313—XVII. századig.
XLVIII. Régi harangok. XII. Tartalma: Harangfeliratok XVIII. század.
XLIX. Régi harangok. XIII. Tartalma: Harangfeliratok XIX. század.
L. Régi tárgyak gyűjtése hat darab fűzött jkvben. (I—VIII. jegyzőkönyvnek jelzett 6 drb 8r. füzet, melyekbe 1872-ben tett ethnografiai útijegyzeteit, főkép néprajzi dolgok vázlatait, ilyenféle tárgyak vásárlásait és kiadásait jegyezte fel. A bejárt helységek neveit utólag minden füzet táblájára rávezette.)
LI. Római emlékek az irodalmi adatok megjelölésével. Tartalma 17 fogás apró jegyzet magyarorsz. feliratos kövekről lelőhelyek szerint. És pedig: 1. Nomina et cognomina Romanorum in insriptionibus Pannonicis occurentium. (ABC rendben a források megnevezésével.) 2. Római osztályai. (Források idézésével.) 3. Római lelhelyek. (Ebben római helynevek, születési helyek és az irodalom jegyzeke.) 4. Dii et Deus. (Római istenek és istennőknek szentelt kövek jegyzéke, irodalommal.) 5. Római feliratos kövek másolatai helységek szerint ABC rendben. Az irodalmi helyek megjelölésével. 6—7. Collectio inscriptionum Romanorum. E két-két borítékba tett fogás tartalma egyezik az előbbi csomagéval. 8. Inscriptiones Romanae. Tartalma: Római feliratos kövek iron- és tollrajzai. 9. Statuae antiquae in Hungaria repertae. 10. Loca Hungariae in quibus antiquitates reperiuntur. (Vegyes.)
LII. Római emlékek. Tartalma: Sírleletek, téglák s kőfeliratok és bibliografiai jegyzetek; rajzok és pacskolatok is vannak vegyesen, két fogásban.
LIII. Rómaiak. Terra sigillaták. Lucernae. Feliratok.
LIV. „Romana“-Sírok és egyéb régiségek.
LV. Römer Flóris levelei.
LVI. Römer Flóris Ferencz különböző értekezései és töredékei.
LVII. Römer Fl. eredeti latin költeményei (1830—1832.).
LVIII. Römer Fl. Ferencz: Műrégészeti Kalauz. Az e czímű munka nyers anyaga. Fel nem használt jegyzetek: Lakás, ruházat, fegyverek, bronzeszközök, továbbá adatok a kő-, vas-, bronz- és római korszakhoz.
LIX. Römer Flóris különböző jegyzetei: I. Conceptus divers. Correcta. II. Notata ad Jus Canonicum. III. Zeitschriften. IV. Ex vitis sanctorum.
LX. Römer Fl.-ra vonatkozó hírlapi közlemények.
LXI. Römer Flóris Könyvtárjegyzéke. (Töredék.)
LXII. Römer Fl. Jegyzőkönyveinek római tárgyú tartalomjegyzéke. (Czédulakatalogus.)

LXIII. Costume. Jelmeztani jegyzetek 23/1890. sz.
LXIV. Costume I. 23/1890. (Pauzák és képek.)
LXV. Costume II. 23/1890.
LXVI. Somogymegye.
LXVII. Somogyvár.
LXVIII. Symbolica.
LXIX. Szepesség.
LXX. Tótfelírás Felső-Szemerén. Archaeologiai újdonságok. Honvédség.
LXXI. Vegyes jegyzetek.

Megjegyzem, hogy ezt az anyagot egész terjedelmében feldolgoztam, s a községeknél a csomagok száma szerint idézem. A Rómer által idézett nyomtatott forrásokat, pl. Fényes E. Magyarorsz. mai állapota, Hormayer Archiv, s még egy-két folyóiratot azonban Rómer kijegyzései után, de rövidség okáért néhol az ő nevének elhallgatásával vettem át. Valamint az itt talált hírlapi közleményekből vett jegyzetek sem jelentik, hogy az illető folyóiratok, melyeket forrásaim gyanánt különben sem sorolok fel, több idevágó czikket nem tartalmaznának.

Rómer Flóris iratai a M. N. Múzeum oklevéltárában. I—XI. kötet. In 2°. M. N. Múz. fol. Hung. 1110. Tartalma: Tom. I. Corvina. Rómer jegyzetei a Corvina bibliographiához. Codexek leírásai, rájuk vonatkozó levelek, vegyes följegyzések s a Corvina repertoriuma. Fol. 444.
Tom. II. Magyarorsz. őskorának archaeologiája. Fol. 472.
Tom. III. Mo. római korának archaeologiája. Fol. 213.
Tom. IV. A rómaiak erődítési rendszere. Fol. 47 Felolv. az Akad.-ban 1866 júl. 30.
Tom. V. Rajzok és anyag archaeologiájához. Fol. 195.
Tom. VI. Vegyes rajzok és arch. jegyzetek. Fol. 165. in 2°. Többnyire római feliratokat tartalmaz. Buda környékéről.
Tom. VII. A Biharvármegyei Régészeti és Történelmi Egylet és Rómer. Fol. 51.
Tom. VIII. A nagyváradi ásatásokra vonatkozó hivatalos iratok gyűjteménye s az ásatások eredményeinek ismertetése 1882—83-ból. Folio. 89.
Tom. IX. Északnyugati utam. Akad. fölolvasás. Fol. 35. Kihagyásokkal jelent meg. Szól a münch. könyvtár több magyar vár metszetéről..
Tom. X. A Bécsi Képes Krónika másolásának iratai és számadásai. Fol. 60.
Tom. XI. Ráth Károly emléke. Fol. 40.

— — Vegyes jegyzetek a szerző tanulmányaihoz, különálló czédulákból egybeszedve. I—XXVIII. kötet. 8°. M. N. Múz. (Oklevéltár). Oct. Hung. 501. Tartalma:
Tom. I. Jegyzetek Biharmegyére.
Tom. II—IV. Helynevek.
Tom. V—VI. Családok.
Tom. VII. Bakony.
Tom. VIII. Pozsony.
Tom. IX—X. Művészet.
Tom. XI. Tudományos intézetek.
Tom. XII— XIII. Egyházi régészet. (Plébánosok, lelkészek, püspökök és Bakonybélre vonatkozó jegyzetek gyűjteménye.)
Tom. XIV. Természetrajz.
Tom. XV—XIX. Zalamegye.
Tom. XX—XXVII. N.-Várad.
Tom. XXVIII—XXIX. A régi Pest.
Tom. XXX—XXXVIII. Vegyes.

— — MS. orig. Hung. Saec. XIX. in 4°. Tom. I. Biharmegye régészeti és néprajzi szempontból. Fol. 156.
Tom. II. A nagyváradi ásatások eredménye. Fol. 76.
Tom. III. Egy harminczados könyv a XVIII. sz.-ból. Fol. 73.
Tom. IV. Kisebb dolgozatok. Fol. 143.
Tom. V. Római és átmeneti kori építmények hazánk területén. Szemelvények Rómer Fl. Ferencz jegyzőkönyvéből. Qu.-olig Fol. 159 M. N. Múz. (Oklevt.). Quart. Hung. 1413.

— — Vegyesek. MS. orig. Hung. Saec. XIX. Tom. 2. in 2°. M. N. Múz. (Oklevéltár). Fol. Hung. 1111. I—II.

— — Notitia historica Diplomatarium, Scriptores, Historicis, Itinerarium, Lexicon diplomaticum. 1835—1837. M. S. autogr. Lat. Saec. XIX. Fol. 97. in 4°. M. N. Múz. (Oklevt.) Quart. Lat. 2311.

Rómer Fl.: Vegyesek. MS. orig. Hung. Saec. XIX. Tom. 2. in 4°. M. N. Múz. (Oklevéltár). Quart. Hung. 1416. I—II.

Rómer Fl. iratai a M. N Múz. Régiségtára könyvtárában.

Jegyzet. Rómer hagyatékának ez a része még rendezetlen levén, az egész anyagot tizennégy csomóba kötöttem s 1—14. számmal ellátva, a tartalmat nagyjában mindenikre rávezettem. Az általam idézett anyag mind az utolsó (14.) sz. csomagban van. Az arabszámokkal jelölt csomagok tartalma a következő:

1. Középkori vegyes jegyzetek. Ebenhöch Ferencz levelei. Ujság-czikkek. Diplomatica. Heraldica. Érmészet. 1876-iki kiállítás.
2. Bihari egylet. Hazai ipar. Fazekas czéh. Czinár-index a Cod. Dipl.-hoz. Általános archaeologiai jegyzetek.
3. Felolvasás a légnyomásról. Fogalmazványok a Bakonyi Levelekhez. Archaeologica. Rajzok és czikkek. Pozsonyi egyházi készlet. Levelek.
4. Jegyzeteim. Ősrégészet. A Mouvementehoz való jegyzeteim.
5. Antrop. Congressusi jegyzőkönyvek. A congressus számadásai. Előbbi congressusok, ezeknek kiadásai. Az 1876-iki programm. Adatok a magyar kiadáshoz. Ministeri rendeletek. A congressusról szóló újságczikkek.
6. Gödöllő és Vid. Tört. és Rég.-Egylet iratai. Matica-Szláv-Múz. Nem magyar egyletek.
7. Desjardin munkájához. Fölterjesztések.
8. Storno Ferencz és mások levelei Rómerhez. Érmészet a báni pénzekhez.
9. Különféle réz- és fametszetek, kőnyomatú képek, kézi rajzgyakorlatok. Rómer József rajzai 1830 tájáról.

10. Egyletek és hatóságok iratai Rómer Fl.-hoz.
11. Desjardin-féle ügy. Római leletek helyei. Érdy-kézirat.
12. Vegyes apróság.
13. Ujságczikkek.
14. Eredeti czikkek, levelek, rajzok. Ujságczikkek, melyekre nagyrészt Gerecze: Műeml. helyr. Jegyz. cz. műben hivatkozás történik.

— — *kéziratai.* Lesefrüchten vom Jahre 1831—1833. M. N. Múz. (Oklevt.). Oct. Germ. 1895.

— — A nagyváradi várbeli ásatások jegyzőkönyvecskéi 1883-ból. M. N. Múz. (Oklevéltár). Oct. Hung. 495. I—II.

— — Az erdélyi oláh fatemplomok szerkezete. A magánházak u. ott. Kézirat. Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

— — Barlanglakókra vonatkozó jegyzetei. Rómer Fl. hagyaték. XVI. sz. csom. M. Biz.

— — Atlas historicus delineatus per Posonii. 1828. Tabulae pictae 10. M. N. Múz. (Oklevt.) Fol. Lat. 3644.

— — Pannonia térképe. Belerajzolva a római castrumok és castellumok. Reáragasztva Puszta-Hetény castruma nagy arányban. Méretek nélkül. Tusrajz. Akad. Arch. Biz. sajátja.

— — Pannonia Superior. A római telepek megnevezése. Pannonia térképéhez kézirat. Rómer hagy. LVI. sz. cs. M. Biz.

Rómer Fl.: Archontologia, status Historicus Dominorum Praelatorum et Magnatum. I. Regni Hungariae, cura et diligentia. — MS. Autogr. Saec. XIX. (1835.) Fol. 69. in 4°. M. N. Múz. (Oklevt.). Quart Lat. 2310.

— — Dictionarium et Historica. MS. Lat. Autogr. Saec. XIX. (1735.) Fol. 99. in 8°. M. N. Múz. (Oklevt.). Oct. Lat. 547.

— — Diplomatarium. MS. Lat. Saec. XIX. Fol. 141. in 2°. M. N. Múz. (Oklevt.). Fol. Lat. 3676.

— — Csörszárkára vonatkozó apróbb jegyzetek. Kéziratok. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég.-t. 14. sz. cs.

— — Apátságok, prépostságokra, káptalanokra vonatkozó jegyzetgyűjtemény. Rómer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. XIII.

— — Magyar vésőkre vonatkozó jegyzetgyűjtemény. Rómer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. X.

— — Halmok, pogányvárak, árkok, vegyes jegyzetek, térrajzok. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég.-t. 14. sz. cs.

— — Elkésett régészeti levelek. I—II. Folio. Kézirat. $1^1/_2$ iv. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég.-t. 14. sz. cs. (A nagyveszverési, barkai stb. harangokról.)

Rómer Fl.: Régészeti levelek a Vas. Ujs. számára. Kézirat. Ugyanott.

Rumy Car. Georgii historica vetus Pannoniae sub Romanis, item Series synchronistica Palatinorum, Primatum, Judicum Curiae, Praesidium Camerae, Hung. MS. Saec. XIX. Folio. 6. in 4°. M. N. Múz. Quart. Lat. 1880.

Storno Franz: Notizen über einige vaterländische Malereien, besonders Fresko. Wien, den 4-ten Febr. 1872. I—IX. Folio lap kézirat. Toldy F. erre vonatkozó jelentésének kézirata. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég.-t. 14. csom.

Szathmári Michael P.: Római feliratok. Kézirat az Erd. Múz. könyvt.-ban. L. bőv. Torma K. Repert. 171. l.

Szombathi János: A Magyarországi Reformatiónak és Reformált Ekklézsiáknak rövid Históriája, melyet készített a Sárospataki Ref. Colleg. egyik Professora. Sárospatakon, 1799. eszt. MS. Cod. Lat. Saec. XIX. Fol. 80. in 8°. M. N. Múz. Oct. Lat. 481.

Tertina Michael: Historia diplomatica Trium Hungariae Episcopatum Neosoliensis, Rosnaviensis et Scepusiensis 1789. MS. Lat. Saec. XVIII. Fol. 74. in 4°. M. N. Múz. Quart. Lat. 2407.

Téglás Gábor: Aldunai tanulmányút. M. Biz. 1894. 58. 71., 78., 81., 88., 89., 91., 103., 107., 124., 158.

Thallóczy L.: Magyar várak 1437 körül. (Castra pro honore tempore condam domini Sigismundi Imperatoris data, et tanden per Albertum Regem immutata.) Egy XVI. századi hiteles másolata a M. k. Orsz. Levéltár „Történelmi Emlékek" czímű gyűjteményének XV. századi irományai között. Papir. kétfejű-sasos, karikás víznyomattal. A sas igen szépen van stilizálva s a XV. század elejére vall. Másolta Thallóczy Lajos. M. Biz. 1878/25., 36.

Várak: Illésházi, Okolicsányi, Osztrosics, Révai családokat illető s Árva, Illava, Liptó, Ludány várak és uradalmakra vonatkozott családi irományok tárának általános jegyzéke. MS. Saec. XVII. (A $16^{66}/_{71}$ Frusta 5. in folio fracto.) M. N. Múz. knyt. Fol. Hung. 398.

Walther László akad. tag irodalmi hagyatéka. Tom. IV—V. Várak, erősségek vagy végek. Kézirat. M. N. Múz. Quart. Hung. 1253.

Wagner Caroli: Collectanea Geographica Hungariae. Cod. Saec. XVIII. pag. 259. in folio. M. N. Múz. Fol. Lat. 312. Quart. Lat. 1756.

— — Collectio historico-ecclesiastica. Cod. Saec. XVIII. in 4°. Volumina duo. M. N. Múz. Quart. Lat. 1109.

— — Collectio inscriptionum et epitaphiorum in R. Hungariae et adnexis provinciis repertum Cod. Saec. XVIII. pag. 59. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 1701.

ABAUJ-TORNA VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Markus András* kéziratai: Torna vármegye leírása és Antonio Perez, MSS. Saev. (A. 1824.) fol. 22. in 8°. M. N. Múz. Okl.-t. oct Hung 264.
2. *Szalay Mihály:* Torna vármegyének rövid leírása. Hasznos Mul. 1833. I. 46.
3. *Korponay János:* Abauj vármegye Monographiája. Irta —. I. k. Kassa. A szerző tul. 1866—1870. 8°. 772. II. k. Kassa. Kosch és Scharf kny. 1878. 8°. 771. Ism. Höke L. Pesti Napló 1866. 258.
4. *Károly Gy. Hugó:* Abauj vármegye XVI. századbeli műveltség-történetéből. Bölcs. tudori ért. Budapest. Tettey N. 1875. 8°. 71. l.
5. *Ifj. Kemény Lajos:* Abauj-Torna vármegye az Árpádok alatt. Kassa, 1888. 8r.
6. *Dr. Sziklay J. és dr. Borovszky Samu* szerk.: Magyarország vármegyéi és városai (Magyarország Monografiája). Szerk. —. I. k. *Abauj-Torna vármegye és Kassa.* Budapest, „Apolló" irod. és ny. r.-t. 1896. Nagy 8°. 579. Számos képpel és műmelléklettel.
7. *Csorna József:* Abauj-Torna egyesült vármegyék monographiája. Kiadja Abauj-T. vm. közönsége. I. Abauj-Torna vm. nemes családjai. Irta —. Kassa. 1897. Forster, Wesselényi és T. kny. N. 8°. XV. 672. Ism. Századok. 1898. 576.
8. *Tóth-Szabó Pál:* Giskra, különös tekintettel Abauj vármegyére. A M. T. Akad. Tört. Oszt. 1903. okt. 12. ülésén tartott felolv. kivonata. Századok, 1903. 866—7. (Az egyházak pusztítása.)

B) Abauj-Torna vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abauj-Bakta. Ev. ref. templom 1795.
Mo. vm. Abaúj. 301

Abauj-Szántó. R. k. templom a XIII. századból.
Arch. Ért. 1869. 57.
Mo. vm. Abauj. 319.
Csánki: Mo. fldr. I. 200.

G. kath. templom 1791.
Schem. gr. rit. d. Eperjes. 1895. 133.

Abauj-Szemere. Szemere-féle kastély.
Mo. vm. Abaúj. 302.

Abaujvár. Ev. ref. polygon záródású templom.
Mysk. V.: jelentései és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 31.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 67.
Említve még Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 193.
H. J.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 337.

Régi várának nyomai.

Csáky-féle régi kastély.
Mo. vm. Abauj. 285. A kastély képével.
Csánki: Mo. fldr. I. 197. 200.

Almás. Ev. ref. templom (kora?)
Z. G.: Vas. Ujs. 1864. 49. Képpel.

Alpár. Ev. ref. templom. Újjáépült 1734.

Régi kastély.
Mo. vm. Abauj. 288.

Alsó-Kéked. Régi róm. k. templom, romjaiból helyreállítva 1729.
Schem. Cassov. 1899. 71.

Régi kastély. (Restaur. 1613.)
Mo. vm. Abauj. 285.
Képe. Rajz. Háry Gy. O. M. Mon. M. o VI. 255.

Alsó-Meczenzéf. R. k. templom 1732.
Schem. Cassov. 1899. 79.

R. k. templom csúcsíves szentélye.

Alsó-Mislye. Ev. ref. Árpád-kori templom, de csak előrésze és fedett tornáczú körfala régi.

Harang 1638.

Régi nemesi kuriája.
Mo. vm. Abauj. 280., 285., 278.

Egykori prépostságának helye.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 303—5.
Csánki: Mo. fldr. I. 197

Alsó-Szend. Ev. ref. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Alsó-Vadász. Kőfallal kerített, husszita-korbeli ev. ref. templom.
Mo. vm. Abauj. 298.

Aranyidka. R. k. templom 1768.
Schem. Cassov. 1899. 73.
Aranyidka. Tud. Gyűjt. 1819. 5.

Aszaló. Régi, kőfallal kerített r. k. és ev. ref. templomai egymás mellett.
Mo. vm. Abauj. 298.

Avas-Újváros. XV. századi templom, renaiss. szószékkel.
H. J.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.

Elpusztult vára.
Hunfalvy J.: Mo. és Erdély kép. II. 266.

Bárcza. Csúcsíves templomka a XV. századból.
H. J.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Rajzai Mysk. V., M. Biz. 1874. 39. sz. Lásd még 54., továbbá 1875. 1. 13. ügyiratokat.
Ugyanazok említve Arch. Ért. 1878. 194.

Fa-keresztelőmedencze a XVII. századból.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 102. Képpel

R. k. pléb. templom 1757.
Schem. Cassov. 1899. 58.

Ev. ref. templom 1795.

Várának nyomai.

Három kastély, alapjaikban régiek.
Mo. vm. Abauj. 292.

Barka. R. kath. templom, régi harangján e felirat: DonVM (Christo crucifixi) Xo gLorIae VenI. (1582), vagy pedig: Cano Christo CrVCIfIXo reX gLorIae VenI, s az évszám 1485.
Telgárt Lipót levele 1865 decz. 16 és feliratmásolata Rómerhagy. XL. sz. cs. M. Biz.
Rómer Fl.: Arch. Közl. VI. 165.

Baskó. G. k. templom 1790.
Schem. g. r. Eperjes. 1898. 129.

Beszter. R. k. templom 1765.
Schem. Cassov. 1899. 60.

Bodolló. R. k. templom, újjáépítve 1767.
Mo. vm. Abauj. 305.

Boldog- vagy **Bodókőváralja.** R. k. templom 1768.
Mo. vm. Abauj. 288.

G. kath. templom 1762.
Schem. g. r. Eperjes. 1898. 129.

Egykori pálos kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 261.
Ádám Iván: Egyh. műv. L. 1883. 71., 73.

Várrom.
Boldogkő arcem et Bossorog possessionem respicientia brevia notata historica. Frusta 2. Mss. sec. XIX. folio. 2. in 8°. M. N. Múz. kny. Oct. Lat 391.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 268. képpel.
Csánki: Mo. fldr. I. 197.
Említve Arch. Ért. 1884. II., III., IX. l. 1898. 45.
A vár fölvételei Mysk. V. 1882. M. Biz. 1883. 15.
Lásd még 18., 79., 81., továbbá 1885. 60., 65., 71., 73., végre 1886. 2., 10. és 15. sz. ügyiratokat.

Boldogkővár romjai.
Rajz. Cserna K., O. M. Mon. Mo. VI. 251.

Kastély 1768.
Mo. vm. Abauj. 500 l., képpel.

Bologd. R. k. templom 1732.
Schem. Cassov. 1899. 57.

Buzita. R. k. templom 1740.
(A Schem. Cassov. 1899. 80. l. szerint 1791-ben épült.)

Szent-Iványi-féle 200 éves kastély.
Mo. vm. Abauj. 304., képpel.
Képe. Rajz. Háry Gy.: O. M. Mon. Mo. VI. 259.

Csákány. Ág. ev. templom 1500.

Gr. Forgáchok régi kastélya.
Mo. vm. Abauj. 276.

Csákonya. Ev. ref. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Csány. R. k. templom 1777-ben, helyreállítva.
Schem. Cassov. 1899. 62.

Csécs. Ev. ref. templom és falképei.
A templom rajzai Sztehlo Ottótól. M. Biz. 1899. 314.
Csoma József: Arch. Ért. 1893. 269.
Mysk. V. jelentése és szines vázlatai. 1—3. csop. M. Biz. 1893. 55. sz.
Lásd még u.-ott 1893. 58., 69., 71. és 75. sz. ügyiratokat.
Kerekes János jelentése. M. Biz. 1893. 69., 75., 99., 124. sz. ügyiratok.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1893. 324—327., képekkel.
Huszka József vízfestményei a falképekről 1:20 arányban. 1—8. lap. M. Biz. 1899. 93. sz. Lásd még ugyanott a falképek másolásáról és restaurálásáról 1897. 231., 239. és 251. 1898. 126., 134. 1899. 93., 100., 192., 290. és 314. sz. ügyiratokat.
— — Arch. Ért. 1899. 207., 214., képekkel.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1901. 395.
Közig. Biz. jel. M. Biz. 1901. 392. sz.
Huszka J. jelentése M. Biz. 1902. ad. 423.
Mo. vm. Abauj várm. 305. l.
M. Biz. Rajztára.

Csekeháza. Ág. ev. templom

Patay család kastélya.
Mo. vm. Abauj vm. 291.

Debrőd. Sz. László-templom romjai.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Harang 1435.
Hazai Tud. 1809. 40.

Derenk. Szádvár romjai.
A vár régi képei: 1665-ből Ortelius II. E. XVIII. tábla.
Birkenstein. 67.
Description. 23 tábla G. B. (Gasp. Bouttets monogr.)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. kép. II. 204.
Ruchitl Miklós: Szádvár régi urairól Fővl. Lapok. 1888. 203. sz.
Mo. vm. Abauj 308. A vár régi képe: 513. l.

R. k. fatemplom.
Holzmann Zsigm. jel. M. Biz. 1901. 393.

Dermő. Andrássy-kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. kép. II. 202.

Detek-Tenger. R. k. templom 1780.
Mo. vm. Abauj. 301.

Encs. R. k. templom 1729. (Schem. Cassov. 1899. 87. l. szerint: 1785.)
Mo. vm. Abauj. 295.

Enyiczke. R. k. pleb. templom 1660 körül. Kápolnákkal és toronynyal kibővítve 1762.
Schem. Cassow. 1899. 59.

Kastély 1658. Építette gr. Wesselényi Ferencz nádor.
Mo. vm. Abauj. 293.
Közig. Biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Fáj. R. k. templom freskókkal 1788.
Schem. Cassov. 1899. 87.

Barokk-kastély.
M. Néplap 1857. 97., képpel.
Képes Ujs. 1860. II. 22., képpel.
Mo. vm. Abauj. 295. A kastély képével.

Régi cseh templom.
Römer-hagy. XXVIII. sz. csom. M. Biz.

Felső-Dobsza. Kőkori földvár a Várdombon.
Mo. vm. Abauj-Torna. 291.

Felső-Füged. Pogányvár, a Várdombon.
Mo. vm. Abauj. 468.

Felső-Gagy. Egykori apátsága.
F.-Czinár Mon. I. 289—290.

R. kath. templom a XVIII. század közepéről.

Egykori benczés-templom és apátságának kerítésnyomai.

Gagyi László sírköve 1332.
Bárczi O.: Arch. Ért. 1893. 436. (E szerint a sírkő 1522.)
Csoma József: Turul. V. 1887. 117—120. Képpel.
Rupp Mo. helyr. t. II. 290—1. III. 266—7.
M. Biz. Römer hagyat. XVI. sz. csom. M. Biz.
Mo. vm. Abauj. 302 A sírkő képével.

Felső-Kázsmárk. Ev. ref. csúcsíves, lapos mennyezetű templom.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 72.
H. J.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Említve még Arch. Ért. 1877. 3.
Csánki: Mo. fldr. I. 200.
A templom rajzai Mysk. V. :M. Biz. 1876. 21. sz.
A rajzok említve Arch. Ért. 1878. 235.

Felső-Lancz. R. k. templom 1776.
Schem. Cassov. 1899. 80.

Felső-Meczenzéf. R. k. templom 1777. Főoltára a premontreiek régi jászói templomából való.

Városháza, régi freskókkal.
Mo. vm. Abauj. 329. A főoltár képével.

Felső-Méra. Határában ősi földvár nyomai.
Mo. vm. Abauj. 295.

Felső-Novaj. R. k. templom 1791. Kőfallal kerítve.

Ev. ref. templom, huszita-építmény, kőfallal kerítve.
Felvételei Mysk. V.: M. Biz. 1875. 30.
Mo. vm. Abauj. 295.

Felső-Olcsvár. R. k. templom a XIII. századból, 1875-ben megujítva.
Mo. vm. Abauj. 275.

Felső-Szende. Felső-Szendi Fuló Mátyás sírköve 1590.
Bárnay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Felső-Vadász. R. k. templom. Épít. Rákóczy Gy. fejedelem 1601.
Schem. Cassov. 1899. 89.

Rákóczy-féle kastély.

II. Rákóczy Ferencz-féle bőrcasula.

Őskori földvár.
Mo. vm. Abauj. 299. 468. A kastély képével. 530. l.

Fony. R. k. templom. 1788.
Schem. Cassov. 1899. 67.

Ezüst úrvacsora-tányér és ezüst pohár az ev. ref. templomban.
Mihalik J.: Régi magyar ötvös-müves Abauj-Torna vármegyében. Arch. Ért. 1899. 310—316.

Forró. Régi r. k. templom.
Schem. Cassov. 1899. 99.
Csánki: Mo. fldr. I. 198.

Fuló-Kércs. Régi templom.
Említi Bél Mátyás: Descriptio J. Comitatus Abaujvariensis cz. kéziratában M. Nemz. Múzeumban. Nagy Iván. Arch. Ért. VIII. 128.

Füzér. Várrom. öregtorony, kettős kápolna
Orsz Tükre 1862. 28., képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. kép. II. 266.
Vas. Ujs. 1868. 46., Greguss J. rajzával
Csánki: Mo. fldr. I. 198.
Mysk. V.: jel. M. Biz. 1890. 116 és 1901. 144.
Említve Arch. Ért. 1890. 74. 76.
Mo. vm. Abauj. 282., képpel. 488. l.

Gagy-Bátor. Ev. ref. templom nagyobbik harangja, melyen: O Rex Gloriae Veni Cum Pace felirat háromszor ismétlődik.
Kovács Ferencz lelkész levele és pacskolata 1865 márcz. 25. Römer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.
Römer: Vas. Ujs. 1865. 50.

Egykori várának helye.
Mo. vm. Abauj. 303.

Galop. Régi emeletes kastély.
Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 162. jegyzetben.

Garadna. Késő csúcsíves, lapos menyezetű templom.
Rajzai Mysk. V.: M. Biz. 1875. 30. 42.
Említve Arch. Ért. 1878. 199.
H. J.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Közig. biz. jel. szerint elbontották. M. Biz. 1901. 392.

G. kath. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Gecse. R. k. templom. 1750.
Schem. Cassov. 1899. 62.

Göncz. R. k templom 1448. Átalakítva 1714.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1897. 342—347.

Régi harang.

Ev. ref. templom.

Dobogó-hegy keleti oldalán csúcsíves. Pálos-kolostor romjai.
Ádám Iván: Egyh. műv. Lap. 1883. 73. 101. 142.
Arch. Ért. III. 1881. XI.
Mysk. V.: M. Biz. 1790. 116.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 291—4.

Omode-vár faltöredékei a kolostor fölött.

Elpusztult vár, kelet felé a hegyek között.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. kép. II. 266—267.
Csánki: Mo. fldr. I. 198.
H. J.: M. Biz. 1883. 51. 53. 1884. 58.
Arch. Ért. IV. 1884. 190—194.

Giskra idején épült magánházak.
Mo. vm. Abauj. 330—1. A kath. templ. és Pálos-kolostor képével.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Gönczruszka. Ev. ref. templom. Eredetileg románkori, a XIV. században átépítve, famenyezettel.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 69.
Említve Arch. Ért. 1877. 3.
H. J.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
A templom felvételei Mysk. V.-tól. M. Biz. 1876. 21.
A rajzok említve Arch. Ért. 1878. 200.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1876. 21 és 36.

Kehely 1779. és Úrvacsora pohár, Úrasztala, kosár aranyozott réz a ref. templomban.
Mihalik József: Arch. Ért. 1898. 14—18. Képekkel.

A ruszkai hegyen, a régi orsz.-út mentén Pálos-kolostor romjai. (Lásd még Ruszka.)
Csánki: Mo. fldr. I. 216.

Patay Etelka úrilaka 1777.
Mo. vm. Abauj. 285.

Gönczruszkai Kornis-sírkövek.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Görgő. R. k. átmeneti-korú templom.

Szentség-ház.

Bebek Gy. címeres síremléke. 1371.
Feliratot közli Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Csoma József: Turul. VI. 1888. 159—160. Képpel.
H. J.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Mysk. V. felvételei a templom- és sírkőről. M. Biz. 1875. 30 és 52. 1879. 29.
A rajzok említve Arch. Ért. 1878. 200.
L. még Arch. Ért. XIV. k. 1880. II. l.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.

Régi üveg-festmény, versekkel.

Béla udvara. Őrtorony.
Holzmann Zsigmond jel. M. Biz. 1902. 392.

Gyórke. Ev. ref. késő csúcsíves-kori templom.
Felvételei Mysk. V.-tól: M. Biz. 1875. 30 és 42.
Mysk. rajzai, említve Arch. Ért. 1878. 200
H. J.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Mo. vm. Abauj. 277. Képpel.

Hatkócz. Semsey-féle régi kastély.
Mo. vm. Abauj. 312.
(Hatkóczra vitte Csáky gróf Szepesvár összes régiségeit. Arch. Ért. V. 107.)

Három-hegyi. Pálos-zárda.
Ádám J.: Pálosaink építk. emlékei. Egyh. műv. Lap. 1883. 73.

Héjcze. R. k. késő csúcsíves templom.

Lőréses falak maradványai.
A templom és erődítményének felvételei Mysk. V.-tól: M. Biz. 1876. 21. L. még 36. sz. ügyiratot.
Említve Arch. Ért. 1877. 3. 1878. 200.
H. J.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.

Megerősített püspöki kastély és kápolnarész. 1783.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. 69.
Mo. vm. Abauj-Torna. 286.

A templom új tornyának nagy harangja 1668. Öntötte Mathias Ulrich eperjesi harangöntő.
Mihalik József: Arch. Ért. 1895. 445.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Hernádbüdi. Ev. ref. román stílű templom.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1888. 411—12.
A templom felvételei Mysk. V.-tól: M. Biz. 1891. 61.
L. még 1891. 86. 109. 136. 1892. 3. 47—67. sz. ügyiratokat.
Mysk. V. jel. M. Biz 1890. 116.

Földvár.
Mo. vm. Abauj. 291. és 467.

Hernád-Kércs-Préposd. R. k. templom. 1630.
Mo. vm. Abauj. 291.

Hernád-Petri. R. k. templom a XVIII. sz. végéről.
Mo. vm. Abauj. 294.

Hidas-Németi. Pálos-kolostor nyomai a község mellett.
Mo. vm. Abauj. 294.

Hidvég-Ardó. Régi r. k. templom.

Gedeon Aladár-féle kastély. 1700.

Rokoko cserép-kályha.

Intárziás-falazatú szoba.
Mo. vm. Abauj. 307.

Hilgó. R. k. templom. Régi alapokon épült. 1783.

Zichy-féle kastély. Épít. Daróczy István. 1657.
Mo. vm. Abauj. 37.

Him. Zábori Márczay István arczképes kőemléktáblája a templomban.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 439.

Horváti. R. k. templom. 1761.
Mo. vm. Abauj. 306.

G. k. templom. 1765.
Schem. gr. Eperjes. 1898. 152.

Pálos-zárda helye a kettős domb egyikén.
Holzmann Zs. jelentése. M. Biz. 1901. 392.

Jászok. R. k. templom. Helyreállítva 1767.
Schem. Cassov. 1899. 82

Jászó város.
Hazai Tud. 1807. II. 50. 51.
Jászói prépostság. G. F. J.: Fillér-tár II. 1835. 41. Képpel.
Ker. sz. Jánosról nev. jászói prépostság emléke. Parlaghy József: Szion 1838. II. 12.
Jászói apátság. Kocsiss Ádám: Vas. Ujs. 1857. 27. Képpel.
Jászói prépostság. F.—Czinár. Mon. II. 22—32.
Csánki: Mo. fldr. I. 197. 198.

Prémontrei prépostsági zárda és templom. Épült Salzjeher Antal tervei szerint a XVIII. században.
A zárda rajzai Mysk. V. Említve M. Biz. 1878. 97. 99.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 130—141.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. kép. II. 264.
A kolostor képe. Rajz. Dörre T.: O. M. Mon. Mo. VI. 263.

A kápolna (kamara) falképmaradványai.
Römer Fl.: Régi falk. 110.
Kracker János falképei. Foltiny János: Századok. 1874. 425—6.

Kracker János Lukács falképei a prépostsági templomban és a mai könyvtár-teremben.
Pasteiner Gy.: Akad. Értesítő. 1896. 198.

Oltár-képek Krackertől.
Mo. vm. Abaúj. 333—344. A vár régi képe 476. l. és számos más ábrázolással.

Szilasi-kehely a premontr. zárdában.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1895. 448.

Jászó-vár régi távlati képének irón-vázlata. (Prospectus antiqui praeposituralis castri Jaszov.)
H. J.: Jegyzetek és vázlatok cz. kézirati kötetében. Henszlmann-hagyaték a Kassai Múzeumban.

A város fölötti dombon templom-rom.
Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Jászó-Mindszent. R. k. templom. 1518. Csúcsíves oltár.
Mo. vm. Abauj. 312.

Jászó-Ujfalu. Régi kápolna.
H. J.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.

Kőfallal kerített régi r. k. templom. (Nem egy az előbbivel?)
Mo. vm. Abauj. 312.
M. Biz. 1875. (Geduly jegyzékében.)

Kassa város és műemlékeinek irodalma.

Kassa város régi képei:
Birken. 758. 754. u. és 754. d. 79. l., 765. 77. l., 754. b. 77. l
Birkenstein 9 tábla.
Coronelli 400. 401 és 400. a. 53.
Bodenehr 16 tábla.
Description 25 tábla.
Dilbaum 4. tábla. (1604-iki kép.)
Ortelius II. 65. S l. fecit aláírással. (1665-iki kép.)
Dilich 456. a. 18. l
A város képei egyes lapokon a M. N. Múz.-ban. Bubics. 36. l. 263—273. sz.

Kassa város topographiája és története:

Kassai századok. Kassa város története 1143—1834. MS. hung. Saec. XIX. fol. 72. in 8°. M. N. Múz. Oct. Hung. 258.

Kassa város titkos levéltárából vett másolatok MS. saec. XIX fol. 27. in 2°. M. N. Múz. Fol. Lat. 3531.

Szabó Stephanus: Cassovia vetus ac nova chronologice proposita. Cassoviae 1732. 1861. Egyet. Könyv. Budapesten.

Timon Samuelus: Cassovia vetus et nova. Cassoviae 1732.

Bellici Cassoviae: Cassoviae. 1749. 8. r. M. N. Múz.

Kassa. Alm. v. Ungarn. 1778. 382 képpel. L. még 382—388. Ung. Mag. 1782. 382. II. 90.

Kassa. Baróti Szabó Dávid és más kassai írók: A vendégfogadó utcza. Architecturai ízlés. Orpheus. 1790. I. 71. 75. 365

Kassa városa történeteinek rövid évkönyve. Árpádia. II. 1835. 277.

H. J.: Kassa sz. k. város. Magy. Föld és Népei. 1846. I. 15. Képpel.

Kassa város czímert kap. 1369. Tört.-Tár. II. 143.

Kaschauer Chronik. Ausführl. Gesch. der Stadt Kaschau. Herausgeg. v. J. Plath. Mit 2 Ansichten. Kaschau, 1860. 8r.

Csánki: Mo. fldr. I. 199—200.

Dragoner Béla: K. v. levéltárából. F. Múz. Egyl. V. Évk. 1884. 79—87. VI., 37—40. VII., 42-46.

Fejérpataki László: Egy m. festő (Caspar Pictor) levele a XV. sz. első feléből. Századok. 1880. 161—4. és Képzőmüv. Szemle. 1880. 45—46.

Tutkó József: Adatok K pecsétjei és czímerei fejlődési tört.-hez. F. Múz. Egyl. IV. Évk. 1882. 35—42.

— — Kassa városának történelmi évkönyve. Kassa. 1861. Ism. Sz. S. Szépirod. Figyelő. 1861—2. I. 21.

Götzig irományai Kassáról. Kéziratok H. I. hagyatékában. Kassai Múz.

Hunfalvy János: Mo. és Erdély képekben. II. 255—263.

Henszlmann I.: Kivonatok Kassa számadás-könyveiből. Kézirat. Kassai Múz.

Jezsuiták Kassán. Figyelő. 1875. 39.

Károlyi Árpád: Kassa a XVII. század végén. Fametszet. Buda és Pest visszavívása. 1686. 111 l.

Kassa és környéke. Utazási töredék. Magy. Hirlap. 1850. 293—295.

Kassa. —e—: Képes Ujság 1860. II 2.

Kassa hajdan. —y —n.: Ország Tükre. 1865. 30. Képpel.

Kassa város távlati képei a XV., XVI. és XVII. századokból. (Utóbbi Hufnagel-féle 1617.) Mo. vm. Abauj. 9. 46. 106. l.

Kassa város térképei a XVIII. és XIX. századból. Mo. vm. Abauj. 84. l. melléklete és 125. l.

Kassai ötvös-művészet története. Mo. vm. Abauj. 167—171. Számos képpel.

Kemény Lajos: Egy régi város (Kassa). F. M. Múz. Egyl. X. Évk. 1889. 36—41.

— — Hol állott Tinódy Sebestyén háza? Kassai Szemle 1889. 46. sz.

— — Adatok az ötvösség történetéhez. Arch. Ért. 1892. 69—74.

— — Kassa város régi számadás-könyvei. 1431—1533. Közli —. Kassa. 1892. Bernovitz G. kny. Maurer: Ad. biz. N. 8. r. 157. l. Ism. Századok. 1892. 692. l. és a. b. Arch. Ért. 1893. 83-84

— — Száz év Kassa legrégibb történetéből. Írta —. Kassa. 1893. 8. r. 16 l. (Szól az 1249—1347. évekről.) Ism. Századok. 1893. 363.

— — Renaissance és Rokoko Kassán. Arch. Ért. 1899. 110—5.

— — Újabb adatok Kassa műtörténelméhez. Arch. Ért. 1900. 72—75.

— — A kassai képíró czéhről. Arch. Ért. 1902. 410—412.

— — Kassai képírók a XVI., XVII. és XVIII. században. Művészet. Szerk. Lyka K. 1903. 340—342.

— — Adatok az ötvösség és pénzverés történetéhez. Arch. Ért. 1903. 70—74.

— — Magyarországi (Kassai) ágyú- és harangöntők. Arch. Ért. 1903. 216—220.

— — A régi Kassa leírása okiratok alapján. F. Mo. Múz. Egyl. X. Évf.

— — Kassai építőmesterek M. Mérn. és Ép. Egyl. Közl. 1904. 41—43. l. s a köv. füz.

— — Műtörténeti adatok Kassa multjához. Arch. Ért. 1904. 271—277.

Kassa és környéke. Tájékoztató kalauz turisták s az utazó közönség számára. Kassa, 1897. 8r.

Mihálik J.. Kassa város ötvösségének története. Budapest. 1899. Franklin T. kny. 2. r. 349 l. Különleny. az Arch. Közl. XXI. k.-ből.

Myskovszky Viktor: A kassai aranyműves-czéh pecsétjeinek és okmányainak rövid ismertetése. F. M. Múz. Egyl. II. Évk. 1876. 12—22.

Náményi Lajos: Spangowszky Ján, kassai festő a XVII. sz.-ban. Művészet. Szerk. Lyka K. 1903. 147.

Rupp K: Kassa egyházi épületei. Mo. helyr. tört. II. 245—270.

Spilenberg (kassai) képíró család Művészet. Szerk. Lyka K. 1903. 145—147.

Stuhlmann Patrik: Képzőművészeti alkotások Kassán. Kassai prem. főgymn. 1900—1901. évi Ért. 1—47 l.

Thaly K.: Kassai ötvösökről. Debreczeni Ötvös András. Ötvösmüv. és skofiumhimzési adatok. 1709—1710. Arch. Ért. 1868. 161—168.

Wenzel Gusztáv: Kassa város parkett-készítése a XV. század kezdetén. Írta —. Akad. kiad.

Zombory G.: Kassa. Vas. Ujság. 1862. 43. Képpel.

Dr. T. Sz. P. Adatok a kassai levéltárból. (Ottani művészek életéhez.) Művészet. 1904. 194,

János, kassai könyvillustrator. Művészet. 1904. 197.

Kassai székesegyház és irodalma:

Fényes E: Geogr. III. k.

Divatlap. 1845. 398.

H. I.: Pesti Divatl. 1846. 321. mell.

— — Kassa városának ó-német stylü templomai. (Tartalma: Sz.-Mihály-kápolna. Szt.-Erzsébet-templom.) Rajzolá és magyarázá dr. H. I. Pesten. Nyomatott Landerer és Heckenast könyvnyomó intézetében. 1846 Folió. 25 l. 12 rézmetszetü táblával. Ism. Egyház. Litt. Lap. 1847 I. 2 és Zalai A.: Nemzeti Ujs. 1847. 440 441.

H. I.: Notice sur l'église de Ste Elisabeth a Cassoviae en Hongrie. Extraite d'un monographie de cett église qui a paru en lanque hongrois a Pesth en 1846. avecgravures en folio. Montalambert. Historie de Ste Elisabeth de Hongrie. 1854.

— — Kassai sz.-egyház főoltárképei. A Magyar. T. Társaság tört. osztályának ülésében jan. 21. 1847. Magy. Szépirod. Szemle. 1847. II. 1—5.

— — Die mittelalt. Baukunst in Ungarn. Oesterr. Revue. II. évf. szól a kassai dómról

Kassai székesegyház V. U. Vas. Ujs. 1857. 2. rajzzal

Weiss K.: Der Elisabeth-Dom zu Kaschau v. K. W. Mittheilung d. Com. 1857. II. 236—245. Két tábl. és 5 fametszettel. 275. 278. 7 fametszettel.

Nagy Iván: Bleselius Jakab festő egyik képe a sz.-e.-ban. 1579. Ipolyi: Középk. szobr. 1863. 58. l. után —. Századok. 1874. 32.

Kassai székesegyház. Ország Tükre. 1864. 17. Képpel.

Kassai székesegyház és a Szt.-Mihály-kápolna. Magyarorsz. és a Nagyvil. 1877. 37. Képpel.

Kassai székesegyház modern kifestéséről. Dr. F. A. Lehner: Deutsche Städtebilder aus Oberungarn. Oesterr. Revue, 1864. I. 252. czikkét említi Römer Fl. Régi falképek. 113. H. I. válasza. Römer: Falképek Szerk. utóiratában. 163. l.

Kassai székesegyház déli kapuzatának erfurti analogiája. Emlitve Arch. Ért. 1878. 54.

Schnaase a kassai székesegyházról. Emlitve Arch. Ért. X. 119.

Kassai székesegyházbeli ásatások. Arch. Ért. IV. 1884. VII.

Kassai székesegyházban volt kisebb templom alapfalai. Műeml. Biz. 1885. 72, 1886. 62. 63.

Steindl I.: Kassai székesegyház Szt.-József-kápolnabeli ásatásáról jel. M. Biz. 1886. 23 30.

Kassai székesegyház Szt.-József-kápolna talajában talált hártyafelirat szövege. M Biz. 1886. 56. 57.

H. I.: Kassai székesegyházbeli kisebb templom alapfalairól jel. M. Biz. 1886. 56. 57.

— — Kassai székesegyház Kromholtz-féle hajdani restauratióra vonatkozó karczolatról jel. M. Biz. 1886. 56. 57.

Kassai székesegyház oromzatai és tornyának épitéséről szóló Kromholtz-fele karczolat. Arch. Ért. 1887. 85.

Kassai székesegyház Szt.-József-kápolnája és a benne végzett ásatások. Arch. Ért. 1887. 84. 85.

Kassai székesegyház talajában talált régebbi templom alapfalai. Arch. Ért. 1887. 85.

Mysk. V.: A kassai dómról. Pesti Napló. 1887. 353.

H. I: Kassai székesegyház műtörténeti leírása kéziratban. Emlitve Arch. Ért. 1890. 92. l.

Kassai székesegyház monografiájához készült metszetek. Emlitve Arch. Ért. 1890. 28. l.

Kassai székesegyház tervezett monografiája. (Czobor-féle terv.) Emlitve Arch. Ert. 1890. 444., 1892. 285., 1893. 281., 1897. 280., 1899. 301, 1903. 294. Továbbá M. Biz. 1896. 103. 112

Kemény Lajos: Kassai Szt.-Erzsébet-egyház történetéhez. Arch. Ért. 1890. 339 342., 1893. 66-68., 1895. 54—55., 1897. 41—44. 414—5.

Kassai székesegyház északi mellékhajó Szt.-István-kápolnájának külső octogonjában talált felirat 1439-ből. Facsimile rajza $^1/_{10}$ nagyságban. M. Biz. 1893—5. sz. a.

A Kromholtz Miklós-féle toronyépítésről szóló 1497. felirat kiegészített másolata, a nyugati homlokzat főpárkánytornyából. Fr. Fröde másolata. M. Biz. 1893. 99.
Récsey V.: A kassai dóm újjáépítése. Bud. Hirl. 1889. 133.
Kassai dóm rajza Cserna K.: Vas. Ujs. 1890 14.
A kassai Szt.-Erzsébet-székesegyház. Magyar Állam. 1896. április. 5. (A kassai dóm építkezésének áttekintése.)
A kassai székesegyház 1896. évi szeptember 6-án, fölszentelésekor és a honalapítás ezredéves emlékének megünneplésekor. Budapest «Pátria» irodalmi vállalat és nyomdai részvénytárs. 1896. 8. r. 19 l. Nyolcz táblán a templom régi és új alaprajza, 36 fénynyomatú kép.
Dr. Nyári Sándor: Kassai székesegyház. Budapest, 1896. 44. l. 21 képpel. Ismertetése Arch. Ért. 1896. 373.
— — Kassai sz.-e. Vas. Ujs. 1896. 36. sz. Képekkel.
Kassai dóm mesterjegyeinek másolatai. M. Biz. 1898. 63. 105., 115., 134.
A székesegyház. Korábbi és újabb alaprajzvázlataival stb. Mo. vm. Abauj. 64—72.

Kassai székesegyház szoborművei:

Mária-oszlop baldachinnal.
Felvételei Lange K.-tól: Akad. Arch. Biz. saj. L. G. Rajztj.

Mária halála.
Domború mű, rézmetszetű képe Akad. Arch. Biz. sajátja. L. G. Rajztj.

Szt.-Erzsébet szobra.
Fényképe Akad. Arch. Biz. sajátja. L. G. Rajztj.

Diadaliv-feszület.
A dómból a Kálvária-kápolnába került. Ipolyi A.: Műtört. tanulm. I. 172.

Kassai dóm szobordiszítményei.
Ipolyi A.: Középkori szobrászatunk. 1863. 75. Műtört. tanulm. I. 133.
Nagy Iván: Századok 1874. 86—7.

A dómról lekerült Róbert Károly, Nagy Lajos és Erzsébet királyné szobortöredékei.
Ipolyi A.: Műtört. tanulm. I. 188.

Kassai székesegyház kapuzatai.
Arch. Ért. III. 1884. II. és XI.

Kassai székesegyház kapufölötti domborművei
Arch. Ért. 1886. 213—220. Képpel.

Utolsó ítélet és Krisztus felfeszítését ábrázoló timpanum-domborművek.
Gipsz-öntvényeik. E. kiáll. kat. 291. 294—5. 298 és 391. sz. a.
Gerecze Péter dr: Kassai székesegyház domború művei. Építészeti emlékek az ezredévi kiállításon. Arch. Ért. 1896 234—243.
Kassai csúcsíves domborművek. Említve Arch. Ért. 1899. 68.
Kassai székesegyház domború művei. Műeml. Biz. 1885. 72., 1886. 62. 63.
Miklós szobrász Kassán. Magy. Tört.-Tár. 1887. IV. füz.
Gerecze P.: A k. sz. kapuinak domborművei. Mo. tört. eml. I. 142—145 l. és 170—181. ábrák.

Kassai dóm egykori falképei:

Römer: Régi fk. 110—12.
Ipolyi A.: Deák-monost. baz. 116.
Mysk. V.: Arch. Ért. VI. 49.

Az újabban felfedezett falfestmények
Récsey V.: Arch. Ért. 1893. 269—271.
Kassai székesegyház freskóinak helyszínrajza a méretek feltüntetésével. Gerecze M. Biz. Rajztj.
Kassai székesegyház felfedezett falképeinek másolatai (1—4), a feliratok facsimilei (1—8) Frölde-től. M. Biz. G. Rajztj.

Kassai székesegyház oltárai és festményei:

Kassai Szt.-Erzsébet-templom főoltárképei.
H. I.: Szépirodalmi Szemle 1847. 1—5. sz., Akad. Ért. 1847 159.
Ipolyi: Deák-monost. bazilik. 99.
Ipolyi: Műtört. tanulm. I. 153.
Főoltárképe. Ország Tükre. 1863. 24. sz. Képpel.

Szt.-Erzsébet oltárkép.
Egyh.-műv. Lap. 1881. 101. Képpel

Szt.-Erzsébet-szobra a Szt.-Borbála-oltáron
Ugyanott. 103—104.
Magy. orsz. Szt.-Erzsébet-templomának főoltárképei. H. J.: Arch. Ért. 1886. 337.
A székesegyházi főoltár részlete, körrajzban. Mo. vm. Abauj. 144. l., mellékletén kép. és 158. l.
Kassai székesegyház főoltárképeinek (1—12) H. I. rajzai után készült Pollák-féle metszetei. 1 12 tábla. Arch. Biz. saj. L. G. Rajztj.

Kassai székesegyház főoltárának középső képe: Mária halála és szobrai.
Fényképek az Akad. Arch. Biz. saj. G. Rajztj.
Kassai székesegyház főoltárképéről három fej körrajza Pollák fametszete. Akad. Arch. Biz. saj. L. G. Rajztj.

Kassai székesegyház Mária-Trost-oltárképének aláíráspauzái.
Jaco. Bleselius. 1519. Balszárnyán: Jacobus blesetius. Akad. Arch. Biz. saj. L. G. Rajztj.
Kassai székesegyház oltárképeiről. Storno irónrajzai. Akad. Arch. Biz. saj. L. G. Rajzt.

Bártfáról Kassára került Fájdalmas anya (Piéta)-szárnyoltár tusrajza.
M. Biz. L. G Rajztj.

Táblafestmény (Krisztus a sírban állva és Szűz Mária) a dóm kincstárában.
Kemény L.: Arch. Ért. 1897. 47—8. Képpel.

Mettertia-oltár a kassai székesegyházban 1516-ból.
Dr. Eber László XVI. századi magyar festő műve a kassai székesegyházban. Arch. Ért. 1902. 385—395. fénynyomatú táblával.

Boldogasszony-oltára a dómban.
Mo. vm. Abauj. 157. Képpel.
Kemény Lajos: A kassai székesegyház és Szt.-Mihály-kápolna oltárfaragóiról. Arch. Ért. 1902. 332—336.

Kassai szentségház.
H. I.: Életképek. 1846. V. 261. Képpel és 1847. I. 9. Rajzzal.
Arch. Ért. 1883. XLV.
Csoma József: Czímerek a kassai szentségházon. Turul 1889. 21—26. Táblával.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.
Szapolyai-czímer: a szentségházon. Turul. 1889.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.
Guthi Ország-czímer a szentségházon. Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.
Hunyady-czímer a kassai templomban. Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.
A szentség-ház. Rajzai, rézmetszetű képei, fényképei, Henszlmann, Fröde stb.-től. Akad. Arch. Biz. saj. G. Rajztj.
Mo. vm. Abauj. 45 és 158. l. Képpel.
Kassai székesegyház szentségháza. Rajz. Háry Gyula. O.-M. Mon. Mo. V. 127.
Edvi Illés: A M. Iparműv. 1901. 145. 151. rajzzal.

Régi szószék maradványai.
Rajzai. Akad. Arch biz. saj. G. Rajztj.

Kassai székesegyház román ízlésű bronz-keresztelő-medenczéje.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 95. Képekkel.

A kassai székesegyház keresztelő-medenczéjével és Szt.-Mihály-kápolnája
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1870. 19—24. 27.

Mátyás-király mécstartója.
Felvételi rajzai Lange K'-től: Akad. Arch. biz. saj. G. Rajztj.

Az Orbán-harang diszítményrészlete.
Tollrajz. (A tornai-templom ülőfülkéjének rajzával egy lapon.) Rajz. Mysk. V.: Arch. Biz. saj. G. Rajztj.

Régi kassai harangok.
Ismertetése. Mysk. V.: Kassai Áll. főreál. Ért. 1878. 5. l.
Mihálik József: Arch. Ért. 1897. 342—347.
Kassai főtempl. can. visit.-ban emlitve ORex glorie veni cum pace. Ave Maria gracia plena Dominus tecum feliratú harang. 1516. Ipolyi adata. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Kassai can. visit.-ból harangfelirat Laudate Dominum in Cymbalis bene sonantibus. Ipoly adata. Römer-hagy XLVII. sz. cs. M. Biz.

Harang 1631. A székesegyház északi csigalépcső melléktornyában.

Mihalik J.: Egy kassai rézöntő a XVII. században. Arch. Ért. 1895. 239—241.

Kassai dóm rajzai.

Kassai dóm kapuinak Mysk.-féle rajzai. Említve: Műeml. Biz. 1878. 105. 113. sz. a. jelentésben.
A székesegyház rest. előtti képei északról és belseje. Mo. vm. Abauj. 37. 138.
A székesegyház rest. előtti fényképei. M. Biz. 1890. 123. 146.
Kassai székesegyháznak Mysk.-féle rajzairól szólanak a M. Biz. követk. ügyiratai: 1874. 39. 54. 68., 1878. 91. 99., 1883. 16. 18., 1884. 5. 17., 1849. 46. 68. 90. 92. 127. 141. Végre Arch. Ért. IV. 1884. l. és 1891. 275.
Kassai székesegyház régi alaprajza. O.-M. Mon. Mo. V. 81.
Kassai székesegyház régi külseje. Rajz. Rauscher Lajos: O.-M. Mon. Mo. V. 83. és M. Műkincsek. III. 43.
Kassai székesegyház északi kapuja. Rajz. Dörre Tiv.: O.-M. Mon. Mo. V. 85.
Kassai székesegyház déli kapuja. Rajz. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. VI. 271.
Kassai székesegyház összes felvételei és fényképeinek jegyzéke. G. Rajztj.

Kassai székesegyház sírkövei:

Andrássy Péter sírköve. 1591.

Lardus Tádé sírköve a XVI. sz.-ból.

Síriratát közli Nagy Iván: Századok. 1874. 353—354.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejlődése. Akad. 1881. 43 l.
Lardus sírköve a Schihulszky-féle kertben. Csoma József: Turul. 1888. 124. Képpel.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
Kassai székesegyház sírköveiről. Arch. Ért. 1883. l.

Cromer Ágoston sírkőfeliratának vázlata.

Mysk. V.: M. Biz. 1882. 81. 97. 104., 1883. 15. 18. 79. 81., 1885. 60. 65 71. 73., 1886. 2. 10. 15.
Cromer Ágoston sírköve. Arch. Ért. III. 1884. IX.

Augustinus Cromer sírtáblája 1472-ből.

Andreas Seip síremléke 1374-ből.

Mysk. V.: Arch. Ért. 1889. 125—129. Képekkel.

Telkessy Imre sírköve Csergheö-Csoma.

Arch. Ért. 1887. 335—336.
Kassai székesegyház sírkövei 1370 és 1375-ből. Arch. Ért. 1888. 85.
Mysk. V.: Régi sírok a kassai dómban. Pesti Napló. 1888. 148.

Illenfeld András sírköve.

Csergheö-Csoma: Arch. Ért. 1887. 337—342. Képpel.
Arch. Ért. 1890. 440.
Gerecze: Szobr. eml. 75. Képpel.

Kollegradi és kolniczi Kollonich Hanus Bertholdné sírköve. 1630.

Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Gathius Kornél sírköve 1640.

Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Konczik Bálint sírköve.

Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
A kassai dóm régi síremlékei. Írta dr. Récsei Viktor: 4. r. 16 l. 34 táblával.
Ismerteti Mihalik J.: Arch. Ért. 1897. 157—172. Több képpel.

Gr. Rueber János katonai főparancsnok, előbb Bornemisszáénak tartott márvány-sírszobra. 1584. (Mása a M. N. Múz.-ban.)

Képe M. N. Múz. multja és jelene. 145 l.
Gerecze: Mo. tört. eml. 299—300.
Kassai székesegyházból állitólag kidobott 78 drb síremlékre vonatkozó ujságczikkek és hivatalos intézkedések. M. Biz. 1897. 199. 251.
Kassai sírkövek elhelyezése. M. Orsz. Biz. 1897. 199. 262. 305., 1898. 25. 39., 1900. 124. 159. 257. 274.
Régi kassai sírkövekről. Mihalik J.: Arch. Ért. 1899. 124—126.
Kassai dóm régi sírkövei. Mysk. V.: Memorandum 4. 7. l. M. Biz. 1894. 26. 30. 39.
Kassa régi sírkövei. Mo. vm. Abauj. 73—77. Nyolcz képpel.
Kassai székesegyház sírköveinek és a kiásott koporsók maradványainak rajzai. 1—24. M. Biz. G. Rajztj.
Kassai dóm kidobott sírkövei. Művészet. 1904. 179.

Kassai székesegyház helyreállítása:

Fabry Ignácz: Die Rest. d Elisabeth-Domes zu Kaschau. Mitth. d. C. Com. 1859. 201—203.
A helyreállítás munkálatai említve: Arch. Ért. VII. 1872. 143., 1877. 1. 3. XII. kötet, 1878. 4. 5. 302., 1880. II. III. lap. 1883. XV. XXXI. lap, 1884. III. IV. VI. X. lap, 1885. IX. XIV. l. és 363. l., 1889. 416., 1892. 286., 1893. 83. 380., 1897. 284.
Steindl Imre jelentése az 1878-ban végzett munkálatokról. Arch. Ért. 1879. 41. 45.
H. I.: A kassai székesegyház rest. Útijegyzetek. Arch. Ért. IV. k. 1884. 188—190.
— — A kassai székesegyház 1884-ben. Arch. Ért. 1884. 192—199.
— — előbbi czikkeinek kézirata és lenyomata M. Biz. 1884. 58.
Kassai székesegyház restaurálása. Századok. 1884. 823. 915.
Dragoner Béla: Kassai székesegyházi műemlékek helyreállitási munkálatairól. Egyh. műv. Lap. I. 100—107. Képekkel. Továbbá 141—149.
Mysk. V.: Kassai székesegyház restauratiója. Memorandum. 13. l. Műeml. Biz. 1898. 26. 30. 39.
A kassai székesegyház helyreállításáról szólanak a Műeml. Orsz. Biz. következő számú ügyiratai: 1874. 49. 54., 1875. 1 13. 60. 70. 94. 105. 106. 111. 117. 125. 132., 1876. 15. 30. 36.
Schmidt Frigyes báró jelentése. U. ott. 1876. 77. 79.
Schulek Fr. jelentése. U. ott. A helyreállítás többi ügyiratai. 1877. 6. 23. 83. 86., 1878 22. 36. 57. 73.
Steindel Imre jelentése a helyreállítás 1877. évi munkálatairól. M. Biz. 1878. 38. 56.
— — jelentése a kassai székesegyház körül 1878. év folyamán végzett helyreállítási munkákról. M. Biz. 1878. 105. 108. 113., 1879. 7. 13.
Többi ügyiratok: 1879. 86. 90., 1880 18. 29.
Steindl Imre: A kassai székesegyház és rest. tervének leirása alaprajzzal M. Biz. 1880. 20. 29.
— — terveinek birálata. M. Biz. 1880. 37.
További ügyiratok: 1880. 18. 20. 29. 38. 70. 84., 1881. 74. 78.
H. I.: A kassai székesegyház altemplomának helyreállitásáról jel. M. Biz. 1883. 35. 37. Továbbá: 79. 81.
— — újabb jelentése. 1883. 51. 53.
Többi ügyiratok: 1884. 72 75.
Sumrák Pál és gr. Khuen Antal jelentései. Műeml. Biz. 1885. 43. 46.
H. I. jelentése. M. Biz. 1887. 53. 54.
Többi ügyiratok: 1888. 60. 64., 1889. 85. 92., 1895. 163. 205., 1897. 35. 81, 1898. 66. 105. 144. 189. 221. 229. 231. 236. 272., 1902. 75. 133. 145.
A kassai székesegyház tornyainak, nevezetesen a délinek kiépítése. Műeml. Biz. 1897. 24. 29. 76. 81. 91. 92. 95. 188. 251. 252. 285. 296. 305., 1898. 14. 35. 39., 1899. 13. 23. 245. 290.
Kassai székesegyház déli tornyának kiépítésére vonatkozó albizotts. jelentés. 1899. 46. 53.
A torony gipsz-modellje. 1899. 68. 71. 100. 123. 157., 1900. 195. 247.
Schulek Frigyes, Aigner Sándor és Steinhausz László jelentése. M. Biz. 1899. 152. 157.
További ügyiratok a déli torony kiépítéséről. 1900. 136. 159. 160. 247., 1901. 129. 207 280. 325.
Steindl I. lemondása. M. Biz. 1901. 469.
Sztehlo O. jelentése. 1901. 459. 471. 483.
További ügyiratok a déli torony helyreállításáról: 1901. 325. 385. 459. 505.
Steinhausz László jelentése. M. Biz. 1902. 52. 55. 141. 145.
További ügyiratok: 1902. 52. 55. 247. 259. 264. 273. 284. 420. 439. 440. 455. 473. 498. 510. 550. 575. 593. 619.

Kassai székesegyház ötvösművei. Egyházi szerei:

Kassai dóm XIV. és XV. századi kelyhei.

Fényképek. M. Biz. 1874. 63. G. Rajztj.
Czobor: Mo. tört. eml. I. k. Kép XXX. tábla.

Kehely a XIV—V. századból. Székesegyh. tul.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 24 Rm. szám. Képpel.

Kehely a XVI. századból. Székesegyh. tul.

Pulszky K.: Ugyanott. II. 98—99. l. 91. Go. sz. Képekkel.

Kehely a XVI. századból. Székesegyh. tul.
Pulszky K.: U. ott. II. 82. l. 53. Go. szám.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 231. l. és XXX. tábla.

Kehely a XV. századból.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 100 l. 94. Go. szám. Képpel.

Kehely a XV. századból.
Pulszky K.: U. ott. 82 l. 53. sz.
Hampel: Arch. Ért. 1887. 97—131.

Kelyhek a székesegyházban.
E. kiáll. k. 1395. 1398. 1417. sz. alatt.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.
Czobor: Egyh. eml. 58—60.
— — Mo. tört. eml. I. 200 ábra.

Antonius-mester kelyhe.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1898. 396—401. Képpel.
— — Mo. tört. eml. 235. és XLIV. tábl. 1. sz. (hol tévesen 1562-belinek van jelezve 1502 helyett).

Két kassai fedeles kupa.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1899. 5—13. Képekkel.

Ampolnák tálczával; az egyiken gyürűtartó holló. A székesegyh. tulajd.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 145. l. 55. B. sz.

Aranyozott ezüst Úrmutató.
Czobor: Egyh. eml. 102.

Szilasy János Úrmutatója a székesegyházban.
Arch. Ért. 1892. 447—448. Képpel.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1895. 448. és 1896. 340.
E. kiáll. k. 2392. sz.
Czobor: Egyh. eml. 107. Képpel.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 316. LVII. tábla 1. sz. képe.

Feszület 1772. A székesegyh. tulajd.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 141. l. 20. R. c. zz.

Ezüst templomi kereszt a XV. századból. Elől feszület, hátul Mária a kisded Jézussal. Bubics Zsigmond tulajd.
E. kiáll. kat. 1451. sz.

Pásztorbot a XVIII. századból. A székesegyh. tulajd.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 115 l. 134. R. c. sz.
Czobor: Egyh. Eml. 107.

Aranyozott ezüst kehely és patena. 1763.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 316 l. 364 ábra.

Vörös-selyem antipendium, ráhímezve Szt-Kristóf, Mária és Szt.-Benedek. XIV. század. Bubics Zsigmondé.
E. kiáll. k. 699. sz.
Czobor: Egyh. eml. 80.
Radisics: Műv. Ipar. 1892. 73—96. Képekkel.

Fehér vászon mise-ruha a XVIII. századból. Püspöki kápolnában.
E. kiáll. k. 2098.
Czobor: Egy. eml. 108.

Sárga selyem brokat antipendium a XVII. századból. Bubics Zsigmond tulajd.
E. kiáll. k. 2103.

Fehér selyem mise-ruha, hímzése Mária Terézia kezemunkája. A XVIII. századból. A püspöki kápolnában.
E. kiáll. k. 2308.
Czobor: Egyh. eml. 108.

Lazacz-vörös selyem kehely-takaró, a XVIII. századból; ráhímezve Krisztus feltámadása. A püspöki kápolnáé.
E. kiáll. k. 2537.

Mise-ruhák a XIV. és XV. századból a dómban.
Kettőnek képe. Mo. vm. Abauj. 160—1.
Czobor: Egyh. eml. 73. 75. 96—7. Képpel.
Radisics: Műv. Ipar. 1892. 73—96. Képekkel.

Kassa város tulajdonában levő ötvös-művek és egyházi szerek:

Filigrám diszítésű ezüst kereszt. 1722. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2369.

Aranyozott ezüst Úrmutató. Szilassi János műve. 1770. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2392.

Aranyozott ezüst pásztorbot a XVIII. századból. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2107.

Fekete atlasz mise-ruha, hímzett kereszttel, a XVI. századból. A városi közönség tulajdona.
E. kiáll. k. 901.

XV. századi aranyozott ezüst kehely, domborműves medaillonnal diszítve. Ugyanazé.
U. ott. 1118. sz. a.

XV. századi mise-ruhák.
U. ott. 1294. 1295. sz. a.
Czobor: Mo. tört eml I. 168. l. 206. 207. kép.
Radisich I.: Mo. tört. eml. II. 331. l. LXV. tábla. 1 2. sz. képei.
— — U. ott. 328. l. 397. kép.

Mise-ruha. Ráhímezve Krisztus szenvedésének hét jelenete. A XIV. századból. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 1599.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 168 l.
Radisics: Műv. Ipar. 1892. 73—96. Képekkel.

Mise-ruhák kék gyapjúszövetből. A XV. századból. A város tulajdonai.
E. kiáll. k. 1603. és 1604.

Mise-ruha fekete-vászonból, hímzett alakokkal a XVI. századból. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 1605.

Zöld és vörös bársony mise-ruhák a XV. századból. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 1985. és 1986.

Vörös-selyem mise-ruha a XVI. századból. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2092.

Misemondó-ruha a XVII. századból.
Radisich I.: Mo. tört. eml. II. 329. l. és 404. ábra.

Ezüst lámpák, lánczczal a XVIII. századból. 1—4 drb. A város tulajdona
E. kiáll. k. 2099—2102.

Barkóczy Mária-féle kehelytakaró. 1665. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2238.

Vörös bársony mise-ruha a XVII. századból. Ráhímezve öt alak közt Szt-Péter képe. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2255.

Vörös bársony mise-ruha a XVII. századból. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2259.

Vörös bársony mise-ruha, öt szent képével. A XVII. században. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2267.

Zománczos, ezüst ciborium a XVII. századból. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2342.

Sárgaréz ereklyetartók a XVIII. századból A város tulajdonai.
E. kiáll. k. 2348. és 2361.

Aranyozott ezüst kehely 1770. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2357.

XV. századi 6 zománczképpel, diszített aranyozott ezüst kehely. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 1395.

XV. századi aranyozott, zománczos ezüst kelyhek S. E. C. C. és I H. E. S. V. betűkkel A másik S. E. C. C. betűkkel Kassa város tulajdona.
E. kiáll. k. 1398 és 1417.

Aranyozott ezüst Úrmutató a XVII. századból. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 2031.

Aranyozott ezüst kehely, talpán Kassa város czímere. 1503. A város tulajdona.
E. kiáll. k 1384. sz.

Kétajtós házi oltárka, benne vert ezüstből Mária s két angyal szobrocskája a XVI. századból. A város tulajdona.
E. kiáll. k. 1449.

Aranyozott ezüst ampolnák a XVIII. századból. A város tulajdona.
E kiáll. k. 2407—2409.

Szt.-Mihály-kápolna. Épült a XIII., részben a XIV. században.

Falképei. Szobormüvei:

H. I.: Kassa városának ó-német stylü templomai stb. (L. a székesegyház irodalmában.) Aczélmetszetü képpel.
— — Die Mittelalterl. Baukunst in Ungarn. Oesterr. Revue. 1863. II.
— — A Mihály-kápolna falképeiről. Arch. Ért. IV. 1870. 147.
Mysk. V.: Arch. Ért. VI. 182.
Vas. Ujs. 1866. rajzzal.
Haz. s a Külföld. 1870. 19—24. 27.
H. I.: Oesterr. Revue. 1865. IV. 183. l. levő czikkéről Römer: Régi fk. 34.
Römer: Arch. Ért. V. 60.
— — Régi fk. III. 3.
H. I: A kápolna korá'ról. Römer Régi fk. utóiratában. 171—3.
Ipolyi A.: Deák mon. baz. 116.
— — A szobordiszitményekről. Középkori szobrászatunk. 1863. 75. Műtört. tanulmányai. I. 134
A kápolnáról. Műeml. Biz. 1885. 72., 1886. 62. 63.
A kápolna és falképeiről. Arch. Ért. 1886. 185.
H. I.: Arch. Ért 1886. 337.
— — jel. M. Biz. 1886. 56. 57., 1887. 53. 54.

A négy evang. jelvényei.
Arch. Ért. 1888. 85.

A kápolna déli falán volt falkép. (Bemeszeltetett.)
Mysk. V.: Memorandum 6. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Mysk. Ernő: Művészet 1904. 197.

Az orgona-karzaton levő falképek.
Mysk. V.: Memorandum 9. és M. Biz előbb emlitett ügyirataiban.
A kápolna Mysk.-féle rajzai. M. Biz. 1874. 39. 54.
A kápolna rajzai a monografia számára Mysk.-tól. M. Biz. 1889 90.

A kápolna Szt.-Mihály-domborművének gipszöntvénye.
E. kiáll. k. 296. sz.
Mihály-kápolnabeli falképek (Szt.-László birkózása, vágtató harczos stb.) vizfestményvázlata Mysk. V.-tól: Akad. Arch. biz. saj. G. Rajztj.
Ugyanottani falkép. (Szt.-Mihály a mérleggel.) Doby rézmetszete és Klimkovics rajza, tuspauzája stb. U. ott.
A kápolna rajza. Rauscher L.: Osztr. M. Mon. Mo. V. 79.
Mo. vm. Abauj. 155. A kápolna képei 36. 156. l.
A kápolna többféle felvétele és fényképe. G. Rajztj.

Orbán-torony.
H. I.: Az Orbán-torony lakatosmunkáiról. Arch. Ért. IV. 1870. 148. 150.
Mysk. V.: Az Orbán-torony harangja. Arch. Közl. VIII. 24. Arch. Ért. V. 61.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Az Orbán-torony képe. Mo. vm. Abauj. 21. l.
Az Orbán-torony kiépitése. M. Biz. 1880. 4. 10 14.
Divald Kornél: Orbán-torony 1556. M. Biz. 1902 397.

Domokos-rendiek temploma a XIII. századból.
Futkó József: Sz. k. Kassa városának történelmi Évkönyve 14. l. levő leirását emliti H. I.: Arch. Közl. V. 99.
Arch. Ért. XII. 255.
A templom történetéhez oklevelet közöl Adorján: Arch. Ért. XII. 347—8
A templom rajzai és azok magyarázata Mysk. V.-tól. M. Biz. 1872. 8. Továbbá u. ott. 1874. 39. 54.
A templom távl. és belső képe. Mo. vm. Abauj. 40. 139.
A templom tornyának újabb befödése. Sztehló O. jel. M. Biz. 1902. 259. 279. 319. 398.

Szilasi-féle Úrmutató.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1895. 448.

Szt.-Ferencz-rendi zárda és templom.
Rupp: Mo. helyr. t III. 271—2.
H. I.: Arch. Közl. V. 100.
Mo. vm. Abauj. 142—143. Képekkel.
Divald Kornél jelentése. M. Biz. 1902. 397.
A templom Mysk-féle rajzairól a M. Biz. köv. ügyiratai szólanak 1870. 40., 1887 53. 54., 1888. 21. 30.
E rajzok emlitve Arch. Ért. 1888. 84.
Kassai seminariumi, eredetileg csúcsives templom H. I: Arch. Ért. 1886. 337.

Balassa Zsuzsanna arczképe a XVII. századból, a kassai kir. konviktusban.
E. kiáll. k. 3933.

Premontreiek (egykori jezsuiták) rendháza és Szt.-Háromságról nevezett temploma. Építtette Báthory Zsófia 1681.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejlődése. Akadémia. 1881. 53. l.
K. L.: A templom épitése történetéhez. Arch. Ért. 1898. 384.
A templom képei: külseje, belseje. Mo. vm. Abauj. 140—1.

I. Rákóczi Ferencz fejedelem epitafiuma.
Thaly K.: Századok. 1873. 662—687. Kép a mellékleten.
Ugyanannak képe: Mo. vm. Abauj. 135.
A konviktus és templom képe u. ott. 20. l.
Divald Kornél jel. M. Biz. 1902. 397.
A templom rajzai Mysk.-tól. 1880. 23.

Orsolya-apáczák temploma.
Képe Mo. vm. Abauj. 57.

Aranyozott ezüst zománczos ciborium a XVII. századból.
E. kiáll. k. 2346.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. II. 315. l. 362. ábra.

Két ezüst gyertyatartó a tabernaculum két oldalára erősítve.
Mihalik J.: Kassai származású ötvösművek. Arch. Ért. 1898. 14—18.

Szilasi-féle Úrmutató. 1767.
E kiáll. k. 2389.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1895. 448, 1896. 340.
— — Mo. tört. Eml. 316. és LVII. tábla 3. sz. képe.
Czobor: Egyh. eml. 107.

Ev. ref. templom egyházi szerei:

Ananasz-alakú ezüst diszítményes poharak. Egyik Kecskeméti Péter műve. 1664-ből. Másik M. (Michael Müller?) nürnbergi mesteré.
Arch. Ért. XII. 258.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1894. 148—159.
E. kiáll. k. 2208.
Kassai Rákóczy-ereklyekiállit. lajstr. 157. l. 96.

Ezüst kupa 1608.
Arch. Ért. XII. 258.

Paténák 1650.
Arch. Ért. XII. 258.

Lorántfy-Zsuzsánna csalánszövetű asztalkendője 1644.
Arch. Ért. XII. 258.

Lorántfy-czímeres Úrasztalterítő a XVII. századból.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 439.
Rajza Richter Auréltól: M. Műkincsek. I. 122. és 126.

Kelyhek a XV. századból.
Arch. Ért. XII. 258.
E. kiáll. k. 1553.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.

Sodrony-zománczú kehely.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1893. 68—72. Képekkel.
— — Mo. tört. eml. II. 233.
Czobor: Egyh. eml. 62. (hibásan 52. l.). Képpel. 29. ábra.

Ippi és Érkeserűi Frater János czímerével ellátott ezüst serleg. 1662.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.

Kémezi Latrán János és Csanády Judit kettős czímerével ellátott kehely. 1664.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.

Törteli Kun Mária, Udvarhelyiné kettős czímerével ellátott kehelytakaró. 1650.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.

Frater-féle fedeles ezüst kanna. Nonnert Pál kassai ötvös (Ballagi Aladár szerint Kecskeméti Péter) műve. 1662.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1894. 148—159. 234—238. Képekkel.
E. kiáll. k. 2196.
Kassai Rákóczi-kiáll. l. 155. és 82. lap.

Aranyozott ezüst serleg M. M. bélyeggel. XVII. századi mű.
E. kiáll. k. 2192.

Ezüst kannák, bibliai idézetek s a donatorok feliratával. Egyik 1644.
E. kiáll. k. 6265. 6267.
Rákóczi-kiáll. l. 161. l. 120. sz., 163 l. 138. sz.

Fedeles ezüst kancsó. Kemény János. 1685.
E. kiáll. k. 6270.

Úrasztali tányér. I. Rákóczy Gy. ajándéka 1644-ben.
E. kiáll. k. 6284.
Rákóczy-kiáll. k. 157. l. 98. sz.

Ág. ev. egyház ötvösművei:

Aranyozott ezüst Úrasztali-pohár a XVII. századból. Ág. ev. egyházé.
E. kiáll. k. 2215.

Egy lőcsei kehely a XVII. századból
Mihalik J.: Arch. Ért. 1893. 151—158.
Révész Kálmán: Száz éves küzdelem a kassai reformatus egyház megalakulásáért 1550—1650. Budapest. 1894. 8. r. 101 l. Ismertetése Századok. 1894. 361—362.
Paikoss Endre: A kassai helvét hitv. egyház megalakulásának története. Sárospatak. Nyom. Steinfeld B. az ev. ref. főisk. betűivel. 1889. 124 l. Ism. Rath György: Századok. 622—634.

Mária-szobor. 1722.
(A Dögvész, Éhhalál, Háború rézdomború műveinek képei.)
Mo. vm. Abauj. 61. és 162. l.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Kassai vár.
Említve Thallóczy: Magyar várak 1437 körül cz. jegyzékében. M. Biz. 1878. 25. 36.
A vár alaprajza 1676. a bécsi k. k Technisch Administ. Milit. Comites-nél. M. Biz. 1880. 36.

A vár romjai.
M. Biz. 1881. 78. 79.
Könyöki-féle törzsív, említve Arch. Ért. III 1884. IV. IX.
Könyöki rajzai, említve Arch. Ért. 188?. XLV. XLIX.
A régi bástyánk, említve Arch. Ért 1890. 92.
Kassa város középkori erődítményei. Mysk. V.: A kassai főreálisk. Értesitője. 1885—6. 9—16. l.
H. I.: Lőcse régiségei 23. l.

Hóhér-bástya.
Mo. vm. Abauj. 108. Képpel és 118. l.
Premontrei-kertben levő bástya rajza. Cseng. Gy.: Vas. Ujs. 1890. 11. sz.

Kassa-vára (Cassa superior) alapfalai a Hradova-hegyen.
Arch. Ért. 1888. 86.
Kassa régi vára. A Hradován végzett ásatások helyszínrajzvázlata szalmapapiron, bejegyzésekkel. Fröde 1887. Arch. Biz. saj. G. Rajztj.

Városház 1780. Épült Langer János kamarai épitőmester tervei szerint homlokzat-szobrai Ferrari Antal olaszkőfaragótól.
Divald Kornél jel. M. Biz. 1901. 368. és 1902. 397.

Alleg. freskók Schroet Erazmustól. 1780.
Mo. vm. Abauj. 162. Képe 22 l.

Szatmáry György püspök czímeres emléktáblája a városház lépcsőházában.
Mysk. V.: A renaissance kezdete és fejlődése. 1881. Akadémia. 29—30. l. Képpel.
Rajza Mysk. V.: M. Biz. 1882. 35. és Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIX.
Mo. vm. Abauj. 159.
A városháza és Kassa czímere. Rajz. Háry Gy. Oszt.-M. Mon. Mo. VI. 267.

Megyeháza a XVIII. századból.
Mo. vm. Abauj. 162. Képpel. 25 l.

Régi magánházak.
Mo. vm. Abauj. 79—84. Képekkel.

Az ú. n. Lőcsei-ház.
H. I.: Arch. Közl. V. 101—3.
A lőcsei ház felvételei Mysk. V.-tól. M. Biz. 1870.
Ifj. Kemény János: Kassai Szemle. 1890. márcz. 15.
Divald Kornél jel. M. Biz. 1902. 397

Kamara-ház és stukkó menyezete a XVII. sz.-ból.
Divald Kornél jel. M. Biz. 1901. 368. és 1902. 397.

Csillag-vendéglő kapuzata.
H. I.: Arch. Közl. V. 101—103.
Rajza Mysk. V.-tól. M. Biz. 1872. 8.

Régi házak ajtai.
Rajza Mysk. V.-tól. M. Biz. 1872. 8.

Házak pitvaraiban levő fali-fülkék.
Rajzai s ezek magyarázata Mysk. V.: M. Biz. 1872. 8.

Pocsutky-féle ház.
Rajzai és ezek magyarázata Mysk. V.: M. Biz. 1872. 8.

Régi házak karzati gyámkövei stb.
Rajzaik és ezek magyarázatai Mysk. V.: M. Biz. 1872. 8.

Maurer-család háza.
H. I.: Arch. Közl. V. 101—103.

Bredeczky-féle ház. (Régi pénzverő-int.)
H. I.: Arch. Közl. V. 101—103.
Mysk. V rajzai. M. Biz 1872. 8.

Semsey-féle ház keresztboltozatú szobája.
H. I.: Arch. Közl. V. 101—103.

Bornemissza-féle ház barok-stílű erkélye. (Lebontatott.)
Mysk. V.: Memorandum. 6. l. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.

Magánházak.
H. I.: Arch. Ért. 1886. 337.

Az 51., 59., 71. és 80. sz. házak.
Részleteinek rajzai s ezek magyarázata. Mysk. V.: M. Biz. 1872. 8.

Renaiss.-kandalló 1592.
Mo. vm. Abauj. 162.

XV. századi kovácsolt vasajtó, a sörháztéri Elischer-féle ház padlásajtaján.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1870. 109.

XVII. századi sírbolt a Fő-utcza éjszak-nyugati részén.
K L.: Arch. Ért. 1897. 190.

Kassabélcs. Harang 1690. a r k. templom tornyában.
Mihalik József: Arch. Ért. 1898. 381.

Kassa-Ujfalu. R. k. templom.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901 144.

Kány. G. k. templom. 1797.
Schemat. gr. r. Eperjes. 1895. 124.

Kelcz. Nemesi kuria a XVIII. sz. közepéről.
Mo. vm. Abauj 277.

Kenyhecz. R. k. templom 1748-ban rest.

Korniss-, Szalay-, Olasz- és Antony-család úri lakásai.
Mo. vm. Abauj. 293.

Kéri. Ev. ref. templom.
Közig. biz. jelentése. M. Biz. 1901. 392.

Kis-Ida. R. kath. templom. 1795.
Schem. Cassov. 1894. 77.

Koksó-Mindszent. R. k. templom. 1695.
Mo. vm. Abauj. 281.
(Schem. Cassov. 1899. 61. szerint épült 1786.).

Korláth. Ev. ref. csúcsíves templom hajója.
Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 236.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz 71.
— — jel. és rajzai.
M. Biz. 1876. 21. 36.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.

Aranyozott paténa, aranyozott ezüst kehely a XV. századból, aranyozott ezüsttalpas pohár. Az ev. ref. egyház tulajdonai.
Mihalik József: Régi magyar ötvösművek Abauj-Torna vármegyében. Arch. Ért. 1899. 310—316.
— — Mo. tört. eml. 230.

Nikházi-féle kastély átalakított maradványai a XVII. századból.
Mo. vm. Abauj. 286—287.

Kossuthfalu. R. k. templom és harangjai.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 392.

Körtvélyes. R k templom.
Rajzai Mysk. V. M. Biz. 1875. 30. 42.
Említve Arch. Ért. 1878. 237.
Zsatkovics Kálmán: Szt.-Mihály nevű körtvélyesi apátság. M. Sion 1888. 336. 508. 609. l.

Feszület a XV. századból a r. k. templomban.
Pulszky K.: Ö. kiállít. l. II. 63—64. 5. Go.

Aranyozott réz ciborium a XIV. századból.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 32—33. l. 89. 9. sz. Képpel.
Az ötvösség remekei: II. 1—2. Fénynyomatú képpel.
Czobor: Egyh. műv. Eml. 44. Képekkel.

Ev. ref. templom 1784.
Mo. vm Abauj. 309.

Közép-Némethi. Pálos-zárda helye.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 296—7.

Krasznyik-Vajda. R. k. templom. Helyreállítva 1759.

Szt.-Imrei-féle udvarház a XVIII. sz. közepéről.
Mo. vm. Abauj. 303. Képpel.

Lapispataki templom vasrácsos falifülkéje.
Rajza Mysk. V. Említve Arch. Ért. 1878. 237.
Edvi Illés: A M. Iparműv. 1901. 145—151 fénynyomatú Képpel.

Makrancz. A község hajdani helye $1^1/_2$ kilométerre éjszakra.

Huszita időbeli lerombolt templomának feliratos kövei.
Mo. vm. Abauj. 305.

Gizella királyné emlékköve.
Képe III. Béla eml. 332.

Mária-Széplak rommaradv. L. Széplak. Mysk.

Mislye. A prépostság régi kastélya.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

A jezsuiták volt zárdája. (Nem egy-e az előbbivel?)
Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 397.

Földvár.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1898. 38—44. Helyszínrajzzal.

Miszlóka. R. k. templom.
Mo. vm. Abauj. 317.

Mogyoróska. Harang 1621. a g. k. templom tornyában.
Schem. gr. r. Eperjes. 1898. 132.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1897. 342—347.

Kehely a XIV—XV. sz.-ból. Ugyanott.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1898. 79.

Monaj. R. k. templom. 1755.
Schem. Cassov. 1899. 91.

Nádasd. R. k. pleb. templom restaurálva 1756.
Schem. Cassov. 1899. 71.
Csánki: Mo. fldr. I. 200.
A templom rajzai. Mysk. V.: Eml. Arch. Ért. 1878. 240.

Nagy-Ida. Egykori várának sánczai.

Csáky-féle kastély a XVIII. sz. közepéről.
Csánki: Mo. fldr. I. 197. 200.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 392.
Mo. vm. Abauj. 349.

Nagy-Szaláncz. R. k. templom. 1754.
Schem. Cassov. 1899. 63.

Várrom.
Lendvay: Hirnök. 1844. 102.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1863. 11. Képpel.
N—n.: Vas. Ujs. 1868. 19. Greguss János rajzával.
Csánki: Mo. fldr. I. 198. és 217.
Felvételei Mysk. V.: M. Biz. 1879. 29. Továbbá 32. 38. 69. 86. 90. sz. ügyiratok.
A vár távlati képe Greguss Jánostól: Magyarország Képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 379.
Mo. vm. Abauj. 504.

Forgách-féle XVIII. századi kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erdély Kép. II. 265.
Mo. vm. Abauj. 279. Képpel az 504. l.

Novaj. Lásd **Felső-Novaj.**

Nyista. R. k. pleb. templom. 1760.
Schem. Cassov 1899. 92.

Nyiri. Ezüst kehely 1641. az ev. ref. templomban, melyet a Kápolna-pusztán volt XV.. sz. templom romjaiból építettek 1802-ben.
Mo. vm. Abauj. 282.

Onga. Ev. ref. templom a XVIII. századból.

Régi ref. templom maradványai
Mo. vm. Abauj. 298.

Oroszlános monostorának helye.
Arch. Ért. 1891. 46.

Osva. R. k. templom. 1748
Schem. Cassov. 1899. 63.

Péder. Templom.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.

Perény. R. k. templom Mátyás király idejéből. Átalakítva 1746.
Mo. vm. Abauj. 305.

Pető-Szinnye. Ev. ref. románkori temploma, egykor a Pálosoké volt.
Rajzai Mysk. V.-tól. Műeml. Biz. 1874. 39. Lásd m. a köv. sz. ügyiratokat: 1874. 54., 1875. 1. 13. 123., 1880. 6. 14. 52. 84. 87. 97, 1881. 8. 9. 15. 29., 1893. 25. 29. 49. 58 99.
Mysk. V.: A ren. fejl. Akad. 1881. 39 l.
— — rajzai említve Arch. Ért. 1878. 274. Továbbá 1883. I. és XXXII.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Csánki: Mo. fldr. I. 201.

Keresztelő-medencze, homokkőből.
Mysk. V.: Arch. Közl IX. 94. Képpel.

Vár nyomai a Vár-hegyen.
Mo. vm. Abauj. 275. A templom képe 525. l.

Polyi. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Abauj. 313.

Rákó. Pálos-zárda romjai egy magas hegyen.
Holzmann Zsigmond jel. M. Biz. 1901. 392.

Rank. Várromok.
Közig. biz. jel. M. Biz 1901. 392.

Rásony. Ev. ref. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Románkori épületmaradvány.
Mo. vm. Abauj. 300.

Rás. Egykori fatemploma 1476-ban.
Kemény Lajos: Arch. Ért. 1903. 304.

Regécz. (= **Regéczke.**) Várrom.
Ung. Mag. 1792. II. 90.
Hunfalvy J.: Mo. és Erdély Kép. II. 267.
Csánki: Mo. fldr. I. 198.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1890. 116.
— — rajzai. M. Biz 1891. 61. Továbbá 1890. 74. 77., 1891. 86. 109. 136., 1892. 3. 47. 67.
— — rajzai említve Arch. Ért. 1892. 286.
Mo. vm. Abauj. 287.
Regécz várromjai. Rajz Cserna K.: OM Mon. Mo. VI. 253.

Pálos-kolostor helye a határban.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 305—7.
Ádám Iván: Egyh. műv. Lap. 1883. 73. 75.

Ev. ref. templom.

II. Rákóczy harangja.

Rákóczy-féle várrom.
Közig biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Régi harangok a r. k. templom haranglábján.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1897. 342—347.

Regete-Ruszka. R. k. pleb. templom. 1204. Restaurálva 1853.
Schem. Cassov. 1899. 63.

Rozgony. Egykori várának régi képe.
Birkenstein: 38. t.
Mo. vm. Abauj 476.

Rudnok. Szt.-Anna-templom az erdőben. 1766.
Schem. Rosnav. 1897. 64.

Sacza. Régi r. k. templom
Mysk. V.: Arch. Ért. IX. 143.

Semsey-család régi kastélya.

Hajdani várának helye
Mo. vm. Abauj. 312.

Selyeb. Ev. ref. templom az átmeneti korból.
Mysk. V.: Arch. Közl. III. 72.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1878. 277. Továbbá 1877. 3.
Csánki: Mo. fldr. I. 217.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Közgi. biz. jel. szerint 1886-ban lebontották.
M. Biz. 1901. 392.

Tiszta-család kastélya
Mo. vm. Abauj. 300.

Somodi. R. k. templom. 1780.

Török-korbeli földsáncz ok a Földvár nevű dülőn.
Mo. vm. Abauj. 311.

Stósz. R k. templom a XIII. századból. Rest. a XV. században. Tornya 1611.

Ág. ev. templom
Mo. vm. Abauj. 356.

Szádvár romjai. Lásd Derenkfalu határában.

Szakály. R. k. templom csúcsíves szentélye.
Mo. vm. Abauj. 293.
ORex glorie veni cum pace 1523. felirat és háromszor ismétlődő medaillonokkal diszített harang.
Rómer Jgyk. IX. és hagy XLVII. sz. cs. M Biz.

Szaláncz. Lásd **Nagy-Szaláncz.**

Szádellő. Tatárjárás idejéből származó sáncz a község határában.
Mo. vm. Abauj. 310.

Szent-András. Régi r. k. templom.
Schem. Rosnav. 1897. 61.

Szent-László. Pálos-zárda, a Hernád egyik szigetén, közel Kassához.
Ádám Iván: Egyh. műv. Lap. 1883. 73. 76.

Szepsi. R. k, kőfallal kerített templom a XIV. századból. Megújítva.

Díszes déli kapuja.
M. Biz. Rómer hagy. Hazai m. f. i. csom.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Mysk. V.: Arch. Ért. IX. 143—4.
Szepsi templomának felvételei Mysk. V.: M. Biz. 1875. 30. 42.
Mo. vm. Abauj. 350. A templom képe 490. l.
Szepsi mezőváros. Sz. i. Vas. Ujs. 1865. 21. Képpel.
Csánki: Mo. fldr. I. 200.
Fröde Vilmos: A sepsii r. k. plebánia templom déli kapuzata. M. Mérnök É. E. Közl. XXXIII. 1899. 42. l.

Széplak. Benczés-monostor és templom csekély romjai.
F. Czinár Mon. I. I. 247—251.
Mysk. rajza után M—y Gy.: Vas. Ujs. 1864. 14. Képpel.
M. Biz. Rómer hagy. XVI. sz. csom.
Rupp.: Mo. helyr. t. II. 319—322.

Apátsági régi magtár.
Csánki: Mo. fldr. I. 218.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Szeszta. Csúcsíves templom sanctuariuma és szentségháza.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 392.

Szikszó. Egykori várának régi képei.
Dilich: 456. a. 28.
Képe 1604. Dilbaum 2-ik tábla.
Description. 27 tábla.
Szikszó. Ung. Mag. 1782. II. 90.
A város régi képe egyes lapon a M. N. Múz.-ban.
Bubics: 45. l. 338. 12.

R. k. templom. 1742.
Schem. Cassov. 1899. 93.

Ev. ref. csúcsíves templom a XV. századból, kőfallal körülvéve.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 72.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
A templom és díszkapujának rajzai Mysk. V.-tól. Említve Arch. Ért. 1878. 279.
A templom említve Arch. Ért. 1877. 3.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Csánki: Mo. fldr. I. 201.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból, a ref. templomban.
E. kiáll. k. 1433.

Aranyozott ezüst kancsó 1639. a ref. templomban.
E. kiáll. k. 2194. sz.
Czobor B.: Egyh. eml. 123.

Régi hímzések.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 72.

Perényi-féle kastély a XVIII század közepéről.
Mo. vm. Abauj. 352—355. A vár régi képe s egyházi edények 481. l. Szikszó története 489. l. Ev. ref. templom képe 496. l.

Szilas. R. k. pleb. templom 1724.
Schem. Rosnav. 1897. 61.

Eszterházy-féle kastély a XVIII. sz közepéről.
Mo. vm. Abauj. 310.

Szilicze. Várrom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 202.

Szinye. L. **Pető-Szinye.**

Szina. R. k. templom a régi alapokon épült.
Mo. vm. Abauj. 293.
Csánki: Mo. fldr. I. 201.

Szolnok. Gör. kath. háromtornyú fatemplom. Épült 1758.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 71.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1877. 43., 1878. 280.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Közig. biz. jel. szerint 1883-ban elbontották. M. Biz. 1901. 397.

Szolnok vára.
Alaprajza 1712-ből a bécsi k. k. Technisch Administr. Milit. Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.

Szögliget. Temploma lőréses falkerítéssel.
Holzmann Zsigmond jel. M. Biz. 1901. 392.
Schem. Rosnav. 1897. 62.

Szőllős-Ardó. Kőfallal kerített ev. ref. temploma a husszíták idejéből.
Ragályi László: Vas. Ujs. 1864. 39. Képpel.
Mo. vm. Abauj. 308.
A templom fölvételére ajánlkozik Mysk. V.: M. Biz. 1900. 157. 159.

Telkibánya. Ev. ref. csúcsíves templom.

Védőbástyák és körfalak maradványai.
Arch. Ért. 1877. 3.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 68.
Csánki: Mo. fldr. I. 201.

Régi templom romjai a közeli erdőben.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
A templom felvételei Mysk. V.-tól. 1876. M. Biz. 1876. 21. Jelentése u. ott. 1876. 36.
Mysk. V. rajzai említve Arch. Ért. 1878. 318.

Torna. A városról.
Hazai Tud. 1807. I. 49.
Medve I.: Honl. Könyve. 1847. II. 49. Képpel.

R. k. templom a XIII. századból, átalakítva. 1889.
Képes Ujs. II. 13. sz. Képpel.
A templom felvételei Mysk. V.-tól: M. Biz. 1875. 30. 42
Schem. Rosnav. 1897. 62.

Tornai J. síremléke. 1406
Rajza Mysk. V.-tól. Említve Arch. Ért. 1878. 318.
Bárczay Oszkár: Arch. Ért. 1893. 435.
Csoma József: Turul. 1887. V. 181—2. Képpel.

Bebek-síremlék.
Holzmann Zsigm. jel. M. Biz. 1901. 392.
A síremlékek felvételére ajánlkozik Mysk. V.: M. Biz. 1900. 157. 159.

Kehely. (Ma a Nemz. Múz.-ban.)
Hazai Tud. 1807. 49.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 250.

Régi falképek, újítva.
Holzmann Zsigmond jel. M. Biz. 1901. 392.

Régi harang. Öntöttte Magister Augustinus.
Mysk. V.: Arch. Közl. VIII. 203. IX. 103.

Várrom.

Nyári-féle várkastély, őrtoronnyal.
Torna. M. J.: Magy. Néplap. 1857. 57. Rajzzal.
Képes Ujság. 1860. II. 13. Képpel.
Torna vára s a Bebek-nemzetség. Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1862. 25. Képpel.
Ország Tükre. 1864. 21.
A tornai kastély. Vas. Ujs. 1864. 13. Képpel.
Torna város főtere és Tornai János sírköve. Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1869. 31. Képpel.
Mo. Képekben. Szerk. Nagy. M. 1870. 86—87.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 26—29. Alapr. és távl. Képpel. Arch. Ért. VII. 156. VIII. 1872. 156. IX. 144—146. 1701—76.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. K. II. 201. Képekkel.
A tornai vár felvételei Mysk. V.-tól. M. Biz. 1891. 159. Romer-hagy.

Kis templom.

Régi vármegyeház.
Mo. vm. Abauj. 359—360. A várrom alaprajza és képeivel. 517. 521. l.
Tornallyára és a Tornallyay-családra vonatkozó adatok. Nagy Pál: Rozsnyói Híradó. 1887. 36. 37. sz.
Torna vára. Rajz. Keleti G.: OM. Mon. Mo. VI. 261.

Tornyos-Németi. Ev. reform. csúcsíves, famenyezetű templom és déli kapuja.

Renaiss. szószék.

Tornya. 1497.

Lőréses körfalak.

Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 67.
A templom rajzai Mysk. V.-tól jelentés kiséretében. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1877. 3. és 1878. 240.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
Mo. vm. Abauj. 294.

Újváros. Lásd **Avasújváros.**

Varbácz. Ev. ref. templom.

Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1863. 36. Képpel.
A templom távl. képe Mysk. V.-tól. Mo. Kép. szerk. Nagy Miklós. 1870. 327.
Geduly F.: Műemlék-jegyzékében. M. Biz. 1875. 123.

Vendégi. Vendégi Vendéghy Pál sírköve. 1767.

Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Villmány. Ev. ref. templom polygonzáródással és lapos menyezetű hajóval.

Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 70.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 319.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 337.

Ezüst serleg az ev. ref. templomban.

Mihalik J.: Magyar Iparművészet. 1897. szept. füzet. Képekkel. 67—71.
Említve Arch. Ért. 1897. 377.

Nyeles pohár, a kassai Hans Parth ötvösműve. A ref. templom tulajdona.

Mihalik J.: Arch. Ért. 1899. 315.

Vizsoly. Ev. reform., lapos menyezetű, kora-csúcsíves templom

Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. 70.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 320.
Csánki: Mo. fldr. I. 201.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 337.

Pohár az ev. ref. templomban.

Mihalik József: Arch. Ért. 1897. 429—431. Képpel.

R. k. pleb. templom. 1779.

Schem. Cassov. 1899. 72.

Kolostor nyomai a Barát-réten.

Mo. vm. Abauj. 286. A ref. templom képével. 509. l.

ALSÓ-FEHÉR VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *A. Springen:* Alsó-Fehérmegyében talált római oszlopról. Korunk. (Kolozsvár) 1866. 10. sz. Tárcza és 73. sz. Hirfüzér.
2. Egy pár szó *régiségeink* érdekében, különösen Alsó-Fehérmegyére vonatkozólag. Kolozsv. Közl. 1867. 445—446. l.
3. *Alsó-Fehér vármegye Monografiája.* I. k. Néprajz. Második kötet 1. r. Alsó-Fehér vm. történelme I. Alsó-Fm. őskora. Írta Herepey Károly: II. A.-F. vm. tört. a római korban. Írta Cserni Béla. Kiadja AF. vm. köz. Nagy-Enyed, 1901. Nagyenyedi kny. r. Nagy 8°. 4. 561. 8. 23 tábla melléklettel. 5 térképpel s a szövegbe nyomott képekkel. Ism. Századok 1900. 81. és Orosz Endre Arch. Ért. 1902. 175—178.
4. *Dr. Cserni Béla: Alsó-Fehér vármegye története a római korban.* Külön lenyomat Alsó-Fehér vármegye Monografiájából. Nagy-Enyed. Nagyenyedi könyvnyomda és papirgyár részvény-társaság. 1901. 4°. 457. l. és 5 tábla. Ismert. Finály Gábortól: Arch. Ért. 1902. 178—183. Téglás G. Századok. 1902. 672—675 Erőss József: Alsó.-F t. társ. XI. Évf. 31—34.
5. *Alsó-fehérmegyei (Az) történelmi régészeti és term. tud. Társaság Első—Tizenkettedik Évkönyve.* Szerk. (I. † Temesváry János, II-at Pál István, III-at Svéd Jákó, IV—XII-et Korody Péter) Koiozsvárt, 1888—1903. Rajzokkal, táblákkal. Ismert. Arch. Ért. 1889. 441., 1891. 77—8., 1892. 89., 1893. 172—175., 1896. 377,, 1897. 376., 1898. 69., 1900. 179. Századok. 1890. 81—83., 1891. 81., 1895. 870—1., 1898. 661.

B) Alsó-Fehér vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abrudbánya. Római castrum nyomai és más római emlékei.

Ackner: Die Colon. in Sieb. 22—25. 36.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 264.
Massmann: (Joannes Ferd. Libellus aurarius, sive tabulae ceratae et antiquissimae et unicae Romanae in fodina auraria apud Abrudbanyam, oppidum Transsylvanum nuper reperta. Lipsiae. (Nyomtatva: Monachii.) Év n. 1840 vagy 1841. V. ö. Gelehrte Anzeigen München 1844. 112. sz. 877. ugyancsak Massmanntól.
— — Ueber die einzigen bisher bekannt gewordenen, acht römischen Wachstafeln vom Jahre 167. n. C. Gelehrte Anzeigen (München.) XII. k. 1841. 793—799. 801—806. l. 833—840. 841—844.
Ackner M. J.: J. F. Massmann über die wächsernen Tafeln v. Abrudbanya. Transilvania, 1841. 321—322.
Wenzel Gustav: Ergebniss der Untersuchung über die einzigen bisher bekannten echten römischen Wachstafeln, solche 1788. in einem alten Bergwerke bei Abrudbánya in Sieb. aufgefunden wurden. Schmial: Oesterr. Blätter f. Litt. u. Kunst. Wien, 1844. 33—38. 43—45. 62—56. l.

A város történetéhez.

Abrudbánya város elpusztulása 1784. Vegyes kéziratok. M. N. Múz. (Okl.-t.) Quart 1408.

Csúcsíves templom és falképei.

Römer Fl.: Régi falképek. 97—8.
Schem. Trans.: 1882. 26—27.
A templom képe az 1848. pusztítás után Mo. Képekb. Szerk. Nagy M.: 1870. II. 6.
A templom helyreállítása Arch. Ért. X. 4.
M. Biz. 1875. 88. 106. 16. 36.
Platzer Antal építész jel. és rajza. M. Biz. 1875. 119. 132.

Ev. ref. iskola. A rajta levő feliratos tábla szerint 1642-ben fából, 1746-ban épült kőből.

Feliratát közli Halaváts Gy.: M. Biz. 1902. 10.

Abtsdorf. L. **Csicsóholdvilág.**

Alsó-Gáld g. k. templom 1732.

Sematismul. Fogaras, 1900. 141.

Alsó-Gáld és Krakkó között római út nyoma, melyet egy 1346. okm. Via lapideának nevez.
M. J. Ackner: Jahr. d. C. Com. 1859. I.
Ipolyi Arch. Közl. II. 239.
C. Goos: Ver. Arch. N. T. XIII. 1876. 275.

Várkastélya.
Kőváry L.: Erd. rég. 213—214.

Alsó-Orbó. Tövis és Nagy-Enyed közt az országút mellett egyenes zárodású csúcsíves templomrom.
Müller Fr.: Kirch. Bauk. 44.
Möller felvételei. M. Biz. 1901. 505.

G. k. fatemplom 1707.
Sematismul. Fogaras, 1900. 111.

Alvincz. A város története.
Alvinczi Bacsilla Elek: Mo. s a Nagyv. 1866. 26. 27. két képpel.

Római telep maradványai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 231.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 265.

Alvincz és Váralja közt római utak találkozó helye.
U. ott.

Római feliratos kő Maros Portusról Bacsilla Eleknél.
Torma K.: Arch. Közl. VI. 149.

Római feliratos kő a 4. és 155. sz házak előtt.
Torma K.: Arch. Közl. V. 20.

Mithreum.
Említve Arch. Ert. 1895. 374.

Római feliratos kő (Az ev ref. templom alamizsnaszekrényének alja.)
Torma K.: Arch. Közl. III. 144.

R. k. templom.
Veszely K.: Magy. Sion. 1863. 361. 432. 537.
Téglás G.: Mo. és a Nagyvil. 1880. 36. Kép.
Schem. Trans. 1882. 96—98.

Ferencz-rendiek kolostora.
Kőváry L.: Erdély rég. 256—7.
Rupp. Mo. helyr. t. III. 195—7.

Ev. ref. templom (1250—1300.)
Torma K.: Arch. Közl. III. 144.

Martinuzzi Gy. kastélya.
Havasi: Haz. s a Külf. 1865. 32. Képpel.
Alvinczi Bacsilla Elek: Mo. és a Nagyvil. 1866. 401—402. 423. A kastély két képével.
Bakotz József: Budap. Hirl. 1899. febr. 11. (Felhívja a figyelmet a düledező kastélyra.)
Gelsei Biró Zoltán: Független Magyarország. 1903. máj. 7.

Arzuluj völgy. (Valje Arzuluj.) Római lelet helye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 265.

Balázsfalva. Apaffy-kastély, (most érseki lakás) és kápolna.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 59.

Berve. (Bluthrot.) Római alapfalak, állitólag Sacidiva dák város helye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 267.

Bessenyőről Apulum-féle haladó római út.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 238.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 266.

Boros-Bocsárd (Oláh- vagy Magyar-?). Felette Kecskésvár alapfalai ölnyi magasságban.
Gr. Kemény József: Kecskésvára. N. Társalgó. I. 1830. 369. 377. Z—i L. J. D. ott. 406.
Kőváry L. Erdély rég. 213.

Római feliratos kő lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 268.

Borberek. (Burgberg.) Két Mithraeum.
Fényképei és az egyik aláírásának tollrajz másolata.
Römer iratai. M. N. Múz. (Okl.-t.) Fol. Hung 1110. Tom. V. 2 drb fénykép. Lemez nagys. 4×7 és 5×6.

Római útnyomai és római feliratos kövek.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 269.

Zebeznik vára a Borberekre könyöklő hegyen, rom.
Kőváry L.: Erdély rég. 215.

Borbund. R. k. templom. XVIII. sz.
Schem. Trans. 1882. 18—9.

Bluthrot L. **Berve.**

Brucla római telep. L. Krakkó és Tibor között.

Burgberg. Lásd **Borberek.**

Buzás Bocsárd. Ev. ref. templomon talált festmények.
Ezek fölötti betük ironrajza. Römer-hagy. XL. sz. csom. M. Biz.

Buzd. Ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 59.

Csekelaka. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras, 1900. 443.

Csicsóholdvilág. (Abtsdorf.) Ág. ev. kerített templom csúcsíves sanctuariuma Szentség-tartó falifülke.
C. Hann ev. lelkész jelentése. M. Biz. 1875—56.
Közig. biz. jel. u. ott. 1901. 59.

O REX GLORIE feliratú harang 1500-ból.
S. D.: Teutsch. Korrespbl. 1881. 27.

Czintos. G. k. fatemplom. Renoválva 1847.
Sematismul. Fogaras, 1900. 305.

Csongva. G. k. fatemplom. 1700.
Sematismul. Fogaras, 1900. 445.

Csóra alatt a délnyugati hegyoldalon állitólag vár romjai láthatók.
M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Ak. II. 260.

Csufud. G. k. templom. 1746.
Sematismul. Fogaras, 1900. 193.

Demeterpatak. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras, 1900. 533.

Diód. Vár nyomai.
Kőváry L.: Erdély rég. 211—2.
Orbán B.: Századok 1886. 221—329.

A N.-Enyedhez közel fekvő Brucla román telephez tartozó feliratos kő lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII.

Donnersmarkt. L. **Monora.**

Dorstadt. K. **Hosszútelek.**

Drassó. R. k. templom. 1782.
Schem. Trans. 1882. 19—20.

Fejéregyház. Csúcsíves templom.

Haller-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 116. Képekkel.

Az egykori Brucláról idekerült római feliratos kő.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 278.

Felgyógy. Gör. kel. monostor.
Közig. biz. jel. M Biz. 1901. 59.

Felső-Maros-Váradja. G. k. templ. (Zsindelyezték 1804.)
Sematismul. Fogaras, 1900. 536.

Gr. Mikó J. kastélya.
Haz. s a Külf. 1866. 2. Képpel.
Mo. és a Nagyvil. 1876. 40. Képpel.

Felső-Marosújvár. Régi várkastély alapfalai és pinczéi.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 59.

Felső-Újvár L. **Felső-Marosújvár.**

Felvincz határán Zsidó-vár maradványai.
Kőváry L.: Erdély rég. 65.

Római-telep nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 239.

Fogad. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras, 1900. 120.

Gáld. L. **Alsó-Gáld.**

Gáldtőnél az Olt mindkét partján megerősített római táborhely romjai.

Római hídfő pusztulóban.
Ver. Arch. I. 3. füz.

Gáldtő magaslatain a kertekben római épületek maradványai.
M. J. Ackner: Jahrbuch d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 248. 263.

Templom-kastély.

G. k. fatemplom. 1748.
Sematismul. Fogaras, 1900. 142.

Gergelyfája. (Gergeschdorf.) Harang. 1660.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 235.

Gergeschdorf L. **Gergelyfája.**

Giesshübel L. **Kis-Ludas.**

Gyulafehérvár *és műemlékeinek általános irodalma:*
Károlyfejérvár leirása. A magy. nyelvmivelő társ. munkáinak első darabja. Szeben, 1796. 8r. 144—150. 154—155. 156. l. Valószinűleg Aranka Györgytől. Ismert. Siebenb. Quart. Schr. 1797. 273. 274.
Müller Fr.: König Stephan I. v. Ungarn und das siebenbürgische Bisthum. Eine Revision der Quellen. Verein Arch. N. F. II. 1855. 293—319.
Karlsburg in Siebenbürgen. Unterhaltungsbl. f. Geist Gemüth u. Publicität. Kronstadt, 1837. 129. l.
Veszely Károly: K.-fejérvár. A k.-f.-vári r. k. Gymn. Ért. 1857/8. Kolozsv., 1858.
Dr. Zerich Tivadar: Gy.-f. Alba Julia. Magy. Futár. 1859. 322. 327.
Veszely K.: Apulum v. Alba Julia. Magy. Futár. 1859. 328.
Gy.-f. és környéke. Orsz. Tükre. 1862. 5. Képpel.
P. Szatmáry K.: Gy.-f. Vas. Ujs. 1868. 14—17. Két képpel.
Magy.-orsz. és Nagyv. 1878. Két képpel.
Hunfalvy J.: Gy.-f. és műemlékei. (Római emlékek, Székesegyház, Ferencziek-temploma és kolostora, Ev. ref. templom 1760., Vár, Püspöki palota.) Mo. és Erd. Kép. III. 34—40. kép.
Lehoczky T.: Turbulya Tamás, Báthory Istv. udv. festőjének háza. Századok. 1880. 834.
Veszely K.: Gy.-f. multjából. Az Afehérm. tört. társ. VI. Évk. 1894. 35—54.
Rupp K.: Gy.-f. egyházi épületei. Mo. helyr. t. III. 173—194.
Gy.-f. összes egyh. épületei. Schem. Trans. 1882. 11—16.
Király Pál: Gyulafehérvár története. A város megbízásából irta —. Kiadja Gyulafehérvár sz. kir. város közönsége. I. Apulum. Gyulafehérvár az ó-korban. Nagy 8r. 432 l.
Ismerteti: —S —R. Századok. 1892. 158—162. Századok. 1892. 262—264.
Szilágyi I. Jelentés a Gyfv. káptalan levéltárában tett kutatásokról. Akad.

Római kövek a várban és a vár falaiban, a püspöki udvarban; a katonai parancsnokság kertjében; ugyanitt római szobor is; a g. k. és g. kel. templomok udvaraiban. Az Alba Juliában talált mozaik padló.
Hohenhausen: Alterth. Dac. 88—91. 133. 136—7. 140—142—145. és 146. l.
Kundmann Joh. Christ.: — Von den zu Carlsburg in Siebenbürgen gefundenen vielen römischen Nummis auch Leichen-Steinen, mit lateinischen Inscriptionibus darunter einer von Achat 200 Pfund schwer. — Kundmann: Rariora naturae et artis item in re medica, oder Seltenheiten der Natur und Kunst des Kundmannischen Naturalien-Cabinet, wie auch in der Artzney-Wissenschaft. Breslau und Leipzig 1737. Ívr. 293—304. l.
Pressburg. Zeitung. 1786. 12. sz.
Szereday Ant.: Collectio continens tabulas vetustorum, ac recentiorum monumentorum, quae in templo Alba olim Juliensi, nunc Caroliensi in Transilvania sunt, fueruntque locata. A Carolinae 1791. 4. r.
Ism. Siebenb. Quartelschr. Herm. 1791. II. évf. 429—431. l.
Némethy József csiknagy-boldogasszonyi r. k. esperes két drb. levele Aranka Gy.-hoz (1797—1802.) egy Gyfehérvárt lelt római feliratos kő stb. felől. Kézirat az Erd. Múz. kt.-ban (Bőv. Torma K. Repert. 168. l.)
Ackner M. W. J.: Schmidt M. N. Bemerkungen über den neuen in Karslburg gemachten epigraphischen Fund. Transilv. 1861. 11. sz.
— — Apulum. Die Colon. in Sieb. 14—15.
— — A vár helyén állott Castrumról. u. o. 31.
Reinbold: Gy.-f. a várban, a városban a püspöki residentiában, a felső kertben és a könyvtárban levő római emlékek rajzai. Monumenta Romana. Ívr. rajztáblák az Erd. és M. N. Múz. kt.-ban. L. bővebben Torma K. Repert. 168—169. l.
K.-fehérvári római régiségek. Pesti Napló 1861. 218. sz. (Különfélék.)
Veszely Károly: (Ompolyi álnév alatt.) Gyfejérvári régiségek. Korunk. Kolozsv. 1861. 195. sz.

Gyulafehérvár római telepe.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 283—5.
Thalson: Archeologisches v. Karlsburg. Satellit des Siebenbürger Wochenblattes Kronst. 1846. 262—264., 1847. 82. l. 213—214.

A várban talált megfejtetlen feliratú kő.
Budap. Visszhang. 1856. 38. sz. után Mitth. d. C. Com. 1857. 247. (Felhivás megfejtésre.)
Sch—f Karl: Neue archeol. Funde in Karlsburg Transilv. 1861. 9.
Ackner M. J.: Bemerkungen zu der in der Transilv. Nr. 9. gebr. Nachr. über d. neuen, in Karlsburg gem. epigr. Fund. Bielz. Transilv. 1861. 137—140. (Megjegyzés Schlauf K. 105—106. l. levő czikkére.) L. még Schmidt és Schlauf.
Schmidt Wilh. Bemerkungen zu d. in d. Transilv. Nr. 9. gebr. Nachr. über den neuen in Karlsburg gem. epigr. Fund. Bielz. Transilv. (Hermanst.) 1861. 140—143. l. L. még Ackner és Schlauf.

Tizenkét római felirat.
Torma K.: Erd. Múz. Egyl. Évk. II. 1861. 133—4.

Római régiségek Gy.-f. közelében.
Bacsilla Elek: Haz. s a Külf. 1866. 7., 1867. 11.
P. Szatmáry K.; U. ott. 1868. 8. Képpel.
— — Még egyszer Apulum felett, Kolozsvári Közl. 1867. 123. sz. 532—533. l.

Gyulafehérvárt (?) az arad—alvinczi vasút építése alk talált római régiségek.

Pester Lloyd. 1867. 195. sz. (Tagesneuigkeiten.)

Apulum maradványai.

Bod. Petrus. de F.-Csernaton: Apulumi római feliratos kő. Szenczi Molnár Alb. és P. Páriz Fer. Dictionarium Lat.-Hung. 1667. n.-szebeni kiadás előszavában 5. l.

Bartalis Antonius: Ortus et occasus imperii Romanorum in Dacia mediterranea; cui accedunt nonnullae de monumento quodam e ruderibus coloniae Apulensis eruto opiniones. Posonii, 1787. 8r.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com 1856. I. után eml. Ipolyi, Arch. Közl. II. 233.

Kőváry L.: Erd. Rég. 20.

Bacsilla Elek: Apulum régiségeiről. Kolozsv. Közl. 1867. 96. sz. 408. l., 103. sz. 438. l., 112. sz. 486. l. (Levelezés cz. rovat.)

Török: Utóhangok Apulum romjai fölötti ásatások érdekében. Kolozsv. Közl. 1867. 111. sz. 479. l.

Apulumi Mithras-ábrázolat.

Arch. Ért. 1869. 20. V. ö. Welt-Ausstell. 1873. in Wien. Offic. Kunst Catalog. Gruppe XXIII—XXV Dritte Aufl. Wien, 1873. 8. 52. l. 3. Abth. 4. sz.

Károlyfehérvárt lelt római téglák.

Arch. Ért. II. k. 1870. 18. l.

Római feliratos kövek: *a*) A Naphoz czímzett vendégfogadó kerti oldalfalában. *b*) A sétányon.

Torma K.: Arch. Közl. V. 22.

Goos Carl: Die römische Lagerstadt Apulum in Dacien. Programm des ev. Gymn. in Schässburg. 1877—78. Schässburg, 1874. 4. r. Külön lenyom.-ban is. 4. r. 56 l. Ism. Finály: Erd. Múz. 1878. V. 237—238. l.

Király Pál: Apulum. Az alsófehérvárm. tört. rég. és tt. egyl. II. Évk. 1—58. l.

Ugyanaz lenyomatban. 1889. Ism. Arch. Ért. 1890. 79. l. L. m. u. ott. 1889. 189. és 441. Századok. 1890. 92—93.

— — Apulumi maradványok. Közművelődés 1889. 10. s köv. sz.

Dr. Cserni Béla: Apulumi maradványok. I. közl. egy tervrajzzal. Az alsófeh. tört. r. és tt. társ. III. Évk. 1890 21—46. (Római fürdő alaprajzával.) II. közl. egy tervrajzzal és 8 táblával. U. ott. IV. Évk. 5—41., III. közl. egy tervzajz és 5 táblával. U. ott. V. Évk. 5—32., IV. közl. egy tervrajz és 5 táblával. U. ott. VI. Évk. 5—32., V. közl. egy tervrajzzal és 4 képpel. U. ott. VII. Évk. 41—51., VI. közl. egy alapr. és 3 táblával. U. ott. VIII. Évk. 37—51., VII. közl. hat táblával. IX. Évk. 35—48., VIII. közl. 10 képpel és egy alaprajzzal. X. Évk. 53—68. l., IX. közl. 4 képpel és 1 alaprajzzal. XI. Évk. 3—30. l., X. közl. két képpel és 1 alaprajzzal. XII. Évk. 1903. 90—141 l.

— — Látogatás Apulumban. Gyulafehérvár 1892. 8°. 96 l. Különlenyomat a Gyulafehérvári főgymn. 1891—92. évi Értesítőjé-ből. Ismertetése Arch. Ert. 1902. 440.

Apulum és maradványai.

Eml. még Arch. Ért. 1892. 89. 262.

Apulumi Mithras-emlékek.

Cumont: Arch Ért. 1893. 289—99. képekkel.
Mithreun említve még Arch. Ért. 1904. 444. 1895. 374.

Apulumi fürdő-épület és szobák, csatornák.

Arch. Ért. 1894. 377.

Az 1895. évi ásatás eredményei.

Arch. Ért. 1896. 377.
A felásott alapfalak mintájáról. Arch. Ért. 1896. 288.
Cserni B.: Újabb apulumi leletekről. Arch. Ért. 1896. 259—262.
Apulum viszonya a két küküllővölgyi római castrumokhoz. Arch. Ért. 1897. 281.

Apulum 1897-ben felderített alapjai.

Arch. Ért. 1898. 69.

A várbeli hidász-kaszárnya területén 1897-ben előjött alapfalak. (Római tábori épület?)

Említve Arch. Ért. 1900. 189.
Apulami ásatások. 1898—1899-ben említve. Arch. Ért. 1900. 179. 1903. 172—4. 299.

Gyulafehérvári székesegyház.

Historia templi cathedr. Albensis in Transs. Schem. Trans. 1848. LXXXIII - LXXXV.
Kőváry L.: A gy.-f. katedrale. Értesítő. 1852. 8.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 10—18. 22—23. Képekkel.
Zerich Tivadar: A károlyfehérvári székesegyház történelmi és műépítészeti vázlatos leírása. Magy. Sion. 1863. 42. 263.
Beke Antal: Az erdélyi székesegyház Magy. Sion. 1867. 188.
Staubert Ödön: A gy.-f. sz.-e. Haz. s a Külf. 1869. 39. 2 képpel.
Ipolyi: A gy.-f. sz.-e. domborművei. Műt. tan. I. 104.
Stornó F.: Arch. Ért. II. 1669. 141.
Kőváry L.: Erdély rég. 275—282 Képpel.
A gy.-f. sz.-e. képe nyugatról. Gregus J. rajza. Magyarország Képekben. Szerk. Nagy M. 1870. I. 35. l.
H. E.: A gy.-f. sz.-e. Arch. Ért. X. 1876. 37—43.
Schnaase: Arch. Ért. X. 1876. 118.
H. I.: A gy.-f. sz.-e. Mo. Ó-ker. m. 81—88. Képekkel.
A gy.-f. sz.-e. építői és restauratorai. Arch. Ért. 1899. 274.
Képek a gy.-f. sz.-e.-ból Vas. Ujs. 1889. 42. sz.
Bunyitai V.: A gy.-f. sz.-e. későbbi részei s egy magyar humanista. Egy rajzzal és két fénynyomattal. B. V. l. tagtól. Budapest, 1893. Kiadja a Magy. Tud. Akad. Athenaeum. Folio. 32 l. Ismerteti Crescens. Századok. 1893. 448—450. Arch. Ért. 1893. 276. 7. Eml. Arch. Ért. 1898. 47.
A gy.-f. sz.-e. restaur. Arch. Ért. 1895. 279.
Csányi Károly: A gy.-f. sz.-e. renaiss. előcsarnoka. Közművelődés. 1896. 42. 43. sz.
— — A gy.-f. székesegyh. 1888.
Gerecze: Néhány Árpád-kori templomunk. Arch. Ért. 1896. 310—316.
— — Domborművek és töredékek a sz.-e.-ban. Arch. Ért. 1896. 234—243.
— — Mo. tört. eml. Szerk. Czobor. I. 49. Szt.-Mihály-arkangyal két domborúmű képével.
— — Ren. kapu a sz.-e. északi felén. Arch. Ért. 1896. 234—243.

Domború művek gipszöntvényei.

E. kiáll. k. 40. 45. 46. 55. 62. 290. 293.

Az északi kapu gipszmásolata.

E. kiáll. k. 2262. sz.

Az északi kapú timpanum domború műve gipszmásolatban.

E. kiáll. k. 2256. sz.
A gy.-f. sz.-e. domború művei eml. Arch. Ért. 1899. 67.
Gerecze: Mo. tört. eml. 292. l. 332. ábra.
A gy.-f. sz.-e. fölvételei. Stornó F.-től. 1869. és 1870. Steindl I. tanítványaitól. 1895. 1:100 arányban 1—12. lap. M. Biz. 1900. 69. sz. a.
Csányi Károly fölvételei. M. Biz.
A gy.-f. sz.-e. fölvételei, eml. Arch. Ért. 1899. 67.
A gy.-f. sz. e. fényképei Vágótól 18×24 nagyságban. Egy lap. M. Biz.
Hollenzer és Okos fényképfölvételei. 1—22. tábla. Különböző nagyságban. M. Biz. 1903. 30. sz. a. (L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.)
A gy.-f. sz.-e. képe. Rajz. Háry Gy.: OM. Mon. Mo. VII. 513.
A gy.-f. sz.-e. alaprajza, déli kapuja, északi hajó záradéka, részletek a templomról. Rajz. Cserni Károly: OM. Mon. Mo. VII. 37. 41. l.
A gy.-f. sz.-e. ren. kapuja. Rajz. Benczur Béla: OM. Mon. Mo. I. 129.
Dr. Ujfalusi József: A gy.-f. sz.-e. Alsó-Feh. tört. XII. Évk. 1903. 1—43. l. Számos képpel. Ismert. Keményfy K. D.-től: Magy. Sion. 1903. 791.

Három Hunyadi-síremlék.

Ds.: Vas. Ujs. 1860. 15.
Nagy Iván: Hunyadiak sírirata. M. Tud. Ért. 1862. II. 491.
Mo. képekben. II. 1868. 354. Négy képpel.
Stornó F.: Hunyadi emlékek. Arch. Ért. II. 1869. 3.
P. Szatmáry K.: A három H., Zsigmond és Izabella síremlékei. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 359.

Varju E.: A gyf. sírkövekről. Arch. Ért. 1899. 29—34. Képpel.
Boncz Ö.: Hunyadi J. állitól. síremléke. Arch. Ért. 1899. 97—110. l. Képekkel. 290. l.
Hunyadi síremlékek. Arch. Ért. 1902. 362.
Dr. Ujfalusi J.: Felolv. eml. U. ott. 378.
Dr. Veres Endre: A H. síremlékekről. Arch. Ért. 1902. 417.
Möller István, Boncz Ö., Eber L. és Szendrei u.-arról. U. ott. 418. l.
A Hunyadi-síremlékek gipszbeöntése és fényképezése. M. Biz. 1901. 505., 1902. 326. 469. 444. sz. aktái.
Hunyadi-síremlékek fényképei Hollenzer és Okostól különböző nagyságban 1—15. tábla. M. Biz. 1903. 30. (L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.)

Izabella királyné síremléke.

P. Szatmári K.: Mo. Képekben. Szerk. Nagy M. 1870. II. 359.
Mysk. V.: Zápolya és Izabella tumbája. A renaiss. kezd. és fejl. 42.
Gerecze: Szobrászati Eml. 75.
— — Mo. tört. eml. 279. l. 341. ábra.
Izabella kir. és két Hunyadi-síremlék rajzai. Cserna K.: OM. Mon. Mo. VII 515.

Gottfrid püspök sírköve. 1355.

Czobor B.: Mo. tört. eml. I. 169.

Marton vagy Maternus püspök sírköve. 1399.

Czobor: Mo. tört. eml. I. 169.

Onodi Czudar Imre sírköve. 1389.

Czobor: Mo. tört. eml. I. 169.

Upor vagy Apor István sírköve. 1416.

Lépes Gy. sírköve. 1442.

Ipolyi A.: Műtört. t. I. 187. és 192—3.
Str. Ö.: Haz. és a Külf. 1870. 30. Képpel.

Bethlen Gábor síremléke.

Szilágyi S.: B. G. síremléke és alapítványai. Akad.

A székesegyház egykori falképei.

Rómer Fl.: Régi falk. 109.

A gy.-f. sz.-e. helyreállítása.

M. Biz. köv. sz. aktái: 1893. 85. 109., 1894. 124., 1896. 57. 64. 71. 79. 107. 112. 119. 122. 147. 181. 224. Steindl I. jelentései u. ott 1896. 230. 244. Más ügyek: 1897. 42. 55. 81. 236. 272. Steindl fölvételeiről szóló akták: 1898. 41. 46. 51. 105. 163. 179. 221. 245. 272. Más ügyek: 1899. 20. 23. A vallásü. miniszt. leirata: 1899. 270. 290. Más ügyek: 1901. 189. 253. 423. 430. 493. 498. 505., 1902. 108. 248. 379. 471. 587. Möller I. jel. a kereszthajónál végzett kutatásokról: 1902. 209. 218. A sz.-e. fényképeit elk. Hollenzer: 1902. 469. 544.

Ötvösművek és egyházi szerek a székesegyházban.

Kehely. 1528.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 78—79. l. 46. Go. sz. Képpel.

Kehely. XV. sz.

U. ott. II. 83. l. 55. Go. sz.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.

Kehely. XV. század. Találtatott Beszterczén a tanácsház falában 1877-ben.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 100—101. 95. Go. sz.
Hampel J.: Egy fej. hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—113.

Kehely. XV. század. A beszterczei leletből.

Pulszky: U. ott. II. 100—101. 96. Go. szám.
Hampel J.: U. ott.

Kehely. XV. század. A beszterczei leletből.

Pulszky: U. ott. II. 102. l. 99. Go. sz.
Hampel J.: U. ott.
Egyh. műv. Lap VI. 305—306.
Mihalik: Mo. tört. eml. 234.

Ereklyetartó kereszt a XVIII. századból.

Pulszky K.: U. ott. II. 140. l. 12. Rc. sz.

Kelyhek a XV. századból.

E. kiáll. k. 1371. 1407. 1416. 1434. sz.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.

Két kehely a XVIII. sz.-ból.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 133. l. 18. Rc. és II. 137. l. 42. Rc. sz.

Kehely.

U. ott. II. 141. l. 19. R. sz.

Aranyozott ezüst kelyhek sodronyzománczczal, karneol s egyéb kövekkel diszítve. A XV. sz.-ból.

E. kiáll. k. 1371. 1407. és 1416.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. századból.

E. kiáll. k. 1412. és 1434.

Aranyozott ezüst kehely. 1484.

E. kiáll. k. 2073.

Aranyozott ezüst foglalványú, sodronyzománczos lemezekkel diszített kép a XVI. századból.

E. kiáll. k. 2156.
Czobor: A sz. e. kelyhei. Egyh. eml. 53—54.

Anastasius vádi püspök fogadalmi képe XVIII. század.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 59—60. l. 3. sz. Képekkel.
Czobor: Egyh. eml. 116.
Mihalik: Mo. tört. eml. 318. l. 366. ábra.

Misemondó ruha a XVII. századból.

Báthory Endre biboros czimerével. Rákoczi kiállit. l. 147. l. 35.

G. k. templom. 1713.

Sematismul. Fogaras, 1900. 135. Képpel.

Egykori apácza-kolostor-templom.

Fr. Müller: Die Kirch. Bauk. 48.

Egykori Pálos-zárda a Gy.-f. melletti Sz.-Mihály köve vára alatt (helye ismeretlen).

Ádám J.: Pálosaink épit. em. Egyh. m. L. 1883. 73.

Gyulafejérvár. Régi és mostani vára.

Kőváry L.: Erdély rég. 67—72.
P. Szathmáry K.: A főkapu és a vártér. Haz. s a külf. 1868. 8. Képpel.
A casamaták távlati képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 361.
Szentgyörgy-(vár-)kapu. U. ott. 362. l.
A vár délkeleti bástyája. U. ott. 364. l.

Gy.-f. várának alaprajza 1711-ből.

A bécsi K. k. Technisch. Administr. Milit. Comités-nél. M. Biz. 1880. 36.

A várkapu külső és belső felének fényképei.

Vágó: M. Biz.

A Károly-kapu III. Károly lovagszobrával.

Rajz. Benczur Béla. OM. Mon. Mo. I. 221.

III. Károly kapujának belső fele.

Rajz. Cserna K. OM. Mon. Mo. VII. 95.
Ugyanaz. Rajz. Háry Gyula. O. M. Mon. VII. 509—511.

A pénzverő intézet épülete 1714.

A fejedelmi, ma püspöki palota.

Báthory Kristóf fejedelem sírhelye az egykori jezsuita kolostor és templom kriptájában. (A kolostor ma katonai ruhatár.)

Kőváry L.: Erdély rég. 305.—7.
Sztr. Ö.: A gy.-f. pénzverde. Haz. s a külf. 1870. 37. Képpel. 1871. 43. Képpel.
— — A fejedelem egykori lakhelyei és püspökei. Haz. s a külf. 1872. 38. Két képpel.
A fejedelmi palota tört.-hez. Századok 1890. 368 370.
A palota rajzai: Dörre Tiv. Vas. Ujs. 1886. 49.

A püspöki palota kapujának rajza.
Háry Gy.: OM. Mon. Mo. VII. 511.

A régi pénzverő műhely (Ma törv.-széki épület) kapuja. fölött III. Károly idejéből feliratos tábla.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Templariusok temploma, a mai csillagvizsgáló torony. Átalakítva 1794.
A Battyáneum távl. képe. Mo. Kép. Szerk. Nagy M. 361.
Rajz. Háry Gy.: OM. Mon. Mo. VII. 511.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 59.

Aranyozott pápai bronzgyűrű a XVIII. sz.-ból, a Battyányi-féle könyvtárban.
Pulszky Károly.: Arch. Ért. 1879. 269.
E. kiáll. k. 2016. sz.

Aranyozott ezüst Thora-pajzsok a XVII. századból. Mendl Manóé.
E. kiáll. k. 2443. 2460—1.

Hidegkut. Két római feliratos kő, melyek a Héviz melletti római táborból kerültek ide a temetőbe.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 275.

Hosszútelke. (Dorstadt.) Mithraeuma.
C Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 271.
Eml. Arch. Ért. 1895. 374.

Igalia L. **Igenpatak.**

Igenpataka. (Igalia.) Sz. András-templom.
Eml. Müller Fr.: Die Kirch. Bauk. 47.

Intregald. G. k. fatemplom. 1768.
Sematismul. Fogaras. 1900. 143.

Kecskekői vár. L. Királykő határán.

Kenyérmezei emlékoszlop.
Mult és jelen. 1847.
Vahot: Mo. és Erd. Képek. II. 133.

Királykő határán. Kecskekői dominikánus templom helye.
Szilágyi S.: Honderü 1848. 4. Utitárczámból.
Müller Fr.: Die Kirch. Band. 19.

Kecskekővár alapfalai.
Zeykfalvi idősb Zeyk János: Kecskekő N. Társ. 1830. 50.
— — Utazási töredék. Vajdahunyad, Várhely, Ruskberg, Ruskicza, Batiz, Csertés, Hondor, Nagyág, Boicza, Abrudbánya, Vöröspatak, Zalathna. N. Társalk. 1836. II. 161., 200., 213. 1837. 225., 241.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 59. L. még Nesselfeldi levelét Marosportuson lelt római régiségekről. Erd. Múz. Kézirattár.

Kecskekő lábánál római út nyomai.
Ackner: Die Colon. in Sieb. 36.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 289.

Kisfalud mellett római vízvezeték nyomai, Sárd-felé az Ompoly partján. Gy.-fehérvártól $^3/_4$ órára.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. után.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 233.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 287.

Teleki grófné kastélyában levő római emlékek rajza.
Reinbold Ignatius: Monumenta Romana cz. ivr. rajztáblák az Erd. és M. Nemz. Múz. kt.-ban. L. bőv. Torma Repert. 168—9. l.

Kiskerék. G. k. templom. 1743.
Sematismul. Fogaras, 1900. 189.

Kis-Ludas. (Gieszhübel.) Ág. ev. templom 1300.
J. Kleierath ev. lelk. jel M. Biz. 1875. 56.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 39.

G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 553.

Koslárd. G. k. fatemplom. 1795.
Sematismul. Fogaras. 1900. 553.

Krakkó. Ev. ref. csúcsíves templom, román kori kapuval.
Fr. és H. Müller.: Ver. Arch. XVI. 1881. 286.
Vázlatai Csányi K.-tól Gerecze P. birtokában.

Krakkó és Tibor között Brucla nevü római telep helye.
Ackner: Die Colon. in Sieb. 25—26.

Kútfalva. G. k. fatemplom 1766.
Sematismul. Fogaras. 1900. 529.

Kutyfalva. Orosziról Radnótra vezető római út.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 290.

Magyar-Bükkös b. Kemény György kastélya.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 59.

Magyar-Csesztve. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 444.

Magyar-Igen. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 142.

Ev. ref. templom.

Kisebbik régi harangja. Sancta Trinitas Christus Rex Venit in Pace Deus homo factus est Jesus Nazarenus Rex Judeorum 1523. felirattal.
Kis Bálint levele 1864 október 27-én Römer Fl.-hoz. A felirat rajzával. Römer-hagy. XXXVIII. sz. cs.

Apulumból ide került római feliratos kő.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 280.

Magyar-Sülye. G. k. fatemplom. 1664.
Sematismul. Fogaras. 1900. 300.

Maros-portus és Gy.-fehér. közt lelt római mozaik padló.
Török Antal: Kolozsv. Közl. 1864. (IX. évf.) 446 a levelezés rov.-ban. (450—454?) Mittheil. d. C. Com. 1367. Kl. Beiträge. XX. l.
Wiener Zeitung 1867. 218. sz. 771. l.
Kleine Kronik. Alterthümer.

Károlyfeh. és Marosportus mellett 1867. szeptemberben kiásott római régiségek.
Arch. Közl. 1868. 218. 222—223. l.
Cipariu: Archivu pentru filologia si istoria (Blasiu) 1869. 440—464. l.
Római régiségekről C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 299.
Nesselfeldi Kopozira Ferencz, parajdi sóhivatali ellenőr levele Aranka Gy.-hoz 1797. Maros-portuson lelt római régiségekről és a Kecskekői várról egy rajztáblával. Kézirat az Erd. Múz. kt.-ban. (Bőv. Torma K. Repert. 168. l.)

Római emlékek rajzai.
Reinbold J.: Monumenta Romana. Ívr. rajztáblák az Erd. és M. Nemz. Múzeumok kt.-ban. L. Bőv. Torma. Repert. 168—169.

Maros-Gezse. Római út nyomai.
C. Goos. Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 275.

Toldi és b. Splényi-féle udvarházak.
Orbán B.: Székely fld. V. 65., 66.

Maros Sz.-Imre. L. **Szent-Imre.**

Marosújvár sóbányáiban római bányászat nyomai. Római alapfalak stb.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I. után.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 241.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 317.

Csúcsíves átalakított templom. Gálfi-kastély bástyamaradványai.
Orbán B.: Székely fld. V. 104—9.

Maros-Váralja. Apulum egykori külvárosának helye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 318.

Megykerék. G. k. fatemplom. 1703.
Sematismul. Fogaras. 1900. 125.

Mogos. Kozsogány községrészben. G. k. fatemplom 1769.
Sematismul. Fogaras. 1900. 144.

Monora. (Donnersmarkt.) G. k. templom 1739.
Sematismul. Fogaras. 1900. 196.

Római edények, téglák lelő helye.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 271.

Nagy-Enyed.
Benkő Ferencz: Enyedi ritkaságok. Egy kis toldalékkal. Parnasszusi időtöltés 1794. Kolozsvár VII. d. 1800. 36. 43. 46—47. 83—80. 92—98.

Brucla római állomás. L. Krakko és Tibur között.
A nagyenyedi környék. Hazai Tud. III. 1806. 40.

Római út maradványai.

Római feliratos kövek.
P. Szatmáry K.: Arch. Közl. VII. 44.
A nagyenyedi környék. Hazai Tud. III. 1806. 40.

N.-enyedi római viaszostáblák külföldre vándorlásáról.
Századok. 1879. 448 - 449.
Arch. Ért. 1879. 202—204. és 242—243.
Németül is: Korrespbl. 1879. 57—58.

Ev. ref. késő csúcsíves templom, átmeneti korú toronynyal.

Ág. ev. templom 1333. (Elpusztult.)
Müller Fr.: Die Kirchl. Baud. 20. 44.
Kőváry L.: Erd. rég. 283.
P. Szatmáry K.: Arch. Közl. VII. 44. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. I. 39. Képpel. II. 1870. 365. 366. Képekkel.
Közérdek. 1887. 38. sz.

Az 1333-beli lerombolt templom szentélyzáradékán létezett falfestmény. (Szt.-Tamás apostol képe.)
Römer: Régi falk. 106 - 107. Képpel.
A falképeket eml. Nemes Ö. jel. M. Biz. 1895. 58. 67.
A volt ev templ. szentély feletti bástyája belőlről. Nemes Ö.: ironrajza, Akad. Arch. Biz. saj. (L. Gerecze M. Biz. Rajztj.)
Megjelent Römer: Régi falk. 62. ábra a.
A falfestmény (Szt.-András) képe. Vizfestmény u. ott.

N. E. Várkastély.
Nemes Albert: Orsz. Tükre. 1862. 8. Képpel.
P. Szathmáry K.: N. E. rég. és tört. tekintetében. Vas. Ujs. 1867. 40—42. sz. Több képpel.
— — Arch. Közl. VII. 41—43.
Kőváry L.: Erd. rég. 251 - 252.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. kép. III. 29.

Őrtorony.
Arch. Ért. IV. 1870. 106.
A várkastély és templomai. Schem. Trans. 1882. 21 - 22.
A vár és templ. rajza. Háry Gy.: OM. Mon. Mo. VII. 507.
A vár alaprajza. Akad. Arch. biz. sajátja. L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.

Bethlen Gábor palotája.
Képe. Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós 1870. II. 80.
P. Sz. K.: Arch. Közl. VII. 41—53.

Az erdélyi ev. ref püspök lakának romjai 1848 után
Képe: Mo. Kép. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 81.
P. Sz. K.: V. Ujs. 1867. 3. Képpel.
Basa M.: Észrevétel és helyreigazítás. Vas. Ujs. 1867. 6. sz.

A hajdani pleb. épület romjai.

(Lutheranus lelkészi lak a XV. sz.-ból.)
P. Sz. K.: Arch. Közl. VII. 41—53.

G. k. fatemplom (épült?).
Sematismul Fogaras, 1900. 117. l.

Nagy-lak. Ev. ref. XV. századi templom, két toronynyal.
P. Sz. K. (P. Szatmári Károly: Mo. Kép. Szerk. Nagy Miklós 1870. II. 366.
— — Távlati képe délnyugatról u. o. 376.
— — Vas. Ujs. 1867. 14. Képpel.
Nagy-Lak multjáról. Arch. Ért. 1892. 92.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 59.

Oláh-Dálya. G. k. templom (kora?).
Sematismul. Fogaras. 1900. 530.

Oláh-Csesztve. G. k. fatemplom. 1744.
Sematismul. Fogaras. 1900. 192.

Ozd. A régi templom-kastély magaslatán római téglák.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 298.

Br. Radák-féle kastély.
Kőváry L.: Erd. r. 236—7.
Vas. Ujs. 1865. 53.
Mo. s a Nagyvil. 1875. 47. Képpel.

Ompolyicza mellett az Ompoly partján, római márványbánya és más római emlékei.
M. J. Ackner: Jahr. d. C. Com. 1856. II. után.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 233.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 265.

Oroszi. Kutyfalvától jövő római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 297.

Petrosán és Zalatna közt az Ompoly balpartján a hegyoldalban római alapfalak és egy magánház pinczéjében, hol öt láb mélyen foly a víz, római vízvezeték nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I. után.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 234.
F. Metz: Römische Wasserleitung b. Petrozsény. Korresp. bl. VI. 1883. 104—105.

Római emlékek rajzai.
Reinbold J.: Monumenta Romana ivr. rajztáblák az Erd. és M. Nemz. Múzeumok kt.-ban. L. Bőv. Torma Repert. 168 - 169. l.

G. k. fatemplom (kora?).
Sematismul. Fogaras. 1900. 521.

Petrosan és Zalatna közt római alapfalak.
Höke Hollósy Fl.: Arch. Ért. 1872. 255. és 253.

Hegyi templom.
Képe: M. o. képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 40.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 299.

Pókafalva (Törnen). Egykori Ferencz-rendi zárdája.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 285.

Ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 59.

XIV. századi harang a négy evang. nevével és Gloria in excelsis Deo Georgius Mergeller Coronensis me fudit felirattal
D. G.: Teutsch. Korrespbl. 1881. 27.

Preszáka. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 535.

Salzburg. L. **Vizakna.**

Sárd. Római feliratos kövek.
Inscriptiones Sárdiensi. Mult századi névtelennek (Bod B.?) 2. lap 4. r. és egy papir szeletre irt jegyzetei és felirat másolatai. Kézirat az Erd. Múz. kt.-ban. Bőv. Torma K. Repert. 169 l.

Fejérvárra vezető úttól jobbra jelentékeny római alapfalak.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I. után.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 239.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 306.

Ev. ref. templom.
Köz. biz. jel. M. Biz. 1901. 59.

Scholten. L. **Szász-Csanád.**

Schorosten. L. **Sorostély.**

Soóspatak. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 539.

Sorostély. (Schorosten, Schorsten.) Római emlékkövek lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 309.

H. Thomas Hoc Galleo Unger Soli Deo gloria G. R. 1568. feliratú harang.
Müller Fr. Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 231.

Spring és Drassó közt lelt római feliratos kő.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 311.

G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 540.

Szász-Csanád. (Scholten) Római kézimalom lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 309.

Régi harangok. Egyik 1693.
R. Theil. Korrespdb. I. 878. 45.

Székács-Preszáka. L. **Preszáka.**

Szt.-Benedek. Állít. Szt.-Benedek-r. apáts. alapfalai.

O Rex Gloriae stb. 1493. feliratú harang az ev. ref. templom tornyában.
Orbán B.: Székely fld. IV. 55.

Szt.-Imre. Hunyadi János egyháza.
Luppa P.: Vas. Ujs. 1858. Képpel.
Szt.-I. és környéke. Orsz. Tükre. 1862. 6. Képpel.
Stornó F.: Arch. Ért. II. 1869. 145.
Staubert Ö.: Haz. s a Külf. 1870. 17. Képpel.
A templom képe. Mo. Kép. Szerk. Nagy M.: 1870. II. 259.
Nemes Ö.: Sz.-I., Tövis és N.-Enyed vidéke. Mo. és a Nagyvil. 1874. 43. Képpel.
Möller István felvételei M. Biz. 1901. 505.
Hollenzer és Okos János fényképei. M. Biz. 1902. 469. 544.

Szt.-Mihályfalva. Az egykori Szt.-Mihálykő vár Pálos-kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 235—236.

Szentmihálykői vár romjai.
Kőváry L.: Erdély rég. 255—6.
Lukács B.: Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 2.
St. Ödön: Haz. s a Külf. 1870. 1. Képpel.

A község délk. végén kolostor alapfalai.
Cserni: Arch. Ért. 1899. 398—400.

Tótfalud. Római feliratos kő lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. (1876). 316.

Thornburg. L. **Abrudbánya.**

Tornen = Pókafalva.

Tövis. R. k. és ev. ref. templomai.
Müller Fr.: Die Kirch. Bank. 44.
Luppa P.: Vas. Ujs. 1860. 31. Képpel.
Kőváry L.: Erdély rég. 296—297.
Römer Fl.: Arch Ért. 1870. 93.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. 258. Képpel.
Schem. Trans. 1882. 24—25.
Orbán B.: Tövis és környéke. Századok 1886. 309—321.
Hunyadi temp. eml. M. Biz. 1889. 70. 92. 96. 122. sz. aktáiban.
Arch. Ért. 1896. 316.
A pleb. templomról Möller I. jel. és felvételei, fényképezése stb. M. Biz. 1901. 498. 500. 505. 1902. 29. 55. 469. 544. 587.
A templom fényképei Hollenzer és Okostól. M. Biz. 1903. 30. Két lap. (L. Gerecze M. Biz. Rajzt.)

Egykori Pálos-kolostor és templom.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 237—239.

Egykori klastroma építőjéről.
Arch. Ért. 1889. 274.

G. k. templom (1500?).
Sematismul. Arch. 1900. 131.

Tibor-tól észak-felé félórára a hegyekben római téglákkal kevert épületromok, s egy castrum nyomai.
M. I. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I. után.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 239.

Tompaháza. G. k. fatemplom. 1675.
Sematismul. Fogaras, 1900. 130.

Tür. G. k. templom. 1780.
Sematismul. Fogaras. 1900. 201.

Vadverem. G. k. fatemplom. 1725.
Sematismul. Fogaras. 1900. 201.

Ürmös Római tábor nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 317.

Vajasd. G. k. fatemplom. 1600.
Sematismul. Fogaras. 1900. 145.

Weingarten. L. **Vingárd.**

Veresegyháza. G. k. templom. 1753.
Sematismul. Fogaras. 1600. 199.

Verespatak. Csetatye-Mare és Csetatye-Mik nevű hegyek római bányái.
M. J. Ackner. Jahrb. d. C. Com. 1856. I. után.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 235.
Kőváry L. Erd. rég. 31.
M. Biz. aktái. 1894. 72. 88. 138. 158. 170., 1895. 2.
Téglás G.: Arch. Ért. 1895. 279.
Közig. biz jel. M. Biz. 1901. 59.

Régi templom.
Rajz. Dörre T.: OM. Mon. Mo. VII. 535.

G. k. templom. 1741.
Sematismul. Fogaras. 1900. 522.

Alburnus-major római telephelye. Leletei.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. 1876. 323—26.

Verespataki római viaszos táblák.
Irodalmát l. Torma Repertor. 129.

Régi házak.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Véza. G. k. templom. 1783.
Sematismul. Fogaras. 1900. 202.

Vingárd. (Weingart.) Ág. ev. templom. 1470.

O Rex Gloriae stb. feliratú harang. 1664.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 235.

A cserépből készült boltozatzáró köveken Magy.-orsz. és Zápolya J. czímerei.

Kendefi síremléke. 1567.
Arch. Ért. V. 1870. 29. IX. 37.
I. Baroni ev. r. pap jel. M. Biz. 1874. 100. és 125.
Közig. biz. jel. U. ott. 1901. 59.

Egykori kastélya.
Kőváry L.: Erd. rég. 229—230.

Római telep nyomai. Mozaik-padló.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 306.

Őskori földtöltés Vizakna környékén Kis-Csür felé.
Martian J.: Arch. Ért. 1903. 285.

R. k. templom 1746—8.
Schem. Transsyl. 1882. 58.

Vízakna. (Salzburg.) Román stílű templom.
Hon és Külföld. I. 1841. 305. 307. sz.
H. I.: Arch. Ért. 1879. 342.
Möller István jel. M. Biz. 1901. 571. Továbbá 593., 1902. 471. 581.

Az ev. ref. templom domborműve.
Huszka J. jel. és vázlata. M. Biz. 1901. 474. 505.

Aranyozott ezüst kehely a XV. sz.-ból a ref templomban.
Pulszky K.: Arch. Ért. 1879. 265.
— — Ó. kiáll. I. II. 108. l. 114. Go. sz.
E. kiáll. k. 1479. sz.
Eml. Arch. Ért. 1900. 378.
Czobor: Egyh. eml. 60. l.

G. k. templom. 1526.
Sematismul. Fogaras. 1900. 568.

Zalatna. Római emlékek.
Abbildung Jener vorzüglich. römischen Denkmäler, welche aus dem Schutte der Stadt Patroissa v. Paralissa neben und in Zalathna, dermaligen Haupt-Bergweks Orte des Groszfürstenthums Siebenbürgen, ausgegraben worden sind. Aufgenommen Ign. Reinhard. 1824. Ívrét papiron, 27 római emlék tusrajza. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.
Reinbold J.: Monumenta Romana ívr. rajztáblák az Erd. és M. N. Múzeumok kt.-ban. (L. Bőv. Torma Repert. 168 - 169.)
Ádám v. Farkas: Zalatna die Bergstadt. Blätter. 1838. 3.
Téglás Gábor: Ampelum mint Dacia bányászatának középpontja. Erd. Múz. Egy. b. ny. kiadv. 1888. V. k. 295—314.

Római bányászat emlékei
Ackner: Die Colon. in Sieb. 22—25.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 328.

Fortuna Salutaris és Jupiter szentélye Ampelumban vagyis a mai Zalatnán.
Téglás Gábor: Arch. Ért. 1902. 7—12. Képekkel.

Zalatnától fél mérföldre 1717-ben felfedezett római, épületek, utcza, oszlopok, vízvezeték és lakóház.
M. J. Ackner: Jahrb. I. után.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 234.

Római castrum nyomai Loretto nevű bánya mellett.

Római bányászat nyomai a Botes és Vulkoj hegyek közt.
Lukács Béla: Arch. Ért. 1879. 15—19. 350—355.
Torma K.: Arch. Ért. 1880. 114.
Téglás G.: Korabia római bányászat kettős sírmezeje Zalatna közelében. Arch. Közl. XVI. k. 1—44. Képekkel.

R. k. templom. 1753.
Schem. Trans. 1882. 32.

G. k. templom. 1424.
Sematismul. Fogaras, 1900. 524.

Zebernik. Váralapfalak Borsómező határában Alvincz közelében.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 59.

ARAD VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Perecsényi Nagy László:* Aradmegyében levő Ó- és Új váraknak statistikai ismerete. Tud. Gyűjt. 1817. XII 66.
2. *Nagy László:* Arad vármegye régiségei közé számlálható halmokról. Tud. Gyűjt. 1819. II. k. 80—83.
3. *Fábián Gábor:* Arad vármegye leírása, históriai, geographiai és statistikai tekintetben. I. r. Históriai leírás. Buda. 1835. 8. r. XVI. 263. l. 1 kép 4 tábla Ismert. Horvát István. Tud. Gyűjt. 1836. II. 118. IV. 126.
4. *Milecz János:* Arad- és Temesmegyék tört. és régészeti emlékeinek összeállítása. Délm. tört. Ért. II. 1876. 128. 165. Ismerteti Thallóczy L.: Arch. Ért. 1877. 20. Különlenyomatban is.
5. *Parecz I.:* Aradmegye és A. város ismertetése. Idézi Milecz. u. ott. II. 168.
7. *Karácsonyi János:* Az orodi főesperesség és Orodmegye hajdani határai. Délm. tört. Ert. 1882. 149–171.
8. *Szőllősy Károly:* Mit írtak a régiek Aradmegyéről, annak lakóiról és egyes helyeiről? Aradi Közlöny. 1887. 358.
9. *Arad vármegye.* hajdani templomainak száma. Arch. Ért. 1892. 255. 256.
10. *Márki Sándor—Gaál Jenő:* Arad vármegye és Arad szabad királyi város története. Írta M. S. Első rész. A legrégibb időktől a török hódításig. Arad 1892. Kiadja a monographia-bizottság. Nagy 8 r. 564. Számos képpel és a megye régi térképével Ism. Századok. 1892. 344—346. Száraz Antal. Arch. Ért. 1892. 254—260. Második rész Arad. 1895. XIV. 911. Ism. Századok. 1895. 764—770. Jancsó B. Hazánk 1896. szept. 17. Acsády I. Nemzeti Ujs. 1896. jún. 2. Harmadik kötet. Első f. Írta G. J. 1895. Ism. Századok. 1899. 57—59.
11. *Arad vármegye* a legrégibb (1528) magyar térképen. Márki Sándor. Arad vármegye II. k. I. r. 62.
12. *Arad vármegye* egy XVII. századi térképen. Márki S. u. ott. 156.
13. *Arad vármegye* térképe Mercatortól 1606. Márki S. Arad vármegye tört. I. 472. Képpel.

B) Arad vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Eperjes. Egykori község. L. Kelmáktól keletre.

Apatelek. Mokra-hegyen Rákoczy-pincze bedőlve.

Közigazg. biz. jel. M. Biz. 1901. 322.

Arad *város és műemlékei:*

Perecsényi Nagy L.: A régi Arad, vagyis a mostani Aradnak dolgai. N.-Várad. 1814. 8. r.

— — Arad városának jelenvaló állapotáról készült foglalatos ösmertetés. Tud. Gyűjt. 1821. IV. 72.

Lakatos Ottó: Arad története. Írta L. O. minorita házfőnök és lelkész. I. kötet. 3 képpel. Arad. 1881. 8. r. 10 és 252 l. Ismerteti —a —r. Századok. 1881. 543–4. II. kötet. Egy tervrajzzal és egy szinezett képpel. Arad. 1881. Gyulai István nyomása. 8. r. 274 l. III. kötet. 368 l. Ism. – A – R. Századok. 1882. 162—4.

Márki Sándor: Arad város története. L. Aradm. tört. I. 174—180.

— — A prep. és többi temploma és azok helye. Arad vm. tört. I. 89. 446.

Templomromok.
Rodiczky Jenő: Haz. s a Külf. 1868. 6. Képpel.
Balássy Ferencz: Az aradi káptalan székhelye. Magy. Sion. 1868. 23.
Milecz J: Orodi prépostság. Délm. tört. Ért. 1876. január 26-iki ülése.
Rupp: Arad egyházi épületei. Mo. helyr. tört. III. 56.

A templomosok konventjének romjai a Szabadhegy határában a ternovai dülőben.
Arch. Ért. 1892. 255.

Arad egykori fatemploma és Szt.-Mihály kápolnája, Szt.-Péter egyháza
Arch. Ért. 1892. 256.

G. k. templom. 1776.
Sem. istoric. Lugos. 1903. 257. l.

Arad egykori vára.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 303.
Molnár P. jel. M. Biz. 1872. 85.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 118—119.
— — Az aradi vár építése. Délm. tört. Ért. 1888. 181—194.
Aradi vár. Képei Vas. Ujs. 1890. 40.
Az aradi vár felszerelésének jegyzéke említve Arch. Ért. 1898. 384.

Arad és Simánd közt régi sánczok.
Dr. Ortvay Tiv.: Arch. Ért. IX. 257—270.

Arad mellett Csalavár nyomai a Csala erdőben.
Molnár P. jel. M. Biz. 1872. 85.
Márki S.: Csala és vára. Felolv. a Kölcsey-E.-ben. 1882. 8. r. 16 l. Különleny. is. Ism. Századok. 1887. 864.
Rómer Jgykv. XXX. 80. M. Biz.

Magyar nev. törökvár pinczéi és külső sánczai.
Márki S.: Arad vm. tört. I. k. 118. 197.

Ácsa. Templom.
Említve Arch. Ért. 1892. 256.

Ágris. L. Egres.

Ágya. Régi ev. ref. templom.
Márki S.: Arad vm. tört. 440—441. Képpel.

Bizerei apátság helye.
Balássy F.: M. Sion. 1868. 336.
F.-Czinár: Mon. I. 284.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 66—68

L. még Csicsér.

L. még Glogovácz.

L. még Gyula határában. Békésm

Betlenösi templomrom.
Márki S.: Arad vm. tört. 441.

Boros-Jenő.
V. B.: Magy. Néplap. 1856. 46. Képpel.
Delejtű. I. 1858. 53.
Boros-Jenő tört. Csanádm. Adattár. II. 1872. 110—129. 147—181. 195—213.

Az istvánházi major előtt római töltés.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 24. 28.

Boros-Jenő vára s Rákóczi ágyúja.
A vár képe 1670. Priorato I. 352. l. mellett.
T. K.: Orsz. Tükre. 1864. 36. Képpel.
Arch. Ért. VI. 46.
Molnár P. jel. M. Biz. 1872. 85.

A vár egyrésze magtár, másrésze honvédlaktanya. A régi török mecset, ma honvéd-iskola.

Kolostor és templom alapfalai a balukányi malomnál. kettős sánczczal kerítve. Dénes-monostor faragott kőmaradványai.

Négy elpusztult falu, Társ, Gáb, Pipási és Viznek elpusztult falvak templomromjai.
Milecz J.: Délm. tört. Ért. II. 1876. 175—7.
Arch. Ért. 1892. 255.
Márki S.: Arad vm. I. 24. 128. 441—442. II. k. I. r. 85—86. A vár képével. Dénes-monostor térrajza, a töredékek vázlata.

Rákóczi-féle kastély romállapotában és mint honvédlaktanya.
K. Hautelmann tollrajzai. M. Biz. Rómer-hagy. Törzsivek közt.

Boros-Jenő vára jelenleg.
Rajz. Biczó Géza: Vas. Ujs. 1892. 14.

Csala vára. L. Arad mellett.

Csana-Keszi. Templomrom l. Vadász-Apáti határában.

Csicsér. A sződi-vár düledékei. (Mások szerint a bizerei apátság romjai. L. Bizerei apátság.)
Rácz K.: Délm. tört. Ért, 1883. 109—111. Alaprajzzal.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 448—9.

Csicséri határ déli részén a szigeten a zástyi-apáts. romjai.
Délm. tört. Ért. 1883. 97—111. alaprajzzal.
Karácsonyi János: A zástyi és biczerei (így) apátságok ügyében. Délm. tört. Ért. 1884. 128—133.

Az egykori bizerei-apátság helye? Hol feküdt Albián?
Karácsonyi János: Békés vm. r. társ. Évk. 1883—4. 25—32.
A csicséri szigeti ásatások felvételi irónvázlata. Sztehlo O.-tól. M. Biz. sz. nélk.

Bizere nevű dülőben Bizere-apátság helye.
Arch. Ért. VII. 1873. 277.

L. még Arad. Glogovácz

Csolt. Maros által képezett szigeten régi alapfalak, torony; a csolti-apátság maradványai.
Milecz: Délm. tört. Ért. II. 1876. 171.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 302.

Román izl. oszlopláb a csolt-monostori romokból.
Eml. Arch. Ért. 1896. 371.

A cholti-apátság egykori kéttornyú bazilikájának nyomai.
Eml. Arch. Ért 1897. 373.

Dénes-Monostor. L. Boros-Jenő határában a balukányi malomnál

Dézna. A deszni várrom.
Molnár P. jel. M. Biz. 1872. 85.
Márki: Dézna és vidéke. (Különlenyomat a Földrajzi Közlemények XV. köt.-ből.) Budapest, 1887. 8. r. 329—353.
Ism. Századok. 1887. 863.
Rómer Jgykv. XXX. 63. 67. M. Biz. Rómer-hagy.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 722.

L. még Uj-Dézna.

Erdőhegy. Várhely nyoma a község keleti oldalán levő utcza néhány belső telkén.
Rozvány György: Rómer Flóris régészeti körútja cz. nyomtatott ív. Rómer Fl. hagyatékában. Műeml. Biz. XVI. sz. cs
Milecz: Erdőhegy hajdani megerősített kastélya. Délm. tört. Ért. II. 1876. 177.

Egres. (Agris) Hegycsúcson zárda romjai
Milecz J.: Délm. tört. Ért. II. 174.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 322. (E szerint régi vár alapjai.)

Eleki. Sz.-Magdolnáról czímz. Pálos-zárda. (Helye ismeretlen.)
Ádám István: Pálosaink épít. eml. Egyházművészeti Lap. 1883. 73. 75.

Fekete-Gyarmat. Ev. ref. csúcsíves templom oldalán rajzok. (Talán Sz.-György volt.)
Römer Fl.: Jegyzk. XXX. 79. M. Biz.

Falképek. (Elp. 1889.)
Römer: Régi falk. 108.
A falképek színvázlata Kallós Kálmántól viaszos vásznon és más kéztől selyempapiron. 1871. és 1891. 28. M. Biz.
Bunyitai V.: Váradi p. III. 455—6. M. Biz. 1891. 109. sz. akta.
A román stilű templom elpusztított falképeiből egy részlet. Arch. Ért. 1892. 257—60. Képpel.
Eml. U. ott. 1892. 286.
Márki S.: Arad vm. tört I. 438. 441. 454. Kép a mellékleten.
Dézsy Egyed: Művészet. Szerk. Lyka K. 1903. 348—9.

Feltót vagy **Tót** l. **Taucz.**

Földvár. L. **Új-Sz.-Anna körül.**

Gáb. Templomrom.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 441.

Glogovácz. Prépostsági templomrom.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 56—65.
Balássy F.: M. Sion. 1868. 23—30.
Römer: Arch. Közl. X. II. f. 17.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 303.
Molnár P. jelentése és felvételei. M. Biz. 1872. 85., 1873. 99. 103. A rajzok száma 1873 99.
Molnár P.: Arch. Ért. VII. 1873. 273—274.
Geduly jegyzéke. M. Biz. 1875. 123.
Milecz: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 95—96. 169—171.
Molnár térrajza eml. Arch. Ért. 1878. 200.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 349.
Arch. Ért. 1892. 255—256.
Márki S.: „A bizerei apáts. romjai". Arad vm. t. I. 119, 194. Képpel. 195. l.

L. még bizerei apátság.

Töredékek a lelkészi lakban.
Márki S.: Arad vm. t. I. 74. 447—8. Alapr. és töredékek képe.

Romok a Spatzenwald nevű erdőben.
Römer Jgyk. XXX. 79. M. Biz.

Öthalom Gl. mellett.
Römer Jgyk. XXV. 159. M. Biz.
Arch. Ért. V. 294., VI. 88.
Márki S.: Az aradi prépostság romjai. Délm. Tört. Ért. 1882. 49—55. Egy térvázlattal és egy rajzzal.
Pesti Frigyes: Bizere és Zásty. Délm. Tört. Ért. 1883. 1864—166. L. még Foltin J.: U. ott. 1884. 25—28.
Glogováczi romok. Rajz. Biczó Géza. Vas. Ujs. 1892. 14. sz.
Molnár P. jel. M. Biz. 1872. 85.
Milecz: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 1671.
Márki S.: A gl. öthalom és Arad vm. többi őskori halmai. Arad vm. tört. II. k. első rész. 5—8. 36. Az öthalom képe 6. l.
Az öthalom képe. Dörre T. Rajza. O. M. Mon. Mo. II. 153.

Govosdia. Apátsági rom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 322.

Gyorok. Kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 309.

Gyorok és Szabadhely közt avarsáncz nyomai.
Milecz J.: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 166.

Hódos-Bodrog. Gör. kel. bazilitatemplom-kolostortornya a középkorból.

Talpas ezüst kenyértartó 1523-ból. Amphora.
Ezüstkereszt miniatürökkel.
Márki S.: Arad vm. t. I. 452.

Halmágy. A Sortok ormán levő romok közt üvegfestmények maradványai.
Márki S.: Arad. vm. t. I. 458.

Juonesd. G. kath. fatemplom.
Márki S.: Arad vm. t. 438.

Járkos (helyesebben Árkos). Római castrum nyoma.
Márki S.: Arad vm. II. k. I. r. 30—1.

Kelmák-tól északra a Maros balpartján Lippa és Hosszúaszó között az egyk. Alsó-Eperjes várkastély romjai.
Márki S.: Arad vm. t. I. 111—112.
Karácsonyi J.: Alsó-Eperjes helyfekvése. Délm. Tört. Ért. 1883. 154—163.
— — Alsó-Eperjes vártartománya. Századok. 1903. 670—672.

Kalodva. Pálos-zárda romjai a Maros és a Várhegy alá kanyarodó Holt-Maros közt.
Márki S.: Arad vm. t. I. 449.

Kis-Jenő. Csúcsíves templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.

Átalakított „román izlésű" templom főkapuja a szentély déli oldalán.
Eml. Arch. Ért 1897. 373.

Kaprucza. (Hajdan Kaproncza) vára.
Márki S.: Arad vm. t. I. 185.

Kovaszincz. Kovásznai ócska torony.
Kallós Kálmán: Vas. Ujs. 1858. 12. Képpel.
Milecz J.: Kovászinczi templom- és toronyrom a XIV. sz.-ból. Délm. Tört. Ért. II. 174.
Arch. Ért. 1892. 256.
Márki S.: Románkori templomrom. Arad vm. tört. I. 438. 447. Képpel.
— — Kuvin és Kovaszincz (a régi Kövi és Kovászi) határán a Vurvu-tornya nevű csúcson egykori várának épületnyomai.

Lent a falu közelében is romok.
Arad vm. t. I. 123. 184.

Karancsalja. Templom.
B. Nyári J. jel. az Akad. Arch. Biz.
Eml. Arch. Ért. 1869.

Kerülős határában Ölvegy-nevű zárdaalakú rom.
Milecz: Délm. Tört. Ért. II. 177

Kladova. A völgyben zárdaromok. A hegycsúcson várromok.
Molnár P. jel. M. Biz. 1872. 85.
Milecz J.: Délm. Tört. Ért. 1876. II. 172.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 71—73.
Ádám Iván: Pálosaink építkezése. Egyházm. Lap. 1883. 70. 73.
Arch. Ért. 1892. 256.
Csánki D.: Mo. földr. I. 760.

Kurtics és **Sz.-Anna** közt 50 □-ölnyi pogányvár. Ehhez közel Traján útja.
Römer Fl.: Jegyzk. XXX. 69—70. M. Biz.

Lippa.
Ung. Mag. 1783. III. 119.
Márki S.: A város története. Arad vm. tört. I. 180—3.
Eisenkolb Aurél: Monographiai följegyzések Lippa jelenéből és multjából. A lippai áll. és középkeresk. iskola Értesítőjében 1892/3.
— — Lakóhelyünk multjából. A lippai áll. polgári és középkereskedelmi iskola Ért. 1894/5. Ism. Századok. 1895. 88.
Kropf: Lippa a hódoltság alatt. Délm. t. Ért. 1889. 169—177

Római tábor helye.

A bükkösi szőlőhegymögötti toronyszerű romhalmaz.
Századok. 1893. 168.

Sz. Ferencz-rendi zárda
Rupp: Mo. helyr. t. III. 71—76.

Templomának romjai.
Arch. Ért. 1892. 256—8.
Márki S.: Arad vm. tört I. 450.

Erődítményeinek maradványai a Várhegyen.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 311.
Téglás G.: Hunyad m. Kalauz. 3.

Lippa várának alaprajza 1692-ből a bécsi K. K. Technisch-Administr Milit. Comités-nél.
M. Biz. 1880. 36.
Csánki D.: Mo. földr. I. 760. 764.

Magyar-Pécska. L. **Pécska.**

Mária-Radna. L. **Radna.**

Mogyoród. Urbán szőlőjétől 100 ölnyire (Rómer hallomása szerint) négyszögű sáncz.
Rómer: Jgyk. XXX. 68. 73. M. Biz. 1891. 159.

Monderlaki szigeten fal, halgerinczrakással. Az egykori Bodorlakvára.
Rómer Fl.: Jgyk. XXX. 72. M. Biz. 1891. 154.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 120. 196.

Morócz. Templomrom.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 441.

Nadab. Várhely, a melyet az új Kőrösmeder ásása kettévágott.
Rozvány György: Rómer Flóris régészeti körútja cz. nyomtatott ív. Rómer hagyat. XVI. sz. cs. M. Biz.

Nagy-Halmágy. R. k. pléb. templom. 1775.

Régi temploma romokban.
Schem. Trans. 1882. 30.
Egykori temploma alapr. eml. Arch. Ért. 1892. 256.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 443.

Nagy-Pécska. L. **Pécska.**

Nagyzeréndi románkori templomrom.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 438. 441.

Nyikád pusztán állott Szent Margit-egyház romjai.
Emlitve Arch. Ért. 1892. 255.
Márki S.: Arad vm. tört. 441.

Ó-Arad.
Hemmen F.: Csanádm. t. adatt. I. 1871. 98 1

Ó-Arad melletti Csicsér-sziget. L. Csicsér.

Ó-Bodrog. XV. századi torony.
Milecz: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 171.

Ó-Szent Anna, más néven Komlós-legelőn régi épület alapfalai.
Milecz: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 174.

Odvos. Várrom.
Ballagi Aladár: Eml. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872. decz. 21.

Pankota. Egykori apátsága és vára.
Hazai Tud. 1807. II. 47.
F.-Czinár: Mon. I. 291—292.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 79—80.
Rómer: Jgyk. XXX. 58—70. M. Biz.
Milecz J.: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 174.
Az apáts. alapfalai és azok alaprajza. Medgyaszay L.: M. Biz. 1883. 24. 37. 58. 71., 1884. 4. 17. 18. 31. 34. 53. 60 72. 75.
A romok felásása. Arch. Ért. III 1884. II. VIII. XI. 1., IV. k. I. III. IV. VI. 1., 1885. k. III. VIII. 1.
A kitárt alapfalak. Márki S.: Délm. Tört. Ért. 1885. 196—202. Alaprajz.
Márki S.: Arad vm. t. I. 127. 186. 443. Alaprajz és töredékek rajzaival
Gr. Khuen Antal jel. M. Biz. 1885. 19. 23.
Ministeri leirat. U. ott. 1885. 25. 41.
Márki S: Délm. Tört. Ért 1886. 82—3.

Üvegfestmények maradványai a romok közt.
Márki S.: Arad vm. t. I. 458.
Alapfalak. Arch. Ért. 1892. 256.
Dr. Márki S.: A pankotai ásatások. Délm. Tört. Ért. 1885 196—202. A templ. alaprajzaival.

Papi. Templomrom Pécska mellett.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 452.

Paulis és Szabadhely közt. Római eredetű földalatti folyosók boltozva.
Márki S.: Arad vm. II. k. I. r. 23.

Pelbárthíd. Átmeneti korú templom.
Arch. Ért. 1897. 373.

Pereg közelében római telepek.
Délm. Tört. Ért. II. 1876. 106.

Pécska és **Szemlak** között váralakú régi sáncz.
Molnár Pál jel. a M. Biz. 1872. 85. A térrajz száma. 1873. 99. U. ott.
Milecz J.: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 171.
Molnár P. rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 274.
Rómer: Jgyk. XXV. 146. 154. M. Biz.
Haller Imre: A pécskai sánczokról. Arch. Ért. 1904. 235—236.

Pécskai nagysáncz átellenében levő Hitlánya dombon vár helye.

Török mecsetomladék.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 302.
Márki S.: Arad vm. t. I. r. 118.

Pipályi. Templomrom.
Márki S.: Arad vm. t. I. 441.

Radna.
Regélő. 1834. 77. 78. sz.

A Ferencz-rendi zárda és kéttornyú temploma.
Vizkelety Béla: M. Néplap. 1856. 30. Képpel.
Képes Ujság. 1860. II. 8. Képpel.
Mo. és a Nagyvilág. 1873. 23. Képpel.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 81—82.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 310. Képpel.
A torony. Arch. Ért. VIII. 21.
A templom és kolostor képe. Vas. Ujs. 1886. 40. sz. 1895. 47.
A templom és zárda irónvázl. képei Molnár Páltól. Akad. Arch. Biz. saj. L. Gerecze M. Biz. Rajzt.
Márki S. Arad vm. t. I. 384.

Rafael iskolájából származó Krisztusfej.

Carlo Dolce: Annuntiatio-kép.
Márki S.: Arad vm. t. I. 458.

Sikulán. Árok.
Rómer Fl.: Jgyk. XXX. 63. 67. M. Biz.

Simánd.
Társalkodó II. 1833. 183.
Fábián G.: Társalkodó. IV. 1834. 366.

Régi templom maradványa.
Arch. Ért. 1892. 256.
Márki S.: Arad vm. t. I. 445.

Simánd és Sikló között régi erődítmény helye.
Márki S.: Arad vm. t. I. 131.

Soborsin. Barokkastély.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Soborsinnal szemben a Valye mare sóraktár helyén Szád, vagy Szadje mezőváros helye.
Téglás G: Hunyad vm. Kalauz. 6.

Lásd még Krassó-Szörénymegye: Magura és Derenk határában Abauj vármegyében.

Solymosvára.
Vizkelety B.: Magy. Néplap. 1857. 53. Képpel.
Ország Tükre. 1865. 7. Képpel.
Nemes Ödön: Haz. s a Külf. 1869. 18. Képpel.
Haz. s a Külf. 1870. 31. Képpel.
Haz. s a Külf. 1871. 36. Képpel.
Vas. Ujs. 1871. 37. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 312. A várrészlet képe. U. ott. II. a czímlapon.
Milecz J.: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 103. 179—180.
Rupp: Solymos egykori apáts. Mo. helyr. tört. III. 82—84.
Rómer: Jgyk. XXV. 161. M. Biz.
Solymosi vár. Eml. Arch. Ért. 1893. 281.
Csánki D.: Mo. földr. I. 760.
Solymosi vár fölvételeiről M. Biz. köv. aktái: 1872. 85., 1890. 104. 119. 149. 160., 1891. 22. 23. 33. 43. 48. 60. 67., 1892. 43. 48. 67., 1893. 57. 58. 99.
Molnár P. irónvázlatai: Akad. Arch. biz. saj. L. Gerecze: M. Biz. Rajztárj.
Streitmann irónrajza egy erkélyről. 1877. U. ott. Rómerhagy.
Gabnay F.: Délm. Közl. 1887. 261. sz.
Márki S.: Arad vm. t. I. k. 120—121. Képekkel. Továbbá: 453. 484. l.
Solymos várrajza. Háry Gy.: OM. Mon. Mo. VII. 579.
Solymosi vár belseje Izabella királyné erkélyének romjaival.
Rajz.: Brizó Géza. Vas. Ujs. 1892. 14. sz.
Eml. Arch. Ért. 1892. 286.
Téglás G.: Hunyad vm. Kalauz. 3.

Szabadhely és Pavlis között 12 □-ölnyi sáncz az országút mellett egy parton, melyet hajdan talán a Maros mosott.
Rómer: Jgyzk. XXV. 160. és XVI. sz. csom. M. Biz.
Arch. Ért. 1891. 424.
Márki S.: Arad vm. tört. II. k. első rész. 32—33 Képekkel.
Római sáncz a szabadhegyi határban. Rajz. Brizó Géza: Vas. Ujs. 1892. 14. sz.

A tornovai templomos konvent romjai a tornovai dülőben.

Tövisk vár.
Márki S.: Arad vm. II. k. I. r. 85. és 120.

Szakács (vagy **Székács**). „Török templom" fala.
Márki S.: Arad vm. t. I. 443.

Sz.-Anna. Avar ring.
Márki S.: Arch. Ért. 1883. XLII. és 112—121.
— — Arad vm. II. k. első r. 37—42.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Sz.-Márton. Dürer-féle, fára festett feszületkép a r. k. templomban.
Márki S.: Arad vm. t. I. 458.

Székudvar. Zárdaromok az erdőben.
(Fényes Elek: Czikátori apátság név alatt említi Magyarország leirása. 1847. II. 430. l.)
Keller József: Arch. Ért. 1870. 238.
— — A Traján-árok Székudvar körül. Arch. Ért. III. 238. V. ö. U. ott. 233. l.

Szélső-Csála. Templomrom.
Márki S.: Arad vm. t. I. 453.

Szépfalu és Hidegkút közt avarsáncz nyomai.
Milecz J.: Délm. Tört. Ért. 1876. II. 166.

Tamásda. Románkori templom.
Pataky Ferencz: Vas. Ujs. 1856. 196.
Milecz J.: Négyszögű toronyrom. Délm. Tört. Ért. II. 1876. 177.
Bunyitay V.: Várady p. III. 473—6. Alaprajz és képpel.
Márki S.: Arad vm. t. I. 438—9.
Eml. Arch. Ért. 1892. 256.
Templomalapfalak: Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 322.

Taucz. (Hajdan Feltót vagy Tót.) A helység szélén zárda romjai. János lovagok konventje. Hármas sáncz által kerített templom.

A Rózsahegy nevű oldalban állit. zárdaalapfalak.
Milecz: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 175.
Arch. Ért. 1892. 255.
Márki S.: Arad vm. t. I. 445. II. k. első r. 84—85.

Társ. Templomrom.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 441.

Tótvárad várának helye, (Váradja) az 52 őrházzal jelzett hegyfokon.
Molnár J. jel. M. Biz. 1872. 85.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. II. 314.
Márki S.: Arad vm. t. I. 123. 185.
Téglás G.: Hunyad vm. Kalauz. 5.

Trauntól és Schöndorftól (egykor Sződ) félórára fekvő Csicsér-sziget romjai l. Csicsér.

Új-Dézna. G. kel. templom románkori alapfalakon épült.
Márki S.: Arad vm. t. I. 443.

Új-Paulis fölött római épitmény maradványai.
Milecz J.: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 103. 172.

Új-Sz.-Anna körül Földvár nevű földhányás.
Milecz: Délm. Tört. Ért. II. 1876. 167.
Márki: Földvár egykori várának sánczai. Arad vm. tört. I. 123.

Vadász. Románkori templom és falképe: Krisztus a kereszten.
Rozvány Gy.: „Rómer Fl. rég. körútja" cz. nyomtatott iv. Rómer hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.
Márki S. jel. M. Biz. 1891. 28. L. még u. ott. 1872. 85. sz. aktát.
Möller J. jel. M. Biz. 1891. 45. L. még u. ott. 1891. 25. 33. és 58. sz. aktákat.
A falképek pauzái szalmapapiron. U. ott. 1891. 67.
Arch. Ért 1892. 256. 258.
Márki S.: Arad vm. t. I. 438—440.
Bunyitai V.: Váradi püsp. t. III. 477—8.

Apáti határában Csanakesz, (helyesen Csunyakesz) dülőben ev. ref. templom.
Rácz K. jel. M. Biz. 1901. 322.

Városkeszi, nép nyelvén Oroskeszi dülőben zárdarom.
Rácz K. lelkész jel. M. Biz. 1901. 322.
Márki Sándor: Arad vm. tört. I. 441.

Keszi várrom.
Márki S.: Arad vm. t. I. 131. 441.
Rómer hagy. XXVIII. sz. cs. M. Biz.

Világos. Templomrom a város belterületén.
Molnár P. jel. és felvétele. M. Biz. 1876. 69. 79.
Emlitve Arch. Ért. 1877. 2.

Egyenes záródású pusztuló templom a várostól északra a szőlők közt.
Rómer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 59.

Három templomrom.

Arch. Ért. 1892. 256.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 445.
A Mindenszentek-kápolna alaprajzával.

Világos vára.

Hebe: 1824. Mellékl.
A vár távl. irónrajza Molnár P.-tól. 1857. M. Biz.
A vár ironvázlatai két iv irópapiron. Römer iratai. M. N. Múz. (Okl.-t.) Fol. Hung. 1110. Tom. V. 63. 64. l.
Kallós Kálmán: Vas. Ujs. 1858. 42. Képpel.
A vár képe Malchustól. Mo. és a Nagyvil. 1867. 4. sz.
Keleti G. rajza: Mo. Kép. Szerk. Nagy M. I. 1870. 113. Haz. s a Külf. 1871. 36. Képpel.
Molnár P. jel. M. Biz. 1872. 85.
Milecz J.: Délm. Tört. Ért. 1876. 173.
Képe: Vas. Ujs. 1890. 21. sz.
Képe Biczó G.-tól: Vas. Ujs. 1892. 14. sz.
Háry Gyula rajza: O. MMon. Mo. 451.
Csánki D.: Mo. földr. I. 722.

Három kastély.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 304.

Vinyest. Keresztelő-kápolnából alakított templom.

Molnár Pál jel. és vázlatai a M. Biz. 1872. 85.

Viznek. Templomrom.

Márki Sándor: Arad vm. t. I. 441.

Zaránd határában állott festett falromok.

Márki S.: Arad vm. t. I. 456.

Zarándi vár helye.

Molnár P. jel. M. Biz. 1872. 85.

Zádorlaktól nyugatra feküdt a bodrogi zárda és vár helye. Jaksics-torony.

Márki S.: Arad vm. t. II. k. I. r. 117. 196.
Foltin János: Zayly és Zasty. Délm. Tört. Ért. 1884. 25—28.
L. még Pesty Fr., Bizere és Zasty.

Zásty. L. még Bizere és Zásty.

L. Csicsér sziget.

L. Borsod vm.-ben is.

ÁRVA VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Gyurkovits, Georgium:* Notitia Historico-Geographice Comitatus Arvensis. Situm, terminos, mocetes coeli solique, ingenium naturae munera incolas atque horum mores et vivendi modum magistratum nobiles familias arcem oppida vicos et singulorum praesentem habitum fide optima et accuratione summa explicans opus hoc usque desideratum et in commune utile per — elaboratum. Posonii. Anno MDCCCV-to auctum et emendatam. Anno MDCCCXIII. MS. Sec. XIX. Lat Ig. fol. 182. in fol. cum quinque tabulis pictis adnectis M. N. Múz. Joh. Hung. 3220.
2. *Rómer Fl.:* Árvamegyei fatemplomok. Jgyk. XXXIV. 113. 114. 116. M. Biz. Rómer-hagy.
3. *Dr. Vajdovszky János:* A Szepes, Liptó s Árva vármegyében létező emlékszerű régi templomok lajstroma. Ívrét. 1—14 l. Kézirat. M. Biz. 1874. 11. sz.
4. *Mysk. V.:* Árvamegyei fatemplomokról általában. Arch. Ért. 1893 426.

B) Árva vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Kubin. A város képe.
Rajz. Mednyánszky László. OM. Mon. Mo. V. 359.

R k. templomban Zmeskal Job és második neje Szentiványi Anna renaiss epitaphiuma.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1893. 430,

Árvavára.
Árva arcis. Originalia documenta et acta synchrona. Anno 1672—1681. in folio. M. N. Múz. kny. Mss. Folio. Lat. 1191.
De Arce Arva, ejus Origine, Situ et tam vetere quam recentiori eius Statu Ms. Lat. Sec. XVIII—XIX. fol. 38. in 4°. (Dobrovszkytól.) M. N. Múz. kny. MSS. Quart. Lat. 2226.

Régi képei.
Birkenstein. 95.
Árvavára. Ung. Mag. 1782. II. 91.
Hormayer Taschenb. 1820. I. 46.
Vas. Ujs. 1892. 11. sz
Thallóczy M. várak 1437. sz. cs. jegy. M. Biz. 1878. 25. 36.
Árvavár alaprajza 1810-ből a bécsi K. k. Technisch-Administr. Militär-Comites-nél. M. Biz. 1880. 36.
Regélő 1834. 53—57. A vár rajzával.
L . . . y F.: Vas. Ujs. 1857. 39. Képpel.
Ország tükre. 1864. 10. Képpel
Vas. Ujs. 1866 13. Keleti G. rajzával.
Mo. és a Nagyvil. 1873. 13. Képpel.
Árvavára. Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 122. Képpel.

Egykori templomos-telepe.
F.-Czinár. Mon. II. 168.
Távlati képe. Mo. és a Nagyvil. 1866. 485.
Tájképe Keleti Gusztávtól. Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. I. 1870. 117. l.
Ifj. Kubinyi Miklós: Árvavára. Tört. tanulmány. Pest. Athenaeum ny. 1872. 16r. 137. Árva vármegye térképe, Árvavár két fametsz. képe és több facsimile másolatával.
Niamesny Gy.: Árvavár ismert. Délm. T. Tár. 1876 nov. 29. ülésen. Eml. Arch. Ért. X. 325.
Árvavár helyreállítása. M. Biz. 1874. 85. 87. és 1875. 1. 13. sz. aktái.
Eml. Arch. Ert. IX. 5.
Említi Mysk. V.: Arch. Ért. 1893. 430.
Lehoczky T.: Árvavára. Arch. Ért. VIII. 283—285.

Csúcsíves várkápolna.
Dr. Wajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 150.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 256.
H. I. jel. M. Biz. 1882. 69. 70. 85. 97. 104.
— — jel. eml. Arch. Ért. 1883. XLV. XLVI.
A vár fényképei eml. Arch. Ért. 1883. XIII.
A vár fölvételei eml. Arch. Ért. 1883. I.
Rajzai Spányi B. OM. Mon. Mo. V. 361. és 363.
A várkápolna renaiss. kapuja. Arch. Ért. 1893. 430.
Árvavárának képei. Vízfestmények. Mysk. V. Keleti G. M. M. Biz. részben fali keretekben.
Ironvázlatok. Rómer-hagy. U. ott. L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.

Árvaváralja. Thurzó temetési czímer a kápolnában.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 439.

Bobrócz város harangja 1527.
Römer: Arch. Ért. V. 176.

Chizsne. R. k. fatemplom.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1893. 425—431.
— — rajzai. M. Biz. 1893. 99., 1894. 63. 71. 114. 158. 1895. 141.
— — jel. M. Biz. 1893. 86. 109.
— — Akad. Ért. 1895. 280.
Sztehlo O. bírálata Mysk. rajzairól. M. Biz. 1895. 155. 157.
Áll. épit. hiv. jel. M. Biz. 1901. 373.

Felső-Kubin. R. k. pleb. templom. Építtette Kubinyi Kristov a XVII. sz.-ban.

Románkori toronynyal.

Majusculus feliratú harangok.

Nagyobbik harang felirata: O Rex Gloriae Veni Cum Pace. A XV. századból.
Medzihradsky Adolf levele és rajza. Römer hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
Römer: Arch. Ért. V. k. 1871. 173.
— — Arch. Ért. V. 177.
Jeszenszky Adolf leirása és rajza a harangról. Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1893. 86. 106. sz. akták.
— — Arch. Ért. 1893. 425 431.

Felső-Lehota. Sátoralakú, deszkafalazatú, famenyezetes templom és falképei.
Römer Fl.: Régi falképek. 156.

Temető-kápolna a XVII. sz.-ból. Érdekes diszitményekkel. (Festve?)
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 373.

Isztebne Eveng. fatemplom. 1684.

Renaiss. főoltára. 1698.

Különálló harangtorony.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1893. 86. 106.
— — Arch. Ért. 1893. 425—431.
— — Arch. Ért. 1895. 34.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 373.

Kriva. Fatemplom.
Arch. Ért. 1880. (XIV.) II. 1.

Lestin. Ág. ev. fatemplom. Épült 1720 körül.

Oszlopos ülőhelyek és loggiák diszitményei.

Különálló harangtorony.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1893. 86. 106.
— — rajzai. M. Biz. 1894. 63. 71. 114.
— — Arch. Ért. 1893. 425—431., 1895. 280.
— — Akad. Ért. 1895. 34.
Sztehlo O. Mysk. rajzainak birálata. M. Biz. 1895. 155. 167.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 373.

Lukavicza. R. k. régi templom (leégett).
Arch. Ért. 1893. 427.

Nagyfalui r. k. templom csúcsíves részletei. Baroktoronynyal.

Régi pellengér-oszlop a községben.
Steinhausz László jelentése. M. Biz. jel. 1901. 384. 385.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 373.

Nizsna. R. k. pléb. templom 1682. (Árva, vagy Nyitrában van-e?)
Jedlicska Pál: Kis-Kárp. Eml. II. 280.

Oravka. R. k. fatemplom a XVII. sz.-ból. Diadalív keresztje.

Falfestmények.
Römer Fl.: R. falk. 155.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1893. 86. 109.
— — Rajzai. U. ott. 1894. 63. 71. 114. 124. 158., 1895. 28. 33. 48. 67.
— — Arch. Ért. 1893. 426., 1895. 34. 280.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 373.
A templom rajza. Cserna B. OM. Mon. Mo. V. 369.

Harang e felirattal: Ferdinandus III. Hungariae Bohemiaeque Rex me donavit Catholicis Arvensibus. Anno 1652.
Römer hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Turdossin. R. k. fatemplom. Épült 1520 körül.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1893. 86. 109.
— — rajzai. U. ott. 1894. 63. 71. 114. 124. 145. 158. 165. 167. 169., 1895. 2. 8. 33. 48. 67.
— — Arch. Ért. 1893. 425—431., 1895. 280.
— — Akad. Ért. 1895. 34.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 373.

Sz.-Kristóf képe 1778-ból a templom déli falán.
Römer Fl.: Régi falk. 145.

Veszele. B. Mednyászky Dénes kertjében domborúmű-töredék magyar czimerrel.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 183.

Zabres. R. k. csúcsíves fatemplom (Épült Mysk. V. sz. 1510 körül. A közig. biz. jel. szerint építtette özv. Czobor Erzsébet grófnő, Thurzó Györgyné.)

Arany alapra festett képek.

Deszkamenyezet ornamentumai.

Fahangverő a szószék fölött.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1893. 86 109.
— — Arch. Ért. 1893. 425—431.
— — Akad. Ért. 1895. 34.
— — jel. M. Biz. 1901. 144.
Steinhausz L. jel. M. Biz. 1901. 383. 385.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 373.

Zakamene-Klin fatemploma (leégett).
Arch. Ért. 1893. 427.

BARANYA VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Hatos Gusztáv:* Jegyzetei Baranyamegye monographiájához. MS. Aut. Hung. Saec. XIX. Tom. I. fol. 116.; Tom. II. fol. 116. in 4°. M. N. Múz. könyvt. Quart. Hung. 1420. I—II.
2. — — Diplomatarius I. Comitatus Baranya opere et Studio Gusztávi Hatos diligenter collectum. MS. Lat. Saec. XIX. fol. 490. in 2°. M. N. Múz. könyvt. Fol. Lat. 3669.
3. *Descriptio* phisico-politico-topographica comitatus Baranyensis. Cod. Sec. XVIII. in fol. Volum. Quatuor. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lit. 289.
4. *Gyurkovics Georgium.* Analecta Baranyensis complectens Notitias topographicas et historicas ad descriptionem Inclyti Comitatus Baranyensis facientes per — collectas et inscriptas ab Anno 1806. Accedit: Belii Mathiae: Descriptio Comitatus Baranyensis. MS. Sec. XVIII—XIX. in fol 115 MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat 3469.
5. *Budai Ferencz:* Baranya vármegye topogr. és históriai leírása. Tud. Gyűjt. 1820. XII. 31.
6. *Egy tekintet Baranyára.* Tud. Gyűjt. 1822. XII. 3—36. l.
7. *Strázsay János:* Baranya várm.-nek topographiai leírása. Tud. Gyűjt. 1823. III. 28. Siklósvár látképével.
8. *Kolzián József:* Tekint. n. Baranya vm.-ben levő minden helységeknek könyvecskéje. Budán, 1835. 97 l.
9. *Haas Mihaly:* Baranya. Emlékirat, mellyel a Pécsett MDCCCXLV. aug. elején összegyült magyar orvosok és természetvizsgálóknak kedveskedik Nagykéri Scitovszky János pécsi püspök. Szerkeszté H. M. Pécsett, 1845. Nyom. a lyceum könyvnyomó intézetében. 8°. 350 l. Ism Egyh. Lit. Lap. Pest, 1845. II. 19. 20. Társalkodó. XV. 1846. 58—60.
10. *Római sáncz* irányának átnézeti térképe. Szinezett tollrajz viaszos vásznon. Arány 1 bécsi hüvelyk = 2000° = $^1/_2$ mérf. Rajz. Dellinger Frigyes.
    A baranya vármegyei N.-Harsánytól Zaskó faluig terjedő római sáncz. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. csomag.
11. *Brüstle J.:* Recensio universi Cleri Dioecesis Quinque-Ecclesiensis, distinctae a tempore annotae cum exitu seculi XVII. tyrannidis Turcicae restitutaeque in his partibus tranquillitatis, adjectis quibusdam aetatem hanc antecedentibus commentariis historicis illustrata. Op. J. B. Első kötet. Pécs, 1874. Szerző sajátja. 8r. 658 l.
12. *Váradi Ferencz:* Baranya multja és jelene. Szerk. —. I. k. Pécs, 1896. 8r. 700. II. k. Dr. Pósa Béla: Baranya őskora. Németh Béla: Baranya tört. Sz. Istvántól. N. 8r. 730.
13. *Történeti adatok* Baranyamegye multjából. Pécs, 1900. Pécsi irod. r.-t. kny. 8r. 4. 127 l.

B) Baranya vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abaliget. R. k. pléb. templom. 1796.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 86.

Szapudér nevű elpusztult helység helye a vasúti állomás fölött.
Németh Béla: Zapugér. Pécsi Napló. 1897. aug. 1. 178. sz.

Aderjas.
Németh B.: Aderjas közs. tört. Közvélemény. (Siklósi ujság.) 1899. októb. 29. sz.

Baán. R. k. pleb. templom. 1791.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 58.

Harang. Fracta et refusa per Gregorium Berki franciscum Nagi et Jos. Sarfüi ceterosque Nobiles in Bar Par. Gregor. Mohaczi. 1632.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 93. (Hol Bár-nak van írva.)

Baranya-Baán. L. **Baán.**

Bakonya. Régi templom nagyobbítva 1800-ban és 1867-ben.
Schem. Qu. Ecc. 1848. 28. és 1903. 44. Említi Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Baranya-Löcs vagy **Lucs.** L. **Löcs.**

Baranya-Monostor. Egykori benczés monostora maradványai.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 402—3.

Baranya-Nádasd. L. **Nádasd.**

Baranya-Sellye.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 210.

R. k. templom. 1740.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 92.

Gr. Draskovich-féle kastély, valamikor a Pálosoké volt.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 178.
Römer-hagy. LXVI. sz. csom. M. Biz.

Baranyavár. R. k. pleb. templom. 1789.

Nep. Sz.-János-kápolna. 1781.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 60.

Baranyavár mellett római épületmaradványok.
Haas: Baranya. 113.

Törökdomb nevű földhányás.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 178.

Batina. L. **Kis-Kőszeg.**

Báta. Római mérföldmutató kő.

Kolostoralapzat.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 178.

Bellyé-től Eszékig vezető római út maradványai.
Térképe Koller Prolegomena Hist. Quinqu. XIII. tábla után. Várady: Baranya multja és jelene. 112 lap melletti tábla.

R. k. pleb. templom. 1675.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 53.

Várkastély. Épít. Savoyai Eugen.
Képe Baranya multja és jel. II. 491.

Berement. R. k. pleb. templom. 1745.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 48.

Bélavár. L. Pécs mellett.

Bikal. R. k. pleb. templom. 1754.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 82.

Ad honorem spiritus sancti A. d. 1475. feliratú harang.
Közli Römer Cornides H. 3. sz. kéziratából a törkéni kézirattár. 164. 4°. alapján Römer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Bodolya. Régi templomromjaira épített pleb. templom. 1744. Falfestményekkel.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 59.

Bodony. R. k. templom. 1754.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 39.

Bogdása. Régi r. k. templom, a reformátusoktól visszafoglaltatván, 1746-ban felszentelték.
Schem. Qu. Ecc. 1848. 65.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Bozsok. R. k. pleb templom. 1773.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 69.

Bükösd. R. k. pleb. templom. 1792.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 44.

Petrovszky-féle kastély.
Baranya m. és jel. II. 625.

Dályok. R. k. pleb. templom. 1794.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 62.

Csikós-Tötös. R. k. templom. 1789.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 91.

Dárda. R. k. pleb. templom, restaurálva 1746.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 54.

Dárdától Eszékig római töltés.
Fényes Elek: Mo. mai áll. I. 44. Említi Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Devecser. R. k. templom. 1757.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 75.

Dombóvár vasúti állomásnál levő rom. L. Kapos-Szekcső.

Dráva-Sz.-Márton. Főoltárkép: Sz.-Márton püspök. (A térdelő pórok XVI. századi horvát viseletben. A szent ing és gatyában lovagol.)
Lichtenstein József: Akad. Ért. 1847. 91. 92.

Vaskai benczésapáts. nyomai.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 416—417.

Duna-Szekcső. Római castrum nyomai.

Római feliratos kő a községházánál.
Horváth A.: Arch. Ért. 1885. 37—38.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 178.

R. k. kápolna a régi temetőben. 1773.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 65.

Egerágh. R. k. templom. 1774.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 73.

Egregy. L. **Magyar-Egregy.**

Fazekas-Boda. R. k. templom. 1735.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 71.

Feked. R k. pleb. templom. 1765.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 69.

Felső-Mindszent. Régi r. k. templom, javítva 1808-ban. Ekkor épült tornya is.
Schem. Qu. Ecc. 1848. 57.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Geresd. R. k. templom. 1794.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 71.

Géta. Sz.-Hyppolit-zárda romja a Buszeglicza pusztán.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 59

Gödre. R. k. pleb. templom. 1773.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 88.

Gödre-Sz.-Márton. L. **Sz.-Márton.**

Gyula-vára melletti Pálos-kolostor.
Ádám Iván: Pálosaink épít. eml. Egyh. m. Lap. 1883. 101.

Közelében régi kastély alapfalai.
B. v. Németh: Gesch. d. Grossgem. Német-Boly. 29.

Gyüd. L. **Mária-Gyüd.**

Hálé. Római épületmaradványok.
Haas: Baranya. 113.

Hásságy. R. k. templom. 1776.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 75.

Helesfa. R. k. templom. 1722.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 45.

Hetvehely. Régi r. k. templom. 1760-ban újítva.
Schem. Qu. Ecc. 1848. 29.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Hetvehelyi vasút áll. és a Jakabhegy közti völgyben az erdő mélyében kisebb templom $^1/_2$ m. magas falai, az egykori Örsök falu temploma és utczáinak helye.
Németh Béla levélbeli közl. 1897. máj. 23.

Hidas. R. k. templom. 1748.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 110.

Régi vár omladékai egy hegytetőn. Hajdan a templáriusoké (?).
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 54.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Himesháza. R. k. pleb. templom. 1754.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 70.

Hosszúhetény. R. k. templom. 1740. (Előbb is, 1689-ben, volt már temploma.)
Schem. Qu. Ecc. 1848. 51.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

A püspöki uradalom erdejében közel Zobákhoz hengeres épület falai.
Németh Béla: Zobák vidéke a multban. Pécsi Napló. 1900. aug. 12.

A Zengő-hegy tetején régi vár omladékai.
Fényes E.: Mo. most. áll. I 26.
Haas: Baranya. 196.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 178.

Ibafa. Várhely.

Elpusztult községek helye.
Németh Béla: A régi Ibafalva s vidéke. Pécsi Napló. 1899. április 16.

Iván-Battyán. Egykori benczés-monostorának helye, omladékaiból épült a szomszéd Kassa temploma.
F.-Czinár: Mon. I. 274.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 269.

Izsep. R. k. pleb. templom. 1722.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 62.

Kapos-Szekcső. Leányvár nevű várrom. (Dombovár vasúti állomásnál.)
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 34.
Perszina főmérnök jel. U. ott. 1901. 34.

Kantavár vagy **Kántorvár**. L. **Pécs-Kantavár**.

Kárász. Majusculas feliratú harang.
Arch. Ért. 1877. 375.

Keszű. R. k. pleb. templom. 1781.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 41.

Kéménd. A hajdani Kemedivár alapfalai.
Németh Béla levélbeli közl. 1897. máj. 23.

Lelesz nevű elpusztult község helye.
Németh Béla: Közvélemény. Siklós, 1899. aug. 13.

Kisasszonyfa. R. k. templom. 1765.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 45.

Vár és sánczai.

Czölöpépítés nyomai.
Németh Béla: Kisasszonyfalvai Istvánfiak. Közvélemény. Siklós, 1899. szept. 3. és 10.

Kis-Kőszeg (Batina). Római végvár omladéka, sánczai.
K.-K. Batina. Monografia. Írta Jung Ferencz. Jegyz. ellátta a szerk. Bács B. Tört. Évk. VI. 1890. 1—16. 49—60.
Haas: Baranya. 113.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Bélyeges terra sigillaták a Schwell-féle présház falában.
Römer Fl.: Arch. Közl. VI. 165.

Római feliratok pacskolatai.
Fröhlich-hagy. Kézirat. 1895. 1. sz. cs. M. N. Múz. Rég. O.

R. k. pleb. templom. 1750.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 61.

Egykori Pálos-kolostorának helye a hegyek közt.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 396—398.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyh. m. Lap. 1883. 70.

Leányvár, egy meredek kúpon álló omladvány.
Haas: Baranya. 331.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 405.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rajz. Paur G. Vas. Ujs. (?) 40. sz.

Kis-Nyárád. R. k. templom. 1777.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 64.

Kopács. Román (vagy átmeneti?) korú ev. ref. templom.
Turcsányi A.: Arch. Ért. 1870. 189.
Geduly jegyz. M. Biz. 1875. 123.
Dánielik: Emlékkönyv. II. 395.
Eml. Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Köblény. R. k. pleb. templom. 1799.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 83.

Kölked. Római építmények nyomai és maradványai.
Haas: Baranya 113.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Körtvélyes és Lajmér között Szer nevű elpusztult falu helye.
B. v. Németh: Gesch. v. Grossgem. Német-Boly. 23.

Közelében Kerekegyház elpusztult falu helye.
B. v. Németh: U. ott. 31. 34.

Kővágószőllős. Római földalatti sírbolt figuralis falfestményekkel és kőkoporsóval. (Elpusztították.)
Századok. 1867. 69. l.
M. Biz. 1872. 8. 27. 81.
H. I.: Arch. Ért. VIII. 60.
Römer: Arch. Közl. VII. 189.

R. k. pleb. templom. 1763.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 36.

A Pécs-Jakabhegyi Pálos-kolostorból ide került fafeszület. (Egykor oltárkereszt.)
Heindl Vilmos szóbeli közlése.

Pálos-kolostor helye.
Fényes E.: Mo. most. áll. I. 28. után.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Kövesd. R. k. templom. 1780.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 53.

Kövesdtől a Dunáig csörszárka.
Romer-hagy. XVII. sz. a. és Jgyk. XX. 95.

Lancsuk. R. k. pleb. templom. 1773.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 65.

Laskafalu. R. k. pleb. templom. 1749.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 55.

Laskó. Csúcsíves templom. Főajtaja fölött egykor 1475. évszám állott.
Dánielik: Emlékkönyv. II. 395. után.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Lapáncsa. R. k. templom. 1781.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 49.

Lipova. Törökdomb nevű földhányás.
Közig. biz. jel. M. biz. 1901. 178.

Lőcs. A r. k. templom a réginek helyén épült 1748.
Schem. Qu. Ecc. 1848. 33. és 1903. 56.

Magyar-Egregy. Márévár romjai. Alatta templom-alapfalak.
Haas: Baranya. 168.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Képe Várady: Baranya m. és jel. II. 273.

Magyar-Hertelend. R. k. pleb. templom. 1777.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 89.

Magyar-Soóros. R. k. templom. 1792.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 37.

Magyar-Szék. R. k. pleb. templom. 1758.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 89.

Harang. 1689.
Rajza Schultz Ferencztől. Römer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Magyar- és Német-Ürögh. Pálos-kolostor romjai.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 392—6.

Régi templom román ízlésű ablakokkal.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyh. m. Lap. 1883. 73.
Németh Béla: Magyar-Ürögh. 1252. Pécsi Napló. 1903. aug. 15.

Maiss. R. k. pleb. templom. 1752. Bővítve 1857.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 65.

Marócz. R. k. templom. 1720.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 84.

Mánfa. Régi r. k. templom.

Keresztelő-medencze.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. I. 130—136.
A templom és keresztelő-medencze fölvételei Schultz Ferencztől. Römer-hagy. M. Biz. Törzsivek közt.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 391.
Tanodai Lapok. 1864. 119. l.
Haz. s a Külf. 1868. 7. Képpel.
Geduly Jegyz. M. Biz. 1875. 123.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.

Márévár romjai l. Magyar-Egregy.

Mária-Gyüd története. Írta Borsi György. Pécs. (1900.) Püspöki Lyc. ny. 8r. 14. l.

Kéttornyú Ferencz-rendi templom és zárda. 1739.
Schem. Qu. Ecc. 1848. 34., 1903. 50.
Haas: Baranya. 326.
Mendlik Ág.: M. Sion. 1865. 760.
Haz. s a Külf. 1865. 33. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 338.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 390—391.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Németh B.: Valami Gyüdről. Közvélemény. Siklós, 1899. júl. 23. (Megbizonyítja, hogy az egykori II Géza idejebeli templom Sz.-Mihály tiszteletére épült.)

Mária-Kéménd. R. k. pleb. templom. 1761.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 70.

Mindszent mellett Zontivár
Haas: Baranya. 168.

Mohács.
Ung. Mag. 1782. II. 232.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 190.
Fölker J.: Mohács története. 188 l.
Ism. Századok. 1900. 184.

A Duna-szigeten egykori prépostságának helye (?) Köveit elhordták.

Cselei pusztán templomrom, szintén elhordták.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

R. k. pleb. templomok és Ferenczrendi-zárda. 1776., 1745., 1740.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 281—2.
Schem. Qu. Ecc. III. 281—2.

XV. sz. aranyozott ezüst kehely filigránnal diszítve a r. k. pleb. templomban.
E. kiáll. k. 1389. sz.
Czobor: Egyh. eml. 57.

Jenő nevű elpusztult község helye a határban.
Németh B.: Jenői-malom. „Baranya". Mohács, 1899. júl. 30. és aug. 6.

Monostori-, szőllősi- és vörösmarti-szőlőhegyen (Mons aureus) római alapfalak.
Haas: Baranya. 113.

Az 1776-ban felf. Benedek-rendi-sírbolt. (Elpusztult.)
Haas: Baranya. 156.
F.-Czinár: Egykori apáts. Mon. I. 286.

R. k. templom. 1776.

Ennek építéséhez felhasznált Benedek-rendi-kolostor maradványai a hegyen.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Nagyharsányi ev. ref. XV. századi templom.
Gyalus L. jelentése. M. Biz. 1899. 48. 53.
L. még. U. ott. 1898. 114. 134.
A templom lebontása megengedtetik. M. Biz. 1899. 121. 157.

A hegytetőn régi vár omladékai.
Fényes E.: Mo. m. áll I. 39. után.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz. 1891. 159.

Nagyfalu határában Süllöd elpusztult község helye.
Németh Béla: Süllöd, egy baranyai berek. Közvélemény. Siklós, 1899. jún. 18.

Nagy-Nyárád. L. **Nyárád**.

Nagy-Tótfalu határában Bajcsi nevű szőlőhegyen Baics oppidum és templomának helye.
Németh B.: Bajcs. Közvélemény. Siklós, 1899. okt. 8.

Nádasd. R. k. templom. 1770.

Elhagyott régi templom.

Boldogasszony kápolna. 1770.
Várady: Baranya m. és jel. II. 215. Képpel. 216.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 79.

Várrom, Rákvár, Várhegyi alapfalak.
Römer-hagy. Jgyk. XXXV. 106. M. biz.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 178.

Német-Boly.
Illustrirte Geschichte Der Grossgemeinde Német-Boly. Béla von Németh. Pécs, 1900. Kis 8°. 257. ✝ VIII. l.

Római castrum maradványai.

A Mursatól Sopianaeba vezető út nyoma a községtől délnyugatra ca 6 mértföldre.

B. v. Németh: Gesch. v. Német-Boly. 10—15.
Németh Béla: Arch utazás Baranyában. Pécsi Figyelő. 1900 márcz.

Régi templom alapfalai a temetőben.

Németh B.: U. ott. 31.

R. k. pleb. templom. 1746.

Németh B.: U. ott. 78.

Sz.-Bálint-kápolna. 1771.

Schem. Qu. Eccl. 1903. 74.

Nyárád. R. k. pleb. templom. 1762.

Schem. Qu. Ecc. 1903. 67.

Nyárád és Mais között az egyk. Bogfalu helye.

Nyárád és Német-Boly között Ráczhalmon (Raizenhügel) Lotha nevű falu helye és cziszter. templom-alapfalak.

B. von Németh: Gesch. von Német-Boly. 23. 24.
Németh Béla: Nagy-Nyárád határjárása 1093-ban. Közvélemény. Siklós. 1899. nov. 19. és 26.

Német-Márok. R. k. pleb. templom. 1793.

Schem. Qu. Ecc. 1903. 51.

Német-Ürögh R. k. pleb. templom. 1756.

Schem. Qu. Ecc. 1902. 36.

L. még **Magyar-** és **Német-Ürögh**.

Nyomja. R. k. templom. 1759.

Schem. Qu. Ecc. 1903. 75.

Olasz. R. k. pleb. templom. 1776.

Schem. Qu. Ecc. 1903. 74

Olasz- és Gyula-puszta közt a pécs—mohácsi országút mellett. Pálos kolostor romjai.

Rupp: Mo. helyr. t. I. 388—90.

Oroszló. R. k. templom.

Kammerer Ernő: Rómerhez írt levelében ironvázlatokkal. (Dátum nélkül.) Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Patacs. Pálos-kolostor helye.

Fényes E.: Mo. m. áll. I. 27.
Említi Rómer-hagy. XVI. sz. cs M. Biz. 1891. 159.
Ádám Iván: Pálosaink ép. Egyh. m. Lap. 1883. 73. 74.

Pellérd. Vércse-dülőn római erődítmény alapfalai.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 178.

R. k. pleb. templom. 1700.

Schem. Qu. Ecc. 1903. 42.

Pécs *és műemlékeinek általános irodalma:*

Pécs régi képei:
Birkenstein 56.
Ortelius II. 301. (1665.)
Description 42. tábla.
A város egyes lapokon levő régi képei a M. N. Múz.-ban. Bubics: 52. l. 397—401. sz. a.
Pécs. Alm. v. Ungarn 1778 332. Ung. Mag. 1782. II. 92.
Jankó János: Pécs szab. kir. város leírása, Tud. Gyűjt. 1822. I. 38.
Pécs. Társalkodó. II. 1833. 221.
Szekrényessy: Társalkodó. III. 1834. 193.
Haas: Török feliratok a sz.-egyházon. Baranya. 302—304.
B. Hammer—Purgstaller J: Némely Pécs környékén található török, arab és perzsa feliratok. Akad. Ért. 1847. 365—659.
Lichtenstein J.: Pécsett és Baranyában található festményekről. Akad. Ért. 1847. 91.
Pécs. Képes Ujs. 1859. 19. Képpel.
Pécs a török világban. Orsz. Tükre. 1865. 35. Képpel.
B. V.: Pécs és Vidéke. Vas. Ujs. 1866. 14. Képpel.
Nyárfi K.: Pécs. Haz. s a Külf. 1866. 20. 22. sz. Képpel.
Mo. s a Nagyvil. 1868. 22. Képpel.
V. J.: Pécsi emlékeimből. Vas. Ujs. 1880. 39. Két képpel.
Rómer: Pécs műemlékeiről. Jgyk. XXXV. 90—110. M. Biz.
Rupp: Pécs egyházi épületei. Mo. helyr. t. I. 353—376.
Hunfalvy: Pécs építményei. Mo. és Erd. Kép. II. 382. A város, székesegyház, törökmecset és minaret képeivel.
Salamon F.: Ad Quinque Basilicas elnevezésről. Századok. 1882. 89—122.
Dr. Ortvay T.: A pécsi egyházmegye alapitása és első határai. Történet-topografiai tanulm. Egy térképpel. Budapest, 1890. 8r. 84 l. (Akad. Tört, Tud. Ért.)
A legrégibb szobrok Magyarországon. Budapesti Hirlap. 1895. febr. 7.
Kozáry Gy.: A Conversio Bagoar. mint kútfő. Magyar Állam. 1896. máj. 1. (Polemizál Salamon Ferenczczel, ki e kútfő hitelességét kétségbe vonta.)
Szauter Antal: Vázlatok a pécsi egyházmegye multjából. Magyar Állam. 1898. szept. 25.
Pécs távlati képe a török uralom alatt. Egykorú metszet után Váradi F.: Baranya multja és jelene. II. 436.
Pécs ostromképei 1664-ben. Egykorú metszet után. Ugyanott. II. 468. és 473.
Pécs a XVII. sz. végén. Egykorú kőnyomat után. U. ott. II. 607.
Németh Béla: Egy pécsi okmány 1437-ből a bécsi városi levéltárban. Közvélemény. Siklósi Lap. 1899. jún. 11. Fehér viaszpecsétjén a pécsi székesegyház csúcsives alakjának képe.
— — Hétszáz halott Pécs utczáin (a vár egyik ostroma a törökök kiüzése idejében). Pécsi Napló. 1899 nov. 12.
— — Pécs régi mulatóhelyei. Pécsi Napló. 1900 febr. 27.
— — Pécs törzsesaládjai. Pécsi Napló. 1900 jún. 20.
— — Pécs szőlői, utczái és malmai 1686-ban. Pécsi Napló. 1900 júl. 15.
Stessel I.: Zalavár és Pécs Privina tartományában. Századok. 1902. 832—839.
Németh Béla: Pécsi utczanevek a XVIII. sz. elején. Pécsi Napló. 1903. okt. 25.
— — Pécs városa 1752-ben. Pécsi Napló. 1904. jan. 17.
Gerecze P.: A pécsi egyetem helye és czímere. Arch. Ért. 1904. 193—5. Képpel.

Pécsi római épületmaradványok.

Haas: Baranya. 222—229.
Ifj. Horváth Antal: Méretei (mètreekben) azon római feliratos és egyéb kőemlékeknek, melyek 1873. év őszén Pécsről és vidékéről a M. N. Múzeumba kerültek.
— — kisérőlevele Rómer Fl.-hoz. 1874 márcz. 3. Kézirat, három folio iv. Rómer hagyaték. LV. sz. cs. M. Biz.

Alfűtéses fürdő maradványai a Király-utczában.

Ifj. Horváth Antal: Arch. Ért. 1885. 237.

Római emlékkövek a pécsi székes-egyházból (a püspöki könyvtárban).

Gerecze Péter: Arch. Ért. 1894. 388—392., 1895. 73—75. Képekkel.

Római épület alapfalai és falképmaradványai az országút s város között.

Gerecze Péter: Arch. Ért. 1896. 448.

Római mozaikpadló.

Arch, Ért. 1899. 379.

Postapalota helyén lelt római alapfalak.

Folytatólag felásta Gerecze Péter és Németh Béla 1904. márczius havában. Felvétele Pécs város levéltárában.
Gerecze: Arch. Ért. 1904 októb. füz.

Pécs—keszthelyi római út maradványai.

Említve Arch. Ért. 1903. 282.

Római kereszténykori földalatti kápolna (Cubiculum) és falfestményei.

Koller: Proleg. 28. Képekkel.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. I. 1856. 129.
Ipolyi: Deák mon. bazilika. 97.
H. I.: Arch. Ért. 1870. 289—293.
— — jel. M. Biz. 1872. 8.
— — Arch. Ért. 1872. VII. 37. 39. 107.

Römer: Régi falk. 131—132.
Geduly F.: Jegyzéke M. Biz. 1875. 123.
(Schnaase) Arch. Ért. X. 118.
H. I.: Pécs régiségei III. 1—4. 78—84. 123—146. 155—165. Képekkel.
Czobor: A ker. műarch. encyklop. 1880. 141.
— — Egyházműv. Lap. 1880. 327—339. Képekkel. U. ott. 1883. 64.
A cubic. védelmére építtetni szándékolt kápolna. M. Biz. 1883. 4. 18.
Arch. Ért. 1883. XLVI. XLVIII.
Arch. Ért. III. 1884. I. X.
H. I.: Mo. Ó-ker. M. 37—39. Alaprajz és metszetekkel.
Szumrák P. jel. M. Biz. 1882. 82. 97. 104.
Strzygovszky: Kunztgesch. Charakterbilder aus Oesterr.-Ung. Wien, 1893. 56. 57.
Mysk. V.: Pécsi cubiculum falképei. Memorandum. 8 l. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Arch. Ért. 1889. 427.
Mysk. jel. és Gerecze javaslata a falképek biztosítására. M. Biz. 1900. 309. 312.
A cubic. elzáró ajtaja. Gerecze jel. M. Biz. 1901. 98. 104.
A falképek másolása. Czobor jelent. M. Biz. 1901. 349., 1902. 103.
A cubic. képe. Rajz. Dörre T. Ó.-M. Mon. Mo. IV. 103.
Czobor: Ujabb fölfedezések a pécsi ősker. cub.-ban. (Kivonat.) Akad. Ért. 1903 jan. füz.
A cubiculum megvédésére épitendő kápolna alternativ tervei Schulek Fr.-től. M. Biz. 1883. 4. sz. L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.
A cubiculum falképeiről félbenhagyott szines másolat. Akad. Arch. Biz. saj. (L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.)
A cubiculum falképeinek vizfestménymásolatai 1:50 nagyságban. 1—5. tábla. Groh Istvántól. M. Biz. 1903. 100. (L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.)
A cubiculum falképeinek fényképei különböző nagyságban. 1—9. tábla. Zelesy K.: (L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.)

Székesegyház.

Koller: Prolegomena in Historiam Episcop. Quinque. ecl. Posonii, 1804. Több fametszetű táblával.
Aigl P.: Historia brevis venerab. capituli cathedralis eccles. Quinque Ecclesiensis a prima ejusdem origine usque f. a. 1838. concinnat. Quinque Eccl. 1838.
M. orvosok és t. t. Évk. 1845. 219.
Haas: Baranya. 300—309.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856. 123.
— — Mittelalt. Kunstd. d. Österr. K. I. 76—80. Alaprajzzal.
Z.: A pécsi székesegyház tört. Pécsi Lapok. 1860. 46. 48. 49. sz.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. I. 2 képpel.
Képes Ujs. I. 222.
Schulz F.: Födélpárkányok, gerinczhordók és sirkőtöredékek ironrajzai. 1861. 1—6 drb. M. Biz. Römer-hagy.
Henszlmann E.: Die Kathedrale von Fünfkirchen. Mitth. d. C. Com. 1868. 11—40. Egy táblával és 27 fametszettel.
— — Genesis der Kathedrale v. Fünfkirchen. U. ott. 1869. 139—152. Fametszetekkel.
— — Die vierthurmigen Kirchen in Ungarn. U. ott. 1870. 1—12. Fametszetekkel.
— — Die mittelalt. plasctichen Werke in Fünfkirchen. U. ott. 1870. 145—194. Két tábla és több fametszettel.
— — Ältere Grabsteine v. Bischofen i. d. Kath. zu Fünfk. U. ott. 1871. 11—16. Fametszetekkel.
— — Die altchristliche Grabkammer in Fünfkirchen. U. ott. 1873. 57—83. Egy szines táblával és több fametszettel.
Pécsi székesegyház négy tornyáról. Ipolyi: Műtört. tanulm. I. 20—24.
H. I.: Pécsnek középkori régiségei. I. Rész. A pécsi székesegyháznak építészete. Irta: Henszlmann Imre. Pest, Eggenberger Ferd. Magy. Akad. Könyvárúsnál. 1869. Folio. 97 lap. I—VI. táblával és 54 fametszettel. II. Rész. A pécsi székesegyháznak domborművei. Pest, nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, 1870. 98—372. lap. VII—VIII. tábla. 55—160 fametszettel. III. Rész. Első és második függelék a pécsi székes-egyház magánirathoz és a pécsi ó-keresztyén sírkamara. Budapest, Eggenberger Ferd. M. Akad. Könyvárúsnál, 1873. 1—165. lap. 4 szinnyomású tábla. 7 számozatlan és 1—21. számozott fametszettel.
G.: A pécsi székesegyház. Vas. Ujs. 1869. 43. Két képpel.
Pécsi székesegyház előtti tér felásatása. Említve Arch. Ért. VII. 1872. 109.
H. I.: A Sz.-e.-téren végzett régebbi ásatásokról stb. Arch. Ért. VII. (1872.) 57—60.
U. erről: M. Biz. 1872. 161., 1873. 38.
Domborművek a melyek a rest. előtt a padláson voltak befalazva. Ifj. Horváth Antal levele 1873 márcz. 3. Römer Flórishoz. Römer-hagyat. LV. sz. csom. M. Biz.
Henszlmann monographiájának eredeti kéziratai mellett a székes-egyház felmérési vázlatai. Henszlmann hagyatéka. Kassai Múzeum. Pécs feliratú csomag.
H. I.: Mo. Ó-ker. M. 59—73. Képekkel.
Schmidt Frigyes báró jel. M. Biz. 1876. 34. 36. L. még u. ott köv. aktákat: 1882. 25. 26. 93. 97. 98. 104. 105., 1883. 79. 81., 1884. 16. 17. 72. 75.
H. I. jel. M. Biz. 1887. 53. 54. Továbbá 1889. 140., 1890. 13. 25., 1897. 42. 81.
A sz.-e. rest. előtti fényképei. M. Biz. 1890. 123. 146.
Czobor B.: Pécsi székesegyház restauratiója. Egyházműv. Lap. 1882. 161—174. 193—206. Több táblával. Kölön lenyomatb. is. Rest. u. ott. 223. 320. 351., 1883. 351. 372.
Legújabb pécsi leletek. Falképek, domborművek. U. ott. 1882. 225—232. 257—262. 289—296.
H. I. jel. a rest.-ról. Arch. Ért. 1883. XXXVII. XLVI.
A sz.-e. rest. Egyházműv. Lap. 1883. 351. 372.
H. I.: A pécsi sz.-egyház rest. Arch. Ért. 1883. 1—14. Képekkel.
Arch. Ért. III. IV. 1884. II. és X. l., 1885. VII. XVI. XVII. l. 1888. 85. 363. 370.
Gerecze P.: A rest. p. sz.-e. külseje. Pécsi főreálisk. Ért. 1887/8. 1—42 l. fénynyom. táblákkal. Ism. Századok. 1889. 261—262.
Egri Dezső: A p. dóm rest. Pesti Napló. 1887. 222. sz.
Sz.-Család-Naptárra szerk. Az újjáalakult p. sz.-e. Pécs, 1891. Ism. M. Sion. 1891. 544.
Gerecze P.: Vezető a pécsi sz.-e.-ban. Pécs, 1891.
— — Führer im Dam zu Fünfk. 1891.
Rézbányai J.: A p. bazilika. M. Sion. 1891. 561. 641.
Gerecze: A p. sz.-egyház külseje. Vas. Ujs. 1888. 31. 33. Képekkel.
Czobor B.: A pécsi sz.-e. Vas. Ujs. 1891. 25.
Dolenecz J.: A pécsi bazilika. Vasárnapi Ujság. 1891. 25. Képekkel.
Schaefer: Der Dom zu Fünfkirchen, seine Vergangenheit und Wiederherstellung. Sonderabdruck der Zeitschrift für bildende Kunst. Leipzig, 1891. Verlag Seemann.
Gerecze Péter dr.: A pécsi székesegyház, különös tekintettel falfestményeire. Budapest, 1893 34 kép és XXI táblával. N. 8r. 282. Ism.: „Pécs" 1893. jún. 7. Budapesti Hirlap. 1893. jún. 10. Pécsi Napló. 1893 jún. 13. Nemzet. 1893. jún. 13. Pécsi Közlöny. 1893 jun. 18. Egyetértés. 1893 júl. 2. Fünfkirchner Zeitung. 1893 szept. 17. Magy. Áll. 1893. szept. 28.
Kirstein Aug.: Ueber die Restauration des Domes in Fünfkirchen. Wiener Bauindustrie-Zeitung. Beilage Fachgruppe für Archit. u. Hochbau. XIII. Nr. 11. 12. Decemb. 1895. Alapr. és fényny. képekkel.
Arch. Ért. 1898. 47.
Gerecze: A nyugati kapuról. Arch. Ért. 1899. 380.
Az újjáépített pécsi székesegyház belseje, nyugati homlokzata. Rajz: Háry Gyula. Ó.-M. Mon. Mo. IV. 161. 161.
A rest. székesegyház külseje. Rajz.: Háry Gy.-Ó.-M. Mon. Mo. IV. 336.
Pécsi székesegyház építésének ideje. Németh B.: Baranya multja és jelene. II. 217—9.

Az altemplom lejárati domború művei.

Az egykori oltár-sátor maradványai.

Csúcsíves és renaiss. épülettöredékek.

Márvány barok-oltárok szétszedve a plébániaépület alatti helyiségekben.

Sz.-Sebestyén karrarai márványszobra. U. ott.

Koller: Prolegomena. Képekkel.
Ipolyi A.: Péter király síremléke. Orsz. Tükre. 1863. 19. 20.
— Műtört. tan. I. 20—21. 82—86.
R. v. E.: Das sogenannte Königs Péter's Grab zu Fünfkirchen. Mitth. d. C. Com. 1863. 325. 326.
H. I.: Pécsi székesegyház két katakombája. Magy. Sajtó. 1864. 132.
— — Altemplomi domború művek. Arch. Ért. VII. 58. 107—109.

V. A.: Péter király sírja. Fővr. Lapok. 1874. 239.
Boncz Ö.: A pásztorok ruházata a lejárati domború műveken. Arch. Ért. 1887. 12. Képpel.
Gerecze P. dr.: A p. sz.-e. régiségei. I—IV. Ember- és állatalakokat ábrázoló szobormaradványok. Arch. Ért. 1895. 36—48. 129—140. 333—361. 412—416. Képekkel.
— — Épületmaradványok az Árpádok korából. Arch. Ért. 1895. 365—366.
— — A régi oltár helyén állott egykori kőmenyezet. Arch. Ért. 1895. 369.
— — Építési emlékek az ezredéves kiállításon. Arch. Ért. 1896. 234—243.
— — Építőműv. és szobrászati emlékek. Mo. tört. emléaz ezredéves kiáll. Szerk. Czobor. I. 40—50. Számos képpel.

Pécsi székesegyház. Domborműves töredékek.
E. kiáll. k. 5. 10. 26—28. 47. 50—53. 56—57. 61—64. 66. 74—84. 88. 4806—4811. 4813. 4815—4824. 4826. 4828—4829. 4831. sz. darabjai.

Román oszlopfő és más töredékek a czikói (Tolnamegye) templomtornyaiból, a pécsi gymnasium régiségtárában.
E. kiáll. l. 16. 73. 4814. sz.
Gerecze P.: A p. sz.-e. egykori oltársátormaradv. Arch. Közl. XX. 72—130. Képekkel. Külön lenyomatban is e czím alatt. A pécsi székesegyház egykori oltársátra és többi szobrászati maradványa. Bpest. 1897.
— — A p. sz.-e. régi oltársátrának helyreállítása. Említve Arch. Ért. 1898. 45.
— — Szobrászati emlékek 13—33 Képekkel.
Pécsi dom domború művei Említve Arch. Ért. 1899. 67. 379—80.
A déli lejárat. Rajz. Dörre Tiv. O.-M. Mon. Mo IV. 337.
Részlet a déli lejárat domborműveiről Rajz. Dörre Tiv. O.-M. Mo. IV 113.

A Szathmáry Gy.-féle Úrteste-kápolnabeli pastophorium, jelenleg oltár.
Mysk. V.: A renaissance kezdete és fejlődése. Akadémia. 1881. 51.
Egyházm. Lap. 1881. 287.
Arch. Értesítő. 1883. II. IV. V. XXVI. XLXIX.
Corpus Chr. oltár rajzai Kelentől. M. Biz. 1882. 6. 15. 27. 38.
Kövér Béla: Arch. Ért. 1891. 289—285.
Rajz. Cserna Károlytól O.-M. Mon. Mo. IV. 141.
Gerecze: Mo. tört. eml. 292.

Román oszlopfő domború művű állatfej- és növénydiszítménynyel. Szürke márvány. Horváth Antal tulajd. Pécsett.
E. kiáll. k 83. sz.

Az egykori pécsi egyetem czímere, kődomború mű. Horváth Antal tulajd. Pécsett.
E. kiáll. k. 269 sz.
Németh B.: Városunk mely részében feküdt a pécsi egyetem. Pécsi Napló. 1900 febr. 9.
Gerecze P.: A pécsi egyetem helye és czímere. Arch. Ért. 1904. 193—5. Képpel.

Sírkövek, sírkőfedőlapok a püspöki könyvtár folyosóin és udvarán.
Koller: Prelog. Képekkel.
H. I.: Pécsrégis. II. r. 268—273. 372.

Demeter püspök sírköve. 1301.

Alsáni Bálint sírköve. 1408.

Henrik püspök sírköve.

Egy matrona sírköve a XV. századból.
Ipolyi A.: Műtört. tan I. 144. 186. 192. 195.
Ezek eml. Arch. Ért. 1892. 438.
Baresai O.: Alsáni Bálint sírköve. Arch. Ért. 1893. 435.

György püspök sírköve.
Eml. Arch. Ért. 1899. 69. 427.

Scotius (előbb tévesen Demetrius, Amicus és Georgiusnak nevezett) püspök síremléke. 1400. (Nem 1301.)

Radonay, Nesselrode, Klimo és más püspökök és kanonokok czímeres sírkövei.
Gerecze: Arch Ért. 1899. 380.
Czobor B.: Demeter püspök síreml. Mo. tört. eml. I. 169.

Renaissance ablakkeret Szathmáry György egykori palotájából, annak czímerével. XVI. század eleje. Horváth Antal tulajdona.
E. kiáll. k. 2257.

Egy másik ablak-kőkeret diszítménye a püspöki könyvtár folyosóján.
(L. Gerecze: A p. p. Múz. kat. kézirat a püspöki irodában.)

Csáktornyai Ernuszt czímere. 1408.
Boncz Ö.: Arch. Ért. 1891 152—157. V a zágrábi czímer leírásával
Arch. Ért. 1891. 24—26. Képekkel.
Gerecze Péter: Arch. Ért. 1899. 380.
— — Mo. tört. eml. 292. l. 438. ábra.

M. Klimo György pécsi püspök könyvtárának felirata.
Magy. Sion. 1863. 313.

Szepessy-könyvtár faszobrai.
Arch. Ért. 1899. 69.

Dorfmeister egykori képei a Corp. Cristi kápolnában.
Akad. Ért. 1847. 91.

A székesegyházi régi falképmaradványairól.
M. Biz. 1882. 24. 26. 93. 97. 104., 1883. 6. 18. sz. akt.
Tollrajzvázlatok a pécsi székesegyház helyreállítási tervei közt Pécsett a plébánia épület egyházi szertárában.
A régi falképek említve: Arch. Ért. 1883. XLVII. és III. k. 1884 év I. l.

A székesegyház ötvösművei:

Dudith András és a pécsi székesegyház régi ékszerei.
Dr. Károlyi Árpád: Arch. Ért. 1879. 319—323.

A p. sz.-e. XIII. századi bronzpléh keresztelő-medenczéje. (Jelenleg id. Pálffy Janos gróf tulajdona Pozsonyban.)
E. kiáll. k. 92

Berényi püspök-féle kehely a XVII. századból.
E. kiáll. k. 2347.

Aranyozott ezüst kehely a kínszenvedés eszközei rávésve. XVIII. századi mű.
E. kiáll. k. 2366.
Czobor: Egyh. Eml. 104.

Aranyozott ezüst Úrmutató. Klimo püspök készíttette.
E. kiáll. k. 2344.
Czobor: Egyh. Eml. 104.

Klimo-féle arany kehely. 1775.
E. kiáll. k. 2360.
Czobor: Egyh. Eml. 104.

Ötvösművek magánosok birtokában:

Rózsafüzér, rózsafából, gyöngyházzal berakva, áttört művű ezüst kereszttel a XVIII. századból Juhász Lászlóé.
E. kiáll k. 2331.

Aranyozott ezüst kehely filigrammal diszítve, a XVI. század elejéről. Horváth Antal tulajdona
E. kiáll. k. 1560.
Czobor: Egyh. eml 58. l.

Bronz kettős kereszt feliratokkal a XV. századból. Juhász László, ügyvéd tulajdona. Pécs.
E. kiáll. k. 2066.

Bronz kettős kereszt a XV. századból. Mint előbbi.
E. kiáll. k. 2072.

Olajfestmények:

Radonay Mátyás püspök arczképe, olajfestmény. Püspöki palota.
E. kiáll. k. 2171.

A sz.-e. mult századi főoltárképe: Sz.-Márton. Jelenleg az egyházi szertárban.
Lichtenstein József: Akad. Ért. 1897. 92.

Mindenszentek temploma. (Törökuralom alatt székesegyház.)
Schulz Ferencz: felmérési ironvázlatai. 1861. 1—3. lap. M. Biz. 1889. 32.
Eml. még. u. ott. 1889. 30. és 40. aktákban.
A templom és képe. Gerecze: Vas. Ujs. 1888. 31. 33. 41.
Képe. Várady F.: Baranya m. és j. II. 730.

Belvárosi templom, egykor törökmecset.
Haas: Baranya. 308.
Képe, melyen a mai gymnasiumot és templomot összekötő épület látható: Pécsi Iparlapok. Szerk. Zsolnay Ignácz, 1862. II. sz. 23. l.
Képe: Vas. Ujs. 1865. 33.
A templom helyreállítása; M. Biz. 1898. 74. 105. 169. 221. 252., 1899. 103. 157. 216. 260. 290. 321. sz. akták.
Schulek Frigyes jelentései u. ott. 1898. 169. 221. és 1899. 103. 157. sz.
A templom régi képe. Várady F. Baranya multja és jelene. II. 497. l.
Újabb képe u. ott. 697. l.
Rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. IV. 155.

Kórháztemplom (török-mecset) és minaret.
Haas: Baranya. 308.
Schulz F.: helyreállítási tervrajzának fényképei. M. Biz. Römer-hagyaték.
A mecset és minaret helyreállítása. M. Biz. 1888. 23. 30. 60. 64.
A kórház-kápolna rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. IV. 155.
A török-mecset fénymázas tégláiról Schulz F. ironvázlatai. 1861. Akad. Arch. biz. saj. (L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.)

Egykori török-mecset maradványok.
Vas. Ujs. 1855. 11 rajzzal.

A Dominikanus ház egykori kertjében állott törökmecset maradványai.
Németh B.: A Dominikanus ház Pécsett.

A Ferencziek-tere és a Gyár-utcza sarkán állott török-fürdő Merklas-féle rajzainak lenyomatai.
Römer-hagyaték. XVI. sz. cs. M. Biz.

Sz.-Ferenczr.-zárda és templom. 1697.
Haas: Baranya. 251. 269.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 35.

Pálos zárda és templom (a városban). Ma lyceum.
Ádám Iván: Egyházm. Lap. 1883. 65. 78. és 103.

Irgalmasok temploma és zárdája.
Haas: Baranya. 309.

Egykori Sz.-Ágostonrendű-prioratusa és mai Ágostontéri temploma.
F.-Czinár: Mon. II. 218.

Egykori domokosrendi zárda és templom. (Ez utóbbi lakóház.)
Haas: Baranya. 250—251.
Németh Béla: A Domokos ház Pécsett. 1903.

Havi Bold.-asszony temploma. 1710.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 34,

A mai Alsó-Séta-téren (Scitovszky-tér) egykori Búzatéren állott templomalapfalak.
H. I.: Arch. Ért. VII. 59. 107.

Az alapfalak szándékolt felásatása.
M. Biz. 1872. 83. 85. 91. 98. 113., 1873. 38. 49. 62. 70.

Jakabhegyi Leányvár nevű földvár és a Paulinus-zárda romjai.
Horváth A.: Arch. Ért. VIII. 61. és XII. 189—191.
A kolostorrom képe. Várady F. Baranya multja és jelene. II. 243.

Egykori Szent-Benedekrendi apátságának helye, a püspök kertje mellett. (1776-ban még látható volt.)
Haas: Baranya. 250—251.
F.-Czinár: Mon. I. 216.
Römer Fl.: XVI. sz. csom. M. Biz.

Régi püspöki nyaraló romjai a Tetyén.
Haas: Baranya. 252. 309.
Vas. Ujs. 1888. 31. 33. Képpel.
Várady F.: Baranya m. és j. II. 363.

Baranya megye székháza. Épült a XVIII. században.
Régi képe. Baranya megye multja és jelene II. 569.
Haas: Baranya. 309.

Vár és város falai, tornyai.
Alaprajzvázlatok a XVIII. századból a városi mérnöki hivatal irattárában.
Haas: Baranya. 168. 246.
Németh Béla: A pécsi vár. Közvélemény. Siklós. 1889 szept. 17 és 24.
— — A pécsi vár. Pécsi Napló. 1900 ápr. 15.

Pécs hajdani épületei:
Németh Béla: Milyen volt hajdan a Széchenyi-tér felső része? (Itt állott egy török fürdő és jezsuiták kocsmája.) Pécsi Napló. 1903 február 15.

Az egykori állit. Benedekrendi-templom északi fala és kiásott alapfala a Deák- és Czitrom-utcza saroktelkén.
Gerecze P.: Arch. Ért. 1904. 193—5. Alaprajzzal.

Pécs mellett Kántavár (Kántorvár).
Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Bélavár. Lásd Magyar-Egregy.

Márévár.
Haas: Baranya. 169.
Arch. Ért. VI. 286.
Merklas rajzának kőnyomata. Römer-hagy. XVI sz. csom. M. Biz.

Pécs mellett a Jakabhegyen őskori sánczok.
Bene Pál (= Németh Béla): Pécsi Napló. 1899 máj. 5.

A Pécsről Pécsváradra vezető Sz.-Istvánkori út.
Németh Béla. Pécsi Napló. 1898 aug. 20.

Pécsvárad. Apáts. templom és vár maradványai.

R. k. templom. 1767.
Haas: Baranya. 135. 328.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 392. Képpel.
F.-Czinár: Mon. I. 179—186.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 408—407.
Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 40.
Németh Béla: Baranya multja és jelene. Szerk. Várady F. II. 216.
Schem. Qu. Ecc. 1903 80.

Városház.
Nyárfi: Haz. s a Külf. 1866. 28. Képpel.

Pusztalaskafalu. Római maradványok.
Haas: Baranya 113. l.

Puszta-Sz.-Mihály. Római telep nyomai.
Németh Béla: Gesch. der Gr. Gem. Német-Boly. 13,

Püspök-Sz.-László. Hajdani Pálos-kolostor helye.
Németh B. levélbeli közlése. 1897 máj. 23.

Régi kápolna helyére épült r. k. templom. 1797.
Schemat. Quinque Eccl. 1848. 52. és 1903. 81.
Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz. 1891. 159.
Püspöki nyaraló és pleb. templom képe. Várady F. Baranya m. és j. II. 611.

Püspök.-Sz.-Erzsébet. R. k. templom. 1787.
Schem Qu. Ecc. 1903 80.

Rácz-Görcsöny. Kerekapsissal ellátott románkori templ.
Említi (de csak távolról látta) Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz. 1891. 159.

Ráczpetre. R. k. templom. 1762.

Kálvária-kápolna. 1757.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 75.

Rácz-Töttös. Római telep maradványai.
Béla v. Németh: Gesch. der Gr. gem. Német-Boly. 13.

Rácz-Töttös és Berdeg között Istyén nevű elpusztult falu helye.
B. von Németh: Gesch. der Gr. gem. Német-Boly. 21.

Rátfalu egykori község.
Németh Béla: Pécsi Napló. 1899 aug. 11.

Sámod. A helységtől nem messze egy dombon apáczakolostor omladékai.
Fényes E.: Mo. m. áll. I. 41.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Sásd. Régi templomát a törökök elpusztitották.
Schem. Qu. Ecc. 1848. 59.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

R. k. pleb. templom. 1796.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 90.

Sátoristye. (Sátorhegy.) A majorság előtt az úttól keletre Törökhalom, sánczczal körülvéve, 6×8^0 területen fákkal beültetve.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz. 1891. 159.

Sellye. L. **Baranya-Sellye**.

Senyvár helye Pécsvárad mellett.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Siklós.
Régi képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 65. l. 514—517.
M. G. felszólitása Siklósvára néhai birtokosa iránt, a történetek barátjaihoz. MS. Saec. XIX. Fol. 9. 4°. M. N. Múz. Quart. Hung. 647.
Szalay Antal: Siklósról. Tud. Gyűjt. 1824. XII. 19.
Németh Béla: Siklós jelentősége a mohácsi vész előtt, Közvélemény. (Siklósi Lap.) 1899 máj. 14.

Egykori apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 274—276.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 410. 412.

A hajdani benczés-templom romjaira épült Ferenczrendi templom. 1685.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Römer-Jgyk. XXXV. 73. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 289.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 52.

Siklósvára, lakható állapotban.
Szalay L.: Tud. Gyűjt. 1824. XII.
Haas: Baranya. 324—325.
Haz. s a Külf. 1865. 33. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 396. Képpel.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Siklósi vár csúcsíves kápolnája.
Rajzai Schulz F.-től. M. Biz. 1889. 30. 40. (L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.)
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 462. 513.
A vár és kapujának képe. Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. IV. 345.
Várady F.: Baranya m. és j. II. 302. és 309.

Török-mecset helye.
Közig. biz. jel. Műeml. Biz. 1901. 178.

Török-fürdő.
Képe. Várady F. Baranya m. és jel. II. 415.

Somberek határában Rácz-Görcsöny felé állít. római korból való falromok.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 178.

Somberektől délre, Bartól észak-nyugatra a szántóföldeken falomladékok. (Zebegény monostora?)
Németh Béla levélb. közlése. 1897 máj. 23. (Nem egy az előbbivel?)

R. k. pleb. templom. 1782.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 67.

Szabolcs. R. k. pleb. templom. 1788. restaurálva.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 36.

Szajk. R. k. pleb. templom. 1753.

Sz.-Bálint-kápolna a temetőben. 1760.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 76.

Szászvár temploma. Egykor apátsági templom. Megújítva 1779.
Schem. Qu. Ecc. 1848. 81. és 1903. 85.
M. Biz. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Romjai.
Haas: Baranya. 169.
Rajza és fényk. eml. Arch. Ért. 1878. 278.

Szebény. R. k. pleb. templom. 1775.
Schem. Qu. Ecc. 1903.

R. k. templom legkisebb harangja 1741-ből. Felirata: Gos Mich. Joseph. Steinstuck in Ofen In honorem S. Donati M. Donát püspök képével.

A második harangon e felirat: Martin Feltl hat mich gegossen in Gratz. 1763.
Wimmer József levele. 1863 jún. 24. Römer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Határában Krakó vagy Karakó elpusztult helység.
Németh Béla: Krakó. Pécsi Figyelő. 1895 máj. 3.

Szebény és Szür között feküdt Fejéregyház község és templom követ a szüriek hordták el. Helyén kereszt áll. Emlitve a pécsváradi monostor alapitó levelében.
Németh Béla: Fejéregyház elpusztult baranyai község. Közvélemény. Siklós. 1899 aug. 6.

Szekcső. Római épitmény alapfalai.
Haas: Baranya. 168. 329.

A városon kivüli dombon elpusztult vár helye. (Nem egy az előbbivel?)
Fényes E.: Mo. m. áll. I. 53. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Römer-Jgyk. XIX. 137. M. Biz.

Szent-Dienes. R. k. templom. 1797.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 47.

Szent-György. R. k. pleb. templom. 1775.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 90.

Szent-István. R. k. templom. 1791.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 57.

Szent-Lőrincz. R. k. pleb. templom. 1718.
Schem. Qu. Ecc. 1803. 48.

Szent-Márton. (Gödre mellett.) Római vár nyomai.
Römer- (hallomás szerint) hagy. XVI. sz. csomag. M. Biz. 1891. 151.

R. k. pleb. templom. 1797.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 52.

Szerdahely. Omladozó templom.
Fényes E.: Mo. m. áll. I. 41.
Említi Römer Fl. Hagy. XVI. sz. cs. M. Biz. 1891. 159.

Szék. Római-út maradványa Pécs felé.
Haas: Baranya 118.

Csúcsíves templom romjai. (Elpusztultak.)
Haas: U. ott. 156.

Tapolcza. R. k. templom. 1783.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 52.

Terehegy község helyén állott egykori erősség.
Németh Béla: Terehegy. Közvélemény. Siklós. 1899 jún. 25.

Tóthfalu északi határán emelkedő hegyek egyik völgyében Pálos-zárda helye.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 377—8.
Ádám Iván: Pálosaink épít. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 70.

Töttös. R. k. templom. 1780.
Schem. Qu. Ecc. 1903 36.

Trinitás. Benedekr. és cziszt. apáts.
Békefi: A pásztói apáts. 1190—1702. 34.
— — A czisz. r. tört. 11.

Udvard vasúti megállóhelyétől $1^1/_2$ kilométerre Koaszt várának helye és sánczai.
Németh B. levélbeli közl. 1897 máj. 23.

Ürögh. L. **Magyar- és Mémet-Ürögh**.

Vaiszló. R. k. pleb. templom. 1776.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 42.

Vaszar. R. k. pleb. templom. 1790.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 85.

Várkony határában Kulcsod nevű elpusztult falu helye.
Németh Béla: Kulcsod és Kulcsos. Közvélemény. Siklós. 1899 okt. 15.

Vásáros-Dombó Szent-Márton templom, a régi templom anyagából épült 1789-ben.
Schem. Qu. Ecc. 1848. 60. után M. Biz. Römer-hagyaték. XVI. sz. cs.

Versend. R. k. templom. 1772.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 76.

Véménd. R. k. pleb. templom. 1796.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 72.

Villány. R. k. pleb. templom. 1753.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 52.

Várának elpusztítása.
Vas. Ujs. 1860. 111.

Virágos. R. k. templom. 1793.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 51.

Viszló. Egykori vára.
Németh Béla: Mit tudunk a viszlói várról. Közvélemény. Siklós. 1899. Nov. 5. és 12.

Vokány. Benczés-remeték lakásának nyomai a Szent-Háromság nevű pusztán.
F.-Czinár: Mon. I. 276. és Rupp: Mo. helyr. t. I. 412. után. M. Biz. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

R. k. pleb. templom. 1793.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 77.

Vörösmarth. R. k. pleb. templom. 1755.
Schem. Qu. Ecc. 1903. 57.

A Várhegyen négyszögű térség 1^0 magas sánczczal. Római Castrum (?)
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XX. 108. M. Biz.

Zengőhegyi romok. L. **Hosszúhetény**.

BARS VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Höke L.:* A barsi és honti főesperességek 1332—7-ben. Eszterg. Közl. 1889. 24. sz.

2. *Szerémi (Odescalchi Artur herczeg):* Emlékek Bars vmegye hajdanából. Összegyűjtötte —. Budapest, 1892. 225 † VI. l. Ismerteti Komáromi András: Századok. 1893. 84. és 241—246.

3. *Magyarország Vármegyéi. Szerk. Sziklay és Borovszky.* Bars vármegye.

Ismerteti Néményi Lajos. Századok. 1903. évi 762—764. sz.

Bars vármegye története a 285—426. lapon. Számos képpel.

B) Bars vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Györöd. R. k. templom 1332-ben már fennállott, de 1723-ban átalakították.

Kehely. 1773-ban.
Mo. vm. Bars vm. 14.

Alsó-Kamenecz. Hradek nevű hegyen várnyomai.
Mo. vm. Bars vm. 15.

Alsópél. R. k. templom megújítva. 1720.

Régi kastély.
Mo. vm. Bars vm. 15. A kastély képével.

Alsóvárad. R. k. templom 1332-ben már fennállott, 1761-ben megújítva.

Ev. ref. templom a XVIII. századból.

Földvár a határban.
Mo. vm. Bars vm. 16. A földvár képe 298 l.

Aranyos-Marót. A főtéren felfedezett régi templom és körfalainak alapjai a XIII. századból.
M. Biz. 1889. 115. 122.
Alaprajza u. ott. 1890. 113 119.
Mo. vm. Bars vm. 313.

R. k. templom. 1785.

Migazzi-féle kastély.
Mo vm. Bars vm. 17. A kastély képével.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Bakabánya. R. k. templom tornya.

A templom szárnyas oltárai.

Városkapu és bástyafalak.
M. Biz. 1890. 76. 143. 144. 146., 1891. 11. 33. 109.
A községi kaputorony lebontása. M. Biz. 1899. 320. 334., 1900. 121. 159.

Barsrudnó. Földvár nyomai a Hradek nevű hegyen.
Mo. vm. Bars vm. 20.

Baracska. R. k. templom 1700 körül.

Ev. ref. templom 1780 körül.
Mo. vm. Bars vm. 18.

Barscseke R. k. temploma 1559-ben már fennállott, 1793-ban megújították.
Mo. vm. Bars vm. 18.

A csekei fatorony.
Képe. Vahot. Mo. és Erd. kép. II. 182.

Bars-Sz.-Kereszt. L. **Garam-Sz-Kereszt.**

Barsszklenó.
Luppa Péter: Vas. Ujs. 1860. 25. Képpel.

Az erdőben várromok.
Valenkovich Jenő jel. M. Biz. 1872. 72.

Puszty-Hrad nevű helyen földvár nyomai.
Mo. vm. Bars vm. 20.

Bartos. Eszterházy Imre esztergomi érsek által emelt templom. 1732.

Harang 1673.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 314.
Mo. vm. Bars vm. 20 képpel.

Bartos-Lehotka. L. **Bartos.**

Berzencze. Átalakított csúcsíves templom, átalakították 1789.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 323.

Hradek nevű hegyen egykori várának nyomai.

Mo. vm. Bars vm. 22. és 328.

Bezeréte és **Jallus** községek közös r. k. temploma. 1775.

Mo. vm. Bars vm. 22.

Besse. R. k. templom. 1770.

Mo. vm. Bars vm. 22.

Besenyő. R. k. templom. 1745.

Mm. vm. Bars vm. 22.

Berg. Átmenetikorú templom szentélye a XIII. sz.

Főoltár. 1714.

Harangjai. 1614.

Kápolnarom a templom közelében levő forrásoknál.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 281.

Blatnicza várrom.

Schröder K.: A körmöczi áll. főrcál isk. Ért. 1888—9.
Isv. Századok. 1889. 178—9.
Thallóczy: Magyarorsz. várak jegyz. M. B. 1878. 25. 36.

Brogyán. R. k. templom a XVI. századból.

Régi kastély.

Mo. vm. Bars vm. 23. A kastély képével.

Család. Pálos-zárda (helye ismeretlen).

Ádám Iván: Pálosalnk épit. eml. Egyházm. Lap. 1883. 73.

Csata. R. k. templom, állit. pálos építmény.

Mo. vm. Bars vm. 24.

Csejkő. Régi r. k. templom. 1758. átalakítva.

Mo. vm Bars vm. 25.

Cseke L. **Barscseke**.

Cserenye. R. k. templom. 1740.

Kastély 1640 körül.

Mm. vm. Bars vm. 25. A kastély képével.

Csernihrad. Földalatti építkezés nyomai.

Valenkovich József: jel. a M. Biz. 1872. 41.

Csiffár R. k. templom. 1774.

Mo. vm. Bars vm. 25.

Dobóberekalja. Régi r. k. templom restaurálva.

Mo. vm. Bars vm. 26.

Dóczifürész. R. k. templom. 1744.

Mo. vm. Bars vm. 26.

Ebedecz. Régi r. k. templom, 150 év előtt restaurálva.

Mo. vm. Bars vm. 26.

Fakóveredény. Ág. ev. templom. 1786.

Mo. vm. Bars vm. 26.

Fekete-Kelecsény. R. k. templom. 1777.

Mo. vm. Bars vm. 26.

Felfalu. Régi kastély a XVI. századból.

Mo. vm. Bars vm. 27 képpel.

Felső-Apáti. Eredetileg csúcsíves temploma átalakítva 1713. Tornya a sanctuarium felett.

XVIII. századi harangok.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 322.
Mo. vm. Bars vm. 27.

Felső-Hámor. R. k. pleb. templom. 1734. Előbb fatemplom.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 324.

Felső-Kamenecz. R. k. templom csúcsíves részletekkel.

Mo. vm. Bars vm. 28.

Felső-Zsadány. XVI. századi temploma.

XVIII. századi oltárokkal.

Tornya. 1720. Harangjai. 1602. és 1659.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 344.

Felső-Zsdány. L. **Felső-Zsadány**.

Fenyő-Kosztolány. Zsivány-torony a határban a hrussói vár egyik elővéde.

Mo. vm. Bars vm. 29.

Füss. R. k. templom. Épült 1741. a réginek helyén.

Tarisch Kajetán kastélya a XVIII. század elejéről.

Barbó Miksa kastélya.

Mo. vm. Bars vm 30. A kastélyok képeivel.

Garam-Kelecsény. R. k. templom. 1784.

Mo. vm. Bars. vm. 30.

Garam-Keszi. R. k. templom (ismeretlen korból).

Koháry István emlék-kápolnája.

Mo. vm. Bars vm. 31.

Garam-Kürtös. Csúcsíves r. k. templom.

Mo. vm. Bars vm. 32.

Garam-Lök. Vörösbarátok kolostorának helye.

Ev. ref. templom. 1785.

Mo. vm. Bars vm. 32

Garam-Mikola. Régi templom.

Eml. M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Vkl. Jgyk. III. M. Biz.

Ev. ref. templ. 1770.

Mo. vm. Bars vm. 32.

Garam-Mindszent. (Előbb Vieszka?) Régi (többször átépített) r. kath. templom.

Ironrajza H. I.-től. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze M. Biz. Rajztj

Dóczy Zs. siremléke. 1647.

Mo. vm. Bars vm. 32. Képe 513. l.
Bárczi: Arch. Ért. 1893. 438.
Lásd még Vieszka irodalmát is.

Garam-Sz.-Benedek. Apátsági monostor és templom.

Zombory G.: Vas. Ujs. 1857. 27. Képpel.
Ország Tükre. 1862. 30. Képpel.
Vas. Ujs. 1866. 51. Képpel.
Mysk. V.: Haz. s a Külf 1869. 35. Képpel.
Ipolyi A.: Műtört. tan. I. 132. 135.
F.-Czinár: Mon. I. 217—220.
Rupp: Mo. helyr. tört. I. 144—150.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 170. Képpel.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 55.
H. I.: Arch. Ért. VII. 18. 25.
A templom rajzairól. M. Biz. 1872. 96. 103., 1873. 74. 83.
Höke L.: A g.-sz.-b.-apátság 800 éves jubileumára. Főv. Lapok. 1875. 113.
Knauz N.: Az apáts. alapító-levele. Főv. Lapok. 1875. 118.
Steindl tanitványainak utazásáról szóló jel. M. Biz. 1876. 51. 56
A templom felvételei. Nasztl Alajostól. 1873. M. Biz.

Steindl tanítványaitól. Sztehlo Ottótól. 1876., 1878. Myskovszky vízfestménye. M. Biz. L. Gerecze: M. Biz. Rajztár j.
Henszlmann ironvázlatai. Akad. Arch Biz. sajátja. Lásd u. ott
Garam-szent-benedeki templom és egyházi szereinek rajzai, a templom helyreállítási tervei Steindl Imrétől, tanítványaitól és Nasztl Alajostól. M. Biz. 1878. 19. 36.
Eml. Arch. Ért. 1878. 278—9.
A templom képe. Vas. Ujs. 1881. 32.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1879. 9. 80, 1882. 10. 15. 23.
H. I. jel. Storno tervéről. M. Biz. 1882. 21.
— — és Steindl jel. a Storno által tervezett helyreállítás ügyében. Arch. Ért. 1883. XXXIII—IV
A templom helyreállításáról. Arch. Ért. 1880. XVIII., 1883. II. IV.
Egyházműv. L. 1881. 251 254., 1883. 246—248
Walter Gyula: A garam-sz.-benedeki templom. M. Állam. 1889. 225. l.
Kőrösy László dr.: Garam-Sz.-Benedek. Esztergom. 1889. Ism. Budap. Hirl. 1889. 268. — H—l. Magy. Állam. 1889. 224. — W. G.: Egyetértés. 1889. 268.
Knauz Nándor: A sz.-benedeki apátság alapítólevele. M. Sion 1886. 241. 321.
— — A g.-sz.-b.-monostor. Mutatvány nagyobb művéből. U. ott. 1891. 20.
— — A Garamm. Sz.-Benedek-Apátság. A templom felszentelésének emlékére írta K. N. Kiadja az esztergomi főkáptalan. I. k. Folio. 250. 4. l. 16 táblával és több metszettel. Bp. 1890.
Ism. F K.: Arch. Ért. 1891. 76. Magy Sion. 1890. 931.
II. Géza okirata melyben Istvánnak, Adorján fiának a g.-sz.-benedeki-ap. részére tett adományát megerősíti. Az esztergomi levéltárban. III Béla eml. 151.
Kövér B.: Arch. Ért. 1891. 12—14.
Helyreáll. eml. Arch. Ért. 1892. 286.

A templom déli kapuja.
Arch. Ért. 1880. II.
Fénykép Czobor B.-tól. M. Biz. 1891. 109.
Mo. vm. Bars vm. 384. Képpel.
Steindl rajza. M. Biz 1879. 80. L. még 86. és 80. sz.

Az apátság várkapuja.
Mo. vm. Bars 383. Képpel

Zárda déli oldala és a fogadalmi kápolna. (1715.)
Mo. vm. Bars vm. 33—35. Képpel.

Az apátság külsejének szines képe, belseje és oldalfolyosó képe.
Mo. vm. Bars. 208. 305.

A templom képe.
Rajz. Dörre Tiv. O.-M. Mon. Mo. V. 75.

Az apátsági templom szentség-fülkéje.
Mo. vm. Bars vm. 385. Képpel.

A templom és szárnyoltár ironvázlatai.
H. I.-hagy. Jegyzetek és vázl. Kassai Múz.

A templom feliratai.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. csom. és Vlk. Jgyk. III. M. Biz.

A templom oltárköve, mint római sarkofág.
M. Biz. 1880. 83. 84.
H. I.: Szentsír kocsija. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII

Mária-oltár, három régi faszobrocskával.
Képe. Knauz: A g.-sz.-b.-apáts. I. 9. tábla.

Csúcsíves monstrantia, megújítva. 1640.
Képe. Knauz. A g.-b.-b.-apáts. I. 8. tábla.

Mátyás királytól származó ereklyetartó.
Képe. Knauz: A g.-sz.-b.-apáts. I. 6. tábla.

Szent vérereklyetartó.
Képe. Mo. vm. Bars vm. 307.

Feltámadt Krisztus, középkori faszobor.
Képe. Mo. vm. Bars vm. 306.

Egy szárnyoltárkép. 1510. (Áthelyezve az esztergomi primási képtárba.)
Képe. Knauz: A g.-sz.-b.-apáts. I. 13. tábla.

Egykori festménye a Magister Thomas pictor de Kolozsvár nevű festőtől a XV. századból. (Hol van?)
Nagy Iván: Századok. 1874. 91.

Garam Sz.-György. Románkori templom.
Rómer Fl: Arch. Közl. X. II. 50.
Mo. vm. Bars vm. 35. (Korát 1499-re teszi.)

Garam-Sz.-Kereszt. Egykori apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 301—302.

Kéttornyú templom.

Püspöki palota, eredeti alakjában a XVII. sz.-ból.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 169.
A monostor régi képe. Mo. vm. Bars vm. 399.

Sodronyzománcczos aranyozott ezüst kehely. 1482. a r. k. templomban.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 351—352.
Pulszky K.: Ó. kiáll. l. II. 77. 44. Go. sz
Arch. Ért. 1877. 190.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvös. t.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.
Pulszky-Radisics: Ötvös. rem. I. 65—66. szines képpel.
Arch. Ért. 1896. 78.
E. kiáll. k. 1565
Czobor: Egyh. eml. 60. (Hibásan számozva 50.)
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.
— — Mo. tört. eml. 234.
Mo. vm. Bars vm. 35. Kastély képével.

Garam-Szőllős. R. k. templom. 1771,

Erdejében földsánczok.
Mo. vm. Bars vm. 36.

Garam-Újfalu. Régi r. k. templom, megújítva 1773-ban.
Mo. vm. Bars vm. 36.

Garam-Vezekény. Puszta templom.

Falképmaradványok.
Vas. Ujs. 1854. 18. 35.
Rómer: Régi falk. 150.

Ev. ref. templom. 1876.
Mo. vm. Bars vm. 37.

Garam-Zseliz. L. **Zseliz.**

Geletnek. R. k. csúcsíves templom, épült 1408 körül, átalakítva 1508.

Boltozatzáró kövén Isten báránya.

Északi oldalán kápolna. 1786.

Festett faénekkar a XVIII. századból.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 325.

Várrom.

Dóczi-féle régi várkastély.
Könyöki rajzai eml. M. Biz. 1888. 4.
Említve még u. ott. 12. 18. 30. 60. 64. és 1889. 5. 8. sz.
Mo. vm. Bars vm. 37. A kastély képével.

Hrussóvár. L. **Keresztur** és **Szkrino.**

Hull. Motesicz-féle úrilak a XVIII. század elejéről.
Mo. vm. Bars vm. 39. Képpel.

Jallna. R. k. templom. 1767.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 312—3.
Mo. vm. Bars vm. 40

Janolehota. Átalakított csúcsíves templom.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876.

János-Gyarmat. R. k. templom a XV. századból.
Mo. vm. Bars vm. 39.

Jánoshegy. R. k. templom a XIII. század elejéről.
Mo. vm. Bars vm. 40.

Jánosrét. R. k. csúcsíves templom a XV. századból.
Mo. vm. Bars vm. 40. A templom belső képével.

Jasztraba. XIV. századból eredő átalakított templom.

Régi harangok.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 313—4.

Kalacsna. Régi kuria.
Mo. vm. Bars vm. 40.

Kapronca. Egykor csúcsíves, kibővített pleb. templom. 1349-ben már szerepelt,

Szárnyas oltár szobrokkal.

Fakórus az apostolok képeivel.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol, 1876. 316.
Mo. vm. Bars vm. 41.

Karvaly. R. k. templom a XIV. századból.
Mo. vm. Bars vm. 41.

Kelő. R. k. templom. 1792.
Mo. vm. Bars vm. 41.

Keresztur. R. k. templom a XVIII. század elejéről.

Hrusso várrom.
Büttner Lina; Vas. Ujs. 1872 35.
Könyöki tollrajzai. M. Biz. 1887. 4. (E szerint Szkiczó községhez tartozik.)
Háry Gy. rajza. Vas. Ujs. 1890. 38. 12.
Mo. vm. Bars vm. 41—42. és 328—9. A vár képével.

Kisapáti. R. k. templom. Említve 1332. (A mai?)
Mo. vm. Bars vm. 42.

Kisfalud. (Előbb Vieszka?) Szelepcsényi György érsek által épített templom.

Régi egyházi szerek.
Mo. vm. Bars vm. 42
Lásd még Garam-Mindszent és Vieszka irodalmát is.

Kis-Keresnye. R. k. csúcsíves templom.
Mo. vm. Bars vm. 43.

Kis-Sallo. Ev. ref. templom,
Képe. Vas. Ujs. 1864. 428. l.
Geduly jegyz. M. Biz. 1875. 123.
Arch. Ért. VII. 108. és III. l. VIII. k. 5 l.

Kis-Tapolcsány. R. k. templom. 1784.

Tapolcsányi János síremléke. 1598.

Oltárkép 1784. Maurertől.

Régi kastély, átalakítva. 1662. Megerősítve 1666-ban. Mai homlokzata újabb.

Rákóczy Lászlóné a ravatalon, vászonkép a kápolnában.
Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 89.
Arch. Ért. 1881—2. VI.
Thaly K.: Gr. Rákóczi Erzsébetnek a kistapolcsányi kastélyban hátrahagyott ingóságai. Századok. 1888. 151—161.
A kastély távl. képe, homlokzata, udvara. Vas. Ujs. 1890. 38.
Szerémi: Turul. 1890. 131—132. Képpel.
Bárczai O.: 1890. Arch. Ért. 1893. 436.
A kastély udvara. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 43.
A kastély. Rajz. Háry Gy. Vas. Ujs. 1896. 21. sz.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Mo. vm. Bars vm. 46. és 371. A kastély képével.
A kép reprod. Mo. vm. Bars vm. 390. l.

Régi pellengér.
Képe. Mo. vm. Bars vm 378.

Kis-Vezekény. R. k. kápolna a XVIII. századból. Benne egy kép. Ráírva: Gróf Lichtenstein hozta 1583-ban Jeruzsálemből.

Bacskády-féle úrilak a XVIII század elejéről.
Mo. vm. Bars vm. 47.

Kiszelfalu. (Kityelova.) R. k. templom. 1778. Templomának a főoltára beszterczebányai székesegyházból hozatott ide 1779-ben.

XVIII. századi harangok.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 315.
Mo. vm. Bars vm. 42.

Klak. R. k. templom a XVIII. századból.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 327.

Konossó. Eredetileg csúcsíves, átalakított templom.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 318.

Koszorus. R. k. templomában 1624-ben öntött két harang.
Mo. vm. Bars vm. 48.

A kosztolányiak várkastélyának képe.
Mo. vm. Bars vm. 333.

Kovácsi. R. k. templom. 1718.
Mo. vm. Bars vm. 48.

Körmöcz.
Alm. v. Ung. 1778. 401—418.
Ung. Mag. 1782. II. 92.
Fillértár. II. 1835. 4.
Komoczy Dávid: Körmöcz. Honderü. 1848. 10.
A várban levő Szent-Katalin-templom. Honderü. 1848. I. 153.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 83.
Vas. Ujs. 1857. 73. és 1872. 24. Képpel.
Römer-hagy. Jgyk. XXXIV. 155 M. Biz.
Lehoczky T.: Arch Ért. VIII. 262—265.
Podhraczky József: Körmöcz főbánya várost 1129. évről illető levélnek felfödözéséről. MS. Saec. XIX. Fol. 8^{9} in 4^{9}. M. N. Múz. Quart. Hung. 941.
Körmöczbányai műemlékek rajzai. Steindl Imre tanár tanitványaitól. M. Biz. 1878. 19. 36.
Említve Arch. Ért. 1878. 336. és 1883. XXVI.
Steindl autografált rajzai. M. Biz. 1879. 3. 13.
Krizkó Pál: A kb. r. kath. egyházközs. tört. I. korszak, 1317—1520. Bpest. 8^{9}. 77 l.
Ism. Századok. 1887. 862.
Rupp: Kb. egyházi épületei. Mo. Helyr. t I. 663—670.
Mihalik J.: A körmöcsbányai aranyművesek névsora a XV—XVII. században. Arch. Ért. 1892. 78.
Körmöczbánya leírása és multja. Mo. vm. Bars vm. 86—117. Alaprajz és számos képpel.

Barokkstílű pleb. templom 1766. és oltára, a régi templom helyén.

Régi oltár szoborral.

Keresztelő medencze. 1661.

Csúcsíves ízlésű vártemplom.

Sz.-Erzsébet-templom.

Sz.-Ferencziek-temploma.

Sz.-Anna- és Sz.-András-kápolna XIV. sz.-ból.

Fájdalmas Szűz kápolnája. 1732.
Mysk. V.: A kb. vártemplom. Vas. Ujs. 1869. 39.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 283—299.
H. L-hagy. Jegyz. és vázl. Kassai Múz.
Körmöczbányai templomok fölvételei Steindl J. tanitványaitól. M. Biz. 1876. 51. 55.
A fölvételek említve Arch. Ért 1877. 3, 1879. 157.
H. L.: Arch. Közl. VII. 4—9. A várfalak és a vártemplom alaprajzával, magánházak részletrajzaival.
Gyurgyik: A körmöczbányai talajmozgás. Mo. és a Nagy Világ. 1880. 5.

Ipolyi A. és a polgármester jel. a pleb. templom rest. ügyében. M. Biz. 1880. 61. 84.
Eml. Arch. Ért. 1880. XVIII. 1883 XLIV. L. 1884. III. k. V. VIII. l. 1884. IV. k. II. l.
Steindl J. jel. M. Biz. 1880. 61. 84. 104. és 1882. 55. 70. sz. akták. 1883. 47. 53. 73. 79. 81.
Egyh.-műv. Lap. 1882. 369.
A városi templom lebontása és a vártempl. rest. Arch. Ért. III k. 1884. X. l.
Gr. Khuen Antal jel. M. Biz. 1884. 8. 17. 72. 75.
A rest. eml. Arch. Ért. 1885. VII.
H. J.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVII.
Križkó Pál: A kb. vártemplom helyreállításának története. 1887. 8° 19. l.
Ism. Századok. 1887. 862 l.
Križkó Pál: Geschichte der Restaurirung der Schloszkirche in Kremnitz, verfasst auf Grund ämtlicher Schriftstücke durch —. Herausgegeben durch die Stadt Kommune, anläszlich der Consecrirung ihrer restaurirten Schloszkirche. Budapest, Druck von A. v. Rudnyánszky. 1887. 8°. 28. l. A vár és vártemplom alaprajzával.
Storno Koloman und Franz. Die Schloszkirche in Kr. 1887.
Hlatky J.: A körmöczbányai vártemplom restaurálása s felszentelése alkalmából H. J. által kiadott emlékirat. Ismert. Századok. 1887. 864.
A vártemplom és belsejének képe, alaprajza. Mo. vm. Bars vm. 93–95. és 209.

1620-beli egyházi székekre vonatkozó újságczikkek és hivatalos intézkedések.
M. Biz. 1897. 199. 251.
Mysk. V.: Memorandum. 46. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Divald Kornél jel. M. Biz. 1902. 397.

A vártemplom szószéke, orgonakarzata. (Elpusztult.)
Mysk. V.: Memorandum. 5. l. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Myskovszky Ernő: Művészet. 1904. 178. 179.

Antipendium 1653-tól. (Az ottani Múzeumban.)
Képe. Mo. vm. Bars vm. 513.

Mária-szobor fából a vártemplomban.
Képe Mo. vm. Bars vm. 315.

Régi Sírkövek a vártemplomban. Háromnak képe.
Mo. vm. Bars vm. 96—7.

Sodronyzománczos egyházi szerek.
Arch. Ért. 1892. 32—33.

Az Erzsébet-templom belseje, záróköveinek képe.
Mo. vm. Bars vm. 105. és 313.

Kéttornyú pleb. temploma, Krakker falképeivel (Leromboltatott.)
Mysk. V.: Memorandum. 7. l. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Ennek a templomnak képe. Mo. vm. Bars vm. 115.
Myskovszky Ernő: Művészet. 1904. 178.

Körmöczbányai templomok harangjai.
Römer: Vas. Ujs. 1865. 50. sz.

R. k. pleb. templom harangjai.

Első felirata: Refudit me Samuel Palesch Cremniczii stb.

A másik torony első harangja 1777. évszámot adó chronosticon és Samuel Palesch gosz mich felirattal.

Második harangon ugyancsak 1777. évszámos chronosticon és Samuel Palesch neve.
Ruzicska József leírása. Römer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Sz.-Erzsébet-templom három harangján. A nagyobbat és kisebbet öntötte Pálesch Samu Körmöczbányán. Chronosticon feliratokkal.
Ruzicska József leírása. Römer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Sz.-Ferencziek templomának két harangján a XVIII. századból. Öntötte Palesch Samu. Chronosticon feliratokkal.
Ruzicska József leírása. Römer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

A vártemplom nagyobb tornyában levő harang. Samuel Palesch in Kremnitz gosz mich és 1777. évszámot adó chronosticon felirattal.

Második harang 1778. évszámot adó chronosticon felirattal.

A vártemplom kisebb tornyában. Első harang 1588. Mit Gottes Hilf. Péter Graf gosz mich stb. felirattal.

Lélekharang. E felirattal Morientibus horam expeto Requiem defunctis praecor.

Harmadik harang. Gloria in Excelsis Deo felirattal.
Ruzicska József leírása. Römer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Sz.-Háromság-szobor.
Arch. Ért. 1883. XXXII. 1895. 279.
A szobor restaurálása. M. Biz. 1881. 33. 61., 1890. 118. 119., 1891. 109., 1893. 51. 58., 1894. 13 39., 1895. 12. 33.
Strobl Alajos jel. M. Biz. 1890. 122. 146.
Fényképei: M. Biz.
Czobor B. jel. 1890. 142 146.
Mysk. V. rajzai eml. Arch. Ért. 1892. 286.
Képei. Mo. vm. Bars vm. 104.
Dörre T. rajza. O.-M. Mon. VI. 57.
A vártemplom szomszédságában levő roskadozó épület lebontásáról. M. Biz. 1896. 136. 195. 205. 214.
Sztehlo O. jel. U. ott. 146. 181.
Körmöczbányai vártemplom-tér rendezése. M. Biz. 1899. 250.
Sumrák Pál jel. 1899. 962. 290., 1900. 29. 54.

Körmöczbányai vár.
Honderű. 1848. 153.
K . . . ly I . . . s. Vas. Ujs. 1857. 9. Rajzzal
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 141.
I. Ferdinánd és neje domborművű mellképei a vár kapuin Ipolyi Műt. tan. I. 201.
Mysk. V.: A körmöczi alsó kapu. Vas. Ujs. 1869. 9. képpel.
Aigner L. jel. és rajzai a várfeljáróról. M. Biz. 1900. 142. 153. 159. 210. 247.
Körmöczbánya és a várkapu. Rajz. Rauscher Lajos. O.-M. Mon. Mo. VI. 53. 55.
Czobor Béla kiküldetése Körmöczbányára. 1890. 76. 143. 144. 146. 1891., 11. 33.
Fischer J. mérnök jel. a vártemplom körüli kőfal állít. alá-aknázásáról. M. Biz. 1897. 46. 81. Térképpel.
A vár-templomtorony falainak repedéséről M. Biz. 1901. 457. 505.
Aigner Sándor jel. M. Biz. 1902. 306. 319.
— — jel. a toronyról. M. Biz. 1902. 467.
Czobor B. és Sumrák Pál jel. az „Olajfákhegyé"-ről. M. Biz. 1897. 158. 164.
A vár régi és mai képei. Mo. vm. Bars vm. 326. 339.
A felső várkapu és a vár feljáratainak régi és mai képe. U. ott. 87. 89. 93. 94. 322.
A Rabtorony és képe. U. ott. 92.
Fényképei. M. Biz.

Körmöczbányai városház.
M. Biz. 1892. 79. 91. 92. 126. 135.
Fényképei. M. Biz.

A vár-templomkörüli kőfal és régi városház fentartása.
M. Biz. 1892. 79. 91. 29., 1896. 136 146. 181. 195. 205. 214., 1897. 46. 81. 293. 305. 309., 1898. 39.
Czobor B. és Sumrák P. jelentései. M. Biz. 157. 164.
Eml. Arch. Ért. 1893. 380.
A „Királyi ház" lépcsőházának képe. Mo. vm. Bars vm. 327.

Körmöczbánya régi kőczímere. 1638.
Mo. vm. Bars vm. 90. Képpel.

A Strausz-féle ház, Mária királyné idejéből származó menyezete.
M. Biz. 1879. 49. 69., 1895. 203. 205., 1896. 110. 112. 153. 155. 181., 1897. 82. 95., 1898. 12. 39., 1901. 385. 467.
A Mária-ház tartozékainak biztosítása. M Biz. 1901. 147. 240. 467., 1902. 43. 60. 83. 240.

Könyöki rajzai. M. Biz. 1889. 15. L. még 40. 85. 92.
Eml. Arch. Ért. 1889. 413.
Divald K.: jel. M. Biz. 1902. 397.
A Mária királyné-ház külső képe. Mo. vm. Bars vm. 98.

Körmöczbánya régi magánépületei.
Mo. vm. Bars vm. 89—93.

Főtér 3. sz. ház folyosója.
U. ott. 99, Képpel.

Főtér 20. sz. ház kapualja.
U. ott. 100. Képpel.

A Pizet nevű ház.
Vas. Ujs. 1891. 32. Képpel.
Mo. vm. Bars vm. 101.

Felső-utcza 22. 23. sz. régi házai.
Mo. vm. Bars vm 102.

Sziklafelirat a körmöczbányai erdőségben.
Potka T.: Századok. 1868. 343—5. Két tábla facsimile rajzával. Megfejtése: Lehoczky Tivadar—Križkotól. U. ott. 1874. 585—7. (Szerk. szerint hamisítvány.)
Haz. s a Külf. 1870. 5.

Kőrös-Bánya. Csúcsíves templom.
M. Biz. Römer-hagy. Vkl. Jgyk. I.

Kunosvágás. R. k. templom, 1400 körül épült, de többször átépítették.

Erbrichterhaus nevű régi emeletes ház.
Mo. vm. Bars vm. 49. Az Erbrichterhaus képével.

Ladomér. Kápolna 1703. Fatoronynyal.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 363.

Lekér. Benczés-apátság-templom nyolczoldalú pillére, sarokleveles lábazattal, földbe ásva a Templom-tér déli oldalán.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 28. l.
F.-Czinár: Mon. I. 272—273.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 160. 162.
Mo vm. Bars. 308—309.

R. k. templom. 1397 előtt már fennállott, de jelen alakjában 1700-ból való.
Mo. vm. Bars vm. 49. l.

Aranyozott ezüst kehely paténával a XVI. sz.-ból. A lekéri apátság tulajd.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 101—102. l. 98. Go. sz.
E. kiáll. k. 1555. sz.
Czobor: Egyh. eml. 57.

Lenge. R. k. templom. 1717.
Mo. vm. Bors vm. 50.

Lédecz. R. k. templom a török kiüzetése után épült.

Török időkből való, olvashatatlan feliratú kőoszlop.
Mo. vm. Bars vm. 49.

Léva.
A város leírása és tört. Mo. vm. Bars vm. 131—145. A város alaprajza és képeivel.

Sz.-Ferencz-rendi kolostor és templom.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 162—4.
A templom belsejének képe. Mo. vm. Bars vm. 206.

Léva vára, részben rom.

A vár régi képei.
Description. 16. tábla.
Coronelli. 400a. 54. l.
Birkenstein. 50.
Ortelius. II. 290. és 1664-ből. U. ott. II. 351.
Léva vidékének térrajza a Garam vidékével együtt. Priorato. II. 430. lm.
A vár és környéke, alaprajz távl. kép. 1670. Priorato. II. 258. lm.
Léva vára. Ung. Magazin. 1782. II. 93.
Hébe. 1826. Mellékl.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 94.
M. Biz. Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Römer-Jgyk. III.
Pereczparti: Vas. Ujs 1856. 34. Képpel.
Haz. s a Külf. 1866. 51. Képpel.
Vas. Ujs. 1867. 25. Keleti G. rajzával.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 171.
A vár képe Keleti G.-tól. Mo. Kép. Szerk. Nagy M. 1870. II. 54.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1888.
Eml. U. ott. 1888. 12. 18. 30. 60. 64.
A vár romjai. Mo vm. Bars vm. 131—136. és 330. Két Képpel. 134. és 317. l.

A vár Balassa kapuja.
Mo. vm. Bars vm. 340. Képpel.

Dobó István kastélya a lévai várban.

Dobó István emléktáblája a lévai várkapu fölött.
Mo. vm. Bars vm. 340—342. Képekkel.
A feliratot közli Halaváts Gy.: M. Biz. 1902. 10.
Léva és vára. Rajz. Keleti Gy.: O.-M Mon. Mo. VI. 35.

A régi Eszterházy-féle kastély.
Mo. vm. Bars vm. 139. Képpel.

Léva melletti Koháry-emlék.
Mo. vm. Bars vm. 365. Képpel.

Lócz. R. k. templom. XVIII. sz. elején épült.
Mo. vm. Bars vm. 50.

Lodomér-Vieszka. L. **Garam-Mindszent** és **Vieszka.**

Lucska. Eredetileg csúcsíves templom, szentségházzal.

Három csúcsíves oltár.

Ezüst kehely. 1511.

Székek. 1650.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 320—1.
A templom rajzai eml. Arch. Ért. 1877. 3.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.
Steindl tanítv. rajzai. M. Biz. 1876. 51., 1878. 19. 36.

Lutila. Csúcsíves bolt. templom, eredetileg lapos menyezetű hajóval.

Tornya. 1660—1666.

Ezüst monstrantia a XVIII. századból.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 347.
Mo. vm. Bars vm. 50.

Madarasalja. R. k. templom. Építtette Mária Terézia. 1753.
Mo. vm. Bars vm. 50.

Magospart. R. k. templom. 1786.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 328.
Mo. vm. Bars vm. 50.

Mogyorómál. Régi r. k. templom, újraépítve 1654.
Mo. vm. Bars vm. 53.

Mária-Család-kolostor. L. **Nagy-Lóth**.

Mellek. Régi r. k. templom, átalakítva 1757-ben.
Mo. vm. Bars vm. 52.

Mindszent. L. **Garam-Mindszent.**

Mocsár. R. k. templom. 1782.

Harangjai. 1643.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 348.
Mo. vm. Bars vm. 53.

Nagyfajkürt. R. k. templom. 1784.
Mo. vm. Bars vm. 54.

Nagy-Kálna. Régi r. k. templom megújítva. 1726.
Mo. vm. Bars vm. 55.

Nagy-Koszmály. R. k. templom. 1752.
Mo. vm Bars vm. 56.

Nagy-Lócsa. Régi r. k. templom megújítva. 1656.
Mo. vm. Bars vm. 56.

Nagy-Lóthi. Mária-család pusztán egykor létezett. Sz.-Pálszerzet kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 132—3.
Szokoly V.: Vas. Ujs. 1860. 36. Képpel.
Dalmady Gy.: A kolostor elégése. V. Ujs. 1863. 29. sz.
Képe. Mo. vm. Bars vm. 311.

Nagy-Lovcsa. Eredetileg három (ma egy) hajós, csúcsíves bolttól megfosztott templom.

Ezüst Úrmutató. 1622.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 349.

Nagy-Mánya. R. k. pleb. templom a XVII. század első feléből. 1762-ben megújítva.
Schem. Strig. 1902. 60.

Gr. Koller-féle kastély.
Mo. vm. Bars vm. 57. A kastély képével.

Nagyod. Ev. ref. templom. 1662.

Úrasztali tányér. 1793.
Mo. vm. Bars vm. 54.

Nagy-Salló. R. k. templom. 1745—50.

Ev. ref. templom. 1784.

Törökök által emelt őrhalom.
Mo. vm. Bars vm 58.

Nagy-Sáró. Csúcsíves templom (?)
Említve M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. Vgkl. Jgyk. III.

R. k. templom. 1733.

Gyurcsányi-féle kastély a XVII. sz.-ból.

Beniczky-féle kastély 1757-ből.
Mo. vm. Bars vm.

Nagy-Szelezsény. R. k. templom. 1784.
Mo. vm. Bars vm. 59.

Nagy-Ugrócz. R. k. csúcsíves templom a XIV. századból, átalakítva.

Bossányi-féle kastély. (Ma a Thonet-családé.
Mo. vm. Bars vm. 60. A kastély képével.

Nagyugróczi vár.
Arch. Ért. X. 184.

Nagy-Valkház. R. k. templom. 1772.
Mo. vm. Bars vm. 61.

Nagy-Vezekény. R. k. templom. 1742.
Mo. vm. Bars vm. 63.

A községtől nem messze a négy elesett Eszterházy-emlék.
Denkmal der vier Grafen Eszterházy in Vezekény. Mitth. d. C. Com. 1856. 65 66.
M. Biz. 1892. 3.
Arch. Ért. 1893. 380.

Nemcsény. Régi r. k. templom, átalakítva.

Kosztolányi-féle régi kastély.
Mo. vm. Bars vm. 63. A kastély képével.

Nemes-Kosztolány. Régi r. k. templom.

Kosztolányi-család kastélya.
Mo. vm. Bars vm. 63. 66. A kastély és templom képeivel

Nemes-Oroszi. R. k. templom. 1775.

Ev. ref. templom. 1786.
Mo. vm. Bars vm. 64.

Németi. R. k. templom a XIV. századból, a XVI. században átalakítva.

Kehely. 1657.
Mo. vm. Bars vm. 65.

Néver. R. k. templom 1760. körül épült.

Gr. Tolvay-féle kuria. 1700.
Mo. vm. Bars vm. 65.

Nyir. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Bars vm. 65.

Nyitraszeg. XIII. századi temploma (nincs használatban.)

Régi kastély.
Mo. vm. Bars vm. 66. A kastély képével 69. l.

Ó-Bars. Régi templomának romja.

R. k. templom. 1698.
Gerecze Péter: Arch. Ért. 1896. 310—316.
M. Biz. 1896. 68. 69. 131. 143. 181. 211. 214., 1897. 42. 81.
Sztehlo O. jel. és vázlatai. U. ott.
Romok eml. Arch. Ért. 1897. 284. l.
Gerecze Péter jel. M. Biz 1902. 399.

A vár némi omladékai (ma csak sánczai).
Hunfalvy J.: Mo. és Erdély kép. II. 171.
Mo vm Bars vm. 66—68.

Ó-Körmöczke. R. k. templom. 1674. Fatoronnyal. (Az 1888. leégés után újból épült.)
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 354.
Mo. vm. Bars vm. 68.

Orovnicza. Varticska nevű dülőn régi őrtorony helye.
Mo. vm. Bars vm. 68.

Oszlány. R. k. templom 1495-ben épült s 1756-ban megújították.
Mo. vm. Bars vm. 69.

Pálosnagymező. R. k. templom. 1716.

Az elefánti pálosoktól származó barokstílű tabernaculum és két füstölő.
Mo. vm. Bars vm. 70.

Pila. R. k. pleb. templom. XVIII. század.
Ipolyi: Schem hist. Neosol. 1876. 329.

Pityelova (Pytyefalva). L. **Kiszelfalu.**

Pozba. Ev. ref. templom. 1790.
Mo. vm. Bars vm. 71.

Rendve. Régi r. k. templom átalakítva.
Mo. vm. Bars vm. 71.

Revistye váromladéka.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1861. 26. Rajzzal.
Abonyi Cs.: Haz. s a Külf. 1865. 45.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 169.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876 340.
Arch. Ért. X. 184.
Schröder K.: Körmöczbányai áll. főreálisk. 1887—8. évi Ért. 1—31.
— — Arch. Ért. 1888. 370.
— — Századok. 1889. 178. 179
A vár helyreállítása. M. Biz. 1889. 5. 8. 18. 49. 85. 92.
Könyöki rajzairól. M. Biz. 1888. 4. 12. 18. 30. sz. akt.-ban.
Dörre T. rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 49.
Mo. vm. Bars vm. 72. 330.

Saskő. Omladozó vár.
Fényes E.: Mo. mai áll. II 91.
Zombory G.: Haz. s a Külf. 1865. 2. Képpel.
Thallóczy jegyzéke. M. Biz. 1878. 25. 36.
Könyöki rajzai eml. M. Biz. 1888. 4. 12. 18. 30.
Schröder K.: Körmöczbányai áll. főreálisk. 1887—8. évi Ért. 1—31.
— — Arch. Ért. 1888. 370.
Ism. Századok. 1889. 178—7.
Mo. vm. Bars. 72. 303. 330. 337.

Simony. R. k. csúcsíves templom a XIV. századból. 1716-ban átalakítva.
Árpádház-idejebeli kastély része.
Két régi kuria.
Könyöki rajzai említve. M. Biz. 1888. 4. 12. 18. 30. 60. 64.
Mo. vm. Bars vm. 72. 331. A kastély képével.

Szászkőváralja. Várrom (1424-ből már ismeretes).
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 363.
Szaszinek F. jel. és dr. G. Zechenter ironrajza a Szászvár romjairól. M. Biz. 1877. 61. 69. 83. és 86.

Szent-Kereszt. L. **Garam-Sz.-Kereszt**.

Szent-Márton. R. k. templom, építtette Migazzi Kristóf gr. érsek. 1700.
Mo. vm. Bars vm. 73

Szénásfalu. R. k. templom átalakítva.
Csúcsíves kehely.
Harang. 1775.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 326.
Mo. vm. Bars vm. 73.

Skiczó. Állítólag régi épületek helyén Odescalchi Artur herczeg kastélya, ma József Ágost herczeg tulajdonában.
Mo. vm. Bars vm. 73. Képpel 81. l.

Szkleno. L. **Barsszkleno**.

Szkrino. L. **Hrussovárát** Keresztúrnál.

Szlaszka. R. k. templom. 1654-ben beboltozva.
Keresztelő-medencze.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 357.

Szódó. Ev. ref. templom. 1876.
Hurkavár nevű hajdani erődítmény helye.
Mo. vm. Bars vm. 74.

Szolgagyőri vár.
Mo. vm. Bars vm. 301.

Tajnasán. R. k. templom. 1749.
Mo vm. Bars vm. 75.

Taszár. R. k. temploma a XVII. századból. 1783-ban megújítva.
Régi ezüst szentségtartó.
Vert ezüst kehely.
Mo. vm. Bars vm. 75.

Teplicza. Egykori vára.
Mo vm. Bars vm. 331.

Töhöl. Ev. ref. templom a XVIII. század elején már fennáll.
Mo. vm. Bars vm. 76.

Töre. (Kis-Töre és Nagy-Töre.)
Egykori premontr. prépostsági romok.
F.-Czinár: Mon. II. 64.

Trubin. Átalakított csúcsíves templom.
Főoltára. 1691.
Harang. 1669.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 358—9.
Ev. ref. templom. 1791.
Mo. vm. Bars vm. 77.

Ujbars állítólagos romok.
Szakácsi Viktor pleb. jel. M. Biz. 1902. 251.
Gerecze Péter dr. jel. M. Biz. 1902. 608.

Ujbánya. Háromhajós késő csúcsíves r. k. pleb. templom polygon zárodása.
Ispotály-templom sekrestyéjében márványtáblatöredéken czímer.
Két harang a XVII és XVIII. századból.
Városházi borpincze.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 329. 30.
Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 58.
H I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.
— — hagyat. Jegyzetek és vázl. Kassai Múz.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 670—2.
A pleb. temp. belseje. Mo. vm. Bars vm. 210.
Czobor kiküldetése. M. Biz. 1890. 76. 144. 143. 146., 1891. 11. 33.
A Sz.-Erzsébet-templom rest. M. Biz. 1890. 93. 96. 119. 127. 143. 146., 1891. 46. 58. 109. 156., 1892. 1. 3. 5. 12. 33. 75. 92.
Volanszky F. polgárm. jel. M. Biz. 1892. 1. 3.
Úrvacsorát ábrázoló fadombormű, ma oltárkép
Sz.-Háromság-szobra.
Városháza.
Régi vízvezetéke.
Mo. vm. Bars vm. 118—124.
A Városház, Sz.-Erzsébet és pleb. templom s Sz.-Háromság-szobor képével.
Szenvedő Krisztus szobra a városi sírkertben.
Sumrák Pál jelentése. Kemény X. Ferencz fényképe. M. Biz. 1901. 427. 430.
A szobor helyreállítása. M. Biz. 1902. 293. 354.
Ploch nevű hegyen Nagyvár (Zámcsiskó) és Alsó-Nagyvár (Dolnie—Zámcsisko) rom maradványai. Pogányvár.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Vkl. Jgyk. III. M. Biz.
Nagyvár helyszínrajza és méretei. Filakovics János mérnöktől. M. Biz. 1875. 110.

Új-Gyarmat. A privigyei templomból idekerült oltár 1582-ből.
Mo. vm. Bars vm. 77.

Új-Lehota. R. k. pleb. templom, mai alakját 1785-ben nyerte.
Használaton kívül, kehely alakú keresztelő-kelyhe.

Harang a XV. századból, felirattal.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 361.

Újlót. R. k. templom. 1787.

Pálos-zárda és kéttornyú templom, ma bérlő lakása és magtár.
Mo. vm. Bars vm. 76.

Valkócz. R. k. templom. 1750.
Mo. vm. Bars vm. 77.

Vámosladány. Régi r. k. templom. 1494. és 1733-ban megújítva.
Mo. vm. Bars vm. 78.

Velkó-Pole. Átalakított csúcsíves templom, előbb festett famenyezet, ma 1766-ban épült boltozattal.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 336.

Velsicz. Régi r. k. templom.

Ezüst kehely. 1745.

Klacsán nevű erdőrészben cseh rablóvárnak tartott maradványok.
Mo. vm. Bars vm 78

Verebély.
Ung. Mag. 1782. II. 93.

R. k. emeletes pleb. épület a XVIII. század végéről. Egyik termében Újbányán, a mult század elején készült kályha, a Boronkay és Baross-családok czimereivel.
Mo. vm. Bars vm. 81.

A verebélyi templom lebontása.
M. Biz. 1897. 212. 251.

Verebély vára.
Régi képei. 1665-ből. Artelius. II. A. XIV. táb.
Birkenstein. 122.
Bodenehre 14. tábla.
Mo. vm. Bars vm. 353. és 295. Képpel.

Vieszka. (Kisfalud? Garam-Mindszent?) R. k. csúcsíves templom.

Falképek maradványaival.

Festett faénekkar.

Harangok. 1530. 1542. stb.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 362.
Valenkovich jel. M. Biz. 1872. 41.
Sumrák Pál jel. M. Biz. 1877. 76. (E szerint a Dóczy-emléktábla Vieszka-Ladomiron van.)
Az epitaphium rajza. M. Biz. 1877. 76.
Sumrák Pál jel. 1901. 239. (E szerint a templom román izlésű kapuval és ikerablakkal van ellátva, sanctuariuma polygon zárodású, csúcsíves boltozattal.)
A ladomér-vieszkai templom távlati ironrajza H. I. tól. Akad. Arch. Biz. lev. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Vieszka-Ladomir. L. **Kisfalud** és **Garam-Mindszent.**

Vihnye. XVIII. századi templom.

Harangja. 1615.
Ipolyi Schem. hist. Neosol. 1876. 338.

Vichnye-Pereszény. R. k. templom. 1775.
Mo. vm. Bars vm. 82.

Zseliz.
Garamszeghy: Garam-Zseliz. Vas. Ujs. 1866. 47. Két kép.

Római sarkophag feliratos töredéke, a csúcsíves templomfőoltár antipendiuma mögött. Aquincum romjaiból.
Römer: Arch. Közl. X. 43. 45.
Botka Tivadar: Századok. 1874. 418. 420.
Mo. vm. Bars vm. 207.

Csúcsíves pleb. templom és falképei.

Helyreállítva 1884-ben.
M. Biz. Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Vkl. Jgyk. III.

A templom és falképeinek kijavítása.
M. Biz 1884. 49. 60. 72. 75., 1885. 54. 65., 1885. II. VII., 1886. 186.
Arch. Ért. IV. 1884. VI.
Rózsa József jel. és vázlatai. M. Biz. 1888. 31. 36.
A kijavításról még M. Biz. 1888. 48. 60. 64. sz. akták.
Rózsa jel. eml. Arch. Ért. 1890. 351
A freskók fényképei és rajzai M Biz. 1890. 113. 119.
A freskók színvázlatai. M. Biz. 1890. 69. 76. 88. 119.
Mo vm. Bars vm. 84.

Ev. ref. templom a XVIII. sz.

Esterházy-kastély.
Mo. vm. Bars vm. 84.

Zsarnócza. Régi. r k. templom 1773-ban átalakítva.

1695-beli harangja, átöntve.

Dóczy-féle várkastély a XV. századból, (ma kincstári erdőhivatal).
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 340.
Mo. vm. Bars vm. 82. A kastély képe. 79. l.

Zsember. A Csernecz-hegyen elvonuló régi sáncz, mely állítólag Szobig vonul.
H. I.: Arch. Ért. XII. 248.

Zsikva. R. k. templom. 1780.
Mo. vm. Bars vm. 84.

Zsitva-Gyarmat. R. k. templom. 1699.
Mo. vm. Bars vm. 84.

Zsitva-Újfalu. R. k. templom. 1780.
Mo. vm. Bars vm. 85.

BÁCS-BODROG VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Bodrog vármegye az előkorban.* Történeti pályamunka. MS. saec. XIX. Fol. 76. in 2°. M. N. Múz. Fol. Hung. 1169.

2. *A Bács-Bodrog vármegyei Tört. Társ. Évk.* I—X. kötet (1885—1894.) Szerk. Groszschmid Gábor. — XI—(1895)—XIV. (1898.) Szerk. dr. Dudás Gyula. Zombor. 8°. Bittermann Nándor. XV—XVI. (1899—1900.) Szerk. Roediger Lajos.

   Ismertetései Arch. Ért. 1898. 74—75., 1899. 380—381., 1901. 383—4. — Századok. 1900. 370—371.

3. Bács-Bodrog vármegye területén létező sánczok. Említve Arch. Ért. 1897. 266.

4. *Bergmann Ágoston:* Adalékok Bácsmegye multjához. „Bácska". 1881. 17. 18. 19. sz.

5. *Bierbrunner Gusztáv:* A bács-szerémi ág. hitv. ev. egyházmegye monografiája. Az egyházm. megb. összeállította. — Ujvidék, 1902. Jokovics György kny. 8r. 254 l.

6. *Cziráky Gyula:* Bácsmegyei sánczokról. Arch. Ért. 1904. 237—241.

7. *Doniszlovits V.:* Bodrogh vármegye története. Bácska. 1882. 6. 10. 11. 13. 14. 15. sz.

   — — B.-B. vm. helységeinek tört. Bácska. 1882. 33. 35. 36. 37. sz.

8. *Dudás Ödön:* Bács-Bodrogh. Évnegyedes folyóirat a helytörténelem, népisme, statisztika és régészet köréből. Szerkeszti —. Pacsér, 1878. A szerkesztő tulajdona és kiadása. 8°. 340 l.

   — — Bács-Bodr. vm. hiteles helyei. „Bácska." 1884. 101. sz.

   — — Bács-Bodr. vm. rég. eml. Írta —. Zenta, 1886. Kis 8r. 120 l. Ism. Arch. Ért. 1886. 150. és 180. 183. Századok. 1886. 277—8. Bácska. 1886. 12.

   — — Bácskai régiségek. Bácska. 1887. 88. sz.

   Dudás Ödön: Szerb parochiák a Bácskaságon a XVIII. században. Bács-Bodr. tört. t. Évk. VII. 1891. 26—29.

   — — Regesták az Országos Levéltárból. Bács-Bodr. vm. tört.-hez a XV. századból. I—III. közl. Bács-Bodr. tört. társ. Évk. 1894-re. X. IV—V. közl. U. ott. 1895. 40. l. 106 VI. közl. 1896. XII. füz.

   — — A bácskai és bánsági szerbek szereplésének története. 1526—1711. Bács-Bodr. tört. társ. Évk. XII. 1896. 67. 143. l.

   — — Bács-Bodrog vármegye egyetemes monografiája. Szerk. és nagyrészben írta —. I. k. 640. l. 16 ábrával. II. k. 613. l. 1896. Zombor. Bittermann N. és Fia knyomd.

   Ismertetései. Érdujhelyi Menyhért: Századok. 1896. 927—931. Arch. Ért. 1897. 265—6. A lapok ismertetései reprodukálva. Bács-Bodrog vm. tört. társ. XII. 186—191. l.

   — — Régi romok jegyzéke Bács-Bodrog vm. területéről. Közli D. Gy. A Bács-Bodr. vm. tört. társ. Évk. XIII. 1897. 123—128.

   Ism. Arch. Ért. 1897. 446.

   — — Vidékünk a rómaiak korában. Írta —. Bács-Bodr. tört. társ. Évk. III. 8—14.

   — — Volt-e Bácsban önálló püspökség? Bács-Bodr. tört. társ. Évk. I. k. III IV. füz. 61—65.

   — — A római sánczok kérdéséhez. Bácska. 1887. 14. sz.

   L. még római sánczokról.

   — — Bács-Bodrogmegye monographiájáról. Századok. 1897. 79—80. (A római sánczokról stb.)

   — — Bácskai halmok és földvárakról. Arch. Ért. 1903. 375—378.

9. *Groszschmid Gábor:* Bács vármegye Zsigmond király alatt. 1431—1432. Bács-Bodr. tört. társ. Évk. VI. 113—137.

10. *Iványi I.:* Bács-Bodrogh vármegyének történelmi irodalma. Bácska. 1881. 42. 44 45. sz.

Különlenyomatban is. Ismertetve Századok. 1881. 718.

— — Adatok a bács vármegyei katonai helységek történetéhez. Bácska. 1881. 20—21. sz.

— — Az új Bodrogh vármegye. I. Bács és Bodrogh vármegye felélesztése a török kiszorítása után. 1686—1700. A Bács-Bodr. vm. tört. társ. Évk. I. évf. II. füz. 17—25.

— — Bács-Bodrog vármegye a térképeken. Bács-Bodr. vm. tört. társ. Évk. II. 103—114.

— — Bács-Bodrogh vármegye történelmének irodalma. A Bács-Bodr. vm. tört. társ. Évk. VI. 46—48. 90—96. 142—144. 189—192. VII. 89—96.

— — II. József császár rendelete a bácskai plebániák rendezése ügyében. Közli —. Bács-Bodr. vm. tört. társ. Évk. VIII. 145—158.

— — Bácskai régiségek. Bácska. 1886. 8. 9. sz.

— — Bácskai régiségek I. (Betűsorban az egyes helységek az ott talált régiségek felsorolásával.) Bácska. 1886. 4. és 9. sz.

— — Bács és Bodrog vármegye fölélesztése a török kiszorítása után. 1686—1700. Szabadkai Hirlap. 1886. 26. sz.

— — Az új Bodrog vármegye. Írta —. Bpest. Aigner. 1887. 8r. 44 l.

Ism. Századok. 1887. 675—6. Thaly Kálmán. U. ott. 729—31.

— — Bács-Bogroghmegye földrajzi és történelmi helynévtára. I. k. Írta —. Szabadka. 1889. 1—115. l. II. k. 1895. VIII. 286.

Ism. Dudás Gy.: Bács-Bodr. vm. tört. társ. Évk. V. 70—75. és Groszschmid G. U. ott. 1895. 1—13. Századok. 1889. 450. és Dudás Gy. U. ott. 659. 661. l.

11. *Margalits Ede dr :* Bácsmegyére vonatkozó okmányok a XVIII. sz.-ból. Közli —. Bács-Bodr. vm. tört. társ. Évk. II. 3—29.

12. *Muhoray Alfonz:* Fröhlich Róbert dr. és a bácskai római emlékek. Írta —. Bács-Bodr. vm. tört. társ. Évk. X. 49—50.

13. *Pontelly István:* A délmagyarországi földművek. Írta —. Ismerteti Dudás Gyula. Szegedi Hiradó. 1887. 31. sz. Délm. Lapok. 1887. 31. sz.

14. *Római sánczokról. Gyárfás:* A jászkúnok tört. I. 57. 573. Ujvidék. 1889. 5. sz. Bács-Bodrogh évnegy. folyóirat. I. 82. — *Szepesházi:* Merkwürdigkeiten. I. 885. Arch. Ért. 1873. VII. 77. lap. — *Dudás Gy.:* Bács-Bodr. vm. tört. Évk. I. 1. füz. — *Rónay István:* Bácska. 1885. 39. — *Dudás Gy.:* Bácska. 50. Nyilt szó Rónaihoz. — A római sánczok. *Kohonyi Gynla:* Bács-Bodr. vm. tört. társ. Évk. I. 3—4. füz. 3—14. l. — Ez ellen *Dudás Gy.:* Szabadkai Hirlap. 1886. 1. sz. mellékl. — A bácskai úgynev. római sánczok. *Fröhlich Róbert:* Arch. Ért. VII. 1887. — A római sánczok kérdéséhez. *Dudás Gy.:* Bácska. 1887. 14. sz. Ujvidék. 1887. 11. sz. — A római sánczok. *Dr. Fröhlich R.:* Pesti Napló. 1887. 334. sz.

15. *Stelczer Frigy.:* Adalékok Bácska hajdanához. Bácska. 1881. 54. sz.

— — Bácska hajdana. U. ott. 1881. 22. sz.

— — Adalék Bácska helyrajzához. U. ott. 1881. 36. sz.

— — Bácska régi története. U. ott. 1884. 4. sz.

— — Geschichte der Bácska. Von —. Neusatz, 1883. 8r. 86 l. Ism. Századok. 1883. 906. l.

16. *Szép F.:* Római sánczok Bácsmegyében. Társalkodó. VIII. 1839. 12.

17. *Thim József:* Megyénk multja. (Őskori ásatási régiségek.) Bácska. 1887. 76. sz.

18. *Windisch L.:* Topographische Beschreibung der Bátscher Gespannschaft. Ung. Mag. Pressb. 1787. 484. l.

B) Bács-Bodrog vármegye műemlékei és azok irodalma.

Ábrahám egykori cist. apátsága.
F.-Czinár: Mon. II. 75—73.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 19—22.

Ada községe.
Dr. Margalits Ede: „Bácsia." 1882. 28. sz.

R. k. pleb. templom. 1795. (Helreállítva. 1879.)
Schem. Coloc. 1902. 96.

A zentai út mentén a Tisza felé eső részen templomrom.
A Bács-Bodr. t. t. Évk. 1897. 123.

Adorján. Ó-Kanizsához tartozó területén az egykori Alsó- és Felső-Adorján községek templomának maradványai.
Bács-Bodr. t. t. Évk. 1897. 128.

Alsó-Kovil. Dunaártér szélén „hajdu-sánczok" romjai.
Bács-Bodr. t. t. Évk. 1897. 123.

Almás határában, Gradicsa nevű földrészen régi várromok maradványai
A Bács-Bodr. t. t. Évk. X. (?). XIII. 1897. 123.

Apatin. Ú. n. római sáncz.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1887. 207—213.

Apátitól. Goszpodiczne és Bács-Petrovoseloig terjedő ú. n. kis római sáncz.
Arch Ért. 1886. 182—3.
Fröhlich Róbert: A bácskai ú. n. római sánczok. Arch. Ért. 1887. 19—30.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
A Bács-Bodr. t. t. Évk. 1897. 123.

R. k. pleb. templom. 1798.
Schem. Coloc. 1902. 58.

Baja város történetéhez.
A Bács-Bodr. t. t. Évk. II. 169—182. III. 15—29.

R. k. templom. 1765. és falképei.

Sz.-Ferenczíek-temploma és zárdája 1719-ben.

Sz.-Rókus fogadalmi kápolna a temetőben.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 22—25.
Schem. Coloc. 1902. 46.

Grassalkovics-féle márványkandalló a városház folyosóján.
P. Szathmáry Károly: Pulszky Album. 140—43. Képpel.
— — Vas. Ujs. 1885. 3. sz. Képpel.
A városház és kandalló képei. Rajz. Bellovics B.: Vas. Ujs. 1894. 1894. 22. sz.

Baracska. R. k. pleb. templom. 1789.
Schem. Coloc. 1902. 47.

Bajsa. R. k. pleb. templom 1760.
Schem. Coloc. 1902. 85.

Bács.
Iványi István: Bács. (A város története.) Bács-Bodr. tört. társ. Évk. XIV. 165. 171.
H. I.: Bács u. seine Umgebung. Grabungen. 167—168. Térrajzzal.

Egykori egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 13. 19.

Ferenczrendiek temploma.
H. I.: Arch. Ért. IV. 85. VII. 90.
Gedulyi jegyz. M. Biz. 1875. 123.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1888. 138.
— — Grabungen. 210—212. képpel.

R. k. pleb. templom. 1773—1880
Balogh György: A bácsi r. k. pleb. emléke. Különlenyomat a M. Sion. V. f.-ből. Esztergom. 1867. Horák Egyed. 8°. 42. fametszetekkel.
Schem. Coloc. 1902. 62.

A temetőbeli alapfalak.

Kápolnaalapfalak a Mosztonga partján.
H. I.: Arch. Ért. VII. 92. Alaprajzzal. 107.

Bácsvár romjai.
Dudás Gyula: Jelentés Bácsvárának romjairól 1842. évből. Közli —. A Bács-Bodr. tört. társ. Évk. (1891.) VII. 185—188.
Vas. Ujs. 1858. 5. Képpel.
Allaga Istv: Vas. Ujs. 1860. 35. Képpel.
Balogh Gy.: Magyar Sion. 1867. I. füz. Képpel.
— — M. Biz: 1872. 83.
H. I.: Arch. Ért. III k. 1870. 307. 309—314. 318. IV. köt. 1870. 2—9. 25—31. 49—56. 85—89. VII 1872. 73—79. 88—94. l. 1888. 138.
— — jel. M. Biz. 1872. 8.
Eszterházy János: Arch. Ért. IV. k. 1870. 100 l.

A vártól $^3/_4$ órára Sz.-Antal-kápolna.
H. I.: Arch. Ért. IV. 1870. 89. VII. 73—79.
— — Ó-ker. m. 142.
— — Grabung. 215—217.

A vár kápolnája.
H. I.: Arch. Ért. IV. 1870. 54.

Sz.-Péter-templom romjai.

Egy régi őrtorony romjai.
H. I.: Grabungen. 215—217.

A Franciskánusok földjén sánczok maradványai.
H. I.: Arch. Ért. VII. 123 l
— — Grabungen. 169—209. Számos képpel, a romok képe rézmetszetben Bácsvár romjai és alaprajzai Rajz. Dörre Tivadar: O.-M. Mon. Mo. II. 615.

Sz.-György körkápolna alapjai Sz.-Antal és a Mosztonga híd közt.
H. I.: Grabungen. 218—219.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1888. 138.

Bácsi török-fürdő romjai.
Czobor B. jel. M. Biz. 1903. 104. 109.
Lásd még u. ott. 1893. 34. 58. 99., 1894. 24. 39. sz. aktákat.
Alaprajzát felajánlja Halaváts Gy. M. Biz. 1902. 10. sz.

Bács város határában Terzsanik pusztán a derzsi prépostság helye.
Érdújhelyi Menyhért: A Bács-Bodr. t. t. Évk. XIV. 1899. 8—12.

Bács-Almás. Régi vár a Gradin dülőben.
Közig. Biz. jel. M. Biz. 1902. 73.

Bács-Feketehegy. Lásd **Feketehegy.**

Bács-Cséb. *a*) A bulkeszi határ szélén régi Csordaklia falu határában régi falu romjai. (1768. térkép.) *b*) Az obrováczi út mentén Glozsán felé templomrom. (1768. térk.) *c*) A Duna mellett templomrom. (1768. térkép.) *d*) Keresztur puszta felé, a Dunától nem messze templomrom. (1768. térk.)
A Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. 1897. 124.

Bács-Kula. R. k. pleb. templom. 1770.
Schem. Coloc. 1902. 90.

Bács-Rozsnyó vár.
Fényképe Vágótól. M. Biz.

Bács-Tapolya. R. k pleb. templom. 1764.
Schem. Coloc. 1902. 87.

A községen kívül egy magaslaton templom vagy épület romjai.
A Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.

Bács-Újfalu. R. k. pleb. templom. 1795. (Rest.)
Schem. Coloc. 1902. 63.

Bács-Vaskút. R. k. pleb. templom. 1759. (Új templom. 1880.)
Schem. Coloc. 1902. 49.

Vaskuttól $^1/_2$ órára délnek földvár nyomai, körülötte hét halom, szemközt 200 ölre ismét öt halom.
Varsányi jel. a M. Tud. Akad. Arch. Biz.-hoz. 1864 jún. 24. (L. III. küld.)
Arch. Ért. 1886. 181.
Römer. Jgyk. XXIV. 146. 147. M. Biz.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. 1897. 128.
1868 jún. 12—15. végzett ásatásjegyzők. Bács-Bodr. cz. folyóirat. II. 91. — Újvidék. 1879. 18. sz.
Dudás Gy.: A vaskúti földvár. Arch. Ért. 1900. 385—386.
A halmok helyrajza. Ironvázlat. Römer iratai. M. N. Múz. (Oklev.-t.) Fol. Hung 1110. Tom. V. 47. 85. l.

Bán-Ostor a római Bononia helye.
Fröhlich R.: Castellum Onagrinum. Arch. Ért. 1889. 98—99.

Egykori apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 304.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 37.
Csánki: Mo. tört. fldr. II. 234—5.

Báth-Monostor egykori apátsága.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 25—27.
Csánki D. Mo. fldr. II. 188.

Templomalapfalak.
H. I.: Arch. Ért. 291. VII. 59—60. 123., 1888. 138.

Domború mű a templom mellett; találtatott a bácsi várban.
H. I.: Ó-ker. műeml. 114—117. Képekkel.
Geduly F. jegyz. M. Biz. 1875. 123.
Torma K.: Arch. Ért. VIII. 135—144.
H. I.: Grabungen 222.
Bródy F. pleb. jelentése. M. Biz. 1879. 79 mellett.
H. I.: Die Ueberreste des Benedictiner Klosters zu Báth-Monostor. — Baubeschreibung der Reste des Klosters von B.-Monostor. — Grangia Kirche. — Die Transfiguration. — Die Benedictiner-Abtei zu B.-Monostor. — Einzelne Funde.
Grabungen. 126—166. Számos képpel.
A feltalált alapfalak kiegészítéséhez tanulmányvázlat. H. I. megjegyzésével. Tollrajz. Akad. Arch. Biz. sajátja (L. Gerecze: M. Biz. Rajztárj.)

R. k. templom. 1761.
Schem. Coloc. 1902. 47.

Begecs falu határában, Kuvavár dülőben Onagrinum nevű castellum törmelékei.
Fröhlich Róbert: Castellum Onagrinum. Arch. Ért. 1889. 98—107. és 187.
Dudás Gy: Arch. Ért. 1902. 350.

Bezdán. Sz.-Háromság-kápolna a temetőben. 1737.
Schem. Coloc. 1902. 55.

Paka-pusztán faluhely.

Klissza-dombon épületnyomok.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 73.

Béregh. R. k. pl. templom. 1740. (Rest. 1786.)
Schem. Coloc. 1902. 50.

Bikity. R. k. pleb. templom. 1780.
Schem. Coloc. 1902. 47.

Bodrog vár romjai.
Donoszlovics Vilmos: Bácska, 1881. 13. sz. mellékletein rajzzal. L. még Stelczer és Dudás véleményeit. U. ott. 15. 17. 19. és 22. sz.-ban.
Iványi István: „Bácska" 34. sz.
— — Századok. 1881. 581—587.
Dudás Gy.: Bács-Bodr. t. t. XX. Évk. XIV. k. 125—127.

R. k. pleb. templom. 1752. (Bővítve 1806.)
Schem. Coloc. 1902. 56.

Bodrog-Monostorszeg. Egykori egyházépületei.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 30—31.

A Duna mellett volt Cisztercziták Sz.-Péter apátsága.
F.-Czinár: Mon. II. 80.
Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyházm. Lap. 1883. 73—76.

Barthán pusztán levő romok. Némelyek Bodrog várának nevezik.
Barthán. Iványi István: A Bács-Bodrog várm. tört. társ. Évk. IV. (1888) 115—119.

Bartánvár romjai a Grubasivits pusztán. (1768. térkép.)
U. ott. XIII. (1897.) 123.

Egykori monostor és Bodrog vár (valószínű) helye a Nagy-Petres-szigeten.
Tört. és Rég. Ért. II. I. 42.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. M. Biz.
Bodrog. Iványi István: A Bács-Bodr. tört. társ. Évk. VIII. (1892.) 97—105.

a) Bodrocska-Brdo mellett a bódog-monostori apátság romjai. *b*) A Dura medrében két templom és egyéb épület maradványai.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 125.

Monostorszegi emlékkő. Állítólag Bodrog kővárából.
Varju E.: Arch. Ért. 1899. 13—15.
Dudás Gyula: Arch. Ért. 1899. 302—3.

A Sziga-szigeten kiásott alapfalak.
Gulitza K.: jel. M. Biz. 1899. 124. 141. 154. 157.
Sztehlo O.: felvételi irónvázlata. M. Biz.
Dudás Gy.: Bács-Bodr. t. t. Évk. XIV. 171—5.

A vár falában állott feliratos kő. 1530.
Fényképe. U. ott.
Arch. Ért. 1899. 381. lap.
Az ásatásokról. M. Biz. 1900. 46.
Az itt gyűjtött régiségek eml. Századok. 1900. 371.
Arch. Ért. 1901. 383 - 4.
Gubitz K.: Arch. Ért. 1902. 1—7. alaprajzzal és 338—342.

Bogojeva és Gombos multja.
Cziráky Gyula. Bács-Bodr. t. t. Évk. XIV. 57—80.

Bogojeva Boldogasszonytelke nevű falu helyén épült.

Határában fekszik Puszta-Falu Új- és Magyar-Karavukova XVIII. száz. magyar községek romjaival.

Határán keresztül vonult az úgynevezett római sáncz.
Cziráky Gy.: A bogojevai ősteleprőI. Arch. Ért. 1898. 19.

Sirmező és földvár.
Cziráky Gyula: Arch. Ért. 1899. 268—276. Alaprajz és több képpel.
Dudás Gyula: A bogojevai római sánczról. Arch. Ért. 1899. 409.
Cziráky Gyula: U. ott. 1900. 76.
— — Régi emlékeiről. U. ott. 1900. 257—263.

Bogyán. Határában g.-k. kolostor. 1478.
Ribovicz András: Bács-Bodrog. I. 1. szám. 35.
Dudás Gy.: Bács-Bodr. t. t. Evk. XII. (1896.) 61—62.

Kod-Budana dülőben falurom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 73.

Borsod. R. k. pleb. templom. 1781.
Schem. Coloc. 1902. 48.

Kamenyák nevű területen (1737-ben) hajdani épület romjai voltak láthatók.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 124.

Bresztovácz. Az 1768. évi bresztováczi pusztán, Bélabrdo puszta irányában egy sánczolat romjai. (1768. kam. térkép.)
U. ott. 123.

Bukin-Kladje pusztán egy falu romjai Novoszelo felé. (1768. kam. térk.)

Déronyától Bukin felé a Mosztronga balpartján rom- és sánczmaradványok. U. ott.
U. ott. 123.

Bulkesz. Árpádkori lelet (feliratos tégla Belus rex baptisavit filium Adelardi stb.)
Groszschmid Gábor: Bács-Bodr. t. t. Évk. VI. 60—69.

Csataalja. R. k. pleb, templom. 1745. (Bővítve 1794.)

Sz.-Vendel-kápolna a temetőben. 1753.
Schem. Coloc. 1902. 51.

Csataalja határában *a*) Vaskut felé templomrom az 1768. kam. térkép szerint Rudera templi Sz.-Gall. (1768. kam. térk.) *b*) A vaskuti határ mesgyéjén török kápolna helye. (1768. térkép.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 124.

Csávoly. R. k. pleb. templom. 1783. (Bővítve 1883.)
Schem. Coloc. 1902. 48.

Cservenka. Az 1768-ban még puszta Cservenkán, Szivácz helységen alul, a Béla-brdo puszta felé, templom romja. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. 1897. 124.

Cséb. L. **Bács-Cséb**.

Csurogh. A helység mellett a Tiszára támaszkodó sánczczal övezett római erőd földmű romjai. (Marsigli.)
U. ott. 124.
Fröhlich: Arch. Ért. 1887. 304—310

Dautova. R. k. pleb. templom 1779.
Schem. Coloc. 1902. 51.

Dersi prépostság helye. L. Bácsváros határában.

Deszpot-Sz.-Iván *a)* A helység fölött, Taranya pusztán templom romjai. (1768. térk.) *b)* Klima nevű földrészen Egyh.-Sz.-Iván helység templom romjai. (1768. térk.) *c)* A római sánczon nagyobb épület maradványai.
U. ott. 124.
Iványi István: Bácsm. régi helységek. Századok. 1889. 325. 331.

Déronya. *a)* Bács és Déronya között az erdőben középkori kápolna romjai. (Henszlman.) *b)* Ugyan e tájon sánez maradványai. (U. ott.) *c)* Egy magaslaton a dersi-apátság maradványai.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 124.

Doroszló. A mai Zsarkovácz puszta (egykor helység) mellett a szentiváni út mentén templomrom. (1768. térkép.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 124.

Feketehegy. Feketics pusztán a Krivája nyugati partján templomrom.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. 1897. 124. l.

Felső-Sz.-Iván. R. k. pleb. templom. 1770.
Schem. Coloc. 1902. 76.

Futak (Futtak).
Mind. Gyűjt. III. 1790. 167.
Iványi I.: Futtak és a f. uradalom. Bács-Bodr. t. t. Évk. VIII. 62—72.

R. k. templom. 1776
Schem. Coloc. 1902. 71.

Régi vára, romjai a Duna medrében.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.

Lásd még **Uj-Futtak**.

Gajdobra (= Gajdel-Dobra) falu táján feküdt gediri premontrei apátság.
F.-Czinár: Mon. II. 16.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 34.
Petter István pleb. jel. M. Biz. 1879. 79.
Romer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Az egykori prépostság helyszínrajza. (Karte d. praepositura de Gajdel seu Gajdobra.) Szinezett tollrajzvázlat. M. Biz. 1879. 79.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. 1897. 124.
Említve. Századok. 1900. 371.

R. k. pleb. templom. 1788.
Schem. Coloc. 1902. 68.

Gara. R. k. pleb. templom. 1780.
Schem Coloc. 1902. 51.

A bajai út mentén Garától délre, a Gyurity pusztán egy templomrom. (1778. térk.)
Bács-Bodr. t. t. XIII. (1897.) 124.

Gákova. R. k pleb. templom. 1787.

Páduai Sz.-Antal-kápolna. 1765. (Újból épitve 1798. Rest. 1838.)
Schem. Coloc. 1902. 51.

Glozsán határában egy elsánczolt régi épület romjai, mely talán az egykori kastély-teleknek felel meg.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. 1897. 125.

Gombos (Bogojeva). Római sánez.
Cziráky Gy.: Arch. Ért. 1901. 422—431. Térrajzzal.

Lásd még **Bogojeva**.
A dombosi emlékekről. Cziráky Gy.: Arch. Ért. 1902. 54—61.

R. k. templom. 1773. (Helyreállitva 1848.)
Schem. Coloc. 1902. 60.

Gyurgyevó határában dél felé Klissza nevű területen régi várromok.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 125 l.

Hájszentlőrinczi romok. L. **Szonta** község.

Hegyes. Kis- és Nagy-Hegyes. R. k. templom. 1788. Megújitva 1851.
Iványi István: Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 51—54.

Lásd még **Kis-Hegyes**.

Hódságh. R. k. pleb. templom. 1768.
Schem. Coloc. 1902. 64.

Hódságh és Parabuty között ú. n. római sánczok.
Fröhlich K.: A bácskai ú. n. római sánczok. Arch. Ért. 1887. 19—30.

A rácz-militicsi határ felé (karavukovai határtól sem messze) templom romjai. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. 1897. 125.

Jankovácz. R. k. templom. 1788
Schem. Coloc. 1902. 77.

Járektől délre római sánczok.
Römer Jgyk. XXI. 51. M. Biz. 1891. 159.

Jégriskabara-Csikér közti régi sánczok.
Fröhlich R.: A bácskai ú. n. római sánczok. Arch. Ért. 1887. 19. és 30. 304—310.

Katymár. A helységtől délre, Sári puszta nyugati reszén a sztanisicsi határ felé templomrom. (1768. térkép.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. 1897. 125.

Latinovits-féle kastély.
Dr. Barsi: Vas. Ujs. 1865. 45. Képpel.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 274. l.

Karavuka és **Rácz-Miletics** közti római sánez.
Dudás Gy.: Arch. Ért. 1900. 386.

Karavukovai r. k. templom. 1785.
Schem. Coloc. 1992. 64.

Kelebia. Redl-féle kastély.
Vas. Ujs. 1865. 33. sz. Képpel.
Mo. Kép. Szerk. Nagy M. 1870. II. 274.

Keresztur. A községtől északra Belaradinova pusztán, Kula határa felé egy falu romjai. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. (1897.) 125.

Kernyaja. R. k. pleb. tempiom. 1797.
Schem. Coloc. 1902. 55.

Kis-Hegyes. *a)* Az 1768. évi nagyhegyesi pusztán a Krivaja folyócska Kula-Emuzsity felé eső partján régi templom romjai. (1768. térkép.) *b)* A község északi részén Várhegy nevű épületromok.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. 1897. 125.

Kissztapár. Emlékszobor.
Mo. és a Nagyvil. 1872. 41. Képpel.

Kollut. *a)* Békavár nevű romok a helység felett a Duna mellett. (1768. térk.) *b)* A helység mellett templomromok.
Groszschmid G.: Bács-Bodr. t. t. Évk. 1887. 1. és 1888. 48.
U. ott. XIII. 1897. 125.

Kovil. Régi Kalugyer-zárda.
Dudás Gy.: Bács-Bodr. t. t. Évk. XII. 63—66.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Kulpin. Egykori vára.
Steltzer F.: Kulpin története. Bács-Bodr. t. t. Évk. VI. 40—46.

Határában a Szilbárra vezető út mellett Klissza nevű területen templom romjai. (1768. térk.)
U. ott. XIII. (1897.) 125. l.

Kupuszina. Kucska pusztán templom- és épületromok.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 125.

Kusevlya. R. k. pleb. templom. 1718.
Schem. Coloc. 1902. 52.

Kuczura. Határában Torzsa felé Sztub nevű pusztán régi templom romjai (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 125.

Kuva. Régi alapfalak maradványai. (Kő- vagy kövi-monostor vagy Onagrinum római táborhely nyomai?)
Iványi István: Bács-Bodr. t. t. Évk. XII. 6—11.

Lality. Délre a privnicza-keresztúri határ között templom romjai. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 125.

Laskó falu határában az ú. n. római sánczok.
Fröhlich Róbert: A bácskai ú. n. római sánczok. Arch. Ért. 1887. 19—30.

Madaras. R. k. pleb. templom. 1799.
Schem. Coloc. 1902. 79.

Matrucz.
Község tört. Iványi István: Bács-Bodr. tört. társ. Évk. 1896. 51—58.

E helység mellett a Tisza szélén régi erődítések maradványai.
U. ott. XIII. (1897.) 125.

Novoszello. Háj-Sz.-Lőrincz prépostság helye, lásd Szonta.

Mélykút. Egy zárda romjai közt talált románkori faragvány a mélykúti templomban.
Römer: Arch. Közl. IV. 167.

R. k. pleb. templom. 1768.
Schem. Coloc. 1902. 79.

Nemes-Miletics. Földsánczok a sztancsi út mellett.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 73.

Ó-Becse. R. k. pleb. templom. 1776. (Újból építve 1830.)
Joszity Mladen: Ó-Becse multjából, szerbből ford. Branovacsky Todor. Zentai Ellenőr. 1886. 20. sz. Toldalék és helyreigazitás. Szulik József. U. ott. 21. sz.
Schem. Coloc. 1902. 97.

Ó-Becse és **Kanizsa** között. *a)* Körösérig római sánczok maradványai. *b)* Ó-Becsétől felfelé a csikérig ugyancsak római sánczok.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126.

Obrovác. A helység alatt Bukin irányában körsánczolat. (1768. térkép.)
U. ott. 125.

Ó-Kanizsa. R. k. pleb. templom. 1768.
Schem. Coloc. 1902. 93.
Áppel Ede: Ó-Kanizsa nagyközség történelmi, helyrajzi, gazdasági, népismei és statisztikai ismertetése. Irta —, adorjáni plebános. 62 l.
Ism. Bács-Bodr. t. t. Évk. II. évf. 159. l.

a) A Pesztl-Bognár-féle szálláson terméskőből épületmaradványok. *b)* A Sajtin nevű legelőn épületmaradványok. *c)* A Kőrös és Tisza torkolatánál Marsigli szerint római eredetű sánczok.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126.

Földvár.
Arch. Ért. 1886. 181.

Ó-Kér. *a)* E helység fölött régi templom maradványai. (1768. térk.) *b)* Kis-Kér mellett (az 1768. évi ilyen nevű pusztán) régi templom romjai. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 125.

Ó-Szivacz és **Új-Szivacz** közt a Ferencz-csatorna körül Klissza nevű részen templomrom. (1778. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126.

Ó-Szonta. L. **Szonta**.

Ó-Verbász. Lásd **Verbász**.

Pacsér. A nagy völgy mentén, Bajmok-Miletics irányában templomrom. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126.

R. k. templom. 1878.
Schem. Coloc. 1902. 68.

Régi kolostor helye mintegy 5 kilométerre.
Pucher Pongrácz: Arch. Ért. 1899. 382—3.

Palánka. *a)* Velity vagy Viszinde pusztán az obrováczi határ széléhez közel, templom romja. (1768. térk.) *b)* A Duna mentén Palánkától kelet felé, a glozsáni út mentén, régi falu romjai. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126.

Banisa nevű elpusztult község helye.
Iványi István: Századok. 1886. 908—911.

Parabuty. Római sáncz.
Dudás Gyula: Arch. Ért. 1900. 386.

Régi falu helye (Szelistye) látható a községtől Hodsák felé eső részen, a római sánczon túl. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126.

Petrovácz határában Békatorok nevű puszta részen van a „bodoni Klissza", mely az egykori Bodon helység templomának romja. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126. l.

Pivnicza. *a*) A határban levő Pettau pusztán (Keresztúr alatt) templomrom. (1768. térk.) *b*) Az 1768. évi pivniczai pusztán a római sánczokon felül, templomrom. (1768. térk.) Ugyanitt Paraga helység felé a Golodobra pusztán templomrom. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126.

Priglevicza-Sz.-Iván. Római sáncz, Tehénkút dülőben.
Fröhlich R.: A bácskai ú. n. római sánczok. Arch. Ért. 1887. 19—30.
Borovszky S.: Arch. Ért. 1893. 347—349.

Apatintól keletre, a mai Szent-Iván körül templomrom. (1768. térk.) *b*) Gyurity pusztán (1768-ban helység) a Mosztonga mellett templomrom. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126.

R. k. templom. 1788.
Schem. Coloc. 1902.

Rácz-Miletics határában a Gyepföldön és a Mosztongabara területén ú. n. római sánczok.
Fröhlik R.: A bácskai ú. n. római sánczok. Arch. Ért. 1887. 19—30.

Dorvaló felé Klissza nevű dülőn templomrom. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 126.

Rém. Határában a Borota pusztán az egykori Boroth helység templomának romja (1768. térk.)
U. ott. 126.

Rigyicza. A Bajára vezető út mentén, Legyen puszta felé templomrom. (1768. térk.)
U. ott. 126.

Sárgaréz-keresztelő-tál Mária képével, felirattal a XVI. századból. R. k. pleb. templomé.
Römer: Arch. Közl. III. 129.
E. kiáll. k. 1495.
Czobor: Egyh. emlék. 72.

Sóvé. *a*) E helység és Kuczora közt, a régi Ugarszka pusztán, templom helye. (1768. térk.) *b*) Sóvé és Alpár puszta közötti részen templomrom. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.
Erdős József: Az újsóvéi evang. ref. egyház multja és jelene. Prot. Egyh. és Isk. Lap 1885. 29. sz.

Szabadka. Kir. város rajza. Bártfay József.
Társalk. XII. 1843. 32—36.
Dr. Wiener Salamon: Szabadka története. Hölgyfut. 1864. II. 20 21.
Ország tükre. 1865. 18. Képpel.
Pájó: Szabadka története. „Bácska." 1881. 40 sz.
Iványi István: Szabadka története. I. r. Szabadka. 1886. 8r. 551. l.
Ism. Sziklay József: „Szabadság" Szabadka. 1886. 43. sz.
Dudás Gyula: Szabadkai Hirlap. 1886. 8. sz.
Bácska 1886. 48. sz.
Bács-Bodr. t. t. Évk. II. 95—96. és 182—186. l.
Századok. 1886. 728—9.
Egyetértés. 1886. 218. Nemzet. 237. Pesti Napló. 260.
II. Rész. 5 külön kép. 648 + 76. l. 1892.
Ism. K. S: Századok. 1892. 849—851.
Groszschmid: Bács-Bodr. t. t. Évk. IX. 46—49.

Római edények.
Gohl Ödön: Arch. Ért. 1890. 299—296. Képekkel.

R. k. pleb. templom. Katonai erődből átalakítva. 1798. (Rest.)
Schem. Coloc. 1902. 82.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Tormásy G.: A szabadkai r. k. pleb. története. (Előfiz. felh. Századok. 1882. 887.)

a) Verusity pusztán a csantavéri úton az egykori Veresegyház helység templomának romja (Kliszsza). *b*) Zobnaticza pusztán a hasonló nevű egykori falu templom romja. (1768. térk.) *c*) Györgyén pusztán Gradina nevű várrom (1768. térk.) *d*) Kelebia pusztán templomhegy nevű részen templomrom. (1768. térk.) *e*) Tavankút pusztán ilyen nevű részen a falu romjai. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.

Szántova. R. k. templ. 1752. (Rest.)
Schem. Coloc. 1902. 53.

Szeghegy. Az 1768. évi Szekity nevű pusztán a Krivája keleti partján templomrom. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.

Sziga-sziget. Lásd Bodrogmonostorszeg.

Sz.-Kereszti apátság áll a Bodrog-Duna szigetén.
Römer Fl.-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz. 1891. 159.

Szent-Miklós nevű helységek a régi Bács és Bodrog vármegyékben.
Iványi István: Bács-Bodr. várm. t. t. Évk. XIII. (1897.) 120—122.

Szent-Tamás Határában Turia felé „Klissza" nevű földrészen templommaradvány (1768 térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.

Szonta. = **Ó-Szonta** község határában levő hájszentlőrinczi romok.
Plesztikoszics Sándor pleb j. M. Biz. 1879—79 sz. mellett.
Gritzmann J. jel. u. ott. 1872. 68. (E szerint a hájszentlőrinczi prép. helye: Novoszelló.)
Rupp: Mo. helyr. t. III. 34—36 (E szerint a prépostság Szantán volt.)
Csánki D.: Mo. tört földr. II. 190. (Szer. a Ferenczcsatorna torkolatánál Zombortól nyugati irányban keresendő.)
Iványi István: Adatok Szonta hajdanához. Bács-Bodrog t. t. Évk. X. 51—60.

Tataháza. R. k. pleb. templom 1783.
Schem. Coloc. 1902. 79.

Tovarisova határán Báncza vagy Baucsa, egy Bács vármegyei régi helység (Egykori templomának helye.)
Iványi István: Bács-Bodr. t. t. Évk. II. 164—9.

Titel.
Adatok Titel történetéhez. Dudás Ödön „Bács-Bodrog" évnegy. folyóirat. I. 82—87. l.

Titeli és karánsebesi római kövek a Délmagy. Múz.-ban.
Janky Károly: Emlékk. a Délm. t. társ. 1874. évi közgyüléséről. Temesvár, 1874. 57—64.

Feliratos római kőoszlopok.
Délm. t. t. Ért. II. 1876. 43. 102. l.

Római sarkophag.
Iványi Ede: Adalék a titeli sarkophághoz. Délm. t. t. Ért. V. 1879. 51—52.

Római épületanyagok.
Eml. Arch. Ért. 1892. 40.

Római építkezés maradványai a helységtől 8500 lépésre. (Marsigli.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.

A titeli fensík végpontján a város felett a régi vár romjai, sánczok és kőalmaradványok.
F.-Czinár: Mon. II. 198—9.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 40—43.
Iványi Ede: Titel mint prépostság, káptalan hiteles hely és vár. Délmagy. tört. társ. Közl. 1877. Temesvár. III. évf. 108—128. több kőnyonatú táblával. Ugyane czikket közli Dudás: „Bács-Bodrog" évn. felir. II. 1879. 3—15. és 49. 63. l. Különlenyomatban. Temesvár, 1877. 4r. 23 l. Magyar-féle kny. Ism. Arch. Ért. 1877. 302.
Érdújhelyi M.: A titeli káptalan története. Bács-Bodr. t. t. Évk. 1894. 49—85. Különlenyomatban. Zombor, Bittermann. 8r. 37 l. Ism. Századok. 1896. 175. (III—IV. fejezet a várról szól.)

A titeli prépostság romjai. U. ott.
Bács-Bodrog t. t. Évk. XIII (1897.) 127.
Halaváts Gy.: jel. M. Biz. 1902. 10.
Dudás Gy.: Adatok Titel tört.-hez. Bács-Bodr. t. t. Évk. I. 82—87.
A prépostság romjaiból kiásott domborművek tollrajzai. M. Biz.
A vár helyszínrajza. Stayda Adolftól. M. Biz.
Balla Pál: Tanulmányaim Tétel, Sovár, Szlankamen és Zemony magyar őshelyei felállításáról és elnevezéséről. Bács-Bodr. t. t. Évk. II. 69—74.
Birálati megjegyzések erre Lukács Gyulától. U. ott. 14—17.
A titeli vár elpusztulása. Magy. Állam. 1896 jan. 11.

Egykori prépostsága.

Temerin határában Aranyad templom nevű réten az egykori Aranyád község templomának helye.
Iványi István: Bács-Bodr. t. t. Évk. VIII. (1892.) 72—78.

Torzsa és Rinicza közt egész sor halom.
Römer Fl.: Jkgy. XXII. 207. M. Biz. 1891. 159.

Tovarisova. Északra Szelenese puszta irányában (hol egykor N.-Báncsa helység állott) templomrom. (1768. térk.)
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.

Új-Futtak mellett a Duna bapartján a Castellum onagrinumból származó feliratos kő.
Téglás Gábor: Arch. Ért. 900. 75—6.

Új-Futtak várának alaprajza 1739-ből a bécsi K. k. Technisch-Administ. Milit. Comitésnél.
M. Biz. 1880. 36.

Újvidék.
J. B. V. Vitali: Die König. Freistadt Neusatz.
Banat. Zeitschr. 1828. I. 21—22.
Újvidék és Pétervára. Vasárn. Ujs. 1868. 28. Képpel.
Érdújhelyi Menyhért: Ujvilék története. Írta —. Kiadja az Újvid. Köz. 1894. 8r VII. t. 855. l. Ism. Bács-Bodr. t. t. Évk. X. 187—188.
Belohovszky Tiv.: Die Kön. Freistadt Neusatz nebst einer Kurzgefassten Gesch. der hiesigen evang. Kirchen gemeinde und ihres Kirchenbaues. Neusatz. 94. l.

R. k. pleb. templom. 1733. (Újjá építve és bővítve 1892.)
Schem. Coloc. 1902. 72.

Örmény kath. templom. 1746. (Rest. 1872.)
U. ott. 73.

Újvidék közelében római castellum.
Fröhlich R.: A bácskai ú. n. római sánczok. Arch. Ért. 1887. 207—213.

Cserei pusztán római sárczok Bács-Földvárig.
Römer Fl.: Jgyk. XXI. 51. M. Biz.
— — Arch. Ért. IV. 1870. 80—81.
Arch. Ért. 1886. 182.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1887. 19—30.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Szajlova-puszta fölött egy Klissza nevű részen templomrom.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127.

Újvidék területén állott Baksafalva nevű község.
Iványi István: Bács-Bodr. t. t. Évk. XIV. 123—125.

Vajszkánál klastrom helye.
Römer-hagy. XVI. sz. csom. Bács m. M. Biz.

Vaskút L. **Bács-Vaskút.**

Veprovácz. R. k. pleb. templom. 1783.
Schem. Coloc. 1902. 91.

Verbász. Feketehegy és Verbász közötti Velity pusztán a Krivája nyugati partján templomrom. (1768. térk.)

Kis-Dobra pusztán (Parantniaczon túl) templomrom. (1768. térk.)

Verbásztól délre, a szenttamáskucsurai út mentén sánczolatkörben Csarnok-sáncz néven ismert töltés. (1768. térk.)

Ugyancsak Verbásztól délre e sánczoktól lefelé nem messze a Csarnok pusztán templomrom. (1768. térk.)

A Verbász Szent-Tamás közti határ mellett egy régi falu romjai, Csarnok puszta mellett. (1768. térk.)

A helység melletti szőlőkben kőtemplom alapfalai.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 127—128.

Zenta.
Ung. Mag. 1782. II. 95.
Dudás Gy.: Zenta az Árpádok korában. Bács-Bodr. t. t. Évk. VI. 178—188.
Iványi J.: Zenta régisége. Bácska. 1879. 41. 42. sz.
Dudás Gyula: Hol feküdt az egykori Cseszto község, Tornyos, Likas és Kalocsa. (Adalékul Zenta hajdanához.) Zentai Hirlap. 1887. 6. 9. sz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 678.

Középkori romok.
Dudás Gy.: „Bácska" 1886. 40. sz.
— — Arch. Ért. 1885. 128. 361. 374.

A tornyosi pusztán templomhelye a Jankovith-féle birtokon.

A kalocsai pusztán templommaradványok a Szlavnity-féle szálláson.

Az Ormon levő pap-halmon épült maradványok a plébánia földeken.

A bátkai templom maradványai a Tisza partján.
Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 128. 141.

Zenta egykori várának régi képei.
Egyes lapokon a M. N. Múz.-ban. Bubics 77. l. 609—611. sz.

Zombor.
A város megtelepitése idegenekkel. Pressburg. Zeitung. 1764. 4.
Zombory Gusztáv: Zombor Haz. s a Külf. 1868. 12. Képpel.
Donoszlovics V.: Adatok Zombor város történetéhez „Bácska" 1883. 47. 49. 53. 55. 59. 60. 62.
Rupp: Zombor egyházi épületei. Mo. helyr. t. III. 43—4.

R. k. pleb. templom. 1751—1771.

Kápolnák. 1776. 1788. 1758.
Schem. Coloc. 1902. 57.

Sz.-Ferenczrendi-templom és zárda. 1751.

G. k. templom. 1759. Tornya 1792. Ikonostása Krácson művésztől.

Gör. kel. templom, (egykor törökmecset is).

Buday Gerő: Zombor város multjából. Bács-Bodr. vm. t. t. Évk. XIII 1897. 73—83.

Szentháromság szobra. 1774.

Szlatkovics emlékirata. Ford. Groszschmid G. Bács-Bodr. t. t. Évk. X. 97. 112.

A Bukovácz nevű pusztán templom és épületek romjai.

Cservenka városrészben sánczok és erődítések romjai.

Gradina pusztán egy magaslaton templomrom.

Nenadity pusztán templomrom.

Csicsova pusztán templomrom.

Rausevo pusztán templom romja.

Bility pusztán templomrom.

Ivanovoszelo pusztán templomrom.

Sápornya pusztán templomrom.

Bács-Bodr t. t. Évk. XIII. (1897.) 128.

Kalocsa és Tornyos pusztákon templomromok.

Dudás Gy.: Arch. Ért. 1888. 155—157.

Egykori földvárára.

Egykori hat török mecsete.

Török fürdő helye.

Szlatkovics Máté zombori plebános emlékirata. Latinból ford. Grosschmid Gábor. Bács-Bodr. t. t. Évk. X. 97. 112.

Ivanovoszello pusztán talán az egykori Jánosi község helye.

Iványi István: Jánosi nevű helység a régi Bodrog vármegyében. Bács-Bodr. t. t. Évk XIII. 167—171.

Zsablya. A helységen túl az Almás-ér és a Tisza mocsarai által képezett szigeten római földmű romjai. (Marsigli.)

Bács-Bodr. t. t. Évk. XIII. (1897.) 128.

BEREG VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Bentsik Josephus:* Topographica Descriptio Comitatus Bereghiensis auctore Christiano Laurentsik, Parocho Oppidi Munkats revisa per Josephum Bentsik Bibliothecarium Primat. inter Manuscripta Mathiae Belii in Bibliotheca Primatiali conservata. Cod. Sec. XIX. in fol. 54. cum una mappa partem Comitatus Beregh. exhibente M. N. Múz. Fol. Lat. 3377.
2. *Lehoczky T.:* Beregmegye régiségei Sürgöny. 1866. 260—263.
3. — —: Beregmegyei pogányvárak. Vas. Ujs. 1873. 30. sz.
4. — — Beregvármegye leírása. I. rész. Bp. Aigner L. 1876. Kis 8⁰. 72 l. Ismert. Hampel J. Századok. 1876. III. füz. Szikinczey B. Arch. Ért. 85—89.
5. — — Bereg vármegye monographtája. Írta —. I. Általános rész. Három képpel. Ungvárott. Polácsak Miksa. 1881. 451. — II. kötet. Általános rész. U. ott. 1881. 8r. 501 l. Egy térképpel. Ism. Tagányi K. Századok. 1882. 156—161. — III. kötet. Különös rész. Nyolcz képpel. Ungvár. 1881. 8r. 860 l.
6. — — Adatok hazánk archeologiájához, különös tekintettel Beregmegyére s környékére. Írta —. I. kötet. Az őskortól a magyarok bejöveteléig. Körülbelül 480 ábrával. Munkács, a „Kárpát" kny. 1892. 179 l. Ismerteti Crescens. Századok. 1893. 75—6.

B) Bereg vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Remete. Kisberegi Pálos-kolostor alapfalai. (Anyagát a gör. kath. templom építéséhez hordták el.)
Lehoczky Tiv. jel. M. Biz. 1901. 144.

Alsó-Viznicze. G. k. fatemplom.
Schem. Munkács. 1896. 27.

Ábránka. Két g. k. temploma közül egyik fából.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 18.

Árdánháza. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 15.
Csánki: Mo. fldr. I. 413.

Barabás. Átalakított XV. századi ev. ref. templom.

Harangján Majuscula felirat, Mária s a négy evang. képével.

Ezüst tányér. 1615.

Úrasztalkendő. 1709.
Lehoczky Tiv.: Arch Közl. XII. 91.
— — jel. M. Biz. 1876. 18. 36. és 1891. 144.
Említve Arch. Ért. 1877.

Badalo. Megújított ev. ref. templom.

Egyik harangját 1772-ben Rettegen (Szolnok-Doboka) lakott Lázár György öntötte.
Lehoczky Tiv.: Arch. Közl. XII. 91.

Bene. Ev ref. polygon záródású templom.

Bemeszelt falképekkel.

Toronyablakán 1458. évszám.

Ciborium, ezüst kehely, több óntányér feliratokkal.

Áldozó abroszok. 1693—1774. 1752. és 1788-ból.

Harangok. 1643. és 1794.
Lehoczky Tiv.: Arch. Közl. XII. 92.
— — jel. M. Biz. 1876. 18. 36.
— — jel. és rajza. U. ott. 1877. 14. 23.
Eml. Arch. Ért. 1878. 194.
A templom restauratiója. M. Biz. 1877. 77. 86., 1878. 59. 73., 1883. 12. 18. 33. 37.
Arch. Ért. III. 1889. II. IV. lap.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XVI. 22. M. Biz.
— — Régi falk. 100.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.
E. kiáll. k. 1466.
Czobor: Egyh. eml. 123.

Bereg. Egykori egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 370—378.

Pálos-zárda helye.
Ádám I.: Egyházm. Lap. 1883. 70. 73. 75.

Beregszász.
Geregély: Beregszász. Hirnök. 1841. 97.
Csánki: Mo. fldr. I. 411.

Egykori egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 370—8.

Egy csúcsíves templomrom.
Fischer Albin-féle felvételei 1836-ból. Akad. Arch. Biz. saj. Fischer Albin jelent. az Akad. Arch. Biz.-hoz 1860 jan. 1-én. U. ott. Rajzokkal.

R. k. csúcsíves templom, három hajós. 1504.

Déli kapuja. 1522.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 284.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1862. 51. Képpel.
Távlati képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. 331.
H. I.: Arch. Közl. IV. 135.
Lehoczky T. jel. M. Biz. 1876. 18. 36.
— — rajzai. M. Biz. 1877. 83. 86.
A templom eml. Arch. Ért. 1877. 2. Arch. Közl. XII. I.
Lehoczky T.: A templom leírása és rajza eml. Arch. Ért. 1878. 1.
Rómer-hagy. Jgyk. XVI. 28. stb· M. Biz.
Nyugati kapu vázlata Lekoczky T.-tól. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.
A templom ablakművének ironvázlata. H. I.-hagy. Jegyz. és vázl. Kassai Múz.
Varsányi-féle vázlatok. Akad. Arch. Biz. saj. (Varsányi-vázlatok közt.)

Egykori falképmaradványok.
Rómer: Régi falk. 101.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.
Mysk. V. felvételei. M. Biz. 1901. 105.
L. még u. ott. 1900. 157. 159.
Mysk. V.: Néhány felsővidéki műemlék. Arch. Ért. 1901. 385—390.

R. k. templom északi bejárata fölött befalazott emberfej és párducz, románkori domború művek.
Ironvázlata L. T.-tól. 1863 márcz. 30. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.

Harang a templom tornyában. Felirata: Refudit Gáspár Szegedi in Oppido Beregszász. Anno 1753.
Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.
Lehoczky T. adata. U. ott. XLVIII. sz. cs.

Beregszász-Végardó. Ev. ref. csúcsíves templom és fatorony.

Harangja. 1692.

Czinkannák.

Kőkápolna 1776. a szőlőhegy alján.
Lehoczky Tiv.: Arch. Közl. XII. 90.
— — A templom rajza. Eml. Arch. Ért. 1876. 28. 36., 1877. 2, 1878. 194.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 14—23. Arch. Ért. XII. I.

Beregszói g. kel. templom és falképei.
Horváth Miklós jel. és próbarajzai. M. Biz. 1882. 86. 97. 104, 1883. 1. 18. 62. 66. 71. 76. 79. 81.
Szinte G. jel. U. ott. 1886. 5. 10. 16. 30. 62. 65.
Eml. Arch. Ért. 1883. XLXVI. l., továbbá III. k. (1884.) VII. VIII. IX. l.
Arch. Ért. 1887. 83.

Bogeszlav. Körvár.
Lehoczky T.: Arch. Ért. V. 274.

Borsa közelében templomrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144.

Borsova vára helye. L. **Vári.**

Bukócz. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 34.

Bukovinka. G. k. fatemlom.
Schem. Munkács. 1896. 26.

Büdi vár. L. **Vámos-Atya.**

Csaroda. Ev. ref. templom a XIV. századból.
Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1863. 35. Képpel.
Délkeleti képe. Mo. Kép. Szerk Nagy Miklós. 1870. 329.
Geduly Jegyz. M. Biz. 1875. 123.

A templom falképei.
Gerecze P. jel. M. Biz. 1901. 377. 385.
L. még u. ott. 1901. 118. 124 318. 379. 409. 430 456. 458. 505.
Gerecze fényképei. M. Biz. 1901. 377.
Sztehlo O. jel. és rajzai. M. Biz. 1901. 242.
L. még u. ott. 1902. 118. 165. 218. 280. 312. 319. 342. 343. 422. 456. 473. 477. 517. 562. 572. 602. 607.
Huszka J. jelentései és vízfestményei. 1 : 20. M. Biz. 1902. ad 423. sz.
— — fényképei. M. Biz. 1902. 422. 1—10 drb.
— — pauzái. M. Biz

Csonka-Papi. Ev. ref. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144.

Csellenő. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 10.

Csoma. G. k. fatemplom
Schem. Munkács. 1896. 2.

Darócz. A XVI. száz. ev. ref. temlplom szentélyfalán életnagyságú szentek és püspökök képei. (Bemeszelve.)
Lehoczky T. jel. M. Biz. 1876. 18. 36.

Déda. Ev. ref. templom.

A mészréteg alatt falképek nyomai.
Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1866. 46. Képpel.
— — Távlati képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 332.
— — jel. M. Biz. 1876. 18. 36
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 14. 23. 83. 86.
— — leírása és vázlata eml. Arch. Ért. 1878. 1. 197.
L. még u. ott. 1877. 2. XII. kötet. 1.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1902. 14. 54. 55. 139. 145. 218. 368. 390. 488.
Sztehlo O. felvételei. M. Biz. 1902.

Ev. ref. templom harangja. 1678. Ez harangot csináltatta nem. Fulo János uram dédavai ec.-val ediütt Isten dicsőségére Joannes Schmox Cracoviensis me fudit 1678. felirattal.
Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1866. 4. sz. 561. l.

Földvár romjai.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144.

Dombostelek. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 30.

Drágabártfalva. G. k. templom 1783 után.
Schem. gr rit. Munkács. 1899. 19.

Dunkófalva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 26.

Fedelesfalva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 26.

Fejértói templom.
Lehoczky T. rajzai. M. Biz. 1877. 83. 86.
Eml. Arch. Ért. XII. I.

Felső-Kis-Bisztra. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 32.

Gelénesi ev. ref. templom.
Gerecze Péter jel. M. Biz. 1901. 380.
L. még. 1902. 119. 136. 385.
Sztehlo O. jel. éz vázl. U. ott. 1902. 136. 145.

Egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 410.

Gerényi templom és falképei.
Huszka J. jel. M. Biz. 1902. ad. 423.

Gerla. A Fejér-Kőrös egyik szigetén a gerlai apátság helye és nyomai.

Kolostora.
Bunyitay V.: Váradi püspök tört. II. 385—7. és 448—9.

Gombás (Hribócz). G. k. fatemplom.
Lehoczky T: Arch. Ért. IV. 1870. 241. Képpel.
— — Ironrajz. „Rövid ért. a bereg vm. ruthén fatemplomokról 12 rajz 1870." cz. füzet II. lapj. Akad. Arch. Biz. saj.
Rómer Fl.: U. ott. V. 2.
Vas. Ujs. 1871. 22. Képpel.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 11.

Halábor. Ev. ref. templom.

Harangja.

Egyházi szerek. Csúcsives kelyhek. Ónkanna. 1684. Asztali terítők.
Ismertetve Orsz. Rég. Társ. 1903. nov. ülésén.

Hánykovicza = Hankovicza.

G. k. fatemplom.
Oldalnézeti rajza. Lehoczky Tivadar: „Rövid ért. a bereg vármegyei ruthén fatemplomokról 12 rajzzal. 1870." cz. szövegnélküli 4r. füzet VI. lapja. Akad. Arch. Biz. saj.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 31.

Hribocz. L. **Gombás.**

Igléncz. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 23.

Ilosva várrom (Bodolo) a szobotini híd melletti magaslaton. (Anyaga felhasználtatott az új templom építéséhez.)
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144.

Izsnyete. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896 19.

Iványi. R. k. templomalapzat.
Geduly F. jegyz. M. Biz. 1875. 123.

Jalova. G. kt fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 35.

Jánd. Ev. ref. templom fatoronynyal.
Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1866 45. Képpel.
Képe. Mo. Kép. Szerk. Nagy Miklós 1870. II. 330.

Kigyós. Ev. ref. templom.

Harang e felirattal: Sanctus Paulus Ora pro nobis. (Tán a kisberegi Pálos-kolostorból való.)
Lehoczky T. jel. és rajzai. M. Biz. 1887. 83. 86., 1901. 144.
— — A templom távlati ironrajza. M. Biz. 1877. 14.

Kis-Almás. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 12.

Kis-Gut. Kismunkács nevű földvár romjai.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144.

Kislohói g. k. fakápolna.
Oldaln. ironrajza. Lehoczky T.: Rövid ért. a bereg vm. ruthén fatemplomról. 1870. cz. 4r. füzet XII. lapja. Arch. Biz. saj.

Kis-Martinka. L. **Mártonka.**

Kis-Muzsaj. Templomrom.
Nagyszapi K.: Vas. Ujs. 1856. 49. sz. rajzzal.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. csom. és Jgyk. XVI. 16.
H. I.: Arch. Közl. IV. 136.
— — Jegyz. és vázl. k. 50 l. Hagyatékában. Kassai Múz. látható egy csúcsives templomalaprajz felvételének ironvázlata, alig olvasható „Marsay? Muzsay?" aláhanem Muzsaj felírással.
Közig. biz. jel. 1901. 144.

Klastromalja. Sz.-Bazil-kolostor.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144.

Klyucsárka. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 29.

Koczkaszállás. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 24.

Kovászó. Várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144.

Kövesd. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 3.

Kucsava. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 11.

Makkosjánosi templom.
Lehoczky T. jel. M. Biz. 1876. 18. 36.
Eml. Arch. Ért. 1877. 2.

Márok-Pap. Ev. ref. csúcsives templom.
Gerecze Péter jel. M. Biz. 1901. 379.
L. még 1901. 242. 377. 385 409. 505., 1902. 15. 36. 62. 118. 165. 218. 280. 342. 477. 572. 607.
A templom felvételei. Gerecze. M. Biz. 1901. 379. sz.

Mártonka. G. k. fatemplom.
Oldaln. ironrajz. Lehoczky T. Röv. ért. a bereg vm. ruth. fatemplomokról 1870. cz. füzet IX. lapja Akad. Arch. Biz. saj.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 32.

Medvegyócz. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 12.

Mező-Tarpa. Ev. ref. egyház kisebbik harangja e felirattal: Christus Rex venit in pace Deus homo factus est. 1317.
Budaházy Tamás levele 1865. márcz. 12. és pacskolata. Rómer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.
Rómer: Vas. Ujs. 1865. 50 sz.
Eml. Arch. Ért. 1877. 2.
Lehoczky T. jel. M. Biz. 1876. 18. 30. 1901. 144.
Harangjáról. Egyházm. Lap. 1881. 250—253.

Mező-Vári. L. **Vári.**

Miskarevicza. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 32.

Munkács. Erődített kolostor.

Balajthy József: A munkácsi klastrom bővebb ismertetése. M. S. Hung. Sec. XIX. fol. 20. in 8r. Exempl. Cens. M. N. Múz. Oct. Hung. 397. — Folytatása u. ott. 398.
Vahot: Munkács és környéke. Erődített kolostor. Kubinyi—Vahot: Mo. és Erd. Kép. III. 1854. és 102—108. Képpel. 111—114.
Képes Ujs. I. 6. 7. sz.
Tabódy József: Munkács multja és jelene. Miskolcz. 1860. Ism. Lehoczky Tiv. Magyar Sajtó. 1860. 340. Itész ismertetés, vagy: egy pár szó Lehoczky Tivadar úr „Munkács Multja és Jelene" czimű történeti munkám könyvismertetéséhez. Tabódy József u. ott. 1861. 43.
Láncz Sándor: Ország Tükre. 1865. 20. 21. Két képpel.
Munkács hajdan. Haz. s a Külf. 1868. 17. Képpel.

Csúcsíves r. k. templom a XV. századból.

Vahot: Mo. és Erd. III. 112.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. és Vkt. Jgyk. V. 51.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 277.
Lehoczky J.: M. Biz. 1876. 18. 36.
— — jel. és rajzai M. Biz 1877. 14. 23.
— — rajza eml. Arch. Ért 1877. 2., 1878. 1. 240.

Büdi Mihály munkácsi várkapitány és beregi főispán kőbe faragott czímere a templomban. 1536.

Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.

R. k. templomtorony harangjai.

Egyiknek felirata: Celsissima princ. Sophia. Báthory fieri curavit pro templo Munkács 1677.

Második: Chronosticon felirattal 1763.

A harmadikon: Jesus Nasarenus Rex Iudeorum. Fusa sum Eperjesini per Ignatiun Lecherer et Paulum Schmitz in honorem. S. S. Donati et Floriani in usum Ecclesiae. Munkacsiensis Sumptibus Dominatus et Ecclisiae eiusdem procuratum 1799.

Rómer hagy. XXXIX. XLVII. és XLVIII. sz. cs M. Biz.

Munkács vára.

Régi képei. Description. 34. tábla.
Képe és alapr. Coronini Hung. 400. 955. 57. lap.
Birkenstein. 36. tábla.
Munkács. Ung. Mag. 1782. 94.
Balajthy József: Munkács városának és várának leirása. Debreczen. 1816.
— — Munkács vára. F.-Mo. Minerva. 1827. 1357. l.
— — Munkács. Azaz: Munkács városának és várának topographiai, geographiai, historiai és statistikai leirása. Balajthy József által. Debreczen. Nyom. Tóth Lajos által. 1836. 8r. IX. 288. l. Orsz. statiszt. hiv. könyvt. Budapesten.
A vár 1725. 1771. 1780. 1782. 1783. 1788. 1800. 1831. stb. katonai fölvételei. 15. táblán Czigler Gy.-féle reproductiók. M. Biz. 1902. 146. sz.
Munkácsvár. XVII. és XVIII. századi felvételeinek. Lehoczky-féle közlése. M. Biz. 1877. 13. Továbbá u. ott. 1877. 83. 86.
A vár alaprajza 1711-ből a bécsi K. k. Technisch. Administ. Militär-Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.
A vár terveiről. Lásd még M. Biz. 1897. 304. 305., 1898. 5. 21. 37. 39. 93. 105. 111. 134.. 1899. 225. 290., 1900. 38. 40. 54. 260. 274., 1901. 72.
A várkápolna. M. Biz. 1898. 120. 134.
Munkács vára a XVII. sz. végén fametszetű kép. Károlyi Árpád: Buda és Pest visszafoglalása. 1686. 117 l.
Dr. Rumy: Munkács váráról. Bote von und für Ungarn. 1883. 41. Rajzzal.
Kallós K.: A vár délnyugati oldala, a zárda északnyugati oldala. Vas. Ujs. 1856. 39—42. Két képpel.
Magy. Néplap. 1857. 91. Képpel.
Munkács vára 1613-ban Képes Ujs. 1859. 6. Képpel.
Tabódy J.: A munkácsi fegyház. Vas. Ujs. 1860. 13. sz.
— — Munkács multja és jelene. Pest. 1860. 8. Képekkel.
Ország Tükre. 1862. 29. Képpel. 1864. 35. Képpel.
Egy óra a munkácsi várban. Vas. Ujs. 1864. 17. sz.
Thaly K.: Munkács vára. II. Rákóczy F. korában. Ország Tükre. 1865. 29. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 277.
Lehoczky T.: Újabb adatok Munkácsvár történetéhez. Századok. 1867. 285—290.
— — A munkácsi vár hajdan és most (két képpel és két térrajzzal). 1877. 8r. 19 l. Kézirat. M. Biz. 1877. 13.
Csánki D.: Mo. fldr. 410. 412.
Fényképfelvétel után. Vas. Ujs. 1896. 30. sz.
Dörre T. rajza. Vas. Ujs. 1888. 48. sz.
Paur Géza rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 419. l.

Munkácsi várban talált régiségek.

Gusztrinyi Sándor: Vas. Ujs. 1863. 14. Rajzokkal.

Munkács várának múzeummá alakitásáról.

Századok. 1894. 380.

Külön álló fatorony.

Ironrajzú képe Potásy Jánostól. M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. csom.
Rómer Fl.: Régi falk. 123.

Gr.-Schönborn, (hajdan Rákóczi) kastélya Munkácson.

Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1863. 16. Képpel és 1873. 39. Képpel.
Hunfalvy J: Mo. és Erd. Kép. II. 277. Képpel.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144.

Munkács mellett csernekhegyi Vazul-rendi kolostor és templom. 1766. 1798.

M. G.: Ország tükre. 1862. 20. Képpel.
G. S.: Vas. Ujs. 1863. 41. Képpel.
Hunfalvy J: Mo. és Erd. Kép. II. 279.

Nagy-Muzsaj. Ev. ref. csúcsíves templom a szinezés nyomaival.

M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XVI. sz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 412.
H. I.: Arch. Közl. IV. 136. L. még 150.
— — Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1887. 265.
— — Alaprajz és felmérési ironvázlat. H. I.-hagy. Kassai Múz. Jegyzetek és vázl. 51. l.

Nagy- és Kis-Ábrány. G. k. fatemplom.

Schem. gr. r. Munkács. 1896. 35.

Nagy-Berek. Ev. ref. csúcsíves templom kőfalkerítéssel. Egykor kivül-belül festve.

Harang. 1657. Georgius Mihály eperjesi öntő nevével.

Lapos famenyezete figurális festményekkel.

Lehoczky T.: Arch. Közl. XII. 93.
— — jel. M. Biz. 1876. 18. 36.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 14. 23. 83. 86.
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1877. 2., 1878. 1. 194.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 411.

Nagy-Bégány. Templom.

Lehoczky T. jel. M. Biz. 1876. 18. 36.
Eml. Arch. Ért. 1877. 2.

Nagy-Bisztra. G. k. fatemplom. Kijavítva 1759-ben.

Lehoczky T.: Arch. Ért. IV. 1870. 248.
— — Rövid ért. a bereg vm. ruthén fatemplomokról 1870. czimű füzet. III. lapja. Akad. Arch. Biz. saj.

Nagy-Lónya. Régi ev. ref. templom.

Bemeszelt falképei.

A falképek maradványai.

Rómer Fl.: Régi falk. 127.

Nagy-Vezekényi templom sanctuariuma helyreállit.

M. Biz. 1891. 79. 86. 133., 1892. 3. 126.

Námény. L. **Vásáros-Námény.**

Nyiresfalva. G. k. fatemplom. 1701.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 16.

Ófejértói templom.
Lehoczky T. jel. és rajz. M. Biz. 1877. 18. 23.

Ó-Dávidháza. G. k. fatemplom.
Old. néz. ironrajza. Lehoczky T.: Rövid értekezés cz. füz. VII. lapja. Akad. Arch. Biz. saj.

Órmód. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 27.

Óvár. A Munkács melletti őskori erődítmény.
Rajza Dörre T.: O.-M. Mon. Mo. V 25.

Palánka község, melynek területén áll a munkácsi vár. Lásd **Munkács.**

Papfalva. G. k. fatemplom. 1701.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 27.

Perekreszna. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 32.

Ploszkó. G. k. fatemplom.
Lehoczky T.: A templom old. nézeti képe. Rövid ért. a bereg vm. ruthén fatemplomokról czímű füzet IV. lapja. Akad. Arch. Ért. Biz. saj.
— — Arch. Ért. IV. 1870. 241. Képe 243. l.
Rómer Fl.: Arch. Ért. V. 2.

Pócs. Templom.
Lehoczky T. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 18. 23.
— — L. még u. ott. 1877. 83. 86.
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 1.

Podhering. Orosz templom.
Vahot: Mo. és Erd. Kép. III 112.

Telegdy-család kastélya, vagy Rákóczi-ház, melyben a Pro Libertate feliratú pénzt verték.
Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1862. 10. sz.
— — Századok. 1867. 280.
Arch. Közl. III. 174.

Puznyákfalva. G. k fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 28.

Remetei Pálos-kolostor.
Lehoczky T. jel M. Biz 1876. 18. 36.

Repede. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 28.

Roszos. G. k. fatemplom.
Lehoczky T. ironrajza. Rövid ért. a bereg vm. ruthén fatemplomokról czímű füzet I. lapja. Akad. Arch. Biz. saj.

Sáros-Oroszi. Ev. ref. templom.
Lehoczky T. jel. M. Biz. 1901. 144.

Selesztó. G. k. fatemplom. 1777.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 29.

Surány. Ev. ref. csúcsíves templom a XV. századból. Szentségtartó és papi szék.
Arch. Közl. IV. 163. Említve u. ott. 136.
Lehoczky T. jel. M. Biz. 1876. 18. 36.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XVI. 29.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.
— — hagy. Jegyz. és vázl. 54. l. Kassai Múz.

A mészréteg alatt falképek nyomai.
Lehoczky T. jel. M. Biz. 1876. 18. 36.
Lásd még. M. Biz. 1902. 218.

Szent-Miklós. (Munkácshoz közel.)

G. k., hajdan r. k. templom.

Telegdy-féle sírfelirat.

Régi kastély. „D. C. Joannes Telegdi. Anno 14-4." felirat a balszárny falában.
Szale Kovács Julia: Mo. és Erd. Kép. Szerk. Kubinyi és Vahot. III. 1854. 109—111. Képpel.
Lehoczky T. Századok. 1867. 279—80.
— — jel. M. Biz. 1901. 144.
Csánki D.: M. fldr. I. 411. 412.

Szernye. Ev. ref. XV. századi, csúcsíves templom.

A mészréteg alatt falképek.
Lehoczky T. jel. M. Biz. 1876. 18. 36.

Szidorfalva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 25.

Szkotarszka. G. k. fatemplom. 1794.

Utolsó ítéletet ábrázoló képe.
Lehoczky T.: Arch. Ért. IV. 1870. 248.

Szolocsina. G. k. fatemplom.
Lehoczky T. ironrajza. 1864. Rövid ért. a bereg vm. ruthén fatemplomokról czímű füzet VIII. l. Akad. Arch. Biz. saj.

Szoránvi templom.
Eml. Arch. Ért. 1877. 2.

Sztrabicsó. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 24.

Szujzkó. G. k. fatemplom.
Lehoczky T.: Rövid ért. a bereg vm. ruthén fatemplomokról czímű füzet V. lapja. Akad. Arch. Biz. saj.

Tarpa. L. **Mező-Tarpa.**

Tákos. Ev. ref. templom. 1777.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144.

Timsor. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 34.

Tisza-Abony. R. k. pleb. templom a hajdani templom helyén épült. 1789.

Tisza-Adony. Ev. ref. templom.
Lehoczky T. jel. M. Biz. 1901. 144.

Tőkés.
Tőkés határának térrajza 1″ = 2000 jelzés nélkül. Szines tollrajz. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 134. l.

Két g. kat. templom, egyik fából.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 20.
Lekoczky T. ironrajza. Rövid ért. a bereg vm. ruthén fatemplomokról czímű füzet X. lapja. Akad. Arch. Biz. saj.

Új-Palánka, melynek területén áll a munkácsi vár. Lásd **Munkács.**

Uklina. G. k. fatemplom.
Rómer Fl.: Arch. Ért. V. 1871. 2. Képpel.
Lehoczky T. ironrajza. Rövid ért. a bereg vm. ruthén fatemplomokról czímű füzet XI. lapja. Akad. Arch. Biz. saj.

Vámos-Atya. Ev. ref. csúcsíves templom fatoronynyal.

Harangja. 1776.

Ónkanna. 1647.

Úrasztalterítő. Joannes Casimirus ex Dei Gratia Poloniae Rex 1646. hímzett felirattal.

Büdi vár nyomai a helység keleti szélén.

Lehoczky T.: Arch. Közl. XII. 91.
— — jel. M. Biz. 1901. 144.

Vári. (Beregszásztól délre.) Itt állott Borsova vára.

Csánki D.: Mo. fldr. 412.

Várpalánka. L. **Munkácsi vár.**

Vásáros-Námény.

K. A.: Vas. Ujs. 1866. 24. Képpel. Mysk. V. rajza.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 412.

Várkastély romjai.

Nagyszapi: Vas. Ujs. 1856. 46. Rajzzal.
H. I.: Arch. Közl. IV. 136.
Kőrösy Pál: Haz. s a Külf. 1866. 14.
Römer Fl.: Régi falk. 127.
Geduly-Jegyz. M. Biz. 1875. 123.
H. I. jel. és ironvázlatai. M. Biz. 1880. 60. 84.

Rákóczi-tornya.

Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1866. 12. Képpel.

A torony udvar felőli részén rongált feliratos tábla.

Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XVI. 31. M. Biz.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 144. (E szerint a várkastély anyagát már felhasználták.)

Vég-Ardó. L. **Beregszász-Végardó.**

Zagyilszka. G. k. fatemplom.

Schem. gr. r. Munkács. 1896. 35.

Zugó. Két g. k. fatemplom.

Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 39.

Zsdenyova. G. k. fatemplom.

Schem. gr, r. Munkács. 1896. 33.

BESZTERCZE-NASZÓD VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Koncz József:* Besztercze-Naszódmegye, illetőleg Besztercze város levéltára Századok. 1889. 42—49.

B) Besztercze-Naszód vármegye műemlékei és azok irodalma.

Balázsfalva, Kéttornyú g. k. érseki székesegyház.

G. k. plebánia templom.

Sem. Fogaras. 1900. 186. A székesegyház képével. Vas. Ujs. 1902. 3.

Az érseki palota, egykori Apaffy-kastély.

Kőváry L.: Érd. r. 233—4.
Téglás G.: Főv. Lapok. 1877. 258.
A palota rajza Cserna K. O.-M. Mon. M. o. VII. 517.
Vas. Ujs. 1902. 3.

Besztercze.

Bistricianae Brevis Historca Deli eatio Obsidionis Urbis — Anno 1602. factae M. N. Múz. Qu. Germ. 862.
Brevis historica Delineato Obsidionis Urbis nostra Bistritz a Sacra Caesarea Majestatis Comissario Georgio Basta Anno 1602 d. 22. Febr. facta. MS. M. N. Múz. Quart. Lat. 493.
Seyvert János: Von den traurigen Schicksale der Stadt Bistritz im Jahre 160?. Ung. Magazin 1781. I. 173. 179.
D. G.: Teutsch. Zur Gesch.v. Bisztritz. Hermanstadt. 1859. 6. l.
Deák Farkas: Besztercze. Vas. Ujs. 1867. 12. sz. Keleti G Rajzával.
Rupp: Besztercze egyházi épületei. Mo. helyr. t. III. 197—199.
Krammer Friedr.: Bisztitz um die Mitte des 16. Jahrh. Auf Grund eines Rechnungsbuches für die Jahre 1547 bis 1553 Vereins. Arch. XXI. k. 1888. 28—86.
Krammer M.: Beiträge zur Geschichte der Stadt Bisztritz in den Jahren 1600—1603. Ueberarbeitet und vervollständigt von Fr. Krammer. Vereins-Archiv N. Folge. XII. 3.

Besztercze vidékének földerődítményei.

Martian J.: Arch. Ért. 1903. 287.

Kegyesrendiek temploma. XVIII. sz.

Minoriták temploma.

Ág. ev. templom. 1552.

Schem. Transsyl. 1882. 157—8.
H. I. jel. a Minoriták templomáról. M. Biz. 1873. 129.
Kőváry L.: Az ág. ev. templom. Erd. rég. 294—295.
H. I. jel. az ág. ev. templomról. M. Biz. 1873. 125. 132.
M. T. Müller jel. és leírsa M. Biz. 1873. 125.
Arch. Ért. VIII (1874.) 21.

Papi székek feliratai, pillér lábazata, fejezete, homlokzatablak.

H. L-hagyat. Jegyz. és vázl. Kassai Múz.
Wortitsch Th.: Das evang. Kirckengebäude in Bistritz. Eine Kunstgeschichtliche Studie von Prof. Theobald Wortitsch Fachlehrer für den Zeichen-Unterricht. Mit Originalzeichnungen von dem Verfasser. Bistritz Verlag von Haupt's Buchhandlung. 1885. Nagy4r. 38 l. 6 fametszetű táblával.
Ismrtet. Teutsch. Fr. Korresp. IX. 79—82. Wortitsch válasza u. ott. 106—110. 114—126.

A templom galléria.

Dévai N. jel. M. Biz. 1900.

Két harang 1430 ból.

Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 217.

G. k. templom sanctuariuma. 1200. (?) Hajója 1600.

Sehem. Szamosújvariensis. 1900. 128.

Besztercze régi magánépületei.

Kőváry L.: Erd. r. 310.

Péter vajda-féle ház.

M. Biz. 1893 28. 29. 40. 99.

XVI. sz. ház a Bethlen-utczában.

Rajz. Cserma Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 253.

Ismeretlen vitéz sírköve a XIV. századból (132?) Hol?

Ipolyi: Műtört. t. I. 186.

Ág. ev. templom és a főtér árúcsarnoka.

Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VII. 91.

A város egyik kapuja és bástyája.

Távlati képe. Keleti G.-tól. Mo. Képekben. 1870. II. 265.

A város tornyai.

Neues Bistritzer Wochenbl. 1871. Okt. sz. Eml. Arch. Ért. V. 292.
Fr. Müller: A város kőfalai. Die Kirch. Bauk. 19.

Besztercze várának romjai a városon kívül. (Hunyadvára.)
Hunyady czimere egy magánházba (melyikbe) vakolva. Kőváry L. Erd. r. 124—127. 154—5.
Besztercze várának alaprajza 1750-ből a bécsi K. k. Technisch. Admin. Militär-Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.
A Burg nevű hegy. Arch. Ért. 1903. 287.

Csepán. Régi kövezett út egy lecsapolt tó fenekén.
Martian J.: Arch. Ért. 1903. 286.

Harina. Ág. ev. román ízlésű templom.
Jahrb. d. C. Com. III. B.
Müller Fr.: Kirchl. Bauk. 35. Képekkel.
Kőváry L.: Erd. r. 274—5.
Wortitsch: Das ev. Kirchengeb. in Bistritz. 20. Képpel.
A templom helyreállít. M. Biz. 1872. 64. 159., 1873. 129., 1879. 43. 64. 69., 1881. 21. 29., 1884. 72. 75., 1885. 53. 65. 72.
Gr. Khuen jel. M. Biz. 1886. 39. 57. Lásd még 1886. 62. 63.
Möller István jel. 1891. 81. és 1892. 134. Lásd még 1891. 41. 47. 48. 58. 59. 62. 74. 86. 106. 128. 132. 149. 150. 159. 161., 1892. 3. 29. 33. 118. 121. 123. 134. 135.
Áll.-épít. hivatal műszaki leírása. M. Biz. 1892. 118. Lásd még 1893. 39., 1894. 155. 158. 180. 205., 1895. 2. 21. 32. 33. 64. 67. 98. 102. 141. 1896. 43. 56. 79. 82. 112. 179. 214.
Gerecze P. dr. jel. M. Biz. 1896. 172. 181. L. még 1897. 134. 152. 164.
A templom felszentelése. 1898. 185. 221. Megelőző számok 1897. 152. 164.
H. I. véleménye a templom helyreállításáról. Arch. Ért. V. 120—124.
— — Ó-ker. m. 91—94. Képekkel.
A helyreállitás eml. Arch. Ért. V. (1875.) 93. VIII. k. 5., 1880. II. l., 1885. VIII. l., 1887. 84., 1892. 286., 1893. 380.
Schnaase: Arch. Ért. 1886. 186.
Gerecze P.: Néhány Árpádkori templomunk. Arch. Ért. 1896. 310. 316.

Harina monostora s a koronás ülő oroszlán a szomszéd gazdasági épület homlokzatában.
Említve Schem. Szamosújvar. gr. rit. 1900. 130. jegyzetben.
Harinai templom és alaprajza. Rajz. Cserna Károly. O.-M. Mon. Mo. VII. 47.

Hordó. G. k. fatemplom. 1782.
Schem. Szamosújvár. 1900. 113.

Jakabfalva. templom.
H. I. eml. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért VIII. 19.

Kerlés. G. k. fatemplom. 1700.
Schem. Szamosújvár. gr. rit. 1900. 131.

Kis-Rebra. Két g. k. fatemplom. 1780.
Schem. Szamosújvár. 1900. 114.

Luska. G. k. fatemplom. 1500.
Schem. Szamosújvár. 1900. 114.

Magura. G. k. fatemplom. 1752.
Schem. Szamosújvár. 1900. 115.

Magyar-Nemegye. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 67.

Makód. G. k. templom. 1770.
Schem Szamosújvár. 1900. 115.

Malomárka. (Minarken.) A Budak jobb partján haladó római út nyomai.
Segesvári gymn. Ért. 1874. 48.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 293.

Magyarós. A hegycsúcson Sz.-Lászlóvár nevezetű vár sánczai.

Sz.-László kápolnájának helye.
Nagyajtai Kovács János: A cserhalmi ütközet 1070-ben és helye, körülményeikkel. Az Erd. Múz. Egyl. Évk. I. 1859. 89—106.
Kőváry L.: Erd. r. 60—61.

Neposz. G. k. fatemplom. 1752.
Sehem. Szamosújvár. 1900. 117.

Nagy-Demeter. Az elpusztult templom kastélyából fönmaradt védőtorony.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 80.

Nagy-Ida. Vár alapfalai és sánczai.
Kőváry L.: Erd. r. 60.

Nagy-Rebra. G. k. fatemlom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 116.

Nagysajó közelében római út nyomai.
M. J.: Ackner Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl II. 256.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 303.

Naszód. R. k. templom. 1770.
Schem. Transsilvan. 1882. 163—4.

Oláh-Nemegye. G. k. fatemplom a XVII. századból.
Schem. Szamosújvár 1900. 68.

Paszmos. Régi kastély.
Kőváry L.: Erd. r. 204.

Petersdorf. Csúcsíves templom; 1450-ben átépítették.

Kehely.
D. G. D. Teutsch. Arch. Ért. 1889. 175—6.

Pojény. G. k. fatemplom. 1784.
Schem Szamosújvár. 1900. 118.

Preszlop. G. k. fatemplom. 1600.
Schem. Szamosújvár. 1940. 68.

Ó-Radnai templomrom.
Kőváry L.: Erd. r. 271—2
Pataki F.: Vas. Ujs. 1856. 31. Képpel.
Müller Fr.: Die Kirch. Bauk. 19.
Wortitsch.: Das ev. Kirchengeb. in Bistritz. 17 képpel
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Sajor Lajos: Reform. 1873. 252. sz.

Radnai szoros.
Alaprajza 1771-ből a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit.-Comitésnél. Eml. M. Biz. 1880. 36.

Romuli. Mithraeuma.
Eml. Arch. Ért. 1895. 374.

G. k. fatemplom. 1768.
Schem. Szamosújvár. 1900. 118.

Runk. G. k. fatemplom. 1784.
Schem. Szamosújvár. 1900. 119.

Sajó-Magyarós. Lásd **Magyarós.**

Sajó-Sz.-András. Régi templom.
Alaprajza, román kapuja stb. részlet ironvázlata. H. I.-hagyat. Jegyz. és vázl. Kassai Múz.

Sófalva. G. k. templom. 1760.
Schem. Szamosújvar. 1900. 134.

Somkereki templomból vállkő.
Ironvázlat. H. I.-hagyat. Jegyz. és vázl. Kassai Múz.

Szálva. G. k. fatemplom. 1700.
Schem. Szamosújvár. 1900. 119.

Szász-Czegő. G. k. fatemplom. 1765.
Schem. Szamosújvár. 1900. 131.

Szászújfalu. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 94.

Szellecs. Régi templom.
Eml. Arch Ért. VIII. 19.

Szent-Iván. G. k. fatemplom. 1780.
Schem. Szamosújvár. 1900. 126.

Szent-József. G. k. fatemplom. 1763.
Schem. Szamosújvár. 1900. 119.

Szeretfalva. Beszterczéről menve az országúttól balra Rózsavár helye.
Kőváry L.: Erd. rég. 60.

Szuptáj. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 119.

Senndorf L. **Zsolna**.

Tacsfalu. Római emlékkövek egy ólban befalazva.
Arch. Ért. 1880 IV. 1.

Törpény. Ev. ref. csúcsíves templom. 1504.
Templom kastélytornya.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 80.
Kapelle nevű őskori domb tetején kápolna nyomai.
Martián J.: Arch. Ért. 1903. 287.

Várhely, (Burghallen) mellett római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. I. után.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 256.
C. Goos: Ver. Arch. XIII. (N. F.) 1876. 269.

Zágra. G. k. fatemplom 1790.
Schem. Szamosújvár. 1900. 120.

Zsolna. (Senndorf.) Római téglák lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 310.
Egykori Sz.-Lénárd kápolnája építőjéről. Arch. Ért. 1889. 274.

BÉKÉS VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Ágoston János:* Öcsöd leírása. Tud. Gyűjt. 1822. II. 15.

— — Sz.-András Békésmegyében. Tud. Gyűjt. 1823. X. 36.

2. *A Békés vármegyei* Régészeti és Művelődéstörténelmi Társulat Évkönyve. Szerk. Zsilinszky Mihály (később Karácsonyi János). Nyom. Békés-Csabán, később Gyulán. 1875. I—XII., XIV—XVII. 1893-ig.

Ismertetései. Századok. 1880. 249., 1883. 889—90. Arch. Ért. 1880. 91. 259,. 1891. 272—273.

3. *Békésmegyének* a török uralom alól felszabadítása kétszázados ünnepélyének és Békés vármegye közművelődési egyesülete megalapításának Emlékkönyve. 1895 jan. 12-én. Szerkesztette Oláh György. Gyulán, 1895. Dobay János könyvnyomdája. Nagy 4r. 81 l.

Ism. Századok. 1895. 777.

4. *Göndöcs Benedek:* Újabb adatok Békésmegye XV. és XVI. század tört.-hez. Békés vm. r. társ. Évk. 1880 - 81. 56—86

Különlenyomatban. Békés-Gyula. Dobay János könyvnyomdája.

5. *Haan Lajos:* Békés vármegye hajdana. Írta —, békés-csabai ev. lelkész, a dorpáti tudóstársaság levelezője és a magyar tört. társ. igazg.-vál. tagja. Első kötet. Történelmi rész. Pesten, 1870, Lauffer Vilmos tulajdona. N. 8r 327 l.

Ismertetése. Századok. 1869. 746—7. Első és második kötet ismertetése Pesty Frigyestől. U. ott. 1870. 465—78.

6. *Haan L.* és *Zsilinszky M.:* Békésmegyei oklevéltár. Számos hazánk belörténetére vonatkozó adatokkal. Összegyűjtötték —. Budapest, 1877. Tettey N. 8r. 275 l.

7. *Karácsonyi János:* Békés vármegye története. Magyarország ezredéves fennállásának ünnepére Békés vármegye törvényhatósági bizottságának megbízásából írta dr. Karácsonyi János I. k. Gyulán, 1896. 8r. VIII. 522 l., II. k. 352., III. k. 264.

Ism. Századok. 1896. 569. és 1899. 460—463. Arch. Ért. 1896. 370—371.

— — Törökvilág Békésmegyében 1559—1604-ig. Dr. Karácsonyi János. Békés vm. t. és r. egyl. Évk. 1884—5. 11—46.

Ugyan erről. „Bélés" 1886. 47—52. sz.

— — Adalékok Szent-András, Báboczka, Ecser, Fabián-Sebestyén és Öcsöd történetéhez. Karácsonyi János. Békés vm. rég. társ. Évk. 1880—81. 108—130.

8. *Krisztik János:* A békésmegyei régi kolostorok. Békés vm. r. t. egyl. Évk. 1890—1. 66—82.

B) Békés vármegye műemlékei és azok irodalma.

Békés. R. k. templom. 1792—5.

G. k. templom. 1789—83.

Ev. ref. templom. (Három előbbi, egymás után következő fatemplom helyén.) 1732.

Dr. Hajnal István: Békés város tört.-ből. 1714—1800. Békés vm. rég. társ. Évk. 1876—7. 59—613.
Békésmegyei Közl. 1876. 3. sz.
Békés egykori építményeiről. Arch. Ért. 1891. 273.
Karácsonyi János: Békés város története a XVIII. század elejéig. Békés vm. rég. társ. XV. Évk. 1890—91. 21—53. l.
Göndöcs B.: Békés város multjából. Tört. értekezés. Békés-Gyula. Dobay J. kny.
Csánki D.: Mo. fldr. I 647.
Szegedy Károly: A békési ref. templom története. Részlet a békési ref. egyház tört.-ből. Békés, 1903. Br. Drechsel G. kny. 8r. 53 l.

Békés-Csaba.

Haan Lajos: Békés-Csaba hajdanáról s mostani állapotjáról. Pest, 1866. 8r.

Békés-Gyula. L. **Gyula.**

Csefán pusztán (Füzes-Gyarmattól nyugatra) régi kőépületek alapfalai.

Bunyitay V.: Váradi püsp. t. III. 493.

Fás. Br. Wenkheim Béla-kastély.

—g—: Vas. Ujs. 1863. 3. Képpel.

Füzes-Gyarmat. Templomi tornyai.

Úrasztali pohár. 1635.

Gacsári István füzesgyarmati krónikája. Közli Zsilinszky Mihály. Békés vm. rég. társ. Évk. 1878—9. 68—155., 1879—80. 108—173., 1880—81. 131—179.

Gerla. Egykori Ferenczrendi kolostorának helye a Monostorere-szigeten.

Krisztik János: Békés vm. rég. társ. Évk. 1890—1. 77—80.

Gerla községben a gurlai apátság nyomai.

Említve Arch. Ért. 1897. 373.

Gyoma határán Ege elpusztult község egykori templomának nyomai.

Bunyitay V.: Váradi püsp. t. III. 486.

Gyula.

Ung. Mag. 1782. II. 93.
E. G.: Gyula polgári és egyházi állapotja a régibb s újabb időkben. Tud. Gyűjt. 1832. X. 13. XI 3.
Dobay János: Gyula város leirása. Békés-Gyula. 1898. 16r. 32. l. Több képpel, a város legújabb térképével.
Békés-Gyulán talált római (?) vízvezető cserépcső. Délm. tört. Ért. 1879. 130.

Békésgyulai régi templom, XVI. században volt orgonája.

Arch. Ért. 1897. 375.

Hajdani szűz Mária képe, melyhez a XV. században bucsút jártak.

U. ott. 376.

Régi egyházi szerei.

Említve. U. ott.
Grócz Béla: A gyulai r. k. főtemplom. Békés vm. rég. társ. Évk. 1888—9. 55—60.
Krisztik János: A gyulai Ferenczrendi-kolostor. U. ott. 1890—1. 67—77.
— — A gyulai apácza-kolostor. U. ott. 80. 82.

Egykori Pálos-kolostora.

Rupp: Mo. helyr. t. III. 158—160. l.
Ádám Iván: Pálosaink épitk. Egyh.-műv. Lap. 1883. 73.

R. k. templom 1775. Épit. Haruckern Ferencz.

Haruckern családi síremléke.

Wenkhem-család síremléke.

Arch. Ért. 1897. 374. 875.
Haan L.: Br. Haruckern Fer. udvara Gyulán. 1743—1758. években. Figyelő. 1875. 49.

Gyula vára maradványa.

Régi képei: Látképe. 1566. Forlani. 30 tábla.
Ortelius. P. 109.
Bodenehr. (85.) 12. tábla.
Cosmographia. 1168. l.
Description. 35. tábla.
Gyula város és vár képe. 1595. Dilbaum 30.
Birkenstein. 24. tábla.
Birken 758. 754. sz. 754 d. valamennyiben 86 tábla.
— — 765 és 754 b. 83 tábla.
A vár régi képei egyes lapokon a M. N. Múzban. Bubics. 32. l. 230—205. sz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 298.
Fraknói Vilmos: Gyulavár multjából. Békés vm. rég. társ. Évk. 1878—9. 23—33.
— — Békésmegyei Hiradó. 1879. 11.
Thaly Kálm.: A szentandrási csata és Gyula ostroma 1705. Békés vm. r. t. Évk. 1879—1880. 5—43.
— — Békésmegyei Hiradó. 1880. 20.
Szabó Károly: Gyula vára bukása 1566. Békés vm. r. t. Évk. 1880—81. 1—47.
Csánki D.: Hevesi Bornemissza Benedek, gyulai kapitánysága. Békés vm. r. és t. Évk. 1881—82. 57—103.
Karácsonyi J.: Gyulának, a gyulai uradalomnak és a gyulai várnak keletkezése. Békés vm t. és r. Évk. 1881—82. 103—137.
Bunyitay V.: Gyula egykori vára és temploma. Váradi p. t. III. 457—464.
Sörös Rudolf: Szemtanu elbeszélése Gyula várának 1529. évi ostromáról. Békés vm. t. r. Évk. 1892—3. 19—33.
Csánki: Mo. fldr. I. 647.
A gyulai vár. Rajz. Jankó János. O.-M. Mon. Mo. II 431.

Mező-Berény. Ev. ref. templom. 1784

Harang 1723.

Vázlatok Mező-Berény multjából. Id. Jeszenszky Károly. Békés vm. r. t. Évk. 1877—8. 1—23.

Orosháza és Csaba közt három sánczczal körülvett domb.

M.-Biz. Römer-hagy. XVI. cs. csom. és Jegyzk. XXII. 65.
Balassa P.: Orosháza multja és jelenének rövid vázlata. Arad. 1844. 8r. M. N. Múz.

Szarvas.

Mind. Gyűjt. IV. 1790. 130.
Hellebranth János: Szarvas városról, százados ünnepe alkalmatosságával nov. 22-én 1822. Tud. Gyűjt. 1822. XI. 3. Képpel.
Ism. Ágoston János. Tud. Gyűjt. 1822. XII. 95.
Szarvas mezőváros. Hazai s Külf. Tud. 1822. II. 43.

Egykori vára.

A vár régi képei.

Birkenstein. 135.
Dilbaum. 33. kép.
Dilich. 456 a. 24. l.
Régi képe egyes lapon a N. Múz.-ban. Bubics 59 l. 460 l.
Zsilinszky Mihály: Szarvas város történelme és jelen viszonyainak leirása. Pest. 1872.
Ism. Békés. 1872 36.

Tót-Komlós. Ág. ev. templom.

Tatay János: Egy emléklap Tót-Komlós multjából. Békés vm. r. t. Évk. 1882—3. 33—34.
Gajdacs Pál: Adatok Tót-Komlós egyházának és községének történetéhez. U. ott. 44—56.
Zsilinszky Mihály: A tótkomlósi ágost. hitv. anyaegyház tört.-ből Közli —. U. ott. 100—139.

Visztővel határos Trázi pusztán a Sebes-Körös szabályozása által előkerült templomalapfalak.

Arch. Ért. 1880. XLIX.

BIHAR VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Tekintetes Nemes Bihar Vármegye Szalonthai Járása.* Statistikai és Topographiai Esmérete. 1822. esztendőben. MS. Hung. Sec. XIX. Fol. 36. in folio. M. N. Múz. knyt. Fol. Hung 994.
2. *Bajon vár és város régi mi volta s Bihar vármegye* némelly részének ismertetése 1825-ből. MS. Sec. XIX. Fol. 8. in fol. M. N. Múz. kny. Fol Hung. 747.
3. *Biharmegyei Sárrét leírása.* MS. Saec. XIX. Anno 1827. Fol. 5. 4°. M. N. Múz. Quart. Hung. 897.
4. *Miskolczy Károly:* A magyar Alföldi halmokról, az Ördög-árka Biharmegyében. Vas. Ujs. 1864. 23. sz. 218. l.
5. *Rómer:* Jegyzetek Biharmegyére. Rómer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. I.
6. *Osváth Pál:* Bihar vármegye sárréti járása leírása. Nagy-Várad, 1875. 8r. 52. 54—55. 74. 283. l.
7. *K. Nagy Sándor:* A régi Biharmegyéből. Könyvek és térképek ismertetése a XVII. és XVIII. századból. Írta K. N. S. Nagy-Várad. Hügel O. kny. 1885. 85. l. Ism. Századok. 1885. 690 691.

— — Bihar országúti rajzokban. I—III. kötet. Nagy-Várad. 1888.

8. *Bunyitay V.:* A váradi püspökség tört. L. Magyarország általános irodalmában.

— — Bihar vármegye oláhjai és a vallás-unio. Budapest, 1892. 8. 88. l. Akad. tört. t. Ért. XV. k. 6. szám.

9 *A bihar vármegyei* és nagy-váradi régészeti és történelmi egylet 1896—7-iki évkönyve. Szerk. dr. Karácsonyi János, egyl. titkár. 69 l. Ismertetése. Arch. Ért. 1898. 50—60.

10. *Gohl Ö.:* A nagyváradi püspökség egyházi emlékeinek statisztikája. Arch. Ért 1897. 372—376.
11. *Regestrum Varadiense* examinum ferri cardentis ordine chronologico digestum, descripta effigie editionis a. 1550. illustratum, sumtibus que Capitali Varadiensis lat. rit. curis et laboribus Joannis Karácsonyi et Samuelis Borovszky. Akad. Scienc. Hung. membromu editum. Budapest, 1903. Hornyánszky Viktor könyvny. 8. 2. VI. Sign. a. A—T. 376. l.
12. *Magyarország Vármegyéi.* Szerk. Boros Samu és Sziklay S. Bihar vármegye. Ism. N. L. Századok. 1902. 176—8.

B) Bihar vármegye műemlékei és azok irodalma.

Ábrám (Ábrahámi.) Prépostsági román ízl. templom a Berettyó partján. (L. még Dombovár Tolnam.-ben.)
Eml. Arch. Ért. 1897. 373.

Adorján vár romjai.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Ifj. Storno F. jel. U. ott.
Közig. biz. jel. U. ott. 1901. 107.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 595.
A romok szines képe. Mo. vm. Bihar vm. 465 l. előtt.

Agris. G. k. templom. 1754.
Mo. vm. Bihar vm. 37.

Albis. Átmeneti korú templom, melynek tornya a szentély fölött emelkedik.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V.: Váradi püsp. t. III. 184—187. Alaprajz és oldalnézeti képpel.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. 37. A templom képével.

Templomhely nevű dülőn templom helye.

Védi major és ennek Templomsor nevű dülőjén Védi nevű 1660-ban elpusztult falu és templom helye.
Mo. vm. Bihar vm. 37. l.

Almamező. Régi g. k. templom.
Mo. vm. Bihar vm. 38.

Almásmonostora. Középkori (lebontott) templom..
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 401.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 19.

Egy oszlopfej levéldíszszel, az almás-monostori apátság maradványa.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 351—2.

Ev. ref. templom harangjai Nuspicker nejétől.
Rómer F. jel. az eszéki harangról. M. Biz 1884. 67..

Két g. k. templom. (Épültek?)

Elpusztult kastély maradványai északkeletre egy orom tetején az erdőben.
Mo. vm. Bihar vm. 38. l.

Alpár. G. k. templom. (Kora?)
Mo. vm. Bihar vm. 39. l.

Alsó-Lugos. G. k. templom a XVIII. század második feléből.
Mo. vm. Bihar vm. 39. l.

Alsó-Poeny. Régi g. k. fatemplom.
Mo. vm. Bihar vm. 39. l.

Alsó-Topa. G. k. templom. 1756.
Mo. vm. Bihar vm. 39. l.

Apáti-Keresztúr, Érsek-Apáti nevű pusztán Fel-Apáti nevű, XV. században elpusztult falu és templomának helye, a dombtetőn régi árok és ezen belül rommaradványok; a hagyomány szerint „wörös-barátok" kolostora romjai.
Mo. vm. Bihar vm. 41. l.

Az 1241-ben elpusztult Apát nevű falu helyén zárdarom. Keleti falu. (Nem egy az előbbivel?)
Közig. jel. M. Biz. 1901. 107.

Apáti faluhoz közel az Oroszkezi nevű erdőben zárdarom.
Milecz J.: DélIm. Ért. II. 178.

Asszonyvására. Román stilű templom romjai a székelyhídi úton.
Eml. Arch. Ért. 1897. 373.

Puszta falu nevű helyen egykori egyházának maradványai. (Nem egy az előbbivel?)
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 190.

Ev. ref. templom a XVIII. század végéről.
Mo. vm. Bihar vm. 42.

Atyás. G. k. templom a XVIII. század második feléből.
Mo. vm. Bihar vm. 43.

Álmosd. Csúcsíves téglatemplom.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 192—5.
Arch. Ért. 1897. 373.

Az ev. ref. templom alatt előkerült két egymás alatti templom maradványai.

Frater-féle úrilak a XVII. századból.
Mo. vm. Bihar vm. 38.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 217.

Árpád. Ev. ref. templom. 1798.

Egykori templomának téglamaradványai a temetőben.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 448.
Arch. Ért. 1897. 374.

A falu egykori helye a Telek nevű dülőn.
Mo. vm. Bihar vm. 41.

Ártánd. Kehely és ezüst tányér 1635-ből az ev. ref. templomban.

Kis-Zomlin pusztán Egyházas község helye.
Mo. vm. Bihar vm. 41—42.

Bagamér. Ev. ref., részben középkori templom.

Két aranyozott ezüst kehely. Egyik a XV. sz.-ból, a másik 1630-ból.

Újraöntött harang. 1507.
Czobor: Egyh. eml. 60. l.

G. k. templom. 1762
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 217.

Györgyegyháza nevű dülőn templomhely.

Határában volt Császló nevű falu is.
Arch. Ért. 1897. 374. 376.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 199—200. 238.
Mo. vm. Bihar vm. 43.
Kelyhekről E. kiáll. k. 1476. és 1375 sz.

Bagos. Régi ev. ref. templom csúcsíves szentélye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 200—1.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.

Baj. Egykori templomának maradványai a temetőben.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 449. jegyzet.

Bakonyszeg. Ev. ref. templom. 1780.

Aranyozott ezüst pohár. 1737.

Cserépkorsó. 1784.
Mo. vm. Bihar vm. 44.

Bajom várának helye a Sárréten.
Papp Zsigm.: Vas. Ujs. 1858. 32. sz.

Balaleny. G. k. templom a XVII. sz. elejéről.
Mo. vm. Bihar. vm. 44.

Balomreasza. (A bihari hegyek egyik ága.)

A völgyekben régi aranymosás nyomai.
Goos C.: Verein. Arch. XIII. 266.

Barmód. Egykori templomának téglamaradványai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 449.

Baromlak. G. k. templom. 1789.
Mo. vm. Bihar vm. 45.

Barzest. G. k. templom. 1790.
Mo. vm. Bihar vm. 46.

Bályok. Ev. ref. csúcsíves templom a XV. századból átalakítva.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
— — A váradi p. t. III. 201—202.
Mo. vm. Bihar vm. 44. Képe 434. l.

Bácslaka. G. k. templom. 1700.
Mo. vm. Bihar vm. 44.

Bácsaka és N.-Várad közt Tündérvár a Kőrös partján.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 63.

Báránd. R. k. templom, épült 1747., kibővítve.

Ev. ref. templom. 1612. Kibővítették 1775.

Ezüst kelyhek 1651 és 1798-ból.

Régi ezüst kanna.
Mo. vm. Bihar vm. 45.

Bedő. G. k. templom. (Kora?)
Schem. hist. M.-Varad gr. r. 1900. 156.

Beél. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. Gr. r. 1900. 169.

Bélavár nevű földvár.

Galaló nevű hegyen „Trajan út".
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 167.

Belezseny. G. k. templom. (Épült?)
Mo. vm. Bihar vm. 49.

Belényes. Kéttornyú csúcsíves templom romjai a r. k. temetőben.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Arch. Ért. 1897. 374.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 348—360.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.

R. k. templom. 1725.

Két XVIII. századi ezüst kehely.
Mo. vm. Bihar vm. 47.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 199.

Belényes-Lázur. G. k. templom. (Épült?)
Mo. vm. Bihar vm. 48.

Belényes-Örvényes. G. k. templom a XVIII. második feléből.
Mo. vm. Bihar vm. 48.

Belényes-Sz.-Miklós. Román ízlésű toronyrom.
H. J.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Eml. Arch. Ért. 1897. 318. A templomhelye U. ott. 374.
A torony helyreállítása. Bihar vm. és nagyváradi tört. r. Egyl. jel. M. Biz. 1897. 293.
Felvette Sztehlo O. M. Biz. 1895. 85.
Fényképe Vágótól. U. ott.
Lásd még u. ott. 1897. 305., 1898. 57. 85. 105. 141. 221. 222. 231., 1899. 58. 100. 307. 334., 1900. 144. 159.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 388—391. Alaprajz és távl. kép a XIX. táblán.

Átmeneti korú Pálos-monostor maradványai.
Arch. Ért. 1897. 313.
Csánki D. Mo. fldr. I. 595. 597.
Mo. vm. Bihar vm. 48. A torony képe 466.

Belényes-Újlak. Ev. ref. régi, átalakított templom.

Harang. 1631.
A templomról. Arch. Ért. 1897. 374.
A harangról. Felsőbányai Vas. Ujs. 1855. 6. 8. sz.
Mo. vm. Bihar vm. 49.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 199.

Belényes-Valány. G. k. templom. 1741.
Mo. vm. Bihar vm. 49.

Berek-Böszörmény. Ev. ref. templom. 1678. átalakítva 1783-ban.

Csáky-féle úrilak a XVIII. sz. végéről.

Vernyike dülő, állítólag Vernyike-Böszörmény elpusztult község helye.
Mo. vm. Bihar vm. 50.

Berettyó-Sz.-Márton. Ev. ref. templom. 1787.

Több elpusztult falu helye.
Mo. vm. Bihar vm. 50.

Berettyó-Újfalu. Herpályi pusztán Sz.-Pál-prépostság román ízlésű templomának déli tornya. (Rupp szerint Monostor-Pályi)
Rupp: Mo. helyr. t. III. 285.
Bunyitay V.: Váradi p. t. II. 361—367. Alaprajztávlati kép és részletrajzokkal. III. k. 238—239. (B. sz. talán az egykori „De Curru"-apátság maradványa.)
F.-Czinár Mon. I. 306.
Herpályi torony eml. Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1907. 47.
Közig. Biz. jel. M. Biz. 1901. 197.
Móricz Pál levele Zsilinszky államtitkárhoz. M. Biz. 1901. 442.
A torony fényképei. M. Biz.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1901. 455.
L. még. 1901. 305. 318.
Herpályi torony biztosító munkálatai. M. Biz. 1897. 11. 29., 1902. 171. 218. 407.
Tardy S. jel. M. Biz. 1902. 243.
A torony rajza Kimnach L.-tól. O.-M. Mon. Mo. II. 397.

Ősi földvár.

Több elpusztult község helye.
Mo. vm. Bihar vm. 52.

Betfia. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 157.

Beznye. G. k. templom. 1723.
Mo. vm. Bihar vm. 52.

Bélavárrom.
Két képe. Mo. vm. Bihar vm. 456—7.

Bélfenyér. R. k. templom 1785.

Harang. 1720.

Búzás, Ősi és Szigeti elpusztult községek helyei.
Mo. vm. Bihar vm. 49.

Biharr.
Bihar mezőváros. Magy. Kurir. 1826. II. 45.
Bihar község három nevezetessége. (A bihari földvár.) Id. Szilágy Lajos. Hortobágy. 1863. 14.
Egykori apátsága. F.-Czinár: Mon. I. 264—265.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 597.

Átmeneti korú ev. ref. templom nyugati része.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V.: Váradi p. t. III. 203—212. Alaprajzzal.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.

Két aranyozott pohár a XVII. sz. elejéről.

Úrasztala-terítő a XVII. századból. Ev. ref. templomban.
Mo. vm. Bihar vm 52—53.

Négyszögletű földvár a Székelyhídra vezető országúton.
Hunfalvy J.: Mo. Erd. Képekb. II. 296.
Fejér N. levele Römer Fl.-hoz 1873 április 29. Alaprajzvázlattal. Römer hagy. LVI. sz. cs. M. Biz.
Arch. Ért. 1893. 453.
Bunyitay V.: A bihari várról. Emlékkönyv a váradi múz. megnyitása alkalmából. N.-Várad. 1896. 22. s köv. l. Ugyanitt Pauler Gy. véleménye.

A bihari vár. Századok. 1900. 547—551. (A várban végzett ásatásoknál előjött fal- és betonmaradványok.)
Cséplő Péter: Régészeti ásatások a bihari várban. Arch. Ért. 1901. 69—72.
Karácsonyi J.: Ásatások a bihari várban. Arch. Ért. 1901. 72—74.
Szabó K.: (Szerint Bihar vár Fenes határában volt.) Vezérek kora. 101. l.

Bihari vár helye. L. még **Kölcsér.**

Bihar-Diószeg. G. k. templom. 1770.

Ev. ref. templom, átalaktva. 1604.

Gr. Zichy-féle kastély. 1701.

Elpusztult községek helyei.
Mo. vm. Bihar vm. 54.

Bihar-Félegyháza. Úrasztai terítő a XVIII. sz.-ból az ev. ref. templomban.

Földvár a határban.
Mo. vm. Bihar vm. 55. l.

Bihar-Püspöki. Ev. ref. templom, részben még a XIV. századból.

Síremlékek. 1716,

XIV—XV. századbeli épületmaradványai a Hódos-domb nevű utczán.
H. I.: Arch. Ért. 1885. XII., 1887. 350.
Arch. Ért. 1897. 373.
Mo. vm. Bihar vm. 56. A templom képe. 431. l.
Bunyitay V.: jel. M. Biz 1901. 47.
— — A váradi p. t. III. 289—294. Alaprajz és oldalnéz képpel a XVI. táblán.

A váradi püspök egykori nyári palotájának helye a kath. kis templom előtti dombon állott romoknál.
Bétsi Magy. Kurir 1781 márcz. 15. számából. K. Nagy Sándor: „A régi Biharmegyéről. Nagy-Várad 1885". 52—53. l. után idézi Havas R. M. Fldr. Könyvtár. 227.

Bihar-Udvari. Ev. ref. templom. 1613. Kibővítve 1767. Tornya 1789.

Arany és ezüst egyházi szerek a XVII. és XVIII. századból.

Kúnhalmoknak nevezett ősi halmok.
Mo. vm. Bihar vm. 56.

Bihar-Valány. L. **Valány**

Bikács. Egykori templomának alapjai a Haraszti patak balpartján.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 361.

Birtiny. Solymoskő és Fekő nevű hegyeken várak nyomai.

A község közelében Ordsztelek község helye.
Mo. vm. Bihar vm. 57.

Bisztra-Újfalu. G. k. templom. 1700.
Mo. vm. Bihar vm. 58.

Bagdány. Szovárhegy. Régi g. k. templom.
Mo. vm. Bihar vm. 58.

Bogyoszló. Régi ref. templom.
Mo. vm. Bihar vm. 58.

Bogyisfalvi templom karszékei, faragványai.
Arch. Ért. 1889. 275.

Bojt. Ev. ref. templom. 1680.

Úrasztali ezüst pohár. 1765.
Mo. vm. Bihar vm. 58.

Borostelep. G. k. templom. 1700 körül.
Mo. vm. Bihar vm. 58.

Bors. Ev. ref. templom a XVII. sz. elején épült.

Két régi ezüst kehely.

Régi templom maradványai.
Mo. vm. Bihar vm. 58.

Bottyán. G. k. templom. (Épült?)
Mo. vm. Bihar vm. 60.

Bottyánvára.
Thaly Kálmán: Mo. és a Nagyvilág. 1868. 27. Képpel.

Bucsa. G. k. templom. (Épült?)
Mo. vm. Bihar vm. 60.

Bukorvány. G. k. templom. 1545.
Mo. vm. Bihar vm. 61.

Bulyok. Csúcsíves templom.
Arch. Ért. 1897. 373.

Buzgói Pálos-zárda. Prope castrum Solyomkő (helye ismeretl.)
Ádám Iván: Pálosaink épit. eml. Egyházműv. Lap. 1883. 73. 75.

Csajafalva. G. k. templom. 1763.
Mo. vm. Bihar vm. 65.

Csatár. Régi templomának maradványai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 214.
F.-Czinár: Az egyk. ispotályos-rend Szentpéteri konventje Csatár közelében. Mon. II. 139.

Szalárdra vivő út jobb oldalán Latabár egykori templomának alapfalai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 258.

Cseffa. G. k. templom. XVI. sz. első felében épült.

Határában vonul el az Ördögárka.

Csegőd. XV. századi templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.

Cserművár alapfalai.
Milecz: Délm. tört. Ért. II. 178.

Cseszora. G. k. templom a XVII. század elejéről.

Régi kehely.
Mo. vm. Bihar vm. 63.

Csokaly. Ev. ref. templom. 1720.
Mo. vm. Bihar vm. 63.

Csolt monostori apátság. L. **Vésztő.** L. **Csolt** Arad-megyében.

Csontaháza. G. k. templom. 1780.
Mo. vm. Bihar vm. 64.

Csökmő. Határában Ördög árok.
Mo. vm. Bihar vm. 64.

Három puszta templom nyomai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 494.

Czigányfalva. G. k. templom. Épült állítólag 1600. körül.
Mo. vm. Bihar vm. 65.

Dancsháza. Ev. ref. templom. 1797.

G. kel. templom. (Épült?)

Elpusztult falu helye.
Mo. vm. Bihar vm. 66.

De Curru apátság l. Berettyó-Újfalu. Herpály pusztáján.

Dekanyesd. G. k. templom a XVIII. századból.
Mo. vm. Bihar vm. 67.

Derecske. Kőfallal körülvett régi ev. ref. temploma helyére újat építettek.

Határában földvár és Inkefalu község maradványai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 228—9.
Mo. vm. Bihar vm. 67—68.

Deréte. Kerített román stílű templom. (Lebontatott 1878.).
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 405.

Deszmő. A templom piacza melletti domb alatt épület alapfalai.

A vár felé eső szőlőben két épület alapfalai.
Milecz.: Délm. t. Ért. II. 1876. 179.

Déda. G. k. templom. 1749.
Mo. vm. Bihar vm. 66.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 192.

Diószeg. Egykori templomának helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 229—30.

Diószeg felett a Debreczenbe vivő úttól jobbra az egyedi puszta Templomhely nevű dülőjén a Mindszent-egyedi apátság helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 370—5.
— — Az egyedi apátság története. 1880 N.-Várad, Hugel Ottónál. 8r. 76. l.
Ism. Márki: Századok. 1880. 767—769.

Az ev. ref. templom helyén állott régi épületek.
Bunyitay V.: Egyedi apát. 63. l.

Diószegtől nyugatra Kerekegyház pusztán ilyen nevű község elpusztult templomának alapjai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 245.

Dobrest. G. k. templom. 1796.
Mo. vm. Bihar vm. 69.

Dragonyesd. G. k. templom. (Épült?)
Mo. vm. Bihar vm. 69.

Dragotyán. G. k. templom XVIII. sz. végéről.
Mo. vm Bihar vm. 69.

Dubricsony. G. k. templom 1700 körül.
Mo. vm. Bihar vm. 70.

Duserd. G. k. templom. Épült a XVIII. sz. vége felé.
Mo. vm. Bihar vm. 70.

Egyed mellett a Mindszentek apátsága nyomai.
Eml. Arch. Ért. 1897. 373.

Egyedi apátság helye l. Diószeg, debreczeni úton.

Esztár. A falu alvégén a Holt-Berettyó partján ev. ref. régi kis temploma.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 232.

Aranyozott ezüst pohár 1551. a ref. templomban.

Határában sok római régiség jött elő.
Mo. vm. Bihar vm. 76.

Régi vár maradványai.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Élesd. R. k. templom. 1757.

Ezüst kehely.

Régi harangja, In te Domine speravi felirattal. (Újjá öntve.)

Régi templomának maradványai a Kőrös partján.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 406.

Aranyozott ezüst kehely. 1649.

Porczellán kancsó 1703-ból, a ref. templomban.
E. kiáll. k. 2233.
Mo. vm. Bihar vm. 70
Czobor: Egyh. eml. 123.

Ér-Adony. Átmenetikori templomrom.
Arch. Ért. 1897. 373
Egykori prépostsága. F.-Czinár. Mon. II. 3—4.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 138—143.
Római iratai. M. N. Múz. Oct. Hung 501. Tom. I.

R. k., g. kel. és ev ref. templomok a XVIII. századból.

Aranyozott ezüst kehely az ev. ref. templomban.

Egykori várának néni nyomai.
Mo. vm. Bihar vm. 71.

Vár vagy monostor maradványának tartott régi magtár, talán Veési-féle kuria romja.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 181. jegyzet.

Ér-Kenéz. G. k. templon a XVII. sz. elejéről.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 218.
Mo. vm. Bihar vm. 72.

Ér-Keserű. Régi templonrészek.
Arch. Ért. 1897. 374

Ér-Körtvélyes. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 225.

Ér-Mihályfalva. Részben régi ev. ref. templom.

Harang. Öntötte Imre mester. 1491.

Renaiss. ezüst serleg

Ezüst poharak, az egyik „Johannes Hoffner. 1680." felirattal, a másik a XVII. századból.

Ezüst kehely. 1758.

Kincse község helye.
Arch. Ért. 1897. 374—376.
Mo. vm. Bihar vm. 73—4. Az ötvösművek csoportképe. 432. l.
Bihar vm. r. és t. k. I. 1. sz.
E. kiáll. k. 1468.
Czobor: Egyh. eml. 60. l.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Ér-Mindszent. Polygon zárású templom, csúcsíves ablakokkal.
Arch. Ért. 1897. 373.

Ér-Olaszi. Véd nevű elpusztult falu helye.
Mo. vm. Bihar vm. 74.

Érsek-Apáti. Templomrom.
Bunyitay V: A váradi p. t. III 188—9.

Ér-Selind. G. k. templon a XVII. század elejéről.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 218.
Mo. vm. Bihar vm. 75.

Ér-Semjén. Ev. ref. templom csúcsíves kapúval. Átalakítva 1780. bővítve 1795.)
Arch. Ért. 1897. 374.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
— — A váradi p. t. III. 295—6.
Mo. vm. Bihar vm. 75.

Ér-Szakácsi. Átalakított középkori templom.
Majusculas feliratú harang.
Arch. Ért. 1897. 374. 375.

Ér-Tarcsa. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 225.

Farkaspatak. G. k. templom 1700 körül épült.
Mo. vm. Bihar vm. 76.

Fejértó. Egykori templomának maradványai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 233.

Fegyvernek. Csúcsíves temlomtorony.
Ipolyi A.: Műtört. t. I. 508.

Fekete-Bátor. Két rom, egyik a templom környékén, másik a falu keleti végén. Az a Toldyak vármaradványa, ez a „Veres barátok kolostorának" romja.
A templomrom alatt sírbolt.
Milecz J.: Délm. t. Ért. II. 1876. 178.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 425.
Mo. vm. Bihar vm. 77.

Fekete-Gent. Átalakított csúcsíves templom. 1401.
Arch. Ért. 1897. 374.

Fekete-Györös. Templomtornyában régi egylházának gyüszűalakú harangja.
Arch. Ért. 1897. 375.
Mo. vm. Bihar vm. 78.

Fekete-Patak. G. k. templom. 1785.
Mo. vm. Bihar vm. 78.

Feketető. A Sebesvár aljáról vezető római út nyomai.
A falu nyugati szélén a völgyben négyszögű római töltés és köralakú erőd nyomai
C. Goos: Ver. N. F. XIII. 1876. 273.
A templom halhólyagos ablakai Egyik támpilléren 1483. évszám.
Fapersely. 1693.
Régi, íves kapuval ellátott körfal.
Römer iratai M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. I. és Jgyk. XIV. 47., XXVI. 84.

Fekete-Tót. G. k. templom.
Telek nevű dülön toronyromjai. (Hagyomány szerint várelő bástya
Bunyitay V. jel. M. 1901. 47
Mo. vm. Bihar vm. 78.
Fekete-Tótról Talpasra vivő úttól balra az erdőben Dalom elpusztult helység téglatemplomának helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 453.

Felső-Ábrány. Egykori prem. monostora, mai temploma 1745.
F.-Czinár: Mon. II. 3.
Rupp: Mo. helyr. t. IV. 253—5.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 404—8. Alaprajzz és oldalnézettel.
Eml. Arch. Ért. 1897. 373.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 601.
Bunyitay jel. M. Biz. 1901. 47. (Románkori templomát lebontották?)
Ev. ref. templom épült a XVI. sz. vége felé.
Mo. vm. Bihar vm. 79.

Felső-Derna. Régi düledező g. k. fatemplom.
Mo. vm. Bihar vm. 79.

Felső-Lugas. G. k. templom. 1720.
Mo. vm. Bihar vm. 80.

Felső-Topa. G. k. 1731.
Mo. vm. Bihar vm. 80.

Feneres. G. k. templom. (Épült?)
Mo. vm. Bihar vm. 80.

Fenes. Egykori téglatemplomának maradványai a temetőben.
Arch. Ért. 1897. 374.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 454.
Várrom, (Bélavár a XIII. századból).
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 309—314. Alaprajz és távlati képpel.
Mo. vm. Bihar vm. 80. Képpel.
Századok: 1900. 550. 3. sz. jegyzetben.
G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 200.

Fugyi (Fudi). Rom. ízlésű hajó és csúcsíves szentélyű ev. ref. templom, átalakítva.
H. I.: Műeml. oszt Arch. Ért. 1887. 350.
Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 410—12. A templom táv. képével.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
G. k. templom. (Kora?)
Mo. vm. Bihar vm. 81. A ref. templom képe. 416. l.

Fugyivásárhely. Csúcsíves templomtorony.
Arch. Ért. 1897. 374.
Mellette az egykori Paulinus templom nyomai
U. ott.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1887. 351.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 443—4. A templom távl. képével.
G. k. templom a XVIII. sz. közepéről.
Mo. vm. Bihar vm. 82.

Furta. R. k. templom. 1782—6.
Ev. ref. templom. Épült 1720. régi alapokon. 1771-ben megnagyobbitottik.
Arany kehely.
Mo. vm. Bihar vm. 82.

Füzegy. G. k. templom. 1700 körül.
Schem. M.-Varad. gr. r. 900. 200.
Mo. vm. Bihar vm. 82.

Gaborján. Régi ev. ref. templom átalakítva.
Mo. vm. Bihar vm. 83.
Váncsod és Szent-Péterszeg határainak összeszögellésénél Földvár nevű helyen az elpusztult Tótfalu nyomai, hol az egykori gaborjáni apátság állott.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 367—370.
Gaborján mellett délre Keresztúr templomának alapjai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 250.

Gálos-Petri. Ev. ref. templom. 1621. átalakítva.
Mo. vm. Bihar vm. 84.
Egykori templomának helye a község közepén álló dombon, lebontották már a XVIII. században.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 237.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 226.

Genyete. G. k. templom
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 193.

Geszt. Ev. ref. templom csúcsíves részletekkel átalakítva 1700. elején.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 303.

Aranyozott ezüst kehely a XVIII. századból.
Mo. vm. Bihar vm. 85. A templom képe. 435. l.

Tisza-kastély.
Vas. Ujs. 1885. 48. sz. Képe Mészöly G. festménye után.
Vas. Ujs. 1902. 13. sz. Képekkel.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. II. 423.
Mo. vm. Bihar vm. 85. A kastély képével.

Ördögárka Aradmegyéből a nagyszalontai határon átjőve, Tisza Kálmán kertjén vág keresztül s folytatódik a Sebes-Kőrösig.
Rozvány György: Römer Floris régészeti körútja feliratú nyomtatvány. Römer Fl.-hagyatéka. M. Biz. 1891. 159. XVI. sz. cs.

Gégény. G. k. templom. 1714.
Mo. vm. Bihar vm. 84.

Gross. G. k. templom 1790.
Mo. vm. Bihar vm. 83.

Gulány. G. k. fatemplom.
Schem M.-Varad. gr. r. 1900. 201

Gyerő-Monostor. Egykori apátsága (ma roskatag) csúcsíves templomrom a XIII századból, ikertoronynyal.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 353—360. Alaprajz, távlati kép és több részletrajzával. III. k. 412.

Gyigyiseny. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 87.

Gyires. G. k. templom. 1790.

Az elpusztult Kecset falu helye.
Mo. vm. Bihar vm. 87.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 158.

Hagymádfalva. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 186.

Harangmező. G. k. templom (kora ismeretlen).

Csetacsele (Váracska) nevű helyen, a hagyomány szerint vár állott.

Boglya hegyen, beomlott pinczeüregek.
Mo. vm. Bihar vm. 88.

Harsány. Ősi templomának nyomai.
Mo. vm. Bihar vm. 88.

Határ. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 88.

Hájó. Középkori neve: Héjó. Átmenetikorú templom.
Arch. Közl. X. f. 19.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1897. 350.
Eml. Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V.: A váradi p. t. I. 13—14. III. k. 413—415. Alaprajz és távl. képpel.

Régi g. k. templom átalakítva,
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 159.
Mo. vm. Bihar vm. 88. Képpel.

Hegyköz-Kovácsi. Ev. ref. templom. 1786.

Aranyozott ezüst pohár. 1624.

Harang. 1760

Sáncz-dülőn a bihari várdombig huzódó ősi sánczok.
Mo. vm. Bihar vm. 89.

Hegyköz-Pályi. Ev. ref. templom régi részletekkel.

Aranyozott ezüst serleg 1787.

Kossuay-féle kuria. 1720.
Mo. vm. Bihar vm. 89.

Hegyköz-Száldobágy. Aranyozott ezüst kehely. 1701. s több XVII. sz. úrasztalterítő, csipkekendő, a ref. templomban.
Mo. vm. Bihar vm. 90.

Hegyköz-Sz.-Imre. Ev. ref. templom. 1787—89.
Mo. vm. Bihar vm. 91.

A község felett Monostorhalmon apátság helye.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 107.

Hegyköz-Szent-Miklós. Várdomb nevű dülőn, a hagyomány szerint török erődítmény állott.
Mo. vm. Bihar vm. 91.

Hegyközújlak. Ev. ref. csúcsíves templom.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 334—6. Alaprajzzal.
Leromboltatott. Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 107. és Bunyitay V. jel. 1901. 47.

Ev. ref. templomában, mely részben a régi román izl. templomból épült, aranyozott ezüst edények. 1665., 1719, 1724. és 1728-ból.
Mo. vm. Bihar vm. 91.

Henczida. (Henczhida.) Ev. ref. templom. 1791.
Mo. vm. Bihar vm. 91.

Henkerres. G. k. fatemplom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 92.

Héjó. L. **Hájó**.

Herpáltypuszta. L. **Berettyó-Újfalu**.

Hódos. L. **Jászó-Hódos**.

Hollód. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 206.

Hosszúi-Pályi. Régi egyházát lebontották 1867-ben.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 241.

Aranyozott ezüst kelyhek. 1792. és 1793-ból a ref. templomban.
Mo. vm. Bihar vm. 92.

G. k. templom.

Husaly (?) Sz.-Mária templomának nyomai a temetőben.
Schem. M.-Varad gr. r. 1900. 219.
Eml. Arch. Ért. 1897. 374.

Ignesti határában Boros-Sebes felé avar sáncz nyomai.
Milecz J.: Délm. tört. Ért. II. 1876. 166.

Izsópalllaga. G. k. (templom kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 94.

Jancsenrd. G. k. templom a XVIII. század közepéből.
Mo. vm. Bihar vm. 94.

Janka. Egykori egyházának nyomai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 242.

Jákó-Hódos. Régi átalakított ev. ref. templom, szentélye helyén toronynyal.

Falképek maradványai.
Römer: Régi falk. 109—110.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 240.
— — Az egyedi apátság. 71.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Eml. Arch. Ért. 1897. 373.
Mo. vm. Bihar vm. 94.

Jánosfalva. Római bányák.
Arch. Ért. 1887. 86.

G. k. fatemolpm.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 201.

Jenő. Ev. ref. (hajdan r. k.) templom.
Bunyitai V. jel. Műeml. Biz. 1901. 47.

Kakad. G. k. templom a XVIII. sz. elején.

Ev. ref. templom. 1793.

A község mellett nagyobb épületrom, a nép szerint kolostor maradványa.
Mo. vm. Bihar vm 96.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 221.

Kalácsa határában András váradi püspök 340 év előtt kápolnája és nyaralójának maradványai: földalatti üreg.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 107.
Mo. vm. Bihar vm. 96.

Kardó. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 106.

Kápolna. Egykori Pálos-kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 161—164.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyh.-műv. Lap. 1883. 72. 73. 76.

Sz.-Mária templom.
Arch. Ért. 1897. 373.

Régi templom alapfalai.
Mo. vm. Bihar vm. 96.

Kerekegyháza. Tótkereki pusztának egykori benczés apátsága.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 164–5.

Kávásd. G. k. templom a XVIII. századból.
Mo. vm. Bihar vm. 97.

Keresszeg-Apáti. L. **Kőrösszeg-Apáti**.

Keresztesmező. L. **Mező-Keresztes**.

Kerpenyét. G. k. templom. 1619.
Mo. vm. Bihar vm. 97.

Keserű. Ev. ref. templom nyugati része a hajdani templom maradványa.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 250—1.

Kécz. G. k templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 194.

Kigyik. G. k templom a XVII. századból
Mo. vm. Bihar vm. 98.

Kis-Dombrovicza. G. k. templom. 1700.
Mo. vm. Bihar vm. 98.

Kis-Jenő. Ev. ref. XIII. századi templom, 1791-ben átalakítva, tornya újabbkori.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 420—1. Alaprajz és távl. k. XXVII. tábla.
Mo. vm. Bihar vm. 99.

Kis-Kágya. Egykori templomának nyomai.
Mo. vm. Bihar vm. 99.

Kis-Kereki. Ezüst pohár 1600. a ref. egyházban.

Béltelek nevű dülőn a falu egykori templomának helye.
Mo. vm. Bihar vm. 100.

Kis-Kér. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 99.

Kis-Marja. Egykori kastélyának és templomának helye.

Észak felé Földvár nevű domb.
Mo. vm. Bihar vm. 100.
Osváth Pál: Biharmegyében kebelezett Kis-Mária (Kismárja) nagyközség és a nagymarjai puszta leírása. Ism. Századok. 1897. 84.

Kis-Szántó. Ev. ref. templom. 1790.

Régi kastély.

Határában Szeben nevű elpusztalt falu helye.
Mo. vm. Bihar vm. 101.

Kis-Terpest. G. k. templom. Épült 1760 körül.
Mo. vm. Bihar vm. 101.

Kis-Újfalu. G. k. templom (kora ismeretlen.)
Mo. vm. Bihar vm. 101.

Kis-Ürögd. G. k. templom (kora ismeretlen).

Régi kastély.
Mo. vm. Bihar vm. 101–2.

Kodru helység hegycsoportjában Dézna vár romjai.
Milecz: Délm tört. Ért. II. 179.

Kolt. Régi templomának maradványai a Templomhalom nevű helyen.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 495.

Kóly. Az ev. ref. templommelletti régi fatorony.
Szentkirályi Károly jel. M. Biz. 1902. 460. 473.

Ezüst keresztelő-edény. 1700.

Ezüst úrasztali kenyértartó. 1741.
Mo vm. Bihar vm. 102.

Komádi. Ev. ref templomban aranyozott ezüst serleg. 1713.

Virágos cserép butykos, úrasztali borkancsó. 1712.
Mo. vm. Bihar vm. 103.

Nyugatra Irász nevű puszta, hasonló nevű falu és templom helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 141–2.

Konyár. Ev. ref. templom, részben a réginek maradványa. Átalakítva 1600 körül.

Határában Ördögárok.
Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 254.
Mo. vm. Bihar vm. 104.

Korbest. G. k templom a XVII. sz. elejéről.

Határában rommaradványok.
Mo. vm. Bihar vm. 104.

Korniczel. G. k. templom. 1740.
Mo. vm. Bihar vm. 104.

Kót közelében apátság helye.
Közig. biz. jel. M. Biz 1901 107.

Kotyiklet. G. k. templom. 1720.
Mo. vm. Bihar vm. 105.

Kőalja. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 105.

Köbölkút. Ev. ref. templom, részben régi, újjáépítve 1750-ben.

Régi egyházi szerei.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 256.
Mo. vm. Bihar vm. 105.

Kölesér és Kétér patakok által körül folyt Várdomb nevű magaslaton a bihari vár helye (?).
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 467.

Kőrösszeg. G. k. templom. 1796.
Mo. vm. Bihar vm. 106. A kőrösszegi templom képe. 473.

Kőrösszegi várrom, ma magtár.
Vas. Ujs. 1860. 50. Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 595, 598.

Kőrösszeg-Apáthi. Ev. ref. templom. 1786.

G. k. templom (kora ismeretlen).

Falképekkel.
Mo. vm. Bihar vm. 106.

Egykori kolostora helyén álló vártoronyrom s más épületeinek alapjai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 434—5.

Kőrös Tarján. G. k. templom. 1790.
Mo. vm. Bihar vm. 106.

Köte-Gyán. Régi templom nyomai.
Arch. Ért. 1897. 374.

Pusztafalu és Tökés nevű dülőkön elpusztult faluk (Pétermonostor) helye.
Mo. vm. Bihar vm. 107.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 415—6.

Középes. G. k. templom. 1737.

Egykorú falképekkel.
Mo. vm. Bikar vm. 108.

Középlak. Gömbszelvényes, vállköves oszlopa. (Az almásmonostori egyháznak maradványa.)
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 352.

Krancsesd. G. k. templom. 1760.
Mo. vm. Bihar vm. 108.

Latabár. Régi templom nyomai.
Arch. Ért. 1897. 374.

Less. Határában volt egykor Kopács község.
Mo. vm. Bihar vm. 110.

Lelesd. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 109.

Lok. G. k. templom. 1771.
Mo. vm. Bihar vm. 110.

Lóró. G. k. templom. 1700.
Mo. vm. Bihar vm. 110.

Lunkászprie. G. k. tempom. 1731.
Mo. vm. Bihar vm. 110.

Madarász. Régi g. k. templom.
Mo. vm. Bihar vm. 110.

Magyar-Cséke. Régi ev. ref. (egykor kath.) templom.

Régi g. k. templom, 1805-ben renoválva.
Mo. vm. Bihar vm. 111.
A községről. Miskolczy István: Magyar-Cséke Biharmegyében. Regélő. 1834. 62.

Magyar-Homorog. Határában több elpusztult község helye.
Mo. vm. Bihar vm. 111.

Magyar-Kakucs. Ev. ref. átalakított, román ízlésű templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 421—2. Alaprajz és távlati képpel.
Mo. vm Bihar vm. 112. Képe 433. l.

Makra közelében a Betlen-Ősi pusztán az egykori Dienes-monostor prépostság helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 412—15.

Marcziháza. Régi g. k. templom.

Harangját öntötte Sughó György. 1782.

Thurzó-féle kastély.
Mo. vm. Bihar vm. 112.

Margitta. R. k. templom. 1722.

Ev. ref. (hajdan r. k.) templom, csúcsíves részletekkel.

Csákyak kastélya a XVIII. sz. közepéről.
Mo. vm. Bihar vm. 112. A kastély képével.
Bunyitay V. jel. M. Biz 1901. 47.

Mácsa puszta egykori templomának alapfalai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 374.

Medgyes. G. k. templom. 1791.
Mo. vm. Bihar vm. 113.

Mező-Gyán. Ev. ref. templom. 1794.
Mo. vm. Bihar vm. 114.

Románkori temploma szentélyének maradványa az ev. ref. templommal átelleni házsoron Kovács Gergely pinczéjében.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 366.

Mező-Keresztes. Római castrum, út és temető.
Téglás István: Arch. Ért. 1896. 65—8.

Ev. ref. templom a XVII. századból.
Mo. vm. Bihar vm. 114.

Mező-Peterd. R. k. templom. 1758.

G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 115.

Mező-Telegd.
Értekezés a telegdi esprességről F. D.: Nemz. Társ. 1838. II. 41. 49. 57.

Egykori templomos-telepe.
F.-Czinár: Mon. II. 164.

Egykori apátsága, a XVII. században még fennállt.
F.-Czinár: Mon. I. 297—298.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 171—172.
Rómer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. T. I.

Késő csúcsíves templom. 1507.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 351.
Bunyitay V.: A váradi p. t. Alapr., távl. kép és részletek rajzai. XXIX—XXXI táblák.

A templom régi falképei.
Eml. Arch. Ért. 1892. 9. 286.
Huszka J.: Arch. Ért. 1892. 385—389. Képekkel.
L. még u. ott. 1893. 38.
Huszka J. jel. M. Biz. 1902. 423. sz.-hoz.
Mo. vm. Bihar vm. 115—116. A templom képével.

A templom és falképeinek helyreállítása.
M. Biz. 1891. 77. 86. 109. 126. 128. 145., 1892. 3. 82. 92. 126. 142.
Huszka J. jel. és rajzai. M. biz. 1892. 129. 132. 135., 1893. 1. 29. 99., 1902. 129. 132. 156. 387.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1902. 156. 178. 218. 387. 535.
Huszka J. jel. 1902. 423.
L. még. 253. 422. 473. 524.

Telegdi Thelegdy István sírköve, képe és czímerével, († 1514.)
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
Csergheö Géza: Turul. VII. 1889. 34—36. Képpel.
Arch. Ért. 1890. 443., 1897. 375.

Felirat az ev. ref. templomban.
Mo. vm. Bihar vm. 485 l. A templom képe és a felirat facsimilejével.

Harang. 1397.
Arch. Ért. 1897. 375.

Telegdi Pál által Bécsben 1760-ban készített kehely.
Arch. Ért. 1897. 376.

A prot. egyház északkeleti részén álló urasági emeletes épület az egykori Ferenczrendi kolostor (?)
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 459.

Mező-Telki. G. k. templom. 1790.

G. k. templom 1700 körül.
Mo. vm. Bihar vm. 117

Mézág. G. k. templom, épült a XVIII. sz. közepén.
Mo. vm. Bihar vm. 114

Mézes. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 114

Micske. R. k. templom. 1754.

Középkori ezüst kehely.

Év. ref. XIII. századi emplom.

Egyházi ötvösmű (?) 1690.

Régi kastély.

Sanczi nevű elpusztult község helye.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Arch. Ért. 1897. 373.
Mo. vm. Bihar vm. 118
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 262—267. A ref. templom alapr. és oldalnézeti képével. XII. tábla.

Mihályfalva. Ev. ref. átnenetikorú (átalakított) templom.

Harang. 1491.

Aranyozott ezüst kehely.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 479., III. 269—73. A harang és kehely képével. XIII. tábla.

Mihellő. G. k. templom a XVIII. sz. közepéről.
Mo. vm. Bihar vm. 118

Mikló-Lázur. G. k. templom a XVIII. sz. közepéről.
Mo. vm. Bihar vm. 118

Monos-Pályi. Egykori prépostsága.
F.-Czinár: Mon. II. 52—53.

Régi ev. ref. templom, megújítva 1803.

Ezüst kehely.
Mo. vm. Bihar vm. 120.

L. még Berettyó-Újfalu herpályi puszta csonka tornyát.

Monostor és Hosszú-Pályi közt az Akasztó-dombon épületmaradványai. (Az egykori Nyir-Pályi prépostság helye?)
Bunyitay V.: A váradi p. t. II 409—411.

Monos-Petri. R. k. kápolnában kehely. 1665.

Ev. ref. templom a XVI. századból.

Famenyezetén bibliai képek.

(A templom „Ungora vár" dülőnél egykor a Vörösbarátoké volt.)

Posalaky János czímere a templomban. 1726.

A község mellett állott belső várának romjai, kettős sánczai és földhányásai. (Köveit elhordták.)
Mo. vm. Bihar vm. 119.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 107.

Nadántelek. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 188.
Mo. vm. Bihar vm. 120.

Nagy-Bajom. Ev. ref. templom a XVII. század elejéről.

Ezüst tányér és szögletes ezüst pohár 1619 és 1633-ból.
Mo. vm. Bihar vm. 121.

Nagy-Báród. Átmeneti ízlésű templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V.: A váradi p. t. 402. Alapr. és távl. képpel a a XXI. táblán.

G. k. (előbb r. k.) templom.
Mo. vm. Bihar vm. 419. Képpel.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Nagy-Kagya. Egykori templomának alapfalai a temető.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 244.

Nagy-Kereki. Ev. ref. templom. 1780.

Aranyozott ezüst tányér. 1617.

Aranyozott ezüst kehely és tányér. 1631.

Aranyozott ezüst fedeles kanna. 1742.

Bocskay-féle várból épült kuria, ennek ép sarok-tornya.
Mo. vm. Bihar vm. 122. A kastélytorony képe. 501.

Nagy-Kerpest. G. k. templom. 1750.
Mo. vm. Bihar vm. 123.

Nagy-Kér. G. k. templom.
Arch. Ért. 1897. 374.
Mo. vm. Bihar vm. 121.

Nagy-Léta. Ev. ref. templom. 1790.
Mo. vm. Bihar vm. 123.

Két g. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 221.

Nagy-Mony. Csúcsíves templom.

Régi harang, levert felirattal.
Arch. Ért. 1897. 373. 375.

Nagy-Nyésta. Hajdani templomának helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 274—5.

Nagy-Patak. G. k. templom. 1721.
Mo. vm. Bihar vm. 124.

Nagy-Rábe. Ev. ref. templom a XVII. sz. elejéről.

Ezüst pohár. 1632.

Harangok az ev. ref. templom tornyában. 1764. és 1794-ből.
Halaváts Gy.: M. Biz. 1902. 10.

Határában Pázmán nevű elpusztult község helye.
Mo. vm. Bihar vm. 124.

Nagy-Szalonta.

Rozvány György: Nagy-Szalonta monografiája. Gyula, 1870. Ism. Budapesti Közl. 1870. 47. 118.
— — Nagy-Szalonta történelméhez. Írta. —. Nagy-Szalonta, Reich Jakab kny. 1889. K. 8r. 81. l. Ism. Márki. Századok. 1889. 544—46.

Átalakított ev. ref. csúcsíves templom.
Arch. Ért. 1897. 374.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 385—0.
Mo. vm. Bihar vm. 125.

Kalapált cziradákkal ékesített kehely. 1710.

Tót Péter helybeli fazekas által készített 18—20 iczényi mázas agyagkancsó szabadkézzel idomított czirádákkal. Az ev. ref. templom birtokában.
Rozvány György: Rómer Floris régészeti körútja czímű nyomtatott lap. Rómer Fl.-hagyaték. M. Biz. 1891. 159. XVI. sz. cs.

Csonka torony. Egykori várának maradványa (ma Arany János-múzeum).
Képei: Petőfi S. rajza. Vas. Ujs. 1899. 27. és 36. sz. 1893. 20. sz.
Háry Gy. rajza: Vas. Ujs. 1889. 27. és 36. sz. 1890. Mutatvány ív és 1893. 20. sz.
Feszty Á. rajza: O.-M. Mon. Mo. II. 421.
Csonka torony helyreállitása. M. Biz. 1899. 177. 200. 290. 263. 332. 334., 1891. 52. 58. 86. 109., 1892. 14. 25. 33. 126., 1900. 67. 159.
Eml. Arch. Ért. 1892. 286.

Nagy-Szalonta határán panaszi pusztán az egykori Mező-Panasz község templomának alapfalai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 374—5.

Nagy-Szalontától keletre Patafája puszta.

Hajdani egyházának helye.
Bunyitay V. A váradi p. t. III. 378.

Nagy-Szántó. G. k. templom. 1780.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 161.
Mo. vm. Bihar vm. 127.

Nagy-Ürögd. Román tornyú, átmeneti ízlésű templom.
Cséplő P. jel. M. Biz. 1872. 132., 1873. 6. 38.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Eml. Arch. Ért. VIII. 22.
H. I. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 351.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 395—7. A templom alaprajzával.
— — jel. (szerint leromboltatott). M. Biz. 1901. 47.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 162.

Nagy-Várad. *A város és műkincseinek általános irodalma.*

Alm. v. Ung. 1778. 352.
Ung. Mag. 1782. II. 94.
Mind. Gyűjt. IV. 1790. 27.
Nagy-Várad a XVII. zzázadban. Zeitschr. v. und f. Ungarn. V. 1804. 84.
Nagy-Várad történetéhez. Tud. Gyűjt. 1819. VI. 113.
Gr. Karacsay Fedor: N.Várad ostromlása 1660. évben. Tud. Gyűjt. 1821. XI. 48.
Fragmentum Chronici Magnovaradinensis ab Anonymo lath. Eccl. Varadinenss Canonico conscripti — Descripsit Steph. Horváth. 825. MS. Saec. XIX. Fol. 6. in. folio. M. N. Múz. Fol Lat. 2905.
Schels (Kiss Károly). Nagy-Várad védelme 1598. Schels kapitány után Kiss Károly. F.-Mo. Minerva. 1831. 518.
Hrabovszky János: Nagyváradról vázlatok. Társalk. VIII. 1839. 17.
H. L. Társalk. VIII. 1839 20.
Nagyváradnak a török haalmába esése 1660-ban. Hon és Külf. I. 1841. 109. 113.
Nagy-Várad. Vas. Ujs. 1857. 25. Képpel.
T. Fogaraschy: Nagy-Vánd vidékének műemlékeiről Mith. d. C. Com. 1957. II. 67.
Csathy Zsigmond: NagyVárad 1660-ban. Tört. korrajz. Vas. Ujs. 1863. 4—7. sz.
Ország Tükre. 1864. 25. Négy képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 596. 600.
Bunyitay V.: Várad keletkezése. Szabadság (N.-Várad) 1887. 211. sz.
— — Nagy-Várad a törökfoglalás korában 1660—1692. Visszavivása két százados emléküunepére. Irta —. Bp. 1892. 8r. 91 l.
— — Nagy-Várad és könyékének távlati térrajza (Wahre Contrafactur ar vöstuig Groswaradein stb. 1598).
A váradi p. t. II. 308—9.l. közti melléklet.

N.-Várad állitólagos római maradványai.
Arch. Ért. 1895. 60.
Némethy F. és Biró János: Nagyváradi Útmutató. Szerk. és kiadják —. Nagyvárad, 1901. Sz.-László kny. Kis 8r. VI. 137. 2. l. Egy térképpel.

Nagy-Várad egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 8—138.

R. k. pleb. templom, előbb székesegyház 1717—1733.

R. k. székesegyház. Epült Ricca olasz épitő tervei szerint. 1752—1779.
Pressb. Zeit. 1779. 104.

Falképek.

Ablakfestmények.

Harang. 1774.

Mária Teréziától ajándékozott orgona és egyházi öltönyök.

B. Luzinszky István (1729) s más püspöktől hátrahagyott czímeres infulák.

A sz.-egyház ötvösművei
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 295.
Arch. Ért. 1897. 374.
Mo. vm. Bihar vm. 171—3. és 176. Kép. 411. l.
Sz.-László egykori szobrárol. Ipolyi: Műtört. t. I. 190.

A székesegyház ereklyetartói, öltönyei s egyéb szerelvényei.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 48—102.
— — A nagyváradi latin szert. székesegyház fölszentelésének századik évforduója alkalmából. Irta —. 8r. 43. l.
A székesegyház és a püpöki lak képei Vas. Ujs. 1857. 18. sz. Rajza Bubics Zs. Vas. Ujs. 1886. 28. sz. 1890. 35. sz.
Dörre T. rajza. O.-M. Mon. Mo. II. 389.

A törökök kivonulása uán épült székesegyház s mellette az ev. ref. tenplom.
Rajz. Feszty Árpád. O.-M. Mon. Mo. II. 387.

Orsolya-apáczák zárdája. Egy része épült 1773-ban.
Mo. vm. Bihar vm. 171.

Egykor Pálosok, ma Premontreiek rendháza. 1741.
Mo. vm. Bihar vm. 175.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyházmegyei Lap. 1883. 101.

A régi román bazilika alapfalai.

Sz.-László templomának sanctuariuma.
Magyar Kurir. 1827. I. 7. II. 36.
Nagyváradi ásatások és leletek. Hazai s Külf. Tudósítások. 1827. I. 5.
Dr. Thallóczy L.: A nagyváradi Sz.-László-templom restauratiója 1699-ben. Arch. Ért. 1879. 29—30.

A nagyváradi ásatások.
Steinhausz L. jel. a talált építkezési maradványokról. M. Biz. 1881. 51. L. még u. ott. 1881. 47. 48. 50.
Zsigmondi G. jel. az ásatásról. M. Biz. 1881. 51.
Az ásatásokról felvett jegyzőkönyv. U. ott.
H. I. jel. az ásatásokról. U. ott.
L. még 1881. 71. 78. 79. sz. 1882. 5. 15. 16. 23. 104. 1884. 72. 75.
H. I. jelentés a nagyváradi föltedezésről. Arch. Ért. 1881—2. XXVIII—XXXI. l.
Arch. Ért. 1883. III., XXVI., XXX. és XLIX. l. III. k., 1884. XI. l. IV. k., 1884. VII. l., 1885. III. lap.
A nagyváradi székesegyház alapja. Egyh.-műv. Lap. 1883. 319. 328. 334. 352.
Römer: Előleges jel. az 1883-ban történt ásatásról. Arch. Ért. III. k. 1884. XVI—XXIV. l.

Régi székesegyház maradványai.
H. I.: Mo. Ó ker. műeml. 74.
Bunyitay V.: Arch. Közl. XIII. k. II. füz. 7—32.
— — A váradi p. t. III. 17—47.
H. I.: tanulmánya a n.-váradi hajdani székesegyház reconstructiójáról.
Bunyitay V. A váradi p. t. III. 147—174. Rajzokkal.
Ugyanez különlenyomatban is. Bpest, Franklin T. könyv. 1884. 8r. 28 l. Alapr. és képekkel.
Bunyitay V: N.-V. hajdani templonainak helye. A váradi p. t. III. 119—133.
A hajdani székesegyh. Arch. Ért. 1885. XIV. l.
Az ásatás. Arch. Ert. 1885. VII. l. VIII. k. 22. l.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 349.
A régi román bazilika alapfalai. Arch. Ért. 1897. 373.
Forster Gy.: Sz.-László király váradi egyháza. III. Béla eml. 300—306.

Falfestményrészlet: Egy szent püspök mellképe a XV. századból. A latin szert. püspöki palotában.
E. kiáll. k. 1139. sz.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 170.
— — Egyh. eml. 45.

A várban előkerült szobortöredék és sírkőmaradványok.
Cséplő Péter: Arch. Ért. 1895. 430—431.
Dr. Némethy Gyula: U. ott. 1896. 92—3.

A székesegyház sírkövei.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 103—118.

Ozorai Scolari András püspök sírköve. 1426.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.
Képe. Mo. vm. Bihar vm. 469.

Vörösmárvány keresztelő-kút, Florenczi János mester műve. Hajdan a menyői templomé volt. A püspöki palotában.
E. kiáll. k. 2280.
Czobor: Egyh. eml. 97. Képpel.
Komáromy András: Hová lettek Sz.-László váradi székesegyházának műkincsei? Századok. 1902. 408. 411. (Pethe Márton püspök reversalisa. 1589.)

A négy evangelista és Magister Albertus nevével jelölt harang. (Hol?)
Felirata a Zeitschr. v. u. f. Ungarn. 1804. 89 l.-ra való hivatkozással. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Egykori harang e felirattal I. EW. (Ioannes evang. 1478. Maria.)
Miller: Zeitschr. v. u. f. Ung. 1804. 89. l. alapján Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

G. k. templom és papnevelő-intézet, egykor jezzsuita-kolostor. XVIII. század.
Mo. vm. Bihar vm. 175.

G. k. templom. 1784.
Mo. vm. Bihar vm. 177. Képe. 427.

Fatornyú ruthén templom. 1692. (Egykor székes-egyház.)

Két XVII. századi sírkő.
Mo. vm. Bihar vm. 175.

Ev. ref. templom. 1784.
Mo. vm. Bihar vm. 176. Képe. 415. l.

Egykori karthausi kolostora.
Dedek Cr.: A karthausiak. Mo.
Eml. Pór A.: Századok. 1890. 163.

A Vásár-téren apácza-kolostor helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 485—6.

Vadkert külvárosban egykori monostor helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 436—7.

Aranynyal hímzett antipendium. 1772. Az Orsolya-apáczák zárdájában.
E. kiáll. k. 2544.

R. k. püspöki palota. 1672. (Építette Ricca Giambattista. † 1756.)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 295.
Mo. vm. Bihar vm. 172.
Művészet. Szerk. Lyka K. 1902. 363. (A palota képeit l. a székesegyház képeivel felsorolva.)
A hajdani püspöki székház képe. Mo. vm. Bihar vm. 53. l.
A püspöki Múz. lapidariumáról szóló értekezés. Römer-hagy. LVI. sz. cs. M. Biz.
Radisics Jenő: Az Ipolyi-gyűjtemény falkárpitjai és keleti szőnyegei. Műv. Ipar. 1887. 165—176.

A Tisza-ház, hol 1784-ben az első ref. istentiszteletet tartották.
Képe. Mo. vm. Bihar vm. 549.

Nagy-Várad vára.
A vár régi képei. 1598-ból. Ortelius P. 247.
Description. 35.
Birkenstein. 29. tábla.
Birken. 758. 754 u. és 754 d. 784 l. 754 b. 82. l.

A város látképei és alaprajza.
Coronelli. 400 a. 65—67.

Várának alaprajza. 1691.
A bécsi K. k. Technisch Administr. Milit. Comitéásnél. M. Biz. 1880. 36.
Cséplő P. jel. a n.-váradi várról. M. Biz. 1872. 299. 132.
A nagyváradi vár lefényképezése. M. Biz. 1873. 28. 46. 56. 61.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
A vár eml. Arch. Ért. 1877. 74., 1878. 240.
Bunyitay V.: A váradi p. t. IIII. 309.
A vár keleti oldala. Rajz. Feszty Árpád. O.-M. Mo. II. 383.
Mo. vm. Bihar vm. 178. Mai képe. 558. l.
A vár XVIII. századi képe. Mo. vm. Bihar vm. 5403.
A vár alaprajza a XVI. és XVII. sz. elején. Mo. vm. Bihar vm. 515. l.
A vár alaprajza Hufnágeltől. IIII. Béla eml. 302.
A vár alaprajza 1755-ben. III. Béla eml. 304.
A vár ötszögű tere a sír lelethelyének megjelölésével. 1755-beli térrajz. M. Műkincsek. II. 50. l.

A várkapu jobb oldalán kívül levő domború művek és feliratok.
Ironvázlat. H. I.-hagy. Jegyz. és vázl. Kassai Múzz.
Römer iratai. M. N. Múz. Oklvt. Hung. 501. Tom. I.

Cséplő Péter: Nagyváradi vár vázlatos története. Nagyváradi r. k. gymn. Értesítője. 1878.
— — Említve Arch. Ért. 1878. 255.
— — Kutatások a nagyváradi várban. Nagyváradi r. k. gymn. Értesítője. 1884. 27. l.

A nagyváradhegyi Sz.-István martirról nev. prépostság romjai.
Parlaghy Ferencz: Magy. Sion. 1838. (?) I. 25.
Nátafalussy K.: A sz. I. cz. N.-V. hegyfoki prép. tört. Kassa. 1872. 8r.
Cséplő P. jel. M. Biz. 1872 132.
Arch. Ért. 1897. 373.

A város és Sebes-Kőrös közti magaslaton az egykori prem. monostor helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 388—404.

Északra a Bihari-hágó alatt a Nádas-hegyen a kápolnai Pálos-kolostor helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 460—468. (Kiigazítva Rupp: Kápolnafalu. Pálos-kolostorára vonatkozó helye. L. ezt.)

Várad felett Henteroldal és Kis-Borpatak közt emelkedő magaslaton a fudivásárhelyi Pálos-kolostor alapfalai s egypár faragott kőmaradványa.
Bunyitay V.: A váradi p. t. 468—71.

Nagyvárad-Olaszi. R. k. pleb. templom. 1749.

A mellette levő egykori Ferenczrendi zárda, ma katonai kórház.

Emeletes plebánia épület. 1784.
Mo. vm. Bihar vm. 170.
Karácsonyi János: A nagyvárad-olaszii róm. kath. plebánia templom és a plebánia rövid története. A pleb. százados évfordulójára összeállította — nagyvárad-olaszii káplán. Nagyvárad, 1884. 8r. 56 l.

Váradolaszii g. k. templom. 1759.

Pallentári Ferencz kanonok márvány síremléke.

Több XVIII. századi síremlék a kriptában.

Pálos barátok által faragott templomi székek.
Arch. Ért. 1897. 375.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 165—6.

Olaszban Ágostonrendi kolostor helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 483.

Poroszkói Gyöngyössy Ferencz kanonok képe. 1760. tájáról az irgalmasok éttermében.

Szenczi István kanonok képe az Orsolya-apáczák éttermében. 1771-ből.
Arch. Ért. 1897. 375.

Váradolaszi egykori Pálos-zárdája.
Ádám J. Egyh.-műv. Lap. 1883. 103.

Nászihegyesd. G. k. templom. 1755.
Mo. vm. Bihar vm. 127—8.

Nyárló. Határában régi romok.
Mo. vm. Bihar vm. 128.

Nyégerfalva. Ismeretlenkorú g. k. és ev. ref. templomok.
Mo. vm. Bihar vm. 128.

Okány. Ev. ref. templom. 1720.
Mo. vm. Bihar vm. 128—9.

A községen kívül nemrég jelentékeny romok álltak.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 375—6.

Oláh-Hodos. G. k. templom. 1700.
Mo. vm. Bihar vm. 129.

Oláh-Homorogtól nyugatra a Pap rétje melletti Kőtemplom dülőn Homorog elpusztult község templomának alapfalai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 368.

Oláh-Kakucs. G. k. templom, építési ideje ismeretlen.
Mo. vm. Bihar vm. 129—30.

Oláh-Sz.-Miklós. G. k. templom. 1787.
Mo. vm. Bihar vm. 130.

Földvár.
Rómer-hagy. XXIV. sz. cs. Bihari földvárak. M. Biz.

Olcsa. Egykori prépostsági templomának nyoma.
Mo. vm. Bihar vm. 130.

Ottomány. Ev. ref. (részben románkori) templom.

Két régi úrilak.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Mo. vm. Bihar vm. 130.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 279—80. Alaprajz és old. képpel.
— — jel. M. Biz. 1901. 47. (Lebontották.)

A templom egykori falfestményei.
Dr. Németh Gyula: Arch. Ért. 1898. 433—5.

Örvénd. Ev. ref. templom, Mária Terézia idejéből.

Régi egyházának némi falmaradványa az ev. ref. templom végeinél.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 423—4.
Mo. vm. Bihar vm. 130—131.

Ősi. Egykori templomának téglamaradványai.
Arch. Ért. 1897. 374.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 376.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 214.

Papfalva. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gs: r. 1900. 195.

Papmező. Az egykor itt elterült megerősített Sz.-Benedek-monostor faragott kőmaradványai.
Bunyitay V.: jel. A váradi p. t. III. 377.
Mo. vm. Bihar vm. 131.
Bunyitay V.: M. Biz. 1901. 47. (E szerint kővár maradványai.)

Papmező-Kimpány. G. k. templom. 1651.
Mo. vm. Bihar vm. 132.

Papmező-Valány. G k. templom. 1730.
Mo. vm. Bihar vm. 132.

Pecze-Sz.-Márton. Régi kolostor alapfalai.

Premontreiek által épített kastély.
A peczeszentmártoni zárda. Haz. s a Külf. 1865. 28. Képpel.
Mo. vm. Bihar vm. 132.

Pecze-Szöllős. Ősi egyháza helyén épült r. k. templom. 1728.
Mo. vm. Bihar vm. 132.

Pelbárthida. Ev. ref. régi templom átalakítva.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 383—4. Alaprajz és oldalnézeti képével. (XV. tábla.)
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Bihar vm. 133.

Pestes-Sólyomkő. Határában Sz.-Miklós fölött a Fekete-kőrös mentén Sólyomkővára rom.
Vas. Ujs. 1861. 16. sz. Képpel.
Mo. vm. Bihar vm. 133—4.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 480.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 595.
Bunyitay Vincze jel. M. Biz. 1901. 47.

Sólyom és Sz.-Miklós között Pálos-kolostor romjai, faragott kő maradványai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 480—2. Képekkel

Petegd. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 134.

Petrány. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 202.

Petrilény-Zavoen. G. k. templom (kora ismeretlen).

Határában kastély-romok.
Mo. vm. Bihar vm. 134.

Petrósz. G. k. fatemplom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm 134.

Piskolt. Régi ev. ref. templom.
Mo. vm. Bihar vm. 134.

Pocsaj. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 222.

Aranyozott ezüst pohár az ev. ref. templomban.

A község mellett a hídnál emeletes vámház, hajdan a vár belsejében állott.
Mo. vm. Bihar vm. 134—5.

„Leányvár" (Hosszúzugi vár) és „Hídközi vár"" nevű várhelyek.
Mo. vm. Bihar vm. 135.

XVII. századi kastély.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 107.

Pósalaka. Ev. ref. templom. 1675.
Mo. vm. Bihar vm. 136.

Puszta-Bikács. G. k. templom. XVIII. század közepén.
Mo. vm. Bihar vm 137.

Puszta-Nagy-Káránd. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 137.

Puszta-Told. Ev. ref. templom. XVIII. század közepén épült.

Ősi templomának nyomai.

Régi kastély.
Mo. vm. Bihar vm. 137.

Puszta-Újlak. Ősi egyháza helyén épült ev. ref. templom a XVIII. század második felében.
Mo. vm. Bihar vm. 138.

Püspöki. L. **Bihar-Püspöki.**

Remete. Átmenetikorú ev. ref. templom.
Henszlmann: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 379—81. Alapr. és távl. képpel. XVIII. tábla.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Bihar vm. 138.

Pálos-kolostora.
Eml. Arch. Ért. 1877. 2.

Fatemplom.
Távlati ironrajza H. I.-től. Hagyatékában. Jegyz. és vázl. könyve. 32. l. Kassai Múz.

Rév. G. k. templom. 1790.

A révi szorosban „Tündérvár" nevű kazár őrhely.
Mo. vm. Bihar vm. 138.

Régi egyházának alapfalai a Kőrös medrében.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 424—5.

Rézbánya. Régi templom nyoma.
Arch. Ért. 1897. 374.

R. k. templom. Építtette Mária Terézia.
Mo. vm. Bihar vm. 138.

Rieny. G. k. templom (kora ismeretlen)
Mo. vm. Bihar vm. 139.

Rojt. G. k. templom, épült 1700 körül.
Mo. vm. Bihar vm. 139—40.

Sarkad.
Márki Sándor: Sarkad város története. Írta —. Kiadja Kókai Lajos. 2 táblával. 8r. 197 l.
Ismertetése Arch. Ért. 1877. 231.
H. L.: Századok. 1878. 290—4.

Régi egyháza helyén épült ev. ref. templom 1700 körül.

Dézsen-vár, Peczkes-vár, Várdomb nevű dülők régi erősségek emlékeit őrzik.
Arch. Ért. VII. 279.
Mo. vm. Bihar vm. 140—1.
Márki S.: Sarkad tört.

Sápi templom.
Pap Zsigmond: Vas. Ujs. 1858. 18.

Sápi vár.
Pap Zsigmond: Vas. Ujs. 1858. 12.

Sályi. Románkori r. k. templom. Átalakították 1834.

G. k. templom. 1780.
Mo. vm. Bihar vm. 140.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 163.

Sárszeg. G. k. templom. 1750.
Mo. vm. Bihar vm. 142.

Sebes. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 142.

Segyest. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 142.

Siad. G. k. templom. 1785.
Mo. vm. Bihar vm 142.

Sikula közelében Gab elpusztult község templomának romjai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 454.

Sitér (vagy Seyter) keleti részében román ízl. templom, megnagyobbítva.

Lugossy J. által felfedezett falképek.
Akad. Ért. 1849. II. febr. füz. és 1850. 4.
Kassay J. tanuló által beküldött 4 drb vázlatról, melyet az Akad. Arch. Biz.-nál már Römer nem talált. Römer Régi falk. 135—138.
Ipolyi: Deák mon. biz. 99.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 351.
Eml. Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 297—299. A templom alaprajzával.
Mo. vm. Bihar vm. 142—144.

Solymos-Petrász. G. k. templom a XVII. században.
Mo. vm. Bihar vm. 143.

Sólyomkővár. L. **Pestes-Sólyomkő.**

Sonkolyos. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 204.

Spinus. G. k. templom. 1746.
Mo. vm. Bihar vm. 153.

Stej. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 144.

Sust. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 144.

Szabolcs. Régi templomának alapfalai a községen kívül a Holt-Kőrös partján.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 425.

Szakadát. G. k. templom, épült 1600 körül.
Mo. vm. Bihar vm. 144.
A templom rest. Arch. Ért. IV. 1884. IV. l., 1885. VIII. l.

Szakácsi. Sz.-Domokosról czímz. Pálos-zárda (helye ismeretlen).
Ádám Iván: Pálosaink épit. eml. Egyházműv. Lap. 1883. 73. 75.

G. k. templom. 1725.
Mo. vm. Bihar vm. 144.

Szalacs. R. k. templom. 1792.

Régi temploma helyén 1798-ban épült ev. ref. temploma.

Hajdani várának sánczai.

A hajdani várhegyen a mai Sz.-György-utczában állott másik régi temploma György Sándor udvarán, melyet Templomhelynek hívnak.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 300—7.
Mo. vm. Bihar vm. 145.

Szalárd. Ev. ref. templom, egyes részeiben ma is csúcsíves, hajdan Ferenczrendi templom és zárda volt. Sekrestyéje épült 1468.

Csákyak kőczímere a XV. századból, kőbe vésve.

Másik egykori templom helye a Madarász-kertben.

Adorján vár romjai, s az elpusztult Adorján község helye.
Arch. Ért. 1897. 373.
Mo. vm. Bihar vm. 146.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 599.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
— — A váradi p. t. II. 499—456. A templom alaprajza, távl. képe és részletrajzokkal. III. k. 181—3. 307.

Szalárd és Sz.-Imre közt az egykori Ferenczrendi kolostor romjai.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 293—4.

Szamos-Ardó. XV. sz. templom.

Dragffy-czímer.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Szaránd. G. k. templom a XVIII. század közepéről.
Mo. vm. Bihar vm. 146.

Szarkó. Régi g k. templom.
Mo. vm. Bihar vm. 146.

Szent-András. Régi templomának nyomai egy malommá alakított épületben.

G. k templom (kora ismeretlen).
Arch. Ért. 1897. 374.

Sz.-Mihály, Sz.-Miklós, Megyer és Kakus elpusztult községek helyei.
Mo. vm. Bihar vm. 148.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 164.

Katolnai Cseh-család fekete márvány czímeres emléke.
Eml. Arch. Ért. 1897. 375.

Szent-Elek. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 148.

Szent-Imre feletti Monostordomb, az egykori apátság helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 378—9.

Szent-János. Régi ev. ref. templom (Tornya új.)
Mo. vm. Bihar vm. 148—9.

Szent-Jánostól délnyugatra, a Sebes-Kőrös jobb partján emelkedő halom az egykori Sz.-János apátság helye.
Cséplő P. jel. M. Biz. 1872. 132.
Dr. Komáromy András: A Sz.-J.-monostor. Századok. 1893. 875—8.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 380—4. és 418—22.

A községtől nyugatra a Kutas ér által képezett félszigeten templomalapfalak.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 309—10.

Szent-Jobb. Egykori apátságának alapfalai a Törökkút nevű forrásnál.
F.-Czinár: Mon. I. 232—234.
Rupp: Mo. helyr. t. r. III. 167—171.
H. I.: Oester. Revue 1865. II. 190.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 351.
M. S.: A szj. apáts. megszünése. Századek. 1887. 838.
Bunyitay V.: A váradi p. t II. 320—321.

Pálos-monostor helye a temetőben, faragott kőmaradványok.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 471. 9.

Egyik róm. kath. templom a régi vár egyik főfalának felhasználásával épült 1769-ben.

A másik szintén r. k. templom 1745-ben.

Ezüst ereklyetartó.

Egy szent kép. 1780. Richter Márton sziléziai festőtől.

Mátyás korabeli minuskulás feliratú harang. O-Rex Gloriae stb. felirattal.

Selyemkendő, melyben a Szent-Jobbot Raguzából visszahozták.

Aranyozott ezüstfedeles serleg 1667. az ev. ref. templomban.

Mária-Magdolna és Mindszent elpusztult községek helyei.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 478—9. A harang képével.
Mo. vm. Bihar vm. 150.

Egykori templomában állott Rhédey F.-féle sírkő. 1621.
Feliratát közli Nagy Iván. Századok. 1874. 355—6.

Szent-István jobbjának képe, melyet Mária Terézia festetett.
Arch. Ért. 1897. 375—6.

Ereklyetartó, Sz.-Antal ereklyéivel.
Arch. Étr. 1897. 376.

Sz.-Jobb egykori várának régi képei. 1686.
Coronini 400 a. 19. l. M. N. Múz.
Description. 36. tábla.

Szentkirály. Csúcsíves templom (mint a székelyhídi)).

Harang. 1481.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 426.

Szent-Lázár. G. k. templom. 1750.
Mo. vm. Bihar vm. 150.

Szent-Mihály. Egykori templomának vagy kastélyának alapfalai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 388.

Szent-Miklós. L. **Belényes-Szent-Miklós**.

Szent-Péterszeg. Ev. ref. templom. 1709.

Feliratos harangját öntette a szalontai eklézsiaa 1699-ben.
Mo. vm. Bihar vm. 150.

Szerbest. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 152.

Szerep. Aranyozott ezüst pohár 1735. az ev. ref. templomban.
Mo. vm. Bihar vm. 152.

Székelyhíd. Ev. ref. templom, mely a tíz szög négygy oldalával záródik. A XV. századból.
H. I: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 351.
Arch. Ért. 1897. 373.

Albisi Zólyomi család címere a szentély északkeleti oldalán és déli homlokzatán.

A templomban Zólyomi Dávid síremléke. 1588.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.

Középkori harang.

R. k. templom. 1764.

Szobor.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 479. III. 314. 323. A ref. templom alapr. részletek és a Zólyomi-czímer rajzaival a XVII. táblán.

A templom 1700—1717 között készült ezüstneműjje..
Arch. Ért. 1897. 375.
Bunyitay V. jel M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Bihar vm. 147—148. A Zólyomiak czímere 359) l.

Az Ér által képezett szigeten elpusztult vár helyve..

Székelyhídvár alaprajza. 1670.
Priorato. II. 16. l. n.
A vár alaprajza egyes lapon a M. N. Múz.-ban.
Bubics: 60. l. 469. sz.
Csáthy Zsigmond: Székelyhídvára. Ung. Mag. 1782. II. 195.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 599.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 107.
Mo. vm. Bihar. A vár távl. képe. 1665. 516. l.

Székelytelek. G. k. templom, épült a XVIII. század közepén.
Mo. vm. Bihar vm. 148.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 165.

Széltalló. G. k. templom. 1700.
Mo. vm. Bihar vm. 148.

Széplak (margittai járás) a Berettyó mellett. Románkori ev. ref. templom, hengeralakú torony.

Három ezüst pohár. 1770.
Arch. Ért. 1897. 373—374.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 324.

Széplak (tenkei járás). Ősi templomának maradványai a Fekete-Kőrös partján.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 391.

Szitány. G. k. templom. 1750.
Mo. vm. Bihar vm. 152.

Szód. G. k. templom, épült 1700 körül.
Mo. vm. Bihar vm. 152.

Szoldobágy. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 153.

Szomajom. Egykori kolostora és templomának helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 325 - 6.

Szombatság. G. k. templom. 1777.
Mo. vm. Bihar vm. 153.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 209.

Sztár. L. **Esztár**.

Sztrakos. G. k. templom. 1790.
Mo. vm. Bihar vm. 153.

Szudrics. G. k. templom, állítólag török mecsetből átalakítva.
Mo. vm. Bihar vm. 153.

Talpas. Elhordott várának helye a Fekete-Kőrös mellett a „Római dombon".
Milecz: Délm. t. Ért. II. 178.

Tamásda. Átmenetikorú háromhajós templom megmaradt tornya és szentélye Bors Frigyes kastélya udvarán.
P. L.: Vas. Ujs. 1856. 23. Képpel.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 351.
Arch. Ért. 1897. 373.
Rozvány Gy.: „Römer Flóris régészeti körútja" cz. nyomtatott ív. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 473—476. Alaprajz és távl. képpel.

Nagyobb épületek alapfalai és régi pinczék. (Várkastély maradványai)
Mo. vm. Bihar vm. 154. A torony képe. 471. l.
A torony képe. Rajz. Feszty Á. O.-M. Mon. Mo. II. 425.

Tamási. Egykori templomának téglafalmaradványa.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 392—3.

Tarkaicza. G. k. templom. 1720.
Mo. vm. Bihar vm. 155.

Tarádfő. G. k. templom. 1780.

Állítólag török erőd romjai.

Templomrom.
Mo. vm. Bihar vm. 155.

Tatarfalva. G. k. templom. 1697.
Mo. vm. Bihar vm. 155.

Tataros. Csetátye máre (Nagyvár) nevű földsánczok nyomai az uradalmi erdőben.
Mo. vm. Bihar vm. 156.

Tárkány. Régi templomának alapfalai.

Egykori falképei.

Eredeti feliratutánzásával újjá öntött harang. 1511.
Arch. Ért. 1897. 375.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 476—7.

Telkesd. G. k. templom, épült a XVI. század elején.
Mo. vm. Bihar vm. 156.

Terebes. Templom.
Arch. Ért. III. k. 1884. VII. l. IV. k. 1884. II. III. IV. l. 1885. V. köt.

Frater-féle régi kastély.
Mo. vm. Bihar vm. 157.

Pálos-kolostor helye a vár alatti falában.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyházm. Lap. 1883. 101. 102.

Tépe. Ev. ref. templom, épült 1585.

R. k. kápolna és kastély (kora?)
Mo. vm. Bihar vm. 156.

Tinód. G. k. templom. 1565.
Mo. vm. Bihar vm. 157.

Toplicza-Káránd. G. k. templom. 1565.
Mo. vm. Bihar vm. 158.

Tóti. Ev. ref. templom, részben középkori építmény.

Ezüst pohár. 1602.

Ezüst tányér. 1695.
Mo. vm. Bihar vm. 158.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 329–30.

Ugra. Átalakított román ízl. templom.
Eml. Arch. Ért. 1897. 373.

Bölönyi-féle régi nemesi kuria.

Piski és Ürögd elpusztult községek helyei.
Mo. vm. Bihar vm. 159–160.

Újlak. Átalakított templomának régi részei.

Harang (visszafelé olvasandó felirattal). 1631.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 394—5.

Ürgeteg. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 160.

Vajda. Ev. ref., részben régi templom.

Aranyozott ezüst kehely. 1594.

Ezüst pohár. 1796.

Két régi Dobozy-féle úrilak.
Mo. vm. Bihar vm. 161. Egyik úrilak képével.

Valány vagy **Bihar-Valány**. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 204.

Valkó. Ev. ref. templom.

Szentségház.
Bunyitay Á.: A váradi p. t. III. 487–433.
Alaprajz, távl. kép és részletrajzokkal.

Vaskoh. R. k. templom. 1744.

Faragott márványoltár.

G. k. templom. 1716.
Mo. vm. Bihar vm. 162.

Váncsod. Ezüst kehely 1649. az ev. ref. templomban.

Elpusztult községek helyei.
Mo. vm. Bihar vm. 161.

Vámos-Láz. G. k. templom 1700 körül épült.
Mo. vm. Bihar vm. 161.

Váradelőhegyi prépostság.
F.-Czinár: Mon. II. 64—66.

Vár-Sonkolyos. Határában „Tündér vár", a hagyomány szerint Mén-Marót várának romjai.
Mo. vm. Bihar vm. 162.

Vedres-Ábrány. Ev. ref. temploma épült 1643-ban egy réginek helyén.
Mo. vm. Bihar vm. 163.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 196.

Vekerd. G. k. templom (kora ismeretlen).
Mo. vm. Bihar vm. 163.

Venter. G. k. templom.
Schem. M.-Varad gr. r. 1900. 210.

Véd. Egykori templomának helye a Templom-dülőn.
Bunyitay: V.: A váradi p. t. 337—8.

Vércsolog. Szlávy-féle régi kastély.
Mo. vm. Bihar vm. 164.

Vértes. Két régi ötvösmű az ev. ref. templomban.
Mo. vm. Bihar vm. 164.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. r. 1900. 223.

Vésztő községtől félórára a Holt-Kőrös-szigeten két egymás melletti halom, az egykori csolt-monostori apátság helye.
Bunyitay V.: A váradi p. t. II. 345.

L. még Csolt község. Aradm.

Vicsa. Átmenetikorú templomkövei.
Arch. Ért. 1897. 373.

Zsadány. Ev. ref. templom. Kibővítve. 1698.
Mo. vm. Bihar vm. 164—5.

Zsadány és Okány közti Bölcsi pusztán, Bölcsi falu egykori templomának némi romjai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 361.

Zsáka. Ev. ref. templom. 1784.

Úrasztali ezüst pohár. 1621.

Úrasztali tányér. 1636.

A lerombolt zsákai vár helye a Várdombon.
Mo. vm. Bihar vm. 165—6.

Nyugatra Csiff elpusztult falu templomának alapfalai.
Bunyitay V.: A váradi p. t. III. 215.

Zsákától északra a Berettyó partján Aka község és templom helye az Akavár nevű dülőn.
Bányitay V.: A váradi p. t. III. 184.

BORSOD VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Lukáts István:* Némely Borsodban létező régiségekről. Akad. Ért 1847. 88—9.
2. *Szendrei János:* Borsod vm. őstelepei. (Csőrszárok, földvárak stb.) Arch. Ért. III. 1884. 109—121.
3. — — Borsod vm. műemlékei. M. Biz. 1903. 376.
4. *Kandra Kabos:* A borsodi főesperesség. (Régészeti jegyzetek.) Egri Egyházm. Közl. 1885. s. köv. sz.

B) Borsod vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Ábrány. R. k. pleb. templom. 1750.
Schem. Agriens. 1903. 21.

Alsó-Kemej pusztán Miskolcztól keletre a Bársonyos folyónál állit. prem. prépostság romjai.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs.
F.-Czinár: Mon. II. 12.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 120.

Apátfalva. A beéli apátság románkori temploma.
F.-Czinár: Mon. II. 79—80.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 42—53.
Kubinyi és Vahot: Mo. és Erd. Kép. IV. 1854. 86—89. Képekkel.
Eitelberger: Jahrbuch d. C. Com. 1856. 107.
A. Rudolf jel. (Technischer Befund. 1858.) M. Biz. 1891. 159. Rómer-hagy.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 199.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 189. (A kolostor köveiből épült a közeli Sz.-Márton temploma. U. o.)
A templom Gerster és Frey-féle felvételeit eml. Ipolyi. Arch. Közl. II. 315.
Ipolyi és H. I.: Arch. Közl. VI. 1—82. Okmányt. I—XXV. 7 táblával.
Ipolyi: Deák-monostor. 115.
— — Az apátfalvi templom szobrászati diszítményei. Műtört. Tan. I. 113.
M. Biz. 1872. 71.
Geduly jegyz. M. Biz. 1875. 123.
H. I.: Ó ker. műeml. 125—126.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XL.
Békefi: A Cziszt. r. tört. Mo. vm. 9. l.
— — A pásztói apáts. tört. 32.
A templom alaprajza és kapuja. Rajz Cserna Károly. O.-M. Mon. Mo. V. 55.
A nyugati kapu diszítménye. Arch. Biz. levélt. 151. V. l.

Arló. R. k. pleb. templom romjaiból újból épitve 1786.
Schem. Agriensis. 1903. 42.
Szendrei J.: Borsod vm. műemlékei. Kézirat. M. Biz. 1903. 376.

Aranyos. Egy emeletes zárda-épület az Állomás-út mentén, jelenleg csárda.
Határában földvár nyoma.
Borsod-Miskolczi Közm. és Múz. Egyl. jel. M. Biz. 1901. 213.

Balaton. R. k. templom harangján Rex gloriae veni cum pace felirat. (1272?)
Hrban Endre levele. 1863 júl. 10. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Balogh (Alsó-, Felső-?) Egykori várának helye?
Csánki: Mo. fldr. I. 124. és 130.

Barcza. Falu fölött erősség nyomai.
Csánki: Mo. fldr. I. 163.

Bánfalva. Ev. ref. templom.. Épült 1758 körül.
Kastély, megújítva a XVIII. században.
Szendrei János: Borsod műemlékei. M. Biz. 1903. 376.

Bánhorvát. R. k. templomban barok-gyertyatartók (vert és vésett művűek).
Kehely, talpa a XVIII., pártája a XVI. századból.
Ev. ref. templom a XV. sz.-ból, csúcsíves épület.
Lapos deszkamenyezet és székek a XVIII. századi festéssel.
Szendrei J.: Borsod műemlékei. M. Biz. 1903. 376t

Bárczika. Ev. ref. XV. századi templom, 1883-ban átalakítva.
Úrasztali kendők a XVIII. sz.-ból.
Szendrei J: Borsod műemlékei. M. Biz. 1903. 376.

Bogács. Csúcsíves r. k. pleb. templom.
Schem. Agriensis. 1903. 22.

Boldva. Egykori apátsága.

F.-Czinár: Mon. I. 308.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 53—4.

Románkori (ma ev. ref.) templom.

M. Biz. 1872. 71.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1888. 409—411.
— — jel. M. Biz. 1890. 116.
— — rajzai. M. Biz. 1891. 61.
— — Eml. Arch. Ért. 1892. 286.
— — L. még. 1891. 86. 109. 136., 1892. 3. 47. 67.
Szendrei J.: Borsod műeml. M. Biz. 1903. 376.

Borsod. Földvár romja.

Csánki D.: Mo. fldr. I. 163.

Bóta. R. k. templomban oltárkép 1753. évszámmal (ábrázolja Krisztust, Szüz-Máriát és Szent-Annát).

Barokstílű kehely a XVIII. sz.-ból.

Szendrei J.: Borsod műeml. M. Biz. 1903. 376.

Csáti ref. egyház.

Tört. vázlat. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1847. 28.

Csát melletti pusztán Százd-Monostor helye. (Tévesen Zásty-apátságnak nevezve.)

Csánki: Mo. fldr. I. 179.

Lásd még Mező-Csát.

Cserépfalvi ref. hitközség sodronyzománczú kelyhe a XV. századból.

Hampel József: Egy fejezet hazai ötvösségünk történetéből. Arch. Ért. 1887. 97—131. Képekkel.
Czobor Béla: A cserépfalvi kehely. Arch. Ért. 1887. 165.
— — Egyh. emlékek. 60. l. (hiásan 50. l.) Képpel.

A falu fölött Ódor vár omladékai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 190.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 163.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 213.

Cserépváralja. Templom.

Cserépvár romjai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 189.
Borsod-Miskolczi Km. és Múz.-egylet jel. Műeml. Biz. 1901. 213.

Csermely. R. k. templom a XVIII. századból.

A szentély kupoláján rongált falképek (Sz.-Lőrincz felmagasztaltatása s a négy evangélista) Mich Hesz. Pinx. 1790.

Főoltára a XVIII. századból, szobrokkal.

Barok-kehely és monstrantia.

Sturmann-család kuriája a XVIII. századból.

Szendrei J.: Borsod műeml. M. Biz. 1903. 376.

Csorbakővára. L. Szuhogy határában.

Dédes. Egykori Pálos-kolostorának helye. Rupp szerint, ki ezt az ó-massaival téveszti össze: a helység melletti erdőben. Szendrei szerint a mai templom helyén állt.

Ipolyi: Műtört. tan. I. 506.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 54—55.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyházm. Lap. 1883. 75.
Arch. Ért. X. 103.
Szendrei: Borsod műeml. M. Biz. 1903. 376. A várrom alaprajzával.

Ev. ref. templom a XVII. századból.

Tulipános majolika-tányér 1689. czímerrel.

Úrasztala kendő 1761.

Szendrei J.: Mint előbb.

Várhegy tetején a falutól délre a dédesi vár omladékai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 199.
Csánki D.: Mo. fldr. 164—165.
Szendrei: mint fönnebb.
Fodor (Sánkfalvi) Antal: Dédes vár történetéhez adatok. Kézirat 4° M. N. Múz. Quart. Hung. 836.

Diós-Győr.

Alm. v. Ungarn. 1778. 306.
Wenczel G.: Diós-Gy. egykori történelmi jelentősége. Írta —. Akadémia.

Egykori Pálos-temploma.

Schem. Agriens. 1843. 244.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 506.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 55—62.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyházm. Lap. 1883. 70. 73. 75.

A pálosok egykori templomának dombormű maradványa. (Időközben a Nemzeti Múzeumba került.)

Dr. Éber László: Magyarhoni kora renaiss. emlékek a Nemzeti Múzeumban. Arch. Ért. 1898. 196—214. Képekkel.

Pálos-zárda része megújítva.

R. k. templom. 1752.

Pálos-templom idehozott harangja.

Mária-szobor. 1738.

Ev. ref. templom a XV. századból. 1772-ben átalakítva.

Borsod-Miskolczi Km. Egyl. jel. M. Biz. 1901. 213.
Szendrei J.: Borsod vm. műemlékei. M. Biz. 1903. 376.
— — Miskolcz V. tört. II. k.
Halavács jel. M. Biz. 1902. 10.

Diósgyőrvár romjai.

Ország Tükre. 1862. 21. Képpel.
M. E. E. Ország Tükre. 1864. 13. Képpel.
Kalniczky Gyula: Haz. s a Külf. 1869. 29. Képpel.
Lévay J.: Még valami Diósgy. multjáról. Közli L. Jenő. U. ott. 1869. 35.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 196.
H. I.: Arch. Ért. IV. 1870. 148.
Arch. Ért. VIII. 19.
A vár térrajza Hoppe Lipóttól. Eml. Arch. Ért. 1878. 197.
Kandra K. jel. M. Biz. 1873. 109.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1878. 39. 56.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129. 132.
Wagner J.: A vár építőmesteréről. Arch. Ért. 1883. XV.
A vár régi képeinek lemásolásáról. M. Biz. 1874. 13. 23. 50. 54. 61. 68., 1878. 4. 14.
Sztehlo O. elkészíti a vár fölvételeit. M. Biz. 1892. 97. 135. 142., 1894. 126. 143. 158., 1895. 541., 1900. 255. 312.
Kandra K.: Diósgyőrvára. Arch. Közl. XII. I. füz. 23—39. Alaprajz és távl. képe u. ott. XIX. 116—134. Sztehlo fölvételeivel. 1—14. kép.
— — közl. eml. Arch. Ért. 1879. 328. L. még. Arch. Ért. 1893. 281., 1895. 278—9.
— — Arch. Ért. 1898. 47.
Brósz Károly: A diósgyőri vár történetéből. A miskolczi m. kir. állami polgári fiú és leányiskola, a középkereskedelmi és ipariskola Értesítője. 1894—5.
Ismert. Századok. 1895. 88.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 164. 165.
A vár képe. Rajz. Neogrády Antal. O.-M.Mon. Mo. V. 141.
Háry Gy.: Vas. Ujs. 1891. 9. sz.

Diósgy. várából a miskolczi minorita zárdakerítés falaiba került töredékek. L. Miskolcz.

Edelény. Ev. ref. templom.
Fajzai A. Rudolf. Jelentése (Technischer Befund. 1858.) M. Biz. 1891. 159. Rómer-hagyaték törzsivében.

Koburg-kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 201.
Vas. Ujs. 1861. 18. Képpel.

Egerfarmos. R. k. templom. XIII. századi temető kápolnából kibővítve a XVIII. sz.-ban.

Márvány sírkő czímerrel. 1779.

Sírkövek a templom falában.
A kápolna rajza és felvételi vázlatai. H. I.-hagy. Jegyzetek és vázl. cz. kézirati kötetben. Kassai Múz.
H. I.: Arch. Közl. IV. 159.
M. Biz. 1872. 71.
Geduly jegyz. M. Biz. 1875. 123.
Szendrei J.: Borsod vm. műemlékei, 23. l. M. Biz. 1903. 376.

Geszt. Leányvár helye (földhalom).
Borsod-Miskolczi Közm. Egyl. jel. M. Biz. 1901. 213.

Harsány. R. k. pleb. templom. 1736.
Schem. Agriensis. 1901. 22.
Csúcsíves templom alaprajza és oldalnézete. Schulz F.-től. 1862. Akad. Arch. Biz. (Borsodmegyében van-e?)

Hejő-Keresztúr. G. k. templom. 1757.
Schem. gr. r. Eperjes. 1898. 137.

Járdánháza. A szemközti dombon szántás alatt templomalapfalak.
Szendrei J.: Borsod vm. műemlékei 25. l.
M. Biz. 1903. 376.

Kaza. L. **Sajó-Kaza.**

Kács (Kaacs) Egykori apátsága.
F.-Gzinár: Mon. I. 292—293.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 269.

Az apáts. templom alapfalai.
M. Biz. 1872. 71., 1882. 24. 26. 40. 70.
Ádám Iván: Pálosaink. építk. Egyházm. Lap. 1883. 73.
Arch. Ért. 1883. XLIII.
Foltin János: A monostor romjainak leírásá. Adatok az egri egyházm. tört.-hez, II. f. Eger. 1886. Eml. Századok. 1886. 376.

R. k. temploma és állítólagos falképei.
Gróh István jel. M. Biz. 1902. 195. (Szerinte nem műemlék.) L. még 1902. 381.
Gyalus L. jel. A templom lerombolása. M. Biz. 1902. 144. 145.

A templom alapfalai.

Várrom alapfalai,
Csánki D.: Mo. fidr. I. 173.

Bükk erdőségben egy órára erődítés és falnyomok.

Imolya-hegy tetején 60 lépés átmérőjű falrom.

Barátokborsa, Tamásréte és Kóczezámek, épületnyomokkal.
Szendrei J.: Borsod vm. műemlék. 26. l.
M. Biz. 1903. 376. (A templom lépésekben felmért alaprajzvázlatával.)

Zárda, jelenleg fürdő.
Borsod-Miskolczi Közm. E. jel. M. Biz. 1901. 213.
Pandula József körjegyző jel. U. ott.

Kács vára. L. Sály határában.

Kazincz. Ev. ref. (ered. csúcsíves) templom, átalakítva.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 29. l. M. Biz. 1903. 376.

Király. R. k. templomában Sz. Kázmért ábrázoló oltárkép, melyet „S. Emericus Hungariae 1768" aláírással láttak el.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 30. l. M. Biz. 1902. 376.

Kis-Győr. Temploma.
Eml. Arch. Ért. 1890. 188.

Harsárvár.

Halomvár.

Leányvár.

Kecskevár nevű földvárak.

Kurityán. Zárdarom.
Vas. Ujs. 1861. 20. Képpel.
Csánki: Mo. fidr. I. 173.

Lászlófalvi ev. ref. templom (?)

Mártonyi. Templomos vitézek székhelyének maradványai csúcsíves ablakokkal.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 201.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyházm. Lap. 1883. 75.
Mysk. V.: Pálos-kolostor romjai. Arch. Ért. 1901. 395.
Csánki D.: Mo. fidr. I. 175.
Borsod-Miskolczi Közm. E. jel. M. Biz. 1901. 213.
A romok (a nép Vörös barátokénak tartja) fényképe. M. Biz. 1902. 633.
Szendrei J.: Borsod műeml. 32. l. M. Biz. 1903. 376.

Martony egykori várának helye.
Csánki D.: Mo. fidr. I. 165—166.

Mező-Csát. Ev. ref. templom és XVIII. századi kifestett menyezete és énekkarzata, kriptája.
Arch. Ért. 1892. 89. 368. (A mennyezet és karzat 1735. az Iparműv. Múz.-ba került.)
Huszka J.: A mezőcsáti kórus. M. Iparműv. I. 1897. 20—25. Szines képpel.

Lásd még Csát.

Mező-Keresztúr. Ev. ref. templom késő gótkori sanctuariuma.
Gróh J. tanár jel. M. Biz.

Miskolcz. *A város műemlékeinek általános irodalma.*
Benkő Sámuel: Topografia oppidi Miskolcz historico-medica. Cassoviae. 1784. 4r. y. 80. l. Egy. Könyvt. Bpest.
Ugyanaz Miskolcz. 1818. Ism. B. h. Tud. Gyűjt. 1819. I. 66.
Miskolcz. M. Kurir. 1787. 45. Mind. Gyűjt. IV. 1790. 96.
Dr. Benkő Sámuel (Eyerel Jos.): Medicinische Ephemeriden v. d. Jahren 1780—1793. Aus dem Lateinischen übersetz und mit der Topographie von Miskolcz vermehrt. v. Joseph Eyerel 5. Bände mit einer Karte der Borsoder Comitates. Wien. 1794. Camesina.
Kun Miklós: Miskolcz multja s jelenje, tekintettel jövőjére. Miskolczon. 1842. 1. füz. 8r. 50 l. Orsz. statiszt. hiv. Könyvtára. Budap.
Kubinyi-Vahot: Mo. Erd. kép Pest, 1853. II. 118. l.
Képes Ujs. 1859. Képpel.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1862. 41. Képpel.
Mo. és a Nagyvil. 1865. 9. Képpel.
Miskolcz és Diós-Győr. Mo. és a Nagyvil. 1878. 36. Két képpel.
Rupp: Miskolcz egyházi épületei. Mo. helyr. t. II. 87—94.
Hunfalvy J.: M. templomai, vármegyeháza. Mo. és Erd. Kép. II. 193.
Dr. Szendrei J.: Miskolcz város története és egyetemes helyirata. Írta —. I. k. Miskolcz. 1886. N. 8r. 435. 3 térkép, 3 táblarajz és 17 szövegképpel.
Ism. Századok. 1886. 276. Egyetértés 1886. 52. sz. Borsodmegyei Lapok. 1886. 16. sz. A II. és III. k. megjelenésének akadályairól. Századok. 1888. 783. III. k. Oklevéltár M. v. tört.-h. 1225—1843. Miskolcz. 1890. II. K. 1000—1800. Mlskolcz. 1904. 705. l. 5. tábla és 42 szövegkép.

— — Egy ötvösremek a mult századból. M. Iparm. 1898. 296. 8. (Mintarézlap: Martinus Vásárhelyi fetzit. 1775. A miskolczi ötvöszcéh hagyatékában.)
Csánki D.: Mo. földr. I. 166.

Avashegyi ev. ref. csúcsíves templom.
Die St. Stephans-Kirche zu Miskolcz. Budapesti Viszhang. 1856. 44. sz. után. Mittheil. d. C. Com. 1857. 246.
Verébу: Testvérhazai. I. 21.
Zombory G.: Haza és a Külf. 1868. 22. Képpel.
H. I.: Arch. Ért. VIIII. 1874. 19. (Említi, hogy a templom rajzai megvannak a bécsi Central-Com. rajztárában.)
Steindl tanítványainak felvételei. M. Biz. 1879. 80.
Arch. Ért. 1880. II.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XL.
Arch. Ért. VIII. 18.
Arch. Ért. 1895. 279.
Szendrei J.: Borsodmegye műeml. 33. l. M. Biz. 1903. 376.
Az avasi templom helyreállitása. M. Biz. 1872. 7. 71.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 120. 129. 132.
L. még. 1879. 80. 86. 90., 1880. 17. 29., 1894 4. 39. 172. 177. 182. 198., 1895. 2. 22. 33. 141.
Az avasi templom tervezett tornya. M. Biz. 1899. 357. 361., 1890. 274.
A helyreállitás tervei Sztehlótól. M. Biz. 1900. 128. 159. 219. 227. 247. 274., 1901. 15. 104.
Az avasi templom, tornya és oldalbejárata. Rajz. Neogrády Antal. O.-M. Mon. Mo. VI. 223.

Egykori monostoráról.
Ipolyi: Műtört. tanulm. I. 506

Minorita zárda és templom. 1734.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 33. l. M. Biz. 1903. 376.

Diósgyőr várából a miskolczi minorita-zárda kerítésfalaiba került töredékek.
Wagner J. jel. M. Biiz. 1882. 36. 38.
Arch. Ért. 1883. XIV. XXXIX.

Mária-szobor. (Csupros kép.) 1738.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 33. l. M. Biz. 1903. 376.

A ref. egyház régi harangja, egyházi edényei.
Wagner János: Miskolcz város évkönyveiből. Arch. Ért. 1879. 317—8.
A ref. egyh. legrégibib kelyhe. Vas. Ujs. 1880. 28. Képpel.

Kehely. 1750. és 1588., a ref. egyház tul.
Pulszky K.: Ötvös kiáll. l. II. 143. l. 44. Rc. sz. és II. 144. l. 48 B.

Aranyozott ezüst patena a XVII. századból. Miskolczi Gergely 1649. felirattal.
Bárczay Oszkár: Arch. Ért. 1893. 435.
E. kiáll. k. 2212.

Aranyozott ezüst kenyérosztó-tányér. Készitette Kecskeméti Péter kassai ötvös. XVII. sz. U. ott.
E. kiáll. k. 2223.
Mihalik: Arch. Ért. 1896. 337.
— — Arch. Közl. XXI. 266. Képpel.

Aranyozott ezüst pattena. Mint előbbi. 1649. U. ott.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1894. 331—338.
E. kiáll. k. 2224.

Aranyozott ezüstfedeles kanna. 1739.
E. kiáll. k. 2225.

Aranyozott ezüst serleg. Miskolczi Gergely ajánd. 1649. Ev. ref. templom.
E. kiáll. k. 1191 sz.
Ironvázlata és feliratai. Akad. Arch. Biz.

A ref. egyház egyházi szerei.
Czobor: Mo. tört. eml. I. kép a XXXIV. táblán.
— — Egyh. eml. 117—118.
Szendrei J.: Az egyházi szerek fényképei. M. Biz. 1903. 376.

R. k. alsó bleb. templom. 1727.
Schem. Agriens. 1903. 33.

A mindszenti r. k. pleb. templom. 1728.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 33. l. M. Biz. 1903. 376.
Német J.: A miskolczi pleb. tört. M. Sion. 1864. 545.

Ev. ref. fatemplom a XVII. századból.
Verébу: Testvérhaza I. 22.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 33. l. M. Biz. 1903. 376.

Miskolcz mellett Tatárárok.
Rómer-jgyk. XXXV. 71. M. Biz.

Muhi puszta. L. **Onód** határában.

Nagy-Barcza. Ev. ref. templom a XIII. századból. Lapos menyezetén ókori festmény.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml 50. l. M. Biz. 1903. 376.

Noszvaj. Ev. ref. templom XIV. századból, a XV-ikben átépitve, kőfallal körülvéve. A mellékhajó menyezetén XVIII. századi nagy ornamentum és figurák festve, 1700. újra festve. 1734.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. M. Biz. 1903. 376. és 1902. 200. 218. 282.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 176.

Almásy-család kastélya freskókkal, tán Maulpertchtől.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 52. l. M. Biz. 1903. 376.

Novaj. Földvár a falutól délre.
Kandra K.: Arch. Ét. X. 48.

Nyárád. Pálosok egykori kolostora.
Schem. Agriens. 1843. 243.

Nyék. Templomtoronyron.
Jegyzői jel. M. Biz. 1901. 213.

Ó-Huta. Határában Sz.-Lélekről nevezett Paulinus-zárdarom és csúcsíves kápolnájának főfalai, faragványos kövekkel (ktisztitott rom) a XIV. század első feléből.
Die Ruinen der Kloserkirche zu Szent-Lélek. Vahot: Budapesti Viszhang. 1856. 7. sz.-beli leirásának kivonata. Mittheil. d. C. Com. 1857. II, 217.
A. Rudolf jel. és rajza. (Technischer Befund. 1858). M. Biz. 1891. 159. Rómerhagy. törzsivében.
Vas. Ujs. 1860. 10. sz. Képpel.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 506.
Arch. Ért. VIII. 18.
H. I.: M. Biz. 1873. 120. 129. 132.
Borsod-Miskolczi Köm. Egyl. jel. M. Biz. 1901. 213.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 53. l. M. Biz. 1903. 376

Ó-Massatelep közelében sz.-lélekhegyi Pálos-kolostor romjai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép II. 198.

Ónodvár.
Édes Vincze: Vas. Ujs. 1858. 16. Képpel.
Vadnai K.: Történeti emlékek a Sajó mellett. (Ónodi vár.) Ország Tükre. 1862. 9.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 200.
A várrom képe. Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 77.
A vár rajza. Rajz. Dirre T. O.-M. Mon. Mo. II. 265.

Ónod határában Muhi pusztán az egykori Mohi város helye.
Csánki: Mo. fldr. I. 164. 166—7.
Arch. Ért. 1888. 376.
Szendrei János: A régi Muhi város romjai közt eszközölt ásatások a „Miskolcz" 1879. évf. Századok. 1878. 16.

Csőrszárka a Muhi pusztán.
Wagner János: Arch. Ért. 1881, IV—V. l.
Monszpart Dezső jegyző jel. M. Biz. 1901. 213.

Rakasza. G. k. templom. 1723.
Schem. gr. r. Eperjes. 1898. 154.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 167.

Rudóbánya. (Rudabánya. Több helyen: Rudnóbánya.) Ev. ref. templom, régi részletekkel.

Ajtó vasalása a XIV. századból e felirattal: Mutter Maria hilf. Caspar, Melchior, Balthazar.

Perényi István sírköve. 1437.

Sauer Frigyes síremléke. 1576.

A templom famennyezete 1664. festett mezőkkel. 1758.
Vereby: Budapesti Viszhang. 1856. 35. Testvérhaza Tört. Kincsei. (Hol tévesen Rudnobánya említtetik.) I. 23. Pauer Iván: Magy. Sajtó 1856. 202.
H. (Hieser építész?) Das portale der Kirche zu Rudóbánya. Budapesti Viszhang. 1856. 35. sz. után, (a mely mutatvány Veréby „sajtó alatt levő" Die geschichtlichen Denkmale Ungarns cz. magyar művéből. Mittheil d. C. Com. 1857. 219. Képpel.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 91—92. jegyzet.
Századok. 1872. 56.
Römer Fl.: Arch. Ért. V. 279. jegyzet.
Sztehlo rajzai. M. Biz. 1882. 92.
Eml. Arch. Ért. 1883. XLVI.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XL.
A templom rest. M. Biz. 1883. II. 18. 26. 37. III. k. 1884. II—III. l. 1890. 443.
A síremlékről. M. Biz. 1881. 53. 61. 1882. 92. 97.
A templom rajzai eml. Arch. Ért. 1883. L.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1993. 435.
Mysk. V. ajánlkozik a templom és síremlékei felvételére. M. Biz. 1900. 157. 159.
— — felvételei a templomról, vasajtaja, menyezete és síremlékeiről. M. Biz. 1901. 105.
— — Arch. Ért. 1901. 395. 401.
Kemény L.: A rudnóbányai oltárfaragója. Arch. Ért. 1902. 332. 336.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 55. l. M. Biz. 1903. 376.

Rudnóbánya. L. **Rudóbánya**.

Sajó-Ecseg. Ev. ref. templom. Eredetileg csúcsíves; újból épitve.

Sajó-Kaza. Egykori Sz.-Ágostonrendi prioratusa.
Tud. Gyűjt. 1817. IV. 95.
F.-Czinár: Mon. II. 212.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 273.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 165.

Csúcsíves ev. ref. templom a XV. század elejéről, kőfallal keritve,
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 28. l. M. Biz. 1903. 376. Alaprajz vázlattal.

Sajó-Keresztúr. Ref. templom és falképei.
Römer Fl.: Régi falképek. 113.
A templom helyreáll. M. Biz. 1893. 96. 109., 1895. 5. 15. 33. 141.
Schulek. Fr. jel. M. Biz. 1894. 153. 158.

Sajó-Lád. Egykori Pálos-kolostora.
Schem. Agriensis. 1843. 244.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 82.
Ipolyi: Műtört. t. I. 506.
Szendrei J.: Miskolcz v. tört. II. köt.

Állitólagos háromszögű kápolna.
Römer. Jgyk. XIX. 30. M. Biz.

Klastrom, lelkészi és gazdatiszti lak,

A templomban a szerzetesek székei, oltárképek, kandalaberek, kripta stb.
Borsod-Miskolczi Közm. és Múz. egyl. jel. M. Biz. 1901. 213.

Sajó-Németi határában Óvár romja.
Borsod-Miskolczi Közm. jel. M. Biz. 1901. 213.
Csánki D.: Mo. fldr. cs. I. 164.

Sajó-Pálfalva. G. k. templom. 1758.
Schem. gr. r. Eperjes. 1898. 141.

Sajó-Petri. G. k. templom. 1781.
Schem. gr. r. Eperjes. 1898. 142.

Sajó-Szöge. Régi g. k. templom.
Schem. gr. r. Eperjes. 1898. 144.

Sajó-Sz.-Péter. Ev. ref. eredetileg csúcsíves templom, régi kőfallal körülvéve.
Vas. Ujs. 1857. 46. Képpel.
Csurgay A.: S.-Sz.-Péter város története. 1333—1365. Miskolcz 1891. 8r.
Mysk. V. ajánlkozik felvételére. M. Biz. 1900. 157. 157.
— — felvételei: M. Biz. 1901. 105.
— — Arch. Ért. 401—402.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 167.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 57. l. M. Biz. 1903. 376.

Egykori prépostsági templomának maradványai a város végén.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 104.

Sajó-Vadna. L. **Vadna**.

Sajó-Vámos. L. **Vámos**.

Sajó-Velezd. L. **Velezd**.

Sály. R. k. pleb. templom. 1788.
Schem. Agriensis. 1903. 23.

Sály határában állt Kácsvára.
Csánki: Mo. fldr. I. 181. (Várallya, Kácsvárallya.)

Lator-vár nevű várrom, alapfalak és vársánczok szintén Sály határában.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 213.

Sáta. R. k. templom a XVIII. századból.

Szent János a latiumi kapu előtt. Vászonfestmény Kracker Jánostól a r. k. templomban.
Foltinyi J.: Századok. 1874. 426.

Emeletes épület a XVIII. századból.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 59. M. Biz. 1903. 376.

Szalonna. Ev. ref. templom. Eredetileg román izlésű.

Falképek, részben megtisztitva a mészrétegtől.
Mysk. V. felvételei a templomról, fatornyáról és a freskókról. M. Biz. 1901. 105. L. még. 1900. 157. 159.
— — Arch. Ért. 1901. 392—395.
Szabó J. ev. ref. lelkész jel. M. Biz. 1901. 213.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 60. l. M. Biz. 1903. 376.

Százd. Monoslor helye l. Csát melletti pusztán.

Szemere. R. k. templom a XVIII. századból.

Bejárata fölött Sz.-László, István, Flórián, Mihály és Gábriel arkangyal nagyarányú szobrai.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 61. M. Biz. 1903. 376.

Szendrő. A vár és város régi képei.
Description. 22. tábla. Gasp. Bouttats fecit aláirással.
1665. Kép. Ortelius II. G. XX. tábla.
Birkenstein. 140.
A vár alaprajza 1670-ből a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comitésnél. Eml. M. Biz. 1880. 36.
A vár egyes lapon levő régi képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 60 l. 468.sz.
Szendrő. Ung. Mag. 1782. II. 96.

Várának nyomai, fellegvár a hegyen, s tövében az alsó vár alapfalai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 201.
Szendrő. Vas. Ujs. 1861. 19. Képpel.
Szendrő vára. Haz. s a Külf. 1865. 13. Képpel.
A várromról Mysk. V. Arch. Ért. 1901. 402—3.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 164.

Sz.-Ferenczrendi zárdarom 1660-ból.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 100—104.
Walla: A szendrői pleb. ismertetése. Adatok az egri egyházm. tört.-hez. 1885. I. füz.

Aranyozott ezüst úrmutató. Krisztus és szentek alakjai rávésve a XV. századból. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1542.
Czobor: Egyh. eml. 52.

Ev. ref. templom helyén állott, megerősített csúcsíves templom.
Mysk. V.: Vas. Ujs. 1866. 48. Képpel.
— — Arch. Ért. 1901. 402—3.
— — Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 333.
— — felvételére ajánlk. M. Biz. 1900. 157. 159.
— — felvételei az új templom s harangtornyáról. M. Biz. 1901. 105.
A régi templom lebontásáról. Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 213.

Stin Tamás pohara. 1583. Az ev. ref. templom tulajdona.
Thallóczy Lajos: Ö. kiáll. l. IV. terem. 119—20.
Ötvösség rem. II. 33—34. fénynyom. Képpel.
Arch. Ért. 1896. 381.
Reissenberg L.: Arch. Ért. 1895. 381.
Czobor: Egyh. eml. 62. (Hibásan számozva 52 l.)

Sodronyzománczos kehely a XV. sz.-ból. U. ott.
E. kiáll. k. 1562.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.
— — Mo. tört. eml. 234. l. és 269. ábra.

Aranyozott ezüst ciborium. 1639.
E. kiáll. k. 2233.

Aranyozott ezüst kannák. 1681. és 1639. U. ott.
E. kiáll. k. 2205. 2206.

Úrasztali terítők a XVIII. századból.
E. kiáll. k. 2179. 2242. 2252.

Csalánszövetű úrasztali terítő a XVI. sz.-ból.
E. kiáll. k. 3186.

Csalánszövetű úrasztali terítők a XVIII. sz.-ból.
E. kiáll. k. 4223. 4240.
Az ev. ref. templom egyházi szerei. Czobor: Egyh. eml. 118.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. M. Biz. 1903. 376.

Szendrőhöz közel a Három hegyen régi Pálos-kolostor nyoma.
Schem. Agriens. 1843. 243.
Rómer-hagy XVI. sz. cs. M. Biz.

Szent-Istvány. R. k. pleb. templom. 1754.

Sz.-István király képe vászon festmény Kracker J.-től.
Foltinyi J.: Századok. 1874. 426.
Schem. Agriens. 1903. 20.

Szent-Lélek. L. Ó-Massa határában.

Szihalom. R. k. templom. 1758:

Egri káptalan kőczímere.

Nep. Sz.-János és Sz.-József vászonképek Kracker J.-től.
Foltinyi J.: Századok. 1874. 426.
Bota: Adatok az egri egyházm. történelméhez. 1885. I. f.
Schem. Agriensis. 1903. 376.

Árpád-földvára a falu határában.
Foltinyi J.: Arch. Ért. 1870. IV. 76.
Kandra Kabos: Arch. Ért. X. 47.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 63. l. M. Biz. 1903. 376.

Szilvás. Határában Gerennavár és Kisvár nevű várromok.
Csánki: Mo. fldr.
Fazekas körjegyző jel. M. Biz. 1901. 213.

Szomolya. Régi templomának csúcsíveskori hajóját lebontották, románkori sanctuarimát kápolnaként restaurálták 1877-ben.

Románkori kapu.

Barlang-lakások. (Ma is használatban.)
Ipolyi: Műtört. tanulm. I. 496.
H. I.: Műeml. oszt. Aroh. Ért. 1885. XL.
— — vázlatai a kapuról. Hagyaték. Jegyz. és vázl. Kassai Múz.

Kaptárkövek. (Sziklába vájt üregek.)
Vas. Ujs. 1891. Két képpel.
Arch. Ért. 1892. 368.
H. I. vázlatai. Hagyatékában. Kassai Múz.
Borsod-Miskolczi Közm. E. jel. M. Biz. 1901. 213.

Szomolya vára.
Arch. Ért. IX. 36.

Szuhogy határában Csorbakő, előbb vár, utóbb a vörös barátok klastromának nyomai.
Eml. Arch. Ért. 1901. 399.
Csánki: Mo. fldr. I. 163.
Borsod-Miskolczi Közműv. E. jel. M. Biz. 1901. 213.

Tapolcsány. Régi és új temploma.
Pressb. Zeit. 1779. 62.

Ev. ref. templom a XVIII. századból. Magyar stílusban festett famenyezet karzat és szószék. 1796.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 65. l. M. Biz. 1903. 376.

Egykori apátságának helye.
F.-Czinár: Mon. I. 281—282.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 105.
Schem. Agriens. 1843. 42.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Tard. Barokstilű, aranyozott ezüst ereklyetartó a XVII. század végéről. R. k. pleb. templomban.
E. kiáll. k. 2379.

Tatárdomb, őskori telep.

Tardona. Ev. ref. templomban czinkanna. 1752.

Empir szószék kőből.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 66. M. Biz. 1903. 376.

Tybold-Darócz. Régi építmény omladéka.

1724-ben épült templom.
Schem. Agr. 1865. 103.

Uppony. R. k. templom a XVIII. századból.

Határában Déde nevű várrom.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 67. l. M. Biz. 1903. 376.
L. még 1901. 213.

Vadna. Ev. ref. templom (megsemmisített) falképei.
Rómer Fl.: Régi falképek. 146.
Arch. Ért. VI. 47.

Várhegyen rablóvár helye. B. Radvánszkyak tulajdona.
Csánki: Mo. fldr. I. 164.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 68. l. M. Biz. 1903. 376.
L. még M. Biz. 1901. 213.

Vámos. Ref. csúcsíves templom, helyreállítva.

Mysk. V.: Arch. Ért. 1888. 411.
— — jel. M. Biz. 1890. 116.
Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 58. M. Biz. 1903. 376.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 213.

Egykori vára (?)

Csánki: Mo. fldr. I. 164.

Velezd. Ev. ref. templomban XVIII. századi czinedényeek és úrasztali terítők.

Szendrei J.: Borsod vm. műeml. 70. l. M. Biz. 1901. 3776.

Várromok.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 213.

Visnyó. Ev. ref. templom a XVIII. századból.

Festett karzat a dédesi ev. ref. templom menyezetének festőjétől, tájképek, faragott tölgyfa-oszlopok ornamentummal.

Aranyozott vörös rézkehely csúcsíves motivumokkaal.

Kehely. 1775.

Magyar diszítésű czínkupa a XVIII. századból.

Két czínkondér 1751. és 1793-ból.

Úraszttalterítő. 1790.

E. kiáll. k. 2082.
Szendrei János: Borsod vm. műeml. 7. l. M. Biz. 1903. 376

Kokuszdió billikom.

Pulszky K.: Arch. Ért. 1880. 164—5. Képekkel.

Zástyi apátság. L. Csát puszta mellett.

L. még Aradm.-ben is.

L. még Szabolcs vm.-ben is.

Jegyzet. Szendrei János jel. (M. Biz. 1902. 302. 319.) szerint műemlékek találhatók még a következő helységekben: Csépány, Döbréte, Domaháza, Dövény, Duzsnók, Felső-Kelecsény, Felső-Telekes, Finke, Galgócz, Galvács, Irota, Kisfalud, Kondó, Lénárt-Darócz, Monosbél, Mucsony, Nádasd, Nagy-Csécs. Omány, Várkony.

BRASSÓ VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általáinos irodalma.

1. *Árokalyi:* Reminiscentia 1837-ről. I. Sárkányhegy. A HBárcza, Feketehalom, Lovagvárak, Vidombák, Brassó. Középületek. Templomok, stb. Nemz. Társ. 1839. I. 773. 76. 81. 89. 105. 113. 121. 135. 116. II. 183. 190. 199. 207.

B) Brassó vármegye műemlékei és azok irodalma.

Apácza. Egykori kolostorának helye.

Vármaradványok.
Orbán: Székelyf. VI. 424—428. Képpel.

Kastély.
Kőváry L.: Erd. r. 247.

Barcza-Újfalu (Neudorf). Ág. ev. templom a XV. századból, átalakítva.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 43.

Fakeresztelő-medencze.
Orbán B.: Székelyf. VI. 411—417. Képekkel

Bodola. Kápolna 1770. a Béldi-féle udvarban.

Csúcsíves kőkeresztelő-medencze.

Béldi Kelemen-féle sírfelirati tábla és síremlék-dombormű.
Orbán B.: A Székelyf. VI. 62—3. Képekkel.

R. k. templom. 1761.
Schem. Transsyl. 1882. 45.

Várának sánczai.
Kőváry L.: Erd. r. 218—219.

Blumenau. Ev. ref. templom.
Sächs. Burzenl. I. 86.

Botfalu (Brenndorf). Templom-kastély. (Ma csak maradványai.)
Hunfalvy J: Mo. és Erd. Kép. III. 102. Képpel.
Orbán B.: Székelyf. VI. 410—412.
Sächs. Burzenl. I. 26. 74. 83. 88. 89. Képpel.

Keresztelő-medencze. 1491.
Sächs. Burzenl. I. 107.

Beöntött harangjának felirata. O rex glorie veni cum pace et tu virgo maria cum tua pie (?) pia acon . . . no excita et ad laudem tuam congrega et tempestates aeris demonumque depelle. anno domini 14?8.
D. G.: Teutsch Korrespbl. 1881. 28.
Müller Fr.: Kirch. Baud. 47.

Harang. 1513.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 220. A felirat facsimile rajzával.

A Priesterhügelen Sz.-Brigitta egykori kápolnájának nyoma.
Martian J.: Arch. Ért. 1901. 287.

Brassó. A város és műemlékeinek irodalma.
Hermann Georg: Vom Entstehen der Stadt Kronstadt. Sieb. Quart. VII. 1801. 299. VIII. 1801. 229.
Árokalyi: Reminiscentiák. 1837. Nemz. Társ. 1839. 73. 76. 81. 89. 105. 113. 135.
A. Marienburg: Kriegsverfassung oder Bürgerwehr der alten Kronstädter. „Blätter". 1838. 52.
Martin Seewaldt: Beschreibung der groszen Feuerbunst in Kronstadt. 1689. Von —. Ver. Arch. N. F. I. 1853. 118—125.
Brassó. Képes Ujs. 1860. II. 18.
— — Mo. és a Nagyvil. 1868. 1868. 44. Képpel.
— — Vas. Ujs. 1869. 15. Képpel.
Teörök K.: Brassó látképe, fellegvára s a Czenk hegye. Haz. s a Külf. 1868. 17. Képpel.
Brassó vidéke. Vas. Ujs. 1875. 36. Képpel.
Resch A. Die Kronstädter Gold und Silberarbeiter von 1516—1880. Korrespbl. VII. 19—23.
George-Melzl: Das Alte und Neue Kronstadt von George Michael. Geschichte Siebenbürgens im 18. Jahrhundert. Bearbeitet von Oscar v. Meltzl. I. Band. Hermannstadt. 1883. 8r. XLV, † 476. l.

Képek Brassóból: Vas. Ujs. 1884. 23. sz. (Fellegvár. Ev. templom, Rozsnyó stb. képei.)
Filtsch I. W: Die Stadt Kronstadt und deren Umgebung. Ein Führer für Einheimische u. Fremde. Wien. 1886. 8.
Rechnungen aus dem Archiv der Stadt Kronstadt. I. B. Rechnungen aus 1503—1526. A. u. d. T. Quellen zur Gesch. d. Stadt Kronst. in Sieb. I. 8°. XI. és 770 l. három táblával. Kronstadt. Zeiden. 1886.
Rechnungen aus dem Archiv der Stadt Kronstadt. (III. k. Számadások (1475.) 1541—50. (1571.) Brassó. Alexi. 1896. X. 1124. l. 6 táblával.
Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt in Siebenbürgen. Herausg. auf Kosten der Stadt Kr. o. d. mit der Herausg. betrauten Ausschusse. I. Band. Rechnungeu aus dem Archiv der Stadt Kronstadt von 1503—1516. Kronstadt. 1886. H. Zeidner Lexicon format XI. és 770. l. 3 tábla. Vizjegyek és írás facsimilekkel. II. B. u. az. 1526—1540. 1889. VIII. és 885. l. III. k. Ugyanaz 1541—1559. 1896. IX. és 1123. l. 6 tábla mell. IV. k. Kroniken und Tagebücher. I. Band. 1903. N. 8r. VIII. XCVII. 647. 2. l.
Ismertetései: Egyétértés. 1886. 197. sz.
Márki S.: Századok. 1896. 735—740.
A II. k. kivonata Ballagi A.-tól. Arch. Ért. 1890. 385—402.
Resch Adolf: Das Zunftzeichen der Kronstädter Gold und Silberschmiede. Korrespbl. X. 1887. 134—136.
Molnár János: Brassó vidéke a legrégibb korban „Brassó". 1887. 67. s a köv. sz.
Fejérpataki L.: Brassó nyilvános építkezései a XVI. században. Arch. Ért. 1888. 168.
Brassói festők, ötvösök lapicidák nevei Arch. Ért. 1888. 167.
Ballagi Aladár: Brassói ötvösök és ötvösművek. Arch. Ért. 1890. 385—402.
Gross Julius: Képek Brassó életéből a XVII. sz.-ban. Ism. Századok. 1890. 612.
Orbán B.: Brassó története. A Bárczaság vallás-történelme. Székelyföld. VI. 203—230. 239—257.
Adatok Brassó sz. k. város monographiájához. A magy orvosok és természetvizsgálók XXVI. vándorgyűlése alkalmából a vándorgyűlés tagjainak felajánlja Brassó város közönsége. Brassó, 1892. 8r. 41 † 9 † 10 † 43 † 31 † 72 † VI. † 80. l.
Bainlescu Bertalan: Monografia comuneï Bisericeseï gr. or. Române a sfintei adormiri deincetate Brasovului cu acte si dovedi Bartolomeiu Bainlescu Brassó, 1898. Ciucu és Társa. 8r. 371. l. Három képpel.
Seraphin Vilh. Kronstadt zur Zeit des Honterus. Zwei Vorträge v. Friedr. Wiltz S. Kronstadt. Schlaudt. 1898. 8r. 87 l.

Brassó egyházi épületei.

Teutsch Superint jel. M. Biz. 1874. 142., 1875. 1. 13.
Rupp: Mo. helyrt. III. 201—205.

Ág. ev. főtemplom. Épült 1385.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 83—93. Képekkel.
Kőváry: Erd. rég. 283—4.
Orbán B.: Székelyföld. VI. 312—327.
Fejérpataki L.: Arch. Ért. 1888. 168.
A templom építési kora eml. Századok. 1890. 496.
A templom képe. Vas. Ujs. 1892. 35. sz.
Cserna K. rajz. Vas. Ujs. 1893. 16. sz.
Ernst Kühlbrandt: Die evang. Stadtpfarrkirche A. B. in Kronstadt. 1. Heft. Zur Honterusfeier herausgeg. v. Presbyt. N. 4r. 7. l. Képekkel és 10 táblával. Kronstadt. 1898. Joh. Götts Sohn kny.
A templom rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 77.
Fényképei. M. Biz. Vágótól.

Az ev. templom falképei.

Storno F.: Arch. Ert. II. 1869. 21.
Römer Fl.: Régi falk. 101—2.

A főtemplom tympanum képe.

Storno F. aquarellmásolata. M. Biz. 1873. 50.
L. még. 67. és 1877. 83. 86.
Storno rajzai és a templom fényképe eml. Arch. Ért. VIII. 22.
A falképek sokszorosítása. M. Biz. 1878. 99., 1879. 13.
Orbán B.: Székelyföld. VI. 312—327.

Keresztelő-medencze. 1475.

Müller Fr. Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 221.
Orbán B: Székelyf. VI. 312—327.
A feliratok gipszmásolatai. E. kiáll. k. I. füz. 302. 303. 314.
Sächs. Burzenl. I. 107.

Kehely XIV—XV. század. Ág. ev. templomé (?)

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 59—51. 24. go. Képekkel.

Ezüst kelyhek aranyozva, a XV. sz. Ev. templomé.

Pulszky K.: U. ott. II. terem 104. l. 105. go. sz. Képpel és II. t. 197. l. 112. go. sz.
Czímeréről: Csergheő Géza. Arch. Ért. 1891. 203.

Kehely a XV. századból.

Pulszky K.: U. ott. II. t. 88. l. 69. go. sz.

Csúcsíves kehely a XVI. századból.

Az ötvösség rem. I. 93—4. fénynyomatú képpel.

Hanns Sebestyén födeles kapuja a XVII. századból.

Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VII. 99. és VIII. l.

Vert vörösréz domborúmű:

Krisztus poklokra szállása a XVI. századból. (Tulajdonosa?)

E. kiáll. k. 2258.

XV. századi miseruha barnavörös selyemből, hátán hímzett kereszttel. Ev. ref. templom. (Tulajdonosa?)

E. kiáll. k. I. f. 898. sz.

Pluviale hímzett gallérral. XV. századi mű. (Tulajdonosa?)

E. kiáll. k. 1508.
Egyházi ruhákról. Sächs. Burzenl. I. 107.

Sírkövek.

Die Grabdenksteine in der Westhalle der evang. Stadtpfarrkirche in Kronstadt. Abbildungen von Fr. Hermann. Text von Christof Gusbeth. Kronstadt 1886. 35. 8r. Különlenyomat a brassói ev. gymn. 1886—7. Értesítőjéből. Ismert. Századok. 1887. 473—4. Arch. Ért. 1887. 79—80.
Brassói síremlékek eml. Arch. Ért. 1899. 69.

Barth. Sculer síreml. a XVII. századból.

Gipszöntvénye.

E. kiáll k 6601.
Gerecze: Szobrászati eml. 81.

Rether András városbiró síreml. 1707.

Gerecze: Mo. tört. eml. I. 299.

Hermann Mihály síremléke.

Gerecze: Szobr. eml. 81.

Seicher András síremléke. 1707.

Gerecze: Szobr. eml. 86.

Abelius Simon síremléke.

E. kiáll. k. 2413.
Gerecze: Mo. tört. eml. I. 299.
— — Szobr. eml. 81.

Bertalan-templom.

Orendi: Die letzten Ausläufer des romanischen Baustyles in Siebenbürgen nachgewiesen an einigen Kirchen des Burzenlandes. 4. l.
Ipolyi: Deák-monost. bas. 115.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 43. 46. 48.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 83—93.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 22.
— — A templom felvétele. M. Biz. 1877. 28.
H. I.: Úti jegyzetek a királyföldről. Arch. Ért. 1879. 253—258. 293—303.
Orbán B.: Székelyf. VI. 331—333. Képpel.
A templom rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 381.
Sächs. Burzenl. I. 20 - 33—35.

Keresztelő-medencze.

H. I: Úti jegyzetek. Arch. Ért. 1879. 300.

Falképei a diadalív melletti helyiségben.
Felvette Storno F. 1877. Akad. Arch. Biz. saj. (L. Gerecze. M. Biz. Rajztárl.)

R. k. templom. 1711.
Schem. Transsyl. 1882. 36.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. III. 83—93. (E szerint épült 1766—1782.)
Orbán B.: Székelyf. VI. 312—327.

Ferenczrendiek temploma.
Orbán B.: Székelyf. VI. 312—327.

Sz.-Mártonhegyi templom.

Harang. 1521.
Orbán B.: Székelyf. VI. 329—30. A felirat facsimile képével.
Sächs. Burzenl. I. 80.

G. k. templom. 1780.
Orbán B.: Székelyf. VI. 312—327.
Képe. Vas. Ujs. 1892. 35. sz.

Bolgárszegi g. k. templom. 1512.
Kőváry: Erd. r. 298—9.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 83—93.
Orbán B.: Székelyf. VI. 342—4. Képpel.
Siebenbürger Baudenkmale. „Zur guten Stunde." 1898. 682. s k. l. Képpel.

Brassó város, falai, bástyái.
Brassó várának alaprajza 1702-ből a bácsi Technisch Administr. Milit. Comitésnél. Műeml. Biz. 1880. 36.
Marienburg Lukas József: Braschovias-Burg. Sieb. Prot. Blätter. I. 1805. 1.

Brassó várai. A város feletti Kapellenberg csúcsán várromok, Gesprengbergen sánczok és félkörű bástyák nyomai.

Schlossberg (vagy Martinsberg) csúcsán négy bástyás vár maradványai, 43 m. mély kúttal.
Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 264.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 83—93. Képekkel.
Kőváry L.: Erd. r. 120—123. 192—4. és 243—4.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 22.
Orbán B.: Székelyf. VI. 327—329. Képpel. 330. Továbbá 333—335. és 348—353. A czenki vár alaprajzával.
Fejérpataki L.: A város falainak építése. Arch. Ért. 1888. 168.
A Katalin-torony rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 375.

Brassó körfalai, bástya-tornyai.
Orbán B.: Székelyföld. VI. 306—312. A Sz.-Lélek-kapu képével.

Ötvösök bástyája. (Ma is Goldschmid-Bastey).
Arch. Ért. 1890. 386.
A fellegvár képe. Vas. Ujs. 1892. 35. sz.
A „Fehér-torony" rajza, Cserna K.-tól. Vas. Ujs. 1893. 16. szám'
A Takács-bástya eladása. M. Biz. 1900. 206. 347.
A bástyák stb. egyes fényképei. M. Biz. Vágótól.
Felvételei Stornotól. Arch Biz. 1872.

Brassó tanácsháza.
Orbán B.: Székelyf. VI. 313—315. Képpel.
Képe. Vas. Ujs. 1892. 35. sz.
Képe. Háry Gyulától. O.-M. Mon. Mo. VII. 379.
Fényképe. M. Biz. Vágótól.

Bazár. 1545.
Orbán B.: Székelyf. VI. 312—327.

A brassói városháztorony 159 mázsás harangja.
Sürgöny. 1863 jan. 12. sz.

Brenndorf. L. **Botfalu.**

Csernátfalu. Magyar feliratú harang. 1527.

Csúcsíves kehely a ref. templomban.
Orbán B.: Székelyf. VI. 169—3. A kehely képével.

Erdenburg. L. **Rozsnyó.**

Eulenburg. **(Bagolyvár)** L. **Rozsnyó.**

Feketehalom (Zeiden). Templom-kastély.
Müller. Fr.: Die Kirch. Baud. 20.

Régi harangja. O-Rex gloriae stb. felirattal.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 217.
Orbán B.: Székelyf. VI. 400—407. Képpel.

Fedeles kanna az ev. templomban.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1900. 17—39.

A feketehalmi hegy déli oldalán Feketevár (Schwarzburg).
Árokalyi: Reminiscentiák: 1837-ről. Nemz. Társ. 1839. I. 73—135.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 264.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 101.
Kőváry Erd. r. 136.
Korrespbl. V. 1882. 129—130.
Sächs. Burzenl. I. 14. 74. 77. 87. 91. Kép. 187.

Felső-Tömös. R. k. templom. 1792.
Schem. Trans. 1882. 36.

Földvár (Marienburg). Ág. ev. templom a XIV. századból.
L. Marienburg: Geogr. 352.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 265.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 20.
Orbán B.: Székelyf. VI. 430—40.
Sächs. Burzenl. I. 107.

A templom szobrászati diszítményei.
Ipolyi A.: Műtört. t. I. 121.
E. kiáll. k. 297. 299. 300. 305. sz.
Gerecze: Mo. tört. eml. I. 49. 145. 72. 73. 182. ábrákkal.
Eml. Arch. Ért. 1899. 67.
Pillérfő rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 98.

A templom egyházi szerei.
Sächs. Burzenl. 108.

Régi harang e felirattal. Hac cristi tuba pellatur grandinis turma turbinis conflictus stringatur fulminis ictus. A XV. század közepéről.
Anzeiger für Kunde deutscher Vorzeit. 1880. 10. sz. említésével közli D. G. Teutsch. Korrespbl. 1881. 28.
Orbán B.: Székelyf. VI. 440—430.
Sächs. Burzenl. I. 107.

Váromladék.
Alaprajza 1720-ból a bécsi K. k. Technisch-Admin. Milit. Com.-nél. Eml. M. Biz. 1880. 36.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 101. Képekkel.
Kőváry L.: Erd. r. 244—45.
Orbán B.: Székelyf. VI. 430. 440. A vár alaprajzával.

A vár egykori kápolnájának oltárszekrény szárnyai a brassói ev. gymn. könyvtárában.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 22.
A várról Sztehlo O. jel. és vázlatai M. Biz. 1894. 150. L. még. 1894. 93. 103. 143. 158. 186., 1895. 2.
A vár fényképe Vágótól. M. Biz.
A vár. Arch. Ért. 1895. 279.
Sächs. Burzenl. I. 14. 35. 81. 90. Képpel.

G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 628.

Földvár és **Mártonhegy** (Martinsberg) között Aranyvár (Goldberg) nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 246.

Heldsdorf. L. **Höltevény.**

Honigberg. L. **Szász-Hermány.**

Hosszúfalu. A Garcsin partján levő várnak nyomai.

Az ósánczi szoros erődítményei.
Orbán B.: A székelyf. VI. 177—8.

Höltevény (Heldsdorf). Templom tornya. (Körfalai lerombolva).
Marienburg: Geogr: II. 326.
Müller: Die Kirchl. Baud. 21.
Kőváry: Erd. r. 234.

Harangok. 1438. 1527. 1577. 1674.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859: 218.
— — Die Kirchl. Baud. 47.

Szárnyas oltár.

Kehely.

Régi szobrok befalazva.
Orbán B.: Székelyf. VI. 420—424 és 428—430. A harangok feliratainak másolatával.
Sächs. Burzenl. I. 27. 74. 76. 77. 78. 88. 107—9. Alapr. Képpel. II. 559. 599. 607. Képekkel.

Magas sziklacsúcson vár falainak maradványai.
Siebenb. Quartalschr. (?)
Ackner Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II 264.
Kőváry L.: Erd. r. 135.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 101.

Keresztényfalva (Neustadt). Luth. templom.

Templomerőd.

Románkori kapuja.

Körablaka.

Harangjai. XIV. XV. századból (5 drb).
Orbán B.: A Székelyf. VI. 360—362 Harangfelirat facsimile rajzával.
Sächs. Burzenl. I. 15. Képpel. 16. 86. 92. 93. 153.
Sigerus: Sächs. Burgen.

Renaiss. síremlék az oltár mögött.
Sächs. Burzenl. I. 106—7.

Krizba vára.
Zajzoni: Három útikép Erdélyből. Hölgyfutár. 1861. 131. 132.

Kronstadt. L. **Brassó.**

Lauterburg. Várrom.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 244.

Marienburg. L. **Földvár.**

Neudorf. L. **Barcza-Újfalu.**

Neustadt. L. **Keresztényfalva.**

Petersberg. Péterhegy. Petersburg. L. **Szent-Péter.**

Prázsmár (Tartlau). Templom-kastély.

Egy felirat nélküli s egy feliratos harang. Jerg Paul. 1562. felirattal.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 39. 40.
— — Die Kirch. Baud. 43.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. III. 103. Képpel.
Kőváry: Erd. r. 242—243.
Orbán B.: Székelyf. VI. 50—59. Képpel.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 23.
Dr. Teutsch. jel. M. Biz. 1874. 100. 125.
Storno F. jel. M. Biz. 1877. 83. 86.
— — rajza eml. Arch. Ért. 1878. 275.
Storno F. felvételei. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajz. Arch. Ért. IX. k. 37. XII. k. 2.
Steindl tanitványainak felvételei. M. Biz. 1900. 69.
Sigerus: Sächs. Burgen.
Sächs. Burzenl. I. 48. 73. 75. 77. 83. 87. 102. Alaprajzzal. Képekkel.

A templom falképnyomai.
Huszka J.: Arch. Ért. 1885. 212.
— — jel. M. Biz. 1883. 8. 18.

Jekelius Jakab síremléke. 1692. E sírfelirattal: OBIIT, HIC PILE PLVR: REVER: D: IACOB, IEKELI, PASTOR PRAS. Aō 1692. D: I MAY AETAT SAE 56.
Halavács Gy. közlése.

Egyházi szerek.
Sächs. Burzenl. I. 107—9.

Renaissance faragványokkal diszített templomszékek 1626-ból.
Halavács Gyula szóbeli közlése.

Pürkerecz. Ev. ref. (átalakított) csúcsíves templom és körfala.

Régi oltár, mely egyszersmind szószék is.

Kőkeresztelő-medencze a XV. századból.

Bronz keresztelő-medencze. 1676.

Ó-szláv feliratú (beöntött) harang. 1580. (Körirata.)
Orbán B.: A Székelyf. VI. 173—5. Keresztelő-medenczék képe és a harangfelirat facsimile rajzával.

Magyar sírverses kő az új templom kerítése falában.
Koos Ferencz: Százhatvanötéves magyar sírvers a pürkeszi (így) új templom kőkerítése falában befalazva. „Brassó." 1888. 32. sz.

Rosenau. L. **Rozsnyó.**

Rothbach. L. **Veresmart.**

Rozsnyó (Rosenau). Ág. ev. templom. XIV. sz.
Sächs. Burzenl. I. 92. II. 500.

Síremlékek.
Sächs. Burzenl. I. 107.

Deszkára festett olajkép: Sz.-Anna, Szűz Mária s kis Jézus. A. Cram. 1513.
Deák Farkas: Arch. Ért. X. 317.

Rozsnyóvára (Rosenau). Várrom. 80 öl mély sziklába vésett kuttal.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 264.
Hunfalvy J: Mo. és Erd. Kép. III. 95. 101.
Kőváry L.: Erd. r. 246—7. Képpel.
Orbán B.: Székelyf. VI. 363—368. Képekkel.
Képe. Vas. Ujs. 1892. 35.
A vár fölvétele emlitve. Arch. Ért. 1891. 380. és 1894. 118.
Sigerus: Sächs. Burgen.
Rajza Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. VII. 387.
Rozsnyó vára. Arch. Ért. 1896. 169—174. Alaprajz és távl. képpel.
Die Rosenauer Burg. Julius Gross und Ernst Kühlbrandt. Herausgeg. von Asschluss des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde. Mit 12 Abbildungen. Wien, 1896. C. Graeser. 72 l. Ismertetése Gohl Ödöntől. Arch. Ért. 1896. 169—174.
Sächs. Burzenl. I. 3. 13. 76. 77. 81. 83. Képekkel. 175. 195. 211. 227. 243.
Sigerus: Sächs. Burgen.
Knauz H.: Eine Burzenländer Bauernburg. Pester Lloyd. 1898 október 4.

Erdenburg nevű római táborhely.
Orbán B.: Székelyf. VI. 368—9.
Téglás Gábor: A rozsnyói táborhely és jelentősége Dácia történetében. Négy rajzzal. Írta —. Akad. Ism. Századok. 1900. 78—79.

Eulenburg, Bagolyvár nevű erőd romjai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 95. 101.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 264.

Szász-Hermány (Honigberg). Templom és tornya. (Felirata szerint 1117-ből (?) Kora gótépítmény.

Harang. 1422.
Marienburg: Geogr. II. 327.
Müller: Kirch. Baud. 43. és 47.
— — Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 217.
Kőváry L.: Erd. r. 245. és 268.
Storno F.: Arch. Ért. 1869. 23.
Orbán B.: Székelyf. VI. 48—50. Képpel.
Sächs. Burzenl. I. 24. 70—4. 77. 88. Képpel.
Sigerus: Sächs. Burgen.
A templom-kastély képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 69.

Szász-Magyarós (Nuszbach). Ág. ev. templom csúcsíves portáléja.
Müller F.: Die Kirch. Baud. 43.
Sächs. Burzenl. I. 88. Képpel. 149.

Szent-Péter (Petersburg). Templom-kastély. Ág. ev. templom a régi alapokon 1794—1797-ben épült.

Domború művek a régi templomból az oltár háta mögött befalazva.
Sächs. Burzenl. I. 88. 1.

Kehely.

Régi harang. O Rex gloriae stb. 1452. felirattal.

A Lempesch tetején levő Tatárvár maradványai.
Orbán B.: A Székelyf. VI. 442—4.
Sächs. Burzenl. I. 24. 86. 88. 108. 109. Képpel. 219.

Strassburg. Várrom.
M. J. Achner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Ak. II. 244.

Tartlau. L. **Prázsmár**.

Tömösi szoros.
Alaprajza 1730-ból a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.

Türkös. R. k. templom. 1770.
Schem. Trans. 1882. 44—5.

Újfalu. L. **Barcza-Újfalu**.

Veresmart (Rothbach). Templom-kastély.

Kehely.
Sächs. Burzenl. I. 74—5. Képpel. 77. 83. 88. 141. 109.

Vidombák (Weidenbach). Templom-kastély.
Kőváry L.: Erdély r. 247.

Harangjai 1591. és 1656-ból.
Árokalyi: Reminiscentiák. Nemz. Társalk. 1839. 73. 76. 81. 89. 105. 113. 135.
Orbán B.: Székelyf. VI. 396—7.
Schulz Ferencz: Arch. Ért. II. 1869. 201.
Sächs. Burzenl. I. 27. 74. 85. 87. 91. 104. Képpel. 157.

Volkány (Wolkendorf) templom-kastélya. A templom festett famenyezettel.
Sieb. Quart. Schr. V. 1796. 283. 284.
Kőváry L.: Erd. r. 245.
Sächs. Burzenl. I. 27. 86. 87. 92.

Weidenbach. L. **Vidombák**.

Wolkendorf. L. **Volkány**.

Zajzon. Harang 1640. felirattal, a ref. templom tornyában.
Orbán B.: A Székelyf. VI. 168.

Zeiden. L. **Feketehalom**.

CSANÁD VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Dr. Borovszky Samu:* Csanád vármegye története 1715-ig. A magyar tud. akadémia történelmi bizottságának megbízásából írta —. I. k. A vármegye általános tört. Budapest, 1896. 500 l. II. k. A vármegye részletes története. N. 8r. 647 l. fényképmelléklettel. Budapest, 1897. Ism. Századok. 1897. 853., 1898. 342—345.
2. *Fuxhoffer-Czinár:* Csanádmegyei apátságok. Mon. I. 199—202.
3. *Knauz N.:* Utóirat a csanádmegyei tört. emlékekhez. M. Sin. 1863. 254.
4. *Horváth János:* Csanádmegye multjából. „Maros" 1784. 4. sz.
5. *Dr. Szentklárai Jenő:* Közállapotok Csanádmegyében a törökuralom után. Századok. 1892. 107—130.
6. *Csanádmegye* XVIII. századi multja. Eml. Arch. Ért. 1892. 92.

B) Csanád vármegye műemlékei és azok irodalma.

Battonya.
Zombory G.: Haz. s a Külf. 1867. 47. Képpel.

Bisztra. Egykori apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 256—258.

Földeák. Régi r. k. templom, lebontott toronynyal. Návay Dezső birtokán.
Alaprajz és jel. Molnár Páltól. M. Biz. 1875. 7. 13.
Eml. Arch. Ért. 1878. 199.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 349.
Oltványi Pál: A földeáki pleb. története. M. Sion. 1866. 110.
Közs. jel. M. Biz. 1901. 139.

István-Tornya. Marczibányi István kastélya.
Képe. 1796. M. N. Múz.
Bubics: Mo. Várak. 73. l. 575. sz.

Koppányi puszta. Csúcsíves templomrom.
Felvételei. Molnár P. M. Biz. 1875. 7.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1888. 138.

Kovácsházi határ mentén talált földalatti templomrom.
Arch. Ért. 1880. XLIX.

Makó város területén csúcsíves templomrom Makó város gondozása alatt.
Községi jel. M. Biz. 1901. 139.
Reizner J.: Makó város története. Kiadja Makó v. köz. Szeged. 1892. N. 8r. 145 l.

Ev. ref. templom XVII. századi harangjai a következő felírásokkal: Kis harang: JOSEPH Brunner Goss mich in Ofen. Az Makai Ref. Ekklésia Költségén Készült 1787-ik esztendőben.

Tűzi harangon: Mit Gott Goss mich Joseph Brunner in Ofen. Keleti oldalán: II. József alakja lóháton, fegyver nélkül, könnyű öltözetben, talán épen séta-lovaglását ábrázoló dombormű s alatta ez a felirat: JOSEPHVS II. Romanorum Imperator. Legalsó karimáján: A Makai Ref. Ekkl. Közönséges maga költségével készítette a Nagy Istennek Dicsőségére II. Joseph felséges királyunknak Bölts és Kegyelmes uralkodása alatt 1787 ik esztendőben.
Juhász Antal ref. lelkész közlése. 1863. február 5. Rómerhagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

R. k. templom. 1772.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 77—79.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 171.

Egykori vára.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 77—79.

Nagy-Lak. A Maros parton régi erősség nyomai.

Lejebb régi templom düledékei.
Zayácz-Haán: Ó- és Új-N.-Laknak történetei. (Szarvas, 1853. K. 8r. 35 l.) 24. l.
Molnár P. jel. és vázlatai. M. Biz. 1872. 85.

Tót-Komlós. Nagy-Lak felé három árok.
Eml. M. Biz. Rómer. Jgyk. XXII. 65.

CSIK VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Marienburg A.:* Háromszék und die Csik. Skizzen nach eigener Anschauung. Blätter. 1838. 27. 28.
2. *Benkő K.:* Csikszék monografiája. Kolozsvár. Stein. 1853.
3. *Benkő K.:* Csik-Gyergyó és Kászon. Leírások. Kolozsvár. 1853. 8r.
4. *Orbán B.:* A Székelyföld leírása. II. k.

B) Csik vármegye műemlékei és azok irodalma.

Ajnád. Bernád-család kápolnája. 1514.
Orbán B.: A Székelyf. II. 73.

Alfalu. L. **Gyergyó-Alfalu.**

Balán-Bánya. Várbükke várrom.
Orbán B.: Székelyf. II. 95.

Baláskő várának helye. L. Sz.-Mihály.

Bogáthi vár. L. **Csik-Rákos.**

Bükkösalji vár. L. **Nagy-Kászon.**

Csik-Csicsó. R. k. templom. 1784. Egy része régibb.
Schem. Transsylv. 1882. 67.

Késő csúcsíves, Sz.-János-templom a XV. századból a falun kívül keletre. (Ma Delne és Pálfalva közös temploma.)

Csicsóvár maradványai.
Orbán B.: A Székelyf. II. 60—2. A vár alaprajza és távl. képével.
Kőváry L.: Erd. r. 55—6.

Csik-Delne. Régi r. k. templom, ren. 1673.

Tornya. 1717.

Falképei.

(Egykor Csik-Csicsó és Pálfalvával közös templom volt.)
Schem. Transsylv. 1882. 67.
Huszka J. jel. M. Biz. 1883. 8. 18.
— — Arch. Ért. 1885. 212.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 176.

Csikcsatószegi r. k. pleb. templom szárnyoltárképe.
Huszka J.: Arch. Ért. 1885. 212.

Csik-Karczfalva. R. k. csúcsíves templom a XV. sz.-ból és kastélya, födött folyosós kerítés.

Szentségház.
Orbán B.: Székelyf. II. 85—87. és 90. l. Képekkel.
Hatós. jel. 1901. 176.

Úrmutató 1653. a r. k. templomban.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. terem. 115. l. 138. Gsz. (Hibásan a Csiknagyboldogasszonyi hitközség tulajdonának nevezve. L. Arch. Ért. 1892. 328.)
Czobor Béla: Arch. Ért. 1892. 328—330. Képpel.
Czobor B.: Egyh. eml. 52. Képpel.
E. kiáll. k. 1456. (Itt XV. századinak van mondva.)
Mihalik: Mo. tört. eml. 242. l. 275. ábra.

Ábránfalva nevű elpusztult község helye.

Várbükke, Várkapu, Várcsorgó, Várhalastava nevű helyek.
Orbán B.: Székelyf. II. 85—7. és 90.

Csik-Menaság. Csúcsíves szentélyű templom, hajója 1655.

Falképei.

Renaiss. szárnyas főoltár.

Harangok. 1582. 1604. Ez utóbbi felirata: O Rex Gloriae veni cum pace. 1604. Újjá öntve. 1835.
Müller Fr.: Arch. Á. 1859. 231.

Miseruhák Mária Teréziától.

Régi kastély.

Egyházi ruhaszekrény. 1678.
Orbán B.: Székelyf. II. 40—1. Az oltár rajzával.
Huszka J. felvételei és a szárnyas oltár képei. M. Biz. 1890. 60.
— — A falképekről. Arch. Ért. 1885. 212., 1890. 345—348. és 351.
— — jel. és szines rajzai. M. Biz. 1883. 8. 18., 1889. 19. 30. 47. 64., 1890, 113. 119.
L. még. U. ott. 1890. 60. 76. 85. 119. sz. aktákat.
Fényképek. U. ott.
Schem. Transsylv. 1882. 61.

Csik-Mindszent. R. k. templom a XIV. századból.

A sekrestye külső falában faragott köveken 1230. és 1247. évszámok.

Szentségház.

Szent-Háromságot ábrázoló dombormű az előcsarnokban.

Harangja. 1505.
Orbán B.: Székelyf. II. 33—34. A harangfelirat facsimile-képével.
Schem. Transsylv. 1882. 61.

Csik-Nagyboldogasszony. R. k. templom. 1796.

Aranyozott ezüst kehely. 1540. Thomas Presbyter felirattal.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. terem. 97. l. 88. sz. Képekkel. E. kiáll. k. 1486.

Aranyozott ezüst kehely. 1570.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. terem. 96. go. sz.
E. kiáll. k. 1475.

Úrmutató.

Kehely. 1514(?)
Veszely Károly levele 1863 márcz. 3. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.

Csik-Rákos. Átmeneti ízl. templom a XIII. századból. Kibővítette Zabija Péter. 1574.

Bátory András, erd. fejed. pluvialeja aranyhímzéssel.

Kápolna. 1725.
Schem. Transsylv. 1882. 69. 70.

Cserey-udvarház. 1667.

Bogáthi hegyen levő vár maradványai.

Pogányvár a Hargitán.
Orbán B.: Székelyf. II. 65—72. Több képpel.

Csik-Somlyó. Sz.-Ferenczek temploma és zárdája helyén állott XV. századi templomrom.

Salvator-kápolna a XV. századból a Kis-Somlyó hegyen. Körfal alapjaival.

Sz.-Péter- és Pál-templom tornya.

Harangja. 1595.

Régi kolostor romjai Nagy-Somlyón.
Orbán B.: Székelyf. II. 12—21. Alaprajz és képekkel
Kőváry L.: Erd. r. 300.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 110. Képpel.

R. k. templom. 1795.

Sz.-Antal-kápolna. 1661.
Schem. Transsylv. 1882. 70—72.

Csik-Sz.-Domokos. G. k. fatemplom. 1787.
Sematismul. Fogaras. 1900. 338.

Várbükke nevű kis vár helye.
Kőváry L.: Erd. r. 56.

Csik-Szentkirály. XVI. századi temploma.

Harangja. 1562.

Gr. Andrássyak ősi kastélyának falai a Háromteteje nevű magaslaton.
A harangról. Müller Fr. Ver. Arch. N. F IV. 1859. 220. (E szerint 1512-ből.)
Orbán B.: Székelyf. II. 35—6.
Schem. Transsylv. 1882. 63. (E szerint a r. k. templom a régi helyén 1773-ban épült.)

Csik-Sz.-Lélek. R. k. templom. A Czakó János által 1512-ben készített főoltár; felirata szerint a XVI sz. elején épült.

Harang. 1502.
Müller Fr: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 228. (E szerint a harang 1511-ből való.)
Schem. Transsylv. 1882. 64.
Orbán B.: Székelyf. II. 31—2.

Vereskép nevű emlékoszlop fülkéiben falképmaradványok.
Orbán B.: Székelyf. II. 31. Képpel.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 176.

Csik-Sz.-Márton. A Csikfalváról Buzaháza irányában vezető római út nyomai.
Arch. Ért. 1897. 392.

R. k. templomában Mária-szobor. 1525.

Kisebbik harangja. 1495.

Késő csúcsíves unit. templom.

Csúcsíves papiszékfülke.

Menyezetes szentélyszék. 1675.

A hajó lapos menyezete. 1667.

Hátulsó karzat minuskulás felirata.

Toroczkai J. és Orbok Kata verses magyar sírkőfelirata. 1798.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 224 236. (Itt 1688-beli harang van említve.)
Szabó Károly közlése a harangról. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.
Orbán B.: Székelyf. II. 43—44. és IV. 84—5.

Csik-Sz.-Mihály. Lőréses védőfallal kerített csúcsíves templom. 1552.

Két harangja a XVII. sz.-ból. Egyiken Fieri curarunt in honorem Sanctissimae Trinitatis Joannes et Michael Sándor. Anno 1687.

A mádéfalvi veszedelem (1764) emlékkeresztje a templomkerítés falában.

Baláskó várának helye a Sz.-Tamásra vezető úton.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 236.
Orbán B.: Székelyf. II. 73—4.

Széphavasi templomrom.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 49.

Csik-Sz.-Miklós. Régi (1498-beli) temploma helyén 1772-ben épült r. k. templom.

Örmény kath. templom. 1733.
Schem. Transsylv. 1882. 84—5.
A r. k. templomban levő feliratról. Tud. Gyűjt 1840. V.

A harmadik harangon e felirat: P. R. Petrus Kari Arch. (i presbyter) Georgius Sükösd et Blasius Miklós (megyebirók) curaverunt Stephanus Boltsch Coronensis fudit. Corona. Anno 1689.
Veszely K. levele 1863 márcz. 3. Rómerhez. Rómer-hagy. XXXIX. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

Csik-Sz.-Tamás. Sz.-Domokossal közös csúcsíves temploma és templom-kastélyának romjai.

Harangja 1495. a mostani sz.-tamási templomban.

Abaffi-család kuriájának romjai.

Naskalát csúcsán levő őrtorony romjai.
Orbán B.: A Székelyföld leírása. II. 88—89. Harangfelirat facsimile képével.

R. k. templom. 1779.
Schem. Transsylv. 1882. 74.

Columbus Lázártól öntött harang. Állítólag öntetett „ante mille anno Christi 700(?)" képtelen felirattal.
Thaly K. kivonata. Gr. Lázár Miklós: A gróf Lázár-család Kolozsvárt 1858. cz. könyv 13. lapjáról. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Csik-Szereda. R. k. templom. 1758.
Schem. Transsylv. 1882. 75.

Vára. 1620.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép.: III. 109. Képpel.
Kőváry L.: Erd. r. 100—101.
Orbán B.: Székelyf. II. 23—26.
Csik-Szereda várának alaprajza 1750-ből a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.

Csik-Szépvíz. Pogányhavas előfokán Sz.-László-kápolna romjai.

Széphavas tetején kápolnarom.
Orbán B.: Székelyf. II. 75—76.

Laposhavastetőn Sz.-János kápolna romjai.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 176.

Csik-Tusnád. Vártetej nevű várhely.
Kőváry L.: Erd. r. 55.

Csik-Zsögöd. Kisvártető nevű sziklaormon várfalak.

Várhegytetején várfalak.

Vér-kápolna maradványai a zsögödi szorosban.
Orbán B.: Székelyf. II. 34—5.
Martián: Arch. Ért. 1903. 283—4. 287.

Csomafalva. R. k. templom. 1726.
Schem. Transsylv. 1882. 82.

Csomortány. Várdomb nevű hegyen állít. római telep nyomai.
Martián: Arch. Ért. 1903. 284.

Czibrefalva. Elpusztult helység tere.
Orbán B.: Székelyf. II. 73.

Delne. L. **Csik-Delne**.

Ditró. Régi r. k. templom, bővítve 1746.
Schem. Transsylv. 1882. 83.

Fitod és Hoszaszó közt kápolnarom a XV. századból.

Xantus Keresztes kastélyának alapfalai.
Orbán B.: Székelyf. II. 32.

Gyergyó-Alfalu. Átalakított régi templom. Alépítménye. 1206.

Főkapuja a torony alatt.

Két régi harangja. Egyik 1537.
Orbán B.: Székelyf. II. 144—5. Harangfelirat facsimile rajzával.

R. k. templom. 1766—76.
Schem. Transsylv. 1882. 82.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 176.

Gyergyó-Békás. L. **Gy.-Zsedánpatak**.

Gyergyó-Szárhegy. L. **Szárhegy**.

Gyergyó-Sz.-Miklós. R. k. templom. 1758.

Tornya. 1498.

Harangja. 1548.

Bekényloki (elpusztult) kolostor.

Váraldala nevű dülőn Hiripné vára nyomai.
Orbán B.: Székelyf. II. 105. 109. Képpel.

Gyergyó-Zsedánpatak. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 344.

Gyimes. R. k. templom. 1782.
Schem. Transsylv. 1882. 67—68.

A gyimesi szoros alaprajza 1786-ból a bécsi Technisch. Administr. Milit. Comitésnél.
Eml. M. Biz. 1880. 36.

Gyimesvár.
Kőváry L.: Erd. r. 131.
Orbán B.: Székelyf. II. 83—84.

Hoszaszó. Kis kápolna és harangja. 1608.
Orbán B.: Székelyf. II. 32.

Karczfalva. L. **Csik-Karczfalva**.

Kászon-Feltiz. Katalin-kápolna.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 176.

Kászon-Újfalu. R. k. templom. 1792.
Schem. Transsylv. 1882. 59—60.

Jesus Nasarenus Rex stb. 1642. feliratú harang a r. k. templom tornyában.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 233.

Kilyénfalva. R. k. templom. 1761.
Schem. Transsylv. 1882. 83.

Kozmás. Az Apor-család által a XV. század előtt épített templom, 1653—70-ben épült toronynyal.

Toronyórája 1772-ből.
Schem. Transsylv. 1882. 60—1.
Orbán B.: Székelyf. II. 44. és 49.

Nyergestetői vár.
Orbán B.: U. o.

Mádéfalva. Kápolna. 1743.
Schem. Transsylv. 1882. 70.

Menaság. L. **Csik-Menaság**.

Mindszent. L. **Csik-Mindszent**.

Nagy-Boldogasszony. L. **Csik-Nagyboldogasszony**.

Nagy-Kászon. Csúcsíves ízlésű, átalakított templom. Sanctuarium újabb.

Szentségfülke.

Egyik harangja. 1642.

Lukács Mihály sírköve, domborművel. XVIII. század. A templom kerítésében.

Régi vár nyomai a Szetye-patak balpartján.

Polygon záródású Sz.-Katalin-kápolna a XV. századból, a Feltizen felül.

Bükkös alján levő vár maradványai.
Orbán B.: Székelyf. II. 52—56.
Schem. Transsylv. 1882. 62.

Nyeregtetői vár. L. **Kozmás.**

Pogányvár a Hargitán. L. **Csik-Rákos.**

Rákos. L. **Csik-Rákos.**

Remete. R. k. templom. 1771.
Schem. Transsylv. 1882. 83.

Szárhegy. Csúcsíves, átalakított templom. Hajója. 1729.
Harangja. 1617.
Sz.-Ferenczrendi templom és zárda. 1642.
Sz.-Antal-kápolna a Szármányon.
Gr. Lázár-féle ódon kastély, hajdan és most.
Schem. Transsylv. 1882. 84.
Orbán B.: Székelyf. II. 112—115. Képekkel.
Kőváry L.: Erd. r. 238—239.

Sz.-György. Csúcsíves templom, renaiss. hajóval.
Megerősített kerítése. 1673.
Orbán B.: Székelyf. II. 8—9.
Schem. Transsylv. 1882. 62—3. (E szerint a templom XVIII. századból való.)

Sz.-Imre. R. k. pleb. templom. 1776.
Schem. Transsylv. 1882. 63.

Sz.-Király. L. **Csik-Sz.-Király.**

Sz.-Mihály. L. **Csik-Sz.-Mihály.**

Sz.-Miklós. L. **Csik-Sz.-Miklós.**

Sz.-Tamás. L. **Csik-Sz.-Tamás.**

Szereda. L. **Csik-Szereda.**

Szetye vára. L. **Nagy-Kászon.**

Szépvíz. L. **Csik-Szépvíz.**

Ürmös. Töpejvár sánczai.
Kőváry L.: Erd. r. 56.

Vacsárcs. Kápolna. 1721.
Schem. Transsylv. 1882. 70.

Vacsárcs és Sz.-Mihály közti magaslaton Sándor-család kuriájának romjai.
Orbán B.: Székelyf. II. 72.

Zsögöd. L. **Csik-Zsögöd.**

CSONGRÁD VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *B. J.:* Csongrádmegye mutljából. Szentesi Lap. 1887. 35. sz.
2. *Berecz Sándor:* Csongrádmegyei tört. és. rég. társulat 1899. Évkönyve. Szerk. —. Ismertetése a.-tól. Arch. Ért. 1901. 383.
3. *Horváth János:* Csongrád vármegye multjából. Aradi Közl. 1889. 298. sz.
4. *Váry Gellért:* Visszapillantás Csongrád multjára. Jász-Kúnság. 1869. 10—11.
5. *Zsilinszky Mihály:* Csongrád vármegye története. Írta dr. Zsilinszky Mihály I. r. Budapest. 1897. Kiadja Csongrád vármegye közönsége. Egy térkép, czímerrajzai és több képpel. 8r. VIII. † 284 l. Ism. D. L. Századok. 1897. 519—523. Dudás Gy.: Arch. Ért. 1898. 273—4. II. r. Bp. 1898. 8r. 2 336. l. Ism. Századok. 1899. 91., 1900. 69—70. III. r. Bp. 1900. 8r. IV. 510. l. Ism. Századok. 1901. 255—557.
6. *Zsilinszky Mihály:* Csongrádmegye a török hódoltság korában Századok. 1892. 213. 231. 457—466. 811—830.

B) Csongrád vármegye műemlékei és azok irodalma.

Algyő. Az albei prem. apátság helye (?)
F.-Czinár. Mon. II. 5. l. után.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs.

Csomorkányi puszta templom romja. L. **Hódmező-Vásárhely** határában.

Csongrád. Belvárosi templom. 1722.

Harang, melyet a Kőrösnek Tiszába szakadásánál vontak ki a halászok. Felirata M. T. H. S. Cosse mich Anno MDCXXXII. (1632.) Georg Wierd in Epperjes.
Bednár József levele 1876 márcz. 10. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.
X.: Csongrád szentegyházai. Kath. Néplap. 1864. 46. sz.

A Fekete város (régi belső város = Csernagrad) pogány várának gátjai, hol a XVIII. sz. 1728. temploma és tornya áll.
Kovács jegyző jel. M. Biz. 1901. 176.
Farkas Sándor: Arch. Ért. 1890. 356.

Várhát vagy Pogányvár nevű magaslat.
Eml. Századok. 1898. 904.

Ecser. Templomrom.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 176.

Hódmezővásárhely.
Nagy Ferencz: Hódmezővásárhely rövid rajzolatja. Tud. Gyűjt. 819. II. 34.
Szathmáry Károly: Hódmezővásárhely. Táj- és népismertetése. Regélő. 1843. 35. 36.
Ballagi A.: Hódmezővásárhely. Képekkel. Bpest. 1890. 8r.
Szeremlei Samu: Hódmezővásárhely története. A hon ezeréves fennállása emtékezetére a városi törvényhatóság megbízásából írta. I. k. a barbársag kora kezdettől I. Sz.-István királyig. 1900. Hornyánszky V. könyvny. Bp. 8r. XXVIII. 488. 2. Sok képpel. Ismert. Századok. 1900. 668—9. II. k. I. Istvántól a mohácsi vészig. Bp. Hornyánszky V. kny. 8. XI. 476. 1901. Sok képpel.

Pusztaszőllősi sánczolatok. Nagytatár sáncz. Hódmezővásárhely határának keleti csúcsán.
Andrássy Gyula: Ilyen czimű 2½ folio ív kézirat. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég. t. XIV. sz. cs.
Görög-féle térkép után eml. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Szeremlei Samu: Századok. 1898. 903—905.

Római fogadalmi oltárok Ószőnyből a gymn.-ban. 1—3.
Fröhlich Róbert: Arch. Ért. 1891. 224. 227. l. 5. szám. 231. l. 13. sz.

Római sírládák, melyeket Ószőnyben találtak. A gymnasium birtokában.
Fröhlich: U. ott. 1891. 233. l. 19. sz. és 233. l. 23. sz.

Római sírtáblák Ószőnyből. Ugyanott.
Arch. Ért. 1891. 237. l. 28. és 29. sz.

R. k. pleb. templom.

Hódmezővásárhelyi kath. pleb. történetéről. Lichtner Endre pleb. a „Vásárhelyi Közlönyben" cz. sorozatot írt. Említve Századok. 1882. 175.

A város határában csomorkányi puszta templom.

Matók Béla: Budapesti Viszhang. 1856. 27. sz. után. Mittheil. d. C. Com. 1857. 219.
Arch. Ért. IV. 1870. 45.
Varga Antal: A hódmezővásárhelyi ásatásokról. Arch. Ért. 1894. 135—140. A romok alaprajzával.

Horgos. R. k. pleb. templom. 1776. (Rest. 1889.)

Schem. Coloc. 1902. 93.

Kopáncsi tanyacsoport. Templomrom.

Molnár Pál jel. és kapualaprajza. M. Biz. 1875. 1. 13.
Ugyanez eml. Arch. Ert. 1878. 263.

Pusztaszer egykori apátságának romjai.

F.-Czinár: Mon. I. 270.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 727—732.
Hornyik J.: Vas. Ujs. 1861. 47. 48. Két rajzzal.
— — Pusztaszer: Kecskemét. 1865. Ism. Szilágyi S. Politikai Hirlap. 1865. 23.
Törs Kálmán: Látogatás Pusztaszeren. Vas. Ujs. 1882. 541. l. A romok alaprajzával Göndörs Benedektől.
Pusztaszeri ásatás. Egyház-műv. Lap. 1882. 158—159.
Göndöcs Benedek: A pusztaszeri romok és az ásatás naplója. M. Biz. 1882. 31. 38.
— — Vas. Ujs. 1882. 34. Képekkel.
A romok konzerválása. Arch. Ért. 1883. L. továbbá XLI., XXXIX. 1884. III. k. XI. lap. IV. k. III. lap. 1885. VIII. l.
Göndöcs B.: Pusztaszer és az ezredéves ünnepély. Budapest. Szerző saj. 1883. 4r. 106. l. fametszetekkel.
— — folyamodványa az ásatások ügyében. M. Biz. 1884. 24. 72. 75.
A rom képe Gregus Jánostól. Vas. Ujs. 1883. 11.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 349.
A rom fényképei. M. Biz.
Pauz Géza: A rom képe. Rajz fénykép után. Vas. Ujs. 1896. 27. sz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 678.
Karácsonyi János: A pusztaszeri monostor kegyurai. Akad. Ért. 1897. 407—412.
— — A pusztaszeri monostor kegyurai. Akadémia Sövényháza község jel. M. Biz. 1901. 176.

P.-Szőllősnél kereksáncz. L. **H.-M.-Vásárhely.**

Szeged.

Szeged. Mind. Gyűjt. IV. 1790. 76.
Kiss Károly: Szeged váráról. Tud. Gyűjt. 1826. I. 97.
Miskolczy István: Szeged történetei. Regélő. 1836. 38—42. Szeged várának rajzával.
Somogyi Antal: Szeged. Társalkodó. XI. 1842. 33. és 51.
Sárváry Béla: Szeged városa. Hirnök. 1844. 31.
Rupp: Egyházi épületei. Mo. helyr. t. III. 84—88.
Varga Ferencz: Szeged város története. Írta —. Gyoroki pleb. Szeged. 1877. 8r. 231. l. Ismerteti Gyárfás István. Századok. 1878. 279—290.
Dudás Gy.: Kritikai jegyzetek Szeged történetéhez. Szegedi Hiradó. 1888. 23. s köv. sz.
Reizner János: Szeged története. Írta —. Első kötet. A legrégibb időtől a XVIII. század végeig. — Második kötet. A XVIII. század végétől az 1879. évi árvízig. — Harmadik kötet. Egyházak, hitfelekezetek, hatóság és társadalom stb. — Negyedik kötet. Oklevéltár. Szeged. Engel Lajos kny. Nagy 8r. XI. 398. 1. l. 367. 1. l. 2. 541. l. 2. 650. l. Hasonmásokkal, képmellékletekkel s a szövegbenyomott számos képpel.
Ism. Borovszky Samu. Századok. 1900. 628—649. Lásd még u. ott. 496. l.
Arch. Ért. 1900. 173—174.
Reizner: A régi Szeged. II. k. A Kőbárány és a Kúnpuszták pere 1887. 8r. 207. l.
Ism. Századok. 1888. 194.
Dudás Gy.: u. ott. 369—371.
— — Kritika Szeged monografiájának kritikája fölött. Szegedi Hiradó. 31. s a köv. sz.
Kovács János: Szegedi Emlékek. Helytörténeti és néprajzi vázlatok. Írta —. Szeged. Endrényi Lajos könyvny. 1895. 8. 191. l.

Romvár, Alsóvárosi templom, régi városháza stb.

Ismert. Századok. 1895. 869—70.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 676—7.
Kovács János: Szeged. Tájékoztató ismertetésül.
A város szines tér- és 30 látképével. Szeged. 1889. 8r. 72 l.
Czimer Károly: Szeged monografiája. Szeged. 1901. Endrényi Imre kny. Nagy 8r. 49. l. Lenyomat a Budapesti Szemle. 1901. 292. 293. sz.-ból.

Sz.-Ferenczrendiek temploma.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. kép. II. 300.
Havi Szemle. III. (1869.) 336.
H. I.: jel. M. Biz. 1873. 123. 129. 132.
A templom megvizs. és rajz. eml. Arch. Ért. 1887. 5.
H. I.: Arch. Ért. VIII. (1874). 18. 19. (E szerint a templom alaprajza s két szelvénye, homlokzat, távlati képe megvan a bécsi Central Comm. rajzkészletében.)
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 349.
Dudás Gy.: A szeged alsóvárosi templom. Szegedi Hiradó. 1787. 171. sz.
— — A szegedalsóvárosi templom műrégészeti szempontból. Írta —. Szeged. 1887. 8r. 44. l.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1901. 152., 1894. 23. 39.
Steindl felvételei. M. Biz. 1876. Szám nélk.

Aranyozott ezüst kehely a XIV—XV. századból. Az alsóvárosi Sz.-Ferenczrendieké.

E. kiáll. k. 1477.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. századból. Nodusán hat angyalfej. Alsóvárosi Sz.-Ferenczrendi templomé.

E. kiáll. k. 1431.

Kehely a XVI. századból az alsóvárosi Sz.-Ferenczrendi templom tulajd.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 107. l. III. Rn. szám.

Kehely a XV. századból. Mint előbbi.

U. ott. II. terem III. lap. 122. Go. szám.

Kehely a XVIII. századból. Mint előbbi.

U. ott. II. terem. 138. l. 48. Rc. sz.

Aranynyal átszőtt miseruha, ráhimezve: Sz.-István felajánlja az országot Máriának. XV. századi mű. Alsóvárosi Ferenczrendiek templomában.

E. kiáll. k. 2128.

Vörös selyembrokát miseruha a XV. századból. Csúcsíves fülkékben szentek himzett képeivel. Az alsóvárosi Sz.-Ferenczrendiek templomában.

E. kiáll. k. 2268.
Czobor: Egyházi eml. 108.

Misemondóruha 1779.

Radisics: Mo. tört. eml. LXVII. tábla. 5. sz. képe.

Ampolnatartó tálcza a XVIII századból. Sz.-Ferenczrendiek tulajdona.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. terem. 140. l. 16. Rc.

Kegyesrendiek temploma.

M. Biz. Rómer Jgyk. XXV. 142.

Belvárosi templom 1720—1749.

Ennek helyén állt a XIV. századi Sz.-Dömötör-templom.

Dudás Gy.: A szegedi Sz.-Döme-templom tört. és rég. szempontból. Szegedi Napló. 1888. 134. sz.
— — Sz.-Döme temploma. Arch. Ért. 1889. 238—242. A régi és új templom alaprajzával. Molnár Páltól.
Oltványi Pál: A szegedi plébánia és a piarista atyák szegedi krónikája. Ism. Csorba Lajos. Magy. Sion. 1887. 64.
Czobor és Sztehlo O. jel. a plebánia templomról. M. Biz. 1902. 186. 215. 128. L. még 1902. 186. 428. 496.

Szeged egykori várának maradványai.

Régi képe: Bodenehr 27. tábla.
A vár alaprajza 1698-ból a bécsi K. k. Technisch-Admin. Milit. Comités-nél. Eml. M. Biz. 1880. 36.
Molnár Pál: Szegedi régiségek. Szegedi Hiradó. 1863. 36. 37. 38. sz.
A várról. Römer. Jegyk. XXV. 138. M. Biz. Römer-hagy.
Szeged vára. Mo. és a Nagyvil. 1872. 5. Képpel.
Hunfalvy J.: Az elbontott vár maradványai. Mo. és Erd. kép. II. 300.
Kovács J.: A szegedi romvár. Pesti Napló. 1880. 61.
A szegedi vár fényképei. M. Biz. 1881. 30. 61.
Reizner János: A szegedi várról felvett fényképek magyarázata. M. Biz. 1885. 58. 65.
Czimer Károly: A szegedi vár építése és a vitás Kőbárány. Szegedi Hiradó 1886. 38. 39. sz.

A szegedi vár bontásakor előjött épít. töredékek a szegedi múzeumban.

Eml. Arch. Ért. 1900. 173.
A szegedi Tiszapart és a várkörönd az árvíz előtt. Rajz. Greguss Imre. O.-M. Mon. Mo. II. 481.
A szegedi vár bástyája (Ő felsége az árvíz alkalmával a bástyán). Rajz. Greguss Imre. U. ott. 487.

A szegedi tanácsház.

Magy. Kurir. 1799. II. 26. sz. toldaléka.

Szegedvidéki puszta templomok és a kereseti harang.

Reizner János: Arch. Ért. 1891. 166. 167. A harang. képe. 173. lapon.
Czobor B.: Egyh. eml. 49. (A harang a szegedi múzeumban.)

Kereset pusztán Templomhegy nevű dülőn, az alsó határban három helyen és Csengele pusztán két helyen állott hajdani templomok romjai.

Reizner János: Arch. Ért. 1892. 235—240.

Szeged melletti Öthalom.

Délm. tőat. Ért. 1879. 201.

Attila király állitólagos lakóhelye.

Ungváry János: Szeged mint Attilának fővárosa és a a temesi bánság, a merre utazott hozzá Priszkos a konstantinnápolyi követséggel, vagyis erről újabb vélemény. Delejtű IV. 1861. 91. 108. 140. 156. 172. 188. 205. l.
Gárdonyi Géza: Hol lakott Attila? (Szegeden.) Igazítások Attila történetéhez. Budapesti Hirlap. 1901 április 7.

Lásd még e kérdést Szentesnél.

Szegvár. Úsztató nevű uradalmi gazdaság területén előjött földalatti boltozatok.

Vég András jel. M. Biz. 1893. 72. 75.

Szentes. Ev. ref. templom.

Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 684.

Attila állitólagos sírhelye.

Szabó Károly: Etellakáról. Delejtű II. 1859. 387. Révész J. Etellaka a hun király birodalmi székhelye. Debreczen 1854. Ism. P. F. Delejtű. 1851. 262. l.
Csalányi Gábor: Attila székkelye és sírja Szentes határában, Donáton. Történelmi följegyzések és ásatásai nyomán. Írta —. Szentes. 1900. Vajda Bálint kny. 8r. 58 l.

Lásd még e kérdést Szegednél.

Pogányvár.

Eml. Arch. Ért. 1892. 244.

Tápé. XIII—IV. századi templom sanctuariumában a 12 apostol képe. (Bemeszelve)

Arch. Ért. IV. 1870. 306.
H. I.: Műdml. oszt. 1887. 349.

Harang e domború betűs feliratokkal: Felül: MICH GOSS WIELAND in WAGLEN. 1779. Alsó peremén: ECCLESIAE TAPENSIS.

Halavács Gy. közlése.

Tömörkény. Romok.

Görög-féle térkép után eml. M. Biz. Römer-hagy. XVI. sz. cs.

ESZTERGOM VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Zeleméry Ladislai:* Comitis Cottus, Capitanei arcis et Regii Administratoris proventuum Archi episcopatus Strigoniensis. Anni. 1562—1634. MS. Saec. XVI—XVII. Frusta 63. in. fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 1551.
2. *Knauz N.:* Monumenta Ecclessiae Strigoniensis Iussu et samptu emin. et rev. dni Ioannis Card. Simor principis primatis ect. Ordine Chron. disposuit dissertationibus et notis illustravit Dr. Ferdin. Knauz Tomus. II. ad a. 1273. ad a. 1321. Nri. 1—927. (Cum. tabulis lithographicis et 14. sigillis ligno incisis) Strigonii 1882. 4r. XXIX. 885. és 6. facsim. Ismerteti. Pesty Frigyes Századok. 1882. 854—6.
3. *Villányi Szaniszló:* Néhány lap Esztergom város és megye multjából. Három ábrával. Írta — sz.-benedekrendi házfőnök és főgimn. igazg. Esztergom, 1891. Nyom. Laiszky János könyvnyomd. Sziklay Nándor bizom. 4r. 152 l. Ismertet. P. Gy. Századok. 1892. 63—5. y—y-tól. Arch. Ért. 1891. 370. F. Sz-től. Magy. Sion. 1891. 545.
4. *Villányi Szaniszló:* Három évtized Esztergommegye és város multjából (1684—1714). Írta —, sz.-benedekrendi házfőnök és főgimnáziumi igazg. Esztergom, 1892. Nyom. Laiszky János könyvnyomd. 315 l. Képpel és hasonmással. Ism. Századok. 1893. 75. Walter Gy. Magy. Sion. 1892. 872.
5. *Németh Lajos:* Egyházl vizsgálat Esztergom megyében. 1701-ben. Magy. Sion. 1896. 573.
6. *Az Esztergom vidéki Régészeti és Történelmi Társulat Első Évkönyve.* Szerkesztette Rózsa Vitál. Esztergom. 1896. Nyomat. Laiszky János könyvnyomd. 1896. 8°. 83. l. Ism. Arch. Ért. 1896. 279. II. Évk. Ism. Századok. 1898. 376. Hpl. Arch. Ért. 1898. 183—4. III. Évk. Ism. Századok. 1900. 470. X. Arch. Ért. 1901. 443—444.
7. *Esztergom város képeit. Lásd Esztergom váránál.*

B) Esztergom vármegye műemlékei és azok irodalma.

Basaharczról római feliratok pacskolatai.
Fröhlich-hagy. Kézirat. 1855. 1. sz. csom. M. N. Múz. Rég. o.

Basharcznál Szobbal szemközt váracs vagy őrtorony lánczolat. I—IV.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. csom. és Jgyk. XIX. 91.
Említi: Sürgöny. 1865. 112. sz.
Hőke: Hon. 1872. aug. 16.
Arch. Ért. 1877. 73.

Bajóth. R. k. templom.

Berényi várrom.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 12.

Bajóth és Mogyorós közt. Szarkáshegyen a tetőn régi sáncz.
M. Biz. Rómer. Jgyk. XXII. 207.

Bajna. Járási templom romjai.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 12.

Beén. L. **Bény**. Egykori falképmaradványai.
Rómer: Régi falképek. 100.

Bény. L. **Kis-Bény**.

Csenkei pusztán Nyerges-Újfaluval szemközt terjedelmes földvár.

Lásd még Karva.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XX. 60.

Csév. Római útjelző oszlop.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 12.
L. m. Esztergom római emlékei.

Gossmich Anton Zechenter in Ofen. Anno 1770. Ecclesia Cziviensis Dicato Honori Xifixi Jesu et S. Joseph. sub Parocho Stephano Buzovinszky feliratú harang.
Rómer. Jgyk XI. 33. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Dorogh. Római mértföldmutató kő.

(A kőszénbánya felügyelő kőkertfalainak kerékvetője).
Maler Károly mérnök levele. M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. csomag.

Római út nyomai.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 12.

Dömös.
Rimély Károly: Dömös történeti adatok alapján. Családi Lapok. 1853. I. 3. sz.
Dömös helység a Duna partján Vas. Ujs. 1866. 49. sz. Képpel.
Rupp: Egykori prépostság és Pálos-rendháza. Mo. helyr. t. I. 33—4. 38—39.
Nagy Imre: A dörmösi káptalan pecsétje. Arch. Ért. 1877. 152—6.
Ádám J.: Pálosaink épitk. Egyh.-m. Lap. 1883. 69.
Nedeczky Gáspár: Dömös története és újabb leirása Irta — dömösi plébános. Esztergom, 1880. Nyomatott Mellinger R.-nél. 8r. 147. Ism. Várnai. Magy. Sion. 1881. 143.
Dömös apátság. A győri t. és r. f. II. 121.
H. I.: Ó-ker. m. 54.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XI. 92. 106. XIX. 182. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 12.

A monostor fönmaradt domborművei.
Ipolyi: Műtört. t. I. 101.
A dömösi ásatás. M. Biz. jegyzők. 1872. 26.

A dömösi templomrom.
H. I.: Oesterr. Revue. 1865. II. 196.
Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.
Geduly J. jegyz. M. Biz. 1872. 123.
Arch. Ért. 1900. 188. és 1901. 444.

A Pálosok idejében épült pincze.
Főszolgabiró jel. M. Biz. 1902. 12.

Esztergom *város és műemlékei általános irodalma.*
(Schmith N.). Archi-episcopi Strigoniensis compendio Lata. Tyrnaviae. 1752. Folio.
Alm. v. Ung. 1778. 348.
Ung. Mag. 1782. II. 326.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 184.
Hormayr. Taschenb. II. 138. Képpel.
Szepesházy: Denkwürdigkeiten.
Eml. Rómer. Jgyk. XIX. 1—4. M. Biz. Rómer-hagy.
Baranyai Franciscus: Disquisitio Notitiarum Antiquarum L. R. Civitatis Strigoniensis. Pestini. 1820. 8r. M. N. Múz.
Ism. Y. Tud. Gyűjt. 1821. VIII. 20.
Ugyanaz, 1823. 8r. M. N. Múz.
Baranyai Ferencz: Az esztergomi vár iránt kifejtendő régiségeknek újra felvétele Y. álorczos támadásai ellen. Pest. 1823. Tud. Gyűjt. 1824. IV. 92.
Birkés Endre: Regélő. 1835. 73—83. A vár rajzával; és 1835. 7, 3.
Esztergom. Árpadia. III. 1828. 227. Képpel.
Majer István: Vas. Ujs. 1856. 72—37. 40. Képekkel.
Nyulassy Antal: Esztergom hajdan. Családi Lapok. 1856. II. 17—18.
Vámbéry Ármin: Esztergom bevétele. 1643. Pecsevi török tört. iró kézirata után. Vas. Ujs. 1860. 10.
Katona István: Analecta de Strigonio. Magy. Sion. 1863. 561. 641.
Knauz Nándor: Az esztergomi érsekségnek Árpádkori okmányai. Magy. Sion. 1863. 52. 129. 203. 289. 368. 450. 529. 612. 697. 761. 836. 917.
— — Az esztergomi főkáptalannak Árpádkori okmányai. Magy. Sion. 1864. 33. 121. 205. 285. 371. 432. 521. 555. 677. 776. 838. 945., 1865. 56. 141. 218. 293. 380. 458. 544. 623. 692. 763. 842. 933.
— — Külön lenyomatok: Esztergomi főegyháznak okmánytára I. füzet. Az esztergomi érsekség Árpádkori okmányai. Esztergom 1863. 8r. III. l. II. füz. Az esztergomi főkáptalannak Árpádkori okmányai 8r. 256.
Csáka Károly: Alalékok Esztergom XIII. századi helyiratához. Magyar Sion. 1867. 332.
Rupp: Esztergom szent épületeivel. Mo. helyr. t. I. 3—32.
Esztergom. Haz. s a Külf. 1867. 22. Képpel.
Esztergom 1664-ben. „Esztergom". 1875. l. Képpel.
Esztergom történeéből. U. ott 1875. 11.
H. I. Szerelmey: Nagy. hajd. és jelenbeli czikke eml. Ipolyi: Arch. Közl. II. 200.
Knauz N.: Monumenta Ecclesiae Strigoniensis. Tomus I. 1874. N. 4r. XLVIII. és 688. l. Ism. Várnai. Magy. Sion. 1874. 626. Tom. II. 1882. N. 4r. XLVIII. és 883. l. Ism. V A. U. ott. 1882. 687.
Rényi Rezső: Eszergom. Vas. Ujs. 1880. 25. sz.
Emlékkönyv. Főmg. és főt. Simor János . . . esztergomi érsek Aranymiséjének ünnepére. MDCCCLXXXL. Mindszent hava 28. Fölajánlja az esztergomi főegyházm. papság. Esztergomban. Folio. 300. Több műmelléklet és fametszettel.
Esztergom monografiája. Dr. O. J. Esztergomi Közlöny. 1887. 36. sz.
Kőrösi László, Esztergom: Esztergom. 1887. 16r.
Poór Antal: Eszergom épitményei a XIV. sz.-ban. Arch. Ért. 1890. 285
Esztergom épit. emlékei. Eml. Arch. Ért. 1891. 370.
Esztergom régészeti jelentősége. Arch. Ért. 1892. 445.
Németh Lajos: A vár és város egykori részei. Az Esztergom vidéki rg. és tört. társ. Első Évkönyve. 1896. 33—36.
— — Emléklapok Esztergom multjából. Irta Némethy L. Kiadja az Eszergom vidéki rég. és t. társ. Esztergom. 1900. Buzárovics Gusztáv könyvnyomdája. 8. 416. XXXVII. Öt táblával.
Ism. Századok. 1900. 844—5.
Kollányi Fr.: Eszergomi kanonokok. Eszterg. 1900. Buzárovics G. 8. XVI. t. 547 l. 1100—1900. Ism. Magy. Sion. 1900. 386. Századok. 1900. 496—7. és 526—530.
Kollányi Ferencz Visitatió capituli e. m. Strigoniensis. Anno 1397. Közli —. Budapest 1901. Athenaeum kny. 8r. 71. l. Külin lenyomat a Tört. Tár. 1901. évf.-ból.

Római emlékek Esztergomban.

Római feliratos kőÓ-Budáról. Láncz Lázár kanonok házi kertjében a földben.

Fogadalmi kő a primási palota lépcsőházában.
Rómer: Arch. Köd. X. 33. 37.

Római hídfő nyomai.
H. I.: Műeml. osz. Arch. Ért. 1885. XIX. l.

Csévről az esztergomi főgimnáziumba került római feliratos kő.
Récsey V.: Arch. Ért. 1894. 284—5.

Fogadalmi oltárai, valószinűleg Aquincumból a primási palotában.
Fröhlich Róbert: Arch. Ért. 1891. 227. és 231. 14. sz.

Római sírkövek mészkőből, találták Esztergom közelében a téglavető mellett. A primási udvarban.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1891. 231. l. 17. sz., 235. l. 23. sz., 236. l. 24. 26. sz.

Római felirattöredéke. Találtatott Ekelen, Komárommegyében. Ott van, hol az előbbiek.
Fröhlich R.: Arch Ért. 1891. 238. 31. sz.

Római sírláda töreléke mészkőből. U. o.
Fröhlich R.: Arch Ért. 1891. 238.

Bánomhegy tövéné és Bischitzky-ház alapjából előjött római maradványok.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. 6.

Esztergom egykori bazilikája és maradványai.
Széless György: Descriptio inscriptionum Ecclesiae Metropolitanae Strigoniensis Cognominatae: „Szép templom" czimű füzete Strigonii 1765.) az Esztergom főmegye könyvtárban. Két példány van a fővárosi könyvtárban is, s ezekből látjuk, hogy az esztergomi példányban nincs benne a czimlap után külön lapra nyomatott kép,

mely rara Effigies vetustissimae Imaginis Beatae Virginis Mariae... hodie in Capella Bakocsiana dicata constanter colitur felirattal a bold. szűzet ábrázolja. M Biz. 1899. 77.
Mathes: Arx Strigoniensis. (L. Esztergom vára irodalmát.)
Hormayer: Archiv. XVIII. 1827. 406.
Ipolyi A.: Jób érsek kapujáról. Műtört. tan. I. 98—101.
Memoria basilicae Strigoniensis. Anno 1856. die 31. Aug. 4. Pest. 1856. 7 kép melléklettel.
H. I.: A régi sz.-e. maradványai. Mo. Ó-ker. műeml. 53. 73—74. l.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért 1885. XX.

Jób érsek kapujának képe, olajfestmény az esztergomi képtárban.

Előbb említett olajfestmény fényképe.
M. Biz. 1893. 153. 221. 244.
Szines másolatai III. Béla eml. V. és VI. tábla.
Györfy Lajos: Az esztergomi bazilika története és leírása. A régi várnak és főszékesegyháznak története, Esztergom egyéb nevezetességeinek leírásával. Írta —. Esztergom, 1886. Kis 8r. 321 l. Képekkel.

Esztergomi régi bazilika és Jób érsek kapuja.
Eml. Arch. Ért. 1899. 67., 1901. 87. l.
Czobor: Az esztergomi bazilika. III. Béla eml. 174—190.

Sz.-Adalbert templomának maradványai.
Arch. Ért. 1901. 444.

A székesegyház (létező, vagy létezett?) vasrácsa.
Péter Fischer magyarországi művei. Kárász Leótól. Arch. Ért. 1893. 288.

A primási palota udvarán levő domború műves töredékek, a régi bazilika maradványai.
Gerecze P.: Arch. Ért. 1895. 369.
E. kiáll. k. 4, 6. 42—44. 86—87. 90. 93. 94. sz. darabok.
Gerecze P.: Építészeti emlékek az ezredévi kiállításon. Arch. Ért. 1896. 234—243. l.
— — Mo. tört. eml. I. 47. Képekkel.
— — Szobrászati eml. 17. l.
A töredékek képei III. Béla eml. 176—183. 187—190. l.

Visegrádról ide került márványdombormű: Madonna és a kisded Jézus. Primási Múzeum udvarán.
Képe. Vas. Ujs. 1890. 47. sz
Pulszky K.: Arch. Ért. 1890. 312—315. Képpel.
Eml. Arch. Ért. 1890. 253. l. jegyzetben és 1899. 68.
E. kiáll. k. 263.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. I. 151—2. Képpel.
— — Szobr. Eml. 73. Képpel.

Márvány intarzia. (Rómer papiszék töredékének nevezi.) Hol van?
Fényképe. M. Biz. Rómer-hagy. 1891. 159.

Bakács-kápolna az új bazilikába befoglalva.
Gem. Blätter. 1824. 53. után X. X. Esztergom. 1875. 34.
Dankó J. dr.: De Ortu Progressuque Capellae Bakácsianae Commentariolum. Inest: Josephi Dankó E. M. S. Subcustodis de Ortu Pogressuque Capellae Bakacsianae Commentariolum. Strigonii. 1875. 4°. 23. l.
Ism. —a. V.: M. Sion. 1875. 710.
Szántóffy Antal: A Bakács-kápolna Esztergomban. Magy. Sion. 1867. 426. 503. 620. 674.
Meisermann Ignácz: A Bakáts-kápolnai Emlékkönyv. Ism. Maszlaghy F.: M. Sion. 1877. 705.
Fellner Sándor—Pulszky K.: Bakocs Tamás sírkápolnája. Arch. Ért. 1881—2. 246—255. (Alaprajz és Képekkel.)
Mysk. V.: A renaiss. kezd. és fejl. 1881. 32—3.
A Bakács-kápolna fölmérése. M. Biz. 1881. 67. 68., 1882. 2. 15.
A kápolna gipszbeöntése eml. Arch. Ért. 1883. II. IV—V. Lásd még u. ott. XXVI. XXXII.
Bakács-kápolnáról. Simor-Emlékkönyv. 104—106. Képekkel.
H. I.: Arch. Ért. 1885. XIX.
Arch. Ért. 1887. 91.
Fraknói Vilmos: Bakócz Tamás primás birtokszerzeményei. Századok. 1888. 97—128.
— — Bakócz T. életrajza. Vas. Ujs. 1889. 11. sz. A kápolna belseje, egy fülkéje stb. képeivel.
A kápolna belsejének képe Dörre T.-tól. Vas. Ujs. 1891. 5. sz. és O.-M. Mon. Mo. IV. 139.
Gróh István: A Bakács-kápolna eredetéről. Arch. Ért. 1894. 325—331. Rajzokkal u. ott. 372. l.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. 292. 295. l.
— — Arch. Ért. 1896. 234—243.
A Bakács-kápolna és oltára gipszmásolatban. E. kiáll. k. 2272.
A kápolna eml. Arch. Ért. 1899. 68.

Régi síremlékek az új bazilika sírboltjában.
Die Katakomben in der metropolit. Kirche zu Gran. J. B. v. Vitali Iris. 1827. 49. 50.
Esztergomi síremlékek említve. Arch. Ért. 1899. 69.

Ugrin Vilmos (1204) esztergomi érsek sarkophagjának az esztergomi bazilika romjai közt fenmaradt feliratos töredéke.

Dömötör érsek és egyik Hédervári sírkőtöredéke a XIV. századból.

Szécsi Dénes síremléke. 1465.

Vitéz János síremléke. 1472.
Ipolyi: Műtört. t. I. 185. 191. 194.
Bárczay O.: Vitéz J. sírköve. Arch. Ért. 1893. 435.
Vitéz J. sírkövének képei. Mo. vm. Bihar vm. 479. l.
Dörre T.: O.-M. Mon. Mo. IV. 519.
Szécsy D. síreml. gipszöntvénye. E. kiáll. k. 1532. sz.
Vitéz J. síreml. gipszöntvénye. E. kiáll. k. 1569. sz.
Gerecze P.: Széchy D. és Vitéz J. síremlékei. Mo. tört. eml. I. 150.
— — Szobr. eml. 71.
— — Kutassy János síremléke. Szobr. eml. 80.

A főszékesegyház kincstára.
Bock Fr.: Der Schatz der Metropolitan-Kirche zu Grau. Jahrb. d. C. Com. III. 1859. 107—146. fametszetekkel.
Pulszky K.: Az esztergom főegyház kincstára. Arch. Ért. 1880. 267—303.
Dankó József: Az esztergomi főegyh. kincstára a renaiss. korban. M. Sion. 1880. 801. 881.
— — Az esztergomi főegyház kincstára s LXXIX. műtárgyának LV. fényképe, főmagasságú herczegprimás, esztergomi érsek Simor János úrnak, a római székesegyház bibornoka megbízásából és költségén kiadta Dankó József esztergomi kanonok. Esztergom. 1880. Történelmi, műirodalmi és okmánytári részletek az esztergomi főegyház kincstárából. Folio. Ismerteti Sz. S. Századok. 1880. 335—9. és u. ott. 1881. 92—4.
Czobor — Beszédes: Tresor de L'Eglise Metropolitaine D'Esztergom. Planches photographiques d'objets d'art. Decrits par le dr. Abbé Béla Czobor et Alexandre Beszédes Editeur — Az esztergomi főegyház kincstára. Közép- és újabbkori egyházi műkincsek fényképei. Magyarázó szöveggel kisérte dr. Czobor Béla stb. Esztergom, Beszédes Sándor fényképész, kiadó. 1881.
Ismertetése Radisics Jenőtől. Arch. Ért. 1885. 42—3. L. még 1883. XXXII.
Az esztergomi kincstár fényképei. Beszédes K.-tól. M. Biz. 1881. 32. 61. L. még 78. 79.
Csoport kép a kincstár tárgyairól. Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. IV. 5. 21.
Csernoch János dr.: Adalék az esztergomi főszékesegyházi kincstár történetéhez. M. Sion. 1887. 238.
Az ötvösség remekei. II. 121—131. és 1—11. táblával.

Károly Ambrus primás-féle ampolnák tálczával, XVIII. századból.
Dankó: Az eszterg. f.-e. kincstára. 70.
E. kiáll. k. 2352—4.
Czobor: Egyh. eml. 104.
Mihálik: Mo. tört. eml. 314. l. 361. ábra.

Egy pár ampolna és tálcza aranyozott ezüstből. XVIII századi művek.
E kiáll. k. 2398—2400. sz.

Bakócz-féle Mitra.
Képe. Arch. Ért. 1880. 58. tábla. 1883. L. l.

Casulák. L. Miseruhák.

Czímerkép, gyöngygyel hímezve a XVI. században. Kutassy J. esztergomi érseké. 1597.
Czobor: Egyh. eml. 108.

Diptichon. Hímzett magas domborműben Mária és Krisztus fejét ábrázolja a XV. századból.
E. kiáll. k. 1349. sz.
Radisics J.: Mo. tört. eml. 328. l. és LXIII. tábla.
Czobor: egyh. eml. 80. Képpel.

Aranyozott ezüst dyptichon vésett képekkel. 1510. Egykor Majthényi Urielé.
Arch. Ért. 1880. 59. 60. tábla.
E. kiáll. k. 1399.
Czobor: Egyh. eml. 69. Két képpel.

Ereklyetartók.
Ipolyi: Műtört. t. I. 390. 393.

Két monile (formalium vagy fibula) az esztergomi kincstárból a XV. századból.
Dankó: Az eszterg. f.-e. kincst. 77. l.
Egyházm. Lap. II. 336. III. 346. l. IV. k. 15. 45. III. l.
Mihalik: Mo. tört. eml. 243–244 és 278—279. ábrák.

Formalium (ereklyetartó) a XV. századból, domborművekkel.

Ereklyetartó capsula, gyöngyház domborművel, a XVI. századból.

Ereklyetartó nyolczszögű capsula lombdiszítéssel a XVI. századból.
E. kiáll. k. 1580. 1581. 1583. sz.
Czobor: Egyh. eml. 62. 63. Képpel.

Bizanczi ereklyetartó. (Staurothesse).
Czobor: Egyh. eml. 21. fénynyom. képpel.

Gyürűk aranyból a XVII. századból Egykor Pázmány P. tulajd.
E kiáll. k. 2026. 2028.
Ráth Gy.: Arch. Ért. 1897. 213–226.

Házi oltár a XVII. századból. Egykor Pázmány Péteré volt.
E. kiáll. k. 2145.
Czobor: Egyh. eml. 102.

Infulák. L. Püspöksüveg.

Kálvária (Mátyás király díszkeresztje a kálváriai alakok szobrocskáival). Ötvösmű.
Ipolyi: Műtört. t. I. 390. 393.
Arch. Ért. 1883. IV.
Pulszky K. Arch. Ért. 1886. 220—224. Képekkel.
Szalay Imre: A XIV. és XV. századbeli ötvösség két remeke. Budapest, 1893. Különlenyom. a Művészi Iparból. 4r. 20. l. Ism. Arch. Ért. 1894. 80—81. Századok. 1894. 272. l.
E kiáll. k. 1205. sz.
Eml. Arch. Ért. 1897. 28. l.
Mátyás király kálváriája. Arch. Ért. 1898. 173.
Czobor: Egyh. eml. 81. Két képpel.
— — Mo. tört. eml. I. 132. l.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. II. 209—211. Színes és fénynyom. Képekkel.

Kelyhek.
Zalka János: Egy régi kehely. M. Sion 1864. 688.

Aranyozott ezüst kelyhek a XV. századból, filigránnal diszítve.
E. kiáll. k. 1584. és 1585.
Fraknói V.: Arch. Ért. 1889. 112—120.

Matthie Literati-féle kehely a XV. századból.
E. kiáll. k. 1578.

Szakolcza város kelyhe a XV. századból,
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131. Képpel.
E. kiáll. k 1573. sz.
Czobor: Egyh. eml. 62. (Hibásan számozott 52. l.)

Széchy Dénes-féle kehely a XV. századhól.
Zalka János: M. Sion. 1863. 461.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131.
Arch. Ért. 1892. 28.
E. kiáll. k. 1576.
Czobor: Egyh. eml. 60. Képpel. (Hibás 50.)
Mihalik J.: Mo. tört. eml. II. 229. l. 265. ábra.

Suky-féle kehely a XV. századból.
Dankó: Az esztergomi f.-e. kincstár. 75. 76. l.
Pulszky – Radisics: Ötvöss. Rem. II. 129. l.
Egyh.-m. Lap. II. 1881. 180. 200. 246. 275.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131. Kép.
Kárász Leó: Arch. Ért. 1892. 199—202. Képpel.
E. kiáll. k. 1582.
Czobor: Mo. tört. eml. I. képe. XXX. tábla.
— — Egyh. eml. 54. (Hibásan szám. 44. l.) Képpel.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 230. és XXX. f.

Garam-sz.-benedeki egyház kelyhe az esztergomi kincstárban.
E. kiáll. k. 1579. sz.
Czobor: Egyh. eml. 57. l.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 235. l. 271. ábra.

Gr. Kneneburg-féle aranyozott ezüst kehely. 1580.
Czobor: Egyh. eml. 99.

Szelepcsényi-féle aranyozott ezüst kehely a XVII. századból.
E. kiáll. k. 2039. sz.
Czobor: Egyh. eml. 99.

Mária Terézia-féle aranyozott ezüst kehely.
E. kiáll. k. 2356.
Czobor: Egyh. eml. 104.

Aranyozott ezüst kehely a XVIII. századból.
E. kiáll. k. 2345.

Aranyozott ezüstfoglalatú fedeles edényke kristályból. XVI. századi mű.
E. kiáll. k. 1467.

Keresztek (pacificalék).
Zalkai János: Két ősrégi kereszt az esztergomi főegyház kincstárában. M. Sion. 1865. 62.

Mellkeresztek a XVI., XVIII. századból.
E. kiáll. k. 1206—1211. sz.

Püspöki mellkeresztek.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 310. l. LV. tábla.

Baráth István keresztje a XVI. századból.
Dankó: Az esztergomi f.-e. kincst. 73. l.
Egyh.-m. Lap. I. 348. l.
Czobor: Egyh. eml. 99.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 243. és 283. ábra.

Zeleméri László-féle aranyozott ezüst kereszt 1586-ból. (Mátyás-kálváriája utánzata.)
E. kiáll. k. 1409. sz.

Szelepcsényi Gy. arany pacificaléja 1667. czímerével stb.
Dankó: Az esztergomi f.-e. kincst. 75. l. XII. tábla.
E. kiáll. k. 2019.
Czobor: Egyh. eml. 99.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 314. l. Színes képe az LVI. tábl.

Oláh Miklós pontificaléja a XVI. századból.
E. kiáll. k. 2107.

Koronázási eskü-kereszt.
Das apostolische Kreuz im Graner Domschatze. B. Mitth. d. C. Com. 1869. LXVI. Fametszettel.
Ipolyi A.: Műtört. t. I. 390. 393.
Knauz N.: M. Sion. 1869. 48.
E. kiáll. k. 119 sz.
Czobor: Mo. tört. eml. I. Szines képe. XIII. tábl.
— — Egyh. eml. 27. Rajzokkal.
Eml. Arch. Ért. 1898. 172.

Böjthe Miklós arany keresztje.
Czobor: Egyh. eml. 97.

Kristály kereszt, aranyozott ezüstfoglalatban. 1607.
E. kiáll. k. 1384. sz.

Lámpa. Ezüst függőlámpa a XVIII. századból.
Arch. Ért. 1890. 25.

Lipsanotheka, rekeszzománczczal diszitve.
Zalka J.: A békecsók és az esztergomi ősrégi béketábla. M. Sion. 1864. 50.
E. kiáll. k. 126.
Eml. Arch. Ért. 1898. 172.
Mihalik J.: Arch. Ért. 104–10.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 55—57. Képtáblával.

Miseruhák (casulák).
E. kiáll. k. 1403—5. 1419. 1420. 1429. 1430.
Czobor: Egyh. eml. 75.
Két casula eml. Arch. Ért. 1898. 173.

Két XV. sz. casula domború hímzéssel.
Radisics: Mo. tört. eml. 328. és LXII. tábla. 1. 2. sz. képei.

Casula a XV. sz.-ból. (Mária mennybemenetele.)
Radisics: Mo. tört. eml. 328. és LXI. tábla.

Casula a XV. sz.-ból. (Hímzett kereszt.)
Radisics: Mo. tört. eml. 328 396. és 398. ábrák.

Casula a XVII. sz.-ból.
Radisics: Mo. tört. eml. 328. és 401. ábra.

Misemondóruha, a kálvária, az Atya isten, Sz.-Péter és Pál apostolok képeivel a XV. sz.-ból.
Radisics: Mo. tört. eml. 328. és LXIV. tábla szines képe.

Zöldbársony miseruha a XV. sz.-ból.
E. kiáll. k. 2274.

Sárgaselyem miseruha a koronázáshoz. XVI. századi mű.

Bakócz Tamás miseruhája.
E. kiáll. k. 2151
Fraknói: Arch. Ért. 1889. 112—20. Kép.
Czobor: Egyh. eml. 94—95. Képpel.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. 523.

Szelepcsényi Gy. miseruhája a XVII. századból.
Czobor: Egyh. eml. 107.

Pázmány P. miseruhája.
E. kiáll. k. 2126 sz.
Czobor: Egyh. eml. 107.
Radisics J.: Mo. tört. eml. LXVII. tábla. 4. sz. Kép.

Battyányi primás miseruhája a XVIII. századból.
E. kiáll. k 2127.
Czobor: Egyh. eml. 107.

Monstrantiák. L. Úrmutató.

Olajtartók.
Zalka János: Az esztergomi kenetkürtök. M. Sion. 1863. 868. Volt-e különös kenet-ampolna a magyar királyok felkenetésére. M. Sion. 1863. 930.
Egyh.-műv. Lap. III. k. 21. 147. 338. 353.
Dankó: Az esztergomi f.-e. kincst. 83. l. XXII. tábla.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 236—240. és XXVII. XXVIII. XXIX. tábla.

Aranyozott ezüstfoglalatú olajtartószarú a XV. századból.
E. kiáll. k. 1438.
Czobor: Mo. tört. eml. I. Képe. XXVII. táblán.
— — Egyh. eml. 63.

Aranyozott ezüstfoglalatú olajtartó-szarúk három griffkörmön, a XV. századból.
E. kiáll. k. 1572. és 1575.
Czobor: Mo. tört. eml. I. Képe. XXVIII. tábla.

Aranyozott ezüstfoglalatú szentelt olajtartó-szarúból, tornyos födéllel, hátán sárkány. XV. száz. ötvösmű.
Czobor: Mo. tört. eml. I. Képe. XXIX. táblán.
Az esztergomi kincstár szarvalakú diszedényei eml. Arch. Ért. 1897. 445.

Egri Imre olajtartója a XV. századból.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 244. l. 282. ábra.

Olvasófüzér ezüstből. Egykor Pázmány Péteré a XVII. századból.
E. kiáll. k. 2025.

Pacificalék. L. Keresztek.

Pásztorbot, Kutassy-féle aranyozott ezüst pásztorbot a XVI. századból.
E. kiáll. k. 1442.
Czobor: Egyh. eml. 70.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 240. és Képe a XXXIII. táblán.

Püspöksüvegek. Vörösbársony infula, igaz gyöngyökkel hímezve a XV. századból.
E. kiáll. k. 1574.
Radisics J.: Mo. tört. eml. 326. l. LX. tábla. 2. sz. k.

Koronázáskor használt infula, igaz gyöngyökkel a XV. századból.
E. kiáll. k. 1382.
Radisics J.: Mo. tört. eml. 326. l. LIX. tábla. 2. sz. k.

Vörös selyem infula a XV. századból. Egykor Bakócz Tamásé.
E. kiáll. k. 2279.
Czobor: Egyh. eml. 94—5.
Két infula, Czobor. Egyh. eml. 80.

Szekrény, kristályból, ezüst foglalatban. Egykor Pázmány Péteré.
E. kiáll. k. 1413. sz.
Czobor: Egyh. eml. 64.

Aranyozott ezüst Úrmutató, felső része csúcsíves, talpa a XVII. századból. Eredetileg a garam-sz.-benedeki templomé volt.
E. kiáll. k 1587.
Czobor: Egyh. eml. 52.

Kutassy-féle Úrmutató.
E. kiáll. k. 1577.
Czobor: Egyh. eml. 51.

Szentségmutató 1728-ból.
Arch. Ért. 1890. 25.

Úrmutató. 1640.
Egyházm. Lap. I. 362.
Mihalik: Mo. tört. eml. 242. l. LXV. tábla.

Eszterházy I.-től ajándékozott XVIII. sz. Úrmutató, melyet Mária Teréziától kapott.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 316. és LVII. tábla. 2. szám. Képpel.

Viaszművek.
Maszlaghy F., Hardy B. G.: Viaszművei az esztergomi érs. képtárban. Magyar Sion. 1876. 528. Újabb adatok. Hardy B. G. életéhez. U. ott. 1876. 853.

Primási képtár.

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. „Esztergom.“ 1875. 43—45. sz.
Dr. Zavori Sándor: Fővr. Lapok. 1876. 162. sz.
Rényi Rezső: Az esztergomi primási kép- és metszet-tár s annak műirodalma, kulturtörténelmi szempontból. Írta —. Budapest. Athenaeum. 1879. Kis 8r. 54 l.
Maszlaghy F.: Az esztergomi érseki képtár. M. Sion. 1876. 30. 109.
Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. M. Sion. 1885. 517. 673. 758. 844.
Az esztergomi herczegprimási képtárban levő művek jegyzéke. Ism. K. V. U. ott 1891. 630.

„Thomas pictor de Coloswar 1427“ feliratú kép maradványa a primási múzeumban.

Czobor: Egyh. eml. 50.

Sz.-Anna-templom. 1700—1714.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 13.
Szamord Ignácz: Az esztergomi Sz.-Anna-templom s a vele kapcsolatos intézetek. Ismerteti: Kereszty V. dr. Magy. Sion. 1901. 613.

Sz.-Ignácz-templom. (Az érseki palota mellett.) 1738.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 12.

Aranyozott ezüst kehely a XV. sz. Németh L. sajátja.

E. kiáll. k. 1463.

Sz.-Péter- és Sz.-Pál-templom. 1699.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 13.

Sz.-Ferencz-rendi templom négy harangja. Öntetett 1754. Budán.

Esztergom elpusztult templomai. Egykori Sz.-Benedek-rendi apátsága.

F.-Czinár: Mon. I. 300—301. és 321—2.
Eml. Arch. Ért. 1901. 444.

Esztergom mezei (De Campo Strig.) egykori apáts.

F.-Czinár: Mon. II. 88.

Egykori Sz.-Ágostonrendi Sz.-Anna-priorátusa.

F.-Czinár: Mon. II. 220.

Barátréti románkori templom és más épületek alapfalai. (L. még Ákospalota.)

Gerecze P. dr. jel. és alaprajza. M. Biz. 1898. 97. 105.

Egykori Sz.-István-martír templomosok telepe.

F.-Czinár: Mon. II. 166.

Esztergom—szent-királyi Sz.-János lovagok templomának alapfalai.

Némethy Lajos: Az esztergom-vidéki rég. és tört. társ. Első Évkönyve. 1896. 33—54. alaprajzzal.
Knauz N.: A János-lovagok Esztergomban. M. Sion. 1865. 641. 721.
Arch. Ért. 1895. 439., 1896. 279., 1898. 183.
Németh L.: Eszt.-vid. r. és t. társ. I. Évk. 1896. 36—54. Alaprajzzal.

A templom maradványai a vizivárosi plébánián.

Arch. Ért. 1898. 183.
A templom alaprajza Schedel Arnold tanártól fototipiában. Németh L.: Emléklapok Esztergom multjából. 2-ik tábl.

Esztergomi Sz.-Lőrincz-templom feltárt alapfalai és maradványai.

Arch. Ért. 1892. 382. 441.
M. Biz. 1892. 117. 133. 135., 1893. 2. 29. 99.
Récsey V. jel. M. Biz. 1892. 131.
— — Arch. Ért. 1893. Alaprajzzal és Képekkel.
— — Különlenyomatban is. Ism. Pór Antal. Századok. 1893. 536—8.
Az alapfalak fölvétele és fényképei. M. Biz. 1892. 131.

„Ákos-palota“ nevű rom maradványai.

Említve. Arch. Ért. 1892. 382., 1901. 444.
Ákospalota nevű falu 1394-ben az esztergomi érseké. Tud. Tár. II. 41.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 12.

Lásd előbb Barátréti alapfalak.

Esztergom vára. Régi képei.

Birken: 758. 754 u. 754 d 60 l. 765. 276. l. mellett. 754 b. 58. és 264. l. mellett.
Birkenstein: 86.
Bodenehr: 4. tábla.
Dilich: 456 a. 38. l.
Alaprajzzal. Coronini: 400 a. 29—31. l.
Priorato: II. 480. (1664 szept. 8-iki visioképe.)
Esztergom—Párkány régi látképe. Coronini: 400 a. 51. l.
Priorato: II. 440. l.
Dilbaum: 22. 29. tábla.
Esztergom és környéke képe. 1595. Ortelius P. 175.
Esztergom régi képei egyes lapokon a M. N. Múz.-ban. L. Bubics. 21—25. 149—181. sz. a.
Esztergom látképe. 1595. Hufnagel után. III. Béla eml. 93 l.
Esztergom várának hozzátartozandó helieyeivel egietemben, ighaz, és volttaképpen valo megh irása, melliet ez elot 700 eztendővel Z. Istwan első Magiary kital magának lako helywl epétetett és vgan ott Ersekseget fundalt kytt annak vttanna Suliman Tewrok Chazár 1543. eztendeonek Kys Azz. hawanak 10 napian megh veoth Es végézetre az miképpen ez ielen valo 1594. eztendeoben az kereztyenek alaya mentek és megh zallották.
Az eredeti rézmetszetet, mely a müncheni kir. könyvtárban található, leírja: Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 2220. Tom. IX. Északnyugati utam. Akad. felolvasás. 1878 nov. 11. cz. czomagban.
Esztergom vára. A vár képe 1543-ból. Gründliche und Wahrhaftige Anzaygung, Wie das Kuniglich Schlosz Gran inn Hungern, von den Turken belegert, beschossen, und eingenommen ist MDXXXXIII. Angerer és Göschl fototipiája. Némethy Lajos: Emlék Lapok Esztergom multjából, negyedik tábla.
A Vizivárosnak a sziget felé nyílt egykori kapuja ugyanonnan. Ugyanott ötödik tábla.
Lenyomata. Az eszterg. vid. rég. t. társ. II. Évk.
Esztergom várának Ruda János kassai művész által metszett XVI. századi képe a müncheni képtárban. Rézmetszetét elkészíttette Bubics Zs. s a M. T. Akad.-nak ajándékozta. Délm. Tört. Ért. 1880. 36—37.
Esztergom vára. A vár 1604. képe. Meurer Totor: Wahrhaftige Beschreibung aller fürnemsten und gedenkwürdigen Historien von Herbsmesse 1604. bis Fastenmesse 1605. műve után Angerer és Göschl fototipiája. Némethy Lajos: Emlék-Lapok Esztergom multjából első tábla.
Esztergom vára képei a XVI. és XVII. sz.-ban. Vas. Ujs. 1886. 44. sz.
Esztergom várának alaprajza 1683-ból a bécsi K. k. Technisch-Administr. Milit. Comitésnél M. Biz. 1880. 36.
Esztergom vára a Duna felől. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 54.

Az esztergomi vár irodalma:

Mathes: Arx Strigoniensis. Veteris Arcis Strigoniensis, Monumentorum Ibidem Erutorum Aliarumque Antiquatum Lythographicis Tabulis Ornata Descriptio. Auctore Joanna Nep. Mathes. Strigonii. Apud Josef Beimel. MDCCCXXVII. 4°. 90. I—XXIV. táblával és két fametszettel.
Esztergom vára 1825-ben. Uránia. III. 1830. 381. és melléklet.
T. L.: Esztergom vára 1831 szeptemberben. Regélő. 1833. 65. 66.
Az esztergomi vár régiségei. Az új székesegyház Esztergomban. Általános nézetek és helyirati jegyzetek Esztergomról. M. Hajdan és Jelen. I. 1847. 25. 28. 30. 5 színezett rajzzal és 7 áblával.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 3. a vár képével.
Győri tört. és rég. füz. II. 121.
Quadus Mátyás 1600-beli utazásának részlete. A délszláv Akad. munkáinak ismertetésében említve Századok. 1900. 375.

Román ízl. kápolna a vár bástyáiban.

Mathes: Arx Str. Képekkel.
Blümelhuber F.: M. Sion. 1874. 641.

H. I.: Mo. Ó-ker. stb. nűeml. 53. 73—74.
— — Műeml. oszt. Arci. Ért. 1885. XX.
A kápolna helyreállitása és kifestése. Arch. Ért. 1877. 4.
Simor-Emlékk. 107—110 Szines képekkel.
A kápolna külseje. Rajz. Háry Gy. Ó.-M. Mon. Mo. IV. 515.

Török feliratos emléktábla az egykori víztorony Duna felé vezető, most befalazott kapuja felett.
Goldzieher Ignácz: Arcl. Ért. 1899. 288. Képe. Némethy Lajos: Emléklapok Esztergom multjából. 3-ik tábla.

Török feliratos tábla a dunaparti bástya falában. 1543.
X. X.: Arch. Ért. 1898. 288.

Vitéz János egykori reraiss. palotája a várban.
Eml. Mysk. V.: A renais. kezdete és fejlődése. Akadémia. 1881. 31.
Az esztergomi egykori érseki palota ablakfestményei. (Egykori leirás.) Századok. 1892. 742—4.

Az esztergomi érsek Új-vára = Érsekújvár. Nyitra vm.

Az esztergomi bazilika melletti várdombok.
Reform. 1873. 288.

Füzitő puszta. Római castrum.
Arch. Ért. 1881. VII.

Gerecsei kerekhegyen Pogány vár.
Rómer-hagy. Jgyk. XX. 37. M. Biz.

Karva. Román izlésű r. k. templom.

Lábatlan-család síremléke. 1400.
Orbán Balázs: Századok 1869. 492—7. Képpel. Lenyomva Haz. s a Külf. 1869. 36. Képpel.
Arch. Ért. II. 1869. 173.
Bárczay O.: Arch. Ért. 893. 435.

Régi sánczok a római és kurucz korszakból (Csenke vár.) Lásd még Csenkei vár.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Kesztölcz. Esztergom mellett régi Pálos-kolostor maradványai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 20.

Kéménd. Pogányvár a hegy gerinczén.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXII. 96. 98—107. 114. M. Biz.
Rómer: Arch. Ért. IV. 1870. 224.
Közs. jel. M. Biz. 1901. 12. (E szerint török eredetű földvár.)

Kis-Bény. Régi sánczok. Arrarring.
Fényes Elek: Mo. m. áll II. 127.
H. I.: Mitth. d. C. Com. 1862. 233—237. 261—274. Négy táblával és több fameszettel.
Hőke L.: Római-, quad- és sarmat-emlékek Hontmegyében. Századok. 1868. 190—4.
Hőke és Rómer: Arch. Ért. IV. 1870. 224—6.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 83.
— — Arch. Ért. XII. 1878. 247. Jegyzet.
Lehoczky T.: Arch. Ért. 1898. 345—350.

Románkori kéttornyú tenplom.
F.-Czinár: Mon. II. 6—7
Rupp: Bény prem. prépostsága. Mo. helyr. t. I. 126—8.
A templom restauratiója a 60-as években. Akad. Ért. és Bpesti Szemle. 1862. 314.
H. I.: Arch. Közl. II. 135. és 312.
— — Arch. Közl. III. 3—32. Öt aczélmetszetű tábla.
— — Ó-ker. műeml. 121—123. alapr.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.
Geduly F. jegyz. M. Biz. 1875. 123.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
Lehoczky T.: Arch. Ért. 1898. 345—350.
Kisbényi sánczok és templom. Arch. Ért. X. 265. Képei Dörre T.-tól. Ó.-M. Mon. Mo. V. 45—49.
Kisbényi templom helyreállitás. Czigler: M. Biz. 1897. 182. 183. L. még 1897. 147. 131. 164. 201 251.
A templom fényképe rest közben Gerecze fölvétele. M. Biz.

Vadászjelenetet ábrázoló oszlopfejezet.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 101—2.
Boncz Ö.: Arch. Ért. 1887. 11. Képpel. (Ruházat tekintetében.)

Kis-Muzsla. XV. századi templomrom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. 1887. 267.

Lábatlan. Polygon záródású, kerített ref. templom. A torony alja régi. Állitólag falképek a mészréteg alatt.

Egykori kolostorának helye.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XX. 53.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 12.
Lábatlan helységről. Magy. tört. tár. XII. 207.

Lábatlan család síremléke. L. Karva.

Leányvár. Apácza kolostor romjai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 20.

„Leányvár" romjai.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 12.

Magyar-Szölgyén. Sz.-Mihály-templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 12.

Marót fölött a Duna mindkét partján négy-négy épitmény nyomai.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XI. 101. XIX. 131.

Muzsla. Három harang. 1711. 1748. 1797.
Tillmann Mihály levele 1863 jan. 6. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Nána. Sebestian Holzbock fudit me Raabensis. 1779. feliratú harang.
Rómer. Jgyk. VII. 110. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Vár.
Vas. Ujs. 1860. 40. Képpel.

Nyerges-Újfalu. Négyszögű római vár sánczai.

A helység fölötti hegytetőn régi vár nyomai.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 125. után.
Győri tört. füz. II. 121.
M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 130. XXII. 120.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 12.

Párkány. Egykori várának helye.
Ung. Mag. 1782. II. 325.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 126.

Párkány-Nána képeit. L. Esztergom régi képeivel együtt.

Péliföld. L. **Sz.-Kereszt.**

Pilis-Márót. Római castellum falmaradványai a kishelyi szőlők fölött.
Rómer Fl.: Arch. Közl. III. 165.

Piszke. A puszta-piszkei dülőn templom alapkövei.
Gyulai Rudolf: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. évi jel. 68. l.

Puszta-Maróth. Elpusztult régi templom.

Római fogadalmi oltár.
Arch. Közl. VII. 37. Az előbbi fényképei eml. M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. cs.
Fényképei. M. Biz.

Sári-Sáp. Pogányvár, vagy tán római quadriburgium a posvány melletti hegyen.

Római fürdő nyomai.
M. Biz. Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XX. 64.

Süttő. Két darab római útjelző-oszlop a templom előtt. Találták Neszmély felé az első hídnál az árokban.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 128. M. Biz. Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 12.

Sz.-Kereszten, máskép Péli földön a templariusok kolostorának romjaiból alakított egykori nazarénus zárda.
Fuxh-Czinár: Mon. II. 142. után. M. Biz. Römer-hagy. XVI. sz. cs. Idézve: Fényes E. Mo. mai áll. 125.
A kolostor romjai. Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 12.

Szentlélek. (Dömös mellett.) Összeomlott monostor és templom.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 123.
Adám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883—73.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 16.

Szölgyén. Magyar- és Német-Szölgyén közt egy dombon sánczokkal körülvett régi templom.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 130.

Harang e felirattal: Agnus Dei qui tollis peccaat mundi miserere nobis anno 1518. (Hol?)

A Sz.-Mihály-templomban 1615-beli orgona. Martinus Zorouszky stb. felirattal.
Römer-hagy. XXXVI. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

Tokod. Római castrum a Várberek nevű magaslaton.
Récsey Viktor: Arch. Ért. 1894. 65—66.

Uny. Ev. ref. templomban harang. 1640? 1540?
Vásárhelyi Géza szóbeli közlése.

FEJÉR VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Horváth István:* Jegyzések Székesfejérvárról és a vármegyéről. Kézirat. 4r. M. N. Múz. Quart. Hung. 484.
2. *Pauer Johann:* Historia Dioecesis Albaregalensis ab erecta sede episcopali 1777—1877. Cum introductione de vicissitudinibus civitatis et capituli olim collegiati. Scripsit Johann Pauer. Episc. Cons. et Praep. Major. Albae—Regaliae. 1877. 8r. 527. XII. táblával. Székesfejérvár építményeiről. 8—77. A bazilikáról. 97—105. A templomokról. 108—113. 159—162. Ferenczrendiek, Pálosok, Karmeliták, Jezsuiták betelepítése és építkezései, új székesegyház. 178—204.
3. *Több latin kézirati forrás* a megyére és Székesehérvár városra L. nézve. M. N. Múz. könyvt. Kézirattár: Alba—Regalis jelszó alatt.
4. *Kis László:* „Fejérmegye levéltárából". I—IV. „Székesfejérvár" Hetilap. 1871. 8. s köv. sz.
5. *Fejér vármegyei (A) és Székesfejérvár városi Történelmi és Régészeti Egylet* Évkönyve 1893. évre. A választmány megbízásából szerkeszti dr. Hattyuffy Dezső, egyleti titkár. Második évfolyam. „Székesfejérvár és Vidéke" könyvnyomdája. 1893. 8r. 411 l. Ism. Századok. 1894. 416. l.
6. *Károlyi János:* Fejérvármegye története. A megye közönsége iránti tiszteletből írta —, székesfejérvári kanonok, batai cz. apát, megyebizottsági tag. I. kött. Egy színnyomat és tíz képpel, Mo. ezredéves fennállásának ünnepére kiadja Fejér vármegye közönsége. Székesfejérvár, 1896. Nyom. Csitári K. és társa könyvnyomdájában. Nagy 8r. 617 l. Ism. —A—. Századok. 1897. 63—4. II. k. Több képpel. 1898. 8r. 717 l. III. k. A községek története Abától Czikoláig. Ism. Századok. 1900. 367—388. IV. k. 1901. Csatári könyvny. 8. XXXVIII. 256. 2. 56. 2. l. Képekkel.
7. — — Fejérmegye elpusztult falvairól. A Fejér vármegye tört. és rég. egyl. Évk. II. 87—92.
8. — — Fejér vármegye (régi) községei u. ott. 374—377.
9. *Fröhlich R.:* Fejérmegye a rómaiak alatt. U. ott. 132—162.
10. *Károlyi János:* A Fejér vármegyében levő plébániák összeírása 1758. és 1754-ben. U. ott. 222—243.
11. *Szigetfői:* Fridrich-féle Műemlék-lajstrom (Miniszteri költségvetés melléklete. 1872.) Fejér vm-re vonatkozó részének kiegészítései. „Székesfejérvár" 1873. decz. 14. száma.

B) Fejér vármegye műemlékei és azok irodalma.

Aba. L. **Sáraba.**

Acsán talált római emlékkő.

Széles Lajos: Haz. s a Külf. 1868. 46. Képpel. Helyreigazítások. Rómer Fl. U. ott. 47.

R. k. templom.

Fejérm. t. és r. t. Évk. II. 241—3.

Adony.

Adony multja. Csánki D.: Mo. fldr. III. 307.

Rómaii castrum nyoma, 20 perczre a várostól a Duna mellett a Sz.-Mihály pusztán.

A kármentő csatorna készít. alkalm. talált római út.

Fényes E.: Mo. mai áll. I. 87. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XX. l. II. 14. és XIII. 146. M. Biz.

Rómaii emlékkövek a kastély kerítésfalában.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 113.

Néhány szó az Adony mezőváros feletti római volt telepről. Kovács Elek. Társalk. XIV. 1845. 104. Még némely

adatok. U. ott. XV. 1846. 27. Einige Daten über die Ruinen der Ehematigen römischen Colonie bei den Marktflecken Adony. Pannonia. 1846. 422. Az Adony mezőváros feletti volt római telep adattainak folytatása s egyéb hirek. Kovács Elek. Társsallkodó. XVI. 1847. 45.

R. k. pleb. templom. 1723.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 261.

Ev. templom harangja. 1732.
Rómer jel. az eszéki harangról. M. Biz. 18844. 467.

Adony és Rácz-Almás között Bolondvár.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXXII. 911. 92. M. Biz.

Alap-puszta. Sz.-Iványi-féle kastély és kápolna a XVIII. században.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 258.

Alcsuth. Mithraeum.
Eml. Arch. Ért. 1895. 375.
Rómer. Jgyk. XXX. 80.

R. k. pleb. templom.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 243.

A kastély.
Főhomlokzat képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mion. Mo. IV. 567.

Alcsuth és Ettyekkel határos Both pusztán Szent-Móricz apátság helye.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 253.

Alsó-Baracs. Római ház alapjai.
Fényes E.: Mo. m. áll. I. 93. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXXII. 106. M. Biz.

Alsó-Besnyőn lelt római feliratos kő.
Moldván Antal: Tud. Gyűjt. 1818. 4. 142. kk. ll.

Alsó-Sz.-Iván. Egy földalatti labyrint az alsószentiváni pusztán.
Hőke L.: Haz. s a külf. 1872. 47. Képpell. Még néhány földalatti labyrint. Hatos Gusztáv. U. ott.. 448.
Árvay Imre mérnök felvétele 1810. Másolata. Hőke L. jel. mellett. M. Biz. 1872. 120.

Baracs. Római vára.
Eml. Arch. Ért. 1877. 73.
Szelle Zs.: Arch. Ért. 1893. 80—81. Alaprajjzzal.

Baracska. A Kajászó vagyis váli völgyben fekvő Sz.-Isván pusztán az egykori Keveházza község helye.
Dr. Szalay József: Arch. Ért. 1879. 151—1544.

Baracska pusztán 1753-ban állott templlom helye.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 255.

Batta.
Kereskényi Gyula: Érd és Batta története.
Ism. Sz. I.: Reform. 1874. 276.

A jegyzői lak utcza ajtajának küszöbje római kocsit ábrázoló dombormű.

Római út és híd maradványai.
Rosty Zs.: Potentiana római telepitvény. Táarssalkodó. XVI. 1847. 60.
Arch. Ért. VII. 1871.

Szászhalom nevű kúnhalmok.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 113.

Római alapfalak.
Arch. Ért. VII. 1872. 173—5.

Földvár a Dunaparton.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

XVIII. sz.-ban fennállott g. k. temploma.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 261.

Battyánhoz közel a Zövény puszta várdüledékei. (Csikvár.)
Eml. Arch. Közl. VII. 55.

Berkei puszta a tárnoki plébánia birtokán. Egyenes zárású templomrom.
Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 4. l.

Bicskétől délre a magaslaton sánczalakú földhányás. (Pogányvár?)
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. 163. M. Biz.

Bodajk. Kapuczinus zárdatemplom 1741—4.
Szaszinek: M. Sion 1864. 111. 188.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 251—2.

Bodmér. Ev. ref. templom.
Szőllősi Benő: Haz. s a Külf. 1865. 26.

Bolondvár. L. **Adony**.

Bóth. (Közel Ettyekhez.) Régi templom, s mellette a Názárenusok háza.
Fényes E.: Mo. m. áll. I. 101. után Rómer-hagy. XVI. sz. csomag. M. Biz.

Csabdi. Románkori, ikerablakú torony a falu fölötti dombon.
Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 5.
Nácz J.: Temető-kápolna romjai. Arch. Közl. XXII. 201. Távlati rajzokkal.

Csák-Berény. R. k. templom. 1720.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 245.

Csákvár. Római oszlop a kastélykertben.
Szőllősi Benő: Magy. Néplap. 1857. 81. Rajzzal.
Arch. Ért. 1890. 230., 1900. 179.

Római domború művek.
Dr. Kuzsinszky Bálint: Római kőemlékek a Dunántúlról. I. Arch. Ért. 1903. 221—234. Képekkel.

Vértes-Sz.-Keresztről ide hurczolt románkori faragványos kövekből rakott oszlop és kertkapu a grófi parkban.

Észterházy-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 330.

Csákyvár vagy Oroszlánkő romjai Kőhányás és Vértes-Sz.-Kereszt közt.
Nácz Ignácz: Arch. Közl. XXII. 127. Alaprajzzal.
Károlyi J.: Fejérm. r. egyl. Évk. II. 9.
Arch. Ért. 1900. 179.

Csikvár. L. **Battyán**.

Csókakővár omladéka és e fölött 16 öl hosszú sáncz.
Barkóczi Rosti Zsigm.: Haszn. Mul. 1834. II. 24.
Fényes E.: Mo. m áll. I. 79.
Magy. Néplap. 1856. 28. Rajzzal.
Vas. Ujs. 1864. 9. Képpel.
Eml. Arch. Ért VII. (1872.) 71., 1886. 185., 1900. 179.
Rómer: Bakony. 46.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VII. 107., VIII. 58. M. Biz.
Károly J.: Csókakővár és birtokai. Fejérm. r. egyl. Évk. II. (1893.) 1—131.
Csókakővár. Századok. 1894. 447.
Csókakővár ironrajzvázlata. Rómer-hagy. XVI. sz. cs.
A rom rajza. Cserna K.: O.-M. Mon. Mo. IV. 557.
Nácz I.: Arch. Közl. XXII. 143. Alaprajz és távl. képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 304. 305.

Csóka és Söréd közt az Orond puszta mellett római telep.
Lichtneckert József: Két ismeretlen telep. Arch. Ért. 1894. 168.
Könyöki: A vár alaprajza, oldalnézete. Tollrajzok. M. Biz. 1886. 3.

Csór. Régi templom.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 243.

R. k. templom legkisebb harangja e felirattal: Antoni Zehenter goss mich in Ofen Paulus Fejérvár Dominus Locí Csóor et Vice Comes Inc. Comitatus Albensis fieri Curavit. Anno 1757.
Römer Jgyk. VII. 72. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Bizz.

Kastély.
Homlokzat képei. Vas. Ujs. 1898. 26.

Csurgó. Fejérvári oszloptöredék a kastély melléképületének oldalában.

Ev. ref. templom. 1789.
A fejérvár—csurgói ev. ref. egyház története. Írta Thúri Etele. Pápán. 1885. Kis 8r. 51 l.
Ism. Századok. 1886. 738—9.

Czecze. Ev. ref. templom a XVIII. sz.-ból.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 258.

Czeczén kivül a vancsai birkaistálló irányában a falutól keletre mintegy 800 lépésre római út jő Fejérvárról.
Römer-hagy. XVI. sz. cs Jgyk. XIX. 68.

Duna-Pentele. Római feliratos kövek a postaház egyik hátsó udvari épületfalában és az Ullmann-féle kastélyban befalazva.

Kőkoporsó-fedéltöredékek a Rekenye György és Tóth György házaik előtt.

Mértföldmutató kőtöredékek Tóth József háza előtt és Hauzer Józsefné (329.) udvarában.

Szobrok és faragott táblák a Janicsáry-féle kasztélyban (Herculés-tér 10.), Héder József szőlejében. Gyalus István háza előtt és a plébánia lakon.

Domború mű (Perseus megszabadítja Andromedát) szintén a Janicsáry-kastélyban.
Römer: Arch. Közl. IV. 62.

Római siremlék töredéke. Rajta lovaskocsi domború műben. Nicola házában.

Fogadalmi oltár, Rehus Mihály pinczéjében falazva.

Két kőoroszlán Ujváry József udvarában.
Römer: Arch. Közl. VI. 170.

Római kövek, sírok.

A malmok végén régi sáncz.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 153., XXXII. 100. M. Biz.

Római mértföldmutató kö, Bruck Simon pusztáján a bognárműhely előtt.
Arch. Ért. 1890. 330.

Római dombormű (Hercules megmenti Hesionet a tengeri szörnytől) Lukács Antal istálló-falában.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1890. 446—7. Képe a 429. l.

Feliratos római kő, a 196. sz. ház előtt ülőkő.
Arch. Ért. 1890. 227.

Fogadalmi oltár töredéke a Kálvária-hegyen. Szalay Gy. kutjánál.
Arch. Ért. 1890. 155.

Római feliratos kőemlékek.
Mahler E.: Arch. Ert. 1904. 198—203.

Pogányvár az Antal-dombon, a réven alól. (12° hosszú, 9—12° széles.)
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

D.-Pentelén alúl dél felé a római úttól nyugatra van egy erőd sánczolata.

Szalkkal és Apostaggal szemben erődök és romai út nyomai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XX. 76. és 80. M. Biz.

R. k. pleb. templom. 1749.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 256.

Ercsi. Magas falomladék a Duna bal partján a révháznál. Ilyen volt állit az átelleni parton is.

A parthoz közelfekvő csárda pinczéjében a Duna felé tartó kőfal. Ettől 20 ölre a jégveremben szintén kőfal.

(Előbbiék állítólag római partművek, utóbbiak a prépostság maradványai).
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIV. 20. XXII. 126. M. Biz.
Római emlékek eml. Arch. Ért. VII. (1872.) 71.
Dedeck Crescens: A karthausiak tört. Eml. Pór: Századok. 1890. 162.
Faragványos kövek. Halavács jel. M. Biz. 1902. 10.

Érd és Tétény közt eredeti helyén talált római mértföldmutató kő.
Arch. Ért. 1880. XLVIII.

A grófi parkban római mértföldkő.

Egykori karthausi kolostora.
Majer István: M. Sion. 1838. I. 9. sz.
Mátray G.: Akad. Ért. 1850. 195.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 253—4i
F.-Czinár: Mon. II. 209.

Egykori cziszterciták apátsága.
F.-Czinár: II. 93.

Egykori Sz.-Ágoston-rendi priorátusa.
F.-Czinár. II. 209.

Ercsi apátsága.
Békefi: A pásztói apáts. tört. 34. és a cziszt. r. tört. Mo. 11.
Csánki: Mo. fldr. III. 326.

R. k. pleb. templom. 1701.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 261.

Ettyek. Fogadalmi oltárkő, melyet a káptalan földjén találtak. A faluban Sommer József (181. sz.) udvarában oltár-asztalláb.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1891. 228—9.

Régi pleb. temploma, helyreáll. 1723.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 259.

Érd.
Kereskényi Gyula: Érd (Hamzsabég) és Batta (Százhalom községek történeti vázlata. Irta —, érdi plébános, Székesfejérvárott. A fejérmegyei és városi tört. és régészeti egylet kiadványa. 1874. 8r. 43 l. Fametszetű képekkel. I. Érd és Batta római s hún története. Ism. Sz. F. Reform. 1874. 276.

Érd határában talált római oszlop a plébános udvarában.
Magy. Hirn. 1781. 12.
Arch. Ért. 1890. 327

Érd és Batta közt a tárnokvölgyi kúnhalmok.

Az egykori Potentiana helye.

Római út.
Luczenbacher: Akad. Ért. 1847. 282—290. Varsányi helyszín rajzával.

Érdnél terjedelmes magas sánczok.

Római út, Érdről Sóskút felé.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 99.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 151. 153. M. Biz.
Hunfalvy: Mo. és Erd. kép. I. 194.

Fogadalmi oltárkő az ú. n. Pelikánban. Bonis Béla tiszttartó udvarán.
Arch. Ért. 1890. 153.

1720-ban átépített polygon zárású templom.
Römer Jgyk. XIII. 150. M. Biz.
Tornya eml. Arch. Ért. VII. 1872. 71.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 260.

Török minaret.
Akad. Ért. 1847. 255. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 194.
Képe. Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. IV. 576.

Mátyás király Kutyavárának romjai, a gr. Wimpfen erdejében.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 194.
Budapesti Hirlap. 1899. okt. 6. (Később Hamzsabég lakott benne.)

Érdi kastély.
Szapáry Péter börtöne. Budapesti Hirlap 1899. máj 21.

Kőoroszlán a kastély kertjében.
Akad. Ért. 1847. 285. Képpel

Érd határában Kutyavár nevű major átellenében és a Fülöp-majortól Ilka-majorhoz vezető út közelében úgynevezett „kaptár kövek".
Arch. Ért. 1891. 88.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 446—7. Képekkel.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XX. 18. (Szerinte régészeti jelentőségök nincs.) M. Biz.

Az erlakoveczi majoron Pusztafalu nevű dombon régi temetőkerítés és középkori épülettöredékek.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. 153. M. Biz.

Fövenypuszta. Római castrum (?) nyomai.

Régi vár omladékai.
Fényes E.: Mo. I. 84. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 86. M. Biz.
Szigetfői: „Székesfejérvár." 1873 decz. 14.

Göböljárási pusztán Pogányvár.
Römer Jgyk. XXIV. 180. M. Biz.
A falu és a sánczok helyszínrajza. Römer-hagy. M. Biz.

Gyúrón talált római kövek közül az egyik a pleb. falában.

Római feliratos kő a majorban.
Römer-hagy. XVI. sz. cs és Jgyk. XII, 161. M. Biz.
Römer: Arch. Közl IV. 53.

Ingovány. Várromok.
Szigetfői: „Székesfejérvár." 1873 decz. 14. sz.

Iszka-Sz.-György. R. k. pleb. templom 1735 után.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 254.

Isztimér. Régi kis templomának romjai az új templom kerítése közt.
Römer: Bakony. 69.

R. k. templom harangja e felirattal: Johann Brunner goss mich in Ofen 1781.
Römer Jgyk. VII. 44. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Jácsfalu. Római feliratos domborművek egy ólban befalazva.
H. I.: jel. M. Biz. 1879. 84. 90.

Kerek-Sz.-Tamás. Templom vagy római őrház (?).

Keresztes. Római telep két kilometerre a községtől a moóri országút mindkét felén.
Lichtneckert József: Két ismeretlen római telepről. Arch. Ért. 1894. 167.

Kutii. Régi várának helye.
Fényes E.: Mo. m. áll. és Römer Jgyk. XIII. 193. M. Biz.

Régi templom, alap és sírbolt.
Felásva. Századok. 1884. 735.

Kismémetegyházpuszta. Puszta egyház falai.
Römer-hagy. M. Biz.

Lovas-Berény. R. k. pleb. templom. 1748.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 253.

Gr. Cziráky-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 330.

Martonvásár. Római sírkő a gr. Brunswick-féle kastélymögötti kertben.
Arch. Ért. 1890. 319.

XVIII. sz. kápolnája.
Fejérm. r. egyl. Ért. II. 256.

Martonvásár és Ráczkeresztur között, attól félórára az úttól 50 ölre 3 öl magas három oldalon felírásos emlékkő.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Moór. Kapuczinusok zárdája és temploma. 1701.

Főoltárképe Baumgartner Norbert kapuczinus atyától.
Römer Fl.: Bakony. 40.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 250—2.

Nadiap. R. k. templom.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 253.

Nagyhörcsöki pusztán templomalapfalak.
Arch. Közl. 1880. IV.
H. I. jel. az alapfalak felásásáról. M. Biz. 1879. 84. 90.
Németh J.: Alaprajza. M. Biz. 1880. 12.
L. még. 1880. 57. 84.

Novák. Kesseleőkeői Majthényi-sírkő. 1488.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.

Nyék. (Kápolnás-, alsó- és felső-) Kápolnaomladék, melytől nevét vette.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 96. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

A nyéki sarkófagról.
Pauer Iván: „Sopron" 187 h. 39.

Pák. Római gát, faragott kőburkolatú falazat.
H. I.: Arch. Ért. IX. 72—78. (3 kép).

Pákozd. Római épületek maradványai.
Römer. Jegyk. XII. 161. M. Biz.

R. k. templom. 1720.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 245.

Pátka. Római útmaradvány és faltöredékek a határban,, a hegytetején s a két hegy közt levő völgyben.
Századok. 1884. 191. l.

Római kövek a pajtáskert kerítésében. (Egy csomóban 500 drb?)
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XVII. 25. XXXIX. 35.

R. k. templom. 1747.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 244.

Pázmánd. R. k. templom. 1719.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 251.

Pentele. L. **Duna-Pentele.**

Perkáta. R. k. templom a XVIII. századból.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 262.

P.-Gellér. Római fogadalmi oltár Orbán Gy. kertjében.
Fröhlich. A.: Arch. Ért. 1890. 5.

Polgárdi. Battyányi-kastély.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Puszta-Németegyház. Kerek apsisú templomrom Bicskétől nyugatra az ú. n. Templomföldjén.
Römer: Arch. Közl. X. II. f. 32.

Puszta-Torony régi templom alapjai a pusztamoóri berekben.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VIII. 97. M. Biz.

Puszta-Szerecseny. Törökmecset romja.
Alffy István: Vas. Ujs. 1857. 43. Képpel.

Ráczalmás. Római út.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 113.

R. k. pleb. templom. 1753.

Két csúcsíves aranyozott ezüst kehely.

Ave Maria feliratú régi harang, állítólag a XIII—XIV. sz.-ból.
Tesléry Sándor levele Römerhez. Römer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Mátyás király billikoma.
Der Corvinus Becher. Franz Tschischka. Pannonia. 1843. 131.
Mátyás király kapuja. „Hortobágy." Debreczen. 1863. 34.
Mátyás király serlege. Haz. s a Külf. 1869. 42.
Billikom 1563-ból. Lojs Károly: U. ott. 1871. 43.
Mátyás kiraly billikoma Rácz-Almáson. $2 \times 2 = 4$. Pesti Napló. 1853. 1049.
A rábaközi billikom. Pauz Iván: U. ott. 1854. 290. 292.

XVIII. században létezett g. k. temploma.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 256.

Határában állott templomrom.
Arch. Érr. VII. 1872. 246.
Szigetfői: „Székesfejérvár." 1873 decz. 14. sz.

Rácz-Keresztúr. R. k. templom. 1725.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 255.

Sáraba. R. k. barok-templom.
Heyreállítása. Czobor B. jel.
M. Biz. 1900. 330. L. még 1901. 100. 104. 122. 133. 175. 200. 204. 218. 439., 1902. 236. 294. 320. 338. 448. 450. 605.
Székely Bertalan jel. M. Biz. 1992. 465. L. még 1903. 359. 394. 417. 450. 470. 593.
Sztehlo felvétele, ironvázlatai. M. Biz. 1900. 359.

Seréd. Sz.-Vitalis templom helye a falu mögött Csóka vár irányában.
Szaszinek Mór: Győri f. és r. füz. III. 190—1.

Sóskút. R. k. templom. 1722.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 254.

Sukaro. Ev. ref. templom.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 252.

Szár. R. k. templom.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 247.

Szt.-Mihály puszta. Castrum. L. **Adony.**

Szent-Péteren Baracskánál puszta templom.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII18. 5.

V. ö. Baracska.

Székesfehérvár *és műemlékeinek általános irodalma:*

Sz.-f. régi képei.
Birken. 758. és 754. u. 69. l., 765. 67. l., 75. 46. 67. l.
Birkenstein. 39. t.
Dilich. 456a. 42. l.
Bodehner. 85. 20. t.
Description. 44.
Dilbaum. 1593-ból 15. t.
— — 1601-ből 56. 92. t.
Sponcir. 15. t.
Ortelius. 294. l.
Egyes lapokon a M. N. Múz.-ban. Bubics. 27—28. és 194—204. sz.
Sz.-f. várának alapr. 1691-ből a bécsi K. k. Technisch. Adm. Milit. Comitésnél. M. Biz. 1880 36.
Sz.-f. a XVII. sz. első felében. Egykori kép után III. Béla eml. 3. l.
Sz.-f. a XVII. sz. második felében. Aczélm. kép után Károlyi Árpád: Buda és Pest visszafogl. 155. l.
Sz.-f újkori képe. Mo. és Nagyvil. 1865. 25.

L. még alább Várfalmaradványainál.

Székesfehérvár leírásai tört. stb.
Ung. Mag. 1782. II. 91.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 243.
Gyurikovics György: Sz.-f.-nak két nev. oklevele. Tud. Gyűjt. 1825. II. 49. 1836., IV. 1840. III.
Tiboldy: Sz.-f. a mint van. Regélő P. Divatlap. 1843. I. 10.
Sz.-f.-ról tört. töredékek. Századunk. 1845. 17. 18.
Szvorényi József: Székesfejérvár régi templomainak leirását s e városnak 1688-beli kézrajzát az Akadémiának bemutatja. Akad. Ért. 1847. 39.
— — A régi Sz.-fejérvár és templomai. Uj M. Múz. 1857.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856. 105.
Sz.-f. multjáról és jelenéről. V. S.: Magy. Néplap. 1857. 65. 66. Két képpel.
Sz.-f. tört. és tájrajz Udvardy Vincze: Szépirod. Közl. 1858. 95. 96.
Sz.-f. multjáról és jelenéről. Képes Ujság. 1860. II. 21. Képpel.
Csapó K.: Sz. f. története. 1861. Ism. Sz.-f. Szépirod. Figy. I. 1861. 42.
Sz.-f. Vas. Ujs. 1862. 33. Képpel.
Sz.-f. fénykora romjaiban. Történeti korrajz. Csuthy Zsigmond: Nemz. Képesujság. 1863. 8. 10. Képpel. (Sz.-f. 1601-ben.)
Sz.-f. H—s.: Mo. és a Nagyvil. 1866. 2. Képpel.
A székesfehérvári csata. 1490. Magyar történelmi emlék Insbrukban. Hpl.: Vas. Ujs. 1879. 22. Képpel.
Sz.-f. Vas. Ujs. 1879. 19. 20. Három képpel.

Sz.-fejérvári levéltárból és más erre vonatkozó jegyzetgyűjtemény. Rómer iratai M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. II. Fejérvár feliratú csomag.
Károlyi J.: Emlékkönyv a sz.-f. püspöki megye százados ünnepére. 1877. Közrebocs. Károlyi J. és Nyirák S. 1877. N. 8r. 369. l. Ismertetése. Czobor B.: Arch. Ért. XII. 70—73.
Csánki: Mo. fldr. III. 305. 307—313.

Sz.-fehérvárt talált római feliratú kő.
Hirnök. 1839. 15.

Római feliratos kövek a várfalban.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 327.

Római feliratos kő a püspöki kert falában.
Rómer: Arch. Közl. III. 158.
Arch. Ért. VII 1873. 16.

Csikvárott a Kenderföldön 1861-ben talált római feliratos kő.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 87.
A püspöki kertfalban levő római kövek rajzai Varsányitól. Akad. Arch. biz. saj.

Sz.-f. egykori és mai egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I 215—242.
Koller J.: A b. Szűz-M. temploma hajdan és most. Rel. és nev. 1847. II. 17—21.
Hunfalvy J.: III. Béla király egykori síremléke. Mo. és Erd. Kép. I. 42.
Érdy J.: Die zu Stuhlweiszenburg vorgef. Grabsteine König Béla III. und seiner Gemahlin Kubinyi—Vahot Ung. in Sieb. I. 48—55. Varsányi rajzaival.
F.-Czinár: Sz.-f. egykori Sz.-Miklós apátsága. Mon. II. 199.
— — Sz.-f. egykori ispotályos-rend konventje. Mon. II. 137—138.
Ádám Iván: Pálos-zárda. Egyh.-m. Lap. 1883. 101.
A magyar királyok temetkezési helyéről, egy XVII. századi török utazó. Századok. 1870. IV. 240. után Arch. Ért. 1870. 266.
Székesfejérvári bazilikáról, Pecsevi szemtanu tudósítása törökből. Dr. Velics Antal: Egyh.-m. Lap. 1883. 276—7.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.
Pauer János: A Székesfejérvárott fölfedezett királyi sírboltokról. (Képekkel.) Írta —. Székesfejérvárott. Nyom. özv. Szammer Pálné bet. 1849. Kis 8r. 34. (A képeknek semmi köze a szöveghez.)
Akad. Ért. 1850. 4.
Ugyanerről. Schem. Albereg. 1855. és 1860.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 201.
Sürgöny. 1862. 126. 127.
Nyílt levél Ipolyi Arnoldhoz. R. F.: Pesti Napló. 1862. 224.
H. I.: M. Sajtó. 1862. 224. 232. 237. 241. 250. 253. 267.
— — Vas. Ujs. 1862. 28—31. Rajzokkal.
Remellay G.: A sz.-f. főegyház és királyi sírbolt Vas. Ujs. 1862. 44—46. Képpel.
Fekete János: Egy szó a sz.-f. ásatások ügyében. Vas. Ujs. 1862. 46.
— —A sz.-f. ásatások. Nemz. Képesujság. 1863. 1. Képpel.
H. I.: A sz.-f. ásat. eredménye. M. Sajtó. 1864. 104. sz.
— — Mitth. d. C. Com. 1863. 52—3.
— — Mo. Képekben. Szerk. Nagy M. 1870. 296—297. (Az 1862. ásatások képével.)
— — A székesfehérvári ásatások eredménye. Írta —. Pest. Heckenast G. biz. 1864. Folio. Bevezetés. † 226 l. I—IX. rézmetszetű tábla és több fametszet.
— — Pester Lloyd. 1875 márcz. 8. 10., ápr. 3. 8. I—IV. közlem.
Székesfejérvári fazekas-utczai ásatás. M. Biz. 1872. 26. 91., 1874. 65. 66. 68. 79. 87. 102. 105. 127. 128. 139. 140., 1875. 2. 3. 13. 89. 106. 123., 1882. 66. 70. 77. 97. 104.
Arch. Ért. VII. 1872. 9. 109. IX. 35.
Czobor: M. Sion. 1874. 792.
Rosty Zsigmond: Székes-Fehérvár eredetéről. Székesfejérvár. Hetilap. 1871 aug. 27. 9. sz.
— — A hajdani sz.-f. nagy templomról. Székesfejérvár. Társadalmi hetilap. Felelős szerkesztő: Hattyufi Dezső. IV. évf. 1874. 37. 40. 41. sz. (Októb.)
— — Adatok a hajdani nagy templom. sírjai sorsához. U. ott. 43. sz.
A Mátyáskori kápolna. Arch. Ért. VIII. 19.
Ipolyi: Nagy Lajos egykori mauzoleuma. Műtört. tanulm. I. 189.
H. I.: Arch. Ért. 1883. XCVII. XCIX.
— — Arch. Ért. 1879. 155—7.
— — Mo. Ó-ker. eml. 42—49. 54—59. Képekkel.
Arch. Ért. 1880. XVIII., 1883. XLXV—XLIX. L. XCVIII.
H. I.: A nagyszebeni és székesfehérvári régi templom. 55—85. Az 1848., 1862., 1874. és 1882-ben kiásott maradványok térképeivel.
— — Az ásatások alaprajza. H.-hagy. Kassai Múz.
— — Sz.-f. Városház tanácstermében kifüggesztve.
Czobor Béla: Székesfehérvári ásatások. III. Béla eml. 18—27. Képekkel.
Sz.-István bazilikájának felásatásakor a III. Béla király és neje tetemeinek felvétele alkalmával készült jegyzőkönyvek s hivatalos iratok másolatai. M. Biz. 1897. 176. 183.
L. még. 1897. 93. 95. 100. 107. 118. 137. 164. 176. 183—257. 305.
Forster Gyula: Székesfehérvár koronázó temploma. III. Béla eml. 1—17.
Sz.-István bazilikájának maradványai, sírleletei. Arch. Ért. 1901. 81—84.

Sz.-István-bazilikából fönmaradt töredékek.
Ipolyi: Műtört. t. l. 95.
E kiáll k. 3. 8—9. 13—14. 20—21. 22—25. 93. 4803—4805. 4812 4828. 4830. sz. darabjai.
Gerecze: Arch. Ért. 1895. 365—9., 1896. 234—243. 1899. 67.
— — Arch. Közl. XX. 122—125. Képekkel.
— — Mo. tört. eml. I. 41. Képpel.

Székesfejérvári bazilika domborműves maradványai a M. N. Múzeumban.
Képei: 1—8. III. Béla eml. 20—25. l.

Székesfejérvári mozaiktöredékek a püspöki könyvtárban.
Ipolyi: Arch. Közl. III. 171.
Gerecze P.: Arch. Ért. 1896. 234—243.

Töredékek a mérnöki hivatalban, a malomhídnál, a Sas-vendéglő kapuja alatt.

Egyik Kalló-malom zugója javításánál 1900-ban talált csúcsíves oszlop.

Oszloptöredékek a városház délnyugati sarkán.

Gránit oszlop a határban.

Székesfejérvári székesegyház
Schem. 1855—56. XI. 21. l.
A templom képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 544.

Cymbal festményei. (Átfestve.)
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 200.

Főoltár képe: Sz.-István király Fischer Vinczétől.
Némethi L.: Adatok a festés tört.-hez stb. Arch. Ért. III. 1884. 103.

A bazillika orgonája.
Eml. Arch. Ért. 1878. 71—2.

Xpus. Rex venit in pace deus homo factus est 1449 (?) vagy inkább 1490. feliratú harang a székesegyház tornyában.
Religio. 1855. 38. sz.
Feliratát közli Csetneki Jelinek Elek. Századok 1875. 575. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Sz.-István koponyája.
Vereby: Testvérhaza II. 26.
Képes Ujs. II. 244.

Szent-István ereklyetartó mellszobra a XVIII. századból.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 127. l. 11. sz.
Ipolyi: Arch. Közl. III. 99.

Cziszterciták (hajdan pálosok) temploma.

Falképei Maulpertschtől.

Szentélyszékek, padok, sekrestye bútorzata.
Némethi L.: Arch. Ért. II. 1884. 106.
A templom belseje. Vas. Ujs. 1796. 412.
A templom helyreállítása Czobor B. jel. M. Biz. 1901. 220. 264.

A templom új orgonája Angstertől.
M. Biz. 1902. 160.
A templom külseje. Rajz Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 545.

A templom belsejének nagyobb méretarányú képe.
Az Iparmüv. 1895-ben. 92. l. mellett.

Papnevelőintézet (Karmelták temploma) emeleti oratoriumában falképe Maulspertschtől.
Czobor és Sztehlo jel. M. Biz. 1902. 254. L. még. 1902. 90. 121. 145.

Papnevelőintézet templom sekrestyéjében Maulpertsch olajfestménye: Krisztus a keresztfán.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 196.

Sz.-Ferencz-rendiek temploma.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 327.
Magdics István: Egy lap a székesfejérvári Sz.-Ferencz-rendű zárda és templom történetéből. Magyar Állam. 1886. 214. sz.

Csúcsíves ízlésű Sz.-Anna-kápolna.
Schem. 1855—1856.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. IX. 2—5.
Pauer J.: Eitelberger Jahrb. d. C. Com. 1856.
Galeusis Memoria Capellae S.-Annae seu Custodictus Alba-Re-Alba-Regal 1858. 8.
Szovrényi J.: Új M. Múzeum I. 428.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 327.
Kubinyi-Vahot: Mo. és Erd. Kép. I. 48.
A Szent-Anna-kápolna heyreállítása M. Biz. 1901. 222. 267.

Külvárosban talált egylori harang e felirattal: AMRVS SEBASTIANVS DE DALMAD Praeceptor ALBENSIS 1380. (?)
Ephemer: Polit. Liter. Pestini 1791. 27. sz. 221. l. után Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz,
Hadi és más történetek. Bécs. 1790. III. sz. 8. l. említi Nagy István: Arch. Ért. VIII. 128.

Régi kápolna harangjai.
H. I.: M. Biz. 1873. 129.

A székesfejérvári vár maradványa. Őrtorony.
Képes Ujs. II. 21. sz. Képpel.
Verebi: Testvérhaza II. 22 Képpel.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1862. 44. Képpel.
Távlati képe. Mo. Képekben. Szerk. Nagy M. 1870. II. 295.
Lőportorony ironvázlatai Varsányitól.
Römer-hagy. M. Biz.

Lerombolt várkapuja.
Arch. Ért. 1870. 107. VI. 25. 132. 251. 309.

Az itt létezett Nádor-emlék feliratos márványtáblája a városmajorban.

A városház.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 551.

Püspöki palota.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 545.

Felmajer-féle festőgyár, nagyobb épület, bejárata alatt vörösmárvány-siremlék minuskula körirattal.

Szolgaegyház. A puszta templomban állítólag régi kövek.
Römer Jgyk. VII. 104. M. Biz.

Szöszvár.
Eml. Arch. Ért. 1900. 179.

Tabajd. Római feliratos kövek. A temetőben sírkő gyanánt és a ref. templomhoz vezető egyik lépcsőn stb.
Römer Fl.: Arch. Közl. IV. 56.
Még egy szó a tabajdi műemlékek ügyében. Sz. Benő. Vas. Ujs. 1855. 13. sz.

Románkori templom helye a hegyen. Maradványai: Oszlopfő, oszloptő és oszloptalpak a ref. templom előtt és a ref. paplak udvarában.
Römer: Arch. Közl. X. II füz. 54.

Tácz. A Sárvíz-csatorna ásásánál lelt római emlékek, kövek.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 83. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Tárnok.
Tárnok. Csánki D.: Mo. fldr. I. 36.

Négyszögű római házak alapfalai az uradalmi szőlőkben.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Az izvori dülőn, Petró Ádám földjén római kövek és épületalapok.

A berki dülőben puszta templom.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 25.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXII. 71. 77.

R. k. templom. 1731.
Fejérm. r. egyl. Évk. II. 260.

Timár. Egykori templomos telepe.
F.-Czinár: Mon. II. 170—1.

Tornyó pusztától délre a Puszta-templom nevű dülőn jelentékeny épületromok.
Nácz I.: Arch. Közl. XXII. 203.

Vaál. Római feliratos kő a r. k. templom sanctuariumában.
Römer: Arch. Közl. IV. 56.

Régi templomának tornya.

A sekrestyében szép faragású szekrények a majki kolostorból. Egyik részük Tatában, másik Komáromban. (L. ezeket.)

Pogányvár, a helységtől északra.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. 144. 148.
Fejérm. r. t. egyl. Évk. II. 248.

Vajta. Egykori XVIII. századi sövénytemploma.
Fejérm. r. t. egyl. Évk. II. 251.

Varjuvár. Rom.
Említve. Arch. Ért. VII. (1872.) 71. l.
Szigetfői: „Székesfejérvár." 1873 decz. 14. sz.

Vasztély puszta, vármaradványok.
Nácz József: Arch. Közl. XXII. 203.

Velencze. Római feliratú kő Koch Károly birtokos házában.
Vasm. r. egyl. Évi jel. 1874. 85., 1876. 51.

Régi kápolna.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. 185. M. Biz.

R. k. templom. 1722.
Fejérm. r. t. egyl. Évk. II. 251.

Venyimi pusztán (zircziek birt.) carnarium.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 144.

Verebi római régiségei.
Eml. Fényes E.: Mo. ma. áll. I. 92.

Ev. ref. templom.
Öreg János: Ház. s a Külf. 1870.

Ülőfülke.
Rajza Arch. Biz. saj. Varsányi rajzai közt.

Vitán vára.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 306.

Zámoly. Puszta templom és déli falán régi festés nyomai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 92. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VII. 41. M. Biz.

A temetőben templomrom.

A gánthi (Fejér vm.) út mellett Sz.-Tamás romjai.
Közig. biz. jel. M. Biz.

Régi r. k. templom.
Fejérm. r. egyl. Évk. I. 246.

Zichyfalva. Római sírkövek a Zichy-kertben.
H. I. jel. M. Biz. 1879. 84.
— — Arch. Ért. 1880. IV.
Torma K.: Arch. Ért. 1880. 192.

FIUME ÉS KÖRNYÉKE MŰEMLÉKEI.

A) Fiume és környéke általános irodalma.

1. *Fiume város térképe.* (Piano di situ a zione di Fiume.) 35 mm. = 100⁰. A magyar s ausztriai partvidék fekvésterve. (Piano di situ a zione del Litorale Ungarico ed Austriaco.) 11 mm. = 1000 öl. Rajzolta Bainville Jósef. Nyomt. Grimm V.-nél Pesten. 65 × 45. Rómer-hagyaték.

B) Fiume és környéke műemlékei és azok irodalma.

Fiume régi látképének tollrajzmásolata.
A fiumei csodatevő Mária-kép. Rómer iratai. M. N. Múzr. t. 14. sz. cs.

Fiume. 1689. (Egy eddig ismeretlen rajz nyomán.)
Mócs Zsigmond: Fiume. 1887. 20. sz.

Római kapu, a régi Castello.
Rajz. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. III. 575.

Fiume város Sz.-Girolamo temploma.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 33—36.

Régi harang.
Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Fiume vára, régi védőfalak.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 294—7. 314. 316. IV. k., 1870. 9. 32.

Torre della citta. (A város tornya.)
Képe. Nadler R.: O.-M. Mon. Mo. III. 573.

A Frangepánok kastélya Fiumében.
Vas. Ujs. 1876. 41. sz.

Castuában. S.-Sebastiano, kis templom.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 59—61.

Sz.-Háromság-templom.

Városfalak.

Magánházak.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 93—97.

Gribnik vára.

FOGARAS VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1 *Fogaras und seine Merkwürdigkeiten.* Adolph Marienburg. Blätter für Gemüth ect. Kronstadt. 1838. 48.

2. *Wilhelm Schmidt:* Das Schloss Fogaras. Transsilvania. Hermannstadt. 1863. 3. 4.

3. *Gr. Kemény József Fogarasföld.* Terra Blaccorum der heutige Fogaraschen Disctriktion Mag. für Gesch. u. Lit. Sieb. I. 1844—45. 175.

4. *Szádeczky Lajos:* A fogarasi nyilvános levéltárakról. Századok. 1890. 732—739.

B) Fogaras vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Komána. G. k. templom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 603.

Bucsum. G. k. templom. 1603.
Şematismul. Fogaras. 1900. 600.

Felső Szombatfalva. G. kel. Monasteria és falképei. Rom.
Petrik Lajos: Magyar Iparművészet. 1897. 57. A templom rajza és falképek fénynyom. Képeivel. Említve Arch. Ért. 1897. 377.
A rom képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 405.
A falképek képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 89.

Fogaras. Római híd helye közel Fogarashoz az Olt folyó partján.
Wellmann Andreas: Ueber den Standort der „Pons vetus Romanorum" Unmaszgebliche Vermuthung, gestützt auf Vorgefundene römische Alterthums am Alt flusse unweit Fogarasch. Transsilvania, Beiblatt zum Siebenbürger Boten. Hermannstadt. 1892. 10. sz. 49—50. l.

Sz.-Ferenczrendiek-temploma a XVIII. századból.
Schem Transsilv. 1882. 53—54.

A fogarasi ref. templom felirata.
Balla Gergely: Magyar Szó. 1902 nov. 16. (A felirat megfejtése: Bod Péter irá, magyar igeni lelkipásztor.)

Fedeles kupa az ev. ref. templomban.
Mihálik József: Régi brassói ötvösség. Arch. Ért. 1900. 17—39. Képekkel.

Fedeles ezüst kupa, Ábrahám feláldozza Izsákot stb. jelenetekkel 1692. Schul Józsefé.
E. kiáll. k. 2450.

G. k. templom. 1697. Székesegyház.
Şematismul. Fogaras. 1900. 605. Képpel.

Festményei és faragványai.
Schulz F.: Arch. Ért. II. 1869. 201.

Fogaras vára.
A vár aiaprajza 1722-ből a bécsi K. k. Technisch-Admin. Milit. Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.
Hunfalvy: Fogaras vára. Mo. és Erd. Kép. III. 79.
Kőváry L.: Erd. rég. 183—191. Képpel.
Schulcz F.: Arch. Ért. II. 1869. 201.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 265—6.
Thallóczy L.: Apafi M. fogarasi kincstára. Arch. Ért. 1878. 137—141.
Fogaras vára ingósági leltára. Századok. 1883. 857—867.
V. I.: Fogaras vár fénykorából. Oltvölgyi Lap. 1887. 16. 17. sz.
Epizód Fogaras vár fénykorából. Oltvölgyi Lap. 1887. 9. sz.
Szádeczky Lajos: Fogaras vára és uradalma történeti emlékei. (Külön leny. az Erd. Múz. 1892. évf.-ból.) Kolozsvár, 1892. 8r. 83 l. Ism. Századok. 1893. 251—555.
A vár rajzai Dörre T.-tól. Vas. Ujs. 1887. 8. és 31. sz.
— — O.-M. Mon. Mo. 403.

Az Olt híd. Épült a XVIII. század közepén. Egyik oszlopa, mely 12 láb hosszú. $27^1/_2$ láb széles, egy köből van faragva, szobrászati faragványokkal.
Kőváry L.: Erdély rég. 309.

Forgácskút. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 254.

Herszény. G. k. templom. (Kora?)
Şematismul. Fogaras. 1900. 668.

Kálbor. G. k. templom. 1732.
Şematismul. Fogaras. 1900. 602.

Kercz. Cziszterczita-apátság és templomrom.

Sanctuariuma ma ág. ev. templom. Épült az átmeneti ízlés korában.

Erste Ansicht der K. Abtei-Runien. Kőrajz. 1822. Römerhagy. M. Biz.
Müller Fr.: Die Kirl. Baud. 47.
Seivert G.: Die Stadt Hermanstadt. 21.
A kerczi apátság. F.-Czinár: Mon. II. 120—121.
Kőváry L.: Erd. r. 262—3.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 210—212.
Knauz N.: M. Sion. 1868. 401.
W. Schmidt: Die cist. Abtei u. l. Frau zu den Kerzen. Hermanstadt. 1868.
Arch. Ért. VIII. 21.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Mokesch jel. M. Biz. 1874. 142.
Römer Fl.: Arch. Közl. XI. I. füz. 1—11. 5. Képpel.
Arch. Ért. 1890. 379.
Reissenberger: Die Kerzer Ablei von Ludwig Reissenberger. Mit zahlreichen Illustrationen. Herausgegeben vom Ausschluss des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde. Hermanstadt. 1894. In Commission bei Franz Michaelis. Nagy 8r. 59 l. 17 ábra. I—VI. tábl. Ism. Kövér Béla. Arch. Ért. 1894. 253—256. L. még 188. l. Békefi: Századok. 1894. 636—643. Leipziger Zentrallblatt. 1895. 4. sz.
Békefi R.: A pásztói apátság tört. 32. l.
— — A cziszt.-rend tört. Mo. 9. Képpel.
Kerczi apátsági templom főhomlokzata. Rajz. Háry Gy.: O.-M. M. Mo. VII. 51.

Vezeklősúly a templomban.

Römer: Arch. Ért. VI. 123. Képpel.

Kopacsel. G. k. templom. 1776.

Șematismul. Fogaras. 1900. 604.

Lupsa. G. k. templom. 1421 (?).

Șematismul. Fogaras. 1900. 518.

Marginen. G. k. templom. (Kora?)

Șematismul. Fogaras. 1900. 610.

Marzsinen. L. **Marginen.**

Nagy-Berivoj. G. k. templom. (Kora?)

Șematismul. Fogaras. 1900. 497.

Ohába. G. k. templom. (Kora?)

Șematismul. Fogaras. 1900. 612.

Oláh-Újfalu. G. k. fatemplom. 1783.

Șematismul. Fogaras. 1900. 331.

Reusor. G. k. templom. (Kora?)

Șematismul. Fogaras. 1900. 612.

Sárkány. Eredeti csúcsives, alaprajzon újból épült ág. ev. templom.

Sächs. Burzeln. I. 28. 74. 85. 105. Képpel. 91. l.

Szombatfalva. L. **Felső-Szombatfalva.**

Törcsvár (Ditrichstein). R. k. kápolna. 1769.

Schem. Trans. 1882. 43—4.

Törcsvári rom.

Alaprajza 1730-ból a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.

Törcsvára. 1377.

Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 264.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 96—8.
Ország Tükre. 1864. 33. Képpel.
Haz. s a Külf. 1869. 37. Képpel.
Mo. és a Nagyvil. 1868. 620. l. és 1877. 8. Képpel.
Kőváry L.: Erd. r. 137—140. Képpel.
Orbán B.: Székelyf. VI. 370—6. Képekkel.
A hajdani törcsvári uradalom jogi állapotjához. Kiadja Brassó város közönsége. 187 l. Brassó sz. k. város úrbéri tulajdonát képező hajdani törcsvári uradalom jogi állapota. Brassó, 1882. Brassó sz. k. város emlékirata. Brassó, 1886. s más idevágó röpiratok ismertetése. Jakab Elek. Századok. 1890. 49—66. 154—161.
Fejérpataki L.: Törcsvár építéséről. Arch. Ért. 1888. 168.
Sächs. Burzenl. I. 17. 30. Képpel. 31.
Sigerus: Sächs. Burgen.

A vár helyreállítása.

Horváth Mihály főispán jel. M. Biz. 1888. 51. 64. 74. 82.
A vár fényképe Vágótól. M. Biz.
A vár képe. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. VI. 63.

Szkitla-Jalonicza nevű barlangkolostor Törcsvár és Oláhország közti hegyekben.

Hunfalvy János: Mo. és Erd. Kép. III. 100.

GÖMÖR VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Bodo Mathiae:* J. Comitatus Gömöriensis brevis descriptio. Cod. Saec. XVIII. pag. 58. in 4°. MS. Lat. M. N. M. Quart. Lat. 1610.
2. Magyarország vármegyéi és városai stb. Szerk. Borovszky Samu. *Gömör-Kis-Hont vármegye.* Írták a Gömör-Kis-Hont vm. helyi munkatársak. Számos melléklet és szövegképpel. Budapest. N. 8r. 677. l.
3. *Telgárti Lipót:* Az 1741. országgyűlés elé terjesztett Esztergom főmegyéhez tartozó gömörmegyei kath. plebánoskerület sérelmei. Magy. Sion. 1865. 393.
4. *Hunfalvy János:* Gömör és Kis-Hont leírása.
5. *Csikora István:* Gömörmegye területén miféle történelmi emlékek vannak a hazai történelem tanításánál sikeresen használhatók? „Gömör-Kis-Hont." 1888. 22. sz.
6. *Matunak Mihály:* Drégely, Szondy, Palánk. Helyreigazító és pótló adatok a Szondy-Albumhoz. Ipolyság. 1902. Neumann Jakab könyvnyomdája. 8r. 49 l. (A Hontmegyei Múzeumi Társulat kiadványa. II.)

B) Gömör vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abafalva. R. k. templom a XV. századból.

Két kastély. (Kora?)

Mo. vm. Gömör. 25.

Aggtelek. Ev. ref. templom. (Kora?)

Mo. vm. Gömör. 25.

Ajnácskő. Várrom.

Ajnácskő. Arce concernens originale documentum. MS. Sec. XVI. A. 1557. p. s. in 4°. N. Múz kny. Mss. Quart. Lat. 1604.
Vas. Ujs. 1862. 14. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 176.
E. E—l.: Hajnácskő vára. Haz. s a Külf. 1867. 42. Képpel.
Liptay Pál: A hajnácskői vár. Mo. és a Nagyvil. 1868. 553. Képpel.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 142.
Rómer Jgyk. XXV. 49—50. M. Biz.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 24.
— — Arch. Ért. VII. (1872.) 108.
Csánki: Mo. fldr. I. 123.
Hajnácskő. Mo. és a Nagyvil. 1876. 35. Képekkel.
Mo. vm. Gömör. 26. 467. Árvam. képe. 463.
Thallóczy: Magyar várak (1437 körül ír) jegyzéke. M. Biz. 1878. 25. 36.

Almágy. Románizl. templom, ikerablakos torony.

Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 3.
Mo. vm. Gömör. 26.

Alsóbalog. Ev. ref. templom. 1740.

Tornya. 1780.

Mo. vm. Gömör. 26.

Alsó- és Felső-Bátka. Ev. ref. templom. (Kora?)

Bornemissza-kuria a XVIII. sz. elejéről.

Mo. vm. Gömör. 27. Képpel.

Alsóhangony. Egykori Pálos-kolostor helye.

Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 73. 76.
Mo. vm. Gömör. 28.

Alsókalosa. Úrasztali pohár 1648., az ev. ref. templomban.

Mo. vm. Gömör. 28.

Alsópokorágy. Ev. ref. templom a husszíták idejéből.

Úrasztali pohár. 1700.

Mo. vm. Gömör. 28.

Alsósajó. Ág. ev. templom. Épült 1594.

Határában Kismurányvár maradványai.

Mo. vm. Gömör. 28.

Alsószkálnok. Ág. ev. templom. Épült 1451.

Egyházi edények.

Határában Magics várának helye.

Mo. vm. Gömör. 28.

Alsószuha. Úrasztali edények 1600-ból az ev. ref. templomban.
Mo. vm. Gömör. 29.

Andrási. R. k. templom. (Kora?)
Mo. vm. Gömör. 30.

Ágasvár, Óvár és Nyikomtetők a hasznovi várromtól nézve.
Rajz. Cserna K.: O.-M. Mon. Mo. VI. 197.

Bakostörék. Ág. ev. templom. 1790.

Régi egyházi edények.
Mo. vm. Gömör. 30.

Balogfalva. R. k. templom. 1777.
Mo. vm. Gömör. 30.

Baloghy-kastély.
Zombory Gusztáv: Vas. Ujs. 1869 40. Képpel.
Rajz. Neogrady Antal: O.-M. Mon. Mo. VI. 147.

Barcza. R. k. templom. 1787.

Határában Tama és Csomporháza elpusztult községek helyei.
Mo. vm. Gömör. 31.

Baradna. Ág. ev. templom. 1790.
Mo. vm. Gömör. 31.

Barka. R. k. templom, 1428-ban már fennállott,

Ev. ref. templom. 1794.
Mo. vm. Gömör. 31—2.
Schem. Rosnav. 1857. 17. sz., a r. k. templom 1785-ből való.

Beje. Ev ref. templom. Épült 1442.

Ezüst kehely. 1635.

Három régi kuria.
Mo. vm. Gömör. 32.
Sz.-Iványi-féle kastély képével. 38. l.

Betlér. R. k. templom. Épült 1600 körül.

Ev. ref. templom. 1786.

Gr. Andrássy István-féle átalakított, megnagyobbított kastély és műkincsei. Bebek-féle ágyúk stb.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 211.
A betléri kastély. Vas. Ujs. 1895. 45. sz. Képpel.
A kastély főhomlokzata. Vas. Ujs. 1898. 51. sz.
Mo. vm. Gömör. 34. A kastély képével.

Berdárka. Ág. ev. templom. 1786.
Mo. vm. Gömör. 32.

Beretke. Nemesi kuria, épitette Beretke Zsigmond 1754.
Mo. vm. Grmör. 32.

Berzéte. Ev. ref. templom. Épült 1420 körül, befejezve a XVI. században.

Aranyozott ezüst kehely. 1631.

Úrasztali ezüst tányér Máriássy-czímerrel.

Serédy Zsófia által hímzett, vörös selyem, tulipános, granátalmás úrasztali terítő. 1695.
E. kiáll. k. 2178. 2220.
Czobor: Egyh. eml. 123.

Pálos kolostor romjai, előbb vár, épitette Bebecz Pál.

Hámos László-féle kastély, épít. Máriássy Ferencz. 1780.

Okolicsányi-féle kastély. 1720.

Hámos Lajos-féle úrilak. Épült 1780. körül.
Mo. vm. Gömör. 33.
A Hámos L.-féle kastély képével.
A várrom részletképe. 466. l.
Hunfalvy J.: A Máriássy-család három kastélya. Mo. és Erd. Kép. II. 208.
Csánki: Mo. fldr. I. 124. 131.

Béna. R. k. templom. (Kora?)
Mo. vm. Gömör. 32.

Borzova. Ev. ref. templom. 1798.
Mo. vm. Gömör. 35.

Chysnó. L. **Hizsnyó.**

Cseremény. Ág. ev. templom. Épült 1600 körül.
Mo. vm. Gömör. 35.

Csermely. Régi r. k. templom románkori szentélyében tizenkét apostol eredeti freskó képe. 1718. A festő nevével.
Gróh István szóbeli közlése.

Csetnek.
Bartholomaeidos Ladislaus. Memorabilia Provinciae Csetnek-Recensuit: L. Barth. Cum Tabellis Aeri Incisis. Excudebat Neoscolii Anno 1799. Johannes Stephani Typographus. 8r. Czímlap. 6. l. 336. l. l. táblázat, 1. térkép; ábrák. Csetneki István képe. 1594-iki kép után. Orsz. m. h. statiszt. hiv. Budapesten.
Csetnek, Nagy-Röcse. Jolsva. Murány. Fragment eine kleine Reise. Umg. Mag. 1783. III. 267.
Csetnek és a csetneki völgy. Sz.-nyi. Vas. Ujs. 1867. 18. sz. Képpel.

R. k. templom. 1753.
Felgárt L.: A csetneki pleb. tört. M. Sion. 1867. 199.

Ág. ev. templom. Épiteni kezdték a XIII. sz.-ban, folytatták 1460-ban.
Ung. Mag. IIII. 267.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 207.
Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1864. 6. Képpel.
— — Mo. képekben. Szerk. Nagy. M. 1870. II. 373. Képpel.
Mysk. V.: Rajzai. M. Biz. 1874. 34. l., még 1874. 54., 1883. 15. 18. 79. 81., 1885. 60. 65. 71. 73., 1886. 2. 10. 15.
— — Eml. Arch. Ért. 1878. 196.
— — Csetneki középkori műemlékek ismertetése. Arch. Ért. VIII. 299—307.
A templom említve: Arch. Ért III. 1884. II. IX.
H. I.: Műemli. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1875. 1. 13.
Römer jel. Mi. Biz. 1876. 86. 87.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1896. 242. l. még 1896. 74. 79. és 244., 1897. 38. 42. 81.
A helyreállítás eml. Arch Ért. 1897. 284.
Mo. vm. Gömör. 35—38. A templom belseje képével.

Ág. ev. templom falképei.
Mo. vm. Gömör. 35—38.

Érczkeresztelő-medencze. 1454.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 98.
M. Biz. 1894. 37. 39.
E. kiáll. k. 1531. sz.
Czobor: Egyh. eml. 48.
Mo. vm. Gömör. 476—7. Képpel.

Epitafiumok a templom falain.
Mo. vm. Gömör. 510. Bakos Gábor epitafiuma képével.

Több régi ötvösmű és oltárterítő.
Mo. vm. Gömör. 35—38.
E. kiáll. k. 4214. 4218. (Hímzett vászonkendők a XVIII. századból.)

Csetneki Kondor István síremléke.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1870. 19—24. 27.
Csoma-Csergheő István: Arch. Ért. 1890. 136—146. Képpel. L. még Arch. Ért. 1890. 443.
M. Biz. 1894. 65. 71.

A síremlék gipszöntvénye.
E. kiáll. k.
Gerecze: Szobr. eml. 75.

Csetneki ev. templom és szószéke.
Rajz. Neogrády Antal. O.-M. Mon. Mo. VI. 161.

O rex Gloriae veni cum pace feliratú szék. 1275. (Bizonyosan 1575.)
Deutsch K. levele Rómerhez. 1863 jan. 18. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.

Egykori Bebek-féle várának két sarokbástyája és lakóházzá átalakított részlete. A szobák famenyezete.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 207.
Mo. vm. Gömör. 35—8.
A templom és vár képe. 40—41. l.
A templom belseje és keresztelő-medenczéje. 476—77. l. Bakos Gábor epitaf. képe 510. l.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 124—127.

Csiz. Egykori karthauzi kolostora.
Mátray G.: Akad. Ért. 1850. 196.

Polygon záródású ev. ref. fatemplom.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86—87.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Főszolg. jel. M. Biz. 1901. 274. (E szerint lerombolták.)

Csoltó. XVII. sz. szentségtartó a r. k. templomban.
Mo. vm. Gömör. 38.

Deresk. Árpádkori (átalakított) r. k. templom.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Mo. vm. Gömör. 40—1.

Derencsény. Ág. ev. templom. 1798.

Egykori várának (előbb fa, azután kővár) helye a Derenek dülőn.

Határában három elpusztult község helye.
(Gróh István: Arch. Ért. 1895. 56. falképeket emlit, de szóbeli közlése szerint ezek nem léteznek.)
Mo. vm. Gömör. 40.

Dernő. Andrássy-féle kastély a XVIII. sz. végéről.
Mo. vm. Gömör. 41. Képpel 44. l.

Dobrocza. R. k. templom. 1782.
Mo. vm. Gömör. 42.

Dobrapatak. Ág. ev. templom. 1791.

Sebestyénháza elpusztult község helye.
Mo. vm. Gömör. 42

Dobschau L. **Dobsina**.

Dobsina.
Piltzius Gáspár ehemaligen Pfarrer zu Topschau: Kurtze Erzählung der Verserrung und Plünderung der Burg-Stadt Topschau, welche im Jahr 1584 den 14. Oktob. durch die Fillecker Türken geschehen ist. Aus dem Lateinischen übersetzt von Michael Gotthard. Prediger Ev. gem. in der Königl. XVI. Stadt Iglo. MS. Germ. Saec. XVIII. Fol. 27. in 4°. M. N. Múz. Quart. Germ. 749.
Piltzius K.: Kurtze Erzählung der Verheerung der Bergstadt Topschau. 1584. Kaschau. Évn. 8. M. N. Múz.
Csánki: Mo. fldr. I. 127.

R. k. pleb. templom. 1792.
Schem. Rosnav. 1897. 18.

Ág. ev. templom. 1480.

Tornya későbbi.

Kelyhek.
Mo. vm. Gömör. 130—134. A templom, kelyhei és a város czímerének képeivel.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1891. 341. 353. 385. 453., 1902. 230.
Sztehlo ironvázl. M. Biz. 1901. Szám nélk.

Dusa. A klenóczi aktól megvett XVII. század előtti fatemplom. (Ma is használatban.)
Mo. vm. Gömör. 59. (Klenócz községnél említve.)

Egyházas-Bást. Késő csúcsíves templom, festett menyezettel.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 24.
— — Arch. Ért. VII. 1872. 108. és 181—3.
Rómer: Régi falk. 156.
— — hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXIV. 46., XXV. 85. M. Biz.
H. I.: Műeml. oszt. Ach. Ért. 1886. 115.
Sztehlo O. felmérési vázlatai. M. Biz.

Úrilak a Máriassyak idejéből.
Mo. vm. Gömör. 43.

Feketelehota. Ág. ev. templom. 1772.
Mo. vm. Gömör. 44.

Feled. R. k. templom. 1794.

Ev. ref. templom. 1600.

Harang. 1622.
A felirat ironlenyomata. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. csom. M. Biz.

Vécsey-féle 250 éves úrilak.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXV. 75., XXXIX. 52. M. Biz.
Mo. vm. Gömör. 45.

Felsőbalog. Egykori várának helye.

Koháry-féle kastély. 1720.

Kápolnájában régi Koháry-féle festmény, chronostikon és régi versekkel. 1685.
Mo. vm. Gömör. 46. Versek közölve.

Felsőhangony. Pálos-kolostor nyomai.
Mo. vm. Gömör. 46.

Felsőpokorágy. Ág. ev. templom, Árpádkori templom helyén épült. 1797.

Kehely a XVII. sz.-ból.
Mo. vm. Gömör. 47.

Felsősajó. Ág. ev. templom, épült 1500 körül.
Mo. vm. Gömör. 47.

Felső-Szuha. Ev. ref. templom. 1783.
Mo. vm. Gömör. 47.

Felső-Vály. Ev. ref. templom és fatorony.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 274.

Geczelfalva. Késő csúcsíves ev. ref. templom.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1869. 7. Képpel.
— — rajza. M. Biz. 1874. 39. 54.
— — Arch. Ért. 1878. 1886. 199.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 115.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1875. 1. 13., 1896. 23. 79., 1902. 543.

A templom kapuja.
Mo. vm. Gömör. 49. A kapu képe. 47. l.

A templom falképei.
Rómer Fl.: Régi falk. 107.
Belicza István lelkész jel. M. Biz. 1892. 73. 92. Lásd még. 1874. 39. 54., 1893. 95. 109.
Gróh István jel. M. Biz. 1894. 22. 39. 103.
— — vázlatai és pauzái. M. Biz. 1894. 43. 71., 1895. 93. 102. 103. 109. 123. 157., 1895. 2. 39. 67., 1897. 42. 81.
— — A geczelfalvi és ochtinai falképek. Arch. Ért. 1894. 170—172.
— — Középkori falképek Gömörben. Arch. Ért 1895. 56—66. Képekkel. 229—238.
Geczelfalvi falképekből: Krisztus megostoroztatik és keresztjét viszi a Golgothára, szénvázlatokban, valamint a falképek feliratainak ironpauzái Gróh Istvántól. M. Biz. 1894. 43., 1895. 92. 166.
Székely Bertalan jel. Gróh István szines másolatai és a falképek kiegészitéséről. M. Biz. 1895. L. 1895. 141. 166. 178. 205.
A falképek eml. Arch. 1897. 284.
A szentély falképeinek helyreállitása. M Biz. 1902. 85. 535. 593. 606.

Homokkő keresztelő-medencze a XIV. századból.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 94 Képpel.

Vas gyertyatartók. (Az Iparművészeti Múzeumba kerültek.)
M. Biz. 1902. 543. 576.

Geczelfalva egykori körfalai.
Főszolg. jel. M. Biz. 1901. 274.

Gergelfalva Kisebbik harang. 1693.
Rómer Jgyk. IX. és Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Gesztes. Ág. ev. templom. 1792.

Ezüst serleg a XVIII. sz.-ból.
Mo. vm. Gömör. 49 50.

Gesztete. R. k. templom. 1787.

Vécsey-féle régi kuria.
Mo. vm. Gömör. 50.

Gicze. Ev. ref. templom. Épült 1530 körül.

Egyházi edényei. 1722.
Mo. vm. Gömör. 50.

Gócs. Ág. ev. templom. 1760.
Mo. vm. Gömör. 50.

Gombaszög. Pálos-zárda romjai.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 119—122.
Felgárti Lipót: M. Sion. 1869. 745.
Arch. Ért. II. 1869.
Ádám Iván: Egyh-.m. L. 1883. 73.

Gortvakisfalud. Ev. ref. templom. 1790.

Egyházi edények a XVII. sz.-ból.

Bizófalva egykori község templomának csekély romjai.
Mo. vm. Gömör. 50.

Gömörpanyit. Két régi úrilak.
Mo. vm. Gömör. 50.

Gömör várának helye.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 206.

Grula. Várrom Rozsnyó mellett.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.

Guszona. R. k. templom. 1731.
Mo. vm. Gömör. 51.

Hajnácskővára L. **Ajnácskő**.

Hangony. L. **Alsó-Hangony. Felső-Hangony**.

Hanva. Egykori kolostorhelye a mai Darvas-féle kuria helyén.
Mo. vm. Gömör. 52.

Harkácz. R. k. templom. 1884.
Mo. vm. Gömör. 52.

Draskóczy-féle kastély.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. II. 206.

Harkácz-Sánkfalva. R. k. pleb. templom. 1784.
Schem. Rosnav. 1897. 25.

Harmacz. Árpádkori ev. ref. templom megújitva.

Biringvár, Pogányvár és Mihályvár nevű várhegyek.

Holló-féle úrilak, épült 1700 körül.
Mo. vm. Gömör. 53.

Hárskút. Egykori cziszt. apátsága
F.-Czinár: Mon. II. 103—4.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 128—8. (Tévesen Tornába helyezi Hárskutat).

Csúcsíves r. k. templom és falképei.
A falképek felfedezése. M. Biz. 1879. 36—69
Rómer: Régi falképek 109. (Hárskutat tévesen Tornába helyezi.) 35. 69.
Myskovszky felvételei. M. Biz. 1883. 15. L. még 18. 79. 81., 1886. 15 sz.
Arch. Ért. 1880. III. l.
Arch. Ért. III. k. 1884. II. cs. IX. l.
Gróh István: Arch. Ért. 1895. 56. és 229—238.
M Biz. 1895. 141. 1902. 509.

R. k. templom. 1721.
Mo. vm. Gömör. 53.

Helpai r. k. templom régi falai.
Községi jel. M. Biz. 1901. 274.

Henczkó. R. k. templom. (Kora?)

Ág. ev. templom. 1798.
Mo. vm. Gömör. 54.

Templomrom.
Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 274.

Hét. Ev. ref. templom. 1787.
Mo. vm. Gömör. 54.

Héthárs. R. k. pleb. templom.

Renaiss. portalék és szentségház, Raguzai Vinczétől.
Mysk. V.: A renaiss. kezd. 1881. 37. l.
— — Arch. Ért. 1887. 213—221. Képekkel.
A héthársi templom. Arch. Ért. 1886. 185.

Renaiss. oltárok.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 170.

Tarcsay T. siremléke. (1493.)
Ipolyi: Műtört. tan. I. 195.

Dessewffy István síremléke.
Mysk. rajzai. M. Biz. 1886. 53. 57., 1887. 6. 21.

Oszlopos orgonakarzat Tarcsay czimerével.
Mysk.: Arch. Ért. 1887. 215.

Hizsnyó. Egyenes záródású r. k templom.

Szentélyében régi falképek.
Rómer jel. M Biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Gróh István: A hizsnyói falképek. Arch. Ért. 1895. 56. és 229—238.
— — A falképek másolatai. M. Biz. 1898. 137. 221. 238. L. még 1895. 441., 1900. 75., 1901. 162., 1902. 197.
— — Arch. Ért. 1897. 49—53. Két fénynyomatú táblával.

Szárnyasoltár. 1508.
A szárnyasoltár megvétele. Gróh. I. jel. M. Biz. 1896. 197. 214. 227. 244
A szárnyasoltár képeinek másolása és helyreállítása. M. Biz. 1896. 229., 1899. 328. 334. 352. 361., 1900. 65. 159. 1902. 2. 225. 229. 257.
A szárnyasoltár képeinek vízfestmény másolatai. Gróh Istvántól. M. Biz. 1902. 197.

Kehely. 1535.
Mo. vm. Gömör. 54.

Régi keresztelő-kút.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVI. sz. cs. go. M. Biz.

Ág. ev. templom. 1785.
Mo. vm. Gömör. 54.

Horka. Ev. ref. templom. 1786.

Határában régi templommaradvány.

Özörény egykori község helye.
Mo. vm. Gömör. 54—5.

Hosszúszó. Ág. ev. templom. 1792.
Mo. vm. Gömör. 54.

Hruszó. Ág. ev. templom. 1786.
Mo. vm. Gömör. 55.

Hubó. Ev. ref. templom. 1776.
Mo. vm. Gömör. 55.

Imola. Ev. ref. templom. 1785.
Mo. vm. Gömör 55.

Ispánmező. Egyenes záródású evang. templom.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Régi sánczok.
Rómer. U. ott.

Jánosi. Árpádkori kéttornyú apátsági templom.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 129—130.
Arch. Ért VI 141.
Rómer. Arch. Közl. X. II. füz. 21.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1872. 13. 96. 133. 139. 159., 1873 18. 30. 38. 42. 51. 56. 66. 83. 129., 1874. 123. 125. 130. 137. 138. 139., 1875. 1. 12. 13. 19. 25. 29. 36. 42. 48. 51. 70. 84. 106. 124. 132. 133. 139. 140., 1876 10. 12. 17. 31. 36. 45. 55. 95. 104., 1877. 20. 23.
A templom helyreállítás eml. Arch. Ért. VII. 1872. 25. 109. VIII. 5. IX. 5. 1877. 4. 1878. 233. IX. k. 188. X. k. 4.
Rómer F.: Vas. Ujs. 1875. 13. Két képpel.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. 115.

Ev. ref. templom egyházi edényei a XVII. századból.
Mo. vm. Gömör. 56. Az apátsági templom képe. 473. A sanctuarium belsejének képe. 475.

Jéne. Ev. ref. templom. 1787.
Mo. vm. Gömör. 56.

Jolsva. Régi r. k. templom.
Dobay Vilmos: Vas. Ujs. 1866. 28. Képekkel.

Ág. ev. templom. 1789.

Városháza. 1781.

Koburg-kastély, eredetileg templariusok kolostora, felismerhető régi részei. 1796—1801.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II 206.
Mo. vm. Gömör. 139—143. Több Képpel
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 175.

Óvár nevű várrom.
Thallóczy: Magyar várak 1437 körül cz. jegyzék. M. Biz. 1878. 25. 36.
Főszolgabirói jel. M. Biz, 1901. 274.
Csánki: Mo. fldr. I. 125. 128.

Jolsva-Lehota. L. **Umrla-Lehota.**

Jolsva-Tapolcza. Ág. ev. templom. 1786.
Mo. vm. Gömör. 56.

Kánó. Ev. ref. templom. 1704.
Mo. vm. Gömör. 57.

Kelemér. Ev. ref. Árpádkori templom.

Ezüst áldozó-pohár. 1595.
Mo. vm. Gömör. 57.

Kiette. Ág. ev. templom a XV. sz.-ból
Mo. vm. Gömör. 58.

Falképek.
Gróh J.: Arch. Ért. 1895. 56. 229—238.
— — jel. M. Biz. 1901. 299. 331. 362.
L. még. 1895. 141.

Királyi. Polygon záródású templom.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Kisveszverés. Régi kath. templomának romjai.
Mo. vm. Gömör. 58.

Klenócz. Ág. ev. templom, épült a XVII. sz. elején. (Előbbi fatemplomát eladta a dusaiaknak.)
Mo. vm. Gömör. 58.

Kokova. Ág. ev, templom. 1566.

Forgách-féle emeletes kastély.
Mo. vm. Gömör. 59.

Kovácsvágás. Határában Kornalippa elpusztult község templomának helye.
Mo. vm. Gömör. 60.

Kőrös. Ev. ref. templom. 1692.

Úrasztali kendő, hímezte Serédy Zsófia. 1695.

Máriássy-féle régi nemesi kuria.
Mo. vm. Gömör. 60.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.

Falképek maradványai.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Kövi. Fatornyos, csúcsíves templom a XIV. sz.-ból. Az 1713 égés után újra boltozták.

Falképmaradványok a padláson.
Dobay Vilmos: Vas. Ujs. 1866. 28. sz. Képpel.
Nagy Iván: A történelmi (gömörmegyei) kirándulás eredményeiről. Fővárosi Lapok. 1876. 202. sz.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 372.
Mo. vm. Gömör. 53. A templom képével.

Hajdani Ferenczrendi zárda.

Castrum, Kövi vagy Rákos és Rákosvár nevű várhely. Rákosföld. L. ott.
Csánki: Mo. fldr. I. 126.
Mo. vm. Gömör. 60—61.

Kraszkó. Ág. ev. Árpádkori templom.

Falképek.
Mo. vm. Gömör. 61.
Gróh István: A falképekről. Arch. Ért. 1895. 56. és 229—328.
— — jel. M. Biz. 1901. 299. 331. 362.
— — A falképek vízfestésű másolatai. M. Biz. 1902. 197. L. még. 1902. 509.

Kraszna-Brod. Egykori (1729.) fatemplomáról.
Mysk.: Akad. Ért. 1895. 32.

Kraszna-Czégény. XVII. századi aranyozott ezüst pohár. Aranyozva 1856. Az ev. ref. templomban.
E. kiáll. k. 6304.
Kassai Rákóczi-Ereklye. kiáll. l. 160. l. 117. sz. a

Krasznahorka vára.
Hormayer: Taschenbuch. VI. 107.
Árpádia. III. 1838. 145. 229.
Regélő. 1839. 28—33.
Fillér-Kalend. VIII. 1844. 23.
Sthymmel Samu: Vas. Ujs. 1857. 1. Rajzzal.
Ország Tükre. 1862. 6. Képpel. 1883. 36. Képpel.
Erőssy Lajos: Krasznahorkavár és nevezetességei. Haz. s a Külf. 1868. 35—37. Képekkel.
— — A krasznahorkai vár ágyúinak rajza és leírása. Erőssy L. levele 1863 júl. 12. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.
— — A krasznahorkai várnak s nevezetességeinek rövid leírása s megismertetése. M. Orvosok és t. Munk. Rimaszombat n. gy. Pest. 1868. 421—435. Alaprajz és több fametszettel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 209.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 159.
Arch. Ért. VI. 290. XIV. k. II. l.
Mysk. V. rajza. M. Biz. 1879. 29. 32. 48. 69. 86. 90.
Vértes József: Fővárosi Lapok. 1888. 189. sz.
A vár képe. Vas. Ujs. 1891. 7. sz.
Csánki: Mo. fldr. I. 126.
Krasznahorka vára. Keletről. A vár kapuja. A Rákóczi-szoba. A lőcsei fehér asszonyról elnevezett rész a vár belső udvarán. Paur Géza rajzai. Vas. Ujs. 1896. 31. sz.
Krasznahorka vára. Rajz. Háry Gy. Vas. Ujs. 1899. 34. sz. (Mutatvány a Műbarátok köre Magyar műkincsek című műből. Lásd ott. I. k. 15. l.)
Krasznahorkai vár. Rajz. Háry Gy. Vas. Ujs. 1898. 51. sz.

Ebédlőterem.
Rákóczi-szoba. Fénykép után. U. ott.
Krasznahorka várudvara. Vágó Pál és Neogrády A. rajzai. O.-M. Mon. Mo. 157. 159.
Krasznahorkai vár fényképei Vágó Páltól. M. Biz.

Díszes kályha. 1640.
Divald jel. M. Biz. 1902. 397.

Andrássy Péter sírköve a várkápolnában.
Gerecze P.: Szobr. eml. 80.

Serédy Zsófia mumiája a vár kápolna-sekrestyéjében.

Régi szárnyas oltár.

Bronz gyertyatartók vésett díszítményekkel a XVIII. századból. Andrássy Dénes grófé.
E. kiáll. k. 3906. 3908.

Hármas ezüst kancsó részben aranyozva, zománczczal díszítve. Szilassy János, lőcsei mester munkája a XVIII. századból. Andrássy Gézától.
Rajz. Háry Gy.: M. Műkincsek. I. 19. l.

A vár gyűjteményei.
Mo. vm. Gömör. 61—67. A vár képe. 57. l. Fegyverek, kandalló stb. képei 59—63. 593. l. Régi szárnyasoltárkép 65. l. A vár és környékének színnyomatú képe 592 l. Melléklete Andrássy Péter és János sírkövei a várkápolnában. Képei 596. 600. l.
II. Rákóczi Ferencz székrényének képe 602. l.
Serédy Zsófia üvegkoporsója és holttestc képe. 604. l.

Krasznahorka váralja. Késő csúcsíves templom.
H. I.: Műeml. Oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
Mysk. V.: A templom rajza. M. Biz. 1875. 30. 42.
Eml. Arch. Ért. 1878. 237.
Schem. Rosnav. 1897. 19.

R. k. templom. 1771.
Mo. vm. Gömör. 62.

Krasznahorkahosszúrét. R. k. templom. 1782.

Régi kastély.
Mo. vm. Gömör. 61.

Lekenye. Árpádkori ev. ref. templom.
Mo. vm. Gömör. 67—8.

Lenártfalva. R. k. templom. 1747.

Ev. ref. templom. 1799.
Mo. vm. Gömör. 68.

Licze. Két úrilak. (XVIII. sz.?)
Mo. vm. Gömör. 69. A Heinzelmann-féle kastély képével.

Lucska. Árpádkori r. k. templom.

Szépkőhegyen állítólag vár helye.
Mo. vm. Gömör 69.

Lukovistye. Ág. ev. templom. 1794.
Mo. vm. Gömör. 69.

Markuska. Ág. ev. templom a XV. századból.
Mo. vm. Gömör. 70.

Martonfalva. Ev. ref. templom. 1760.
Mo. vm. Gömör. 70.

Melléte. Árpádkori r. k. templom.
Mo. vm. Gömör. 71.

Méli. R. k. templom. 1773.
Mo. vm. Gömör. 70.

Miglész. Ág. ev. templom a XVIII. századból.
Mo. vm. Gömör. 71.

Mihályfala. Ev. ref. templom. 1772.
Mo. vm. Gömör. 71.

Mnisány. Apáczakolostor helye a XVIII. század elejéről.
Mo. vm. Gömör. 71.

Murányalja. Szentgyörgy tiszteletére szentelt egyenes zárású, csúcsíves boltozatú egyház, befalazott szentségtartó és ülőfülkékkel.

Festett lapos menyezet. 1758.
Rómer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 32.

Murányvár.
Murany arcis historia. MS. Saec. XVIII. pag. 2. M. N. Múz. Fol. Lat. 366.
Murányvárának alaprajza 1749-ből a bécsi K. k. Technisch-Administ. Militär-Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.
Murányvár. Mind. Gyűjt. IV. 1790. 95.
Gelsawské a muranské Paměti. Pest. 1829. 8. M. N. Múz.
Mindszenty D.: Murány vár. Árpádia. I. 1838. 76.
Vahot Imre: Murányvár és vidéke. Magy. föld és népei. 1846. II. 11. 3. Képpel.
Die Eroberung v. Murány. Blätter für Geistect. Kronstadt. 1840. 44.
Murány története. Sz. L. Ábrázolt folyóirat. Kassa. 1848. 7. Képpel.
Kirándulás Murányba. Lehoczky Tivadar: Vas. Ujs. 1855. 23.
Murány. Dánielik J.: Családi Lap. 1856. II. 39—41. Rajzzal.
Murány vára. Vas. Ujs. 1857. 30. Képpel.

Murányvár romjai. Vas. Ujs. 1866. 10. Keleti G. rajzával.
Észrevételek a murányi várról. Bodon Ábrahám. Vas. Ujs. 1866. 12.
Murány romjainak tervrajza. Haz. s a Külf. 1866. 25. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 157.
A rom egy részének képe. Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 165.
Murányvár romjai. Zsigmondy G. jel. rajza és fényképei. M. Biz. 1877. 22. 23. 49. 63. 69. 83. 86., 1878. 5. 18.
Arch. Ért. XII. 2.
Murányvár helyszínelési terve és fényképei Zsigmondy Gusztávtól. Eml. Arch. Ért. 1878. 2. L. még 1883. XIII. l.
Mikulik József: Murányvára és környéke. Pesti Napló. 1880. 211. sz.
Csánki: Mo. fldr. I. 126.
Tomasik S.: Denkwürdigkeiten des Murányer Schlosses. Budapest 1883. 8r.

Murányvár és vártemplombeli sírkövek.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 282—3.

Murány várban talált koporsók.
Illésházy János: Századok. 1899. 930—932.
Murány várában talált koporsók sorsa. Jankovics Emil. Századok. 1900. 176—178. (Említi Ferentsik Sámuel monografiáját a murányi várról, mely a murányi vár alján erdészlak vendégszobájában levő „Vendégkönyv" elején olvasható németül és magyar fordításban.)
Murány vára. Rajz. Vágó Pál. O.-M. Mon. Mo. VI. 177.
Murány vára. Mo. vm. Gömör. 72.
Képe Neográdi Antal festménye után. 464. l. mellékleten.
A vár alaprajza. 495. l. A vár XVII. sz. képe. 505. l.
Széchy-czímer a várból 528. l.

Murányhosszúrét. Polygon záródású csúcsíves r. k. templom.
Mo. vm. Gömör. 72.

Nagy-Röcze. (Revucza. Rauschenbach.)
Zombory: Nagy-Röcze Gömörm.-ben. Vas. Ujs. 1868. 2. Kép.

R. k. templom csúcsíves szentélye.

Szentségtartó.

Szárnyasoltár. 1569. 1578. és „Ioannes Hamar" följegyzésekkel.

Orgona. 1765.

Sz.-Quirin szobra.

Kelyhek.

Harang e felirattal: Facta est campana ista in honore Dei omnipotentis et in honore sancte Quirini Anno Domini 1506.
Deutsch Károly levele a harangról. (1862 nov. 22.) Römer Fl.: Römer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.
Römer: Feliratos harang. Vas. Ujs. 1868. 3.

Ág. ev. templom. 1785.
Eperjesi Kálmán: Arch. Ért. 1883. 50—4.
Mo. vm. Gömör. 150—163. Több képpel.

Nagyszlabos. Ág. ev. templom. 1545. Nagyobbítva.

Több régi egyházi edény.
Mo. vm. Gömör. 73—74.

Nagyveszverés (Poloma). Ág. ev. templom. 1787.
Mo. vm. Gömör. 74.

Est factum in honorem Dei omnipotentis et sancti nicolai Anno domini 1491. feliratú harang.
Felgárt Lipót levele 1865. decz. 16. Römer-hagy. XL. sz. csom. M. Biz.
Varsányi adata. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Naprágy. Régi ev. ref. templom, megújítva. 1694.

XVII. századi egyházi edények.
Mo. vm. Gömör. 74.

Nasztraj. Ev. ref. templom. 1760.
Mo. vm. Gömör. 74.

Nyust. L. **Nyustya**.

Nyustya. (Nyust.) Ág. ev. templom harangja e felirattal: Magnificus Dominus Antonius Paloci fecit. Jesus Nasarenus Rex Iudeorum O Rex glorie veni 1522.
Lihan József, nyustyai pleb. adata e megjegyzéssel: Csinos rajzát és a felírást l. M. N. Múz. régiségtári könyvtárban. Antiquitates. II. 6. 26. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Deutsch Károly levele 1862 nov. 22. Römer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.
Lihan J. levele 1863 márcz. 6. Römer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.

Ochtina. Ág. ev. Árpádkori templom falképekkel.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1894. 152. 158. L. még 1894. 20. 39., 1895. 141.
Gróh István: A geczelfalvi és ochtinai falképek. Arch. Ért. 1894. 170—172.
— — Az ochtinai falképek. Arch. Ért. 1895. 56. és 229—238.
— — A falképeket másolja. M. Biz. 1901. 163. 198., 1902. 137. 145. 179. 218. 234. 341.
— — A falképek vizfestménymásolatai. M. Biz. 1092. 197.
Mo. vm. Gömör. 75—6.

Oláhpatak. Andrássy-féle régi kastély.
Mo. vm. Gömör. 76.

Orlajtörék. Ág. ev. templom a XV. századból.
Mo. vm. Gömör. 76.

Osgyán. R. k. templom 1747.

Ág. ev. templom. (Kora?)

Br. Luzsénszky-féle régi kastély, átalakítva, képtárral.
N. K.: Orsz. Tükre. 1864. 18. Képpel.
Mo. vm. Gömör. 76.

Otrokocs. Négy úrilak. (Koruk?)
Mo. vm. Gömör. 76.

Pálfalva. Ág. ev. templom. 1792.
Mo. vm. Gömör. 77.

Páskaháza. Ev. ref. templom. (Kora?)
Mo. vm. Gömör. 77.

Pelsőcz. (Régi r. k. temploma helyén 1901-ben új épült.)

Ev. ref. templom az Árpádok korából.

Bebek László síremléke. 1401.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Pulszky F. jel. (A sírkő felfedezéséről.) M. Biz. 1895. 168. 205.
Csoma J.: Turul. VI. 14—15. 4. Képpel.
Századok. 1896. 91.

Várának, melyet 1567-ben széthánytak, nyomai, egy részlete a Vár-utczában.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 207.
Csánki: Mo. fldr. I. 128.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 274.

Régi megyeház. (Faipar-társ.)

Kastély.
Mo. vm. Gömör. 78. Bebek-sirkő és a megyeház képeivel.

Pelsőczardó. Ág. ev. templom. 1788.
Mo. vm. Gömör. 78.

Perlászi Ág. ev. templom. 1798.
Mo. vm. Gömör. 78.

Péterfalva. Átidomított románkori templom famenyezetű hajóval.
Rómer Fl.: Régi falképek. 156.
— — Arch. Közl. X. II. füz. 41.
Mo. vm. Gömör. 78.

Pétermány. Ág. ev. templom. 1794.
Mo. vm. Gömör. 79.

Pogányvár.
Hunfalvy P.: Gömör és Kishont. 18. l.

Pohorella.
Pohorella a Garam völgyében. Képes Ujs. 1860. II. 18. Képpel.

R. k. templom. 1775.

Oltára. 1660. A murányi várból került ide.
Mo. vm. Gömör. 79.

Polonka. R. k. templom. 1666.

XVI. századi kehely és szentségtartó, Széchi Mária ajándékai.

Ereklyetartó, báró Andrássy Antal rozsnyói püspök ajándéka.
Mo. vm. Gömör. 80.

Pongyelok. Ág. ev. régi templom.
Mo. vm. Gömör. 80.

Putnok. Egykori várának helye. (Elpusztított temploma.)
Mo. vm. Gömör. 82.
A vár és környékének 1667. képe. (Prospect des granitz Hausz Puttnok, in Ober-Hungarn von Mitternacht gegen Mittag. A. 1667.) 511. l. Rómer-hagy. M. Biz.
Kubinyi László († 1687.) siremlék domború művének képe (honnon?) 513. l.
Balogh B. Putnok mezőváros multja s újabb kora 1882-ig. Két térképpel. Rimaszombat. 1894. 8r.

Ragály. Ev. ref. régi templom.

Egyházi edények és úrasztali terítők a XVI. és XVII. századból.

Mária királynő nevét viselő párkánykő Diós-Győr várából, jelenleg a báró Ragályi kastélyában.
Mo. vm. Gömör. 83.
A diósgyőri párkánykő képe. 487. l.

Rakottyás. Ev. ref. templom. (Kora?)
Mo. vm. Gömör. 85.

Ratkó. Régi ág. ev. templom, átépítve.

Régi kelyhek.

Régi városháza.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
Rómer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.
Mo. vm. Gömör. 85—6. A városház, templom és négy kehely képével.

Ratkóbisztro. Ág. ev. templom. 1787.
Mo. vm. Gömör. 86.

Ratkószuha. Ág. ev. templom. 1701.
Mo. vm. Gömör. 86.

Ráhó. R. k. templom. 1769.

Renaiss. oltár az ág. ev. templomban.

Jákófi és Jánoki családok temetkezési emléktárgyai az ág. ev. templomban.
Említi Thaly K.: Századok. 1895. 564., a hol egy „Rákóczi-kehely"-t is leír.

Az 1416-ban már fennálló, lakatlan Jákófi-kastély.
Dobay Vilmos: Vas. Ujs. 1866. 28. Képpel.
Mo. Képekben. Szerk. Nagy M. 1870. 147.

Ruthényi-féle úrilak. Épült 1565., átalakítva 1727.

Okolicsányi-féle kastélyok. 1773. Egyiket Tihanyi Ferencz, a másikat a Fejes-család építtette.
Mo. vm. Gömör. 84. Ruthényi-féle úrilak képével.

Rákos. Román ízlésű r. k. templom, részben átépítve.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Újabban felfedezett és feltárt falképek.
Gróh I. jel. M. Biz. 1895. 167. 205.
— — A falképek másolása. M. Biz. 1902. 232. 258. L. m. 1902., 509. 1903. 285.

A falu fölött régi váromladék.
Rómer, mint fönnebb.

Lásd még Kövinél.

Zámsok nevű hegyen templom vagy kolostor nyomai. (Nem egy az előbbivel?)
Mo. vm. Gömör. 84—5.
A falképekről csoportkép. 478. l.

Rás. Régi ev. ref. templom.

Puszta-Rás határában a Várhegyen erőd nyomai.
Mo. vm. Gömör. 82.

Recske. Ev. ref. templom. 1692.
Mo. vm. Gömör. 87.

Redova. Ág. ev. templom. 1794.
Mo. vm. Gömör. 87.

Rekenyeújfalu. R. k. és ág. ev. templomok. (Koruk?)
Mo. vm. Gömör. 88.

Restér. Ág. evang. csúcsíves kerített templom, lapos menyezetre szánt hajó s keresztboltozatú sanctuariummal, ennek északi oldalán dongaboltozatú sekrestye a XV. századból.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Mo. vm. Gömör. 88.

Rimabánya. Árpádkori ág. ev. templom, átalakítva.

Falképek.
Gróh J.: Arch. Ért. 1895. 56. ás 229. 238.
M. Biz. 1895., 141. 1902. 509.
Mo. vm. Gömör. 88.

Rimabrezó. Románkori ág. ev. temploma. Falképekkel restaurálva.

Régi kehely.

Rozsovka dülőn a Leánytemetés nevű helyen a tatárok által itt leölt leányok ledőlt emlékoszlopa.
Liszkay János jel. M. Biz. 1888. 24. 30. 39. 60.
— — A rimabrezói t. falfestményei. „Gömör-Kishont". 1889. 21. s köv.
— — Arch. Ért. 1889. 414.
Gróh István: Arch. Ért. 1895. 56. és 229. 238.
— — falképek másolatai. M. Biz. 1895. 154.
Möller István jel. és vázlatai. M. Biz. 1888. 59. 64., 1889. 4. 8. 34. 40. 85. 92., 1891. 5. 14. 33. 76. 86. 124. 125. 128.
Aigner Sándor jel. M. Biz. 1891. 124. 128. L. még a falképek helyreállítására nézve. M. Biz. 1892. 3. 9. 33. 34. 41. 54. 58. 67. 76. 92. 126. 135., 1893. 61. 75. 89. 99. 106. 109., 1894. 105. 108. 123. 158., 1895. 39. 70. 82. 100. 102. 106.

A templom helyreállítására nézve. M. Biz. 1888. 24. 30. 39. 59. 64., 1889. 34. 40. 141., 1890. 68. 76. 83. 119. 121. 124. 146., 1891. 5. 14. 33. 76. 86. 109. 124. 125. 128. 141., 1892. 2. 3. 9. 33. 34. 41. 54. 58. 67. 76. 92., 1895. 141. 154. 157. 193. 205.
Möller István jel. a templom helyreállítása ügyében. M. Biz. 1890. 68. 76.
Mysk. rajzai eml. Arch. Ért. 1892. 286.
Mo. vm. Gömör. 88. Részletkép a freskókról 479. l.
Arch. Ért. 1893. 380.

Rima-Szécs. Csúcsíves ref. templom bástyafallal védve.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Lerombolt várának helye.
Mo. vm. Gömör. 89. (E szerint a ref. templom. 1791-ben épült.)
Csánki D.: Mo. fldr. I. 127. 128.

Rimaszombat.
Magyary Mihály: Rimaszombat jelen állapotja. Társalk. IX. 1840. 53.
Vas. Ujs. 1867. 33—35. Több képpel.
Haz. s a Külf. 1867. 38—39. Négy képpel.
Mo. és a Nagyvil. 1867. sz. Képpel.
D. Rimaszombatról az orvosok vándorgyűlése alk. Főv. Lapok. 1876. 197.
Findura Imre: Rimaszombat története. Jeles kútfők nyomán. Budapest. 1876. Hoffmann és Molnár. 96. l.
Rupp: Rimaszombat egyházi épületei. Mo. helyr. tört. II. 143—148.
Rimaszombat képe. Rajz. Neogrády A. O.-M. Mon. Mo. VI. 143.
A rimaszombati ötvösczéh napló és évkönyve. M. S. Orig. Hung. Sec. XVII—XVIII. Fol. 113. in 8r. M. N. Múz. Oct. Hung. 415.

R. k. templom, építtette Mária Terézia.

Ev. ref. templom. 1784.

Ág. ev. templom. 1786. Gusztáv Adolf által ajándékozott oltárkép, úrasztali és keresztelő edények, oltárterítők a bécsi svéd követség egykori templom fölszereléséből.

A gömörmegyei múzeum épülete, egykor megyei székház, franczia stílusban. Kis-Hont vármegye czímerével.
Mo. vm. Gömör. 108—113. A r. k. ev. ref. és ág. ev. templom, régi székház képei s a város térrajzával.

Ág. ev. templom.

Helv. h. templom.
Mo. és a Nagyvil. 1876. 35. Képpel.

Városház két régi ajtó béllete.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Rimócza. Ág. ev. templom. 1796.
Mo. vm. Gömör. 90

Rozsnyó.
Mindenes Gyűjt. IV. 1790. 95.
Hollók Imre: Rozsnyó. Tud. Gyűjt. 1830. III. 81.
Rozsnyó és környéke. Regélő P. Divatl. 1842. 19. 20.
Képes Ujs. 1860. 9. Képpel.
Telgárti Lipót: Adatok. R. történetéhez. Magy. Sion. 1863 748.
Vas. Ujs. 1864. 26. Két képpel. 1868. 6. Képpel.
Telgárti Lipót: Lippay Gy. jezsuitákat hoz Rozsnyóra 1659. M. Sion 1865. 306.
Rozsnyó főtere. Mo és a Nagyvil. 1876. 35. Képekkel.
Rajz. Neogrády Antal. O.-M. Mon. Mo. VI. 155.
Rupp: Rozsnyó egyházi épületei. Mo helyr. t. II 108—118.
Mikulik József: Rozsnyó város multjából. Rozsnyói Hiradó. 1885. 13 s köv. sz.
— — Magyar kisvárosi élet. 1526—1715. Tört tanulm. Írta és kiadta —. Képekkel és hasonmásokkal. Rozsnyó. 1885. Kovács Mihály könyvnyomdája. 8r 295. Ismert. Dr. Demkó Kálmán. Századok. 1886. 169—173.
Rozsnyó városa a török igában. 1556—1686. Rozsnyói Hiradó. 15. s köv. sz.
Mikulik József: Rozsnyó vára a török igában. „Gömör-Kishont" 1885. 21. sz
Csánki: Mo. fldr. I. 127. 128.

Székesegyház. Épült a XIII. sz. végén, újjáépült 1514.
Rozsnyói egyház. Tud. Gyűjt. 1830. III.
Farkas Endre: A rozsnyói székesegyház Sürgöny. 1861. 220.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 208.
Mysk. V.: jel. és rajzai. M. Biz. 1878. 8. 18. 47. 56.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 114.
Schem. Rosnav. 1897. 16. (E szerint épült 1304.)

A székesegyház nyugati kapuja, Raguzai Vincze műve.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1887. 213—221.

Jézus születése. Oltárkép. „L. A. 1513". aláírással a székesegyházban.
(L. Magyar Sion. 1865. 611. l.) Nagy Iván: Századok. 1874. 287.

Sz.-Borbála. Oltárkép a székesegyházban. Csauszik József lőcsei festőtől.
(Tud. Gyűjt. 1830. III. 95. és Magyar Sion. 1865. 612. l.) Nagy Iván: Századok. 1874. 34. l.

Feszület. 1732. A székesegyház tulajdona.
Pulszky K.: Ötv. kiáll. I. II. 128. l. 18.
Rozsnyói ötvösségről és festészetről a XVI. században. Rozsnyó város számadási könyvei. ny. a. Arch. Ért. 1879. 154.

Mária kép. 1513. A székesegyház sekrestyéjében,
Divald Kornél jel. Műeml. Biz. 1903. 397.

Ferenczrendiek temploma. 1660.
Schem. Rosnav. 1897. 16.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 208.
Telgárti: A rozsnyói plébánia tört. 1865. 599.

Premontreiek régi temploma, tornáczos tornya.
Mo. vm. Gömör. 121—129.

Kálvária. 1741.
Telgárti Lipót: M. Sion. 1866. 857.
Schem. Rosnav. 1897. 16.

Városi őrtorony.
Rajza Mysk. V. M. Biz. 1878. 8. 18.

Városháza, épült a XVIII. sz. elején.

Püspöki palota, részben 1666-ból (jezsuita kolostor).

Nehrer-féle ház, Rákóczi pénzverő műhelye.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 208.
Mo. vm. Gömör. 121—129. Több képpel.

Runya. Ág. ev. templom. 1602.

Klastrom-dombon Szentlélek nevű község helye.
Rómer jel. M. Biz. 1876. 86—87.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Mo. vm. Gömör. 90.

Sajó falu mellett állhatott a csehek vára.
Csánki: Mo. fldr. 127.

Sajó-Gömör. Földvár a Várhegy nevű dombon.
Neudeck János: Arch. Ért. 1889. 350—352. Térrajzokkal.

Régi kastély, melyet állítólag Széchy Mária építtetett. A gr. Csákyak átalakították (1510-beli ág. ev. temploma helyén 1882. óta új templom áll.)
Mo. vm. Gömör. 91.

Sajólenke. Ev. ref. templom. 1786.
Mo. vm. Gömör. 92.

Sajópüspöki. R. k. templom. 1773.
Mo. vm. Gömör. 92.

Sánkfalva. R. k. templom 1784.
Mo. vm. Gömör. 92.

Sárköz. Csúcsíves templomka.

Sebespatak. Templommaradvány.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 274.

Serke.
Römer Jgyk. XXV. 76. M. Biz.

Ev. ref. templom. 1718.
Mo. vm. Gömör. 92.

Várrom.
Csánki: Mo. fldr. I. 127.

Rákóczi-féle Pro Libertate rézpénzből öntött harang, felirattal. Az evang. ref. templom tornyában.
Thaly K.: Századok. 1869. 269—70.

Egyházi edények a XVIII. századból.

Lorántfiak várának nyomai.
Mo. vm. Gömör. 92.

Sid. Három régi kuria.
Mo. vm. Gömör. 93.

Simonyi. Régi ev. ref. templom, átalakítva. 1733.

Több ötvösmű a XVII. sz.-ból.
Mo. vm. Gömör. 94.

Söreg. Régi (lebontott) temploma.
Arch. Ért. VI. 263. 289.
Gromer Elek kanonok jel. M. Biz. 1872. 20. Lásd még. 1872. 8.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 24. 26.
A templom felvételi ironvázlatai. M. Biz.
H. I.: Arch. Ért. VII. 1872. 108. és 177—181.
— — Müeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.

Két régi Kuria.
Mo. vm. Gömör. 94.

Sumjácz. R. k. templom. 1776.
Mo. vm. Gömör. 94.

Süvete. Kerektemplom a falun kívül.
Römer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

R. k. Árpádkori templom.

Ág. ev. templom. 1785.

Musik nevű hegyen őrtorony romjai. (Állitólag a csehek épitménye.)
Mo. vm. Gömör. 95.

Szalócz. Átépített, Árpádkori ev. ref. templom.

Több XVI., sz. ötvösmű.

Hámos-család által épített úrilak.

Gombaszög pusztán (egykor község) Bebek Gy. és László által 1341-ben épített Pálos-zárda helye.
Mo. vm. Gömör. 95.

Szentkirály. R. k. templom. 1752.

Szilárdy-féle régi kastély kath. templommal.
N.—n: Vas. Ujs. 1868. 18. Képpel.
Mo. vm. Gömör. 96.

Szent-Simon. R. k. templom. 1397 előtt fennáll.

Lapos famenyezetén 48 koczkában különböző festett diszitmények 1727-ből.

Festett faénekkar ugyanazon időből.
Arch. Ért. VIII. 21.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Mo. vm. Gömör. 96—7. (Ez a templom korát 1675-re teszi.)
Lesszer Miklós esperes jel. M. Biz. 1901. 274.
Komoróczi Miklós szóbeli közlése.

Szilicze. E. ref. templom, a csehek idejében már fennáll.
Mo. vm. Gömör. 97.

Szilistye. Ág. ev. templom 1798.
Mo. vm. Gömör. 97.

Szirk. Templomrom.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 274.

Szkáros. Ev. ref. templom, már a reformáczió korában fennáll.

Dabsy-, Draskóczy- és Kubinyi-féle régi kuriák.
Mo. vm. Gömör. 98.

Telgárt. G. k. templom. 1794. Épittette Koháry Ferencz.
Mo. vm. Gömör 100.

Tiszolcz. Kehely 1413-ból, az ág. ev. templomban.

Hrador hegyen állott várának helye.
Hunfalvy Pál: Mo. és Erd. Kép II. 207.
— — Vas. Ujs., 1864. 2. Képpel.
Mo. vm. Gömör. 101.

Tornallya. Ev. ref. templom a XV. sz.-ból átépítve.

Több, XVIII. sz. elejéről való egyházi edény.

Tornallyay-család várkastélyának romjai. Tornallyay Zoltán kertjében.
Mo. vm. Gömör. 101.
A várkastélyrom képe. 558. l.
Römer jel. M. biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVI. sz. cs. és Világk. Jgyk. III. M. Biz.

Tóthegymeg. Ág. ev. ref. templom, épült a XV. század közepén.
Mo. vm. Gömör. 102.

Turcsok. Ág. ev. templom. 1745.
Mo. vm. Gömör. 102.

Ujvásár. Ev. templom csúcsíves szentélye.

Falképek.

Derenki pusztán erődítmény (a hagyomány szerint rablóvár) nyomai.
Mo. vm. Gömör. 103.

Umrla-Lehota. (Előbbi neve Jolsva-Lehota.) Ág. ev. templom. (Kora?)
Mo. vm. Gömör. 103.

Uraj. R. k. templom a XV. sz.-ból, átalakítva. 1891.
Romer-hagy. XV. sz. cs. M. Biz.
Mo. vm. Gömör. 103.

Valykó. Ág. ev. templom. (Kora?)
Mo. vm. Gömör. 103.

Várgede. Gedővár romja a község fölött.
Képe: Mo. képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 144.
Mo. vm. Gömör. 104. A várhegy képe 468. l.

Vigtelke. Ev. ref. templom. 1785.
Mo. vm. Gömör. 105.

Vizesrét. R. k. csúcsíves templom polygon záródású szentély és diszítő festmények maradványaival.
Gróh István tanár szóbeli közlése.
Mo. vm. Gömör. 106. (E szerint a templom 1722-ből való.)

Zabar. Egyenes zárású, átépített templom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 59.
Mo. vm. Gömör. 106.

Csengetyű, orosz felirattal.
Borbás István lelkész felirat-pacskolata és másolata. Römer-hagy. XL. sz. és. M. Biz.

Zavadka. R. k. templom. 1788.
Mo. vm. Gömör. 106.

Zádorfalva. Ev. ref. régi fatorony.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 274.

Szakáll-család által épitett régi úrilak.
Mo. vm. Gömör. 106.

Zeherje. Ev. ref. csúcsíves templom, többször újítva.
Mo. vm. Gömör. 106.

Czinkanna. 1658.

Régi tál.
Römer jel. M. Biz. 1876. 86. 87.
— — hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Zsip. Ev. ref. templom. (Kora?)
Mo. vm. Gömör. 107.

Zubogy. Régi ev. ref. templom.

Ezüst úrasztali pohár. 1581.
Mo. vm. Gömör. 107.

GYŐR VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Enessei Georg:* Antiquitates et Memorabilia Comitatus Jaurinensis. Jaurini. 1799. 8r. 59. l.
2. *Szászky, Joannes Tomka:* Notitia Comitatus Jaurinensis a —. Professore Gymnasii evangel. Jaurinensis pro usibus Mathiae Belii eleborata, die 5. April. a. 1730. Potonium missa. Cod. Saec. XIX. in fol. 69. M. N. Múz. Fol. Lat. 3373.
3. *Czeh János:* A győri vidék a legrégibb időkben és a rómaiak alatt. M. Tud. Társ. Évk. 1831—4. I. 314—346.
4. *Győrmegyére vonatkozó jegyzetgyűjtemény.* Kivonatok, idézetek oklevelekből. Rómer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. V. Cottus. Jaurin. feliratú fogásban.
5. *Fehér Ipoly (szerk.):* Győrmegye és város egyetemes leírása. A m. orvosok és t. XVII. gy. alkalmából. Szerk. —. Bpest. 1874. Franklin-t. N. 8r. VII. és 672. l. Győrmegye Árpádkori térképeivel. Ism. M. Sion. 1874. 698. Századok. 1874. 589—90.
6. *Sztachovich Remig:* Római utak. Győrmegyében. Győrmegye és város egyet. leírása. 384—385.
7. *Malusek Antal:* Közlemények Győr vármegye és város multjából. Győri Közl. 1876. 1. 3. 4. 6—19.
8. *Villányi Szaniszló:* Győrmegye és város anyagi míveltség története. Kiváló tekintettel a szorgalmi néposztály társadalmi helyzetére. 1000—1301. Írta —. Sz.-Benedekrendi tag s főgymn. ny. r. tanár. 8r. 198 l. Ismerteti P. Gy. Századok 1881. 706.

B) Győr vármegye műemlékei és azok irodalma.

Asszonyfalva. Régi templomának helye a temető környékén.
Győri t. és r. füz. I. 139.

Árpás. L. **Kis-Árpás**.

Bagóvár. Téth mellett, régi vár omladékai.
Fényes: Mo. mai áll. I. 125.

Bercs. L. **Börcs**.

Bödöge-Markota. Kerekegyház nyomai.
Fehér Ipoly: Győrm. és város leírása. 446. l.
Ebenböch Ferencz: Arch. Közl. VIII. 120. 122.
Rómer: Arch. Közl. X. k. II. füz. 18.

R. k. templom harangja: Joseph Eisenberger goss mich in Raab 1751. felírattal.
Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Ev. ref. templom harangja: BALTHASAR HEROLD goss mich in Pressburg 1656. felírattal.
Rómer Jgyk. VI. 46. és Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Ev. ref. templom harangja Szűz-Mária felírattal.
Rómer Jgyk. VI. 46. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Börcs. (Rundenthurm) R. k. temploma mellett állott kerek tornya és sáncza a török ellen épült.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 119.
Fehér: Győr vm. és város. 513.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 537.

Csanak. R. k. pleb. templom.
F.-Czinár: Mon. I. 326.

Harangok e felírattal, középsőn: Gaspar Mendl Goss mich in Raab. 1737.

Kisebb harangon u. az. 1794.
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Csák-Néma. Templomföldi dülőn egykori templomának helye.
Fehér: Győr vm. és város. 547.

Csécsényi határban, Bárdnál, sok régi cserép.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VIII. X. 80. M. Biz.

Csikvánd. A Kisfaludy funduson régi vár nyomai.
Ráth Károly: Csikvánd község története. Győri Közlöny. 1862. 53. 55.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. I. 49. M. Biz.

Csiliz-Radvány. Régi ev. ref. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 214.

Csoma. Egykori premontrei prépostság.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 454–464.

Fudi pusztán, a Rába mellett Álmosdomb nevű, három holdnyi területen sok nagy cserép hever.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VIII. 4. X. 80. M. Biz.

Gönyüi vár.
Említve Arch. Ért. 1900. 179.
Nácz József: Arch. Közl. XXII. lap.
Csánki D.: Mo. földr. III. 538.

Gyarmath. A lélekharangon e felirat: St.-Josephi ora pro nobis.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Győr.

Régi képei:
Birken. 758., 754 u. és 754 d. 50. l.
— — 765. 50. l.
— — 754 b. 50. l.
Birkenstein. 78.
Dilich. 456 a. 35. l.
1598-ból. Dilbaum. 45. tábla.
1566-ból. Forlano. Art. 478. 82. M. Nemz. M.
Bodenehr. 3. tábla.
Látkép és alaprajz. Coronini. 400. 10. 12. l.
1594-ből. Ortelius. 153. és 333. l.
Alaprajza 1670. Priorato. II. 269.

Győr irodalma.
Győri káptalan levéltárából jegyzet-kivonatok gyűjteménye. Römer iratok. M. N. Múz. Tom. Archivum Capituli Jaurinensis felir. fogásban.
Károlyi Lőrincz: Speculum Jaurinensis. Ecclesiae 1747. Jaurini. fol. 43. l.
Janus A.: Diss. de Jaurino. Vienna. 1782. 8r. M. N. Múz.
Róka J.: Diss. de Jaurino. Vienna. 1782. 8. M. N. Múz.
Győr. Ung. Mag. 1782. II. 101.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 184.
Hohenegger Lőrincz: Nagy Győr jelességeiről. Tud. Gyűjt. 1820. VI., IV. 3. (Schönwizner nyomán a római köveket ismerteti.)
Győr. Hazai és k. tud. 1821. I. 6.
Ráth Károly: Győr város tört. „Hazánk." 1897. 94.—99.
Győr város. Vas. Ujs. 1856. 26. Képpel.
Zombory G.: Győr város szebb részei. Vas. Ujs. 1858. 6. Három képpel.
—i —n: Győr hajdan. Képes Ujság. 1859. Három képpel.
K. ö.: Győr. 1598. év márczius 29-én. Győri Közl. 1860. 21.
Kovács Ignácz: A győri püspökség megalapítása M. Sion. 1865. 161.
Römer: A főgymn. múzeum. Győri Közl. 1860. 25. sz.
Győr 1604-ben. Győri Közl. 1861. 68–79.
Kavassy Ágost: Győr történelme 1594-ben. Akad. Ért. III. 1862. 296–304.
Ráth Károly: Győr új városról. Győri Közl. 1862. 32—35.
— — Győr város története. Győri Közl. 1862. 98. 99., 1863. 3—5. 19—20. 22. 34. 35. 47—48. 91. 94. 95. 97. 98., 1864. 14. 16—19. 47. 48. 90. 80—82. 88. 89.
Néhány sor Győrről. M. Sion. I. 1863. 793.
M. É. E. Győr. Ország Tükre. 1864. 34 Képpel.
Győr. Vas. Ujs. 1874. 34. Két képpel.
Győr. Mo. és a Nagyvilág. 1874. 34. Képpel.
Méri Elek: Arabona temetői. Győri gymn. Ért. 1876—7. Ism. Arch. Ért. 1877. 65.
Győr a XVIII. században. Győri Közl. 1880. 6.
A régi város helye és maradványai. Arch. Ért. 1896. 184.
Mendelényi István: Győr város egykori polgármesterének kéziratából. Győrnek régi lakosai, a város felosztása, régibb emlékei. Győri Hirlap. 1887. 9. sz.
Szávay Gyula: Győr. Monographiája a város jelen koráról a tört. idők érintésével. Első könyv. I. A régi Győr 1849-ig. II. Győr 1848—49. Győr. 1896. Ismerteti A. A. Századok. 1896. 926–7.
Récsey V.: Győr és Pannonhalma nevezetességei. (Az Orsz. Középisk. Tanáregyesület győri közgyűlése alkalmából.) Budapest. 1897. Hornyánszky Viktor sajtója. Kis 8r. 57. l.

Győri római emlékek.
R. F.: A legközelebb felfedezett római sírokról. Győri Közl. 1859. 69. sz.
Römer Fl.: Megint egy római sír városunkban. Győri Közl. 1861. 41.
— — Győrben talált római kőkoporsó. Römer Jgyk. II 61. M. Biz.

Római feliratos kő a régi vármegyeház udvarában.
Römer Fl.: Arch. Közl. III. 158.

Győrszigetben Stanzl-házban feliratos római fehérmárványkőtöredék.
Römer: Arch. Közl. III. 159.

A Mayer-féle ház kutjából kiásott római sír.
Mérey Etel: Győri Közl. 1870. 50. sz. jún. 23.

Győr-ebenfurti vaspálya építésénél felfedezett római kőkoporsók.
Paur Iván: „Sopron." 1873. 21.
R—r.: Győri t. és r. füz. I. 1861. 284.

Arrabona homokgödre temetőjének harmadik kősírja s 13 elégetett test homoksírja.
Mérey Etel: Győri Közl. 1878. 27.

Két antik sirkő.
Kuzsinszky B.: Arch. Ért. 1903. 400–3. Két képpel.
Börzsönyi A.: Római emlékek Győr város területén. Arch. Ért. 1904. 251. 254. Képpel.

Kőhalomnál (Steinberg), Sopronm.-ben talált római feliratos kő a győri gymn. régiségtárában.
Récsey V.: Sopron ókori neve. 73.

Győr egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 418—441.
F.-Czinár: Egykori ispotályosrendi konventje. Mon. II. 150—155.
Mendelényi István: A győri lovagrendek és kolostorok története. Győri Hirlap. 1887. 9. sz.
— — A győri két protestánsegyház története. Győri Hirlap. 1887. 22. 23. sz.

Székesegyház.
Ipolyi: Religio. 1860. I. félév. 41. 45. 46. sz.
Römer: Győri t. és r. füz. I. 272—7.
— — Jgyk. VIII. 84—89. II. 53—55. 158. M. Biz.
H. I.: Mo. Ó-ker. m. 75.
— — Mo. csúcsives műeml. 19—29. Képekkel.
— — Műem. oszt. Arch. Ért. 1885. XX. l.
Hunfalvy János: Mo. és Erd. Kép. II. 29—35.
A székesegyház felvételei Stornó F.-től. M. Biz. 1878. 89. és 99. L. még. 1879. 18. 32.
Pasteiner: A székesegyház újjáépítője Battista Rana. 1649—1655. Akad. Ért. 1896. 193.
Hefele Menyhért: A gy. püsp. templom belső díszítése. Művészet. 1904. 202.

Héderváry-kápolna.
Vas. Ujs. 1860. 35. 52.
Ráth K.: Vas. Ujs. 1863. 28. Képpel.
H. I.: Mo. csúcsives műeml. 19–29. Képekkel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XX.
Fényképei. Römer-hagy. M. Biz.

A székesegyház oltárai.
Knauz N.: M. Sion. 1865. 635.

A főoltár képe Maulpertschtől.
Némethi Lajos: Arch. Ért. III. 1884. 106.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 196.

Győri püspökök mellszobrai a székesegyházban.
K.: Vas. Ujs. 1865. 32. Képpel.

Győri székesegyház középkori sírkövei.
Vas. Ujs. 1860. 35. 52. Képpel.
Varju Elemér: Arch. Ért. 1897. 338—342. Képekkel.
Id. Stornó Ferencz: Arch. Ért. 1895. 157.

Két sírkő, a XIV. sz.-ból egyik Salamon Bereck, a székesegyházban. (1364.)

Vadász Miklós püspök 1428. dombormű alakja.
Ipolyi A.: Műtört. tan. I. 186—7. és 192.
Czobor: Bereck Salamon sírköve. Mo. tört. eml. I. 169.
Tollrajzaik eredeti nagyságban Haller Józseftől. M. Biz. 1880. 19.

A Hédervári-kápolna helyreállításakor Rómer által felfedezett sírkövek.
Rómer: Régészeti levelek Ipolyi A.-hoz. (Az antiphonale. Héderváry-kápolna. Síremlékek. Emlékfeliratok.) Vas. Ujs. 1860. 31. sz. 620. l. 35. 46. és 52. sz. Képpel.

A Custodiatus kisebb ajtaján belől fekvő síremlék.
Rómer: Vas. Ujs. 1860. 631. l.

A győri egyházmegye műkincsei.
Kreskay Antal: Arch. Ért. VII. 1872. 61—65. l.
Az egyházi szerek fényképei. M. Biz.
A fényképek eml. Arch. Ért. 1878. 200.

Áldoztató kanalak, aranyozott ezüst, fanyéllel a XVIII. századból. Sopron város pleb. templomáé. A gy. székesegyház kincstárában.
E. kiáll. k. 2163—4.
Czobor: Egyh. eml. 107.

Áldozó-szelencze a XIV—XV. századból. Székesegyház tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 32. l. 85. Go. sz.
E. kiáll. k. 2161.

Antiphonarium, táblája bronzfoglalványokkal a négy evangelista jelvényével. Közepén Mária a kisded Jézussal. XV. századi mű. Papnevelő-intézeté.
Rómer: Régészeti levelek Ipolyi A.-hoz. Vas. Ujs. 1860. 35. 52. Képpel.
— — Akad. Ért. VII. 115.
— — Arch. Közl. XI. 1877. 1. füz.
Fényképe eml. Arch. Ért. 1878. 320.
E. kiáll. k. 1512. (Lásd még Budapest, Czobor Béla: bronzkönyv. Könyvtábla-dísz.) Jelenleg br. Forster Gyula tulajdona Budapesten.
Czobor: Egyh. eml. 70. Képekkel.
Varju E.: Mo. tört. eml. 223. Képpel.

Gobelinek.
Ebenhöch F.: A gy. sz.-e. régi flandriai kárpitjai. Arch. Ért. 1889. 8—14. Képekkel
Pulszky K.: Arch. Ért. 1889. 14—20.
Czobor: Egyh. Eml. 78.

Infulák a XV. századból. Eredetileg gyöngyökkel diszítve. Székesegyház kincstára. 1386.
E. kiáll. k. 1588. és 1591.
Czobor: Egyh. eml. 79—80.
Radisics J.: Mo. tört. eml. 326. l. és LX. tábla I. sz. képe. LXIX. tábla.

Kelyhek.

Aranyozott vörösréz ciborium, Krisztus és az apostolok mellképeivel. XV. századi mű.
Ipolyi: Századok. 1876. 515.
Pulszky: Ö. kiáll. I. II. 82—83. l. 54. Go. sz.
Hampl: Arch: Ért. 1887. 97. 131.
E. kiáll. k. 1540.
Czobor: Egy. eml. 62.

Korvin-féle kehely a XV. századból.
Egyh.-m. Lap. VI. 307.
E. kiáll. k. 1567.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.
— — Mo. tört. eml. 234. l. 268. ábra.
Czobor: Egyh. eml. 53.

Aranyozott ezüst kehely talpán kis czímerpajzs, a XV. századból. A székesegyház kincstárában.
Pulszky: Ötvösség rem. I. 23—24. Fénynyom. képpel.
E. kiáll. k. 1559.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból. A székesegyházé.
E. kiáll. kat. I. 1368. sz. a.
Mihalik: Arch. Ért. 1896. 343. l.

Aranyozott ezüst kehely a Kanizsai-czímerrel a XV. századból. Kis-Marton plébánia templomáé. Győri székesegyház kincstárában.
Pulszky: Ö. kiáll. I. II. 49—50. l. 23. Go. sz. Képpel.
E. kiáll. k. 1469.

Aranyozott ezüst kehely a XIV. századból. Uns helf Gott felírással. Székesegyház kincstára.
Egyházm. Lap. VI. 266.
E. kiáll. k. 1472.
Mihalik: Mo. tört. eml. II. 230.

Telegdy-Csapi-féle kehely a XVI. századból, sodronyzománczczal.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 84. l. 58. Go. sz. Képpel.
Ötvöss. rem. 93—4.
Hampl: Arch. Ért. 1887. 97—131.
Cserghe6 Géza: Arch. Ért. 1889. 226—7.
E. kiáll. k. 1393.
Mihalik: Arch. Ért. 1896. 343.
Czobor: Egyh. eml. 53.

Aranyozott vörösréz kehely. A himódi pleb. templom tulajdona. A győri székesegyház kincstárában.
E. kiáll. k. 1432.

Csúcsíves kehely. 1619.
Pulszky: Ötvösség rem. I. 93—94. Fénynyomatú képpel.

Miseruha Korvin-czímerrel a XV. századból.
E. kiáll. k. 1213. sz.

Oltárkő. (Altare portatile, vas és rézkeretbe foglalt serpentinkőből, Agnus Dei, qui tollit peccata mundi körirattal. A kéthelyi r. k. pleb. templomé volt.) Székesegyház kincstárában.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 59. l. Go.
E. kiáll. k. 1510.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 167.
— — Egyh. eml. 45.

Ostyatartó. XIV. század. Zalka György tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 28. l. 73. Go. szám.

Pásztorbot, egykor Zichy F. tulajdona, a XVIII. századból.
E. kiáll. k. 2386.

Szt.-László fejereklyetartó mellszobra, vert ezüstből, aranyozva. Hozzátartozó ezüst kürt. A székesegyházban.
Ipolyi: Arch. Közl. III. 72—99. Képpel.
— — Századok. 1876.
— — Műtört. t 275—313. 324—345.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 42. 46. l. 15. Go. sz. Képekkel. 53. l. 28. Go. sz.
— — Ötvösség remekei. I. 63—64. Kétszínű fényny. kép.
Hampel: Arch. Ért. 1887. 97—131.
Eml. Arch. Ért. 1892. 200., 1898. 173., 1899. 68.
E. kiáll. k. 1113. sz.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 344.
Czobor: Egyh. eml. 41. Képpel.
— — Mo. tört. eml. I. 162—164. XXVI. tábla és 198. Kép.
— — III. Béla eml. 307—327. Képekkel.
Képe: Dörre T.-tól. O.-M. Mon. Mo. II. 391.

Vert ezüst könyvkötés, domború művekkel, a XVIII. századból. Székesegyházi kincstár.
E. kiáll. k. 2383.

Vörösmárvány mozaiktöredék, szőlőfürtötmetsző alakkal. (Hol van?)
Arch. Ért. VII. 1872. 159—60.

Benedek-rendiek temploma és rendháza 1627.

Falképek Troger Páltól.
F.-Czinár: Mon. I. 318—319.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 31.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 198.
Pannonhalmi Szt.-Benedek-r. Névtára 1902—3. 31. (Eszerint a rendházat építtette Széchényi György, kalocsai érsek. 1667.)
A templom képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 477.

Orsolya-apáczák templomának falképei, állitólag Dorfmeistertől.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 198.

Maulpertsch falképei. (Hol?)
Ipolyi: Arch. Közl. II. 201.

Kármeliták temploma. 1714—1724.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 29—35.

A régi domokos-rendi kolostornak ivheveder maradványa a Megyeház-utcza szögletén, háritókő.
Rómer Fl.: Arch. Közl. X. k. II. füz. 18.

A Sz.-István-kápolna. XV. sz. (?)

Helyreállításakor felfedezett mozaikpadló.
Arch. Ért. 1873. VII. 159.

Isten báránya nevű kőszobor.
R.: Vas. Ujs. 1863. 21.

Mária-oszlop. 1686.
Hunfalvy J.: Mo. és Frd. Kép. II. 29—35.

Győrvára.
A vár régi képeit lásd fönnebb a város régi képeivel együtt.
Fényes E.: Mo. m. áll. I. 113.
Paur Iván: Montecuculi, a győri bástyák újitója. Pesti Napló. 1854.
Ráth K.: Győr bástyatégláinak jegyeiről. Győri Közl. 1858. 8.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 29—35. A vár távl. képével.
Győrváráról. M. Biz. 1880. 19.
Villányi Szaniszló: Győrvár és város helyrajzi erődítése, pár telek és a lakosság viszonyai a XVI. és XVII. században. Győri r. k. gymn. Ért. 1882. 210. l. 2 kép.
A redout és Héderváry-kápolna felvételi vázlatai Hencztől. M. Biz. Rómer-hagyaték.

Török-pincze nevű folyosók.
Rómer: Jgyk. VI. 118. M. Biz.
H. I.: Ó-ker. műeml. 143.
— — Mo. csúcsives műeml. 19—29.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XX. l.
A győri vár bejárata, a vár a Duna felől. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 277.

Püspöki kápolna a várban.
Lippert helyreállítja. Mitth. d. C. Com. 1857. 278.
H. I.: Mo. csúcsives műeml. 19—29. Képpel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XX.
Csánki: Mo. fldr. III. 537—542.
A székesegyház és a vár képe. Vas. Ujs. 1892. 19. sz.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból. Püspöki kápolnában.
Pulszky K.: Ö. k. II. 74—5. l. 38. Go. sz.
E. kiáll. k. 1435.

Kehely a XV. századból. U. ott.
Pulszky K.: Ö. kiáll. k. II. 101. l. 97. Go. sz.

A városház tornya.
Rajz. Cserma Károly. O.-M. Mon. Mo. IV. 465. l.

Győr-Sz.-Márton. A pannonhalmi alsó pleb. templom. Csúcsives téglaépitmény.
F.Czinár: Mon. I. 326.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VI. 115. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 543.

Pannonhalma tövében elterülő Pannonia nevű római község alapfalai.
Récsey Viktor: Arch. Ért. 1897. 193—204. A kiásott falak alaprajzával.

Római épületek maradványai a paczkalói dülőben.
Récsey V. ásatása. M. Biz. 1897. 169. 183.
— — jel. u. ott. 1897. 234. 251.
— — Pannonia római község maradványai Pannonhalma tövében. Budapest. 1899. Lampel R. 8r. 49 l.

Hédervár.
Ung. Mag. 1782. II. 101.
Matusek Antal: Hédervár története. Győr vm. és város tört. (Szerk Ipolyi.) 514. l.
Sárváry Béla: Hédervára és hősei. Győri Közl. 1858. 66—69.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 538.

Régi temető közepén álló, egykor pleb. temploma, csúcsives részletekkel. (Ma Lorettói-kápolna.)

Viczay-család síremlékei. 1650. 1722. 1729. 1731. 1774. stb.

Vörösmárvány keresztelő-medencze. 1437.

Héderváry-kastély.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 162—171.

Hédervári vár szobormaradványai az új várkastély udvar falain.
Ipolyi A.: Műtört. t. I. 141.

Hédervári templom.
Ironrajza 8r. lapon. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
A kastély ironrajz távl. képe. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. IV. 473.

Viczay Ádám síremléke.
E. kiáll. k. 5220.
Gerecze: Mo. tört. eml. 296. 330. Kép.
— — Czobor eml. 74.

Keresztelő-medencze magyar czímerrel.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 182.

Aranyozott ezüst kehely patenával a XVI. századból. Gr. Khuen-Héderváry Károly tulajdona.
E. kiáll. k. 1464.
Czobor: Egyh. eml. 57. l.

Himód. R. k. pleb. templom aranyozott vörösréz kelyhe a győri sz.-e. kincstárában.
Irodalmát l. ott.

Jánosháza. Vendel-kápolna harangja. Georg Arnold, Goss mich 1623. felirattal. találtatott a Vártóban.
Rómer. Jgyk. I. 55. és Rómer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Kajár. A falu fölötti dombon régi templomának alapfalai.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Caspar Mendel goss mich in Raab. No. 1790. feliratú harang.
Rómer. Jgyk. VI. 104. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Kéthely. Oltárkő.
L. győri püspöki sz.-e. kincstára.

Kis-Árpás. Római út.

Római alapfalak a bakonybeli apátság területén a kisárpási malomdombtól nyugatra, a kisárpási malommal szemben.

Árpádkori templom (?) alapfalai.
Ebenhöch: Arch. Ért. VII. 1872. 101—102.

Átmenetikorú prépostsági templom.
Arch. Ért. VIII. 22.
H. I.: Ó-ker. m. 120—122. Képekkel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII. XVIII.
Rómer. Győri t. és r. füz. II. 225—239. Képpel.
— — Árpás és móriczhidai Sz.-Jakabról cz. prépostság. Győri t. és r. füz. II. 358—372. III. 31—54. Képekkel. IV. k. 383—437.
— — Árpás és móriczhidai Sz,-Jakabról cz. prép. tört. Írta —. Különlenyomat a győri t. r. füz.-ből. Pest, Aigner és Rautmann biz. 1869. 8r. 107. I. Alaprajz és Képekkel.
Csánki D.: Mo. fidr. III. 544.
Hencz Antal fölvételei. Akad Arch. Biz. rajztárában. (L. Gerecze M. Biz. Rajzt. l.) Ironvázlatok. Rómer-hagy. M. Biz.

Kéttornyú, egyenes záródású templom.
Távlati ironrajza Hencz Antaltól. Rómer iratai. Magy. N. Múz. Fol. Hung. Tom. V. Számozatlan nagy 8r. alakú rajzlap.

Kis-Barátfalu. (Kis-Baráti.) Joseph Eisenberger goss mich in Raab. 1745. Curavit fieri Ill. Com. Mich. Viczay, és

Mendel János öntött engem Győrben 1745-ben, feliratú harangok.
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.
— — Horváth levele 1859. nov. 11. Rómerhez. U. ott. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Kis-Ravazd L. **Ravazd**.

Kóny. R. k. pleb. templom. 1723.
Schem. Jaurin. 1903. 35.

Koronczó. Mithrás emlék két darab töredéke. Méhkerti Miklovits Jánosné 19. sz. háza kertjében' az üvegház falában.
Ebenhöch Fer. jel. M. Biz. 1873. 7.
— — Győri t. és r. füz. I. 91—2.
— — Koronczó története. Győri t. és r. füz. IV. 67—74. 338—357.

Mező-Örs. A geöri Avar gyürű végpontja.

A falu végén egykori várának helye.

Az örsi határ délnyugati sarkán a Börcze-dombon, a szóhagyomány által is idehelyezett kolostor nyoma.
Fehér: Győr vm. és város. 575.

Ménfő. Világosvár 1615-től. (?)
Fehér: Győr vm. és város. 567.

Mérgesi zárda.
Fehér: Győr. vm. és város 568.

Ág. ev. templom harangja Caspar Mendel, goss mich in Raab stb. 1798. felirattal.
Rómer. Jgyk. VI. 105. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Mindszenttől délnyugat felé félórára Pusztaszentegyház nevű dülőn állott előbb a község.

Mindenszentekről nevezett XII—XIII. századi kőtemplomának s a községnek nyomai.
Stachovich Remig.: Arch. Közl. VIII. 99.

Móriczhida. L. **Nagy-Móriczhida**.

Nagy-Móriczhida határában árpási r. k. templom.
Közs. jel. M. Biz. 1901. 214.
Gyurkovics Gy.: Móriczhida helységnek ismertetése Győrmegyében. Tud. Gyűjt. 1829. II. 3.
Csánki: Mo. fldr. 542.

Egykori prépostsága.
F.-Czinár: Mon. II. 46—48.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 498. 502.

Nagy-Baráti Nagy harang. Öntötte: Mendl Gáspár. 1795.

Ostyasütő. 17?9.
Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Öreg-Sz.-János puszta. Krémer-dülőjén, egykori templomának nyomai.
Fehér: Győr vm. és város. 541.

Pannonhalma.

Régi képei:
Description. 49. tábla.
Birken. 758. 754u. 754d. 58. l., 754 b. 55. l.
Birkenstein. 42.
Coronini. 400 a. 37.
Bodenehr. Hung. h. 85.
1597-ből. Dilbaum. 44. tábla.
Dilich. 456 a. 34. l.
Egyes képei a M. M. Múz.-ban. Bubics. 62. l. 482—485. sz. a.

Pannonhalma irodalma:
Ung. Mag. 1782. II. 101.
—e—: Pannonhegye. „Hazánk." 1847. 70—74.
Csatári Ottó: Látogatás Pannonhalmán. Hazánk. 1847. 64—66.
Horváth Mihály: Szent-Márton hegye hajdan és most. Történetvázlata. Mostani állapotja. M. Hajdan és Jelen. I. 1847. 33. 35. 2 kőny. képpel.
Sz.-Márton Pannonhalmán. Magy. f. és népei. 1847. I. 1 képpel.
Mayer István: Vas. Ujs. 1856. 25. Négy képpel.
Akad. Ért. 1859. 515.
Pannonhalma a XVI. században. Képes Ujs. 1859. 12 kép.
Pannonhalmára vonatkozó jegyzetgyűjt. Rómer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung XI. Pannonhalmi régiségek feliratú fogásban.
Dankó József: Győrmegyei Sabaria, vagyis pannonhalmi Sz.-Márton, toursi püspök születéshelye. Magy. Sion. 1867. 881.
Kirándulás Pannonhalmára. L—y. Győri Közl. 1876. 59.
Pannonhalma. Mo. és a Nagyvil. 1876. 36. 2 kép.
Irmei Ferencz: Pannonhalmán. Pesti Napló. 1876. 96.
Beszédes Kálmán: Főv. Lapok. 1878. 64.
Robin: Pannonhalmán. Pesti Napló. 1879. 153. 12.
Relle Iván: Pannonhalma 1664-ben.
Képe. Vas. Ujs. 1891. 45. sz.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 538.

Római feliratos kövek a kolostor kisebb pinczeajtaja fölött és az ebédlő alatti fabolt falában.
Rómer Fl.: Arch. Közl. III. 161.

Római féldombormű a templom külső falában.
Récsey V: Arch. Ért. 1899. 400—404. 427. Képpel.
— — Ein altchristliches Relief aus Ungarn. Auf Grund eines Vortrages, den der Verfasser am Internationalen Congresse für christliche Archeologie zu Rom im April 1900. gehalten hat. Képpel. (Récsei e domborúművet a VI. században élt Sz.-Benedek és tanítványai ábrázolásának tartja. Szerinte vagy Itáliából hozták magukkal a szerzetesek e domborúművet Pannonhalmára, vagy „régi minták" szerint itt készítették. Mindkét föltevés valóban képtelen! A barbár-római sírkőfaragványokat már megtudjuk különböztetni a XI. századi keresztény faragványoktól.)

Főmonostor-templom.

Pannonhalmi apátság historiája (Sz.-Márton). M. Musa. 1787. XLI—XLIII. sz.
Szent-mártoni apátság. Magy. Kurir. 1787. 4.
Kurze gesch. der nun aufgeh. Benediktiner-Abtei zu Martingsberg Wagner C. Ung. Nachricht. 1787. 34—36.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. I. 1856. 96—100.
— — Kunstdenkm. d. Ö. K. I. 92.
Mayer I.: Vas. Ujs. 1856. 209.
Penner Roman: Erzabtei Martinsberg. Esztergomi r. k. gymn. Ért. 1858
Szerelmey: Magyar hajd. és jelen. I. 37.
F.-Czinár: Mon. I. 7—58.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 191. (Kijavítja Eitelberger közleményeinek hibáit.)
— — Deák mon. baz. 63.
— — A templom szobrászati diszítm. Műtört. tan. I. 113.
A Sz.-Benedek-r. atyák zárdája a Sz.-Márton-hegyen. Orsz. Tükre. 1862. 12. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 35—42.
H. I.: Oest. Revue. 1865. II. 195.
Podhrádzky J.: A p. ap. alapítólevelét nem készitették az ottani szerzetes férfiak, hanem Sz.-István királynak eredeti hiteles oklevele. Buda. 1868. 8r.
Fehér Ipoly: Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. 281—4. Négy képpel.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 441—458.
Eml. Arch. Ért. I. 1869. 37., IV. 1870. 101, 131., V. 48. 127., VII. 108., IX. 188.
H. I. jel. M. Biz. 1876. 96. L. még előbb. 1872. 16—17.
Ó-ker. műeml. 117—118. Képekkel.
Emléklapok, melyeket a pannonhalmi Sz.-Benedekrend a főmonostori székesegyháznak 1876-ik évi aug. hó 27-én történt negyedik fölszentelésének alkalmából a jelen és utókornak nyujt. Kiadja a pannonhalmi főapátság. 1876. XV. táblával. (Könykereskedésbe nem került.)
Ismertetése. Arch. Ért. X. 319—323.
Eml. M. Biz. 1876. 81. 87.
Sztachovich Remig: Szent-Márton toursi püspök és pannonhalmi temploma. Győri Közl. 1876. 67.
— — Arch. Ért. X. 340. Különlenyomat. 8r. 4 l.
Maszlaghy Ferencz: A pannonhalmi templom fölszentelése (adalékokkal). Magy. Sion. 1876. 672. 834.
Pannonhalmi főmonostoregyház helyreál. Arch. Ért. 1877. 4.
Fejérpataki László: A pannonhalmi apátság Alapító-oklevele. Irta —. Budapest. 1878. Knoll Károly Akad. könyvkeresk. 8°. 221 l.
Ism. P. Gy. Századok. 1878. 739—40.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XX.
A székesegyház belseje. Stornó rajza. Vas. Ujs. 1891. 45.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. IV. 157.
A székesegyház külseje. Háry Gy. rajza. Vas. Ujs. 1891. 45. Bejárata u. ott.
A székesegyház északról nézve. a délre fekvő kápolna képei. Vas. Ujs. 1891. 45.
A szószék rajza. Vas. Ujs. 1891. 45.
A templom képe. Vas. Ujs. 1891. 45.
A zárda képe. Háry Gy. rajza. O.-M. Mo. IV. 471.
Récsey V.: A pannonhalmi oklevél. Budapesti Hirlap. 1896. augusztus 26.
Dr. Baróti Lajos: A pannonhalmi apátság kiváltság-levele hitelességének kérdéséhez. Turul. XIV. 1896. 61. Három pecsétrajzzal.
Erdélyi László: A pannonhalmi főapátság története. Első korszak. A megalapitás és terjeszkedés kora 996—1243. Szerkesztette és részben irta —. Budapest. 1902. Stephaneum kny. 4r. XVI. 825. 2. l. Szines mellékletekkel és képekkel. A pannonhalmi Sz.-Benedek-r. története. I. k. Ism. M. Sion. 1902. 469. VII. k. és Zs. u. ott. 1903. 383. II. k. Részben irta Sörös Pongrácz. 8r. 653. 2. l. Képekkel. Ism. Karácsonyi J. Századok. 1903. 928—939.

Czudar László apát sírköve. 1372.

Rómer Fl.: Zudar L. sírköve. Tud Tár. 1841. Értekez. IX. 63. Kőnyomattal.
Ipolyi: Műtört. t. I 187.
Egyh.-műv. Lap. 1881. 281—8. Képpel.
Arch. Ért. 1890. 442
Barczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.
E. kiáll. k. 1530.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. I. 150.
— — Szobr. eml. 71.
Czobor B.: Mo. t. eml. 170. és 209. ábra.

Sigfrid apát síremléke. 1365.

Ipolyi: Műtört. t. I. 187.
E. kiáll. k. 1529. (Sajtóhibából 1229.)
Gerecze P.: Mo. tört. eml. I. 150.
— — Szobr. eml. 71.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 269. és 208. ábra.
Pannonhalmi síremlékek. Arch. Ért. 1899. 69.

A főmonostor-templom egykori falképei.

Rómer: Mon. III. I. R. 131. l.

Pannonhalmi harangok feliratai:

Johann Brunner Goss mich in Ofen. 1780.

Johann Brunner Goss mich in Ofen. 1780.

Sebastian Frid Holzbock Goss mich in RAAB ANNO 1774.

Joseph Eisenberger Goss mich in Raab. 1743.

Valamennyin domború műves alakok.

Rómer-hagy. XLVIII. és XLVI. sz. cs. M. Biz.

Főmonostor-templom egyházi szerei.

Bock Fr.: Die Kirchenschätze der Erz-Abtei Martinsberg, aus dem XII. Jh. Mitth. d. C. Com. 1860. 350—352.
De Mély: A nyomtatásban megjelent leltárak egyetemes könyvészete. Szerk. —, Ferdinandes Bishop. Két kötet. Parizs. A II. k. 127—145. l. Magyarországról. 155. leltár. (A pannonhalmi apátság kincseinek összeirása a XI—XII. századból. Tököly Imre és Zrinyi Ilona ingóságai 1707—1710. stb.) Ism. Századok. 1896. 88—89.

Ereklyetartók a XVI. századbol, a főmonostor-egyház tulajdonai.

Rómer: Pannonhalmi ereklyetartók. Egyh. Lap. 1868. II. 562.
Pulszky K.: Ö. kiall. II. 127. l., 12. és 13. sz.
— — Ötvösség rem. I. 25—26. Szines képpel.
E. kiáll. k. 2033. 2029.
Czobor: Egyh. eml. 99.
Mihalik. Mo. tört. eml. 312. l. 358. ábra.

Feszületek a XVIII. századból. Kruesz Chrysostom tulajdonai.

Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 136., l. 36. sz. és II. 137. l. 46. Rc. sz.

Feszület 1735, a főmonostor templom tulajdona.

Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 129. l. 22. sz.

Gyertyatartók a XVII—XVIII században, a főmonostor tulajdonai.

Pulszky K.: Ö. kiáll. II. 131. l. 9—10. B. sz.

Ebenfa házi oltárka, triptichon, a XVII. századból. Főmonostori templomé.

E. kiáll. k. 2146.
Czobor: Egyh. eml. 102.

Kehely 1482. Kreusz Crysostom apát tulajdona.

Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 109. 119. Go. sz.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvösségünk történetéből. Arch. Ért. 1887. 97—131. (Szent-Márton (?) alatt említve.)

Fehérselyem miseruha és dalmatikák a XVIII. századból. Főmonostor templomáé.

E. kiáll. k. 2142—2144.
Czobor: Egyh. eml. 108.
Radisics: Mo. tört. eml. 329. l. 402. ábra.

Sz.-István koronázó palástjának bissusszövetmásolata.

E. kiáll. k. 102.
Czobor: Egyh. eml. I. 25—26.
— — Mo. tört. eml. I. 52—53. Képpel.
Radisics Jenő: Szent-István palástja. Budapesti Hirlap. 1896 jún. 5.
Eml. Arch. Ért. 1895. 172.

Útmutató. 1772. A főmonostor-t. tulajdona.

Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 139 l. 5. sz.

Pannonhegyi zárda és katakombája.

Haz. s a Külf. 1868. 19. Két képpel.

Az ebédlőterem falfestményei és stukkói.
Budapesti Hirlap. 1900. szept. 6.
Récsey V.: Művészet. Szerk. Lyka K. 1903. 241—251. Képekkel.

A zárdafolyosón levő márvány oszlopfejtöredéke. (Szenteltvíztartó.)
Ipolyi: Arch. Közl. II. 185.
Irónvázlata. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Pannonhalma közelében, Győr felé a Sz.-Lőrinczi pusztán, Szántó Márton tagjában, régi falu helye, carnarium nyomai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyzk. VI. 116. VIII. 82.
Alaprajza és oldalnézete Stornó F.-től. Akad. Arch. Biz. saj.

Pátkai puszta. (Kajár mellett.) a falu helye.
Römer: Jgyk. VI. 61. M. Biz.

A Harangozóhegyen állit. Pálos-zárda helye.
Fehér: Győr vm. és r. 572.

Patonai vár.
Römer-hagy. XXVIII. sz. csom. M. Biz.

Petkevára. Nyúl és Ecs között, Pogányvár maradványai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VIII. 72—73. M. Biz.

Péterddel határos mogyorósi dülőben régi templom nyomai.
Römer: Jgyk. VI. 132. M. Biz.

Ravazd. Kis-Ravazd határában római épületek alapfalai, két hypocaustum töredékei.
Sztachovics Remig: Arch. Közl. VIII. 105.

R. k. plébánia templom.
F.-Czinár. Mon. I. 326—7.

Egykori Sz.-Vilibald-egyházának nyomai.
Römer: Tud. Tár. 1840. XII. 370—2.
— — Jgyk. X. 141. 165.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Sztachovics R.: Arch. Közl. VIII. 104.

Rába-Szent-Miklós.
Római domborművek.
M. Biz. 1873. 38.

Kerekegyháza.
Geduly: Jgyk. M. Biz. 1875. 133.
Ráth M.: Arch. Közl. VIII. 53—55. Képekkel.
H. I.: Ó-ker. műeml. 133—4. Kép.
— — Műeml. oszf. Arch. Ért. 1885. X. VIII.

Rákos. Mithraeummaradványai.
Arch. Ért. 1883. XCVI.

Sebes. Római hamveder.
Ironrajza Salczer Ernőtől. M. Biz. 1880. 19.

Románkori templom alapfalai.
Ebenhöch felvételei után Haller József által készített rajzok. M. Biz. 1880. 19.

Bronz feszület töredéke, melyet a templomalapfalak mellett találtak.
Salczer Ernő ironrajza. M. Biz. 1886. 19.

Selyemteleken, a középalaki dülőn római sírkő.
Römer: Jgyk. XXII. 144. M. Biz.
Ironrajza Klein Gyulától. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. 106. l.

Sokoróalja. Mithrás-kövek.

Kerek templom.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 22.

Sz.-Imre puszta. Pázmándtól félóra északnyugatnak. Egy dombon a XIV. századi (1323.) templom és plébánialak romjai. (Köveiből épült a pázmándi templom.)

A romok közt római téglák és római pénzek.
Sztachovich Remig: Arch. Közl. VII. 100.
Fehér: Győr vm. és v. 548.
Römer Jgyk. II. 46. M. Biz.

Sz.-Iván. Sebastian Holzbock goss mich in Raab. 1782. feliratú harang.
Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Határában Andrásvára helye.
Fehér I.: Győr vm. és város. 553.

Sz.-Kidi pusztatemplom helye.
Fehér: Győr vm. és város 555.

Sz.-Vid. Régi templom omladékai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 123.

Taáp. L. **Táp**.

Tarisznyavár.
Fehér: Győr vm. és város 554.

Tarján falu. Római kőfaragvány.
R—r.: Győri t. éa r. füz. I. 1861. 189.

A román templomból csak a Krisztus Simeonnak való bemutását ábrázoló kő maradt fenn a szántóföldek közt.
Römer: Győri t. és r. füz. I. 189.
Römer-hagy. XII. sz. cs. M. Biz.

Táp. (Taáp.) Római siremlék és egy más faragvány töredéke a plébániaház szögletén.
Römer: Arch. Közl. III. 161.

A XIV. századi templom és toronyomladékai.
Römer: Arch. Közl. X. k. II. füz. 54.
— — hagy. XII. sz. csom. M. Biz.

Fenyői táborhely.
Fejér I.: Győr vm. és v. 577.

Új-Malomsok. Régi kápolnájának alapfalai a helységtől keletre a határ legmagasabb pontján.
Szigethy Dániel: Győri t és r. füz. II. 375—6.

Zsemlye. Harangok e felirattal. Caspar Mendel goss mich in Raab. 1789. és 1787.
Römer. Jgyk. VIII. 124. l. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

HAJDU VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Bartha Boldizsár:* Rövid Chronica avagy oly Beszélgetés, mely az közelb elmult szász esztendők alatt Debreczenben esett emlékezetesebb dolgokrul, tűz miatt való romlásokrul . . . irattatott . . . B. B. által 1666. Esztendőben. L. bővebben Szabó K. Régi M. könyvtár 1879. 531. l. és Havas Rezső: M. földrajzi könyvtár. 183. l. M. N. Múz.
2. *Posalaki J.:* Declaratio afflicti status civitatis Debreczen. Debreczen 1755. Ívrét. M. N. Múz.
3. *Debreczen.* Alm. v. Ungarn. 1778. 293.
4. *Cs.:* Debreczen jeles állapotjának rövid rajza. Társalk. VI. 1837. 7—10.
5. *Balásházy János:* Debreczen mint van s jövendője. Debreczen. 1844. 8r.
6. *Szűcs István:* Debreczen város történelme. I. II. k. Debreczen. 1871. Ism. Ism. Pesti Napló. 1871. 15. 126. III. kötet. Debreczen. 1871. Ism. U. ott. 1872. 4.
7. *Koncz Ákos:* Debreczen multjából. Dózsa László, az erdélyi vajda fia, Károly Róbert alatt. Magyarország. 1902 máj. 22.

B) Hajdu vármegye műemlékei és azok irodalma.

Debreczen egykori egyházi épületei.

Rupp: Mo. helyr. t. III. 143—158.
Bunyitay V.: Váradi p. t. II. 431—4. 444—6.
Chilko L.: A debreczeni r. k. egyház vázlatos története. Debreczen 1877.

A debreczeni egykori románizlésű templom.

Bunyitay V.: Századok. 1878. 741—5.
— — Váradi p. t. I. 163. III. 215—228. alaprajza és képe a XI. táblán.
A régi templom alaprajza. H. I.: Műeml. oszt. Arch. 1887. 350.

A régi templom 1485-ben öntött egykori harangja.

Az öreg Rákóczi-harang. „Hortobágy" Debreczen. Arch. Ért. 1897. 375. 1862. 4. sz.

Kegyesrendiek kéttornyú temploma.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 293.

Bakó János váradi prépost arczképe 1719-ből, a kegyesrendiek éttermében.

Arch. Ért. 1857. 375.

Ev. ref. templom harangja e felirattal: Hodie si vocem eius auidivitis ne obducetis cor vestrum haec compana fusa est in usum Ecclesiae Debrecinensis ex liberalitate Illustr. D. D. Georgii Rákoczy P. Tr. ect.

Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. és. Jgyk. V. 107. M. Biz.

Másik harangon; Campana S. trinitatis beate virginis Marie S. Nicolao epo et Sanctis orbus presc. dedicata anno domni 1485. Per. R. D. Adalbertum Werthesiun episc. Wespremiens. exstitit. Magister Petrus.

Varsányi adata. Rómer-hagy. XLVII. M. Biz.

Ezüst poharak és tányér. Árva Betlen Kata. 1741. felirattal. Ev. ref. templomban.

E. kiáll. k. 6286. 6476. 2368.

Aranyozott ezüst kannák. Csináltatta Albisi Zólyomi Dávid. 1631.

Ugyanott. 6338. és 6480.
Mihalik: Mo. tört. eml. 321. l. 381. ábra.

Födeles zománczozott ezüst pohár. 1745. Ugyanott.

E. kiáll. k. 6468.
Székely Árpád rajza. M. Műkincsek. III. 49.

Aranyozott ezüst fedeles kupa. 1672. Az ev. ref. templomé.

E. kiáll. k. 1193.

Színes hímzésű fehérselyem úrasztalterítő, a XVII. századból. Az ev. ref. templom tulajdona.

E. kiáll. k. 2055.

Lévay Sára-féle úrasztalkendők. 1725. Ugyanott.
E. kiáll. k. 2185. és 2254.
Debreczen egyházi szerei. Czobor. Egyh. eml. 120. 126. Képpel.
Egyházi eml. 126. Képpel.

Fedeles kancsó.

Urasztala-terítő a debreczeni ref. kórháztemplomban. 1722-ből.
Huszka J.: Műv. Ipar 1888. 16. Képpel.

Fára festett arczkép, állítólag Kemény János erdélyi fejedelmet ábrázolja. Lencz Lajosé.
E. kiáll. k. 4746.

Hatvani Mihály (a magyar Faust) sírköve a kollegium lépcsőházában.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Debreczen határában zeleméri csonkatorony.
V. Gy.: Vas. Ujs. 1860. 47. Képpel.
Bunyitay V. jel. M. Biz: 1901. 47.
Közigazg. biz. jel. M. Biz. 1901. 107.
Ironvázlata, hátlapján Varsányi neve. Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Debreczen felett Nyír puszta, egykor község: Szalokmonostora helye s széthordott maradványai.
Bunyitai V.: A váradi püspökség tört. II. 424.

Hajdu-Böszörmény határában a Depaulizelemér pusztán régi templomrom.
Alispáni hivatal jel. M. Biz. 1900. 320.

Szepes. Régi templom nyoma.
Arch. Ért. 1897. 374.

Zeleméri csúcsíves csonkatorony. Lásd **Debreczen** határában.

HÁROMSZÉK VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Marienburg Adolf:* Háromszék und die Csik Skizzen nach eigener Anschaunung. v. A. M. Blätter. 1838. 27—28.
2. *Potsa József* stb. Háromszékmegye. Emlékkönyv Magyarország ezeréves fennállása ünnepére. Szerk. Potsa József, Antal Mihály, Bogdán Artur, Csifó Salamon, ifj. Gödri Ferencz, Gyárfás Győző, Malik József, Székely György, Szentiványi Miklós. Kiadta Háromszék vármegye közönsége. Szepsi-Sz.-György. 1899. Jókai-nyomda. N. 4r. 380. 2. l. Képekkel. Ismerteti Sz. L. Erd. Múz. 1899. 472—4.
   Századok. 1900. 340—350.

B) Háromszék vármegye műemlékei és azok irodalma.

Almás. L. **Kézdi-Almás**.

Alsó-Csernáton. Ev. ref. templom és templom-kastély átalakítva.

Domokos Domokos sírköve. 1600.
Orbán B.: Székelyf. III. 99—100. Képpel.

Alsó-Sólyomkő várrom.
Orbán B.: Székelyf. III. 61—4. Távlati képpel.

Al-Torja. R. k. Sz.-Miklós-templom és templom-kastély, részben lehordott kőfalai. 1623.

Harangjai. 1555. 1655.
Orbán B.: Székelyf. III. 92.

Árkos. Templom-kastélya bástyákkal.

Várhegy nevű csúcsán vármaradványok.
Orbán B.: Székelyf. III. 49.

Baróth. A falutól északnyugatra elterülő Veczel vagy Veczer nevű dülőn római castrum nyomai.
Orbán B.: Székelyf. I. 220.

R. k. pleb. templomban (1760—67.) Sz.-István és Sz.-Lőrincz vértanuk, a Jó pásztor és Ker. Sz.-János szobrai Gebel János szobrásztól. (1760 körül.)
Veszely Károly: A baróti plebánia. M. Sion. 1868. 813. 891.
Nagy Iván: Századok. 1874. 43.
Schem. Transsilv. 1882. 34.

Bálványos vára. L. **Torja**.

Bereczken talált római téglák.
Délm. t. t. Ért. 1877. 195—196.

A város északi végétől 1000 lépésre római castrum.
Goos C.: Ver. Archid. 266.

Veneturné várának helye.
Kőváry L.: Erd. r. 49.
Orbán B.: Székelyf. III. 121. (Itt Hajduk várának nevezve.)

Régi sánczok. (Nem egy az előbbivel?)
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 251.

Bereczktelke. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 483.

Bessenyő. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 185.

Ev. ref. átmenetikorú templom.

Falképek maradványai.
Orbán B.: Székelyf. III. 182. Képpel.
„Hármonia." Zenészeti Közl. 1882. 320—321.
Egyh.-műv. Lap. 1882. 187—188.
Huszka J. jel. és a falképek pauzái. M. Biz. 1883. 8. 18. 79. 81., 1864. 38—60. 65. 72. 75. és 1900. a 423. számhoz.
— — A falképekről. Arch. Ért. 1885. 213. 220. L. még. Arch. Ért. III. 1884. I. IX. l. IV. k. 1884. V. l.

Várhányás nevű erőd maradványai.
Orbán B.: Székelyf. III. 184.

Bélafalva. R. k. templom. 1756.
Schem. Transsylv. 1885. 104.

Bikfalva. Késő csúcsíves templom tornya.

Nagyobbik harangja 1640. magyar felirattal.

Csigavár nevű őrtorony maradványa.
Orbán B.: Székelyf. III. 205. és 166.

Bodok. Kincsás várának nyomai.
Kőváry L.: Erd. r. 54.
Orbán B.: Székelyf. III. 55. Alaprajzzal.

Bodola. Béldiek udvarháza.
Vas. Ujs. 1887. 31. sz.

Bodza vára. (Királykővára?)
Kőváry L.: Erd. r. 134.
Orbán B.: Székelyf. VI. 77—80.
Bodzai szoros alaprajza 1750-ből a bécsi Technisch. Adm. Milit. Comitésnél. Eml. M. Biz. 1880. 36.

Bodza és Tömös közt Ó-Sáncz nevű ösvény.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 251.

Bölön. XV. századi átalakított unit. templom és templomkastélya.
Orbán B.: Székelyf. III. 21—23. Képpel.

Budvár.
Orbán B.: Vas. Ujs. 1878. 22. Két képpel.

Bükszád. Sólyomkő és Vásza várának maradványai.
Kőváry L.: Erd. r. 54. 5.
Orbán B.: Székelyföld. III. 59. 61. Alaprajzzal.

Csernáton. Csonka vártorony.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Csomortány. Erdejében vár maradványai.
Orbán B.: Székelyf. III. 117. J19—120. Alaprajzzal.

Eresztevény. Óriás hegyfokon levő erődítmények maradványai.
Orbán B.: Székelyf. III. 175.

Erősd. Csókás nevű hegycsúcson várhelye.
Orbán B.: Székelyf. III. 26.

Esztelnek. R. k. pleb. templom a XV. sz.-ból átalakítva.

Harangja 1567.

Sz. Ferencz-rendi kolostor és templom a XVIII. századból.
Orbán B.: A székelyföld leírása. III. 115. 6 képpel.
Schem. Transsyl. 1882. 98—9.

Fel-Torja. Csúcsíves evang. ref. temploma a XIV. századból, átalakítva.
Orban B.: Székelyf. III. 92.

Futásfalva. Imre-kápolna romjai a hasonló nevű bérczen.

Kápolnamezőn levő rom.
Orbán B.: Székelyf. III. 93.

Gelencze. Átalakított csúcsíves temploma 1628-ban készült, festett lapos menyezettel

Templom-kastélyrom.

Harangjai. 1617. 1763.

A hegyoldalban bástyás kastély romjai a templomhoz vezető födött folyosó és halastó maradványaival.

A templomtól délre szintén jelentékeny romok.

Aladár vár sáncza a Nagy-Gelenczén.
Orbán B.: A Székelyföld leírása. III. 133—6.
Torma K. jel. a falképekről. M. Biz. 1882. 94—97.
Egyh.-műv. Lap. 1882. 278—280.
Schem. Transsyl. 1882. 100.
Arch. Ért. 1883. XLVII. és L.
Huszka J.: A falképekről. Arch. Ért. 1885. 213—220. Rajzokkal és 1887. 331.
— — A templom és a falképek pauzái. M. Biz. 1884. 27. 34. 37. 60.
— — L. még: M. Biz. 1883. 27. 37. 68. 71. 78. 81.
— — Újabb jel. M. Biz. 1902. ad 423.
A templom kibővítése. M. Biz. 1902. 136. 347.

Hatolyka. R. k. templom tornya. 1668.
Schem. Transsyl. 1882. 106.

Ikafalva. R. k. templom a XV. századból, elhagyatva.

Ika vára, Öregtorony, más néven Csernátoni Csonkatorony.

Szentkertben kápolna romjai.
Ferenczi János: Ika vagy Csonkavár. Mulattató a brassói Erdélyi Hirlap mellékl. 1838. I. 26. sz. 104. l.
Kőváry L.: Erd. r. 53.
Ikavárának zömtornya: Vas. Ujs. 1871. 14—16. Képekkel.
Orbán B.: Székelyf. III. 93—96. Képpel és alaprajzzal.
Ikavárának rajza Nagy Lázártól. O.-M. Mon. Mo. VII. 366.

Ilyefalva. R. k. plébánia, egykor Pálos-templom. 1701.

Ev. ref. templom és templom-kastély. 1443.
Kőváry L.: Erd. r. 242.
Orbán B.: Székelyf. III. 30—35. Alaprajz és távol. képpel.
Ádám I.. Egyh. műv. Lap. 1883. 103.
Schem. Transsyl. 1882. 37—8.

Kanta. Sz.-Ferenczrendi zárda és templom.
Orbán B.: Székelyf. III. 108.

R. k. templom. 1727—1795.
Schem. Transsyl. 1882. 101.

Kézdi-Almás. Temploma.
Müller Fr.: Die Kirch. i. Baud. 48.

Várerőse nevű várhely az erdőben.
Kőváry L.: Erd. 48.
Orbán B.: Székelyf. III. 317. 319.

Kézdi-Polyán. Régi r. k. templom.

Harang, O Rex gloriae stb. 1648. felirattal.

Főoltára, 1717.
Schem. Transsylv. 1882. 194.

G. k. fatemplom, kőalapon. 1760.
Sematismul. Fogaras. 1900. 578.

Kézdi-Sz.-Lélek. Csúcsíves templom és templom-kastély. Átalakítva.

Tarnóczi- vagy Mikes-kastély.

Sz.-Lélek egykori várának helye a Peskő tetőlapján.

Váréli nevű csúcson Czecze vára.
Orbán B.: Székelyf. III. 112. A Tarnóczi-kastély képe és peskői vár alaprajzával. Távlati kép.

Kézdi-Vásárhely. Római telep nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 321.

Ev. ref. templom.
Orbán B.: Székelyf. III. 103.

Kilyén. Római út.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 287.

Csúcsíves unit. templom 1427.

Falképei.

Harangja. 1655.
Orbán B.: Székelyf. III. 37. A harangfelirat facsimile rajzával.
M. Biz. 1886. 19. 36.
Huszka J.: Székely festőiskola. Arch. Ért. 1887. 831—332.
— — jel. M. Biz. 1902. 423. sz.-hoz.

Kis-Borosnyó. Bodzavára a Kispatak árkai összefolyásánál.

Várbércz vára.

Fergetyűvár alapja a Borosnyó és Kurtapatak közt.

Domokosok kuriája, domborműves faragott kő. XVIII. század eleje.
Orbán B.: Székelyf. III. 164—166. A kuria képével.

Komolló. Római tábor maradványai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 288.

Várhelyen fekvő vár maradványai. Brassó és K. v. közt.
Kőváry L.: Erd. r. 53.
Orbán B.: Székelyf. III. 195.

Komollói sánczok.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Kovásznavidékén. Várhegyen várrom.
Orbán B.: Székelyf. III. 154.

Köpecz. Ev. ref. templom csúcsives szentélye, lapos menyezetű hajója.

A koczkára osztott menyezeten ornamentális festmények 1767-ből.

Úrasztala. 1794-ből.

Főkapuja a XVIII. századból berakott munka vasalásán: ANNO 1792. D. 23. ALT. PETEK MIHÁLY irással (?).

A mészréteg alatt falképek.
Köpeczi Nagy Lajos és Halavács Gyula szóbeli közlése.

A falu egykori templom-kastélyának helye a Varjuvár nevű dülőn. (Erdős vidékén a templom-kastélyok neve: Varjuvár.)
Orbán B.: Székelyf. III. 10.

Közép-Ajta. Átalakított régi temploma.
Orbán B.: Székelyf. III. 14.

Várhegyen várnyomai.
Kőváry L.: Erd. r. 48.

Kurpatak. R. k. kápolna. 1666.
Schem. Transsylv. 1882. 99.

Lemhény és Almás közös temploma és a templom kastélya.

Harangja. 1697.

Lisznyó. Harang 1603. a ref. templom tornyában.

Várbérczi nevű helyen Törökvár maradványai.
Orbán B.: Székelyf. III. 205.

Magyarósi határon Verestorony nevű magaslaton római építmény és vízvezeték maradványai. (Jelenleg állít. Sz.-György községháza padlásán hevernek.)
C. Goos. Ver. Arch. N. F. 1876. 291.
Orbán B.: Székelyf. III. 196.

Maksa. Veresmart nevű helyen római falmaradványok.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876.

Ev. ref. átmeneti korú temploma és templom-kastélya.

Kapubástya tornyában levő harang. 1537.
Orbán B.: Székelyf. III. 180—1. A harang-felirat facsimile rajzával.

A templom falképei. (Elpusztultak.)
Huszka J.: Arch. Ért. 1885. 212.
— — jel. M. Biz. 1893. 48. 58. és 1902. 422. sz.-hoz.

Málnás és Oltszem közt. Herenczvár fal- és sánczmaradványai a Vártetőn.
Kőváry L.: Erd. r. 54.

Leánykavár. (Elpusztult.)
Ackner: Jakab. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 250.
Orbán B.: Székelyf. III. 56—58. (Itt „Herecz vagy Mikó vár" romjairól van szó.) Alaprajzzal.

Miklósvár. R. k. pleb. templom. 1771—75.
Shem. dioec. Transsyl. 1882. 41.

Harang. 1400.
Kőváry L.: Erd. r. 268.

Fortogóvár sánczai s épülettörmelékei.

Székalja nevű tér, a falu egykori helye.
Orbán B.: Székelyf. III. 12.

Nagy-Ajta. Bástyákkal körülvett unit. temploma a XV. századból. (Átalakítva.)
Orbán B.: Székelf. leírása. III. 13—14.

A templom falképei.
Huszka J.: Arch. Ért. 1885. 212.

Nagy-Baczon. Átalakított XV. századi temploma.

Harangjai. 1575. és 1616.
Orbán B.: Székelyf. I. 218—9.

Nagy-Borosnyó. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 572.

Nagy-Borosnyó és Lóczfalva között Székelybánja vár maradványai a Várhegyen.
Orbán B.: Székelyf. III. 161—3. Alaprajz és távlati képpel.

Nyén mellett vár maradványok.
Kreuzburg (Cruzburg) Siebenb. Quartel schr. VII. 236.
Ackner Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 265.
Das sächs. Burzenland. I. 18.

Harang 1607. az ev. ref. templom tornyában.

A német lovagok várának (Kreuzburg) maradványai.
Orbán B.: A székelyf. VI. 63—66. Vár alaprajzával.
Kőváry L.: Erd. r. 135.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 101.

Nyujtód. R. k. pleb. temploma a XIV. századból.
Orbán B.: Székelyf. III. 117.

Ojtozi szorosnál Rákóczi vár romjai.
M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 251.
Kőváry L.: Erd. r. 131—132.
Vas. Ujs. 1893. 11. sz.

Orbán B.: Székelyf. III. 127. Két képpel.
A szoros és vár rajza. Nagy Lázártól. O.-M. Mon. Mo. VII. 359.
Ojtozi szoros alaprajza 1751-ből, a bécsi Technisch.-Adm. Milit. Comitésnél. Eml. M. Biz. 1880. 36.

Oltszem. Az Olt mellett az ú. n. Mikó-kastélynál négyszögű római tábor nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 279.

L. még **Málnás** és Oltszem között.

Osdola. O rex Gloriae stb. feliratú harang a XV—XVI. századból, az új templom tornyában.

Gr. Kun-kastély romjai.

Plájások várának romjai a Kopdo völgyében.
Orbán B.: Székelyf. III. 130—3. Képpel.

Perkő. Kastély-kápolna.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Petőfalva. Ezüst kehely 1685. a templomi edények közt.
Orbán B.: Székelyf. III. 194.

Rákóczivára L. **Ojtozi szoros.**

Réty. A Dobolykán fekvő régi temploma megnagyítva.

Egykori templom-kastélyának tornya.

Harang. 1773.
K. S.: Vas. Ujs. 1857. 281.
Orbán B.: Székelyf. III: 167—8.

Honárka.
Orbán B.: U. ott. 170.

Sepsi-Bessenyő. L. **Bessenyő.**

Sepsi-Kilyén. L. **Kilyén.**

Sepsi-Sz.-György. Ev. ref. csúcsíves templom (1547.) és várkastélya.
Orbán B.: Székelyf. III. 42—46. Távlati képpel.

Szepsi-Sz.-Iván. R. k. templom, helyreállítva. 1725.
Schem. Transsylv. 1882. 43.

Szacsvai régi vár maradványa.
Orbán B.: Székelyf. III. 172.

Szent-Lélek. R. k. templom, épült 1401. körül.

Kápolna a Perkőn. 1756.
Schem. Transsylv. 1882. 106.

Vár és kastély.
Kőváry L.: Erd. r. 132—134. 298.

Székelybánja vára. L. **Várhely.**

Szotyor. Egykori templom-kastélya s ebből fenmaradt harangja. 1426.
Kőváry L.: Erd. r. 268.
Orbán B.: Székelyf. III. 36—7.

Torja. Torja vagy Dózsa várának sánczai.
Kőváry L.: Erdély r. 49.
Orbán B.: Székelyf. III. 82—91. Alaprajz és képpel.

Bálványosvár a fürdő mellett.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 251.
Kőváry L.: Erd. r. 49—53. Képpel.
Luppa P.: Vas. Ujs. 1863. 26.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 108.
Bálványos vár képe. Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 183.
Rajza Nagy Lázártól. O.-M. Mon. Mo. VIII. 355.
Vas. Ujs. 1875. 35. Képpel.
Orbán B.: Székelyf. III. 69—70.

Uzon. Templom-kastélya.

Béldi-kastély.
Kőváry L.: Erd. r. 242.
Orbán B.: Székelyf. III. 200. 202. Képpel.

Váraljai hegytetőn álló rom.
Fodor A.: Mult és Jelen. 1845. 47.

Várhegy. A gróf Nemes-féle udvarház helyén állott régi vára.
Kőváry L.: Erd. r. 99—100.

Várhely. Székelybánja vár romjaival.
Árokalyi: Reminiscentiák. Nemz. Társ. 1839. II. 183. 190. 199. 207.

Veczer vagy **Veczel** római castruma. L. **Baróth.**

Zabola. Ev. ref. megerősített templom és bástyái.

Harangok a bástya tornyában. 1588. 1644.

Basa Tamás kuriája

Mikes-kastély átalakítva.
Mo. és Erd. Kép. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 187.
Orbán B.: Székelyf. III. 136—146. Képekkel.

Zalány. Románkori átalakított templom.
Orbán B.: Székelyf. III. 51—2. A kapu képével.

Zágon. Aranyozott ezüst kehely a XV. századból. Sodronyzománczczal diszítve. Ev. ref. templomé.
Kövér B.: Arch. Ért. 1892. 19—33. Képekkel.
E. kiáll. 1. 1563.
Czobor: Egyh. eml. 54. l.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343. l.
— — Mo. tört. eml. 230.

Ónpalaczk. 1683. Az ev. ref. templ. tulajd.
Kassai Rákóczi ereklye kiáll. lajstr. 13. I. 120. sz.

HEVES VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Benkő:* Beschreibung der Oerter des ehemaligen türkischen Gouvernements Szolnok in Ungarn. Ungar. Mag. 1782. II. 303.
2. *Bél:* Historia Comitatus Szolnokiensis. MS. M. N. Múz. Fol. Lat. 3379
3. *Tahy Gáspár:* Heves és Külső-Szolnok törv. egyesült vármegyék esmertetése. Egri várnak történetkivonása s Egri érsek főmegye érintése. Tud. Gyűjt. 1837. XIII. 3.
4. *Albert F.:* Heves és Külső-Szolnok egyesült vármegyék leírása. Térképpel. Eger. 1868. 8r.
5. *Ipolyi Arnold:* Heves- és K.-Szolnokmegyék őskori régiségleletei és középkori műemlékei vázlata. Írta —. Megjelent Heves és Külső-Szolnok leírásában. A magyi orv. és természetvizsgálók Egerben tartott XIII. nagygyűlése alkalmából. 1868. N. 8r. 441—456. Ipolyi Műtört. tanulmányai. Ráth Mór. 1889. I. k. 471—511.
6. *Egrimegyei egyházak*, a mint a XVII. sz. végén léteztek. M. Sion. 1868.
7. *Szederkényi Nándor:* Heves vármegye története. Írta —. Kiadja Heves vármegye közönsége. I—IV. kötet. Eger. Érseki lyc. kny. IV. k. 1893. XIX. † 507 l. Ismerteti Századok. 1890. 70—2. Acsády Ignácz. Századok. 1893. 887—93.
8. *Balássy Ferencz:* Heves vármegye története. Írta —. Kiadja Heves vármegye közönsége. I. kötet Eger, az érseki lyceum könyvnyomdája 1897. N. 8r. XIX. 331 l. Ismerteti I. J. Századok. 1897. 335—339.

B) Heves vármegye műemlékei és azok irodalma.

Apcz. Templom régi kőkerítése.
Községi jel. M. Biz.
Csánki: Mo. fldr. I. 53. 1901. 31.

Atkár. R. k. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Alsó-Palojta. Polygon záródású templom.
Hegykúpon, a szőlők fölött Pogányvár sánczai.
Rómer Jgyk. IX. 78.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Ágasvár. L. **Hasznos.**

Balla. Bánffy-család ökörfejű czímer-emlékköve a templomban.
Rómer Jgyk. XXV. 111. M. Biz.

Bakta. Barlang lakások.
Rómer Jgyk. XXV. 93. M. Biz.

Bene vára.
Csánki: Mo. fldr. I. 52.
Kandra Kabos: Bene vára a Mátrában. Írta —. Kiadja Kárp. Egyl. Mátra oszt. Eger. 8r. 56 l. 1890. Ism. Századok. 1890. 611.

Boczonád. R. k. pleb. templom. 1770.
Schem. Agriens. 1903. 63.

Bodony. Régi templomát megújította 1776-ban Grassalkovics herczeg. Sanct. Polygon.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXV. 110. M. Biz.
Schem. Agriens. 1903. 53.

Bokra. Sz.-Katalin. Vászonfestmény Kracker Jánostól. (Hol?)
Foltinyi J.: Századok. 1874. 426.

Bura. Csúcsíves templom.
Rómer Jgyk. XIV. 43. M. Biz.

Cserépváralja. Őskori föld- és középkori kővár.
Arch. Ért. 1892. 370.

Darnó vára.
Eml. Arch. Ért. 1892. 369.

Debró. Castrum.
Csánki: Mo. fldr. 152. 60.

Debrő. L. **Fel-Debrő.**

Derecske. Kanázsvár romjai. (Báró Barkóczy Sándorné tulajdona.)
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Dormánd. R. k. templom. 1772.
Schem. Agriens. 1903. 68.

Dorogháza. Régi templom.
Rómer Jgyk. XXV. 111. M. Biz.

Eger.

A vár és város régi képei.
Látképe. (Agria fortezza del paese in Ongaria.) 1567.
Forlani. 28. tábla
Dilbaum. 39. tábla.
Dilich. 456 a. 24. l.
Coronini. 400 a. 58. l. 400. 15. l.
Ortelius. 204. l.
Bodenehr. 19. tábla.
Birken. 758. 80. l. 765. 78. l. 754. 6. 78. l.
Birkenstein. 21. tábla.
Egyes lapokon a M. N. Múz.-ban L. Bubics. 13—15. l. 96—109. sz. a.
Eger a XVII. század második felében. Fametsz. képe. Károlyi Árpád. Buda és Pest visszavívása. 1686. 151. l.

Eger irodalma.
Eger. Alm. v. Ung. 1778. 322.
Ung. Mag. 1782. II. 98.
Széphalmy: Eger. Orpheus. 1790. I. 161.
W.: Eger 1827-dik évtől fogva.
Regélő. 1836. 21. Az egri lyceum terének rajzával.
Eger város és az egri népviselet. Pesti Divatl. 1845. II. 27. Két rajzzal.
Sávolyi Lajos: Eger történeti és jelen állapotának leírása. Magyarföld és népei. 1846. I. 21. Szinezett képpel.
Vahot I.: Eger és környéke. Eger tört. műemlékei.
Kubinyi és Vahot: Mo. és Erd. Kép. IV. k. 1854. 1—60. Eger vár és város XVI. századi képe, Dobó siremléke, török minaret, lyceum képeivel.
Sz. N.: Eger régiségei. Pesti Napló. 1862. 198. sz.
Eger multja és jelene. Vas. Ujs. 1868. 34. Négy képpel.
A vár és város képe. Mo. és a Nagyvil. 1868. 403.
Rómer: Rövid jel. az arch. osztálynak Egerben tartott üléseinek eredményéről. Arch. Ért. I. 8—11.
Műemlékek, faragványok, minaret. Vahot: Mo. és Erd. kép. IV. 27. sz. Képekkel.
Eger pusztulása. Vas. Ujs. 1878. 39. Képpel.
Tarczai György: A jubiláló érseki város. Egyetértés. 1898. október 27.
Szabó Ignácz: Eger város multjából. Korrajz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 53.

L. még alább a vár irodalmát.

Eger vár és város területén létező s létezett egyházi épületek.
Rupp: Mo. helyrt. II. 1—42.
Egykori sz.-Miklós monostora, később a szerbeké. F.-Czinár: Mon. II. 207.
Balássy F.: Adatok az egri püspökség történetéhez. Fenessy Gy. korában. M. Sion. 1865. 321.

Egykori székesegyházának maradványai.
Ipolyi A.: Az egri megye Sz.-János apostol és ev.-ról nev. régi székesgyház az egri várban. Öt táblával. Emlékkönyv. K. Bartakovics B. aranymiséje ünnepére. 1865. Eger. 4r. 93—171. Külön lenyomatban is. 1865. 79. l.
— — Műtört. t. I. 493—4, 502—5.

A hajdani székesegyház egyik főpillére kiásva.
Arch. Közl. III. 171.
Arch. Ért. X. 102—3.
M. Biz. 1872. 71., 1893. 99.
H. I. Öker. műeml. 75.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.
— — Arch. Ért. 1887. 264.

Sz.-János-templom maradványai a várban. Tabernaculum és talmaradványok. Boltozat és ajtópálcza díszítménye.
Vázlatai. Varsányi rajzai közt. Akad. Arch. Biz. saj. (Lásd: Gerecze: M. Biz. Rajztárj.)

A székesegyház egyházi szerei.
Komáromy András: Eger egyházának egykori szerei. Radecius István egri püspök ingóságainak magyar nyelven írt leltára 1581-ből. Történelmi Tár. 1892. évf. 3. füz. Ismert. h. j. Arch. Ért. 1893. 93—94.

Mise ornatum, (casula, stola, manipulus, palla, bursa, velum) ezüst alapon arany és selyem hímzéssel. XVIII. századból.
E. kiáll. k. 2370.

Vörösbársony miseruhák a XVIII. századból.
E. kiáll. k. 2150. 2152.
Czobor: Egyh. eml. 108.
Radisics: Mo. tört. eml. 329. l. 403. ábra. LXVII. tábla. 1. sz. képe.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. századból, csúcsíves, későbbkori zománczképekkel. A főkáptalan tulajdona.
E. kiáll. k. 1415. sz.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 342.

Sz.-István és Sz.-László király. Vászonképek Kracker Jánostól az érseki templomban.
Foltinyi J.: Századok. 1874. 426.

Czisztercziták, Ferencziek, Minoriták, Szerviták és Irgalmasok templomai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 181.

Arany és ezüst himzésű mise ornátus a XV. századból. A czisztercziták tulajdona.

Misemondó ruhák a XVII. századból. A czisztercziták tulajdonai.
E. kiáll. k. 2111—2114.
Czobor: Egyh. eml. 108.
Radisics J.: Mo. tört. eml. 328. l. 400. ábra.

Kékselyem bursa és kehelytakaró arany hímzéssel a XVIII. századból. Czisztercziták.
E. kiáll. k. 2325. és 2326.

Bronz tömjénező a XV. századból. U. ott.
Czobor: Egyh. eml. 72.

Utolsó vacsora. Vászonfestmény Tóbencz György bécsi festőtől. 1753. Az irgalmasok rendházában.
Foltinyi: Századok. 1874. 427.

50 darab fára festett kép a XVIII. sz. közepéről, Huetter Lukács irgalmasrendi szerzetestől. Az irgalmasok házában.

Freskókép az irgalmasok éttermében, Huettertől.
Foltinyi: Századok. 1874. 425.

Sz.-Antal és Sz.-Anna. Vászonképek Kracker Jánostól. A minoriták templomában.
Foltinyi: Századok. 1874. 426.

Lyceum, 1765—1785.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 181.

Sz.-József halála. Vászonkép Kracker Jánostól. A finövelde kápolnájában.
Foltinyi: Századok. 1874. 426.

A lyceum könyvtártermének menyezetképe Kracker Jánostól. (A tridenti zsinat.)
Foltinyi: Századok. 1874. 426.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 198.

A tudományok ágait ábrázoló falkép a lyceum ú. n. Vitatermében Sigrist XVIII. századi festőtől.
Foltinyi: Századok. 1874. 427.

A sz.-család menekülése. Vászonfestmény Kracker Jánostól. A papnevelőintézet tulajdona.
Foltinyi: Századok. 1874. 427.

Mária mennybemenetele. Hesz János képe a papnevelőintézet kápolnájában.
Foltinyi: Századok. 1874. 428.

Sz.-István. Oltárkép a lyceum kápolnájában Hesz Jánostól.
Foltinyi: Századok. 1874. 428.

A lyceum-könyvtár, vitaterem és kápolna festett építészeti díszítményei Zach Józseftől. 1778.
Foltinyi: Századok. 1874. 427.

Az égiek kara. Falkép Maulpertschtől, a lyceum kápolnája boltívén.
Foltinyi: Századok. 1874. 428.

Sz.-István képe 16 más alakkal, 17 láb magas vászonfestmény a lyceum templomában, Hesz János Mihálytól.
Nagy Iván: Századok. 1874. 85.

XVI. századi csúcsíves dombormű bronzból: Krisztus a keresztfán és a jeruzsálemi út. A r. k. lyceumban.
E. kiáll. k. 2133.

Ezüst foglalatú faoltárka a XVIII. századból. Athoshegyi munka. Érseki lyceum.
E. kiáll. k. 1140.

Aranyozott bronz triptichon a XVII. századból, Érseki lyceum tulajdona.
E. kiáll. k. 2060.

Fekvő oroszlán szobra fából a XVIII. századból. Érseki lyceum.
E. kiáll. k. 2332.

Tisza-Beőről idekerült XV. századbeli harang a lyceumban.
E. kiáll. k. 307. sz.

Románkori domborműves bronzkereszt.
Ugyanott 140. sz.
Czobor: Egyh. eml. 30.

Aczél ajtózárak a XVIII. századból. A r. kath. lyceumban.
E. kiáll. k. 3919. 3921.

Egri érseki könyvtári Missalebeli, Miskolczi László által 1394-ben festett kép: Krisztus a keresztfán.
Fényny. kép. M. Műkincsek. III. 7. l.

Szent-család. Vászonfestmény. Kracker Jánostól. Lancelotti hagyatéka közt.
Foltinyi: Századok. 1874. 427.

Sz.-Mária születése. Jézus születése. Jézus a Gethszemáne-kertben. Vászonfestmények Kracker J.-tól Pászthy Endre kanonok birtokában.
Foltinyi: Századok. 1874. 427.

Hímzett fehérselyem kehelytakaró a XVI. századból. Bartalos Gyuláé.
E. kiáll. k. 2541.

A gym. épülete.
Katsuda Domokos: A gym. épület viszontagságai. Egri k. főgym. Ért. 1900—1901. Ism. Századok 1903. 871.

Pálos-zárda helye. (Hol?)
Ádám Iván: Egyh.-m Lap. 1883 101.

Vármegyeház. XVIII. sz.

Kovácsolt vaskapuja.

Kanonoki házban barokvasalások.
M. Biz. 1897. 8. 29. 36. 81. 142. 207. 229. 251.
Sztehló O.: A kapunk kijavításáról. M. Biz. 1879. 149. 164., 1898. 9. 39.
Divald K. jel. M. Biz. 1901. 368., 1902. 397.
Cserna Károly rajza a kapukról. O.-M. Mon. Mo. V. 173. 175.

Régi képek, lásd fönnebb a város képei közt.

Eger vára.
Alaprajza 1764-ből a bécsi K. k. Technisch. Administ. Mil. Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.
Gr. Teleki József: Eger várának ostroma. 1552-ben Aurora. I. 1822. 227.
Az egri várbani ásatások. Pesti Napló. 1862. 222.
Thaly K.: A régi egri vár. Ország Tükre. 1865. 36. Képpel.
Kropf Lajos: Eger vár eleste és a keresztesi csata 1596-ban. Angol jelentések nyomán. Századok. 1885. 397—421. és 591 618.
Eger vár belső kapuja fölötti feliratok másolatai Varsányitól. (L. III. sz. küldeményéhez írt jelentését. 44. 45. p.) Arch. Biz. saj.

A várbeli egykori püspöki lak (most honvédlaktanya) csúcsíves részletei.
Ipolyi: Műtört. t. I. 510.
Csánki D.: Mo. fldr. 52.

Dobóruszkáról idekerült Dobó-síremlék, vörös márványból a várban.
Cuma I: Turul. V. 1887. 184—8. Képpel.
Arch. Ért. 1890. 443.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
Gerecze P.: Szobr. eml. 78.
— — Mo. tört. eml. 78.
Vas. Ujs. 1902. 43.

Török minaret, helyreállítva.
Schem. Agriens. 1843 84. 237. 239.
Ipolyi: Műtört. t. I. 510—511.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1859. Nyolcz rajzzal. (Egyúttal a török mecsetek ismertetése, azok építészetének fejlődése és elterjedése.)
Török mecset helyreállítása. M. Biz. 1891. 93. 128. 154., 1892. 3. 33. 67. 87. 92. 126. 135.
Möller I. jel. M. Biz. 1892. 32.
Eml. Arch. Ért. 1898. 380.
L. még. 1894. 17. 39., 1895. 80. 102.
Sztehló O. jel. M. Biz. 1895. 149. 152. 155. 174. 205. L. 1895. 140. 182. 205., 1896. 4. 21. 53. 61. 62. 70. 79. 101. 112. 118. 173. 175. 181. 183. 186. 214. 226. 244., 1897. 5. 29. 37. 42. 73. 81. 227. 251. 274. 305., 1898. 176. 105., 1898. 76. 105. 191. 221. 233. 272. 273.
Sztehlo és Wind István felvétele. M. Biz. sz. nélkül.
Arch. Ért. 1895. 279. 1897. 284.
A török mecset, vár és lyceum rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VI. 205.
Nadler Róbert vízfestménye. (Készült a párisi kiállítás számára.) M. Biz. fali keretben.

A Mecsettér szögletén, Ürményi Antal udvarán kiásott török építm. alapfalai.
Ironvázlat. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Eger melletti egykori Sz.-Magdolna Pálos-kolostor.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 73.

Egervidéki kaptárkövek.
Bartalus Gyula: Arch. Ért. 1891. 88. 136—141. Képekkel. Arch. Ért. 1891. 286., 1892. 368.

Eger-Szalók. Régi templom faragványokkal.

Várdomb.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Jézus a Gethszemane-kertben. Vászonfestmény Kracker Jánostól.
Foltinyi: Századok. 1874. 426.

Erdő-Kövesd. A Várhegyen Heregvár.
Römer Jgyk. XXV. 92. M. Biz.

Erk. R. k. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 52.

Fel-Debrő. R. k. templom alatt kereszthajós altemplom falképekkel (Kain és Abel.)
H. I.: Oester. Revue. 1865. 203.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XL.
— — Ó-ker. műeml. 136. Képekkel
Az altemplom keresztmetszete a falképek ironvázlatával. H. I.-hagy. a Kassai Múz. Visegrád és Vegyes kéziratok feliratos táblában.
Ipolyi: Műtört. t. I. 496 7.
Römer: Régi falk. 104—5.
Mysk. V.: Memorand. 8. l. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.

Sz.-András Vászonfestmény Kracker Jánostól a r. k. templomban.
Foltinyi: Századok. 1874. 426.

Diszítményes domború mű, melyet Gerecze az altemplom talajából ásott ki, a sekrestyében.
Gerecze Péter: A debrői altemplom falképei. A benne talált domború műtöredékkel. Arch. Ért. 1897. 405—414. Alaprajz, metszetek és képekkel. Említve. U. ott. 447. l. és 1899. 67.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

Felnémet. Egykori Pálos-monostora.
Ipolyi: Műtört. t. I. 505—6.

Föld alatti kazamaták a török uralom idejéből.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 31.

Felső-Nána. L. **Kis-Nána**.

Felső-Tárkány. A segedelemvölgyi karthauzi kolostor némi nyomai.
Kandra K.: Adatok az egri egyh.-m. tört.-hez. II. k. Ism. Századok. 1890. 108.
Dedek Cr.: A karth. Mo. Említi Pór A. Századok. 1890. 108.

A helység déli oldalán a Várhegy tetején kettős váromladék.
Schem. Agr. 1843. 241.
Mátray Gábor: Akad. Ért. 1850, 198.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Csánki: Mo. fldr. I. 180.

Füzes-Abony. R. k. templom. 1736.
Schem. Agriens. 1903. 69.

Csörszárka.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Gyöngyös.
Alm. v. Ungarn. 1778. 357.
Gyöngyös a Mátra aljával. Pesti Divatl. 1845. II. 34. Melléklettel.
Vachot Imre: Gyöngyös szabadalmazott mezőváros. Magyarföld és Népei. 1896. V. 11. Képpel.
Sebők L.: Gyöngyös és vidéke 300 év előtt. „Gyöngyös." 1879. 17. 20. 22—25. 29. 31. 33. 40. 44. 48. 51. 52.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 54.

Gyöngyös város és egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 63—74.
Schem. Agriens. 1843. 230.

Csúcsíves Ferenczrendi (alsó) pleb. templom átalakítva.

Ferenczrendiek csúcsíves monostora.
Ipolyi: Műtört. t. I. 506—7.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Steindl tanítványainak felvételei. M. Biz. 1873. 121. és 1879. 80.
A templom. Arch. Ért. 1880. II. l. VIII. 18. X. 103. 1897. 284.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.
A kolostor története. Egri egyh. Közl. 1871.

Sz.-Bertalan-templom. (Felsőplébánia.)

A r. k. templomban monstrantia, szabó-czéh keresztje. Javíttatott 1633.
Dolánszky Alajos levele. 1863 máj. 11. Römer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.
Fényképe. Römer-hagy. M. Biz.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. századból. A Sz.-Bertalan templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 64. l. 6. Go. sz.
E. kiáll. k. 1564.

Kehely a XV—XVI. századból. A Bertalan-templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 103. l. 106. Go. sz.
Czobor: Egyh. eml. 57. l.

Feszület a XV—XVI. századból. A Sz.-Bertalan-templom tulajdona.
Pulszky K. Ö. kiáll. l. II. 64. l. 6. go. sz.

Feszület a XV. századból. A Sz.-Erzsébet-templom tulajdona.
Pulszky K.: U. o. 64. l. 7. Go. sz.
E. kiáll. k. 2276.
Fényképe. Römer-hagy. M. Biz.

Az Erzsébet-templom. (Kórháztemplom.)

Aranyozott ezüst kereszt a XVIII. századból. Ráírva: Reparatum 1711. Sz.-Erzsébet templomában.
E. kiáll. k. 2080.

G. k. templom. 1781.
Schem. gr. r Eperjes. 1898. 233.
Nem műemlék: M. Biz. 1895. 125. 157., 1897. 42. 81.
Sztehló jel. M. Biz. 1896. 113. 115. 181.

Renaiss. ház, kapualjában feliratos kő.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Gr. Szapáry-palota.
G—i: Gyöngyös és a gr. Szapáry-palota. Ország Tükre. 1864. 15. Két képpel.

Gyöngyös-Pata. R. k. késő csúcsíves templom,

Bemeszelt falképek,
Vahot: Mo. és Erd. Kép. II. 129. IV. 32. 132. l.
Römer-hagy. LXXI. sz. cs. M. Biz.
Ipolyi: Műtört. t. I. 507—8. Arch. Ért. VIII. 18.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 121. 129.
— — Arch. Ért. 1885. XL. l.
Steindl tanítványainak fölvételei. M. Biz. 1879. 80.

Egykori Szentsír-lovagrend canoniája.
F.-Czinár: Mon. II. 191.

Évnélküli, Joseph Steinstock goss mich in Ofen. feliratú harang.
Geduly Ferencz adata. Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Váromladék.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 292.

Gyöngyös-Tarján. R. k. templom.

Fajzat pusztán templomrom.

Világos nevű hegytetőn régi erődítmény nyomai.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.
Csánki: Mo. fldr. I. 56.

Hasznos. Hasznosi vár romjai. (Ágasvár?)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 182.
Községi jel. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 1901. 31. 52—53. szerint. Hasznos közelében: Ágasvár.

Hatvan. Irodalma és képei.
Hatwan in Vngern mit gestürmter Handt gewonnen vnd eingenommen. Dergleichen was sich jetzt und in Siebenpürgen Zugetragen ect. Gedruckt zu Nürnberg, 1596. (Ballagi-féle könyvtár Budapesten.)
Bodehner. 20. tábla.
Coronini. 400 a. 46. l.
Dilbaum. 21. tábla.
— — (1595-ből.) 37. tábla.
Birken. 758. 754 u 754 d. 82 l.
— — 765. 754 b. 80. l.
Birkenstein. 58. tábla.
Ortelius. 199.
Dilich. 456 a. 28. l.
Alm. v. Ungarn. 1778. 358.
Ung. Mag. 1782. II. 99.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 54.
A város és környékének térképvázlatai. Römer-hagy. M. Biz.

Pleb. temploma. Javítva. 1757.

Harang a dömösi apáczák templomából.
F.-Czinár: Mon. II. 19.
Rupp: Mo. Helyr. t. I. 701. 705.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Ipolyi: Egykori prem. monostora. M. tört. t. I. 499.

Heves. XV. századi r. k. pleb. templom, 1771-ben helyreállítva.
Schem. Agriensis. 1903. 65.
Ipolyi: Műtört. t. I. 507—8.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 121.
— — Arch. Közl. IV. 159.
Arch. Ért. VIII. 18.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIV. 38. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 54.

Istenmezeje. Kőssziklába vájt kettős kápolna.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 22.

Kápolna. Sz.-Anna, Sz.-Mária és Sz.-Erzsébet. Vászonfestmények Kracker Jánostól a plebánia birtokában.
Foltinyi: Századok. 1874. 427.

Kengyel. Egykori monostora.
Ipolyi: Műtört. t. I. 500.

Kerecsend. R. k. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Kis-Nána. Csúcsíves templomtorony és vár.
Említve Ipolyi A.: Műtört. t. I. 508 510.
Csánki: Mo. fldr. I. 53. 67.
Gerecze P. jel., alaprajza és fényképei. M. Biz. 1902. 373. 537. 593.

Kompolt. Egykori apátságának helye a Tama patak partján. Grassalkovich Antal gr. 1750-ben kastélyt épittet.
Ipolyi: Műt. t. I. 499.
F.-Czinár: Mon. II. 233. és Schem. Agr. 1843. 43. Összevetésével Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. 81.
Csánki: Mo. fldr. I. 65.

Liszkói vár.
Leromboltatni rendeltetik 1471.
Gr. Teleky: Hunyad. kora. IV. 264.

Maklár. R. k. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Maczonka. Fatornyú kis templom.

Szentségház.
Römer-hagy. XVI. sz. csom. és Jgyk. V. 7.

Misericor. Je. Ch. manet in aeternum 1650. Maconkai harang felirattal.
Römer: Jgyk. V. 8. és Römer-hagy. XLVII. cs. M. Biz.

Mező-Tárkány. Sz.-János martyriuma. Vászonkép. Kracker Jánostól.
Foltinyi: Századok. 1874. 426.
Csánki D.: Mo. fld. I. 55.

Nagy-Füged. R. k. templom.

Kápolna a temetőben.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Nagy-Rhéde. Verbum Domini manet in aeternum. 1597. feliratú harangja.
Römer Fl.: Arch. Ért. V. 174.

Pata. L. **Gyöngyös-Pata.**

Pásztó. Cisziterczita apátsági templom.
Schem. Agriens. 1843. 39.
F.-Czinár: Mon. II. 111—113.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 94—97.
Ipolyi: Műtört. t. I. 499.
Békefi: A pásztói ap. tört. 1190—1702. Ism. Századok. 1898. 931—936.
— — A pásztói ap. tört. 1702—1814. Ism. Márki S.: Századok. 1902. 933—941.
— — A cziszt. r. tört. 8. l.
Csánki: Mo. fldr. I 55.

A plébánia templom és csúcsíves kápolnája.

Feliratos kő. 1421.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XL.
Békefi: A p. ap. t. I. 160.

Ciborium a XV. sz.-ból.
Békefi: U. o. II. 356—364. Képpel.

Elpusztult temploma.
Békefi: U. o. 54—59. Képekkel.
A p. apáts. t. 1702—1814. 22. l. 50. 51. 53. 72. 73. 394—399. Alaprajz.
Ülőfülkék. Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VI. 203.

Pély. R. k. pleb. templom. 1773.
Schem. Agriens. 1903. 66.

Pétervására. Új templomának régi keritése lőrésekkel.
Divatcsarnok. 1854. II. 1208.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 56.

Régi casulák.
Császár Ferencz: Divatcsarnok. II. 1210. (?)

Gr. Keglevich-féle kastély. (Régi?)
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. II. 190.

Poroszló. Földvár sáncza.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Egykori monostora.
Ipolyi: Műtört. t. I. 500.
F.-Czinár: Mon. I. 303.
Balássy F.: A poroszlói apátság. M. Sion. 1869. 241.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 55.

P.-Ders. Puszta templom fala.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Puszta-Ráboly. Templomrom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Retsk. R. k. csúcsíves templom.

Csúcsíves szenteltvíztartó.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXV. 107. M. Biz.

Saár. Aba Sámuel sírboltja, fölötte latin feliratú tábla. (Ma Grüzner M. Salamon pinczéje.)
Abakirály sírja. Tud. Gyűjt. 1836. V.

Régi templomrom. (Állitólag a fehérbarátoké volt.)
Ipolyi: Műtört. tan. I. 498.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Egykori Ágoston-rendi prioratusa.
F.-Czinár: Mon. II. 223.

A hegyen az egykori Saár-monostor.
F.-Czinár: Mon. I. 203. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 98.
Csánki: Mo. fldr. I. 53. 69.

Sirok. Sirokay László síremléke a templomban.
Arch. Ért. 1890. 443.
E. kiáll. k. 1576.

Váromladék.
Schem. Agriens. 1843. 64.
Ironvázlatok egyfél s egynegyed iv papiron. Hencz A.-tól. Römer-hagy. XVI. sz. cs.
— — Jgyk. XXV. 99.
Dr. Erdey: Vas. Ujs. 1859. 16. Képpel.
Ország-Tükre. 1863. 7. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 190. Képpel.
Ország-Világ. 1885. 49 Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 53. 56.
A várrom rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VI. 213.

Siroki várrom kazamatái.

A vár melletti: Török Antal, Barát és Apácza nevű sziklák, emberi kéz művei. (?)
Arch. Ért. 1891. 137. és 1892. 364.
A siroki várról. Gerecze P. jel. és fényképei. M. Biz. 1902. 373. 537. L. még 1902. 291. 593.

Barlanglakások.
Römer Jgyk. XXV. 93. M. Biz.

Solymos. R. k. templom, átalakitott csúcsíves épület.

Pálos-klastromrom.

Ördögök tornya nevű védgát a tatárjárás ellen.

Nyesett várrom.

Dezső várrom.

Óvár várrom.
Ipolyi: Műtört. t. I. 499. és 508.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.

Szarvaskő várrom.
Schem. Agr. 1843. 83.
Nagy Iván: Kubinyi és Vahot. Mo. és Erd. Kép. IV. 1854. 85. Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 53.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. II. 189. Képpel.
Ország-Tükre. 1868. 22 képpel.
Sz. kőromjai. Haz. s a Külf. 1870. 29. Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 70.
Mo. és a N.-világ. 1886. 50. Képpel.
Gerecze P. jel. és fényképei. M. Biz. 1902. 372. 517. L. még 1902. 291. 593.

Sz.-Mária. Román ízl. templom, altemplommal.
Ipolyi: Műtört. t. I. 495.
H. I.: Ó-ker. Műeml. 135—136. Képekkel.
M. Biz. 1872. 71.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XL.
Geduly Jgyk. M. Biz. 1875. 123.
A templom rajza. H. I.-hagy. Kassai Múz. Jegyz. és vázl. cz. kötetben.

Várhegyen levő ősi és középkori vár maradványai.
Arch. Ért. 1892. 369.

Szék. (Hevesmegyei Szék?) Templom.
Römer Jgyk. XXV. 93—94.

Szoláthi pusztán a tatárjárás idejében elpusztított r. k. templom alapkövei szétszórtan.
Községi jel M. Biz. 1901. 31.

Tar. Tar Lőrincz-féle kastélyrom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 31.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 56.

Tarna-Örs. Románkori templom nyoma a Fáczán-kertben.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 39. l.
B. Orczy László kastélya. Haz. s a Külf. 1866. 34. Képpel.
Csánki: I. 68.

Tarnaméra. R. k. pleb. templom. 1766.
Schemat. Agriensis. 1903. 67.

Tárkány. L. **Felső-Tárkány**.

Tiribesi pusztán XIV. századi templom maradványai
Römer-hagy. XV. sz. cs. M. Biz.

Vámos-Györk. Egykori apáts. helye, állitólag a Monostor-pusztán.
Schem. Agr. 48.
F.-Czinár: Mon. I. 307. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Ipolyi: Műtört. I. 499.

Veresmarth. L. **Vörösmart**.

Vezekényi emlék.
Vahot: Mo. és Erd. Kép. I. 129. Képpel.

Etele kardja.
U. o. 127.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 74.

Vécs vára és déli donjonja.
Rajza Cserna K. Vas. Ujs. 1891. 51. sz.
O.-M. Mon. Mo. VII. 299.

Visznek. Csúcsíves templom.

Falképek 1600-ból.
Römer: Régi falk. 157.
— — Jgyk. XXXV. 148. M. Biz.

Vörösmart (Veresmarth). Egykori pálos-kolostora.
Ipolyi: Műtört. t. I. 506.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 307.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 73.

HONT VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Kis-Hontensis contubernii ecclesiarum Evangelicarum facta.* Ann. 1670. 90. Cod. Saec. XVIII. pag. 70. in 8r. M. N. Múz. Oct. Lat. 212.
2. *Beke M.:* Topographia inclytorum Comitatum Nagy-Hontensis et Nogradensis. Budae. 1791. 8r.
3. *Pongrácz Lajos levele.* Hont vármegye régi várai. halmai, festményei stb.-ről. Akad. Ért. 1847. 157.
4. *Hőke Lajos:* Hont vármegye román stílben épített régi templomai. Sürgöny. 1866 decz. 15. 286. szám.
5. *Hőke L.:* Adatok Hont várm. archeológiájához. Magy. Sion. 1866. 822. Ism. Rómer. Fl.; Arch. Közl. VII. 203.
6. — — Hont vármegye római, quad és sarmata emlékei. Századok. 1867. III. füz. 1868. 190.
7. *Zollner Béla:* Hont vármegye multja és jelene. A megye törvényhatósága megbizásából írja és kiadja Zollner Béla, tanár. Mutatvány belőle Kis-Hont elszakadása Nagy-Honttól czím alatt. Századok. 1895. 866—868.

B) Hont vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Palojta. Legnagyobb harangja e felirattal: I. H. S. S. Martine Ora pro nobis.

MRAC VASHAROS PALOITAENSIS ANNO DNI 1670. SVB RNPO DOMINO GEORGIO NONIS IUDICE TOMAIWIC EDITVIS MATHEO BOBART MATHEOTWIC MATHIAS PIERO MAGISTER I. H. S. S MRA S. MICHAEL. Rajta kereszt pénzdarabokból.

Rómer Jgyk. és Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Másik harangon: Fecit Beniarnius (?) Stephanides. Anno 1799. S. Josephus Ora pro nobis. Ard. Lehotai Sigmond Parochus Alsó-Paloitaensis.

Rómer Jgyk. IX. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Apova. Templomrom.

Rómer Jgyk. IX 71. M. Biz.

Bakabánya. R. k. csúcsíves templom, egykor fallal volt körülvéve.

Szárnyasoltárok.

Régi gyóntatószék.

A szentségtartó fülke.

A város egykori falai és bástyái.

Fényes F.: Mo. mai áll. II. 144—5 után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
H. I: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Könyöki rajzai. Eml. M. Biz. 1889. 15. 40. 85. 92., 1890. 29. 44. 370.
Eml. Arch. Ért. 1889. 413.
Jegyzői jel. M. Biz. 1901. 150.

Baráti. Román oszlopfő, farkábaharapó állat és növény-díszítménynyel. (Huszár Sándor birtokán.)

Rómer Fl.: Arch. Közl. VI. 165.

Báth. Csúcsíves átalakított templom és a XVI. századi Antipendium.

H. I.: Arch. Ért. 1878. 248.

Béla-Bánya. Kéthajós pleb. templom.

H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.

Templomának rajzai Steindl tanítványaitól.

Eml. Arch. Ért. 1878. 194.

Bozók. Egykori prépostsága.

F.-Czinár: Mon. II. 7—9.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 128—132.
Hőke L.: A bozóki apáts. tört. Mo. és a Nagyvil. 1871. 24. sz.

Régi erődítés maradványai, románkorl ablakokkal.

Várráalakított premontrei apátság emeletes épülete, kápolnája, düledező toronnyal.

Rómer: Arch. Közl. X. II. füzet. 5.
Bozók vára. N. J. Vas. Ujs. 1867. 8. Képpel és 1872. 49. Képpel.

Képe Keleti Gusztávtól. Mo. képekben. Szerk. Nagy M. 1870. II. 29.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 167.
Könyöki rajza. M. Biz. 1889. 15. L. még 40. 85. 92., 1890. 29. 44. 52. 76.
Eml. Arch. Ért. 1889. 49.

Minuskulás feliratú táblák.

Balassa-czímer. 1546.

R. k. pleb. templom átalakítva.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 150.

Börzsöny. Sz.-István-templom.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856. 107.
H. I.—Szerelmey: Hajdan és Jelen, továbbá Budapesti Visszhang. 1856. 34. sz. után eml. Mittheil. d. C. Com. 1857. 219.
Haz. s a Külf. 1867. 23. Képpel.
Lippert: Mittheil. d. C. Com. 1869. LXXII—LXXVI. Fametszetekkel.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1889. 15. L. még 1889. 40. 85. 92., 1890. 29. 44. 52. 76.
H. I.: Ó-ker. Műeml. 129—30. Képekkel.
Irónvázlatok Varsányitól. Römer-hagy. M. Biz. és Akad. Arch. Biz.-nál.
Eml. Iployi: Arch. Közl. II. 200.
A templom rajza Dörre T. O.-M. Mon. Mo. V. 61.
A kőkerítés kapuja fölötti felirat. 1631. Varsányi rajzai. Akad. Arch. Biz. saj.

Keletre pogány vár.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 172.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.
Gerecze: Arch. Ért. 1896. 310—316.

A falubeli csúcsíves templom.

Régi orgonája.
Arch. Ért. V. 333.
Kántor Lajos: Magy. Sion. 1898. 672.

Csall. Csúcsíves templom.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Csalomia. Elhagyott templom román, gót s későbbi kori részekkel.
Arch. Ért. II. 1869. 155.
Tollrajzai. M. Biz. 1879. 56.
Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 5.
Steindl J. jel. és rajz. M. Biz. 1879. 20. 32. 52. 69. 86. 90., 1880. 7. 14., 1902. 508.
Kubinyi F. jel. M. Biz. 1879. 20. 32.
Arch. Ért. 1880. II. l.
Egyh.-műv. Lap. 1881. 38—42.

Csáb. Régi templom és kerítésének nyomai az új templomtól délre.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. IX. 75. M. Biz.

Csábrágh-Varbók. Félórára a helységtől Csábrágh-vára.
Fata et vicissitudines vetusta arcis Csábrágh. MS. Lat. M. N. Múz. knyvt. Fol. Lat. 367.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 166.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Thaly K.: Mo. és a N.-világ. 1867. 34. Képpel.
Hőke L.: Főv.-Lapok. 1868. 156.
Thaly K.: Mo. Kép. Szerk. Nagy M. I. 1870. 46—49. Keleti G. rajzával.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 167.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1889. 15. L. még 1889. 40. 85. 92., 1890. 29. 44. 52. 76.
Eml. Arch. Ért. 1889. 413.

A felső várkapu felett Krusich János czímere. 1560.

A várkápolnában ez időbeli falfestmények maradványai.
Alispáni hiv. jelentés. M. Biz. 1901. 150.
A várrom rajza. Keleti G. O.-M. Mon. Mo. VI. 75.

Dacsókeszi (Keszihócz.)

Polygon záródású templom-szentély.
Römer-hagyat. XVI. sz. cs. és Jgyk. IX. 50. M. Biz.

Harang. Intercede pro nobis Sancta Dei Genitrix. Mich goss Ádám Wieland in Graz, 1776. felirattal.
Römer. Jgyk. IX. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Damásd. L. **Ipoly-Damásd.**

Dobrony. Végkép elpusztult vára.
Könyöki: Arch. Ért. 1889. 413.

Drégely-Palánk. Drégely várának romjai a falutól egy negyedórányira Erdőshegy tetején.
Palánk régi képe. A háttérben Drégely (Trigeli) várával. Gasp. Bouttats fecit aláírással.
Bodenehr. 17 tábla.
Alaprajza. Bodenehr. 25. tábla.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 153.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 173.
Pongrácz Lajos jel. M. Biz. 1872. 58.
Vas. Ujs. 1902. 27. sz.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1889. 15. L. még. 1889. 40. 85. 92., 1890. 29. 44. 52. 76. Eml. Arch. Ért. 1889. 413.
Matunák Mihály: Drégely és Palánk katonai szerepe a török alatt. 1552—1593. Írta —. Korpona. 1901. Kis 8r. 70. l. Ism. Századok. 1901. 648—650.
Kimnach L. rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 71.

Dreno, Drenovó. L. **Hont-Somos.**

Egegh. Csúcsíves templom.
Fábián J.: M. Sion. 1866. 765.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Egyház-Maróth. R. k. templom. 1548.

Felső-Palojta. A Nagy- és Kürtöspatak két ágának összefolyásánál Pogányhegynek és Őrhegynek nevezett földvár.
Hőke L.: Római quad és sarmata emlékek Hont vármegyében. Századok. 1868. 190—4.
Römer: Arch. Ért. 1870. 224.

Felső-Szemerédi templom felirása. 1485. Römer olvasása szerint: Jacobus plebanus.
Römer, Knauz, Miklosich és Sasinek erre vonatkozó vitája. Eredeti levelek, ujságczikkek stb. Römer-hagy. LXX. sz. cs. M. Biz.
Fábián János: A felsőszemerédi templom felirata. Magyar Sion. 1865. (?)
Römer Fl.: Tót-e a felsőszemerédi templom felirata? Magy. Sion. 1865. 470. és 1866. 420.
Fényképek, vázlat és felirat lenyomata. M. Biz. 1904. 718.

Födémes. L. **Ipoly-Födémes.**

Füzes-Gyarmat.
Zeitschr. v. und für Ungarn. VI. 1804. 119.

R. k. és ev. ref. csúcsíves templomok.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Községi jel. M. Biz. 1901. 150.

Garam Kissalló. Ev. ref. templom, eredetileg köralakú tornyos kápolna, melyhez hosszhajót kapcsoltak.
Szabó Pál: Vas. Ujs. 1864. 41. Képpel.
Römer-hagy. M. Biz. XVI. sz. cs és Világkiáll. jegyk. III.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 63. 77., 1873. 38. 129.
Majláth István superint. jel. M. Biz. 1872. 96., 1873. 9. 21.
A templom helyreállit. Arch. Ért. VII. 1872. 111.
Marosy jel. M. Biz. 1876. 60. 64.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.

Gyerk. Csúcsíves templom.

Hegybánya. R. k. pleb. templom. 1754.
Schem. Strig. 1902. 25.

Helemba. Égett fal a hegyen át az Ipoly völgyére, Lelédig.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Hodrusbánya. Templom, állit. 1387.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Hontvár. Drégely vár és Ipolyság közti hegyláncz egyik dombján állott. (Végkép elpusztult.)

Hont falun kívül Páznár (?) vár romjai.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1889. 15. 40. 85. 92.
Eml. Arch. Ért. 1889. 413.

Hont-Baráti. R. k. temploma.
Hőke L.: Arch. Ért. V. 130.

Hont-Besenyő. (Pecsenicz.) Régi templom, sanctuarium fölötti toronynyal.
H. I.: Arch. Ért. XII. 1878. 248.

Hont-Németi. Románkori hajó és csúcsíves (XV. sz.) sanctuariumából álló templom. Lőréses kőfallal körülvéve.

Ossarium romjai.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 150.

Hont-Somos. Drenó vára helye.
Könyöki rajzai eml. Arch. Ért. 1889. 413.

Horváti. Csúcsíves templom.

Illés (Ilia). Románkori templom és díszkapuja.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Rombauer Emil jel. és alaprajza. M. Biz. 1879. 71. 90.
Könyöki jel. és rajzai. M. Biz. 1889. 15. L. még 1889. 40. 85. 92. 413., 1890. 29. 44. 52. 76.
A templom és kapu helyreáll. Aigner S. jel. M. Biz. 1902. 317. 319.

Ilia. L. **Illés**.

Inám. Átalakított, egykor csúcsíves templom.

Ipoly-Balog. Régi templom.
Fényképei. M. Biz.

Ipoly-Damásd. Régi romladozó vára.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 153.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 62.
Arch. Ért. VII. 198.
Hőke Lajos jel. M. Biz. 1872. 120.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.
H. I.: Műem. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1889. 15. 40. 85. 92. Eml. Arch. Ért. 1889. 413.

Ipoly-Födémes határában régi kápolna.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Ipoly-Szécsénkei körjegyző jelentése. M. Biz. 1901. 150.

Ipoly-Pásztó. Földsánczok.
Hőke L.: Arch. Ért. IV. 1870. 225.

Ev. ref. templom.

Ipolyság. Premontr. prépostság nyomai.
F.-Czinár: Mon. II. 53.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 175. M. Biz. Rómer-hagy. XVI. sz. csom.

R. k. pleb. templom.
Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VI. 69.

A templomba illesztett román ízlésű kapu.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Ipoly-Szécsénke. XIII. századi templom.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Ipoly-Szécsénkei körjegyző jel. M. Biz. 1901. 150.

Ipoly-Visk. 3000 öl hosszú, 60 öl széles földsáncz.
Hőke L. Arch. Ért. IV. 1870. 225.

Kemencze. Hontmegye 1751-beli székházának romjai.

Magas-hegy derekán urasági juhászlak, állitólag Mátyás király vadászlaka.

Gordó-vár romjai.
Hőke L.: Fővm.-Lapok. 1867. 8. 9.
— —: jel. M. Biz. 1872. 120.

Keszihócz. L. **Dacsókeszi**.

Kis-Keszi. Köralakú XIII. sz. temetőkápolna, később templommá bővítve.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 63. 77.

Régi sánczok.
H. I.: U. o. 1872. 63.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1855. XXXIX.
Arch. Ért. VII. 108. X. 266.

Kis-Teszér. XV. sz. emeletes lak.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Királyházi várrom. (Nyalábvár.)
Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1862. 40. Képpel.
Lám Sándor: Mo. és a N.-világ. 1865. 122.

Korpona.
Alm. v. Ung. 1778. 381.
Ung. Mag. 1782. II. 334.
Cséry József: Korpona városának ismertetése. Győri t. és r. füz. III. 75—87. 263—72. IV. 79—88. 178—187.
Matunák Mihály: Adatok Korpona történetéhez. Korpona 1902. Joerges S. özvegye és fia kny. kis 8r. 21. l. Különlenyomat a korponai felsőnépisk. 1901—1. tanévi Ért.-ből.

Átmeneti korú templom.
Korponai templom alaprajza Steindl Imre tanár növendékeitől. M. Biz. sz. nélkül és 19. 36.
Eml. Arch. Ért. 1878. 236.
H. J.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.

Korpona erődítményei.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 167.

Korponai alsó kapu.
M. Biz. 1899. 15. 23. 75. 92. 100. 297. 334.

Régi várának omladékain 1440-ben épült új vára.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 666.

A délkeletre eső szőlőhegyen Tarisznyavár nevű őrtorony. 1553—1556.
Képe Greguss Jánostól. Mo. képekben. Szerk. Nagy M. 1870. II. 27.
Matunák Mihály: Mikor és mi czélból épült a korponai Tarisznyavár? A korponai felső népiskola Értesítője. Ism. Századok. 1898. 750—751.

Ismeretlen felíratú határkő az út mellett.
Kőváry Lajos: Arch. Ért. 1870. 55. Képpel.

Kőkeszi. Csúcsíves templom, melyet 1600 körül javítottak.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Rómer-hagy. XVI. cs. és Jgyk. IX. 70. M. Biz.

Közép-Palojta. Csúcsíves templom.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

A törökök által karóbahuzott Koncz András jobbágy háza.
Hegedűs Károly bakai körjegyző jel. M. Biz. 1901. 150.

Litva. Csúcsíves templom.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Mária-Nosztra tájrajza és nevezetességei.
Regélő. 1837. 48. 49.
Mária-Nosztra. Majer István: Képes Ujság. 1848. 23. Két képpel.
Visszaemlékezés M.-Nosztrára. Pór: Csal. Lap. 1855. II. 38.

Kéttornyú Pálos-kolostor-templom.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 160. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 172—5.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 172.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Ádám I.: Egy.-m. Lap. 1883. 70. 72. M. Biz. 1894. 143. 158. 200., 1895. 21. 41.
Sztehló O. felvételei. M. Biz.

R. k. pleb. templom. XVIII. sz.
Schem. Strig. 1902. 44.

Nagy-Csalomia. L. **Csalomia**

Nagy-Maros. Régi csúcsíves r. k. templom.

Római feliratos kő Néder József házában. (1864.)
Képes Ujs. II. 5. sz.
Hnnfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 224.

Díszes oszlop Pesenbach Ferencznél.

Síremlék 138?-ból.
Tollrajz. Römer-hagy. M. Biz. XVI. sz. cs..
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Némethi. Románkori templom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 33.

Nyalábvár. L. **Királyházi** rom.

Palánk vára. L. **Drégely-Palánk.**

Palást. Kis csúcsíves templom és kápolna.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Patkós. Régi templomának romjai.
Dr. Zipser: Mittheil. d. C. Com. 1863. 173.

Seeherné síremléke.
Dr. Jos. von Bergmann. Mittheil. d. C. Com. 1870. XX—XXII.

Pecsenicz. L. **Hont-Besenyő.**

Perőcsény. Ev. ref. templom tornya.

Harang, 1506.
Römer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

A falu határában Salgó vár romja. L. Nógrád-Salgó.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Pribel. Csúcsíves templom.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Puszta-Hébecz. Megújított csúcsíves templom.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120

Ságh. Csúcsives prépostsági temploma. Helyreállítva 1734.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 175—181.
F.-Czinár. Mon. 53—56.

Selmeczbánya. (Schemnitz.)
Ziepser M.: Grund-Riess des gantzen Schemnitzer Reviers. Wien. Ivrét. 1747. M. N, Múz.
Schemniciensem L. R. Civitatem concernentia Acta A 1807. MSS. Saec. XIX. Frusta 4 in fol. M. N. Mus. Fol. Lat. 2960.
Schemniciensis urbis topographia. — A. 1824. M. N. Múz. Quart. Lat. 525.
Fillértár. I. 1834. 31.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 145—148.
Benczur Miklós: Selmecz története. Honderű. 1847. I. 16. 17.
Kachelmann Joh. Gesch. d. ung. Bergstädte unz ihre Umgebung. Erste Vorlesung. Schemnitz. 1853. Ism. Pauer Iván. Pesti Napló. 1855. I. 129. 130.
Jancsik Ede: Vas. Ujs. 1861. 43. 44.
Selmecz városa. Ország Tükre. 1863. 24. Három képpel.
Vas. Ujs. 1867. 1. sz. Keleti G. rajzaival.
Breznyik János: A selmeczbányai evang. egyház és lyceum története. Selmeczbánya. Joerges Ágost özv. és fia kny. 1388. 224. Ism. Századok. 1888. 781. és 1889. 69—73 Zsilinszky M.
Römer. Jgyzk. XXXIV. 164. M. Biz.
Selmeczbánya képe. Rajz. Rauscher L. O.-M. Mon. Mo. VI. 79.

Egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. 182—192.
F.-Czinár: A templomosok egykori telepe a várban. Mon. II. 167.
Steindl tanitványainak utazásáról szóló jel. M. Biz. 1876. 51. 55.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Közl. V. 143—154.
Könyöki rajzairól. M. Biz. 1890. 1. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.

Sz.-Katalin-templom.
Restauratiójáról. M. Biz. 1887. 17. 21.

Sz.-Erzsébet-templom fenmaradt sanctuariuma.
Helyreállításáról Szumrák Pál jel. M. Biz. 1885. 18. 23. L. még 1884. 66. 75., 1892. 64. 67. 126.
A templom rajz. eml. Arch. Ért. 1877. 13.
Arch. Ért. 1880. XVIII. l. 1885. II. l.
Helyreállit. eml. Arch. Ért. 1893. 380.

Egykori harang. 1480. Valószinűleg a régi várban találták, de 1771-ben repedése miatt újra öntötték.
Römer: Arch. Ért. V. 1871. 173. l.
Ironvázlata Mednyánszky Dénestől. Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Benedic ave maria gracia plena dominus tecum sancta maria pro nobis ora iesum crist. feliratú harang, melylyel estve 9órakor szoktak harangozni.
Varsányi másolata. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Verbum Domini manet in aeternum Anno Domini 1771. feliratú harang.
Varsányi adata. Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Ötvösművek:

Selmeczbányai kehely. (Tulajdonosa?)
Pulszky K,: Ötv. kiáll. l. II. 133. l. 20B. szám.

Kehely a XVII. századból. Mint előbbi.
U. ott. II. 134. l. 27. sz.

Kehely a XVIII. századból. Mint előbbiek.
U. ott. II. 135. l. 30B.

Két kehely a XVIII. századból a Sz.-Katalin-templom tulajdonai. Mint előbbiek.
U. ott. II. 139. l. 4. sz. és 141. l. 17. Rc. szám.

Kehely a XVIII. századból. Selmecz város tulajdona. Mint előbbiek.
U. o. II 142. l. 37. B. szám.
Steindl rajza egy selmeczi kehelyről. M. Biz. 1879. 80 86. 90.

Kehely a XVIII. századból, a Kálvária tulajdona.
Pulszky K.: Ötv. kiáll. l. II. 140. l. 15. Rc. sz.
Arch. Ért. 1880. II. l.

Úrmutató alakú ereklyetartó a XVIII. századból. (Tulajdonosa?)
Pulszky K.: Ötv kiáll. l. II. 137. l. 40. sz.

Szenteltvíztartó a XVIII. századból. (Tulajdonosa?)
Pulszky K.: Ötv. kiáll. l. II. 145. l. 61. sz.

Három selmeczi ötvösmunka: aranyozott billikom, aranyozott hólyagokkal és egy kehely I. C. alatt T jegygyel. XVII. századból a r. k. templom tulajdonai.
Arch. Ért. 1890. 25—26.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1890. 348—350. Képpel.

Pecsétnyomó S.-Auri fabr . . . et pictor Civitatis Schemniciensis 1630. felirattal, a városi levéltárban.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1891. 92—3. Képpel.

Ezüst bányász-jelvény, kalapács és ék.

Selmeczbánya város törvénykönyvének zománczos, ezüst diszitésű kötése a XV. századból.
Az ötvösség remekei. I. 125—126. Rézkarcz. Képpel. Két szinben.
Pulszky K.: Ötv. kiáll. l. II. terem. 116. l. 1. g. sz. Képpel.
Szikinczey Imre: Műtörténeti adalékok (az ötvösség történetéhez) a selmeczbányai levéltárból. Arch. Ért. 1879. 360.
Szitnyai József: A selmeczbányai ipar legrégibb multjának történelmi méltatása. Irta —. Különlenyomat a Selmeczbányai Ipartanoda 1886—7. évi Ért.-ből. (Ötvösség, kőfaragás, vésés stb.-ről.) Ism. Századok 1887. 862.

Selmeczbánya várának alaprajza 1679-ből.
A bécsi K. k. Technisch. Administr. Militär Comitésnél. Műeml. Biz. 1880. 36.

Selmeczbánya vára, kálváriája, templomai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekkel. II. 15.

A régi vár Mária-templomának egykori falképei.
Römer Fl.: Régi falképek. 135.

Ismeretlen egyházi férfi szoboralakja a várban. XV. sz.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 195.
H. I.: A vártemplom irónvázlatai. H. I.-hagy. Kassán. Jgyk. és vázlatok könyve cz. kéziratban.

Selmecz régi vára.
Távlati képe. Keleti Gusztávtól. Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 378.
Selmeczbánya műemlékeinek rajzai. Steindl Imrétől és tanítványaitól. M. Biz. 1878. 19. 36. Eml. Arch. Ért. 1878. 276. 7.
Sírkövek rajzai. Könyöki-től. M. Biz. 1889. 15. 40. 85. 92.

Selmeczbányai Alsókapu.
Helyreáll. M. Biz. 1879. 45. 69.

Óvár falain, belső udvarában és a kápolnában elhelyezett építészeti, szobrászati és egyházművészeti tárgyak.
Selmeczbánya sz. kir. város múzeumának katalógusa. Szerk. Richter Ede. Selmeczbánya. Joerges Á. özv. és fia könyvnyomdája. 1900. 7—11. l.

Az óvár helyreállítása.
M. Biz. 1900. 324. 332., 1901. 195.

Selmeczi Óvár tornya.
Aigner Sándor épit. jelentése és alaprajzvázlata. M. Biz. 1902. 304.
— — átalakitási tervezete. U. o. 1902. 305. 319. 574.

Selmeczbányai óvárosi ásatások.
M. Biz. 1902. 453. 580. 593.
Az ásatás fényképei. M. Biz. 453. 473.

A Glänzenberg altárnának az apáczák területe alatti részében 4 feliratos kőlap. 1761. 1777. 1764-ből.
Közli Halavács Gy.: M. Biz. 1902. 10.

Selmeczbányai bástya lebontása
M. Biz. 1902. 224.

A Leányvár és az Óvár.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. VI. 83.

Selmeczbánya városháza óraütőharangja. Zu der ere der heiligen Fraun sant annia und sant Katteryna byn ych gosse worden. 1509. felirattal.
Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

A kamara-ház, városház és a Katalin-templom.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 81.

Sember. L. **Zsember.**

Sipék. (Alsó? Felső?) Régi harang, melyen O Rex gloriae veni cum pace felirat kétszer olvasható.
A felirat pauzája Sullay Rezső káplánnak 1862 aug. 22. levele mellett Römerhez. Römer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Szalatnya. Csúcsíves-templom.
Hőke L.: Fővárosi-Lapok. 1869. 11.

Százd. Ev. ref. csúcsives templom.

Falképei.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1897. 219. 251.
Czobor B. jel. M. Biz. 1898. 217. 221. L. még 1899. 26. 37. 53. 80. 94. 100. 227.
Pokorny István jel. M. Biz. 1899. 257. 290. 298. 301. 304. 318. 334., 1900 24. 54. 39. 127. 138. 140. 145. 159. 162. 177. 207. 227. 251. 256. 274. 317., 1901. 153. 236. 254. 464.
Gróh István: Falképmásolat. vizfestmény. 1:5. M. Biz. 1900. 75., 1902. 509.

Szénavár. (Szenográd.) Födetlen templomocska.
Hőke L.: M. Biz. 1872. 120.

Szebelléb. Románkori hajó és csúcsives szentélyű (XV. sz.), kőfallal körülvett templom.

Kehely a XVI. sz. elejéről.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Alispáni jel. Biz. M. 1901. 160.

Szelencz. Templomrom.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.

Szelény. Si Deus pro nobis, qui contra nos? 1647. feliratú harang.
Römer: Jgyk. IX. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Szemeréd. L. **Felső-Szemeréd.**

Szenográd. L. **Szénavár.**

Sz.-Antal. Koháry kápolnában levő harang: Regina celi letare alleluia quia quem meruisti portare alleluia resurrexit sicut dixit alleluia ora pro noluis (nobis helyett) deum a. 1480.
Römer. Arch. Ért. V. 1871. 175.
Ironpacskolata B. Nyáry Alberttől. Römer-hagy. XLII. sz. cs. M Biz.

Herczegi kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képek. II. 166.
Thaly K.: Koháry-műemlékek a szent-antali kastélyban. Századok. 1871. 56—61.
A kastély rajza. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. VI. 65.
Steindl J. tanitványainak rajzai. M. Biz. 1878. 19. 36.
A kastély képe Telepi K. festménye után. Vas. Ujs. 1888. 29. sz.

Szete. Földsánczok.
Hőke L.: Arch. Ért. IV. 1870. 225.

Szécsénke. L. **Ipoly-Szécsénke.**

Szitnyavár romjai.

Szitna arcis et ejus appertinentiarum geographica atque oeconomica descriptio. MS. saec. XVIII. pag. 12. in folio. M. N. Múz. Fol. Lat. 368.
M. Családi Lapok. 1853. I. 5.
Thaly K.: Arch. Ért. V. 212.
Könyöki jel. M. Biz. 1888. 4. 12. 18. 30.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Szob. Római castrum.

Római hidfő maradványai.

Régi sáczok.

Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Römer Jgyk. I. 64. és XIX. 100. M. Biz.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Arch. Ért. 1877. 73.
H. J.: Arch. Ért. 1878. 248.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX. l.
Hőke Lajos: Szob és Mária-Nosztra. Fővl. Lapok. 1869. 187.

Szokolya határában zárda-templom romjai.

Hőke L.: M. Biz. 1872. 120.

Polygon záródású, csúcsives ev. ref. templom.

Vahot: Mo. és Erd. Kép. II. 132.
Varsányi irónvázlatai. Akad. Arch. Biz. saj. (L. Gerecze M. Biz. Rajztárj.)

Szúd felé Bórfőtől kezdődő Fekete árok (Černi jarek.) Szúdnál kőfal is van.

Römer Jegyk. XXXXV. 153. és XVI. sz. cs. M. Biz.

Tésa. R. k. templomában alabástrom Mária-kép, melyet a boldogasszonyvölgyi kápolna romjai közt találtak.

Varsány. Román ízlésű templom nyugati keresztkarral.

Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
H. I.: Arch. Ért. XII. 247—8.

Várad. A Garam jobb partján ősi földerőd.

Hőke Lajos: Római, quad és sarmata emlékek Hont vármegyében. Századok. 1868. 190—4.

Visk. R. k. templom, megújítva. 1700.

M. Sion. 1864. 511.
Nagy Iván: Századok. 1874. 86.

Visk fölött az Ipoly balpartján a néptől Mahirnak nevezett földvár. Régi neve Pogányhányás.

Fábián F.: Visk és Alsó-Szemeréd. M. Sion. 1864. 510.
Hőke Lajos: Római, quad és sarmata emlékek Hont vármegyében. Századok. 1868. 190—4.
Récsey V.: Arch. Ért. 1894. 66.

Zebegény. Apátsági templom maradványai a barlang-templomban.

Hőke Lajos: Sürgöny. 1866 decz. 15.
Römer: Arch. Közl. VII. 133. és 137.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 210. l.
A barlang alaprajza és bejáratai. Ironvázlatok. Akad. Arch. Biz. saj. L. Gerecze: M. Biz. Rajztárj.

Zebegényen és Maróthon alúl a Duna partján, ettől öt ölnyire falazat látható.

Római parti épitmény nyoma a kövesparti völgy irányában, Zebegényen alól a 2-ik vasúti őrház irányában.

M. Biz. Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 132.

Egykori apátsága helye (?)

F.-Czinár: Mon. I. 280—291.
Römer: Arch. Közl. VII. 137. és X. II. füz. 60.

Zsember (Semper).

Fábián János: Felső-Zsember. M. Sion. 1868. 751.

Elpusztult vára.

H. I.: Arch. Ért. 1878. 248—9.
Könyöki: Arch. Ért. 1889. 413.

Emeletes kastély.

Zsibritó. Erődített csúcsíves templomrom.

Könyöki rajza. M. Biz. 1888. 4. 12. 18. 30.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 150.

HUNYAD VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Benkő József:* Hunyadmegyéről. (A megye mongrafusa 1780-ból. Szerző Transilvánia Specialis cz. kiadatlan latin művéből fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Koncz József tanár. Benkő adatait ellenőrizte s helyesbítette Téglás Gábor.) A Hunyad vm. tört. és rég. egyl. XII. Évk. 53—121.
2. *Fodor A.:* Némely Marosmenti és Veczeli határon kiásott síremlékköveknek gyűjteménye. Kolozsvárt. 1844. 4r.
3. *Római régiségek* Hunyad vármegyében. Hon és Külf. Kolozsvár. 1844. 76—77. 301—304. 305—307. l.
4. *Wellmann:* Bericht einer Reise in den Hunyader Comitat. Satellit des Siebenb. Wochenbl. Kronst. 1846. 310. 311. 317. l.
5. *Fodor András Lugosi:* Utazás nemes Hunyadmegyében régiségek kinyomozása végett. Hon és Külf. VII. Kolozsvár. 1847. 87. sz. 346—348. 88. sz. 351—352. 89. sz. 355—356. 90. sz. 358—360. l. 91. sz. 362—364. l. és a M. Orv. Munk. (Kolozsvár.) V. k. 1845. 67. l. Eml. Arch. Ért. 1894. 91.
6. — — A Hunyad vármegyében található dák és római régiségeket tárgyazó rajzok munkája. Akad. Ért. VII. 1847. 309. l.
7. *Mitra-emlék.* Hunyadmegyében talált régiség. Vas. Ujs. 1865. 45. Képpel.
8. *Keresztúry:* Egy római fürdő és a Sztrigy vize. Haz. s a Külf. 1866. 8. Képpel.
9. *A hunyadmegyei tört. és rég. tár. Évk.* 1880—1881-ig. Szerk. Kun Róbert. Budapest. Athenaeum. 1882. II—III. Arad. 1884—6. IV—V. Budapest. 1888. VI—VII. 1889—1892 Kolozsvár. 1893. Szerk. Mailand O. VIII. Kolozsvár. 1897. Szerk. Kun Róbert és Téglás Gábor. IX—XIII. Déva. 1898—1902. Szerk. Veress Endre. Ism. Századok. 1882. 777—8. Arch. Ért. 1891. 379—80., 1892. 190., 1893. 377., 1899. 288—289. 432.
10. *Téglás G.:* A nándori barlangcsoport. Term.-tud. Közl. 1880. 132.
11. — — Az első erdélyi vasút. Földrajzi Közl. 1882. IV—V. füzet.
12. — — Hunyadmegyének a törökvilágban szerepelt barlangerődítményei. Századok 1889. 19—29. Kép.
13. — — Újabb barlangok az Erdélyi Érczhegység övéből. M. Tud. Akad. Mathemat. és Természz. Közl. XXIII. k. 1889. 90. Szinte Gábor 168. rajzával.
14. — — Újabb barlangok az erdélyi Érczhegység övéből a Fejér-Kőrös vidékéről. M. Tud. Akad. Math. és Term.-tud. Közl. 1891. XXIV. k. V. sz. Téglás István 13 rajzával.
15. *Hunyadmegyében* talált római márványszobor. Békés vm. rég tár. Évk. I. 1875. 163—164.
16. *Csánki D.:* Hunyadmegye és a Hunyadiak. A Magy. Tört. társ. 1887. évi vidéki kirándulása Déva városába stb. Szerk. Szilágyi Sándor. Bpest. 1887. 8—31. l.
17. *Rómaiak úthálózatáról* Hunyadmegyében. Téglás Gábor előadása említve Arch. Ért. 1897. 452.
18. *Hunyad vármegyei római utak* és castrumok felvétele említve Arch. Ért. 1899. 93.
19. *Téglás Gábor:* Dácziának Hunyadmegyére vonatkozó legrégibb földrajzából. A dévai m. k. áll. főreálisk. Értesítője. 1899—1900. 3—12. l.
20. *Hunyadmegyei régiséggyűjtők* a jelen században, dr. gr. Kuun Géza értekezése. Említve Arch. Ért. 1899. 432.
21. *Téglás Gábor* stb.: Hunyad vármegye története. Kiadja a vm. köz. I. k. Hunyad vm. földjének története az őskortól a honfoglalásig. Írták gr. Kuun Géza dr., Torma Zsófia és Téglás Gábor. Szerk. Téglás G. Budapest. 1902. Athenaeum. N. 8. XX. 256. l. Számos táblával és szövegképpel.

22. *Márki S.:* Hunyad vm. története. I. k. megjelenésekor. A Hunyadm. t. r. társ. XIII. Évk. 1902.

23. *Téglás G.:* A Kr. e. évezredből. Hunyadmegye területére vonatkoztatható első földrajzi adalékaink. Dévai áll. főreálisk. 1900—1901. évi Értesítő. 3—7. Ism. Századok. 1903. 676.

24. *Veres Endre:* Hunyad vármegye János király és Izabella királyné korában. Dévai áll. főreálisk. 1901—1902. évi Ért. 3—20. l. Ism. Századok. 1903. 963.

25. *Téglás Gábor:* Hunyad vármegyei Kalauz. Írta —. Kiadja az Erdélyi Kárpát-Egyesület. Kolozsvár. 1902. 16r. XVI. 214 1 lsm. gr. Kuun Géza. Századok. 1902. 854—7.

B) Hunyad vármegye műemlékei és azok irodalma.

Ad Aquas. L. **Algyógy.**

Algyógy. Délnyugatra negyedórára régi építmény falai, római fedőcserép töredékekkel.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 277.
Ackner: Die Colon. in. Sieb. 20.
Lészai Dániel, szászvárosi orvos 1837-ben kelt jegyzete egy Algyógyon levő római feliratos kőről. E kézirat az Erd. Múz. könyvt.-ban. (Bőv. Torma. Repert. 166.)

Hydata római telep maradványai.
Kőváry L.: Erd. r. 23—24.

Római feliratos kő. Gr. Kun Kocsárdnál.
Torma K.: Arch. Közl. V. 28.
Vas. Ujs. 1865. 50. sz.

Régi harang.
A felirat facsimile rajza Győrffy Károlytól. Rómer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Gr. Kun-féle kastély.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 125. 126.

Alkenyér. Báthory-féle Kápolna romjai.
Említve. Századok. 1885. 458. (A kenyérmezei emléknek a rom helyére állításáról. Dr. Sólyom-Fekete ajánlata.)

Almás. L. **Keresztény-Almás.**

Al-Pestes. Római feliratos kő Valya Ignácznál.

Római épületmaradványok az úton.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 298.

Ev. ref. temploma régi alapokon.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 93.

Harang. ALPESTESI MAGYAR ECCLESIA ONTTE ANN 1713. felirattal.

Ezüst fedeles kupa, mellső részén czímerpajzs, melyen karddal átdöfött kar látható, körülötte: MAKRAI · BORBALA · ANNO · DONI · 1618, e körül pedig széles, tömött babérkoszorú.

Aranyoz. ezüst pohár ALVINCZI · KRISTINA · ADTA E POHÁRT AZ ALPESTESI REF. ECNAK AO. 1713. felirattal.

Aranyozott ezüst tányér, peremén M: AZ · VR: DICZOSEGERE CINALTATTA · HOGI · SOK · NIOMORVSAGIBVL · KI · HOSTA · 1 · 6 · 6 · 2 · B. — Fenekén A · 1 · 6 · 5 · 8 · BVDAN · FOGATA · VOLT felirattal.
Halavács Gyula közlése.

Alsó-Farkadin. Római emlékkövek a Lónyay-féle kastélyfeljárójában.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 224.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 273.
Arch. Ért. 1899. 91.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 173.
Halavács jel. M. Biz. 1902. 10.

Alsó-Városviz. Alsó-Városviz balpartján római tábor nyomai.
Ackner: Die Colon. in Rieb. 31.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 820.

Alsó-Zeykfalva. L. **Zeykfalva.**

Arany. A Sztrigy és Maros, valamint a hátszegi és dévai út egyesülésénél a magaslaton 17. században lerombolt vár nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. 3. Com. 1856. I.
Ipolyi: Ak. II. 227.
Kőváry: Erd. r. 215—216.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1886
Arch. Ért. III. 1884. XI. l. 265.

Petris nevű római helység és Castrum nyomai.
Torma K.: Arch. Ért. XIV. 102—109.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 123—124.

Bajesd. G. k. templom, megújítva 1720.
Sematism. istor. Lugos. 1903. 428.

Banyicza. Római márvány-bányák, félbenhagyott faragványokkal. Az akna felett levő hegyen faragott kőépitmény romjai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 225. L. helyesen Bukovánál.

Barcsa. (Helyesen Kis-Barcsa.) Átmenetikorú templom, restaurálva.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 263.

Bauczár. Római sánczok nyomai.
M. I. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 222.

Bábolna. Egykori apátsága.
F.-Czinár. Mon. I. 262—263.

Régi kastély.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 125.

Bácsi. Gör. kel. és kath. közös templom falképekkel.
Rómer Fl.: Régi falképek 98.

Önkehely kupáján és 2 önkannán: A Batsi Ref: Ekklesia Szamara Tsinaltatta Báró Nalátzi Sára 1754. felirat.

Aranyozott ezüst, magas szárú poháron: M · L · B · BARTSAI · AGNES · Ő EXCIA · ADTA · A · BÁTSI · REF · EKLESIANAK. Anno 1866-dik ESZT. felirat.

Ezüst tányér peremén: VARODI KRISZTINA A BATSI R: EKLANAK SZENTELI 1785.

Több, szines selyemmel és ezüsttel kivarrott régi úrasztalterítő.
Halavács Gyula közlése.

Benczencz. Barokk-kastély.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Berekszói g. k. templom (ma már átépítve) falképekkel.
Torma K.: Arch. Közl. XIII. I. füz. 53—61. Alaprajzzal. Eml. Arch. Ért. 1879. 328., 1883. L.

Boicza. Régi aranymosás nyomai.
Goos C.: Verein. Arch. XIII. 268.

Római alapfalak és római bányászat nyomai.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 231.
Téglás G.: Hunyadm. t. t. II. Évf. 77—79.
— — Arch. Ért. III. 1884. 142—146.

R. k. pleb. templom. 1780—1794.
Schem. Transsyl. 1882. 28.

Bokaj. Templomrom.

Kapi-kastély maradványa.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 130—131.
Jegyzői jel. M. Biz. 1901.

Boldogfalva. L. **Őralja-Boldogfalva**.

Bolivár. L. **Vulkánszoros**.

Borbátviz. Ev. ref. templom.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Úrasztali terítőin sok régi családnév.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 196.

Harang: IDŐSB : ÉS : IF : BAJA · ISTVAN ES BALINT : EMLEKEZETEKRE : 1774 : TSINALTATTA : MARKOTSAN KLARA : ÉS FIA BAJA JOZSEF felirattal.

Fedeles ezüst kupa, közepén diszítésben 1597.

Ezüst tányér, peremén * BUDA * BALINT * CSINALTAttA * AZ * GALACZI * ECCLESIA * SZAMARA * ANNO * DONI * 1724 felirattal.

Ezüst tányér, peremén * NEH : P · PUJJ · DANIEL' * ÖZV : SARA Asz. AJAND · A' BORB : V : REF SzEKLNK 1824 * felirat.

Ezüst tányér, peremén BARTSAI FERENCZNÉ : NALATZI RAKHEL ADTA A · BORBATVIZI : REFORMATA : EKLESIANAK : 1760.
Közli Halavács Gyula.

Bosorod. Zsidóvárnak nevezett római város maradványai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl II. 226.
Goos C.: Ver. Arch. XIII. 268.
Tulajdonképen csak egy sáncz. Téglás Gábor szóbeli közlése szerint.

Branyicska. Római feliratos kövek báró Jósika Lajos parkjában.
Goos C.: Ver. Arch. N. F. XIII. 268.

Egykori kastélyának nyomai.
Kőváry L.: Erd. r. 230.

Mai kastélya.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 19.

Brázova Elek-család udvarán bizonyosan várhelyi eredetű római feliratos kövek.
Goos C.: Ver. Arch. XIII. 268.

Brád. Római aranybányászat nyomai.
Goos C.: Ver. Arch. XIII. 268.

Bretyelin. Feliratos római kő Popovics Petru diakon udvarán.
Téglás G.: Arch. séta Dévától Veczelig. A Hunyadm. t. t. Évk. III. (1885.) 68—9.

Broos. L. **Szászváros**.

Bukova falu környékén a Bisztra-patak völgyében római márványbányák.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1876. V.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 222.
Téglás G.: Arch. Közl XIV. k. 123. Helyszínrajzi és homlokrajzokkal.
— — Kirándulás a rómaiak bukovai márványbányájához. Hunyadm. t. t. III. Évk. 48—50.

Római falmaradványok, feliratos kövek, márványbánya.
Goos C.: Ver. Arch. XIII. 268.

Római út nyomai.
Goos C.: Ver. Arch. N. F. XIII. 266. (Bauczárt említi, de itt van az út.)

Cseb. Római aknák maradványai.
M J. Ackner: Jahrb. d. C. Com 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 231.
Téglás G. szóbeli közlése szerint tényleg nem léteznek.

Cserna-Keresztur. Római feliratos kő Turka Józsefnél. (Kis-Kalánról került ide.)
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 286.

Csertés-Hondol. R. k. pleb. templom. 1774.
Schem. Transsyl. 1882. 28.

Csoklovina a Piatra-Rosián koczkakövekből épült várrom.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Csopeja. Az Őralja-Boldogfalva felé vezető úton régi telep romjai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. 10.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 225.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 270.

Csikmó. Germisare nevű castrum a Maros partján negyedórára a helység alatt.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 230.
C. Goss: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 269—70.

Demsus. Római kövek a templom falaiban és udvarán.
Hohenhausen: Die Alterth. Dac. 83—87. 92.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 270.

G. k. templom római feliratos köveken álló toronynyal.
Hohenhausen: „Mars tempel." Die Alterth. Dac. 107—126. Számos képpel.
Tessedik: F. M. Tud. Társ. Évk. II. (1835.) Képpel 118—119.
N. G.: Demsusi pogány templom. Haszn. Mul. 1835. II. 41.
Alváry: Mult és Jelen. 1846. 18.
Ackner M. J.: Bemerkungen über d. s. g. röm. Mars tempel zu Damsus Sitzungsber. d. phil. hist. Classe d. K. Akad. Wien. 1851. (VI.) 283—285.
— — Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Kunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 55.
Kőváry L.: Erd. r. 28—29. Képekkel. 270—1. Képpel.
Pataki Ferencz: Haz. s a Külf. 1867. 69—70. 72. l. Két képpel.
Lukács Béla: Mo. és a N.-világ. 1868. 39. Képpel.
Szathmári Pap Károly: Erdély Képekben. Kolozsv. Évn. 3. I. 37—40. l.

Stornó—Rómer: Arch. Ért. 1869. 3.
Arch. Ért. 1870. 320.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 224.
Vas. Ujs. 1874. 31. Képpel.
Fr. u. Heinr. Müller: Vereins. Arch. XVI. (1881.) 283.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 169.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1885. 32. 41. 72., 1889. 61. 68. 75. 85. 92. 110. 122. 124. 144. 146., 1890. 19. 25. 62. 71. 76. 84. 89. 97. 99. 113. 115. 119. 124. 137. 146., 1891. 3. 33. 88. 109. 112. 114. 117. 128., 1892. 3. 21. 33. 49. 67., 1892. 21. 33. 49. 67.
Arch. Ért. 1886. 186., 1889. 415., 1890. 352., 1892. 286., 1899. 91. év? 373.
A templom képe, rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 563.
Sem. istor. Lugos. 1903. (Közli a római kövek feliratait is.) Képpel. 433. 436.

A g. k. templom és falképei.
Rómer Fl.: Régi falképek. 104.

A falu déli végén falazott oszlop négy oldalfejezet és négyszögű fülkékkel.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 270.

Dédács. A Déva felé vezető római út.
Neigeb. Dac. 104. 4.
Jahrb. d. C. Com. 1856., 1857. 222.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 22.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 270.

Déva.
Dévai Gergely: Déva. Mult és Jelen. 1895. 35. 36.
Alváry: Uti levelek. Déva. Mult és Jelen. 1846. 2—4. 18—21. sz.
Nemes Ödön: Haz. s a Külf. 1866. 29. Képpel.
Kropf Lajos: A dévai törökveszedelem 1550-ben. A Hunyad vm. r. t. X. Évk. 1889. 57—64.
Veres Endre: Déva és környéke Castaldo idejében. 1551—53. A Hunyad vm. t. és r. t. IX. Évk. 1898. 19—66.
Különlenyomatban is. Kolozsvár. 1898. Gombos T. kny. 8r. 50. l.
Isekutz Antal: A dévai piaczon állott hajdani kápolnáról. Hunyadm. t. és r. t. X. Évk. 1899. 65. Képpel.
— — Adatok Déva XVIII. sz. tört.-hez. Hunyad vm. t. és r. t. XIII. Évk. 77—84.
Téglás G.: Déva és környéke. Hunyadm. Kalauz. 25—59.

Déva római emlékei.
Filep Elek: Déva határán talált római feliratos kő. Kolozsvári Közlöny. 1865. I. 50. sz. 198. l.

Római telep nyomai, feliratos kövei.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 271.

Római feliratos kövek. Thuri József kertjében, Spanyik Józsefnél, Váradi Ádámnál.
Torma K.: Arch. Közl. V. 22. 26.

Római kőbánya a Bezsán nevű hegyen.
Téglás G. Arch. Ért. 1889. 390. 5. Rajzokkal.
Münsterberg és Oeber. Dévai római régiségek. Hunyadm. r. és t. XIII. évf. 1902. 122—6. Képekkel.

Őskori bálványfej és kőbányászati emlék a dévai várhegyről.
Téglás G.: Arch. Ért. 1904. 242—243.

R. k. templom 1723-ból.
Schem. Transsyl. 1882. 87—9.

Bulgár sz.-Ferenczrendi zárda.
König Pál: A bulgár sz.-Ferenczrendiek zárdájának keletkezése. Dévai reálisk. Évk. 1882. 3—11.
A bolgárok betelepedése Dévára s a bulgár sz.-Ferenczrendiek zárdájának keletkezése. König Pál felolvasásainak kivonata. Hunyadm. t. és r. társ. Évk. II. k. 64—65.

Ref. templom bemeszelt famenyezettel.

Dobó Domonkosné sírköve. 1554.

Tordai Sándor András sírköve. 1579.

Geszthy Jánosné sírköve.

Sulyok Zsófia sírköve. 1590.
Rómer Fl.: Régi falk. 156.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 40—44. (Közli a feliratokat.)
Szőts Sándor: A dévai ref. templom és torony jelenlegi és leendő alakjában. Vas. Ujs. 1893. 36. sz. Két kép.
Szőts Sándor: A dévai ref. templom régiségei. Hunyad vm. t. és r. t. IX. Évk: 67—82. A templomsírkövek és Sz.-Borbála falképének képeivel.
Különlenyomatban. Kolozsvár. Gombos T. kny. 1798. 8r. 18 l.
Halavács Gy.: Mikor épült a dévai ref. templom. (II. Ulászló v II. Lajos idejében.) Hunyad vm. t. és r. t. XIII. Évk. 102—4.
— — Arch. Ért. 1902. 74. 76. 84. 185.
Téglás G. Hunyad vm. Kalauz. 40—41.
A ref. templom. helyreállítása Gyalus L. jel. M. Biz. 1889. 330. 334., 1900. 90. 95. 148. 159.
Möller I. jel. M. Biz. 1901. 315. 318. 385.
A temlom lebontása M. Biz. 1901. 461. 505. L. még. 1902. 222. 319.

Régi harangok.
Müller Fr.: Érhetetlen feliratos és 1536-beli harang. Ver. Arch. IV. 1859. 224. 228.
— — Rákóczi Gy. által öntetett harang. 1647. Ver. Arch. 1859. 234.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 44—45. Feliratok közölve.

Kehely, XIV. század., a ref. templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 87—88. l. 68. Go. sz.

Fedeles kupa. Nalácsi Sára. Anno 1745. felirattal. A ref. egyház tulajdona.
Thallóczy L.: Ö. kiáll. l. IV. terem. 79. 80. l. 7. sz.
Ugyan e kapu bélyegéről. Arch. Ért. 1890. 25.

Haan Sebestyén készítette fedeles kupák.
Ötvöss. rem. II. 39—40. Fényny. képekkel.

A ref. templom falképei.
M. Biz. 1885. 62. 65. 72.
Szinte G. jel. M. Biz. 1886. 5. 10. 16. 30. L. még. 1886. 62. 63.
Arch. Ért. 1886. 185.
Huszka jel. a mészréteg alatti falképekről. M. Biz. 1899. 335. 361., 1900. 70. 159.
A falképek feltárását a pap nem engedi meg. M. Biz. 1900. 167. 231. 247.

Sz.-Borbála-falkép a ref. templomban.
Szőts Sándor: Hunyad vm. t. és r. t. IX. Évk. 67—82.
Arch. Ért. 1887. 83.

Déva vár romjai.
Déva várának alaprajza 1821-ből a bécsi Technisch. Adm. Milit. Comitésnél. M. Biz. 1880. 36.
Cs. Gyula: Vas. Ujs. 1861. 9. Képpel.
W. Schmidt: Die Stammung der Hunyader und das Bergschloss Déva. Transsylv. 1862. 6—8.
Sz. Gy. J.: Ország Tükre. 1864. 35. Képpel.
Schmidt Vilmos: Déva vára. Okmánytárral. Erd. Múz. Egyl. Évk. IV. k. 1866—1867. 93—110. Ugyan e czikk kivonata német nyelven. U. o. XXI—XXIV. l.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 48—51. Képekkel.
Kőváry L.: Erd. Rég. 167—174. Képpel.
Haz. s a Külf. 1868. 19. Képpel.
A rom képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. I. 289.
Adorján Miklós: A dévai vár. Hunyadm. Heti Közl. Déva. 1877. (I. évf.) 2. sz. tárcza.
Déva vára. Vas. Ujs. 1882. 25. l. Képpel.
Dévai vár. Arch. Ért. 1892. 190.
Déva vára. Arch. Ért. 1855. 91.
Déva és vára. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 553.
A romok föntartása. Möller István jel. M. Biz. 1901. 316. 318. és 1902. 585. Továbbá 1902. 277. 319. 471. 582. 593.
A vár fölvételei. M. Biz. 1901. 357. 385. 450. 512.
Téglás G.: A dévai vár történetéből. Hunyadm. Kalauz. 25—35.

A Magna Curia.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Déva vára a Magna Curia udvarával. Rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1890. 14. sz.
Részletek a Nagyudvar épületéből. Rajz. Cserna. U. o. 11. sz.
Bethlen-bástya a Déva várában. R. U. o.
Téglás G.: Hunyadm. Kal. 25—57.

Barokk kandalló a Magna Curiában. Vargyasi Dániel és Haller családok czímereivel.
P. Szathmári Károly: Pulszky-Album. 139—40. Képpel.

A Magna Curia előtt állott kapu faragott kövei a kisdedóvó kertjében.
Felirata Téglás G. Hunyadm. Kal. 25—57.

Dobra. R. k. templom. 1770.
Schem. Transsylv. 1882. 89.

Dobra és Déva közti országút mellett levő Tiriscum castrum.
Térrajza Hohenhausen: Die Alterth. Dac. 36. 37. l.

Erdőfalva. Alsó és felső barlangerőd.
Téglás G.: Századok. 1889. 26—27.
— — Hunyadm. Kalauz. 129.

Fehérvíz. G. k. templom. 1721.
Şem. istoric. Lugos. 1903. 452. l.

Felkenyér. Régi csúcsíves templomának (elhordott) alapjai.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 147.

Fel-Pestes. Fehér márvány római szobortöredék Makray Lászlónál.
Torma Károly: Arch. Közl. III. 141.

Két feliratos római kő. A Fácza nevű szőlőkertben. sírkövek gyanánt felhasználva.
Torma K.: Arch. Közl. III. 142.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 298.

Kastély.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Felsőszálláspatak. G. k. templom. 1791.
Şem. istoric. Lugos. 1903. 454.

Kastélyának romjai, sánczai.
Kőváry L.: Erd. r. 230.
Körjegyz. jel. M. Biz. 1901. 248.

Felső-Szilvás. G. k. templomban feliratos kőlap. Eredetileg a pitvarban volt. 1901-ben a templom újra épülvén az ikonostasisba foglalták. (E szerint az előbbi templomot építette Szilvási Bálint és neje. 1665.) A templomot körülvevő temetőben a Nopcsa-család ősének barokk-kriptája.
Halavács Gyula közlése.

Az egykori prislopi g. k. zárda, romjai.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 113—114.

Saphira monostora és sírköve. (Saphira meghalt 1580.)
Halavács Gy.: M. Biz. 1902. 10.

Feredő-Gyógy. Félórára meleg források egykori fürdőmedenczéje.
M. I. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 230.
Téglás G: Hunyadm. Kalauz. 126.

Gernizzara római fürdő nyomai.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 126.

Folt és Algyógy között a rómaiak Gerunzara vára, melyet a nép a régi török családról Turjaknak nevez.
Téglás G.: Hunyadm. Kal. 125.

Glod. Barlangerőd.
Téglás G.: Századok 1889. 27—28. Képpel.

Gredistye. L. **Várhely.**

Guraszáda. G. k. templom a XVI. sz.-ból.
Arch. Ért. 1896. 316.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 10.

Gyalár. Római vasbányászat nyomai.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 277.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 222.
Téglás G.: Hunyadm. monog. I. Képekkel.
Möller István jel. M. Biz. 1904.

Hátszeg.
Alváry: Uti levelek. Mult és Jelen. 1846. 2—4. 18—21.
Téglás G.: Hátszegvidéki és a régi Hátszegmegye. Hunyadm. Kalauz. 160—185.

Római oltárok, sírkövek, feliratok, domborművek.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 226.

Castrum helye.
Fr. u. H. Müller: Ver. Arch. XVI. 1881. 289.

Várhelyről idehurczolt római feliratos kövek.
C. Goos Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 279.

Márványszobor Hygaea- és Aesculap tiszteletére. Bernát L. közjegyzőnél.
Király Pál: Hunyadm. r. és t. Évk. V. 41—50.

R. k. templom. 1747—1755.
Schem. Transsyl. 1882. 90—1.

A lebontott ev. ref. templom középkori épület volt. Római feliratos kövei a dévai múzeumban.

Az ezt megelőző templom alapjai.
Téglás G.: Hunyadm. Kal. 165. l. és szóbeli közlése.

Kis Harangján: ANNO 1771. felirat.

Ezüst tányér, peremén QVID PARAS DENTES ET VENTREM CREDE ET MANDVCASTI. AVGVSTINVS 1668. felirattal.

Talpas ezüst poháron ISTEN DICSOSEGERE CSINALTATTA KOCSARD SZILAGI ANDRAS. 1721. felirattal.

Kis ezüst kehely, kupáján: N:LUKÁCS JANOS URAM AJÁNDÉKOZTA:AZ:HATSZEGI:REFORMATA ECLESIANAK 1702.

Több, régi szines selyemmel és arany fonallal hímzett úrasztalterítő.
Közli Halavács Gyula.

Herepe. Római feliratos kövek lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 279.
Római feliratoskő Szirb Mihálynál.
Torma K.: Arch. Közl. V. 24.

Homoród. Régi g. k. templom.
Şem. istoric. Lugos. 1903. 370.

Kalán. L. **Kis-Kalán.**

Karácsonfalvi felső és alsó barlang-erődök.
Téglás G.: Századok. 1889. 21. 24. Rajzokkal.

Keresztény-Almás. Római település nyomai.
Téglás G.: Hunyadm. t. t. és r. Évk. IV. 25—28.

Kernyesd. Római út nyomai.
C. Goos. Ver. Arch. N. F: XIII. 1876. 287.

Kerzsecz. Római építkezés nyomai.
Téglás G.: Hunyadm. t. és r. t. Évk. IV. k. 25—28.

Kéménd. L. **Maros-Kéménd.**

Kis Barcsa. A Barcsayak kerített kastélya.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Kis-Kalán. Aque római telep helye.

Római fürdőmedencze a mostani fürdő mellett.
Ackner: Die Colon. in Sieb. 20. l.
— — Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 282.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 227
Kőváry L.: Erd. rég. 32—3.
Téglás G.: Hunyad vm. mon. I. Képekkel.
— — Hunyadm. Kalauz. 151.

Római fogadalmi oltárkő Gyorgyeszk Nyikulajnál.
Torma K.: Erd. Múz. Egyl. Évk. II. 1861. 131—2.

Római bányászat nyomai.
Téglás G.: Arch. Ért. 1893. 202—210. Képekkel.

Kosztesd. Határában Gredistye-telep.

A Muncselhegy lábánál a Gredistye nevű magaslaton egy város és erőd nyomai.
Kőváry L.: Erd. rég. 19—20.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 289.

Koczkakövekből épült rom.
Ver. Arch. 1845. Z. H. 17—33.
Fr. Müller: Ver. Arch. XVI. 1881. 253.
Péchi Michael v. Ujfalu. Bemerkungen über die unlängst vorgefundenen alten römischen Ruinen bei Gredistye Siebenburg. Provinzialblätten. Hermann. I. k. 1805. 249—252. l.
A muncseli gradistyei várban talált régiségek specificatiója. 2 ívr. levélkézirat, valószinüleg a XVIII. sz. elejéről, az Erd. Múz.-ban. (Bőv. Torma. Repert. 167.)
Ruinen am Muntseler Gebirge Gredistye. (Kurz A. másolta a brassói ev. luth. gymnas. kt. lévő eredetiről és Neugebauernek a muncseli és várhelyi Gredistyére vonatkozó jegyzetei és rajzai. Kézirat az Erd. Múz. kt.-ban. Bőv. Torma K. Repert. 167.)
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Téglás G.: Új-Gredistye régiségei. A muncseli vár. Hunyadm. Kalauz. 139.

Valye Albe nevű vadpatak mellett Faule Albe nevű várrom.

Csate, Oklos, Lapiatre Rossie és Muncsel nevű csúcsokon egy-egy várrom.

Kitid. Zsidovin nevű helyen római diszített kövek. Ilyenek vannak a temetőben is sírkövek gyanánt használva.
Halavács Gyula közlése.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 248. (E szerint: Várrom.)

Az oláh templom mellett egy szarkofág fedele hever, többsoros felirattal, melyből kibetűzhető, hogy egyik Bornomisszára vonatkozik, XVIII. századból.

A nagyobb harang 1774-ből való.

Az ev. ref. egyház birtokában kehely, 1746-ban Barcsay Klára ajándékozta.

Több XVIII. századbeli úrasztalterítő.
Közli Halavács Gyula.

Klopotiva. Római vízvezeték nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 287.

Római márványszobor töredéke egy kertben.
T. G.: Arch. Ért. 1895. 95.

Kolczvár. L. **Malomvíz.**

Kőboldogfalva. (Kis-Kalánnal szemben.) Római álló tábor.
Torma K.: Arch. Ért. 1880. 101—109.

Barokk-kastély.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Téglás G.: Hunyadm. monogr. I.

Kőrösbánya. Római bányászat nyomai.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 231.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1776. 288.

Bányász-szobrok.
Téglás G.: Hunyadvm. t. t. II. Évk. 68—71.

R. k. templom a XVIII. századból.
Schem. Transsyl. 1882. 28—29.

Ferencz-rendi kolostor.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 226.

Kristyor. Ev. ref. templom.

G. k. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 248.

Krivadia. A falu fölött római (?) hengertorony.
Kenyérvizy: Vas. Ujs. 1856. 2. Képpel.
M. I. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. II.
— — Ver. Arch. 1845. 2. II. 12. l. Tévesen Kis-Bárra helyezi.
— — Schullers Archiv. I. 356.
Vas József: Rajzolatok erdélyi utazásomból. Csal. Lapok. 1857. 7—9. 11—13. 16—17. sz.
Kőváry L.: Erd. r. 27.
Haz. s külf. 1870. 32. Képpel.
Nemes Albert: Hátszegvidéki képek. Mo. és a N.-világ. 1874. 36. képpel.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 289.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 225.
Orsz. Világ 1885. 26. sz. Régi várak. Goró Lajos rajzaival.
Szinte Gábor: Arch. Ért. 1894. 110—114. Alaprajzmetsz. és távl. képpel.
Eml. Arch. Ért. 1895. 91. 262.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 201.

Babi-hegyen sánczok. (Török sáncznak nevezik.)
Téglás G. szóbeli közlése.

Livadia. Római épületmaradványok, padlótéglák.
Bordán István: Arch. Ért. 1900. 390. 91.

Lozsád. A régi lebontott templom egyik faoszlopának felirata. A. D. 1666. Építtette Barcsai Gáborné stb.
Közli Halavács Gy. M. Biz. 1902. 10.

A nagyobb harangon: GLORIA DEO IN EXCELSIS PAX BONA VOLVNTIS HOMINIBVS INTERRIS 1703 LOSADI ECLESIA CSINALTÁTA S N NEVINEK DICSERETIRE AMEN felirat.

A kisebb harangon: LASÁDI N: R: EKLA ONTETTE 1739 felirat.

Az ev. ref. papi lak udvarán lévő gabonás mestergerendáján: EX FUNDAMENTO ERECTA TEMPORE PASTORIS PAULI ZILAHI et AEDILIS GEORGII FARKAS ANNO DOMINI 1745

A temetőben Zilaki Pálnak koporsófedélalakú fekvő sírköve többsoros magyar nyelvű felirattal.
Halavács Gyula közlése.

Lunkány. Vörös kő. (Peatra rosii nevű várrom.) L. Csoklovina.

Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 248.

Mádai barlangerőd.

Téglás G.: Századok. 1889. 24—26. Képpel.

Malajesd. Várrom. (Körfala és donjonja áll.)

Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 190.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 248.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Malomvíz. G. k. templom régi tornya.

Şematism. istoric. Lugos. 1903. 526.

A g. k. templom padlójában levő római feliratos kövek. 1—2.

Hohenhausen: Die Alterth. Dac. 63—67. A község neve itt Riudemora. Téglás Gábor szóbeli közlése szerint Malomvíz.

Régi templom romjai freskómaradványokkal s XVI. századi firkálásokkal.

Nemes Albert: Haz. s Külf. 1867. 3. Képpel.
Szádeczky Lajos: A Magyar Tört. Társ. vidéki kirándulása Dévára stb Szerk. Szilágyi S. Budapest. 1887. 96—7.
Jegyzői jel. M. Biz. 1901. 248.

Kolczvár romjai.

Kolczvár és vidéke. Képes Ujság. 1859. 11. Képpel.
Nemes Alb.: Kolczvára. Haz. s a Külf. 1865. 10. Képpel.
— — Mo. s a Nagyvil. 1867. 40. Képpel.
Lukács Béla: Főv. Lapok. 1867. 105.
Mo. és a N.-világ. 1880. 51. sz. képpel.
Szinte Gábor: Hunyadm. t. és r. társ. VII. Évk. 1891. és 1892. 69—79. Alaprajz és fametszetű képekkel.
— — fölvétele és leirása. Emlitve Arch. Ért. 1896. 89.
Kolczvár romjai. Rajz. Goró Lajos. O.-M. Mon. Mo. VII. 565.

Kolczvár szobájának talajában levő különféle szinű római mozaiktéglák.

Emlitve egy kétlapnyi kéziratban a Kerekes Abel-féle gyűjtemény mellett az Erd. Múz. ktban. (L. bőv. Torma K. Repert. 1869—70. 74. p. alatt.)

Kendeffyek kastélya.

Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 178—180.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

A kastély folyosóján befalazott kőlap az iktári Bethlen-család czímereivel.

Halavács Gyula közlése.

Maros-Ilye. Egykori Pálos-kolostora.

Rupp: Mo. helyr. t. III. 209—210.

Régi r. k. templom.

Schem. Transsyl. 1882. 92.

Várkastély, Bethlen Gábor szülőhelye.

Koncz J. M. J. vára és uradalma. Hunyadm. t. t. X. Évk. 1899. 123—127. Több képpel.
— — leltára. 1640-ből u. ott. 128—139.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 17—18.
Bethlen Gábor szülő várkastélya. Halavács Gy. M. Biz. 1902. 10.

Maros-Németi. Római régiségek.

Münsterberg és Oehler: Hunyadm. t. és r. Egyl. XIII. Évk. 126—131. Képekkel.

Az urasági kertben levő római feliratos kövek.

L. Fodor András: Gyűjteménye némely Marosnémeti és Veczeli határon kiásott római sír- és emlékköveknek, mellyek jelenleg a Marosnémeti kertben felállitvák. Magyarázta Lugosi Fodor András. A rajzolatokat hozzáadta Stetter Vilmos épitész. Kolozsvárt. Ifj. Tilsch János. 4r. 5 számozatlan lap. I—XVIII. tábla.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 295.
F. E.: Marosnémeti és Déva közt kiásott római feliratos kő. Kolozsv. Közl. 1865 április 29. 50. sz.
Gr. Kuun: Hunyadm. t. t. Évk. 1904.

Charon és Pan szobrai.

Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 21—23.

Ev. ref. templom kőpadlójában Micia névvel jelölt feliratos római kő.

Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 23.

Maros-Kéménd. Római feliratos kő lelőhelye.

C. Goos: Ver. Areh. N. F. XIII. 1876. 286.

Régi udvarház.

Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 53.

Meleja. Petrozsény mellett római épületek alapfalai.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 292.

Micia római gyarmat. L. **Veczel**.

Muncseli, Gredistye. L. **Kosztesd**.

Nagy-Almás.

A nagyalmási bányaművelés emlékei.

Téglás G.: Arch. Ért. 1393. 133—140.

Nagy-Ág (Szekerembe).

Római bányák maradványai.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 231.

R. k. templom. 1777.

Schem. Trans. 29.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 55—57.

Várrom.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 45. Képpel.
A vár képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 288. (Téglás G. szóbeli közlése szerint ez nem létezik Hunyadmegyében.)

G. kath. és g. kel. templom.

Téglás G. szóbeli közlése.

Nagy-Bár. G. k. templom. 1787.

Şematism. istoric. Lugos. 1903. 488.

Nagy-Csula. G. k. templom. 1680.

Şematism. istoric. Lugos. 1903. 432.

Nagy-Osztro. A Totesdről vezető római út nyomai.

Római sírkövek a temetőkerités falában az egykori Sarmizegethusából.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 297.

Római emlékkövek töredékei a g. k. templom falában és udvarában. 1—5.

Hohenhausen: Die Alterth. Dac. 68—69. 71—78. 81.
Arch. Ért. 1899. 91.

Nagy- és Kis-Osztro. (Ostrovo-Mare.) Régi g. k. csúcsives templom.

Bécsbe vitt római kövek.

Téglás G. szóbeli közlése.
Şem. istoric. Lugos. 1903. 523.

Falkép: Mária a kisded Jézussal a csúcsives templom bejárata fölött.

Kősisakú torony.

Fr. u. H. Müller: Ver. Arch. XVI. 1881. 280.
Arch. Ért. 1887. 373.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 175.

Nagy-Pestény. Római épitmények maradványai.

Római feliratos kövek.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 298.

Ev. ref. templom az átmenet korából.

G. k. templom sanctuariuma belől félkörű, kivül polygon, hajója és tornya románizlésű.

A románizlésű toronyalatti kapu mellett befalazott dombormű, hasonló azokhoz, melyeket a H. I. ó-ker. műemlékek 63. 67. és 135. lapjain közzé tett.

Fr. u. Heinr. Müller: Ver. Arch. XVI. 1881. 280.
Șemat. istoric. Lugos. 1903. 525.

Barokk-kastély lőrésekkel.

Téglás G. szóbeli közlése.

Nagy-Rápolt. Ev. ref. templomában régi patronus családok czímerei.

Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 125.

Nalácz. Római út és feliratos kövek.

C. Goos. Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 295.

Nándor-Válya. A Rákosdra vezető mély útban római cserepek, s a községben római feliratos kövek jöttek elő.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 215.

Római feliratos kő a 38. sz. házban.

Torma K.: Arch. Közl. III. 143.

Az oláh templom félköríves ajtaján: HAL ANNO 1703 DIC felirat.

Nyirmező. G. k. templom. 1703.

Șematmul. Fogaras. 1900. 129.

Oláh-Brettye. Négy sarmizegethusai feliratos kő. Szilvássy Aladár kertjében.

Goos C.: Ver. Arch. XIII. 268.

Bálint nemes család udvarán, 32. sz. a. római faragványos kő befalazva.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 226.

Ev. ref. templom harangja. 1749.

Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 158.

Ev. ref. templom.

A harangláb felső gerendáján felirat. 1790.

Közli Halavács Gy. M. Biz. 1902. 10.

Az ev. ref. egyház kelyhének karimáján: MARA MIKLOS CSINALTATTA AZ O-BERETYEI REF. EKKLESIA SZAMARA AO 1752.

Az ezüst tányér peremén: Tsulai Sara tsinaltatta az Berettyei Reformata Eccl: Szamara, 1745.

Halavács Gyula közlése.

Ósebeshely. Várrom.

Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Ostrovo-Mare. L. **Nagy-Osztro**.

Őralja-Boldogfalva.

Nemes Albert: Hátszegvidéki képek. Mo. és a N.-világ. 1874. 36. Képpel.
Réti Lajos: Vas. Ujs. 1882. 501. Déchy Mór festménye után készült képpel.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 175.

Boldogfalvi római feliratos kövek.

Inscriptiones Sárdienses. Mult századi névtelennek (Bod P.?) 2 lap 4r. és egy papirszeletre irt jegyzetei és feliratmásolatai az Erd. Múz. könyvt.-ban. Bőv. Torma K. Repert. 169—170.

Római feliratos sírkő a kastély udvarán.

Király Pál: Hunyadm. t. és r. t. V. Évk. 41—50.

Római feliratos kövek a kastélyban az ev. ref. templom falában.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 226.

Asklepeios és Hygieirára vonatkozó feliratos emlékkő.

Fr. u. Heinr. Müller: Ver. Archiv. XVI. 1881. 280—281.

Római út nyomai Osztrovotól idáig.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876.

Ev. ref. románkori templom és falképei.

Stornó F.: Arch. Ért. 1869. 2.
A templom javításáról. Arch. Ért. 1870. 319. 325.
Steind I. jel. M. Biz. 1872. 159. 163. 165.
Eml. Arch. Ért. VII. 1872. 108. 111. VIII. 2.
A falképek felfedezése. Kemény Domokos jel. M. Biz. 1872. 77.
L. még M. Biz. 1873. 27. 38. 132.
H. I. jel. a falképek pauzáiról. M. Biz. 1875. 23. 29.
A falképeket másolja Sztehlo O.-M. Biz. 1873. 76. 98. 105. 129.
Sztehlo O. rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 274.
Römer Fl.: Régi falképek 129—131.
H. I.: helyreigazítása. U. ott. 163.
Möller I. jel. M. Biz. 1901. 505.
L. még. 1901. 375. 385. 498., 1902. 108., 1903. 155.

A nagyobb harangon: GLORIA IN EXCLSIS DEO · IO · SKADT MEFVSIT ANNO D: 1656 felirat.

A kisebb harangon: KENDEFI GABOR: ANNO 1729 felirat.

Halavács Gyula közlése.

Őralja-boldogfalvi kastély.

Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 561.

A Hátszeg-patak és Sztigy összefolyásánál a Brlya nevű hegyfokon nyolczszögű őrtorony falmaradványai.

Ackner M. J.: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 226.
Kőváry L.: Erd. r. 27.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 297.
Arch. Ért. 1887. 373.

Paros-Pesteres. Barlangerőd.

Téglás E.: Századok. 1889. 28—29.

Pestény. L. **Nagy-Pestény**.

Petrény. A Sztrigy partján római telep maradványai.

Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 227.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 298.

Petrosz. G. k. templom. 1794.

Șem. ist. Lugos. 1903. 50.

Petrozsény. G. k. fatemplom.

Téglás G. szóbeli közlése.
— — A Boli hegy Petrozseny mellett, mint őskori erősség. Hunyadm. t. t. III. Évk. 27—23.

Petrosény-Dilsa. A Boli barlanggal (Csetatye-Boli) szemben levő meredek sziklán épület maradványok. Néhány Dévára került a Múzeumba.

A petrosényi főszolgabiró jel. M. Biz. 1901. 248.

Pojana. Római arany- és ezüstbányászat maradványai.

Körjegyzői jel. M. Biz. 1900. 336.

Poklisa. A N.-Osztróról Todesdre vezető római út nyomai.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 299.

Ponor. G. k. templom. 1769.
Sem. ist. Lugos. 1903. 503.

Puj. A falu alatt a Sztrigy jobbpartján római téglákkal kevert régi épületmaradványai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 225.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 300
Téglás G.: Hunyadm. Kal. 194—5.

Puszta-Kalán. Római feliratos kő a g. k. templom áldozó-asztala alatt.
Torma K.: Erd. Múz. Egyl. Évk. II. 1861. 132—3.

A Kis-Kalánról (Aquae) idehurczolt római feliratos kő.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 282.

Római castrum.
Torma K.: Arch. Ért. 1880. 109.

Reketyefalva. Őrtorony.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 248.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Rákosd.

Ev. ref. régi templom, déli ajtaja feletti kőtáblán: IEHOVA SACRUM ASR 1781 felirat.

Nagyobb harangján: ME FUDIT · ECCLESIA · RAKOSDIENSIS · IN · COttU · HUNIAD · AO 1745 felirat.

A kisebb harangon: REN RAKOSDI REF ECCLESIA ANNO 1737 TEMP CUR LAZARI FARKAS HARCYRIGAVG felirat.

Ezüst pohár peremén: GERGOTS EVA TSINALTATA UR ASZTALARA 1766-dik ESZTENDŐBEN MOST PEDIG AJANDEKOZTA AZON Sz VEGRE BUDA JOSEF ES HARSANNI ERZSEBET A RAKASDI EKKLAESIANAK SZAMARA 1780 felirat.

Díszes, gerezdestestű ónkanna, mellső részén REC REF. ECC. RAKOSI MIC. MARTONOSI 1738 felirat.
Halavács Gyula közlése.

Ribiczei templom 1404-ből.
Nemes Ö.: Haz. s Külf. 1868. 4. Képpel.

Falképei.
Nemes Ö. jel. M. Biz. 1895. 58. 67.
Jegyzői jel. M. Biz. 1901. 11.

Romosz. Ág. ev. csúcsíves templom.

Kisebbik harangján: GLORIA · IN · EXCELSIS · DEO · REFVSA · SVM · A · 1795 felirat.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10. és szóbeli közlése

Ruda. Római bányamaradványai.
Ackner: Jahrbuch. 1856. I. Ipolyi Ak. II. 231.
Ipolyi Arch. Közl. II. 231.
Téglás G.: Hunyadm. t. és r. t. II. Évk. 77—79.
— — Arch. Ért. III. 1884. 146—147.
Arch. Ért. 1892. 442.

Riudemora. L. **Malomvíz.**

Rus falunál a Zeykfalva felé vezető úton római út és épületromok.
M. J. Ackner: Jahrbuch. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 226.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 305.

Sebeshely. R. k. templom. 1790.
Schem. Transsyl. 1882. 93.

Szántóhalom. (Szenthalom.) Egykori ref. egyháza; szent edényei ma a dévai ref. egyháznál.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 88—89.

Szászváros (Broos).
D. J. L.: Szászváros mit seiner Umgebung, geschichtlich dargestellt von der Gründung bis zu der merkwürdigen Schlacht auf dem Brodfelde 1480.
Transsylv. I. 1833. 236.
Nemes Ödön: Szászváros. Haz. s Külf. 1869. 36. Képpel.
Amlacher Dr. Als: Ein urkundlicher Beitrag zur ältesten Gesch. des Brooser Kapitels von Dr. —. Ver. Arch. N. F. XIII. B. 365—369.
— — Urkundenbueh zur Gesch. dert Stadt und des Stuhles Broos bis zum Uebergang unter Erbfürsten aus dem Hause Oesterreich 1690. U. ott. XIV. B. 162—228. 231—295. 415—595. és önállóan: Hermannstadt 1879.
— — Adatok Szászváros tört.-hez. 1602. 1603. 1620. 1686. Hunyadm. r. és t társ. XI. Évk. 1900. 148—150.
Téglás G.: Hunyadm. Kalauz. 132—137.

A szőlők feletti Várhely nevű hegyen római áldozati edények és falak maradványai.
Denkwürdigkeiten v. d. alten Város u. d. neuen Bross. Ver. Arch. 1852.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 268.

Ackner Frigyes vaskereskedő udvarában feliratos római kövek.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 229. 260.

Ev. ref. templom a várban. A templom hátsó része csúcsíves.

Kecskeméti Buzás Balás sírköve 1616. a református templomban.
Nádudvari Péter: A szászvárosi ref. Ecclesia története, a reform.-tól fogva 1726-ig. Írta: —. szászvári pap 1726-ban. Folytatta: Kézdivásárhelyi András szászvárosi pap 1748-ig. Közli: Szabó Károly. Erd. Prot. Közl. 1876. 3. 4. sz.
Halavács Gy.: Hunyadm. t. és r. társ. XII. Évk. 122—125. l.
Századok. 1902. 96.
Szászvárosi templom rajza. Eml. Arch. Ért. 1877. 3.

R. k. templom. 1754.
Schem. Transsyl. 1882. 94.

G. k. templom. 1742.
Sem. istoric. Lugos. 1903. 390.

Várerődjének romjai.
Kőváry L.: Erd. r. 119—120.

Kádárok tornya.
Dr. Teutsch. S. D.: Arch. Ért. VI. 50.

Szászvárós mellett állítólagos kincses bolt.
Mezei J. jel. M. Biz. 1872. 77.
Steindl I. jel. M. Biz. 1872. 159. 163. 164.
Eml. Arch. Ért. VII. 1872. 108. (Koholmány.)

Szekerembe. L. **Nagy-Ág.**

Sz.-György. L. **Sztrigy-Sz.-György.**

Sz.-Péterfalva. Római sírkőtöredékek a g. k. templom ajtaja mellett.
Hohenhausen: Alterth. Dac. 69. 79.

Római táborhelye.

Két római feliratos kő.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 298.

Sztanizsa. A Magyarok hegyén (Gyálu Ungurilor) és Fericsel tetőn római bányászat nyomai.
Téglás G.: Tanulm. az erd. bányászat emlékeiről és szóbeli közlése.

Sztanizsa (Stanisoa, Stanisia) helységben Neudedeck: Germ. Befest. 21—22. Alapr. és I. táblával ellátott dolgozatában megerősített barlangról szól: Egy-e ez a helység az előbbivel? Mást a Helységnévtára nem ismer.

Sztrigy-Sz.-György. Római épületek maradványai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 227.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 186.7 278.

Római feliratos kő a templom szentélyében.
Téglás G.: Hunyadm. t. és r. t. III. Évk. 65—67.

G. k. templomában falképek.
Szinte G. jel. M. Biz. 1876. 5. 10. 16. 30. 62. 63. L. még 1884. 42. 60.
Arch. Ért. IV. 1884. V. l. II. 1888. 87.
Téglás G.: Hunyadm. Kal. 153—155.

A falképek ó-szláv feliratai. (6917 =) 1409.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

A volt Barcsay Nagy Iván-féle udvarban 1746-ban épült kripta helye.
Halavács G. szóbeli közlése.

Tekerő falu közelében levő Pereu Jeruzsi nevű hegylejtőn római építkezések maradványai.
Téglás G.: Arch. Ért. 1890. 361.

Totesd. Osztróról Boldogfalvára vivő római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 316.

Tordos. Római telep nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 315.

Prehistorikus lelőhely a Marss partján. A Torma Zsófiától összegyűjtött tárgyak Kolozsvárott az Erdélyi Múzeumban.

G. k. templom. 1774.
Sem. ist. Lugos. 1903. 398.

Ev. ref. templom a XIII. századból.
Fr. u. Heinr. Müller: Ver. Arch. XVI. k. 1881. 279—80.

A kisebb harangon: DAVIT WESNITZER IN WIEN GOS MICH MDCXXXIV. felirat.
Halavács Gyula közlése.

Uj-Gredistye. A muncseli vár. L. **Kosztesd.** Gredistye-telep.

Vajda-Hunyad.
Tud. Gyüjt. 1830. V. 25.
V. H.: Hátszeg s környéke. Hon és Külföld. I. 1841. 347.
P. Szathmáry K.: V.-Hunyad. Vas. Ujs. 1865. 44—46. Képpel.
Haz. s a Külf. 1871. 50.
Téglás G.: Vajda-Hunyad és környéke. Hunyadm. Kalauz. 97—115.

Római áldozati kövek a várkapu alatt.
Hohenhausen: Die Alterth. Dac. 127—131.

Római szobrok, Benedikty Albertnél.
Torma K.: Arch. Közl. V. 23.

Római épületmaradványai a közeli erdőben.
Ifj. Storno J. jel. M. Biz. 1901. 47.

R. k. templom. 1773.
Schem. Transsylv. 1882. 95.

G. k. templom és falképei.
Römer: Régi falkép. 149.
Téglás G.: Tört. Társ. kiránd. Dévára 1887. és szóbeli közl.

Mátyás király pergament oklevele a g. k. egyházban.

Ó-szláv nyelven irt misekönyv (kodex). U. ott.
Halavács Gyula közlése.

Régi füstölők.
Téglás G. szóbeli közlése.
G. k. templom belseje. Rajz. Melka Vincze. O.-M. Mon. Mo. VII. 87.

Schneider Mihály kassai mester által öntött harang 1693-ból a g. k. templom tornyában.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1903. 448.

Sz.-Ferenczrendi templom.
Arch. Ért. IV. 1884. I.
M. Biz. 1883. 82., 1884. 17.

Egykori szerzetes rendházai.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 239. 243.

A Szent-Péterhegyen talált alapfalak. (XIV—XV. századi templom és zárda, Finály szerint kertilak maradványai.)
Finály H.: Arch. kirándulás V.-H.-ra és környékére. Erd. Múz. Egyl. Evk. II. 1851. 135—141. Alaprajz vázlattal.

Ev. ref. templom.
Helyreállitás. M. Biz. 1895. 194. 189. 205.

A templomban, a déli falon befalazva Bethlen Péter gr. emléktáblája.
Halavács Gyula közlése.

XVI. századelőtti aranyozott ezüst kehely, kosarán feszület és négy szent képe. A ref. templomé.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 113. l. 130. Go. sz.
E. kiáll. k. 1997.

Csalánszövetű pohártakaró. 1658.
Czobor: Egyh. Eml. 124. Képpel.

Vajda-Hunyad vára.
Felsősz. Kenderesi Fer.: V.-H. vára és ennek környéke. Tud. Gyűjt. 1831. V. 80.
V.-H. vára külső tekintetben és ennek történeti leirása, az újabb időig. Tud. Gyűjt. 1831. VII. 25.
V.-H. vár. Árpádia. 1833. I. 53.
V.-H. vár. Fillértár I. 1834. 33. Képpel.
Gyurkovics György: V.-H. vár. 1452. évi építését érdeklő oklevél. Tud. Gyűjt. 1836. II. 45.
V.-H. vár. Hon és Külf. 1844. IV. 53. 54.
Lorény J. jelentése az 1854-ben leégett várról. Bericht über die Wirksamkeit der K. k. Central Comm. in den Jahre 1853. 1854. und 1855. Jahrbuch. d. C. Com. 1856. I.
V.-H. vára. Orsz. Tükre 1865. 2. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 51—54. Képekkel.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 280.
Schmidt Wilh.: Die Stammburg der Hunyade in Sibenbürgen 1865. Druck u. Verl. v. Th. Steinhausen 8 p. 109. 2 aczélmetszettel. Ism. L. Sch. Mitthel. d. C. Com. 1866. Kleinere Beiträge CXI—CXII.
Kőváry L.: Erd. r. 86—94. Képpel.
Dr. Arányi Lajos: Vajda-Hunyad vára. 1452. 1681. 1866. szóban és képben. 15 táblán. 79. ábra. Pozsony, 1867.
Ismerteti Römer. Arch. Közl. VII. 79.
M. Sion. 1867. 232.
—ri.: Vas. Ujs. 1867. 10.
Téglás G.: A hunyadi vár és a Hunyadi-család. Hunyadm. Kalauz. 97—104.

Hunyadi kápolnájának belseje.
Nemes Ödön rajza. Mo. és a N.-világ. 1868. 127. Képpel.
Arány L.: Vajda-Hunyad várának hajdani és jelen állapota. M. orv. és term. v. Munkálatai. Pozsony. 1868. 353—464. (Arányi többi munkáját: lásd a vár helyreállításának irodalmában, alább.)
Schulcz: V.-H. vára. Arch. Ért. 1869. 16. 61. 122. II. 65. 16. 131. 141.
— — Századok. 1869. 429—438.
— — A vajdahunyad vár építése. M. Mérnök és Épit. Egyl. Közl. IV. 1870. 40. és 552. l.
A Hunyadiak vára. Mo. és a N.-világ. 1869. 25. Képpel. 1870. 47. Képpel:
V. H. vára. Arch. Ért. VI. 36. 161.
Távlati képe Keleti Gusztávtól. M. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. I. 1870. 109.

V.-H. vára régi falképei. Hunyadi és Szilágyi czímerek. Felfedezte Schulcz Ferencz.

Storno F.: Arch Ért. 1869. II. 2.
Arch. Ért. 1870. 266. 307.
Römer: Arch. Ért. V. 21.
— — Régi falk. 146 149.
Nemes Ödön: M. Biz. 1895. 58 67.

A nyugati kaputorony egyik erkélyében talált életnagyságú márványszobor feje.

Schulcz: Arch. Ért. 1870. 284.

Díszterem Vajda-Hunyad várában.

Mo. és a N.-világ. 1871. 26. Képpel.
V.-H. vára 1867-ben és 1881-ben. Képek. Vas Ujs. 1881. 48. sz.
Téglás G: V.-H. vára. Fővr. Lapok. 1879. 212.

A vár Bethlenkori része.

Rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1890. 11. sz.

A vár Hunyadiak által épített része.

Rajz. Cserma K. Vas. Ujs. 1890. 14. sz.
Czobor B. előadása. V.-H. váráról. Hunyadm. t. és r. társ. 1890 júl. 7. közgyűlésén. Déván. Ism. Századok. 1890. 605.

A lovagterem.

Czobor fényképe után rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1890. 52. sz.
Háry Gy. és Kimnach rajzai. O.-M. Mon Mo. VII. 59. 61.

Szilágyi és Hunyadi-czímerek a várban.

Bárczay O.: Arch Ért. 1893. 438.
V.-H. vár Mária Terézia főherczegnő fényképe után. Vas. Ujs. 1896. 26. sz.
V.-H. vára délnyugatról. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 559.
A vár összes fényképei. Hollenzer és Okostól. M. Biz. 1902. 469. 544.
Nagy Lajos: A V.-H. várról. Déva, 1902. Hirsch. A. knyk. 8r. 23 l. Három melléklettel. Eml. M. Biz. 1902. 230.

V.-H. várának helyreállítása.

V.-H. vára ügyében. Pesti Napló. 1875. 38.
Arányi L.: V.-H. várának helyreállítása ügyében 10 pont. Vas. Ujs. 1866. 52.
A v.-h. vár helyreállítása Schmidt Fr. terve szerint. Vas. Ujs. 1868. 23. Képpel.
A vár helyreállítását Schulcztól átveszi Steindl. J. Arch. Ért. IV. 1870. 327. L. még Arch. Ért, VII: 108. VIII. l.
Steindl. J. jel. M. Biz. 1873. 5. (a Bethlen-féle rész helyreállítása). L. még. M. Biz. 1872. 159.
H. I. jel. M. Biz 1873. 129. 132.
Arányi jel. M. Biz. 1873. 117.
A vár helyreállítására vonatkozó minist. szemlélet. M. Biz. 1870. 20. L. még. M. Biz. 1873. 38., 1875. 1. 13.
Arch. Ért. 1875. IX. 6. 254. X. 60.
Dr. H.: Arányi Lajos terve mikép lehetne Vajda-Hunyad várát társadalmi úton is végképen kitataroztatni? Írta az orvosok és természetvizsgálók 1875-iki Előpatakon és Brassóban tartott nagygyűlésének megbízásából dr. H. A. L. 1883. Folio kézirat. 179 l. A czímlapon „A kivülről restaurált vajdahunyadi vár színes képe. M. Biz. kvt.
Schulcz József és Angyán György: A vajdahunyadi vár restaurálásának története. Különös tekintetettel az ott történt károk és visszaélésekre! A „magyar kormány" és a „törvényhozó testület" figyelmébe ajánlva. Közlik —. Pécsett ifj. Madarász Endre knyvny. 1876. K. 8r. 38 l. Ism. Szikniczey S. Arch. Ért X. 190—192.
Arányi L. emlékirata. M. Biz. 1879. 64. 69.
Forster Gyula vall.- és közoktatásügyi titkár jelentése a közoktatásügyi minist. kezelésére bocsátandó vár állapota és helyreállítása iránt. Vall.- és közoktatásügyi minist. szám 1880. 24076.
A vár helyreállítása. Arch. Ért. 1880. II. 1883. XXXII. 1884. (III. köt.) XI. l. 1885. 363., 1889. 416., 1890 354., 1897. 284., 1892. 286.
Régi üvegfestmény töredékek alapján készült üvegfestmény-tervezet. Vázlatok. Schulcz F.-től. M. Biz. 1889. 30. 40.
A vár helyreállításának ügyiratai. M. Biz. 1889. 85. 92., 1890. 43. 44. 49. 53. 57. 76. 81. 82. 87. 95 100. 105. 111. 115. 119. 120. 124. 126. 137. 146. 160., 1891. 17. 33. 34. 36. 39. 47. 57. 58. 105. 109. 113. 121. 122. 128. 131. 138. 142. 143. 151. 152. 155. 157. 163., 1892. 3. 11. 24. 33. 57. 67. 106. 113. 135. 137. 140. 142., 1893. 99., 1894. 29. 39. 129. 131. 143. 158., 1895. 27. 33. 43. 67. 137. 141. 145. 151. 157. 161. 164. 169. 171. 179. 184. 186. 188. 192. 205., 1896. 21. 25. 38. 54. 55. 59. 63. 79. 83 84. 88. 112. 157. 181. 182. 206. 212. 214. 215 240. 241. 244., 1897. 42. 50. 82. 98. 112. 118. 140. 164. 261. 305., 1898. 2. 11. 15. 39. 46. (Arányi kézirata: 1898. 49.) 77. 90. 105. 116. 118. 128. 134. 135. 221. 236. 272., 1899. 21. 23. 24. 41. 53. 85. (Schulek javaslata: 1899. 97.) 100. 127. 132. 133. 135. 140. 157. 171. 191' 197. 220. 236. 240. 266. 290. 339. 341. 348. 661., 1900. 20. 31. 32. 43. 54. 59. 98. 102. 123. 135. 141. 158 159. 166. 190. 247. 249 259. 274. 277. 285. 297. 298. 305. 312. 327., 1901. 1. 16. 66. 67. 73. 103. 104. 123. 124. 138. 172. 177. 180. 244. 304. 314. 318. 319. 329. 335. 338. 359. 364. 390. 416. 424. 428. 452. 479 482. 496. 498. 505., 1902. 3. 5. 20. 22. 27. 42. 45. 49. 68. 108. 130. 131. (Möller költségvetése 1902. 142.) 145. 161. 172. 181. 205. 206. 211. 212. 218. 241. 249 256. 262. 395. 209. (Möller, Czigler és Szumrák jel. 1902. 310. 311. 318. 319.) 330. 383. 388. 429. 471. 476 485. (Möller jel. 586.) 593. 617. 634.
Forster Gyula másodelnök javaslata a helyreállítás költségeinek az állami költségelőirányzatba felvétele iránt. M. Biz. 1903. 274.

Az aranyház loggiájába szánt Székely Bertalan-féle cartonok: A gimszarvas monda freskó képei.

M. Biz. 1901. 327. 501., 1902. 97. 96. 128. 325.
Székely Bertalan új kartonjai. Művészet. Szerk. Lyka K. 1902. 1—10. l. 14. Képpel.

Falfestményes ablakrészletek a vajdahunyadi vár loggiájában.

Rajz. Kimnach László. O.-M. Mon. Mo. I. 107. 109. és 111. l.

Váralja. G. k. templom. 1777.

Sematismul. istoric. Lugos, 1903. 462.

Körül sánczolt torony.

Téglás G.: Hunyadm. Kal. 159.

Várhely. (Gredistye.) Római maradványai.

Neugebaurnak a várhelyi gredistére vonatkozó jegyzetei és rajzai. Kézirat az Erd. Múz. kt.-ban. (Bőv. Torma: Repert. 167. l. 63. pont.
Ackner M. J.: Várhely in antiquischer Hinsicht im Jahre 1832.
Kőváry K.: Erd. r. 16—19.
Borghesi, Oeuvres complétes (Paris) (Lettres.) I. k. 1868. 262—269. M. Claudius Tronto-ra vonatkozó várhelyi feliratos emlékkő.
A Bécsbe szándékolt szállítás alatt a Dunába és Marosba süllyedt bánáti és várhelyi római műemlékek felkutatása. Arch. Közl. VIII. 1871. 216.

Várhely római maradványai.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 318—320
Várhelyi ásatásokról. Téglás Gábor és König Pál jelentése. M. Biz. 1894. 29. 34. 72. 75.
Arch. Ért. IV. 1884. IV. l., 1885. V. l., 59. l., 1889. 189.
Római régiségek: Münsterberg és Oehler. Hunyadm. t. r. t. XIII. Évk. 1902. 134—137. Képekkel.
Sarmizegethusa. Alváry: Mult és Jelen. 1846. 19.
Ackner: Die Colon. in Sieb. 12—13.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 55.
Kiepert Richard: Die Ruinen von Sarmizegethusa. Kner Zeitschr. d. Gesellsch. f. Erdkunde zu Berlin. VII. köt. 1892. 253—268. l.
Ferd. Zintz: Die Römische Colonie Sarmizegetusa. Progr. des Ev. Gymnasiums zu Mediasch. 1880.
Sarmizegethusa nevéről Edelspacher Antal: Arch. Ért. 1880. 97—98.
Délm. t. Ért. 1880. 153.
Király Pál: Várhely „Ulpia Trajana Augusta Colonia Dacica Sarmisegethusa Metropolis. Dacia fővárosa Várhely; Hunyadmegyében. Irta —. Budapest. Az Athenaeum Társulat kiadása. 1891. 8r. 178. Alaprajzok és képekkel.
Téglás Gábor: A két Küküllő völgy fejénél látható római végvárak és határtöltések viszonya Apulumhoz és Sarmizegetusához. Hunyadm. t. r. t. VIII. Évk. 1897. 53—59.

Várhely Amphitheatroma.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 222.
Téglás G.: Az amphit. felásatása. M. Biz. 1881. 55. 61.
— — Az amphit. és a mellette fölfed. Fortuna-templom. Arch. Ért. 1892. 443.
Téglás G.: Az amphit. Arch. Ért. 1892. 190.
— — Az amph. kapcsolatosan kiásott Nemesis-szentély. Arch. Ért. 1893. 377.
— — Az amyhit. Arch. Ért. 1855. 91.
— — A sarmis. amphit. Arch. Ért. 1897. 281.
Szinte G.: Várhely. Amphit. Hunyadm. t. és r. t. VIII. Évk. 1897. 35—37. Alaprajz és képekkel.
Az amphit. képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 29. l.

Várhely római castruma.

Hohenhausen: Die Alterth. Dac. 22—23. l. Térrajzzal.
Neugebauer: Dacien. 195—198.
Ackner: Die Colon. in Sieb. 31.
Ackner—Müller: Die römischen Inschriften in Dacien. 710—714.
Kőváry: Erd. r. 23.
A castrum eml. Arch. Ért. 1897. 392.

Mithraeum.

A Mithr.-templom. Syr-templom. Egy új Malagebel-templom. A castrum stb. Hunyadm. t. és r. t. III. Évk. 85—90.
A v. Mithr.-ról. M. Biz. 1881. 55. 61., 1882. 73. 79. 104., 1883. 20. 37.
A feltárt templomokról. Arch. Ért. 1884. III. k. X. l. 1883. V. XIV. l. 18. 1886. 377.
Király Pál: Az orsz. Emb. t. Évk. 1885. 152—158.
— — A sarm. Mithr. Arch. Közl. XV. Alaprajzzal. XIII. táblával. Ism. Arch. Ért. 1886. 86. és 1887. 68—70. Majland O.: Századok. 1888. 256—263. Külön lenyomatban is.
F. Cumont: Mithras-emlékek Magyarországon. Arch. Ért. 1893. 288—299. Képekkel.
Várhelyi Mithr. eml. Arch. Ért. 1894. 444., 1895. 374.

Római feliratos kövek Szabó Béni 231. sz. telke utcza felőli kert falában és az oláh templom tornáczában lépcső.

Torma K.: Arch. Közl. VI. 149.
Janz'a J.: Várhelyi római feliratok. Ciparin: Archivu pentru filologia si istoria. Balázsfalva. 1868. 320. l. és 1870. 720.
C. Goos: Egy római felirat. Korrespdbl. 1878. 111. l.
Téglás G.: Római maradványok a g. k. lelkész háza falában befalazva. Arch. Ért. III. 1884. 147—149.

Várhelyi mozaik-padlómaradványok.

Mozaik padimentom, melyet Ulpia Trajana omladékain találtak. Magy. Kurir. 1823. II. 28.
Jankovich Miklós (Vadasi): Vélemény Várhelyett, Erdélyben 1823. eszt. felfedezett hajdani kőpadolatokról. Nagys. kir. tan. Nopcsa., szül. b. Naláczy asszonys.-hoz Közli Dulházy Mihály. Felső-Mo. Minerva. Kassa. 1825. IV. 473—474.
Bedäus Josef von Scharberg: Abbildungen von zwei alten Mosaiken, welche im J. 1823. zu Várhely entdect worden. Hermanst. u. Kronstadt. 1825. 4r. Ismert. Hormayr: Arch. f. Gesch. Wien. XVI. 1825. 745—746. l.
Téglás Béla: Két várhelyi mozaik-padló. Hunyadm. t. t. IX. Évk. 1898. 12—18. Két képpel.
— — Felolvasása ism. Századok. 1898. 378.

Várhelytől Őralja-Boldogfalváig és innen a Vulkán-szorosig vezető római út nyomai.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 222.

Veczel és Marosnémeti között megerősített római castrum nyomai. (Micia.)

M. J. Ackner: Die römischen Alterthümer in Sieb. Jahrb. d. C. Com. I. 1856.
Ackner: Die colonien in Sieb. 31.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 219—220.
Római régiségek Veczelen. Haz. s a Külf. 1865. 46.
Torma K.: Arch. Ért. 1880. 109. 114.
— — V. castrum és Micum nevű római helység nyomai. Arch. Ért. XIV. 104. 109—114.
Arch. Ért. 1892. 443., 1895. 92.

A v. castrumtól keletre végzett ásatások.

Századok. 1892. 703.
Téglás G.: Hunyadm. Kal. 20.

Mithraeum.

Eml. Arch. Ért. 1895. 374.

Római feliratos kövek Gáspár Petrusznál.

Pesti Hirnök. 1865. VI. 103. l.
Sürg. 1865. V. 105.
Vas. Ujs. 1865. 229.
Torma K.: Arch. Közl. V. 25.

Római út nyomai.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 322.

Vulkán-szoros alaprajza 1734-ből a bécsi K. k. Technisch Admin. Milit. Comitésnél.

M. Biz. 1880. 36.

Zám. Római maradványok az urasági parkban.

Molnár Pál jel. a M. Biz.-hoz. 1872. 85.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 328.
Arch. Ért. 1899. 91.

Oszlopfő a postaház kútjánál.

Arch. Ért. II. 1869.
Téglás G.: Zám és környéke. Hunyadm. Kal. 8—10.

Zeykfalva. Római feliratos sarkophagoldal a torony aljába falazva.

Római út nyomai.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 328.
Hohenhausen: Die Alterth. Dac. 101—106.

A volt ev. ref. templom 1724-beli feliratos táblája.

Halavács Gyula jelentése.
Téglás G. szóbeli közlése.

G. k. templom és falképei, románstilű toronynyal.

Hohenhausen: Die Alterh. Dac. 101—6. (Mint pogány templomot irja le.)
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Kenyérvizy: Római templom Zeykfalván. Vas. Ujs. 1856. 3. Képpel.
Kőváry L.: Erd. r. 31.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 226.
Römer: Régi falk 151.
Halavács jel. M. Biz. 192. 10.
Möller J. jel. M. Biz. 1901. 312. 318. 430.
L. még a templom helyreállításáról. M. Biz. 1901. 127. 312. 411., 1902. 35. 38. 482.

Zaránd. Régi templom nyoma.

Arch. Ért. 1897. 374.
Téglás G.: Hunyadm. Kal. 155.

Zsily-Vajdij-Vulkán L. **Vulkán-szoros**.

Zajkány. Római feliratos kő, mely Várhelyről került ide.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 328.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Gyárfás István:* A Jászkunság történetéhez a XVI. és XVIII. századból. Győri t. és r. füz. IV. 6. (Felsoroltatnak Nagy- és Kis-Kunság összes kő- és fatemplomai 1699-ben.)
2. — — A Jászkunok története. I—IV. k Budapest. 1886. Nagy 8r. Ism. Márki S. Századok. 1886. 260—265.
3. *Illésy János:* Jász-Nagykun-Szolnok Árpádkori vízrajza. Szolnoki Hiradó. 1887. 12. sz.
4. *Szendrey Imre:* Megyénk történelmi emlékei. Történelmi adatok alapján. „Jász-Nagykun-Szolnok." 1887. 44. sz.

B) Jász-Nagykun-Szolnok vármegye műemlékei és azok irodalma.

Bessenyszög. In honorem Dei Fudit me Georgius Wierd In Eperjes 1651. feliratú harang.
Kilián Andor lelkész közlése Rómerhez. Rómer-hagyaték XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Fegyvernek. L. **Puszta-Fegyvernek.**

Jákóhalma. L. **Jász-Jákóhalma.**

Jánoshíd. Egykori prépostsága.
L. D.: A jánoshídi prépostság történeti vázlata. Magyar Sajtó 1857. 1.

Jász-Apáti. R. k. pleb. templom tornya. 1493.
Antal József: Jász-Apáthi városának leírása. Tud. Gyűjt. 1827. 25.
H. I.: Arch. Közl. IV. 159.
— — jel. M. Biz. 1873. 129.
Váradi Miklós főmérnök jel. M. Biz. 1901. 345.
Vándorfy János: Jász-Apáthi város egyházának multja és jelene. Írta —, jászapáthii káplán. Eger. Az érseki Lyceum könyvnyomdája. 1895. 8r. 180 l. Ismerteti Crescens. Századok. 1895. 958—960.

Jász-Berény.
Alm. v. Ung. 1778. 365.
Molnár Ferencz: Jászberény leírása (1800 körül).
Barcsik Márton: Jászberény városának esmértetése. Tud. Gyűjt. 1827. IV. 31.

R. k. pleb. templom. 1774—1781.

Tornya. 1761.

Sz.-Kereszt oltárképe Krackertől.

Falképei állitólag Kracker, Zach és Maulpertschtől.
Győri t. és r. füz. IV. 8.

Sz.-Ferenczrendi zárda és késő csúcsíves templom.
Schem. Agriens. 1843. 232.
Vas. Ujs. 1857. 11. Képpel.
Győri t. és r. füz. IV. 146—8.
Ipolyi: Műtört. t. I. 506.
Rupp: Mo. helyr. r. II. 74—81.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 121. 129.
— — Arch. Ért. VIII. 18. (E szerint a templom felvételei a bécsi C. Com. gyűjt.-ben megvannak.)
Felvételei M. Biz. 1879. 80. L. még 86 90.
Arch. Ért. 1880. II. 1.
H. I.: Műemi. oszt. Arch. Ért 1888. 139.

A zárda-templom egykori erődítményei.
Győri t. és r. füz. IV. 146. 149—150.

Sz.-Lőrincz-kápolna.
Győri t. és r. füz. IV. 8.

Három „jász-kép" vagy „kő-kép", egyik a Szélesutcza végén, másik az Árokszállási-úton, harmadik a Kossuth-utczában. XVII. században épült tégla-fülkék, figyelmeztetésül a labanczoknak, hogy itt katholikusok laknak.

A kerületi székház legrégibb része és pinczéje.

A rendőrség és jász-múzeum épületei a XVIII. századból.

Sörház épülete, XVIII. sz. épület.
Hild Viktor jel. M. Biz. 1901. 345.

Jász-kürt, vagy ú. n. Lehel-kürt.
Magy. hajdan és jel. Szeremley M. Pest. 1847. 3—4 l.
Tud. Gyűjt. 1817. IV. 96—103.
Decsy Antal (Nemes): Az Jász vagyis Ijászkürtön levő Metzésekről és azoknak Értelmekről. Írta —. Törvényes Ügyellő Miskolczon 1814. Esztendőben. Első rész. Kassán nyom. Ellinger István kny. 1815. 8r. 51 l. Második rész. 1816. 8r. 64.
— — Friss és legújabb előadás a Jászokról és kürtjökről. Miskolcz. 1814. 2. kötet. M. N. Múz.
T—B.: A Lehel-kürt. Fővi. Lapok. 1856. 125. sz.
Czobor B.: A jászkürt. Vas. Ujs. 1879. 3. Két képpel.
Valentinus Bujdosó: Lehel kürtje és még Holmi Észrevételek dr. Szendrei János kiállitási könyvéről. Századok. 773—777.
Dr. Illésy János: Még valami a Lehel kürtjéről. Századok. 1896. 942—944.

Dr. Szendrei J.: Válasz Valentinus Bujdosó és Barcsay Oszkár birálatára. U. ott. 944—947.
Kropf Lajos: „Lehel kürtje." Századok. 1897. 171—172. és 372—373.
Dr. Illésy János: Lehel kürtje és a jászok. Századok. 1897. 261—265.
Thaly Kálmán: „Lehel kürtje." Válasz dr. Illésy János úrnak. Századok. 1897. 372.
Dr. Illésy János: Lehel kürtje és a Jászok. Írta —. Századok. XXXI. 261—265. Ism. Arch. Ért. 1897. 285.
Hampel József: A jászkürt domborművei. Arch. Ért. 1903. 97.

Jász-Fényszarú. Csúcsíves r. k. templom, átalakítva.
Arányi L. jel. M. Biz. 1873.

Jász-Jákóhalma. Régi temploma.
Arch. Ért. VIII. 19.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.

Jászkisér. Ev. ref. renaiss. templom.

Ezüst tányér, peremén: AZ · IAZ · NEMES : KISIREN : LAKOZO · IVO · ESTVAN : BVZGO INDOLATIBOL ISTEN TIZTESSEGERE : AZ KISERV : ECCLESIAHOZ CZINALTATA EZ EZVST · TANYRT IN ANNO 1645 DIE iz SEPEM TEMESVARI : IMRE : BIROSAGABA felirat.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Jász-Mihálytelek. Kis-Füged egykori község helye a Fügedhalmán.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 345.

Régi templom.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.

Karczag. Apavára nevű szigeten egykori menedékhely.
Győri t. és r. füz. IV. 151.

Karczag melletti Kápolnáshalom tetején kiásott polygon záródású kápolna alapfalai.
Horváth Pál, alezredes: Emlékirat Karczag város melletti Kápolnáshalomnak honvédlőgáttá való átalakítása alkalmával felfedezett leletekről. Kelt Karczag, 1879 jún. 10. Két ív kézirat és helyrajzi vázlat. Rómer-hagy. XXII. sz. cs. M. Biz.

Kőteleknél egykor létezett Tiszakői (Keő ad Tibiscum) monostor.
Ipolyi A.: M. t. I. 500.

Kún-Sz.-Márton.
Z. G.: Vas. Ujs. 1863. 22. Képpel.

Határában Árpádkori templomrom.
Arch. Ért. X. 293.

A községen alul Ördögárka a gyalui csárda mellett.
Rómer-hagy. XV. sz. cs. és Jgyk. XXV. 115—116. M. Biz.

Mező-Túr. Ev. ref. templom.
Halavács G. jel. M. Biz. 1902. 10.

Zöldmázas cserépkannák. 1760. Az ev. ref. egyházé.
E. kiáll. k. 2187. és 2188.

Mihálytelek. L. **Jász-Mihálytelek.**

Nagy-Kürü. Egykori monostora.
Ipolyi A.: Műtört. t. I. 500.

Puszta-Fegyvernek. Puszta templom csúcsíves tornya.
Leírása és homlokrajza Balássy Ferenctől. M. Biz. 1872. 93. 96. 128. 159.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 54.
A torony kiigazítása. M. Biz. 1873. 22. 38.
Váradi Miklós mérnök jel. M. Biz. 1901. 345.

Puszta-Monostor. A templomelőtti állítólagos alapfaakról.
Ajtai Horváth Bertalan jel. M. Biz. 1896. 77. 79.
Gerecze P. dr. jel. M. Biz. 1896. 92. 112.
Gerecze: Hol feküdt a pusztamonostori apátság? „Jászság" hetilap. 1896. 28. sz.
Hild Viktor ugyanerről, ugyanott.

Szolnok. Egykori vára.

Régi képei.
Dilich. 466 a. 29. l.
Coronini. 400 a. 68.
Ortelius. 84 tábla
Dilbam. 34. tábla.
Bodenehr. 29. tábla.
Egyes képei a M. N. Múzeumban. Bubics. 65. l. 508—513. szám.
Ung. Mag. 1782. II. 329.
Mind. Gyüjt. 1790. IV. 76.
Gorove László: Szolnokvára viszontagságai. Tud. Gyüjt. 1820. IX. 3. XI. 65. 1821. VI. 38. VIII. 45. 46.
Rupp: Mo. helyr. t. 720—724.

Tenyői pusztán. (Szolnok közelében.) Egykori apátság nyomai.
Schem. Agriensis. 1943. 44. l.
F.-Czinár: Mon. II. 191. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 724—6.
Ipolyi: Műtört. t. I. 500.

Tiszaderzs. Templomrom Borbély Géza beltelkén. (Hagyomány szerint török templom volt.)
Váradi Miklós mérnök jel. M. Biz. 1901. 845.

Magyari Kossa Ferencz birtokán csúcsíves templomrom (Nem egy az előbbivel?)
Alaprajza és homlokzata Molnár Páltól. Rómer-hagy. M. Biz. 1891. 159.

Tisza-Földvár. Törökhalmon talán későbbi templom helye.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXV. 112—118. M. Biz.

Tisza-Kürth. Ev. ref. templom polygon záródású szentélye.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXV. 121. M. Biz.

A ref. templomban felfedezett falképek.
Fechtig Imre báró jel. M. Biz. 1887. 13. 16. 18. 21. 24.

Tisza-Püspöki. Sz.-Márton Vászonfestmény Kracker Jánostól.
Foltinyi J.: Századok. 1874. 426.

Tisza-Vezseny. Aranyozott ezüst talpas pohár. 1651. domború ornamentumokkal.

Az ev. ref. templom tulajdona.
E. kiáll. k. 6467.
Kassai Rákóczy-Ereklye kiáll. l. 160. l. 114. sz.

Tomaji pusztán hajdani apátság romjai.
Schem. Agr. 1843. 47.
Magyar Sion. 1864. 745.
Egykori Monostoráról. Ipolyi: Műtört. t. I. 500.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 73.

Török-Sz.-Miklós. (S.-Nicolo.) Egykori vára.
Régi képei. Birkenstein. 37. Tábla. Coronini. 400 a. 16. l. Dilbaum. 32. tábla. Dilich. 456 a. 24. l.
Régi képei egyes lapokon a M. N. Muz.-ban. Bubics. 63. l. 486—488. sz.

Turkeve.
Visszapillantás Turkeve és a turkevei egyház multjára. Mezőtur. 1900. Gyitó K. knyv. 8r. 33 l.

Áttört diszítésű sárgaréz gyertyatartó (Menora) és szédertál XVIII. Pollák Ignáczé.
E. kiáll. k. 2418. és 2481.

Vezseny. L. **Tisza-Vezseny.**

KISKÜKÜLLŐ VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Szilágyi S.:* Küküllővár és megyéje. Életképek. 1848. II. 14. 18.

B) A vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abosfalva. R. k. templom. 1718.
Schem. Transsil. 1882. 127—8.

Br. Apor-kastély.

Ötvösművek, hímzések stb., régiségek.
Sz. L.: Erd. Múz. 1898. 615.

Ádámos. G. k. fatemplom. 1797.
Şematismul. Fogaras. 1900. 293.

Késő csúcsives unitárius templom.

A menyezet festményei 1526. évszámmal jelölve. Állitólag legrégibbek e nemben. Javítva 1694.

Lőréses, tornáczos torony.
Kelemen Lajos: Erd. Múz. 1898. 610—612.

XVI. századi nyolczüléses templomszék, művészi faragással.
Erd. Múz. 1898. 615.
Eml. Arch. Ért. 1899. 90.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 116.

Alsó-Bajom (Bonnesdorf). Mithraeum.
Eml. Arch. Ért. 1895. 374.

Ág. ev. csúcsíves templom, megerősítve. 1402.

Egyik harangján O Rex gloriae stb. 1644. Másikon Verbum domini manet stb. felirat.
Fr. Müller: Die Vertheid. Kirch. Mittheil. d. C. Com. 1857. 270—1. Fametszetekkel.
— — Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 218. 233.
M. Herzig lelkész jel. M. Biz. 1874. 142. L. még. 1875. 1. 13.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Balázstelke (Klein-Blasendorf). Verbum Domini manet in aeternum. Anno Domini 1592. feliratu harang.
Dr. R. Theil: Korrespdbl. 1878. 45.

Baasen. L. **Felső-Bajom**.

Bachnen. L. **Szász-Bonyha**.

Bethlen-Sz.-Miklós. Unit. templom.

Egyik harangját ajánd. Rákóczi Gy. 1622. A nagyobbikon szláv felirat. 1631.
M.: Korrespdbl. 1881. 25—27.

G. k. fatemplom. 1799.
Şematismul. Fogaras. 1900. 180.

Közelében létezett pogányvár.
Szalay: Mo. tört. eml. Pest. II. k. első fele. 1858. 372. l.

Kastélyai.
Kőváry L.: Erd. r. 235—6.
Egyiknek képe. Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VII. 495.

Bogeschdorf L. **Bogács**.

Bogács (Bogeschdorf). Ág. ev. csúcsíves templom.

Domború művek a nyugati és déli kapun

Falképek maradványai a mészréteg alatt és a nyugati kapu timpanumjában.
Fabini János és Müller Fr. jelentése. M. B.z. 1873. 125.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129. 132.
Marienburg Fr.: Gedenkbuch des Bogeschdorfer Capitels. Ver. Arch. XIX. 30—77. Anhang. XXI. B. 161—199.

Régi oltár, pad, kehely, templomi karszékek, rajta szászvárosi asztalos neve.
Teutsch S. D.: Arch. Ért. VI. 50.
Kelyhei eml. Arch. Ért. 1899. 90.
Közig. biz. jel. M. Biz. 116.
Sz. L.: Erd. Múz. 1898. 615.

Egyik régi harangja, felirat nélkül. Másik: O Rex Gloriae felirattal a XIV. századból.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209.
Dr. R. Theil: Korrespdbl. 1878. 44.

Szárnyas oltár.

Szőnyegek.

Két XV. és XVII. századi serleg erdélyi ötvösöktől.
Sz. L.: Erd. Múz. 1898. 615—616.

Bolkács (Bulkesch). Ág. ev. templom.
Fr. Müller: Die Vertheid. Kirch. Mittheil. d. C. Com. 1857. 270.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Régi harang, felirat nélkül és egy másik O Rex Gloriae felirattal.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210. 226.

Bonnesdorf L. **Alsó-Bajom.**

Bonyha L. **Szász-Bonyha.**

Bord. G. k. fatemplom.
Șematismul. Fogaras. 1900. 306.

Bulkesch L. **Bolkács.**

Buzás-Besenyő. Régi r. k. templom.
Schem. Transsyl. 1882. 133.

Ev. ref. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 116.

G. k. fatemplom.
Șematismul. Fogaras. 1900. 305.

Csapó. Római út.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 269.

Czikmántor (Zuckmantel). O Rex gloriae veni cum pace feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 226.
Kőváry L.: Erd. r. 168.
A felirat ironmásolata Thaly K.-tól. Römer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Darlacz (Durless). Római feliratos kő a templom falában.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 272.

Ev. csúcsíves templom és freskómaradványai a templom külsején. Szentségház és főportale faragványai a XV. századból.
Werner és Müller jel. M. Biz. 1873. 125.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Téglás István: Arch. Ért. 1894. 163—4.
Eml. Arch. Ért. VIII. 20.

A templom falképeiről.
Szász Lajos jel. M. Biz. 1879. 14. 32.
Nemes Ö. jel. M. Biz. 1895. 58—67.
A kapu fényképe. M. Biz. Eml. Arch. Ért. 1878. 197.

Régi harang, felirat nélkül.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209.

Dégh. G. k. fatemplom. Szalmával födve. Renováltatott 1850.
Șematismul. Fogaras. 1900. 310.

Domáld (Máldorf). O Rex Gloriae stb. felir. harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 226.

Durless L. **Darlasz.**

Egrestő (Erdenwald). Ev. ref. templom.
Közigazg. biz. jel. M Biz. 1901. 116.

G. k. fatemplom. 1700.
Șematismul. Fogaras. 1900. 347.

Erdenwald L. **Egreskő.**

Erdőalja. G. k. fatemplom.
Șematismul. Fogaras. 1900. 315.

Erzsébetváros vagy **Ebesfalva**.
Erzsébetváros Erdélyben. Egy tekintettel az örmény nemzet régibb állapotára. Hon és Külföld. II. 1842. 209. 213—217.
D. F.: Vas. Ujs. 1859. 12. Képpel

Római és örm. kath. templomok. Előbbi visszafoglalva 1727. Utóbbi épült 1790.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. képekb. III. 121.
Schem. Transsyl. 1882. 77—78.
Vas. Ujs. 1899. 13. Képpel.
Az örm. k. templom kijavítása. M. Biz. 1901. 342. 385. 404. 440.
Avedik Lukács jel. M. Biz. 1902. 76.
Möller I. jel. M. Biz. 1902. 208. 218. 380.
A főtéri templom rajza Paur Gézától. O.-M. Mon. Mo. VII 493.

Apaffy-féle omladozó várkastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 121.
Kőváry L.: Erd. r. 232—3.
Rajza Paur G.-tól. O.-M. Mon Mo. VII. 490.
Szádeczky Lajos: Erzsébetvárosi tört. eml. Erd. Múz. 1899. 399—402.

Feigendorf L. **Mikeszásza.**

Felldorf L. **Fületelke.**

Felső-Bajom vagy **Bázna** (Baasen). Ág. ev. templom. 1504.
Fr. Müller: Die Verth. Kirch. Mittheil. d. C. Com. 1857. 271. Fametszettel.
A templom-kastély fényképe. M. Biz.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Két régi harang. Egyiken O Rex gloriae stb. felirat.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 214—218. 229.
A feliratot közli Mökesch M. Samu. Mitth. d. C. Com. 1859. 227.
Dr. R. Theil: Korrespondbl. 1878. 44.

A mészréteg alatt falképek.
G. Schuster ev. lelk. jel. M. Biz. 1877. 142. és 1875. 1. 13.

Fületelke (Felldorf). Harang. 1496.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 219.

Gogán-Váralja. Ev. ref. lapos menyezetű templom.

Menyezetén (ma a M. N. Múz.-ban) 48 ornamentális és figurális kép.

Imaszék a XIV. sz.-ból.
Schulcz F.: Arch. Ért. II. 1869. 159.
— — Arch. Ért. 1870. 284.
Römer: Régi falképek. 108—9.
A menyezet képéről. M. Biz. 1874. 135., 1892. 105. 135. 140., 1900. 338.
Nemes Ö. jel. M. Biz. 1895. 58. 67.
Kelemen L.: Erd. Múz. 1898. 606—610.
A templom eml. Arch. Ért. 1899. 90.
Möller I. jel. M. Biz. 1901. 313. L. még. 169. 257. 277. 283. 318. 352. 468.
A menyezet megőrzése. M. Biz. 1902. 391. L. még. 594. 613.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1902. 478. 527. 567.
A menyezet muzeumba helyezése. M. Biz. 1902. 391. 493.
Gróh I. vízfestménymásolatai. M. Biz.

Vár maradványai a hegyen.
Schulcz F.: Arch. Ért. II. 1869. 159.
Kőváry: Erd. rég. 58.

Glogovicza. A falu felett várhely.
Kőváry L.: Erd. r. 58.

Gogeschdorf L. **Gyákos.**

Grosz-Propstdorf L. **Nagyekemező.**

Gyákos (Gogeschdorf). Harang. 1486.
D. G.: Teutsch. Korrespdbl. 1881. 27.

Harangláb. Mirza Khán kastélya.
Vásárhelyi Balázs jegyző jel. M. Biz. 1901. 116.

Hétúr (Marienburg). Magister gregorius stb. feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 229.

Hosszúaszó (Langenthal). R. k. templom. 1764—72.
Schem. Transsyl. 1882. 130.

Verbum domini manet in aeternum Anno 1592. feliratú harang.
Dr. R. Theil: Korrespondbl. 1878. 45.

Irmesch L. **Szász-Örményes**.

Kezelő. A Maros balparton M.-Vásárhely felől jövő római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 286.

Kerelő-Sz.-Pál. Régi r. k. templom, helyreáll. 1740.

O Rex gloriae feliratú harang.
Gr. Haller Ignácz másolata és Biró Farkas levele. 1864 jul. 23. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Kápolna a temetőben. 1744.
Schem. Transsyl. 1882. 133.

G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 314.

Haller-féle kastély négy bástyával. 1610.
Kőváry L.: Erd. r. 224.
Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 116.

Kincses. G. k. fatemplom. 1779.
Şematismul. Fogaras. 1900. 486.

Királyfalva. G. k. fatemplom. 1790.
Şematismul. Fogaras. 1900. 297.

Kirtsch L. **Kőrös**.

Kis-Ekemező (Klein-Probstdorf). Leonardus mester harangja.

Kis-Szőllős (Klein-Alisch). Régi harangok: egyik felirattal 1604-ből
Müller F.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210. 231.

Kis-Teremi. G. k. fatemplom. 1746.
Şematismul. Fogaras. 1900. 438.

Kokelburg. L. **Küküllővár**.

Korod-Sz.-Márton. Gr. Kornis Gáspár-kastély, romján Mária kép, dombormű.
Szász Ferencz jegyző jel. M. Biz. 1901. 116.

Kőrös (Kirtsch). Ág. ev. temploma.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 127. 129. 132.
A templom fényképei. M. Biz.
Eml. Arch. Ért. 1878. 236.

Benedicimus Dominum in saecula 1536. feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 228.

Kund (Reuszdorf). Egyik harangján: Verbum Domini stb. 1642. Másikon: Got sai Gelobt in ewigkeit Amen. Noe Bixenmeister Gos mich 1587. felirat olvasható.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 231.

Küküllővár (Kokelburg). Ev. ref. csúcsíves templom.

A kriptában végzett ásatások leletei.
Falképmaradványok. Siremlékek.
M. Biz. 1897. 136. 164.
Szádeczky Lajos; Küküllővári sírleletek és falképek. Erd. Múz. 1897. 286—290. 293—309. Képekkel.
A sírboltban talált ékszerek. Említve Arch. Ért. 1898. 175.

O Rex gloriae stb. feliratú harang. 1417.
Dr. R. Theil: Korrespbl. 1878. 44.

Régi vára romjai a Küküllő partján és mai kastélya.
Szilágyi Sándor: Küküllővár és megyéje. Életképek. 1848. II. 14. 18.
Budapesti visszhang. 1856. 22. sz. után eml. Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 218.
Hunfalvy János: Mo. és Erd. Kép. III. 123.
Kőváry L.: Erd. r. 83—85.
P. Szathmáry K.: Mo. és a N.-világ. 1866. 42. Képe Gerhard rajza után. U. o. 657. l.
Schulcz Ferencz: Arch. Ért. II. 1869.
A Bethlen-kastély és kápolnája. Schema. Trans. 1882. 131.
A küküllővári kastély ingóságainak leltára (a XVIII. sz.-ban). Századok. 1883. 861—3.

A kastély feliratai.
Erd. Múz. 1898. 614—615.

Rákóczy Zsófiának, Báthory István erd. fejedelem anyósának márványsíremléke a várban. 1587.
Eml. Arch. Ért. 1899. 90.
Harmath Lajos jegyző jel. M. Biz. 1901. 116.
A várkastély képe. Rajz. Cserna K. N. O.-M. Mon. Mo. VII. 479.

Laczkód. Két g. k. templom: egyik 1700. Másik fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 312.

Langenthal L. **Hosszúaszó**.

Leppend. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 355.

Máldorf L. **Domáld**

Marienburg L. **Hétúr**.

Magyar-Péterfalva. Régi ev. ref. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 116.

Mikefalva. Átmenetikorú ev. ref. temploma. Elpusztították.
Kemény Lajos: Arch. Ért. 1898. 435—6.

Mikeszásza (Feigendorf). Római út nyomai.
Jahrb. d. C. Com. 1856. 20.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 273.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 238.

R. k. templom. Helyreállíttatott 1797. Régi harangja renováltatott 1649.
Schem. Trans. 1882. 130—1.

Ev. ref. templom. Harangja. 1591.
Dr. R. Theil: Korrespdbl. 1878. 45.

Nadesch. L. **Szász-Nádas**.

Nagy-Ekemező (Grosz-Propstdorf). Római falmaradványok és római feliratos kövek lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 300.

Karácsonyfalváról (Alsófehérm.) ide került római feliratos kő a plébánia-kertben.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 283.

Ág. ev. templom.
Teutsch. super. jel. M. Biz. 1874. 142. és 1875. 1. 13.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 116.

Szentségház.
Fr. Müller: Die Verth. Kirch. Mittheil. d. C. Com. 1857. 267. Fametszetekkel.

Kehely. A templom tulajdona.
Arch. Ért. 1896. 78. Fénynyomatú képpel.

Nagy-Teremi. Ev. ref. átmenetikorú templomban Sükösd György síremléke és Sükösd Gáspár sírköve.
Készitőjéről. Arch. Ért. 1889. 275.
Leírása. Farkas K. M. Biz. 1901. 116.
Századok. 1874. 37.

Kastély.
Orbán B.: Székelyf. IV. 43 45—6. Képekkel.
Kőváry L.: Erd. r. 298.

G. k. templom. 1798.
Şematismul. Fogaras. 1900. 437.

Nádas. L. **Szász-Nádas.**

Oláh-Kocsárd. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900 309.

Oláh Sályi. G. k. fatemplom. 1763.
Şematismul. Fogaras. 1900. 315.

Pócstelke. A templom sírboltjában gr. Székely síremléke.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 116.

Radnót.
Szőkefalva. Szent Pál. Gogánváralja. Küköllővár. Tollrajzok Erdélyből. Magyar Hirlap. 1849. 9. 12. 13.

A Kávás-malom lábánál római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 300.

Ev. ref. templom.
Kiss L. jegyző jel. M. Biz. 1901. 116.

G. k. fatemplom. 1735.
Şematismul. Fogaras. 1900. 310.

Rákóczy Gy. fejedelem által Szerena Ágoston olasz mestertől épittetett kastély. (Egy régebbinek helyén.) 1630.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 124.
Kőváry L.: Erd. r. 225—6.
Arch. Ért. 1889. 274.
Schem. Transsyl. 1882. 132.
Kiss László jegyző jel. M. Biz. 1901. 116.
Képe. Dörre T. Vas. Ujs. 1887. 8. sz. 1888. 24. sz.

Rod. L. **Zágor.**

Schweigen. L. **Somogyom.**

Seiden. L. **Zsidve.**

Somogyom (Schweigen). Római kőemlékek.
Téglás G.: Arch. Ért. 1903. 278—280.

Ág. ev. templom.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 125. 129. 132.
Arch. Ért. VIII. 20.

O Rex gloriae feliratú harang a XV. századból.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 222.
D. G.: Teutsch. Korrespdbl. 1881. 27.

Szancsal. Ev. ref. templom a XVI. századból.

Harangja. Vadas Mihály adománya. 1672.
Körjegyz. jel. M. Biz. 1902. 116.

Szász-Bonyha (Bachnen). Ev. ref. templomban két régi harang, egyiknek felirata: O Rex gloriae stb.
G. D.: Teutsch. Korrespdlb. 1881. 27.

Régi kastély.
Kőváry L.: Erd. r. 235.
Képe. Rajz. Cserna K. O. M. Mon. Mo. VII. 495.

Régi ötvösművek a Bethlen Árpád kastélyában.
Sz. L.: Erd. Múz. 1898. 615.

Szász-Csávár. Ev. ref. templom egykori harangja. 1670-ből. Átöntve. 1854.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV 1859. 235.

Szász-Magyarós. Ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 116.

Szász-Nádas (Nadesch). Római kézi malom lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. 1876. 295.

Régi harang felirat nélkül és Helf Gott st. felirattal.
Müller Fr.: Vereins. Arch. N. F. IV. 1859. 209. 218.

Szász-Örményes (Irmesch). Régi harang felirat nélk. (A kisebbik) O Rex Gloriae v. c. p. felirattal, 1551-ből.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210. 222. 230.

Szénaverős (Zendersch). Templomában levő faragott szék. 1540. Meister Georg von Rod-tól.
Arch. Ért. 1889. 275.

Szent-Demeter. Várkastély.
Kőváry L.: Erdély r. 207—9.

Szent-Pál. L. **Kerelő-Sz.-Pál.**

Szélkút. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 314.

Wölz. L. **Völcz.**

Vajda-Kuta. G. k. fatemplom. 1800.
Şematismul. Fogaras. 1900. 440.

Völcz (Wölz). Harangok. 1471., 1529. és 1629-ből.
Dr. R. Theil: Korrespl. bl. 1878. 45.

Zágor (Rod). Harangja e felirattal: Verbum Domini manet in aeternum AO. 1592.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 231.

Zsidve (Seiden). Két régi harang e feliratokkal: Deo Soli gloria Sigismund Hundenmacher 1559. és Gloria in excelsis stb. 168?.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 230. 236.
Dr. Theil: Korrespdbl. 1878. 45. (E szerint a második harang évszáma 1681.)

Zendersch. L. **Szénaverős.**

Zuckmantel. L. **Czikmántor.**

KOLOZS VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Finály Gábor*: Római és pseudo római nyomokról Kolozs vármegyében. Arch. Ért. 1904. 243—246.
2. *Kőváry, Márki, Szádeczky:* Millenniumi képtárgyak Kolozsmegye történetéből. Erd. múz. 1895. 51—55.

B) Kolozs vármegye műemlékei és azok irodalma.

Ajton. Római emlékei.
Goos C.: Vereins. Arch. XIII. 264.

G. k. templom. 1711.
Sematismul. Fogaras. 1900. 260.

Ev. ref. templom menyezetfestménye.
Kelemen Lajos: Erd. Múz. XVII. 1900. k. II. füz. 112 l. Eml. Századok. 1900. 373.

Almás. L. **Nagy-Almás**.

Alsó-Zsuk. G. k. fatemplom. 1791.
Sematismul. Fogaras. 1900. 268.

Apahida. Két római épület alapfalai.
Dr. Finály Gábor: Arch. Ért. 1901. 239—250. Alaprajz és a leletek képeivel.

Aranykút. Római téglák, cserepek lelőhelye.
Goos C.: Vereins. Arch. XIII. 265.

G. k. fatemplom. 1714.
Sematismul. Fogaras. 261.

Bacskavár. L. **Ménesfalu** mellett.

Bács. Római út nyomai.
Goos C.: Vereins. Arch. XIII. 265.

G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 235.

Bánffy-Hunyad. Ev. ref. csúcsíves templom, festett lapos menyezettel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 5.
Römer: Régi falképek. 156.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Bunyitay V.: Váradi püsp. t. III. 415—20.
Alaprajz, távl. kép és részletes rajzokkal. XXVI. tábla.
A templom rajza. Háry Gy. Vas. Ujs. 1895. 38.

Bánffyak kastélya.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. K. III. 5.

Bátos. Határán várhely nyomai.
Kőváry L.: Erd. r. 60.

Berend. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 236.

Berkenyes. G. k. fatemplom. 1656.
Sematismul. Fogaras. 1900. 262.

Bocs. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 408.

Bodonkút. G. k. fatemplom. 1726.
Sematismul. Fogaras. 1900. 236.

Bonczhida. Ev ref. kéthajós templom. (Kora csúcsíves.)
Gr. Esterházy János jel. M. Biz. 1872. 94.

Kastély.
Kőváry L.: Erd. r. 221.
Rajza. Cserna K.: O.-M. Mon. Mo. VII. 185.

Botháza. G. k. fatemplom. 1785.
Semetismul. Fogaras. 1900. 263.

Budatelke. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 205.

Budurló. G. k. fatemplom. 1790.
Sematismul. Fogaras. 1900. 320.

Csomafája. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 97.

Czold. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 157.

Darócz. Ev. ref. templom.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 142.

Dezsővár. L. **Nagy-Almás**

Dedrád-Széplak. G. k. fatemplom. Ren. 1866.
Sematismul. Fogaras. 1900. 328.

Derite. Itt talált római feliratos kövek.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 270.

Lerombolt templom helye.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Dezmér. Itt talált római feliratos kövek és alapfalak.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 271.

G. k. fatemplom. 1780.
Şematismul. Fogaras. 1900. 263.

Drág. Bástyákkal körülvett kastély.
Kőváry L.: Erdély r. 201.

Egeres. Egykori benczés apátsága.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 207—8.

A falu közepén várkastély.
Kőváry L. Erd. r. 199—200.
Fametszetű képe. 133—4. sz. Kiszakitott lap. Römer-hagy. M. Biz.

Farnas. Átmenetikorú templom.

Harang. 1475.

Veres-féle sirkő. 1500.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 350.
Bunyitai V.: Váradi püsp. t. III. 406—9.
Alaprajz és távlati képpel. Sirkő rajzával. (XXII—XXIII. táblák.)

Két gyámkő s egy kőoroszlán töredéke. (Az almásmonostor apátság maradványai?)
Bunyitai: Váradi p. t. II. 252. Képpel.

G. k. templom. 1780.
Schem. M. Varad. gr. r. 1900. 185.
Mo. vm. Bihar vm. 76.

Ev. ref. csúcsíves templom.

Síremlék.

Régi harang. Felirata. Ad Honorem Spiritus Sancti a. d. m. CCCCLXXV. (1475.)
Fehér György levele. 1862 decz. 29. Römer-hagy. XLI. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Felső-Füld. G. k. fatemplom. Javíttatott 1856.
Şematismul. Fogaras. 1900. 411.

Felső-Szovát. K. fatemplom.
Şematismul Fogaras. 1900. 272.

Fenes. Rákóczi-emlék. L. Szász-Fenes.

Forgácskut. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 254.

Fűzkút. G. k. fatemplom. 1788.
Şematismul. Fogaras. 1900. 210.

Gyalu. Gelu vár sánczainak nyoma a Hév és Hideg-Szamos összefolyásánál a Várhegyen.
Toldy F.: A gyalui vár krónikája. Új. M. Múz. X. 1860. 384—385.
Kőváry L.: Erd. r. 64.
Petrán József: A gyalui vár. Magyar Polgár 1887. 277—279.

Rákóczy-féle kastély a helység szélén a régi vár omladékaiból épült. 1861-ben leégett.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 5.
A kastély égése. „Magyarország." 1861. 92. Pesti Napló. 1861—2.
Arch. Közl. II. 316.
Kőváry L.: Erd. r. 180—183.

Gyerő-Monostor. L. **Oláh-Gyerő-Monostor.**

Györgyfalva. R. k. templom, (eredetileg csúcsíves építmény).
Schem. Transsylv. 1882. 118.
Török István: Györgyfalvai és abafai templomaink elfoglalása. Kolozsvár. 1900. Gombos F. kny. 8r. 16 l. Különlenyomat az Erd. Prot. Lap III. évf.-ból.

G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 267.

Hódosfalva. G. k. fatemplom. 1697.
Şematismul. Fogaras. 1900. 413.

Hosszú-Macskás. G. k. templom. 1797.
Schem. Szamosújvár. 1900. 98.

Incsel. G. k. fatemplom. 1707.
Şematismul. Fogaras 1900. 411.

Jegenye. Egykori harangja. 1252-ből. (Három évvel fiatalabb, mint Németország legrégibb harangja a würzburgi 1249-ből.)
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 203—205.
— — Die Kirch. Baud. 46. Eml. Kőváry Erd. r. 267.

Kajántó. R. k. temploma, helyreállitva. 1769.
Schem. Trans. 1882. 119.

G. k. templom. 1791.
Şematismul. Fogaras. 1900. 238.

Kalota-Sz.-Mihály. Ev. ref. templom.

Középkori harang.
Bunyitai V. jel. Műeml. Biz. 1901. 47.

Kara. Két feliratos kő a b. Jósika Leó-féle telken.
Torma K.: Arch. Közl. III. 142.

Kardosfalva. A Kolozsvárról Bácsra vezető római út nyomai.
C. Coos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 283.

Katona. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 207.

Kide. R. k. temploma XVIII. századból.
Schem. Trans. 1882. 121.

G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Szamosújvár. 1900. 99.

Kis-Czég. G. k. fatemplom. 1699.
Şematismul. Fogaras. 1900. 217.

Kis-Kapus. Ev. ref. csúcsíves templom.

Biró György-féle régi kastély,
Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 142.

G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 237.

Kis-Petri. Ev. ref. templom.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Kis-Sármás. G. k. fatemplom. 1787.
Şematismul. Fogaras. 1900. 215.

Kis-Sebes. L. **Sebes.**

Kolozs. Római sóbányászat nyomai.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 288.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 253.

G. k. fatemplom. 1716.
Sematismul. Fogaras. 1900. 264.

Kolozsmonostor. L. Kolozsvár.

Kolozsvár.

Térrajza. 1670. Priorato. II. 102. l.
A város látképe. Descript. 40. tábla.
Descriptio Civitatis Claudiopolis ab origine repetita. Cod. sec. XVIII. (1734.) pag. 43. in folio. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 1208. Fordítását közölte Vass József: Emléklapok Kolozsv. előkorából. Lásd ezt.
Oltsai: Descriptio Civitatis Claudiopolis. MS. Lat. Sec. XVIII. fol. 42. in 4r. M. N. Múz. Quart. Lat. 2072.
Historia Societatis Jesu Claudiopoli ab Anno 1701. degentis. Cod. Sec. XVIII. pag. 634. in folio. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 2039.
Csernyánszky: Kolozsvár. Haszn. Mul. 1837. I. 4.
Kolozsvár rövid leírása. Hon és Külf. I. 1841. 2.
Nagyajtai Kovács István: Vándorlások Kolozsvárban. Nemz. Társ. 1841. 121. 137. 229.
H. K.: Kolozsvár ismertetéséhez valami. Toldalék a Mult és Jelenhez. 1843. II. 62—66.
Szilágyi Sándor: Kolozsvár Évrajza. (Krónikája.) Tilsch: Kolozsvári Naptár. 1848. 21—23. l.
Kővári Ladislaus, Klausenburg, Kubinyi—Vahot: Ung. u. Sieb. I. 139—146. A főtér (templom) képével.
Vas J.: Emléklapok Kolozsvár előkorából. „Kolozsvár." 1865. 8r.
Pánczél Ferencz: Kolozsvár részletes leírása és Erdélyország Földrajza. 2 térképpel. Kolozsvár. 1865. 8r.
A kolozsvári nagypiacz. Mo. és a N.-világ. 1868. 6. Képpel.
Kolozsvár építményeiről. Arch. Ért. 1869. 30. 33. 82.
Rupp: Kolozsvár szerzetes kolostorai. Mo. helyr. t. III. 215—8.
Jakab Elek: Kolozsvár története. Írta —. Első kötet oklevéltárral ős-, ó- és középkor 513 Kr. e. — 1540. Kr. u. Buda. 1870. M. k. Egyetemi kny. Nagy 8r. 640 l. — II. kötet oklevéltárral. Újabb kor, nemzeti fejedelmi korszaka (1540—1690.) Budapest. 1888. Nagy 8r. 830 l. — III. kötet oklevéltárral. Habsburg—Lotharingiai korszak. 1690—1848. Budapest. 1888. Nagy 8r. 1022 l. — Oklevéltár Kolozsvár története első kötetéhez. Összegyűjtötte és szerkesztette —. Első kötet. Budán. M. k. Egyetemi kny. 1870. Nagy 8r. 420 l. Oklevéltár. — Kolozsvár története második és harmadik kötetéhez. Összegyűjtötte és szerkesztette —. II. k. Budapesten 1888. M. k. Egyet kny. Nagy 8r. 752. † I—XXXI. — Kolozsvár története világositó rajzai. Kőre metszette Haske Ferencz. Budapest. 1888. Nyomattak Kellner és Mohrlüder műintézetében. (A feliratok a M. kir. Egyet. kny-ban.) Nagy 8r. I—XII. tábla † 1—26 lap. (Feliratok szövege.) Tokban I—XXVI. darab térkép és kőnyomatú tábla.
Ismertetései: Agricola. Századok. 1870. 50—5.
Philogrammatosz. Budap. Közl. 1871. 240.
Csg. Pesti Napló. 1871. 169. 170.
Sz. S.: Századok. 1888. 779—780.
Kolozsvár és környékének térképe. Felmérte és rajzolta Tompa János városi mérnök $1^0 = 400^0$. Jakab Elek Kolozsvár tört. I. tábla.
Kolozsvár szab. kir. város térképe. Felmérte és rajzolta Tompa János. U. ott. II. tábla.
Kolozsvár környékének földtani térképe. U. ott. III. tábla.
Kolozsvár és környékének hadi térképe. U. ott. IV. tábla.
Kolozsvár körfalai, bástyáinak tér és részletrajzai, metszetei. U. ott. V. tábla.
Kolozsvár czéhpecsétei. U. ott. VI. és VII. tábla.
Kolozsvár távlati képe. 1617. Jakab E. Kolozsvár t. X. t.
Kolozsvár távl. képe. 1666. Jakab E. Kolozsvár t. XXIII. t.
Kolozsvár város távlati képe. 1759. Jakab E. Kolozsvár t. XII. t.
Kolozsvár távlati képe. 1798. Jakab E. Kolozsv. tört. XIII. tábla.
Kolozsvár város távlati képe a XIX. század elejéről. Jakab E. Kolozsvár tört. XI. t.
A kolozsvári ötvöszéh szabályai. 1473. Finály H. Az Erd. Múz. Egyl. Évk. II. 1861—1863. 1—9.
Die ältesten Klausenburger Goldschmid-Zunftartikel. Trans. 1862. l.
Rajzok a kolozsvári ötvöszéh életéből. Deák Farkas. Századok 1886. 563 - 578.
A kolozsvári ötvöslegények strikeja. 1573-ban és 1576-ban. Deák Farkas akad. székfoglalója. Budapest. 1886. 8r. 57 l. Ism. Századok. 1886. 547.
Kolozsvári képek. Vas. Ujs. 1887. 38.
Ifj. Szász Károly: Kolozsvár. Vas. Ujs. 1887. 39. sz.
Jakab Elek: Mátyáskori emlékek Kolozsvárt. Vas. Ujs. 1889. 38. sz. Képekkel.
Kolozsvár ötvöseiről. Arch. Ért. 1890. 385—402.
Király Pál: Napoca. (A rómaiak Kolozsvára.) Erd. Múz. 1868. 355. 371.
L. erre nézve dr. Finály Gábor igazításait. Erd. Múz. 1898. 469—470.
Rácz Miklós: Kolozsvár római nevéhez. Erd. Múz. 1898. 470—472.
Kolozsvári képírók. Komáromy András. A czéh szabályzat nyomán. M. Hirlap. 1899 április 5.
Horváth Janka: Kolozsvár réges-régen (1567.) M. Hirlap 1901 márcz. 31.
Dr. Vass Miklós: Kolozsvári ötvös-műtörténeti adatok. Erd. Múz. 1899. 332—335.
Kelemen és Fodor: Kolozsvári Kalauz. 1902. 16. 86. l. Képekkel.
Márki Sándor: Kolozsvár műemlékei. Bizotts. jel. Magy. Polgár. 1902. 153. sz.
— — Claudiopolis vége. Erd. Múz. 1903. 46—51.
— — Kolozsvár neve. Földr. Közlöny. 1904. 398—419. (Ugyanott németül is Abrégé. 150—173. l. Külön lenyomatban is.
— A kolozsvári egyetem története. (A régiségtárról.) 1896. 8r. 112 l.
Békésy K.: Kolozsvár. 1903. 8r. 61 l.
Emlékkönyv a kolozsvári egyetemről. 1903. 8r. 468. l. Képekkel.
Pósta Béla: Kalauz az Erd. Múz. Régiségtárában. 1903.
Békési Károly olajfestményei, nagyobbarányú rajzok és fényképek a régi Kolozsvárról s annak egyes építészeti emlékeiről a polgármesteri és anyakönyvvezetőhivatalokban. Képes levelezőlapokon körül-belül száz felvétel.

Kolozsvár római emlékei.

Bedäus Josef v. Schaberg: Nachricht über die in Sommer 1822 in Clausenburg entdeckten Alterthümer. Hormayr. Arch. f. Hesch. Wien. XIV. (1823.) 173—176.
Ugyanerről. Unterhaltungsbl. f. Geist. Gemüth und Publicität. Kronstadt. 1837. 14. sz. 110—112. 15. sz. 117. l.

Kolozsvárt a főpiaczon lelt római régiségek.

Arch. Ért. V. k. 1871. 38. sz.

Kolozsvárt lelt római sarkophag.

Kolozsv. Közl. 1872. 336. sz. (Ujdonságok.)
Arch. Ért. VII. 1873. 27. l.
Lukács Béla: Lapok útitárczámból. IV. Egy római kasztrum. Kolozsv. Közlöny. 1866. 133. sz. 544. l. tárcza.
C. Goos: Kolozsvár római leletei. Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 287—8.

Római feliratos kő Szabó Ferencz kertjében. Külső-Magyar-utczában.

Torma K.: Arch. Közl. 15. 19.

Római feliratos kő a Híd-utcza 281. sz. Pakéi-ház udvarán, az Óvár falában.

Torma K.: Arch. Közl. VI. 148.

A gazd. egyesület kertjében talált kőkoporsó.

Képe. Jakab E.: Kolozsvár tört. IX. t.

A trencsin-téri erdészeti palota alapozásánál talált római feliratos kőből rakott sír.

A kő felirata.

Korrespbl. X. 1887. 83—84.

Római padimentum tégla és feliratos tábla.

Képeik. Jakab E. Kolozsvár tört. XVI. tábla.

Római épület alapjában talált domborúműves pillér. Előjött az Óvárban, Klastrom-u. 2. sz. ház alapozásánál. (Jelenleg az Erd. Múz.-ban.)

Finály: Erd. Múz. 1895. 402.

Római feliratos kövek stb., melyek az 1895-iki csatornázás alkalmával kerültek elő.

A. B.: Arch. Ért. 1895. 382—3.

A Tivoli-ház alatt levő földtörmelékből előkerült római feliratos kő. (Az Erd. Múz.-ban.)
Erd. Múz. 1898. 347.

A Jósika-ház előtt talált római feliratos kő.

A Tivoli-ház pinczéjéből előkerült kő. (Ugyanott.)
Finály G.: Erd. Múz. 1898. 467—469.

R. k. csúcsíves pleb. templom. Épült a XV. században.
Gr. Esterházy János: Arch. Közl. 1862. III. sz. 57—62. Egy táblával.
Mikó Emerich Graf: Einige Details über die Stadtpfarrkirche in Klausenburg. Mittheil. d. C. Com. 1865. 147—150. (A sekrestyeajtó rajzával.)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. kép. III. 6—20.
Ipolyi: A szobordiszitményekről. Műtört. tan. I. 141.
Kőváry L.: Erd. r. 284—289.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 214.
Arch. Ért. VI. 266. A csigalépcsőről.
Schem. Trans. 1882. 111—112.

A templom régi falképei.
Rómer: Régi falk. 114—118. Fametszetekkel.
Groh J.: vizfestmény másolatai. M. Biz. 1904.

A templom felvételei és képei.
A főtemplom déli oldala. Vas. Ujs. 1856. 411. sz.
Alaprajza, főkapuja, sekrestyeajtaja. Rajz. Cserna K.: O.-M. Mon. Mo. VII. 81. és 83.
Hottner Ferd. tollrajzai. Akad. Arch. Biz.-nál. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Steindl tanitványainak felvételei. M. Biz. 1900. 69.
A templom képe. Fénykép után. Vas. Ujs. 1902. 41.

A szentségház felirata.
Jakab E.: Kolozsvár t. felvil. rajzai. 18—19 l.
A templom nyugati homlokzata és kerités-kapuja. Képe. Jakab Elek: Kolozsv. tört. XXIX. t.
Képe. Vas. Ujs. 1889. 38. sz.
A templom és a körülötte lerombolandó kalyibák rajza. 1784. Kolozsv. tört. vil. rajzai. II. tábla.
A főtemplomkörüli épületek lebontása. M. Biz. 1878. 12. 18. 26. 36. 61. 73. sz.

A pleb. templom helyreállítása.
Biró Béla pleb. jel. M. Biz. 1903. 111. 121.
Lásd még 1878. 12. 18. 16. 36. 61. 73., 1894. 3. 39., 1895. 6. 33.

A pleb. templom Rákóczi-féle harangja, mely a lebontott közép kapu tornyából került a plebánia templom tornyába. Felirata:

GLORIA IN EXCELSIS DEO ET IN TERRA PAX HOMINIBVS BONA VOLVNTATS.

2-ik sor: IS CHRISTOR HORVS BUTZI ME FVSIT (?) ANNO DOMINI 1657.
Veszely levele 1863 márcz. 3. Rómer-hagy. XXXIX. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

Harang. 1759.

Régebbi harangjainak feliratai.
Kolozsv. tört. vil. rajzai. 3—6. l.

Aranyozott ezüst kehely. 1753. 1754. R. k. pleb. templomban.
E. kiáll. k. 2397.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 309. 356 ábra.

Fehér atlasz püspöksüveg a XVIII. századból. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 2316.

Sz.-Ferenczek csúcsíves zárdája.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. III. 6—20.
Gr. Esterházy I.: A k. Fer.-r. egyháza. M. Sion. 1866. 561.

Ugyanazon zárda ebédlője.
Gr. Esterházy I.: Arch. Ért. IV. 1870. 302. 318. V. 43.
— — cz. ism. Arch. Ért. VII. 1872. 157.
— — A kolozsv. Fer.-r. kolostorának ebédlőterme. Schulz F. és Heigel rajzaival. I—II. táblán. Arch. Közl. IX. 34.
Magy. Sion. IV. 561—566.
Schem. Trans. 1882. 112.
Schulz F. tollrajzai. Akad. Arch. Biz.-nál.
Sz.-Ferenczrendi zárda keleti oldalának egyik csúcsíves ablaka. Képe. Jakab E.: Kolozsvár tört. XVI. tábla.
Sz.-Ferenczrendi templom rajza. Cserna K. Vas. Ujs. 1891. 16. sz.
A templom és a refectorium rajza. Dörre T.-tól. O.-M. Mon. Mo. VII. 155.

A refectorium udvarfelőli oldalában levő szószék.
Heigel épit. mérnök felvételei. Akad. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

A refectorium helyreállítási munkálatai.
Majláth Gy. püspök jel. M. Biz. 1901. 451.
Möller István épit. jel. M. Biz. 1901. 497.
Lásd még. 1901. 505., 1902. 56. 321. 333. 351. 404. 446. 463. 469. 471. 497. 532. 544. 552. 587.
A zárda összes fényképei Hollenzer és Okostól. M. Biz. 1903. 30. 1—10. drb.

A Ferencz-r. zárdatemplom harangja. 1748.
Kolozsvár tört. vil. rajz. 9. l.

Kegyesrendiek temploma, máskép egyetemi templom. 1718.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. kép. III. 6—20.
Schem. Trans. 1882. 114.

A főoltáron levő csodatevő Szűz Mária kép. Festette Lukács, nagyiklódi ruthén pap 1681-ben.
Historia Thaumaturgae Virginis Claudiopolitanae Honoribus Illustrissimorum Dominorum Fratrum. Ladislai et Gabrielis e Comitibus Haller de Hallerkő ect. de dicata Claudiopoli. Anno 1736.
Kovács Gyárfás, dézsaknai pleb.: A mikolai, máskép kolozsvári csodatevő Sz.-Szűz kegyképnek történeti vázlata. Szamosújvár 1898. (Előbbi mű alapján készült.)
Szolnok-Dob. monogr. IV. k. 87. l. 13. sz. jegyz.

Kehely XV. századból a kegyesrendi társház tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 88. l. 70. Go. sz.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. századból. (1531.)
Ötvösség remekei II. 43—44. Fénykép.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 133. l. 17. Rn. sz.
Egyházm. Lap. VI. 298.
Arch. Ért. 1890. 25.
E. kiáll. k. 1367.
Mihalik: Mo. tört. eml. 236.

Zománczos színarany kehely a XVII. századból.
Ötvös. rem. II. 17—18. Fénynyom. képpel.
Czobor. Egyh. eml. 99.

Kehely. 1642.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 130. l. 5. B. sz.
Készitője eml. Arch. Ért. 1890. 25
E. kiáll. k. 2041.
Mihalik: Mo. tört. eml. 313. l. és 359. kép.

Zöldbársony miseruha a XVI. századból. Kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2265.

Zöldselyem miseruha, öt szent hímzett képével a XV. századból. Kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2273.
Czobor: Egyh. eml. 96.
A miseruhák (1—4.) Fényképei. 1868. Rómer-hagy. M. Biz.

Zöld bársony bursa a XV. századból Mária és a Megváltó alakjával s IHS betűk ráhímezve. Kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 1348. sz.

Aranyozott ezüst csengettyű 1620. Kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2015.
Czobor: Egyh. eml. 104.

Násfa alakú ereklyetartó. Kösöntyű a lovagló Szüzesség szobrocskájával.
Ötvös. rem. I. 145—146. Szines nyomású képpel.

Az egykori jezsuita zárda, jelenleg a közp. egyetem szárnyépülete.
Fényképe. Rómer-hagy. M. Biz.

Minoriták temploma. 1770.
Schem. Trans. 1882. 112.

Miseruha XV. századból, vörösbársony aranynyal átszőve. Minoriták templomáé.
E. kiáll. k. 1362. sz.
Czobor: Egyh. eml. 75.

Violaszinű selyem miseruha a Minoriták templomában.
E. kiáll. k. 2130.

A minorita templom harangjai. 1730. 1779.
Feliratuik. Kolozsvár tört. világ. rajzai. 9. l.

Farkas-utczai ev. ref. csúcsíves templom, egykor minoritáké.
Kővári L.: Erd. r. 284—289.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 6—20.
E. L-hagy. Jegyk. és vázl. Kassai Múz.
Szilágyi S.: A templom tört.-hez. Erd. Prot. Közl. 1874. 21. 22. sz.
Jakab E.: A templom feliratai, sírfeliratok. Kolozsv. tört. világ. rajzai. 23. és 24.
Schem Trans. 1882. 113.
A templom rajza, kivülről Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 157.
A templom belseje. Rajz. Cserna K.: Vas. Ujs. 1891. 16. sz. 252. Képe u. ott. 1889. 38. sz. és 1902. 41. sz.

Falfestménytöredékek a templom falain a mészréteg alatt.
E. L.: Erd. Múz. 1895. 472.

A templom szentélye falában Seres János szobrásznak (1579.) és egy más polgár sírkövének töredéke.

Festett és domborműves czímerek.
Gr. Esterházy J.: Arch. Közl. IV. 5. Alaprajzzal.
Nyugati homlokzat képe. Jakab E.: Kolozsv. tört. XXXIII. t.
A templom fényképe. Rómer-hagy. M. Biz.

Apafy Gergely halottas czímertáblája ezüstből. 1666. és 1664-ből.
E. kiáll. k. 6349. 6350.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 323. l. és 389. ábra.

Losonczi gr. Bánffy Gy. halottas czímertáblája aranyozott ezüstből. 1708.
U. ott. 323. l. 390. ábra.

Teleki Ádám selyemre festett czímere. Evang. ref. templomban.
E. kiáll. k. 6534.

Rákóczy Gy. zománczos arany kelyhe, alja a XVII., felső része a XVIII. századból. A passio jeleneteivel.
Pulszky K.: Bp. Szemle. 1874. 234.
Deák Farkas: Arch. Ért. 1877. 189—234.
Ötvös. rem. II. 75—76. lapja közti táblán.
Kövér Béla: Az „erdélyi" zománczról. Arch. Ért. 1895. 289—311.
Képét rajz. Cserna K.: O.-M. Mon. VII. 99. és u. ott. VIII. l.

Csúcsíves födeles kanna, aranyozott ezüstből a XVI. sz.-ból.
Ötvösség remekei. I. 135—136. fénynyomatú képpel.

Födeles ezüst kannák. Egyik födelén szárnyas angyal, a XVII. századból. Második 1635-ből. Harmadik és negyedik a XVIII. századból.
E. kiáll. k. 627. 6275. 6458. 6516. 6527.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 132. l. 15. B. 124. l. 23. B.
Thallóczy: Ö. kiáll. l. IV. t. 61. l. 50. sz.
Arch. Ért. 1890. 25.
Mihalik: Mo. tört. eml. 321. és 382. ábra.

Bor-osztó poharak. 1685. és 1641-ből.
E. kiáll. k. 6283. 6452.
Mihalik: Arch Ért. 1896. 344.

Aranyozott ezüst kehely 1482-ből.
E. kiáll. k. 2083. és 2207.
Czobor: Egyh. eml. 62. (Hibásan 52. l.)

Zománczos arany úrvacsora serleg. 1640. Broser István műve Kolozsvárt.
Ötvös. rem. II. k. 75. l.
Ötvös kiáll. k. III. ter. 139. l.
Szines réznyomatú képe. M. Műkincsek. III. 3. tábla.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 313. l. 360. ábra.
Arch. Ért. 1900. 381.

Úrasztali pohár szláv felirattal. 1587.
E. kiáll. k. 6517.

Ezüst kancsó, domborművel diszítve. XVII. sz.
E. kiáll. k. 2218.

Ezüst tálcza a XVII. századból.
E. kiáll. k. 6526.

Szürcsölő, Teleki László tulajd. 1690.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 322. l. 384. ábra.
Czobor Béla a ref. egyh. szereiről. Egyh. eml. 118. és 124—125.

Arany kehely a XVII. sz.-ból az ág. ev. templomban.
Ötvös. rem. II. 75—76. Fénynyomatú képpel.

A magyar-utczai ev. ref. templom harangja. 1799.
Kolozsv. tört. világ. rajzai. 12—13. l.

Unitárius egyház. 1795.
Képe. Jakab E.: Kolozsv. tört. XXVIII. t.
Vas. Ujs. 1901. 41. sz.
Az unitárius kollégium vázlatos tört. 1566—1900. Az unit. Kolleg. Értesítője. 1900—1. (A régi és újabb épületek leirása.)

Unit. templom harangjai. 1796.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 6—20.
Kolozsv. tört. vil. rajzai. 15. l.

G. k. templom 1798. és harangja 1799.
Hunfalvy J: Mo. és Erd. Kép. III. 6—20.
Kolozsv. tört. vil. rajzai. 10. l.

Georgius Mergeller Coronensis me fudit 1677. feliratú harang. (Hol!)
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 235.

Kápolnák *a)* Külső-Monostoron, *b)* Külső-Magyar-utczában stb.
Schem. Trans. 1882. 115.

A convictus előtti Mária-szobor.
Képe. Kolozsvár tört. vil. rajzai. VI. tábla.

A város körfalai, bástyái, kapui.
Kolozsvár városának és körüllevő várfalainak rajzolatja. 1831. Kolozsvár t. vil. rajz. Kőre metszette Haske. I. tábla.
Nagyajtai Kovács István: Vándorlások Kolozsvár falai körül. 1840. májusban. Nemz. Társ. (Kolozsv.) 1840. II. 41—49. 57. 65. 73. Egy tábla rajzzal.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 6—20.
Kőváry L.: K. körfalai és bástyái, a régi magyar kapu képével, belülről. Erd. rég. 194—5.
Várfalrészletek belső és külső fele. Képei. Jakab E.: Kolozsv. tört. XVII. és XXI. tábla.
Óvári I. sz. szögerőd (városi fogház) mai alakja. Képe. U. ott. XVIII. t.
Óvári északnyugati szögerőd. Távlati képe. U. ott. XIX. t.
Kegyetlen rombolás (Kolozsvárt). Kolozsv. Közl. 1867. 48. sz. 209. l. és Schütz József válasza Korunk (Kolozsv.) 1867. 49. sz. (Nyilttér.)
Péterffy D.: Kolozsvár Két utolsó bástyakapuja. Haz. s a Külf. 1868. 34. Két képpel.
A—a: A magyar archeologia és a kolozsvári várbástyák. Bud. Közl. 1870. 45.
Kolozsvári várkapuk feliratai. 1709. és 1794. Képe. Jakab E.: Kolozsv. tört. IX. t.
Schulcz F.: A (lebontott) magyar- és híd-kapu. Arch. Ért. III. 1870. 8.
H. I.: U. ott. II. 30. IV. 1870. 132.
E kapuk felvételei. Akad. Arch. Biz. saj. (L. Gerecze. M. Biz. Rajztár l.)
Az egykori híd-kapu képe. Veres F. fényképe után fametszet. Vas. Ujs. 1870. 44. l.
A hídkapu-torony. Jakab Elek: Vas. Ujs. 1870. 4. Képpel és három hasonmással. Vas. Ujs. 1889. 38. sz.
Jakab E.: Kolozsvár t. XXXI. tábla.
Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo VII. 156.
Híd-utczai toronykapu felirata. 1477. Képe. Jakab E.: Kolozsv. t. X. t.
Magyar-kapu bástya belülről. Kurta szappany-utczai kis bástya kivülről. Képeik. J. Elek: Kolozsv. tört. XXII. t.
Magyar-kapu lebontása, eml. Arch. Ért. VII. 1872. 34. 87.
Középkapu-torony a XIX. száz. elején. Alaprajz és a sisak szemközti nézete. Jakab E.: Kolozsv. tört. XX. t.
V. László czímere az egykori középkapu-tornyon. Képe. Jakab E. Kolozsv. tört. IX. tábla. 4.
Monostor-utczai toronykapu felirata. 1476. Képe. Jakab E.: Kolozsv. tört. X. tábla.
Zsigmond király czímere az egykori monostorkapui tornyon. Képe. Jakab E.: Kolozsvár tört. IX. t. 5.

Bethlen-bástya.

Fényképe Vágótól. M. Biz
Rajza Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. VII. 159.
Külső távl. képe. Jakab E.: Kolozsv. t. XXX. t.
Vas. Ujs. 1889. 38. sz. 1902. 41. sz.

Magyar feliratú sírkövek a XVI. századból. A várfalak külső Szén-utcza mentén levő részébe falazva.

Deák Farkas: Arch. Ért. 1879. 358—9.

A fellegvár.

Kőváry L.: Erd. r. 194—5.
Századunk. Pest. 1839. 74.
Péterffy Domokos: Haz. s a Külf. 1867. 45.

Magánépületek. Mátyás király szülőháza a XV. századból.

Szilágyi Sándor: Mátyás király születés háza. Kubinyi és és Vahot: Mo. és Erd. kép III. 1854. 131. Képpel.
Kőváry L.: Erd. r. 303—4.
Jakab E.: Kolozsv. t. XXXII. t.
Századok. 1882. 614—15.
Arch. Ért. 1833. XLIV. XLIX. l.
Arch. Ért. III. k. 1884. III. és X. l. 1886. 186.
Bede Jób.: Vas. Ujs. 1889. 381. Képpel.
Rajza Hári Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 153.

Mátyás király szülőházának helyreállítása.

M. Biz. 1882. 51. 65. 76. 104., 1883. 25. 37., 1885. 72., 1897. 123. 130.
Gyalus L. jel. M. Biz. 1899. 259. 290. 340. 361.
Irónvázlata szemben M. Biz. 1899.

A helyreállításnál előjött régi részek.

Erd. Múz. 1899. 546.
Aigner S. jel. M. Biz. 1901. 318.
Képe a rest. alatt Vas. Ujs. 1900. 12. sz.
Mátyás kir. sz. h. újjáépítve. Vas. Ujs. 1901. 48., 1902. 41.
Dr. Szádeczky Lajos: Mátyás király születési háza. Két képpel. Mátyás-Album. 1902. 302—7.
Erd. Múz. 1901. 373—378.

Báthory (később Csiky-féle ház) a Főtér keleti során.

A kolozsvári „Báthory-ház". Századok 1893.
Arch. Ért. 1895. 279. 366—7.
Képe. Jakab. E.: Kolozsv. t. XXIII. t.
Szadeczky Lajos: A kolozsvári Báthory-ház legendájáról az Erdélyi Múzeumban irt czikke. Ism. Századok 1897. 178.
A régi Báthory-ház és szomszédja eredeti állapotában. Fényképe Veres Ferencztől. Rómer-hagy. M. Biz.
A Báthory-ház rajza. Cserna K. Vas. Ujs. 1891. 16. sz.
Thaly K. jel. a Báthory- és Szathmáry-féle házról. M. Biz. 1893. 28. 29. 32. 58. 59. 75. 99. 108. 109.
Szádeczky L. jel. M. Biz. 1893. 110. 121.

A Báthory-ház szomszédja emeletén levő kandalló és a mellette levő konyhaajtó felirata. 1581.

Képe. Kolozsvár tört. vil. rajzai. IV. tábla.

A Báthory-ház szomszédja homlokzatán levő ablakdiszitések, feliratok stb.

Képe. U. ott. V. tábla.

Bocskay István születési háza emléktáblával.

Kőváry L.: Erd. r. 303—4.
Rajza Cserna K. Vas. Ujs. 1891. 16. sz.
Kanyaró Ferencz: Bocskay szülőháza a XVI. és XVII. sz.-ban. Ellenzék. 1896. 164. sz.

Híd-utcza 292. sz. ház felirata. 1584.

Thaly K.: Századok. 1869. 269—70.

A pénzverő ház homlokirata. 1608.

Képe. Jakab E.: Kolozsv. t. IX. t.

Bánffy-palota. Épült a XVIII. században.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 6—20.
Képe. Jakab E.: Kolozsvár t. XXVI. t.

Szathmáry-ház udvarfelőli része, belseje ablak és ajtó keretei.

A Szathmáry-féle ház feliratai. Jakab E.: Kolozsv. tört. XXXIV. t.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 603.

Feliratos emlékkövek. 1581., 1629. és 1641-ből.

Képeik. Jakab E: Kolozsv. tört. XV. tábla.

Feliratos párkánykő, a keresztes hadak feletti győzelem emlékére.

Jakab E.: Kolozsvár t. VIII. tábla. 7.

Jeruzsálemi ispotályrendi szerzetes sírkőczímere.

Képe. Jakab E.: Kolozsvár tört. VIII. t.

A convictus épületén levő Bátori-Apor czímer.

Kolozsvár tört. vil. rajzai. 22. l.

Sz.-János lovagrend-czímere a régi Magyar-utcza 442. sz. házán. Mai unit. püspök-lak a Kossuth-utczában.

Képe. Jakab E.: Kolozsv. tört. VIII. tábla. 3.
Közig. biz jel. M. Biz. 1902. 603.

XV. századi kőoszlopfej akanthuslevéldiszitéssel.

XV. századi pikkelyes diszitésű kőoszlop.

Kőpárkány e felirattal: Invitare est Calamitatem cum te felicem vocar 1595.

XIV—XV. századi feliratos kő a plebánia udvaráról. Valamennyi az Erd. Múz. rég. t.-ban.

Erd. Múz. 1898. 347.

R. k. pleb.-ház kapualja szép ajtókerettel.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 603.

Karvázy-ház. (Iparos-egylet.)

Nyug. szomszédságában a lépcsőház ajtókerete.

Hincz-féle ház belseje.

Szomszédságában a lépcsőfeljárat melletti faragványos ajtó és pinczelejárat.

Kapubejárat két harczos alak medaillonával a régebbi Belközép-utcza 33. sz., ma Ellenzék kiadóhivatala a Deák-utczában.

Kőpárkányos ajtófél az ev. ref. paplakban a Külső-Farkas-utczában.

A Kossuth-utczai ág. ev. ref. paplak földszinti ajtókerete és a templom északi szomszédságában a kapubejárat mellett jobbra egy ablakkeret.

Renaiss. faragványok a Májális-utczai Pákay-ház falában.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 603.

II. József császár Kolozsvárt létét örökítő emléktábla.

Képe. Kolozsvár tört. vil. rajz. VII. tábla.

Az Erd. Múz.-ban levő Dózsa lázadás korából való(?) vaskorona. 1514.

Képe. Jakab Elek: Kolozsvár tört. VIII. tábla.
Gr. Esterházy J.: Haz. s a Külf. 1870. 45. rajzzal.
A Nagyvilág Képekben. III. füz. (?)
Tusrajza (H. I. e megjegyzésével: azaz corona lucida.) Akad. Arch. Biz. saj. (L. Gerecze. M. Biz. Rajztára.)

A kolozsmonostori apátság maradványai.

Vas. Ujs. 1857. 32. U. ott. 1869. 5. Két rajzzal.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 47.
Kőváry L.: Erd. r. 258—262.
F.-Czinár: Mon. I. 208—210.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 212. 218—225.
Hunfalvy J.: Mo. helyr. t. III. 6—20.
Gr. Esterházy J.: Arch. Közl. VII. 89—109. Négy képpel.
Rómer-hagy XVII. sz. cs. és Jegyk. XIV. 53. M. Biz.
Képe. Jakab E.: Kolozsv. tört. XXIV. t.
Schem. Trans. 1882. 123—125.
Jakab E.: A kolozsmonostori apátsági zárda, mint üldözöttek menhelye. I—II. közl. Századok. 1889. 1—18. 97—120.

A templom hajója felásásakor előkerült régebbi román ízlésű templom egyik oszlopának alapköve és más faragott kőrészletek. Feliratos (sirkő) részletek.

Erd. Múz. 1895. 171.

Az apátsági templom hajójának kiépítése.

Gyalus L.: M. Biz. 1894. 61. 71. 86. 88. 115. 134. 146. 158. Lásd még 1893. 91. 109., 1895. 14. 54. 67. 120. 157.
Gerecze P. jel. M. Biz. 1901. 317. 318.
Gyalus L. jel. M. Biz 1901. 347. 385.
— — felvételei. M. Biz. 1894. 86
Alaprajz. Ajtó, ablak, profilok tollrajzai. Akad. Arch. Biz. saj. (L. Gerecze M. Biz. rajzt. j.)
Az apátsági templom fényképei. Akad. Arch. Biz. saj. U. ott.

Kolozsmonostori g. k. templom. 1790.

Sematismul. Fogaras. 1900. 240.

Kolozsmonostoron felül a hegylánczon Tündérvár nevű várhely.

Kőváry L.: Erd. r. 65.

Korpád. G. k. fatemplom.

Sematismul. Fogaras. 1900. 263.

Kozmatelke. G. k. templom. (Átalakították.)

Kelemen Lajos: Arch. Ért. 1898. 435—6.

Barcsay fejedelem sírhelye és fejfája.

Hunyad vm. r. és t. t. XII. Évk. 127. 129. Képpel.
Vas. Ujs. 1901. 36. sz. Képpel.
Kasza Dénes: Barcsay Á. hamvai Ellenzék. 1904. 163. sz.
A kozmatelki csontvázlelet. Nemz. Hirlap. 1904 júl. 19.
Kelemen L.: Meg van-e még Barcsay Ákos csontváza? Ellenzék. 1904 júl. 22.

Köblös. Római út nyomai.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. 36.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 288.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 253.

Középlak. Ev. ref. templom.

Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Középlak és Zutor között terjedelmes alapfalak.

M J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 253.

Léta. A falu és Asszonyfalva közt Géczi (v. Ghyczy) várának némi maradványai: várfala vizfogója.

Kőváry L.: Erd. r. 174—5.
Jakab E.: Arch. Ért. XI. II. füz. 66. Alapr. és távl. képpel.

Macskás. L. **Hosszú-Macskás** és **Szent-Márton-Macskás**.

Magura. G. k. fatemplom.

Sematismul. Fogaras. 1900. 36.

Magyar-Bikkalj. Ev. ref. csúcsíves templom.

Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Magyar-Fenes. Templom, kerek ablakokkal és támokkal.

Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jegyk. XIV. 51. M. Biz.

Kastély.

Külső és udvarképe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 183.

Magyar-Gorbó. Bábavár nevű hegyen négyzetalakú római tábor, feliratos római kövek.

C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 276—7.

G. k. fatemplom.

Sematismul. Fogaras. 1900. 251.

Magyar-Nádas. Az Andrásházáról Sárdra vezető római út nyomai.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos. Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 295.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 253.

Magyar-Sárd. A Magyar-Nádasról Zutor felé vezető római út.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 303.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 253.

Csúcsíves templomrom pálczaműves ablakokkal, torony nélkül.

Fényképei: M. Biz. 1903. 39. 1—4 drb.

G. k. fatemplom. 1800.

Sematismul. Fogaras. 1900. 251.

Magyar-Sz.-Pál. G. k. fatemplom. 1722.

Sematismul Fogaras. 1900. 250.

Magyar-Valkó. Ev. ref. templom, csúcsíves kapu, félköríves ablakok.

Csúcsíves szentségtartó.

Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.
A templom helyreállítása. Möller I. jel. 1902. 582. L. még 437. 473. 587. 593.

Mákó. Aranyozott ezüst kehely 1482.

Három szentnek bevésett alakjával diszítve. Ev. ref. templomé.

E. kiáll. k. 1566.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.

Marokháza. G. k. fatemplom. 1770.
Schem. Szamosújvár 1900. 106.

Mező-Domb. G. k. fatemplom. 1602.
Sematismul. Fogaras. 1900. 209.

Mező-Erked. G. k fatemplom. 1700.
Sematismul. Fogaras. 1900. 319.

R. k. templomrom.
Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 142.

Mező-Királyfalva. G. k. fatemplom. 1748.
Sematismul. Fogaras. 1900. 321.

Mező-Örményes. G. k. fatemplom. 1673.
Sematismul. Fogaras. 1900. 211.

Mező-Szilvás. G. k. fatemplom. 1662.
Sematismul. Fogaras. 1900. 215.

Mező-Szokol. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 329.

Mező-Szombattelke. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 213.

Mező-Ujlak. G. k. fatemplom. 1663.
Sematismul. Fogaras. 1900. 218.

Ménes. A falu melletti hegyen Bacska vár nyomai.
Kőváry L.: Erdély r. 59.

Mocs. R. k. templom újjáépitve. 1783.
Schem. Trans. 1882. 125–6

Nagy-Almás. Dezső várának egyik szöglete.
Szilágyi Sándor: Budapesti Viszhang. 1856. 11. sz.
Die Ruinen des Schlosses Dezső in Siebenbürgen. Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 218. (Az előbbi czikk kivonata.)
Kőváry L.: Erd. r. 198–9.

Nagy-Czég. G. k. fatemplom. 1798.
Sematismul. Fogaras. 1900. 216.

Nagy-Nyulas. G. k. fatemplom. 1640.
Sematismul. Fogaras. 1900. 324.

Nagy-Petri. Ev. ref. templom.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Nagy-Sármás. G. k. fatemplom. Renov. 1812.
Sematismul. Fogaras. 1900. 214.

Nádas. L. **Magyar-Nádas**.

Novoly. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 211.

Nyires. G. k. fatemplom. 1742.
Sematismul. Fogaras. 1900. 154.

Oláh-Fenes. Régi templom kibővítve. 1749.
Schem. Trans. 1882. 126.

Oláh-Gyerő-Monostor. Római kőemlék. Siremlék.

R. k. templom.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Egykori apátságának romjai.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 208–9.
Schem. Trans. 1882. 125.

G. k. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 142.

Oláh-Gyéres. G. k. templom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 266.

Ombuz. G. k. fatemplom. 1770.
Schem. Szamosújvár 1800. 108.

Oroszfája. Ev. ref. templom.
Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 142.

Paszmos. Várrom.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 142.

Várkastély helye.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 80.

Péntek. L. **Szász-Péntek**.

Puszta-Kamarás. Templom kriptája.
Említve. Századok. 1900. 373. l. (Az a levél, a mely az Erd. Múz. XVII. köt. I. f.-ben jelent meg.)

G. k. templom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 206.

Puszta.-Sz.-Miklós. Római feliratos kő lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 300.

G. k. fatemplom. 1736.
Sematismul. Fogaras. 1900. 286.

Retyiczel. G. k. fatemplom. 1792.
Sematismul. Fogaras. 1900. 416.

Sárd. L. **Magyar-Sárd**.

Sárvásár. Római emlékkő, jelenleg a harangláb küszöbe, elejével a földbe fordítva.

Ev. ref. templom, (a nagybáródinak mása).
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.
— — Váradi p. t. III. 425–6.

Sebesvár. Római feliratos kő.
Cserei F. levele Aranka Gy.-höz. Kézirat. Erd. Múz. kt. (Bővebben: Torma K. Repert. 159. l.)

Római castrum, Kőrös és Sebes patak összefolyásánál.
Kőváry L.: Erd. r. 25–6.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F XIII. 1876. 309.
Torma K.: Limes Dacicus.

Várrom.
Kőváry L.: Erd. r. 146–8. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 4.
Haz. s a Külf. 1870. 28. Képpel.
Mo. és a Nagyvil. 1880. 49. Két képpel.
Fényképe. M. Biz. Eml. Arch. Ért. 1883. XIII. l.
Rajza Dörre T. tól. O.-M. Mon. Mo. VII. 4.

Szamosfalva. R. k. csúcsíves templom.

Románizl. keresztelő-kút.

Mikola-család sírkövei. 1559.
Gr. Esterházy János; Arch. Közl. VII. 146–9.
Mysk. V.: U. ott. IX. 92.
Keresztelő-medencze és sírkő, tollrajz vázlatai. Akad. Arch. Biz saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.)

Szava. G. k. fatemplom. 1790.
Schem. Szamosújvár. 1900. 109.

Szász-Banyicza. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 319.

Szász-Erked. R. k. templom. 1770.
Schem. Trans. 1882. 148.

Szász-Fenes. R. k. templom. (Kora?)
Schem. Trans. 1882. 126–7.

Rákóczi-emlékoszlop, az 1660 május 20-iki csata emlékére a nagyvárad—kolozsvári országút 147 és 148. km. kőoszlopa közt.
Veress Endre: Századok. 1892. 175.
Képe. Jakab E.: Kolozsv. t. XXIV. tábla.
Vas. Ujs. 1891. 51. sz.

Leányvár sánczai.
Kőváry L.: Erd. r. 64.

Szász-Lóna. XPUS rex venit in pace stb. feliratú harang. 1481.
Müller F.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 225.

A Czigány-havasi várhely.
Kőváry L.: Erd. r. 64.

Szász-Péntek. (Vagy Oláh-Péntek Szolnok-Doboka m.-ben?) Római épületek alapfalai, feliratos kövek lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 298.

Szent-Márton-Macskás G. k. fatemplom. 1790.
Schem. Szamosújvár. 1900. 98.

Sztána. Ev. ref. templom.

Régi harang.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

G. k. fatemplom. 1795.
Şematismul. Fogaras. 1800. 252.

Szucsák. Környékének római maradványai.
C. Coos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 312.

G. k. fatemplom. 1710.
Şematismul. Fogaras. 1900. 253.

Szumurduk. G. k. templom. 1715.
Şematismul. Fogaras. 1900. 254.

Teke. Ev. ref., egykor kath. templom.
Schem. Trans. 1882. 151.

Topa-Sz.-Király. G. k. fatemplom. 1795.
Şematismul. Fogaras. 1900. 257.

Tótfalu mellett az egykori Sz.-Michaelis-kolostor maradványai a Márványtörések átelleni szikla ormon.

Tótháza. G. k. fatemplom. 1791.
Schem. Trans. 1900.

Türe. Római feliratos és más emlékek.
Lukács János levele gr. Kemény J.-hez. 1844. Kézirat. Erd. Múz. Bőv. Torma K. Repert. 167.

Itt talált római feliratos tábla.
Putnoki Zs. levele gr. Kemény J.-hez (1844) a Türében talált tabula honestae missionis felől. Kézirat az Erd. Múz.-ban. Bővebben Torma K.: Repert. 168.

Uzdi-Sz.-Péter. G. k. templom. 1711.
Şematismul. Fogaras. 1900 475.

Válaszút. G. k. fatemplom. 1790.
Schem. Szamosújvár 1900. 100.

Vásártelke. G. k. fatemplom. 1791.
Şemetismul. Fogaras. 1900. 253.

Viszolya. G. k. fatemplom. 1769.
Şematismul. Fogaras. 1900. 218.

Zutor. Római kőkoporsó.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Zutortól keletre római tábor helye és alapfalak.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 329.

KOMÁROM VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Fényes Elek:* A magyar birodalom statist. geogr. és tört. tekintetben. Részletes és kimérítő leírása Magyar- és Erdélyországnak stb. I. k. Komárom vármegye. Pesten. 1848. I. köt. 8r. 195 l.
2. *A komárommegyei* és Komárom városi tört. és rég. Egyl. 1887. évi jelentése. Szerk. Gyulai Rudolf sz.-Benedekrendi gymn. tanár, egyl. titkár. Ism. —i—e. Arch. Ért. 1888. 75—77. II—VI. Évf. Komárom. 1889—1893. Ism. Arch. Ért. 1891. 188—9.
3. *Rómer:* Érdekes róma mértföldmutatók Komárommegyében. Arch. Ért. V. 40—42.
4. *Gyulai Rudolf:* Adalék megyénk tört.-hez római hódoltsága korában. A komáromm. t. és rég. Egyl. 1887. évi jel. 1—10. l.
5. — — Megyénk földje a rómaiak idejében és a későbbi korokban. Komáromi Lapok. 1887. 2. 14. 15. 18. 20. 23. s köv. szám.
6. *Gyulai Rudolf:* Adatok Komárommegye monografiájához. Komáromi Lapok. 1887. 33. 34. 36. sz. 1888. 5. sz.
7. — — Komárom vármegye és város Róbert Károly koráig való történetéhez. Komárom vm. és v. tört. és r. Egyl. 1889. jelentése. 1—45.
   Ism. Századok. 1890. 181—182.
8. — — Komáromm. török hódoltsági kora. Komáromm. Közl. 1889. 3. s köv. sz.
9. — — Komárom vm. és v. tört.-hez. Komárom vm. és v. t. és rég. Egyl. 1889. (IV.) jel. 1—89.
10. — — Adatok Komárom vármegye monografiájához. Komárom vm. és v. t. és r. Egyl. VI. évi jel. 1—48.
11. — — Törökvilág Komárom vármegyében. Írta —. Komárom. Rónai Fr. kny. 1894. VIII. † 133. Ism. Századok. 550—552.

B) Komárom vármegye műemlékei és azok irodalma.

Almás. Római töltés Füzitőtől Tata felé.
Fényes: Komárom vm. 176.
Komáromi Lapok. 1887. 20. 32. 11.

Római feliratos sarkofág az urasági udvarban.
Rómer: Arch. Közl. IV. 163.

Római mértföldmutató.
Rómer: Arch. Ért. V. 188.

A ref. templom alatt régi alapfalak, tán egy római monopyrgium maradványai.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 124. III. 1.

Ev. ref. templom a XIV. századból. Az egykori alapjaiban meglevő templomnak, a mai tán sekrestyéje volt.
Fényes E.: Komárom vm. 175.
Hunfalvy J.: Mo. Erd. Kép. VII. 321.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. XIX. 124. III. 1. M. Biz. (E szerint szentélye a XV. századból.)
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. egyl. 1889 jel. 14. l.

Klastrom romjai a ref. templom mellett. (Nem egy a fönnebb említett alapfalakkal?)
Fényes E.: Komárom vm. 175.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Aranyos. Utánzott csúcsíves templom a XVIII. század végéről.
Ipolyi A.: Arch. Közl. I. 47.

Ács. Római hypocaustum nyomai.
Rómer-hagyaték. XVI. sz. csom. és Jgyk. VII. 13. M. Biz.

Trapezalakú római állomásépület.
Komáromi Lapok. 1886. 50. Utánna Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. 13. l.
Gyulai R.: Arch. séta Ács felé. Komáromi Lapok. 1887. 50 Komáromi vármegyei Közl. 1887. 49. sz.
— — Arch. séta Ó-Szőny felé. Komáromi Lapok. 1887. 51. sz.

Római út.
Fr.: Ószőnyi régiségekről. Arch. Ért. 1887. 162—163 l.

Likócsi dülői ásatások tárgyai Forster Géza tulajdonosnál.

Római feliratos kő Malek Károly házában.
Römer: Arch. Közl. III. 165.

Régi templom nyomai.
Arch. Ért. 1897. 374.

Bagota. Szántás közben előkerült harang, Gloria in Excelsis Deo 1694. felirattal.
Römer: Jgyk. XI. 3. és Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Baj. Az erdőben puszta templom alapkövei.

Pinczemaradványok.
Gyulai R.: Komárom vm. t. társ. 1889. évi jel. 18. l.

Bajcs. Régi templomának köveiből épült magánház, ismét templommá alakítva.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. IV. jel. 18. l.

Bana. A közeli várdombon levő sánczok.

Egykori templomai.
Gyulai R.: Komárom vm. t. t. Évk. 1890. IV. 18.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. II. 30. M. Biz.

Ev. ref. templom kelyhe.
Fényképei. Römer-hagy. M. Biz.

Battyán puszta (Kis-Bérnél). Egy templom omladékai. (Hantai prépostság?)
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 16. után eml. Römer-hagy. XVI. és XII. sz. cs. M. Biz.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Bábolna. Római síremlék a kath. templom sekrestyéjébe falazva.
Römer: Arch. Közl. III. 166.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. II. 29. IV. 108. M. Biz.

Bálvány-Szakállas. Római erődje és vízvezeték nyomai.
Komáromi Lapok. 1887. 20. sz.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. évi jel. 70—71.

Római feliratos kő az ispáni lakon.

Románízlésű templom helye.
Ipolyi: M. műemlékek. 147.
— — Arch. Közl. I. 47—49.
Geduly jegyzéke. M. Biz. 1875. 123.

Bánhida. Római telep nyomai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. VIII. 102. M. Biz.

Románkori oldalajtó.
Römer: Győri t. füz. I. 188.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. IV. jel. 19. l.

Becsali táján Toldvár helye.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. évi jel. 78. l.

Bokodról megközelíthető vértesszentkereszti rom. L. **Vértes-Sz.-Kereszt**.

Császár. Római építkezés nyomai, római kőkoporsók lelőhelye.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. VIII. 61. 63. 64. M. Biz.

Római telep és hadi út maradványai, feliratos római domborművek.
Mahler Ede, Kuzsinszky Bálint és Hampel: Arch. Ért. 1902. 24—47. Képekkel.

Római sír maradványai, némi feliratos kövekkel, Karpatus puszta és Kendertóberek közti magaslaton az urad. erdőben.
Jegyzői jel. M. Biz. 1901. 74.

Ev. ref. templom harangjai: Anton Zechenter goss mich in Ofen 1762. felirattal.
Römer Jegyk. VII. 79. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Csep. Ev. ref. templom, a régi köveiből épült. 1788.
Gyulai R.: Komárom vm. t. t. Évk. IV. 1890. 23.

Cserepvár. L. **Gerencsér**.

Csicsó. R. k. templom. Felírása szerint: 1660.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. IV. jel. 24—25. l.

Régi kastély, ma nyaraló; egykor vízárkok és tornyokkal volt megerősítve.
Ipolyi A.: Arch. Közl. I. 57.

Duna-Almás. L. **Almás**.

Duna-Radvány. Ev. ref., eredetileg csúcsíves templom.
Felvételei. Fényképe. M. Biz.
Ipolyi A.: Arch. Közl. I. 129.

Úrvacsoraosztó tányér 1624. Ráth helységből.
Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. 67.

A templom egyházi szerei.
Sztehló O.: M. Biz. 1902. 357. 447. 473.

A templom helyreállítása.
Sztehló O. jel. M. Biz. 1902. 357.
L. még 1902. 449. 473. 549.

Ekecs. R. k. templom. 1789.
Ipolyi A.: Arch. Közl. I. 86.

Érsekléi. Régi (de jellemző vonás nélküli) r. k. templom.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 867.

Felső-Galla mellett **Vitánvár.** L. ezt.

Füss. R. k. templom.

Oltár falképe. 1762. St. Schaller pinxit aláírással.

Mellékoltár Bethlehem-képe domborműben a XVII. századból.
Ipolyi A.: Arch. Közl. I. 95—6.

Füzegtői szigeten Kigyóssal szemközt torony alapjai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. XX. 124. (1866.) M. Biz.
Nácz J.: Arch. Közl. XXII. 164.

Füzitőtől Tata felé húzódó római töltés.
Gyulai R.: Komárom em. t. t. társ. 1889. Évk. jel. 14. l.

Római erőd.
Komáromi Lapok. 1887. 20.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. IV. 1890. jel. 30—31.

Gerencséri pusztán a Szépvíz partján a Komlósi vágás és a Kisbükk között váromladék. Römer szerint: Cserépvár.

Római téglák lelőhelye.
Rémer Jgyk. Jgyk. VI. 66. M. Biz.

Moór és Vértes-Sz.-Kereszt közt az erdőben templom romjai.
Fényes E.: Komárom. 162.
Nácz J.: Gerencsér vár vagy Wdvarhel. Arch. Közl. XXII. 129. Alaprajz és távl. Képpel.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. IV. 33.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 15.

Gesztesvára. A rom egyik szögletén római feliratos kő.
Römer: Arch. Közl. VIII. 215.

Római hypocaustum nyomai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. VIII. 117. 119. M. Biz.

Váromladék.
Hunfalvy J : Mo. és Erd. Kép. II. 23.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 63.
Arch. Ért. 1886. 185.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. VIII. 117. 119. Két lap ironvázlattal. M. Biz.
Nácz J.: Arch. Közl. XXII. 135—142. Alaprajz és 5 képpel.
Komáromi Lapok. 1887. 20.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. IV. 33.
Eml. Arch. Ért. 1900. 179.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 486.

Guta (Gutta). Közelében a Vág és a pozsonyi Dunaág összefolyásánál Békevár, ma Békavár nevű földvár nyomai. Mások szerint: Régi váromladéka, melyet a törökök építettek
Ipolyi A.: Arch. Közl. I. 98—99.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 150. után eml. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Az 1664-ben épült vár rajza. Theatrum Europaeum 1610—1670. Nr. 31.
Említi Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1880. jel. IV. 34—35.

Régi templom helyén álló r. k. templom. Épült 1724.

Ág. ev. templom.
Fényes Lajos: Guta ágost. hitv. evang. anyaegyház története 1543—1900 évig. Írta —. Balassa-Gyarmat 1902. B.-Gyarm. kny. r.-t. 8r. 50. l.

Az első r. k. pleb. olajfestésű képe a XV—XVI. századból.

Gyalla. A ref. templom oldala mellett római feliratos kő.
Alm. v. Ungarn. 1778. 272.
Römer: Arch. Közl. III. 166.

Herkal. Római maradványok.
Komáromi Lapok 1887. 20.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. IV. 37—39.

Héregh. Római régiségek.
Komáromi Lapok. 1887. 20.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. évi jel. IV. 37.

Irsa. Határában római castrum és Leányvár romjai.
Hunfalvy J : Mo. és Erd. Kép. II. 28.
Az ószőnyi római vár ellenvára. Eml. Arch. Ért. 1877. 73.
„Leányvár nevű római erőd" (tehát a kettő egy?) és kikötő. Komárom vm. t. és r. Egyl. 1887. jel. 6. Gyulai R.: U. ott. 1890. 40. l.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. Jegyk. 142.

Régi r. k. templom, átalakított ev. ref. templom.
Ipolyi 1.: Arch. Közl. I. 102.

Kalinvára. L. **Neszmély**.

Kamocsai templom harangja a felirattal: OSWALD BARzinger MEFVDIT TYRNAVA. MDXXXXX. (1500)
Römer-hagy. XXXVIII. és XL. sz. cs. M. Biz.

Keszegfalu. XVII. századbeli kastélya.
Komáromi Lapok. 1887. 20.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. évi jel. IV. 42 l.

Kethely. Várhely nevezetű domb alatt árok, régi földvár nyoma.
Fényes E.: Komárommegye 153.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. VIII. 59. M. Biz.
Tört. Tár. VI. 16.

Kis-Bér. R. k. pleb. lak, egykori kolostor.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. IV. jel. 1890. 20.
Römer: Jegyk. XXIV. 172. 177. M. Biz.

Kis-Igmánd. Állít. római castrum helye.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. XXII. 140. M. Biz.
Két alak körrajza kőbe vésve. Römer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Római feliratos kövek.
Komáromi Lapok. 1887. 20.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. egyl. 1890. jel. IV. 39.

Kocs. Gyámpilléres templom.

Berek nevű völgy fölött a szőlőkben a törökkori Tekevár kerek földhányása, bástya nyomaival.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. IV. 177 M. Biz.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. lel. IV. 44.

A kápolnatónál romok.
Gyulai R.: U. ott.

Kolba és Farnad között romok.
Römer-hagy. XVI. sz cs. M. Biz.

Kolozs-Néma. A falu felett a Kis-Duna partján egy régi templom alapjai. (Ipolyi véleménye szerint karthausi kolostor volt.)

A Kolos-család egykori kastélyának helye a templom-dombon.
Fényes E : Komárom.
Ipolyi A : Arch. Közl. I. 103. 105.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. évi jel. 63—4.

Komárom.
Podhraczky Josephi: Descriptio Historico-geographica Arcis et Urbis Comaromiensis, Continens Historiam Diplomata et Documenta Probantia nec non Tabulas Geographicas et Ichnographicas, operi adjunctas, porro autem collectionem Diplomatum ad eandem pertinentem. Tom. I. Descriptio historica Urbis et Arci Comaromiensis. MS. Autographum Saec. XIX. fol. 141. in 2r. Tom. II. Series vel Collectio Diplomatum MS. Lat. Saec. XIX. fol. 150. M. N. Múz. Fol. Lat. 3602.
Bielman Andreae arcis Comarom et Partium Regni Hungariae Superiorum Generalis Copitanei documenta originalia et Acta synchrona A. 1563—1586. MS. S. Saec. XVI. Frusta 21. in folio. M. N. Múz. Fol. Lat. 1476.
Römer Fl.: Komaromiensis feliratú jegyzetgyűjtemény. Römer iratai közt. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. III.
Komárom nevéről. Tud. Gyűjt. 1836. XII.
Takács Sándor: Komárom IV. Béla alatt. Pályanyertes értekezés. Írta —. Komárom. 1885. 8r. 281.
— — Lapok egy kis város multjából. Írta —. Komárom. 1887. 176.
Ism. Századok. 1887. 862.
Magyary Sulpicz: Mikor lett Komárom várossá? Komáromi Lapok. 1886. 5. és köv. sz.
Szinnyei József: A komáromi ötvös czéh szabályai 1529-ből. Komárommegyei Közl. 1887. 40—42. sz
Esztergom és Vidéke 1887. 79—81. sz.
Gyulai R.: Komárom történetéhez Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. IV. 45.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 486—9.

Római feliratos kő az ev. ref. iskola könyvtárában.
Römer: Arch. Közl. IV. 53.

A várban heverő görög feliratú sírkőfedél.
Römer: Arch. Közl. IV. 47.

Római mértföld oszlopok a Monostor-erőd közelében.
Kosztka K. tollrajza. Römer-hagy. M. Biz.

Fogadalmi oltárkövek Ó-Szőnyről a Benedek-rendiek udvarán.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1890. 154. és 157.

Komárom vára, város és szent épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 150—160.

R. k. pleb. templom, v. Sz.-András-templom.

Falképei Maulpertsch Antaltól

Magyary Sulpicz: Adatok a komáromi Sz.-András-templom történetéhez. Komáromi r. k. gymn. Ért. 1884. 40.
Némethi Lajos: Arch. Ért. III 1884. 106.
Gyulai R.: A komáromi Sz.-András-templom és iskola története. 1897. 274. 350.

Benedek-rendi (egykor jezsuita) társház és templom. 1744—68.

A pannonhalmi Sz.-Benedek-r. Névtára. 1902—3. 38.

A Benedek-r. egykori residentiája.

F.-Czinár: Mon. I. 317—318.

Maulpertsch freskói a jezsuiták templomában.

Ipolyi: Arch. Közl. II. 201.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 196.

G. k. templom.

Bakits Vladimir: Mikor épült a révkomáromi rácztemplom? Komáromi Lapok. 1884. 46. sz.
Takács Sándor: Mikor épült a révkomáromi rácztemplom? Komáromi Lapok. 1884. 47.
Bakics Aladár: Adatok a révkomáromi gör. kel. egyház történetéhez. Komáromi Közl. 1896. 12. sz.

Falburkolat, faragványok a g. k. templomban.

Áll.-épít. hiv. jel. M. Biz. 1901. 74.

Cyrill-betűs egyházi könyv kötése. Ezüst dombormű lapokon: a Golgotha, Lázár feltámasztása, szentek képei. 1644. A g. k. templomé.

E. kiáll. k. 1993.
Czobor: Egyh. eml. 116.

Szép faragású szekrény 1762. a majki kolostorból. Jelenleg g. kel. templomban.

Römer-hagy. XVI. sz. cs. Fejérm. Vaál helység lapján említve. M. Biz.

Ev. ref. templom.

Komáromi templom két vázlatos alaprajza az ottani kollegium iratai közt. Említi Pasteiner Gy. Akad. Ért. 1896. 195.
Thury Etele: A révkomáromi ev. ref. egyház multja. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1889. 39. és köv. sz. Különlenyom. Komárom. 1889. 40. ism. Századok. 1890. 609.

Komárom vára.

Komárom látképe. 1567. Forlano. 25. tábla.
Komárom és vára. 1594. Ortelius. 154. l.
A vár alaprajza. 1670. Priorato. II. 220. l. mell.
Régi képei:
Coronelli. 400a. 8. és 9. l.
— — 400. 10. l.
Bodenehr. II. tábla
Description. VIII. tábla.
Dilich. 456a. 34. és 38. l.
Dilbaum. 26. tábla.
Birken. 758. 754u. 754a. 754b. 54. l.
Birkenstein. 77. l.
Comaromium et Veteris Budae arces Concernentium Diplomatum elenchus ab A. 1149—1862. M. N. Múz. Fol. Lat. 3158.
Komárom várának alaprajza 1675. a bécsi K. k. Technisch. Administr. Militär-Comiténél. M. Biz. 1880. 36.
Komárom. Alm. v. Ungarn. 1778. 162. 391.
Komárom. Ung. Mag. 1782. II. 97.
Kováts Sámuel: Komárom várának leírása, annak ostroma és elpusztítása.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 159. 161.
Komárom várának megújítása. Hazai s Külf. Tud. 1808. II. 12—24.
Komárom 1809-ben. Hazai s Külf. Tud. 1809. I. 49—51., II. 1—4.
Holéczy Mihály: Körültekintés a komáromi várban. Szép lit. Ajándék. 1821. 177.
— — Komárom esmertetése. Tud. Gyűjt. 1725. V. 3.
— — Komárom. Tud. Társ. 1837. II. 46. 48. 55.
Ponori Tewrewk József: Révkomárom rövid története. Századunk. 1845. 12. 13.
Hunfalvy J.: Komárom vára Mo. és Erd. Kép. II. 24—28. Képpel.
Győri tört. és r. füz. II. 121.
Komárom. Vas. Ujs. 1867. 26. Keleti G. rajzával.
A vár és a város távl. képe Keleti G. tól. Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 140.

Az öregvár kapuja. Az újvár kapuja. A koszorút tartó Szűz.

Képek. Vas. Ujs. 1891. 32. sz.
Komárom vára. Ouadus Mátyás 1600-beli utazásának részlete. A délszláv Akad. munkáinak ismertetésében említve. Századok. 1900. 375.
Komárom város és vár. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 229.
„A komáromi szűz" a vár fokán. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 243.
Komáromi Ó-vár kapuja. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 245.

Koppánmonostor. Római alapfalak.

Komárom vm. r. és t. Egyl. 1887. jel. 4. 1889. évi jel. 20. 1890. évi jel. 52—3. l.
Fényes E.: Komárom. 137.
Koppánmonostor Monografiája. Komáromi Lapok. 1887. 34. sz.

A monostor pinczéje.

F.-Czinár: I. 284—6.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 484—8.

Korokov. L. **Neszmélyvára**.

Komárom határában Vár-Keszi, egykori vár helye Gadóczra menet a keszihelyi földeken.

Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. IV. 43.

Kömlőd. Római fogadalmi oltár, Sárközy József kertjében.

Römer Fl.: Ak. IV. 53.
— — Arch. Közl. IV. 53.

Törökkori őshalom.

Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. évi jel. IV. 54.

Románkori vörösréz feszület Sárközy múzeumában.

Irónrajza. Römer iratai közt. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.

Környe. Római út maradványai.

Arch. Közl. VII. 56.

Római fazekas kemencze helye.

Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Római erőd.

Komárom vm. r. és t. Egyl. 1887. jel. 4. és 1890. 54.
Komáromi Lapok. 1887. 23.

Római feliratos kövek Giller főerdőmester kertjében.

Römer: Arch. Közl. III. 159.

Erős alapfalak a kis szőlőhegy irányában az árvíztől kimosva.

Római sírkövek Feszty Lajos által bérelt ház kertjében.

Kisfaludy Mihály főtanító jel. M. Biz. 1901. 74.

Látóhegyen a grebicsi pusztán római feliratos kő a Kietreiber-féle malom átellenében egy kútnál.

Römer: Arch. Közl. III. 164.

Madar. A várhegy begyepesedett sánczai.

Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. évi jel. 58.

Majk. Kamalduli kolostor és templomrom.

Az egykori kamelduli templom falképei Maulpertschtől.

Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 196.

Remetelakok.

A majki klastrom időnkben. Tud. Gyűjt. 1826. VII. k
Vahot Imre: A néma barátok emlékei Majkon. Kubinyi—Vahot: Mo. és Erd. Kép. 1854. III. 41—44. Képekkel.
F.-Czinár: Egykori prépostsága. Mon. II. 44—45.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 23.
Arch. Közl VII. 55.

Egykori prépostsági templomának alapfalai.

Rupp: Mo. helyr. t. I. 495—8.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. IV. 58. l.
Nácz J.: Arch. Közl. XXII. 166.
Említve. Arch. Ért. 1900. 179.

A klastrom kapuja, udvara.

Képe. Vas. Ujs. 1891. 32. sz.
Rajz. Olgyai Ferencz: O.-M. Mon. Mo. IV. 495

Megyeres. Régi ezüst kehely.

Komáromi Lapok. 1887. 23. sz.
Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. IV. 61.

Mocsa. Ev. ref. templom két harangja a következő felirással: Joseph Brunner goss mich in Ofen 1787.

Römer: Jegyk. III. 5. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Határában török feliratos kő.

Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. 63.

Monostor nevű hely Komárom átellenében a szőnyi Bregetio szomszédságában az egykori Kaptán-monostor romjainak nyoma.

Ipolyi: Új M. Múz. 1858. XI—XII. füz.
— — Arch. Közl. I. 172. 3. sz. jegyz.
F.-Czinár: Mon. I. 285.

Nagy-Igmánd. Kath. templom.

Thaly K. jel. M Biz. 1901. 75.

Szent-Mihály nevű dülőn egykori falu helye; a Szent-Mihály puszta közepén, tornyos templom romjai. (Elhordva.)

Fényes E.: Komárom 163.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. évi jel. 73

Nagy-Keszi. Aranyozott ezüst kehely. A nagykeszi R. Sz. Ecclesia számára stb. 1747. feliratal. Zovory Eleké.

E. kiáll. k. 2367.

Nagy-Lél. Római erőd.

Komárom vm. t. és r. Egyl. 1887. jel. 5.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jegyk. XXXI. 98.

Nagy-Lél pusztán az Aranyos mellett a török által elpusztított templom helye.

Fényes E.: Komárom vm. 114.
Ipolyi A.: Arch. Közl. I. 87.
Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. évi jel. 57.

Nagy-Megyer. Késő csúcsíves pleb. templom a XV—XVII. századból.

A négy evangélista nevével jelölt barang 1467.

Egykori kastélyának helye.

Ipolyi A.: Arch. Közl. I. 117.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 490.

Nagy- és Kis-Tány puszta. Régi templom helye.

Naszvad. Kápolna az Érsekújvár felé vezető út mellett.

Lehoczky T.: Arch. Ért. VII. 249.

Nemes-Gesztes vára. L. **Gesztes vára**.

Nemes-Ócsa. A dülőn Vöstü nevű elpusztult falu helye.

Gyulai R.: Komárom vm. t. és r. Egyl. 1890. jel. 65.

Neszmély. Kőfallal kerített ev. ref. templom a XV. századból.

Két harangja. Egyiknek felirata: Davit Wesnitzer in Wien gos mich. MDCXXXIII.

Römer 3. sz. Jegyk. 5. és Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

A másikon: Joseph Brunner goos mich in Ofen 1787. Neszmélyi Reformata Szent-Ekklézsia öntette.

Römer-hagy. XVIII. sz. cs. és Jegyk. III. 5. M. Biz.

Vörösmárvány feliratos kődarab a ref. pap lakása előtt, valamint a templom küszöbén.

A Szathmáry-féle pinczeház falában domborműves sírkő, (állít. Rothkircher komáromi parancsnok síremléke).

Fényes E.: Komárom. 184.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. III. 4—5. 6. 16. IV. 42. l.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 20.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Alaprajza megvan a bécsi C. Com. rajz. készletében. H. I.: Arch. Ért. 1874. VIII. 19.
Áll.-épit. hiv. jel. M. Biz. 1901. 74.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 490.

A várhegyen apáczakolostor maradványai.

Fényes E.: Komárom. 184.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 20—21.

Neszmély vára va y Korokov.

Téglás G.: Arch. Közl. XXII. 169. Alaprajz.
Említve. Arch. Ért. 1900. 179.

Neszmélytől délre ¼ órára Kalin vára, négyszögű toronnyal.

Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. III. 6. XIX. 126.

Nyárasd. XIV. századi templom, átalakítva.

Oroszlány mellett a mindszenti erdőben Sz.-György várrom, kőkoporsóval.

Államépít. hiv. jel. M. Biz. 1901. 74.

Oroszlánkő várának helye. Köveiből részben a majki zárda épült.

Fényes E.: Mo. m. áll. I. 186.
Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. évi jelentés. IV. 65.

Ó-Szőny (Bregetio).

Csánki D.: Mo. fldr. III. 491.

Ó-Szőny, Ács és Kócs helységekben talált római emlékek.

Halkay István: Akad. Ért. 1847. 88.
Römer: Úti jegyzetek. Ó-Szőny, római régiségek. Győri Közl. 1859. 71.

Ószőnyi római leletek.

Jahrb. d. C. Com. 1856. 68.

Pannonia nevezetű castrum.

Römer: Arch. Ért. IV. 1870. 127. 131.
— — Arch. Közl. III. 45.
Arch. Ért. 1877 73. és 1881—2. VII. l.
Ásatások a castrumban. Berkovics Borota. Komáromi Lapok. 1887. 9. sz.
Arch. Ért. 1886. 302—307., 1887. 30—38. Térrajzokkal.

Római állóhíd maradványai.

Szalay: Adalékok. VIII. 218. után eml. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
— — Arch. Ért. IV. 1870. 127. 131.

Rómaikori leletek.

Komáromi Lapok. 1887. 15. sz.

Mithraeum.
Eml. Arch. Ért. 1894. 444., 1995. 375.

Barbár kőbálványok és egyéb domború művek, faragványok.
Arch. Ért. 1895. 87.
Dr. Kuzsinszky B.: Egy szőnyi kőemlékről. Arch. Ért. 1903. 63.

Béla pusztán talált sarkofág.
Römer: Arch. Ért. IV. 1870. 127. 131.
Valeria-sarkofág tollrajza. Kosztka K.-tól. M. Biz. 1875. 72.

Római feliratos kövek. (Hol?)
Römer: Arch. Közl. III. 164.

Római feliratos kövek. Leányvártól az ószőnyi castrummal szemben, Voetter főhadnagy birtokában.
Römer: Arch. Közl. X. 32—33.

Római falkarczolatok maradványai Kosztka Károly birtokában.
Römer: Arch. Közl. X. 52.

Római emlékkő.
Rajza Römer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.
A Bregetióban talált kövek feliratai. Voetter Otto, E. B(ormann) és Kosztka Károly. Komárom vm. t. és r. Egyl. 1887. évi jelentése. 11—17. l.
Említve Arch. Ért. 1888. 1—2. l.

Római feliratos kövek a Benedek-rendiek udvarában.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1890. 1—2. l.

Bregetiumi vízvezeték maradványai.
Gyulai R.: Arch. Ért. 1885. 332—335. Térrajzzal.
— — Arch. Ért. 1886. 347—350.
— — Komáromi Lapok. 1886. 45. 46. sz.

Az 1854-ben kiásott Hypocaustum.
Felvételei Malek Károlytól. M. Biz. 1874. 42.

Az országút mentén kiásott római út.
Malek K. felvételei. M. Biz. 1874. 42.

Római alapfalak.
Arch. Ért. IX. 6.
Ószőnyi emlékek megőrzése. Arch. Ért. V. 92. 125., 1888. 88.
Römer-hagy. Jgyk. III. 8. 9. M. Biz.

Ó- és újszőnyi rómaikori leletek.
Komáromi Lapok. 1887. 15. sz.

Ó-Szőnyben végzett ásatások és felvételei.
M. Biz. 1874. 22. 23. 46. 54. 87. 134. 139.
A felvételekhez utasítás. M. Biz. 1875. 11. 13.
Kosztka Károly mérnök műszaki leírásai és rajzai. M. Biz. 1875. 72. 106.
Bregetium térrajza Alberti Károlytól. M. Biz. 1874. 42.
Eml. Arch. Ért. 1878. 273., 1886. 373.
Bregetium térképe. M. Biz. 1876. 12. 25. 36.
L. még. M. Biz. 1885. 49. 65., 1886. 13. 30.
Römer-hagy. Jgyk. III. 8. 9. M. Biz.
Római edények és más emlékek rajzai Kosztka K.-tól. Römer-hagy. M. Biz. 1891. 159.
Római feliratpacskolata. Fröhlich-hagy. Kézirat. 1895. 1. sz. cs. M. N. Múz. Rég. o.

Ó-Szőnytől jobbra magas halom, (állítólag III. Valentinián császár hányatta).
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. IV. 43.
Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 75. (Itt törökök által hányt dombnak van nevezve.)

A Duna átelleni partján Izsa felé Leányvár nevű római földsáncz kerek toronyalapfalaival.
Römer: Arch. Közl. VI. 155.
Arch. Ért. 1881—2. VII. l. 1886. 373.

Az ószőnyi ev. ref. egyház keresztelő-medenczéje, Szűz Mária képével.
Römer: Arch. Közl. III. 132.
— — Bakony. 28.

Ölbő. Nyolczszögű templom, a puszta templomdűlőn, a falu előbbi helyén.
Említi Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 65—66.

Perbete. Előbbi, 1499-ben épült templomát a török kétszer is lerombolta.

R. k. templom. 1733.

Ev. ref. templom. 1785.

Két harang. 1787.

A régi Perbete és 1680-beli templomának helye.

Két nagy kőkereszt a falu végén és a temetőben 1752., művészies faragású feszülettel.
Végh Béla ref. lelkész jel. M. Biz. 1901 74.

XIV. században épült várának valószinű helye a Mihály-vára nevű dombon.
Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 68. l.

P.-Hetény. Római feliratpacskolata.
Fröhlich-hagy. Kézirat. 1895. 1. sz. cs. M. N. Múz. Rég. o.

Puszta-Páth. A Zsitvatoroknál római fürdők nyomai.
Új Magy. Múz. 1859. 547. és Fényes E.: Mo. mai áll. I. 159. után eml. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Radvány. L. **Duna-Radvány**.

Sikvölgypuszta. Sz.-Bertalan-templom helye.
Fényes E.: Komárom. 195.

Szák. R. k. temploma épült a zárda romjaiból 1785-ben. Csúcsíves régi részletek.

Az uradalmi magtár alatt régi pincze.
Gyulai R.: Komárom. vm. r. és t. Egyl. 1890. évi jel. 71.
Römer-hagy. XVI. és XII. sz. cs. s Jgyk. VIII. 60. M. Biz.
Gaudium perpetuum, azaz a száki Szent Eklezsiának örömoszlopa. 1773. Kézirat. 4r. Pag. 11. M. N. Múz. Quart. Hung. 184.

Szemere. Római feliratos kő a templom falában.
Finály Gábor: Arch. Ért. 1903. 404.

Város nevű dombon ilyen nevű falu helye.
Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 71—72.

Szend. A felsőtói kápolna alapfalainak elbontásakor 1788-ban előkerült római feliratos kő.
Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. évi jel. 72.

Szent-Györgyvár. A zámolyi út melletti hegyoldalon régi földvár maradványai.
Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. évi jel. 72.
Nácz J.: Arch. Közl. XXII. 161.

Szent-Miklós. Itt talált római feliratos kő.
Hirnök. 1840. 68.

A Zsitva partján Sz.-Mártonhalmán régi zárda maradványai.
Fényes E.: Komárom. 132.

Szomor. Régi r. k. templom.
Fényes E.: Komárom. 187.

Szőllős. Puszta-Keszeg falu és Guta között Szovát nevű elpusztult falu helye.

Tany. Régi kőfallal kerített templomának alapjai.
Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. évi jel. 75.

Tardos. Régi r. k. templom.
Fényes E.: Komárom vm. 188. l.

Tarján. A felső-szalánkai dülőben római kövek; a nyárási dülőben római alapfalak, az iharkutiban meleg vezető-cserepek, alapfalak.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VIII. 93.

Római út maradványai.

Somlyó-hegyen kisebbszerű váralapfalak.
Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 76.

Tata. Régi képei és története.
Newe Zeittung, welches Gestalt das Schlos Todtes erobert. Hely nélk. 1597. 4r. M. N. Múz.-ban.
Képe 1597-ből. Ortelius. 215. l.
Coronini. 400a. 13. l.
Description. 50.
Dilbaum 24. l. 42. tábla.
Birken. 758. 754u. 754a. 57. l. 754b. 55. l.
Birkenstein. 57. tábla.
Dilich. 456a. 38. l.
Régi képei egyes lapokon. M. N. Múz. Bubics. 66. ll. 521—528. sz.
A vidék térrajza. 1670. Priorato. II. 420. l.
A vár képei 1579-ből és a XVII. sz.-ból. Komárom vm. r. és t. Egyl. Múz.-ban.
Tata. Ung. Mag. 1782. II 98.
Tata mezővárosa. Hazai Tud. 1807. II. 2.
Tata 1763-ban. Rajzolatok. 1837. 42. Rézmetszettel.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 166.
Tata hajdan. Képes Ujs. 1859. 11. Képpel.
Tata. Mo. és a Nagyvil. 1874. 35.
Dr. Wenczel Gusztáv: Tata fénykora. 1412—1542. Irta —. Budapest. 8r. 1879. 64 l. Akad. értekezések. VIII. k. IX. sz.
Könyöki rajza. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63
Tata az Árpádok alatt. Tata-Tóvárosi Hiradó. 1885. 5. és köv. sz.
Gyulai Rudolf: Mi volt Tata neve a rómaiak idejében. Komáromi Lapok. 1886. 49. sz. Komáromi Közlöny. 1886. 48. sz.
Pintér Rafael: A tavak városáról. (Tata jelenleg és hajdam.) Szépirod. Kert. 1886. 52. sz.
Rohrbacher Miklós. Tata története. Alapításától fénykoráig. 1310 ig. Irta —. Tata. 1888. 8r. 39. l.
Gyulai Rudolf: Tata története. Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 76—78 l.
Tata multjából. Pesti Hirlap. 1897 szept. 10.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 488. 490.

L. még a vár és várkastély multját alább.

Tata fölötti római Dunaátjáró.
Helyszinrajza. Irónrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 121. l.

A várban levő római síremlékek, I—II, (I. Val. Saturnino.)
Toll- és irónrajzaik. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 77—78. l.

Az 1746-ban lelt római koporsó.
Alm. v. Ung. 1778. 309.

Tata római emlékei: Római feliratos kő a grófi kertben, a tó partján épitett falban, mely a dombot tartja.
Dr. Érdy János: Képe. Arch. Közl. VII. 56.

Sirkő és sirláda az angolkertben.
Tollrajzai Römer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Két domború müves római oszlop. Ezeken nyugszik a várkapun belőli őrház tornáczának födelie.
Dr. Érdy János: Arch. Közl. VII. 58. Képpel.

Római út és vízvezeték maradványai.
Hunfalvy J.; Mo. és Erd. Kép. II. 22—23.

Az egykori Szent Péter és Pál benczés-apáts. nyomai és maradványai.
F.-Czinár: Mon. I. 196—8.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 528—30.

R. k. pleb templom.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. II. 22—23.
Venczell Károly: A tatai plebánia története. Magy. Sion. 1877. 336. 417. 611.
Képei. Vas. Ujs. 1891. 32.
Dörre T.-tól. Vas. Ujs. 1894. 36. 46. sz.
Háry Gy.-tól. O.-M. Mon. Mo. IV. 491.

Remekművű szekrény MDCCLXII. évszám és a faragó barát nevével a majki kolostorból.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Régi várának maradványai.
A tatai óvár és angolkert. Kétgarasos Ujság. 1859. 3. Három rajzzal.
Tatai vár. Th.: Vas. Ujs. 1859. 47. Képpel.
Tata és Villány várak elpusztitása. Pecsevi török tört. iró kéziratából Vámbéry Ármin. Vas. Ujs. 1860. 10.
A tatai vár és főtemplom. —y —n.: Nemz. Képes Ujság 1863. 5. Két képpel.
Tatavár a XVIII. század elején. —ll—: Ország Tükre. 1865. 33. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 22—23.
Tatai vár. Arch. Ért. 1886. 185.
Könyöki felvételei. M. Biz. 1886. 3.
Tatai vár fénykép után. Vas. Ujs. 1891. 32. sz.
A vár a tó felől és a vár udvara. Rajz. Dörre T.: Vas. Ujs. 1894. 36. sz.

Romok a parkban.
Vas. Ujs. 1897. 37. sz.
Károlyi János: Tata vára. Fejér vm. t. és r. Egyl. Évk. II. 42.
Nácz J.: Tata vára. Arch. Közl. XXII. 149—160. Alaprajz és részletrajzokkal.
Tatai vár. Eml. Arch. Ért. 1900. 179.

Mátyás király várkastélya.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 22—23.
Arch. Ért. 1883. V. l.
A kastély és vár képei Dörre T.-tól. Vas. Ujs. 1884. 46., 1897. 37.
Udvara. Fénykép után. Vas. Ujs. 1899. 44.

Tárkány. Római feliratú kő a templom falában.

Omladozó templom a helység mellett.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 163.
Eml. Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VI. 18.

Thekevár.
Nácz József: Arch. Közl. XXII. 162.

Thuri-Szakállas. Ev. ref. csúcsives templom.
Gyulai Rudolf: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1887. évi jel. 18—21. l.
Eml. Arch. Ért. 1888. 76.

Udvardnál a Zsitva partján a Sz.-Mártonhalmon szerzetes monostor maradványa.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 158.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Podhraczky József: Udvard primatialis helységnek eredetétől fogva közelebb időkig leirt történetei. Tud. Gyűjt. 1829. IV. 3.

Ujfaluval határos Sz.-Pál pusztán az egykori puszta templomkerités alapfalai.
Gyulai Rudolf: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. évi jel. 73.

Új-Szőny faluval határos Koppánymonostor. L. ezt.

Új-Szőny és Koppánymonostor közt talált római mértföldmutató kő.

Römer Fl.: Arch. Ért. V. 1871. 40—42.

Vas. Római erőd.

A Duna mellett római alapokon épült vár maradványa.

Komárom vm. r. és t. Eml. 1887. jel. 3.
Gyulai Rudolf: U. ott. 1890. jel. 80—81.

Vár-Keszi. L. Komárom határában.

Vértes-Somlyó. Római alfűtés (Hypocaustum) maradványai.

Gyulai R.: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 82.

Vértes-Sz.-Kereszt (Bokodról megközelíthető). Benedekrendi apátság románizlésű temploma és zárdája. Rom, az erdő sürűjében.

Fényes E.: Komárom. 162.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856. 105.
F.-Czinár: Mon. I. 277.
Rupp: Mo. helyr. t I. 248—9.
Römer: Bakony. 55.
Römer-hagy. Irónrajzok. Mo. várak közt. XII. sz. csom. M. Biz.
H. I.: Oester Revue 1865. 206
Ipolyi: Arch. Közl. II 199.
Pulszky F.: Főv. Lapok. 1877. 194. Arch. Ért. 1889. 413.
Károlyi J.: Fejér m. és Székesf. r. és t. Egyl. Évk. II. 17.
Gyulai Rudolf: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 41.
Gerecze P.: Árpádkori épületmaradványok. Arch. Ért. 1895. 365—9.
Nácz J.: Arch. Közl. XXII. 168—201. l. 1—108. Képpel. A romok alaprajza és részletek. Arch. Ért. 1900. 177—8.

Vitán vára romjai.

Römer-hagy. XVI. sz. cs. irónvázlattal. M. Biz.
Gyulai Rudolf: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 83. Könyöki tollrajzai. M. Biz.
Nácz J.: Arch. Közl. XXII. 131. Alaprajz, metszet és távl. képpel.

Vízvár. I. Lipót által 1681-ben épített erőd.

Gyulai Rudolf: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. jel. 83.

Zsitvató. Elpusztult templomának alapjai a temető és a radványi rév közt a Duna partján.

Gyulai Rudolf: Komárom vm. r. és t. Egyl. 1890. évi jel. 83.

KRASSÓ-SZÖRÉNY VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Compendiosa Notitia* de Comitatu Szeveriensi. MS. Saec. XVIII. pag. 23. M. N. Múz. Fol. Lat. 2472.
2. *Oriovčanin (Lucas Ilič —):* Archeologische Funde im Banat. Mitth. d. C. Com. 1865. Kl. Beiträge XXXI—XXXV.
3. *Böhm Lenhard:* Aus dem Banat. Mitth. d. C. Com. 1867. Kl. Beiträge LXI—LXII.
4. *Pesty Frigyes:* A szörényi bánság és Szörény vm. története. I—III. k 1878.
5. — — Krassó vármegye története. I—IV. k., kiadja Krassó-Szörény vm. közönsége. Budapest. 1883. 1884.
6. *Milecz J.:* Szörény vármegye történelmi és régészeti emlékei. Délm. Ért. V. 1879. 13—42. Említve. Arch. Ért. 1879. 81. és 112—3.
7. *Milleker B.:* Torontál, Temes és Krassó-Szörény őskori leleteinek Betűrendes Repertoriuma. Említve Arch. Ért. 1898. 75.
8. *Szentkláray Jenő:* Krassó vármegye őshajdana. Írta —. Kiadja Kr.-Sz. vm, köz. Budapest. Athenaeum. 1900. 8. 208. l.

B) Krassó-Szörény vármegye műemlékei és azok irodalma.

Ada-Kaléh. L. **Új-Orsova.**

Azizis. Castrum. L. **Furlog**.

Báziás. Régi Kalugyer-zárda.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Berzászka. L. **Drenkova.**

Bersovia. L. **Zsidovin.**

Birkis fölött emelkedő várhegyen a morsinai vár helye.
Márki S.: Arad vm. tört. I. r. 112.

Bokcsa (Bogsán). Várrom. L. **Román-Bogsán.**

Bogsán. L. **Német-Bogsán, Román-Bogsán.**

Bozovics határában várrom.

Bulcs. Római téglák és faragott épületkövek jöttek elő a század elején és 1871-ben a Sz.-Márton benczés-apátság romjainak szétbontásakor. (Többnyire elkallódtak.)
Szentkláray J.: Krassó vm. őshajdana. 203. l.

Benczés-apátság és kolostor romjai a falu és a temető észak-nyugati részén.
F.-Czinár: Mon. I. 271.
Márki S.: Arad vm. tört. I. B. 22. 74. 112. 197. 451.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXV. 165.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Magyarorsz. legrégibb csengetyűje.

A régi apátság helyén 1807 április 30-án kiásott harang. 1468. Felirata: In Gr. mgr. (magister?) Michael · A · D · MCCCCLXVIII. (1468?) Dominicus Abbas.
Haz. Tud. 1807. 7.
V. J.: „Arad." 1865. 45.
Römer: Vas. Ujs. 1865. 50—52.
— — hagy. XXXVII. sz. cs. Török Bálint adata. XLVII. sz. cs. és Jgyk. XXIV. 176. 182. XXV. 165. M. Biz.
Négy oldalról felvett fényképei és Farkas Mihály pleb. erre vonatkozó levele. XLIV. sz. cs. U. ott.
A felirat irón pauzája. XXXVIII. sz. cs U. ott.
A csengetyű fényképe. XLIV. sz. cs. M. Biz.
Ungváry János kincstári ügyvéd levele 1863 október 28. Römer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 30.

Caputbobuli castrum. L. **Delinyest.**

Centum-Putei castrum L. **Nagy-Szurduk.**

Coronini falu. L. **Koronini.**

Czelba. Várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 30.

Delinyest. Caput-bobuli római castrum.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 8.

Dognácska. Török forrás, építmények. (Kápolnácskák.)
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Régi bányahely, régi bányák.
Pesty Fr.: Krassóm. tört. II. k. 134. l.

Bronz celt-lelet a Julianna-bányán.
M. N. Múz.-ban.
Halavács Gy. közlése.

Dolnya-Lupkova. A hídtól $^1/_4$ órára római vár, három láb vastag falak és két öl széles árokkal.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXI. 178. M. Biz.

Dubova. Római épületromok.
Szentkláray J.: Krassó vm. ősh. 204. l.

Csukár-hegység fensikján Peth vár maradványa.
Boleszny Antal: A veterani barlang és Peth vára. Délm. t. Ért. III. 1877. 67—74. 172—181.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 14. és 96.

Duleo. Római út nyomai.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 7.

Drenkova. Római tábor helye.
Arch. Ért. 1891. 422.

Középkori vár romjai közt római téglák.
Szentkláray J.: Krassó vm. ősh. 204.

Toronyomladék a Dunától 500 lépésre.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXI. 181. M. Biz.
Böhm L.: Délm. t. Ért. 1880. 5—7.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 13.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1902. 30.

Facset. Egykori várhelye.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 35.

Felső-Lyupkova. Római erőd maradványai a Duna partján a Sztenka és Gornya-patak torkolatánál.
Szentkláray J.: Krassó vm. ősh. 204. l.

Forotik. Római út maradványai.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 6.

Furlog és Valeamare közelében „Aixisis"-castrum.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 8.
Téglás G.: A Lederata Tibiscum római hadi út. Arch. Közl. 1897. XX.
— — Arch. Ért. 1898. 1. sz.
Milleker B.: Délmo. róm. rég. I. 11—12.
Szentkláray J.: Krassó vm. ősh. 204. l.

Középkori várrom.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1992. 10.

Herkules-fürdő. Római emlékek.
Caryoplilus (Paschalis, valódi nevén Garofalo): De thermis Herculanis nuper in Dacia dedictis.
Stadler Joh. Mich.: Versuche über die uralten römischen Herculesbäder. Wien. 1776. 8r.
Régiségek Hercules-fürdő. Mehádia. Tud. Gyűjt. 1819. X. 122.
Schwarzott J. G.: Die Hercules Bäder bei Mehadia. Ein Monographischer Versuch. Wien. 1831. 8.
Hercules-fürdő antikkorbeli emlékeiről értekezett Ormos Zsigmond, az Orvosok és Természettudósok hercules-fürdői vándorgyűlésén 1872-ben.
Munk Manó: Hercules-fürdő és környéke. Pest. 1872. 8r. 149—167. 179. 257—262. l. V. o. 137—138. l. Németül is megjelent. Ism. Böhm L.: Csanádm. Adattár. III. k. 1873. 26—31.
A római emlékek régebbi ismertetőinek névsora. Délm. Ért. 1880. 163. l. 4. sz. jegyz.
Széchy Lorenz Josefine: Herkules-fürdői régiségek. Aradi Közl. 1888. 247. sz.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Hercules-fürdőtől néhány órára a „Traján barlang" táján, állitólag Mithras-üreg.
Említve Arch. Ért. 1895. 375.

Illadia. Ilyéd várának romjai.
Csánki D.: M. fldr. II. 96.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Istvánfalva (Stepanov).

A magas halmon álló templom alatt a hegyekbe fúrt házikók csoportja.
Ipolyi: Vas. Ujs. 1860. 162. l.
Römer: Arch. Közl. VII. 118.

Kaonicza. Állít. castrum helye.
Böhm: Délm. Ért. 1880. 3—5.

Kanizsa. Ősvára.
Ország Tükre. 1875. 35. Képpel.

Karánsebes.

Római út nyomai Zsuppa (az egykori Tibiscum) felé.
Ortvay: Tibiscum helyf. 1—48. l. a térképen.

Római feliratos oltárkő befalazva a Doda Trajánutcza egyik házának kapubálványába.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 10.

Sebes várának alapfalai.
Karánsebes várának alaprajza 1690-ből a bécsi K. k. Technisch Administr. Militer-Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Régi kápolna (?) alapfalai és faragott kőépületmaradványok az ú. n. Potokban.
Arch. Ért. VII. 1872. 103—4.

Ovidius tornya. L. Turnul.

Kavarán. Római castrum.
Említve. Arch. Ért. 1891. 426.

Kápolnás vidékén előjött faragott kőlapok (Elkallódtak).
Szentkláray J.: Krassó vm. ősh. 202. l.

Királykegye. Római út nyoma.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 7.
Téglás G.: Arch Közl. XXII. 86—113.

Komoristye. Római út maradványa az iskola mellett.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 6.

Koronini fölött László-vár romjai. Galambóczczal szemközt a Babakaj nevű Duna-Szirt közelében. A nép nyelvén Kula-torony.
Böhm L.: Délm. Ért. 1880. 69—71. Képpel.
Fölvételéről Arch. Ért. 1895.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 96.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 30.

Kozla. A munkateleppel átellenben levő (Boldogasszony-forgója). Gospodin vir szikla feliratai, (szerb parton, hol a római út vezet).

Téglás G.: Újabb adalékok az al-dunai zuhatagok szikla-feliratainhoz. Akad. Ért. 1894 januári füzet. 21—30. l.
Neudeck Gy.: Tiberius útja az Al-Dunán. Magy. Mérnök- és Épit. Egyl. Közl. 1894. 21—28. 57—66. Számos rajzzal.
Téglás Gábor: Zimonytól Timokig terjedő szakasz római emlékeinek kutatásáról. M. Biz. 1894. 58. 71.

Krassova (Krassófő). Várrom a községtől egy órára.

Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 96.

Viztartó-medencze a sziklából épitett kőfal, homok és agyagréteg, s külső falból alakítva.

Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 30.

Ferencz-rendi kolostor, ma plebánia.

Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Kula (= torony) = László vár romjai. L. Koroninifalva felett.

Lugos. Római kövek a püspöki rezidenczia kertjében.

Torma K.: Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich. VI. B. II. Fasc. után Şematism. istoric. D. Lugos. 1903. 175—184.

Vár-alapfalak.

Ung. Mag. 1783. III. 119.
Iványi István: Adatok Lugos és Karánsebes történetéhez. 1658—1695. Délm. Ért. III. 1877. 59—66. 1695—1718. U. ottt IV. 22—29.
Halavács Gy.: M. Biz. 1902. 10.

Magura hegy tetején az aradmegyei Soborsinnal szemben, a Maros balpartján Szádvár nyomai.

Márki S.: Arad vm. t. I. r. 111.

Márga. Római feliratos kő.

A Bisztrán a Pons-Augusti, római átjáró helye.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 291.

Mehádia.

Dr. Stadler Joh. Mich.: Versuch über die uralten römischen Herkules-bäder. Auf allerhöchste Verordnung. Wien. 1776. Gerold. 8r. 223 l. Orsz. statiszt. hivatal Könyvt. Budapest.
Mehadia. Ung Mag. 1783. III. 120.
Bolesny István: Délm. t. Ért. 1884.

Mehádia római maradványaiból 1736-ban nyolcz hajórakomány indult Bécsbe, két hajó a Sz.-Gellért hegyen alul a Nádorkert táján a Dunába merült.

Dr. Érdy J.: Arch. Közl. VII. 54.

Mehádiai római vízvezeték.

Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Mehádia melletti római romok. Orsz. Tükre. 1863. 13. Képpel.
A vízvezeték képe: Mo. Képekben. Szerk. Nagy M. 1870. I. 341.

Ilia vagy Pergán szikladomb tetején Miháld vár romjai, IV. Béla idejéből. Mehádia helységben az osztrákok által épitett vár nyomai a Léla Réka mellett.

„Ullics" környékén 1000 lépésre Mehádiától Beserica ungurasca (magyar templom) nevű templomrom és ennek római feliratú köve.

Plugova felé sánczok és falmaradványok.

Az itt lelt római feliratos kövek.

Szeberényi Lajos: Egy kápolna eredete Mehádia közelében. Fővr. Lapok. 1870. 273.
Böhm L.: Délm. t. Ért. 1880. 136—8. Képpel 3. ábra.
Bolezny A.: Ad Mehadiam. Miháld és Mehádia története. Délm. Ért. 1884. 64—86.
A sziklavár felvételeiről. Arch. Ért. 1895. 280.
Mehidia várának alaprajza. Description. 27. tábla.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. Jgyk. XXII. 17.

Őrtorony.

Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 30.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Muntjanai földsáncz. Az aldunai Széchenyi-út 676—7. sz. kilométermutatója közt.

Neudeck Gyula: Arch. Ért. 1893. 258—9. térrajzzal.

Nagytikvány. G. k. templom. 1772.

Şematis. istoric. Lugos. 1903. 310.

Nagy-Szurdok határában Centum Putei nevű római katonai tábor helye.

Arch. Ért. 1891. 98—9.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 6.
Téglás G.: Lederata-Tibiscum. Arch. Ért. XX. 1897.

Német-Bogsán. A Kolczán nevű csúcson prehistorikus lelőhely.

Halavács Gy.: Arch. Ért. VII. k.

Ó Bogsán. Ma **Német-Bogsán**. L. ezt és **Román-Bogsán**.

Ogradena átellenében, a szerb parton Traján feliratos táblája.

Vásárhelyi Pál: Trajan művei az Al-Dunán. Athenaeum. 1838. II. 28. Rajzzal.
Dorner J. v.: Die trajanische Tafel am Ausgange der Klissura. Kgr. Ungarn. Österr. Panorama. II. 1839. 45.
Römer Fl.: Traján sziklafelirat képe Greguss Jánostól. Mo. képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 31.
Benndorf Herschfeld: Epigraphische Nachlese. 1884. Délm. t. Ért. II. 98.
Téglás G.: M. Tud. Akad. tört. Ért. 1896.
Arneth J.: Die Trajans-Inschrift in d. Nähe des Eisernen Thores. Jahrb. d. C. Com 1856. 83—90.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1859. 52. Képpel.
Reményi Károly: Haz. s a Külf. 1866. 40. Képpel.
Délm. t. Ért. 1876. 98.
Neudeck Gyula: Arch. Ért. 1891. 358—360. Képpel.
Vas. Ujs. 1892. 20. sz. Képpel.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. IV. 70—71.

Ó-Moldva. Római táborhely nyoma.

Arch. Ért. 1891. 422.

Római alapon álló XVIII. századi lerombolt erődjének nyomai, a mai vámház helyén a Malom-csatorna Dunába ömléséig.

Böhm L.: Délm. t. Ért. 1880. 67—69.

Orsova.

Ung. Mag. 1787. IV. 117.
Haz. s a Külf. 1865. 15—17. Képpel.

Orsován talált római fogadalmi oltár kisded sarkofág. téglák és diszítmények.

Délm. t. Ért. III. 1877. 80. 147. IV. 1878. 32—33. 135 l.

Római táborhely nyoma.

Arch. Ért. 1891. 422.

Orsovai Mithraeum.

Arch. Ért. 1895. 374.

A magyar korona-kápolna.

Haz. s a Külf. 1866. 40. Képpel.
Vas Ujs. 1867. 23. Képpel.
M. Biz. 1902. 620.

L. még Vaskapu.

Ó-Orsován a gőzhajó-ügynökség épülete régi erődítményen áll, régi falrészekkel. (De a rakparton láthatók újabbak.)

Keletre a Cserna partján négyszögű erődítmény.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXII. 210. M. Biz.

Ovidius tornya. L. **Turnul**.

Pethvára. L. **Dubova**.

Pozsozsena helységen kívül Macsevics felé a Duna mellett négyszögű torony maradványai.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXI. 177. M. Biz.
Böhm L.: Délm. t. Ért. 1880. 66—67. Képpel. 2. ábra.

Római tábor nyoma.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXXI. 173. M. Biz.
Arch. Ért. 1891. 422.
Szentkláray J.: Krassó vm. ősh. 203 l.

Az oláh templom kerítésébe falazott római sirkő.
Halavács Gy. közlése.

Mitras-emlék és római feliratos kövek.
Téglás G.: Arch. Ért. 1904. 413—4.

Zsidina nevű várrom.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 30.

Raffnától északnyugatra római út maradványai.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 7.
Téglás G.: Arch. Közl. 1869. XXII.

Resicza. Régi templomromok.
Mihalik Sándor: Arch. Ért. 1897. 365—367.
— — Resicza jelene és multja. Irta —. Resiczabánya. Hungária kny. 1896. 8r. 198 l.

Alapfalak a Besserica unguraska (Magyar templom) nevű helyen.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Az 1771-ben fölépitett vasolvasztó öntöttvas-emléktáblája a főtisztartói hivatalban: IVSSV AVGVSTAE THERESIAE CVRANTE MILLERO ATQVE REDANCIO EXSVREXRAT FVRNVS ISTE.
Rajzát közli Edvi Illés Aladár. M. Mérnök és Épit. egyl. Közlöny. 1893. évf.

Román-Bogsán. Boksa várának romjai a Buzaturkuluj nevű csúcson.
Ung. Mag. 1783. III. 118.
Győrffy Dezső szolg. jel. M. Biz. 1901. 33.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Római korú bánya a Krakukuau-hegyben.

Kettős földvár a Gyalu-Csetecz nevű hegycsúcson.
Halavács Gy. közlése.

Schidovin. L. **Zsidovin**.

Sidóvár. L. **Zsidóvár**.

Staristiebánya. L. **Sztaristyepatak**.

Stepanov. L. **Istvánfalva**.

Svinicza határában állit. az egykori Kurvin-grad várának helye.
Böhm L.: Délm. t. Ért. 1880. 7—8.

Trikule nevű rom, $^1/_4$ órára a községtől.
Böhm L.: U. ott. 9—11.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXI. 185. XXII. 40. M. Biz.
Főszolgabiró és Halavács Gy. jel. M. Biz. 1901. 30. és 1902. 10.

Római táborhely nyoma.
Arch. Ért. 1891. 422.

Szádvár nyomai a Magura hegyen. L. ezt és Derenk Abauj vmegyében.

Szászka.
Delejtű. I. 1858. 102.

Szászkabányai antik bányaművelés nyomai.
Arch. Ért. 1892. 440.

Szerb-Pozsozsena. L. **Pozsozsena**.

Szlatinán talált római feliratos kő és ősi bányaművelés nyomai.
Délm. t. Ért. I. 1875. 45. és 44.
M. orv. és t. Munk. Budapest. IX. 1876. 41. l.

Szokolár. Szokoly vár romjai.
Győrffy Dezső szolgab. jel. M. Biz. 1902. 33.

Sztaristye patak torkolatán felül 200 méternyi magasságban a Duna fölött egy hegyfokon rommaradvány az egykori Sztarics falu és várának helye.
Böhm L.: Délm. t. Ért. 1880. 8—9.

Temes-Szlatina. R. k. templom felső jobb oldalán befalazott emlékoszlop. Lotharingeni Ferencz és Károlynak a töröktől való menekülése emlékére. 1771.
Leirása Kevezsy György lelkésztől. M. Biz. 1901. 30.

Toplecz A fahiddal szemközt az országúttól nem messze 150 méter hosszú vízvezeték ivei.
Böhm L.: Délm. t. Ért. 1880. 161—163. Képpel. 1. ábra. (E vizvezeték rómaiságát Böhm tagadja. Römer Fl. ellenben e czikknek a M. Bizottsági könyvtárban levő példányában a 162. lapon saját kezével ezt jegyezte fel: „Pedig mégis az, tisztelt Böhm úr!"

Török vízvezeték a vasút mentén, félig lenyesve. (Egy az előbbivel?)
Szolgabiró és Halavács Gy. jelelentése. M. Biz. 1901. 30. 1902. 10.

Trajantábla L. **Ogradena**.

Trikule torony. L. **Svinicza** község.

Turnul. Ovidius tornya nevű őrtorony a XV. századból.
Pesti Frigyes: Die Gesch. der kön. Freistadt Versecz. I. B. Budapest. 1886.
Délm. t. és rég. Ért. II. I. 33.
Emlitve Arch. Ért. 1895. 262.
(E szerint Karánsebesen van.)

Új-Bogsán. Ma **Német-Bogsán**. L. ezt.

Új-Moldova. Római táborhely nyoma.
Arch. Ért. 1891. 422.

A régi olvasztóhuták közelében levő római alapfalak.
Milecz J.: Krassó vm tört. és rég. emlékei. Délm. t. Ért. IV. 1878. 3—22. Alaprajzzal.

Új-Orsova (előbbi neve Adakaléh) a Duna-szigeten 1878 óta Magyarországhoz tartozik. Merczy által emelt XVIII. századi erődje.
Orsova vidéke és Adakaléh térrajza. Description. 28. t.
Böhm L.: Délm. t. Ért 1880. 71—72.

Adakaleh XVIII. századi vártervrajz az aradi lyceum könyvtárában az Orczy-család adományában.
Dr. Márki S.: Délm. t. Ért. 1881. 3—4.
Háry Gy.: Rajza Vas. Ujs. 1893. 25. sz. és 1896. 39. sz.

A vár törökfeliratú táblája.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Valeadeni. Római castrum. (Caput Bobuli.)
Téglás G.: Arch. Közl. XXII. 114. Alaprajz és metszettel.

Valeapaj. Barokk-kastély.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Vaskapui szoros.
Alaprajza 1750-ből a bécsi Technisch-Administr. Milit. Comiténél. M. Biz. 1880. 36.
Orsova-vaskapui romok felvételéről. Arch. Ért. 1895. 280.

Vaskapu melletti Trajan-felirat.
Griselini: Temeser Banat. I. 289. IV. és. V. tábl.)
Arneth: Die Trajansinschriften in der Nähe des Eisernen-Thores. Jahrbuch d. C. C. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 277.

Vaskő. Székásbánya templomának alapfalai.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Veteráni barlang.
Beschreibung der Veteranischen Höle im Temesvarer Banat. Frankf. sm. 1789. 4r.

Zalticza. Régi kalugyer-zárda.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Zsidinavár. L. **Pozsezsena**.

Zsidóvár vagy Sidóvár. Várrom.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 15.
Győrffy D: Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 30.

Zsidovin. (Zsidovinul. Zsidu jelentése: a falrom) Berzovia nevű római castrum.
Hoffinger: Beschreibung eines zu Schidowin entdeckten Alterthums Mit Kupfern Neues Ung. Magazin Pressb. II. 1792. 97—100. és Beschreibung des Plans, welcher über die im Jahre 1783. in Schidowin entdeckten Alterthümer v. d. K. k. Kameraling. H. v. Braun gezeichn. w. u. ott. 101—107. l.
Ormos Zs.: A zsidovini római telep. (Bersovia.) Arch. Közl. VIII. 149—153.
— — Arch. Ért. III. 1870. 319—320.
Zsidovin római építményei érintve. Arch. Ért. 1891. 425.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Római út nyomai a pályaudvar nyugati részén.
Téglás G.: Arch. Közl XXII. 102 l.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 7.
Arch. Ért. 1898. 2—3.

Zsuppa mellett Tibiscum római város romjai.

Római feliratos kő és alapfalak.
Csanád e. m. Adattár. II. 1872. 369—370.
Arch. Ért. VII. 1872. 103—104.
Délm. Ért. I. 1865. 45. V. ö. u. ott 44. l.

A Bisztra és a Temes összefolyásánál Zsuppától északnyugatra az urad. malmok környékén Tibiscum római város helye és látható nyomai.
Ortvay T.: Tibiscum helyfekvése. Források és egy újabb feliratú emlék, valamint közvetlen helyszemlélet alapján. Olv. M. Tört. Társ. 1875 febr. 4. ülésén. Budapest. 1876. Franklin Társ. folio 48. Karánsebes és Csutta közti vidék römaikori térképével.
— — Tibiscum fekvése. Arch. Ért. IX. 209—214. 299—302.
Böhm L.: Délm. t. Ért. 1883. 53.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 9.
— — jel. M. Biz. 1902. 10.

LIPTÓ VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Wajdovszky János:* A Szepes, Liptó és Árva vármegyében létező emlékszerű régi templomok lajstroma. Szerkesztette —, szepesolaszii pleb. Ívrét. 1—14. l. M. Biz. 1874. 11.
2. *Liptói pogány várak.* Arch. Ért. VII. 157.
3. *Liptómegyei templomok* említve. Arch. Ért. 1878. 2.

B) Liptó vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Boczabánya. Ág. ev. templom.
Rómer Jgyk. XXXIV. 59. 66. M. Biz.
Klimó Mihály lelkész jel. M. Biz. 1901. 279.

Bobrócz. (Kis? Nagy-Bobrócz?)

O Rex gloriae veni cum pace ave Maria gracia plena dominus tecum 1527. feliratú harang.
Rómer: Arch. Ért. V. 1871. 176.

Bodafalva. R. k. csúcsíves pleb. templom.
Palugyai Imre: A bodafalvai pleb. tört. Magy. Sion. 1863. 519.
Rómer-hagy. Jgyk. XXXIV. 39. M. Biz.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 54.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

O Rex Ladislae ora pro nob. a. d. 1476. lucas. mateos. marcus iohan. feliratú harang.
Rómer: Arch. Ért. V. 1871. 176.
Ironpacskolata. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Csorba. A cholti apátság romjai.
Druzenta Gábor és Császka György jel. M. Biz. 1880. 48. 84.
Majláth Béla jel. M. Biz. 1880. 86.

R. k. templom.
Körjegyz. jel. M. Biz. 1901. 279.

Dovaló. R. k. késő csúcsíves pleb. templom. Boltozata 1610-ből. E fölött falképmaradványok.
Henszlmann: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
Mysk V. a falképeket felfedezi. Hon. 1875. XIV. évf. 200. sz. aug. 21. hirrovat.
Mysk V. jel. és rajz. M. Biz. 1876. 76. 79., 1877. 83. 86. L. még. 1877. 16. 23. 32. 38.
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 2. 198.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 16.

Régi oltárkép a falon.

Kovácsolt vascsillár a XVII. századból.

Két régi harang. Egyiken fractur-írás.
Hlebick J. esp.-pleb. jel. M. Biz. 1901. 279.

Ág. ev. templom.

Két mezei kápolna.
Körjegyz. jel. M. Biz. 1901. 279.

Dubrava. R. k. fatemplom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Felső-Boczabánya. Ág. ev. templom.
Klimó Mihály lelkész jel. M. Biz. 1901. 279.

Felső-Szliács. Ősi földhányás.
Neudeck: Germ. Befest. 33—34.

Három-Szlécs. R. k. késő csúcsíves templom. 1334.

Hálóboltozattal, falképek nyomával az északi falsikon, a mészréteg alatt.

Kovácsolt vasablakrács.

Ren. főoltár. Szárnyas oltárok.

Zenekarzata festett ornamentumokkal.
Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 152.
Könyöki: Arch. Közl. VIII. 93.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. 50.
— — jel. és rajz. M. Biz. 1877. 16. 23. 32. 38.
— — eml. Arch. Ért. 1878. 237.
Rómer: Jgyk XXXIV. 19. M. Biz.

A Sidor-hegység Prázsma nevű dombján kettős sánczú pogányvár.
Majláth Béla: Arch. Közl. IX. 40.

Hibbe. R. k. templom csúcsíves sanctuariuma, XIII. századból.
Sinkovics János főesperes jel. M. Biz. 1901. 279.

Hradek. L. **Liptó-Újvár**. Vö. Konszka mellett Hradek.

Illanova mellett a Rohácska nevű ősi földerődítmény.
Neudeck: Germ. Befest. 19. Alapr. I. tábla.

Hradek nevű dombon a Szarvas-hegyen pogányvár. (Nem egy az előbbivel, vagy a Liptó-Sz.-Iványnál említendő Hradek-kel?)
Majláth Béla: Arch. Közl. IX. 40.

Középszlécs. L. **Háromszlécs**.

Király-Lehota. Ág. ev. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1902. 279.

Kis-Palágy. Egykori várkastélya, átalakítva, ma gazdatiszti lak
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 93.
Lovcsányi: A Vág és Vid. 54.

Kis-Palugya. R. k. templom.

Kis-Poruba. Ág. ev. fatemplom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1902. 279.

Komjátna. R. k. átalakított csúcsíves templom.
Dr. Vajdovszky J.: Arch Ért. VIII. 50.

Konszka melletti Hradek nevű félholdalakú ősi földvár.
Neudeck: Germ. Befest. 34—35. III. tábla.

Kut. Csúcsíves puszta templom a XIV—XV. sz.-ból.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 16. 23. 32. 38
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 2. 237.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 44. Boltzárókő képével.
Vajdovszky J: Arch. Ért. VIII. 150.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.

Likava. Várrom.
Polugjaj L.: Zamek Lykava Kalend. Fejérpat. 1836.
Podhorányi Mátyás: A likavai várnak és uradalmának viszontagságai. Budapesti Hiradó. 1847. 673.
Ország Tükre. 1864. 9. Képpel.
Keveházy: A likavai várromok. Haz. s a Külf. 1867. 31.
F. E.: A likavai várrom és a rózsahegyi várkastély. Vas. Ujs. 1867. 31. Két képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Brd. Kép. II. 124.
Távlati képe Keleti G.-tól. Mo Kép. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 242.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 16. 23. 32. 38. eml. Arch. Ért. 1878. 2. 238.
Arch. Közl. XI. II. füz. 62. Alaprajz és képpel.
Lehoczky T.: Arch. Ért. VIII. 286.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 6. 67—71. Képpel és alaprajzvázlattal.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1899. 168 290. L. még 1898. 22. 157.
Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. V. 375.

Kastély, most járásbiróság.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Lipcse. Mocsárkörtöltés.
Neudeck: Germ. Befest. 34. III. tábla.

Lipcsei vár. Feliratok.

Domborműves kőczímer és felirata.
Steindl tanítványainak utazásáról szóló jelentés. M. Biz. 1876. 51. 55.

Lipcsei várbeli ajtó.
Rajza Steindl Imre tanítványaitól.

A kápolna rajza. Mysk. Eml. Arch. Ért. 1878. 238.

Liptó. Sz.-Ferencziek zárdája.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 276.
Arch. Ért. III. 1884. VI. 1.

Liptó-Mindszent. L. **Mindszent**.

Liptó-Óvár. L. **Liptó-Újvár.**

Liptó-Sz.-András. R. k. famenyezetű templom.

Főoltárán Sz.-András szobra.

Kápolna oltárképe.

Szárnyas oltár. 1512.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 76. 79., 1877. 16. 23. 32. 38. 83. 86.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 19. Sz.-András szobor képével.
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 2. 193.
H. I. jel. M. Biz. 1883. 51. 53.
— — Úti jegyzetek. Arch. Ért. IV. 1884. 186—8
— — Úti jegyzetei, kézirata. M. Biz. 1884. 58.
— — Arch Ért. XII. 244.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
— — Sz.-András szobra. Arch. Ért. III. k. 1884. VI. és XI. 1.
E. kiáll. k. 318.
Gerecze: Mo. tört. eml. 299.
Rómer-hagy. Jgyk. XXXIV. 72. M. Biz.
Szárnyas oltár rajza. Háry Gy O. M. Mon. Mo. V. 123.

(Liptó-Sz.-Andráson?) Nagyobb harang e felirattal: edificata est campana ista in honore sancti sancti Andree apostoli 1494.
Pisch Béla levele 1863 okt. 1. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Kisebb harang e felirattal: Fudit me Georgius Wierd in Eperjes. Anno 1644.
Pisch B. levele. L. mint előbb, pacskolatokkal.

Liptó-Sz.-Anna. R. k. templom, romokban.
Közigazg. biz. jel. M. Biz. 1901. 279.

Liptó-Sz.-Iván. Polygon záródású templom, falképeinek nyoma, festett menyezet.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 127.
Rómer Fl.: Régi falképek. 142.
Mysk. V.: A templom rajzai. M. Biz. 1876. 76. 79., 1880. 23. 29. 33. 38.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
Rómer: Jgyk. XXXIV. 59—60. M. Biz.
Lovcsányi A.: Vág és Vid. 48.
Lásd még a Nádasfalvi templom irodalmát.

Keresztelő-medencze.

Síremlékek.

Szárnyas oltár.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz. 17. A keresztelő kút képével.

Hradek nevű ősi földvár.
Neudeck: Germ. Befest. 18—19. alapr. I. tábla.

Sz.-Iván és Hradek közt Wislance nevű dombon ősi földvár maradványai.
Neudeck: U. ott. 24. II. tábla.

Sz.-Iván és Wislance közti félholdalakú földhányások.
Neudeck: Germ. Befest. 33.

Liptó-Sz.-Kereszt. R. k. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Liptó-Sz.-Mari.

R. k. templom csúcsíves szentélye. Védőfalakkal körülvéve.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 15.

Csúcsíves szentségház díszes lakatosművű ajtócskával. Torony 1636.

Az egykori szárnyas főoltár képei a falakon.

Faragott kőpadok a XVII. századból, florenczi ízlésben.
Könyöki: Arch. Közl. VIII. 93.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 16. 23. 32. 38.
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 2. 239.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 10.
Lovcsányi A.: Vág és Vid. 71. Képpel.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
A templom rajza. Mednyánszky L. O.-M. Mon. Mo. V. 383.

Renaiss. kőkeresztelő-medencze 1647-ből.
Divald Kornél jel. M. Biz. 1902. 397.

Csúcsíves szószék.

A falun felül váromladék.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXXIV. 2.

Liptó-Sz.-Márton (Martincsek). Egykori templomos telepe.
F.-Czinár: Mon. II. 168–9

R. k. késő csúcsíves, kerített templom.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz. 59. Két oszlop rajzával.
— — M. Biz. 1879. 29. 32. 38. 69. 90.
Arch. Ért. 1880.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.

Falképek.
Gróh István: M. Biz. 1902. 509.

Tornyában harang, Verbum Domini manet in eternum a. d. 1594.
Feliratát közli Halavács Gy. M. Biz. 1902. 10.
Lovcsányi A.: Vág és Vid. 67.

A falu felett Baráthegyen zárdarom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 126.
Lovcsányi A.: Vág és vid. 67.

Liptó-Sz.-Mihály. Ősi körgyürű a templom körül.
Neudeck: Germ. Befest. 25. l.

Csúcsíves kerített templom a XV. sz.-ból.
Römer Jgyk. XXXIII. 25. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 151.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1880. 23. 29. 33. 38.

Szentségfülke.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz 55.

A sanctuariumban falképek nyomai.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.

Liptó-Sz.-Miklós. Háromhajós, csúcsíves templom. Vasrácsos szentségtartó, fali fülke, szárnyas oltárok, szobrok és képekkel.

Kőkeresztelő-medencze.

Falképmaradványok.
Könyöki J: Arch. Közl. VIII. 92.
Römer Jgyk. XXXIV. 31. M. Biz.
Arch. Ért. VI. 141.
Dr. Vajdovszky V.: Arch. Ért. VIII. 152.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II füz. 26. A falképmaradványok és gerinczhordó képével.
— — jel és rajzai. M. Biz. 1876. 76. 79., 1877. 16. 23. 32. 38. 83. 86.
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 2. 279.
H. I.: Arch. Ért. XII. 295.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
A város képe. Mednyánszky L. O.-M. Mon. Mo. V. 385.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 51—53. Képpel.

A templom égése, helyreállítása.
M. Biz. 1878. 50. 56. 62. 73., 1884. 25. 34.
Sumrák Pál jel. M Biz. 1884. 44. 60.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1900. 225. 287. 312. L. még 1900. 186. 247.
Arch. Ért. IV. 1884. III. l. VI. köt. 1885. II. l.

XV. századi nyirott vörösbársony miseruha. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k.
Czobor: Egyh. eml. 77.

Liptó-Szt.-Péter. Csúcsíves templomrom.
Mysk. V. jel. és rajza. M. Biz. 1876. 76. 79., 1877. 16. 23. 32. 38. 83. 86.
— — Eml. Arch. Ért. 1878. 2. 279.
Arch. Ért. XII. 2.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.

Liptó-Tepla. Lőréses falakkal kerített r. k. pleb. templom és kápolna.
P. Thewrewk József: Hirnök. 1843. 17.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 152.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115–116.
Römer Jgyk. XXXIII. 158. M. Biz.
Mysk. rajza. M. Biz. 1880. 23. 29. 33. 38.

A templom falképei.
A templom és falk. helyreállítása. Sztehló O. jel. M. Biz. 1899. 129. 157. 168. 290., 1900. 1. 54.
Fényképe. M. Biz. 1899. 182. 1901.
Gróh István jel. M. Biz. 1902. 509.

Bronzkeresztelő-medencze, majusc. felirattal, 1680.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 93.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz. 57.
Czobor: Egyh. eml. 47. és Mo. tört. eml. I. 166. 203. ábra.

Kubinyi J. ren. epitafiuma, festett magyar viseletű alakokkal. 1611.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz. 57.
Divald jel. M. Biz. 1902. 397.

Régi kuria.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 219.

Liptó-Újvár. Előbb Liptó-Óvár. (Hradek.)
Majláth Béla: L. Ujv. tört.-ből. Századok. 1884. 127—141.
— — Vas. Ujs. 1879. 18.

R. k. csúcsíves templom egyenes záródással a Dovalló felé vezető úton.
Extractum ex hist. Domus Eccl. Hradekiensis. Kézirat. M. Biz. 1877. 16.
Mysk. V: Arch. Közl. XI. II. füz. 12.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Lipót-Újvár omladékai $^1/_2$ órára Hradek városától.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 193. után eml. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 128. Képpel.
Mysk. V. jel. és rajza. M. Biz. 1877. 16. 23. 38.
— — felo. Eml. Hon. 1875. XIV. cs. aug. 21. 200. sz.
— — Arch. Közl. XI. II. 12. a vár alaprajzával.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 46–47.

A várrom megvizsgálása, védelme és kiigazítása.
M. Biz. 1899. 217. 246. 290., 1900. 2. 5. 54., 1901. 121. 144.

Lipót-Újvár feletti Hradekon pogányvár.
Majláth B.: Arch. Közl. IX. 40.

Liptó-Óvár melletti Torniskó (torony) nevű földvár.
Neudeck: Germ. Befest. 15. l.
Römer Jgyk. XXXIV. 94. M. Biz.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 56.

Liszkófalu. R. k. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Lubochna. Ősi földtöltés.
Neudeck: Germ. Befest. 25. III. tábla.

Ludrova-Villa. R. k. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Madocsa. Kubinyi-féle várkastély romja.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Maluzsina. R. k. pleb. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Mártonfalva. L. **Liptó-Sz.-Márton**.

Mártincsek. L. **Liptó-Sz.-Márton**.

Mindszent. R. k. átmeneti korú templom.

Falképei.
Könyöki: Arch. Közl VIII. 95.
Römer: Régi falk. 125–6.
— — Jgyk. XXXIII. 152. M. Biz.
Fényképe: Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 4×6 lemeznagyság.

Nagy-Bobrócz. R. k. pleb. templom, késő csúcsíves sanctuariuma és tornya átépítve 1723.

Keresztelő-medencze.

XV. századi könyvpolcz (pulpitus) aranyozott és polychrom fából.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz. 31.
— — rajzai. M. Biz. 1880. 23. 29. 33. 38.
Römer Jgyk. XXXIV. 76. M. Biz.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
E. kiáll. k. 879.
Czobor: Egyh. eml. 46.
Arch. Ért. 1900. 379. (Könyvpolcz eml.)

Miseruha, hímzett alakokkal.
Radisics J.: Mo. t. eml. 330 l. 404. ábra.

Nagy-Palugya. R. k. templomrom, vízszintes menyezet, rövid hajó, négyszögű sanctuarium.

Falképmaradványok.

Ág. ev. fatemplom, javítva 1573.

Renaiss. oltár.

Faragott szószék.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. 37.
— — jel. és rajzai. M. Biz 1877. 16. 23. 32. 38., 1880. 23. 29. 33. 38.
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 2. 274.
— — Akad Ért. 1895. 35.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.

A fatemplom helyreállítása.
M. Biz. 1880. 23. 29., 1894. 76. 88. 97. 103.
Eml. Arch. Ért. 1895. 279.

Nagy-Selmecz. Átmeneti korú temploma.

Falképek.

Szárnyas oltár használaton kívül.

Rakovszky-család két ősi kastélya. (Jánosháza.)
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 94–6.
Templomáról. Lovcsányi Gy. A Vág és Vid. 74.

A Jánosháza-kastélyban régi cserépkályha.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz 47. A kályha képével.
— — jel. és rajzai a kastélyról. M. Biz. 1877. 16. 23. 32. 38.
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 2. 276.

Hradócz (vár) nevű várhely.
Arch. Ért. 151. l.

Nádasfalva. R. k. Átmeneti ízlésű templom.

Különálló fatorony.
Mysk. V. jel. és rajzai; továbbá „Nádasd, Sz.-Iván és Szmretsa községekben fennálló templomok építéséről szóló hiteles adatok". Közli Nádasdi Baan Bertalan. Kézirat. M. Biz. 1877. 16. 23. 32. 38.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 31.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.

Nádasdtól délnyugatra ősi földvár maradványai.
Neudeck: Germ. Befest. 24.

Nemes-Ludrova. L. **Ludrova-Villa**.

Német-Lidcse. Védőfalakkal körülvett csúcsíves templom. Boltozat gerinczzáró kövén 1479. évszám.
Ör. Palugyay Imre. A n.-lipcsei egyházra vonatkozó okmányok. M. Sion. 1865. 525. 616.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 94.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1879. 29. 32. 38. 69. 86. 90.
— — eml. Arch. Ért. 1878. 2., 1880. II. l. XVI. k. II. l.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 52–55.
Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 151.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 57. 60. Képpel.
Römer Jgyk. XXXIV. 9. M. Biz.

Falképek.
Römer: Régi falk. 120.

Szárnyas oltárkép maradványa: 1. Mária látogatása Sz.-Erzsébetnél. 2. Sz.-Margit. 3. Krisztus megostorozása. 4. Töviskoronázása. Festve. XV. század.
E. kiáll. k. 317. sz. a.

Szárnyas oltár részlete: 1–2. Ádám és Éva kiüzetése a paradicsomból. 3. Alexandriai Sz.-Katalin és egy más szent nő. 4. Krisztus feltámadása. XV. század.
U. ott. 321. és 322–323.
Czobor: Egyh. eml. 50.

Sz.-András szobra a szárnyas oltáron.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. I. 149.

Kovácsolt vasállványba foglalt keresztelő-medencze a XV—XVI. századból.
E. kiáll. k. 1360.
Czobor: Egyh. eml. 48.

Busch Balázs epitafiuma.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz. 52–55.

Csúcsíves kápolna a temetőben, helyreállítva. Hajdani szárnyas oltára a sekrestyében.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 94.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz. 52–55.
— — rajzai és jel. M. Biz. 1877. 16. 23. 32. 38.

Csillára. 1580.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.

Nyehodna határában Zámcsiszló várszánczai.

Okolcsino. Sz.-Ferencz-rendi késő csúcsíves zárda és templom 1489. 1490. bevésett évszámokkal.
Römer Jgyk. XXXIV. 46. M. Biz.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 76. 79., 1877. 16. 23. 32. 38. 83 86.
Említve. Arch. Ért. 1878. 1. 273.
Mysk. V.: Arch. Közl. XI. II. füz. 21. Kőczímer és napóra képével.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 50.
H I. jel. M. Biz. 1883. 51. 53.
— — Úti jegyz. Arch. Ért. IV. 1884. 185–6.
— — Úti jegyzeteinek kézirata. M. Biz. 1884. 58.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
Eml. Arch. Ért. III. k. 1884. VI. VII. XI. l.
A templom belsejének rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. Oko-
Lincsovszky Mátyás, zárdafő: Egy történeti műemlék. 387. licsnon. Alkotmány. 1901 márcz. 5.

Bakócz Tamásnak festett és kőből faragott címere.

Magyarország festett címere a homlokzaton.

Az egykori szárnyas oltárok képei a falakon.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 92.

Corvin János liptói herczeg címere.
Czobor B. előadása az okolicsnói templomról. Említve Arch. Ért. 1902. 185.

A templom helyreállítása.
M. Biz. 1872. 8. 13. 96. 129., 1877. 16. 23., 1882. 74. 97. 104., 1883. 10. 18. 61. 71., 1896. 162. 181.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1900. 225. 244. 247. 282. 287. 312., 1902. 9. 176. 218. 286. 416. 564. 576. 593. 606.
A templom helyreállít. eml. Arch. Ért. VI. 285. VII. 1872. 25. 109. VIII. 5. 151., 1883. XLV. L. 1. III. köt. 1884. II. 1.

Olaszi. Félhold nevű földhányás.
Neudeck: Germ. Befest. 22—23. 1. Alapr. II. tábla.

Oszada Harangjai: Fecit Johann Georg Klombloku 1758. és In Gloriam sacro santae Trinitatis stb. 1638 felirattal.
Dzurenda Gábor lelkész levele Rómerhez 1863 júl. 7. Rómer-hagy. XXXVIII sz. cs. M. Biz.

Palugya. L. **Kis-Palugya**.

Palugya. L. **Nagy-Palugya**.

Pancsina-Lehota feletti Zamcsek-Lehoczki nevű földvár.
Mihálik J.: Arch. Ért. 1891. 149—150. Alaprajzzal.

Podturna, Podturen, Potornya. L. **Pottornya**.

Porubka. Strania nevű hat földhányás, talán erődítmény.
Neudeck: Germ. Befest. 21—22. Alapr. II. tábla.

Pottornya. Ősi földvár.
Neudeck: Germ. Befest. 25—33. Alapr. IV. tábla.

Határában álló Várta és Velling pogánykori várak.
Majláth Béla: Arch. Közl. IX. 38. Képekkel.
Lovcsányi Gy.: A vág és Vid. 49.

Pribilina. R. k. fatemplom.

Ág. ev. fatemplom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Prószék. R. k. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Hradok nevű hegyen földvár.
Arch. Ért. 1891. 150.

Revucza. Harangjai *a)* Gos Mich. Joane Zechenter Neisohl 1773. felirattal. *b)* Georgius Bogner Kostolnik 1704. Gloria in excelsis felirattal.
Dzurenda Gábor lelkész levele Rómer Fl.-hoz. 1863 júl. 7. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Rózsahegy.
Ung. Mag. 1782. II. 107.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 243. A község távl. képével.
Képe. Rajz. Mednyánszky L. O.-M. Mon. Mo. V. 381.

Megerősített háromhajós, csúcsíves templom a XIV. századból. Újjáépítve 1585.

Kora csúcsíves díszkapu.

Falképmaradványok.

Keresztelő-medencze a XV. sz.-ból.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 94.
Dr. Vajdovszky V.: Arch. Ért. VIII. 151.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1880. 23. 29. 33. 38.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 60.
Rómer Jgyk. XXXIII. 138. M. Biz.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 75.

Renaiss ízlésű kegyesrendi templom a XVII. századból.
Könyöki: Arch. Közl. VIII. 94.

Zsófia-kastély.
F. E.: Vas. Ujs. 1867. 31. Képpel.

Ősi sánczok a Minch, vagy Mönchsberg nevű hegyen.
Neudeck: Germ. Befest. 19—20. Alapr. I. tábla.
Mysk. V.: M. Biz. 1876. 76. 79.

Szent-András. L. **Liptó-Sz.-András**.

Szent-Anna. L. **Liptó-Sz.-Anna**.

Szent-Iván. L. **Liptó-Sz.-Iván**.

Szent-Kereszt. L. **Liptó-Sz.-Kereszt**.

Szent-Kut. XIV. sz. templom falképei.
Arch. Ért. 1878. 2.
Mysk. V.: Memor. 8. 1. M. Biz. 1898. 26. 36. 39.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

Szent-Mari. L. **Liptó-Sz.-Mari**.

Szent-Márton. L. **Liptó-Sz.-Márton**.

Szent-Mihály. L. **Liptó-Sz.-Mihály**.

Szent-Miklós. L. **Liptó-Sz.-Miklós**.

Szent-Péter. L. **Liptó-Sz.-Péter**.

Szielnisz. Podhrágy nevű vár.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 279.

Szlécs. L. **Három-Szlécs**.

Szmrecsány. Késő csúcsíves, festett famenyezetű templom, lőréses falakkal körülvéve.

Szárnyas oltárok.

Szószék.

Stallumok.
Mysk. V.: Hon. 1875. XIV. évf. aug. 21. 200. sz.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 76. 79., 1877. 16. 23. 32. 38. 83. 86.
— — rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 2. 280.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 36.

A templom falképei.
Rómer: Régi falk. 143.
— — Jgyk. XXXIV. 82. M. Biz.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 115.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1893. 145—151. Képekkel.
Szmrecsányi jel. M. Biz. 1902. 199.
Gróh István jel. M. Biz. 1902. 246. 509.

Régi harangjai e feliratokkal: O Rex Glorie veni cum pace Andreas. 1504. és Önt. Knobloch György 1799. Beszterczebányán.
Rómer: Arch. Ért. V. 1871. 176.

A templom kijavítása.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1901. 415. 430.
L. még 343. 385.

A falutól nyugatra ősi kősánczok.
Neudeck: Germ. Befest. 16–18. Alapr. I. t.

Tarnócz. R. k. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Tepla. L. **Liptó-Tepla.**

Teplicska. R. k. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 279.

Megerősített úri lak.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 176.

Teplicska mellett Bosnyák Zsófia síremléke.
Vas. Ujs. 1858. 37. sz. Rajzzal.

Tikava-vár.
Mysk.-féle felvétel eml. Hon. 1875. XIV. évf. aug 21. 200 sz.

Vasecz. R. k. csúcsíves temploma XV. sz.-ból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 152.

Ág. ev. templom.
Prunyi Ottó jel. M. Biz. 1901. 279.

Vychodna. R. k. templom a XV. sz.-ból.

Ág. ev. templom.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 152.

Várhely és vársánczok, épületmaradványokkal a vasútállomástól egy kilométernyire a Fejérvág jobb partján.
Prunyi Ottó jel. M. Biz. 1901. 279.

Vöröskolostor. (Ecclesia Carthusianorum Camaldulensium Montis Coronae.) Smerdzsonka nevű fürdő közelében.
H. I.: Arch. Ért. XII. 299—301. Arch. Ért. XIV. I.

MAROS-TORDA VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Benkő Károly:* Marosszék ismertetése. Kolozsvár. 1868—9. 8r.

B) Maros-Torda vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abafája. R. k. templom. 1790.

Apátság romjai.
Schem. Trans. 1882. 150.

Alsó-Idecs (Unter-Eidisch). Harang. 1664.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 235.

Alsó-Oroszi. G. k. templom. 1747.
Şematismul. Fogaras. 1900. 507.

Alsó-Répa. G. k., előbb ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 185.

Ákosfalva. R. k. templom. 1714.
Schem. Trans. 1882. 136.

Bacska-Madaras. Harangok 1671. és 1693-ból a ref. templom tornyában.
Orbán: Székelyf. IV. 57.

Bazéd. G. k. fatemplom. 1790.
Şematismul. Fogaras. 1900. 469.

Bárdos. G. k. fatemplom a XVIII. századból. Renov. 1804.
Şematismul. Fogaras. 1900. 422.

Bekecshegy. L. **Selye**.

Bere-Keresztúr. Átmeneti korú ev. ref. templom és egykori templom-kastély.

Veni Rex Gloriae cum pace S. R. 1542. feliratú harangja.

Nagy harangján e felirat: Ez a harang öntetett Rettegen 1512.

A Keresztúri-család egykori kastélyának düledékei.
Orbán B.: Székelyf. IV. 75—6. A templom képével.
Römer: Arch. Ért. V. 174.

Birk. L. **Petele**.

Bőő. Régi r. k. templom, átalakítva.

Vadasd nevű tetőn Őrvár nevű földerődítmény nyomai.
Orbán B.: Székelyf. IV. 66.
Schem. Trans. 1882. 136—7.

G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 582.

Buzaháza. Római út nyomai. Sz.-Márton-mikházai vonal.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Goos C.: Ver. Arch. XIII. 269.
Arch. Ért. 1897. 392.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.

Cserefalva. Római út nyomai.
Orbán B.: Székelyf. IV. 53.

Csikfalva. Római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.

Csitt-Sz.-Iván. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 424.

Csókfalva. Várpatak völgyében a Várdombon földvár sánczai s faltöredékek.

Dédától északkelet felé egy mértföldre a Maros jobb partján álló vár, állítólag római alapfalakra épült.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 143.

Római út Vécs felé.
Neugeb. Dacien. 250.
Jahrb. d. C. Com. 1856. 25.
C. Goss: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 270.

Disznájó. R. k. templom. 1785.
Schem. Trans. 1882. 150.

Eibesdorf. L. **Idecspatak**.

Erdő-Szakál. G. k. templom. 1790.
Şematismul. Fogaras. 1900. 499.

Erdő-Sz.-György. Csúcsíves ev. ref. templom, átalakítva. 1760. Csúcsíves részletekkel. Eredetileg a XV. századból.

Régi harang.
Vas. Ujs. 1893. 27. sz.

Régi kastély helyén épült új kastély.
Kőváry L.: Erd. r. 234—5.

Várhegyen Senye vár maradványai.
Orbán B.: Székelyf. IV. 29—30.

Fintaháza. Bethlen Kata által 1716-ban ajándékozott ezüst tányér, bevésett nevével. (Megvan-e még?)
Cserey Mihály és Bethlen K. adományai. Erd. Múz. 1898. 541.

Füleházától Vécsre vezető római út a Maros balpartján.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 274.

Gecze határában Maros-Bogát és Földvár közt római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 241.

Geges. Régi harangja (felirat nélkül).

Földvár sánczai.
Orbán B.: Székelyf. IV. 32.

Gernyeszeg. Gr Teleky-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 32. Képpel.
Kőváry L.: Erd. r. 223—4. Képpel.
Orsz. Tükre. 1864. 27. Képpel.
Képe. Rajz. Cserna K.: O.-M. Mon. Mo. VII. 97.

Göcs. Harang 1614. a ref. templomban.
Orbán B.: Székelyf. IV. 38.

Görgény-Adorján. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras 1900. 481.

Görgény-Hodák. Földvár és római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 243.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 134.
Eml. Arch. Ért. 1897. 392.

Görgény-Libánfalva. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 494.

Görgény-Oroszfalu. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 504.

Görgény-Sóakna (Zsabonicza, Zsabenyicza). Két várhely: Szalonnavár és Leányvár nyomai.
Kőváry L.: Erd. r. 42—3.
Ballagi A.: Prot. Egyh és Isk. K. 1872. 1608. hasáb.

Görgény-Sz.-Imre. Római castrum és út nyomai.
Szilágyi S.: Életképek. 1848. I. 25.
Ackner: Die Colonien in Sieb. 36.
Eml. Arch. Ért. 1897. 392.

R. k. templom. 1710.
Schem. Trans. 1882.

Rákóczi vára. Hegyi várerősség, kettős körfallal. (Rabutin osztrák fővezér rontotta le 1708.) Állítólag római alapfalakon áll.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.
Hunfalvy J.: Görgény várromjai. Mo. és Erd. Kép. III. 132.
Kőváry L.: Erd. r. 176—180.
Vas. Ujs. 1886. 49. sz.
Pallós Albert: A görgényi vár ostroma 1704 és 1708-ban. „Kolozsvár." 1888. 239. 240. sz.

Kastély.
Képe Nagy Gábortól. Vas. Ujs. 1881. 50. sz.
L. még 1884. 41. sz. 1885. 42. l. Nemes Ö. rajza.
Jakab E.: Görgény és a görgényi kastély a multban. Századok. 1883. 325—341. 414—429.
Bálint József: Görgényi várról és kastélyról. Egy kis kiigazítás. (Felelet Jakab E. czikkére.) Századok. 1887. 270. (487?)
A kastély képe. Rajz Cserna K. Vas. Ujs. 1894. 51. sz.
O.-M. Mon. Mo. VII. 303.

Kápolnaromok.
Helyreállítása. Regmeczy János. Budapesti Hirlap. 1886. 138. sz.

Gyalakuta. Átalakított csúcsíves ízlésű ev. ref. temploma.

Saphári Krisztina, Gáspár János és Lázár György sírköve. 1626. 1653.

Harang, 1696.

Ezüst kehely XIV. századból.

Ezüst pohár. 1616.
Orbán B.: Székelyf. IV. 35. a kehely képével.

Falképei.
Említi Nemes Ödön jel. M. Biz. 1895. 58. 67.

Hagymás-Bodon. Határában Tatárszállás nevű vár nyomai.
Kőváry L.: Erd. r. 43.

Harasztkerek. Csúcsíves, freskókkal diszített temploma; elpusztult.
Orbán B.: Székelyf. IV. 55.

G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 425.

Harczó. G. k. fatemplom. 1775.
Şematismul. Fogaras. 1900. 426.

Hodák. Hudák. L. **Görgény-Hodák**. L. **Maros-Hudák**.

Hodos. Átalakított csúcsíves templom XV. századból.

Főoltára. 1633.

Szentségfülke.

Kőkeresztelő-medencze. 1486.

Egyik beolvasztott harangjának felirata volt: Veni rex Criste cum pace 1500.

A másikon Joh. Sckadt me fusit. Anno 1660.
Orbár B.: Székelyf. IV. 85—7. A keresztelő-medencze képével.

Idecspatak (Eibesdorf). Kehely az ev. templomban.
Arch. Ért. 1896. 78. Fénynyomatú képpel.

Harang. O Rex Glorie felirattal.
Dr. R. Theil: Korrespl. 1878. 45.

Illyésmező. Rapsonné várának romjai.
Kőváry L.: Erdély r. 44—5.

Jedd. A Maros-Vásárhelyről jövő római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 280.
Eml. Arch. Ért. 1897. 392.

Jobbágyfalva. A Csikfalva felé vezető római út a Hosszúpatak völgyén.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. 23.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 382.
Orbán B.: Székelyf. IV. 83.
Arch. Ért. 1897. 392.

Jobbágytelke. Németek várának nevezett épületnyomok a falufeletti dombháton.
Orbán B.: Székelyf. IV. 87.

R. k. templom. 1778.
Schem. Trans. 1882. 140—1.

Káál. R. k templom. 1782.
Schem. Trans. 1882. 142.

Régi templomának, sírboltjának és sírköveinek maradványai.

Régi harang a kath. templom tornyában.

Áldozópohár 1670. a ref. templomban.
Orbán B.: Székelyf. IV. 99.

Cserey Mihály által adományozott perzsaszőnyeg és selyemmel varrott szkofiumos keszkenő. (Megvan-e még?)
Cserey Mihály és Bethlen Kata egyházi adományai. Erd. Múz. 1895. 540—1.

Kakucs G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 484.

Karácsonfalva. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 427.

Káposztás-Sz.-Miklós. Átidomított XIII. századi templom.
Orbán B.: Székelyf. IV. 51.

Kebele. A Jeddről ide vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 286.

Kebele-Sz.-Iván. G. k. fatemplom. 1743.
Şematismul. Fogaras. 1900. 428.

Kecze. L. **Maros-Kecze**.

Kibéd. Régi temploma helyén épült XVIII. századi temploma.
Orbán B.: Székelyf. IV. 23.

Kis-Szederjes. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 503.

Koppánd. Római vízvezeték.
Kőváry L.: Erd. r. 22. l.

Körtvefája. Harang domborműve.
Ironvázlat. H. I.-hagyat. Jgyk. és vázl. Kassai Múz.

Köszvényes. Régi templomának feliratos köve a torony falában.
Schem. Trans. 1882. 142—3.

Köszvényes-Remete. Nagy- és Kiság közti várrom.

A Szakadát bérczének egyik magaslatán Szakadát várának maradványai.

Tompa vára őrtorony maradványai.

Vityál várának falmaradványai.
Orbán B.: Székelyf. IV. 93. 98. 1. és 4. sz. várak alaprajzaival.

Landor. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 450.

Leányvár Székelyföldön. L. **Görgény-Sóakna**. L. **Marosvásárhely**.

Ligeth G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 488.

Lőrinczfalva. A Maros balpartján Marosvásárhely felé vezető római út. (Ördög-út.)
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 290.

Átidomított régi temploma a XV. századból.

Falképmaradványok.
Orbán B.: Székelyf. IV. 50.

Lukafalutól északkeletre emelkedő hegyen Temetvény váromladékai.
Hunfalvy János: Mo. és Erd. Kép. II. 94.

Magyar-Fülpös. Ev. ref. templom, festett menyezettel 1642-ből. Felirattal.
Kelemen Lajos: Erd Múz. 1898. 612—614.

Magyaró. Római épületek (mozaik padlótéglák) maradványai a Maros mellett.
Ackner: Die Colonien in Siebenb. 19.
— — Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 243.

Magyaró határán át Üveg-Csürtől a Marosig a hegyek élén mesterséges sáncz és ezen bizonyos távolságokban kőépületek, (tornyok) nyomai.

A falu északkeleti részén egy kis hegyfokon Aliacsalád egykori várkastélyának alapfalai, melyben az említett romokból származó piskotaalakú római mozaiktéglák találhatók.
Deák Farkas: Pulszky-Album. 78.

Magyarós. Katihegyesének Várbércze nevű részén várnyomok.
Orbán B.: Székelyf. IV. 78.

Magyaros-Régen. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 496.

Majos (Mojos). G. k. fatemplom. 1752.
Şematismul. Fogaras. 1900. 471.

Makkfalva (Makra). Várhegyese nevű tetőn Makavár maradványai.
Kőváry L.: Erd. r. 44.

Hajmeg bérczen vár nyomai.
Orbán B.: Székelyf. IV. 24—26.

Makra. L. **Makfalva**.

Malomfalva. A Csetátye nevű hegyháton két párhuzamos földhányás.

Mezőkeresztúrral szemben római hídfő helye.

A Maros jobbpartján római út nyomai.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 291.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 241.

Maros-Bagó. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 119. l.

Maros-Bogát. A templom állítólag római falra épült.
M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 241.

Maros-Hudák. G. k. fatemplom. 1760.
Şematismul. Fogaras. 1900. 492.

Maros-Jára. Régi bányanyomok.
Kőváry L.; Erd. r. 32.

Maros-Keresztúr. A Maros balpartján Földvár nevű dombon római épületek törmelékei.

A Matykó-mezőn római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 296.
Századok. 1882. 702–3.

Római castrum maradványai.
Orbán B.: Székelyf. IV. 50.

Maros-Sz.-Anna. Római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. XIII. 265.

Bemeszelt falképek.
Nemes Ödön jel. M. Biz. 1895. 58. 67.
Közig. b. jel. M. Biz. 1901. 185.

Marosszentannai harang. Felirata: O Rex Gloriae veni cum pace. Jezus nazarenus Rex judeorum. 1797.
Pacskolata Garda Márton sáromberki lelkésztől. Römerhagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Maros-Sz.-György. Régi r. k. templommenyezet festménye.
Schem. Trans. 1882. 150.
Kelemen Lajos: Erd. Múz. 1900. XVIII. 2 füz. 114. l.
Említve. Századok. 1900. 373.

G. k. fatemplom. 1707.
Şematismul. Fogaras. 1900. 433.

Átmenetikorú elhagyott templom.

A Petkyek várkastélyának romjai.
Orbán B.: Székelyf. IV. 105.

Maros-Sz.-Király. Római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 312.

Román ízl. templom és falképei.
Nemes Ödön jel. M. Biz. 1895. 58. 67.

Marosvásárhely.
Marosvásárhely rövid ismertetése. Hon. és Külf. I. 1841. 101. 105.
Katona Antal: Marosvásárhely. Honderű. 1848. 8.
Marosvásárhely látképe. Vas. Ujs. 1856. 31. Képpel.
Marosvásárhely vidéke. Deák Farkas: Magy. Sajtó. 1864. 160. sz.

A Szőlőhegyeken római út nyomai a Maros jobbpartján.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 321.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 241.

R. kath. templom és az egykori jezsuita zárda. 1725—64.

Sz.-Ferencz-rendi templom. 1747.
Schemat. Trans. 1882. 143—5.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 279.

Csúcsíves kápolna a ref. templom mellett, most katonai ruharaktár.

Falképei.
Römer Fl.: Régi falkép. 124—5.
Nemes Ö.: Mo. és a N.-világ. 1880. 39. sz.
— — M. Biz. 1895. 58. 67.

Ev. ref. templom.

Főkapuja.

Régi harangjai. 1767. és harangfelirata.

Régi graduale. 1637.

Úrasztala. 1649.

Számos úrasztalterítő.

Egyházi edények.
Orbán B.: Székelyf. IV. 121—131. Számos képpel.

Rákóczi-pohár a ref. kollégiumban.
Orbán B.: U. ott. IV. 139. Képpel.

Sodronyzománczos kehely a XV. századból.
Arch. Ért. 1880. 11.
Deák Farkas: Arch. Ért. 1877. 190.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 87. l. 66. Go. sz.
— — Arch. Ért. 1879. 359. 276.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131.
E. kiáll. k. 6470.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 309. l. 357. ábra.

Részben aranyozott ezüst keresztelő-medencze a XVII. századból.
Az Ötv. rem. II. 37. 38. Fénynyom. képpel.

Marosvásárhelyi szabók czéh-poharai. (Ma az Erd. Múz.-ban.)
Szádeczky L.: Erd. Múz. 1899. 395.

Marosvásárhely vára.
Kőváry L.: Erd. r. 101—105. Képpel.
Orbán B.: Székelyf. IV. 118—121.
Marosvásárhely várának alaprajza 1753-ból a bécsi Tech. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

A kastély.
Mo. és a N.-világ. 1880. 39. Képpel.
A vár és a templom rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 291.

A ref. kollegium 1777—1803. épített része.
Képe. Vas. Ujs. 1897. 50. sz.

Régi harang a várbeli templom tornyában. Felirata.
Kőváry L.: Erd. r. 267—8.

Városfalak és tornyok a XVII. század elejéről.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. 125—9. Képekkel.

Teleki-könyvtár épülete. 1795—1802.

Megyei székház. 1745.
Orbán B.: Székelyf. IV. 142—4. Képekkel.

A székelyek áldozó pohara a XV. századból. Sándor János birtokában.
Sombori József: Értekezés a hajdani nemes székely nemzetáldozó poharáról. Székelyudvarhely. 1819. MS. Saec. XIX. pag. 31. in 4r. M. N. Múz. Quart. Hung. 644.
Ferenczy J.: Székelynemzet hajdani áldozó pohara. Hon és Külf. V. 1845. 1. 2.
— — Felvilágítások. U. ott. 11. 12.
Csikszentmihályi Sándor István: Még valami. U. ott. 15.
Ferenczy J.: Nyilt válasz. U. ott. 31.
Oroszhegyi János: A hajdani székely nemzet áldozó poharáról. Életképek. 1847. I. 3.
Orbán B.: Székelyf. II. 58—9. Képpel.

Marosvásárhely közelében a Várhegyen Leányvár sánczai.
Kőváry L.: Erdély r. 43.

Maros-Vécs. Római út Dédáig. Ma: Traján-út.

Római castrum nyomai.

Középkori vár.

Várkastély.

M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
— — Die Colon. in Sieb. 19. és 36. l.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 243.
M. orvosok és t. Munk. Pest. X. 1864. 79—80.
Kőváry L.: Erd. r. 27. és 204—7. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 322.
Említve. Arch. Ért. 1897. 392. 133—134.

Régi harang. 1500. A vár tornyából a paplak padlására került.

Müller Fr: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 219.
Kőváry L.: Erd. r. 269.

A várban levő templomromok.

Kiásott csúcsíves templom alapfalai.

Möller I. jel. M. Biz. 1892. 112. 135.
L. még. 1892. 36. 67. 126. 1893. 23. 29.

Mező-Bánd. R. k. templom. 1784.

Schem. Trans. 1882. 147.

G. k. fatemplom. 1770.

Şematismul. 421.

Pogányvár nevű várhely.

Kőváry L.: Erd. r. 59.

Mező-Pagocsa. G. k. fatemplom. 1753.

Şematismul. Fogaras. 1900. 471.

Mező-Rücs. G. k. fatemplom.

Şematismul. Fogaras. 1900. 472.

Mező-Sámsond. R. k. templom. 1773.

Schem. Trans. 1882. 140—7.

G. k. fatemplom. 1800.

Şematismul. Fogaras. 1900. 473.

Mező-Sz.-Márton. G. k. fatemplom. 1732.

Şematismul. Fogaras. 1900. 474.

Mikháza. A falu északi végén római tábor maradványai. (Követ a kolostor és magánházak építésénél használták fel.)

Római feliratos kövek.

Paralissum helye.

Ackner: Die Colon. in Sieb. 17—19.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 293.
Kemény J.: Römische Altherthümer in Mikháza in Sieb. 9 levél 4r. Kézirat az Erd. Múz. kt.-ban. (L. Torma: Repert: 164. l.)

Római castrum nyomai. (Tündér Ilona vár.) Római út Mikházától Kebele, Moson, Jobbágyfalván és Buzaházán át.

Ackner: Jahrb. d. C. Com. I. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.
Arch. Ért. XII. 267—269.

Márványpadlós római fürdőmaradványok.

Kolostor és temploma a XVII. századból.

Sírkövek, egyházi szerek, régi kehely.

Orbán B.: Székelyf. IV. 88—92. A zárda és templom képével.

R. kápolna, 1728.

Schem. Trans. 1882. 143.

Várkastély maradványai.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 185.

Mosony. A Vécsről Jobbágyfalvára vezető római út nyomai.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 294.

Gr. Lázár Dénes-féle franczia renaiss. kastély a XVIII. századból.

Orbán B.: Székelyf. IV. 65.

Nagy-Ernye. R. k., egykor unit. templom.

Marosszekben Magy-Ernie vnitaria Eclesia Harangja 1663. feliratú harangja.

A felirat rajzát közli Kiss Bálint 1864 okt. 8-án. Rómerhez írt levele mellett. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Ev. ref. templom. 1668.

O Rex Gloriae stb. 1687. feliratú harang. Agnus Dei képpel medaillonban.

Orbán B.: Székelyf. IV. 100. 102.
Schem. Trans. 1882. 138—9.

Nagy-Öllyves. Régi ref. templomban 1896-ban bemeszelt falképek. (Utolsó ítélet.)

Szabó Gyula jel. M. 1883. 14. 18.
Margitai Gábor jel. U. ott. 1883. 23.
Nemes Ö. rajzai. M. Biz. 1883. 14. 18. 23. 37., 1889. 100. 122.
Arch. Ért. III. 1884. II. III. IX. l.
Körj. jel. M. Biz. 1901. 185.

Napoca. L. **Nyárádtő**.

Náznánfalva. Malomfalváról Maros-Sz.-Királyra vezető római út nyomai.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 295.

Nyárád-Andrásfalván felül a Várpatak melletti Várdombon régi vár nyomai.

Orbán B.: Székelyf. IV. 72.

Nyárád-Gálfalva. Egykor kolostor-templom nyomai.

Orbán B.: Székelyf. IV. 63.

Nyárád-Karácsonfalva. Harang a ref. templomban. 1676.

Két áldozó pohár. XVI. századból. Egyik kókuszdióból az egyházközség tulajdonában.

Megerősített kastély alapfalai (állítólag a Sasa-családé).

Urnákkal telt alagút Folyfalvától 1000 lépésre.

Orbán B.: Székelyf. IV. 53—4. A poharak képeivel.
Kelemen Lajos: A kókuszdió pohárról. Erd. Múz. 1898. 541—542.

Nyárád-Sz.-Anna. Átmeneti korú ev. ref. templom, átalakított hajóval; befalazott kripta.

Falképek.

Hengeralakú régi harangja.

Gr. Lázár-féle régi kuria és kápolna.

A falun felül Várhegytetőn földvár nyomai.

Orbán B.: Székelyf. IV. 67—8.
Közig. b. jel. M. Biz. 1901. 185.

Nyárád-Sz.-Imre. Ev. ref. csúcsíves templom.

Szentségtartó és edényfülkék. (Scrinium.)

Pálczaműves ablakok.

A diadalívnél is alacsonyabb lapos menyezetén alakos festmények. (Magyar ruhás Sz.-Dávid, hollón nyargaló Nagy Sándor stb.)

A távolabb álló haranglábon régi harang.
Orbán B.: Székelyf. IV. 72—3.

Nyárád-Sz.-László. XIV. századi unit. templom és körfala.

Festett ülőpad. 1645.

O Rex Gloriae stb. 1498 feliratú, s egy felírás nélküli régi harangja.
Orbán B.: Székelyf. IV. 59—60.

Falképek.
Nemes Ö.: jel. M. Biz. 1895. 58. 67.

Szent-László felső végén egy dombon vár nyomai.
Kőváry L.: Erd. r. 43.

Nyárádtő. Római út nyomai Kerellő felé a Maros balpartján.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos. Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 296.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 241.

Napoca nevű római gyarmat helye.
Ackner: Die Colon. in Sieb. 16—17.

Régi templomának romjaiból épül a marosvásárhelyi jezsuita templom.

Harangjai szintén a vásárhelyi ev. ref. templomba kerültek.
Schem. Trans. 1882. 145.

Nyomát. Román ízl. unit. templom.
Orbán B.: A Székelyf. IV. 61.

Falképei.
Nemes Ö. jel. M. Biz. 1895. 58. 67.

Oláh-Toplicza. G. k. fatemplom. 1777.
Șematismul. Fogaras. 1900. 506.

Paralissum. L. **Mikháza**.

Petele (Birk).

A Maros balpartján római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.

Póka. Római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856' I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.

Ev. ref. templom és menyezet festményei.

A szentély falképei. 1666.
Kelemen Lajos: Erd. Múz. XVII. 1900. k 2. füz. 109. l.
Eml. Századok. 1000. 373.

Puszta-Almás. G. k. fatemplom. 1700.
Șematismul. Fogaras. 1900. 467.

Remeteszeg. Vásárhelylyel átellenben a Maros jobbparti római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 302.

Rigmány. Tekenős oldalon régi földvár 4—5 öl magas töltései. (Avar gyürük?)

Várhegy nevű dombon állítólag vár állott.
Orbán B.: Székelyf. IV. 33.

Sámsond. L. **Mező-Sámsond**.

Sáromberk. Fedeles kupa az ev. ref. templomban.
Mihalik József: Régi brassói ötvösség. Arch. Ért. 1900. 17—39.

Kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 132.

Sárpatak. Harangok. Egyik 1669., a másik XV. századi.
Kőváry L.: Erdély r. 268—9.

G. k fatemplom. 1783.
Șematismul. Fogaras. 501.

Selye. R. k. templom. 1736.

A Bekecs-hegyen elvonuló Óriások árka (római út?)

A Bekecstetőn levő Szt.-Antal-kápolna alapfalai.

A Bekecs-Körtvélyestető nevű déli csúcsán egykor létezett vár nyomai.

Palota nevű helyen szerzetesek lakásának nyomai.
Téglási Ercsei József: Római útnyomozás a Bekecs-hegy körül. Nemz. Társ. I. 1830. 409—412.
Kőváry L.: Erd. r. 44.
Orbán B.: Székelyf. IV. 80—82.
Schem. Trans. 1882. 147.

Somosd. Harang O rex gloriae stb. 1482. felirattal a ref. templomban.
Orbán B.: Székelyf. IV. 41.

Soós-Szt.-Márton. G. k. fatemplom. 1792.
Șematismul. Fogaras. 1900. 453.

Soropháza. G. k. fatemplom.
Șematismul. Fogaras. 1900. 503.

Sóvárad. A falu helyén a templomtól keletre római castrum helye.

Római út nyomai a Tót-utczában.

Római feliratos kövek lelőhelye.
Blicke in Urkunden über die Gesch. von Schóvár. Banater Zeitschr. 1828. 50. 55.
Kőváry L.: Erd. r. 44.
Arch. Ért. I. 1869. 317—7.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 311.
Arch. Ért. 1897. 392.
Téglás G.: Arch. Közl. XIX. 35.

Csombod várának maradványai.
Orbán B.: Székelyf. IV. 20—23. Alaprajzzal.

Szakadátvár. L. **Köszvényes-Remete**.

Szalonnavár. L. **Görgény-Sóakna**.

Szász-Régen. Ma is használt római út Sz.-Iványig.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.

Ág. ev. templom. Felirata 1330.

Gerinczhordó.

Kendi-czímer. 1555.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 132. 133.
J. Kinn jel. M. Biz. 1875. 56.
Wortitsch: Die Inschrift im Chore der ev. Pfarrkirche in Sz.-Régen v. Jahre 1330. Eine Kirchenbaugesch. Vorarbeit von Theob. W. Korrespondbl. XI. 1888. 28—31. 33—38.
Templom alaprajza. Felirat 1330. Gerinczhordó és profil. Kendi-czímer 1555. Irónvázlatok. H. I.-hagy. Jgyk. és Vázl. Kassai Múz.

R. k. templom. 1780.
Schem. Trans. 1882. 149—50.

Románkori templom alapfalai.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 44. 46.

Szent-Gericze. Kora gót unit. templom átalakítva, dongaboltozat és lapos menyezettel födve.
Orbán B.: Székelyf. IV. 56.

Sz.-Háromság. (Régebben Szent-Rontás.) R. k. csúcsíves templom csillagboltozatos sanctuariummal. Rest. 1765.

Keresztelő-medencze.

O Rex Gloriae stb. 1484. feliratú harangja.

Orbán B.: Székelyf. IV. 61—2. A keresztelő-kút s harangfelirat facsimile-képével.
Schem. Trans. 1882. 151.

Sz.-István. A régi r. k. templom és templom-kastély alapfalai.

Ennek egy párkányköve és harangja a XV. századból a mai ref. templomban.

Orbán B.: Székelyf. IV. 27—8.

Szent.-Király. L. **Maros-Sz.-Király.**

Szent-Lőrincz. G. k. fatemplom.

Șematismul. Fogaras. 1900. 435.

Sz.-Márton Csikfalváról Buzaházára vezető római út nyomai.

M. J.: Ackner Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 292.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.

Székes. A Bercsényi-család kápolnájának maradványai a Kápolnadombon.

Harang a ref. templom tornyában. 1622.

Orbán B.: Székelyf. IV. 103—4.

Szovátha vidéki Földvár és Amenus nevű hegyen római épitmények maradványai.

Római sóbányászat emlékei.

Orbán B.: Székelyf. IV. 14.

Tompa. Egykori templomának helye a temetőben.

Orbán B.: Székely f. IV. 65.

Temetvény-vár. L. **Lukafalu.**

Vadasd. Újraöntött harangjának felirata: Maria Mater graciae Mater Misericordiae 1502. a régi templom helyén épült új templom tornyában.

Orbán B.: Székelyf. IV. 31.

Vaja. Román ízl. átalakított ref. templom a XV. századi hajóval.

Harangja 1497. O Rex Gloriae stb. felirattal.

Vajai Zsuzsánna ezüst pohara. 1642.

Aranyhímzésű, verses feliratú törökkendő. 1791.

Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 225.
Kőváry L.: Erd. r. 269.
Orbán B.: Székelyf. IV. 39.

Vajda-Sz.-Iván. Római út nyomai.

Ackner: Jahrb d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 242.

G. k. fatemplom. 1732.

Șematismul. Fogaras. 1900. 500.

Régi vársáncz nyomai.

Kőváry L.: Erd. r. 59.

Várhegy. A Maros jobb partján Udvarfalváról jövő római út nyomai.

C. Goss: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 318.

Vécs. L. **Maros-Vécs.**

Zsabenyicza. L. **Görgény-Sóakna.**

MÁRMAROS VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Historia Comitatus Marmarosiensis* per Belium. MS. M. N. Múz. Fol. Lat. 3379.
2. *Wenzel G.:* Kritikai fejtegetések Mármarosm. tört.-hez M. T. Akad. Ért. 1857. Új M. Múz. 1857. 317. 319. l.
3. *Szilágyi István:* Máramarosmegye egyetemes leírása. A m. orv. és term.-vizsgálók 1876. Szigeten tartott 19. n.-gy. alk. Mármaros térk. N. 8r. 516 l. Bp. 1876. Tettey N.
4. *Szilágyi István:* Mármarosmegye általános történelméből (a XII. és XIII. század). A tört. társ. 1889. évi kirándulása Mármaros vm.-be és Nagybánya városába. (Századok 1889. évf. mellett) 10—26. l.
5. *Dr. Csánki Dezső:* Mármarosmegye és oláhság a XV. sz.-ban. U. ott. 27—56. l.
6. *Dr. Mihályi János:* Tanulmány mármarosi oklevelekből. U. ott. 57—67. l.

B) Mármaros vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Apsa. Alsó plebánia g. k. fatemploma. 1776. A felső 1561-ből.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 245.

Alsó-Kálinfalva. G. k fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 48.

Alsó-Kalocsa. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 42.

Alsó-Kőrösmező. G. k. fatemplom. 1642 (Leégett.)
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 59.

Alsó-Neresznicze. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 49.

Alsó-Róna. G. k. fatemplom. 1793.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 245—6.

Alsó-Szelistye. G. k. fatemplom. 1641.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 53.

Apsicza. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 64.

Bárdfalu. G. k. fatemplom. 1758.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 241.
A templom ajtórajza, irónvázlat. H. I.-hagy. Jgyk. és vázl. Kassai Múz.
Részletrajzok. M. Biz. Szinérváralja és Huszt rajzlapjain.
A templom rajza Cserna K. O.-M. Mon. Mo. V. III.
Cherubot ábrázoló függő fagyertyatartó.
Képe Huszt autografált képein. M. Biz.

Berlebás. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 57.

Borsa. G. k. fatemplom. 1800.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 250.
Egykori német lovagrendiek háza.
F.-Czinár: Mon. II. 173—4.

Borkut. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 57.

Borsa-Bánya. G. k. és r. k. közös templom.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 250.

Bréb. G. k. fatemplom. 1715.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 242.

Brusztura. G. k. fatemplom.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 49.

Budfalu. G. k. fatemplom. 1643.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 238.

Bukócz. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 52.

Bustyaházi g. k. fatemplom a XVII. századból.
Leégését jelenti Mysk. V. 1895. 49. 67.

Cherew-i (?) Pálos-zárda. (Helye ismeretlen.)
Ádám Iván: Pálosaink épit. Egyh.-műv. Lap. 1883. 73.

Darva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 70.

Desze. G. k. fatemplom. 1770.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 242.

Disznópataka. G. k. fatemplom. 1773.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 243.

Drágomérfalva. G. k. fatemplom. 1722.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 235.

Dulfalva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 70.

Falu-Sugatag. G. k. fatemplom. 1642.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 235.

Fejéregyháza. Ev. ref. templom.
D. F.: Ország Tükre. 1864. 32. Képpel.

Fehérfalu. G. k. fatemplom. 1700.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 239.

Felső-Bisztra. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 40.

Felső-Kalinfalva. Két g. k. fatemplom, egyik 1748-ból.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 239.

Felső-Kalocsa. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 42.

Felső-Kőrösmező. Az alsó g. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 61.

Felső-Neresnicze. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 50.

Felső-Róna. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 64.

Felső-Szelistye. Két g. k. fatemplom. Alsó és felső pléb. Mindkettő 1680-ból.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 235.

Fekete-Tisza. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 59.

Gánya. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 50.

Gyulafalvi templom. (Összeomlott.)
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 85.

Gyulamonostori fatemplom.
Rajz. Cserna Károly. O.-M. Mon. Mo. V. 111.

Hárompatak. Három g. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 52.

Hidegpatak. Három g. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 40.

Hosszúmező. XV. századi, újított templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 445.

Hotinka. G. k. fatemplom.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 238.

Huszt.
Alm. v. Ung. 1778. 364.
Egykori egyházi épületei. Rupp. Mo. helyr. t. II. 378—382.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 445.

Ev. ref. kerített csúcsíves templom fő- és mellékkapuja.
Jegyzetek a huszti helv. h. egyház multja és jelenéről. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1863. 28. 35. s k. sz
P. Sz. K.: Mo. Kép. Szerk. Nagy M. 1870. II. 368. Képpel. U. ott. 369. l.
Lehoczky T.: A huszti és viski templom képei. M. Biz. 1877. 83. 86.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 18. 23.
— — Eml. Arch. Ért. XII. 1878. 1.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.
Sztehlo O. jel. és rajzai. M. Biz. 1888. 45.
A templom helyreállítása. Sztehlo O. M. Biz. 1885. 45.
Nyugati kapu profilja. Irónvázlat. H. I.-hagy. Jgyz. és vázl. Kassai Múz.

A templom falképei.
Römer: Régi falk. 110.
Sztehlo O.: Arch. Ért. 1888. 447—8.

Két aranyozott kehely, egyik Bethlen Gábor czímerével, a másik debreczeni eredetű. Patena. 1640.
E. kiáll. k. 6277—8.
Czobor: Egyh. eml. 126.

Aranyozott ezüst áldozó pohár. 1708.
E. kiáll. k. 2210.

Aranyozott ezüst úrasztali tál. 1692.
E. kiáll. k. 2230.

Úrasztalaterítő. 1719.
E. kiáll. k. 2239.
Czobor: A huszti ev. ref. egyh. szerei. Egyh. eml. 122.

Három fedeles önkanna, s egy kis rézkehely a XVII. sz.-ból.

Csernel Pál sírfeliratos fatáblája a sekrestyében. 1742.

Magyar verses felirat a templom megújításáról. 1773-ban.

Egyik harangon e felírás: Gloria sit soli, qui regit astra, Deo. anno Domini 1587. A másikon: Huszt városa öntette ez harangot 1683.
Szádeczky L. jel. A tört. társ. mármarosi kirándulása. (Századok. 1889. évf. mellett.) 108—117. l.
Sztehlo O. rajzai a falképekről és egyházi szerekről. M. Biz. 1888. 45.
Irónvázlatok a kapubélletről, freskórészletekről. A. Arch. Biz.

Ev. ref. templom harangjai: *a)* Gloria sit soli qui regit astra Deo Anno Domini 1587. felirattal. *b)* Kokiniesdi (Kökényesdi) Demet. Hadnagiságában, Beregi István biróságában 1683. Huszt városa öntette ez harangot, felirattal.
Vas. Ujs. 1863. 335.
Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1863. 35.

Huszt vára.
Alaprajza 1713-ból a bécsi K. k. Technisch Administ. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Brevis Descriptio Historica Arcis Huszth Suae Celsitudini Caesareo Regiae Archi-Duci Johanni a parte I. C. Maramorossiensis humillimi oblata. Huszthini die 26a. May. 1817. MS. Lat. Folio. 20. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 3475.
Vámosy Mihály: Huszti vár és környéke. Vas. Ujs. 1856. 7. Képpel.
Huszt vár és a város. Vas. Ujs. 1862. 4. Képpel.

P. Szatmáry K.: Vas. Ujs. 1863. 38—40. Képekkel.
Huszt vára. Orsz. Tükre. 1865. 19. Két képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 284.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.
A vár része a bejáratnál. Irónvázlat. Huszka J. M. Biz. 1888. 45.
Képe. Dörre T. Vas. Ujs. 1888. 24. sz.
Képe. Pauz Gézától. O.-M. Mon. Mo. VI. 459.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 85.

Pálos-zárda helye.
Ádám J.: Pálosaink épit. Egyh.-m. Lap. 1883. 73.

Huszt-Baranya. Sz.-Barit-zárda. 1716.
O.-M. Mon. Mo. VI. 459.

Iszka. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 52.

Iza. Két g. k. templom. Az alsó 1580-ból.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 57.

Jóod. Két g. k. fatemplom.
Egyik 1364, a másik 1717-ból.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 236.

Kabalapataka. G. k. fatemplom.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 83.

Kabola-Polyána. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 66.

Kalocsa-Imsád. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 39.

Kalocsa-Láz. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 39.

Kalocsa-Negrovecz. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 39.

Karácsonfalva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 65.

Kaszó-Polyána. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 67.

Kis-Lonka. G. k. romladozó fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 68.

Kis-Kirva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 73.

Konyha. G. k. fatemplom. 1771.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 236.

Kökényes. G. k. fatemplom. 1731.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 73.

Pálos-zárda helye a Tavaszpatak mellett.
Ádám J.: Pálosaink épit. Egyh.-m. Lap. 1883. 73. 76.

Közép-Apsa. Alsó plebániai g. k. fatemploma. 1400.
Felső plebánia templom szintén fából.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 246—7.

Krászna-Bisztra. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 59.

Láziscsina. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 59.

Lipcsei várban talált sirkő 1605-ből.
Iris: Pesth. 1826. 27.

Lozánszka. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 40.

Luhi. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 58.

Majdánka. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 43.

Mármaros-Sziget.
Mármaros-Sziget: Ung. Mag. 1782. II. 103.
Mind. Gyűjt. IV. 1790. 75.
Doluskovics: Egy pár szó Szigetről M.-ban. Századunk. 1838. 69.
P. Szathmáry K.: Vas. Ujs. 1863. 47—49. Képekkel.
Ország Tükre. 1865. 22. Képpel.
Szabó Sándor: Márm. tört.-ből. Fővi. Lapok. 1880. 281.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 445.

Csúcsíves (lebontott) templom és falképei.
H. I.: Hivatalos tudósítás a mármaros-szigeti ref. templomban a mészréteg alatt fenmaradt régi falfestményekről. Akad. Ért. 1847. 32—39.
Szilágyi István: Akad. Ért. 1850. CCLII. 234—258.
Ipolyi: Deák mon. baz. 98.
Vahot: Mo. és Erd. II. 140.
Bartok G.: Életképek. IV. 602.
Hunfalvy J.: Mo. és. Erd. Kép. II. 286.
Rómer: Régi falk. 88—94. Több fametszettel.
Falképek rajzai Biczerdy Jánostól. 1872. Akad. Arch. Biz. sajátja.
Szász József másolata u. ott.
H. I.: A falképek koráról. Rómer: Régi falk. 162—3. l.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.
Rupp: Márm. egykori vára és templomai. Mo. helyr. t. III. 277—8.
Az elpusztult templom irónvázlatai és felvételei. Akad. Arch. biz. saj. L. Gerecze: M. Biz. Rajztárj.
Közig. biz. jel. A templom régi kapuja. M. Biz. 1901. 85.

Kegyesrendiek kolostora. 1730.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 286.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 388—391.

Pálos-zárda helye.
Ádám Iván: Pálosaink épit. Egyh.-m. Lap. 1883. 101.

Mihálka. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 64.

Mikolapataka. G. k. fatemplom. 1787.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 240.

Misztófalva. Báthory Zs.-nak tulajdonított ev. ref. templom.

Szentségfülke.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 288.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.

Mojszény. Klastrom. G. k. fatemplom, 1600.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 26. 253.

Nánfalva. G. k. fatemplom. 1600.
Schem. gr. r. Szamosújvár. 1900. 233.

Nyágova. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 74.

Oblyászka. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1898. 50.

Ó-Holyátni. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 53.

Orosz-Mokra. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 50.

Ökörmező. Egykori várának alaprajza. 1710-ból.
A bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

Petrován. Oláh templom falképei. Ördögök által zaklatott megyei főszolgabirák egy rossz lélekkel rakott kocsit húznak, hihetőleg a pokolba, hol törvényszék tartatik, exequálnak stb.
Honderű. 1847. II. 494.

Pilipecz. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 53.

Podobócz. gr. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 51.

Priszlop. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 41.

Rekita. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 50.

Remetei g. k. templom.
Mysk. V.: Vas. Ujs. 1867. 8. Képpel.
— — Mo. Kép. Szerk. Nagy M. 1870. II. 367. Képpel. 368.

Pálos-kolostor helye.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 387—8.
Ádám J.: Pálosaink épit. Egyh.-m. Lap. 1883. 71. 73.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 451.

Ricska. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 51.

Ripinye. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 43.

Rosztoka. G. k. fatemplom. 1750.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 54.

Roszuska. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 65.

Rozávlya. G. k. fatemplom. 1716.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 233.

Runya. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 186.

Ruszkov. Régi g. k. elégett fatemploma helyén fakápolna.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 62.

Rusz-Polyána. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 62.

Sajó. G. k. fatemplom. 1760.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 233.

Sajó-Polyána. G. k. fatemplom. 1700.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 233—4.

Sándorfalva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 70.

Sóófalva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 71.

Szacsal. G. k. fatemplom. 1728.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 237.

Szanda. Fatemplom.
Rajz. Cserna Károly: O.-M. Mon. Mo. V. 111.

Szarvaszó. G. k. templom. 1700.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 248.
Römer: Szarvaszói kincsleletről és a két házában talált régi arany műemlékekről.

Száldobos. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 64.

Szeklencze. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 64.

Szerfalu. G. k. fatemplom. 1532.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 240.

Sziget. L. **Mármarossziget.**

Szinevér. G. k. templom. 1600.

G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 44.

Szinevér-Polyána. G. k. fatemplom.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 451.

Szinyér-Váralja. Végkép átalakított régi templom.

Torony.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.

Sztebna. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 57.

Szucha-Bronyka. Bozóttal benőtt várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 85.

Szurdok. G. k. fatemplom.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 234.

Teresel-Patak. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 51.

Técső.
Ung. Mag. 1782. II. 103.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 445.

XV. századi templom falai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 139.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.

G. k. fatemplom. 1752.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 75.

Técsői ev. ref. eklézsia szent edényei.
Adalékok hazai ötvösségünk történetéhez. Mihalik József: Arch. Ért. 1893. 327. 331.

Pálos-zárda helye.
Ádám Iván: Pálosaink épit. Egyh.-m. Lap. 1883. 73.

Toronya. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 44.

Tőkés. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 18.

Trebusa. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 63.

Tyuska. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1896. 51.

Újbárd. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 64.

Úrmező. Két g. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 65.

Vajnág. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 65.

Váncsfalu. G. k. fatemplom.
Schem. gr. Szamosújvár. 1900. 240.

Visk.
Ung. Mag. 1782. II. 103.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 445.

Ev. ref. csúcsíves templom, növényornamentumos fejezetekkel.

Falképek a mészréteg alatt.
Rómer Jgyk. XV. 105. M. Biz.
— — Régi falk. 150.
Vas Ujs. 1866. 9. Képpel.
Lehoczky T. jel. és rajz. M. Biz. 1877. 18. 23.
— — Eml. Arch. Ért. 1878. 1.
Wagner János: Arch. Ért. 1880. XLIV—XLVI. 1881—2. XIV. 1.
— — Egyh.-m. Lap. 1880. 296—303.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 267.
— — hagy. Jegyz. és vázl. Kassai Múz.

Vucskómező. G. k. fatemplom.
Schem. gr. r. Munkács. 1899. 45.

MOSON VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Iványi Ede:* Vázlatok Moson vármegye multjából. Írta —. Magyar-Óvár. 1882. 8r. 32 l.
2. *Mosonmegyei tört. és régészeti Egylet* 1882—1898. évi működéséről szóló Emlékkönyv. Írta dr. Sötér Ágoston egyl. titkár. 301 l. Ismerteti X—y. Arch. Ért. 1899. 287.
3. *Major Pál:* Mosonmegye monografiája. M.-Óvár. 1878. 8r.

B) Moson vármegye műemlékei és azok irodalma.

Ad-Flexum castrum. L. M.-Óvár.

Altenburg. L. **Magyar-Óvár**.

Boldogasszony. Sz-Ferenczek temploma és kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 534.

Aranyozott vörösréz ciborium a XV. századból. Talpa egy XV. századi kehelyből való. Ferencz-rendiek tulajdona.
Ebenhöch F.: Arch. Ért. VII. 1872. 102.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 132. l. 13B. sz.
Az ötvösség rem. II. 1—2. fénynyomatú képpel.

Ezüst pohár a XVII. századból.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 134. l. 26B. sz.
E. kiáll. k. 2231.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. századból. Sz.-Ferenczek társháza.
Ebenhöch F.: Arch. Ért. VII. 1872. 102.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 134. l. 25. B. sz.
E. kiáll. k. 2037.

Nyolczöblű ezüst pohár a XVII. sz.-ból. A Sz.-Ferencz-rendiek tulajdona.
Thallóczy L.: Ö. kiáll. l. IV. terem. 5—6. l. 19. sz. ab-től. Arch. Ért. 1895. 446—7. Képpel.
E. kiáll. k. 2169.
Czobor: Egyh. eml. 103.

Fedeles ezüst ciborium. 1682. A Sz.-Ferenczrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2157.

Kehely a XVIII. századból.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 136. 37. Rc. sz.

Ezüst pacificale. 1698. A Sz.-Ferencz-rendiek templomában.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 141. l. 18B. sz.
E. kiáll. k. 2159.
Czobor: Egyh. eml. 104.

Két aranyozott ezüst korona és jogar aranyból 1719. az Esterházyak czímerével Szűz Mária szobra részére készült. A Ferencz-rendiek társházában.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. 128. 19. Rr. és 20. Rc. sz. 129. l. 21. Rr. sz.
E. kiáll. k. 2040. 2043.
Czobor: Egyh. eml. 104.

Aranyozott ezüst ereklyetartókereszt. 1731. Sz.-Ferenczek kolostorában.
E. kiáll. k. 2375.

Két tálcza, két-két ampolnával a XVII. és XVIII. századból.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 145. l. 60. Rc. és 62. B. sz.

Függőlámpa a XVII. századból, a Sz.-Ferencz-rendiek tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 115. l. 135. B. sz.

R. k. pleb. templom. 1702.
Schemat. Jaurin. 1903. 67.

Boldogasszony régi erődítményeinek helye.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 178.

Deutsch-Jahrendorf. L. **Német-Járfalu**.

Féltorony. R. k. pleb. templom. 1714.
Schem. Jaurin. 1903. 67.

Régi erődítményeinek helye.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 178.

Féltoronyi kastély.
Rajz. Cserna Károly. O.-M. Mon. Mo. IV. 455.

Gálos (Gols). R. k. pleb. templom. (Storno szer. román-kori.) Átalakítva.
Storno F. rajzai. M. Biz. 1877. 28.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 680.

Gáta. Sz.-Anna-kápolna.
Leírva állitól. Geszler A. Ignácz Magyarok Tört. V. k. 57. l.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 110.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 680.
A templom rajzai Storno Fer.-től. M. Biz. 1877. 83. 86.
Eml. Arch. Ért. XII. 1878. 2. 199.

Gols. L. **Gálos**.

Halászi. XIII. századi ciborium.
Ebenhöch F.: Arch. Ért. VII. 1872. 102.

Hegyeshalom (Strass-Sommerein). XV. századi templom.
A templom ajtajánál és a pleb. előtt márvány sír-emlék-töredékek.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. II. 40.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 110. (Ez csak toronyról szól.)

Harang e felirattal: Illustrissimus ac Reverendissimus Domini D. Andreas Mataszk Eppus Scogriensis F. F. 1698. Goss mich Johann Nuspikher in Ofen. Mária és Sz.-Antal képeivel.
Römer Jgyk. II. 41. és Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Másik harang: Joseph Steinstock Goss mich in Ofen. 1742. felirattal.
Römer-hagy.: XLVIII. sz. cs. és Jgyk. II. 41. M. Biz.

Karlsburg. L. **Oroszvár**.

Királyudvar (Königshof). XIII. századi kápolna csúcsíves ablakkal.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

A helységtől 1000 lépésre létezett apátsági romok. (Abbatia B. M. V. de Loco regali maradványai?)
F.-Czinár: Mon. II. 102. és Rupp: Mo. helyr. t. I. 477. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
A Pázmány által felvett De locoregali apátság sohasem létezett. Századok. 1900. 681.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 110.

Königshof. L. **Királyudvar**.

Köpcsény. Régi várának falai.
Fényes F.: Mo. mai áll. I. 186. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Győri t. és r. füz. II. 121. 143. 144.
Könyöki J.: Rég. társ. Ért. 1879. 178.

Régi torony Köpcsény mellett.
G. V. Gyurkovics: Die Thurm-Ruine bei Kittsee als hist. wichtiges Denkmal stb. Aerenlese. Pressb. 1830. 75. 76.
Szilágyi Sándor: A köpcsényi várkastélyban. Főv. Lapok. 1877. 217. sz.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Modrovics J. jel. és rajza. M. Biz. 1873. 13. 38.
— — rajza eml. Arch. Ért. 1878. 236.
Arch. Ért. VIII. 22.
Geduly Jgyz. M. Biz. 1875. 123.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.

Körtvélyes. L. **Moson-Körtvélyes**.

Kővágó (Steinbruch).
Römer Jgyk. XXXI. 82. M. Biz.

Lajthafalu. Csúcsíves templom.
Eml. Römer-hagy. XVI. sz. cs.

Lajta-Pordány. Római sírkő ülőpad a faluban. (Hol?)
Arch. Ért. 1897. 285.

Leiden. L. **Lébény**.

Lébény (Leiden). Román ízlésű, kéttornyú templom a XIII. század elejéről.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856. 105. Képek. (Yb rajzai. és közl.)
Essenwein. Mittheil. d. C. Com. II. 1857. 7—10. Egy tábla és 7 képpel. 35—39. Egy tábla és 11 képpel.
Ráth Károly: Vas. Ujs. 1858. 616. 4 képpel.
H. I.: Oesterr. Revue 1865. II. 190.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 200.
F.-Czinár: Mon. I. 251—253.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 42—3.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1866. 35. Képpel.
H. I.: Arch. Ért. IV. 1870. 274—8. 282—3. 828. V. 14.
— — Ó-ker. m. 94—103. Képekkel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 491—5.
Rajzai. Mo. Kép. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 323—326.
Néhai Ráth Károly: A lébényi templom Moson vármegyében. M.-Óvár. 1874. Ny. Czéh Sándor. 8r. 9 l.
Vas. Ujs. 1874. 35. Képekkel.
Essenwein rajzai eml. Arch. Ért. 1878. 237.
Nácz József: „Sopron". 1878. 36.
Dr. Czobor Béla: Vas. Ujs. 1879. 37. Két képpel.
Krecskay Antal: Kalauz a lébényi templomhoz Mosonmegyében. Ó-ker. 1879. 8. 36. VI. tábla.
Ebből mutatvány: Győri Közl. 1879. 75.
Egyh.-műv. Lap. I. 13—21. Képekkel.
A lébényi templom főhomlokzata, alaprajza, kapuja és szentélyzáradéka. Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. IV. 117.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 683.

A templom helyreállítása.
M. Biz. 1872. 96.
Dingraf Gáspár leírása. M. Biz. 1872. 118. 159. 162., 1873. 29. 38. 52. 66.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 16., 1875. 131.
L. még. 1872. 8., 1873. 83. 86. 98. 129., 1874. 7. 23. 27., 54., 1875. 1. 13. 35. 42. 99. 106., 1878. 89. 99., 1879. 18. 32.
A templom fényképei. M. Biz. 1876. 12. 29. 36. 50. 55., 1877. 34. 38. 42. 44. 83. 86.
A templom felszentelése. M. Biz. 1879. 46. 69. 86. 198.
A lépcsőtorony helyreállítása. M. Biz. 1889. 16. 27. 85. 92.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1889. 91. 92. 108. 122.
L. még. M. Biz. 1890. 113. 119.
A templom helyreállítása említve. Arch. Ért. IV. 1870. 163. 264. V. 203. VII. 1872. 25. 108. 109., 1877. 4., 1878. 4. 82. IX. k. 188. X. k. 4. Schnaase. Arch. Ért. X. 118. XII. 4., 1880. III. l. 1889. 414. 1890. 352.

Lébényi templom szobrászati diszitményei.
Ipolyi A.: Műtört. tan. l. 113.

Lébényi templomban levő két czímeres sírkő a Hédervári, Kontok és Pótok czímerével.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 184.

Homonnai-Drugeth (István?) töredezett sírlapjának rajza (hol?)
Ipolyi: U. ott. I. 196.

Lébény-Sz.-Miklós. R. k. pleb. templom. 1775.
Schem. Jaurin. 1903. 76.

Magyar-Óvár. Római feliratos kő a régi várkapu falában, bemeszelve.
Fényes E.: Mo. m. áll. I. 193.
Römer Fl.: Arch. Közl. XI. I. füz. 28.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Ad flexum castrum helye.
(Ásatása.) A mosonmegyei t. és r. Egyl. 1886. évi elnöki jel. M.-Óvár. 1887. 32. l.
Római tégla bélyegpacskolátok és dr. Sötér Ágost levele Fröhlich Róberthez 1891 aug. 16. Fröhlich-hagy. M. N. Múz. Rég. o. Kézirat. 1895. 1. sz. csomagban.
Arch. Ért. 1887. 186.

Pálos-zárda helye.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 103.

Várkastély, ma gazd. akadémia.
A várra vonatkozó okmányok. 1540—1680. M. N. Múz. kny. Mo. Fol. Germ. 906.
Stella Martinus: Descriptio et munitiones Altenburgi, arcisdotalis Serenissinae Hungariae Reginae Mariae ect. auctore I. Martino Stella. Edita Antverpiae cum eiusdem Stellae epistolis. Anno 1544.
Ung. Mag. 1788. II. 103.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 182.
A vár alaprajza 1602-ből a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Fényes E.: Mo. m. áll. 193.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1857. 20 rajzzal.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 44.
Rodiczky Jenő: Haz. s. a Külf. 1871. 22. Képpel.
Győri t. r. füz. II. 121.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 178.
Iványi Ede: Adatok Mo. multjához. Pozsonvid. Lapok. 1885. 42. sz.
Régi rajzairól. Arch, Ért. 1886. 376.
Rupp: A várban létezett egyházi épületeiről. Mo. helyr. t. I. 532—3.
A kastély rajza Cserna K.-tól. O.-M. Mon. Mo. IV. 439.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 672. 676.

Két kehely. Egyik 1736. Steiner Márton apát.-pléb. tulajdona.
Pulszky K.: Ötv. kiáll. l. II. 133. l. 19. Rc. és II. 138. l. 2. Rc.
E. kiáll. k. 2362.
Czobor: Egyh. eml. 105.

Szenteltvíztartó a XVIII. századból, Steiner Márton apát.-pleb. tulajd.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 145. 57. Rc.

Nep. Sz.-János szobra. 1745.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 110.

Miklósfalvi egyházi épületek.
G. M.: Vas. Ujs. 1863. 47. Képpel.
Ung. Mag. 1782. II. 103.

Feszület 1773. a magyaróvári főherczegi miklósfalusi aggápolda tulajdona.
Pulszky K.: Ötv. kiáll. l. II. 140. l. 14. Rc.

Mosony régi erődítvényeinek helye.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 178.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 183.

Mosony-Körtvélyes. Templomtorony.
Közig. Biz. jel. M. Biz. 1901. 110.

Római tégla-bélyegpacskolat Körtvélyesről.
Fröhlich-hagy. M. N. Múz. Rég. o. Kézirattár. 1855. 1. sz. felir. csomagban.

Római festett sír lelőhelye
Römer Jgyk. XXXVIII, 99. M. Biz.

Nemesvölgy. Állít. római épületmaradványok.

Közel az országúthoz régi toronyomladékai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 189. után Römer-hagy. XVI. sz. csom. Jgyk. VI. 120. M. Biz.

Neudorf. L. **Ujfalu**.

Nezsider. Római töltés Petronellig (a Kuruczvilágban felújítva).
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Aranyozott ezüst feszület. 1717.

R. k. pleb. templomban.
Pulszky K': Ötv. kiáll. l. II. 126. l. 7. B. sz.
E. k. kiáll. k. 2084.

Csúcsíves kereszt az út mellett.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Omladozó kastélya, melyben II. Lajos özvegye időzött.
Fényes E: Mo. mai áll. I. 187. után Römer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Német-Járfalu (Deutsch-Jahrendorf). A templom régi tornya, (melyet a körtvélyesi köpcsényi és rajkaival együtt római őrtoronynak tartanak). Hasonló létezik Berg és Wolfitál között is.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. IV. 115. M. Biz.
A templom rajza. Modrovicstól. M. Biz. 1873. 13.
Eml. Arch. Ért. 1878. 233.

Úrmutató XV. századból, a r. k. pleb. templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II l. 18. Go. sz. Képekkel.
Vajdovszky János: A Szepesm. t. t. Évk. IX. 198.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VI. 47. 130. 183. VIII. 22.
Römer: Győri t. és r. füz. I. 97—104. Képpel.
Fényképei. M. Biz.

Oroszvár (Karlsburg). Bergl nevezetű római várfalalapzatnál talált római emlékkövek.
Oroszvári téglabélyegek pacskolatai. Fröhlich-hagy. Kézirat. 1895. 1. sz. cs. M. N. Múz. Rég. oszt.

Az urasági üvegház falaiban.
Modrovics J. jel. és rajzai. M. Biz. 1873. 13.
Eml. Arch. Közl. 1878. 273.
Römer: Arch. Közl. III. 161.

A templomtól nem messze, a dombon római (?) erőd nyomai.
Römer: Arch. Ért. III. 43.
Arch. Ért. VIII. 22.
Győri t. és r. füzet. I. 186—8. II. 121.

Sz.-Vid r. k. pleb. templom. 1669.
Győri t. és r. füz. 1861. II. füz. 188.
Modrovics jel. M. Biz: 1873. 13. 38.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Schem. Jaur. 1903. 73.
Említve. Arch. Ért. 1878. 273.

Harangja: Marx Weni G. Z. V. W. WIEN. Hat mich Gosen Ano. 1602. felirattal.
Römer-hagy. XLVII. sz. cs. és Jgyk. II. 39. M. Biz.

Zichy-féle kastély a XVIII. század végéről.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 45. Képpel.
Ország Tükre. 1863. 23. Képpel.
Römer Jgyk. II. 23. 39. IV. 117. 118. M. Biz.
Rajza. Kimnach L. O.-M. Mon. Mo. IV. 453.

Régi vár romjai.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 672—676.

Pandorf. R. k. pleb. templom 1718. románkori apsissal.
Römer: Arch. Közl. X. füz. 40.
Schem. Jaurin. 1903. 65.

Nezsidertől a Lajtáig haladó római sáncz.
Römer: Arch. Közl. X. II. f. 40.

Pomogy. Régi vár romjai.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 110.

Püski. R. k. pleb. templom. 1775.
Schem. Strig. 102. 78.

Rajka (Rasendorf). Római bélyeges téglák.

Pacskolatok.
Fröhlich-hagy. Kéziratok. 1. sz. csom. M. N. Múz. Rég. o.

A pléb. templom átmeneti korú tornya.

Régi oszlop az országút mellett. 1665.
Römer-hagy. XVI. sz. csom. és Jgyk. II. 39. és I. 103. M. Biz.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Modrovics rajzai M. Biz. 1873. 13. 38.
Eml. Arch. Ért. 1878. 22. 275.
Arch. Ért. 1886. 376. (A torony leégett.)
Csánki D.: Mo. fldr. III. 676.

Rasendorf. L. **Rajka**.

Réti-nél római út.
Mittheil. d. C. Com. 1858. VII. füzet után Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. VI. 2.

Ruszt, a Fertő partján.
Térképe 1783-ból. M. N. Múz. Bubics. 58. 450. l.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1859. 27. Két képpel.
Z. G.: Ország Tükre. 1864. 30. Képpel.

Templom.
Arch. Ért. XII. 2.

Steinbruch. L. **Kővágó**.

Strass-Sommerein. L. **Hegyeshalom**.

Szent-András. R. k. pleb. templom. 1727.
Schem. Jaurin. 1903. 69.

Sz.-János régi erődítményeinek helye.
Könyöki: Rég. Társ. Érk. 1879. 178.

Sz.-Miklós. Barátföld nevű majorban (Mosonból Győr felé haladva) római épület maradványai.
Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 220. 222.

Újfalu (Neudorf). Csúcsíves templom.
Eml. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Zurány. R. k. régi templom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 61.
Csánki D.: III. 678.

Főoltárkép. Falon függő olajfestmények a XVIII. században eltörölt magyaróvári kapuczinus zárdából.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 110.

NAGY-KÜKÜLLŐ VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

Dr. Rudolf Theil: Gesch. der zwei Stühle Mediasch und Schelk bis zur Mitte des 15. Jahrh. Ver. Arch. XXI. B. 231—312.

B) Nagy-Küküllő vármegye műemlékei és azok irodalma.

Agnetheln. L. **Szent-Ágotha.**

Almakerék (Malmkrog). Ág. ev., hajdan r. k. háromhajós, csúcsíves templom, románkori toronynyal.

Szárnyas oltár.

Falképek.

H. I. jel. M. Biz. 1873. 125. 129.
D. G. Fielkey (?) ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.
Alaprajz. Tollrajz vázlat. M. Biz. 1874. 142.
Schem. Trans. 1882. 76.
Eml. Arch. Ért. VIII. 20. 1878. 193.
Falképek, említi Nemes Ö.: M. Biz. 1895. 58. 67.

O Rex Gloriae feliratú és egy 1440-ből való harang.

Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 214. 218. 225.

Apaffy Gy. síremléke. 1635. (Ma a N. Múz.-ban.)

Litteraturás Csarnok. 1840. 23—24. sz.
Nemz. Társ. 1832. II. 106.
Mártonffy Ignácz: Regélő P. Divatlap. 1844. 52.
Kőváry L.: Erd. r. 296—7.
Reform. 1874. 312.
Egynehány hazai utazások. 66. l.
Nagy István: Századok. 1874. 186.
Mesteréről. Arch. Ért. 1889. 275.
Schässburg. Führer. 1895. 25.
Gerecze P.: Mo. t. eml. 299. l. 337. 339.
Éber L.: Arch. Ért. 1902. 97—113. Képekkel. 185. l.
Rajz. Cserna K.-tól. O.-M. Mon. Mo. VII. 485.

Almen. L. **Szász-Almád.**

Alsó-Rákos. Sükkösdi Gy. által épített kastély. 1624.

Kőváry L.: Erd. r. 237—8.

Harang 1498. a ref. templomban.

Mihályvára a rákosi szorosban.

Orbán B.: Székelyf. I. 200—201. Képekkel. 204—5. (Tévedésből Alsó-Fejér vm.-ben Sz.-Mihályfalvánál, 107. hasában is lenyomva.)

Apaffy Gy. síremléke. L. Alma-kerék.

Apold (Trapold). Megerősített templom a XVI. század első negyedéből.

Fr. Müller: Die Vertheid. Kirchen. Mittheil. d. C. Com. 1857. 262—3. Alaprajz és fametszetű képpel.
Képe: E Sigerus. S. S. Burgen.
G. Sch.: Das Alter der Trappolder ev. Kirche. Korrespbl. V. 1882. 23.

O Rex Gloriae stb. felir. harangok, egyik 1554.

Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 223. 230.

Arbegen. L. **Egerhegy.**

Asszonyfalva (Frauendorf). Ág. ev. megerősített templom, a hajó és sanctuarium közti toronynyal.

G. Schuster ev. lelkész jel. M. Biz. 1875.
E. Sigerus: S. S. Burgen.
Fényképei. M. Biz. 1875. 56.

Gloria in excelsis Deo stb. 1699. feliratú harang.

Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 236.

Nyugatra a magaslaton a N.-Küküllő balpartján 120 négyzetöl, háromszoros sánczczal körülvett táborhely.

M. J.: Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 238.

Baráthely (Pretai). Ág. ev. kora csúcsíves temploma.

Csúcsíves kapuja.

J. Dreser ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.
Fr. Müller: Die verth. Kirch. Mitheil. d. C. Com. 1857. 269.

Régi harangok, egyik felirat nélkül, másikon O Rex Gloriae stb. felirat.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210. 222.

Baromlaka (Wurmloch). Ág. ev. megerősített templom.
J. Hoch ág. ev. lelkész leírása. M. Biz. 1875. 56.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Bell. L. **Bolya**.

Berethalom (Birthälm).
Ergebniss einer durch Beauftrage des Mediascher Magistrates am 5. Juni 1741 über den damaligen Zustand Birthelm's geflogenen Untersuchung. Mitgetheilt von Georg Binder. Blätter für Geist. ect. Kronstadt. 1846. 9—11.
V. M. Salzer: Der königl. freie Markt Birthälm (Berethalom) in Siebenbürgen. Ein Beitrag zur Geschichte der Siebenburger Sachsen. V. M. Salzer. Wien. Graeser. 8r. XVI. 751.

A Berethalomba vezető úton talált római síremlék töredékei.
Müller Fr.: Mitth. d. C. Com. 1858. III. 306.

Ág. ev. csúcsíves templom 1560. és templom-kastély, három körfallal, öt toronynyal.

Egyik tornyában régi festmények.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Három harang. O Rex Gloriae stb. felirattal a XIV. századból.

A negyedik harang 1439.
Dr. R. Theil. Korrespbl. 1878. 44.
Müller Fr.: Die evang. Kirche in Birthälm. Ver. Arch. N. F. I. 1853. 199—217. Lenyomva a II. k. 1855. 149—192. l., hol egy alaprajz is látható.
— — jel. M. Biz. 1873. 127.
Kőváry L.: Erd. r. 248—9.
H. I.: M. Biz. 1873. 127. 129. 132.
Arch. Ért. VIII. 20.
A templom-kastély rajza. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. VII. 71.

A templom falképei.
Említi Nemes Ö. jel. M. Biz. 1895. 58. 67.

Oltárfaragványai s a prédikálószék domborművei.
Ipolyi A.: Műtört. t. I. 175. (Berethalom itt Baráthalmának van írva.)

Theilenius György síremléke. 1646.
Gipszmásolata. E. kiáll. k. 2505.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. 299. l. 343. ábra.

XVI. századi vert vasajtó az ág. ev. templomban.
Eml. Arch. Ért. 1900. 379.

Sthin Tamás erdélyi ötvös fedeles kupája.
Reissenb. Kirchl. Kunstdenkm. II. Ser. 1 Lif. Két képpel.
Eml. Ötvös. remekei. II. 33—34.
Radisics: Arch. Ért. 1896. 79.

Bese (Peschendorf). Római kézimalom lelőhelye.
C. Goss: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 298.

Pastor Lucas Lutsch 1632. és In honorem Dei stb. 1671. feliratú harangok.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 233. és 235.

Birthälm. L. **Berethalom**.

Bodendorf. L. **Szász-Buda**.

Bolya (Bell). Régi várkastély és kápolna.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 146.

Boldogváros (Seligstadt). O Rex Gloriae veni cum pace feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 222.

Braller. L. **Brulya**.

Brulya (Braller). Ág. ev. csúcsíves templom.

Szárnyas oltár.
V. Capesius ev. lelkész jel. M. Biz. 1875. 56.

Buszd. L. **Buzd**.

Buzd (Buszd). Harang 1510. és O Rex Gloriae felirattal.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 219. 226.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

G. k. templom. (Kora?)
Sematismul. Fogaras. 1900. 528.

Dános (Dunesdorf). Római téglák az ev. templom falában.
C. Goos: Ver: Arch. N. F. XIII. 1876. 271.

Ág. ev. templom.
Fr. Müller jel. M. Biz. 1873. 126.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129. 132.
Arch. Ért. VIII. 20.

Denndorf. L. **Szász-Dálya**.

Deutschkreutz. L. **Szász-Keresztúr**.

Deutsch-Tekes. L. **Szász-Tyukos**.

Dunesdorf. L. **Dános**.

Eczel (Hetzeldorf). Ág. ev. templom. 1499.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 127. 129. 132.
Fr. Obert ev. lelkész és Fr. Müller jel. M. Biz. 1874. 142.
Arch. Ért. VIII. 20.

Régi harangok. Egyik felirat nélkül, másikon O Rex Gloriae stb. felirat.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210. 223.

Egerbegy (Arbegen). Három O Rex gloriae stb. feliratú harang a XIV. századból. Egyiken Leonardus név.
Dr. R. Theil: Korrespbl. 1878. 44.

Eibesdorf. L. **Szász-Ivánfalva**.

Fehéregyháza. Régi templom.
Alaprajza eml. Arch. Ért. 1878. 199.

Haller-féle kastély.
Ország Tükre. 1863. 23. Képpel.
Kőváry L.: Erd. r. 231. 2.
Vas. Ujs. 1897. 331.

Felmern. L. **Felmér**.

Felmér (Felmern). XV. században átalakított román ízlésű templom és templom-kastély.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Felzendorf. L. **Földszin**.

Földszin (Felzendorf). Régi harang, felirat nélkül.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209.

Frauendorf. L. **Asszonyfalva**.

Galt. L. **Szász-Ugra**.

Garat (Stein). Római út nyomai jöttek elő az új torony építésénél.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 311.

Ave Maria Gratia plena stb., O Rex gloriae stb. és Jesus Nazarenus 1638. feliratú harangok.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859.

Grosz-Alisch. L. **Nagy-Szőllős**.

Grosz-Kopisch. L. **Nagy-Kapus**.

Grosz-Laszlen. L. **Szász-Sz.-László**.

Grosz-Scharesch. L. **Nagy-Sáros**.

Grosz-Schenk. L. **Nagy-Sink**.

Halmagen. L. **Halmágy**.

Halmágy (Halmagen). Ág. ev. átmeneti korú templom.
Koszta József ev. lelkész jel. és vázlatai a M. Biz.-hoz. 1874. 142.
Alaprajza eml. Arch. Ért. 1878. 200.

Nemesi kuria.
Jüngling Fr.: Die adelige Curia in Halmágy. Ver. Arch. N. F. VII. 2.

Halvelagen. L. **Holdvilág**.

Haschagen. L. **Hasság**.

Hasság (Haschagen). Régi harang Magister Leonardustól. 1429.
Dr. Teusch S. D.: Arch. Ért. VI. 50.

Régi elpusztult templom.
Eine untergeg. Kirche auf der Schorestener Markung. Korrespbl. VII. 1884. 4—6.

Aranyozott ezüst serleg. 1651.
Reissenb. Kirchl. kunstdenkm. II. Serie 1. Lif. 5.
Radisics Jenő: Arch. Ért. 1896. 79.

Harang. 1429.
Reissenb. Kirchl. Kunstdenkm. II. Serie 1. Fif. 5.

Henndorf. L. **Hégen**.

Hégen (Henndorf). A nétusi (neithausi) kapu előtt jobbra a falu végén egy házba falazott római sírkő.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 279.

Ág. ev. átmeneti korú templom.
J. Laszler lelk. jel. és rajza. M. Biz. 1874. 142.

Hetzeldorf L. **Eczel**.

Héviz. Római castrum és más építmények maradványai.
Wellmann: Das römische Castell bei Héviz und d. Schatzgräber. Satellit des Siebenb. Wochenblattes Kronst. 1844. 72. sz. 305. l.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 249.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 279.
Téglás István: Arch. Ért. 1890. 359.

Egykori Sz.-Háromság-kolostora a mai Bethlen Kataféle kastélyrom helyén.
Orbán B.: Székelyf. I. 195—8. Képpel.

Hidegvíz. Egyik g. k. temploma. 1797.
Şematismul. Fogaras. 1900. 551.

Holdvilág (Halvelagen). Christus rex venit in pace stb. 1528. feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 228.

Római épületmaradványok.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 238.

Homorod (Homrod, Hameruden, Hamruden). Kettősfalu templom és templom-kastély. (Ma csak a sanctuarium régi.)
Orbán B.: Székelyf. I. 190.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 263.
C. Pilder ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.
E. Sigerus. S. S. Burgen.

Közelében Zsuzsavárának helye.
Orbán B.: Székelyf. I. 168.

Homrod, Hamerud, Hamruden. L. **Homorod**.

Jakabfalva (Jakobsdorf). Római kézimalom lelőhelye.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 280.

Ág. ev. templom.
Fr. Müller: Die Vertheid. Kirch. Mitth. d. C. Com. 1857. 269.

Két régi harang. Egyik felirat nélkül, másikon: Soli Deo Gloria stb. 1645. felirat.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209. 233.

Jakobsdorf. L. **Jakabfalva**.

Kacza (Katzendorf). Ág. ev. templom és román ízlésű kapuja.
D. Haiel ev. lelkész jel. M. Biz. 1875. 56.
E. Sigerius: S. S. Burgen.

Kaisd, Keisd. L. **Szász-Kézd**.

Katzendorf. L. **Kacza**.

Kálbor. G. k. fatemplom. 1732.
Şematismul. Fogaras. 1900. 602.

Keresd (Kreisch). Két régi harang. Egyik felirat nélkül, másikon: O Rex Gloriae. 1554. felirat.
Fr. Müller: Ver. Arch. N. F. 1859. 209. 230.

Régi várkastélya, pinczének használt templom.
Kőváry L.: Erd. r. 219.
Deák Farkas: Vas. Ujs. 1866. és Mo. Kép. Szerk. Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 122. Nagy Miklós. I. 1870. 110—112. l. Keleti G. rajzával.
Schässburger Führer. 1895. 26.
Vas. Ujs. 1897. 27. Benczur Béla rajzával.
Fényképe. M. Biz.
O.-M. Mon. Mo. I. 185.

Kemény János fejedelem sírköve a kastély főbejárattól jobbra, a kerti-terrasz rácsajtaja mellett.
Berwerth Vilmos: Századok. 1893. 747.

Kis-Kapus. R. k. pleb. templom. XVIII. század.
Schem. Trans. 1882. 789.

Kis-Selyk (Klein-Schelken). Római telep helye és maradványai a Burg nevű magaslaton.
Ackner: Die Colonien in Siebenb. 33.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 238.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 308.

Római feliratos kő.

Ág. ev. részben csúcsíves templom.

Keresztelő-medencze. 1474.

Domború műves síremlék. 1623.
S. Wädt ev. lelkész jel. alaprajz és oldalnézet vázlata s a feliratok. M. Biz. 1874. 142.
A templom rajzai. M. Biz. 1874. 142.
Eml. Arch. Ért. 1876. 277.

Kis-Sink (Klein-Schenk). Az Olt jobbpartján római tábor sarokfalai.
H. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. I.
— — Die Colon. in Sieb. 37.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 308.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 247.

Templom-kastély hat toronynyal a XV. századból.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Keresztelő-medencze. 1477.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 222.

Harang. 1499. és 1644.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 219. 233.

Klein-Schelken. L. **Kis-Selyk.**

Klein-Schenk. L. **Kis-Sink**.

Klosdorf. L. **Miklóstelke**.

Kőhalom (Reps). Romladozó késő gót templom, templomában feliratos harang. 1488.

Nagyobb harangja 1627.

Ferencz-rendiek kolostora.

Fellegvára.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 218. 232.
Orbán B.: Székelyf. I. 191—4. A piacz és vár képével.
— — Mo. és a N.-világ. 1868. 439. 457. l. Képpel.
Kőváry: Erd. r. 268.
Schulz F.: Arch. Ért. II. 1869. 180.
Arányi L.: A vár. Pulszky-Album. 131—6. Alaprajz- és képekkel.
Dr. Fr. Teutsch: Zur Gesch. v. Reps. Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 155—156.
Kőhalom vára. Vas. Ujs. 1884. 26.
F. Sigerus: S. S. Burgen.
Dr. Heinrich Müller: Die Repser Burg. Hermannstadt. 1900. 8r. 73 l. 28 képpel. Ismertetés. X. Arch. Ért. 1901. 379.
Kőhalom és vára. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 483.

G. k. templom. 1793.
Șematismul. Fogaras. 1900. 601.

Kreisch. L. **Keresd**.

Leblang. L. **Lebnek.** L. **Lemnek**.

Lebnek = **Lemnek** (Leblang) Római kézimalom lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 290.

Románkori templomának maradványai az új templom mellett.
Téglás István: Arch. Ért. 1890. 168—9.

Román ízlésű templomának falára jegyzett krónika. 1493—1629. (Lebontatott.)
Téglás István: Arch. Ért. 1893. 446—7.

O Rex Gloriae 1622. feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 231.

Lemnek (Leblang). L. **Lebnek**.

Lesses (Schoenberg). Ág. ev. templom, részben román, részben csúcsíves a XVI. századból.
L. ev. lelkészi jel. M. Biz.-hoz. 1875. 56.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Régi harangok. Egyik 1538-ból, másik 1628.
Müller Fr.: Ver. Arch N. F. IV. 1859. 224. 229. 232.

Malmkrog. L. **Almakerék**.

Marktschelken. L. **Nagy-Selyk**.

Martontelke (Morterdorf). Joh. v. Rosenau festő képe: Krisztus a keresztfán a Sz.-Kereszt-templomban.
W. S.: Korrespbl. 1882. 125.

O Rex glorie stb. Leonardus feliratú harang.
Dr. R. Theil: Korrespbl. 1878. 45.

Martinsberg. L. **Mártonhegy**.

Mártonhegy (Martinsberg). Ág. ev. átmeneti korú temploma.
Fr. Müller: Die Vertheid. Kirchen. Mittheil. d. C. Com. 1857. 265.
— — Die Kirchl. Baud. 43.

Medgyes (Mediasch).
Chronologisch topographische Skizze der Stadt Mediasch. Andreas Brecht v. Brechtenberg. Blätter für Geist ect. Kronstadt. 1838. 9. 26.
„Um 1526". Bilder aus Medias's vergangenheit. Dr. D. G.: Teutsch. Transsilvania. Hermanstadt. 1862. 16. 17.
Theil Dr. Rudolf: Gesch. der zwei Stühle Mediasch und Schelk bis zur Mitte des 15. Jahrh. Ver. Arch. XXI. B. 231—312.
Medgyes látképe. Mo. és a N.-világ. 1868. 31. sz. Képpel.
Gräser Andreas: Umrisse zur Gesch. der Stadt Mediasch. Hermannstadt. 1862. Ismerteti K. Fabritius. Transsylv. 1862. 20.

Háromhajós, késő csúcsíves templom és templomkastély.
Kőváry L.: Erd. r. 249.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 20.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 123.
Karl Werner: Die ev. Pfarrkirche in Mediasch. Programm d. ev. Gym. 1872.
J. Fabini ev. lelk. jel. M. Biz. 1874. 142.
E. Sigerus: S. S. Burgen.
A templom rajza Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 487.

Soli Deo Gloria A. P. 1587. és más feliratú harangjai.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 215. 218. 219. 231. Facsimile rajzzal.

Fedeles kancsó trébelt diszítményekkel. Dániel Burkesch mester műve. 1589. Az ev. ref. templom tulajdona.
Arch. Ért. 1890. 25.

Házalakú ostyatartó, Servatius Heltner medgyesi mesternek tulajdonitják.
Mint előbbi u. ott. 1890. 25. I.

R. k. templom. 1721.
Schem. Trans. 1882. 79—80.

Egykori várának falmaradványa.
Kőváry L.: Erd. r. 106—109.
Gräser A: Erbauungszeit der Mediascher Stadt- und Ringmauern. Ver. Arch N. F. I. 2.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 123.

Az ú. n. Paraszttorony.
Képe. Rajz. Cserna K.: Vas. Ujs. 1890. 11. sz.

Mediasch. L. **Medgyes**.

Mergeln. L. **Morgonda**.

Mese (Meschendorf). Kolostor-templom.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 48.

Egy régi feliratnélküli s egy 1515-ből való harangja.
Fr. Müller: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209. 210. 220.

Meschen. L. **Muzsna**.

Meschendorf. L. **Mese**.

Michelsdorf. L. **Mihályfalva**.

Mihályfalva (Michelsdorf). Ág. ev. csúcsíves templom. A mészréteg alatt falképek. A hajó famenyezete kifestve. 1761.
Fr. Weber ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.

Miklóstelke (Klosdorf). Templom-kastély. A templom hajójában kut van ostrom idejére. 1524.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Egykori, Champana Sancti Georgii Tetra Grammaton feliratú, 1190-ből való átöntött harangja.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 206—208.
— — Die Kirch. Baud. 46. A felirat facsimile rajzával.

Verbum Domini manet in aeternum stb. 1576. felir. harang.
Müller Fr: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 231.

Mirkvásár (Streitford). Ág. ev. templom és templom-kastély 1517—1547..
K. H. Binder ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.
Orbán B.: Székelyf. I. 190.

Moha. G. k. fatemplom. 1695.
Şematismul. Fogaras. 1900. 611.

Morgonda (Mergeln). Régi harang felirat nélkül és O Rex gloriae felirattal.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209. és 226.

Mortersdorf. L. **Martontelke**.

Muzsna (Meschen). Ág. ev. csúcsíves templom és templom-kastély.

Síremlékek.
Fr. Müller: Die Verth. Kirch. Mittheil. d. C Com. 1857. 265. Fametszetekkel.
Fr. Josophisch és Fr. Müller jel. a M. Biz.-hoz. 1873. 127. és 1874. 142.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 127. 129. 132.
Arch. Ért. VII. 20.
E. Sigerus: S. S. Burgen.
A templom-kastély rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VII. 67.

O Rex gloriae veni cum pace és Da pacem Dominus 1548. feliratú harangok.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 222. 229.
Dr. R. Theil: Korrespbl. 1878. 44.

Kehely.
Müller: Die Verth. Kirch. Mitheil. d. C. Com. 1857. 265.

Nagy-Kapus (Grosz-Kopisch). Ág. ev. templom.

A sekrestye ajtó fölött az Isten báránya. 1569.

Szárnyas oltár.
Fr. Müller: Die Verth. Kirch. Mittheil. d. C. Com. 1857. 269.
S. I. Theil ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142.
E. Sigerus. S. S. Burgen.

Régi harang felirat nélküli és Verbum Domini manet stb. 1550. feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209. 229.

Kehely a XV. századból.
Pulszky K.: Ötv. kiáll. l. II 104. l. 103. Go. szám.

Nagy-Sáros (Grosz-Scharesch). Ág. ev. templom csúcsíves sanctuariuma.
B. Fr. Capesius ev. pap jel. a M. Biz.-hoz. 1875. 56.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Nagy-Selyk. (Marktschelken) Ág. ev. templom.
Fr. Müller: Die Verth. Kirch. Mittheil. d. C. Com. 1857. 268.

Érthetetlen feliratos és Mit Gottes hilfe mich gegossen hat Johannes Mottka in Hermannstadt 1647. feliratú harang.
Müller I.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 223. 233. A felirat facsimile képével. III. tábla b.

Nagy-Sink (Grosz-Schenk). Ág. ev. román ízl. templom.
K. Brand ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142.

Nagy-Szőllős (Grosz-Alisch). Római emlékei.
Goos C.: Ver. Arch. XIII. 264—5.

XV. századi templom.

Nyolczszögű torony.

Szentélykorlát (jubé) nyoma.

Szentségfülke.

Papiszék.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.

Régi harang. O Rex gloriae stb. felir. harangok.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 214. 226.

A Hétúrba vezető úton Kemény János fejedelem elestének emlékoszlopa. (A réginek mintájára épült 1851-ben.) Felirat nélkül.
Berwerth Vilmos: Századok. 1893. 743—7.
Schässburg. Führer. 1895. 25. l.

Petrichevich Horváth János síremléktöredéke az ev. templom sekrestyéjében.
Berwerth Vilmos: Századok. 1893. 743—747. Képpel.

Nádpatak (Rohrbach). Ág. ev. temploma.
J. Mätz ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.

Nemes (Niemesch). O Rex gloriae stb. és Fidelibus via Christus stb. 1647. felir. harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1854. 214. 233.

Neithausen. L. **Nétus**.

Neudorf. L. **Szász-Újfalu**.

Neustadt. L. **Ujváros**.

Német-Keresztúr. L. **Szász-Keresztúr**.

Nétús (Neuthausen, Neithausen). O Rex gloriae felir. harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 226.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Niemesch. L. **Nemes**.

Oláh-Gyukos. (Helyesebben: Oláh-Tyukos.)

G. k. templom 1770.
Şematismul. Fogaras. 1900. 615.

Oláh-Ivánfalva (Walachisch-Eibersdorf). G. k. fatempl.
Şematismul. Fogaras. 1900. 555.

Eperjesi-féle kuria.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 146.

Paratély. L. **Baráthely.**

Peschendorf. L. **Bese.**

Péterfalu (Péterfalva?) Petersdorf. XV. századi ezüst kehely, német felirattal. Ág. ev. templomban.
E. kiáll. k. 1401.

Péterfalva. G. k. fatemplom. Javították 1825-ben.
Şematismul. Fogaras. 1900. 402.

Petersdorf. L. **Péterfalva.**

Pretai. L. **Baráthely.**

Prépostfalva (Probstdorf). Régi harang, felirat nélkül és 1650-ből.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210. 234.

Probstdorf. L. **Prépostfalva.**

Rádos (Radeln) és Bene (Mehburg) között római telep nyomai.
Ackner: Die Colon. in Sieb.

Ág. ev. templom, kettős fallal, őrtoronynyal. 1526.

Csúcsíves keresztkut.

Csúcsíves oltár.

Kehely.

Harangok. Egyiken: O Rex gloriae stb. 1550. felirat.
Müller Fr.: Die Verth. Kirch. Mittheil. d. C. Com. 1857. 268.
— — Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 229.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Rauthal. L. **Rudály.**

Reichsdorf. L. **Riomfalva.**

Reps. L. **Kőhalom.**

Riomfalva (Reichsdorf). Ág. ev. templom. 1451.
J. Josephus ev. pap és Fr. Müller jel. M. Biz. 1874. 142.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 127. 129. 132.
Arch. Ért. VIII. 21.

Rohrbach. L. **Nádpatak.**

Rosch. L. **Rovás.**

Roseln. L. **Rozsonda.**

Rovás (Rosch). O Rex gloriae stb felir. harang a XV. századból.
Dr. R. Theil: Korrespbl. 1878. 44.

Rozsonda (Roseln). Ág. ev. templom.
Fr. Müller: Die Verth. Kirch. Mittheil. d. C. Com. 1857. 265.
Képe. E. Sigerus. S. S. Burgen.

Rudály (Rauthal). Régi harang, felirat nélkül.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210.

Salkó. G. k. templom. 1786.
Şematismul. Fogaras. 1900. 562.

Sálya (Schaal). Ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 146.

Schaal. L. **Sálya.**

Schaas. L. **Segesd.**

Schäsburg. L. **Segesvár.**

Schlacht. L. **Szász-Zalatna.**

Schoenberg. L. **Lesses.**

Schweischer. L. **Sövénység.**

Segesd (Schaas). Régi harang. O Rex Gloriae stb. felirattal.
Müller F.: Ver. Arch. N. F. IV. 1854. 214. és 216.

Segesvár (Schäsburg).
Chronica Civitatis Schaesburgensis. 1514—1663. Deutsche Fundgruben. II. 1840. 85.
Müller Fr.: Archeologische Skizzen aus Schäszburg. Ver. Arch. N. F. II. 1855. 3. 381—430.
Max Ulynes: Graf Bowne in Schässburg. J. K. Schuller Trans. 1863. 3.
D. F.: Ország Tükre. 1864. 33. Képpel.
Deák Farkas: Mo. és a N.-világ. 1867. 16. Keleti G. rajzával.
Lukács B.: Mo. és a N.-világ. 1868. 367.
Vár és város távl. képe. Keleti G.-tól. Mo. Kép. Szerkeszti Nagy Miklós. 1870. 261.
H. I.: Segesvár műemlékei. Arch. Ért. 1879. 333—341. Alaprajzokkal.
Segesvár ötvöseiről. Arch. Ért. 1890. 385—402.
A város képe. Rajz. Cserna K.: Vasárnapi Ujság. 1890. 11. szám.
Vágó Pál fényképei után. Vas. Ujs. 1897. 31. sz.
Schässburg. Führer durch Stadt und Umgebung. Mit 7 Illustrationen. Schässburg. Verlag des Schässburger Verschönerungs-Vereins. Druck von Brüder Jordens. 1895. 8. 28.

Római régiségek.
Müller Fr.: Blätter f. Geist. (Kronst.) 1857. 29. sz. 197. l. Miscellen.

A Küküllő balparti magaslaton Burgstadl nevű magaslaton falromok, római téglák s más maradványok.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
— — Die Colon. in Sieb. 32.

Segesvártól Apulumig vezető római út nyomai.
Mittheil. d. Com. 1857. II. 194.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 307.

Ág. ev. hegyi templom. 1409—1483.
Fr. Müller: Die Schässburger Bergkirche. Ver. Arch. N. F. I. 1853. 3. 293—338. Anhang. Oklevéltár. 339—362. l.
— — Mitth. d. C. Com. 1856. I. 167—173. Alaprajz és képekkel.
— — Ein Fund in d. ev. Pfarrkirche zu Schässburg. Mittheil. d. C. Com. 1859. 339. (Dobozban lelt iratok 1529-ből és falképmaradványok.)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 115—120. Képpel.
Kőváry L.: Erd. r. 291—2.
Schulcz Ferencz: Arch. Ért. II. 1869. 159—162.
Arch. Ért. VIII. 20.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
M. G. Schuller és Fr. Müller jel. M. Biz. 1873. 126., 1874. 142.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 126. 129. 132.
A templom fölvételei Steindl I. tanitványaitól. M. Biz. 1876. 51. 55.
Arch. Ért. 1880. XVIII. l.
A templom újjáépítéséről. Arch. Ért. 1889. 274—5.

A hegyi templom falképmaradványai.
Römer: Régi falk. 134.
Templom és rajzai eml. Arch. Ért. 1877. 3., 1879. 157.
H. I.: Arch. Ért. 1879. 253—258.

Városi csúcsíves templom, egykor a Domokos-rendieké. 1482—1515.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 115—120. Képpel.
Schulcz F.: Arch. Ért. II. 1869. 159—162.
M. G. Schuller és Fr. Müller jel. M. Biz. 1873. 126. és 1874. 142.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 126. 132.
A templom újjáépítéséről. Arch. Ért. 1889. 274.

Fedeles aranyozott ezüst kanna. 1658.
Pulszky K.: Arch. Ért. 1879. 269.
Czobor: Egyh. Eml. 126.

Keresztelő-medencze. 1411. Mindkettő az alsó ev. templomban.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 221.
Rajza Steindl tanitványaitól. Eml. Arch. Ért. 1878. 276.
E. kiáll. k. 6474.

Szentségház.

Kórusszék.
Rajzai Steindl tanitványaitól. M. Biz. Eml. Arch. Ért. 1878. 276.

Szent-Miklós szobra.
Ipolyi: Műtört. t. I. 175.

Oltár. (Melyik templomban?) Nagyszebeni festő Jeromos műve. 1676.
Arch. Ért. 1889. 276.

R. k. templom. 1725.
Schem. Trans. 1882. 81.

Segesvár egykori régi harangjáról.
Müller: Die Kirch. Baud. 47.

Harangok. 1677. a pleb. templom tornyában.

A kórház-templom tornyában felirat nélkül. Az óratoronyban. 1677-ből.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210. 236.

Mann István 1647. síremléke.
Gerecze: Mo. tört. eml. 299.

Segesvár vára, tornyai, bástyái.
Segesvár várának alaprajza 1750-ből a bécsi K. k. Technisch. Administr. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
M. G. Schuller és Fr. Müller jel. M. Biz. 1873. 126. 1874., 142.

Az óratorony és régi harangja felirat nélkül.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209.
Schulcz F.: Arch. Ért. II. 1869. 159—162.
Kőváry L.: Segesvár vára. Erd. r. 115—119. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 115—120.
Reparatur des Sch. Stundturmes. Korrespbl. IX. 1886. 85.
A vár rajzai. Steindl I. tanitványaitól. M. Biz.
Eml. Arch. Ért. 1877. 3.
Az óratorony. O.-M. Mon. Mo. VII. 73.
Segesvár vára és főtere. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 473. 475. 479.

Az oktogon-torony.
Képe. Rajz. Cserna Gy. Vas. Ujs. 1890. 3. sz.

Steilan-Thürmchen nevű emlék az Erzsébetváros felé vezető országút mellett. 1460. Monda szerint egy török basa emléke.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 115—120.
Schässburg. Führer. 1895. 24. l.

Az egykori városi vendéglő (605. sz. ház) a XV. századból.
F. Müller: Arch. Skizzen aus Schässburg. Ver. Arch. N. F. II. 409. és Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 194.

Seiburg. L. **Zsiberk.**

Seligstadt. L. **Boldogváros.**

Sövénység (Schweischer). Római alapfalak.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. 32.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 309.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 250.

Ág. ev. megerősített templom. XV—XVI. sz.

Szárnyoltár.

Egyik képe 1552.
Arch. Ért. II. 1869. 179.
R. Keller ev. pap jel. a M. Biz. 1875. 12. (?) Müller Fr. Mittheil. d. C. Com. lenyomat.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Régi harang. Felirat nélkül.
Müller F.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210.

Stein. L. **Garát.**

Streitford. L. **Mirkvásár.**

Szász-Almád (Almen). Templom-kastély.
E. Sigerus. S. S. Burgen.

Régi harang német felrattal a XV. század második feléből.
D. H. Teutsch: Korrespdbl. 1881. 27.

Szász-Buda (Bodendorf). Templom-kastély.
E. Sigerus. S. S. Burgen.

Régi harangok. O Rex Gloriae stb. és Parcite Christo stb. 1590. feliratokkal.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 223. l. III. tábla. 5. kép. 231. l.

Szász-Dálya (Denndorf). Megerősített templom.
Fr. Müller: Die Vertheil. Kirchen. Mittheil. d. C. Com. 1857. 263. Alaprajz és távlati képpel. Mittheil. d. C. Com. 1857. 263—4.
Képe. E. Sigerus: S. S. Burgen.

Keresztelő-medencze.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 224.
Felirata facsimile rajza. III. tábla. I.

Szász-Fejéregyháza (Weiszkirch) és Szász-Dálya (Denndorf) közti római tábor helye.
Ackner: Die Colon. in Sieb. 32.

Ág. ev. megerősített templom.
Ország-Tükre. 1863. 23 sz.
P. Wolf ev. pap jel. alaprajz. M. Biz. 1875. 56.
Képe. E. Sigerus: S. S. Burgen.

Szász-Ivánfalva (Eibesdorf). Ág. ev. késő csúcsíves templom.
G. Brand jel. M. Biz. 1874. 142.

Sodronyzománczos kehely.
Reissenb. Kirch. l. Kunstdenkm. III. Ser. 1. Lif. 3.

G. k. fatemplom. 1747.
Sematismul. Fogaras. 1900. 398.

Szász- vagy **Német-Keresztur** (Deutsch-Kreuz). Templom-kastélya, eredetileg három hajóra tervezett román ízlésű templommal a XIV. század elejéről, megújítva.

Kehely a XVI. sz. elejéről.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

O Rex Gloriae és Da pacem Domine stb. 1551., 1549. feliratú harangok.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 229. 230.

Szász-Kézd (Kaisd és Keisd). Ág. ev. megerősített templom a XV. sz. végéről.
Fr. Müller: Die Vertheid. Kirchen Mittheil. d. C. Com. 1857. 227—231. Fametszetekkel.
Arch. Ért. VIII. 20.
Zwei grosze Brände der vor. Jahrh. in Kaisd. Korrespbl. VII. 14—16.
Führer in Schäsburg. 1895. 27.
E. Sigerus: S. S. Burgen.
A templomerőd rajza. Cserna K.-tól. O.-M. Mon. Mo. VII. 67.

Aranyozott ezüst kehely az ev. templomban.
Pulszky K.: Arch. Ért. 1879. 266. l.

Falusi vára a XV. századból.
Eml. Ackner. Jahrb. d. C. Com. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 263.
E. Sigerus: S. S. Burgen.
Dr. Arányi Lajos: Pulszky-Album. 136—138. Képpel.
Kőváry L.: Erd. r. 249.
H. I. jel. a templom és várról. M. Biz. 1873. 126. 129. 132.
Fr. Müller jel. M. Biz. 1873. 126.
G. Binder jel. M. Biz. 1874. 142.

A vár régi harangja felirat nélkül. Egy másik. 1540.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209. 220.
A vár átalakítása. M. Biz. 1900. 35. 54.
Möller I. jel. és irónvázl. M. Biz. 1901. 97. 104. L. még 1901. 294.

Szász-Sáros. Templomkórus.

Szász-Tyukos (Deutsch-Tekes). Ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 146.

Szász-Zalatna (Schlacht). Ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 146.

Szász-Ugra (Galt). Római erőd, melyben a Hévízre vezető Olthidja fejét gyanítják.
Zwei alte Castelle bei Galt und Héviz. Satellit des Sieb. Wochenbl. Kronstadt. 1845. 12. sz. 50—51.
B. H.: Ver. Arch. I. 1845. 5—44. Alaprajz a III. tábl.
Ackner: Die Colon. in Sieb. 37.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 275.

A Szász-Ugra, Héviz-Olthidja és Szász-Magyaros (Nuszbach, Brassó vm.) közti római út több nyoma.
C. Goos: U. o. Geisterwald alatt.
Orbán B.: Székelyf. I. 195. és 199.

A Csupáról jövő római út nyomai a temető mögötti Horgosmezőn és az Akasztófánál.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 317.

Római feliratos kő.
Fr. Schmidt ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142. Alaprajzzal és rómaikő pacskolatával.

Ág. ev. templom az átmeneti ízlés korából. Tornyos körfalakkal.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 43.
Orbán B.: Székelyf. I. 1905. és 199.
A templom alapr. M. Biz.
Eml. Arch. Ért. 1878. 319.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Me fudit Petrus Murarius coronensis 1666. feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 235.

Szász-Újfalu (Neudorf). Két harang. Egyiken 1508, másikon Campana ecclesia Novillana Anno 1648. stb. felirat.
Müller Fr. Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 219. és 234.

Szászhalom (Hundertbücheln). Ág. ev. templom-kastély bástyákkal.
E. Sigerus: S. S. Burgen.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 146.

Szász-Sz.-László (Grosz-Laszlen). Gloria in excelsis Deo stb. 1653. feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 234.

Szent-Ágotha (Agnetheln). Római feliratos kő a templommal átelleni ház szögletén.
M. I. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi Arch. Közl. II. 247.
C. Coos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 264.

Ág. ev. templom-kastély.
A templom képe, egykori kettős kerítésével. Bonerti: Reisehandbuch über Siebenbürgen.
Fr. X. Freiung (?) ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142.
E. Sigerus: S. S. Burgen.

Szőllős. L. **Nagy-Szőllős**.

Táblás. L. **Tóbiásfalu**.

Tóbiásfalu vagy Táblás (Tobsdorf). Római kézimalom lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 314.

Tóbiás és Eczel közt római táborhely.
Ackner: Die Col. in Sieb. 33.

Tóbiás mellett levő Hódos erdőség magaslatain terjedelmes sánczok, cserepek és római pénzekkel kevert faltéglák.
M. J. Ackner: Jahrb. d. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 237.

Régi harangok, tempore dni iosephi magister Caspar fecit és egy másik O Rex gloriae stb. felirattal.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 223.
D. G. Teutsch.: Korrespbl. 1881. 28.

Tobsdorf. L. **Tóbiásfalu** vagy **Táblás**.

Trapold. L. **Apold**.

Újváros (Neustadt). Ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 146.

Ugra. L. **Szász-Ugra**.

Váldhíd (Waldhütten). Templom-kastély a XV. századból.
Képe. E. Sigerus: S. S. Burgen.

Verd (Werd). Ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 146.

Vessződ (Zied). Ág. ev. román ízlésű templom.
Fr. Müller: Mittheil. d. C. Com. II.
J. Knall ev. pap. jel. M. Biz. 1874. 142.

Volkány (Wolkendorf) határában terjedelmes alapfalak.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 251.

Ág. ev. templom XV. és XVII. századból, tornya 1794.

Két régi harang. Egyik felirat nélkül, másikon O Rex gloriae stb. felirat.
Müller Fr. Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210. 223.
Das Sächs. Burzenl. I. 92.

Walachisch-Eibersdorf. L. **Oláh-Ivánfalva.**

Waldhütten. L. **Váldhíd.**

Weiszkirch. L. **Szász-Fejéregyház.**

Werd. L. **Verd.**

Wolkendorf. L. **Volkány.**

Wurmloch. L. **Baromlak.**

Zied. L. **Vessződ.**

Zsombor. Vár.
Orbán B.: Székelyf. I. 187—8.

Zsiberk (Seiburg). A Berg nevű lejtőn római telep nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 310.
Kovács F. előadása a Zsiberk (jobban Siberk), Borkerek és Bibarcz környékén talált kelta s római régiségekről. Magy. Orv. st. munkái. Budapest. XVII. szám. 1874. 79—80. l.

Régi templom.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 119.
Arch. Közl. VIII. 21.
Müller Fr.: Die ev. Kirche v. Seiburg. Mittheil. d. C. Com. 1861. 47—48.

Te Deum laudamus feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 226.

NÓGRÁD VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Beke M.:* Topographia inclytorum comitatum Nagy-Hontensis et Nogradiensis. Budae 1791. 8r.
2. *Collectanea* ad historiam Comitatus de Nógrád. Cod. Sec. XVII. pag. 141. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 315.
3. *Collectanea* ad historiam Comitatus d. Neograd. M. S. Lat. Saec. XVIII. fol. 280. in 4r. M. N. Múz. Quart. Lat. 2143.
4. *Mocsári Antal:* Nemes Nógrád vármegyének historiai, Geographiai és Statistikai Esmertetése. Rézre metszett rajzolatokkal. Négy kötetben. Pesten. 1826. Petr. Trattner M. bet. 8r.

B) Nógrád vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Esztergály. Régi ev. templom, melyet a husziták építettek.

Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 315.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 245.

Egyik harang e felirattal: Verbum caro factum est, et habitavit in nobis. Omnium SS. Honori Anno 1715.

Másodikon: Gloria in Excelsis Deo.

Harmadik jel- és írástalan.

Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Alsó-Ludány. Templom.

Rómer. Jgyk. IX. 113. és hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Alsó-Sáp. R. k. csúcsíves pleb. templom a XIV. századból; előreszökő, nyolczszögbe futó toronynyal.

Mocsári: Nógr. vm. Esm. I. 321.
Bednár József levele és a templomhomlokzat tollrajzvázlata. 1876 márcz. 10. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.
A templomkerítés alaprajza. Könyöki J.: M. Biz. 1890. 1. L. még. M. Biz. 1890. 5. 229. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Arch. Ért. 1890. 351.
Schem. Vaciens. 1903. 42.

Alsó-Sztregova. Egykori (1652) temploma.

Fényes E: Mo. mai áll. II. 218 után Rómer-hagy. XVI. sz. csom. M. Biz.

Evang. templom legnagyobb harangja. Fusa per me Beni Stephanides Losonczini 1700. sat. felirattal. Haranglábon.

Rómer. IX. Jgyk. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Másik harang e felirattal: Nosse cupis Lector fieri me gratia cujus.

Patroni jussit subdita metra lege:

Ladislai Madacs, ujfalusi atque Susannae.

Munere sum quod sum diaque Sacra loco.

Campanae pulsu Populus suspirat in aede.

Dum petit iste sua voce Superna Cavet.

Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Legkisebb harang. Anno Dni 1742. felirattal.

Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. IX. M. Biz.

A régi Madach-kastély.

Rajzai. Szerémy Alajos: Vas. Uj. 1900. 42. sz.
Rajza Kimnach Lászlótól. Vas. Ujs. 1897. 50.

Elpusztult vára.

Könyöki J.: M. Biz. 1890 1.
Arch. Ért. 1890. 351.

Baglyasvára.

Mocsári: Nógrád vm. Esmert. I. 300. l. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Alaprajza Könyöki J.-tól. M. Biz. 1890. 1.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 89.
Könyöki R.: M. Biz. 1890. t. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.

Balassa-Gyarmat.

Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 300. l. után Rómer-hagy. XV. sz. cs. M. Biz.

Balassa-Gyarmat leírása. MS. Hung. Sec. XIX. fol. 12. in 4r. M. N. Múz. Quart. Hung. 1277.
Nagy Iván: Balassa-Gyarmat. Írta —. Az 1858. évi első kiadásnak javított rövidítménye. Balassa-Gyarmat. 1894. Darvai Ármin bizománya. 8. 40 l.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 92.

R. k. pleb. templom. 1759.
Schem. Strigon. 1902. 21.

Harangok. Egyiken: S. Timotheus. 1748.

Másikon: Fecit Benjamin Stephanides Lossonzini Anno 1791. H. Fennh. M. i. M. Th. Oestokoy. Campana in honorem nativitatis B. M. B.-Gyarmathiensis Graeci Orthodoxy Ritus felirat.
Rómer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Bást. L. **Ó-Bást**.

Bágyon. Régi templom.
Említi Bednár József levele, 1876 márcz. 10. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Becske. R. k. pleb. templom tornyában 1532-ben öntött harang.
Említi Bednár József levele, 1876 mácz. 10. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.
Schem. Vácz. 1903. 43.

Berczel. Harang e felirattal: Misericord. O. J. E. H. C. Bertzeli Harang. D. A. J. A. Biró.
Rómer-hagy. XLVII. és XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Másik harang e felirattal: Virgo Maria Ora pro nobis. (Ismétlődve.) 1532.
Bednár levele mellékletén. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Berzencze (Presnitz).
Régi képe, egyes lapon. 1666. M. N. Múz. Bubics. 1.

R. k. pleb. templom. 1758.
Schem. Rosnav. 1897. 49.

Templomomladék.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 149.

Bér. Ág. ev. XIV. századi templom szentélye, csúcsíves részletei, román tornya.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. V. 104—105.
Arch. Ért. IX. 37.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.
Arch. Ért. 1889. 414.
Geduly F.: M. Biz. 1874. 135. 139., 1875. 123.
Möller I. jel. és vázlatai. M. Biz. 1889. 33. 40. 54. 68. 85. 92.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1888. 75. 82.

Harang e felirattal: Johann Brunner goss mich in Ofen. 1774.
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. V. 105. M. Biz.

Bujákvára (Buviák).
Régi képe. Birkenstein. 35. tábla.
Cs. L.: Vas. Ujs. 1861. 60. Képpel. és 1864. 19. Képpel.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. III. 240. és 245. l. közti kép említésével leírja. Rómer-hagy. XV. sz. cs. M. Biz.

Nógrád vm. nevezetesebb várai: Hollókő, Somoskő, Bujákvára.
Ország-Világ. 1885. 10. sz. Képpel.
Alaprajza Könyöki J.: M. Biz. 1890. 1. 25. 29. 44. 58. 76. 86. 113. 119.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.
Boncz Ö.: Bujákvára. Arch. Ért. 1888. 443.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 89.

Bussavára. Szakáll közelében alapfalak az Ipoly parton, közel a malomhoz.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. 324. I. II. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Könyöki J.: M. Biz. 1890. 1.

Csécse. Ev. ref. régi templom.
Könyöki J. jel. és rajzai. M. Biz. 1890. 1. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.

Magyar feliratú harangok 1607. és 1741.
Wagner István pleb. levele 1862 decz. 2. Rómer Fl.-hoz pacskolattal. Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Egyik harang felirata: TOT PAL BIRO FE. A. 1670.

CECC FALV.

GYO. T (?)
Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Másik harangon: Goss mich Anton Zechenter in Ofen 1741. stb. magyar felirat.
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Csitár. Orgonájában a következő felirat: Hoc opus construxit Martinus Podkornyeczky organifex Neosoliensis Anno Dni 1752. Az egyik belső sípon pedig a játszó asztal alatt: Ipsius Filius autem purgavit et Concordavit anno 1778 30 Die Decembris.

Harangjának felirata: Fecit Beniamin Stephanides Losonci. 1790. Campana haec curata sub a. R. D. Steph. Varju Parocho Marczalensi et Aeconomo Eccl. Joanne Csabi judice Martino Gaal pro Eccl. Csitarensi.
Danner János közlése. 1863 jan. 15. Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Csobánka. Római sírkő. Tulajdonosa háza előtt az utczán.
Arch. Ért. 1890. 318.

Czered. R. k. pleb. templom. 1731.
Schem. Rosnav. 1897. 21.

Dengeleg. Átmeneti korú templom.
Geduly F. jel. M. Biz. 1874. 135. 139., 1875. 1. 13. 123.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.
Arch. Ért. IX. 357.

Diós-Jenő. Végkép elpusztult vára. (Kámorvár.)
Nagy Iván: Kámorvára Tört. néprege. Divatcsarnok 1854. 11.
Könyöki J.: M. Biz. 1901. 1.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 90. 92.
Arch. Ért. 1890. 351.

Divény. Régi r. k. pleb. templom.
Schem. Rosnav. 1897. 50.
Könyöki rajza. M. Biz. 1889. 15. 40. 85. 92., 1890, 29. 44. 52. 76.
Novák Lajos: A divényi plébánia. M. Sion. 1868. 913.
— — Divény hajdan és most. Írta —. Esztergomm. pap Bpest. 1887. 8r. 54 l. Ism. Wagner István: Nógrádi Lapok. 1887. 29. sz.

Harangjainak feliratai: *a)* Munificentia ex Ill. Dni Francisi e Comititus Zichy Episc. Anno 1772. P. Ill. D. C. Carolum Zichy D. V. restaurata: sed rupta fato refusa tum pro gloria Dei et OO. SS. Honore. Existente eo tum Plebano A. R. D. Josepho Láczay et Joanne Nagy Provisore. Fusa per Samuelem Aebel in Lossontz Anno 1776. Die 28 Octobris.

b) Fudit me Benjamin Stephanides Lossoncini. In honorem Sactae Annae Anno MDCCXCIX. Refusa stb.

Jegyzet. Mellékelt papirszeleten eltérő felírás másolat levén, megbízhatónak egyik sem mondható.
Novák Lajos levele 1863 márcz. 27. Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Megerősített négytornyú várkastély. 1694.

Das Schloss Divin, Neograder Geschpaunschaft betreffende Original-Documente MSS. Sec. XVII. Frusta 20. in fol. M. N. Múz. Fol. Germ. 646.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 279. Rajzai M. Biz. 1887: 15.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 89.
Bergh Károly rajzai. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rajza Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VI. 119.

A helység nyugati oldalán a Balassa nemzetség régi várának omladékai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 279.

Dobrócs és Vámos falu közt meredek hegyen épült evang. templom, egykor szerzeteseké.

Fényes E.: Mo. m. áll. II. 214. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Harang e felirattal: Hoc Deo Sacrum curavit in usus proprios Dobrocs. 1757. Goss mich Samuel Preis in Neusohl.

Rómer Jgyk. IX. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Dolány fölött a Széchényiből Ludány felé vezető útról látható, árokkal körülvett pogányvár.

Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. IX. 113. M. Biz.

Drág. Várkastély.

Felházy Károly: Haz. s a Külf. 1868. 21. Képpel.

Ecseg. Részben régi temploma.

O Rex glorie veni (ez háromszor ismétlődik) cum pace m. cum feliratú harang a XV. századból. (Állítólag 1108. év.)

Rómer Jgyk. V. 109. és Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Az ABC betűivel jelölt harangját átöntötte Schaud, Pesten, 1862. augusztusban.

Rómer-hagy. XLVII. és Jgyk. V. 23. M. Biz.

A bujáki úttól balra egy kápolna nyomai.

Ecseg vár maradványai.

Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. V. 109. és 19. l. vázlatokkal. M. Biz.
A vár leírása és régi képe. Mocsári: Nemes Nógrád vm. Esmérete. I. 233. III. k. 247. l.
Cs. L.: Mo. és a N.-világ. 1867. 29. Képpel.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1891. 1. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Arch. Ért. 1890. 351.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 90.

Endrefalva és Dolány között török sáncznak tartott, nagy kövekből rakott tógát, talán a ludányi apátság vízfogója vagy halastavának fala.

Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXV. 44. M. Biz.

Éleskő. R. k. templom.

Arch. Ért. IX. 26.

Várrom.

Werdenstätter rajzai eml. Arch. Ért. 1887. 198.
A vár eml. Arch. Ért. 1892. 175.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97—104, 1883., 30. 37. 79. 81.

Felső-Esztergály mellett Sztrahora vár romjai.

Csánki D.: Mo. fldr. I. 92.

Fejérkővára. L. **Sámsonháza**.

Felső-Petény. Omladozó templom a falun kívül.

Fabó András jel. M. Biz. 1872. 38.

Fülek. Sz.-Ferencz-rendi templom és kolostor.

Rupp: Mo. helyr. t. II. 118—119.

A vár és város hajdani képei.

Birken: 758. 754u. 754d. 61. 754b. 58. és 264.
Birkenstein. 68.
Dilich: 456a. 17. l.
Bodenehr: 21. tábla, (a háttérben Somoskővár képével).
Dilbaum: 17. 18a. 6. tábla.
Coronini: 400a. 17. l.
Ortelius: 140. l. (1593-ból.)
Középkori képe. lenyomat. Mo. vm. Gömör-Kishont. 496. l.

Fülek várának romjai.

Alm. v. Ungarn. 1778. 329.
Ung. Mag. 1782. II. 104.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 220.
Bucsánszky: Nagy Képes Naptára. I. 1894. 73. Két képpel.
Onody Bertalan: Magy. Néplap. 1857. 31. Képpel.
Ország Tükre. 1864. 36. Képpel.
Fülek mai romjai. Kálniczky Gy.: Haz. és a Külföld. 1869. 19. sz.
Hunfalvy J.: Mo és Erd. Kép. II. 177.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 24.
Eml. Arch. Ért. VII. 1872. 108.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Boncz Ödön: Arch. Ért. 1888. 443.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 90. 92.
A vár rajza Spányi B.-tól: O.-M. Mon Mo. VI. 129.
A vár fölvételei Könyöki, Sztehló s másoktól. M. Biz. 1890. 1. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119., 1889. 114. Bergh K.-tól. Rómer-hagy.

A várrom kitisztítása.

M. Biz. 1882. 114. 122., 1886. 21. 30., 1889. 114. 122., 1890. 1. 25. 61. 76. 91. 113. 119. 148. 155. 160., 1891. 86. 109. 144., 1892. 3. 28. 33. 37. 45. 66. 67, 92., 1893. 3. 21. 29. 30. 33. 43. 54. 58. 78. 92. 99. 109., 1895. 84. 102. 106. 118. 141. 157. 181. 205.
A romok tisztítása eml. Arch. Ért. 1890. 352., 1895. 279.

Galsa. R. k. pleb. templom. Helyreállítva. 1762.

Schem. Rosnav. 1897. 40.

Régi harang.

Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 162.

Várhely.

Csánki D.: Mo. fldr. I. 190.

Garáb. Ág. ev. templom (egykor premontrei).

Az egykori grábai premontrei kolostor nyomai.

F.-Czinár: Mon. II. 18.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 700. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 98.

Gácsfalu. Sz.-György-templom részben románkori. A régi templom falában ezen felírás: An. DNI MCCC. III. Magister Torray (?) stb.

Tud. Gyűjt. 1821. VII. 135.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 106.
Idézve Rómer-hagy. XII. sz. cs. Templom felir. fogásban. M. Biz.

Gácsfalvi templom melletti torony gombjában lelt írás és tisztázata: „Én Grof Forgach Uram Ő nagysága . . . hive nemes Makfalvai János . . . csináltattam Gatsfalván levő templom mellett ex fundamento egy tornyot, az melyre gombot is csináltattam. Kibe ezen írásomat tettem . . . egy kereszttel együtt. 1674. die 13. 9 bris mostani gondviselő Makfalvi János."

A sanctuarium bolthajtásain levő feliratok 1350., 1352. évszámmal. Említtetik harang O Rex Gloriae felirattal.

Az új torony harangjának felirata és azok latin-nyelvű értelmezése.

Mindhárom Czobor-hagyatékából maradt kézirat a M. Biz. levéltárában. (L. a Rómer-hagyaték csomagjai közt.)

Harang. Felirata, mely négyszer ismétlődik: O Rex Gloriae veni cum pace.

Kisebbik harangon: Fudit Beniamin Stephanides Losontzini Sub cura Michaelis Sramka Parochi Gácsfalvensis, in honorem S. S. M. M. Joannis et Pauli.
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.
— — XLVII. sz. cs.-ban levő adat szerint egyik harang a XVI. sz.-ból. (Medailonokkal.)

Gácsfalva csúcsíves templomának helyreállítása.
M. Biz. 1889. 63. 68. 85. 92. 99. 104. 122., 1890. 3. 25. 113. 119., 1901. 470. 505., 1902. 358. 473. 578. 616.
Czobor B. jel. M. Biz. 1889. 120. 122. és 1902. 213. 218. 385.
Könyöki J. jel. és rajzai. M. Biz. 1890. 1.
L. még 1890. 25—29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Sztehló O. jel. M. Biz. 1902. 358.
Eml. Arch Ért. 1890. 352.

Gács vára.
Alm. v. Ungarn. 1778. 339.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 212.
M. Hazai Vándor. VII. 1837. Mellékl.
Remellay G.: Életképek. 1845. II. 17.
Bucsánszky: Nagy Képes Naptára. 1849. 24. Két képpel.
Haan Rezső: Divatcsarnok. 1860. 49. sz. borítékon.
Pokorny Gusztáv: Vas. Ujs. 1861. 49. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 179.
Kálniczky Gyula: Haz. s a Külf. 1869. 10. Képpel.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
A vár fölvételei. Bergh Károlytól. Rómer-hagy. M. Biz.
Könyöki J.: M. Biz. 1890. 1. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.
Dörre rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 121.

Galambos vára.
Fényképe Vágótól. M. Biz.

Gyarmat. L. **Balassa-Gyarmat**.

Halodna várrom.

Herencse. Régi templom.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. 254.

Hollókő. Harang, a kisebbik 1697-ből.
Rómer 9-ik Jgyk. és Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Hollókő vára.
Nagy Iván: Magy. Néplap 1857. 23. Képpel.
Cs. L. Vas. Ujs. 1861. 48. Képpel.
Tallián Gyula: Hazánk és a Külf. 1865. 21. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 175.
Rómer Jgyk. 98. M. Biz.
Nógrád vármegye nevezetesebb várai: Hollókő, Somoskő, Bujákvára. Országvilág. 1885. 10. sz. Képpel.
Boncz Ö.: Arch. Ért. 1888. 443.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 90.
Bergh K. és Könyöki felvételei. M. Biz. 1890. 1. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 114. és Rómer-hagy.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.
Az Ipolyvölgy őskori várairól (Salgó, Sámson, Hollókő). Századok. 1897. 447.
A várrom rajza. Gserna K.: O.-M. Mon. Mo. VI. 119.

Homok-Terenye. Régi r. k. templom.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 184.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 206.

Horpács. Templomalapfalak.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 206.

Iliny. Harangján köv. felirat: Fusa per Samuelem Aebel in Losoncz A. 1772. Hoc aes campanum fieri curavit possesio Illiny.

Másikon: Fieri curavit 1741. Illinyensis possesio.
Danner János marczali pleb. közlése. 1863 jan. 15. Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Jenő. L. **Diós-Jenő**.

Jobbágyi. R. k. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 206.

Kalonda. Régi csúcsíves templomából fönmaradt Kalonday György sírköve 1504. az új templomban.
Mocsári A.: Nógrád vm.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.

Kalnó-Garáb. Ág. ev. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 206.

Kaproncza. Egykori vára.
Régi képe: Coppreüniz felirattal: Birkenstein. 132.

Karancs-Apátfalva. Lapújtó mellett csúcsíves templom.
Rómer Fl. leírása és vázlata. Rómer-hagy. XVI. sz. csom. és Jgyk. XXIV. 58. M. Biz.

Karancskeszi. Késő csúcsíves, átalakított templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.
Rómer Jgyk. XXIV. 62. 66. M. Biz.

Karancsság. Román ízlésű pleb. templom. (Lebontották.) Egy darab diszítményes domborúmű töredék befalazva.
Maszlaghy Xaver: A karancsági pleb. M. Sion. 1865. 924.
Rómer Jgyk. XXIV. 62. 66. M. Biz.
Felgárti Lipót: Adatok a karancsági plebánia tört.-hez. M. Sion. 1866. 124.
H. I.: Arch. Ért. XII. 331—336.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.

XV. századi épületek nyomai (?)
Mocsári: Nográd vm. Esm. I. 268.

Káló. Egykori vára.
Régi képei. Priorato (1670-ből). I. 724. l. n.
Bodenehr. 28 tábla.
Dilbaum (1592-ből). 5. tábla.
Coronini. 400a. 18.
Dilich. 456a. 19. l.

Kékkő.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 303. után Rómer Jgyk. IX. 79. M. Biz.
Karlovszky Ida: Kékkő és útja. Főv. Lapok. 1865. 161.

Kékkővár romjai.
Fölvételei Bergh K. és Könyökitől. M. Biz. 1890. 1. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 114.
M. Biz. Rómer-hagy.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 175.
A rom rajza. Kimnach Lászlótól. Vas. Ujs. 1894. 37. sz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 90.
O.-M. Mon. Mo. VI. 117.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.

R. k. pleb. templom.
Munkay János: A kékkői pleb. M. S. 1864. 760.

Kis-Kér. Végkép elpusztult vára.
Könyöki J.: M. Biz. 1890. 1.

Kővár.
Takács Sándor: Vas. Ujs. 1869. 12. Keleti G. rajzával.
Könyöki: M. Biz. 1890. 1.

Kövesd. Ev. ref. templom harangja e felirattal: Gos mich Johan Koll und Anton Litmann in Pest. 1793.

Kisebb harang e felirattal: Gos Mich Joan Georg Knobloch in Gran. A. 1749.
Rómer-hagy. XL. és XLVIII. sz. cs. Jgyk. I. 125. M. Biz.

Lapujtő. Csúcsíves, átalakított templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.
Rómer. Régi falk. 119.

Lázári. Régi templomának falai és két támja az új templomban.
H. l.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.

Lieszkó. Emeletes kastély.

Jedlicska Pál: Kis-Kárp. Eml. II. 49.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.

Lisetzi hegy tetején (Gácstól nyugatra) sánczolatok, kőfalmaradványok s egy kút.

Fényes E.: Mo. m. áll. II. 216. után Römer Jgyk. IX. 117. és XVI. sz. cs. M. Biz.

Lócz. Régi boltozatos templom.

Mocsári: Nógr. vm. Esm. I. 274.
Helyreállítása. Steindl I. jel. M. Biz. 1878. 54. 56. 64. 73. L. még 1878. 2. 18.

Losoncz.

Tomatti: Losoncz a mint van. Regélő P. Divatlap. 1842. 49. 50.
Válkai Imre: Vas. Ujs. 1857. 33. Képpel.
Kálniczky Gy. Haz. s a Külf. 1869. 8. Két rajzzal.
Losoncz multja. Losoncz és Vidéke. 1887. 22. sz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 92.

Ev. ref. régi templom, (állít. 1128.) négyszögű kövekből rakott kerítéssel, szegleteinél nagy négyszögű épület.

Régi feliratú emlékkő.

Fényes E.: Mo. m. áll. II. 213. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Tóth Mihály: Akad. Ért. 1847. 159.
Ipolyi: Arch. Közl. III. 169.

Ev. ref. egyház kelyhe. 1636. JVDEX PRIMARY JOHANNES DOMA et SECONDA RVALEN. SzABo CVRAVERVNT AVRO DEPINGI HOC POCVLVM. 5ZCI (sic) LAVS ET GLORIA DEO.

Römer irónvázlata, hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

R. k. pleb. templom. 1783.

Rupp: Mo. helyr. t. II. 141—143.
A r. k. és ev. ref. templom rajza. Cserna K.: O.-M. Mon. Mo. VI. 123.

Hajdani várfalai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 178.

Losoncz-Apátfalva. Egykori cziszterczita-apátságának helye.

F.-Czinár: Mon. II. 101.
Rupp: Mo. helyt. t. II. 141. 143.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Lucska. Templom, szentségház és kehely.

Rajzai Steindl Imre tanár tanítványaitól. Eml. Arch. Ért. 1878. 238.

Luczin. Három harang.

Feliratuik: In honorem Dei Coetus Augustanus Luczinienſis erexit, sub pacificis Augusti Leopoldi Secundi, atris bellicis silere jussis. Anno 1790.

Sacravit Gloriae Dei Paulus de Ráda.

In honorem Dei veri curarunt Lucinienses.

Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Ludány. Egykori és mai temploma.

F.-Czinár: Mon. I. 267. és Rupp: Mo. helyr. t. I. 164. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Megerősített várkastély.

Győri t. és r. füz. II. 29. III. 223. 227.

Marczal. Második harangjának felirata: Honoribus omnium Sanctorum Marczalensis est dicata 1734. Indust. P. D. M. U. et Ad R. D. Pleb. ab.

Danner János marczali pleb. közlése és rajza.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Máskova. Ev. ref. egyenes záródású templom, falkerítéssel.

Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 31.

Sárgaréz keresztelő-tál, a sárkányölő Sz.-György domború képével. Körirattal XVI. századi mű. Az ág. ev. templomé.

Römer: Arch. Közl. III. 133.
E. kiáll. k. 1496.
Czobor: Egyh. eml. 72.

Mátra-Szelle. R. k. templom.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 206.

Mátra-Verebély. A falun kívül régi k. templom, mellette régi épületek maradványai.

Mocsári: Nógrádm. hist. I. 300. l. után Römer: Jgyk. V. 15. és XVI. sz. cs. M. Biz.
Moháry Gyula nagybárkányi pleb. levele a templom helyreállítása és multjáról Römer Flórishoz 1874 márcz. 24. Moháry latin észrevételeivel, melyeket ez Balog Ágostonnak a Mátraverebélyi templomról irt munkájára tett. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Csúcsíves r. k. templom faragott kőből.

Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 321.

Werebéli Péter alvajda síremléke. 1403.

Harang e felirattal: Misericord. J. C A. Sas Gergel Verebeli Harank.

Römer Jgyk. V. 8. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Pesti Napló. 1862. 217. sz.
Arch. Ért. V. 1871. 174. IX. 5.
Arch. Közl. IV. 173.
Békefi R.: A pásztói apáts. t. II. 200. 212. Képekkel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 93
A templom fölvételei Könyöki J.-től. M. Biz. 1890. 1. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Péter alvajda síremlékének irónrajza. Römer-hagy. M. Biz.
A templom és szentélyének két fülkéje. Rajz. Kimnach L. O.-M. Mon. Mo. V. 95.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1874. 15. 23. 28. 54., 1875. 1. 13.

Nagy-Bárkány. R. k. templom.

Feniczy János: A nagybárkányi plebánia. M. Sion. 1865. 37. 122.

Nagy-Gécz. Téglatemplom.

Henszlmann: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.

Nagy-Kürtös. Evang. templom harangja. Curavit renovari Eclesia Anno 1776. Johann Brunner goss mich in Ofen. refusa secus anni 1639 felirattal.

Römer Jgyk. IX. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Nagy-Libercse. Ág. ev. templom, csúcsíves sanctuarium és falképei.

Leírva Römer-hagy. XVI sz. cs. és Jgyk. IX. 122. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 102.
Gerecze P. jel. alapr. és fényképei. M. Biz. 1899. 186. 195. 205. 264. 290, 1900. 23. 54.
— — Arch. Ért. 1899. 305—310. Alaprajz és képpel.
Huszka J.: A falképek másolatai, pauzái és fényképei. M. Biz 1901. 474., 1902. 55.
— — jel. M. Biz. 1902. ad 423.
L. még 1901. 505., 1902. 33. 55.

Harang e felirattal: Beniamin Stephanides Losonczini.

Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. IX. M. Biz.

Nagyoroszi.

Vas. Ujs. 1870. 18. Képpel.

Nagy-Széchenyi. L. **Széchényi**.

Nagy-Sztraczin. Nagyobbik haragján: In Gloriam SS. Trinitatis Sub. N. D. J. F. aeditus Stephanus Marko 1734. felirat, a kisebbiken pedig 1766. évszám.
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Nagy-Verőcze. L. **Verőcze**.

Nándor. Fordított virágcserépalakú harang e felirattal: NÁNDOR 1617.
Bednár József 1876 márcz. 10. levele Rómer-hagy XL. sz. cs. M. Biz.

Nemti (Nembti. Nempti).
Ung. Mag. 1782. ll. 100. Régi képei. Description 51. t. Ortelius: II. C. XVI. tábla.

Kerekapsisú templom.
Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 37. l.

Nógrád vára.
Régi képei. Dilbaum. 20. tábla. (1594-ből.)
Dilich. 456a. 16.
Sponcir. 71. l.
Vár és város képe 1670. Priorato II. 259.
Bodenehr. 18. tábla.
Birken. 758. 754u. 754d. 62. l. 754b. 59. l.
Birkenstein. 90.

L. még Novigrad. Horvátországban.
Nógrád vára, Ung. Mag. 1182. 104.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 241.
Vörös P.: Nógrád vára. Regélő. 1836. 23.
Nógrád vára. Bucs. N. K. Naptára. I. 1848. 97. Képpel.
Orsz. Tükre. 1863. 3. Képpel.
Haan Rezső: Győri Közl. 1863. 64. 65.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 172.
Nagy Iván. Kubinyi és Vahot: Mo. és Erd. Kép. 1854. III. 54—58. Mo. és a N.-világ. 1868. 36. Képpel.
A vár megújításáról: M. Tört. tár. 1867. III. 18. és Nagy Iván: Századok. 1874. 200.
Nógrád várának felmérése. M. Biz. 1881. 70. 78. 79., 1882. 3. 8. 9. 15. 23. 41. 53. 54. 61. 70. 104., 1902. 371. 489.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1890. 1. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Geduly F. jel. M. Biz. 1882. 20.
— — Arch. Ért. 1883. XXXII. és XXXIV—XXXVII.
Arch. Ért. X. 1883. II. IV. XLIII. XLIV. XLIX. l. 1890. 351.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 90.
A vár rajza. Cserna K.: O.-M. Mon. Mo. VI. III.

Ó-Básti pogányvár.
Rómer Jgyk. XXV. 56. 68. M. Biz.
Helyrajzi irónvázlata. Rómer iratai M. N. Múz. Fol. Hung. Tom. V.
B. Nyári Jenő: Arch. Ért. II. 1869. 155.
— — Századok. 1870. 97.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.

Óvár. Végkép elpusztult vára.
Könyöki J.: M. Biz. 1890. 1.

Ozdin. Ág. ev. templom régi fatornya. Alsó része négy öl magasan 1744-ben kőből épült, többi része régi.

Két régi hosszúkás harangja. Mindeniken háromszor Tuus Xpus Rex venit in pace, s az évszám olvasható.
Novák Lajos divényi növendékpap levele 1863 márczius 27. Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.
Lihán József levele 1863 márcz. 6. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz. E szerint a harang tán 1222-ből való.
Novák Lajos közli a harangok feliratainak pacskolatát. 1863. márcz. 22.
Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
L. még Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz. a hol az áll, hogy két harangon háromszorosan ez a felirat ismétlődik: Anni (?) Domino (?) XVVS † rex † venit in pace am (?) vomv (?) mll 2 ? (Nem 1552 ?)
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 185.

Régi, egykor kőfallal kerített templomának romjaiból 1813. épült mai templomában deszkára festett olajkép: Az üdvözítő feltámadása, a régi Pálos-templomból maradt fenn.
Novák Lajos levele 1863 márcz. 27.
Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Várromok, (elpusztultak).
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 285.
Mocsári: Nogr. vm. Esm. I. 211.
Könyöki J.: M. Biz. 1890. 1.
Arch. Ért. 1890. 351.
Csánki D.: Mo fldr. I. 91.

Pálfalva. Régi templom romjai.
Mocsári: Nógr. vm. Esm. I. 147.

Piliny. Állatokkal diszített famenyezetű templom a XVIII. századból.
Rómer Fl.: Régi falképek. 157.

Várhegyen ősi várhely nyomai.
Dr. Nyáry Albert báró: A pilini várhegyi konyhahulladékhelyről. Arch. Ért. 1902. 350—356.
Rómer Jgyk. XXV. 22.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Podrecsány. Végkép elpusztult vára.
Könyöki J.: M. Biz. 1890. 1.

Pogányvár. L. **Ó-Bást**.

Poltár. P. ac. G. D. Gabriel Géczy de Garamszeg haereditarius in Poltár cum Ecclesia Poltariensi sub R. D. Paulo Milkovinyi Pastore Loci Anno 1743. és Verbum Domini manet in aeternum Anno 1669. feliratú harangok.
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Puszta-Gáráb. L. **Garáb**.

Rád. Magas hegy tetején lépcsőzetes terraszok futnak körül.
Rómer Jgyk. XXXIX. M. Biz.

Rétság. R. k. templom harangján Heinrich Eberhard (?) goss mich in Pest 1799. stb felirat.
Rómer Jgyk. IX. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Rimócz. Régi templom.
Mocsári: Nógr. vm. Esm. I. 279.

Harangok a köv. feliratokkal: Fusa per Bohemos. 1584. — Si Deus pro nobis, quis contra nos. Anno 1653. — Joseph Steinstock goss mich in Ofen Eccl. Rimotz in Cottu Neograd. Curavit. 1736.
Rómer-hagy. XXXVI. XLVII. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

Romhány. Rommaradvány.
Fityke Ferencz: Vas. Ujs. 1865. 13.

Régi kastély.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Salgó-Tarján. Salgóvára romjai.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 227. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz. és Jgyk. 169. 177.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 176.
Vas. Ujs. 1867. 39. Képpel.
Kálniczky Gyula: Haz. s Külf. 1869. 14. Képpel.
Képe. Mo. Kép. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 320.
Kovács Ákos mérnök rajzai. M. Biz. 1882. 20.
Salgóvár tört. Nógrádi Lapok. 1887. 38. s köv. sz.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1890. 1. Lásd még 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.

Bergh K. rajza. Rómer-hagy. M. Biz.
Cserna K. rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 119.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 91.
Rutkay Sándor: Salgóvár és Salgó-Tarján. Írta —. Losoncz. 1902. Roth S. kny. 8r. 30. l.

Harangok 1535. és Fudit me Josephus Jüstll Agriae 1789. stb. felirattal.
Rómer-hagy. XLVII. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. V. 56. M. Biz.

Sámsonháza. Sámson vára vagy Fejérkő vára. Omladék a Cserhát oldalán.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 236.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 175.
A vár alaprajza Könyökitől. M. Biz. 1890. 1. L. még 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 90.

Sápon. Rézharang.
Rajza. Rómer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Sipek, O Rex glorie veni cum pace, ismétlődő feliratú harang.
Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Somoskő vár romjai.
Luppa Péter: Vas. Ujs. 1860. 41. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 176.
Nógrád vármegye nevezetesebb várai: Hollókő, Somoskő, Bujákvára. Ország-Világ. 1885. 10. sz. Képpel.
Boncz Ö.: Arch. Ért. 1888. 443.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 91.
H. I.: Arch. Ért. XII. 335—338.
Bómer: Jgyk. 168. 170. M. Biz.
A várrom fentartása. M. Biz. 1883. 31. 37. 63. 71., 1892. 130. 135.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1890. 1. L. még 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.
Bergh K. rajzai. Rómer-hagy. M. Biz.
Somoskő és Salgóvára rajza. Kimnach L.: O.-M. Mon. Mo. VI. 131.

Somos-Ujfalu. Pogány földvár.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. V. 2. 3. és XXXI. 112. M. Biz.
— — Arch. Ért. IV. 1870. 224

Surány. Nyolczszögű toronynyal ellátott régi temploma a hegyen.
Mocsáry: Nógrád vm. Esm. I. 297.
Bodnár József levele 1876 márcz. 10. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 206. (Ez már csak templomtornyot említ.)

Szakáll. Támpilléres régi templom.

O Rex Gloriae stb. feliratu harang.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 298.

Földvár nyomai a Vár- vagy Kastély-hegyen.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. IX. 114. M. Biz.

Szanda. Összeomlott vára a helységtől negyedórányira.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 236. után eml. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Cs. L.: Mo. és a N.-világ. 1867. 26. sz. Képpel.
Boncz Ö.: Arch. Ért. 1888. 443.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1890. 1. L. még 1890. 25. 29. 44. 51. 76. 86. 113. 119.
Eml. Arch. Ért. 1890. 351.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 91. 92.

Szenna. Állitólag kolostor maradványai.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 133.
Rómer. Jgyk. IX. 120. M. Biz.

Sz.-Ivány. Puszta-Garab nevű pusztán kápolna.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 700—1.

L. még Garáb.

R. k. templom.

A templom északi falán kívül levő falfestmény a XIV. századból.
Mysk. V. rajzai, másolatai. M. Biz. 1880. 23.

Szent-Király. (Losoncz mellett) a mai Király-dombon a Giskra által épitett Sz.-István-kolostorból alakított vár (helye?).
Csánki D.: Mo. fldr. I. 91.

Szent-Kuti pusztán nagy, kéttornyos templom.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 276.

Szécsa. Forgách-féle kastély.
Jedlicska Pál jel. M. Biz. 1901. 47.

Széchény.
Komjáthy Lajos: Széchény története. Magy. Néplap. 1857. A várkastély képével.
Képes Ujs. 1860. 12. Képpel.
Onody Bertalan: Széchény és a sz. váromladék. Vas. Ujs. 1857. 45. Képpel.
Rómer. Jgyk. IX. 95 104 105. és XXVIII. 117. M. Biz.
Széchény: Haz. s a Külf. 1866. 10. Képpel.
Pintér Sándor: Szécsény és közvetlen vidéke a honfoglalás előtti korban. Írta —. Losoncz. 1897. N. 8r. 91 l. XIII. rajztábla. Ismert. Jakab E.: Századok. 1897. 443—448.
Arch. Ért. 1897. 271—2.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 91. 91.

R. k. templom 1733.
Schem. Strig. 1902. 15.

Ferencz-rendi zárdában csúcsíves refectorium maradványa.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.

A klastrom portája melletti kis harang e felirattal: Gloria in excelsis Deo.
Rómer Jgyk. IX. és Rómer-hagy. LXVIII. sz. cs. M. Biz.

Szécsén harangjainak feliratai:

Fudit me Stephanus NOVARY 1732. stb.

Másodikon Joseph Steinstock gos mich in Ofen.

Szicsiniensis forum Mimorum strict, obs. ss. Salvet. 1751.

Harmadikon: Fudit Beniamin Stephanides Losoncini.
Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Haranglábon levő harang. 1734.
Rómer Jgyk. IX. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.
Jegyzet: Rómer az itt említett harangokról nem nevezi meg, hogy melyik megyebeli Széchényben vannak?

Az egykori Széchényi vár régi tornya.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 175.
Rajz. Kimnach L. Vas. Ujs. 1894. 37.
Századok. 1897. 447.
A Széchényi kastély és a barátok templom rajza. Kimnach L. O.-M. Mon. Mo. VI. 129.

Szécsény vidékén a Strázsaparton ősi sánczok.
Arch. Ért. 1897. 271.

Szirák. Ág. ev. templom. 1788.

Két harang, következő felirattal:

In honorem Dei aeterni Campanam hanc fieri curavit Sam. Turdelyi Past. Ecc. Ev. Szirak. sumtibus Ecclae prae attactae Anno 1720. (Másikon 1721.)
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

A templom falában egy emberfejet ábrázoló dombormű a régi templomból.

Teleki-család kastélya. 1723.

Gróf Teleki-család sírboltjában gróf Teleki Józsefné magyar verses feliratú síremléke. 1784.
Szivák és az ottani sírbolt. Vas. Ujs. 1864. 16. Képpel.
Z. G.: Mo. Kép. Szerk. Nagy M. 1870. II. 32. A kastély képével.

Gróf Teleki Mihály széke a Degenfeld kastélyában.
Huszka J.: Arch. Ért. 1895. 93—4. Képekkel.

Egykori ispotályos-rend konventje.
Mocsári: Nógrád vm. Eml. I. 283.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 237.
F.-Czinár: Mon. II. 146.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz. IV. 1870. 224.

Szőllős. Becskéről ide került régi harang.
Említi Bednár József levele, 1876 márcz. 10. Römer-nagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Sztrahova-vár. L. **Felső-Esztergály**.

Sztrno. Egykori vára. (Strecow.)
Régi képe. Birkenstein. 88.

Tamási templom falképei.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 137.

Egykori vára, Tomási. (Nógrád vm.?)
Régi képe. Birkenstein. 105.

Terbeléd. A Szücsről 1604-ben idehozott harang, melyen O Rex gloriae veni cum pace, gót minusculás felirat, háromszor ismétlődik, évszám nélkül. (XV. sz.)
Mirkovszky László 1864 okt. 19. levele, pacskolata és a harangra vonatkozó 1604-beli adás-vevési szerződés másolata. Römer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.
A harangfeliratban Mocsári (Nógrád vm. Esm. I. 210.) chronosticont látván, 1272. évet hajlandó kiolvasni. Römer-hagy. XLVII. és XLVIII. sz. cs. M. Biz.
Römer: Vas. Ujs. 1865. 50. sz. A terbelédi harangról. M. Korona. 1878. 296. sz. decz. 24.

Tereske. Hajdan apátsági, ma pleb. templom.
F.-Czinár: Mon. I. 291.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 726—7.
Említi Bednár József levele, 1876 márcz. 16. Römer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Terény. L. **Vásáros-Terény**.

Tót-Marokháza Végkép elpusztult vára.
Könyöki: M. Biz. 1890. 1.

Turicska. Ág. ev. templom falképei.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 226.
Mysk. jel. M. Biz. 1887. 53. 54.
A falképek felfedezése. Arch. Ért. 1887. 85.
A falképek elfüggönyözése. M. Biz. 1891. 128., 1892. 3.
Arch. Ért. 1888. 85.
A templom, fatorony rajzai és a falképek másolatai Pásztor József és Háry Gyulától. M. Biz. 1886. 50., 1887. 49.

Tornyában két harang. Egyiken e felírás: Opus hoc anni 1371. refusum est A. R. S. 1737. cura sumptibusque Ecclae Evglicae tum Turicskensis pastore Jo Georgiades rect. Jos. Sák tur. (azaz turicskai) Jac. Potsa rov. (azaz rónyai, egykori filiája a turicskai egyháznak) Inspec G. D. And et. Thoma Andreovics Mlaz (azaz Mlágyói, ez is filia) Aedd. Ste Szabo Mich Kraly Pav. Kacsanyi. Gos Mich Joh. Kristian Binstock.

Kisebb harangon: Gloria in excelsis Deo Anno 1702.
Novák Lajos levele, 1863 márcz. 27. Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Vadkert. L. **Tereskei** apátság helye.

Varbó. R. k. templom középső harangja. O Rex gloriae veni cum pace, háromszor ismétlődő, gót minusculás felirattal, évszám nélkül. (XV. sz.)
Nagy Sándor pacskolata, 1865 márcz. 2. Römer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.
Römer: Vas. Ujs. 1865. 50. sz.

Varsány. Átmeneti stílű kápolna.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXIX.

Vásáros-Terény. Több százados kath. temploma, déli oldalán egykori kolostor nyomai.
Mocsári: Nógrádm. hist. I. 297. után Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Harang e felirattal Fusa MCCCCXCVII. (1497.) Refusa MDCXCVI. O Rex gloriae veni cum pace.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. I. 298. után Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Bednár József levele, 1876 márcz. 10. Römer-hagy. XL. és XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Kisebbik harangja e felirattal: Vocem tuam audivi Domine et Timui 1758.
Mocsári: Nógrád vm. Esm. 298.
Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Verőcze.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 126.
Krizsány János: Verőcze helységnek Nógrád vármegyében historiai, topographiai és statisztikai leírása. Tud. Gyűjt. 1827. IX. 30.
Árvay József: Verőcze. Táj- és népismertetés. Regélő. P. Divatl. 1842. 75.
Márkus Endre: Kiváltságolt Nagy-Verőcze bányavárosnak topographico-statisztikai leírása. Társalk. XI. 1842. 12. Felelet B—y.: U. ott. 43.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 93.

A Dunaparton, hol a vörös-kereszt áll, római castrum helye.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. XIX. 115., 1866. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1870. 224., 1877. 73.

Migazzi-vár romjai az erdőben.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Erd. Kép. I. 212.

Migazzi-kastély, Verőcze mellett.
Árvay J.: Vas. Ujs. 1861. 47. Képpel.
Verőcze és vidéke. Vas. Ujs. 1862. 25. 26. sz.

Zagyva. Régi kis templom.

A falu fölött régi vár omladékai. (Zagyvafő vára.)
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 229. után Römer-hagy. XV. sz. cs. és Jgyk. XXIV. 44. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 92. és 111.
Nyári J.: Arch. Ert. 1869. 34.

NYITRA VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Szalóky Joan Nep.:* Descriptio Comitatus Nitriensis. 1779. in 4°. pag. XV. et 432. MS. Lat. M. N. Múz. Quart. Lat. 275.
2. *Noszlopi Sigismundi:* Status historico geographicus Comitatus Nitriensis. M. N. Múz. Quart. Lat. 263.
3. — — Status historico geographico Comitatus Nitriensis ad regnum Hungariae pertinentis. 1806. M. N. Múz. Oct. Szlechi. 261.
4. *K. H.:* Nyitra vármegye ismertetése. Regélő. 1840. 90. szám.
5. *Romfi Jolán:* Nyitra és vidéke. Pesti Divatlap. 1845. II. 35.
6. *Nyitra és környéke.* (Utazás-töredék.) Családi Lapok. 1853. II. 11.
7. *Vahot:* Nyitramegyében negyven vár és kastély. Mo. és Erd. Képekb. III. 21.
8. *Vagner J.:* A nyitrai egyházmegyei könyvtár kéziratai és régi nyomtatványai. Nyitra. 1886. 8°.
9. *Wenczel Gusztáv:* Nyitra vármegyének XV. századbeli vámhelyei. Tanulmány hazánk közlekedési viszonyainak történetéhez. Írta —. Akadémia.
10. *Rudnay Béla:* Adalékok a nyitravármegyei harangok ismertetéséhez. Arch. Ért. 1887. 131—2.
11. *Ocskay G.:* Nyitramegye hajdan. Egyertértés. 1889. 47. szám.
12. *Thuróczy K.:* Nyitra vármegye. 1896. 8r.
13. *Tagányi Károly;* Jelentés a nyitramegyei helynévmagyarázások ügyében. Századok. 1898. 950—953.
14. *Horváth Sándor:* Adatok Nyitra vármegye és város monographiájához. Nyitra. 1899. 8r. 73 l.
15. *Borovszky—Sziklay* szerk. Magyarország Vármegyéi. Nyitra vármegye 34 műmelléklettel.
16. *Czeizel Gábor:* Nyitra multja és a Nyitramegyei monográfia. Megjegyzések. Nyitra. Huszár István kny. Kis 8r. 128 l. Egy képmelléklettel. Ismerteti r. c. Századok, 1901. 446—7.

B) Nyitra vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Botfalu. R. k. templom a XIV. századból.
Az 1776. can. vis. szerint templomosok építették.
Mo. vm. Nyitra vm. 159.

Alsó-Dubován. R. k. templom. 1778.
Hajdani vár és kastély helye.
Mo. vm. Nyitra vm. 113.

Alsó-Elefánt. R. k. templom a XVIII. századból.
A temetőben érdekes régi sírkövek.
Mo. vm. Nyitra vm. 91.

Alsó-Kécsény. R. k. templom a XVIII. sz. végéről.
Mo. vm. Nyitra vm. 60.

Alsó-Köröskény. R. k. templom. 1738—1788.
Mo. vm. Nyitra vm. 91.

Alsó-Lehota. R. k. templom. 1755.
Mo. vm. Nyitra vm. 91.

Alsó-Lelócz. R. k. templom a XVIII. sz. közepéről.
IV. Béla vadászkastélyából alakított Tarnóczy-féle kastély romjai.
Mo. vm. Nyitra vm. 123.

Alsó-Vásárd. Temető-kápolna a Rákóczi-korból.
Benkeő-féle régi nemesi kuria.
Mo. vm. Nyitra vm. 61.

Appony. Váromladéka.

Hormayer: Taschenb. VIII. 28.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 137.
Sürgöny. 1866. 262. sz. nov. 16.
N. J.: Vas. Ujs. 1871. 5. Keleti G. rajza.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1888. 4. 60. 64.
A vár régi képe. Mo. vm. Nyitra vm. 489.
A rom képe. Mo. vm. Nyitra vm. 527.

Gróf Apponyi Lajos-féle emeletes kastély és műkincsei Nagy-Apponyban.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 137.
A kastély és képe. Mo. vm. Nyitra vm. 75.
Jedlicska Pál jel. M. Biz. 1901. 47.

Ardanócz. R. k. templom. 1503. Újraépítve 1705.

Aranyozott ezüst kehely a Cséry-család czímerével.

Mo. vm. Nyitra vm. 61.

Assakürth. R. k. pleb. fatemplom.

Schem. Strig. 1902. 106.

Ág. ev. templom. 1786.

Ghyczy-család régi kastélya. (Épült az 1550-beli vár romjaiból.)

Mo. vm. Nyitra vm. 92.

Aszós. R. k. pleb. templom. 1735.

Schem. Strig. 1902. 126.

Bajmócz.

Bajmocz Arcis et Dominii Originalia Documenta et Acta Synchrona 1630—1647. MS. Lat. M. N. Múz. könyvt. Fol. Lat. 1194.
Benczur Miklós: Bajmócz története. Honderű. 1847. I. 22.
Luppa Péter: Vas. Ujs. 1860. 53. sz. Képpel.

R. k. templom csúcsíves kápolnája,

A templom régi alapokon épült a XVI. században.

Sz.-Mihály-kápolna. 1718.

Sz.-Venczel-kápolna.

A templom felvételei Steinhausz L.-tól. M. Biz. 1879. 80.

Aranyozott ezüst, csúcsíves szentségmutató a XV. századból.

Klösz fényképe. M. Biz. 1876. 68.

Aranyozott ezüst kelyhek

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 366—7.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 68. I. 21. g. sz.
Ötvösség rem. I. 67—8. Fénynyom. képpel.
Fényképe. M. Biz.
Említve. Arch. Ért. 1878. 279., 1880. II.

Harangok. 1659. (Kettő.) 1769., 1778.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 366—7.

R. k. pleb. templom melletti Sz.-Antal-kápolna.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 88.

Bajmócz vára restaur. alatt.

Várkápolna. 1641.

A város körfalai, kapuja.

Bajmócz vár. Haz. s a Külf. 1867. 32. Két képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 139.
Kath. Néplap. 1871. 1. 2. sz. Képpel.
Rómer leirása. Hagyaték. XVII. sz. cs. Jgyk. I. M. Biz.
Arch. Ért. VI. 140.
Adamik Gy. jel. M. Biz. 1872. 69.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 84. 87.
A vár. Arch. Ért. X. 183.
Drahotuszky jel. és rajzai. M. Biz. 1878. 94. 99.
Eml. Arch. Ért. 1879. 1.
Steindl I. rajzai. M. Biz. 1879. 80. 86. 90.
Czellai József: Bajmócz vára. Pesti Napló. 1880. 60. sz.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.
Könyöki J. rajzai és jel. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54. Mo. vm. Nyitra vm. 123—126. A vár képei 26. 125. 480. 481. lapok közt. 547.
Bajmócz vár képe. Mutatvány. Mo. vm. Nyitra cz. monografiából. Vas. Ujs. 1899. 29. sz.
A vár rajza Dörre T.-tól. Vas. Ujs. 1900. 32. sz.
O.-M. Mon. Mo. V. 277.
Ifj. Stornó F. jel. M. Biz. 1901. 47.
Reviczky Bertalan jel. M. Biz. 1901. 166.
A vár helyreállitása. M. Biz. 1886. 3. 10. 24. 30., 1891. 86.

Majthényi-apát-féle rokoko nyári lak és falképei az apát-plebános kertjében.

Gróh István jel. M. Biz. 1902. 352. 473.

Thurzó grófok idejéből való fürdő-épület.

Mo. vm. Nyitra vm. 123—126.

Banka. Árpádkori r. k. templom, kőfallal kerítve.

Régi síremlékek.

Mednyánszky Imre jel. M. Biz. 1901. 166.

Régi erőd alapjai a templom és a jegyzői lakás alatt.

Reviczky Bertalan jel. M. Biz. 1901. 166.
Mo. vm. Nyitra vm. 113. (E szerint a templom a XVI. századból való.)

Bábindál. Szlávy-féle régi nemesi kuria.

Mo. vm. Nyitra vm. 92.

Bácskafalu. Bacskády-család kuriája a XVII. sz.-ból.

Mo. vm. Nyitra vm. 105.

Bellesz. Körfallal kerített régi r. k. templom.

Mo. vm. Nyitra vm. 76.

Berencs. Régi r. k. templom, helyreállítva 1704-ben.

Mo. vm. Nyitra vm. 92.

Berencs vár omladéka.

A vár régi képe. Birkenstein. 123. 123.
Némethy Pál: Berencs vára. F.-Mo. Minerva. 1835. I. 98.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 280.
Eml. Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 78.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1876. 22. 36., 1878. 21. 36.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.
Szaszinek V. Fer. jel. M. Biz. 1880. 2. 14.
Werdenstetter R. rajzai. M. Biz. 1877. 50.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30 37. 79. 81., 1886. 3.
Mo. vm. Nyitra vm. 145. régi képe. 403. 487.

Bodok. Gr. Berényi-féle kastély magyar feliratú ágyúkkal.

Thaly Kálmán: Századok. 1874. 428—9.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1888. 60. 64.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Bori. R. k. templom 1777.

Régi arany és ezüst egyháziszerek.

Mo. vm. Nyitra vm. 113.

Bossány vára. L. **Nagy-Bossány.**

Brezán. R. k. pleb. templom. 1409. Fallal kerítve.

Ezüst Úrmutató, csúcsíves.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 372—3.
Mo. vm. Nyitra vm. 126—7.

Brezova. R. k. templom 1650., állítólag husszita-eredetű bástyafalakkal.

Ág. ev. templom. 1799.

Mo. vm. Nyitra vm. 70.
Szolnoki Ödön körjegyző jel. M. Biz. 1901. 166.

Bród. Rákóczi által kijavított régi sánczok.

Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.

Brunócz. Négyszögű emeletes kastély a XVI—XVII. századból. Építették id. és ifj. Bercsényi Miklós. 1695—7.

Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 49.
— — jel. és leírása. M. Biz. 1901. 47.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vidéke. 145. Képpel.
Reményi K.: Vas. Ujs. 1868. 42. Képpel.
Thaly K.: A Bercsényi-család tört. 128—9.
Mo. vm. Nyitra vm. 559.

A kastély gyűjteményei.

A kápolna stukkó diszítményei.

Mo. vm. Nyitra vm. 160.
Mednyánszky L. rajza O.-M. Mon. Mo. V. 265.

Bucsány. R. k. templom. 1440. Kibővitve s rest. 1821.

Több régi kehely és egy szentségtartó.

Régi kastély, ma gazdatiszti lak.

Mo. vm. Nyitra vm. 62.

Bukócz. R. k. templom. 1759.

Mo. vm. Nyitra vm. 70.

Büdöskő. Régi r. k. templom.

Mo. vm. Nyitra vm. 146.

Chihorán. XVII. századi templom.

Mo. vm. Nyitra vm. 107.

Chrenócz. Fallal kerített r. k. temploma a XVI. századból, csúcsíves toronynyal.

Ifj. Adamik Gy. jel. M. Biz. 1872. 69.
Mo. vm. Nyitra vm. 127.

Harangok. 1714., 1741., 1790.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 374—5. (A templomot XIV. századbelinek mondja.)

Család. R. k. templom a XVIII. század közepéről.

Mo. vm. Nyitra vm. 92.

Egykori Pálos-zárda.

Ádám Iván: Egy.-műv. Lap. 1883. 102.

Csácsó. R. k. templom. 1600.

Mo. vm. Nyitra vm. 146.

Csápor. R. k. templom, kőfallal kerítve, épült 1780.

Mo. vm. Nyitra vm. 92.

Csári. R. k. templom. 1426.

Mo. vm. Nyitra vm. 146.

Császtkócz. Emeletes kastély a XVII—XVIII. sz.-ból.

Jedlicska Pál leírása. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Nyitra vm. 160.

Csávoj. R. k. templom. 1789.

Mo. vm. Nyitra vm. 127.

Csehi. Régi r. k. templom, helyreállitva 1741.

Mo. vm. Nyitra vm. 92.

Csejthe. Terjedelmes földalatti folyosók, agyagba vájva. Állitólag a Mithras-kultuszszal függnek össze, utóbb pinczéknek használták.

Mednyánszky Imre és Reviczky Bertalan jel. M. Biz. 1901. 166.

R. k. templom. Építtette Stibor Vajda 1373. (más forrás szerint 1390.).

Bejárati kapuja.

Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1887. 4.

Ország Kristóf márványsírköve. 1567.

Könyöki J. tollrajza. M. Biz. 1887. 4.

Árpádkori Sz.-Antal-kápolnája. Oltárát építtette Homonnai Bálint.

A templom régi képe. Fallorius Simon Péter, csejthei plebános és rajzoló (1665—1679.) rajza. Magy. Sion. 1866. 420.
Nagy Iván: Századok. 1874. 42.
B. Mednyánszky Dénes: Arch. Ért. 1879. 144.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.
Mednyánszky és Reviczky jel. M. Biz. 1901. 166.

R. k. templom. 1682.

Schem. Strig. 1902. 121.

A templom czéh-zászlói.

Eml. Arch. Ért. 1892. 176.
Rexa Dezső: Csejthe iparművészeti emlékei. Misemondóruha képével a csejthei templomból. M. Iparműv. 1898. 300—304.

Csejthe vára.

Alm. v. Ungarn. 1778. 296.
Benczur Miklós. Csejte. Honderü. 1846.
Csejthe vára. Vas. Ujs. 1856. 36. Képpel.
Thaly Kálmán: Orsz. Tükre. 1865. 8. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 94.
Jedlicska Pál jelentései. M. Biz. 1876. 22. 36., 1877. 50., 1878. 21. 36.
— — Kis-Kárp. Eml. II. 494—528.
— — Csejthe történeti emlékei. M. Sion. 1866. 427. 590.
Könyöki J. jel. és rajzai. M. Biz. 1881. 1. 9. 18. 29. 78., 1881. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
— — Eml. Arch. Ért. 1883. XXXII.
B. Mednyánszky D.: Arch. Ért. 1888. 421—422.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 146. Képpel.
Említve. Arch. Ért. 1892. 175.
Mint őstelep eml. Arch. Ért. 192. 245.
A vár és képe. Mo. vm. Nyitra vm. 161. 503.
Vágó fényképe. M. Biz.
Mednyányszky L. rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 133.

Báthory Erzsébet kastélyának maradványai és pinczéi.

Draskovics-féle úrilak. 1668.

Drugeth-féle kastély.

Jedlicska P. Kis-Kárp. eml. II. 528—530.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Nyitra vm. 161.

Erdődy-féle kastély.

Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 49.

Csekej. Fallal körülvett templom. Fennállt már a XIV. században. Átalakítva 1697.

Mo. vm. Nyitra vm. 93.
Várszeghy Sándor körjegyző jel. M. Biz. 1901. 166.

Csermend. Kőfallal kerített r. k. templom a XVII. századból.

Mo. vm. Nyitra vm. 76.

Czabaj. R. k. templom. 1750.

Mo. vm. Nyitra vm. 93.

Czach. R. k. csúcsíves templom.

Harangok. 1674., 1783.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 377—8.

Czigel. R. k. templom a XVII. század végéről.

Mo. vm. Nyitra vm. 128.

Czoborfalu. R. k. templom. 1903.

Mo. vm. Nyitra vm. 139.

Darázs. Románkori templom.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 137.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 312.

A templom multjáról. Rómer-hagy. XII. sz. cs. Templomok felir. fogásban. M. Biz.
Geduly Jegyzéke. M. Biz. 1875. 123.
H. I.: Oesterr. Revue. 1866.
— — Arch. Ért. 1878. 247.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.
— — Irónvázlatok. Henszlm.-hagy. Jegyzetek és vázl. k. Kassai Múz.
Balázs Ernő rajzai. M. Biz. 1879. 80. 86. 90.
Említve Arch. Ért. 1880. II.

Honori S. Michaeli Archangeli fieri curavit Georgius Juhász A. D. 1770. feliratú harang.

Második harang: Fudit me Joannis Ernest Christelli Posonii 1751. felirattal.
Velecsényi József közlése. 1863. Rómer-hagy. LLVI. sz. cs. M. Biz.

A falu határában a zoborhegyi kolostor. L. ezt.
Mo. vm. Nyitra vm. 93.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 166.

Dejthe. R. k. templom. 1612.

Románkori templomka a temetőben. 1230—1235.
B. Mednyánszky Dénes: Arch. Ért. 1879. 143.

Divék. L. **Nyitra-Divék**.

Divék-Újfalu. XVIII. század közepén épült templomának régi harangja.
Rudnyánszky Béla: Arch. Ért. 1877. 131—2.
Irónvázlatok a templomról. Rómer-hagy. M. Biz.

A divékújfalusi Maria Dolorosa kőszobor.
Rudnay Béla: Arch. Ért. 1877. 161.

Fallal kerített régi r. k. templom. (Újjáalakítva.)

Rudnay-féle kastély 1380—1401.

Újfalusyak kastélya a XVII. sz.-ból. (Szeszgyár.)

Rudnay-féle várkastély a XVIII. század közepéről, rom.
Mo. vm. Nyitra vm. 127—8. A Rudnay-féle várkastély képével.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 166.

Dojcs. R. k. kerített temploma a XIV. századból.

Boronkay-család régi nemesi kastélya.
Mo. vm. Nyitra vm. 146.

Drahócz. R. k. templom. 1780.
Mo. vm. Nyitra vm. 113.

Duczó. Várrom alapjai.
Reviczky Bertalan jel. M. Biz. 1901. 166.

Egyháznagyszeg. Egykori kolostorának romjaiból épült új kath. temploma.
Mo. vm. Nyitra vm. 50.

Elefánt. L. **Sz.-János-Elefánt**.

Elefánt-Sz.-János. L. **Sz.-János-Elefánt**.

Érsekújvár. Római kövek a nyitraparti malomban befalazva.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

R. k. pleb. templom átépítve.

Az előcsarnok külső ajtaja felett kovácsolt vasdiszítés 1787. évszámmal; belső ajtaja felett Széchényi György primás címere 1693. évszámmal. A templomot Simor primás 1877-ben kiigazíttatta, s befestette. A diadalív felett az ő címere.

Pázmány Péter egykori székháza az ő címerével, kivül és belül a kapubejárat jobb falán Széchényi György címerével és ez alatt a következő felírással: Georgius Széchény, Archieppus Strigoniensis Ao. 1693.

Csúcsíves monstrantia, restaurálva.
Simor-Emlékkönyv. 114 - 7. Képekkel.

Ezüst thuribulum (füstölő), ráírva: reparatum. 1550. (Hol?)
Rendek Mihály levele, 1862 decz. 11. Rómer Fl.-hoz. Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

A Sz.-Ferencziek temploma és kolostora Pázmány P. korából.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 264—5.
Mo. vm. Nyitra vm. 38—41. Képpel.

Sz.-Ferencz-rendiek harangjai 1745. és 1756-ból.
Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból. Sz.-Ferencz-rendieké.
E. kiáll. k. 1556

Ereklyetartó-kereszt a XV. századból. Sz.-Ferencz-rendiek tulajdona.
E. kiáll. k. 1126.
Czobor: Egyh. eml. 45.
— — Mo. tört. eml. I. 160. képe. 197. ábra.

Érsekújvár egykori várának nyomai.
Gewisse Nachricht von der Festung Neuhäusel in Ober-Ungarn wie dieselbe von den Hungarn dem türkischen Grandvezier d. 17. 27. Sept. (1663.) übergeben worden s. l. 4r. 4 lap.
Continuierung des militärischen Examinis wegen Uebergab der Hauptwestung. Neuhäuszel. MS. M. N. Múz. Fol. Germ. 328.
Forgách (Comitis) Adami: Acta arcis novae seu Ujvariensis confinii offensio et defensio ect. M. N. Múz. Fol. Lat. 415.
Die offtmals bekriegte Gränz-Vestung Neuhäusel H. n. 1685. 8r. M. N. Múz.

Az egykori vár régi képei.
Birken. 758 és 754u. 754d. 56. l.
— — 765. 55. l. Alaprajz 882. l. mellett.
— — 754b. 55. és 270. mellett.
Birkenstein. 64.
Bodenehr. 7. tábla. A vár alaprajza.
Description. 12. tábla.
Coronelli. 400a. 49. és 51. l. (1685-ből.)
Dilich. 456a. 17. l.
Sponcir 153. l. mellett.
Priorato. 236. l. (1670.) A vidék térrajza.
— — II. 430. l. mellett.
Ortelius. II. P. 81. és 287. L. még ugyanott Mechemet pasa és Forgács Ádám képei alatt. 277. és 280. l.
Egyes képei a N. Múz.-ban. Bubics. 15—20. 113—148. sz. a.
Érsekújvár várának helyszínrajza. (Neuheusel wird dem Türken mit Sturm abgenommen Anno 1685. d. 19. Aug.) Régi fametszet felhúzva 46×38. Rómer-hagy. M. Biz.
Érsekújvár várának alaprajza 1653-ból a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Érsekújvár tervrajza a XVII. sz.-ban. Mo. vm. Nyitra vm. 599.
Érsekújvár története. Ung. Mag. 1782. II. 105.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 214.
Podhráczky József: Érsekújvár. Tud. Tár. 1839. Értek. VI. 87.
Hormayer: Taschenbuch. VI. 92.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 325. után említve Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kéd. II. 129.
Fábián János: Az érsekújvári erőd alapítása. Magy. Sion. Sion. 1888. 41.
Matunák Mihály: Érsekújvár alapítási éve. Érsekújvári Lapok. 1889. 1. s köv. sz.
— — Adalékok az érsekújvári járás történelméhez. Érsekújvári Lapok. 1889. 25. s köv. sz.

Az esztergomi érsekség Újvára 1545—1580. A honfoglalás ezredik évében napfényre hozta Fábián János érsekújvári plébános, t. k. Esztergom. Buzárovits Gusztáv könyvny. 1896. 8r. 45 l.
Ismerteti Matunák Mihály: Századok. 1897. 248—251. Némethy Lajos. Magy. Sion. 1897. 209.
Matunák Mihály: Érsekújvár a törökuralom alatt. 1663—1685. Nyitra. 1901. Huszár István kny. Kis 8r. 132 l. Különleny. a Nyitramegyei Szemléből.

Falkás-Dovorán. R. k. kápolna. 1768.

Berényi-féle úrilak ugyanabból az időből.
Mo. vm. Nyitra vm. 76.

Felső-Attrak. R. k. temploma már 1397-ben fennáll.

Tornya. 1695.

Rudnyánszky-féle régi kastély.
Mo. vm. Nyitra vm. 62.

Felső-Elefánt. L. **Sz.-János-Elefánt**.

Felső-Botfalu. Ág. ev. templom. 1795.
Mo. vm. Nyitra vm. 161.

Felső-Kamenecz. R. k. csúcsíves pleb. templom.

Alatta kripta.

Régi fakeresztelőkutja.

Faénekkara festve. 1654.

Legnagyobb harangja. 1592.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 400.

Felső-Vásárd. R. k. templom. 1332.

Régi ezüst szentségtartó.
Mo. vm. Nyitra vm. 63.

Felső-Vesztenicz. Kőfallal kerített r. k. temploma, a falun kivül, 1500-ban már fennáll.
Mo. vm. Nyitra vm. 107.

Felső-Zelle. R. k. templom. 1332.

Ág. ev. templom. 1792.
Mo. vm. Nyitra vm. 63.

Gajdel. R. k. pleb. templom, újjáépitve 1686., fallal kerítve.

Tornya régi, a XIV. sz.-ból.

Harangok. 1732., 1738.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 379.
Mo. vm. Nyitra vm. 129.

Galántha. Két régi (részben fennálló) kastély a XVII. századból.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901, 47.

Galgócz. Késő csúcsíves templom, 1400 előtt már létezik.

A templom portaléja.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1879. 79—80.
Steindl J. rajzai. M. Biz. 1879. 80. 86. 90.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.
Brucker Ág. jel. M. Biz. 1879. 79.
— — Kivonat az 1850. évi canonica visit.-ból. U. ott. Arch. Ért. XIV. II. l.

Sz.-Ferencz-rendi kolostor. 1465—1637.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 143—4.

A kolostor-ebédlő menyezete.

R. k. pleb. templom. 1701.

Sz.-Anna-kápolna. 1748.

Várkápolna. 1699.
Schem. Strig. 1902. 103.

A kápolna faoltára. Dombormű.
Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. V. 273.
A templom rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. V. 275.
Galgócz főtere. (A templomtorony képe.) Vas. Ujs. 1891. 38. szám.

Régi temető-kápolna.

Régi várának maradványai.

Lehel-Tornya, körtorony a piacz közepén.
Alm. v. Ungarn. 1778. 332.
Benczur Miklós: Galgócz. Honderű. 1846. I. 16.
A Lehel-torony. Akad. Ért. 1847. 89. l.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 287. után említi Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
A Lehel-torony képe. Kubinyi—Vahot. Ung. u. Sieb. I. 147.
Galgócz vára. Vas. Ujs. 1859. 14. Képpel.
A várrom. Ország Tükre. 1864. 6. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 92.
A vár, mint őstelep. Arch. Ért. 1892. 245.
Dr. Komáromy András: Sempte és Galgócz hadi fölszerelése 1622-ben. Századok. 1889. 403—412.
Galgóczvár építése. Századok. 1897. 461.
A vár képe. Mo. vm. Bars vm. 301.

Erdődy-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 92.
Lovcsányi: A Vág és Vid. 151—5. Képpel.
A kastély rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. V. 271.

Mátyás király trónkárpitja az Erdődyek kincstárában.
Lubóczi Zsuzsánna: Első Mátyas király trónszőnyegei, a fojnicai kazula és a galgóczi kárpit. Irta —. 25 számozott különnyomat az Arch. Ért. 1887. (404—417.) évf.-ból. Bpest. 1887. 22 l. 4r.
Ism. Századok. 1888. 193.
Fraknói V.: Arch. Ért. 1889. 112—20. Képekkel.
Czobor Béla: Arch. Ért. 120—31. Képekkel. 209—218.
— — Egyh. eml. 86—91. Képekkel.
Radisics: Mo. tört. eml. 204—5.
Szendrei J.: Mo. tört. eml. I. képe a XL. táblán.

Bakócz F. czímere a Mátyás-féle trónkárpitról az Erdődyek kincstárában.
E. kiáll. k. 2277.
Radisics J.: Mo. tört. eml. II. 206. Képpel.

Dalmatika. Manipulus.

Kehelyterítő és stóla a XVIII. századból. Erdődy Ferencz grófé.
E. kiáll. k. 2282. 2297—2299. 2515—2535.
Czobor: Egyh. Eml. 109.

Csáky Juliánna és más arczképek, olajfestmények a XVII. századból. Erdődy Ferencz grófé.
E. kiáll. k. 3945. 3950. 3953—3954. 3957.

Szines terracotta mellszobor a XVIII. századból. Erdődy Ferencz grófé.
E. kiáll. k. 2333.

Balassa Tamás-féle aranyozott ezüst kehely, kék és zöld zománczczal diszitve. 1517. Gr. Erdődy Ferencz tulajdona.
E. kiáll. k. 1558.

Bakacs-féle kehely a XVI. századból. Gróf Erdődy Ferencz tulajdona.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.

Corvin-féle arany kehely két czímerrel. Erdődy Ferencz tulajd.
E. kiáll. k. 1215.

Hét Rákóczi-féle ezüst kupa az Erdődyek kincstárában.
Czobor: Egyh. eml. 55. Képekkel.
Mihalik: Mo. tört. eml. 314. l. és LVIII. tábla.
Galgócz összes műemlékeiről. Mo. vm. Nyitra vm. 57—60. A pleb. templom s a kastély külső, belső képeivel.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 166.

Geszte. R. k. templom. 1734.
Mo. vm. Nyitra vm. 94.

Ghymes. R. k. templom. 1720.
Mo. vm. Nyitra vm. 94—95.

Ghymes vára.
Hormayer: Taschenbuch. VIII. 417.
Báró Mednyánszky Alajos: Gh. várának leírása. Tud. gyűjt. 1821. II. k. 36. Képpel.
M. Ghimes: Házibarát. XIV. 1847. 38.
Fényes: Mo. mai áll. II. 319. után leírva. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Remellay G.: Magy. Néplap. 1857. II. Képpel.
Ghymes: Képes Ujság. 1860. II. 9. Képpel.
Wertler Mátyás: Delejtű. IV. 1861. 85.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 135.
Mo. vm. Bars vm. 332.
Mo. vm. Nyitra vm. 94—95. 514.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 4. 12. 18. 30., 1888. 60. 64.
Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. V. 281.

Gr. Forgács-féle kastély. 1722.

Régi festményei.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 135.
Mo. vm. Nyitra vm. 94—95.

Ghymes-Kosztolán. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Nyitra vm. 95.

Gyöngyös-Pata. Temploma.
Arch. Ért. 1880. II. l.

Halics. L. **Holics**.

Handlovia. Handlova. (Krücker-Haj.) Csúcsíves templom.

Hajója előbb laposan fedve; 1603-ban beboltozva.

Ülőfülke a sanctuarium déli falában.

Aranyozott ezüst csúcsíves úrmutató.

Harangok. 1730. 1752. 1686.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 380—1.
Mo. vm. Nyitra vm. 130.
Handlova piacza. (R. k. templom.) Rajz. Háry Gyula. O.-M. Mon. Mo. V. 279.

Feszület XV. századból, a r. k. templom tulajd.
Pulszky K.: Ötv. kiáll. l. II. 63. 3. Go. sz.

Aranyozott rézkehely, Agnus Dei és négy szent nő képével a XV. századból. R. k. plebánia templomé.
E. kiáll. k. 1551.

Hegyközilak. R. k. csúcsíves templom.
Ifj. Storno Fr. jel. M. Biz. 1901. 47.

Hluboka. Ág. ev. templom. 1787.
Mo. vm. Nyitra vm. 146.

Holics. Régi, kőfallal kerített templom 1387., használaton kívül.

R. k. pleb. templom. 1755.

Ág. ev. templom 1787.

Az egykori kapuczinus kolostor 1755, ma plébánia lak.

Egykori várának vízárkai a mai XVIII. századi várkastély körül, melyet a Czobor-család építtetett.
Alm. v. Ung. 1778. 364.
Weisz C. Fr.: Hollics. Eine topographische Skizze. Pannonia. 1821. 5. 6.
A vár sánczai. Említi Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Megerősített kastélya. Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 77.

A királyi család nyaraló-kastélya.
Mo. vm. Nyitra vm. 136—39. A templomtorony és kastély képével.
Mutatvány. Vas. Ujs. 1899. 29. sz.
A kastély rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. V. 257.
Jedlicska Pál leírása. M. Biz. 1901. 47.

Hrachovistye. R. k templom. 1757.
Mo. vm. Nyitra vm. 70.

Hradek. A községben egy háztelken régi torony maradványai és alapfalak.
Mednyánszky J. jel. M. Biz. 1901. 166.

A Vág balpartján Viszlavecz-tetőn pogányvár.
Majláth Béla: Arch. Közl. IX. 40.

Temetvény vára.
Rajzai Mysk. V. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 233.
H. I.: Műeml. oszt. 1886. 116.
A vár fölvételei Könyökitől. M. Biz. 1881. 1. 9. 18. 29. 78.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXII.
Rajz. b. Mednyánszky Lászlótól. O.-M. Mon. Mo. V. 269.
Mo. vm. Nyitra vm. 161. Képe 539.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 15.

Hradist. R. k. pleb. templom. 1631.
Schem. Strig. 1902. 127.
Mo. vm. Nyitra vm. 147. (E szerint épült 1654.)

Hrábor. R. k. kápolna. 1718.
Mo. vm. Nyitra vm. 76.

Jablonicz. R. k. templom. 1724.

Apponyi-féle kastély, épült 1500., átépítve 1897.

Kehely, kereszt, füstölő. 1750.
Mo. vm. Nyitra vm. 147.
Schem. Strig. 1902. 127. (A templom e szerint épült 1752.)
A kastélyról Jedlicska Pál. Kis-Kárp. Eml. II. 49. és Jel. M. Biz. 1901. 47. (Itt Jabloncza-ról van szó, holott ez Abauj vmben van.)

Jalsó. R. k. templom a XV. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 63—64.

Jókő. Jókeő mezőváros régi csúcsíves temploma. (Elpusztult.)
Jedlicska Pál: Kis-Kárp. Eml. II. 260.

Sz.-Háromság-kápolna. 1730.

Emlékoszlop a faluban Mátyás király idejéből.
Mv. vm. Nyitra vm. 114—5.

Jókeő vár romjai.
Jedlicska P. leírása és rajzai. M. Biz. 1874. 17. 23.
— — Kis-Kárp. Eml. II. 229—252.
A vár rajzai. Werdenstedter Szilárdtól. M. Biz. 1874. 17., 1878. 233., 1882. 89.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.
Említve Arch. Ért. IX. 36. 1892. 174.
Mo. vm. Nyitra vm. 114—5.

Kakasfalu. R. k. (előbb ref.) templom. 1776.
Mo. vm. Nyitra vm. 77.

Kaplat. R. k. templom. 1747.

Gosztonyi-féle, részben átalakított kastély, valamikor Báthoryaké volt.
Mo. vm. Nyitra vm. 645. A várkastély képével.
Közig. biz. és Reviczky Bertalan jel. M. Biz. 1901. 166.

Kálaz. Kőfallal kerített r. k. templom. 1750.
Mo. vm. Nyitra vm. 95—6.

Kesselőkő.
Majer István: Kesseleökeő. Csal. Lap. 1852. II. 2 rajzzal.
Keveházi: Haz. s a Külf. 1867. 28. Képpel.

R. k. templom a XVIII. sz. elejéről.

Kesseleökeö várrom a Podrágy-hegyen.
Könyöki J. rajzai és jel. M. Biz. 1887. 4. 21. 53. 54. 1889. 4.
Mo. vm. Bars vm. 332.
Mo. vm. Nyitra vm. 130. és 541.

Kis-Báb. R. k. templom. 1777.

A templáriusok zárdája, ma mezőgazdasági épület.
Mo. vm. Nyitra vm. 65.

Kis-Bélicz. A Batthyányi-féle régi kastély.
Mo. vm. Nyitra vm. 107.

Kis-Bózsa. Közelében Visehrád nevű hegyen vármaradványai.
Mo. vm. Nyitra vm. 130.

Kiss-Bossány. A Bossányi-család elpusztult kastélya.
Mo. vm. Nyitra vm. 107.

Kis-Dovorán. Régi, Mérey-féle kastély.

Kolostoralapfalak a határban.
Mo. vm. Nyitra vm. 77.

Kis-Krstyene. Csúcsíves templom átalakítva.

Csúcsíves úrmutató.

Harangok 1749. és 1631.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 402—3.

Kismánya. R. k. templom. 1788.
Mo. vm. Nyitra vm. 52.

Kis-Rippény. A Pronay- és Just-féle két régi nemesi kuria.
Mo. vm. Nyitra vm. 77.

Kis-Vendég. R. k. templom a XVIII. sz. végéről.
Mo. vm. Nyitra vm. 107.

Kis-Vicsáp. Szlávy-féle kastély a XVII. sz.-ból.
Mo. vm. Nyitra vm. 77.

Kolon. Árpádkori templom, mai alakjában 1659.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 26. Képpel.
Mo. vm. Nyitra vm. 96.
Szabó Ödön körjegyző jel. M. Biz. 1901. 266.

Koleczó. Kehely XVI. századból a r. k. templomban.
Pulszky K.: Ő. kiáll. l. II. 131. l. 12. Go. sz.

Kolos. (Nyitra-Kolos.) Egykori Sz.-Benedek-rendi apátság régi egyháza Nagy-Tapolcsánytól keletre. Ma a Mindenszentek nevét viseli.
F.-Czinár: Mon. I. 262—3.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 609. után említve Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Templomalaprajz, irónvázlat féliv papiron. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Kolos-Hradistye (Nagy-Kolos). Árpádkori r. k. templom, fallal kerítve.

Vrchore nevű erdőn egykori templarius-templom és kolostor romjai.

Bucsújáró templom 1768-ból, romokban.

Várnak némi nyoma.
Mo. vm. Nyitra vm. 108.

Komját. R. k. régi (ú. n. külső) templom.

R. k. pleb. (belső) templom. 1751.

Várfalak maradványai és árkai.
Mo. vm. Nyitra vm. 52—53. A Sz.-Péter-templom képével.

Kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 130.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Forgách Zsuzsánna gyermekkori lakóháza.
Vas. Ujs. 1886. 6. sz. Képpel.

Koos. (Régebben Andreasdorf.) XV. századi csúcsíves temploma.

Régi oltármaradványok.

Harangok. 1657. 1788. 1795.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 383—4.
Drahotuszky jel. és rajzai. M. Biz. 1878. 94. 99.
Említve Arch. Ért. 1879. 1.
A templom rajzai. Könyöki J. M. Biz. 1884. 4. 12. 18. 30., 1888. 60. 64.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.
A templom rest. M. Biz. 1890. 139. 146.
Mo. vm. Nyitra vm. 131.

Kopcsány. Régi kápolna a falun kívül.

Mesterséges dombok és árkok a község mellett, hagyomány szerint a tatárjárás idejéből.
Mo. vm. Nyitra vm. 141.

Korlátkővár. Rozbech határában. L. **Rozbech**.

Koross.

Kettőstornyú románkori temploma, eredetiségét átépítésében is megtartotta.

Padlásán a régi diadalívnél falképek nyomai.

Egyik tornyában XV. századi harang e felirattal: ⁂ O Rex glorie Criste veni cum pace hodie ⁂ anno do 1468. istam campanam fecit fundere nobils ⁂ vir Georgius Conczek de Koros ad h. beate marie virginis per. m. paulum de thopolczan.

Második harang e felirattal: Fudit Matheus Orfandl Tyrnaviae anno 1770. Sub.
A : R : D : Joseph : Callo
Par : Koross : Sumt. Ecclesiae.
Cur :
et in Hon : SS : Ivan : et Pauli Consecr.

Harmadik harang felirata; ✝. Fusa per Carolum Filgrader Tyrnaviae In honorem natae celorum reginae ex peculio Ecclesiae Piisque Oblatis Cura : Alexandri Rudnay Parochi refusa A. D. 1790.

Több, régi egyházi edény a Berényiek bölgyéni kastély-kápolnájából a r. k. plebánián.
F.-Czinár: Mon. II. 165.
Mo. vm. Nyitra vm. 77—78.

R. k. templom falképei. Egy püspök feje stb.
Gróh István vízfestménymásolata. M. Biz. 1903. 100.

Kastély.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Kosztolány. L. **Nagy-Kosztolány**.

Kosztolna. Fallal kerített r. k. templom a XV. századból, hajója épült 1742.

Ág. ev. templom. 1790.
Mo. vm. Nyitra vm. 131. 71.

Kovarcz. R. k. templom. 1755.

A templomosok egykori zárdája, ma gazdasági épület.

A közeli Tribecs-hegyen régi sánczok.
Mo. vm. Nyitra vm. 78.

Köpösd. Két régi kuria.
Mo. vm. Nyitra vm. 154.

Körtvélyes. R. k. templom. 1736. Kőfallal körül véve.
Mo. vm. Nyitra vm. 79.

Kővár. L. **Nagy-Tapolcsány**.

Krajna. Husszitakorbeli, XVII. századi r. k. templom.

Ág. ev. templom. 1784.
Mo. vm. Nyitra vm. 71.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 166.

Krakován. R. k. templom. 1770—3.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 414.
Mo. vm. Nyitra vm. 163.
Schem. Strig. 1902. 121.

Régi erőd.
Reviczky Bertalan jel. M. Biz. 1901. 166.

Krstyánfalva. Turcsányi-féle régi nemesi kuria.
Mo. vm. Nyitra vm. 131.

Kutti. R. k. templom. 1716.
Mo. vm. Nyitra vm. 141.

Lajosfalu. Ghyllányi-család temető-kápolnája és sírboltja. 1773.
Várszeghy Sándor körjegyző jel. M. Biz. 1901. 166.

Gróf Nyáry-féle úrilak a XVIII. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 96.

Lakács. R. k. templom. 1792.
Schem. Strig. 1902. 107.

Sándor-féle család régi várkastélya, ma gazdatiszti lakás.
Mo. vm. Nyitra vm. 64—65. A várkastély képével.

Lancsár. Megerősitett csúcsíves templom.
Jedlicska P. leírása és rajzai. M. Biz. 1874. 17. 23., 1875. 1. 13.
— — Kis-Kárp. Eml. II. 376.
Arch. Ért. IX. 36.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.
Werdenstetter Szilárd rajzai M. Biz. 1874. 17.

R. k. templom falképei.
Rómer Fl.: Régi falk. 118.

Vert ezüst szentségmutató, ciborium, kehely és két kanál 1731-ből.
Mo. vm. Nyitra vm. 116.

Laszkár. Tarnóczy-féle, várból alakított kastély.

Freskókkal diszített nagyterme.

Kápolnája.
Mo. vm. Nyitra vm 131. A kastély képével. 129. l.

Lazán. Templom. (Elhordatott?)
Ifj. Adamik Gy. jel. M. Biz. 1872. 69.

A lerombolt templom XV. sz. szárnyas oltárának hátán levő szines domborúműdiszitmény.
Könyöki J. rajza. M. Biz. 1888. 4. 12. 18. 30. 60. 64.

R. k. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 166.

Lieszko = Korlátkővára. L. Rozbech határában.

Lipótvár (Leopoldstadt). Vára. 1665. Ma fegyház.
Várának alaprajza 1668-ból a bécsi K. k. Technisch. Adm. Milit.-Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
A vár alaprajza és régi képei: Birken. 765. 181. l. Birken. 154b. 181. l. Birkenstein. 79. l.
Ung. Mag. 1782. II. 105.
Régi képe. Mo. vm. Nyitra vm. 603.
Benczur Miklós: Honderű. 1846. I. 15.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 92.
Vas. Ujs. 1885. 47. A kapu és kápolna rajzai Bitzó G.-tól.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vid. 155.
Mo. vm. Nyitra vm. 60.
A kapu rajza Cserna K.-tól. O.-M. Mon. Mo. V. 275.

Lipovnok. R. k. templom. 1780.
Mo. vm. Nyitra vm. 79.

Livina. R. k. templom. 1750.
Mo. vm. Nyitra vm. 108.

Livina-Apáti. R. k. templom. 1760.
Mo. vm. Nyitra vm. 108.

Lopassó. R. k. templom a XVI. századból, kőfallal kerítve.

Régibb tornyában csúcsíves részletek.

Pacificale. 1649.

Temető-kápolna. 1703.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 317.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Említve Arch. Ért. 1892. 175.
Mo. vm. Nyitra vm. 116.

Lubina. Ág. ev. templom. 1784.
Mo. vm. Nyitra vm. 164.

Lukafalu. L. Temetvény vára Hradeknél.

Lüki-Gergelyfalva. Régi r. k. (átalakított) temploma, helyreállitva. 1767.
Mo. vm. Nyitra vm. 96—7.

Madunicz. R. k. templom 1797.
Mo. vm. Nyitra vm. 65.

Maniga. Templomának egyik harangján 1787-ből oppidi Maningensis felirat.

A Nyifki nevű dülőn álló kőoszlop, a község földesurának egykori pallosjog-jelvénye.
Mo. vm. Nyitra vm. 65.

Merasicz. R. k. templom. 1397.

Zerdahelyi-féle régi kastély.
Mo. vm. Nyitra vm. 66.

Miava. Kőfallal kerített r. k. templom. 1701.

Nagy evang. templom. 1785.

XVIII. századi kehely az ev. templomban.
Mo. vm. Nyitra vm. 69. A r. k. templom képével.

Mocsonok. A Palugyai-féle püspöki kastély.
Mo. vm. Nyitra vm. 154.

Modró. R. k. templom.

Orgonája. 1669. évszámmal.
B. Mednyánszky Dénes. Arch. Ért. 1879. 142.

Moravanka. Emeletes kastély, mostani alakjában a XVI. század elejéről.
Leírja Jedlicska Pál. M. Biz. 1901. 47.

Moraván. Régi r. k. templom, egykor törökmecset (?).

Motesiczky-féle régi kastély átalakítva.

Régi kápolnájában a Csáky—Zichy-czímer.
Mo. vm. Nyitra vm. 117. A kastély képével.

Nagy-Bodok. R. k. templom. 1732.

Berényi-féle kastély 1650. kápolnája és gyűjteményei.
A kastély felvétele Könyöki J.-től. M. Biz. 1888. 4. 12. 18. 30.
Mo. vm. Nyitra vm. 79. A kastély több képével.

Nagy-Bélicz. R. k. templom. 1620.
Mo. vm. Nyitra vm. 108.

Nagy-Bossány. R. k. templom. 1776. Toronysisakja 1904-ben átalakíttatott.

Két Bossányi-féle kastély. Egyik épült a XV. században, jelenleg tiszti lak, a másik 1776-ban, átalakítva.
Könyöki rajzai és Blahó E. fényképe. M. Biz. 1884. 4. 12. 18. 30. és 1884. 4., 1888. 60. 64.
Mo. vm. Nyitra vm. 109. Kép. 555.

Nagy-Bölgyén. Kastély a XVIII. század első feléből származó kápolnával. L. Koros.

Nagy-Czétény. Régi r. k. templom. (1307?) 1776-ban helyreállítva és bővítve.
Mo. vm. Nyitra vm. 97—8.

Nagy-Dorován. Régi, egykor kerített, r. k. templom, rest. 1780.
Mo. vm. Nyitra vm. 80.

Nagy-Emőke. Régi r. k. templom.

Mária Terézia által ajándékozott miseruha.

Zománczozott ezüst kehely. 1766.
Mo. vm. Nyitra vm. 98.

Nagy-Hind. R. k. templom a XVIII. sz. vége.
Mo. vm. Nyitra vm. 98.

Nagy-Kér. Régi r. k. templom, rest. 1768.
Mo. vm. Nyitra vm. 55.
Novák Lajos: Nagy-Kér. M. Sion. 1869. 349. 439.

Nagy-Kolos. L. **Kolos-Hradistye**.

Nagy-Kosztolány. Alapjában Árpádkori r. k. temploma, átalakítva.
Benczur Miklós. Kosztolány. Honderű. 1846. I. 16.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1888. 4. 12. 18 30. 60. 64.

Mátyás király várának nyomai.

Régi kastély a XVIII. századból.
Jedlicska Pál: Kis-Kárp. Eml. II. 335.
Mo. vm. Nyitra vm. 117.
Mednyánszky Imre jel. M. Biz. 1901. 166.

Révai- (Klimó)-féle ház a XVIII. századból.
Arch. Ért. 1892. 175.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Nagy-Kováló. R. k. templom a XVI. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 148.

Nagy-Lapás. R. k. templom. 1750.
Mo. vm. Nyitra vm. 98.

Nagy-Lehota. R. k. templom a XVIII. század elejéről.
Mo. vm. Nyitra vm. 132.

Nagy-Modró. R. k. templom, felirat szerint épült a XII. században.
Mo. vm. Nyitra vm. 164.
Mednyánszky Imre jel. M. Biz. 1901. 166. (E szerint alapfalai és szentélye az Árpádok korából.)

Nagy-Örvistye. R. k. templom. 1778.
Mo. vm. Nyitra vm. 117.

Nagy-Pritrzsd. Ág. ev. templom. 1773.

Raktárul használt régi kastély.
Mo. vm. Nyitra vm. 148.

Nagy-Surány. Kéttornyú r. k. templom. 1526.

Régi várának nyomai. Széthányták a törökök 1663-ban.
Fényes E.: Mo. m. áll II. 324. után említve Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Surány. Vas. Ujs. 1856. 43. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 130.

Bosnyák-féle régi kastély.
Mo. vm. Nyitra vm. 48. A templom képével.
Matunák Mihály: Nagy-Surány hajdani vára történelmének vázlata. Írta —. Ersekujvárt 1889. 8r. 39. l.
Ism. Századok. 1890. 610.

Nagy-Tapolcsány. R. k. templom. 1799.
Mo. vm. Nyitra vm. 73.

Egy óránnyira a régi tapolcsányi vár omladékai.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 301. után említve Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz. levélt.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 137.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 4. 12. 18. 30., 1888. 1.
Mo. vm. Nyitra vm. 511. Képpel.

Nagy-Ugrócz. Csúcsíves templom.

Harangok. 1700. 1763. 1789.

Bossányi-féle kastélyban kápolna.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 404.

Nagyvár. Giskra-czímer. (Hol?)
Szaszinek F. jel. M. Biz. 1875. 110—7.

Nahács mellett Prekazska nevű sánczdomb.
Sándorfi Nándor: Arch. Ért. 1895. 282.

Negyesd. R. k. templom. 1761.

Ev. ref. templom. 1787.
Mo. vm. Nyitra vm. 155.

Nemes-Kosztolány. R. k. templom. XVIII. század.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 401—2.

Nemes-Kürt. Thury-család nemesi kuriája a XVIII. század végéről.
Mo. vm. Nyitra vm. 66.

Nemes-Pann. R. k. templom. 1722.
Mo. vm. Nyitra vm. 98.

Nemes-Podrágy. Kastély.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vidéke. 143.

Német-Próna. Átalakított csúcsíves templom csillagboltozattal. Épült a XIV. században. Kibővítették és helyreállították a XVI. és XVII. században.

Régi csúcsíves kápolna (tán carnarium).
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 395.
Mo. vm. Nyitra vm. 133.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1897. 275. 305., 1898. 24. 39.

A diadaliven kálvária, régi faragványokkal.

Régi városház.
Könyöki J. rajza. M. Biz. 1887. 4.

Magánházakban oszlopos csarnokok.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Nizsna. A falun kívüli r. k. keritett temploma különálló toronynyal. 1682.

Aranyozott ezüst kehely és szentségmutató.
Mo. vm. Nyitra vm. 117.

Novák. Mult századi templomában az énekkar alatt Majthényi György síremléke czímerével. 1488.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 84.

Nyitra.
Ung. Mag. 1782. II. 106.
Mind. Gyűjt. III. 1890. 212.
Fillértár. I. 1834. 44. Képpel.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 322.
Romfi Jolán: Nyitra és vidéke. P. Divatl. 1845. II. 35.
Benczur Miklós: Nyitra. Honderű. 1846. I. 19.
Bloksay: Nyitra és környékéről. P. Divatl. 1847. 5.
Nyitra és környéke. Utazási töredék. Családi Lapok. 1853. II. 11.
G—z P.: Nyitra. Vas. Ujs. 1857. 18. Képpel.
Ország Tükre. 1864. 7. Képpel.
Tagányi Károly: Nyitra hajdan és most. Vas. Ujs. 1887. 36. sz. Képekkel.
Dezső Adolf: Egy igénytelen adat Nyitra város történetéhez. A káptalan-utczai bírósági jegyzőkönyv. 1698—1796. Nyitramegyei Közlöny. 1888. 2. sz.
Nyitrai képek. Vas. Ujs. 1887. Apátság, stb. Rajz. Dörre T.
Nyitra a XVII. sz.-ban. Vas. Ujs. 1887. 37. sz.
A város képe. Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. V. 285.

Nyitra város egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 585—96.

Székesegyház.
Csippék Sándor: A nyitrai székesegyház. M. Sion. 1864. 420.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 130. Képpel.
H. I.: Arch. Közl. VII. 18. (Futólag.)
Arch. Ért. 1880. II. l. említve.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.
Steindl I. rajzai. M. Biz. 1879. 80. 86. 90.
Möller jel. a székesegyház korának megállapításáról. M. Biz. 1893. 13. 29. Lásd még 1879. 80. 90., 1893. 99.
— — felmérési irónvázlatai. M. Biz.
Wagner József: Adalékok a nyitrai székes-káptalan történetéhez. Irta —. Nyitra. Huszár István kny. 1896. 560 l. 8r.
Ismerteti Békefi Remig. Századok. 1896. 922—926.
Liberius: M. Sion. 1896. 611.
Mo. vm. Nyitra vm. 28—37. A vártemplom képével.
A püspöki székesegyház felső hajója. Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. V. 287.

Nyitrai székesegyház belseje.
Mo. vm. Nyitra vm. 462. kép.

Krisztus levétele a keresztről és sírbatétele. Alabástrom-szobor a székesegyház főoltárán. Aláírva: Joannes Pernegger fecit Anno 1662.
M. Sion. 1864. 423.
Nagy Iván: Századok. 1874. 189.

Két síremlék.
Himpfner Béla jelentése és vázlatai. M. Biz. 1880. 13. 14.

Nyitrai székesegyház kincstára.
Arch. Ért. 1881—8. VI. XIV. A székesegyház ötvösművei. 1880. XLVIII.

Evangeliomos könyv tábláján XIV. századi ötvösmű ezüstből.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 34. l. go. sz. Képpel.
Hampel J.: Egy fejezet ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.
Arch. Ért. 1892. 200.
Ötvösség remekei. II. 41—42. Fénynyom. képpel.
E. kiáll. k. 1117.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 161—2. képe. XXV. tábla.
— — Egyh. eml. 38. 40. Fénynyom. képpel.

Kehely a XV. századból Mátyás király czímerével.
Czobel Lajos rajzai. M. Biz. 1879. 80.
Ö. kiáll. l. II. t. 71—72. l. 35. go. sz.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131.
E kehely czímere. Csergheő Géza. Családi czímerek régi hazai ötvösműveken. Arch. Ért. 1888. 130—8., 1889. 225., 1893. 434.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1889. 434.
Czobor: Egyh. eml. 53.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. századból. A székesegyházé.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II 79—80. l. Képpel.
E. kiáll. k 1473.

Kehely, XVI. sz. Székesegyház tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II 83. l. 56. go. sz.
Az ötvöss. rem. II. 43—44. Fénynyom. képpel.

Aranyozott ezüst kelyhek a XV. és XVI. sz.-ból.
Az ötvösség remekei. II. 113—4. Fénynyom. képpel.
Ö. kiáll. l. II. 132. l. 14. B. sz.

Sodronyzománczos arany kehely. Javítva 1564-ben. Bornemissza Pálé. A székesegyház kincstárában.
Arch. Ért. 1891. 28.
E. kiáll. k. I. füz. 1385. sz.
Mihalik: Arch. Ért. 1896. 343. l.
— — Mo. tört. eml. 236. és XLIV. tábla. 4. sz. képe.

Két csúcsíves kehely szobrocskákkal. A székesegyház tulajdonai.
Az ötvösség remekei. I. 23—4. Fénynyom. képpel.

Forgách F.-féle színarany kehely.
Az ötvösség remekei. II. 73—4. Színnyom. képpel.
Ö. kiáll. l. II. 129—30.
Czobor: Egyh. eml. 98—99.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. II. 312. l. 357. ábra.

Kehely. Wennel Ferencz nyitrai apátkanonok tulajdona.
Pulszky K.: Ötv. kiáll. l. II. 99. l. 92. Go. sz. Képpel.

Aranyozott ezüst ciborium. 1775. Székesegyházé.
E. kiáll. k. 2394.
Ágotha Imre rajza. M. Műkincsek. III. 49.

Aranyozott kehely a XV. századból. Bende Imre sajátja.
E. kiáll. k. 1439.

Ezüst pásztorbot. Görbületén Mária a kisded Jézussal s a Perényi-czímer. A XVI. századból. A székesegyházé.
Pulszky K.: Ötv. kiáll. l. II. 93—95. 83. Rn. sz. Képekkel. Ötvösség rem. I. 89—90. Fényny. képpel.
E. kiáll. k. 1376. sz. a.
Czobor: Egyh. eml. 69.
Gerecze: Szobr. eml. 78.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. II. 241.

Hasskó-féle Úrmutató. 1692.
E. kiáll. k. 2376.
Czobor: Egyh. eml. 102.

Szilassy-féle Úrmutató. 1775.
Czobor: Egyh. eml. 107.

Ereklyetartó mellkereszt a XVII. századból. A székesegyházé.
E. kiál. k. 2017.

Telegdy püspök-féle miseruha, a XIII. századból eredő applikált hímzéssel.

Patrona Hungariae képe. A székesegyházé.
E. kiáll. k. 2110.
Czobor: Egyh. eml. 108.

A kegyestanitórendiek temploma.
Dr. Csősz I.: Nyitrai k. r. gymn. Értesítője. 1877. 8. l.
— — A kegyestanitórendiek Nyitrán. 1879.
Mo. vm. Nyitra vm. 28—37. 237. Képpel.
Wagner József: Adatok a Nyitra városi plebániák történetéhez. Nyitra. 1902. Huszár J. kny. 8. 111 l. Lenyomata. Nyitram. Szemle. 1902. évi folyamából.

Sz.-Ferencz-rendiek két harangja 1797-ből.
Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Nyita vára.
Régi képei: Ortelius II. 301.
Birkenstein. 137.
Description. 13. tábla.
Távlati képe. (1670.) Priorato. 258. l. m.
Alaprajza 1664. Priorato. II. 418. l. m.

Nyitra vár és város története.
Br. Mednyánszky A. után. Kubinyi—Vahot. Mo. és Erd. III. 1854. 6—13. Képpel.
Kelecsényi J. és Vahot J.: A nyitrai vár és Zobor-hegy ősrégi nevezetességei. U. ott. 13—6. Képekkel.
Kelecsényi J. és Vahot I.: Nyitra jelen állapota. U. ott. 17—26. Képekkel.
Hormayer: Taschenbuch. III. 191.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 130. Képpel.
Dualszky J.: Nyitra vár és város történelmi vázlata. Nyitra. 1875. 8r.
Mo. vm. Nyitra vm. A vár régi képe reprod. 466. l.
Régi őrtorony képe. 531. l. Mai képe. 515. l.

Nyitrai vár belső bemeneti kapuzárkő irónvázlata.

A templomalaprajz, diadalív profil irónvázlata.

Az előcsarnok belseje.
H. I.: Jegyzetek és Vázlatok könyve. Hagyaték a Kassai Múzeumban.
Könyöki J. rajzai a várról. M. Biz. 1884. 4. 12. 18. 30., 1888. 60. 64.
Nyitrai vár belső kapuja. Rajz. Dörre Tiv. O.-M. Mon. Mo. V. 287.
Nyitra vára. Rajz. Dörre Tiv. O.-M. Mon. Mo. V. 253.

Nyitrai szégyenkő.
Vahot: Török kapu és pilingére (így). Mo. és Erd. Kép. III. 19.
Rómer: Szégyenkő. Arch. Ért. X. 19.

Nyitra határában Sz.-Mártonhoz cz. román ízlésű templom, őskori gyürük közepén, melyeknek átmérője rom.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Nyitra-Bajna. R. k. templom. 1788.

Váli nevű dülőben erődítmény sánczai.
Mo. vm. Nyitra vm. 82.

Nyitra-Bodok. Régi r. k. templom, megnagyobbitva 1796-ban.
Mo. vm. Nyitra vm. 98.

Nyitra-Csitár. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Nyitra vm. 98.

Nyitra-Divék. Románkori kéttornyú r. k. templom. Kőfallal körítve.

Kovácsoltvasdiszítésű kapuja.

Orgonája. 1673.
Drahotuszky F. jel. és rajzai. M. Biz. 1879. 63. 69. 86. 90.
Említve Arch. Ért. XIV. I. 1880. II.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX. l.
Könyöki J. rajzai és jel. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Mo. vm. Nyitra vm. 133—4. A templom és vasajtajának képével.

A templom harangja.
Rudnay Béla: Arch. Ért. 1877. 131.

Ujfalussy és Besznák síremlékei.
Köriratok irónvázlatai. Drahotuszky-tól. M. Biz. 1879. 63.

A Divék-nemzetség czímere.
Rudnay Béla: Arch. Ért. 1877. 214—6.

Beznákfalva pusztán templomhely.

Kis- és Nagy-Hradek nevű dombokon kisebb vár maradványai.

Nyitra-Egerszeg. R. k. templom. 1600—1733. Részben régebbi.

Kőkereszt. 1776.
Várszeghy Sándor körjegyző jel. M. Biz. 1901. 166.
Mo. vm. Nyitra vm. 99.

Nyitra-Gerencsér. Régi r. k. templom.

Az Ocskayak által épített két nemesi kuria.
Mo. vm. Nyitra vm. 99.

Nyitra-Kolos. L. **Kolos.**

Nyitra-Ludány. R. k. templom. 1760.
Mo. vm. Nyitra vm. 82.

Egykori apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 266—7.

Egykori benczés-apátsági templomának főoltára, harangja, egyházi készletei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 164—5.

Nyitra-Ivánka. R. k. templom. 1769. (Átalakitva).

Tóth-féle nemesi kuria a XVIII. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 100.

Konstantinus Monomachis császár itt talált koronája.
Arch. Közl. II. k. szines képtáblákkal.
A képtáblák lenyomatai. 1—3. tábla. M. Biz. Rómer-hagy.

Nyitra-Novák. R. k. templom, épült a XV. században.

Három régi Majthényi-féle kuria a XVIII. századból, egyik lakatlan.
Mo. vm. Nyitra vm. 134. A kastélyok képeivel.

Nyitra-Pereszlény. R. k. templom a XVI. századból. 1736-ban megnagyobbítva.

Ciborium. 1632.

Ezüst kehely. 1689.

Batthyányi-család hímzett selyem terítője, 1707-ből.

Misemondóruha. 1746.
Mo. vm. Nyitra vm. 83.
A ciboriámról. M. Sion. 1863. 229.

Nyitra-Rudnó. Két régi kuriális épület.
Mo. vm. Nyitra vm. 135.

Nyitra-Sárfő. Kastély a XVI. század elejéről.

Kápolna remetelakkal a XVI. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 83. A kastély képével.

Nyitra-Szucsány. R. k. templom. 1765.
Mo. vm. Nyitra vm. 109.

Nyitraszeg. Régi kápolna, átalakítva 1730-ban.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 406.

Nyitra-Újlak. R. k. templom. 1769.

Gróf Eszterházy-féle régi kastély, építtette a gróf Forgách-család.

Régi erőd helye a Várok (= várárok) nevű dülőn.
Mo. vm. Nyitra vm. 100.

Nyitra-Zerdahely. R. k. templom. 1785.

Ág. ev. templom. 1747.

Két régi kastély.

Rablóvár helye.
Mo. vm. Nyitra vm. 83—4. A kastély képe 543. l.

Nyitra-Zsámbokrét. R. k. templom a XVI. századból.

Róbert Károly vadászkastélyának sarokrészlete.
Könyöki jel. és rajzai. M. Biz. 1887. 4., 1888. 4. 60. 64.

Zsámbokréti-család kastélya a XVII. századból.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 311. után említve Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 137.
Mo. vm. Nyitra vm. 523.
Ugyanez. Vas. Ujs. 1899. 29. sz.
Reviczky Bertalan jel. M. Biz. 1901. 166.

Zsámbokréti Gy. síremléke.
Könyöki rajza. M. Biz. 1884. 4.

Ocskó. Várkastély maradványai. (II. Lipót lebontotta.)
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 445.
Mednyánszky Imre jel. M. Biz. 1901. 166.

Ó-Széplak. R. k. templom. 1332.
Mo. vm. Nyitra vm. 110.

Oszlány. R. k. pleb. templom 1756—68; a régi 1495. alapokon.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 406.

Oszuszkó. R. k. templom. 1751.
Mo. vm. Nyitra vm. 148.

Ó-Tura. R. k. templom. 1762.

Ág. ev. templom. 1783.

Husszitakorbeli torony.
Schem. Strig. 1902. 125.
Mo. vm. Nyitra vm. 165. (E szerint a templom 1765-ből való.)

Paczolaj. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Nyitra vm. 84.

Paszádka. L. **Paszátka.**

Paszátka (magyar jelentése: Váralja) falutól negyedórára, a Vágtól 100 ölre egy dombon várromok az egykori Szolgagyőr maradványai. Székely határőrvártelep helye.
Tagányi Károly: Századok. 1882. 312—323. 388—398.
Mo. vm. Nyitra vm. 66.

Földerődítmény, állít. Avar-gyürű.
Mednyánszky I. jel. M. Biz. 1901. 166.

Patvarócz. Ruttkay-féle régi nemesi kuria.
Mo. vm. Nyitra vm. 166.

Pásztó. R. k. templom a XV. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 66.

Péterfalu. R. k. templom sanctuariuma a XI. (?) századból, hajója a XV. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 141—2.

Pobedim. R. k. templom. 1687. Négytornyú kőfallal kerítve.

Hredistye nevű hegy tetején falmaradványok.
Mo. vm. Nyitra vm. 166.

R. k. templom. 1687.
Schem. Strig. 1902. 121.

Podola. R. k. templom. 1748. Kőfallal kerítve. (Az előbbi XIV. századi volt.)

Két régi harang. Egyik 1493. O Rex gloriae veni cum pace felirattal. Másik a Morvaországból hozott Ocskay-harang, melyet az ocskói vár romjai közül ástak ki.
Pitrov István levele a harangról 1862 decz. 21. Rómer Fl.-hoz. Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz. (E szerint a harang 1473-ból való.)
L. még u. ott. XLVII. sz. cs.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 449.
Mo. vm. Nyitra vm. 166.

Podrágy. Várrom a község felett, a hagyomány szerint 1235.

Egy torony, lakható.
Mo. vm. Nyitra vm. 85. Képe 7. l.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 166.

Pográny.
Drahotuszky Ferencz: Pográny és vidéke Nyitra vármegyében. Regélő. 1837. 101—4. Népviseleti rajzzal.

Csúcsíves apáts. templom alapfalai a pleb. házban.
Balog Ágost: A pogr. apáts. M. Sion. 1865. 514.
F.-Czinár: Mon. I. 220. és Rupp: Mo. helyr. t. I. 622. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Knauz: Utószó a pogrányi apátsághoz. M. Sion. 1865. 518. 634.

Régi r. k. templom, állítólag a XI. századból.
Bihary körj. jel. M. Biz. 1901. 166.

Régi templomi edények.
Mo. vm. Nyitra vm. 100.

Polonka. R. k. templom.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 274.

Poruba. Árpádkori r. k. temploma, kőfallal kerítve. Falképek maradványaival a szentélyben.

Kívül Sz.-Kristóf képe.

Elromlott csúcsíves oltár maradványai, szekrényében Sz.-Miklós és Sz.-György szobrai.

Harangok felirattal és anélkül.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 386.

A famenyezeten növénydiszítmény között a négy evangelista 1685-ből.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 88.
— — vízfestménye. M. Biz. 1884. 4. 12. 18. 20.
Drahotuszky jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 78. 86., 1880. 79. 84.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 236.
Römer: Régi falk. 133.
Gróh István vízfestménymásolatai. 1. 5. M. Biz. 1903. 100.
Mo. vm. Nyitra vm. 135.
A templom belsejének fényképe. M. Biz.
Kacska József jel. M. Biz. 1902. 203. 218.
L. még 1902. 376.

Fagyertyatartó.
Rajzai Könyöki Józseftől. M. Biz. 1888. 4.

Pöstyényi fürdőben késő csúcsíves kápolna szentélye, csinos gyámkövekkel. (Szénaraktár.)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 93.
Könyöki jel. M. Biz. 1875. 129. 132.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.

Csúcsíves templom és mansio-rom a kültelken, faragványos kövekkel.
Ipolyi A.: Műtört. tan. I. 118.

Rézmetszetű képe, állítólag a M. N. Múz.-ban.
Pravnovszky J. pleb. és Mednyánszky Imre jelentései. M. Biz. 1901. 166.

Feliratos kő a szolgabiróságnál.
Közig. biz. jel. U. ott.
Mo. vm. Nyitra vm. 112.

Prasicz. R. k. templom. 1758.
Mo. vm. Nyitra vm. 85.

Práznócz. R. k. kápolna. 1776.
Mo. vm. Nyitra vm. 110.

Predmér. Hrabovszky György síremléke. 1585.
Drahotuszky F. irónrajza. M. Biz. 1878. 94.

Privigye.
Privigye mezőváros. Vas. Ujs. 1865. 37. Képpel.

Lőréses körfallal kerített régi Szűz Mária-templom, átalakítva, a falun kívül és mellette Nep. Sz.-János csúcsíves kápolnája.
Könyöki jel. és rajzai. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.

Harang. 1742.
Ipolyi A.: Schem. hist. Neosol. 1876. 387—392.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 87.

R. k. csúcsíves pleb. templom, átalakítva.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.
Mo. vm. Nyitra vm. 122. A templom képével.

Csúcsíves vert arany szentségmutató, állítólag Mátyás király ajándéka, a XV. századból.
Klösz Gy. fényképe. M. Biz. 1876. 68.

Füstölő a XVIII. századból.
Könyöki L.: Arch. Közl. VIII. 68.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 67—78. 17. Go. sz. és 115. l. 136. G. sz.

Keresztelő-kut. 1696.

Harangok. 1451., 1504., 1728. (kettő), 1772.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 387—392.

Kegyesrendiek barokk-temploma. 1740.
A templom rajza, fényképe. M. Biz. 1872. 69. l. 1887. 4.

Harang. 1766.

Aranyozott ezüst kehely. 1756. (Szilassy munkája.)
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 387—392.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 84—85.
Mo. vm. Nyitra vm. 241—257. Képpel.

Mária-szobor a tárház északi oldalán. 1693. (Megújítva 1862.)
„G.": Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 348. a templom és tárház kis távlati képével.
A kegyesrendi templom tornyának és belsejének (elromlott) fényképe. M. Biz. 1872. 69.

Régi harang. (Hol?)
Römer Fl.: Vas. Ujs. 1864. 34.
— — Nyilt levél ifj. Adamich György úrhoz. (A privigyei régi harang dolgában.) Vas. Ujs. 1864. 50. sz.

Puszta-Kürt. Az elpusztult Illésházy- és Thurzó-féle kastély.
Mo. vm. Nyitra vm. 66.

Pusztavecz. A völgy baloldalán földvár.
Sándorfi Nándor: Arch. Ért. 1895. 282.

Radmio. R. k. templom a XVII. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 142.

Radosna. R. k. templom. 1636.

Tornya. 1663.

Kastélya. (Pázmány Péter tartózkodása helye.)
Vas. Ujs. 1886. 16. sz. Képpel.
Mo. vm. Nyitra vm. 85—6.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Radosócz. R. k. templom románkori toronnyal.

Csúcsíves ízl. aranyozott ezüst kehely. 1580.

Aranyozott ezüst kereszt (pacificale). 1674.
Mo. vm. Nyitra vm. 117. 142.

Rajcsány. R. k. templom. 1780.
Mo. vm. Nyitra vm. 110.

Rakovicz. Alapjában a templáriusok idejéből való kastély.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 365.
Mo. vm. Nyitra vm. 118.
Említve Arch. Ért. 1892. 175.

Ratkócz. R. k. templom. 1756.
Mo. vm. Nyitra vm. 66.

Ratnócz. R. k. templom. 1726.
No. vm. Nyitra vm. 118.

Rásztocsnó. XV. századi csúcsíves templom, kőfallal kerítve.

Harangok. 1522. 1687.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 375—6.
Mo. vm. Nyitra vm. 135.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Rohó. R. k. templom. 1616.

Horeszky-féle régi kastély.
Mo. vm. Nyitra vm. 148.

Rozbech. Régi kápolna.
Mo. vm. Nyitra vm. 149.

Határában Korlátkő (Lieszkó) várrom.
F. M.: Minerva. 1834. 754.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 282. 279. után említve Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1876. 22. 36., 1878. 21. 36.
— — Kis-Kárp. Eml. II. 48—74.
Mo. vm. Nyitra vm. 535.
Werdenstetter Sz. vázlatai. M. Biz. 1877. 50.
Könyöki J. jel. és rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81., 1886. 7.
L. még 1886. 4. 10.

Korlátkeőy-féle kastély, régi alakjában épült 1700 körül.
Mo. vm. Nyitra vm. 148. A kastély képével.

Salgócska. R. k. templom. 1740.

Nemesi kuria, épült a XVIII. század első feléből.
Mo. vm. Nyitra vm. 67.

Sandorf. R. k. kerített temploma. Épült 1143. (?)
Mo. vm. Nyitra vm. 149.

Sasvár (Sassin). R. k. pleb. templom. 1762.
Schem. Strig. 1902. 115.

Használaton kívüli régi templom.

Kéttornyú Pálos-templom és kolostor (renais.). Falképekkel.

Több régi ötvösmű a templomban.

Czobor Imre alnádor neje által készített szobor (kegykép). 1564.
Sassinensis Conventus Paulinorum Thaumaturque B. M. V. dolorosae Memorabilia A. 1760—1. Saec. XVIII. pag. 108. M. N. Múz. Quart. Lat. 1138.
Fényes E.: Mo. m. áll. II. 279. után említve Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 2., 1880. II. 1.
Sasinek F. jel. M. Biz. 1879. 36. 86. 90.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 103.
Jedlicska jel. M. Biz. 1901. 47.
A templom rajzai. Háry Gy.: Vas. Ujs. 1902. 37. sz. Cserna K.-tól.
O.-M. Mon. Mo. V. 259.

A helységtől nyugatra sánczokkal kerített kastély. (Ó-vár nevű Czobor-féle kastély.)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 77.

Sempte. Régi r. k. templom.

Thököly Katalin-féle Sz.-Haraszt-templom a XIV. századból, a szőlőhegyen.
Mo. vm. Nyitra vm. 155.

Régi vára, hajdan a Vág tulsó, ma innenső partján.
Régi képe. Birkenstein. 53. l.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 323. után említve Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Lovcsányi: A Vág és Vidéke. 158.

Simony. R. k. pleb. templom, 1750-ben hozzáépített sekrestyével.

Harangjai. 1649. 1784.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 408.

Simonyi öreg ház csapóajtóval és gót építészeti részletekkel.
Br. Forster Gyula közlése.

Sissó. R. k. templom. a XVIII. század végéről.
Mo. vm. Nyitra vm. 110.

Soponya. R. k. templom. 1777.

A „Sv.-Mikulas"-dombon kolostor nyomai.
Mo. vm. Nyitra vm. 155.

Stepanó. R. k. templom a XVII. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 150.

Sterusz. R. k. templom. 1685. Kibővítve 1756 és 1815-ben.
Mo. vm. Nyitra vm. 118.

Sz.-Család-szobra az út mellett. 1776.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 389.

Suránka. R. k. templom. 1637. (Kőfallal körülvéve.)
Mo. vm. Nyitra vm. 100.

Szakolcza.
Epitome de origine et antiquitate. L. Regiaeque Civitatis Szakolczensis. Cod. Saec. XVIII. 1787. pag. 27 in 4r. M. N. Múz. knyv. Quart. Lat. 513.
Podraczky József: Sz. sz. k. város régiségeiről. Tud. Gyűjt. 1829. 23.
Ipolyi Arnold: Vas. Ujs. 1860. 11. Képpel.
Szakolcza város a kálvária felől. Rajz. Dőrre Tiv. O.-M. Mon. Mo. V. 255.

Szakolcza város és egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 102—204.

Átalakított románizlésű templom.

A Ferencz-rendiek és karmeliták egyesített zárdája.

A Paulinosok egykori zárdája (ma iskola).

Egyemeletes francziaízlésű magánház a piaczon, a XVIII. századból.
Deák Farkas: Arch. Ért. 1877. 263.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 103.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.

A templom régi felszerelése.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.
A templom belseje. Mo. vm. Nyitra vm. 464.
A templom és gymn. képe. Mutatvány. Mo. vm. Nyitra vm. 246. 258. l.
Vas. Ujs. 1899. 29.

Sz.-Anna-kápolna.

Sz.-Ferencz-rendiek temploma.

Sz.-György-kápolna.

Jezsuita templom-kápolna és falképei.
Sztehlo O. rajza. M. Biz. 1896.
Mo. vm. Nyitra vm. 42—7. Számos képpel.
Említve Arch. Ért. 1897. 284.

A vár egyik tornya.
Régi képe. Mo. vm. Nyitra vm. 497.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 166.

Szalakusz. Várkastély alapfalai.
Mo. vm. Nyitra vm. 102.

Szádok. L. **Tőkés-Ujfalu.**

Szebedrázs. R. k. csúcsíves templom. (Lebontatott?)

Főltára. 1702.

Harangok. 1751. 1758. 1768.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 394.
Ifj. Adamik Gyula jel. M. Biz. 1872. 69.

Szelőcze. R. k. templom. 1787.
Mo. vm. Nyitra vm. 155.

Szenicz. R. k. templom. 1631.

Ág. ev. templom. 1783.

Báró Schmertzing- és Kálmán-féle régi emeletes kastélyok.
Mo. vm. Nyitra vm. 144. A kastély képeivel.

Szent-János-Elefánt. Jezerniczky-féle kastély. 1618.

Kastélylyá átalakított. Pálos-zárda és templom (1369.) régi freskókkal.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 137.
Rupp: Mo. helyr. I. 598—604.
Ádám Iván: Egyházm. Lap. 1883. 70. 73.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1888. 4. 12. 18. 30. 60. 64.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 49.
Mo. vm. Nyitra vm. 94. Mindkét kastély képével. 75.
Hampel. jel. A kolostor építése. M. Biz. 1895. 34. 67.

Bergl János falképei a mai ebédlő menyezetén.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 199.

Forgács-féle síremlék.
Ehrenberg H.: Firenzei János magyar és lengyelorsz. művei. Arch. Ért. 1893. 250—257. Képpel.
M. Biz. 1888. 4. 12., 1893. 41. 58.
Könyöki rajza. M. Biz.

A kolostorhoz tartozó pinczék (betöltve).
Sztehlo jel. M. Biz. 1895. 78. 102. 132. 141. 157.
Említve Arch. Ért. 1894. 184.

Szentmihályúr. R. k. kerített temploma. 1772.

Két régi nemesi kuria.
Mo. vm Nyitra vm. 55.

Szeptenczújfalu. Régi emeletes kastély, kápolnával, a renaiss. korból.
Jedlicska Pál jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Nyitra vm. 85—86. A kastély képeivel.

Szilád. R. k. templom. 1749.
Mo. vm. Nyitra vm. 67.

Szkacsány. Törökkorbeli váracska nyomai.
Mo. vm. Nyitra vm. 110.

Szkacsány-Hradistye. R. k. templom a XV. század elejéről, kőfallal kerítve.

Pravda nevű sziklán váralapfalak.
Mo. vm. Nyitra vm. 110.

Szmolinszkó. R. k. templom. 1720.
Mo. vm. Nyitra vm. 151.

Szobotist. Csúcsíves r. k. templom. 1635.

Ág. ev. templom. 1783.

Gróf Nyáry-féle kastély 1636. (Állami iskola.)
Mo. vm. Nyitra vm. 151. A kastély képe. 152. l.

Másik kastélya a XVII. századból.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Kis-Kárp. Eml. II. 49.

Régi várának romja. L. Berencsvár.

Szolcsán R. k. templom, fennáll már 1397-ben.
Mo. vm. Nyitra vm. 86.

Szolcsánka. Régi templomának romja.
Mo. vm. Nyitra vm. 86.

Szolga-Győr. Vár.
Uj. M. Múz. 1858. 552.

Szucsán. Csúcsíves kerített temploma.
Lovcsányi Gy.: A Vág és Vidéke. 78.
Vas. Ujs. 1887. 44. sz.

Kastély.
Szaszinek V. F. jel. M. Biz. 1875. 107. 117.

Sztrázsa. L. **Vágőr**.

Tardoskedd. R. k. templom a XVII. század végéről.

II. Rákóczi Ferencz emléke a Rákóczi-dombon.
Mo. vm. Nyitra vm. 55. 635.

Tavarnok. Gr. Forgách Ferencz által 1600—1610-ben épített kastély.
Mo. vm. Nyitra vm. 87. Külseje és nagy termének képével.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. V. 283.

Temetvényi vár. L. **Hradek**.

Tornócz R. k. templom a XVII. század elejéről, kőfallal kerítve.
Mo. vm. Nyitra vm. 153.

Tót-Diós. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Nyitra vm. 67.

Tótmegyer. R. k. templom. 1754.

Régi Károlyi-féle kastély és műgyűjteményei.
Orsz. Tükre. 1864. 4. Képpel.
Mo. vm. Nyitra vm. 56. A templom képével.

Tót-Sók. Régi nemesi kuria. a Csery-család ősfészke.
Mo. vm. Nyitra vm. 67.

Tőkés-Újfalu. R. k. templom. 1788.

A Bacskádyak kastélya átalakítva.

A községhez csatolt Szádok melletti dombon temploma 1152-ből, románkori részletekel.
Mo. vm. Nyitra vm. III. A kastély képével.

Bacskády-síremlék.

Harangok.
A templom felvételei Drahotuszky Könyöki és Sztehlotól. Sztehló jel. és felvételei. M. Biz. 1876. 94., 1888. 4. 12. 18. 30. 60. 64., 1895. 78. 102.
Említve Arch. Ért. 1877. 2., 1878. 277.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.

Tuzoluka. R. k. templom. 1586.

Ág. ev. templom. 1792.
Mo. vm. Nyitra vm. 71.

Turzina. Csúcsíves templom.

Harangok. 1778. 1790.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 397—8.
Mo. vm. Nyitra vm. 135. (E szerint a templom 1795-ből való.)

Udvarnok. R. k. templom. 1788.

A Vág fölötti dombon a váracska nyomai.
Schem. Strig. 1902. 108.
Mo. vm. Nyitra vm. 67.

Újváros. R. k. templom. 1700.

Emlékoszlop a piaczon, 1669. évszámmal.
Mo. vm. Nyitra vm. 68.

Unin. R. k. templom a XVII. századból.

Régi várának nyomai.
Mo. vm. Nyitra vm. 142.

Üreg. Régi, kőfallal kerített temploma.
Mo. vm. Nyitra vm. 102.

Ürmény. R. k. pleb. templom. 1721.
Schem. Strig. 1902. 112.

Urasági kastély. 1720.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 130.
Mo. vm. Nyitra vm. 102—3.

Ürmincz. R. k. templom XVIII. sz. vége.
Mo. vm. Nyitra vm. 89.

Üzbég. R. k. templom. 1706. (Kőfallal kerítve.)
Mo. vm. Nyitra vm. 103.

Vagyócz. R. k. templom. 1414.
Mo. vm. Nyitra vm. 71—2.

Vajk. R. k. templom. 1763. (Kőfallal kerítve.)

Boronkay-féle régi barokk-kuria.
Mo. vm. Nyitra vm. 103.

Valaszka-Béla. R. k. templom. 1799.
Mo. vm. Nyitra vm. 135.

Vág-Királyfa. R. k. templom. 1250—1260-ban megnagyobbítva.

XVI. századi kehely.
Mo. vm. Nyitra vm. 156.

Vágőr (Sztrázsa). R. k. templom 1339. Kőfallal kerítve. Csúcsíves szentélylyel.

Tornya. 1726.
Arch. Ért. 1892. 175.

Az egykori gr. Czobor-féle kastély pinczéi.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 420.
Mo. vm. Nyitra. vm. 152. 167.
Reviczky Bertalan jel. M. Biz. 1901. 166.

Vág-Sellye. R. k. temploma.
Lovcsányi: A Vág és Vid. 159.

Átmeneti korú kehely a templomban.
Mo. vm. Nyitra vm. 157.

Kastély.
Képe. Vas. Ujs. 1886. 16. sz.

Vág-Szerdahely. R. k. templom. 1728. Kőfallal kerítve.

Lakóházul használt Jezsuita-kolostor.
Mo. vm. Nyitra vm. 167.

Vág-Újhely. Csúcsíves ízlésű, kerített r. k. templom (restaurálva), románkori kapu.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 177. Rajzai. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 350—6.

Egykori prépostsága.
F.-Czinár: Mon. II. 195—6.
Jedlicska P.: A vágújhelyi prépostság tört. M. Sion. 1867. 168.
— — Kis-Kárp. Eml. II 559.

Ág. ev. templom. 1784.
Lovcsányi A.: Vág és Vid. 14.
Mo. vm. Nyitra vm. 159. Képe 465.

Bizanczi stílusú (?) kőasztal.
Reviczky Bertalan jel. M. Biz. 1901. 166.

A templom ötvösművei.
Lajstroma eml. Arch. Ért. 1892. 175.

Egykori prépostsága.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 205—210.

Vág-Vecse. R. k. templom. 1700.
Mo. vm. Nyitra vm. 157.

Váthi-Szt.-Kút. Egykori szervita-kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 582.

Verbó. Régi, kéthajós, csúcsíves templom, különálló toronnyal.

Ág. ev. templom. 1784.
Arch. Ért. 1896. 175.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 394.
Mo. vm. Nyitra vm. 167—8.

Révai-féle kastély romjai.
Dr. Szált főszolg. jel. M. Biz. 1901. 166.

Verbócz. R. k. templom. 1590.

Ág. ev. templom. 1784.
Mo. vm. Nyitra vm. 152.

Verhó. R. k. templom, régi. csúcsíves kis toronnyal.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 166.

Verebély. R. k. templom a XVI. századból.
Mo. vm. Nyitra vm. 94.

Veszele. Magyarul Vígvár. L. ezt.

Vicsáp-Apáti. R. k. templom. 1740.
Mo. vm. Nyitra vm. 104.
Várszeghy Sándor körjegyző jel. M. Biz. 1901. 166.

Vidován. R. k. templom a XVIII. végéről.
Mo. vm. Nyitra. vm. 143.

Vígvár (Veszele). R. k. templom. 1736.

Régi szentségtartó 1738-ból.
Jedlicska O.: Kis-Kárp. Eml. II. 354. 359.

Hajdani várának helye.
Mo. vm. Nyitra vm. 119.

A pösténvi kora gót templomról lekerült Árpádházi királyt ábrázoló szobor. Br. Mednyánszky Dénes birtokában.
Ipolyi A.: Műtört. tan. I. 188—9.

Régi királyi vadászkastély maradványai.
Mednyánszky I. jel. M. Biz. 1901. 166.

Vitkócz. Régi, egykor kerített kápolnája.

A Sulyovszky-család két kastélya. (Koruk?)
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1887. 53. 40. 42. 50. 53. 54., 1888. 21. 30.
Mo. vm. Nyitra vm. 89—90.

Vittencz. A felső r. k. templom. 1489.

Alsó r. k. templom. A XVII. század elejéről.

Csúcsíves ötvösművek.

Kehely rajza. Werdenstetter Sz.-tól. M. Biz. 1879. 30.

Pálffy-féle kastély. 1603.

Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
— — Kis-Kárp. Eml. II. 49. 288—302.
Arch. Ért. 1880. I. 1.
Mo. vm. Nyitra. vm. 120—1.
Említve. Arch. Ért. 1892. 175.
Schem. Strig. 1902. 131.

Ker. Sz.-János-kápolna. 1489.

Régi düledező körfala.

Zelanay Pál. körjegy. jel. M. Biz. 1901. 166.

Vörösvár. R. k. templom. 1776.

Kút nevű dűlőn elpusztult község helye.

Mo. vm. Nyitra vm. 68.

Závoda. R. k. templom, 1780 körül épült.

Mo. vm. Nyitra vm. 90.

Zobor-hegyközség. A Zoborhegy nyugati oldalán a zoborhegyi apátság kolostora (ma vendéglő) és a templom romjai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 135.
F.-Czinár.: Mon. I. 193—5.
Mo. vm. Nyitra vm. 36—37. A kolostor-udvar képével.
Zomborhegyi (tán zoborhegyi?) zárda 1690-iki képének fényképe. Klösz Gy. M. Biz. 1876. 68. Említve: Arch. Ért. 1878. 320.
Klösz Gy.: M. Biz. 1866. 68.

Zsámbokrét. L. **Nyitra-Zsámbokrét**.

Zsére. R. k. templom. 1734,

Mo. vm. Nyitra vm. 104.

Zsitva-Födémes. R. k. templom. 1783.

Mo. vm. Nyitra vm. 56.

PEST-PILIS-SOLT-KISKUN VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Galgóczy Károly:* Pest-Pilis-Solt t. e. megye monographiája. Írta —. I—III. rész. Kiadja Pestmegye köz. Bpest. 1876—1877. Ismert. Gyárfás István. Századok. 1878. 552—566.
2. *Arányi Lajos:* Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye műemlékeiről szóló jel. M. Biz. 1876. 33. 36. 47. 55. Emlitve Arch. Ért. 1877. 2.
3. *Migazzi* által Pestmegyében épített templomok száma. Századok. 1892. 71.
4. *Thirring Gusztáv:* A budai és pilisi hegyvidék történelmi emlékei. Budapest. 1900. Pesti Lloyd kny. 8r. 131—153 l. (Különlenyom. a Turisták Lapja XI. évfolyamából.)
5. *Pest-Pilis-Solt vármegye térképe 1763.* Hieronymus Benedicti sculps. Viennae. Rómer-hagyatékában. M. Biz. A térkép alsó fele.
6. *Mappa Specialissima* Regionibus Coeli juxta recentissimas observ. Astronomicas Accomodata I. Regni Hungariae Comitatuum Pest, Pilis et Solth articulariter unitorum: Item Jazygiae Cumaniae Majoris et Minoris. Quam Honoribus et Obsequus Sereniss. Archiducis Leopoldi I. Regni Hungariae Palatini Praeliberatorum Cottuum et Distr. Perp. Supremi Comitis in Profund. Vener. Dedicat nuncupat et inscribit Comes Georgius Festetich de Tolna Qua gremialis Dominus Terrestris. Anno MDCCXCIII. Mérték 1:72000. Akad. Arch. Biz. sajátja.

B) Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abony. Ev. ref. templom. Építtette Galantai Balogh István János és Magdolna a XVIII. század közepén.

Karzat oldalain ornamentalis festményekkel.

Másolta Temesközy K. Gerzon dr. Marton L. múzeumi s.-őr számára. (12 szines lap az ő birtokában.)
Éber L.: Iparműv. Könyve. II. k.

Acsa. Csörsz árka.

H. I.-hagy. Jgyk. és vázl. Kassai Múz.

Prónay-féle kastély a XVIII. sz. első feléből.

Kertjében XVII. századi templomrom.

O.-M. Mon. Mo. II. 173. A kastély képe Dörre T.-tól. U. ott. 171. l.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 83.

Adony. L. **Duna-Adony**.

Albertfalva. Római út maradványai.

A falutól északra, az ó-budai és budafoki határ közepén egyenes záródású, gyámpillér és templomrom.

Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 3.
Irónvázlatú alaprajz, hátán: Templomfundamentum Albrechtfalván a Nádor-kertnél felirattal. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom V. 147. l.

Alberti-Irsa. Három római feliratos kő a gr. Szapáry-féle park mesterséges rom falában. (Pesti árverésről került ide.)

Római feliratos kő a pleb. udvarában, a templom fala mellett.

Wolf Károly: Arch. Ért. 1878. 297—10.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1891. 232—3.

Alpár. Egykori várának maradványai a templomkörüli Nagyobbvár nevű töltésekben.

Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 19.

Akasztó. R. k. templom. 1744. (Rest. 1829., bővítve 1897.)

Schem. Coloc. 1902. 40.

Alagi-puszta, (Dunakesz határában), a versenypálya melletti major bozótja közt XIV. századi polygon-templom romjai.

Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Arányi E. jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.
Csánki D.: I. 24.

A rom- és föld alatti építmény maradványa.
Hampel J. jel. M. Biz. 1880. 55. 84.

Apostag. Egykori többszögű templomának helye.
Plebánosa említtetik 1436-ban. Csánki D.: Mo. fldr. III. 316.
Bodnár József: Az apostagi plebánia története. M. Sion. 1865. 441.

Aszód.
Almanach v. Ungarn. 1778. 279.

Aszód mellett, a domonyi partoldalban, a Galga-hídfő építésénél római urnák jöttek elő.
Galgóczi tudósítása Rómerhez. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Az egykori Sz.-Keresztről címzett premontrei prépostság templomának romjai. (Címe: Praepositura S.-Crucis de Osztornach.)
F.-Czinár: Mon. II. 42—3.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 698. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
— — Mo. helyr. t. I. 698—1.
A kolostorromból téglák méretei. A rom félkörű apsis alaprajzának vázlata, a talált csontvázak felsorolása. H. I.-hagy. Jegyzetek és vázlatok könyve. 57. l. Kassai Múz.
Templomrajz és boltozat vázlata. (Azóta változott.) H. I. U. ott.
Geduly-jegyz. M. Biz. 1875. 123.

Ág. ev. csúcsíves templom.
Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatok alaprajzzal.

Kastély.
Hunvalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 170.
Közs. jel. M. Biz. 1901. 83.

Bag. R. k. templom a XVII. századból. Nagyobbítva. 1731.
Dr. Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33.
Fleischman Béla pleb. jel. M. Biz. 1901. 83.

Tatárülés nevű, pogányvárformájú tér.

A Béla-parton sáncz.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz. Csánki D.: Mo. fldr. I. 25.

Bátya. R. k. templom. 1780.
Schem. Coloc. 1902. 32.

Becse.
1342-ben kőtemplomáról van szó. Csánki D.: Mo. fldr. III. 319.

Besnyő. Altemplomos zárda-templom. Épít. Grassalkovics A. egy régi rom felhasználásával. 1768—1771.

Grassalkovics-síremlék, temetési czímerek a sírboltban.

Csontból farag. Mária-szobrocska (kegy-kép). Migazzi püspök által készített ezüst szekrénykében.

Vászonfestmények a zárda oratoriumában. (Grassalkovics egykorú arczképe stb.)
Mikuska K.: Hirnök. 1843. 16.
Luppa Péter: Vas. Ujs. 1861. 47. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 170.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 699—700.
Vas. Ujs. 1868. 15. Képpel.
Képe. Keleti G.-tól. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 337. és O.-M. Mon. Mo. III. 517.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 25.

Békásmegyer.
Békásmegyer és határa, térrajza. 1″ = 2000°. Jelzésnélküli színes tollrajz. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 230. l.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 13.

A Dunaparti templomrom és falképmaradványai.
Rómer Fl.: Régi falképek. 100.
— — Jgyk. XII. 10. M. Biz.
Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.
— — Arch. Ért. 1881—2. XXIII. l.
— — Arch Közl. XI. II. füz. 1—2. l.

Az állítólagos Árpád sírja fölötti alapfalak.
Gebauer Pál jel. és kérése. M. Biz. 1894. 141. 158. Vázlatokkal.
— — jel. Árpád sírjának felkutatásáról. M. Biz. 1897. 102—18.
Czobor Béla és Kuzsinszky Bálint jel. Geb. ásatásairól. M. Biz. 1897. 117. 118.

Árpád-sírja irodalmát, lásd még Budapest, Ó-Buda határánál.

Bia. A temetőben levő kápolnarom.
Vladár Lajos leírása és irónvázlata. Ívrét. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.
Bálint András biró jel. M. Biz. 1901. 83.

Bogdány. L. **Duna-Bogdány**.

Boldog határában Hatvantól délre kőtemplom romjai a parton.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 186. M. Biz.

Budafok (Promontor). Fő-utcza Simon József (91. sz.) és Minster Éva (82. sz.) házában római feliratos kövek.
Rómer: Arch. Közl. IV. 63.

Budafok alatt talált római mértföldmutatókő.
Schönwisner: Abhandl. über einige römische Meilensäulen bei Promontor. Ung. Mag. III. k. stb.
— — Ugyanerről. Ung. Mercur. 1783. 66. sz.
Abafi Lajos: Arch. Ért. 1886. 347.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1888. 289. 295.

Földalatti lakások.
Promontor vagy Budafok (Földalatti falu Buda közelében.) L. Vas. Ujs. 1864. 41. Képpel.
K—r: A promontori kőbánya és az ottani barlanglakók.
J—f.: Vas. Ujs. 1867. 19. Képpel.
Lóczy Lajos: Arch. Ért. 1883. VII. Képe. Keleti G.-tól. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 287. 187.
Mednyászky L. rajza. O.-M. Mon. Mo. III. 549.

Buda-Kaláz. Állítólag római- és törökkorbeli maradványok.
Thallóczy L.: Arch. Ért. 1877. 227. l.

Budakesz.
Budakesz és határa térrajza. 1″ = 2000°. Jelzésnélküli színes tollrajz. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. V. 136. l.

Római feliratos kő a 164. sz. házban.

Kirakott római sír jött elő a temetőben Rómer Tamás és Tochumber Katalin sírja közt.

Sírláda a plebános udvarán, itatónak használva.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Rómer: Arch. Közl. IV. 60.

Aurelia Castrina csonka sírköve. M. N. Múz.-ba került.
Arch. Ért. 1904. 436.

R. k. pleb. templom.

A szentély boltívén Falkoner György freskói.
Némthy L.: Adatok a festés történetéhez stb. Arch. Ért. III. 1884. 101. és 1881—2. 262—3.

Budakeszre vezető úton a Ferencz-magaslaton Kalmárfi nyaralója falában, a vendéglős konyhája felett zárkő az épület hátsó falában hathólyagos tagozat befalazva.

Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Budakesz északi határán a sípszári román ízlésű templom nyoma.

Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXI.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 1.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Kaptárkövek a határ déli részén.

Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 447.

Buda-Őrs.

Budaőrs és határa térrajza. 1″ = 200. Jelzésnélküli szines tollrajz. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. Tom. V. 137. l.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 14.

Mithraeum.

Említve Arch. Ért. 1895. 375.

Budapest székes-főváros.

Általános irodalma és képei. a) Irodalom.

Meldemann Nicolaus: Warhaftige handlung wie und welcher massen der Türck die Stat Ofen und Wien belegert... was von tag zu tag sich zugetragen hat. Nuernberg. 1530.
Ofens Glueck und Ungluecksfälle. Das ist: Eine eigentliche Beschreibung... derer Erorberungen und Seharmuetzeln die vor in und bei Ofen (von derer Erbauung an) biss jetzt sich ereignet und zugetragen haben. H—n. 1684. 16r. Három rézmetszettel.
Beschreibung der hungarischen Haupt und Residenz Stadt Ofen. Ofen. Frankf. 1684. 4r. M. N. Múz.
Barth Joh. Conr.: Buda recepta. Regensburg. 1686. 4r. M. N. Múz.
Dagverhaal Van de Vermaar: De belegering der sterke Stad Buda... Amsterdam. 1686.
Zenarolla G. P.: Giornale militare, avero Buda espugnata l'anno 1686. Hely és évn. 8r. M. N. Múz.
Schardius J.: Buda historico-mathematica delineata. Lipsia. 1686. 4r. M. N. Múz.
Hogel Zacharias: Buda Urbium atque arcium per Europam celeberrima Erfurti. 1687. 8r. 48 l.
Neu aus seinem Stein-Haufen auf wachsendes Ofen. Ofen. 1733. 8r. M. N. Múz.
Miller Joannes Elemos. Ferdinandus: Epitome vicissitudinem et verum memorabilium de liberá regia ac metropolitana urbe Budensi, ab Ejus Nativitate. Anno quippe MDCCXLII. ad praesentem usque Annum MDCCLX. Budae. 1760. I. k. 4r. y. 210 l. M. N. Múz.
Budavára s városának leírása. Ung. Mag. 1782. II. 107.
Buda. Mind. Gyűjt. 1789. II. 289.
M. Kurir. Toldalékja. 1790.
Pest. Mind. Gyűjt. III. 1790. 163.
Pest emelkedése szép épületek által. M. Kurir. 1791. 776.
Die Stadt Pesth und ihre Gegend. Pesth. 1802. 8r. M. N. Múz.
Leyrer Joseph: Die Stadt Pesth und ihre Gegend in Briefen von einem Fremden. Pesth. 1803. I. köt. 8. 171. l. és 9 rézmetsz. M. N. Múz.
Ráth P.: Wegweiser durch Pesth oder Nachweisung aller Gassen und anderer Denkwürdigkeiten in Pesth. Pest. 1804. 8r. 30. l. Egy tervrajz. M. N. Múz.
Ism. Zeitschr. v. u. für Ungern. V. 1804. 179.
Budapest és környéke. Ung. Miscellen. II. 1805. 82. III. 1805. 74.
Schuster J.: Gesch. d. Stadt Pesth. 1806. 8r. M. N. Múz.
Horváth István: Pest sz. k. városnak régi Ofen német nevéről. Pest. 1810. 8r. I. k. 63. l.
J—ich: Pest városának hajdani helyheztetése. Tud. Gyűjt. 1817. X. 57.
Petrich Gen. v.: Ansicht von der Nachbar-Städten Ofen und Pest. Gem. Blätt. 1819. 14. 18.
Schams Franz: Vollständige Beschreibung der kön. Freystadt. Pest in Ungarn von —. Mit einer Kupfertafel. Pest. 1821. Hartlebens Verl. 8r. XVIII. 501. l. Ism. Tóthfalusi. Tud. Gyűjt. 1822. IV. 64. Gemeinnützige Blätter. 1821.
Második kiadása: Mit 3 Ansichten Ofen. Univ. Buchdruck. 1822. 8r. VI. 672. 66. l. Tartalom. Ism. W. F. Pannonia. 1822. 54—56. sz.
Budai palota. Tud. Gyűjt. 1826. XII. (Nagy Lajos: Tud. Gyűjt. 1827.)
Dorffinger Jos. And.: Wegweiser für Fremde und einheimische durch die Königl. ung. Freyst. Pest. Hinsicht auf die Geschichte Oertlichkeit, Kultur, Kunst u. Gewerbe oder Nachweisung aller offentlichen Plätze, Märkte, Strassen, Gassen... bemerkenswerthe Gebäude. Kirchen, Klöster.... ect. Ofen. 1827. 8r. VIII. y. 648 l. és rajz. M. N. Múz. Ugyanaz. 1829.
Feldmann: Wegweiser durch Pest und Ofen. 1827. 8r. M. N. Múz.
Hofbauer Johann: Aussicht auf Pesth und Ofen 1829. Ism. Gemeinnützige Blätter. Ofen. 1829. 42—44. sz.
Puchler B.: Die Wiedereroberung Ofens im Jahre. 1686. Wien. 1830. 8r. M. N. Múz.
Patachich József: Sz. kir. Pest városának leírása. Pest. 1831. 8r. 107 l.
— — Történelmi jegyzetek Pest városáról. Két képpel, mely Pestnek két régi látképét ábrázolja. Pest, 1839. 8r.
Patisz Carl (Patachich Josef): Beschreibung der kön. Freistadt Pesth, Aus dem Ungarischen des Herrn Joseph v. Patachich. Übersetzt und vermehrt mit neuen Daten und Bemerkungen.... v. Carl Patisz.... Pest. 1833. Landerer u. Füskut. 8r. V. 129 l. Tartalom 2. l.
Podhraczky Josephi: Historia diplomatica Urbis Budensis et Pestiensis. Cod. Saec. XIX. in folio. Volumina tria. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 1205.
— — Buda és Pest régi állapotjokról. Pest. 1833. 8r. M. N. Múz.
Tekusch Aug.: Der Fremde in Pesth und der Pesther in der Vaterstadt. Eine topogr. Beschreibung dieser k. Freistadt;... Mit einem Plane d. Stadt Pesth. 1833. Eggenbergers Buchhandl. 8r. XX. 135 l. 1 térk. M. N. Múz.
Budapest az előkorból ismertetve. Regélő. 1835. 96. 97. Rajzával együtt 1638-ból.
Jankovich, Dr. Anton: Pesth und Ofen. Ofen. 1838. Ism. D. Schedel. F. Figyelm. 1838. 17. 20. 22.
Buda-Pest Zsigmond koráig egy város. Tud. Tár. 1841. Értek. IX. 92.
Remellay G.: Pest város története. Világ. 1844. 10. 12.
Feldmann G. L.: Pesth und Ofen. Neuester und vollständigster Wegweiser durch beide Städte. Mit 6 Stahlstichen und 1 Plane v. Pesth-Ofen. Pest. 1844. IV. 140. l.
Második kiadása. 1855.
Harmadik kiadása. 1859. M. N. Múz.
Henrik pesti harangöntő. 1246. Fejér: Cod. Dipl. IX. VII. 657.
Budapest, a magyarok fővárosa, vagyis ezen testvér-városban létező minden nevezetességek és látnivaló dolgok leírása. Pest. 1845. 8r. 116 l. Egy térkép. Egyetemi könyvtár.
Benkert Anton: Pesth vor fünfundvierzig Jahren. Spiegel. 1845. 28. 29
Alt Rudolf: Buda-Pest. Előadva 32 eredeti rajzolatban. Magyar és német szöveggel. Pest. 1845. 4r. M. N. Múz.
Buda sz. kir. fővárosa 1847. évi június 11-én tartott közgyűlésének jegyzőkönyve a budai tájak, hegyek újdon elneveztetését illetőleg. Életképek. 1847. II. 1. 2.
Budai hegyek elnevezésének okadatolása. Nemzeti Ujság. 1847. 523—5. és 534.
Häufler Josef: Historische Skizzen von Ofen und Pest. H. n. 1848. (?) 180. l. Első kiadás, mely könyvpiaczra nem jött. M. N. Múz. (?)
— — Budapest leírása. 1854. Képekkel. Említi Rómer Fl.: A régi Pest. 83. l.
Vahot Emerich: Die Festung Ofen (Budavár) zu den Zeiten des Königs Mathias.
Kubinyi—Vahot: Ung. u. Sieb. I. 16—29. Budavárnak, Dürer után Varsányi által rajzolt képével. (Ofen im 15. Jen. Jh.)
A hajdani Buda. Képes Ujság. 1859. 3. Képpel.
Bertrandon de la Broquiére. Töredék 1432-ben tett utazása leírásából. Közli Hatvani Mihály Tört., Okm.-tár. 1859. IV. k. 301. l.
Hunfalvy János: Pesth und Ofen nebst Umgegend. In maler. Orginal Ansichten v. L. Rohrboch. Pest. 1859.
Buda és Pest 1613-ban. Képes Ujság. 1859. 1. Képpel.
Budavár 1603-ban. Ország Tükre. 1862. 20. Képpel.
Pest 140 év előtt. Sürgöny. 1863. 267—69.

Rómer: Pest város legrégibb műemléke. Pesti Napló. 1864. nov. 16. sz.
Haz. s a Külf. 1865. 48.
Rupp Jakab: Budának és környékének helyrajzi viszonyai a középkorban. Arch. Közl. V—VI. k. 83—94.
Havasi Béla: Archeologiai kirándulás Budapest vidékén. (Régészet. Magyar régészet. Magyar régészek. A város falain túl. Sajátságos falu,) Vas. Ujs. 1866. 42. sz.
Rómer: Pest's Stadtmauern. Ung. Lloyd. 1869. márcz.
— — Pest hajdani körfalainak felásott maradványai. Bergh K. rajzai. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.
— — Arch. Ért. 1870. 46—46. Három képpel.
— — A régi Pestről. Akad. Ért. 1871. 107.
— — Pest város fejlődéséről a visszafoglalástól 1750-ig. Akad. Ért. 1871. 198.
Havas Béla: Arch. kirándulás Budapest vidékén. Vas. Ujs. 1866. 42—44.
Pest 1720-ban. Haz. s a Külf. 1367. 20. sz. Képpel.
Rupp Jakab: Buda-Pest és környékének helyrajzi története. Irta —. Két térképpel. Kiadja M. T. Akad. tört. Biz. Pest. Eggenberger. 1868. 8r. 314.
Ism. Pauler Gy.: Századok. 1869. 255—8.
Salamon Ferencz: Följegyzések Pest város történetéhez. Budapesti Közl. 1870. 249.
Szokolay Viktor: Mi volt Pest azelőtt? Haz. s a Külf. 1871. 24—26. Képekkel.
A régi Pest. Vas. Ujs. 1872. 44.
Romanus: A régi Pest. 1873. 8r.
Rómer: A régi Pest történeti tanulmány. Rómer Floris rendes tagtól. (Olvastatott a M. T. Akadémia 1871. április és június 12-iki ülésein.) Budapest, Eggenberger-féle Akad. könyvkereskedés. (Hoffmann és Molnár.) 1873. 8r. 240 l. Két térképpel és 14 szövegképpel.
Ism. Bl. M. Sion. 1873. 792. Vas. Ujs. 1873. 33. sz.
Rómer: A régi Pest. Pest. 1873. Ism. Századok. 1873. 853. Uj M. Sion. IV. 1873. 792. Tört. Adattár. III. 1873. 349. Vas. Ujs. 1873. 33. sz.
Rómer: Azon ágyúk és mozsarak, melyek Budán 1686-ban találtattak. Arch. Közl XII.
Hevesi: Budapest és környéke. Pest. 1873. Ism. Pesti Napló. 1873. 175. Esti kiadás.
Salamon Ferencz: Pest város történetéből. Századok. 1875. 533—546.
Régi Irók Pestről. Mo. és a N.-Világ. 1877. 18. Két képpel. (Budapest. 1664. és 1686-ban.)
Budavári Hédervári-kapu melletti bástyatorony fentartása. Arch. Ért. 1877. 4.
Némethy Lajos: Ó-Buda romjai 1602-ben. Vas. Ujs. 1880. 43. sz. Három képpel.
Salamon Ferencz: Buda-Pest története. Első rész: Buda-Pest az Ó-korban. A főváros megbizásából. Irta —. Budapest. 1878. Nyomatott Kocsi Sándornál. 8r. 366. Ismertetése Némethy Lajostól: Havi Szemle. 1880. 19—31. l. Pesti Napló. 1879. 203. Torma K.: Századok. 1880. 418—9. 426. 500—509. Cs. F. E.: Arch. Ért. 1879. 397—405. K.: Főv. Lapok. 1879. 269. Második kötet: Budavár 1458—1470-iki képével. Budapest. Az Athenaeum R.-Társ. Könyvnyomdája. 1885. 8r. 615. Harmadik kötet: Kútfőbirálatok Buda 1687-iki térrajzával. Budapest, az Athenaeum r.-társ. könyvnyomdája. 1885. IV. 381. Ismertette Némethy Lajos: Arch. Ért. 1886. 164—171. 256—258.
Budavár történelmi helyeinek megjelölése. M. Biz. 1884. 40. 60.
Salamon F.: Buda város régi erődítési műveiről. Buda-Pest tört. III. 289—294.
Pest a régi századokban és legrégibb műemléke. Vas. Ujs. 1884. 30. sz.
Némethy Lajos: Budavárának régi helyrajza. Arch. Ért. 1885. 1—8. 65—72. 289—96. A vár Meldemann-féle 1541. látképével. A vár 1686. ostromának domború képe (1687.) phototipiában.
Károlyi Árpád: Buda és Pest visszavívása 1686-ban. A kétszázados emlékünnep alkalmából, Budapest fővárosa megbizásából eredeti kútfők alapján irta —. Budapest. 1886. Nagy 4r. díszkiadás egy aczélmetszettel, négy térképpel és számos ábrával. IV. és 435. l.
Pest egykori bástyái. Arch. Ért. 1886. 165.
Történelmi emlékek Budavár visszafoglalása koráből. (Gobelin-képek stb.) Vas. Ujs. 1886. 38. sz.
Buda várbástyái. Arch. Ért. 1886. 166. 168. 19.
Havas Sándor: A budavári bástyasétány leásása. Pesti Napló. 1887. 294. 294. 295. sz.
— — Arch. Ért. 1887. 285—288.
— — Arch. Ért. 1887. 377., 1888. 86.
Budavári bástyafalak lebontása: M. Biz. 1886. 48. 57., 1890. 75. 76. 98. 119., 1892. 75. 92.
Említve Arch. Ért. 1887. 186.
Majláth Béla: Budapest történetének irodalma. (1493—1700.) Összegyűjtötte —. Budapest. 1886. 8r. 118 l.
Némethy Lajos: Toronytalan Budavára. Korunk. 1887. 20. sz.
Miletz János: Budapest régi emlékei. Félegyháza és Vidéke. 1888. 6. és köv. sz.
Némethy Lajos: Reminiscencziák Pest multjából. Religio. 1889. II. 41—42. sz.
Baróti Lajos: Budavári régiségek. A budai polgári leányiskola 1890—1. évi értesítője. 1—7. lap. Ismertetése H. J.-tól.: Arch. Ért. 1891. 363—366.
Ujhegyi Béla: Budavár keletkezése s hadtörténeti multja. Irta —, nyug. sz. k. őrnagy. Kiadja Szabó Ferencz n.-eleméri plebános. 8r. Előszó 1—2, szöveg 2—242. egy hasonmás és három térképpel.
Ismerteti A—A. Századok. 1893. 247—251.
Földalatti üregek Budavárában. A honvédelmi palota helyén előjött üregek. M. Biz. 1895. 108. 157.
Sztehlo O. jel. és vázlatai. M. Biz. 1895. 119. 157.
L. még 1899. 57. 62. 70. 90. 100.
A pénzügyministerium helyén előjött üregek. M. Biz. 1902. 47.
Baróti Lajos: Régi utazók Budapestről. Budapesti VIII. ker. gymn. Ért. 1895—6.
Ism. Századok. 1896. 379—80.
Endrédi: A 100 év előtti Pestről. Alkotmány. 1896 márczius 22.
Budapest régiségei. A főváros területén talált műemlékek és történelmi nevezetességű helyek leirása. A fővárosi közgyűlés 1889. évi 506. sz. határozata alapján szakférfiak közreműködésével szerkeszti Gömöri Havas Sándor. I. k. Budapest. A főváros kiadása. 1889. 170. l. 4r. Ismertetése Fröhlich Róbert-től. Arch. Ért. 1889. 425—427. II. k. 1890. Ism. mp. Arch. Ért. 1890. 439—442. III. k. 1891. Ism. lf. Arch. Ért. 1882. 84—85. IV. k. 1892. Ism. Arch. Ért. 272—6. Megjegyzések az ismertetésre G. Havas S.-tól u. ott. 1893. 361—364. Válasz az Észrevételekre lf-től u. ott. 364 l. Ism. Századok. 1893. 267—8. V. k. 1897. Szerk. Kuzsinszky Bálint. Ism. Arch. Ért. 1898. 270—3. Képpel. VI. k. 1889. Ism. H.-tól. Arch. Ért. 1899. 371—4. VII. k. 1900. Ism. H. Arch. Ért. 1901. 373—7. VIII. k. 1903.
Havas Sándor (Gömöri): Budapest multja és a királyi várak Ó-Budán. Bp. rég. III. 5—46. l. Több régi és új fametszetű képpel.
Peisner J.: Alt-Pest. Neues Pester Journal. 1896 márcz. 20. (Szól a Mária Terézia-korabeli építkezésekről.)
— — Architektonische Rätsel aus dem alten Pest. Neues Pester Journal. 1896 április 5.
Hampel József: Az eraviscus nép és emlékei. Bevezetés. I. A nép neve és nemzetisége. II. Az eraviskusok földje és fővárosa. III. Temetők és emlékek. Bp. rég. IV. 31—72. Fametsz. képekkel.
A belváros romjai. Az 1896—7. évi lerombolás alatti képek. Vas. Ujs. 1897. 6. 28.
Vaskó Elemér: Régi pesti utczák. Budapesti Hirlap. 1898 máj. 4. (A lerombolásra szánt belvárosi kalap-utczai házak multja.)
A régi Pest romjai. Magyarország. 1898 máj. 16.
Budapesti régi zsidó sírfeliratok. Említve Arch. Ért. 1898. 272.
Weisz Miksa dr.: Régi zsidó sírfeliratok Budáról. Bp. rég. V. 43—52. képekkel.
Nagy Géza: Budapest a népvándorlás korában. I. Mondai történet. Az Etzelburg, Sicambria és Buda nevek keletkezésének magyarázása. — II. Régészeti nyomok. Az ó-budai és lóversenytéri népvándorláskori leletek ethnikai csoportositása. Bp. rég. V. 55—164. Fametszetű képekkel.
Éber László: Középkori és renaiss. emlékek Budapest területéről. (A budapesti tabáni r. k. pleb. templom románkori dombormüve, a Svábhegy Béla-kútjánál levő dombormüves pillérfejezet töredéke, a budai kir. várkerti és a Jezsuita-lépcső fölötti oroszlánok, valamint a M. N. és a Budapesti Fővárosi Múzeum összes idevágó töredékeinek képeivel.) Bp. rég. VIII.
— — Aquamanile a Fővárosi Múz.-ban. Bp. rég. VII. 87—97. Képekkel.
Dr. Toldy László: Budapest műkincsei. M. Műkincsek. I. 21—52.
Csánki D.: Buda vár és város. Mo. fldr. I. 5—10.
— — Pest. I. 22—24.
Sulyok Károly: Pestvár emléke. Magyar Hirlap. 1899 szeptember 7.

Nándor-bástya az 1849. ostrom után, egykori rajz után. A Nándor-bástya jelenleg. Vas. Ujs. 1899. 22. sz.
A lerombolt Zsigmond-torony Budán. Rajz. Háry Gy. Vas. Ujs. 1899. 34. (Mutatvány a „Műkincsek" című műből.)
Schmall Lajos: Adalékok Budapest székesfőváros történetéhez. Írta —. I. II. k. Budapest. 1899. A székesfőváros kiadása. Pesti kny. r.-t. Nagy 8r. 335 l. 4. 379. l. Egy térképmellékl.
Ism. Századok. 1899. 478.
Pasteiner Gy.: Az építés Budapesten. O.-M. Mon. Mo. III. k. 7—96. Számos képpel.
— — Az építészet Mátyás alatt. Bp. Szemle. 1893.
Quadus Mátyás 1600-beli utazásának részlete. A délszláv Akad. Munkáinak ismertetésében említve. Századok. 1900. 375.
Peisner Ignácz: Budapest a XVIII. században. Budapest. 1900. Singer és Wolfner. 8r. 219 l.
— — Képek a régi Pest-Budáról. Budapest. 1902. Wodianer F. és fiai. 16r. 64 l. Magyar Könyvtár. 275 füz.
Divald Kornél: A régi Buda és Pest művészete Zsigmond és Mátyás király s a Jagellok korában. M. Mérnök és É. E. Közl. XXXV. (1901.) 317. l.
— — A régi Buda és Pest művészete Zsigmond és Mátyás király s a Jagellok korában. Budapest. 1901. Ism. Csányi K. Magyar Iparműv. 1901. 239—2.
X. M. Sion. 1901. 870.
—R—: Századok. 1902. 375—78.
Divald Kornél: Budapest művészete a török hódoltság előtt. Csányi Károly 10 eredeti építészeti rajzával és 49 képpel. 1—165 l. Ismerteti T. Z.: Arch. Ért. 1904. 182—187.

Budapest általános irodalma: b) Képek. Alaprajzok.

Budának képe az 1470. év táján. A nürnbergi krónikából. Dr. Nemes Antal: Budavári főtemplom tört. 85. l.
Buda 1470 körül. Schedel H. Liber Cronicarum 1493. cz. művéből. O.-M. Mon. Mo. III. k. 19.
Buda Hauptstadt in Konigreiche Vnter-Vngarn. Mappa. MS. Sec. XVI. in Membrana. folio atl. p. l. MS. Germ. M. N. Múz. Fol. Germ. 636.
Buda és vidékének nagy(?)arányú katonai térképe, karminnal belefestve az ó-budakörnyéki nevezetesebb római telepek, úgymint: a római-fürdői telep és vízvezeték, továbbá a Krempel- (itt Grampl-) malmi képzelt római castrum tervrajza stb.
Ó-Buda határa és térrajza. 1" = 2000°. Jelzésnélküli szines tollrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 132.
Birkenstein. Pest. Buda. 75. 76. l.
Birken. Ó-Buda. 758. 754u. 754d. 64. Birken. Buda és Pest. 758. 754u. 754d. 65. l. 754. 6. 58. Buda és Pest alaprajza. Birken. 754b. 302. l. mellett.
Buda várának távlati képe 1541-ből, eredetije a bécsi cs. k. könyvtárban. Irónpauza selyempapiron. Aláírva: Másolá kérésemre a bécsi császári könyvtárban levő eredeti fametszvényről Schatz Ignácz hazánkfia. 1864. Römer. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 141. l.
Ugyane fametszet másolata. M. Biz. 1874. 33. 54.
A másoltatásról szóló ügyiratok. M. Biz. 1872. 96. 102. 154., 1873. 38. 98. 128. 129. 132., 1874. 68.
Említve Arch. Ért. VII. 1872. 25.
Budapest látképe 1542-ből. Haz. s a Külf. 1872. 24. sz.
Ó-Buda vára 1595. Dilbaum. 35. Kép.
Budavára látképe 1598. Ortelius. 250. l.
Buda látképe 1598. Rothberger Aswerustól. Nürnberg. Germ. Múz. Reprod. III. Béla eml. 193.
Buda és Pest képe 1602. Ortelius. 322.
Ó-Buda 1600 körül. Dilich metszetének hasonmása. Divald Bp. műv. 54.
Budavár képe 1602. Dilbaum. 57. tábla.
Buda északról tekintve 1684-ben. Fametszetű kép. Károlyi Á.: Buda és Pest visszafogl. 201. l.
Buda a Vérmező felől a XVII. században. Fametsz. kép. U. ott. 213. l.
Buda távlati képe 1686-ban (Buda vívása). Fametsz. kép. U. ott. 379. l.
Buda képe a XVII. század elején. Merián Newe Archontologia Cosmica 1638. cz. munkája után. O.-M. Mon. Mo. III. 47.
Budavár térképe 1686—87-ben. A bécsi áll. levéltárban levő eredeti után készíté dr. Lampel József. Károlyi Á. Buda és Pest visszavétele. I. sz. melléklet.
A Budát ostromló sereg hadállása 1686-ban. Térkép. Készíté dr. Lampel József. U. ott. IV. sz. melléklet.
Budavár 1686. évi ostrom képe. Egykorú metszet után rajzolta Hallart L. N. O.-M. Mon. No. III. 49.
Pest bástyáinak térrajza 1686-ban. Az ostromlási terv után nagyítva. Römer Fl.: A régi Pest. 155.
Budavár rajza Fontanától 1686. H. I. jel. M. Biz. 1873. 132.
Budavárának alaprajza 1686-ból, a bécsi Technisch. Admin. Militär Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Pest bástyáinak helyszínrajza 1686-ból. Römer: A régi Pest. 155. l.
Pest 1686-ban. Az országos képtár eredeti metszete után. Vas. Ujs. 1898. 28. sz.
Buda és Pest 1686-ban. Károlyi Á.: Buda és Pest visszafoglalása. 185—229.
Buda és Pest 1686 körül, fametszetű kép. U. ott. 197. l.
Budavár 1687. évi Plan de la ville et chateau de Bude cz. térkép másolata. M. Biz. 1887. 30. 42.
E mellett a bécsi cs. k. udvari állami levéltárban, Budavár helyreállítására vonatkozó némely adatok másolatai. M. Biz. 1887. 30. 42.
Pest a XVIII. században. Fametszetű kép. Károlyi Árpád: Buda és Pest visszafogl. 189.
Prospectus aedium et hortorum Pestini. Vien. évn. Ívrét. M. N. Múz.
Budavár és Pest képe. Dilbaum. 47. tábla.
Buda és Pest alaprajza a XVII. sz.-ban. Discription. 18. tábl.
Pest alaprajza. Coronelli. 400a. 6. l.
Buda régi látképei 1—4. Coronelli. 400a. 1—4. l.
Buda és Pest régi képei. Discription. 8—11. táblái.
Buda és Pest térrajza és képei az 1602. ostrom idején. Dilich. 456a. 42. 46. 47. 50. és 348—49. l.
Buda és Pest egyes képei. M. T. Akad. Metszettárában.
Buda és Pest egyes képei. M. N. Múz. L. Bubics 2. 3—13. l. 12—92. sz. a.
Ó-Buda, Buda, Pest a XVII. században. Fametszetű kép. Károlyi Árpád: Buda és Pest visszafogl. 188.
Budavár képe a Vérmező felől a XVII. században. Vas. Ujs. 1886. 36. sz.
Pest és Buda a Margitszigettel a XVII. század elején. Az országos képtár eredeti metszete után. Vas. Ujs. 1898. 28. sz.
Buda a Dunára néző oldala a XVII. század végén. A Tollii Jacobi Epistolae Itinerariae Amsterdam. 1700. cz. műbeli rézmetszet másolata. M. Műkincsek. I. 36. l.
Buda a hegyek felé néző oldala a XVII. sz. végén, u. onnan és u. ott, hol az előbbi.
Pest és Buda képe a XVIII. század elején. Bél Mátyás: Notitia Hungariae 1737. cz. művéből. O.-M. Mon. Mo. III. 53.
Vas. Ujs. 1890. 698.
Buda várának délkeleti része a XVIII. század elején. Dr. Nemes Ödön. Budavári főtemplom tört. 113. l.
Pest város régi távlati képe a török mosékkal. Römer Fl.: A régi Pest. 82. l.
A Lipót- és Zöldfa-utcza közti téren a régi városi sörfőző (ma „Ujvárosház") telkén kiásott alapfalak térrajza Steindltől. Römer: A régi Pest. 71. l.
A váczi kapu környékének helyszínrajza 1779-ben. Römer: A régi Pest. 159.
Az egykori váczi kapu környékének eszményített képe. Römer Fl.: A régi Pest. 85. l.
Pest régi falainak képe. Bergh K.-tól. Römer Fl.: A régi Pest. 76. l.
A hatvani-kapu 1750-ben a városból tekintve. Képe Römer Fl.: A régi Pest. 156.
Pest városának határa. 1752. Römer Fl.: A régi Pest. 46. laphoz mellékelt térkép.
Pest sz. k. városa 1758-ban. Térrajz. Összeállította Römer Fl. A régi Pest. 108. l. melléklete.
A váczi-kapu környéke 1779-ben. Térrajz a budai vezérkari iroda rajzai nyomán. Römer Fl.: A régi Pest. 156.
Buda városának utolsó tornya. Römer Jgyk. XXVI. 197.
Pichler: Ansicht Ofen von Calvarien-Berg 1781. Ívrét. M. N. Múz.
Ó-Buda katasteri térképe. Említve Arch. Ért. 1878. 273.
Budapest száz évvel ezelőtt. Képét a főváros levéltárában őrzött aquarell után rajzolta Miskovszky Géza. Vas. Ujs. 1890. 43. sz.
Pest és Buda képe 1781-ben. Egykorú rajz után.. Vas. Ujs. 1890. 43. sz.
Pesti Dunapart a XIX. század elején. Az orsz. képtár eredeti metszete után. Vas. Ujs. 1898. 28. sz.
Budavára 1820. Metszet után. Vas. Ujs. 1898. 28. sz.

Blaschnek S.: Buda-Pest térrajza. Pest. 1846. 8r. M. N. Múz.
Budapest távlati képei. Dörre Tiv. és Rauscher Lajostól. O.-M. Mon. Mo. III. k. 3. 5. 7. l.
Budapest régészeti térképének készítése. M. Biz. 1879. 31. 32., 1880. 25. 29.
Budavárának Marsigli-féle felvételei török feliratait fordítja: Goldzieher Ignácz. M. Biz. 1902. 274.
Budavára térképe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 207.
Budavára 1849-ben. Egykorú festmény után. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 209.
Budavára az 1849. ostrom után. Vas. Ujs. 1891. 34. 12.
Budavár az 1849. ostrom előtt. Egykorú rajz után.
Budavár az ostrom után. Egykorú festmény után.
A vár nyugati oldalán tört rés. Barabás Miklós egykorú rajza után. Vas. Ujs. 1893. 21. sz.
Budavári körbástya. (Az 1849 máj. 21. reggel 4—6 óra közti roham a fejérvári kapura.) Képe. Rajz. Apáti Mór. A fővezéri könyomdából. Vas. Ujs. 1893. 26. sz.
Lanfranconi E. által Bpest fővárosnak ajándékozott budapesti történelmi képek jegyzéke. Budapest. 1887. 8r.
A lerombolt Zsigmond-torony Budán. Két oldalról. Régi fénykép után rajzolta Háry Gy. M. Műkincsek. I. 23. 25. l.
Budavára a királyi palotával a XVI. század közepén. A Münster-féle Cosmographiából. M. Műkincsek. I. 21. l.
Ugyan e kép kisebbített másolata. Divald K. Bp. műv. 133.
Ó-Buda térképe középkori épületeinek valószinű helyrajzával. Csányi K. rajza. Divald. Bp. műv. 59.
Budapest középkori térképének vázlata. Rupp rajzának javított másolata. Divald. Bp. műv. 31. l.
A kir. vár Budán Mátyás alatt. Hauszm. műve nyomán Divald. Bp. műv. 132.
Budai királyi vár török korabeli és 1686-beli alaprajzai. Hauszman művebeli kép hasonmása félnagyságban. Divald. Bp. műv. 102. 107.
A lebontott észak-nyugati bástya és kapumaradvány a kir. várban. Hauszman A. művéből u. ott. 103.
Buda déli része a királyi várral kelet felől. A Schedel krónikája 1493. évi fametszetének kicsinyített mása. Divald. Bp. műv. 99.
Budavár. Országház-utcza 20. sz. ház képe fénykép után. Divald. Bp. műv. 97.
Budapest és környékének kisebb-nagyobb újabbkori térképei, helyszinrajzai, melyek részint a M. Biz., részint az Akad. Arch. Biz. tulajdonában vannak. Szám szerint 19 drb. L. részletezve Gerecze: M. Biz. Rajztj.

Római emlékek a székesfőváros területén. A) A budai oldalon.

Gellérthegy déli lejtőjén a 10.653. sz. telken a Civitas Eraviscorum oltár alapépítménye.

Hampel J.: Arch. Ért. 1888. 186.

Gellérthegy déli oldalán talált római sírkövek.

Akad. Ért. 1847. 87. 3. Képpel.

Aquincum és maradványai.

Aquincum. Tud. Gyűjt. 1820. II.
Hampel J.: Aquincum történetének vázlata. Arch. Közl. VIII. 158—94.
— — Aquincum történetének vázlata. Kútfőkből —. Első rész. Pest. Aigner Lajos. 1872. N. 8r. 40 l.
Aquincumi canabák. Arch. Ért. 1886. 164., 1890. 440.
Römer Fl.: Papföldi ásatásról. Arch. Ért. IX. 111—3. 124. 235—7.
Borostyáni Nándor: Kirándulás Aquincumba. Vas. Ujs. 1876. 38.
Aquincumi ásatások. M. Biz. 1875. 28. 29., 1880. 38. 42. 45. 59. 66. 68. 72. 73. 74. 76. 78. 84.
Jelentés az ásatások eredményéről. M. Biz. 1880. 80., 1882. 4. 14. 15. 17. 19. 23. 32. 38. 47. 70.
(Amphit. ásatása l. alább külön.)
Torma K.: Aquincumi ásatások. Arch. Ért. 1880. 252—8.
Arch. Ért. 1883. II. III. IV. XXIII. XXIX. XXXII. XL—XLI. 1885. VIII. l. 279. l.
Torma K. jel. M. Biz. 1884. 76., 1885. 23.
Havas Sándor (Gömöri): Ó-Buda-Aquincum. Az 1880—8. évi (aquincumi) ásatások kezdete és lefolyása. (Bevezetésül Budapest régiségei. I. k.-hez. Bp. régiségei. I. 5—38.
Havas Sándor (Gömöri): I. Visszapillantás az 1889—92. évek eseményeire. II. A főváros budai részének topographiája. Bp. rég. III. 5—30.
Kuzsinszky Bálint: Papföldi ásatások 1887-ben. Arch. Ért. 1887. 321—31. Alaprajzzal. 1888. 25—39. Képekkel.
Arch. Ért. 1886. 189., 1887. 447., 1888. 86.
Zsigmondy G.: Az ó-budai újabb ásatások. Arch. Ért. 1887. 160—2.
Kuzsinszky Bálint: Kirándulás Aquincumba. Pesti Napló. 1888. 318. sz.
— — A Napistentemploma. Nemzet. 1888. 312. sz.
— — Ásatások. Arch. Ért. 1889. 374. 425—7.
— — Aquincumi ásatások. 1879—91. Dr. Kuzsinszky B. czikke az Ung. Revue-ben. Említve Arch. Ért. 1893. 175.
Aquincumi építkezésről. Arch. Ért. 1893. 273—6. Arch. Ért. 1893. 272.
Az ásatásokról. M. Biz. 1895. 61. 65. 99. 102. 115. 157., 1897. 139. 164.
Kuzsinszky Bálint: A legújabb aquincumi ásatások. 1887—88. I. Aquincum canabai. II. Mithraeum. III. A Fürdő. IV. A magánházak. V. Leletek. Bp. rég. I. 39—170. Számos fametszetű és aquincumi falképek színes képével.
— — Az aquincumi ásatások. 1882—4. és 1889. I. A tábor mellett épült canabák áttekintése. II. A vásárpiacz (Macellum). III. A tornahelység (Palestra), s az oszlopos sétacsarnok. IV. A nagyfürdő Laconicuma. V. A kisebbik papföldi fürdő. VI. Leletek. Bp. rég. II. 77—160. Számos fametszetű kép és Ó-Buda színes térrajzával.
— — A papföldi ásatások 1897—8-ban. Bp. rég. VI. 5—36. Fametsz. képekkel.
— — Az építkezés Aquincumban. I. Az építés anyaga. II. A falak szerkezete. III. Pillérek, oszlopok, ívezetek stb. IV. A belső kiépítés. Fametszetű képekkel. Bp. rég. IV. 75—123.
— — Az aquincumi múzeum és kőemléki. Bp. rég. V. 96—164. Fametsz. képekkel.
— — Újabb kőemlékek az aquincumi múzeumban. Bp. rég. VII. 5—66. Képekkel.
— — Római feliratok az aquincumi múzeumban. Bp. rég. VIII. 161—76. l. Képekkel.
— — Aquincum felirata. Bp. rég. VI. 111—50.
— — Aquincumi régiségek. Arch. Ért. 1889. 336—8.
— — Aquincum romjai. Írta —. Bpest. Kilián Fr. 189. 6 képpel. Ism. Századok. 1890. 611—2. Arch. Ért. 1890. 280. Második kiadás. 1894.
— — Die Ausgrabungen zu Aquincum 1879—91. Beschreiben von Dr. Valentin Kuzsinszky. Mit 2 Beilagen und 48 Illustrationen. Budapest. Friedrich Kilians kgl. ung. Univers buchhandl. 1892. 125 l. Különlenyomat az Ung. Revue-ből. Ismerteti Crescenc. Századok. 1894. 254. Arch. Ért. 1893. 361.
— — Guide par le —. Bpest 1894. 8r. 32 l. Alaprajz és 4 képpel. Ism. r. s. Arch. Ért. 1894. 368.
— — Aquincum és az ó-budai ásatások. Újra leírta —. Egy melléklettel és 12 szövegképpel. Budapest. 1900. 32. l. Ism. Finály G. Arch. Ért. 1900. 432.
— — Führer durch die Ausgrabungen und das Museum in Aquincum. Zweite, verbess. u. verm. Aufl. Budapest. 1903. Franklin-Társ. kny. 8r. 39 l. Egy tervrajzzal és 13 ábrával.

Aquincumi amphitheatrom maradványai.

Az ó-budai amphitheatrom. Pesti Napló. 1880. 264. Vas. Ujs. 1880. 47. Több képpel. Latkóczy Mihály: Mo. és a N.-világ. 1880. 42.
Deák Farkas: Századok. 1880. 695—7. Említve Arch. Ért. 1880. XLVIII.
Az amphitheatrom ásatása. M. Biz. 1880. 38. 42. 45., 1881. 27. 28. 29. 34. 36. 38. 40. 56. 61. 69. 74. 75. 78. 79., 1883. 7. 13. 79. 81.
Az amphitheatrom némely rajzai. M. Biz.
Torma K. jel. az amphitheatrom ásatásáról. M. Biz. 1881. 36. 61. 66.
— — Az ásatás befejezéséről. M. Biz. 1882. 42.
Az amphitheatrom restauratiója. M. Biz. 1882. 46. 47. 59. 70., 1883. 7. 18.
Torma K.: Az amphitheatrom északi fele. M. Biz. 1881. 22. 27. 28. 29.
Az amphitheatrom ásatás folyt. M. Biz. 1884. 13. 17. 26. 34. 1885. 61. 66. 77.
Arch. Ért. 1883. XXXIX. III. k. 1884. I. X. XI. l. IV. k. 1884. II. IV. l. 1885. IV. VI. l. Arch. Ért. 1886. 184—5., 1892. 84.

Torma K.: Az aquincumi Amphitheatrom északi fele. Budapest. 1881. Nyolcz fametszetű és 16 fénynyomatú képpel. 8r. 109 l.
Ism. Deák Farkas. Századok. 1881. 444—8.
Kuzsinszky Bálint: Az aquincumi amphitheatrom. Függelékül. Két lakóház. Az 1890. és részben 1891. papföldi ásatások. Bpest. rég. III. 83—139. Fametszetű és fénynyomatú képekkel.
Az aquincumi amphitheatrom. Képe Dörre Tiv.-tól. O.-M. Mon. Mo. III. 75.

Aquincumi castrum.

Römer: Arch. Közl. III. 49.
Torma K.: Az ó-budai római castrum állítólagos rajza egy régi katonai térképen. M. Biz. 1880. 10. 16. 29. 96. 97.
Az ó-budai castrum ásatása. M. Biz. 1882. 103. 104., 1883. 41. 53. 79. 80. 81., 1884. 36. 60. 72. 73. 74. 75., 1885. 23. 30. 41. 61. 65. 72.
Fröhlich Róbert: Egy aquincumi castrum. Arch. Ért. 1883. 135—42., 1883. XLI—XLIII. III. 1884. V. VI. 1885. I. IV. VI. l. 1901. 373.
Salamon F.: Aquincum vára. Bpest. tört. I. 293—305. 328—342.

Lásd még Transaquincumi castrum a pesti oldalon.

Aquincumi római fürdők maradványai.

Kuzsinszky Bálint: Római fürdők Aquincumban. Vas. Ujs. 1889. 38. sz.
Hampel József: A papföldi közfürdő. Bp. rég. II. 53—74. Több fametszetű képpel.
Egyik aquincumi közfürdő romjainak képe. Dörre Tiv.-tól. O.-M. Mon. Mo. III. 79.

Lásd még Hajógyársziget.

Aquincumi vízvezeték maradványai.

Megóvása. M. Biz. 1878. 93. 98. 99., 1879. 4. 13.
A vízvezeték rajza. Zsigmondi G.-tól. M. Biz. 1879. 86. 90.
A vízvezeték állapota. M. Biz. 1880. 38.
Torma Károly: Adalék az ó-budai ú. n. finalis basis fekvésének kérdéséhez. Pulszky-Album. 88—91.
A vízvezeték térrajza. Zsigmondy G.-tól. M. Biz.
A vízvezeték rajza. Említve Arch. Ért. 1880. II. l.
A vízvezeték hajdani tornyai. Rajza Sumrák Páltól. M. Biz. 1880. 26. 29.
A vízvezeték. M. Biz. 1884. 72. 75.
Havas és Fröhlich: A Római-fürdő melletti alapfalak. Arch. Ért. III. k. 1884. XIII—IV. XXVI.
A vízvezeték említve Arch. Ért. IV. k. 1884. IV. 1885. V. l.
Havas: A vízvezeték utolsó pillére. Arch. Ért. 1885. XXVI. Arch. Ért. 1886. 184—5., 1889. 163—7., 1898. 273.
Ó-budai római vízvezeték környékének helyszinrajza. Irónrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 123. l.
Római fürdői romok. Römer Jgyk. XXXIX. 33. M. Biz.

Ó-budai Hajógyársziget egykori római fürdője.

Schönvisner: De Ruderibus Laconici Caldariique Romani et nonnullis aliis Monumentis in solo Budensi partim hoc primum anno MDCCLXXVIII. Repertis partim nondum vulgatis Liber Unicus Auctore Stephanus Schönvisner Budae Typis Regiae Univers. Anno at supra. Kis folio. 234. †. Index. 3 folio táblával.
Az ó-budai hajógyárszigeti római castrum maradványai. Tud. Gyűjt. 1820. 111. 9. 14. l.
—G—d Gábor: Az ó-budai kis sziget. Regélő. 1836. 66. Az ó-budai sziget rajzával.
Die römische Wasserleitung auf der Schiffswerft-Insel in Alt-Ofen. Mittheil. d. C. Com. 1856. 9—10.
Új római lelet a Hajógyársziget. Römer Flóris: Pesti Napló. 1866 decz. 21.
A hajógyársziget római fürdő. Arch. Ért. VIII. 2.
Ó-budai Hajógyársziget. történt ásatások műszaki leírása Zsigmondi Gusztávtól. M. Biz. 1873. 14.
Említve Arch. Ért. IX. 5.
M. Biz. 1874. 21. 23. 34. 54. 69. 87., 1885. 50. 65. 66. 73., 1886. 6. 10. 62. 63.
Arch. Ért. 1887. 83.
A római fürdőrom fentartása. Arch. Ért. 1887. 4.

Ó-Buda, Flórián-téri római fürdő maradványai.

Arneth: Ueber das im Jahre 1851. entdecte Hypocaustum und die Inschrift der Gens Barbia zu Enns. Jahrbuch d. C. Com. 1856. I.
Sacken Ed.: Die römischen Bäder in Alt-Ofen. Mittheil. d. C. Com. 1857. 281—7. 5 fametszettel.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 265.
A Flórián-téri római fürdő fentartása. M. Biz. 1872. 6. l. még 1873. 92. 98 103. 118. 129. 132. 138., 1875. 1. 13. 27. 29., 1876 57. 64. 78. 79., 1886. 55. 57. 62. 63.
A fürdőbejárat helyreállítva. M. Biz. 1881. 36.
A fürdőmaradványok védelme. Arch. Ért. V. 92. 157—8. VI. 309., 1877. 4.
Arányi: A fürdőalapfalakról. Arch. Ért. 1881—2. XXII.
Arch. Ért. 1887. 85.
Római fürdő alapjai a régi zsidótemető helyén. Arch. Ért. VI. 88.

Mithras-emlékek Aquncumban és Ó-Budán.

Budai Mithraskő. Tud. Gyűjt. 1824. III.
Römer Fl.: Mithras-enlék az ó-budai plebánia kertben. Arch. Közl. III. 153.
Kuzsinszky B.: Az aquincumi Mithras-emlék. Arch. Ért. 1888. 385—392. Képekkel.
F. Cumont: Mithras-emlékek Magyarországon. Arch. Ért. 1893. 289—99. Képekkel.
Ó-Buda Mithreuma említve Arch. Ért. 1894. 444.
Aquincumi Mithreum említve Arch. Ért. 1895. 375.

Aquincumi Nemesis-szentély.

Kuzsinszky B.: Néhány szó a Nemesis-cultusról. Arch. Ért. 1898. 385—8.

Vásárpiacz. Tornahelység. Laconicum képei.

Vas. Ujs. 1891. 15. sz.

Aquincumi római magánházak.

Arch. Ért. 1891. 447, 1892. 85.

Szétszórt római emlékek: Mértföldkövek. Sírok. Feliratos kövek stb. Budapest Dunajobbparti részén.

Stipsier, Alois Emm. v.: Beschreibung der römischen Antiquitäten die vor enige Zeit in Ofen ausgegraben worden sind. Zeitschr. v. u. f. Ung. 1804. 1. p. 23. sz.
Ó-Budán talált Hipoia vagy Epona istennő érczdombormüvű képe.
Kis Ferencz: Akad. Irt. 1847. 235. Képpel.
Denkschriften dreier römischer Steine in Ofen. Mittheil. d. C. Com. 1856. 64.
Funde römischer Alterthümer in Alt-Ofen. Mittheil. d. C. Com. 1856. 68., 857. II. 165.
Ueber eine zu Alt-Ofen gefundene Stele. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 208—10. (Kubinyi-Vahot: Mo. és Erd. Képekb. után leírja az Aquincum környékén talált egyptomi feliratos oszloptöredéket [cippus]).
Ó-Buda körül fekvő római épületmaradványok ügye. Arch. Ért. 1879. 81—2.
H. I.: Ó-budai róma maradványok. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX. l.

Mértföldkövek.

A Nádor-kert alatt Budafok felé az első mértföldkőtől 6000 lépésre 1863 májusban lelt két római mértföldkő.

Pester Lloyd. 1866. 81. Beilage.
Salamon F.: Budapest vidékének római útjai. Bpest. tört. I. 230—60.
Salagius Stephanus: De columna romana miliaria ad Budam nuper reperta. Quinque-Ecclesiis. 1780. 8r. 7. 168. l. Somogyi-könyvtár Szegeden.

Római mértföldmutató, a vörösvári országúton, az első kőhídon túl, 10 percznyire egy gémeskút környékén.

Römer: Arch. Közl. V. 69.

Buda-Újlakon, Goldinger háza előtt lelt csatorna, kerek épület alapfalai és temető helye, római téglákkal.

Römer Fl. kézirata. XVI. sz. cs. és Jgyk. XXIV. 109. M. Biz.

Római mértföldmutató, Buda-Újlak, Zöldfa-utcza, 202. sz. ház előt.

Römer: Arch. Közl. VII. 183.

Római mértföldmutató kő Buda-Újlakon. Millaker Magdolna háza homlokfalában.
Römer: Arch. Közl. X. 39.

Ó-Budán római hídfő maradványai.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.

Budai római feliratos kövek.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. (Szól Pannonia tervezett térképéről is.) M. Biz.
Descriptio Monumentorum aliquot Hungaricorum Gothicorum, Romanorum item lapidum aliquot literatorum Budae partim in Arce partim in Aquatica et Nova Buda (Neustift) existentium. 15 római kő és feliratainak leírása. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 185—8. sz. folio kézirat.

Quadribur feliratú római tégla a budai capistranusok könyvtárában.
Römer: Arch. Közl. III. 165.

Ó-Budán, Tél-utcza 40. sz. ház udvarán, a konyhaajtóban, Flórián-utcza 420. sz. ház déli falában, Goldberger festőgyárából és az óbudai hypocaustumból a M. N. Múz.-ba került római feliratos kövek.
Pauer: Arch. Közl. I. 220—3. (IX—XIII.)

A budai várban, a volt Almásy, később Görcz-féle ház első emeletén befalazott római feliratos kövek. I - III.
Pauer Iván: Arch. Közl. I. 219.

A Rókus-utczában Gr. Almásy, később Piringer-féle kertben befalazott római feliratos kövek.
Pauer Iván: Arch. Közl. I. 220.

A Neustift kaputól Kis-Czeli felé vezető úton álló kápolna előtti perselykő, római fogadalmi oltár.
Pauer Iván: Arch. Közl. I. 220.

Ó-budai hajógyár-sziget dunai ágában a kotrás alkalmával előjött római szobormaradványok.
Pesti Napló. 1866. decz. 1.

Római feliratú kő Úri-utczában a Huszár-féle 56. sz. házban, a fészer oszlopába falazva.
Römer: Arch. Közl. IV. 49.

Ugyanaz. Schwanfelder malma udvarában.
U. ott 50. l.

A Krisztinavárosban, Városmajor-utcza 290. sz. Deják-féle kerti lak szögletén.
U. o. 59. l.

Ó-Buda. Római faragványos kő, Jilek építőmester házában.
Römer: Arch. Közl. IV. 166.
— — A m. n. múz. feliratos emlékei. Budapest. 1873. Fol.
— — Die römischen Inschriftseine, des ung. Nationalsmuseums. Pester Lloyd. 1874.
Fröhlich Róbert: Aquincumnak római feliratai. (I.) Bp. rég. III. 143—64. IV. 127—56.
— — Thrák vallásbeli emlék Aquincumból. Budapest rég. VIII. 5—47. Képekkel.
Éber László dr.: Néger rabszolga szobácskája az aquincumi múz.-ban. Budapest rég. VI. 5—17. Képpel.

Római feliratos kő, Kis-Czell-utcza 580. sz. Frei Mihály polgár udvarában.

Nagy dombormű: Herkules és Achelous harcza. Jilek építőmester ó-budai telke előtt.
Römer: Arch. Közl. IV. 50. 63.

Buda-Tabán, 13. sz. ház (?) lépcsőjén római feliratos kő.
Römer: Arch. Közl. VI. 168.

Ó-Buda. Római emlékkőtöredék, Temető-utcza 367. sz. házban Wild Péternél.

Római falkarczolatok (graffiti). A hajógyári hypocaustum falán volt.
Römer: Arch. Közl. X. 49. 51.

Római sírkőtöredék a Szőlő-utcza 515. sz., Schenk János szőlősgazdánál.
Römer: Arch. Közl. XI. II. füz. 36.

Ó-budai Szent-Endrei-utczában, a Grünewald-féle szeszfinomító-gyártól nyugatra talált római csatorna.
Arch. Ért. 1879. 284.

Ó-budai római feliratú kő Házmán-féle ház udvarán.
Hampel: Arch. Ért. 1880. 161—2.

Az aquincumi Medea-szobor.
Dr. Kuzsinszky B.: Arch. Ért. 1889. 24—30. Képekkel.

Római feliratos kövek.
Kuzsinszky B.: Arch. Ért 1889. 396—406.

Fogadalmi oltárkövek 1—3. (Duna-Penteléről.) Alkotás-utcza 21. sz. ház kertjében.
Arch. Ért. 1890. 157. és 231. l.

Fogadalmi oltárkő a Krempl-malom udvarán.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1891. 230—1.

Két római kőemlék Ó-Budáról.
Kuzsinszky B.: Arch. Ért 1893. 308—310.
Aquincumi feliratokról. Arch. Ért. 1893. 276.

Római feliratos kő (egyetlen) az I. századból. Előjött a kir. vár Krisztinavárosra néző bástyatornyának bontásakor.
Arch. Ért. 1898. 117.

Aquincumi kőemlékek.
Kuzsinszky B.: Arch. Ért. 1898. 445—447.

Római sírok a budai oldalon.
Hampel József: Aquincumi temetők. 1881—2. évi följegyzések nyomán. I. Az ú. n. Raktár-réten lelt temető sírjai. II. Érdekesebb emlékek és leletek. III. A raktárréti temető jelentősége és kora. IV. Egyéb aquincumi sírok. V. Eredmények. Budapest rég. III. 49—80. Fametszetű képpel.

Egy római sír Budán.
Römer: Ország. 1863. 47.
— — Arch. Ért. 1875. 289.
— — Újabb ó-budai ásatások eredményéről. Akad. Ért. III. 15.

Az ó-budai téglavetők mellett felfedezett két római sír.
Pesti Napló. 1868. 82.

Nyolcz római sír helye a katonai felszerelő bizottság terén, a városház előtt.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Graf Antal ó-budai pékmester szőlőjében 3412. sz. parczellán, a Táborhegy alatt talált érintetlen római sír.
Römer: Grab in Altofen. Ung Lloyd. 1875 decz. 12.

Római síremlék, melyet Budán Attila-körút 114. sz. alatti kertben ástak ki.
Szendrei János: Arch. Ért. 1902. 383. 4. Képpel.

Filatori-gátnál levő római alapfalak.

M. Biz. 1881. 72. 79.
Az ásatás térrajza Zsigmonditól. M. Biz. 1882. 12. L. még. 1881. 72. 79., 1882. 15.
Említve Arch. Ért. 1883. XXIII.
Filatori-gát környékének színes helyrajza selyem papiron. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 114. l.

Király-hegyen, állítólag római amphiteátrom nyomai.

Arch. Ért. 1870. 209.

Római sír a Sváb-hegyen.

Arch. Ért. 1888. 384.

Rómaikori temető Aquincumban.

Arch. Ért. 1892. 446.

Kis-Czell közelében lelt római villa alapfalai.

M. Biz. 1884. 72. 75.

Ó-budai Lagerbergen Tábor-hegyen római emlékek.

Römer Jgyk. XXXIX. 66.
Vásárhelyi Géza: A Buda és Esztergom vidéki római maradványok és leletekről. Nagy 4r. Kézirat. 17 számozatlan lap. Römer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. számú csom.

Római emlékek a székesfőváros területén: B) A pesti oldalon.

Az ó-budai hajó átellenében, a pesti parton 1815-ben előjött római castrum (nem Transaquincum) alapfalai.

Haliczky: Tud. Gyűjt. 1820. III. 9—26.
Römer: Arch. Közl. III. 51. Egy táblával.
Paur J.: M. Akad. Ért. 1857. IV. füzet. 222—32. 3 táblával.

Az itt előkerült Vicentia feliratú téglák.

Römer: Arch. Közl. IV. 58.

Római építmény alapfalai a Vizafogónál, Új-Pest mentében.

Iglő K.: Arch. Ért. XII. 125.
Kirándulás a Vizafogóhoz. Arch. Ért. 1878. 189.

Az angyalföldi római castrum.

Említve Arch. Ért. 1801—2. VII. l.

Transaquincum maradványai.

Transaquincumi castrum és környékének helyrajza és metszetei. Irónrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 110. Tom. V. 120. l.
Römer: Der ehemalige Badhaufan von Transaquincum. Ein Blatt aus der Römerzeit unserer Hauptstadt. Ung. Lloyd. 1874 decz. 4.
Halitzky Antal jelentése a transaquincumi erődről 1812-ből, magyar fordításban közli Illésházy János. Arch. Ért. 1894. 381—2.
Kuzsinszky Bálint: Az aquincumi castra kérdése. Transaquincumi tábor alaprajza, helyszínrajza stb. képekkel. Arch. Ért. 1897. 395—405.
Említve. U. ott. 447. l.

Fogadalmi oltárkő a Diana-fürdő kapubejárata alatt Ó-Budáról.

Pauer J.: Arch. Közl. I. 224. XVII—XVIII.
Fröhlich Róbert: Arch. Ért. 1891. 228.

Az eskütéri híd helyén talált, részben római kövekből épült falmaradványok.

Alaprajz. Bp. rég. VII. 6. l.

Az eskütéri híd alapozásánál talált római sírok.

Nagy Géza: Bp. rég. VII. 69—83. Több fametszetű és egy színes képpel.

Hungaria-úti Vilmos-laktanya kapuja táján állott római oszloptöredék.

Finály G.: Arch. Ért. 1403. 404—5.

Budapest székesfőváros egyházi épületei. A) Budai oldalon.

Miller Joannes: Historiographia Ecclesiar. L. R. C. Budensis. Opera hist. variorum de rebus hungaricis et Transilvanicis. Vol. IV. 4. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 400.

Jegyzet. Leírja a kápolnákat és az összes nyilvános szobrokat is.

Miller Joannis. E. Ferdinandi: Historiographia de ecclesiarum — colossorum et piarum fundationum in Lib. Reg. ac Metrop. Civitate Budensi numero — cum subjuncta visitationis canonicae serie. Cod. Saec. XVIII. pag. 663. in folio. M. N. Múz. Fol. Lap. 2011.
Schier Xystus: Buda Sacra sub priscis regibus. Wiennae 1774. Az ehhez csatolt Iconographia Budae hibáinak birálata Römertől. Arch. Közl. XI. 1. füz. 53.
Rupp: Budapest és körny. 90—164.
Salamon: Bp. templomairól. Arch. Ért. 1886. 170.
Budapest templomai. Győri t. és r. f. II. 122.
Némethy Lajos: Budavár templomairól. Arch. Ért. 1885. 289—296., 1886. 256. 258.
Knauz N.: A budai káptalan regestái. 1148—1649. Lenyom. Tört. Tár. XII. 8r. 156 l.
Budavára középkori templomainak helyszínrajza. Salamon. Bp. tört. cz. munkájában levő 1687. térkép alapján rajz. Csányi K. 1 : 15000. Divald Bp. műv. 82.

Kelenföldi Ispotályos-rend egykori konventje és templomának helye a Gellért-hegy alatt.

F.-Czinár: Mon. II. 143.
Rupp: Kelenföld egykori egyházi épületei. Budapest és körny. helyr. t. 164—68.
Némethy Lajos: Arch. Ért. 1889. 205—9. (Szerinte a templom valamelyik tabáni templom helyén állott.)

Krisztinavárosi pléb. templom szentélyének freskói, némelyek szent a Sz.-Józsefet ábrázoló főoltárkép is Falkoner Józseftől. 1797.

Némethy Lajos: Adatok a festés történetéhez stb. Arch. Ért. III. 1884. 103.
Pasteiner Gy. Akad. Ért. 1896. 200.

Tabáni r. k. templomban levő Krisztus, románkori dombormű.

Képei. Bp. rég. VIII. 53.
Divald: Bp. művészete. 10. l. m.

A krisztinavárosi templom kegyelem képe.

Némethy Lajos: Arch. Ért. 1881—2. 263.

Budavári főtemplom, Nagyboldogasszonyról czímzett koronázó, másképp Mátyás-templom. Épült a XIII. században. Újjáépítve napjainkban.

Zombori Gusztáv: Mátyás temploma. Vas. Ujs. 1858. 12. Képpel.
M. É. E.: A Sz.-Háromság-tér és a Nagyboldogasszony egyháza Budán. Ország Tükre. 1864. 22. Képpel.
Vas. Ujs. 1865. 52. Képpel.
Knauz N.: A budai főtemplom készlete. M. Sion. 1868. 836.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1870. 19—24. 27.
Evva Lajos: Reform. 1874. 185.
Kutatások a budai főtemplom körül. Vas. Ujs. 1874. 29.
Römer: Budavári főtemplom. 2—17. számozott, 15 l.-ból álló 4r. kézirat. Ráírva Römer kezétől: Czikkem, . . . mely a Vas. Ujs.-ba fel nem vétetett, hiányzik az első lap. (10. lap számozási tévedésből nincs jelölve.) Römer iratai. M. N. Múz. rég. t. 14. sz. cs.
Némethy Lajos: A Nagyboldogasszonyról nev. budavári főtemplom története. M. Sion. 1875. 356. 429. 505. 584. 667. 768. 825. 915.
— — Száz év a budavári főtemplom történetéből. M. Sion. 1876. 275. 352.
— — Különlenyomatban. Esztergom. 1876. 8r. 239. Alaprajz és több képpel.
Ism. H. I. Arch. Ért. X. 329—332.

Budavári főtemplom és a régi torony rajzai, Zsigmond-tornyának fényképe, a tervezett fejérvári kapu átszelvénye, Budavár ostromának 1541. színezett rajza. Említve Arch. Ért. 1878. 196.
A budavári főtemplom. Vas. Ujs. 1879. 6. Képpel.
Arányi Lajos: Arch. Ért. 1881—2. XXIII. l.
Némethy Lajos: Budavári főtemplomban volt oltárképek: Jézus sz.-szive. 1764. A szeplőtlen Szűz-Mária 1764. Maulpertsch Antaltól. Az ott állott mellék-oltárképek Sz.-László és Mária Magdolna, tán szintén Maulpertschtől. Adatok a festéstört.-hez. Arch. Ért. III. 1884. 105—6.
A budavári főtemplom régiségei. Arch. Ért. III. k. 1884. XII. XIII. XXVII. l.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.
A budavári főtemplom Mátyás-tornya. M. Biz. 1886. 62. 63. Arch. Ért. 1887. 85.
Aigner Sándor: A budavári főtemplom déli kapuja. Arch. Ért. 1887. 436.
A déli kapu Múzeumba helyezése. M. Biz. 1888. 71. 82.
A templom helyreállítás előtti fényképei. M. Biz. 1890. 123. 146.
A főtemplom. Arch. Ért. 1891. 363.
Budavári főtemplom alaprajza a helyreállítás előtt. Dr. Nemes Ödön: A budavári főtemplom tört. 139 l.
Budavári Nagyboldogasszony-templom és déli kapujának képe a helyreállítás előtt. Arch. Ért. 1898. 271—2.
Budavári főtemplom régi domborúművei említve Arch. Ért. 1899. 68.
A budavári koronázó-templom a rest. előtt. Képei. III. Béla eml. 195. 246—67.
Divald: Bp. műv. 67—74.
Mátyás-templom helyreállítás alatti képei. Vas. Ujs. 1900. 23. sz. Mutatvány Forster Gy. III. Béla eml. cz. műből.
A Hunyadi-czímer a budavári Mátyás-templom tornyán 1470-ből. Dörre T. rajza. O.-M. Mon. Mo. III. 31. l.
Karácson Imre: A budai Mátyás-templom gyertyatartói Sztambulban. Századok. 1902. 771—3.

Budavári főtemplom helyreállítása. (Hivatalos okmányok.)

M. Biz. 1872. 26. 91. 96. 187., 1873. 48. 53. 56. 111. 112.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1873. 111. 112. 129.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 132.
L. még. 1874. 8. 18. 23. 37. 54. 76. 77. 80.
Schulek Fr. jel. a kutatásokról. M. Biz. 1874. 73. 87.
Toronyvizsgálat jegyzőkönyve. M. Biz. 1874. 1. 4. 37.
Az 1756. és 1822. évi Canonica visitatio leírásai a templomról. M. Biz. 1872. 2. 5.
H. I. külön véleménye. M. Biz. 1874. 5.
A templom különböző korbeli ábrázolásai. M. Biz. 1874. 8 23.
Schulek Fr. jel. az 1875. évi munkálatokról. M. Biz. 1875. 138
A régi déli kapuról. M. Biz. 1876. 9. 12. 13. 36.
Schulek Fr. helyreállít. tervei és költségvetése. M. Biz. 1875. 14. 15.
A munkálatokról. M. Biz. 1875. 1. 13. 14. 15. 34. 41. 69. 74. 92. 106. 108. 117. 126. 132., 1876. 24. 36. 37. 40. 52. 55. 71. 75. 79. 83. 96. 100. 103. 104., 1877. 3. 7. 17. 23. 24. 27. 28. 30. 33. 36. 38. 56. 59. 62. 69.
Schmidt Frigyes báró szakvéleménye. M. Biz. 1877. 73. 86.
A helyreállítás. M. Biz. 1877. 83. 86., 1878. 81. 87. 100 103. 113., 1878. 6. 13. 14. 18. 29. 30. 36. 37. 48. 56. 81. 87. 99.
Ő Felsége jóváhagyása. M. Biz. 1878. 75. 99.
Schulek Fr. jel. az 1878. évi munkákról. M. Biz. 1878. 106. 113. Mellékelve: Jelentés a budavári főegyháznál 1874-től 1878. évi júl. haváig teljesített helyreállítási munkákról. Két hasábos, kis folio, 6 l. Különlenyomat az Építési Ipar 1878. évi II. évf.-ból.
L. még. M. Biz. 1879. 9. 13. 16. 19. 24. 28. 32. 34. 41. 69 85. 86. 90.
Schulek Fr. jel. az 1879-ben végzett munkákról. M. Biz. 1879 87. 90., 1880. 5. 14.
Lásd még. M. Biz. 1880. 64. 84. 85., 1881. 20. 24. 29., 1881. 20. 24. 29. 41. 54. 61. 78. 79., 1883. 79. 81., 1885. 72.
Szumrák Pál és gr. Khuen Antal jel M. Biz. 1885. 44. 46.
H. I. jel. M. Biz. 1887. 26 42. 53. 54., 1888. 60. 64.
A főtemplom Zichy-kápolnája. M. Biz. 1889. 45. 65. 68. 82. 88. 89. 92. 93.
Zichy Mihály festőművész levele ez ügyben. M. Biz. 1889. 86.
Czobor B. és Schulek Fr. jel. a szárnyas oltárkép tervezete és képeinek tárgyáról. M. Biz. 1889. 93.
L. még. M. Biz. 1889. 85. 92., 1890. 113. 119., 1895. 41. 67.
A főtemplom helyreállításáról. Mysk. V. Memorandum. 13. l. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
L. még. 1898. 190. 221., 1900. 149. 159., 1901. 285. 290.
A főtemplom és helyreállításának összes rajzai. (Mintegy 40 drb.) M. Biz.

A budavári főtemplom helyreállítása. (A sajtóban.)

Arch. Ért. VII. 25. 69—70. 109. 314., VIII. 3. 17. 39—45. 304—5., IX. 60. 118. 253., XII. 2. 3.
H. I. külön véleménye. Arch. Ért. VIII. 41—45.
Schulek Fr.: Jelentés a bold. Szűzhöz cz. Budavári plébániánál eszközölt kutatásokról. Arch. Ért. VIII. 227—240.
Ortvay T.: Budavári Gellért-sír. Arch. Ért. VIII. 287—92.
H. I.: Budavári főegyház helyreállítása 1875-ben. Arch. Ért. X. 6—8.
Némethy Lajos: A budavári főtemplom újjáépítése. M. Sion. 1876. 434.
Budavári főtemplom helyreállítása. Arch. Ért. 1877. 1. 3. 39—40.
Geduly Ferencz: A budavári főegyház építési bizottságának 1876. évi munkálkodásáról szóló jelentése. —, biz. jegyző. Arch. Ért. 1877. 101—4.
— — A budavári főegyház építési bizottságának 1877-iki munkálkodásáról szóló jelentése. Arch. Ért. 1878. 41—47.
A helyreállítás említve Arch. Ért. 1878. 3.
Schulek Fr.: Jelentés a budavári főegyháznál az 1878-ik évben teljesített helyreállítási munkákról. —, vezérépítész. Arch. Ért. 1879. 7—9.
— — jelentése az 1879-ben végzett helyreállítási munkákról. Arch. Ért. 1880. V—VI.
A helyreállítás említve Arch. Ért. 1880. III. l.
Egyh.-műv. Lap. 1881. 288., 1882. 159., 1883. 128.
Az üvegfestményű ablakokról. Egyh.-műv. Lap. I. 32. 59. Arch. Ért. 1883. XLIX.
A helyreállításról. Arch. Ért. 1883. XXXI. L. l. III. kötet, 1884. X. l., 1885. VI. 363., 1886. 185., 1888. 85., 1889. 415., 1890. 354.
Századok. 1885. 190—1.
Zichy-kápolna felszerelése. Arch. Ért. 1889. 416.
Kovács Dénes dr.: A budavári Mátyás-templom a rest. után. Vas. Ujs. 1892. 10. sz. 5 képpel.
— — A budavári Mátyás-templom. Vas. Ujs. 1893. 34. A lorettói kápolna bejárata, Lotz K. falfestményeinek stb. (1—8.) a rest. alatti képével.
Dr. Nemes Antal: A Nagyboldogasszonyról nevezett budavári főtemplom története és leírása. Írta —, budavári káplán, okleveles hittanár. 52 képpel és egy műmellékkel. Budapest. Az Athenaeum r. társulat könyvnyomdája. 1893. 8r. 252.
Ism. M. Sion. 1893. 692.
A Mátyás-templom belseje. Vas. Ujs. 1895. 45.
Budavári Mátyás-templom tornya a rest. alatt. Képei. Vas. Ujs. 1894. 41. sz.
Budvári főtemplom nyugati homlokzata helyreállítva. Tollrajzfényképe után. Dr. Nemes Ödön: A Budavári főtemplom tört. 163.
Budavári főtemplom belseje. Sanctuarium helyreállítva. Fénykép után. Dr. Nemes Ödön: A Budavári főtemplom tört. 195.
Budavári főtemplom belseje keletről nyugatra tekintve. Fénykép után. Dr. Nemes Ödön. U. ott. 201.
Budavári főtemplom nyugati homlokzata a helyreállítás előtt. Fénykép után. Dr. Nemes Ödön: A Budavári főtemplom tört. 133. l.
Budavári főtemplom dunafelőli távlati képe. (Kivitelre nem került helyreállítási terv.) Tollrajza és fényképe után. Dr. Nemes Ödön. A Budavári főtemplom tört. 169.
Budavári főtemplom déli oldala helyreállítása közben. Fénykép után. Dr. Nemes Ödön: A Budavári főtemplom tört. 145.
A Budavári főtemplom szentélye kívül, helyreállítás közben. Fénykép után. Dr. Nemes Ödön. A Budavári főtemplom tört. 151. l.
Mátyás-templom belseje képe. Vas. Ujs. 1895 45. sz.
Nemes Antal: A budavári koronázási templom, mint fogadalmi egyház és kegyhely. M. Állam. 1896. aug. 15.
Székely Bertalan falképei a budavári főtemplomban. Vas. Ujs. 1897 34. sz.
A helyreállított templom és a Sz.-Jobb-kápolna belsejének képe. Vas. Ujs. 1897. 34. sz.
A templom helyreállítása. Említve Arch. Ért. 1897. 284.
Lotz K. falképei. Vas. Ujs. 1899. 9. sz.

Havas Sándor (Gömöri): A Nagyboldogasszonyról nevezett Budavári főegyház. Bp. rég. V. k. 15—42. Fametsz. képekkel.
Mátyás-templom tornyán Mátyás czímere. Rajz. Dörre Tiv. M. Műkincsek. I. 31. l.
Forster Gyula: A budavári koronázó-templom. III. Béla eml. 244—278.
A koronázó-templom főhomlokzatú (rest.) képe. III. Béla eml. II. tábla.
A budavári főtemplom képe Rauscher Lajostól. O.-M. Mon. Mo. III. 81.

Budavári síremlék a Mátyás-templom teréről.
Arch. Ért. 1896. 192. Képpel.

Budavári főtemplom alapfalában talált János-festő síremléke.
Szendrei János és Havas Sándor czikkei. Arch. Ért. 1886. 281—2.

Budavári főtemplom egykori falképmaradványai a a karzat falain a levakart XVIII. századi vakolat alatt.
Rómer Fl.: Régi falképek. 102.
Említve Századok. 1874. 366.

Budavári főtemplom öt harangja. 1723.
Mysk.: Vas. Ujs. 1865. 662. l.

Budavári főtemplom hajdani kincsei.
Ismerteti Némethy Lajos: Arch. Ért. IV. 1884. 208—27.

Csúcsíves kehely a templom hajdani kincstárából.
Divald: Bp. műv. 76.
Baradlay: A főtemplom kincseinek tört.-hez. Arch. Ért. 1878. 219—22.

III. Béla (új) síremléke.
III. Béla. Említve M. Biz. 1898. 218. 221.

A templom terének szabályozása.
M. Biz. 1901. 99. 104.

Csúcsíves épületrészletek Budavárban a XV. századból.
Rajz. Dörre Tiv. O.-M. Mon. Mo. III. 28—29.

Sz.-János (ma helyőrségi) templom.
Vas. Ujs. 1865. 35.

Sz.-János egyház és török imaház Budán.
Orsz. Tükre. 1865. 16. Két kép.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 96.
Rómer Fl.: A templom kriptái. Arch. Ért. 1870. 195—6.
H. I.: Arch. Ért. 1876. 332.
Rómer Fl.: Arch. Közl. XI. k. 1. füz. 32.
Arányi L.: Arch. Ért. 1881—2. XXIII.
H. I.: Helyőrségi templom. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.

A keresztény vallás diadala a pogányságon. Freskó. Falkoner Györgytől.
Némethy Lajos: Adatok a festés történetéhez Budapesten a XVII. és XVIII. században. Arch. Ért. III. 1884. 101.

Falkoner Györgytől (?) származó, Sz.-Háromságot ábrázoló olajfestmény (1738.), a melyet a budai Sz.-Háromság-Egylet festetett a főtemplom déli mellékhajója számára.
Némethy Lajos: Egyh.-műv. Lap. 1881. 229.

A helyőrségi templom karzatán a budavári főtemplom egykori főoltárképe Maulpertsch Antaltól.
Némethy L.: Adatok a festés tört.-hez stb. Arch. Ért. III. 1884. 105.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 196.
II. Endre sirja a budai várszínház, vagy a helyőrségi templom helyén. Magyar Hirlap. 1899 febr. 10.

Domokos-rendiek temploma alapfalai és kora csúcsíves tornya.
Die Mittelalterl. Baukunsl in Ungarn (3. czikk). Oesterreichische Revue. 1865. Fontos erre a kassai Domokosok és Ferenczieknél szóló czikkei. Arch Közl. V. 100.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.
A templom alapfalai. Arch Ért. 1886. 168.
Szendrei J.: Az alapfalak felásatása. Arch. Ért. 1902. 395. 400. Alaprajzzal.
Divald: Bp. műv. 77. Csányi K. fölvétele. A torony fényképe. 79. l.
M. Biz. 1902. 492. 573.

A kiásott sírkövek.
M. Biz. 1902. 568. 596.

Sz.-Klára apáczák zárdája, az egykori budai országház.
Miscellanea Documenta ad honorum mobilium ect. Monasterii Budensis abolitarum Monialium a S. Clara pertinentia 1782. ect. MS. fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 2027.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 103.

Falkoner Sophia nővér által festett kép, mely egykor a Klarisszák templomában állott. Némethy Lajos birtokában.
Némethy L.: Arch. Ért. 1881—2. 267—9.

Karmeliták egykori temploma és zárdája. (A mai budai várszínház és a Corpscommandó épülete.)

Falkonernek egykor itt létezett freskói (átfestve), és képei.
Némethy L.: Arch. Ért. 1881—2. 267.
Czobor Béla jel. az átfestett freskókról. M. Biz. 1897. 186. 251.

A fejérvári-kaputól nem messze állott Mária Magdolna-templom.
Takáts Sándor: A templom lerombolása. Arch. Ért. 1901. 286.
A torony-csarnok alaprajza. Csányi K. fölvétele. Divald: Bp. műv. 65.
A templom XV. századi főkapujának alaprajza. Csányi rajza u. ott. 66.
A Sz.-Magdolna templom Bécsbe szállított kincseiről. Podhráczky J. Hist. Dipl. Budapest. II. 699. és 811.

A várbeli egykori Alamisnás Sz.-János kápolna. 1713.
Győri t. és r. füz. II. 92.

Templom csúcsíves részletei egy országház-utczai ház falán, s a mely részletek a Sz.-György terén jöttek elő.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.

Az egykori Mária-menybemenetele egyháza XIII. sz. második feléből.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 96.

Sz.-Péter vértanu budai templomának maradványa. Egy románstílű kapubéllet oszlopcsoportjának lábazata.
Arch. Ért. 1880. XVIII.
Némethy Lajos: Egyh.-műv. Lap. 1882. 361—3.

Az egykori Sz.-Pálról nevezett Pálos-zárda.
M. Sion. 1865. 920.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 101.

Az egykori Jezsuita-zárda, később pénzügyministerium.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 104.
Némethy L.: A jezsuiták lelkipásztorkodása Budán. M. Sion. 1876. 37. 123. 188.

Groff-család sírköve Új-utcza 696. sz. háznak az Albrecht-útra néző kiszögellő kertje felső részében egy ülőke támasza.
Rómer Fl.: Arch. Közl. VIII. 209.

Egy ház falában (?) befalazott sírkő. Két kecskét ábrázoló czímerrel.
Rómer Fl.: Arch. Közl. VIII. 211.

Budán felfedezett sírbolt, melyben hihetőleg Katalin, Mátyás király első hitvesének teteme találtatott.
Jankovich M.: Budán felfedezett sírbolt stb. Pest. Trattner. 1827. 8r. 22. l. M. N. Múz.
Tud. Gyűjt. 1827. IV. 17.

Attila- és Pauler-utczákban kiásott sírleletek s 1270—80. és 1482-ből való sírkövek.
Kaufmann Dávid: Der älteste jüdischer Friedhof Ungarns. P. Lloyd. 1899 márcz. 20.

Budavári Sz.-Háromság-szobor 1692. 1713. Bernhard Ferretti-től.
Miller Joannes: Historiographia Vol. IV. 4. Értekezés. M. N. Múz. könyvt. MS. Fol. Lat. 400.
Podhráczky J.: Statu Sanctae Trinitatis quomodo et quibus sculptibus Budae erecta. H. Dipl. Bpest. III. 553.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 95.
Némethy L.: Egyh.-műv. Lap. 1881. 230—1.

A vizivárosi plebánia templom (használaton kívül). Falkoner György Sz.-Anna képe.
Rupp: Alsó- vagy Viziváros egykori egyházi épületei. Bp. és körny. 168—80.
Mysk. V.: Vas. Ujs. 1865. 31.
Némethy L.: Arch. Ért. 1881—2. 263—4.

Felhévvíz mezőváros (Császárfürdő és környéke) egykori egyházi épületei.
Rupp: Budapest és körny. 51—8.
Némethy Lajos: Adatok a budai felhévvízi Sz.-Háromságról nevezett prépostság és káptalan történetéhez. Két műmelléklettel. Összeállította —. Budapest. 1882. 8r. 182 l. Ismerteti K. S.: Századok 1883. 386.

Kehely (csúcsíves). Felsővizivárosi templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 51—2. l. 26. Rm. sz. Képekkel.

Sz.-Ferencz-rendi kolostor, egykori Sz.-Ágoston-rendi prioratus.
Mercur. 1731. 59.
F.-Czinár: Mon. II. 208.
A Ferencz-rendiek Magyarországon. Jelenkor. 1840. 5.

Szent-Anna templom és zárda a Bomba-téren.
Képe Mysk.-tól: Mo. Képb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 202.

A kapuczinusok zárdája Budán.
Z. G.: Vas. Ujs. 1864. 45. Képpel.
Némethy L.: A budai kapuczinusok templomában. 1743. Scherevitz Mátyás festi a bethlehemi jászolt. Arch. Ért. III. 1884. 107.
Historia Domestica Conventus Budensis Capucinorum. Kézirat a zárdában. Idézi Némethy: Arch. Ért. III. 1884. 107.
Protocollum Residentiae Vetero-Budensis Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemtionis Capucinorum. Kézirat az egyetemi könyvtárban. Idézi Némethy u. ott. 106.

A budai Bold. Szűz-Mária templomban levő négy harang. Következő feliratokkal.

Legnagyobb harang: Jos. L. B. Sándor de Szlavnicza insigni Pietate conflata et D. Virgini De Sanquine dictae. Sacrata MDCCXCIX.

Második harang: Pia Urbis hujus Civium Liberalitate S. Josepho dicata MDCCXCIX.

Harmadik harang: Singulari cultorum B. V. M. Devotione curata et S. Donato M. Sacrata MDCCXCIX. (Ujjáöntve 1840.)

Negyedik harang. Feliratai: Fidelium Largitionibus S. Ignatio Conf. devota. MDCCXCIX.
Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Egy csúcsíves templom alapfalai Ó-Budán.
Rómer: Egy góth templom alapjai. Budapesti Közlöny. 1869. 94.

Budaujlak.
Országút, Ujlak-Krisztinaváros és összes külvárosainak egyházi és világi épületei. Rupp: Budapest és körny. 180—197.
Budai külterület egyházi épületei. Rupp: U. ott. 197. 222.
Rómer Jgyk. XXVI. 95. 96. M. Biz.

Kehely XV—XVI. századból, a budaujlaki plebánia tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 109. 118. Go. sz. Képpel.

Ujlak egykori vára.
Arch. Ért. 1892. 85.

Ó-Buda. Az egykori ó-budai királyi vár és egykori egyházi épületei.
Rupp: Budapest és körny. 3—47.
Karácsonyi János: Péter király és az ó-budai prépostság. Századok. 1897. 291—7.

R. k. templom. 1749.

Négy oltára Zichy Miklós czímereivel.

Zichy Miklós sírköve.
Érdy: Akad. Ért. 1851. 27—9.

Egy gót templom alapjai Ó-Budán.
Rómer Fl.: Budapesti Közl. 1869. 94.
Vásárhelyi Géza: Ó-budai templomrom. Arch. Közl. XIII. k. Említve Arch. Ért. 1879. 328.

A ref. templom környékén levő várfalszerű maradványok.
Arch. Ért. 1892. 85.
Az ó-budai ev. ref. anyaegyház száz éves története. Összeállította az egyház levéltárában levő latin és magyar nyelven fenmaradt jegyzetekből Mészáros Sámuel. Budapest. 1886. 8r. 64 l.

Csúcsíves faragványos kövek a ref. templom mellett.
Divald K. jel. M. Biz. 1901. 368.

Leszelt szemöldökű ajtótagozat a gőzhajó szigettel szemközt a Gráf József-féle 69. sz. ház mögött, egykor lépcső a 204. sz. házban.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Vörös- és zöldbársony frigy-szekrényfüggönyök, arany- és ezüsthímzéssel, héber feliratokkal a XVIII. századból. A Chevra-Kadischa tulajdonai.

Fedeles serlegek a XVII. századból. Ugyanazé.
E. kiáll. k. 2415—7. 2426. 2435. 2436. 2439.

Hétágú sárgaréz gyertyatartó a XVIII. századból. Az ó-budai izr. hitközségé.
E. kiáll. k. 2419.

Keszer (két darab) aranyozott ezüst a XVIII. századból. Mint előbbi.
E. kiáll. k. 2423. 2429.

Thórák ezüst díszszel stb. a XVIII. századból. Az ó-budai Chevra-Kadischáé.
E. kiáll. k. 2451—4. 2466—8. 2471. 2473. 2475—8.
Czobor: Egyh. Eml. 127. 128.

Ó-budai Sz.-Háromság-szobor.
Némethy L.: Egyh.-műv. Lap. 1881. 231.

Ó-Buda fölötti Sz.-Háromság- és Sz.-Lélek-kolostorok nyomai a Római-fürdő környékén.

F.-Czinár: Mon. II. 145—6.

Viktoria-téglagyárnál kiásott csúcsíves, hihetőleg Klarissza-templom és zárda alapfalai.

Érdy K. jel. M. Biz. 1872. 8.
Zsigmondy G. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 64. 69. 85.
Lomniczy Endre ó-budai hajóskapitány jel. M. Biz. 1879. 59—69.
L. még M. Biz. 1884. 72. 75.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.
Vásárhelyi Géza: Arch. Közl. XIII. 7. füz. 62—5.
— — Arch. Ért. 1886. 240—2.
L. még Arch. Ért. 1886. 184—5.
A romok alaprajza Zsigmondy felvét. alapján. Arch. Ért. 1886. 87.
H. I.: Arch. Ért. 1887. 269—70.
Divald: Bp. műv. 55.

Lásd még alább: „Árpád sírja" irodalmában.

„Árpád sírja", az ó-budai Fejéregyház Alba-Mária-templom állítólagos helye.

Ifj. Nádasdy Fer. és Thaly K.: Az ó-budai „Fejéregyház" mint Árpád temetkezési helye. Pesti Napló. 1860. 164—166.
F.-Czinár: Árpád sírja. Mon. II. 164.
Ifj. Résó Ensel Sándor: Árpád sírja. Budapesti Hirlap. 1860. 139. 142. 167. 168. 172. 174. 177. 181. 185. 192. 209. 228. 251. 262.
— — Vas. Ujs. 1862. 37—42. Rajzokkal.
— — Árpád sírjára vonatkozó okmányok. Sürgöny. 1860. 6. 7., 1861. 111. 134. 135. 163. 262.
Frankl Vilmos: Adalékok a Szűz-Máriáról nevezett Fehéregyház történetéhez. M. Sion. 1863. 913.
Knauz N.: A Szűz-Máriáról nevezett Fehéregyház. M. Sion. 1863. 739.
Hatos Gusztáv: Árpád sírjánál. Reform. 1872. 266.
Ism. Arch. Ért. VII. 36.
Széchi-Szigeti Árpád sírja. Az Érdy által „1851-ben a Schwanfelder- (Krempl-) malmon alól a patak balpartján 50 ölnyire" felásott kerekapsisú kápolna alapfalai, a környék térképe s a Római-fürdő forrásainak képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. 231. 232. 233. l.
Rómer: Alba-Maria. Jgyk. XXVII. 29. 33. 31. M. Biz.
Árpád sírja felkutatásához a főváros is hozzájárul. Arch. Ért. III.
Említve Arch. Ért. XII. 228.
Az Árpád sírjára tervezett műemlék felirata. M. Biz. 1877. 85.
L. még. M. Biz. 1877. 83. 86. Megelőző s követő ügyiratok. M. Biz. 1884. 72. 75., 1888. 27. 30., 1893. 45. 58., 1895. 3. 33.
A kutatások említve Arch. Ért. 1878. 222.
Gebauer Pál jel. és kérése L. Békásmegyer.
Czobor B. és Kuzsinszky jel. L. Békásmegyer.
Wekerle László jel. 1895. 62. 67.
Thallóczy Lajos: Árpád sírja és a fejéregyházi ásatások. Vas. Ujs. 1880. 25. Két képpel és tervrajzzal.
Havas Sándor: Az ó-budai, hajdan Szűz-Máriáról nevezett „Fejéregyház" és Árpád sírja. Arch. Ért. 1883. LI—LXXX. XCVII. XCIX. Térképpel. Különlenyomatban is.
Tholt Titusz: Az ó-budai Fejéregyház és Árpád sírja. Arch. Ért. 1883. LXXX—XCVI. XCVII. XCIX. Térképpel.
Fejéregyház keresése. Arch. Ért. III. k. 1884. X.
Wekerle László: Árpád sírja. Pulszky-Album. 103—7.
Némethy Lajos: Még egy szó Fejéregyház és Árpád sírja érdekében. Arch. Ért. III. 1884. 163—75. Térképpel.
Ecclesia Alba. Arch. Ért. IV. 1884. IV. l. 1884. VI. l.
Tholdt József Kristóf: Fejéregyház (Ecclesia Alba) és Árpád sírja. Írta —. Budapest. 1884. 8r. 41 l.
Dr. Wekerle László: „Fejéregyháza". Alba-Maria és Árpád sírja helyfekvésének meghatározása a határjáró oklevelek nyomán. Írta —. Pallas kny. Ó-Buda térrajzával. Bpest. 1885. 8r. II. 190 l.
Ism. Arch. Ért. 1885. 276.
Századok. 1885. 624.
Dr. Wekerle László: Árpád sírja. Budapesti Hirlap 1885. 179. l.
Havas Sándor: Arch. Ért. 1885. XXVI.
Ekkert Antal: Régészeti dolgok laikusok számára. Budapesti Hirlap. 1885. 176.
Dr. Wekerle László: Régészeti ásatásaim az ó-budai ú. n. Kapuczinus-dombon. Arch. Ért. 1885. 20—24. 90—109. Helyszínrajz és képekkel.
— — Arch. Ért. 1886. 85—6. l.
Havas S.: Az ó-budai hajdani „fehéregyház" keresésére irányzott legújabb fővárosi ásatások eredménye. I. közlemény. Arch. Ért. 1885. 206—10. II. közl. 323—28. III. közl. U. ott. 1886. 32—36.
Tholt Titusz ügyvéd: Fehéregyház és Árpád sírjának holfekvése és kutatásaim. Írta —. Térrajzzal. Budapest. Révai Testvérek bizománya. 1886. 8r. 53 l. Ism. Némethy Lajostól. Arch. Ért. 1886. 52—7.
Dr. Wekerle László: Árpád sírja kimutatva az ó-budai Victoria-téglagyár telkén megtalált Fehéregyház szentélyében. Írta —. Bpest Pallas kny. 1886. 8r. 38 l.
Ism. Némethy Lajos. Arch. Ért. 1886. 52—57. l.
Salamon F.: Fejéregyházról. Arch. Ért. 1886. 164—5.
Havas Sándor: A fővárosi régészeti ásatások és Salamon Ferencz. Arch. Ért. 1888. 66—73.
— — Újabb leletek és helyrajzi adatok stb. Arch. Ért. 1889. 163—7.
— — Az ó-budai Fehéregyház. Bp. rég. II. 5—50. A Victoria-téglagyári alapfalak alaprajza és több töredék fametszetű képével.
Arch. Ért. 1890. 439—40.
Dugonics András: Az Árpád-sír kérdése. Havas Sándor meg dr. Wekerle László nyomán. Budapesti Hirlap. 1893 decz. 23.
Dr. Wekerle László: Árpád sírja. Pesti Hirlap. 1893 okt. 25. 26.
— — Árpád sírja meghatározásának sommája. Írta —. Budapest. 1893. Pallas kny. 8r. 48 l. Ism. ab. Arch. Ért. 1894. 80. W. megjegyzése és a Viszonválasz. 181. l. Századok. 1894. 85. Erre a megjegyzés 179. l. Wekerle észrevétele. U. ott. 277. l.
— — Árpád sírjának helye Anonymus szerint. Arch. Ért. 1894. 221—30.
Schweiger—Lerchenfeld: Das Grab Árpáds. (Ismerteti Lanfranconi tervét.) A bécsi Fremdenblatt 1894 nov. 29. Említve Századok. 1895. 387.
Petneházy Petényi Ottó: Árpád sírhelyének fölfedezése. I. Az eddigi kutatások tévelygéseinek kimutatása. — II. Árpád valódi sírhelyének megállapítása. (56. lap.) — III. Javaslat Árpád sírhelyének megörökítésére. Írta —. 1895. Budapest. VI., Andrássy-út 88. Folio. 81 lap. Egy képpel. Lithografált kézirat. M. Biz. 1895. 52.
— — Művét benyújtja a képviselőházhoz. Thaly enquettet indítványoz s ez elfogadtatik. Századok. 1895. 969—70.
Árpád sírja. Pesti Hirlap. 1896 márcz. 20. Magyar Ujság. 1896. 26.
Dr. Wekerle László: Árpád sírja. Magyar Ujság. 1896 ápr. 11. Felelet Historikus czikkére. a ki u. ott április 13-án replikázott.
Árpád sírja felkutatására megbízást kap Kuzsinszky Bálint. Századok. 1897. 570.
Dr. Nizsnyánszky István: Árpád sirja czímű értekezése és a hidegkuti határban levő romok. M. Biz. 1899. 146. 157.

Szép Juhászné birtokán állott Pálos-zárda romjaiból, melyeket Henszlmann még a 40-es évek végén felásatott, építészeti részletek, zárkő, néhány tagozott felirásos kő. (Ma a N. Múz.-ban.)

Érdy János: Szentlőrinczi zárdaegyház és remete Sz.-Pál siremlékének töredéke. Hazai műrégiség a XV. századból. Családi Lapok. 1852. I. 6.
Varsányi és Paur: Domborműtöredékek irónvázlata e jelzéssel: Sz.-Lőrinczi kolostorból. 1850. Akad. Arch. Biz. saj. Varsányi vázlatai közt. Lásd Gerecze: M. Biz. Rajztj.
Knauz N.: A Sz.-Lőrinczről nevezett Buda melletti Pálos-zárda. M. Sion. 1865. 583.

„Henricus melmeister de Babenberg" sírkőtáblája befalazva.

Rómer-hagy. XVI sz. cs. M. Biz.
A szép Juhászné melletti alapfalak felvételi vázlatai Henszlmanntól. Hagyatékában. Pauliner Kloster Schäferin feliratú csomagban. „Jegyzetek és rajzok" között. Kassai Múzeum.
Bugáth Fer.: Arch. Ért. 1880. 355.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.

Lásd még Svábhegyi Béla-kut domborművei.

Ádám Iván: Sz.-Lőrinczi (Budapest mellett) Pálos-zárda. Pálosaink épit. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 72.

Román ízlésű domború mű a Svábhegyen, Béla király kutjánál.

Arch. Ért. 1870. 215.
Irónvázlat a domborműről. Varsányi és Paurtól. 1850. Akad. Arch. Biz. saj. Varsányi vázlatai közt.
Dr. Szendrei János: Arch. Ért. 1902. 384. Képpel.
Svábhegyi dombormű képe. Bp. rég. VIII. 58. Divald K.: Bp. műv. 88.

Kis-Czell. Bucsújáró templom. (Ma új templom áll helyén.)

Érdy János: Az ó-budai Kis-Czellről. Akad. Ért. 1850. 21—9.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 112.

Kis-Czell Sz.-Anna-kápolnájában régi harang a régi kolostorból.

Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. és Jgyk. I. 34. l. M. Biz.
Kis-czelli-kápolna. Vas. Ujs. 1868. 24. Keleti G. rajzával.
Az Ó-Buda melletti Kis-Czell története. Kath. Heti Lap. 1880.

A volt Trinitarius-templom főoltárképe: Sz.-Háromság. Maulpertsch Antaltól. (Mi történt vele?)

Némethy L.: Adatok a festés tört.-hez. Arch. Ért. III. 1884. 106.

Gr. Zichy Miklós sírboltja. († 1758.) Faragott arczképe és czímere a M. N. Múz.-ban.

Felirata, vázlatai Varsányitól. Akad. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Etelvár maradványai. (Ma katonai kórház.)

Megvizsgálása. M. Biz. 1883. 46. 53. 65. 69. 71. 79. 81. Arch. Ért. III. 1884. V. VII. VIII. X.
Etzelburg nevéről. Arch. Ért. 1898. 272—3.

Ó-Buda vára.

Győri tört. és rég. füz. II. 122.

Mária-tölgy (Maria im Eichel) zárda és templomrom.

Vas. Ujs. 1868. 19. Képpel.
Képe Keleti Gusztávtól és története: Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 338—9.
Képe Dörre T.-tól. O.-M. Mon. Mo. III. 545.

Kápolna a budai Isten-hegyen.

Halványi János: Csal. Lapok. 1854. I. 4.

Kőérbereki dülőn felásott románkori épületek alapfalai.

Arch. Ért. 1889. 439—40.
M. Biz. 1890. 5. 25. 114. 119.

Budapest székesfőváros egyházi épületei: B) A pesti oldalon.

Rupp: Pest város és egyházi épületei. Bpest és környéke. 239—266.
A balparti Pest középkori templomainak helyszínrajza. Egy XVIII. századi térkép alapján rajzolta Csányi Károly. 1 : 800 l. h. Divald. Bp. műv. 27. l.

Pesti belvárosi r. k. plebánia templom. Főfalai a román ízlés korából. Ennek fogazat-diszitmény töredékei a déli toronyban.

Mysk. V.: Vas. Ujs. 1865. 47. Rajzzal.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 118. Képpel.
Arch. Ért. XII. 3.
H. I.: Ó-ker. műeml. 128—34. Képpel.
A templom javítása. M. Biz. 1877. 83. 86., 1889. 36. 40. 52. 68. 85. 92.
A sekrestye átalakitása. M. Biz. 1889. 57. 58. 60. 64. 68. 71. 73. 74. 92.
Steindl I. jel. a helyreállit. tervekről. M. Biz. 1889. 73. 74.
A templom megvizsgálása. Emlitve Arhc. Ért. 1878. 3.
Némethy Lajos: A budapest-belvárosi templom története. Religio. 1886. 26. s köv. számai.
— — A pesti főtemplom és a mohácsi vészt közvetlenül megelőző évek. Religio. 1887. 38. sz.
— — A pesti főtemplom a török uralom idején. Religio. 1887. 38. 40. 43. 44. sz.
— — A pesti főtemplom története a török távozása után. 1686—1702. Religio. 1887. II. 13—4. sz.
— — Események a pesti főtemplom történetében. 1703—10. Religio. 1887. 41. sz.
H. I.: A belvárosi templom. Arch. Ért. 1888. 139.
A templom restaurálása. Arch. Ért. 1889. 416.
Schulcz F. rajzai. M. Biz. 1889. 32.
Némethy Lajos: A pesti főtemplom története. Irta —. I. k. Bpest. 1899. 8r. 422 l. Számos képpel.
Ism. Századok. 1890. 680—1.
M. Sion. 1890. 933. Arch. Ért. 1891. 78—9.
A templom lebontásának ügye. M. Biz. 1899. 288. 290. 325. 334., 1900. 106. 159. 239. 247., 1901. 349. 382. 385. 418. 430.
A templom belsejének képe. Rajz. Benczur Béla: O.-M. Mon. Mo. III. 87.
Divald: Bpest művészete 19. Csányi K. rajza a déli torony fűrészfog diszitményéről.

Belvárosi pleb. templombeli renaissance emlékek. Két pastophorium. Perselytartó és szenteltvíztartó a déli bejárat mellett. Hat darab pillértöredék az észak-nyugati torony harmadik emeletén.

Némethy Lajos: Religio. 1887. 32. sz.
— — Arch. Ért. 1890. 246—56. Két fénynyomatú tábla és több fametszetű képpel. U. ott. 283. l.
Divald K.: Bpest műv. 156—7.
— — A toronybeli töredékek. Bpest. műv. 158—9.
A pastophorium képe. Rajz. Benczur Béla: O.-M. Mon. Mo. III. 89.
Tarczal György: A belvárosi templom emlékei. Független Magyarország, 1902 máj. 18.
A templom alaprajza a székesfővárosi mérnöki hivatal felvétele nyomán. Csányi K.-tól. Divald: Bp. műv. 25. l.

Belvárosi templom főoltárképe Barzientől. 1735.

Némethy L.: Adatok a festés történetéhez Budapesten a XVII. és XVIII. században. Arch. Ért. III. 1884. 99—100.

Sz.-Család és Sz.-Háromság mellékoltárok képei.

Némethy L.: Arch. Ért. III. 1884. 100. l.

Nagyrévi püspök czímere a belvárosi templomban.

Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.

Pesti egyetemi, egykor Pálos-templom és zárda, ma papnevelőintézet. XVIII. sz.

Budapesti Hirlap. 1857. 258.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1859. 11. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. I. 119.
A tornyok képe. Vas. Ujs. 1897. 29. sz.
A templom javítása. M. Biz. 1901. 221. 330. 349. 385.
Albiz. jelentése. M. Biz. 1901. 419. 430.

Bergl János falképei a templom menyezetén.

Némethy Lajos: Arch. Ért. III. 1884. 100.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 199.

A papnevelőintézet kápolnája.

Kereszty dr.: M. Sion. 1885. 151.

Papnevelőintézet (egykor Pálos-zárda) ajtaja. Pálosok munkája, tölgyfából faragva a XVIII. századból.

Fametszetű képe. M. Műkincsek. I. 45.

Faragott fakorlát a központi papnevelőintézet könyvtárában. Pálosok munkája, tölgyfafaragvány a XVIII. századból.

Richter Aurél rajza. M. Műkincsek. I. 45.

A központi papnevelőintézet könyvtárberendezése. Pálos-munka. Tölgyfafaragványok a XVIII. századból.
Kriegler Béla tollrajza után. M. Műkincsek. I. 99.
Vas. Ujs. 1899. 34. sz.

Mennyezetkép Rivetti Pétertől, a központi papnevelőintézet könyvtártermében.
Művészet. 1903. 343.

Pesti Ferencz-rendiek temploma.
Hunfalvy János: Mo. és Erd. Képekb. I. 120.
Divald K.: A barátok tornya. Művészet. 1902. 56—59. Képpel. 229.
A Ferenczek egykori zárdája. 1690—876. Mo. és a N.-világ. 1877. 30. Két képpel.

Pesti Ferencziek elégett harangjának felirata: Goss mich Anton Zechenter in Ofen. Anno 1738. Alább: Christe Crucifixe! Accepta haec vota benigne Honori Sancti Francisci Sanctique Petri De Alcantara pie Tibi oblata.
Felgárt Lipót levele mellett Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Másik harang egykori felirata: S. Nicolaus Ora pro nobis. S. x. gos. 1717.

Szerviták temploma, XVIII. századból.
Szerviták szervezete Pesten. Hazai s Külf. Tud. 1883. II. 14.
A pesti szervita-atyák szerzetes házuknak eredetéről. M. Sion. 1838. II. 10.
A magyar szervitákról. Vas. Ujs. 1873. 12.

Pesti Domokos-rendi templom. (Angolkisasszonyok temploma.)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. I. 120.

Az angolszűzek kolostora.
A kolostor alapítása. Pressb. Zeitung. 1770. 42.

A Sz.-Rókus-kápolna és kórház. (Conventus S.-Annae Pestini in Hungaria.)
Képe. Rómer: A régi Pest. 99. l.
Tusrajza. Rómer-hagy. M. Biz.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 131.

Az egykori józsefvárosi kálvária. Épít. Fischer v. Erlach Mária Terézia idején. Részben felállítva a Munkácsi-utczai művészkertben.
Vas. Ujs. 1893. 30. sz. Képe u. ott.

IV. ker., Duna-utcza 4. sz., Küttl-féle ház helyén állott csúcsíves kápolna.
Alaprajz és metszete. Rómer: A régi Pest. 73. l.
Arányi L. jel. M. Biz. 1875. 64—70.
Arch. Ért. IX. 221. Említve Arch. Ért. 1878. 274.
Arányi L.: Arch. Közl. XI. II. füz. 2. l.
Thaly K. jel. M. Biz. 1894. 35. 39.
Sztehlo O. és Gyalus László jel. M. Biz. 1898. 104. 105.
Divald: Bp. műv. 23. (Előbbiek rajza.)

Mátyáskori kápolna az egykori Városház-tér 3. sz., Tüköry-féle házban.
Arányi L. jel. M. Biz. 1875. 64. 70.
Arch. Ért. IX. 221.
Arányi L.: Arch. Ért. 1878. 274.

(Egykori) Sz.-Háromság-szobor a pesti Városháztéren.
Kempf: Ország Tükre. 1863. 16. Képpel.

Piaristák épülete a Városház-téren. Egy része a XVIII. századból.
Vas. Ujs. 1895. 29.
Takács Sándor: A budapesti piarista-kollegium története. Hornyánszky. Ism. Vas. Ujs. 1895. 29. sz. A piaristák épülete képével.

Aranyozott bronzfeszület. Kegyesrendiek tulajdona.
E. kiáll. l. 128. sz.
Klösz Gy. fényképei. M. Biz. 1876. 68.

Románkori aranyozott bronz Mária-szobor.
E. kiáll. k. 141. sz.
Czobor: Mo. tört. eml. I. Képe. XIII. sz. tábla és 86. ábra.

Aranyozott ezüst pluviale-csatt a XV. századból, lombdiszítéssel. Kegyesrendiek társháza.
E. kiáll. k. 1538.
Mihalik: Mo. tört. eml. II. 244. l. 280. és 281. ábrák.

Filigram és erdélyi zománczczal diszített, aranyozott ezüstből készült imakönyvborítólap a XVII. századból. A kegyesrendi társház tulajdona.
A kassai Rákóczi Ereklye-kiállítás lajstroma. 153. és 62. l.

Talpas pohár a XVII. századból.
U. ott. 162. l. 128. sz.

Aranyozott pohár, Hannes Sewert 1627. felirattal. a XVIII. századból. Kegyesrendi társházé.
E. kiáll. k. 6438.

Aranyozott ezüst kehely, talpán búzakalászok és szőlőfürtök. XVIII. századból. Kegyes tanítórendiek társházáé.
E. kiáll. k. 2412.
Czobor: Egyh. eml. 105.

Aranyozott ezüst ereklyemutató. 1728. Kegyesrendiek társházáé.
E. kiáll. k. 2035.

Aranyozott ezüst úrmutató a XVIII. századból. Kegyesrendiek társházáé.
E. kiáll. k. 2057.

Diptichon fából a XVII. századból. Krisztus, Mária és keresztelő Sz.-János között, s több szent alakjával. Kegyesrendiek társházáé.
E. kiáll. k. 2058.

Ötvösművek, egyházi szerek magánosok birtokában.

Mária s a gyermek Jézus-szobra. XIV. sz. Pulszky K. tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 48. l. 18. sz.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból, Andrássy Géza gróf tulajdona.
E. kiáll. k. 1455.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. II. 234—5. és 270. ábra.
Czobor: Egyh. eml. 60. (Hibásan számozva 50. l.)

Aranyozott ezüst ampolna-pár a XVII. századból. Gróf Andrássy Géza tulajdona.
E. kiáll. k. 2086.

Aranyozott ezüst kenyértartó, úrasztalára való. 1630. Gróf Andrássy Gézáé.
E. kiáll. k. 2216—7.

Pénzeskancsó. 1655. Gr. Andrássy Géza tulajdona.
Mihalik: Mo. tört. eml. 322. l. 383. ábra.

Aranyozott ezüst patének. 1688. Gr. Andrássy Géza tulajdona.
E. kiáll. k. 2226. és 2227.

Athoszi faragványok, aranyozott ezüst foglalatban, a XVI. századból. Gr. Andrássy Géza tulajdona.
E. kiáll. k. 2029.

Aranyozott ezüst Úrmutató. Alól Mária alakja, a XVIII. századból. Gr. Andrássy Géza tulajdona.
E. kiáll. k. 2062.

Aranyozott ezüst kehely a XVIII. századból. Gr. Andrássy Géza tulajdona.
E. kiáll. k. 2081.

XV. századi bronz könyvtábladísz. Közepén Szűz-Mária a kisded Jézussal. Czobor Béla sajátja. Párja a győri Antiphonalén levő középső résznek. L. ezt. (Ma Br. Forster Gyula birtokában.)
E. kiáll. k. 1522.

Krisztus-feszület része, XV—XVI. századi. Dr. Czobor Béla tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. 1. II. 30. l. 78. Rn. sz.

Két pár oltárgyertyatartó bronzból. Dr. Czobor Béla tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. 1. II. 134. l. 24. Rn.

Kék selyem infula a XVII. sz.-ból. Dr. Czobor Béla tulajdona.
E. kiáll. k. 2149.

XVII. századi püspöksüveg. Benczur Gyuláé.
E. kiáll. k. 2147.
Czobor: Egyh. eml. 108.

Rózsaszínű selyem miseruha a XVII. századból. Czobor Béla dr. tulajdona.
E. kiáll. k. 2097.
Czobor: Egyh. eml. 108.

Kék selyem infula. Czobor Béla dr. tulajdona.
Czobor: Egyh. eml. 108.

Bronz triptichon. Közepén Sz.-Miklós alakja, szárnyain 6—6 szent mellképe, a XVIII. századból. Ifj. Salamon Béláé. (Értsd: Czobor Béláé.)
E. kiáll. k. 2138.

Domborműves oltártábla: Nepomuki Sz.-János. XVIII. századi mű. Lányi Ernőé.
E. kiáll. k. 2388.

Mahagonifa-kereszt elefántcsont-feszülettel, talpán négy csavart oszlopka, aranyos oszlopfejezettel és lábazattal a XVIII. századból. Kurtz Vilmosé.
E. kiáll. k. 2291.

Ikonosztász-ajtó két szárnynyal, két oszloppal a XVII. századból. Lányi Ernőé.
E. kiáll. k. 2336—8.

Sárga selyemmel hímzett vászon velum a XVIII. századból. Lányi Ernőnéé.
E. kiáll. k. 2543.

Kehelyterítők a XVIII. századból. Lipcsey Józsefné tulajdonai.
E. kiáll. k. 2508. 2511.

Selyemmel hímzett csalán szövetű Úrfelmutatókendő a XVII. századból. Mélik Erzsébeté.
E. kiáll. k. 2548.

Fodros vászon subcorporale selyem és arany szálakkal hímezve (Csíkmegyéből). Huszka Józsefé.
E. kiáll. k. 2539.

Vászon corporale selyemhímzéssel a XVIII. századból. Lányi Ernőé.
E. kiáll. k. 2540.

Subcorporale, két végén arany s ezüst hímzéssel. 1751. Huszka Józsefé.
E. kiáll. k. 2180.

Csalánszövetű subcorporale a XVII—XVIII. századból. Huszka Józsefé.
E. kiáll. k. 2240.

Bársony- és aranybrokát antipendium aranyhímzéssel, a XVII. századból. Lányi Ernőnéé.
E. kiáll. k. 2550.

Bronz feszület a XVIII. századból (kereszt nélkül). Somogyi Katinka tulajdona.
E. kiáll. k. 2134.

Vörösbársony bursa a XVIII. századból. Benkő Henrikné tulajdona.
E. kiáll. k. 2131.

Ostyatartódoboz, aranyozott és festett fából. XV. századi mű. Szendrei Béláé.
E. kiáll. k. 2165.

Báthory Endre-féle alabastrom Úrmutató a XVII. századból. Báró Prónay Dezsőé.
E. kiáll. k. 2170.

Ezüst csattöredék a XVI. századból. Axmann Gyuláné tulajdona.
E. kiáll. k. 2075.

Aranyozott ezüstfoglalatú szent kép, olajfestmény a XVII. századból. Gr. O'Donell Henrikné tulajdona.
E. kiáll. k. 2066.

Aranyozott rézereklyetartó a XVII. sz.-ból. Fechtig Adél bárónő tulajdona.
E. kiáll. k. 2014

Viaticum-szelencze. 1669. Bán Sándor tulajdona.
E. kiáll. k. 2013.

Elefántcsont emlékérem. Verantius érsek dombormű arczképével a XVIII. századból. Ráth György tulajdona.
E. kiáll. k. 2020.

Pázmány Péter-féle ereklyetartókereszt a XVIII. századból. Elek Gusztávné tulajdona.
E. kiáll. k. 2027.

Aranyozott ezüst capsula a XVII. századból. Rohonczy Gy. tulajdona.
E. kiáll. k.

Ezüsthímzésű kehelytakaró a XVII. sz.-ból. Szendrei Margité.
E. kiáll. k. 2054.

Lilabársony palla a XVI. századból. Szendrei Béla sajátja.
E. kiáll. k. 2052

Aranyozott ezüst kehely a XVIII. századból. Gróf Bánffy György tulajdona.
E. kiáll. k. 2056.

Ezüst tálcza vert domborműdiszítéssel, két emberalakkal, XVIII. századból. Ó-budai izr. hitközség.
E. kiáll. k. 2486.

Ezüst kancsó és tál a XVIII. századból. Ugyanott.
E. kiáll. k. 2490—1.

Halottas címertáblák ólomból. Drugeth-címerrel. XVII. századból. Andrássy Gyula grófé.
E. kiáll. k. 3889. és 3894.

Halottas címertábla ólomból a Széchy-címerrel. 1625. Ugyanazé.
E. kiáll. k. 3913.

Aranyozott ezüst pohár vert alakokkal. XVIII. sz. Neuwohner Manóé.
E. kiáll. k. 2485.

Izraelita egyházi szerek:

Héber feliratú fedeles serleg, zsidó királyok és patriarchák képeivel, aranyozott ezüstből XVII. sz. mű. Andrássy Géza grófé.
E. kiáll. k. 2430.

Ezüst Thora-korona a XVII. századból. Ugyanazé.
E. kiáll. k. 2438.

Fedeles serleg, a zsidók Egyptomból való kivonulása képével stb. Neuwohner Manóé.
E. kiáll. k. 2444.

Thora-vért ezüstből. 1750. Mint előbbi.
E. kiáll. k. 2449.

Karpeszok ezüstből, a XVIII. századból. Mint előbbi.
E. kiáll. k. 2456. 2459.

Ezüst kelekodesz 4—4 csengetyűvel a XVIII. századból. Lőwy M. E. fiai tulajdona.
E. kiáll. k. 2433—4.

Thora-vért, aranyozott ezüst a XVIII. századból. Mint előbbi.
E. kiáll. k. 2434.

Thora-mutatókéz ezüstből lánczczal. XVIII. század. Bak Henriké.
E. kiáll. k. 2457.

Thora-mutatókéz a XVIII. századból. Lőwy M. E. fiaié.
E. kiáll. k. 2458.

Thora-mutató ezüstből. XVII. század. Andrássy Géza grófé.
E. kiáll. k. 2480.

Thora, pergamenre írva, hozzá két ezüst toronyka a XVII. századból. Bak Henriké.
E. kiáll. k. 2483.

Thora-vért vert ezüstből. XVII. századból. Andrássy Géza grófé.
E. kiáll. k. 2498.

Aranyozott ezüst kehely, héber felirattal a XVIII. századból. A pesti izr. hitközségé.
E. kiáll. k. 2431.

Aranyozott ezüst fedeles kancsó a XVII. századból. Ugyanott.
E. kiáll. k. 2479.

Hímzett menyezet, héber felírással a XVIII. századból. A pozsonyi izr. hitközség esküvőkhöz használta. Steiner Lipóté.
E. kiáll. k. 2504.

Profánczélú iparművészeti tárgyak:

Lakat sárgaréz-lombdiszítménynyel. 1782. Steiner Herminé.
E. kiáll. k. 3845.

Kapuzár vasból, díszítményekkel a XVII. századból. Jungfer Gyuláé.
E. kiáll. k. 3920.

Kovácsolt vaskonzolok a XVIII. századból. Jungfer Gyuláé.
E. kiáll. k. 3851. 3855.

Királyi palota, a régi palota maradványai. Egykori állapota. Újjáépítve. (A palota régi képeit s irodalmát lásd még Budapest általános irodalmában.)
A budai kir. palota térképe 1686-ban és 1886-ban. A régi állapot fekete, a mai vörös színnel jelölve. Tervezte dr. Károlyi Árpád. Készité dr. Lampel J., Károlyi Á. Buda és Pest visszavétele. 23. sz. melléklet.
Novák Dániel: Budavári kastély. Hasznos Mul. 1837. II. 7—8.
Remellay G.: Buda Mátyás király korában s a Corvin-palota. Ország Tükre. 1864. 8.
— — A mai budai kir. palota s a régi királyi paloták. Mo. s a N.-világ. 1865. 10. Képpel.
— — Emlékezés 1749 május 31-re. Főv. Lap. 1865. 124.
Dániel János beszédjéből: Mátyás király Budájáról. Főv. Lap. 1865. 13. sz.
A budai kir. palota. Vas. Ujs. 1866. 7. Képpel.
Ipolyi A.: A kir. palota egykori szobrairól. Műtört. tan. I. 196.
A budai kir. vár, kiegészített alaprajza Hauszman A. nyomán és az 1896 óta fölmerült tapasztalatok fölhasználásával rajzolta Csányi K. 1:2300. Divald. Bp. műv. 123.

Budavári királyi lovarda alatt álló 16-szögű bástya.
M. Biz. 1876. 59. 61.
H. véleménye. M. Biz. 1876. 62.
H. I. rajzai. M. Biz. 1876. 63.
Fényképei. U. o. M. Biz. 1876. 73.

Budavári királyi palota déli részén levő kert alatt talált oszlopos terem.
Alaprajza Hauszmantól. M. Biz. 1897. 128.

Csúcsíves égetett agyagtöredék. Ornamentális domborművek a kir. várból.
Fénykép után Dival K. Bp. műv. 111.

Renaiss. domborműtöredék a M. N. és Fővárosi Múzeumban.
Fénykép után Divald K. Bp. műv. 112—4.

Corvin Mátyás címerrészlete, mely azelőtt a pesti egyetem-könyvtár előcsarnokában volt befalazva. M. N. Múz.-ban.
Mysk. V. rajzai. M. Bz. 1882. 35.
— — Renaiss. fejl. Akadémica.

Budavárában feltalált Mátyáskori lovagterem maradványai.
Századok. 1879. 660.

A királyi lak Mátyás korában.
Salamon F.: Budapest tört. II. 501—615.
— — A budai kir. vár leírása és rajzai. Budapest tört. III. 264—288.
— — Mátyás király Castruma. Budapest tört. III. 306—32.
H. I.: Buda várának régi királyi palotái. Henszlmann Imrétől. Magyar és német szöveg. Kézirat Henszlmann hagyatékában a Kassai Múzeumban.
Jegyzet: Nagy Miklósnak „Az Osztrák-Magyar Monarchia Irásban és Képben" feliratú levélpapiron közölt sorai szerint Jókai Mór e kéziratot lemásoltatta. (L. ugyanott.) Ebből az látszik, hogy a leírás az említett nagy műbe volt szánva. Ott azonban nem jelent meg.
Hunfalvy J.: Királyi palota. Mo. és Erd. Képekb. I. 82—9. Képekkel.
Csánki D.: A budai királyi vár Mátyás idejében. Századok. 1883. 764—77.
Ujhegyi Béla: Budavár keletkezése és hadtörténeti multja. Temesvár. 1892. 8:.
Budai királyi várakról. Arch. Ért. 1842. 85.

Mátyás király építészetéről. Arch. Ért. 1893. 174.
Dr. Nyáry S.: Művészet Mátyás király korában. Említve Arch. Ért. 1893. 177.
Budai kir. palota Mátyás király korában. Dombormű. Mintázta és készítette Stephanie A. százados. E. kiáll. k. 1265.
Képe. Szendrei J. Mo. tört. eml. I. 198. l. 135. ábra.
A budai várpalota Mátyás idejében. Magyar Állam 1897 nov. 3. Stephanie A. századosnak a Hadtört. Közl.-ben megjelent czikke nyomán.

Budai királyi palota déli oldalán levő kert alatt kiásott terem.

Hauszman jel. és felvétele. M. Biz. 1897. 128.
Odeschalchy Arthur herczeg javaslata az alapfalak fentartására nézve. M. Biz. 1897. 129. 130.
L. még. 1897. 133. 164.
Keresi Tarczai György: Mátyás király budai palotájának alaprajza. Kutatásaim Bolognában. Egyetértés. 1898 szeptember 7.
Budavár emlékei és Marsigli ezredes eredeti rajzai és felvételei 1686-ból a bolognai könyvtárban. Arch. Ért. 1898. 276.
Tarczai Géza: Budavári kir. palota régi fala: Mátyás király kiásott palotája. Egyetértés. 1898 máj. 9.
— — A budai várpalota multja. Különösen Zsigmond és Mátyás korában. Magyar székesfőváros 1898. I. évf. 1. szám.
Dr. Éber László: Budavári királyi palota renaiss.-kori díszítése. Mátyás király és Filippino Lippi. Arch. Ért. 1899. 394—6.
— — Arch. Ért. 1899. 95. l.
Budai kir. palota régi domborműtöredékei említve Arch. Ért. 1899. 68.
Hauszman Alajos: A kir. vár építésének története. M. Mérn. és É. E. Közl. XXXIV. 1900. 217. l.
— — A budai kir. palota multja. Pesti Hirlap. 1900 febr. 25.

Faragványos kövek Mátyás király palotájából.

Mátyás király czímere.

Kimnach László rajza. O.-M. Mon. Mo. III. 33.

A kir. palota kiépítése.

Arch. Ért. VII. 264. 1887. 85.
M. Biz. 1886. 48. 57. 62. 63., 1887. 53. 54., 1894. 36. 39.

A palota építésénél előjött régiségek.

M. Biz. 1890. 98. 119.
Arch. Ért. 1895. 279.
A kir. palota építése. Vas. Ujs. 1897. 13., 1898. 2.

Budavári királyi palotából előkerült renaiss. építési részletek.

Dr. Éber László: Magyarhoni kora renaiss. emlékek a N. Múz.-ban. Arch. Ért. 1898. 196—214. és 276.

Régi fegyvertár kapuja Budán a XVIII. sz.-ból.

Rajz. Háry Gy.: M. Műkincsek. I. 41.

A királyi vár nagy rondellájának napjainkban kiásott kapuja a hozzáépített kerti házzal.

Fénykép után Divald. Bp. műv. 109.

Az új királyi palota.

Képe. Vas. Ujs. 1899. 45., 1900. 25. Több képpel.
Budavári jezsuita lépcső. Dörre T. rajza. O.-M. Mon. Mo. III. 45.

Jezsuita-lépcső bejárata felett románkori domború mű: nyugvó oroszlán, vörösmárványból.

Irónvázlata Istváncsicstól. H. I.-hagy. Kassai Múz. Visegrád és vegyesek feliratú táblában.

A fejérvári kapu Török Bálint nevének kezdőbetűivel.

Dörre T. rajza. O.-M. Mon. Mo. III. 43.

Budavári Sz.-Zsigmond-kápolna.

Sz.-István királyt ábrázoló kép Fischer Vinczétől. 1769.

Főoltárkép: Feszület Fischertől.

A boltozat freskói a templomban és a Sz.-István ereklyéi kápolnájában.

Némethy L.: Adatok a fest. tört.-hez. Arch. Ért. III. 1884. 103—4.
Sándor Sándor: A budai várkápolna régi kincseiről. Arch. Ért. 1901. 287—8., 1903. 173—9.

Mátyás király trónkárpitjának másából készült miseruha, XV. sz. (Fojniczai casula.)

Ipolyi: Századok. 1876. 524. s köv. l.
Klösz Gy. fényképei. M. Biz. 1876. 68.
A király rendelete. Budapesti Közlöny hivatalos lap. 1886 február 7.
Említve Századok. 1886. 203—4.
Vas. Ujs. 1886. 10. Két képpel.
Lubóczi Zsuzsánna: Első Mátyás király trónszőnyegei a fojniczai kaszula és a galgóczi kárpit. Írta —. 25 számozott különnyomat az Arch. Ért. 1887. évf.-ból. (404—17.) Bpest. 1887. 22 l. 4r.
Ism. Századok. 1888. 193. Képekkel.
Fraknói V.: Erdődi Bakócz Tamás műtárgyai. Arch. Ért. 1889. 112—20. Képekkel.
Czobor Béla: Erdődi Bakócz Tamás kárpitja. Arch. Ért. 1889. 120—31. Képekkel. 209—18.
— — Fojniczai kazula. Egyh. eml. 86—91. Képekkel.
Arch. Ért. 1898. 173.
Radisics Jenő: Mo. tört. eml. 206. Képpel.

Miseruhák a XVII. és XVIII. századból.

E. kiáll. k. 1987—8. 1990—2. 1996—2000.
Czobor: Egyh. eml. 108.

Budapest székesfőváros török eredetű építményei:

Török mosék.

Türkische Mosquée so zu Pest zu sehen. Fischer v. Erlach. Architect. III. Buch. II. tábla. 85. l.
Budai török mecsetek. Arch. Ért. II. 1869. 2.
Pest egykori török mecseteinek távlati képe. Rómer Fl. A régi Pest, 82.
A dunaparti egykori török mecset képe. Rómer Fl. A régi Pest. 83. l.
A Dunaparton állott török mecset képe. Haeufler. Budapest leírása. 1854. 99. l. nyomán Rómer Fl. A régi Pest. 83. l.
A régi Váczi-kapu környékének, a török fürdő és moschea eszményített képe. Rómer Fl. A régi Pest. 85. l.
Sumrák P.: Budai török építményekről jel. M. Biz. 1877. 83. 86.
Némethy Lajos: Török mecsetek Budán. Bpest. Athén. 1878. Kis 8r.

Gülbaba sirmecsete Budán.

Vas. Ujs. 1855. 11. Képpel.
A török mecset belseje. Vas. Ujs. 1862. 28.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 108.
Arch. Közl. VI. 238.
Vas. Ujs. 1873. 35. Képpel.
Dubay Miklós dr.: Gülbaba siremlékének fentartása. Egyetértés. 1884. 119.
Némethy: Ki volt Gülbaba? Századok. 1884. 608.
Anton Karl Fischer: Gül-Baba, die mohamedanische Wahlfartstätte in Budapest. Budapest. 1898. Heisler. 8r. 37 l.

Budai török fürdők.

A budai fürdők koráról. Vas. Ujs. 1868. 16.
Arch. Ért. 1878. 5. 6.

Budai török építmények: Rudas-fürdő, Sáros-fürdő, Rácz-fürdő, Császár-fürdő, Király-fürdő, Gülbaba sírja. A kapuczinus-templom mecsetrészlete. Az Uri-utcza 39. sz. kapubejárat.

Sumrák Pál jel. M. Biz. 1877. 82. 86.
A török építmények felvétele. M. Biz. 1878. 28. 36.

Császár-fürdő törökkori részei.

Fischer v. Erlach: Grundriss des sogenannten Kaisers-Bads unweith der Stadt Offen in Hungarn, welches so wohl wegen der vortrefflichen wirkung des warmen Bad's, als auch der denkwürdigen Arabischen Architectur sehr gerühmbt und aestimirt wird. (Méret nincs adva.)

Oldalnézet képe. (Prospect des Bads von Auszen.)
Keresztmetszet. (Wie diszes Badgebau von inwendig anzusehen.)
Archit. III. Buch. I. Taf. 84. l.
Frankel A.: Das Ofner Kaiserbad in technischer und medizinischer Hinsicht. Ein Hilfsbüchlein für Heilsuchende. Pest. 1847. 1. füz. Kis 8r. 29 l. Orsz. statiszt. hiv. knyvt.
A Császár-fürdő historiai . . . szempontból. Pesti Napló. 1859. 178. 180. 183.
A budai Császár-fürdő. Ország Tükre. 1862. 7. Képpel.
Vas. Ujs. 1863. 21. Képpel.
Ország Tükre. 1865. 22. Képpel.

A Császár-fürdő török felirata 1570-ből.
Ein Stein mit türkischer Aufschrift in Altofen. Mittheil. d. C. Com. 1856. A hajógyári kórház kapujánál befalazott márványkő felirata. Ifj. Kubinyi Ferencz közlése (Család könyv) után.
O.-M. Mon. Mo. III. 509.

A budai Lukács-fürdő.
Vas. Ujs. 1864. 15. Képpel.

A Rácz-fürdő.
Vas. Ujs. 1864. 25. Képpel.
A budai Rácz-fürdő. Ország Tükre. 1865. 30. 32. Három képpel.
Gőzfürdők a budai Rácz-fürdőben. Haz. s a Külf. 1869. 9. 10. Öt képpel.

Közfürdőterem a Rudas-fürdőben.
Vas. Ujs. 1855. 11. Rajzzal.
Ország Tükre. 1864. 4. Képpel.
A Rudas-fürdő restaurálása. M. Biz. 1880. 22. 29., 1881. 26. 29. 36.
A nagy medencze rajza Vágó Páltól. O.-M. Mon. Mo. III. 513.

A budai Sáros-fürdő.
Vas. Ujs. 1866. 16. Három képpel. 1809—44-ig és jelenlegi képe a Dunától tekintve.

Nyilvános világi épületek, magánházak és barlanglakások, földalatti üregek Budán és Pesten.
Rupp: Bpest és körny. 273. 281.

Buda városháza.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 104.

Magánházak és részletek Budán.
Arányi L. felvételei. M. Biz. 1875. 64. L. még. M. Biz. 1877. 83. 86.
Felvételek említve Arch. Ért. X. 62., 1878. 3.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXIV.

Magánházak a XV. sz.-ból.
Arch. Ért. 1901. 376.

Országház-utcza 20. sz. ház a Várban.
Fénykép után Háry Gy. rajz. M. Műkincsek. I. 29. l.

Rokkantak palotája. Építette Martinelli Antal Ebenhard. 1716—1728. Ma központi városháza, előbb Károly-kaszárnya.
Rupp: Bpest és körny. 278—9.
Pasteiner Gy.: Arch. Ért. 1896. 193.
Képe. Rajz. Nádler R. O.-M. Mon. Mo. III. 91.
Károly-kaszárnya főkapuja. Rieger Béla rézkarcza. M. Műkincsek. I. 4. tábla.
Károly-kaszárnya rézkarczképei. Gez. u. Gest. durch Salamon Kleiner. I—VIII. tábla. Rómer-hagy. M. Biz.

Az egykori Grassalkovich-palota kapuja.
Rajz. Rauscher L. O.-M. Mon. Mo. IV.

Az egykori kuriai épület, szemben állott a mai egyetemi könyvtárral.
Vas. Ujs. 1864. 23.

Az egykori, úgynevezett régi városháza. (Lebontották.)

A régi városház tornyából 1874-ben levett harang 1697-ből, melynek következő felirata volt: Gosz mich Johann Nuszpicker in Ofen. 1697. Dum sono, vos moneo, quod praesens venerit hora, ut possit fungi munera quisque suo; dum voco de signo, jus convectumque senatus, ut det et examinet jura cuiusque sua.
Pester Lloyd. 1874 máj. 21.
Schmall Lajos: A pesti régi városház története. Bp. 1901. A sz.-f. házi kny. 8r. 91 l.

A Szerviták temploma helyén állott házak és leletek.
Arch. Ért. V. 48.

Bakócz biboros egykori háza Pesten.
Arch. Ért. IX. 284.

A hajdani Dunát átkötőláncz pesti oldali megerősítésére szolgáló torony és később török mecset helyén állott ház, Duna-utcza 4.
Lebontása. Arch. Ért. 1895. 279.

Barlanglakások a Gellért-hegyen.
Vas. Ujs. 1866. 52. Képpel.
Képe Keleti Gusztávtól. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 209. l.
Lóczy L.: Arch. Ért. 1883. VII.

Barlanglakások Budafokon.
Képe Lüderstől. U. ott. 211. l.

Kőbányai sziklapinczelakások.
Lóczy Lajos: Arch. Ért. 1883. VII.

Magánházakból szertevezető alagutak, vészkijáratok, barlang- és mesterséges üregek.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXV.

Ó-budai Király-hegy, háztömb.
Helyszínrajza. M. Biz.

Margitsziget és egykori műemlékeinek maradványai.
Etwas von Denkwürdigkeiten der St.-Margarethen-Insel. H. n. 1795. 8r.
Die Margarethen-Insel zwischen Ofen und Pest. Pest. 1805. 8.
Bachich J.: Saider és Rurik avagy a Margareta-szigete. Pozsony. 1808.
Pauer János: Margitszigete. Religio és Nevelés. 1844. II. 12.
Hazánk s a Külf. 1865. 34. Három képpel.
Luczenbacher J.: Margitsziget. Mo. hajdan és Jelen. 1847. 41—7. 5 kőnyomatú táblával.
Radványi: Margitsziget története. Pest. 1858. 3 kőnyom. képpel. 8r. (Érdy János: A Margitsziget oklevelek alapján cz. Szerelmey: Mo. hajdan és Jelen-ben megjelent munkája alapján irt általános mű.)
Hunfalvy J.: Margitsziget. Mo. és Erd. Kép. I. 114.
Törs Kálmán: Margitsziget. Irta —. Pest. 1872. Tettey. Képekkel. N. 8r. 137 l. Ismertetése E.-től. Arch. Ért. VII. 1872. 49
Őri G. György: Margitsziget történelme az I. századtól a jelenkorig és a Margitszigeten lakott hét tekintélyes szerzetesrendnek eredete, rendeltetése, főbb szabályai és szinezett öltözete 50 ábrával. Irta —. Kapható Rosenberg testvérek könyvkereskedésében, Barátok-terén, a takarékpénztár épülete sarkán.
— — Margitsziget történelme kivonatban. Tizennégy ábrával. Kassa. „Pannonia" kny. 1876. 8r. 16. (Kivonat az előbbi műből.)
Margitszigeti monostorok. Arch. Ért. 1886. 166.
Margitsziget helyszínrajza a rajta levő romok és földhányások alaprajzaival. M. Biz.

Margitszigeti templomromokban levő római feliratos kövek. 1—2.
Paur: Arch. Közl. I. 223. (XIV—XV.)

Római sírkő felső része. A margitszigeti alsó gőzh.-állomás kikötő-hídján, mint nyomatékkő.
Vasm. Rég. Egylet Évi jel. 1878. 67.

Római emlékkövek a Domokos-apáczák templomromjai közt.
Ifj. Kubinyi: Arch. Közl. II. 16.

Margitsziget egykori egyházi épületei és maradványaik.
Rupp: Budapest és körny. 58—89.
— — Arch. Közl. VI. 94.
Margitszigeti templomok rajzai az alcsuthi főherczegi kastélyban. Ezek másoltatása. M. Biz. 1877. 66.-69. 83. 86., 1878. 1. 18. 27. 36.
Említve Arch. Ért. 1878. 4.
Divald K.: A Margitsziget műemlékei. Bp. műv. 35—46. Képekkel.

Dominikanus-apáczák templomának romjai.
Die Ruinen der Dominicanerinnen-Klosterkirchen auf der S.-Margarethen-Insel. Vahot: Budapesti Viszhang. 1856. 18. sz.-beli czikkének kivon. Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 218.
Ifj. Kubinyi J.: Arch. Közl. II. 22.
Győri t. és r. füz. II. 123.
H. J.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1888. 139.

A rom egykori falképei.
Rómer Fl.: Régi falk. 102—3.

Margitszigeti bold. Szűzről cz. apácza-konvent pecsétje.
Nagy Imre: Arch. Ért. 1877. 109—11.
Margitszigeti templom alaprajzvázlata. H. I.-hagy. Jegyzetek, vázl. Kassai Múz.
Rajzai említve Arch. Ért. XII. 4.
Zsigmondi G. rajzai. Römer-hagy. M. Biz.
Domokos-rendi apáczák templomának beboltozása és kápolnájáról. Wolf György. Arch. Ért. 1881—2. 275—6.
Némethy Lajos: Emlékek Árpádkori bold. Margitról és zárdájáról. M. Sion. 1901. 47.
A margitszigeti kolostor romjai. Klotild főherczegnő két rajza. O.-M. Mon. Mo. III. 23. 25.

Margitsziget egykori cziszt. apátsága.
F.-Czinár: Mon. II. 100.

Egykori premontr. prépostsága és romjai.
F.-Czinár: Mon. I. 33—5.
Győri t. és r. füz. II. 123.
Ifj. Kubinyi: Arch. Közl. II. 22.
H. I.: Műeml. oszt. 1888. 139.

Ferencz-rendi minoriták templomának romjai.
Ifj. Kubinyi F.: Arch. Közl. II. 22.
H. I.: Műeml. oszt. 1888. 139.

Őrtorony romjai a pesti oldal felé, a Dunaparton.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIV. 9. M. Biz.

Margitszigeti királyi sírban talált korona. XIII—XIV. századi mű. A M. N. Múz.-ban.
Képe. III. Béla eml. 221.

A Margitszigeten talált, hátranyilazó parthust ábrázoló tégla, mely az egykori érseki várban jött elő.
Érdy: Akad. Ért. 1850. 72.

Császártöltés. Régi, átépített r. k. templom. 1780.
Schem. Coloc. 1902. 43.

Csepel-sziget egykori egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 255—6.
Csép. Csánki D.: Mo. fldr. I. 35.

Csepel község.
Bognár J.: Csepel. Tud. Tár. 1843. Értek. XIV. 50. 110. 164. 216.

Római emlékek.
Römer-hagy. Jgyk. II. 79. 80. XXII. 134. M. Biz.

Ev. ref. templomának románkori tornya.

Régi kerek záródású templomának méretei a mai templomon megtartva.
Römer-hagy. XXVI. sz. cs. Gótszak feliratú fogásban. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 189.

A község határában előjött alapfalak.
M. Biz. 1897. 89. 95. 156. 164. 192. 235. 251.
Czobor és Gyalus jel. M. Biz. 1897. 156. 164.

A régi falak közt talált tárgyak, II. Endre pénzei stb.
Arch. Ért. 1897. 379. 447.

Csepel egykori vára, Beatrix egykori vára.
Győri t. és r. füz. II. 123.
Römer-hagy. Jgyk. II. 79—80. XXII. 134. M. Biz.

Csép.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 35.

R. k. templom. 1770.

Szerb templom. 1780.

Csikóhegy vármaradványai.
Vázlata Bia rajzlapján Arányi-tól. M. Biz.

Csővár.
Alm. v. Ung. 1778. 297.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 89. 96.

Ág. ev. templom.

Várrom.
Közigazg. biz. jel. M. Biz. 1901. 83.
A várrom vázlata. Dr. Arányi L.-tól. M. Biz. 1876. 33. Törzsivre rajzolva.

Czegléd. 1350-ben fennállott temploma.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. I. 186.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 21.
Hübner Emil: A czeglédi r. k. egyház története. Írta —. Czegléd. 1900. Sebők Béla kny. 8r. 103. Ismerteti (kibővíti) Illéssy János. Századok. 1901. 740—4.

Úrasztalaterítő a czeglédi ref. hitközségnél.
Huszka: Műv. Ipar. 1888. 17. Képpel.

Aranyszállal hímzett vászonkendő a XVIII. századból. Ev. ref. templomé.
E. kiáll. k. 4220.

Czinkota. R. k. templom.

Ág. ev. templom régi alsórésze és tornya, csúcsíves tagozású ajtajával.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 155. M. Biz.
Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 26.

Csörszárka. L. **Dunakesz.**

Dány. R. k. csúcsíves templom.
Dr. Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 39. Alaprajzvázlattal.

Duna-Bogdány.
Duna-Bogdány és határának térrajza 1″ = 2000°. Szines tollrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 131. l.

Bolhavár nevű római hídfő maradványai a falu alsó vége alatt, Kőszegtőnél.
Arányi L.: Arch. Ért. 1881—2. XXI.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 108. 134. M. Biz.

A helységben egy domborműves és egy feliratos kő.
Arányi L.: Arch. Közl. XI. II. füz. 3.

Római castrum a Várad-pusztán és római út maradványai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 109. Vázlatokkal. M. Biz.
— — Arch. Ért. IV. 1870. 224.
Említve Arch. Ért. IV. 1870. 22., 1877. 73., 1890. 4.
Római feliratok Bogdányból. Römer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. cs.

Római sírláda Graeff József házában, 92. sz. a.
Römer Fl.: Arch. Közl. XI. füz. 33.

Dunakeszi révnél római castrum.
Römer Fl.: Arch. Közl. XI. I. füz. 43—4.
— — Arch. Ért. IV. 1870. 224.
— — hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Dr. Borovszky Samu: Arch. Ért. 1893. 263—5.
Említve Arch. Ért. 1877. 73.

Római hídfő nyomai.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.

Csörszárok a Tiszáig és azontúl.
Römer-hagy. Jgyk. XIV. 163—70. és 174. Vázlatokkal.
Az Akad. Arch. Biz. fölkéri Pest, Heves és Szabolcs főispánjait a Csörszárkára vonatkozó térképek beküldésére. Pest és Szabolcs főispánjai leveleit az Arch. Biz. megköszöni. Arch. Közl. V. 86.

Alagi rom Dunakeszi határában. L. Alagi puszta.

Dunapataj. R. k. templom. 1761.
Schem. Coloc. 1902. 33.

Dunapataj határában a Sz.-Királyi pusztán négyszögű földsáncz, két gátja még látható.
Römer hallomása. Jgyk. XXII. 126. és XVI. sz. csom. M. Biz.

Duna-Sz.-Benedek. R. k. templom. Régi alapokon 1720-ban épült. (1892. leégett.)
Schem. Coloc. 1902. 33.
H. I.: Arch. Ért. VIII. 1874. 4.

Duna-Vecse. Római mértföldmutatókő, a Városház-téren határkő gyanánt a földbe ásva.

Római domborműves és feliratos síremléktöredékek Pap Sándorné udvarában és Pap József konyhakűszöbe előtt.
Römer: Arch. Közl. X. 40. 47.

Dusnok. R. k. templom. 1734.
Schem. Coloc. 1902. 34.

A garábi pusztán, Kalocsától délre régi templom helye.
Römer Fl. hallomása szerint és Jgyk. XIV. sz. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Fajsz. R. k. templom. 1750.
Schem. Coloc. 1902. 34.

Foktő. R. k. templom. 1790.

Loyol. Sz.-Ignácz-kápolna 1757.
Schem. Coloc. 1902. 35.

Fót. Rákospalotán kiásott római kövek a parkban.
Paur István: A fóti kert archeol. érdekességei. M. Sajtó. 1855. 128., 1856. 29. sz.
— — Arch. Közl. I. 117—8.

Ev. ref. templom harangja. Felirata: Goss mich Anton Zechenter in Ofen. 1730.
Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Galgahévíz. R. k. régi templom.

Galgahévíz és Vácz-Sz.-László közt Csörszárok, állítólag egykori országhatár.

Sz.-András nevű hegyormon terjedelmes sánczolatú épületek alapfalai. (Állítólag templariusok kolostorának helye — Hévvízi apátság.)

A Sz.-András parttól dél-nyugatra 16 terjedelmes domb.

A plébánián lépcsőül használt római mértföldkő.
Csörszárok helyszínrajza. Römer-hagy. M. Biz.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 83.

Gomba. Várhegyi római castrum alapfalai a földben.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 83.

Göd. Pusztatemplom nevű dombon alapfalak.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 83.

Gödi-pusztán talált magyar feliratú harang.
Hazai Tud. 1806. 16.

Gödöllő. Grassalkovich-féle kir. kastély.
Gödöllő. Pressburger Zeitung. 1771. 77.
Alm. v. Ungarn. 1778. 344.
Szekrényessy: Gödöllő. Regélő. 1833. 28.
A gödöllői kastély. Vas. Ujs. 1860. 8. Képpel.
Ország Tükre. 1864. 10. Képpel.
Mo. és a N.-világ. 1866. 37.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 166. Képpel. 1867. 49. Két képpel.
Mo. és a N.-világ. 1867. 49. Keleti G. képei.
Vajda Viktor: Főv. Lapok. 1867. 221.
G. D—s: Vas. Ujs. 1867. 14. Képpel. 1868. Három képpel.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 336. Keleti G. képe.
Főv. Lapok. 1870. 224.
Gödöllő és vidéke történelmi és régészeti múzeum egyletének első évi jelentése. A választmány megbízásából szerkeszti Dobozi István, egyleti titkár. Két kőnyomatú táblával és több fametszvénnyel. Budapest. Franklin-Társ. nyomdája. 1877. 8r. 76 l.
Ismertetése Th. L.-től. Arch. Ért. 1877. 187.
Győri Miklós: Vas. Ujs. 1879. 52. Keleti G. két rajzával.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 28.
Gödöllői kastély bejárata. Képe. Vas. Ujs. 1898. 45. sz.
Benczur Béla rajza. O.-M. Mon. Mo. I. 235.
A régi Gödöllő (a Grassalkovichok korában). Budapesti Hirlap. 1901 márcz. 2.
Gödöllői kastély homlokzata. Vas. Ujs. 1901. 21.
Gödöllő és vidéke. Marczali Henriktől. O.-M. Mon. Mo. III. 517—35.

Ev. ref. templom festett karzata.
Uj-Idők. 1904. 254.

Harminczhányás és Sz.-Pál hegy táján levő Csörszárok.
Helyszínrajza Vácz-Sz.-László és Valkó határának térképén. Römer-hagy. M. Biz.

Gyömrő. A Telekiek kastélya.
Ország Tükre. 1862. 3. Képpel.

Hasznosvár romjai.
Képe. Vas. Ujs. 1900. 21. sz. (Mutatvány Thiring Gusztáv Budapest és környéke leírásából.)

Hajós. R. k. templom. 1728. (Kibővítve 1879.) Sz.-Kereszt kápolna a régi temetőben.
Schem. Coloc. 1902. 38.

Érseki kastély, négy sarokpavillonnal, régi bútorzattal, kályhákkal, ökörsütő-készülék maradványaival.
Közs. jel. M. Biz. 1901. 83.
Telepi Gyula: Hajós mezőváros. Vas. Ujs. 1863. 31. Képpel.

Halas. Egykori sánczerődítményei.
Győri t. és r. füz. IV. 151.

Haraszti. Egykori római castrumának helye.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 115. M. Biz.

Régi (érdektelen) temploma.
Haas Mihály jel. a bécsi Centr. Comm. számára. H. I.: Arch. Ért. VIII. 1819. 19.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 28.

Hatvan. R. k. prep. templom.

Kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 171.

Hévíz. R. k. templom.
Dr. Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 31.

Hévízgyörk. Régi r. k. templom. Toronya. Hajója. 172?.
Dr. Arányi L. jel M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.
Elöljáróság jel. M. Biz. 1901. 83.

Hidegkut. Puszta templom.
Dr. Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.
— — Arch. Ért. 1881—2. XXIII.

Imsós római épitkezés maradványai.
M. Biz. 1888. 15. 16. 60. 64.

Isaszeghi r. k. templom régi részei, tornya.
Dr. Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XI. 84—5. Vázlatokkal. M. Biz.
A pleb. Historia Domusából kivonat. Römer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Régi harangok e feliratokkal:

Kisebbiken: Fudit me Heinricus Eberhard Pestini. 1606.

Középsőn: Gos mich in Ofen Joseph Steinstock. Isaszeghi templomé.

Legnagyobbikon: Goss mich Antoni Zechenter in Ofen. Anno 1739. Oblata ex gratia illustrissimi Com. Grassalkovich de Gyarat stb.
Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Jánoshida. Egykori prépostsága.
F.-Czinár: Mon. II. 43—4.

Jenő. A kálváriai kora csúcsíves kápolna.

A sekrestyeajtó fölött beszemelt faragvány.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 22.
M. Biz. 1891. 119. 127. 128., 1892. 3.
Emlitve Arch. Ért. 1892. 92.

Kalocsa.
Alm. v. Ungarn. 1778. 399.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 165.
Telepi Gy.: Kalocsa 1662-ben. Vas. Ujs. 1864. 6.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 306. 313.
Érdujhelyi Menyhért: A kalocsai érsekség a renaiss. korban. 1424—526. Ism. Kereszty V. dr. M. Sion. 1900. 61. Századok. 1900. 82. (Kolostorok és plébániák helyrajza.)

Kalocsa egykori apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 299.

Kalocsa egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 1—12.

A r. k. pleb. templom csúcsíveskori részei.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIV. 13. M. Biz.

Régi székesegyház alapfalai.
Römer: Arch. Ért. VI. 1—9.
Henszlmann Emericus: Die Grabungen des Erzbischofs v. Kalocsa. Dr. L. Haynald. Ism. L. Mittheil. d. C. Com. 1874. 277—9.
H. I.: Die Metropole v. Kalocsa. — Die Stephaneische Kathedrale. — Die Metropole des XIII. Jahrhunderts. Analyse des Grundrisses der Metropole von Kalocsa. Vorhandene Einzelheiten. Technik. — Die Gräber der Metropole des XIII. Jahrhunderts.
Grabungen 58—125. Számos képpel.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1888. 139.
— — Mo. Ó-ker. eml. 49. 52. Képekkel. 75—81.
— — Arch. Ért. 1891. 445.
Schem. Coloc. 1902. 31.

A mai székesegyház.
Homlokrajza Háry Gy.-tól. O.-M. Mon. Mo. II. 187. Vas. Ujs. 1891. 28. sz. 1900. 30. sz.

MARTINVS
RAVEGV
LAPICIA
IACET HIC feliratú románkori sirkőtöredék (lefelé forditott helyzetben!) befalazva a sanctuarium külső falában.

Tárnokházy István síremléke. (Hol?)
Irónrajza Römer Fl.-tól. 1864. Römer-hagy. M. Biz.

Úrmutató a XIV. századból. Császka György tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 69. 23. Go. sz.

Feszület, vagy ostyatartó alsórésze. XV. század. Császka György tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 31. I. 82. Go. sz.

Kehely. XV. század. Császka György tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I II. 75—6. I. 40. 90. sz.

Kehely. XV. század. Császka György tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 97—8. I. 89—90. sz.

Vörösbársony miseruha, ráhímezve a Madonna és négy szent nő képe, a XV. századból. Főszékesegyház kincstára.
E. kiáll. k. 1445.

Fedeles ezüst serleg a XV. századból. Az érsekség tulajdona.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 246. és 284. ábra.

Aranyozott, rézfoglalatú viasz Agnus Dei V. Pius pápától, a XVI. századból. Császka György tulajdona.
E. kiáll. k. 1589.

Ereklyetartó oltárkép, rézre festve. Michelangelo rajza szerint a XVII. századból. Érseki palotában.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 129. I. 25. sz.

Zöldbársony miseruha a XVI—XVII. sz.-ból. Császka György tulajdona.
E. kiáll. k. 900.

Ereklyetartó oltárka ébenfából a XVII. századból. Mária Terézia ajándéka az érseki palotában.
Fényképe Klösz Gy. M. Biz. 1876. 68.
Egy.-m. Lap. 1868. (II.) 558.
E. kiáll. k. 2154.
Czobor: Egyh. eml. 99.
— — Mo. az 1900. tört. kiáll. Párisban. 9. Képpel.

Ezüst hímzésű Missalekönyv kötése. 1628. Főszékesegyház kincstára.
E. kiáll. k. 2061.

Ereklyetartó ezüst kapsula a XVII. századból. Főegyház kincstára.
E. kiáll. k. 2136.

Battyány-féle fehérselyem kazula a XVIII. századból. Császka érsek tulajdona.
Czobor: Egyh. eml. 108.

Mária Terézia-féle kazula. U. ott.

Korállgyöngy és ezüsthímzés kötésű misekönyv a XVII. századból. Császka György tulajdona.
Czobor: Egyh. eml. 103.

Aranyozott ezüst kehely a XVIII. század végéről.
Mihalik: Mo. tört. eml. 315. l. 363. ábra.

Misemondó ruha Mária Terézia monogrammjával. 1773. Székesegyházé.
Czobor: Egyh. eml. 108.
Radisics J.: Mo. tört. eml. LXVII. tábla. 2. sz. kép.

Ezüst szövetű miseruhák a XVIII. századból. Egyik Patachich Ádám érseké volt. Császka György és a főegyház kincstáráé.
E. kiáll. k. 2307. 2309.
Czobor: Egyh. eml. 108.

Aranyozott ezüst szenteltvíztartó a XVIII. századból. Császka György tulajdona.
E. kiáll. k. 2350.
Czobor: Egyh. eml. 105.

Ezüst liturgikus mutatókéz, filigrán ékítéssel a XVIII. századból. Császka György tulajdona.
E. kiáll. k. 2355.

Fehér- és zöldszegélyű miseruhák a XVIII. századból. Császka Györgyé.
E. kiáll. k. 5226—7.

Fehérselyem miseruha a XVIII. századból. Főszékesegyház tulajdona.
E. kiáll. k. 2372.

Szerb feliratú kereszt, athosi faragvány. 1743. Főszékesegyház kincstárában.
E. kiáll. k. 2069.

Aranyozott réz szelencze XVIII. századból. Főszékesegyház kincstára.
E. kiáll. k. 2063.

Aranyozott ezüst kehely a XVIII. századból. Császka György tulajdona.
E. kiáll. k. 2038.

Fehérselyem miseruha a XVIII. századból. Székesegyházi kincstárban.
E. kiáll. k. 2237.

Érseki palota.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 191.

Kartal. Régi templom.
Arányi vázlatai. M. Biz. (Aszódi templom rajzlapján.)

Káposztás-Megyeri pusztán a fasortól 15 ölre áll egy keletelt kápolna, melynek sanctuariuma többoldalú.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 25.
Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.

Kecskemét.
Alm. von Ung. 1778. 389
Molnár J.: Kecskemét. Magyar könyvesház. V. 1793. 11.
Katona József: Kecskemét pusztáiról. Tud. Gyűjt. 1823. IV. 50.
Novák Dániel: Kecskemét. Hasznos Mul. 1837. I. 13—5.
Csányi: Kecskemét a mint van. Társalk. IX. 1840. 17—22.
Szabó Richard: Kecskemét ismertetése. Életképek. 1845. II. 25. 26. Kecskeméti népviselet rajzával.
Húsz darab kecskeméti török oklevél magyarra fordítva. M. Hung. Saec. XIX. M. N. Múz. Fol. Hung. 55.
Szokolay Hártó János: Szabadalmas Kecskemét városának történetirati ismertetése. Azaz: régibbkori és jelen állapotjának lehető hív előadása. Kecskeméten. MDCCCXLVI. 8r. X. 11—180 l. Orsz. statiszt. hiv. könyvtára. Budapest.
Vahot Emerich: Kecskemét und die Kecskeméter Puszten. (Geschichte u. s. w.) Kubinyi—Vahot: Ung. u. Sieb. I. 88—138. Kecskemét látképe, pecsétje. a Sz.-Lőrinczpusztai toronyrom, annak pohara és Sz.-Péteri-féle kehely és képeivel.
Kecskemét. Vas. Ujs. 1857. 13. Képpel. Budapesti Hirlap. 1859. 45—6. 49. 51. 52. 55. 58. 62. sz.
Hornyik János: Kecskemét város története oklevéltárral. I. köt. Kecskemét. 1860. Ism. G—y. M. Sajtó. 1862. 93. II. köt. Kecskemét. 1861. Ism. Sz. S. Szépirod. Függ. 1861—2. I. 21. Ism. Salamon Fr. Pesti Napló. 1862. 165. III. köt. Kecskemét. 1863. Ism. Szilágyi Sándor. Ország. 1863. 21.
Bagi László: Kecskemét multja és jelene. A honfoglalás ezredik évfordulója alkalmából és emlékére kiadta Kecskemét város közönsége. Szerkesztette —. I. Bevezető rész. Kecskeméten. 1896. Nyom. Tóth Lászlónál. Nagy 8r. V. †. 214 l.
Rupp: Kecskemét egyházi épületei. Mo. helyr. t. I. 707—19.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 22.

R. k. pleb. templom. XVIII. század. Helyreállítva.
Kacziány Ödön: A kecskeméti nagytemplom (új) falfestményei. (A templom rest.) Művészet. 1903. 127.

Aranyozott ezüst Úrmutató csúcsíves, barokk-szobrocskákkal a XV. századból. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1460.
Czobor: Egyh. eml. 52.

Aranyozott ezüst kehely a XVII. századból, sodronyzománczczal diszítve. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 2364.
Czobor: Egyh. eml. 105.

Kehely. 1678. A r. k. templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 135. l. 31. B. sz.

Barokk-stílű aranyozott ezüst pacificale a XVIII. századból. A r. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 2359.

Aranyozott ezüst ciborium. 1678. A r. k. plebánia templomé.
E. kiáll. k. 2091.
Czobor: Egyh. eml. 103.

Aranyozott ezüst kehely a XVIII. századból. Ötvösjegye I. P. R. k. pleb. templom.
E. kiáll. k. 2351.

Ferencz-rendiek temploma.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 121.
Arch. Ért. VIII. 18.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 132.
Dr. Haas jel. M. Biz. 1873. 122.

Humeralék a Sz.-Ferenczieck templomában a XVII—XVIII. sz.-ból.
E. kiáll. k. 2051.
Czobor: Egyh. eml. 109.

Aranyozott ezüst kelyhek a XVIII. sz.-ból. A Sz.-Ferenczieknek templomában.
E. kiáll. k. 2405. 2411.
Czobor: Egyh. eml. 104.

Pacifiale. U. ott.
Czobor: Egyh. eml. 104.

Ev. ref. templom. 1680.
Századok. 1875. 543.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 174.
Vas. Ujs. 1862. 33. Képpel.
H. I. jel. M. Biz. 1872. 122. 129.

Aranyozott ezüst pohár. 1626. Az ev. ref. templomé.
E. kiáll. k. 2213.

Aranyozott ezüst kenyérosztó-tányér. 1647. U. ott.
E. kiáll. k. 2214.

Aranyozott ezüst pohár. 1657. U. ott.
E. kiáll. k. 2219.

Aranyozott ezüst kenyérosztó-tányér a XVII. századból. U. ott.
E. kiáll. k. 2222.

Aranyozott ezüst fedeles kancsó. 1642. U. ott.
E. kiáll. k. 2229.

Arany és selyemhímzésű kendő a XVII. századból. Az ev ref. templom sajátja.
E. kiáll. k. 2182.

Úrasztalterítő. 1749. U. ott.
E. kiáll. k. 2183.

Úrasztali terítők a XVIII. századból. A ref. egyház tulajdona.
A Kassai Rákóczi-Ereklyekiállítás lajstroma. 149. l. 50. 54. 55. sz.

Úrasztali tányérok. Egyik Kecskeméti Illés ötvösmester műve. 1647. Másik 1638-ból.

Talpas pohár 1644-ből.
U. ott. 155. l. 79. 80. sz. és 158. l. 102. sz.

Talpas poharak 1671., 1657. és 1626-ból.

Kettős serleg alsó fele a XVII. századból.

Fedeles, füles kupa, Kecskeméti Illés ötvösmester műve. 1642.
U. ott. 156—7. l. 86. 88. 89. 92. szám alatt. 162. l. 130. szám.

Ónkanna az Úrvacsora jelenetével 1766-ból. A ref. egyház tulajdona.
Székely Árpád rajza. M. Műkincsek. III. 53. l.
E. kiáll. k. 3874.
Czobor: Egyh. eml. 126.
— — A kecskeméti egyház szerei. Egyh. eml. 121.

Ezüst, részben aranyozott keresztelő-medencze. 1785. Az ev. ref. templomban.
Székely Árpád rajza. M. Műkincsek. I. 125.

Három puszta-temploma: a borbás-szállási, sz.-királyi és sz.-lőrinczi pusztákon.
Kubinyi—Vahot: Ung. u. Sieb. I. 135. l. a Sz.-Lőrinczinek képével.
Vahot: A sz.-királyi (legnagyobb) templomdüledék. Mo. és Erd. Kép. I. 123.
Rómer-hagy. XVI sz. cs. M. Biz.
Hunfalvy J.: A borbásszállási templomrom. Mo. és Erd. Képekb. I. 123
Említve Arch. Ért. VI. 19.
Képe Feszty Árpád-tól. O.-M. Mon. Mo. II. 215.
Kada Elek: Sz.-Lőrinczi-pusztai templomról jel. M. Biz. 1901. 112.
Vázlatok. Rómer-hagy. Tisza-Derzs rajzalapján.

Kerepes. R. k. hegyi (ó)-templom, részben csúcsíves.
Dr. Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33.

XV. századi keresztelő-kút.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Arányi L. vázlatai. M. Biz. 1876. 33.

Kis-Kovácsi. Feliratos kövek befalazva.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXII.
— — vázlatai. M. Biz.

Kis-Kunhalas. R. k. templom Mária Terézia korából.

Ev. ref. végkép átalakított templom a XVIII. századból.
Tóth F.: Kis-Kunhalas város története. Nagy-Kőrös. 1861.

Kisoroszi pleb. lakban, Mátyás-féle czímertöredék a visegrádi várból. Ma a M. N. Múz.-ban.
Rómer Jgyk. XIX. 104. és XVI. sz. cs. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 14.
A czímer Múzeumba szállítása. M. Biz. 1890. 107. 119. 1902. 538—627.

Kisoroszi határában a Hosszúréti dűlőn, szemközt a verőczei hidfővel, római hidfőmaradványok.
Rómer Jgyk. XIX. 101. és 102. M. Biz.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.

Kis-Tarcsa. (Elhordott) templomrom.
Dr. Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33. vázlatokkal.
Geduly jgyk. M. Biz. 1875. 123.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 35.

Kis-Tétény irányában a Duna mellett a legmagasabb ponton a régi falunak helye, a templom falainak, utczák, házaiknak nyomai.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XVI. 129. 130. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 36.

Tétényben (Kis-? Nagy-? Tétényben, vagy Sopronmegyében?) Provenicsek József kőműves szárazon rakott kerítésében római feliratos kő.
Paur: Arch. Közl. I. 225. XIX.

Háromszigeti római emlékek és Litvanus-dombormű zárda-templom alapfalai és maradványai.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. II. 85. XIII. 95. XVI. 129. és XXII. 135. M. Biz.
H. I.: Arch. Ért. 1888. 139.
Főbirói jel. M. Biz. 1901. 83.

Mithreuma.
Említve Arch. Ért. 1895. 375.

R. k. templom régi alsó fele.
Arányi L.: Arch. Ért. 1881—2. XXIII.
— — jel. M. Biz. 1876. 33.

Kisújfalu. R. k. templom.
Dr. Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33.

Kozsér. Régi falrom, állítólag templommaradvány a temetőben.
Közigazg. biz. jel. M. Biz. 1901. 83.

Koppányi pusztán csúcsíves templomrom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. (?)

Kun-Majsa. Kigyós-pusztán kiásott templomalapfalak.
Községi jel. M. Biz. 1901. 83.

Kunszent-Miklós.

Bors Károly: Kunszent-Miklós város eredete. Zala—Somogyi Közlöny. 1863. 20., 1864. 3.

Fogadalmi oltár töredéke, melyet Laczházán találtak, jelenleg a gymn. udvarán.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1891. 231.

Római sírkő. U. ott.
Arch. Ért. 1891. 238. l. 30. sz.

Ev. ref. templom a XVIII. századból.
Kunszentmiklósi ref. egyház eredete. Szenczi Fürdős Lajos. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1846. 49.
A templom rajza. Cserna K. Vas. Ujs. 1891. 26.

Kunszent-Miklós egykori erődítménye.
Győri t. és r. füz. IV. 151.

Látóhegyen (Gribicsihegy) egy kútnál levő római feliratos kőtöredék.
Irónvázlata. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 79.

Leányfalu-Pócsmegyer. Római feliratos kő a templom keleti lépcsőfalában.
Römer: Arch. Közl. XI. I. füz. 27.

Leányfalui pusztán, a Duna jobbpartján római faragott kövek.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXI.

Leányfalui pusztán, Pócsmegyerrel szemben falomladék feliratos téglákkal.
Arányi: Arch. Közl. XI. II. füz. 3.

Leányvárott talált római feliratos kövek.
Arányi vázlatai. L. Kovácsi rajzlapján. M. Biz.

Locsodi puszta. L. **Péczel.**

Lore. (Csepelszigeten.) Római alapfalak.

A Hector testéért harczoló Achilles domború képével diszített római kő. (A N. Múz.-ba vitték?)
M. Haas: Mitth. d. C. Com. 1858. III. 223.

Maglód. Régi ref. templom. Kibővítve 1775—8.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33.
Simkó Gy. lelkész jel. M. Biz. 1901. 83.

Makád. Ev. ref. (hajdan görög?) templom bemeszelt falképekkel.
Arányi: Arch. Közl. XI. II. füz. 2.
— — Arch. Ért. 1881—2. XXIII.
— — jel. M. Biz. 1876. 33.

Aranyozott Úrvacsora-kehely 1621-ből, az ev. ref. templomban.

A falu határában Gyába és Simonfa elpusztult községek. Előbbi templomának helye.
Galgóczi tudósítása Rómerhez. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Martonvásári templom freskói Maulpertschtől.
Pasteiner: Akad. Ért. 1896. 197.

Mácsa Régi templom nyomai.
Arch. Ért. 1897. 374.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 30. 31.

Királyi vadászlak.
Mo. és a N.-világ. 1860. 49. Képpel.
Römer: A mácsai Ginles, mint királyi vadásztanya. Vas. Ujs. 1869. 28. Képpel.

Mária-Besnyő. L. **Besnyő.**

Meggyes várának (Pestmegye?) alaprajza 1705-ből a bécsi K. k. Technisch-Administr. Milit. Comité-nél.
M. Biz. 1880. 36.

Miske. Régi templom romjai a temetőben.

R. k. templom. 1738.
Schem. Coloc. 1902. 36.

Mogyoród. Régi apátságának nyomai a falu fölötti magaslaton. Köveiből épült 1750-ben Althan gróf bibor os költségén a mai falusi templom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 31.
F.-Czinár. Mon. I. 221.
Rupp: Egykori apátsági monostora. Mo. helyr. t. I. 719—20.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 31.

Monostori-puszta. L. **Sziget-Monostor.**

Monyoród. L. **Mogyoród.**

Nagy-Kovácsi. Egykori Pálos-zárda alapfalai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. 25. Alaprajzvázlattal. M. Biz.

Nagy-Kőrös.

Nagy-Kőrös multja s jelene. Társalkodó. XI. 1842. 101—4.
Nagy-Kőrös. Zombory G.: Vas. Ujs. 1858. 49. Képpel.
Egy év egy behódolt város történetéből. Szilágyi Sándor: Vas. Ujs. 1864. 10—3.
A nagy-kőrösi titkos levéltár okmányaiból. Nagy Gáspár: Vas. Ujs. 1874. 11.
Galgóczy Károly: Nagy-Kőrös város monographiája. Régi és új-kori ismertetés. A magyar nemzetnek 1896-iki évezredes ünnepe alkalmából több munkatárs közreműködésével irta és szerkesztette —. Kiadta Nagy-Kőrös város közönsége. Budapest. „Pátria" kny. 1896. 8r. XIX. †. 643 l.
Ismerteti D. L.: Századok. 1897. 258—60. A munka tervezéséről. Századok. 1890. 758.
Balla Gergely: Nagy-kőrösi krónika. Jgyk. és oklevéltárral ellátva kiadták Szabó Károly és Szilágyi Sándor. Kecskemét. 1856. Ism. P. M. Sajtó. 1856. 137. sz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 22.

Ev. ref. régi templom.
Hunfalvy J.: Mo. és. Erd. Képekb. 176.
Dr. Haas jel. M. Biz. 1873. 122.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 122. 129. 132.
Ev. ref. templom. Arch. Ért. VIII. 18.
H. I.: Átírta a nagy-kőrösi templomról a bécsi Centr. Com.-nál található följegyzéseket.
Deák József: Adatok a nagy-kőrösi ev. ref. templom történetéhez. Nagy-Kőrös. Vegyestart. heti lap. 1878. 27. és köv. sz.
Nagy-Kőrösi templom belseje. Rajz. Dörre Tiv.: O.-M. Mon. Mo. II. 199.

Nagy-Kőrös határában több templomrom.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Földvár nevű magaslaton talált őstelep, a várostól észak-keleti irányban félórára.

Cserépvár nevű négyszögletű ősi sáncz, belsejében alapfalak maradványai, a várostól észak felé egy félórára.
Wagner János: Arch. Ért. 1879. 367.
Említi Deák József tanár „Nagy-Kőrös" cz. heti lapban. 1878. 27. sz.

Nagy-Tétény. XVIII. századi kastély, királyi uradalmi birtok.
Vas. Ujs. 1865. 30. Képpel. Luppa Péter rajza után.

Mátyás királynak tulajdonított ház.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 83.
A kastély képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. 212.

Ócsa.

Ócsa, Madocsa. Kalocsa és Babócsa. Magyar hist. kérdések. Domjánszeghi Domján György. Társalkodó. I. 1832. 65.

Római kő, alig olvasható felírással a Tihanyi-család kertjében.
Römer Jgyk. X. 91. M. Biz.
Tessedik F.: Az ócsai és demsusi régi egyházakról. M. Tud. Társ. Évk. Buda. II. 1835. 118—9.
Ócsai templom. Képes Ujs. I. 167.
Vereby: Testvérhaza. III. füz. 8. Képpel.
— — Magyar Néplap. 1857. 25. Rajzzal.

A templom főapsis déli oldalán levő mesterjegyek.
Römer Jgyk. X. 90. M. Biz.
A tornyok belső felének szinezése és anyagáról. Römer Jgyk. X. 89. M. Biz.
Eitelberger: Mittelalterliche Kunstdenkmale der österr. Kaiserstaates I. 81. 82. Alaprajz és oldalnézetképével.
H. I.: Oest. Revue. 1865. II. 194.
— — Ó-ker. műeml. 123. Képekkel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1888. 139.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 172.
Dabasi levél az ócsai ev. ref. templomról. Függetlenség. 1885. 181. sz.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
Ócsai templom. Arch. Ért. 1891. 445.
Ocsai templom távlati képe. Déli kapuja. Rajz. Dörre Tiv. O.-M. Mon. Mo. II. 159.
Ócsai templom. Arch. Ért. 1895. 279.
Gerecze: Néhány Árpádkori templomunk. Arch. Ért. 1896. 310—6.
Ócsai templom rest. M. Biz. 1879. 44. 69., 1884. 51. 60. 62. 72. 75., 1885. 72., 1886. 20. 26. 30. 36. 62. 63., 1890. 102. 119., 1891 26. 33., 1893. 105. 109., 1894. 27. 28. 31. 39. 40. 71. 106. 151. 158., 1895. 73. 102. 141., 1896. 94. 100. 112. 237. 244., 1897. 25. 29. 53. 85. 287. 305., 1898. 4. 39. 64. 101. 105. 236. 254. 272., 1899. 49. 76. 108., 1902. 218.
Falképek felfedezése. 1900. 196. 217. 248. 312., 1901. 75. 148.
A rest. említve Arch. Ért. IV. k. 1884. VI. l. 1885. II. IV. VIII. l. 1887. 84. l.
Tandor Ottó: Az ócsai templom restaurálása. M. Mérnök és Épit. Egyl. Közl 1895. 1—19. 18. Képpel.

Ev. ref. templom falképmaradványai.
Römer Fl.: Régi falképek. 127. Képpel.
R. S. E. (Reső Ensel Sándor): Amalazuntha képe az ócsai templomon. Sürgöny. 1863 szept. 25. 218. sz. Tárczában. Erre válasz. Römer Fl.-tól. Sürgöny. 1863. okt. 21. 239. sz. Tárcza.
— — Válasz a Sürgöny 239. sz. megjelent ellenbeszédre. Sürgöny. 1863 nov. 3. 251. sz. Részemről végszó R. E. S. „Amalazunthá-"ja ügyében. Römer-től. Sürgöny. 1863 nov. 15. 17. 262. 263. sz.
— — Felperesi végirat az „Amalazuntha" ügyében. Sürgöny. 1863. 264. sz. Römer czikkeinek eredeti kéziratai Römer iratai közt. M. N. Múz. Rég. t. 13. sz. cs.
Csányi Károly jel. a föltárt falképekről. M. Biz. 1902. 170.
Gróh István: Falképek vízfestménymásolata. 1:5. M. Biz. 1903. 100.
A templom déli oldal fényképe. M. Biz.

Ócsai ev. ref. templom kelyhe.
Vég Adorján: Arch. Ért. 1880. 219. Képpel.
Egyh.-müv. Lap. 1880. 281—2.

Őri-Sz.-Péter. L. **Sziget-Tótfalu** fölötti rom.

Páty római kő- és téglafalomladékok.

Melegvezető léglacsövek.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXII.

Római fürdőhely messzeterjedő földalatti vízvezetékkel.
Galgóczi tudósítása Römerhez. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Elpusztult templom.
Alaprajza. Várady József. M. Biz. 1874. 119. (az irományokban) és 125.

Kehely 1686. és ülőszék 1766-ból az ev. ref. templomban.
Arányi vázl. M. biz. Békásmegyer rajzlapján.

Perbál.

Perbál és határa térrajza. 1″ = 2000. Jelzés nélküli szines tollrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 135. l.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 14.

Domborművű feliratos kő, kőkoporsó, hamvedrek, téglák.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXII.

Pereg. Római dombormű. (Vestumnus isten alakjával.) Kátai Ádám háza előtti ülőkő.

Románizlésű templomalapfalak.
Felásása. Rső Ensel Sándor. Sürgöny. 1864. 7. Lenyomat ugyanabból. (Szám?)
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
H. I.: Ó-ker. műeml. 143.
— — Győri t. és r. füz. III. 4. füz.
Römer: Arch. Közl. IV. 168.

Péczel.

Garay: Péczel. Regélő. 1834. 14. 15.

Ev. ref. templom, 1649 előtt fennáll.

Vert ezüst tányér. 1698. Kajali-család czímerével.

Ráday-féle kastély.
Gerlóczy Károly: Péczel község leirása, régi és újkori ismertetése. Budapest. 1896. 5—7. és 11—2.

Kastély.
Vas. Ujs. 1857. 12. Két képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 172.

A locsodi pusztán állott templom kiásott falainak árka.
Arányi jel. és vázlata. M. Biz. 1876. 33.

Pilis. Egykori cziszt. apátsága.
F.-Czinár: Mon. II. 113—5.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 35—8.
Békefi Remig: A pilisi apátság története. (1184—1541.) Irta —. Pécsett. 1891. 8r. 515 l. 26 ábrával és oklevélmással. Ismertetése Kövér Bélától. Arch. Ért. 1891. 184—5.
— — A zirczi, pilisi, pásztói és szentgothárdi cziszterczi apátság története. Második kötet: A pilisi apátság története. 1541—814. Irta — dr., cziszterczita-rendű áldozó pap és főgymn. okl. rendes tanár. Pécs. Taizs József. 1892. N. 8r. I—VIII—612. Ismerteti Pór Antal. Századok. 1893. 146—9.
— — A pilisi barátok kincseinek fölkutatási módja. MS. Germ. Saec. XVIII. M. N. Múz. Fol. Germ. 1155.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 14—5.

Pilisi apátság romjainak felásatása.
M. Biz. 1899. 163. 206. 290.
Békefi A.: A cziszterczitarend tört. Magyarországon. 8.
— — A pásztói apáts. tört. 1190—702. 30. l.

Boltozatborda és más maradványok a pilisi apátság elpusztult templomából.
Képei III. Béla eml. 132—4.
Römer Fl.: Megfejtése a pilisi hegyen talált írásnak. Arch. Ért. 1876. X. 35.

R. k. templom harangja e felirattal:

Ante Omnia dulce nomen Jesu Joseph Steinstok gos mich in Ofen.

Vésve: Camp. Eccl. Ev. Pilisiensi.
Römer Jgyk. XI. 30. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Beleznay-féle kastély a XVIII. század második feléből.
O.-M. Mon. Mo. II. 173. Képe u. ott. Dörre Tivadartól. Körjegyzői jel M. Biz. 1901. 83.

Pilis-Csaba domborművű feliratos kő.
Arányi L.: Arch. Ért. 1881—2. XXII.

Pilis-Szántón a templom előtt álló mértföldkövön kívül befalazott római képes kő egyik urasági épületen.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. 30—3. M. Biz.
Arányi L.: Arch. Ért. 1881—2. XXII.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 83.
Pilis-Szántó és határa térrajza 1″ = 2000°. Jelzésnélküli színes tollrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 129. l.
Feliratos oszloptöredékek vázlatai. Arányi L. M. Biz. Budakesz. rajzlapján.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 15.

Pilis-Sz.-Kereszt.
Pauer: Az egyházi rend érdeme Magyarország történetében. Székesfehérvár. 1849. 54. 65. l.

Egykori Pálos-kolostorának maradványai, alapfalak, töredékek.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. I. 202.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 244.
H. I.: Oesterr. Revue. 1865. II. 200.
— — jel. a töredékek vázlatai. M. Biz. 1872. 74. 96. 109. 111. 114.
Az alapfalak felásatása. M. Biz. 1873. 47.
Ásatás említve Arch. Ért. VII. 1872. 25. 108.
Geduly jegyz. M. Biz. 1875. 123.
Épülettöredékek. Irónrajzai és vázlatai Varsányitól. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 89—99. lapokon betéve a 88—100. számmal jelölt félivbe.

Keresztelő-medenczetöredék.

A kereszt-folyosó négyszögű alapjai.
Römer Jgyk. XII. 31—2. M. Biz.
Arányi L. jel. M. Biz. 1876. 33.
— — Arch. Ért. 1881—2. XXIII.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 65—78.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ert. 1885. XIX.

Pilis-Sz.-László egykori kolostora a Kékes-hegyen.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 242—3.
Ádám István: Egyh.-műv. Lap. 1883. 72. 73. 74.

Pilisszentlászlói domborművű és feliratos kövek.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXII. XXIII.

Pócsmegyeren talált római feliratos kövek.
Arányi vázlatai. M. Biz. Kovácsi rajzlapján.

Pomáz. Árpád-kútnál római kövek.

A klissa- (= kőszikla-) vári dülőben római töredékek és keresztény templom alapfalai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. 17—8. M. Biz.

Puszta-Bajáron a Trsztyánszky-féle udvarban állitólag Madocsáról került vállkő, melynek jobb keze (?) le van törve.
Römer-hagy. XVI. sz cs. és Jgyk. XIX. 82. M. Biz.

Puszta-Monostor és Vácz-Sz.-László határában Csörszárok. Schosberger Zs. birtokán.
Helyszínrajz vázlata Huber Béla főerdésztől. Römer-hagy. M. Biz.

Puszta-Sz.-Mihály templomának alapjait már 1864-ben körülszántották. Alakra állitólag az alagihoz hasonlított.
Römer hallomása. Hagyaték. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 161. M. Biz.

Puszta-Vacs. L. **Vacsipuszta.**

Ráczkeve. Csúcsíves g. k. templom a XIV. sz.-ból.
M. Haas: Mitth. d. C. Com. 1858. IV. 223.
Ludaics Miklós: Sürgöny. 1861. 49—51.
Réső Ensel S.: A ráczkevei g. k. templom. Sürgöny. 1861. 80. 114.
H. I.: Győri t. és r. füz. III. 1865. 289—96.
— — M. Biz. 1873. 129.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 189.
Römer: Arch. Ért. 1870. 245. Alaprajz és oldalnézet.
Arch. Ért. VIII. (1873.) 19.
Arányi L.: Arch. Ért 1881—2. XXIII.
Zsigmondy G. felvételei. Römer-hagy. M. Biz.
Magdics István: Diplomatarium Ráczkeviense. Ráczkevei Okmánytár. Kiadja —, sz.-fehérvári püspöki szertartó stb. Székes-Fehérvár. 1888. 8r. I—XI. és 1—272 l.
Ism. Pór Antal. Századok. 1889. 67—9.
A templom és torony képe. Vas. Ujs. 1897. 39.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 313—4.
Oklevelek (fordításban) a szerbek betelepitéséről Zsigmond és Lipót királyok alatt. Károlyi J. Fejér vm. t. I. 451—63.

Ráczkevei szerb templom és sírkövei.
Römer-hagy. és Jgyk. XXII. 128—33. M. Biz.

R. k. templom casulája a XV. századból.
Említve Arch. Ért. VII. 1873. 281.

Ev. ref. templom. Eredetileg csúcsíves.
Arányi: Arch. Ért. 881—2. XXIII.
— — M. Biz. 1876. 33. Vázlattal.
Römer Jgyk. XX. 133. M. Biz.
A ráczkevei ev. ref. eklezsia története. Sürgöny. 1863. 14. 116.

Savoyai Eugen által épitett kastély.
Vas. Ujs. 1897. 39.

Rákosi Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1895. 375.

Rákos-Csaba. Itt talált római feliratos kövek.
Arányi vázlatai. M. Biz. Kovácsi rajzlapján.

Ev. ref. templom. 1627.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33.
Leirja Törő Lajos lelkész. M. Biz. 1901. 83.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 26.

Rákos-Keresztur. R. k. templom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33.

Rákospalota.

Sikátori pusztán álló templomrom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.

Sarló-Sári puszta. Avargyürű.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 20.

Solt. Ev. ref. templom tornyában állitólag régi harang.
Gyurinka Antal 1863 április 23. levele Römerhez. Römer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.

Solt régi várának helye, tán az a domb, melyen a városház és a gr. Vécsey-család kastélya áll.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XI. 71. M. Biz.

Solymár. Feliratos kő, bizonyos Brunquell konyhája előtt.

Római falmaradványok a Krautgarten és Steinriegel nevű dülőkön.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXII.

Solymári templom.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1863. 14. Képpel.

Földvár.
Halavács jel. M. Biz. 1902. 10.
Csánki D.: fldr. I. 4. 15.

Süköd. Sz.-Anna-kápolna. 1747.
Schem. Coloc. 1902. 39.

Két templomrom és zárda maradványai.
F.-Czinár: Mon. II. 75.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Kelemen István pleb. jel. M. Biz. 1879. 79. sz. mellett.

Szada.
M—ch.: Haszn. Mul. 1833. II. 16.

A Rákóczi-sáncz Szada mellett.
K. J.: Mo. és a N.-világ. 1868. 19.

Szakmár (Sacmar). Egykori vára.
Régi képei. Description. 23. tábla.
Ortelius. II. F. XIX. tábla.
1665. képe. Römer-hagy. M. Biz.

Szalk. Római mértföldkő.
Balla Antonius: De Antiquitate romana in gremio II. comitatum Pest, Pilis et Solt Unitorum situati praedii Szalk. mille sexcentorum Annorum: seu lapide milliario romano XLVI. ab Aquinco versus Mursam ac Taurum. Et continuis mutationibus faciei telluris circa Danubium, commentis geographico historica H. n. 1802. 58. l.

A szalki Duna-mederben egy római erőd maradványainak szétrombolása és a Duna-meder kotrása alkalmával előkerült római feliratos kövek töredékei. (M. N. Múz.-ba kerültek.)
Arch. Ért. 1904. 436.

Szántó. Késő csúcsíves átalakított templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886 337.

Sz.-Ábrámtelke. Római castrum maradványai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Sz.-Benedek. (Kalocsa mellett.) Régi templom.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 19.

Szent-Endre.
Szent-Endre és határának térrajza. 1″=2000°. Jelzésnélküli szines tollrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 128. l.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 15.

Szentendrei római castellum. Pajor szőlejében.
Vázlata. Römer-hagy. Jgyk. XIII. 89 l. M. Biz.
Römer: Arch. Ért. IV. 1870. 224.
Emlitve Arch. Ért. 1877. 73.

Római feliratos kövek.
M. Kurir. 1808. II. 5. Told.

Római feliratos kövek a püspöki kert falában.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXI.
Römer Fl.: Arch. Ért. IX. 271.

Római feliratú kövek a városház udvarában és a g. k. püspök szőlejében.

Domborműves felirat Dumcsa Jenő udvarában.
Römer: Arch. Közl. IV. 51.

Kis római oltárkő, melyet Rácz-Almáson találtak. Jelenleg Csanády István járásbiró birtokában.
Arch. Ért. 1890. 152.

Szentendrei Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1894. 444.

Szentendrei Sarkophag.
Kuzsinszky Bálint: Arch. Ért. 1888. 94.

Szentendrei Dunaszigeten, csaknem átellenben Buda-Kalászszal római őrtorony maradványai, a nép nyelvén: Régi vámház.
Römer: Arch. Közl. XI. I. füz. 45.

Szentendrei sziget keleti partján Bolhavár nevű római hídfő, kéttornyú védőmű alapfalai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 111—3. 1866. M. Biz.

Szentendrei r. k. csúcsíves templom, átalakítva.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.
— — Arch. Ért. 1881—2. XXIII.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 85. M. Biz.

Egykori Pálos-zárda helye.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 75.

Szerb templom és egyházi szereik.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXVII.

A szentendre—pomázi Kőhegy. (Állitólagos vaskarikái.)
Thallóczy Lajos: Arch. Ért. 1877. 225—7. Képpel.

Szent-Endrétől északra, Huszka nevű dombon Sz.-György-kápolna alapfalai.
Römer kézirat. Hagyatékában. XVI. sz. cs. A helyszín vázlata. Jgyk. XIII. 92. l. és 88. M. Biz.

Szent-Endre-szigete. L. **Sziget-Monostor.**

Szent-Imre-puszta. Templomrom.
A szentimrei csonkatorony. Blaskovich Sándor. Arch. Ért. 1901. 284.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1901. 444—5. Alaprajz és távlati képpel.
Akasztó község körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 83.

Szent-Lőrinczi-puszta. L. **Kecskemét.**

Sziget-Sz.-Miklós. Ev. ref. templom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33.

Sziget-Sz.-Miklós határában Háros és Szőlős elpusztult községek templomromjai.

A Fáczányos-szigetben régi zárda maradványai.

Az újfalusi szigeten, a nagy Dunafelől keresztalakú, faragott kőtemplom romjai, „melynek boltragasztékai s falképmaradványai Bél Mátyás idejében még megvoltak.“
Galgóczi értesítése Römerhez. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Sziget-Monostor.
Szigetmonostor és határa (Szent-Endre átellenében) térrajza. 1″ = 2000. Jelzésnélküli szines tollrajz. Römer iratai. M. N. Múz. 1110. Tom. V. 139. l.

Horányi révnél levő római hídfő.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 94—6. Vázlatokkal.
Arányi: Arch. Közl. XI. II. füz. 3.
— — Arch. Ert. 1881—2. XXI.

Egykori Csukás prépostsága, templomalapfalak.
F.-Czinár: Mon. II. 13—4.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlattal.
— — Arch. Ért. 1881—2. XXIII.
Rupp: A sziget hajdani egyházi épületei. Mo. helyr. t. I. 254.

Sziget-Tótfalu.
Tótfalu (Szent-Endre szigeten) térrajza. 1″=2000⁰. Jelzésnélküli szines tollrajz. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 138.

A rector kerítése sarkán római mértföldmutató darabja.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 107.

A faluval szemben Tahi-pusztán az ú. n. Tomakert mellett, Várad nevű római castrum stativum.

Ugyanitt a Pogányháton római alapfalak közt ólomcsővízvezeték jött elő.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXI.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 3.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 16.

Sziget-Tótfalu délkeleti határán a Duna balág jobbpartján, alacsony vízállásnál látható római hídfőmaradványai.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXI—XXII.
— — Arch. Közl. XI. II. füz. 3.

Sziget-Tótfalu fölötti templom, Őri-Sz.-Péter falu helye.
Galgóczy: Pest vm. III. 101.

Szigetújfalu. (Csepelszigeten.) Romok.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXIII.

Szöd. Domború művekkel diszített harang.
A szödi harang és domború műveinek fényképei: A Madonna és alatta az egyszarvú, továbbá Krisztus-fej és felette a pápai-tiara, valamint a harang három oldalról felvett 4 darab fényképe. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.
Arch. Ért. I. 303.

Szőlős. (Melyik megyebeli Szőlős?) Ev. ref. templom harangja e felirattal: Johann Brunner goss mich in Ofen. 1785. Campana Eccl. Helv. Conf. in Szőlős.
Rómer Jgyk. III. 76. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Tahi-puszta. L. **Sziget-Tótfalu**val szemben.

Tarcsa. L. **Kis-Tarcsa.**

Tápió-Bicske és T.-Sz.-Márton között az utóbbi helység végén levő hídtól keletre emelkedik egy domb, melyen tégla- és kőből rakott körapsisalapfalak, a hajdani templom és község maradványai láthatók.
Id. Kubinyi Ferencz: Arch. Közl. IV. 171.

Tápió-Bicske felső végétől délnyugatra a tó szélén az ú. n. hármas földvár.
Id. Kubinyi F.: Arch. Közl. IV. 171.
Csánki D: Mo. fldr. I. 25.

Tápió-Süly. XIII. századi parochialis templom. (Végkép átalakítva.)

Tornya 1498.

Régi feliratos kövön a toronyba falazva 1498. évszám.

A hegybe ásott csúcsíves boltozatú üreg.

Régi sáncz és Leányvár nevű váromladék.
Említi Fényes Elek: Mo. mai áll. II. 436. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Bednár József levele 1876 márcz. 10. Rómer-hagy. XL. sz. cs. Alaprajz és a feliratos kő rajzával. M. Biz.
Tamási Pál pleb. jel. M. Biz. 1901. 84.
Gerecze P. jel. és fényképei. M. Biz. 1904. 96.

Tápió-Szecső. A Tápió balpartján a templomtól nyugatra körülsánczolt halom.
Id. Kubinyi F.: Arch. Közl. IV. 172.

A templomban a falban régi (1354?) szenteltvíztartó.
Bednár J. levele 1876 márcz. 10. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Tápió-Sz.-Márton. Elpusztult régi temploma.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 35.

Tatár-Sz.-György. Avargyürű.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 20.

Telki. Egykori Benczés-apátsága.

Régi templom.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 39—41.
F.-Czinár: Mon. I. 278. és 280—1.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 19.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXIII.
Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 55.
Békefi: A pásztói apátság tört. 1196—1702. 34.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 16.

Tétény. L. **Kis-Tétény.**

Tinnye. Római őrhely nyomai.
Vásárhelyi Géza: Arch. Ért. 1890. 430.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 16

Tánczos nőt ábrázoló római dombormű. Vásárhelyi Gézánál.
Dr. Ziehen Gyula: Arch. Ért. 1890. 423—6. képpel.

Mértföldmutatókő Vásárhelyi Géza birtokában.
Arch. Ért. 1890. 328.

Római domborműtöredékek. (Római kocsik képei.) Vásárhelyi Géza tulajdona.
Arch. Ért. 1893. 273—4. Képekkel.

Tinnyei r. k. pleb. templom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33.

Magyar diszítményű cserépkanna 1712-ből. Egykor az ev. ref. templomé, ma Vásárhelyi Géza gyűjteményében.

Torbágy. R. k. csúcsíves templom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33. Alaprajzvázlattal.
— — Arch. Ért. 1881. 2. XXIII.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 16.

Tószeg. Őskori sánczok.

A tószegi őstelep.
Csetneki Jelenik Elek: Arch. Ért. 1877. 78—83. 129.

Ev. ref. templomban Monstrantiából alakított csúcsíves aranyozott ezüst kehely.
Dr. Marton szóbeli közlése.

Tótfalu. L. **Sziget-Tótfalu.**

Tótgyörk. Tótalmási pusztán álló templomrom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33. Alaprajzvázlattal.

Tök. Feliratos kő.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXII.

Perbál és Tök között románkori templomrom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33. Alaprajzvázlattal.

Tököl. Régi templom és tornya.

Miseruha és egyházi palást 1444. és 1448. évszámokkal.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. 81. M. Biz.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 34. Ablakvázlatával.

Templomrom.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. 173—5. M. Biz.

Cseh Mihály emléktáblája. 1519.
Rómer: Arch. Ért. 1880. 123—9. Képpel.

III. Frigyes császár pluvialeja és casulája. (Ma a N. Múz.-ban.)
Rómer: Pluviale und Casula Kaiser Friedrich des III. Mitth. d. C. Com. 1881. 69—74. Fametszetekkel.

Tököle. (Csepelszigeten.) L. **Tököl.**

Török-Bálint. Gr. Festetics udvarán, a faragó-fészerben és Kühner Erzsébet háza külső falában levő római feliratos kövek.
Paur: Arch. Közl. I. 225—6.

R. k. templom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 34.
Wittinger Antal: Török-Bálint története és leírása. Írta —. Budapest. 1901. Bagó Márton és Fia kny. Kis 8r. 168 l. 27 képpel. Ism. Századok. 1902. 83—5. Németül is.

Tura. Csúcsíves templom és körfal.
Alaprajzvázlata. Henszlmann Jegyzetek és Vázlatok könyve. 56—7. l. Hagyatéka a Kassai Múz.-ban.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.

Üröm. Az orosz lelkész telepe hátsó részén, a kerítés falában római mértföldmutatókő.
Rómer: Arch. Közl. 198.

A temető közelében feliratos kő.
Arányi: Arch. Ért. 1881—2. XXII.

Római temetkezés nyomai a falumögötti szőlők mély útjában.
Rómer-hagy. és Jgyk. XXIV. 111. M. Biz.

Vadas. (Rómer szerint Pestmegyében, Vadason.)

Mithrást ábrázoló domborműtöredékek a kertben.
Rómer: Arch. Közl. X. 41.

Vacsi puszta-templom.
Rajz. Feszty Árpád. O.-M. Mon. Mo. II. 217.

Valkó. Határában Csörszárok.
Vácz-Sz.-László és Valkó határának helyszínrajza. Rómer-hagy. M. Biz.

Vácz.

A város képei:
Vácz 1597-ben. Ortelius. 228.
Dilich. 457a. 18. l.
Sponcir. 99. lap mellett.
Birken. 758. és 754u. 754d. 64. l. 754b. 58. l.
Bodenehr. 7. tábla.
Birkenstein. 69.
Coronelli. 400a. 9. l. 27.
Dilbaum. 36. tábla.
Egyes képei a M. N. Múz.-ban.
Bubics. 73. l. 579—86. sz.

A város irodalma:
Vácz város Mária Terézia ott tartózkodása idejében. Pressb. Zeit. 1764. 9. 18.
Mappa Dioecesis Vaciensis. Dep. Trentsenszky in Wien. Rómer-hagy. M. Biz.
Desericius J.: Historia eposcopatus Vaciensis. Pest. 1769. 8r.
Róka: Alt und neu Waitzen. Pressburg und Kaschau. 1777. 4r. Egy táblával. M. N. Múz.
Waitzen. Alm. v. Ung. 1778. 164.
Ung. Mag. 1782. II. 107.
Mind. Gyűjt. 1790. III. 162.
Nagy Imre: Vácz leírása. Tud. Gyűjt. 1818. IV. 3.
J. B. Vitalis: Vom Ursprung d. Stadt Waitzen. Iris. 1827. 40—1.
Árvay József: Vácz a mint van. Táj- és népismertetés. Életkép. 1846. II. 1—3. VI. 17.
Vácz. Család könyve. III. 1857. 483.
Vácz látképe a XV. sz.-ban. Jakob Sandart. Der Donaustrom.
Vahot Emericus: Waitzen in der Vorzeit und jetzt.
Kubinyi—Vahot: Ung. u. Sieb. I. 71—87. Vácz város és vár XV. századi s 1853-iki látképe. Báthory Zs. czímere s Mária Terézia diadalive képével.
Vácz. Ország Tükre. 1863. 12. Képpel.
Árvay J.: Vácz város. Vas. Ujs. 1865. 49—50. sz.
Karcsa Antal Arzen: Vácz város története. Irta —. Sz.-Ferencz-rendi kolostor főnöke. Vácz. I. k. 1888. a város keletkezésétől 1756. évig. II. k. 1756—1787-ig. III. k. 1787—1848-ig. IV. k. 1848—1861-ig. IX. k. 1888. Ism. Dudás Gy. Századok. 1889. 247—9.
Specimen monographiae Capituli Vaciensis. Ism. X. Y. M. Sion. 1884. 548.
Vácznak Migazzi-féle építkezései. Századok. 1892. 68—74.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 92. 93.
Vácz képe. Rajz. Dörre Tiv.: O.-M. Mon. Mo. VI. 109.

Vácz ellenében a csárda alatt néhány száz lépésre faldüledék a Dunaparton, római hídfő.
Említi Rómer Jgyk. XIII. 124. M. Biz.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.

Római régiségek.
Mo. és Erd. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. I. 69.

Vácz egyházi épületei.
Liber Albus in quo inscribuntur memorabilia Conventus Vaciensis P. F. Ordinis Praedicatorum inceptus Anno 1731. Cod. Saec. XVIII. Pag. 95. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 2040.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 684—98.

Székesegyház, nagy kupolával és terjedelmes altemplommal. 1761.
Váczi székesegyház felszentelése. Pressb. Zeit. 1772. 72.
Váczi székesegyház. Ábrázolt Folyóirat 1848. 11.
Életképek. VI. 55.
K—y Z.: Vas. Ujs. 1857. 42. Képpel.
A váczi püspöki nagytemplom. Ország Tükre. 1864. 1. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 210. Képpel.
A székesegyház távlati képe. Mo. és Erd. Kép. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 157.
A székesegyház és belseje. Képe. Vas. Ujs. 1891. 38.

Kupolafestmény a székesegyházban, Maulpertschtől.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 201.
Nagy Iván: Századok. 1874. 286.
Némethy Lajos: Arch. Ért. III. 1884. 106.

Báthory Miklós püspök síremléke. 1485.
Nagy Iván: Arch. Ért. VIII. 126—7.

A templom kriptájában befalazott homokkőtábla felirata: 1438. (?) Doormus archieps spalatensis fecit fieri.
Irónrajza. Akad. Arch. Biz. sajátja. L. Gerecze: M. Biz. Rajztj.

Elefántcsont domborművek Sz.-Jeromos remete magányában és Sz.-Sebestyén a XVIII. századból. A r. k. püspökségé.
E. kiáll. k. 2312. és 2315.

Kegyesrendiek templomában: Hordozható oltár.

Aranyozott ezüst öv.

Aranyozott ezüst pohár. 1525. Drágfi János, Homonna Katalin bevésett nevekkel.

Állitólag Báthory András aranyozott ezüst kapcsai.

Ezüst pohár. 1601.
Schirkhuber Móricz jelentése a kegyesrendiek házában levő műemlékekről. Akad. Ért. 1847. 233.

Vácz várának maradványai.
Vácz régi vára. Haz. s a Külf. 1865. 5. Képpel.
Vácz várának alaprajza 1680-ból a bécsi Technisch.-Adm. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

Mária Terézia-korabeli diadalkapu.
Képe. Vas. Ujs. 1891. 38.

Gombás-patakon átvezető hétkápolnás híd.
Polgármesteri jel. M. Biz. 1901. 83.

Az egykori török templom helye. (Ma itt polgári leányiskola áll.)
Polgármesteri jel. M. Biz. 1901. 83.

Vácz határában pogányvár.

Felső-Csörszárok.
Varázséji Gusztáv: Arch. Ért. 1883. VIII. l.

Vácznál a Hét-kápolna táján a Dunaparton hosszabb derékszögű, négyszögű és ezelőtt hatszögű földhányás.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 122.

Vácz-Hartyán. Régi r. k. templom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 28. 29

Ezüstözött vörösrézsarkú és domborművű miseköny vkötés a XVIII. századból. A r. k. pléb. templomé.
E. kiáll. k. 2311.

Románkori templom maradványai.
M. Biz. 1894. 52. 71. 141. 147. 158. 193., 1895. 2.

Vármaradványai.
Földváry L. ref. lelkész jel. M. Biz. 1901. 83.

Vácz-Sz.-László.
Vácz-Sz.-László. B. S. Magyar Hirlap. 1851. 550.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 34.

Határán Csörszárok. L. Pusztamonostor.

Vecsés. Egyházashalmon régi templom.
Römer Jgyk. XXX. VIII. 69. M. Biz.

Verseg. R. k. templom a XIII. századból.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33. Vázlatokkal.

Visegrád. A vizivárostól keletre, egy szőlődombon római castrum nyomai.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIII. 126. M. Biz.

A M. N. Múz.-ba szállított római feliratos kövek.
M. Biz. 1878. 72. 73. 86. 99., 1879. 66. 69.

Visegrád város és vár, egykori egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 41—51.
F.-Czinár: Egykori apátsága. I. 204. 205.

R. k. csúcsíves templom a várban.

Régi fogadalmi kápolna a várat ostromló keresztények által emelt dombon.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 83.

Egykori Pálos-zárda.
Ádám Iván: Pálosaink épit. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 101. 142.

Kiásott románkori templomka, egy csúcsíves templom és zárda, keresztfolyosó alapfalai, épit. töredékei.
M. Biz. 1872. 109. 112. 114. 116., 1873. 78. 83.
A várkertben végzett ásatások. M. Biz. 1890. 64. 72. 76. 113. 119. 131. 132. 141. 146., 1894. 49. 54. 57. 59. 71. 157. 158. 173., 1895. 2. 55. 67.
Czobor Béla jel. a várkertben 1894 április 3-tól június 2-ig végzett ásatásokról. M. Biz. 1894. 203., 1895. 2.
Eml. Arch. Ért. 1895. 279.

A Héderváryak egyikének sírköve. (Alul kerek pajzsban, három karó. Scherly János konyhaajtaja elől a N. Múzemba került. Eredeti helye a templomban volt.)
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Visegrád Alsó- és Felsővárának romjai.

Visegrád képei:
Dilich. 456a. 39. l.
Birkenstein. 87.
Bodenehr. 5. és 56. tábla. (Egyik Birken. 758. és 754u. 754a. 63. l. 754b. 58. Plindenburg felirattal.)
Sponcir 37. l. mellett.
Ortelius. 179. l.
Dilbaum. 31. tábla.
A vár képei egyes lapokon a M. N. Múz.-ban. Bubics. 74—5. l. 591—7. l.

A vár irodalma:
Ung. Mag. 1782. II. 110.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 185.
Tóth Pál: Visegrád. Tud. Gyűjt. 1817. XI. 89.
Vitali B: Visegrád Iris. 1827. 78—80.
Hasznos Mul. 1829. II. 31.
Fillér-Tár. 1834. 21. Képpel.
Reform. 1836. 54—6. A vár rajzával.
Hormayer: Taschenbuch. II. 123. 125. Képpel.
Visegrádi királyi lak. Fillér-Kalend. IX. 1845. 20. Képpel.
Haeufler József: Visegrád Albuma. Tervezte, értelmezte, kőre metszette s kiadta Szeremley Miklós. Pest. Ism. H. M. P. Divatl. 1847. 19.
A visegrádi vár lebontásának terve. Akad. Ért. 1847. 90.
Irinyi József: Visegrád. Életk. 1847. II. 45.
Budapesti Viszhang. 1856. 52. sz.
Mittheil. d. C. Com. 1857. 246—7.
Vas. Ujs. 1857. 43. Képpel. 1860. II. 11. Képpel.
Visegrád és N.-Maros. Képes Ujs. 1860. 5. Képpel.
Ország-Tükre. 1863. 8. Képpel. 20. Képpel.
Deák Farkas: Pesti Napló. 1864. 128.
Faragó János: Vas. Ujs. 1866. 41. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. I. 43.
Venczel G.: Visegrádnak egykori fénye és dicsősége. Századok. 1868. 395—412.
Viktorin József: Visegrád hajdan és most. Pest. 1872. 83. l. Ism. Békesy M. M. Sion. 1872. 555.
Visegrád vára. Győri t. és r. füz. II. 121.
H. I.: Ó-ker. Mo. műeml. 156. 170. Képekkel.
Henszlman számos irónvázlata hagyatékában „Visegrádra vonatkozó iratok" feiratú cartontáblájú folio könyvben a Kassai Múzeumban.
Visegrádi vár. Arch. Ért. V. 184. XII. 4.
Visegrádi vár felvételeiről 1777-ben, s a várra vonatkozó országos levéltári adatokról. M. Biz. 1878. 51—56.
Csánki D.: Visegrád vára Mátyás király idejében. Századok. 1883. 777—81.
— — Mo. fldr. I. 4. 11—2.
Visegrádi vár, néhány faragott ablakbéllet. Miklós szobrász műve. (?) Arch. Ért. 1887. 447.
Hőke Lajos: A káptalanok és Visegrád eredetéről. (Ft. Knauz N. úrnak.) Főv. Lapok. 1875. 125. Knauz N.: Válasz. U. ott. 1875. 136.
Visegrádi vár kora. Emlitve Arch. Ért. 1877. 76.

Wagner István: Visegrád (Magaskő) története. Irta —. Balassa-Gyarmat. 1898. B.-Gyarmat kny. 12r. 53 l. Ism. Századok. 1898. 377.
Visegrádi vár. Rajzai Dörre Tiv. O.-M. Mon. Mo. III. 561. Salamon-tornya. Cserna K. U. ott. 564.
Visegrád vára. Quadus Mátyás 1600-beli utazásának részlete. A dél-szláv Akad. Munkáinak ismertetésében említve. Századok. 1900. 375.
Visegrád. Felső-udvar, legfelsőrész fényképei. Vas. Ujs. 1900. 21. sz. Mutatvány Thiring G.: Budapest környéke cz. műből.
A felső vár alaprajza Illés Antaltól. 1868. M. Biz.
A vár felvételei Zsigmondi G.-tól. M. Biz. 1870.

Visegrádi Mátyás-czímer a kis-oroszi plebánián. (Már a M. N. Múzeumban.)
Arch. Ért. 1890. 354—5.

Lásd még Kis-Oroszi.

A visegrádi koronabolt és a királyi lakosztály.
H. I.: Arch. Közl. IX. 1—15. Alaprajzzal.
— — Arch. Ért. VIII. 1872. 155—6. (Ismertetve az előbbi czikk.)
— — Századok. 1871. 711—2.
— — Arch. Ért. VI. 26. VII. 155. VIII. 3.
A várrom rajza Keleti G.-tól. Mo. és a Nagyvilág. 1871. 53.
Knauz N.: Kottaner Ilona és a magyar sz. korona. M. Sion. 1863. 787.
Beszédes fényképei. Akad. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

A vár 1493. évi feliratos emléktáblája a felső várban. (Elpusztult.)
Zombory G.: Vas. Ujs. 1858. 24. Képpel.
Mo. és Erd. Kép. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 153. Keleti G. rajzaival.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 171.
M. Biz. 1872. 105. 133. 147. 148. 150. 155. 159., 1873. 11. 38 56.
Az alsó vár a helyreállítás előtt. Fényképe. Rómer-hagy. M. Biz.
Keleti G. vízfestményei. M. Biz. fali keretekben.

Az úgynevezett Salamon-tornya.
Helyreállítása. M. Biz. 1872. 8. 13. 26. 33. 70. 73. 75. 77. 87. 88. 90.
H. I., Zsigmondy G. és Schulek Fr. jelentése a munkálatokról. M. Biz. 1873. 32. 37. 38. 47. 54. 56. 76. 77. 101. 103. 129. 130.
Továbbá. M. Biz. 1884. 9. 23. 36. 40. 48. 51. 54. 64. 68., 1875. 1. 13. 43. 70. 81. 106.
Schulek Fr. jel. az 1875. évi munkálatokról. M. Biz. 1875. 138.
Jelentés az 1876. évi munkálatokról. M. Biz. 1876. 103.
Továbbá. M. Biz. 1877. 83. 86.
Schulek Fr. jel. az 1878-beli munkákról. M. Biz. 1878. 107. 113., 1879. 6. 13.
— — jel. az 1879. évi munkákról. M. Biz. 1879. 88. 90., 1880. 8. 14.
Továbbá. 1896. 225. 244., 1897. 62. 81., 1898. 39. 107. 134. 175. 177. 221. 236. 241. 255., 1899. 30. 53. 113. 157. 162. 274. 290. 295. 334. 343. 361., 1900. 12. 14. 316., 1901. 61. 104. 161. 216. 508., 1902. 590. 593.
A helyreállítás említve. Arch. Ért. IV. 1870. 169. 188. 192. V. 169. VI. 130. VII. (1872.) 108. 111. 159. 161—165. 263. IX. 7. X. 4—6. 1877. 1. 40—41. 1878. 4. 319. 1879. 45—47. 1880. III. l. VI. l. 1883. XXXII. l.

Vörösvár.

Aquincumból Bregetióba vezető római út részlete a határban Halász Gedeon 1812-ben készült térképe szerint. Vásárhelyi Géza.
Arch. Ért. 1892. 71—4. Térképpel.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 20.

R. k. pleb. templom.
Arányi jel. M. Biz. 1876. 33.

Dombormüves és feliratos kő a templom déli falában.
Arányi. Arch. Ért. 1881—2. XXII.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1891. 233—321.
Rómer-hagy. Jgyk. XII. 34. M. Biz.

Zsámbék.

Zsámbék és határa térrajza. 1″ = 2000°. Jelzésnélküli színes tollrajz. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 133. l.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 12.

Az úgynevezett Stadelrieden 1858—9-ben római sarkophagot találtak, nagy vörös edények, korsók és bronztárgyakkal.

A kőhíd mellett, mely Buda felé áll, római kő látható, melyen két alak dombormüvü képe van kifaragva. Egyik kezében bullát tart.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XII. 164. 167. 173. 174. M. Biz.

Két fogadalmi oltárkő Faul Antal házában; a dombormü a falba illesztve, a feliratos pedig küszöbkő.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1891. 229—30.

Premontrei prépostsági templomrom az átmeneti ízlés korából.
P. Divatlap. 1846. 20. Képpel.
Vas. Ujs. 1855. 48. Képpel.
Budapesti Viszhang. 1856. 46.
Jahrb. d. C. Com. 1856. 68.
K. Weisz: Mittheil. d. C. Com. 1857. 105—8. Egy tábla és 7 fametszetü képpel. L. még 246. l.
Eitelberger: Mittelalterl. Kunstdenkmale d. öst. Kaiserst. I. 93—4. Alaprajz és távlati képpel.
F.-Czinár: Mon. II. 57—8.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 245—8.
Ország Tükre. 1863. 8. Képpel.
Trenko Antal: Ország Tükre. 1864. 14. Képpel.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1869. 37. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. I. 197. Képpel.
Stupiczky Béla: A zsámbéki prépostság emléke. M. Sion. 1869. 683.
Szabó Károly: Magyar Föld és népei. IV. 9.
A romok állapota. Arch. Ért. II. 1869. 156., 1878. 4.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 110—2. Képpel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XIX.
A romok belseje. Benczur Gy. rajza. Vas. Ujs. 1886. 20. sz. O.-M. Mon. Mo. I 77.
A romok képe. Vas. Ujs. 1890. 20. sz.

A domború művek gipszöntvényei.
E. kiáll. k. 36.
Gerecze: Friztöredékek a zsámbéki romokról. Arch. Ért. 1896. 234—43.
A templom domború művei. Arch. Ért. 1899. 67.
Arányi: A templomrom s az egykori monostor pinczéje. Arch. Ért. 1881—2. XXIII.

A romok felvételei, rajzai, fényképei.
Czobor fényképei. M. Biz. 1891. 109.
Hofhauser rajzai. M. Biz. 1882. 100. 104. 105., 1883. 13. 18.
Forster Gy. jel. Tandor O. felvételei. M. Biz. 1882. 99.
Zsigmondi G. jel. M. Biz. 1882. 99.

A templomrom fentartása.
M. Biz. 1872. 26. 96. 106., 1876 36., 1877. 67. 69. 71. 83. 86., 1879. 36., 1880. 93. 97., 1882. 63. 70. 87. 88. 97. 104., 1883. 47. 60., 1884. 47. 60. 72. 75., 1885. 29 41., 1889. 11. 13. 14. 20. 40. 48. 68. 75. 80. 84. 85. 92. 103. 118. 122. 137. 141., 1890. 26. 31. 32. 41. 44. 151 160., 1891. 16. 30. 33. 38. 47. 54. 58. 84. 86. 99. 128., 1895. 44. 63. 67. 90. 102. 112. 113. 114. 141. 157., 1897. 99. 118. 155. 164. 191. 251. 289. 305., 1898. 3. 39., 1902. 94. 111. 174. 232. 516. 566.
A romok fentartása említve Arch. Ért. VII. 1872. 24., 1883. XLIV. XLVI—VIII. L. 1 III. k. 1884. II. VI. XI. l. 1885. II. VII. l. 1889. 415. 416.

Falképmaradványok a templom és a zárda falain.

Eitelberger: Mittelalterl. Kunstdenkmale. I. 94.
Mittheil. d. C. Com. II. 107.
Sürgöny. 1863. 224. Tárczában.
Ipolyi: Deák mon. baz. 99.
Rómer Fl.: Régi falképek. 152—5. A rom képe és alaprajzával.
Zsámbéky: Falképek leszedését kéri Pulszky K. M. Biz. 1895. 170. 205., 1897. 42. 81.

Sz.-Háromság-szobor, melyet valamelyik Zichy állíttatott.

Károly J.: Fejér vm. t. V. 337.

Várkastély romjai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 197.
Arányi: Arch. Közl. XI. II. füz. 2.
Vásárhelyi Géza jel. M. Biz. 1889. 13. 14. 85. 92., 1904. 704.
A kastély maradványainak felvételei Sztehlo Ottótól. M. Biz. 1900. 261. 274. 323.

Zsámbok.

Zsámbok Pestmegyében. Ung. Mag. 1782. 52.

R. k. templom.

Arányi jel. M Biz. 1876. 33.

Egykori Pálos-zárdája.

Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 72.

Egykori sziklavára.

Régi képei:

Description. 48. tábla.
Dilich. 456a. 29. l.
Birkenstein. 92.
Coronelli. 400a. 70.
Dilbaum. 48.
Képe külön lapon 1599-ből a M. N. Múz.-ban.
Bubics. 77. l. 612. sz.

Zsidó. R. k. templom.

Arányi jel. M. Biz. 1876. 33.

POZSONY VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Descriptio* geogr. Comitatus Posoniensis per Belium. Kézirat. M. N. Múz. Quart. Lat. 257.
2. *Medgyesi Adalbert:* Pozsony vármegye leírása. Társalkodó. 1836. 98.
3. *Gyurkovics György:* Pozsony vármegyében található nemzeti műemlékekről. Társalk. XVII. 1848. 9.
4. *A pozsony vármegyei Régészeti és Tört. Egyesület* 1878—81. évi Értesítője. Szerk. dr. Wagner Alajos. Pozsony. 1881. Stampfel Éder és társ. kny. 8r. 45. Ism. Századok. 1881. 711.
5. *Pozsony vármegye Régészeti és Történelmi anyakönyve.* (A pozsony vármegyei régészeti és történelmi Egyesület, elkészítette Pozsony vármegyének anyakönyvét . . . föl vannak jegyezve a régiségek. A műrégiségek külön füzetekben tudományosan vannak leírva és történelmi adatokkal megvilágítva. . . E felvételek eredménye Pozsony vmegyének régészeti nagy térképe, melyet Könyöki József tervezett és rajzolt. L. Pozsony vm. Rég. Egyl. Ért. 1881. 41—42. l.)
6. *Jedlicska Pál:* Adatok a pozsony vármegyei Kis-Kárpátok vidékének történetéhez. Tört. s Rég. Szemle. I. köt. A Pozsony vm. Rég. Egyl. Ért. 1876—77. 18—34. II. közl. u. ott. 1878—81. 3—23. l.
7. *Ortvay T.:* Adatok Pozsonymegye helytörténetéhez. Pozsonyvidéki Lapok. 1889. 27. s köv. lap.
8. *Magyarország vármegyéi és városai* stb. Szerk. Dr. Borovszky Samu. Pozsonymegye. Pozsony sz. kir. város. Nagy-Szombat, Bazin, Modor és Sz.-György r. t. városok. Írták a Mo. vmegyéi és városai állandó munkatársai kp. biz. felügyelete alatt a helyi munkatársak. 26 melléklettel. Bpest. N. 8r. 754 l.

B) Pozsony vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alistál. Késő csúcsíves templom a XV. sz.-ból, egykori védőfalmaradványaival, lőrésekkel, Sz.-Margitot Domokos-apácza-öltözetben ábrázoló XVII. sz. olajfestmény.

Ipolyi: Arch. Közl. I. 43—6.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.

R. k. templom. 1786.

Mo. vm. Pozsony. 26.

Almás. Ev. ref. templom harangja: Maria Ursula Nuspicker in Pest Goss mich Almahs. felirattal.

Römer Jgyk. III. 1. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

R. k. templom. 1693.

Mo. vm. Pozsony. 26.

Alsó-Bár. Újabb r. k. templomának szentélye, állítólag régi kápolna.

Ipolyi: Arch. Közl. I. 46.

Alsó-Diós (Unternussdorf). Csúcsíves templom. 1518.

Szentségház.

Márvány-keresztelő-kút.

Csúcsíves szentségtartó.

Ezüst kehely.

Sz.-Háromság-kápolna. 1715.

Pitroff István: Az alsó-diósi plebánia tört. M. Sion. 1869. 270.
Jedlicska Pál: A Pozsony vm. Rég. Egyl. 1876—7. évi Ért. 30—4.
— — Kis-Kárp. Eml. I. 156—61.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 158.
— — jel. M. Biz. 1878. 21. 36.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIX.

Alsó-Korompa. Régi templom. (Elpusztult.)

Gróf Chotek-féle kastély XVIII. századból.

Jedlicska Pál: Kis-Kárp. Eml. II. 155—7.
Kastély említve Arch. Ért. 1892. 175.
Mo. vm. Pozsony vm. 26. Képe. U. o. 29. l.

Apáczaföld puszta, Csákányhoz közel. Egykori cziszterczita-zárda helye.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 56—7.

Ábrahám. Templomrom.
Rajzai Storno F.-től: Említve Arch. Ért. 1878. 319.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.

R. k. templom a XVIII. századból.
Mo. vm. Pozsony vm. 24.

Baka. Egykori csúcsíves és mai r. k. temploma 1770-ből.

Oltárképe: Mindenszenteket ábrázolja.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 47.
Farkas Mihály: A bakai plebánia tört. M. Sion. 1866. 845—923.
Mo. vm. Pozsony vm. 32.

Bazin, fallal kerített város.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 476.
Rupp: Egyházi épületei. Mo. helyr. t. I. 123—5.
Mo. vm. Pozsony vm. 209—17.

R. k. csúcsíves pleb. templom.
Steindl J. rajzai. M. Biz. 1879. 80. 86. 90.

Illésházy nádor síremléke 1609. és más sírkövek.

Kolostor.

Gróf Pálffy-kastély.

Városfalak és tornyok maradványai.
Gyurkovics Gy.: Illésházi síremléke. Akad. Ért. 1847. 235—38.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb II. 80.
Knauz N.: Bazini várkápolna. M. Sion. 1865. 708.
Hunfalvy Béla jel. M. Biz. 1880. 13. 14.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 200—3. A templom alaprajzával.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIX
Arch. Ért. 1880. II. l.
Gerecze: Illésházi síreml. Mo. tört. eml. I. 151. 298.
— — Szobra eml. 72.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1857. 288. 305.
— — Pálffy-féle vár és régi berendezése. Arch. Ért. V. 245.
— — Az emeletes vizivár leírása. M. Biz. 1901. 47. és 1903. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 209—17. Illésházy síremléke, a plébánia, ág. ev. és Salvator-templom képeivel.
A kastély képe. U. ott. 713.

Harang: Johann Adamer hat mich gossen (?) 1693. Gott las mein Thon Erschalen allen Posingern zum Grossen gefallen felirattal.
Ipolyi-tól: Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Bácsfa. A községhez tartozó Sz.-Antal-templom és kolostor. 1660—1674.

Főoltára. 1782.
Mo. vm. Pozsony vm. 30—1. A templom és kolostor képével.

Báhony. Csúcsíves tornyú és szentélyű templom.

Emeletes vízvár.
Jedlicska P. leírása. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 31.

Beketfa. Részben lerombolt régi kastély.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 52.
Mo. vm. Pozsony vm. 32.

Béke. Félkörű záródású kis régi temploma, román tagozású kapuval.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 51—2.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.
Mo. vm. Pozsony vm. 32.

Bélaháza. R. k. templom. 1787.
Mo. vm. Pozsony vm. 33.

Bieberburg. L. **Vöröskővára.**

Bikszárd. R. k. templom. 1788.

Határában Éleskő (Scharfenstein) vár romjai. Máskép Bikszádi vár.
Régi képe. Birkenstein. 107.
Könyöki jel. és rajzai. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 24.
Arch. Ért. XII. 1884. IV. IX. l.
Mo. vm. Pozsony vm. 35. 530. 676.
(Éleskő többi irodalma tévedésből Nógrádmegyénél van felsorolva.)

Binócz. R. k. temploma a mult századból.

Harangjai. 1740. 1754.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 121.
Mo. vm. Pozsony vm. 36.

Bogdány (Bogdanócz). R. k. templom csúcsíves sanctuarium, régi nyolczszögű toronynyal.

Kehely. 1601.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 250—2. Képpel.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 250.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 36.

Bogdanócz. L. **Bogdány.**

Boldogfa. (Ezelőtt Boldogasszonyfalva.) Templ. szentélye a XIV. századból.
Mo. vm. Pozsony vm. 36.

Boleráz. Régi templomának alapfalai a pleb. kertben.

R. k. pleb. templom. 1780.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 232.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 249.

Ezüst kehely. 1647.
Jedlicska P.: Pozsonym. Rég. Egyl. Ért. 1881. 18—9.

Bohonuz. XVIII. századi úri lak.
Mo. vm. Pozsony vm. 36.

Bori. R. k. pleb. templom. 1788.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 372.

Borostyánkő. Régi átalakított templom.

Vára.
Hormayer: Taschenbuch. X. 362.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 569.
Rajza. Vas. Ujs. 1856. 42.
Ipolyi: Borostyánkő vára hajdan. Vas. Ujság. 1859. 39. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 75.
W. B. történetéhez, Haz. s a Külf. 1868. 24. 25.
Könyöki felvételei és jelentése. M. Biz. 1881. 1. 9. 18. 29. 78.
Bellovics B. rajza. Vas. Ujs. 1893. 38. sz.
Mednyánszky L. rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 213.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. IV. 393.

Borostyánkői harang. 1535.
Pacskolata. Römer-hagy. XLIII. sz. cs. M. Biz.

Borostyánkő alatt a Máriavölgyi Pálos-kolostor helye.
Ádám Iván: Pálosaink épit. említve Egyh.-műv. Lap. 1883. 75.

Borova. R. k. pleb. templom. 1756.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 283.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 284.

Harang 1687. Casparus Wolf Posonii felirattal.
Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Bős. Eredetileg csúcsíves ízlésű temploma átalakítva.

Régi keresztelő-medencze.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 52.

Várkastély, egykor tornyokkal, vízárokkal erősítve. Ma nyári lak. Padlásán 50 olajfestményből álló képgyűjtemény. (Régi arczképek.)
Képe. Vas. Ujs. 1855. 7. sz.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 52—3.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.
Mo. vm. Pozsony vm. 38. Képe. U. ott. 37.

Bucsuháza. R. k. kápolna Sámot-pusztán.
Közigazg. biz. jel. M. Biz. 1901. 167.

Búr-Sz.-György. R. k. templom. 1676.
Mo. vm. Pozsony vm. 39.

Búr-Sz.-Miklós. R. k. templom. 1753.

Kápolna. 1668.
Mo. vm. Pozsony vm. 39.

Búr-Sz.-Péter. R. k. templom a XIV. századból.
Mo. vm. Pozsony vm. 39.

Csallóközszigeten hajdan létezett egyházi épületek.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 133—41.

Csallóköz-Kürt. L. **Kürt**.

Csataj. R. k. templom a XIV. századból.
Mo. vm. Pozsony vm. 40.

Csákány. R. k. templom régi romokból alakítva 1712. Kijavítva 1824.

Falképek.

Emeletes kastély Szelepcsényi érsek idejéből. (Ma tisztilak.)

Mellette régi földszintes épület egykori zárda részlete.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 54—5.
Mo. vm. Pozsony vm. 39.

Cseklész. R. k. templom a XIV. századból.

Arany kehely. 1666.

Várrom.
Mo. vm. Pozsony vm. 41. A kastély képével.

Eszterházy-féle kastély. 1722.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 78.
Vörös Antal és Pereczparti: Cseklész. Tájismertetés. Pesti Röpiratok. 1849. 10. sz.
Vas. Ujs. 1901. 27. sz. A kastély képével.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 41. A kastély képével.

Várhegy, romokkal.
Mo. vm. Pozsony vm. 589. Képpel.

Cseszte. Csúcsíves templom.

Ezüst szentségtartó.

Csúcsíves ízlésű arany kehely.

Sírkőtöredék a XIV. századból a templom oldalbemenet küszöbén.
Jedlicska P.: A Pozsony vm. Rég. Egyl. 1876—7. évi jel. 26—9.
— — jel. és a templom rajzai. M. Biz. 1874. 15. 23.
Werdenstetter Szilárd rajzai. M. Biz. 1874. 17. Említve Arch. 1878. 196.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. V. 73. M. Biz.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1875. 1. 13.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIX.
Arch. Ért. IX. 36.

Festett czímerek a szentély boltgerinczein.
Rómer: Régi falképek. 103.
Szentségmutatójáról. Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 124—30. és Egyh.-műv. Lap. 1883. 154—8.

Vöröskővára. Cseszte határában. L. **Vöröskő**.

Cziffer. R. k. templom. XVIII. század.
Mo. vm. Pozsony vm. 48.

Emeletes kastély.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 42.

Csölle. Régi (?) r. k. kis temploma.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 57.

Csöllösztő. Egykori templomának romjai állítólag a Duna árjában láthatók.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 57.

Csötörtök. XV. századi kéttornyú templom.

Mérei Mihály alnádor síremléke 1572-ből a sanct. baloldalán.

Márvány-medencze, ma szenteltvíztartó, csavart oszlopon.

Ezüst kehely C. Andreas Camerarius Imperatoris 1583. felirattal.

Egy másik (elpusztult) kelyhen volt írva: Anna Mere nupta C. Andreas Balassa.

Egykori köralakú épület (Carnarium? keresztelő-kápolna?) emléke.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 57—70.
Rómer Jgyk. XXX. 14. M. Biz.
H. I. jel. M. Biz. 1886. 56. 57.
Arch. Ért. 1880. II. 1.
A templom renoválása. M. Biz. 1878. 9. 18. 24—36., 1891. 107. 128., 1902. 126.
A templom rajza Könyöki-től. M. Biz. 1878. 9.
Mo. vm. Pozsony vm. 46.

Csukárd. R. k. templom. (A régi összedült, a mai 1801-ből való.)
Knauz N.: A csukárdi templom. M. Sion. 1865. 708.
— — A csukárdi templom készlete. 1437-ben. M. Sion. 1863. 312.

Deákmonostor. Románizlésű, emeletes templom. (Kibővítve.)
F.-Czinár: Mon. I. 313—4.
Ipolyi: A deákmonostori XIII. századi Román Basilika. Hely- és Műtört. Monographia. Székfoglaló beszédül a Magyar Tud. Akadémiában előadta Márcz. 5. 1860. Ipolyi Arnold. A rajzok és felvétel Aradi Lippert József építésztől. A Magyar Akad. Évkönyvek. X. köt. III. darabja. Pesten. Emich Gusztáv Magyar Akad. Nyomdász betűivel. 1860. 4r. 116. I—VI. táblával.
Rupp: helyr. t. I. 141—3.
Rómer: Régi falk. 103—4.

A templom kibővítése.
M. Biz. 1872. 28. 32. 76. 116.
Arch. Ért. VII. 109.
Gulyás Elek: Deákmonostor hajdan és most. M. Sion. 1875. 881.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XXIX.
— — Ó-ker. műeml. 114. Alaprajzzal.
Gerecze: Néhány Árpádkori templomunk. Arch. Ért. 1896. 310—6.
Dörre T.: A templom és szentély rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 51.
Mo. vm. Pozsony vm. 48. Képpel.

Dejthe. R. k. templomban renaiss. szentségmutató.

Aranyozott ezüst kehely. 1642.
Arch. Ért. 1880. I. 1. XIV. I. 1892. 175.
Jedlicska P. jel. és Werdenstetter Szilárd rajzai. M. Biz. 1879. 30. 32. 39. 69. 86. 90.

A község északi részén levő r. k. templom állítólag 1172-ben épült.
Mo. vm. Pozsony vm. 50.

Dercsika. Újabbkori templomának szentélye, régi.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 71—2.
Mo. vm. Pozsony vm. 51.

Detrekővára.

Báró Mednyánszky Alajos: Tud. Gyűjt. 1822. VII. 34. Képpel.
Hormayer: Taschenbuch. X. 362.
Ipolyi: Vas. Ujs. 1859. 41. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 76.
Werdenstetter Sz. rajzai. M. Biz. 1874. 17.
Könyöki jel. és a vár felvételei. M. Biz. 1881. 1. 9. 18. 78. 129.
— — Rég. Társ. Évk. 1879. 178.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXII.
A vár külső, belső képe. Vas. Ujs. 1886. 7.
Mo. vm. Pozsony vm. 53. 530. Képe. 709.

Detrekőváralja. Késő csúcsíves templomrom.

Werdenstetter Sz. rajzai. M. Biz. 1874. 17.
Jedlicska P. jel. és rajzai. M. Biz. 1874. 17. 23.
Említve Arch. Ért. 1878. 197.
H. I. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIX.

A kastélyban pacificale kereszt. Reperata 1619. Renovata 1774. felirattal.

Arch. Ért. IX. 36. XIV. I.
Jedlicska P.: M. Biz. 1874. 17. 23., 1875. 1. 13.
Werdenstetter Sz. rajzai. M. Biz. 1879. 30. 32. 39. 69. 86. 90.
E. kiáll. k. 2380.

Emeletes kastély kápolnával, lakatlan.

Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
— — Kis-Kárp. Eml. II. 49.

Detrekő-Csötörtök. R. k. templom.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 167.
Mo. vm. Pozsony vm. 52. A templom képével, noha a szöveg szerint e községben nincs templom.

Detrekő-Sz.-Miklós. Két r. k. templom. 1718. 1745.

Mo. vm. Pozsony vm. 52.

Vára.

Régi képe. Bodehner 30. tábláján S.-Nicola feliratú kép (Gasp. Bouttas fecit aláírással), a háttérben egy hegyen romokat ábrázol. Lipszky: Repert. 641. lapján pedig Szent-Miklós (Detrekő-) Blasenstein-Sankt-Niklas olvasható. Ezek alapján vélem e képen a sok Szent-Miklós nevű hely közül Detrekő-Sz.-Miklós várat felismerni.

Detrekő-Sz.-Péter. R. k. templom. 1600—1712.

Mo. vm. Pozsony vm. 52.

Dévény vára (Theben). Rom.

Sándor István: Dévény váráról és Szvatoplukról. Sokféle. 1799. VI. 19.
Hormayer: Taschenbuch. IX. 352.
Báró Mednyánszky Alajos: Dévény várának omladékai. Tud. Gyűjt. 1820. X. 57. Képpel.
Pannonia. 1821. 26. Képpel.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 566.
Fillér-Tár. I. 1834. 25. Képpel.
Theben (Dévény) Panorama Oest. I. 1838. 139—44.
Budapesti Viszhang. 1856. 20. sz. után Mittheil. d. C. Com. 1857. (II.) 218.
Vas. Ujs. 1856. 28. Képpel.
Haán Rezső: Divatcsarnok. 1859. 31.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 73. Képpel.
Ország Tükre. 1863. 22. Képpel.
Haz. s a Külf. 1867. 48. Képpel.
Mo. s a N.-világ. 1868. 198. Képpel.
W—n: Vas. Ujs. 1870. 12. Képpel.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. I. 1870. 70. l.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 178.
Győri t. és r. füz. II. 120.
Könyöki jel. és rajzai. M. Biz. 1881. 1. 9. 18. 29. 78.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXII.
Hemann Gusztáv: Topografiai viszonyok változása Dévény vára körül. Ismertetve Századok. 1886. 848—9.
Boncz Ö.: Arch. Ért. 1888. 443.
Mo. vm. Pozsony vm. 53. Képekkel. 52. 502. 708.

Renaiss. diszítésű biróbot. 1621.

Pellengér-jelvény.

Szőlőművesek czéh-jelvénye. 1749.

Mo. vm. Pozsony vm. 53—4. A pellengér-jelvény képével.

Dévény-Újfalu. R. k. templom. Szentélye. XVI. sz.

Közigazg. biz. jel. M. Biz. 1901. 167.
Mo. vm. Pozsony vm. 54.

Dienesdi. R. k. templom a XVIII. század közepéről.

Régi fafeszület.

Bibliai jeleneteket ábrázoló gobelin-maradvány, szószékszőnyeg.

Ipolyi: Arch. Közl. I. 72.
Mo. vm. Pozsony vm. 50.

Dimburg. XVI. vagy XVII. századi templom megnagyobbítva.

Mo. vm. Pozsony vm. 54.

Dubova. R. k. pleb. templom. 1594.

Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 313.
Mo. vm. Pozsony vm. 55.

Duna-Szerdahely. R. k. kéthajós pleb. templom a XV. századból, háromoldalú sanctuarium és nyolczoldalú gulatetős, négy kis saroktornyos toronynyal.

Ipolyi: Arch. Közl. I. 74—6.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XXIII.
Mo. vm. Pozsony vm. 56.

Eberhard. A kastély kápolnája Szelepcsényi érsek idejéből.

Az egykori templomos erőd árkainak nyomai a régi, végkép átalakított kastély körül.

A faluban az út mellett álló földhányások. (A hagyomány szerint ezek a templomos erőd maradványai.)

Ipolyi: Arch. Közl. I. 77—8.
F.-Czinár: Mon. II. 169—70.
Rupp: Mo. helyr. t. 138—9.
Mo. vm. Pozsony vm. 57. A kastély képével.

Egyház-Gellye. Román ízlésű kéttornyú templom (átalakítva) csúcsíves részletekkel.

Mo. vm. Pozsony vm. 57.

Csúcsíves szentségház.

Csúcsíves ülőfülkék.

Régi keresztelő-medencze.

Renaiss. szenteltvíztartó.

XVII. századi festmény „1692 ex voto et Transilvaniae 1619" érthetetlen felirattal.

Balthazar Herold hat mich Gossen Aus feuer und hicz bin ich ge(f)lossen. I. Pressburg Anno 1648. feliratú harang.

Morócz Susannna síremléke. 1683.

Ipolyi: Arch. Közl. I. 79—85.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.

Egyházkarcsa. R. k. templom. 1308.

Mo. vm. Pozsony vm. 58.

Eperjes. R. k. templom. 1748—50.

Mo. vm Pozsony. vm. 58.

Éleskő várrom. L. **Bikszárd.**

Fehéregyháza. R. k. kápolna. 1740.

Mo. vm. Pozsony vm. 58.

Felső-Bár. Régi templomából épült r. k. templom. 1778.

Istvánffy Miklós alnádor egyetlen figyermekének sírköve. 1581.

Lipcsey János sírköve. 1596.

Keresztelő-medencze.

Calix S. Stephanis in Por (azaz Pár) feliratú kehely XIII—XIV. századból.

Zománczos kehely J. N. R. I. kezdőbetűkkel a XIV—XV. századból.

Ciborium Reverend. Pat. Sz.-Györgyi dedit pro Ecclesia Bariensi feliratú kehely a XVI. századból.

Ezüst lámpa. Csináltatta Selyem Telki Nemes Selyem Imre Ao 1783. felirattal.

Két régi harang. Egyiken: Maria hilf mir in den Himmel zu dir felirat.

Másik harangon: Fracta et refusa per Gregorum Berki Franciscum Nagi (Nagy) et Joh. Sarfii (Sárfői) ceterosque nobiles in Bar. Par(ocho) Gregor. Moháczi. 1632.

Amade grófok régi várkastélya egykor tornyokkal megerősítve, ma átalakítva.

Nepom. Sz.-János szobra B. Amadé László költő feliratával.

Régi magánházak, Istvánfy történetíró háza. (Ma magtár, szeszfőző és sörháznak használva.)
Ipolyi: Arch. Közl. I. 87—95.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
Czobor: Egyh. eml. 45.
— — Mo. tört. eml. I. 164—5. Képe. 202. ábra.
Mo. vm. Pozsony vm. 60.

Kelyhek.
E. kiáll. k. 1119. 1482.

Felsőcsölle. R. k. templom. 1798.
Mo. vm. Pozsony vm. 60.

Felső-Diós. Régi csúcsíves templomának romjai a község északi részén a Parina patak mellett.

Feliratos kő 1542. és pálczaműtöredékek.

R. k. új templom. 1758—1764.

Kagylóalakú faragott szószék és domborműve.

Ferrari Sz.-Vincze oltárképe.

Régi kuriális épület a XVI. századból. (?)
Jedlicska P.: Pozsonym. Rég. Ért. 1878—81. 3—10.
— — Kis-Kárp. Eml. 164—7.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 191.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 61.

Felsődombó. R. k. templom. 1723.
Mo. vm. Pozsony vm. 61.

Felsőjányok. Pogánykori sánczok és halmok.
Mo. vm. Pozsony vm. 61.

Felső-Korompa. Régi kifestett temploma. (Elpusztult.)

R. k. pleb. templom. 1746.
Mo. vm. Pozsony vm. 62.

Fenyves. R. k. templom. 1670.
Mo. vm. Pozsony vm. 64.

Féll. Szelepcsényi Gy. érsek által épített templom a XVII. század második feléből, annak czímerével.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 87.
Schem. Strig. 1902. 143
Mo. vm. Pozsony vm. 62.

Gajár. R. k. templom. 1658.

Kisebb harang. 1689.
Mo. vm. Pozsony vm. 65.

Nagyobb harang. E felirattal: Fudit Casparus Wolf Posonii. In honorem B. M. V. Angelo Salutata Patrocinio Illustr. Antonii Pálffy Jacob Palacsics Parocho G. D.
Ipolyi adata a Can. Visit.-ból. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Galánta. R. k. templom a XVIII. századból.

Az énekkar alatt Kubinyi László domborműves síremléke.
Ipolyi Arnold: Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 133—8. A síremlék képével.

Két kastély. Egyik az Eszterházy-családé a XVIII. századból. Csak egy része áll fenn a családi czímerrel s néhány faragványnyal.

A második kastély egy réginek helyén újan (az 1860-as években) épült. E réginek áll egy része s rajta úgylátszik gr. Eszterházy Imre primástól eredő felirat.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Régi kastély képe. Birkenstein. 34. l.
Alm. v. Ungarn. 1778. 338.
Ung. Mag. 1782. 321.
Mo. vm. Pozsony vm. 65—6.
A kastély régi képe. U. ott. 611.

Gány. R. k. templom, hihetőleg a XIV. századból.
Mo. vm. Pozsony vm. 66.

Gerencsér. R. k. templom csúcsíves részletekkel.

Szentségtartó 1693.
Mo. vm. Pozsony vm. 66.

Geszt. R. k. templom. 1760.

Régi ezüst kehely.
Mo. vm. Pozsony vm. 67.

Gocznód. R. k. Árpádkori templom.
Mo. vm. Pozsony vm. 67.

Gomba. Késő gótizlésű, átalakított templom.

Régi kastélya átalakítva.

Aranyozott ezüst billikom a kastély gyűjteményében e felirattal: Ez a Pohár az tisztesseges G. Ö. SZ. Ö. C. Cehe (talán győri szűcs czéhé?) 1589.

Kupaalakú serleg H. S. B. S. 1639. felirattal. U. ott.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 96—7.
Könyöki felvételei a templomról. M. Biz. 1878. 9.
Mo. vm. Pozsony vm. 68.

Gutor. Régi kis csúcsíves templom a XIV. sz.-ból.

Homokkőkeresztelő-medencze töredékei.

Olajfestésű votiv képei.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 97—8.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.
Könyöki felvételei. M. Biz. 1878. 9.

Aranyozott ezüst kehely a XV. sz.-ból. A r. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1484.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
Mo. vm. Pozsony vm. 69.

Grinád. R. k. templom a XV. századból.
Mo. vm. Pozsony vm. 68.

Halicsa. Megerősített románizl. templom.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.

Halmos (Halmes). Régi templom. (Elpusztult.)
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 302.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 285.

Csúcsíves kehely. 1618.
Mo. vm. Pozsony vm. 69.

Hegy. R. k. templom.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1886. 3.
Mo. vm. Pozsony vm. 69.

Hidas (Pruk). XV. századi késő csúcsíves, romladozó templomka.
Mo. vm. Pozsony vm. 70.

Csúcsíves szentségház.

Csúcsíves oltárfülkék (oltár-csarnokok).
Ipolyi: Arch. Közl. I. 122—6. A szentségház képével.
Knauz N.: A prukki templom. M. Sion. 1865. 475.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.

Keresztelő-medencze.
Rajza Könyöki J. M. Biz. 1878. 9.

Hidaskürt. R. k. templom. 1759.
Hübner János: A hidaskürthi plébánia történeti adatai. M. Sion. 1877. 43. 120. 183.

Aranyozott ezüst szentségmutató. 1729.
Mo. vm. Pozsony vm. 71.

Hideghét. Kastély a XVII. századból, némelyek szerint kolostorból átalakítva.
Mo. vm. Pozsony vm. 71.

Hidegkut. Két r. k. templom a XIV. és XVI. sz.-ból.

Szentségtartó a XVII. sz.-ból.
Mo. vm. Pozsony vm. 71.

Hódi. Eszterházy-kastély. 1790.
Mo. vm. Pozsony vm. 71.

Hodos. Ev. ref. templom. 1790.
Mo. vm. Pozsony vm. 71.

Horvátguráb. R. k. templom. 1589.

Kehely. 1659.
Mo. vm. Pozsony vm. 72.

Hosszúfalu (Langendorf). Átalakított régi templom.

Szentségmutató.

Csúcsíves ezüst kehely.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 276. Képpel.
— — Pozsonyi r. Egyl. 1876—7. Ért. 30—1.
— — jel. és Werdenstetter Sz. rajzai. M. Biz. 1879. 30. 32. 39. 69. 86. 90.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 280.
Arch. Ért. XIV. I. 1880.
Mo. vm. Pozsony vm. 72.

Igrám. Régi tornyos kápolna.
Mo. vm. Pozsony vm. 72.

Illésháza. R. k. templom régi, csúcsíves szentélyéhez épült hajó. 1780.

Mária-szobrocska a főoltáron. Facta 1458. Renovata 1682., iterum renovata 1744. felirattal.

Illésházy Mátyás gyulafejérvári prépost sírköve, domborművű alakkal. 1510.

Illésházy István nádor anyjának egykori sírköve. 1547.

Az egykori Illésházy-kastély helye.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 99—102.
— — Műtört. tan. I. 175.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1857. 288. 305.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.
Mo. vm. Pozsony vm. 72.

Istvánfalva (Stefansdorf). Késő csúcsíves pleb. templom tornya.

Szentségháza. 1553.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 286.
— — jel. M. Biz. 1875. 1. 13.
— — leírása és Werdenstetter Sz. rajzai. M. Biz. 1874. 17. 23.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 284.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XXIX.
Arch. Ért. IX. 36.
Mo. vm. Pozsony vm. 73.

Sekrestye feletti csengetyű, Me fecit Johannes Alfine 1555. felirattal.
Jedlicska P.: Pozsonyi r. Egyl. 1876—7. Ért. 29—30.

Falképmaradványok.
Römer: Régi falk. 110.

Grassalkovich A. által épített templom. 1772.

Ivánka. Emeletes kastély. Épít. Grassalkovich A.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 74.

Jablonicza mellett Korlátkő. L. ezt.

Jakabfalvi csúcsíves templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIX.
Mo. vm. Pozsony vm. 74.

Jánostelek. Régi temploma megújítva. 1695.
Mo. vm. Pozsony vm. 74.

Jóka. R. k. templom. Átalakítva 1530-ban.

Ev. ref. templom. 1784.
Mo. vm. Pozsony vm. 74.

Kajal. R. k. templom a XVI. sz.-ból.
Mo. vm. Pozsony vm. 75.

Kápolna. Egykori temploma.
Rupp: Mo. helyr. t. 111. 271.
Mo. vm. Pozsony vm. 76.

Keresztur. (N.-Szombat mellett.) Román, részben csúcsíves templom.
Ipolyi: Deákmon. baz. 115.
Mo. vm. Pozsony vm. 76.

Kikula. Elpusztult vár helye.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.

Királyfa. Emeletes kastély kápolnával, műkincsekkel.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 77. A kastély képével.

Kiripolcz. Harang e felirattal: Materiam pro me Caspar Leopolde dedisti
Metropolita juvat Sollicitat Sigray Hinc Szelepcsényi
Vivat per saecula Nomen
Hoc omnes cupimus facit ut ipse Deus. 1679.
Ipolyi adata. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Második harangon: Caesaris Leopoldi auspiciis fudimus istam Campanam vivas Rex Leopolde diu Georgius Szelepcsényi fit Metropolita Patronus Mathias Sigrai Sollicitator erat. 1679.
Ipolyi adata. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Ugyanitteni más adat szerint a 94 zsolt.-ból vett feliratú harang 1673-ból való.

Kiripolcz r. k. temploma épült 1503-ban.
Mo. vm. Pozsony vm. 78.

Kislévárd. R. k. pleb. templom. 1741.
Schemat. Strig. 1902. 155.
Mo. vm. Pozsony vm. 79. E szerint 1654-ben épült.

Kismagyar. Zsigmond király egykori nyaraló-palotájának helye.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 116.

Kastély, egy része állítólag Klarissza-kolostor volt.
Mo. vm. Pozsony vm. 80.

Kismácséd. R. k. templom. (Állít. török mecset.)
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 167.
Mo. vm. Pozsony vm. 79.

Kis-Lucse. Újonnan átalakított kastély.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 103.

Klucsován. Temploma. 1782.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 238.

Konyha. R. k. templom. 1702.
Mo. vm. Pozsony vm. 81.

Korlátkő. Várrom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 77.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.
Mo. vm. Pozsony vm. 531.

Korompa. Emeletes kastély.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Kosolna. Kápolna. 1732.
Mo. vm. Pozsony vm. 81.

Kosuth. Emlékoszlop. 1662.

Emlékkereszt. 1662.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1886. 3.

Kukló. R. k. templom a XIV. századból.
Mo. vm. Pozsony vm. 82.

Kürt. Kis késő gót templom, átalakítva.

Régi keresztelő-medencze töredékei.

O Rex glorie veni cum pace O Maria pia sis nobiscum in via Amen MCCCCLXXXII. (1482.) Magister thoma feliratú harang.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 104—11.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XXIII.
Templom keresztelő-medencze és kehely rajzai Könyökitől. M. Biz. 1878. 9.
Gyulai Rudolf: Kürt. A Komárom vm. tört. t. 1890. évi jel. IV. 54—5.
Mo. vm. Pozsony vm. 82.

A templom egykori falképei.
Rómer: Régi falk. 118.

Laksárujfalu. R. k. templom a XVIII. sz. elejéről.
Mo. vm. Pozsony vm. 83.

Lamacs. R. k. templom. 1634.

Sz.-Rozália-templom. 1710.
Mo. vm. Pozsony vm. 83.

Láb. R. k. templom, a régi helyén épült 1722-ben.
Mo. vm. Pozsony vm. 83.

Lidértejed. Úri lak, épült 1700. körül.
Mo. vm. Pozsony vm. 83.

Lipót. Főoltárkép a r. k. fiókegyházban: Sz.-Kelemen pápa.

A Megváltó szenvedésének képei a XVII. századból. A m.-óvári eltörölt kapuczinus zárdából ide került olasz festmények.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 168. 1. sz. jegyz.

Losoncz. Régi r. k. templom.

Kehely. 1737.
Mo. vm. Pozsony vm. 84.

Lozornó. Ezüst feszület. 1630.

Maaszt. L. **Mászt.**

Mad. Ev. ref. templom. 1788.
Mo. vm. Pozsony vm. 85.

Magyarbél. Csáky-féle emeletes kastély. 1727.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 79.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 86.

Magyar-Diószeg. A r. k. templom tornya.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 167.
Mo. vm. Pozsony vm. 87.

Magyarfalu. R. k. pleb. templom a XVII. sz.-ból.
Mo. vm. Pozsony vm. 87.

Majtény. Aranyozott vert ezüst szentségtartó.
Mo. vm. Pozsony vm. 88.

Malaczka. Sz.-Háromság-templom. 1731.

R. k. templom a XVII. sz.-ból.

Ferencziek zárdája. 1653.

Pálffy-féle kastély. 1624.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 77.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 276—7.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 49.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Schem. Strig. 1902. 155.
Ipolyi: Egy kolostor alapítása százados évnapján. Családi Lap. 1853. II. 9.
Mo. vm. Pozsony vm. 88. A kastély képével.
A község régi képe. U. ott. 608.

Pálffy Miklós 1598. billikoma arányból, melyet Győr visszavételéért kapott emlékül az alsó-ausztriai rendektől. Herczeg Pálfy Antal tulajdona a kastélyban.
Fénykép. Kiadja Klösz Gy. Budapest. Lemeznagys. 20 × 26. 1876. 68.
Ipolyi: Csal. Lap. 1856. I. 9. 10. 389. 395. 413—8.
E. kiáll. k. — sz.
A serleg szines nyomatú képei: Csal. Lap. melléklet. Készítette Mihalovics J. Nyomatott Gyurián Józsefnél. Budapest Nagys. 33 × 48 Egy példány Rómer-hagy. M. Biz.
Mihálik J.: Mo. tört. eml. 304—5. 351. ábra. Szines képe. LXXII. tábla.

Máriafalva. R. k. csúcsíves templom.
Arch. Ért. IX. 37. XII. 2.
Storno-féle rajzok és fényképek. Említve Arch. Ért. 1878. 2 239.
Steindl J. felvételei és helyreállítási tervei. Steindl-hagy. M. Biz. 1903. 503.
A templom helyreállítása. Egyh.-műv. Lap. 1881. 192.

Máriafalvi templom-kapu felirata. 1004. (?)
Pacskolata Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Máriafalvi r. k. templom szentségház ajtaja.
Edvi Illés Aladár: M. Iparműv. 1901. 145—51. Fénynyomatú képpel.

Máriavölgy (Marienthal).
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 573.

Csúcsíves templom és falképei.

A falu déli oldalán Nyári-kastélylyá alakított Pálos-zárda és műkincsei.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 75.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 165—72.
Römer: Régi falképek. 124.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
Egyh.-műv. Lap. 1883. 218.
M. Biz. 1900. 22. 54.
Mo. vm. Pozsony vm. 88.
Templom és kolostor képe. U. ott. 542.

Mária- (fekete) szobor, kegykép a XIV. század óta datálva.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 175.

Báthory András czímerével ellátott feszület és az ő térdelő alakja, dombormű.
Könyöki rajza. M. Biz. 1878. 9.

Síremlékek.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.

Marienthal. L. **Máriavölgy.**

Mászt (Maaszt). Római castrum nyomai.
Arch. Ért. 1890. 93.

R. k. templom. 1716.

Sziklába és agyagos talajba vájt folyosók és tágas üregek, hagyomány szerint az őslakók búvóhelyei.
Mo. vm. Pozsony vm. 90.

Modor.
Schreiber J. G.: Descriptio L. R. civitatis Modor. Zittaviae. 1719. MS. Lat. Folio. 53 in 8r. M. N. Múz. knyvt. Oct. Lat. 440.
Mo. vm. Pozsony vm. 201—6. Számos képpel.

Egykori Benedek-rendi rezidenciája.
F.-Czinár. Mon. I. 316—7.

R. k. pleb. templom.
Steindl I. rajzai. M. Biz. 1879. 80. 86. 90.

A német ág. ev. templom. 1680—1714.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 82.
Mo. vm. Pozsony vm. 205. Képpel.

Az énekkar támlájának diszítményei.
Himpfner Béla jel. és vázlata. M. Biz. 1880. 13. 14.

Csúcsíves ízlésű templom a temetőben.

Magánházak. Maier V. háza, hajdan ev. imaház. Stukkó-diszítményes boltozattal.
Mo. vm. Pozsony vm. 204. Képpel.
F.-Czinár: Mon. I. 310.
H. I.: Mo. csúcsíves Műeml. 204—6. A templom alaprajzával.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIX.
Arch. Ért. 1880. II. 1.
Rupp: Modor város és szent épületei. Mo. helyr. t. I. 125—6.

Város-kapu, város-falak.

Ép kerítőfalak és háromtornyos kapu. 1610—1646.
Mo. vm. Pozsony vm. 203. Képpel.

Modorfalva. Sz.-Háromság-templom. 1650.

Magdolna-kápona. 1634—1747.
Mo. vm. Pozsony vm. 90.

Morva-Sz.-János. Kastély.
Jedlicska P. leírása. M. Biz. 1901. 47.

Miserd. Egykori templomának megmaradt csúcsíves szentélye.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 111—2.
Mo. vm. Pozsony vm. 90.

Nagy-Abony. R. k. templom. 1761.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 112.

Ordódy-féle kastély.
Mo. vm. Pozsony vm. 92.

Nagybresztovány. R. k. templom. 1778.

Kápolna. 1767.
Mo. vm. Pozsony vm. 92.

Nagyfödémes. R. k. templom. 1619. 1710.
Mo. vm. Pozsony vm. 93.

Nagy-Lég. Szelepcsényi Gy. által építtetett temploma. 1679.

Ez alatt régi alapfalak.

Márványoltárán Magyarország Sz.-Erzsébet-szobra, gróf Viczayné alapítványa.

Régi kődombormű a templom falában.

Bacsák-család sírboltfedőkő a templomhajó közepén. 1726. (Zsibárustól került ide.)
Ipolyi: Arch. Közl. I. 113—4.
Sárváry Endre: A nagyléghi pleb. története. M. Sion. 1869. 313. 583. 667.
Mo. vm. Pozsony vm. 93.

Nagy-Lévárd. R. k. templom a XVII. sz.-ból.

Emeletes kastély kápolnával a XVIII. sz.-ból.
Ipolyi: Vas. Ujs. 1860. 16. Képpel.
Jedlicska P. leírása. M. Biz. 1901. 47.
Schem. Strig. 1902. 155.
Mo. vm. Pozsony vm. 94. A kastély képével.

Nagy-Magyar. Késő gótizlésű, kéthajós r. k. pleb. templom.

Csúcsíves szentségház.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 114—5. A szentségház képével.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.

O Maria ilk (hilf). Johannes Lucas Marcus Matheus Ano Dno MCCCCLXVII. (1467.) feliratú harang.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 117. VI. tábla.

Aranyozott ezüst pacificale zománczczal a XVI. sz.-ból. A r. k. templomban.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
E. kiáll. k. 2318.
Mo. vm. Pozsony vm. 94—5.

Nagymácséd. R. k. templom. 1783.
Mo. vm. Pozsony vm. 94.

Nagy-Paka. Késő csúcsíves, átalakított templomának hatszögű sekrestyéje, egykori carnarium vagy keresztelő-kápolna maradványa lehet. Az egész templom mai alakját 1668-ban nyerte.
Képe. Vas. Ujs. 1858. 10.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 119—21.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.
Mo. vm. Pozsony vm. 96.

Nagysenkvicz. R. k. templom. 1672.
Schem. Strig. 1902. 140.

Aranyozott ezüst szentségmutató. 1766.

Két régi aranyozott ezüst kehely, egyik zománczos.
Mo. vm. Pozsony vm. 96.

Nagysúr. R. k. templom. 1793.

Czímeres, felratos ezüst kehely. 1741.
Mo. vm. Pozsony vm. 97.

Nagy-Szarva. R. k. románizlésű templom, csúcsíves részletekkel.

Szentségtartó.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.

Sírboltnyilás fedőlapja 1655., a Sárkány-család czímerével.

Sárkány-család várkastélya, egykor vízárok és védőműveinek nyomai.

XV—XVI. századi arczképgyűjtemény a kastélyban.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 138—41.
Mo. vm. Pozsony vm. 97.

Emeletes, négyszögű kastély a XVI—XVII. sz.-ból.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Nagy-Szombat (Tyrnavia). Irodalma és régi képei.
Descriptio. 37. tábla.
Birkenstein. 33. tábla.
Extractus protocolli L. R. Civitatis Tyrnaviensis de ingressu Principis Emer. Thökölyi et Civitatis conflagratione et depraedatione miserabilis. M. N. Múz. Quart. Lat. 524. L. még. Quart. Lat. 529.
Schoenvisner Stephanus: Antiquitatum et Historiae Sabariensis ab origine usque ad Praesens Tempus Libri Novem Studio et Opera. Stephani Schoenvisner. Pestini. MDCCXCI. Typis Mathiae Trattner. 4r. 384 l. Rajzokkal.
Tyrnavia crescens. Tyrnavia. 1707. 8r. M. N. Múz.
Ung. Mag. 1782. II. 321.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 210.
Ocskovszky F. A.: Historia urbis Tirnaviensis. Tirnavia. 1843. 8r. M. N. Múz.
Ismertetése. Pannonia. 1843. 73.
Szombathi Menyhért: N.-Szombat v. története. Honderű. 1847. II. 15. 16.
Rupp: N.-Szombat sz. épületeivel. Mo. helyr. t. I. 92—120.
Récsey Viktor O. S. B.: Kis-Róma (Nagy-Szombat) néhány vallásos emléke. M. Sion. 1880. 428.
Némethi Ferencz: N.-Szombat 1683-iki pusztulásáról. Nagyszombati Naptár. 1886? 1887?
Nagy-Szombat emlékei. Arch. Ért. XIV. I. l. 1880. II. l.
Mo. vm. Pozsony vm. 173—200. Képekkel.
N.-Szombat képe a XVII. sz.-ban. U. ott. 525.

Társas káptalani templom; épült Nagy Lajos idejében.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 84—8.
Steindl I. rajzai. M. Biz. 1879. 80. 86. 90.
H. I.: Mo. csúcsíves eml. 207—21. Képekkel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIX.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1901. 417. 430. 440. 505., 1902. 25. 88. 103. 153.
Kimnach L.: A templom alaprajza és belsejének rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 73.

A templomban levő síremlékek.
Himpfner Béla jel. a síremlékekről. M. Biz. 1880. 13. 14.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. 296. 298. 344. ábra.
— — Szobra eml. 73. 74. 80. Képekkel.

Paulus Holy síremléke.
Irónvázlata Himpfner Bélá-tól. M. Biz. 1880. 13. 14.

Cherődy János egri püspök (1586—1597.) síremléke.

Gipszmásolata.
E. kiáll. k. 2005.

Drugeth György síremléke a templomban.
Könyöki rajza. M. Biz. 1879. 79.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejlődése. Akad. 1881. 47—8. Képpel.
Kimnach L.: A síremlék rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 171.
Dr. Gyárfás Tihamér: Arch. Ért. 1890. 258—63.

Forgách Ferencz síremléke.

Gipszmásolata.
E. kiáll. k. 2172.

Kutassy János esztergomi érsek síremléke.

Gipszmásolata.
E. kiáll. k. 2261.

Oláh Miklós érsek sírköve. 1568.
Dr. Gyárfás Tihamér: Arch. Ért. 1890. 258—63. Fénynyomatú képpel.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

A síremlék gipszmásolata.
E. kiáll. k. 2108.

Lósi Imre esztergomi érsek síremléke.

Gipszmásolata.
E. kiáll. k. 2094.

Pázmány P. síremléke.

Pálffy sírtáblája.

Aggastyánok temploma és háza. 1693.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 84—8
Steinhausz L.: A kórház-templom felvételei. M Biz. 1879. 80.
Háry Gy.: A templom rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 221.
Kimnach L.: Részletrajzai, s egyik kápolna menyezete. O.-M. Mon. Mo. V. 167. 169.

Trofeum hadi jelvényekkel, közepén Eszterházy Dániel halotti czímere, XVII. századból. Az invalidusok templomában.
E. kiáll. k. 5242.

Gr. Eszterházy László halottas czímertáblája. 1652. Fából faragott és szinezett dombormű.
A Kassai Rákóczi Ereklyekiállítás Lajstroma. 3. l. (Felirat közölve.)

Gr. Eszterházy Miklós nádor halottas czímertáblája. 1645. Fából faragott és szinezett dombormű. Ugyanott.
A Kassai Rákóczi Ereklyekiállítás Lajstroma. 3. l. (Felirat közölve.)

A székesegyház egyházszerei.
Deák Farkas: Arch. Ért. 1877. 262—3.

Sz.-Ferenczrendiek zárdatemploma. XVII. sz.

Sz.-Klára-apáczák temploma. XVII. sz.

Jezsuita-templom és kolostor.

Érseki palota.

Papnevelő-intézet háromkapus homlokzata. 1754.

Sz.-Háromság-szobor.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 84—8.
H. I.: Mo. csúcsíves Műeml. 207—21. Képekkel.
Könyöki J.: Clarissák-templomának felvételei. M. Biz. 1879. 79.
Récsey V.: Kegyesrendiek temploma. Századok. 1882. 147. Jegyzet.
Jezsuiták temploma. Vas. Ujs. 1887. 44. sz.

Nagyszombati Pálos-zárda.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 103.
Marmula J.: Az Orsolya-szüzek zárdanevelő-intézete. Kolozsvár. 1894. 8r. 23 l. Ism. Századok. 1898. 663.

Sz.-Ilona-templomkája.
H. I.: Mo. csúcsives Műeml. 207—21.

Városháza és őrtorony.
Kimnach L. rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 223.

Mahagoni-faszekrény s benne kelyhek. 1689.

Korsók a XVIII. századból, a városi levéltárban.
Thallóczy Lajos: Arch. Ért. 1877. 264—5.

Rákóczi forgója. Ugyanott.
Thaly Kálmán: Arch. Ért. 1877. 265—6.

Bástyafalmaradványai. (Lerombolva.)
Arch. Közl. III. 174.

Nagy Lajos halálozási szobája.
Könyöki J. jel. M. Biz. 1879. 79. sz.
Pr. J. Könyöki: Zur Frage des Sterbehauses König Ludvigs des Grossen. Pressburger Zeitung. No. 188. 16. August. 1879. (Egy péld. a M. Biz. 1879. 79. sz. a.)
— — rajzai. M. Biz. 1879. 79.
Dr. Wagner Alajos jel. M. Biz. 1881. 4. 9.
Haz. s a Külf. 1866. 9.
Emléktáblák elhelyezése. Arch. Ért. 1879. 248—9.
H. I.: Mo. csúcsives Műeml. 207—21.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIX.
Arch. Ért. 1880. I.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1897. 288. 305.

A 449. sz. ház, melyben 1620-ban a szent-koronát a török elől elrejtették.
Közigazg. biz. jel. M. Biz. 1901. 167.

Nagyszombati egyetem épülete.

Pázmány palotája.
Képe. Vas. Ujs. 1886. 17. sz. és Mo. vm. Pozsony vm. 519.

Nahács. Fél órára a helységtől a hegyek közt Szent-Katalin-hegyen Ferencz-rendi kolostor, remeteházzal.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 538.
Rupp: Mo. helyr. t. 610—2.

Csúcsíves temploma a helységen kívül.

Szentségtartó kőkeretében 1596. évszám.

A templom padlókövezetében Thomas Cendek síremléke. 1622.
Br. Mednyánszky Dénes: Arch. Ért. 1879. 144.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 188. 194.
— — jel. M. Biz. 1901. 167.
Mo. vm. Pozsony vm. 98.

Nádas. Ördög-barázdája nevű őskori sáncz.
Emlitve Arch. Ért. 1892. 175.

Temetőbeli kis templom, egykor megerősítve. 1240.
B. Mednyánszky Dénes: Arch. Ért. 1879. 143.

Vaspántos ajtaja.
Jedlicska P. jel. és Werdenstetter Sz. rajza. M. Biz. 1879. 30. 32. 39. 69. 86. 90.
Arch. Ért. 1880. I. l.

R. k. templom. 1753.

Két kastély.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 49. 76—109.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Emlitve Arch. Ért. 1892. 175.
Mo. vm. Pozsony vm. 91.

Nádszeg. R. k. templom a XVIII. sz.-ból.
Mo. vm. Pozsony vm. 92.

Nebojsza. Emeletes kastély.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 98. A kastély képével.

Nemes. Elpusztult vár helye.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.

Nemesvölgytől délre kolostor maradványai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 71.

Nestich (Neustift). R. k. késő csúcsíves pleb. templom. Megújítva. 1695.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 181.
— — Pozsonyi r. Ért. 1881. 10.

Várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 167.

Német-Guráb. Nem messze Tárnok templomának omladékai.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 528.

Régi kath. és 1788-ban épült ág. ev. templom.
Mo. vm. Pozsony vm. 99.

Ottóvölgy (Ompital, Ottenthal). R. k. csúcsíves templom szentélye.

Hajója. 1664. Megnagyobbítva 1721-ben.
Mo. vm. Pozsony vm. 100.

Aranyozott ezüst szentségtartó. 1769.

Kehely.

Ezüst kereszt. 1728.
Mo. vm. Pozsony vm. 101.

Sz.-Lénárd-kápolna, megújítva.

Sz.-Flórián-kápolna.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 145—50.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 158.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
— — Pozsonyi r. Egyl. 1876—7. Ért. 29. l.

Padány. Ev. ref. templom. 1787.

Ezüst kehely. 1693.
Mo. vm. Pozsony vm. 101.

Páld. R. k. templom. 1643.
Mo. vm. Pozsony vm. 101.

Pernek. R. k. pleb. templom. 1672.
Schem. Strig. 1902. 155.

O Rex glorie veni cum pace Clementerque Conduce me feliratú harang a XVI. sz.-ból.
Másolta Ipolyi. Vas. Ujs. 1859. 483. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. (Két czédulán is, egyiken a felirat rossz irásúnak van nevezve.) M. Biz.

Pila. Kápolna a XVI. sz.-ból.
Mo. vm. Pozsony vm. 102.

Pomorja. Harangja önt. Graz. 1781.
Römer Jgyk. V. 82. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Pozsony város irodalma. A) *Kéziratok:*
Pozsonyra vonatkozó jegyzetek, kivonatok. Fejér Cod. Dipl. és más okmányokból. Römer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. VIII.
Pozsonyi művészekre vonatkozó jegyzetek. Römer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. cs.
Römer Jegyzőkönyvei. XVI. 36—139. XIII. 26. M. Biz.
Kimutatás Pozsony város levéltárában feltalált, e város fejlődési története felvilágositására szolgálható tervrajzoknak. Két folioív kézirat Römer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. cs.
Diplomatarium Civitatis Posoniensis opere et studio Georgii Gyurkovits Collectum. MS. Lat. Saec. XVI—XVIII. Diplomata originalia ac copiata frusta XCIV. in unum collecta. M. N. Múz. Fol. Lat. 3435.

Grundriss der inneren kön. Freystadt Pressburg. MS. Saec. XVIII. pag. 3. in folio. M. N. Múz. Fol. Germ. 804.
Codex Posoniensis seculi XVII. quem ad illustrandam Regni Hungariae Historiam descripsit Franciscus V. Sasinek presbyter ect. 4r. 42 l. Kézirat. M. Biz. 1875. 98. 101. 106.

B) *Nyomtatványok:*

Torkos Just. Joh.: Bericht von der Kön. des Königreichs Hungarn Freystadt Pressburg. Pressburger Zeitung. 1764. 34.
Kurze Beschr. der Stadt Pressburg. Pressburger Zeitung. 1765. 57. 65. 69. 81.
Versuch von den kriegerischen Begebenheiten der Stadt und des Schlosses Pressburg. Pressburger Zeitung. 1766. 49. 51. 53. 55. 57. 59. 65. 67.
Pressburg. Alm. v. Ung. 1778. 160.
Beiträge zur Gesch. d. k. Freist. Pressb. Ung. Mag. 1782. II. 218.
Pozsony. Mind. Gyűjt. III. 1790. 158.
—w: Beitrag zur Gesch. der k. fr. Stadt Pr. in den Bocskayschen Unruhen. Neues Ung. Mag. 1792. II. 121.
Ballus Paul: Pressb. und s. Umgebungen. Pressb. 1823. 8r. 318 l. 2 kép.
Beiträge zur Gesch. der königl. Freistadt Pressburg. Aus dem handschriftlichen Nachlass des seligen Mathias Korabinszky zu Pressburg, mitgetheilt von Dr. Rumy. Iris. Pesth. 1828. 33—47.
Beschreibung der kön. Ungarischen Haupt-, Frey- und Krönungsstadt Pressburg. Nebst einem Anhange von königlichen Schlosse und der umliegenden Gegend. (A vár képe.) Erster Theil. Mit dem grundrisse der Stadt und der umliegenden Gegend Pressburg bey Johann Mathias Korabinszky. 8r. 138 l. 3 mellékl. (M. N. Múz. knyvt.)
Pozsony sz. k. koronázó város. Fillér-Kalend. I. 1837. 25. Képpel.
Pressburg. Oesterr. Panorama. I. 1838. 145—55.
Pozsony. Hormayer Taschenbuch. X. 95.
Etwas zur Geschichte des Mittelalters der königl. Freistadt Pressburg. Paul v. Ballus. Pannonia. 1839. 21.
Valami Pozsony sz. k. város középkori tört.-hez. Ballus Pál. Századunk. 1839. 19.
A Királyhegy Pozsonyban. Századunk. 1843. 21.
Dürer Albertnek Pozsonyban található 1510. évi mestermüve, mellyet eddig sem kül- sem belföldi irók nem említének. Ponori Tewrewk József „Utazás-naplójá"-ból. Századunk. 1844. 23. Ugyanez a czikk németül. Pannonia. 1844. 36.
Berecz Károly: Pozsonyi életképek. 1848. I. 5. 8.
Pozsony város rövid története. Bucsánszky. N. K. Naptár. I. 1848. 6. Képpel.
Dr. Bruckmann F. E.: Memorabilia Posoniensis. Epost. itin. Nr. 48.
Pozsony. Zombory G. Vas. Ujs. 1862. 24. Rajzokkal.
A főtér. Ország tükre. 1864. 31. Képpel.
Pozsony. Haz. s a Külf. 1866. 52. Képpel.
Beschreibung der Stadt Pressburg. Pr. Evn. 8r. M. N. Múz.
Dr. K. L.: Die archeol. Ausstellung in Pressburg. Mitth. d. C. Com. 1865. Kleinere Beiträge. CXIII—CXIV.
Pozsony és környéke. Pozsony. 1865. Több képpel. 8r.
Pozsony fénykorában. Ország Tükre. 1865. 31. Képpel.
Pozsony multja és jelene. —y —s. Vas. Ujs. 1865. 31. 32. 34. 35. Több képpel.
Pozsony. Haz. s a Külf. 1865. 35. Három képpel.
Rakovszky István: Pozsony egyházai. Magyar Sion. 1865. 206.
Rómer: Névsorozata azon ipar, régészeti és műkiállításnak, mely a magyar orvosok és term. buvárok összejövetele alkalmával Pozsonyban rendeztetett 1865 aug. 27.
— — Pozsony régészeti műemlékei. (Pozsony és környéke 1865.) 127. Két ábrával és Pozsony két régi képével.
— — Ugyanaz németül is. Pressburger Denkmale.
— — A pozsonyi káptalan újabban talált egyházi ékszerei. Századok. 1868. 95.
— — Ugyanaz. Egyházi Lapok. 1868.
— — Adalék a régészeti kalászokhoz Pozsonyból és vidékéről. (A pozsonyi magyar Sz.-Erzsébetről czímzett női korodában létező zománczos és filigrános magyar kehely.) Arch. Ért. XI. 1877. 361—2.
Knauz N.: A pozsonyi káptalan és a szentgyörgyi grófok. M. Sion. 1865. 5. 103. 181. 241.
— — A pozsonyi káptalan kéziratai. M. Sion. 1866. 59. 133. 212. 292. 380. 454. 534. 606. 685. 771. 861. 950., 1867. 63. 128. 213. 282. 367. 448. 533. 621. 703. 777. 843., 1868. 45. 131. 211. 289. 366. 455. 527. 605. 683. 763. 845. 928., 1869. 52. 128. 215. 290. 363. 448. 531. 595. 689. 750. és 824.
— — A pozsonyi káptalannak kéziratai. Esztergom. 1880. 8r. 324 l.
Pozsony hajdan. Haz. s a Külf. 1868. 16. Képpel.
Pozsony nevezetességei. R. J. Fővi. Lapok. 1868. 207. 208.
A vár, székesegyház, főpiacz és Grassalkovics-féle kastély képei. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. I. 1870. 72. 73. 76. l.
Czilchert K.: Pozsony helyrajzi és statisztikai leírása. Bpest. 1873. 8.
A pozsonyvárosi régiségtár rövid ismertetése Könyöki J.-től. Pozsony. 1877. Nyomatott Nirschy Ferencz könyvnyomdájában. 8r. 16 l.
Alterthümliche Ueberlieferungen von Pressburg. Eine kulturhistorische Studie als Beitrag zur Geschichte der Entwickelung des Städtewesens in Ungarn. Nach bisher unbenutzten archivarischen Quellen bearbeitet von Stefan v. Rakovszky. IV. Die Domkirche zu St.-Martin. Beilage zu No. 71. der Pressburger Zeitung. Seite 4. 113. Jahrgang. No. 71. d. 27. März. 1877. Fortsetzung und Schlusz: No. 73. d. 29. März. 1877. 113. Jahrgang. Feuilleton.
Pozsony pallosjoga. Rómer: Arch. Ért. X. 19.
Pozsonyi emlékek. Arch. Ért. XIV. I.
Capitulum insignis Ecclesiae Collegiatae Posoniensis ad S. Martinum ep. olim SS. Salvatorem Instar Manuscripti Posonii. 1880. 8r. 336 l. (Auctore Carolo Rimely canonico.) Ism. Századok. 1880. 248.
Váló Simon: Újabb adalék a pozsonyi társas-káptalani és város-plébániai, illetve r. k. autonom hitközségi templom kegyurasági ügyének megvilágításához. Kézirat gyanánt. Pozsony. 1903. Angermayer K. kny. 8r. 35 l.
— — Ugyanerről. M. Állam. 1903 febr. 12.
Ortvay Tivadar: Pozsony város Története. Irta —. Kiadja a pozsonyi Első Takarékpénztár. I. k. A legrégibb időktől az Árpádházi királyok kihalásáig. Számos képpel. Pozsony. Stampfel K. biz. 1892. 8r. 384. Ism. dr. Szentklárai Jenő. Századok. 1892. 423—7. K. B. Arch. Ért. 1892. 264—6. II. k. Első rész. A város középkori topografiája 1300—1526. Számos rajzzal. 1895. 451. II. k. Második rész. A város középkori jogszervezete. 1300—1526. Ism. Kosutányi Ignácz. Századok. 1898. 936—9. Harmadik rész. Ism. Századok. 1900. 844. III. k. Mellékletek Pozsony 1300—1526. évi történetéhez. Számos rajzzal. 1894. Említve Arch. Ért. 1898. 47. IV. k. Ism. M. Állam. 1898 okt. 30. V. k. VI. k. 1904. Ism. Kumlik Emil. Budapesti Hirlap. 1904. 93.
A mű megjelent német nyelven is.
Ortvay T.: A pozsonyi káptalan történetéhez. Irta —. Pozsony. 1903. Wiegand F. kny. 8. 14 l.
— — A pozsonyi társas-káptalani és városi plebánia-templom kegyurasági ügyének megvilágításához. Nyugatmagyarországi Hiradó. 1903 febr. 7. 8.
Hevesi: Pozsony és Bártfa műemlékeiről. Pester Lloyd. 1902 decz. 7.
Pozsonyi régi festők. Művészet. 1904. 198.
Messerschmidt Ferencz pozsonyi szobrász a XVIII. században. Művészet. 1904. 198.
Mo. vm. Pozsony vm. 129—72. Képekkel.

C) *Pozsony város és vára régi képei:*

Vár és város képe. 1663. Ortelius. II. 75. 288—9. l. közé ragasztott táblán. L. S. fecit aláírással.
Dilich. 456a. 16. l.
Bodenehr. 1. és 11. táblán.
— — Hung. 85. 5. tábla.
Birken. 758. és 754u. 754d. 49. l.
— — 765. 48. l.
Birkenstein. 48. tábla.
Coronelli. 400a. 5. 51. 52. l.
Egyes képei a Magyar Nemzeti Múzeumban. Bubics. 54—7. 419—46.
Pozsony város régebbi (1740.) és újabbi térképe. Másolatok Könyökitől. M. Biz. 1879. 78.
Régi Pozsony dél felől. A pozsonyvárosi Múz.-ban levő XVI. századi metszet után. Ortvay. Pozsony v. t. I. 237. VI. tábla.
Más kép ugyanerről, ugyan e korból. Ugyanott. II. k. I. tábla.
Régi Pozsony észak felől. Mint előbb. I. k. VII. tábla.
Régi Pozsony észak-kelet felől. Mint előbb. II. k. II. tábla.

Római emlékek Pozsonyban:

Két római kő. Egyik a Duna-utcza 144. ház kertjében, a másik Kecske-utcza 352. sz. alatt egy falban.

Römer: Pozsony v. rég. műeml. 252.
Pozsonyban talált római téglák képei. Ortvay. Pozsony. v. t. I. 41. 42.
Ortvay: Pozsony a római korban. Pozsony v. t. I. 28—48. A Ptolemeus-térkép és Peutinger-tábla részletével.

Pozsonyi római bélyegpacskolatok.

Fröhl.-hagy. Kézirat. 2895. 1. sz. cs. M. N. Múz. Rég. t.

Belvárosban kimutatható római nyomok.

Említve Arch. Ért. 1892. 265.

Állitólagos római castrum a Várhegyen.

Arch. Ért. 1892. 264.

Az egykori római út a primási ház előtt.

Arch. Ért. 1892. 265.

Pozsony egyházi épületei és emlékei:

Rupp: Pozsony és szent épületei. Mo. helyr. t. I. 51—92.

Székes-káptalani koronázóegyház.

W.: Zur Geschichte der Pressburger Pfarrkirche. Neues Ung. Mag. 1792. II. 175.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 47—71. Képekkel.
Römer: Pozsony rég. műeml. 276—80.
Könyöki J.: Zur Erinnerung an die feierlichen Consecration des neu errichteten Hochaltars im restaurirten Sanctuarium des Krönungs-Domes in Preszburg. Von J. Könyöki, Professor an der Pressburger öffentl. Oberrealschule, Correspondent der K. k. Central-Comission. Zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmahle in Wien. Pressburg. 1867. Druck von Alois Schreiber. 8r. 45. 6 táblával.
— — A leírás hibáinak kijavitása. Arch. Közl. VII. 200.
— — A dóm leírása. M. Biz. 1878. 101. sz.-hoz.
— — Okmányok másolatai. M. Biz. 1879. 78.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1881. 1. 9. 18. 29.
H. I.: Mo. csúcsives műeml. 77—192.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXVIII.

A dóm restauratiója:

Az északi kapu épitéséről. Ifj. Haybäck Károly épitő jelentése. M. Biz. 1891. 42.
Templomépitési Egyl jel. U. ott.
L. még. 1878. 74. 78. 99. 101. 113., 1881. 1. 9., 1891. 2. 33. 42. 47. 56. 58. 72. 73. 86. 109., 1892. 35. 50. 67. 126., 1893. 99., 1894. 137. 158., 1895. 141.
A dóm felvétele. M. Biz. 1898. 126. 134., 1900. 131. 159.
További helyreállitás. 1898. 160. 221. 236., 1899. 59. 65. 100. 102. 130. 157. 203. 290.
A dóm külsejének helyreállitása. M. Biz. 1901. 223.
A dóm tornyának és nyugati homlokzatának helyreállitása. Schulek Fl. jel. M. Biz. 1899. 229. 290. Továbbá 1899. 244., 1901. 290. 430. 466., 1902. 191. 218. 500.
A dóm kifestése. Czigler Győző jel. M. Biz. 1901. 318.
A helyreállitás említve Arch. Ért. VIII. 16. 1877. 4. 231.
Spitzer Mór: A helyreállitási munkálatok. Arch. Ért. 1892. 349.
Az északi kapu helyreállitása. Arch. Ért. 1893. 380.
A helyreállitásról. Simor-Emlékkönyv. 111—3.

Székesegyház Sz.-Anna-kápolnája és domborműve.

Ipolyi: Sz.-Anna-kápolna Pozsonyban. Religio. 1856. II. félév. 189—92. 197—201.
— — Mittheil. d. C. Comm. 1897. II. 186—90. Két fametszetű képpel.
— — Műtört. tanulm. I. 123.
Römer: Pozsony rég. műeml. 280—1. A timpanumbeli Sz.-Háromság dombormű képével.
H. I.: Mo. csúcsives műeml. 77—192.
Némethy L.: Egyh.-műv. Lap. 1881. 231., 1882. 53.
Ortvay: Pozsony v. t. III. 197. és III. 293. Kép.

Alamizsnás Sz.-János kápolnája a dóm mellett.

A kápolna helyreállitása. Czobor B. jel. M. Biz. 1901. 288. L. még 1901. 145. 155. 161. 261. 288. 344. 376. Schulek Fr. jel. M. Biz. 1901 376. 385., 1902. 126. 145. 214. 218. 313. 319. 374. 479. 502. 530. 531. 581. 565. 588.

Alamizsnás Sz.-János karrarai márványszobra a kápolnában.

Akad. Ért. 1847. 91.

A szobor gipszöntvénye.

E. kiáll. k. 2506.
Gerecze: Szobr. eml. 86.

Ezüst ereklyetartó-koporsó.

Fényképei. M. Biz.
Czobor jel. M. Biz. 1902. 553.

A dóm felvételei és ábrázolásai.

Könyöki felvételei, fényképei és jel. M. Biz. 1878. 101. 113.
— — Északi kapu timpanumi domborműve. M. Biz. Fali keretben.
A síremlékek helyének megjelölésére készült alaprajz. M. Biz. 1879. 78.
Häybeck Károly felvételei. M. Biz. 1892. 50. (Északi kapu.)
A dóm alaprajza. Könyöki József fölmérése és rajza szerint. Ortvay T. Pozsony v. t. I. 175. l.
A dóm dél felől. Boros Radó eredeti rajza. Ortvay T. Pozsony v. t. I. IV. tábla. 173. l.
A dóm tornya a várhegy felől. Ortvay. Pozsony v. t. I. 120. Képpel.
A dóm tornyához épitett lépcsőház képe. U. ott. I. 121. l.
A dóm tornya a várhegy felől. Képe. Ortvay: Pozsony v. t. I. 120.
A dóm dél felől. Boros—Radó eredeti rajza. Ortvay. U. ott. I. k. 173. l. IV. tábla.
A dómtorony faltöve. Kép. Ortvay. Pozsony v. t. II. 204.
A dóm hajópillérei, diadalive, ablakok, hajóboltozat gerinczei, pillér a déli oldalon, hajó gyámpillére, szentély gyámpillére. Ortvay. Pozsony v. t. II. 229—51.
A szentély kerek ablaka. U. ott. II. 284.
A dóm déli renaiss. kapuja. Mysk. V. A renaiss. kezdete és fejlődése. Akadémia. 1881. 45. l. Képpel.
A dóm szentélyének 1—3 zárkövei. Ortvay. Pozsony v. t. III. 433. 442 446.
A dóm régi vasrácsozata. Képe. Ortvay. Pozsony v. t. III. 343.
A dóm déli lépcsőház alaprajza, szelvénye. Ortvay T. Pozsony v. t. III. 339.
A dóm déli bejáratának belső és külső keleti ajtaja az átalakitás előtt. Rajza Ortvay. Pozsony v. t. III. 333. 337.
A dóm hosszszelvénye és keresztmetszete. Felv. és rajz. Könyöki József. Ortvay. Pozsony v. t. III. 197. 325. 329. l.
A dóm tornyának és a sekrestye helységeinek keresztszelvénye. Felvette és rajz. Könyöki József. U. ott. III. 225. l.
A dóm északi főkapuja a rest. előtt. Könyöki rajza. Ortvay T. Pozsony v. t. III. 313. l.
A dóm déli bejárata. Képe. Ortvay T. Pozsony v. t. III. 265.
Árkádok a dóm déli sekrestyéjében. Rajza. Ortvay T. Pozsony v. t. IV. 257.
A dóm belsele. Boros—Radó rajza. Ortvay T.: Pozsony v. t. III. 233.

Síremlékek a dómban:

Könyöki: Pozsonyi székesegyházban létező siroknak és sirköveknek jegyzéke. M. Biz. 1879. 78.
Jedlicska P.: A dóm külső északi oldalán levő síremlékek. M. Biz. 1897. 288. 305.
Pozsonyi dómépitő Egylet jel. a dóm külső északi oldalán levő sirkövekről. M. Biz. 1898. 23. 39.
Pozsonyi síremlékek említve Arch. Ért. 1899. 69.
Knauz Nándor: Pázmány Péter megtalált sirjáról. Budapesti Hirlap után Győri Közl. 1859. 77.
— — Pázmány sirja. Religio. 1859. II. 23. Különlenyomat. Pest. 1859. Beimel és Kozma. 16r. 161.
Pázmány síremléke Pozsonyban. Képes Ujs. I. 118.

Ujlaki Ferencz püspök síremléke a dóm szentélyében. 1555.

H. I.: Mo. csúcsives műeml. 77—192.
Gerecze P.: Szobr. eml. 74.
— — Mo. tört. eml. 298.
Ortvay T.: Pozsony v. t. II. 347. Kép.

Hetesi Pethe Márton kalocsai érsek síremléke.

Gipszmásolat.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
E. kiáll. k. 2001.
Gerecze: Mo. tört. eml. 298.
Ortvay: Pozsony v. t. II. 348.

Schönberg György prépost síremléke a Sz.-Anna-kápolnában. 1486.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 195.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.

Gipszöntvénye.
E. kiáll. k. 1222.
Képe rajz. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. V. 131.
Gerecze: Mo. tört. eml. I. 150. és II. 248. l. 285. ábra.
— — Szobr. eml. 71—2.
Ortvay T.: Pozsony v. t III. 219. Kép.

Rómer Gáspár síremléke a dómhajó déli oldalán, a bejárat mellett.
Dankó József: Arch. Ért. 1891. 340—5. Képpel.

Gipszöntvénye.
E. kiáll. k. 1592.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. I. 151.
— — Szobr. eml. 73. Képpel.
Ortvay T.: Pozsony v. t. III. 287.

Illésházy István és első nejének Erdődy Anna síremlékei a dóm észak-nyugati falában. 1602.
Botka T.: Századok. 1875. 61—2.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejlődése. Akadémia. 1881. 46.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
H. I.: Mo. csúcsíves eml. 158. Képpel.

Gipszöntvénye.
E. kiáll. k. 3854.
Gerecze: Szobr. eml. 75.
Kimnach L. rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 159.
Ortvay: Pozsony v. t. III. 321.

Kögl-család síremléke a dómban. 1587.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejlődése. 1881. 47. l.
H. I.: Mo. csúcsíves eml. 158. Képpel.

Gipszöntvénye.
E. kiáll. k. 3850.
Gerecze P.: Szobr. eml. 76.

Draskovics síremléke.
Gerecze: Szobr. eml. 80.

Gruebmiller György pozsonyi senator síremléke.
A czímer rajza. Ortvay. Pozsony v. t. II. 303.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.

Widmann Borbála érczemléktáblája.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.

Domború művű síremlék a dóm déli külső falán.
Ortvay T.: Pozsony v. t. III. 281. Kép.

Eszterházy Imre sírszobra Donner-től. (1692—1741.)
Gerecze: Mo. tört. eml. 300. l. 347. ábra.
Több sirkő rajza. Könyöki J.-től. M. Biz.

A dóm egykori falképei.
Rómer: Régi falképei. 133—4.
Ipolyi: Deákmon. baz. 99.

Pozsonyi dóm egykori főoltárának Donner-féle szobrai. Sz.-Márton lovasszobra és két térdelő angyal. (Előbbi ma a templomon kívül, üvegtető alatt, a két utóbbi a M. N. Múz.-ban.)
Gerecze: Mo. tört. eml. 300. l.
Divald Kornél: A pozsonyi szoborválság. (Sz.-Márton-szobra Donnertől.) M. Iparmův. 1899. 110—2. Fénynyomatú képpel.
Donner Rafael-féle Szt.-Márton-szobor templomba helyezése, M. Biz. 1899. 88. 100. 181. 290.
Bizottsági jelentés a szoborról. 1900. 87. 159. 178. 187. 247.
Edvi Illés Aladár jel. M. Biz. 1901. 306.
A szobor visszahelyezéséről. M. Biz. 1901. 309. 397. 430. 431.
A M. N. Múz.-beli angyalok visszahelyezése. M. Biz. 1901. 477., 1902. 63. 127. 188.
Takáts Sándor: Donner szobrászról. Arch. Ért. 1902. 412—4.

A dóm keresztelő-kútja: +Año+doi+m+CCCCmo+9° 1409. stb. felirattal.
Rómer Jgyk. VIII. 21. l. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 183.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Ortvay: Pozsony v. t. 273.
Mo. vm. Pozsony vm. 143. Képpel.

A dóm egykori szentségháza.
Körvonalvázlata és a presbyterium menyezet és falképmaradványainak színes vázlatai. Ehemaliges Sakramentshäuschen und Ueberreste der Decken- und Wandmalereien in Presbyterim der Domkirche zu Pressburg. 1865. Tollrajz és színes vázlatok félív írópapiron. Henszlmann Imrétől. (Lásd Henszlmann-hagy. „Soprony" feliratú cs. Kassai Múz. könyvtár.)
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Képe Boros Radótól. Ortvay. Pozsonyi v. t. III. 241.

A szentség ajtaja.
Ortvay: Pozsonyi v. t III. 261. Kép.
Kimnach László: O.-M. Mon. Mo. V. 125.
Edvi Illés Aladár: A pozsonyi dóm szentségház vasajtaja. M. Iparmův. 1901-ben. 145—51. l. Színes képpel.

A dóm ötvösművei, egyházi szerei.
Inventarium der Pressburger Domkirche v. Jahre 1425. v. G. Heider. Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 151—3.
Rómer Fl.: Pozsonyi káptalan újabban talált egyházi ékszerei. Századok. 1868. 95. 108.
— — Pozsonyi r. műeml. 306—12. A szentségmutató és keresztelő-kút képével.
Deák Farkas: A káptalani székesegyház kelyheiről. (31 drb.) Arch. Ért. 1877. 259. 60.

Úrmutató a XIV. századból.
Die gothische Monstranze der Domkirche zu Pressburg v. K. Weiss. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 206—7. Egy táblával.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 69—70. 24 Go. sz.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Fényképe. Kiadja Klösz Gy. M. Biz. 1876. 68.
Említve Arch. Ért. 1878. 279.
Képe. Ortvay. Pozsony v. t. III. 224.

Kehely. XV—XVI. század. A társas-káptalan tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 73. l. 36 Go. sz. Képekkel.

Kehely. XV. század. Mint előbbi.
U. ott. II. 83—4. 57 Go. sz. Képekkel.
E kehely czímeréről Csergheö Géza. Arch. Ért. 1889. 225—6. l.
Bárczay Oszkár: U. ott. 1893. 434.

Kehely. XV. század. Mint előbbiek.
U. ott. II. 85. 61 Go. sz.

Kehely. XV. század. Mint előbbiek.
U. ott. II. 96—7. l. 87 Go. sz.
Hampel I.: Egy fejezet hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.

Kehely. XV. század. Mint előbbiek.
U. ott. II. 105—6. l. 108 Go. sz.

Kehely. XV. század. Mint előbbiek.
U. ott. II. 109. l. 117 Go. sz.

Kehely. a XV—XVI. századból. Mint előbbiek.
U. ott. II. 113. l. 131 Go. sz.

Kehely. XV. század. Mint előbbiek.
U. ott. II. 77. l. 43 Go. sz. Képekkel.

Kehely. 1689. Mint előbbiek.
U. ott. II. 133. l. 21 Rc. sz.

Kehely a XVIII. századból. Mint előbbiek.
U. ott. II. 135. l. 33 Rc. sz.

Csúcsíves kehely a káptalan tulajdona.
Az ötvösség remekei. I. 23—4. Fénynyomatú képpel.

Telegdy Borbála-féle csúcsíves kehely.
U. ott. I. 93—4. Fénynyomatú képpel.

XV. századi kehely.
U. ott. II. 3—4. Fénynyomatú képpel.

Ereklyetartó-szelencze a XV. századból a társas-káptalan tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 157. l. 1 G. sz.

Festett zománczrézlap, mely a három királyt ábrázolja, a társas-káptalan tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 158. l. 3 Rc. sz.

Pethe L.-féle ezüst szenteltvíztartó a XVII. századból. A társas-káptalan tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 96. l. 85 Rn. sz. Képpel.
Czímeréről Bárczay Oszkár: Családi czímerek hazai emlékeken. Arch. Ért. 1893. 434.
Radisics J.: Régi egyházi ötvösművek. Arch. Ért. 1891. 31—8.

Függő gyertyatartó, rozmár agyarpár aranyozott ezüst foglalatban, a XIV. századból. A káptalan tulajdona.
Az ötvösség remekei. I. 41—2. Rézkarcz-képpel.

Bronz gyertyatartók.
Mo. vm. Pozsony vm. 144. Képpel.

Gyertyatartók ezüstből. A káptalan tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 53—4. l. 29 Go. sz. Képekkel.

Renaiss. vasrácsozat a domban.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejlődése. Akadémia. 1881. 40. Képpel.

Ajtókopogtató a dómról, jelenleg a városi múz.-ban.
Ortvay: Pozsony v. tört. III. 294.

A főtemplom egyik harangja e felirattal: MEFECIT BALTHASAR HEROLD VIENNAE ANNO 1675.

Rajta feszület, Mária a kisded Jézussal.
Rómer 8. sz. Jgyk. 17. és Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Másik harangon: VIRTVS DIVINA PELLAT FVLMINA BENED PAKAY SVD CHRISTOPH SCHIER PROCONS. ANTON CAGNIA CAMERAR. HVI. CIVIT. POSON.

Alul: MEFVDIT BALTHASAR HEROLD.

Rajta: Patrona Hungariae és Sz.-Márton képe s PHILIP DAHM. AEDIF. felirat.
Rómer 8. sz. Jgyk. 161. és Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Ferenczrendiek temploma és restaurált tornya.
Rómer: Pozsony r. műeml. 285—7.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. II. 47—71.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Maszárik V.: A Szűz Máriáról nevezett Sz.-Ferencz-rendi tartomány pozsonyi zárdájának, templomának, kápolnáinak és gótstílű templomtornyának története. Képekkel. Pozsony. 1897. 8r.
Említve Arch. Ért. 1892 266., 1895. 279.

Sz.-János csúcsíves kápolnája alsó kápolnával.
Ipolyi A.: Vázlatok a hazai egyházarcheologiai műemlékekről. Szent-János magyar egyháza a Sz.-Ferenczieknél. Pozsonyban s a hazánkban létező katakombák. Családi Lapok. 1852. II. félév. 475—48., 529—34. és 586—91. l.
Rómer: Pozsony r. műeml. 287—89.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Sz.-János-kápolna alaprajza, alsó kápolnája, alsó kápolna átmetszetszete, külső vakablaka, északi falrésze, keresztfolyosó földszintje, a kápolna északi fala (belől). Ortvay. Pozsony v. t. II. 253—75.
Sz.-János-kápolna a Sz.-Ferencziek-temploma oldalán. Külső képe. Ortvay. Pozsony v. t. II. 51.

Sz.-Ferencz-rendi csúcsíves, restaurált torony.
Zwei gothische Thürme zu Pressb. Mitth. d. C. Com. 1872. LXIX—LXXI. Két képpel.
Helyreállítása. M. Biz. 1890. 16. 25. 40. 44. 67. 76. 77. 113. 119. 134. 146. 147. 160., 1891. 1. 33. 37. 47. 55. 86., 1892. 31. 33. 46. 59. 67. 116. 126. 135, 1894. 2. 39. 70. 71. 101. 102. 103. 122. 130. 132. 158. 175., 1896. 13. 17. 30. 79., 1895. 2. 45. 53. 67. 79. 102. 141. 196. 201. 205., 1897. 42. 45. 81. 228. 251. 257. 294. 305., 1898. 53. 105, 1899. 300. 348., 1900. 258. 274., 1897. 284.
Restaurálás említve Arch. Ért. 1890. 352., 1895. 278.
A torony képe. Ortvay. Pozsony v. t. I. 343.

Sz.-Ferencziek templomának felvételei, ábrázolásai:

Könyöki felvételei. M. Biz. 1879. 79.
A bécsi Bau-Verein-féle autograf-felvételek az Akad. Biz.-nál. L. Gerecze. Rajztj. M. Biz.
Schulek—Gyalus-féle toronyhelyreállítási felvételek. M. Biz. 1896. L. Gerecze. Rajztj. M. Biz.
Ferencz-rendiek temploma keletről. Képe. Vas. Ujs. 1897. 21.
Sz.-Ferencz-rendiek templomának alaprajza, a templom déli fala, a szentély átmetszete, hosszmetszete, tornya, a torony alaprajza. Ortvay. Pozsony v. t. II. 216—22.
Sz.-Ferencz-rendi egyház szentélyének belseje. Képe. Ortvay. Pozsony v. t. I. 339.
A szentély faloszlopai a—d. Képe. U. ott. 345. l.

Sz.-Ferencz-rendi templom egykori falképeinek maradványai.
Rómer: Régi falképek. 133.

Sz.-Ferencz-rendi templom harangjai a XVIII. sz.-ból. A középső kisebbiken: Johann Ernest Chistely Kno Stuck Gisser in Pressburg Goss Mich Anno 1745.

A legkisebbiken: Fudit me Joann Ernest Chistely Posonii Anno 1756.
Pány Czirjék levele 1863 jún. 22. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Ötvösművek, egyházi szerek a Sz.-Ferencziek templomában.
Deák Farkas: A Sz.-Ferencziek egyházi ékszerei és a városi múzeumról. Arch. Ért. 1877. 260—2.

Úrmutató. XV—XVI. század. Sz.-Ferencziek templomának tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 66. 17 Go. sz.
E. kiáll. k. 1533.

Egri kehely. XV. század. Sz.-Ferencz-rendiek tulajdona Pozsonyban.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 75, l. 39 Go. sz. Képekkel.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97 131.
E. kiáll. k. 1388.
Mihalik · Arch. Ért. 1896. 343.
Czobor: Egyh. eml. 62. (Hibásan 52. l.)

Kehely. XVI. század. Mint előbbi.
U. ott. II. 80. 49 Rn. sz.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból. I.H.E. S.V.S. betűkkel. Mint előbbi.
E. kiáll. k. 1437.
Czobor: Mo. tört eml. I. képe. XXXIV. tábla.

Aranyozott ezüst kehely. Talpán sárkány. A XVI. századból. Sz.-Ferencz-rendiek templomában.
E. kiáll. k. 1392.

Kehely. XVI—XVII. századból. A Sz.-Ferencz-rendiek tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 132. l. 16 Rn. sz.

Aranyozott ezüst kehely 1619. Mint előbbiek.
U. ott. II. 90. l. 75 Go. sz.
Mihalik I.: Arch. Ért. 1901. 104—10.

Kehely. XVI—XVII. századból. Mint előbbiek.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. 91. l. 78 Go. sz.

Kehely. XV. századból. Mint előbbiek.
U. ott. 96—7. l. 87 Go. sz.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.

Kehely. Mint előbbiek.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 111—2. l. 124 Go. sz. Képekkel.
Bélyegéről. Arch. Ért. 1890. 25.

Telegdy-féle kehely a XV. századból.
Említi Ipolyi. Századok. 1876. 519. és 547. Ugyanő: Budapesti Szemle. V. 234.
E. kiáll. k. 1390.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.

Két sodronyzománczú kehely. Mint előbbiek.
Mo. tört. eml. 230—1. és XXXIV. tábla. (Egyik a Telegdy által 1629-ben restaurált XV. századi kehely.)
Erről szól Egyh.-műv. Lap. VI. 302—3.
Czobor: Mo. tört. eml. I. képe. XXXIV. tábla.

Pethe László-féle kehely. 1616.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 106—7. 110 Go. sz. Képekkel.
Pulszky—Radisics: Ötvöss. műv. rem. 5—6. Képekkel.
Hampl: Arch. Ért. 1887. 97—131.
Egyh.-műv. Lap. VI. 338—40.
E. kiáll. k. 1391.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.
— — Mo. tört. eml. 233.
Czobor: Egyh. eml. 62. (Hibásan: 52. l.)

Aranyozott ezüst kehely a XVI—XVII. századból, nodusán EHESVS felirat. Sz.-Ferenczek temploma.
E. kiáll. k. 1394.

Aranyozott ezüst kehely, gyermekalak- és növénydiszítménynyel bevésve. XVI—XVII. századból. Mint előbbi.
E. kiáll. k. 1396.

Aranyozott ezüst kehely lombdíszítéssel, talpán két bélyeg. Mint előbbiek.
E. kiáll. k. 1402.

Aranyozott ezüst kehely, kosara a XV. századból, talpán a kínszenvedés jelvényei. XVIII. századból. Sz.-Ferencz-rendiek kolostora.
E. kiáll. k. 2410.
Valamelyik kehely említve Arch. Ért. 1877. 190.

Tömjénező. 1708. A Sz.-Ferencz-rendiek tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 115. l. 137 Rc. sz.
E. kiáll. k. 2340.

Ezüst tömjéntartó a XVIII. századból. Sz.-Ferencz-rendiek templomában.
E. kiáll. k. 2358.

Telegdy János kalocsai érsek-féle ezüst missale-foglalvány.

Sz.-Ferencz képe és a Telegdy-czímerrel, domborműben. Sz.-Ferencz-rendiek templomában.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 122 l. 5. 6 Rc. sz.
E. kiáll. k. 2365.

Aranyozott ezüst pacificale a XV. századból.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 148. l Rc.
Egyh.-műv. Lap. VI. 297. l.
Mihálik J.: Mo. tört. eml. 243. és 277. ábra.

Pálfy Miklós síremléke. A Sz.-Ferencz-rendiek templomában.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejlődése. Akadémia. 1881. 47. Képpel.
H. I.: Mo esúcsíves műeml. 77—192. Képpel.
Gerecze: Szobr. eml. 79.
Domborműképe a síremlékről. Mo. vm. Pozsony vm. 701.

Pálffy Miklós epitafiuma.
Képe. Mo. vm. Pozsony vm. 704.

Klarissák csúcsíves temploma és restaurált ötszögű tornya.
Römer: Pozsony rég. műeml. 281—5.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Templom és torony. Arch. Ért. 1892. 266.

A torony helyreállítása.
Műszaki jelentések a toronyról M. Biz. 1896. 121. 181.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1896. 213. 214. 224.
A helyreállítás ügyiratai. M. Biz. 1897. 60. 61. 80. 81. 111. 114. 118. 135. 159. 164. 179. 183. 213. 221. 222. 245. 251. 266. 291. 305., 1898. 36. 39. 108. 134. 189. 204. 220. 221. 232. 266. 272., 1899. 1. 16. 23. 29. 35. 47. 53. 89. 95. 96. 100. 111. 116. 117. 157. 198. 214. 230. 237. 275. 290. 327. 334. 346. 361., 1900. 66. 94. 159., 1901. 289. 290. 385. 390. 405. 408. 483. 492., 1902. 23. 92.
A templom környékének helyszínelése, felvétele. M. Biz. 1901. 91. 104. 120. 124. 154. 186. 190. 216. 243., 1902. 244. 266. 308. 319. 335. 370. 434. 447. 551. 578. 629.
A templom és kolostor alaprajza az Orsz. levéltárban. M. Biz. 1901. 196.
Sekrestye lebontása. M. Biz. 1900. 137., 1901. 26. 68. 71. 104. 413. 437., 1902. 50. 184. 191. 266. 335. 454.
Sekrestye alatti kripta. M. Biz. 1901. 78.

A Klarissák tornyának rajzai.
Schulcz Ferencz rajza. M. Biz. 1889. 30. 40.
— — felvétele a Schmidt-féle bécsi Bau-Verein autograf rajzai az Akad. Arch. Biz-nál. Lásd Gerecze: M. Biz. Rajztj.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1879. 79.
A torony helyreállítása. Rajzai Gyulai László-tól. M. Biz. 1899. 116.
Klarissza-torony restaurálva. A templom alaprajza, hosszszentély gerincze. Ortvay. Pozsony v. t. II. 276—80.
A Sz.-Klára kolostor-templom tornyának képe. Ortvay T. Pozsony v. t. I. 348. l.

A lebontott sekrestye falképeinek vízfestménymásolata Gróh István-tól.
M. Biz. 1902. 197.
L. még 1902. 218.

Klarissák templomának nagy harangja e felirattal: AVE Maria Heisz ich Wind und Wetter vertreib ich der Kirchen Dien ich zu Gottes Wort ruf ichs. S.-Erzsébet S.-Magdolna képeivel. Magdalena Englina Abbatissa hat mich Giesen lassen Georgius Arnold Goss mich 1623.
Römer Jgyk. VIII. 19. és Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
A harangokról. M Biz. 1899. 324. 334.

Pázmány Péter czímere a Klarissa-kolostor (ma gymnasium) bejáratán.

Gipszmásolat.
E. kiáll. k. 2002.
Schönwiczky Bertalan: A pozsonyi Klarissza-apáczák története. Adatok a pozsonyi gymn. tört.-hez. Írta —. Pozsony 1886. 8r. 51 l.
— — Adatok a pozsonyi gymn. épületének történetéhez. A Pozsonyi kath. főgymn. Ért. 1886—7.
Békefi: A Klarissák-, előbb cziszterczieck kolostora. A cziszt. r. tört. Mo. 11.

Sz.-Katalin kápolnája.
Römer: Pozsony rég. műeml. 289.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1879. 79.
Sz.-Katalin-kápolna alaprajza. Ortvay. Pozsony v. t. II. 40.

Katalin-kápolna mérműves ablaka, gerincze.
Ortvay: Pozsony v. t. II. 225.

Irgalmasok temploma és zárdája. 1602.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. 47–71.

Sz.-Erzsébet női kórháztemplom. 1744.

Itt a Salvator-templomban Fra Antonio Palco oltárképei: Mária megjelenése a kis Jézussal. Sz.-Ferencz halála. Továbbá Krisztus a keresztfán. 1773.
Lichtenstein J.: Akad. Ért. 1847. 92.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 47—71.

Sodronyzománczos kehely az Erzsébet-kórháztemplomban.
Rómer: Arch. Ért. 1877. 361—2.
Arch. Ért. 1892. 32. l.

Pozsonyi Benedek-rendiek residentiája.
F.-Czinár: Mon. I. 324—5.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. sz.-ból. A Benedek-rendiek templomában.
Az ötvösség remekei. II. 43—4. Fénynyomatú képpel.

A jezsuiták kollegiuma.
Képe. Vas. Ujs. 1886. 17.

Pozsony egykori Sz.-László-kápolnája s más épületei.
Budapesti Hirlap. 1859. 26.
Rómer: Pozsony rég. műeml. 290—1.

Notre-dame-apáczák temploma. 1640.
Pressb. Zeit. 1764. I. 3. 23.

Orsolya-apáczák temploma.
Orsolya-apáczák 100 éves jubileuma Pozsonyban és a kolostor története. Pressb. Zeit 1776. 55. 56.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 47—71.

Krisztus szent teste kápolnája.
Pozsony rég. műeml. 290.

Ág. ev. templom.
Pogner Johann: Verzeichniss über den Bau der evang. Kirche in Pressburg v. 1636. bis 1638. Pressburg. 1861. 8r.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 47—71.
Historia ademti a Lutheranis A. 1672. Templi SS. Saec. XVIII. M. N. Múz. Qaurt. Lat. 514.
Markusovszky Sámuel: A pozsonyi ágostai hitvallású evang. lyceum története, kapcsolatban a pozsonyi ág. hitv. evang. egyház multjával. Írta —. Pozsony. Wigand könyvnyomdája. 1896. N. 8r. 694.
Ism. M. L.: Századok. 1898. 345—50.
Schrödl József: Kútfők a pozsonyi ev. egyház tört.-hez. Pozsonyi ág. ev. lyc. 1901—2. évi Ért. 17—83. l. Ism. Századok 1903. 963.

Ág. ev. templomban Úrasztali tál a Josue és Kaleb alakjával.
Rómer: Arch. Közl. III. 134.

Sárgaréz keresztelő-tál a XV. századból. Ev. lyc. tulajdona.
Czobor: Egyh. eml. 72.

Aranyozott ezüst kupa. 1683 Ág. ev. lyceumé.
E. kiáll. k. 2235.
Czobor: Egyh. eml. 124.
Rákóczy-kiáll. l. 159. l. 106. sz.

Kókuszdió-serleg P. K. bélyeggel. 1680. Ev. lyceumé.
E. kiáll. k. 2211.
Czobor: Egyh. eml. 124.
Rákóczi-kiáll. l. 155. l. 77. sz.

Aranyozott ezüst kehely a XVII. sz.-ból. Ev. lyceumé.
E. kiáll. k. 2168.

Kelyhek a XVII—XVIII. századból.
Rákóczi-kiáll. l. 164. l. 140. 166. l. 152. sz.

Ciborium. 1625.
Rákóczi-kiáll. l. 165. l. 147. sz.

Ennzingh Erzsébet és Grasweinné szül. gr. Losenstein Éva vésett és aranyozott vörösrézlemez halottas czímertáblái 1638- és 1639-ből. Az ev. lyceum tulajdonai.
A kassai Rákóczi-kiáll. l. 17. l. 161. sz. és 20. l 190. sz.

Magyar és tót ev. templom. 1777.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 47—71.

Pozsonyi vár.
Hazai s Külf. Tud. 1811. I. 45.
A pozsonyi várromok. Ország Tükre. 1863. 35.
Pozsony és vára. M. E. K. Ország Tükre. 1864. 19. Képpel.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 153—6.
— — Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. 47—71. Képpel.
Győri t. és r. füz. II. 221.
Rómer: Pozsony rég. műeml. 252—62.
Pozsony várának alaprajza 1642-ből a bécsi K. k. Technisch. Administr. Militär-Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Adatok a pozsonyi várkápolna festésének történetéhez. 1563—1570. Dr. Illésházy János. Arch. Ért. 1892. 330—335.
Pozsonyi várkápolna festésének történetéhez. 1563—1588. Bisenius Antal. Arch. Ért. 1894. 143—8.
Ortvay T.: Pozsony v. t. I. 66—104.
Kumlik: Pozsony vára. Budapesti Hirlap. 1902 decz. 1.

A vár régi képeit l. Pozsony város általános irodalmában.
Könyöki felvételei. M. Biz. 1879. 79.
Háry Gy. rajza. Vas. Ujs. 1897. 10.
— — A vár csúcsíves kapuja. M. Műkincsek. III. 10. l.
A pozsonyi vár térrajza alap- és felszínrajzai a legutolsó átalakítás idejéből. Felvette és rajzolta Stephnie cs. és kir. százados. Ortvay. Pozsony v. t. III. 113. és 129. l.
A pozsonyi vár mai romjai kívül, belül. Rajz. Boros—Radó—Ortvay. Pozsony v. t. III. 113. és 121. l.
A pozsonyi vár díszkapuja elölről és metszetei, erkélytám és belső oldali ablak Rajzai. Ortvay. Pozsony v. t. III. 133. 137. 177. 184.
Pozsonyi díszkapu s a bástyafalak alaprajzvázlata. Ortvay. Pozsony v. t. II. 293.
Pozsonyi vár a hegység felől és a Dunáról nézve. Rajz. Stefánia trónörökösné. O.-M. Mon. Mo. V. 193. 197.
A vár díszkapuja. Rajz. Dörre Tiv. U. ott. 201.
Pozsonyi várlak renaiss. stílű főbejárata, régibb részletek (genius profilek). Ortvay. Pozsony v. t. II. 298—4.

A város falai, kapui és tornyai.
Rómer Fl: Pozsony rég. műeml. 262—72.

Mihály-utcza a Mihály-kapuval és kőtoronynyal.
Képe. Ortvay. Pozsony v. t. II. 123.
Sz.-Mihály-kapu alaprajza. U. ott. 126.
Mihály-kapu. Rajz. Háry Gyula. O.-M. Mon. Mo. V. 205.
Részlet Pozsony város nyugati körfaláról Alaprajz. Ortvay. Pozsony v. t. II. 152.
Zwinger-kör képe. U. ott. II. 153.

Az egykori vödriczi-kapu.
Fahrmann Máté: Alt und Neues Wien. II. 717. l. után Rómer: Pozsony rég. műeml. 250. l. 3. Kép
Az egykori vödriczi-kapu. Képe Ortvay. Pozsony v. t. I. 251.
Alaprajza. U. ott. II. 129.
A már nem létező Sz.-Lőrincz-kapu alaprajza. U. ott. II. 131.
Vödriczi- és Sz.-Lőrincz-kapu közti bástyák alaprajza. U. ott. II. 166.

Az egykori Sz.-Háromság-templom és zárda a Szénatéren. 1717. Ma vármegyeház.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. 47—71.

Pozsony városháza.
Könyöki jel. és rajzai. M. Biz. 1872. 134., 1879. 79.
A bécsi Bau-Verein Autograf-rajzai. Akad. Arch. Biz. Lásd Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Rakovszky: Das Pressburger Rathaus. 1872.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Említve Arch. Ért. 1892. 92.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1900. 69.
Ilg. A.: Das Pressburger Rathaus. Mittheil. d. C. Com. 1873. 145—7.
Rómer Fl.: Pozsony rég. műeml. 293.
Pozsonyi régi városház főhomlokzata, udvara, földszinti és első emeleti alaprajza, kapuerkélye. Rajz. Feigler építész. Ortvay. Pozsony v. t. III. 351. 369. 377.
Városház tornya, ennek ablaka. Rajz. Ortvay T. Pozsony v. t. III. 361. 369. 401.
A kapualj szerkezete. Rajz. U. ott. III. 409.
A kapualj árkádjai. Rajz. U. ott. 417.
A kapualj hossza és keresztszelvénye. U. ott. 425. 439.
Pozsonyi városház kapuja és erkélye. Háry Gy. rajza. M. Műkincsek. III. 11. l.

A városház kapuboltozat záróköveinek gipszmásolatai.
E. kiáll. k. 1093. 1112. 1140. 1143. számok alatt.

Pozsonyi városház tanácsterme.
Rajz. Dörre Tiv. O.-M. Mon. Mo. V. 155.

A városház vasajtai.
Könyöki J. jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 82. 87.
A tanácsterem vasajtaja. M. Biz. 1877. 9. 23.
A tanácsterem és részleteinek rajzai. M. Biz. 1879. 79. Említve Arch. Ért. 1877. 2., 1878. 275.
A tanácsház terme. Arch. Ért. IV. 1884. II. l.

Sz.-László szobra a városházán két rácsozott ablak között a XVIII—XIV. századból.
Ortvay Tiv.: Századok. 1900. 828—31.

Románkori oszlopfejek. Előbbiek a vámosház lépcsőzetén.
Ortvay: Pozsony v. t. II. 188—9.

Tanácsház régi harangja minuskulás felirattal.
Irónpacskolata. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. Pressb. Rathhaus felir. fogásban. M. Biz.

Jezsuiták-temploma és a városház.
Rajz. Háry Gyula: O.-M. Mon. Mo. V. 209.
A városháztér. Képe. Vas. Ujs. 1897. 20. sz.

A primás palotája.

Az országház.
Vas. Ujs. 1898. 15. Háry Gy. rajzaival.
Veresmarty Mihály: A pozsonyi érseki palota kápolnája. M. Sion. 1868. 109.
Pozsonyban a belvárosi primási palota 1778-tól építve elkészült. Magyar Hirm. 1781. 81.
A primási palota építője Hefele Ményhért. Művészet. 1904. 202.

Grassalkovich-féle kastély egykori Pálos-kolostor, (ma herczegi lak) ebédlő falképei és gipszdomborművei.
Lichtenstein József: Akad. Ért. 1847. 92.
Képe. Vas. Ujs. 1897. 21. sz.
Háry Gy. rajza. M. Műkincsek. III. 17. l.

Magánházak. Az ú. n. kisprépostsági udvar, oromdísze.
Rómer: Pozsony rég. műeml. 298—305.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
A ház oromdísze. Ortvay. Pozsony v. t. II. 207.
Képe. U. ott. III. 449.

Huszita-ház udvara a Barát-utczában.
Képe. U. ott. II. 53.

Az egykori Academia Istropolitana helye.
Rakovszky István. Arch. Ért. 1878. 767.
Képe. Ortvay. Pozsony v. t. II. 37. l.

Pozsony egykori emlékoszlopai.
Rómer Fl.: Pozsony régi műeml. 291—2.

Mária-szobra a Sertés-piaczon.
Rómer Jgyk. II. 35. M. Biz.
Eine Betsäule bei Pressburg. Mittheil. d. C. Com. 1869. CIII—CIV. Fametszettel.

Pozsonyi Fő-téren álló Miksa császár állítólagos szobrával diszített kút.
Rajzai. A bécsi Bau-Verein autograf. rajza. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 77—192.
Mysk. V.: A renaiss. kezd. és fejl. 44.
Említve Arch. Ért. 1880. XLVIII. l. 1899. 69.
Ortvay: Pozsony v. t. II. 340. IV. tábla.
Növénydísz a kúton. Ortvay. Pozsony v. t. III. 345.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 124.
Gerecze: Mo. tört. eml. 297. és XX. tábla.
— — Szobr. eml. 76.

Magánosok birtokában levő vas- és ötvösművek.

Barokk vasrácskapu és abrakrács a XVIII. századból. Márton Lajos és fiáé.
E. kiáll. k. 4781. 4788.

Ajtókopogtatók vasból. XVI—XVII. század. Könyöki Józseféi.
E. kiáll. k. 3832. 3834. 3835.

Bronz gyertyatartók oltárra, a XV. századból. Könyöki József tulajdonai.
E. kiáll. k. 1492.

Vasgyertyatartó a XVI. századból. Ugyanazé.
U. ott. 1523. (Sajtóhibából 1623.)

Gyertyatartók a XVI—XVIII. századokból. Könyöki Józseféi.
E. kiáll. k. 3839. 3842. 3844. 3846. 3867.

Bronzgyertyatartó a XVII. századból. Könyöki Józsefé (volt).
E. kiáll. k. 2074.

Bronz mozsár 1595-ből. Petrovay Jánosné birtokában.
Petrovay János: Arch. Ért. 1890. 380—81. Képekkel.

A városi Múzeum tálja.
Czobor: Egyh. eml. 72.

Pozsony-Borostyánkő. L. **Borostyánkő**.

Pozsony-Sz.-György. L. **Szent-György**.

Pozsony-Széleskút. L. **Széleskút**.

Pudmeritz. R. k. pleb. templom 1735. régi toronynyal.

Fájdalmas Szűz kápolnája.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 292—4.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 284.

Mátyáskorabeli csúcsíves szentségtartó.

Nyolcz románstílusú gyertyatartó.

Csúcsíves ezüst kehely a XVI. századból.
Mo. vm. Pozsony vm. 103.

Pusztaapát. R. k. templom a XVII. századból.
Mo. vm. Pozsony vm. 104.

Pusztafödemes. Régi r. k. templom.

Régi kastély.

Marczel-féle ház. 1771.

Püspöki. Háromhajós késő gót ízlésű templom, a nyolczszög háromoldalával záródó szentélylyel a XV. századból.

Scriniumok (repositoriumok, szentelt-olajtartó fali szekrények fülkéi).

Két szentelt-víztartó márványból.

A város egykori körfalai, érseki kastélya.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 126—9. Boltozatzárókő és szentelt-víztartók képeivel.

Régi falképek a mészréteg alatt.
Römer: Régi falk. 134.
Könyöki felvételei. M. Biz. 1878. 9.

Csúcsíves szentségmutató.
Fényképe. M. Biz. 1878. 9.
Mo. vm. Pozsony vm. 104.

Prukk. L. **Hidas**.

Pybersburg. L. **Vöröskővára**.

Ráró. Elpusztult templomában a Kontok és Pálffyak siremlékei.

Régi kastély átalakítva.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 172. l. 2. sz. jegyzet.

Récse. R. k. templom 1659 előtt az evangelikusoké.
Mo. vm. Pozsony vm. 104.

Réte. Ev. ref. templom. 1769.

Két aranyozott kehely a XVII. századból és egy ezüst tányér.
Mo. vm. Pozsony vm. 106.

Rohrbach. Régi harangtorony.
Mo. vm. Pozsony vm. 106.

Rózsavölgy. Megnagyobbított XIII. sz. templom.

Kápolna. 1739.
Mo. vm. Pozsony vm. 106.

Sámot. Régi átalakított s részben elhagyott temploma.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 129—30.

Sámotpuszta. L. **Bucsuháza**.

Sárfő. R. k. templom. 1742.
Mo. vm. Pozsony vm. 107.

Sárosfa. Bittó-család kápolnája. 1721.
Mo. vm. Pozsony vm. 107.

Scharfenstein, Éleskő. L. **Bikszárd**.

Schweinsbach. R. k. templom. 1662.
Mo. vm. Pozsony vm. 107.

Sipos-Amade-Karcsa. L. **Sipos-Karcsa**.

Sipos-Karcsa. Régi várkastély romjai a falu közepén, négyszögű toronyrommal, melyben Dereghi és Karcsai Somogyi György a várkastély építőjének domborművű képe van befalazva. Feliratos tábla. 1581.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 130—1.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
A közig. biz. csak a vár helyét jelenti. M. Biz. 1901. 167.

Somorja.
J. A.: Vas. Ujs. 1857. 41. Somorja városnak festett képe a XVII. századból. Közli Tamács Mihály. Haz. s a Külf. 1869. 21. sz.
Mo. vm. Pozsony vm. 108—10. Képpel.

Késő gót (1789 óta ev. ref.), három hajós temploma, egykori r. k. pleb. templom, a nyolczszög három oldalával záródó szentélylyel.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 130—8.
Könyöki felvételei. M. Biz. 1878. 9.
A templom kijavítása. Antal Gábor püspök jel. M. Biz. 1902. 355.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1902. 496. L. még 473. 593. 606.
— — fényképei. M. Biz.

R. k. pleb., egykor paulai Sz.-Ferencziek temploma. 1778.

Spanyol eredetű szerzetes-művész freskóképei.
Iyolyi: Arch. Közl. I. 130—8.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.

Kehely a XV. századból, a r. k. templom tulajdona.
Rajza Könyöki-től: M. Biz. 1878. 9.
Fényképe. U. ott.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.

Ezüst pacificale, nodusán Mária és Sz.-János alakjaival a XV. századból. A r. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1124.
Fényképei. M. Biz. 1878. 9.
Czobor: Egyh. eml. 44.
— — Mo. tört. eml. I. 160. Képe. 196. ábra.

Egykori Paullanus-rendháza.
Kisfaludy Zsigmond: Századok. 1901. 557—8.
— — Egy kis helyreigazítás. Századok. 1901. 557—8. (Somorján nem Paulious, hanem a Magyarországon egyetlen Paulánus-rend háza állott. V. ö. Császár Elemér. Századok. 1901. 310. s köv. l.)
L. még Rupp: Mo. helyr. t. I. 139—41.

Spácza. R. k. Árpádkori templom.
Mo. vm. Pozsony vm. 110.

Stomfa (Stampfen). Római castrum alapfalai s egy katonai őrház a város fölötti dombon.
Honz W.: Die Standpuncte der einstigen Römer-Castelle zu Stampfen und Maszt Nach den Ueberresten erforscht von —„ Gräfl. Pálffyschen Schlossarchivar und Bibliothekar. MS. Germ. Saec. XIX. fol. 8. in 4r. M. N. Múz. Quart. Germ. 818.
Arch. Ért. 1889. 440., 1890. 92., 1891. 86. 374.
Szendrei J.: Arch. Ért. 1890. 375—6.

R. k. pleb. templom. 1766.
Schem. Strig. 1902. 159.

Régi szentségtartó, egykor a máriavölgyi Pálosoké.

Kálvária-templom. 1709.
Mo. vm. Pozsony vm. 112.

Stomfai Pálffy-féle várkastély.
Ipolyi: Vass. Ujs. 1858. 38. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 76.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 49.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
A kastély rajza. Br. Mednyánszky László. O.-M. Mon. Mo. V. 217.
Képe. Mo. vm. Pozsony vm. 719.

Süly. Eredetileg késő csúcsíves templomka.

Részben magtárrá alakított régi tornyos várkastély.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 138.
— — Műtört. tan. I. 508.
Könyöki rajza. M. Biz. 1878. 9.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.
Mo. vm. Pozsony vm. 112.

Fudit me Joñes Ernestus Christelli Laudetur Jesus Christus feliratú harang, év nélkül.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 138.

Szarva. L. **Nagy-Szarva**.

Szárazpatak. R. k. templom. 1710.

Csúcsíves kehely.
Mo. vm. Pozsony vm. 113.

Régi földszintes kastély, négy emeletes toronynyal.
Jedlicska Pál leírása. M. Biz. 1901. 47.
Mo. vm. Pozsony vm. 113.

Szász. Átmenetii korú templom.
Ifj. Storno F. rajzai. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.
Mo. vm. Pozsony vm. 113. E szerint a községnek nincs temploma.

Szemeth. Régi r. k. kis temploma csúcsíves részletekkel.

Csúcsíves szentségház maradványai.

Egyik mellékoltár fárafestett olajfestménye. Képsorozat. 1677.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 141—2.
Könyöki J. rajzai. M Biz. 1878. 9.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.
Mo. vm. Pozsony vm. 114.

Szempcz. Achamer János által Pozsonyban öntött harang a következő felirással: Szempczy Harang. 1639.
Ipolyi adata a Can. Vis. után. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Törökháznak nevezett szolgabirói lakás, Rákóczi-korabeli épület.

Nagy- és Kis-Stift nevű XVIII. századi épületek.

XVIII. századi ezüst serleg a községházán.
Mo. vm. Pozsony vm. 115.

Sz.-Antal. Sz.-Ferencz-rendi templom és kolostor. Épült Lippay György és Szelepcsényi György idején. 1667.

A zárda kertjében két márványszobortöredék.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 142—3.
Rupp: Mo. helyr t. I. 134.

Sz.-Ferencz-rendiek templomának harangjai. Két nagyobbikon: Mich. Anton Zechenstein in Ofen Anno 1749. Goss. S.-Maria Schit ad S.-Antonium.

A harmadikon: Balthazar Herold Viennae Anno 1676 me fecit.

A negyediken: 1690. I. A. feliratok.
Pány—Czirjék levele 1863 jún. 22. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

A monostori templom mellett régi, elhagyott templom.
Fényes: Mo. mai áll.

Sz.-Ábrahám. L. **Ábrahám**.

Sz.-Erzsébet. Magtárul használt régi temploma.
Ipolyi: Arch. Közl. 148—9.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1878. 9.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.

Sz.-György, fallal kerített város.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 479.
Rupp: Sz.-György város sz. épületeivel. Mo. helyr. t. I. 121—3.
Mo. vm. Pozsony vm. 218—28. Képekkel.

Néhány évvel ezelőtt lerombolt csúcsíves templom helye. (Kereszt jelöli.) Állitólag 1600-ból való harangja (átöntve).
Ipolyi: Arch. Közl. I. 143—4.

R. k. csúcsíves templom és kápolnái.
Sárvári Béla: Sz.-Györgyi fára (értsd: plebánia) tört. Hirnök. 1843. 38.
Knauz: Sz.-György temploma. M. Sion. 1865. 708.
Jedlicska P.: A sz.-györgyi templom leirása. M. Sion. 1869. 512.
Bartholomeides rajzai. M. Biz. 1879. 80. 86. 90.
Himpfner Béla jel. M. Biz. 1880. 13. 14.
Emlitve Arch. Ért. 1880. II. XXX.
Varázséji Gusztáv: Arch. Ért. 1881—2. XIV.
Storno F. rajzai. M Biz. 1882. 34. 38. 57. 70. 104.

Bazini Sz.-György grófok síremléke.

Mordax Jakab és nejének síremléke. 1572.

Serédy Gáspár síremléke. 1550.

Gargani Kristóf síremléke.
Gyurkovics Gy.: Akad. Ért. 1847. 369—75.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 194.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XXVIII.
— — Mo. csúcsíves műeml. 193—9. 398. Képpel.
Bárczay Oszkár: Sz.-györgyi sírkő. Arch. Ért. 1853. 435.

A síremlékek gipszöntvényei.
E. kiáll. k. (Mordaxé) 3886. (Serédyé) 5224. (Gargánié) 3879.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1897. 288. 305.
Gerecze: Mo. tört. eml. 297. 298. és 340. ábra.
— — Szobr. eml. 76.
Háry Gy.: Bazini Gy. síremléke rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 179.

Szárnyas oltár maradványa: Mária halála.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 173—4.

Pleb. templom főoltára.
Kis István rajza. M. Biz. 1879.
Rajz. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. V. 157.

Sz.-György város r. k. főtemplom harangja a haranglábon. Felirata: Audi nos nam te filius nichil negare honorat in honore sancti ivrii ecta cum maigr. iohes + civis vienne comparavit me a. dni mcccc (1400).
Rómer Jgyk. VII. 20. l. és hagy. XLVII. sz. cs M. Biz.

Másik harangja: Her + Sigmond + dy + czeit + pharer + zzu + Sand + Gori gen + hilf got + anno + dni + m + cccc + LX +. (1460) felirattal.
Rómer Jgyk. VII. 20. l. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
A harangokról. Hirnök. 1843. 38.
A harangfeliratok irónlenyomatai. Ellenbogen J.-tól. 1870. nov. 1. Rómer-hagy. XLI. és XLIV. sz. cs. M. Biz.
Rómer: Arch. Ért. 1880. 222—3.

Szentségház.

Régi kehely

Pacificale.
Gyurkovics Gy.: Akad. Ért. 1847. 369—75.

Kegyesrendiek temploma. 1654—1674.

Ág. ev. templom. 1783.

Városfalak és bástyák.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. II. 79.

Sz.-Györgyi vagy Fejérkővár omladékai a várostól nyugatra.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 479
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép II. 79.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.
— — rajzai. M. Biz. 1882. 89. L. még 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
Szerémi: Sz. György vára. Arch. Ért. 1879. 209—29.

Illésházi-féle ház. 1609.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 79.

Kastély.
Képe az udvar felől. Mo. vm. Pozsony vm. 715.

Egy földalatti terem Sz.-Györgyön.
Valtivér Sándor: Haz. s a Külf. 1867. 8. ábrával.

Sz.-István. R. k. pleb. templom. 1678.
Schem. Strig. 1902. 156.
Mo. vm. Pozsony vm.

Szentjános. R. k. templom a XVI. századból.

A magtárrá alakitott Czobor-féle kastély.

A részben fennálló Battyányi-féle kastély.
Mo. vm. Pozsony vm. 116.

Sz.-Katalin. Zárda-templom a XVII. századból.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1878. 21. 36., 1877. 50. 69.
Werdenstetter Sz. rajza. M. Biz. 1877. 50.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIX.

Sz.-Mihályfa. Késő csúcsíves r. k. pleb. templom.

Díszes boltozatzáró kövei. (Isten báránya stb.)

Olajtartószekrény, fali fülke.

Ülőfülkék a sanctuariumban.

Régi keresztelő-medencze.

Ipolyi: Arch. Közl. I. 144—8. Képekkel. II. 183.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1878. 9.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XXIII.
Mo. vm. Pozsony vm. 116.

Szered. R. k. pleb. templom. 1760—1780.

Rupp: Mo. helyr. t. III. 299.

Ősi vára helyén álló kastély.

Mo. vm. Pozsony vm. 117. Képpel.

Széleskút. R. k. templom.

Mednyánszkyak sírboltja.

Balassa Menyhért és egyik Zrinyi Ilona sírköve.

Falképek.

Arch. Ért. 1887. 448.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1897. 288. 305.

Balassa sírkövének gipszmásolata.

E. kiáll. k. 5219.
Gerecze P.: Mo. tört eml. 298. l.
Képe. Mo. vm. Pozsony vm. 669.

Majolika kancsó. 1760. Krisztus kinzatásának eszközeivel. Spitzer Mórè.

E. kiáll. k. 3873.

Széleskút mellett Detrekő vára. L. ezt.

Szomolány. R. k. templom. 1644.

Bejárattal szemközti oltár.

Csúcsíves rézkehely.

Sz.-Rókus-kápolna a XVIII. századból.

Sz.-Vendel-kápolna gr. Erdődy G. egri püspök czímerével.

Fájdalmas-anya szobra, domborúművel. Javítva. 1795.

Jedlicska Pál: Pozsony vm. Rég. Egyl. Ért. 1881. 13—6.
— — Kis-Kárp. Eml. I. 205—9. Képpel.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 222.
A kehely. Arch. Ért. 1880. I. l.
Kehely rajza. Werdenstetter Szilárd. M. Biz. 1879. 30.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1879. 30. 32. 39. 69. 86. 90.

Szomolány vára.

Jedlicska P.: A vár leírása. M. Biz. 1874. 17. 23., 1875. 1. 13.
— — Kis-Kárp. Eml. I. 216—20. Képpel.
Werdenstetter Sz. rajzai. M. Biz. 1874. 14.
Említve Arch. Ért. 1878. 280.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.
— — rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
A vár XVIII. századi képe. Mo. vm. Pozsony vm. 726.

Szomolány egykori bástyafalainak nyomai és maradványai.

Egykori földsánczai.

Jedlicska P.: Pozsony vm. Rég. Egyl. Ért. 1881. 13—4. 16—8.
— — Adatok Szomolány vára s uradalma tört.-hez. Tört. Adattár. 1879. 262—84.
Szomolány vára a XVIII. század elején. Vas. Ujs. 1883. 12. sz.
Sándorfi Nándor: Szomolány földvára. Arch. Ért. 1890. 66—71. Helyszínrajzzal.
Alpár Ignácz: Szomolyán vára. M. Mérn. és É. E. Közl. XXXIII. 1899. 217 l.
Mo. vm. Pozsony vm. 118.

Szőlős. Árpádkori r. k. templom.

Úri lak, állítólag egykor kolostor.

Mo. vm. Pozsony vm. 119.

Szunyogdi. R. k. templom. Építtette Szelepcsényi Gy. 1681.

Feliratos táblája. 1681.

Régi falképei mészréteg alatt. 1691.

Ipolyi: Arch. Közl. I. 149—50.
Mo. vm. Pozsony vm. 119.

Taksony. R. k. templom. 1784.

Mo. vm. Pozsony vm. 120.

Tallós. Kastély. 1760.

Mo. vm. Pozsony vm. 120. Képpel.

Tósnyárasd. R. k. templom, állítólag a XVI. sz.-ból.

Mo. vm. Pozsony vm. 122.

Tótgurab. R. k. pleb. templom. 1635.

Schem. Strig. 1902. 141.
Mo. vm. Pozsony vm. 122.

Unternussdorf. L. **Alsó-Diós.**

Vajda. R. k. templom. 1772—93.

Egykori harangja: Joannes Lukas felirattal.

Olajfestésű oltárképei: pinx Fran. Schön aláírással.

Tanácsháza Mária Terézia idejéből.

Ipolyi: Arch. Közl. 151—4.

Vága. R. k. templom. 1778.

Mo. vm. Pozsony vm. 122.

Vágszerdahely. Régi, átalakított r. k. templom.

Mo. vm. Pozsony vm. 124.

Várkony (a Csallóközben). R. k. pleb. temploma a kora csúcsíves ízlés korából.

A templomban falképek nyomai.

Sz.-Kristóf képe a templomon.

Csúcsíves szentségháza.

Feliratos márványkőlap. (Család-történeti kohol-mány.)

Ámáde-halotti tábla.

Régi keresztelő-medencze töredéke.

Ipolyi: Arch. Közl. I. 104. 128. 154—9.
— — Deák-monost. baz. 99.
Rómer: Régi falk. 149.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.
Mo. vm. Pozsony vm. 125.

Vásárút. R. k. pleb. templom. 1757.

Ipolyi: Arch. Közl. I. 159.
Mo. vm. Pozsony vm. 125.

Vedrőd. Emeletes kastély és csúcsíves kápolnával. (Mai alakjában nem régi.)

Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
— — Arch. Ért. V. 243.

A kastély műkincsei.

Mo. vm. Pozsony vm. 125—6.

Vezekényi ütközet emlékoszlopa. 1734.

Nyitra-Zerdahelyi Lőrincz: Társalkodó. I. 1832. 11.
Koháry és Eszterházy emlékek. Vas. Ujs. 1860. 37.
Mo. vm. Bars vármegye. 358.

R. k. templom 1718. 1778.
Mo. vm. Pozsony vm. 128.

Vistuk. Régi temploma. (Elpusztult.)
R. k. temploma. 1797.
Kápolna.
Oltárképek.
Szentségmutató.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. I. 306—7.
— — Egyh.-műv. Lap. 1883. 285.
Mo. vm. Pozsony vm. 128.

Vöröskő (Biebersburg, Pybersburg). Vára.
Régi képe. M. N. Múz. Bubics. 75. l. 598.
Alm. v. Ungarn. 1778. 288.
Hormayer: Taschenbuch. X. 362.
Br. Mednyánszky Alajos: Vöröskő vára. Tud. Gyűjt. 1822. XII. 66. 1824. II.
Vöröskő várának bővebb ismertetése. Tud. Gyűjt. 1824. II. 60.
Vöröskő vára délkeleti oldaláról tekintve. M. Hazai Vándor. VIII. 1838. Mellékl.
Jedlicska P.: Vöröskő vára s történeti emlékei. M. Sion. 1868. 194. 297.
— — Haz. s a Külf. 1869. 33. Képpel.
— — Vöröskő vár fegyvertárral. Arch. Ért. V. 245.
— — Kis-Kárp. Eml. I. 7—122. Képekkel
— — Vas. Ujs. 1873. 39. Képpel. (Benedek Aladár rajza.)
— — Adatok a pozsonymegyei Kis-Kárpátok vidékének történetéhez. A pozsony vm. r. Egyl. 1876—7. évi Ért. 18—26. l.
A várrom képe. Mo. s a N.-világ. 1868. 198.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.
Vöröskő vára észak-kelet és dél-nyugat felől. Képei. Vas. Ujs. 1883. 12. sz.
Mátray Lajos: Pesti Napló. 1885. 183. sz.
Vöröskő vára. Budapesti Hirlap. 1900 okt. 12. sz.
Vöröskő vára Rajzai: Háry Gy. Vas. Ujs. 1900.
Mednyánszky L.: O.-M. Mon. V. 219.
Mo. vm. Pozsony vm. 42—5. 528. Képekkel.

Kapu a várban.
Képe. Mo. vm. Pozsony vm. 711.

Vöröskő városában levő régiségek.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1902. 505.
Vöröskővár tört. emlékeinek megvédése. M. Biz. 1902. 505. 593.

Pálffy Miklós síremlék modellje a XVII. század elejéről.
Képe. Mo. tört. eml. 436. ábra.

Vöröskői várbeli régi kályha.
Rajza. Werdenstetter Sz.-tól. M. Biz. 1874. 17.
Említve Arch. Ért. 1878. 320.
Jedlicska P. leírása. M. Biz. 1874. 17. 23.

Függerek címere a vöröskői várban.
Képe. Mo. vm. Pozsony vm. 705.

Padló-ornamentumok a várból.
Vízfestésű másolata. Könyöki J. M. Biz. 1878. 9.
Könyöki jel. M. Biz. 1878. 9—18. 46—50.

Zavat. Régi templom.
Mo. vm. Pozsony vm. 128.

Zohor. Aranyhímzésű miseruha a XVII. századból. A r. k. templomban.

Závod. Régebbi r. k templom, épült 1450 körül.

Zumbur.
A pozsonyi prépostság. M. Sion. 1880. 241. 341. 499. 579. 657. 728. 833., 1881. 40. 108. 189.

Zsigárd. R. k. templom. 1728.
Mo. vm. Pozsony vm. 128.

SÁROS VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Wagner Caroli:* Collectanea Sarosiensia. Cod. Saec. XVIII. pag. 258. in 4r. M. N. Múz. Quart. Lat. 368.
2. — — Descriptio Comitatus Sáros. Cod. autogr. Saec. XVIII. pag. 26. in folio. M. N. Múz. Fol. Lat. 3177.
3. *Wagner K.:* Diplomatarium Comitatus Sáros. Posonii et Cassoviae. 1780.
4. *Tahy Gáspár:* Sáros vármegye esmertetése. Tud. Gyűjt. 1834. II. 3.
5. *Dr. Bartsch Eduard:* Sárosmegye helyirata Eperjesen, 1846. 8r. Redlitz.
6. *Krieger E. Th.:* Das Saroser Comitat in Ober-Ungarn. Das pittoreske Oesterreich. Wien. 1840—1847. Nr. 15.
7. *Potemkin Ö.:* Sáros vármegye leírása. Pest. 1863. 8r.
8. *Thurinszky K.:* Adatok Sárosmegye történetéhez II. József korában. Eperjes. 1888. 8r.
9. *Myskovszky Viktor:* Sárosmegyei fatemplomokról általában. Arch. Ért. 1893. 426.
10. — — Műemlékeink, mint a nemzeti kultura tényezői. Különös tekintettel Sárosmegye építészeti műemlékeire. Sárosmegyei Közl. 1893 márcz. 12. 19. 26., vagyis 11. 12. 13. sz.

B) Sáros vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abos-tól félórára, a Farszka nevű magaslaton földvár sánczai.
Mihalik József: Arch. Ért. 1895. 67—9. Alaprajzzal.

Alsó-Piszana. G. k. fatemplom, kijavítva. 1879.
Schem. gr. rit. Eperjes. 58.

Alsó-Polyánka. Régi fatemplom, díszes, faragott főkapuval.

A templom északi falán az Utolsó ítélet, falfestmény.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 60.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Alsó-Sebes. R. k. pleb. templom. 1634.

Ferencz-rendi zárda.

Gr. Haller-várkastély a XVIII. századból, jelenleg magtár.

Kőoszlop.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1888. 416.
Schem. Cassov. 1899. 111.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Alsó-Szalók. R. k. pleb. templom. Rest. 1674.
Schem. Cassov. 1899. 142.

Kehely a XV. (?) századból.
Hampel: Egy fejezet h. ötvöss. tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.

Alsó-Tvaroszcz. G. k. templom. 1777.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 51.

Andorka. G. k. fatemplom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.

Andrásvágás. G. k. fatemplom.
Rajzai Mysk. V. M. Biz. 1874. 39. 54.
L. még. 1875. 1. 13.
Említve Arch. Ért. 1878. 193.
H. I.: Műeml. oszt. 1886. 335.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 289.

Andrejova. G. k. templom. 1763.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 79.

Bartosfalu. R. k. templom. Építtette Forgách Zs. 1610.
Schem. Cassov. 1899. 97.

Bábafalu. Csúcsíves templom. 1420.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Bártfa város irodalma:

Medve Imre: Bártfa sz. kir. város. Alm. v. Ung. 1788. 283.
Zeitschr. v. u. f. Ungarn. 1802. I. 49.
Samuel Klein: Historische Curiositäten in Hinsicht der königl. Freistadt Bartfeld. Bote v. u. f. Ungarn. 1833. 34.
Lepovszky J.: Bartfeld in Ober-Ungarn v. —, in Krakau. Mitth. d C. Com. 1858. III. 253—7.
Hunfalvy: Bártfa műemlékei. Mo. és Erd. Kép. II. 250—2.
N—n.: Vas. Ujs. 1868. 44. Greguss J. Rajzával.
Bártfa veszedelme. U. ott. 1878. Két képpel.
Mysk. V.: A bártfai középkori műemlékek rövid ösmertetése. Arch. Ért. VII. 1873. 265—72. 283—7.
— — Bártfa középkori műemlékei. Sz.-Egyed templomának műrégészeti leírása. Írta és rajzokkal illustrálta —. Budapest. 1879. VIII. és 146 l. IX. fénynyomása Divald K.-tól.
Ism. I—P. (Imrei—Pulszky K.): Arch. Ért. 1880. 244—52.
Myskovszky és Henszlmann válaszai. U. o. 396—401.
II. kötet. Ism. U. o. 402—4.
Egyh.-műv. Lap. I. 125—7.
Említve Arch. Ért. 1898. 47.
Bártfai műemlékek. Arch. Ért. 1880. II. l.
Wagner J.: Bártfa műemlékeiről. Arch. Ért. 1883. XV—VI.
Divald Kornél: A bártfai szobrász-iskola. M. Iparműv. 1897. 102—6. Számos képpel. 201—7. Számos képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 280. 285.
Bártfa képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 347.
A bártfai műemlékek pusztulása. Pesti Napló. 1900 decz. 3. és 8.
Gyöngyösi László: Bártfa. Vas. Ujs. 1901. 35. A város körbástya és Ferencz-rendiek bástyája képével. A város képe Háry Gy.-tól. A főtér képe (templom és városház).
Gy. L.: Bártfa pusztulása. Vas. Ujs. 1902. 25. Képekkel.
Hevesi: Pozsony és Bártfa műemlékeiről. Pester Lloyd. 1902 decz. 7.
Bártfa sz. kir. czímere. Az eredeti 1453-ik évről szóló V. László király által adományozott oklevélről lemásolta Myskovszky V. Vízfestmény. Term. nagys. Römer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.
Bártfa fürdő h. térképe. M. N. Múz. Bubics 1.
Bártfa műemlékeinek autografált felvételei a Wiener Bauhütte kiadásában. 2. 4. 19. 20. 21. 24. 27. 28. 29. 41. 42. 50. 51. (ad 50.) 59. (ad 41.) Akad. Arch. Biz. tulajd. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Bártfa egyházi épületei.

Egykori Sz.-Ágoston-rendi prioratusa.

F.-Czinár: II. 207—8.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 270—6.

R. k. pleb. templom csúcsíves hajója a XIV. századból, sanctuariuma és kápolnája a XV. századból.

Budapesti Viszhang. 1856. 38. sz. után Mittheil. d. C. Com. 1857. 246.
Dr. E. Jonata: Einiges zur Gesch. der Ägidius-Kirche in Bartfeld. Mittheil. d. C. Com. 1866. Kl. Beitr. CXVI—CXX. A szentségház aczélm. képével.
Mysk. V.: Bártfa régiségei. Haz. s a Külf. 1868. 20—4. Képekkel.
Zofáhl Gusztáv: A bártfai nagytemplom. M. Mérn. és É. E. Közl. III. (1869.) 148. l.
Sz.-Egyed temploma. Arch. Ért. V. 291.
Mysk. V.: Die St.-Egidius-Pfarrkirche zu Bartfeld in Ungarn. d. C. Com. 1871. 108—14. Fametszetekkel.
— — Arch. Ért. VII. 1873. 270—2. 283—5.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1874. 39.
— — Sz.-Egyed templomának műrégészeti leírása és története. Bártfa középkori műemlékei. I. k. 4—24.
— — rajzai a templomról, Serédy-kápolnáról, városházról stb. Említve Arch. Ért. 1878. 194., 1888. 84.
— — jel. a plebánia és Sz.-Ferencz-rendi templom égéséről. M. Biz. 1878. 42. 43. 56.
— — Felső-Mo Műeml. és rég. Szerk. Mysk. V. Eperjes. 1888. I—III. füzet. (A pleb. templom, két szárnyoltár, egyházi székek, szentségház és ajtaja. Vasművek, csillár, keresztelő-medencze, könyvszekrény, egyházi szék, kelyhek, ruhák, freskók, szobrok stb. képei.) Ism. Arch. Ért. 1889. 179.
Mysk. V.: Újabb adatok a bártfai templom építésének és felszerelésének történetéhez. Arch. Ért. 1893. 60—6. Képekkel.
Szokolszky Bertalan: A Bártfai Sz.-Egyed-templom története és leírása. A fölszentelés alkalmából írta —, kassa-egyházmegyei áldozó-pap. Eperjesen, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetéből. 1898. 8r. 27. Alaprajz és 13 fénynyomatú képpel.
Gyöngyösi László: A bártfai dóm. Pesti Napló. 1898 október 18.
— — A bártfai csúcsíves templom. Vas. Ujs. 1899. 24. Képpel.
A b. Sz.-Egyed-templom újabban elenyészett műemlékei. Művészet. 1902. 362—3.

Sz.-Egyed-templom falképei.

Römer: Régi falk. 99.

Bártfa-Sz.-Erzsébet falképei.

Egyh.-műv. Lap. 1881. 98.
Mysk. V.: Bártfa középkori műeml. I. 27—9.
— — A pleb. templom régi freskói. Arch. Ért. 1886. 242.
— — jelentése a pleb. templomban felfedezett freskókról. M. Biz. 1886. 25. 30.
L. még. M. Biz. 1886. 62. 63.
Linhard rajztanár szines másolata. M. Biz. 1886. 27. 30.
Mysk. V.: A pleb. templom régi freskói. Arch. Ért. 1886. 242.
A bártfai templomban felfedezett falképek. Századok. 1886. 561.

A bártfai templom tornyának külső falán levő falképek.

Mysk. jel. azok fentartásáról. M. Biz. 1891. 103.

A templom északi mellékhajó falán volt falkép (Jézus a Getsemane-kertben) a XV. sz.-ból. Emericzy János és Krause János által festett freskók. (Bemeszeltetett.)

Arch. Ért. 1887. 85.
Mysk. V.: Memorandum. 6. l.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

A templomtorony első emeletén volt falképek (Sz.-István, Sz.-László, Sz.-Imre, Sz.-Kristóf, Magyarország és Bártfa czímere) Emericzy festőtől. 1521. (Bevakoltatott.)

Mysk. V.: Memorandum. 6. l.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Divald Kornél jel. M. Biz. 1902. 397.

Szentségház a Sz.-Egyed-templomban. Mestere Magister Stephanus Lapicida. 1465.

Mysk.: Az ú. n. „Aranymetszet" aesthetikai törvényeinek alkalmazása a csúcsíves stílusban. (Fejtegeti a bártfai szentségházon.) Arch. Közl. XII. 1878. 101—8.
H. I.: Ugyan e thémát, ugyan e művön a bécsi autograf fölvételek alapján, a saját arányozási rendszere szerint fejtegeti Szerkesztő Utóirat czím alatt. Arch. Közl. XII. 108—11.
Mysk. V.: Bártfa középkori műemlékei. I. 25—7. Képekkel.
— — A m. tört. társ. 1881 aug. 22—8. kirándulása Sáros vm.-be. Szerk. Szilágyi S. 1881. 129. l.
Edvi Illés Aladár: Sz.-Egyed-templom szentségház ajtaja. M. Iparműv. 1901 ben. 145—51. l.

Bártfai pleb. templom oltárai.

Ipolyi: Műtört. tan. I. 155.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1887. 40. 42., 1888. 21. 30.
— — A templom 12 gótstilű szárnyoltára. Bártfa köz.-k. műeml. I. 30—4.
Bártfai templom régi oltárképe. Művészet. 1902. 434—36.

Az Úr születését ábrázoló oltár és 12 képe.

Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 34—42.
Daun. Veit Stoss. 109—11. l.

Sz.-Kereszt oltára és képei.

Rajz. Schultz F.-től. M. Biz. 30. 40.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 42—9.

Szűz-Mária oltára 1505. és képei az északi mellékhajóban.
Felvétele a Wiener-Bauhütte autografiáin. M. Biz.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 49—53.

Utolsó vacsora oltára és képei.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 53—6.

Sz.-András oltára és képei restaurálva a XV. századból.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 57—62.
E. kiáll. k. 1594.
Czobor: Egyh. eml. 50.

Sz.-Mária oltára a Serédy-kápolnában.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 62—5.

Fájdalmas Megváltó oltára és képei a XV. századból.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 65—8.
E. kiáll. k. 1397.
Czobor: Egyh. eml. 50.

Fájdalmas Szűz oltára és képei az északi mellékhajóban. Az 50-es években bemázolták.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml I. 68—70.
— — Memorandum. 5. M. Biz. 1898. 26. 30. 37.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

Sz.-Apollonia oltára és képei.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 70—2.

Sz.-Mária oltára a déli pillérsor második pillére mellett.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 72—4.

Sz.-Erzsébet oltára és képei.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 74—5.

Sz.-Borbála oltára és képei.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 75—80.

A Sz.-Egyed-templom 1650-beli barokk főoltára. (Elpusztították.)
Erre vonatkozó ujságczikkek, hivatalos intézkedések. M. Biz. 1897. 199. 251.
Mysk. V.: Memorandum. 4. 5. 7—9. l.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Szárnyas oltárok átalakításáról. M. Biz. U. ott.

Sz.-Egyed-templom mögött levő lombtárban Stöckl Péter bártfai festő 5 m. magas, 3 m. széles főoltárképe: Krisztus a keresztfán. (Ketté fűrészelve.)
Divald Kornél jel. M. Biz. 1902. 397.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

Sz.-Egyed-templom helyreállítása.
M. Biz. 1878. 42. 43. 56.
Steindl I. jel. M. Biz. 1878. 109. 113., 1879. 8. 13.
— — Jelentés a bártfai templom állapotáról. Arch. Ért. 1879. 89—93.
A helyreállítás. M. Biz. 1881. 51. 52. 62. 68. 78. 84. 72., 1885. 13. 23. 72.
Gr. Khuen Antal jel. M. Biz. 1885. 45. 46.
H. I. jel. M. Biz. 1887. 53. 54.
A helyreállítás. M. Biz. 1888. 60. 64., 1889. 85. 92., 1897. 22. 29. 148. 164., 1898. 59. 96. 105. 113. 134., 1899. 11. 23. 119. 157. 186. 290.
Említve Arch. Ért. 1880. III. l., 1883. XXXI. l., 1885. VI. l., 363. l., 1886. 185. l., 1887. 85., 1888. 85, 1889. 416., 1897. 284
Bártfai főtemplom homlokzata újjáépítve. Vas. Ujs. 1899. 24. sz.

Sz.-Egyed-templom diadalive alatti diadalkereszt.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 80—3.
— — Memorandum. 9. l.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.

Szobor-csoportozat: Atyaisten, kiszenvedett fiát tartva. XV. századi szinezett fafaragvány.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 83—4. Képekkel. (Tévesen Dávid király szobrának nevezve.)
E. kiáll. k. 1446.
Czobor: Mo. tört. eml. I. képe. XXXVII. tábla.
— — Egyh. eml. 50.

Bronz keresztelő-medencze a XIV. század első feléből.
Mysk.: Arch. Közl. IX. 85. Képekkel.
— — Bártfa köz.-k. műeml. I. 84—7. Képpel.
Képe. Vas. Ujs. 1868. Képpel.
E. kiáll. k. 1313.
Czobor: Egyh. eml. 48.

Bronz keresztelő-kút a XVI. századból.
E. kiáll. k. 1570.

Egyházi székek. Ajtók.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 87—9.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Orgonakarzat alatti faragványos karszékek, 12 ülőhelyre, vésett és festett czímerekkel. 1483.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 89—95.
— — Mátyás király czímerével ellátott szék. Memorandum. 9.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 182.

A szentély két hosszoldala mellett álló csúcsíves székek, renaiss. párkányzattal. 1617. Blimberg Tamás monogrammjával.

A szentély déli sarkában levő csúcsíves szék. 1492. szintén renaiss. párkányzattal.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 95—6.

Déli mellékhajó nyugati végén álló XV. századi szék, kiugró menyezettel.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k műeml. I. 96—7.

Kétüléses szék az orgonakarzat alatt falemezdiszítményekkel.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k műeml. I. 97—9.

Főhajó második pillére melletti XVI. sz. elejéről való renaiss.-diszű szék.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 100.

Mária-kápolnában levő korarenaiss. szék.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 100.

Sekrestyeajtó közelében levő renaiss. szék. 1597.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 100—2. Képpel.

Jézus születése-oltára közelében levő Simon Buchholz fieri curavit Anno 1630 feliratú együléső renaiss. szék.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 102.

Főhajóbeli padok a XVII. századból faragott levéldiszítményekkel.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 102.

Egyházi könyvtárszekrény.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 102—8.

Sz.-Egyed templom szinezett faragványú nagy ajtaja. 1655.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Síremlékek, emléktáblák (epitafiumok).
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 109—11.

Valószinűleg XIV. századi sírkőlap töredéke.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 111. Képpel.

Egy ismeretlen német lovag sírlapja a XVI. század elejéről.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 111—2.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Serédy György síremléke. 1557. (Szétszedett tumba a Mária-kápolna falába illesztve.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 112—5. Képpel.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Angern Joachim címeres emléktáblája. 1567.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k műeml. 115.

Czebner György emléktáblája. 1610. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. 115—6.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 29. 30. 39.

Farsch János városbiró emléktáblája. 1616. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 116.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.

Partheim Sax lelkész sírkőlapja. 1619.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 116—7.

Haid Lénárd városbiró sírköve. 1622. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 117—8.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.

Greiffenzweig János városi tanácsos emléktáblája. 1622. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. 118—20.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.

Weigmann János lelkész emléktáblája. 1625. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz. k. műeml. I. 120—1.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.

Blimberg Tamás tanácsos, városbiró sírköve. 1626.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 121—2.

Blimberg Tamás emléktáblája. 1626. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 122—3.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.

Wolf János polgár emléktáblája. 1628. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 123—4.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 29. 30. 39.

Janovszky András városi tanácsos emléktáblája. 1628. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 124.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 29. 30. 39.

Berger Bálint városbiró síremléke. 1631. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 124—5.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 29. 30. 39.

Hueber Jakab városbiró emlékköve. 1645. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 125—6.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 29. 30. 39.

Günther Richard rektor emléktáblája. 1645.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 126—7.

Schmitz Menyhért két feleségének, Ádám Katalin és Berger Dorottyának síremléke. 1649.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 127—8.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Huldreich Lénárd sírköve. 1659. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 128.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 29. 30. 39.

Kloesz Jakab könyvnyomdász emléktáblája a XVII. század közepéről. (Félredobva.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 128—9.
— — Memorandum.
M. Biz. 1898. 29. 30. 39.

Epitafiumok a pleb. templomban.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejlődése. Akad. 1881. 50.
A pleb. templom epitaphiumaira vonatkozó hirlapi közlemények és hivatalos intézkedések. M. Biz. 1897. 199. 251.

Patriciusok epitafiumai a templom egyik mellékhelyiségében.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

Fatáblára festett kép: Üdvözítőnk búcsuja anyjától. 1522. Renaiss. keretben és feliratos táblával. Az alamizsnás-szekrény fölött.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 130—1.

Winter György Bártfa város birájának arczképes zászlója és emlékköve a Fröhlich-féle házi kertben. 1670.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1903. 74—7. Képekkel.

Egyházi ruhák, egyházi szerek, ötvösművek.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 131—3.

Sz.-Egyed-templom casulái.
H. I.: A bécsi világkiállításon kiállított magyarországi casulákról. Mo. rég. eml. II. k. II. r
Mysk V.: A bártfai templom négy régi casulája. Bártfa köz.-k. műeml. I. 133.

XVI. századi miseruha kék gyapjuszövetből. Selyem és aranynyal ráhímezve a négy evangelista jelképe. Krisztus feltámadása és Mária ölében a kis Jézus. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 897.

Aranyszövetű miseruha, az Egyptomba futás, angyali üdvözlet stb. hímzett képpel a XV. század elejéről. A r. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 2275.

Miseruhák. Egyik hátán három apostol, Szűz-Mária s az angyali üdvözlet hímezve. Másikon Szűz-Mária s a gyermek Jézus, két angyal, Sz.-Borbála s Sz.-Katalin, a XV. századból. A r. k. templomei.
E. kiáll. k. 1361. 1363.
Czobor: Egyh. eml. 75. 96.

Főoltár bársony antipendiuma, használaton kívül.
Mysk. V. rajza. Gewerbehalle. Stuttgart. 1876. évf.
— — Bártfa köz.-k. műeml. 135—6.
Mihalik J.: Régi bártfai ötvösök. Arch. Ért. 1896. 423—4.

Ciboriumnak használt kehely a XV. század közepéről.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. 135.

Kehely a XV. századból. A r. k. pleb. templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 108. 109. I. 115 Go. sz.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. 135.

Aranyozott ezüst kehely. 1483.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 135.
E. kiáll. k. 1483.

Aranyozott ezüst kehely. 1511.
Pulszky K.: Ö. kiáll. k. l. II. t. 87. l. 67 Go.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 135–6.
— — Három kehely rajza és leírása. 1864. Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
E. kiáll. k. 1465.
Czobor: Egyh. eml. 60.

Díszes víztartó ónedény. 1700.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Vasból készült fali karosgyertyatartók a XV. századból. R. k. pleb. templomé.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 183—4.
E. kiáll. k. 873. és 885. sz. alatt.
Czobor: Egyh. eml. 47.

Sz.-Egyed-templom vas- és bronzgyertyatartói, részben a XVI. századból. (Bronzcsillár elpusztult.)
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. I. 139—40.
— — Memorandum. 8.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Bártfa legnagyobb harangja. 1574.

Középső harangja. 1486. Öntötte Wagner János Iglón.

Legkisebb harangja. 1728.
Mysk. V.: Vas. Ujs. 1865. 16. Képpel.
— — Arch. Közl. IX. 103.
— — levele és a harangok rajza. 1869 szept. 5. Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
— — Bártfa köz.-k. műeml. I. 140—6.
— — A bártfai kampanille Orbán-harangja. Arch. Ért. VII. 1873. 286.
Collectanea Historiae Ecclesiasticae a tempore Reformationis B. Lutherii usque aevum nostrum quod in annum 1784. incidit in memorabilioribus Epochis rudi calamo conscripta per Joannem Krombholz Bartphensem. M. N Múz. Adatok a bártfai harangokról. Említi Mysk. V. Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Ferencz-rendiek késő csúcsíves temploma.
H. I. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 335.
Rajzai. Mysk. V. M. Biz. 1889. 23. 29. 33. 38.

A bártfai Mária-templom oltárai.
Prónai Dezső: Alkotmány. 1898 nov. 17—8.

Csúcsíves kapuzatú bástya, óratorony. (Lerombolatott.)
Mysk. V.: Memorandum. 6.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Mysk. E.: Művészet. 1904. 179.

Bártfa városháza.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1868. 1—4. rajzokkal.
— — Mo. s a N.-világ. 1878. 19. Több képpel.
— — Rajza. M. Biz. 1874. 39. 54.
— — Arch. Ért. VII. 1873. 267.
— — Bártfa köz.-k. műeml. II. 28—78. Képekkel.
— — Memorandum. 8—9.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 335.
Képe. Vas. Ujs. 1899. 24.
Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. 153.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

A városház falképmaradványai.
Römer: Régi falképek. 99
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. 55—9.

Roland-szobor.
Römer Fl.: Arch. Ért. X. 14—6.
Mysk. V. rajza. Römer-hagy. M. Biz. 1891. 159.

Régi ürmértékek a városháza nyugati oldal déli sarkán befalazva. 1519. 1629.
Mysk. V.: Bártfa köz.-k. műeml. II. 69—70.
— — Régi városi ürmérczék. Arch. Ért. 1888. 235—8. Képekkel.

Bártfa városház helyreállítása.

Múzeummá alakítása.
M. Biz. 1882. 35. 38., 1897. 164. 225. 251. 267. 305., 1898. 38. 39. 46. 89. 105. 193. 221., 1902. 483. 593.
Fényképek. Mysk. V. és Sztehlo O. rajzai. M. Biz. 1897. 38., 1900. 69. stb. Lásd Gerecze: M. Biz. Rajztj.

Bártfa város körfalai és bástyatornyai.
Mysk. V.: Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 303. Képpel.
— — Bártfa köz.-k. műeml. 1—27. Képekkel.

Vizibástyatorony.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. I. füz. 29—33. Képekkel.
Említve Arch. Ért. VII. (1872.) 150.
Bástyatorony épségbentartása. M Biz. 1899. 138. 157. 198. 242. 290.
Polgármesteri jel. M. Biz. 1901. 295.
Egykori sgraffitói említi Mysk.: A renaiss. kezd. és fejl. 1881. 37.
Mysk. rajzai. Römer-hagy. M. Biz. 189. 159. Arch. Biz. saj. L. Gerecze: M. Biz. Razjtj.

Lakóházak:
Mysk. V.: Arch. Ért. VII. 1873. 270.

Főtér 4. sz. ház renaiss. ajtókeretei a XVI. századból.

Főtér és Eperjesi-utcza sarka. XVII. századi épület, homlokzata a földszinten árkádos.

A régi városi borház. A Főtér és Rózsa-utcza sarkán. Díszes ablakkeretek a XVI. század elejéről.

Főtér 66. sz. Gantzang-féle ház. A kapukeret felirata szerint 1566-ból. Rokkokó diszítményes festése 1778-ból.

A sárkánynyal viaskodó Sz.-György a XVI. századból. (Bevakoltatott.)
Mysk. V.: Memorandum. 7.
— — A kapu rajzai említve Arch. Ért. 1883. XXXIX.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
Ferenczievics-féle ház kapuzatának rajza Mysk. V.-tól említve Arch. Ért. 1883. XXXIX.

Régi pleb. épület a XVII. sz.-ból. (Ma magtár.)
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Bártfai halotti oszlop.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1871. 52. Képpel.
— — rajza. M. Biz. 1874. 39. 54.
— — Bártfa köz.-k. műeml. II. 103—5.
Divald K. jel. M. Biz. 1902 397.

Fülkés kőoszlop a XV. sz.-ból. (Status memorialis.)
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.

Serédy Gáspár emlékoszlopa a bártfai országút közelében. L. Hosszúrét község.

Kepstock (Köpfstock). A kivégzés helyén a levágott fej közszemlére tevése czéljából.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 305.

Belovezsa. G. k. templom. 1778.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 81.

Berettő. R. k. pleb. templom. 1785.
Schem. Cassov. 1899. 123.

Berki. R. k. csúcsíves templom a XV. sz.-ból, famenyezettel. (Hatóságilag bezárva.)

Két csúcsíves szárnyas oltár. Egyik a kassai székesegyházból.

Mysk. V.: Arch. Ért. 1894. 406—8.
Mihalik J.: Arch. Ert. 1895. 167—70.

Berzevicze. R. k. pleb. templom. 1264. Régi alakjából kiforgatva.

Schem. Cassov. 1899. 143.

A templom déli kapuja a XVI. századból, állítólag Raguzai Vincze műve.

Mysk. V.: Arch. Ért. 1887. 213—21. Képekkel.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Zmeskal Jób első nejének, Geletffy Petronellának czímeres emléktáblája 1600-ból a templomban.

Mysk. V.: Arch. Ért. 1893. 425—31.

Berzeviczi Péter síremléke.

Mysk. V. rajzai a síremlékről és a templomkapuról. M. Biz. 1886. 53.
L. még 1886. 57., 1887. 6. 21. 53. 54.
Berzevicze műemlékeiről. Arch. Ért. 1887. 84., 1888, 84.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 280. 290.
Említve Arch. Ért. 1892. 438.

Bérczalja. R. k. templom. 1764.

Schem. Cassov. 1899. 98.

Bisztra. Egykori kőtornyos temploma.

Csánki: Mo. fldr. I. 291.

Bisztra-Krajnya. G. k. fatemplom. 1791.

Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 52.

Bodonvára. L. **Lapispatak.**

Bodruzsal. G. k. fatemplom. 1658.

Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 53.

Bogdanócz, Bogdanovcze. L. **Bogdány.**

Bogdány. R. k. templom. 1768.

Schem. Cassov. 1899. 122.

Kehely.

Arch Ért. 1880. I. 1.

Boglyarka. G. k. templom.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Bolyár. R. k. templom. 1770.

Schem. Cassov. 1899. 125.

Boroszló. R. k. pleb. templom. 1782.

Schem. Cassov. 1899. 122.

Ezüst kehely. 1632.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Budamér. R. k. pleb. templom. 1745.

Schem. Cassov. 1899. 123.

Buják. Orosz fatemplom.

Mysk. V.: Akad. Ért 1895. 34.

Csalfalva. Ág. ev. templom, egyenes záródású sanctuariummal.

Románkori keresztelő-medencze.

Régi freskók nyomai a mészréteg alatt.

Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 63.
— — Pulszky-Album. 118—9.
— — jel. és rajzai a templomról. M. Biz. 1876. 21. 36.
— — rajz. említve Arch. Ért. 1878. 196.
A templom említve még Arch. Ért 1877. 2. 3.
A templom helyreállítása. M. Biz 1876. 21. 36., 1889. 299., 1894. 48. 71. 124., 1899. 289. 290. 299. 334, 1900. 120. 159.
A templom helyreállítása. Arch. Közl. 1895. 279.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 292.

Czernina. Ág. ev. templom maradványa.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295

Deméthe. L. **Deméte.**

Deméte. Ren. stílusú kastély a XVII. századból, átalakítva.

Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1879. 29. 32. 38. 69. 86. 90.
Arch. Ért. 1880. II. 1.
Arch. Ért. XIV. II. 1.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
A kastély képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 345.

A földszinti teremben a mészréteg alatt falképmaradványok.

Divald K. szóbeli közlése.

Fintai Darholcz sírköve.

Barczai O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Demjeta, Demjéte. L. **Deméte.**

Dobó. R. k. pleb. templom a XVII. sz.-ból.

Déli kapuja felett Krisztus a keresztfán két donátor között. Dombormű.

Dobay-féle kastély a XVII. századból. Menyezetképe 1700-ból. Ábrázolja az Olympust életnagyságú alakokkal.

Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Művészet. 1903. (Ugyanez a czikk lenyomva a 343. lapon is.)

Dobroszlova. G. k. fatemplom.

Kovácsolt vasablakrácsok.

Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. f. 61.

Dubova. R. k. templom csúcsíves sanctuariuma.

Keresztelő-kút.

Régi casula.

Harang. 1691.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 167—8.
Römer Jgyk. XXXI. 124.

Eperjes. Egykori vára. Régi képei és irodalma.

Birkenstein. 41. t.
Bodenehr. 85. 15. tábla.
Sponcir. 166. l. mellett.
Coronelli. 400a. 61—2.
Egyes képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 15. 1 110—2. sz.
Chronicon Eperjesieme. M. N. Múz. könyvt. Quart. Germ. 94.
Weber Johann: Wappen der königl. Freyen Stadt Epperies . . . ausgelegt durch J. W. Apothekern. Gedruckt zu Leutsch bey S. Brewern A. 1668. 8r. 8. 430. l. M. N. Múz.
Alm. v. Ungarn. 1778. 315. Képpel.
Ung. Mag. 1782 II. 322.
Lill v. Lilienbach B.: Brief an Caes. v. Leonhard, über die Umgegend v. Eperies. Zeitschr. f. Mineral. 1828. I. 43.
Torma Gy.: Eperjes sz. kir. város M. Föld és Népei. 1846. III. 4. Képpel.
Eperjes dél-nyugatról. Életképek 1846. II. 13. mellékl.
Eperjes. Römer-hagy. Jgyk. XXXII. 79. M. Biz.
Zombory Gusztáv: Eperjes város jelene és multja. Vas. Ujs. 1865. 7. 8. Keleti G. rajzával.
Lasztókay László: Adatok Eperjes sz. kir. város történeti multjából a legrégibb időktől Hunyady Mátyás király koráig. Összegyűjtötte —, kir. főgymn. tanár. Eperjesen az 1878. év decz. havában. MS. fol. 30. M. N. Múz. Fol. Hung. 1025.

Lasztókay László: Adatok Eperjes sz. kir. város. Hadi történelméből. Összegyűjtötte —. MS. fol. 36. M. N. Múz. Fol. Hung. 1024.
— — Eperjes város történetére vonatkozó adatok. MS. Hung. Tom. IV. fol. 26. M. N. Múz Oct. Hung. 425.
— — Eperjes város iparára vonatkozó jegyzetek és adatok. MS. Hung. fol. 26. M. N. Múz. Oct. Hung. 424.
— — Művelődéstört. adatok Eperjes város multjára. MS. Hung. M. N. Múz. Oct. Hung. 428.
— — Vegyes jegyzetei Eperjes történetére. MS. Hung. M. N. Múz. Quart. Hung. 1283.
— — Pótjegyzetek Eperjes város történetéhez. MS. Hung. M. N. Múz. Oct. Hung. 427.
Eperjes várának alaprajza 1748-ból, a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. Műeml. Biz. 1880. 36.
Egyházi épületei. Rupp: Mo. helyr. t. II. 278—90.
Mysk. V.: Eperjesi köz.-k. műeml. rövid ism. Arch. Ért. VIII. 92—8.
Wagner János: A város 1680. térképéről és a védőfalakról. Arch. Ért. 1883. XV.
Eperjes műemlékei s azok pusztulása. Mysk. V. Pesti Napló. 1887. 133. sz.
Eperjes képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 335.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 285—6.
Divald Kornél: Magyar városok művészete. Eperjes templomai. Adatok Rombauer János festőről. Írta —. 23 képpel. Budapest. Singer és Wolfner kiadása. 1904. 8r. 99. (Tartalma: Sz.-Miklós temploma. Az ág. ev. temploma és oltárképe Brockytól. Barokk templomok. Rombauer János életéről.) Ismerteti Éber L.: Arch. Ért. 1904. 369—70.)

Sz.-Miklós-templom. 1347.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 237.
Mysk. V.: Vas. Ujs. 1864. 1. Képpel.
H. I.: Arch. Közl. V. 97.
Mysk. V.: Arch. Közl. XII. 7—15.
Haz. s a Külf. 1870. 19—24 27.
A templom távl. képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 299.
A templom rajzai. Mysk. V. M. Biz. 1874. 39. 54.
A templomról. M. Biz. 1875. 1. 13., 1878. 8. 18.
Lasztokai László: Három oklevél másolata a templomról. M. Biz. 1878. 80. 99.
Mysk. jel. és rajzai. M. Biz. 1878. 47. 56.
— — rajzai említve Arch. Ért. 1878. 198.
Wagner János: Arch. Ért. 1883. XIV.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 335.
Fröhde Vilmos: Az eperjesi Sz.-M.-templom. M. Mérn. és É. E. Közl. XXXIII. 1899. 433.
Schem. Cassov. 1899. 113.
A templom rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 337.
Divald K.: Művészet 1902. 386—402. Képekkel.
— — Sz.-Miklós-templ. Eperjes templomai. 5—71. Képekkel.

A pleb. templom altemplomai.

H. I.: Arch. Ért. IV. 1870. 147.

Az eperjesi tornyon három szobor.

Említi Ipolyi: Műtört. tan. I 141.

Eperjesi templom tornyának déli oldalán levő felirat. 1641.

Arch. Ért. 1878. 227.
A plebánia templom és torony helyreállítása. M. Biz. 1899. 313. 334., 1900. 16. 54. 100. 159. 165. 247. 269. 312. 322., 1901. 5. 104 274. 290. 311. 318. 385. 387. 407. 446., 1902. 93. 105. 135. 145. 180. 201. 204, 218. 235. 263. 285. 315. 319. 336. 363. 377. 396. 400. 410. 430. 431. 432. 442. 444. 473. 499. 521. 522. 525. 526. 557. 577. 589. 593. 610. 612.

Sz.-Miklós-templom főoltára a XVII. század végéről. Közepén az 1490-ben készült szárnyas főoltár három szobra, az eredeti csúcsíves oltárszekrényben.

Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

A főoltár egykori szárnyairól való képek, összesen 14 drb a főhajó két oldalán.

Dr. Éber L.: Jelentés a M. N. Múz. 1903. állapotáról. 144. l.

Vörösmárvány keresztelő-kút a XVI. század elejéről.

Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Magas támlájú intarziás stállumok a XVI. századból az énekkar alatt.

Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Kovácsolt vasrács a fő- és déli hajó szentélye közt, a XVI. századból.

Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból. R. k. pleb. templomé.

E. kiáll. k. 1474.

Aranyozott ezüst ciborium a négy evangélista öntött jelvényei s két donátor címerével a XVII. századból.

U ott. 2155.
Czobor: Egyh. eml. 103.

Ezüst szenteltvízhintő a XVIII. századból.

U. ott. 2166.

Aranyozott ezüst kehely Calix montis Calvariae felirattal a talpán. XVIII. század.

U. ott. 2406.
Czobor: Egyh. eml. 105.

Aranyozott ezüst ciborium.

U. ott. 2155.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 337. l.

Szenteltvízhintő.

U. ott. 2166.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 342.

Két ezüstözött rézampolna pár a XVIII. századból. R. k. pleb. templomé.

U. ott. 2070. és 2088.

Aranyozott ezüst kehely. 1727.

U. ott. 2076.

Vert ezüstgyertyatartók a XVII. századból.

U ott. 2089. 2091.
Czobor: Egyh. eml. 103.
M. Műkincsek. III. 53. Ágotha J. rajzával.

Aranycsipkés albák a XVII. és XVIII. sz.-ból.

U. ott. 2536. 2545.
Czobor: Egyh. eml. 109.

Aranycsipkés oltárabrosz a XVII. sz.-ból.

U. ott. 2538.
Kemény Lajos: Wittig Tóbiás eperjesi ötvös. Művészet. 1903. 282.

Sz.-Ferencz-rendiek temploma a XVII. sz. elejéről, a zárdával együtt épitette Tornyossy János kassai építőmester.

Mysk. V. rajza. M. Biz. 1900. 69.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Művészet. 1904. 195—6.
— — Eperjes templomai. 75—80.

G. k. székesegyház, (az egykori kórház-templom helyén) barokk-épületté átalakítva. 1753—1754.

Régi szentélyének hálóboltozata a XV. sz. második feléből, a boltgerinczen Eperjes város V. László által adományozott címere.

Oldalkápolnái 1759. s ezek vasrácsfalai.

Freskóképek Ker. Sz.-János életéből. 1757. A főhomlokzaton Jézus keresztelését ábrázoló freskó.

A püspöki palotába foglalt egykori minorita zárdafolyosó.

Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Művészet. 1904. 194—5.
— — Eperjes templomai. 72—5.

Ág. ev. kollegium 1637. és XVII. századi homlokzata, sgraffitokkal. (Megújítva.)
Mysk. V.: Memorandum. 8. l.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

Kripta ajtókerete.

Fafaragványos stallum a sekrestyében, a jezsuiták korából.

Stallumsor a XVII. századból a jobboldali lépcső alatt, magyar festett diszítményekkel.

Főoltára. 1673. Két mellékoltár töredékei a sekrestyében.

Bronz gyertyatartók a XVI. századból.

Olajfestmények a XVII. és XVIII. századból a sekrestyében.

Orgonaház a jezsuiták korából.

Orgona. 1787.

Három oltárterítő.
Divald K.: Művészet. 1903. 316—24. Három hímzés, az ajtókeret és bronz gyertyatartó képével.
— — Eperjes templomai. 53. Képekkel.

Kálvária 1752. a város határában, kupolás barokktemplom.

A hegy oldalán, a lépcső végén kupolás kápolna. 1765. (Statio-kápolnák domborművei, részben újabbkoriak.)
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Művészet. 1904. 176—7.
Schem. Cassov. 1899. 113.

Eperjesi fogház-kápolna.
M. Biz. 1898. 224. 231., 1899. 14. 23.

Városháza. Épült a XVI. században. (Átalakították a XVIII. és XIX. században.)
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Püspöki palota, stukko-boltozata a XVI. századból.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Lakóházak.
Két ház rajza Schulcz-tól. M. Biz. 1889. 30. 40.
Mysk. V.: Eperjesi házak sgraffitói. A renaiss. kezd. és fejl. Akad. 1881. 39.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 335.
Régi magánházak említve Arch. Ért. 1899. 422.

Fő-utcza 47. sz. ház földszintjén a XVII. századi stukkó-diszítmények.

Fő-utcza 55. sz. 1790 szobrokkal, kovácsolt vasrácscsal.

Fő-utcza 61. sz. ház kapualjboltozatán gazdag XVII. sz. stukkó-diszítmény.

Fő-utcza 69. sz. ház épült a XVII. sz. derekán, magas oromfallal, féloszlop tagozással.

Fő-utcza 75. sz. ház épült a XVII. sz.-ban. Udvari homlokzatán loggiák, alakos sgraffitok.

Fő-utcza 85. sz. a r. k. pleb. épület, magas rokokó oromfallal. 1796. Sz.-Miklós stukkó-domborműképe.

Fő-utcza 95. sz. ház a XVII. századbeli oszlopos lépcsőházzal, stukkó-diszítésű boltozatokkal.

Fő-utcza 109. sz. Karaffa állitól. lakóháza. Kapualjában XVII. sz. oszlopos lépcsőház, tölgylevelű oszlopfejezetekkel.

Fő-utcza 119. sz. ház udvari homlokzata loggiás. (Ma katonai raktár.)
Két fényképe. M. Biz. 1902. 397.

Fő-utcza 123. ház épült 1609-ben. Belseje változatlan.

Fő-utcza 22. sz. Klobusiczky-féle palota a XVII. sz.-ban. Árkádos udvarral, homlokzatán stukkodiszítmények: gyümölcs-quirlandok közé foglalt játszó amorettek és emblementek medaillonokban. Továbbá Sz.-Mária és Gábor angyal életnagys. féldomborművű alakja. (Az épület ma kaszárnya.)

Fő-utcza 46. sz. ház, épült a XVII. sz. második felében, magas féloszlop-diszítményű oromfallal. Belsejében kovácsolt vasajtó.

Fő-utcza 68. sz. ház a XVIII. századból, magas oromfallal.

Fő-utcza 70. sz. ház kapualjában XVI. századi ajtókeretek és XVII. századi oszlopos lépcsőház.

Fő-utcza 74. sz. két telken épült ház, mint előbbi, oromfallal.

Fő-utcza 76. sz. ház kapualjában és udvarában XVI. századi faragott, ékitményes részletekkel.

Fő-utcza 82. sz. ház, állitólag Eperjes régi városháza, kapualjában csúcsíves kőajtókeret a város czímerével. Homlokzata a XVII. századból.

Fő-utcza 84. sz. ház. Épült a XVII. sz. első felében, magas oromfallal, s ezen festés nyomai.

Fő-utcza 86. sz. ház, melyet a Rákócziak Sárosmegye székházának épittettek.

Fő-utcza 88. sz. ház a XVII. sz. első feléből. Udvarfelőli oromfalán sgraffito-diszítmények.

Fő-utcza 100. sz. ház udvarában befalazott loggia s egyik ablakában XVII. századi kovácsolt vasrács.

Fő-utcza 106. sz. ház kapualjában XVII. századi stukkó-diszítmények.

Fő-utcza 112. sz. ház kapualjában oszlopos lépcsőház a XVII. századból.

Constantin-utcza 3. sz. ház kapualjában díszes ajtókeret 1669-ből.

Árok-utczában, a kath. Legény-egylet épületében rokokó stukkó-diszítmények.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Fő-utcza 119. sz. ház lebontása.
M. Biz. 1902. 397. 451.
Divald K. jel. és fényképei. M. Biz. 1902. 397.

Rákóczi-ház.
Wiener-Bauhütte autograf rajzai. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Arch. Ért. IV. 1870. 147. 150.
Wagner János: Arch. Ért. 1883. XV.
Rajza Cserna K.-tól. Vas. Ujs. 1891. 51. sz.
Mysk. V.: A Rákóczi-ház megújitása. Memorandum. 6. l. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
A Rákóczi-ház sgraffitóira vonatkozó ujságczikkek és hivatalos intézkedések. M. Biz. 1897. 199. 251.
Mysk. rajza. M. Biz. 1900. 96.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 281.
A Rákóczi- és más régi épületek rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 339.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.
Klobusiczky-féle ház, ma kaszárnya. Wagner J.: Arch. Ért. 1883. XV.
A homlokzat rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 341.

Csatáry-féle ház udvarfelőli galleriájában levő sgraffitok.
Mysk.: Memorandum. 9. l. M. Biz. 1898. 29. 30. 30.

Feketekút. Egykori fatemploma, egyházi szerei.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 57—9.

Felső-Orlich. G. k. templom. 1793—5.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 87.

Felső-Polyánka. G. k. fatemplom és falképei.
Mysk. jel. és rajzai. M. Biz. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1877. 2.

Faragott egyházi székek.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. f. 59.
— — Arch. Ért. 1894. 239—48. Képekkel.
— — Akad. Ért. 1895. 34.
H. I.: Műeml. oszt. 1886. 336.

Felső-Sebes. R. k. templom. 1625.

Renaiss. torony.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1878. 8. 18.
Schem. Cassov. 1899. 111.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Kőoszlop.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Felső-Torcza. Ereklyetartó-kereszt Szilasy János ötvöstől.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1855. 448.

Felsőszebeni csúcsíves templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.

Finta. R. k. templom. 1755.
Schem. Cassov. 1899. 111.

Várkastély.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 294.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Frics. R. k. pleb. templom. 1740.
Schem. Cassov. 1899. 105.

Várkastély, sgraffito-festményekkel. Tervezője Sorger Mihály. 1630.
Mysk. V.: Vas. Ujs. 1867. 43. Képpel.
— — Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 314—5. Képekkel.
— — A renaiss. kezd. és fejl. 1881. 39.
— — Arch. Ért. 1888. 413—5.. 1891. 38—41. Képpel.
— — jel. és rajza. M. Biz. 1890. 74. 76. 116., 1891. 61. 86. 109. 136., 1892. 3. 47. 67.
— — Memorandum. 9. l.
— — M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 193.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 294.
A kastély említve Arch. Ért. 1899. 421. Képpel.
A kastély rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 161.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

Gáboltó. Régi kápolna és templom.
Schem. Cassov. 1899. 96.

Gáboltó és Tvarosz között a XVIII. században létezett Cruciferi (Keresztes-rend) „fejér-barátok" kolostorának helye.
Cruciferi de Gyboltho. Alkotmány. 1899 nov. 30.

Gerált. G. k. templom. 1792.
Schem. gr. rit. Eperjes. 73.

Gergelylaka. R. k. templom. 1744.
Schem. Cassov. 1899. 116.

Gergelylaki N. sírköve.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Girált. Ág. ev templom.

Régi magánházak.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 295.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Gombosfalva. R. k. templom.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 295.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Hanusfalva. R. k. templom.

Dessewffy-féle várkastély, a XVII. században átalakították.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Nagytermében stukkó-menyezet.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Harapkov. Egykori Sz.-Ágoston-rendi prioratusa.
F.-Czinár: Mon. II. 210—1.

Hazslin. R. k. templom. 1730. Rajta az építők fejei kőből.
Közjegyzői jel. M. Biz. 1901. 295.
Schem. Cassov. 1899. 134. Hajzslin-t említ és templomát 1750-belinek állítja.

Hedri. Kehely a XV. századból a r. k. templomban. Fricsi László adománya.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 105. l. 107 Go. sz. Képekkel.
Említve Arch. Ért. 1898. 173.
Czobor: Egyh. eml. 60. l. Képpel.

Herhej. R. k. templom. 1682.
Schem. Cassov. 1899. 135.

Hermány (Sztanka). R. k. pleb. templom. Helyreállítva. 1766.
Schem Cassov. 1899. 106.

Hertnek. R. k. templom. Építtette Forgách Zs. 1610.

Forgách Zs. domborműves sírköve.
Mysk. V.: Arch. Ért 1894. 410.
Schem. Cassov. 1899. 97.

Várkastély.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 295.

Hervartó. R. k. fatemplom. 1593.
Mysk. V. jel. és rajza. M. Biz. 1874. 39. 54., 1875. 1. 13.
— — rajz. említve Arch. Ért. 1878. 200.
— — Mittheil. d. C. Com. 1880. LXXXIX—XCIV. Egy táblával és fametszetekkel.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.
Schem. Cassov. 1899. 100.

A templom csúcsíves berendezése.

Szárnyas oltárai.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1893. 426., 1894. 239—48. Képpel.
— — Akad. Ért. 1895. 33—4.

Fakeresztelő-medencze a XV. századból.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 101. Képpel.

Héthárs. R. k. pleb. templom. Építtette Raguzai Vincze.

Déli kapu e felirattal Maistro Vinceso De Racuca Ho Opus fecit. AD. M. D. 13.

A szentélyben pastophorium.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 65.
— — A templom rajza. M. Biz. 1885. 6. 23. 59. 72., 1886. 53. 57. 62. 63.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.
Dr. Ébar László: Jelentés a M. N. Múz. 1903. évi állapotáról. 144. (E szerint „a fölirat MAISTRO VICENCO DE RAGURA-t emlit s alig vonatkozik Raguzára".)

Főoltár. 1526.
Dr. Éber L.: Jelentés a M. N. Múz. 1903. évi állapotáról. 144.

Festett szárnyas oltár a XVI. századból.
Divald jel. M. Biz. 1902. 397.

Tarczay Tamás síremléke. 1493.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 313.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. 65.
Csoma József: Turul. VIII. 1890. 39—41. Képpel.

Gipszöntvénye.
E. kiáll. k. 289. sz.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. I. 151.
— — Szobr. eml. 73.
Szendrei J.: Mo. tört. eml. I. 187.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Héthársvár.
Rajzai. Mysk. 1887. 6. 21. 50. 53. 54.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 286.

Hosszúrét.

Serédy Gáspár emlékkápolnája a Bártfa felé vezető országút mellett, a hol az Bártfa-fürdő és Zboró felé elágazik.
Vas. Ujs. 1862. 48. Képpel.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1865. 30. Képpel.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 309. l.
Névtelen: A zboróri kápolna 1636 ban. Ism. Thallóczy L. M. Sion. 1870. 67.
Mysk. V. rajza. M. Biz. 1875. 30. 42., 1880. 29. Továbbá 70. 72., 1892. 85 92.
— — Arch. Ért. 1889. 245 9. Rajzzal.
Bártfai polgármester jel. M. Biz. 1901. 295.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Hőnig. Várrom.
Soltész Ede pleb. jel. M. Biz. 1901. 295.

Hradova hegy tetején levő várrom.
H. I. jel. M. Biz. 1887. 53. 54.

Hrabkó. R. k. templom. Egykori zárdájának romja.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 294.
Közig. biz. jel. M. Biz. 291. 295.

Hrabócz. R. k. pleb. templom. 1768.
Schem. Cassov. 1899. 135.

Hutka. G. k. fatemplom.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 60.

Jedlinka. G. k. fatemplom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Jernye. R. k. pleb. templom. 1524. Helyreállítva. 1768.
Schem. Cassov. 1899. 106.

Kapivár.
Arch. Ért 1883. XIII. l. XIV. k. II. l.
Mysk. V. rajza. M. Biz. 1879. 29. 32. 38. 69. 86. 90.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 280. 286.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 333.

Kapronczа. Cziszterczita perjelség.
Békefi R.: A Cziszt. r. tört. Mo. 10.
— — A pásztói apátság. 33.

Kapuvár. (Talán Kapivár?) L. **Sóvár.**

Kálnás. Kastély. 1712.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Kecskócz. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 84.

Keczer-Lipócz. Várrom.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 281—2.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Keczer-Peklén. R. k. pleb. templom. 1628.

Sírkő.
Dr. L. Keczer Géza: Arch. Ért. 1898. 356—6.
Csoma József: Arch. Ért. 1898. 437—8.
Schem. Cassov. 1899. 125.

Kerekrét. R. k. pleb. templom. 1750.
Schem. Cassov. 1899. 139.

Keresztes. L. **Komlós-Keresztes.**

Kisfalu. R. k. templom, 1433-ban már létezik, 1803-ban újjáépítve.
Schem. Cassov. 1899. 129.

Kis-Szeben.
Wagner Caroli: Memorabilia urbis L. R. Cibiniensis ab A. 1461—1679 MS. Saec. XVIII. pag. 16. M. N. Múz. Fol. Lat. 358.
Kis-Szeben. Vas. Ujs. 1857. 4. Képpel.
A város képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 351.
Egyházi épületei. Rupp. Mo. helyr. t. III. 294.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 284—7.

R. k. háromhajós csúcsíves templom a XV. századból.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 249.
H. I.: Arch. Közl. V. 97.
— — Jegyz. és vázlatok Hagyaték. Kassai Múz.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336. Lásd még 1886. 186.
Mysk. V.: A templom rajzai. M. Biz. 1874. 39. 54., 1885. 6. 23. 39. 65. 72., 1886. 62. 63. Említve Arch. Ért. 1878. 278., 1888. 84.
— — Mittheil. d. C. Com. XVII. k.
— — Arch. Közl. X. III. füz. 64.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

A templom déli díszkapuja.
Mysk. V., Raguzai V.: Sárosmegyei művei. Arch. Ért. 1887. 213—21. Képekkel.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Czímerpaizs a templom délihajó egyik gyámkövén.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1889. 445. Képpel.

A templom tornya. 1657.
Tatarozása említve Arch. Ért. 1878. 4.

Harangok: In honore Sancti Johannis Babt. O Rex Gloriae veni cum pace A. D. 1471. és In honore Virginis Marie de Elemosina pauperum A. D. 1450. Die X. mensis Julyi feliratokkal.
A harangok és feliratainknak rajza. Mysk. V.-tól. Römerhagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Kisszebeni templom falképei.
Felfedezése. Arch. Ért. 1877. 4—5.
M. Biz. 1877. 1. 23.
Arch Ért. 1886. 185.

Az előcsarnok menyezetképe, négy medaillonban az evangelisták jelvényei a XVI. századból.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Szentségház.

Régi oltárok.

Keresztelő-medencze.

Szószék. 1526.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 167.
Mysk. V.: Mittheil. d. C. Com. XVII. k.
— — A keresztelő-kútról. Arch. Közl. IX. 97.
— — Arch. Közl. X. III. füz. 64.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.
A főoltárról. M. Biz. 1902. 481.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 379.

A szentségház vasajtaja.
Edvi Illés Aladár: M. Iparműv. 1901. 145—51. rajzzal.

Berzeviczy síremléke.
Rómer Fl.: Arch. Ért. 1887. 360—2. Képpel.

Egyházi szerek: Kehely, ciborium, feszület, úrmutató. Szilassy-féle egyházi edények.
Papp Károly: Arch. Ért. 1903. 206—15. Négy képpel.

A plebánia templom falképei és torony restauratiója.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1876. 76. 79. 84. 87. 89. 100.. 1877. 19. 23., 1878. 1. 19. 20. 23. 34. 36. 44. 56., 1882. 13. 15., 1885. 6. 23. 37. 41. 72., 1888. 25. 30. 33. 36. 40. 53. 60. 64. 67. 82.
Fröhlich V. jel. M. Biz. 1889. 107. 122., 1890. 25. 50. 55. 70. 76. 113. 119., 1892. 17. 33.
— — jel. a templom állapotáról. M. Biz. 1894. 14. 39. 46. 47. 50. 71. 74. 83. 86. 88. 124. 127., 1895. 141., 1898. 73. 105. 162. 221.
A kisszebeni templom oltárai helyreállítása. M. Biz. 1895. 29. 33. 50. 67., 1896. 49. 79. 85. 112. 130. 156. 169. 181. 200. 214., 1897. 2. 6. 14. 29. 44. 51. 69. 79. 81. 132. 164. 175. 183. 185., 1898. 43. 46. 47. 52. 70. 71. 105.
A régi oltárok átadása. M. Biz. 1898 228. 234. 251., 1901. 210. 268.
Az új főoltár. M. Biz. 1900. 319. 322., 1901. 114. 210.
A pleb. templom új kifestése. M. Biz. 1899. 39. 53. 73. 100. 222. 290.

Kisszebeni pleb. templomtorony helyreállítása.
Említve Arch. Ért. 1883. III. L. XII. k. 4. 1890. 351., 1895. 278—9.
A pleb. templom rajza. Háry Gy. O.-M Mon. Mo. V. 87.
A templom és belsejének fényképei Papp Károlytól. M. Biz. 1902. 31. 55. 122. 255.

Kegyesrendiek Mária-temploma. 1375.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 249.
Schem. Cassov. 1899. 104.

Ág. ev. templom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 249.

Várfalak és bástyatornyok.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Sabina-féle ház.
Mysk. rajzai. M. Biz. 1886. 53. 57., 1887. 6 21. 53—4. Arch. Ért. 1887. 84.

Fő-utcza 22. sz. házban XVII. századi oszlopos lépcsőház.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Régi ürmérték a városház földszinti oszlopcsarnok-falazata mellett. 1573.
Mysk. V.: Régi városi ürmérczék. Arch. Ért. 1888. 235—8. Képekkel.

Klembérk. G. k. templom a XIV. századból.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 64.

Klyussó. R. k. templom. 1752.
Schem. Cassov. 1899. 98.

Komlós-Keresztes. Csúcsíves templom.

Párkányzatán sgraffitó-diszítmény.

Lőréses kőkerítése.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. f. 63.
— — A renaiss. kezd. és fejl. 1881. 39.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1877. 2., 1878. 236.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886, 336.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 281.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

R. k. pleb. templom. 1764.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 295—6

Szentsír-lovagrend egykori canoniája.
F.-Czinár: Mon. II. 186. 7.

Koznán. G. k. fatemplomának falképei.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1874. 29. 32. 38. 69. 86. 190.
— — Arch. Közl. X. III. füz. 61. l.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.
Leírja a kurimai körjegyző. M. Biz. 1901. 295.

Kőrösfő. G. k. templom. 1788.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 65.

Kőszeg.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 281.

R. k. csúcsíves templom.
Mysk. V. jel. és rajz. M. Biz. 1876. 21. 36.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.
Schem. Cassov. 1899. 126.

O Rex gloriae feliratú harang. 1322.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 167.
Közig. biz. jel. szerint 1375. M. Biz. 1901. 295.

Krivány. Hradek nevű földvár egy félórára a határban.
Mihalik József: Arch. Ért. 1893. 73—4. Térrajzzal.

Krive. G. k. fatemplom.
Mysk. rajz. M. Biz. 1879. 29. 32. 38. 69. 86. 90.
H. I.: Műeml. oszt. 1886. 336.

Krizse. G. k. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Kruzslyova. G. k. fatemplom.

XVI. századi falfestmények.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 60.
— — rajza. M. Biz. 1883. 15. 18., 1885. 60. 65. 71. 73., 1886. 2. 10. 15.
Arch. Ért. III. k. 1884. II. IX.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 56.

Kucsin. R. k. templom falképekkel a mészréteg alatt és eredeti szerkezetű födélszékkel.
Leírja a kurimai körjegyző. M Biz. 1901. 295.

Kurima. A köralakú „Hegyi-templom".
Leírása a körjegyzőtől. M. Biz. 1901. 295.

Csúcsíves templom, mészréteg alatti falképekkel.
Körjegyzői közlés. M. Biz. 1901. 295.

Ladomér.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 281.

G. k. fatemplom. 1742.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 56.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Lagno. Sz.-Miklós-kápolna.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Lapispatak. Eredetileg csúcsíves r. k. templom.

Szentségház díszes vasrácsajtóval. XV. sz.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1875. 52.
— — Arch. Ért. 1894. 410—1. Képpel.

Vasajtaja.
E. kiáll. k. 1513.
Czobor: Egyh. eml. 72.
Edvi Illés Alad.: A szentségház vasajtaja. M. Iparm. 1901. 145—51. Fénynyom. képpel.

Lapispatak vidékén fekhetett Bodonvára.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 282—3.

Lemes. R. k. templom. 1635.
Schem. Cassov. 1899. 127.

Litinye. G. k. fatemplom.
Mysk. V. jel. és rajza. M. Biz. 1876. 21. 36.
— — Arch. Közl. X. III. füz. 65.
— — Akad. Ért. 1895. 34.
— — rajza. M. Biz. 1876. 21.
Említve Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 238.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.

Lófalu (Kobilye). R. k. pleb. templom. 1499. Helyreállítva. 1886.

Kőkeresztelő-medencze.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 100. Képpel.
Schem. Cassov. 1899. 98.

Lukavicza. Regi fatemplom falképekkel. (Elégett.)
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. 56.
— — Memorandum. 6.
— — M. Biz. 26. 30. 39.

Magyar-Raszlavicza. R. k. pleb. templom. XVIII. sz.
Rajza Mysk. V. M. Biz. 1875. 30. 42.
Schem. Cassov. 1899. 99.

Makovicza, Bodonvár. L. **Lapispatak**.

Margonya. Kastély, a lengyelek szerint Báthory István lengyel király születése helye. (Átalakítva.)
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Matiszova. Fatemplom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Medvedzse. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 57.

Megyes. R. k. templom.

Várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 245.

Mergeska. G. k. fatemplom. 1763.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 101.
Közig biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Mérk. 1772-ben épült temploma romokban.
Schem. Cassov. 1899. 122.

Miklova. G. e. fatemplom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.

Mocsolya. R. k. templom. 1750.
Schem. Cassov. 1899. 106.

Mochnya. L. **Mohnya.**

Mohnya. R. k. csúcsíves templom a XV. sz.-ból.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1888. 416.
Römer Jgyk. XXXII. 78.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 379. (E szerint csak templomtorony, mely a szinyeinek mása.)

Nagy-Sáros. R. k. csúcsíves templom.

Sz.-Erzsébet csúcsíves kápolna.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1882. 35.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIV. L.
Rupp: Egykori zárdája. Mo. helyr. t. 307—9.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.

Nagysárosi várrom.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 307—9.
Vas. Ujs. 1872. 30. Képpel.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1890. 116., 1893. 25. L. még. 1890. 74. 76.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 283. 287.

Rákóczi-kastély mai alakjában a XVII. sz.-ból. Két hengeres saroktoronynyal. (Lakatlan.)
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397. Képpel.
Művészet. 1903. 210—1.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Kastély csúcsíves kápolnája.

Barokk oltára a XVII. sz.-ból, olajfestésű Madonnaképpel.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Nagy-Vitéz. R. k. templom. 1778.
Schem. Cassov. 1899. 108.

Niklova. G. k. fatemplom.
Mysk. V. jel. és rajz. M. Biz. 1876. 21. 36.
— — Arch. Közl. X. III. füz. 60.
— — Akad. Ért. 1895. 34.
Említve Arch. Ért. 1878. 243.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 86.

Nyársardó. R. k. templom. Épít. Nyárs Demeter. 1520.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1890. 116.
Schem. Cassov. 1899. 107.

Br. Fiath-féle kastély és freskói.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Nyirjes. R. k. templom. 1707.

Templom tornya a XVII. sz.-ból.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Ófalva. R. k. fakeresztelő-medencze.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 102. Képpel.

Ondafka (Ondavka). Régi g. k. fatemplom.
Mysk. V. jel. és rajz. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1876. 2.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. f. 59.
— — Arch. Ért. 1894. 239—48. Képekkel.
— — Akad. Ért. 1895. 34.

Orkuta. R. k. templom egyenes záródású sanctuariummal.
Mysk. V. jel. és rajz. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 273.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 64.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.

Ó-Ruzsin. R. k. templom. 1769.
Schem. Cassov. 1899. 126.

Osikó. Templomtorony. Épít. 1621. Forgách Zsigmond.

Templom, eredetileg csúcsíves.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1894. 409. 410. Képekkel.
Schem. Cassov. 1899. 100.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Osztropatak. R. k. templom. 1530. körül.
Schem. Cassov. 1899. 107.

Palocha. L. **Palocsa.**

Palocsa.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 287.

R. k. templom.

Harangtorony, sgraffitos oromfallal a XVII. századból.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1889. 29. Továbbá 1889. 40. 72. 85. 92.
Említve Arch. Ért. 1899. 422.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Palocsai várrom.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1886. 53.
Említve Arch. Ért. 1886. 185., 1887. 84.
Svábv Frigyes: Palocsa vára. Szepes vm. tört. t. Évk. III. 1887. 41—8.

Pétermező. R. k. templom. 1760.
Schem. Cassov. 1899. 144.

Plavnicza. R. k. pleb. templom. 1711. előtt létezik.
Schem. Cassov. 1899. 147.

Polom. Románstílű templom.
Említi Mysk. V.: M. Biz. 1898. 86—109.
— — Arch. Ért. 1894. 431.

Potoka. G. k. fatemplom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Psztrina. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 58.

Radács. R. k. templom. 1632.
Schem. Cassov. 1899. 117.

Aranyozott ezüst kehely. Talpán Agnus Dei. A XVI. századból. A r. k. templom tulajdona.
E. kiáll. k. 1377.

Radoma. R. k. templom. 1797.
Schem. Cassov. 1899. 139.

Raszlaviczó. Csúcsíves templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.

Szentségtartó fali fülke.
Rajzai Mysk. V. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 275.

Regettő. Régi g. e. fatemplom.
Említve Arch. Ért. 1877. 2.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
— — Arch. Közl. X. III. füz. 59.
— — Akad. Ért. 1895. 34.

Richwald. R. k., eredetileg csúcsíves templom.

Harangja a XV. századból.
Mysk. V. rajzai. 1883. 15. L. még 1885. 18. 60. 65. 71. 73., 1886. 2. 10. 15.
Említve Arch. Ért. III. k. 1884. II. IX. 1.
M. J.: Arch. Ért. 1895. 96.

Roncsiskó. G. k. fatemplom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Salgó. R. k. templom. 1664.
Schem. Cassov. 1899 128.

Sapinecz. G. k. fatemplom. 1734.
Schem. gr. rit. Eperjes 1898. 104.

Sáros-Sz.-Kereszt. L. **Sz.-Kereszt.**

Sávnyik. L. **Scsavnik**.

Scsavnik (Sávnyik). G. k. fatemplom. 1773.
Schem. gr. rit Eperjes. 1898. 105.

Harangtorony.

Faragott részletek.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 61.

Sebesváralja. Várrom.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 283. 309.

Siroka. A r. k. templomban Sirokai László püspök márványsírköve. XV. századból.
Rómer: Arch. Közl. VIII. 208—9.
— — hagy. Jgyk. 75. XXXII. M. Biz.
Csoma—Csergheő: Arch. Ért. 1888. 405—8.
Czobor Béla: U. ott. 408—9.
Mysk. V.: U. ott. 415.
Bárczay Oszkár: Arch. Ért. 1893. 435.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. I. 151.
— — Szobr. eml. 72.

Som. G. k. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Somos. Régi r. k. templom csúcsíves szentélye.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 287.
Schem. Cassov. 1899. 127.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Vára. (?)
Csánki D.: Mo. fldr. I. 284.

Sóvár.
Zombory G.: Sóvár és Kapuvár. Vas. Ujs. 1863. 6.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 284—7.

R. k. pleb. templom. Újjáépült 1413-ban. Egykor a templomosoké volt. Rest. 1757.

Sz.-István-templom a Várhegyen, már a XVI. században fennáll.
Schem. Cassov. 1899. 128.

Sóvár romjai.
Ung. Mag. 1782. II. 321.
Hunfalvy J.: Mo. és. Erd. Kép. II. 245—8.
A rom távlati képe Sándy Gyulától. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 302.
Sóóvár története. Felolvasás. Kosztka Vilmos. Századok. 1881. A magy. tört. társ. 1881. évi aug. 22—28-iki vidéki kirándulása Sáros vármegyébe s Eperjes és Bártfa városaiba. Szerk. Szilágyi Sándor. Bpest. 1881. M. Tud. Akad. könyvkiadóhiv. 59—61. l.
Sófőző és sóraktár képe Háry Gy.-tól. O.-M. Mon. Mo. VI. 383.

Stelbach. G. k. templom hajója. 1696.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 98.

Szakolyfalu. Egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 284.

Szedikert. R. k. templom. 1754.
Schem. Cassov. 1899. 120.

Sz.-György. Régi r. k. templom. 1333-ban már áll.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Templom-torony, oromfalán arkaturás tagozással s koronázattal. XVII. sz.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Sz.-István. R. k. pleb. templom. Épült 1480. Helyreállítva 1774.
Schem. Cassov. 1899. 129.

Sz.-Kereszt. R. k. templom. 1755.
Schem. Cassov. 1899. 108.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 288.

Sz.-Mihály. R. k. pleb. templom. 1785.
Schem. Cassov. 1899. 119.

Sz.-Péter. R. k. templom. 1716.
Schem. Cassov. 1899. 130.

Kastély a XVII. század végéről. Díszes kályhákkal.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
Képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 355.

Szinye. R. k. pleb. templom. Épült körülbelül 1262. Megújítva 1514.
Szinnyei Merse Bertalan: A szinyei plebánia története. M. Sion. 1866. 269.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1893. 27.
— — Arch. Ért. 1888. 412—3.
— — jel. M. Biz. 1890. 116.
Schem. Cassov. 1899. 109.
Említve Arch. Ért. 1899. 422.
A templom rajza Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 163.

Templomtorony „Christophorus Zinye Anno 1628“ felirattal.

Sgraffitos címertartó-angyal.

Fiatal leány domborműves alabástrom síremléke a templom padlásán.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Kehely a XVII. századból. Lőcsei munka. A r. k. templom tulajdona.
A Kassai Rákóczi-Ereklye kiáll. l. 164. l. 142. sz.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1905. 54—5. Képpel.

Kehely, részben a XV., részben a XVIII. századból. Mint előbbi.
U. ott. 144. sz. a.

Szinye-Lipócz. XV. századi átalakított templom.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1888. 415—6.

Aranyozott ezüst kehely, Got hilf Maria felirattal a XIV. sz.-ból.
E. kiáll. k. 1125.
Czobor: Egyh. eml. 45.
Mihalik: Mo. tört. eml. II. 230.

Szinye-Ujfalu. R. k. templom. 1782.
Schem. Cassov. 1899. 109.

Szorocsin. R. k. templom. 1700.
Schem. Cassov. 1899. 132.

Tapoly-Hermány. R. k. templom. 1650.
Schem. Cassov. 1899. 114.

Tarkő váromladék.
Taky Gáspár: Hasznos Mul. 1832. II. 33.
Berzeviczy Edmund: Tarkő és a Tarczayak. Vas. Ujs. 1864. 22. 23. Két rajzzal.
Tarkő váromladék képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 311.
Fényképe. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1883. XIII.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 284—5.

Régi kastély képe.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 312.

Terjékfalu. R. k. templom, helyreállítva. 1742.
Schem. Cassov. 1899. 128.

Ternye. R. k. pleb. templom. 1736.
Schem. Cassov. 1899. 119.

Tolcsemes. Régi r. k. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 295.

Tót-Raszlavicza. L. **Raszlavicza**.

Töltszék. R. k. csúcsíves templom.
Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 336.
Rajz. Mysk. V. M. Biz. 1875. 30. 42.
Említve Arch. Ért. 1878. 318.
Schem. Cassov. 1899. 149. (E szerint a templom 1741-beli.

Diadalív-keresztje.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 172. (Tölgyszéknek nevezi.)

Gyalui Vas Ilona (Vas de Gyalu Kapy Jánosné) síremléke a pleb. templom sanctuariumában.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1888. 416.
Barcsay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

O Rex glorie veni cum pace Ave Maria gracia plena Ao MCCCCLXX. (1470.) minusculás feliratú harang.
Ipolyi adata. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Trocsányi. G. k. fatemplom.
Említve Arch. Ért. 1877. 2.
Mysk. V. jel. és rajza. M. Biz. 1876. 21. 36.
— — említve Arch. Ért. 1878. 318.
— — Akad. Ért. 1895. 34.
H. I.: Műeml. oszt. 1886. 336.

Uszfalva. R. k. templom és kastély.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Úsz-Peklész. R. k. templom. 1615.
Schem. Cassov. 1899. 107.

Úsz-Salgó. R. k. templom 1610. körül.
Schem. Cassov. 1899. 107.

Vanyiskócz. R. k. fatemplom. 1766. (Romban.)
Schem. Cassov. 1899. 100.

Vargonya. G. k. templomban két ólomkehely 1600. évből.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Váradka. G. k. fatemplom.
Említve Arch. Ért. 1877. 2.
Mysk. V. jel. és rajza. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1878. 319.
H. I.: Arch. Ért. 1886. 336.

Veneczia. G. k. fatemplom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Viskócz. G. k. fatemplom.

Ikonostasia.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 60.
Sztehlo O. jel. és rajzai. M. Biz. 1901. 273. 332.

Viszlava. G. k. fatemplom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Vitéz. Régi pastophorium.
Römer Jgyk. XXXII. 77. M. Biz.

Vörösalma. R. k. templomtorony a XVIII. századból, oromfalán arkaturás tagozással.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 65.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Zabava. Sz.-Vendel-kápolna. 1713.
Schem. Cassov. 1899. 98.

Zboró. R. k. pleb. templom. 1555.

A déli kápolna domborművű stukkó-menyezete. Készíttette Rákóczi László. 1666.

Mária-oltár a Madonna vert ezüst mellképével természeti nagyságban 1691-ből. Rákóczi Erzsébet ajándéka.
A templom rajzai. Mysk. V. M. Biz. 1874. 39. 54., 1875. 1. 13., 1891. 61. 86. 136., 1892. 3. 47. 67.
Említve Arch. Ért. 1878. 320.
Mysk. V.: A templom főoltára. Memorandum. 4.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Schem. Cassov. 1899. 101.
Divald K. jel. M. Biz. 1902.

Egyházi szerek.
E. kiáll. k. 2064. 2153. 2160. 3865. 5228.
Czobor: Egyh. eml. 102.

Öntött bronz gyertyatartók a XVII. századból, a r. k. templom tulajdona.
A Kassai Rákóczi-kiáll. l. 16. l. 149. 22. l. 213. sz.

Örökmécses vert ezüstből. XVII. század végéről. Ugyanazé.
U. ott. 144. l. 9. sz.

Miseruha. Rákóczi Erzsébet nevének kezdőbetűi és 1691. évszámmal. Ugyanazé, mint előbbi.
U. ott. 144. l. 13. sz.

Miseruha a XVII. századból, ezüst brokátos bársony.
U. ott. 148. l. 45. sz.

Miseruha. Comitissa Elisabetha Rákóczi de Felső-Vadász kezdőbetűi és 1691. évszámmal.
U. ott. 218. l. 49. sz.

Pluviale zöldselyemből, gazdag aranyfonál, domború-hímzés. A hagyomány szerint Rákóczi Juliánna munkája.
U. ott. 149. l. 56. sz.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. II. 314.

Aranyozott ezüst kehely. 1622.
U. ott. 165. l. 148. sz.

Kehely a XVII. századból.
U. ott. 150. sz.

Kereszt. XVI—XVII. századból.
U. ott. 169. l. 170. sz.

Nep. Sz.-János-templom. 1640.
Schem. Cassov. 1899. 102.

Zboróí várrom, hármas falból álló erődítmény.
Vas. Ujs. 1856. 34. Képpel.
Ország Tükre. 1862. 12. Képpel.
Gy. N. J.: A zboróí vagy makoviczai vár. Vas. Ujs. 1868. 4.
A várrom távlati képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 308.

Bástyatornyok, sgraffitó-keretbe foglalt feliratok. Egyiken Andreas Kuntz 1679. említve.
Mysk. V.: M. tört. társ. kirándulása. 1881. 129—30.
Wagner János: Arch. Ért. 1883. XIII. l.
A várrom rajza Cserna K.-tól. Vas. Ujs. 1891. 51. sz.
A várrom rajza Háry Gy.-tól. O.-M. Mon. Mo. VI. 362.

Vártemplom a várudvaron.
Említve Arch. Ért. 1878. 320.
Mysk. V. rajzai s az erre vonatkozó ügyiratok. M. Biz. 1887. 53. 54., 1888. 21. 30., 1891. 86. 109.

Casula a XVII. századból.

Három szentségmutató a XVII. századból.

Egy kereszt a XVI. századból.

Tíz kehely a XVI. és későbbi századokból.

Két bronz gyertyatartó a XVII. századból.

Hímzés a XVII. századból.
Említve Arch. Ért. 1889. 179.

Rákóczi György-féle harang 1630. a vártemplomban.

Ököristálló egyik gót stílusú ajtó felén: FRANCISCUS: RAKOCZY ELEC. PRICEPS TRANS: ANNO DNI. D: IIVLI. felirattal.
Halavács Gy. közlése.

Felvételei, feliratai Mysk. V. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1865. 12. Képpel.
— — M. tört. társ. kirándulása. 1881. 129—30.

Rákóczi-kastély. Kibővíttette Rákóczi Ferencz 1660., átalakították a XIX. században.

A kastély temploma épült a XVII. század második felében két toronynyal a kassai jezsuita-templom mintájára.
N. S.: Vas. Ujs. 1869. 7. sz. Greguss János rajzával.
Wagner J.: Arch. Ért. 1883. XVII. l.
M. Biz. 1900. 33. 54.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Bronz mozsár a Rákóczi-kastélyban.
Mysk. V.: Régi mozsarakról. Arch. Ért. 1889. 51—3. Képekkel.

Zboró mellett Serédy-emlékkápolnája. L. Hosszúrét.

Zsegnye. Ág. ev. átmeneti stílusú templom. Épült 1413.

Régi harangján O Rex gloriae veni cum pace majuscula betűs felirat.

Keresztre helyezett, felfordított pajzsot ábrázoló sírkő.

Feliratos kőtábla.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1894. 408—9. Képekkel.

SOMOGY VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Szvorini, Mich. Jos.:* Descriptio geographico-topographica Comitatus Simigiensis a Georgio Gyurkovits descripta. MS. Saec. XIX. Lat. Fol. 39. in folio. M. N. Múz. Fol. Lat. 3326.
2. *Gyurkovits Georgius:* Matthiae Bélii Notitia Comitatus Simigiensis a —, ex exemplari Bibliothecae Primatialis. Tit. I ddd descripta Cod. Sec. XIX. in fol. Fol. 64. M. N. Múz. Fol. Lat. 3374.
3. *Acta varii* argumenti Incl. Cottum Simigiensis concernentia. MS. Saec. XVIII. M. N. Múz. Fol. Lat. 1042.
4. *Notitia physico-politico topographico* Comitatus Somogyiensis. Cod. Saec. XVIII. pag. 458. in folio. M. N. Múz. Fol. Lat. 298.
5. *Rumy Caroli Georgii:* Descriptio geographico-statistico-topographica. I. Cottus Simighiensis. Cod. Saec. XIX. pag. 100. in. 4°. M. N. Múz. Quart. Lat. 268.
6. *Csorba:* Somogy vármegye ismertetése. Pest. 1857. 8r.
7. *Römer:* Archeologiai kirándulás Somogy vármegye észak-keleti részében. 1875. Kézirat. 4r. 8 l. Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.
8. *Römer:* Somogy vármegye helységeiben levő templomok Jegyzőkönyvei és Fényes E.: Mo. mai áll. alapján ezekre hivatkozva. 4r. Kézirat. 34 l. Römer-hagy. XLVI. sz. cs. „Hirek templomokról, írásokról" feliratú fogásban. M. Biz.
9. *Römer uti jegyzőkönyveinek* Somogymegye egyes helységeire vonatkozó tárgymutatója. Römer-hagy. LXVI. számú csomag „Fényes" feliratú fogásban. M. Biz.
10. *Römer:* Somogymegye régiségeinek kutatása. Hon. 1875 szept. 18.
11. *Szopori N. I.:* Adatok Somogy multjából. Felolvastatott a dunántúli történetkedvelőknek 1864. szeptemberben Győrött tartott összegyűlésén. Folio 18 oldal. Kézirat. Römer-hagy. LXVI. számú csomag. M. Biz.
12. *A somogy vármegyei régészeti s történelmi társulat Évkönyve* 1879—80. és 81. évre. Szerk. Melhárd Gyula tanár, a társulat titkára. Kaposvárt, Jeitelesz H.-nál. 8r. 68. Ismerteti K—S. Századok. 1882. 591—2.

B) Somogy vármegye műemlékei és azok irodalma.

Acsa. Pogányvár maradványai.

Römer-hagy. Somogym. LXVI. sz. cs. (Pogányvárak.) Kézirat. 4r. 4 l. M. Biz.

Andocs. Sz.-Ferencz-rendi zárda. 1725.

Rupp: Mo. helyr. t. III. 255.

Végtárgyalás az andocsi templomrablás ügyében. Sürgöny. 1866 nov. 17. 263. sz.

Hennig S. J.: Az andocsi Mária-kápolnára vonatkozó hagyománynak érvénye. M. Sion. 1884. 561.

Harmadik harang a Sz.-Ferenczek templomtornyában. 1783.

Marianus Ferencz-rendi tartomány 1863-beli vizsg. Römerhagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Attala falun kívül a régi temető nevű helyen régi templom, kerítés és árkok nyomai.

Römer-hagy. Somogymegye. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Csete Antal: Az attalai pleb története. Magyar Sion. 1863. 48. 191.

Ádánd határában Ketye nevű toronyrom.

Községi jel. M. Biz. 1901. 56.

Babócsa, Babolcsa. R. k. templom és az egykori apátság épülete.

Rupp: Mo. helyr. t. I. 270—1.

Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Egykori várának maradványai. (Török vár.)
Ung. Mag. 1782. II. 324.
Régi képei. Birkenstein. 44. tábla.
Egyes képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 1.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 572.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 34.

Balaton-Berény. Állit. románkori templom.
Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Beleg. Tejesfazékalakú régi harang Festetics pusztán, a tiszti lakban, hol a cselédek összehívására szolgál.
Rómer: Vas. Ujs. 1865. 50.
— — hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Berzencze. A Várdombon levő vár helye.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 572.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 34.

Várkastély.
Dörre T. rajza. Vas. Ujs. 1887. 21.

Bélavár határában várrom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 56.

Boglár. Polygon záródású templom.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Bolhás. A temetőben kisebb téglaépítmény romjai.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Bonnya. Terjedelmes vár nyomai, csekély falmaradványokkal.
Kammerer E. datum nélküli levele Rómer Fl.-hoz. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. cs.

Csepely. Románstílű kápolna.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Körsánczos őshalom. (Áldozati hely.)
Melhárd Gyula: A Somogy vm. rég. és tört. társ. Évkönyve. 1879—81. 42.

Csorgó. L. **Csurgó.**

Csököly. A csökei erdőben Ördögárka nevű töltés. (Állitólag római.)
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Csurgó. R. k. templom tornya. Építtette III. Béla második neje, Margit.
F.-Czinár: Mon. II. 140—1. 163.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 286—8.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 572.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 34.

R. k. templom harangja, első és harmadik: Johann Brunner goss mich in Ofen 1778. felirattal.
Rómer Jgyk. VII. 58. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Kastély.
Kondor: Vas. Ujs. 1858. 15. Képpel.
Ország Tükre. 1863. 21. Képpel.

Dráva-Szent-Márton. A faluban a vaskai apátság romjai.
F.-Czinár: Mon. I. 288.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 416.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Endréd. Egykori török várának helye.
Rómer-hagy. LXVI. sz. csomag. Török feliratú fogásban. M. Biz.

Fejérkövára helye. L. **Kereki** mellett.

Felső-Segesd. Ferencz-rendi zárda romjai.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 288.
Községi jel. M. Biz. 1901. 56.
A község régi képe. 1664. Segest in Nieder-Ungarn. M. N. Múz. Bubics. 60. l. 467. sz.

Régi vára helyén a templomtól nyugatra, egy dombon pincze látható.

A templom homlokfalában olvashatatlan feliratú renaiss. sirkőlap.
Rómer-hagy. Somogymegye. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Fonyód. Várromok a hegy csúcsán.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 375.
Horváth Bálint: A füredi savanyúvíz cz. munka 83. l. után Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Gelle-től keletre Puszta-templom nevű táblán templom nyomai.
Rómer-hagy. Somogymegye. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Gerecz. Várkastély helye.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 572.

Gombai templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXIII.

Gyula. Várrom?

Hamuházi templomrom.
Rajz Storno F.-től. Emlitve Arch. Ért. 1878. 319.

Háromfa. Fiókegyház tornyában levő harang. 1775.
Devics József leirása. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Hedrahely. Határában öt templom helye.

Régi vár sánczai, s ebben Sz.-Ferencz-rendi zárda maradványai
Körmendy Sándor lelkész történelmi tanulmánya. M. Biz. 1901. 34.

Hetény. Az erdő melletti táblán egy puszta templom nyoma.

Határában a római castrum, melyet a nép Süllyedtvárnak nevez.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M Biz.

Iháros-Berény és Nagy-Kanizsa közt Sz.-Péter vagyis Pogány-Sz.-Péteren Pálos-kolostor helye.
F.-Czinár: Mon. I. 300.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 315.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Istvánd. Ev. ref. templom régi, gót minusculás feliratú harang.
Vázlata Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Jabai pusztától északra, a tihanyi apátság somogyi birtokán Gyöngyös elpusztult falu templomának alapfalai.
Récsey V. jel. M. Biz. 1890. 108.

Kadarkút. Ev. ref. templom falfestményei.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 34.

Keletre a széplaki erdőben terjedelmes várromok.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Kaposfő-puszta. Egykori állitólag. monostora egy a Sz.-Benedek = Sz.-Bék nevű falu határában levő monostorral. Lásd ezt is.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.
F.-Czinár: Mon. II. 35.

Somogyi vagy kaposfői prépostság.
F.-Czinár: Mon. I. 308—9.

Kapos-Mérő. Tokai pusztán nagy templom helye.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Kaposvár.
Kaposvár. 1555. Magyar tört. eml. Írók. V. 399.
Csánki: Mo. fldr. II. 573.

Kaposvártól nem messze a Kapos vize fölött Sz.-Jakab-apátság (S.-Jacobi de Silisio) helye.
F.-Czinár: Mon. I. 214—5.

Kapoly pusztától (a tihanyi apátság somogyi birtoka) észak-keletre az elpusztult Kis-Kapoly község templomának alapfalai.
Récsey Viktor jel. M. Biz. 1890. 108.

Kapuvár romjai.
Említve Arch. Ért. VIII. 20.

Karád. Körsánczos őshalom. (Áldozati hely.)
Melhárd Gyula: A Somogy vm. rég. és tört. társ. Évkönyve. 1879—81. 42.

Kálmáncsa. Klastrom és templom maradványai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 238. után Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.
Csire István: A kálmáncsai ref. egyház története. Dunántúli Prot. Közl. 1887. 11. 12. sz.

Kercseliget. Románkori templomka 1781. évi hajóval.
Römer; Arch. Közl. X. II. f. 26.
— — Kercseliget. (Templomának régi szentélye.) Kézirat. 4r. 3 l. Römer-hagy. LXVI. sz. cs. Románkorszak feliratú fogásban. M. Biz.

Kerekitől délnyugatra a Sürüs nevű hegyen levő Katonavár romjai.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. Török felir. fogásban. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 572. (Szerinte itt fekhetett Fejérkő vára.)

Kisasszond. Sárközy Titus birtokán fundamentumok.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Kisfalud. L. **Zseliz-Kisfalud**.

Koppány. L. **Török-Koppány**.

Kőröshegy. Római téglák a lelkészi udvarban.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Régi csúcsíves templom.
Römer-hagy. Mint előbbi.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1863. 4. Képpel.
Récsey V. jel. M. Biz. 1890. 108.

Csúcsíves tégla-templom hajójában talált alapfalak.
Kommandinger jel. M. Biz. 1895. 81. 102. Továbbá 1897. 42. 81.
Említve Arch. Ért. 1897. 284.

Körmend pusztán templomrom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 34.

Kürtös pusztán átmeneti korú templom, sanctuarium nélkül, magtárrá alakítva.
Römer Fl.: Arch. Közl. II füz. 26.

Lengyeltóti határában, a Balaton félszigetén Bézseny nevű várromok.

Kastély.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 327. 375. l.

Lakócsa. R. k. pleb. templom. 1747.
Schem. Quinque Eccles. 1903. 94.

Marczali.
Tud. Gyűjt. 1822. XII.

Körsánczos őshalom. (Áldozati hely.)
A Somogy vm. rég. és tört. társ. Évkönyve. 1879—81. 42.

Mernye. Bőr miseruha a XVIII. századból. Bertalan Alajos tulajdona (volt). Hol van?
E. kiáll. k. 1995.
Czobor: Egyh. eml. 109.

Mernyén keresztül Örsön, Magyar-Atádon, Büssön, Göllén, Hetényen, Dombováron keresztül Ördögárok vonul. Észak-nyugatnak pedig Bogáton, Eddén át Somogyvárra.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Mesztegnye. Sz.-Ferenczieк kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 279.

Mindszent. Pálos-zárda. (Helye ismeretlen.)
Ádám Iván: Pálosaink építk. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 73.

Mocsolád. A sz.-mihályi majorral szemközt a domb tetején Pusztaegyház táján sok tégla.
Römer hallomása szerint. L. hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Mozsgó. R. k. pleb. templom. 1746.
Schem. Quinque Eccles. 1903. 95.

Nagy-Bajom. Koroknya várának sánczai.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 34.

Nagy-Berény. Egy része: Kis-Berény elpusztult falu helye.
Községi jel. M. Biz. 1901. 56.

Nagy-Lak vagy **Öreg-Lak**. Tatárvár nevű domb.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.
Tört. Tár. VI. 11.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 573.
Öreg-Lak váracsot, Somogyvár mellett, illető jegyzemények. Vegyes jegyzetek. Römer-hagy. LXVII. számú csomag. M. Biz.
Tört. Tár. VI. 11.

Nágocs. Templomának falképei állit. Dorfmeistertől felülfestve.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 198.

Nemes-Lad. Régi harang.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Nyim határában Kási-pusztán földvár.
Községi jel. M. Biz. 1901. 56.

Öreg-Lak. L. **Nagy-Lak**.

Öszöd. A templom mellett állitólag a Balatonból kihúzott szobor.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Pata. Régi templom.
H. I.: M. Biz. 1873. 132.

Egykori vár helye.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 580—1.

Pál határában római telep.
Arch. Ért. 1894. 376.

Péntekhelyi pusztán templommaradványok.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Pogány-Sz.-Péter. Pálos-kolostor alapfalai egy dombtetőn.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 34.

Puszta-Kürtös. Magtárul használt románkori tégla-templom hajója.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. Román-korszak felir. fogásban. M. Biz.

Puszta-Szemes. Török építkezés befolyására mutató kupolás juhásztanyák.
Römer-hagy. LXVI. számú csom. Török feliratú fogásban. M. Biz.

Rád. Templomrom. (?)

Ságvár. Az itt kiásott római alabástrom szobrok.
Vasas (Csitsvai) András tudósítása a Ságvárott kiásott régi alabástrom szoborról. Ságvár. 1814. pag. 3. in folio. M. N. Múz. Fol. Hung. 294.

Római erődítményeinek nyomai.

Római sírkőtöredék. Szubacsi János 172. sz. házában.
Römer: Arch. Közl. XI. I. füz. 37.
— — Ságvár. (Római emlékei.) 4r. 4 l. Kézirat. Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

A hegyoldalon állitólag kolostor helye.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Sámson. Egykori Sz.-Sir-lovagok kanoniája.
F.-Czinár: Mon. II. 190—1.

Sárd határában régi erőd nyomai.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Segesd, Segest, Segösd. L. **Felső-Segesd**.

Somogyi vagy **Kaposfői** apátság. L. **Kaposfő**.

Somogy-Sz.-Miklós. Régi r. k. templom.

Határában szentgyörgyvári hegyen várrom.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 34.

Somogyvár. Kupahegyen őskori földvár maradványai.
Römer: Somogyvár. (Mint praeshist. telep.) 4r. Kézirat. Römer-hagy. LXVI. sz. cs. „Pogány sirok" feliratú fogásban. M. Biz.

Sz.-Aegidius monostor-templom alapfalai a Kupahegyen. Kiásta Gerecze Péter.

Szobormaradványok a romokból a somogyi Széchényi grófi kastély előcsarnok falaiban.
A somogyvári Convent. 1421. Tud. Gyűjt. 1834. XI. 75. Rézmetszetű képpel.
F.-Czinár: Mon. I. 222—8.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 326—8.
Diplomata Conventum S.-Aegidii de Simigio respicientia. Cod. Sec. XIX. pag. 54. in folio. M. N. Múz. knyt. Fol. Lat. 3110.
Somogyvár Mátraytól feliratú csomag. Römer-hagy. LXVII. sz. cs. M. Biz.
Kapuvári ásatások 1824-ben. Roth Krepf (később Mátray) Gábor kézirata Somogyvárról. 4r. 26 l. Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.
Somogyvár. Römer Fl. értekezése. Kézirat. 4r. 9 l. U. ott. (Pogány várak.)
Römer: A somogyvári (sümeghi) Sz.-Egyedről czímzett benczés-apátság. (Abbatia S.-Aegidii de Simigio.) 37 4r. kézirati lap. Römer-hagy. LXVI. sz. cs. „Ásatások, leletek" feliratú fogásban. M. Biz.
Roth Krepf (később Mátray) Gábor kézirati közleménye a kupahegyi 1820-as években végzett ásatásokról (1828.). Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.
Lejthenyi Lajos levele az 50-es évekbeli ásatásokról. Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Somogy egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 574. 582—3.

Egyes házak falaiban volt román és csúcsíves töredékek. (Kiadatlan.)
Römer-hagy. LXVII. sz. cs. M. Biz.
— — Sz.- Aegidius monostor-templom maradványai. Arch. Közl. X. II. füz. 47.
Hőke Lajos: Somogyvár. Fővr. Lapok. 1889. 129.
Gerecze P.: XII. sz. faragványos kövek a grófi kastélyban. Arch. Ért. 1895. 365—9.
— — Somogyvári bazilika kiásott alapfalai. Arch. Közl. XX. 131—57. Képekkel.
Különlenyomatban e czim alatt: A pécsi székesegyház egykori oltársátra stb. A somogyvári Sz.-Egyed, Aegidius monostor-templom maradványai. Bpest. 1897.
Eml. Arch. Ért. 1898. 45. 47.
Széchényi Imre gróf: A somogyvári, kapuvári, illetve Sz.-Egyed-apátság történetének vázlata. Az 1896 május hó 28-án tartott kapuvári Millenniumi-ünnep alk. összeállította —. Budapest. Az ezredéves orsz. kiáll. XV. csoport nyomdája. 1896. A szerző kiadása. 8r. 20 l.
Somogyvári rom említve Arch. Ért. 1897. 284.
A Kupahegyen levő Sz.-Egyed-templom alapfalai és felvételei. M. Biz. 1895. 128. 157., 1896. 76. 79. 109. 112., 1897. 42. 81. L. még. 1876. 39. 55.

Fújott üvegserleg a XV. századból, velenczei munka. Kiásta a bazilika romjai fölött talált régi sirból Gerecze P. Összeállította ifj. Széchényi Imre grófné; a grófi kastélyban.
E. kiáll. k. 1192.
Radisics: Mo. tört. eml. 208. l. és XLI. tábla.

Szalacskai vár.
Említve Arch. Ért. 1890. 446.

Szamárdi. L. **Zamárdi**.

Sz.-Bék. A helységgel szemközt keletre posványos rétségtől körülfogott Baráthegyen az egykori kaposfői kolostor nyomai.

Lásd még Kaposfői puszta.
Römer: Kaposfő. Kézirat. 4r. 3 l.
— — hagy. LXVI. számú csomag. Román-korsz. feliratú fogásban.

Sz.-Jakab. Templomrom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 34.

Egykori falképei.
Römer: Régi falk. 142.

Sz.-László. Ágoston-rendiek egyhajós, félkörű apsissal ellátott kis temploma.
Említi H. I. Oesterr. Revue. 1865. II. 200. (Széljegyzet szerint Somogyban nincs.)

Szerdahely. Egykori Pálos-kolostora és temploma.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 297—9.
Ádám I.: Egyh.-műv. Lap. 1883. 73.

Szigetvár és vára.
A vár régi térrajza. 1566. Forlani. 26. tábla.
Szigetvár képe. 1566. Ortelius. p. 111.
1598-ban. Dilbaum. 46. tábla.
Két régi képe. Bodenehr. Hung. 85.
Bodenehr. 6. tábla.
Description. 43. tábla.
Coronelli. 400. 7. l.
Dilich. 456a. 51. l.

Gradelehnus. 366. l. mell.
Birkenstein. 46. tábla.
Cosmographia. 1189. l.
Egyes lapokon. M. N. Múz. Bubics. 63—1. l. 489—50.
Historia di Zighet ispugnata da Suliman re de Turchi l'anno MDLXVI. Venezia Bolognino Zaltieri. 1570. Gr. Apponyi S. lengyeli könyvtára.
Szigetvár. Ung. Mag. 1782. II. 324.
Kazinczy Ferencz: Szigetvár és Zrinyi Miklós. Hebe. 1825. 1. A vár egykorú képével.
Hormayer: Taschenbuch. VI. 169.
Szigeth: Banat. Zeitschr. 1828. 71. 73.
Tud. Gyűjt. 1829. I.
Sissay: Szigetvár. Athenaeum. 1837. II. 21.
Szigetvár hajdan és most. Vas. Ujs. 1860. 53.
Nagy Iván: Zrinyi Miklós és Szigetvár. Kubinyi és Vahot: Mo. és Erd. Kép. III. 1854. 77—80. Képpel.
A szigetvári várrom. Maislis Ferencz. Haz. s a Külf. 1867. 12. Képpel.
Haz. s a Külf. 1868. 15. Képpel.
Szigetvár 1552. és 1555-ben. M. tört. eml. (Írók). V. 381. 399.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 575. 583.
A vár képe. Kath. Néplap. 1871. 1. és 2. sz.
Arch. Ért. VI. 140.
Szigetvárának alaprajza. 1689-ből, a bécsi K. k. Technisch. Administ. Milit. Comité-nél. Műeml. Biz. 1880. 36.
Szigetvár és török feliratai. Haas. Baranya. 335—40.
Szigetvári keleti (török, perzsa, arab) feliratok. Eredeti szövegek és fordításaik nagy folio íven kézirat. Rómer-hagy. XXVIII. sz. cs. M. Biz.
A helyén állott Sz.-Lázár-prépostság. F.-Czinár. Mon. II. 32—3.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 296. 299.
Németh Béla: Szigetvár története. Biedermann Rezső báró megbízásából és nagylelkűségéből irta —. Pécsi Irod. és Könyvny. R.-T. 1903. Nagy 8r. 391. és tartalomjegyzékek. Számos képpel. Ism. —e —r. Arch. Ért 1904. 278—80.
Tartalma: A régi város. 26—33. A régi vár. 41—8. (Alaprajzzal.) Az átalakított vár 129—34. (A vár távlati képével.) Török épület (város-pincze) képe. 153. l. táblája. Előmunkálatok a vár ostromához. 237—43. l. A vár végső hadi szereplése. Ferencz-rendiek temploma. 318—29. l. Szigetvár a XVIII. század elején. 343—7. Térképpel a 361. l. tábláján. Jelenkor. 375—80.
Szigetvár. Rajz. Cserna K. O.-M Mon. Mo. IV. 319.

Török mecsetből alakított r. k. templom.

Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. II. 392.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. Török felir. fogásban. M. Biz.
Arch. Ért. VI. 140.
A templom tatarozása. M. Biz. 1901. 374. 385. 476.
Stehlo O. jel. M. Biz. 1901. 476. 505., 1902. 12. 171.

Falképek a pleb. templom kupoláján, Zrinyi Miklós dicsőítése. Dorfmeistertől.

Akad. Ért. 1847. 91.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. (Párhuzam a pápai falképekkel.) M. Biz.
Pasteiner: Gy. Akad. Ért. 1896. 198.

Főoltárkép szintén Dorfmeistertől.

Akad. Ért. 1847. 91.

Ferencz-rendiek temploma. 1731.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 392.
Schem. Quinque. Eccles. 1903. 96.

Szomajom. Régi templomának helye, honnan a köveket 1658-ban a kaposvári bástyák építésére hordták el a törökök.

Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Szőcsény. Váromladék.

Ágh Géza: Arch. Ért. 1889. 434—5.

Tab. Templomának falképei állítólag Dorfmeistertől.

Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 198.

Tarany. Harangok. 1721. 1767.

Devics József leírása. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Taszár. Határában a berekben árokkal körülvett pogányvár helye.

Rómer-hagy. Somogymegye. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Tatár vár (romjai).

H. I: Műeml. oszt. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 20.

Lásd még Nagy-Lak.

Teleki. Románkori kápolna átalakítva, a falutól délre. Díszes diadalívoszlopfejekkel.

Rómer—Teleki: Kézirat. 4r. 2 l. Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. Román-korszak felir. fogásban. M. Biz.
— — Arch. Közl. X. II. 55.

Toldi puszta. Egykori Pálos-kolostora.

Rupp: Mo. helyr. t. III. 301—2.
Ádám I.: Egyh.-műv. Lap 1883. 73.

Tótgyúgy. Bendek-pusztán régi templom romjai.

Alispáni jel. M. Biz. 1901. 56.

Török-Koppány. Hálóboltozatos szentélyű temploma.

Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. Gót-korszak felir. fogásban. M. Biz.

Régi várának nyomai.

Pernucz-patak oldalán Sánczok-nak nevezett földbástyák, melyeken házak állanak. Egy része Keleti sáncz nevet viseli. Az észak-keleti sarkon kerek bástya nyomai stb.

Rómer-hagy. Somogymegye. LXVI. sz. cs. M. Biz. (Hivatkozik még Horváth Bálint: A füredi savanyúvíz stb. 1848. Magyaróvárt. 8r. 49 l. cz. művére.)

Török fürdő nyoma, a pleb. templommal szemközti (Pintér Jánosné-féle) udvarban. (A lépcső lejáratú fűtőhely, két csúcsíves bolthajtás és ezek közt emelkedő ívezet egy része.)

Fényes E.: Mo. mai áll. l. 225.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. Török felir. fogásban. M. Biz.
„Kopan" feliratú fametszet, mely sziklavárat ábrázol. Rómer-hagy. Somogymegye. LXVI. sz. cs. M. Biz.
Török-Koppány Belsőtelke. 1—397. Helyszínrajz irónmásolata szalmapapiron. Rómer-hagy. U. ott.

Turbános török temetési fejkő a lelkészi lak udvarán, a kapunál védőkő gyanánt alkalmazva.

Rómer-hagy. Somogymegye. LXVI. sz. cs. M. Biz.
Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Ujlaktól Bátéig állítólag Ördögárok húzódik.

Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Varjaskér. Határában templomrom és régi vár maradványai.

Alispáni jel. M. Biz. 1901. 56.

Vámos. Csúcsíves ízlésű tégla-templomrom nyolczszögű toronynyal.

Rómer Fl.: Kézirat. 4r. 5 l. Rómer-hagy. LXVI. sz. cs. Gót-korszak felir. fogásban. M. Biz.
Gerecze P.: Arch. Ért. 1896. 70. 72. Alaprajz és távlati képpel.

Vázsony temploma.

Említve Arch. Ért. 1886. 185.

Vetahida. (Somogyban?) Pálos-zárda. (Helye ismeretl.)

Ádám Iván: Pálosaink építk. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 73.

Visz. Bán Gáspár szolgabiró szőlőjében oszlopok és faragványok.

Rómer-hagy. Somogymegye. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Zamárdi (Szamárdi). A falutól 300 öl távolra a pusztai dülőben a régi templom és a lakóhelyek alapjai.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Joseph Brunner gos mich in Ofen. 1796. stb. feliratú harang.

Második harang: Ugyanilyen feliratú. 1790.
Römer Jgyk. I. 109. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

(Külön említ itt Römer egy Sz.-Donát képével jelölt harangot is. Harmadik-e ez?)

Zádori vár.
Arch. Ért. 1886. 185

Zákány. Egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. 575. 584.

Zselicz-Kisfalud. Várrom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 34.

Zselicz-Sz.-Jakab. XIV—XV. századi apáts. templom romjai.
Römer Fl.: Régi falk. 142. LXXXII.
— — hagy. Somogymegye LXVI. sz. cs. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 322—5.

Régi földvár maradványai.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. M. Biz.

Zselicz-Sz.-Pál. A falutól délre fekvő völgy oldalán a régi temető nevű bokros helyen kolostorhely.

Nem messze az erdő szélén levő posványban talált régi harang. (Jelenleg állítólag a fraknói várban.)
Bubics Ede: Lukácsházi mérnök levele 1863 április 1. Römer Flórishoz. Römer-hagy. XXXVII. számú csomag. M. Biz.

Zics. Templomában falképek Dorfmeistertől. (Rongálva.)
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 198.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 56.

SOPRON VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Notae ad Comit. Soproniensis.* MS. M. N. Múz. Quart. Germ. 96.
2. *Drinóczi:* Sopromegye leírása. A kath. templomok visszavétele. Apátságok és prépostságok. Templomok. A Fertő által eltemetett falvak. Említi tartalomjegyzék kivonásával Rómer. Iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. IV.
3. *Nagy-Apáthi Kiss Sámuel:* Sopronmegye esmertetése. Tud. Gyűjt. 1823. X. 53., 1833. I. 5.
4. *Y.:* Utazási jegyzetek Óvárról, Fraknóról és Esterházáról. Tud. Gyűjt. 1824. III. 40.
5. *Pesti Frigyes:* Elsülyedt falvak a Fertő mentén. Vas. Ujs. 1865. 2.
6. *A Fertő helyén létezett falvak.* Győri Közl. 1871. 17.
7. *Laky Döme:* „Sopron". 1871. 6.
8. *Fertő melletti templom tornyán* (hol?) török gömb. Képes Ujs. I. 118.
9. *Vajda Viktor:* Sopronmegye és Sopron vára a műtörténetben. Pesti Napló. 1877. 70.
10. *Stessel József:* „Sopron". 1880. 60. sz.
11. *Nagy Imre:* Szerk. Sopron vármegye története, kiadja Sopron vármegye közöns. Oklevéltár. Első kötet. 1156—1411. Szerk. —. Sopron. Nyomat. Littfass Károly kny. 1889. 8r. 652. lsm. Pór Antal. Századok. 1889. 794—795. Schönherr Gy. Turul. VII. 179. II. k. Turul. IX. 1891. 205. II. k. 1412—1653. Sopron. 1891.
12. *Bella Lajos:* Voltak a Fertőben őskori czölöpépítmények? Arch. Ért. 1893. 97—104.
13. — — Sopron vármegye és Sopron város régészeti társulatának jelentése 1898-ról. Szerk. Bella Lajos, titkár. Ismerteti a b. Arch. Ért. 1899. 287—8.
14. *Stessel József:* Sopron és Mosony vármegye történelmi földrajzához. Századok. 1900. 10—37. (Pótlások Csánki földrajzához.)
15. — — Sopron vármegye nyugati területe. Századok. 1903. 431—445.
16. — — Alram vagy Ábrám régi helység téjéka Sopronmegyében. „Sopron". 1888. 64—66.
17. *Sopron vármegye térképe* 1793. per Josephun Marc. Libr. Baronem de Lichtenstern. Wiennae. Rómer-hagy. M. Biz. 1891. 159.
18. *Sopron vármegye uti térképe* 1843. Wagner Mihály, mérnök felvétele. Rómer-hagy. M. Biz. 1891. 159.

B) Sopron vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Szopor. Lekcsei és alsószopori Sulyok N. sírköve.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Alsó-Péterfa. Itt talált római feliratos kő. (A soproni múz.-ban.)
Récsei V.: Sopron ókori neve. 65.

Alsó-Kismartonhegy. Izraelita templom.

Árpástól Seber vagy Sobor felé római út.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Ev. ref. átmeneti korú templom.
Ebenhöch Ferencz jel. M. Biz. 1873. 7. 38. L. még 1872. 129. H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.

Harang e felirattal: Me fudit Joseph Schweiger Neostadii 1779. (1774?) stb.
Rómer Jgyk. VI. 105. és hagy. XLVIII sz. cs. M. Biz.

Babot (Ordód-Babot). Feketevár nevű dülőben a községtől délnyugatra régi sánczok.
Bella Lajos: Arch. Ért. 1894. 301.

Balf. Római épület, római út és Mithraeum maradványai.
Bella Lajos: Arch. Ért. 1900. 164—6.

Bánfalva (Wandorf).
N—n.: Vas. Ujs. 1868. 13. Keleti G. két képével.

Csúcsíves Pálos-templom a XV. sz. második feléből. Hajó. 1560. Sanctuarium. 1482.

Falképek a mészréteg alatt.

Pálos-kolostora. 1643. Rest. 1751.
Távl. képe Keleti G.-tól. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 344.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXI.
Storno F. jel. M. Biz. 1892. 98.
— — rajzai. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Czobor jel. M. Biz. 1892. 92.
Möller István jel. és rajzai. M. Biz. 1892. 124.
Többi szám. 1892. 83. 102. 111. 115. 126. 135., 1893. 24. 29.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.
Balits Lajos pleb. jel. M. Biz. 1901. 87.

Csúcsíves kápolna a kolostor feletti dombon.
Képe. Keleti G. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. 345.

Bodonhely. Megerősített kastély.
Ráth K.: Győri t. és r. füz. III. 275—80.

Bogyoszló. XVI. századi, német feliratú harang.
Tót Aurél pleb. 1862 decz. 16. levele Rómer Fl.-hoz. Feliratmásolattal. Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.
Tóth Antal levele és irónmásolata. 1863 febr. 10. U. ott.

Bors-Monostor (Kloster).

Római feliratos kő.
Mommsen. 4225.
Récsey V.: Sopron ókori neve. 72.

R. k. pleb. templom. 1780.
Schem. Jaurin. 1903. 84.

Egykori cziszt. apátsága. L. Kedhely.

Bruck-Ujfalu.. L. **Királyhida**.

Büdöskút. R. k. pleb. templom. 1699.
Schem. Jaurin. 1903. 51.

Bük. R. k. templom, a diadalíven látható kronostikon szerint épült 1408-ban.

Nunc Dimittis servum tuum Domine feliratú harang.
Kempf Nep. János pleb. levele 1863 márcz. 21. Rómer Fl.-hoz a harangfelirat másolatával. Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Csáva. Sz.-János- és Mária-templomok.

Ág. ev. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Csepreg.
Gyurkovics György: Csepreg mezővárosának lengyelek és horvátok által 1621. évben tett romlásáról. Tud. Gyűjt. 1839. IX. 65.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 585. 590.

Csúcsíves ajtajú, újított r. k. templom.
Rómer Jgyk. XX. 147. Rómer-hagy. M. Biz.
Fábián István: A csepregi plebánia tört. M. Sion. 1865. 744.

Csorna.
Gesch. der nun aufgehobenen Praemonst. Probstey. S. Mich. Arch. zu Csorna. C. Wagner. Ung. Nachrichten. 1787. 40.
Történeti vázlata a csornai, herpácsi, türjei és jánoshidi prépostságnak. L. D. Magyar Sajtó. 1857. 1.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 591.

Egykori prépostságának átépített maradványai.
F.-Czinár: Mon. II. 10—2.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
A prépostság székháza. Vas. Ujs. 1884. 22. Képpel.
Rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. IV. 438.
Némethy Lajos: A csornai prépostság és egykori Sz.-Mihály egyháza. Századok. 1900. 440. stb.

Románkori szárnyas angyal álló dombormű szobra, falba illesztve. (Hol?)
Varsányi irónrajza. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 111. l.

Valamely szent domborművű kőképe az új prépostsági templom falában.
Rajzolta Bergh Károly. 1862. Rómer. Arch. Közl. X. II. füz. 8.

Darufalva (Drasburg). Török korból való kőkereszt.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Egykori várhely, nagy sánczok.
Századok. 1900. 11.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Dörfel. Várkastély.
Könyöki tollrajza. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.

Drasburg. L. **Darufalva**.

Egyedi szőlődombon római épületek maradványai.
Arch. Ért. 1894. 376.

Eisenstadt. L. **Kis-Márton**.

Eszterháza. Herczeg Eszterházy-féle kastély.
Pressburg. Zeitung. 1775. 53. 68. 71. 73. 76., 1779. 94.
Alm. v. Ung. 1778. 324.
Mind. Gyűjt. 1790. IV. 234.
Beschreibung des hochfürstlichen Schlosses Eszterház im Koenigreich Ungern. Pressburg. 1784. 4r. 51. l. 8. táblarajz. M. N. Múz.
Excursion á Eszterház en Hongrie en mai 1784. Vienne. Évn. 4r. M. N. Múz.
Cs. K.: Eszterháza leírása dióhéjban. Vas. Ujs. 1858. 11.
Ormos Zsigmond: Az Eszterházy-képcsarnok. Ország Tükre. 1863. 24. A német-alföldi iskola és Eszterházy-képcsarnok. U. ott. 1863. 28. Pesti Napló. 1865. 124.
K. E.: Főv. Lapok. 1866. 12. 24. 31. 38. 43. 46.
Hunfaly J.: A herczegi kastély. Mo. és Erd. Kép. II. 372.
Eszterháza kastélya multjából. d. Főv. Lapok. 1868. 251.
Ifj. Szinnyei József: Eszterháza fénykorából. Főv. Lapok. 1875. 23.
Ujvári Béla: Főv. Lapok. 1878. 148.
Pasteiner Gyula: Eszterháza kastély. Műv. Ipar. 1894. 147—74. Számos képpel.
Eszterháza kastély udvar felőli homlokzata és a képcsarnok. Cserna K. rajza. Vas. Ujs. 1898. 47. sz. O.-M. Mon. Mo. IV. 165.

Eszterházy-vár kovácsolt vaskapukkal.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Gyertyatartó bronzból Meisseni porczellánalakokkal a kastélyban.
Ágotha Imre rajza. M. Műkincsek. III. 39. l.

Feketeváros (Purbach). Kőfallal kerített város. Régi templommal.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 266.

Gallériás tornya, várfalak.

Három kapu.
Rácz József: Arch. Közl. XII. 87.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Feketeváros és Széleskút között a magaslaton a római Mutenum város nyomai.
Rácz József: Arch. Közl. XII. 87.

Feketeváros vidéki Burgstall földvára.
Darvas Orbán: Arch. Ért. 1895. 419—20.
Említve még Arch. Ért. 1899. 287.

Felső-Bük. R. k. templom. Épült 1408. Átalakítva. Szentélye csúcsíves. Alaprajza s a sanct. belseje távlati tollrajzban és leírása.
Kempfner János 1863 máj. 13. levele mellett Rómerhez. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.

Legkisebb harang: Nunc Dimittis servum tuum Domine. A. D. 1538. felirattal.
Kempfner J. levele, mint előbbi. 1861 jún. 30.
Ugyancsak Kempfner Nep. János adata szerint a kis harang 1533-ból való. L. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz. (Melyik a helyes név és szám?)

Felső-Kismartonhegy. Templom és kálvária.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Felső-Szakony. Két római koporsó.
Említve Arch. Ért. 1892. 92.

Fraknó (Forchtenau). Szerviták zárda-temploma.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 534.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 87.

A Zselicz-Sz.-Pálon (Somogyban) 1827-ben talált harang a négy evangelista nevével. (A szerviták-nál vagy a várban?)
Bubics Ede levele és Pethő Lajos mérnök rajzai. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Aranyozott ezüst helyhek a XVII. századból. A szervita-templomban.
E. kiáll. k. 2059. és 2077.
Czobor: Egyh. eml. 102.

Aranyozott ezüst ciborium a XVII. századból. U. ott.
E. kiáll. k. 2085.
Czobor: Egyh. eml. 102.

Aranyozott ezüst kelyhek a XVIII. századból. U. ott.
E. kiáll. kiáll. k. 2395.
Czobor: Egyh. eml. 104.

Várbeli templom. 1642.
Schem. Jaurin. 1903. 52.

Fraknó vára.
Régi képe. Birkenstein. 54.
Ung. Mag. 1782. II. 325.
Regélő. 1837. 41. 42. Rajzzal.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 266.
Poór: Csal. Lapok. 1856. I. 9. Rajzzal.
Magyar Néplap. 1857. 9. Képpel.
Zombory Gusztáv: Vas. Ujs. 1859. 24. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 377. Képpel.
Bozóth Dezsó: Hazánk s a Külföld. 1868. 14. Képpel.
Vajda Viktor: Főv. Lapok. 1877. 140.
Nagy Imre: Győri t. és r. füz. IV. 102—5. 276—88.
Könyöki J.: Rég. Társ Érk. 1879. 178.
Matasovszky Béla: Kirándulás Fraknóra, Rozáliára és Savanyúkútra. „Sopron". 1879. 62.
Fraknó vára. Arnold Nándor rajza. Vas. Ujs. 1881. 6.
Fraknóvár donjonja. Arch. Ért. III. k. 1884. 294—310.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.
Stessel József: Fraknó multja. Századok. 1889. 294—310.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 585. 591.

Címer a fraknói várkapun.
Cserna K. rajza. Az Iparművészet 1895-ben. 47.
Részlet a fraknói várkapuról. Rajz. u. ott. 73. l.
Fraknóvár képe. Vas. Ujs. 1898. 47.
Ugyanaz. Rajz. Háry Gy. M. Műkincsek. III. 3.
O.-M. Mon. Mo. IV. 145. 403. l.
A fraknói vár kapuja. Rajz. Háry Gy. U. ott. 427.

A fraknóvári belső felszerelés. Fegyvertár, képtár stb. Kapufeliratok.
Szádeczky Lajos: Számos műtárgy fényképe. M. Biz. 1876.
A Magy. Tört. Társ. 1883 aug. 22—27. vidéki kirándulása Sopron városába stb. Szerk. Szilágyi Sándor. Budapest. 1883. 76—81.
Fraknóvári kincstár említve Arch. Ért. 1900. 380.

Szőlőtőből faragott kupa, melyen két egymásfelé néző griff rózsát tart. 1670. Az ú. n. Rábaközi billikom.
Paur Iván: A rábaközi billikom. Pesti Napló. 1854 decz. 19. és 20.

Hímzett szövetű favázas kálvária a XV. századból. Herczeg Eszterházy Pálé.
E. kiáll. k. 1447.
Czobor: Egyh. eml. 80.

Aranyozott bronz feszület a XIV. századból.
U. ott. 2078.

Losonczi Antal kancsója a tállal 1548-ból.
Ö. kiáll. l. III. ter. 169—72. l.
Mihalik: Mo. tört. eml. 303. l. 349. ábra.

Asztaldísz, szarú, aranyozott ezüst foglalatban.
Az ötvöss. rem. I. 19—20. Képpel.
Az Iparművészet 1895-ben. 115.

Ezüst serleg.
U. ott. 27—8. Színes képpel.

Aranyos ezüst billikom.
U. ott. 29—30. Fénynyomatú képpel

Jaszpis asztaldísz.
U. ott. 334. Fénynyomatú rézkarczképpel.

Aranyos ezüst serleg. 1650.
U. ott. 51—2. Rézmetszetű képpel.
Ö. kiáll. l. III. ter. 49—50. l. 30. sz.
Mihalik: Mo. tört. eml. 320. 377. Kép.

Ezüst falióra a XVIII. századból.
U. ott. 59—60. Rézmetszetű képpel.

Aranyozott ezüst kanna a XV. századból.
Ötvöss. rem. I. 109—110. Rézmetszetű képpel.

Fedeles serleg a XVII. századból.
U. ott. 139—40. Fénynyomatú képpel.
Rajza Háry Gy.-tól. O.-M. Mon. Mo. IV. 429.

Talpas csésze a XVI. század végéről.
U. ott. 149—50. Fénynyomatú képpel.

Hólyagos serleg a XV. századból.
U. ott. Rézkarczú képpel.
Radisich: Mo. tört. eml 208. l. XLI. tábla.

Ezüstbe foglalt kagylóból álló fedeles serleg zománczczal stb. diszítve.
Ötvöss. rem. II. 51—2. Rézkarczú és fényommatú képekkel.

Aranyozott ezüst kancsó, tállal a XVI. századból.
U. ott. II. 67—8. Rézkarczú képpel.

Aranyozott ezüst kulacs a XVI. század elejéről.
U. ott. II. 85—6. Rézkarczú képpel.

Aranyozott, ezüstbe foglalt kristály szekrényke a XVI. sz.-ból.
U. ott. II. 91—2. Rézkarczú képpel.

Vert és vésett ezüst karosszékek a XVII. sz.-ból.
Richter A. rajza. M. Műkincsek. III. 33. l.
E. kiáll. k. 3895—6.

Aranyozott ezüst tál, mely Eszterházy Lászlónak a vezekényi csatában történt elestét ábrázolja domborműben. XVII. sz.
Bacskay Béla tollrajza. M. Műkincsek. III. 35. l

Aranynyal préselt bőrtok a XVII. sz.-ból.
Richter Aurél rajza. M. Műkincsek. III. 41. l.

Vert ezüst lapokkal borított zongora a XVII. sz.-ból.
Bacskay Béla fényképe után készült tollrajza. M. Műkincsek. III. 45. l.

Fedeles serleg, részben aranyozott ezüst. H. Petzold nürnbergi mester munkája a XVI. sz.-ból. Eszterházy-kincstárban.
Szines réznyomatú képe. M. Műkincsek. III 4. sz. tábla.

Fedeles serleg csészéje chysopras, foglalványa aranyozott ezüst. Zápolya-czimerrel a XVI. század közepéről.
Szinezett rézkarczú képe. M. Műkincsek III. 9. tábla.
Az ötvösség remekei I. 7—8. Rézkarczú kép.

Fedeles kupa. Öble narvalyagyarból, foglalványa aranyozott ezüst, zománczozva a XVII. század közepéről.
Szinezett rézkarczú képe. M. Műkincsek. III. 10. sz. tábla.
Az ötvösség remekei. II. 55—6. Rézkarczú képpel.

Bivalyszarvból készült ivó-edény.
Az ötvösség remekei. I. 19—20.
Ö. kiáll. k. II. terem. 38. 5. sz.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 319—20. és 375. ábra.

Díszöltönyök a várkincstárban.
K(övé)r B(él)a: Arch. Ért. 1892. 240—3. Képekkel.

Magyar díszöltönyök a fraknói kincstárban.
K—r B—a: Arch. Ért. 1893. 331—4. Képekkel.

Mátyás király kabátja.
Radisics: Mo. tört. eml. 207. Képe 205.
Magyar díszöltönyök képei az Arch. Ért.-ből lenyomva. Vas. Ujs. 1892. 30.

Olajfestésű arczképek a XVI—XVIII. századokból. Herczeg Eszterházy hitbizományában.
Vas. Ujs. 1886. 51. sz.
E. kiáll. k. 3818—20. 3822. 3825. 3830. 3849. 3853. 3856. 3870. 3882. 3883. 3885. 3887. 3916. 3942. 3944. 3956.

Eszterházy Gy. kanonok arczképe. 1663. Eszterházy Pál herczegé.
U. ott. 2173.

Ezüst flagellum a XVII. századból. Eszterházy Pál herczegé.
U. ott. 2327.

Füles. Régi r. k. pleb. templom.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 534.

Gróf Zichy Jakab r. k. házi kápolnája.

Apáczák házi kápolnája.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Gyalóka. Peresznyén talált feliratos római oszlop és sírkő a malomban.
Récsei V.: Sopron ó-kori neve. 69—70.

Gyiróth. R. k. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Hanság régi erődítményeinek helye.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 178.

Haracsony. A templom falában XIII—XIV. századi domborműves sírkő.
Dr. Balics Lajos jel. M. Biz. 1901. 87.

Hegykő (Heiligenstein). A templomban, az oltár zsámolya alatt levő római sírkő.
Felirata. Tollrajzvázlata. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. Tom. VI. 90. sz. l.

A biró pitvarában levő felirattöredék.
Römer iratai. Mint előbbi. U. ott. 91. l.
Récsei V.: Sopron ó-kori neve. 67—8.

Egy dombon régi alapfalak. (Várrom?)
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Hegykői templom kelyhe a XV. századból.
Magyar Sajtó. 1855. 6. Rajzzal.

Heiligenstein. L. **Hegykő**.

Hidegség. Románkori templomának falképnyomai.
Römer Fl.: Régi falképek. 109.

Himpecz. L. **Vimpácz**.

Hornstein. L. **Szarvkő**.

Horpács. Román ízlésű templom és kapuja.
F.-Czinár: Mon. II. 21.
Eitelberger: Mitteralt. Denkm. I. 90—1. l. Képekkel.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 115.
H. I.: Mo. Ó-ker. stb. Műeml. 112—4. Eitelberger képei.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXI.

Egykori prépostsága.
F.-Czinár: Mon. II. 21.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 475—6.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 611.
Némethy Lajos: A márczfalvi prépostság. Századok. 1900. 435. stb.
Stessel József: A márczi prépostság és a horpácsi monostor. Századok. 1901. 146—53. és Magyar Állam. 1901 febr. 21.

A horpácsi templom kapuja.
Rajz. Rauscher L. O.-M. Mon. Mo. IV 119.
Történeti vázlata a horpácsi prépostságnak. L. D. Magyar Sajtó.

Gróf Széchényi Imre kastélya.
A homlokzat képe. Rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1893. 41.

Höflány. L. **Kis-Höflány, Nagy-Höflány**.

Kabold. Megerősített csúcsíves templomka.

Várkastély. 1606.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 376.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 586.

Kapuvár. Castrum.
Zerpák Antal: Vas. Ujs. 1855. 3.

Kapuvár romjai.
Zombory G.: Sárvár és Kapuvár. Vas. Ujs. 1863. 6.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 587.

Kedhely. L. **Kethely**. (Sopron-Kéthely.)

Keresztény. A templomosok egykori telepe.
F.-Czinár: Mon. II. 170.

Kertes. Csúcsíves templom.

Pálos-monostor.

Csúcsíves templomrom a falun kívül.
Horváth Máté pleb. jel. M. Biz. 1898. 48. 105.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

R. k. pleb. templom. 1735. (Nem egy az elsővel?)
Schem. Jaurin. 1903. 48.

Kesző. Vármaradvány, egy pincze.
Csánki D. Mo. fldr. III. 587.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Kethely (Mannesdorf) melletti hegyen álló borsmonostrai cziszt. apátság kolostora és temploma a XV. századból. (Kloster-Marienburg) átépítve, de régi részei felismerhetők.
F.-Czinár: Mon. II. 104—11.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 466—73.
Römer-hagy. XVIII. sz. cs. M. Biz.
Békefi: A cziszt. r. tört. 9.
— — A pásztói apáts. tört. 1690—1702. 31.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 613.

Hordozható oltárkő (Altare portalile), tán a határban állott borsmonostori apátságból.
Czobor: Arch. Ért. XIV. 1880. 66—9.
— — Mo. tört. eml. I. 167. Képe. 205. ábra.
Egyh.-műv. Lap. I. 53—9.

Királyhegyi apátság (Abbatia de loco regali).
Stessel József: Sopron. 1887. 42. s köv. számai.

Királyhida. Római sarkofágok domborművei.
Dr. Sötér Ágoston: Arch. Ért. 1899. 341—2. Képekkel.

Kisboldogasszony. R. k. templom. 1785.
Schem. Jaurin. 1903. 49.

Kis-Czenk. Régi kastély. 1751.
A kis-czenki kastély és hozzátartozó új épületeinek leírása. MS. A. 1798. pag 12. in 4r. M. N. Múz. Quart. Hung. 556.
Luppa Péter: Nagy- és Kis-Czenk. Vas. Ujs. 1858. 45. Képpel.
Tört. Társ. kirándulása Sopronba. 1883. Szerk. Szilágyi S. 102. l.

Románkori timpanum-dombormű.
Pesti Hirnök. 1863 jan. 3.

Kisfalud. Templomrom.
Rajza Storno-tól. Említve Arch. Ért. 1878. 2. 279.

Kis-Höflány. Késő csúcsíves templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.
Storno F. rajza. M. Biz. 1877. 28.

Kis-Marton (Eisenstadt).
Podhraczky József: Kis-Marton városról értekezés. Tud. Gyűjt. 1830. VII. 68.
Kis-Marton régi neve. Stessel József. Soproni Hirlap. 1896 április 17. 18.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 587.

Burgstall nevű pogányvár földsáncza.

Kiklopsfal maradványai.
Helyszínrajza Varsányi János-tól. M. Biz.
Arch. Ért. 1894. 375.

Római alapfalak.
Bella Lajos: Arch. Ért. 1903. 280—1.

Római feliratos kövek, a katonai nevelőintézet kerti falában.
Aigner L.: Győri t. és r. füz. II. 373.
Castrum volt-e Kis-Marton az Árpádok alatt? Stessel József. Századok. 1898. 57—9. (Nem volt, s Castrum Ferreum alatt a vasvármegyei Vasvár értendő.)

Egykori és mostani egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 478—83.

R. k. késő csúcsíves templom.
Kismartoni Adolf: A kism. pleb. templom. Egyh.-m. Lap. 1881. 21—8. 45—54.
Storno F.: A templom rajzai. M. Biz. 1882. 34. 38. 57. 70. 104.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIV. XLIX.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. 1885. XXI.
Községi jel. M. Biz. 1902. 87. (E szerint épült 1494-ben.)
Schem. Jaurin. 1903. 56. (E szerint 1629.)
A templom rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. 431.

Torony. 1520.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Dombormű: Krisztus az olajfák hegyén.

Templomerőd falmaradványai.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXI.

A Fő-utczában levő Mária-szobor, eltorzítva.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 175.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXI.

Irgalmasok kolostora. 1760. Mária-templom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 380.

Herczeg Eszterházy-féle kastély. Tervezői Sebastiano Bartoletto és Antonio Carlone. 1683.
Régi képei. Birkenstein. 49. tábla.
Kis-Marton és az Eszterházy-kastély. Ország Tükre. 1863. 31. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 380. Képekkel.
Fővárosi Lapok. 1874. 158.
Vajda Viktor: A kismartoni kastély. Fővárosi Lapok. 1879. 54.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 193.
Képe. Vas. Ujs. 1898. 47.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 431.
Ferencz Károly főherczeg leírása 1819. évi kismartoni látogatásáról. Vas. Ujs. 1900. 12. 13. A kastély képei és Háry Gy. rajzaival.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Eszterházy-palota harangja. A brassói után a legnagyobb.
Sürgöny. 1863 jan. 12.

Kis-Marton hajdani felvára, bástyái, kapuinak maradványai. (Lerombolva.)
Várának alaprajza 1759-ből a bécsi K. k. Technisch. Adm. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 380.
A város lebontott kapu tornyának olajfestésű képe. Arch. Közl. VIII. 71.
Paur Iván: Kis-Marton lebontott kapuja. Arch. Ért. 1870. 103.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 178.
Kis-Marton hajdani felvára. Arch. Ért. III. k. 1884. XI. l.

Kis-Marton-Szentgyörgyi pogány sáncz.
Térrajza Varsányi Jánostól. M. Biz. 1875. 21.
Említve Arch. Ért. 1878. 235.
Paur Iván: A kismartonszentgyörgyi pogány sáncz. M. Biz. 1875. 21. 29.

Klastrom (Kloster-Marienburg). L. **Kethely**.

Klempa. L. **Klimpa**.

Klimpa (Klingenbach). Szép úti kereszt.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Klingenbach. L. **Klimpa**.

Kövesden kiásott régi kehely.
Említve M. Orvosok és t. Munk. 1847. Soproni VIII. nagygyűl. Pest. 1863. 157. l.

Lajta-Pordány. Csúcsíves templomtorony, a falazatban római kő.

Győri kereszt 1595-ből. Az 1591. felírással.

Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Lajta-Sz.-Miklós. R. k. pleb. templom. 1783.

Schem. Jaurin. 1903. 52.

Lakfalva (Wandorf). R. k. pleb. templom.

Egykori Pálos-kolostor helye.

Rupp: Mo. helyr. t. I. 485—9.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 72. 74. 101.

Lakompak. Megerősített úri lak.

Átellenében Taródi Mátyás kurucz vezér síremléke.

Községi jel. M. Biz. 1901. 87.
Könyöki rajza a „Vár"-ról és síremlékről. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.

Lancsér (Lansee). Északra összeomlott kamalduli-kolostor. 1701.

Mátrai G.: Akad. Ért. 1850. 198. (Karthausinak nevezi.)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 376.
Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyh.-műv. Lap. 1889. 75. (E szerint: Paumgarten-féle Pálos-kolostor: non procul a castro Landsee.)
Rupp: Mo. helyr. t. I. 489—91.

Régi várának romjai.

A vár régi képe. Birkenstein. 28. tábla.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 269.
Hunfalvy J: Mo. és Erd. Kép. II. 376.
Luppa Péter: Lancsér vár romjai. Vas. Ujs. 1860. 46. Képpel.
Hannibál József: A landzséri vár. „Sopron". 1871. 37.
Könyöki J. rajzai. 1884. M. Biz. 3. 17. 23. 34. 72. 75.
Landzsér vár képe. Vas. Ujs. 1890. 2.

Lansee. L. **Lancsér**.

Lervány. Megerősített úri lak.

Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Lépes.

Fényes E.: Mo. mai áll. II. 668.
Römer Jgyk. XXXI. 115. M. Biz.

Locsmánd. Egykori várának árkai a kath. templom dombján.

Stessel József: Locsmánd vár és tartománya. Századok. 1900. 675—701.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 593.

Loók. R. k. templom.

Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Loózs. Csúcsíves kápolna.

Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Régi kastélya.

Harsányi József: Valami a lerombolt loós-i kastély multjából és az ott talált régiségekről. „Sopron." 1880. 48.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 593.

Loretto. L. **Lorettom**.

Lorettom. Őskori és római lelőhely.

Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Lorettobánya mellett római castrum és bányászat nyomai.

Torma K.: Arch. Ért. 1880. 114. 117.

Szervita-templom és kolostor. 1651—3.

Szép stukkó-diszítmények.

Kápolnák. 1644. és 1749-ből.

Mária Dolorosa-szobor.

Rupp: Mo. helyr. t. I. 522—8.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.
Schem. Jaurin. 1903. 57. (E szerint a pleb. templom épült 1659.)

Lövő.

Lövő története. Írták Mohl Adolf lorettói plebános és dr. Balics Lajos a theol. tanára Győrött. Győr. Nitsmann József kny. 1892. 78 l. Fritz Ferencz lövői esp. pleb. képével. Ism. Századok. 1892. 772—3.

Római telep.

Felfed. Jahrb. d. C. Com. 1857. 61. és 68.

Lövői sírboltokban talált falképekről.

Sacken E.: Bericht über die Grabhügel bei Lövő in Ungarn. Jahrbuch. d. C. Com. 1856. 73—82.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 97.

Lövői harang. Felirata: 1552 + Mentem sanct.

Tollrajza. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 112. rajzlapon.
Römer-hagy. XLV. sz. cs. M. Biz.

Malomháza. R. k. templom.

Temető-kápolna.

Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Márczfalva. Erős fallal körülvett templom.

H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.
Könyöki rajzai. M. Biz.

Egykori prépostságának helye.

Némethy Lajos: A márczfalvi prépostság. Budapest. 1900. Athenaeum. 8r. 20 l.
Magyar Állam. 1900 jún. 4—7.
Különlenyom. Századok. 1900. évf. 434—450. l.-ból.
Stessel József: A márczi prépostság és a horpácsi monostor. Századok. 1901. 146—53.
Magyar Állam. 1901 febr. 21.

Máriahegy (Marienberg). L. **Kethely,** Borsmonostor.

Máriafalva (Mariendorf). Harang e felirattal: IHS. Maria HILF uns aus aller Angst unt not 1534.

Varsányi havi füzeteiből. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Mariasdorf. L. **Máriafalva**.

Medgyes. Csúcsíves torony.

Medgyes és Rákos között Mithreum.

Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Miháli. R. k. csúcsíves templom.

Dőri-féle kastély.

Plébániai jel. M. Biz. 1901. 87.

Muzsaji rejtélyes üreg.

Lehoczky Tiv.: Vas. Ujs. 1862. 23.

Nagy-Barom (Warisdorf). Egykori templomának falképmaradványai.

Römer: Régi falk. 99.

Nagy-Czenk. Árpádkori timpanum domborművek. Egyik a toronyajtó fölött, a másik a pleb. házban.

Dr. Balics Lajos jel. M. Biz. 1901. 87.
Luppa P.: Nagy- és Kis-Czenk. Vas. Ujs. 1858. 45. Rajzzal

Nagy-Geresd. Templomában falképek a mészréteg alatt.

Römer: Régi falk. 107.

Nagy-Höflány.
Ung. Mag. 1782. II. 325.
Deák Farkas: Főv. Lapok. 1874. 182.

Templom.
Storno F. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 83. 86.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 2. 233. XIV. k. II. 1.

Nagy-Marton (Keresztény).
Csánki D.: Mo. fldr. III. 594.

R. k. megerősített csúcsíves templom.

Sz.-Háromság-szobor.

„Halterkreutz". 1448. Renoválva. 1896.
Weisz Karl: Vier steinerne Denksäulen in Ödenburg und Mattersdorf. Mittheil. d. C. Com. 1897. 320—4. Négy fametszettel.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.
— — Mo. Ó-ker. műeml. 145. Képpel.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.
Két oszlop helyreállitása. Storno F. jel. és rajzai M. Biz. 1896. 75. 79. 127. 151. 181. 220. 244., 1897. 65. 81. 109. 118., 1898. 7. 13. 39. 140. 221. 250. 272.

Izraelita imaház. 1354.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 87.

Fedeles kupák a XVIII. századból. Az izr. hitközség tulajdonai.
E. kiáll. k. 2421—2.

Ezüst serleg a XVIII. századból. Ugyanott.
U. ott. 2425.

Thóra-felöltő aranyszállal hímezve. 1492. Ugyanott.
U. ott. 2488.

Kaporesz (frigyláda-függöny) bársony- és brokátselyemmel hímezve. 1492. Ugyanott.
U. ott. 2503.
Czobor: Egyh. eml. 127.

Neckenmarkt. L. **Nyék.**

Nemes-Ládony (Hegyfalu mellett). Igen régi harang.
Römer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Német-Keresztúr. R. k. templom régi falkerítéssel.

Régi várkastély. Herczeg Eszterházy tulajdona.

Pellengér-oszlop.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Nyék (Neckenmarkt). Római szarkofág. (Wohl János udvarában itatóvályu.)
Paur István: Arch. Ért. 1885. 85—90. Képekkel.
Récsei V.: Sopron ó-kori neve. 68—9.

Régi r. k. templom.

Samersdorfi régi kastély.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Oedenburg. L. **Sopron.**

Oka. R. k. pleb. templom. 1731.
Schem. Jaurin. 1903. 60.

Ordód-Babót. L. **Babót.**

Osli. Római feliratos kő.
Mommsen. 4230.
Récsei V.: Sopron ó-kori neve. 71.

Oszlop. Egykori Zaszlop nevű vár helye.
Csánki D.: Mo. fldr. 591.

Pecsenyéd. A Worth vársáncz maradványai.

„Lahmen" (kereszt) a XVI. századból.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Rákos. Mithras-barlang a megyesi-út mentén.

Mithraeum.
Dr. Friedr. Kenner: Das Mithraeum von Kroisbach. Mittheil. d. C. Com. 1867. 119—32. Fametszetekkel.
Emlitve Arch. Ért. 1891. 379.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.
Récsei V.: Sopron ókori neve. 44—62.

Püspöki kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 374. Képpel.
Győri t. és r. füz. II. 284.

Egykori erődje.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 589. 626.

Rákos és Megyes közt elterülő Katzendorf nevű szőlőhegyen az egykori Macskakővár helye.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 588.

Répcze-Szemere. Római feliratos kő a templomban.
Récsei V.: Sopron ókori neve. 73.

Röjtök. Régi (lebontott) templomának tornya.
László Antal: Egyh.-műv. Lap. 1881. 70.

Rumpodi kúnhalmok.
Paur Iván jel. M. Biz. 1875. 21. 29.

Ruszt. R. k. csúcsíves pleb. templom. 1685. Mária királyné által épitett kápolnával.
Schem. Jaurin. 1903. 61.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 262.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 374. Képpel.
Storno F. jel. M. Biz. 1877. 83. 86. Rajzai. M. Biz. 1878. 28.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 276.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 594.

Szárnyoltár szobormaradványai: Mária, mint menyország királynéja s más három szobor.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 174.

Temető-templom és falképei.
Römer: Régi falk. 134.

Bástyamaradványok.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 374.

Sámfalva. Csúcsíves templom és egykori falképei.
Römer: Régi falk. 134.

Schadendorf. L. **Somfalva.**

Sércz-en talált római fogadalmi oltárkő. (A soproni múzeumban.)
Récsei V.: Sopron ókori neve.

Somfalva (Schadendorf). A temető falában római feliratos kő.
Récsei V.: Sopron római neve. 64.

Sopron.
Régi képei. M N. Múz. Bubics. 66. l. 518—20.
Rosner M.: Diss. exhibens descriptionem civitatis Sempronii. Witteberg. 1660. 4r. M. N. Múz.
Chronicon Soproniense. Cod. Saec. XVIII. pag. 62. in folio. M. N. Múz. Fol. Germ. 605.
Schuszter Károly följegyzései Sopron multjából. MS. Germ Saec. XIX. (1827—1866.) fol. 419. in 2r. M. N. Múz. Fol. Germ. 1124.
Johann Georg Ritter: Schicksale der Stadt Oedenburg. MS. in 8r. M. N. Múz. Oct. Germ. 9.

Gamauf Gotlieb: Denkwärdige Begebenheiten der Stadt Oedenburg. Cod. Sec. XIX. Band. 2—3. 5—9. 13. 15. 17—20. 24—5. 27. 29—30. 32. 34. in 4r. Volumina 21. MS. Germ. M. N. Múz. Quart. Lat. 285.
Oedenburg. Ung. Mag. 1782. II. 325.
Sopron. Mind. Gyűjt. 1790. IV. 236.
Hirschfeld J.: Das Andenken Oedenburg. 1806. 8r. M. N. Múz.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 263.
Golub Vilmos: Sopron. Magyarföld és Népei. 1847. I. 5. Képpel.
Sopron város környéke a XIII. században. Térrajz. Tollrajz aláírva (Römer kezeirásával): Alsó-Szupori Nagy Imre. Römer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. cs.
Sopron és környéke. Család Könyve. Hunfalvy és Gregus. 575. l.
Römer Jgyk. XXXV. 55. M. Biz.
Zombory G.: Sopron város. Vas. Ujs. 1858. 31. Öt képpel.
Hunfalvy J.: Sopron építményeiről. Mo. és Erd. Kép. II. 365. Sz.-Mihály-templom képével.
Töpler Károly: Sopron városának történeti vázlata, eredetétől kezdve a XVI. századig. M. Orvosok és t. Munk. 1847. Soproni VIII. nagygy. Pest. 1863. 29—43.
Nagy Imre: Sopron multja. A M. Tört. Társulat. 1883 aug. 22—27. vidéki kirándulása Sopron városába stb. Szerk. Szilágyi Sándor. Budapest. 1883. 12—52.
Sopron 1675-ben. Szabad Egyház 1887. 28.
Sopron sz. kir. város monographiája. Forrásanyag: régi községi jegyzőkönyvek 1446—1507. 1523—1777. Kézirat gyanánt kiadva, a monographiai városi bizottság számára. I. k. 461. II. k. 302. l. folio. Sopron. 1890. (Nem került forgalomba.)
Csánki D.: Mo. fldr. III. 589. 595—7.

Római emlékek.

Ocskay Ferencz: Római felirások Sopronban. Tud. Tár. X. 246.
Sopron városi kövek. Tud. Gyűjt. 1832. II.
Vidák Ose: Sopronnak római s magyar régiségeiről. M. Orvosok és t Munk. 1847. Soproni nagygy. Pest. 1863. 135—55.
Sopron városában és környékén történet-archeol. séták. Br. Grimmenstein ház és kert feliratai. Balf. Paur Iván. „Sopron". 1878. 22. 41.
M. Orvosok VIII. nagygy. alkalmából Sopronban kiállított régiségek rövid jegyzéke. M. Orvosok és t. Munk. Pest. 1863. 156—8.
Nácz József: Sopronvidéki római régiségek. „Sopron". 1878. 19.
Récsey V.: Sopron az ó-korban. Archeologiai tanulmány. „Sopron". 1886. évf. 83. s köv. sz.
— — Sopron ó-kori neve és a sopronmegyei római feliratok. „Sopron". 1887. és külön lenyomatban. 8r. 80 l. Lampel R. Ism. Századok. 1888. 194. Nemzet. 1855. (?) (A város területén talált római feliratos kövekől. 28—44. l.)
— — Új római feliratos lelet Sopronban. Pesti Napló. 1888. 167.
— — Sopronban lelt római feliratos téglafélék. Sopron római neve. 74—8.
Kubitschek: Inschriften aus Oedenburg. Arch.-Epigr. Mittheil. aus Österr. Ung. 1889. XII. 1.

Sopron városa tanácsházának udvarában fentartott római sírkövek.

I—X.: Tud. Gyűjt. 1832. II. 75.

Orsola-apáczák kertjében levő befalazott római feliratos kő.

Paur I.: Arch. Közl. I. 228.

Római vízvezeték maradványai Greilinger Mihály kertjében.

Felvette Hasenauer A. mérnök 1874. M. Biz. 1875. 21.
Paur I. jel. M. Biz. 1875. 21. 29.
Arch. Ért. VI. 240.
Térrajza eml. Arch. Ért. 1878. 2. 277.

Római oltárkő a káptalani pinczéből.

Arch. Ért. 1892. 384.

Balfi- és Szeder-utczán előjött római alapfalak és római feliratos kövek.

Domaszevszky: Arch. Ért. 1894. 357—8.
Ugyanerről Bella Lajos. Arch. Ért. 1895. 96.

A régi város és a lebontott várfalakból előkerült római feliratok.

Scarabantiai emlékek.

Bella L.: Arch. Ért. 1894. 74.

Scarabantia sáncza az új városház mögött.

Bella L.: Arch. Ért. 1896. 223—6. Kereszt- és hosszmetszet képével.

Sopron-Rákos közt kiásott Mithreum.

Magyar Világ. 1866 máj. 30. 123. sz.

Purgstall földvár.

Bella L.: Arch. Ért. 1888. 354—60.
Arch. Ért. 1899. 281. Térképpel.
Purgstall földvára és urnatemetője. Arch. Ért. 1891. 313—320.
A purgstalli és varishegyi sánczok. Soproni régiségek. Balln L.: A soproni főreáliskola 1891—2. évi Értesitője. Ism. Arch. Ért. 1892. 440.
Újabb ásatás a soproni Purgstallon. Arch. Ért. 1894. 448.

Sopron—Bécsújhely közti vidék római épületmaradványai.

Bella L.: Három római feliratos kőről. Arch. Ért. 1901. 66—9.

A Benczés-templom melletti halottas kápolnában, N.-Mártonban lelt római feliratos kő.

Récsei V.: Sopron ókori neve. 64—5.

Római feliratos sírkövek a lyceum udvarán és múzeumában.

Récsei V.: U. ott. 62—4.

Sopron egyházi épületei.

Vidák Ose: Jelentés Sopron templomairól. Akad. Ért. 1847 157—9.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 504—22.

Sz.-Jakab-templom, csúcsíves.

Die Michaels-Kirche und die Jakobs-Kapelle zu Oedenburg. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 107—9. (Egy táblával és három fametszettel.)
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 200.
H. I: Mo. csúcsíves műeml. 36—76. Képekkel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXI.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
Storno rajzai. M. Biz. 1878. 89. 99., 1882. 34. 38. 57. 70. 104. és Arch. Biz.-nál. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
A Sz.-Mihály-templom külseje. Belseje. Rajz. Rauscher L. O.-M. Mon. Mo IV. 131. 133.

Kőfaragójelek a soproni Sz.-Mihály-templom főpárkányán alul a szentélyen.

Storno: Irónrajza. Römer iratai. M. N. Múz. Rég. t. XIV. sz. cs.

Sz.-Mihály-templom egykori falképei.

Römer Fl.: Régi falk. 138—40.
Storno vízfestménymásolatai. M. Biz. 1878. 89.

A Sz.-Mihály-templom sírkövei.

Varju Elemér: Arch. Ért. 1898. 358—63.
Storno rajzai. M. Biz. 1879. 15.

Zichy György plebános halotti képe 1674, a Sz.-Mihály-templom sekrestye-ajtaja fölött.

Zichy Antal: Századok. 1886. 369—73.

Aranyozott ezüst kehely paténával. Talpán három czímer, szárán Mária és Jézus neve. A XV. századból. Sz.-Mihály templomé.

Ö. kiáll. l. II. 49. 22. 90.
E. kiáll. k. 1373.
Csergheö Géza: A kehely czímeréről. Arch. Ért. 1888. 130—8. Képekkel. 1889. 224.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból. Storno Ferenczé.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 109. 116 Go. sz.
E. kiáll. k. 1498.

Ezüstözött rézkereszt az evangélisták jelvényeivel. XV. és XIX. század. Storno Ferencz tulajdona.
E. kiáll. k. 2079.

Feszület. XVI. század. Storno Ferencz tulajdona.
Pulszky K.: Ő. kiáll. I. II. 65. 13 Go. sz.

Benedek-rendiek csúcsíves temploma.
K. W. (Karl Weiss): Die goth. Benedict.-Kirche zu Ödenburg. Nach Aufnahmen von Fr. Storno u. H. Riewel. Mittheil. d. C. Com. 1863 339—47. Egy táblával és több fametszettel.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 36—76. Képekkel.
Storno F.: A templom rajzai. M. Biz. 1879. 15. 32. 37. 69.
Rauscher L. rajza. O.-M. Mon. Mo. IV. 135.

A templom domborművei.
Említve Arch. Ért. 1899. 68.

Timpanum falképe: Védő Mária.
Storno F. rajza. Römer-hagy. M. Biz.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1886. 14. 30. 47. 57. 62. 63., 1887. 19. 21.
H. I. jel. M. Biz. 1887. 53. 54.
A helyreállítás említve Arch. Ért. 1887. 84., 1888. 85.

Az énekkarra kifüggesztett eredeti sisakczímer.
Varju Elemér: Turul. XVI. 105—84.
Stessel József: Turul. XVI. 96—96. Képekkel.

Benedek-rendiek kolostora és templomában Viczay, Töltésy, Bessenyei, Eszterházy stb. családok czímeres sírfeliratai.

Az itt végzett koronázások emlék-felirata. Javítva. 1751.
A pannonhalmi Sz.-Benedek-rend Névtára. 1902—3. 34—5.

Káptalani ház.
H. I.: Mo. csúcsíves eml. 36—76. Képpel.

Egykor Benedek-rendi, ma Sz.-Ferencziek rendháza.
F.-Czinár: Mon. I. 320. 321.

Ker. Sz.-János-temploma, az Ispotályosok egykori kolostora.
F.-Czinár: Mon. II. 147—8.
Storno F. rajzai. M. Biz. 1877. 28.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 277.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 36—76. Kép.

Domonkos-templomban szép faragott oltárok a XVIII. századból.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Sz.-Jakab temető-kápolna karnariummal.
Programm des Oedenburger Ober-gymnasiums. 1853—4. Mittheil. d. C. Com. I. 109. III. 144. XII 159.
Römer: Arch. Ért. I. 1869. 240. 257.
Storno F. rajzai. M. Biz. 1877. 28.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 36—76. Kép.
Póda Endre: Szent-Jakab-kápolna Sopronban. Megújíttatott 1886-ban Poda Endre apát és pleb. alatt Storno Ferencz és fiai ifj. Ferencz és Kálmán által. 4r. 10 táblával. Sopron. 1887. Ára 2 frt. H—n I—e ismerteti Arch. Ért. 1888. 73—5. Walter Gyula. M. Sion. 1887. 791.
— — A soproni kath. „parochia" és a „soproni kath. hitközség" története. Sopron sz. kir. város, a győri püspökség és a plebánia levéltáraiban őrzött okiratok nyomán. Irta Pódafalvy Póda Endre apát, esp.-plebános. Függelék: Szent-Jakab-kápolnájának leírása. 1885. (Zalka János 25 évi püspökségi jubileumára.) Kiadja a soproni kath. Convent. Sopron. Litfass Károly kny. 1892. Ívrét. 169. †. XXVI. l. Ism. Pór A. Századok. 1892. 582—7.

Sz.-Jakab-kápolna timpanum domborműve.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 123.
A „magyar" templom és Sz.-Jakab-templom rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. IV. 391.
Sz.-Jakab-kápolna helyreállítása. M. Biz. 1877. 83. 86., 1882. 68. 70. 76. 97. 104., 1883. 79. 81.
A helyreállítás említve Arch. Ért. Régi folyam. XII. 2. l. Új folyam. 1883. XLV. l. XLIX. l. III. k. 1884. XI. l. XII. k. 2. l.

Sz.-Lélek-templom csúcsíves toronynyal.

Dorfmeister falképei.
H. I.: Mo. csúcsíves műeml. 30—76. Kép.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Sz.-Háromság-szobor arczkép-szobrokkal.
M. Biz. 1885. 24. 41.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Mária-szobor a Várkerületen.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Az ú. n. Rast-Kreuz.
Vier Steinerne Denksäulen in Ödenburg und Mattersdorf. Karl Weisz. Mittheil. d. C. Com. 1857. 320—4. Négy fametszettel.
Fényképe. M. Biz. 1898. 16. 39. 134.
A Rast-Kreuz helyreállítása. Storno F. jel. M. Biz. 1897. 260. 305.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 122. 134. 151 221., 1898. 196. 221. 272.
Fényképe. M. Biz.

Leonhard-emlékkereszt a Kis-Magyar kapuhoz közel.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Úti keresztek:

Máriaczelli úti kereszt a Bécsi-úton.

Ecce homo, úti kereszt a Pozsonyi-úton s 4—5 más úti kereszt.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Sopron egykori vára, fennálló bástyái, tornya.
Volt-e Sopron városának Bohet nevű kapuja. Arch. Ért. 1877. 362—3.
Sopron várának alaprajza a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Storno F. jel. A régi vár falainak lebontásáról. M. Biz. 1887. 39. 81.
A tűztorony biztosítása. M. Biz. 1886. 29. 30. 40. 57., 1897. 35. 77. 81. 88. 95. 96. 118. 126. 130. 160. 164. 194. 251. 308., 1898. 8. 39. 78. 105. 110. 121. 134. 167. 201. 207. 221., 1899. 251. 290. 316. 334., 1900. 146. 159.
Fényképe. M. Biz. 1879. 15.
A várostorony rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 425.

Városi emlékjelek és a városház.
Barth I. C.: Oedenburgisches Rath-Haus. Pressburg. 1670. 4r. M. N. Múz.
Storno F. rajza. M. Biz. 1879. 15. 32. 37. 69.
Paur Iván: Vas. Ujs. 1880. 92.
Sztehlo felvétele. M. Biz. 1900. 146.

Magánházak: Gr. Erdődy-, gr. Zichy-, gr. Festetich (most Storno)-féle házak csúcsíves részletekkel.
Ifj. Storno F. jel M. Biz. 1901. 47.

Stoczing. Szervita-kolostor és templom.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 522.
Stessel József: Az egykori Rou vára és a Gathal nemzetség Sopron vármegyében. Századok. 1897. 404—13.
Mohl Adolf: Geschichte des Ortes und der Pfarre Stozing von —. Pfarrer in Loreto. Mit 5 Abbild. Raab. 1895. Diöcesan-Buchdruckerei. 8r. 33 l.

S.-Újlak. R. k. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Szarvkő (Hornstein). Közel a városhoz egy hegytetőn régi várának omladékai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 270.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 178.
Mohl Adolf: Szarvkő és urai. Századok. 1903. 612—33. 693—730.
Csánki D.: Mo. földr. III. 598.

Szárazvám. Itt talált római feliratos kövek. (A soproni múz.-ban.)
Récsei V.: Sopron ókori neve. 72—3.

Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1894. 444.

Szent-György. Egy kútnál álló római sírkő.
Récsei V.: Sopron ókori neve. 65.

Csúcsíves templomka.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.
Rajzai Storno F.-től. M. Biz. 1882. 34.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIV. XLIX.

Stukko-diszítmények. 1600.
Ifj. Storno F jel. M. Biz. 1901. 47.

Attila sírja, sírköve. (?)
Attila sírköve Sopronmegyében Szent-Györgyön. Honművész. 1836. 7.
Réső Ensel: Attila sírja. Sürgöny. 1864. 76—81. 95. 107—16.

Sz.-Margita. Körkápolna ossariummal. Állitólag római őrtoronyból alakított templomtorony és csúcsíves templom, melyhez 1497-ben oldalhajót építettek. (1491. évszám.)

Rozália-kápolna a hegytetőn. Az 1711. pestis emlékére. (Lásd Fraknót is.)
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Sz.-Péter határában a Csonkási-erdőben nagyobb sánczok, a Beng-erdőben római út maradványai.
Arch. Ért. 1894. 375—6.

Szécsény. Harmadik harang: Johann Brunner goss mich in Ofen felirattal.
Römer Jgyk. IX. sz. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Széleskút. Várostorony.

Pellengéroszlop.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901 47.

Széplak. Templom. 1737.

Egyik kis oltárán sírkő, felirattal.

A pleb. ház sarkában szoborfeje befalazva, Teoriscus felirattal.
Fábián István: A széplaki pleb. története. M. Sion. 1863. 895.
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.
Récsei V.: Sopron ókori neve. 66.

Szikra. R. k. templom.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 87.

Szil. Római emlékkő a templom falában. (Ott van-e még?)
Récsei V.: Sopron ókori neve. 71.

Undrovácz (Wondorf). Pálos-zárda a falu felett, jelenleg katonai kórház.
Z. G.: Vas. Ujs. 1863. 28. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 375.

R. k. románkori pleb. templom falképekkel, tornya, szentélye csúcsíves.
Romer: Régi falk. 157.

Vadosfa. Telekesi Török István sírköve. 1722.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Útmenti kereszt a vadosfai vereség emlékére.
Plebánosi jel. M. Biz. 1901. 87.

Vág. A téglásdombon római épületek maradványai.
Arch. Ért. 1894. 376.

Várkesző. Várából fenmaradt pincze. (A Rába és Marczal összefolyásánál.)
Römer és Ráth K.: Győri t. és r. füz. I. 76.

Vimpácz (Wimpassing vagy Himpecz). Egykori minorita-kolostora és temploma.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 530—2.
Mohl Adolf: Wimpassing Geschichtlich dargestellt von — Pfarrer in Loreto Eisenstadt. 1896. Druck von Eduard Dick. 31 l. Ism. Századok. 1897. 85. Leirva az említendő nagy kereszt.

Tiz méter magas fafeszület, pergamennel behúzva és bizanczi-stilusban kifestve. Körülbelül 1200-ból. (?)
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Templomerődités. (Castellum.)
Községi jel. M. Biz. 1901. 87.

Vitnyéd. Romjai.
Egy kis régészet. Közli Füzy Vincze. „Sopron". 1871. 29. Czáfolata Paur Iványtól. U. ott. 1874. 25. 44.
Vitnyéd romjai. Mo. s a N.-világ. 1871. 53. Képpel.

Vulka-Pordány. R. k. pleb. templom. 1642.
Schem. Jaurin. 1903. 50.

Wanndorf. L. **Bánfalva**.

Wandorf. L. **Lakfalva**.

Warisdorf. L. **Nagy-Barom**.

Wimpassing. L. **Vimpácz**.

Wondorf. L. **Undrovácz**.

Wondorf. L. **Zuan**.

Zuan (Wondorf). Templomai.

Halotti kápolna.
Arch. Ért. II. 1869. 289. (Alaprajz és oldalnézet.)

SZABOLCS VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Bél M.:* Descriptio Comitatus Szabolcsiensis. MS. Lat. Saec. XIX. fol. 51. M. N. Múz. Fol. Lat. 3371.
2. *Andrássy Béla:* Szabolcsi jegyzetek. Egy kis monographia. Andrássy Béla. Haz. s a Külf. 1872. 50.
3. — — Szabolcs várm. monographiájához vázlatok; néhai Andrássy Béla hátrahagyott munkája. Reform. 1873. 303. 305. 307.
4. *Kandra Kabos:* Szabolcs vármegye alakulása. Írta —. (Értekezések a tört. tud. köréből. XII. k. II. sz.) Budapest. 1884.
5. *Szabolcs vármegye.* Mo. vármegyéi. Ism. Századok. 1900. 667. Y. I.: Századok. 1902. 175—177.
6. *Szabolcs vármegye levéltárának mohácsi vész előtti oklevelei.* Kiadja Szabolcs vm. köz. Nyiregyháza. 1901. Jóba Elek kny. N. 8r. 71 l. Ism. Y. I.: Századok. 1902. 948—9.

B) Szabolcs vármegye műemlékei és azok irodalma.

Ajak. Ev. ref. átmeneti korú templom. 1330.
Rómer: Arch. Ért. III. 220.
Mo. vm. Szabolcs vm. 11.

Anarcs. Ev. ref. csúcsíves templom. Épült 1275.
Úrasztalterítő. 1739.
Szentségház.
A Czobel- és Teleky-féle régi kuriák.
Az előbbiben sok régi műtárgy.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 220.
Mo. vm. Szabolcs vm. 12—3.

Apagy. Ev. ref. templom nyugati része csúcsíves, a keleti épült 1770-ben.
Vert ezüst kelyhek 1608. és 1666-ból.
Ezüst tányér. 1878.
Mo. vm. Szabolcs vm. 13.

Apathi. Ábrányi-czímer. XVIII. sz. Kapu felett. (?)
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.

Balkány. Ev. ref. templom a XVIII. századból.
Ezüst tányér. 1775.
Kehely. 1767.
Gencsy-féle kastély. 1774. (Eredetileg földszintes, ma emeletes.)
Mo. vm. Szabolcs vm. 14—5.

Bács-Aranyos. Úrasztali pohár. 1794.
Úrasztali kanna. 1750.
Úrasztali tányér Lónyai-czímerrel.
Úrasztali terítő. 1792. Mindez az ev. ref. templomban.
Mo. vm. Szabolcs vm. 13—4.

Báj. Ev. ref. templom. 178.
Pata-féle kastély. 1726.
Mo. vm. Szabolcs vm. 14. A kastély képével.

Benk. Ev. ref. templom. (Kora ismeretlen.)
Mo. vm. Szabolcs vm. 16.

Berczel. Ev. ref. templom. 1436. Renoválva 1639.
Bessenyei-czímer a homlokfalon. 1634.
Harang. Öntetett Eperjesen. 1638.
Ezüst pohár. 1645.
Mo. vm. Szabolcs vm. 16.

Berkesz. Régi ötvösművek az ev. ref. templomban.
Mo. vm. Szabolcs vm. 78.

Besenyőd. Ev. ref. templom. (Kora ismeretlen.)
Mo. vm. Szabolcs vm. 18.

Beszterecz. Ev. ref. templom a XVI. sz. közepén épült.
Földvár maradványai.
Mo. vm. Szabolcs vm. 18. és 396.

Bezdéd. Úrvacsorai kehely.

Aranyozott ezüst kehely az apostolok domborművű képeivel, három darabból; előbb födeles serleg volt. Az ev. ref. templom tulajdonai.
Mo. vm. Szabolcs vm. 19.

Falképmaradványok.
Rómer: Régi falk. 101.

Béltek. L. **Nyir-Béltek**.

Biri. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 88.
Mo. vm. Szabolcs vm. 19.

Bogát. Ev. ref. templom. 1781.
Mo. vm. Szabolcs vm. 29.

Buda-Ábrány. Ev. ref. templom. (Kora ismeretlen.)
Mo vm. Szabolcs vm. 20.

Buj. Ev. ref. templom. 1796.
Mo. vm. Szabolcs vm. 21.

Büdi földvár.
Fölvétele említve Arch. Ért. 1897. 185.

Cserepes-Kenéz. Tündérvár nevű erős alapfalak a falu határában.
Mo. vm. Szabolcs vm. 21.

Demecseri földvár.
Mo. vm. Szabolcs vm. 396—7.

Döge. Ev. ref. templom, épült a XVI. században.

Úrasztali kehely. 1662.
Mo. vm. Szabolcs vm. 23.

Dombrád. Ev. ref. templom. 1790.
Mo. vm. Szabolcs vm. 22. Képpel.

Encsencs. G. k. templom a XVIII. századból.

Ev. ref. templom a XVIII. századból.
Mo. vm. Szabolcs vm. 24.

Eszény. Egykori Pálos-kolostora, romjai.

A kolostor említve már 1355-ben.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 62—3.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 70. 73.

Ev. ref. templom. 1779.

Kastélyrom, állítólag a Mirzbánoké volt.
Mo. vm. Szabolcs vm. 24,

Fehértó. (Ó- vagy Új-Fehértó?) Templom.
Említi Lehoczky T. Vas. Ujs. 1869. 714.
Leírása és vázlata Lehoczky T.-tól. Említve Arch. Ért. 1878. 1.

Füzegtői vár.
Említve Arch. Ért. 1900. 179.

Gáva. Ev. ref. templom. 1795.

Úrasztali terítők aranynyal hímezve. 1677., 1712. és 1778-ból.
Mo. vm. Szabolcs vm. 26.

Gemzse. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Szabolcs vm. 27.

Gégény. Ev. ref. templom a XVII. századból. (Lebontatott.)
Gerecze Péter dr. jelentése és alaprajza. M. Biz. 1900. 205. 247. 268., 1901. 40. 104.

Harang. 1696.

Ezüst tálcza. 1685.

Ezüst kehely (átalakítva). 1685.
Gerecze Péter dr. jelentése. U. ott.
Mo. vm. Szabolcs vm. 27. (Az úrasztali tányért 1675-belinek mondja.)

Gyulaj. G. k. templom a XVIII. század végéről.

Ev. ref. templom a XVIII. század elejéről.

Kis-Ábrány nevű határrészben, az Újlaki tanya helyén templom alapzata. Hagyomány szerint elpusztult falu helye.
Mo. vm. Szabolcs vm. 29.

Hajdu-Hadház. Ev. ref. templom. XV. sz.

Bástyái kerítő falakkal.
T. E.: Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 335. A templom távl. képével.

Halász. A zásty-apátság állítólagos helye.

Ibrány. Ev. ref. templom. 1510.
Mo. vm. Szabolcs vm. 30.

Nagyobb harang. Georgius Wierd in Eperjes in Gloriam Dei fudit me ao 1645. Grosus ac Egregius Donus Franciscus Ibranyi de Vaja unacum consorte sua Clarissime Grosa Dna Catharina Berios de Bafalva renovari fecit in honorem Domini Dei SS. T. ao. 1645.
Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Kisebb harangja. 1731. Renoválva 1780.
Feliratát lásd Ipolyi adata után Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Szokoly-féle régi várkastély helye.
Mo. vm. Szabolcs vm. 30.

Ibrony. Ev. ref. templom, épült a XVIII. század közepén.

Ezüst tányér. 1729.

Két vert ezüst kehely, a nagyobbik Szunyogh Istvánné ajándéka. 1716.

A Jarmyak nemesi kuriája, épült a XVIII. század végén.
Mo. vm. Szabolcs vm. 30.

Jákó. R. k. és ev. ref. templomok. (Koruk ismeretlen.)
Mo. vm. Szabolcs vm. 31.

Kapócs-Apáti. Ilosvay-féle régi uri lak.
Mo. vm. Szabolcs vm. 38.

Karász. Csúcsíves templom. (Elbontatott.)

Monostoralapfalak.
Ipolyi: Deák-mon. baz. 116.
— — Arch. Közl. II. 155.

Kerek, Földvár nevű domb.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 220.
Mo. vm. Szabolcs vm. 33. (Itt honfoglaláskori vitéz sírjának van nevezve. Rómer Földvárnak mondja.)

Kálló-Semjén. G. k. csúcsíves templom.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 150.

R. k. templom. (Kora ismeretlen.)

Kállay-féle régi nemesi kuria.
Mo. vm. Szabolcs vm. 32. A kuria képével.

Kemecse. Vert ezüst tányér. 1685.

Aranyhímzésű terítő.
Mo. vm. Szabolcs vm. 34.

Kércs. Régi kuria.
Mo. vm. Szabolcs vm. 35.

Királytelek. Régi kastély.
Mo. vm. Szabolcs vm. 35.

Kis-Báka. Ev. ref. templom. Már a XIII. században fennállott.

Kancsó. 1669.
Mo. vm. Szabolcs vm. 36.

Kis-Kálló. Kállay-féle régi nemesi kuria.
Mo. vm. Szabolcs vm. 36. Képpel.

Kis-Kálló vára képe.
(Fortalitium Kis-Kallo in Vngaria remunitum.) Ortelius. II. P. 187.

Kis-Léta. Ev. ref. templom 1700. körül épült.

G. k. templom. 1790.
Mo. vm. Szabolcs vm. 37.

Kis-Léta és Pócs-Petri közt Ercsi vár.
Mo. vm. Szabolcs vm. 397.

Kis-Várda. R. k. csúcsíves templom. 1501.
Ipolyi: Arch. Ért. II. 150.
Györgyényi: Kis-Várda. M. Sion. 1867. 273. 352.
Römer: Arch. Ért. 1870. 223.
— — Jgyk. XVI. 3. M. Biz.
Kandra Kabos: A Sz.-László által 1085-ben alapított kisvárdai templom helyéről. Adatok az egri egyh.-m. t.-hez. I. 281.
Említve Századok. 1886. 377.

A templom szobordiszítményei.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 139.

Telegdi Thelegdy Anna, bedeghi Nyári Istvánné sírköve. 1635.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
A templom belsejének képe. Mo. vm. Szabolcs vm. 412.

Várrom magas téglafalakkal, körsánczokkal.
Nagy Gábor: Kisvárdai várról és városról. Tud. Gyűjt. 1836. IV. 3. X. 123.
Távl. képe. Greguss Jánostól. Vas. Ujs. 1867. 7.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 381.
Gerecze P. jei., alaprajza és fényképe. M. Biz. 1898. 97. 105. 133.
Mo. vm. Szabolcs vm. 416. és 424. képei.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 506.

Komoró. Ev. ref. templom. (Kora ismeretlen.)
Mo. vm. Szabolcs vm. 37.

Kótaj. Ev. ref. templom. 1700.
Mo. vm. Szabolcs vm. 38.

Laskód. Ev. ref. templom. (Kora ismeretlen.)

Egykori földvár árkai.
Mo. vm. Szabolcs vm. 39.

Levelek. Régi r. k. templom, szentélye a XVIII. századból.

G. k. templom. 1790.
Mo. vm. Szabolcs vm. 39.

Lorántháza. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Szabolcs vm. 39.

Lövő-Petri. Két ónkanna. 1723.
Mo. vm. Szabolcs vm. 40.

Mandok. R. k. templom.

Gr. Forgács-féle kastély.
Távl. képe Greguss Jánostól. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 380.

G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 83.

Martonfalva. Bagos és Guth elpusztult községek templomainak maradványai.
Mo. vm. Szabolcs vm. 42.

Mária-Pócs. Régi r. k. templom.

G. k. Sz.-Bari temploma. 1748.

Fekete Szűz Mária-kép.

Kolostor. 1756.
Ipolyi: Arch. Ért. II. 150.
Arch. Ért. XII. 1.
Mo. vm. Szabolcs vm. 42. 349—50. Képei 345. 349.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 87.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 165. (E szerint a g. k. templom 1766-ban épült.)

Mihályi. Régi ev. ref. templom.

Aranyozott ezüst serleg. 1656.

Aranyozott ezüst kehely, nagyobbítva. 1799.
Mo. vm. Szabolcs. vm. 43.

Muhi-puszta. Muhi város romjai.
Puszta-templom nevű részén végzett ásatások. Wagner János előadása ismertetve. Arch. Ért. 1879. 155.

Nagyfalu. Ev. ref. templom. 1789.

Dicse nevű elpusztult falu a határban.
Mo. vm. Szabolcs vm. 44.

Nagy-Halász. Ev. ref. templom, régi romokból épült 1792-ben.

XVII. századi kehely.

Úrasztal-terítő.
Mo. vm. Szabolcs vm. 47.

Nagy-Kálló.
Ung. Mag. 1782. II. 326.

G. k. csúcsíves templom.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 150.
Tamás Imre: A nagykállói plebánia tört. M. Sion. 1864. 275.

Ev. ref. templom.
Görömbei Pál: A nagykállói ev. ref. egyház történelme. Írta Görömbei Péter. Sárospatak. 1882. 8r. 189. és 3. l. Ism. K— S—. Századok. 1882. 351. és 865—6.
Mo. vm. Szabolcs vm. 155. Képpel.

Földvára.
Képe. 1665. fametszet. Römer-hagy. M. Biz.
Mo. vm. Szabolcs vm. 152—4. A vár régi alaprajzával. 153.
A kállai vár és Nagy-Kálló régi képe. Mo. vm. Szabolcs vm. 427.
Kálló vára képe a XVII. században. U. ott. 468.

Kállai régi vármegyeház.
Képe. Mo. vm. Szabolcs vm. 478.

Nagy-Varsány. R. k. templom.

Ev. ref. templom 1523. és 1769. fatornya.

Menyhért János: A nagyvarsányi ref. templom és régiségei. Vas. Ujs. 44. 4. Képpel.
M. I.: Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 370. Távlati képe u. ott. 371.
Mo. vm. Szabolcs vm. 47. 1857.

Napkor. R. k. templom. 1761.

Kállay-féle régi kuria.

Mo. vm. Szabolcs vm. 46.

Nyir-Acsád. G. k. templom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 226.

Ev. ref. templom épült a XIII. században.

A templom helyreállítása. Sztehlo jel. M. Biz. 1900. 6. 28. 54. 116. 159.
Mo. vm. Szabolcs vm. 48.

A nyiracsádi ev. ref. templom freskói.

Sebők István jel. a falképek felfedezéséről. M. Biz. 1902. 154. 197. 202. 218.
Pester Lloyd. 1902 máj. 6. (Gróh I. felfedezése.)
Sztehlo rajzai. M. Biz. 1900. 28.
A falképek vízfestménymásolata Gróh István-tól. M. Biz. 1902. 194.
Gróh István jel. M. Biz. 1902. 194.
— — Középkori falképek jegyzéke. M. Biz. 1902. 509.
A falképek bemeszelése. M. Biz. 1902. 356. 376. 458. 473.

Úrasztali pohár és terítő a XVII. századból.

Mo. vm. Szabolcs vm. 48.

Nyir-Adony. R. k. templom. 1799.

Mo. vm. Szabolcs vm. 48.

G. k. templom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 227.

Egykori prépostsága.

Rupp: Mo. helyr. t. III. 138—43.

Nyir-Batka. R. k. templom, 1519-ben építtette Baktay Máté.

Harang. 1596.

Mo. vm. Szabolcs vm. 50.
Schem. Agriens. 1903. 102.

Nyirbátor. Ev. ref. csúcsíves templom. Építtette Báthory István. 1480.

Tud. Gyűjt. 1822. II. 128.
Társalkodó. II. 1833. 261.
Szini Károly: M. Sajtó. 1855. I. 15.
Fogarasy Mihály: Mittheil. d. C. Com. 1858. 54.
Römer: Vas. Ujs. 1860. 33.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 151.
O . . . th P . l: Nyir egyik tört. nevezetességű temploma. Vas. Ujs. 1869. 48.
Lehoczky T.: Még néhány szó a nyirbátori templomról. Vas. Ujs. 1869. 52.
S. J.: Adalék a nyirbátori templomról írt czikkhez. Vas. Ujs. 1870. 5.
Lehoczky T.: Még valami Nyirbátorról. Vas. Ujs. 1870. 8.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 1874. 19. l.
Lehoczky T. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 18. 23. és 83. 86.
Említve Arch. Ért 1878. 1.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 267.
Möller I. fölvételei. M. Biz. 1889.
Gróh István rajza. M. Biz. 1894. 42. 71.
— — Arch. Ért. 1893. 413—25. Alaprajzzal.
A templom külső, belső képei. Mo. vm. Szabolcs vm. 143. 145.
Csánki D: Mo. fldr. I. 506.
A ref. templom helyreállítása. M. Biz. 1889. 128. 141., 1890. 35. 64. 46. 76., 1896. 58. 79. 105. 112. 150. 203. 214. 232. 244., 1897. 42. 81. 224. 240. 251. 255. 279. 305., 1898. 28. 39. 156. 180. 187. 214. 221. 242. 272., 1899. 43. 53. 112. 115. 137. 231. 290., 1900. 60. 159.
Sztehlo jel. M. Biz. 1896. 124. 181.
A templom tornyának helyreállítása. M. Biz. 1889. 128. 141.

Kőből faragott renaissance papi székek a ref. templomban.

A templom faragványai. Vas. Ujs. 1860. 33.
P.: Századok. 1867. 222—3.
Arch. Ért. 1890. 353.
Arch. Ért. 1895. 279.
Mo. vm. Szabolcs vm. 141. 142. Képekkel. 147. 357. l. és 440. l. mellett.

Régi templomi székek.

Möller I. jel. M. Biz. 1889. 121. 122. 131. 141. L. még 1890. 113. 119.
A székek Iparműv. Múzeumba helyezése. M. Biz. 1890. 2. 15. 25.
A székek rajza. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. II. 345.
Arch. Ért. 1890. 353., 1895. 279.
Mo. vm. Szabolcs vm. 141. 142. Mint fönnebb.
Mysk. V.: Memorandum. 9. l.
M. Biz. 1898. 26. 29. 30. 39.

Báthory István emlékszobra. Czímere.

Mo. vm. Szabolcs vm. 141. stb. Mint fönnebb.
O . . . th P . l: Nyir egyik tört. nevezetességű temploma. Vas. Ujs. 1869. 48.
Lehoczky T.: Még néhány szó a nyirbátori templomról. Vas. Ujs. 1869. 52.
S. J.: Adalék a nyirbátori templomról írt czikkhez. U. o. 1870. 5. Még valami Nyirbátorról. Lehoczky T. U. o. 1870. 8.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 1874. 19.
Lehoczky T. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 18. 23. és 83. 86.
Eml. Arch. Ért 1878. 1.
Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 267.
A templom rajzai. Gróh István. M. Biz. 1894. 42. 71.
Gróh István: Arch. Ért. 1893. 413—25. Alaprajzzal.
A templom külső, belső képei. Mo. vm. Szabolcs vm. 143. 145.

Kőből faragott renaiss. papi székek az ev. ref. templomban. 1511.

Báthory István emlékszobra, Báthory czímere.

A templom faragványai. Vas. Ujs. 1860. 33.
P.: Századok. 1867. 222—318.
Arch. Ért. 1890. 353., 1895. 279.
Mo. vm. Szabolcs vm. 141. 142. Képek. 147. 357. l. és 440. l. mellett.
Mysk. V.: A szentélyszékek. Memorandum. M. Biz. 1898. 26. 29. 30. 39. 9.

Szentségtartó fülke a ref. templomban.

Mo. vm. Szabolcs vm. 142. Képpel. 145.

Faharangláb a ref. templom mellett.

H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 267.
Mysk. V.: Akad. Ért. 1895. 35.

Nyirbátori minorita csúcsíves templom. Befejezték Báthory György és Báthory András 1511-ben.

F.-Czinár: Nyirbátor egykori prépostsági temploma. Mon. II. 200—1.
Fogarasy Mihály: Mittheil. d. C. Com. 1858. 54.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 154.
Rupp: A Sz.-Ferencz-rendi kolostor. Mo. helyr. t. III. 257—60.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
— — Arch. Ért. VIII. 1874. 19.
Möller fölvételei. M. Biz.
Mo. vm. Szabolcs vm. 140. 333. 420. A templom képeivel.

A minorita-templomban, a bejárattól balra eső első oltár Krucsay-féle szoborcsoportozatai. 1738.

Mo. vm. Szabolcs vm. 141. Képe 337.
A minorita-templom helyreállítása. M. Biz. 1889. 43. 53. 112. 115. 128. 137. 141. 157. 231. 290., 1890. 35. 44. 66. 76. 90. 113. 119., 1897. 193. 251., 1898. 28. 39. 56. 86. 105., 1898. 156. 180. 187. 221. 234. 258. 272., 1899. 43. 53. 112. 115. 137. 157. 231. 290.
A helyreállítás említve Arch. Ért. 1890. 352.

Nyir-Béltek. Elhagyott templomában levő Prépostváry és Zsigmond Bálint-féle epitaphumok. 1597. 1644.

Közli Nagy Iván. Századok. 1874. 496—8.

Nyir-Bogdány. Ev ref. templom. 1796.
Mo. vm. Szabolcs vm. 50.

Ger. Tetragrammaton 1556. feliratú harang.
Lugossy József közlése Rómerhez. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Nyiregyháza. Ev. ref. templom újítva. 1654.

A szentély feletti későbbi toronynyal.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XVI. 33. M. Biz.
B—r: Nyiregyházi nevezetességek. Honderű. 1847. I. 16.
T. E.: Nyiregyháza. Vas. Ujs. 1857. 41. Képpel.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 142.
— — Deák-mon. baz. 116.
H. I.: Arch. Közl. IV. 159.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 267.
Lukács Ödön: Nyiregyház város története. Szabolcsi Szabadsajtó. 1886. 24. sz.
— — Nyiregyháza szabad királyi város története. Írta —, nyiregyházai ev. ref. lelkész, felszabolcsi esperes. Első kötet. Ism. Nagymáté Albert. Nyirvidék. 1886. 47. sz. Második kötet. Nyiregyháza. 1886. 8r. 491 l. Ism. Szádeczky L. Századok. 1887. 652—6.

Őrhalmok Nyiregyházán.
Vahot: Mo. és Erd. Kép. II. 128.

Nyir-Máda. Domborműves ezüst kehely 1600. és más régi templomi edények és hímzett asztalterítők a XVIII. századból.
Mo. vm. Szabolcs vm. 52.

Ó-Fehértó. R. k. templom. 1750.

Ev. ref. templom. 1798.
Mo. vm. Szabolcs vm. 52.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 514.

Oros. Ev. ref. csúcsíves templom.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 154.

Zománczozott ezüst kehely 1722-ből a r. k. templomban.

Három régi kastély.

Rongyos-kastély nevű alapfalak.

Harangod nevű elpusztult község templomának helye.

Várhegy nevű domb alján a mocsárban egy sánczokkal körülvett földvár nyomai.
Mo. vm. Szabolcs vm. 52—3.

Őr-Ladány. Ev. ref. templom. (Kora ismeretlen.)
Mo. vm. Szabolcs vm. 54.

Pap. Ev. ref. templom. 1776.

Ezüst serleg. 1626.
Mo. vm. Szabolcs vm. 55.

Paszab. Ezüst úrvacsora-pohár 1702. a ref. templomban.
Mo. vm. Szabolcs vm. 56.

Pazony. Régi g. k. és ev. ref. templomok.
Mo. vm. Szabolcs vm. 56.

Pátroha. Ev. ref. templom. (Kora ismeretlen.)
Mo. vm. Szabolcs vm. 55.

Petneháza. Ev. ref. templom a XV. századból.

Úrvacsora-edény és abrosz 1700-ból.
Mo. vm. Szabolcs vm. 57.

Piricse. Ev. ref. templom a XVI. század elejéről.
Mo. vm. Szabolcs vm. 57.

Pócs-Petri. R. k. templom. (Kora ismeretlen.)

Régi parochia-épület.

Ercsivár nevű földvár hányásai és sánczai.
Mo. vm. Szabolcs vm. 58.

Ptrügy. Régi úri lak.
Mo. vm. Szabolcs vm. 59.

Rakamáz. R. k. templom. 1732.
Mo. vm. Szabolcs vm. 60.

Ramoczaháza. Ev. ref. templom. 1797.
Mo. vm. Szabolcs vm. 61.

Rád. Ev. ref. templom, épült a XVII. században.
Mo. vm. Szabolcs vm. 59.

Rohod. Ev. ref. templom, épült 1600 körül.
Mo. vm. Szabolcs vm. 61.

Sényő. Ev. ref. templom. (Kora ismeretlen.)

Három régi kuria.
Mo. vm. Szabolcs vm. 61.

Szabolcs. Régi ev. ref. templom.

Földvára.
Dobony J.: Földvár. Arch. Ért. 1870. 236.
Arch. Ért. 1883. XLII.
Arch. Ért. 1897. 137. 4.
Mo. vm. Szabolcs vm. 61—2. A földvárról. 394. l. Képekkel. 400. l.
Dr. Józsa András: Szabolcsi földvár ismertetése. Nyirvidék. 1897. évi 17. sz. Ism. a.-tól. Arch. Ért. 1897. 284—5.
Szabolcsi földvár modellje. Említve Arch. Ért. 1897. 185.

Szakoly. Ev. ref. templom és falképei a XIV. századból. (Leromboltatott.)

Domborműves téglák, melyek a lebontott templomból kerültek elő. Jelenleg Józsa L. gyűjteményében Nyiregyházán.
Gerecze P. felvétele, fényképei és jelentése. M. Biz. 1898. 97. 105. 171. 202. 221. 264. 272.
Mo. vm. Szabolcs vm. 62.

Szalóka. Ev. ref. templom. 1793.
Mo. vm. Szabolcs vm. 62.

Szent-György-Ábrány. R. k. kápolna a XVIII. sz.-ból.

Bori-féle régi nemesi kuria.
Mo. vm. Szabolcs vm. 63.

Sz.-Márton. Csúcsíves templom.
Foltinyi J. jel. M. Biz. 1872. 71.
— — Arch. Ért. VI. 152.

Sz.-Mihály. Ev. ref. templom a XVI. századból.
Mo. vm. Szabolcs vm. 65.

Székely. Ev. ref. régi templom.

Czímeres ónkanna. 1715.

Ezüst kehely és ezüst tányér. 1777.
Rómer Jgyk. XXIX. 159. M. Biz.
— — Arch. Ért. III. 218.
Mo. vm. Szabolcs vm. 69.

Tardos. R. k. templom. (Kora ismeretlen.)

Rédey-féle régi kuria.
Mo. vm. Szabolcs vm. 65.

Tass. Ev. ref. régi templom.
Mo. vm. Szabolcs vm. 66.

Téth. Ev. ref. régi templom.

Ezüst kehely 1586. a Bonis-czímerrel.

Úrasztali edények.
Mo. vm. Szabolcs vm. 66

Timár. G. k. templom. 1795.
Mo. vm. Szabolcs vm. 68.

Tisza-Büd. G. k. templom. 1760.
Mo. vm. Szabolcs vm. 68.

Tisza-Dada. Ev. ref. templom, épült a XV. század végén.

Rákócziaktól származó kehely.
Mo. vm. Szabolcs vm. 69.

Tisza-Dob. Ev. ref. templom. 1757.

Földvára.
Mo. vm. Szabolcs vm. 69. 395—6.

Tisza-Eszlár. Ezüst kehely a XV. századból a ref. templomban.

Két régi kastély romjai.
Mo. vm. Szabolcs vm. 70.

Tisza-Ladány. Régi ev. ref. templom.

Ezüst kancsó. 1664.
Mo. vm. Szabolcs vm. 70.

Tisza-Lök. Két régi nemesi kuria.
Mo. vm. Szabolcs vm. 70—1.

Tisza-Polgár. R. k. templom.
Mo. vm. Szabolcs vm. 339. A templom belsejének képe.

Tisza-Sz.-Márton. Ev. ref. templom. (Kora ismeretlen.)
Mo. vm. Szabolcs vm. 71.

Tornyos-Pálcza. Ev. ref. templom a Rákócziak korából.

Régi templomi edények: Aranyozott ezüst pohár. 1635. stb.
Mo. vm. Szabolcs vm. 72.

Tura. Ev. ref. templom belső portáléja 1488-ból.

Két XVII. századi Úrasztali pohár. 1642. és 1693.
Mo. vm. Szabolcs vm. 72—3. A portale képe. 331.

Turai és orosi határon Várhegy nevű sánczmaradvány.
Mo. vm. Szabolcs vm. 397.

Tuzsér. Lónyai-féle kastély Mária Terézia idejéből.

Falképek az ebédlőben Wurtzinger Mihálytól.

Kolonga nevű elpusztult község helye a hasonló nevű pusztán.

Földvár.
Mo. vm. Szabolcs vm. 73. 396.

Új-Fehértó. Ev. ref. templom. 1765.

Ezüst tányér. 1791.

Aranyozott pohár a XVIII. század közepéről, 1793-ból.
Mo. vm. Szabolcs vm. 73.

Vaja. Ev. ref. régi, de átépített templom.

Egyházi edények: Aranyozott pohár. 1754.

Vár fenmaradt épületei, lakórész, kápolna.
Möller I. jel. 1892. 42. 67. (E szerint nincs műbecse.)
Mo. vm. Szabolcs vm. 74. Várkastély képei. 480. l. mellett és 398. l.
Roskovicz Ignácz rajza a kastélyról. O.-M. Mon. Mo. II. 347.

Vas-Megyer. Ev. ref. templom a XVIII. század második feléből.

Klastrom maradványai az Apáthy dülőn.
Mo. vm. Szabolcs vm. 75.

Vencsellő. G. k. templom a XVIII. századból.
Mo. vm. Szabolcs vm. 75.

Zalkod. R. k. pleb. templom. 1757.
Schem. Agriensis. 1903. 108.
Mo. vm. Szabolcs vm. 76.

Zámi pusztán levő zásti vagy zámi apátság romjai.
Foltinyi János: A zasty-i apátság alapitóleveléről. Századok. 1871. 546—61.
— — jel. M. Biz. 1872. 71.
— — A zásty-i apátság. Tanulmányok az egri főegyházmegye tört.-ből. Egri Egyh.-műv. Közl. 1881. 1—22. és 1882. 1—9. Ism. K. S.-től. Századok. 1882. 911—2.
— — A zásty-i apátság XI. századi oklevelének taglalata s ismeretlen helyének meghatározása vonatkozással Anonymusra. Irta Töltényi János. Eger. 1883. Szolcsányi Gyula biz. Ism. S. K. Századok. 1883. 385—6.

Lásd még a zásty-i apátság kérdését: Halásznál Szabolcsmegyében, továbbá Aradmegyénél és Borsodmegyénél is 754., illetőleg 122. és 252. hasában.

Zsurk. R. k. pleb. templom és fatorony.
Foltiny J.: Arch. Ért. VI. 153.

Ev. ref. templom. 1790.
Mo. vm. Szabolcs vm. 76.

SZATMÁR VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Szirmay Antonii:* Subsidia ad historiam Comitatus de Szathmár collecta. Véke. 1806. 8. pag. 180. in fol. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 299.
2. *Szirmai Szirmay Antal:* Szathmár vármegye fekvése, történetei és polgári esmérete. Írta és kiadta —. Budán. 1809—10. A m. k. Universitas betűivel. 2. kötet. 8. I. XII. †. 258 l. II. 391 l. 4 kép. II. rész. Buda. 1809. 1811. 8r.
3. *Kovachics M. G.:* Szatmár vármegye esmérete. Kézirat. M. N. Múz. Fol. Lat. 99.

B) Szatmár vármegye műemlékei és azok irodalma.

Amacz. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 245.

Apa. Késő csúcsíves, állítólag Báthory Zsuzsánna által épített, polygon záródású templom.

Renaiss. szószék.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264. M. Biz.
— — Arch. Közl. IV. 133.
— — A templom alaprajzának felmérési irónvázlata. Henszlmann-hagy., Jgyk. és Vázl. k. Kassai Múz.

A templom régi tornya.
Rómer: Jgyk. XV. 33. Hagy. XVII. sz. cs.
H. I.: A torony ironvázlata. Jgy. és Vázl. k. 56. l. Hagy. Kassai Múz.
Ferenczi Lajos: lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.

Georg Virg in Eperies gosse mich Anno 1634. feliratú harang.
Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Althaman. L. **Tománya**.

Aranyos-Megyes. Csúcsíves templomrom polygon záródással. (Széthordva.)
Székely Sándor: Aranyos-Megyes és régi zárdája. Hasznos Mul. 1868. 7. Képpel.
A templomrom alaprajza és ajtóbéllet profilja. H. I.-hagy., Jegyzetek és Vázlatok cz. kötetben. Kassai Múz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 469.
Ferenczy L. lelkész jel. M. Biz. 1903. 337.

Aranyos-Megyes régi vára, újból épült 1630-ban.
Pap Béla: Aranyos-Megyes vára rövid tört. Ország Tükre. 1865. 38. Képpel.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. Jgyk. XV. 40.
Kerecskényi Sándor jel. M. Biz. 1901. 337.

Avas-Újfalu. R. k. templom, falai régiek.
H. I.: Arch. Közl. IV. 133.

Avas-Újváros. R. k. templom, falai régiek.
H. I.: Arch. Közl. IV. 133.
— — Jegyzetek és Vázlatok könyve. 35. l. Hagy. a Kassai Múz.

Avasvámfalu. R. k. templom, falai régiek.
H. I.: Arch. Közl. IV. 133.
Szél György lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.

Balotafalu. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 237.

Barlafalu. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 236.

Batiz. Csúcsíves templomrom alaprajza.

Szentségház.

Főkapu.
Irónvázlatok. H. I.-hagy., Jgyk. és Vázl. Kassai Múz.

Falképek maradványai.
Rómer: Régi falk. 99.

Bárdfalu. Fatemplom.
H. I.: Arch. Közl. IV. 140.

Berkesz-Pataka. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 154.

Határában kővár maradványai.
Hivatalos jel. M. Biz. 1901. 337.

Béltelke. Régi templom.

Mellette carnarium alapfalai.
Rómer-hagy. XVII és Jgyk. XV. 51. 53. M. Biz.

Bikszád melletti hegyen g. k. Balázs-monostor. 1700.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 25.

Borhid. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 254.

Börvely. Ev. ref. templom.

Kálmándról ide hozott régi úrasztali teritők.
Uray J. ev. ref. lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.

Bujánháza. G. k. fatemplom. 1760.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 212.

Bélavára nevű őskori erőd.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1892. 316—320. Helyszinrajzzal.

Buság. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 237.

Butyásza. G. k. fatemplom. 1680. Renoválva 1898.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 154.

Csaholcz. Ev. ref. templom.
Kisnámányi jegyzői jel. M. Biz. 1901. 337.

Csegöld. Régi csúcsíves g. k. (előbb r. k.) templom.
Schulcz F. rajza alapján leirja Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
A csegöldi csúcsíves templom alaprajzának felmérési irónvázlata H. I.-től. Jegyzetek és Vázlatok könyve. 41. l. Hagy. Kassai Múz.
— — Arch. Közl. IV. 133.

Kehely.
Arch. Ért. 1897. 374.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 261.

Cseke. Ev. ref. templom.
H. I. Jgyk. és Vázlatok könyve. 48. l. Hagy. Kassai Múz.

Csekei fatorony.
Mysk.: Akad. Ért. 1895. 35.
H. I.: Arch. Közl. IV. 140.
A fatemplom részletrajzai. Schulcz F.-től. M. Biz. Huszt rajzlapján.

Csenger. Késő csúcsíves templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.
— — Arch. Közl. IV. 133.
Kiss Kálmán: A csengeri ref. egyház tört. Lenyom. a Szatmári ref. egyházmegye tört. cz. műből. 14. l.
A csengeri csúcsíves templom felmérési irónvázlata Henszlmanntól. Jegyzetek és Vázlatok könyve. 39. l. Hagy. Kassai Múz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 468.

Csenger-Bagos. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 260.

Csenger-Újfalu. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 261.

Csomaköz. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 241.

Ev. ref. (előbb k.) templom.

Harang. 1738.

A mezőpeeri ref. ekklézsia ezüst pohara. 1716.
Uray József lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.

Darócz. L. **Puszta-Darócz.**

Dengeleg. Ev. ref. templom.

Harang. 1595. Binger Rudolf öntvénye felirattal.
Nagy Károly lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 241.

Domahida. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 250.

Ecsed régi vára.
Alm. v. Ung. 1778. 326.
Ung. Mag. 1782. II. 326.
V. M.: Ecsedi tó és régi vára. Vas. Ujs. 1858. 30.

Egri. Ev. ref. hálós boltozatú szentélylyel ellátott templom.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XV. 56. M. Biz.
Mikola közs. jegyzői jel. M. Biz. 1901. 337.

Erdőd. Sz.-Donát kápolnája.
Sip József: Hirnök. 1840. 82.

Az 1482-ben épitett templom faragványai az egykorú várban láthatók.

Ugyanitt régibb faragványok is.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.

Templomrészletek és a vadaskertben levő töredékek.
Irónvázlatai. H. I.-hagy., Jgyk. és Vázl. Kassai Múz.
Templom és fatorony rajza. Arch. Biz. saj. Haas rajzai közt. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Erdőd vára.
Erdőd várról némely jegyzemények. MS. Sec. XVIII. pag. 1. in 8r. MS. Hung. M. N. Múz. kt. Oct. Hung. 329.
Alm. v. Ung. 1778. 221.
Társalkodó. III. 1834. 137.
Lauka Gusztáv: Mo. és Erd. Kép. (Vahot.) III. k. 1854. 50—3. Képekkel.
— — Mátyás Diák könyves háza. (Vahot.) 1857. IV. 55.
— — Ország Tükre. 1862. 22.
Müller és Vahot Nagy Naptára. 1857. 150.
Emich G.: Nagy Képes Naptár. 1860. 146.
Vas. Ujs. 1869. 1. Képpel.
Erdőd vára. Rómer Jgyk. XV. 45. és 52.
Erdőd vára. Vas. Ujs. 1888. 18. Képpel.
Erdődi vár kapuja. A vár északi fele. Képek. Vas. Ujs. 1899. 32.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 466.
Az erdődi vár romjai. Rajz. Pataky László. O.-M. Mon. Mo. II. 361.

A vártornyok párkányzatain festésmaradványok.
Rómer: Régi falképek. 107.

Erdőszáda. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 237.

Esztro. G. k. fatemplom.
Felvétele Haas rajzai közt. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 250.

Ér-Endréd. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 242.

Ev. ref. régi templom.

Várdombon a vár helye és kövei.
Nagy István jegyző jel. M. Biz. 1901. 337.

Farkasaszó. Fatemplom.
Mysk. V.: Akad. Ért. 1895. 35.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 238. (Itt már nem fatemplomról van szó.)

Fehér-Gyarmat. Ev. ref. templom, eredetileg csúcsíves.

Bornemissza Imre jegyző jel. M. Biz. 1901. 337.
—pa.— : Fehér-Gyarmat. Hirnök. 1841. 25.

Fehérszék. G. k. fatemplom.

Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 152.

Felső-Bánya. Egykori egyházi épületei.

Rupp: Mo. helyr. t. II. 355. 369.
Römer Jgyk. XV. 26. M. Biz.
Kovács G.: Vas. Ujs. 1864. 46. Képpel.
Mo. és a N.-világ. 1866. 68. Képpel.

G. k. templom. 1793.

Schem. gr. rit. Szamosújvár 1900. 216.

Ev. ref. fatemplom.

Képe. Mo. Képekb. Szerk Nagy Miklós. 1870. I. 259.
Füstös Albert felvétele. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Tatáremlék.

Kerékgyártó: M. Néplap. 1856. 8. Képpel.

Felső-Boldád. G. k. fatemplom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 231.
Irónrajza. (Tévesen Felső-Bokdádnak irva.) Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Felső-Fernezely. G. k. fatemplom. 1800.

Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 220.
Egry Lajos: A fernezelyi pleb. tört. M. Sion. 1865. 519.

Felső-Homoród. G. k. fatemplom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 255.

Fericse. G. k. fatemplom. Javítva. 1898.

Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 156.

Gacsály. Ev. ref. csúcsíves templom.

H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.
— — Felmérési irónvázlatai. H. I.-hagy., Jegyzetek és Vázlatok könyve. 47. l. Kassai Múz.
A templom helyreállitása. Sztehlo O. jel. és rajzai. M. Biz. 1902. 332. L. még 1902. 114. 182. 218. 324. 473. 487. Fényképek u. ott.

Gencs. G. k. fatemplom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 251.

Gécz. L. **Nagy-Gécz.**

Giród-Tótfalu. Késő csúcsíves, Báthory Zsuzsánnának tulajdonított templom.

H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.
Rajza. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

G. k. templom. 1773.

Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 216.

Görbed. R. k. templom.

Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 223.

Gyöngy. G. k. templom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 232.

Györkefalu. G. k. templom.

Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 218.

Illoba. G. k. templom. 1600.

Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 226.

Iriny. Az 1834-ben elpusztult régi templom kriptája.

Brázay J. jel. M. Biz. 1901. 337.

Istvándi. Csúcsíves átalakított ev. ref. tégla-templom a XV. századból.

Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XVI. 7.
Arch. Közl. IV. 148.

Új tornyában a régi kapu.

H. I.: Műeml. oszt. 1887. 265.

G. k. fatemplom.

H. I. Jegyzetek és Vázlatok könyve. 48—9. l. Irónvázlattal. Hagy. Kassai Múz.

Ivacskó. G. k. templom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 255.

Jánk. R. k. középkori templom.

Régi kastély, egykor Pálos-kolostor.

Barna J. lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 468.
Jánk mezőváros térképe, tekintettel a benne előforduló régiségek lelhelyeire. — Jánk mezőváros határa térképe, a benne előforduló régészeti lelhelyekre. Mindkét szines rajzot rajz. Koos Róbert. 1869. és 1870. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.

Kaplony. Egykori egyházi épületei.

Rupp: Mo. helyr. t. II. 382—4.

R. k. templom. (Elbontva.)

Budapesti Viszhang. 1856. 52. után Mittheil. d. C. Com. 1857. 247.
Említi Eitelberger: Jahrbuch. I. 106.
Geduly jegyz. (hibásan Nagy-Károly.) 1875. 123.
Eitelberger: Jahrbuch d. K. k. Central-Comm. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 200.
— — Deák-mon. baz. 47.
Ybl, a ki helyére épitette az új templomot, a „rajzok" közzétételét igérte. Arch. Közl. II. 200.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 103—4. Képpel.

A Károlyiak sírboltjában vörösréz szárkofágok.

Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Drágakövekkel diszített barokk úrmutató a sírbolt kápolnájában.

Halavács Gy. közlése.

G. k. templom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 250.
Eitelberger: Jahrbuch d. C. Com. 1856. 105. (Tévesen Nagy-Károly.)

Kapnikbánya. G. k. templom. 1770.

Tatárkő nevű kőobeliszk e felirattal: Anno 1717. usque huc fuerunt tartari.

Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 145.
Rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VI. 477.

Kegye. G. k. templom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 232.

Kékes-Oroszfalu (Rusz). G. k. fatemplom.

Schulcz F. felvételei. Arch. Biz. saj. Fényképei és autográf felvételei is. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Kigye-puszta. Egykori falu.

Régi temploma helyén épült kápolna, melyet 1839-ben bővitettek.

Brázai J. jel. M. Biz. 1901. 337.

Király-Darócz. Átalakított románizlésű templom.

Említve Arch. Ért. 1897. 373.

A románizlésű templom szentélyében pastophorium-fülke.

Arch. Ért. 1897. 374.

G. k. templom. 1800.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 223.

Kis-Kardos. Ev. ref. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 337.

Kis-Majthény. G. k. templom.
Alaprajza. Grund und Aufriss der Kirche zu Klein-Majthény. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Kis-Námény. Ev. ref. régi templom, lőréses toronynyal.

Czifrán festett famenyezettel. Kétfejű sas, pelikán, sárkány, ponty, keszege, virág, nap, hold motivumokkal. Készült 1755.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XVI. 6. M. Biz. Arch. Közl. IV. 151.

Templomának régi tornya.
H. I.: Jegyzetek és Vázlatok könyve. 48. l. Hagyaték a Kassai Múz.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.

Kis-Peleske. Román stílusu ev. ref. köralakú téglatemplom, egyenes zárású szentélylyel.
H. I.: Arch. Közl. IV. 135. 151.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XVI. 2. M. Biz.
H. I. Mo. Ó-ker. műeml. 140. Képekkel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.
— — Arch. Közl. 134.
— — Alaprajza és kapuzatának irónvázlata. Hagy., Jegyz. és Vázlatok könyve. 45. l. Kassai Múz.

Szentségfülke a XIII. századból.
H. I.: Arch. Közl. IV. 135. 137.

Peske és Gaszna közötti földalatti rommaradvány, a Kolostorhely nevű magaslaton.
Ádám Iván: Arch. Ért. 1889. 366. 8.

Kis- (vagy **Nagy-**) **Sikárló.** Fatemplom.
Felvételére ajánlkozik Mysk. V. M. Biz. 1900. 157. 159.

Kis-Szekeres. XV. századi lapos menyezetű téglatemplom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.
— — Jegyz. és Vázl. könyve. 48. l. Hagy. Kassai Múz.

Kun-czímeres sírkő a déli ajtó fölött, oldalt.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz. Arch. Közl. IV. 153.

Két epitaphium.
Br. Forster Gyula közlése.

A rozsalyi kunok temetkezési helye.
Br. Forster Gyula közlése.

Kis-Szokond. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 232.

Kis-Új-Majtény. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 251.

Kisbánya. G. k. fatemplom. 1800.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 217.

Kizbánya. L. **Kisbánya.**

Kolczér. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 151.

Kölcse. Ev. ref. XV. századi templom.
Gulya György lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.

Közép-Homoród. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 255.

Krassó. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 256.

Kraszna-Bélteki. R. k. Csúcsíves templom.
Felvétele M. Biz. Haas püspök küldeménye feliratú törzsíven.

Láposbánya. G. k. fatemplom. 1789.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 220.

Lekencze. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 212.

Lippó. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 256.

Lophágy. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 233.

Madarász. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 246.

Magyarkékes. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 217.

Mátészalka. Ev. ref. templom. XV. század.
Papp Artur: A mátészalkai ev. ref. egyház története. 1883. (A templomra vonatkozó rész kivonata. M. Biz. 1901. 337.)

Megyes. L. **Aranyos-Megyes.**

Mező-Aranyos. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 237.

Mező-Petri. R. k. templom. 1780.
Brázay J. pleb. jel. M. Biz. 1901. 337.

Mező-Terem. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 252.

Miszbánya. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900 220.

Misztmogyorós. G. k. templom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 221.

Misztótfalu. Csúcsíves templom.

Szentségfülke.
Irónvázlatok. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. Kassai Múz.

G. k. templom. 1800.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 221.

Mogyorós. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 259.

Nagybánya.
Ung. Mag. 1782. II. 329.
Pressb. Zeit. 1797. 28.
Hirnök. 1841. 69.
Életképek. 1846. I. 22.
Bodenkuti Euphemia: Nagybánya mult és jelen állása. Honderű. 1846. II. 23—5.
Néhány vonás Nagybánya város multjából. Nagybánya és Vidéke. 1879. 35—43.
Szádeczky Lajos: Nagybánya régi iparáról és czéheiről. Századok. 1889. 673—700.
Nagybánya. Vas. Ujs. 1894. 33.
Schönherr Gy.: Nagybánya története. U. ott. Képekkel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 466.
Nagybánya képe. Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VI. 471. és 473.

Nagybánya egykori egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 355—69.

R. k. pleb. templom. 1720.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.

R. k. pleb. templom egyházi szerei.
Schönherr Gy.: Arch. Ért. 1889. 344—6.

Sz.-István-templom (ma csak tornya áll), Sz.-Márton- és Sz.-Miklós-templomok. 1400.
A templom lerombolása. Akad. Ért. 1847. 89—90.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 288.
Sz.-István-torony. Arch. Ért. II. 1869. 187. 226. III. 284. IV. 1870. 174. 255.
H. I.: Arch. Közl. IV. 129.
A torony felvételei. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Részletrajzok. Römer-hagy. M. Biz. 1891. 159.

A régi templom fenmaradt szobrai.

A torony déli falába falazott vitéz domborműve: Roland-szobor.
Erdőszádi: Életképek. V. 685. 690.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 183.
Römer: Arch. Ért. X. 18. Roland-szobor képével.

Mátyás címere.

Főkapufél,

A kassai Mihály-kápolnáéhoz hasonló bélletoszlopok fejezetei.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.
Schönherr Gy.: Arch. Ért. 1889. 344—6.
A torony rajza Schulcz F.-től. M. Biz. 1889. 30. 40.
Decsényi (Schönherr) Gyula: A nagybányai Sz.-István-templom. I. közl. Arch. Ért. 1892. 289—98. Alaprajzzal és képekkel. II. közl. U. ott. 390—402. Képekkel.
— — Külön lenyomatban. Budapest. 1893. 8r. 32 l. Ism. Századok. 1893. 267.
Mysk. V.: Memorandum. 9.
M. Biz. 1893. 26. 30. 39.
A nagybányai Sz.-István-templom romjai 1842-ben. Vas. Ujs. 1894. 33.
A Sz.-István-torony képe. Vas. Ujs. 1894. 33.

„Krisztus az Olajfák-hegyén" dombormű a Sz.-István-templomból.
Képe. Vas. Ujs. 1894. 33.

Nagybányai Sz.-István-torony helyreállítása.
M. Biz. 1897. 44. 46. 108. 118. 133. 134.
A helyreállításra vonatkozó feliratos tábla. M. Biz. 1899. 219. 290.

Minoriták kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 283.

Ev. ref. templom a XVIII. századból.
Schönherr Gy.: A Tört. Társ. kirándulása Mármarosba. (Századok. 1899. évf. mellett.) 126—39. l.
Soltész János: A nagybányai reformált egyházmegye története. Az egyházmegye megbízásából összeállította —. Nagybánya. 1902. Molnár M. kny. 8r. 360. l.
— — A nagybányai ref. egyház története és 1896. évi állapota. Különlenyomat az előbbi műből.

Ev. ref. templom egyházi szerei, hímzései.
Schönherr Gy.: Arch. Ért. 1889. 344—6.
Czobor: Egyh. eml. 118.

Aranyozott ezüst pohár 1576. Az ev. ref. templomé.
E. kiáll. k. 2195.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 304. l. 350. ábra.

Aranyozott ezüst talpas pohár. 1748. Ugyanott.
U. ott. 2204.

Ezüst kanna, római arany pénzekkel. 1628. U. ott.
U. ott. 2209.

Fapohár 1547, melyből Kopácsy József osztogatott Úrvacsorát. Ugyanott.
U. ott. 2232.

Rojtos abrosz aranyos virágokkal a XVII. századból. Ugyanott.
U. ott. 2253.

Aranyhímzésű kendő. 1763. Ugyanott.
U. ott. 2177.

Barcsay Judit-féle rojtos kendő. 1690. Ugyanott.
U. ott. 2184.

Vászonkendő. 1741. Ugyanott.
U. ott. 2189.

Toroczkay Kata-féle rojtos abrosz. 1690. Ugyanott.
U. ott. 2191.

Lakat a XVI. századból. A város tulajdona.
U. ott. 3838.

Nagy-Csegöld. Templom.
Felvételei Schulcz F.-től. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj. (Talán Csegöld értendő?)

Nagy-Dobos. Ev. ref. régi templom. (Elbontatott.)
A nagydobosi jegyző jel. M. Biz. 1901. 337.

Nagy-Ecsed. Egykori várának helye s alapfalai.
A nagyecsedi jegyzői hivatal jel. M. Biz. 1901. 337.

Nagy-Gécz. Sanctuarium nélküli csúcsíves templom.
Alaprajz felmérési irónvázlata. H. I. Jegyz. és Vázl. könyve 43. l. Hagy. Kassai Múz.
H. I.: Arch. Közl. IV. 137. 146.
Említve Arch. Ért. 1897. 284.

A templom falképmaradványai.
Römer: Régi falk. 107.

A templom helyreállítása.
M. Biz. 1895. 42. 87. 102. 141.
Sztehlo O. jel. és rajzai. M. Biz. 1895. 199. 205. L. még 1897. 42. 81. 113. 118.

Nagyhegyi fatemplom.
Mysk. V.: Akad. Ért. 1895. 34.

Nagy-Kálló. Egykori vára.
1665-iki fametszet. Römer-hagy. M. Biz.
Tamás Imre: A nagykállói pleb. tört. M. Sion. 1864. 275.

Nagy-Károly.
Alm. v. Ung. 1776. 380.
Gyulai Rezső: Adatok Nagy-Károly monografiájához. Szatmármegyei Közlöny. 1887. 43.
Asztalos György: Nagy-Károly rend. tan. város története 1848-ig. Nagy-Károly. 1892. 8r.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 466.

R. k. templom és kegyesrendiek társháza. 1769—1778.
Körmendy László: Vas. Ujs. 1857. 26. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 291.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 384—7.
Mo. és a N.-világ. 1868. 182.

G. k. templomok. (Ruthen és oláh.)
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 252.
G. k. templom. helyreállítása. Tallós Jenő mérnök jelentése. M. Biz. 1888. 32. 36. 52. 60. 64.
Rajzai. Ikonostas fényképe. M. Biz. 1888. 32.

Ezüst serlegek s ezüst szentírási díszítmények és függönyök az izraelita templomban.
Hivatalos jel. a M. Biz.-hoz. 1901. 337.

Nagykárolyi vár (a régi) és a mostani várkastély.
X.: Vas. Ujs. 1859. 34 Képpel.
Vas. Ujs. 1868. 162. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 291.
Dörre T. rajza. O.-M. Mon. Mo. II. 359.
Eble Gábor: A Károlyi grófok nagykárolyi várkastélya és pesti palotája. Eredeti kútfők nyomán irta —. Budapest. Hornyánszky Viktor kny. 1897. 8r. 116 l. Számos képpel.

Nagy-Kolcs. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 256.

Nagy-Palád. Ev. ref. román stílű templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 337.

Nagy-Sikárló. G. k. templom. 1770.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 227.

Fatemplom. (?)
Mysk. jel. M. Biz. 1901. 144.

Nagy-Szekeres. Ev. ref. XIV. századi templom.

Mellette fatorony.
Kis Kálmán: A szatmári ref. egyházmegye története czímű mű után Dávid Sándor lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.

Nábrád. Ev. ref. templom a XV. századból.
Kis Kálmán: A szatmári ref. egyház története. 647. 651. l. után Bornemissza L. jegyző jel. M. Biz. 1901. 337.

Námény. L. **Kis-Námény.**

Nántü. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 233.

Nyegrefalva. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 218.

Oláh-Bozintha. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 238.

Oláhfalvi fatemplom.
Mysk. V.: Akad. Ért. 1895. 35.

Oláh-Gyürös. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 234.

Oláh-Hodos. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 234.

Oláh-Meddes. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 235.

Oláh-Tótfalu. G. k. fatemplom.
Mysk. V.: Akad. Ért. 1895. 35.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 239.

Oláh-Ujfalu. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 239.

Oroszfalu. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 246.

Otsva vagy **Otsvaapáthi.** Állítólag az egykori okrai prem. prépostság (?) nyoma.
F.-Czinár: Mon. II. 48—9.
Van-e itt, vagy a közeli Apáthiban nyoma? Kérdi Rómer. Hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 289—95.

Olcsvay-kastély.
Képe. Gróf Károlyi Sándor XVIII. századi vázlatai után rajz. Meinig Arthur műépítő. Vas. Ujs. 1893. 12.
A kastély építője gróf Károlyi Sándorról és az építésről. U. ott. 187—9. l.

Óvári. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 262.

Papbiks. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 257.

Papos. R. k. pleb. templom.

Joes. Gir. Sand. Gersony Anno 1636. feliratú harang.
Lukács Tivadar lelkész levele 1862 nov. 30. Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. L. még XLVII. sz. cs. M. Biz.

Páczafalu. G. k. templom.
Schem. M.-Varad gr. rit. 1900. 258.

Peleske. L. **Kis-Peleske.**

Pete. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 262.

Piskarkos. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 247.

Piskolt. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 242.

Porcsalma. Ev. ref. templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 263.

G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 263.

Pórtelek. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 242.

Puszta-Darócz. Ev. ref. templom.
Sárközi István: Tudósítás a puszta-daróczi ref. egyházról. Szabad Egyház. 1888. 14. 15. 31.

Pusztatelek. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 217.

Rákos-Terebes. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 235.

Remete. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 156.

Remetemező. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 258.

Réztelek. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 247.

Ricse. Ev. ref. templom a XV. századból. (?)
Csépke Péter lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.

Rusz. L. **Kékes-Oroszfalu.**

Sándorfalva. R. k. templom. 1783.

A négy evangélista nevével jelölt régi (XV. század?) harang.
Dier Lajos 1864 jan. 16. levele. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Sárköz. Ev. ref. régi templom.
Gál Péter lelkész jel. M. Biz. 1901. 357.
— — Krónikás feljegyzések a sárközi reformált egyházról. Szabad Egyh. 1886. 24. s köv. sz.

Sárközújlak. Ev. ref. templom. 1430. Építette Báthory Zsuzsánna.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 266.
Szabó Károly lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.
Sárközújlaki csúcsíves templom alaprajza és boltozatvázlata. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. egyik számozatlan és 56. lapján. Kassai Múz.

Sárvár. Az ecsedi-lápból szárazságkor feltünő váralapfalak.
Kandra Kabos: A sárvári várispánságról. Századok. 1884. 339—45. 426—37. 543. Válasz. 550. 626—82.

Sikárló. L. **Nagy-Sikárló.**

Sima. Félköríves szentélyű téglatemplom a XIII. századból.
Alaprajz felmérési irónvázlata. H. I. Jegyz. és Vázl. könyve. Hagy. Kassai Múz.

Csúcsíves papiszék vázlata.

Csúcsíves kehely.
Felmérési irónvázlatok. U. ott. 41. 42. l.
H. I.: Arch. Közl. IV. 137. 152. Alaprajz.
— — Mo. Ó-ker. műeml. 141. Alaprajzzal.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.

Sebespatak. G. k. templom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 226.

Stezer. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 155.

Sürgyefalva. (Ma Dióshalom.) G. k. fatemplom. 1783.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 218.

Szakálosfalva. G. k. fatemplom. 1442.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 157.

Szamos-Becs. Polygon zárású ref. templom a XV. századból. Újabb toronynyal.

A templom feliratai 1637. és 1638-ból.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XV. 120. M. Biz.
H. I. felmérési irónvázlatai. Jegyz. és Vázl. könyve. 40. l. Hagy. Kassai Múz.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 263.
— — Arch. Közl. IV. 134.

Szamos-Dob. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 264.

Szaniszló. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 243.

Szappan-Pataka. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Szamosújvár. 1900. 153.

Szatmár.

Szatmár vára látképe irodalma.
M. N. M. Coronini. 400a. 45. l.
Priorato. (1670.) I. 456. l. mellett.
Vrbs et fortalitium Zatmária in Vngaria munitum a Rudolfo SL. fecit. Ortelius II. P. 212.
Régi képei egyes lapokon. M. N. Múz. Bubics. 59. 461—2.
Ung. Mag. 1782. II. 329.
Mind. Gyűjt. 1890. IV. 125.
Hazai Tud. 1807. I. 24. 24.
Halászi József: Szatmár és vidéke jelentőségei. Tud. Gyűjt. 1831. VI. 102.
Oroszhegyi: Szatmár és vidéke. Életk. 1844. I. 462. 558.
A szatmári vár elrontásáról. Vas. Ujs. 1863. 34.
Bartók Lajos: Haz. s a Külf. 1868. 5. Képpel.
Zombori G.: Vas. Ujs 1857. 23. Képpel.
— — Ország Tükre. 26. Képpel.
Nagy Mihály, sarkadi: Szathmár-Németi történetei. Összeszedte —, rendbeütötte és kiegészitette Bartók Gábor. Szathmár 1861. Ism. Sz. S. Szépirod. Figyelő. I. 1861. 42.
Kiss Kálmán: A szatmári ref. egyházmegye története. 1878.
Szatmár-Németi főtere a székesegyházzal. Rajz. Mednyánszky László. O.-M. Mon. Mo. II. 357.

Egykori vára és egyházépületei.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 340—54.

Székesegyház.
Mo. és Erd. Képekb. II. 288.

Két kehely a XVI. és XVIII. sz.-ból. A r. k. pleb. templom tulajdonai.
Pulszky K.: Ő. kiáll. l. II. 90—1. 76 Go. sz. és II. 112. l. 129 Go. sz.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131.

Csúcsíves kehely, részben a XVIII. sz.-ból.
Az ötvöss. rem. I. 93—4. Fénynyomatú képpel.

Feszület. XVI. századi. A r. k. pleb. templom tulajdona.
Pulszky K.: Ő. kiáll. l. II. 65. l. 15. sz.

G. k. templom. 1699.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 105.

Régi törvényszéki épület. (Nem műemlék.) Lebontatott.
M. Biz. 1900. 34. 50. 54. 112. 159.
Két fényképe. M. Biz. 1901. 7. 194.

Szatmár-Zsadány. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 248.

Száldobágy. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 235.

Szekeres. L. **Kis-Szekeres. Nagy-Szekeres.**

Sz.-Miklós. G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 253.

Szinyérváralja. G. k. fatemplom.
Mysk. V.: Akad. Ért. 1895. 34.
H. I.: Arch. Közl. IV. 140.
Schulcz F. felvételei, rajzainak fényképei. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Wiener Bauhütte autogr. fölvételei. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

R. k. templom. 1421.

Várhegy nevű dombon várromok.
Jegyzői jel. M. Biz. 1901. 337.
Csánki: Mo. fldr. I. 467.

Tartolcz. G. k. fatemplom. 1735.
Schem. Szamosújvár. 1900. 213.

Tatárfalva. Ág. ev. átmeneti korú templom, kívül vakolatlan tégla.
Rómer: Prot. Tud. Szemle. I. 1869. 116.
— — Arch. Ért. 1869. 72. 137. Képekkel.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.
— — Alaprajzvázl. Hagy., Jgyk. és Vázl. könyve. Kassai Múz.
— — Arch. Közl. IV. 134.
A templom tatarozása. Gerecze P. jel. Alaprajz és fényképekkel. M. Biz. 1901. 333. 344. 378. 385. 444. 505., 1902. 15. 48. 64. 115. 569. 632.

Tománya (Althoman). Átalakított, átmeneti korú templom.
Arch. Ért. 1897. 373.

G. k. fatemplom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 239.

Tisza-Beő. Régi harang. (A M. N. Múz.-ba került.)
Arch. Ért. XII. 394.

Tőke-Terebes. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 248.

Tunyog. Ev. ref. templom.
Gerecze P. dr. jel. és alaprajza. M. Biz. 1901. 381. 385., 1902. 15.

Ujváros. Régi ref. templom eredeti alakjában, halhólyagos ablakokkal.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XV. 111.

Válaszút. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. 1900. 259.

Vámos-Oroszi. Ev. ref. XV. sz. templom.

A mészréteg alatt gótizlésű betűk és ornamentumok.
Nagy Dániel lelkész jel. M. Biz. 1901. 337.

Verbum domini manet in aeternum Anno Domini 1586. Me possidet Vámos-Oroszi feliratú harang.

Rajza Somodi M. Ferencz 1863 április 21. levele mellett Rómerhez. Rómer-hagy. XXXIX. és XLVII. sz. csomag. M. Biz.

Vetés. Ev. ref. templom a XV. század második feléből.

Délkeleti külső oldalán a Vetési-család címere. A templomot építtette Wethési veszprémi püspök.

Steinberger Albert, mérki pleb. levele Rómer Fl.-hoz, 1863 febr. Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

H. I.: A templom alaprajza távlati irónvázlata. Hagy. Jegyz. és Vázl. könyve. 37. l. Kassai Múz.

— — Magyar faluk templomai: A vetési templom alaprajza, távlati képe, nyugati homlokzata. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. I. 1870. 89—93.

— — Arch. Közl. IV. 133.

Csúcsíves kapuja fölött háromszögű orom, a bensőben alakos kövek.

H. I. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 267.

Kiss Kálmán: A vetési reform. egyház története. Írta —, mándi ref. lelkész a szatmári ref. egyház levéltárnoka, s a M. Tört. Társ. tagja. Kecskeméten. 1876. Nyom. Tóth Lászlónál 8r. 61. l.

Ism. Budapesti Közlöny. 1875. 79.

G. k. templom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 264.

Vezend. G. k. templom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 244.

Veresmart. G. k. fatemplom.

Mysk. V.: Akad. Ért 1895. 35.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 256. (E szerint kőtemplom.)

Zápolti (Szatmár vm. ?). Templom.

H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 263.

Zajta. Régi r. k. csúcsíves templom, színes téglákból, új ablakokkal.

Arch. Ért. IV. 157.

Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

H. I.: A templom alaprajzának felmérési irónvázlata. Jegyz. és Vázl. könyve. 46. l. Hagy. Kassai Múz.

— — Arch. Közl. IV. 135.

— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 267.

Zazár. G. k. templom.

Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 240.

SZEBEN VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

A megye általános irodalmára nézve l. Nagy-Szeben város Irodalmát, mely részben az egész szászföldre vonatkozik.

B) Szeben vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Pián (Deutsch-Pian. Előbb Szász-Pián, Sächsisch-Pian). Ág. ev. megerősített templom. 1330. 1778. Körfalának és tornyának nyomai.
Ackner M. J.: Jahrbuch d. C. Com. 1856. I.
Müller: Die Kirch. Baud. 39.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 260.
Knauz J. A. lelkész jel. M. Biz. 1875. 56.

Maria bit dein Kint voruns feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 259.

Boicza. Vöröstoronyi várkastély.
Közig. biz. jel. M. biz. 1901. 79.

Bólyai kastély.
Kőváry L.: Erdély régiségei. 237.

Bongárd. G. k. fatemplom. 1760.
Schem. Szamosújvár. 1900. 90.

Dalom. (Talán Dál, Dallendorf). Templommaradványok.
Arch. Ért. 1897. 374.

Doborka (Dobring). Ág. ev. templom. 1481.

Síremlékek.

Öttornyú, szabálytalan hatszögű vár.
R. Lederhilper ev. lelkész jel. M. Biz. 1875. 56.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 79.

Dobring. L. **Doborka**.

Dolmány (Thalheim). Románizl. templom.
L. Gottermeyer ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.

G. k. fatemplom. Cseréppel födve 1863-ban.
Şematismul. Fogaras. 1900. 223.

Felek (Freck). Ág. ev. templom.

Románizl. nyugati kapu.

Szószék.
J. L. Neugeboren ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.
Közig. biz. jel. 1901. 79.

Felső-Sebes és Rakovicz közt állitólag római tábor helye.
Ackner: Die Colonien in Sieb. 37.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 309.

Felső-Pián. (Előbb Oláh-Pián.) Római alapfalak.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 296.

Fenyőfalva (Gierlsau v. Gieresau és Girschau). Ág. ev. romanizl. templom.
M. Fuss ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.

Fenyőfalva (Girschau) mellett az Olt partján állott Castra Trajana-t elmosta a víz.
M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 245.

Freck. L. **Felek**.

Gierlsau, Gieresau, Girschau. L. **Fenyőfalva**.

Grossau. L. **Kereszténysziget**.

Gross-Pold. L. **Nagy-Apold**.

Gross-Scheuern. L. **Nagy-Csür**.
Ackner M. J.: Alterthumsforschung zwischen Kastenholz (Hermány) u Gierelsau (Fenyőfalva). Transilv. 1845. 127—8. 130—2.

Hammersdorf. L. **Szent-Erzsébet**.

Heltau. L. **Nagy-Disznód**.

Hermannstadt. L. **Nagy-Szeben**.

Hermány (Kastenholz). Dákok és rómaiak által emelt temetőhalmok római leletei.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 285.

Hochfeld. L. **Tófeld**.

Holzmengen. L. **Holczmány**.

Holczmány (Holzmengen). Ev. templom.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 43.
Acknr M. J.: Grabalterthum bei Holzmengen. Transilv.

Kastenholz. L. **Hermány**.

Kelling. L. **Kelnek**.

Kelnek (Kelling). Ág. ev. templom.

Vár.
Ferd. Metz ev. lelkész jel. M. Biz. 1875. 56.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 40.

Keresztényfalva (Neustadt). Ág. ev. templom.
Müller Fr.: Die Verth. Kirch. Mitth. d. C. Com. 1857. 265.
— — Die Kirchl. Baud. 47.

Kereszténysziget (Grossau). A helységtől keletre római mozaik padlótöredékek.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 277.

Ág. ev. csúcsíves templom.
M. Malmer ev. ref. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.

Steinberg nevű hegyen várrom.
Kőváry L.: Erdély régiségei. 57.

Kirchberg. L. **Kürpödi**.

Kis-Apold. A Vöröstoronytól ide vezető út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 299..

Kis-Csür (Klein-Scheuern). A Szerdahely felé vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 309.

Ág. ev. templom. 1506.
Fr. Mokesch ev. lelkész jel és irónvázlatai. M. Biz. 1874. 142. A templom északi és déli oldalnézetének irónvázlataival.
A templom építőjéről. Arch. Ért. 1889. 277.

Kis-Disznód (Michelsberg). Románizlésű puszta templom és templom-kastélya.
Nagy- és Kis-Disznód. Blätter. 1845. 16. sz.
Ackner: M. J. Jahrbuch d. Com. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 262.
Reissenberg L.: Die Kirche des hel. Michael zu Michelsberg v. —. Mitth. d. C. Com. 1857. II. 63—8. Négy fametszetű képpel.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 33. Képekkel.
A kisdisznódi templom. Orsz. Tükre. 1863 25. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 76—8.
Die Michelsberger Burg. Eine historische Skizze. Hermannstadt. 1865. Buchdruckerei des Josef Drotleff. 8r. 16. A vár távlati képe s a templom alaprajza és metszetének képével.
Kőváry L. Erd. régiségei. 251. 273—4.
Távl. képe Keleti G.-tól. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 250.
Fényképei. M. Biz. 1873. 33.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Mokesch S. jel. M. Biz. 1874. 142.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 197. VIII. 21.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
H. I.: Arch. Ért. 1879. 373—6. Alaprajzokkal és metszetekkel.

Szárnyas oltárán Vincze festőnek neve 1525.
Arch. Ért. 1889. 275.
A kapu rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 43.

Kis-Torony (Neppendorf). Ág. ev. eredetileg románizl. templom.
Kőváry: Erd. régiségei. 273.
K. Kurth ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 40.
Teutsch S. D.: Arch. Ért. VI. 50.

Klein-Sachsen. L. **Szász-Csór**.

Klein-Scheuern. L. **Kis-Csür**.

Kürpödi (Kirchberg). Megerősített temploma.
Említi Ackner: Jahrbuch. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 263.

Lámkerék (Langendorf). Római út nyomai Alvincz felé.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 290.

Langendorf. L. **Lámkerék**.

Lautenberg. L. **Lótár**.

Lótár (Lautenberg). Várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 79.

Michelsberg. L. **Kis-Disznód**.

Mühlbach. L. **Szász-Sebes**.

Nagy-Apold (Gross-Pold). Római nyomok.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 299.
Ein neuentdecter Heidenkirchhof zu Gosspold in Siebenbürgen. Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 108.

Ág. ev. templomtorony kapuzata fölött domború mű hat alakkal.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 233.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 40.

Egykori kettős fallal erősített több tornyú várából csak egy bástya áll fenn.
Ipolyi: Arch. Közl. 261.

Nagy-Csür (Grossscheuern). Ág. ev. templom.
Fr. Müller: Die Vertheid. Kirchen. Mittheil. d. C. Com. 1857. 265.
Schuller I. ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.

Nagy-Disznód (Heltau).
Nagy- és Kis-Disznód. Blätter für Geist stb. Kronstadt. 1845. 16.
Lukács Béla: Nagy- és Kis-Disznód. Vas. Ujs. 1861. 1. Keleti G. rajza.

Ág. ev. templom és templomkastély.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 41.
Kőváry L.: Erd. rég. 251.
Lelkészi jel. M. Biz. 1874. 142.
Irónvázlatú rajzai. M. Biz. 1874.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 197.
H. I.: Nagy-Disznód hegyi temploma. Arch. Ért. 1879. 342—4. Alaprajzzal.
A templom helyreállításáról. 1889. 274.

Hutter János síremléke az ág. ev. templomban.

Gipszmásolata.
E. kiáll. k. 2414.
Gerecze P.: Szobr. eml. 82.

Szárnyas oltárának képei.
Pulszky K.: Arch. Ért. 1879. 273.

Egyházi szerek.
Pulszky K.: Arch. Ért. 1879. 265.

Aranyozott ezüst kereszt.
Reissenberger L.: Mitth. d. C. Com. 1861. 147—55. Kép.

Ereklyetartófeszület a XV. századból.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. t. 46—8. l. Képekkel.
Ötvöss. rem. l. 121—2. Fénynyomatú képpel.
Cserna K. rajza. O.-M. Mon. Mo. VII. 99. és VIII. k.

Úrmutató a XV. századból, áttetsző zománczczal.
Pulszky K.: Mint előbbi. II. t. 48. l. 19 Go. sz.
Ötvöss. rem. II. 61—2. Rézkarczú képpel.
Kárász Leo: Arch. Ért. 1892. 198—9.

Nagy-Disznód (Heltau) mellett levő Götzenburg hegyen Marienburg Geografiája szerint romok állottak.

Höngeburg (Hünenburg) nevű hegyen falak állottak.
Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 262.
Kőváry: Erd. rég. 56.

Nagy-Ludas (Gross-Ludosch). Román tornyú templom.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 40.

G. k. fatemplom.
Șematismul Fogaras. 1900. 555.

Nagy-Szeben.
Ung. Mag. 1788. IV. 397.
Régi képei a M. N. Múz.-ban. Bubics 59—60.
Nagy-Szeben városának képe. 1699-ből. Nemz. Társ. 1832. II. 26.
Ueber die Sage von Hermannstadts Gründung. Als Probe aus den Untersuchungen über die Heimath der Deutschen in Siebenbürgen. J. C. Schuller. Blätter für Geist edt. Kronstadt. 1838. 18.
Kurz Anton: Das rothe Büchel der Stadt Hermannstadt. Mitgetheilt v. —. Magazin f. Gesch. u. Litt. Sieb. I. 1844—1845. 239.
— — Jahresrechnung des Johann Waida Bürgermeisters v. Hermannstadt für das Jahr 1593. Aus dem Original mitgetheilt v. —. Sieb. I. 1844—1845. 285. II. 1846—1847. 474.
De provincia Cibiniensi. Blätter. 1847. 44.
Szeben alapítása. Hormayer. Taschenbuch. VI. 66.
Die Stadt Hermannstadt. Eine historische Skizze v. Gusztáv Seivert. Festgabe zur Erinnerung an die Generalversammlung des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde in Hermannstadt am 24. August 1859. Mit einem Plan und einer Ansicht Hermannstadts aus dem XVII. Jahrhundert. 8r. 101.
Enstehung und Auflösung der ehem. Probstei des H. Ladislaus v. Hermannstadt und spätere Schicksale der zu derselben gehörigen Güter. Ver. Arch. A. F. III. 1848. 339.
Wandkroniken in den Kirchen zu Hermannstadt und Kronstadt. Ver. Arch. A. F. IV. I.
Reschner M.: Zur Kirchengeschichte des Hermanstädter Capitels vor der Reformation. Ver. Arch. N. F. I. 3. N. F. III. 3.
Seivert G.: Das älteste Hermanstädter Kirchenbuch. Ver. Arch. N. F. XI. 3.
Deák Farkas: Nagy-Szeben. Mo. s a N.-világ. 1867. 13.
Téglás G.: Erdély „Landes Hauptstadt"-járól. Reform. 1873. 351.
Quellen zur Geschichte Siebenbürgens aus sächsichen Archiven. Abth. I. Rechnungen aus d. Archive d. St. Hermannstadt u. d. sächsischen Nation. I. B. v. circa 1380—1516. Hermannstadt. Fr. Michaelis. 1880.
A szász provincia és Szeben város a XV. évszázadban. „Quellen zur Geschichte Siebenbürgens aus sächischen Archiven. I. B. Nagy-Szeben. 1880. 679. l. Ism. Zilahi Kiss Béla. Századok. 1881. 617—27.
Zimmermann Fr.: Die Wirtschaftsrechnungen der Stadt Hermannstadt in d. Archiv d. Stadt H. u. d. sächsischen Nation. Ver. Arch. XVI. B. 629—51.
Albrich Karl: Die Bewohner Hermannstadt im Jahre 1657. Ver. Arch. XVII. B. 1883. 256—90.
Zimmermann Fr.: Das Wappen der Hermannstadt. Mit einer Tafel Wappenbilder. Ver. Arch. XVII. B. 1883. 338—346.
Herberth Heinz: Der innere u. äussere Rath Hermannstadt zur Zeit Karl VI. Ver. Arch. XVII. B. 1883. 347—485.
Das Archiv der Stadt Hermannstadt und der sächsischen Nation. Ein Führer durch dasselbe. Franz Zimmermann. 2-te Aufl. Nagy-Szeben. 1901. Krafft V. kny. 8r. 201 l. Ism. Dőry Ferencz. Századok. 1902. 280—2. l. L. még 392—3.

A város helyén állott római község maradványai az ottani ev. gymnasium és Bruckenthal-féle múzeumban.
M. J. Ackner: Jahrbuch 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 245.

A Guraroból idevezető csatorna állít. római eredetű.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 279.

Római feliratos kövek a Bruckenthal Múzeumban.
Fr. und Heinrich Müller: Ver. Arch. XVI. 1881. 313—6.

Egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 229—233.

Ág. ev. főtemplom.

Régi szószéke, eredeti festésével. (Múzeumban).

Ülő fali fülkék.

A keresztre feszítést ábrázoló nagy falkép.

A főtemplom közelében állott csúcsíves kápolna. (Iskolává alakították, nemrég lebontották.)
Die evang. Kirche zu Hermannstadt. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 158—60.
Die Pfarrkirche der Augsb. Conf. Verwandten zu Hermannstadt. Beschrieben von Samuel Mökesch, cand. der Theologiae. Mit einer lithogr. Ansinst. der Pfarrkirche. (Ez utóbbin balról a lebontott kápolna keleti és déli oldala is látható.) Hermannstadt. Hochmeistersche und Thierrysche Buchh. 1839. 8r. 134. (Magában foglalja a templom összes siremlékeinek feliratait is.)
Die Hauptkirche der evang Glaubensgenosse. A. C. in Hermannstadt von Joh. Ludov. Neugeboren Hermannstadt. 1855. (Rövid alkalmi művecske.)
Kőváry: Erd. rég. 292—4.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 41.
Ballagi Aladár: Mária-kápolna. Arch. Ért. 1878. 153—4.
H. I.: M. Biz. 1873. 129.
— — Arch. Ért. 1879. 376—84.
Említve Arch. Ért. 1880. LII.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.

Sz.-László-kápolna. (Lebontották.)
H. I.: M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 21.
Nagyszebeni és székesfejérvári régi templom. Írták Reissenberger Lajos és Henszelmann Imre. Kiadja a M. Tud. Akad. Arch. Biz. Budapest. A M. Tud. Akad. Könyvkiadóhivatala. 1883. Folio. 85. 1—5. Számos képpel. Ism. Arch. Ért. 1883. I.
Említve Arch. Ért. IV. 1884. VI. l. 1885. III. l.
Reissenberg L.: Die evang. Kirche. A. B. in Hermannstadt. Nagy-Szeben. 1884. 4r. 80 l. Négy kőnyomatú és egy réznyomatú táblával és 23 fametszettel a szövegben. Ism. Arch. Ért. 1885. 243—8.
Neugeboren J. Lud.: Die Hauptkirche der Ev. Glaubensgedmossen. A. C. in Hermannstadt.
Die farbigen Ziegel des Turms d. ev. Pfarrkirche in Hermannstadt. Korrespbl. IX. 19.
A templom fényképe. M. Biz.
A templom képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 443.
A templomról. M Biz. 1902. 471.

Huet (Hutterus) szász Comes sírköve. 1607.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Hecht György síremlékének gipszöntvénye.
E. kiáll. k. 292.

Frank Valentin nagyszebeni királybiró síremléke. 1648. Gipszmásolata.
Reissenberg: Kirchl. Kunstdenk. II. Lif.
E. kiáll. k. 6345.
Gerecze P.: Szobr. eml. 82. 86.
— — Mo. tört. eml. 298. 489. ábra.

Fleisser András nagyszebeni királybiró síremléke. 1676. Gipszmásolatban.
Reissenberg: Kirchl. Kunstdenk. II. Lif.
E. kiáll. k. 6564.
Gerecze P.: Szobr. eml. 82. 86.
— — Mo. tört. eml. 299. l.

Semriger Mátyás nagyszebeni királybiró síremléke. 1680. Gipszmásolatban.
Reissenberg: Kirchl. Kunstdenk. I. Lif.
E kiáll. k. 6593.
Gerecze P.: Szobr. eml. 82. 86.
— — Mo. tört. eml. 299. 342. ábra.

Seraphin Valentin nagyszebeni polgár sírköve a XVII. századból. Gipszmásolatban.
E. kiáll. k. 6597.
Gerecze P.: Szobr. eml. 82. 86.

Egy erdélyi szász királybiró síremléke.
E. kiáll. k. 6602.

Három Drauth síremléke.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. 299 490. ábra.

Weber Péter síremléke. 1710.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. 299.
— — Szobr. eml. 82. 86.
Szebeni síremlékek említve Arch. Ért. 1899. 69.

Rozsnyói János falképe: Krisztus a keresztfán.
Reissenberger és Henszlmann: A nagyszebeni és székesfehérvári régi templom. Doby aczélmetszetű képével.
Storno F. aquarellje. M. Biz. 1873. 50. 67.
Említve Arch. Ért. 1878. 278.
Römer: Régi falk. 140—1.
A falkép sokszorosítása. M. Biz. 1878. 99., 1879. 2. 13.
Storno: Arch. Ért. II. 5.
Schulcz Ferencz: Arch. Ért. II. 5.
Említve Arch. Ért. VIII. 22.
Reissenberger után Arch. Ért. 1885. 244. Képpel.
Ugyanarról. Arch. Ért. 1889. 275.

Karszékek a pleb. templom szentélyében. Erasmus mestertől. 1531—1601.
Arch. Ért. 1889. 275.

Pleb. templom kapuzata. 1506.
Készítőjéről. Arch. Ért. 1889. 274.

Nap-óra a templom oldalán.
Die Sonnen-Uhr an der Hermannstädter Kirche. Korrespbl. VI. 1883. 85—9.

Bizanczi-faragású diófakereszt aranyozott ezüst talpon. 1417. Az ev. káptalan tulajdona.
Reissenberg L.: Mitth. d. C. Com. 1861. 147—155. Képpel.
Arch. Ért. 1889. 275.

A sz.-keresztről nevezett kápolna belsejét díszítő feszület a XV. századból.
Rössler István: Kassa és Vid. 1875. 35. 36.
Römer: Arch. Ért. VI. 128.

Keresztelő-medenczék:

Egyik 1488. Lenhardus stb. felirattal.

A másik: Das Wort Gottes bleibtet ewiglich. 1554.

Harmadik: Gloria in excelsis stb. 1576. felirattal.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 220. 230. 231.
Dr. Teutsch S. D.: Leonardus keresztelő-medenczéje. Arch. Ért. VI. 50.

Éjjeli harang. Ego sum Alpha et O. stb. felirattal.

O Rex Gloriae stb. feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 217. 223.

Ág. ev. templom nagy harangja megrepedt, újra fogják önteni.
Századok. 1890. 758.

Egyházi ötvösművek.
M. Biz. 1884. 19. 34.
Szeben ötvöseiről. Arch. Ért. 1890. 385—402.
Reissenberg: Kirchl. Kunstdenk. stb. Lásd a város általános irodalmában.

Nagyszebeni ötvösök jelző-bélyegei.
Arch. Ért. 1891. 380.

Sodronyzománczos kehely és keresztelő-medencze a főtemplomban.
Pulszky K.: Arch. Ért. 1879. 261. 270.
Kirchl. Kunstdenk. II. Serie. I. Lif. 7.

Kehely a XVIII. századból az ág. ev. egyház tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 144. l. 51 G. sz.

Fedeles csésze, aranyozott ezüst, fenekén az Utolsó vacsora domborműben. A presbyterium tulajdona.
Thallóczy L.: Ö. kiáll. l. IV. terem. 80. l. 10.
Kirchl. Kunstdenkm. II. Serie. I. Lif. 6.
Mihalik: Mo. tört. eml. 321. 380. ábra.

Domborműves fedeles csésze. Hann Sebestyén munkája a XVII. századból. Az ág. ev. templom tulajdona.
E. kiáll. k. 6306. 6307.

Fedeles kupák. 1682.
U. ott. 6310. 6475.

Ezüst gyertyatartók angyalfejekkel. Hahn Sebestyén munkái. 1691.
U. ott. 6336. 6340.

Gyertyatartó, aranyozott ezüst. Hahn Sebestyén munkája. 1691. A presbyterium tulajdona.
Thallóczy L.: Ö. kiáll. l. IV. t. 77. l. 1.
Arch. Ért 1890. 25.
Czobor: Egyh. eml. 126.
Mihalik: Mo. tört. eml. 323 386. ábra.

Fedeles kupa, aranyozott ezüst. Rajta Salamon ítélete és Saba királynője Salamon előtt. 1682. Hahn Sebestyén munkája. A presbyterium tulajdona.
Thallóczy L.: Ö. kiáll. l. IV. t. 78. l. 3.
Arch. Ért. 1890. 25.
Kirch. Kunstdenkm. I. Lif. 6—8.

Patena az ág. ev. egyház tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 142. l. 35 B.

Két régi miseruha. Egyiken ráhímezve: Atyaisten és szent fia a kereszten.
Öt darab fényképe. Römer-hagy. M. Biz.

Régi ostyasütővas.
Alte Hostieneisen der ev. Kirchengem. A. B. in Hermannstadt. Korrespbl. X. 133—4.

R. k. pleb. templom. 1781.
Schem. Trans. 1882. 46—53.

Orsolya-apáczák kolostora Szebenben.
Hazai s Külf. Tud. 1833. II. 14.
Gesch. des Ordenshauses der ehrw. Frauen Ursulinerinen in Hermannstadt. (Nach einem umfangreicheren Werke des H. Prof. Wilh. Schmidt.)
Trans. 1862. 21.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 57—73.
Schem. Trans. 1882. 46—53.
Seivert G.: Die Stadt Hermannstadt. 21.
A zárdatemplom helyreállítása. M. Biz. 1882. 56—70. 104., 1884. 12. 17.
Említve Arch. Ért. 1883. XLIV. L. 1884. II. l.

G. k. templom. 1788.
Șematismul. Fogaras. 1900. 561.

Ev. ref. templom. 1786.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 57—73.

Kórház-templom.

Minorita-rendi templom.

Domokos-rendi templom.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 48.
Seivert: Die Stadt Hermannstadt. 8. 21.

Városon kívüli Kereszt-kápolna és kőfeszület.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 5—6.

Várfalak. Bástyák.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 57—73.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 20.
J. K. Schuller: Zur Gesch. des Befestigung von Hermannstadt. Transs. 1862. 21.

Seivert: Die Stadt Hermannstadt. 9. 16—7.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 5—6.
— — rajzai. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Kőváry L.: Erd. rég. 111—5.
Nagyszeben várának alaprajza 1680-ból a bécsi K. k. Techn. Adm. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

Sagthor nevű kapu.
Krétarajz fényképe. M. Biz. 1873. 33.
A városfalak állítólagos szándékolt lebontásáról szóló hirlapi közlemény a Pesti Hirlap. 1897. 115. sz.-ból kivágva. M. Biz. 1897. 115. 118.
A főispán jel. U. ott. 1897. 138. 164.

Szoldics-bástya.
Rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1890. 11.

Bethlen-czímer a Szoldics-bástyán.
Rajz. Cserna K. U. ott.
Három bástya képe. Vas. Ujs. 1890. 3.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 449.

Bástya-tornyok.
Reissenberg: Ver. Arch. XXI. 507—14. Képtáblával és a város több tornyának képével.
Kapuk, tornyok és bástyák fényképei. M. Biz. 1873. 33.

Tanácsház.
Reissenberg L.: Ver. Arch. XXI. B. 462—88. Alaprajz és több fametszetű képpel.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1865. 5—6.
Fényképei. M. Biz. 1873. 33.
Képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 441.

Roland-szobor.
Rómer: Arch. Ért. X. 1876. 16—7. Képpel.

Magánházak: Schacher-féle ház.

Huetplatz 17. sz.

Göllner-féle ház. Gr.-Ring 8. sz.

Reisper-Gasse 9. sz.

Haller-féle ház. Gr.-Ring 17. sz.

Wiesen-Gasse 4. sz.

Gr.-Ring 15. 23. sz.
Kőváry L.: Nagy-Szeben városháza és több magánépülete. Erd. rég. 308—9.
Reissenberg L.: Ver. Arch. XXI. 484—507.
— — Ueberreste der Gothik und Renaiss. an Profanbauten in Hermannstadt. Ver. Arch. XXI. B. 461—514. Ism. Arch. Ért. 1888. 271—2. (Több ház leírásával.)
Gót és renaiss. magánépületekről. Arch. Ért. 1888. 446.

Br. Bruckenthal-féle képtár.
Dr. Tóth Sándor: Fővárosi Lapok. 1880. 134. 140. 142.

Pellengér.
H. Herbert: Der Pranger in Hermannstadt. Korrespbl. VII. 1884. 134—5.

Nagy-Talmács. L. **Talmács.**

Neppendorf. L. **Kis-Torony.**

Neudorf. L. **Szász-Ujfalu.**

Neustadt. L. **Keresztényfalva.**

Oláh-Pián. L. **Felső-Pián.**

Orlát. R. k. templom. 1766.

Régi kastély romjai 1840-ben még állottak.
Schem. Transs. 1882. 56.

G. k. templom. 1796.
Şematismul. Fogaras. 1900. 556.

Orlát falu melletti Meszeshegységen állít. várerősség.
M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 261.
Említve Arch. Ért. 1892. 263.

Paplaka és Resinár között a magas hegységen várságnczok.
Ackner: Kronstädter Zeitung. Satellit nevű melléklapjában. 12+12. sz.
— — Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 262.

Péterfalva (Petersdorf). Románstílű templom tornya.

Síremlékek.
A. Heitz ev. pap jel. a M. Biz. 1875. 76.

Régi harang a fordított sorú ABC feliratával.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 213.

Petersdorf. L. **Péterfalva.**

Rakovicza mellett a Csetátyén körsánczok ragasztnélküli falrakások. Az Olt balpartján a Vöröstoronyszorosnak ez volt egyetlen őrzője.
Ackner: Jahrb. 1856. I. Ipolyi: Arch. Közl. II. 263.

Rätsch. L. **Récse.**

Reichau. L. **Réhó.**

Reuszdörfchen. L. **Rosz-Csür.**

Reuszmarkt. L. **Szerdahely.**

Resinár. G. k. templom és falképei.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 79.

Récse (Rätsch). Római áldozókő és kézimalom lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 300.

Festett famenyezetű templom.
Müller Fr.: Die Kirch. Baud. 40.

In honorem et nomine jesu in usum Retschens ao. 1698. stb. feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 236.
Arch. Ért. 1897. 374—5.

Régi harang felirat nélkül.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 210.

Réhó (Raichau). A Vöröstoronytól vezető római út nyomai.

A Weiszkirch nevű dülőn a községtől egy mértföldnyire római épületek alapfalai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 301.

Az oláh templom ajtajánál feliratos római márványkő.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 232.

Réhó mellett, Szász-Sebes és Szerdahely között, a hegység felé régi térképeken várrom látható, mely ma nem létezik.
Mint előbbi. Ipolyi: Arch. Közl. II. 261.

Rosz-Csür (Reuszdörfchen). Ág ev. templom és egy torony.
J. M. Mökesch ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142.

Rothberg. L. **Veresmart.**

Sächsisch-Pian. L. **Alsó-Pián,** előbb **Szász-Pián.**

Schellenberg. L. **Sellenberk.**

Sebeshely mellett a hegység alatt várromok ép kapuzattal.

Kakucs nevű hegytetőn az előbbi várral átellenben köralakú vártorony romjai.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 260.
Kőváry: Erd. rég. 57.

Római épületek nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 310.

Sellenberk (Schellenberg). Ág. ev. román ízlésű templom.
S. Philp. ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142.

Stolzenburg. L. **Szelindek**.

Szakadát (Sakedat). Ev. templom.
Müller Fr.: Die Kirch. Bauk. 42.
A templom helyreállitása. Emlitve Arch. Ért. 1878. 277. III. k. 1884. IV. l. VIII. k. IX. l.
Rozsondai József lelkész jel. M. Biz. 1883. 29. 37.
Szalay Ferencz épitész szakértői véleménye s rajzai. U. ott.
Steindl Imre jel. U. ott. 1889. 74. 79. 81.
L. még M. Biz. 1884. 28. 34. 72. 75.

Szászahúz. G. k. fatemplom, cseréppel fedve.
Șematismul. Fogaras. 1900. 227.

Szász-Csór (Klein-Sachsen) mellett. a Sebes folyó feletti sziklacsúcson bástyafalak és toronyromok láthatók.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 261.
Kőváry L.: Erd. rég. 57.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 79.

Szász-Orbó (Urwegen). A román izlésű régi templom, (Alte-Kirche). Romokban.
Kőváry: Erd. rég. 275.
G. Arz ev. pap jel. M. Biz. 1875. 56.
Müller Fr.: Die Kirchl. Bauk. 38.

Szász-Orbó mellett vár volt.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 261.

Szász-Pián. L. **Alsó-Pián**.

Szász-Sebes (Mühlbach).
Szász-Sebes történetéhez adalékok a szászsebesi gymn. Értesitőjében. 1881—2. isk. év.
Amlacher A. Dr.: Zur Gesch. d. zweiten Zerstörung Mühlbachs durch die Türken im Jahre 1661. Korrespbl. IX. 1886. 5—7.

Római sírok közelében, a Székács-pataknál római alapfalak.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 294.
Blága János: Régiségek nyomai Szász-Sebesen. Idők tanuja. 1866. VII. 53. sz. 218. l. Tárcza.

Ág. ev. részben román, részben csúcsíves templom és templom-kastélya.
Müller Fr.: Über den älteren sächsichen Kirchenbau und insbesondere die evang. Pfarrkirche von Mühlbach Blätter für Geist und Gemüth Lif. 24—5. után lenyomva Mittheil. d. C. Com. 1856. 38—41. 60—3.
— — Die Kirchl. Bauk. 20. 39.
Zur Beschreibung der evang. Pfarrkirche von Mühlbach in Siebenbürgen. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 111—2. Alaprajzzal.
Arch. Ert. VIII. 21. IX. 37.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
Reuschl F.: A szászsebesi ev. gymn. Ért. 1878. 3—8. l. Hét fénynyomatú képpel.
Ism. Arch. Ért. XII. 314.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 46—8.
Kőváry L.: Erd. rég. 289—91. Képpel.
Ipolyi: A nagyszebeni templom szobrairól. Műtört. tan. I. 132.
Nemes Ödön: Haz. s a Külf. 1869. 49. Képpel.
Templom fényképei. M. Biz.
Dr. Teutsch jel. M. Biz. 1874. 100. 125.
A templom, szentségház, kápolna stb. rajza Steindl tanitványaitól. M. Biz. 1876. 51.
Emlitve Arch. Ért. 1877. 13., 1878. 177.

Szentélykorlát (Lettner).
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 4. 143.
Helyreállitása. M. Biz. 1896. 108. 112. 126. 161. 181. 202. 214. 227. 244., 1897. 42. 81., 1898. 216. 221. 230. 231., 1899. 25. 53. 91. 105. 226. 290., 1900. 110. 159
Sztehlo rajzai. M. Biz.

Régi oltárai.
Emlitve Arch. Ért. 1897. 284.
Főoltár kifestése. M. Biz. 1896. 108. 112. 126. 161. 181.
A templom rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VII. 79.

A templom egykori falképei.
Römer: Régi falk. 140.

R. k. pleb. templom és várkastélya.
Schem. Transs. 1882. 23.

Szász-Sebes vára.
Kőváry L.: Erd. rég. 109—11.

Csúcsíves kápolna.

Várfalrészletek tornyokkal.

Magánházak.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 46—8. Képpel.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Szász-Újfalu (Neudorf). Ág. ev. románizlésű templom.
Fr. Müller: Jahrb. der K. k. C. Comm. III. 1859.
Wilhelm Capesius ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142.

G. k. fatemplom.
Șematismul. Fogaras. 1900. 226.

Szelindek (Stolzenburg). Ág. ev. templom.
J. Hebert ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142. Fényképei. M. Biz.

O Rex Gloriae stb. és XPS REX Venit in pace. 1518. stb. feliratú harangok.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 223. 225.
Pacskolata. Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Szelindeki várrom alagúttal.
Kőváry L.: Erd. rég. 250—1.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 78.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 79.

Szelistye (Groszdorf). Megerősített templom.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 23.
(Tévesen Grassau-nak nevezik, holott ez Keresztény-szigetet jelent. L. Arch. Ért. VI. 50. és Helységnévtár. 1898.)

G. k. templom és falképei.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 79.

Szelistyei vár romjai a hegységben.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 261.
Bruno: Századunk. 1840. 39.

G. k. templom.

Régi falképei.
Römer: Régi falk. 142.

Szemecz (Wartburg) hegycsúcson, a Szeben folyónak Oltba szakadásánál földhányások és sánczok.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. II.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 262.

Sz.-Erzsébet (Hammersdorf). Római alapfalak az ev. templom körül.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
— — Neugebauers Besuch in Hammersdorf. Transs. 1847. 142—3. 146—8. 150—2.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 245.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 278.

Pálos-zárda helye.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 73.

Ág. ev. templom, átépített román izlésben.
Müller Fr.: Die Kirchl. Bauk. 42.
Kleinrath ev. lelkész jel. M. Biz. 1874. 142.
Storno F. rajza. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Szerdahely (Reuszmarkt). Cedoniaes nevű római város helye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 302.

Ág. ev. védelmi templom.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 5.
Gestaller M. lelkész jel. M. Biz. 1875. 56.

R. k. pleb. templom. 1770.
Schem. Transs. 1882. 55.

Kis- és Nagy-Apold közt római út és nagyobb római város maradványai.

A szászsebesi úton egy magánház szögletkövén koszorúba foglalt hét alak domborművű képe.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 232.
Ackner M. J.: Das nächst Reuszmarkt entd. röm. Grab. Transs. 1858. 177—8.

Szibiel. Várrom a határban.
Georgievits Sándor orláti lelkész ásatásairól szóló jel. M. Biz. 1889. 78. 92.

Talmács (Talmesch). Római castrum. (Három oldalát elmosta a Zód vize.)

A helység közepén állott római eredeti torony, elpusztult.

Talmács és Vöröstorony közt Landeskrone várhegyen római út nyomai.

Talmács mellett Szeben felé római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
— — Die Colonien in Siebenb. 37.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 244. 262.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 313.
Kővári: Erd. r. 142—4.

Ág. ev. templom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 73. Képpel.

Talmácsvára (Landeskrone) várrom.
Balássy Ferencz: Szelistye és Talmács várának és területének jogtörténeti nyomozása. Századok. 1872. 86—95.
Fr. Hirn ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142.

Thalheim. L. **Dolmány.**

Teliske mellett egy sziklán várrom áll sánczokkal.
Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 261.
Kővári: Erd. r. 57.
Említve Arch. Ért. 1892. 263.

Tófeld (Hochfeld). Romladozó g. k. templom és falképei.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 79.

Toporcsa. G. k. fatemplom, cseréppel fedve.
Sematism. Fogaras. 1900. 566.

Újegyház. Ág. ev. templom-kastély bástyáinak és körfalainak maradványai.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 79.

Urwegen. L. **Szász-Orbó.**

Vorfu lui Portu. A Sil és Maros vízválasztó hegye. Római táborhoz hasonló erőd nyomai a hegy nyergén, a Csetatye nevű helyen.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 327.

Veresmart (Rothberg). Ág. ev., eredetileg románízlésű templom.
Fr. Stenrich (?) ev. pap jel. M. Biz. 1874. 142.

Vöröstorony-szorulat.
Rajzolatok. 1836. II. 97—8.
Der Rothenthurmpass. Blätter für Geist ect. 1838. 38. 39.
A Vöröstorony melletti szoros. Ország Tükre. 1863. 19. Képpel. U. ott. 1864. 13. Képpel.
Alaprajza 1705-ből a bécsi K. k. Techn. Adm. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

A rómaiak szoros erődjei.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 304.

Vöröstorony déli oldalán bányaaknák, római bányászeszközökkel.

Az ország határán álló Trajankapu nevű rom.

Vöröstoronytól egy órányira az Olt és Lauterbach összefolyásánál erős torony állott, de elmosta a víz.
M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 244.
A vöröstoronyi vár képe. Sigerus. Sächs. Burgen.

Vöröstorony és a Latorvár.
Kővári L.: Erd. rég. 140—2.
Willh. Schmidt: Transs. 1863. 5.

Őrtorony romjai.
Kővári L.: Erd. rég. 28.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 74—6. Képekkel.
Rajz. Goró L.: O.-M. Mon. Mo. VII. 435.

Mária Terézia által épített kápolna. 1765.
Schem. Transsilv. 1882. 57.

Vurpód (Burgberg). Római út nyomai és római feliratos kövek.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 263.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 269.

Ág. ev. templom.
Schuster Fr. lelkész. jel. M. Biz. 1874. 142.

G. k. fatemplom.
Sematism. Fogaras. 1900. 229.

Radeburg várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 79.

Wartburg. L. **Szemecz.**

SZEPES VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Wagner Carolus:* Historia chronologica Scepusii et Praepositorum Capitularium ab A. 1072—1762. Cod. Saec. XVIII. pag. 126. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 433.
2. *Compilata Diplomatica* ad historiam Sacram et profanam Scepusii. Cod. sec. XVIII. pag. 259. in fol. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 2215.
3. *Scepusiensium ecclesiarium visitatio* facta per Joan. Sigray. MS. Lat. fol. M. Nemzeti Múz. Fol. Lat. 2165.
4. *Römer:* „Szepesség" feliratú jegyzet-csomag. Römer-hagy. LXIX. sz. cs. M. Biz.
5. *Szepesmegye összes harangfeliratai* följegyezve az 1832. évi püspöki látogatás okmányaiban.

   Említi Pisch Béla 1862 decz. 15-én Römerhez irt levelében. Römer-hagy. XXXVII. sz. csomag. M. Biz.

   A harangokra vonatkozó részt közli Pisch Béla 1863 jan. 29. levelében. U. ott.
6. *Vajdovszky János:* A Szepes, Liptó s Árva vármegyében létező emlékszerű régi templomok lajstroma. Szerkesztette dr. Vajdovszky János szepesolaszi plébános. Ívrét. 1—14 l. Műeml. Orsz. Biz. 1874—11.
7. *Szentmiklóssy Goldfréd:* Terra seu provincia Scepusiensis. Leutschoviae. 1779. 4r. 23 l.
8. *Wagner Carolus:* Analecta Scepusii I. et II. Wiennae. 1774. III. et IV. Posonii et Cassoviae. 1778. Ism. Molnár János. M. Könyvesház. III. 1783. 399.
9. *Die Zieps.* Neues Ung. Magaz. 1794. II. 193. 337.
10. *Melczer Jakab:* Szepes vármegyéről geogr., historiai és statistikai tudósítások. Tud. Gyűjt. 1818. XI. 3. XII. 3.
11. *Melczer Jakab* és *Raisz Károly:* Poprád partjain fekvő, s megjegyzésre méltó némely városokról, falukról, omladékokról való topographico-historico statistikai jegyzések. Tud. Gyűjt. 1819. VII. 3. Pótlék. Tud. Gyűjt. 1819. XII. 110.
12. *Hradszky J.:* A mongolok betörései és a Menedékkő — Lapis refugii — a Szepességben. Magyarországi Kárpát-Egyl. Évk. 1875. II.
13. *Münnich Sándor:* Die XIII. Zipser-Städte zur Zeit der Ersten Theilung Polens. Zipser Bote. 1876. 2.
14. *Weber Samu:* Adalék a XIII. szepesi város történetéhez. Századok. 1881. 587—593.
15. — — Zipser Geschichts und Zeitbilder. Ein Beitrag zur Vaterländischen Geschichte von —, evang. Pfarrer in Béla.

    Ism. H. L.-től. Századok. 1881. 81—3. Felelet az ismertetésre Weber Samu ev. lelkésztől. U. ott 280—3.
16. — — Szepes vármegye tört. irodalmának bibliographiája. Előszóval és tárgymutatóval ellátta dr. Demkó Kálmán. A Szepesm. tört. társ. Millenniumi kiadványai. I. k. 63—173. l.
17. *Abel Jenő:* Műtörténeti adatok a XV. és XVI. századból. (Szepességi építészek, festők és kőfaragókról is szól.) Tört. Tár. 1884. III. 525.
18. *A Szepesmegyei Tört. Társulat Évkönyve.* Szerk. dr. Demkó Kálmán. I. Lőcse. 1885. 8r. 121. II. 136. III. (1887.) 128. IV. (188?.) 224. V. (1889.) 193. VI. (1891.) 172. VII. (1892.) 66. IX. (1901.) 192. + XXVIII. Ism. Arch. Ért. 1886. 367—8.
19. *Dr. Demkó Kálmán:* A Szepesség tört.-re vonatkozólag szétszórtan megjelent dolgozatok Repertoriuma. A szepesm. t. t. Évk. I. 83—100.
20. *Nemes Károly:* Adatok a szepességi egyházak történetéből. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1887. 4—5. 6. sz.
21. *Vajdovszky J.:* Értekezlet a szepes vm. középkori egyházi emlékekről. Orvosok és term.-t. tátrafüredi vándorgyűlésén. 1888.

22. *Vajdovszky J.:* A szepes vármegyei középkori egyházi műemlékek jellemzéséhez. Szepes vm. t. t. Évk. IV. 1888. 178—200. (Szól a szepességi falképekről, oltárokról, mesterekről.)

23. *Hradszky József:* Szepes vármegye a mohácsi vész előtt. Írta —. Szepesváralján. Szita Géza kny. 1888. 115 old. Ism. Századok. 1889. 73—74.

24. *Schmauk Michael:* Supplementum analectorum terrae Scepusiensis. Pars II. Diplomata Caesarum regumque Hungariae ac Poloniae . . . Collig. et brevis notis illustravit M. Sch. parochus 1806. — Szepesváralyae, Typis typogr. episc 1889.

(Wagnernek a XVIII. sz. végén kiadott négy kötet Szepesi okmánytárát „Supplementum analectorum terrae Scepusiensis Pars I." czím alatt Bárdossy János 1802-ben egy ötödik kötettel toldotta meg. Schmauk összegyűjtötte a „Pars II."-t, melyet most adhatott ki Császka György szepesi püspök a fenti czím alatt.) Ism. Demkó Kálmán. Századok. 1889. 797—798.

25. *Demkó K.:* Szepes vármegye városi levéltárai. Szepes vm. tört. társ. V. Évk. Különlenyomatban is. Ism. Századok. 1890. 611.

26. *A „Szepesmegyei Történelmi Társulat" Millenniumi kiadványai.* Szerk. Demkó K. I. kötet. Tartalma . . .

Wéber S. Szepes vm. tört. irod. repert. L. főnebb Wéber S. alatt.

A Szepesség őskora Münnich Sándortól.

Ism. Századok. 1895. 777.

II. kötet. A Lengyelországnak elzálogosított XIII. szepesi város története. Írta Sváby Frigyes. II. kötet. Lőcse. 1895. 8r. Számos képpel.

Ism. Századok. 1895. 969.

III. kötet. 1890. Ism. Crescens. Századok. 1896. 918—222.

IV. kötet. Pirchala M. A szepesi prépostság tört. L. Szepeshelynél.

V. kötet. Dr. Demkó Kálmán Lőcse története. L. Lőcse.

27. *Vajdovszky J.:* Szepességi ötvösművek. Szepes vm. t. t. Évk. IV. 197—99.

28. *Münnich Sándor:* A Szepesség őskora. A szepesmegyei történelmi társulat millenniumi kiadványai. I. kötet. Lőcse. 1895.

29. *Sváby Frigyes:* A Lengyelországnak elzálogosított XIII. szepesi város története. Írta Sváby Frigyes. Kassa. 1898. Maurer Adolf. Nagy 8r. 344 l. Több képpel.

30. *Wéber Samu:* Elpusztult helységek a Szepességben. Századok. 1897. 415—422.

31. *Posevitz Tivadar:* Reisehandbuch durch Zipsen.

32. *Dénes Ferencz:* A művészet és művelődés lelhelyei Szepességben. Írta —, főgymn. tanár. Különlenyomatban a lőcsei kir. kath. főgymnasium 1899—1900. évi Értesítőjéből. Lőcse. Nyomatott Reiss József T. könyvnyomdájában. 1900. Nagy 8r. 68.

33. — — Czölöpépítmények nyomairól Szepesmegyében. A művészet és művelődés lelhelyei Szepesmegyében. 5. l.

34. *Divald Kornél:* Szepes vármegye művészeti emlékei. Szerk. dr. Vajdovszky János. Első rész. Építészeti Emlékek. Írta —. A Szepesmegye Tört. Társ. kiadása. 86 képpel. 4r. 83 l.

Ismerteti Éber László. Arch. Ért. 1905. 76—85. Képekkel.

B) Szepes vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Erdőfalva (Új-Leszna). Legalyazott fát ábrázoló fagyertyatartók, aranyozva a XV. századból. R. k. pleb. templomé.

E. kiáll. k. 877—78.
Czobor: Egyh. eml. 46.

Nyeles lámpások.

Említve Arch. Ért. 1900. 379.

Terrasz-építmény.

Dénes F.: A műv. lelh. 7.

Alsó-Laps, Alsó-Lapis, Alsó-Láp. L. **Alsó-Lápos.**

Alsó-Lápos. R. k. templom a XV. sz.-ból, átalakítva.

Famenyezetén Mária menybemenetelének képe.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 52.

Aranyozott ezüst úrmutató a XV. sz.-ból. Mária és Sz.-János szobrocskáival.

Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
E. kiáll. k. 1436.

Régi nemesi kuria maradványai.

Sváby Fr. jel. M. Biz. 1501. 191.

Alsó-Répás. G. k. templom, keresztboltozatos, egyenes záródású szentély és barokk hajóval.

Divald K.: Szepes vm. r. eml. I. 60.

Alsó-Ruschbach. Csúcsíves templom.

Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. IV.
A főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 191. szerint 1767-ből.

Templomajtó XV. századi vasalással.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 58.

R. k. templom régi harangjai.

Egyiken: Christus Rex fortis venit in pace et Deus Homo factus est. 1535.

A kisebbiken Tu vere venerande Jesu pia vota Benignus suscipe et E. Cunjs ore micante Fare cura is (?) A. D. 1601. felirat.

Régi szentségtartó.
Korponay Edvárd pleb. levele 1863 jan. 29. Rómer Fl.-hoz. Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. A szentségtartó irónvázlata mellékelve.
Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Ábrahámfalva. R. k. csúcsíves templom a XIII. és XV. sz.-ból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 152.

Arnótfalva. (Hibásan Armitfalva.) Csúcsíves XV. századi templom.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 152.
Pleb. jel. M. Biz. 1901. 191.

Batizfalva. Egyenes záródású, kerek ablakú szentély, a templom legrégibb része a XV. századból.

Régi harang.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 153.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Monostor nyomai.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 243—4.

Ág. ev. templom. 1784—91.
Bartal Antal: Szepes vm. t. t. Évk. I. 103.

Máriássy-féle kuriai épületek, kastély.
Svábv Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Dénes F.: A műv. lelh. 61.

Bethlenfalu. R. k. templom.

Gr. Thurzó-kastély: a Lándzsások régi székháza a XVII. sz.-ból, saroktornyokkal.
Svábv Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 256.
Arch. Ért. VIII. 153.
Svábv Frigyes, a plébános és Divald K. jelentései. M. Biz. 1901. 191., 1902. 397.
Sztehlo O. felvétele. M. Biz. 1901.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 73. Képpel.

Régi harang. 1499. A r. k. templomban.
M. Biz. 1894. 38. 39. 67. 71. 124.
Arch. Ért. 1895. 280.
E. kiáll. k. 308.
Czobor: Egyh. eml. 49.

Béla. L. **Szepes-Béla.**

Bélapatak, Tamáspatak, Letánpatak és Lemicza nevű patakok torkolatainál épült négy mellékvár, egyik a Csingóvár, 2 m. magas és 2 m. átmérőjű falak.
Dénes F.: A műv. lelh. 20.

Bierbrunn. L. **Viborna.**

Brutócz. R. k. csúcsíves templom.

Szárnyas oltártöredékek, Sz.-Kozma és Dömjén alakjai.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 153.

Főoltárelőtti pad. 1629.

Lomniczi Kyssevich Horváth László sírköve. 1525.

Régi harangok. Egyiken: Ecce Crucem Domini (f)ugite tempestates stb. Másikon: ter andrea anno dni 1514.(?) 1574.(?) felirat.
Scholcz K. lelkész levele 1863 márcz. 1. és másolata. Rómer-hagy. XVII. XXXIX. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 199.

Busócz. Sz.-Lőrincz-templom a XV. századból, átalakítva.

Szárnyas oltárok töredékei.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 57.

Busócz mellett Kunhalom nevű domb (át nem kutatva).
Dénes F.: A műv. lelh. 13.

Csorba határában Kolumbjárka dombon pogány vár.
Majláth Béla: Arch. Közl. IX. 40.

Csötörtökhely. Őskori sáncz.
Dénes F.: A műv. lelh. 12.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 250.

Románkori minoritarendi templom a XIII. sz.-ból.

Krisztust sirató Mária, fadombormű a XVI. század elejéről.

Kehely. Szilassy János készítménye. 1773.

Úrmutató. 1769.
Dr. Éber L.: Jel. a M. N. Múz. 1903. áll.-ról. 147.

Mellé épített csúcsíves kettős Zápolya-kápolna.

Minorita-kolostor. 1668.
Budapesti Viszhang. 1856. 38.
Mittheil. d. C. Com. 1857. 246.
Vas. Ujs. 1858. 2. Képpel.
Említi Merklas: Mittheil. d. C. Com. V. 1860. 174.
H. I.: Oesterr. Revue. 1865. VII.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 224.
Schmidt Fr.: Die Pergamentzeichnungen der alter. Bauhütte zu Wien. Mittheil. d. C. Com. 1867. 1—10.
Mo. és a N.-világ. 1868. 12. Keleti G. rajzával.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 376.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 153.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 81.
Rupp: Mo. helyr. t. 173—7.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
Arch. Ért. X. 180.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 117.
Rómer Jgyk. XXXII. 50. M. Biz.
Képe. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 109.
Horváth Viktor: Arch. Ért. 1897. 147—56.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 186—7.
Hazánk. 1896 szept. 19.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 61—2. Képekkel.

A kápolna egykori falképmaradványai.
Rómer: Régi falk. 103.

A kápolna Mária-képe.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

A kápolna régi oltárképe.
M. Biz. 1900. 334.

A kápolna helyreállitása.
M. Biz. 1886. 31. 45. 57. 62. 63., 1892. 86. 92., 1896. 176. 181., 1897. 131. 164. 181. 183. 226. 251. 269. 272. 305., 1898. 215. 221. 226, 231. 336. 272. 273. 1899. 176. 290. 317. 334., 1900. 250. 274. A kápolna kifestése. M. Biz. 1900. 19. 21. 54. 287. 312. 333., 1901. 90. 95. 104. 188. 284. 318. 255. 385., 1902. 30. 70. 100. 555. A kápolna fölszentelése. 1902. 363. 385.
A helyreállitás emlitve Arch. Ért. 1886. 368., 1887. 84. Századok. 1886. 741.

A kápolna felvételei, fényképei, Mysk. vízfestménye.
M. Biz. 1900. 69.
Schulcz F. rajza. 1886. M. Biz. 1889. 30. 40.
Wiener-Bauhütte autogr. felvételei. Arch. Biz. saj. L. Gereczc. M. Biz. Rajztj.
Wiener-Bauhütte régi pergamenrajzának sokszorositásai, fényképei. M. Biz. 1901. 233. 361.
A helyreállitás részletrajzai. M. Biz.

Danyisócz. L. **Dénesfalva**.

Darócz. L. **Szepes-Darócz**.

Dénesfalva (Danisócz). Csúcsíves templom a XV. sz.-ból.

Szentségháza. 1482.

Harang. 1516.

Csánki D.: Mo. fldr. I. 256.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 153.

Három szárnyas oltár.

Mysk. V. jel. és rajz. M. Biz. 1875. 30. 42.
Említve Arch. Ért. 1878. 197.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 18. Képpel.

Dravecz. L. **Szepes-Darócz**.

Dunajecz-Krempach. R. k. templom, s a falun kívül kápolna, átalakítva a XVIII. sz.-ban.

Csánki D.: Mo. fldr. I. 248.
Sváby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.

Csúcsíves úrmutató és kehely.

A kápolna darabokra szedett szárnyas oltárának egyik szárnyképén Sz.-István, Sz.-László és Sz.-Imre alakjai.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 53. 80.

Drevenyik. Sziklaháton körsáncz.

Dénes F.: A műv. lelh. 12.
Gustavitz Bronislaus: Einiges über das Dunajecer Schloss. Zipser Bote. 1881. 22.
Groch Roman: Das Zipser Schloss. Pannonia. 1879. 69—70. Kassa.

Durand. R. k. pleb. templom a XV. sz.-ból. Pastophoriumában 1752-ben bevolt vésve 1242. évszám.

O rex gloriae veni cum pace feliratú harang. 1272. (?)

Görög feliratú harang.

Keresztkút harangérczből öntve a XV. sz.-ból.

Szűz Mária-szobor, melyet Heraclius Luhomirszky állított.

Régi parochia-épület.

Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 154.
Névtelen jelentés. M. Biz. 1901. 191.
Römer Jgyk. XXXII. 47. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 250.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 57.

Csúcsíves husvéti gyertyatartó.

Szilassy-féle kehely.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 57.

Felka. Csúcsíves templom a XIII. és XV. századból.

Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 154.
Vas. Ujs. 1861. 41.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1889. 29. 40. 72. 85. 92. L. még 1876. 76. 79.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 248.
Römer: Felkára vonatkozó irónjegyzetei és vázlatai. Römer-hagy. LXIX. sz. cs. M. Biz.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 54—5. Képpel.

Szentségház.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 55.

Keresztelő-medencze. 1439.

Historia domus 1775. leírása. Kivonata Pisch Béla pleb. levelében. Römer-hagy. IX. sz. cs. M. Biz.
Pisch Béla leírása. Pacskolatai. M. Biz. 1875. 130. 132.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

O Rex Gloriae veni cum pace feliratú harang évn. a XIV. századból.

Pisch Béla levelei 1862 decz. 15. és 1863 okt. 1. Römer Fl.-hoz. Römer-hagy. XXXVII. XLII. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J. Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Szentségtartó a XV. századból

Pisch Béla pleb. jel. M. Biz. 1875. 122. 132.
Merklas irónrajza. M. Biz. 1875.
Említve Arch. Ért. 1878. 199.
Fényképe. M. Biz. 1876. 68.
Említve Arch. Ért. 1878. 279.
Pulszky K.: Ó. kiáll. l. II. 68. 20 Go. sz.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.

Csúcsíveskori kelyhek.

Bronz keresztelő-medencze.

Régi szárnyas oltár.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 55.

A templom helyreállítása.

M. Biz. 1893. 66. 75. 83. 107. 109., 1894. 67. 71. 80. 88. 100. 103. 120. 124. 142. 158.
Említve Arch. Ért. 1895. 278.

Felső-Lapis. L. **Felső-Lápos**.

Felső-Erdőfalu (Ó-Leszna). O Vos mirabor; venite, audite orare voco vos (?) feliratú XV. sz. harang.

Pisch B. nyomata. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Két hordozható gyertyatartó.

Két csúcsíves falámpa.

Czobor: Egyh. eml. 47.

Felső-Lápos. Csúcsíves szentségmutató.

Régi miseruha.

Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198. 199.

A XVIII. században átépített régi temploma.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 52.

Felső-Répás. R. k. csúcsíves templom a XV. századból.

Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VII. 154.

Két ép és három szétszedett szárnyas oltár.

Több középkori, fából faragott szobor.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 60.

O Rex gloriae veni cum pace stb. 1524. (?) feliratú harang.

Scholcz Károly levele Römerhez 1863 jún. 18. M. Biz.

Felső-Ruzsbach. R. k. pleb. templom. 1791.

Régi kehely.

Csúcsíves szentségtartó a XVI. század elejéről.

Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 191.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 58.

Folkmár (Kis? Nagy?) mellett őskori telep.

Dénes F.: A műv. lelh. 13.

Forberg. Csúcsíves templom a XVI. század első tizedéből.

Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VII. 154.

Friedmann. Csúcsíves templom a XIV. századból.

Dr. Vajdovszky J. Arch. Ért. VIII. 154.

A szentély boltozatbordáin barokk stukkó-díszítmények.

Nyolczszögletes famenyezetű kápolna a templom mellé épitve. 1786.

Jezsuita-domborművekkel.

Felsőmagyarországi renaiss. ízlésű tornya.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 53. 80. Képpel.

Pacsolay-kastély a XVII. sz. elejéről, sgraffitokkal.
Svàby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 76.

Régi várhely.
Weber S.: Századok. 1897. 422.

Gánócz. Egyenes zárású templom a XIV. sz.-ból.

Régi szárnyas oltár szekrénye.

A déli mellékoltáron Sz.-Miklós püspök a donátor, Sz.-István, Sz.-László és Sz.-Szaniszló szobraival.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 154.
Kurucz Andor pleb. jel. M. Biz. 1901. 191.
Kemény Lajos: Arch. Ért. 1904. 341.

Gánóczi templom harangja O Rex gloriae veni cum pace felirattal és az evangelisták szárnyas jelvényeivel, év nélkül.
Pisch Béla levelei 1862 decz. 15. és 1863. 1. és másolata. Römer-hagy. XXXVII. XLVII. és XLII. sz. cs. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm t. t. Évk. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Gánóczi Hradek, őskori körsáncz.
Dénes F.: A műv. lelh. 11.

Gerlachfalva. Átmeneti korú templom, festett famenyezetű hajóval.
Römer: Arch. Közl. X. II. f.

Templom tornyában 1520-beli harang.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 199.
Schürger Ödön pleb. jel. M. Biz. 1901. 191.

Vaskapu. Terrasz-épitmény.
Dénes F.: A műv. leih. 7.

Gnézda. Egykori csúcsíves temploma helyén XVII. sz. templom.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 47.

Gölniczbánya.
Alm. v. Ungarn. 1778. 347.
Ung. Mag. 1782. 322.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 248. 251.

Régi r. k. templom a XV. sz.-ból.

Néhány régi ház.

Őskori telep.
Vas. Ujs. 1864. 44. Képpel.
Rupp: Mo. helyr. II. 122—6.
Schem. Rosnav. 1897. 65.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 154.
A város képe. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI.
Arch. Ért. III. k. 1884. II. l. IX. l.
Dénes F.: A műv. lelh. 13.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 41. Képekkel.

Szentségház a XV. sz. végéről.
Mysk. V. rajz. M. Biz. 1883. 15. 18. 79. 81., 1885. 60. 65. 71. 73., 1886. 2. 10. 15.
Edvi Illés Aladár: A M. Iparműv. 1901-ben. 145—51. Rajzzal.

Roll Antal sírköve. 1746.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
A templom helyreállitása. M. Biz. 1893. 15. 18. 68. 73. 75., 1894. 66. 71. 75. 88. 104. 121. 127. 129. 158. 164. 185., 1895. 2. 25. 33. 141., 1897. 180. 183. 208. 247. 251. 278. 305.
Emlitve Arch. Ért. 1895. 279.

Thurzó-vár romjai.
Weber S.: Századok. 1897. 422.
Dénes F.: A műv. lelh. 52.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 72.

Görgő. Csúcsíves templom a XV. sz.-ból.

Csúcsíves szentségház.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 155.
Mysk. V. jel. és rajz. M. Biz. 1876. 76. 79., 1879. 29. 32. 38. 69. 86. 90.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.

Renaiss. kehely a XVI. sz.-ból.

Kehely a Görgey-czimerrel és Pacificale 1701-ből.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 59. A szentségház képével.

Görgő mellett kettős sánczú pogányvár.
Majláth Béla: Arch. Közl. IX. 43.

Renaiss. harangtorony a XVII. sz.-ból.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 80. Képpel.

A templom támfalán Pieta-szobor.

A Görgeyek régi kastélyának egyik tornyán szoborcsoportozatok vállkövei és talapzatai.
Ipolyi A.: Műtört. tan. I. 141.
Dénes F.: A műv. lelh. 61.

Grancs-Petrócz. Lapos menyezetű templom a XVI. századból.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 50. 80. Képpel.

Grénicz. L. **Szepes-Véghely**.

Hanusfalva. Csúcsíves templom a XIV. századból, átalakitva.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 155.

Csúcsíves úrmutató.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 52.

Harakócz temploma.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 183.

Haraszt. R. k. Árpádkori pleb. templom.

Máriássy-féle kastély, benne egyházi férfiak olajfestésű képei.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 155.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 183.
H. I: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.

A mészréteg alatt falképek nyomai.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1881. 1882. 35.
— — rajzai. M. Biz. 1882. 35. 38. 58. 70. 104.
Emlitve Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIV. XLIX.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 258.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 9. Képpel.

Terrasz-épitmény nyomai.
Dénes F.: A műv. lelh. 10. 29.

Hobgard. Csúcsíves templom a XV. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 155.

R. k. pleb. templom. 1739.
Sax Lajos pleb. jel. M. Biz. 1901. 191.

Hochwald. Pogányvár.
Römer hallomása. Hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXXVIII. 126. M. Biz.

Hótkóczi kastély.
Dénes F.: A műv. lelh. 59.

Hotkóczon van a szepesi várkápolnából a Csákyak által elhozott oltárkép, mely Sz.-Istvánt, Imrét és Lászlót életnagyságban ábrázolja.
H. I.: Arch. Ért. IV. 1870. 146.

Hrussó. L. **Körtvélyes.**

Hunfalva. Egykori prépostsága.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 181—3.
F.-Czinár: Mon. II. 190.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 259.
Hradszky J.: Hundsdorf. Zipser Bote. 1884. 16.
Marzsó Géza: Etwas über die „Caniferi" und die Entstehung des Ortes und Namens Hunsorf. Zipser Bote. 1884. 10.
Noch einmal Hunsdorf. U. ott. 20.
Münnich Sándor: Zipser Bote. 1884. 6—7. 12. 24.
Spöttl I.: Zipser Bote. 1884. 14.

R. k. csúcsíves templom.

Székely-féle sírkő a templomban.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 155.
Rómer Jgyk. XXXII. 27.

Vörösbársony miseruha a XV. századból, ráhímezve a feszület. A r. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1488.
Czobor: Egyh. eml. 77—8.

Izraelita templom.
Svábу Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.

Igló.
Pressb. Zeit. 1775. 25.
Alm. v. Ung. 1778. 369.
Münnich Sándor: Igló zu Ende der XIII. Jahrhunderts. Zipser Bote. 1882. 27.
Münnich Sándor: Igló királyi korona- és bányaváros története. Irta —, sajtó alá rendezte Nikházy Frigyes. Kiadja Igló város tanácsa. Igló. 1896. Schmidt József kny. 8r. 2 lev. 559. l. LIII. †. 2 l.
Ism. Századok. 1897. 852—3.
Mysk. V.: Igló elveszett műeml. Memorandum. 6. l.
M. Biz. 1898. 26. 30. 59.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 251.

Háromhajós csúcsíves pleb. templom.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 155.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 191.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. V.-kiáll. Jgyk. IV.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1875. 30. 42.
Eml. 1878. 234.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 37. Képekkel.

A déli timpanumban, Mária koronázását ábrázoló dombormű.
Dr. Éber L.: Jel. M. N. Múz. 1903. áll.-ról. 146.

Krisztus-szobor fából.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
— — jel. M. Biz. 1875. 94. 106., 1886. 56. 57.

Templomkapu feletti dombormű.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 135.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 30. Képpel.

A XV. századi diadalkereszt és mellékalakjai.
Képe Divald Kornél-tól. Művészet. 1903. 416.

A keresztelő-kápolna lépcsőzetes erkélye.

A templom régi (eltávolított) oltárai, hermákkal díszített orgona, karzata, renaiss. szószéke, lépcsőháza, vasrácsozata.
Az ezekre vonatkozó hírlapczikkek és hivatalos intézkedések. M. Biz. 1897. 199. 251.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

A templomtorony helyreállítása.
M. Biz. 1875. 30. 42., 1890. 146., 1891. 12. 32. 33. 53. 58. 86. 109., 1892. 18. 33., 1895. 72. 102. 141.
Emlitve Arch. Ért. 1895. 279.

R. k. főtemplom harangja: Factun est hoc opus in honorem Beate Marie Virginis 1486. felirattal.
Vas. Ujs. 1857. 43., 1863. 90. l.

Bronz keresztelő-medencze. 1549. Talpa hiányzik. R. k. pleb. templom tulajdona
E. kiáll. k. 1593.
Czobor: Egyh. eml. 48.

Aranyozott ezüst úrmutató részben csúcsíves, részben kora renaiss. mű a XV—XVI. századból. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1408. 1414.
Czobor: Egyh. eml. 51.
Mihalik: Mo. tört. eml. 242.

Ereklyetartófeszület. XIV. század R. k. templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 52—3. l. 27 Go. sz. Képekkel.

Aranyozott ezüst kereszt a XVI. századból.
Merklas W.: Das Vesperkreuz der Maria-Kirche zu Igló. Mittheil. d. C. Com. 1861. 162—3.
Dr. Vajdovszky V.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Ö. kiáll. l. II. 62—3. l. 2. sz. rajzza.
Ötvöss. rem. I. 91—2. Képpel.
E. kiáll. k. 1537.
Czobor: Egyh. eml. 44. 68.
Mihalik: Mo. tört. eml. 242. l. 276. ábra.

Ereklyetartófeszület, zománczos, aranyozott ezüstből. A r. k. pleb. templom tulajdona.
Ötvöss. rem. I. 61—2. Fénynyomatú képpel.
Fényképe. M. Biz.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 198.
H. I.: Arch. Ért. X. 205—10.
E. kiáll. k. 1387.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 161. XXV tábla.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.

Várostorony.

Provinczia épület. (A XVI. szepesi város székháza.)

Homlokzatán allegorikus stukkó-díszítmények.
Svábу Frigyes jel. M. Biz. 1901. 19.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 71.

Bányakapitányság épülete a XVII. századból.

Homlokzatán allegor. stukkó-donborművek rokoko medaillonokban.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Több régi magánház oszlopos csarnokokkal. A 265. sz. 1526-ból való.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. V.-kiáll. Jgyk. IV. M. Biz.

Ház nevű őskori terrasz-épitmény.
Dénes F.: A műv. lelh. 10.

Iglótól két és fél kilométerre a Rubaniskó-dombon és a Blaumonton őskori körsáncok.
Dénes F.: A műv. lelh. 12.

Illésfalvi Kisvár-hegyen őskori telep.
Dénes F.: A műv. lelh. 13.

Jamnik. Csúcsíves pleb. templom a XV. sz.-ból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 156.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1875. 30. 42.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 233.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 259.

Felsőmagy. renaiss. harangtorony a XVII sz.-ból.
Emlitve Arch. Ért. 1899. 422.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 80. Képpel.

Janócz. Csúcsíves pleb. templom a XV. sz.-ból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 156.
Rómer Jgyk. XXXII. 49.

A templom geometriai diszítményekkel festett famenyezete.
Rómer Fl.: Régi falk. 156.

Csúcsíves gyertyatartók.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Janócz mellett őskori telep és az Orlova hegyen őskori körsáncz.
Dénes F.: A műv. lelh. 12. 13.

Jekelfalu. R. k. kora csúcsíves templom.

A sekrestyében és hajóban levő falképei.
Arch. Ért. VI. 23.
Rómer Jgyk. XXXIV. 185. XXXV. 29.
— — Régi falk. 72. Egy táblával.
E képek lenyomatai. M. Biz. Rómer-hagy.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. V. 236. VIII. 156.
M. Biz. 1875. 44. 45. 54. 70. 90. 106. 116. 117.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1875. 30. 42.
— — rajzai. M. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
— — Memorandum. 8. l.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 50. Képpel.

Síremlékek, keresztelő-medencze.
Mysk. V. rajzai. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 233.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 259.

A templom helyreállítása.
M. Biz. 1878. 70. 71. 73. 76. 99., 1879. 1. 13.
Említve Arch. Ért. X. 4.

Régi harangok felirat nélkül.
Oravecz Gy. levele 1863 jún. 24. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Jurgó. R. k. fatemplom.
Svéby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Dénes F.: A műv. lelh. 46.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 7. Képpel.

Egyik harangján: Martinus italinski ano 1699. fudit me stb.

Másikon: Fusa Eperjesiensi pro ecclesia romano catholica iurgoviensi in cottu Scepus 1735. stb.
Paluba J. levele 1873 jan. 16. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Kaczvin. Csúcsíves pleb. templom. XIV. sz.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 156.

Kakas-Lomnicz. L. **Nagy-Lomnicz**.

Kamjonka. G. k. templom. 1790.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 175.

Káposztafalva. R. k. átmeneti korú templom.

Bronz ciborium a XV. sz.-ból.

Faragott kőkeresztelő-medencze.

Renaiss. sgraffitós diszítményű ház, a templomtól nem messze.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. füz. 76.
— — A templom rajzai. M. Biz. 1876. 76. 79., 1882. 35. 38. 58. 70. 104.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIV. XLIX.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. 1886. 166.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 251.

Csúcsíves szárnyas oltár, közepén Mária és két szent; szárnyain Krisztus szenvedését ábrázoló 12 olajfestmény a XV. századból.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 171.
E. kiáll. k. 875.
Czobor: Egyh. eml. 46.
Gerecze: Mo. tört. eml. I. 149. Képe. 124. l. 150. ábra.
Említve Arch. Ért. 1899. 68., 1900. 379.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 61.

Mellékoltár faragott Mettertia képcsoporttal. A lőcsei főoltár Pál nevű mesterétől.
Dr. Éber L.: Jel. a M. N. Múz. 1903. áll.-ról. 147.

Keresztelő-medencze Mathias Zimmermann Kupferschmidt 1656. felirattal.
E. kiáll. ki. 2281.

Késő csúcsíves rézciborium. A XVI. sz.-ból.
E. kiáll. k. 1372.
Czobor: Egyh. eml. 62.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 236. 272. ábra.

Szilassy J.-féle kehely. 1778.
Dr. Éber L.: Jel. a M. N. Múz. 1903. áll.-ról. 147.

Nagy harang. O Rex gloriae veni cum pace gót majusculás felirattal. Mondják a Menedékkőről való.
Pisch Béla levele 1863 okt. 1. Rómer-hagy. XLII. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Káposztafalva közelében Letánkő. L. ezt.

Zelena Hura hegy tetején Marcellvár.
Weber Samu: Századok. 1897. 415.

A hernádi Hradiszkó. Terrasz-építmény.
Dénes F.: A műv. lelh. 9.

Keresztfalva. Csúcsíves templom a XVI. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 156.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 260.

Vaspántokkal diszített XV. századi ajtó.

Bronz füstölő a XV. századból.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 57.

Késmárk város.
M. Brunzenla Martiniére: Geogr. u. Krit. Lex. 1746. 861.
Alm. v. Ungarn. 1778. 387
Genersich Christián: Geschichte der königl. Freyenstadt Kesmárk mit Rücksicht auf die allgemeine Geschichte der Zips und auch das angränzende Karpatische Gebirge von —. MS. Germ. Sec. XVIII. fol. 350. 4r. M. N. Múz. Quart. Germ. 774.
— — Merkwürdigkeiten der königl. Freistadt Kesmark in Ober-Ungarn. Zwei Theile. Kaschau und Leutschau. 1804. Ism. M. Zeitsch. v. und f. Ungern. 1804. 169.
Dr. Bruckmann F. E.: Memorabilia Kesmarkiana. Epist. itiis. Nr. 88. Mindenes Gyűjt. IV. 179. 214.
A Pálosok Historia Domus cz. kézirata a M. N. Múzban. Említi Pisch Béla Rómer-hez írt levelében 1863 márcz. 23. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.
Zombory G.: A város épületei. Mo. s a N.-világ. 1865. 106. A város képe. U. ott. 101.
Mysk. V.: Késmárk köz.-k. műeml. Arch. Ért. VIII. 118—126.
— — Késmárk köz.-k. műeml. Mo. Kárpát E. XV. Évk.
Kreichel András dr.: Beschreibung der königl. Freistadt Kesmark von Jahre 1778. Zipser Bote. 1877. 19—20.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 251.

Egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 184—93.

R. k. pleb. templom. 1486. Zápolya és Mátyástól kapott czímer.
Arch. Ért. 1869. 136. 143.
Römer Jgyk. XXXII. 11. l. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 225—30.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. IV. 1870. 159. VIII. 156.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 19—192.
Mysk. V.: A templom rajza. M. Biz. 1874. 39. 54., 1878. 8. 18. 47. 56.
— — Haz. s a Külf. 1870. 19—24. 27.
Említve Arch. Ért. 1878. 235.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
— — Arch. Ért. XII. 296—9.
Babura László: A késmárki gót templom. Szepesi Lapok. 1886. 19.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1875. 1. 13., 1902. 153. 441.
Sumrák Pál jel. M. Biz. 1902. 624.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 41—2. Képekkel.

Szárnyas főoltár: Krisztus a keresztfán, szoborral stb.

Két szárnyas oltár.

Keresztelő-medencze bronzból. 1472.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Dénes F.: A műv. lelh. 40.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 98. Képpel.

Nagy orgona. 1651.

Gyertyatartó. 1664.

Szószék. 1633.
Dénes F.: A műv. lelh. 40.

R. k. pleb. templom falképei.
Römer: Régi falk. 113.

Régi oltártöredékek a templomhajó feletti lomtárban.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 171.

A templom-portale domborművei.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 136.

Nopsiczi Warkócz Kristóf síremléke. 1530.
Csergheő Csoma: Arch. Ért. 1887. 332—5. Képpel.
Arch. Ért. 1890. 443.
Barkóczy O.: Arch. Ért. 1893. 436.
Gerecze P.: Szobr. eml. 75. Képpel.
Dénes F.: A műv. lelh. 40.

Intarsiával rakott XVI. száz. templomszék a Thököly-kápolnából. A r. k. templom tulajdona.
A Kassai Rákóczi Ereklyekiállítás Lajstroma. 143. l. 2. sz.

Rákóczi Erzsébet nevének kezdőbetűivel ellátott 1691-ből való miseruha. A r. k. templom tulajdona.
U. ott. 143. l. 6. sz.
Dénes F.: A műv. lelh. 40.

Emléktáblák.
Dénes F.: A műv. lelh. 40.

Harangláb renaiss. sgraffitokkal.
Említve Arch. Ért. 1899. 422.
Mysk. V.: A renaiss. kezd. és fejl. 1881. 38.
— — Memorandum. 9.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Képe. Vágó fényképe után. Vas. Ujs. 1901. 14.
Háry Gy. rajza. M. Műkincsek. III. 6. tábla.
— — Ó.-M. Mon. Mo. VI. 313.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 79—80. Képpel.
A kampanille ornamentjei. Mysk. Ernő. Művészet. 1904. 179.

Egy nagyobb harang. 1525.

Egyik kisebb a templomtorony felső emeletén.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 199.

Fatemplom. 1717.
Mysk V.: Mittheil. d. C. Com 1880. CXLV—CXLVI. Fametszetekkel.
Arch. Ért. III. 1884. II. l.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért 1886. 116.
Linberger István: A késmárki ev. fatemplom stb. leírása. 1892.
Mysk. V.: Akad. Ért. 1895. 35.
— — rajzai. M. Biz. 1883. 15. 18. 79. 81., 1885. 60. 65. 71. 73., 1886. 2. 10. 15.

A fatemplom falképei.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 225—30. Képpel.
Mysk. V.: Memorandum. 9.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Dénes F.: A műv. lelh. 46.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 82. Képpel.

A menyezeten levő négy evangelista s próféták képei.
Másolata. Mysk. V. M. Biz. 1882.

A fatemplom fentartása.
M. Biz. 1898. 88. 105.
Steinhausz L. jel. M. Biz. 1899. 153. 157. 221. 285. 290. 308.
Sztehlo O. jel. és rajzai, fényképei. M. Biz. 1902. 287. 570. 593.

Késmárki Simon szobrász imaszékei a tót templomban. 1469.
Dénes F.: A műv. lelh. 40.

Késmárki Pálos-zárda és templom. 1748.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 225—30. Képpel.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 103.

Lyceum. 1776.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 225. 30.

Tököly vára.
Merkwürdigkeiten der kön. Freistadt Kesmark. Chr. Genersich Leutschau 1804.
Hazai Tud. 1806. 21.
J. Melzer: Das Käsmarker Schloss. Pannonia. Pesth. 1822. 36—38.
Budapesti Viszhang. 1856. 38.
Mittheil. d. C. Com. 1857. 246.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1859. 51. Képpel.
— — Vas. Ujs. 1861. 40.
Ország Tükre. 1862. 7. 9. Képpel.
Zombory G.: Mo. és a N.-világ. 1865. 7. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 225—30. Képpel.
Das Kesmarker Schloss. Zipser Anzeiger. 1866. 33.
Távl. képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. 232.
Arch. Ért. XII. 299—301.
Weber Samu: Ein glänzendes Fest 1702. a. 7. Febr. A késmárki vámok átmenetelének ünnepe a város tulajdonába. Zipser Bote. 1878. 21.
— — Századok. 1897. 422.
Császka Gy. jel. a várkápolnáról és keresztelő-medenczéről. M. Biz. 1879. 72. 90.
Említve Arch. Ért. 1880. II. 1.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1882. 35.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIV.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Divald K.: Szepesm vm. m. eml. I. 74. Képekkel.

Tököly-czímer a kastély egyik kapuja fölött.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.
A kastély képe. Vas. Ujs. 1888. 24.
Eml. Arch. Ért. 1899. 421.
A kastély képe a tűzvész előtt. Vágó fényképe után. Vas. Ujs. 1901. 14.

A bástyatorony sgraffitói.
Mysk. V.: Memorandum. 9.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.
A vár régi rajzainak kikölcsönzése a hadügyministeriumtól. M. Biz. 1902. 288.

A vár leégése és helyreállítása, fényképei.
Bodányi M. jel. M. Biz. 1879. 10. 13. 26. 32. 38. 69. L. még. M. Biz. 1901. 163. 164. 184. 194. 211. 318., 1902. 226. 316. 319. 331.
A várkaszárnya terve és helyszínrajza. M. Biz. 1902. 563.

Késmárk domborművű kőczímere a városházán.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 65—7. Képpel.

Pálos-kolostor helye a Mihály-hegyen.
Weber S.: Századok. 1897. 422.

Jeruzsalem-domb őskori körsáncza.
Spöttl J.: Der „Jerusalem" bei Kesmark. Hazánkban az első „Glasburg"-ot ott véli feltalálni. Zipser Bote. 1884. 12. sz.
Dénes F.: A műv. lelh. 11.

Kis-Kunchfalva (Vilkócz). Terrasz-építmény nyomai.

Őstelep.
Dénes F.: A műv. lelh. 10. 13.

Kis-Lomnicz. Átépített csúcsíves templom régi részletekkel. 1360.

Régi miseruhák, arany és ezüst szálakkal hímezve.

Régi szentségmutató.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. IV.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 157.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 199.
Fodor Sándor pleb. jel. M. Biz. 1901. 191.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 58.

Kis-Lőcse. A lőcsei úttól jobbra templomrom, a falu elpusztult.
Rómer Jgyk. XXXII. 48. M. Biz.

Kisócz. Többszögű záródású kápolna.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXXII. 49. M. Biz.

Őskori telep.
Dénes F.: A műv. lelh. 13.

Klukno. Harangok e feliratokkal: Verbum Domini manet in aeternum Philip Steller de Klukno hanc campanam curavit fieri stb. 1599. Urban Spieger me fecit.

Másikon: Fudit me Georgius Vierdh in Eperjes. A. 1645.
Schlosz Károly levele 1862 decz. 6. Rómer Fl.-hoz. Rómer-hagy. XXXVII. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

Kluknói kastély, 1636. után épülhetett.
Dénes F.: A műv. lelh. 60.

Körtvélyes (Hrussó). Kora csúcsíves pleb. templom.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 157.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 261.

Vésett művű szögletes ciborium.

Barokk-talppal megtoldott csúcsíves pacificale.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 61.

Aranyozott ezüst kehely, felső része a XVI., alsó a XVII. századból. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1561.

Aranyozott rézciborium bevésett alakokkal a XIV. századból. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1535.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 165. és 201. ábra.

Pacificale.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.

Templomrom közel a helységhez.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.

Krempach. Sz.-Bálint kápolnája. Késő csúcsíves építmény a XVI. sz. elejéről.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 178.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 191.

R. k. pleb. templom. 1776.
Schem. Rosnav. 1897. 66.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 252.

G. k. fatemplom. 1778.
Schem. gr. rit Eperjes. 1898. 176.

Krigh. Csúcsíves templom a XIII. századból. XV. századi famenyezettel.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 178.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1886. 43. 54., 1889. 29. 40. 72. 85. 92.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 261.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 7. 50. Képpel.

Régi oltáraiból, szentélyében egy XV. századi szárnykép.

Körmeneti szobornak használt két Madonna, Mária és Sz.-János szobra a szent-sír kápolnában, középkori oltárok maradványai.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 51.

A Draveczkyek ősének tezsinoveczi Thluk Menyhértnek sírköve. 1593.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Görgey Márton és Illés kettős alakját ábrázoló sírkő 1600-ból a templom külső falán.

Görgey-család epitafiumai.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 51.

Krigi casula.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 199.

XV. századi csonka monstrantia.

XV. századi átalakított kehely.

Középkori stallumok.

Maldurról ide került csúcsíves kehely.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 51.

G. k. fatemplom, északi falán falkép: Az utolsó ítélet.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1879.

Kurimján. (Igló közelében.) Barokká alakított kéthajós templomában régi szárnyas oltár részletei.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. V.-kiáll. Jgyk. IV. k.

Csúcsíves kőkeresztelő-kút.

Régi főoltár szekrénye szobraival.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 61.

Landek. Kéthajós, csúcsíves pleb. templom, a XIV. század második tizedéből.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 178.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 261.

XV. századi kőkeresztelő-kút.

Restaurált szárnyas főoltár.

Ciborium és Szilassy-féle kehely.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 58.

Sz.-Sír kereszteseinek kolostora. 1313—1593.
F.-Czinár: Mon. II. 187—9.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 193—7.
Dénes F.: A műv. lelh. 42.
Svåby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.

O Rex Gloriae veni cum pace. Ave Maria gratia plena feliratú harang év nélkül.

Pisch Béla levele 1862 decz. 15. Rómer Fl.-hoz. Rómer-hagy. XXXVII. sz cs. M. Biz.

Ave Maria gratia plena, majusc. feliratú harang.

Pisch B. másolata. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Lechnicz. Vörös-kolostor a Lipnik-patak Dunajecz beszakadásánál. (Claustrum Montis Coronae.)

Monasterium Carthusianorum de valle S.-Antonii prope Liechnicz in Scepusio. MS. Saec. XVIII. fol. 131. in 2r. M. N. Múz. Fol. Lat. 3557.
Mátrai G.: Egykori karthausi kolostora. Akad. Ért 1850. 197.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 232.
Radvánszky M. rajza. M. Biz. 1879. 82. 86. 90, 1880. 16. 29.
Arch. Ért. 1880. I. l.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 197—206.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 184.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1886. 43. 54.
— — Arch. Ért. 1895. 223—9. Képekkel.
Rajzai. M. Biz. 1889. 29. 40. 72. 85. 92.
Dedek Crescens: A karthausiak Mo.
Tóth Elek: Szepes vm. t. t. Évk. II. 1886. 56—78.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Említi Pór A. Századok. 1890. 162.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 262.
Sváby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Dénes F.: A műv. lelh. 42—3.
Mednyánszky L. rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 299.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 20.

Leibicz. Kéthajós csúcsíves pleb. templom a XIII. és XV. századból.

Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 178.
Rómer Jgyk. XXXII. 22.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 252.

A templom renaiss. falképei.

Rómer: Régi falk. 118.

Bronz keresztelő-medencze. 1463.

Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Négy epitafium a XVII. századból.

Kovácsolt vaskonzol a Szen-Sír-kápolna bejárata felett.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 57.

Két régi casula.

Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 199.
Leibicz egyházi műkincseinek tört.-hez. Arch. Ért. 1904. 443—4 (Egy latin oklevél, mely szerint Leibicz város 1581-ben el akarja adni nem használt egyházi edényeit.)

Sz.-Lélek-templom.

Csúcsíves oltára.

Mária-szobor a piaczon.

Czerny Antal jel. M. Biz. 1901. 191.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 57.

Harang e felirattal: Anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo quinto ad honorem gloriosissimae Virginis Mariae factum est hoc opus per Magistrum Paulum et Joannem de ville nova.

Pisch Béla levele 1863 okt. 1. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Lapis refugii. L. **Lethánfalva.**

Lethánfalva. Csúcsíves pleb. templomának szentélye a XV. századból.

Dr. Vajdovszky J: Arch. Ért. VIII. 178.
Weber Samu: Századok. (?) 421.
Hradszky J.: A mongolok betörése Magyarországba és a Menedékkő (Lapis refugii) a Szepességben. Mo. Kárp.-E. Évk. II. 1875.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 262.

Letánkői (Lapis refugii) karthausi-kolostor maradványai.

Lapis Refugii. Der Schauberg in der Zips. J. M. Pannonia. 1819. 8. 9.
Lapis refugii. M. Csal. Lapok. 1853. I. 6.
Mátray G.: Akad. Ért. 1850. 195.
Lapis Refugii. B. S. Nach der Leutschauer Chronik und anderen Quellen. Zipser Anzeiger. 1866. 8.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 206—14.
Dedek Crescens: A karthausiak Mo.
Említi Pór A. Századok. 1890. 162.
Sváby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Dénes F.: A műv. lelh. 19. 42.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 19.

Letánkői 3—4 m. magas őskori falerődítések.

Dénes F.: A műv. lelh. 19.

Littmanova. G. k. fatemplom. 1778.

Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 178.

Lőcse.

Engel Johann Christian's: Denkwürdigkeiten der k. Freystadt Leutschau. Cod. Sec. XVIII. pag. VI. et 39. in 4r. M. Germ. M. N. Múz. knyvt. Quart. Germ. 176.
Rechnungsberichstücke der kön. freien Stadt Leutschau. Ao. 1551—1742. MS. Saec. XVI—XVIII. fr. 13. in 4r. M. N. Múz. Quart. Germ. 795.
Verschiedene Rechnungen aus Leutschau. Ao. 1671—1706. MS. Saec. XVII—XVIII. fol. 196. in 2r. fracto. M. N. Múz. Fol. Germ. 1109.
Kirchen-Rechnungen der königl. freien Stadt Leutschau. Ao. 1700—1744. MS. Saec. XVIII. fol. 91. 11. in 4r. M. N. Múz. Quart. Germ. 794.
Denkwürdigkeiten der k. Freystadt Leutschau. MS. M. N. Múz. knyvt. Quart. Germ. 176.
Breve Cronicon Leutschoviense Ab A. 1241—1546. MS. Saec. XVIII. pag. 8. in fol. M. N. Múz. Fol. Germ. 789.
Chronic der Freystadt Leutschau vom Jahre J. Ch. 1603 biss zum Jahre 1625 pünctlich geschrieben. MS. Germ. Saec. XIX. fol. 41. in 4r. M. N. Múz. Quart. Germ. 829.
Hain Caspar: Zipserische oder Leutschauerische Chronica. Cod. Saec. XVIII. in fol. pag. 515. MS. Germ. M. N. Múz. Fol. Germ. 188.
Sperfogel Conradi: Civitatis Leutschoviensis concivis diarium ab A. 1516. usque 1538. Cod. Saec. XVIII. (Copia ex originali desumta hactenus unica. pag. 791. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 3108.
— — Excerpta Latina ex diario. U. ott. Fol. Lat. 430.
Vas. Ujs. 1858. 27. Három képpel.
Vas. Ujs. 1861. 41. 42. Rajzzal.
Képes Ujság. 1860. 7. Képpel.
Rómer-hagy. Jgyk. XXXII. 54. M. Biz.
Lőcse. Mo. Képekb. II. 1868.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 218.
H. I.: Lőcsének régiségei. Írta —. XIV táblával és 88 fametszettel. Budapest. Akadémia. 1878. (Mo. rég. eml. II. k. 2. része.)
Ballagi Aladár: Die Kunstdenkmale Leutschau's von —. Budapest. 1879. Separatdruck aus den „Literarischen Berichten aus Ungarn". Herausgegeben von Paul Hunfalvy. Budapest. 1879. III. B. 3. Heft.
Hain Gáspár és Krónikája. (Henszlmannak „Lőcsei régiségei"-ben használt egyik főforrása.) Demkó Kálmán. Századok. 1882. 133—43 223—35.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. 116.
Dr. Demkó Kálmán: Lőcse története. I. köt. Jog-, mű- és művelődéstörténeti rész. Írta —. Lőcse. 1898. Reiss József. Nagy 8r. 516 l. Számos képpel. Szepes vm. t. t. Millenniumi kiadványainak V. kötete.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 252.
Lőcse képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 307.
Lőcsei műeml. rajzai. Mysk. V.-tól. M. Biz. 1879. 17. 32.
Daun: Veit Stoss iskolája Lőcsén. Veitstoss. 63—8. ábrák. 114—9. l.

Lőcse egyházi épületei.

Rupp: Mo. helyr. t. II. 215—27.

R. k. csúcsíves pleb. templom.

Pfarrkirche in Leutscheu in Ungarn. Mittheil. d. C. Com. 1856. 14.
Merklas W.: Die kath. Pfarrkirche St.-Jakob. Aufg. und beschr. von —. Mittheil. d. C. Com. 1858. (III.) 41—3. Egy táblával. 64—72. 18 képpel.
— — Die mittelalterl. Kunstwerke des Jakobs-Kirche in Leutschau. Mittheil. d. C. Com. 1860. 277—93. Két táblával és több fametszettel.
— — Die Stadtpfarrkirche S.-Jacobi Major in der kön. Freistadt. Leutschau. Ven. Merklas. Leutschau. 1862.
Mysk. V.: Lőcsei r. k. templom. Vas. Ujság. 1865. 16. Képpel.
Távlati képe. Mo. Képekben. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 228.
H. I.: Arch. Ért. IV. 1870. 145. 148—9. 188. 234—5. IX. k. 36.
— — Einige Kunstwerke der St.-Jakobs-Kirche zu Leutschau. Mittheil. d. C. Com. 1874. 107—11. Két tábla és három fametszettel. Wiener Bauhütte autograf rajzai. Akad. Arch. Biz. Lásd Gerecze. M. Biz. Rajztj.
— — rajzai. M. Biz. 1874. 39. 54., 1878. 96. 99.
— — Lőcse régiségei. 30—151. Alaprajz és képekkel.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 1888. 189—190.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
Háry Gy. rajzai. O.-M. Mon. Mo. V. 91. VI. 309.
Dénes F.: A műv. lelh. 31—9.
Kompanyik Coelestin: Sz.-Jakabról czímzett lőcsei pleb. templom rövid leírása. Lőcse. 1891.
Divald K. jel. a pleb. templom renaiss. műemlékeiről. M. Biz. 1902. 397.
— — A templom leírása. Szepes vm. m. eml. I. 22—30. Képekkel.

A pleb. templom falképei.

Merklas W.: Die Wandgem. d. VII. k. Mitthel. d. C. Com. 1862. 301—6. 325—9.
— — Ein neuentd. W. Mittheil. d. C. Com. 1863. 207.
Römer: Régi falk. 120—3.
H. I. helyreigazítása. Römer: Régi falk. 157.
— — Lőcsének régiségei. 82—112. Képekkel.
Arch. Ért. IV. 1870. 287.
Dr. Vajdovszky J.: A falképek értelmezése. Szepes vm. t. t. Évk. II. 1886. 29—46.

A falképek helyreállítása.

M. Biz. 1872. 96.
H. I. jel. M. Biz. 1886. 56. 57. L. még. 1887. 45. 57. 62. 63., 1889. 62—8. 85. 92.
Gr. Csáky Albin jel. M. Biz. 1887. 9. 21.
Mysk.: Arch. Ért. VIII. 45—53. 65—70.
A helyreállítás említve Arch. Ért. V. 180. VII. 24. 108. 142., 1886. 368., 1887. 81., 1888. 84. 86., 1889. 414.
H. I. jel. a Storno-féle helyreállításról. Arch. Ért. 1872. 142—3.
Szepes vm t. t. jel. M. Biz. 1890. 130. 136. 146.
A falképek színes másolata Forberger Vilmostól. M. Biz. 1891. 109.
Említve Arch. Ért. 1892. 286.

A pleb. templom helyreállítása.

M. Biz. 1872. 48., 1873. 8. 50. 56. 67. 83., 1874. 55. 58. 68., 1875. 1. 13. 18. 29. 50. 70. 94. 106.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 31.
További ügydarabok. 1891. 148., 1892. 126., 1893. 19. 29., 1902. 3.
Sumrák Pál jel. M. Biz. 1902. 624.
A pleb. templom helyreállítása említve Arch. Ért. IX. 5.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 179.

Szentségház. (Tabernakulum.)

H. I.: Lőcsének régiségei. 113.

Pleb. templom szobrászati díszítményei.

Ipolyi: Műtört. tan. I. 125—6.

Diadalív-kereszt az ajtófölötti erkélyen.

Ipolyi: Műtört. tan. I. 172.

Sz.-György lovas-szobra, fafaragvány a r. k. templomban.

E. kiáll. k. 306.
Czobor: Egyh. eml. 50.
Gerecze: Mo. tört. eml. I. 149. 295. 331. ábra.
Említve Arch. Ért. 1899. 68.
A pleb. templom, városház, oltárok és síremlékek rajzai Mysk V.-tól és fényképei. M. Biz. 1879.
Említve Arch. Ért. 1878. 238.
A pleb. templom oltárrészleteinek fényképei. M. Biz. 1873. 50. 67.
Papp Károly fényképfelvételei. M. Biz. 1902. 31. 55. 122.

Pleb. templom oltárai.

Ipolyi: Műtört. tan. I. 158.
H. I.: Lőcsének régiségei. 52—78.

Főoltár.

Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 117.

Mátyás királyról nevezett oltárnak polcza.

Rajz. Háry Gyula. U. ott. 121. l.

György plebános sírköve. 1392. A pleb. templom Sz.-György kápolnájában.

H. I.: Lőcsének régiségei. 126.
Merklas W.: Ein Grabstein der St.-Georgs-Capelle in Leutschau (Vlebach György sírköve). Mittheil. d. C. Com. 1864. Kleinere Beiträge IV—V. 1. Fametszetekkel.
Reisz Károly: Régiségek a lőcsei sirboltban. Tud. Gyűjt. 1820. I. 131.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 169.
Gerecze: Mo. tört. eml. I. 299.

Rhael Antal városi tanácsos márvány-epitafiuma. 1612. A pleb. templomban.

Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejl. 1881. 42.

Urbanovits Márton epitafiuma. 1620. A templom déli falának külsején.

Mysk. V.: U. ott. 43. l. Képpel a 41. lapon.
Kemény Lajos: A síremlék képfaragójáról. Arch. Ért. 1902. 332—6.

Thurzó-féle emléktáblák a keresztelő-kápolna falán. 1543.

Mysk V.: U. ott. 44. Képpel a 42. lapon.
E. kiáll. k. 3943.
Gerecze: Mo. tört. eml. 297. l. 345. ábra.

Thurzó Szaniszló síremléke, ugyanazon kápolna déli oldalán. 1625.

Mysk V.: U. ott. 44. l. Képpel a 43. lapon.
— — Leírása, képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 316.
Vas. Ujs. 1867. 30. Képpel.
Ballagi Aladár: Vas. Ujs. 1880.
Gerecze: Mo. tört. eml. 298.

Hirscher Dániel epitafiuma. 1607.

Mysk. V.: U. ott. 50. l.

Bethlenfalvi Thurzó János sírköve. 1508.

Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1870. 19—24. 27.
Lepsy Lenárd: A Thurzókról Lengyelországban. Krakkó. 1890. 19. Ism. Századok. 1890. 614.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.

Thurzó Kristóf 1614., Thurzó Elek 1594., Thurzó Elek 1543., Thurzó János 1508., Thurzó János 1558., Thurzó Szaniszló 1625. sírfeliratai Still Páltól.

H. I.: Lőcsének régiségei. 126.
M. Biz. 1876. 28. 32. 36. 38. 55.

Thurzó János és Elek, II. János, II. Elek, Kristóf, Szaniszló és Urbanóczy Márton síremlékeinek feliratai és fényképei. M. Biz.

Említve Arch. Ért. 1877. 3.
H. I.: Lőcsének régiségei. 126—139.

Régi egyházi faszékek.
H. I.: Lőcsének régiségei. 117.

A pleb. templom függő orgonája. 1620. (Elrontva.)
Still Pál: Zur Gesch. der grossen Orgel in der röm. kath. Pfarrkirche zu Leutscheu. Zipser Bote. 1877. 10—2.
H. I.: Lőcsének régiségei. 115.
Mysk. V.: Átalakitása. Arch. Közl. X. III. füz. 82.
— — Memorandum. 7.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.
Az orgonára vonatkozó ujságczikkek és hivatalos intézkedések. M. Biz. 1897. 199. 251.
Steinhausz L. jel. ugyanerről, ugyanott.

Pleb. templom bronz keresztelő-medenczéje.
H. I.: Lőcsének régiségei. 120.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 98.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.

A három királyt ábrázoló, fára festett predella a XVI. századból. A pleb. templomé.
E. kiáll. k. 876.
Czobor: Egyh. eml. 46.
Említve Arch. Ért. 1900. 379.

Aranyozott ezüst kehely. Szilassi János ötvösműve. Hat zománczképpel. 1754. A plebániai templomban.
E. kiáll. k. 2390.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 332. 341.
Említi Czobor: Egyh. eml. 107.

Sodronyzománczos kehely. 1637.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1905. 45—6. Képpel.

Aranyozott vörösréz szentségtartó a XVI. századból, csúcsíves toronynyal s fialéval. A pleb. templomban.
E. kiáll. k. 1440.

Ciboriumalaku providealo edény a XV. század végéről ragadós betegek számára.
Egyh.-műv. Lap. VI. 293.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 236. l. 273. ábra.
Czobor: Egyh. eml. 62.

A pleb. templom régi bőrkárpitjai.
H. I.: Arch. Ért. XII. 301—2.

XV. századi Gobelin-szőnyeg. Szarvasvadászatot ábrázol. A plebániáé.
H. I.: Lőcsének régiségei. 123.
Merklas W.: Der alte Teppich in der St.-Jakobs-Kirche zu Leutschau. Mittheil. d. C. Com. 1863. 290—2. Képpel.
E. kiáll. k. 1200.
Czobor: Egyh. eml. 79.

Harangtorony. 1661.
H. I.: Lőcsének régiségei. 159.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Ferencz-rendiek kolostora és csúcsíves temploma, egykori minorita, ma gymn. templom.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. (1888.) 190.
Dénes F.: A műv. lelh. 44.
— — Arch. Ért. VIII. 179.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 20—33. Több képpel.

A lőcsei jezsuiták szerzetháza és iskolája.
Mercur von Ungarn. 1787. 162. 218. 249. 392.

Minoriták mai temploma és kolostora 1751—1763-iki menyezetképekkel. Ennek helyén állt az egykori kórház-templom.
H. I.: Lőcsének régiségei. 139.
Dénes F.: A műv. lelh. 45.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 33.

A Karthausiak egykori kolostorának maradványa, egy famenyezetű kápolna, két emeletre osztva, jelenleg kaszárnyaszoba.
H. I.: Lőcsének régiségei. 151.
Dénes F.: A műv. lelh. 42.

Az egykori Mária-hegyi kápolna helyén 1766-ban épült kápolna és régi Mária-szobra.

A Gehol-hegyi rom. Vagy ennek, vagy a Mária-hegyi kápolnának helyén állt az egykori Bélpoklos-kápolna.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 34.

Ág. ev. templomban XVII—XVIII. századi egyházi edények.
Dénes F.: A műv. lelh. 47.

Lőcse körfalai, egykori kapui.
H. I.: Lőcsének régiségei. 16—26.
Demkó K.: Lőcsének erődítése és védelmi rendszere. Lőcsei főreálisk. Ért. 1883—4. 32 l. Két térképpel.
Ism. Századok. 1884. 815—7.
Schulek J. jel. egyik városkapu lebontásáról. M. Biz. 1901. 308.
Az Alsó-kapu, Lengyel-kapu lebontása. M. Biz. 1901. 351. 385.
Dénes F.: A műv. lelh. 54—8.
Lőcse várának alaprajza 1720-ból a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

Lőcsei Fejérasszony képe.
Halavács Gy. közlése.

Lőcse városháza. 1560. Második emelete a XIX. századból.
Mo. s a N.-világ. 1868. 38. Képpel.
Vas. Ujs. 1873. 2 Képpel. Mysk. rajza után.
Rajz. Mysk. V. M. Biz. 1874. 39. 154.
H. I.: Lőcsének régiségei. 152.
Fénykép után. Vas. Ujs. 1898. 37. sz.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 309.
Steinhausz László: A lőcsei városház. Épitő Ipar. 1898.
Helyreállitása. M. Biz. 1890. 78. 119. 145. 146., 1891. 15. 33. 109.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1892. 65. További ügyiratok. M. Biz. 1892. 67. 126., 1894. 51. 71.
Említve Arch. Ért. 1895. 279.
Főtemplom és városház. Fénykép után. Vas. Ujs. 1898. 37.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 65—7. Képekkel.

Thurzó-ház a XVIII. század elejéről.
H. I.: Lőcsének régiségei. A Thurzó házak. 161. l.
Képe. Vas. Ujs. 1898. 37. sz.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 311.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 77. Képpel.
A Thurzó-házban végzett átalakitások. Steinhausz L. jel. M. Biz. 1900. 310. 312. Továbbá 1901. 57. 104.

Thurzó- (Spilinberger, Hermánn) házak sgraffitos homlokzatai és kovácsolt vasrácsozatai.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejl. 1881. 38—40. Képekkel.
Említve Arch. Ért. 1899. 422.
Divald K.: M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 77. Képpel.

Hermánn-féle ház renaiss. udvara.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 78. Képpel.

Hermánn-féle ház udvarán állott renaiss. kút.
Átalakitásáról szóló hirlapi czikkek s hivatalos intézkedések. M. Biz. 1897. 199. 251.

Bobst-ház. XVII. század.
Divald K.: M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 78. Képpel.

Kör-tér 42. sz. ház renaiss. ajtókerete. 1530.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 64—6. Képpel.

Kör-tér 7. sz. ház renaiss. udvara és kovácsolt vasrácsozata.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 78. Képpel.

Lábas házak.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Kör-tér egykori 57. sz. háza.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 78. Képpel.

Kovácsolt vasablakú pellengér a XVI. századból. Probstner-féle kertben.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Lakat a XVI. századból. A városé.
H. I.: Lakatosmunkák. Lőcsének régiségei. 122.
E. kiáll. k. 3843.

Várhegy (Burg), mint terrasz-építmény.
Dénes F.: A műv. lelh. 10.

Alte-Leutsch nevű őstelep.
Dr. Horváth Ákos: Arch. Ért. 1900. 157—64. Helyrajzzal.

Őzhegyen és Kereszthegyen körsáncok.
Dénes F.: A műv. lelh. 12.

Lőcsétől Szepes-Váraljáig az országút mentén 13 pogányvár.
Majláth Béla: Arch. Közl. IX. 40.

Lubló. R. k. pleb. templom.

Epitafiumai.

Keresztelő-medencze. 1510.
Valamennyi rajzai. M. Biz.

Három hajós barokk-templom a XVIII. századból.

Kőkereszt-kút a XVI. század elejéről.

XVII. századi vörösmárvány-síremlék térdelő alak domború képével.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 48.

Lubló vára.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 230.
Az emléktáblák feliratai. Römer hagy. XVII. sz. es. V.-kiáll. Jgyk. IV. M. Biz.
M. J.: Magyar Néplap. 1857. 85. Rajzzal.
Képes Ujs. 1860. II. 20.
Ujfi József: Haz. s a Külf. 1866. 19. Képpel.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 239. Képpel.
Lubló várának alaprajza 1773-ból a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1886. 43. 54.
— — rajzai. M. Biz. 1893. 25. 29. 49. 58. 99.
M. Biz. 1885. 6. 23.
Fényképe. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1883. XIII. 1899. 421.
Weber Samu: Lubló váromladéka. Századok. 1886 141—156., 1897. 422.
Rajza. Br. Mednyánszky L. O.-M. Mon. Mo. VI. 304.
Dénes F.: A műv. lelh. 49.
Csánki D.: Mo. fldr I. 252.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 71. Képekkel.

Lucsivna. Csúcsíves pleb. templom a XIV. sz.-ból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 179.

Mahal határában Hradiszkó (Várhegy) nevű magaslaton őskori földerődítmény.
Münnich Sándor: Arch. Ért. 1889. 57—9. Térrajzzal.
Dénes F.: A műv. lelh. 8.

Maldur. Csúcsíves templom a XV. sz.-ból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 179.
Mysk. V. jel. a malduri csúcsíves templom leégéséről. M. Biz. 1888. 5. 12. 43. 54. 60. 64.
— — Egy elpusztult műemlékünk. Arch. Ért. 1888.
Mysk. V.: rajzai. M. Biz. 1888. 29. 63. 64., 1889. 29. 40. 72. 85. 92.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 263.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 51.

A templom helyreállitása.
Pataki J. és Császka György jelentései. M. Biz. 1890. 4. 25.
Említve Arch. Ért. 1890. 352.

R. k. templomban ostyatartó. XIV. sz.
Pulszky K.: Ő. kiáll. l. II. 28. l. 69 Go. sz. Képekkel.

Aranyozott rézciborium.
Az ötvöss. rem. II. 1—2. Fénynyomatú képpel.

XVI. sz. egyházi szék. (Elpusztult.)
Rajza Mysk. V.-tól. M. Biz. 1889. 29.

Harangtorony a XVII. sz.-ból. Felsőmagyarországi renaiss. stilusban.
Említve Arch. Ért. 1899. 422.
Divald Kornél jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 80.

Ev. fatemplom.
Névtelen jel. M. Biz. 1901. 191.

Marczell-vár és **Márkus-vár**.
Hradszky József: A szepesm. t. t. Évk. I—IV. évf. Lőcse. 1885—8.
Münnich Sándor: Die Marczelburg. A tatárjárás előtt fennálló várról. Zipser Bote. 1883. 25.

Margitfalva. Terrasz-építmény nyomai.
Dénes F.: A műv. lelh. 10.

Margitfalu mellett őskori telep.
Dénes F.: A műv. lelh. 13.

Márkusfalva.
A Máriássyak ősi fészke Márkusfalván. Vas. Ujs. 1865. 9. Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 252.

R. k. csúcsíves templom, az átmeneti ízlés korából. XIII—XIV. század.

Kápolna jelképes oszlopfejdiszítményekkel.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 179.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 183—4.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 30.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1875. 30. 42., 1876. 21. 36., 1889. 29. 40. 72. 85. 92.
H. I.: Műeml. oszt. 1886 116.
Hradszky József: A márkusfalvi r. k. templom és síremlékei. Szepes vm. t. t. Évk. I. 109—12.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 46—7. Képekkel.

Márkus és batizfalvi Máriássy István sírköve. 1516. Márványlap.
Csoma—Csergheö: Arch. Ért. 1887. 425—7. Képpel.
Arch. Ért. 1890. 443.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
— — Turul. XV. 1897. 92. Három rajzzal
E. kiáll. k. 327.
Gerecze: Mo. tört. eml. I. 151.
— — Szobr. eml. 73. Képpel.

Chaholyi Zcambai epitaphium és festett czimere a templomban.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.

Zápolya János és György, Zápolya Istvánné festett faczimerei.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 30.
Mysk. V.: Arch. Ért. X. 253—74.
— — A templom sírkövei és czimerpajzsainak rajzai. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 239., 1886. 116.
Czobor: Egyh. eml. 97.

Kehely a XVI. századból. A r. k. templom tulajdona.
Pulszky K.: Ő. kiáll. l. II. 99—100. l. 93 Go. szám. Képekkel.

Harang a pleb. templom tornyában. 1272. (?)
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 191.

Régi vára omladozó állapotban.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V. Jgyk. IV.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1889. 29.
Dénes F.: A műv. lelh. 52.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 72.

Turnikdomb körsáncza.
Dénes F.: A műv. lelh. 12.

Feliratos márványkőtöredékek Mariássy Ferencz kertjében.
Rómer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 30.

Matheócz. Csúcsíves pleb. templom a XV. sz. második tizedéből.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 179.
Rómer Jgyk. XXXII. 39. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 252.
Divald K.: Szepes m. eml. I. 56.

Bronz keresztelő-medencze. 1312.
Dr. Vajdovszky J: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Szárnyas oltárkép, ábrázolja Sz.-Istvánt és Imre herczeget.

Fafeszület, talán a XIV. sz.-ból.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Harangláb.
Sváby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.

O Rex gloriae veni cum pace. Herr Got sey mit uns feliratú harang, év nélkül.
Pisch Béla levelei 1862 decz. 15. és 1863. jan. 29. Rómer Fl.-hoz. Másolatokkal.
Rómer-hagy. XXXVII. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

Matlárháza. L. **Tátra-Lomnicz**.

Mátyásfalva. Csúcsíves pleb. templom a XV. sz.-ból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch Ért. VIII. 179.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 263.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 52. Képpel.

XVIII. századi menyezetképek.

Szilassy-féle úrmutató és ciborium.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 52.

Menedékhely (Lapis refugii). L. **Lethánfalva**.

Menedékkő (Lapis refugii). L. **Lethánfalva**.

Mengusfalvi terrasz-épitmény.
Dénes F.: A műv. lelh. 7.

Ménhárd.
Protocollum oppidi Menartsdorf Menyardfalva in Terra Scepusiensi ab anno 1588. usque ad annum 1816. ductum. MS. Germ. Saec. XVI—XIX. fol. 212. in 4r. M. N. Múz. Quart. Germ. 819.
Csánki D.: Mo fldr. I. 252.

Kéthajós csúcsíves pleb. templom a XIII. és XV. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 180.
Belsejének képe. Divald K. Művészet 1903. 418.
Divald K.: Szepes m. eml. I. 56. Képpel.

Bronz keresztelő-medencze. 1484.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.
Emlitve Arch. Ért. 1900. 379.

Harangláb.
Megyei államépit. hiv. jel. M. Biz. 1901. 191.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 81. Képpel.

Michelsdorf. L. **Szepes-Őr-Mihályfa**.

Mindszent. XV. századi csúcsíves szentélyű plebánia templom.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 180.
Hradszky József: Zur Gesch. der Mindszenter Kirche. Zipser Bote. 1877. 42.
Csánki D.: Mo fldr. I. 263.

Románizlésű keresztelő-medencze.

Csúcsíves vasrácsozatú ajtó.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1893 86. 109.
— — rajzai. M Biz. 1894. 63. 71.
Lásd még. 1895. 2. 8. 33. 48. 64. 202. 205., 1896. 32. 76., 1897. 42. 81.
Emlitve Arch. Ért. 1895. 280., 1897. 284.
Czigler Gy. felvétele. M. Biz. sz. n.

Átmeneti korú kerti sír-kápolna.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 183.
Dénes F.: A műv. lelh.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 8.

Kastély a XVIII. sz. végéről.
Mindszent és kastélya. Vas. Ujs. 1891. 40. Képpel.
Rajza az égés után. Háry Gy. Vas. Ujs. 1893. 18.
Dénes F.: A műv. lelh. 59.

Mühlenbach (Müllenbach, néhol Mühlbach). R. k. csúcsíves templom. 1425.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 180.
Rómer Jgyk. XXXII. 4. M. Biz.
H. I.: M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. 1873. 3.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21., 1886. 21. 36.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 240.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 253.

Szárnyoltárok.

Szentségtartó fali fülke. 1425.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 169.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 79.
— — rajzai. M. Biz. 1876. 21.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.

Ág. ev. templom és templom-kastély.
Távlati képe. Ifj. Storno F. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Csúcsíves ízlésű sárgaréz tömjénező a XV. sz.-ból. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1499.
Czobor: Egyh. eml. 72.
Grivaldszky Ágoston jel. M. Biz. 1901. 191.

Összecsavart ágakat ábrázoló csúcsíves fagyertyatartók. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 874. és 884.

XV. századi húsvéti vasgyertyatartók farúdon. Aranyozás és festés nyomaival. R. k. pleb. templomé.
U. ott. 882. és 883.
Czobor: Egyh. eml. 46.

Nagy-Folkmár. (Azelőtt Woltmár.) Pleb. pecsétnyomó. 1222.
Oravecz Gy. levele 1863 jún. 24. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Nagy-Lomnicz. R. k. csúcsíves templom. XIV. sz.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 156.
Römer Jgyk. XXXII. 20.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1879. 39. 32. 38. 69. 86. 90.
Arch. Ért. 1880. II.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Svéby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 262.

Homokkő keresztelő-medencze a XIV. századból.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 97.
— — rajzai. M. Biz. 1879. 29.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Berzeviczei és kakaslomniczi Berzeviczy János sírköve.
Bárczay O.: Arch Ért. 1893. 435.

Kastély.
Dénes F.: A műv. lelh. 61.

Nagyőr (Nehre, Sztrázska). R. k. csúcsíves templom. XV. sz.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 180.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Három szárnyas oltára a XVI. sz. elejéről.

Renaiss. vörösmárvány keresztelő-medencze. 1593.

Harangtorony 1629. sgraffitokkal.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 171.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 79.
— — jel. és rajz. M. Biz. 1876. 21. 36. 76. 79.
Említve Arch. Ért 1877. 3., 1878. 240.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Dénes F.: A műv. lelh. 42.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
Svéby jel. M. Biz. 1901. 191.
Rupp: Nagyőr egykori apátsága s mai temploma. Mo. helyr. t. VII. 260—1.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 264.

Áttört művű szövétnek rudja.

Égetett díszű pad a szentélyben.

A diadalívről leszedett kálvária.

Madonna-szobor fából a sekrestyében. (A Szepesség legrégibb faragványa.)
Divald K.: Szepes vm. t. eml. I. 59.

Harangtorony sgraffitó-diszítéssel.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 81. Képpel.

Kastély. 1580—90.
Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1867. 22.
Említve Arch. Ért. 1899. 421—2.
Rajza Mednyánszky L.: O.-M. Mon. Mo. VI. 305.
Dénes F.: A műv. lelh. 60.
Divald K. leírása. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 73.

Nagy-Szalók (Schlagendorf). Kora csúcsíves plebánia templom tornya. 1337.

Díszes déli kapu.
Mo. Képekb. II. 1868.
Mysk. V.: A templom rajzai. M. Biz. 1882. 35. 38. 58. 70. 104.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIV. XLIX.
Babura László: A nagyszalóki r. k. templom rövid vázlata. Közli —. A Szepes vm. t. t. Évk. I. 100—3.
A templom távl. képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 233.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 180.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. sz.-ból. A pleb. templomé.
E. kiáll. k. 2030.

Nagy-Szalók fölött: Kaulige (Kuglige) Burg. Obere-Burg.
Römer Jgyk. XXXVIII. 129. XXXI. 137. M. Biz.
Dénes F.: A műv. lelh. 7.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 254.

Ág. ev. templom. 1786—1788.
Schönviszner János: Szepesi t. t. Évk. I. 105.

Nedecz. Kéthajós csúcsíves templom, szentélye a XV. századból. A hajó boltozata barokk.

Falain középkori szárnyas oltárok képei.

Csúcsíves ezüst úrmutató.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 180.

Nedecz vára. 1319—1330.
Nedecz vára. Vas. Ujs. 1860. 1. Képpel.
Mo. Képekb. II. 1868.
Nedecz és Csorsztin várak távl. képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 235.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 232.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1885. 6. 23., 1886. 43. 54., 1887. 40. 42. 50., 1888. 21. 30.
A vár fényképe. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1883. XIII. 1899. 421.
Rajza Mednyánszky L.-tól. O.-M. Mon. Mo. VI. 301.
Weber Samu: Nedecz vára. Századok. 1897. 422.
— — Zipser Geschichts u. Zeitbilder.
Svéby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Dénes F.: A műv. lelh. 49.

A vár díszterme a XV. sz.-ból.

Nyugati szárnya 1601-ből.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 72. Képpel.

Nehre. L. **Nagyőr**.

Odorin. Kéthajós XV. századi csúcsíves pleb. templom.

Díszes sarokoszlopos kapuzat.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 180.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1875. 30. 42.
Említve Arch. Ért. 1878. 273.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 250.

Falképek nyomai a mészréteg alatt.
Mysk. jel. M. Biz. 1875. 30.

Pacificale.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.

Ó-Falu. L. **Szepes-Ófalu**.

Olaszi. L. **Szepes-Olaszi**.

Ó-Leszna. L. **Felső-Erdőfalva**.

Olsavicza. G. k. templom. 1301.

Kettős oltárképe a XVIII. századból.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 165.

Szentségfülke, melyet az oltár eltakar.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 60.

Ó-Lubló. R. k. csúcsíves templom. XV. század.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Közl. VIII. 181.

Lábas házak.

A 14. sz. ház kapuja alatt románkori oszlop, sarokleveles láb és fejezettel. Ez a hajdani menház, csúcsíves ajtókkal, czímeres sírkővel 1639-ből.

A kórház falán, merre a belvárosba feljárnak lengyel férfit és nőt ábrázoló emlékkő.
Römer: Arch. Közl. II. f. 28.
Csánki D.: Mo. fldr. 253.

Aranyozott ezüst úrmutató, a XVI. és XVIII. századból. A pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1462.
Czobor: Egyh. eml. 51.
Szlopovszky K. esperes jel. M. Biz. 1901. 191.

Sárgaréz keresztelő-tál a bűnbeesés domborképével s minuskulás körirattal. XVI. századi mű.
E. kiáll. k. 1497.
Czobor: Egyh. eml. 72.
— — Mo tört. eml. I. Képe. XXXIV. tábla.

Ordzovján. L. **Ragyócz.** (Helytelenül Ragyólcz, mert ez Nógrádban van.)

Oszturnya. G. k. templom. 1797.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 79.

Pikócz mellett őskori telep.
Dénes F.: A műv. lelh. 13.

Podolin.
Mindenes Gyűjt. IV. 1790. 215.
Weber Samu: Podolin város története. Tört. Tár. 1891. 208. 389., 1892. 5. Külön lenyomatban is. 1892. Írta s okmánytárral ellátva közzétette —. Budapest. 1891. 8r. 52 l. Ismertetése. Századok. 1892. 171.
Vagner S.: Podolin város története. Okmánytárral ellátva. Budapest. 1891. 8r.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 253.

Podolin falakkal kerített város.

Plebánia temploma.

Keresztelő-kút.

Sz.-Anna-oltár szobrai lengyeles öltözetben.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. IV. M. Biz.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 45. Képpel.

Harangtorony, sgraffitóit bemeszelték.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 81. Képpel.

A városi legkisebb harang e felirattal: Rex gloriae veni cum pace. 1572.
Korponay Eduard levele 1863 márcz. 8. Rómer-hez. Rómer-hagy. XXXIX. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

A középső harangon: Magnificus Dominus Antonius Paloci fecit Jesus Naserenus Rex Judeorum O Rex gloriae veni. 1572. stb.
Korponay előbb említett levele mellett. U. ott és. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Egy évnélküli, maiusculas, O rex glorie veni cum pace feliratú, és egy 1623-ból való harang.
Másolata Ipolyi-tól. Rómer-hagy XLVII. sz. cs. M. Biz.

Kegyesrendiek temploma és kolostora. 1642.

Két tornya. 1762.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 227—32.
M. Biz. 1885. 6. 23.
Szárnovszky Ede jel. M. Biz. 1901. 191.
Dénes F.: A műv. lelh. 45.

Harangtorony a XVI. századból. Sgraffitói elpusztultak.
Mysk. V.: Memorandum. 5.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Említve Arch. Ért. 1899. 422.
Az erre vonatkozó ujságczikkek és hivatalos intézkedések. M. Biz. 1897. 199. 251.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

Gobelin.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 199.

Régi bástya.
Svábv Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.

Egykori várából alakított épületek.
Weber: Századok. 1897. 422.

Polyanócz. Csúcsíves XV. századi templomából régiek a hosszfalak s a sanctuarium.
Dr. Vajdoszky J.: Arch. Ért. VIII. 181.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 265.

Pongráczfalu. Csúcsíves templom a XV. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 181.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 265.

Poprád.
Rómer: Poprádra vonatkozó irónjegyzetei. Rómer-hagy. LXIX. sz. cs. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 253.

Kéthajós csúcsíves r. k. pleb. templom a XIV. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 181.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1876. 76. 79., 1883. 15. 18. 79. 81., 1885. 60. 65. 71. 73., 1886. 2. 10. 15.
Arch. Ért. III. 1884. II. IX. 1
H. I.: Műeml. oszt. 1886. 56. 57.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Falképek 1463-ból. Restaurálva.
Linsch Mihály levele Rómer-hez 1875 szept. 29. Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Rómer Jgyk. XXXII. 43. XXXVII. 116. 122. 126. M. Biz.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 76.
— — Hon. 1875 aug. 21. 200.
— — A renaiss. kezdete és fejl. 1881. 39.
A falképek pauzái. Linsch Mihály festőtől. M. Biz. 1876. 14. 36.
L. még M. Biz. 1875. 82. 102. 106. 127. 132.
Linsch Mihály szines pauzái. M. Biz. 1875. 127.
A falképek helyreállitása. M. Biz. 1875. 82. 106. 127. 132., 1876. 14. 36., 1879. 23. 32.

A három szent király freskófestmény részlete.
Képe. Divald K.: Művészet. 1903. 415.

Csúcsíves ízlésű kép Nicolaus de Leuczia ad. 1484. pinxit aláírással.
Merklas W.: Über die alten Gemälde in der Zips. (Máriakép.) Mittheil. d. C. Com. 1864. Kleine Beiträge. XX—XXI. l.
Dénes F.: A műv. lelh.

Főoltára.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Kereszt-kút márványból, vörösréz födéllel. 1646.
Liptay F. levele és rajzai 1863 febr. 2. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Poprádi templom aranyozott ezüst kelyhe, sodronyzománcz és Sz.-Egyed vadászjelenetével diszítve. XV. századi mű.
Leirása és irónrajza természetes nagyságban Liptay Ferencztől. 1863. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. 89. l. 71 Go. sz.
Ötvöss. rem. II. 87—8. Fénynyomatú képpel.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131.
E. kiáll. k. 1536.
Arch. Ért. 1896. 78.
Czobor: Mo. tört. eml. I. XXXI. tábla.
— — Egyh eml. 62. (Hibásan 52.)
Mihalik: Mo. tört. eml. II. 232.
— — Arch. Ért. 1896. 343.

Pacificale aranyozott ezüstből, az evangelisták képeivel. Használaton kivül. Minuscula felirattal. XVI. századból.
Liptay F. levele és természetes nagyságú rajzai. 1863 febr. 2. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Zöldselyem miseruha, applikált virágokka l. (Kora?) A pleb. templomé.
E. kiáll. k. 2236.

Selyem miseruha, cappa, kehelytakaró és kendőtartó a XVII. századból. A pleb. templomé.
E. kiáll. k. 2324.

Csúcsíves szövétnektartórúd.

Két középkori vasgyertyatartó.

XV. századi bronz tömjénfüstölő.

Sekrestye fali szekrény csúcsíves, faragott dombormővekkel.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Harangtorony a XVII. századi sgraffitokkal 1658-ból.
Arch. Ért. 1889. 422.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.
— — Szepes vm. m. eml. I. 81.

Egykori 1609. 1646. és 1686-beli elpusztult harangjainak leírása.
A Can. Visit. 1832-ből. Közli Liptay F. Levele 1863 febr. 2. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Bronzmozsár a poprádi múzeumban.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1905. 50—1. Képpel.

Poprádról Hozelecz felé vivő országút mellett puszta templom és az egykori Steoiszdorf falu helye.
Weber S.: Századok. 1897. 416—7.

Kastély.
Weber Samu: Vom Poprader „Schlösschen". Kaschauer Zeitung. 1877. 99—100.

Poprád őskori telep nyomai.
Dénes F.: A műv. lelh. 13.

Prakfalvi köralakú kápolna. XVII. sz.
Czobor jel. M. Biz. 1901. 504. 505.
Czigler Győző jel. és vázl. (Szerinte nem műemlék.) M. Biz. 1902. 4. Vázlatokkal.
L. még. 1902. 4. 55.

Őskori telep.
Dénes F.: A műv. lelh. 13.

Rakusz. L. **Rókusz**.

Ragyócz (Ordzovján). Csúcsíves XV. századi templom, ma sekrestye.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 181.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 265.

Csúcsíveskori réz úrmutató.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 60.

Richnó. Sz.-Magdolna-kápolna.

R. k. templom a falun kívül a Csáky-féle temetkezési hely.

Kolostor romjai.

Várrom maradványok.
Rómer Jgyk. XXXV. 28. M. Biz.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1875. 52.
Említve Arch. Ért. 1878. 275.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 182.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Főszolgabirói jelentések. M. Biz. 1901. 191.
Weber S.: Richno vára. Századok. 1897. 422.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 266.

Egykori várának köveiből épült a Kluknói-kastély.
Dénes F.: A műv. lelh. 52. 60.

Richno közelében Remete felett őskori romok.
Dénes F.: A műv. lelh. 19.

Richwald. Csúcsíves templom a XV. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 182.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 266.

Rocks. L. **Rókusz**.

Rókusz (Rocks). R. k. csúcsíves templom a XV. századból.
Svábу Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.

O Rex Gloriae veni cum pace feliratú harang, év nélkül. XIV. század. (?)
Pisch Béla levele 1862 decz. 15. Rómer Fl.-hoz. Rómer-hagy. XXXVII. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
— — Arch. Ért. VIII. 131.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 266.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Ruszkin (Ruszkinócz). Kéthajós templom, két oszlopon nyugvó boltozattal.

Bronz keresztelő-kút a XVI. sz. elejéről.

Régi miseruha.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
— — Arch. Ért. VIII. 182.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 254.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

XV. századi Madonna-szobor a jobboldali mellékoltáron.

Szilassy-féle úrmutató és kehely.

Csúcsíves húsvéti gyertyatartó.

Három régi harang.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 57.

Ruszkin város közelében Sanct-Merten, Sz.-Márton nevű falu romjai, Marton Comes lakásának és a templomnak alapfalaival.

E pusztatemplomtól nyugat felé a Kappenvár (Kappenburg) helye.
Weber S.: Századok. 1897. 416.

Sávnik. Egykori cziszt. apátsága maradványai. Alap. 1216. vagy 1222.
F.-Czinár: Mon. II. 85—8.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 237—42.
Békefi: A pásztói apáts. tört. 1190—1702. 32.
— — A cziszt. r. tört. 9.
Weber S.: Századok. 1897. 421.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 266.

Püspöki kastély. Épült a lethánkői hajdani Karthauzi zárda-templom köveiből a XV. század első tizedében.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 182.
Képe. Vas. Ujs. 1891. 45.
Weber S.: Századok. 1888. 643—5.
Thaly K.: Századok. 1887. 727—9. Az előbbi czikk tévedéseinek kiigazítása.
Weber S.: Még egyszer Savnik. Századok. 1888. 673—5. (Felelet.)
Dénes F.: A műv. lelh. 42.
Mysk. V. rajza. M. Biz. 1896. 1900. 69.

Schavnik. L. **Sávnik**.

Schlangendorf. L. **Nagy-Szalók**.

Stojanszdorf. Épületromok.
Rómer hallomása. Hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXXVIII. 125.

Stola. Benczés apátság alapjai. 1314.

Faragott kövek a régi templomból a parasztok házaiban.

Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. V. 8. 2. V.
F.-Czinár: Mon. I. 310.
Rupp: II. 243.
Weber S.: Századok. (?) 421.

Sümeg. Átalakított ablakú, két hajós, keresztboltozatos szentélyű templom.

Divald K. Szepes vm. m. eml. 61.
Münnich Sándor: Die Gründung der Stolaer Benediktiner-Abtei. Zipser Bote. 1881. 42.

Svabócz. Csúcsíves pleb. templom a XV. sz.-ból, gótikus ikerablakú toronynyal.

D. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 182.
Rómer Jgyk. XXXII. 48. M. Biz.
— — irónjegyzetei Svabóczról. Rómer-hagy. LXIX. sz. cs. M. Biz.

Régi kapu gótikus ívezete emberfejes románkori oszlopfőkön.

Díszes szentségfülke.

A hajó északi falán falképek.

Egykori szárnyas oltárok képei, négy táblafestmény a falakon.

Régi szárnyas oltár.

A toronyba vezető vasajtóra függesztett kettős oltárkép a XV. századból.

Egyik harangján e felirat: Me fecit Mathias Ulrich in Eperies anno 1658.

A másik harangot öntötték 1629-ben.

A legkisebb harang felirat nélkül.

Hordozható csúcsíves gyertyatartók.

Pisch B. leírása a szárnyas oltárképekről. M. Biz. 1876. 6.
Említve Arch. Ért. 1877. 3.
Kemény Lajos: Arch. Ért. 1904. 342.

Falképek.

Divald K. szóbeli közlése.

Svedlér. R. k. templom.

Községi jel. M. Biz. 1901. 191.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 254.

Sz.-András. Csúcsíves templom a XV. századból.

Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 182.
Rómer Jgyk. XXXII. 49. Hagy. LXIX. sz. cs. M. Biz.

Régi harang.

Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Szepes-Béla.

A plebánián levő Liber II. scriptus in quo memorabilia notata digna conscribuntur című 1700-beli könyvből kivonat. Rómer-hagy. IX. sz. cs. M. Biz.
Béla szepesi város. Alm. v. Ungarn. 1778. 284.
Wéber Samu: Zur Gesch. der XVI. Stadt Béla. Zipser Bote. 1876. 11., 1877. 31—5., 1878. 25. mellékl.
— — Geschichte der Stadt Béla. Ein Beitrag zur Zipser und Vaterländischen Geschichtsforschung von —. Igló. 1892. 8r. 445 l. Több képpel.
Ism. Századok. 1892. 165—6.
Weber Samu: Monographie der evang. Gemeinde Béla. Késmárk. 1885.
F.-Czinár: Egykori apátsága. Mon. I. 302—3.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 250.

R. k. két hajós templom.

Pacificale.

Aranyozott ezüst kehely. Goss hanns de bella. 1515. felirattal.

Ércz keresztelő-kút.

Rómer-hagy. V.-kiáll. Jgyk. IV. és XVII. sz. cs. M. Biz.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
— — Arch. Közl. X. III. füz. 80.
Említve Arch. Ért. 1877. 3.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 153.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
H. I.: Műeml. oszt. 1886. 116.
Radisics J.: Arch. Ért. 1891. 31—8. Képekkel.
E. kiáll. k. 1541.
Czobor: Egyh. eml. 58. Képekkel.
Mihalik: Mo. tört. eml. 236. 3. ábra és XLIV. tábla.

Késő csúcsíves izlésű úrmutató. Ezüstözött sárgaréz. A pleb. templomé.

E. kiáll. k. 1365.
Czobor: Egyh. eml. 54. (Hibásan számozva 44.)

Vörösbársony miseruha a XVI. századból. A pleb. templomé.

E. kiáll. k. 1424.

Városi harangtorony. 1590.

Magánház. (190. sz.) 1666.

Említve Arch. Ért. 1899. 422.
Névtelen jel. M. Biz. 1901. 191.

Szepes-Darócz (Dravecz). R. k. két hajós templom a XIV. századból.

Szentségfülke. 1482.

Két ötüléses stallum a XV. századból, egy a XVI. századból.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 61.

Faharangtornyában levő harang felirata: O rex gloriae veni cum pace per magistrum Andream. 1516.

Pisch Béla levele és a harangfelirat pacskolata. 1863 márcz. 23. Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.
Liptay Ferencz poprádi lelkész adata 1863 máj. 4. Rómer-hagy. XXXIX. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Rómer Jgyk. XXXII. 52. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 154.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 82.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 198.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Csúcsíves kehely.

Romladozó szárnyasoltár a XVI. század elejéről.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 61.

Sz.-Sír-keresztes lovagjainak kolostora, elhagyott templomával.

Rupp: Mo. helyr. t. II. 177—80.
Dénes F.: A műv. lelh. 42.

Szepeshely.

Hradszky J.: Szepeshely. A szepesi káptalan története. Mo. Kárp.-E. Évk. XI. 1884. II. füz.
Pichala Márton: A szepesi prépostság vázlatos története az alapitástól a vallási forradalomig, Szepes vm. t. t. Évk. IV. 98—156. és VI. (1891.) 3—138.
— — A szepesi prépostság vázlatos története, kezdettől a püspökség felállításáig. Irta —. (A Szepes vm. t. t. millen. kiadványai. IV. k.) Lőcse. 1899. Reiss József kny. 8r. VIII. 585 l.
Említve Századok. 1900. 368—9.
Ism. Gombos F. Albin. Századok. 1900. 934—9.
Rupp: Szepesváralja prépostság, székesegyháza s többi temploma. Mo. helyr. t. 157—73.

Székesegyház.

Die Domkirche zu Szepesváralja. Budapesti Viszhang. 1856. 36. után Mittheil. d. C. Com. 1857. 245.
Merklas W.: Die Zipser Kathedral-Kirche bei Kirchdrauf. Mittheil. d. C. Com. 1861. 200—211. Egy táblával és több fametszettel.
Dr. F. A. Lechner: Österr. Revue. 1864. II.
Ország Tükre. 1864. 19. Képpel. Ugyanott. 1864. 3. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 222. Képpel.
Mysk. V.: A szepesi káptalan székesegyháza. Haz. s a Külf. 1867. 10. Képpel.
Vas. Ujs. 1868. 10. Képpel.
Mo. Képekb. II. 1868.
Römer Jgyk. XXXII. 66. M. Biz.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. 231.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 182.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 1888. 179—82.
Mysk. V.: Arch. Ért. VIII. 203—14.
— — M. Biz. 1874. 39. 54.
— — rajzai. M. Biz. 1874. 39.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
Steindl I. rajzai. M. Biz. sz. nélkül.
H. I.: Ó-ker. műeml. 88—91. Képek.
Székesegyház fényképe. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1883. XIII. l.
M. Biz. 1890. 74. 76.
Horváth Viktor: Sz.-Mártonról címzett szepesi székesegyház. Írta —. Lőcse. 1885.
Doloneez József dr.: A szepesi székesegyház. I. Multja és stílusa. II. Belső berendezése és műkincsei. III. Restaurálása Császka Gy. püspök által. Vas. Ujs. 1891. 45. 8 képpel.
Mysk. V.: A székesegyház homlokzatának átalakítása. Memorandum. 8.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
A székesegyház rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 57.
Hradszky (Josephus): Initia progressus ac praesens status capituli ad Sanctum Martinum E. C. de monte Scepusio olim collegiati sub jurisdictione archiepiscopi Strigoniensis, nunc vero cathedralis sub proprio episcopo Scepusiensi constituti. Instar manuscripti edidit — sumtibus auctoris. Szepesváralja. 1901—2. Buzás Dénes kny. 8r. XV. 676 l.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 11—17. Képekkel.
Dr. Pekár Károly: A szepesi egyház történetére vonatkozó kivonatos krónika. Közli —. Tört. Tár. 1904. 49.

A szepesi káptalan egyik kapuja.

Mysk. V.: Haz. s a Külf. 1870. 19—24. 27.
A kapu rajza. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 279.

Zápolya-kápolna.

Hunfalvy J.: Mo. Kép. I. 38.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 117.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 16—7. Képpel.

A székesegyház falképei.

Merklas V.: Mittheil. d. C. Com. VIII. 1863. 226—31. Fametszetű képpel.
Ipolyi: M. Tud. Akad. XXVII. n.-gyűl.
— — Akad. Ért. XI. k. III. drb. 1864. 1—19. l.
Römer: Régi falk. 143—4. Képpel.
Képe Forberger V.-tól. O.-M. Mon. Mo. V. 115.
Dénes F.: A műv. lelh. 29.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 117.

Székesegyház oltárai:

Főoltár. (Restaurálva.)

Zápolya-kápolna nagyobbik oltára. 1499.

Mária halálának oltára.

Sz.-János üvegkoporsója a XVIII. századból.

Három szent király oltára.

Sz.-Mihály oltára. XV. század.

Péter és Pál oltára.

Sz.-Kereszt oltára. 1478.

Sz.-Rókus oltára s több kis oltár.

Sz.-Háromság oltára. 1654.

Dénes F.: A műv. lelh. 13—28.
Daun: Mária halála és koronázása oltárainak szoborcsoportjai. Veit Stoss. 106. 108. l. Képekkel.

A székesegyház tornyainak egykori sgraffitói. (Elrontva.)

Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.

Régi harangfelirat.

Römer: Arch. Ért. 1877. 266.

Zápolya István nádor síremléke. 1499.

Ipolyi: Műtört. tan. I. 194.
Mysk. V.: Vas. Ujs. 1868. 18. Két képpel.
— — Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 317—9. Képpel.
Mo. Képekben. II. 1868.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 117.
Csoma—Csergheö: Szapolyai István nádor síremléke a Zápolya kápolna déli falában. Arch. Ért. 1890. 133—6. Képpel.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.

Szapolyai Imre sírköve a székesegyház falában. 1478-ból.

Csoma—Csergheö: Arch. Ért. 1890. 342—5. Ágotha Imre rajzával.
Bárczay O.: Arch. Ért 1893. 435.
Szendrei J.: Mo. tört. eml. I. 188. Képe. XXXII. tábla.
Gerecze: A két Szapolyai síremléke. Mo. tört. eml. I. 151. Képei. XXXII. tábla.
— — Szobr. eml. 73. Képekkel.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 17.

Váraljai Szaniszló prépost renaiss. síremléke. 1548.

Mysk. V.: Arch. Ért. 1904. 421—5. Képpel.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 17.

Hetesi Pethe Márton kalocsai érsek síremléke vörösmárványból a XVII. század elejéről.

Balogh Miklós alakos síremléke 1689-ből a nyugati bejárat mellett balra.

Sikray püspök címeres sírköve. 1718-ból.

Fából faragott epitafiumok a XVII. századból.

Mysk. V.: Arch. Ért. 1904. 421.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 17—8.

Stallumtöredékek és XV. századi szobrok a püspöki magtárból.

Képe Divald K.-tól. Művészet. 1903. 417.

A restaurálás alkalmával félredobott barokk szobrok és festmények a templom körüli lomtár helyiségeiben.

Divald K.: Szepes vm. m. eml. 18.

Románkori oroszlán Szepeshelyen a Káptalan-utczában, déli oldalon a gyalogjáró mellett.

Képe Divald K.-tól. Művészet. 1903. 414.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 11. Képpel.

Bronz keresztelő-medencze.

Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.

Aranyozott ezüst kehely, sodronyzománczu díszítéssel, a XV. századból.

Ipolyi: Századok. 1876. 514. 548.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 73. 74. l. 37 Go. Képekkel.
Színes képe. Pulszky—Radisich. Ötvöss. rem. 105—6. l. között.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131.
A kehely czímeréről. Csergheö G. Arch. Ért. 1885. 130—138.
Czobor: Egyh. eml. 55. 56. Képekkel.

Kehely, a székesegyház tulajdona.
Említi Ipolyi: Századok. 1876. 514. 518.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 97. l. 89 Go.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvöss. tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131.

Aranyozott ezüst kehely a XV. század vége vagy a XVI. század elejéről.
Ötvöss. rem. I. 105. l.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887.
Ö. kiáll. k. II. t. 88. l.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1901. II. füz.
Egyh.-műv. Lap. VI. 343—4.
Mihalik: Mo. tört. eml. 232. l. XXXI. tábla középső képe.

Pethe Márton-féle aranyozott ezüst kehely sodronyzománcczczal. A székesegyházé.
Ipolyi: Századok. 1876. 514. 548.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 81—2. l. 52 Go.
E. kiáll. k. 1557.
Ötvöss. rem. II. 87—8. Fénynyomatú képpel.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 434.
Czímeréről. Csergheö G. Arch. Ért. 1888. 130—8.
E. kiáll. k. 1557.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343. 1901. 104—10.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból. A székesegyházé.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 102—3. l. 100 Go.
Ötvöss. rem. I. 23—4. Fénynyomatú képpel.
E. kiáll. k. 2513.
Czobor: Mo. tört. eml. I. XXXI. tabla.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból. IHESVS MARIAH felirattal.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 103. l. 101 Go. Képekkel.
E. kiáll. k. 1485.

Kehely a XVI. századból.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 88—81. l. 50 Rn. Képekkel.
E. kiáll. k. 1459.

Kehely magyar czímerrel a XV. századból.
E. kiáll. k. 1549.

Aranyozott ezüst kehely a XVII. századból. A székesegyházban.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 137. l. 45 B.
E. kiáll. k. 2349.

Ezüst pásztorbot, görbületében Szent-Márton a koldussal és Patrona Hungariae 1600. évszámmal.
Egyh.-műv. Lap. VI. 357.
Ö. kiáll. l. II. t. 113. l. 133. sz.
E. kiáll. k. 1374.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 240. XXXIII. tábla.

Zöldbársony miseruha, ráhímezve: Az angyali üdvözlet, Sz.-László és Sz.-András. A székesegyházé.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 199.
E. kiáll. k. 1509.
Czobor: Egyh. eml. 77.
Radisics: Mo. tört. eml. II. 331—2.

Zöldbársony miseruha, ráhímezve az angyali üdvözlet és Sz.-László képe. XV. századi mű. A székesegyházban.
E. kiáll. k. 2270.

Vörösbársony miseruhák a XV. századból, ráhímezve. Egyiken: Szűz-Mária, két gyermek, Sz.-Katalin stb. A másikon: Szűz-Mária Jézussal és Sz.-János. Szmrecsányi Pál tulajdonai. (Jelenleg Nagyváradon?)
E. kiáll. k. 1487. 1489.

XVI. századi miseruha csíkos kékselyemből, ráhímezve a feszület. Szmrecsányi Pálé. (Most tán Nagyváradon.)
E. kiáll. k. 899.

Szürkéskék miseruha a XV. századból, ráhímezve Krisztus képe. Szmrecsányi Pál tulajdona. (Jelenleg Nagyváradon?)
E. kiáll. k. 1598.

XV. századi vörösbársony miseruha, Jézus, Mária és János hímzett alakjaival. Szmrecsányi Pál tulajdona. (Jelenleg Nagyváradon?)
E. kiáll. k. 1444.

Miseruha a XV. századból, aranynyal átszőtt zöldbársony, ráhímezve Krisztus a kereszten és apostolok. Szmrecsányi Pál tulajdona. (Jelenleg Nagyváradon?)
E. kiáll. k. 1421.

Vörösbársony miseruha a XVII századból. A székesegyházé.
E. kiáll. k. 2093.

XVII. századi csipke-virágos albák. A székesegyházé.
E. kiáll. k. 2510. 2512.
Czobor: Egyh. eml. 109.

Szepes-Jakabfalva R. k. templom. 1772.

Kehely. 1796.
Kriskó Sándor pleb. jel. M. Biz. 1901. 191.

G. k. fatemplom. 1772.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 192.

Szepes-Menhard. L. **Menhard**.

Szepes-Mindszent. L. **Mindszent**.

Szepes-Ófalu. R. k. csúcsíves pleb. templom a XV. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 181.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1886. 43. 54.
— — rajzai. M. Biz. 1893. 25. 29. 49. 58. 99.
Sztehlo jel. 1901. 372. 385. 454. 473. 505.
Csánki D.: Mo. fldr. 253.

Csúcsíves töredékek az udvaron.

XVI. századi márványkeresztkút.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 58.

Szepes-Olaszi (Wallendorf). R. k. pleb. templom. Legrégibb része a XIII. századból. Háromhajóssá alakították 1434-ben.

R. k. csúcsíves kis templom.

Városház tornya a XIV. századból.
K— K—: Vas. Ujs. 1863. 42. Képpel.
— — Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 374. 375.
Vas. Ujs. 1864. 34. Képpel.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 132.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Dr. Vajdoszky J.: Arch. Ért. VIII. 59—65.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 182—3.
Mysk. V.: A városház tornyának rajza. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 279.

A templomtorony helyreállítása.
Dr. Vajdovszky J.: M. Biz. 1873. 69. 79. 83. 114. 115. 116. 129., 1874. 6. 10. 12. 23. 30. 32. 38. 44. 54., 1875. 1. 13. 31. 42. 49. 70. 52. 55. 61. 94. 106., 1876. 19. 36., 1878. 84. 94.
Helyreállítás említve Arch. Ért. X. 4.
Die Restauration der Wallendorfer Kirche. — r. Zipser Bote. 1877. 13.

R. k. pleb. templom falképei.
Dr. Vajdovszky J. jel. az Orsz. Rég. bizottsághoz. Arch. Ért. IX. 233–5.
— — Arch. Ért. VIII. 182.
Rómer Jgyk. XXXIV. 118. XXXV. 1. M. Biz.
Divald K.: Szepes vm. eml. 18. 39. Képekkel.

Ércz keresztelő-medencze. 1497.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Mysk. V.: Arch. Közl. IX. 99. Képekkel.
— — Das Gefäss für die h. Öle u. d. Taufstein in d. Pfarr-Kirche zu Wallendorf. Mittheil. d. C. Com. 1874. 84—5.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Ág. ev. templom. 1783.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 183.

Régi pretoriuma és régi városháza tornyával.
Divald K.: Szepes vm. eml. I. 40—1. Képpel.

Olaszi fölött, Havranek hegyen pogányvár.
Majláth Béla: Arch. Közl. IX. 40.

Szepes-Őr-Mihályfalva (Michelsdorf). Előbb Sztrázsa.
R. k. átalakított csúcsives templom a XV. sz.-ból.

Déli kapuja a XIV. századból, féloszlopfejekkel.

Keresztelő-medencze a XIV. századból a négy evang. jelképeivel.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 183.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. 198.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 78.
Rómer Jgyk. XXXII. 47. M. Biz.
Pisch Béla levele és pacskolatai a keresztelő-medenczéről. M. Biz. 1875. 130. 132.
Liptay F. levelei 1863 február 2. és május 4. Rómer-hagy. XXXIX. és XLII. sz. cs. Irónlenyomatokkal. Tollrajzokkal. M. Biz.
Grinvaldszky Ágoston rajzai és pacskolatai a keresztelő-medenczéről. M. Biz. 1875. 130.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 280.
E. kiáll. k. 1528.
Czobor: Egyh. eml. 48.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.
Sváby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Régi Krisztus-fej a templom falába falazva.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Aranyozott ezüst kehely. 1589.
Leírása és irónrajza természetes nagyságban Liptay Ferencz-től. 1862. Rómer iratai M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.
E. kiáll. k. 1586.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. századból.
E. kiáll. k. 2087.

Aranyozott ezüst ciborium a XVII. századból. Fedelén angyalfejek.
E. kiáll. k. 1423.

Pacificale, aranyozott ezüst, csúcsives ízlésű mű.
Liptay F. levele és rajzai 1863 febr. 2. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Úrvacsorát ábrázoló fadombormű a r. k. templomban.
Kemény L.: Felsőmagyarországi képfaragók. Arch. Ért. 1902. 332—6.

Egykori 1723-ban öntött harangja. (Elpusztult 1834.)
Liptay F. levele 1863 febr. 2. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz

XVIII. századi emeletes házsor a r. k. templom táján, faragott kapukkal.
Kemény L.: Arch. Ért. 1904. 342.

Szepes-Sümeg (Szmizsán). Kéthajós csúcsives pleb. templom a XIV. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 183.
Sváby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 254.

Szőlőgerezdet ábrázoló faragványok.
Ipolyi A.: Műtört. tan. I. 140.
Alm. v. Ung. 1878. 340.

Szepes-Szombat.
Die Zipserstadt Georgenberg. (Szepes-Szombat.)
Rómer Jgyk. XXXII. 39. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 254.

Kéthajós csúcsives r. k. pleb. templom a XIII. századból. Átalakítva 1511—1513.

Kapuzata a XIII. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 183.
Still P. jel. M. Biz. 1874. 58. 68.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1880. 23. 29. 33. 38. L. még 1876. 76. 79.
— — Arch. Ért. 1886. 116—23. Képekkel.
A templom helyreállítása. M. Biz 1874. 58 68, 1880. 23., 29., 1891. 35. 47. 58., 1900. 243. 247.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1900. 225. 287. 289. 312
Arch. Ért. IX. 36.

Diadalívkereszt. 1486.

Renaiss. harangtorony a XVII. század elejéről. Átalakítva.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 116.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Öt szárnyas oltár a XVI. századból.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 168.
Kemény Lajos: Szepesszombati r. k. templom szárnyas oltárának képfaragója. Felsőmagyarországi képfaragók. Arch. Ért. 1902. 332—6.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Szárnyas oltár Sz.-Antal faragott szobrával, a szárnyakon életéből vett jelenetek képei festve.
E. kiáll. k. 288.
Czobor: Egyh. eml 49.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. I. 149. 295. 1. 335. Kép.
Mysk. V.: A pleb. templom egyik csúcsives oltárának renaiss. motivumairól. A renaiss. kezdete és fejl. Akad. 1881. 35.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Emléktáblák a templomban.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejl. Akad. 1881. 51.

Grosz Pál szobrász epitafiuma. 1688.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Aranyozott ezüst kelyhek a XV. és XVI. századból. A r. k. pleb. templomban.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 98 Go. Képpel. II. 76. 41.
E. kiáll. k. 1539. 1543.
Czobor: Egyh. eml. 58.

Aranyozott ezüst kereszt a XV. századból. Hátlapján Sz.-Sebestyén, Patrona Hungariae és három szent nő képe.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 63. 4 Go.
E. kiáll. k. 1568.
Czobor: Egyh. eml. 68.

Egykori nagy úrmutatója.
Leírja Pisch Béla 1863 márcz. 23. levelében Rómer-hez. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.

Reliquiarium.
Az 1754. évi Can. Visit. idevonatkozó helye Pisch Béla levelében 1863 október 1. Rómer-hagy. XLII. sz. csom. M. Biz.

Faragott fanyelű gyertyalámpák, a XV—XVI. századból.
E. kiáll. k. 871. 886.
Czobor: Egyh. eml. 47.

XV. századi antipendium, aranyszálakkal áttört lilavörös brokátszövet.
E. kiáll. k. 881.
Czobor: Egyh. eml. 46.

A templom déli kapuján díszes kovácsoltvas ajtókopogtató.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 56.

Harangtorony, építette Matern Ulrik késmárki mester. 1598.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 81.

Nagy harang e felirattal: Facta est hec campana in honore dei omnipotentis et marie virginis et sancti georgy martiri anno domini 1511.
Pisch Béla levele 1868 márcz. 23. Rómer-hagy. XXXIX. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Középső harang: O Rex glorie veni cum pace A † barát majusculás felirattal. Rajta az evangelisták szárnyas jelvényei, Krisztus a keresztfán. A XV. századból.
Pisch B. másolata Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz. Pisch Béla levele 1863 márczius 23. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz.

Kis harang: Verbum domini manet in eternum anno domini 1564. domi ceps (?) Michael magister felirattal.
Pisch Béla levele 1863 márcz. 23. Rómer-hagy. XXXIX. XLVII. sz. cs. M. Biz.

O Rex gloriae veni cum pace feliratú harang, év nélkül.
Pisch Béla levelei 1862 decz. 15. és 1863 jan. 29. Rómerhez. Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Bronz oltárcsengetyű, domborműves díszítményekkel a XVII. századból.
E. kiáll. k. 2141.

A harangtoronynyal átellenben emeletes ház XV. századi felirata.
Közli Thaly K. Századok. 1869. 269.

A 38. sz. ház rokokó-kapuja és ablaka, XVII. századi vasrácsozattal.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 79.

Szepes-Szombathely. L. **Szepes-Szombat.**

Szepes-Szulin. R. k. pleb. templom. 1789.

Ezüst szentségtartó. 1742.
Janiczky István esperes-pleb. jel. M. Biz. 1901. 191.

Szepes-Teplicz. Nagy harang. 1481. Felirata: Hoc opus est factum in honore Dei et Spiritus Sancti et beate marie virginis. Magister Johannes de nova villa.
Pisch B. levele 1863 jan. 29. Rómer-hagy. XXXVIII. és XLII. sz. cs. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. IV. 198.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Dluhova völgyben őskori romok.
Dénes F.: A műv. lelh. 19.

Zsdjar, őskori erődítmény.
Dénes F.: A műv. lelh. 8.

Szepes-Ujvár (Hotkócz). Kápolna.
Kilátás a Branyiszkóról s a hotkóczi kápolna. Vas. Ujs. 1864. 4. Képpel.

Szepesvár.
Wagner K.: Gesch. d. alten Schlosses Scepus. Ung. Nachr. 1787. 44. 45.
Pressburger Zeitung. 1787. 47—8.
M. Könyvesház. XIII. 1800. 158.
Fillér-Tár. II. 1835. 18. Képpel.
Mo. Képekb. I. 1853.
Vas. Ujs. 1869. 19. Képpel.
Kubinyi—Vahot: Ung. u. Sieb. I. 39—43.
Szepes és Szepesváralja. Vas. Ujs. 1863. 34. Képpel.
Merklas W.: Das Zipserhaus. Mittheil. d. C. Com. 1865. 151—67. Egy táblával és három fametszettel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 222.
Mo. Képekb. Szerk. Vahot. 1870. II. 230.
H. I.: Szepes vára. Arch. Ért. IV. 1870. 146.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 151—7.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 255. 267.
Münnich Sándor: Ein Jahr (1288) aus der Glanzperiode des Zipser-schlosses. A Szepesség telepítésének történetéhez. Zipser Bote. 1879. 43—4.
Említve Arch. Ért. 1880. XVIII.
Ballagi Aladár értekezése kivonatosan. Arch. Ért. 1879. 157—8.
Szepesi várból a M. N. Múz.-ba került kályhacserepekről. Arch. Ért. 1880. 355.
Hradszky J.: A szepesi vár. Vándorlások a Szepességen. A Mo. Kárp.-E. É. X. évf. 1883.
— — Szepesvár. Igló. 1884.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1893. 86. 109.
Spányi B. rajza. O.-M. Mon. Mo. VI. 275.
Weber S.: Ötödik municipium a Szepességben. (Szól a szepesi várról is.) Századok. 1900. 421—33.
Dénes F.: A műv. lelh. 48—9.
Hradszky Béla: Szepesi vár alaprajza. 1871. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze M. Biz. Rajztj.
Szepesi vár rajzai a hadügyministeriumtól kéretnek, de ott nem léteznek. M. Biz. 1901. 510., 1902. 159. 395. 457.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 70. Képekkel.

Szepesváralja.
Hormayer: Taschenbuch. III. 166.

Szepesváraljai pleb. templom.

Szárnyas oltárok maradványai.
Dr. Vajdovszky J.: Szepes vm. t. t. Évk. IV. 183.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. 47.

Irgalmasok rendháza. 1650.

Városház homlokzatán kőbe metszett czímer és felirat. 1546.

167. sz. ház 1602-ben készült folyosója.
Polgármesteri jel. M. Biz. 1901. 191.

Egykori Sz.-Ágoston-rendi prioratusa.
F.-Czinár: Mon. II. 221—3.
A szepesváraljai vidék a Branyiczkóról nézve. Kétgarasos Ujság. 1859. 6. Rajzzal.

Szepes-Váraljánál kettős sánczú pogányvár.
Majláth Béla: Arch. Ért. IX. 48.
Dénes F.: Terrasz-építmény nyomai. A műv. lelh. 10.

Szepes-Véghely (Grenicz). R. k. templom tornya román és csúcsíves ablakokkal.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 155.
Kemény Lajos: Arch. Ért. 1904. 343.

Szlatvin. Átmeneti ízlésű XIII. századi pleb. templom új boltozattal.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 183.
— — Szepes vm. t. t. Évk. (1888.) IV. 183.

Falképei.
Rómer: Régi falk. 70—1.
— — Jgyk. XXXV. 9. Rómer-hagy. M. Biz.
Arch. Ért. VI. 23.

Szmizsan. L. **Szepes-Sümeg.**

Szomolnok. Egyházi épületei. Régi r. k. templom és torony.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 148—50.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 254.
A templom tatarozása. M. Biz. 1893. 36. 58. 99.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 191.

Sztrázsa. L. **Szepes-Őr-Mihályfalva.**

Sztrazska (Nehre). L. **Nagyőr.**

Tamásfalva. R. k. csúcsíves templom a XIV. sz.-ból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 183.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1876. 21. 36.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 318., 1877. 3.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 117.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 268.

O Rex gloriae stb. majusculás feliratú harang.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 74.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 167.

Tátra-Lomnicz és **Matlárháza** nyaraló. Az elpusztult Meklér helység falmaradványai.
Weber S.: Századok. 1897. 415.

Teplicz. L. **Szepes-Teplicz.**

Teplicska. Csúcsíves templom a XIII. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 183.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 268.

Toporcz. Csúcsíves pleb. templom a XIV. század első tizedéből.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 184.
M. Biz. 1887. 40. 42. 50. 53. 54., 1888. 21. 30.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1893. 239—49. Képekkel.
— — jel. M. Biz. 1886. 43. 54.
— — rajzai. M. Biz. 1887 40.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 268.

XIV. századi festésű deszkamenyezete. (Elpusztitották.)
Mysk. V.: Memorandum. 5.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 178.

Görgei Kristóf síremléke. 1600.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1886. 43. 54.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Kehely.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1893. 249. Képpel.

Ág. ev. templom.
Névtelen jel. M. Biz. 1901. 191.

Kastély.
Dénes F.: A műv. lelh. 61.

Tóthfalu (Wünschendorf). R. k. templom csúcsíves szentélye.

Schwabowsky Sváby György Bálint (?) síremléke. 1597. Magyar ruházatban fokossal és kalpaggal ábrázolt vörösmárvány dombormű.

Régi liliomos kehely.

Hatszirmú talpazatú kehely.

Régi miseruhák.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. IV. M. Biz.

Két XV. századi harang: a nagy és a lélekharang.
Palugya János levele és pacskolatai 1873 jan. 16. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 184.
Mysk V. jel. M. Biz. 1886. 43. 54.
Csoma József: Turul. 1891. IX. 45—6. Képpel.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
Dénes F.: A műv. lelh. 41.

Madonna-szobor a XVI. század elejéről a barokk-főoltáron.

Bronz füstölő a XVI. század elejéről.

Régi hímzések.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 58.

XVI. századi nemesi kuria romjai.
Dénes F.: A műv. lelh. 61.

Tótfalu közelében Vörös-kolostor. L. Lechnicz.

Tribs. L. **Trips.**

Trips. R. k. fatemplom állitólag 1567-ből.

Vászonra festett falképei 1647-ből.
Dénes F. jel. 1900. 272. 274.
— — A műv. lelh. 46.
Sztehlo O. jel., vázlatai és fényképei. M. Biz. 1901. 372. 385. 473.
Kammerer Ernő jel. M. Biz. 1901. 420.
Sváby Fr. jel. M. Biz. 1901. 191.
Divald K. szóbeli közlése szerint a templom 1000 koronáért eladó. (!)
— — Szepes vm. m. eml. 6. Képpel.

Új-Leszna. L. **Alsó-Erdőfalva.**

Új-Lubló. Csúcsíves XV. századi pleb. templom.
Dr Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 184.

Viborna (Bierbrunn). R. k. csúcsíves templom a XV—XVI. századból, festett famenyezettel.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 153.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 268.
Sváby Fr. jel M. Biz. 1901. 191.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 51. Képpel.

Vidernik. Őskori körsáncz.
Dénes F.: A műv. lelh. 12.

Vilkócz. L. **Kis-Kunchfalu.**

Vitfalu (Vitkócz). Csúcsíves templom a XV. századból.
Dr. Vajdovszky J.: Arch. Ért. VIII. 184.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1887. 47.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 269.

Falképek: Sz.-László a cserhalmi ütközet után megmenti a kun által elrabolt leányt.
Dr. Éber L. jel. M. Biz. 1905 233. E szerint a képek XIV. századból valók.

Vitkócz. L. **Vitfalu.**

Vörös-klastrom. L. **Lechnicz.**

Woltmár. L. **Nagy-Folkmár.**

Zavadka. G. k. templom. 1775.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 163.

Zsegra. Átmeneti korú pleb. templom, középső oszlop által tartott boltozattal.

Falképek.

Mysk. V.: Arch. Ért. 1870. 212.
— — rajzai. M. Biz. 1874. 39. 54.
— — Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
— — Memorandum. 8.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Rómer: Arch. Ért. V. 59.
— — Jgyk. XXXII. 67. XXXV. 7. 13. M. Biz.
— — Régi falk. 58—9. Képekkel.
H. I.: A zsegrai falképek. Arch. Ért. IV. 1870. 146. 150.
— — jel. M. Biz. 1873. 31.
— — Arch. Ért. VII. 1872. 141—3. L. még U. ott. 108. 111., 1875. 94. 106., 1878. 320.
— — Mo. Ó-ker. műeml. 137—8.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 117.
— — Arch. Ért. XII. 302—4. Képpel.
A falképek lehámozása. Arch. Ért. VII. 108. 141.
Dr. Vajdovszky J.: Uj M. Sion. 1871. 617.
— — Szepes vm. t. t. Évk. IV. (1888.) 183.
— — Arch. Ért. III. 212. V. 203. VIII. 184.
Dr. Vajdovszky: A boltozat falképei. Arch. Ért. 1877. 178—82.
Duchony F. pleb. jel. a Tud. Akad. Arch. Biz.-hoz 1871. szept. 6.
M. Biz. 1872. 126. 159., 1875. 1. 13.
Huszka J.: Arch. Ért. 1885. 214.
Hradszky József: A zsegrai templomra és a gróf Sigray családra vonatkozó adatok a XIII. századból. Zipser Bote. 1884. 30.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 269.
Dénes F.: A műv. lelh. 29.
Mysk. Ernő: Művészet. 1904. 179.
Divald K.: Szepes vm. m. eml. I. 53. Képekkel.

Sírkő a templom padlójában.

Arch. Ért. 1890. 442.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.
Csoma J.: Turul. VI. 1888. 123—4. Képpel.

Zsegrai Pócs-czímer a templom oszlopán.

Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.

Zsegra-Ujvár. Várrom. (Zipser Haus.)

Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901 191.

SZILÁGY VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Bunyitay Vincze:* Szilágymegye középkori műemlékei. Írta —. Budapest. 1887. 8r. 46 l. Ismertetése Arch. Ért. 1888. 267—269.
2. *Petrik Mór:* Szilágy vármegye Monographiája. Szilágy vármegye törvényhatósági bizottságának megbízásából írta —. I. kötet. Kiadja Szilágy vármegye közönsége. 1901. Nagy 8r. 815 lap. Számos képpel. Ismerteti Lukinich Imre. Századok. 1902. 860. II. kötet. 576 lap. Számos képpel s egy oklevélmásolattal. III. kötet. 1902. 751 lap. Képekkel. IV. kötet. 1902. 8r. 857 lap. V. kötet. 1904. 8r. 868.

B) Szilágy vármegye műemlékei és azok irodalma.

Almás. G. k. fatemplom. 1720.
Schem. Szamosújvár. 1900. 158.

Almásvára.
Dr. Petrik Mór: Szilágy vm. monogr. II. 13.

Alsó-Bán. G. k. fatemplom a XVI. század közepe vagy végéről.
Petzer János Ferencz: Régi fatemplomok Szilágymegyében. Arch. Ért. 1896. 243—8.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 108.
Schem. Szamosújvár. 1900. 163.

Alsó-Kékes-Nyárló. G. k. fatemplom. 1739.
Sematismul. Fogaras. 1900. 281.
Dr. Petrik: Szilágy vm monogr. III. 660.

Alsó-Szivágy. Csetátye (vár) nevű várhely.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 10.

Alsó-Várcza. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 177.

Aranyosvára. L. **Köd.**

Ardó. R. k. csúcsíves templom és külsején ornamentalis falfestmények nyomai.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 615.

Egyik támpilléren Drágfy-czímer.
Arch. Ért. 1897. 373.

Ev. ref. csúcsíves templom.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 14—5. Képpel.

Ákos.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 549.

Ev. ref. románízlésű téglatemplom két toronynyal.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
H. I.: Az ákosi templom újításáról szóló jegyzetek. Hagy., Jgyk. és Vázl. könyve. Kassai Múz.
— — Arch. Közl. IV. 159.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 267.
Illencz rajza. 1864. Akad. Arch. Biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Említve Arch. Ért. 1888. 267.
Blahó Vilmos rajzai. M. Biz 1897. 116.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 591—5. A templom helyreállítása előtti képeivel. III. k. 18—34 A helyreállított templom képeivel.
Cserna K. rajz. O.-M. Mon. Mo. VII. 125.
A templom helyreállítása. M. Biz 1889. 19. 40. 85. 94. 112. 122. 132. 141., 1890. 42. 44. 138. 146., 1891. 100. 128., 1892. 7. 33., 1895. 153. 186. 205., 1896. 48. 79. 114. 125. 139. 145. 181. 211. 214. 224. 235. 244., 1898. 50. 102. 105., 1897. 40. 42. 81. 116. 118. 168. 183. 206. 251. 303. 305., 1898. 10. 39. 170. 209. 221. 272., 1900. 113. 159., 1901. 96. 104 108. 202. 235. 247. 266. 287. 290. 310. 318. 350. 385. 388. 396. 401. 414. 436. 441. 445. 481. 488. 491. 495., 1902. 11. 17. 19. 28. 51. 55. 58. 98. 116. 124. 149. 150. 168. 189. 217. 218. 221. 329. 370. 403. 466. 561.
Schulek Frigyes jel. M. Biz. 1896. 125- 181. 207. 214.
A helyreállítás említve Arch. Ért. 1889. 415., 1890. 352., 1897. 284. 373.

Lázár János által Tasnádon öntött XVIII. századi két harang.
Dier Lajos 1864 jan. 16. levele. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Bagolyfalu. Régi vár alapfalai a Vérful Tenului nevű erdőben.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Rajk határrészben kőfalmaradványok.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 10.

Bagos. Csúcsíves templom, régi ablakai befalazva.
Arch. Ért. 1897. 373.
H. I.: Műeml. oszt. 1887. 263.

Balázsháza. G. k. fatemplom. 1720.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 81.
Schem. Szamosújvár. 1900. 204.

Balázsháza határában állítólag Zölcze nevű testvérek várának romjai.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Balla. Ev. ref. templom. 1782—4.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 87.

Ballaháza. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 164.

Bádon. G. k. templom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 174.

Benedekfalva. G. k. templom. 1790.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 117.
Schem. Szamosújvár. 1900. 194.

Bikácza. G. k. fatemplom.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 128.
Schem. Szamosújvár. 1900. 199.

Bogdánd. R. k. templom. XV. sz.

Ref. templom. XVII. sz.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 140.

Bogdánháza. Várnak tartott kőfalmaradványok a Cseile Szekujuluj nevű határban.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

G. k. templom. XVIII. sz. vége.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 146.

Boján. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 165.

Borona-Mező. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 164.

Borzás. G. k. fatemplom. 1781.
Schem. Szamosújvár. 1900. 172.

Ev. ref. templom. XVII. sz.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 156.

Borzova. Régi g. k. fatemplom.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 161.
Șematismul. Fogaras. 1900. 277.

Bönye. Ref. templom XIV—XV. sz. kelyhe.
Rómer Fl.: Győri t. és r. f. I. 334—8. képpel.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 49. l. Rm. sz.

Böösháza. G. k. fatemplom. 1680.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 170.
Schem. Szamosújvár. 1900. 193.

Bréd. G. k. fatemplom. 1771.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 176.
Schem. Szamosújvár. 1900. 181.

A Meszeshegy oldalában Mojgrad nevű vár nyomai.
Kőváry L.: Erdély rég. 63. Nem egy-e a Mojgrád helységnél levő maradványokkal. L. Mojgrád irodalmát, 849. hasáb.

Butyásza határában Szerny nevű hegyen az egykori Kővár romjai.
Kőváry L.: Erdély rég. 152—4.
Alaprajza 1670-ből. Kőwar in Transilvania 4 leghe de Neubania (Nagybánya) nelle montagne e'un passo dall Ungeria in Transilvania. Priorato. I. 726. l. mellett.
Coronini. 400a. 69. l.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 548.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 13. Képpel. 11. l.
A rom képe. Szolnok-Dob. mon. II. 368.

Csatár. Átalakított középkori templom.
Arch. Ért. 1897. 374.

Csács. G. k. fatemplom faragott deszkákból. 1700.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 229.

Cseglény. G. k. fatemplom. 1764.
Schem. Szamosújvár. 1900. 181.

Csiglen. G. k. fatemplom, 1764.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 235.

Csiszer. G. k. fatemplom. 1783.
Schem. Szamosújvár. 1900. 165.

Csoh-vára.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 29—60.

Csömörlő. G. k. fatemplom.
Șematismul. Fogaras. 1900. 153.

Czikó. G. k. fatemplom. 1710.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 196.

Dabjon. G. k. fatemplom. 1701.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 257.
Schem. Szamosújvár. 1900. 195.

Dabjon-Újfalu. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 195.

Debren. Ref. templom romjai.

G. k. fatemplom. 1720.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 264.
Schem. Szamosújvár. 1900. 196.

Detrehem. G. k. fatemplom. 1754. (1780?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 292.
Schem. Szamosújvár. 1900. 169.

Domoszló. G. k. fatemplom. 1686.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 331.
Schem Szamosújvár. 1900. 160.

Egerbegy. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 190.

Egregy-menti castrumsorozat.
Említve Arch. Ért. 1898. 118.

Egrespatak. Ev. ref. csúcsíves templom. 1614. (Lebontották?)

Egyházi szerek a XVII. és XVIII. századból.

G. k. fatemplom. 1638.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 344.
Schem. Szamosújvár. 1900. 182.

Elyüs. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 347.

Égerhát. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 358.
Schem. Szamosújvár. 1900. 192.

Ér-Girolt. Ev. ref. templomrom.

G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 366.

Ér-Hatvan. G. k. templom. 1800.
Schem. Szamosújvár. 1900. 204.

Ér-Kőrös. Ev. ref. templom. XVII. sz.

Egyházi szerek.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 394.

Ér-Mindszent. R. k. templom. XVII. sz.

G. k. fatemplom. 1773.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 405.
Schem. Szamosújvár. 1900. 187.

Ér-Szakácsi. Harang.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Ér-Szentkirály. Ev. ref. átalakított csúcsíves templom.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 615.
Arch. Ért. 1896. 374.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Farkasmező. G. k. fatemplom. Renov. 1894.
Şematismul. Fogaras. 1900. 284.

Fel-Egregy. G. k. fatemplom. 1671.

Harang. Állit. 1676.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 338.
Şematismul. Fogaras. 1900. 150.

Felső-Bán. G. k. fatemplom. 1726.
Schem. Szamosújvár. 1900. 164.

Felső-Berekszó. Földvár, két patak közt.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 10.

Felső-Kasznács. G. k. fatemplom. 1700.
Schem. Szamosújvár. 1900. 159.

Felső-Kékes-Nyárló. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 660.

Felsőszék. G. k. fatemplom.
Petzer János Ferencz: Arch. Ért. 1896. 243—8.

Felső-Szilvágy. G. k. fatemplom. 1720.
Schem. Szamosújvár. 1900. 191.

Felső-Szobor. G. k. fatemplom. 1800.
Schem. Szamosújvár. 1900. 200.

Fürményes. G. k. fatemplom. 1700.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 417.
Schem. Szamosújvár. 1900. 183.

Füzes. G. k. fatemplom és falképei. 1600.
Fetzer I. F.: Régi fatemplomok Szilágymegyében. Arch. Ért. 1896. 246—7.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 420—1.
Schem. Szamosújvár. 1900. 170.

Galponya. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 426.

Gardánfalva. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 191.

Girókuta. G. k. fatemplom. 1800.
Schem. Szamosújvár. 1900. 200.

Görcsön. R. k. templom. 1733—1734.

Andrási grófok nemesi czímere. 1778.

Nagyfalusi Serédy István és neje Kamuthy Katalin, a templom alapitójának emléktáblája. 1647.

G. k. fatemplom. 1701.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 462.
Mo. vm. Bihar vm. 385.
Schem. Szamosújvár. 1900. 183.

Gurzófalu. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr.: Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 466.

Gyulaszeg. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 141.

Hadad. Ev. ref. csúcsíves templom.

A vár helyén kastély, kertjében síremlékek.

A hegyen rommaradvány.
Kőváry L.: Erd. rég. 149—50.
Arch. Ért. 1888. 267., 1897. 373. 375.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 607—8.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 548—9.

Egyházi szerek a ref. templomban.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 494.

A Wesselényi kastély.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 61—105. Képekkel.

Hadad-Győrtelek. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 179.

Halmosd. G. k. templom. (Épült?)
Schem. Szamosújvár. 1900. 171.

Csetaczje nevű körsánczerőd a határban.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Horvát. Ev. ref. templom.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Hosszuaszó. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 532.

Hosszumező. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 541.

Hosszu-Újfalu. G. k. fatemplom. 1800.
Schem. Szamosújvár. 1900. 143.

Ilosva. Ev. ref. csúcsíves templom, újitva.

Egyházi szerek.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 572.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Ipp. Ev. ref. templom.

Sirkő. 1622.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 586—7.

Jaáz. G. k. fatemplom. 1733.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 591.
Schem. Szamosújvár. 1900. 171.

Karika. Római kőbánya széles fala. (Piatra lata nevű kőfejtés az Ilonka-völgyben.)

Római kőbányászat Porolissum közelében.
Téglás Gábor: Arch. Ért. 1898. 118—24. Képekkel.

G. k. fatemplom. 1781.
Schem. Szamosújvár. 1900. 184.

Kásapatak. G. k. fatemplom. 1755.
Şematismul. Fogaras. 1900. 152.

Kecskés. G. k. fatemplom. 1781.
Schem. Szamosújvár. 1900. 141.

Kecskésfalva. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 621.
Schem. Szamosújvár. 1900. 190.

Kegye. G. k. fatemplom. 1766. (A régi faluból telepítették át.)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 626.

Határában a zálnoki vár romjai.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 8.

Kelencze. G. k. templom. 1725.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 634.
Schem. Szamosújvár. 1900. 140.

Kendermező. Régi g. k. fatemplom.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 637.

Csetátye (vár) nevű határrészben várhely.
Dr. Petrik; Szilágy vm. monogr. II. 10.

Kerestelek. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 646.
Schem. Szamosújvár. 1900. 161.

Kettősmező. G. k. fatemplom. 1797. Ren. 1899.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 451.
Sematismul. Fogaras. 1900. 279.

Kémer. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 675.

Kis-Debreczen. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 140.

Kis-Derzsida. G. k. fatemplom és falképei. 1600.
Fetzer I. F.: Régi fatemplomok Szilágymegyében. Arch. Ért. 1896. 247—8.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 286—8.
Schem. Szamosújvár. 1900. 200.

Balota-dombon állitólag várhely.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Kis-Goroszló. G. k. fatemplom. 1780.
Schem. Szamosújvár. 1900. 140.

Kis-Solymos. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 142.

Korond. G. k. fatemplom. 1750.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 686.
Schem. Szamosújvár. 1900. 201.

Köőd. G. k. fatemplom. 1550.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 692.
Schem. Szamosújvár. 1900. 141.

Régi romok. (A meszesi apátság vagy az aranyosi vár romjai?)
Bunyitai: Szilágymegye műeml. 5—10.
— — jel. M. Biz. 1901. 47.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 581. l. II. 15.—28. Képpel.
Emlitve. Arch. Ért. 1888. 267., 1897. 373.

Kővár. L. **Butyásza** határában.

Kövesd. G. k. templom. 1796.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 696.
Schem. Szamosújvár. 1900. 201.

Vár maradványai.
Hazánk. II. 465.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 106—36.

Kraszna. Ev. ref. késő csúcsives templom.

Lapos menyezetén bibliai tárgyú festmények.

Két harangját öntötte Lázár György rettegi harangöntő. 1767.

Egyházi szerek.
Emlitve Arch. Ért. 1888. 267., 1897. 373.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 606—7. A templom képével. III. kötet. 707—8.
Rómer-hagy. V. sz. cs. M. Biz.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 165.

Kraszna-Czégény. Átmeneti korú ev. ref. templom.
Arch. Ért. 1897. 373.

Kehely.
Arch. Ért. 1897. 376.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 615. III. 715—6.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Kraszna-Horvát. Ev. ref. templom csúcsives részletekkel.
Emlitve Arch. Ért. 1888. 268., 1897. 373.
Bunyitai: Schematismus. 354.
— — Szilágy vm. köz.-k. műeml. 22.
Dr. Perik: Szilágy vm. monogr. III. 521.

Kraszna Mihályfalva. Egykori r. k. templom.

Ev. ref. templom borosztó pohara. 1624.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 827.

Kusaly. Ev. ref. csúcsives templom.
Emlitve Arch. Ért. 1897. 373.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 598—603.
A templom helyreállitása. M. Biz. 1887. 35. 37. 42.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1888. 34. 36.
Továbbá. M. Biz. 1888. 13. 16. 40. 60. 61. 64., 1889. 4. 8. 85. 92. 414.
Möller I. jel. M. Biz. 1888. 57. 64.
További ügyiratok. M. Biz. 1896. 199. 214., 1897. 47. 81. 90. 95. 104. 118. 120. 130. 161. 164. 205. 251. 297. 305., 1898. 27. 39.

Kusalyvár romjai a Hegyes nevű bérczen.
Emlitve Arch. Ért. 1888. 267—8.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 8.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 549.

Lecsmér. Egykori erőd a Várdombon.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Lele. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 190.

Lompért. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 176.

Magyar-Csaholy. Ev. ref. templom. XVIII. sz.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 217.

Magyar-Egregy. G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 338.

Csetátye (vár) nevű határ részében téglafalak maradványai.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 10.

Magyar-Goroszló. Ev. ref. régi templom és egyházi szerei.

G. k. fatemplom. (Épült?)
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 447—8.
Schem. Szamosújvár. 1900. 174.

Magyarkeczel. Csúcsíves templomka.

Pastophorium.

Említve Arch. Ért. 1888. 268, 1897. 373.

Magyar-Valkó. Ev. ref. templom.

Vár.

Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

G. k. fatemplom. 1750.

Schem. Szamosújvár. 1900. 172.

Maladé. G. k. fatemplom. 1647.

Schem. Szamosújvár. 1900. 161.

Margita. Átalakított csúcsíves templom.

Arch. Ért. 1897. 374.

Harang. 1783.

Márkaszék. Egykori várának helye a Csetátye (vár) nevű templom melletti téren.

Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Máron. G. k. fatemplom. XVII. sz.

Schem. Szamosújvár. 1900. 166.

Menyő. Csúcsíves templom, renaiss. portale. 1514.

Arch. Ért. 1888. 414. 268., 1897. 373.

Menyői templom keresztelő-kútja. 1515. Johannes Fiorentinus műve. (A váradi püspöki múzeumba került.)

Bunyitai V.: A menyői keresztkút és a renaissance Szilágymegyében. Századok. 1886. 886—95. 5. Képpel.
Arch. Ért. 1887. 90—1.

Menyői pastophorium.

Ehrenberg H.: Firenzei János magyar- és lengyelországi művei. Arch. Ért. 1893. 250—2. 55. Képekkel.

Menyői Deésházy Mihály címere egy ajtó fölött és a keresztelő-kúton a templomban. 1514.

Bunyitai V.: A menyői keresztkút és a renaissance Szilágymegyében. Századok. 1880.
Arch. Ert 1893. 252. Képpel.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.

A templom helyreállítása.

M. Biz. 1887. 35. 37. 42., 1888. 13. 16. 40. 60. 64., 1889. 4. 8. 85. 92.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1888. 35. 36.
Möller I. jel. M. Biz. 1888. 58. 61. 64.
A templom rajzai. M. Biz. 1888. 13.

G. k. fatemplom. 1748.

Schem. Szamosújvár. 1900. 179.

Meszes-i monostor. L. **Nyirsid**.

Mojgrad. A Magyarhegy déli lejtőjén a Pomet-en terült el Porolissum római város.

Amphitheatrumának nyomai.

Sánczok, alapfalak, épületmaradványok.

Blätter f. Gest. Gemüth u. Vaterl. k. Kronstadt. 1857. 87.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 294.
Römer-hagy V. sz. cs. M. Biz.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.
Más, hibás feltevés szerint Paralissum Mikházánál feküdt, ezért l. Mikháza irodalmát is Maros-Torda vm.-nél 489. hasában.

G. k. fatemplom. 1730.

Schem. Szamosújvár. 1900. 184.

Nagy-Bajom. G. k. fatemplom. 1710.

Schem. Szamosújvár. 1900. 205.

Nagy-Doba. Csúcsíves templom. (Lerombolták.)

Harang. XV. sz. A négy evangelista nevével. Az ev. ref. templomban.

Egyházi szerek.

Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 323.
Arch. Ért. 1897. 375.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Nagy- és **Kis-Doba**. G. k. fatemplom. (Épült?)

Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 326.

Nagyfalu. Ev. ref. csúcsíves templom és monostorbeli sírkőtöredék.

Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 617—22. A sírkőtöredékek képeivel.
Arch. Ért. 1888. 268.

Egykori Pálos-kolostor romjai.

Rupp: Mo. helyr. t. III. 226—8.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 73. 75. 76.
Arch. Ért. 1897. 374.

Valkóvár romjai a falu mellett.

Arch. Ért. 1888. 268.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 243—56. Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 580.

Bánffy-család kastélya.

Römer-hagy. V. sz. cs. M Biz.

Nagy-Keczel. Díszes csúcsíves pastophorium a templomban.

Arch. Ért. 1897. 374.

Nagymon. Ev. ref. templom.

Harang.

Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Nagy-Paczal. G. k. fatemplom. 1780.

Schem. Szamosújvár. 1900. 209.

Nagymon-Újfalu. G. k. fatemplom. 1720.

Schem. Szamosújvár. 1900. 196.

Pogányvár nevű földvár maradványai.

Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 10.

Nyirmon. G. k. fatemplom.

Schem. Szamosújvár. 1900. 280.

Nyirsid. Pogujor nevű határában, a hegy csúcsán állítólag a Meszesi monostor romjai.

Kőváry L.: Erd. rég. 264.
F.-Czinár: Mon. I. 296.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 165—7.
Említve Arch. Ért. 1897. 373.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 585.
Dr. Finály Gábor: A pogujori hegycsúcson levő kettős földgyürű és kőhengertorony alapjai. (Torma K.-tól castellumnak, másoktól monostorromnak tartott erőd.) Arch. Ért. 1904. 9—15. Alaprajzzal.

Oláh-Baksa. G. k. fatemplom. 1800.

Schem. Szamosújvár. 1900. 175.

Oláh-Csaholy. G. k. fatemplom. 1730. (1776?)

Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 219.
Schem. Szamosújvár. 1900. 205.

Várrom a Kovácsmál nevű határrészben.

Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Oláh-Horvát. G. k. fatemplom. 1749.

Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 528.
Schem. Szamosújvár. 1900. 193.

Oláh-Keczel. Ev. ref. csúcsíves templom.
Bunyitai: Szilágy vm. köz.-k. műeml. 22.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 515.

G. k. templom. 1790. Javítva 1878.
Schem. Szamosújvár. 1900. 175.

Oláh-Keszi. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 206.

Oláh-Nádasd. G. k. fatemplom. 1732.
Schem. Szamosújvár. 1900. 197.

Oláh-Valkó. G. k. fatemplom. 1700.
Schem. Szamosújvár. 1900. 172.

Orbó. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 205.

Ökörító. G. k. fatemplom. 1789.
Schem. Szamosújvár. 1900. 202.

Örményes. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 192.

Paliczka. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 164.

Paptelek. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 173.

Pecsely. G. k. fatemplom. 1750.
Schem. Szamosújvár. 1900. 166.

Csetatyeja (kis vár) nevű várdombon várhely.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Peér. Csúcsíves templom. Egykori boltozata helyén lapos menyezet.
Arch. Ért. 1897. 374.

Harang e felirattal: Ecclesia Reformata Etei me fieri fecit Anno 1709. Lua János, Potsai András és Felföldi György idejében. Etéről hozatott Peérbe.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. III. 356.

Az Ér ágaitól körül folyt Vár nevű területen épületmaradványok.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Perecsen. Ev. ref. templom és régi sírköve.
Mult és Jelen. 1845.
Fetzer János Ferencz: Arch. Ért. 1896. 156—7.

Perje. G. k. fatemplom. 1750.
Schem. Szamosújvár. 1900. 167.

Pér. L. **Peér.**

Porcz. G. k. fatemplom. 1792.
Schem. Szamosújvár. 1900. 162.

Besericutia nevű dülőn régi alapfalak.
U. ott a jegyzetben.

Poósa határában Vaskapu nevű puszta, várhely.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Porolissum, Paralissum. L. **Mojgrad** és **Mikháza.** 489. hasáb.

Radna. Castrum.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 13.

Récse. Ev. ref. templom.

Harang.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Romlott mellett, Pometu völgyben római feliratos kő lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 299.

Az Egregy vize jobbpartján Certia római helység, átellenben Magyar-Egregyen a szemközti telep helye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 303.

Egykori várhely.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Sarmaság. Csúcsíves templom.
Említve Arch. Ért. 1897. 373.

Solymos. G. k. fatemplom. 1736.
Schem. Szamosújvár. 1900. 197.

Somlyó-Győrtelek. Kityi nevű határrészben épületmaradványok.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 12.

Somlyó-Ujlak. Ev. ref. románízlésű téglatemplom, a falvastagságában levő loggiákkal.
P. Szatmárry K.: A somlyóujlaki románstylű egyházról. Az Erd. Múz. Egyl. Évk. III. 1864. 77. 83. A templom oldalnézeti képével.
Említve Arch. Ért. 1897. 373.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 595—8. Képpel.
A templom rajzai. M. Biz. 1888. 83.
A templom kijavítása. M. Biz. 1888. 83., 1889. 8. 19. 40. 85. 92. 112. 122. 149., 1890. 20. 25. 34. 44. 56. 76. 113. 119., 1891. 19. 33. 109., 1902. 239. 558. 593.
Möller István jel. és rajzai. M. Biz. 1889. 130. 141.
Említve Arch. Ért. 1888 267., 1889. 415., 1890. 352.

Somlóújlaki templom és karzatai.
Rajz. Cserna K.: O.-M. Mon. Mo. VII. 49.

Somró-Ujfalú. G. k. fatemplom. 1701.
Sematismul. Fogaras. 1900. 277.

Romlott-tól Zsákfalvára vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 311.

Somró-Ujfalunál vármaradványok a kőszirten.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

Szakácsi. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 186.

Szamos-Ardó. XV. századi templom.

Drágffy-czímer.
Arch. Ért. 1883. 268.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Szamos-Nagy-Goroszló. G. k. fatemplom. 1800.
Schem. Szamosújvár. 1900 143.

Szamos-Széplak. G. k. fatemplom. 1720.
Schem. Szamosújvár. 1900. 198.

Szamos-Udvarhely. G. k. fatemplom. 1670.
Schem. Szamosújvár. 1900. 198.

Szamos-Ujlak. G. k. fatemplom. 1749.
Schem. Szamosújvár. 1900. 193.

Szarvad. L. **Tasnád-Szarvad.**

Szilágy. L. **Szilágy-Cseh.**

Szilágy-Cseh. Ev. ref. késő gót templom. 1519.

Drágfy-czímer.

Tornya. 1614.
Arch. Ért. 1897. 373.

Pálos-zárda helye. (?)
Ádám Iván: Pálosaink épitk. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 72. 75.

Steph. Wayda de Checchi. Csehi Vajda István sírköve. 1504.
Arch. Ért. 1869. 70., 1897. 375.

Majusculás feliratú harang.
Arch. Ért. 1897. 375.

Vár kútja, kávája.
Arch. Ért. 1888. 268.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 612—5. Képpel.

G. k. fatemplom. 1770.
Schem. Szamosújvár. 1900. 173.

Egykori várának néhány szobája átalakitva.

Faragott kőkútja.
Kőváry L.: Erd. rég. 151—2.

Szilágyfő-Keresztúr. Ev. ref. csúcsíves templom.
Emlitve Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Szilágy-Somlyó. Késő csúcsíves templom hálóboltozattal.

A diadalíven Báthory-czímer és S. B. 1532.

Sekrestye és pastophorium renaiss. ajtaja. Restaurálta 1666. Báthory Zsófia, II. Rákóczi György özvegye.
Arch. Ért. 1897. 373—4.

Régi harang. 1525.

Szószéke. 1730. Magyar és latin feliratokkal.
U. ott. 375.

Lengyel feliratú csúcsíves szentségmutató 1606-ból.

Kehely. 1701.
U. ott. 376.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 610—2. Képpel.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Románkori templomának alapjai a mostani templom mögött.
Arch. Ért. 1897. 373.
M. Biz. 1890. 113—9.

Szilágysomlyói Báthory-lovagvár romokban.
Kőváry L.: Erd. rég. 148—9
Bitzó Géza: Képe. Vas. Ujs. 1886. 50. Kapuja. U. ott.
P. Szatmáry K.: Szilágy-Somlyó a Báthoryak sasfészke. Vas. Ujs. 1887. 12.
Nemzet. 1887. 343.
Budapesti Hirlap. 1887. 343.
Emlitve Arch. Ért. 1886. 185., 1888. 268. 269., 1890. 352., 1898. 421.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 137—234. Képekkel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 580.
A várkastély megvizsgálása. M. Biz. 1889. 112. 122., 1897. 253. 305.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1898. 82. 102. 105. 149. 221.

A Fő-utcza egyik házában két befalazott vörösmárvány tábla (Dionysii Bani de Losoncz?) stb.
Römer-hagy. V. sz. cs. M. Biz.

Pogányvár nevű várhely.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 10.

Szilágy-Szeg. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 180.

Várdom nevű helyen állt állitólag Szilágyi Mihály vára.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 12.

Szilágy-Széplak. Ev. ref. régi templom.
Emlitve Arch. Ért. 1897. 374.

Szilágy-Szigeth. G. k. fatemplom. 1632.
Schem. Szamosújvár. 1900. 202.

Szóvárhegy. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 159.

Sző-Demeter. G. k. fatemplom. 1773.
Schem. Szamosújvár. 1900. 206.

Tasnád. Ev. ref. csúcsíves templom. 1476.
Arch. Ért. 1888. 268., 1897. 374.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 608—10. Képpel.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

A templom helyreállitása.
Schulek Fr. jel. és rajzai M. Biz. 1902. 559. L. még 1902. 361. 399. 473

A templom északi falában előjött ajtó.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1902. 593.

Egykori udvarháza.
Dr. Petrik. Szilágy vm. monogr. II. 257—85.

Tasnád-Szarvad határában egykori vár helye.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 9.

G. k. templom. 1773.
Schem. Szamosújvár. 1900. 207.

Tasnád-Szántó. G. k. fatemplom. 1770.
Schem. Szamosújvár. 1900. 207.

Tasnád-Szilvás. G. k. fatemplom. 1770.
Schem. Szamosújvár. 1900. 208.

Tihó. Római castrum nyomai.
Ackner: Die Colonien im Sieb. 37.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 314.

Tihó és Kis-Sebes közt a Vallum romanum.
Torma: Adalék észak-nyugati Dacia föld és helyszínrajzához. 35 l.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 329.

A falu melletti magaslaton négyszögű sáncz összedűlt falazattal és oszloptöredékekkel.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 258.

Tuhutum nevű vár alapfalai a Csetátye (vár) nevű határrész fensikján.
Kőváry: Erd. rég. 63.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 8.

Ujnémeth. G. k. templom. 1777.
Schem. Szamosújvár. 1900. 188.

Usztató. G. k. fatemplom.

G. k. plebániaház. 1776.
Schem. Szamosújvár. 1900. 205.

Valkó. Csúcsíves templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 351.

Valkóvár romjai. L. **Nagyfalu**.

Varsolcz. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 176.

Vasad. G. k. templom.
Schem. M.-Varad. gr. rit. 1900. 228.

Váralya. G. k. fatemplom. 1737.
Schem. Szamosújvár. 1900. 172.

Csetátye (vár) nevű határrész várhely.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 10.

Vármező. Egykori várának helye.
Kőváry L.: Erd. rég. 63.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 12.

Vicsa. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 193.

Zalnok. G. k. fatemplom. 1700.
Schem. Szamosújvár. 1900. 209.

Zilah.
Zilah történetéből. Budapesti Közlöny. 1870. 52.
—cz.: Vas. Ujs. 1870. 9.
Krausz Jenő: Zilah tört.-hez. „Szilágy" 1886. 8.

Római feliratos kövek Mojgradról, Szikszay Lajos udvarán.
Römer-hagy. V. sz. cs. M. Biz.

Ev. ref. templom kora gót szentélye, többi része átalakítva.
Magyarosi István: A zilahi ev. ref. egyház tört. Kolozsvár. 1880.
Ism. d—o—. Századok. 1881. 173—5.
A templom említve Arch. Ért. 1888. 267., 1897. 374.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. I. 603. 606. Képpel. II. 536—44.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Zsákfalva. A Szikla nevű római kőbánya.
Téglás G.: Római kőbányászat Porolissum közelében. Arch. Ért. 1898. 118—24. Képekkel.

Somró-Ujfaluról Mojgradra vezető római út.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 328.

Zsibó. Ev. ref. csúcsíves templom.
Említve Arch. Ért. 1897. 373.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 182.

Wesselényi-féle kastély.
Kőváry L.: Erd. rég. 222.
Dr. Petrik: Szilágy vm. monogr. II. 286—94. Képekkel.
Rajza Cserna K.-tól. Vas. Ujs. 1902. 38.
O.-M. Mon. Mo. VII. 133.

A kastély freskói. Festője Neuhauser Ferencz.
Némenyi Lajos: Művészet. 1904. 206.

Régi sánczok.
Kőváry L.: Erd. rég. 329.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Csicsókereszturi Torma József:* Belső-Szolnok vármegye leírásából, figyelemgerjesztésül. Tud. Gyűjt. 1830. I. 39.
2. — — A rómaiaknak a tudós világ előtt eddigelő ismeretlen nyomdokaik nemes Belső-Szolnok vármegyében, figyelemgerjesztésül. N. Társ. Kolozsv. 1831. 105—10. 113—7. 121—5. 129—35. 137—43.
3. *Hodor Károly:* Doboka vármegye természeti és polgári esmertetése. Kolozsvárt. 1837. 8r. XVIII. 927 l. Ism. Schedel F. Figyelmező. 1837. I. 13. sz.
4. *A Szolnok-Dobokamegyei Gazdasági-Egylet* által 1887. évben Deésen rendezett Termény stb. Kiállítás Emlékére. Szerkesztették Kádár József és Szemmáry József. 31 fénynyomatú képpel. (Udvarházak és kastélyok.) Deésen. Nyom. Demeter és Kiss könyvnyomdájában. 1887. Nagy 8r. 70 l.
5. *Tagányi Károly:* Szolnok-Doboka vármegye területének megalakulása. Írta —. Szolnok-Doboka vármegyei Emlék. 3—16.
6. *Dr. Réthy L.:* Szolnok-Doboka vármegye nemzetiségi viszonyai s helyneveinek értelmezése. Írta —. U. ott. 16—34.
7. *Tagányi—Réthy—Pokoly:* Szolnok-Doboka vármegye monographiája. I. köt. A vm. ált. leírása, multja, megalakulása. Írták: Tagányi Károly, dr. Réthy László és Pokoly József. Kiadja Szolnok-Doboka vm. közönsége. Deésen. Demeter és Kiss nyom. 1901. 4r. 550. Ism. Századok. 1900. 666—7.

   II—V. köt. A vármegye községeinek részletes története. Tagányi K. és dr. Réthy L. és saját kutatása alapján írta Kádár József. Deés. 1900. 4r. 561. 582. 564. 588. Képekkel. Alparét-Rózsapatak. Ism. Századok. 1901. 87. 666.
8. *Szolnok-Doboka vármegye történelme a rómaiak alatt.* Szolnok-Doboka monogr. I. 157—212.
9. *Római feliratok és szobrok képei* Szolnok-Doboka vm. területéről. Szolnok-Doboka monogr. I. 203—218.
10. *Római úthálózat rajza.* Mojgrad-(Porolissum)-tól Enlakáig (Praetorio). Szolnok-Doboka monogr. I. 194. l.
11. *A Szolnok-Dobokamegyei irod.-tört. és ethnogr. társ. Első Évk.* A választm. megb. szerk. az Évk. szerk. biz. Deés. Goldstein Jakab nyomd. 1900. 8r. 57. Ism. a. a. Arch. Ért. 1901. 384. Második Évk. 1901.

B) Szolnok-Doboka vármegye műemlékei és azok irodalma.

Adalin. G. k. fatemplom. 1785.
Schem. Szamosújvár. 1900. 98.

Al-Őr. G. k. fatemplom a XVIII. sz. végéről.
Szolnok-Doboka monogr. V. 338.

Alparét. A Cziglehegy aljában Magyar templom (Beszerike unguraszke) nevű templomrom, egykor kőfallal kerítve. (Szentélyébe épült a mai g. k. templom.)
Szolnok-Doboka monogr. II. 18.

Alsó-Egres. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 67.
Szolnok-Doboka monogr. III. 398.

Alsó-Gyékényes. G. k. fatemplom. 1787.
Schem. Szamosújvár. 1900. 42.
Szolnok-Doboka monogr. III. 563.

Alsó-Hagymás. G. k. fatemplom. 1675.
Czirillbetűs feliratú harang.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 9.
Schem. Szamosújvár. 1900. 81. szerint épült 1700.

Alsó-Ilosva. Római castrum.

Ackner: Die Colonien im Sieb. 38.
A római boltívcsöveket magyarázza Bromet William Bullettino dell. Instit. di corresp. archeol. Roma. 1848. 57—8.
Torma K.: Rómaiak nyoma Erdély északi részeiben. Erd. Múz. E. Évk. I. 1859. 27. 30.
— — Római állótábor nyomai. Erd. Múz. E. Évk. III. 54.
— — Arch. Ért. XIV. 1880. 60—2.
— — Az alsóilosvai állótábor s műemlékei. Helyirati vázlat. Erd. Múz. E. Évk. III. 10—76. I—XIV. tábla.
Kőváry L.: Largiana római telep nyomai. Erd. rég. 26.
C. Goos: Erdély legrégibb római castruma. Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 281—8.
H. I.: Római domborművek irónvázlatai. Hagyatékában. Jegyz. és Vázl. könyve. Kassai Múz.
Martian J.: Alsóilosvai római és őstelep. Arch. Ért. 1903. 286.

Alsóilosvai nagyobb és kisebb fürdő, praetorium (főparancsnoki lak) s melléképületei, a római castrum és környéke alaprajzai.

A castrum részletes képe.
Szolnok-Doboka monogr. I. 194. 196—200.

Ilosva és Csicsó-Keresztur között magas épületromok.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 255.

G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 61.

Alsó-Kosály. Római castrum nyomai.
Torma K.: Rómaiak nyoma Erdély északi részeiben. Erd. Múz. E. Évk. I. 1859. 35—43.
Kőváry L.: Erd. rég. 26.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 288.
Említve Arch. Ért. 1897. 392.

Római fogadalmi oltárkő:
Optimo Deo Jovi
Maximo Posuit
Fonte Lucovie
felirattal a templom melletti sírkövek közt.

A községtől a Szamos felé vezető úton római castrum nyomai. A kaplyoni kastély állítólag ennek köveiből épült.

Haragos Péter udvarán római feliratos kő.

G. k. fatemplom. 1754.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 413—4.
Schem. Szamosújvár. 1900. 56.

Kolostor romjai.

Az 1717. tatárbeütés alkalmával elesettek kőkeresztjei.
Schem. Szamosújvár. 1900. 56. Jegyzet.

Alsó-Körtvélyes. G. k. fatemplom. 1797.
Schem. Szamosújvár. 1900. 82.

Harangjai. 1621.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 487.

Alsó-Oroszfalu. G. k. fatemplom. 1789.
Schem. Szamosújvár. 1900. 65.

Antos. G. k. fatemplom. 1800.
Schem. Szamosújvár. 1900. 77.

Apa-Nagyfalu. Egykori templomának alapjai a falu déli részén, a Bőd felé vezető út jobboldalán, a hegyoldalban.

Ev. ref. templom, épült a reform. kora előtt. Romjaiból felépült 1715.

Aranyozott ezüst pohár. Apaffy György ajándéka. 1632.

Aranyfonállal, selyemmel szőtt úrasztali terítő és keszkenők.
Szolnok-Doboka monogr. II. 36—7.

Aranyos-Szász-Móricz. Ág. ev. csúcsíves templom romokban.

A torony ajtajában kamara.

Szép csúcsíves boltozat s ablakkeret.

Egy harang. 1656.

Kis harang ó-szláv felirattal.

Oldalajtó zárján 1624. évszám.

G. k. fatemplom.
Szolnok-Doboka monogr. V. 206.

Árpástó. Birsalmaformájú, hat részből álló, háromfülű fedeles pohár és aranyozott tányér e felirattal: Én Árpástói Szász Mihály csináltattam Isten dicsőségére az árpásthói Ecclesiának. (1700 körül.)
Szolnok-Doboka monogr. II. 79.

Bacza. Római út nyomai Csicsó-Mihályfalvától Retteg felé.
C. Goos: Ver. Arch. XIII. 265.

Ev. ref. templom. Újítva 1754.

Egyházi szerei a XVII. és XVIII. századból.

Harang. 1749.

Egykori megerősített kastélya.
Szolnok-Doboka monogr. II. 95—6.

G. k. fatemplom. 1749.
Schem. Szamosújvár. 1900. 60.

Gr. Zichy Antal kastélya.
A Szolnok-Dobokai 1887. Kiállítás Emléke. 20. l. Fénynyomatú képpel.

Bábolnahegy. Egykori vár földsáncai.
A Szolnok-Doboka 1887. gazd. kiállít. Emléke. 24.

Bálványos-Váralja. R. k. templom. 1745.

Ev. ref. templom újból épült 1643.

Románizlésű pillérfejezet a diadalív alatt.

Egyházi szerek a XVII. századból.
Schem. Transsilv. 1882. 156—7.
Szolnok-Doboka monogr. II. 124—6. A templom külseje, belseje és kőrostélyos körablakának képeivel.

Bálványos vára maradványai.
Neugebauer: Dacien. 232.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 254.
Kőváry L.: Erd. rég. 159—61.
Szolnok-Doboka monogr. II. 103. Képpel.

Báton. G. k. fatemplom. 1732.
Schem. Szamosújvár. 1900. 47.
Szolnok-Doboka monogr. II. 139.

Berencze. G. k. templom huszártoronynyal a XVII. századból.

G. k. templom a XVIII. századból.
Szolnok-Doboka monogr. II. 150. Az előbbi templom képével.
Dörre T. rajza. O.-M. Mon. Mo. VII. 85.

A Kuduból jövő római út nyomai a Szamos balpartján Somberekig.
C. Goos: Ver. Arch. XIII. 267.
Finály G.: Arch. Ért. 1902. 381—3. Az út átmetszeti rajzai.

Bethlen. Ev. ref. templom kapuja a szászármai romból.

Templomalaprajz.

Bethlen-czímer.
Irónvázlatok. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. könyve. Kassai Múz.

Sírkövek.

Egyházi szerei, harangjai a XVIII. századból.

Várkastélya, egykori bástyái.
Szolnok-Doboka monogr. II. 163—9. 185—6.

Bástyatorony.
Kőváry L.: Erd. rég. 201—4.
Szolnok-Doboka monogr. 1887. gazd. kiállít. Emléke. 21.

Várkastélyban levő XVI. századi magyar ágyú.
Thallóczy L.: Arch. Közl. 1880. 130—40. Képekkel.

Bezdéd. G. k. fatemplom. 1795.
Schem. Szamosújvár. 1900. 76.
Szolnok-Doboka monogr. II. 198. (Ez nem említi, hogy a templom fából van, s e szerint 1784-ben épült.)

Bikis. G. k. fatemplom. 1778.
Schem. Szamosújvár. 1900. 111.

Boérfalva. G. k. fatemplom. 1751.
Schem. Szamosújvár. 1900. 71.
Szolnok-Doboka monogr. II. 211.

Bonczhidai templom.
Leírása gr. Eszterházy Jánostól. M. Biz. törzsivén. 1872. 94. 159.

Bödön. Felette a Piatra-Mare nevű fensíkon római mansio (menettábor) nyomai.
Ornstein József, őrnagy: Arch. Ért. 1897. 394.

Böőd. G. k. fatemplom a XVII. századból.
Szolnok-Doboka monogr. II. 268.

Budafalva. G. k. fatemplom. 1770.
Szolnok-Doboka monogr. II. 291.

Buza. Ev. ref. templom harangjai e feliratokkal. Egyiken: Eke Márton, Seres István Anno 1663., a másodikon: Borsos et And. Eke Rest. 1759. Máj. B. Ajtai in Nom. P. E. S. S. Curavit temp. past. Steph.

A templom egyházi szerei.

Sírkő a templomkörüli temetőben. 1636.

G. k. fatemplom, állítólag a XVII. század második felében épült.

Harang e felirattal: O Rex gloriae veni cum Aeternam Pace (?) 1718.

Második harangot czirillbetűs felirata szerint öntötte Kozma Todor 1781-ben.
Szolnok-Doboka monogr. II. 313—4.
Schem. Szamosújvár. 1900. 90.

Buzamező. G. k. fatemplom. 1798.
Schem. Szamosújvár. 1900. 85.

Csaba. G. k., egykor r. k. fatemplom. 1562.

Harangjai is e korból.
Schem. Szamosújvár. 1900. 47.
Szolnok-Doboka monogr. II. 334.

Csatán. G. k. fatemplom. 1790.

315 éves harangját 1895-ben átöntötték.
Schem. Szamosújvár. 1900. 77.
Szolnok-Doboka monogr. II. 341.

Csáka. G. k. fatemplom. 1765.
Schem. Szamosújvár. 1900. 85.
Szolnok-Doboka monogr. II. 345.

Csáki-Gorbó. Római út.

Castrum.

1878-ban lelt római fürdő maradványai.
Torma K.: A limes Dacicus felső része. Bpest. 1880. I. 216.
Szolnok-Doboka monogr. II. 353.

Emberfüleket ábrázoló domborműves római kövek Jósika S. kertjében. (Ma az Erd. Múz.-ban.)
Dr. Finály Henrik: Érdekes római régiség. Erd. Múz. 1895. 355—74. Képekkel.

R. k. udvari kápolna a kastély udvarán. 1783.

G. k. fatemplom. 1738.
Sematismul. Fogaras. 1900. 281.
Szolnok-Doboka monogr. II. 354—5.

Haller-család által épített kastély. 1766.
A Szolnok-Doboka gazd. kiállit. Emléke. 24.
Szolnok-Doboka monogr. II. 355. A kapu képével.
A község multja. U. ott. II. 347—59.
Jakab Elek: A csáki gorbói kastély ritkaságai. Századok. 1887. 151—7.

Császári. G. k. fatemplom. 1795.
Szolnok-Doboka monogr. II. 363.

Csepán. Lecsapolt tó fenekén kőút maradványai.
Martian J.: Arch. Ért. 1903. 286.

Csicsó-Hagymás. G. k. templom, állítólag 200 éves.

Harang. 1741.
Szolnok-Doboka monogr. II. 407.

Csicsó-Keresztúr. Itt éri el az alsóilosvai táborból jövő római út a Szamost és halad a jobbparton Bethlen felé.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 286.

Római fürdő alapfalai.
N. L.: (Finály Henr.) Kelet. 1875. 23.

A község közepén régi épületek nyomai.

Ezektől 100 lépésre az Ilosva balpartján régi telep nyomai.

A völgyben is épületnyomok.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 255.

R. k. templom, helyreállítva 1784.
Schem. Transs. 1882. 158—9.
Szolnok-Doboka monogr. II. 418—20.

Csicsóvára romjai.
P. F.: Vas. Ujs. 1866. 35. Képpel.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 269.
A Szolnok-Doboka 1887. gazd. kiállit. Emléke. 20.
Szolnok-Doboka monogr. II. 379—99.
Képe. Vas. Ujs. II. 415. l.

Csicsó-Mihályfalva. G. k. fatemplom. 1750.
Schem. Szamosujvár. 1900. 56.

Csicsó-Polyán. G. k. fatemplom. 1700.

Kifestve. 1864.

Harangjai. 1702. 1710.

Szolnok-Doboka monogr. II. 437.

Csicsó-Újfalu feletti Magura-hegyen erősség alapfalai és sánczai.

Szolnok-Doboka monogr. II. 380.

Csokás. G. k. templom harangja. 1780.

Szolnok-Doboka monogr. II. 462.

Csokmány. G. k. fatemplom. 1700.

Schem. Szamosújvár. 1900. 136.
Szolnok-Doboka monogr. II. 467.

Csömény. G. k. templom két harangja. 1700.

Szolnok-Doboka monogr. II. 473.

Czege. Gr. Wass Ádám udvarában lelt s Tordáról idekerült római sírkövek.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 269.
Feliratai. Szolnok-Doboka monogr. II. 494—5.

Régi, gr. Wass-féle kastély. 1699.

Falaiban feliratos táblák és római feliratos kövek.

Torma K.: Arch. Közl. III. 147.
Vas. Ujs. 1870. 28. Két képpel.
Szolnok-Doboka monogr. II. 483—4.

G. k. fatemplom. 1777.

Schem. Szamosújvár. 1900. 106.

Czente. G. k. fatemplom. 1756.

Schem. Szamosújvár. 1900. 91.
Szolnok-Doboka monogr. II. 511.

Czoptelke. G. k. fatemplom. 1738.

Schem. Szamosújvár. 1900. 48.
Szolnok-Doboka monogr. II. 519.

Deés (Dés).

Deés és környéke. Regélő P. Divatlap. 1843. II. 15.
Kővári László és Rácz József: Deés környéke.
Kubinyi és Vahot: Mo. és Erd. Kép. III. 1854. 132—6. A deési óvári torony képével.
Pataki Ferencz: Vas. Ujs. 1860. 48. Képpel. 1863. 18., 1866. 9. Képpel. 1871. 3. Képpel.
St. Ö.: Haz. s a Külf. 1869. 46. Képpel.
Kádár József: A deési ev. ref. egyházközség története. Kapcsolatban a város kiválóbb eseményeivel. Írta —. Deésen. Nyom. Demeter és Kiss gyorssajtóján. 1882. 8r. 251. Ism. Századok. 1882. 90—1.
— — Adatok Deés város történetéhez. A Szolnok-Dobokam. irod. és tört. társ. Második Évk. 1901. 36—47.
Martian J.: Deés környékének őskori telepei. Arch. Ért. 1903. 285.
Deés város története és leirása. Szolnok-Doboka monogr. III. 5. 219. Képekkel.

A római út itt lépi át a Szamost. Egyik ága a balparton halad az alsókosályi tábor felé, a fő út pedig a jobbparton Kozárvár felé.

Erd. Múz. III. Térkép.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 270—1.

Római feliratos kő a megyeház udvarán.

Torma K.: Arch. Közl. V. 12.

Az Ágoston-rendiek egykori zárdája és temploma.

A ref. iskola építésénél előjött hatszögű pillér alsó része.

Szolnok-Doboka monogr. III. 110—2.

A templom egyik boltozatzáró köve. A ref. iskolaháta mögötti emeletes ház homlokfalában, a piacz felé.

Szolnok-Doboka monogr. III. 116. Képe. (Sarokkőnek nevezve.)

Sz.-Ferencz-rendi zárda és templom. 1726—1755.

Schem. Transs. 1882. 159—60.
A Szolnok-Doboka 1887. gazd. kiállit. Emlék. 40.
Szolnok-Doboka monogr. III. 133—7.

Ev. ref. csúcsíves templom a XV. századból.

Kővári L.: Erd. rég. 294
Haz. s a Külf. 1867. 13. Két képpel.
A templom irónvázlatai. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. könyve. Kassai Múz.
Szolnok-Doboka monogr. III. 115—6.
Képei. II. 340. l. III. 191.
Rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VII. 227.

A templomi énekkar (XVIII. századi ornamentalis festményekkel) és orgona helyreállítása.

M. Biz. 1891. 129., 1901. 487. 505. 507., 1902. 210. 292. 384.
Möller István jel. M. Biz. 1902. 207. 218.

Egykori templom-kastély maradványai.

A Szolnok-Doboka 1887. gaz. kiállít. Emléke. 38—9. Fénynyomatú képpel.

Harang. Felirata: Ave Maria gracia plena i. n. r. i. 1455.

Közli Torma K. 1864 márcz. 3. levele Rómer-hez. Rómer-hagy. XXXIX. XLII. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Orbán B.: Arch. Ért. 1888. 90. és 332—6. (E szerint átöntötték.)

Úrasztaltakaró. 1791. Ev. ref. templomé.

E. kiáll. k. 2243.

A Báthory-, később Rákóczi-féle kastély, ma gymnasium.

Kővári L.: Erd. rég. 307.
Pataki F.: Haz. s a Külf. 1867. 28. Képpel.
A Szolnok-Doboka 1887. gazd. kiállit. Eml. 37. Képpel.
Orbán B.: Arch. Ért. 1888. 90. 332—6.
Szolnok-Doboka monogr. III. 95. Kép.

Báthory Zsigmond czímere a kastélyon.

Képe. Szolnok-Doboka monogr. III. 157.
Helyreállitása. M. Biz. 1891. 66. 82. 86. 109., 1892. 3.

Románkori templom maradványaiból összeállitott emléktorony 1578. és 1773-beli feliratos táblákkal az Óvárban.

Deésen a hunnok hét vezérének kőbe vésett képe és latin felirat. M. Hirmondó. 1783. 47.
Ung. Mag. 1782.
Kővári L.: Erd. rég. 313—5. Képpel.
H. I.: Irónvázlatok. Jegyz. és Vázl. könyve. Kassai Múz.
Gereczle (Péter): A deési óvári torony. „Szolnok-Doboka" Közlöny. 1878.
Szendrei János: Az Orsz. Rég. és Emi. Társ. Évk. 1879—1885. 73—4.
A Szolnok-Doboka 1887. gazd. kiállit. Emléke. 30. A torony oldalnézetei és ikerablakai. Fénynyomatú rajz. 30—2.
Rajza Cserna K.-tól. O.-M. Mon. Mo. VII. 225.
Möller I. jel. M. Biz. 1902. 210. 218.

Az ó-vári földvár maradványai.

Szolnok-Doboka monogr. III. 79—87.

Az egykori rózsahegyi vár alapfalai, feljárata maradványai.

A Szolnok-Doboka 1887. Kiállítás Emléke. 42.
Martian: Arch. Ért. 1903. 205—6.
Szolnok-Doboka monogr. III. 78.

Cziczhegyi vár nyomai.

Kővári L.: Erd. rég. 62—3.
A Szolnok-Doboka gazd. kiállit. Emléke. 43.
Szolnok-Doboka monogr. III. 79.

A Béla-hegyen állott vár nyomai.

Szolnok-Doboka monogr. III. 79.

Deés-Akna. R. k. templom. 1751.

Schem. Transs. 1882. 161.

G. k. templomai 1708. és 1776.

Ev. ref. csúcsíves templom, megújítva 1675.

Csúcsíves szentségtartó falifülke J. N. R. I. 1543. felirattal és lombdiszítménynyel.

Aranyozott ezüst kehely a XVIII. századból.

Gótbetűs feliratú harang.
Schem. Szamosújvár. 1900. 52.
Szolnok-Doboka monogr. III. 237—41.

Dellő-Apáthi. G. k. fatemplom. 1795.
Schem. Szamosújvár. 1900. 90.
Szolnok-Doboka monogr. III. 260.

Dengeleg. Ev. ref. templom. 1780.

Egyházi szerei.
Szolnok-Doboka monogr. III. 274.

Dézna. Várrom.
Közig. Biz. jel. M. Biz. 1901. 322.

Dióspataka. G. k. fatemplom. 1720.

Harang. 1720.
Szolnok-Doboka monogr. III. 312.

Disznópataka. G. k. templom. 1798.
Szolnok-Doboka monogr. III. 317.

Doboka. Ev. ref. templom aranyozott ezüst kelyhe. 1762.

Ezüst tányér. 1678.

Aranyhímzésű kendő. 1738.

Régi harangjai, egyik 1759.
Szolnok-Doboka monogr. III. 337—9.

Egykori várának földsáncai, körfalmaradványai.
Kőváry L.: Erd. rég. 85—6.
Szolnok-Doboka monogr. III. 335—6.

Dobrocsina. G. k. fatemplom. 1712.
Schem. Szamosújvár. 1900. 81.
Szolnok-Doboka monogr. III. 347. (E szerint a templom 1794-ben épült.)

Dombhát. G. k. templom harangja: In honorem sancti Trinitatis A. D. 1765. felirattal.
Szolnok-Doboka monogr. III. 351.

Domokos. Ev. ref. templom. Épült a reformáczió előtt. Megújítva 1730. 1777. Megnagyobbítva 1793. Újból hosszabbították 1830.

Megtoldva 1830. Tornya. 1793.

Menyezet. Felirata: Mikó Kata asszony birája Kovásznai Boldizsár újittatta, a menyezetet renováltatta a falon kivül és belül. 1722.

Karzat. 1771.

Szószék. 1784. Felirata: Szászczegői Balog György és hitvese Szacsvay Éva csináltatták.

Aranyozott ezüst pohár. 1745.

Aranyozott ezüst kehely. 1752.

Nagy fedeles ónkanna. 1763.

Kis fedeles ónkanna. 1649.

Óntányérok, egyik 1711., másikon a 12 apostol képe.

Úrasztali terítők 1752. 1746.

Harang. 1766. Felirata: Isten dicsőségére csináltatta a Domokosi ref. Eccla.
Szolnok-Doboka monogr. III. 360—1.
Az alaprajz tollrajzpauzája. Akad. Arch. Biz. L. még Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Drágosfalva. G. k. fatemplom. 1786.
Schem. Szamosújvár. 1900. 53.

Emberfő. G. k. templom harangjai. 1708. 1711.
Schem. Szamosújvár. 1900. 57.
Szolnok-Doboka monogr. III. 385.

Erdő-Szombattelke. G. k. fatemplom. 1710.
Schem. Szamosújvár. 1900. 106.
Szolnok-Doboka monogr. III. 419.

Esztény. Régi r. k. templom, részben újjáépítve. 1796.

Ezüst kehely.

Aranyozott ezüst tányér a XVIII. századból.

Óntányér. 1696.

Úrasztali terítő. 1694.
Szolnok-Doboka monogr. III. 428.

Fel-Őr. Rettegről Ilosvárra vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 296.

Ev. ref. csúcsíves templom, állitólag a XIV - XV. századból.

Famenyezete. 1684.

A mészréteg alól előkerült feliratai 1527. 1626-ból.

A szószéken (1764.) a moldvai vajdák czimere.

Az első kar feliratai 1684., ornamentális festményekkel.

A hátulsó kár feliratai 1775.

Két harang. 1767. 1781.

Faharangláb. 1695.

G. k. fatemplom. 1731.

Harangjai. 1731. 1791.
Szendrei J.: Az Orsz. Rég. és Eml. Társ. Évk. 1879—85. 74. l.
Szolnok-Doboka monogr. V 350—5. A moldvai vajdák czimerével.
Schem. Szamosújvár. 1900. 62.

Felső-Egres. G. k. fatemplom 1757.

Harangjai. 1757.
Schem. Szamosújvár. 1900. 67.
Szolnok-Doboka monogr. III. 401.

Felső-Gyékényes. G. k. fatemplom, megújítva 1818.
Schem. Szamosújvár. 1900. 43.
Szolnok-Doboka monogr III. 570.

Felső-Ilosva. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 62.

Felső-Kosály. G. k. fatemplom 1750 körül.
Schem. Szamosújvár. 1900. 60.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 418.

Felső-Körtvélyes. G. k. fatemplom a XVIII. sz.-ból.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 491.

Felső-Orbó. G. k. fatemplom, állitólag 200 éves.
Szolnok-Doboka monogr. V. 296.

Felső-Oroszfalu. G. k. fatemplom. 1740.
Schem. Szamosújvár. 1900. 66.
Szolnok-Doboka monogr. V. 321.

Földra. G. k. templom. 1783.
Schem. Szamosújvár. 1900. 113.

Frinkfalva. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 138.
Szolnok-Doboka monogr. III. 466.

Füge. G. k. fatemplom. 1757.
Harangjai. 1757.
Szolnok-Doboka monogr. III. 471.

Füzes-Sz.-Péter. G. k. fatemplom, újra festették 1719.
Két harang: In honorem Divinitatis 1776 felirattal.
Szolnok-Doboka monogr. III. 497.

Gáncs. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 57.

Girolt. Ev. ref. templom harangja e felirattal: In te speravi Domine 1632.
Aranyozott ezüst pohár és tányér. 1789.
Óntányér. 1790.
Szolnok-Doboka monogr. III. 538.

Gombás. G. k. templom régi harangjai czirillbetűs felirattal.
Szolnok-Doboka monogr. III. 543.

Göcz. Ev. ref. templom a XVII. századból. (?)
Harangok, egyik feliratos. (Mikori?)
G. k. fatemplom. (Épült?)
Szolnok-Doboka monogr. III. 550—1.

Groppa. G. k. fatemplom a XVIII. századból.
Szolnok-Doboka monogr. III. 554.

Guga. G. k. fatemplom a XVIII. századból.
Szolnok-Doboka monogr. III. 556.

Gyeke. Wesselényi-udvar romjai a tó partján emelkedő halmon.
Wesselényi Miklós sírköve. 1684.
Deák Farkas: Századok. 1874. 309—11.

Gyertyános. G. k. fatemplom. 1757.
Szolnok-Doboka monogr. III. 574.

Gyula. Római feliratos kövek lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 277.

Gyurkapataka. G. k. fatemplom. 1790.
Szolnok-Doboka monogr. III. 581.

Haragos. G. k. fatemplom. 1750.
Schem. Szamosújvár. 1900. 148.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 14. (E szerint a templom fából épült 1792.)

Hegyköz. Régi harangok a g. k. templomban.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 20.

Hesdát. Római emlékkő a Szamosban.
Ornstein: Arch. Ért. 1903. 448.
G. k. templom. 1781.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 27.

Horgos-Patak. G. k. monostor-templom. 1765.
Schem. Szamosújváriensis. 1900. 26. 58.
Feliratos harang.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 42.

Hosszúmező. G. k. fatemplom 1600., újítva 1777. és 1840-ben.
Schem. Szamosújvár. 1900. 78.
Feliratos harangjai. 1700.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 51.

Ilosva. L. **Alsó-Ilosva**.

Ispánmező. G. k. templom. 1712.
Schem. Szamosújvár 1900. 63.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 137.

Kaczkó. A régi ev. ref. templom romjain emelt templom harangja. 1781.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 170.
G. k. fatemplom.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 171.
Schem. Szamosújvár. 1900. 52.

Kalocsa. Régi g. k. templom félig kő, félig fa (?) Megújítva. 1846.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 197.

Kaplyon. A kastély kertjében római feliratos kő, melyet 30 év előtt látott Gerecze.
R. k. templom a XVI. századból, góthikus apsissal, megújítva 1791.
Régi szekrény, ajtain Sz.-Péter és Sz.-Pál faragott képei és Sigismundus Felvincze de Harasztos felirattal.
G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 55.
Gróf Haller-féle várkastély, négyszögű, bástyákkal, lőrésekkel megerősített falai. A kastély megújítva 1725.
Falképei. Math. Veres pinxit 1771. felirattal.
Régi bútorok.
Festett falkárpitok.
A Szolnok-Doboka gazd. kiállít. Emlék. 23. Képpel.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 203—6. A kastély képével.

Kapor. G. k. templom, állítólag a XVIII. század elejéről.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 211.

Kálna. G. k. fatemplom a XVIII. századból.
Schem. Szamosújvár. 1900. 82.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 188.

Kápolnok-Monostor. G. k. fatemplom, állítólag 300 éves.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 225.

Kecsed. Ev. ref. templom csúcsives ablakokkal.
Falkép maradványai a mészréteg alatt.
A templom falából előkerült sírkő. 1717.
Nagyobb harang e felirattal; Br. Dioszeghi István és Báró Comáromi Kata Az Kecseti reformata ecclesianak agyák Isten dicsőségére 1767-ik esztendőben.
Kisebbik (átöntött) harang egykori felirata: 1679. Gloria in excelsis Deo, nyolcz szent képe által környezve.

G. k. fatemplom. 1792.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 245—7.
Schem. Szamosújvár. 1900. 102.

Kendi-Lóna. Ev. ref. templom. 1727.

Aranyozott ezüst úrasztali edény. 1650.

Ezüst tányér. 1727.

Kancsó. 1753.

Arany- és ezüsthímzésű asztalterítők. 1673 és 1727-ből.

Latin feliratú harangjai. 1751. 1758.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 300.

Kastély.
A Szolnok-Doboka gazd. kiállít. Emléke. 19.

Keménye. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 78.

Kecsed-Szilvás. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 102.

Kentelke. G. k. templom harangja. 1713.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 309.

Kerlés. Ág. ev. templom, megújítva 1692. és 1787-ben.

Harangjai a XVII. századból.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 325.

Kétel. L. **Kéthely.**

Kétely. L. **Kéthely.**

Kéthely. G. k. fatemplom. 1780.

Harangjai is ez időből valók.
Schem. Szamosújvár. 1900. 92.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 357.

Kis-Debrek. G. k. fatemplom.

Szlávbetűs feliratú harang.
Szolnok-Doboka monogr. II. 534.

Kis-Devecser. G. k. fatemplom. 1770.

Harangjai is ebből az időből.
Schem. Szamosújvár 1900. 108.
Szolnok-Doboka monogr. III. 298.

Kis-Havas. G. k. fatemplom.

Harangjai 1795-ből. Czirillbetűs feliratokkal.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 361.

Kis-Hegy. G. k. fatemplom a XVIII. századból.

Harangjai is ez időből, felirattal.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 366.

Kis-Jenő. G. k. fatemplom. 1752.

Kis-Keresztes. G. k. fatemplom. 1793.

Megújítva és kifestve 1861.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 333.

Kis-Szék. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 105.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 376.

Klicz. G. k. templom harangjai. Czirillbetűs felirattal. 1792.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 380.

Kócs. Római út nyomai a N.-Szamos balbartján.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. 39.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 256.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 288.

Kolostor-Vád. L. **Rév-Kolostor.**

Komlóstelek. G. k. fatemplom.

Újra festve 1806.

Harangjai 1765-ből szláv feliratokkal.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 400.

Konkolyfalva. G. k. fatemplom (1810.), harangjai 1760. Feliratokkal.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 403.

Kornislaka (Rogna). Érczbányáiban a római és régi német bányászat nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 256.

G. k. fatemplom, állítólag 200 éves, harangjai feliratokkal.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 409.

Kovás-Kápolnás. G. k. fatemplom, állítólag 1717-ből való.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 427.

Kozárvár. Deésre vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 289.

Ev. ref. csúcsíves templom, megújítva 1770.

Ezüsthímzésű keszkenő. 1733.

Egyházi szerek.

Aranyozott ezüst pohár. 1743.

Ezüst tányér. 1770.

Harang e felirattal: Grf Tancsi Földváry István N. E. G. Hidv. Nemes Judith csináltatta a Kozárvári ref. eccl. számára. 1773.

G. k. fetemplom. 1730.

Harang az új templomban. 1703.

Egykori várnak helye és nyomai.
Kőváry L.: Erd. rég. 9. 61—2.
A Szolnok-Doboka 1887. gazd. kiállít. Emléke. 19.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 441—7.

Ködmönös. G. k. templom harangjai. 1790.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 474.

Kötke. G. k. fatemplom és harangjai Mária Terézia idejéből.
Schem. Szamosújvár. 1900. 106.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 503.

Közfalu. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 83.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 513.

Középfalva. G. k. templom harangjai In te Domine speravi 1794. felirattal.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 509.

Kudu. Római út Csicsó-Keresztur felé.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 289.

Régi falazat és római castrum.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 258.

Régi vár sánczai.
Kőváry L.: Erd. rég. 61.

Kupsafalva. G. k. fatemplom, állítólag 1600-ból.

G. k. fatemplom, 1847-ben hozták Petőrétről.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 537.

Lapos-Debrek. G. k. fatemplom. Épült 1795.

G. k. fatemplom. 1701.
Schem. Szamosújvár. 1900. 72.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 562—3.

Lábfalva. G. k. fatemplom. 1760.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 542.

Lemény. Két g. k. fatemplom, 1600. és a XVIII. századból.
Schem. Szamosújvár. 1900. 157.
Szolnok-Doboka monogr. V. 54.

Letka. G. k. fatemplom 1600.
Schem. Szamosújvár. 1900. 137.
Szolnok-Doboka monogr. V. 54.

Libaton (Libothin). G. k. fatemplom.
Alaprajza, oldalnézeti rajzai pauzpapiron. Akad. Arch. Biz. nál. (Lásd Gerecze P. M. Biz.. Rajztj.)
Szolnok-Doboka monogr. V. 59.

Libothen. L. **Libaton.**

Lozsárd. G. k. csúcsíves (?) templom. 1764.

Régi feliratos harangok.
Hodor. Dobokam. 603.
Szolnok-Doboka monogr. V. 94.
Schem. Szamosújvár. 1900. 103.

Macskamező. G. k. fatemplom.
Szolnok-Doboka monogr. V. 99.

Magosmart. G. k. fatemplom.
Szolnok-Doboka monogr. V. 104..
Schem. Szamosújvár. 1900. 70.

Magyar-Borzás. Ev. ref. templom a reformáczió korából, megújítva 1867-ben.

Harangok. 1737. 1798.

G. k. fatemplom. 1770.
Szolnok-Doboka monogr. II. 258.. 260.
Schem. Szamosújvár. 1900. 92.

Magyar-Bogáta. G. k. fatemplom.. 1713.
Szolnok-Doboka monogr. II. 217..
Schem. Szamosújvár. 1900. 82.

Magyar-Derzse. Ev. ref. templom újból épült 1721—1725.

Kisebbik harang. 1753.
Szolnok-Doboka monogr. III. 2877.

Magyar-Décse. Ev. ref. templom. 1795.

Szószék díszes virágokkal s e felirattal: Csináltatta Magyarországi Kovács Mihály Ann. 1765. A koronán: Csináltatta Nagy György és Szenes Kata. Kolozsvári Asztalos Lőrincz által.

Czíntányér. 1700.

Ezüst pohár. 1727.
Szolnok-Doboka monogr. II. 556—7.

Magyar-Egregy. A csetátye nevű magaslaton hová a vaskapui római út vezet, római castrum.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 272.

Magyar-Köblös. Ev. ref. csúcsíves templom, megújítva 1745.

Szószék. 1774.

Karzat. 1778.

Menyezet. 1799.

Két harang. 1763. 1773.

Aranyozott ezüst kehely. 1790.

Ezüst tányér. 1752.

Ónkancsó. 1688.

Óntányér. 1687.

Ezüst hímzésű keszkenő. 1698.
Szolnok-Doboka monogr. IV. 466—7.

Magyar-Lápos. Ev. ref. templom egyházi szerei:

Aranyozott ezüst tányér. 1779.

Óntányér. 1712.

Fedeles ónkanna. 1667.

Hímzett abrosz. 1761.

Harangok. 1764. 1777. 1797.

G. k. fatemplom harangjai. 1779. 1798.
Szolnok-Doboka monogr. V. 22—4.

Hajdani vára.
Szolnok Doboka 1887. gazd. kiállit. Emléke. 20.

Málom. Ev. ref. templom a reformáczió előtti korból.

Egykori festett famenyezete és feliratai.

G. k. fatemplom a XVIII. századból.
Szolnok-Doboka monogr. V. 116. 119.
Schem. Szamosújvár. 1900. 68.

Mánya. G. k. fatemplom, állítólag 1698.
Schem. Szamosújvár. 1900. 78.
Szolnok-Doboka monogr. V. 127.

Mányik. G. k. fatemplom. Sajó-Kereszturról vásárolta Csorba József. Felszentelték 1755.

Kisebbik harangja régi.
Schem. Szamosújvár. 1900. 92.
Szolnok-Doboka monogr. V. 136.

Meleg-Földvár. Ev. ref. templom. 1600.

G. k. fatemplom. 1775.
Szolnok-Doboka monogr. V. 160.
Schem. Szamosújvár. 1900. 93.

Mikeháza. G. k. fatemplom. 1719.
Szolnok-Doboka monogr. V. 174.
Schem. Szamosújvár. 1900. 48.

Mikola (Nyikula vagy Nikula). G. k. fatemplom, állítólag 1552-ből.

Lukács iklódi pap által festett csodatevő Mária-kép másolata az új templomban. (Eredetije a kolozsvári egyetemi templomban).
Szolnok-Doboka monogr. V. 180. Képpel.
Lásd még a kolozsvári egyetemi templom irodalmát is.
Schem. Szamosújvár. 1900. 5. (E szerint a templom 1695-ből való, a mi valószínűbb.)

Mohaly. G. k. fatemplom. 1770.
Szolnok-Doboka monogr. V. 186.

Monostorszeg. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 57.
Szolnok-Doboka monogr. V. 195.

Nagy-Debrek. G. k. fatemplom. 1680.

Harangjai. 1738.

Szolnok-Doboka monogr. II. 539. Képpel.

Nagy-Iklód. Hajdani templomának romjain kastély.

Szolnok-Doboka 1887. Kiállítás Emléke. 19.

G. k. fatemplom. 1791.

Szolnok-Doboka monogr. IV. 87.
Schem. Szamosújvár. 1900. 104.

Nagy-Kaján. G. k. fatemplom, újítva 1891.

Harang. 1748.

Határában római sóbányászat nyoma.

Szolnok-Doboka monogr. IV. 122—3.

Nagy-Keresztes. G. k. fatemplom. Megújítva 1838.

Egyik harangján bevésve: „1103. és Crestotem opra". Valószínűleg 1703-ból való.

Szolnok-Doboka monogr. IV. 338.
Schem. Szamosújvár. 1900. 87.

Nagymező. G. k. fatemplom. Állítólag az Alparét feletti hegyről hozták ide, hol oltárköve ma is látható. Megújítva. 1805.

Harang. 1776.

Szolnok-Doboka monogr. V. 216.

Négerfalva. G. k. fatemplom. Megújítva 1830 körül.

Szolnok-Doboka monogr. V. 223.

Néma. Ev. ref. régi templom. Hagyomány szerint egykor a fejérbarátoké volt. Renováltatott 1839.

Aranyozott ezüst kekely. Makray Zsigmond ajándéka. 1768.

Aranyozott ezüst tányér. Deési Füzi Kata adománya. 1731.

Hímzett keszkenő. 1764.

Harangok.

Egyiken: Verbum Domini manet in aeternum 1597. felirat. Egykor a kodori egyházközségé volt.

Második harang felirata: A némai ekkla költségén. 1690.

G. k. kőtemplom a XVIII. század közepéről.

Szolnok-Doboka monogr. V. 240.
Schem. Szamosújvár. 1900. 44.

Nyárfás. G. k. fatemplom. 1798. Czifra toronnyal.

Két régi harang.

Szolnok-Doboka monogr. V. 254.

Noszoly. Ev. ref. templom.

Kis harangja haranglábon. 1602.

Szolnok-Doboka monogr. V. 250.

Oláh-Fodorháza. R. k. templom harangja. 1793.

G. k. templom harangja. 1784.

Szolnok-Doboka monogr. III. 459.

Oláh-Lápos. R. k. templom. 1772.

Schem. Transs. 1882. 164.

Két g. k. fatemplom. Egyiket a czirillbetűs felirat szerint (1697-ben?) Apaffy Mihály idejében festették ki.

Szolnok-Doboka mon. V. 38. Képpel a 25. l.
Schem. Szamosújvár. 1900. 74.

Oláh-Nyires. G. k. fatemplom. 1784.

Szolnok-Doboka monogr. V. 264.

Oláh-Vásárhely. G. k. fatemplom. 1758.

Schem. Szamosújvár. 1900. 110.

Omlásalja. G. k. templom nagyobbik harangja: Malom mester Demián si Sanca Marie A. Ps. 1751. felirattal.

Szolnok-Doboka monogr. V. 283.

Onok. G. k. fatemplom.

Schem. Szamosújvár. 1900. 103.
Szolnok-Doboka monogr. V. 291.

Ördöngős-Füzes. Ev. ref. templom. Építtette Apaffy Mihály. 1675.

Menyezete. 1675.

Harangláb. 1761. Javítva.

Nagy harang. 1726.

Aranyozott ezüst pohár. 1712.

Tányérok. 1720—1750.

G. k. fatemplom harangja. 1796.

Szolnok-Doboka monogr. V. 365—6.

Paptelke. G. k. fatemplom. 1786.

Szolnok-Doboka monogr. V. 410.
Șematismul. Fogaras. 1900. 285.

Pánczél-Cseh. Ev. ref. csúcsíves templom, két csúcsíves ablakkal.

Énekkar. 1753.

Harangok. 1755., 1791.

G. k. fatemplom. 1731.

Szolnok-Doboka monogr. V. 395. 399. 401.
Șematismul. Fogaras. 1900. 285.

Pestes. G. k. fatemplom 1740 körül épült.

Harangjai is ezidőből.

Szolnok-Doboka monogr. V. 443.
Schem. Szamosújvár. 1900. 79.

Petőrét. G. k. fatemplom. 1778.

Két harang. Egyiken szláv felirat.

Szolnok-Doboka monogr. V. 449.

Péterháza. G. k. fatemplom. 1797.

Szolnok-Doboka monogr. V. 454.
Schem. Szamosújvár. 1900. 49.

Poklostelke. G. k. fatemplom. 1710 vagy 1750.

Szolnok-Doboka monogr. V. 470.
Schem. Szamosújvár. 1900. 104.

Pujon. Ev. ref. templom, megújítva 1842.

Harangláb. 1717.

Karzat, menyezet, szószék 1780. és 1757. évszámok.

Egyházi szerek a XVIII. századból.

Szolnok-Doboka monogr. V. 485.

G. k. fatemplom. 1772.

Schem. Szamosújvár. 1900. 109.
Szolnok-Doboka monogr. V. 485. (E szerint a templom kőből, 1749-ben épült.)

Pusztaújfalu. G. k. fatemplom.

Schem. Szamosújvár. 1900. 79.

Retteg. Baczából Felőrbe vezető római út nyomai a Szamos jobbpartján.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 302.

Kerített ev. ref. templom, megújítva.

Egyik harang. 1678.

Várhegy nevű szőlőhegy, valószínűleg Lökösvár helye.
Szolnok-Doboka monogr. V. 525. 529.

Rév-Kápolnok (Vádd, Vád). G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 148.
Szolnok-Doboka monogr. V. 536.

Egykori g. k. püspöki templom romja.
Schem. Szamosújvár. 1900. 27.

Rév-Kolostor (Kolostor-Vád). Római feliratos kövek a g. k. templomelőtornácz falában és a szentélyben, melyek valószínűleg a királyi castrumból kerültek ide.

G. k. faragott kő templom csúcsíves ablakok és lóherlevélalakú sanctuariummal, fatoronynyal. Építették a moldvai vajdák.

Csúcsíves kapuk. 1350.

Nyugatra egykori Bazilita-kolostor alapfalai. Egykor kőerődítéssel körülvéve.
Szolnok-Doboka monogr. V. 552—3. A templom és kapuk képével.
Schem. Szamosújvár. 1900. 81.

Rogoz. G. k. fatemplom. Kifestve II. József császár idejében.
Szolnok-Doboka monogr. V. 569.

Rogna, Rognó. L. **Kornislaka.**

Rohi. G. k. fatemplom. 1790.
Szolnok-Doboka monogr. V. 575.
Schem. Szamosújvár. 1900. 75.

Románfalva. Régi vár (?) alapfalai ásatás alatt.
Szolnok-Doboka monogr. V. 582.

Sajó-Keresztúr. Ev. ref. templom.
Arch. Ért. 1895. 278.

Sajó-Magyaros felett Sz.-László várának alapfalai.
Szolnok-Doboka 1887. gazd. kiállit. Emléke. 21.

Sajó-Udvarhely. Római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. 39.
C Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 316.

G. k. fatemplom. 1700.
Schem. Szamosújvár. 1900. 69.

Sárvári földvár.
Dr. Finály G.: Arch. Ért. 1902. 266—71. Rajzokkal.

Sásza. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 138.

Semesnye. G. k. fatemplom. 1792.
Schem. Szamosújvár. 1900. 84.

Somkerék. A Bethlenből jövő római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 256.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 311.

Ev. ref. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1900. 326.

Sommerberg. L. **Szász-Zsombor.**

Szamosújvár.
Rácz Józsa: Regélő P. Divatl. 1843. 46. 47.
Életképek. 1848. II. 3.
Pataki Ferencz: Vas. Ujs. 1865. 53. Képpel.
Szongott Kristóf: Szamosújvár a magyar-örmény metropolis irásban és képekben. Irta —. Szamosújvár. Todorán Endre „Aurora" kny. 1893. 8r. 272 l. Képekkel.
— — Szamosújvár sz. k. város monografiája. 1700—1900. A városi teljes levéltár és más kútforrások felhasználásával irta —. I. k. Ált. rész. II. k. Önálló részletek. III. k. A magyar-örmény metropolis. A szerző kiadása. Szamosújvár. 1902. Todorán Endre kny. 8r. VIII. 435. 4. 571. l. 8. 272. 6. l. Számos képpel.
Ism. Századok. 1903. 176—8.

Őskori kőbálvány Szamosújvárról.
Orosz Endre: Arch. Ért. 1904. 405—8. Képpel.

Római castrum maradványai.
M. J. Ackner: Die Colonien in Sieb. 37.
— — Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 253.
Torma Károly: A rómaiak nyoma Erdély északi részeiben. Erd. Múz. E. Évk. I. 35—43.
Neigebauer: Dacien. 231—3.
Müller: Die römischen Inschriften in Dacien. 771—5.

Szamosújvár melletti római állótábor.
Arch Ért. 1894. 284.
Emlitve Arch. Ért. 1897. 391—2.
Ornstein: A castrumbeli római leletek. Arch. Ért. 1901. 368—9.
— — felvétele a szamosújvári castrumról és környékéről. Szolnok-Doboka monogr. I. 204.
— — ásatás a római castellumban. Arch. Ért. 1902. 76—8. Alaprajzzal.
— — Jelentés a Szamosújvár melletti castellum keleti oldalának ásatásáról. Szolnok-Dobokam. tört. társ. Második Évk. 1—11. A castrum „Congri" elhelyezésének térrajzával.
— — Római áldozati oltárról. Arch. Ért. 1903. 61—2. Képpel.
Torma K.: Római feliratos tégla. Arch. Ért. 1892. 128. 269—70.

Római feliratos kő.
Arch. Ért. 1897. 384.
Finály G.: Egy szamosújvári római feliratról. Arch. Ért 1902. 336—8.

Római fürdők nyomai.
Torma K.: A szamosújvári római fürdőkről. M. Orvosok és term. tud. Munk. Pest. X. k. 1864. 77—8. l.
Kőváry L.: Erd. rég 26.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 317.
Ornstein őrnagy: Arch. Ért. 1893. 349—51.

Gyermeket szoptató farkas, dombormű a Sétatér bejárata melletti ház falában.
Szendrei J.: Az Orsz. Rég. és Emb. Társ. Évk. 1879—1885 72. l.

A római tábor környékén talált Minerva-szobrocska.
Arch. Ért. 1892. 348.

Örmény-k. templom (Nagy-templom). 1748.

Rubens képe: Krisztus levétele a keresztről. I. Ferencz császár ajándéka a bécsi egykori Belvedere-gyűjteményből.
Szendrei J.: Az Orsz. Rég. és Emb. Társ. Évk. 1879—1885. 72. l.
Temesváry János: A szamosújvári Rubens-kép. Szamosújvár. 1900. Todorán Endre kny. 8r. 15 l.
A nagy-templom képe. Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VII. 229.
(A Rubens-kép reprodukcziója Szamosújvár monogr.-ban Rubens-nek más képét ábrázolja.)

Régi (ú. n. Salamon)-templom. 1725.
Schem. Transs. 1882. 155—6.

A templom falképe. 1723. (?)
Szendrei J.: Az Orsz. Rég. és Emb. Társ. Évk. 1879—1885. 73. l.

G. k. székesegyház. 1769.
Schem. Szamosújvár. 1900. 45.

Martinuzzi Gy. által Bálványos vár romjaiból épített vár, jelenleg állami fogház.
Régi képei. Alaprajza. Coronini. 400a. 72.
Alaprajza. 1670. Priorato. I. 728. l.
Honfi: Szamosújvári várról. Nemz. Társalk. 1838. I. 167. 173.
Rácz Józsa: Szamosújvár. Táj- és népismertetés. Regélő P. Divatlap. 1843. 46. 47.
Szamosújvár. Életképek. 1848. II. 3.
Kőváry L.: Erd. rég. 161—7.
Tauffer Emil: A Szamosújvári országos fegyház. Vas. Ujs. 1867. 17. Képpel.
Szamosújvár várának alaprajza 1739-ből, a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

A várudvar belső kapuja.

Martinuzzi ház.

Martinuzzi-kápolna.
Rajz. Dörre T. Vas. Ujs. 1891. 16.
Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VII. 229.

Martinuzzi-czímer a vár lépcsője fölött. 1542.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.
Ornstein J.: A Szamosmelléki Újvárról. Priorato Cte Gal. Gualdo Historia di Leopoldo Cesare. Vienna. 1670. cz. munkájában levő alaprajz értelmzése. Arch. Ért. 1896. 266—8.
Schönherr Gyula: Utjesenich György czímere Szamosújváron. Arch. Ért. 1896. 325—8. Képpel.
Szongott—Vajna: A Szamosújvári vár. Írták Szongott Kristóf áll. gymn. tanár, Vajna Károly fegyintézeti igazgató, Hodoreán János fegyintézeti g. k. lelkész. Különlenyomat „Szamosújvár város Monografiája" czímű műből. Kiadja az „Armenia" szerkesztője. Szamosújvárt. Todorán Endre „Aurora" kny. 1898. 8r. 64. A vár alaprajza s több képpel.

Szamosújvár-Németi. Római feliratos kő a ref. templom falában.

Ev. ref. templom. (XIV. század.)
Torma K.: Arch. Közl. V. 13.

Ifjú nőt ábrázoló igen régi dombormű, sírkő. A ref. templomból a szamosújvári várkápolnába áthelyezve.
H. I.: Irónvázlat, Jegyz. és Vázl. könyve. Kassai Múz.
Ornstein: Arch. Ért. 1896. 154—5. Képpel.

Szarvas-Kend. R. k. templom (a reformáczió előtti időből).
Schem. Transs. 1882. 120—1.

G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 101.

Szász-Bréte. G. k. fatemplom.

Harangjai. 1757.

Ev. ref. templom harangjai. 1763.
Szolnok-Doboka monogr. II. 285—6.
Schem. Szamosújvár. 1900. 69.

Szász-Encs. G. k. fatemplom. 1790.

Harang. 1791.
Szolnok-Doboka monogr. III. 393.
Schem. Szamosújvár. 1900. 93. (E szerint a templom 1772-ben épült.)

Szász-Fellak. G. k. fatemplom a XVIII. századból.

Harangjai a XVIII. századból.

Csetatye nevű hegyen földvár nyomai és sánczai.
Szolnok-Doboka monogr. III. 450—1.

Szász-Máté. Ev. ref. kőtemplom, boltozott sanctuarium s lapos menyezetű hajóval. 1660.

G. k. fatemplom. 1730.
Szolnok-Doboka monogr. V. 149—50.
Schem. Szamosújvár. 1900. 93.

Szász-Nyires. R. k. kápolna. 1745.

Csúcsíves szentélyű ev. ref. templom lapos menyezetű hajóval.

Czínkancsói. 1721. 1759.

Kis harang.. 1666.

Sülyedtvár nevű dűlőn vár helye Belivár. Bélavár nevű állítólag téglaalakú földvár sánczai, a községtől dél-keletre.
Szolnok-Doboka monogr. V. 271. A templom képe. 398.

Szász-Új-Ős. Ev. ref. templom, régi romokból épült 1784—94-ben.

Aranyozott ezüst pohár. 1718.

Ezüst tányérok. 1706. 1721. és 1786.

Óntányér. 1721.

Önkannák. 1712. 1757.
Szolnok-Doboka monogr. V. 378—9.

Szász-Zsombor (Sommerberg). Megerősített templom.
Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 263.

G. k. fatemplom. 1773.
Schem. Szamosújvár. 1900. 95.

Szelecske. G. k. fatemplom. 1680.
Schem. Szamosújvár. 1900. 54.

Szent-Benedek. Csúcsíves r. k. templom. Igen régi életnagyságú oltárfeszülettel. Állítólag egy tóból húzták ki.

Kornis-féle megerősített várkastély.
Kőváry L.: Erd. rég. 221—2.
Pataky F.: Vas. Ujs. 1867. 4. Képpel.
Jókai Mór: Vas. Ujs. 1877. 13. Képpel
Vas. Ujs. 1888. 46. Képpel.
Rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VII. 93.
Szolnok-Doboka 1887. gazd. kiállit. Emléke. 13. Fénynyomatú képpel.
Kovács Gyárfás: M. Állam. 1900 nov. 4.
— — A Szolnok-Dobokam. tört. és ethn. társ. Második Évk. 1901. 17—27.

Sz.-Benedelki udvari kápolna legnagyobb harangja: Me fudi curavit in hono. Edrundsorum et sarum (?) excell. ID. D. C. Sig. Kornis de Göncz Ruszka... 1717.... Gos mich Michael Trautz Wienhoffer in Hermannstatd von Wienn.
Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Szent-Egyed. G. k. fatemplom. 1781.
Schem. Szamosújvár. 1900. 110.

Szent-Margita. G. k. templom. (Kora?)
Schem. Szamosújvár. 1900. 50.

Szék. Római bányászat nyomai a sóaknákban.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 253.

Római feliratos kő lelőhelye.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 312.

R. k. templom. 1753—95.
Schem. Transs. 1882. 166—7.

Ev. ref. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1900. 326.

G. k. kő- és fatemploma. Előbbi 1702-ből.
Schem. Szamosújvár. 1900. 109.

Szépkenyerű-Sz.-Márton. G. k. fatemplom. 1744.
Schem. Szamosújvár. 1900. 110.

Széplak. G. k. fatemplom. 1700.
Schem. Szamosújvár. 1900. 46.

Szészárma. Somkerék és Udvarhely felé vezető római utak nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. VIII. 1876. 312.

Csúcsíves templom.
Alaprajz, ajtóbéllete. Irónvázlatok. H. I.-hagy. Jegyz. és Vázl. könyve. Kassai Múz.

Szészármánál a Nagy-Szamos jobbpartján, a Sajó torkolata felett négyszögű középkori sánczolat.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 256.

Szinye. G. k. fatemplom. 1790.
Schem. Szamosújvár. 1900. 80.

Szótelke. G. k. fatemplom. 1796.
Şematismul. Fogaras. 1900. 287.

Szóváros. G. k. templom. 1701.
Schem. Szamosújvár. 1900. 80.

Szurduk. Római táborhely.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1892. 40—1.
Római emlékek nyoma. Említve Arch. Ért. 1891. 425.

Kastély. Előtte két oroszlán kőszobra.
Szolnok-Doboka 1887. gazd. kiállit. Emléke. 24. Fénynyomatú képpel.

Szükerék. G. k. fatemplom. 1730.
Schem. Szamosújvár. 1900. 46.

Teötör. G. k. fatemplom. 1800.
Schem. Szamosújvár. 1900. 104.

Toplicza. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 137.

Tótfalu. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 105.

Tótszálás. G. k. fatemplom. 1782.
Schem. Szamosújvár. 1900. 89.

Torda-Vilma. G. k. fatemplom.
Schem. Szamosújvár. 1900. 55.

Torma-Pataka. G. k. fatemplom. 1780.
Schem. Szamosújvár. 1900. 89.

Vaskapu. Zutor-tól M.-Egregy felé vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 321.

Vasas-Sz.-Iván. G. k. templom. 1701.
Schem. Szamosújvár. 1900. 111.

Vaád, Vád. L. **Rév-Kápolnok.**

Válaszút. Bárbátvizi Bája-emléktábla a ref. templomban.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 438.

Kastély.
Vas. Ujs. 1859. 43. Képpel.

Vármező. Északra a Gredistye-síkon római tábor nyomai.

Római katonai fürdő (négyszögű épület) alapjai a falutól keletre.

A Cziterán Bástya nevű római épületmaradványok.

Római feliratos kövek.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 320.

Vicze. Ev. ref. (hajdan r. k.) templom.
Schem. Transs. 1882. 153.

Völts. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 282.

TEMES VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Bél M.:* Descriptio Comitatus Temesiensis. MS. Lat. Saec. XIX. Fol. 98. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat 3365.
2. *Temeser Banat.* Pressburg. Zeitung. 1779. 23.
3. *Griselini Franz:* Versuch einer politischen und natürlichen Geschichte des Temesvarer Banats. Briefe an Standespersonen und Gelehrte. Wien. 1780. J. P. Krausz. 4r. 2 rész. 301. 135 l. és rajzok. Ism. Molnár János. Magyar Könyvtár. III. 1783. 242.
4. *W :* Temeser Banat. Ung. Mag. 1781. 83. l.
5. *Horányi Alexius:* Über das ehemalige Temescher Banat. Ung. Mag. 1782. II. 399.
6. *Temesvári Bánátnak rövid leírása.* Magyar Kurir. 1788. 577.
7. *Die Sogenannten Römerschanzen im Banate.* Banat. Zeitschrift. 1828. I. 20.
8. *Id. Jankovich Miklós:* Temes vármegyében 1520. év táján virágzott nemzetségekről és helységekről. Tud. Gyűjt. 1833. V. 65.
9. *Dorner Josef:* Das Banat in topogr.-naturhist. Bezieh. mit besond. Berücksicht. der Herculesbäder, nächts Mehadia u. ihrer Umgeb. Bressburg. 1839. 8r.
10. *Kozma P.:* Zaránd vármegye földirati, statistikai leírása. Kolozsvár. 1848. 8r.
11. *Pesty Frigyes:* Temesvár környéke a középkorban. Emlékkönyv a Délmo. tört. és r. társ. 1874 máj. 20. kgy. eml. Szerk. Janky K. Temesvár. 1874. 29—42.
12. *Milecz J.:* Temes és Arad vármegyék tört. és rég. emlékei. Délmo. tört. Ért. II. 1876. 128—136. 165—80. Lenyomatban is.
13. *Böhm L.:* Rég. tanulmányok a délmagyarországi római utakról. Délmo. tört. Ért. II. 195–8.
14. *Temesmegye régmultjából.* Délmo. tört. Ért. 1885. 164.
15. *Tognio Ludovicus Ferdinandus:* Iter Temesvariense sive brevissimae notulae de urbibus, oppidis vicis etc. in sic dicto Banatu praesertim de fontibus salubribus et mineralibus in iisdem profluentibus. 8r. 32 l. Kézirat a bécsi udvari könyvtárban. Csontosi J. Magyar Könyvszemle. 1886. 297. l. után Havas R. Fldr. kt. 154. l.
16. *Ortvay Tivadar—Pesty Fr.:* Temes vármegye és Temes város története. I. kötet. Első könyv. Őskor. A vidék földtani alakulásától a kelta vaskor végéig. Írta —. Akadémia. IV. kötet. Oklevelek. Másolta és gyűjtötte Pesty Frigyes. Első kötet. 1183—1430. Említve Századok. 1890. 454.

    Temesmegye és Temesvár város története a legrégibb időktől a jelenkorig. Ism. Századok. 1897. 174.
17. *Baróti L.:* Adattár a Délmagyarország XVIII. századi tört.-hez. I—IV. Temesvár. 1893—6. 8r.
18. *Milleker Bódog:* Torontál, Temes és Krassó-Szörény őskori leleteinek betűrendes repertoriuma. Említve Arch. Ért. 1898. 75.

B) Temes vármegye műemlékei és azok irodalma.

Allios. Római sánczok.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Baraczháza. Római sánczok.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Bavaniste. Forrás fölé emelt kápolna.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Beregszó. Templomi falképek.
Arch. Ért. III. 1884. I. l.

Bélakeo és Jotthal Temes folyó mellett Pálos-zárdák.
Ádám Iván: Pálosaink építk. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 71.

Blumenthal. L. **Máslak**.

Brukenau (Piskie). Úgynevezett római sánczok.
Arch. Ért. 1891. 424.

Délre a Lukim szőlőhegy északi részén egykor Borzlyuk nevű vár helye.
Márki S.: Arad vm. tört. I. 123. 185.

Buchberg-Kladovai római sánczvonal.
Délmo. tört. Ért. 1882. 1884.

Bukovecz. Várrom és római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Csakova. L. **Csákóvár**.

Csákóvár (Csákova). Régi vár ötemelletes öreg tornya.

A piaczon maczedon görög kereskedők lábas házai.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 19.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Csályai vár romjai. (Tán Csála, Arad mellett?)
Délmo. tört. Ért. 1882. 139.

Csernegyháza. Vár sánczai és római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Delibát. Római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Dentánál talált római feliratos kő.
M. Hirmondó. 1783. 38.
Csanád egyh.-m. tört. Adattár. 1874. 162—3.

Dragsinai földvár.
Délmo. tört. Ért. 1875. 190—1.

Dubovácz. (Egykor Dombó.) Várerődítmény maradványai.
Böhm L.: Délmo. tört. Ért. 1880. 64—6.

Dupláj. L. **Temes-Váralja**.

Ér-Somlyóvár helye. L. **Váradja**.

Fehértemplom (Weiszkirchen).
Böhm Leonhard: Monographie der priv. Militär-Komunität Weisskirchen. Pest. 1871. Ism. Reményi Károly. Reform. 1871. 312. Pesty Fr. Századok. 1871. 702—5.
— — Weiszkirchen in seiner Vergangenheit und gegenwart Nach Handschriftl. Quellen geschildiert von Lenard Böhm. Zweite gänzlich umgearb. und vermehrte Aufl. Mit zwei Plänen Ung.-Weiszkirchen. 1881. 8r. 305 l. Ismerteti Ferenczy József. Századok. 1881. 366—7.

Fellak. Vármaradványai.
Márki S.: Arad vm. tört. I. k. 117.

Fibis mellett ú. n. római sáncz.
Arch. Ért. 1891. 424.

Freidorf. L. **Szabadfalu**.

Galis fölött a Kaczinástető sánczai.
Említve Arch. Ért. 1892. 263.

Gattaja. Mező-Somlyó várának nyomai a Sumiga hegyen.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
— — Hol állott Mező-Somlyó vára. Arch. Ért. 1897.
Mihalik Sándor: A mezősomlyói várról. Arch. Ért. 1897. 441—2.

Gálya. Római sáncz és az elpusztult Sztaroszello falu templomának helye.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Gerebencz. Grebenácz nevű Dák földvár a helység mellett.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXII. 58. 61. M. Biz.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Téglás Gábor: A gerebenczi várcsoport. Arch. Ért. 1904. 397—404. Alaprajzok és metszetekkel.

Grebenácz. L. **Gerebencz**.

Gyarmata. L. **Temes-Gyarmata**.

Hidegkút és Tranova között ú. n. Római sáncz.
Arch. Ért. 1891. 424.

Hodony. Római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Kalmár. Várrom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Kelmák. (Gurl'a Csetátye) (Eperjes vára?)
Römer Jgyk. XXV. 165. M. Biz.
Márki S.: Arad vm. tört. II. köt. I. rész. 112—3.

Kelmák és Lippa között a Boszporda meredek csúcsán ötszögű vártorony maradványai.
Márki S.: U. ott. 113. l.

Kevevár. L. **Kubin**.

Kis-Becskerek. Régi torony alapfalai és három avardomb.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Kissoda. Római sáncz. Avar domb.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Kladova. L. **Buchberg-Kladova**.

Knéz. Várrom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Kubin. L. **Temes-Kubin**.

Liget. Római épület nyomai.
Radisics Jenő: Római (?) épületromok Ligeten Temesmegyében. Arch. Ért. III. 1870. 120—1. és U. ott 100. l.

Lippa. Vára.
Márki S.: Arad vm. tört. II. köt. I. rész. 113—6.

XVII. századi kőből épült bazár.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Lippa város irodalmát és többi műemlékét lásd Aradmegye műemlékei közt felsorolva, hová tévedésből került.

Margum és **Contra-Margum** helye. L. **Temes-Kubin**.

Máslak (Blumenthal). Római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Romban fekvő kastély.
Römer Jgyk. XXXVIII. 125. M. Biz.

Mesicz. Kalugyer-zárda.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Mező-Somlyó. Vára. L. **Gattaja**.

Monostortól Bobdáig terjedő avar-gyürű.
Torma K.: Arch. Ért. 1883. XIX.

Mramorák. Római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Neudorf. L. **Újfalu.**

Német-Remete. Római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Nyárádi földvár Szent-András és Csernaháza közt.
Arch. Ért. 1885. 363.

Ó-Bubovácz. Római táborhely nyoma.
Arch. Ért. 1891. 422.

Oláhbenczeki határban, Schumardai majornál észak felé vonuló sáncz.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXII. 62. M. Biz.

Omor. Római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Ó-Palánka. Római hídfő nyomai a vámkirendeltség épülete mellett.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 4.

Római leletek.
Délmo. tört. Ért. 1881. 164—5.

Római tégla, bélyegpacskolatok.
Fröhlich-hagy. Kézirat. 1895. 1. sz. cs. M. N. Múz. Rég. tár.

Sapaja-sziget vára s a benne előjött római téglák.
Arch. Ért. 1891. 422—3.

A Duna szigetén régi híd és épületek nyomai. Haramvár romjai.
Pintér Pongrácz: Arch. Ért. 1899. 47.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Lásd még Új-Palánka.

Oresácz. Dák földvár.
Ormos Zs. dolgozata említve Arch. Ért. 1879. 280.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.
Téglás G.: Arch. Ért. 1905. 114. Alaprajzzal.

Palánka. L. **Ó-** és **Új-Palánka.**

Paulis. L. **Retisova.**

Retisova és Paulis falvak közt, hol az országút a Jakuba-patakot keresztezi Keveris = Kőveres vagy Kőváres falu helye.
Milleker Bódog: Délmo. tört. Ért. 1882. 53—5.
— — Geschichte der Grosz-Gemeinde Temes-Paulis. Von Felix Milleker. Werschetz 1891. Druck v. J. E. Kirchner's Wittwe. 8r. 27 l.

Rékás. Római lelet.
Ormos Zs.: Délmo. tört. Ért. 1880. 9—13.

Román-Sztámora. Várrom és római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Sipet. Római sáncz.

Schöndorf. L. **Szépfalu.**

Szabadfalu (Freydorf). Római sáncz.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXII. 64. M. Biz.

Szákos. L. **Török-Szákos.**

Szent-András és Csernegyház közt Nyárádpataka mellett váracska.
Delejtű. 1861. évf.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXII. 125. M. Biz.

Szépfalu (Schöndorf). Az egykori Sződi kastélyának romjai a csicséri Háda szigeten.
Leírása és alaprajza Zásti-apátság czím alatt. Ráth Károly: Délmo. tört. Ert. 1883. 97—111.
Márki S.: Arad vm. tört. 116. 185.

Temes-Gyarmata. Tarád dülőben várhely.

Temes-Kubin. Római táborhely nyoma.
Arch. Ért. 1891. 422.

A vasuti őrház falában római síremlék töredéke.
Ormos Zs.: Kirándulás Viminacium és Margum romjaihoz. Délmo. tört. Ért. IV. 1878. 101—20. l.

Kubini várrom helyén feküdt Contra-Margum.
Említve Délmo. tört. Ért. IV. 1878. 103.
Ortvay T.: Kritikai adatok Margum történetéhez. Akad.
— — Margum és Contra-Margum (Castra-Augosto Flavianensia, vagy Constantia) helyfekvése. Források és közvetlen helybúvárlatok alapján írta —. Akadémiai székf. 1876 jan. 3.
Milleker B.: Három al-dunai római erőd. Arch. Ért. 1901. 28—34. helyszínrajzzal.

Kubin táján a Duna mellett római sáncz kezdete.
Römer-hagy. XVII. sz. cs és Jgyk. XXI. 131.
Márki S.: Arad vm. tört. II. k. I. rész. 31.

Pogányvár nevű földvár, délfelé.
Ortvay T.: Arch. Ért. IX. 302—5.

Keve vára romjai a város déli oldalán, a Ponjavicza partján emelkedő dombon.
Ormos Zs. Délmo. tört. Ért. IV. 1878. 102.
Délmo. tört. Ért. IV. 1878. 161.
Milleker B.: Arch. Ért. 1901. 32—3.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Temes-Sziget. Viminacium (a szerbiai Kosztolácz ellenerődje az Osztrova Duna-szigeten.
Réső Ensel Sándor: Ad Viminacium. Sürgöny. 1864. 86. 112. 114.

Temesvár.
A vár és város régi képei: Coronini. 400a. 63—4.
Birkenstein. 19. tábla.
Bodenehr. 14. 15. tábla (térrajz és távlati kép).
Vízrajz és alaprajz. Description. 21. tábla.
A temesi Bánát térrajza. 22. tábla.
Temesvár látképe. Description. 36. tábla.
Ortelius. 195.
Régi képei egyes lapokon. M. N. Múz. Bubics. 67—70. 529—59.
Temesvár régi térképe. A török fogságban szenvedett Wathay Ferencz-től a XVIII. század kezdetén készített és színezett rajz után, Tekintetes Stockinger Mór úrnak h . . . a Ponori Thewrewk József. Színezett tollrajz. Römer-hagy. M. Biz. Törzsivekben.
Temesvár város és vár távl. képe, alapr. 1718. Részben színezett régi fametszet. Römer-hagy. M. Biz. Törzs ivekben.
Temesvar. Ung. Mag. 1783. III. 118. 121.
Mind. Gyűjt. 1790. 131.
r. l.: Temesvár őstörténetének vázlata. Budapesti Hirlap. 1853. 119.
Pesty Fr: Temesvár multja. M. Sajtó. 1855. 148.
—y—n.: Temesvár a XVIII. században. Ország Tükre. 1865. 3. Képpel.
—d—: Mo s a N.-világ. 1865. 3. Képpel.
Miletz J.: Temesvár hadászati jelentősége a közép-korban. Írta —. Temesvár. 1877. 8r.
Temesvár hajdankorából. Délmo. tört. Ért. 1885. 223.
Temesvár és a török háborúk egy XVII. századi krónika adataiból. Délmo. tört. Ért. 1888. 81—104.
Laponyi Alajos: Temesvár város történetéhez. Délmo. tört. Ért. 1888. 178
Temesvár és vidéke irásban és képben. Temesvár. 1891. 8r.
Berkeszi István: Temesvár szab. kir. város kis monographiája. Temesvár. 1900. Uhrmann Henr. kny. 8r. 4, 202. l. Két térképpel.
Temesvár története. Telbisz Károly polgármester előadása a Szabad Lyceumban. 1902 febr. 7. Temesvár. 1902. Csendes Jakab kny. 8r. 39 l.
Barát (Armin): Die königl. Freistadt Temesvár. Eine monogr. Skizze Temesvár. 1902. Uhrmann Henr. kny. 8r. 268 l. 52 illustr. és egy térképpel.
Rupp: Temesvár egyházi épületei, egykori vára. M.o helyr. t. III. 91—7.

Székesegyház.
Képe. Vas. Ujs. 1891. 30.

G. k. templom. 1771.
Șematismul. istoric Lugosului. 1903. 269.

Domokos, bulcsi apát harangja 1468-ból, találták a bulcsi apátság romjaiban, jelenlleg a temesvári seminarium tornyában.
Arch. Ért. IV. 1870. 237., 1892. 258.
Temesvár-Erzsébetvárosi „Mária-szobor" tört. Írta Szmida Lajos. Temesvár. 1899. Csendes Jakab kny. Kis 8r. 23 l.
Ism. Századok. 1899. 664—5.

Lebontásra szánt belvárosi templom és ennek helyén állott régebbi templom.
Délmo. tört. Ért. 1882. 91—2.

Sz.-Katalin-templom (elhordott) alapfalai.
Arch. Ért. 1869. 147.
Iványi István: Adatok a temesvári Sz.-Katalin-templom és zárda tört.-hez. 1717—59. Délmo. tört. Ért. V. 1879 71—8.

Török feliratos tábla a városház kapubálványában.
Délmo. tört. Ért. II. 98.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Hunyadi-féle kastély jelenleg laktanya.
Fillér-Tár. I. 1834. 33. Képpel.
A Hunyadi-kastély 1849 előtt. (Das K. k. Artillerie Zeughaus vormals Hunyadisches Schloss vor der Belagerung im Jahre 1849.) Távlati kép. Kőnyomat. Akad. Arch. Biz. saj. Lásd Gerecze M. Biz. Rajztj.
Jegyzetek Temesvár vidékéről. Vas. Ujss. 1860. 27. A Hunyadi-kastély korábbi maradványainak képével.
Hunyadi-kastély. Mo. s a N.-világ. 1865. 43. (A város erődítményei képével.)
Havasi: Haz. s a Külf. 1866. 34. Két képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 318.
Hunyadi várkastély Temesvárt. Mo. s a N.-világ. 1875. 25. Képpel. 1876. 9.
A Hunyadiak kastélya Temesvárt. Arch. Ért. 1879. 82—3.
Vas. Ujs. 1891. 30. Kép.
Rajz. Rauscher Lajos. O.-M. Mon. Mo. II. 519.
A kastély tatarozása. M. Biz. 1902. 401. 471.

Temes-Váralja (Duplaj). Dél-nyugatra a Karas partján Maligrad nevű római erőd.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXII. 56. M. Biz.
Ormos Zs. dolgozata említve Arch. Ért. 1879. 280.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10. (Dák-Földvárnak nevezi).

Török-Szákos. Régi várnyomok.
Miletz J.: Délmo. tört. Ért. III. 1877. 384—5. l.
Említve Arch. Ért. 1877. 113.

Újfalu (Neudorf) mellett Steinbuckl nevű legelőn római propugnaculum nyomai.

Újlak. Római sáncz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 17.

Új-Palánka. Római táborhely nyoma.
Arch. Ért. 1891. 422.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. Jgyk. XXI. 1116. M. Biz.

Ó- és Uj-Palánkától Zsuppáig, továbbá Váradjáig (Arcidiváig) terjedő római út maradványai.
Téglás G.: Arch. Közl. XXII. 86—102. Arcidiva castrum alaprajzával.
— — Arch. Ért. 1900. 98.
Böhm L.: Újpalánka-tibiscumi római útt. Délmo. tört. Ért. 1876. Ism. Arch. Ért. 1877. 20.
— — Új-Palánka krónikája. Említve Arch. Ért. 1877. 364.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 4.

A daciai-út Palánkától a Bisztra torkolatáig.
Kivonat Téglás G. l. t. (1896) márcz. 9-én előterjesztett jelentéséből, Akad. Ért. 1896. 407 1/1.
— — nyomán. M. Állam. 1896 okt. 144.
Palánka régi képei egyes lapokon. M. N. Múz.-ban. Bubics. 51. 389—90.

Váradja (Varadia). Római castrum helye.
Római út nyoma.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 6.

Ér-Somlyó vár helye, pinczéi a br. Baich-család sírboltja.
Milleker Bódog: Varadia történetéből. Temesvár. 1889. 31. l. Ism. Századok. 1890. 278.
Téglás G.: Arch. Közl. XXII. 98. Alaprajzzal.
Említve Arch. Ért. 1891. 425.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Versecz.
Milleker Bódog: Versecz sz. kir. város története. Irta —. Németből fordította Buday József. I. köt. 8r. XIII. †. 314. II. 392 l. Térképekkel. Budapest. 1886. Ismerteti Tábori Róbert: Délmo. Közl. 1887. 234. II. köt. Ism. dr. Borovszky S. Arch. Ért. 1881. 371—3.

Római vízvezeték maradványai.

Római sánczok.
Délmo. tört. Ért. 1881. 121—6. és 169—70., 1885. 50. 98.
Die Werschetzer Gegend im Alterthume Historisch-archeol. Skizze von Felix Milleker. Werschetz. 1885. Ismertetése dr. Borovszky Samutól. Arch. Ért. 1885. 248—50. Századok. 1885. 460. l.

Köralakú római alapfalak a „Postklinge" közelében.
Arch. Ért. 1891. 425.

Versecz középkori várának romjai, ölnyi vastag falak a szirttetőn. A donjon még áll.
Römer-hagy. Jgyk. XI. 118. M. Biz.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1886. 49—51.
— — jel. M. Biz. 1902. 10.

Török vízvezeték.
Halavács Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

Kápolna-hegyen a középkori Versecz helye.
Arch. Ért. 1899. 34.

Végvár (Rittberg). Egykori vár helye.
Temesmegyei Végvár (Rittberg) nagyközség multja és jelene. Írta Szmida Lajos és Nikolényi István. Kiadja Végvár község közönsége. Temesvár. 1901. Csanád-egyhm. kny. 8r. 12. 72. 2. l.

Viminacium. L. **Temes-Sziget**.

Vinga. Avar-sáncz maradványai.
Milecz J.: Délmo. tört. Ért. II. 1876. 166.

Vöröstemplom. Római út nyomai.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 6.

Határában Aponte római castellum helye.
Böhm L.: Aponte római castellum és egyebek. M. Állam. 1900 decz. 22.

Római maradványok.
Említve Arch. Ért. 1891. 425.
Fröhlich R.: Római bélyeges téglák pacskolatai. Fröhlich-hagy. Kézirattár. 1895. 1. sz. M. N. Múz. Rég. tár.

Vraczevgáj. Római út nyomai.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 5—6.

Zábrany. G. k. templom. 1770.
Șematismul istoric Lugosului. 1903. 274.

Zádorlak. Egykori várkastélya.
Márki S.: Arad vm. tört. II. k. I. k. 117.

Zsadány. Avar-gyürű.
Peih József: Délmo. tört. Évk. III. 1877. 49—59.
Halaváts Gy. jel. M. Biz. 1902. 10.

TOLNA VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Bél M.:* Notitia Comitatus Tolnaensis. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 3381.
2. *Moldoványi József:* Tolna vármegyének geogr., statist. és topographiai esmertetése. Tud. Gyűjt. 1824. X. 40.
3. *Egyed Antal:* Tolna vármegyének topogr. leírása. Tud. Gyűjt. 1828. VI. 39.
4. *Sz.:* Tolna vármegye leírásához. Tud. Gyűjt. 1828. X. 122.
5. *Hőke L.:* Tolnamegye jelenéből és multjából. Fővárosi Lapok. 1878. 171.
6. *Wosinszky M.:* Tolna vármegye története. Kiadja a város közönsége. I. k. Tolna vármegye az őskortól a honfoglalásig. 1. 2. kötet. Írta Wosinszky Mór, szegszárdi esp.-plebános. Budapest. A magyar nemzet honfoglalásának ezredik évében. 8r. 1055 l., háromezerhatszáz ábrával és három térképpel.

   Ism. X. Y.: Arch. Ért. 1896. 369—370. D. L.: Századok. 1897. 339—343.

B) Tolna vármegye műemlékei és azok irodalma.

Apar. Sz.-Bertalan-templomból épült újabb temploma, 1750-ben épült toronynyal.

Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 102. M. Biz
Klein J. pleb. jel. M. Biz. 1901. 34.
Schem. Quinqu. Eccl. 1903. 109.

Egykori prépostságának maradványa, a pleb. templom faragott kőszentélye.

F.-Czinár: Mon. II. 200.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 376—7. III. 255.

Ábrám, Ábrám-Monostor, Ábrahám. Cziszterczita-apátság. L. **Dombóvár.**

Baracsi puszta. Római castrum nyomai a (térképen) kisapátsági pusztán levő Derecskei- és Kornis-féle szőlőben.

Rómer: Arch. Közl. IV. 47.
Hőke L.: Arch. Ért. VI. 310—3.

Bátta = Báta. Római castrum.

Római mértföldmutató.

Hőke L.: Arch. Ért. IV. 1870. 225.

R. k. pleb. templom. 1744.

Schem. Quinqu. Eccl. 1903. 132.

Benedek-rendi Szent-Mihály-apátságának egykori romjai.

A kolostor helye.

Haas: Dánielik-Emlékkönyv. II. 380.
F.-Czinár: Mon. I. 228—32.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 138—46. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 378.
S. J.: „Szegzárd és Vidéke". 1886. 3. 4.

Kiásott apátsági alapfalak.

Salczer Sándor pleb. jel. M. Biz. 1901. 34.
L. még. M. Biz. 1872. 26.

A Turkóra vezető út mellett képoszlop.

M. Biz. 1901. 34.

Várrom.

Perszina főmérnök jel. M. Biz. 1901. 34.
Csánki D.: Mo. földr. III. 406. 408.

Batai Pál sírköve 1377-ből. Máté Jánosné pinczéjében a Fő-utczában.

Vas. Ujs. 1866. 27.
Hőke L.: Bátta, Czikádor, Földvár, Madocsa, Szegzárd monasteriologiájához. M Sion. 1869. 342. 428.

Báttaszék. Az egykori Czikádori-apátság maradványai.

Haas: Dánielik-Emlékkönyv. II. k. VIII. fej. 376. l.
Rómer-hagy. XVII. sz cs. M. Biz.
F.-Czinár: Mon. I. 260—2. II. 89. 90.
Békefy Remig: A czikádori apátság megalapitása és színhelye. Felolvastatott a M. Tört. Társ. 1894 február 3. tartott vál. ülésében. Századok. 1895. 261—9. Szerző itt a széplaki romokban Széplak elpusztult község pleb. templomát látja. (Századok. 1894. 266.)

Békefi Remig: A czikádori apátság története. Írta Békefi Remig dr. Cziszterczita-rendű áldozópap és egyetemi magántanár. Pécsett. 1894. Nyom. Taizs József-nél. IV. és 150 l. Számos képpel és ábrával. Ismerteti Dedek Crescens Lajos. Századok. 1894. 342—50. Kövér Béla. Arch. Ért. 1894. 178—80.
— — A cziszt. tört. 7.
Németh Béla: Cziszterczita apátságok a pécsi püspökség területén. Pécsi Napló. 1898 máj. 1.

Lásd még Czikó irodalmát.

R. k. pleb. templom 1718.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 133.

Bedegh. R. k. pleb. templom. 1754.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 117.

Határában Bati várnak omladékai.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 329.

Bikács. Templommaradványok.
Arch. Ért. 1897. 374.

Bonyhád. Római feliratos kő a plebániafolyosó ajtajánál.
Römer Fl.: Arch. Közl. VI. 167.

R. k. pleb. templom. 1780.
Vas. Ujs. 1865. 20. Képpel.
Mo. és Erd. Kép. Szerkeszti Nagy Miklós 1870. II. 47.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 109.

Bölcske. Több római feliratos kő. (Nem Kömlődről valók-e?)
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 76. M. Biz.

R. k. templom, mely a madocsai templom köveiből épült. 1796.
Haas: Dánielik-Emlékkönyv. II. 357.
Schem. Quinque Eccl. 1848. 92.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Timpanumkő Nagy Lajos kertjében, állítólag Madocsáról került ide.
Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 30.

Paksi-család kastélya.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Perszina főmérnök jel. M. Biz. 1901. 34.

Bölcskéről Kömlődre vezető megyei út mellett kiásott köralakú épület alapfalai.
Szelle Zsigmond: Arch Ért. 1889. 353—6. Alaprajzzal.

Csurgó. Közelében úgynevezett római sánczok.
Fröhlich Róbert: A bácskai ú. n. római sánczok. Arch. Ért. 1887. 19—30.

Czikárdori apátság. L. **Báttaszék** és **Czikó.**

Czikó. Románkori templomhajó kiásott alapfalai és fennálló szentélye. Egykor a czikádori apátságnak tartották.
Mysk. V.: Vas. Ujs. 1864. 129. (Máriaszéplak név alatt.)
— — Arch. Közl. IX. II. füz. 57. Képekkel.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 381—4.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 9.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 49.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
H. I.: Czikádor. Mo. Ó-ker. műeml. 126—7. Képpel.
— — A czikádori templomrom. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.
Arch. Ért. 1894. 178—80. Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 412.

Oszlopfejezet a czikói romból a pécsi főgymnasium régiségtárában.
Lásd Pécs irodalmát.
E romra vonatkozik részben Báttaszék irodalma is. Lásd Báttaszék. Czikádori apátság.

R. k. pleb. templom. 1767.

Sz.-Rókus-kápolna. 1764.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 110.

Dákóvár. L. **Pula.**

Decse. Határában Kútvölgyben lelt római téglák.

A Stomfai erdőben romok.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 313.
Haas: Dánielik-Emlékkönyv. II. 376.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Ev. ref. templom 1516-ból származó felirattal.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Perszina főmérnök jel. M. Biz. 1901. 34.

Diós-Berény. R. k. pleb. templom. 1775.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 139.

Dombóvár.
V. S.: M. Néplap. 1857. 59. Képpel.
Képes Ujs. 1860. II. 15. Képpel.
Nyárfi K.: Haz. s a Külf. 1866. 42. Képpel.
Hőke Lajos: Dombovár. Főv. Lapok. 1885. 697.
— — Dombóvár hajdan és most. Főv. Lapok. 1887. 70.

R. k. pleb. templom. 1757.

A tízszög ötoldalával záródó szentélye végkép átalakítva.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 53. 54. M. Biz.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 113.
A dombóvári pleb. története. M. Sion. 1865. 833.

Egykori cziszterczita apátsága Dombóvártól északra a Kapos mentén.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 413.
Németh B.: Pécsi Napló. 1898 máj. 1.

Régi vár omladéka.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 326.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 53. 54. M. Biz.

Döbrőköznél az Öreggáti malomtól dél-nyugatra 100 ölre római építmény maradványai.

E helytől északi irányban vonul át a római út a hetényi Sülyedtvár felé. Az út a Felső-forrástól 72 ölre fekszik fölé.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 169. M. Biz.

Döbrőköztől északfelé szabályos római vallum.
Römer u. ott. és XIX. Jgyk. 170. M. Biz.

Verbőczy várának romjai.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 168. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 403. 408.

Duna-Földvár.
Egyed Antal: Duna-Földvár leírása. Tud. Gyűjt. 1832. X. 45.
Luppa Péter: Duna-Földvár. Vas. Ujs. 1860. 49. Képpel. 1864. 5. Képpel.
A helység távlati képe és török tornya Myskovszkytól. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 214. és 215.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Duna-Földvár monografiája Szelle Zsigmond-tól. Említve Arch. Ért. 1892. 285.
Földvárának hajdani neve. L. T. Arch. Ért. 1894. 192.
Duna-Földvár régi emlékei. Említve Arch. Ért. 1890. 444. és 1895. 179.
Möller jelentése. M. Biz. 1903. 61.

Az Öreghegyi szőlő és a Felső tó között római út, melynek Paks felé vezető irányát és dombordását 1000 ölre ki lehet venni. Itt Törökhányásnak hívják.

Római útjelző oszloptöredéke a barátok házának szögletén.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 100. M. Biz.

Római maradványok.
Arch. Ért. VI. 113.

R. k. pleb. templom. 1725.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 128.

R. k. pleb. templom kelyhei.

Egyiknek felirata: Fieri curavit Andreas Raffai Anno 1732.

A kisebbiken: Steph. Dolny E. Eppus 5. Ecclesiensis. Fieri fecit ao. 1699.
Tesléry Sándor levele 1863 április 8. Römer-hagy. LX. sz. cs. M. Biz.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.

Ferencz-rendi templom. 1786.

Harangjai. Kettőt öntött Steinboch József Budán. 1792 és 1742-ben.
Tesléry Sándor levele 1863 április 8. Römer-hagy. LX. sz. cs. M. Biz.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 128.

Misemondóruha.
Községi jel. M. Biz. 1901. 34.

G. k. egyház.

Két evangelium.

Szentségkereszt.

Négy kép.

Frigyszekrénykárpit.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Községi jel. M. Biz. 1901. 34.

Sz.-Rókus-kápolna. 1733.

Nep. Sz.-János-kápolna 1763.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 128.

Egykori Sz.-Helena apátságának alapjai Sülyedtvár helyén a Diósban. (Más vélemény szerint a városban állott.)
Haas: Dánielik-Emlékkönyv. II. 348.
F.-Czinár: Mon. I. 234—7.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 384. l.-ra hivatkozva.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 110. M. Biz.

Régi várának fennálló öreg tornya.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 99. M. Biz.
Hőke L.: Arch. Ért. V. 129—30. VIII. 19.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Szelle Zsigmond: Arch. Közl. XVII. 5—34. Alaprajz és távlati kép.
Rajz. Kimnach László. O.-M. Mon. Mo. IV. 272.

Duna-Földvártól délre, a Kálvária-hegy tetején régi sánczok és telep nyomai.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 110. M. Biz.

Duna-Földvár fölötti meredek parton, Duna-Egyház átellenében pogányvár.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 100. M. Biz.

Hajdules nevű dülőn talált rommaradvány.
Szelle Zsigmond jel. és helyszínrajza (a jelentés hátsó lapján). M. Biz. 1890. 46.

Értény. A méhesi pusztán Leányvár omladékai.

Az edelényi pusztán Kapuvár hármas sánczai kivehetők.
Tud. Gyűjt. 1824. X. 29.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 330.
Községi jel. M. Biz. 1901. 34.

R. k. pleb. templom. 1749.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 118.

Fadd határában római út nyoma. Itt lelt római mértföldmutatókő.
Arch. Ért. 1877. 65.

Felső-Hidvég. Nep. Sz.-János-kápolna. 1770.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 129.

Felső-Iregh. R. k. pleb. templom. 1766.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 118.

Felső-Leperd. Római sírkőtöredék. A „Gölösi" malom közelében, Jagicza István ispán lakásán.
Fröhlich Róbert: Arch. Ért. 1890. 234.

Római tábor nyomai ugyanott a Gölös nevű dülőn.
Fröhlich R.: Arch. Ért. 1890. 235—6.

Felső-Nyék. Egy délre eső Várhegy nevű hegycsúcs orman régi vár omladékai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 331.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 405. 444.
Perszina főmérnök jel. M. Biz. 1901. 34.

Grabócz (Grubócz?). Egykori apátsága.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
F.-Czinár: Mon. I. 213. (Ecclesia de Garab néven említve.)

R. k. pleb. templom. 1795.
Schem. Quinque. Eccl. 1903. 111.

Gyula-Jovánczа. R. k. pleb. templom. 1752. Épült a vörösegyházi pusztán állt templomból.
Schem. Quinque Eccl. 1848. 82., 1903. 114.

Harcz. Földvár.
Wosinszky Mór: Arch. Ért. 1892. 339—41. Helyszínrajzzal.
Dr. Hollós L.: Arch. Ért. 1894. 72—3.

Hőgyész.
Hőgyész. Sárvíz mellett. Alm. v. Ung. 1778. 362.

R. k. pleb. templom. 1799.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 139.

Ireghez tartozó békai pusztán vörös-barátok klastromának omladékai. A kolostor alatt „12 fiókos" pincze, mely latin és török feliratokkal van bemázolva.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 327.
Rajzolta Árvay József mérnök. Arch. Ért. IV. 1870. 39.

Kajdacs. R. k. pleb. templom. 1753.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 129.
Kajdacs és vidéke. Vas. Ujs. 1860. 199.

Stankovánszky síremléke.
Vas. Ujs. 1875. 48. Képpel.

Kánya. R. k. pleb. templom. 1734.
Schem. Quinque. Eccl. 1903. 119.

Kocsola. R. k. pleb. templom. 1783.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 114.

A helységtől keletre eső erdőben régi alapfalak.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 60. M. Biz.

Kónyi. R. k. pleb. templom. 1762.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 119.

Kölesd.
Vas. Ujs. 1864. 24. Myskovszky Gy. rajzával.
Pótlékadatok Kölesd ismertetéséhez. B. K. U. ott. 1864. 27. sz.

Őskori földvár.
Wosinszky Mór: A kölesdi őstelep. Arch. Ért. 1889. 34—44. Térrajzzal.

Kömlőd. Római feliratos kő Sárközy kertjében.
Tollrajza Römer-hagy. Római emlékek. XXXVII. feliratú cs. M. Biz.

Római castellum.
Hőke L.: Római castellum alapjai Tolna-Kömlődön és a Peutingeri táblák. Hon. 1874 febr. 15.

Római vár helye egy magaslaton.

Római mértföldmutatókövek.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 71. M. Biz.

A földvári carnariumból eredő faragott kövek a kath. templom mellett.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 70. M. Biz.

Kömlőd mellett Bottyánvára.
Thaly K.: Mo. és a N.-világ. 1868. 319—21. Képpel.

Leányvár nyomai a Sárvíz fölött.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 162. M. Biz.

Leányvártól az odányi-pusztán át közel Tevelhez látható Ördögárok.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 163. M. Biz.

Lengyel. Őskori sáncz.
Wosinszky Mór: Orsz. Rég. és Emb. Társ. Évk. 1879—85. 104—14.
— — Arch. Közl. XIV. k. 1—50. Helyszínrajz 5 táblával. XVI. k. Leletek.
— — Das praehistorische Schanzwerk von Lengyel seine erbauer und Bewohner. III. (Schluss) Theil. Budapest. F. Kilian. 8r. 291 l. Ismertetése a. b.-től. Arch. Ért. 1893. 82—3.

Madocsa.
Hőke L.: Madocsa Tolnamegyében. Főv. Lapok. 1868. 285.

Egykori benczés-apátságának maradványai.
F.-Czinár: Mon. I. 267—70.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 398—400.
Römer: Arch. Közl. X. füz. 30.
Arch. Ért. VI. 113.

Egykori kápolnájának falképei.
Römer: Régi falk. 123.

Ev. ref. templom tornya.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Perszina főmérnök jel. M. Biz. 1901. 34.

Magocsi határban állítólag barát-kolostor nyomai.
F.-Czinár: Mon. I. 295. és II. 233.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 170. M. Biz.

Máré vára. Battyántól keletre, rom.
Csánki D.: Mo. fidr. III. 404.

Miszla. R. k. pleb. templom. 1754.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 123.

Möcsény. R. k. templom. 1767.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 111.

Mucsi. R. k. pleb. templom. 1781.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 141.

Nagy-Mányok. R. k. pleb. templom. 1783.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 112.

Nagy-Szokoly. R. k. templom. 1788.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 121.

Nagy-Vejke. R. k. pleb. templom. 1776.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 141.

Nak. R. k. pleb. templom. 1757.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 115.

Nanya- vagy Jánya-puszta, a Sárvíz mellett a nyányai vár omladékai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 325.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Határában várrom.
Perszina főmérnök jel. M. Biz. 1901. 34.

Nosztyán-puszta, közel Nakhoz, régi vár düledékei.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 333.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Ó-Kurd. R. k. pleb. templom. 1765.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 115

Ozora. R. k. pleb. templom. 1782.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 123.

A közepén épült vára a réginek maradványain fekszik.
Régi várának képe. Birkenstein. 100.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 327.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Arch. Ért. VI. 17.
Csánki D.: Mo. fidr. III. 405. 410.

Régi várkastély, jelenleg magtár és zsidó iskola.
Vásárhelyi Géza jel. M. Biz. 1901. 462. 505.

Pula és Dombovár közt Daróvár vagy Daruvár.
Csánki D.: Mo. fidr. III. 403.

Paks. (Római Lussunium.)
Egyed Antal: Paks leírása. Tud. Gyűjt. 1829. II. 68.

A Duna mellett 1826-ban talált Mithrás-dombormű.

Paks közelében az imsósi pusztán, római tábor a Duna medrében.
Századok. 1882. 175.
Szelle Zsigmond: Arch. Ért. 1894. 363—5. Alaprajzzal.

Római mértföldjelzőkő Daróczy Zoltánnál.
Arch. Ért. 1896. 431—3. (A közlemény sajtóhibája kijavítva. U. ott. 1897. 192. l.)

Egykori csúcsíves templomának 1714-ben még fennálló romjai.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Paks felett Bottyán vára (Imsós).
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

R. k. pleb. templom. 1749.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 131.

Paári. R. k. pleb. templom. 1763.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 120.

Pálfa. R. k. pleb. templom. 1789.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 124.

Pinczehely. R. k. pleb. templom. 1762.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 124.

Pogányvári pusztán Pogányvár maradványai.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 172. M. Biz.

Regöly. Római sánczok.
Wosinczky Mór: Arch. Ért. 1896. 152—3.

Úgynevezett Somolyi templomrom.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Községi jel. M. Biz. 1901. 34.
Perszina főmérnök jel. U. ott.

R. k. pleb. templom. 1761.
Schem. Qinque Eccl. 1903. 125.

Semcse-pusztán pusztatemplom maradványai.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 62. M. Biz.

Somoly-pusztán, Regölytől nyugatra régi templom düledéke.

Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 174. M. Biz.

Simontornya.

Ung. Mag. 1782. II. 330.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 239.
—e—: Képes Ujság. 1859. 23. Képpel.
Rajza Kimnach Lászlótól. O.-M. Mon. Mo. IV. 153.

Sz.-Ferencz-rendi kolostor és templom. 1734.

Rupp: Mo. helyr. t. III. 289.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 126.
A templom távlati rajzának kőnyomatú másolata. Aláírva N—d N—g v. Lauise B. Klotz. V. Merklas X. Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

A Sz.-Ferenczrendi templomban harangjai. 1771. 1783.

A városi toronyban két harang 1758-ból. Öntötte Jos. Steinboch Budán.

Marianus—Ferencz-rend tart. vizsg. 1863. Römer-hagyaték XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból, filigram ékítményekkel. Szárán AHE MAR és AANO DO. (Ave Maria és Anno Di.) Patenáján czímer. A Sz.-Ferenczieк templomáé.

Egyh.-m. Lap. 1881. 161—6.
E. kiáll. k. 1400.

Régi várának maradványai, némely falai és tornyai magtárul szolgálnak.

Fényes E.: Mo. mai áll. I. 317.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Budai Kalend. 1866.
Beszédes Sándor: Vas. Ujs. 1864. 553. l.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Rajza Cserna K.-tól. Vas. Ujs. 1890. 14.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 405—6.

Simontornyáról Czecze felé menve, az úttól mintegy 80 lépésre, Egres irányában földerőd maradványai.

Römer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIX. 67. M. Biz.

Szakadát. R. k. pleb. templom. 1765.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 142.

Szakál. Régi r. k. temploma helyreállítva és nagyobbítva 1796-ban. Sanctuariuma régi.

Schem. Quinque Eccl. 1848. 84.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Közs. jel. M. Biz. 1901. 34.

Szakcs. R. k. pleb. templom. 1745.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 116.

Szálka. R. k. templom. 1797.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 112.

Szántó. Templom.

Említve Arch. Ért. 1886. 185.

Régi, felírásnélküli harang.

Rajza. Römer Jgyk. I. 33. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Szegzárd.

Mind. Gyűjt. 1790. 242.
Horváth István: Hazai Tud. 1806. 48.
Gr. Teleky: A szegzárdi vár lerombolása elrendeltetik 1471. Hunyadiak kora. IV. 264.
Kubinyi Ágoston: Szegszárdi Régiségek. Írta K. A. Felolv. a M. Tud. Akad. 1857 április 7. t. gy. Pesten. Nyom. Herz János. 1857. 4r. 31 l. 1—4. tábla. (Sarkofágok a Diatreta s más üvegneműek képei.)
— — Szekszárder Alterthümer. Mit 4 Tafeln. Pest. 1857. Kis folio. Ism. Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 223.
Ueber das in Szegszard gefundene Glangefäss. Mittheil. d. C. Com. 1858. III. 26.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 411.

Szegzárdon a báró Auguszt A. kertjében felállított római sírkő. (Találtatott Ócsényben 1828.)

Rajza. Römer-hagy. IX. sz. cs. M. Biz.

Római fogadalmi oltárok a kaszinó és takarékpénztár kertjében.

Römer: Arch. Közl. IV. 54.
Szegzárdi római feliratok pacskolatai. Fröhlich-hagy. Kézirattár. 1895. 1. feliratú cs. M. N. Múz. Rég. t.

Egykori apátsága.

Garay: Regélő. 1833. 59. 60.
F.-Czinár: Mon. I. 211—3.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 413—5.
Fraknói V.: A szegzárdi apátság története. Szegzárdi czímzetes apáttá kineveztetése alkalmából írta —. Budapest. Franklin-Társ. biz. 1879. Nagy 4r. 92 l. Ism. —d. Századok. 1879. 762—6.

A régi apátság oszlopfőtöredékei. „Egyrésze oszlopfejekből áll, de vannak oszlopcsoportok részletei is.“

Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 111—3. M. Biz.
— — Arch. Közl. X. II. füz. 52. l.
E. kiáll. k. I. 30—1. 33.
Gerecze P.: Arch. Közl. XX. 129. Képekkel.
— — Mo. tört. eml. I. 42. Képpel.
— — Arch. Ért. 1896. 234—43. Képpel.

Kápolnák. 1750.

R. k. templom a szőlőhegyekben. 1741.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 135.

Bronz ajtó.

Két figurális ablakfestmény.

Ébenfaasztalka.

Konzoltükör.

Valamennyi a siklósi várból került Szegzárdra a báró Auguszt-féle kastélyba, ma kaszinóhelység.

Révai Sándor tanár szóbeli közlése.

Mellkereszt ezüstből gót fraktur betűkkel. Velics István birtokában.

Tollrajza, melynek hátára Velics írta, hogy 1859-ben Simontornyához közel Törökhányás és Bán-puszta s Alsópuszta között találták. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.

Szegzárd és Kakasd között Schlossberg nevű fensíkon kőkori földvár nyomai. Az innen látható harczi Vaskapunál, az Agárdi Leányvárnál Nyanyaváron és Apáti-pusztán Apátváron hagyomány szerint szintén várak álltak.

Dr. Hollós László: Arch. Ért. 1894. 70.

Sz.-András. Római fogadalmi oltár, melyet Bölcskén találtak; jelenleg Nagy Lajos úrnál.

Arch. Ért. 1890. 151.

Szárazd. Regölylyel szemközt várrom.

Römer-hagy. XVII. sz. cs. Jgyk. XIX. 83. M. Biz.

Szász. Egykori vára.

Csánki D.: Mo. fldr. III. 406.

Széplak. A plebánia falában levő sírkő.

Felirata. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. VI. 90. l. belső felén. Aláírva Pauer.
Pesti Napló. 1855 jan. 20. L. ezt.
Mallyo Josephi: Abbatia. B. B. Virginis d. S. Benedicti de Széplak. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 2556.
Hőke L. jel. M. Biz. 1872. 120.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 412.

Tengőd. R. k. templom. 1787.

A templom falában László dömösi prépost vörösmárvány sírkőtöredéke, melyet a közeli Cziczevárott a Puszta-Nyár melletti puszta templom romjaiból egy öl mélységről ástak ki.
Dr. K. E.: Egyh.-m. Lap. I. 65—70. II. 369.
Kammerer Ernő évnélk. lev. Römer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. cs.
Römer-hagy. LXVI. sz. cs. Gótkorszak feliratú fogásban. M. Biz.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 120.

Tevel. R. k. pleb. templom. 1797.

Két kápolna. 1740. és 1756.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 142.

Tamási. L. **Tolna-Tamási.**

Tolna.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 190.
Tolnai csataképek. 1599. M. N. Múz.-ban. Bubics. 72. l. 573. 574.
Hőke L.: Tolnai Dunapart hajdankora. Főv. Lapok. 1870. 225.

R. k. pleb. templom. 1773.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 136.

Csúcsíves ízlésű épülettöredékek a házak előtt.

A város hajdani kőfalkerítése és a Duna medrében levő részei.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 310.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 111.
Dánielik-Emlékkönyv. II. 365. l.

A Szegzárdra vezető úton templomrom erős boltozattal.
Dánielik-Emlékkönyv. II. 368. és Römer-hagy. XVIII. sz. cs. M. Biz.

Tolna és Mözs (Szegzárd) közt előjött két római áldozati oltárkő.
Rajza. Römer-hagy. XXXV. sz. cs. M. Biz.

Tolna-Leperd. A balláni szántóföldeken római téglák és régiségek.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 60. M. Biz.

Tolna-Szántó. R. k. pleb. templom. 1753.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 120.

Tolna-Tamási. R. k. pleb. templom. 1740.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 126.

Fölötte egy hegyormon 1777-ben szétrombolt várának nyomai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 329.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Tótkeszi. R. k. pleb. templom. 1742.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 121.

Turbai erdőn törökbarátok pinczéje.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 61. M. Biz.

Ulman-Baracs. Bottyán nevű földvár a Dunapartján, Duna-Földvár és Kornis-Baracs között.
Hőke L.: Arch. Ért. II. 1869. 9.

Váralya. A fölötte levő hegy csúcsán régi váromladékai. Török várrom.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 324.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Várfő nevű, állítólag áldozóhely.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 34.
Perszina főmérnök jel. M. Biz. 1901. 34.

Várdomb. Feliratos kövek lelőhelye.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 157. M. Biz.

R. k. pleb. templom. 1786.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 138

Várasd. Jácsetics András plebános szobra a torony párkányzatán. (XV. század.)
Ipolyi: Műtört. tan. I. 195.

R. k. pleb. templom. 1793.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 143.

Várong. R. k. templom. 1775.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 115

Závod. R. k. pleb. templom. 1764—8.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 143.

Zomba. R. k. pleb. templom. 1766.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 143.

Zombához tartozó Patlany-on Paulinus-kolostor omladékai, a halastavak helye.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. biz.

Zomba mellett Zanya-puszta az egykori Anyavár, másként Sártornya helye.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 403. és 414.

TORDA-ARANYOS VÁRMEGYE MŰEMLEKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Téglási Ercsei József:* Utazások nemes Torda vármegye vécsi járásában. N. Táralk. 1836. I. 97. 113. 129.
2. — — Utazások nemes Torda vármegye alsó kerületének nevezetesebb járásaiban. N. Társalk. 1837. I. 19. sz. 292—6. 21. sz. 324. 22. sz. 336—7. 340. II. 59. 75. 81.
3. *Téglás Gábor:* Római maradványok e megyében. Arch. Ért. 1898. 431—3.

B) Torda-Aranyos vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Jára. Unit. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.

Ave Maria gracia plena feliratú harang.
A felirat tollrajzmásolata pauzpapiron F. Eirichtól. Römerhagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Alsó-Füle. G. k. fatemplom 1739.
Şematismul. Fogaras. 1900. 585.

Alsó-Bodság. Kerpenyesdről ide szállított g. k. fatemplom.

Ugyanitt a második fatemplom.
Téglás István: Művészet. 1904. 402. Képek. 409. 411.

Alsó-Sz.-Mihályfalva. Római kőkoporsók.
Felbontása. M. Biz. 1895. 16. 33.
Téglás István: Arch. Ért. 1900. 391—3.

Alsó-Szolcsva. G. k. templom. 1796.
Şematismul. Fogaras. 1900. 371.
Téglás István: Művészet. 1904. 402.

Aranyos-Gyéres. G. k. fatemplom. 1760.
Şematismul. Fogaras. 1900. 164.

Aranyos-Lóna. Feliratos római kő.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 290.

Bástya, Pap Gyula udvarában.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.

Aranyos-Marót. A Fő-téren kiásott templomalapfalak.
Arch. Ért. 1890. 353.

Aranyos-Megyes. Báthory Zs. templomának romjai.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.

Aranyos-Rákos. Labirinthus nevű helyen római építmény (?) alapfalai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 184.

Római faragványos kövek a házakba falazva.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 240.

Asszonyfalva. G. k. fatemplom. 1796.
Şematismul. Fogaras. 1900. 370.
Téglás István: Művészet. 1904. 402.

Bágyon. Unit. templom. 1846.

Tornya. 1677.

Ikerablaka aranyosszéki provinciális ízlésű oszloppal.

Templomkörfal.

Kehely. 1604.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 162—3. Torony ikerablakrajzával.

G. k. fatemplom. 1765.
Şematismul. Fogaras. 1900. 161.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.

Berkes. G. k. templom. (Kora?)
Şematismul. Fogaras. 1900. 582.

Bisztra. Római aranymosás nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 267.

G. k. templom. 1751.
Şematismul. Fogaras. 1900. 513.

Bogáth. Római castrum nyomai.

Kéttornyú csúcsíves templom (átalakítva), mely római téglákból épült.

Várhelye a falu feletti dombon.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 56.

Három elpusztult falunak s Kápolmafar nevű helyen feküdt templomnak helye.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 124—6.

Buzás-Besenyő. Harangján Brassó czímere. 1674.

Kehely 1707., a ref. templomban. (Egykor a kerelői templomban voltak.)
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 37.

Csapó. Az elpusztult Csapó-Sz.-György falu és templomának helye, alapfalai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 39.

Csegez. Régi temploma, megújítva. 1673.

Temlomkerítése. 1649.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 185.

Csekelaka. Régi harang a ref. templom tornyában.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 56.

Csertés. G. k. fatemplom. Javították. 1876.
Şematismul. Fogaras. 1900. 516.

Csetátye. L. **Verespatak**.

Csúcs. Harang 1731., a ref. templom tornyában.

Régi kastély maradványai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 68.

Egerbegy. G. k. templom, régi festmények.

Ev. ref. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.

Felső-Detrehem. G. k. fatemplom. 1756.
Şematismul. Fogaras. 1900. 591.

Báró Kemény Ignácz-féle kastély.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.

Felső-Füle. G. k. fatemplom. 1751.
Şematismul. Fogaras. 1900. 586.
Téglás István: Művészet. 1904. 402.

Felvincz. A római Salinae helye, a falutól félmértföldre, a Földvárra vezető út balfelén Likivölgyben római épitmény alapfalai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 274.

Határában észak-keletre, a szőlőhegyek tetején vonult el a Tordáról (Potaissa) Székelyföldvárra a castrumhoz vezető római út.
Téglás István: Arch. Ért. 1899. 192.

R. k. templom. 1748—1752.

Ev. ref. templom és lelkészi lak.

Zsidóvár nevű erőd maradványai a XVI. századból.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 97—103.
Schem. Transs. 1882. 167—8.
Községi jel. M. Biz. 1902. 448.

Gerend. Székelyföldvárról ide vezető római út nyomai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 239.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 277.

Árpádkori ev. ref. templom. Épült 1290. Átalakítva a XV. században.

Főkapuja.

Feliratos kő a sekrestyeajtó fölött 1290-ből.

Altemploma sírbolttá alakítva.
N. S., id. Incze F.: N. Társalk. 1840. II. 21. Rajzzal.
Fehér Gy.: A gerendi felirat. U. ott. 55.
Incze F.: A gerendi felirat igazítva. U. ott. 1840. 80.

Kemény Simon gyászlobogója.
Müller Fr.: Die k. Bauk. 44. A felirat facsimile rajzával.
Kőváry L.: Erd. rég. 272—3.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 65. és 128—32. Rajzokkal.
Veres Károly ev. ref. lelkész leírása. M. Biz. 1902. 448.

G. k. templom. 1795.

Kastély.
Şematismul. Fogaras. 1900. 449.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 33. Képpel.
Kőváry L.: Erd. rég. 228—9.

Gyéres. Régi, egykor megerősített templomkerítés.

Ebben ev. ref. templom. 1679—80.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 145.
Téglás István: Művészet. 1904. 402.

Gyéres-Sz.-Király. Egykori (tán itt létezett) Pálos-kolostor.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 233—5.

Hadrév és Gerend közt átlépi a római út az Aranyos vizét, s a Csókaberek nevű dülőn nyomai láthatók.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 278.

Hagymás. G. k. fatemplom. 1775.
Şematismul. Fogaras. 1900. 365.

Harasztos. Római út Torda és Várfalva felé.

Elpusztult templomának romjai, bástyái.

Az Orbán-család egykori kastélyának romjai.
(Fenmaradt leírás, alaprajz.) M. J. Ackner: Jahrbuch d. C. Com. 1886. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 239.
Orbán Balázs: A Székelyf. leír. V. 80—2.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 280.

R. k. templom. 1770.
Schem. Transs. 1882. 168.

Hidas. Renaiss. kastély romjai a XVI. századból.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 122.

Inakfalva. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 166.

Inakfalva régi helye s egykori templomának alapfalai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 104.

Istvánháza. Régi ev. ref. templom.

Harangja, rajta Regina Celi letare alleluja 1498. felirat.

Földerőd maradványai a Szilfáknál.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 56.

Kákova. Ivánvár romjai.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.

Kecze. L. **Maros-Kecze**.

Kercsed. Ev. ref. templom. 1783.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.

Fejéregyház völgyében elpusztult falu.

Félegyház körtemplomának helye.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 119—21.

Kerelő-Sz.-Pál. Régi r. k. temploma átalakítva.

Harangjai. Egyik: O Rex Gloriae stb. felirattal a XIV. századból

Másik 1624.

Haller-féle kastély. XVIII. század elejéről.

Haller István egykorú arczképe feliratokkal s a vár régi képével. 1610.

Domborműves sírkövek töredékei a keleti szárny két oszlopába falazva.

A Kápolnahegy ormán a Haller-család mauzoleuma. Emlékkép és régi sírkövekkel.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 31—5. Képekkel.

Keresztesmező. Kőkoporsók.
Volenszky Gyula: Arch. Ért. 1895. 72—3.

Kocsárd. Átalakított régi templom.

Kehely és ezüst tányér. 1677.

Régi kastély kapuja, feliratos kövei.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 73.

Koppánd. A források közelében római, kőbe vésett vízmedencze. (Tévedésből Maros-Torda vm.-ben is említve.)
Téglás István: Arch. Ért. 1896. 427—8.

Kastély.
Kőváry L.: Erd. rég. 229.

Kövend. Római faragványos kövek a házakba falazva.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856. II.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 240.

Unit. templom csúcsíves kapuzata.

Egykori körfalai.

Áldozó pohár. 1628.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 267.

Közép-Peterd. G. k. fatemplom. Zsindelylyel födték 1859-ben.
Sematismul. Fogaras. 1900. 588.

Kutyafalva. Római út az Előlábak nevű dülőnél.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 53.

Magura. G. k. fatemplom.
Téglás István: Művészet. 1904. 402.

Magyar-Bükkös. Kemény J. fejedelmi kuriája, rajta emléktábla.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 54—8. Két képpel.

Magyar-Dellő. Kápolna-dombon régi templom alapfalai.

Kehely. 1701. A ref. templomban.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 37.

Magyar-Léta. Géczi várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.
(Irodalmát lásd a tévedésből Kolozs vm.-ben felsorolt Léta helységnél. 438. hasáb.

Magyar-Peterd. Több Apulum és Tordáról ide került római feliratos kő lelőhelye.
Torma K.: Arch. Közl. III. 148.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 299.

G. k. kőalapra épült fatemplom. 1794.
Sematismul. Fogaras. 1900. 587.
Téglás István: Művészet. 1904 402. Képe 408.

Magyaró. Római alapfalak, mozaik maradványok.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 291.

Maros-Bogát. Római telep.
Téglás István: Arch. Ért. 1902. 405—6.

Római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 267.
(Lásd még a tévedésből Maros-Torda vm.-ben is említett Maros-Bogát irodalmát. 487. hasáb.)

Maros-Décse. Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1894. 444., 1895. 374.

Maros-Kecze. Geczéről Hadrévre vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 286.

G. k. fatemplom. 1779.
Sematismul. Fogaras. 1900. 379.
Téglás István: Művészet. 1904. 402.

Apor István egykori fényes kastélyának helye.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 65.

Maros-Koppánd. Ev. ref. templom a XVII. századból.

Czímeres sírkő. 1622.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 68—9.

Maros-Orbó. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 386.

Mező-Bodon. Római sírkő a Bethlen-féle udvarház falában.

Ev. ref. csúcsíves templom a XV. századból.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 51.

G. k. fatemplom. 1743.
Sematismul. Fogaras. 1900. 377.

Mező-Czikud. G. k. fatemplom. 1780.
Sematismul. Fogaras. 1900. 380.

Mező-Gerebencs. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 469.

Mező-Keménytelke. G. k. fatemplom. 1670.
Sematismul. Fogaras. 1900. 379.

Mező-Koók. G. k. fatemplom. 1760.
Sematismul. Fogaras. 1900. 381.
Téglás István: Művészet. 1904. 402. Képpel 407.

Mező-Méhes. G. k. fatemplom. 1800.
Sematismul. Fogaras. 1900. 470.

Mező-Sályi. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 475.

Mező-Szengyel. R. k. templom. 1785.
Schem. Transs. 1882. 170—1.

Mező-Sz.-Jakab. G. k. fatemplom. 1780.
Sematismul. Fogaras. 1900. 271.
Téglás István: Művészet. 1904. 402.

Mező-Sz.-Margitta. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras. 1900. 387.

Mező-Tóhát. G. k. fatemplom.
Sematismul. Fogaras 1900. 388.

Mező-Uraly. G. k. fatemplom.
Téglás István: Művészet. 1904. 402.

Mészkő. Római votivkő és sarkophágtöredék lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 292.

G. k. fatemplom. 1796.
Sematismul. Fogaras. 1900. 587.

Bávavára nevű földvár maradványai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 161.

Mikes. A mikesi római romok szétdulása és a közelebbről Tordán talált római feliratok.
Téglás István: Arch. Ért. 1902. 79—83.

Mohács. A falu és egykori templomának helye az Öregtó feletti hegyfokon.
Orbán B.: A Székelyf. leír. 118.

Moson. Veczéről Jobbágyfalvára vezető római út nyomai.
Arch. Ért. 1897. 392.

Nagy-Lak. Kéttornyú (káptalan?) templom. XV. század közepéről.

Szentségház.

Több sírkő.

Napóra. 1559.
Orbán B.: A Székelyf. V. 83—5. Képpel.

Nagyölyves. Kifestett templom.
Huszka J. jel. M. Biz. 1883. 8. 18.
Falképmásolata. Nemes Ö. M. Biz. 1890. 8. 12. 25., 1895. 58. 67.

Offenbánya.
Offenbánya in Unteralba. Blätter für Geist ect. Kronstadt. 1838. 44

Római bányászat nyomai.
M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 236.

Régi templom maradványai.
Téglás István: Arch. Ért. 1897. 74—5.

R. k. templom. 1787.
Schem. Transs. 30.

Oláh-Léta. G. k. fatemplom. Zsindelylyel födték 1815.
Şematismul. Fogaras. 1900. 368.

Ó-Péterlaka. G. k. fatemplom.
Şematismul. Fogaras. 1900. 313.

Oroszi. Római út a falu kertjein keresztül.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 54.

Ózd. Római alapfalak.

Ev. ref. templom. 1678.

Harang. 1731.

B. Radák-féle kastély.
Orbán B.: Székelyf. leír. V. 58—60. A kastély képével.

Ó-Torda. L. **Torda**.

Patavissa. L. **Székelyföldvárnál** és **Vécsnél**.

Ponorél. G. k. fatemplom. 1727.
Şematismul. Fogaras. 1900. 521.

Radnót. Ev. ref. csúcsíves templom. 1486.

Régi sírkövek a templom kerítésében.

Ezüst pohár és keresztelő-kanna. 1709. és 1674.

Római telep nyomai.

Római út.

Régi kastély.

Régi udvarház.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 40—50. Képpel.

Rákos. L. **Aranyos-Rákos**.

Sinalum. L. **Torda**.

Sinfalva. R. k. (átépített) templom és körfala.

A falu egykori épületeinek itteni alapfalai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 173.
Schem. Transs. 1882. 167—70. (E szerint a templom 1772-ben épült.)

Sós-Sz.-Márton. Római táborok nyoma, a Maros két partján.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 67.

Közelében római út maradványai.
Téglás István: Arch. Ért. 1896. 428.

G. k. fatemplom.
Féglás István: Művészet. 1904. 402. Képe 407.

Szelistye. G. k. fatemplom. 1754.
Şematismul. Fogaras. 1900. 589.
Téglás G.: Művészet. 1904. 402.

Szengyel. R. k. templom. 1772.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 64.

Sz.-Mihályfalva. Ev. ref. csúcsíves templom (más helyen újraépítve). 1674—85.

Sz.-Lélekdombon kerektemplom maradványai.

Vajda (Mihályvajda-) kápolna maradványai.

A határ szélén a Siménfalvi-család temetkező helyéül szolgáló földvár. (Leányvár.)
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 127. 156. 158.

Székelyföldvár mellett, Felvincz felé, Liki völgyben négyszögű római castrum nyomai. Ennek tégláiból épült a felvinczi egyházi anyakönyv szerint Felvincz temploma.
M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
— — Pataissa római telep. Die Colonien in Sieb. 15—6. 36.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 239.

Római tábor nyomai a Vár (Csetátye) nevű helyen.
Kőváry L.: Erd. rég. 27.
Orbán B.: Székelyf. leír. V. 85—7.
Arch. Közl. III. 178.

Római épület és vízvezeték maradványai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 274.

Régi ev. ref. templom.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 85—7.

Harang, következő felirattal: In honorem Dei fudit me Gregorius Wierd de Eperjes Anno 1642. Gen. D. Paulus Nagy de Déva. Illustr. Princ. D. Gregorius (?) Rákotzi Princeps (?) Reg. Trans. Supr. Peditum Praetorian. Capitaneus Lugos et Caransebes Banus et Anna Ros de Földvár Concors me fieri fecit filii Paulus et Tomas Nagy et Elisabeth Nagy filia. A. D. 1642.
Orbány Mihály ev. ref. pap levele és feliratmásolata 1862 decz. 24. Pákh Albertnek. Römer-hagy. XXXVII. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

Székely-Kocsárd. Székelyföldvárra vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 288.

Szind. A tordai hasadékban két barlangnyílás (Balikavár) előfalazata.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.

G. k. templom. 1702.
Şematismul. Fogaras. 1900. 590.

Torda-Koppánd. G. k. fatemplom. 1739.

Sematismul. Fogaras. 1900. 585.

Gróf Károlyi Sándor kastélya.

Kastélyrom.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1902. 448.

Torda.

Kurz Anton: Gesch. des Marktes Torda in Siebenbürgen. 10 l. 4r. Kézirat az Erd. Múz. knyvt.-ban. Bőv. Torma. Repert. 165.

Csipkés Elek: Rákosi-Torda nemes városának eredete, változásai, törvényes és politikai administráltatásának rövid leirása. Kézirat. Erd. Múz. knyvt. Bőv. Torma K. Repert. 159.

Splényi Mihály báró levele Kurz A.-hoz (1847.) tordai római régiségekről. Kézirat az Erd. Múz. knyvt.-ban. Bőv. Torma K. Repert. 171.

Lészai Dániel szászvárosi orvos levele dr. Hankó Józsefhez (1844.) tordai régiségekről egy darab melléklettel. Kézirat az Erd. Múz. knyvt.-ban. Bőv. Torma K. Repert. 166.

Téglási Ercsei József: Torda. N. Társ. 1837. I. 292. 305. 321. 335.

Hankó József: Torda városának helyirata a Magyar Orv. és Term.-vizs. 5. gy. eml. Kolozsvár. 1844. 8r. 48 l.

Nemes Ö.: Haz. s a Külf. 1869. 30. Képpel.

Orbán B.: Torda város és környéke. Budapest. 1889. 33 nagy és 12 szövegképpel. 4r. Ism. Egyetértés. 1889. 158. Ism. Sz. E.: Nemzet. 1889. 163. Századok. 1889. 667—8.

Sz.-Miklósi Kálmán: Torda és Vidéke. „Kecskemét". 1887. 39—45. 49. 51—2.

A tordai (hamisított) sphinx.

Thalson Dionys. hét darab levele gr. Kemény J.-hez 1846., az állitólag Tordán lelt, voltaképen Literati Nemes Sámuel által hamisított sphinx felől. Kézirat az Erd. Múz. kt.-ban. Bővebb. Torma K. Repert. 173.

— — Sphinx bei Torda Siebenbürgen ausgegraben. Blätter für Geist ect. 1846. 45., 1847. 4.

Jerney J.: Az erdélyi ércz sphinxekről. Társaik XVIII. 1848. 10. Kivonat.

Érdy: Az állit. Tordán talált sphinx-féle rézszobrocska koholt voltáról. Akad. Ért. 1847. 287.

Bobrik: Ueber die bei Thorda aufgef. Sphinx. Illustr. Zeit. (Leipzig). 1847. IX. 222. sz. 202. l.

Salisum római telep helye.

Ackner: Die Colonien im Sieb. 26—30.
Kőváry L.: Erd. rég. 20—22

Római út nyomai, táborhely, római sóbányák maradványai.

Az ó-tordai magaslaton városalapfalak.

Koppánd felé római vízvezeték nyomai.

M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 240.

Tordánál, a Maros balpartján római téglák és cserepek.

M. J. Ackner: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 228.

Tordán talált Mithras-dombormű.

Ackner M. J.: Mittheil. d. C. Com. 1860. 56.

Római vízvezeték maradványai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 21—6.

Tordán az „Oláhvárban" talált római régiség.

Cipariu: Archivu pentru filologia si istoria (Blasin). 1869. 464.

Gyöngyösi János levele Benkő Józsefhez 1876., egyebek közt a tordai római várról. Erd. Múz. kt. Bőv. Torma K. Repert. 161.

Római feliratos kő a városház folyosóján.

Torma K.: Arch. Közl. VI. 19.
Finály Henrik: Római feliratos kövek. Erd. Múz. 1877. 144—7.

Potaissa római gyarmat helye és maradványai.

C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 314.
Téglás István: A Potaissa maradványaiban 1903-ban és 1904-ben talált tárgyakról és feliratokról.

Római kőbányászat maradványai a tordai hasadéknál.

Téglás G.: Arch. Ért. 1889. 289—95. Képekkel.

Mithraeum.

Említve Arch. Ért. 1895. 374.

Római épületek maradványai.

Velenszky Gyula: Arch. Ért. 1895. 72.

Római castrum (Potaissa) a közeli domb tetején.

Téglás István: A Torda melletti sziklahasadékokról és a potaissai kőfaragóműhelyről. Arch. Ért. 1899. 280—3.

— — Tordai castrum környékén talált újabb régiségek. Arch. Ért. 1901. 60—2.

— — Római maradványok. A mikesi római romok szétdulása és a közelebbről Tordán talált római feliratokról. Arch. Ért. 1902. 79—83.

Téglás Gálbor: Tordán talált római régiségek. Arch. Ért. 1904. 249—51.

Egyházi épületei.

Schem. Transs. 1882. 172.

R. k. csúcsíves templom és falképei. Ferencz-rendiek.

Gold Arsemius: Historia Domus, seu residentiae Thordensis Ordinis minor strict. observ. jussu a r. p. Martini Péterfi . . . Ad inserendam verum memoriam inchoata a. 1775. stb. Kézirat a Ferenczieк-kolostora knyvt.-ban Tordán. Bőv. Torma K. Repert. 161.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 21—6.
Fényképei. M. Biz. 1902. 298.

Kapuzata.

M. Biz. 1888. 64. 77. 82., 1889. 85. 92.
Arch. Ért. 1889. 415.
Möller I. felmérési vázlata. M. Biz. 1888.
A templom helyreállitása. M. Biz. 1901. 498., 1902. 108. 298. 435. 436. 471. 476.

Torda kolostorának egykori romjai.

Kőváry L.: Erd rég. 263—4.

Ó-tordai ev. ref. templom.

A templomkörüli bástyák.

Haz. s a Külf. 1869. 30. Képpel.
Téglás I. jel. és vázlatai M. Biz. 1900. 17., 1901. 300.
Möller I. jel. M. Biz. 1900. 242.
A templom helyreállitása. M. Biz. 1901. 406., 1903. 154.
A templomtorony tervei Möller I.-tól. M. Biz. 1901. 505. L. még 1900. 214. 242. 247.

A ref. templom falképeinek nyoma.

Römer: Régi falk. 145.

A két templom s a fejedelmi ház képei.

Rajz. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. VII. 195.

Szent-Imre tordai apátság nyoma.

Említve Arch. Ért. 1897. 373.

Tordai fejedelmi palota.

Rajzai Téglás Istvántól és fentartása. M. Biz. 1900. 158. 159.
Möller I. jel. 1900. 245. 247. 288. 312. 505.

Régi udvarház a XVI. századból.

Kőváry L.: Erd. rég. 311.

Kastély nevű várrom.

Kőváry L.: Erd. rég. 80—2.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 21—6.
Képek Tordáról. Az ó-tordai kastély déloldali bástyáival. Fő-piacz a nagytemplommal. Gróf Bethlen Miklós háza Ó-Tordán. Az egykori Wesselényi-kuria. Az ó-tordai református templom. A fejedelmi lak (fiscus-ház) melléképületei és lebontott kapuja. Vas. Ujs. 1889. 24.

Toroczkó. Római féliratos kövek a gróf Thoroczkai-féle kertben.

Torma K.: Arch. Közl. III. 144—7.

Toroczkó és Várfalva közt római várbástyák nyomai. Tordáról Toroczkay gróf által idehozott római emlékek és feliratok.

M. J. Ackner: Jahrb. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 240.

Toroczkói várromok.

Toroczkó. Haz. s a Külf. 1866. 45.
St. Ödön: Haz. s a Külf. 1869. 21. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 27—9. Képpel.
Kőváry L.: Erd. rég. 209—10.

Toroczkó-Sz.-György. R. k. templom és Sz.-Ferenczieк kolostora. 1727.

Schem. Transs. 1882. 173.

Új templom sírboltjában több címeres sírkő.

Ev. ref. templom szent edényei és hímzései:

Aranyozott ezüst fedeles kanna. Födelinek belsején: A torotzkó-sz.-györgyi refor. ekklesiának ajándékozta gróf Teleky Eszter 1758. esztendőben feirattal, a XVII. századból.

Ezüst pohár, részben aranyozott renaiss. diszítéssel. Felirata: A Th.-sz.-györgyi ev. ref. ecla. sz.-vacsorához való pohara a betegek és elaggott öregek számára.

Aranyozott ezüst kehely e felirattal: Grof Torotzkai Pál s gróf Teleki Juliana ajándékozták a T.-sz.-györgyi reformata eclesianak egybekelések első esztendejeben. 1796. Kolozsvarott delimalta (értsd: delineálta) s tsinalta ötves Kolozsvári Kiss Józseff.

Kis ezüst tányér, a Thoroczkai-család czímere s a következő felirattal. Emlékezzél meg Uram arról a mi 1784-ben 11-dik novembris esett rajtuok. Tekints reánk és vedd el a mi gyalázatunkat. Jerem. Siral. V. 1. A toroczkó-szent györgyi refor. eklesiában az úrasztalára tsináltatta gróf Torotzkai Sigmond 1787-dik esztendőben. (1784-ben rabolta ki a családot a Thoroczkaiak nevendéke Járai által vezetett Hora-féle oláh csapat.

Úrasztali terítők.

Két fátyolkendő aranyhímzésű, Toroczkay-czímerekkel 1788-ból.

Nyolcz más hímzett kendő, egy régi perzsa szőnyeg.

Téglás István: Arch. Ért. 1905. 167—8.

Várrom.

Syrigambus: Toroczkó-Sz.-György és vára. Szépirod. Közl. 1858. 101.
Toroczkó-Sz.-György romjai. Haz. s a Külf. 1866. 45. Képpel.
Orbán B.: Haz. s a Külf. 1871. 11. Három képpel.
— — A Székelyf. leír. V. 229—39. 241. A vár alaprajza és képeivel.
Kőváry L.: Toroczkó-Sz.-György vára tájékával. Kubinyi és Vahot. Mo. és Erd. Kép. III. 1854. 136. Képpel.

Vajda-Sz.-Iván. A Szászrégen felé vezető római út.

Mittheil. d. C. Com. 1856. 17.

Várfalva. Római castrum és vízvezeték maradványai.

Domborműves kövek befalazva a házakba.

Római út nyomai.

Koronka Antal várfalvi unit. lelkész 5 drb levele gr. Kemény Józsefhez 1843—1847. a Várfalván lelt római régiségekről. Erd. Múz. kt.-ban. Bőv. Torma. Repert. 165. l.
Várfalva leírása. Két levél. 4r. Kézirat. Erd. Múz. kt.-ban. Bőv. Torma. Repert.
Kurz Anton: Várfalva. Blätter f. Geist, Gemüth und Vaterlandsk. Kronst. 1843. 304—6. és Kemény J. levele. U. ott. 333—5.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 240.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 318. 321.
Orbán B.: A Székelyf. leír. V. 174—85. és 186—93.

Várfalva közelében Marcodava római telep helye.

Ackner: Die Colonien im Sieb. 26. és 36.

A Székelykő alsó bérczén fekvő Fütyér vár vagy a régi Turda vár maradványai.

A Székelyvár (Székelykő felső csúcsa) maradványai.

Orbók F.: Vas. Ujs. 1858. 21.
Kőváry: Erd. rég. 24—5.
Téglás István: Arch. Ért. 1889. 351—2.

Csúcsíves unit. templom.

O Rex gloriae stb. 1515. feliratú harang. (Bethlen G. idejében hozta Brünnből egy székely fuvaros.)

A templom egykori lőréses körfalai.

Orbán B.: A Székelf. leír. V. 174—85. és 186—93. Alaprajz és képekkel.

G. k. fatemplom. 1744.

Sematismul. Fogaras. 1900. 170. (A község Várfal-nak nevezve.)

TORONTÁL VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Bárány Ágoston:* Torontálmegye hajdani és mostani nevezetéről. Tud. Gyűjt. 1833. X. 84. 121.
2. — — Torontál vármegye hajdana. Buda. 1845. 8r.
3. *Milecz János:* Torontál vármegye történelmi és régészeti emlékeiről felolvasás. Délm. t. és r. társ. 1876 okt. ülésén. Említve Arch. Ért. X. 325.
4. *Milecz János:* Torontál vármegye történelmi és régészeti emlékei. Délm. t. Ért. III. évf. 3—18. Ism. Arch. Ért. 1877. 58—9.
5. *Millecker Bódog:* Torontál, Temes és Krassó-Szörény őskori leleteinek betűrendes Repertoriuma Millecker Bódogtól. Említve Arch. Ért. 1898. 75.

B) Torontál vármegye műemlékei és azok irodalma.

Aracs. (Beodra melletti puszta, egykor város. E nevet ma egy szomszéd falu, előbb: Franyova viseli.)

Bárány Ágoston: Aracs Torontálm.-ben. Társalkodó. IV. 1835. 96.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 125.

Háromhajós, románkori apátsági templomrom.

Bárány Á.: Torontál hajdana.
Die ruinen von Schlosskirche zu Aracs. Vahot. Budapesti Viszhang. 1856. 9. sz.-beli leirásának kivon. Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 217.
Van der Venne. Vas. Ujs. 1860. 45. Képpel.
Ipolyi: A Deák-mon. baz. 114.
M. Biz. 1882. 29. 52. 70. 104., 1884. 14. 17. 35. 50. 60. 72. 75.
H. I.: Arch. Közl. VIII. I. füz. 39—49.
— — Ó-ker. m. 104—5. Alaprajzzal.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1888. 138.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 54—6. 1883. XXIV. XXXVIII. l. Arch. Ért. IV. 1884. II. V. VI. 1885. I. VII.
Dr. Gerecze: Arch. Ért. 1896. 310—6. Képpel.
— — jel. M. Biz. 1896. 172. 181.
— — újabb jel. ásatásairól. M. Biz. 191. 214., 1897. 15. 29.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1897. 150. 164. 178. 183. 203. 251.

A zárdaudvaron lelt dombormű, jelenleg a M. N. Múz.-ban.

Dr. Gerecze jel. M. Biz. 1896. 191. 214.
— — fényképei. M. Biz. 1896. 191.
H—l.: Arch. Ért. 1897. 204—12.
Említve Arch. Ért. 1899. 67.

Oszlopfejezetek Beodrán a Karácsonyi-féle kertben.

Römer-hagy. Jgyk. XXX. 155. M. Biz.

Bánlak. A Karácsonyi-kastély a XVII. sz.-ból.

Közli Halavács Gy.

Csanád. L. **Német-Csanád.**

Egresi Cziszterczita-templom maradványai az erdőmester kertjében.

H. I.: Arch. Közl. VIII. 35—8.
— — Arch. Ért. 1872. 26.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 68—71.
F.-Czinár: Mon. II. 91—2.
Békefi R.: A Cziszterczita-r. tört. 8.
— — A pásztói apás. tört. 1190—1702. 29. l.
Novák L.: Az egresi cziszt.-apáts. tört.

A felásott romok.

Molnár Pál: Arch. Ért. 1870. 56. Öt rajzzal.
— — Felmérési vázlatok. M. Biz. Römer-hagy. 1891. 159. (törzsívben) és Jgyk. XXV. 148. M. Biz.

Franyova. L. **Aracs.**

Galád. Egykori vára.

Csánki D.: Mo. fldr. II. 13.

Kis-Béba. Apátság helye.

Milecz J.: Délm. t. Ért. III. 6.

Kis-Zombor. R. k. templom románkori szentélye.

Römer: Arch. Közl. X. II. f. 60.
Milecz J.: Délm. t. Ért. III. 6.

Magyar-Ittebe. Egykori prépostsága. (Helye ismeretlen.)

Pesty Frigyes: Századok. 1875. 678—83.

Majdán. (Törökül: piacz. Hajdani neve Oroszlános.) A szőregi apátság romjai a falu északi oldalán, a régi temetőben.

Ambrus J.: Délm. t. Ért. IV. 1878. 190.

A helység temetőjében az ó-oroszlánosi zárdából alakított vár helye.
Milecz J.: Délm. t. Ért. III. 45.

Nagy-Becskerek.
r. l.: Nagy-Becskerek és vidékének ismertetése. Győri Közl. 1862. 14—21.
N.-B. város története. Tört. Adattár. 1873. Említve Arch. Ért. VIII. 1873. 316.

Egykori várának helye. Torony.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 139.
Délm. t. Ért. 1885. 177.
Századok. 1885. 700.
Szentkláray Jenő: Akad. Ért. 1886. 8r. 49 l. Említve Századok. 1886. 547—8.
Arch. Ért. VIII. 19

Nagyfalu közelében a rohonczai monostor helye.
Arch. Ért. 1892. 269.

Német-Csanád. Római castrum helye.

Német-Csanád római emlékei.
Römer Jgyk. XXIV. 98. XXV. M. Biz.
Említve Délm. t. Ért. IV. 1878. 190.
Arch. Ért. 1892. 440.

Az új templom alapásásakor előjött román és csúcsíves épületmaradványok.

Régi oszlopfejezet a plebánialak kapuzatán.

Római feliratos téglák, melyekkel az udvar ki van rakva.

Római faragványok u. ott a kert ajtaja körüli falba falazva.
Römer: Arch. Közl. VII. 191.

Az 1868-ban ledöntött régi templom.
Fényképe, e templom részleteinek rajzai és Csanád vidékének térrajza. Akad. Arch. Biz. saj. Említve Arch. Ért. 1878. 196.
Fényképe. M. Biz.
Rupp: Csanád egykori egyházi épületei. Mo. helyr. t. III. 45—54.

A régi templom alapfalai.

Szent-Gellért kőkoporsója.
H. I.: Arch. Közl. VIII. I. füz. 3—18. Egy rézmetszetű képpel.
A sírláda. Arch. Ért. 1890. 442.
Csanádi ásatásokról. Killer Fr. jelentései és felvételei. M. Biz. 1875. 118. 132., 1881. 58.
L. még u. ott. 1881. 25. 29. 61. 63. 79., 1882. 83. 97.

Német- vagy ó-csanádi öreg torony.
Killer Fr. jel. és rajza. M. Biz. 1881. 25. 29.
Német- és Szerb-Csanádon végzett ásatásokról. Killer Fr. M. Biz. 1881. 63. Alaprajzzal.
Arch. Ért. 1883. XLVI.

Német-Csanád. Csúcsíves templom, melyhez újat építettek.

Ó-ker. baptisterium.
H. I.: Mo. Ó-ker. m. 39—41. Képekkel.
H. I.: Arch. Ért 1888. 138.
Arch. Ért. 1891. 445.
Ortvay Tivadar: Tájékoztatás Szent-Gellért, máskép Szent-Bernát, valamint a Boldogs. Szűz állítólagos csanádi apátságaik iránt, tekintettel a csanádi régi romokra, s a szándékolt ásatásokra. Tanulmány. Írta —. Arch. Közl. X. 1—23.
Csánki D.: Mo. fldr. Cs. I. 691.

Német-Csanád és Egres közt áll Telek, hol az erdőben rom látható.
Römer Jgyk. XXV. 147. 147. M. Biz.

Ó-Béba és Csanád közt a Megváltóról nev. (?) csanádi apátság romjai. (Vituhu-apátság.)
Említi Ambrus J. Délm. t. Ért. IV. 1878. 190.

Oroszlános, Ó-Oroszlános. L. **Majdán.**

Porgány. Csúcsíves apáts. (ma pleb.) templom.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 612—3.

Pancsova. Római telep nyomai.
Arch. Ért. 1891. 422.

Egykori vára.
Alaprajza. Bodenehr. Hung. 85.
Régi képe a M. N. Múz.-ban. Bubics. 51. 391.
Alaprajza 1716-ból a bécsi Technisch-Admin. Milit. Comiténél. M. Biz. 1880. 36.
Csánki D.: Tornistye vára. Mo. fldr. II. 115.

Sárafalva határában felfedezett állitólagos Egresvár romjai.
M. Biz. 1896. 5. 21. 66. 79. 190. 214.

Szaján. R. k. templom.
Fölvételei Benkő Károlytól. Römer-hagy. M. Biz. Törzsívekben.

Szőreg. Temető-kápolna, vagy csontház kiásott alapfalai az egykori szőreghi apátsági templom románkori töredékeivel. Ezekből valók lehetnek a szegedi múzeum románizlésű faragott kövei is.
Tömörkény István: A szőreghi templomromok. Arch. Ért. 1904. 326—32. Képekkel.

A kath. temetőben keletelt kápolna, melyet némelyek apátsági templomnak tartanak.

L. még Majdán.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXV. 145. M. Biz.
Milecz J.: Délm. t. Ért. III. 6.

Török-Becse. Várrom.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 124—5.

Az itteni főszolgabirói udvaron hevert aracsi oszlopfejezetek visszaszállitva Aracsra.
Főszolg. jel. M. Biz. 1901. 212.

Török-Kanizsa. Egykori vára.
Kanizsa. Alm. v. Ung. 1778. 379.
Ung. Mag. 1782. II. 327. 1783. III. 473.
Régi várának képei: Bodenehr. 19. l.
Dilbaum. 51. 55. táblák.
1601-ből. Ortelius. 299.
1664-ből. Ortelius. II. 312. l.
1664-ből. Priorato. II. 396. l. mellett.
Gradelenus. 722. 724. l. mellett.
Dilich. 456a. 46. l.
Coronini. 400a. 32.

Török-Sz.-Miklós. (Régen Bala-Sz.-Miklós.) Egykori török erődítménye és kastélyának nyomai a kath. templom és lelkészlak körül.
Győri tört. és r. füz. IV. 152.

Vég-Sz.-Mihály határa mentén római sánczok.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 212.

Vihuti apátság helye. L. **Ó-Bébe.**

TRENCSÉN VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Mathiae Belii:* Notitia geographico-historica Comitatus Trenchéniensis a Georgio Gyurkovits de Ivanócz descripta. MS. Lat. Saec. XVIII—XIV. fol. 129. M. N. Múz. Fol. Lat. 3364.
2. *Jeniss János:* Trencsén vármegyéről és különösen ezen vármegyének három régi: Trencsén, Beczkó s Vág-Besztercze váráról. Tud. Gyűjt. 1823. I. köt. 11. szám.
3. *Jassik Menyhért:* Trencsén vármegye. Regélő. 1839. 2—18. Zsigmondháza rajzával.
4. *Gyurkovics György:* Trencsén- és Pozsonymegyék műemlékeinek ismertetése. Emlitve Akad. Ért. 1850. 4.
5. *Fényes E.:* Trencsén vármegye. Pest. 1859. 8r.
6. *Majláth Béla:* A Felső-Vág védművei az őskorban. Olvasta az Orsz. Rég. és Emb. Társ. 1880 április 27. ülésén. Arch. Ért. 1880. XXIX.

B) Trencsén vármegye műemlékei és azok irodalma.

Adamócz. Kastély.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Alsó-Besztercze temploma.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.

Alsó-Szúcs. R. k. templom újjáépítve. 1688.

Feliratos kőlap a szentély evang. oldalán.
Arch. Ért. 1887. 353.

Sánczolt táborhely.
Br. Mednyánszky Dénes: Arch Ért. 1888. 427.

Alsó-Marikó. R. k. templom.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Alsó-Ozor. Két harang a temető-kápolnában.

Egyiken: Me fec. C. Dni Ottlik Alex Suian In honorem S. Trinitatis Anno Dni 1668.

A másik az itt állott Trinitarius-kolostorból maradt fenn, de nincs felirata.
Durdik Alajos levele Rómer-hez 1863 okt. 15. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Kastély.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Alsó-Tezsina. R. k. templom.
Községi jel. M. Biz. 1901. 81.

Baán. R. k. román stílusú templom a temetőben.
Drahotuszky jel. és rajz. M. Biz. 1872. 166., 1873. 38.
Geduly jel. M. Biz. 1875. 123.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.
Ifj. Storno jel. M. Biz. 1901. 47.

A deszkamenyezeten képfestés maradványai.
Rómer: Régi falk. 98.

Illésházy-féle várkastély maradványai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 138.
Könyöki J. rajzai és jel. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Emlitve Arch. Ért. 1888. 84.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.
Főszolgabiró jel. M. Biz. 1901. 81.

Baán-Biszkupicz. R. k. templom. 1664.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Beczkó. Ferencz-rendi templom és zárda a XVII. századból.

Báró Mednyánszky- és báró Pongrácz-féle úri lakok.
Rupp: Mo. helyr. t. 596—8.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Beczkó vára.

Régi képe. Birkenstein. 66.
Ung. Mag. 1782. II. 330.
Hormayer: Taschenbuch. I. 318. IV. 196.
Fillér-Tár. I. 1834. 38. Képpel.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 637.
M. Házi-Barát. III. 1836. 55. Képpel.
Fillér Kalendarium. V. 1841. 22. Képpel.
Mult és Jelen. 1843. II. 1. Toldalék.
Vas. Ujs. 1856. 41. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 96. Képekkel.
Drahotuszky Fer. rajzai. M. Biz. 1876. 94.
Említve Arch. Ért. 1877. 2., 1878. 194.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 177.
— — jelentése és rajza. M. Biz. 1881. 1. 9. 18. 29. 78. 1883.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXII.
Fényképe. M. Biz.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 136. 141. Képpel.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 135.
A beczkói vár, mint őstelep. Említve Arch. Ért. 1892. 245.

Beczkó várában létező ablakfestések.

Említi Ipolyi: Akad. Ért. 1847. 39. l.
Ipolyi: Deák-mon. baz. 99.

Lovag-terem festményei.

Említve u. ott. 1850. 13.
Römer: Régi falk. 100.

Bellus. Pleb. templom közelében egy magtárnak használt átmeneti korú templom.

Br. Mednyánszky D.: Arch. Ért. 1886. 188.

Bicsei várkastély. L. **Nagy-Bicse**.

Blatnicza. Vára.

Könyöki jel. és rajzai. M. Biz. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. V. 337.

Boboth. Harang. Verbum Domini manet in aeternum. 1585. és felerészben tót felirattal.

Sullay István levele. Lenyomata Römer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Bohuszlavicz. Erdődy-féle kastély dísztermében és kápolnájában Maulpertsch falképei és oltárképei.

Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 196.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Bolessó. R. k. templom. 1674.

Aranyozott ezüst kehely a XVI. századból, áttört lombdiszitéssel. R. k. pleb. templomé.

E. kiáll. k. 1410.

Szent képpel diszített tál. 1572.

Drahotuszky jel. rajzai, fényképe. M. Biz. 1876. 94.
Említve Arch. Ért. 1877. 2., 1878. 275.

Bosacz. Nemes Podhrád vára végkép elpusztult.

Budetin. Vármaradványai.

Acta processualia possessionis in Cottu Trenchiniensi. MS. Sec. XVIII. in fol. 181. M. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 3338.
Vágvölgyi várromok. Vas. Ujs. 1857. 41. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 116.
Drahotuszky F. leírása, rajzai. M. Biz. 1874. 16. 23., 1875. 1. 13.
Említve Arch. Ért. 1878. 195.
Arch. Ért. IX. 36. XII. 1884. IV. IX.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 176.
Vágó B. fényképe. M. Biz.
Deák Farkas: Arch. Ért. 1877. 263—4.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1872. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 92. Képpel.
Rajz. Mednyánszky L. O.-M. Mon. Mo. V. 267.

Burian. Vészharang. Barátbetűkkel négyszer: O Rex glorie veni cum pace felirat és zászlós bárány képe 1511. (?)

Balogh Lajos adata. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Csacza (Csattza). R. k. pleb. templom legnagyobb harangja. Gloriae SSS. trinitatis cujus auxilio donavit me bonus Pastor Lucas Paziski cum suis oviculis Csattzensi. Fusa per Joann. Georg Knobloch Neosolii Anno 1766. felirattal.

Durdik Alajos levele 1863 okt. 15. Römer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Desznai vár.

Irónvázlatai irvét papiron Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.

Domaniss. R. k. templom.

Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Drietoma. Emeletes kastély.

Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Dubnicza. Kastély, kápolnával.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 108.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Felső-Ozor. Kastély.

Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Gbellán. kastély.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 118.

Halusicz. Templomrom.

H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXX.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
Községi jel. M. Biz. 1901. 81.

Hanzlikfalva. Kastély.

Jedlicska Pál jel. M. Biz. 1901. 47.

Horócz. Kastély.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 110.

Hrabove. Kastély.

Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Hradna. Régi kastély.

Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Hricsó-Váralja. (Régi néven Hricso-Podrágy.) Hricsó vára Podhrágy helység felett.

Novák Dániel: Haszn. Mul. 1837. II. 28. 29.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 623.
Riczó (Hricsó?) vár régi képe. Birkenstein. 118.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 114.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Drahotuszky F. jel. és rajz. M. Biz. 24. 38.
Említve Arch. Ért. 1878. 233.
Könyöki J.: Rég. társ. Évk. 1874. 176.
— — rajzai. M. Biz. 1873. 24., 1882. 89.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Arch. Ért. VIII. 22. XIII. 1884. IV. IX.
Vas. Ujs. 1887. 44.
Lovcsányi: Vág és Vidéke. 10. 98. 111. Képpel.
Rajz. br. Mednyánszky László. O.-M. Mon. Mo. V. 313.

Illava. Fegyházépülete (egykor kolostor) és temploma.

Hunfalvy J. Mo. és Erd. Kép. II. 108.

Egykori templomának telepe.

F.-Czinár: Mon. II. 167—8.
Károly János: Illavát érdeklő oknányok. M. Sion. 1866. 372. 440. 515.
Az illavai fegyintézet. H. s a Külf. 1868. Képpel.

Illava vára.

Könyöki: Rég. társ. Évk. 1879. 176.
— — rajzai. M. Biz. 1881. 89. 97. 104., 1893. 30. 37. 79. 81.
Említve Arch. Ért. XIII. 1884. IV. IX.

Osztrics-czímer. 1652.

Rajza. 1882. 89.

Egykori kolostora és temploma.

Rupp: Mo. helyr. t. I. 664—8.
Az illavai országos fegyház Vas. Ujs 1885. 33. Bitzó Géza rajza.
Illava okmánytára történeti bevezetéssel. 1339—1526. Közli dr. Chorényi József. Trencsén. 1896. Skarnitzl gyors nyomása. 8r. 86 l.
Adatok és okmányok az illavai r. k. pleb. történetéhez. Nyitra. 1898. Közli dr. Chorényi J. Illavai pleb. Ism. Századok. 1898. 4r. 8r. 80 l. 662.
Lovcsányi: Vág és Vidéke. 120. Képpel.
Paur Géza rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 315.

Kasza. Várrom.

Könyöki rajzai. M. Biz. 1882. 89.

Jasztralye. Harang. Sancta Stephane Rex Hungariae ora pro nobis Anno Dni. 1666. felirattal.

Sullay István levele. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Kis-Jeszenicze. R. k. templom.

Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Kis-Podhrágy határában a régi Petróczi vár omladékai.

Fényes E.: Mo. mai áll. II. 633.

Kis-Selmecz. Kastély.

Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. V. 341.

Kis-Stricze. Kastély. 1611.

Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Kocskócz. Mindenszentek képe a főoltáron s több más kép Hanik Mátyástól 1790, vagy általa restaurálva.

Balog Ágost: A kocskóczi plebánia története. M. Sion. 1866. 194. 273., 1865. 634.
Nagy Iván: Századok. 1874. 84.

Kolarovitz. Düledező templom 1112-ből. (?)

Könyöki: Arch. Közl. VIII. 88.

Kossa. Régi várkastély. (Elpusztult.)

Fényes E.: Mo. mai áll. II. 627.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 109.

Kosza-Podrágy. Várrom.

Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. II. 118—9. Képpel.

Kosztolna. Emeletes kastély.

Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Kosztolna-Miticz. A r. k. templom sekrestyéjében a régi templom szentségtartó fülkéje. Kerületén: Salve sancta Facies nostri Redemtoris. 1498. felirat.

Sullay István levele. Rómer hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Emeletes kastély.

Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Nagyobb harang: O Sancta Georgy Martiry Christy ora pro nobys Amen Anno 1519. felirattal.

Kisebb harang. 1451.

Sullay István levele. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Kőporuba. R. k. román ízlésű templom.

A mészréteg alatt falképek.

Sz.-Kristóf falképe.

Drahotuszky F. jel. M. Biz. 1877. 83. 86., 1887. 78.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XXXVI.

Régi harang.

Feliratmásolata Drahotuszky F. törzsivén. 1887. 78.

Krasznyan. Gróf Pongrácz A.-féle kastély.

Községi jel. M. Biz. 1901. 81.

Ledécz. Kastély.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 110.

Ledniczvár romjai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 110.
Szontagh M.: Vas. Ujs. 1866. 31. Képpel.
Komáromy András, Thelkessy Mihály Századok. 1890. 468.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 117.
Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 176.
— — rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
Említve Arch. Ért. XIII. 1884. IV. IX.
Rajza. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. V. 137.

Ljetava (Lietava). R. k. templom.

Oltárkép a kápolnából.

Várrom.

Das Schloss. Régi képe. Birkenstein. 47.
Lietava, Pannonia. Pesth. 1839. 40.
Vas. Ujs. 1858. 33. Képpel.
Drahotuszky F.: Mittheil. d. C. Com. 1870. CII—CIII. l.
— — rajza. M. Biz. 1872. 139.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 118.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 176.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 95—7. Képpel.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 301.

A várbeli falfestmény.

Szines rajza. Drahotuszky F. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 238.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
Vágó B. fényképe. M. Biz.
Említve Arch. Ért. XIII. 1884. IV. 17.

Luka. Kastély.

Jedlicska: Kis-Kárp. Eml. II. 49.

Melcsicz. R. k. templom. 1611.

Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Miticz. L. **Kosztolna-Miticz**.

Mitesicz. Emeletes, tornyos kastély kápolnával.

Jedlicska Pál jel. M. Biz. 1901. 47.

Milicz. Emeletes kastély.

Jedlicska Pál jel. M. Biz. 1901. 47.

Miklova (Miklovczi?). Templom.

Említve Arch. Ért. 1877. 2.

Mojslucska. Ősi föld-őrhely a zsolnai út mellett.

Neudeck: Germ. Befest. 23—4. Alaprajz II. tábla.

Nagy-Bicse. Thurzó-féle várkastély. 1581.

Fényes E. Mo. mai áll. II. 618.
Ifj. Sthymmel Soma: Regélő. 1840. 15.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 113.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 176.
— — M. Biz. 1884. II. l.
Arch. Ért. IV. 1884. II. l.
Vas. Ujs. 1886. 6. sz. Képpel.

A nászépület rajza Dörre T. Vas. Ujs. 1887. 44. sz.
Kovács Sándor: Budapesti Hirlap. 1899 április. 22.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 100—7. Képpel.
A kastély fényképei. M. Biz. 1895. 197. 205., 1896. 73. 79. 106. 112., 1897. 42. 81., 1902. 402. 452. 473. 489., 1903. 98.

Nagybicsei várkastély s annak oszlopos udvara, kapuja és a jegyesek házának ajtaja.

Egyik ajtajának dísze.
Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. V. 151. és 167.
Említve Arch. Ért. 1897. 284.

A Thurzó-palota födélpárkánya alatti jelképes intarsiák magyarázatára v. ö. a bártfai városház födélpárkány horonyában levő jelképes domború művek értelmezését a Zodiakus magyarázattal együtt.
Mysk. Bártfa műeml. II. 53—5.

Nedecz. Kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 119.

Nemes-Podrágy. Régi sánczok.
Br. Mednyánszky Dénes: Arch. Ért. 1888. 423—4.

Nemes-Podrágy vára, mint őstelep.
Említve Arch. Ért. 1892. 245.

Ó-Besztercze. Fatemplom.
Rajza Drahotuszky Ferencztől. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 273.

Oroszlánkő. (Csáky-vár.) Várrom.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 633.
Arch. Ért. 1885. 188.
P. A.: Trencsénmegyei várak: Oroszlánkő. Nemzetőr. 1887. 18.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 13. l. Képpel.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
Említve Arch. Ért. XIII. 1884. IV. 17.
Községi jel. M. Biz. 1901. 81.
Rajz. Háry Gy.: Mo. és Erd. Kép. V. 307.

Orlove. Zsigmondháza nevű Balassa Zsigmond-féle megerősített kastély.
Hunfalvy J.: Mo és Erd. Kép. II. 111.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 113.
A kastély udvara. Rajz. Dörre T.: O.-M. Mon. Mo. V. 165.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Óvár. (Sztricsnoval átellenben a Vág északi partján.) Várrom.
Fillér-Tár. II. 1838. 22. Képpel.
Vas. Ujs. 1858. 34.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 119.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 173.
— — rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
Említve Arch. Ért. XIII. 1884. IV. IX.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 7. 80—1. Képpel.
Rajz. Dörre T.: O.-M. Mon. Mo. V. 295.

Óvár romjaival szemben ősi körtöltés egy paraszt-udvar körül.
Neudeck: Germ. Befest. 24. l.

Podszkál. Meredek kősziklán régi vár nyomai.
Fényes F.: Mo. mai áll. II. 633.

Pominócz. R. k. templom.
Drahotuszky Fr.: M. Biz. 1896. 94. 104., 1882. 89. 94. 97. 104., 1883. 56. 71., 1884. 6. 9. 17. 72. 75., 1885. 10. 13. 72., 1886. 22. 30. 62. 63.
Említve Arch. Ért. 1877. 2, 1878. 275. III. 1884. VII.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XXX.
A templom helyreállítása. Említve Arch. Ért. 1883. XLVI. 1884. II. l. 1886. 186., 1887. 84.
Könyöki J. rajzai. M. Biz, 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 39—79. 81.

Precsin. R. k. templom.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Predmér. Hrabovszky Gy. síremléke a templomban.
Drahotuszky F. jel. és rajzai. M. Biz. 1878. 94. 99.
Említve Arch. Ért. 1879. 1.

Pruszka. Ferencz-rendi kolostor.

Gróf Königsegg-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 109.

Puchó. R. k. templom.

Aranyozott ezüst pacificale örmény felirattal. XVII. század végéről. A pleb. templomé.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 114.
E. kiáll. k. 2071.
Czobor: Egyh. eml. 104.

Thurzó-ház.
Fényképei Vágó B.-tól. M. Biz.

Rajecz. Csúcsíves kapuzatú templom.

Melkó János létai várkapitány halottas-zászlója. 1670. (?)
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. I. M. Biz.
Községi jel. M. Biz. 1901. 81.

Szedmerócz. Pominócz major melletti r. k. kápolna.
Községi jel. M. Biz. 1901. 81.

Ribény. Csúcsíves aranyozott ezüst kehely a XV. századból. R. k. pleb. templomé.
E. kiáll. k. 1552.

Szkalka. Őskori telep helye.
Báró Mednyászky Dénes: Arch. Ért. 1888. 456—6.

Egykori apátsága.

A templom romjai.

Thurzó-féle templom romjai.

Jezsuita-zárda romjai.

Várrom.
Bucsánszky Georgii Dissertatio super eo: An bona Abbatiae de Rupibus Szkalka familia Comitatum Illésházy aliquando possiderit? M. N. Múz. Fol. Lat. 2136.
Szkalkai apátság történelmi adatait, összeállitva Kerekes János uradalmi számvevő által, közli Czigler Adolf uradalmi felügyelő 1863 jún. 25. levele szerint. Ugyan ő irja, hogy küldi a barlang felvételét is 1863 júl. 26. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.
F.-Czinár: Mon. I. 258—60.
Vas. Ujs. 1859. 364. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 106.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 619—26.
Drahotuszky F. jel. és rajzai. Sz.-Benedek szobrának rajzai. M. Biz. 1874. 16., 1875. 1. 13.
Említve Arch. Ért. 1878. 279. IX. 37.
Rómer: Arch. Közl. VII. 134. és X. II. füz. 53. Képekkel.
Storno F.: A csúcsíves templom és karner alaprajzai, részletrajzai. M. Biz. 1879. 89.
Könyöki J. rajzai M. Biz. 1881. 1. 9. 18. 29. 78.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXII.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXV.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 309.

Szokol. Templom.
Vahot: Mo. és Erd. Kép. II. 128.

Sztranszke. Csúcsíves templom.

Drahotuszky F. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 78. 86.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 280. XII. 2.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVI.

Sztrecsno (Sztrcsnó, Sztrecsen). Várrom.

Fillér-Tár. II. 1835. 21. Képpel.
Sztrcsnói vár. Vas. Ujs. 1858. 35. Kép.
Ország Tükre. 1864. 21. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 119. Képpel.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 8. 78—9. 82—5. Képpel.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81., 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
— — Rég. Társ. Évk. 1875. 175.
Említve Arch. Ért. XIII. 1884. IV. IX.
Háry Gy. rajza. O.-M. Mon. Mo. V. 137.

Szucsa. Elpusztult vár helye.

Könyöki: Rég. Társ. Évk. 1879. 176.

Szulyov. Rohácshegyen omladozó vár.

Fényes E.: Mo. mai áll. II. 625.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 113.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 109—10. Képpel.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.
Említve Arch. Ért. XIII. 1884. IV. IX.

Teplicz. Wesselényi-kastély.

Templomában Bosnyák Zsófia épen maradt teste és reliquiái.

Harang. 1654.

Kisebb harang majuscula felirattal.

Deák Farkas: Arch. Ért. 1877. 264.

Lásd Szepes-Teplicz, Trencsén-Teplicz.

Teplicska. R. k. templom.

Windischgrätz-féle Mária Terézia-korabeli háromtornyos kastély.

Vas. Ujs. 1858. 36. Képpel.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVI.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 86.

Épületmaradványok a Sztrány nevű hegyen.

Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 86.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.

Trencsén.

Dr. Bruckmann F. E.: Memorabilia Trenchiniana cum. tab. aerea. Epist. itin. Nr. 96.
Regélő. 1835. 22—5. Rajzzal.
Starek Ludwig: Der Wegweiser in der Trentschiner Burg-Ruine und Umrisse der Geschichte der kön. Freistadt und Burg Trenschin. Von —, Neutraer Ehren-Domherr ect. Gedruckt bei Belnay's Erben in Pressburg. 1852. 4r. 29 l.
Ugyanilyen című mű: Mit illustrationen der Burg-Ruine. Trencsén. 1881. 8r.
Hunfalvy J.: Trencsén. Család könyve. III. 1857. 97.
Ország Tükre. 1864. 8. Képpel.
Drahotuszky F. rajzai. M. Biz. 1872. 139.
Werdenstetter Sz. rajzai. M. Biz. 1877. 50.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1881. 1.
A vár fényképei Vágó B.-tól. M. Biz.

Trencsén és vára.

Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 129—36. Képpel.
Hajdics Imre: Trencséni várbirtokosok és parancsnokok az Árpádok korában. Pozsonyvidéki Lapok. 1886. 35.
Trencsén város és vára. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 325.

Székesegyház.

Vahot: Mo. és N.-világ. 298.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 97—106. Képpel.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 626—38.

Illésházy grófok mauzoleuma.

M. Biz. 1886. 51. 57.

Illésházy Gáspár síremléke.

Könyöki jel. és rajza. M. Biz. 1887. 7. 21.

Zápolya István nádor leányának, Margitnak sírkőlaptöredéke. (Hol?)

Ipolyi: Műtört. tan. I. 195.

Úrmutató. XV. század. Székesegyház tulajdona.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 69. l. 22 Go.

R. k. pleb. templom.

Fényes E.: Mo. mai áll. II. 608. Régi képpel.

Kosztka Márton sírköve a pleb. templom előcsarnokában. 1498.

Sándorfi N.: Egy trencséni czímerről. Arch. Ért. 1890. 366—8.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 234.

Kegyesrendiek temploma. 1652.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 97—106. Képpel.

Kehely. XV. századból. A r. k. templom tulajdona.

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 85. l. 62 Go.

Kehely. XV. század. Mint előbbi.

U. ott. 89. l. 72 Go.
E kehely czímeréről Csergheö Géza. Arch. Ért. 1889. 227. és Sándorfi Nándor u. ott. 1890. 366—8. X.

Kehely. XV. század. Mint előbbiek.

U. ott. 90. l. 73 Go.
E kehely czímeréről Csergheö Géza. Arch. Ért. 1889. 227. és Sándorfi Nándor u. ott. 1890. 366—8.
Ismét Csergheö Géza. 1891. 20—2.
Ismét Csergheö Géza. Arch. Ért. 1891. 202.

Kehely. 1498. A r. k. templom tulajdona.

E. kiáll. k. 1457.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.

Márton polgár sodronyzománczos ezüst kelyhei. 1498.

E. kiáll. k. 1457. 1461.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 343.

Aranyozott ezüst kehely.

Ötvöss. rem. II. 113—4. Fénynyomatú képpel.
Czobor: Egyh. eml. 60. (Hibásan 50. l.) Képpel.

Két aranyozott ezüst kehely, sodronyzománczczal. Egyik a Kosztka család czímerével.

Mihalik J.: Mo. tört. eml. 234. és XLIV. tábla 2. sz. képe.
Hampel: A r. k. pleb. templom kelyhei XV. és XVI. századból. Egy fejezet hazai ötvösségünk történetéből. Arch. Ért. 1887. 97. 131. Képpel.

Aranyozott ezüst úrmutató, szobrocskákkal a XV. századból. A r. k. pleb. templomé.

E. kiáll. k. 1458.
Czobor: Egyh. eml. 51.

Feszület. 1751. (Tulajdonosa?)

Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 145. 56 Rc.

Sz.-Leonhard püspök szobra fából, aranyozva a XVI. század elejéről. A r. k. pleb. templomé.

E. kiáll. k. 1381.
Gerecze: Szobr. eml. 78.
Említve Arch. Ért. 1899. 69.

Sz.-Remig püspök szobra fából, aranyozva a XVI. századból. A r. k. pleb. templomé.

E. kiáll. k.
Gerecze: Szobr. eml. 78.

Arany kehely Xav. Sz.-Ferencz életéből vett jelenetek, a kálvária és Krisztus feltámadása képével. A XVII. sz.-ból Kegyesrendiek templomáé.
E. kiáll. k. 2401.

Aranyozott ezüst kehely új-szövetségi jelenetekkel, a XVII. századból. Ugyanott.
E. kiáll. k. 2402.

Fából faragott, színezett Mária-mellkép a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 1450.

Aranycsipkével szegett albák a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2010. 2012.

Medaillonalakú ereklyetartó a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2024.

Pontificalis gyürű a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2018.

Aranyozott ezüst pectoralék. Egyik hosszú aranylánczon. XVII. századi művek. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2021. 2023.

Ezüst tömjénező és tömjéntartó barokkízlésben, négy lánczczal a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2384. 2385.

Hankó-féle ezüst kanna és tál a XVIII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2374. 2377.

Aranyozott ezüst pastorale, görbületén Patrona Hungariae. 1673. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2382.

Aranyozott ezüst pacifiale. A feszület körül négy angyalfő, talpán Sz.-Ignácz és Xav. Sz.-Ferencz mellképei a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2381.

Ezüst kapsula a XVII. századból, aranyozott ezüst paténával. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2293.

Aranyozott ezüst kehely a XVIII. századból, angyalfejekkel. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2290.

Fa-feszület, rajta a Megváltó alakja elefántcsont, halálfő es lábcsontok a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2285.

Ereklyetartók a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2286. 2287.

Ereklyetartó oltárka, aranyozott fa, Sz.-Jeromos ezüst szobrával a XVIII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2289.

Táblaalakú ereklyetartó, arany és ezüst hímezve a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2310.

Egy pár pontifikalis vörösselyem kesztyű a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2319—20.

Ezüst hímzésű fehér infula a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2313.

Egypár ampolna tálczával, aranyozott ezüstből, kagylós ornamentumokkal a XVIII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2301—3.

Vert ezüstszobor: Mária a földgömbön, baljában liliom. XVIII. századi mű. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2288.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 316. és 365. ábra.

Fehérselyem miseruha, bursák, kehelyteritő, stóla, palla, manipulus a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2284. 2292. és 2306. továbbá 2296. 2300. 2304. 2305.

Violaszínű bársony miseruha a XVII. századból. Manipulussal, bursával, stólával és kelhelytakarókkal. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2109. 2115. 2116. 2120. 2121. 2123.
Radisics J.: Mo. tört. eml. 328. l. 399. ábra. LXVII. tábla.

Egy pár barokkízlésű gyertyatartó ezüstből. 1691. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2294—5.

Két fagyertyatartó, oldalán két rézgyertyatartóval a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2260. 2264.

Pontificalis sarú a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2118—9.

Infulák a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 2117. 2122.
Mo. tört. eml. 485. ábra.

Ampolna alá való dísztál a XVIII. századból. A kegyesrendiek tulajdona.
A kassai Rákóczi-Ereklye kiáll. l. 160. 113.

Talpas pohár Simon Enges 1644. felirattal. A kegyesrendiek templomában.
U. ott. 160. l. 116.

Ereklyetartók a XVII. és XVIII. századból. 1—19 darab.
U. ott. 164—9. l. 139. 141. 143. 146. 151. 153. 155. 156. 159. 160. 163—5. 167—9. és 171. (Két XVII. századi a 145. és 149. számok alatt.)

Aranyozott ezüst ereklyemutató a XVII. századból. A kegyesrendiek társháza.
E. kiáll. k. 2065.

Fehérselyem miseruha a XVII. századból. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k 2372.

Ciliciumok, önsanyargató övök a XVII—XVIII. századból.

Ereklyetartók a XVII—XVIII. századból.

Csengetyű a XVII. századból.

Ajtók, székek, miseruhák, tömjénező stb. A kegyesrendiek templomában.
E. kiáll. k. 7590—608. 7610—2. 7614—33. 7636—7. 7639 7641. 7643.

Kegyesrendiek egyházi kincsei.
Czobor: Egyh. eml. 109—11.

Trencsén várromjai.
A vár régi képei. Trencsén. (Grunono!) M. N. Múz. Coronini. 400a. 71. l.
Trencsén vára. Fillér-Kalend. VI. 1842. 20. Képpel.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Koilmár I.: Trencsén vára.
Kubinyi—Vahot: Mo. és Erd. Kép. III. 1854. 59—60. Képpel.
Trencsén vára. K. Képes Ujs. 1860. II. 19.
Vas. Ujs. 1860. 9. Képpel. 1871. 8. Ligeti olajfestménye után Keleti G. rajzával.
Humfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 97—106. Képpel.
Arch. Közl. II. 316.
Képe Ligeti olajfestménye után Keleti G.-tól. Mo. Képekb. Honismertető Album. Szerk. Nagy Miklós. Pest. 1870. I. 25.
Jedlicska P.: Trencsén várának leírása s rövid története.
Sztarek L.: Trencsén várának története. Sztarek Lajos után németből szabadon magyarítá Jedlicska Pál. Kéziratok folio 7. †. 16 l. M. Biz. 1877. 50.

Illésházy-czímerek. 1600. 1609.

Renaiss. ablakkereten Zápolya-czímer. 1540.

Zsigmond király nejének czímere.

Donjon.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1876. 22. 36.
— — jel. a várról M. Biz. 1878. 21. 36.
Drahotuszky F.: A vár rajza. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 318, 1880. XLVIII. l.
Trencsén várának alaprajza a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Könyöki J. jel. és rajzai a várról. M. Biz. 1881. 1. 9. 18. 29.
— — Arch. Ért. 1887. 294—303. Alaprajz és oldalnézeti képpel.
Trencsén vára. Vas. Ujs. 1885. 23. Br. Mednyánszky L. rajza.
Br. Mednyánszky Dénes: Adalék Könyökinek „Trencsén vára" leírásához. Arch. Ért. 1888. 62. l.
Trencséni vár mint őstelep. Említve Arch. Ért. 1892. 245.
Trencsén vára. Képe. Vas. Ujs. 1892. 17.

A vár sziklafelirata.
Említve Arch. Ért. 1893. 265.
Rajza. Dörre T. Vas. Ujs. 1894. 25.

A vár lovagtermének egykori falképei.
Römer: Régi falk. 145.

Trhowa melletti kettős földgyürű.
Neudeck: Germ. Bef. 22. Alaprajz. II. tábla.

Turna. Aranyozott ezüst kehely, a talpán Thurzó-czímer. A hozzátartozó aranyozott ezüst patenán az Illésházy-czímer. A r. k. pleb. templom sajátja.
E. kiáll. k. 1364.
Milhalik J.: Mo. tört. eml. 235.

Vág-Besztercze. R. k. csúcsíves templom.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 111—3. Képpel.

Podmaniczky Rafael síremléke. Várkápolnából való dombormű.

Várrom.
Humfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 111. Képpel.
A síremlék rajza. Drahotuszky F. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 319.
Könyöki J.: Vág-Besztercze vára. Rég. Társ. Évk. 1876. 176.
— — rajzai. M. Biz. 1882. 89—97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81., 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Említve Arch. Ért. 1884. 84. l. XIII. k. 1884. IV. IX.

Vág-Podhrágy. Kastély és várrom.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.
Vár fényképe Vágó B.-tól. M. Biz.

Vág-Újhely. R. k. temploma, homlokzatán Stibor vajda felirata.
Hunfalvy János: Mo. és Erd. Kép. II. 96.
A bold. Szűzről czímzett vágújhelyi prépostság története. Írta Reviczky Bertalan. Trencsén. 1897. Skarnitzl X. Ferencznél. 8r. 249 l.
Említve Arch. Ért. 1884. 84. l.

Várna. Egykor kerített templomka.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 175.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVI.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1882. 89. 97. 104., 1883. 30. 37. 79. 81.

Várna mellett ősi földgyürű.
Neudeck: Germ. Bef. 24. III. tábla.

Várin. L. **Várna.**

Zay-Podhrágy. Vár.
Képe. Vas. Ujs. 1885. 15.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

Zay-Ugrócz.
Nyáry Rudolf Grapi: Zay-Ugrócz im Trenchiner Comitat. Pannonia. 1845. 82.

Nagy harang 1511-ből. O Rex gloriae veni cum pace. felirattal.

Második harangon: Aus feuer und Hitz bin ich geflossen, Balthasar Herold hat mich gosen in Pressburg 1653. felirat. A Zayak czímerével. (Súlya 5 mázsa.)

A harmadikon (súlya 8 mázsa): Fudit me Joann Ernest Christelli Posonii. 1767. és több más felirat.

Negyedikről is szó van 1789-ben.
Balogh Lajos leírása Römer Fl.-hoz. 1863 április 10. írt levelében némi pacskolatokkal. Römer-hagy. XXXVI. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Haz. s a Külf. 1870. 27.
Kelecsényi József: A zayugróczi régi templom és harangjai történetéhez. Közli —. 1863. Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

A Zayak két emeletes kastélya.

A régi ugróczi vár Podhrágy helység fölött. Lásd Zay-Podhrágy.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 649.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Zay-Ugrócz és az ottani posztógyár. Vas. Ujs. 1858. 43. Képpel.
A zayugróczi kastély. M. E. E. Ország Tükre. 1864. 20. Képpel.
L. K.: A zayugróczi vár, Mo. s a N.-világ. 1866. 39. Képpel.
— — A zayugróczi várkastély. Mo. és a N.-világ. 1867. 46. Képpel.
— — Zay-Ugrócz. Haz. s a Külf. 1868. 45. Képpel.
A zayugróczi régi vár. Lója Károly. U. ott. 1869. 34. Képpel.
A zayugróczi vár és kastély. Mo. s a N.-világ. 1875. 37. Két képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 138.
Könyöki rajzai M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.

Zamarócz. Régi vár düledékei.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 643.

Zasztranye. Meredek hegyen régi vár.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 617.

Zsigmondháza nevű kastély. L. Orlove falu mellett.

Zsolna.
Zsolna város. Vas. Ujs. 1857. 40. Képpel.

Egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 614—9.

Megerősített templom.

Ferencz-rendiek temploma.

Románkori kis templom a Zavodje mellett.

Lábas házak.

Egy magánház. 1321. (?)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 115.
Deák Farkas: Arch. Ért. 1877. 263.
Könyöki J.: Rég. Társ. Évk. 1879. 176.
Drahotuszky F. rajzai. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 320.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVI.
A templom rajza Könyöki J.-től. M. Biz. 1882. 89.
A románkori kis templom rajza Drahotuszky F.-től. M. Biz. 1872. 140.
Paska István: A zsolnai pleb. templom egykor és most. Az 1890. évi rest. alkalmából közli —. 8 képpel. Zsolna 1890. 84 l.
Ism. a. b.: Arch. Ért. 1890. 447. Dr. Kereszty V. M. Sion. 1890. 934.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 86—90. Képpel.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 81.

TURÓCZ VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Turocensis Ven. Conventus B. M. Virginis:* Extractus litteralium instrumentorum. M. SS. Saec. XVIII. Frustra 4. in folio. M. N. Múz. Fol. Lat. 2252.
2. *Topogr. Beschreibung der Thuroczer Gespanschaft.* Ung. Mag. 1788. IV. 430.

B) Turócz vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Stubnya. R. k. templom. 1596.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 259.

Alsó-Záthurecz. Régi templom maradványai.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 243.

Bella. Régi pleb. (ma filialis) temploma rest. 1749-ben.
Harangjai. 1507. és 1774.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 231—2.

Blatnicza. Egykori templomos telepe.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 589.
F.-Czinár: Mon. II. 163. 164.

Várrom.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 233.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 121.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1887. 4.
Schröder Károly: Körmöczbányai áll. főreálisk. Ért. 1887—8. 1—31.
Arch. Ért. 1888. 370.
Lehoczky T.: Arch. Ért. 1893. 345.

Divék. Kastély.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 140.

Draskócz-Dolina községhez tartozó sz.-illonai templom.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 140.

Dubován. R. k. templom. 1778.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. 349.

Felső-Rutka. Csúcsíves templom, egykor kifestve, a XIV. sz. elejéről.

Pastophorium.

Kehelyalakú festett kőkeresztelő-medencze. 1612.

Sz.-János régi szobra a sekrestyében, egykor oltáron, vagy a diadalív kálváriája mellett állhatott.

Harangok. 1634. 1622. Egy harmadik pedig felirat nélkül.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 253.

Felső-Stubnya. R. k. templom. 1650. (A régebbi fából volt.)

Régi oltárképe.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 257.

Aranyozott ezüst kehely sodronyzománczos lemezekkel, patenával a XV. sz.-ból. A r. k. templomban.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 133. l. 22 B. sz.
E. kiáll. k. 2363.

Gyulafalu. R. k. csúcsíves templom.
H. I.: Jegyzetek és Vázlatok könyve. Hagyaték a Kassai Múzeumban.

Ruthén templom a XV. századból.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.

Háj. Átalakított csúcsíves templom.

Keresztelő-kútja.

Oltára a XVIII. századból.

Harangjai. 1614. 1648. 1780.
Ipolyi: Schem hist. Neosol. 1876. 259.

Kis-Selmecz. Báró Révay Ferencz-féle kastély.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 140.

Ivánkófalva. Csúcsíves, faragott kőtemplom lapos menyezettel.

Vieszkáról (Újfalu) az elpusztult fatemplomból ide hozott régi oltár.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 246. és 247.
Emliti Lehoczky T.: Arch. Ért. 1893. 345.

Jászenova határában Visehrad nevű bérczen régi sánczok és földtöltések.
Lehoczky T.: Arch. Ért. 1893. 346.

Jezernicza. R. k. csúcsíves templom.

Szárnyas oltár szobrok- és képekkel. 1517.

Templomszékek. 1552.

Ezüst kehely. 1693.

Fatornyában harang. 1741.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 267.
Lehoczky T.: Arch. Ért. 1893. 345.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Kossuth (máskép Udvard) és Prekopa közti ősi földerőditmény.
Szaszinek V. F. jel. M. Biz. 1875. 107. 117.
Neudeck: Germ. Befest. 13. l.

Lászlófalva. A falu mellett van egy omladozó templom.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Mosócz. R. k. kéthajós templom, egyik hajója csúcsíves XIV. századi, a másik újabb.

Harangok. 1715. 1725. 1776.

Kivül Sz.-Kristóf falképének maradványai.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 227—8.

Münich-Wiese. L. **Vriczkó.**

Nagy-Jeszen. Csúcsíves templom.

Agnus Dei a boltozáró kövén.

Szárnyas oltár.

Pastophorium.

Jásseny Fer. síremléke. 1660.

Harangok. 1752. 1686.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 236—8.

Nagy-Szoczócz falu felett Sz.-Máriai egykori apátsági templom ikertoronynyal, falképekkel a mészréteg alatt.
Lehoczky T.: Arch. Ért. 1893. 345.

Neczpál. Románizlésű sanctuarium s későbbi hajóból álló r. k. pleb. templom.

Harangjai. 1686. (kettő) és 1717.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 230—1.

Juszt István-féle kastély.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 140.

Podhrágy. Omladozó vára.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 586.

Pribócz. L. **Rákó-Pribócz.**

Priekopa. R. k. templom. 1772.

Falképek.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 243.

Rákó-Pribócz. R. k. templom csúcsíves sanctuariuma.

Olajfestésű kép, melyen Mária ölében a kis Jézus villámot szór (?) mint Jupiter, Mária lábai előtt pedig három (ruházatukra nézve) református doctor a bibliával védi magát a villámok ellen.

Régi oltárán feszület.

Mellékoltár falképe: Mária a kisded Jézussal.

Keresztelő-medencze és szószék, mind kőből.

A templom ajtaján lánczon lóggó roppant nagy háromszögalakú lakat.
Könyöki: Arch. Közl. VIII. 89.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 275.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Emliti Lehoczky T.: Arch. Ért. 1893. 345.

Rudnó (hajdan Ruda). R. k. fatemplom, melyet 1786-ban egészen kifestettek.

XVII. századi oltár.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol 1876. 272.
Rudna Turóczmegyében. Ung. Mag. 1782. II. 330.

Ruttka. Átmeneti korú r. k. templom.
Römer: Arch. Közl. X. II. 45. l.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 253.
Emliti Lehoczky T.: Arch. Ért. 1893. 345.
Halkó Zoltán jel. M. Biz. 1901. 106. 281.
Sztehlo O. felmérési irónvázlatai. M. Biz. 1901. 281.

Stubnya-fürdő. XVI. századi kőház.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 140.

Teplicze egykori várkastélya.
Régi képe. Birkenstein. 59. t.

Sz.-György. L. **Turócz-Sz.-György.**

Sz.-Ilona. Csúcsíves templom.

Szárnyas oltárok.

A sekrestyében régi oltárasztal.

Tabernaculum. 1597.

Harangok. 1686. 1687. 1705.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 235—6.
Emliti Lehoczky T.: Arch. Ért. 1993. 345.

Sz.-László. Csúcsíves templom. 1375.

Szárnyas oltárok.

Két harang a fatoronyban 1633-ból.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 262—3.

Sz.-Mária. L. **Turócz-Sz.-Mária.**

Sz.-Márton. L. **Turócz-Sz.-Márton.**

Sz.-Mihály. L. **Turócz-Sz.-Mihály.**

Sz.-Péter. Csúcsíves templom, átalakítva.

Faszószék. 1650.

A templom külsején Sz.-Kristóf falképének maradványai.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1886. 249—50.
Emliti Lehoczky T.: Arch. Ért. 1893. 345.

Szklabina-Váralja. Alsó, felső és középső vára.
Aurora. II. 1823. XXIII. l. Képpel.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 587.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 121.
Szaszinek V. Ferencz leirása. M. Biz. 1875. 103. 106.
Képe. Vas. Ujs. 1886. 6.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 238.
A vár rajzai Könyökitől. M. Biz. 1884. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. V. 341.

Szklabinyai várból a M. N. Múzeumba került domborműves, mázas kályhafiók és más tárgyak.
Arch. Ért. 1880. 355.

Szoboszló. Régi templomából fenmaradt csúcsíves kapu.

Fatornyában harang 1630. és 1757-ből.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 233—4.

Szucsány. R. k. csúcsíves templom bekerítve.

A főkapu timpanonjában, freskóban Krisztus a kínszenvedés eszközeivel.

A sanctuarium külsején szintén freskóban Sz.-Kristóf óriási alakja.

A nyugati homlokzaton „Joannes Kalina die (?) Juliannae 1590." a falba karczolt minuskulabetűs felirat.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 90.
Rómer: Régi falk. 144.
Báró Mednyánszky Dénes: Arch. Ért. 1886. 188.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVI.

Keresztelő-medencze. 1698.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 252.

Sekrestyeajtóvasalás.
Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 53.

Nyáry Lőrincz egykori lakóháza a XVII. századból.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 140.

Tót-Próna. R. k. csúcsíves templom, újabbkori hajóval.

Csúcsíves oltár.

Régi székek 1662., festett, diszitmények képek és verses feliratokkal.

A templom külső keleti falán régi falkép nyomai.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 271—2.

Trebosztó. Révay Nándor-féle kastély.
Főszolgabirói jel. M. Biz. 1901. 140.

Turán. Védőfallal kerített r. k. templom csúcsíves sanctuariuma.

A hajó famenyezetén vízfestmények.

A hajó falában, az alapok ásásánál talált „Johann Kuvass 1034. (1634 vagy épen 1834?) A Turán" feliratú kő.

Szárnyas oltár, Sz.-Katalin faszobra és életéből vett jelenetek képeivel.

Kőszószék.

Szentségtartó fali fülke.

A főkapu kovácsoltvas diszitményei.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 90.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 255.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVI.
Lovcsányi Gy.: Vág és Vidéke. 77.

Turócz. Bold. Szűz-templom.

Zniováraljától északra úgynevezett Klastrom.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 78—80.
F.-Czinár: A turóczi prépostság. Mon. II. 58—61.
Wertner Mór dr.: A turóczi prépostság alapitásának éve. Századok. 1896. 560—2.

Turóczka. Ev. templom falképei.
M. Biz. 1886. 62. 63.

Turócz-Sz.-György. Középkori templomának sanctuariuma.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 261.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Említi Lehoczky T.: Arch. Ért. 1893. 345.

Keresztelő-kút.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Turócz-Sz.-Mária. Csúcsíves templom, lapos menyezetű hajóval. XIV. sz.

Régi oltárképe restaurálva, a falon függ.

Régi keresztelőkút.

Középkori harang.

A déli oldalon kívül Sz.-Kristóf falképének maradványai.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 265—6.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 44.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1901. 281. L. még. 1901. 43. 369.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Turócz-Sz.-Márton. R. k. kora csúcsíves, háromhajós, kerített templom.

Kőgyóntatószék. (?)

Szentségtartófülke, vasrácsajtóval.

Keresztelő-medencze.

Renaissance főoltár és szószék. Ez utóbbinak fedelén: Stefanus Révay fieri curavit Anno doi 1642. felirat.

Egyik XVIII. századi Révaitól csákó, kard, tarsoly stb., a falakon felfüggesztve.

Révai Péter czimeres emléktáblája. 1622.

Révai Pálé 1635-ből.

Olvashatatlan felirású emléktábla.
Szaszinek Ferencz: Révay síremlékfelirata s tót nyelvű leirása. M. Biz. 1872. 67.
Magyarul. M. Biz. 1875. 98. 107. 110. 117.

Csúcsíves kehely Alsó-Zathureczről. Lásd ezt is.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 240—2.

Falképek a mészréteg alatt.
Rómer: Régi falk. 143.
— — Jgyk. XXXIV. 146. M. Biz.
Arch. Ért. 1878. 147. 318.
A templom helyreállitása. Egyh.-m. Lap. 1881. 253.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVI.
T.-Sz.-Márton képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. V. 343
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Turócz-Sz.-Mihály. R. k. átmeneti korú templom.

Szentségháza faajtaján „Hoc opus fecit" minuskula felirással.

Egyszerű pastophorium.

A templomajtó vasdiszitményei.

Renaissance főoltára. 1669.

Szárnyas oltárról fönmaradt képek.
Könyöki J.: Arch. Közl. VIII. 91.

Csúcsíves keresztelő-kút.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Csúcsíves ezüst kehely.

Egyházi ruhák. 1689.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 245—6.

Udvard. L. **Kossuth.**

Valcsa. R. k. templom. XVI. sz.

Harangjai. 1702. 1591.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 274.

Vriczkó (Münich-Wiese). XVIII. századi templom.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 276.

Zakó. Csúcsíves templom.

H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVI.

Zábor. A templom csengetyűje. Orosz nyelvű felirata: A kit szeretek, meg is ajándékozom. Ez a harang öntetett Valdaiban (Novgorodi guberiumban, közel Pétervárhoz).

Borbás Ferencz levele és másolata Rómer-hez 1863 április 28. Rómer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Zniováralja. Csúcsíves eredetű templom átépítve. 1728.

XVIII. századi oltárok.

Sz.-Kereszt Kálvária-kápolna. 1728.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 276—8.

Átmeneti korú ú. n. alsó-kolostor-templom és zárdaépület.

Régi keresztelő-kút.

Rómer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 60.
Zárdaterem rajza. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. V. 347.
Vas. Ujs. 1886. 16.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901.
Könyöki: A templom rajza. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.

Egykori prépostsága.

Rupp: Mo. helyr. t. I. 673—83.

Az erdőben levő Sz.-Margit kápolnarom.

Sasinek Ferencz jel. M. Biz. 1882. 62. Törzsív.
Arch. Ért 1883. XLIV.

Zniovár omladékai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 121.
Lehoczky T.: Arch. Ért. VIII. 279—83., 1883. 345.
Említve Arch. Ért. X. 184.
Könyöki: A vár rajzai. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.

UDVARHELY VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Szigethy Gyula Mihály:* Nemes Udvarhelyszék statistikai leírása. N. Társalk. 1831. I. 5—12.
2. *Szombathy Ignácz:* Udvarhelyszék és Udvarhely város rövid leírása, földrajzi, statistikai és történelmi tekintetben. Írta Szombathy Ignácz jogtudor és tanár. Székely-Udvarhelytt. 1874. Becsek D. nyomdája. 8r. 67 l.
3. *K. Papp Miklós:* Udvarhely multszázadi monographiájához. Tört. Lapok. 1874. 8—13.
4. *Téglás Gábor:* Dák várak Udvarhelymegye keleti és északi hegyvidékein. Erd. Múz. 1895. 237—247. 312—319.
5. *Jakab E.:* Udvarhely vármegye története a legrégibb időtől 1849-ig. Írták Jakab Elek orsz. levéltárnok és Szádeczky Lajos egyetemi tanár. Budapest. Az Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-t. könyvnyomdája. 1901. Nagy 8r. 583. Székely-Udvarhely város térképével. Ism. Századok. 1901. 368. 829.

B) Udvarhely vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abásfalva. L. **Homorod-Abásfalva.**

Almás. L. **Homorod-Almás.**

Agyagfalva. Átmeneti korú temploma.
Orbán B.; A Székelyf. leír. I. 35.

Atyha. R. k. templom. 1653. és 1799.
Schem. Transs. 1882. 175.

A környékbeli falvak egykori közös templomának romjai a Szentegyházas erdőn.

Innen került kis harang a mai kath. templomban. Felirata: Anno domini millesimo CCCCXXX°VII. (1437.)
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 140. A harangfelirat facsimile rajzával.
Veszely K. levele 1863 márcz. 3. Rómer Fl.-hoz. Rómerhagy. XXXIX. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

Bardóczszéken, a hegyormon Tiburcz vára (földvár).
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 215—6.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vármegye tört. 144.

Bágy „Várhegyen" a Bágyi vár.
Kőváry L.: Erd. rég. 47.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 172—7. Alaprajzzal.
Jakab E.—Szádeczky L.: Udvarhely vármegye tört. 145.

Benczéd. Várnyomok.
Kőváry L.: Erd. rég. 47.

Bene (Mehburg). Római régiségek.
Müller Fr.: Blätter für Gest. (Kronst.) 1857. 29. sz. 197. sz. (Miscellen.)

Régi harangjai felirat nélkül.
Müller Fl.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 209. 210.

Várromok maradványai.
M. J. Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 250. 263.

Besenyő. A felhagyott ref. templom falképei.
Huszka J.: Székely festő-iskola a XV. században. Arch. Ért. 1887. 331—2.

Bethahyda. (Hol? Bétahida?) Pálos-kolostor (juxta fluvium Bethahyda).
Ádám J.: Egyh. m. Lap. 1883. 76.

Bibarczfalva. Római castrum helye.
Benkő Transs. I. 548.
Ackner: Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 250.
C. Goos: Ver. Arch. XIII. 267.

Ev. ref. átmeneti korú temploma átalakítva.

Freskóképek a mészréteg alól kifejtve.

Tiborcz vár nyomai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 215.
Kőváry L.: Tiburcz vár nyomai. Erd. rég. 48.
Huszka J. jel. M. Biz. 1884. 38. 60. 65. 72. 75., 1902. 423.

Bordos. O Rex Gloriae stb. feliratú harang a XIV. század közepéről az unit. templomban.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 157. A felirat facsimile rajzával.

Bögöz. Ref. templom.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 37—8.

A templomban felfedezett falképek.
M. Biz. 1898. 112. 134., 1899. 126. 157. 207. 290.
Huszka másolja. U. ott. 1898. 126. 134. 198., 1899. 93. 100. 204. 290.
Bemeszeltetnek. 1898. 211. 221. 248.
A miniszter rosszalását fejezi ki. 1898. 263. 272.
Huszka J.: A templom felvételei és a falképek másolatai (vízfestmények), pauzák, fényképek. M. Biz. 1898. 248.
— — A bögözi falképek. Arch. Ért. 1898. 388—93. A templom alap- és kapujának rajza, két kettős fénynyomatú tábla és egy szövegképpel a falképekről.
Csehély Adolf: U. ott. 94—5. l.
Huszka József válasza. U. ott.
A bögözi falképek ügyében. Ismét Csehély Adolf és Veres Ferencz nyilatkozata. U. ott. 301—2.
Csehély Adolf: A bögözi ev. ref templom falképei. (Így?) Írta —. Különlenyomat az Udvarhelyi Hiradó 19. és 29. számaiból. Becsek D. fia kny. Székely-Udvarhelyen. 1898. 8r. 13.
Huszka J. jel. M. Biz. 1902. ad. 423.

Bögöz-Újfalu. R. k. templom. (Fából épült 1740., kőből 1784-ben).
Schem. Transs. 1882. 176—7.

Budvár. L. **Székely-Udvarhely.**

Csehétfalva. O Rex gloriae stb. feliratú harang. 1481.

Régi kehely. 1648.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 113. Harangfelirat facsimilejével.

Dálya. L. **Magyar-Dálya.**

Darócz (Draas). Megerősített templom.
Említi Ackner: Jahrb. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 263.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 170.

O Rex Gloriae feliratú harang.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 214.
Képe. Sigerus: Sieb. Sächs. Burgen.

Ders. Megerősített unit. templom és bástyatornyai. XV. század.

Harangok. 1607. 1647.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 179—81. Képpel.

Falképei.
Arch. Ért. 1888. 84. 86., 1889. 415.
Téglás G.: „Kolozsvár". 1887. 162.
M. Biz. 1888. 12. 63., 1889. 69. 85. 92. 97. 122., 1890. 113. 119.
Huszka J.: Arch. Ért. 1888. 50—3. Rajzokkal.
— — A falképek vízfestésű másolatai, fényképei. M. Biz. 1887. 48.
— — jel. M. Biz. 1902. ad. 423.

Régi sírkő.
Téglás G.: „Kolozsvár". 1887. 160.

Egykori kastélya.
Kőváry L.: Erd. rég. 231.

Erked. Megerősített templom.
Schässburger Führer. 1895. 27.

Etéd. R. k. templom tornyában a firtosi minoriták harangja. 1739.

Ev. ref. templom a XVIII. századból.

Kehely. 1702.
Orbán B: A Székelyf. leír. I. 144—5. A kehely képe.

Énlaka.
Énlaka erdélyi falu eredete. Völgyszirti Alfonz. Vas. Ujs. 1856. 8.

Római castrum nyomai.
C. Goos.: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 272.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 122.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 21.
Arch. Közl. XIX. 35.
Téglás G.: Énlakai castrum őrkerülete. Akad. Ért. 1895. 414.

Római kő az énlakai táborból. L. Szent-Mihály.

XV. századi unit. temploma.

Festett lapos menyezete és feliratai.

Vára a Firtoson.
Kőváry L.: Erd. rég. 96. 299—300.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 123—7. Képpel és a vár alaprajzával.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1899. 66. 100. 120. 157. 243. 290., 1900. 30. 46. 54. 86. 159.
Jakab E.—Szádeczky: Jenőlaka nevű vár helye. Udvarhely vm. tört. 134.

Farczád. Késő gótkori ev. ref. templom, koczkagerendamenyezettel. 1670.

Jánosi János kastélyainak romjai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 40.

Felső-Sófalva felett Kodáros várának némi nyomai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 133.

Fenyéd. R. k. templom. 1763.
Schem. Transs. 1882. 180.

Firtosváralja. Firtos hegyen, Korond mellett Ferenczrendi zárda-templom.

Várrom.
Fr. Müller: Die Kirch. Baud. 19. 44.
— — Mittheil. d. C. Com. 1858. III. 257—63.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 21.
Adatok Firtos vára történetéhez. „Közérdek". M.-Vásárhelyt. 1894. 24. 25.
Udvarhely vm. tört. Jakab E.—Szádeczky. 139—42.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 259.

Lásd még Énlaka.

Fügevár. L. **Korond** mellett.

Füle. Átmeneti korú templomának ajtaja.

Tornya.

O Rex Gloriae stb. feliratú harangja a XIV. század végéről.

Dobó elpusztult falu templomának romjai a fülei erdőn, a templom-kastély alapfalaival.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 223—6. Harangfelirat és a kápolnarom képével.
Karácsonyi Béla: A fülei ev. ref. egyházközség története.

A ref. templom falképei.
Huszka J. jel. és színes rajzai. M. Biz. 1884. 38. 60. 65. 72. 75., 1902. ad. 423.
Említve Arch. Ért. 1884. V. 1885. I. V. I. 213. 220. Képpel.
Huszka J.: Arch. Ért. 1887. 321—2.

Gagy. Temploma. 1666.

Rákóczi Ferencz forgalomból kiment pénzeiből öntött harang. 1701. Az általa vert pénzek egy példányával díszítve.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 121.

Galat vára. L. **Kis-Galambfalva.**

Gerencsér vár vagy Udvarhely.
Említve Arch. Ért. 1900. 179.

Hagymás vára a Kis-Homoród vize és Vargyas-pataka közt. L. **Homorod-Almás.**

Hodgya. Ónkanna a XIII. századból a ref. templomban.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 39. Képpel, évszám facsimile rajzával.

Homorod-Abásfalva. G. k. fatemplom. 1787.
Sematismul. Fogaras. 1900. 457.

Homorod-Almás. Unitarius templom, épült 1786-ban barokkstílusban.

A nagy harangon két sorban: GLORIAM UNIUS-VERI ET HONOREM FILII EIUS IESU CHRISTI SUMTIBUS PROPIIS.
ECCLESIA UNITARIA HOMOROD ALMA-SIANAE FUSA PER IOHANNEM TARTLER ANNO 1770.

A kisebb harangon két sorban: ✱ AZ EGY IGAZ ISTENNEK DISOSEGERE ES AZ IESUS KRISTOSNAK TISZTESEGERE.
✱ ONTETETTE AZ HALMASI UNITARIA ECCLESIA KOLTSEGENEL IN ANNO DOMINI 1782.
Halaváts Gy.: Arch. Ért. 1905. 163.

Barlang és erődítményei.

Kápolnarom.

Egykori templom alapfalai.

Homorod-Almás és Homorod-Abásfalva közt, a Várhegy nevű magaslaton Álmos vagy Almás vára.
Téglás G.: Erd. Múz. 1895. 312—4.
Téglás G.: Arch. Közl XIX. k. 26—7.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vm. tört. 143. 145.
Orbán István. Homorod-Almás. Nemz. Társ. 1832. I. 123.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 88—95. és 186. Alaprajz és képek.

Homorod-Karácsonfalva. Szilos-tetőn római castellum. Hagymásvár.
Kőváry L.: Erd. rég. 47.
Téglás G.: Arch. Közl. XIX. 26. Alaprajzzal. 41.

Barabás Mihály udvarán előkerült római votiv-oltár töredéke.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII 1876. 283.

R. k. templom. 1779.
Schem. Transs. 1882. 181—2.

Románstílusú unitarius templom, nyugati és déli ajtaja gótstílű 1496-ból (Orbán Balázsnál helytelenül 1495), lapos festett mennyezete 1786-ból készült.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 182—3. A kapu képével.
Halaváts G. közlése.

Homorod-Keményfalva. Régi templom alapfalai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 164.

Homorod-Sz.-Márton. Római votivkő lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 292.

Római feliratos kő.

Átmeneti korú unit. templom.

Templom-kastély romja két bástyával.

Feliratos tábla. 1664.

Biró Gábor síremléke. 1691.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 161—4. Képpel.

In gloriam unius supremi Dei stb. 1666. és Conflata Corone unum Deum stb. 1696. feliratú harangok az unit. templom tornyában.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 235.

Az unit. templom falképei.
Huszka J. jel. M. Biz. 1883. 8. 18. 27. 37. 67. 71. 79. 81., 1902. ad. 423.
— — A falképek vízfestésű másolatai, pauzái. M. Biz. 1884. 27. 34. 37. 60.
— — A falképek másolata. U. ott.
— — Arch. Ért. 1885. 213. 220. Képpel.
— — Arch. Ért 1887. 331—2.
Említve Arch. Ért. IV. 1884. III. V. VII. IX. 1885. I. 11.

Homorod-Sz.-Pál. Római castrum.

Pálos-zárda helye.

Csúcsíves toronykapu és két harang. 1542. Az új templomban.

Kornis-kastély romjai.
Kőváry L.: Erd. rég. 238.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 165—8. Képekkel.
C. Goos: Ver Arch. N. F. 1876. 298.
Téglás G.: Arch. Közl. XIX. 41.
— — Akad. Ért. 1895. 418.

Homorod-Sz.-Péter. Késő gót unit. templom.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 168.

Jánosfalva. Római kőbánya és annak (kőbe karczolt) három falképe.
Téglás G.: Arch. Ért. 1886. 21—6. Képekkel.
— — Jánosfalvi régiségek. Fővl. Lapok. 1887. 185.
Képe. Vas. Ujs. 1886. 9.

Késő csúcsíves, hálóboltozatos templom. 1522.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 169—70.

Kadács (Kadicsfalva). Kadácsvár.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 114—5. Alaprajzzal.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vm. tört. 134.

Kányád és Járfalu között állt régi templom helye.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 178.

Kápolnásoláhfalu határában a homoródi fürdős castellum.
Téglás G.: Arch. Közl. XIX. 17. Alaprajzzal.

Kelet felé, a Hargita felé vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 296.

R. k. templom. 1797—1800.
Schem. Transs. 1882. 185.

Sz.-István és Sz.-László ábrázoló szobrok a XVIII. századból. A templomban.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 259.

Kecset. Ev. ref. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 259.

Kis-Galambfalva. Erődítmény földtöltései az Omlástető nevű dülőn, római leletekkel.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 275.

Kis-Galambfalvától dél-nyugatra Galathvárának maradványai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. 27—8. Alaprajzzal.

Kis-Solymos. Szentegyházas bércz nevű helyen, hol az unitáriusok temetője van, elpusztult falu templomának helye.

XIV. és XV. századi poharak az unit. templomban.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 152. Az ezüst poharak képével.

Korond. R. k. templom. 1552.

Harang. 1773. Az unit. templomban.

Fügevár maradványai.

Tartód vára maradványai.
Kőváry: Erd. rég. 45—6.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 129—30. és 131—2.
Schem. Transs. 1882. 182—3.
Téglás G.: Erd. Múz. 1895. 239—319. Rajzzal.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vm. tört. 135. 142—3.
Jakab E.: Egy székely vár hagyományos története. Budapesti Hirlap. 1896 jan. 14.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 254.

Kehely a pleb. templomban.
Dr. Czobor Béla: Arch. Ért. 1892. 326—8. Képpel.

Kőrispatak. R. k. templom és falképei.

Harangok. 1512., 1644. és 1780.

Gr. Kálnoky-kastély. 1685.

Vár nevű erődített kastély romjai a Kőház-kertben.

Vár helye a Nyirtetőn.
Orbán B.: A Székelyf. leír. III. 41—51. Harangfelirat facsimile képével.
Huszka J. jel. a templomról és falképeiről. M. Biz. 1902. a 423. számhoz.
L. m. U. o. 1902. 63. 67.

Kustélyvára. L. **Okland.**

Küsmöd. Késő csúcsíves temploma.

Régi harang dombormű diszítményekkel s medaillon képekkel.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 141.

Lengyelfalva. R. k. templom, épült 1500-ban.

Lapos menyezetet nyert 1629-ben.
Schem. Transs. 1882. 183.

Lövéte. R. k. templom. 1772.
Schem. Transs. 1882. 183—4.

Udvarhely nevű előhegyen rommaradványok, a hol hagyomány szerint Székely Mózes udvarháza állott.

Lövéten alúl, félórára a Várhegyen vár nyomai, várkút, vársánez.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 84—5.

Lövéte, Oláhfalu és Zetelakánál és Rikában húzódó Kakasbarázda nevű kő- és földtöltés.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 232.

Magyar-Dálya. Ev. ref. templom a XIV. század közepéről.

Festett czímerek a boltsüvegeken.

Festett menyezet.

Harang. 1643.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 177—8.

Ev. ref. templom falképei.
Huszka J. jel. és rajzai. M. Biz. 1883. 8. 18., 1884. 38. 60., 1902. ad 423.
— — Arch. Ért. 1886. 123., 1887. 331—2., 1888. 52—3.

Magyar-Zsákod. Harang az unit. templomban. 1500.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 155. A felirat facsimile rajzával.

Vár nyomai, alatta „Várút".
Kőváry L.: Erd. rég. 44.

Magyarós és Nagy-Völgyön alól Albavára.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vm. tört. 135.

Martonos. Római castrum nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 291.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 122.

Máréfalva. R. k. templom. 1772—83.
Schem. Transs. 1882. 184.

Márévár maradványai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 69—70.

Medesér. XV. századi csúcsíves kapuk az új templomba befalazva.

Jelképes alakokkal diszített harang. 1496.

Vasvár, Hollóvár és Táborhely nevű dülők.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 118.

Musna. Az új ref. templomba falazott régi templomkapu.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 182.

Nagy-Galambfalva. Ev. ref. templom. Építtette Izabella királyné.

Várromok a Vártetőn.
Orbán B.: A Székelyf. I. 28—31. A vár alaprajzával.

Gloria in excelsis deo stb. 1664. feliratú harang a templom tornyában.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 235.

Nagy-Solymos. Ev. ref. templom tornya a XV. századból.

Régi harangja.

Várhegyen régi vár nyomai.

Nagy-Völgy határában Csákvár nevű hely.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vm. tört. 135.

Okland és Vargyas között Kustély vára.
Kőváry L.: Erd. rég. 48.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 233—4.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vm. tört. 144.
Téglás Gábor: Erd. Múz. 1895. 244—7.

Olasztelek és Baróth közt a Vár-út felé római épülettöredékek.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 297.

Olasztelken talált római régiségek.
B. J.: Vas. Ujs. 1859. 4.

Régi faragványos kövek az előbbi templom maradványaiból a mostaninak kerítésfalában.

Harang 1489. az új templom tornyában.

Dániel-féle kuria. 1669.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 221. Harangfelirat facsimile rajzával.
Téglás G.: Arch. Közt. XIX. 41.

Oroszhegy. R. k. templom. 1760.
Schem. Transs. 1882. 186.

XV. századi kehely a r. k. templomban.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 99. Képpel.

Deskő feletti Mákvár nevű magaslaton régi sánczok.

Kápolnamező nevű helyen egy kápolna (1723-ban épült) romjai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 104.

Oroszhegytől 5 km.-re fekvő Kápolna-dombon római őrtorony (Sz.-László-kápolna).
Téglás G.: Arch. Közl. XIX. 9.

Az oroszhegyi Mogyoróson római vallum és propugnaculum.
Téglás G.: U. ott. 10. 35.

Kápolna-dombon Battyáni püspök által lerontott kápolna romjai.

Harangja az oroszhegyi templom tornyában.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 259. (V. ö. az előbbi forrásokkal.)

Örlöczvár.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vm. tört. 135.

Parajd. Római sóbányászat nyomai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. IV. 14—20.

Határában Rapsonné vára.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 136—9. Alaprajz és távlati képpel.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vm. tört. 143.

Patakfalva. Régi templomának helye a Pap-dombon.

Gál Ferencz kuriájának romjai a falu északi végén (a XV. századból).
Orbán B: A Székelyf. leír. I. 159—60.

Pálfalva. R. k. templom a XVIII. századból.
Schem. Transs. 1882. 186.

Rasponné vára. L. **Parajd.**

Rika erdőség. Hegyes nevű tetőjén álló Huszt vagy Attila vára alapfalai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I.

Rugonfalva. Ev. ref. csúcsíves templom.

Harangja: Sancta Katarina ora pro nobis 1512. felirattal.
Pacskolata Orbán B.-tól. Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
Fr. Müller: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 220.
— — Die Kirch. Bauk. 44.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Arch. Ért. VIII. 21.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 119. Képekkel.

Siklódtól délre a Szőlő-bérczen négyszögű római épület alapjai.

Barát dülőn a Bekesről Sóvár felé vezető római út nyomai, melyek a Firtos alatti castrumhoz vezetnek.

Vásárhely nevű téren épületmaradványok.

Klastrom-bércz tetején sáncz maradványai.

Dávid vára nevű sziklán favár helye.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 143.
Arch. Ért. 1897. 392—3.

Siménfalva. Székely Mózes egykori oszlopcsarnokos kastélyának helye, alapfalai.

Unit. templom tornya. 1586.

Unit. templomban Székely Mózes harangja. 1585.

Egy kisebb harang. 1576.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 117.

Sófalva. Római épületmaradványok.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 133.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 311.

Sommerburg. L. **Zsombor.**

Szarkakővár. L. **Székely-Udvarhely.**

Sz.-Ábrahám. Csekefalva, Andrásfalva és Gagy községek egykori közös templomának helye a sz.-ábrahámi Templom-hegyen.

E templom egykori falképei.

O Rex Gloriae stb. feliratú harangja a mai unit. templomban.

Zsidó-hegyen régi épületmaradványok.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 120—1. A harangfelirat facsimile rajzával.

Sz.-Demeter. R. k. csúcsíves templom.

Régi kastély.
Kőváry L.: Erd. rég. 207—9.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 157.
Kastély és templomkapu képeivel. IV. 36.

Szentegyházas-Oláhfalu. R. k. templom. 1760.
Schem. Transs. 1882. 185.

Sz.-Erzsébet. Temploma a XV. századból.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 154.

Sz.-Király. Régi templom, a helyére épült XVIII. századi templomában. O Rex Gloriae stb. 1649. feliratú harang.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 64.
Schem. Transs. 1882. 189.

Sz.-László. Kőhát, Haranglábhegy és a Halománytető aljában omladványok, alapfalak.

Régi kehely az ev. ref. egyházban.

Harangja. 1616.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 175—6. A hely és feliratának rajzaival.

Sz.-Mihály. Római feliratos kövek az új templomtorony aljában.

Régi egyháza és harangja.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 107.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 292.
Téglás G.: Arch. Közl. XIX. 36.

Sz.-Miklós. Apátsági templom maradványai a falutól nyugatra eső dombtetőn.

Gyámkövek az új templomba falazva.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 117.

Székely-Udvarhely.
Szigethi Gy. M.: Székelyudvarhelyi ref. Collegium és város leírása. K. 8r. M. N. Múz. Oct. Hung. 298.
— — Székely-Udvarhely. A nemes székely nemzet anyavárosának leírása. T. Mo. Minerva. 1828.
— — Székely-Udvarhely történetéhez. Közli Szádeczky L. Erd. Múz. 1899. 220—32.
Székely-Udvarhely. Mo. és a N.-világ. 1866. 19. Képpel.
Székely-Udvarhely. Várrom és város távlati képe. Mo. és a N.-világ. 1866. 293.
Szele János: Székely-Udvarhely története. Írta —. Kézirat az udvarhelyi ev. ref. kolleg. könyvtárában. Ism. és közli Szádeczky L. Erd. Múz. 1898. 384. 402. 456—465. (A várról stb.) 523—538. (A templomokról stb.) 578—605.

A Marhavásár-téren felfedezett római fürdő nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 316.
Arch. Ért. 1895. 92.
Római nyomok Udvarhely városában. K. Papp Miklós. Tört. Lapok. Kolozsvár. I. 1874. 9. sz. 137—8. l. Udvarhely mult századi monographiájához.
Székely-Udvarhely római emlékeiről. Arch. Ért. 1887. 86.
Jakab Elek: Arch. Ért. 1894. 213—6.
Székelyudvarhelyi castrum őrkerülete. Téglás G. Akad. Ért. 1895. 417.

R. k. pleb. templom.

Ferencz-rendiek temploma.

Ev. ref. templom.

Dóczi dombja egykori menedékhely-torony helye.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 50—5. Képekkel.

Egyházi épületei.
Schem. Transs. 1882. 191—3.

Székely-Udvarhely vára az ú. n. Csonka-vár romjai.
Kőváry L.: Erd. rég. 94—8. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 112. Képpel.
Orbán B.: A Székelyf. leír. 55—60. Alaprajz és távlati képpel.

Csicsérvár helye.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 62.

Budvár alapfalai Udvarhelytől nyugatra.
Szilágyi Sándor: Budvár.
Kubinyi—Vahot: Mo. és Erd. Kép. III. k. 1854. 130—1. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 114.
Kőváry L.: Erd. rég. 38.
Orbán B.: Századok. 1867.
— — A Székelyf. leír. I. 60—2. Alaprajzzal.
Jakab Elek: Budvári és Budvár környéki leletek czím alatti felolvasása említve Arch. Ért. 1894. 182.
Budvár leírása Jakab Elektől. Arch. Ért. 1894. 210—6.
Téglás G.: Kik építették a székelyudvarhelyi Budvárat? Arch. Ért. 1897. 108—15. Alap- és térrajzzal.
— — Szádeczky: Udvarhely vm. tört. 135.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Udvarhelytől nyugatra Szarkakő várrom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 114.

Székely-Udvarhely határában feküdt Gyárosfalva, elpusztult község bizanczi stilű ú. n. Jézus-kápolnája.
Orbán B.: A Székelyf. leír. 45. Képe. 61. l.

Székely- vagy Szitás-Keresztúr. Késő csúcsives r. k. templom a XV. század közepéről. Megújítva. 1767.

Boltozatzáró kövén. 1458.

Harangja medaillon képekkel.

A macskási kápolnából ide került harang. 1745.

Ev. ref. templom harangja. 1644.
Fr. Müller jel. M. Biz. 1873. 126.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 21—5. Képek, feliratok facsimilei.
Schem. Transs. 1882. 188—9.
A harang említve Arch. Ért. 1878. 152.

Tarcsafalva. Polygon záródású r. k templom a XV. század első feléből.

Fatornyában medaillon képekkel dszített régi harang év nélkül.
Fr. Müller: Ver. Arch. N. F. IV. 1869. 210.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 112.
A templom említve Arch. Ért. VIII :1.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
A harang említve Arch. Ért. 1878. 152.

Tartódvára. L. **Korond**.

Telekfalva. Tama nevű egykori falu helye.

Megerősített barlang.
Orbán B. A Székelyf. leírása. I. 176. Alaprajzzal.

Tordátfalva. Halmány vára.
Jakab E.: Udvarhely vm. tört. 134.

Tibod. Római leletei.
Münzenfund zu Tibod in Udvarhelyer Bezirke. Mittheil. d. C. Com. 1856. 15.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 313.

Római castellum.
Téglás G.: Arch. Közl. XIX. 12. 35.

Ujszékely. Unit. templom.

Egykori harangjának 1684. felirata.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 19—20.

Vargyas. Szenti-martja nevű partmagaslaton kolostor és templom faragott kőmaradványai.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 229.

Hollofernes vármaradványai.
Kőváry L.: Erd. rég. 48.

Városfalva. Templom tornya. 1695.

Toronyerőd alapfalai a Hegyestetőn.

Kápolna alapfalai a Felhágón.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 168—9.

Véczke. R. k. templom. 1790—2.
Schem. Transs. 1882. 135.

Zetelaka. Szellőhátján római vallum.
Téglás G.: Arch. Közl. XIX. 10.

R. k. templom 1755.
Schem. Transs. 1882. 193—4.

Zetevár nyomai.
Kőváry L.: Erd. rég. 46—7.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 65—7.
Jakab E.—Szádeczky: Udvarhely vm tört. 134.

Zsombor (Sommerburg). A „Zsomboi vár" a falutól északnyugatra egy hegy tetején.
Rozsondai József ev. pap jel. M. Bz. 1874. 142. A vár szemmérték után készült alaprajzvázlatával.
Képe. Orbán B.: A Székelyf. leír. 1868. I. k. 188—90. l.

UGOCSA VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Szirmay Antonii:* Miscellanea ad historiam Comitatus Ugotsiensis collecta. Cod. Saec. XVIII. pag. 142. in fol. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 308.
2. — — Notitia hist. topogr. I. Cottus Ugocsensis Budae A. 1805. Cod. Saec. XIX. pag. 157. in fol. M. N. Múz. fol. Lat. 2551.
3. *Sirmay Antonius de Szirma:* Notitia politica, historica, topographica. Incliti Comitatus Ugochiensis per — conscripta . . . Pestini. M. Trattner. 1805. 8r. 202 l.
4. *Mihalik József:* Ugocsa vármegye lakói a praehistorikus korban és a történelmi kor elején. Mihalik József. Nagy-Szőllős. 1891. 22 l. Ismertetése. Arch. Ért. 1891. 370.
5. *Komáromy András:* Ugocsa vármegye keletkezése. Székfoglaló. Budapest. 1896. 47 l. (Olv. a M. T. Akad. II. oszt. 1896 márcz. 9. gyűl.)
6. — — Értekezések a tört. tud. köréből. II. oszt. XVI. kötet. 7. sz. 47. l. Budapest.
7. — — Kivonata. Akad. Ért. 1896. 211.
8. — — Adalékok Ugocsa vármegye történetéhez. Írta —. Ugocsa. 1886. 3. 6. 11. 13. sz. 26. sz.
9. *Ráthonyi Lajos:* Ugocsamegye hajdan. „Ugocsa". 1886. 48. sz.
10. — — Adalékok Ugocsamegye történetéhez. Ugocsa. 1887. 45.

B) Ugocsa vármegye műemlékei és azok irodalma.

Akli. Ev. ref. csúcsíves templom a XV. sz.-ból.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XV. 57. M. Biz.
H. I.: Alaprajzirónvázlata. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. könyve. Kassai Múz.
— — Arch. Közl. IV. 141.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.
Csánki D.: Mo. fldr. I 431.

Régi csengetyű. Ehhez hasonló a M. N. Múz.-ban, melynek felirata: CHEGOTENINT JAER 1552.
Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Alsó-Karaszló. Sz.-Balázs-kápolna, fából.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 109.

Barankavára.
Komáromy András: Akad Ért. 1896. 212.

Batár. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 116.

Bökény. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 117., 1899. 117.

Ev. ref. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 165.

Csedregh. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 104.

Csepe. Ev. ref. templom.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 432.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 165.

Csoma. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 118.

Csornatői völgy erődítményei s körülsánczolt tumulusa.
Mihalik József: Őskori emlékek Ugocsamegyében. Arch. Ért. 1891. 414—5. A tumulus átmetszeteivel.

Fancsika. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 114.

Fekete-Ardó. R. k. csúcsíves templom és falképei. Apsisa a XIII. sz.-ból, hajó és torony a XV. sz.-ból.
Lehoczky T.: Vas. Ujs. 1863. 10. Képpel.
Fekete-Ardó r. k. templomában újonnan felfedezett falfestményekről. Sürgöny. 1864. 90. sz.
Haas Michael: Neuentdeckte Wandgemälde in d. k. Kirche zu Fekete-Ardo. Mittth. d. C. Com. 1864. 237—41. Fametszetekkel.
Rómer: Régi falk. 74—84. Több fametszettel.

A templom távlati képe. Mo. és Erd. Kép. Szerk. Nagy M. 1870. 11. 328.
Schulcz Ferencz irónvázlatai. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
H. I.: Arch. Közl. II. 313.
— — Arch. Közl. III. 145.
— — Arch. Közl. IV. 136—7.
— — Ó-ker. m. 141. Képpel.
— — A restaur. templom és bemeszelt falképei. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.
— — Kapu profil irónvázl. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. Kassai Múz.

Fertő-Almás. Ev. ref. templom.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 431.

Gyula. Polygon záródású templom a XV. századból.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XV. 72.
A csúcsíves templom alaprajza. Papi ülőszékfülke szemben. Irónvázlatok. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. Kassai Múz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 433.

Szentségtartó fülke.
H. I.: Arch. Közl. IV. 147.

Áldozó-poharak a XVII. századból. A ref. egyház tulajdonai.
M(ihali)k J(ózse)f: Arch. Ért. 1891. 454.
Czobor: Egyh. eml. 123.

G. k. templom a XV. sz.-ból.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. (?)

Halmi. Ev. ref. templom a XV. sz.-ból, hálós boltozatú szentélylyel.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XV. 57. M. Biz.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.
— — Arch. Közl. IV. 147.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1899. 290.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1900. 36. 54.
Alaprajzirónvázlat. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. Kassai Múz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 433.

Hetenye. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 118.

Hömlöcz. G. k. fakápolna. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 125.

Kankóvár. L. **Nagy-Szőllős.**

Királyháza. Nyalábvár romjai.
Lehoczky T.: Nyalábvár romjai. Győri t. és r. füz. III. 1865. 191—2.
Rómer: V.-kiáll. Jgyk. V. 47.
Komáromy András: Nyalábvár végnapjairól „Ugocsa". 1887. 13. sz.
— — Nyalábvár uradalma. Századok. 1894. 495—519.

Kis-Kupány felett Monaszteristye és Hradistye földerődítmények.
Mihalik József: Őskori emlékek Ugocsamegyében. Arch. Ért. 1891. 417.

Kökényesd. R. k. templom. (?)
Egri L.: A kökényesdi plebánia tört. M. Sion. 1864. 410.

Mátyfalva. XV. századi csúcsíves templom, roskadozó állapotban.

Déli kapuja fölött czímer.
Mihalik József: Arch. Ért. 1891. 360—2.
H. I.: Arch. Közl. IV. 149.
Abonyi Emil jel. M. Biz. 1902. 278. 290. 344. 556.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 434.
A templom helyreállítása. Sztehlo O. jel. M. Biz. 1902. 344. 473. 593.

G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 116.

Nagy-Szőllős. R. k. csúcsíves templom.

Pastophorium.

Szentségfülke.

Papi szék.

Szentélyzáró korlát. (Lettner.)
Schem. Szatmár. 1884. 39 l. 42. 114. jegyz.
H. I.: Arch. Közl. IV. (?) 133. 138.
Rómer: A templom leírása. Hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XV. 84. 96. l. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1880. II. 1883. XXXII.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 430.
A csúcsíves templom homlokzatvázlata. Megerősített templom alaprajzvázlata. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. Kassai Múz.
A templom és szentélyzárója felvételére ajánlkozik Mysk. V. M. Biz. 1900. 157. 159.
Mysk. V. felvételei. A szentélyzáró (Lettner) megmaradt részei, a pastophorium és fali fülkéről. M. Biz. 1901. 105.
A templom helyreállításáról. M. Biz. 1879. 50. 69., 1880. 11. 14. 53. 84.
Steindl I. jel. M. Biz. 1880. 53. L. még. 1881. 6. 9. 13. 29.
Mysk. V. Arch. Ért. 1901. 390—2.

R. k. templom harangjai:

A nagyobbikon: Curavit Ill. L. B. Emer. Perenyi in Com. Ugocha S. Com. Consorg. Z. Honori SSmae Trinitatis et individuae Unitatis 1719. Mgeca Dna Chris. Pogány.

A kisebbiken: In honorem S.-Donati, S.-Floriani curavit hanc campanam Illustrissima Liberum Baronum De Peren Familia anno Dni 1770. Magnificat anima mea Dominum. Fudit me Josef Cristell in agria. 1770.
Rómer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Ferencz-rendi zárda.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 391—5.

Nagy-Szőllőstől észak-keletre, a Fekete-hegy aljában, bazaltkúpon Kankóvára. Hajdan Ugotavár.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XV. 97.
Oszvath P.: Nagy-Szőllős. Vas. Ujs. 1855. 3. 5.
Lehoczky T.: A nagyszőllősi Kankóvár. Vas. Ujs. 1862. 23. 24.
Mihalik J.: Arch Ért. 1891. 415—5.
Századok. 1894. 492.
Hunfalvy J.: Mo és Erd. Kép. II. 284.

Nagyszőllősi vagy Ugocsa vár a várostól délre.
Székely Sándor: Haz. s a Külf. 1868. 39. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 284.

A nagyszőllősi kastély.
Székely Sándor: Haz. s a Külf. 1868. 16. Képpel.
A kastély rajza Révész Imrétől. O.-M. Mon. Mo. VI. 463.

Nevetlenfalva. XV. századi templom, szentélye átalakítva.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.
— — A templomalaprajz irónvázlata. H. I.-hagy., Jegyz. és Vázl. Kassai Múz.

Neveletlen falu közelében Virágvár nevű földvár.
Mihalik J.: Őskori eml. Ugocsa vármegyében. Arch. Ért. 1891. 410. Rajzokkal.

Nyalábvár. L. **Királyháza.**

Rákospatak. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 120.

Salánk.
Csánki D.: Mo. fldr.

Ev. ref. templom.

Sásvár. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1897. 115.

Sósújfalu. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 119.

Szászfalu. Ugocsa nevű dülő, Ugocsa egykori (a Tisza által elmosott) várának környéke.
Komáromy András: Akad. Ért. 1896. 212.
Ilyen nevű szász telep helye. Századok. 1894. 492.

Sz.-Miklós. A Latorcza-völgyben Telegdy Mihály által épített kastély. 16. sz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 284.

Szőllős-Végardó. Templomrom a XV. századból és falképei (Szent-Erzsébet).
Römer: Régi falk. 85—7.
Egyh.-m. Lap. 1881. 98.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 266.
— — A templom falképeiből. Sz.-Erzsébet egy kádban ülő beteget fürösztés etet. Vele szemben álló szolgáló leány, ki kancsót tart kezében, egy pohár vizet nyújt át. Keretelt kép. Három szent alak: egyik püspök, képének töredéke. Irónvázlatok Henszlmanntól. Hagyatékában. Kassai Múz. Régibb iratok című csomagban.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 431.
A templom építéséről. Arch. Ért. 1891. 362.
Komáromy András: A templom és falképei. „Ugocsa". 1889. 2. sz.
Sztehlo O.: A rom felvételei. M. Biz. 1899. 247. 290.

G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 115.
Schulcz F. irónvázlata. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Tamásváralja. Őskori erőd a Várhegyen.
Mihalik J.: Őskori emlékek Ugocsa vármegyében. Arch. Ért. 1891. 413. Alaprajz és metszetekkel.

Egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 435.

Tiszaújlak.
A város multja és jelene. Gusztrinyi Sándor. Vas. Ujs. 1859. 9.

Különös alakú régi ref. templom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 138.

Tisza-Újlak területén levő Sz.-Ilona-sziget temploma.
Arch. Ért. 1891. 362.

Tisza-Újhely. Romladozó g. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 115.

Tivadar. Ev. ref. templom.

Tur-Terebes. Aranyozott ezüst áldozó-pohár. 1683. Az ev. ref. templomé.
M(ihalik) J(ózsef): Arch. Ért. 1891. 453—4.
E. kiáll. k. 2228.
Czobor: Egyh. eml. 23.

Ugocsavár. L. **Nagy-Szőllős**-től keletre.

Ugod vára.
Régi képe. Birkenstein. 62.
Ugod Ugocsamegyében. Ung. Mag. 1782. II. 331.
Römer-hagy. sz. cs. M. Biz.

Végardó. L. **Szőllős-Végardó.**

UNG VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Topographische Beschreibung* der Ungher Gespanschaft. Ung. Mag. 1788. IV. 318.
2. *Mlgr.:* Rövid vázlat Ungh vármegyéről. Regélő. 1836. 69.
3. *Ungvármegyei falképek* cz. értekezés és Szieber idevágó levelei. Rómer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. cs.
4. *Horváth János:* Ungmegye monographiája. Írta —. Ungvár. A szerző tulajdona. 1872. 1—2. füz. Ismertetése Földr. Közl. 1873. 57.

B) Ung vármegye műemlékei és azok irodalma.

Alsó-Ribnicze. G. k. fatemplom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 133.

Bukóczova. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 143.

Császlócz. Csúcsíves templom (bemeszelt) falképei.
Rómer: Régi falk. 103.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 389.

Régi harang, gót majusculás felirattal.
Rómer: Vas. Ujs. 1865. 50.
— — A felirat (olvashatatlan) másolata. Rómer-hagyaték XLIV. sz. cs. M. Biz.

Cserkó (Cirku). Fatemplom.
Irónvázlata negyedív papiron Varsányi vázlatai közt. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Csornoholovo. G. k. faptemlom.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 127.

Dobó-Ruszka. Csúcsíves templom ajtókövén e felirat: Hoc opus Sanctissimum Spectabilis ac Magnificus Dominus B. Franciscus Dobo de Ruszka per Artifices Leonardum Laternum et Martinum Lapicidam fieri f. A. D. 1601.
L. Tud. Gyűjt. 1829. I. 122.
Nagy István: Századok. 1874. 95. és 100.

Dobó István tumbájának két oldalrészlete két mellékoltár mensájában. Feliratai. Czímerei.
Csoma József: Turul. V. 1887. 185—6. Képpel.

Kastély.
Képe. Vas. Ujs. 1901. 48.

Domcsina. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 96. 128.

Dubrinics. G. k. templom. 1719.
Schem. gr. rit. Munkács 1899. 127.

Gerény. R. k. templom falképei.
Schlauch L. jel. M. Biz. 1879. 65. 69.
A falképek felfedezése. Arch. Ért. 1879. 368.
Emlitve Arch. Ért. 1880. III. 1.
Sztehlo O. rajzai. M. Biz. 1894. 148.
M. Biz. 1894. 7. 39. 143. 148. 158. 181. 192., 1895. 2. 141.
A templom falképeinek feltárása. Huszka J. jel. M. Biz. 1900. 191. 247., 1901. 25. 161.
Rómer értekezése a gerényi falképekről. Rómer-hagy. Archeologiai kéziratok feliratú csomag. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 390.
Valamennyi falképet vízfestményben, fényképben és pauzákban másolja Huszka József. 1900. M. Biz. 1901. 25.

Románkori kápolna.
M. Biz. 1893. 7. 39.
Sztehlo O. jel. a helyreállításról. M. Biz. 1894. 148. 158.
Arch. Ért. 1895. 278.

Várrom.

Hliviscse. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 135.

Horlyó. G. k. templom. 1798.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 130.

Hupka-Helmecz. (Talán Putka-Helmecz?) Egykori csúcsíves templomának falképei.
Rómer: Régi falk. 109.

Huszna. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 140.

Inócz. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 138.

Iske. Ev. ref. fatemplom a XVII. századból.

Famenyezete 1659-ből, ornamentalis festményekkel. (Valószinűleg le fogják bontani.)

Ónkanna. 1656.
Dr. Éber L. jel. M. Biz. 1905. 258.

Kereknye. G. k. templom. 1782.
Schem. gr. rit. Munkács. 147.

Kerész. Várhely, alapfalak a földben.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 38.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 392.

Kosztrina. G. k. fatemplom. 1761.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 138.

Lehócz. G. k. templom. 1796.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 131.

Mátyócz. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 125.

Minaj. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 125.

Nagy-Berezna. G. k. templom. 1792.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 128.

Nagy-Szeretve. Régi ev. ref. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 38.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 398.

Neviczke. Az Ung folyóntúli hegyekben ősrégi vár maradványai.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 140.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 386.

Orechovicza. L. **Rahoncza.**

Ó-Stuzsicza. G. k. fetemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 139.

Palágy. Ev. ref. templom.
Helyreállitása. Möller I. jel. M. Biz. 1892. 19. 33. 40. 67. 96. 126. 135., 1893. 60. 75.
Államépit. hiv. felvételei. M. Biz.
Möller I. felvételei. M. Biz.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1894. 149. 158. 190., 1895. 2. 13. 31. 33. 60. 67. 141.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 38.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 396.

Perecseny. G. k. templom. 1750.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 38.

Poroska. G. k. templom. 1762.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 142.

Radváncz. G. k. templom.
Sztehlo O. által felülvizsgált irónrajzai. M. Biz. sz. n.

Rahoncza, Rohoncza (Orechovicza). Kalugyer-kolostor.
Ráth Károly: A rohonczai konventről. M. Sion 1865. 266. Rajzát beküldte az Akad. Arch. Biz.-hoz Storno F. Arch. Közl. V. 86. (Ott nem találtam.) Orehovicza van Varasd-, valamint Modrus-Fiume megyében is.

Szenna. R. k. templom.

Báró Vécsey József-féle várkastély.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 38.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 398.

Szerednye. Jezus Nazarenus Rex Judeorum 1462. feliratú harang.
Schem. Szatmár. 1864. 237. l.

Váromladék.
A Nagy-Világ Képekben. 1835. 218. Képpel.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.
Csánky D.: Mo. fldr. I. 386.

Szmerekova. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 143.

Szobráncz. Apátsági rom. (Elpusztult.)
Arch. Ért. VI. 164.

Szolya. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 139.

Sztavna. G. k. fatemplom. 1778.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 139.

Szucha. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 140.

Szürthe. R. k. templom.

Markus és batizfalvi Mariássy Krisztina sírköve.

Szürthei Szürthey czímeres sírköve.
Turul. 1887.
Arch. Ért. 1893. 436.
Bárczay O. Arch. Ért. 1893. 436.
Csoma—Csergheő: Arch. Ért. 1887. 248—51. Képpel.

Tegenye. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 123.

Tiba. Átépitett csúcsíves templom.

Villei Pribék László sírköve.
Csergheő—Csoma: Arch. Ért. 1887. 336—9. Képpel.
Arch. Ért. 1890. 443.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

A villei Pribék-család több arczképe a XVIII. századból.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Szerencsy Emerenczia, Pribék Zsigmondné arczképe olajban festve.
U. ott.

Turja-Remete. G. k. templom. 1771.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 143.

Ungvár. Egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 395—409.

G. k. székesegyház. Építtették a jezsuiták 1732—40.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. XVI. és 145.

G. k. pleb. templom. 1678.
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 149.
Zombory G.: A püspöki lak és a főegyház. Vas. Ujs. 1863. 20. Képpel.
Mysk. V.: Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 383.
A püspöki lak és székesegyház rajza Roskovics Ignácztól. O.-M. Mon. Mo. VI. 393.

Drugeth-czímeres misemondóruha a g. kath. templomban.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 439.

Úrmutató a r. k. templomban a XV. századból.
Mihalik József: Arch. Ért. 1897. 253—7.

Pálos-kolostor helye a vár déli sánczai mellett.
Ádám Iván: Pálosaink épit. eml. Egyh.-m. Lap. 1883. 101.

Vára.

Mind. Gyűjt. IV. 1890. 101.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1858. 48. Két rajzzal.
Ország Tükre. 1856. 28. 24. Két képpel. (Lám Sándor rajzai.)
Ungvár Bercsenyi korában. Thaly Kálmán. Mo. és a N.-világ. 1867. 48.
Ungvár. Komócsy Lajos. Vas. Ujs. 1867. 52. Képpel.
Rómer-hagy. XVII sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. V. 54. M. Biz.
Hunfalvy J.: A vár mąradványai. Mo. és Erd. Kép. II. 276.
A vár alaprajza és átmetszete a XVIII. sz. közepéről a kir. kamarai levéltárban több más régi térkép között. Említve Századok. 1874. 966.
Ungvár vára koráról. Arch. Ért. 1877. 72.
Thaly K.: Ungvár várának átalakítása 1709—10-ben. Arch. Ért. 1878. 241—2.
Ungvár várának alaprajza 1670-ből a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Említi Lehoczky T. Arch. Ért. 1893. 345.
Thaly K.: Ungvár a homonnai Drugethek és a Berzsenyiek korában. Előadás. Említve Századok. 1899. 558.
A vár rajza. Roskovics Ign. O.-M. Mon. Mo. VI. 389.

A megyeház.

Rajz. Roskovics Ign. O.-M. Mo. Mo. VI. 393.

Új-Sztuzsicza. G. k. fatemplom. (Kora?)

Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 139.

Uzsok. G. k. fatemplom. (Kora?)

Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 140.

Vrchovina-Bisztra. G. k. fatemplom. 1773.

Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 140.

Vinna. Vinnai és nagymihályi Eödörffy András és három feleségének sírköve.

Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Nagymihályi Pongrácz sírköve.

Bárczay: U. ott.

Vinna-Banka. Várrom.

Csánki D.: Mo. fldr. I. 385. (L. Bakolcs és Nagy-Mihály alatt.)

Viska. G. k. fatemplom. (Kora?)

Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 139.

Voloszánka. G. k. fatemplom. (Kora?)

Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 141.

Zaricsó. G. k. templom. 1770.

Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 144.

VAS VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Horváth Elek:* Monumenta Romana in comitatu Castri ferrei collecta et delineata. A. 1818. M. N. Múz. knyvt. Kézirat.
2. *Karacsay:* Comitatus Castri ferrei, iuxta delineat. Comitis Karacsay Vice Colon. An. 1833. et rectificationem Alexandri Hegedüs Ord. Geom. 1836. Ism. 47. Figyelm. 1838. 36.
3. *A vasmegyei régészeti egylet évi jelentése.* 1872. 1873. Szerkeszti Lipp Vilmos tanár, egyleti titkár. Szombathely. 1873. 95 lap. Ismertetése Fridrich Józseftől. Arch. Ért. VII. (1873.) 274—7. 1877—1880. 1884—1885. 1875. Évf. Ism. Arch. Ért. IX. 223. 1877. Évf. 8r. 104 l. Ism. Czobor Béla. Arch. Ért. 1877. 216—20. 1879. Évf. Szerk. Rezsőfy György. 8r. 94 l. Ism. Arch. Ért. 1880. 174—8. 1880. Évf. Századok. 1880. 847—8. 1881. Évf. 8r. 37 l. Három táblával. 1888—1885. Évf.
4. *A Vas vármegyei Rég. Egylet Évkönyve 1889—90-re.* Szerk. Kárpáti Kelemen XVII—XVIII. Évfolyam. 1890. Szombathely. 127 l. Két képpel. Ismertetése yy. Arch. Ért. 1891. 369—70.
5. *Römer Fl.:* Kirchl. Wandgemälde des XIII. u. XIV. Jahrh. in der Eisenburger Gespanschaft. Mittheil. d. C. Com. 1874. 201—15. Öt szines táblával.
6. *Vas vármegyei római és középkori emlékek lelhelyei.* L. V. Vas vm. Rég. Egyl. jel. 1875. 111—21.
7. *Bubics Ede:* Néhány szó a római utakról. Vasm. Rég. Egyl. 1875. évi Jel. 90—8.
8. *L. V.:* A római agyagipar a vasm. rég. tár-ban. Vasm. Rég. Egyl. 1875. évi Jel. 62—89.
9. — — Fölirattanulmányok. V. Katonai diploma Traján császártól. VI—VII.

   U. ott. 98—110. 1876. 45 - 65.
10. — — A vasm. rég. egyl. római felirattára. Vasm. Rég. Egyl. 1875. évi Jel. 111—24.
11. *Lipp Vilmos:* A szünnapok alatt. Vasmegyei Lapok. 1876. 58. s köv. sz. (Vasmegye régiségeit írja le.)
12. — — A római szobrászat emlékei Vasmegyében. I. Vas vm. rég. Egyl. jel. 1877. 1—41. Három kőmetsz. táblával.

    II. U. ott. 1880. 1—36. Kőtáblával. Ism. Arch. Ért. 1877. 217.
13. — — A római szobrászat emlékei Vasmegyében. Tanulmány. Írta —, csornai prem. kanonok, főgymn. ny. r. tanár, a vármegyei rég. tár őre. Első vagyis mythologiai rész. 28 ábrával. Szombathely. Bertalanffy könyvnyomdája. 1877. 8r. 40 l.
14. *Római tárgyak.* Faragott kőemlékek stb. jegyzéke a Vasm. Rég. Egyl. gyűjteményében. Vasm. Rég. Egyl. 1882—3. évi jel. 19—66.
15. *Magyarország Vármegyéi.* Szerk. Dr. Sziklay J. és Borovszky Samu. Vas vármegye. Budapest. 1898.
16. *Római utak* Vasmegyében. Mo. vm. Vas. 445—7.
17. *Vas vármegye régi térképe.* Kenedics Józseftől. Römer-hagy. M. Biz. 1891. 159.

B) Vas vármegye műemlékei és azok irodalma.

Andrásfa. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Vas. 19.

Alhó. Pellengér.
Mo. vm. Vas. 16.

Alsó-Dobron. R. k. templom. 1789. Régi sánczok.
Gózon I.: jel. M. Biz. 1878. 83. 99.

Alsó-Eőr. R. k. templom a XVII. századból.
Mo. vm. Vas. 17.

Alsó-Paty. F.-Büki Nagy Sándor régi kastélya.
Mo. vm. Vas. 17.

Alsó-Ságh. A Ságh-hegy tetején római castrum nyomai.

R. k. templom újraépült. 1736.

Ev. ref. templom a XVII. századból.
Mo. vm. Vas. 17.

Alsó-Szemenye. Elpusztult várkastélya.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 83. 99.

Alsó-Szénégető. Határában római telep nyomai.
Mo. vm. Vas. 18.

Alsó-Telekes. R. k. templom. Épült 1700 körül.
Mo. vm. Vas. 18.

Altenmarkt. Római sírkő.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1876. 50.

Apáti. Római épületnyomok.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Aschau. L. **Hamvasd**.

Asszonyfalva. (Vasm.?) Egykori várrom.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 712.

Badafalva. R. k. templom. 1788.
Mo. vm. Vas. 19.

Balogfa. Emeletes kastély a XVIII. század végéről. Átalakítva. 1880.
Mo. vm. Vas. 19. Képpel.

Balozsa-Megyer. A Rumi-serleg. 1474. Forster Ottó tulajdonában.
Mo. vm. Vas. 19—20.
Nemzet. 1888. 88.
Egyetértés. 1888. 88.
Szentgyörgyi Horváth Zsigmond, Rumi és Rába-Boroszlói Rumy Adolf: Egyetértés. 1888. 91.
Rumy-serleg fényképe. Lemeznagyság 19×23. Rómer-hagy. M. Biz.

Baltavár. R. k. templom. 1745.

Turn-Taxis-család átalakított kastélya.
Mo. vm. Vas. 21. Képpel.

Barátfalva. R. k. templom. 1767.
Mo. vm. Vas. 22.

Battyánd. (Előbb Puczincz.) Ág. ev. templom. 1784.
Mo. vm. Vas. 22.

Battyánfalva (Rakicsán). Románstílű kápolna.

Batthyány-féle régi kastély.
Gózon I. jel. és a kápolna alaprajza. M. Biz. 1878. 23. 36. 53. 56. 105. 113.
Könyöki J.: A várkastély rajzai. M. Biz. 1885. 11.
Mo. vm. Vas. 22. Képpel.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Bernau. L. **Pornó**.

Boba. Római régiségek lelőhelye.
Mo. vm. Vas. 23.

Bodóhegy. R. k. templom. 1798.
Mo. vm. Vas. 23.

Boldogasszonyfa. R. k. templom. 1769.

XV. századi faragott oltár az egykori kápolnából.
Mo. vm. Vas. 23.

Boresa, Borcsa L. **Borháza**.

Borháza (Borecsa, Borcsa). Késő csicsíves templom. 1521.
Gózon I.: Arch. Ért. VII. 1873. 304. IX. 37., 1878. 195. — — jel. és rajzai. M. Biz. 1874. 71. 87., 1875. 1. 13.
L. V.: Vasm. Rég. Egy. Évi jel. 1875. 120.
Mo. vm. Vas. 24.

A borecsai vagy borcsai apátsági templom nyomai.
Berki János leírása. M. Biz. 1900. 143. (Tótlakra helyezi.)
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Borostyánkő (Bernstein). Római faragványos sírkő része.
Említve Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.
Virághalmi: Felsővasmegyei képek. Vas. Ujs. 1859. 2—4. 6—9. Nyolcz képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 712.

R. k. temploma a XVI. századi alapokon épült.

Csúcsíves szentségtartója a sekrestyében.
Mo. vm. Vas. 25. Képekkel. 90. l. mellett.

Régi kehely a r. k. templomban.
Illés Ferencz levelei 1863 okt. 1. és nov. 17. fényképe és rajza.
Rómer-hagy. LX. sz. cs. M. Biz.
Fényképe M. Biz. Rómer-hagy.

Várkastély.
Mo. és Erd. Kép. II. 364.
Gyulai Rezső: Léva, Szalónak és Borostyánkő vára. Kőszegi r. k. gymn. Ért. 1874. 8. l.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 3.
A vár középkori képe. Mo. vm. Vas. 180. l.

Utcza-téren levő régi szégyenoszlop.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Borsmonostor. Cziszterczita apáts. templom. 1711.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 383.

Bozsok. Római vízvezeték maradványai Szombathelyig.

Várkastélya, állítólag Mátyás idejéből. (Földbe süllyedve.)
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.
Mo. vm. Vas. 26. Képe. 190. l.
Felmérése említve Arch. Ért. VII. 1873. 277.

Mátyás-korabeli czímer a kastélyon.
Képe. Mo. vm. Vas. 190.

Sz.-József-kápolna.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Böd. R. k. templom. 1788.
Mo. vm. Vas. 26.

Bögöt. Római út nyomai.
Mo. vm. Vas. 26.

Bögöte. R. k. templom. 1756.
Mo. vm. Vas. 26.

Bucsa. Határában benczés apátság hdye.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 279.

Bucsu (Wucsing). Római vízvezeték naradványai.

Csúcsos ablakú, kerek záródású templomkája, kősisakú toronnyal.

Románizlésű rézgyertyatartók.
Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 5.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.
Mo vm. Vas. 27.
Nagy Sándor pleb. jel. M. Biz. 1901. 143.

Czirkovlyán. Csúcsíves templom átalakítva.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 79. 99. 83. 99.

Csákány. R. k. templom a XVIII. század közepén.

Batthyány István várkastélya a XVII. századból.
Mo. vm. Vas. 27.

Aranybrokát miseruha a XVII. századból. Gr. Batthyány Iváné.
E. kiáll. k. 2174.

Fából faragott dombormű: Mária látogatása Erzsébetnél. XV. századból. Gr. Batthyány Iván tulajdona.
E. kiáll. k. 1450.

Csehi. Régi, kőfallal kerített temploma.
Mo. vm. Vas. 28.

Csein. Kőfallal kerített r. k. templom. 1795.
Mo. vm. Vas. 28.

Csempesz-Kopács. Románizlésű templom és portáléja.
Említve Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 115.
Mo. vm. Vas. 28. A templom és kapujának képei. 294. 295. l.
Könczöl I. pleb. jel. M. Biz. 1901. 143.

Cséke. R. k. templom. 1751.
Mo. vm. Vas. 28.

Csendlak (Tissina). Csúcsíves templom a XV. századból. Helyreállíttatott 1685 és 1752-ben.

Csúcsíves papi szék.

Herbersdorf (nem Herberstein) domborműves síremléke.

Falképek nyomai.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 46. M. Biz.
Gózon I. jel. és rajzai. M. Biz. 1874. 71. 87., 1875. 1. 13.
— — Arch. Ért. VII. 300.
— — A templom rajzai. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 318. IX. 37.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 120.
Könyöki J. rajzai és jel. M. Biz. 1885. 11.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 107.
Mo. vm. Vas. 29.

Útszéli emlékoszlop, fülkéiben freskók.
Arch. Ért. VII. 301.

Csénye. Tilosalji dülőben római sírok.

Római út nyomai.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 113.
Mo. vm. Vas. 29.

Czahling. L. **Kis-Körtvélyes**.

Czell-Dömölk. L. **Kis-Czell** és **Dömölk**.

Dobra (Neuhaus). Hegyen épült várkastély.

Közelében Tábor nevű várlak.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 382.
Vas. Ujs. 1856. 43. Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 713.
Mo. vm. Vas. 30.

Dobronak. R. k. pleb. templom. 1794.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 126.

Dolincz. R. k. háromhajós, polygon zárású templom, rokokó-falképekkel.

Régi keresztelő-kút.
Gózon I.: Arch. Ért. VII. 1873. 304.

Harang. 1676.
Arch. Ért. VIII. 13.

Domonkosfa. Románstílű templom.
Lebontásáról jelentést tesz Gózon I. M. Biz. 1872. 55.
Schulek Fr. jel. és rajzai. M. Biz. 1872. 76. 116. 125. 133.
Gózon I. távl. rajza. M. Biz. 1876. 43. 45.
Említve Arch. Ért. VII. 108. VIII. 11.

Régi falképek maradványai.
Rómer: Régi falk. 105.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 120.
Mo. vm. Vas. 30.

A templom északi oldalán levő felirat. 1705.
Közli Berki János. M. Biz. 1901. 143.

Doroszló. Pogány nevű szőlőhegy római maradványok lelőhelye.
Mo. vm. Vas. 30.

Dozmát. Római feliratos és domborműves kövek a templom falában.

Román szentélyű templom, kriptával.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1874. 83. l.
L. V.: U. ott, 1875. 119.
— — Arch. Ért. VII. 1873. 288.
Nagy Sándor pleb. leírása. M. Biz. 1901. 143.

Dömölk. Templomrom és falképei XIII. századból, ma szalmával fedett pajta.
Rómer Fl.: Régi falképek. 9—12. Egy szines tábla és több fametszettel.
Berg Károly falképtöredékvázlatai. Rómer-hagy. M. Biz. Vas. Lapok. 59. sz.
H. I.: Ó-ker. műeml. 118. Képpel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.
A templom rajzai. Akad. Arch. Biz.-nál.
Czobor Béla jel. M. Biz. 1901. 224. 282.
Mo. vm. Vas. 73.
A templomrom külseje. Mo. vm. Vas. 290.

A dömölki apátság épülete és temploma.
F.-Czinár: Mon. I. 174—9.
Képe. Vas. Ujs. 1895. 39.

Lélekharang. 1761. E felirattal: Ecce Mater quae Dolore et amore fluctuat. Fölötte: Goss mich Johann Joseph Pfistermeister in Oedenburg.
Rómer Jgyk. I. 53.

A majorban a haranglábon: Johann Joseph Pfistermeister in Oedenburg Ao 1761. feliratú harang.
Rómer Jgyk. I. 53. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Dömötöri. Egerváry-féle kastély a XVII. századból.
Mo. vm. Vas. 30.

Döröske. R. k. templom. 1707.
Mo. vm. Vas. 30.

Draskovecz várszánczai.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 83. 99.

Duka. Duka-család úri laka a XVIII. század végéről.
Mo. vm. Vas. 31. Képekkel.

Egervár. Régi templom.

A templom kapuja fölötti három kőczímer.

Egerváry-Bereczk püspök sírköve a templomban.

Pálos-kolostor alapfalai.

Csánki D.: Mo. fldr. II. 713.

Régi várkastély.

A vár sarkán levő czímer.

Römer-hagy.-beli irónvázlatok a várkastélyról, sírkő és czímerekről. XVII. sz. cs. M. Biz.
Ugyanezek képei. Mo. vm. Vas. 31—2. 196. 279.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 722.

Egervölgy. R. k. templom. 1785.

Mo. vm. Vas. 32.

Egyházas-Füzes. R. k. templom. 1770.

Mo. vm. Vas. 32.

Egyházas-Hetye. R. k. pleb. templom 1718-ban javítva.

A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 85.

Aranyozott ezüst kehely, szláv felirattal. 1588. A r. k. pleb. templomé.

L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 118.
Pulszky K.: Ő. kiáll. l. II. 112. l. 128. Rn.
E. kiáll. k. 1470.
Mo. vm. Vas. 32.

Egyházas-Kesző. R. k. pleb. templom. 1786.

Schem. Jaurin. 1903. 110.
Mo. vm. Vas. 32. (E szerint 1782-ből.)

Püspöki vár.

Ráth Károly: M. Sion. 1868.
Restaurálása. Széchényi Gy. győri püspök. Spec. Jaurin. 105.
Kesző 1692-ben Vasmegyében. Győri t. és rég. füz. I. 97.

Egyházas-Radócz. Régi r. k. templom.

Ev. ref. templom. 1787.

Mo. vm. Vas. 32.

Egyházas-Szecsőd. R. k. templom, románizlésű ablakokkal.

Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. f. 48.
Győri t. és rég. füz. III. 55.

Egyházszeg. Átalakított románizlésű templom.

L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 116.

Egyházas-Terestyén-Szecsőd. XIII. századi alapokon épült templom.

Mo. vm. Vas. 32.

Farkasdifalva. R. k. templom. 1746.

Mo. vm. Vas. 32.

Felső-Eőr. Ev. ref. templom. 1774.

Vas. Ujs. 1869. 29. Greguss J. rajzával.
Mo. vm. Vas. 33—4.

Felső-Lendva. R. k. csúcsíves templom, megújítva 1660.

Nagyobbik és kisebbik harangja. 1666. és 1622. Az évszám kétszer.

Pacskolataik Römer-hagy. XLIII. sz. cs. M. Biz.

Három oltár. 1720.

Lakható tornyos várkastély.

Gózon I. jel. M. Biz. 1872. 1. 13. 71. 87.
— — Arch. Ért. VII. 303—4. IX. 37.
Könyöki rajzai. M. Biz. Szám nélkül.
Stáry jegyző rajza. M. Biz. 1873. 90.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 120.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 108.
Mo. vm. Vas 34—5. A kastély képével.
A várudvar képe. Mo. vm. Vas. 545.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 716—7.

Felső-Lövő (Ober-Schützen). Római mansio maradványai.

Báró Sacken: Bericht über die Grabhügel bei Lövő. Jahrb. d. C. Com. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 273.

Ev. templom.

Két kehely. Egyik 1524.

Illés Ferencz levele. 1863. okt. 1. és nov. 17. Rajza és fényképe. (Ez utóbbi nov. 17. levele mellett található.) Römer-hagy. LV. sz. cs. M. Biz.
Fényképek. Römer-hagy. M. Biz.

Votivkeresztekkel ellátott régi harang.

Pacskolatai. Römer-hagy. XLIII. sz. cs. M. Biz.

Felső-Lő. L. **Felsö-Lövő**.

Felső-Mester. Batthyány-féle régi kastély.

Mo. vm. Vas. 36.

Felső-Oszkó. Római sírok.

Régi r. k. templom.

Mo. vm. Vas. 36.

Felső-Paty. R. k. templom. 1716.

Mo. vm. Vas. 36.

Felső-Petrócz. L. **Péterhegy**.

Felső-Raks. Római feliratos kő. (Szombathelyre került.)

Arch. Ért. VII. 1873. 287—8.
Emlitve Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Felső-Szemenye. Sz.-Ferencz-rendi templom. 1355.

A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 130.

Felső-Szilvágy. Régi r. k. templom.

Mo. vm. Vas. 37.

Füzes. L. **Gyepü-Füzes**.

Gaas. L. **Kertes**.

Gércze-Taskánd. R. k. templom. 1682.

Ág. ev. templom. 1797.

Mo. vm. Vas. 38.

Goricsánfalu. A templomban pánczéling és régi bilincs.

Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36.

Gosztony. Törökfeliratú fehérmárvány obeliszk a templomon. Hozta Boros József konzul Belgrádból. 1789.

Irónrajza Varsányitól. Akad. Arch. Biz.-nál. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Törökfeliratú kőtábla Boros József gosztonyi háza falában a folyosón befalazva.

Irónrajza papirszeleten az Akad. Arch. Biz.-nál. Lásd erre és az előbbire vonatkozólag Varsányi J. L. II. sz. küldeményéhez írt jelentését. 31. és 32. U. ott.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 120.
Mo. vm. Vas. 38.

Guár. Guáry Miklós emeletes kastélya (régi?).

Mo. vm. Vas. 38.

Güns. L. **Kőszeg**.

Gissing, Güssing. L. **Német-Újvár.**

Gyepü-Füzes. Erdődy-féle várkastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 357.
Győri t. és r. füz. III. 55.
Mo. vm. Vas. 39. Képpel.

Gyimóthfalva (Holzschlag). Az uradalmi Todtenhaupt nevű réten talált, jelenleg gr. Batthyány Jurmanstorfi kertjében levő római sírkő.
Rajza. Varsányi J. II. sz. jel. 34. sz. Akad. Arch. Biz.
Paur: Arch. Közl. I. 227—8.

Szárnyas zebra, dombormű.
Tollrajza. Akad. Arch. Biz.-nál.

Csúcsíves templom.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.

Gr. Batthyány-féle régi várkastély.
Mo. vm. Vas. 39.

Gyönyös-Apáti. Gr. Schönfeld régi kastélya.
Mo. vm. Vas. 40—1. Képpel.

Győrvár. R. k. templom. 1780.

Régi várának helye.

Római út nyoma.
Mo. vm. Vas. 40.

Hamvasd (Aschau). R. k. famenyezetű templom a falun kívül; eredetileg a mai polygon záródású sanctuariumból állott.

Harang e felirattal: O Rex gloriae veni cum pace. 1572.
Vend György 1863 ápr. 17. levele Rómerhez. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. Vendel Gergely harangfelirat másolata. U. ott. XLVII. sz. cs. (Ez XIV. századinak mondja.) A harangfelirat pacskolata. U. ott. XLIII. sz. cs.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.
Arch. Közl. VIII. 85.
Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 19.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 167.
— — Egyh. eml. 49.
Mo. vm. Vas. 41.

Harang jhssu maria hilf aus netten 1531. felirattal.
Stegmüller J. levele 1862 jún. 22. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.

Hannersdorf. L. **Sámfalva.**

Hegyhát-Sz.-Márton. A Rába fölötti dombon a török időben elpusztult kastély romjai.
Mo. vm. Vas. 41—2.

Hegyhát-Senyefa. Római épületek alapfalai.
Mo. vm. Vas. 42.

Hegyhát-Sz.-Péterfa. R. k. templom 1700. körül.

Herény. Római épületnyomok.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Hermán. Szegedi-Ensch-család XVII. századi kastélya.
Mo. vm. Vas. 42.

Hidegkút. R. k. templom.
Gózon I.: Arch. Ért. VII. 302.

Hódos. Polygon záródású templom és falképmaradványai. 1826-ban leégett. (Újabban romjait is széthordták.)
Gózon I. jel. és rajzai. M. Biz. 1874. 71. 87., 1875. 1. 13.
— — Arch. Ért. VII. 305. VIII. 12.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 120.
Említve Arch. Ért. 1878. 200. IX. 37.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 97.
Mo. vm. Vas. 43.

Holzschlag. L. **Gyimóthfalva.**

Hosszúfalu. R. k. templom. 1768.

Hajagosy G. által emelt váracs alapfalai.
Mo. vm. Vas. 43.

Hosszú-Pereszteg. R. k. templom. 1690.

Kolostor alapfalai.
Mo. vm. Vas. 43—4.

Ikervár. Római feliratos kő a grófi kastély kertjében.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1878. 67.

XV. századi templomának szentélye és portáléja.

Egykori várainak helye a Rába két partján.

Kastélya, részben régi.
Mo. vm. Vas. 44.

Inczéd. R. k. templom. 1788.
Mo. vm. Vas. 45.

Istvánfalu. Régi r. k. templom.
Werdenstetter Sz. rajzai. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 234.
Mo. vm. Vas. 45.

Ivánczi templom.
Irónrajza. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 62. l.

Sigray-család régi kastélya.
Mo. vm. Vas. 45.

Izsákfa. R. k. templom. 1798.
Mo. vm. Vas. 45.

A régi Bokud falu hűbérura kastélyának fundamentuma a falun kívül levő földgödörnél.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Iván-Egerszeg. Csúcsíves r. k. templom a XVII. századból.
Mo. vm. Vas. 45.

Iván-Egerszeg mellett állítólag egy eltemetett kastély.
Említve Hon. Esti Lap. 1876 febr. 22.

Jakabháza. Régi kastély alapjaira épült új kastély.
Mo. vm. Vas. 47.

Jaák. Római temetkezési hely az ú. n. kődülőben.

Kőkoporsó lelőhelye.
Említve Vasm. Rég. Egyl. jel. M. Biz. 1875. 114.

Római hengeroszlopok lábazat és fejezet nélkül. 1—2 drb. Eitelberger szerint egyptomi granitból.
Jahrb. d. C. Com. 1856. 132. l. D.
Paur Iván jel. M. Biz. 1875. 21. 29.

A Septimiusok sírköve a jaáki templom tornyában.
Paur Iván: Budapesti Hirlap. 1853. 135.

Jaáki apátság románizlésű, kéttornyú temploma. Először helyreállítva és felszentelve 1256. Legújabban ismét restaurálva.
Eitelberger: Mitth. d. C. Com. 1856. 132.
— — Die romanische Kirche St.-Ják in Ungarn mit Rücksicht auf ähnlichen Kirchenbauten dieses Landes von Prof. R. von Eitelberger. Taf. IX—XII. Mittelalterliche Kunstdenkmale des Österr. Kaiserstaates. I. 69—76.

F.-Czinár: Mon. I. 246. II. 174.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 211. 217.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 553—5.
H. I.: Oest. Revue. 1865. II. 193.
— — Ó-ker. műeml. 105—10. Fénynyom. képpel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XX.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 354.
— — Család Könyve. 87. Hunfalvy és Greguss J. rajzaival.
Schnaase: Arch. Ért. X. 118.
Czobor Béla: Arch. Ért. 1890. 11—6.
A templom felvételei. M. Biz. 1878. 55. 56. 58. 65. 73. 88. 99.
Steindl I. tanítványaitól. M. Biz. 1884. 9. 44.
Gyalus Lászlótól. M. Biz. 1897. 1612.
Mysk. V.-tól. 1896. 69.
Nadler Róbert festménye. M. Biz. 1900. 55.
Említve Arch. Ért. 1878. 233.
Arch. Ért. 1891. 369.
A templom fényképei. M. Biz. 1896. 5., 1901. 448. L. bővebben Gerecze P. M. Biz. Rajzztj.
A Szt.-György vértanuról nevezett Jaáki Apátság története. Írta dr. Széchényi Miklós gróf, jaáki apát. Budapest. A Stephaneum nyomása. 1901. 4r. 84 lap. 15 képpel. Ism. D—d-től. Arch. Ért. 1901. 436—40. I.: M. Sion. 1901. 708. Pór Antal: Századok. 1901. 829—33. Junius: Budapesti Hirlap. 1901 okt. 11.
A jaáki templom apátsága. Mo. vm. Vas. 45—7.
A templom rajzai. Mo. vm. Vas. 2779. 280. 281—3.

A templom szobor művei.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 106.
Arch. Ért. III. k. 1884. XI. l.

A főkapu és apostol szobrainak gipszöntvényei.
E. kiáll. k. 29. 34. 35. 37. 38. 339. 48. 58. 59. 60. 63. 65. 97.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. I. 49.
— — Arch. Ért. 1896. 234—43.
Említve Arch. Ért. 1899. 67.
A kapu és Sanctuarium rajzai Rauscher Lipóttól. O.-M. Mon. Mo. IV. 123. 125. 127.
Az egész kapu gipszbe öntése. M. Biz. 1902. 472. 476.

A jaáki apátsági templom egyik tornyában levő felirat: Hic fuit Stephanus Bay de Kenereo 1582. Bay de Kenereo.
Paur István: Pesti Napló. 1853. 9411.

A templom helyreállítása.
Jahrb. d. C. Com. 1856. 60.
M. Biz. 1878. 55. 56. 58. 65. 73. 99., 1881. 2. 9. 44. 61. 65. 78. 79., 1889. 109. 122. 1233. 125. 133. 141., 1890. 11. 25. 28. 44. 113. 119., 1892. 44. 61. 67. 78. 92. 135., 1893. 6. 29., 1895. 186., 1897. 17. 29. 42. 49. 81. 162. 183. 241. 242. 248. 2511. 263. 277. 305., 1898. 236. 272., 1899. 156. 157. 276. 281. 290. 345., 1900. 228. 247. 248. 294. 299. 311. 3312., 1901. 6. 50. 104. 115. 171. 226. 238. 246. 272. 290. 302. 430. 505., 1902. 53. 55. 91. 140. 145. 2116. 220. 260. 303. 307. 319. 327. 337. 408. 426. 472. 4773. 503. 504. 506. 528. 533. 591. 593.
A templom felülvizsgálása. M. Biz. 1902. 155. 210. 614.
A helyreállítás említve Arch. Ért. 1883. XXXI. 1890. 353., 1895. 279., 1897. 284.
Egyh.-műv. Lap. 1880. 278—81., 1883. 255.

Jaáki templom votivkeresztje. O piissima Stella Maria in peste succurre nobis pestilentiae lue fame bellique pressi Divis suis patronis Georgius Gabor et Catharinae Csapodi Offerumt felirattal.
Stegmüller János levele 1862 jún. 22. Rómer-hagy. XLI. M. Biz.

Csúcsíves úrmutató.

Oltár. 1502. (Eltávolítva.)

Kehely Franciscus Nagy Mihályy Sopron A(bbas) D(e) J(aak) et P(arochus) 16779. felirattal.
Stegmüller János levele 1862 jún. 22. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz. A szentségtartó vázlatával.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 71. l. 299. Go.

Az apátsági templom melletti románkori keresztelő kápolna.
Lind. Mitth. d. C. Com. XII. 1867. 157.
H. I.: Ó-ker. m. 143. Képpel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XX.

Jaáki apátsági templomkerítés kapu fölötti felirata.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 116.

Jákfa. Régi r. k. templom.
Mo. vm. Vas. 47.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Jánosháza. R. k. templom. 1698. Átalakítva.

Pálos-zárda alapjai a szentpéteri dülőn.

Ev. ref. templom a XVII. századból.

Részben maig is fennálló vára. 1396.
Mo. vm. Vas. 47—8. A kastély képével.

Jobbágy (Jobbágy-Újfalu). R. k. templom a XVIII. századból.

Kehely.
Illés Ferencz levele 1863 nov. 17. Fénykép. Rómer-hagy. LV. sz. cs. M. Biz.
Mo. vm. Vas. 49.

Jobbágy-Újfalu. L. **Jobbágy**.

Kajd. R. k. templom a XVI. századból.

Török időkből származó földhányások.
Mo. vm. Vas. 49.

Kapornak. R. k. templom.
Említi H. I.: Oest. Revue. 1865. II. 192.
Kapornaki convent kiadványa. 1498. M. Biz. 1877. 25. 38. 39.

Sírkő.
A templom és sirkő rajzai. Rómer-hagy. M. Biz.

Karakó. Kastély alakú régi vár.
Rómer Jgyk. I. 56. M. Biz.

Egykori ú. n. Avargyürű vára.
Mo. vm. Vas. 50.

Karácsfa. R. k. templom. 1700.
Mo. vm. Vas. 50.

Karcza. Régi templom alapjai.
Gózon I.: Arch. Ért. VII. 1873. 305.

Katafa. Római út.
Turcsányi Andor: Arch. Ért. V. 131.

Az út mellett a partban római sírok.
Rómer Jgyk. XII. 192. M. Biz.

Káld. R. k. templom. 1635.

A Káldy-család egykori kastélya.
Mo. vm. Vas. 49.

Kám. Három r. k. templom a XVIII. századból.

Bezerédy István régi úri laka.
Mo. vm. Vas. 49. Képpel.

Kámon. A Kámonyi-család részben XVI. századi kastélya.

Gorup-család úri laka a XVIII. századból.
Mo. vm. Vas. 49—50. Az előbbi kastély képével.

Keléd határában Szombathely és Keszthely közti római út.
Römer Jgyk. XII. 186. M. Biz.

Kemenes-Hőgyész. R. k. templom. 1786.
Mo. vm. Vas. 50.

Kenyeri. Régi r. k. templom.

Cziráky-féle úri lak, részben régi kastély maradványa.
Mo. vm. Vas. 51.

Kercza. Árpád-kori templom anyagából épült ev. ref. temploma. 1797.
Mo. vm. Vas. 52.

Kertes (Gaas). Csúcsíves templom.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 118.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 70.

Kesző. L. **Egyházas-Kesző.**

Kethely (Neumarkt). Római feliratos kő és domborművek a templom falában.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Román és csúcsíves temploma. 1493. Kőfallal kerítve.

Harang. 1691.
L. V.: U. ott. 1875. 118.
Römer Jgyk. XXXI. 6. 62. M. Biz.
Mo. vm. Vas. 52.

Kiczléd. R. k. temploma a XVII. századból.
Mo. vm. Vas. 52.

Királyfalvához tartozó **Záhling, Czahling.** L. **Kis-Körtvélyes.**

Kis-Bér. Ág. ev. harang Holzbock in Raab 1778. felirattal.
Römer Jgyk. VII. 80. és hagy. XVIII. sz. cs. M. Biz.

Ave Maria Ao Dni 1766. Opus Angeli et Felicis Fratrum de Casinis Rom. Fud. Sae. Pat. Apost. feliratú harang.
Römer Jgyk. VI. 80. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Caspar Mendl goss mich in Raab 1798. feliratú harang.
Römer-hagy. XLVIII. 79. sz. cs. és Jgyk. VIII. 70. M. Biz.

Kis-Csernyecz helységtől Alsó-Szemenyéig római alapfalak, a melyek egy része a Mura folyó medrében vész el.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 83. 99.

Kis-Czell. (Nemes- és Pór-Dömölk közt). Apátsági templom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 351.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 547—9.
Mo. vm. Vas. 290—1.

R. k. pleb. templom. 1780.

Zárda. 1760.

Kálvária. 1755.
Mo. vm. Vas. 54.
A pannonhalmi Benedek-rendiek Névt. 1902—3. 63.

Kis- és Nagy-Seé. Római vízvezeték és épületnyomok.
Említve Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Kis-Körtvélyes (Zahling). Románizlésű templom külsején freskókép (tán Sz.-Kristóf) maradványa.

Ikerablakos torony.

Harang. XV. század. O Rex gloriae stb. felirattal.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 8.
Mo. vm. Vas. 56.
Ifj. Storno F. rajza. 1872. M. Biz.

Kis-Sitke. Batthyány-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 351.

Kis-Somlyó. Ev. ref. templom. 1783.
Mo. vm. Vas. 57.

Kócs. Római sírok és Parrag nevű dülőjén ilyen nevű község helye.
Mo. vm. Vas. 57.

Kottori. R. k. templom a XVIII. sz. végéről.

Régi sánczok.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 83. 99.

Kozár. Római épületnyomok.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Körmend. Római épletnyomok.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.
Römer Jgyk. XXXI. 73. M. Biz.

Egykori prioratusa.
F.-Czinár: Mom. II. 213.

R. k. templom a XVI. sz.-ból. Nagyobbítva. 1731.

Ev. ref. templom. 1788.

Batthyány-várkastély.
Győri tört. és rég. füz. III. 55.
Mo. vm. Vas. 69—61. A kastély képével.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 45.
Háry Gy. rajza a kastélyról. O.-M. Mon. Mo. IV. 381.

Klobusitzky-féle vert ezüst házi oltárka a XVIII. századból. Batthyány—Strattmann Ödön herczeg tulajdona.
E. kiáll. k. 1989.
Czobor: Egyh.. eml. 105.

Gobelin-szőnyegek: Rómaiak és dákok harcza. Ezek meghódolása. Batthyány-czímerrel a XVIII. századból. Batthyány—Strattmann Ödön herczegé.
E. kiáll. k. 3852. 3884.

Elefántcsontnyereg a herczeg Batthyány körmendi kastélyban.
Kárász Leó: Arch. Ért. 1894. 53—9. Képekkel.

Körmend egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 714. 728.

Körtvélyes. Ág. ev. templom. 1795.
Mo. vm. Vas. 62.

Kőszeg (Güns).
Alm. v. Ung. 1778. 355.
Ung. Mag. 1782. II. 96.
Rosnak Martin: Die Belagerund d. k. Fr. Güns. Wien. 1789. 8r.
Neues Ung. Magazin. 1791. I. 298.
Kis Károly: Kőszeg védelme Solimán ellen 1532-ben. Tud. Gyűjt. 1829. I. 22.
Podhraczky József: Kőszeg. Tud. Gyűjt. 1835. V. 56.
Kőszeg. Vas. Ujs. 1858. 18. Képpel.
Kőszeg. S. Ilič Oriovečanin: Kirchl. Alterthümer zu Güns. Mittheil. d. C. Com. 1868. Kl. Beitr. CIII—IV.
Kőszeg város egyházi épületei. Rupp: Mo. helyr. t. I. 555—69.

Chernel Kálmán: Kőszeg város hajdankori építményei, régiségei, levéltára. Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1872. 39—62.
Említve Arch. Ért VII. (1873.) 276.
Chernel Kálmán: Kőszeg város hajdani építményei, régiségei, levéltára. Vasm. Rég. Egyl. 1873. évi jel. 39—62.
— — Adalékok Kőszeg történetéhez. U. ott. 1876. (IV. évf.) 38—44.
— — Kőszeg város jelene és multja. I. r. Jelenkor. Szombathely. 1877. Ism. Vas. Ujs. 1877. 8r. 148. II. r. Multkor. Budapest. Tettey N. bizz. 1878. N. 8r. 148. és 274. l. Ism. Thaly K. Századok. 1879. 598—607.
Kőszeg története. Mo. vm. Vas. 126—55.
Wittinger Antal: Kőszeg városa és környéke. Kőszeg. 1889. 1—4. füz. Németül is megjelent.
Kőszeg. Vas. Ujs. 1893. 38.
Kőszeg város képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 391.

Sz.-Ágoston-rendiek egykori prioratusa.
F.-Czinár: Mon. II. 210.

Egykori apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 243—6.

R. k. pleb. templom. 1620.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 359—61.
Mo. vm. Vas. 150. Képpel. 154.

A pleb. templom szentségtartója.
Mo. vm. Vas vm. 300.

Sz.-Jakab-templom szentélye.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 359—61.
Chernel Kálmán: Kutatások a Sz.-Jakab-egyház sírboltjában. Századok. 1875. 128—32.
Mysk. V. rajza. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 237.

A főkaputól balra, a másodiik mellékoltár mellett Jurisics Ádám és Anna sírköve. 1538.
Csoma József: Turul. VI. (1887.) 4. Képpel.

Benczések temploma csúcsíves stílusban épült. 1403—1407-ben.
Mo. vm. Vas. 149—50.
A pleb. templom. Benczések ttemploma. Városház. Rajz. Dörre T. Vas. Ujs. 1893. 388.

A benczések templomában a papi szék.

Három osztályú csúcsíves baldachin.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XX. 148. M. Biz.

Jurisich Miklós síremléke.
Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo.. IV. 391.
Képe. Mo. vm. Vas. 143.

Jurisich Miklós gyermekeinek sírköve. 1538.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 4i36.

Nemességodi Svetiscs Jakab sírköve. XVIII. sz.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 4i36.

Gleicherwieseni Bibra N. sírköve.
Bárczay O.: ott.

Erzsébet-casula.
Képe. Mo. vm. Vas. 152.

Domokosok temploma és zárdája.
Képe. Mo. vm. Vas. 318.

Kőszeg kálváriája. 1735.
Képe. Mo. vm. Vas. 138.
Chernel K.: Kőszeg jelene és m. I. 91—125.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.

Sz.-Háromság-szobor. 1712.
Chernel K.: Kőszeg jelene és m. I. 91—125.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Övi jel. 1875. 119.

Szűz Mária régi szobra a Fa-piaczon.
Chernel K.: Kőszeg jelene és m. I. 91—125.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.

Pálos-kolostor helye. Az Orbasy-család vára alatt feküdt.
Ádám Iván: Pálosaink építk. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 101.

Kőszeg várának maradványai.
A vár régi képei. Bodenehr. 14. tábla.
1665-ből. Ortelius. II. B. XV. tábla.
Birkenstein. 114.
Hunfalvy I.: Mo. és Erd. Kép. II. 359—61.
Lopasics R.: Kőszegvár védelme 1532. Glanosa. 1864. (Horvát folyóirat.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 13.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 3.
Jurisics-vár. Mo. vm. Vas. 149.
A vár régi képe. Mo. vm. Vas. 140—1.

Kőszeg Árpád-kori várának (Castrum Sancti Viti 1279.) pinczemaradványai a helység Rohoncz felé vonuló egyik magaslatán.
Bubics Ede: Arch. Ért. VIIII. 188—9.
Wittinger Antal: Kőszeg egykori hegyi várának alapfalai. Arch. Ért. 1895. 76—77.
Rómer Jgyk. XX. 148. 149. M. Biz.

Kőszeg fel- és alvára.
Chernel Kálmán: Az al- és felvár története. Századok. 1869. 98—105.

A vár külső és belső kapuja.
Rajzaik Dörre T.-tól. Vas. Ujs. (?) 38. sz.

Ó-ház nevű hegyorom tetején romok.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 359—61.
Bubics Elek: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1880. 59—72. Helyszinrajzzal.
Alaprajza. Mo. vm. Vas. 167.

Herczeg Eszterházy várkastélya.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Kőszeg város erődítményei. Kapuja.
Képe. Mo. vm. Vas. 148.

Chernel-utczai vártorony.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 714—5. 724—5.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1991. 143.

Benedek-rendi székház. Építtette Orsolini Péter építő tervei szerint Draskovich Miklós gróf. 1677—80.

Temploma 1566-ban már fennáll.
A pannonhalmi Sz.-Benedek-r. Névt. 1902. 3. 40.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 138.

Városház, részben XV. sz.-ból.
Mo. vm. Vas. 150. Képe. 277. l.

Tanácsház csúcsíves részletei.

A 27. sz. Stettner-féle ház csúcsíves ízlésű ablakai.

„Nagy- és Kis-Zwinger."

Hóhér- vagy Hóhár-torony.

Halászkapu-torony.

Czigány-, másként Csigás-torony.

A belváros déli és északi kijáratainál a 26., 85., 66. és 96. sz. házak fülkéiben, a belváros főkapuinál létezett hidak szobrai.
Chernel K.: Kőszeg jelene és m. 91—125.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.

Kőszeg-Szt-Péter. Római út Győr-Szombathely felé.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Kukmér. R. k. templom. 1774.

Régi templomának helye.
Mo. vm. Vas. 62.

Laki. Románizlésű templom.
Gózon I.: M. Biz. 1875. 86. 106.

Langeck-Üveghuta. R. k. templom. 1726.
Mo. vm. Vas. 62.

Léka (Lockenhaus). Sz.-Ágoston-szerzetesek egykori kétemeletes zárdája (ma plebánia lakás) és temploma (1662.), a Nádasdy-család sírboltjával.
Chernel K.: Kőszeg jelene és m. I. 90.
L. V.: Vasm. Rég. Egy. Évi jel. 1875. 119.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 569—70.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 49.
Mo. vm. Vas. 63.

Oltárkép Kéry György csepregi magyar festőtől. 1675., rajta a lékai vár egykorú rajza. A templomban.
(Arch. Ért. 1871. V. k. 138. után) Nagy Iván: Századok. 1874. 286.
Mo. vm. Vas. 63.

Egykori Sz.-Ágoston-rendi prioratusa.
F.-Czinár: Mon. II. 213—4.

Árpádkori románizlésű vár; várkápolna, falképek maradványaival.

Az Ispotályosok káptalanterme.
A vár régi képe. Birkenstein. 60.
Das Schloss Lockenhaus betreffendes Original-Document von 1670. MS. Saec. XVII. Pap. 2. in 8r. M. N. Múz. Quart. Germ. 93. l.
Léka vára. Ábrázolt. Folyóirat. Kassa. 1848. 4. Képpel.
Felsőmo. képek. Vas. Ujs. 1859. 2—4. 6—9. Nyolcz képpel.
Römer: Régi falk. 119. Fametszettel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 363.
Mo. vm. Vas. 63.
Léka, Szalónak és Borostyánkő vára. Gyulai Rezső: Kőszegi r. k. gymn. Értesítője. 1874. 8. l.
Léka vára. Arch. Ért. V. 138.
Bubics Ede: Arch. Ért. 1883. XVIII. l.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 715.
A vár képe a középkorban. Mo. vm. Vas. 181.
A vár rajzai Ifj. Storno F.-től. 1869. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze P. M. Biz. Rajztj.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75., 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.
Említve Arch. Ért. 1888. 83.
Az Ispotályosok termének képe. U. ott. 187.
Dörre T. rajza a várról és az Ispotályosok káptalanterme. O.-M. Mon. Mo. IV. 147.
A vár fényképei. Hollenzer és Okostól. M. Biz. L. bővebben Gerecze P. M. Biz. Rajztj.
A képe fénykép után. Mo. vm. Vas. 188.
A lékai várrom a Pál kútjáról tekintve.
A csúcsíves terem. Rajz. Dörre T. Vas. Ujs. 1893. 38.
Bellovics rajza: A vár északról. U. ott.
A lékai vár helyreállítása. (Munkában). M. Biz. 1878. 99., 1881. 60. 61.
Möller I. jel. M. Biz. 1902. 143. 145. 312. 584. 593.
A helyreállítás említve Arch. Ért. 1883. XXXII.

Eszterházy-kastély, előbb kolostor.
Mo. vm. Vas. 63.

Liebing. L. **Rendek.**

Lipárt. R. k. templom a XVII. századból.
Mo. vm. Vas. 64.

Lockenhaus. L. **Léka.**

Maczinecz. L. **Miskavár.**

Magyar-Keresztes. R. k. templom a XVII. századból.
Mo. vm. Vas. 64.

Mariasdorf. L. **Máriafalva.**

Mártonhely (Előbb Martyáncz). R. k. csúcsíves templom. 1392.

Falképei, a szentélyzáródásban Johannes Aquilla Rakesburga felirattal.
Storno F. jel. a falképekről az Akad. Arch. Biz.-hoz. 1863 nov. 29.
Arch. Ért. VIII. 13.
Schnaase: Arch. Ért. X. 119.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 121.
Römer Fl.: Régi falk. 39—53. Négy színes tábla és több fametszettel.
Sz.-Erzsébet falképe. Egyh.-műv. Lap. 1881. 97. Képpel.
H. I.: Martyánczi templom 1756. évi Cannonia Visitatiójából kivonat Henszlmanntól. Jegyz. és Vázl. könyve. Hagy. a Kassai Múz.-ban.
— — Falképekről irónvázlatok. U. ott.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII. l.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1885. 11.
Czobor Béla jel. a falképekről. M. Biz. 1899. 286. 290.
Mo. vm. Vas. 65.
Gózon I. jel. M. Biz. 1901. 47.
A falképek helyreállítása. M. Biz. 1884. 63. 75., 1885. 17. 23., 1897. 230. 251., 1900. 46., 1902. 364.
A képeket másolja Gróh István. M. Biz. 1901. 198., 1902. 138. 145. 177. 218.
Említve Arch. Ért. 1885. IV. l.
Gróh István vízfestménymásolatai. M. Biz. 1902. 197., 1903. 285.
A falképek vízfestménymásolata Gróh Istvántól 1 : 5 nagyságban. 15 táblán. M. Biz. 1902. 197., 1903. 285.

Régi harangok. 1768.
Arch. Ért. VIII. 13.

Martyáncz. L. **Mártonhely**.

Máriafalva (Mariasdorf). R. k. csúcsíves templom. 1469.
Die Dorfkirche zu Mariasdorf und Hannersdorf. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 139.
A főajtó timpanum rajza Varsányi I.-től. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze P. M. Biz. Rajztj.
Römer Jgyk. XXXI. 20. M. Biz.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XX.
Lipp V. jel. M. Biz. 1874. 1. 13.
— — Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.
Stornó F. jel. és rajzai. M. Biz. 1877. 28. 83. 86.
Augustics Imre Vas. Ujs. 1876. 3.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 312.
Mo. vm. Vas 65. A templom képe a 296. l. mellett.
Steindl I. jel. M. Biz. 1881.

A templomot helyreállította Steindl.
M. Biz. 1883. 79. 81., 1884. 72. 75.
Említve Arch. Ért. III. 1884. X. l. 1885. VI. l. VIII. k. 19. l.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903.
A templom kifestése. M. Biz. 1898. 200., 1899. 6. 12. 23. 67. 74. 86. 124. 134. 161. 221. 114. 157. 166. 174. 202. 234. 253. 290., 1900. 71. 117. 159.

Bronzharang IHS. Maria hilf uns aus aller Angst und noth 1534. felirattal, a hamvasdi r. k. fiókegyházból a máriafalvi r. k. templomban.
A felirat facsimile rajza Varsányitól. II. jel. 42. pontja. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze P. M. Biz. Rajztj.
E. kiáll. k. 309.

Meszlen. Római faragványos kő a templom falában.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Régi r. k. templom.

Ág. ev. templom. 1786.
Mo. vm. Vas. 66.

Millej. (Tán Milej-Egyházszeg?) R. k. pleb. templom. 1792.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 119.

Miske. R. k. templom. 1772.
Mo. vm. Vas 66.

Monyorókerék. R. k. templom 1600., egykor Páloskolostor.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 395.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. Jgyk. XXX. 157.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 570—3.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.

Részben lakható vára.

Kapu fölötti felirata 1722.

Zsindely-fedelű, téglából épített szégyenoszlop a Főutczán a rajta lógó nyakbilincscsel.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 25. 34. 72. 75.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 118.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 717. 725—6.
Mo. vm. Vas. 67—8. 193. 201. az Erdődy-várkastély képével.

Molna-Szecsődtől Serki-Újfaluig római út, melyen ma is járnak.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXXVIII. 99. M. Biz.

Mura-Szombat. R. k. csúcsíves templom. 1473. Helyreállítva. 1676. és 1734.
Gózon I.: Arch. Ért. VII. 1873. 300.
— — rajzai. M. Biz. 1874. 71. 87.
— — jel. M. Biz. 1875. 1. 13.
Említve Arch. Ért. 1878. 340. VII. 300. VIII. 13. IX. 137.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 121.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 81. M. Biz. (E szerint épült 1453-ban.)
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XX.
Mo. vm. Vas. 69.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 109.

Harang. Xtus Rex venit in pace Deus homo factus est 1511. felirattal.
Römer-hagy. XLVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. M. Biz.

Gr. Szapáry-féle kastély.
Mo. vm. Vas. 69. Képpel.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

A község előbbi helye.
Mo. vm. Vas. 68.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 717. 726.

Nagy-Asszonfa. R. k. templom, épült 1600 körül.
Mo. vm. Vas. 70.

Nagy-Dolincz. R. k. templom. 1757.
Mo. vm. Vas. 70.

Templomban keresztelő-kút.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Nagyfalva. R. k. templom. 1667.

Régi kastélya, egykor cziszterczíták székhelye.
Mo. vm. Vas. 72.

Nagy-Narda. Régi, kőfallal kerített temploma.
Mo. vm. Vas. 70.

Nagy- és Kis-Páty. Római épületnyomok.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 113.

Nagy-Lengyel. R. k. pleb. templom. 1787.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 119.

Nagy-Pöse. Határában lelt római faragott kövek.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.
Mo. vm. Vas. 70.

R. k. templom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Nagy-Rákos. Csúcsíves hajójú, román szenélyű r. k. temploma, megújítva 1798.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 120.
Mo. vm. Vas. 71.

Nagy-Sitke. Határában római sánczok.

R. k. templom. 1636.

Törökkori oszlop, Nagy- és Kis-Sitke közti határjel.
Mo. vm. Vas. 71.

Nagy-Unyom. Régi r. k. templom.

Alagút a falu közepén s alapfalmaradványok. (A szombathelyi vár helye (?)
Mo. vm. Vas. 71.

Nagy-Zsennye. Régi csúcsíves kastélya, eredetileg alighanem kolostornak épült.
Mo. vm. Vas. 72. Képpel.

Nádasd. R. k. templom 1730-ban helyreállítva.
Mo. vm. Vas. 69.

Nádorfa. Régi templom.
Mysk. V. rajzai említve Arch. Ért. 1878. 2.

Nárai. Római épületnyomok a határban.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1865. 114.
Mo. vm. Vas. 72.

Nemes-Csoó. Ág. ev. templom. 1784.
Mo. vm. Vas. 72.

Nemes-Dömölk. L. **Dömölk**.

Nemes-Magosi. Régi r. k. templom.

Ág. ev. templom. 1784. Kőfallal kerítve.
Mo. vm. Vas. 73.

Német-Csencs. R. k. templom. 1787.
Mo. vm. Vas. 74.

Német-Cziklin. Római columbarium maradványai gróf Erdődy István birtokán.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1876. 94.

Német-Gencs. Egyik r. k. temploma 1676-ban már fennáll.
Mo. vm. Vas. 74.

Német-Keresztes. Keritett temploma 1698-ban már fennáll. (Átalakítva 1780.)
Mo. vm. Vas. 74.

Német-Lő (Német-Sütz?). R. k. templom a községen kívül épült a XIV. században.

Harangját IV. Béla idejéből származtatják.
Mo. vm. Vas. 74.

Bronz keresztelő-medencze a XIV. századból. Német-Sützről, (Német-Lő?) Szombathelyre került a múzeumba.
L. V.: Arch. Ért. VIII. 1872. 99—100.

Németóvár. Régi templom.
Fraknói V. előadása az Orv. és term.-tud. vándorgyűlésén. 1865.

Német-Sároslak. R. k. temploma épült 1700 körül.
Mo. vm. Vas. 74.

Német-Sütz. L. **Német-Lő.**

Német-Szt-Grót. Régi kolostor nyomai.
Mo. vm. Vas. 75.

Németújhelyi várkastély és várkapu.
Rajz. Dörre T. Vas. Ujs. 1890.
Könyöki felvételei. M. Biz. 1885. 11.

Német-Újvár (Güssing, Gissing). Ferencz-rendi kolostor. és templom. 1648.

Alatta Batthyányak sírboltja.

A bejárattól balra Batthyány Boldizsár fegyvere.
Győri tört. és rég. füz. III. 55. I. 573—4.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 284.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 33—37.
Mo. vm. Vas. 75—6.
A templom rajzai Storno F.-től. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 319.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 67. 141. (E szerint a templom és kolostor épült 1652-ben.)

Batthyány Boldizsár síremléke Német-Újvárott. 1566. Domborművel.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 11.
Gerecze: Szobr. eml. 174.
Mo. vm. Vas. 354. Képpel. 327.

Úrmutató. 1517. Sz.-Ferencz-rendi zárda tulajdona.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 70. l. 25 Go.

Aranyozott ezüst úrmutató a XVIII. századból. Szt-Ferenczek kolostorában.
E. kiáll. k. 2378.

Átmeneti korú temető-kápolna.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 33—7.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXI.
Storno K. rajzai. M. Biz. 1877. 28.

Várrom, részben lakható.

Csúcsíves várkápolna.
E.: Társalk. VII. 1838. 92. 93.
Vas. Ujs. 1856. 48. Rajzzal.
A németújvári várrom. Nemzeti Képes Ujs. 1863. 8. Képpel.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 372.
F.-Czinár: Mon. I. 244. l.-ra hiv.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXXI. 34.
— — Arch. Közl. X. II. füz. 33—7.
Győri tört. és rég. füz. III. 55.
A vár. Arch. Ért. 1870. 318.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 717. 721. 729.
Borovszky Samu: Egy régi városi protocollum. (Rajzolja Németújvár község és vár XVIII. sz. képét.) Századok. 1900. 172—6.
Németújvár vára. Képe a középkorban és ma. Mo. vm. Vas. 75—6. 178. 474. és 520. mellékl.
A várkápolna. A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 67.

Virágok és alakokkal diszített XVI. századi vasszekrény. Gr. Batthyány Béláné tulajdona.
E. kiáll. k. 1299.

Aranyozott ezüst ereklyetartó-kereszt a XVII. századból. Gr. Batthyány Béláné tulajdona.
E. kiáll. kiáll. k. 2158.

Két XV. századi olajfestmény. *a)* Mária-kép. *b)* Sz.-Katalin mythikus eljegyzése. Gr. Batthyány Iván kastélyában.
E. kiáll. k. 1504. 1506.
Sliassny Róbert: Arch. Ért. 1896. 416—23. Képekkel.

Neuhaus. L. **Dobra.**

Neumarkt. L. **Kethely.**

Neusidl. L. **Újlak.**

Niczk. R. k. templom. 1786.
Mo. vm. Vas. 76.

Nova. R. k. pleb. templom.

Dorfmeister István falképei. 1780.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 120.

Nyőgér. R. k. templom. 1791.
Mo. vm. Vas. 76.

Ober Schützen. L. **Felső-Lövő.**

Oláh-Cziklin határában kiásott római alapfalak.

Faragványos töredékek Vöröskő várába szállítva.
L. V.: Nyilt levél Erdődy Gyula grófhoz. Vasm. Lapok. 1875. 103. sz. decz. 25.

Olad. Római vízvezetéknyomok.
Említve Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Olaszka. R. k. templom. 1797.
Mo. vm. Vas. 77.

Ostfi-Asszonyfia. Régi r. k. templom, egykor várkápolna, átalakítva a XVII. században.

Várának sánczai, kútja a templom körül.

Régi kastély.
Mo. vm. Vas. 77.

Ó-Szalónak. R. k. templom, mellette a csúcsíves Pálos-zárda romjai.

Vár. (Elég ép állapotban.)

Fő-utcza közepén szégyenoszlop (más czélra használva áll ma is.)
L. V.: Vasm. Rég. Egy. Évi jel. 1875. 118—9.

Óvár. Románstílű temploma körül erős épületfalak, állítólag Mátyás-korabeli várkastély maradványai.

Ezüst kehely. 1628.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 120.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.
Mo. vm. Vas. 78.

Ölbő. R. k. templom a XIII. századból.
Mo. vm. Vas. 78.
Közig. biz. jel. 1901. 143.

Őri-Sz.-Péter. Római telep helye a határban.

R. k. kerített temploma épült a XIV. században.

Ev. ref. templom a XVIII. századból.
Gózon I. jel. M. Biz. 1872. 121. 159., 1874. 1. 101. 125., 1875. 1. 13. 123.
— — rajzai. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 274.
Mo. vm. Vas. 79.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 99.

A templom falképmaradványai.
Römer: Régi falk. 143.

Őri-Sz.-Márton. R. k. templomában O Rex gloriae veni cum pace Maria hilf feliratú harang a XIV—XV. századból.

Stegmüller János levele 1862 jun. 22. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.
A harangfelirat pacskolata. Rómer-hagy. XVIII. sz. cs. M. Biz.

Pálfa-Mártonfa. R. k. templom épült 1700 körül.

Mo. vm. Vas. 79.

Pápocz. Régi r. k. csúcsíves templom, 1783-ban helyreállítva.

Az iskolával kapcsolatos kerek kápolna agyagdiszítményekkel és falképnyomaival. Az egykori, 1363-ban emelt kolostor maradványa e kápolna és néhány szoba. (Ágoston-rendi prioratus.)

Bitnitz L.: Mittheil. d. C. Com. I. 46.
Rómer: Régi falk. 131.
F.-Czinár: Mon. II. 215—7.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 575—9.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 118.
Mo. vm. Vas. 80.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 726—7.
A szombath. püsp. m. Névt. 1903. 94.

Perenye. R. k. templom. 1756.

Mo. vm. Vas. 80.

Perestó (Pertócsa). Csúcsíves templom a XVI. század elejéről.

Gózon I.: Arch. Ért. VII. 302. IX. 5. 37.
— — jel. M. Biz. 1873. 90. 98.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 120.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1873. 90. 98., 1874. 41. 54. 59. 68. 71. 82. 87., 1875. 1. 13.
A templom rajzai Gózon I.-től. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 274.

Harang. 1693.

Arch. Ért. VIII. 13.
Mo. vm. Vas. 80.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 110.

Pernau. L. **Pornó**.

Pertócsa. L. **Perestó**.

Pető-Mihályfa. Régi r. k. templom.

Mo. vm. Vas. 80.

Pécziil (Péczöly). Egykori apátsága.

F.-Czinár: Mon. I. 305—6.

R. k. templom a XVIII. század végéről.

Mo. vm. Vas. 80.

Péterhegy (Felső-Petrócz). R. k. csúcsíves templom szentélye a XVI. századból.

Mo vm. Vas. 80.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Gótbetűs feliratú harang, mely Tótkeresztúrról került ide.

Gózon I.: Arch. Ért. VII. 1873. 304.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 121.
Gózon I.: A templom alaprajza. M. Biz. 1874. 71.
Említve Arch. Ért. 1878. 275.

Pinkafő. R. k. templom. 1786.

Mo. vm. Vas. 83.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 60. (E szerint a templom régi.)

Harang. E felirattal: Sante Petre ora P., Sante Paule ora P., Sante Andreas ora P., Sante Johannes ora P., Sante Thoma ora P., S. Philippus ora P., Sante Jacobi ora P., Sante Mateus ora P., Sante Marchkus. A.D. Ⅰ(félM)DIVXXXIO.(1541?) Ferdinandus Dei gracia Rex Romanorum Karulus Dei gracia ceseri Romanorum.

Illés Ferencz 1862 decz. 28., 1863 márcz. 3. okt. 1. és 18. kelt levelei és nyomata után Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. (Ebben van pacskolat.) XXXIX. XLI. (Ebben vannak a tört. adatok.) és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Stegmüller János levele 1862 jún. 27. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz. (Az évszám egyikben 1536., másikban 1540.)
Pinkafői harang jelvényeinek megfejtése. Stegmüller Károly értekezése, rajzai és a pacskolatok. Rómer-hagy. XLIII. sz. cs. M. Biz.

Pinkafői pellengér.

Vasmegyei önkormányzat jelképe: kardot tartó kar.

Képe. Mo. vm. Vas. 250.

Pinka-Mindszent. R. k. templom. 1790.

Mo. vm. Vas. 80.

Pór-Dömölk. L. **Dömölk**.

Pornó (Bernau, Pernau). R. k. templom. 1796.

Régi harang az apátságból e felirattal: Rex Glorie Xre veni cum pace 1492. (1462?)

Stegmüller Károly levelei 1862 jún. 22., 1863 máj. 16. jún. 22. és szept. 15. Rómer-hagy. XLI. XLIV. sz. cs. M. Biz.
Paur Iván rajza szalmapapiron. Rómer-hagy. XXXVI. és XLVII. sz. cs. Ez utóbbi szerint 1492. M. Biz.

Egykori apátsága.

F.-Czinár: Mon. II. 116—7.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 580—2.
Békefi: A cziszt.-rend. tört. Mo. 9.

Draskovich György emléktáblája 1612. a gazdatiszti lakás falában.

Régi harang.

L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 117.
Mo. vm. Vas. 84.

Az 1799-ben lebontott apátsági templomból fenmaradt románkori oszlopfő, (ma szenteltvíztartó a mostani templomban).

Sírkőlap.

Az apátsági templom helye és régi helyszínrajza. Rómer: Arch. Közl. X. II. f. 42.

Pór-Porpácz. Római út nyomai.

L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 113.

Punicz. R. k. templom, épült a reform előtt.

Mo. vm. Vas. 85.

Puszta-Sz.-Mihály. R. k. templom. 1778.

Mo. vm. Vas. 85.

Rakicsány. L. **Battyánfalva**.

Rába-Hidvég. Régi r. k. templom, megújítva 1715-ben.

Mo. vm. Vas. 85—6.

Rába-Keresztúr. R. k. templom 1688-ban már fennáll.

Mo. vm. Vas. 86.

Rába-Kovácsi. Gr. Arz-féle kastély, építtette Batthyány primás.

Mo. vm. Vas. 86. Képpel.

Rába-Sömjén. R. k. templom, részben csúcsíves ablakokkal.

Mo. vm. Vas. 86.

Rába-Sz.-Mihály. R. k. templom, 1600-ban már fennáll.
Mo. vm. Vas. 87.

Rácz-Kanizsa. R. k. templomban bambusznád-kereszt. 1720.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36.

Rattersdorf. L. **Rőt.**

Rechnicz. L. **Rohoncz.**

Rendek (Liebig.) L. **Rőt** és **Rendek**.

Répczelak. Radó-kastély, alapjában Mátyáskori.
Mo. vm. Vas. 87—8.

Répcze-Szemere. Római feliratos kő a templom sekrestyéje falában.
L. V.: Arch. Ért. VII. 1873. 289.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1874. 79.

Révhelyszentmárton. (Talán Rába-Szt.-Márton?) Falképek nyomai.
Említi Ipolyi: Műtört. tan. I. 227.

Rohoncz (Rechnicz). Római vízvezeték és épületnyomok.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

R. k. templom. Épült 1679.

Harang. 1506.
Hazai Tud. 1806. 40.

A Németújváriak várának romjai a hegyekben.
A vár régi képei. Rechitz-nek nevezve. Birkenstein. 115.
1665-ből. Ortelius. XVII. tábla.
Bodenehr. 15. tábla.
Virághalmi: Felsővármegyei képek. Vas. Ujs. 1859. 2—4. 6—9. Nyolcz képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 359.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 718. 721.

Savoyai Eugen idejében épült kastély.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Rőt (Rattersdorf). Részben román és csúcsíveskori temploma.
Mo. vm. Vas. 91—2. Képe. 296.

Rőt és Rendek kettős temploma.
Storno F. felvételei. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze P. M. Biz. Rajztj.

Rum. Átalakított románizlésű templom.

Cziczelle-kápolna.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 116.

Harang. 1686. Ladislaus Rumi. Önte Gaspar Wolf felírással.

Másik. 1791-ből.
Turcsányi Andor: Arch. Ért. II. 1869. 168.

Várkastély maradványai.
Mo. vm. Vas. 92.

Rumiserleg. L. **Balozsa-Megyeres.**

Rumpold. Temető-kápolna. 1695.
Paur Iván jel. 1875. M. Biz.
Rajza. M. Biz. 1875. 21.
Pogány sírok térrajza. Említve Arch. Ért. 1878. 276.

Sal. Egykori kolostor helye.
Mo. vm. Vas. 92.

Salfa. Római épületnyomok.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114., 1876. 135.

Római téglákból épült temploma. (Leromboltatott.)
U. ott. 135.

R. k. templom, 1443-ban már fennáll.
Mo. vm. Vas. 92—3.

Ságh. Római castrum nyomai a hegytetőn.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Ságh község határában római mezei lak alapfalai, gróf Erdődy Ferencz birtokában.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1876. 75.

Sámfalva (Hannersdorf). R. k. román és csúcsíves részekből álló templom, terrakotta mérművekkel a XIII. és XV. századból.
Die Dorfkirche zu Mariasdorf und Hannersdorf (Sámfalva). Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 139.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 120.
Storno F. jel. M. Biz. 1877. 83. 86.
Storno Kálmán rajzai. M. Biz. 1877. 28.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 276.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.
Arch. Ért. XII. 2.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XX.
Mo. vm. Vas. 93. A templom képe. 252. l. Címere. 578. l.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 55.

Két Rindsmanel-sírkő.

Somogyi Erzsébet festett címere. 1661.
Mindkettőnek rajzai Könyöki J.-től. M. Biz. 1884. 3.

Egykori falképei.
Römer: Régi falk. 134.

Sár (Saár). Határában római emlékek nyomai.
Mo. vm. Vas. 93.

Egykori apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 202—3.

Sárfü-Mizdó. Állítólag határában van Márványkő vára.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 717.

Sárisápon felfedezett római fürdő maradványai.
Pressb. Zeit. 1779.

Sárvár.
Ung. Mag. 1782. II. 97.
Karnits Lajos: Vázlatok Sárvár multjából. Vasm. Lapok. 1870. 45.
Kovács János: Sárvár egykori nevéről. Vasmegyei Lapok. 1889. 1.

Római épületnyomok, római út.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 113.

Régi r. k. templom, helyreállítva. 1645.
Mo. vm. Vas. 93—4.

Czölöpökre épített vár lakható állapotban.

Nagytermében Dorfmeister István falképei. 1769.

A várudvar kapubejárata fölötti Nádasdy-féle feliratos czímer. 1588.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 405.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 351.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 115.
— — jel. M. Biz. 1873. 41.
A feliratok rajzai. M. Biz. 1872. 41.
Arch. Ért. VIII. 22.
Takáts Sándor: Nádasdy F., sárvári kincstára. Arch. Ért. 1902. 122—7.
Mo. vm. Vas. 93—4. A vár képeivel. 203.
Rajz. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. IV. 151. és 375.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 217. II. 719. 728.

A plebánialak udvarában a pinczeajtó felett a pápoczi prioratus kőczímere. 1766.

Sárvár határában Péntekfalu. Váralapfalak, részben kiszedve.

Schlaning. L. **Város-Szalónak.**

Schwadorf. (Vasmegyei?) Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1895. 375.

Sée. Római épület- és vízvezetéknyomok.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

R. k. templom. 1660.
Mo. vm. Vas. 95.

Simonyi. R. k. templom. 1777.

Ág. ev. templom. 1785.

Sorki-Polány. R. k. templom a XVIII század elejéről.

Bátsmegyey Ferencz síremléke a XVII. századból.

Sóskút. Rómaiak korában ismert fürdő.

Ev. ref. templom a XVI. századból.

Festetics-féle régi kastély.
Mo. vm. Vas. 97.

Söpte. Régi sánczok nyomai.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 113.

R. k. templom. 1725.
Mo. vm. Vas. 97.

Surány. A grófi kastély kertjében római feliratos sírkő, melyet Salfa község határában találtak.
L. V.: Arch. Ért. II. 1869. 214.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1874. 72. 81., 1875. 114.

Schilson-féle kastély a XVIII. századból.
Mo. vm. Vas. 98.

Szabar. R. k. templom. 1792.
Mo. vm. Vas. 98.

Szalafő. Római sírok és római emlékek helye.
Mo. vm. Vas. 97.

Szalónak. L. **Város-Szalónak**.

Szarvaskend. Sibrik-kastély a XV. századból.
Mo. vm. Vas. 99.

Szemenye. Római emlékek lelőhelye, római alapfalak.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36.
Mo. vm. Vas. 100.

Sz.-Benedek. Egykori apátsága.
Mo. vm. Vas. 100.

Sz.-Elek. R. k. templom. 1753.

Battyány-kastély a XVIII. századból.
Mo. vm. Vas. 100. Képpel.

Sz.-Gothard.
Szent-Gotthárdi csata képe 1664. a környék térképével. Ortelius. II. k. 339.
A vidék térrajza. Priorato. II. 458.
L. még Sz.-Gothard régi képei a M. N. Múz.-ban.
Bubics. 60—1. 470—81.
Sz.-Gothard. Ung. Mag. 1782. II. 96.

Magtárrá alakított régi templom, állítólag a XII. századból. A hajdani monostor-templom ábrázolásai.
Römer: Arch. Közl. X. II. f. 50.
Mo. vm. Vas. 100.

Mai apátsági temploma. 1779.

Kolostor.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 357.
Cziszterczita apátsága. F.-Czinár: Mon. II. 94—9.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 549—53.
Békefi R.: A cziszt. r. tört. Mo. 8. 71. 73. 77. Képekkel.
— — A pásztói apáts. tört. 1190—1702. 30.
A templom képei, menyezetképe. Mo. vm. Vas. 284—5. 286. 289.

Szent-György. Régi csúcsíves temploma és padlásán falképmaradványok.
Römer: Régi falk. 142.

Szentgyörgyi harang. 1760. Vicit Jesus leo de tribu juda ecce crucis, fugite felirattal.
Römer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Sz.-Ivánfa. Palásthy-féle kastély a XVIII. századból, átalakítva.
Mo. vm. Vas. 101. Képpel.

Sz.-Király. Római sírkő a templom külső falában.
L. V.: A római szobrászat eml. Vasmegyében. I. r. 33. Képpel. Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1874. 73. l.

Római épületnyomok és feliratos kövek a határban.
L. V.: U. ott. 1875. 113.

Románkori templom, koracsúcsíves sanctuariummal.

Timpanum dombormű.
Römer: Arch. Ért. VI. 267. (Képpel.)
Arch. Közl. X. II. füz. 51.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 115. (E szerint a templom lebontása elhatároztatott.)
Mo. vm. Vas. 101.

Sz.-Kút L. **Vát**.

Sz.-Lőrincz-Táplánfa. Régi nemesi kuria.
Mo. vm. Vas. 102.

Sz.-Péterfa. Római feliratos kő.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.
Vasm. Lapok. 59.

Csúcsíves templom a XVII. századból.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 118.
Mo. vm. Vas. 102—3.

Sz.-Sebestyén. R. k. templom a XIV. századból.
Mo. vm. Vas. 103.

Szerdahely. Régi templom.

Tornya a régi erődítmény egyik tornyából készült.
Mo. vm. Vas. 103.

Széchényi-kút. Vármaradvány.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Szécsény. Ebergényi-féle két régi kastély. Egyik a XVI. századból.
Mo. vm. Vas. 99—100. Képpel.

Szénégető. (Alsó? Felső?) Feliratos római kő.
Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 114.

Széplak. R. k. templom a XVIII. század végéről.
Mo. vm. Vas. 103.

Szombatfa (Pumetendorf). Úrtelek nevű dűlőjében Battyányak kastélyának helye.
Mo. vm. Vas. 103.

Szombathely.

Szombathely várhoz tartozandó minden rendbeli majorság introitusáról és exitusáról való Registrum. MS. Saec. XVII. A. 1697—8. pag. 28. in folio fracto. M. N. Múz. Fol. Hung. 539.
Szombathely. Mind. Gyűjt. III. 1790. 237.
Tud. Gyűjt. 1819. 12.
Szombathelyi régiségek. Tud. Gyűjt. 1821. VIII. 1823. XI. 1824. I.
Szombathelyi római régiségek, fölfedezések történetei. Hasznos Mul. 1824. I. 6.
Horváth J. E.: Szombathely évei. Szombathely. 1825. 4r.
Szombathelyen talált s néhai t. Petrédy Antal úr birtokában volt római régiségek lajstroma. Hasznos Mul. 1829. I. 33—5.
Szombathely. Társalk. VIII. 1839. 1. 7.
G. E.: Polgár-történeti kalászok Szombathely levéltárából. Társalk. IX. 1840.
Paur Iván: Történet-archeol. séták városunkban és környékén. Sopron. 1871. 39.
L. V. (Lipp Vilmos): Savariai felirattanulmányok. Vasm. Rég. Egyl. jel. 1872. 16—33., 1873. 16—38. 57., 1875. 122., 1876. 45—65., 1878. 63—7.
— — A régi Sabaria épületmaradványai. Arch. Ért. VIII. 80—92.
— — Értekezlet Sabária műemlékeiről az Orvosok és term. tud. vándorgyűlésén Szombathelyen. 1880.
Dr. Kuncz Adolf: Szombathely — Savaria — rend. tanácsú város Monographiája. Irta — prem. kanonok, szombathelyi főgymn. igazg. stb. I. r. Kiadja Szombathely város. 3r. 260 l. Egy térképpel.
Balogh Gyula: Publ. Ovid. Naso sírja Szombathelyen. Vas. Ujs. 1880. 32.
Szombathely. Mo. és a N.-világ. 1880. 33. Képpel.
Savária régiségek. Arch. Ért. III. 1884. XI. 1.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 719. 720. 729.
Kárpáti Kelemen: Sabariai római koporsók és más régiségek. Arch. Ért. 1893. 445.
— — Római magánépületek alapjai stb. Arch. Ért. 1899. 130—8.
Sabaria épít. maradványai említve Arch. Ért. 1899. 378.
Hampel J. előadása a Régi Savariáról. Említve Arch. Ért. 1900. 191—2.
Sabaria szobrászati emlékek képei, római sír képe. Mo. vm. Vas. 168—74.
Szombathely régi képe, térrajza, mai távlati képe. Mo. vm. Vas. 117—36.
A város térrajza. Römer-hagy. M. Biz. Törzsívben.

Érdy János kertjében levő római sarkophaglap.

Paur Iván: Honművész. 1838. 4. Rajzzal.
Felirata irónvázlatban Varsányi Jánostól.
Römer iratai. M. N. Múz. 1110. Tom. VI. 93. sz. l.

Schele volt postamester kertjében 1840-ben kiásott római emlékkövek.

Rajzai Varsányi Jánostól. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.

Római feliratos kő Constantin császár tiszteletére.

Tollrajz. Aláírva: Repertus mense Junio 1798. et prostat in Domo D. Pauli Raich Apothecarii Sabariensis. Rajz. Schweigerhofer. Römer-iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 81. l.

Két római tégla cursiv felirattal Szombathelyről.

Paur Iván: M. Sajtó. 1855. 77. 78. Két rajzzal.

Három római tégla cursiv felirattal.

Véleményezett olvasása. Paur Iván. M. Sajtó. 1856. 297.

Római út Szombathelyről Győrre.

Tud. Gyűjt. 1820.

A Savariából kiágazó római utak.

L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 90—7.

Római amphitheatrum nyomai a Kálvária mellett, kőtöredékek.

Vörös Imre: Akad. Ért. 1847. 88.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 352.

Két Hercules és Minerva fehérmárvány szobortöredékei a püspöki udvarban.

L. V.: Arch. Ért. II. 1869. 213.
— — Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1877. 15.

Keresztény római síriratok a püspöki udvarban.

L. V.: Arch. Ért. V. 119.

Varsányi János gyűjteményében levő (vagy volt?) római feliratos kő.

Paur: Arch. Közl. I. 226—7.
Varsányi rajzai különféle római tárgyakról. Akad. Arch. Biz. Lásd Gerecze P. M. Biz. Rajztj.

Római feliratos kövek a Gyöngyös-utcza 41. sz. házban a kapuszín fülkéjében.

L. V.: Arch. Ért. II. 1869. 129.

Római feliratos kövek a postaépület kertjében és a Gyöngyösi-utcza 84. sz. házba falazva. 1—3.

Arch. Ért. IV. 1870. 65.

Fehérmárványtábla Hermesfejjel a Kámoni-utczai laktanya kapualjában.

A Rókalyuk nevű vendéglő falában Medusa-, Hermes-fej és Gorgo-arcz dombormű töredékek befalazva.

L. V.: Arch. Ért. V. 119. VII. 1873. 289—90.
— — Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1877. 34.

Római szoba falai és padlója a Kőszegi-utczában az Albrecht-féle házban.

A Kámon-felé vezető töltés elején római épületmaradványok falfestményekkel.

Oszlopalapok az Óvoda-utczában.

L. V.: Arch. Ért. VII. 1873. 289—90.

Római körfal alapjai, melyeket a kath. iskola fundamentuma ásásakor találtak.

L. V.: Arch. Ért. IV. 1870. 184.

Római sírkőláda feliratos töredéke. Új-utcza 13. sz. ház udvarában ülőpad.

L. V.: Arch. Ért. 1870. 262.

Római alapfalak kerültek elő az Új-utcza 319. sz. ház pinczéje ásásakor.

L. V.: Arch. Ért. IV. 1870. 294.

Római lakóházak alapfalai és falképmaradványai.

Római caldarium maradványai a szőlőhegyek aljában.

L. V.: Arch. Ért. VII. 289. 290.

Szobortalapzat és római szobortöredékek jöttek elő a gyöngyös-utczai Székács-ház lebontása alkalmával a pinczehelység közelében.

Kárpáti Kelemen: Sabariai régiségekről. Arch. Ért. 1894. 166.

Római épület alapjai a gyöngyös-utczai Mennyei-féle ház fundamentomában.

Kárpáti Kelemen: Sabariai régiségekről. Arch. Ért. 1894. 448—50.

Egy sabariai utcza helye és maradványai.

Arch. Ért. 1896. 183.

A lebontott Miros-féle ház telkén feltárt római lakóház alapjai és mozaik maradványai.

Kárpáti Kelemen: Arch. Ért. 1897. 68—74. Alaprajz és képekkel.

Római épületmaradványok, melyek a Kanász-domb lehordása alkalmával jöttek elő.
Kárpáti Kelemen: Sabariai régiségekről. Arch. Ért. 1898. 152—6.

Sabariai mozaik-padló.
Képe. Mo. vm. Vas. 166.

Szombathely egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 536—45.
A Szombathelyi püspöki megye papságának Névtára 1903. Szombathely. Egyházmegyei könyvnyomda. 1903. 8r. 236.
A szombathelyi püspöki megye térképe. 1807. Römer-hagy. M. Biz. 1891. 159.

Székesegyház és püspöki rezidenczia. Építője Hefele Menyhért. 1797—1821.
Hunfalvy J.; Mo. és Erd. Kép. II. 352. Képpel.
S. L.: Vas. Ujs. 1877. 53. Képpel.
A templom külső-belső képei. Mo. vm. Vas. 125—6.
Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. IV. 369.

A székesegyház freskói Dorfmeistertől.
Lipp V. jel. M. Biz. 1875. 1. 13.
A freskók másolata. L. V.-tól. M. Biz. 1874. 131. 139.
Arch. Ért. IX. 37. III. köt. (Új f.) 1884. XI. 1.
A freskók fényképei. M. Biz. 1874. 131.
Említve Arch. Ért. 1878. 280.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 194—5.
A székesegyház menyezetképei. Mo. vm. Vas. 287—8.
Művészet. 1904. 202.

Miseruha a székesegyházban.
Fényképe. M. Biz. 1876. 68.
Említve Arch. Ért. 1878. 239.

Domokos-rendi konvent és templom maradványai. (Alap. 1638.)

Sz.-Ferencz-rendi konvent és templom. 1630.
F.-Czinár: Mon. I. 314—7.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 352. Képpel.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1993. 140.
A Domokos és Ferencz-rendi templomok képei. Mo. vm. Vas. 129. 125.

Aranyozott ezüst kehely a Ferenczieknek kolostorában.
E. kiáll. k. 2373.

Régi Sz.-Háromság-szobor, római granitoszlopon nyugodott. (Lerombolták.)
L. V.: Arch. Ért. II. 1869. 39. 69.

A tanácsház termében Dorfmeister freskói. (Felülfestve.)
Arch. Ért. III. k. 1884. XI.

A szombathelyi szűrszabók ezüst pohara. (Hol?)
A pohár oldalnézete, a rajta levő két alak nagyítva és a perem díszítménye; felirata kiteritve. Nagyobb arányú irónvázlat, kisebb irónrajz. Két lapon. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. Két számozott lap.

A lapályból kiemelkedő hegyen erős vár, a várkaputól balra régi monostor helye.
F.-Czinár: Mon. I. 243. és Rupp: Mo. helyr. t. I. 573. l.-ra hivatkozva. Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Szőcze. R. k. templom, rest. a XIX. sz. elején.
Mo. vm. Vas. 104.

Szőllős. Római sírok és emlékek helye.

Erdődy-kastély a XVIII. századból.
Mo. vm. Vas. 104.

Tana. Ambrózi-féle régi kastély.
Mo. vm. Vas. 104.

Tissina. L. **Csendlak.**

Tótfalu (Winten). Kápolna. 1746.
Mo. vm. Vas. 105.

Tótkeresztur. Elbontott románizlésű templomának harangja (Felső-Petróczon), szentségházának ajtaja.
Gózon I.: Arch. Ért. VII. 1873. 304.
— — jel. a templomról. M. Biz. 1872. 55., 1873. 90.
— — rajza. M. Biz. 1876. 43. 55.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1872. 76.
Berki J. jel. M. Biz. 1901. 143.

Tótlak (Windisch-Minihof). R. k. kúpalakú templom és falképei Aquilla Jánostól.
Gózon I.: Arch. Ért. VII. 299—300.
— — jel. és rajzai. M. Biz. 1874. 71. 87., 1875. 1. 13.
Említve Arch. Ért. 1878. 318. IX. 37.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 121.
Schnaase: Arch. Ért. X. 119.
Römer: Régi falk. 54—7. Két szines tábla és több fametszettel.
H. I.: Irónvázlatok a falképekről. Jegyz. és Vázl. könyve. Hagy. Kassai Múz.
— — Ó-ker. m. 133.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.
Mo. vm. Vas. 105.

Egykori kolostora.
Mo. vm. Vas. 105.

Két temető-kápolna a Martonfalva felé vezető út mellett.
Gózon I.: Arch. Ért. VII. 300.

Gredistye nevű várhely, melyet barátlaknak is tartanak.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIII. 53. M. Biz.

Tömörd. Régi alapokon épült kastély.
Mo. vm. Vas. 105.

Ujlak (Neusidl). Stix Neusideli Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1895. 375.

R. k. templom. 1775.
Römer: Arch. Ért. IV. 283.
Mo. vm. Vas. 106.

Temető-kápolna és falképei.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Árpád-kori Péter-Pál-templom a határban.
Balogh Gyula: Arch. Ért. IV. 1870. 274. 283.

Urai-Újfalu. R. k. templom. 1784. Kőfallal kerítve.
Mo. vm. Vas. 106.

Vas-Dobra. Ág. ev. templom. 1794.

Határában várrom.
A várrom rajza Könyöki J.-től. M. Biz. 1885. 11.
Mo. vm. Vas. 108.
Dobranova régi vár képe. Birkenstein. 83.

Vas-Hidegkút. R. k. templom. 1754.

Vaskút. R. k. templom. 1797.
Mo. vm. Vas. 109.

Vas-Vecsés. R. k. templom a XVII. sz.-ból.
Ballagi A.: Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1873.

Vasvár.
Alm. v. Ungarn. 1778. 312.
Társalk. VII. 1838. 95.
Adatok Vasvár történetéhez. Novák Mihály. Rábavidék. 1886. 3. 4.
Belkényi Adolf: Vasvár multjából. Vasm. Lapok. 1871. 36.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 729—30.

Római sáncz az erdőben.
Römer Jgyk. XII. 186. XXXI. 74. M. Biz.

Régi Domokos-rendi temploma és kolostora újból épült 1684.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 106.
Mo. vm. Vas. 109—13.

Dömések csúcsíves templom kapuja felett Mátyás király kőczímere.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 117.
A templomfelirat. Arch. Ért. V. 15.

Harang, rajta votiv-kereszt.
Stegmüller J. levele 1862. jún. 22. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.
A kereszt pacskolata. Rómer-hagy. XLIII. sz. cs. M. Biz.
Stegmüllar Károly értekezése e keresztekről. Rómer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Egykori várának helye.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 355. (Itt még romról van szó.)
Mo. vm. Vas. 109—13.

Kastély romjai.
Mo. vm. Vas. 109—13.

Vámos-Család. R. k. templom. 1791.
Mo. vm. Vas. 107.

Város-Hodász. R. k. templom. 1796.
Mo. vm. Vas. 107.

Várkesző. A Rába partján épület, (állít. vár)-romok.
Ráth K.: A keszői püspöki vár. M. Sion. 1868. 31. 116.
Mo. vm. Vas. 107.
Váráből fönmaradt pincze. Rómer és Ráth K. Gyóri tört. és r. füz. I. 76.

Város-Szalónak (Schlaning). R. k. csúcsíves templom, egykor a Pálosoké. Építtette Baumkirchner Andor a XV. században.

Pálos-zárda romjai, csúcsíves kereszt-folyosó és terem maradványai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 360.
Rómer Jgyk. XXXI. 7. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 358.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1884. 3. 17. 23. 34. 72. 75.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. 21.
László Sándor rajzai a templomról. M. Biz. 1899.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 55.
Mo. vm. Vas. 107—8.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1900. 198. 247., 1901. 157.

A vár, lakható állapotban, 1450.

A vár egyik oldalán Baumkirchner Endre pozsonyi gróf életnagyságú emlékszobra. 1450.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 360.
Nagy G.: Schloss-Szalónak. Budapesti Viszhang. 1856. 13. sz.-beli leírásának kiv. Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 218.
Virághalmi: Felsővasmegyei képek. Vas. Ujs. 1859. 2—4 6—9. Nyolcz képpel.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 192.
Rómer Jgyk. XXXI. 7. M. Biz.
A vár távlati képe. Tollrajz. Ifj. Storno F. 1872. 31×22. Akad. Arch. Biz. saj.
Torony. Távl. kép. Tollrajz. Ifj. Storno F. 1872. 31×22. Akad. Arch. Biz. saj.
Léva, Szalónak és Borostyánkő vára. Gyulai Rezső. Kőszegi r. k. gymn. Értesitője. 1874. 8. l.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1884. 3.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 719—20.
Szalónak vára. Mo. vm. Vas. 107—8.
Szalónak vára szines képe. Mo. vm. Vas. 174. l. melléklete.
Fényképi felvétele. Mo. vm. Vas. 479.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. IV. 149.
M. Biz. 1883. 57. 71.
Mo. vm. Vas. 191.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.

Vát. Pálos-kolostor romjai Szent-Kútnál.
M.: Kirándulás Szent-Kúthoz. Vas. Ujs. 1858. 37.
Cs. L.: Szent-Kút. Vas. Ujs. 1867. 17. Képpel.
Mo. vm. Vas. 43.

Váthoz közel gr. Nádasdy Ferencz által 1720-ban alapított, s 1787-ben eltörölt szervita-kolostor és templom.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 411. l.-ra hiv. Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Velem. Sz.-Vit-kápolna tövében római táborhely.
Arch. Ért. 1896. 183.

Sz.-Vid-kápolna az egykori Németújvári-kastély helyén, a községtől észak-nyugatra.
B. Miske Kálmán: Arch. Ért. 1896. 250.

Romladozó r. k. csúcsíves templom, falképmaradványokkal.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.
Mo. vm. Vas. 113. 114.

A templom oldalán régi fafaragványok.
Közig. biz. jel. M. 1901. 143.

Velemér. Helyreállított csúcsíves templom és falképei.
Rómer Flóris: Vas. Ujs. 1863. 36. 37. 44. Képpel. 1863. 47.
Hencz rajzai. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Storno F. jel. Akad. Arch. Biz.-hoz. 1863. nov. 29.
Gózon I.: A falképek leirása. M. Biz. 1872. 84.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
Schnaase: Arch. Ért. X. 119.
A templom rajzai. M. Biz.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 319.
L. V.: A templom rajza. M. Biz. 1874. 143.
Rómer: Kégi falk. 13—23. Három szines tábla és több fametszettel.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.
Mo. vm. Vas. 114. Rajzai. 296. l.

Aquilla János festő képe. 1377.
Boncz Ödön: A kép ruházat tekintetében. Arch. Ért. 1887. 205.
Aquilla János képe fegyverzet tekintetében. Arch. Ért. 1897. 54. Rajzzal.

Sz.-Kristóf a templom homlokzatán, a toronytól jobbra.
Irónvázlat Henszlmanntól. Hagy., Jegyz. és Vázl. könyve. Kassai Múz.
A templom helyreállítása, a falképek biztositása. H. I.: M. Biz. 1872. 26.
L. még. 1872. 84. 124. 133. 159., 1873. 38., 1874. 143., 1875. 13., 1890. 106. 119., 1891. 8. 33. 109.
Horváth K. és Károlyi Antal jel. M. Biz. 1895. 138.
A templom betetőzése. Arch. Ért. VII. 1872. III. l. VIII. k. 5.

Harang, felirattal.
Benedek rajza. Rómer-hagy. M. Biz.

Vép. Vepini puszta, hajdan mezőváros.

R. k. templom. 1723. Megnagyobbitva.

Régi harang Hilf Got Maria stb. felirattal.
A harang és felirat vázlata. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

XV. századi kastélya kibővítve a XVIII. sz.-ban.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 352.
Pulszky F.: Két nagy úrilak. A vépi kastély és Vörösvár. Főv. Lapok. 1877. 150.
Képe. Rajz. Dörre T. Vas. Ujs. 1881. 9.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 731.
Mo. vm. Vas. 115.

Villámos. Lerombolt vár alapfalai.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 143.
Mo. vm. Vas. 115.

Willesdorf. Várrom.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 119.

Vidoncz. L. **Vidorlak**.

Vidorlak (Vidoncz). Lélekharang. 1798.
Römer Jgyk. V. 39. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz. (Itt Vidovcze áll Vidoncz helyett.)

Vidovcze (?). L. **Vidorlak**.

Vizlendva. Csúcsíves templom a XV. sz.-ból.
Falképmaradványok a boltozaton felül, a padláson.
Harang. 1693.
Mo. vm. Vas. 115.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1875. 1. 20.
Gózon I. jel. M. Biz. 1874. 71. 87., 1875. 1. 13.
— — Arch. Ért. VII. 1873. 303.
— — A templom alaprajza. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 319.
Könyöki J.: A falkép másolata. M. Biz. 1884. 11.

Vönöczk. Ág. ev. templom. 1796.
Mo. vm. Vas. 115.

Vörösvár. R. k. pleb. templom. 1794.
Mo. vm. Vas. 116.
Vára.
Augusztich Imre: Vas. Ujs. 1876. 3. Képpel.
Pulszky F.: Két magyar úrilak. Fővr. Lapok. 1877. 150.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 721. 731.

Windischgarsten. (Vasmegyében?) Római alapfalak.
Situationsplan über die bei Wiudischgarsten ausgegrabenen Ueberreste roemischer Bauten Massstab 1WZ = 8 kl. Aufgen. u. gez. Leop. Lutz K. k. Bez. Forster. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 126.

Windisch-Minihof. L. **Tótlak**.

Winten. L. **Tótfalu**.

Wucsing. L. **Bucsu**.

Zahling. L. **Kis-Körtvélyes**.

Zarkaház-Bádonfa. XVIII. sz. kastély.
Mo vm. Vas. 116.

VESZPRÉM VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Veszprémmegye helységeire vonatkozó idézetek.* Fejér Cod. Dipt.-ból. Jegyzetgyűjt. Rómer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. IV. Veszprémmegye feliratú fogásban.
2. *Vizer István:* Veszprém egyházmegyét ábrázoló abrosza. Egy honi földirati (geographiai) munka tudományos megtiszteltetése külföldön. Ismertetve Világ. 1843. 23.
3. *H. I.:* Jelentése némely veszprémmegyei műemlékekről. Akad. Ért. 1847. 233.
4. *A veszprémi püspökség római oklevéltára.* Monumenta Romana Episcopatus Veszpremiensis. Báró Hornig Károly veszprémi püspök megbízásából közrebocsátja a római magyar tört. intézet. Fraknói Vilmos. I. köt. 1103—1265. Budapest. 1896. Nagy 8r. CLV. és 410. l. Ism. Magyar Állam. 1897 nov. 4., 1900 márcz. 3. Századok. 1889. 756. II. köt. Ism. Liberius: M. Sion. 1899. 871. L. M.: M. Sion. 1900. 393. III. köt. 1416—1492. 1902. Ism. Áldásy Antal. Századok. 1903. 852—5.
5. *Szentpétery Imre:* A veszprémi püspökség alapítólevele. Századok. 1903. 297—307.

B) Veszprém vármegye műemlékei és azok irodalma.

Adász-Tevel (Adás-Tevel). Ev. ref. templom harangja, David Wesnitzer in Wien goss mich anno 1636. felirattal.

Rómer Jgyk. VI. 47. 48. és hagy. XLVI. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Ajka. Cservár.

Említve Rómer-hagy., Jgyk. XXXIX. 57. M. Biz.

Ajka-Rendek. R. k. (előbb ref.) templom harangja David Wesnitzer in Wien M. F. (me fudit) 1636. felirattal. (Átöntve.)

Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. és Jgyk. VI. 54. M. Biz.

Aka. Seb. Holzboch goss mich in Raab 1775. stb. feliratú harang.

Rómer Jgyk. VII. 76. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Almádi. Egykori apátság.

F.-Czinár: Mon. I. 253—4.

Antalfa. Ev. templom harangja e felirattal: Joseph Brunner Goss mich in Ofen 1796. Sz.-Antalfai evangelica gyülekezeté.

Rómer-hagy. XLVI., sz. cs. M. Biz.

Ács-Teszér. R. k. pleb. templom.

Csesznekváraljai: Az ácsteszéri pleb. tört. M. Sion. 1863. 687.

Bakonybél.

Bakonybélre vonatkozó jegyzetek gyűjteménye. Rómer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. XIII. Bakonybéli feliratú fogásban.
Bakonybél. Briedl Fidél. Regélő. 1838. 2—6. Rajzzal.
Bakonybél. Egyházi tár. 1838. XII. 34. Rajz.
Bakonybél. Rómer-hagy. Jgyk. XXXVII. 150.

Határában lelt római téglák.

Rómer-hagy., Jgyk. VI. 62. XXII. 205. M. Biz.

Bakonybéli apátsági templom. 1753.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép II. 348.
F.-Czinár. Mon. I. 327. Az apátságról. I. 158—64.
Rupp: Bakonybéli apátság monostora. Mo. helyr. t. I. 273—9.
„Nullius" terület volt-e a bakonybéli apátság? Sörös Pongrácz. M. Sion. 1900. 81.
Erdélyi László: A bakonybéli apátság Árpád-kori oklevelei. Írta —. Budapest. 1903. Stephaneum kny. 4r. 2. 48. l. Egy táblával. (Különleny. a pannonhalmi Sz.-Benedek-r. tört. VIII. köt.-ből.)

Három harangja. Mindeniken Johann Brunner goos mich in Ofen 1781. felirat.

Rómer Jgyk. VI. 44. és hagy. XLVI. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Bakony-Koppány. R. k. pleb. templom. 1730. Nagyobbítva. 1786.

A magyarországi cziszt.-r. Személyz. 1902—3. 32. l.

Caspar Mendel Goss mich in Raab 1787. feliratú harang.
Römer Jgyk. VI. 102. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Mise-csengető Petrus Cheineus me fecit. O Mater Dei memento mei 1573. felirattal, s különféle állatalakokkal.
Arch. Ért. VI. 290.

Az egykori Koppányvár.
Régi képe. Birkenstein. 104.

Bakony-Somlyó. L. **Nagy-Szőllős.**

Bakony-Szent-Jakab. Románkori Pálos-épületmaradványok.
Ádám Iván: Arch. Ért. 1888. 151—5.

Bakony-Sz.-Király. Ev. ref. templom egyik kisebb harangja Mátyás István, Faragó Mihály, Rácz Gergely 1736. felirattal.
Römer-kagy. XVI. sz. cs. M. Biz. Szabó Sándor lelkész közlése.

Bakony-Sz.-László melletti Sándor-majornál párkányos római téglák stb.
Römer Jkv. XXXVIII. 141. 142. M. Biz.

Ág. ev. templom és régi maradványok.

Ág. ev. templom harangja. 1693. E felirattal: Johann Kippo gos mich in Wienn transfusa Caspar Mendl gos mich in Raab. 1797. Alul: Campana Sz.-Lászloiensis Evang. August Conf. addicti in Cottu Veszpremien.
Römer 7-ik sz. Jgyk. 94. l. és Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
A templom említve Römer: Bakony. 113.

A sándormajori pusztán levő Csikóvár helye.
Miháldy István: Arch. Ért. 1870. 184.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Bakony-Szombathely. A békástói dülőben párkányos téglák.

A hídtól és a hantai úttól 50 ölre római épület helye.
Römer Jgyk. XXIV. 174. M. Biz.

Sebastian Friedrich Holzbock goss mich in Raab 1876. feliratú harang.
Römer Jgyk. VII. 82. és hagy. XLVIII sz. cs. M. Biz.

Markó Anton Zechenter gos mich in Ofen 1760. feliratú harang.
Römer Jgyk. VI. 1901. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Joseph Eisenberger gosz mich in Raab stb. 1749. és 1763-beli harangjai.
Römer Jgyk. VII. 80. l. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Bánd. R. k. templom. Johann Brunner gos mich in Ofen 1763. feliratú harang.
Römer Jgyk. VI. 102. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Bánd és Herend között, előbbi határában Esseg vár (Regenburg) mély árkokkal. Régi falaiból áll a négyszögű torony stb.
Römer Jgyk. VI. 83. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 335.
Ivánfi Ede jel. M. Biz. 1872. 51.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1886. 3.
Gózon I. jel. M. Biz. 1901. 47.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 209—10.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Bánd határában a pusztamenyekei erdőben egy régi kápolna alapfalai.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Bánk. (Veszprém? vagy Nógrádmegyében?) R. k. templom harangja: Caspar Mendel gos mich in Raab. stb. 1798. felirattal.
Römer Jgyk. VII. 83. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Bátorkő. Várrom.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.

Berhida. R. k. csúcsíves templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.
Ivánfi Ede jel. M. Biz. 1872. 51.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1883. 22. 28. 37., 1884. 72. 75., 1885. 20. 23. 34. 41. 72.
Említve Arch. Ért. III. k. 1884. III. XI. l. 1885. VIII. l. 1886. 186.
A templom távl. irónrajza. Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. VI. 10. M. Biz.
Römer: Bakony. 145.

A boltozat zárókövein két czímer.
Halavács Gy. jel. és vázlatai. M. Biz. 1902. 10.

Barokstílusú oltár.

R. k. csúcsíves templomban két harang. Feliratuik: Anton Zechenter in Ofen gos mich 1762. és Joseph Steinstock gos mich in Ofen. Alsó peremén bevésve: A Peremartoni Helv. Confes = L = EKLesia Harangja Ujonnan Öntetett MDCCLIII. esztendőben.
Römer-hagy. XLVI. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. VI. 40. M. Biz.
Halavács Gy. jel. és vázlatai M. Biz. 1902. 10.
— — Arch. Ért. 1905. 163.

Ev. ref. templom. Régi felírással.

Az 1753-ban átöntött harang: Gos mich MDCXLIII. Christian Berger in Pressburg felirattal.
Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Másik harangon: Johann Putere gosz mich in Ofen. 1720. Me fieri curarunt Nobiles Peremartonienses reformati felirat.

Harmadikon: Proprio Sumpta curavit Ecclesia reformata Johann Koll in Pest 1790. goss mich.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.
Boronkay Miklós jegyző jel. M. Biz. 1901. 151.

Bodes puszta határában Tosok-Beránd mellett Pogányvár.
Römer Jgyk. XII. 187. M. Biz.

Borsati pusztán Polány mellett elhagyott templom, állítólag vörösbarátoké volt.
Römer Jgyk. VI. 63. M. Biz.

Borzakő. Várrom.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 175.

Bödöge. (Homok-Bödöge?) R. k. templom harangja. Bödögei pápisták harangja felirattal. 1752. stb.
Römer Jgyk. VI. 45. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Elpusztult templom alapjai, mely alatt kripta volt a jegyző földjén.
Römer Jgyk. VI. 22. M. Biz.

Csatka. R. k. templom.

Harang. Joseph Eisenberger goss mich in Raab. 1753. felirattal.
Römer Jgyk. VII. 75. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Egykori Pálos-kolostor csúcsíves templomának maradványai.
Römer: Bakony. 92.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 282—6.
Ádám Iván: Pálosaink építk. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 101.

Csernye. Kisebb harangja felirattal: Joseph Brunner goss mich in Ofen. 1770.
Römer Jgyk. VII. 72. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Csesznek. Joseph Eisenberger goss mich in Raab. 1762. refusa feliratú harang.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Másikon: Hilf Got Maria pecatori felirat a XV. századból.
Römer hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Csesznek vára.
Régi képe (Czesznek). Birkenstein. 120.
Ung. Mag. 1782. II. 381.
Nagyapáthi Kiss Sámuel vegyestartalmú kéziratai Csesznek váráról. M. N. Múz. Oct. Hung. 234.
— — Csesznek vára. Felsőmo. Minerva. 1828.
Horváth Endre: Csesznek Kun László korából. Aurora. X. 1831. 95.
Csernyánszky: Csesznek vára. Regélő. 1835. 2.
Fényes F.: Mo. mai áll. I. 456.
Vas. Ujs. 1856. 52. Rajzza..
Iványi Ede jel. M. Biz. 1872. 51.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 348.
Römer Jgyk. X. 139. 141. M. Biz. Hagy. XXVIII. sz. cs. M. Biz.
A vár képe és fényképe. Römer-hagy. M. Biz.
Gara-czímer. Römer-hagy. M. Biz.
Römer: Bakony.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Említve Arch. Ért. 1887. 83.

Gara-czímerekkel ellátott feliratos kő. 1414.
Csesznek vár hajdani állapotának képe. Irónmásolat. Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Boncz Ödön: Arch. Ért. 1888. 443.
Arch. Ert. 1886. 185.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 208.

Cseteny. Románkori domborműves ívrészlet.

Római áldozati kő. Mindkettő az urasági kertben.
Irónrajzok. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 116. l.

Ev. ref. templom nagyobb és kisebb harangja. Mindkettő e felirattal: SEBASTIAN HOLZPOCK GOS MICH IN RAAB. Cseténvi Helvetika Confession levo Ekklezsiae ao 1665. bevésve.
Römer Jgyk. 4. 5. l. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Csót. R. k. templom középharangja. Joseph Brunner gosz mich in Ofen felirattal év nélkül.
Römer Jgyk. VII. 71. l. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Dáka. Gr. Batthyány Lajos kastélya.
W. A.: Vas. Ujs. 1861. 11. Képpel.

Debrente. L. **Döbrönte**.

Devecser. Várrom.
Régi képe. Birkenstein. 63.
Römer Jgyk. IV. 84. 85. XXXIX. 60. M. Biz.
Arch. Ért. 1886. 185.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Említve Arch. Ért. 1887. 83.

Diósi pusztán a bakonybéli útban, Koppányon innen határárok ásása közben lelt római sír és sírkő.
Füssi Tamás levele és másolata Römerhez. Römer-hagy. XXXVI. sz. cs. M. Biz.

Doba. Somlóhegyi várrom.
Somló és környéke. Kétgarasos Ujság. 1858. 10. Képpel.
Ráth Károly: Somlyó vára. Vas. Ujs. 1865. 16. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 351.
Távlati képe. Mo és Erd. Kép. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 342.
Römer Jgyk. VI. 77. 31. és távlati irónrajz. Römer-hagy. M. Biz.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Döbröntei várrom. (Debrente.)
Kaprinai Hist. Dipl. H. II. 247.
Römer Jgyk. VI. 49. M. Biz.
Csánki D: Mo. fldr. III. 209.
Alaprajz és távlati tollrajz Hencztől. 1—2. 8r. alakú lap. Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Enying. Ev. ref. templom harangja a XV. századból. Virgo Maria ora p. nobis, háromszor ismétlődő felirattal.
Römer Jgyk. III. 95. és Römer-hagy XLVII. sz. cs. M. Biz.

Essegvár (Regenburg). L. **Bánd**.

Fenyőfő. Első harang: Caspar Mendel Goss mich in Raab. 1779. stb. felirattal.
Römer Jgyk. VII. 98. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Második harang: Johann Ernest Christelli Posonii. 1751. me curavit fudi pro possessione sua Fenyőfő in Honorem S. Andrae Apostoli Excellentissimus Dominus Comes Franc. Eszterházy de Galanta ect. felirattal.
Römer Jgyk. VII. 98. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Harmadik harang: Joseph Eisenberger goss mich in Raab. 1738. felirattal.
Römer Jgyk. VII. 98. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Gyirót. Gaspar Mendel gos mich in Raab. 1796. feliratú két (nagyobb és kisebb) harang.
Römer Jgyk. 94. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Hanta (vagy Nádasd). Káptalani templom és kolostor nyomai.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 364—6.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 18.
— — Jgyk. XXIV. 176. és hagy. XVIII. sz. cs. M. Biz.

Hidegkút a helység nyugati részén elpusztult templom.
Fényes E.: Mo. mai áll. 440.

Jásd (Hajdan Jasth és Jászt). A benczések Sz.-György apáts. templomának nyomai a falun kivül, mely mellett kápolna emelkedett.
F.-Czinár: Mon. I. 283.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 292. III. 268.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Mihaldy István: Arch. Ért. 1870. 186.

Jásd határában Csősz pusztán várrom. (Csilling vára.)
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Jutas pusztán Rátót és Jutas között felfedezett római telep. Ásatását vezeti Laczkó Dezső piarista tanár a veszprémi múzeum rendezője. Állitólag Cymbriana város. Bélyeges tégla Jutasról a M. N. Múz.-ban.
Arch. Ért. 1902. 86., 1904. 188.

Egykor templom és kolostora.
Römer Jgyk. VI. 109. M. Biz.

Jenő. Tüskevár. L. **Tüskevár**.

Kab-Egyház. Elpusztult falu és templomának romjai.
Némethy G. jel. M. Biz. 1901. 151.

Kádárta. Ev. ref. templom.

Kenese.

Csontos Károly: Kenese község és a kenesei plebánia története. Szabó János kenesei plebános jegyzetei nyomán —. Veszprém. 1899. Egyhm. kny. 8r. 96.

Ev. ref. templom harangja. Joseph Steinstock gos mich in Ofen. 1741. felirattal.

Römer Jgyk. III. 94. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Mathaeus Köferbauer Graz goos mich. 1738. feliratú harang.

Römer Jgyk. III. 98. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Kéttornyu-Lak. Átalakított románízlésű templom, csúcsíves főkapuval.

Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 27.
— — Jgyk. I. 126. és hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Gózon I. jel. és vázl. M. Biz. 1875. 67. 70. 128. 132.
— — A templom alaprajza eml. Arch. Ért. 1878. 235.
Távlati képe. Römer-hagy. M. Biz. Törzsívek közt.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Kikeritó vagy Tikeritó víztartó falmaradványai. Lásd **Palota.** Kőgát.

Kis-Ganna. R. k. templom harangja Fudit me Joan Ernest Christelli Posonii Ao. 1753. Pro Possesione sua Kis-Gauna stb. felirattal.

Römer Jgyk. VI. 49. és hagy. XLVIII. sz. cs. M Biz.

Másik harangján: Fudit me Joan Ernestus Xtelli (Cristelli) Posonii. 1733.

Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Kis-Kamond. Salviae-féle sírkő Magyar László úr házában.

Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1874. 81. l. LII. 19.
Lipp V.: A római szobr. eml. Vasm. I. 34.

Kis-Löd. Caspar Mendel goss mich in Raab 1793. feliratú harang.

Gueden István: A kislödi pleb. tört. M. Sion. 1865. 671.
Römer Jgyk. VI. 54. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Koppány, Koppány-Monostor. L. **Bakony-Koppány.**

Kup. Régi, átalakított r. k. templom.

Az ajtó felett a tympanon Sz.-Györgyöt ábrázolta.

A Noszlop felé vezető vágásban, Kőris-dombján czellák nyomai.

Römer Jgyk. IX. 41. és hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Leányfalu. ME FECIT BALTHASAR AO. 1668. feliratú harang.

Polit. Ujdons. 1863. 378. után Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Leeldi. Leweldi-kolostor. L. **Város-Löd.**

Lepsény. R. k. templomrom a régi r. k. temetőben.

Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Ev. ref. részben régi templom a XIV. sz.-ból.

Römer Jgyk. III. 99. és hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Litér. Ev. ref. templom.

Bejáratánál faragványos kövek.

Varga István jegyző jel. M. Biz. 1901. 151.

Lókút. Haranján Caspar Mendel gos mich in Raab 1720. Hon. ss. Trinit. 1720. stb. bevésett felirat.

Römer Jgyk. VI. 41. és hagy. XLVI. és XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Lovász-Patona. Ev. régi, fallal kerített templom polygon záródással.

Römer Jgyk. VI. 109.

Ganze Darf las machen 1696. feliratú kehely az ev. templomban.

Rajcsányi János levele 1859 okt. 15. Römer Fl.-hoz. Römer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Marczaltő. Régi kastély.

Ráth Károly: Győri tört. és rég. füz. III. 149—57. IV. 155. 169. 289—98.

Magyar-Barnag. Ev. ref. templom egykori harangja 1669-ből, melyen e felirat volt: ME FECIT BALTHASAR HEROLD Posonii. Anno 1669. (A harang összeolvadt 1840-ben.)

Römer Jgyk. VI. 58. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Mámai hegy alatti rom. L. **Vörösberény.**

Mánczi vár a döbrenteinek ellenében.

Römer Jgyk. VI. 63. M. Biz.

Márkó. Harang: Goss mich Johani Kohl et Anton Litmann in Pest. 1789. felirattal.

Römer-hagy. Jgy. VI. 101. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Másik harangon: Sebastian Holzpoch in Raab. 1773. felirat.

Römer Jgyk. VI. 101. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Mencsel (Mentshely, Mencshely). Ev. templom harangja e felirattal: Johann Brunner gosz mich in Raab. 1752. A meg nem másoltatott augustina confession levő nemes mencseli evang. ecclesiáé.

Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Menyeke. (Közel Veszprémhez) apácza kolostor állott, a szentély ablakai körívesek.

Römer Jgyk. VI. 109. M. Biz.

Nagy-Esztegár. R. k. pleb. templom. 1776.

A mo. cziszt.-r. névt. 1902—3. tanévre. 29 l.

Harangján Gaspar Mendel gos mich in Raab. 1794.

Römer Jgyk. VII. 110. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Nagy-Ganna. Goss mick Sebastian Holzbock in Raab. 1784. feliratú harang.

A legkisebb harangon: Me curavit fudi per Joh. Ernestum Xtelli (olv. Christelli) Posonii. 1750. in honorem Scti Josephii pro possessione sua Ganna. ect. felirat.

Römer-hagy. XLVI. és XLVIII. sz. cs. és Jgyk. VI. 5. és 52. M. Biz.

Nagy-Szőllős és Somlóhegy között a cserjék közt kolostor (Bakony-Somló apátsága) romjai.

F.-Czinár: Mon. II. 81.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 272—3.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Nagy-Tevel. Harangjai. Első: Balthazar Heroldt goss mich in Pressburg 1656. felirattal.

Második: Gaspar Mendel Goss mich in Raab 1792. felirattal.

Harmadik: Gaspar Mendel in Raab 1792. felirattal.

Negyedik: Felirat nélkül. 1763.

Römer-hagy. XLVI. és XLVIII. sz. cs. és Jgyk. VI. 47. M. Biz.

Nagy-Üged. Templom.
Rajza említve Arch. Ért. 1878. 319.

Nagy-Vázsony. R. k. csúcsíves templomrom. 1483. A szentély belivezetének egy része.

Pálos-kolostorrom.

A Kinizsi Pál által alapított Pálos-zárdára vonatkozó 1489-beli Mátyás-féle okirat másolata. Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Budapesti Viszhang. 1856. 51.
Mitthel. d. C. Com. 1857. 246.
Pelárgus J. leírása, vázlatai. M. Biz. 1872. 89.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Említve Arch. Ért. 1887. 83.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 345—8.
Ádám I.: Egyh.-műv. Lap. 1883. 101.
Récsey V. jel. M. Biz. 1890. 108,
Némethy Gábor jel. M. Biz. 1901. 151.
Polygon záródású templom és kolostor alaprajzának irónvázlata. Vásonyon kívüli (?) Kolostor Sz.-Mihály — jelzéssel. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. Számozatlan 8r. lap.

Kinizsi Pál síremlékének maradványai. 1494.

Ipolyi A.: Műtört. t. I. 194.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 336.
Rómer: Győri t. és rég. füz. II. 56—67. Képpel.
— — Bakony. 179.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Bárczay O.: Arch. 1893. 435.
A sírkő sorsáról. Némethy Gábor jel. M. Biz. 1901. 151.
Gyarmaty Sándor: Budap. Hirlap. 1902 jún. 18. (E szerint Kinizsinek a M. N. Múz.-ban levő kardja, s valószínűen a Bécsben őrzött pánczél vértezet is hamisítvány.)

Kamicházi Horvát Márk bán sírköve, az előbbivel egy magtárban, de ma már gróf Zichy Jenőnek fejérmegyei sárszentmihályi kertjében hevernek a Kinizsi-síremlék maradványaival együtt.

Rómer: Győri t. és rég. füz. III. 213—222.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Kinizsi Pál várkastélyának romjai.

A vázsonyi templom, vár és kastély felvételi irónvázlatai. 1—10 drb 8r. lap. Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
U. ott a vár leírása, utalással Fényes E. Mo. mai áll. I. 436. l.-ra.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 336.
Rómer jel. M. Biz. 1872. 96. 107.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1886. 3.
Említve Arch. Ért. 1887. 83.
Némethy Gábor: Adatok N.-Vázsony történetéhez. Veszprém. 1901. Egyh.-m. kny. 8r. 160 l.
A vár és őrtorony befödése. Arch. Ért. VII. 24.

Nagy-Vázsony mellett, a Nagy-Csepeli-pusztán egyenes zárású templom romjai.

Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 6.
— — Irónrajz. Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Német-Barnagh közelében levő rom.
Tandor O. jel. M. Biz. 1901. 75.

Német-Polány. Sebastian Holzpock hat mich gegossen in Raab Anno 1772. feliratú harang.

Rómer Jgyk. VI. 52. és hagy. XLVI. és XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Egy másik harangon Szűz-Mária, Sz.-József felirat.

Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. VI. 53. M. Biz.
Gulden István: A magyar—németpolányi plebánia. M. Sion. 1866. 668.

Nemet-Tevel. L. **Nagy-Tevel.**

Nóráp. A Kovácsi-kastélyban római oszlopok.
Rómer Jgyk. VI. 62. M. Biz.

Olaszfalu. Római telep helyén régi alapfalak stb.
Rómer Jgyk. VII. 34. M. Biz.

Öskü. Török mecset- vagy őrtoronyhoz épített, kerek apsissal ellátott kápolna.

K. G.: Nagy (?) Nemz. (?) Naptár. 1861. 129. Képpel.
Rómer: Arch. Közl. X. II. 39.
— — Bakony. 141.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 332.
Ivánfi Ede jel. M. Biz. 1872. 51.
H. I.: Arch. Ért. 1875. 75.
— — Ó-ker. m. 143.
Csánki D. (Eskő.): Mo. fldr. III. 210.
Cserna K. rajza. O.-M. Mon. Mo. IV. 204.

Ág. ev. templom harangja e felirattal: Josephus Brunner Bude me fudit. 1795.

Rómer-hagy. XLVI. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. VI. 3. M. Biz.

Padrag. Pálos-templomrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Palota (Várpalota). A gr. Waldstein-féle kastélyban levő, Inotán talált római sírkő.

Rajz Rómer Flóristól. Rómer-hagy. IX. sz. cs. M. Biz.

A kath. templom falában faragványos kő.

Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. VI. 11. M. Biz.

R. k. templom egyik harangjának felirata: Johann Nuspigler in Ofen goss mich.

Másikon (a legkisebb): Joseph Berger Goss mich in Raab. 1743. felirat.

Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

A kastély nagyobb harangja e felirattal: Goss mich Balthazár Bachmann in Ofen. Anno 1727.

Kisebbiken: Joseph Eisenberger goss mich in Raab. 1747. felirat.

Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Várkastély. (Újlaki-féle vár) a város nyugati részén.

Régi képei. Birkenstein. 40. tábla.
Birken. 758. 59. l.
Birken. 754b. 55. l.
Description. 46. tábla.
1593-ból. Description. 13. tábla.
Ortelius. 137. l.
Coronini. 400a. 34.
Dilich. 456a. 50.
Egyes képe a M. N. Múz.-ban. Bubics. 50. l. 380—1.
Várpalota négytornyos kastélyáról Kaprinai (Steph). Hung. Diplomatica. II. 410. azt állítja, hogy Sz.-István építtette. Idézi Károly J. Fejér vm. tört. I. 167. 2 jegyz.

A vár irodalma:

Ung. Mag. 1782. II. 331.
Kis Károly: Palota várának 1566-iki Sz.-Iván havában a török környültáborlás alól felszabadulása. Tud. Gyűjt. 1826. VI. 108.
Patola. Fillér-Tár. I. 1834. 41.
Fényes Elek: Mo. mai áll. I. 436.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 332.
Patyi László: Adatok a veszprém-palotai várkastély tört.-hez. Haz. s a Külf. 1870. 13. Képpel.
Rómer Jgyk. VI. 11. és hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Arch. Ért. 1886. 185.
Károlyi J. A Fejérm. t. és rég. egyl. Évk. II. 42.
Könyöki J. rajza. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Említve Arch. Ért. 1887. 83.
Csánki D.: Mo. fldr. 210. 214.

Puszta-Palota omladékai a Bakony sürű erdejében, egykor Mátyás király vadászlaka, a várostól északnyugatra.

Fényes E.: Mo. mai áll. I. 436.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. VII. 11. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 332.
Tandor M.: Vas. Ujs. 1867. 6. Képpel.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 278.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1886. 3.
Arch. Ért. 1886. 185. 1887. 83.
Berky J. jegyző jel. M. Biz. 1901. 151.

Kettős kőfal alapjai, Kinizsi-ugrató nevű híd maradványai az út mellett a várostól nyugatra.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 332.

Kikeritő vagy Tikeritő. Hajdani halastó 3^0 magas, 100^0 hosszú gránitkőfallal a víz feltartóztatására. (A csatornázás helyén ma rét van.)
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 436.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856. után Ipolyi: Arch. Közl. II. 202. Ezek szerint a kőgát négyszögű falai némely helyt 4—5. m. magasan állanak s jelzik a hagyomány szerint az egykori halastó (Kikeritó?) partját, mely Mátyás király halastava volt. (Nem egy-e az előbbivel?)
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.
Kikeritói „Római út" rajza. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. IV. 105.

Papkeszi. A határban földvár, melyet 1644 körül hánytak szét.
Fényes E.: Mo. mai áll. 443.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Pápa.
Ung. Mag. 1782. II. 331.
Gyurkovics György: Pápa mezőváros nevének eredetéről és régiségeiről. Tud. Gyűjt. 1824. VIII. 72.
—h: A pápai főiskola ó- és új-iskolaépületéről. Vas. Ujs. 1858. 38. Két képpel. Pótlék u. ott. 40.
Fuchs Tamás: Pápa szabadalmas város története. Családi Lap. 1858. I. 175.
Bosznai Viktor: Pápa hajdan és jelenleg. Vas. Ujs. 1859. 22. Négy képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 210. 214.

Benedek-rendi-, előbb Pálos-templom.

Egykor Pálos-kolostor helye.
F.-Czinár: Mon. I. 323.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 311—5.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 102.

XVIII. századi padok a Benedek-rendi templomban.
Rajz. Cserna K.: O.-M. Mon. Mo. IV. 168.

R. k. plebánia templom a XVIII. század végéről.

Maulpertsch nyolcz falfestménye.
Z. G.: Ország Tükre. 1862. 9. Képpel.
Szigeti Szabó Ede: Haz. s a Külf. 1867. 48. Képpel.
Pasteiner a falképekről. Akad. Ért. 1896. 197.

Sz.-Ferencz-rendi zárda. 1680.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 285.

Ev. ref. templom. 1783.

Korvin-épület a hasonló nevű utczában, a kapu fölött Mátyás czímere. (Ruharaktár.)
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 349.
Polgármesteri jel. M. Biz. 1901. 151.

Pápai ev. ref. collegium könyvtárában levő harang. Scholae reform. Papensis 1531. felirattal.
Sárközi István levele 1863 febr. 6. Rómerhez. Römer-hagy. XXXIX. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Rajzai. Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

A ref. egyház legrégibb terítői.
Römer Fl.: A pápai ref. egyház levéltára és legrégibb terítői. Vas. Ujs. 1875. 33.

Eszterházy-féle kastély.
A nagytemplom és kastély rajza. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. IV. 179.

Pápa egykori vára.
Régi képei. 1593 Dilbaum. 14. tábla.
1597. Dilbaum. 43. tábla.
Ortelius. 220.
Coronini. 400a. 33.
Birken. 754. 54.
Birken. 754b. 52.
Birkenstein. 15. tábla.
Dilich. 456a. 35.
Description. 47. l.
Régi képei egyes lapokon a M. N. Múz.-ban 50. l. 382—388.

Pere. Puszta, Olaszfalu közelében. Római út és castrum nyomai.
Römer Jgyk. XXXVIII. 158. M. Biz.

Pusztatemplom két fala.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 41.

Peremarton. R. k. templom harangja: Johann Brunner goss mich in Ofen 1774. felirattal.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Második harang: Johann Brunner goss mich in Ofen. 1774. Peremart — Cath. Joseph Szabo Parocho existente felirattal.
Römer Jgyk. VI. 40. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Harmadik harangon: Johann Brunner goss mich in Ofen. 1774. Ex munificentia ect. felirattal.
U. ott.

Ev. ref. templom harangja: A Peremartoni Helv. Conf. Ecclesia harangja újonnan Pelikan öntötte 1753. esztendőben felirattal.
Römer Jgyk. VI. 41. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Peterd. Joseph Eisenberger goss mich in Raab 1760. feliratú harang.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Péth vidékén, Palotától északra, félórára a hegyek közt, a hagyomány által Mátyás király vadászkastélyának tartott Bátorkővár romjai.
Károly J.: Fejér vm. tört. IV. 192.

Polány. Faragványos székek.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Porva. Polygon záródású templom és alapfalak.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 456.
Römer Jgyk. VII. 109. rajz.
Römer: Bakony. 118.

Borzavár mellett Pálos-kolostor helye (nem egy az előbbivel?) és töltés maradványai.
Ádám Iván: Pálosaink épitk. eml. Egyh.-m. Lap. 1883. 75. 105.

Perneszi Pálné síremléke 1500. a porvai templomban.
Auguszt Gerő: Arch. Ért. 1880 220. l.

Sebastian Holzbock goss mich in Raab Ao 1784. feliratú harang.
Römer hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. VII. 105. M. Biz.

Másik harang felirata: S.-Maria Porvan Comunitas. Ao 1795.
Peleskey S. tanító közlése. Römer-hagy. XLVI. XLVII. sz. cs. és Jgyk. VII. 105. M. Biz.

Puszta-Palota. L. **Palota**.

Rátot. Római családi házak és kemenczék alapfalai.
Rhé Gyula: Arch. Ért. 1904. 248—9.

G. Gyulaffy várának és a vörös barátok kolostorának omladékai.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 443.

Csúcsíves keresztfolyosó maradványai Nagy János udvarában.
Irónvázlata Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Premontr. átmeneti korú templomrom.
Említi H. I.: Oest. Revue. 1865. II. 198.
H. I.: Két átmeneti zárda maradv. Arch. Ért. 1885. XVIII.
Römer: Bakony. 1860. 139.
F.-Czinár: Rátót egykori prépostsága. Mon. II. 50—52.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 321—2.

Rátóti templom jobb és baloldali románkori oszlopfejezetei.
Irónvázlatok. Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
A régi r. k. és ev. ref. templomokat nemrég lerombolták. Községi jel. M. Biz. 1901. 151.

Ev. ref. templom harangja Tiszteletes Szikszai Josef Predikator és Fülöp János költségével Ao 1799. felirattal.
Römer Jgyk. VII. 25. l. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Második harangon Caspar Mendel goss mich in Raab Ao 1799. A. H. C. Rátóti Ekklézsia istenes költségével stb. felirat.
Römer: U. ott.

Ev. ref. templom középső harangja a XVI. századból, felirat nélkül. A hagyomány szerint az ellenség elől Gesiderbe (?) eresztetett.
Römer 7. sz. Jgyk. 25. l. és Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Réde. Gr. Eszterházy-féle kápolna.

Három Eszterházy-gyermek karrarai márvány síremléke, rajta Krisztus és a kisdedek domborműben.

Ev. ref. templom. 1747.

Várhely.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 101.

Ev. ref. templomtorony kisebb harangja. 1679.
Römer Jgyk. VII. 88. és Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Soly (Sooly). Régi ev. ref. templom.
Fényes E.: Mo. mai áll. 443.

A ref. templom festett menyezete. (Ma az Iparműv. Múz.-ban.)
Römer: Régi falk. 157.
Arch. Ért. 1895. 280.

A ref. templom udvarán levő zárdaromok, állítólag Pálosoké volt.
Pécb Béla mérnök jel. M. Biz. 1893. 101. 109.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 151.

Ev. ref. templom harangján Johann Brunner goss mich in Ofen 1776. felirat.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Somló vára.
Cseresnyés Sándor: A Nagy-Somló hegyről, váráról, Somló-Vásárhelyről, helyzeti, történeti, term. gazd. s költészeti tekintetben. Veszprém. 1848. rég. füz. 8r. 66 l. Orsz. Statiszt Hiv. knyvt. Budapest.
—y —n: Nagy-Somló vára. Ország Tükre. 1865. 12. Képpel.
Könyöki J. rajza. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Említve Arch. Ért. 1887. 83.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 210. 214.

Somlyó-Vásárhely. Margit-kápolna a Somlyói hegyen, Mátyás király idejéből.

Kakas-család lakóháza. (Igen régi.)
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 215.

Súr. R. k. templom legnagyobb harangja e felirattal: Haec Campana fusa est sub RO Parocho Paulo Labady. Goss mich Anton Litmann in Pest. 1795.

Középső harang ugyane felirattal.
Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. VII. 73. l. M. Biz.

Ág. ev. templom legnagyobb harangja e felirattal: In Pest Gos mich Joh. Col. und Ant. Littmann stb. 1795.
Römer Jgyk. VII. 74. l. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Szápár. R. k. templom nagyobb harangja Caspar Mendel goss mich in Raab 1794. felirattal.
Römer Jgyk. VII. 15. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Kisebb harangja e felirattal: Joseph Eisenberger gos mich in Raab. 1754. Curavit cummunitas stb.
Römer Jgyk. VII. 15. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Szent-Gál. R. k. templom főoltára.
Szücs József jel. M. Biz. 1901. 151.
Sz.-Gálra vonatkozó 1524-beli okmány-átírásának másolata. Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Ev. ref. templom. Joseph Steinbock in Gracz Gosz mich in Ofen 1747. feliratú harang.
Römer Jgyk. VI. 101. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Másik harang, Joannes Kohl gosz mich in Pest. Ao 1775. felirattal.
Römer Jgyk. VI. 106. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Sz.-Istváni pusztán templom helye.
Römer Jgyk. VI. 64. M. Biz.

Sz.-Iván. Templom kisebb harangján: Holzbock Goss mich in Raab Sebastian. 1782.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Szentkirály-Szabadja. Régi r. k. templom. Ajtaja fölött felirat. 1789.
A templom leírása, felirata és irónvázlata. Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. IV. 78. M. Biz.

Ev. ref. templom. 1789.

Várrom az ú. n. Várhegyen.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.
Gózon I. jel. M. Biz. 1901. 47.

Szilasbalhás. Római sírok.
Némethy József: Arch. Ért. 1904. 246—8. 437.

Szolga-Győr. Vára.
Új M. Múz. 1858. 552.
Említi Ballagi A.: Prot. Egyh. Közl. 1872 decz. 21.

Szücs. Anno 1742. Goss mich Joh. Ern. Christelli k. Stuckgyszer in Pressburg és Dedicatiós feliratú harang.
Römer Jgyk. VI. 103. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Tapolczafő. Római ossarium. (Vánkos Pál nevű földmíves udvarán.)
L. V.: Arch. Közl. VII. 218—20.
— — Pesti Napló. 1873. 105.

Kisebb harangján Caspar Mendel goss mich in Raab. 1789. N. Tapolczafői Reformata Sz. Ecclesia tagjai Közköltséggel és akarattal készítették a dicső sz. háromság Istennek tiszteletére Solymossi Dániel predikátorságában. A. MDCCLXXXIX. felirat.

Nagyobb harangján ugyanez a felirat. 1789.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Egykori harangját öntötte volt Schuter Jakab Bécsben. 1630.
Römer Jgyk. VI. 65. és Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Tálod. A Vásonyihoz közeli erdőben egyenes záródású templomrom a XV. századból.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 437.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Römer: Bakony. 194.
Némethy G. jel. M. Biz. 1901. 151.

Teés. R. k. templom kelyhei. 1751. és 1755-ből.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Ev. templom harangja. Joseph Brunner goss mich in Ofen 1787. felirattal.

Ugyanitt ostyasütő 1758-ból.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Várrom a Bakonyban.
Említi Ballagi A.: Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1873.

Tés. L. **Teés.**

Tósok-Berénd. R. k. templom. Kora?
Gulden István: A tósokberéndi plebánia. M. Sion. 1866. 676.

Tót-Vázsony. A bögei pusztán régi templom, melynek alapjaiból vasbuzogányt ástak ki.
Arch. Közl. III. 173.

Tót-Vázsony és Aszófő között a tihanyi apátság szőllősi birtokán kiásott római alapfalak, feliratos kövek s épületmaradványok.
Récsey Viktor: Balatonvidéki kutatásaim. Különlenyomat. 1895. 6 l.

Tüske-vár udvarán lelt római feliratos kő a plebánia udvarán.
Arch. Ért. 1877. 133.

Egykori Pálos-templomának déli fala és sekrestyéje. (Borjú-istálló.)
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. I. 56. 71.
Bergh Károly rajzai. Römer-hagy. M. Biz.
Háry Alajos: A Pálos-rend jenőtüskevári zárdájának története. Írta —, tüskevári pleb. A Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1878. 1—24. l.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 293—4.
Ádám Iván: Arch. Közl. XII. 24—44. Öt Képpel.
— — Egyh.-m. Lap. 1883. 76.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII. l.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 213. (Jenő.)

Gloria in excelsis Deo 1720. feliratú harang.
Römer Jgyk. I. 71. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Ugod. R. k. templom.

Harang e felirattal: Joseph Steinstock gos mich in Ofen.
Römer Jgyk. VI. 45. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Sebastianus Holzstock fudit Jaurini 1780. feliratú harang.
Römer-hagy. XLVI. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. VI. 45. M. Biz.

Régi várának árkai, várrom, bástyafal.

Erre épült a r. k. templom és kálvária.
Römer: Bakony. 162.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Römer Jgyk. VI. 20. l. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 211.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Úrkút. Harang, Joseph Steinstock gos mich in Ofen 1763. felirattal.
Römer Jgyk. VI. 56. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Második harang ugyane felirattal. 1747.
Römer: U. ott.

Vámos. Likacs nevű törökkori földalatti boltozatok. Egyik alagút egy gödörhöz, másik egy forráshoz vezet.
Römer Jgyk. VI. 77. és hagy. XVII. sz. cs.

Városlőd. Leweld nevű karthausi-kolostor maradványai, faragványos kövek a plebánia házban és a halastó gátjában.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 182. l.
Römer: Bakony. 176.
Römer Jgyk. VI. 32. és hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Mátray G.: Egykori karthausi-kolostora. Akad. Ért. 1850. 197.
Dedek Cr.: A karthausiak Mo.
Említi Pór A.: Századok. 1890. 163.
Némethy Gábor jel. M. Biz. 1901. 151.

A némabarátok kolostora maradványai közt vörösmárvány keresztelő-medencze. 1521.
Römer: Bakony. 176.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 182.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 213.

R. k. pleb templom. Kora?
Gulden István: A városlődi plebánia története. M. Sion. 1864. 833. 935.

Két harang, e feliratokkal: Goss mich Anton Zechenter in Ofen 1770. és Johann Mendel goss mich in Raab. 1777.
Römer Jgyk. VI. 56. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Várpalota. L. **Palota.**

Vásonykő. Vára.
Vásonykő várára vonatkozó latin jegyzetmásolat. Bél Mátyás kézirataiból az esztergomi könyvtárból. Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 212.

Vázsony. L. **Nagy-Vázsony.**

Vepini pusztán levő római kő, téglák és itt talált ólomtábla: Hercules a váluton képével.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Veszprém.
Veszprém város és püspökségre vonatkozó jegyzetgyűjtemény. Römer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. IV.
Veszprém neve. Tud. Gyűjt. 1821. 3.
Veszprém hajdan. —i —n: Képes Ujs. 1859. 2. Képpel. Zombory Gusztáv.
Vas. Ujs. 1859. 33. Képpel.
Képes Ujság. 1860. II. 7. Kép.
Z. G.: Vas. Ujs. 1861. 52. Képpel.
Vas. Ujs. 1863. 434. l. Két képpel.
Ország Tükre. 1864. 28. Képpel.
Zombory G.: Mo. s a N.-világ. 1865. Képpel.
Veszprém. Történelmi és statisztikai vázlat. „Veszprém". 1866. 1. 2.
Veszprém. E. L.: Vas. Ujs. 1869. 35. Képpel.
Veszprém. Cs.: Mo. s a N.-világ. 1868. 16. Képpel.
Véghelyi D.: Veszprém város közigazgatási és helyrajzi története. (Nyomtatása félbenmaradt. Századok. 1879. 714.)
Rupp: Veszprém egyházi épületei. Mo. helyr. t. I. 259—62.
Bátori A.: Veszprém az Árpádok alatt. „Veszprém". 1885. 53. sz.
Holczi: Lapok Veszprém multjából. Veszprémi Közl. 1888. 50. 51.
Szomaházi István: Veszprém. Vas. Ujs. 1893. 17. A város képével. Háry Gy.-tól.
Veszprém a középkorban. Budapesti Hírlap. 1899 decz. 21.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 212. 216—8.

Székesegyház altemplommal a XIV. századból. Átalakítva. 1720.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856. I. 114.
Mittheil. d. C. Com. I. 184.
Ipolyi A.: Arch. Közl. II. 202.
— — Deák-mon. baz. 7. 96. és 98. l.

A székesegyház képe. Mo. s a N.-világ. 1868 183.
H. I.: M. Biz. 1873. 132
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII. 1.
A székesegyház említve Arch. Ért. 1880. II. l.
Storno F. rajzai M. Biz. 1882. 34. 38. 57. 70. 104.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIV. XLIX.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Említve Arch. Ért. 1887. 83.
A székesegyház leégése 1400-ban. Századok. 1890. 496.

A főoltár mögött a két nagy oszlop a régi templomból való.
Némethy Gábor jel. M. Biz. 1901. 151.

A székesegyház egyházi szerei:
Csete Antal: A veszprémi székesegyház ékszereinek leltára. M. Sion. 1867.

Vörösbársony miseruha Vetéssy Albert püspök címerével a XV. századból. A székesegyházé.
E. kiáll. k. 1443.
Czobor: Egyh. eml. 78.
Radisics J.: Mo. tört. eml. 337. és LXVI. tábla.
Fényképe Römer-hagy. M. Blz.

Gizella-kápolna (Anna-kápolna) s a fölötte levő emeletes kápolna maradványai.

Az apostolok falképei.
Die alten Wandgem. in der Gizella-Capelle zu. W. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 184—5. Alaprajz és képekkel.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. I. 115.
Vas. Ujs. 1863. 49. Képekkel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 332. Képpel.
Ipolyi A.: Deák-mon. baz. 98
— — Műtört. tan. I. 226.
— — Arch. Közl. II 202.
A falképek másolása. M. Biz. 1873. 97. 98. 104. 129.
Ugyanerről. Arch. Ért. VIII. 2.
Ranolder: Elisabeth cz. munkában. Képekkel.
H. I.: Ó-ker. Műeml. 142.
Römer: Régi falk. 149—50. Képekkel.
Storno F. rajzai. M. Biz. 1882. 34. 38. 57. 70. 104.
Említve Arch. Ért. 1883. XXXIX. XLIV. XLIX.
H. I.: Műeml. oszt. 1885. XVIII.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1882. 34.
A Gizella-kápolna belseje. Rajz. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. IV. 189.

XI. századi domborművek: Egyik a Gizella-kápolna melletti kanonoki ház kertjében ülőpad, másik a székesegyház hátamögötti várfal vízfolyókájában.
Gerecze P.: Arch. Ért. 1895. 369.

A székesegyház melletti várfal mellvédjébe befalazott oszlopfő, a rajta kigyódzó szalagon IN DEO FACIEMVS VIRTVTEM ALBERTVS EPS·W·MF FERI·IVSSIT 1467. (1864.)
Közli Halavács Gy. V. ö. alább a Vetési Albert-féle dombormüvel.

Veszprém melletti völgyben az egykori ősi apáczakolostortemplom újabb maradványai: Sokszögű szentély, jezsuita-stílű hajó.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 432.
Römer Jgyk. IV. 80. és hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
F.-Czinár: Mon. II 119.
Békefi: A cziszt.-r. tört. Mo. 11.
— — A pásztói apáts. tört. 1190—1702. 35 l.
A kolostor nyomainak lebontása. M. Biz. 1885. 33. 41. 51. 65.
Károly János: Fejér vm. tört. V. 361.

Szerzetes-utczában Michulecz György telkén régi kolostor falai, szentélyzáradék és északi fal, nyomott csúcsívezettel.

Sz.-Benedek-hegyen nyolczszögű kápolna, kősisakkal.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Egyházi épületmaradványok a Sz.-Benedek hegy alatt.
Arch. Ért. VI. 105. 129.

Veszprémtől Faisz felé a gyalogúton régi kápolna.
Römer Jgyk. VII. 192.

Sz.-Ferencz-rendi kolostor megújítva. 1776.

Sz.-Háromság-szobor.

Püspöki palota.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 332. Képpel.

Vetési Albert-féle vörösmárvány dombormű. 1461.
Áthelyezése a püspöki palotába. M. Biz. 1901. 258.
Feliratát közli Halavács Gy. M. Biz. 1902. 10.

Csatár nevű szőlőhegyi kápolnában románkori, egykor aranyozott vörös kereszt. (Processiós vagy tán csatakereszt.) Találtatott Csajágh község erdejében fegyverekkel együtt a tagosítási árok készítése közben.
Tusrajzai Bucher Ferencztől. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.

Veszprém vára. Várfal és bástyamaradványok.

Tűztorony.
Régi képe. Birkenstein. 25. tábla.
Ortelius. 137. l. (1593-ból.)
Dilbaum. 12. tábla. (1593-ból.)
Coronini. 400a. 23. tábla.
Dilich. 456. 51. l.
Description. 45. tábla.
Egyes képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 74. l. 587—9.
Veszprém várának alaprajza 1680-ból a bécsi K. k. Technisch. Admin. Militär-Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
A vár irodalma. Zombory G.: Mo. s a N.-világ. 1865. 85. 90. Távlati képpel.
Lejthényi Sándor: Veszprém vára a török időkben. „Veszprém". 1886. 12. sz.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1886. 185.
A tűztorony rajza. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. IV. 183.

Vilonya. XIV. században épült predikátori lakás roskadozó állapotban.
Fényes E.: Mo. mai áll. I. 444.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

Vörösberény. R. k. templom harangja Goss mich Sebastian Holzbock in Raab 1784. felirattal.
Römer Jgyk. III. 91. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

R. k. templom harangja S.-Donate ora pro nobis 1760. felirattal.
Römer Jgyk. III. 91. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Ev. ref. templom a XIV. századból.

Belső kapuja csúcsíves, gyámpilléres toronynyal, kőfallal kerítve.
Römer Jgyk. III. 90. és hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
Gózon I. jel. M. Biz. 1901. 47.

Ev. ref. templom harangja, Fusa sum per Franciscum Millner Bude felirattal, mely egy régiből van átöntve. (1811.) Ennek: Johann Posert (?) gosz mich in Ofen. Nos incolae Szár-Berény... sub Iudice Magyar György curavimus fieri volt a felirata.
Römer Jgyk. III. 89. l. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

A mámai hegy alatt a hajdani falu helyén XIV. századi templomrom. A nép szerint „vörös barátok" kolostormaradványa.
Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 30.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 151.

Zircz.

Vas. Ujs. 1856. 21. Képpel.
Ország Tükre. 1863. 27. Képpel.
V. S.: M. Néplap. 1857. 43. 48. Képpel.

Cziszterczita apátsága és templommaradványai.

H. I.: Oest. Revue. 1765. II. 199.
— — Arch. Ért. 1885. XVIII.
Rómer: Bakony.
Rómer Jgyk. VI. 15. 85. M. Biz.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 340—55.
F.-Czinár: Mon. 123—8.
Békefi: A zirczi, pilisi stb. apáts. Ism. X. M. Sion. 1898. 378. 486.
— — A pásztói apáts. tört. 29.
— — A cziszt.-r. tört. Mo. 8. 27—8. Képpel.

Az apátsági templom. 1723.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. 347.
Hőke L.: Főv. Lapok. 1879. 180.
A templom távlati képe. Metszet. Rómer-hagy. M. Biz.
Rajz. Háry Gy.: O.-M. Mon. Mo. IV. 189.
A templom homlokzata. Vas. Ujs. 1896. 4.
A mai apátsági templom. Békefi: A cziszt.-r. tört. Mo. 8. 29. 55. Képekkel.
Kornis Elemér: Zircz. Vas. Ujs. 1901. 36. Háry Gy. rajza.

Az apátsági templom oltárképe Maulpertschtől.

Pasteiner: Akad. Ért. 1896. 196.

A nagytoronyban levő harangok. Feliratuik: *a)* Ad res Divinas Populo pia Classica Canto Fulmina discutio Funera Phoro Pia. Fudit me Joannes Ernest Christelli Posonii. 1764.

b) A Fulgure et tempestate et ab omni (?) malo Libera nos Domine. 1764. Fudit me Joann. Ernst Christelli Posonii.

Rómer Jgyk. VII. 106. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Nagyobb harang: Sebastian Holzbock fudit me Jaurini 1780. felirattal.

Rómer Jgyk. VII. 106. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Huszár-torony harangja e felirattal: Joseph Steinstock gos mich in Ofen. Alul: Campana B. V. Maria de Zircz. 1744.

Rómer Jgyk. VII. 105. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Másikon: Joseph Steinstock goss mich in Ofen. 1732. felirattal.

Rómer Jgyk. VII. 105. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Zirczi kistemplom harangja Johann Brunner gos mich in Ofen. 1781. felirattal.

Rómer Jgyk. VII. 108. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Kisebb templom harangja Joseph Eisenberger gos mich in Raab 1762. stb. felirattal.

Rómer Jgyk. VII. 110. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Imre herczeg szobra. Alapzata az egykori apátsági templom egyik pillére.

Vas. Ujs. 1863. 15. Képpel.
Arch. Ért. 1901. 85.

Nepom. Sz.-János szobra az apátság előtt.

Békefi: A cziszt.-r. tört. 35. Képpel.

Feliratos kő. In nomine Patris et filii et spiritus sancti Hoc altare fundatum e. f. Aimeric. Reg. ungar. stb. felirattal.

Közli Lambert György biró. M. Biz. 1901. 151.

ZALA VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Zalamegyére vonatkozó jegyzetgyűjtemény.* Römer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. XV. XVI. és XIX.
2. *Römer Fl.:* Archeologiai levelek Zalamegyéből. Vas. Ujs. 1863. 36—51. Képekkel.
3. — — Zalamegye középkori egyházi építményei és azok jellemzéséről. Magyar orv. és term. vizsg. IX. ngy. Évk. 1863.
4. *Bergh Károly:* Körülményes jelentés a Szalavármegyei egyházról. M. Sion. 1868. 357.
5. *Bátorfi Lajos:* Adatok Zalamegye történetéhez. Szerkeszti és kiadja —. I—V. kötet. Nagy-Kanizsa. 1876. 8r. 380 l.
6. *Zalavármegye története.* Kiadja Zalavármegye közönsége. Oklevéltár. I. köt. 1024—1363. Szerkesztik Nagy Imre, Véghelyi Dezső és Nagy Gyula. Budapest. 1886. 8r. IV. és 640. II. köt. 1364—1498. 1890. 8. VIII. 646, l. Ism. Pór A. Századok. 1890 663—665.
7. *Knezevich Viktor:* Római út Muraközben. „Muraköz" 1887. 38. sz.

B) Zala vármegye műemlékei és azok irodalma.

Aligvár. Puszta alapfalak (?).

Alsó-Bagod. Nagyobb harangja Franz Antoni Weier in Graz goss mich 1771. stb. felirattal.

Kisebb harangján: Franz Antoni Pigneth in Graz goss mich. 1717.

Sipos József levele Rómerhez 1863 nov. 12. Römer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Templomrom.

M. Biz. 1896. 67. 79.
Sztehlo O. jel. és vázlatai. M. Biz. 1896. 117. 181. 198. 214., 1897. 42. 81.
Emlitve Arch. Ért. 1897. 284.

Alsó-Dörgicse. Románkori templomrom.

Pelargus János leírása és vázl. M. Biz. 1872. 89. 159.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 198.
Römer: Bakony. 183.

A templom egykori falképei.

Römer: Régi falk. 105.
Pelargus J. vázlatai. M. Biz. 1872. 89.

Alsó-Lendva. Szép faragású római dombormű az urad. tisztilak falában.

Ipolyi: Arch. Közl. 157.

R. k. pleb. templom. 1751.

Sz.-Háromság-kápolna. 1728.

Arch. Ért. IX. 37.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 123.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 22.

Alsó-Lendva vára.

Régi képe. Birkenstein. 91.
Egyházasbükki: Lendva vára. Vas. Ujs. 1854. 42.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1885. 11. 25. 31. 41.
Berg K. rajzai. M. Biz. Römer-hagy.
Püspöky Graczián: Lendva vára és a Bánffyak. Nemzet. 1898 márcz. 3.
A vár képei. Vas. Ujs. 1891. 28.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 12.

Harang e felirattal: Joseph Fistermeister in Oedenburg. 1762.

Römer Jgyk. XI. 9. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Három harangja Martinus Feltl Hat mich gegossen zu Gottes ehr 1776. (és 1758?) felirattal.

Römer Jgyk. XI. 11. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Alsó-Őrs. R. k. templom.

Gegossen von Johann Schick in Stuhlweisenburg feliratú harang. (Kora?)

Römer Jgyk. VI. 74. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Alsó-Rajk. A régi prépostság helye a rajki és töttesi major közti dombon az úgynev. Kastélyhelyen.

Várának helye a mai Várhely.

Rómer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 44. l.
F.-Czinár: Mon. II. 49—50.
H. I.: Oest. Revue. 1865. II. 198.

Alsó-Szemenye. Várkastély.

Alsó-Zsid. R. k. csúcsíves pleb. templom.

M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Könyöki rajzai említve Arch. Ért. 1887. 83.
Ádám Iván: Arch. Ért. 1886. 155—9. Alaprajz és képekkel.
Arch. Ért. 1886. 185.

Harang Christus Rex Venit in Pace Deus Homo Factus est 1524. felirattal.

Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Andráshida. Templom és torony.

Harang a XV. századból.

Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
A templom rajzai Hencztől. Rómer-hagy. M. Biz.

Apáthy nevű elpusztult falu.

Lásd Tihany és Aszófő közti országúti rom.

Arácson talált római feliratos sírkő.

Délm. tört. Ért. 1878. 162. 199—200.

Ev. ref. templom harangjai a következő feliratokkal: Gasper Mendel gos mich in Raab. 1794. Ezen harangot tsináltatta Tekintetes Baratkai Szücs László Úr aratsi R. Ekklezsia száméra. 1794.

A másikon: Anton Brunner gos mich in Ofen. 1787.

Rómer Jgyk. VII. 110. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Aszófő és Örményes közti átmeneti kori templomrom és falképmaradványai.

Rómer Fl.: Régi falk. 98.
Récsei V. jel. M. Biz. 1890. 108.

Ábrahám. Románkori templomrom.

Rajza Németújvár (Vasm.) rajzlapján. M. Biz.

Badacsonyi szőlőhegyen levő Sz.-Anna- és Sz.-Donát-kápolna, Sz.-István-templom romjai, a Pálosok egykori zárdájának helye.

Rupp: Mo. helyr. t. I. 272.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 345. Képpel.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 74. 75.
— — Arch. Ért. 1886. 64—6.
A rom rajza. Storno F. jel. M. Biz. 1877. 83. 86.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 319.

Badacsony-Tomaj. A badacsonyi hegy déli oldalán a szőlők közt régi templom.

Balássy Ferencz: A tomaji apátság nyomozása. M. Sion. 1864. 745.
Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 57.

Bagonya. R. k. templom.

Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 82.

Bakonycser. Római őrállomás alapfalai. Egy részét kiásatta s felvette a Balatoni Múzeum-Egyesület.

Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 82.

Balaton-Ederics. Koczkakövekből rakott római út maradványai.

Récsey V.: Balatonvid. kut. 25.

Egyenes zárású, XIV. századi templom, előcsarnokul szolgáló toronynyal.

Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 11.

Feliratnélküli XVI. sz. elejéről való harang. (Mint a Zsidi.)

Rómer Jgyk. I. 97. és Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Jesus Nazarenus Rex Judeorum feliratú harang.

Rómer Jgyk. I. 97. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Balatonfüred. Két kehely a XV. és XVI. századból. Az ev. ref. templomban. Egyik felirata: Isten tisztességére adta Kenesei Péter Tyhani főkapitán anno 1622. Készült a ref. előtt.

Rómer: Bakony.
Károly J.: Fejér vm. t. V. 99.
Gózon I. jel. M. Biz. 1901. 47.

Balaton-Kisszőllős. Ev. ref. templom.

Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 82.

Balaton-Sz.-Péterúr. Templomát az elbontott örményesinek romjaiból épitették.

Rómer Jgyk. XII. 131. M. Biz.
Rómer iratai. M. N. Múz Oct. Hung. 501. Tom. XV. Sz.-Péter feliratú fogásban.

Bácsi-pusztán levő templom.

Rajza Storno F.-től a kisfaludi templomrom rajzlap hátán. M. Biz. 1887. 83. 86.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 279.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 256.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.

Bánuta. Sirkő.

Egyházasbükki Dervarics Kálmán: Vas. Ujs. 1895. 32.

Becsehely. Florentin Streckfusz in Graz goss mich 1711. feliratú harang.

Rómer Jgyk. XI. 19. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Martinus Feltl goss mich in Graz 1781. feliratú harang.

Rómer Jgyk. XI. 19. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Bellatincz (Belatincz.) R. k. pleb. templom. 1742.

A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 125.

Négytornyú kastély.

Régi képe. Birkenstein. 99.
Gózon Imre jel. és vázlatai. M. Biz. 1878. 23. 36. 53. 56., 1901. 47. (A kastély nem régi.)
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 11.
Említve Arch. Ért. 1887. 83.

Besenyő. Egyenes záródású kápolna egy dombocskán.

Rajza Hencztől. Rómer. Arch. Közl. X. II. füz. 4.
Hencz rajza. Rómer-hagy. M. Biz.

Bottornya (Pottureny. Muraközben). R. k. templom csúcsíves szentélye, alakos gyámkövekkel.

Keresztelő-kút.

Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36. 79. 99.

Jhis nazarenus rex iudeorum anno dni millimo CCCCLI. (1451.) hoc opus fecit fieri dnus ian hytovecz ad Laudem dei omnipotentis et S. viti incris in (?) Stefan.

Rómer Jgyk. V. 73. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Matthaeus Kosterbaum in Graz 1741. feliratú harang.

Rómer Jgyk. V. 78. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.
Körjegyz. jel. M. Biz. 1901. 82.

Bucsu-Szent-László v. **Szent-László-Egyháza**. Újabbkori nagy temploma mögött a régi kis templom.

Rómer Flóris: Arch. Közl. X. II. füzet. 51. Rajza Hencz Antal-tól.

Harangjai. A nagyobbik feliratata: Johann Baptist Dival in Wien hat mich 1733. (?) A Fulgura et tempestate libera nos Domine.

A kisebbik felirata: Grosz (Goss?) Mich Joh. Nuspicker in Ofen 1712. Residentia S. Ladislai.

A középső harang felirata: I·N·R·I. 1795. Me Fudit Franciscus Pfistmeister.

A kápolna harangján: Josef Eisenberger Grosz (gosz?) Mich in Rab Anno 1746.

Rómer-hagy. XXXVII. sz. cs. M. Biz.

Csabrendek. Római sírkő és más római maradványok lelőhelye.

Récsey V.: Balatonvid. kut. 21.

R. k. templomai: *a)* A községben. *b)* Tárkány-pusztán, *c)* Csabi-pusztán.

Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 82.

Harangjai a következő feliratokkal: A második harangon Martin Feltl Hat Mich Gegossen In Graz 1755. Ecclesiae Rendekiensis Sancti Laurentii Martyris.

A harmadik harangon: Hans Schon zu Wien Gos mich A. 1618.

Negyedik harangon: Josef Eisenberger Gos mich in Raab 1763. (Csab-, levan törve) Rendekiensis.

Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Csatár. R. k. XIV. századi temploma, átépítve.

Vársürűnek nevezett vár alapfalai.

Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 6.
H. I.: Oest. Revue. 1865. II. 196.

Egykori apátsága.

F.-Czinár: Mon. I. 237.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 280–2.

Csáktornya. Díszes római faragvány a várkapu belső felén jobbra.

Rómer: Arch. Közl. III. 156.

Egykori Pálos-kolostora, a mai Sz.-Ferencz-rendi zárda.

Rupp: Mo. helyr t. III. 262–3.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 73. 76.

Sz.-Ferencz-rendi zárda homlokfalában Zrinyi-czimer: Nicolaus Comes Perpetuus Zrinyi Francisci Fratribus felirat kezdőbetűivel. 1644.

A zárda folyosóján Zrinyi a költő és Zrinyi Ádám egykorú arczképei.

A csáktornyai vár (czukorgyárrá átalakítva és járásbirósági lakás) kapuja alatt római emlékkő és Zrinyi-czimer.

Malakóczy domborműves síremléke. 1603. (M. N. Múz.-ba szállítva.)

Egyik pajtában 17 mellszobor.

Schulek Fr. jel. M. Biz. 1872. 76. A domokosfai templommal kacsolatban.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36i 83. 99.

Herrn Herm Johannes Michaelis Graff v. Altheun durch das Feuer bin ich geflossen Johannes Wodik hat mich gegossen Zu Ehre Gottes in Graz Ao 1759.

Rómer Jgyk. V. 101. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Harang e felirattal: Martin Feltl gos mich in Graz.

Rómer Jgyk. V. 100. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Harang Josephus Anngerer fudet me Zagrabia 1775. felirattal.

Rómer Jgyk. V. 100. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Harang Mathaeus Kösterbauer in Graz hat mich gegossen 1742. és 1741. felirattal.

Rómer Jgyk. V. 100. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Lásd még a vártorony harangjait.

Zrinyi-várának részben lakott maradványai, bástyái.

Régi képe. Birkenstein. 130.
Szilágyi Sándor: Pesti Napló. 1876. 71.
Arch. Ért. II. 1869. 101.
Csáktornya régi vára. Vas. Ujs. 1887. 38.
Csáktornya multjából. Muraköz. 1887. 35. 36.
Csáktornya régi képe. Egykori metszet után Cserna K. O.-M. Mon. Mo. IV. 250.
A vár az udvar felől nézve. Rajz. Vas. Ujs. 1896. 41.
A vár külső képe. Spányi Béla rajza. Vas. Ujs. 1896. 41.
Csánki D.: Mo. fldr. 9—10. 19.
Karácson Imre: Csáktornya vára. Török követség Zrinyi Miklósnál. Századok. 1900. 942—6. (Evlia Cselebi útleírása a csáktornyai és légrádi várakról.)
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 11.
Irónvázlatok. Rómer-hagy. M. Biz.
A Zrinyi grófok drágaságai és műtárgyai Csáktornyán. Közli Kukuljevics Iván: Arkiv za povjestnicu jugoslo-slovensku. I. 155—172. Ismerteti Margalits E. Horvát tört. repert. I. 10.

A vártemplom harangja Jesus Nazarenus Rex iudeorum Andreas Klein goss mich in Wien felirattal.

Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. V. 99. M. Biz.

Vártoronybeli XVI. (?) századi harang Gloria in r . . . felirattal.

Rómer Jgyk. V. 98. és Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Csáktornyai palotának emblematikai festménye, mely Magyarországnak Althan és Batthyány grófnék által eszközölt politikai megmentésére vonatkozik.

MS. Sec. XIX. A. 1811. pag. 2. in folio. M. N. Múz. Fol. Hung. 670. A végén „Szapáry m. p." latin nyelven bizonyitja, hogy a kép, melyet Althánné festetett, mely Magyarországot egy szomorú anya képében a mellette jajgató Batthyánynéval ábrázolja, másfelől Pallas (Altánné) és a buzogányt emelő Herkules áll, míg a szájtátó oroszlán Magyarország felé szökik, hogy elnyelje. 1811-ben még létezik. Hol van ma?

Csáktornya közelében Nova-Curia, másképp Ujfalu nevű egykori ispotályos-rend konventje.

F.-Czinár: Mon. II. 144.

Lapsina pusztán elpusztult földvár. (?)

Csepregh. Ikerablakos torony, csúcsíves kapuzatú templom.

Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 7.
Gózon I. jel. M. Biz. 1901. 47.
Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 82.
Harangablak, ajtószár, ajtónyilás tollrajzai. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 112. sz. rajzlapon.

Csehi falu keleti végén római telep maradványai. (A sümeghi castrum legközelebbi statiója.)

Ádám Iván: Arch. Ért. 1880. 217. 218.

Cséb. Fatemplom.

Harangláb fából.
Tollrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 112. sz. rajzlapon.
Römer: Arch. Ért. V. 1871. 4. Alaprajz- és képekkel. 5. 6.

Harang. 1670.
Römer: Arch. Ért. V. 1871. 6.

Csicseri rom.
Pelargus I. jel. és vázl. M. Biz. 1872. 89.

Csicsó. Árokfői templomrom.

Szentbalázsi templomrom.

Herendi puszta fal.
Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 82.
Rajzai Pelargius J.-tól. Kis-Dörgicse rajzlapján M. Biz. 1872. 89.

Ref. templom harangja Caspar Menzel Goss mich in Raab Ao 1787. stb. felirattal.
Römer Jgyk. X. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Harang e felirattal: Gos mich Antoni Zechmeister Ofen. Anno 1754. In Possessione Csicsó Gloriam Dei Campanae pulsando consolate.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

Csobáncz. Kerekapsisú templomrom a várhegy északi oldalán, hol egykor a falu is feküdt.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 7.
Storno F. jel. és rajza. M. Biz. 1877. 28. 38. 45. 69. 83. 86.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 279. 1887. 83.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Csobánczvár romjai.
Régi képe. Birkenstein. 117.
Mericzky Péter: Vas. Ujs. 1869. 43. Képpel.
Mo. s a N.-világ. 1876. 23. Képpel.
Arch. Ért. 1886. 185.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 10.

Csopak. (Balaton-Füred mellett.) 1848-ban feltallált római caldarium.
Arneth: Jahrbuch. 1856. I.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 266.

Csúcsíves bejáratú, egyenes zárású kis templom. Tornya a sanctuarium mellett románkori.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 7.
Récsey V. jel. M. Biz. 1890. 108.

Kastély a Balaton partján. (Kora?)
Vas. Ujs. 1863. Képpel.

Cziczelle. Templom tornyában régi harang.
Turcsányi Andor: Arch. Ért. 1870. 189.

Czirkovlány. L. **Drávaegyház**.

Dalián-Dörögh. L. **Talián-Dörögh**.

Dekanovecz. Somsich-kastély.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Diszely (Diszöly). A Hidegvölgyben a hegyoldalba vágott elmohosodott út, állítólag római épitmény.

Diszely és Mindszent-Kálla között Kosálllás nevű pusztán előjött római téglák és más maradványok.
Récsey V.: Balatonvid. kut. Különlenyomat. 20.

Caspar Mendel goss mich in Raab. 1792. Nemes Szala vármegye Güszelli Helsig tsinaltat Ao 1792. feliratú harang.
Römer Jgyk. I. 17. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Dobos-puszta közelében templomrom.
Tandor O. jel. M. Biz. 1901. 75.

Dobozi-puszta. Sz.-Jakab-kápolna romjai.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Dobronyi vár. (Zalam.?)
Kivonat Eszterházy Sándor Urbariumából. Anni 1697. Közli Thomka Gyula. M. Biz. 1890. 109.

Domasinecz. Keresztury-kastély.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Dráskovecz. Váralapfalak.

Drávaegyház (Czirkovlyán). Csúcsíves ajtajú r. k. templom.
Gózon I. jel. és vázl. M. Biz. 1901. 47.

Drávavásárhely (Nedelicz). R. k. templom, csúcsíves sanctuariuma.

Csúcsíves szentségtartó.
A templom felmérési irónvázlata. Römer Fl. 1862 szept. 14. Hátára jegyezve: „A templom körül van véve négyszögű fallal, mely szép kőurnákkal diszitett — a főbejárás előtt hosszú porticus." Römer-hagy. M. Biz. 1891. 159. XVI. sz. cs.

Szobrok és vállkövek.
Irónvázlatai u. ott.

Dragach Farkas síremléke. 1578.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36. 79. 99. 105. 113.

Chrenkó Mátyás sírköve.
Mindezek és a szentségtartó rajzai Bergh K.-tól. Römer-hagy. M. Biz.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Ecce crucem Domini Fuerse (fugite) partes Adverse Joannes Foresty Zagrabiae 1724. feliratú harang.
Römer Jgyk. V. 93. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Másik harang. Felirata: Weier in Graz gos mich. 1797.
Römer Jgyk. V. 92. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Ederics. L. **Balaton-Ederics**.

Ecsér. Fülöpitől félórára, elpusztult község román templomának romja.

Déli falában római feliratos kő. Mommsennél 4131. sz.
Römer: Arch. Közl III. 163.
Récsey V.: Balatonvid. kut. Különlenyomat. 1895. 15.
— — jel. M. Biz. 1890. 108.
A romot leírja Pelárgus János. M. Biz. 1872. 89.
Lásd még M. Biz. 1898. 173. 205. 221. 256. 277.
Gyalus László felvételei. M. Biz. 1898. 205.

A templomrom falképmaradványai.
Römer: Régi falk. 105—6.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Egregy. Ikerablakos templomkája a falun kívül.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 11.
Tollrajzai. M. Biz. sz. n.
Más rajzai. Römer-hagy. M. Biz.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Egyházas-S.-László. Sz.-Ferencz-rendi templom és zárdája. 1649.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 226.

Erenye-puszta. Pálos-kolostor maradványai Barátsürű nevű völgyben.
Ádám Iván: Pálosaink építk. eml. Egyh.-m.Lap. 1883. 70. 104.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 289—90.

Falu-Füred. Régi r. k. templomának romjai.
Récsey V. jel. M. Biz. 1890. 108.

Felső-Dörgicse. Zánkához közel Ságh-pusztán, az elpusztult községi temetőn, a r. k. templom romjai mellett római kereképület alapjai.
Récsey V.: Balatonvid. kut. Különlenyomat. 1895. 14.
Rajzai. Alsó-Dörgicse rajzlapján. M. Biz.

Pannoniai szoborművek, feliratos kövek. A M. N. Múz.-ba kerültek.
Récsey V.: U. ott. 14.

Románízlésű templomrom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 11.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1882. 129—41. 178—85. 206—15. Képekkel.

Felső-Dörgicse templom harangja a XV—XVI. századból, olyan, mint a rátóti.
Römer megjegyz. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Felső-Eőrs. Balk Mihály szőlejében talált római téglák.
Römer Jgyk. VI. 64. M. Biz.

Románízlésű templom átalakítva, ép toronynyal.

Timpanum románízlésű domborművei.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856. 115. Fametszetekkel.
— — Mittelalt. Kunstd. d. oest. Kais. I. 180.
Felvette Hencz Antal. Römer: Arch. Közl. II. 205. X. II. füz. 37.
Hencz vázlatai. Römer-hagy. M. Biz.
Ipolyi A.: Műtört. tan. I. 103.
Römer: Bakony. 1860. 189.
A templomalaprajz felmérési irónvázlata. Römer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.
F.-eőrsi prépostságra vonatkozó véleményes jelentése Kaprinaynak a veszprémi püspökhöz 1755. évről. Römer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. XV. F.-Eőrs feliratú fogásban. 9 old. 4r. Kézirat. Römertől.
A torony rongált állapotára vonatkozó jegyzőkönyvkivonat a győri káptalan IX. jk. 296. lapjáról. Römer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 337.
A prépostság tört. Rupp: Mo. helyr. t. I. 308—11.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 127—8. Képpel.
— — Oost. Revue. 1865. II. 200.
A templom. H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII
Arch. Ért. 1895. 369.

Felső-Halistó. R. k. pleb. templom. 1526.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Felső-Mihályfalva. (Előbb Mihalovetz, Muraköz.) Martin Feltl gos mich in Graz 1771. feliratú harang.
Römer Jgyk. V. 103. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Felső-Rajk. Egyenes zárású r. k. templom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 45.

Fenékvár. Római castellum alapfalai. (Mogentiana.) Egy részét kiásatta és felvette a Balatoni Múzeum-Egyesület.
Csák A.: Fenék (Mogentiana) és területén az 1899. év folyamán teljesített első archeologiai ásatásunk eredményének ismertetése. A Balatoni Múz.-Egyl. I. évk. 73—92. Alaprajzokkal.

Puszta-Sz.-Egyház. Római őrtorony. Fenéktől délre. Alapjait kiásatta dr. Lipp Vilmos.
Römer: Arch. Közl. III. 37.
Alaprajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 119. l.
Lipp V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1885. 12—20.

Fülöpi. A Balaton partján, a szőlők közt, egy présház falában római feliratos kő.

E szőlővel egyirányban az elpusztult község románkori templom romjai.

L. ezt még Ecsérnél is említve.
Récsey V.: Balatonvid. kut. 14—5.
Bergh K. felvételei. Römer-hagy. M. Biz.

Templomrom a XIII. sz. végéről.
Rajz. Bergh K. Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 13.

Füred-Falu. L. **Mura-Füred**.

Gyepükaján. Templomrom.

Torony.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 82.

Györgyike-Tündérlak-Nemes-Bükkösd. L. **Lapsina**.

Gyula-Keszi. A kath. temetőben a Csigó-család sírboltja építésekor előjött köralakú alapfalak.
Récsey V.: Balatonvid. kut. 20.

A község határában Csobánczvár. L. ezt.

Haláp. Dobosról címzett bakonyi Pálos-kolostor romjai egy erdőség közepén, nem messze a halápi hegytől.
Ádám Iván: Pálosaink épít. emlékei. Egyh.-m. Lap. 1883. 69.

Hamuháza. Templomrom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.
Rajzát l. Németújvár (Vasm.) rajzlapján. M. Biz.
Ide tartozik a tévedésből Somogym.-ben 722. hasában felemlített Hamuháza irodalma is.

Hásházy. Románkori templom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 20.
Czobor B.: Hon. 1876. jún. 4. (Felszólítás a stílszerű helyreállítás érdekében.)
Hencz rajza. Römer-hagy. M. Biz.

Hegyesd. Várrom.
Régi képe. Birkenstein. 72.
Karácsony Ádám: Hegyesd vár ismertetése. Győri Közl. 1858. 86.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép II. 345.
Mezriczky Péter: Hegyesd.. Vas. Ujs. 1869. 43. Képpel.
Könyöki J. rajza. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Arch. Ért. 1886. 185.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 11.

Hétház. Templom.
Arch. Ért. 1887. 84.

Hosztót. R. k. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 82.

Kallós. Kerekegyháza, keleten kiugró oltárhelylyel.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 23.

Kanizsa. L. **Nagy-Kanizsa**.

Kapcza. R. k. templom.

Kapolcs. Várrom.

Kapornak. Kettőstornyú templom románkori apsissal.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 24.

Egykori apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 240. 241.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 20.

Karmacs. Csúcsíves (lerombolt) templom tornya a temetőben.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Kálóczfa. Templom.

Kebele. Római út nyomai.
Említve Arch. Ért. 1897. 392.

Pálos-zárdarom.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 82.

Kehida. Sír-kápolna. Ma a Deák-család temetkező helye.
Römer: Vas. Ujs. 1863. 461.

Kemend-Ollár. Ollár melletti pusztán Kemend várrom. A 60-as évek elejéig nagyrészben megvolt, de birtokosa a vár négyszögű koczkáit a déli vasút-társaságnak eladta. Ma csak egy csonka fala áll.
Ballagi Aladár: Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 12.

Kerka-Sz.-Miklós. R. k. templom falképekkel Cimbaltól. 1774
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Keszthely.
Alm. v. Ungarn. 1778. 388.
Mind. Gyűjt. IV. 1800. 239.
Zeitschr. von u. für Ungern. 1802. I. 184.
Ploetz: Keszthely topographiai tekintetben. Haszn. Mul. 1837. II. 29.
Podhraczky: Zalamegyei Keszthely. M. Tud. Ért 1856. 53. 307.
Dr. Lipp Vilmos: Keszthely és vidéke multjából. Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1884. 1—16.
Boncz József: Keszthely város monographiája. Írta —. Keszthely. Farkas J. kny. 1896. 490. l. Ism. —y—. Századok. 1897. 64—5.
Keszthelyi ásatások. M. Biz. 1872. 44. 70. 109., 1880. 88. 97.
Lipp V. jel. M. Biz. 1881. 23. 29. 43. 61. 78. 79.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 21.

A grófi kastély kapujában állott római kövek.
Akad. Ért. 1848. 53. l. után leírja. Römer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. XVI.

Római domborműtöredék (fürdőből kiszálló nő) a grófi kastély kapuszínjében.
L. V.: Vasm. Rég. Egyl. Évi jel. 1880. 23. Képpel.

Római feliratos kő az urasági kastély tornáczában.
Römer: Arch. Közl. II. 163.

Egykori csúcsíves plebánia templomának toronymaradványa a grófi kastélylyal szemben.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. 1856.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 343.
Ipolyi: Arch. Közl. II 180. 210.

Sz.-Ferencz-rendi csúcsíves templom és zárda.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 299—301.

R. k. plebánia templom helyreállítása.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.
A templom helyreállítása. Hencz Antal jel. M. Biz. 1878. 35. 36.
Storno Ferencz rajzai. M. Biz. 1877. 28. 38. 45. 69. 83. 86.
Ezek említve. Arch. Ért. 1878. 2. 235.
Schulek Fr. jel. M. Biz. 1894. 5. 33. 39. 111. 117. 124. 158.
Arch. Ért. 1895. 278.
Dr. Dunszt Ferencz apátplebános jel. a keszthelyi templom restauratiójáról, az épitő-bizottság 1893. évi május 10. tartott alakuló gyűlésén. (Nyomtatvány.) M. Biz. 1893. 115. 121.
Hencz rajzai. Römer-hagy. M. Biz.
A helyreállítás további ügyiratai. M. Biz. 1894. 5. 39., 1895. 42. 67. 95. 102. 129. 141. 150. 157.
A helyreállítás rajzai Storno—Sztehlo O.-tól. M. Biz. 1877. 28., 1895. (Lásd lövebben Gerecze. M. Biz. Rajztjj.)
Arch. Ért. 1897. 284.
Dr. Dunszt Ferencz: Emlékkönyv a restaurált keszthelyi r. k. templom felszentelése alkalmából 1896 szept. 8 án. Közli — apát. Keszthely. Farkas János kny. 1896. 8r. 45. Két képpel a rest. templom belsejéről.

Keszthelyi templom diadalívén létezett, de bemeszelt felírás. (1748.)
Közölte Zalamegyei Keszthely czím alatt Podhraczky József, hibásan Akad. Ért. 1856. 1 sz. 53. l. A Chronosticon kijavítva 1750-re. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. Inscriptio frontispicii sanctuarii feliratú. 4r. számozatlan füzetkében.
Epigrafikus jegyzetek Varsány János epigrafikus leveléhez, a keszthelyi templomon levő feliratra vonatkozólag 4r. 12 l. Kézirat. Czímlapján. Közlemények a Sz.-Ágoston-egylet 1862. évi Emlékkönyvéből. Két belső lapján a feliratok facsimile rajza. Römer-hagy. XLIII. sz. cs. M. Biz.

Vörösmárvány síremlék felirata: Hic est sepultura Mgn . . . domini Stefani Woiwode ac palatini regni. Anno dmi 1396.
Irónvázlata Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. Számozatlan kis 8r. rajzlapon.
Varsányi és Römer rajzai. Römer-hagy. M. Biz.

Vörösmárvány szenteltvíztartó. 1461.
Akad. Ért. 1848. 53. l. után leírja Römer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. XVI.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 180.
Ifj. Storno F. jel. M. Biz. 1901. 47.

Festetich-féle, részben régi kastély.
H. I.: Mo. és Erd. Kép. II. 343.
Vas. Ujs. 1893. 42. sz. A kastély képével.
Rajza. Háry Gy.: O.-M. Mon. M. IV. 229.

Puszta torony harangjai. Xtus rex venit in pace Deus homo factus est 1509. felirattal. Sz.-György és Boldogasszony köszöntése képével.
Römer Jgyk. III. 54. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Lélekharang Martinus Feltl goss mich in Graz 1782. felirattal.
Römer Jgyk. III. 54. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Kékkut. R. k. templom küszöbén volt római feliratos kövek. (Mommsen. 4136. 4137.)

Harasztos nevű szőlőhegyen, Szigeti Péterné présházába falazott római feliratos kő töredéke. (Mommsen. 4135.)
Römer: Arch. Közl. III. 163.
Récsey V.: Balatonv. kut. 16—8.

Kigyós. Várrom.
Említi Ballagi A.: Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.

Kis-Apáti. Határában Diska nevű pusztán előkerült római sirok és maradványok.
Récsey V.: Balatonvid. kut. 23.

Sz.-Keresztről czímzett kápolna a határban a szőlők közt.
Győri t. és rég. füz. III. 109.

Kis-Dörgicse. Templomrom.
Leírása vázlatokkal Pelergius Jánostól. M. Biz. 1872. 89.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Kisfalud határában Káptalan-Tóthin kívül jobbra az országúttól puszta templom áll, melyet a nép Kereki-Kallának nevez.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 25.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.
Storno Kálmán jel. M. Biz. 1877. 83. 86. Rajza. M. Biz. 1878. 28.
L. még. M. Biz. 1877. 28. 38. 45. 69.

Kis-Komárom. R. k. templom falképei.
Arch. Ért. VI. 142.

Komárváros. Egykori Sz.-Ágoston-rendi prioratusa.
F.-Czinár: Mon. II. 212.

Kotor (Kottori). R. k. templom.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Harangján Franz Anton Weier in Graz gos mich 1728. felirat.
Römer Jgyk. V. 34. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Martinus Feltl hat mich gegossen in Graz 1761. Z(?) feliratú harang.
Römer Jgyk. V. 34. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Kővágó-Örs. Templomrom.
Pelargius rajzai. M. Biz. 1872. 89.
Tandor O. jel. M. Biz. 1901. 75.

A fülöpi, ecséri, sóstói és kisőrsi puszta templom.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Kövesd. Románkori templomrom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 26.

Kehely az ev. ref. templomban.
Radisics Jenő: Régi egyházi ötvösművek. Arch. Ért. 1891. 31—8. Képekkel.

Köveskálla. Sóstói templomrom a XIV. századból.

Töltéskállai templomrom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 47.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Kursanecz, Kurzsanecz, Krusanecz. L. **Zrinyifalva.**

Kustány. Talán románkori templomrom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 26.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Lak. Kerekapsisú, román ablakú templom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 27.

Lapáthegy (V. Hegykerület, Vizi-Sz.-György). R. k. templom a XVIII. század közepéről.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 82.

Laposmező. Románstílű kápolna alapfalai a Tátikahegy déli lábánál.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Lapsina. Várrom.
Kováts Gyula: Muraköz. 1887. 26. 27.

Kastély helye.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 82.

Várkastély kapumaradványa.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36.

Lapsinai sáncz.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 79. 99. 105. 113.

Leányfalu. Templomrom. (Sz.-Jakab.)
Tandor O. jel. M. Biz. 1901. 75.

Lenti.
Ung. Mag. 1782. II. 97.

Lenthy vagy Némethy vár.
Gózon I jel. M. Biz. 1878. 83. 99.
Könyöki rajza. M. Biz. 1885. 11.
Régi képei. Birkenstein. 97.

Lesnek. Kápolna, felépítménynyel.

Inkeyek sírboltja.
Hatósági jel. M. Biz. 1901. 82.

Lesencze-Istvánd. Római út nyomai.
Récsey V.: Balatonvid. kut. 24.

Lesencze-Tomaj. Római út nyomai Deym gróf üvegházának falában.

Római feliratos kő. (Mommsen. 4128.)
Récsey V.: Balatonvid. kut. 24.

1754-beli harangja újraöntve. 1853.
Römer Jgyk. I. 99. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Letenye. Harangján Florentin Streckfusz zu Graz goss mich 1711. felirat.
Römer Jgyk. XI. 16. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Két harangja 1793. Franciscus Pfistermeister feliratával.
Römer Jgyk. XI. 16. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Florentin Streckfuss zu Graz goss mich 1711. feliratú harang.
Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Pleb. lakban XVII. századi festmények.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36.

Letenye egykori sánczai.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 83. 99.

Légrád. Elpusztult vár helye.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 83. 99.

Lövő. L. **Zala-Lövő.**

Macsinecz, Macinec. L. **Miksavár.**

Meszes-Gyórök. Római őrállomás alapfalai.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Miklósd. Kastély.
A miklósdi kastély, Zala- és Vasmegye határszélén.
Vas. Ujs. 1866. 39. sz.

Miksavár (Maczinecz). Templom és harang.
Alaprajzával. M. Biz. 1878. 79.

Romladozó csúcsíves templom, régi, bemeszelt falképekkel. A sanctuariumban mondatszalagos és jelképes, gerinczhordó angyalok 1477. évszámmal.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36. 79. 99. 105. 113.

Monostor-Apáti. Templomrom.
Tandor O. jel. M. Biz. 1901. 75.
Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 82.

Mura-Füred. (Füred-Falu. Nem egy Falu-Füreddel? L. ezt is.)

R. k. templom harangja Goss mich Antoni Zechenter in Ofen 1738. felirattal.
Römer Jgyk. VI. 58. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Johann Brunner gos mich in Raab 1779. feliratú harang.
Römer Jgyk. VI. 58. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Muraközi Pálos-zárda.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 103.

Mura-Szerdahely. Harang e felirattal: Sancti Demetry Ora pro nobis. Sum fusa Zagrabiae apud annam Mariana Foresti Vidnam. 1743.
Rómer Jgyk. V. 79. és hagy XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Másik harangon Ave Maria gracia plena dominus tecum m. CCCCCXVIII. (1518.) felirat.
Rómer Jgyk. V. 79. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Az egyik harangon levő sárkány és egy szentnek irónvázlata. Rómer Fl. Mura-Sz.-Márton rajzlapján. Rómer-hagy. M. Biz.

Mura-Sz.-Márton. Római útmaradványok.

R. k. csúcsíves templom. 1468.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36.
Gózon I. jel. és vázl. M. Biz. 1878. 53. és 1901. 47. 105. 113.
Bergh K. vázlatai. Akad. Arch. Biz. (L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.)
Kereszthajós templomalaprajz felmérési irónvázlata. Rómer Fl. 1862 szept. 20. 12—20 cm. nagyságú rajzlapon. Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.
Csúcsíves ablakmérművek, profilok s boltozatzárókövek irónvázlatai, mint előbbi. Hátlapján Krisztus-fej zárókövön. Ugyanott.
Kéthajós templomalaprajz felmérési irónvázlata. Mint előbbiek. Ugyanott.

Harang e felirattal: S. Martini in Pomuria Joannes fabri cum consorte sua Susanna Oswath f. f. anno 1652.
Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

R. k. templom, szentségház. 1468.

A templom környékén alapfalak. (Állítólag római út maradványai.)

Nagy-Kanizsa.
Horváth Gy.: Kanizsa város története s annak jelen viszonyai. Kanizsa. 1861. 8r.
Györök Gy.: N.-Kanizsa város tört. Balatonfüredi Napló. 1862. 1—4., 1863. 2. 4. 7. 8.
N.-Kanizsa multjából. Zalai Tanügy. 1886. 42.
Vámbéry Ármin: Kanizsa. 1600—1601. Századok. 1887. 716—26. 798—827.
Balogh J.: N.-Kanizsa város és vidékének hadtörténelmi leírása. Négy réztáblával. N.-Kanizsa. 1896. 8r.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 11. 20.

Sz.-Ferenciek temploma (plebánia) és zárdája.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 270.
Storno F.: Arch. Ért. II. (1869.) 1.
Halis István: A Ferencz-rend kanizsai zárdája történetéből. Írta —. Nagy-Kanizsa. 1898. 16r. 76 l. Ifj. Vajdits J. kny. Ism. Századok. 1899. 91.

Török sírkőből alakított, török feliratos szenteltvíztartó.
Storno F.: Arch. Ért. II. 1869. 1.

Ferencz-rendiek templomában: Zu Gottes Ehre hat mich gegossen Martinus Feltl in Graz 1767. feliratú harang.
Rómer Jgyk. XI. 20. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Másik harangon: Ich bin gegossen in Graz bei Therisa Weyerin Wittib. 1731.
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Harmadik harangon In Graz goss mich Franz Anton Weier 1770. felirat.
Rómer Jgyk. XI. 20. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Aranyozott ezüst fedeles serlegek. Egyiken: Cyrus, Pitagorás és Solon mellképei, a XVII. és XVIII. századból. Az izr. hitközségéi.
E. kiáll. k. 2437. 2440. 2441. 2445.

Sz.-Ágoston-rendiek egykori kolostora.
F.-Czinár: Mon. II. 209.

Vár nyoma, alapfalai közelében a Sz.-Györgyvári torony romjai.
Régi képei. Birkenstein. 73.
Birken. 758. 73. l.
Tandor O. jel. M. Biz. 1901. 75.
Kanizsa várának alaprajza 1664-ből, a bécsi K. k. Technisch. Admin. Militär Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
A vár képe, festmény a városháza termében. Hatósági jel. M. Biz. 1901. 82.

Nedelicz. L. **Drávavásárhely.**

Nemes-Káptalan-Tóti. Római oltárkövek lelőhelye.
Récsey V.: Balatonvid. kut. Különlenyomat. 19.

Nemes-Pécsöl (Pécsel, Pécsely, Pécsöly). Románkori ev. ref. templom. (Lebontották.)
Pap Gábor: Még egy szó a pécsöli régi templom ügyében. Pesti Napló. 1862. 67.
Pelargus János jel. és vázlatai. M. Biz. 1862 89.
H. I.: Oesterr. Revue. 1865. II. 189.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.
— — Mo. Ó-ker. műeml. 119—20. Képekkel.
Arch. Közl. II. 312.
Hencz és Berg fölveszik a templomot. Arch. Közl. III. 170. Fölvételeik. M. Biz. Rómer-hagy.

A templom egykori falképei.
Rómer: Régi falk. 5—8. Szines tábla és több fametszettel.

Ev. ref. templom harangja Johann Koll und Anton Littmann in Pest goss mich. Petseli Helv. Conf. tartó Ekklesia készítette 1794. felirattal.
Rómer Jgyk. VI. 58. és hagy. XLVIII. sz. cs M. Biz.

Másik harang e felirattal: Goss mich 1741. Matheus Kosterbauer in Graz.
Rómer-hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. VI. 59. M. Biz.

Pécsöl felett Zádor vára, rom. (Pusztavári várrom?)
Könyöki J. és Pelargus J. rajzai. M. Biz. 1872.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Nemes-(Német?) Tevel harangjai Caspar Mendel Goss mich in Raab 1792. felirattal.
Rómer Jgyk. VI. 47. 48. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Nemes-Vita. Vára.
Arch. Ért. 1886. 185.

Ollár. L. **Kemend-Ollár.**

Örvényes. R. k. templom nagy harangján e felírás: Gaspar Mendl gos mich in Raab Anno 1795. Hat. mich die Ehrs Gemeinde Örvényes zu Ehren des H. Emerich Gieszen lassen. 1795.

Középső harangon Gaspar Mendl gos mich in Raab 1794. felirat.

Kis harangon Johann Brunner gos mich in Ofen 1781. felirat.
Rómer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.

A Balatonban talált falmaradványok.
Rómer: Felszólítás a Balatonban felfedezett kőfal érdekében. Vas. Ujs. 1866. 45.
Récsey: Balatonvid. kut. 9. l.

Pacsa. Egyenes zárású gyámpilléres r. k. templom keskeny ablakokkal.
Rómer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 39.

Harangjai *a*) és *b*) Jezus Nazarenus Rex Iudeorum Johann Köchel hat mich gosszen in Oedenburg ao 1781. felirattal.
Römer Jgyk. III. 60. 61. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Palaznak (Palóznak). A r. k. templomban köbszelvényű fejezet és ugyanilyen lábazattal ellátott szenteltvíztartó-oszlop.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 39.

Páka. R. k. románkori templom.
Gózon I. jel. M. Biz. 1901. 47.

Egykori várának romjai.
Említi Ballagi A.: Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 13. 23.

Peleske. L. **Pölöske.**

Perlak. R. k. templom régi tornya csúcsíves ablakokkal.

Régi sánczok.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36. 1901. 47.

Pilup-szigeti (a Mura-folyóban?) Pálos-zárda. (Helye ismeretlen.)
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 73. 75.

Podturnya, Pottureny. L. **Bottonya.**

Póla. Románkori templomka a nagy-kanizsai úton.
Felvette Hencz Antal.
Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 42.
A templom távlati irónrajzvázlata, kapuzata, részletek, hátlapján alaprajz. Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Medardus Reig in Graz hat mich gegossen 1695. feliratú harang.
Römer Jgyk. XI. 18. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Pomuria. L. **Mura-Sz.-Márton.**

Pölöske. Vár helye.
Említi Ballagi A.: Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 13. 23.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Pölöske-Sz.-Mihály. R. k. csúcsíves templom.
Bergh Károly: M. Sion. 1868. III. füz.

Pula. Pálos-templomrom a Tálod-pusztán.
Rajza Kis-Dörgicse rajzlapján. M. Biz.
Leirja vázlatokkal Pelargus János. M. Biz. 1872. 89.
Ádám Iván: Thalod nevű Pálos-zárda romjai és sánczai Vázsony szomszédságában. Egyh.-műv. Lap. 1883. 104—105.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Puszta-Dörögd. Római fogadalmi oltár lelőhelye.
Récsey V.: Balatonvid. kut. 22.
— — Arch. Ért. 1895. 95.

Puszta-Magyaród. Széchenyi-család sírkápolnája.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Puszta-Sz.-Lélek-Uzsa. L. **Uzsa.**

Presenitz = Presznitz („Három mértföldre Kanizsától". Megye?) Régi vára.
Régi képe. Birkenstein. 133.

Rajk. L. **Alsó-Rajk, Felső-Rajk.**

Rácz-Kanizsa. Johann Georgius Angerer fudit me in Graczi 1747. feliratú harang.
Römer Jgyk. XI. 5. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Rezi. Várrom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 344.
Rajzai. Römer-hagy. M. Biz.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Arch. Ért 1886. 185.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 14.
Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Resznek. Vára.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 14.

Rétsarok-puszta a Balaton parján, negyedórára az elpusztult Ecser községtől. Római épület maradványa a Balatontól 100 lépésre.
Récsey V.: Balatonvid. kut. 16.

Rév-Fülöp nevű szőlőhegy alatt, a Balaton mellett puszta templom, a Balaton árterében. Külsején Sz.-Kristóf-kép.
Récsey V. jel. M. Biz. 1890. 108.

Salföld. Pálos-kolostor romjai.
Récsey V.: Balatonvid. kut. 24.

Saágh-puszta (Kegyes-rendieké) temetőjében az egykori Saagh falu templomának romjai.
Récsey V. jel. M. Biz. 1890. 108.

Salomvár. Csúcsíves részletekkel.
Gózon I. jel. M. Biz. 1901. 47.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Sáska. R. k. egyenes záródású templom, kősisakú toronnyal.
Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. 47.

Ave Maria gratia plena. 1754. feliratú harang.
Römer Jgyk. I. 119. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Másik harang: Martin Feltl hat mich gegossen in Gratz 1773. felirattal.
Römer Jgyk. VII. 119. és hagy. XXVIII. sz. cs. M. Biz.

Söjtör. R. k. pleb. temploma. 1758.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 116.

Stridó (Strigova). A városi alsó r. k. csúcsíves templom.

Pálos-zárda. (Br. Knezevich-család háza.)
Gózon I. vázlatai. M. 1878. 79. 105. 113.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 82.

Hoc campana fusa est in Oppido Stridoviensi anno 1637. Ad majorem Dei Glorian et honorem Dios Maria Magdalena, feliratú harang.
Römer-hagy. XLVII. sz. cs. és Jgyk. V. 87. M. Biz.

Másik harang A fulgure, grandine tempestate et omni malo libera nos Domine Joseph Scheichel zu Wien Leopoldstadt goss mich 1783. stb. felirattal.
Römer Jgyk. V. 87. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Harmadik harang e felirattal: Sancte Nicol(ae) ora pro nobis Anno MDCXXXVI.
Römer Jgyk. V. 88. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Negyedik harang Matheo Kosterbauer in Graz 1741. stb. felirattal.
Römer Jgyk. V. 87. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Ötödik harang In Wien Gos mich Johann Joseph Sprenger 1748. felirattal.
Römer Jgyk. V. 88. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Sz.-Jeromos-kápolna másik harangja e felirattal: Florentin Streckfusz zu Graz goss mich 1705.
Römer Jgyk. XI. 1. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Ugyanottani harang Martinus Feltl hat mich gegossen in Graz felirattal.
Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. XI. 1. M. Biz.

R. k. kettős tornyú templom a XVIII. század közepéről.

Br. Knezevich-féle kastély (előbb kolostor).
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36. 79. 99.

Sz.-Jeromos-kápolnában levő harang 1602-ből. Florentin Kreckfuss in Graz Gos mich felirattal.
Römer Jgyk. XI. 1. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Várrommaradványok.
Említi Ballagi A.: Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 82.

Strigova. L. **Stridó.**

Sümegh.
Egy Sümeghen talált emlékeztető keresztről. Egyh. Ért. 1822. III. 136. Rajzzal.
Horváth Gy.: Győri Közl. 1858. 10. 11. 15.
Mo. s a N.-világ. 1876. 23. Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 14.
Darnai K.: Sümegh és vidéke az őskorban. A Balatoni Múz. Egyl. I. évk. 35—42,

R. k. pleb. templom.

Maulpertsch falképei.
Asztalos József a templom képeiről. Arch. Ért. 1895. 170—1.
Pasteiner Gy.: Akad. Ért. 1896. 196.

Középső harangja 1648. Öntötte Bécsben Leonard Löw.

Kis harang. 1721. Képekkel.
A Marianus Ferencz-rendi tartomány harangjainak 1863-beli vizsgálatából. Römer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Sümeg vára, rom.
Válasz Tamásy Györgynek. Balogh Alajos: Győri Közl. 1858. 80—4.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 344. Képpel.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63. L. még. 1885. 64. 65. 72.
Arch. Ért. 1886. 185.
A várrom vízfestésű képe. Römer-hagy. M. Biz.
A rom képe. Rajz. Háry Gy. Vas. Ujs. 1898. 44.
Ugyanaz. O.-M. Mon. Mo. IV. 231.

Földalatti épületmaradványok.
Ádám Iván: Arch. Ért. 1883. 14—28. Alaprajz és képekkel.

Szala-Lövő. L. **Zala-Lövő.**

Szala-Sz.-György. L. **Zala-Sz.-György.**

Szántó. L. **Zala-Szántó.**

Százkő. Vára.
Arch. Ért. X. 184.

Szemenye. L. **Alsó-Szemenye.**

Szent-Adorján. Pálos-templomrom.
Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Szent-Antalfa. Templomrom. (Sz.-Balázs.)
Tandor O. jel. M. Biz. 191. 75.

Evang. templom harangja e felirattal: Joseph Brunner goss mich in Ofen. 1796. Sz.-Antalfai evangelica gyülekezeté.
Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz. (Antalfa.)

Szent-Balázs. Templomrom. (Tán egy az előbbivel?)
Leírta vázlatokkal Pelargus János. M. Biz. 1872. 89.

Szent-Békálla (Szent-Békallya). Római feliratos kövek Ludvay János udvarában és kertjében, továbbá Borbély Gábor pajtája ormán.
Römer Fl.: Arch. Közl. III. 162.

Határában a Körmendiek szőlőjében a tőtési templomrom a XIV. századból.
Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 48.

Szent-Ferenczkésése. XIII. századi templomrom a gyulakeszi úton.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 49.

Szent-Grót. A polgárvárosi csúcsíves templomrom.
Arch. Ért. 1886. 185.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63., 1885. 64. 65. 72.

Nádasdi Darabos György apát síremléke.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 194.
A rom és két sírkő rajza. Römer-hagy. M. Biz.

Várkastély.
Egykori képe. (Sengrot. 1665.) Ortelius. II. XXI. tábla.
Description. 51.
Az 1664. táborozás helyszínrajza. Két 1664-beli fametszet. Römer-hagy. M. Biz.
Régi képe. Birkenstein. 112.
Vas. Ujs. 1866. 44. Képpel.
Régi rajz Könyöki-féle másolata. M. Biz.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 281.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 15.

Polgárvárosi puszta torony.
Hatósági jel. M. Biz. 901. 82.

Szent-Györgyvár. Vára.
Merziczky Péter: Szent-Györgyvára a Balatonvidékén. Vas. Ujs. 1869. 43. Képpel.
Említve Arch. Ért. 1900. 179.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 15.

Szent-Györgyvölgy. Ev. ref. templom.
Gózon I.: A szentgyörgyvölgyi ev. ref. egyház történelmi vázlata. Dunántúli Prot. Közl. 1887. 44.

Szent-Ilona. Csúcsíves ízlésű templomszentély a Zrinyi-család szétszórt maradványaival.

Az egykori zárdából fenmaradt csúcsíves folyosó és kápolna.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23. 36. 79. 99. 105. 113.

Az uradalmi kastély folyosója és a hozzáragasztott csúcsíves kápolna. Egykor Pálos-zárda és templom.
Gózon I. vázlatai. M. Biz. 1878. 79.

Szent-Iván. Templomrom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.

Szent-Jakab. Puszta templom. Románkori templomrom.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 50. Alaprajz és felrajz vázlata.
Römer Jgyk. 5. 6. I. és hagy. M. Biz.
Hencz rajzai. Römer-hagy. M. Biz.

Szent-László. L. **Zala-Szent-László.**

Szent-Mária (Muraköz). Francz Anton Weier in Graz goss mich 1720. feliratú harang.
Römer Jgyk. V. 4. 40. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Szent-Mihályhegy. Kápolna.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Szepetnek. R. k. pleb. temploma. 1742.

Főoltára. 1772.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1902. 132.

Szécsi-Sz.-László. Régi sánczok.
Gózon I. jel. M. Biz. 1875. 128. 132.

Szécsi-Sziget. R. k. pleb. templom. 1750.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 131.

Egykori várának helye.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 83. 99.
A vár alaprajza Könyökitől. M. Biz.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 16. (Erre vonatkozik-e ?)

Szigliget. Románkori templomrom.
Römer: Arch. Közl. X. II. 52.
Rajza. Storno F. M. Biz. 1877. 28. 38. 45. 69. 83. 86.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 2. 279.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.
Ádám Iván: Arch. Ért. 1889. 366—8.

Szigligeti várrom.
Ország Tükre. 1862. 25. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 345. Képpel.
Merziczky P.: Vas. Ujs. 1869. 43. Képpel.
Mo. s a N.-világ. 1876. 23. Képpel.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Arch. Ért. 1886. 185.
Stefánia volt trónörökösné rajza. O.-M. Mon. Mo. IV. 593.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 14.
Tandor O. jel. a vár- és templomromról. M. Biz. 1901. 75.

Szoboticza. R. k. templom régi tornya befalazott csúcsíves ablakokkal.

A plebánia lakban Szent-László olajfestésű képe. 1614.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 23—36.

Harangjai Sebastian Feltl in Graz 1783. és 1784. felirattal.
Römer Jgyk. V. 101. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Talián-Dörögh. Templomrom.

Régi keresztelő-kút.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Tapolcza. Héjói cziszt. apátság helye és maradványai.
Nemes József: A Sz.-Péter és Sz.-Pálról czimzett tapolczai apátság története. M. Sion. 1863. 593.
Knauz N.: Utóirat a tapolczai apátság történetéhez.
A templom alaprajza. Hencz Antaltól. Römer-hagy. M. Biz.
Arch. Ért. 1888. 376.
Békefi R.: A cziszt.-r. tört. Mo. 9.

Földvár az erdőben.
Arch. Ért. 1888. 375.

Tálod-puszta. L. **Pula** község határában.

Tárnok-Oklán. Templom.
Alaprajza. M. Biz. Sz.-Mihályi templom rajzlapján.

Tátika. Várrom.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Képekb. II. 344.
Arch. Ért. 1886. 185.
Dr. Wertner Mór: Századok. 1897. 364—5.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
Rajzai. Römer-hagy. M. Biz.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Tidika (?) vára.
Csánki D.: Mo. fldr. III. 17.

Tihany. Egykori apátsági templom altemploma.

Az apátság átalakitott temploma és zárdája.
Kurzgefaszte Nachrichten von der Benediktiner Abtey d. h. Anianus zu Tihany. C. Wagner. Ung. Nachrichten. 1787. 38. 39.
Tihanyi apátság. M. Kurir. 1787. 42.
Mind. Gyüjt. IV. 1790. 239.
Hazai Tud. 1807. I. 18.
Sándor István: Tihany. Sokféle. 1808. X. 165.
Kultsár István: Tihany. Aurora. I. 1822. Melléklet. Képpel.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. I. 102—5. 119. fametszetekkel.
— — Mittelalt. Kunstdenkm. I. 81.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 207.
Az apátsági egyház stb. Balatonfüredi Napló. (?)
Zombory G.: Vas. Ujs. 1863. 3. Képpel.
Ország Tükre. 1865. 37. Képpel.
F.-Czinár: Mon. I. 165—73.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 341. Képpel.
Evva Lajos: Reform. 1875. 86.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 54—55. Képpel.
— — Műeml. oszt. 1885. XVIII.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 333—40.
Schnaase: A tihanyi altemplom. Arch. Ért. X. 118.
A tihanyi apátság tört. Veszp. Közl. 1884. 20. s köv. sz.
Jalsovics Alfréd: A tihanyi apátság története. Pécs. 1889. Ism. „Pécs". 1889. 46. és Földr. Közl. 1890. 85—6.
M. Állam. 1889. 273.
A tihanyi harangok megváltásáról. 1869. Tört. Tár. II. 82. 95. 114.
Pokorny Frigyes: A restaurált tihanyi templom és monostor. M. Sion. 1894. 641.
Szamota István: A Tihanyi Apátság 1055-iki alapító levele, mint a magyar nyelv legrégibb hiteles és egykoru emléke. Irta —. Különlenyomat a Nyelvtud. Közlemények. XXV. k.-ből. Budapest. Franklin-Társ. 1895. 8r. 393. l.
Az altemplom belseje. Rajz. Dörre T.: O.-M. Mon. Mo. IV. 111.
A monostor-templom. Rajz. Dörre T.: O.-M. Mon. Mo. IV. 585.

I. Endre király állitólagos sírköve a tihanyi altemplomban.
Bergh K. rajza. Akad. Arch. Biz. Lásd Gerecze. M. Biz. Rajztj.
Arch. Ért. 1890. 442., 1892. 437., 1899. 68.
Récsey V.: A tihanyi katakomba régiségei. Budapesti Hirlap. 1889. 304.
— — Abauj-Kassai Közl. 1889. 48.
A sirkő képe. III. Béla eml. 333.

Viaszkép az apátsági templomban.
Pokorny Fr.: O. S. B. A tihanyi viaszkép. M. Sion. 1891. 515. 596. 672.

A tihanyi félszigeten (hajdan szigeten) áll Apáti egyenes zárásu templomának romja és a tihanyi révház fölötti dombon: sanctuarium fala.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 56.
Előbbinek rajza. Hencz Antaltól. Römer-hagy. M. Biz.
Bergh K. rajza a barlang-rajzlap hátán. Akad. Arch. Biz. saj.
Récsey V. jel. M. Biz. 1890. 108.

Tomaj. L. **Lesencze-Tomaj**.

Töreki-puszta. Egyik dombján római őrhely alapjai.
Récsey V.: Balatonvid. kut. 24.

Turnischa. R. k. csúcsíves templom és falképei.
Römer: Vas. Ujs. 1863. 38.
— — Régi falk. 24—38. Egy tábla és több fametszetű képpel.
Hencz—Storno rajzai. Akad. Arch. Biz. Lásd Gerecze M. Biz. Rajztj.
Egyh.-műv. Lap. 1882. 188.
Schnaase: Arch. Ért. X. 119.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.

Boncz O.: A falképek viselet tekintetében. Arch. Ért. 1887. 199. l.
Glaser J. jel. az újan felfedezett falképekről. M. Biz. 1900. 254. 274.

Bánffy Magdolna térdelő alakot ábrázoló síremléke a templomban.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 196.

Harangok 1769. 1766. és Me fudit Nicolaus Löw Neostady Anno 1727. felirattal.
Hencz Antal adata. Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Türje. Prem. prépostság és románkori, kéttornyú temploma.
L. D.: A türjei prépostság tört. vázlata. M. Sajtó. 1857. 1.
F.-Czinár: Mon. II. 62—4.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 340—2.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 57.
Felvételei és rajzai Hencz és Bergh mérnököktől.
H. I.: Oest. Revue. 1865. II. 198.
— — Mo. Ó-ker. műeml. 124—5. Képekkel.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.

Jezus Nazarenus Rex Judeorum Johann Georg Köchel Gos mich in Oedenburg 1776. feliratú harang.
Römer Jgyk. I. 61. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Jesus Nazarenus Rex Judeorum Anno 1784. Me fudit Joseph Schweiger Neostady (?) feliratú harang.
Römer Jgyk. I. 61. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Harang Joseph Pfistermeister in Oedenburg goss mich 1762. felirattal.
Römer Jgyk. I. 61. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Új-Zerinvár (a Mura mellett). Egykori és új vára.
Régi képei. Zerinvár 1664. (Wahre Abbildung des Stärken Granitzhaus der Neven Vestung Serinwar). A földbástyák profil képeivel.
Ortelius. II. 197.
Description. 53.
Birken. 758. 74. l. és Birken. 765. 72. Továbbá Birken. 754b. 72. l.
A vár és környékének térképe Kanizsával együtt a Mura mellett. U. ott. P. 291.
Coronini. 400. 36. l.
Gradelehnus. 675. l. mellett.
A vár régi képei egyes lapokon a M. N. Múz.-ban. Bubics. 75—6. l. 599—608.
R.: Zerinvar. Diarium Anni 1664. a die Mensis Junii. 20. usque ad quintam Julii Castris ad Uj-Zerinvár.
Ung. Mag. 1782. II. 16.
Zerinvár. Ung. Mag. 1782. II. 328., 1783. III. 473.
Csuthy Zsigmond: Zerin vára. 1661—1665. Történeti rajz. Vas. Ujs. 1863. 23—6.
Kukuljevics: Zerinvár és urai. (Zerin-grad i njegovi gospodari.) Zágráb. 1883. Emlitve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 23.
Rónai Horváth Jenő: Az 1664. évi Mura—Rába melléki hadjárat és a sz.-gotthárdi csata. Hadtört. Közl. 1891. 303—8.
Balás György: Ujvár várépitészeti rendszere és katonai szerepe. Hadtört. Közl. I. évf. 210. l.
Bleyer Jakab: Zrinyi-Ujvár helye a Dráva mellett. Denkmal Serinischer Höldenthaten. (1664.) cz. nyomtatvány és metszeteinek leírása. Századok. 1900. 221—7.

Urbér puszta közelében templomrom.
Tandor O. jel. M. Biz. 1901. 75.

Uzsa. Sz.-Lélek nevű puszta egy vadonban kolostor és templom 4 öl magas falai.
Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 51.
Hencz-féle alaprajz. Römer-hagy. M. Biz.
Ádám Iván: Pálosaink épitk. Egyh.-műv. Lap. 1883. 73. 74.
Tandor O. jel. M. Biz. 1901. 75.

Vindornya-Lak. Románstilű templom Hertelendy József udvarán.
Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.

Vita. L. **Nemes-Vita.**

Vízvár. Egykori vára.
Alaprajz 1681. a bécsi K. k. Technisch. Admin. Militär Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

Vörcsöktől keletre Aligvár puszta. A vár sánczai.
Gózon I. jel. M. Biz. 1878. 83. 99.

Zala-Apáti. Római feliratos kövek lelőhelye.
Récsey V.: Balatonvid. kut. 29.

Római feliratos kő. Hol?
Römer: Arch. Közl. III. 161.

Egykori apátságának maradványai.
F.-Czinár: Mon. I. 187—93.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 329—33.

A zalaapáthii refectorium képei. Festette Treu Fridrik.
Römer-hagy. XXXV. sz. cs. és Jgyk. XLIII. 222. l. M. Biz

Apáthitól nyugatra pogányvár.
Römer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. XV.

Zala-Egerszeg. R. k. pleb. templom. 1750.
Zala-Egerszeg. Vas. Ujs. 1866. 52. Képpel.
Két templomának távlati képe a Fő-tér képén. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 343.
Sebők Samu: Adatok Zalaegerszeg r. t. város történetéből. Zalaegerszegi áll. főgymn. 1901—2. évi Ért. Ism. Századok. 1903. 963—4.
A szombathelyi püsp. m. Névt. 1903. 156.

Zala-Felvácz. Ev. ref. templomtorony.

Zala-Lövő. A római sírokban talált falfestménymaradványok.
Römer: Régi falk. 123.

Egykori Ágoston-rendi prioratusa.
F.-Czinár: Mon. II. 214.

Harangja e felirattal: Mentem sanctam spontaneam Honorem Deo Patriae Liberationem Anno Dni 1555. L. M. E.
Arch. Ért. V. 47. Képpel.

Zala-Szántó. R. k. csúcsíves templom.
Könyöki rajza. M. Biz. 1886. 3. 10. 30. 62. 63. L. még. 1885. 64. 65. 72.

Zala-Sz.-György. L. **Sz.-Györgyvár.**

Zala-Sz.-László. Egykori prépostságának romjai.
F.-Czinár: Mon. II. 197.

Zalavári római castrum.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 145. Alapr.
Zalavár és az új-zalai római feliratos kövek. Arch. Ért. 1891. 447.

Egykori benczés apátsága.
Hormayer: Moosburg v. Szalavár. Taschenb. III. 193.
Römer előadása emlitve Arch. Ért. 1879. 362.

Az apátság lerombolt romjai, alapfalai.
Dolezsalek Antal: Az első ker. egyház romjai. Honderű. 1847. I. 8.
A zalavári apáts. templom elbontása. Akad. Ért. 1847. 90.
Ausgrabungen v. Bausteinen bei Zalavár in Ungern. Mittheil. d. C. Com. 1865. 15.
Wlasics Gyula: A hajdani zalavári apátságról. Pesti Napló. 1868. 48. sz. esti kiad.
Zalavári apátság. Vas. Ujs. 1875. 47. Képpel.

A templom egykori falképei.

Römer: Régi falk. 140.

Zalavári domborműves kőtáblák az egykori apátsági templomból.

Arch. Ért. 1880. XVIII.

Récsey V.: Arch. Ért. 1892. 58—68. Hencz és Römer vázlataival.

Hampel József: Keresztény emlékek a régibb középkorból. Arch. Ért. 1894. 23—53. Képpel.

Füssy Tamás: A zalavári apátság története a legrégibb időktől fogva napjainkig. Irta —. Budapest. 1902. Stephaneum kny. 4r. 731. 2. l. A szövegbe nyomott képekkel. (A pannonhalmi Sz.-Benedek-rend története. VII. k.)

Csánki D.: Mo. fldr. III. 18. 26.

Szolgab. jel az alapfalakról. M. Biz. 1901. 82.

Zánka. Római emléktábla töredéke. Czobor József istállója falában.

Römer: Arch. Közl. III. 161.

Ev. ref. templom a XVIII. századból, nevezetes római oszlopokkal, három oszlop állítólag a Balaton partján egy üregben találtatott, mely római fürdő volt.

Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1881. 322—5.

Thuri Ede: A zánkai ev. ref. egyház története. Irta —. Budapest. 1886. Kis 8r. 39 l. Ism. Századok. 1886. 738—9.

Az oszlopokról. Pelargus jel. és vázlatai. M. Biz. 1872. 89. (?)

Zerinvár. L. **Uj-Zerinvár.**

Zrinyifalva. (Előbb Kursaneccz, Kurzsanez, Krusanecz.) Zrinyi Miklós a költő halálának emlékoszlopa a kursaneczi erdőben, közel a Drávához, azon a helyen, a hol a költő halálát lelte. Az emlékoszlop három lépcsőjű, négyszögű hasáb, és erre vállkő fölé tett keresztből áll. Felirata:

Hic cadit invictus, quondam interfectus ab apro
Zrini praeda suis, hostibus apta magis.
Qui tot mille feros ferro superaverat hostes,
Victor ab immani vincitur ipse fera.
Ille quidem finivit opus, vitaeque labores
At patriae infelix incipit esse labor.
Ille quidem nostros mirabitur aethere casus
Flebit at illius nostra ruina necem.
„Sors bona, nil aliud" mediis servavit in armis
Eripuit fato, sors mala, nil aliud.
Quam sit in humanis sors impia proxima rebus,
Mortis in hoc speculo quisque videre potest.

Az emlékoszlopot állíttatta Pignatelli-Pereguardo Ágnes herczegnő, gr. Althann Mihály neje.

Kép és felirat: Egyházasbükki Dervarics Kálmán: Gr. Zrinyi Miklós a költő halála 1664-ben. Történelmi czáfolat. Szombathely. 1881. 8r. 32. Három képpel. (Megbizonyitja, hogy Zrinyi Miklóst nem a vadkan, hanem Póka István fővadász felbérelt gyilkos golyója ölte meg.)

Tollrajza Szajdensvarcz Sándortól. 4r. Hátára irva: Czéh János gyűjteményéből. Römer iratai. M. N. Múz. Rég. t. 14. sz. cs.

Zsid. L. **Alsó-Zsid.**

ZEMPLÉN VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Szirmay Antonii:* Descriptio geografico-historica I. Cottus Zempleniensis Cod. Saec. XVIII. pag. 79. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 301.
2. — — Historia Comitatus Zempleniensis. Tom. I. 1779. pag. 333. in fol. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 309.
3. — — Zempleniensis Com. notitia historica. 1797. pag. 431. in folio. M. N. Múz. Fol. Lat. 304.
4. — — Zempl. Com. not. hist. polit. topogr. 1793—4. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 405.
5. — — Historiae Zempleniensis pars. I. MS. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 400.
6. — — Suplementa ad hist. Com. Zempleniensis codecta. M. N. Múz. fol. Lat. 302.
7. — — jegyzései Zemplén vármegyének Kazinczy Ferencz által szerzett leírására. 1790. Kézirat. 18 l. fol. M. N. Múz. Fol. Hung. 885.
8. — — Zempleniensis Comitatus notitia politica topographica. 1797. pag. 386. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 303.
9. — — Ugyanaz. 1796—7. pag. 355. fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 306.
10. — — Notitia Comitatus Zempleniensis Cassoviae. 1798. 8r.
11. — — Notitia topographica, politica, inclyti comitatus Zempleniensis. Budae. 1805. 8r.
12. *Notitia topographica Comitis Zempleniensis.* MS. Lat. Saec. XIX. fol. 46. in folio obliquo. M. N. Múz. Fol. Lat. 3622.
13. *Szirmay Antonius de Szirma:* Notitia topographica politica inclyti Comitatus Zempleniensis. Edita . . . industria M. G. Kovachich Budae. 1803. 8r. 486 l. 1 térkép. L. S.: Zeirschr. von u. für Ungern. V. 1804. 303.
14. *Szirmay Antonius:* Notitia Historica Comitatus Zemplenieniensis per conscripta. Edita . . . industria M. Kovachich Senquiciensis. Budae Typis R. Univ. Pestanae. 1804. 8r. 485 l. Zemplénmegye térképével.
15. *Zemplin* (t. n.) vármegye leírása. 4r. Pag. 527. MS. Hung. M. N. Múz. Quart. Hung. 61.
16. *Barna Mihály:* Analectái Zemplénmegye történetére és földrajzára. MS. Hung. Saec. XIX. fr. 33. in 2r. M. N. Múz. Fol. Hung. 1112.
17. *Nagy Gyula:* Zemplén vármegye a XVI. században. Előadás. S.-A.-Újhely. 1888. 8r. 21 l. Ism. „Zemplén". 1888. 14.
18. *Hudra János:* A piaristák Zemplénmegyében 1727—1890. Ism. Walter Gyula. M. Sion. 1891. 142.
19. *Bihari Emil* és *Dókus Gyula:* Idegen hangzású zempléni községek átmagyarítása. Föld. Közl. 1891. 406.
20. *Ballagi Géza:* Zemplénmegye. Budapest. 1893. 8r.
21. *Dongó Gyárfás Géza:* Adalékok Zemplén vármegye történetéhez. Havi folyóirat. Szerkeszti —. Sátoraljaújhely. Ismertetése Arch. Ért. 1898. 49.

B) Zemplén vármegye műemlékei és azok irodalma.

Abara. Egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 333. 337.

Alsó-Ladiskócz. R. k. templom. 1769.
Schem. Cassov. 1890. 165.

Alsó-Sitnyicze. R. k. templom. 1768.
Schem. Cassov. 1899. 185.

Bacskó. G. k. templom. 1788.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 159.

Barancs. R. k. pleb. templom. 1756.
Schem. Cassov. 1899. 150.

Barkó. R. k. templom. 1742.
Schem. Cassov. 1899. 166.

Várrom.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 333. 342.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Battyán (Bottyán). R. k. pleb. templom. 1659.

A kastélyban kápolna. 1650.
Schem. Cassov. 1899. 171.

Bánócz. IN HONOREM DEI FVDIT ME GEORGIUS WIERD IN EPERIES. ANNO DOMINI 1642. IESUS: Salvator Seculi in laudem. Dni Curavit Confici Anna De Oroszi Anno DNI I6XI. (?)
Böszörményi Károly málczai ref. lelkész levele 1863 máj. 12. Rómer-hagy. XXXIX. és XLVII sz. cs. M. Biz.

Benkócz. R. k. templom. 1783.
Schem. Cassov. 1899. 186.

Béltek. Késő csúcsíves templom. Leégése után restaurálva.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.

Bodrog-Keresztur. R. k. csúcsíves templom.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Erőd és több XVI. XVII. századi magánépület.
Említi Ballagi A. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.
Várának régi képe. Birkenstein. 139.

Bodrog-Kisfalud. Várrom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Bodrog-Olaszi. R. k. templom.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 358.

Bodrog-Szerdahely. R. k. templom. 1774.

Bocskai síremlék.

Várkastély.
Schem. Cassov. 1899. 174.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901 47.

Bodrogszög. Megerősített r. k. és ev. ref. templom.
Említi Ballagi A. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.

Bodzás-Újlak. Ev. ref. templom Jesus nasarenus rex veni cum pace Deus homo factus est stb. 1511. feliratú harangja.
Böszörményi Károly 1863 máj. 12. levele Rómerhez. Rómer-hagy. XXXIX. és XLVII. sz. cs. M. Biz.

Boksa. R. k. templom. 1774.
Schem. gr. rit Eperjes. 1898. 100.

Blanszka. g. k. templom. 1788.
Schem. gr. rit. Munkács. 1879. 160.

Boró. G. k. templom.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 208.

Borsi. Ev. ref. csúcsíves templom.

Várkastély, II. Rákóczy F. születési háza.
Századok. 1882. 602—3.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.
Rajza Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 381.

A szemközti erdőben régi várkastély, mellette csúcsíves egyház romjai.
Mo. Képekb. Szerk. N. Miklós. I. 1870. 45.

Borostyán egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 333.

Bostyán. R. k. templom.

Várkastély.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Brusznicza. G. k. templom.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 223.

Bukóczhegy. Monostor és templom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901 109.
Ungváry Ede: A Bukóczhegyi monostor története. Adalék Zemplén vm. tört.-hez. V. évf. 4. sz.

Butka. Egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 335.

Csabalócz. G. k. templom. 1741.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 209.

Csertész. G. k. elhagyott fatemplom a falu feletti dombon. 1700.
Schem. gr. rit. Eperjes. 212.

Csicsvaalja. Váromladék.
Z. G.: Vas. Ujs. 1862. 52. Képpel.
Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 369.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 333.

Csuti. Pálos-zárda helye.
Ádám Iván: Pálosaink épit. Egyh.-műv. Lap. 1883. 101. 142.

Czéke. Egykori vára, kőtemploma, kolostora.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 333. 345.

Dobrovina. R. k. templom.
Ifj. Kubinyi: Arch. Közl. IV. 29.
Steindl J. tanitványainak utazásairól szóló jel. M. Biz. 1876. 51. 55.

Erdő-Bénye. Két templom. 1648.

Szirmai-féle kastély, alatta a tajtkőszíklába vájt emeletes, 22-ágú pincze. Egykor Rákóczi tulajdona.
A helység távlati képe Keleti G.-tól. Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. I. 160.
Schem. Cassov. 1899. 203.

Erdő-Horváti. R. k. pleb. templom. 1787.
Schem. Cassov. 1899. 203.

Fel-Cseb. Egykori vára.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 334.

Felső-Jablonka. G. k. templom, 1778.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 199.

Felső Körtvélyes. R. k. pleb. templom. 1757.
Schem. Cassov. 1899. 161.

Felső-Regmecz. Románizlésű, helyreállított templom.
Steindl. J. jel. M. Biz. 1878. 85. 99.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1878. 8. 67. 69. 70. 73. 76. 99., 1879. 29. 32. 38. 69. 86. 90.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1886. 337.
A templom helyreállitása. M. Biz. 1879. 25. 32. 64. 74. 86. 90., 1878 67. 69. 73. 85. 90. 95. 99., 1880. 21. 29 51. 67. 75. 84., 1884. 64. 69. 75.
A templom helyreállitása említve Arch. Ért. 1880. II 1. 1883. L. 1. XIV. k. II. 1. 1885. IV. 1. Századok. 1884. 916. Egyh.-m Lap. 1880. 282—4.
Abauj Kassai Közl. Kassa. 1884 decz. 25. sz.

Felső-Vadászi. Miseruha, mely a hagyomány szerint II. Rákóczi Ferencz által elejtett őz bőréből készült. A r. k. templom tulajdona.
A Kassai Rákóczi-Ereklye kiáll. l. 146. l. 29. sz.

Fekete-Patak. R. k. templom. 1792.
Schem. Cassov. 1899. 186.

Gálszécs. R. k. pleb. templom. 1494.
H. I. Műeml. oszt. 1887. 263.
Schem. Cassov. 1899. 152.
Mysk. V. rajzai M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 199.

G. k. templom. 1757.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 161.

Gesztely. Fusa sub Rosalia Justel Ao 1796. Gesteli Reformata Ecclesiae Venite stb. feliratú harang.
Rómer Jgyk. V. 29. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Girincs. R. k. pleb. templom.
Schem. Cassov. 1899. 194.

Golop. Br. Vay Miklós kastélya.
Fővr. Lapok. 1879. 279.

Göröginye. R. k. pleb. templom. 1706.
Schem. Cassov. 1899. 161.

Habura. G. k. templom. 1740.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 212.

Hardicsa. G. k. fatemplom. 1796.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 172.

Hazsina. R. k. és g. k. templom. 1790.
Schem. Cassov. 1899. 162.

Hegyi. R. k. templom. 1795.
Schem. Cassov. 1899. 179.

Helmecz. L. **Király-Helmecz**.

Helmeczke. R. k. templom. 1777.
Schem. Cassov. 1899. 167.

Henczócz. R. k. templom. 1779.
Schem. Cassov. 1899. 191.

Hernád-Németi. R. k. pleb. templom. 1768.
Schem. Cassov. 1899. 195.

Hocsa. R. k. fatemplom. 1639. Javítva. 1798.
Schem. Cassov. 1899. 189.

Homonna. Csúcsíves templom, egykor Ferencz-rendieké.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 263.
Rupp: Sz.-Ferencz-r. zárda. Mo. helyr. t. III. 267—8.
Mysk.: A templom rajzai. M. Biz. 1875. 30. 45.
Említve Arch. Ért. 1878. 233.
Schem. Cassov. 1899. 162.

G. k. templom. 1717.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 190.

Kastély.
Vas. Ujs. 1861. 35. Képpel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 334.

Homonna-Rokitó. Aranyozott ezüst kehely. Rokitai Jakab ajándéka. 1777.

Szelencze (daronosica). 1714. A g. k. templomban.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 216.

Homonna-Zbojna. G. k. templom. 1788.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 221.

Hostovicza. G. k. templom. 1746.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 199.

Hrubó. R. k. pleb. templom. 1780.
Schem. Cassov. 1899. 184.

Imregh. Szt.-Ferencziek tornyában Han Thomas Wéning in Kaschau 1629. feliratú harang.
Böszörményi Károly 1863 máj. 12. levele Rómerhez. Rómer-hagy. XXXIX. sz. cs. M. Biz. (Ugyanerről Böszörményi Károly adata a XLVII. sz. cs.-ban, de itt Irmegről és 1679-ről van szó.)

Izbugya-Radvány. G. k. templom. 1790—1.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 215.

Jankócz. R. k. templom. 1770.
Schem. Cassov. 1899. 185.

Jeszenócz. R. k. templom. 1788.
Schem. Cassov. 1899. 192.

Jeszenő. Várrom.
Csánki D.. Mo. fldr. I. 351.

Karcsa. Ev. ref. templom. Régebbi köralakú templom elé épitett, románizlésű faragottkő hajó.
Vas. Ujs. 1858. 337. Képpel.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. V. 63. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 275.
Képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 321.
Nagy József: Arch. Ért. VII 282. (Schulek I. jel. a templom leégéséről.)
Az Akad. Arch. Biz. Gerster építészt kéri a templom felvételére. Arch. Közl. V. 86.
H. I.: Mo. Ó-ker. m. 139—40. Képekkel.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 351.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1872. 26. 96. 101. 158., 1873. 38. 100. 103. 108. 129. 132., 1874. 3. 20. 23. 25. 44. 45. 54., 1874. 3. 23. 35. 45. 58. 70. 87., 1899. 84. 100. 148. 157. Sztehlo O. jel. M. Biz. 1899. 149. 157. Továbbá 1994. 3. 20. 25. 44. 45. 54. 118. 158., 1895. 69. 102., 1895. 141., 1897. 307., 1898. 39., 1900. 60. 159.
A templom helyreállítása említve Arch. Ért. VII. (1872.) III. 282. VIII. 4. IX. 4.
Karcsai templom helyreállítási tervei Schulek Frigyestől. Említve Arch. Ért. 1878. 234.

Kassa. Nyolczszáz éves templom.
Tarnóczy Tivadar: Budapesti Hirlap. 1887. 201.

Kárna. R. k. templom. 1770.
Schem. Cassov. 1899. 161.

Kelcse. R. k. templom. 1780.
Schem. Cassov. 1899. 188.

Keresztur. L. **Bodrog-Keresztur**.

Király-Helmecz. R. k. templom.

Kastélyromok, a leleszi konvent tulajdona.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Kis-Azar. R. k. csúcsíves templom a XV. századból.
Drahotuszky F. rajzai. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 194.
Schem. Cassov. 1899. 154.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1874. 104. 125., 1875. 6. 13.
Említve Arch. Ért. X. 4.

Kis-Bári. Ev. ref. templom.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Kis-Domása. R. k. templom. 1724.
Schem. Cassov. 1899. 192.

Kis-Kövesd. Megerősített régi ev. ref. templom.
Említi Ballagi A. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.

Kis- és **Nagy-Géres**. Ev. ref. templom.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.

Kohanócz. R. k. templom. 1780.
Schem. Cassov. 1899. 162.

Kolbása. G. k. templom. 1785.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 173.

Komlóska. 1500 előtti és 1592-beli g. k. fatemplomai. (Elpusztultak.)
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 131.

Puszta vár nevű falomladék a határban.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Kosarócz. R. k. templom. 1787.
Schem. Cassov. 1899. 185.

Kőporuba. G. k. fatemplom. Kora?
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 160.

Kvakócz. R. k. templom. 1774.
Schem. Cassov. 1899. 187.

Laborcza-Volya. G. k. templom. 1796.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 168.

Ladomér-Vieszka. Báró Dóczy Zsigmond emléktáblája.
Vas. Ujs. 1865. 22. Képpel.

Lask. G. k. templom. 1735.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 181.

Lázony. Csúcsíves temploma és régi sírkövei.
Csoma József: Arch. Ért. 1897. 367—8. l.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Legenye. R. k. kápolna. 1777.
Schem. Cassov. 1899. 153.

Lejthe. Régi felső temploma, állítólag 1172.

Alsó pleb. temploma. 1612.

Szentségmutató.
Jedlicska P.: Kis-Kárp. Eml. II. 209—13.

Lelesz. Prépostsága és csúcsíves temploma.

Síremlékek.
Oppidi et Praepasiturae Praemonstr. Sanctae Crucis de Lelesz descriptionis extractus MS. Saec. XVIII. pag. 40. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 2557.
Hazai Tud. 1808. I. 35.
F.-Czinár: Mon. II. 36—41.
J. E. B.: Vas. Ujs. 1861. 13. Képpel. 1869. 2. Keleti G. rajzával.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 297—303.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 276.
Soos Elemér: Adatok a prép. tört.-hez. Adalékok Zemplén vm. tört.-hez. V. évf. 4. sz.
Karcsu Arzen: A leleszi prem. prépostság. Havi Szemle. 1869. 561.
Jászó und die mit ihr vereinigten Probsteien Lelesz und Promontor von Gross-Wardein. Von Cornel v. Nátafalusy und Julius Ferdinand Leszner. Würzburg et Wien. 1882. 8r. 56. l.

Régi vasajtó a kolostor keleti részén a templom mellett egy szobában.
Rómer Arch. Ért. V. 277. l.
A leleszi négyszázéves vasajtó. Századok. 1871. 619., 1872. 2. 54—6.

A rendház kápolnájában napfényre jött falképek.
M. Biz. 1901. 291. 328.
Vízfestmény másolatai. Gróh István. M. Biz. 1902. 197.
A zárda és kápolna falképeinek helyreállítása. Sztehlo O. jel. és tervezete. M. Biz. 1902. 101. 145. 183. 198. 218. 265. 541.
A kápolna kifestése. M. Biz. 1902. 413.
Leleszi monostor. Rajz. Keleti G. O.-M. Mon. Mo. VI. 385.

Leszeli klastromban Békényi Alaghi Menyhért országbiró olajba festett arczképe. 1631.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1894. 436.

Leszkócz. R. k. pleb. templom. 1798.
Schem. Cassov. 1899. 164.

Lukasócz. R. k. templom. 1765.
Schem. Cassov. 1899. 185.

Lyubise. R. k. templom. 1771.
Schem. Cassov. 1899. 165.

Magyar-Jesztebe. Ev. ref. templom.
Kozma Antal ev. ref. lelkész jel. M. Biz. 1901. 484.
A templom tatarozása. M. Biz. 1901. 505., 1902. 231. 319. 386. 378.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1902. 173. 218.

Magyar-Izsép. R. k. templom. 1799.
Schem. Cassov. 1899. 153.

Markfalu harangja, következő szívbe foglalt felirattal: Iud(ex) PR(imaris) St(efanus) TAR Rect(or) S(cholae) Jo(seph) Mikolay. 1648.
Közli Böszörményi Károly málczai ref. pap. Rómer-hagy. XL. sz. cs. M. Biz.

Matyasócz. R. k. templom. 1773.
Schem. Cassov. 1899. 186.

Mád.
Zombory G.: Haz. s a Külf. 1868. 44.

R. k. templom.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Fedeles füles ónkannák. 1718 és 1698-ból. A ref. egyház tulajdonai.
A kassai Rákóczi-kiáll. lajstr. 14. l. 123. 124.

Hímzés a XVII. századból, fehér gyapjúalapos vörösselyem és aranyfonálból.
U. ott. 149. l. 57.

Urasztali kendő, arany és ezüstfonállal hímezve a XVII. századból.
U. ott. 150. l. 59.

Nyeles serleg a XVIII. századból.
U. ott. 155. l. 78.

Talpas pohár a XVI. századból.
U. ott. 158. l. 99.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1905. 46—50. Képpel.

Fedeles, füles aranyozott ezüst kupa a XVII. századból.
U. ott. 166. l. 154.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1905. 46—50. Képpel.

Málcza. A ref. templom tornyában levő harang Lalislaus de Malca Anno domini millesimo CCCCXXXXVIII. (1448) felirat.
A felirat tollrajza. Rómer-hagy. XXXVII. és XLVII. sz. cs. M. Biz.
Vas. Ujs. 1862. 44.

Megyaszó. Ev. ref. templom a XVII. századból.

Erődítménye.

Festett menyezete. 1735.
Szendrei János: Arch. Ért. 1900. 433.
Sztehlo O. jel. a menyezetről. M. Biz. 1899. 190. 290.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.
A menyezet és egyéb maradványok a M. N. Múz-ba helyeztetnek. M. Biz. 1900. 172. 247. 274., 1901. 28. 104-219. 245. 263. 501. 593., 1902. 459. 473. A templom felszentelése. M. Biz. 1902. 459.

A templom felülvizsgálása. M. Biz. 1902. 501.
Szendrei J.: A megyaszói ref. templom magyar stílusú díszítményei 1735-ből. M. Iparműv. 1901. 155—7. Képekkel és színes táblával.

Mikóháza. G. k. templom. 1769.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 115.

Mikova. G. k. fatemplom. 1760.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 225.

Mislyina. R. k. templom. 1735.
Schem. Cassov. 1899. 165.

Modra. R. k. templom. 1764.
Schem. Cassov. 1899. 160.

Mogyoróska. R. k. pleb. templom. 1753.
Schem. Cassov. 1899. 189.

Várrom.

Nagy-Azar. Régi temploma helyén 1890-ben új épült.
Schem. Cassov. 1899. 154.

Nagy-Brezsnyicze. R. k. pleb. templom. 1763.
Schem. Cassov. 1899. 189.

Nagy-Kázmér. Régi temploma részben ujjáépítve.
Schem. Cassov. 1899. 154.

Nagy-Kemencze. R. k. templom. 1792.
Schem. Cassov. 1899. 160.

Nagy-Kövesd. Románkori bronz feszület. Bubics Zsigmond birtokába került.
Arch. Ért. 1893. 95—6 Képpel.

Nagy-Kövesd vára. Ötemeletes donjon, mély várkút.
Z. K.: Vas. Ujs. 1858. 46. Képpel.
Nagy-Kövesd Zemplénben. Vas. Ujs. 1869. 27. Gregus J. rajzával.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 275.
A vár története emlitve Arch. Ért. 1893. 75.

Nagy-Mihály. Csúcsíves templom.

Keresztelő-medencze.

Szentségfülke.

Vascsillárok.

Tornya. 1675.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 263.
A templom és szentségház rajzai. Mysk. V. M. Biz. 1875. 30. 42.
Említve Arch. Ért. 1878. 239.

Kastély.
Vas. Ujs. 1860. 12. Képpel.
Képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 375.

Nagy-Polena. G. k. templom. 1784.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 404.

Nagy-Ruszka. G. k. templom. 1790.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 174.

Nagy-Toronya. Ev. ref. templom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Nátafalva. R. k. templom. 1413.
Schem. Cassov. 1899. 166.

Novoszelicza. G. k. fatemplom. Kora?
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 187.

Olasz-Liszka. Kora csúcsíves templom.
Említi Ballagi A.: Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.
Zombory G.: Hazánk s a Külf. 1868. 48. Képpel.

Orosz-Patak. G. k. fatemplom. Kora?
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 187.

Orosz-Poruba. G. k. templom. 1779.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 229.

Orosz-Ruszka. G. k. fatemplom. 1798.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 203.

Papina. R. k. templom. 1756.
Schem. Cassov. 1899. 167.

Parics. Várrom.
Említi Ballagi A.: Prot. Egy. és Isk. Lap. 1872 decz. 11.

Páczin (Pácsiny). Kápolna. 1763.
Schem. Cassov. 1899. 174.

Br. Sennyei-féle várkastély. 1534.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.
Említi Ballagi A.: Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.

Pálócz. A Barkóczy-féle kastély.
Rajz. Roskovics Ignácz O.-M. Mon. Mo. VI. 395.

Polyánka-Nachvaly. G. k. templom. 1788.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 202.

Rád. Templomrom és Minorita-zárda (utóbbi jelenleg parochia.)
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Roskócz. G. k. (filialis) templom.

Antipendium.

Aranyozott ezüst kehely, valamelyik Drugeth ajándéka.

Harang. 1690.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 218.

Rudabányácska. G. k. templom. 1774.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 174.

Samogy. G. k. templom újítva 1801.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 182.

Sáros. Egykori Sz.-Ágoston-rendi prioratusa.
F.-Czinár: Mon. II. 218—9.

A Sáros melletti hajdani cziszterczita-apátság.
F.-Czinár: Mon. II. 122.

Sárosi Karmeliták egykori fazárdája.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1873. 73.

Sáros várának omladékai.
Egykori állapotának képei. Bodenehr. 24. tábla.
Ung. Mag. 1782. II. 322.
Wagner: Geschichte des schon ein Jahrhundert öde liegenden Schlosses Sáros.
— — Ung. Nachricten. 1787. 6—8.
A sárosi vár romjai. Vas. Ujs. 1857. 46. Képpel.
Sáros és Kapuvár vidéke. Haz. s a Külf. 1865. 32. Képpel.
Adalék. Irányi István. U. ott. 35.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 243.
H. I.: Arch. Ért. IV. 1870. 147.
H. I. jel. M. Biz. 1873. 129.
A vár fényképe. M. Biz. 1878. 97. 99.
Említve Arch. Ért. 1883. XIII.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1893. 25. 29. 49. 58. 99.
Thurinszky Károly: Sárosvár története. Eperjes. 1899. Kosch Árpád kny. 8r. 61 l. Három képpel.
A vár belseje. Rajz. Cserna K. O.-M. Mon. Mo. V. 143.
Sáros vára és a Rákóczi-kastély. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. VI. 331.

Sáros-Sz.-Kereszt. R. k. XIV. századi csúcsíves templom.

Különálló harangtorony és ennek csúcsíves boltozatú kápolnája.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1893. 86. 99. 102. 109.

Csúcsíves szárnyasoltára és aranyalapu festményei.

Lőréses tornya.

XIV. Kelemen pápa olajfestésű régi képe, mely a pápát lóháton ábrázolja. A plebánia termében.
Mysk. V.: Arch. Ért. 1894. 404—6.
A templom fényképei. M. Biz. 1893. 70—5.
Mysk. V. jel. a templom főoltáráról. M. Biz. 1894. 125. 158.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1893. 58., 1894. 124., 189., 1895. 2. 141., 200. 205. 1896., 29. 79., 1897. 42. 81.
Említve Arch. Ért. 1895. 279., 1897. 284.

Sárospatak.

Szombathi Joannis: Brevis historia oppidi priv. et Arcis Sárospatakiensis. Cod. Saec. XVIII. (A. 1799.) pag. 24. in 4r. MS. Lat. M. N. Múz. Quart. Lat. 507.
— — Brevis Historia Chronologica Oppidi Privileg. seu Civitatis Sárospatak, quam elaboravit in Collegio Reformatorum S. Nagy-Patakiensi Historiarum Professor. P. O. MS Lat. Saec. XIX. (1808.) fol. 12. in fol. M. N. Múz. Fol. Lat. 3479.
Sárospatak. Mind. Gyűjt. IV. 1790. 100.
G. H. I.: Sárospatak története. Tud. Gyűjt. 1818. V. 3. XII. 110.
Podhraczky Imre: Sárospatak. Tud. Tár. 1839.
Orbán József: Sárospatak. Magyarf. és Népei. 1846. VI. I. Képpel.
Benczur Miklós: Honderű. 1847. I. r. Képpel.
Töredékek úti naplómból. Pesti Napló. 1850. 181. 182.
Pótlék. Nyürü Zsigmond. U. ott. 199.
Sárospatak. Keleti G. Mo. s a N.-világ. 1866. 50. Képpel.
Römisch Ferencz: Sárospatak 1785-beli helyszinrajzának mása. Beküldi Szumrák Pál. M. Biz. 1877. 65. 69. 83. 86.
Említve Arch. Ért. 1878. 2. 276.

Sárospatak egykori egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 309—19. III. 286—7.

Egykori prépostsága, Ágoston-rendi prioratusa.
F.-Czinár: Mon II. 15—6. II. 219.

A várbeli r. k. háromhajós csúcsíves templom. Már 1201-ben (?) fennáll.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 271.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 273.
Rómer: Arch. Közl. X. II. füz. 46.
A templom képe. Vas. Ujs. 1894. 6.
Schem. Cassov. 1899. 204.
Schem. Cassov. 1899. 204.

R. k. pleb. templom. 1772.
Schem. Cassov. 1899. 101.

Palóczi testvérek síremléke 1519. az előbbi r. k. templomban.
Csoma J.: Turul. VI. 1888. 125—6. Képpel.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.
Gerecze: Szobr. eml. 75.
Divald K. leírása. M. Biz. 1902. 397.

Apácza-kolostor díszes kapuval.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Magánkápolna a várban.

Kápolnarom a temetőben.
Schem. Cassov. 1899. 204.

Trinitarius kolostor a XVII. század végéről.
Leírja Divald K. M. Biz. 1902. 397.

Sárospataki egykori Pálos-zárda.
Ádám Iván: Pálosaink építk. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 69.

Ev. ref. templom. 1781.

A kollegium régi épülete.
Képe a Piacz-utcza felől. Rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1894. 6. sz.
Ugyanaz. O.-M. Mon. Mo. VI. 383.

Putnoki Klára úrasztali kendője 1658-ból. A ref. kolleg. tulajdona.
Képe. Mo. tört. eml. 475. Kép.

A régi Rákóczi-féle várkastély.

Az újabb Perényi-féle kastély.

Várfalmaradványok.
A pataki vár leírásához. Tud. Gyűjt. 1819. VI. 104.
Z. G.: Herczeg Bretzenheim-féle kastély és kertje. Ország Tükre. 1862. 11. Képpel.
— — Vas. Ujs. 1860. 23—4. Két képpel.
— — Haz. s a Külf. 1868. 41—50. Képpel.
A sárospataki vár. Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. V. 59. M. Biz.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 271.
A vár és város képe Keleti G.-tól. Mo. s a N.-világ. 1866. 785—7.
A vár donjonja. M. Biz. 1882. 95. 97.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1883. 59. 71.
Sárospataki vár rajzai. Mysk. V. M. Biz. 1884. 10. 17. 22. 32. 34. 72. 75.
A vár renaiss. műemlékei. Arch. Ért. 1883. XLVII. L. 1884 II. III. IV. VII. IX. 1885. III. V.

Loránffy Zsuzsanna czímere a várban.
Turul. VIII. 1890. 24.

A vár udvara. Sub rosa szoba képei.
Vas. Ujs. 1886. 49.
Rajz Cserna K. O.-M. Mon. Mo. V. 149.
A vár képe. Vas. Ujs. 1886. 17.
A régi Rákóczi- és újabb Perényi-féle várkastély képe. Rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1894. 6.
A várnak Lóránffy Zsuzsánna által épített része. Rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1894. 6.

Kandalló a sárospataki vár Perényi-féle újabb részének egyik termében.
Rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1894. 6.
Sárospataki vár felvételére vonatkozó levél Windisch-Grätz Lajos herczegtől. M. Biz. 1898. 72. 105. Továbbá 1898. 38.
Divald K.: A sárospataki vár. M. Mér. és É. E. Közl. XXXVI. (1902.) 237. l.
— — Lenyomatban. Budapest. Pátria kny. 4r. 48 l. 50. Képpel. Ism. Művészet. 1902. 364. Századok. 1903. 179—81.
— — jel. M. Biz. 1902. 397.
Dr. Várdai Béla: Sárospataki vár lakótorony és vár, oszlopos folyosó, a vár a Bodrog felől. Képek. Vas. Ujs. 1902. 46.

Sátoraljaújhely.

M. J.: S.-A.-Újhely. Képes Ujs. 1848. 26. Képpel.
Zombory G.: Haz. s a Külf. 1868. 50. Képpel.

R. k. pleb. templom. 1795.

Kegyesrendiek temploma és sírboltja.

Sz.-Háromság kápolna. 1710.
Schem. Cassov. 1899. 206.
S.-Újhely főtere (a templommal). Rajz Cserna K. O.-M. Mon. Mo. VI. 379.

Egykori Pálos-kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 334—9.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 75.

A legelső prot. imaház Magyarországon.
Matolay V.: Egy nevezetes ház. Vas. Ujs. 1864. 50. Képpel.

Régi várának maradványai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 274.
Kossuth János: A Sátorhegyi várról. Említve Arch. Ért. 1898. 49.
Bunyitai V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Vármegyeháza.

Városháza.

Insurgensek emlékoszlopa.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Schönviz. R. k. templom. 1295.
Schem. Cassov. 1899. 143.

Sebes-Váralja. R. k. pleb. templom. 1755.
Schem. Cassov. 1899. 111.

Várrom.
Közig. biz. jel. M. Biz. 1901. 295.

Semetkócz. G. k. fatemplom. 1752.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 59.

Siróka. Sirokai László vörösmárvány sírköve.
Divald Kornél jel. M. Biz. 1902. 397.

Stefanócz. G. k. templom. 1783.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 193.

Szacsúr. R. k. pleb. templom. 1769.
Schem. Cassov. 1899. 157.

G. k. templom. 1708.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 161.

Szada. L. **Takta-Szada.**

Szedliszke. R. k. templom. 1790.
Schem. Cassov. 1899. 191.

Szegi. Várrom. (Elpusztult.)
Említi Ballagi A.: Prot Egyh. és Isk. Lap. 1872 decz. 21.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Szentes. Ev. ref. templom.
Mysk. V. jel. M. Biz. 1901. 144.

Szerdahely. L. **Bodrog-Szerdahely.**

Szerencs. Egykori (várrá alakított) benczés apátsága.
Tud. Gyűjt. 1820. 8.
F.-Czinár: Mon. I. 282—3.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 322.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. M. Biz.

R. k. pleb. templom. 1759.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 322—5.
Schem. Cassov. 1899. 197.

Ev. ref. csúcsíves templom.
Vas. Ujs. 1857. 47. Rajzzal.
Zombory G.: Egy XIII. századi magyar templom s fejedelmi hamvak. Haz. s a Külf. 1869. 26. Négy képpel.
A templom képe. Roskovics I. O.-M. Mon. Mo. II. 277.
A templom tatarozása. M. Biz. 1895. 69. 96. 102. 141., 1899. 83. 100.

Rákóczi Zsigmond síremléke a szerencsi ref. templomban.
Marikovszky Gábor: Szerencs a Rákócziak temetkezőhelye. Vas. Ujs. 1862. 15. 17.
Szerencs város. Vas. Ujs. 1865. 32. Képpel.
A templom és síremlékeinek felvételére ajánlkozik Mysk. V. M. Biz. 1900. 157. 159.
A síremlék rajza Roskovics Ignácztól. O.-M. Mon. Mo. II. 276.

Ravatalterítő a XVII. századból.
Említve Arch. Ért. 1902. 84.

G. k. templom. 1799.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 165.

Rákóczi-féle várkastély.
Kassai József: Szerencs városának leirása. Tud. Gyűjt. 1827. VIII. 51.
Mo. Képekb. Szerk. Nagy Miklós. 1870. II. 78.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 268.
A vár képe. Rajz. Roskovics Ignácz. O.-M. Mon. Mo. II. 273.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Szécs-Keresztúr. Régi temploma helyén új épült 1779-ben.
Schem. Cassov. 1899. 154.

G. k. templom. 1795.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 175.

Szilvás-Újfalu. R. k. pleb. templom. 1749.
Schem. Cassov. 1899. 157.

Szina. R. k. pleb. templom. 1736.
Schem. Cassov. 1899. 168.

Szomotor. Különféle diszítményű cserépdarabok a homokbuczkák között.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XX. 15. M. Biz.

Szopkócz. G. k. templom. 1770.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 195.

Sztakcsin. G. k. templom. 1772.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 204.

Sztarina. G. k. templom. 1775.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 204.

Sztropkó. R. k. polygon záródású pleb. templom csúcsíves boltozattal.

Pethő Zsigmond domborműves emléktáblája és faepitafiuma.

Keresztelő-medencze.

XV. századi vasgyertyatartók, használaton kivül.
Mysk. V.: Arch. Közl. X. III. füz. 61. l.

Ferencz-rendi templom. Mindkettőt a gróf Pethecsalád épittette.
Schem. Cassov. 1899. 189.
A templom rajzai. Mysk. V. M. Biz. 1876. 21. 36.
Említve Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 230.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1901. 332. 385. 465.

Vörösmárvány síremlék a r. k. templomban.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Vörösbársony bursa hímezve a XV. századból. A r. k. templom tulajdona.
E. kiáll. k. 2053.

Hímzett kendő a XVII. századból. A r. k. templom tulajdona.
E. kiáll. k. 2181.

XV. századi miseruha és tartozékai, stóla, manipulus. A r. k. templom tulajdona.
E. kiáll. k. 1507.

XVII. századi miseruha. A r. k. templom tulajdona.
E. kiáll. k. 2175.
Czobor: Egyh. eml. 75.

Sárgarézből vert offertoriumtál, fenekén a bűnbeesés jelenete. A r. k. templom tulajdona.
E. kiáll. k. 1491.

Nagyheti szertartásra való kovácsoltvas-gyertyatartó 16 tövissel, a XV. századból. A r. k. templom tulajdona.
E. kiáll. k. I. füz. 1343.
Czobor: Egyh. eml. 48.

Hármas vertvas-gyertyatartó a XV. századból.
E. kiáll. k. 1514.

Várkastély.
Csánki D.: Mo. fldr. I. 335. és Kékmezőnél 334. l.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

A vártemplom főoltára.
Fényképét küldi Ungvári Ede. M. Biz. 1902. 35.

Nep. Sz.-János és Sz.-Florián szobrai. 1760.
Ungváry Ede jel. M. Biz. 1901. 111.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1901. 332.

Szukó. G. k. templom fönnáll 1660 előtt óta.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 217.

Takta-Szada. A Rákóczi sáncz.
Képe Szemlértől. Mo. s a N.-világ. 1868. 219.

Tarczal.
Tarczal látképe. Fillér-Tár. I. 1834. 27. Melléklet.

R. k. pleb. templom 1766. csúcsíves torony.
Römer-hagy. XVII sz. cs. és Jgyk. XXVII. 49. 70. M. Biz.
Schem. Cassov. 1899. 199.

Tapoly-Izsép. R. k. templom. 1736.
Schem. Cassov. 1899. 187.

Tavarna. R. k. templom. 1794.
Schem. Cassov. 1899. 186.

Tállya. Régi ev. ref. templom.
A tállyai ev. ref. egyház története 1540—1900. Budapest. 1900. Európa kny. 8r. 176 l.
Czékus László: A tállyai evang. egyház és a tállyai Kossuth-ünnep története. Kassa. Bernovics Gusztáv kny. 1894. 8r. 97 l.

R. k. templom.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Váromladék.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 271.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Telepócz. G. k. templom. 1792.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 205.

Terebes. R. k. pleb. templom. 1400. Tornya új.
M. Biz. 1880. 40. 45. 69. 84., 1881. 3. 9. 11. 29.
Mysk. V. jel. és rajzai. M. Biz. 1884. 10. 17. 22. 32. 34. 72. 75.
Arch. Ért. 1883. XXXII.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 263.
Schem. Cassov. 1899. 158.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Perényi Perényy János és Imre sírkövei. 1458. 1519.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 192.
Mysk. V.: M. Biz. 1883. 59. 71.
H. I.: Arch. Ért. 1887. 263.
Csoma Csergheö: A Perényiek középkori síremlékei. Arch. Ért. 1888. 295—303.
Bárczay O.: Perényi János sírköve. 1458. Arch. Ért. 1893. 435.
Gerecze P.: Szobr. eml. 75. Képpel.
Divald K. jel. M. Biz. 1901. 397.

Egykori Pálos-kolostora.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 325—7.

Gr. Andrássy G. kastélya.
Vas. Ujs. 1887. 40. Képpel.
Jedlicska P. jel. M. Biz. 1901. 47.

Mauzoleum.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Tokaj.
(Tokay) vára régi képei.
Bodenehr 26. tábla.
Description 10. tábla.
Cosmografia. 1187. l.
Coronini. 400a. 43. l.
Ortelius. 99. l. mellett. (1565.)
Birkenstein 20. tábla.
Tochaifortezza. 1566. Forlani 29. tábla.
(Másik 478. sz. a. példányban Toquay Fortezza stb. feliratú táblán.)
Priorato. II. l. m. (1670.)
Dilich. 456a. 18. l. mellett.
Egyes képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 72—7. l. 562—72.
Tokaj várának alaprajza 1660-ból a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.
Tokay. Hormayer Taschenb. IV. 177.
Spech Lajos: Tokaj városának leírása. Tud. Gyűjt. 1823. IV. 3.
Tokaj. Fillér-Tár. I. 1834. 27.
Farkas Pál: Tokaj és vidéke tájvázlat. Mind. Gyűjt. 1846. II. 3.
Tokaj és régi vára. Zombory G. Vas. Ujs. 1861. 10. Képpel.
Tokaj vára 1664-ben. —g —n.
Ország Tükre. 1865. 4. Képpel.
Zombory G.: Haz. s a Külf. 1868. 41—3. Képpel.

Tokaji felső templomrom (1718) csúcsíves tornya.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XXVII. 70. M. Biz.
Bunyitay V.: M. Biz. 1901. 47.
Schem. Cassov. 1899. 200.

Pálos-zárda helye.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 73.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 320—34.

Vármaradványok.
Bunyitay V.: M. Biz. 1901. 47.

A Bodrog folyón át a Rákóczi várhoz vezetett fahíd oszlopai, alacsony vízállásnál láthatók.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Tolcsva.
Zombory G.: Haz. s a Külf. 1868. 49. Képpel.

R. k. templom csúcsíves toronykápolnája.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Szirmay-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 271.

Topolovka. R. k. templom. 1758.
Schem. Cassov. 1899. 165.

Topolya. G. k. fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 185., 1899. 186

Topolyán. G. k. templom. 1718.
Schem. gr. rit. Munkács. 1899. 171.

Tőke-Terebes. L. **Terebes.**

Turczócz. R. k. templom. 1779.
Schem. Cassov. 1899. 161.

Udva. R. k. pleb. templom. 1701.
Schem. Cassov. 1899. 170.

Ulics-Kriva. G. k, fatemplom. (Kora?)
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 187., 1889. 187.

Varannó. Csúcsíves templom. Építtette Druget Eufrosina. 1580.
Mysk. V.: A templom rajzai. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1878. 319.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 263.
Schem. Cassov. 1899. 191.
A templom helyreállítása. M. Biz. 1886. 42. 57.

Krakker által festett falképek.
Steindl I. jel. M. Biz. 1882. 60. 70. 104.
Említve Arch. Ért. 1883. XLIV. L.

Egykori Pálos-zárdája.

Sz.-Ferencz-rendi kolostor.

Kastély.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 304—6.
Varaeoviensis residentiae P. P. Paulinorum prov. Hung. urbarium seu inventarium, connotatum A. 1730. per Fr. Innocentium Jaross. MS. Saec. XVIII. fol. 9. M. N. Múz. Quart. Lat. 1856.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 72. 103.
Egykori várának képe. Birkenstein. 98.

Vásárhely. R. k. pleb. templom. 1761.
Schem. Cassov. 1899. 183.

Vehécz. Báncsi-féle úgynev. Burg. Teljes épségben, most a Füzesséry családé.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Velyopolya. R. k. templom. 1775.
Schem. Cassov. 1899. 170.

Vég-Ardó. Régi templom.
Lehóczky T.: A végardói templom leírása és vázlata. Említve Arch. Ért. 1878. 1.

Viskócz. Régi temploma és falképei.
Unghváry Ede jel. M. Biz. 1900. 328.

A templom ikonostasának képei.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1901. 32. 104. 332. 385.
Kammerer Jenő jel. M. Biz. 1901. 421.

Zabna. G. k. templom.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 196.

Zavadka. R. k. templom. 1770.
Schem. Cassov. 1899. 165.

Zboj. G. k. fatemplom. Kora?
Schem. gr. rit. Munkács. 1896. 187., 1899. 188.

Zemplén. Ev. ref. templom.

Várdomb és földbástyái.

Elpusztult várrom.
Z.: Vas. Ujs. 1859. 15. Rajzzal.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 274.
Kiss István ért. említve Arch. Ért. 1898. 49.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.
Bunyitay V. jel. M. Biz. 1901. 47.

Zemplén-Turány. Hradiszkó hegytetőn levő Serédy-féle várkastély maradványai.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 109.

Zsalobina. R. k. templom. 1765.
Schem. Cassov. 1899. 192.

Zuella. G. k. templom. 1795.
Schem. gr. rit. Eperjes. 1898. 206.

ZÓLYOM VÁRMEGYE MŰEMLÉKEI.

A) A megye általános irodalma.

1. *Die Sohler Gespannschaft.* Neues Ung. Mag. 1791. I. 40. l.

2. *Tomka Gyula:* Zólyom vármegye őstelepei. Arch. Ért. 1891. 296—301.

B) Zólyom vármegye műemlékei és azok irodalma.

Baczur. R. k. templom, régi hajójához új sanctuariuma épült 1790.

Régi Materdolorosa-szobor fából.

Harangok. 1502. 1680., a harmadik szintén régi alakú, felirat nélkül.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 178—9.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Badin. R. k. csúcsíves templom.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 94.

Bakabánya. Csúcsíves templom. 1510.

Ev. templom. 1784.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 171.
H. I.: Arch. Ért. XII. 249—51.

Babiagurai emlékoszlop. L. **Kriván.**

Bábaszék. R. k. (eredetileg román) templom. Sanctuariuma 1771., hajója lapos menyezetet kapott és kifestetett 1754-ben.

Régi torony, átmeneti boltozat és ablakokkal.

Régi keresztelő-medencze.

Ifj. Kubinyi: Arch. Közl. 1864. IV. 24—6. Képpel.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 177.

Harang e felirattal: ✱ Johannes Marcus Lucas Matheus ✱ Anno Dni M·CCC·LVIII. (1358.) Jo^{s} Bap.

Ifj. Kubinyi Fer. adata. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 167.

Berzencze. L. **Vas-Berzencze.**

Besztercze. L. **Vág-Besztercze.**

Beszterczebánya. A város irodalma:

Ansicht der Bergstadt Neusol und deren Umgebung. MS. Saec. XVIII. Tab. una in 4° maj. M. N. Múz. Quart. Germ. 604.

Beszterczebánya. Mind. Gyűjt. III. 1790. 216.
Fényes E.: Berszterczebánya. Mo. mai áll. II. 664.
Rómer Jgyk. XXXI. 105. M. Biz.
Dr. Zipser Chr. Andr.: Neusohl und dessen Umgebungen. Eine Erinnerungsschrift an die III. Versamml. ung. Aerzt u. Naturforscher zu Neusohl im Jahre 1842. Ofen. 1842. 72. l.
— — Ugyanez magyar fordításban dr. Edvi Illéstől. Buda. 1842. 8r. 34. l.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1854. 24. Rajzzal.
B.: Vas. Ujs. 1857. 24. 36. Három képpel.
M. É. E.: Ország Tükre. 1864. 30. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 150. Képpel.
Lehoczky T.: Böngészet hazánk északi vidékeiről. Arch. Ért. VIII. 259—60.
Ipolyi A.: Beszterczebánya város míveltségtörténeti vázlata. Írta —, beszterczebányai püspök. Előadva a Tört. Társ.-nak Beszterczebányán 1874-ben aug. 20-án tartott nagygyűlésén. Budapest. 1874. 8r. 123 l. (Különlenyomat a Századok 1874. 525—552. 547—697. 671—708. lapokról.) Ismertetése dr. Ortvay Tiv.-tól. Arch. Ért. IX. 52—8. Solymos. M. Sion. 1875. 129.
— — Geschichte der Stadt Neusohl. Eine Culturgeschiehtl. Skizze von Arnold Ipolyi. Aus dem Ungar. übers. vont Dr. Adolf Dux. Wien. 1875. W. Braumüller. 8r. 131 l.
— — A beszterczebányai egyházi műemlékek története és helyreállitása Ipolyi Arnold beszterczebányai püspök által. Hét szín- és kőnyomatú képtáblával és ötvennégy fametszettel. Rajzok, tervezetek és kivitel Storno Ferencztől. Budapest. 1878. A m. tud. Akad. könyvkiadóhivatala bizományában. Nagy 4r. 151 l. Franklin-Társulat nyomdája. Ismerteti dr. Czobor Béla: Századok. 1878. 432—445. Ballagi Aladár: Arch. Ért. 1888. 145—156. X. Y.: Mo. és a N.-világ. 1878. 14. sz. Solymos: M. Sion. 1878. 379.
— — Geschichte und Restauration der Kirchlichen Kunstdenkmale in Neusohl von Arnold Ipolyi Bischof von Neusohl. Mit sieben Farben und Steindrucktafeln und vierundfünfzig Holzschnitten. Budapest. 1878. In Commission bei der Verlags-Buchchhandlung der Ung. Akad. der Wissenschaften. Folio. 177.
H. I.: Beszterczebánya templomai. Jegyz. és Vázl. könyve. Hagy. Kassai Múz.
— — Beszterczebánya egyházi műemlékei. Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 644—62.
Pulszky F.: Beszterczebánya. Pesti Napló. 1880. 231. sz.

Beszterczebánya renaiss. emlékei. Arch. Ért. 1883. XXVI.
Jurkovich Emil: Beszterczebánya és vidéke. Kalauz. Kiadja Sonnenfeld Mór. Beszterczebánya. 8r. 90 l. A város térrajza és több képpel.
— — Beszterczebánya multjából. Írta —. Beszterczebánya. 1901. Hungaria kny. 8r. 173 l. Ism. Demkó K. Századok. 1902. 470—3. (Temetkezési helyek, templomok, erődítmények, a Rák vendéglőháza s más magánépületekről szóló történeti tárczaczikkek.)
Beszterczebánya és főtere. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 17. 19.

Beszterczebánya templomai:

A fő- vagy székesegyház és egyszersmind plebánia templom: északi homlokzatán a csúcsíves építkezés jelei, szentélye, tornya, déli előcsarnoka és Sz.-Borbála-kápolna a XV. századból.

Sz.-Borbála-kápolna fő szárnyas oltára Veit Stosstól. 1504. Szárnyain négy-négy kép, középső szekrényében három szobor.

Bronz keresztelő-medencze a kápolna előtt. 1475.

Sirkő a padlóban. 1515.

A templom déli hosszfala mellett Olajfák-hegyét ábrázoló dombormű és szoborcsoport. Készült 1515. után.

A templom külsején több szobormű.
H. I.: Arch. Közl. VII. 10—6.
Ipolyi A.: Schem. hist. Neosol. 1876. 106.
Ballagi Aladár: A beszt. vártemplom kora. Arch. Ért. 1878. 145.
A Borbála-kápolna. Arch. Ért. 1878. 151.
A kápolna helyreállitása. Arch. Ért. 1877. 4.
Ipolyi A.: A szárnyas oltár faragványairól. Műtört. tan. I. 173.
Arch. Ért. 1899. 68.
A templom rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 21.
Ballagi Aladár: Az „Olajfák-hegye". Arch. Ért. 1878. 154—6.
Egyh.-m. Lap. 1880. 165. Képpel.
Sumrák Pál: Az „Olajfák-hegye". Arch. Ért. 1889. 218—23. Fénynyomatú képpel.
Emlitve Arch. Ért. 1899. 68.
Kemény Lajos: Az „Olajfák-hegye" képfaragóiról. Felsőmagyarországi képfaragókról. Arch. Ért. 1902. 332—6.
Az „Olajfák-hegye" helyreállitása. M. Biz. 1887. 20. 21. 27.
Sumrák Pál jel. M. Biz. 1887. 53. 54.
— — és Czobor B. jel. M. Biz. 1897. 158. 169.
A helyreállitásról M. Biz. 1897. 128. 130. 158. 164. 210. 251., 1898. 92. 105. 159. 221., 1899. 5. 23.
Strobl Antal jel. M. Biz. 1899. 87. 100. 101. 157. 180. 272. 290.
Székely Bertalan véleményét kérik. M. Biz. 1899. 188.
— — jel. M. Biz. 1899. 254. 290., 1900. 9. 54. L. még. 126. 159. 189. 247. 293. 312., 1901. 128. 130. 179. 229. 276. 336. 426. 460., 1902. 30. 71. 108.
Steinhausz László jel. M. Biz. 1902. 314.
Az „Olajfák-hegye" helyreállitása emlitve Arch. Ért. 1888. 84.
Fényképe. M. Biz. 1898.
Zólyomi: Beszterczebányai vártemplomban becses műrégiségek. Vas. Ujs. 1858. 44. A keresztelő-medencze rajzával.
Drahotuszky F.: Neusohler Taufbecken. Mittheil. d. C. Com. 1867. Kleine Beiträge. III.
H. I.: Arch. Közl. VII (1868. 13.
Ballagi Aladár: Arch. Ért. 1878. 154—5.
E. kiáll. k. 890.
Czobor: Mo. tört. eml. 128. l. A medencze képe. 126. l. 154. ábra.
— — Egyh. eml. 47.

A pleb. templom főoltárképe: Mária menybemenetele Krakker Jánostól.
Foltinyi János: Századok. 1874 426.
Főoltár fényképe. M. Biz. 1898. 92

A templom déli oldalán levő kápolna boltozatán felfedezett falképek.
Schweiger József jel. M. Biz. 1892. 68.
Czobor jel. M. Biz. 1892. 92. L. m. 68. és 91. 126. 135.
A falképek vizfestménymásolatai, pauzái Huszka J.-től. M. Biz. 1895. 56. 67. 77. 102. 141.
Huszka J. jel. M. Biz. 1902. 423-hoz.
A pleb. templom rajzai Steindl J. tanitványaitól és fényképei Drahotuszkytól. M. Biz. 1876. 5. 51. 55.
Emlitve Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 195.
Oratorium, Borbála-kápolna, sekrestye, keresztelő-medencze autogr. rajzai. A magyarországi műemlékek ideiglenes bizottságának megbizásából és költségén rendezett utazások alkalmával a m. k. József-műegyetem szakosztály hallgatói által Steindl Imre m. ny. r. tanár vezetése alatt felvett és kidolgozott magyarországi műemlékek. I. évf. 1—7. 14. 15. l. (Egy példány M. Biz. rajztárában.)

Matrona síremléke a XV. századból a pleb. templomban.
Ipolyi A.: Műtört. t. I. 195.

Egyházi szerek:
Beszterczebányai pleb. templom egykori kincstáráról. Jurkovich Emil. Első közlemény. Arch. Ért. 1900. 151—6. — Második közlemény. 209—13. — Harmadik közlemény. 1901. 39—54.
Beszterczebánya egyházi régiségei. Arch. Ért. 1889. 339.

Aranyozott ezüst feszület a négy evangelista domborművű képével a XVIII. századból. R. k. pleb. templomé.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 126. l. 3 Rc. sz.
E. kiáll. k. 2396.

Kehely a XV. századból. A r. k. templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 103—4. l. 102. Go. sz.
Hampel J.: Arch. Ért. 1887. 97—131.
E. kiáll. k. 1534.
Mihalik J.: Arch. Ért. 1896. 342.
Rajzok. Fényképek. M. Biz. 1876. 68., 1877. 1878. 19.
Czobor: Mo. tört. eml. I. XXXI. tábla.

Feszület a XVI. századból. A székesegyház tulajdona.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 64—5. l. 9 Go. sz.

Aranyozott ezüst kehely a XV. századból, sodronyzománczczal diszitve. A székesegyházé.
E. kiáll. k. 1534.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 232. és XXXI. tábla.
Czobor: Egyh. eml. 61. l. (Hibásan czim: 51.)

Sodronyzománczos kelyhek a XVIII. századból a vártemplomban.
R. J.: Arch. Ért. 1888. 361—2.

Miseruha a XVI. századból. Ráhímezve Mária a gyermek Jézussal, Sz.-Katalin és négy más szent nő képe. A r. k. pleb. templomban.
E. kiáll. k. 1418.
Czobor: Egyh. eml. 78.

Zöldselyem miseruha a XVI. századból. Ráhímezve Mária a kisded Jézussal, Sz.-Katalin s egy szent nő. A székesegyházban.
E. kiáll. k. 1597.

Ágas-bogas fát utánzó aranyozott ezüst kereszt a XVI. századból. A város tulajdona.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 65 14. go.
Arch. Ért. 1887. 97—131.
E. kiáll. k. 1366.
Czobor: Egyh. eml. 69.

Sz.-Kereszt, vagy az ú. n. tót-templom, kéthajós, csúcsíves épület a várban.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 106—34.
H. I.: Arch. Közl. VIII. 17.
Rajzai Steindl I. tanitványaitól, fényképei Drahotuszkytól. M. Biz. 1878. 8. 19. 36.
Emlitve Arch. Ért. 1878 195.

Sz.-Lélek- (vagy német)-templom.
Ipolyi A.: Schem. hist. Neosol. 1876. 106—34.

Sz.-Erzsébet-kórház temploma.
Ipolyi: Schem. hist. 1876. 87.
Ballagi Aladár: Arch. Ért. 1878. 152—3.

Nep. Sz.-János-kápolna a várkapunál.

Sz.-János-kápolna. 1727.

Kálvária-kápolna.
Ipolyi A.: Schem. hist. Neosol. 1876. 106—34.

Beszterczebánya vára. (Falai, sánczai elhordva.) Főtorony.

A várparancsnok egykori csúcsíves lakásának romjai.

Egy bástyatorony.

Magánlakásul szolgáló torony.

Régi renaiss. városház a XVI. sz.-ból, ma elemi fiúiskolaépület.
H. I.: Arch. Közl. VII. (1868.) 11. 14.
Mysk. V.: A beszterbányai vár. Vas. Ujs. 1869. 31. Képpel.
Régi kapuját lehordták. Arch. Közl. VIII. 214.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1889. 15. 40. 85. 92., 1890. 29. 44. 52. 76.
Említve Arch. Ért. 1889. 413.
Kaputorony rajzai. Sztehlo O. M. Biz. 1902. 39.
A várépület helyreállítása és átalakítása. Aigner S. jel. M. Biz. 1900. 143. 159. 286. 312., 1902. 29. 54. L. még. 1899. 273. 290. 333. 334.

A városfalak.
Lőrések fényképei Sumrák Páltól. M. Biz. 1902. 39. 55.
A városfalak megóvása. 1902. 72. 145. 153.
A lerombolt „Alsókapu". Mysk. V. Memorandum. 6. l. M. Biz. 1898. 26. 30. 39.
Művészet. 1904. 179.

A városház tanácstermének régi ajtaja.
Beszterczebánya és vidékének Kalauza. 23. l. Képpel.
Ó-hegyi templom sanctuariuma. Képpel. U. ott. 85. l.
Sz.-János-kápolna. U. ott. 45. l.
Beszterczebányai régi városház. Arch. Ért. 1899. 420—1. Képpel.

Bethlen Gábor lakóháza udvarán loggiák.

A Rákról nevezett épület.
Arch. Ért. 1899. 420—1.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Apáczák temploma és lakóháza, utóbbi egykor Bél Mátyásé volt.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Mátyásház.
Helyreállítása. M. Biz. 1891. 134. 139., 1892. 3. 13. 33. 89. 92., 1893. 74. 75. 99., 1900. 37. 54.
Aigner Sándor tervei és rajzai. M. Biz. 1902. 579. 593. 606.

Magánházak:

a) Morgenthaler- (jelenleg Greisinger)-féle házban díszes menyezet.

b) Thököly Imre- (jelenleg Tiller-Szakmáry)-féle ház.

c) Thurzó- (jelenleg Herczka-Kohn)-féle ház.

d) Meiwald- (jelenleg Szumrák)-féle ház.

e) Géczi Julia- (jelenleg Krcsmery Cyrill)-féle ház.

f) Ruell és Moller- (jelenleg Móry-Stadler)-féle ház.
Szumrák Pál jel. M. Biz. 1901. 239.

Paraszkay- (jelenleg Paudler)-féle házon kétablakos renaiss. erkély 1636. Judit, Hollofernes Dávid, Góliát domborművű képeivel.

A földszinti falszék középső pillérén „Johannes Weinhart olasiensis sculpsit. 1636" felirat.
H. I.: Arch. Közl. VII. 1868. 17.
Rajza. M. Biz. 1876. 51.
Sumrák Pál jel. M. Biz. 1901. 239.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Szobormaradványok a templom melletti iskola falaiban.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 132.
H. I.: Arch. Közl. VII. (1868.) 17.

Kamaraház, a főpiacz déli oldalán. Kétemeletes épület.
Leírja Divald K. M. Biz. 1902. 397.

Lakóház a főpiacz észak-nyugati sarkán. 1663.

Kapupárkányán két bányász domború képe.
Divald K. jel. M. Biz. 1902. 397.

Beszterczebányai ötvösök pecsétje 1598-ból.
Mihalik József: Arch. Ért. 1892. 77—8. Rajzzal.

Szines falapokkal berakott czéhláda Sz.-Elégiusnak az ötvösök védőszentjének képével 1654-ből. A város tulajdona.
Richter Aurél rajz. M. Műkincsek. III. 47. l.

Falapokkal berakott czéhláda. 1685. A timárok jelvényeivel. A város tulajdona.
Székely Árpád tollrajza. M. Műkincsek. III. 47.

Breznó-Bánya.
Alm. v. Ung. 1778. 293.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 216.

Régi megerősített csúcsíves templomából fenmaradt sanctuarium 1619-iki boltozatával. Oltárképek.

R. k. pleb. temploma falképekkel. 1782—1794.

Kehely. 1677.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 665.
Römer Jgyk. XXXI. 128.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 165.

Régi falai és kapui.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 156.
A város képe. Rajz. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 15.

Bucs. R. k. eredetileg csúcsíves templom, mely elé később építettek hajót és tornyot.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 208.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Cserény. R. k. csúcsíves templom.

Csúcsíves (mellék) szárnyas oltár. 1483.

Templomi székek. 1509. 1620. stb.

Sírkövek.

Régi harangok.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 99—101.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Detva. R. k. temploma. 1662—4. bővítve, csak tornya régi.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 209.

Dobronya. R. k. pleb. templom az átmenetkorból.

Régi oltáráról fenmaradt 12 apostol szobrai s más szentek. 1519.

Hímzett kendő. 1619.
Ifj. Kubinyi F.: Arch. Közl. 1864. IV. 29—32.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 187—8.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 152—3. Alaprajzzal.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.

Szárnyas oltár középső szekrénye: A bold. szűz halála, festett és aranyozott fadomborműben 1627-ből. A r. k. templom tulajdona.
E. kiáll. k. 326.
Czobor: Egyh. eml. 49.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. 295. l. 333. ábra.

Dobró-Váralja. Verbőczy-féle vár romjai. Az országút mellett vagy 10 méter magas dombon látni még a régi falak csekély maradványait. Itt lakott Verbőczy és itt írta jeles törvénykönyvét.
Könyöki jel. M. Biz. 1889. 15. Törzsíven.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.
Dobróvár omladékai. Hunfalvy P. Mo. és Erd. Kép. II. 147.

Dubravicza. Kápolna és váracska a XIV. századból.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 198. (Dobravicza.)
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Élesd. Régi harang.
Arch. Ért. 1897. 375.

Kehely. 1710.
Arch. Ért. 1897. 376.

Felső-Lehota. Csúcsíves temploma.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 169.

Felső-Micsinye. Átmeneti korú temploma.

Két régi harang, feliratokkal. Egyik 1492.

Beniczky-síremlék. 1570.

Kehely. 1619.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 98—9.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1889. 1. 5. 40. 85. 99., 1890. 29. 44. 52. 76.
Említve Arch. Ért. 1889. 413.

Felső-Peresény. Megerősített régi temploma. (Lebontatott.)
Fabó András jel. M. Biz. 1872. 117.

Garamszeg. Ev. ref. vörösfenyő fatemplom a XVII. századból.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Aranyhímzésű batisztkendő a XVIII. századból. Ág. ev. templom tulajdona.
Csehély József: Műv. Ipar. 1889. 145—6. Képpel.
E. kiáll. k. 4242.

Gyetva határában Hrabkova ősi földvár a Polána fensíkján.
Tomka Gyula: Arch. Ért. 1891. 299—300.

Hajnik. Átmeneti korú r. k. pleb. templom.

Megerősített körfalak.
Ifj. Kubinyi Ferencz: Arch. Közl. IV. 41—3. Alaprajzzal.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 102—4.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 132.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.

Festett epitafiumok.
Ifj. Kubinyi F.: Arch. Közl. IV. 41—3.

R. k. templom harangja Ave Maria gracia plena dominus tecum tempore domini cristofoei (?) plebani AD. M313. (1313.) felirattal.
Ifj. Kubinyi F. adata. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 102—4.
Czobor: A legrégibb harang. Mo. tört. eml. I. 167. l.

Kis harang Venite Exultemus Domino iubilemus Deo salutari nostro Anno 1698. Samuel Farberg und Johann Christian Bienstock gossen mich in Neusohl 1698. felirattal.
Ifj. Kubinyi F. másolata. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
— — Arch. Közl. IV. 41—3.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 102—4.

Aranyozott ezüst kelyhek 1519 és 1658-ból. A r. k. pleb. templom tulajdonai.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 113. Go. képekkel és 111. l. 123 Go.
Arch. Ért. 1889. 339.
E. kiáll. k. 1478. 1481.

Bezegh-kastély.

Bezegh Gábor koporsójáról idekerült sírfeliratos ólomtábla. 1706.
Feliratát közli Thaly K. Századok. 1876. 258.
Helyesbítve Kapronczay Ede. U. ott. 344. l.

Mátyás király vadászlaka.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Hédel. Várrom.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Herrengrund. L. **Úrvölgye.** (Urakvölgye.)

Horhát (Hrochoty). Egykori csúcsíves temploma.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 217.

Határában Kochulka (búb) nevezetű hradok (váracska) ősi földvár.
Tomka Gy.: Arch. Ért. 1891. 306.

Hrochoty. L. **Horhát.**

Jakabfalva (Jakubova). Templom. 1516.

Címerek.

Egykori szárnyas oltárok táblái.

Főoltár. 1628. 1638.

Egyházi székek.

Egyházi szerek.
Steindl tanítványainak utazásairól szóló jelentés. M. Biz. 1876. 51. 55., 1878. 19. 36.
Steindl tanítványainak rajzai. M. Biz. 1877.
Említve Arch. Ért. 1878. 233.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 134—6.

Jakoblyán. Harang e felirattal: Ano dni 1491. O sancte Jacobe fac me xpm.

Középső harang felirata: Gos mich Franz Zehenter in Neosol Anno 1730. S. Jacobe ora pro nobis.
Rómer: Arch. Ért. V. 1871. 175.
— — Jgyk. XXXIII. 128. 135. M. Biz.

Jakubova. L. **Jakabfalva.**

Jaszenova. 1561-beli fatemploma helyén épült temploma 1765-ben.

Oltárkép: Jézus bevonulása Jeruzsálembe. 1661. Christophorus Daniel Geger pinxit aláírással.

Harang. 1487.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 172—3.

Királyfalva (Kralova). Állitólag Mátyás király vadászlakának maradványai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 149.
Könyöki rajzai. M. Biz. 1889. 15. 29. 40. 52. 76. 85. 92.
Említve Arch. Ért. 1889. 413.

Kralova. L. **Királyfalva.**

Libet-Bánya. R. k. pleb. templom.

Sz.-Mihály arkangyal-templom (1677.). Elpusztíttatott.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 191—2.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 275.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.

Négytornyú vára a város közepén.
Ung. Mag. 1782. II. 333.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 156.

Régi házak.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 666.
Rómer-hagy. XVII. sz. cs. és V.-kiáll. Jgyk. V. 34. M. Biz.

Lipcse. L. **Zólyom-Lipcse.**

Lopej. Átalakított csúcsíves templom.

Régi keresztelő-kút.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 170.

Mátyafalva. XV. századi roskadozó templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 265.

Medzibrod. R. k. templom. 1790.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 195.

Micsinye. L. **Felső-Micsinye.**

Mihálytelke. Új templom régi maradványai.
Arch. Ért. VIII. 19.

Mikevár. L. **Végles**-nél.

Mosócz. R. k. pleb. templom szárnyas oltárának helyreállítása.
Báró Révai F. jel. M. Biz. 1902. 164. 218.

Moticski. L. **Motyók.**

Motyók (Motycsky). R. k. pleb. templom. 1754.
Schem. hist. Neosol. 1876. 105.

Nagy-Szlatina. 1820-ban leégett csúcsíves temploma.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 211.

Német-Pelsőcz. L. **Szász.**

Ocsova. Ma: **Zólyom-Acsaháza.** L. ezt.

Ó-hegy. R. k. csúcsíves templom.

(Hajója új.) Sekrestyéje. 1722.

Gótikus ciborium.

Harang. 1640.

Sz.-Háromság-kápolna. 1795.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 159—61.
Rómer Jgyk. XXXIII. 137. M. Biz.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Olaszka. R. k. templom a XIV. századból.

Orgona. 1676.

Harang. 1487.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Osztroluka. 1692-ben épült temploma romokban.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 179.

Kastély.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Óvár. L. **Szászóvár.**

Ó-Zólyomvára. L. **Zólyomi-Pusztavár**-nál.

Péteri (Predajna). Csúcsíves templom, 1754. lapos menyezettel ellátva.

Nyolczszögű fakeresztelő-kút.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 172.

Pónik (Pojnik). R. k. csúcsíves templom.

Pastophorium.

Csúcsíves fali fülke.

Falképek a mészréteg alatt.

Szárnyas oltár.

Keresztelő-kút.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 198.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Pojnik. L. **Pónik.**

Predajna. L. **Péteri.**

Radvány. R. k. csúcsíves templom.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 668.
Rómer Jgyk. XXXIII 126.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 96. Képpel.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 152—4.
Drahotuszky F. jel. M. Biz. 1877. 78. 83. 86.
Említve Arch. Ért. 1878. 275.
Arch. Ért. XII. 2.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1889. 15 44. 85. 92.
Említve Arch. Ért. 1889. 413.

Szentségház.
Arch. Ért. 1880. II. 1.

Drugeth Mária czímeres sírköve a kastélyban.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.

Radvánszky-kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 149.

XVI. századi kétajtós faszekrény, domborművű és festett szentképekkel diszítve. Radvánszky János báróé.
E. kiáll. k. 1266.

Butorok a Radvánszky-gyűjteményben.
Dr. Éber L.: Az iparműv. könyve. II. 465—71. Képekkel.

Radvány fölött Horka nevű hegyen levő toronyban O Rex glorie ve + O Rex glorie veni cum pace + még kétszer ismétlődő feliratú harang.
Másolata Varsányitól. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Ifj. Kubinyi Ferencz másolata. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Szaláncz vára.
Szaláncz. Árpádia. I. 1833. 127.
Ludvay: Szaláncz. Hirnök. 1844. 102.

A vár öreg tornyában levő czímerek.
Mysk. V.: Arch. Ért. XII. 339—42.
Arch. Ért. 1880. II. 1.
Arch. Ért. XIV. k. II. 1.

Számpor. Ág. ev. templom. (Romokban.)

Harang. 1686.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 213.

Szász (Német-Pelsőcz). R. k. pleb. templom (román, részben késő csúcsíves).

Keresztelő-medencze.
Ifj. Kubinyi F.: Arch. Közl. IV. 24—9. Alaprajz és részletek.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 189.

Régi sánczok nyomai.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 277.

Szászfalu (Szaszova). R. k. csúcsíves pleb. templom a XIV. századból.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 136—7.

Oltár.
Arch. Ért. 1880. II. l.

A boltozaton levő czímerek.
A templom és a czimerek rajzai Steindl I. tanítványainak utazásáról szóló jel. és rajzaik. M. Biz. 1876. 51. 55.
Emlitve Arch. Ért. 1878. 148. 278.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVIII.

Szász-Pelsőcz (Szászi). R. k. templom.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 131. Alaprajzzal.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Szászi. L. **Szász-Pelsőcz.**

Szászova. L. **Szászfalu.**

Szászkővár maradványai.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 141.

Szelecz. R. k. pleb. templom.

Szárnyas oltárok.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 201—2.

Szelnicze. R. k. csúcsíves templom.

Pastophorium.

Renaiss. monstrantia. 1672.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 96.

Szent-András. L. **Zólyom-Sz.-András.**

Szelnye (Szjelincz). Zólyom és Beszterczebánya közt őskori körsánczgyürű a Várhegy nevű csúcson, 30 méternyi körkerítés az alatta levő salakkal rakott falazattal.
Leustach Lajos: Arch. Ért. 1888. 433.
Tomka Gy.: Arch. Ért. 1891. 299.
Az ú. n. Üvegvár. Arch. Ért. 1891. 371.

Szjelincz. L. **Szelnye.**

Tajova. R. k. XVI. századi templom, átépítve a XVIII. században.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 156.

Ternye. R. k. templom. Egykori csúcsíves templom romjaiból helyreállitva. 1725.

Harangok. 1499. és 1501.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 219.
Alispáni jel. M. Biz. 1901. 432.

Tót-Lipcse. L. **Zólyom-Lipcse.**

Tót-Pelsőcz. XIV. századi (elpusztult) temploma.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 190.

Ujbánya (Königsberg). Háromhajós pleb. templom.

A XIV. századi Sz.-Erzsébet templomka, a török időkben mecsetnek használták.

Diszitményes falfestés nyomai.

A kapu fölött talán Henzmann-czímer.
H. I.: Arch. Közl. VII. (1868.) 9—10.

Úrvölgye (Herrengrund, Urakvölgye). Románkori sanctuarium s XVI. századi hajóból álló templom.

Három régi harang. 1596. 1619. 1689.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 157—8.

Aranyozott ezüst kehely 1574-ből, a r. k. templom tulajdona.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 81. 51 Go.
E. kiáll. k. 1471.
Ötvöss. rem. I. 93—4. Fénynyomatú képpel.

Aranyozott ezüst bányászjelvény.
Lipcsey József: Arch. Ért. 1899. 126—9. Képpel. 302. l.

Valaszka. R. k. templom, lapos menyezetű hajó, csúcsíves sanctuariummal. Részben átépitve. 1612—5.

Diadalive alatti keresztgerendán kálvária.

Harangjai. 1694. 1698.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 175.

Vas-Berzencze. Nep. Sz.-János kápolnája. 1715.
Schem. hist. Neosol. 1876. 219.

Vámos. (Zólyom vm.?) Ev. ref. templom.
Rajzai. Mysk. V. M. Biz. 1893. 25. 29. 49. 58.

Végles. Podviglessel átellenben a Szalatna balpartján sziklavára, melyben Mátyás szokott időzni. Kápolnával.
Régi képe. Birkenstein. 108.
Fényes E.: Mo. mai áll. II. 680.
Römer Jgyk. XXXI. 104. l. M. Biz. (Itt Viglesről van szó.)
Mikevár és Végles. Vas. Ujs. 1862. 40. Rajzzal.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 148
Rupp: Mo. helyr. t. III. 306—7.
Kálniczy Gy.: Végles. Haz. s a Külf. 1869. 23. Képpel.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 213—4.
A vár rajzai. Steindl I. és tanítványaitól. Utazásaikról szóló jel. M. Biz. 18. 76. 51. 55., 1878. 19. 39. Lásd még 1890. 75. 76., 1891. 109.
Említve Arch. Ért. 1878. 319. X. 180.
Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1889. 15. 40. 85. 92.
Említve Arch. Ért. 1889. 413.

Várkastély.
Rajz. Dörre T. O.-M. Mon. Mo. VI. 13.

Zolna. R. k. csúcsíves templom.

Pastophorium.

Hajójának lapos menyezete kifestve. 1733.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 213—4. (E szerint van itt két harang: egyik 1541., másik 1700-ból. Az alábbi források ennek ellentmondanak.)

Lucas Marcus Mateus Johannes p. me m^{m} a. icha. 1514 feliratú harang.
Lesbach Lajos adata. Évszám másolata. Römer-hagy. XLVII. és XXXIX. sz. cs. M. Biz.

XV. (?) századi harang az ABC. betűivel jelölve.
Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Zólyom.
Alm. v. Ung. 1778. 277.
Hormayer: Taschenbuch. VI. 180.

Fillér-Tár. I. 1834. 16. Képpel.
y.: Zólyom. Arpadia. II. 1835. 254. Képpel.
Nagyságos Literati Samuel: Zólyom. Társalkodó. VIII. 1839. 94.
Divald F.: Némely zólyomi nevezetességek. M. Orvosok és term. tud. Munk. III. 1843. 50.
Remellay G.: Zólyom. Magyarf. és Népei. 1846. VI. 4. és 6. Képpel.
F.-Czinár: Egykori Sz.-Sír-lovagrendi canoniája. Mon. II. 192—3.

R. k. pleb. templom. Régi épitmény XVII. századi helyreállitása.

Fakeresztelő-medencze festve, a XVII. századból.

Gyertyatartó. 1566.
Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 221—2.
H. I.: Jegyz. és Vázl. könyve. Hagy. Kassai Múz.
— — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVII.

Aranyozott ezüst kehely, patenával. 1620.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 134. l. 28 B.
E. kiáll. k 2042.
Czobor: Egyh. eml. 102.

Sodronyzománczos kehely patenával a XV. századból.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 76. l. 42 Go.
R. J.: Arch. Ért. 1888. 361—2.
E. kiáll. k. 1544.

Kehely a XVIII. századból.
Radisics J.: Arch. Ért. 1888. 360—2.
Kövér Béla: Arch. Ért. 1892. 32.

Aranyozott ezüst ciborium a XVI. századból.
E. kiáll. k. 1406.

Vörösselyem, aranyhímzésű kendő a XVII. századból.
E. kiáll. k. 2011.

Arany- és ezüsthímzésű kendő a XVIII. századból.
Csehély Adolf: Régi magyar hímzések a zólyomi régiségtárlaton. Műv. Ipar. 1889. 145—7. Képpel.
A templom és felszereléseinek s a vár részleteinek rajzai Steind Imre tanár tanitványaitól. M. Biz.
Említve Arch. Ért. 1877. 3., 1878. 320.

Zólyomi vár.
Régi képe. Birkenstein. 106.
K . . . ly J . . . s: Vas. Ujs. 1857. 16. 17. Rajzzal.
Zólyom vára. Mysk. V. Mo. és a N.-világ. 1869. 30. Kép.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 145.
Ifj. Kubinyi F.: Arch. Közl. IV. 32—41.
H. I.: Arch. Közl. VI. 125—42.
Drahotuszky rajza. M. Biz.
A vár fölvételei Steindl Imre tanitványaitól. M. Biz. 1876. 51. 55.
Említve Arch. Ért. 1879. 1.
A vár alaprajza 1740-ből a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

Az előcsarnok falképmaradványai.
Rómer: Régi falk. 151—2.
Mysk. V.: Memorandum. 8. l.
M. Biz. 1898. 26. 30. 39.

A vár kettős kápolnája.
Arch. Ért. X. 180. 182—3.

A várkápolna szerelvényei.
Átvételi leltár. M. Biz. 1899. 292. 315. 334. L. még előbb 1899. 280. 290.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVII.
A vár rajza Rauscher Lipóttól. O.-M. Mon. Mo. V. 145.

A vártoronyban Ave Maria gracia plena DNS t: c.' visszafelé olvasandó feliratú harang, gót majuscula betűkkel.
Ifj. Kubinyi másolata. Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.
Mysk. V. rajza. Rómer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.
Ifj. Kubinyi Ferencz: Arch. Közl. IV. I. füz.
A vár bérbeadása említve Arch. Ért. VII. 1872. 24. 87.
A vár helyreállitása és gondozása. M. Biz. 1872. 108., 1888. 12. 14. 16. 20. 29. 30. 50. 60. 64.
A fogházzá alakitásról felvett jegyzőkönyv. M. Biz. 1888. 29. 30. Alaprajzvázlattal. 1891. 47.
A kandalló lebontása. M. Biz. 1890. 117. 119., 1891. 44. 109.
A helyreállitás folytatása. M. Biz. 1893. 15. 29. 56. 58. 80. 87. 93. 109. 124. 143. 158. 160. 162—5. 167—8. 174. 178.. 1894. 11. 19. 25. 34. 39. 60. 62. 68. 71. 85. 88. 98. 103. 187. 188. 191. 194. 195. 196. 197., 1895. 2. 4. 14. 22. 23. 30. 33. 54. 61. 67. 71. 85. 91. 94. 97. 101. 102. 104. 105. 106. 111. 114. 127. 137. 141. 148 154. 157. 165. 180. 185. 189. 190. 205. 206. 207. 208. 211., 1896. 1. 2. 6. 8. 21. 33. 34. 45. 47. 79. 87. 93. 97. 112. 134. 163. 164. 167. 174. 177. 180. 181. 184. 188 192. 193. 196. 204. 214. 219. 228. 244., 1897. 42. 67. 81. 200. 235 251. 254. 256. 264. 271. 305., 1897. 67. 81. 200. 204. 235. 251. 254. 259. 264. 305. 306., 1898. 20. 22. 34. 39. 106. 109. 119. 123. 134. 136. 139. 143. 145. 146. 181. 182. 195. 203. 206. 208. 213 221. 225. 227. 231. 237. 243. 257. 259. 260. 272., 1899. 2. 3. 4. 9. 23. 28. 32. 36. 53. 60. 63. 69. 72. 78. 100. 106. 125. 128. 148. 157. 172. 209. 210. 212. 224. 233. 239. 249. 256. 258. 261. 267. 268. 271. 278. 290. 291. 293. 302. 303. 306. 309. 312. 319. 334. 336. 338. 342. 350. 351. 353. 355. 361., 1900. 4. 11. 13. 14. 26. 27. 44. 48. 54. 61. 81. 82. 83. 93. 97. 107. 119. 130. 134. 159. 164. 170. 175. 179. 197. 220. 222. 247. 325. 331.
A várkápolna föntartása. 1900. 174. 185. 188. 202. 233. 234. 235. 236. 237. 247. 252. 263. 265. 266. 274. 284. 290. 291. 293. 312. 314. 321., 1901. 27. 77. 104. 149. 229.
A várról. 1901. 48. 52. 55. 62. 93. 104. 119. 126. 156. 183. 192. 251. 252. 270. 303. 321. 356. 358. 360. 365. 391. 394. 398. 422. 425. 430. 438. 472. 475. 478. 490. 494., 1902. 1. 7. 44. 67. 86. 117. 129. 132. 134. 157. 158. 166. 185. 192. 218. 233. 245. 250. 271. 276. 282. 283. 297. 322. 328. 339. 340. 345. 372. 389. 415. 424. 427. 507. 515. 520. 542. 545. 546. 554. 571. 609. 611. 618. 623. 628.
A zólyomi vár átalakitása említve Arch. Ért. 1895. 279., 1897. 284.

Thurzó-ház, két díszes renaiss. ajtaja. 1537.
Ifj. Kubinyi F.: Arch. Közl. IV. 41. Kép. II. tábla. 15. 16.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVII.

A Zólyom melletti hegytetőn Pusztavár (Pusztihrad) nevű igen terjedelmes vár falai, kapuja egy bástyája viztartó medenczéje stb.
Zólyomi: Vas. Ujs. 1858. 6.
Lehoczky T.: Ó-Zólyom vára. Arch. Ért. VIII. 260—2.
A Pusztavár kora. Arch. Ért. 1877. 72.
Drahotuszky F. jel. és rajzai. M. Biz. 1878. 94. 99.
Említve Arch. Ért. 1879. 1.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXXVII.
Ásatások. M. Biz. 1890. 3. 25. 113. 119.

Falképmaradványok a Pusztavár romjain.
Rómer: Régi falk. 151.
Leustach Lajos főszolgabiró és Thomka Gyula ügyvéd jelentése és vázlatai a pusztavári ásatásokról. M. Biz. 1889. 83. 92.
Czobor Béla jel. az ásatásról. Jgyk. az 1887 okt. 27-iki értekezletről az ásatis ügyében. M. Biz. 1889. 119. 122
Pusztavári ásatások. Lipcsey József. Arch. Ért. 1889. 341.
Thomka Gy.: Arch. Ért. 1891. 296—8.
Az ásatások említve Arch. Ért. 1890. 353., 1892. 88.
A legújabb ásatások. Arch. Ért. 1892. 368.
H. I.: Mo. Ó-ker. műeml. 148—52.
Geduly Henrik Kutatás a Pusztaváron. Nemzet. 1889. 299.
Zólyomi pusztavár domborművű térképe 1:720. Felvette és mintázta Vaitzik Ede.
E. kiáll. k. 310.

Zólyom-Acsaháza. (Előbb: **Ocsova).** Kőfallal kerített r. k. templom, befalazott csúcsíves ablakokkal.

Boltozata 1670-ből.

Régi oltárai.

Arnant János síremléke. 1599.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 216—7.

Zólyom-Lipcse (Tót-Lipcse). Háromhajós csúcsíves templom.

Régi síremlékek.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 205—7.

Jókarban levő vára.

Hormayer: Taschenbuch. VIII. 366.
M. Házibarát. XIV. 1847. 36.
Schloss Zólyom-Lipcse (richtiger: Tót-Lipcse). Vahot. Budapesti Visszhang. 8. számbeli leirás kivonata. Mittheil. d. C. Com. 1857. II. 217.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 154.
Keveházi: Tót-Lipcse Zólyomegyében. Haz. s a Külf. 1867. 27. Képpel.
Steindl tanitványainak rajzai. M. Biz. 1878. 19. 30.
Römer: Régi falk. 120.
A vár távlati képei. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. II. 377.
A vár említve Arch. Ért. 1892. 368.
Könyöki J. rajza. M. Biz. 1889. 15. 40. 85. 92., 1890. 29. 44. 52. 76.
Említve Arch. Ért. 1889. 413.
A vár rajza. Háry Gy. O.-M. Mon. Mo. VI. 1.

A Rubigall-féle ajtó a várban.

Huszka J.: Arch. Ért. 1894. 230—3. Képekkel.

Zólyom-Radvány. L. **Radvány.**

Zólyom-András. R. k. pleb. templom 1744—66 bővítve.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 200.

HORVÁT-SZLAVONORSZÁG ÉS DALMÁCZIA.

A) Általános irodalom.

Archiv a délszláv történethez. Arkiv za povjestnicu jugoslovensku. Szerk. Kukuljevics Iván. I—XII. köt. 1851—1867. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 1—147.

Batinics N. M.: Néhány adat Bosznia egyházi történetéhez. (Njekoliko prilogak bosanskoj crkvenoj poviesti.) Starine. XVII. k. 1885. 77—150. l. 20 oklevél. Kivonatolva Margalits E. Horvát tört. repert. II. 301—303. (A fojniczai templom felépitése. 1527. Rákóczi Gy. és a boszniai Ferencz-rendiek. 1656. stb.)

Bianchi Z. T.: Zara cristiana. Zára. 1877. 1880. 2 köt. (I. kötete Zára város egyháztörténetéről, a püspökség, illetőleg érsekség alapitásától fogva. II. Az egyházmegyének történetéről szól.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 21.

Bojnisič J. v.: Denkmäler des Mithrakultus in Kroatien. Zágráb. 1887. 8r.

Brasnics Mijo: A városok a horvát államban a nemzeti dinasztia idejében. Rad jugoslovenske akademie znanosti i umjetnosti. XXXII. 83—103. 1875. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 448—9.

Bulletino di archeologia e storia dalmata Spalato. Főkép régészeti adalékokat foglal magában. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 20.

Carrara János: Dalmazia descritta. Szól a régi dalmát várakról, régiségekről, templomokról, festményekről stb. Ismertetése Arkiv za povjestnicu jugoslovensku. Szerk. Kukuljevics Iván: II. 325—338. l. L. Margalits E. Horvát tört. repert. I. 28.

Csánki Dezső: Kőrösmegye a XV. században. Egy térképpel. Akad.

Dr. Czobor Béla: A horvát-szlavon retrospectiv-csoport (az ezredéves kiállitáson). Az iparművészet 1896-ban. 97—107.

Délszláv (A) tudományos és művészeti akadémia munkássága. Rad jugoslovenske akademie znanosti i umjestnosti. Zágráb. 1867. I. k. 1889. CXXXVII. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 147—663.

Eitelberger R. v. Edelberg: Die mittelalterl. Kunstdenkmale Dalmatiens in Arbe, Zara, Trau, Spalato und Ragusa. Aufg. v. Arch. W. Zimmermann. Beschr. v. —. Jahrb. d. C. Com. 1861. 129—312. Több táblával és fametszettel. Gesamm. Kunsthist. Schriften, IV. Wien. 1884. Separat Abdr. aus d. Jahrb. d. Centr.-Com. z. Erfosch. u. Erhalt. d. Baudenkm. V. B. 131—312. l.

Fabianics D.: Memorie storico-letterarie di alcuni conventi della Dalmazia Velence. 1843. (A dalmácziai szerzetesrendekről.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 8.

— — A dalmácziai franciskanusok története. Zára. 1863. 1864. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 15.

Fermendzsin Eusebius: Chronicon observantis provinciae Bosnae Argentinae ordinis S. Francisci Seraphici. Starine. XXII. 1890. 1—67. l. (Szól e rend szerepéről Horvátország, Szlavonia és Magyarországon 1339-től 1735-ig.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 354—356.

Ferrari-Cupilli I. A dalmácziai templariusok és hospitalesek története. Voce dalm. 1860. (?) 25—28. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 15.

Fröhlich R.: Acumincum vidéke és a régi pannoniai limes. Arch. Ért. 1892. 34—44. 115—128. V. ö. Zalán—Kemény irodalmával.

Dr. Havas Rezső: Dalmáczia. Az Uránia-színházban bemutott műve, bővítve. Számos képpel.

Dr. Havas Rezső: Képek Dalmácziából. Vas. Ujs. 1901. 45. sz.

Hoblik Márton: Verőcze vármegye ismerete. Tud. Gyűjt. 1832. II. 3. III. 3. 1833. IX. 81.

— — Verőczéről. Tudnivalók. Társalk. II. 1833. 68.

Horvát-Szlavonország egyik legrégibb térképe. Kiadta Glavács István jezsuita 1673-ban ily czím alatt: Nova hactenus editarum mendis expurgatis ac multis quae omissa erant additis, accurate conciunata partium Sclavoniae et Croatiae a christianitate etiamnum possessarum confiniumque descriptio. (Megjelölve rajta minden község, vár, várrom, plebánia, zárda stb.) Említve: Glavács István életrajza Kukuljevics I.-tól. Arkiv za povjestnicu jugoslovensku. X. 4. 5. l. Margalits E. Horvát tört. repert. I. 128.

Ilics—Oriovcsanin L.: Ó-Gradiska, Biela-Stiena, Raity, Szuboczki vár, Pozsega, Zimony, Vinkovcze, Pozsega melletti Crkovnik, Crkviste várak és helységek helyrajza és története. Neven. 1854. 27. 30. 32—34., 1855. 3—7. 13. 31. 33. sz.

— — Az Eszék melletti Kologyvár, Nasic, Maróthvár (Morovics) és Rácsa helyrajza és története. Glasonoša. 1864. 6. 7., 1865. 19.

— — Sztrázseman, Poljanszka, Oriovac, Crna, Mikanovce helyrajza és története. Slavonac. II. 189. 190. 285. 557. Mindhárom czikksorozat említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 14.

T. G. Jakson, M. A., T. S. A.: Dalmatia The Quarnero and Istria with Cettigne in Montenegro and the Island of Grado by —. In three Volumes. Oxford. 1887. 8r. I. k. 418. II. 397. III. k. 453. l. Számos fametszet és műmelléklettel.

Jankovics Gyula: Böngészet Varasdmegye történetéből. (Horvát nyelven.) Írta —. Varasd. 1899. 8r. XXII. 163. Ism. Margalits Ede. Századok. 1900. 532—3.

Jelcsics J.: Memorie storiche delle Boche di Cattaro. Zára. 1880. (Az öbölvidék tört. 1492-ig.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 21.

Kapy Josephi Descriptio historico-geographica Cottus Szeveriensis, littoralis hungarici et vicinorum districtum, adjectis documentis variis commercium maritimum Hung. concernentibus MSS. Saec. XVIII—XIX. p. 107. in folio. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 2537.

A velenczei Kazola Péter jeruzsálemi utazásáról írt útleírásból a Dalmácziára és Raguzára eső rész. V. k. 160—169. Leírja Zárát, Sebenicot S. Andrea, Lessina, Curozola szigeteit és Raguzát. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 219.

Klaics V.: Azon országok leírása, a melyekben horvátok laknak. (Opis zamalja, u kojih obitavasu hrvati.) 1—3. kötet. Zágráb. 1880—3. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 23. (I. kötetben leírja a Horvátországot, Szlavoniát. II. kötetben Dalmácziát. III. kötetben Isztriát, Boszniát és Herczegovinát.)

Klaics V.: Zagorje. Vienac. 1876. VIII. 4. sz. (Zagorje területén Lobor, Osterc, Belec, Bela, Kosytel, Cesargrad, Stubica és Bistra várak állottak, ma többnyire romok.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 637—8.

Kukuljevics Iván: Ueber einige Baudenkmale in Ober-Croatien und Dalmatien. Mittheil. d. C. Com. 1858. III. 323—327.

— — A délszláv művészek névsora. (Slovnik umjetnika jugoslovenskih.) Zágráb. 1858—1860. Öt köt. Életrajzokkal. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 13.

— — megírta Cetina, Szlunj, Ozalj, Szamobor, Szomszédvár (Susegrad), Drezsnik, Zeng, Trakostyan, Banija, Krapina és Kalnik-Kemlek várak történetét. Leptir. 1860. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 14—15.

— — jelentése tudományos czélú utazásáról Dalmáczián át Nápolyba és Rómába. Arkiv. IV. 305—392. Bő kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 55—67.

— — Úti emlékek Raguzából, Albaniából, Korfuból és Italiából. (Putre uspomene iz Dubrovnika, Arbanije, Krfa i Italije.) Vienac. 1872. IV. k. 29. 30. 31. 32. 34. 36. 37. 38. 46—51. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 596.

— — A horvát tengermellék. (O hrvatskom primorju.) Vienac. 1873. V. k. 5. sz. Említve Margalits E. tört. repert. II. 598.

— — A vranai perjelség a templariusokkal és johannitákkal Horvátországban. Rad. LXXXI. 1886. 1—81. LXXXII. 1886. 1—69. l. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 622—662.

Kurelac Ferencz: Jelentések a délszláv tudományos és művészeti akadémia támogatásával tett utazásokról. Kurelac Ferencz a régi várakat és rendházakat vizsgálta meg Dalmácziában és Kattaróban, különösen Nint, Knint, Drnist, Skradint (Scardona), Budvát, Kattarót és Sebenicot. Rad. XII. 1868. 232—3. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 281.

Laszovszki Emil: Pieroni János jelentései 1639-ben a horvát határvárakról és helységekről. (Izvještaji Ivana Pieronija o hrvatskim krajiškim gradovima i mjestima god. 1639.) Starine. XXIX. 1898. 12—32. l. Pieroni János kapitánynak a laibachi Rudolfinumban 19 olasz nyelven írt jelentése van a horvát, krajnai, stajer és isztriai várak állapotáról, rajzokkal kisérve. Ism. Margalits E. Horvát tört. repert. II. 398. Felsoroltatnak a jelentésekben foglalt várak.

Ljubič Simon: Régészeti vázlatok. (Arkeologičke crtice.) Rad. I. 164—173. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 151.

— — Le Maire franczia konzul jelentése a raguzai köztársaságról. (Izvještaj gosp. Le Maitre francuzkoga konzula o Dubrovačkoj republiki.) Starine. XIII. 1881. 39—118. l. Tartalma Margalits E. Horvát tört. repert. II. 279—280.

Ljubič Simon: Új források a dalmácziai epigrafiához. Rad. LXV. 1883. 129—155. Számos latin feliratot közöl a források megjelölésével. Margalits E. Horvát tört. repert I. 602.

— — Az archeologiai tudományok haladásáról a mi horvát földünkön. Rad. LXXX. 1885. 148—165. l. Felsorolva mindazok a horvát írók, a kik a délszlávok közt régészettel foglalkoztak; munkáik nagyrészt latin, olasz és német nyelven jelentek meg. Margalits Ede, csak a horvátul írók műveit kivonatolja. Horvát tört. repert. I. 620—621.

— — Jelentés a keresztény archeologusok első összejöveteléről Spalato-Szelonában. Rad. 121. kötet. 1895. 210 - 236. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 174.

Lopasics Radoszlav: Visszaemlékezés a szlinini határőrvidéken 1865-ben tett utamra. (Uspomena na put u Slunjsku krajinu god. 1865.) Vienac. 1883. 327. 343. 357. 373. 390. 405. 418. és köv. l.-on. Ismerteti a következő várakat: Krizsanics-torony, Kamenszkói pálos-zárdarom, Tusilonics-vár, Budacski-vár, Krsztinje-vár, Klokocs, Cetin-vár, Kladusa, Kremengrkd, Szluin, Blagaj-vár, Szkrad-vár, Bazilovics-vár, Belaj-vár, Némelyiknek rajzát is közli Valvazor nyomán. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 704.

Marczali Henrik: Az Árpádok és Dalmáczia. Akad.

Dr. Margalits Ede: Horvát történelmi repertorium. A m. tud. Akad. tört. bizottságának megbizásából írja —. I. köt. Bpest. 1900. 8r. 783. II. köt. 1902. 8r. 886.

Mappa Dioecesis Zagrabiensis. Delineata per Josephum Szeman. Fr. Kovács sculp. 1822. Aczélmetszet. I—IX. összeillőlap à 75×57. cm. Rómer-hagy. M. Biz. Törzsívekben. (III. lap innen hiányzik.)

Matkovics Péter: Utazások a Balkán félszigeten a XVI. században. Soranzo Jakab 1575-iki és Contarino Pál 1580-iki konstantinápolyi követsége. (Putovanja po Balkanskom polnotuku XVI. vijeka stb.) Rad. 124. köt. 1895. 1—102. l. (Előbbi a dalmát partvidéken, utóbbi Sebenicótól Boszniân és Herczevinán át utazott.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 175.

— — Rosaccio (1574—1606.), Quada Máté (1600.), Lorenzo Bernardo (1591.), Korobejnikov Trifun (1593.) és Douse György (1597.) konstantinápolyi utazásai. (Putovanja po Balkanskom polnotoku XVI. vieka.) Rad. 136. köt. 1898. 1—96. l. (Rosacciónak a dalmátparti városokat ábrázoló rajzai, Raguza leírása, Quadának rézmetszetei és térképei érdekesek.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 222—4.

Matkovics Péter: Két olasz útleírás a Balkán félszigetről a XVI. századból. (Dva talijanska putopisa po Balkanskom polnotoku iz XVI. vieka.) Starine. X. 1878. 201—256. l. (Catharino Zeno 1550. és egy ismeretlennek 1559-ből való leírása Dalmáczia, Bosznia és Szerbiáról.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 260.

Miklosics Ferencz: A Szerémségben levő fruskagorai zárdákról szóló jelentés 1772-ből. (Izvještaj od godine 1772. o manastirich na Fruškoja gora u Sriemu.) Starine. VIII. k. 1876. 1—19. l. (Madarász Ignácz és Balog Mihály kiküldött vizsgálók latin jelentése 1772 júl. 11-ről a horvát-szlavon helytartótanács részére. Szól a következő zárdákról, alapításuk, okleveleik, állapotukról stb. Krusedol, Remete, Oppovvi, Vrdnik, Jazak, Bessenovo, Sisatovac, Kövesdin, Pribinaglava, Beocsin és Rakovac.) Kivonata: Margalits E. Horvát tört. repert. II. 250—1.

Milinovics S.: Horvát emlékek Dalmácziában. (Hrvatske uspomene u Dalmaciji.) Vienac. 1873. V. k. 11. 12. 13. 14. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 598.

Monumenta historica episcopatus Zagrabiensis. I. k. 1873. II. k. 1874. Szerk. Tkalcsics Iván. (Az I. k. tartalmazza a zágrábi káptalan és érseki levéltár okleveleit, a II-ik Joannes de Guerche fődiákonnak a XIV. sz.-ból való Statuta Capituli Zagrabiensis-ét.) Ismertetve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 18.

Mittheilungen (Wissenschaftliche) aus Bosnien und Herzegovina 1892. és köv. évek. Wien.

Monumenta historica Slavorum meridionalium. A VI. VIII. és XI. könyv Commissiones et relationes venetae cz. gyűjteményt foglalja magában. Az első jelentés Vinciguerre Antaltól. Vegliáról 1481-ből. Ilyen jelentés van 93 egész 1571-ig. Ezekben a várak és szigetek leírásai, Ljubicstól pedig a jelentéstevők életrajzai. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 17. l.

Okrugics Illés: Szerémségi régiségek. Arkiv. II. 407—410. Margalils E. Horvát tört. repert. I. 29. után.

— — Történelmi vázlatok Szerémségről. U. ott. 201—232. Ismerteti Margalits E. Horvát tört. repert. I. 42—46.

Pavics Antal: Pozsegamegye rövid leírása. Arkiv. II. 423—438. Margalits E. Horvát tört. repert. I. 29. után.

— — Pozsega vármegyére vonatkozó adatok. Válasz a társulat kérdéseire. Arkiv. I. 339—343. Margalits E. Horvát tört. repert. I. 28.

Pernar A.: A Sz.-Keresztről nevezett horvát-krajna minorita-rendi provinczia keletkezése és elterjedése Arkiv. IX. 52—62. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 93—95.

Perotti János jelentése a (horvát) végvárakról és városokról 1639-ben. A délszláv Akad. munkáinak ismertetésében. Margalits E. Századok. 1900. 376. (A laibachi Rudolfinum Múzeumban levő „Relazioni di anno 1639." czímű foliansban felsorolt horvát, krajnai, stajer és isztriai várak (40 horvát vár) állapotáról a török elleni védekezés szempontjából.)

Popis predmeta iz predhistoričke dobe u Nar. Zem. Muzeju u Zagrebu po Simi Ljubicu sa 4 table. Zagrebu. 1876.

Racsky Ferencz: Horvát egyház. Horvátország belső állapota a XII. század előtt. Rad. LXXIX. 1886. 135—185. Szól a benczés, templarius, johannita rendházakról is, Horvát-Dalmátországban apáczazárdákról stb. Ismertetése Margalits E. Horvát tört. repert. I. 614—615.

— — Adalékok a délszláv epigrafikához. Rad. XIV. 45. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 621.

— — művészet és művészeti ipar Horvátországban a XII. század előtt. (Umjestnost i umjetni obrt stb.) Rad. 116. köt. 1893. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 137—150. (Szól az építés, szobrászat, festőművészet, ötvösség, fafaragványok s a szövőipar termékei és maradványairól.)

— — A zágrábi püspökség plebániáinak összeírása 1334. és 1501-ből. (Popis župa zagrebačke biskupije 1334. i 1501. godine.) Starine. IV. k. 1872. 202—229. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 239—40.

— — Adalékok a délszláv epigrafikához. Knjizsevnik. I. 485—493. (Prinesci za jugoslovensku epigrafiku.) Ismerteti a kattarói Sz.-Lukács-templom latin feliratát 1195-ből, három kattarói püspöknek síriratait 1205. 1209. és 1254-ből, a macedoniai trieszkavaci zárda czirilbetűs sírfeliratát, egy czirillbetűs régi sírfeliratot Velesz macedoniai városban. Margalits E. Horvát tört. repert. II. 510.

Reinhard E. Petermann: Führer durch Dalmatien. Herausgeg. v. Verein zur Förderung der volkswirtschaftlichen Interessen des Königr. Dalmatien. Verfasst v. —. Mit 165. Illustr. v. Ludw. Hans Fischer. 4 geogr. Karten und 4 Stadtpläne. Wien. 1899. Alfr. Hölder. Ismertetve Földr. Közl. 1899. 293—5.

Römer Fl.: Horvátországi útinaplómból. Arch. Ért. 1870. II. I. 101—107. II. 121—127. III. 446—148. IV. 162—165. Arch. Ért. 1870. III. k. 141—145. 157—162. 180—184. 196—201. 226—228. 250—256. 275—280. 294—297. IV. 9—12. 32—36. 57—61. 93—97. 109—112. 151—154.

Sulek B.: A zágrábi érsekség rövid története. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 13.

Szabłyár M.: Horvátország, Szlavonia, Dalmáczia, Isztria teljes helyrajza. (Mjestopisni rječnik.) Zágráb. 1866. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 14.

— — Buccari és Turopolje helyrajza. Knjizsevnik. III. 495. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 14.

Szabłyár Vincze: Bucacari és Turopolje leírása. Kivonat kéziratos nagy művéből. Horvátország és Szlavonia helyrajza. Knjizsevnik. I. 494—504. I. Ismertetése Margalits E. Horvát tört. repert. II. 510—512.

Szerémségben 1872-ben találtatott római feliratos három kő. M. Hirnök. 1783. 5. sz.

A szerémi kalugyer-zárdák. Társalk. VII. 1838. 78. 80. 81.

Szerémség története. Századok. 1899. 86—91.

Sztojanovics Miját: Apróságok némely szlavon-szerémi városok, mezővárosok, falvak nevéről, eredetéről, püspökségek és plebániák nevének eredetéről. Arkiv. VI. 189—205. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 74—77.

Tkalcsics Iván: A zágrábi püspökség újjászületése a XIII. században. Rad. XLI. 1877. 122—154. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 475—83.

— A tized miatti ellenszegülés és lázadás a zágrábi püspökségben a XIV. században. Rad. XLIX. 1879. 165—230. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 513—523.

Thallóczy Lajos: A rómaiak Boszniában. Századok. 1904. 729. 837. 950.

Torre Lukács: A gör. kel. vallás elterjedéséről Dalmáczíában. Clero Cattolico folyóirat. 1851. 23—24.

Több czikk a gör. kat. vallás elterjedéséről Dalmáczíában. Szerb-dalm. Magazin. 1839—1849. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 8.

Viestnik narodnoga zemaljskoga Muzeja u Zagrebu za godinu 1870. Zagrebu. 1870.

Viestnik hravtskoga Arkeologičkoga družtva godina I—XIV. 1879—1892. Nove serije godina. I—VII. 1905.

Visitato Quinque Ecclesiensis dioecesis Parochiarum in Sclavonia. Cod. Saec. XVIII. fol. 42. MS. Lat. M. N. Múz. Fol. Lat. 2173.

Vojnovics K.: Egyház és állam a raguzai köztársaságban. (Crkve i država u dubrovačkos republici.) Rad. 119. k. 1894. 32—143. l. Rad. 121. k. 1895. 1—91. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 151—174.

— — A raguzai köztársaság állami kincstárnokai. (Državni rizničari republike Dubrovačke.) Rad. 127. k. 1896. 1—101. k. Szól a templomokról tett alapítványokról is. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 177—188. Lásd még Raguza város irodalmát is.

Wissenschaftliche Mittheilungen. L. *Mittheilungen (Wissenschaftliche).*

B) Horvát-Szlavonország és Dalmácziában fekvő műemlékek és azok irodalma.

Almissa. (Dalmáczia.) Római feliratos síremlék.

Mirabella-vár romjai.

T. G. Jackson: Dalmatia. II. 159—73. A római felirat mása és a város képével.

Anna de Dobrakuca. (Pozsega m.) Kolostorrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Antivari.

Mrazovics L.: Antivari. (Bar.) Vienac. 1875. VII. k. 13. sz. Emlitve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 612.

Székesegyháza.

Sz.-Miklós sirján emelkedő ezüst oltár. Uros Milutin szerb czár állittatta 1319-ben. Többször renoválva. 1649-ben még a következő felirat volt rajta: Anno Domini milesimo trecentesimo decimonono. Mense Junii. Secunda indictione Urosius Rex Rasie et Dioclie, Abanie, Bulgarie et totius Maritime de gulfo Adriatico a mari usque ad fiumen Danubii magni praesens opus altaris de argento fieri fecit. ect.

Sz.-Miklós fára rajzolt képe, melyen jobbról Uros Milutin szerb király, balról Ilona, Milutin első neje, II. Endre magyar király leánya térdel.

Egy kisebb Sz.-Miklós kép, melyet Ilona királyné, II. Endre magyar király leánya ajándékozott. Itt térdel a királyné és ennek fia Uros Decsanszki. A kép felirata: Rex Urosius filius Urosii regis Servie, balján pedig István nevű fia e felirattal: Rex Stephanus filius Urosii regis Servie. Ilona alakja alatt e felirat: Memento Domine famule tue Helene Dei Gratia regine Servie, Uxoris magni regis Urosii, matris Urosii et Stephani supra scriptorum regum. Hanc iconem ad honorem Sancti Nicolai ordinavit.

Zsigmond lengyel király nejének aragoniai Bona Sforza-nak síremléke, melyet leánya állittatott 1592-ben.

Emlitve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 61—2.

Arbe (Rab). Római emlékei, feliratos kövek.

Eitelberger: Kunstdenkm. Dalm. Jahrb. V. 142.

Székesegyháza, ma pleb. templom. Felszentelte Sándor pápa 1170-ben.

Hatoszlopos ciborium, oltársátor.

Papi székek. 1445.

Sz.-Kristóf ereklyetartója.

Egy ereklyetartó zománczlapjai.

Tornya a legszebb dalmácziai műremek.

T. G. Jackson: Dalmatia. III. 205—24. Több képpel. Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 145—55.

Ezüsttel kivert szekrényben Sz.-Krisztoforus feje. A rajta levő arany koronát Erzsébet királyné Nagy Lajos neje, István boszniai bán leánya ajándékozta.

Ker. Sz.-János román ízlésű templomának apsisa. Rom.

T. G. Jackson: Dalmatia. III. 224—30. Alaprajz és képekkel. Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 155—9. Képekkel.

Sz.-András-templom.

T. G. Jackson: U. ott. III. 230—2.

Sz.-Justina-templom.

T. G. Jackson: U. ott. III. 232—4.

Sz.-Ferencz-rendiek és több más csúcsíves templom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 57.

Nimira-palota.

T. G. Jackson: U. ott. III. 209—10. A kapu képével.

Atthay = Atya-vár. L. **Opotovac.**

Bacsindol. (Pozsega m.) Templomrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.
Lopasics R.: Barilovics vár. Vienac. 1877. IX. Emlitve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 640.

Bakar. L. **Buccari.**

Bánostor. (Régen Bánmonostor. Szerém m.) Rómaiak Bononia nevű határvára.

Említi Dudás Gy.: Arch. Ért. 1902. 350.

Egykori apátsága. (Abbat. S. Stephani Prot, de Kaet, Kő, vagy Kövi.)

F.-Czinár: Mon. I. 242—3.
Iványi István: Bács-Bodrog t. társ. Évk. XI. 6—11.

Vár és zárda romjai. Mindkettőt épittette Maróthy János macsoi bán.

Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 44.
Többi műemléke tévedésből Bács-Bodrogban. 170. hasában van felsorolva. L. ott is.

Berkaszovo. (Szerém m.) Brankovics Iván deszpota várának romjai a Deszpotovac nevű hegyen. Köveiből Mária Terézia a kukuljeváci templomot emeltette.

Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 44.

Besenova. (Szerém m.) Kolostorban evangeliumos könyv ezüst kötése a XVI. századból.

Czobor B.: Egyh. eml. 116.

Biela. (Pozsega m.) Kolostorrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Biela-Stiena. (Pozsega m.) Kolostorrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Bihács vára.

Lopasics R.: Bihács vára. Vienac. 1879. XI. k. 18—24. sz. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 646—8.
Régi képe. Wihitsnek irva. Birkenstein. 135.

Biograd. Helyreállított temploma.

Biogradi templom restauratiója alkalmából. Die Krönungskirche Kolomans des Bücherfreundes. Pester Lloyd. 1902 febr. 21. V. ö. Mangold Lajos M. okny. történelem. IV. kiad. 58. l. jegyz.

Biszák. (Varasd m.) Falusi temploma ajtótimpanumjában az Üdvözítőt ábrázoló falkép.
Römer: Arch. Ért. 1870. 144.

Boszilyevó. (Belovár-Kőrös m.) Vára.
Lopasics R.: Boszilyevo. Vienac. 1875. VII. 20—1. sz. Boszilyevó vár és története. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 612—22.

Bozsjakovina. (Zágráb m.) Vára.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 96.

Blagaj. (Modrus-Fiume m.) Várrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Brazza-sziget.
Klaics V.: Brazza-sziget. Vienac. 1876. VIII. 46. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 638.
— — Eszék és Brazza története. Brač. Vienac. VIII. 46. XI. 42. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 23.

Brebir. Vára.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 96.

Brindizi. Székesegyháza.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 61.

Brinje. (Zengg m.) Vára félig romokban.

Csúcsíves várkápolna. A Frangepánok építménye.

A szentély falain freskók és a Frangepánok arczképei voltak, de a plebános bemeszeltette.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Brlog. (Zágráb? Lika-Krbava m.?) Várrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Bród a Száva mellett. (Pozsega m.) Római bányák maradványai.
M. J. Ackner: Jahrb. 1856.
Ipolyi: Arch. Közl. II. 231.
Bród a Száva mellett. Vienac. 1879. XI. k. 44. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 651.

Brodjanczi. (Verőcze m.) R. k. pleb. templom. 1798.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 98.

Buccari. (Bakar. Modrus-Fiume m.) Vára.
Buccari és Kraljevica várak rajzai. (Starigrad u Bakru i Kraljevicza. Vienac. 1883. 231. sz.
Részletesen leírja Lajos Salvator főherczeg: Der Golf von Buccari-Porto-Ré. Prag. 1871. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 704.
Tkalcsevics Adolf: Buccari. Vienac. 1875. VII. k. 37. 38. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 630.

Bucsje. (Pozsega m.) Templomrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Budacski. (Modrus-Fiume m.) Várrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Budin. (Pozsega m.) Kolostorrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Burnum. Római vízvezető árkádív romjai.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 194. Képpel.

Busin. (Varasd m.) Régi vár.

Ettől nem messze a hegy oldalában egykor lakott barlang, fal- és gerendamaradványokkal.
Römer: Arch. Közl. VII. 121.

Carlstadt. L. **Károlyváros.**

Castelnuovo. Sz.-Száva görög zárda (Savina) egyházi kincsei.
T. G. Jackson: Dalmatia. III. 17—31. Képekkel.

Cattaro. L. **Kattaro.**

Csernik. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Cetin. (Modrus-Fiume m.) Vára.
Lopasics R.: Cetin vár helyrajza és története. (Cetin. Mjestopis i poviestgrada) Knjizsevnik III. 477—95. l. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 561—8.

Cicva. (Pozsega m.) Vára.
Régi képe. Birkenstein. 119.

Clissa. (Dalmáczia.) L. **Klissza.**

Cherso. Építészeti emlékei.
T. G. Jackson: Dalmatia. III. 115. Képpel.

Crikvenica. (Cirkvenica.) R. k. templom a XVII. századból.

A Frangepán-kastély.
Képe. Vas. Ujs. 1895. 42.

Crnavlast. (Lika-Krbava m.) Várrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Csaklovac. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E: Horvát tört. repert. I. 28.

Csepin. (Verőcze m.) R. k. pleb. templom. 1769.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 99.

Cserevicz. (Ősi neve: Cser. Szerém m.) Római feliratos kő a r. k. pleb. templom sekrestyefalában.
Römer: Arch. Közl. VI. 169.

A Duna mellett állott Török Bálint vára és Ugolin kalocsai érsek által újból felállított püspökség temploma, melyet a kunok romboltak le.
Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 44.

Curzola. (Dalmáczia.) Székesegyház a XIV. századból.
Zafron: Gazetta di Zara. 1843. 93. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 8.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 237—80 Több képpel.

Sz.-Ferencz-rendiek kolostora.

Csúcsíves keresztfolyosó.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 273. Képpel.

Curzola vára.
Korčula. Vienac 1883. 346. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 704—5.

Daruvár. (Pozsega m.) Sz.-Heléna apátsági templomromok.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 129.
Barta Szabó János: Egy középkori emlék Daruvárott. Uj M. Múz. 1857. I. 509.

Régi feliratos kő a fürdőben e felirattal: Divo Commodo respublica Jassoru (az M betű hiányzik).

Sz.-Helena apátság romjai közt talált sírkő. Felirata: Hic jacet sepultus egregius magister filius Joannis Codary de Decse, mortuus 1462.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 29.
Vélemény Paur Istvántól a daruvári feliratról. Uj. M. Múz. 1857. I. 511.

Dálya. (Verőcze m.) Római feliratos kövek a szerb templomnál.

Dernis. Török minaret.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 176—82. Képpel.

Deszinics. L. **Nagy-Tábor.**

Diakovár. (Djakovo. Verőcze m.) Várfalmaradványok.
Várfalorom (Zinnen) részletek rajza a Wiener Bauhütte Autografiáiban. 1867. JV/S 11. 52. sz. l. Megvan az Akad. Arch. Biz.-nál. L. Gerecze P. M. Biz. Rajztj.

Djakovo. L. **Diakovár.**

Dobrakuca. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Dolac. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Dolni-Miholjác. (Verőcze m.) Régi r. k. templom.
Régi temető-kápolna.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 103.

Dombó. (Verőcze m.) Egykori apátsága.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 32—3.

Dragonics. (Jaszka és Károlyvár közt.) Lóherlevélalakban végződő templom.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 276.
Draganicsról Narodn. Nov. 1883. Különlenyomat. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 23.

Dragovics. (Pozsega m.) Templomrom.
Petranovics Geraszim: A dalmácziai Dragovics-zárda történetéről. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 28. II. 16.

Drazsicza. (Belovár-Kőrös m.) Várrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 78.

Drenovácz. (Melyik megyebeli?) Vára.
Becics V.: Drenovac vár története. Glasonoša. 1865. 15.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 15.

Drezsnik. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E. Horvát tört. repert. I. 28. 56.

Drvenik. Erős vár, falain cziril felírásokkal.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 78. 81.

Dubovácz. (Pozsega m.) Omladozó vára XVI—XVII. századból, kijavítva.
Polygon záródású templom a vártól keletre.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 276.
A vár említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.
Lopasics R.: Dubovac, Károlyváros mellett. Vienac. 1876. VIII. 52—53. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 638.
— — Dubovac vár története. Leptir. 1862. 162. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 15.

Erdőd. (Szerém m.) Váromladék. Áll belőle egy őrtorony, s egy többemeletű szögletes torony.
Egyik ablaküregében falfestmény.
Alm. v. Ungarn. 1778. 221.
Erdőd. Mind. Gyűjt. III. 1790. 125.
Podhraczky: Hist. dipl. Budapest. II. 695.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 406.
Rómer: Arch. Közl. V. 68.
H. I.: Arch. Ért. IV. 1870.
— — Grabungen. 220—2.
Bay Ilona: A régi Erdőd vára. Pesti Napló. 1890. 26. sz. Ism. Századok. 1890. 687.

Eszék.
Régi képei. Coronini. 400a. 24—26. l.
Birkenstein. 103.
Egyes lapokon a M. N. Múz.-ban. Bubics. 25—7. 182—93.
Ung. Mag. 1787. IV. 108.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 123.
H.: Eszék viszontagságairól. Tud. Gyűjt. 1822. IX. 3.
Eszék és az eszéki híd a XVII. században. Fametsz. kép. Károlyi Árpád. Buda és Pest visszavívása. 1686. 149—91. közti tábla.
Eszék. Vas. Ujs. 1864. 1. Képpel.
Eszék vára. Hunfalvy J. Mo. és Erd. Kép. II. 405.
Az eszéki híd égése 1664-ben. Wagner Kristóf. Delineatio provinciarum Pannoniae et imperii turcici in oriente. Augsburg. 1685. cz. műből közölve. Vienac. 1874. VI. k. 40. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 609—10.
Klaics V.: Adatok Eszék-vár középkori történetéhez. Vienac. 1879. XI. k. 42. Kivonat Margalits E. Horvát tört. repert. II. 649—51.

Római mértföldoszlop.
Katancius Petrus: Dissertatio de Columna Miliari ad Eszekum reperta quam Petrus Katancius Pannonius O. S. Francisci schol. human. Professor P. O. conscripsit. Eszéki. Typis Joann. Mart Diwald. MDCCLXXXII. 8r. 114 l. M. N. Múz.
— — Ugyanaz. Zágráb. 1794. 4r. 122 l. M. N. Múz.

Római kősír, oldalán pajzsok domborműben.
Rómer: Arch. Közl. VI. 171.

Az Alsóvárosból a g. k. templomtól csaknem Belylyéig római út töltése és kőhalmazai. (Teufelsweg, Teufels-Steinriegel.)
Haas: Baranya. 113—4.

Római híd kőoszlopainak maradványai a Dráva közepén a Drávaparti töltés kezdetén.
Haas: U. ott. 114.

Eszéktől Baranyavárig három római útvonal maradványai.
Haas: U. ott. 118.

A római Mursa helye.
Arch. Ért. 1892. 32.

Római feliratok.
Pacskolataik Fröhlich-hagy. Kézirattár. 1895. M. N. Múz. Rég. tárában.

Római feliratos kő Tordáról, az eszéki Múzeumban.
Pacskolata Fröhlich-hagy. Kézirat. 1895. 1. sz. M. N. Múz. Rég. tárában.

Eszéken kiásott harang.
Rómer jel. M. Biz. 1884. 64.
Rajza. U. ott. 1884. 43.
Említve Arch. Ért. IV. 1884. VI. 1885. II. IV.

Pálos-zárda helye.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 101.

Fenek. (Szerém vm.) G. k. kolostor egyházi szerei.
Czobor: Egyh. eml. 116.

Fojnica. Mátyáskori casula. Lásd budavári Zsigmond-, ma Sz.-István-kápolnában.

Fruskagora hegység zárdái.
Storno K. közölte a verőczemegyei Fruska-Gora zárdái között egyik fölfedezett bizanczi ízlésű zárda rajzát a M. Tud. Akad. Arch. Biz.-val. Említve Arch. Közl. III. 171. L. Sisatovac.

Garics. (Pozsega m.) Vár romjai.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Golubic. (Szerém m.) Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1895. 375.

Gorja. (Szlavonia.) Vára, melytől a Garai-család vette nevét.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 5.

Gotalovecz. (Varasd m.) R. k. templom és kastély.
Arch. Ért. II. 1869. 102—7.

Gradac. (Dalmáczia.) Várrom, vártornya még fennáll.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 78. 81.

Gradistye. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Grado. (Dalmáczia.) Székesegyház, ó-keresztény bazilika.

Mozaikpadló.

Patriarchai menyezetes szék.
T. G. Jackson: Dalmatia. III. 412—35. Számos képpel. A padló szines másolatával.

Grebengrád. (Kőrös m.) Vár.
Arch. Ért. II. 1869. 147.
Margilits E.: Horvát tört. repert. I. 44.

Grobnik. (Modrus-Fiume m.) Városfalak.

Templomok.

Sírkövek.

Egyházi szerek.
Rómer: Arch. Ért. IV. 1870. 109—112. 151—4.
Vára említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 96.

Gvozdanskó. (Zágráb m.) Négyszögletű tornyos vár, roskadozik.
Laszovszki Emil: A gvozdani vár és gvozdani bányák. Vienac. 1899. 356. 391. 424. l. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 754—7.
Ez az értekezés említve Századok. 1900. 560—1.

Gusics. (Dalmáczia.) Várrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Harkanovci. (Verőcze m.) R. k. plebánia templom. 1790.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 100.

Helena de Podborje. (Pozsega m.) Kolostorrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Hopovo. (Szerém m.) G. k. kolostor egyházi szerei.
Czobor: Egyh. eml. 116.

Hvar. L. **Lessina.**

Ilok, Illók. L. **Újlak.**

Igrana. (Dalmáczia.) Őrtoronyrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 78.

Ivanicsgrad. (Iváncsár, Belovár-Kőrös m.) Zárdája. Kostár-Ivanics.

Plebánia templom.

Ker. Sz.-János templom, ajtaja fölött az Ágoston-rendiek griffmadár-czímere. 1508.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 85.

Jablanacz. (Jablona, Dalmáczia.) Régi várrom Arbe-sziget (Adriai tenger) déli csúcsával szemben egy hegyen, hol azt Gúthkeléd „a magyar király (IV. Béla) dicsőségére és hasznára építette".
Károly J.: Fejér vm. tört. I. 175. Képpel.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 60.

Jablona. L. **Jabloncza.**

Jászka. (Zágráb m.) Erdődy Péter bán sírirata. 1567.
A Horvát-Szlavon-Dalmát Orsz. Levélt. Ért. Említve. Századok. 1900. 267.

A városon kívül Erdődy-család kastélya.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 275.

Jajcza. (Bosznia.) Vára. Az egyik őrtornyon Mátyás király czímere.
Említve Arch. Ért. 1881—2. 33.
A vár fényképe nyugatfelől. Vágó B.-tól. M. Biz.
Klaics V.: Jajcavár. Vienac. 1877. IX. 27. 28. (Grad Jajce u Bosni). Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 639—40.

Jeszenicza (Modrus-Fiume m.) és Poljica között Gumaj Sz.-Péter apátságának helye.
Említve Margalits E. Horvát tört. pepert. II. 71.

Kalnik. (Kemlek). L. **Kőrös**-től két órára.

Kamengrad. (Pozsega m.) Kolostorrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Kamenszko. (Zágráb m.) Pálos-zárda Károlyváros közelében.

Kaptol. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.
Lopasics R.: Kamenszko és a Pálosok. Vienac. 1878. X. k. 15—8. sz. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 642—5.

Kazinvára. (Dalmácziában.)
Zlatovics István: Kazin régi vára Dalmácziában. (Starigrad Kazin u Dalmaciji). Vienac. 1891. XXIII. k. 13. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 742.

Karlócza. (Karlovci, Karlovitz. Szerém m.) Római neve: Accimincum, utóbb: Caron.

G. k. székesegyház.
Érdújhelyi Menyhért: A karlóczai Patriarchatus és a boszniai g. k. egyház. Budapest. Athenaeum. 1894. 8r. 15 l.

Fedeles serleg a XVI. századból. A székesegyházban.
Radisics J.: Ö. kiáll. l. 22. l. 2. sz.
Hampel J.: Egy fejezet hazai ötvösségünk tört.-ből. Arch. Ért. 1887. 97—131. Képekkel.

Artophorion-kenyértartó. Angyalics Germán patriarcháé.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 15. 2 By. Képpel és 179. l.
Ötvöss. rem. I. 117—8. Fénynyomatú képpel.

Nedelykovics Miklós Artophoriona, kenyértartó. Mint előbbi.
U. ott. 15—9. l. 3. Képekkel és 179. l.

Tömjénégető. 1736. Mint előbbiek.
U. ott. 19—20. l. 4. Képekkel és 179. l.

György mester Rhipideje, egyházi legyező ezüstből. Mint előbbiek.
U. ott. 20—1. l. 5. Képekkel.
Ötvöss. rem. I. 37—8. Fénynyomatú képpel.

Két kehely. Egyik XVIII. századi orosz munka. Mint előbbiek.
U. ott. 21—2. l. 6. 7.

Két kereszt. XVIII. század. Mint előbbiek.
U. ott. 23. l. 43. 44. sz. és 180. l.
Ötvöss. rem. I. 117. 118. Fénynyomatú képpel.

Georgievics János kanala. 1770. Mint előbbiek.
U. ott. 25. l. 61.

Tányér a XVIII. századból. Mint előbbiek.
U. ott. 25. l. 64.

Karlóczai székesegyház metropolita-koronái.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 318—9. és 370. 371. ábrák.
Czobor B.: Egyh. eml. 111.

Horvát János bán várának romjai a Cserát- (Cserhát)-hegyen, a város fölött.
Margalits E. Horvát tört. repert. I. 40. Említve, hogy a vár rajzai és a rá vonatkozó adatok a patriarchai levéltárban vannak.
Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 45.
Századok. 1898. 562—3.

Karlovci. L. **Karlócza.**

Karlovicz. L. **Karlócza.**

Kralovac. L. **Károlyváros.**

Karlstadt. L. **Károlyváros.**

Károlyváros. (Karlovac, Kralovac, Carlstadt Zágráb m.) Vára.
A vár alaprajza. Coronini. 400a. 42. l.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 276.
Lopasics Radoszláv: Károlyváros, a vár és vidékének története és helyrajza. (Karlovac poviest i mjestopis grada i okolice.) Zágráb. 1879. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 21.
— — Károlyvár (Kralovac) Horvátországban. Vienac. 1875. VII. k. 28—30. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 622—30.

Kastel. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E. Horvát tört. repert. I. 28.

Kattaro. (Dalmáczia.) Sz.-Trifon-székesegyház a XII. századból.

Sekrestyekapuzat feliratos ornamentumai a IX. századból.

Ciborium, oltársátor.

Feliratok a IX. és XIII. századból.

Collegiata-templom. 1220.

Sz.-Lukács-temploma. 1368.

Sz.-Ferencz-rendiek renaissance temploma.

Sz.-Lélek-temploma.

Sz.-Miklós-temploma.
T. G. Jackson: Dalmatia. III. 35—53. Több képpel és alaprajzokkal.

Egyházi épületei.
Raffaeli U.: A kattarói zárdák történetéről. Dalmaczia. 1845—1846. Gazetta di Zara. 1844. 1845. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 8.
Ljubics Simon: Kattaro története. Neven. 1851. 30. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 15.

Kelpen. L. **Kupinova.**

Kemlek (Kálnik). L. **Kőrösváros.**

Kenevára. L. **Kneginecz.**

Kliš. L. **Klissza.**

Klissza (Kliš) vára Dalmácziában.
Fényképe Vágó B.-tól. M. Biz.
Alacsevics J.: Kliš vár és Cinderi (Cndrics) Miklós gróf és emlékezés az Alacsevics-családra. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 22.

Klissza. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E. Horvát tört. repert. I. 28.

Klokocs (Modrus-Fiume m.) vára.
Lopasics R.: Klokocsvár. Vienac. 1877. IX. 42. 43. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 641. 2.

Klostár-Ivanico. L. **Ivanics-grad.**

Kneginecz. (Varasd m.) Kenevára Imre király öcscsének börtöne.

Polygon záródású templom.

Vársánczok és egy szöglettorony.
Arch. Ért. II. 1869. 121.
A vár rajzai. M. Biz. Törzsívekben. 1891. 159.

Knin. (Dalmáczia.) Domborműmaradványok.
Bulič: Hrvatski spomenici u Kninskoj okolici. I. füzet. Zágráb. 1888. Számos táblával.
Milinovics Simon: Tinin. (Knin.) Vienac. 1876. VIII. 6—7. (Vára.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 633—4.

Kocserin. (Mostar mellett, Boszniában.) Sírkő a plebánia udvarán befalazva. Felirata magyarul: Az Atyának Fiúnak és Sz.-Léleknek nevében Amen. Itt nyugszik Viganj Milosevics. Szolgált István bánnak és Tvartkó királynak és Debiša királynak és Gruba királynénak és Ostoja királynak. És ezidőben történt, hogy Ostoja király a herczeggel és Boszniával viszályba keveredett és a magyarok ellen ment. Ebben az időben jött el nekem Viganjnak halálom és eltemettek nemesi birtokomon Kočerin alatt. Kérlek ne lépjetek rám. Valék mint ti vagytok és lesztek mint én vagyok. (Ostoja király említett hadjárata 1410 vagy 1411-ben történt.) A sírkő utánzatát (ma a M. N. Múz.-ban) műkőben elkészíttette a boszniai cs. és kir. kormány az ezr. kiállításra.
Dr. Čiro Truhelka: Die bosnischer Grabdenkmäler des Mittelalters. Mit 1 Tafel und 108 Abbildungen im Texte Seperat-Abdruck aus Wissentsch. Mittheil. aus Bosnien und der Herzegovina. III. B. 1895. 28—30. (430—2.)

Kologyvár. Szlavoniában, a csepini uradalomban 20 öl átmérőjű hengertorony áll fenn.
Rómer: Arch. Közl. V. 68.

Kosztajnicza (Zágráb m.) vára. Egyik főrészének neve Magyari.
Dobrinszki Ferencz: Kosztajnicza vára. Vienac. 1875. VII. 45. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 632. L. még II. 23., hol tévesen a VI. kötet idéztetik.

Kovezsdini kolostor egyházi szerei.
Czobor: Egyh. eml. 116.

Kőrösváros. (Kőrös m.) Székesegyház és más épületei.
Századok. 1899. 86.

Sodronyzománczos kehely a székesegyházban.
Arch. Ért. 1892. 28.

Kőrösváros vára.
Dimitrev Milán: Kőrösmegye. Arkiv za povjestnicu jugoslovensku. IV. 191—8. (Margalits E. Horvát tört. repert. I. 41. után.)

Krapina. (Varasd m.) Kastélyok.
Gay L.: Die Schlösser bei Krapina. Karlstadt. 1826. 8r. M. N. Múz.

Krapina vára. Egyik tornyának neve Vilina.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 638.
Ortner István: Krapina vár és mezőváros története. Vienac. 1899. 411. l. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 758.

Kraljevci. (Szerém m.) Régi leletek helye.
Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 46.

Kraljevica (Modrus-Fiume m.) vára.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 96.

Kratov (Dalmáczia) melletti ljesnovai Sz.-Mihály-zárda falán 1349-ből való görög felirat.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 218.

Kremen. (Modrus-Fiume m.) Várrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Kresevo. Sz.-Ferencz-rendi zárda, Boszniában.
Vienac. 1879. XI. k. 30. Említve Margatits E. Horvát tört. repert. II. 649.
Sztrukics Ignácz: Vázlatok Kresevo és Ferencz-rendi zárdájának történetéről. Vienac. 1889. 474. Térkép és 15 rajz. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 758.

Krndia. (Pozsega m.) Vár.
Századok. 1898. 371.

Krizsanics. (Dalmáczia.) Tornya.
Krizsanics-torony és Novigrad a Dobra mellett. Vienac. XIV. 37—43. Említve Margalits E. Horvát repert. II. 23.

Krudia. (Pozsega m.) Nagyszerű várom.
Margalits E. Horvát tört. repert. I. 29.

Krusedol. (Szerém m.) Zárda.
Strausz Adolf: M. Hirlap. 1903 febr. 11.
Popovics Vazul István: Vas. Ujs. 1901. 8. Képpel.

Spiridion mester rhipideje, egyházi legyező. 1664.
Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 13—5. l. Képekkel és 179. l.

A zárda kincsei, egyházi szerei.
Czobor: Egyh. eml. 112.
Arch. Ért. 1900. 379—80.

Szentsírtakaró. (Plaščanica.)
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 317.
Radisics: Mo. tört. eml. 332. és LXVIII. tábla.

Misekönyv trébelt ezüstkötésű lapja.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 317. 368. ábra.

Sapka alakú tiarák.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 317. 367. ábra. LIII. tábla.

Kupinovo. (Kelpen, Szerém m.) Régi várának romjai.
Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 46.

Lacroma. (Dalmáczia.) Benedekrendi kolostor romjai.

Vitalis érsek sírköve a XI. századból.

Két templom romjai.

Ledinica. Várrom. Négy szögletén, négy hengertorony. Egy ép.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Lepoglava. (Varasd m.) Pálos-rendház. Alapíttatott 1400-ban.
Vienac. 1880. XII. k. 32. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 651—2.
Ádám Iván: Pálosaink építk. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 72.
Kršejavi I.: Lepoglavai műtárgyak. Vienac. 1878. X. k. 50. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 645.

Corvin János síremléke a pleb. templomban.
Schönherr Gyula: Mo. Műemlékei. Szerk. Br. Forster Gy. I. 209. Képpel.

Lessina. (Hvar, Dalmáczia.)
Régi templomi épületei. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 58.

Patrizio püspök pásztorbotja 1509—1522-ből.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 223—7. Képekkel.

Sz.-Marco-torony(rom). Románizlésben épült.

S.-Maria delle Grazia Ferencz-rendi zárda.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 229—32. Képekkel.

Porta-Maggiore spanyol erőd romjai.
T. G. Jackson: Dalmatia. Képekkel.

Lessina vára.
Vienac. 1883. 473. 485. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 708.
Boglics Jakab: Studi storici sull Isola di Lesina. Zara. 1873. (Lesina [Hvar] története 1420-ig.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 21.

Lipa. (Modrus-Fiume m.) Vár.
Lopasics R.: Lipavár. Vienac. 1877. X. k. 1. 2. sz. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 641.

Lipik. (Pozsega m.) Római fürdő helye.
Kramberger Ernő: Lipik. Vienac. 1881. XIII. k. 28. sz. (A római korban Aquae Balissae.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 658.

Lónya. (Zágráb m.) Várkastély régi butorokkal.
Rómer: Arch. Ért. 1870. 142.

Lopár. (Dalmáczia.) Várrom. A hatszegletes vár bástyáin négyszegletes tornyok.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Lovrana. (Dalmáczia.) A római Billubium, a VI. századtól kezdve Ludrám, Ludrinum helye. Diocleciani-féle út vezet rajta keresztül.

Baloldalán Vrh-Gradina vár, melyet a nép Kraljevi dvori, Király-udvarnak nevez.

Jobb oldalán Trbotor nevű kisebb vár.
Milanovics Simon: Lovrana rövid leírása és népszokásai Dalmáziában. Arkiva za povjestnicu jugoslovensku. Ism. Margalits E. tört. repert. I. 77—8.

Makar. (Dalmáczia.) Várrom.

Zárda, sok magyar vonatkozású okirattal.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 78. 81.

Maglai. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E. Horvát tört. repert. I. 28.

Makovicz. (Varasd m.) Vár.
Említve Századok. 1882. 675.

Margaretha de Biela. (Pozsega m.) Kolostorrom.
Margalits E. Horvát tört. repert. I. 28.

Marjanci. (Verőcze m.) Régi r. k. templom.
Schem. Quinqu. Eccl. 1903. 103.

Maróthvár (Morovicsgrad). L. **Morovic.**

Medvevár (Medvedgrad). Zágráb közelében a Medvednica-hegyen.
Kukuljevics: Medvedvár története. Arkiv za povjestnicu jugoslovensku. III. 31—132. (Margalits E. Horvát tört. repert. I. 30—34. után.)
Pór Antal: A vár története 1255—1400. Századok. 1894. 815—21., 1898. 373—5.

Melingrad. (Varasdm.) Zajzda mellett. Vár.
Rajzai. Römer-hagy. M. Biz. Törzsivekben.

Mezzo-sziget. (Dalmáczia.) Csúcsíves templom. 1488.
Románizlésű torony.
Aranyozott ezüst kehely.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 386—97. Képekkel.

Miholjac-Doljni. L. **Dolni-Miholjác.**

Mitrovicza. (Régi magyar neve: Száva-Sz.-Demeter. Szerém m.)
E helyen állt Sirmium városa, római táborhely.
Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Czikkének kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 42.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 139.
Wenzel Gusztáv: Száva-Sz.-Demeter (Sirmium) története. Akad. Ért. V. 1865. 319—40.
Arch. Ért. 1892. 119.
Wiesenfeld. Római feliratok.
Pacskolatai Fröhlich R. Kézirattár. 1895. feliratú csomag. M. N. Múz. Rég. tár.
Római (ötmértföldes) mértföldmutatókő (Lapis quinarius) Zelinka főerdész birtokában.
Römer: Arch. Közl. VII. 190.
Egykori Sz.-Demeter apátsága.
F.-Czinár: Mon. I. 205—7.
Mitroviczai Sz.-Demeter-templom építője Anastasius Leontinus Illyria prefectusa.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 62.
Történetéről. Sztojanovics Miját. Arkiva. VI. 189—205. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 77.
Két harang. Egyiken: Martin Feltl Goss mich in Gratz. 1750.
Másikon: Ave Maria gratia plena 1751. felirat.
Römer-hagy. XLIV. sz. cs. M. Biz.

Modrus. (Modrus-Fiume m.) Vár.
Racski: Modrus vár története. Nar. Nov. 1859. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 15.

Morovic. (Szerém m.) Régi templom a közeli erdőben a Boszuta folyócska mellett. Építtette Maróthy János macsói bán.
Maróthvár, (Morovicsgrad) Mitrovic közelében a Boszuta és Sztudva összefolyásánál, nagyterjedelmű rom. Építtette Maróthy János macsói bán. 1332.
Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 46.

Mratovo falu temploma mellett talált római sarkophag fedőlapja.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 15.

Mucs. (Brazza szigetén, Dalmáczia.) Feliratos dombormüvek a IX. századból. 1—10 drb a zágrábi múzeumban.
Ljubič Rad. 1874. Hampel József: Arch. Ért. 1894. 43—8. Képekkel.
Említve Arch. Ért. 1899. 67.
Gerecze P.: Szobr. eml. 10.
L. még Jackson: Dalmatia. I. 64. II. 207. 208. 212. 297.

Nagy-Kemlek vagy Kalmikvár. (Kőrös m.) Tán még a horvát királyok idejében épült.
Vienac. 1874. VI. 11. 12. sz. (Veliki Kalnik.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 608—9.

Nagy-Tábor (Tabor, Varasd m.) vár Zagorjeban, Deszinics falu mellett, közel a Stajer határhoz.
Régi képei. Birkenstein. 110.

Nedelsicze. A Megváltó, Mária és Sz.-János szobrai egy oltárszekrényben.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 174.

Nin. (Zára közelében a tengerparton.) Római és szláv maradványok.
Régi templomai és palotáinak romjai.
A város temploma. 1528.
Sz.-Anzelm lábcsontjait őrző, csizmaalakú ezüst ereklyetartó e felirattal: Hos pedes ad honorem Dei et Sti Anselmi pro salute sua et suorum anno Domini. 1308. Radoslaus Utusanus de Scardona, Cancellarius Dni Pauli bani et iupanus ecclesiae Nonensis fecit fieri.
Sz.-Kereszt-templom, pusztulásnak indult. Felirat: Godeslai iupani opus MↃ·C.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 58.

Nona. (Dalmáczia.) S.-Nicolo-templomrom.
S.-Croce-templomrom.
S.-Abrogio-templomrom.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 184—7.
T. G. Jackson: Dalmatia. I. 338—52. Képekkel.

Novi. (Vinodolski, Modrus-Fiume m.) Épületei.
Novi Vinodolban. (Novi Vinodolski.) Vienac. 1883. 666—70. Rajzzal. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 708—9.
Bazilikaszerű nagytemplom.
Kristofor, utolsó modrusi püspök síremléke, dombormüvű arczképpel. 1517.
Csúcsíves Pálos-templom, a Frangepánok czímerével.
Mátyás király korabeli gyóntatószék a Sz.-Háromságtemplomban.
Képe. Vas. Ujs. 1902. 32.
Oltár a novii templomban.
Vas. Ujs. 1902. 32.
Terjedelmes, kétemeletű, négyszögű vára félig romokban. Számos torony és bástyával.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Novigrad. (Zágráb m.) Spissich-család vára.

Régi képe. Ortelius. II. P. 291. Térképrajz.
Römer: Arch. Ért. 1870. 278.
R. L.: Novigrad a Dobra mellett (Novigrad na Dobri). Vienac. 1882. 43. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 693—6.

Novigrad. (Dalmáczia.) Várrom.

T. G. Jackson: Dalmatia. I. 322—31. Képpel.

Ogulin. (Modrus-Fiume m.) Frangepán-vára.

Fényképe Vágó B.-tól. M. Biz.
Lopasics R.: Ogulin. Vienac. 1877. IX. 23—5. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 639.

Ohrid mellett trapezi-zárda görög felirata. 1298-ból.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 218.

Opatovac. (Szerém m.) Egykor Atthyia (Atya)-vár.

Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 43.

Opatovina. (Pozsega m.) Templomrom.

Margalics E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Orahovicza. (Verőcze m.) Régi Kalugyer-kolostor, templom és falképei.

Römer: Régi falképek. 128.
Storno rajzai. Akad. Arch. Biz. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Régi várának nagyszerű romjai.

Kramberger Ernő: Orahovicavár. Vienac. 1881. XIII. k. 321. Rajzzal. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 659—60.
Említve még Pavlics munkája ismertetésében. Horvát tört. repert. I. 29. l. is, hol Pozsegam. várai közt szerepel, mert régen ehhez a megyéhez tartozott.

Orljavecz. (Pozsega m.) Várrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Ostre-vár. (Zágráb m.) Épült 1733-ban, később Csolnics várnak nevezték.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 84.

Otocsác. (Lika-Krbava m.) Vár. Gondozza a község.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.
Otocsac vár. (A Gackó vize mellett.) Vienac. 1886. XVIII. k. 14. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 735.

Ozalj. (Zágráb m.) Vára.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 96. 97.
A vár fényképei két oldalról Vágó B.-tól. M. Biz.
Senva Antal: Ozaljvár. (Ozaljgrad.) Vienac. V. 1873. 51. Képpel. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 602—3.

Pago. (Dalmát-sziget.) Műemlékei.

T. G. Jackson: Dalmatia. III. 238—45.
Czink Lajos: Föld. Közl. 1899. 301—19. Képekkel. (Említ műemlékeket is.)

Pakrac. (Pozsega m.) Várrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.
Pakrácz. Mind. Gyűjt. III. 1790. 127.

Perusics. (Lika-Krbava m.) Várrom.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.
Czobor: Egyh. eml. 108.

Pétervárad (Petrovaradin, Szerém m.) és Kamenica. A rómaiak alatt midőn utóbbi az előbbinek külvárosa volt Cusum nevet viselt.

Egykori cziszterczita apátsága.

Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémséghez. Kivonata Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 45.
Rupp: Mo. helyr. t. III. 27—9.
Békefi: A cziszt.-r. tört. Mo. 10—14.

Az apátság egykori temploma a várban.

Érdújhelyi Menyhért: A Bács-Bodrog tört. társ. Évk. VII. 1891. 99—106. 147—59.

Vár és várfalak.

Pétervárad és környékének XVIII. századi térrajza. Bodenehr. 13. tábla.
Régi képei egyes lapokon a M. N. Múz.-ban. Bubics. 52—4. l. 402—14.
Pétervárad XVIII. századi vártervrajza az aradi lyceum könyvtárában, az Orczy-család adományában. Dr. Márki S.: Délmo. tört. Ért. 1880. 5—8.
Relation der Campagne unweit Peterwardein. Prag. 1716. 4r. M. N. Múz.
Pétervárad. Ung. Mag. 1787. IV. 108.
Mind. Gyűjt. III. 1790. 134.
Schams Franz: Topographische Beschreibung von Peterwardein und seinen Umgebungen. Ein Betrag zur Landeskunde Syrmiens. Von —. Pesth Hartleben's Verl. 1820. 8r. XVI. 171 l. 2 képpel. M. N. Múz.
Pétervárad. Fillér-Tár. II. 1835. 15. Képpel.
Pétervárad és Ujvidék erődítményeinek képe. Mo. s a N.-világ. 1865. 56—7.
A vár távlati képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. 331.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 408
Érdújhelyi Menyhért: Pétervárad hadászati jelentősége. Hadtört. tanulm. VIII. 1892 14. 32.

Petrijevci. (Verőcze m.) R. k. pleb. templom. 1754.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 100.

Maria ad nives. (Havi boldogasszony temploma) félórára a várostól. Templommá bővítve 1752-ben, az előbbi török dzsamiaból sekrestye lett.

Stojanovics Miját: Arkiv za povjestnica jugoslavensku. IV. 178—88. Margalits E. Horvát tört. repert. I. 40. után.

Petrinja. (Zágráb m.) Egykori vára a Kulpa és Petrina összefolyásánál.

Régi képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 54. 415—7.
Birkenstein. 133.

Petrovaradin. L. **Pétervárad.**

Petrovina. (Pozsega m.) Várrom.

Templomrom.

Margalits E.: Horvát. tört. repert I. 28.

Pleternica. (Pozsega m.)

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Pocsitelj. (Lika-Krbava m.) Vár.

Devsics Iván: A régi Pocsiteljvár. Vienac. 1895. XXVII. k. 1. 3. 5. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 748.

Podaco. Őrtoronyrom.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 78.

Podgajci. (Verőcze m.) R. k. pleb. templom. 1795.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 104.

Podszuszed. (Zágráb m.) Sz.-Márton-kápolna.

A Sz.-Márton-kápolna története. A Horvát-Szlavon-Dalmát Orsz. Levélt. Ért. Említve Századok. 1900. 267.

Poljanska. (Pozsega m.) Kolostorrom.

Margalits E. Horvát tört. repert. 1. 28.

Pozsega. Egykori apátsága.

Mind. Gyűjt. III. 1790. 126.
F.-Czinár: Mon. II. 118.

Várrom.

Margalits E.: Horvát tört. rep. I. 28.
Pavlics A.: A várról. U. ott. I. 29.
Kramberger Ernő: Pozsega. Vienac. 1880. XII. k. 27—8. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 653—5.
Klaics V.: Hogy foglalták el a törökök 1536-ban Pozsegát? Vienac. 1889. XXI. k. 52. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 739.

Privinaglava. (Szerém m.) Templom és kolostor.

Képe. Mo. Képekb Szerk. Nagy M. 1870. I. 273.

Prozor. (Lika-Krbava m.) Várrom.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Raguza. (Dalmáczia.)

Története. Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 138. 262—7. T. G. Jackson: Dalmatia. II. 286—309.

Ljubic Simon: Raguza viszonya a velenczei köztársasághoz egészen 1358-ig. Irta —. Rad. jugoslavenske akademie stb. V. 44—123. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 207—18.

Rácski Ferencz: Raguza. Vienac. 1875. VII. k. 10—13. (Dubrovnik.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 611.

Jelcsics I.: Dello sviluppo civile di Ragusa. 1884. Raguza tört. emlékeit rajzban is bemutatja. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 21.

Klaics V.: Vázlatok a régi Raguzáról. Vienac. 1889. XXI. k. 20. 1890. XXII. 12. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 739. 740.

Gelcich József: Raguza és Magyarország összeköttetéseinek oklevéltára. A raguzai állami, a bécsi cs. és kir. titkos és egyéb levéltárakban levő okiratokból összeállitotta —. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Thallóczy Lajos. Akad.

Egykori Sz.-István székesegyháza. Épült 930. Helyreállítva 1058. Végkép elpusztult 1667. Helyén kis domborműfaragvány.

Sz.-Margit-kápolna, jelenleg a katona-kórház halotti kápolnája, későrenaiss. épület.

Székesegyháza.

Hordozható szárnyas oltár, a keleti bölcsek imádásának ó-német festésű képével a Brügge-féle Flamand-iskolából.

Sz.-Balázs-fejereklyetartója.

Sz.-Balázs-karereklyetartója.

Két koronaalakú ereklyetartó.

Két hordozható oltár ereklyékkel.

Sz.-András-fejereklyetartója.

Emaillapok maradványaiból álló ereklyetartó feliratokkal.

Ezüst kereszt.

Késő gót Ostensorium.

Eitelber: Jahrb. d. C. Com. V. 275—6.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 346—57.

Raguza épületei a XVI. és XVIII. században.

Vojnovics: U. ott. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 118. 131—2. l.

Vuletics—Vukasovics Vid.: Sz.-István magyar király ereklyéi Raguzában. „Ó-horvát műveltség" (Starohrvatka prosojeta). Knini rég. közl.-ben megjelent czikke ismertetve Századok. 1900. 473.

Sz.-László király karalakú ereklyetartója.

Fraknói V.: Arch. Ért. 1898. 193—5. Képekkel.

Ezüst tálcza serleggel, melyet Maffei Timót raguzai érsek (1467—1470) Prognovics Iván mesternél készíttetett s Korvin Mátyásnak ajándékul szánt, de halála az átadásban megakadályozta.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 60.

Raguza ötvössége. Vojnovics K. A raguzai köztársaság bírói szervezete 1460—1667. és innét 1808-ig (Sudbeno ustrojstvo republike Dobrovačke.) Rad. 114. k. 1893. 159—220. és Rad. 115. k. 1893. 1—36. l. levő értekezésének egyik része. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 105.

Keresztfolyosó. 1317. Késő román stílusban, XIV—XV. századi feliratokkal.

Négyszögű campanille és templom.

Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 282—5. Képekkel.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 367.

A raguzai Ferencz-rendi zárda.

Vienac. 1879. XI. 3. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 645.

Dr. Havas Rezső: Raguza és környéke. Földr. Közl. 1885. 571. l.

Dominikanus templom. Részben erődítmény gyanánt épült. Jelenleg a Sz.-Borbála és Madonna del Rosario-templomokkal együtt alkot egy épületcsoportot.

Legrégibb része a sekrestye.

Keresztfolyosó.

Régi festmények.

Síremlékek. 1344. 1425. 1485. 1492.

Két legrégibb harangja felirata: MCCCLXIIII. BARTOLOMEVS. CREMONENSIS FECIT.

A másikon: CANITET · TVBA · IN · SION · VOCATE · CETVM' · CONGREGATE · POPVLVM COADVNATE · SENES · CONGREGATE · PARPVVLOS · ET SVGENTES · VBERA · A · S · M · D · XVI · RAGVSAE OPVS BAPTISTE.

Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 276—82. Képekkel.

Dominikanus-templom.

Helyreállítására segélyt kérnek. M. Biz. 1899. 159. 290.

Sz.-Dominikanusok templomában ezüst kettős kereszt, melyet Uros szerb király Gergely raskai püspökkel egyetemben csináltatott 1310-ben.

Rektori palota.

Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 267—73. Képekkel.

Számos raguzai festő, szobrász, épitő-művész végrendelete a városi levéltárban.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 59.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 279—80.

Raguza vára.

Régi képe. M. N. Múz. Bubics. 58. l. 448.

Roland-szobor.

T. G. Jackson: Dalmatia. II. 378.
Böheim Wendelin: Der Rolandstein in Ragusa. Mittheil. d. C. Com. 1870. CXXXIII—CXXXVIII.

Ragusa vecchia. Római feliratos kövek. 1—7.

Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 288—9.

Rakovec. Várrom egy dombon, régi neve Rakonok. (Rokonok.)

A romok közt a költő Zrinyi nevéről nevezett díszes kút.

Matosics Lavoszlav: Valami a Vrbovec melletti Rakovecről Horvátországban. Arkiva za povjestnica jugoslavensku. VI. 341—4. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 79.

Rakitovica. (Verőcze m.) R. k. templom. 1798.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 103.

Ratelovci. (Pozsega m.) Római régiségek. A régi Iniceum.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Ravanica. L. **Vranik manastir.**

Remetinecz. (Varasd m.) R. k. csúcsíves templom több oldalú szentélylyel. Zárda.
Arch. Ért. II. 1869. 162.

Ruzsica-Grad. (Pozsega m.) Csúcsíves templom, szentélyrom.
Keleti oldal rajza. Storno F. Akad. Arch. biz. saj. L. Gerecze. M. Biz. Rajztj.

Sabácz. (Szlavónia.) Vára.
Régi képe. Birkenstein. 137.
Egyes régi képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 58. l. 451—456. sz.

Salona. Amphitheatrom.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 98. Képpel.

Sz.-Demeter székesegyháza. Építtette Anastasius Leontinus Illiria prefektusa.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 62.
VI. István pápa írja Theodosius salonai érseknek, hogy óhajtja a salonai egyház restaurálását, s kívánja, hogy az régi fényét visszanyerje. 888—887. év. Rácski F.: A pannon-morva, bolgár és horvát történelemre vonatkozó és legújabban felfedezett IX—XI. századi oklevelek és iratok. (Starine. XII. 1880. 206—23.) cz. Közleményének ismertetése említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 278.
Rácski Ferencz: Salona. Vienac. 1876. VIII. k. 11. 13. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 635.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 88—98. Alaprajzzal.

Sarengrad. (Szerém m.) Zárda és templom.
Távlati képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. I. 272.
Sarengrad és Privina-Glava. Vas. Ujs. 1864. 3. Képpel.

Sarengrad rom. Vochin vára a Duna melletti völgyben Sarengrad = Tarkafalu mellett. Építtette Maróthy János.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd Kép. II. 406.
Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 44.

Scitarjevo. (Zágráb m.) Decius római császár neje Herennia Etruscilla Augusta sírköve.
Rohonczi G. irónrajza. Rómer iratai. M. N. Múz. fol. Hung. 1110. Tom. V.

Sebenico. L. **Szebenikó.**

Segna. (Dalmáczia.) L. **Szegna.**

Severin. L. **Szeverin.**

Sisatovac. Szerb zárda a Fruskagorában.
Manistir Sišatovac u Fruškojgori. Vienac. 1883. 637. 638. Rajzzal. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 708. L. még Fruskagora.

Sisatovaci kolostor hímzett epitrahil részlete.
Czobor: Egyh. eml. 116.

Skrad. Várrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56. II. 640.

Sljivosevci. (Verőcze m.) Régi r. k. pleb. templom.
Schem. Quinque Eccl. 1903. 105.

Sluin. L. **Slunj.** L. **Szluin.**

Spalato. Műemlékei.
Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 196—261.
Manger kanonok beadványa. M. Biz. 1874. 62. 68.

Római emlékek.

Porta Aurea Diocletianus palotája.

Antik vízvezeték.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 22.

A spalatói székesegyház. Egykor Jupiter temploma.
Arch. Ért. 1896. 271.

Műkincsei.

Campanile.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 33—56. Alaprajz és képekkel.

IV. Béla leányának sírja.
Györök Leó: M. Állam. 1885. 179.
A sarkofág. M. Biz. 1893. 65. 67. 75., 1894. 144. 158., 1895. 175. 205.
A sarkofág képe. III. Béla. eml. 338.
Havas Rezső: Spalatói magyar ereklyék. Budapesti Hirlap. 1900 jún. 29.
Carrara: Chiera di Spalato. (A spalatói érsekség története.) Trieste. 1844. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 8.

Keresztelő kápolna, baptisterium, egykor Aesculap-temploma.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 65—71. Képekkel.

Sz.-Háromság-temploma.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 71—84. Képekkel.
Spalato XIV. századi várfalairól, mikor még nem voltak tornyai. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 71.

Szamobor. Vára.
Senoa Antal: A vár és város történetének leírása. Vienac. 1874. IV. k. 4. Ismerteti Margalits E. Századok. 1900. 562. és Horvát tört. repert. II. 603.
Szamobor. (Samobor.) Vienac. 1883. 533. 539.

Zágráb közelében. Régi várromjai a város fölött.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 707.
Laszowszki Emil: Szamobor. Vienac. 1899. 665. (Samobor). Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 759—60.
Novakovics Stojan: Trebinje, Tordos és Szavina. Iratok a szavinai monostor levéltárából néhány észrevétellel. Starine. XVI. 1884. 87. 107. l. (E zárdák története 1646-tól kezdve.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 299.

Szárics. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Száva-Sz.-Demeter. Mitrovic régi magyar neve. L. **Mitrovic.**

Szebeniko. (Sibenik). Székesegyháza. Építeni kezdte Matejevics György szebenikói építész 1441-ben.
Vienac. 1883. 685. 686.
Margalits E.: Horvát tört. repert. II. 709.
T. G. Jackson: Dalmatia. I. 368—406. Képekkel.
Sebenico székesegyház leírása. Dalmáczia. 1847. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 8.

Sz.-Ferencz-rendiek Sz.-Lőrincz-temploma.

Sz.-János-temploma.
T. G. Jackson: Dalmatia. I. 403—6.

Nyolczvanöt horvát, szerb és boszniai uralkodó és főúr arczképe, melyek a zágrábi múzeumba kerültek.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 58.

Szebenikó vára.

A város falain belül állanak egy dombon Sz.-Anna vár romjai.

A város falain kívül a sziklákon több kisebb erőd, legnagyobb a Sz.-János vár.
Vienac. 1883. 685. 686. Rajzzal.
Margalits E.: Horvát tört. repert. II. 709.

Szegna. (Segna, Dalmáczia.) Várkastély.
T. G. Jackson: Dalmatia. III. 189—94. Képpel.
Birkenstein. 93.

Szent-Márton. (Paks és Zágráb közt.) Átalakított csúcsíves templom.
Römer: Arch. Ért. 1870. 142.

Szarajevo. (Bosznia.) Épületei.
Klaics V.: Szarajevo. Vienac 1875. VII. 3. (A város mai állapota és multjából valami.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 611.

Szeverin. (Modrus-Fiume m.) Br. Vraniczacsi kastélya.
Römer: Arch. Ért. 1873. 278.

Szeverin vár.
Lopasics R: Szeverin a Kulpa mellett. (Szeverin na Kupi.) Vienac. 1874. VI. 6. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 604—6.

Szinjvár. (Dalmáczia.)
Vienac. 1888. XX. k. 37. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 738.
Milinovics Simon: Szinjvár Dalmácziában. Vienac. 1876. VIII. k. 32. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 637.

Szirecs. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Sziszek. Római feliratos kövek.
Kenner Fr.: Neue Abschriften von Römersteinen aus Sissek. Mittheil. d. C. Com. 1872. CXXXII—CXXXIII.

Római sírkő.
Hunfalvy: Mo. és Erd. Kép. III. 126. Képpel.

Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1895. 375.

A r. k. pleb. templom kertjében római keresztény-kori kőkoporsó.

Ugyanott a kút előtt is sarkofág.

A katonavárosrész házaiban római feliratos kövek.

„Sisciavára" a Kulpa és Száva összefolyásánál.
Römer Fl.: Arch. Ért. 1870. 250—6.
A vár régi képei 1593-ból. Ortelius. 133. l.
Dilbaum. 8. 10. 11. táblák.
Birkenstein. 93.
Egyes képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 501—7.

Régibb középkori kődomborművek.
Hampel József: Keresztény emlékek a régibb középkorból. Arch. Ért. 1894. 23—53. Képekkel.

Közel a városhoz Krapacs vára. Építtette a zágrábi káptalan. 1544.
Említve Földr. Közl. 1887. 384.

Szlankamen. L. **Zalán-Kemény.**

Szluin. (Modrus-Fiume m.)
Fényképe Vágó B.-tól. M. Biz.

Várrom.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.
Szluinról. Vienac. VI. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 23.
Szluinvár. Vienac. 1888. XX. 18. (Grad Slunj.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 737—8.

Szopje. (Verőcze m.) Törökkori vára.
Építése említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 326.

Szota. (Szerém m.) Kis falu, két dombján várromok.
Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 44.

Sztrazsan. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Sztupcsanicza. (Pozsega m.) Várrom.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Szvarcs. Vára Karlovac mellett.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Tabor. (Deszinics mellett.) L. **Nagy-Tábor.**

Tapolcza (Toplicza, Topuszkó). Római feliratos és domborműves kövek a fürdőház falaiban.
Arch. Ért. II. 1869. 123.

Templomrom, H. I. szerint a legrégibb (?) magyarföldi csúcsíves templom.

Cziszterczita-zárda maradványai.
M. Biz. 1875. I. 13.
H. I.: Arch. Ért. 1881—2. 228—35. 3 táblával.
Észrevételek H. I. czikkére Rainin Gyulától. Arch. Ért. 1883. 59—60.
Békefi: A pásztói apáts. 1190—1702. 321. l.
A topuszkói apátság tört.-hez. A Horvát-Szlavon-Dalmát Orsz. Levélt. Ért. Említve Századok. 1900. 267.
Kukuljevics Iván: A Bold. Sz.-Máriáról nevezett topuszkói apátság. (Opatija b. d. Marije u Topuskom). Književnik. I. 78—9. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 463—73. és II. 13.
Topuszkó. Vienac. 1881. XIII. k. 27. sz. Képpel. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 658.

Terzato (Trsat, Terzatto, Tersato). Sz.-Ferencz-rendi templom.

Frangepán Miklós sírköve 1493. czímerrel és e felirattal:

HIC IACET DNS NICOLAVS
DE FANGHAPANIBVS VGE
SEGNE MODRVSIE COMES

T. G. Jackson: Dalmatia. III. 166—70.

Vára. Egykor Frangepánoké.
Ábrázolt folyóirat. 1848. 8. Képpel.
Kukuljevics Iván: Tersattóvár. (Tersatgrad.) Vienac. 1865. VI. 41. 42. sz. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 630—1.
Haz. s a Külf. 1869. 40. 41. Több képpel.
Tersatto fényképei Vágó B.-tól. Két felvétel. Lemeznagyság 18×24. M. Biz.

Egy körcsarnokban római és más régiségek, domborművek, mellszobrok, mozaikok stb.

Tinin. L. **Knin.**

Topuskó. L. **Tapolcza.**

Trakostyán. Várrom. (Horvátország nyugati szélén.)
Arch. Ért. 1870. 144.
Leírja Szerémi. Századok. 1879. 528—32. 605—13.
Jambrecsák Dragutin: Trakostyánvár. (Grad Trakoščan.) Vienac. 1871. III. 19. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 582—3.
Trakostyánvár. Vienac. 1874. VI. k. 10. Margalits E. II. 608.

Trapez zárda. L. **Ohrid** mellett.

Trau.

Története. Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 188—96.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 101—8.

Székesegyháza.

Ivcsevics M.: A traui festményekről. Dalmáczia. 1843. 30. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 8.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 108—41. Alaprajz és képekkel.

Az ú. n. Loggia, oszlopcsarnok a dóm mellett.

T. G. Jackson: Dalmatia. II. 141—4.

S.-Maria in Piazza-templom.

T. G. Jackson: Dalmatia. II. 144.

S.-Martino-templom.

S.-Nicolo-templom.

S.-Domenico-templom.

S.-Giovanni Battista-templom.

Városház palotája.

Eitelberger: Jahrb. d. C. Com. V. 196—226. Képekkel.
T. G. Jackson: Dalmatia. II. 145—6.
Trauvár rajza. (Trogir, Traurigum.) Vienac. 1883. 408. 410. (Említve, hogy székesegyháza homlokzatát 1240-ben Radovan horvát építész építette, a Sz.-Jeromos kápolnát pedig 1438-ban két traui építész Rasics Miklós és Gouvát Márk.) Margalits E. Horvát tört. repert. II. 705.

Trebinja. (Modrus-Fiume m.) Vára.

Klaics V.: Trebinjevár. Vienac. 1878. X. 49. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 644.

Trestanovci. (Pozsega m.) Római régiségek. A régi Rhaetinum.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Troeglava. (Pozsega m.) Várrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Tucsep. Várrom.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 78.

Thuin. Vára.

Ezzel szemközt kettős barlang, a bemenet fölött kőbevésett lyukak, négyemeletnyi faszerkezet maradványaival.

Römer: Arch. Közl. VII. 121.

Uj-Banovce. (Banovce novi? Szerém m.) Római tábor helye.

Fröhlich R.: Arch. Ért. 1892. 40—4.

Újlak (Szerém m. Illoc, Ilok). A rómaiak Cuccium nevű telepének helye.

Sz.-Ferencz-rendiek zárdája és temploma.

Capistrán J. halálának helye.

A templom falában Újlaki Miklós (1476) és Lőrincz (1524) síremlékei.

Z—y K—ly: Vas. Ujs. 1859. 9. Két. Képpel.
Paur Iván: Az Ujlakiak sírkövei. Hazánk. I. 1858. 227. Két rajzzal.
Arch. Ért. 1869. 230.
Kenessei Albert: Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. I. 273. A sírkövek képei. 276—7. l.
Paur Iván: Magyar régiségek. Az Újlakiak sírkövei. Két fametszetű képpel. 8r. 7 l. Pest. 1876. Landerer és Heckenast kny.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 194.
Thallóczy L.: Arch. Ért. 1881—2. VIII. 1.
Arch. Ért. 1883. XXVI.
Thallóczy L.: Arch. Ért. 1889. 1—8. Képpel.
Csergheő Géza: Czímerek az Ujlakiak illoki síremlékein. Arch. Ért. 1881. 139—43.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 435.

Ujlaki Ferencz püspök síremléke gipszbe öntve.

E. kiáll. k. 2263.
Gerecze P.: Szobr. eml. 73.

Románkori díszes Agnus Dei.

Römer: Arch. Ért. II. 1869. 244. Jegyzetben.

Újlak vára és vártemploma romokban.

Mind. Gyűjt. II. 1790. 133.
Holbik: Illokról s Ujlakiakról. Társalk. VIII. 1839. 13. 14. Jegyzetek Magócsy István. U. ott. 21.
Morva: Ujlaki vár és zárda. Csal. Lapok. 1852. II. 6.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 407.
Vas. Ujs. 1871. 9. Képpel.
Vára. Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 44. (Említi Prandstetter Maximiliannak II. Rudolf követének részletes németnyelvű leírását a várról, a Vicayak hédervári könyvtárában.)
A vár történetéről. Margalits E. Horvát tört. repert. I. 76—7.

Török fürdő.

Römer: Arch. Ért. II. 1869. 233. Jgyz. M. Biz.

Usicza. (Ma csak Usticza létezik.) Hegyi vára.

Egyes régi képei a M. N. Múz.-ban. Bubics. 73. 576—8.

Valpó. (Verőcze m.) R. k. pleb. templom. 1722.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 101.

Kastély. Benne kápolna. 1738.

Sz.-Rókus-kápolna. 1795.

Temető-kápolna. 1740.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 101.
A régi várkastély látképe. Coronini. 400a. 45. l.
Koch—Kuhács F.: Valpó és urai. Vienac. 1876. VIII. k. 12—5. sz. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 635. és II. 23.

Val Cassone. L. **Veglia-sziget.**

Varasd. R. k. káptalani templom.

Ebner Ladislaus: Historisch-statistisch-topogr. Beschreibung der kön. Freyst. Warasdin. 1827—8. 8r. M. N. Múz.

Harangok a kápt. templom tornyában: *a)* felirata: Florentin Steckfus in Graz goss mich. 1704.

Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. és Jgyk. V. 49. M. Biz.

b) felirata: Joannes Forest Zagrab. 1728.

Römer-hagy. U. ott.

c) harangon: Florentin Steckfuss Zagrabiae. 1704.

Römer-hagy. U. ott.

Másik harangon Gloria in excelsis Deo 1714. felirat.

Römer-hagy. U. ott.

Pálos-zárda helye.

Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 101.

Varasd vára.

Régi képe. Birkenstein. 131.
Arch. Ért. II. 1896. 102.
Kukuljevics: Varasdi vár tört. 1857. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 14.
Tkalcsics Iván: A varasdi kénes fürdő Horvátországban. (Sumporne toplice kod Varašdina u Hrvatskoj.) Vienac. 1869. 28. E fürdő a római korban stb. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 570.
— — A varasdi fürdő. A rómaiak alatt Aquae Jassae vel Jassorum. Vienac. 1881 XIII. 31. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 659.

Veglia- (Krk)-sziget. (Dalmáczia.) Sz.-Lucia apátsági temploma.

Története. T. G. Jackson: Dalmatia. III. 125—38.

Székesegyház és műkincsei.

T. G. Jackson: U. ott. III. 140—51. Képekkel.

S.-Quirino-templom.

Ferencz-rendi templom.

T. G. Jackson: U. ott. III. 151—5. Képpel.

Feliratos kőlap. Bolgár és horvát glagol betűk keverékéből álló, eddig megfejtetlen felirata Kukuljevics szerint a XII—XIII. századból ered és tán a templom építésére vonatkozik.

Frangepán vára.

T. G. Jackson: U. ott. III. 154. Képpel.

Frangepán Iván vegliai gróf sírköve. 1465.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 57.
Crucsics Iván: Vegliai régiségek. Knjizsevnik. II. 1. és köv. l. (Római és horvát feliratok.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 513.
Czink Lajos: Veglia. Földr. Közl. 1892. 188—217. (Leírja Val Cassone kolostorát, templomát, római feliratait stb.)

Cassione-temploma.

T. G. Jackson: Dalmatia. III. 156—8.

Velika. (Pozsega m.) Várrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.
Veliki—Tábor: Vienac. 1890. XXII. k. 16. sz. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 740.
Kramberger Ernő: Verőcze. (Virovitica.) Vienac. 1880. XII. k. 18. sz. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 652.

Viljevo. (Verőcze m.) R. k. pleb. templom. 1789.

Schem. Quinque Eccl. 1903. 106.

Vinkovci. (Szerém m.) Római sírkő.

Veszllyi Eugen: Hormayer Archiv. 41.

Virivitica. (Wirovitica, Verőcze m.) Vára.

Régi képe. Birkenstein. 110.

Viskovác. (Pozsega m.) Várrom és templomrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28.

Vitalj. A rómaiak idejéből való várának nagy terjedelmű romjai.

Tizenhárom római oszlop.

Herculest az oroszlánnal ábrázoló dombormű.

Római út.

Két római templom nyomai.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Vrdnik manastir. (Szerém m.) Szerb monostor.

Közelében Vrdnik várromjai.

Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 46.

Vranduk. (Bosznia.) Várromjai, két órára Zenicától.

Vienac. 1879. XI. k. 8. sz. Említve Margalits E. Horvát tört repert. II. 645.

Vranik. (Lika-Krbava m.) Ravaniczai kolostorban kenyértartó edény (astophorium). 1705.

Ö.-kiáll. I. II. t. 15—9. l.
Mihalik: Mo. tört. eml. 318. 369. ábra.
Czobor: Egyh. eml. 116.

Vrhovec. (Pozsega m.) Várrom.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 28. 96.

Vukovár. (Szerém m.) Kolostor-templom.

Gr. Eltz-féle kastély.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 406.

Wihits. L. **Bihács.**

Wrana helység (Mjesto Vrana). Latin neve: Aurana, Laurana. Öt kilométerre római falak és régiségek.

Megerősített zárda helye.

Borelli gróf kastélya.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 622—3.

Zalán-Kemény. (Slankamen, Szalánkemén, Szlankamen = Sóskő. Szerém m.)

Rittium római város terjedelmes romjai.

Okrugics Illes: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 45.

Közelében állítólag Acumincum római táborhely. (Nem egy az előbbivel?)

Fröhlich R.: Acumincum vidéke és a római pannoniai limes. I. közl. Arch. Ért. 1892. 32—44. II. közl. U. ott. 115—28.

Sz.-Péter-Pálos-kolostor helye.

Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 71. 74.

Várrom a Duna és a Tisza összefolyásánál.

A vár régi képei. Bubics. 56. l. 457—9.
Ung. Mag. 1787. IV. 109.
Mind. Gyűjt. 1790. III. 137.
Sztojanovics Miját: Archiv za povjestnecu jugoslavensku. IV. 178—88. Margalits E. Horvát tört. repert. I. 40. után.

A völgyben régi szerb templom.

Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 45.

Régi, talán török fürdőépület maradványa Mrksič gazda pinczéjében a hegyoldalban.

Arch. Ért. 1892. 39.

Zágráb.

Ung. Mag. 1783. 473.
Prospectus L. R. Civitatis Zagrabiensis ad meridiem Auspiciis Munificentia E. I. R. D. D. Maximiliani Verhovacz De Rakitovecz. Episcopi Zagrabiensis. Edidit. Rézmetszetű kép. Römer-hagy. M. Biz. Törzsívekben.
Zágráb város térképe (Nagot Zagreba . . . . .) stb. Méret: 1′ = 80°. Römer-hagy. M. Biz. Törzsívek közt.
Rácski Ferencs: Zágráb város 1362-iki kiadásai. (Razhod grada Zagreba 1362. godine.) Starine IV. k. 1872. 118—129. l. (A Zágráb közelében levő Grecs város falai, bástyáiról stb.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 236—7.
Tkalcsics: Zágráb története a XIV. századig. Vienac. XIII. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 23.
— — Monumenta historica episcop. Zagrabiensis. I—II. k. Zágráb. 1873. 8r.
Monumenta historica Liberae Regiae Civitatis Zagrabiae Metropolis Regni Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae. Collegit et Sumplibus ejusdem civitatis edidit Joannes Bapt. Tkalčič. Volumen. I—XI. (Diplomata: 1093—1526.) Zagrabiae Velocibus types C. Albrecht. 1889—1905. Nagys. 8r. (Horvát czímlappal is.)
Tkalcsics: Két töredék Zágráb város XIV. századbeli történetéhez. (Dva odlomka za poviest grada Zagreba u XIV. vieku.) Starine VII. k. 1875. 13—46. (Egyik irat a városbeli házak és lakosok összeírása 1368-ból s vonatkozik a Castrum Grecs [hegy] nevű városrészre.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 244—8.
Néhány nyugtató aranyműveseknek adott ezüstről, hogy abból a Heródes által megölt sz. csecsemő ereklyéinek ereklyetartót készítsenek. Pál és Benedek zágrábi ötvösök a

fölöslegül maradt ezüstöt beszolgáltatják. Említve Tkalcsics oklevélközleményének kivonatában. Margalits E. Horvát tört. repert. II. 261—2.
Zágráb a XVII. században. Vienac. 1879. XI. k. 41. sz. Említve Margalits E. Horvát tört repert. II. 649.
Vázlatok Zágráb mult századbeli (értsd XVIII. század) krónikájából. Vienac. 1879. XI. k. 43—5. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 651.
Kukuljevics Iván: Harangöntő mesterség Zágrábban 1457-től fogva. Vienac. 1880. XII. sz. 6—11. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 651.
Tkalcsics Iván: Zágráb a XVI. századig Vienac. 1881. XIII. k. 1—52. sz. E terjedelmes tanulmány kivonata megjelent a Pallas Nagy Lexikon XV. kötetében Zágráb szó alatt. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 657.
— — Vázlatok Zágráb történetéből a XVII. századtól fogva. Vienac. 1881. XIII. k. 40. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 660.

Apolló szobra a zágrábi múzeumban. E szobrot darabokban Spalatoban, fejét pedig Szalonában, Diokletian palotája területén találták 1872-ben.
Krjami Izidor: Apollo szobra a zágrábi múzeumban. Rad. LV. 1881. 207—20. A fentebbi ismertetés Margalits E. Horvát tört. repert. I. 561.
Apollo szobra a zágrábi múzeumban. Vienac. 1872. IV. k. 30. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 596.
Jagics V.: A régiségek és azok fontossága tekintettel azokra, melyek a zágrábi nemzeti múzeumban vannak. Knjizsevnik. III. 48—74.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 543.

Székesegyház.
Kukuljevics: A zágrábi székesegyház (Prvostolna crkva Zagrebačka. 1856. A dóm leírása és története. Említve Margalits E.: Horvát tört. repert. II. 13.
Budapesti Hirlap. 1859. 255. 256.
Weiss Karl: Der Dom zu Agram. Mittheil. d. C. Com. 1859. 230—8. 260—6. Különlenyomatban is.
Römer: Arch. Ért. 1870. 157—62. 180.
Tkalcsics Iván: A zágrábi székesegyház két leltára a XIV. és XV. századból. (Dva inventaru prvostolne crkve Zagrebačke iz XIV. i XV. vieka.) Starine XIII. 1881. 119—149 l. (Ilyen leltárak voltak Horvátországban már a XI. században).
Rácski: Mon. spect. histor. Slavon. VII. pag. 181—2. Ez a leltár felsorolja az egyház kincseit, ruháit és könyveit. Margalits E. Horvát tört. repert. II. 280.
Tkalcsics: Prvostolna crkva zagrebečka nekoč i sada. Zágráb. 1885. (A zágrábi székesegyház valaha és ma.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 21.
Képe. Vas. Ujs. 1891. 46.
A székesegyház és érseki palota képe. Vas. Ujs. 1894. 21. sz. 1895. 42.

Négy- és háromüléses, intarziás széksorok. Feliratuk:

Arte et ingenio
Magistri Petri
Pictoris et Sculptor
Nicolaiqu. Carpentarius.

Megrendelőjük Gerzenczei László. 1520.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 436—8. Képekkel.

Freskók a székesegyház sekrestyéjében a XII—XIII. századból.
Arch. Ért. 1877. 231.

Szárnyas oltárok.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 174.

Csáktornyai Ernust Zsigmond püspök czímeres emléktáblája a székesegyházban. 1488.
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Gróf Erdődy Tamás és Frangepán György epitafiumai a székesegyházban.
Nagy István: Századok. 1874. 494—6.

Sz.-István mellszobra részben aranyozott ezüst. Francesco Barberini biboros megbízásából készült. 1635. Olasz mű, a székesegyházban.
Szines réznyomatú képe. M. Műkincsek. III. 11. tábla.
Pulszky K.: Ö.-kiáll. l. II. 123. l. 1. sz. Képekkel.
Ötvöss. rem. I. 15—6. Fénynyomatú kép.
Dr. Bojničič Iván: A zágrábi egyház kincstára. Arch. Ért. 1895. 147—57.
Czobor: Egyh. eml. 102. Képekkel.

Sz.-László ereklyetartó karja. 1690. A székesegyházban.
Pulszky K.: Ö. kiáll. Emlék.

Aranyozott ezüst szenteltvíztartó és fecskendő. A XV. századból. Székesegyház tulajdona.
Az ötvöss. rem. I. 83—4. Fénynyom. képpel.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 95. l. 64.
Czobor: Egyh. eml. 70. Képpel.

Keresztalakú ereklyetartó a zágrábi székesegyház kincstárában.
Dr. Bojničič Iván: Arch. Ért. 1891. 199—201. Képekkel.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 92. 80 Go.
Ötvöss. rem. II. 5—6. Fénynyom. képpel.
Czobor: Egyh. eml. 63.

Aranyozott ezüst úrmutató a XV. századból.
Ötvöss. rem. Fénynyom. Képpel.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 66. 16 Go.
Czobor: Egyh. eml. 51.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 241. XLV. tábla.

Elefántcsont-ereklyetartótábla a székesegyház könyvtárában.
Weiss K.: Die Elfenbein-Reliquientafel des Domschatzes zu Agram. Mittheil. d. C. Com. 1863. 231—4. Egy táblával.
Fényképe Klösz-től. M. Biz. 1876. 68.
Arch. Ért. 1886. 427—30. Képpel.
Czobor: Mo. tört. eml. I. 57—9.

Sz.-László palástjából készült miseruha.
H. I.: Sz.-László köpönyege Zágrábban a székesegyház kincstárában. Arch. Ért. VII. 1872. 241—2.
— — Arch. Ért. X. 165—71.
Említve Arch. Ért. 1898. 172.
Czobor B.: Mo. tört. eml. 59—60. Képekkel.
— — Egyh. eml. 73.
Fényképe Klösztől. M. Biz.

Pásztorbot aranyozott ezüstből. A székesegyház tulajdona.
Pulszky K.: Ö. kiáll. l. II. 93. l. 82 Go. Képpel.
Czímeréről Bárczai O.: Családi czímerek hazai emlékeken. Arch. Ért. 1893. 434.
Ötvöss. rem. I. 47—8. Fénynyom. képpel.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 240. és 274. ábra.
Czobor B.: Egyh. eml. 70. Képpel.

Gyulai Vuk püspök süvege. 1549.
Radisics J.: Mo. tört. eml. 325. l. LIX. táblán 1 ábra.
Czobor: Egyh. eml. 80.

Szentlászlói Thuz Osvat püspök 1499. dombormű képe.
Ipolyi: Műtört. tan. I. 195.

Középkori kereszt a dómban.
Czobor: Egyh. eml. 68. Képpel.

Fanyomatú misekönyv.
Különféle egyházi szerek fényképei Klösztől. M. Biz. 1876. 68.
Említve Arch. Ért. 1878. 239.

Corvin-kodex.
Fényképe Klösz-től. M. Biz. 1876. 68.

Felsővárosi román stilusú templom.

Ferencz-rendiek temploma.

Sz.-Márk temploma.

Árvaházi templom és régi sírköve. Ez utóbbi a zágrábi Múz.-ban.

Rómer: Arch. Ért. 1870. 180. 197. 200. l.
Bojničić, Tagányi és Csergheö—Csoma: Arch. Ért. 1888. 401—5. Képpel.

Zágráb mellett a Száva szigeten kolostor.

Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 101.
Békefi R.: A cziszt.-r. tört. Mo. 10

A Zágráb melletti Sz.-Remete Pálos-zárda. (V. ö. az előbbivel.)

Vienac. 1880. XII. 52. sz. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 656.
Tkalcsics: Zágrábi vár története. Nar. Nov. 1859.
Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 15.

Torony a Vráz-sétatéren Zágrábban.

Turanj na Vrazovom šetalištu u Zagrebu. Vienac. 1881. XIII. k. 1. sz. Rajzzal. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 657.

Zaosztrog. Régi zárda.

Tamás István boszniai király palástja a zárdában.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 78. 81.

Zára. (Dalmáczia.)

Ung. Mag. 1783. III. 475. 476.

Római emlékei.

Története. T. G. Jackson: Dalmatia. I. 230—248.

Sz.-Anastazia-székesegyház.

Kincstára.

Keresztelő-kápolna.

T. G. Jackson: Dalmatia. I. 272—88. Képek és alaprajzokkal.

Sz.-Donát-temploma.

Bulić: S. Donato in Zara. Wien. 1882. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 21.
T. G. Jackson: Dalmatia. I. 250—61. Alaprajz és képekkel.
Ferrari—Cupilli I. A zárai Sz.-Demeter templomának története a legrégibb időktől. Voce dalm. 1860. 10—2. 15—6. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 15.

S. Pietro Vecchio átalakított templom.

T. G. Jackson: Dalmatia. I. 261—2. Alaprajzzal.

Sz.-Lőrincz- (Lorenzo)-templom. Rom.

T. G. Jackson: Dalmatia. I. 263—5. Képpel.

Sz.-Orsola-templom.

T. G. Jackson: Dalmatia. I. 266. Alaprajzzal.

Sz.-Krisogon-templom.

T. G. Jackson: Dalmatia. I. 288—96. Alaprajz és képekkel.
Ljubics Simon: A zárai híres Chrysogon-zárda okleveleinek két lajstroma. 908—1782. (Dva popisa listina 908—1782. glasovitoga manostisa sv. Krševana u Zadru). Starine XIX. 1887. 81—171. l. Ismertetve Margalits E. Horvát. tört. repert. II. 347—8.

Sz.-Mária-templom és kolostor.

T. G. Jackson: Dalmatia I. 249—312. Számos képpel és alaprajzzal.

Kézalakú ereklyetartó a Sz.-Mária apácza-templomban.

Thallóczy L.: Arch. Ért. 1895. 51—54. Képpel.

Mária-zárda tornyán egykor létezett felirat: Anno in car. dni n(ostri) Ih(es)u Chri(st)i mil(esimo) CV. post victoriam et pacis praemia Jaderae introitus a deo concessa proprio sumptu hanc turrim s(an)c(t)ae Mariae Ungariae Dalmatiae Chroatiae construi et erigi jussit rex Colomannus Lucius de regno Dalm. Croat LIII. C. 4.

Idézésével említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 453.

Sz.-Simeon-temploma.

T. G. Jackson: Dalmatia. I. 312.

Sz.-Simeon aranyozott ezüst koporsója. Készíttette Erzsébet királyné, Nagy Lajos neje rendeletére Milanói Ferencz mester. Galvanoplasztikai öntvénye az Iparműv. Múz.-ban Budapesten.

Fondra: Istoria delle insigne reliquia di San Simeone Profeta che si venera in Zara. 1686-ban készült kézirat. Kiadta Carlo Federico Bianchi. Zara. 1855. Tratteli Battara. Öt lith. képpel.
Rómer Fl.: Arch. Ért. 1875. 135.
Eitelberger: Die Mittelalt. Kunstdenkm. Dalmatiens. Gesamm. Kunsthist. Schriften. Wien. 1884. 157—63.
Szendrei J.: Arch. Ért. 1886. 70—5. l.
Vas. Ujs. 1886. 9.
Czobor B.: Egyh.-műv. Lap. 1887.
T. G. Jackson: Dalmatia.
V. I.: Oxford. 1887. 312—9 Képpel.
Radisics Jenő: Műv. Ipar. 1892. 165—72. Képekkel és egy táblával.
Dr. Mayer G. Alfr.: Szent-Simon (így) ezüst koporsója Zárában. A M. T. Akad. Arch. Bizottsága nevében írta —, magántanár a berlini kir. technikai főiskolán. Kiadja a M. Tud. Akadémia Czímkép. Nagy Lajos czímere szent Simeon koporsóján. Tizennégy képes melléklettel és 29 ábrával a szövegben. Bpest. A M. T. Akad. könyvkiadóhivatala, 1894. 64. l. †. XIV. tábla. Ismertetése —e —r.-től. Arch. Ért. 1895. 179—80. Pór Antal. Századok. 1895. 372—80.
Dr. Gerecze Péter: Szent Simeon ezüst koporsója Zárában. Arch. Közl. XVIII. 53. Képpel. Ugyanaz. Különlenyomatban. Budapest. 1895. folio. 80. l. 53. Képpel.
— — Der silberne Sarg des Propheten Sct. Simeon zu Zara. Ung. Revue. Herausgeg. v. Prof. Dr. Karl Heinrich. 1895. V—VII. és VIII—X. Heft. (Előbbi mű fordítása, annak képeivel.) Lenyomatban is. Említve Arch. Ért. 1895. 376.
— — Kivonat. Akad. Ért. 1895. 580.
Poór Antal: Szt.-Simeon ezüst koporsója keletkezéséről. Arch. Ért. 1896. 135—8.
Gerecze P.: Válasz erre. Arch. Ért. 1896. 138—9.
— — Adalék Sz.-Simeon ezüst koporsójának keletkezéséhez. Gerecze Péter. Arch. Ért. 1896. 52—7.
E. kiáll. k. 1111.
Említve Arch. Ért. 1898. 172—4., 1899. 68.
Gerecze P.: Mo. tört. eml. 148—9. és XXII—XXIV. táblák.
Czobor: Mo. tört. eml. 156—9.
— — Egyh. eml. 34—8. Képekkel.

Nagy Lajos kelyhe a Sz.-Simeon templomban.

Radisics J.: Arch. Ért. 1895. 48—9. Képpel.

Sz.-Ferencz-rendi templom és zárda.

Papiszék, faragványokkal.

Csúcsíves kelyhek.

T. G. Jackson: Dalmatia. I. 309—12. Képekkel.

Zengg. (Senj, Lika-Krbava m.)

Milinovics Simon: Zengről Dalmácziában és a környéken levő régiségekről. Arkiv. VII. 129—46. Ismerteti Margalits E. Horvát tört. repert. I. 82—3.

Sz.-Márton-kápolna, 1303-beli glogolbetűs felirattal.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 56.

Zeng várát adományozza IV. Béla. 1260.

Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 4.

A Nehaj — Ne busulj — várat a XVI. században Lenkovics zenki kapitány építtette.

Magdics Mile: Zeng vár helyrajza és története. (Topografija i poviest grada Senja.) 1876. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 21.

Várkastély. Épült 1340. Korvin Mátyás és Mária Terézia restaurálták.

Zimony. (Szerém m.)

Ephemerides Budenses. 1790. 18.

Római Traurinum helye.

Arch. Ért. 1891. 32.

Attila idejében szereplő, Czilley-féle várának romjai.

Említve Arch. Ért. 1877. 73.

Okrugics Illés: Tört. adatok a Szerémségről. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 45—6.

Zimonytól Timokig terjedő római műemlékekről. L. Kozla községet Krassó-Szörény vm.

Zimony vára a XIV. századból.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 73.

Zimony története és rajza. Vienac. 1884. XVI. k. 29. sz. (Zemun.) Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 714—5.

Zlatgorában levő Sz.-Péter Pálos eremitorium.

Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 71.

Zvonigrad. (Dalmácziában.)

Vienac. 1384. XVI. k. 37. sz. Rajzzal. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 715.

Zwornik (a Duna mellett). Régi vár.

A vár és város képe 1717-ből. M. N. Múz. Bubics. 77. 613.

Zsivogostye. Minorita-zárda.

Kadcsics—Peka Péter: A dalmácziai makari kerület története. (Arkiva za povjestnica jugoslavensku.) VII. 92—. 128. lsmerteti Margalits E. Horvát tört. repert. I. 81.

Zsumberek. (Sichelburg, Zumberačke, Zágráb m.) Várát, mely most romokban hever Petaccy gróf építtette 1795-ben villám felgyújtotta.

Említve Margalits E. Horvát tört. repert. I. 84.

Laposics R.: Sichelburg. (Zumberek.) Rajzzal. Vienac. 1880. XII. 39—46. sz. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 655.

KÜLFÖLDÖN LEVŐ MAGYAR VONATKOZÁSÚ MŰEMLÉKEK.

A) Általános irodalom.

W. Boeheim után Z. Zs.: Mikó János bécsújhelyi festőművész. († 1478.) Kivonat Wendelin Boeheim bécsi múz. őr értekezéséből, melynek címe: Maler und Werke der Malerkunst in Wiener-Neustadt im XV. Jahrhundert; megjelent a bécsi régészeti egyesület közleményei 1889. kötetében. Arch. Ért. 1889. 107—112. Három képpel.

Hampel J.: A vidéki múzeumok ügye. (Külföldi magyar műemlékek áttekintése.) Arch. Ért. 1899.

H. I.: Az archeologiai bizottság utasítása a keleti műemlékekre és régiségekre nézve.

Masolino olasz képíró. L. *Vaisz.*

Miksa György: Magyar történeti emlékek külföldön. (Különös tekintettel az egykori Erdélyre.) Kiadja —. Ismerteti Rómer Flóris. Arch. Ért. 1869. 102—3.

Báthory-kincs a lengyeleknél. Sz. L. ismerteti Lozinski L. gyűjteményét. (Hol van?) Die Báthory-Gruppe in der hist. Sammlung des Herrn von Lozinski mit 15 Illustrationen cz. katalogus alapján. Erd. Múz. 1895. 233—4.

Kanitz F.: Beiträge zur Alterthumskunde der Serbischen Donau von Praovo bis Belgrad. Mittheil. d. C. Com. 1867. 28—68. Számos fametszettel.

Ifj. Pálfy Lipót, erdődi gróf: Magyar emlékek külföldön. Főv. Lapok. 1867. 272—4.

Publicationen des Vereines Wiener-Bauhütte. Wien. Selbstverlag der Wiener-Bauhütte. K. k. Akad. d. Bild. Kunst.

Vaisz Ignácz: Ungarn und die italienische Renaissance-Malerei. Ung. Revue. 1881.

— — Masolino olasz képíró művei. Adalékok a magyar műtörténethez. Olv. a II. oszt. 1872 október 9. t. ülésén. Budapest. Akadémia. 8r. 20 l.

Magyar emlékek külföldön. Reform. 1874. 167.

B) Külföldi városok magyar vonatkozású műemlékei és azok irodalma.

Aachen. Nagy Lajos király ajándékai: a káptalani kincstárban levő ereklyemutató és két czímer.

Bock Fr.: Die Geschenke Ludvig d. Grossen Königs v. Ungarn an die Krönkirche deutscher Könige zu Aachen. Mittheil. d. C. Com. 1862. 113—9. Fametszetekkel.
Az ötvösség remekei. I. 21—2. Rézmetszetű képpel. II. 81—2. Rézkarczú képpel.
Hampel J.: Die Metallwerke der ung. Kapelle im Aachener Gesch. Verein. Band XIV.
Czobor B.: Egyh.-eml. 33. Képpel.
— — Mo. tört. eml. 153—5.
Die Kunstschätze der ung. Kapelle von Aachen. Pester Lloyd. 1902 júl. 25.

Alsó-Kovil. Szerb kolostor.

Képe. Roskovics J. O.-M. Mon. Mo. II. 609.

Aquileja (Görz-Gradiska). Vára.

Kociancsics: Görz és Gradiska. Arkiv za povjestnica jugoslovensku. Szerk. Kukuljevics Iván. III. 173—222. (Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 35. után.)

Aversa. András herczeg sírköve.

Tud. Gyűjt. 1826. VIII. 132.

Bamberg. (Bajorország.) Sz.-István szobra a székesegyházban.

Képe. Vas. Ujs. 1900. 32.

Bautzen. (Szászország.) Mátyás király ülő emlékszobra a vártorony kapuhomlokzatán. Gipszöntvénye a M. N. Múz.-ban.

Venczel Gusztáv: Mátyás király egykori szobra Budiszinban. (Bautzen, Felső-Luzsiczin.) Arch. Közl. I. 229—43. Képek.
Fénykép után. Vas. Ujs. 1890. 52.
Szendrei J.: Mo. tört. eml. 198—200.
Czobor B.: Mo. tört. 122—3. Képe. 107. l. 136. ábra.
Fraknói Vilmos: Vas. Ujs. 1902. 41.

Belgrád és Végszendrő (Semendria) közti Duna jobbparti római castrum.

Dr. Ortvay T.: M. Biz. 1875. 20. 29.

Bern. (Svájcz.) Ágnes magyar királyné házi oltára.

Stammler (Jakob): Der sogenannte Feldaltar Karls des Kühnen von Burgund in historischen Muzeum zu Bern, eine altvenezianische Altartafel (Diptichon) aus dem Nachlasse der Königin Agnes von Ungarn. Mit einer Abbildung in Lichtdruck. Bern. Verlag v. Nydegger & Baumgart. 1888. Kis 8r. 232 l. Ism. Pór Antal. Századok. 1888. 665—8.
Schneider dr.: Zeitschr. f. christl. Kunst. I. 89—94. Képpel.
Rodt: Historische Alterthümer der Schweiz. 13. Fénynyom. képekkel.
Czobor: Arch. Ért. 1890. 334—9. Fénynyom. képpel.

Antipendium. Ágnes magyar királyné hímzése.

Száraz Antal: Ágnes királyné antipendiuma. Arch. Ért. 1891. 22—24. Képpel.
(J. Stammler: Königsfelder Kirchenparamente im hist. Muz. zu Bern. Berner Taschenbuch 1891-beli lenyomat kivonata.)

Magyar szentek a berni diptichonon.

Ballagi Aladár: Magyar királynék Svájczban. Vas. Ujs. 1898. 40.

Bécs. Őskori és római leletek Magyarországból a bécsi Udvari Term.-rajzi Múz.-ban.

Arch. Ért. 1904. 204—11. Képekkel.

Sz.-István király zacskója és sapkája a kapuczinusok kolostorában.

Lind Karl: Aus dem Schatze des Capuciner-Klosters in Wien. Mittheil. d. C. Com. 1883. 111—4. Két táblával és 3 fametszettel.
Czobor B.: E. kiáll. k.
— — Mo. tört. eml. 53—5. Képekkel.
— — Egyh. eml. 23. Két képpel.

Királyi korona, melyet a nagyváradi várban 1775-ben egy király-sírban találtak a XIII—XIV. századból. Jelenleg a bécsi Udvari Múz.-ban.

Képe. III. Béla eml. 224—7.

Corvin Mátyás és Beatrix királyné fehérmárvány domború arczképei a bécsi Udvari Múz.-ban.

R. F.: Corvin M. és Beatrix arczképei. Bud. Közl. 1868. 23. 25.
Mo. és a N.-világ. 1876. 21. Két arczkép.
Fraknói Vilmos: Mátyás király és Beatrix dombormű arczképeihez. Fővr. Lapok. 1877. 28.
Fényképei Klösztől. M. Biz.

Ereklyetartó ládácska (emaillképekkel diszített bronz), mely Zágrábból Bécsbe a Figdor-féle gyűjteménybe került.

Czobor B.: Mo. tört. eml. 53—4. Két szines képpel.

Magyar ágyúk Bécsben.

Rómer: Arch. Ért. VI. 146. 151.

Magyar czímert ábrázoló, fába metszett kép a XVI. sz. elejéről a csász. kincstárban.

M. Műkincsek. II. k. Képpel.
Lyka K.: Az iparm. könyve. II 286. Képpel.

Régi magyar viselet, képek a bécsi cs. könyvtárban.

Rómer: Arch. Közl. 1871. Táblákkal.

II. Lajos magyar király aczél fegyverzete és arczképe.

II. Apaffy Mihály sisakja és pánczélinge.

Fényképei Klösz-től. M. Biz. 1876. 68.

II. Ulászló sírköve Székesfehérvárról Bécsbe került 1543-ban, hol az udvari könyvtárban van.

Iray: Anno. IV. 390. l. után közli Károly J. Fejér vm. t. II. 95.

Bécsújhely (Wiener-Neustadt). Zrinyi és Frangepán márvány síremlékei a pleb. templomban.

Régi rajza. Akad. Arch. Biz. saj. L. Gerecze P. M. Biz. Rajztj.

III. Miksa főherczeg arczképe, dombormű égetett agyagból a sekrestyében befalazva.

Unger Thor nevű (lerontott) kapuja.

Fényképe. Rómer-hagy. M. Biz. (Felhuzatlan.)

Mátyás király serlege.

Dr. Majer J.: Arch. Ért. 1891. 1.
— — Ung. Revue. 1891. 212. l.
Ötvöss. rem. 95—6.
Radisics Jenő: Egy német folyóirat véleménye három magyar érdekű ötvösműről. Műv. Ipar. 1892. 39—43.
Mihalik J.: Mo. tört. eml. 246.
Rajza. Ágotha Imre O.-M. Mon. Mo. I. 123.

Négy üvegfestmény Mikó Jánostól a b.-újhelyi múzeumban.

Lyka K.: Az iparm. könyve. II. 282—3. Képekkel.

Boroszló (Breslau). Mátyás király arczképe Sauer Szaniszló kanonok († 1535.) síremlékén a Sz.-Lélek-templomban.

Gipszöntvénye a M. N. Múz.-ban.

Szalay Ágoston: Győri tört. és r. füz. I. 192.
Hans Lutsch: Die Kunstdenkmäler d. Stadt Breslau. 1886. 181. l.
Fraknói V.: Arch. Ért. 1891. 14—7. Képpel.

A városház.

Ajtó Mátyás király czímerével a boroszlói városház I. emeletén.

Képei. Vas. Ujs. 1890. 41.

Boroszlói múzeumban díszes velenczei üvegpohár Magyarország czímerével Mátyás korából.

Hampel J.: Schlesiens Vorzeit in Bild und Schrift. IV. B. ismertetésében. Arch. Ért. 1905. 85—6. Szines képpel.

Breslau. L. **Boroszló.**

Bukarest. Erdélyi szászok síremlékei és Erdélyből került régiségek a bukaresti múzeumban.

Téglás G.: Arch. Ért. 1905. 91—5.

Carnuntum. L. **Német-Óvár** (Deutsch-Altenburg).

Castua. Istria félszigeten. Tévedésből Fiume-nél 312. h. felsorolva.

Cöln. L. **Köln.**

Deutsch-Altenburg. L. **Német-Óvár.**

Ebenfurth. (Alsó-Ausztria.) Mikó János festménye, megrendelte Jörg v. Pottendorf, a templom sekrestyéjében.

Lesse Sax lovag sírképe, fest. Mikó János. 1473. Ugyanott.

Florian Winkler sírképe 1477. Mikó Jánostól. U. ott.

W. Boeheim: Arch. Ért 1879.

Galata. L. **Konstantinápoly.**

Galambócz. (Szerbia.) Vára az aldunai szorosban.

Zombory G.: Vas. Ujs. 1859. 49.
Távlati képe. Mo. Képekb. Szerk. Nagy M. 1870. I. 337.
A vár felvételéről. Arch. Ért. 1895. 280.
Komáromy János utazása 1697—1705. L. Szamota T.: Rég. magyar utazók Európában. 1892. 320.

Hainburg. (Alsó-Ausztria.) Vára.

N—n.: Vas. Ujs. 1869. Keleti G. rajzával.
Hainburg középkori erődítéseinek képe. Ortvay T. Pozsony város tört. I. 223. l.
A bécsi kapu Hainburgban. Ortvay T. Pozsony város tört. I. 224. Képpel.

Heiligenkreuz. (Alsó-Ausztria.) Cziszterczita apátság temploma.

Fölvételei a Wiener-Bauhütte Autografiái közt. M. Biz. 1903. 503. Steindl-hagy. mappában.

Insbruck. (Tirol.) Miksa császárnak az udvari templomban (Hofkirche) levő síremléke, a melyen Székesfehérvárnak 1490 nov. 19-iki elfoglalása domborműben ábrázoltatik.

A jelenet fénynyomatú képe. Károly J. Fejér vm. t. 488. l. mellett.

III. Miksa főherczeg síremléke a Sz.-Jakab-templomban.

Dr. Éber L.: Arch. Ért. 1905. 203. Képekkel.

I. Ulászló király anyjának Erzsébetnek óriási érczszobra.

Thewrewk Árpád: M. tört. eml. Tirolban. Mo. s a N.-világ. 1875. 34. Képekkel.

Izmid. (Törökország.) Magyar bujdosók sírjai.

Thaly K.: Még valami Thököly és a bujdosók sírjairól Izmidben s Izmid táján. Századok. 1890. 66—7.

Klosterneuburg. (Alsó-Ausztria.) II. Ulászló király fatáblára faragott domborművű arczképe a prépostsági múzeumban.

Száraz Antal: Arch. Ért. 1893. 191. Képpel.

Komothau. (Csehország.) Sirkőfeliratok.

Grabschriften in der Kirche zu Komothau. MS. Saec. XVIII. pag. 8. in 4. MS. Germ. M. N. Múz. Quart. Germ. 344.

Konstantinápoly (Törökország) magyar emlékei.

Thaly K.: Konstantinápolyi újabb kutatások a Rákóczi-emigráczió idejéből. Századok. 1890. 1—19. 102—23.

Szadeczky Lajos: Konstantinápoly és magyar emlékei. Budapest. 1903. A MÁV. kiadása. Thália kny. 8r. 115. 40 képpel.

A galatai Sz.-Benoit-egyház oltára, mely előtt Rákóczi eltemettetett.

Rákóczi-féle szentségmutató a galatai Sz.-Benoit-egyházban.

Képek. Vas. Ujs. 1890. 27.

Récsey Viktor: A konstantinápolyi Rákóczi-templom. Budapesti Hirlap. 1904 nov. 13.

Rákóczi koporsójából való ereklyék.

Vas. Ujs. 1892. 21.

Kozla. Bányamunkás telepeivel szemben a szerb parton levő sziklafeliratok. L. Kozla. Krassó-Szörény vm.-ben említve.

Köln. A dóm XV. századi oltárképe Zsigmond király térdelő alakjával.

Képe. Vas. Ujs. 1892. 34.

Königsberg. Mária királyné (II. Lajos özvegye) arczképe.

Dr. Éber L.: Arch. Ért. 193—6. Képpel.

Kemény Lajos: A kép feliratának olvasásáról. Arch. Ért. 1905. 285.

Krakkó. (Lengyelország.) Báthory István síremléke a királyi templomban.

Képe. Vas. Ujs. 1886. 50.

Gipszmásolata.

E. kiáll. k. M. N. Múz.-ban.

Krakkó templomainak autogr. felvételei a Wiener-Bauhütte rajzaiban. Akad. Arch. Biz.-nál.

Kulics. (Szerb Dunaparton.) Római épületmaradványok.

Délmo. tört. Ért. IV. 1878. 102.

Magdeburg. Sz.-Erzsébet szobra.

H. I. irónvázlata a kassai dóm alaprajzának hátlapján. Akad. Arch. Biz. saj.

Mária-Czell. (Stajerország.) Nagy Lajos király által ajándékozott Madonna-kép.

Említve Arch. Ért. 1893. 236.

Czobor B.: Mo. tört. eml. I. 155.

Novák Lajos: Nagy-Mária-Czell rövid története és ismertetése. A kegyhelyre zarándokoló ájtatos bucsújárók használatára és épülésére. Budapest. 1900. Stephaneum kny. 8r. 93. (Népiratok. 161. sz.)

Ereklyetartók a XVII. századból a máriaczelli apátság tulajdonai.

Pulszky K.: Ö.-kiáll. I. II. 123. l. 2. 158. 6.

A bold. Szűz templom-zárdájában a főlépcső felett levő képen egy magyarországi grófi család.

Sasinek Ferencz: Századok. 1897. 651—2.

Gyertyatartók a XVII. századból. A r. k. templom tulajdonai.

Pulszky K.: Ö. kiáll. I. II. 130. l. 2 B és 4 B. szám és 131. l. 7—8 B.

Úrmutató a XVII. századból. Mint előbbi.

U. ott. II. 13. l. 3 B.

Két kehely a XVII—XVIII. századból. Mint előbbiek.

U. ott. II. 131. l. 6 B. és II. 135. l. 32

Kehely 1745-ből. Mint előbbiek.

U. ott. II. 140. l. 11 Rc.

Két kereszt a XVII. századból. Mint előbbiek.

U. ott. II. 126. l. 9. és 127. l. 10.

Gyertyatartó a XVIII. századból. Mint előbbiek.

U. ott. II. 137. l. 43—4.

Ereklyetartó a XVIII. századból. Sz.-Ferenczek tulajdona.

U. ott. II. 143. l. 40 Rc.

Feszület a XVII. századból. A r. k. templom tulajdona.

U. ott. II. 137. l. 41.

Feszület a XVIII. századból. Mint előbbi.

U. ott. II. 138. l. 49.

Tálcza ampolnákkal a XVIII. századból. Mint előbbiek.

U. ott. II. 139. l. 6.

Aranynásfa.

Az ötvöss. rem. II. 69—70. Színes nyomatú képpel.

Musinka. (Galiczia.) Orosz fatemplom.

Mysk. E.: Művészet. 1905. 122. Képpel.

München. (Bajorország.) Magyar érdekű olajfestmények, síremlékek.

Nachrichten über einige Ungarn betreffende zu München sich befindliche Ochlgemälde Monumenta und Druckwerke. MS. Saec. XIX. Frusta 3. in 4r. M. N. Múz. Quart. Germ. 594.

Zománczos arany kereszt, mely Gizella királyné kincseiből került a kir. kincstárba.

Említve Arch. Ért. 1899. 2.

Nápoly. (Olaszország.) Sz.-Genario-templom (Duomo di S. Genario) és főkapuja.

A főkapu fényképe. M. Biz. 1874. 43.

Martel Károly magyar király síremléke a Sz.-Genario-templomban.

Aragoniai Beatrix magyar királyné síremléke. U. ott.

Endre, nápolyi király síremléke.
Valamennyinek fényképe és leírása Óvári Lipóttól. M. Biz. 1874. 43. 54.

Német-Óvár. (Deutsch-Altenburg, Alsó-Ausztria.) Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1894. 444., 1895. 375.

Carnuntum római város maradványai.

Amphitheatrum.

Római tábor.
Hasznos Mul. 1827. II. 21.
Helyszínrajz. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 122. l.
Büttner Lina: Kirándulás Német-Óvárra. Vas. Ujs. 1870. 40.

Római kapu.
Fényképe. Römer-hagy. M. Biz. 1891. 159.

Német-Óvár csúcsíves temploma és körkápolnája.
E. Sacken: Die Kirche und Rundkapelle zu Deutsch-Altenburg v. —. Mittheil. d. C. Com. 1856. I. 151—4. Egy táblával és több fametszettel.
Ortvay T.: Pozsony város t. I. 139—41. és 150. Képpel.

A templom oldaloltárképe.
Ortvay T.: U. ott. 144.

Amphitheatrum.

Székesegyház.

Sz.-Mihály-temploma. (S. Michele in Monte.)

Sz.-Mária-templom. (S. Maria in Canneto.)

Sz.-Ferencz-r. templom és zárda.
T. G. Jackson: III. 289—304.

Nürnberg. (Bajorország.) Sodronyzománczos korona a Germán Múz.-ban.
Kövér Béla: Arch. Ért. 1905. 146—59. Színes táblával és több képpel.

Passau. (Felső-Ausztria.) Gizella királyné síremléke a nidernburgi kolostorban. Gipszöntvény a M. N. Múz.-ban.
Csete: Gizella királyné sírjáról. Pest. 1862. 8r. Képei. III. Béla eml. 329—31.

Páris. Első Mátyás királynak a párisi fegyvertárban 303. szám alatt létező pajzsa fából megaranyozva.
Rajzolta a helyszínén 1843. esztendőben Jankovics Antal pag. 1. in fol. M. N. Múz. Fol. Hung. 679.

Sz.-Margit házi oltára.
Römer: Der Hausaltar der sel. Margaretha, Tochter Königs Béla IV. Mittheil d. C. Com. 1867. 133—45. Egy táblával.
A Sz.-Margit oltárára vonatkozó kézirati jegyzetek Römer iratai. M. N. Múz. Oct. Hung. 501. Tom. X. Sz.-Margit oltára feliratú fogásban.

Kapisztrán arczképe Vivarini Bartolomestől. Eredeti a párisi Louvre-ba. Másolata az Orsz. Képtárban Budapesten.
K. L.: Vas. Ujs. 1901. 45. l.
(Fényképét l. M. Biz.)

Petronell. (Alsó-Ausztria.) Mithraeum.
Említve Arch. Ért. 1895. 375.

Pitten. (Bécsújhely közelében.) Várkápolna.
Schlegel Péter: A pitheni várkápolna felirata. M. Sion. 1866. 680.

Póla. Salamon király állitólagos síremléke. Felirata: HIC REQUIESCIT ILLVSTRISSIMVS SALAMON REX PANNONIE. (A millenniumi kiállításról visszaküldetvén a pólai Campanile lépcsőházában helyeztetett el.)
Grazer Tagepost. 1900 jún. 22. után említve Századok. 1900. 854.
E. kiáll. k. 100.
Képe. III. Béla eml. 334.

Prága. (Csehország.) Sz.-György lovas bronzszobra a Hradsinon. Kolozsvári György és Márton ötvösszobrászok műve. Bronzöntvénymásolata a budavári főtemplomhoz vezető lépcső fordulatánál és Kolozsvárt.
Oláh Miklós leírása a szoborról. Hungaria. I. 16. fej. Kivonata Römer-hagy. XLI. sz. cs. M. Biz.
Kolozsvári Gy. és M. szobrászokról. Zeitsch. von u. für Ungarn. 1804. 86. l.
Hampel J.: Arch. Ért. 1888. 193—208. Képekkel.
Műv. Ipar. 1894. 95—6.
Gerecze: Mo. tört. eml. I. 148.
— — Szobr. eml. 58.
A szobor mintázása a budapesti Halász-bástyára állítandó másolat elkészítésére. M. Biz. 1899. 323. 334., 1900. 159. 211. 241. 247.
A szobor képei. III. Béla eml. 321—6.

Sz.-István kardja a Sz.-Veit-templom kincstárában.
Bock Fr.: Das Schwert des heil. Stephan. (Der Schatz von St. Veit in Prag). Mittheil. d. C. Com. 1870. 14. l. Képpel.
Vas. Ujs. 1900. 32.
III. Béla eml. 233. 238.

Radkesburg. L. **Regede.**

Regede. (Ratkesburg, Stajerország.) Vár.
Alaprajza Könyöki J.-től. M. Biz.

Ráma. (Ó-Palánkával szemben, Szerbiában.) Római hídfő a helységtől ¼ órára.

E fölött a Stari Grád (ó-vár) nevű plateaun Lederata nevű castrum alapfalai.
Böhm L.: Délmagyarországi tört. Ért. 1883. 1—50. l. 4. jegyzet.
— — Lederata-Tibiscum közötti hadút vonal az egykori Dáciában. Délmo. tört. Ért. 1883. 49—50.

Rodostó. (Törökország.) Rákóczi-templom.
Századok. 1892. 436.
Thaly K.: Rodostói magyar emlékek. (Thaly kutatásainak ismertetése.) Századok. 1889. 371—2.
— — Rodostó és a bujdosók sírja. Történelmi kutatások a helyszínén. Századok. 1889. 457—514. 561—533.

Róma. (Olaszország.) St. Stephano del Rotondo-templomban Lászó (Lazius) János síremléke.
Csergheö Géza: Turul. VIII. 129—31. Képpel.
Gerecze P.: Szobr. eml. 174.

Az Aracoeli-templom Rómában. (Crckva Araceli u Romu.) Vienac. 1874. VI. 27. Itt nyugszik az utolsó boszniai királyné Katalin. Sírkövének rajza. A 28. számban arczképe.
Margalits E.: Hovát tört. repert. II. 609.

Sz.-Jeromos illir. hospiciuma és temploma. Mai alakjában. 1588.

Paulina bosnyáknő sírköve 1479-ből.
Margalits E.: Horvát tört. repert. I. 5.

Runkelstein. (Bajorország.) A várban magyartárgyú falfestmény: Erzsébet királyné, Nagy Lajos neje stb. 1362-ből.
Képe. Vas. Ujs. 1892. 34.
Pór Antal: Arch. Ért. 1900.
Ism. 1900. 662.

St. Denis. (Francziaország.) Apáts. templomban, magyarországi Klementina, franczia királyné, Róbert Károly magyar király nővérének sírszobra.
Képe. III. Béla eml. 341.

Szörénytorony. Értsd alatta **Turn-Szeverin** oláhországi várost.
Délmo. tört. Ért. 1884. 114.

Szörénytoronyban talált római téglák.
Arch. Ért. VIII. 1874. 225. l.

Szörénytoronyban lelt római sír, téglák.
Délmo. tört. Ért. I. 1875. 34. l.

Szörénytoronyban talált római sír és járulékai ú. m. ólomkoporsó, arany ékszerek.
Délmo. tört. Ért. II. 1876. 38. 44. l. III. 1877. 80. l.

Római siremlékkő Szörénytoronyban.
Délmo. tört. Ért. II. 1876. 212—3. l.

Traján-híd maradványai a Duna partján.
Marsigli Lud. Ferd.: Marsilii Comitis epistola de ponte sub imperio Trajani supra Danubium exstructo ad reverendissimum et doctissimum patrem Bernardum de Montfaucon. Albertus Henricus de Sallengere: Novus thesaurus antiquitatem Hagae-Comitum. 1716—9. Ívrét. Albertus Henricus de Sallengere: Novus thesaurus II. k. 990—4. l.
Nagy Gabrielis: Danubii pons per Trajanum et Constantinum Magnum structus. MS. Saec. XIX. Folio. 2. u4r. M. N. Múz. Quart. Lat. 2020.
Trajanus hídja. Alm. v. Ung. auf d. J. 1778. Wien und Pressburg. 1878. 8r. 183—4.
Trajanus hídja faoszlopairól. Mind. Gyűjt. 1789. 231—3.
Sulzer Franz Josef: Ueber den wahren Standort der Trajanischen Brücke. (Eine topographische Berichtung zu seinem gedruckten Werke; aus dessen hinterlassenen Handschriften gezogen, und mit Anmerkungen Versehen von Andreas Thorwächter.) Siebenbürg. Quart. Hermannstadt. 1801. VII. 87—93. l.
Balla Károly: A Duna kőhídjai. Tud. Gyűjt. 1820. V. 40—49. Traján hídját ismerteti Marsigliból. Két felrással. Rómer megjegyzése. Iratai. M. N. Múz. Rég. tár. 14. sz. cs.
Aschbach Pr. dr.: Ueber Trajans steinerne Donaubrücke. Mittheil. d. C. Com. 1858. III. 197—220. Két táblával. (A turnseverini római híd rajzaival.)
Különlenyomatban. Wien. Staatsdr. 1858. N. 4r. 1—24. l.
Traján-hídra vonatkozó észrevételek. Kanitz F. Mittheil. d. C. Com. 1865. LVIII—XLVIII. (An die Redaction.)
Boleszny Antal: Szörénytorony város közelében Traján hídfő maradványai. Délmo. tört. Ért. 1880. 97—105. 119—20.

Turris Severina nevű város helye és maradványai.

Alexander Severus tornya a városi Népkertben.
Boleszny Antal: Délmo. tört. Ért. 105—13.

A szörényi bánság várának romjai a városon túl, a keleti oldalon. Traján hídfővel szemközt.

Két templom kőalapjai.
Boleszny A.: U. ott. 113—9.

Tergovest. (Oláhország.) Egykori erődítményei.
Régi képei egyes lapokon. M. N. Múz.
Bubics. 71. l. 560—1.
Ortelius. 182. (1595-ből.)

Végszendrő (Semendria, Semederevo). Római vár.
Említve Arch. Ért. 1878. 73.

Régi vára.
Régi képei. M. N. Múz. Bubics. 60. l. 465—6.

Trajánhid. L. **Szörénytorony.**

Troppau. Magyar eredetű (ezüst) pohár a troppaui múzeumban.
K(emény) L(ajos): „Katalog der Ausstellung von Alt-Oesterreichischen Goldschmiedearbeiten. 1904." Ismertetése Arch. Ért. 1905. 282.

Turn-Severin. L. **Szörénytorony.**

Tylici. (Galicia.) Orosz fatemplom.
Mysk. E.: Művészet. 1905. 122. Képpel.

Zürich. (Svájcz.) Orsz. Múz.-ban III. Endre lányának Erzsébetnek sarkofágja.
A felső lap képe. III Béla eml. 339.

Szines ablak magyar és osztrák czímerrel és e felirattal Sancta Maria, Sancta Margareta Anno 1438. (A zürichi múzeumban.)
Képe. Arch. Ért. 1802. 263.

Magyar czímert ábrázoló üvegfestmény a Schweizi Landes Museumban.
Lyka K.: Az iparm. könyve. II. 285. Képpel.

PÓTLÁSOK ÉS JAVITÁSOK.

A) Magyarország műemlékeinek általános irodalmához.

Bizori D. Simpliciano: Notizia d. St. Ungeria. 1636.

Bongarsius Jacobus: Ein Betrag zur Geschichte der Gelehrten Studien des XVI. und XVII. Jahrhunderts. Bern. 1874. 1—72 l. Kiadta Hagen Hermann. Magában foglalja Bongarsius utinaplóját. Útja Bécsből Konstantinápolyba három hónapig tartott, Magyarország és Erdély helyein legtovább időzött. Magyarul Szamota: Régi utazások Magyarországon. 163—82. Horvátul Matkovics Péter: Bongars Jakab 1585-ik és Mitrovicai Vratiszláv 1591-iki utazási naplói. Utazások a Balkán félszigeten a XVI. században. (Putni dnevnici Jakova Bongarsa od g. 1585. i Vratislava s Mitrovica od g. 1591. Putovanja po Balkanskom polnotoku XVI. vieka.) Rad. 130. köt. 86—181. Ismertetése Margalits E. Horvát tört. repert. II. 213—4.

Brown E. utazása 1669—70. L. *Szamota I.*

Czakó Elemér: Kolozsvári Márton és György XIV. századi szobrászok. Írta —. Budapest. 1904. 8r. 35 l.

Csánki D.: Mátyás király, mint városépitő. Századok. 1904. 297. 395. 544.

Divald Kornél: A fafaragás Magyarországon. Az iparművészet könyve. Szerk. Ráth Gy. II. k. 1905. 220—253. l. Számos képpel.

— — A lakkművesség nyomai Magyarországon. Az iparművészet könyve. II. k. 324—329. Képekkel.

— — A bútorművesség emlékei Magyarországon. Az iparművészet könyve. Szerk. Ráth K. 1905. II. k. 430—505. Számos képpel.

— — Festett deszkamenyezetek. U. ott. 478—494. Képekkel.

Evlia Cselebi török világutazó Magyarországi utazásai. 1660—1664. A M. Tud. Akad. tört. biz. megbizásából fordit. és jegyzetekkel kisérte dr. Karácson Imre. Budapest. 1904. M. T. Akad. 8r. XV. †. 547 l. (Számos magyar vár régi állapotának megismerésére nélkülözhetetlen.)

Dr. Éber László jelentése tanulmányútjáról. Jelentés a Magy. Nemz. Múz. 1903. évi állapotáról. Budapest. 1904. 141—149. (Abauj-, Sáros- és Szepesmegyei műemlékekről.)

Fabritius Károly: Erdélynek Honterus által készitett térképe 1535-ből. Egy térképpel. Akad.

Finály G.: A római limes felkutatásáról Pannoniában. Arch. Ért. 1905. 214—7.

Földrajzi Közlemények. Szerk. Berecz Antal. Kiadja a M. Földr. Társ. I—XXXII. évf. Budapest. 1873—1905.

Gerecze Péter dr.: A művészi restauratio Olaszországban és a Rajna vidékén, tekintettel a pécsi székesegyházra. Budapesti Szemle. 1893. 68—94.

Halavács Gy.: Magyar harangfeliratokról. Arch. Ért. 1905. 161—3.

Hampel J.: Lovas istenségek dunavidéki antik emlékeken. Második sorozat 68—75. sz. emlékek. Arch. Ért. 1905. 1—16. Számos képpel.

Henszlmann Imre: Die mittelalterliche Baukunst in Ungarn. Oesterr. Revue II. Jahrg. (Szól a következő helyek épitményeiről: Székesfejérvár, Tihany, Lébény, Kapornak, Deák-Monostor, Jaák, Pannonhalma, Kisbény, Horpács, Türje, Zsámbék, Ócsa, Zircz, Margitsziget, Budavár (domokosi és helyőrségi templomok), Keszthely, Veszprém, Kassa, Csötörtökhely, Pozsony).

Han Paul Conr. Balthasar: Alt u. Neu Pannonia. 1686.

Hanusz István: Magyar helyneveink. Földr. Közl. 1885. 212—4. 547—8. (Hivatkozik Hunfalvy János: Magyar helynevek elidegenitéséről. Ung. Revue. 1883. 405—428. l. levő adataira.)

Hanusz István: Községek névváltozása. Földr. Közl. 1890. 489., 1892. 33.

— — Hazánk városainak fekvése. U. ott. 1898. 33., 1901. 48.

— — Az iparűzés földrajzi elosztakozása Mo. vm. U. ott. 1899. 129—138.

Horvát Mihály: A vármegyék szereplése nemzetünk életében. Akad.

Dr. Illésy János: Magyarországi ötvösök 1732-ben. Arch. Ért. 1904. 385—97.

Iparművészet (Az) könyve. A M. Iparműv. Társ. megbízásából szerkeszti Ráth György elnök. I. k. 1903. II. k. 1905. Budapest. 8r. Számos rajzzal.

Ipolyi Arnold: Magyar régészeti repertorium. Arch. Közl. II. 187—317.

Jakab Elek: Erdélyi apátságok. Magyar Tört. Tár. XIII. 1867. 3.

Jirecsek Hermenegild: Pannonia a IX. században. (Pannonija u IX. stoljeću.) Knjizsevnik. III. 87—106. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 543—556.

K—b: Kempelen Farkas rézmetszetei. Művészet. 1905. 138.

Kárász Leó: Kolozsvári Márton és György (ötvösszobrászok). Arch. Ért. 1905. 125—137.

Kelcti Károly: A művészet, mint nemzetgazdasági tényező. Akad.

Kemény Lajos: Schedler János Kristóf kőfaragó. Művészet. 1905. 138.

— — Gyöngyfűzők és hímvarrók. Arch. Ért. 1904. 446—7.

— — Hazai pecsétmetszőkről. Arch. Ért. 447—8.

Király Pál Dacia nyugati határa és védelme. Hunyadm. tört. és rég. 1889—90. Évk. Ismerteti Fr h ich K. Arch. Ért. 1891. 419—427.

Kohl I. G.: Die Donau von ihrem Ursprunge bis Pest. Triest. 1854. (Dunamenti magyar várak.)

Kubinyi Ágoston: Hazai műiparunk érdekében. Arch. Ért. 1869. 89—91.

Dr. Kuzsinszky Bálint: A római birod. limes felkutatásáról Pannoniában. Arch. Ért. 1905. 213—4. Ugyanerről, ugyanott. L. *Finály G.*

Lazius: Des Kunigreich Hungarn chonogr. Beschreibung. Wien. 1556. 8r.

Lyka K.: Az üvegfestészet Magyarországon. Az iparművészet könyve. Szerk. Ráth K. II. k. 278—296. Számos képpel.

Majláth Béla: Forgách Ádám és Báthory Zsófia ékszereinek tört.-hez. Akad.

Magyar Hazai Vándor. 1833. 1—3. r. (Várak, omladékok.)

Magyar egyet. Geogr. 1756.

Marsigli: Description Du Danube. 1744. 1—6. kötet.

Magyarországi várak, váromladékok és maradványok. Rövid ismertetéssel. M. Hazai Vándor. III. 1833. 59.

Magyarország ismertetése 1788-ból. (Német földrajzi tankönyv a budai kir. egyetemi nyomdából.) Ismerteti Hentaller Elma. Földr. Közl. 1877. 322—327.

Márki Sándor: Hazánk a magyar földrajzi irodalomban. 1874—79. Földr. Közl. 1879. 109. 137. 180.

— — Rákóczi György bibliája. (Különösen a csúcsíves kötés.) Századok. 1887.

— — A magyar térképírás multja és jelene. Földr. Közl. 1896. 291—303. (Németül u. ott az Abrégében, 82—97.)

— — Műízlés a középiskolákban. Magyar Polgár. 1898 192—3. sz.

— — A középkor kezdete Magyarországon. Századok. 1890. Oláhul is: Ungaria. 1893.

— — Le vestigia dei Longobardi in Ungheria. Altic memorie de congresso storico tenuto in Cividale. 1900. 177—84. (Különlenyomatban is.)

Matkovics Péter: Utazások a Balkán-félszigeten a XVI. században. Pigafetti Mark Antal vagyis Verancsics Antal második utazása Konstantinápolyba. 1567. Rad. 100. köt. 1890. 65—168. l. (Putovanja po Balkanskom polnotoku XVI. vijeka. Putopis Marka Antuna Pigafette, ili drugo putovanje Antuna Vrančiča u Carigrad 1577. godine.)

Pigafetti Mark Antal Verancsics uti kisérőjének dolgozata: Itinerario di Marc Antonio Pigafetti, gentilhouomo vincentino. London. 1585. Igen ritka mű, a londoni példány unicum lévén, Matkovics másolata megjelent a Starine XXII. könyvében. A II. fejezet a Bécs—Buda—Belgrádig tett utat irja le és pedig Pozsonyt, Komáromot, Nagy-Magyart, Megyert, Esztergomot, Visegrádot, igen részletesen Budát, továbbá Pestet, Erdődöt, Ilokot (Újlak), Péterváradot; visszatérőben: Karloczát, Mitrováczot, melyet a magyarok Száva-Sz.-Demeternek neveznek, Zotint (Zata), melynek várfokáról végigtekint a bácskai síkságon, Eszéket, Laskafalut, Mohácsot, melynek ekkor kis török vára van, Baranyavárt, a hol török váracska, egy Sz.-Istvánkori vár és kéttornyú templom romjai állanak. A szegzárdi apátság ekkor török katonasággal megrakott vár, Pakson fallal kerített templom áll stb. Lásd bővebb kivonatát Margalits E.: Horvát tört. repert. II. 47—49.

— — Pigafetti utazása. 1567. Olasz szövege. Starine. XXII. 1890. 68—194. Margalits E.: Horvát tört. repert. II. 356.

— — Horvátország legrégibb földrajza. Rad. 105. köt. 1891. 239—44. Emlitve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 81.

— — Két konstantinápolyi császári követség útleírása. Ryma K. 1571. és Ungrad Dávid 1572. évi utazása. Rad. 112. köt. 1892. 163—243. (Opis dvaju carskih poslanstva u Carigrad K. Ryma g. 1571. i D. Ungnada g. 1572.)

A bécsi szászári könyvtárban levő Descriptio itineris Joannes Van den Branden et Sociorum Bruxellis Constantinopolin cum descriptione aulae Turciae (Sig. 8590. hist. prof. 1036.) útleírás tulajdonképen a Rym kiséretében levő egyik alantas katonatisztnek hollandi nyelven irt műve. A Bécstől Belgrádig terjedő rész leírásának bő kivonata Matkovics horvát munkájának ismertetésében. Margalits E. Horvát tört. repert. 89—91. Ungnad Dávid útját a kiséret egyik tagja németül irta meg és Franciscus Omichius egyetemi tanár az Odera melletti Frankfurtban 1582-ben Gustrowban (Mecklenburg) adta ki. Egyetlen példányát a göttingeni egyetemi könyvtárból Matkovics Péter ismerteti először. Ennek kivonata Margalits E.: Horvát tört. repert. II. 92—4.

Matkovics Péter: Gerlach és Schweiger útleírásai vagyis Ungrad Dávid 1573-iki és Sinzendorf Joachim 1577-ik konstantinápolyi követsége útjának leírása. (Putopisi St.-Gerlach i Sal. Schweigera, ili episi putovanja carskih poslanstva u Carigrad, naime Davida Ungnada od g. 1573. i Joackima Sinzendorfa od g. 1577. Rad. 116. köt. 1893. 1—112 l.

Gerlach István (szül. 1546.) munkáját kiadta ifj. Gerlach István 1674-ben. Magyarországról szóló rész kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 135—136. Schweiger Salamon udvari pap német nyelvű leírása hozzáférhető. Margalits E. Horvát tört. repert. II. 137.

— — A Krekwitzet kisérő Vratiszláv Venczel gróf és Szeidel Frigyes útleírása 1591-ből, valamint Wenner 1616-ból való útleírása. (Putnicki dnevnik V. Vratislava, ili putovanje poslanika Frd. Krekwitza g. 1616.) Rad. 130. köt. 1897. 113—181. Kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. II. 215—19.

Meisner D.: Sciographia cosmica oder Eigentliche Abbildung 800 der vornehmsten Städte ect. Nürnberg. 1686. (Több magyar vár képe.)

Mortser Pierre: Les forces de l'Europe ect. Vanbani Amsterdam. 1720. (Több magyar vár képe.)

Minsicht: Neu u. Kurtze Beschr. d. Königr. Ungarn.

Mihalik J.: Régi magyar műkincsek. Arch. Ért. 1905. 45—58. (Lőcsei, mádi, poprádi, kecskeméti, szinyei ötvösművek, kistapolcsányi halotti kép stb.) Képekkel.

Morgenstern Henrik: A földrajzi viszonyok befolyása Magyarország történetére. Földr. Közl. 1874. 319—367.

Dr. Némethy Gyula: A szent kehely. Lenyomat a Religio és Vallás-ból. Budapest. Nagy Sándor kny. 1904. (A kehely monogr. vázlata.) Ism. É—r. Arch. Ért. 1904. 370—1.

Pauler: Néhány szó hadi viszonyainkról a XI—XIII. században. Hadtört. Közl. I. 504.

Plana castrorum et praeliorum Ungaria. 16. 1809. Ívrét.

Rima K. útleírása 1571. L. *Matkovics Péter.*

Ráth György szerk. L. Iparművészet könyve.

Dr. Ráth István: A gliptika Magyarországon. Az iparművészet könyve. Szerk. Ráth Gy. II. k. 1905. 41—42. L. még. 10—13. l.

Rómer Fl.: Rákóczy Zsigmond latin és magyar síririata. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V. 144.

— — Az alsókamarási plebánia története. Adattár. I. 12.

— — Zur Gesch. der Carthause zu Aggsbuch. Ber. u. Mitth. des Alterthums Ver. Wien. X. B.

— — Felelet a „Közlöny"-ben hozzám intézett régészeti kérdésekre és még valami régészeti életünkről. Győri Közl. 1860. 6—12. 1862. 3. sz.

— — Catalogue Special du royaume de Hongrie: Les objets de l'histoire du travail hongrois à l'exposition universelle de 1867. Paris. 1867.

— — Barlanglakókról, nevezetesen a magyarhoni lakott barlangokról. Arch. Közl. VII. (1878.) 110.

— — Ugyanerről. Haz. s a Külf. 1871. 5—8. Képekkel.

— — Rövid jelentés az archeologiai osztálynak Egerben tartott üléseinek eredményéről. Arch. Ért. 1869. 8—11. (Óbásti, tárkányi pogányvárak.)

— — Széttekintés az archeologiai irodalomban. Arch. Ért. 1869. 14—16. 52—56. 83—85. 99—103. 151—3.

— — Egy-két szó műiparunk ízlési irányáról. Arch. Ért. I. 27—29.

— — Remek művészetű ereklyetartók. Egyházi Lapok. 1869. és különlenyomatban is. Pest. 1869. 84.

— — Éremlenyomatok harangokon. Arch. Ért. I. 154.

— — Műiparunk érdekében. Arch. Ért. 1869. II. 167—8.

— — Hazai műipari kérdés. Arch. Ért. 1871. IV. 285.

— — Az 1869-iki szépművészeti kiállítás Párisban. Arch. Ért. 1869. II. 182—185.

— — A régiségek hamisítása. Arch. Ért. 1870. II. 210—213.

— — A régi műtárgyak hamisításával foglalkozó iparról. Arch. Ért. 1871. IV. 176—178. és 199—203.

— — Hogyan lehet hamis patinát megismerni? Arch. Ért. VI. 15—16.

— — A keresztalakról. Arch. Ért. 1870. IV. 98—90.

— — A kettős kereszt. Arch. Ért. 1871. IV. 298—300.

— — Új római sarkophag. Arch. Ért. 1869. 201—207.

— — Mátyás király arczképeiről. Arch. Ért. 1870. II. 271—272.

— — Mátyás király és Beatrix arczképei. Jelenkor. 1871. jan. 1.

— — Faházak. Arch. Ért. 1870. III. 229—230.

— — Agyagműveink helyes elnevezéséhez. Arch. Ért. 1871. IV. 181.

— — Régi kályhafiókok. Arch. Ért. 1871. IV. 141—5.

Römer Fl.: Feliratos házi edények. Arch. Ért. 1871. V. k. 19—21.

— — Még egypár szó honi fatemplomainkról. Arch. Ért. 1871. V. 1—17. Képekkel.

— — A M. N. Múz. kőemlékei. Arch. Ért. 1871. V. 182—185.

— — Desjardins Ernő és a n. múz. kőemlékei. Arch. Ért. 1871. V. 221—228. 253—263.

— — Desjardins munkásságának ismertetése. Orsz. Világ. 1871. 43. sz.

— — Desjardins tanár és Múzeumunk. Arch. Ért. V. (1871.) 195.

— — Régi harangjaink és keresztelő kútjaink ismertetéséhez. Arch. Ért. 1871. V. 173—178.

— — Régi magyar viselet, képek a bécsi cs. könyvtárban. Arch. Közl. VIII. (1871.) 199—202. I—IV. táblával.

— — A régi magyar jelmezről. Vas. Ujs. 1872. 21.

— — Akad. Ért. VI. 139—146.

— — Das alte ung. Nationalcostum. Pester Lloyd. 1872 május 23.

— — Magyar női viselet a XVI. században. Világ Tükre. I. 122. l.

— — Vezeklési súly. Arch. Ért. 1872. VI. 122—125. (Szászsebesi és kerczi kövekről.) Képekkel.

— — Zur Darstellung der „heiligen Familie". Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit. 1875. 5. szám.

— — Egyházi művészet. Jelenkor. 1875 július 11. 161.

— — Kiadatlan római feliratok. Arch. Közl. 1875—6. X. 1. és különlenyomatban.

— — Újabb római feliratos kövek. Arch. Ért. 1875. IX. 235—237. 271—273.

— — Pannonia területén Magyarországban maradt néhány római várnáról. Arch. Közl. III. 35. Három táblával.

— — Magyar régészeti krónika. Arch. Közl. IV. 3. füz. V. k. I. füz.

— — Adalék az újabb magyar arch. könyvészethez. Arch. Közl. IV. 3. füz. V. k. 1. füz.

— — Adalékok a magyar rég. irodalomhoz. Arch. Közl. VI. k.

— — Archeologiai mozgalmak. Arch. Közl. VII. 83. 213. VIII. 67. IX. 53.

— — Arch. Ért. 1869. II. 30. 71. 135 III. 263. 302.

— — Archeologiai mozgalmak a ft. római kath. papság körében. Arch. Ért. 1876. X. 61—62.

— — Román és átmeneti korú épitmények hazánk területén. Arch. Közl. X. II. füz.

— — Corvin Mátyás miseruhája. Kelet népe. 1876 jún. 3.

— — Mátyás és Beatrix egykorú arczképei. Vas. Ujs. 1876. 14. sz. Két képpel.

— — Roland-szobrok hazánkban. Arch. Ért. 1876. X. 9—20.

Römer Fl.: Magyar szent Erzsébetnek XIII. századbeli szobra. Arch. Ért. 1876. X. 77—80.

— — A magyar fazekasságról. Arch. Ért. 1876. X. 135—141.

— — Observations sur l'architecte francais Ravèse. Revue Arch. 1877. 2 février p. 129.

— — A hazai ötvös czéhek szabályai. Századok. 1877. 795.

— — Ezüstnemüek és drágaságok összeirásai a XVI. századból. Századok. 1877. 546.

— — Északnyugati utam. Akad. Ért. 1879.

— — Majcz és zománcz. Egyh.-műv. Lap. Budapest. 1881. 29—30.

— — Zománczos kehely. Arch. Ért. XIV. 222—224. Képpel.

Rumy C. G.: Monumenta Hungarica. Pest. 1815. 8r.

Scala Conte Ercole: L'Ongheria compendiata. 1686.

— — L'Unghera compendiata ect. Venetia. 1687. (Több magyar vár képe.)

Schnaase. 73. helyett olv. *Récsey V.*

Schulcz Ferencz épitész jelentése erdélyi útjáról. Arch. Ért. 1869. II. 141—145. 157—162. 177—181. 201—205.

Storno Ferencz jelentése erdélyi archeologiai útjáról. Arch. Ért. 1869. II. 1—6. 21—23.

Sümeghi Kálmán: Balatonvidéki romoknál. (Kirándulási emlékek.) Pesti Napló. 1880. 289. 191.

Szamota István: Régi utazások Magyarországon és a Balkán-félszigeten 1054—1717. Összegyűjtötte és jegyzetekkel kisérte — . Budapest. Franklin-Társulat. 1891. 16r. 559 l. (Az itt közölt útleirások a m. sz. korona területén levő 71 megye közül 63 megyére vonatkoznak. — Előszó 4. l.)

Szendrei János: Régi kép Mátyás király oroszországi követségéről. (Jelenleg Budapesten a Szépművészeti Múz.-ban) Arch. Ért. 1905. 137—146. Fénynyomatú képpel.

Szentiványi Gyula: Berkeny Sámuel rézmetszetei. Művészet. 1905. 137.

Téglás Gábor: A rómaiak aranybányászatának őrvidéke Daciában. Földr. Közl. 1890. 326—349.

— — Újabb adalékok Dacia helyiratához. Földr. Közl. 1894. 15. (Nagyszeben—szászsebesi havasok Dacia hadi szervezetében.)

— — Dacia őskori aranybányászatának forgalmi összeköttetései és a római kormány telepitési rendszere a dacziai Érczhegységben. Földrajzi Közlöny. 1892. 65—92.

— — Dacia és Moesia földrajzi összeköttetései időszámitásunk kezdetén. Földrajzi Közlöny. 1897. 33—40.

— — A rómaiak első hadi útja az Alduna jobbpartján Dacia ellenében. Földr. Közl. 1899. 169—74.

Téglás Gábor: Az erdélyi Érczhegység déli felének őskori védművei és legrégibb lakossága. I. A Fejér-Kőrös érczvidékét elzáró őskori természetes fellegvárak Zámtól fel Maros-Ilye vidékéig. II. Az Érczhegység déli természetes kapuzata és annak védművei Kisbányánál (Boica). III. A Gyógyvölgy hármas szirtrepedésének védelmi szerepe az őskorban. IV. A tordai őstelep, mint az aranyvidék központja. V. Az előrebocsátott védművek és a legrégibb aranybányászat tulajdonosai. VI. Az aranyvidék őslakóira és védrendszerére vonatkozó fejtegetéseim tudományos eredményei. Erd. Múz. 1898. 431—440. 499—509.

— — Értekezés az alföldi sánczok maros—dunaközi csoportozatáról. Említve Századok. 1904. 380.

Tscherning Theodorus: Das von den Türken quelte Königr. Ungarn. 1687.

Ungarisches Städt-Büchlein. 1684.

Ungnad Dávid útleírása. 1572. L. *Matkovics Péter.*

Verancsics Antal utazása Konstantinápolyba 1553-ban. Először kiadta Abbate Fortis. Velencze 1774. a Viaggio in Dalmazia czímű műben e czím alatt: Iter Buda Hadrianopolim anno 1553. exaratum ab Antonio Verantio, tum quinqueecclesiensi, moxagriensi episcopo, ac demum archiepiscopo strigoniensi, regio in Hungaria locumtenenti, magno regni cancellario atque S. R. E. cardinali electo, nunc primum e Verantino chartophylacio in lucem editum. A Pécs-egyházmegyére vonatkozó részét kiadta Koller. Historia episcopatus Quinqu. V. 335. 336. Magyarországi kiadása: Szalay L. Hist. Srciptores. II—XV. 289—334. M. Tud. Akad. kiadv.

Írt róla Matkovics Péter horvát nyelven. Rad. jugoslovenske akademie stb. LXXI. 1884. 1—16. Ennek kivonata Margalits E. Horvát tört. repert. I. 603—7.

Verancsics Antal: De situ Transilvaniae, Moldaviae et Transalpinae. M. G. Kovachich. Scriptores minores. II. 82—114. Mon. Hung. Hist. Scriptores. II. 119—151.

Verancsics Antal második útját leírta Pigafetti Mark. L. Matkovics Péter: Utazások a Balkán-félszigeten.

Végh Kálmán Mátyás: Hortobágyi apátságaink. Ism i—s. Századok. 1904. 365.

Dr. Wartha Vincze: Az agyagművesség Magyarországon. Az iparművészet könyve. Szerk. Ráth Gy. 1905. II. 565—628. Számos képpel.

Zeiler Martinus: Beschr. d. Königr. Ungarn. 1660. Akad. könyvt.

Zimmermann W. P.: Contrafet. der Nieder- u. Ober-Ung. Festungen. Augsb. 1604. 4r.

B) Magyarország vármegyéinek műemlékeihez és azok irodalmához.

Abaúj-Torna vármegye.

Abaúj-Szántó.
Rómer: Az abaújszántói kath. templom. Arch. Ért. II. 57—60.

Barka. 67. Gömörbe tartozik.

Devecser. Fáj, ev. ref. templomának egykori ezüst kelyhe e körirattal: Ezt Az Pohart Csinaltatta Az Nehai Fay Mihály Uram Meghagyatott + özvegye Tököli Zsuzsanna Wrvaczorayahoz: Fay Ecclesianak: Istennek Tisztességére: És Örök Emlekezetnek Okáért 1641. Esztendőben stb. Jelenleg Csoma József devecseri földbirtokos birtokában.
Kemény Lajos: Arch. Ért. 1905. 164.

Felső-Vadász. A Rákóczi-kastély és Rákóczi Zsigmond születési szobája.
Rajz. Cserna K. Vas. Ujs. 1894. 6. sz.

Említve Zemplénben is. L. 1050. 1051. h.

Galop. 70. Helyesen Golop, Zemplén vm.-be tartozik.

Göncz-Ruszka. Diószeghi István kelyhe. 1779. a ref. templomban.
Mihalik J.: Kassa város ötvössége. Arch. Közl. XXI. 305. Képpel.

Jászó.
Alm. v. Ung. 1778. 371.
Hazai Tud. 1807. II. 50. 51.
M. Házibarát. IX. 1842. 133. Képpel.

Kassa.
Márki Sándor: A kassai Múz. Pesti Napló. 1883 szept. 5.
Kemény L.: Műtörténeti adatok Kassáról. (Ciril, Jakab de Szegligeth. Herstein Gergely stb. ötvösökről.) Arch. Ért. 1905. 163—5.
— — Kassai fegyvergyártókról. Arch. Ért. 1905. 270. 274.

Üvegfestmény a Kassai Múz.-ban.
Lyka K.: Az iparm. könyve. II. 284.

Kataja. R. k. templom. 1784.
Schem. Cassov. 1899. 109.

Lapispatak. 86. h. Sáros vm.-ben fekszik. L. 610. h.

Péder. Ev. ref. templom ezüst kelyhe és tányérja. M. E. Kolozsvári Egri Mátyás 1609—1637. közt működő kassai ötvös monogrammjával. A kelyhet Fuló Miklós ajádékozta. 1624.
Kemény L.: Arch. Ért. 1905. 164.

Szalánc.
Mysk. V.: A szalánczi várromról és vízfogójáról. Arch. Ért. 1905. 70—75. Képekkel.

Szikszó.
Mysk. V. felvételei a szikszói templomról. M. Biz. 1876. 21. 36.

Szina. L. még tévesen Zemplén vm.-ben is. 1060. h.

Vilmány. Parth János serlege az ev. ref. templomban.
Mihalik J.: Kassa város ötvös. Arch. Közl. XXI. 178. Kép.

Alsó-Fejér vármegye.

Balázsfalva. 95. Besztercze-Naszód vm.-be tartozik. L. 195.

Balika vára.

Balika vára nevezetéről. G. Kemény József. Nemzeti Társ. 1841. I. 62.
Balika vára. Közli Pataki Ferencz. Haz. s a Külf. 1869. 20. Képpel.

Gyulafehérvár.

A gy.-f. székesegyház építéséről. Urkundenbuch zur Gesch. Siebenbürgens. 1857. 113.

János Zsigmond tumbája a székesegyházban.

Dr. Éber L.: A Hunyadiak síremlékei. Arch. Ért. 1904. 332—340.

Zsigmond lengyel király üvegfestésű arczképe az Alsó-Fehérmegyei Múz.-ban.

Lyka K.: Az iparm. könyve. II. 283. Képpel.

Kutyafalva. 104. h.

Irodalmának egy része tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben említve. 904. h.

Magyar-Bükkös. 104. h. Említve Torda-Aranyos vm.-ben is. 905. h.

Maros-Csucs. G. k. fatemplom. 1751.

Şematismul. Fogaras. 1900. 444.

Maros-Portus.

Az 1867-ben kiásott római régiségekről. Finály Henrik Századok. 1867. 202—5.
Unio. 1867. 34—6. sz.
Finály Henrik: Erd. Múz. 1874. 51—2.

Római feliratos kő. Kornya Nikulajnál.

Torma K.: Arch. Közl. V. 19.

Mithraeum.

Említve Arch. Ért. 1895. 377.
Fényképe. Hátul: Kárász tulajdona Maros-Portusból feliratttal. Rómer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.

Lovas istenséget ábrázoló dombormű Marosportusról.

Hampel I.: Lovas istenségeknek szentelt emlék. M.-Portusról. Arch. Ért. 1905. 116—27. Képpel.

Maros-Sz.-Imre. Ev. ref. templom.

A templom helyreállítása. Möller I. jel. M. Biz. 1902. 583. Lásd még 1902. 523. 587.
A templom fényképei. Hollenczer—Okos-tól. M. Biz. 1902. 469. 549.

G. k. fatemplom. 1442. (?)

Şematismul. Fogaras. 1900. 145.

Maros-Újvár. Római feliratos kő.

Finály Henrik: Erd. Múz. 1874. 53.

Várkastélya.

Kővary L.: Erd. rég. 226—7.
Orbán B.: Haz. s a Külf. 1871. 13. Két képpel.

Ozd. 106. h. Említve Torda-Aranyos vm.-ben is.

Pókafalva. Sub Novi Pálos-kolostor helye.

Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyh.-m. Lap. 1873. 75.

Szent-Mihálykövе vára alatt Pálos-zárda helye.

Ádám Iván: Pálosaink építk. Egyh.-m. Lap. 1883. 75.

Középkori várrom.

Ballagi A.: Prot. Egyh. és Isk. 1872. 1608. hasáb.

Zalatna.

Lukács Béla: Zalatna és Vidéke. Vas. Ujs. 1867. 21. Keleti G. rajzával.

Arad vármegye.

Általános irodalom.

Márki S.: Aradmegye egy kétszázéves térképen. Alföld. 1882. 4. sz.

— — Megyénk legrégibb leírása. Aradi Hirlap. 1883. 82.

— — Arad őskoráról. Kölcsey-Egyes. Évk. II. 1885.

— — Középkori freskók megyénkben. Aradi Közlöny. 1886. 38. sz.

— — Arad rómaiságának idejéből. Aradi Közlöny. 1891. 204.

A. J.: (Andrejkovics János.) Arad vármegye területe régészeti szempontból. Alföld. 1880. 87. 88.

Laukó Albert: Arad és az archeologia. Aradi Közlöny. 1887. 245.

Gaál Jenö: Arad vm. és város közg. leírása. L. Arad vármegye története III. k.-ben. Földr. Közl. 1891. 508—526.

Dr. Jankó J.: Arad vármegye földje és népe a középkorban.

Arad.

Orodi prépostság. Tört. Adattár. I. 1871. 97. 145. 190. 230. 291—491. 660. II. 1872. 136. 214. 254. 280. 324. 352. 379. 455.

Csála. (Nem Csala.) Vármaradványai.

Márki S.: Csála und seine Burg. Neu Arader Zeitung. 1887. 74. sz.

Gyoroknál ú. n. római sáncz.

Arch. Ért. 1891. 426.

Kuvin. Zárda.

Rácz Károly: A kuvini zárdáról. Alföld. 1883 júl. 27.

Ó-Bodrog. A Jaksics-torony oldalán a Jaksicsok czímere.

Mellette g. k. bazilita-barátklastrom és templom.

Egyházi szerek 1523-ból stb.

Arch. Ért. 1892. 259.

Pelbárthida. 118. Bihar vm.-be tartozik. L. ott. 230.

Solymosvára.

Molnár Pál jel. M. Biz. 1872. 85.

Szent-Anna.

Márki S.: Der Sz.-Annaer Avarring. Arader Zeitung. 1882. 211. sz.

Tótvárad. Soborsintól nem messze szikla vár omladékai.

Milecz J.: Délm. t. Ért. 1876. 179.

Tövisegyházi és Nyéki puszták közt avarsáncz nyomai.

Milecz J.: Délmo. Ért. II 166.

Árva vármegye.

Bobrócz. 125. Liptó vm.-be tartozik.

Lukavicza. 126. h. Sáros vm.-be tartozik. L. 711. h.

Baranya vármegye.

Dráva-Sz.-Márton. 130. Az itt felsorolt emlékek a somogymegyei Dráva-Sz.-Mártonba vannak. L. 723. hasáb.

Duna-Szekcső. Ev. ref. templom.

Duna-Szekcső a multban és jelenben. Írta Gosztonyi Jenő dunaszekcsői káplán. Pécsett. 1891. 8r. 109 l. Ismertetése. Századok. 1892. 76—7.

E romra vonatkozik részben Báttaszék irodalma is. Lásd Báttaszék. Czikádori apátság.

Máriavár rom. Értsd Máré vár Pécs mellett. Töredékek.

Irónvázlatai Schultz Ferenctől. 1861. M. Biz. 1889. 32.

Bars vármegye.

Aranyos-Marót. A Migazzi-féle kastély üvegfestményei.

Lyka K.: Az iparm. könyve. II. 284. Képekkel.

Bakabánya. Hont vm.-be tartozik.

Bars-Szkleno. R. k. templom. 1626.

Harangja. 1656.

Ipolyi: Schem. hist. Neosol. 1876. 269.

Várrom.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 167.

Blatnicza. 149. h. L. még hibásan felsorolva 919. h. is, holott Turócz vm.-be tartozik. 933. h.

Kis-Tapolcsány. Rákóczi Lászlóné szül. Bánffy Erzsébet halotti képe. 1663. József Ágost herczeg kastélyában.

Mihalik J.: Arch. Ért. 1905. 55—6. Képpel.

Körmöczbánya. A vártemplomban intarsiás stallumok 1620-ból. Korinthizáló oszlopocskákkal és faragott makkokkal diszitve. Ajtaikon renaiss. vasalás. A budapesti Iparművészeti Múz.-ban.

Mária-ház, Mária királyné állitólagos lakóházában rekeszes famenyezet és intarisás ajtók a XVI. századból.

Divald Kornél jel. M. Biz. 1902. 397.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 456. Képekkel.

Nagy-Vezekény. 159. L. Bereg vm.-ben is. 190. h.

Nagy-Ugrócz. 159. h. Nyitrában is emlitve. 564. h.

Oszlány. 160. h. Nyitrában is emlitve. 569. h.

Pila. 160. Pozsony vm.-be tartozik. L. még 666.

Revistye.

Könyöki rajzai. M. Biz. 1888. 60. 64.

Saskő.

Könyöki rajzai. M. Biz. 1888. 60. 64.

Veltsitz falunál az ú. n. Avar-kapu vagy Fekete-vár (Csernigrad) maradványai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 187.

Zselicz.

Storno F. irónvázlatai a falképekről. M. Biz. 1889. 31.

Bács-Bodrog vármegye.

Bán-Ostor (Bánostor). 170. h.

Szerém vm.-ben fekszik. Többi műemlékét l. ott. 1090. h.

Bikity. Templom vagy kápolna földalatti romjai a községtől keletre, az utolsó háztól nem messze.

Cziráky Gyula: Arch. Ért. 1905. 66.

Karavuka helyett (171. hasáb) olv. **Karavoda.**

Kis-Kőszeg (Batina). Római árok maradványai. (A M. N. Múz.-ba kerültek.)

Arch. Ért. 1904. 436—7.

Palánka.

Ung. Mag. 1783. III. 123.
Böhm: Tört. rég. kirándulás Palánkára és Rámára. Délm. tört. Ért. III. 1877. 168. 169.

Szalka. A vár képe. Tisza-Szalka (Bereg)? Máté-Szalka (Szatmár)?

Dissegno del Castello di Saaca in Ongaria. 1566 szept. 30. Osztoru alatt. Forlani. 24. tábla.
(Saaca = Saka (illir) vide Szalka Lipszky Repert. 571.)

Sacca (?) Régi képe.

Cosmogr. 1190. (Dél-Magyarországon volt.)

Tisza-Földvár. Határában római sánczok.

Fröhlich Róbert: A bácskai ú. n. római sánczok. Arch. Ért. 1887. 132—8. Rajzokkal.

Újvidék.

Mind. Gyűjt. III. 1790. 167.
Vitali J. B.: Die kön. Freist. Neusatz. Banat. Zeitsch. 1828. I. 21. 22.

Bereg vármegye.

Bene.

Templomának felmérési irónvázlatai. H. I.-hagy. Jegyz. és Vázl. könyve. Kassai Múz.

Gerény. 187. h. Ugocsa vm.-be fekszik. L. még 960. hasáb.

Lónya. (Kis-? Nagy-Lónya?) Templom és falképei.

Említi H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 263.

Nagy-Vezekény. 190. Bars vm.-be tartozik. L. még 159. hasáb.

Besztercze-Naszód vármegye.

Balázsfalva. Érseki palota a XVI. századból.

Feliratos tábla.

A felirat közölve Erd. Múz. 1898. 614.

L. még 95. Alsó-Fehér vm.-ben.

Besztercze. Római feliratos kő a gymnasiumban, Bilakról.

Ornstein J.: Arch. Ért. 1897. 394.

Stallumok az ev. templomban.

Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 459—460.

Bilak. l. **Besztercze.**

Romuli. Említve a 198. hasában, Oláhországban fekszik.

Paszmos. 198. Kolozs vm.-be tartozik. L. ott 440.

Békés vármegye.

Gerla. L. még Bereg vm.-ben is. 187.

Gyoma. Folyosószerű sír maradványa és ebben skitha aranylelet. (Találtatott Oláh Lajos Földjén.)
Dr. Marton L.: Arch. Ért. 1905. 234—40. Képpel.

Szarvas. Gr. Boltza-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. s Erd. Kép. II. 299.

Bihar vármegye.

Általános irodalom.

Márki S.: Bihar vármegye rövid története. Nagyváradi Lapok. 1868. 21—35. és 45—46.

— — Bihar vármegye helynevei. U. ott. 1868.

— — A Fekete-Kőrös és vidéke. (A tört. emlékekről is.) Nagy-Várad. 1876. 12r. 146 l.

— — Árpádkori emlékek Biharban. „Szabadság". 1878. 201. sz.

— — Bihar vármegye 1664-ben. „Bihar". 1879. 296.

— — Bihar vármegye műemlékei. „Szabadság". 1879. 247.

Osváth Pál: Bihar vármegye sárréti járása. stb. Ism. Márki S. „Hon". 1875. 110.

Rómer Fl.: Kirándulás a bihari Sárrétre és a magyar ízlés a reformátusok ecclézsiáinál. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1884 szept. 14. és köz.

Egyedi apátság.
Bunyitay V.: Az egyedi apátság tört. N.-Várad. 1880. 8r. X. és 76 l. Ismerteti Márki Sándor. Századok. 1880. 767—9.

Ér-Mindszent. 214. h. Szilágy vm.-be tartozik. L. ott is. 845. h.

Madarász. 222. h. Szatmár vm.-ben is emlitve. 770. h.

Mező-Keresztes. 222. h. Helyesen Keresztesmező Torda-Aranyos vm.-be tartozik.

Mező-Telegd.
Rómer Fl.: A mezőtelegdi ref. egyház ügyében. Prot. Egyh. és Isk. Lap.

Nagy-Rábé. Ev. ref. templom harangjainak feliratai: A NRABEI REFORMATA SZ. EKKLESIA MAGA KOLTSEGEN ONTETTE. 1794.

Kisebb harangon: AZ NAGY RABI REFORMATA SZ. ECCLESIA MAGA KOLTSEGEVEL ÖNTETE ANO 1764.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 161.

Nagy-Szalonta.
Rozványi Gy.: N.-Szalonta monografiáját ism. Márki S. Századok. 1870. 249.

Nagy-Várad.
Bunyitai V. tanulmánya. Arch. Közl. XIII. Ism. Márki S. Századok. 1879. 245.
A várban előkerült szobrokhoz. Wenisch. A nagyváradi szobrok mesterei. Századok. 1879. 122—5. Ism. Márki S. „Szabadság". 1879. 225.
Márki S.: A nagyváradi Sz.-László-templom restauratiója. Szabadság. 1879. 74.

Sz.-László egykori bronz lovasszobra. Kolozsvári Márton és György szobrászoktól.
Bagyari Simon: Arch. Ért. 1905. 211—2. (Szamosközy István egykorú leirása közölve.)
Kárász Leo megjegyzése ugyan erre. U. ott.
A régebbi szobrokra nézve. Horváth M.: Magyar Regesták. Tört. Tár. IV. 1861. 95—96. l. V. ö. ezekre Evlia Cselebi utazását. 41—2 l.

Nagyvárad vára.
Márki S.: Szabadság. 1878. 48—49. és 129.

A nagyváradi múzeumnak két ostyasütő váza 1500. és 1564-ből.
Rómer Fl.: Biharm. r. és tört. Egyl. Évk. 1888. 58—63.

Pestere. Barlangjában 16 szoba.
Vas. Ujs. 1861. 55. l.
Rómer Fl.: Arch. Közl. VII. 121.

Piskolt. 231. h. Szatmár vm.-ben is emlitve. 774. h.

Rév. Tündérvár nevű őrhely.
Finály G. szóbeli közlése szerint modern találmány.

Sarkad.
Márki S.: A Sarkadon talált régiségek. „Nagy-Várad". 1872. 190.
— — Sarkad helynevei. „Nagy-Várad". 1873.
— — Sarkad történetéhez. „Szabadság". 1878. 143.

Szakácsi. 233. h. Szilágy vm.-be tartozik. 825. h.

Szamos-Ardó. 233. h. Szilágy vm.-be tartozik. L. ott. 852. h.

Tamásda. 236. h. Említve Arad vm.-ben is. 120. h.

Borsod vármegye.

Apátfalva.
Vahot: A beéli három forrásról nevezett apátság. Mo. és Erd. Kép. IV. 1859. 86. Képpel.

Cserépváralja. L. még Heves vm.-ben is. 367.

Diós-Győr.
M. Biz. 1878. 105.

Egerfarnos. Románkori (átalakitott) temploma egykor kőfallal volt körülvéve.
Rómer-hagy. XVI. sz. cs. és Jgyk. XIV. 42. M. Biz.

Mező-Csát. Ev. ref. templom karzata. 1746.
Ágotha Imre: Húsz régi magyar ékitményes tábla a mezőcsáthi ev. ref. templom karzatáról. 1746. Természet után rajzolva és festve. Kassa. 1891.

Miskolcz. Nagyaszói ref. templom egykori festett famenyezettáblái a Borsod-miskolczi Múzeumban.
Dr. Marton L. jel. a M. N. Múz. 1903. áll.-ról. 150.

Nagy-Aszó. L. **Miskolcz.**

Noszvaj. Ev. ref. templom festett famenyezete.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 490.

Sajó-Lád. Pálos-zárda helye Ónod mellett, a Sajó partján.
Ádám Iván: Egyh.-m. Lap. 1883. 73. 76.

Sajó-Sz.-Péter-en kívül a régi prép. templom nyomai. Egy kövön 1453. évszám.
Schem. Agr. 1865. 86. után Rómer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz.

Sály. Őskori és középkori vára az úgynevezett latorúti vár háromszoros sánczával.
Arch. Ért. 1892. 369.

A „sályi kútfőnél" levő barlang felirata.
U. ott. 1892. 369—70.

Brassó vármegye.

Apácza. Egykori kolostorának helye a falu déli végén, Matis István csürénél.

Toronyerőd a falu északi végén. 1342—1351. Újból épült a XVII. században.

Kakas-borozda nevű földhányás egy része.
Orbán B.: Székelyf. leír. III. 18—20. Képpel.

Bodola. 253. Háromszékbe tartozik.

Brassó.
Brassó város és környékének új kalauza Zajzon, Előpatak, Málnás, Tasnád, Kovászna és Borszék érintésével. Kiadja a városi idegenforgalmi bizottság, Brassó város új terve, egyetemes látóképe és számos illusztrácziával. Brassó. 1891. Alexi kny. Ism. Földr. Közl. 1891. 372.
Seraphin Fr. W.: Führer durch die evang. Stadtfarrkirche A. B. in Kronstadt. Herausgeg. von Presbyterium der Gemeinde. Brassó. évn. 1903. Ism. E—r. Arch. Ért. 1904. 371.

Papi székek 1508. és 1516-ból az ev. templomban.
Reissenberg: Kirchl. Kunstdenkmale aus Siebenb. II. Serie, erste Lif. Erläuterndernder Text. Wien. Verl. v. Carl Gräeser. 1894. 4r. 8 l.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 460.

Földvár. Homokkőbe vésett czímer.
Magaz. f. Gesch. u. Litt. Siebenb. II. 1846—7. 123.

Prázsmár. Plebános imaszéke. 1525. 1526.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 460.

Sz.-Péter. Faragott diszitésű széksor 1528. az ev. templomban.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve II. 460.

Csik vármegye.

Csik-Delne. Festett famenyezete.
Dr. Éber L.: Az iparm. könve. II. 460.

Gyergyó-Sz.-Miklós.
Ferentzi Georgii: Regestrum Ecclesiae S. Nicolai in Girgio Hungariae Vide Opera historica variorum de rebus hung. et Transylvan. fol. Vol. V. M. N. Múz. knyvt. Fol. Lat. 400.
Gyergyó-Sz.-Miklós. Képek a Székelyföldről. Vas Ujs. 14—6. Képekkel.

Harang e felirattal: Non habemus hic manentem civitatem sed futura inquirimus Gy.-Sz.-Miklós. Anno Domini 1548.
Müller Fr.: Ver. Arch. N. F. IV. 1859. 229.

Gyergyó-Szárhegy. Kastély.
Vas. Ujs. 1869. 22. Keleti G. rajzával.

Csongrád vármegye.

Pusztaszer.
Göndöcs Benedek: Pusztaszer és az ezredéves kiállítás. Ismerteti Márki S. Arad és vidéke. 1883. 11. sz.

Szeged.
Szegedi A. Kilit: A szeged-alsóvárosi fejedelmi templom és kolostor tört. vázlata.

Sz.-Ferencziek templomában levő Sz.-Gellértnek tulajdonított casula, belsején e felirattal: Haec casula renovata est anno 1620. Fuerat olim S. Gerardi Proto-Episcopi Csanadiensis et Martini. Nunc venerabilis hujus Conventus Szegediensis ab anno 1565.

Mátyás király palástjából készített palást.

Mária Terézia-féle pluviale.
Képzőműv. Szemle. I. évf. 1879. 65.

Tápé. R. k. templom kisebb harangjának 278. hasábon közölt felirata.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 278.

Esztergom vármegye.

Béla. (Esztergommegyében?)
Ráth Károly: A Sz.-Margitról nevezett bélai apátság. M. Sion. 1866. 913.

Gerecse. A Nagy-Gerecse tetején négyszögű sánez és romok. A hegy oldalán boltozatos kút. (Király-kút.)
Gyulai Rudolf: Komáromi tört. Egyl. 1890. jel. IV. 33. l.

Gyiva. Régiségek?
Palóczy Tamás: Gyiváról figyelmeztetés régiségbuváraink nak. Vas. Ujs. 1880. 25.

Karva.
Románkori templomkájáról. Gyulai Rudolf. Komárom vm. tört. Egyl. 1890. évi jel. IV. 40—1.

Lábatlan. Ev. ref. templom falképei a mészréteg alatt.
Rómer Fl.: Régi falképek. 118.
Komáromi Lapok. 1887. 23.
Gyulai Rudolf: Komáromi tört. Egyl. 1890. évi jel. 55—6.

Nyerges-Újfalu és Karva közti római hídfő maradványa.
Arch. Ért. X. 69.

Pilis-Marót. Római hídfőromok a harmadik század végéről, a Duna partjain, az Ipoly tövénél, Szobnál és átellenében Basaharcz csárdánál.
Hőke Lajos: Sürgöny. 1865. 86. 87.
Válasz. Vaszary Kolos. U. ott. 122.
Rómer: Arch. Ért. IV. 1870. 224.

Római tábor.
Említve Arch. Ért. 1892. 441.
Dr. Fröhlich Róbert: U. ott. 1893. 38—47. Helyszínrajzzal.

Fejér vármegye.

Általános irodalom.

Rosty Zsigmond: Rajzok Fehér vármegye Multja és Jelenéből.

Fehér vármegye területén létezett plebániák összeirása 1753. és 1754-ben. Közli Károly J. Fehér vm. t. III. 13—38.

Bél Mátyás: Magyarország földrajza számára a hatóságokhoz intézett felhívás következtében összeállították Fehér vármegye adatait is. E munkálat a vármegye levéltárában őriztetik. Említi Károly J. Fehér vm t. IV. 401.

Acsa. Verebre vezető római út nyomai.
Károlyi J.: Fehér vm. I. 104.
Römer: Helyreigazitások az acsai emlékkő dolgában. Haz. s a Külf. 1868. 47.
Az itt talált római kő felirata. Römer. Arch. Ért. 1869. 38—9.

R. k. templom, mely a reform. kezén is volt.
Károlyi J. Fehér vm. t. I. 475—7. A III. k. 49—52. l. szerint épült a XVIII. sz.-ban.
E templom az 1753. összeirásban. Károlyi J. U. ott. III. 13.

Alcsuth. Római feliratos kő a M. N. Múz.-ban.

Egykori prépostságának helye a jelenlegi főherczegi kastély helyén.
Alcsuth közs. tört. Károly J. Fehér vm. t. III. 88—126.

Alsó-Besnyőn lelt római feliratos hengeroszlop, jelenleg a göböljárási és besnyői puszta között határjelzőül szolgál.
Felirata Károly J. Fehér vm. t. III. 202.

Alsó-Sz.-Ivány. Romulus és Remust ábrázoló római domborműves kő, melyet Adonyban a Duna partján, az ottani Nep. Sz.-János-szobor közelében találtak.
Károlyi J.: Fehér vm. t. I. 103. jegyzet.

Avariskokról szóló domborműves római feliratos kő.

Az egykori Zedreg itteni besenyő község XV. századi templomának helye az alsó- és közép-sz.-iványi épületektől észak-nyugatra fekvő temető helyén

A község keleti részén emelkedő hegyben Buvólyuknak nevezett, huszonegy szobából barlanglakások.
Alsó-Sz.-Iván közs. tört. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 126—140. A buvólyukak régi alaprajza és a római kő képével.
L. még erről Hattyufi D. Arch. Ért. V. 215.

Andód. Antik-szobor Nána pusztáról.
Hampel J.: Arch. Ért. 1894. 279.

Árki. R. k. templom, 1745-ben újra épittette a báró Wundschwitz-család.
Károlyi J.: Fehér vm. t III. 142—3.

Bakony-Sárkány. R. k. templom a XVIII. sz.-ból.
Károlyi J.: Fehér vm. t. III. 145.

Balinka. R. k. pleb. templom a XVIII. sz.-ból, 1763-ban leégett, de később felépült.
A közs. tört. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 145—8.

Baracs. A pusztán talált római feliratos kő.
Károlyi J. Fehér vm. t. III. 149.

Baracska. Itt talált római Herkules-szobor. Kuliffay Adolf ercsii számtartó tulajdona.
Károlyi J.: Fehér vm. t. 150—8.

Sz.-Iván-puszta Baracska mellett, a Kajászó völgyben (egykor Keveaszó), később Sz.-Iván nevű község templomának magasan fennálló falmaradványa.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 263. V. 316—8. Képpel.
E rom az 1753. összeirásban. Károly J. U. ott. III. 30.

Batta falu és puszta. (Hajdan Szászhalom.) G. k. pleb. templom a XVIII. sz.-ból.
Károlyi J.: Fehér vm. t. III. 167.
A római út képe. III. k. V. l. hom'okképe.
Plebánia temploma és rácztemploma az 1753. összeirásban. Károlyi J. U. ott. III. 36.

Battyán. Csikvár erőssége.

Kastélya, régi alacsony földszintes épület.
Károlyi J.: Fehér vm. t. III. 168—92. Csikvár képével.

Berki-i pusztán, Tárnok mellett a Pusztatemplom (öde Kirche) nevű helyen Berki elpusztult község és templomának alapfalai.
Károlyi J.: Fehér vm. t. III. 194—202.

Bicske. Ékes kősírláda. Jelenleg a M. N. Múz.-ban.
Römer—Dejardins. 87.
Károly J.: Fehér vm. t. III. 205.

R. k. pleb. és ág. ev. templom a a XVIII. sz.-ból.
A közs. tört. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 205—221. A község képével.
A község hajdani r. k., majd ref. temploma. Károly J. Fehér vm. t. I. 477—8.

Bodaik. Kegykép a templomban, Coloredo grófnő ajándéka a XVIII. sz.-ban.
Kapuczinus zárda és ev. ref. egyház története a község történetében. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 222—42. A kegykép rajzával.

Bodmér.
Bodmér község tört. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 143—5.

Both.
Both puszta története. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 245—7.

Csabda-puszta Polgárdi mellett. A csabakszállási kúnok által emelt Sz.-Péter-templom köveiből kiásott maradványok.
Károlyi J.: Fehér vm. t. III. 250—2. IV. 200.

Csabdi község.
Puszta tornyának képe. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 250—2.

Csákvár. Római feliratos kövek: *a)* Baróczházi (Bárocz-házi), *b)* a ref. paplak kapujában befalazva, *c)* és *d)* Hering Sándor kertjében.
Közli a község tört.-ben. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 271—266.

A lutheránus templom helyén állott egykori vár kastélya.
Károlyi J.: Fehér vm. t. III. 275.

Egykori r. k., majd ev. ref. templom és falképei.
Károlyi J.: Fehér vm. t. I. 478—9.

Csák-Berény.
Csák-Berény község tört. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 262.
Plebánia temploma az 1753. összeirásban Károlyi J. U. ott. III. 17.

Csókakővár.
Csókakővár története. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 286—354. Több képpel, a vár régebbi állapotának leirásával.

Csoór (Csór).
A község tört. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 355—69.
Pleb. temploma az 1753. összeirásban. Károlyi J. Fehér vm. t. III. 16.

Csurgó.
A község története. (Kúnhalmok.) Károlyi J. Fehér vm. t. III. 379—85.

Diós határában helyezett Kutyavár nevű rom.
Römer-hagy. XVI. sz. cs. M. Biz. L. helyesen Érd határában.

Doboz. Ev. ref. templom. 1736.
Károlyi J.: Fehér vm. t. I. 479.

Duna-Adony. A rómaiak Salina nevű telepe.

Egyik római mértföldköve a községház udvarán, másik, mely közelebbről a fehér-tolnamegyei vasút mentén ásatott fel, jelenleg Ráczalmáson, Paczma István földbirtokos tulajdonában.

A Duna mellett Nep. Sz.-János szobránál talált római dombormű: a Romulus és Remust szoptató farkas. Jelenleg Modrovich Elek birtokán Alsó-Szent-Iványon. L. Alsó-Szent-Iván-t is. 1149.
Duna-Adony község tört. Károly J. Fehér vm. t. III. 52—6.

Feliratos oltárka Adonyról.
Arch. Ért. 1879. XIII. 283.
R. k. pleb. temploma az 1753. összeírásban. Károly J. Fehér vm. t. III. 37.

Ág. ev. templom, Maria Ursula Nuspikher in Pest Gos mich 1732. feliratú harangja.
Lits Gyula adata Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Duna-Pentele. (Római neve Intercisa.) Római kő, melyen Adonynak római neve Vetusulina olvasható, Lukács Antal kertjében az üvegház küszöbköve.

Az Intercisa nevű táborhely a Duna partján, egyik része elmosva. Az erre vonatkozó feliratos kő a N. Múz.-ban.

Innen Budára, özv. Dubez Péterné kútjába került feliratos kő.

Bakos István udvarában (439. sz.) álló római kőkorsó, felirattal.

Kovács Imre szőlejében talált római feliratos kő.

Orgon Sándor gyógyszerész birtokában levő római feliratos kő. (Napisten tiszteletére szentelve.)

Több sírfeliratos kő kelta nevekkel, az a melyik Gucsi József házánál feküdt, domború művel diszítve.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 36—56.

Római férfi-szobor töredéke.

Holländer-féle szőlőben előfordult római sír maradványai.

Antonius Pius korából való római emlékkő. (A N. Múz.-ba kerültek.)
Arch. Ért. 1904. 436.

R. k. pleb. templom az 1753. összeírásban.
Károly J.: Fehér vm. .. III. 31.

Egykori Pentele (Sz.-Panteleon) monostor. (A Duna medrében?)
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 36—56.

Az egykori Intercisa helyén előkerült római feliratos kövek a M. N. Múz.-ban.
Mahler E.: Arch. Ért. 1905. 222—34.

Ercsi. A szeszgyár mellett, le a szőlők közt a völgyben, s az itt látható nyomokon és kőmaradványokon Serke várnak tartó római út maradványai.
Károly J.: Fehér vm. t. I. 103.
Ercsi története. Károly J. Fehér vm. t. IV. 66—98.

Egykori Benedek-rendi (nem mint a 300. hasában említtetik: Karthauzi) kolostor az egykori Sz.-Margit-szigeten, Ercsivel átellenben, a Csepel-szigettel majdnem összenőtt félszigetnek nyugati, tehát az öreg Duna keleti partján, az uradalmi vadászlak előtt.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 67.
R. k. pleb. templom tört. U. ott. 84.
Az ercsii fehérvári stb pellengéroszlopokról. U. ott. 95.
A pleb. templom az 1753. összeírásban. Károly J. Fehér vm. t. III. 36.

Ettyek. Régi r. k. (a reformátusok által helyreállított) templom.
Károly J.: Fehér vm. t. I. 480—1. és III. 34.
A község tört. U. ott. IV. k. 100—4. A templom képével.

Érd. A Tárnokvölgy torkolatában feltárt római caldarium.

R. k. templom. 1718.
Károly J.: Fehér vm. t. 104—38. Kutyavár és a török minaret képével.
Pleb. temploma az 1753. összeírásban. Károly J. U. ott. III. 35.

Kutyavár puszta várszerű épülete állítólag Mátyás király vadászebei számára volt berendezve. (L. a Römer által említett Dióst is.)
Nagy- és Kis-Lók. L. Érdi római lelet. Károly J. U. ott. IV. 312—4.

Füle. R. k. templom, XVIII. sz.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 147—9.

Gánt. R. k. templom, XVIII. sz.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 149—50.

Ginza-puszta. Pálosok által épített magtár és cselédház.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 169.

Herczegfalva. Előbb Újszállásnak nevezett pusztán állott Vásáros-Boldogasszony-templom.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 57.

R. k. templom. 1779.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 61.

Iszka-Sz.-György.
Pleb. temploma az 1753. összeírásban. Károly J. Fehér vm. t. III. 28.

Isztimér. R. k. templom mögött régi templomának romjai, melyeket a néphagyomány alaptalanul a „Vörös barátok"-ének tart.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 254.

Kerek-Sz.-Tamás-puszta. Egykor község. Köralakú, toronyszerű épület maradványai, melynek körfalai kívül belül faragott kőből vannak. Némelyek szerint római őrtorony, mely később ker. templom gyanánt szolgált.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 299.

Kápolnás-Nyék. Vörösmarty Mihály szülőháza a XVIII. sz.-ból.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 292. Képpel.

Káloz. R. k. templom a XVIII. sz.-ból.

Régi kastély.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 269—78. Képekkel.

Kajászó-Sz.-Péter. L. **Sz.-Péter.**

Krizsán-Dolina nevű major Ercsi fölött.

Római út nevű dülőn római út maradványai.
Károly J.: Fehér vm. t. I. 103.

Lovas-Berény. Egykori ev. ref. templomából a grófi kastélyban fenmaradt festett menyezet töredéke e felirattal: Falu megszállásakor épült Istenben Anno 1637., t. i. a templom.
Károly J.: Fehér vm. t. I. 483.
A község tört. U. ott. IV. 316—67.
A pleb. templom az 1753. összeírásban. Károly J. U. ott. III. 27.

Lovas-Berény határában Szőszvár nevű patakmalom fölött elpusztult váracska, hajdan Szüzvár nyomai.
Károly J.: Fehér vm. t. V. 378—81.

Martonvásár. R. k. pleb. templom a XVIII. sz.-ból.

Maulpertsch falképei.

A budai Klarissa-apáczák zárdájából idekerült értékes egyházi ruhák.
A falképekről Pasteiner Gy. Akad. Ért. 1896. 197.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 377.
Kápolnája az 1753. összeírásban. Károly J. U. ott. III. 30.

Mány. Ev. ref. régi templom.
Károly J.: Fehér vm. t. I. 483.

Moór. Kapuczinusok temploma és zárdája. 1694—6.

Sz.-Sebestyén szobra a pestis elmulása emlékére. 1739.
Károly J.: Fehér vm. t. IV. 415—7. Képpel.

Nadap.
A pleb. templom az 1753. összeírásban. Károly J. Fehér vm. t. III. 27.

Nádasd-Ladány. Régi kastély, XVIII. sz.
Károly J.: Fehér vm. t. V. 16. Képpel.

Ondód. L. **Andód.**

Pákozd. Pogányvár nevű 40—50 öl hosszú és 10—15 öl széles ősi szánczok.

Likaskő nevű mesterséges sziklacsoport, már 1279-ben határjel a Meleghegyen.
Károly J.: Fehér vm. t. V. 58—9. Likaskő képével.
A reformáczió Pákozdon. Károly J. U. ott. I. 483.

Pátka. R. k. pleb. templom. 1746.
Károly J.: Fehér vm. t. V. 69.
A reform. tört. Pátkán. U. ott. I. 484—5.

Pázmánd. R. k. templom a XVIII. sz.-ból.

Régi kastély.
Károly J.: Fehér vm. t. V. 71—8. A kastély képével.

Perkáta. R. k. pleb. templom a XVIII. sz.-ból.
Pleb. temploma az 1753. összeírásban. Károly J. Fehér vm. t. III. 37. V. k. 86.

Polgárdi. Nyugat felé a Somlyó-hegyen Sz.-László idejében fennállott monostorának alapjai.

Kastélya a XVIII. sz.-ból.
Károly J: Fehér vm. t. V. 123. A kastély képe.

Rácz-Almás.
A pleb. templom az 1753. összeírásban és az ekkor létezett g. k. templom. Károly J. Fehér vm. t. III. 31. 32.

Ráczkeresztur. R. k. pleb. templom, építtette Fleischmann Anselm haditanácsos a XVIII. század első felében.
Károly J.: Fehér vm. t. V. 223.
A pleb. templom az 1753. összeírásban. Károly J. U. ott. III. 29.

Sáraba. R. k. templom, a jezsuiták építménye.
Károly J.: Aba község tört. Fejér vm. tört. I. 475. és III. 39—49.

Sóskút. A mai kálvária helyén állott rom körül 1778-ban talált Aurelius Ruffus feliratú római kő s más római maradványok.

R. k. pleb. (egykor g. k.) templom.
Károlyi J.: Fejér vm. tört. V. 288—95.

A pleb. templom az 1753. összeírásban.
Károly J.: Fejér vm. tört. III. 29.

Sukoro. Régi ev. ref. templom.
Károly J.: Fejér vm. tört. I. 486—7.

Szár. R. k. pleb. templom az 1753. összeírásban.
Károly J.: Fejér vm. tört. III. 21.

Sz.-László pusztán Rácz-Keresztúr és Rácz-Sz.-Miklós között az egykori Sz.-László falu helyén, hajdani temploma helyére 1770-ben Sz.-László tiszteletére állított szobor.
Károly J.: Fejér vm. tört. V. 226.

Sz.-Péter. Egykori (1802-ben elbontott) templomának falain létezett „gothus vagy görög irások és régi görög képek".

Úrvacsora tányér, belevésve pelikán madár és feszület. Ev. ref. templomban.
Károly J.: Fejér vm. tört. I. 481—2.

Szerecseny-puszta, a velenczei tó déli nyulványa mellett. A 80-as években elhordott kápolna helye, hol Szekeres Ferencz kurucz ezredes volt eltemetve. (Sirját feldúlták.)
Károly J.: Fejér vm. tört. V. 348.

Székesfejérvár.
Moenich Károly: Székesfejérvár vagy Székesfehérvár? Fejér vm. tört. és r. Egyl. 1893. Évk. (Fejérvár.)
A város neve. Károly J.: Fejér vm tört. II. 23—32.
Székesfejérvár római nevéről. Károly J.: Fejér vm. tört. II. 12—5. (E szerint nem Herculia, hanem Curta nevű telep feküdt itt.)

A lebontott budai-kapu falában volt római feliratos kő, melyről Géta nevét Antoninus császár levakartatta.

Az ugyanott létezett római dombormű.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 5—6. Képpel.

Fogadalmi oltárkő Székesfejérvárról a M. N. Múz.-ban.

Római kő gipszlenyomata a püspöki könyvtárban.

Dignius Secundianus fogadalmi köve, mely a bazilika helyén találtatott, ma a M. N. Múz.-ban.

Az 1844. ásatásból előkerült római kövek a püspöki kertben.
Römer—Dejardins: A M. N. Múz.-féle kövei. 10.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 5—11. Hat képpel.

A hajdani székesegyház mellett létezett Mátyás király-féle csúcsíves kápolna.
Jankovich: Tud. Gyűjt. 1827. 46.
Károly J.: Fejér vm. tört. I. 416—7.
Ozorai Pipo a Boldogasszony-templomának nyugati tornyát helyreállíttatja s alája kápolnát, családjának kriptát építtet. Az okl. közölve Venczel Gusztáv. Tört. Tár. 1884. Ezután Károlyi J.: Fejér vm. tört. V. k. LIX. okl.
Barnabeis János Bódog prépost folyamodik a Neoaquistica Comissio-hoz, hogy a kinevezésében foglalt tizedeket adják meg, mert csak így képes a bazilikát és a sok rombadőlt templomot helyreállítani. 1700 jan. 8. Latin oklevél. Közli Paur. Hist. Dioec. Alb. 161. l. után Károly J.: Fejér vm. tört. II. 649. 151.

Székesfejérvár mai székesegyháza. 1758—1768.

A szentélyt a hajótól elválasztó márvány-cancellus az egykori Mátyás-féle kápolnából való.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 204—9.

Sz.-István fejereklyetartó ezüst mellszobra, melyet a koponyával együtt Mária Terézia 1778-ban ajándékozott a székesfejérvári székesegyháznak.
Károlyi J.: Fejér vm. tört. I. 415. és XLVIII. sz. okl.

Sz.-Jakab-templom, mely a mai székesegyház helyén s részben annak részei és a várfalakból épült.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 189—90.

Sz.-Anna kápolna, építtette Mátyás király idejében 1480 körül Kálmáncsay Domokos prépost. Helyreállíttatta 1711—1729-ben gr. Nádasdy László kanonok.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 198. 200. Képpel.

Cziszterciek temploma és kolostora. 1751.

Az ebédlő-terem stukkó-diszítményei.
Károlyi J.: Fejér vm. tört. II. 201—3. Képpel.

Egykori Pálos-templom és kolostor a mai cisztercita-kolostor helyén.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 165—9.

Karmelita, most papnevelő-intézet temploma 1770.

Maulpertsch falképei, haldokló Krisztus a keresztfán, az oratorium falán.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 203—4.

A felsővárosi Sz.-Sebestyén pleb. templom. 1739.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 209.

Sz.-Ferencz-rendiek egykori kolostorának helye, mai temploma és kolostora. Épült a XVIII. században.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 177—83.

A jeruzsalemi Ker. Sz.-János lovagok, Sz.-István királyról czímzett konventjének helye.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 149—61.
Jeruzsalemi Sz.-János lovagrend templomát és kolostorát a mai Bika-szigeten kezdi építeni Martirius esztergomi érsek s befejezi Eufrozina III. Béla király anyja. Az alapítást jóváhagyja III. Béla 1193-ban. Az oklevelet Fehér Cod. Dipl. II. 283. l. után közli Károly J.: Fejér vm. tört. II. 655—7.

Sz.-József kápolna, részben lakószobává átalakítva a g. k. egyházközség tulajdonát képező egyik bérházban.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 191.

Egykori Sz.-Domokos pleb. templom helye.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 187—9.

Sz.-István és Sz.-Márton kápolnák, az egykori királyi koronázási, eskü és kardvágás helyei.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 186—7.

Sz.-Imre és Sz.-Mária kápolnák helyei.
Károlyi J.: Fejér vm. tört. II. 183—5.

Ágoston-rendi templom és kolostor helye.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 173—4.

Sz.-Péter és Sz.-Pál apostolok temploma. (Sz.-István atyjának temetkezési és IV. Bélának koronázási helye.)
Károly F.: Fejér vm. tört. II. 161—5.

A Sz.-Miklósról czímzett bástyákon kivüli prépostság helye.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 146—9.

Sz.-Kozma és Demjén templomának helye.
Károly J.: Fejér vm. t. II. 191—8.

II. Lajos király egykori síremlékének felirata.
Közölve Tud. Gyűjt. 1818. VI. 48.
Károly J.: Fejér vm. tört. II. 95.

Buzapiaczon levő Mária-szobor. E helyen állt Sz.-Mihály temploma, a bazilika sírboltjából kidobott Zápolya János tetemeinek nyugvóhelye.
Károly J.: Fejér vm. törr. II. 268.

Domokos fejérvári prépost breviariuma.
Rómer Fl.: M. Sion. 1869. VII. 50.

Egykori királyi palota.
Régi képről készült rajz. Károly J.: Fejér vm. tört. II. 241.

Püspöki palota, építését befejezte Milassin Miklós püspök.
Károlyi J.: Fejér vm. t. I. 422.

Egykori Vaskapu tornya.
Rómer: A székesfejérvári Vaskapu-toronyról. Arch. Ért. 1872. VI. 251—2.

Tabajd. Régi ev. ref. templom.
Károly J.: Fejér vm. t. I. 487.

Tárnok.
A pleb. templom az 1853. összeirásban. Károly J. Fejér vm. t. III. 35.

Vaál. Régi templom, építtette Ürményes József status-minister Heine építész terve szerint a nápolyi Sz.-Károly templom mintájára.

A sekrestyében szép faragású szekrény, mely a tatai plebánia-templom sekrestyéjében levőnek egyik része, s a majki kamalduli barátok templomából való. Készült 1762.

A ref. templom mögött emelkedő Strázsa-hegyen állott török őrtorony köveiből épült állitólag a ref. templom.

A város felső végén túl emelkedő Pogányvár nevű hegyen török erősség helye.

Kastély. Építtette Ürményi József status-minister a XVIII. században.
Károly J.: Fejér vm. t. V. 432—43. A kastély képével.
A pleb. templom az 1753. összeirásban. Károly J. U. ott. I. 488—90.

Velencze.
Pleb. temploma az 1753. összeirásban. Károly J. Fejér vm. t. III. 25.

Vereb. Római út „Katona-út", mely a határt északról keletnek átmetszi.

Három római sirkő, melyeket a Vár nevű helyen 1821-ben kiásott sírokból szedtek ki, jelenleg a kastély-kert mesterséges romjába épitve.
Luczenbacher: Tud. Tár 1837. után Károly J. Fejér vm. t. V. 502—4.

Vitánvár.
Említve Arch. Ért. 1900. 179.

Zánoly. Határát metszette az a római másodrendű út, mely Bicskétől Csákváron át Csákberénynek vezetett.

A kath. temetőben régi rom, mely állitólag Aba Sámuel temploma volt.
Károly J.: Fejér vm t. V. 539.
A reform. Zámolyon. Károly J. U. ott. I. 488.
A pleb. templom az 1753. összeirásban. Károly J. U. ott. III. 19.

Zichy-falva. 310. hasábról Torontál vm.-be tartozik.

Fiume és környéke.

Fiume.
Rómer: Fiume régiségeiről. M. orv. és term.-vizsg. Munk. 1870. XIV. 409.
Dr. Erődi Béla: Modrus-Fiume m. Földr. Közl. 1887. 137—168. (Szól a műemlékekről is.)

Római iv.
T. G. Jackson: Dalmatia. III. 164—5. Képpel.
Rácski: Fiume, Lessina és Szolin története. Vienac. VI. 34. 35. VIII. 2. 11—3. Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 23.

Fogaras vármegye.

Fogaras-vár feliratai 1625 és czimerei 1642., 1627.
Erd. Múz. 1898. 408—9.

Kalbor. N.-Küküllő vm.-be tartozik. L. ott. 518. h.

Törcsvár.
Téglás G.: A törcsvári hágó jelentősége Dacia hadi szervezetében. Földr. Közl. 1903. 214.

Gömör vármegye.

Általános irodalom.

Fülöp Szász-Coburg-Gothai herczeg: A Murány völgye és a Garam völgyének gömöri része. Földr. Közl. 1900. 1—56.

Barka. L. még Abaúj vm.-ben is. 67.

Csetnek. Ág. ev. templomban festett betétű-karzat a czéhek jelvényeivel.

Padlójában több régi sirkő; oltára XVII. sz. renaissstilű olajfestményekkel.
Halavács Gy. szóbeli közlése.

Hárskút. Templom freskói.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1883. 15. 18., 1885. 60. 65. 71. 73, 1886. 2. 10. 15.

Héthárs. 324. h. Sáros vm.-ben fekszik. L. ott is. 706. h.

Lucska. Említve Nógrád vm.-ben is. 539. h.

Rasztocsnó. (Nyitra? Gömör?) Magister András Lucas Mateus Markus 1522. feliratú harang.
Idők Tanuja. 1863. febr. 4. sz. után Rómer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Rimaszombat. Egykori vára.
Décsy Sámuel: Ozmanographia. I—III. k. Bécs. 1870. 270. §. 508. l. után.
Findura Imre: A Rima völgye. Földr. Közl. 1887. 491.

Sz.-Simon. Festett famenyezet.
Dr. Éber L.: Az iparműv. könyve. II. 490.

Vereczke. Régi fatemplom.
Rajza Háry Gy.-tól. O.-M. Mon. Mo. VI. 425.

Győr vármegye.

Általános irodalom.

(Fejér Ipoly): Győrmegye egyet. leirása. Ismerti dr. Erődi Béla. Földr. Közl. 1875. 222—228.

Ásvány. Régiből átalakitott templom.

Vörösmárvány keresztelő-medencze új gót minusculafelirat maradványaival.
Ipolyi: Arch. Közl. I. 172. 1. sz. jegyz.

Harang Caspar Wolfin Pressburg Anno 1686. Wadas Marthan Osvan (Vadász Márton Ásvány) felirattal.
Rómer Jgyk. IV. 95. és hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Öttevény. Római erőd maradványai a Barát-földön.
Stronz Antal: Mittheil. d. Centrale. II. 24.

Római (?) töltés a Rábczától a Kis-Dunáig.
Rómer: Arch. Közl. III. 44

Háromszék vármegye.

Bodola. L. még Brassó vm.-ben is. 253.

Bodzaforduló. Kovásznai aranylelet. M. N. Múz.-ban.
Finály Henrik: Erd. Múz. 1887. 337—46.
Resch Adolf: Arch. Ért. 1887. 392—5.
Fröhlich Róbert: Arch. Ért. 1888. 39—48.
Hampel J.: Arch. Ért. 1888. 48—50.

Kézdi-Sz.-Lélek. Átmeneti korbeli, átalakitott temploma.

Két harang a XVI. első feléből.
Orbán B.: A Székelf. leir. I. 106.
Schem. Trans. 1882. 189.

Szentélekvára.
Gr. Kemény József: Szentléleki vár emléke. Árkádia. I. 1833. 70. II. 1835. 237.
Zombory G.: Vas. Ujs. 1859. 17.

Perkő alatti vár és kastély.
Gr. Lázár Miklós: Századok. 1871. 211—225.

Köpecz. Ev. ref. templom festett menyezete.
Dr. Éber L.: Az iparműv. könyve. II. 486. Képpel.

Maksa. Ev. ref. templom festett menyezete. Budapesten az Iparműv. Múz.-ban.
Dr. Éber L. Az iparműv. könyve. II. 486. Képpel.

Oroszfalu-tól Alsó-Rákosig terjedő Limes Dacicus.
Téglás Gábor: Arch. Ért. XIX k. 1895.
Említve Arch. Ért. 1896. 83. l.

Sepsi-Kilyén. Unit. templom falképei.
Huszka J.: Arch. Ért. 1886. 131., 1887. 84.

Sepsi-Sz.-György. R. k. templom.

Ev. ref. templom és erőd.

G. k. templom.

Várfalmaradványok.
Szilágyi Sándor, Kubinyi és Vahot: Mo. és Erd. III. 1854. 132. Képpel.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. III. 105. Képpel.
Képek a Székelyföldről. Vas. Ujs. 1871. 14—6. Képekkel.
Sepsi-Sz.-György. Vas. Ujs. 1875. 35. Képpel.

Sz.-Lélek. L. **Kézdi-Sz.-Lélek.** 360. és 363. h. Tévedésből külön helységek gyanánt felsorolva.

Zabola. Basa Tamás kuriájának romjai.
—a —r: Vas. Ujs 1867. 46. Keleti G. rajzával.
Képek a Székelyföldről. Vas. Ujs. 1871. 14—6. Képekkel.

Heves vármegye.

Alsó-Palojta. 365. Hont vm.-be tartozik.

Bene. Vára.
Kandra K.: Benevára cz. munkája ism. Márki S. Turisták Lapja. 1890.

Cserépváralja. Borsod vm.-be tartozik. L. még 241.

Eger.
Gyárfás István: Dobó István Egerben. Akad.
A lyceum képei Maulpertsch, Sigrist, Kracker és Zach-tól.

Vármegyeház XVIII. századi épület. Egykorú aranyozott szobrocskákkal diszített kovácsolt vaskapuja van.

Kanonoki házában barokk vasalások.
Divald K. jel. 1902. 397.

Egerben talált feliratok.
Közli Podhraczky Ferencz. M. Tört. Tár. VII. 1860. 259.

Gyöngyöspata. L. még Nyitra vm.-ben is. 557.

Hont vármegye.

Alsó-Palojta. L. még Heves vm.-ben is. 365. h.

Bakabánya. L. még Bars vm.-ben is. 148. h.

Bélabánya.
A pleb. templom rajzai. M. Biz. 1878. 19.

Drégelyvár.
Hon és Külf. Kolozsv. VI. 1846. 18.
Hőke Lajos: Drégely-Palánk. Vas. Ujs. 1868. 50. 51.
P. L.: Haz. s a Külf. 1868. 21. Képpel.

Királyháza (Nyalábvár). 382. Helyesen: Ugocsa vm.-ben. 955. h.

Korpona.
Vas. Ujs. 1866. 48. Két képpel.

R. k. pleb. templom.
Arch. Közl. 1863. IV. 20.

Régi templomi székek a sanctuariumban. 1655. 1676.

Keresztelő kútja.
Schem. hist. Neosol. 1876. 180—4.
Steindl tanitványainak utazásáról szóló jelentés. M. Biz. 1876. 51. 55.
H. I.: Ó-ker. műeml. 131. Alaprajzzal.

A piacz északi oldalán csúcsíves erkélyű ház.

Régi földalatti folyosók.
Ifj. Kubinyi F.: Arch. Közl. IV. Alaprajzzal.

Az alsó kapu.
Lebontása. M. Biz. 1898. 223. 231. 253. 272., 1900. 109. 159., 1902. 120. 145. 223. 348.

Nagy-Maros. R. k. csúcsíves templom. 1504.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. I. 223. Képpel.

A Máriavölgy templomából ideszállított kőoltár.

Nyalábvár. L. **Királyháza.** Nem Hont, hanem Ugocsa vm.-be tartozik. L. 382. és 955. h.

Sipék. 386. L. még Nógrád vm.-ben is. 543. h.

Szob.
K. A.: Vas. Ujs. 1868. 20. Keleti G. rajzával.

Kisebb római castrum.
Rómer Fl.: Arch. Ért. 1881—2. XXIII.

Sztrahovavár. L. **Felső-Esztergályos.**

Zsibritó.
Templom rajzai Könyöki J.-től. M. Biz. 1888. 60—4.

Hunyad vármegye.

Alpestes. A ref. templom harangjának 391. hasában közölt felirata.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 161.

Borbátviz. A harangok feliratai.
Közli Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 1905. 161.

Bucsesd. Egyik sziklaszorosában, a Jalomicza mellett levő barlangban kis templom és g. k. szerzetesek számára czellák.
Rómer: Arch. Közl. VII. 121.

Felkenyér. A Kudzsin patak felett emelkedő hegy felületén, a gyümölcsösökben egy körfallal ellátott templom alapfalai. Monda szerint a tatárjáráskor pusztult el.
Martian J.: Arch. Ért. 1904. 358.

Herepe. Római feliratos kő Zsoszán-Györgyénél.
Finály Henr.: Erd. Múz. Évk. II. 138.

Hosdát. Ev. ref. templom két harangja.

A nagyobbik felirata: UIRA ÖNTÖTTE A HOSDATI N.-REFOR·EKLEZIA·1788.

A kisebbik harangon: AZ HOSDATI REFOR·EKLEZIA ANNO 1772.
Halavács Gyula: Arch. Ért. 1905. 162.

Kitid. A nagyobb harang felirata: 1774:NEHAI:BOBIK MOSES ES HAZASTARSA:NAGY MARIA:MOSTS:PEDIG:ATOB ATTYAFIAK:KOZONSEGESEN:RENOVALTATAK:KITID.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 162.

Lozsád. A ref. templom harangjainak 400. hasában közölt feliratai.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 162.

Maros-Illye. Várkastély a XVI—XVII. sz.-ból, Bethlen Gábor szülőháza.
Rajzai. Cserna K. Vas Ujs. 1890. 11.
Emlitve Arch. Ért. 1899. 432. Századok. 1899. 558.

Ilye várának romjai a Maros partján, hol az Magyarországba ér.
Kőváry L.: Erd. rég. 144—6.

Maros-Németi. Gr. Kun Géza parkjában összegyűjtött római emlékkövek.
Arch. Ért. 1897. 92., 1899. 91.

Római dombormű.
Emlitve Arch. Ért. 1897. 425.

Maros-Németi és Veczel határában Micia. L. Veczel.

Oláh-Brettye. (Hibásan Óbrette-nek szedve.) Ev. ref. templom kisebb harang felirata. Felül: IOHANN IOSEPH PERENGER GOSS MICH IN WIENNA 1749. + NUMINI DEI. Alsó peremén: ⊙ SARA TSULAI FIERI VOLVIT PRO AECCLESIA O-BERETYE REFORMATA.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 162.

Őralja-Boldogfalva. A két harang feliratai.
Közli Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 161.

Rákosd. Ev. ref. templom harangjainak 405. közölt feliratai
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 162.

Tordos. Ev. ref. templom 407. hasában közölt felirata.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 162.

Vajda-Hunyad. Az ev. ref. templom tornyában két harang. A nagyobbikat, mely 1645-ből való volt 1873-ban újra öntötték.

Kisebb harang felirata: IN HONOREM IEHOVA F : F : MESACM : NICOLAVS ZOLIOMI DE ALBESCELS D : D : REG : TRAN : PRIN : INTIMVS CONSTLAR : AC COMITA HVNYAD SUPR : CO MESAC PERPETUUS AN 1659. RENOV : VERO ME ECCLES : REFOR. VAIDA-HUNIAD : AN : 1754. SEP.

G. k. templom harangjai.

A legnagyobbik felirata: D N. IESU CHRISTI. TEMPORE ALB BALACCZY. ARCH. NICOL. PAP IN HONOREM S. S. SALVATRIS. A harang testén koronás Mária a kisdeddel, fejénél: BATRINA RACZON · GEOR (fej) MARKOGZANI, alsó peremén két lécz között: IOHANN MICHAEL SCHNEIDER · KAY : STUCKGIESER IN CASCHAU · HAT MICH GEGOSSEN · ANNO 1693.

A középső harang felirata: + REFVSA · PRO + SANCTUS : DEVS : S : FORTIS IMORTALIS : MISER: NOBIS : SVB GUARD : R · P · CAERARII · CALT + CONTU · V.-HUNYAD : B. V. M. INCAEOS · ASUMPTE 1795. Ezt a harangot 1893-ban a helybeli Ferencz-rendi zárdától vette a gör. kath. egyház részére Pop János esperes.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 162.

Vajda-Hunyad vára.
Arányi Lajos: Az 1452-ben épült és 1854-ben leégett, azóta pedig folyvást pusztuló Vajda-Hunyad várának rövid szöveggel magyarázott látata (képe). 4. táblán. 2. kiad. 4r. Pest. 1867. Lampel R.

Várhely. Római feliratos kövek.
Finály Henrik: Erd. Múz. 1881. 293—9.

Veczel. Tibiscum nevű római telep.
Kőváry L.: Erd. rég. 23.

Marosnémeti és Veczel határában levő Micia nevű római telep.

Római sarkofág.
Emlitve Arch. Ért. 1899. 91. 93.
Münsterberg és Oehler: Hunyad vm. t. és r. Egyl. XIII. Évk. 1902. 131—4. Képekkel.
Veczeli castrumról. Finály Henrik. Erd. Múz. Évk. II. 137—8.
Veczeli Mithraeumról. Finály Henrik. Vas. Ujs. 1865 okt. 8. 517—8. l.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye.

Szolnok. Vára.
Tud. Gyűjt. 1820. 9., 1821. 6.

Kis-Küküllő vármegye.

Alsó-Bajom.
Templomerőd képe Cserna K.-tól. O.-M. Mon. Mo. VII. 67.

Ádámos. Unit. templom deszkamenyezete.
Dr. Éber L.: Az iparműv. könyve. II. 484. Képpel.

Bogács. Stallumok az ev. templomban, készitette Reychmuth János segesvári asztalos. 1533.
Dr. Éber L.: Az iparműv. könyve. II. 400.

Búzás-Besenyő. 419. h. Egy része tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben emlitve. L. 903. h.

Darlacz. Ág. ev. templom.
Kőváry L.: Erd. rég. 295.

Gogánváralja. Ev. ref. templom festett menyezete, a Szépműv. Múz.-ban.
Dr. Éber L.: Az iparműv. könyve. II. 480—4. Képekkel.

Hétúr (Marienburg) és Martonhegy között a Goldburg nevű helyen római leletekkel telt földtöltés.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 274.

Kezelő helyett 421. h. olv. **Kerelő.**

Kerelő-Sz.-Pál. Emlitve Torda-Aranyos vm.-ben is. 904. h.

Kőrös (Kirtsch). Ág. ev. templom.
C. Fr. Werner medgyesi gymn. tanár és Fr. Müller jel. M. Biz. 1874. 142. Arch. Ért. VIII. 20.

Radnót. 423. Egy része tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben. 907.

Szász-Csávár helyett 424. h. olv. **Szász-Csávás.**

Szénaverős. Imaszék e felirattal: Hoc opus fecit fieri honorandus dominus Clemens, plebanus in Cyneresy per magistrum Georgium de Zagor. 1540.
Dr. Éber L.: Az iparműv. könyve. II. 460.

Kolozs vármegye.

Általános irodalom.

Römer Fl.: Visszapillantás a m. történelmi társulatnak Kolozsvárott tartott első vidéki nagygyűlésére. Arch. Ért. 1869. 29—34. (A város építményeiről is szól).

Finály Gábor: Római telepek a Kis-Szamos völgyében. Arch. Ért. 1898. 427—31.

Vezető Kolozsvár városában. A M. Orv. és term. vizsgálók XXXII. vándorgyűlésének tagjai számára szerkesztették dr. Rigler Gusztáv egyet. tanár és dr. Filep Gyula egyet. tanár. Kolozsvár. Ajtai K. Alb. kny. Ism. Földr. Közl. 1903. 268.

Ajton. Ev. ref. templom festett menyezete a XVIII. századból.
Dr. Éber L.: Az iparműv. könyve. II. 486.

Apahida.
Finály G.: Népvándorláskori kincs. Arch. Ért. 1889. 403—423.

Bánfi-Hunyad. Ev. ref. templom festett menyezete.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 487.

Bonczhida. 426. h. Tévedésből ismételve 861. h.-on is.

Drág. Római szobor és fedőcserepek lelőhelye.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 271.

Római kősas. (Az Erd. Múz.-ban.)

Románizlésű sirkő és gótizlésű ablakok.
Finály G.: Arch. Ért. 1904. 244. 246.

Felek. Régi templom.
Finály G. közlése.

Felső-Zsuk. Római fedélcserepek.
Finály G.: Arch. Ért. 1898. 430. 438.

Hidalmás. Régi sánczok.
Kőváry L.: Erd. rég. 313.

Ketesd. Ev. ref. templom festett famenyezete.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 487.

Kolozsvár.
Finály Henrik: A kolozsvári ötvösök XV. századi pecsétje. Erd. Múz. 1897. 49.
Finály Gábor: Látnivalók Kolozsvárt. Budapesti Látogatók Lapja. 1891. 7—11. l.

Trencsin-téren előjött sirról.
Finály Henrik: „Kolozsvár." 1887 április 23.

Renaiss. kőszószék a belfarkas-utczai ev. ref. templomban, a XVII. századból.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 461. Képpel.

Régi Karolina-kórház melletti XVI. századbeli épület.
Finály Henrik: „Kolozsvár". 1889 aug. 7.

Egykori Hid-kapu, s a Bethlen-bástya.
Az archeologiai bizottság átirata a kolozsvári tanácshoz. Arch. Ért. 1869. 81—3.

Léta. 439. h. Nem Kolozs, hanem Torda-Aranyos vm.-be tartozik. Lásd ott **Magyar-Léta.**

Magyar-Bikkalj (Bikal). Ev. ref. templom festett famenyezete.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 487.

Magyar-Gyerőmonostor. Ev. ref. templom festett famenyezete.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 487.

Magyaró-Kereke. Ev. ref. templom festett famenyezete. 1746.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 487.

Magyar-Valkó. Ev. ref. templom festett menyezete.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 487.

Magyar-Nagyzsombor. Római dombormű és feliratos kő Sombory Lajosnál.
Finály G. közlése.

Magyar-Sárd. Római épületmaradványok.
Finály G.: Arch. Ért. 1904. 244.

Paszmos. 198. h. Kolozs vm.-be tartozik. 440. h.

Puszta-Sz.-Miklós. Római feliratos kő br. Kemény Ferencz-féle ház falában.
Torma Károly: Arch. Közl. VI. 148.
Finály G.: Erd. Múz. 1898. 468.

Sebesvár. Római castrum.
Finály Henrik: Erd. Múz. Évk. III. 5—8.

Szava. 440. h. helyett olv. **Száva.**

Válaszút. 442. h. Egy része Szolnok-Doboka vm.-ben említve. 880. h.

Vista. Római telep nyomai.
Finály G.: Arch. Ért. 1904. 244.

Komárom vármegye.

Etei pusztán Ete vár, négyszögű sáncz, szögletein kerek tornyok.
Römer-hagy. XVII. sz. cs. és Jgyk. XIX. 158. M. Biz.

Guta. Vára.
Alaprajza 1779-ből a bécsi K. k. Technisch. Admin. Milit. Comité-nél. M. Biz. 1880. 36.

Gyalla. A ref. templom oldala mellett római feliratos kő.
Alm. f. Ungarn. 1778. 272.
Römer Fl.: Arch. Közl. III. 166.

Irsa helyett 447. h. olv. **Izra.**

Vértes-Somlyó. A hajdani Gesztes, ma Vértes-Somlyó egykori vára.
Régi képe. Birkenstein. 124.

Vértes-Sz.-Kereszt. A monostor templomrom.
Az épités koráról Károly J.: Fejér vm. tört. V. 444—53.

Krassó-Szörény vármegye.

Facset (Facsád). Egykori várának helye.
Délmo. tört. Ért. II. évf. II. füz. 1876. 77. l.

Furlug. Római castrum.
Halavács Gy.: A lederata tibiscum római út. Arch. Ért. 1896.
Téglás Gábor: A lederata tibiscum hadi út Aizis állomásának helyrajza. Arch. Ért. 1898. 1—7.
— — Arch. Közl. XXII. 103. Alaprajz és metszetekkel.

Karánsebes. Római feliratos kő Mehádiáról az ú. n. régi „Verwalter"-ház falában.
Hohenhausen: Die Alterth. Dac. 94.

Tibiscum feküdt a Bisztra-Temes összefolyásánál.
Ortvay: Tibiscum helyfekvése. Arch. Közl. 1876. X. Új f. VIII. III. füz. 1—48.
Téglás G.: Arch. Közl. XXII. 89.
Mihalik Sándor: A mező-somlyói várról. Arch. Ért. 1897. 441—2.

Kaonicznál római tábor nyoma.
Arch. Ért. 1891. 422.

Nagy-Szurduk és Doklin közti római castrum. (Centum-putei = Százakna.)
Téglás G.: Centum-putei nevének helyrajzi vonatkozásai és értelmezése. Arch. Ért. 1899. 214—25. Két térképvázlattal.
— — Arch. Közl. XXII. 102. Alaprajz és metszetekkel.

Római út nyomai.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1896. 6.

Örményes (Krassó vm.?) melletti szigeten levő Pálos-zárda. Helye ismeretlen.
Ádám Iván: Pálosaink épitk. eml. Egyh.-műv. Lap. 1883. 73. 75.

Pancsova környékén (?) Tornistye vára.
Csánki D.: Mo. fldr. II. 115.

Pozsozsenna helyett 465. és 466. h. olvasd **Pozsezzsenna.**

Zsuppa és Csutta közti római város Tibiscum látható nyomai.

Római út maradványai.
Ortvay T.: Arch. Közl. X. III. füz. 1—48. Térképpel.
Téglás G.: Arch. Közl. XXII. 86—93.

Liptó vármegye.

Bobrócz. L. még Árva vm.-ben is. 125.

Csorba. 469. h. Pogányvára tévedésből Szepes vm.-ben 798. h.-on van emlitve. L. ott.

Liptó-Sz.-Márton. R. k. templom kisebb harangjának 473. hasában közölt feliirata.
Halavács Gy.: Arch. Ért. 1905. 163.

Nagybobrócz. R. k. templom bejárata fölötti falkép: Mária a kisded Jézussal és e felirat: Haec domus est Murata Sanctaficata hoc anno 1417.
Szmrecsányi Pál püspök jel. M. Biz. 1902. 199.

Misekönyvpolcz a r. k. templomban.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 455. Képpel.

Német-Lidcse helyett 476. hasában olvasd: **Német-Lipcse.**

Pavlova-Luka. Tűzjelző földbástyái.
Arch. Ért. 1901. 150.

Rózsahegy. Egyházi épületei.
Rupp: Mo. helyr. t. II. 232—7.

Harang e felirattal: O Rex glorie veni cum pace thetra gramaton emanvel Szladic Andreas 1506.
Römer: Arch. Ért. V. 1871. 175.

Második harang: Fusa anno 1653. die 17. jul. Bis rupta Anno 1796. Refusa per me Joannem Georgium Knobloch Neosolii die 4. oct. stb.
Römer: Arch. Ért. V. 1871. 176.

Harmadik harang. 1798.
D. Zuranda Gábor lelkész levele Römerhez 1863 júl. 7. Römer-hagy. XXXVIII. sz. cs. M. Biz.

Kőpellengér kivont kardot tartó karral s vas nyakláncaival.
Lehoczky T.: Arch. Ért. VIII 286.

Rózsahegy melletti Baráthegyen kettős sánczú pogányvár.
Majláth Béla: Arch. Közl. IX. 40.

Szmrecsány. Festett famenyezet.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 488.

Tepla. Keresztelő-medencze a XIV—XV. századból. Felirata: In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen. Ite in Orbem universum et predicate dicentes Qui crediderit et Babtizatus fuerit in nomine patris et filii et spritus sancti salvus erit.
Römer: Arch. Ért. V. 1871. 178.

Kubinyi János epitafiuma. 1616.
Mysk. V.: A renaiss. kezdete és fejl. 1881. 50.

Teplicz. L. **Szepes-Teplicz.**

Maros-Torda vármegye.

Görgény-Hodák. Római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 280.

Görgény-Sz.-Imre. Oblongum alakú római tábor.

Római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 282.

Kisfalud. Ev. ref. templom.
Körjegyzői jel. M. Biz. 1901. 259.

Lukafa. Nyitra vm.-be tartozik. L. ott. 562. h.

Magyaró. Tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben emlitve. 905. h.

Koppánd. 485. h. Torda Aranyos vm.-ben van. 905. h.

Marosbogát. Maros-Torda vm.-ben van. 906.

Mikháza. Paralissum helye. Finály G. szóbeli közlése szerint téves feltevés.

Napoca. L. **Nyárádtő.** Finály G. szóbeli közlése szerint helyesen Kolozsvárnál feküdt.

Nyárádtő. Lásd az előbbi megjegyzést Napoca-ról.

Páralissum helyett olv. Paralissum. L. **Mikeháza.** Finály G. közlése szerint helyesen Mojgradnál Szilágymegyében feküdt.

Póka. Erre vezet Szászrégenbe a római út.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 299.

Festett famenyezet.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 485.

Sárd. Barcsai Ákos aranyozott ezüst tányéra az unit. templomban.
Orbán B.: A Székelyf. leir. I. 154—5. Képpel.

Szász-Régen. A Vécsről Déda felé vezető római út nyomai.
C. Goos: Ver. Arch. N. F. XIII. 1876. 301.

Vajda-Sz.-Iván. 494. h. Tévedésből említve Torda-Aranyos vm.-ben is. 912.

Máramaros vármegye.

Bárdfalu. 496. h. Tévedésből Szatmár vm.-ben is említve. 764. h.

Borsa. A tatárok által 1717-ben Felső-Szőcsről elrabolt harangok. (?)
Szolnok Doboka monogr. VI. 493.

Szinyérváralja. Szatmár vm.-be tartozik. L. 776.

Moson vármegye.

Gálos. Átalakított románkori templom.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.

Köpcsény.
A város régi képei. Birkenstein. 82.

Herczeg Eszterházy-féle kastély.
Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 46.

Lajta-Pordány. 508. h. Sopron vm.-be tartozik. Egy részét l. ott. 741. h.

Magyar-Óvár.
A vár régi képe. Birkenstein. 139.

Nezsider. Egykori Pálos-kolostora és temploma.
Rupp: Mo. helyr. t. I. 502—4.
Ádám Iván: Egyh.-műv. Lap. 1883. 103.

Régi erődítményeinek helye.
Könyöki J.: Rég. társ. Évk. 1879. 178.

Németjárfalva. Csúcsíves templom.
H. I: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.

Aranyozott ezüst szentségtartó.
Fényképe Klösz-től. M. Biz. 1876. 68.
E. kiáli. k. 1454.
Czobor: Egyh. eml. 51.

Oroszvár. Temploma.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.

Rajka. Temploma.
H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XXII.

Szarvkővár.
Mohl Adolf: Szarvkő vára és urai. Századok. 1903. 613.

Nagy-Küküllő vármegye.

Kalbor. Tévedésből Fogaras vm.-ben is említve.

Kacza (Katzendorf). Polygon záródású templom és kettős bástyafala.
Orbán B.: A Székelyf. leír. I. 171—2.

Mártonhegy (Martinsberg). G. k. fatemplom, cseréppel fedve.
Sematismul. Fogaras. 1900. 228.

Sáros (Scharosch). L. **Szász-Sáros.**

Szász-Sáros. Ág. ev. templom-kastély, csúcsíves szentélylyel.
Sigerus: Sieb. Sächs. Burgen.

Ürmös. 108. h. Nem Alsó-Fejér, hanem Nagy-Küküllő vm.-be tartozik.

Nógrád vármegye.

Bodony. Rákóczi-kápolna. Itt táborozott Rákóczi a Horvát Gábor parkjának szélén, Rákóczi korabeli régiségek lelőhelye.
Walla László közlése.

Éleskő.
Elenchus Litteralium Instrumentorum Éleskő respicientium a. 1496—1771. MS. Lat. Saec. XVIII. fol. 14. in 2r. M. N. Múz. knyvt. Fol. Lat. 3714.

Lucska. Gömör vm.-be tartozik. L. ott is. 328. h.

Nemti.
Abbildung der Vöstung Nembts in Ungarn. 1665. feliratú metszet tollrajz másolata Könyöki-től. M. Biz. 1885. 11. (Ő Lenti várának nevezi, de azt hiszem ez és a Birkenstein 113. l. látható Nembts vár alatt a nógrádmegyei Nemti várát kell érteni.)

Somoskői várrom.
Arch. Ért. III. k. 1884. IV. 1.

Széchény. Pulszky-féle kastély.
Vas. Ujs. 1889. 42.

Nyitra vármegye.

Dejthe. Pozsony vm.-be tartozik. L. még 652.

Hradek. Várrom.
Lehoczky T.: Arch. Ért. VIII. 287.

Lukafalu. 558. h. Tévedésből 486. h. is említve.

Német-Próna. Városház.
Könyöki J. rajzai és jel. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.

Nagy-Ugrócz. 564. h. Bars vm.-be tartozik. L. ott is. 159. h.

Nizsna. Lásd Árva vm.-ben 126. h. Nyitra vm.-be tartozik.

Novák = Nyitra-Novák. 565. 569. h.

Oszlány. 560. h. Bars vm.-be tartozik. L. 160. h.

Predmér. Trencsén vm.-be tartozik. L. ott is. 924.

Pöstyén. Egyházi emlékei, romok stb.
Follajtár József: Pöstyén egyházi emlékeiről. Arch. Ért. 1905. 266—70.

Privigye. Mária-templom.

Kegyesrendiek temploma.

Bertalan-templom.
Ifj. Adamik Gy. jel. M. Biz. 1872. 69. A kegyesrendi templom (elromlott) fényképeivel.

Privigyei harang. Ave Maria gratia plena Dominus tecum. Ora pro nobis filium tuum. S.-Matheus, S.-Lucas, S.-Marcus, S.-Joannes. 1511.? 1551.? 1555.? felirattal.
Vas. Ujs. számára készült fametszetlenyomata Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
Ifj. Adamik Gy. levele és packolata 1864 szept. 23. Römer-hagy. XLII. sz. cs. M. Biz.
Römer Fl.: Vas. Ujs. 1864. 50. Vas. Ujs. 1864. 34. Képpel.

Privigyei kegyesrendiek harangjai.

Körmöczbányán öntött harangjai. 1766.

Mária-hegyi templom tornyában egyik 1742-ből.

Pleb. templom tornyában egyik 1111-ből. (?)

Másik 1772-ből.

Óraharang. 1755.

Ifj. Adamik Gy. levele és leirása 1864 szept. 23. Römerhagy. XLII. sz. cs. M. Biz.

Privigyei templom szentségtartója.

Fényképe említve Arch. Ért. 1878. 279.

Ságh.

Rakovszky István: A sághi prépostság emlékezete. M. Sion. 1863. 827.

Sempte. Régi vármaradványai.

Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 91.
A vár fölvételei. Könyöki J. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.

Rottenberg Frigyes siremléke. 1589.

Egy ismeretlen magyar vitéz siremléke.

Könyöki J. jel. és rajzai. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.

Sipek. 543. h. Hont vm.-be tartozik.

Szakolcza. Románkori temetkezési kápolna.

Szaszinek F. jel. M. Biz. 1877. 52. 69.

Roskadozó jezsuita-templom a gymn. mellett.

Storno F. rajzai. M. Biz. 1878. 89. 99.
Sztehlo O. jel. M. Biz. 1896. 91. 111. 112., 1897. 10. 29. 42. 81.

Szolga-Győr. Veszprém vm.-be tartozik. L. ott. 1014. h.

Vág-Újhely. Egyrésze tévedésből Trencsén vm.-ben 930. h. említve.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye.

Abony. R. k. templom, többször átalakított barokk épület, körülfalazott magaslaton, a XVIII. század elején a régi erődített csúcsíves templom helyébe épült; a templom alatt régi sírbolt van, mely a dombot körülfogó fallal együtt állítólag régibb építkezésből való.

Ev. ref. templom festett karzata.

Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 494.

A határban egy elpusztult község maradványai, alapfalai kerültek elő, melyet a nép Mikelaka névvel jelöl meg.

Dr. Marton Lajos közlése.

Budapest.

Budapest műszaki útmutatója. Szerk. Edvi Illés Aladár. Kiadja a Magyar Mérnök és Épit. Egylet. Budapest. 1896. 8r. 606. IX. rajzmellékl. 425. ábra.
Dr. Havas Rezső: Szemelvények a Budapestre vonatkozó leirásokból. Földr. Közl. 1900. 165—73.
Dr. Nagy Géza: Budapest az őskorban. Budapest régiségei. Szerk. dr. Kuzsinszky Bálint. VIII. 1904. 85—157. l.

Belvárosi templom.

Balogh Loránd—Almási: Eltoljuk-e vagy lebontsuk a belvárosi pleb. templomot? 8r. 16 l. Budapest. 1902. Károly Gy. kny.

Budavári Zsigmond-kápolnában, Sz.-István első magy. király dicsőséges jobbjának tartója, melyet a magyar püspöki kar készittetett 1862-ben. Tervezte Aradi Lippert József.

Képe. Reiffenstein és Rösch bécsi szines nyomásában. Römer-hagy. Arch. Biz.

Budavári főtemplom egykori üvegfestménytöredékei.

Lyka K.: Az iparm. könyve. II. 281.

Harmadik Miksa főherczeg oltára a M. N. Múz.-ban.

Dr. Éber L.: Arch. Ért. 1905. 193—211. Fénynyomatú képpel.

Üvegfestmények a M. N. Múz.-ban.

Lyka K.: Az iparm. könyve. II. 283. Képekkel.

Üvegfestésű ablak kartonvázlata, magyar czimerrel Iparműv. Múz.-ban.

Lyka K.: Az iparm. könyve. II 284. Képpel.

A papnevelő-intézeti könyvtár szekrényei. Pálosfaragványok.

Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 478. Képpel.

Ó-Buda.

Römer Fl.: A legújabb ó-budai ásatások. Arch. Ért. 1869. 41—4. 65—8. 91—4.

Fejéregyháza (Alba Mária).

Frankl Vilmos: Adalékok a Szűz-Máriáról nevezett Fehéregyház történetéhez. M. Sion. I. 913.
Ugyanerről Knauz Nándor. M. Sion. I. k. 745. Előbbinek azt a tévedését, hogy Vérth Ó-Buda fölött állott, oda javitja, hogy az Fejérmegyében fekszik. Károly J.: Fejér vm. t. V. 536.

Csév-puszta. (Nyáregyháza mellett.) Wekerle Sándor birtokán puszta templom alapfalai.

Dr. Márton Lajos közlése.

Farmos. L. **Tápió-Farmos.**

Gomba. A Várhegy nem római castrum, hanem erődített őskori telep.

V. ö. Kubinyi Ferencz: Arch. Közl. I. 65. l. U. ott. II. 110. és köv. l.
A Várhegy két nézetét, valamint a lakóüregek, tűzpadok (?) rajzai. Arch. Közl. Két atlasz. V. r. III—IX. tábláin. Dr. Marton L. közlése.

Imsós. 623. hasábról a tolnamegyei Pakshoz tartozik. L. 896. h.

Kecskemét. Fedeles kupa és úrasztali tál a kecskeméti ev. ref. templomban a XVII. sz.-ból.

Mihalik J.: Arch. Ért. 1905. 51—4. Képekkel.

Mácsa.

Römer: A mácsai gimles, mint királyi vadásztanya. Vas. Ujs. 1869. 28. Képpel.

Nagy-Kőrös. Az ev. ref. templomon fenmaradt, a nyugati homlokzaton levő torony aljában egy csúcsíves ajtó béllete s a torony belsejének felső emeletein csúcsíves részletek, gyámkövek stb.

A város határához tartozó tetétleni pusztán a nagy méretű Pengyom-halom, a melyet Arany János megénekelt.

Dr. Marton Lajos közlése.

Festett famenyezet.

Éber L.: Az iparm. könyve. II. 493.

Püspök-Szilágy. Régi templom fala, vagy mások szerint avargyürű nyomai. (?)

Bugár István jegyző közlése.

Sziget-Tótfalu. L, **Tahi-Tótfalu.**

Tahi-Tótfalu. Máskép Sziget-Tótfalu.

Tahvárra és Váczra vonatkozó adatok. Tahy István: Tahy és ezekkel rokon családok. Kézirat gyanánt. Budapest. 1904.

Tápió-Farmos. Hét halom, melyek a tápiószelleiekhez hasonlítanak.

Römer: Arch. Közl. IV. 172.

Egy nagyobb tumulus La Tène-kori leletek helye.

Dr. Marton Lajos közlése.

Tápió-Szele. A község Kisfalu nevű része melletti mocsár partján hét kisebb tumulus egy csoportban.

Römer: Arch. Közl. IV. 172.

Tatárhányás nevű rómaikori barbar sírok.

Dr Marton Lajos közlése.

Tószeg. Félkörű záródású orientált kis kápolna alapfalait ásta fel dr. Marton Lajos a br. Harkányi-féle birtok XVI. táblájában.

Sárnyak-dülőben, a Palódics-pusztán, a tószegi-út és a Tisza közt néhány évvel ezelőtt még láthatók voltak az egykori község templomának alapzatai.

Az olasz terramárák módjára körülsáncolt lakótelep s egykori szerkezetéről irtak még Ingwald Undset: Ber. u. Mittheil. des Alterthumsver. zu Wien.

Pigorini Bulletino di Paletnologia Ital. Virchow. Zeitschr. f. Ethnol. VIII. 246. XVI. 211.

Tök. Ev. ref. templom festett famenyezete. Az iparm. Múz.-ban.

Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 494.

Vácz. Régi képei.

Merian Math. Theatri Europ. XII. Theil. 670. l. mellett az 1684. váczi csata képe.

Bizozeri Sempl: Olasz és spanyol kiadásban. Rossi Gio. Giac. de Theatro. 1687. Roma.

Marsili Al.: Danubius Pann. Hagae. 1726. Pecters-Bouttats.

Krekwitz, Georg: Totius Regni Hung. Frankf. 1686. Kopmayer Aurelius.

A váczi 1683. csatát ábrázoló gobelin-szőnyeg a bécsi burgban, a Ceremoniell Appartement Antekammer-jében.

L'Accampamento Delle Genti Del Ser^mo Elettore Piautato A D I 15 Di Givgno.

A 6. számjelzésű önálló lap több dunamenti vár és város képének sorozatából a fölmentő csapatok hadállásának ügyes feltüntetésével. Dr. Tragor Ignácz birtokában Váczott.

Mappa Dioecesis Vaciensis Concinn. Mathius Schuhajda. Prospectus Civitatis Episc. Vaciensis del. Casim. Gasparik. Karacs. Pest. 1812.

A váczi Rókus-kápolnában a bejárattól jobbra szenteket ábrázoló olajfestményen (oltárkép) a város egyedüli látóképe a XVIII. század elejéről.

A város három különböző képe a XVIII. és XIX századbeli czéhleveleken és még körül-belül húsz darab egyes lapon. dr. Tragor Ignácz birtokában Váczott.

A Distant View Of Waitzen On The Danube. Sketsched by R. B. Engraved by S. Middimao Published by A. Constable & Co. Edinburgh October 1817. Dr. Tragor Ignácz tulajdona Váczott.

Hummitzsch H.: Panorama der Donau. Wien. 1842.

Orell-Füttli fametszete. Vácz. (Valószinűleg Borostyán Nándor. Magyarországi Utirajzok cz. munkájából.)

Alt I. — Rumy G. C. B. — Kunike Ad. 1726. s ennek időtáján megjelent 4 drb váczi képe. Dr. Tragor Ignácz tulajdonai Váczott.

Egyes képek az Orsz. Képtárban (rézm., fam., szines rézm., vízfestmények, rajzok).

Vácz. Waitzen. Lith. v. Gebrüder Pollak. Pest. 1858.

Waitzen aus d. Kunstanstalt d. Bibl. Inst. in Hildbgh. Az Alt-Kunike képhez hasonló, Vácz előtt a Kisduna. Dr. Tragor Ignácz tulajdona Váczott.

Vizkeleti Béla rajza. Vácz régi vára. Sz.-Istv. Társ. Naptára 1888. évre.

Vácz város kataszteri térképe ily czím alatt: Vácz rendezett tanácsú város. Könyomat a 90-es évekből.

Ansicht der Stadt Waitzen und Dorf Telki in Ungarn, geb. b. Dr. Kunike. (Három nagyságban, a részletrajzban különböző könyomat.) Dr. Tragor Ignácz tulajdona Váczott.

Weizen. De Fer Force de l'Europe T. IX. Mint előbbi.

Waizen. Vácz. Nach der Natur gez. v. I. Alt Gebr. B. I. Rauch. Lith. v. Sandmann. Mint előbbi.

Waitzen an der Donau a zürichi Photoglob szines fényképeinek 9213. számú képe. Dr. Tragor Ignácz tulajdona Váczott.

Récsei Ede: Erzsébet királyné hazai turista útjai. Budapest. Magyar Tanitók Turista Egyesülete kiadása.

Az 1857-iki váczi fogadtatás képe után készült kisebbített a 31. oldalon.

Erdősi Rezső fényképalbuma Váczi Emlék (a 80-as évek végéről).

Egyes fényképek Erdősi Rezső és Regeczky Ferencz váczi, Klösz György és Divald Károly budapesti fényképészektől.

Vácz irodalma:

Breves Lineae etc. Schematismus vener. Cleri A. Dioec Vaciensis. Poson. 1835.

Vácz története. Váczi Naptár 1866-ik évre. Első évfolyam. Váczon. 1866. 18—33. l.

Nagy Iván: Berkes András váczi nagyprépost és kora. M. Sion. VII. 3. 162—82.

Findura Imre (Farkasfalvi Imre): Vácz története rövid előadásban. Irta —. Budapest. Szerző tulajd. 1876.

— — Vácz helyrajzi és statisztikai szempontból. (Földrajzi Közlemények XIV. kötet X. füzetében.)

— — (Több értekezése a Váczi Közlöny stb. helyi lapban.)

Váczi képek. Vas. Ujs. 1891. 38. Képekkel.

Tragor Ignácz dr.: Vácz (ismertető kalauz). Irta —. Kiadja a váczi múzeum-egyesület. 30 képpel és 1 térképmelléklettel. Vácz. 1903. Ism. H. I. a Földrajzi Közlemények XXXI. kötete 264. és 265. lapjain.

— — Vácz vára és képei. (Sajtó alatt.) A vár és régi város helyének megállapitása és több mint félszáz várképet feltüntető metszet és rajz felsorolása.

A váczi régészeti kiállitás I—XIII. műtárgyait katalogus hiányában a Váczi Hirlap és a Váczi Közlöny 1891. évi szeptember 6. és 13., 36. és 37. sz. Közlik.

Vácz. Mo. s a Külf. 1901. 6. Képekkel.

Bednár József: A váczi egyházmegye minden községének külön története. Negy terjedelmű kézirat a váczi püspökegyházmegyei könyvtárban. Dr. Tragor Ignácz közlése.

Halmi László: A váczi főgymn. története. Az 1895—6. évi értesitőben. Vácz. 1896.

Borbély Sándor: A váczi siketnéma intézet 100. évi fennállásának emlékkönyve. Budapest. Fritz A. 1902.

A váczi székesegyház.

Korabinszky: Lex. Geogr. Hist. 1786.

Katona: Hist. Crit. Regni Hung. I—II.

Képe. Rajz. Illés Ágoston. Fillértár. 1835. 51.

Róka rézmetszete. Alt- u. Neu-Waitzen. Schem. v. Cleri dioeces. Vaciensis 1, lapján. A későbbi évfolyamokban más képe.

A székesegyház képei czéhleveleken dr. Tragor Ignácz tulajdonában Váczott.

Nagy Leopold priarista képe a székesegyházról. Egyházi Tár. 1836. VII. füz.

Váczvidéki Képes Naptár. 1880. 25—7. l. Képpel.

A székesegyház oltárképe.
Ein Blat in Ungarn zu Watzen in Dom, hoch 24 Schuch. 1779. Paul Haubenstricker sculp. — Martin I. h. Schmidt pinxit. 1774. Dr. Tragor Ignácz birtokában Váczott.

Sz.-Miklós oltárának képe. S.-Nicolaus. In Ungarn zu Waitzen im Dom. Hoch 15 Sch. Mart. Joa. Schmidt fec. 1771. aláirással. Egykorú rézmetszet. Valószinűleg Haberbauer metszete.
Dr. Tragor Ignácz szóbeli közlése.

Báthory Miklós váczi püspök sírköve.
Müller és Vahot: N. Naptár. 1857. 167.
Gyurinka Antal: Báthory M. és Vácz városa. István bácsi Naptára. 1865. 69—73.
Képe. Kubinyi—Vahot. Mo. és Erd. Kép. 67. l.

Maulpertsch nem látható falfestménye a főoltár képe mögött: Mária látogatása Erzsébetnél.
Képe, Tragor. Vácz. 38. l.

A sekrestyében állitólag Julio Romano képe.
Tragor: Vácz. 37. l.

A székesegyház kincstára.
Tragor: Vácz. 37—9. l.

Székesegyházban Migazzy püspök mozaik képe.
Váczi Kalend. 1904. 24. l.

Kegyesrendiek templomában a főoltár velenczei kristályüvegből, aranyozott fakereszttel.

Függernek egy kis képe ugyanott.
Dr. Tragor Ignácz közlése.

Sz.-Ferencz-rendiek templomában gr. Koháry István arczképe az általa alapitott váczi kolostorral.

Ugyanaz a füleki csata képével.
Kiállitva a váczi kiállitáson 1891-ben.
Dr. Tragor Ignácz közlése.

Premontreiek temploma.
Tragor: Vácz. 45. l. Képpel.

Püspöki palota. Ebben tizenhat váczi püspök és huszonkét nagyprépost képe.
Dr. Tragor Ignácz közlése.

Két kápolnai kegyelemkép.
Tragor: Vácz. 59—61. l.
Képe. Dr. Kiss János és dr. Sziklai. A kath. Magyarországban.

Sz.-Háromság-szobor, pusztuló félben.
Tragor: Vácz. 43. l. Képpel.

Két darab Salvator Rosa-féle kép. Mindkettő Péts Ferencz birtokában Váczott.
Dr. Tragor Ignáaz közlése.

Guido Reni. Krisztus feje, olajfestmény.

XVI. Lajos és Mária Antonia a guillotin előtt. Olajfestmény. Mindkettő dr. Paur Béla tulajdona Váczott.
Dr. Tragor Ignácz közlése.

Árpádkori czizellált kard, melyet az ónlemezgyár alapozásánál ástak ki.
Dr. Tragor Ignácz közlése.

Isten-malma, elpusztult török vizmű.
Tragor: Vácz. 62. 64. l.

Híd a Gombás-patakon.
Képe. Tragor. Vácz. 54. l.

Váczduka. Török vizmű nyomai.
Dr. Tragor Ignácz közlése.

Vácz-Kisujfalu. Csörszárok nyomai?
Dr. Tragor Ignácz közlése.

Visegrád. Képei.
L'accampamento delle genti del. Ser. Elletore. 5. lapszám jelzéssel. Dr. Tragor Ignácz tulajdona Váczott.

Pozsony vármegye.

Dejthe. 652. h. L. még Nyitra vm.-ben is. 553.

Grinád. Üvegfestménytöredékek.
Lyka K.: Az iparm. könyve. II. 281.

Nahács. 665. h. L. még Nyitra vm.-ben is. 564. h.

Pila. 666. h. L. még Bars vm.-ben is. 160. h.

Schwarzenbach. (Tán Schwanzbach = Schweinsbach. Pozsony vm.?) Egykori vára.
Régi képe. Birkenstein. 127.

Sz.-György. A pleb. templom Sz.-Háromság-kápolnájának festett üvegablak töredékei.
Lyka K.: Az iparm. könyve. II. 281.

Szuha. R. k. templom renaiss. tornya.
Kápolnák.
Kehely.
Kastély.
Jedlicska: Kis-Kárp. Eml. I. 257—62. Képpel.
— — jel. és Werdenstetter rajzai. M. Biz. 254., 1879. 30. 32. 39. 69. 86. 90.
A kehelyről. Arch. Ért. XIV. I.

Sáros vármegye.

Bártfa. Öt- és hatüléses széksorok. 1483. A Sz.-Egyed-templomban.
Széksor. U. ott. 1597.
Könyvtárszekrény.
Buchholcz-féle imaszék.
Csúcsíves izlésű faragott asztal a városházán.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 439—44. Képekkel.
A városháza.
Mysk. V. rajzaihoz. M. Biz. 1882. 38. 58. 70. 104.
Divald Kornél: A bártfai városháza. Művészet. 1905. 48—97. Képekkel.
Roland-szobor.
U. ott. Képpel.

Felső-Polyánka. G. k. fatemplom és falképei.
Mysk. E.: Művészet. 1905. Képpel.

Hervartó. R. k. fatemplom.
Mysk. Ernő: Művészet. 1905. 119. Képpel.

Héthárs. 706. Egy része tévedésből Gömör vm.-ben emlitve. L. 324. h.

Hutka. G. k. fatemplom.
Mysk. V.: Művészet. 1905. 121. Képpel.

Koznán. 710. h. Olv. **Kozsán.**

Kozsán. G. k. fatemplom.
Mysk. E.: Művészet. 1905. 121. Képpel.

Kruslyova. Fatemplom.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1883. 15. 18. 79. 81., 1886. 15.

Lapispatak. 710. h. Egy része tévedésből említve Abaúj vm.-ben is. 86. h.

Lukavicza. 711. h. Tévedésből Árva vm.-ben is említve. 126. h.

Makovicza vára. (Talán Mákova?)
Radvány Imre: Tört. jegyzetek a makoviczai várról. Szépirod. Közl. 1858. 102.

Nagy-Sáros.
Mysk. V. rajzaihoz. M. Biz. 1882. 38. 58. 70. 104.

Ondafka. G. k. fatemplom.
Mysk. Ernő: Művészet. 1905. 119. Képpel.

Regettő. (Nem Regettó.) G. k. fatemplom.
Mysk. Ernő: Művészet. 1905. 121. Képpel.

Richwald. Templom.
Mysk. V. rajzai. M. Biz. 1883. 15. 18. 79. 81., 1886. 15.

Siroka. L. még Zemplén vm.-ben is. 1059. h.

Trocsán. (Nem Trocsányi, sem Trozsán.) G. k. fatemplom.
Mysk. Ernő: Művészet. 1905. 121. Képpel.

Váradka. G. k. fatemplom.
Mysk. V.: Művészet. 1905. 122. Képpel.

Viskócz. Irodalma egy része 1063. 1064.

Somogy vármegye.

Csepely. Régi templom falai.
Régi falu házhelyei.
Kiásott kuria alapfalai.
Némethy G. jel. M. Biz. 1901. 151.

Dráva-Sz.-Márton. 723. h. Tévesen Baranya vm.-ben is említve. 130. h.

Hamuháza. 722 h. Zala vm.-be tartozik.

Kapos.
Régi képe. Birkenstein. 84.

Kéthely. kath. templom kisebb harangja Fudit me Gaspar Mendel Jaurini 1792. felirattal.
Rómer Jgyk. VII. 69. 1. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.
Középső harang Sebastian Holzbock goss mich in Raab 1774. felirattal.
Rómer Jgyk. VII. 69. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.

Kigyós. Várrom.
Említi Ballagi A. Prot. Egyh. és Isk. Lap. 1872. decz. 21.

Sopron vármegye.

Borsmonostor. 733. h. Tévedésből Vas vm.-ben is említve. 968. h.

Feketeváros.
Régi képe. Birkenstein. 116.

Klastrom.
Régi képe. Birkenstein. 103.

Kövesd. 740. h. Zalában is említve. 1033.

Lajta-Pordány. Egy része tévedésből Moson vm. is említve. 508. h.

Lakompak.
Régi képe. Birkenstein. 141.

Nagy-Höflány.
Régi képe. Birkenstein. 109.

Pecsenyéd és Savanyukút között régi földvár (Warth).
Századok. 1903. 616.

Rumpod helyesen Vas vm.-ben fekszik. L. ott 989. h. Rumpold alatt.

Sámfalva. 744. h. Vas vm.-be tartozik. L. ott. 990. h.

Sopron.
Régi képe. Birkenstein.
A győri vasúti állomás épületével szemben, a Király-utcza sarkán előjött régi út és római emlékek.
Bella S.: „Sopron". 1905 április 30. sz. után Arch. Ért. 1905. 286—7.

Várkesző. Vas vm.-be tartozik. L. ott is. 997. h.

Szabolcs vármegye.

Kis-Várda.
Régi képe. Birkenstein 85.

Nagy-Káló. Egy része Szatmár vm.-ben említve. 772. h.
Régi képe. Birkenstein. 70.

Nyirbátor. A ref. templom széksorai.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 433—6. Képekkel.

Szatmár vármegye.

Aranyos-Megyer. L. Torda-Aranyos vm.-ben is. 901.

Bárdfalu. 764. h. Máramaros vm.-be tartozik. L. ott is. 997. h.

Butyásza. 765. h. Szilágy vm.-ben is felsorolva.

Csaba. XV. századi templom.
Henszlmann: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1887. 264.

Ecsedi vár romjai.
Thaly K.: Arch. Ért. 1886. 134—43.

Gyarmat.
Régi képe. Birkenstein. 89.

Krassó. G. k. fatemplom.
Könyöki J. jel. és rajza. M. Biz. 1887. 4. 21. 28. 42. 53. 54.

Madarász. 770. h. Bihar vm.-be tartozik. L. ott. 222. h.

Piskolt. 774. h. Bihar vm.-be tartozik. L. ott. 231. h.

Szinyérváralja. Tévesen említve 502. h. is.

Szeben vármegye.

Alczina (Alzin). Érczkeresztelő-medencze az ág. ev. templomban.
Kehely a XIV. századból.

Kehely, Calix Domini Johannis de Cibinis lateratoris minusculás felirattal.

Négy harang.

Reissenberger: Kirchl. Kunstdenkmäler aus Siebenbürgen. II. Serie. Erster Heft. Erläuternder Text. Wien. Verlag v. Carl Graeser. 1894. 4r. 11. A képeik VII. lapon.

Alsópián. A 779. h. említett harangot 1894-ben átöntötték.

ZUR EHRE GOTHES UND ZVM GEBRAVCH DED CHRIST EVANGELISCHEN KIRCH IN GROSS PIANA ZV GEHÖRIGE KANNE 1757. feliratú 28 cm. magas fedeles önkanna.

SOLI : DEO : GLORIA : 1787. feliratú harang.

Halavács Gy. közlése.

Kápolna. A Cseteczel nevű csúcson ókori várromok.

Halavács Gy. közlése.

Láz. A Csetatye de lemnye (Favár) nevű csúcson elipsisalakú sánczolat.

Halavács Gy. közlése.

Marpod. Ág. ev. templom-kastély.

Képe. E. Sigerus. S. S. Burgen.

Nagy-Disznód (Heltau). Ág. ev. templom-kastély.

E. Sigerus: S. S. Burgen.

Réhó (Raichau). 788. h. Olv. **Réhó** (Reichau).

Sebeshely. 788. h. Hunyad vm.-ben van.

Teutsch F.: Jahrb. d. siebenb. Karpathenver. IX. Jg. 1889. 76.

Szászsebes.

Baumann F.: Zur Geschichte von Mühlbach. Progr. i. ev. Untergym. in Mühlbach. Jg. 1881–2.

— — Zur Geschichte von Mühlbach 1526—1571. Progr. i. ev. Untergym. in Mühlbach. 1888—9.

Kőlap: felül barokkstílű diszítmény között a város czimere (koronás oroszlán), alatta: CURIA CIVITATIS SABESIENSIS ANO MDCCLXVI FUNGETIBVS D. ANDREAS WELTER REGIS D. GEORGIO GEBEL SEDIS JUDICIBVS ET D. JOANNE BINDER VILLICO RESTAVRATA felirat az algimnázium múzeumában.

Kőlap: HOC AEDIFICIVM FVNDITVS ERECTVM OFFICIO AMP. DNI MICH GEBELII IVDEX REGII ANNO MDCCXVI felirattal, a templom körüli szögletházon.

Oltár.

Roth V.: Das Mühlbacher Altarwerk. Ver. Arch. XXXII. 1905. 40.

Szelindek (Stolzenburg). Aranyozott ezüst processiokereszt.

Reissenberger: Kirchl. Kunstdenkmäler. 1. lap.

Szepes vármegye.

Csorba. 798. h. Liptó vm.-be tartozik. L. ott. 469. h.

Hótkócz. Ma **Szepes-Újvár**. Tévedésből mindkét néven említve. L. 802. és 836. h.

Késmárk. A tót templom széksora. 1469.

A Thököly várkápolna imaszéke.

Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 451—2.

Dr. Bruckner Győző: Adalék a késmárki Thököly-féle várkápolna jogtörténelméhez. Prot. Szemle. 1905 szept. száma.

Leibicz. Stallum a r. k. templomban.

Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 453. Képpel.

Lőcse. A Sz.-Jakab-templom imaszékei, szószéke, epitafiumai.

Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 445–51. Képekkel.

Nagyőr. Háromüléses templomi pad, beégetett polychrom-diszítéssel.

Dr. Éber L.: Ar iparműv. könyve. II. 453—4. Képpel.

Szepes-Újvár. L. **Hótkócz**.

Topporcz. Festett famenyezet.

Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 489. Képekkel.

Viborna. Festett menyezet.

Dr. Éber L. Az iparm. könyve. II. 489. Képpel.

Szilágy vármegye.

Butyásza. 844. h. L. Szatmár vm.-ben is. 765. h.

Ér-Mindszent. 845. h. Tévedésből Bihar vm.-ben is említve. 214. h.

Ér-Szakácsi. Tévedésből Bihar vm.-ben is említve. 215. h.

Nagy-Doba. Harangjáról.

Magyar Sajtó. 1857.
Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz.

Sakácsi. 852. h. Tévedésből Bihar vm.-ben is említve. 233. h.

Szamos-Ardó. 852. h. Tévedésből Bihar vm.-ben is említve. 233. h.

Szolnok-Doboka vármegye.

Általános irodalom.

Torma József: Kéziratgyűjteménye a megyei levéltárban Deésen.

— — A zonuki grófság. Tört. Tár. 1884.

Dr. György Zsigmond és *dr. Lukinich Imre:* Néhány külföldi utazó Szolnok-Dobokamegyében. Deés. 1905.

Tagányi—Réthy: Szolnok-Doboka vármegye monographiája. VI. k. A vármegye községeinek részletes története. Tagányi Károly és dr. Réthy László és saját kutatása alapján irta Kádár József. Kiadja Szolnok-Doboka vármegye közöns. Deésen. 1904. (Belső czímlapján: 1903. Megjelent: 1905.) Nagy 8r. 575 l. Képekkel. Sajgó-Tótfalu községek története. A mű VII. kötete sajtó alatt.

A szolnok-dobokamegyei irod.-tört. és ethnogr. társ. Második évk. Dés. Goldstein J. 1901. 8r. 98 l. Harmadik évk. Dés. Goldstein J. 1902. 8r. 68 l.

Árokalja. Csúcsíves ízlésű szentségtartó falifülke. 1524.

Képe. Szolnok-Doboka mon. VI. 36.

Bethlen.

Evlia Cselebi utazásai. 1660—1964. (Ford. dr. Karácsony Imre. M. Tud. Akad. 1904.) 113—4. l.

De Gerando Ágoston: La Transylvanie et ses habitans. Paris. 1845. II. 311—2. l.

Bonczhida. 861. h. Kolozs vm.-be tartozik. L. helyesen 426. h.

Csépán. 862. h. Besztercze-Naszód vm.-be tartozik.

Csicsó-Keresztur. Csicsó vár.

Kőváry: Erdély épitk. eml. 157—9. l.
De Gerando: La Transylvanie. II. 317—8. l.
Gr. Lázár Miklós: Erdélyi várak és kastélyok cz. kézirati műve az Erdélyi Múz.-ban.
Dr. Lukinics Imre közlése.

Deés. Ev. ref. templom festett énekkara.

Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 486.

Désakna.

Kovács Gyárfás: Tarlózás Deésakna bánya-nagyközség multja és jelenéből. Irta —. Dés. 1897. 8r. 80 l.

Sajgó. G. k. fatemplom.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 10.

Sajó-Keresztúr. Az egykori ev. ref. templom és egyházi szerei.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 19—20.

Sajó-Magyaros. Egykori Sz.-László király várának kőárkai.

Sz.-László-kápolnájának és a mellette álló g. k. zárdának alapfalai.

Sz.-László legenda fára festett képe függött egykor a templomban, de az később állitólag a kerlési oláh templomba került, a hol S. Ladislai Ungarum (!) Regis et Thaumaturgi 1070. Chyrieleison feliratú kép volt (vagy van?).

Szolnok-Doboka monogr. VI. 27.

Sajó-Sz.-András. Ev. ref. templom harangjai 1767. és 1793. feliratokkal.

A kisebbik felirata: Sajó-Szent-Andrási Ref. Ecclesia tsinaltatta. Anno 1767.

A nagyobbiké: Isten Di. Önt. T. Orbai La. Fejérvári Eva a Sz.-Andr. Ma. Anno. 1793.

Egyházi szerei.

Pohárfedő ezüst tányér e felirattal: A Sz.-Andrási ekklézsiához való pohár. Anno 1701. P. T. M.

Óntányér. T. M. Sz. felirattal.

Kettős szőnyeg. 1713.

Gazda István önkannája, virágokkal diszitve. 1717.

Aranynyal gazdagon kivarrott patyolatkeszkenő. Fejérvári Boldizsár családi czimerével, a ki ajándékozta. Egy pallost tartó oroszlán. 1719.

Keresztelő-önkanna. 1734. Fejérvári Boldizsárné ajándéka.

Két úrasztali keszkenő. 1780. Fejérvári Klára ajándéka.

Ezüst kanna, kenyérosztó tányér. 1788. Fejérvári Éva ajándékai.

A ref. templom melletti sírbolt felirata:

E kő alatt vagyon egy boltozott kripta,
Szép Orbói Ágnest oda bekapta.
Ágnes kis leányát, ki emlőit szopta,
Száz nap mulva halál azt is oda lopta.
Somlyói Mártonnak volt a felesége,
Volt virtus, volt ennek Helena szépsége,
Élt 30 esztendőt s elmult ékessége.
Náta 1759., denata 1789.
70 esztendőt élt Somlyai Márton is,
Jókat és rosszakat, elegyeseket is.
Jó keresztén s gazda volt ő alkalmas is,
Új templomot tsinált N.-Dengelegen is.
Hogy itt kripta legyen mostaniak tudják,
Jövendőieknek ők is előbb adják.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 41—2.

Sajó-Udvarhely. Ev. ref. templom egyházi szerei.

G. k. fatemplom. 1700.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 53—4.

Salamon. Egykori templomos apátságának helye.

Állitólag görög feliratú harang a g. k. templomban.

Solnok-Doboka monogr. VI. 59—60.

Sárvár. Egykori várának kő- és téglamaradványai, földbástyái a vártetőn.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 67. Képpel.

Semesnye. A Valea monaszteri, Monostor nevű helyen egykor kalugyer-zárda volt. Templomát Puszta-Ujfaluba vitték, hol ma is megvan.

G. k. fatemplom, felszentelték először 1692-ben, újabban 1876-ban.

Czirilbetűs feliratú harang. 1790.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 85.

Somkerék. A bethlenig vezető római út nyomai.

Huszti András: Ó- és Új-Daczia cz. műre hivatkozással Szolnok-Doboka mongor. VI. 103.

Ev. ref. templom. Épült 1675-ben. Újból 1761. Feliratos táblával.

Néhai Mlgos Groff Losontzi Bánfi Mária Asszony ő Excellentiája Somkereken ruinában levő Isten Háza renoválására és ekeszetésére (igy?) légált költséggel és magáéval renováltatott mindeneket Mlgos Groff Camerarius és Cotenellus Maros-Németi Iffjabb Gyulai Ferencz Ur ű Nga kedves élete párja Mlgos Groff Szepesi Susanna Asszony ő Ngával együtt Anno Domini 1761.

A templom falába másfél méteres kopott, homokkőből faragott sirkő vizszintesen befalazva. Rajta két egymás fölé helyezett czimerpajzs; a kisebbik pajzson balra lépő madár látható; az alsónak ábrázolása kivehetetlen. A kő szélein feliratos sorok, melyekből csak e név: KORLATOVC vehető ki.

Egyházi szerei.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 105—8. Képpel.

Sósmező. Régi harangok a g. k. templom tornyában.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 127.

Szalonna. G. k. templom harangja e felirattal: Facta per Johannes Maratos. (Kora?)

Szolnok-Doboka monogr. VI. 136.

Szamosújvár.

Evlia Cselebi útleirásából. 80—1. l.
Kőváry: Erd. épitk. emlék. 161—7. l.
Szolnok-Doboka monogr. VI. 203.

Római castellumából való háromfejes dombormű töredéke a városházán.

Képe. Szolnok-Doboka monogr. VI. 203.
A castellum alaprajza. U. ott. VI. 204.

Salamon-templom csúcsives izlésű kapuzata.

A templom és kapu képe. Szolnok-Doboka monogr. VI. 165—6.

Martinuzzi György vára.
Szolnok-Doboka monogr. VI. 204—54. Számos képpel és alaprajzzal.

Szamosújvár-Némethi. Csúcsives ev. ref. templom, romladozó állapotban.
Szolnok-Doboka monogr. VI. 258—69. A templom képével.

Szász-Zsombor. R. k. templom. 1783.
Schem. Transs. 1882. 187.

Szelecske. Ev. ref. templom harangjai e feliratokkal: Csikos Julianna és Kata urasszonyok öntették a szelecskei reformatus ekklezsia számára. 1795.

A másikon: Ezen harangot öntette a szent isten dicsőségére Szelecskei reformált Nemes ecclésia számára Nagyenyedi Salánki Gábor feleségével M. Palatkai Sz. Jusztinával. 1794.

Aranyozott ezüst poharak. 1788. 1795.

Patyolatselyem virágos keszkenő. Posoni Katalin ajándéka. 1770.
Szolnok-Doboka monogr. VI. 303.

Szelnicze. G. k. fatemplom, állitólag 300 éves.
Szolnok-Doboka monogr. VI. 308.

Sz.-Benedek. A gr. Kornis-féle kastély és művészi részletei.

Háromtornyú, bástyás, emeletes épület, tornáczokkal, faragott lépcsőzetekkel, gothikus, barokk és modern épületrészletekkel.

A kapubejárat fölött 1720-beli felirat és a kolozsvári Egyetemi-templom Csodatevő Szűz-Mária képének másolata.

Pinczebejáraton gothikus ivű ajtókeret.

Magyar-renaiss. ízlésű faragott oszlopos lépcsőház.

Templomból átalakitott ebédlő, az erdélyi fejedelmek XVII. századi képeivel.

Kastély kápolnája. Mária Terézia-korabeli berendezéssel.
Szolnok-Doboka monogr. VI. 310—26. Számos képpel.

Sz.-Egyed. Egykori r. k., később ev. ref. temploma menyezetén 1543. évszám voit olvasható.

Harang. 1596.

G. k. fatemplom. 1701. A névkönyv szerint felszentelték 1781.
Szolnok-Doboka monogr. VI. 340.

Sz.-Katolna-Dorna. Puszta nevű dülőben az egykori Sz.-Katalin-templom alapfalai.
Szolnok-Doboka monogr. VI. 364.

Szent-Margita. Ev. ref. templom harangja e felirattal: Dum trahor audite. Voco vos ad aeternum gaudi um 1596. Alább metszett betűkkel: In Anno 1762. Ekkor tették vissza helyére, mivel a tatárok elől elrejtették.

Egyházi szerei.

Ezüst kanna. Munus C. S. ch. Kanna. 1668. K. A. felirattal.

Két feliratos abrosz. Nemzetes Tisza Sára ajándéka. 1684.

G. k. templom nagyobb harangja e felirattal: 1654. Christos Nonori Butri (?) A másik harangfelirat olvashatatlan. Szláv? Gót?
Szolnok-Doboka monogr. VI. 376—7.

Szék. Római sóbányászat nyomai.

Háromhajós, csúcsives ev. ref. templom. Sanctuariuma román ízlésü. Épittette állitólag Dengelegi Mária 1432-ben. Megújitva 1770. Eleje, tornya ekkor épült. A templom menyezete 1770.

A mészréteg alatt falképek maradványai. Egyrésze újabban feltárva s újból bemeszelve.

Ezüst tányér e felirattal: Ez ezüst tánért csináltatta Isten tiszteletére nemzetes Márton Kovácsné asz. emlékezetre az bets. széki r. eklésia Vásárhelyi István esperes úr idejében. 1652. május 29.

Nagy arany kehely e felirattal: Istene dicsőségéhez való buzgóságában csináltatta a széki ecclesia számára ez pohárt a tek. ns. nemz. Vér Judith asszony. 1697.

Kis arany kehely e felirattal: H. É. S. V. S. I. Talpán: A széki városé ez kehel. Városnak vötték Győri István, Tóth Boldizsár. T. M. Anno Domini 1645. A kehely bemélyedésében alul: (15. P. 79. WE) monogramm, fennebb: L. G. és I. R. betűk.

Két arany tányér, egyik Csináltatta Köteles Márton az széki r. ekklezsiának 1769. felirattal.

Négy ólomkanna. Egyik felirat nélkül. A többin a következő feliratok: *a)* Ezen kanát csináltatta Balog Pálné, Sipos Erzsébet költségén a széki reformata ekklesia számára. 1796. *b)* Márton Kovács Anna adta széki reformata templom számára. 1647. *c)* A ref. széki ekklesiáé. 1687.

Kis ólomkanna e felirattal: A széki ref. szent ekklesia számára Soós Pál és Barthos Erzsébet csináltatta 1760. május 8.

Ólomfedelű porczellánkancsó Z. G. és B. M. betűkkel.

Selyemhimzésű lenteritők az adományozók neveivel. 1735. 1738. 1795.

Számos értékes feliratnélküli selyem teritő. Különösen figyelemreméltó egy kék selyem teritő, gazdag aranyhímzéssel és egy vászon, nehéz arany rojtokkal, gazdag aranymezővel és virágokkal a közepén.

Nagy harang. 1757.

Másik felirata: Fusa in honorem sacro sanctae trinit. sumpt. eccles. ref. Szekiensis Anno D. MDCCLIII.

Harmadikon: Haec campana in honorem S. S. trinitatis propiis sumptibus ecclesiae Reformatae Szekiensis fusa. A. D. MDCCXV.

Tiszabecsi Nagy Gáspár ev. ref. püspök sirköve a temetőben. Sírfelirata. 1679.

Sz.-Ferencz-rendiek temploma és zárdája. 1753—9.

G. k. templom. 1702.

Két g. k. fatemplom. 1731. és 1802.

A községházán Szék pallósjogának jelképe (jus gladii), egy XV. századi pallóstokjával együtt.
Szolnok-Doboka monogr. VI. 380—419. A ref. templom és a pallós képével.

Szépkenyerü-Sz.-Márton. Ev. ref. templom és egyházi szerei. Egyik pohara 1671.

Két fedeles pohár. 1761. (Hibás olvasás szerint 1181.)

Egy abrosz. 1711. Viski Katától.

Másik abrosz, melyet T. Manasszer Éva, Kecskeméti Fekete István élete párja 1785-ben adott.

G. k. fatemplom. 1783.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 430—2.

Széplak. Az 1700-ban készült fatemplom régi harangjai újraöntve 1862. Egyiken Joannes Szilassi parochus Széplakiensis felirat olvasható.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 438.

Szészárma. Egykori kőfallal kerített várának nyomai.

Régi csúcsíves templom maradványai.

G. k. templom czirilbetűs feliratai, állítólag 300 éves harangjai.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 440—51. A templom alaprajza és részletrajzaival.

Szinye. Ev. ref. templom. Ajtaja mellett balfelől H. M. A. 1673. évszám van kőbe vésve. Valószinűleg ekkor újították meg.

Óntányér 1706. felirattal. (Kismarjai Albert.)

Czinkeresztelő-pohár. 1738.

Himzett abroszok. 1742. és 1796.

Harangláb. 1794.

Kisebb harangján, melyet a mányai ev. ref. templomból hoztak ide, 1679-ből való.

G. k. fatemplom. Állítólag 1730 körül épült. Felszentelték 1790-ben.

Szolnok-Doboka monogr. 457—66.

Szótelke. G. k. fatemplom. 1796. (?)

Szolnok-Doboka monogr. VI. 481.

Szóváros. G. k. templom, állítólag a XVII. sz.-ból.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 486.

Szurduk-Kápolnok. G. k. templom. 1770.

G. k. fatemplom.

Benne egy, állítólag 375 éves festmény. (?)

Szolnok-Doboka monogr. VI. 526.

Szükerék. G. k. fatemplom. 1730.

Régi harang.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 541.

Tágfalva. G. k. fatemplom.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 545.

Tálosfalva. G. k. fatemplom.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 548.

Toplicza. G. k. fatemplom, állítólag a XVI. sz.-ból.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 553.

Tordavilma. G. k. fatemplom.

G. kel. fatemplom.

Harang. 1600.

Szolnok-Doboka monogr. 559.

Tormapataka. G. k. fatemplom. 1780.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 563.

Tótszállás. G. k. fatemplom. 1782. Újabban javítva.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 566.

Tótfalu. G. k. fatemplom. Épült 1750 körül.

Szolnok-Doboka monogr. VI. 574.

Válaszút. 880. h. Kolozs vm.-be tartozik. L. ott is. 442. h.

Temes vármegye.

Detta.

A temesmegyei Detta nagyközség multja és jelene. Irta Szmida Lajos. 1900. Csanádegyházm. kny. 2r. 8. 116 l. Egy képmelléklettel.

Grebentől (Gerebencz) Izlásig terjedő Duna-vonalon vezető római út.

Említve Arch. Ért. 1898. 45.

Kelmák. 884. h. Egy része tévedésből Arad vm.-ben van említve. 116. h.

Palánka.

Ung. Mag. 1783. III. 123.

Böhm: Tört. rég. kirándulás Palánkára és Rámára. Délm. tört. Ért. III. 1877. 168. 169.

Temesváralja (Duplaj). Grad-Cetate nevű földvár.

Téglás G.: Arch. Ért. 1905. 218—21. Alaprajz és átmetszetekkel.

Temes-Vukovár.

Vas. Ujs. 1867. 48. Képpel.

Vojtek.

Szmida Lajos: Temesvármegyei Vojtek nagyközség története. Kiadja Vojtek község köz. Temesvár. 1902. Csanádegyházm. kny. Kis 8r. 61 l. Képekkel. (Németül is.) Ism. Századok. 1903. 857—8.

Tolna vármegye.

Imsos. 623. h. Tolna vm.-be tartozik. L. Paks. 896. h.

Simontornya. Vára.

Régi képe. Birkenstein. 96.

Torda-Aranyos vármegye.

Aranyos-Megyes. 901. h. Szatmár vm.-ben fekszik. L. 763. h.

Buzás-Besenyő. Kis-Küküllő vm.-be tartozik. Többi részét l. ott. 419. h.

Keresztesmező. 222. h. Helyesen: **Mező-Keresztes.** Bihar vm.-be tartozik.

Kerelő-Sz.-Pál. Kis-Küküllő vm.-be tartozik. L. ott is. 421. h.

Magyar-Bükkös. Alsó-Fejér vm.-be tartozik. L. ott is. 104. h.

Magyaró. Maros-Torda vm.-be tartozik. L. ott is. 486. h.

Ozd. Alsó-Fejér vm.-be tartozik. L. ott is. 106. h.

Radnót. 907. h. Kis-Küküllő vm.-be tartozik. Egy része tévedésből ott. 423. h.

Kutyafalva. Alsó-Fejér vm.-be tartozik. Többi részét l. ott. 104. h.

Sinalum. 908. h. Olv. **Salinae.**

Salisum. 909. h. Olv. **Salinae.**

Székelyföldvár. Római castrum.
Említve Arch. Ért. 1896. 428.

Római dombormű.
Említve Arch. Ért. 1897. 452.

Vajda-Sz.-Iván. Maros-Torda vm.-be tartozik. L. 404. h.

Torontál vármegye.

Csatád. Helytörténeti emlékei.
Szentkláray Jenő: Csatád helytörténeti emlékei. Írta —. Temesvár. 1902. Csanádegyházm. kny. 8. 2. 17 l. Különlenyom. a Délmo. tört. és rég. Ért. 1902. évf.-ból. Ism. Századok. 1903. 259—61.

Trencsén vármegye.

Blatnicza. 933. h. Turócz vm.-be tartozik. L. még 149. és 933. h.

Predmér. Tévedésből Nyitra vm.-ben is említve. 571.

Trencsén. Kegyesrendi templom ajtaja.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 460. Képpel.

Vág-Besztercze. Podmaniczky Rafael domborműves vörösmárvány síremléke.
Arch. Ért. 1887. 353.

Vág-Újhely. Nyitra vm.-be tartozik. L. ott 577.

Turócz vármegye.

Blatnicza. 933. h. Tévesen felsorolva Bars 149. és Trencsén vm.-ben 919. L. ez utóbbi hasábokon is.

Mosócz. 935. L. még Zólyom vm.-ben is. 1073.

Udvarhely vármegye.

Székely-Udvarhely. (Szombatfalva volt községgel.)
Szombatfalva = Székelyudvarhely egykori templom és falképeiről dr. Lukinich Imre tanár Decsről a következő sorokat közli:
Feljegyzés a következő czimű kéziratban, mely a nevezett tanár kezei közt van:
„Jeles történetek régiségének s ujságinak megjedzése 1741-dik Esztendőtől fogva, melyek noha némely részben csekélységet mutatnak is magokban, mindazonáltal némely okokra nézve illők az örök emlékezetre. A melyeket együnnen másunnan foglalta ezen kis Compendiumba Szombatfalván resideáló Kocsárdi Idősb Gálffi Ferencz mp. 1806. esztendőben Szombatfalván."
A feljegyzés a 4—5. l. található.
„A szombathfalvi templom romlott el 1795, melynek belől az oldala két felől veres festékes lévén, az apostolok képei valának pingálva az oldalain, legelől pedig az oltár megett a Sz.-Péter képe vala lepingálva, ki is fennállva mezitláb ostya formában consecrálja vala a kenyér szint; egy asztalon pingált Crucifixus előtt fekete pálcza lévén balfelől való oldala mellett magának felállitva.
Az férjfiak felől levő kárpit fundamentumán pedig a Sz.-Barnabás apostol képe vala, kinek is kezében egy festett táblán gotikus irással némely szók után e vala irva „Et memoriam perennem Amen. S. Barnabás Apostolus. Ao. Dni 1111. 1 a Aprilis." Melyek szerént azon régi kápolnában az isteni tisztelet elromlásáig 695 k. hatszázkilenczvenöt esztendők alatt tartatott." — Az 1111. évszám alatt 1555. a Sz.-Péternek nevezett alak alatt pedig Krisztus értendő. Gerecze.

Énlaka. Festett famenyezet.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 485.

Magyar-Dálya. Festett famenyezet.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 484.

Nagy- és Kis-Kede. Unit. templom festett famenyezete. Az Erdély Kárpát-Egyes. Kolozsvári Múz.-ba került.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 486. Képekkel.

Tarcsafalva. Ev. ref. templom festett famenyezete. 1700.
Dr. Éber L.: Ar iparm. könyve. II. 485.

Ugocsa vármegye.

Gerény. Irodalmának egy része tévedésből Bereg vm.-ben van felsorolva. L. ott is 187. h.

Gyula. Festett famenyezet.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 490.

Királyháza. Nyalábvár. 955. h. Irodalmának egy része tévedésből Hont vm.-ben 382. h. van felsorolva. L. ott is.

Nyalábvár. L. **Királyháza.** 382. és 955. h.

Vas vármegye.

Alsó-Szemenye. Zalában fekszik. L. 1023. h.

Borsmonostor. 968. h. Sopron vm.-ben fekszik. L. 733.

Jaák. A templom összehasonlítása a traui székesegyházzal.
T. G. Jackson: Magyarország befolyása Dalmáczia épitő művészetére. Dalmatia. II. 153. 15. A jaáki templom képeivel.

Rácz-Kanizsa. Zala vm.-be tartozik. L. 989. h.

Német-Óvár. 985. Alsó-Ausztriában van. L. 1127.

Rumpold, helyesen **Rumpod.** 989. h. Tévesen Sopron vm.-ben is emlitve. L. ott. 774. h.

Sámfalva. (Vas vm.) Említve tévesen Sopron vm.-ben is. 744. h.

Várkesző. Említve Sopron vm.-ben is. 750. h.

Kőszeg.
Lopasics R.: Kőszegvár védelme. 1532. Glanosa. 1864. (Horvát folyóirat.) Említve Margalits E. Horvát tört. repert. II. 13.

Veszprém vármegye.

Sooly. Festett famenyezet.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 494.

Vilonya. Ev. ref. templom festett famenyezete a M. N. Múz.-ban.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 493.

Zala vármegye.

Alsó-Szemenye. Tévedésből Vas vm.-ben említve L. 967.

Felső-Eörs.
A prépostság alapításáról Károly J.: Fejér vm. tört. IV. 8.

Szolga-Győr. 1014. h. Említve 576. h. is.

Kapornak. 1030. h. Vas vm.-be tartozik. L. ott is. 796. hasáb.

Kövesd. Sopron vm.-be tartozik. L. ott. 740. h.

Rácz-Kanizsa. 1037. h. L. még 989. h. is.

Zemplén vármegye.

Felső-Vadász. Abaúj vm.-be tartozik. L. ott. 69. h.

Golop. (Hibásan írva Galop.) L. Abaúj vm. 70. h.

Megyaszó. Festett famenyezet.
Dr. Éber L.: Az iparm. könyve. II. 490.

Siroka. Sáros vm.-be tartozik. L. 713.

Szina. Abaúj-Torna vm.-ben van. L. 89.

Viskócz. Sáros vm.-be tartozik. L. 716.

Zólyom vármegye.

Bakabánya. Hont vm.-be tartozik. L. 51. 377. 1065.

Mosócz. Turócz vm.-be tartozik. L. 935. 1073.

C) Határozatlan helyen levő műemlékek.

Alibasa-emlék. (Hol?)
Fényképe. Vágó B.-tól. M. Biz.

Aljas határán ú. n. római sáncz.
Arch. Ért. 1891. 424.

Bajnai Both Erzsébet, Istvánffy Miklósné sírköve. 1603.
Barcsay O.: Arch. Ért. 1893.

Bajom-Sz.-András. (Alsó-, Felső-, Kis- vagy Nagy-Bajom?) Csúcsíves templom.
Arch. Ért. 1897. 373.

Bocskai és Kismarjai Bocskay sírkövek. (Hol?)
Bárczay O.: Arch. Ért. 1893. 436.

Doboti templom.
Rajza Storno Ferencztől. Említve Arch. Ért. 1878. 2.

Jászó-Debrő. Harang. 1435.
Haz. Tud. 1806. 330. l. után Römer-hagy. XLVII. sz. cs. M. Biz

Kisbartjai vagy tartjai(?) templomrom.
Irónvázlata. Römer iratai. M. N. Múz. Fol. Hung. 1110. Tom. V.

Monoszlay Endre síririata.
M. Sion. 1863. 638.

Rivulus Domniarum. (?) Csúcsíves templomrom.

Régi (?) harang In laudem aeterni vox mea clara sonet felirattal.

Pálfi Alle.
Életkép. IV. 199.

HELYNEVEK BETŰRENDES MUTATÓJA.

A Á

Aachen. 1121.
Aba. L. Sáraba.
Abafalva. 317.
Abafája. 481.
Abaliget. 127.
Abara. 1047.
Abaúj-Bakta. 65.
Abaúj-Szántó. 65. 1139.
Abaúj-Szemere. 65.
Abaújvár. 65.
Abásfalva. L. Homoród-Abásfalva.
Abony. 581. 1169.
Abos. 689.
Abosfalva. 417.
Abrudbánya. 93. 106.
Abtsdorf. L. Csicsóholdvilág.
Acsa. (Fejér vm.) 1149.
Acsa. (Pest vm.) 581.
Acsa. (Somogy vm.) 719.
Acumincum. (Fröchlich R.) 1082.
Ada. 167.
Ada-Kaléh. 416. L. még Új-Orsova.
Adalin. 857.
Adamocz. 917.
Adász-Tevel (Adás-Tevel). 1001.
Ad-Aquas. L. Algyógy.
Aderjas. 127.
Ad-Flexum. 509. L. még M.-Óvár.
Adorján. (Bács-Bodrog vm.) 167.
Adorján. (Bihar vm.) 205.
Adony. 295. 1101.
Aggtelek. 317.
Agnetheln. L. Szent-Ágotha.
Agria. L. Eger.
Agyagfalva. 641.
Ajak. 751.
Ajka. 1001.
Ajka-Rendek. 1001.
Ajnád. 265.
Ajnácskő. 317.
Ajton. 425. 1163.
Aka. 1001.
Akasztó. 582.
Akli. 953.
Aladárvára sánez Gelenczén. 360.
Alagi puszta. 582.
Alap puszta. 297.
Albae Juliae (De episcopatu). 51.
Albei apátság Algyőn. 273.
Albertfalva. 581.
Alberti-Irsa. 582.
Albis. 206.
Alburnusi major római telep. 108.
Alczina (Alzin). 1176.
Aldunai római feliratok. 2.
Aldunai Tiberius-út. (Neudeck.) 30.
Al-Duna szerepe. (Téglás G.) 45.
Aldunai tanulmányút. (Téglás.) 64.
Aldunai sziklafeliratok. 44.
Aldunai római hadi utak. 45.
Alcsuth. 297. 1149.
Alcsuthi képek, térképek. (Römer.) 58.
Alfalu. L. Gyergyó-Alfalu.
Alföldi építmények. 3.
Alföldi sánczok. 3.
Alföldi halmok. 12.
Alföldi rég. eml. (Pulszky.) 35.
Alföldi római és kelta városok. 37.
Algyógy. 391.
Algyő. 273.
Alibunárvidéki földvárak. (Ormos.) 32.
Aligvár. 1021.
Alistál. 647.
Allios. 88.
Aljas. 1187.
Alkenyér. 391.
Almakerék. 513.
Almamező. 207.
Almádi. 1001.
Almágy. 317.
Almás. (Bács-Bodrog vm.) 168.
Almás. L. Homorod-Almás.
Almás. L. Keresztény-Almás.
Almás. L. Nagy-Almás.
Almás. (Komárom vm.) 443.
Almás. (Pozsony vm.) 647.
Almás. L. Kézdi-Almás.
Almás. (Szilágy vm.) 841.
Almásmonostora. 207.
Almásmonostori apátság. 427.
Almen. L. Szász-Almád.
Almissa. (Dalmáczia.) 1089.
Al-Őr. 857.
Alparét. 857.
Al-Pestes. 391. 1160.
Alpár. (Abaúj vm.) 66.
Alpár. (Bihar vm.) 207.
Alpár. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 582.
Alrám vagy Ábrám régi helység. 732.
Alsó-Apsa. 495.
Alsó-Ábrány. 239.
Alsó-Bajom. 317. 1162.
Alsó-Bagod. 1021.
Alsó-Balog. 317.
Alsó-Baracs. 297.
Alsó- és Felső-Batka. 318.
Alsó-Bán. 841.
Alsó-Bár. 647.
Alsó-Besnyő. 297. 1149.
Alsó-Besztercze. 917.

Alsó-Boczabánya. 469.
Alsó-Bodság. 901.
Alsó-Botfalva. 547.
Alsó-Csernáton. 357.
Alsó-Dobron. 965.
Alsó-Dörgicse. 1021.
Alsó-Diós. 648.
Alsó-Dubován. 547.
Alsó-Egres. 858.
Alsó-Elefánt. 547.
Alsó-Eperjes. 111.
Alsó-Eőr. 965.
Alsó-Erdőfalva Új-Leszna. 795.
Alsó-Esztergályos. 531.
Alsó-Farkadin. 391.
Alsó-Füle. 901.
Alsó-Gáld. 93.
Alsó-Gyékényes. 858.
Alsó-Györöd. 147.
Alsó-Hagymás. 858.
Alsó-Hangony. 318.
Alsó-Idecs. 481.
Alsó-Ilosva. 859.
Alsó-Jára. 901.
Alsó-Kalinfalva. 495.
Alsó-Kalocsa. 495.
Alsókalosa. 318.
Alsó-Kamarás. 1135.
Alsó-Kamenecz. 147.
Alsó-Karaszló. 953.
Alsó-Kemej. 239.
Alsó-Kécsény. 547.
Alsó-Kéked. 66.
Alsó-Kékes-Nyárló. 841.
Alsó-Kismartonhegy. 731.
Alsó-Komána. 313.
Alsó-Korompa. 648.
Alsó-Kosály. 859.
Alsó-Kovil. 168. 1121.
Alsó-Körtvélyes. 859.
Alsó-Köröskény. 548.
Alsó-Körösmező. 495.
Alsó-Kubin.
Alsó-Ladiskócz. 1047.
Alsó-Laps, Alsó-Lapis, Alsó-Láp. L. Alsó-Lápos.
Alsó-Lápos. 795.
Alsó-Lehota. 548.
Alsó-Lelócz. 548.
Alsó-Lendva. 55. 1021.
Alsó-Ludány. 531.
Alsó-Lugas. 207.
Alsó-Marikó. 917.
Alsó-Meczenzéf. 66.
Alsó-Mislye. 66.
Alsó-Neresznicze. 495.
Alsó-Orbó. 95.
Alsó-Oroszfalu. 859.
Alsó-Oroszi. 481.
Alsó-Ozor. 917.
Alsó-Őrs. 1022.
Alsó-Paty. 967.
Alsó-Palojta. (Heves vm.) 365.
Alsó-Palojta. (Hont vm.) 377.
Alsó-Pél. 147.
Alsó-Péterfa. 731.
Alsó-Pián. 1177. 779.
Alsó-Piszana. 689.
Alsó-Poeng. 207.
Alsó-Pokorágy. 318.
Alsó-Polyánka. 689.
Alsó-Rajk. 1023.
Alsó-Rákos. 513.
Alsó-Remete. 183.
Alsó-Répa. 481.
Alsó-Répás. 796.
Alsó-Ribicze. 959.
Alsó-Róna. 495.
Alsó-Ruschbach. 796.
Alsó-Sajó. 318.
Alsó-Ságh. 967.
Alsó-Sáp. 531.
Alsó-Sebes. 689.
Alsó-Sitnyicze. 1047.
Alsó-Sólyomkő. 357.
Alsó-Szalók. 690.
Alsó-Szelistye. 495.
Alsó-Szemenye. 967. Zalában fekszik. L. 1023.
Alsó-Szend. 67.
Alsó-Szent Iván. 297. 1149.
Alsó-Szent-Mihályfa. 901.
Alsó-Szénégető. 967.
Alsó-Szkálnók. 318.
Alsó-Szolcsva. 901.
Alsó-Szopor. 721.
Alsó-Sztregova. 531
Alsó-Szuha. 319.
Alsó-Szűcs. 917.
Alsó-Telekes. 967.
Alsó-Tezsin. 918.
Alsó-Topa. 207.
Alsó Tvaroszcz. 690.
Alsó-Vadász. 67.
Alsó-Várad. 147.
Alsó-Várcza. 821.
Alsó-Vásárd. 548.
Alsó-Viznicze. 183.
Alsó-Zeykfalva. L. Zeykfalva.
Alsó-Zsid. 1023.
Alsó-Zsuk. 425.
Altenburg. L. M.-Óvár.
Altenmarkt. 967.
Althaman. L. Tománya.
Al-Torja. 357.
Alvincz. 95.
Amacz. 763.
Anarcs. 751.
Andocs. 719.
Andód. 1149.
Andorka. 690.
Andrásfa. 965.
Andrásháza. 438.
Andráshida. 1023.
Andrásvára helye, Szent-Iván határában. 352.
Andrásvágás. 690.
Anna de Dobrakuca. 1089.
Antalfa. 1001.
Antivári. 1089.
Antos. 859.
Apa. 763.
Apagy. 751.
Apahida. 425. 1163.
Apa-Nagyfalu. 859.
Apar. 889.
Apatin. 168.
Apácza. 253. 1147.
Apáczaföld. 649.
Apátfalva. 239. 1146.
Apáthi. 751.
Apáthi nevű elpusztult falu. (Zala vm.) 1023.
Apáti. (Bács-Bodrog vm.) 168.
Apáti. (Bihar vm.) 207.
Apáti. (Vas vm.) 967.
Apáti-Keresztur. 207.
Apcz. 365.
Apold. 514.
Appony. 549.
Appony vára. 55.
Apostag. 583.
Apova. 377.
Apsicza. 495.
Apulum. 97. 98. 99. 104. 410.
Aque római telep Kis-Kalánnál 349.
Aquileja. 1121.
Aquincum. 591.
Aracs. (Beodara melletti puszta.) 913.
Arács. (Zala vm.) 1023.
Arad. 111. 1142.
Arany. 392.
Aranyidka. 67.
Aranykút. 425.
Aranyos. 239.
Aranyos. (Komárom vm.) 444.
Aranyos-Gyéres. 901.
Aranyos-Lóna. 901.
Aranyos-Marót. 147. 901. 1143.

Aranyos-Megyes. 763. Szatmár vm.-ben fekszik. L. még 901.
Aranyos-Rákos. 902.
Aranyos-Szász-Móricz. 860.
Aranyos vára. L. Kööd.
Arbe (Rab). 1089.
Arbegen. 514.
Ardanócz. 549.
Ardánháza. 183.
Ardó. 841.
Arló. 239.
Arnótfalva. 797.
Arzulujvölgy. 95.
Aschau. L. Hamvazsd.
Assakürt. 549.
Aszaló. 67.
Aszófő. 1023.
Aszós. 549.
Aszód. 583.
Asszonyvására. 207.
Asszonyfalva. (Győr vm.) 339.
Asszonyfalva (Frauendorf. Nagy-Küküllő vm.). 513.
Asszonyfalva. (Torda-Aranyos vm.) 902.
Asszonyfalva. (Vas vm.?) 967.
Athia vár. 55.
Atkár. 365.
Attala. 720.
Atyái. 207.
Atyha. 941.
Atthay = Atyavár. L. Opovácz.
Aurora-Romano-Dacica. (Köleséry.) 24.
Ausztria műemlékei. (Heider.) 18.
Avas-Újváros. 67. 764.
Avasfalu. 764.
Avasvámfalu. 764.
Aversa. 1122.
Azizis Castrum. L. Furlug.
Ábrahám. (Bács-Bodrog vm.) 167.
Ábrahám. (Pozsony vm.) 649.
Ábrahám. (Zala vm.) 1023.
Ábrahámfalva. (Szepes vm.) 797.
Ábrám, Ábrám-Monostor, Ábrahám. (Tolna vm.) L. Dombóvár.
Ábráni (Ábrahámi). 205.
Ábránka. 183.
Ács. 444.
Ács-Teszér. 1001.
Ácsa. 113.
Ádámos. 417. 1162.
Ádánd. 720.
Ágasvár. L. Hasznos.
Ágris. L. Egres.
Ágris. (Bihar vm.) 206.
Ágya. 113.
Ákos. 842.
Ákosfalva. 481.
Ákospalota nevű elpusztult falu. 290.
Álmosd. 207.
Álmos-dombon sok cserép. 341.
Árki. 1149.
Árkos. 357.
Árokalja. 1178.
Árpád. 208.
Árpás. 731.
Árpás. L. Kis-Árpás.
Árpástó. 860.
Ártány. 208.
Árvavára. 55. 64. 123.
Árvaváralja. 124.

B

Baán. (Trencsén vm.) 918.
Baán. (Baranya vm.) 128.
Baán-Biszkupicz. 918.
Babiagurai emlékoszlop. L. Kriván.
Babot (Ordod-Babot). 732.
Babócsa, Babolcsa. 55. 720.
Bachnen. L. Szász-Bonyha.
Bacza. 860.
Bacsindol. 1090.
Bacska-Madaras. 481.
Bacskavár. L. Ménesfalu.
Bacskó. 1048.
Baczur. 1065.
Badacsony. 1023.
Badacsony-Tomaj. 1023.
Badafalva. 967.
Badaló. 183.
Badin. 1065.
Bagamér. 208.
Bagdány. 211.
Bagolyosvára. 532.
Bagolyfalu. 834.
Bagolyvára (Eulenburg). Rozsnyón. 261.
Bagonya. 1023.
Bagos. 208. (Szilágy vm.-be tartozik. 843.)
Bagota. 445.
Bagóvár. 339.
Baj. (Bihar vm.) 208.
Baj. (Komárom vm.) 445.
Baja. 169.
Bajcs. 445.
Bajesd. 392.
Bajmócz. 55. 549.
Bajna. 280.
Bajom-Szent-András. 1187.
Bajóth. 279.
Baka. 649.
Bakabánya. 148. 1143. 1159.
Bakabánya (Bergstädte). 51. Hont vm.-be tartozik. 377. L. még 1065. 1188.
Bakar. L. Buccari.
Bakta. 365.
Bakony. (Rómer.) 37. 61.
Bakonybél. 1002.
Bakonycser. 1023.
Bakony-Koppány. 1002.
Bakony-Sárkány. 1149.
Bakony-Somlyó. L. Nagy-Szőllős.
Bakonyszeg. 208.
Bakony-Szent-Jakab. 1003.
Bakony-Szent-Király. 1003.
Bakony-Szent-László. 1003.
Bakony-Szombathely. 1003.
Bakostörék. 319.
Balaleny. 208.
Balassa-Gyarmat. 523.
Balaton (község). 240.
Balaton-Berény. 240.
Balaton-Ederics. 1023.
Balaton-Füred. 1024.
Balaton-Kisszőllős. 1024.
Balaton-Szent-Péterúr. 1024.
Balatonvidék. (Récsey, tévesen szedve: Schnaase.) 37.
Balán-Bánya. 265.
Baláskő. 265.
Baláskővára, Csik-Szent-Mihályon. 268.
Balázsfalva. 95. 195. 1140. 1144.
Balázsháza. 843.
Balázstelke. 417.
Balf. 733.
Balika vára. 1141.
Balinka. 1149.
Balkánszigeti utazások. (Szamota.) 42.
Balkány. 751.
Balla. (Heves vm.) 365.
Balla. (Szilágy vm.) 843.
Ballaháza. 843.
Balogh. 240.
Balogfa. 967.
Balogfalva. 319.
Balomreásza (hegy). 208.
Balota-Újfalu. 764.
Balozsa-Megyer. 967.
Baltavár. 967.
Bamberg. 1122.
Banater Römerschanzen. 37.
Banczár. 392.
Banija. 1084.
Banyicza. 392.

Barabás. 183.
Baracs. (Fejér vm.) 297. 1149.
Baracsi puszta. 889.
Baracska. (Bács-Bodrog vm.) 169.
Baracska. (Bars vm.) 148.
Baracska. (Fejér vm.) 297. 1149.
Baraczháza. 881.
Baradna. 319.
Barancs. 1049.
Barankavára. 953.
Baranya-Baán. L. Baán.
Baranya-Lőcs vagy Lucs. L. Lőcs.
Baranya-Monostor. 129.
Baranyamegye. (Fröhlich.) 53.
Baranya-Nádasd. L. Nádasd.
Baranya-Sellye. 129.
Baranyavár. 129. 1134.
Baráthely. 513.
Barátfalva. 967.
Baráti. 373.
Barcsa. 392.
Barcza. (Borsod vm.) 240. Helyesen: Nagy-Barcza
Barcza. (Gömör vm.) 319.
Barcza-Újfalu. 253.
Bardóczszék. 941.
Barka. (Abaúj-Torna vm.) 67. 1139. 1157.
Barka. (Gömör vm.) 55. 319.
Barkó. 1049.
Barlangfalu. 764.
Barmód. 208.
Baromlak. (Bihar vm.) 208.
Baromlaka (Wurmloch, Nagy-Küküllő vm.) 515.
Baróth. 357.
Barscseke. 148.
Barsrudnó. 148.
Bars-Szent-Kereszt. L. Garam-Szent-Kereszt.
Bars-Szkleno. 148. 1143.
Bartánvár romjai Bodrog-Monostor-szegen. 171.
Bartos. 149.
Bartosfalu. 690.
Bartos-Lehotka. L. Bartos.
Barzest. 208.
Basaharcz. 279.
Baskó. 67.
Batta. 297. 1150.
Batár. 953.
Batina. L. Kis-Kőszeg.
Batiz. 103. 764.
Batizi kőedénygyár. (Petrik.) 34.
Batizfalva. 797.
Battonya. 263.
Battyán. (Fejér vm.) 298. 1150.
Battyán, Bottyán. (Zemplén vm.) 1049.
Battyánd. 967.
Battyánfalva (Bakicsán.) 967.
Battyánpuszta. 445.
Bautzen. 1122.
Bavaniste. 882.
Bazéd. 481.
Bazin. 19. 648. 649.
Bazilovics vár. 1085.
Bábaszék. 1065.
Bábavár nevű hegy. 438.
Bábindál. 554.
Báboczka. 202.
Bábolna. (Hunyad vm.) 392.
Bábolna. (Komárom vm.) 445.
Bábolnahegy. 860.
Bács. (Bács-Bodrog vm.) 169.
Bács. (Kolozs vm.) 425.
Bács. (Zala vm.) 1024.
Bács-Almás. 170.
Bács-Aranyos. 752.
Bács-Bodrog. (Fröhlich.) 53.
Bács-Cséb. 170.
Bácsfa. 649.
Bácsfalva. 733.
Bács-Feketehegy. L. Feketehegy.
Bácshida. 445.
Bácsi. 392.
Bácskafalu. 550.
Bács-Kula. 170.
Bácslaka. 208.
Bács-Rosnyó. 170.
Bács-Tapolya. 170.
Bács-Újfalu. 170.
Bács-Vaskút. 170.
Bádon. 843.
Bágy. 941.
Bágyon. (Nógrád vm.) 533.
Bágyon. (Torda-Aranyos vm.) 902.
Báj. 752.
Bályok. 208.
Bálványos vára. L. Torja.
Bálványos-Váralja. (Szolnok-Doboka vm.) 860.
Bálványos-Szakállas. 445.
Bánát. 22.
Bánd. 1003.
Bánfalva. (Borsod vm.) 240.
Bánfalva (Wandorf, Sopron vm.) 733.
Bánffy-Hunyad. 425. 1163.
Bánhida. 445.
Bánhorvát. 240.
Bánk. 1004.
Bánlak. 913.
Bánócz. 1049.
Bánostor. 170. 1090. 1143.
Bánuta. 1024.
Bár-nak irt Baán. 128.
Báránd. 209.
Bárcza. (Abaúj-Torna vm.) 67.
Bárcza (A). (Brassó vm.) 253.
Bárczaság. 12.
Bárczika. 240.
Bárdfalu. (Máramaros, nem Szatmár vm.) 496. 764. 1167. 1176.
Bárdnál cseréptöredékek. 340.
Bárdos. 481.
Bárlfa. 12. 14. 25. 69. 1174.
Bást. L. Ó-Bást.
Báta. (Baranya vm.) 129.
Bátafalu. 691.
Báth. 378.
Báth-Monostor. 170.
Báton. 860.
Bátorkő. 1004.
Bátos. 426.
Bátta — Báta. (Tolna vm.) 889. 890.
Báttaszék. 890.
Báziás. 459.
Becsali. 445.
Becsehely. 1024.
Becske. 533.
Beczkó. 55. 918.
Bedegh 891.
Beél. 209.
Beén. L. Bény.
Begecs. 171.
Beketfa. 649.
Bela. 1084.
Belajvár. 1085.
Belec. 1084.
Beleg. 721.
Belezseny. 209.
Belényes. 209.
Belényes-Lázur. 209.
Belényes-Szent-Miklós. 209.
Belényes-Újlak. 209.
Belényes-Valány. 209.
Belgrád. 1122.
Belgradul. L. Gyulafehérvári oláh püspökség.
Bell. L. Bolya. 515.
Bellatincz (Belatincz). 1024.
Bellesz. 550.
Bellus. 919.
Bellye. 129.
Belovezsa. 698.
Benczencz. 393.
Benczéd. 941.
Bene. (Bereg vm.) 184.
Bene. (Heves vm.) 366.

Bene (Mehburg, Udvarhely vm.) 942.
Benedekfalva. 843.
Benkócz. 1049.
Beocsin. 1086.
Bercs. L. Börcs.
Berczel. (Nógrád vm.) 533.
Berczel. (Szabolcs vm.) 752.
Bereczk. 358.
Bereczktelke. 358.
Bereg. 185.
Beregszász. 185.
Beregszász-Végardó. 185.
Beregszó. (Bereg vm.) 185.
Beregszó. (Temes vm.) 882.
Berek-Böszörmény. 209.
Berekszó. (Hunyad vm.) 393.
Bere-Keresztúr. 481.
Beremend. 129.
Berencs. 550.
Berencze. 860.
Berend. 426.
Berényi várrom Bajóthon. 279.
Berethalom. 12. 515.
Beretke. 319.
Beretkő. 698.
Berettyó-Szent-Márton. 210.
Berettyó-Újfalu. 210.
Berg. 149.
Berhida. 1004.
Berkaszovo. 1090.
Berkenyes. 426.
Berkes. 902.
Berkesz. 752.
Berkesz pataka. 764.
Berki. 699.
Berkii puszta. (Fejér vm.) 1150.
Berlebás. 496.
Bern. (Svájcz.) 1123. 1124.
Bernau. L. Pornó.
Bersovia. L. Zsidovin.
Berve. 95.
Berzászka. L. Drenkova.
Berzencze. (Bars vm.) 149.
Berzencze. (Nógrád vm.) 533.
Berzencze. (Somogy vm.) 55. 721.
Berzencze. L. Vas-Berzencze.
Berzevicze. 699.
Berzite. 319.
Berzoviai római castrum. 468.
Berzoviai pacskolatok. (Fröhlich.) 53.
Bese. 515.
Besenova. 1086. 1090.
Besenyő. (Bars vm.) 149.
Besenyő. (Udvarhely vm.) 942.
Besenyő. (Zala vm.) 1024.
Besenyőd. 752.
Besse. 149.
Bessnyő. 95.
Bessenyő. (Háromszék vm.) 358.
Bessenyői falképek. (Szendrei.) 42.
Bessenyszög. 413.
Beszter. 67.
Beszterecz. 752.
Besztercze. 195. 1144.
Besztercze. L. Vág-Besztercze.
Beszterczebánya. 40. 1065—1070.
Beszterczebánya (Bergstädte). 51.
Beszterczebányai püspökség. (Fertina.) 64.
Betfia. 210.
Bethahyda (Bétahida?) 942.
Bethlen. 861. 1178.
Bethlenfalva. 797.
Bethlen-Szent-Miklós. 481.
Betlenős. 113.
Betlér. 319.
Bezeréte. 149.
Bezdán. 171.
Bezdéd. (Szabolcs vm.) 753.
Bezdéd. (Szolnok-Doboka vm.) 861.
Beznye. 210.
Bezsény nevű várrom. 723.
Bécs. 1123.
Bécsbe vitt római kövek. (Nagy- és Kis-Osztró-ról.) 402.
Bécsi Világkiállítás. (Henszlmann.) 19.
Bécs-Újhely. 1123.
Békavár nevű romok. 175.
Béke. 649.
Békevár. (Ma: Békavár.) 447.
Békés. 201.
Békésmegye leírása. (Palugyay.) 33.
Békés-Csaba. 203.
Békés-Gyula. L. Gyula.
Béla. (Esztergom vm.?) 1148.
Béla. L. Szepes-Béla.
Béla-Bánya. 378. 1159.
Bélafalva. 359.
Bélaháza. 649.
Bélakeo. 883.
Bélapatak. 797.
Bélavár, Fenesen. 216.
Bélavár. L. Pécs mellett.
Bélavár. (Somogy vm.) 721.
Bélavár nevű földvár Beélen. 209.
Bélavárrom. 210.
Béltek. L. Nyir-Béltek.
Béltek. (Zemplén vm.) 1049.
Bélteke. 765.
Béna. 320.
Bény. L. Kis-Bény
Bér. 533.
Bérczalja. 699.
Béregh. 171.
Bibarczfalva. 942.
Bicse. L. Nagy-Bicse
Bicske. 1150.
Bieberburg. L. Vöröskővára.
Biela. 1090.
Biela-Stiena. 1083. 1090.
Bierbrun. L. Viborna.
Bihar. 210.
Biharmegye. (Rómer.) 61.
Biharmegyei Régész. Egylet. (Rómer.) 62.
Biharmegyei jegyzék. (Rómer.) 61.
Bihar-Diószeg. 211.
Bihar-Félegyháza. 211.
Bihar-Püspöki. 211.
Bihar-Udvari. 211.
Bihar-Valány. L. Valány.
Biharvár. 55.
Bihács. 1090.
Bikal. 129.
Bikács. (Bihar vm.) 211.
Bikács. (Tolna vm.) 891.
Bikácza. 843.
Bikfalva. 359.
Bikis. 861.
Bikszád. 765.
Bikszárd. 650.
Bikity. 171. 1143.
Bilak. L. Besztercze.
Binócz. 650.
Biograd. 1090.
Biri. 753.
Biringvár nevű várhegy Harmacznál. 324.
Birk. L. Petele.
Birkis. 459.
Birthälm. L. Berethalom.
Birting. 211.
Bistra vár. 1084.
Biszák. 1091.
Bisztra. (Torda-Aranyos vm.) 902.
Bisztra. (Csanád vm.) 263.
Bisztra. (Sáros vm.) 699.
Bisztra-Krajnya. 699.
Bisztra-Újfalu. 211.
Bizerei-Apátság. 113. 114. 115. 122.
Bizófalva Gortva-Kisfaludnál. 323,
Blagaj. 1085. 1091.
Blanszka. 1049.
Blatnicza. (Turócz vm.) 55. 933.
Lásd még 149. 919. 1185. 1184.

Blumenau. 253.
Blumenthal. L. Máslak.
Blutrol. L. Berve.
Bobrócz. (Árva vm.) 125. 469. 1165.
Bodza. 967.
Bobrócz. (Nagy-? Kis-Bobrócz? Liptó vm.) 469. 1142.
Bocs. 426.
Boczonád. 366.
Bodafalva. 469.
Bodajk. 298. 1150.
Bodendorf. L. Szász-Buda.
Bodes puszta. 1004.
Bodmér. 298. 1150.
Bodóhegy. 967.
Bodok. (Háromszék vm.) 359.
Bodok. (Nyitra vm.) 550.
Bodola. (Brassó vm.) 253. 1147.
Bodola. (Háromszék vm.) 253. 359. 1158.
Bodolló. 67.
Bodolya. 129.
Bodonhely. 733.
Bodonkút. 426.
Bodonvára. L. Lapispatak.
Bodony. (Baranya vm.) 129.
Bodony. (Nógrád vm.) 1168.
Bodony. (Heves vm.) 366.
Bodrogi zárda és vár, Zádorlak. 122.
Bodorlak vára Mondorlakon. 117.
Bodrog-Keresztur. 1049.
Bodrog-Kisfalud. 1049.
Bodrogvárrom, Bodrog-Monostorszegen. 171.
Bodrog-Monostorszeg. 171.
Bodrog-Olaszi. 1049.
Bodrog-Szerdahely. 1049.
Bodrogszög. 1049.
Bodruzsal. 699.
Bodza. 359.
Bodzaforduló. 1158.
Bodzás-Újlak. 1049.
Bodzavára, Kis-Borosnyón. 361.
Boérfalva. 861.
Bogács. (Borsod vm.) 240.
Bogács. (Kis-Küküllő vm.) 418. 1162.
Bogát. (Szabolcs vm.) 753.
Bogáth. (Torda-Aranyos vm.) 902.
Bogáthi vár. L. Csik-Rákos.
Bogdanócz. L. Bogdány.
Bogdanócz. L. Bogdány. (Pozsony vm.)
Bogdanovcze. L. Bogdány. (Sáros vm.)
Bogdánd. 843.
Bogdánháza. 843.
Bogdány (Bogdanócz, Pozsony vm.)
Bogdány (Bogdanovcze. Sáros vm.) 699.
Bogdása. 129.
Bogeschdorf. L. Bogács. (Kis-Küküllő vm.)
Bogeszláv. 185.
Boglár. 721.
Bogojeva. 172.
Bogsán. L. Német-Bogsán, Román-Bogsán.
Bogyán. 172.
Bogyisfalva. 211.
Bogyoszló. 211. 733.
Bohonuz. 650.
Boicza. (Hunyad vm.) 393.
Boicza. (Szeben vm.) 779.
Boján. 211.
Bojt. 843.
Bokaj. 393.
Bokcsa. L. Román-Bogsán.
Bokod. L. Vértes-Szent-Kereszt.
Bokra. 366.
Boksa. 1049.
Boksavár. 465.
Boldog vagy Bodókőváralja. 67.
Boldogasszony. 505.
Boldogasszonyfa. 968.
Boldogfa. 650.
Boldogfalva. L. Őralja-Boldogfalva.
Boldogváros. 516.
Boldva. 241.
Bolerácz. 650.
Bolhás. 721.
Bolihegy, Petrozsen mellett. (Téglás G.)
Bolivár. L. Vulkán-szoros.
Bolkács. 419.
Bologd. 68.
Bolondvár, Adony mellett. 55. 297.
Bolya (Bell, Nagy-Küküllő vm.) 515.
Bolya. (Szeben vm.) 779.
Bolyár. 699.
Bonczhida. (Kolozs vm.) 426. Tévedésből 861. h. is. 1163. 1179.
Bongárd. 779.
Bonnesdorf. L. Alsó-Bajom.
Bononia római telep. 170.
Bonnya. 721.
Bonyha. L. Szász-Bonyha.
Bonyhád. 891.
Borbátviz. 393. 1160.
Borberek. 96.
Borbund. 96.
Bord. 419.
Bordos. 943.
Boresa, Borcsa. L. Borháza.
Borháza (Borecsa, Borcsa). 968.
Borhid. 765.
Bori. (Nyitra vm.) 550.
Bori. (Pozsony vm.) 650.
Borkut. 496.
Borlya nevű hegyen őrtorony. 404.
Boró. 1049.
Borona-Mező. 843.
Boros-Bocsárd. 96.
Boros-Jenő. 113.
Boros-Telep. 212.
Borostyánkő. (Pozsony vm.) 650.
Borostyánkő (Bernstein, Vas vm.) 968.
Borostyánvár. 55.
Boroszló. (Sáros vm.) 699.
Boroszló (Breslau). 1124.
Borova. 650.
Bors. 212.
Borsa. (Bereg vm.) 185.
Borsa. (Máramaros vm.) 496.
Borsa-Bánya. 496.
Borsati-puszta. 1004.
Bors-Monostor. 733. Tévedésből Vas vm.-ben is említve. 968. 1175. 1186.
Borsi. 1049.
Borsod. (Bács-Bodrog vm.) 172.
Borsod. (Borsod vm.) 55. 241.
Borostyán. 1050.
Borsavára, Vári mellett. 193.
Borsva. L. Ung.
Borzakő. 1004.
Borzás. 834.
Borzova. 320.
Borsány. L. Nagy-Borsány.
Bostyán. 1050.
Bossorod. 393.
Boszilyevó. 1091.
Bota. 241.
Botfalu. 253.
Both. 298.
Botháza. 426.
Bottornya (Pottureny). 1024.
Bottyán. 212.
Bottyánvára. 212.
Borzok. 378.
Bosznia egyháztört.-hez (Batinics.) 1081. 1082.
Bozinvár. 55.
Bozovics. 459.
Bozsok. (Baranya vm.) 129.
Bozsok. (Vas vm.) 968.

Bozslyakovina. 1091.
Böd. 968.
Bödöge (Homok-Bödöge?). 1004.
Bödöge-Markota. 339.
Bödön. 861.
Bögöt. 968.
Bögöte. 968.
Bögöz. 943.
Bögözi falképek. (Szendrei.) 42.
Bögöz-Újfalu. 943.
Bökény. 953.
Bölcske. 891.
Bölgyéni (Nagy-) kastélykápolna egyházi edényei. 560.
Bölön. 359.
Bönye. 843.
Böő. 482.
Böőd. 861.
Böősháza. 843.
Börcs. 340.
Börvely. 765.
Börzsöny. 379.
Bős. 650.
Braller. L. Brulya.
Branyicska. 393.
Brassó. 1. 253. 254. 1147.
Brassói műkincsek. (Szendrei.) 42.
Brazova. 393.
Brád. 394.
Brazza-sziget. 1091.
Brebir. 1091.
Brenndorf. L. Borfalu.
Breslau. L. Boroszló. (Németország.)
Bresztovácz. 172.
Bretyelni. 394.
Brezán. 550.
Breznó-Bánya. 1070.
Bréb. 496.
Bréd. 843.
Brindizi. 1091.
Brinje. 1091.
Brlog. 1091.
Bród. (Nyitra vm.) 551.
Bród. (Pozsega vm.) 1091.
Brodjanczi. 1091.
Brogyán. 149.
Broos. L. Szászváros.
Bruck-Újfalu. L. Királyhida. 733.
Brucla római telep. L. Krakkó. 104.
Brukenau (Piskie). 883.
Brulya. 516.
Brunócz. 551.
Brusznicza. 1050.
Brusztura. 496.
Brutócz. 797.
Bucs. 1070.
Buccari. 1087. 1091.
Bucsa. (Bihar vm.) 212.
Bucsa. (Vas vm.) 969.
Bucsam. 313.
Bucsány. 551.
Bucsesd hegy. 1160.
Bucsje. 1091.
Bucsu. (Wucsing.) 968.
Bucsuháza. 651.
Bucsu-Szent-László vagy Szent-László-Egyháza. 1025.
Buchberg-Kladova. 883.
Buda. 130. 1134.
Buda-Ábrány. 753.
Budacski. 1085. 1091.
Budafalva. 861.
Budafok. 584.
Budakaláz. 584.
Budakesz. 584.
Budamér. 699.
Budaörs. 585.
Budapest. 585. 1169—70.
Buda és Pest képei. (Römer.) 58.
Budapest leírása. (Palugyay.) 33.
Budatelke. 426.
Budaújlak. 604.
Budavára. 25. 55. 614. 1132.
Budfalu. 496.
Budin. 1091.
Budusló. 426.
Budva. 1084.
Budvár. 359.
Budvár. L. Székely-Udvarhely.
Bugyancz. Írva: Bugyatz. L. Bakabánya.
Buj. 753.
Buják. 699.
Bujákvár. 55. 533.
Bujánháza. 765.
Bukarest. 1124.
Bukin-Kladje. 172.
Bukócz. (Bereg vm.) 186.
Bukócz. (Máramaros vm.) 496.
Bukóczhegy. 1050.
Bukóczova. 959.
Bukorva. 394.
Bukorvány. 212.
Bukovecz. 883.
Bukovinka. 186.
Bulcs. 459.
Bulkesch. L. Bolkács.
Bulkesz. 172.
Bura. 366.
Burgberg. L. Borberek.
Burgstall magaslat római maradványai. 524.
Burnum. 1091.
Búr-Szent-György. 651.
Búr-Szent-Miklós. 651.
Búr-Szent-Péter. 651.
Burzenland. (Das sächsische.) 8.
Burzenländer Capituls Gesch. (Trausch.) 47.
Buság. 765.
Busin. 1091.
Busócz. 798.
Bussavára. 55. 533.
Buszd L. Buzd.
Bustyaháza. 497.
Butka. 1050.
Butyásza. 765. 844. 1178.
Buza. 861.
Buzaháza. 482.
Buzamező. 861.
Buzás-Besnyő. (Kis-Küküllő vm.) Tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben is említve. 419. 903. 1162. 1184.
Buzás-Bocsárd. 96.
Buzd. (Alsó-Fejér vm.) 96.
Buzd. (Nagy-Küküllő vm.) 516.
Buzgó. 212.
Buzitva. 68.
Büd. 713.
Büdivár. Vámos-Atyán. 193.
Büdöskő. 551.
Büdöskút. 733.
Bükk. 733.
Bükkösaljivár, Nagy-Kászonban. 271.
Bükösd. 130.
Bükszád. 359.

C Cs Cz

Caput bobuli. L. Delinyest. 761.
Caput bobuli-castrum, Valeadeni mellett. 467.
Carnuntum. L. Német-Óvár (Deutsch-Altenburg).
Carlstadt. L. Károlyváros.
Castelnuovo. 1092.
Cattaro. L. Kattaro.
Castua. (Hibásan: Castuában.) 312. 1124.
Cedoniaes nevű római város Szerdahelynél. 791.
Centrum-Putei. L. Nagy-Szurdok. 464.
Ceretensis episcopatus. (Römer.) 37.
Cetin. 1085. 1091.

Cetina. 1084.
Coronini falu. L. Koronini.
Cesargrad. 1084.
Cherzw. 497.
Chikorán. 551.
Chisnó. L. Hizsnyó.
Chizsne. 155.
Cholti apátság. 469. L. még Csolt.
Chrenócz. 551.
Cicva. 1092.
Clissa. L. Klissza.
Cöln. L. Köln.
Crkovnik. 1083.
Crkviste vára. 1083.
Crikvenica (Cirkvenica). 1092.
Crna. 1083.
Crnavlast. 1092.
Curzola. (Dalmáczia.) 1083. 1092.
Cuvin. L. Kubin.
Csaba. 861. 1176.
Csabalócz. 1050.
Csabda-puszta. 1150.
Csabdi. 298. 1150.
Csabrendek. 1025.
Csaholcz. 765.
Csajafalva. 212.
Csakova. L. Csákóvár.
Csaklovácz. 1092.
Család. (Nyitra vm.) 551. Tévedésből említve Bars vm.-ben is. 149.
Csalfalva. 699.
Csall. 379.
Csallóköz-sziget. 203.
Csallóközkürt. L. Kürt.
Csallóköz-sziget. 651.
Csalomia. 379.
Csana. 114.
Csanak. 340.
Csana-Keszi. 114.
Csanád. L. Német-Csanád.
Csanád vára. 55.
Csanád egyházmegyei Adattár. 32.
Csanád püsp. megye tört. eml. 32.
Csanádmegye leirása. (Palugyay.) 33.
Csanádmegyei plebániák. (Szentkláray.) 43.
Csapó. (Kis-Küküllő vm.) 419.
Csapó (Torda-Aranyos vm.) 903.
Csaroda. 186.
Csata. 149.
Csataalja. 172.
Csataj. 651.
Csatán. 862.
Csatár. (Bihar vm.) 212. Tévedésből említve Szilágy vm.-ben is. 844.
Csatár. (Zala vm.) 1025.
Csatád. 1185.
Csatka. 104.
Csáb. 379.
Csábrágvára. 56.
Csábrágh-Varbók. 379.
Csács. 844.
Csácsó. 551.
Csáka. 862.
Csákány. (Abaúj vm.) 68.
Csákány. (Pozsony vm.) 651.
Csákány. (Vas vm.) 969.
Csák-Berény. 298. 1150.
Csáki-Gorbó. 862.
Csák-Néma. 340.
Csákonya. 69.
Csákóvár (Csakova). 883.
Csáktornya. 1025.
Csáktornya vára. 56.
Csákvár. 298. 1150.
Csákvár vára. 56.
Csála. 113. 1142.
Csálovár. 113.
Csálya. (Tán Csála?) 883.
Csállya (Tsállya) vára. 56.
Csány. 68.
Csápor. 551.
Csári. 551.
Császár. 445
Császári. 862.
Császártöltés. 619.
Császlócz. 959.
Császtkócz. 551.
Csáti. 241.
Csáva. 733.
Csávoj. 551.
Csávoly. 172.
Cseb. 394.
Csedregh. 954.
Csefán. 203.
Cseffa. 212.
Csegez. 903.
Cseglény. 844.
Csegöd. 212.
Csegöld. 765.
Csehétfalu. 943.
Csehi. (Nyitra vm.) 551.
Csehi. (Vas vm.) 969.
Csehi. (Zala vm.) 1026.
Csein. 969.
Cseje. 954.
Csejkő. 149.
Csejthe. 551.
Csejthe vára. 56.
Cseke. L. Barscseke.
Cseke. 765.
Csekeháza. 68.
Csekej. 552.
Csekelaka. (Alsó-Fejér vm.) 96. h. Tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben is említve.
Csekevár. (Zemplén vm.) 56.
Cseklész. 651.
Csellenő. 186.
Csempesz-Kopács. 969.
Csendlak (Tissina). 969.
Csenger. 765.
Csenger-Bagos. 765.
Csenger-Újfalu. 765.
Csenke. 280
Csenkevár, Karva mellett. 291.
Csep. 446.
Csepelsziget. 619.
Csepely. 720. 1092.
Csepin. 1092.
Csepreg. (Sopron vm.) 733.
Csepregh. (Zala vm.) 1026.
Cserefalva. 482.
Cseremény. 320.
Cserenye. 149.
Cserevicz. 1092.
Cserény. 1070.
Cserepes-Kenéz. 753.
Cserépfalva. 241.
Cserépvár, Gerencsérnél. 446.
Cserépváralja. Helyesen: 241. Egy része tévedésből 367. 1146. 1159.
Cserko (Cirku). 959.
Csermely. 241. 320.
Csermend. 552.
Csermővár. 212.
Csernegyháza. 883.
Cserna-Keresztur. 394.
Csernátfalu. 257.
Csernátony. 359.
Csernihrad. 149.
Csernik. 1092.
Csernye. 1005.
Csertés. 103. 903.
Csertés-Hondol. 394.
Csertész. 1050.
Cservenka. 173.
Csesznek. 1005.
Csesznek vára. 56.
Cseszte. 651.
Cseszora. 212.
Csetátye. L. Verespatak.
Csetátye máre (Nagyvár) nevű sánczok. 236.
Cseteny. 1005.
Csetnek. 320. 1157.

Csetnek vára. 56.
Cséb. L. Bács-Cséb.
Cséb. (Zala vm.) 1026.
Csécs. 68.
Csécse. 534.
Csécsény. 340.
Cséke. 969.
Csénye. 969.
Csép. 620.
Csepán. (Besztercze-Naszód vm.) Tévedésből Szolnok-Doboka vm.-ben ismétlődik. 1179.
Csév. 280. 1170.
Csicseri rom. 1027.
Csicsér. 114.
Csicsó. (Komárom vm.) 446.
Csicsó. (Zala vm.) 1027.
Csicsó-Hagymás. 862.
Csicsó-Holdvilág. 96.
Csicsó-Keresztúr. 862. 1179.
Csicsó-Mihályfalu. 862.
Csicsó-Polyán. 863.
Csicsóvár romjai, Csik-Csicsón. 265.
Csicsó-Újfalu. 863.
Csicsvaalja. 1050.
Csiffár. 149.
Csigavár nevű őrtorony. 359.
Csiglen. 844.
Csík-Csatószeg. 266.
Csík-Csicsó. 265.
Csík-Delne. 265.
Csíkfalva. 482.
Csík-Karczfalva. 266.
Csík-Ménaság. 266.
Csík-Mindszent. 267.
Csíkmó. 394.
Csík-Nagyboldogasszony. 266. 267.
Csikos-Tötös. 130.
Csikóhegy. 620.
Csík-Rákos. 267.
Csík-Somlyó. 267.
Csík-Szent-Domokos. 267.
Csík-Szent-Király. 268.
Csík-Szent-Lélek. 268.
Csík-Szent-Márton. 268.
Csík-Szent-Mihály. 268.
Csík-Szent-Miklós. 268.
Csík-Szereda. 269.
Csík-Szépvíz. 269.
Csík-Tusnád. 269.
Csíkvánd. 341.
Csíkvár. L. Battyán. 298.
Csík-Zsögöd. 269.
Csiliz-Radvány. 341.
Csingóvár. 797.
Csiszér. 844.
Csitár. 534.
Csitt-Szent-Iván. 482.
Csíz. 321.
Csobáncz. 1027.
Csobánka. 534.
Csohvára. 844.
Csókakővár. 298. 1150.
Csokoly. 212.
Csókás. 863.
Csókfalva. 482.
Csoklovina. 394.
Csokmány. 863.
Csolt. (Arad vm.) 114.
Csolt. (Bihar vm.) L. Vésztő.
Csolt. L. még Cholti-apátság. 469.
Csoltó. 321.
Csoma. (Bereg vm.) 186.
Csoma. (Győr vm.) 341.
Csoma. (Ugocsa vm.) 954.
Csomafalva. 269.
Csomafája. 425.
Csomaköz. 765.
Csombódvár maradványai. 492.
Csomoholova. 959.
Csomorkány. L. Hódmező-Vásárhely.
Csomortány. (Csik vm.) 269.
Csomortány. (Háromszék vm.) 359.
Csongrád. 269.
Csongrádmegye leírása. (Palugyay.) 33.
Csongva. 96.
Csonka-Papi. 186.
Csontaháza. 212.
Csopak. 1027.
Csopeja. 394.
Csór. 299. 1150.
Csóra. 96.
Csorba. (Liptó vm.) 469. Vára tévedésből Szepes vm.-ben említve. 798. 1165.
Csorbakő. 241.
Csorbakővár, később klastrom Szuhegy határában. 250.
Csorgó. L. Csurgó.
Csorna. 733.
Csornatői völgy. 954.
Csót. 1005.
Csökmő. 212.
Csököly. 721.
Csölle. 652.
Csöllösztő. 652.
Csörmény. 863.
Csömörlő. 844.
Csötörtök. 652.
Csötörtökhely. (Szepes vm.) 798. 1132.
Csővár. 620.
Csúcs. 903.
Csufud. 96.
Csukárd. 652.
Csukás prépostsága. 637.
Csurgó. (Fejér vm.) 299. 1150.
Csurgó. (Somogy vm.) 721.
Csurgó. (Tolna vm.) 891.
Csurogh. 173.
Csuti. 1050.
Czabaj. 552.
Czach. 552.
Czáhling. L. Kis-Körtvélyes.
Czecze vára, Kézdi-Szent-Léleken. 360.
Czege. 863.
Czegléd. 620.
Czelba. 461.
Czell-Dömölk. L. Kis-Czell és Dömölk.
Czente. 863.
Czered. 534.
Czernina. 700.
Czéke. 1050.
Czicze. 299.
Cziczelle. 1027.
Czibrefalva. 269.
Cziffer. 651.
Czigányfalva. 212.
Czigányhavasi várhely. 440.
Cziget. 552.
Czikádori apátság (Fényes E.) Székudvarnál. 119.
Czikádori apátság. L. Báttaszék és Czikó.
Czikmántor. 419.
Czikó. (Szilágy vm.) 844.
Czikó. (Tolna vm.) 891.
Czikói oszlopfő Pécsett. 139.
Czinkota. 620.
Czintos. 96.
Czirkovlyán. L. Drávaegyház.
Czoborfalu. 552.
Czold. 425.
Czoptelke. 863.

D

Dabjon. 844.
Dabjon-Újfalu. 844.
Dacsókeszi (Keszihócz.). 380.
Dalián-Dörögh. L. Talián-Dörögh.
Dalom. 779.
Dalmáczia. 1081. 1082[4]. 1083[4]. 1084[3]. 1085[2]. 1087. 1088.

Damásd. L. Ipoly-Damásd.
Dancsháza. 212.
Dantova 173.
Danyisócz. L. Dénesfalva.
Darázs. 552.
Darlacz. 419. 1162.
Darnó. 367.
Darócz. (Bereg vm.) 186.
Darócz. (Kolozs vm.) 426.
Darócz (Draas, Udvarhely vm.) 943.
Darócz. L. Puszta-Darócz.
Darócz. L. Szepes-Darócz.
Darufalva (Drasburg).. 734.
Daruvár. 1092.
Darva. 497.
Dáczia, Dacia, Dacien. 1. 2[2]. 4. 6. 9[3]. 10. 13. 14. 16. 19. 22. 23. 24[2]. 30. 31[2]. 32[5]. 35. 41. 42. 43. 44[5]. 45[5]. 46[4]. 47[1]. 49. 51. 53. 1133. 1138[4].
Dáka. 1005.
Dákóvár. L. Pula.
Dálya. (Verőcze vm.) 1093.
Dálya. L. Magyar-Dálya.
Dályok. 130.
Dános. 516.
Dány. 620.
Dárda. 130.
Deákmonostor. 652. 1132.
Debreczen. 353.
Debren. 844.
Debrente. L. Döbrente.
Debró. 367.
Debrő. L. Fel-Debrő.
Debrőd. 68.
Decse. 892.
De Curru. 213.
„Dedessa" vár. 55.
Dedrád-Széplak. 426.
Denndorf. L. Szász-Dálya.
Deés (Dés). 863. 1179.
Deés-Akna. 864. 1179.
Dejthe. 553. 652.
Dekanovecz. 1027.
Dekanyesd. 213.
Delibát. 883.
Delinyest. 461.
Dellő-Apáthi. 865.
Delne. L. Csik-Delne.
Demecser 753.
Demeterpatak. 96.
Deméthe. L. Deméte.
Demjéta, Demjéte. L. Demete.
Demsus. 394.
Dengeleg. (Nógrád vm.) 534.
Dengeleg. (Szolnok-Doboka vm.) 865.
Dengeleg. (Szatmár vm.) 766.
Denta. 883.
Dercsike. 652.
„Derechen" vár. 55.
Derecske. (Bihar vm.) 213.
Derecske. (Heves vm.) 367.
Derencsény. 321.
Derendi-puszta. Vár nyoma. 336.
Derenk. 68.
Deresk. 321.
Deréte. 213.
Derite. 427.
Dermő. 68.
Dernis. 1093.
Dernő 321.
Ders. 943.
Dersi. 173.
„Desvinus" vár. 55.
Desze. 497.
Deszinics. L. Nagy-Tábor.
Deszni vár. 114.
Deszmó. 213.
Deszpot-Szent-Iván. 173.
Detek-Tenger. 68.
Detrehem. 844.
Detrekő-Csötörtök. 653.
Detrekő-Szent-Miklós. 653.
Detrekő-Szent-Péter. 653.
Detrekővára. 55. 653.
Detrekőváralja. 653.
Detta. 1184.
Detva. 1070.
Deutsch-Altenburg. L. Német-Óvár.
Deutsch-Jahrendorf. L. Német-Járfalu.
Deutschkreutz. L. Szász-Keresztúr.
Deutsch-Tekes. L. Szász-Tyukos.
Devecser. (Abauj-Torna vm.) 1139.
Devecser. (Baranya vm.) 130.
Devecser. (Vas vm.) 1005.
Dezmér. 427.
Dezsővár. 55.
Dezsővár. L. Nagy-Amás.
Dezsővárrom, Solymosnál. 375.
Déda. (Bereg vm.) 186.
Déda. (Bihar vm.) 213.
Dédács. 395.
Déde nevű várrom Uppony határában. 250.
Dédes. 241.
Dégh. 419.
Délmagyarország. 7[3]. 28[2]. 32. 34.
Délmagyarországi Történelmi és Régészeti Közlöny. 47.
Délmagyarországi őskori leletek. (Milleker.) 28.
Délmagyarország a rómaiak alatt. (Milleker.) 28.
Délkeleti-Magyarország római emlékei. 45.
Délvidéki templomok. (Tagányi.) 43.
Dénesfalva. 799.
Dénes-Monostor. 114.
Déronya. 173.
Déva. 396.
„Dévécs" vára. 55.
Dévény. 653.
Dévényvár. 55.
Dévény-Újfalu. 654.
Dézna. (Arad vm.) 114.
Dézna. (Szolnok-Doboka vm.) 865.
Dézna és vidéke. (Márki.) 114.
Déznavár romjai, Kodru-nál. 220.
Dézsenvár helye, Sarkadon. 232.
Diakovár (Djakovo). 1093.
Dienesdi. 654.
Dimburg. 654.
Diós. 1151.
Diósd. 96.
Diós-Berény. 892.
Diós-Győr. 242. 1146.
Diós-Győr vára. 55. 341.
Diós-Jenő. 534.
Diós-Pataka. 865.
Diósi puszta. (Veszprém vm.) 1005.
Diószeg. 213.
Diszely (Diszöly). 1027.
Disznájó. 483.
Disznópataka. (Máramaros vm.) 497.
Disznópataka. (Szolnok-Doboka vm.) 865.
Ditró. 269.
Divék. L. Nyitra-Divék.
Divék. (Turócz vm.) 933.
Divék-Újfalu. 533.
Divény. 434.
Djakovo. L. Diakovár.
Doba. 1005.
Dobó. 700.
Dobóberekalja.
Doboka. 865.
Doborka (Dobring.) 779.
Dobos. 1028.
Doboz. (Fejér vm.) 1151.
Doboz. (Zala vm.) 1028.
Dobó-Ruszka. 959.
Dobra. (Hunyad vm.) 397.
Dobra (Neuhaus, Vas vm.) 969.
Dobrakuca. 1093.
Dobrapataka. 321.
„Dobravisna" vár. 55.

Dobrest. 312.
Dobrócza. 321.
Dobronya. 1070.
Dobring. L. Doborka.
Dobrócs. 535.
„Dobrogost“ vár. 55.
Dobronyi vár. (Zala vm.?) 1028.
Dobrocsina. 865.
Dobronak. 970.
Dobrony. 380.
Dobroszlova. 700.
Dobró-Váralja. 1071.
Dobrovina. 1050.
Dobschau. L. Dobsina.
Dobsina. 321.
Dóczifűrész. 149.
Dognácska. 461.
Dojcs. 553.
Dolac. 1093.
Dolány. 535.
Dolincz. 970.
Dolmány (Thalheim). 779.
Dolni-Miholjác. 1093.
Dolnya-Lupkova. 461.
Domaháza. 252.
Domahida. 766.
Domasinecz. 1028.
Domáld. 419.
Dombhát. 865.
Dombó. 1093.
Dombostelek. 186.
Dombóvár. 130. 892.
Dombrád. 753.
Domcsina. 959.
Domokos. 865.
Domonkosfa. 970.
Domoszló. 844.
Donnersmarkt. L. Monora.
Dormand. 367.
Dorog. 281.
Dorog térképes képe. 59.
Dorogháza. 367.
Doroszló. (Bács-Bodrog vm.) 970.
Dorstadt. L. Hosszútelek.
Dovaló. 496.
Dozmát. 970.
Döbréte. 252.
Döbrököz. 892.
Döbrönte. 1006.
Dögl. 753.
Dömény. 252.
Dömölk. 970.
Dömör. 281.
Dömötöri. 970.
Dörfel. 734.
Döröske. 970.
Dragonics. 1093.
Dragonyest. 213.
Dragotyán. 213.
Dragovics. 1093.
Dragsina. 883.
Drahócz. 553.
Drasburg. L. Darufalva.
Draskócz-Dolina. 933.
Draskovecz. (Zala vm.). 1028. Említve Vas vm.-ben is. L. ott 970.
Drassó. 97.
Drávaegyház (Czirkovlyán). 1028.
Drávavásárhely. 1028.
Dravecz. L. Szepes-Darócz.
Drazsicza. 1093.
Drág. (Kolozs vm.) 427. 1163.
Drág. (Nógrád vm.) 535.
Drágabártfalva. 186.
Dragomérfalva. 497.
Drágosfalva. 866.
Dráva-Szent-Márton. (Baranya vm.) Az itt is említett Vaskai-apátság Somogyban feküdt. 130. 1143. 1175.
Dráva-Szent-Márton. (Somogy vm.) 721.
Drenkova. 461.
Drenó, Drenovo. L. Hont-Somos.
Drenovácz. 1093.
Drevenik.
Drevnyik. 799
Drezsnik. 1084. 1093.
Drégely. 318.
Drégelyvár. 55. 1159.
Drégely-Palánk. 380.
„Drienok“ vár. 55.
Drnist. 1084.
Dubova. (Krassó-Szörény vm.) 461.
Dubova. (Pozsony vm.) 654.
Dubova. (Sáros m.) 700.
Dubován. 933.
Dubovácz. (Temes vm.) 883.
Dubovácz. (Pozsega vm.) 1093.
Dubrava. 470.
Dubravicza. 1071.
Dubricsony. 213.
Dubrinics. 959.
Duczó. 553.
Duka. 970.
Dules. 461.
Dulfalva. 497.
Duna-Adony. L. Adony.
Duna-Almás. L. Almás.
Duna-Bogdány. 620.
Duna-Földvár. 892.
Dunakeszi. 621.
Dunapataj. 621.
Duna-Pentele. 299. 1151.
Duna-Radvány. 446.
Duna-Szerdahely. 654.
Duna-Szekcső. 130. 1143.
Duna-Szent-Benedek. 621.
Duna-Vecse. 621.
„Dunavetz“ vár. 55.
Dunántúli római utak. 15.
Dunántúli római emlékek. (Pasteiner.) 33.
Dunántúli èpítkezési emlékek. (Pasteiner.) 33.
Dunesdorf. L. Dános.
Dunkófalva. 186.
Duplaj. L. Temes-Váralja.
Durand. 799.
Durless. L. Darlasz.
Dusa. 322.
Duserd. 213.
Dusnok. 621.
Duzsnok. (Borsod vm.) 252.
Düln (Bergstadte). 51.

E É

Ebedecz. 149.
Ebenfurth. 1124.
Eberhard. 654.
Eberhardt vára. 55.
Ecsed. 766. 1176.
Ecsedvár. 55.
Ecseg. 535.
Ecser. (Csongrád vm.) 202. 273.
Ecsér. (Zala vm.) 1028.
Eczel. 516.
Edelény. 243.
Ederics. L. Balaton-Ederics.
Egegh. 380.
Eger. 367. 1159.
Egerágh. 130.
Egerbegy. (Szilágy vm.) 844.
Egerbegy. (Torda-Aranyos vm.) 903.
Egerbegy (Arbegen. Nagy-Küküllő vm.) 516.
Egeres. 427.
Egerfarnos. 243. 1146.
Eger-Szalók. 371.
Egervár. (Heves vm.) 55.
Egervár. (Vas vm.) 971.
Egervölgy. (Vas vm.) 971.
Egregy. L. Magyar-Egregy.
Egregy. (Szilágy vm.) 844.
Egregy. (Zala vm.) 1028.
Egres. 114.
Egres. (Torontál vm.) 914.
Egrespatak. 844.

Egrestő. 419.
Egri. 766.
Egri egyházmegye. 4. 12. 36.
Egri Schemat. 40.
Egyed. 213.
Egyedi apátság. 1145.
Egyházas-Bást. 322.
Egyházas-Füzes. 971.
Egyházas-Hetye. 971.
Egyházas-Kesző. 971.
Egyházas-Radócz. 971.
Egyházas-Szecsőd. 971.
Egyházas-Szent-László. 1028.
Egyházszeg. 971.
Egyházas-Terestyén-Szecsőd. 971.
Egyház-Gellye. 654.
Egyházkarcsa. 654.
Egyház-Maróth. 380.
Egyháznagyszeg. 533.
Eibesdorf. L. Idecspatak.
Eibesdorf. L. Szász-Ivánfalva.
Ekecs. 446.
Elefánt-Szent-János. L. Szent-János-Elefánt.
Eleki. 115.
Elyüs. 844.
Emberfő. 866.
Encs. 68.
Encsencs. 753.
Endrefalva. 535.
Endréd. 721.
Enlaka. 858.
Enyedi ritkaságok. (Benkő.) 105.
Enyiczke. 68.
Enying. 1006.
Eperjes. (Pozsony vm.) 654.
Eperjes. (Sáros vm.) 700.
Eperjesi gör. Schemat. 40.
Erenye-puszta. 1029.
Ercsi. 300. 1151.
Ercsi vár. 755.
Erdenburg. L. Rozsnyó.
Erdenburg nevű castrum. 261.
Erdenwald. L. Egreskő.
Erdély. 1[3]. 2[3]. 4[3]. 7. 10. 12. 13[3]. 14[4]. 16. 23. 24[3]. 28. 33. 35. 37. 40. 42[2]. 43. 45. 46. 47. 48. 1121. 1131. 1132. 1133. 1138. 1139.
Erdőalja. 419.
Erdő-Bénye. 1050.
Erdőd. (Szatmár vm.) 766.
Erdőd. (Szerém vm.) 1093. 1143.
Erdőd vára. 55.
Erdőfalva. 397.
Erdőhegy. 114.
Erdő-Horváti. 1050.
Erdő-Kövesd. 371.
Erdő-Szakál. 483.
Erdőszáda. 766.
Erdő-Szent-György. 483.
Erdő-Szombattelke. 866.
Erenye. 1029.
Eresztevény. 359.
Erfurti kapu. 74.
Erk. 371.
Erősd. 359.
Erzsébetváros. 420.
Essegvár (Regenburg). L. Bánd.
Eszék. 1094. 1134.
Eszéki harang. (Rómer.) 207. 297. 298.
Eszény. 753.
Esztergom. 56. 281. 1134.
Esztergomi Schemat. 40.
Esztergom. (Fröhlich.) 53.
Eszterháza. 731. 734.
Esztelnek. 359.
Esztény. 866.
Esztór. 213.
Esztro. 766.
Etei pusztán Ete vára. 1164.
Etelvár maradványai. 607.
Etéd. 943.
Ettyek. 300. 1152.
Etzelburg 588.
Etzelburg nevéről. 607.
Eulenburg. L. Rozsnyó.
Égerhát. 844.
Éleskő. (Nógrád vm.) 56. 535. 1168.
Éleskővár. (Pozsony vm.) 650.
Élesd. 1071.
Énlaka. (Udvarhely vm.) 944. 1186.
Ér-Adony. 214.
Ér-Apáti. 214.
Érd. 300.
Ér-Endréd. 766.
Ér-Girolt. 845.
Ér-Hatvan. 845.
Ér-Kenéz. 214.
Ér-Keserű. 214.
Ér-Körös. 845.
Ér-Körtvélyes. 214.
Ér-Mihályfalva. 214.
Ér-Mindszent. (Szilágy vm.) Tévedésből Bihar vm.-ben is említve. 214. 1145. 1178.
Ér-Olaszi. 214.
Érseklél. 446.
Érsekújvár. 55. 553.
Ér-Selind. 214.
Ér-Semjén. 215.
Ér-Somlyóvár helye. L. Váradja.
Ér-Szakácsi. (Szilágy vm.) 845. Tévedésből említve Bihar vm.-ben is. 215. 1178.
Ér-Szent-Király. 845.
Ér-Tarcsa. 215.
Értény. 893.

F

Facset. 461. 1164.
Fadd. 894.
Fajsz. 621.
Fakóveredény. 149.
Falkás-Davorán. 555.
Falu-Füred. 1029.
Falu-Füred. L. Mura-Füred.
Falu-Sugatag. 497.
Fancsika. 954.
Farczád. 944.
Farkasaszó. 766.
Farkasdifalva. 971.
Farkasmező. 845.
Farkaspatak. 215.
Farnas. 427.
Fazekas-Boda. 130.
Fáj. 69.
Fái. 203.
Faule albe nevű várrom Kitidnél. 399.
Fedelesfalva. 186.
Fegyvernek. 215.
Fehéregyháza. (Pozsony vm.) 654.
Fehérfalu. 497.
Fehér-Gyarmat. 767.
Fehérszék. 767.
Fehértemplom (Weiszkirchen).
Fehértó. 753.
Fehérvíz. 397.
Fejéregyház. (Alsó-Fejér vm.) 97.
Fejéregyház. (Baranya vm.) Németh B.) 144.
Fejéregyháza. (Máramaros vm.) 497.
Fejéregyháza. (Nagy-Küküllő vm.) 516.
Fejérhegyi úti képek. 20.
Fejérkővára. L. Sámsonháza. 543.
Fejérkővára. L. Kereki. 723.
Fejértó. (Bereg vm.) 187.
Fejértó. (Bihar vm.) 215.
„Fejértorony". (Brassó.) 257.
Feigendorf. L. Mikeszásza.
Feked. 130.
Fekete-Ardó. 954.
Feketeárok (Cerni járek) Szudnál. 387.

Fekete-Bátor. 215.
Fekete-Gent. 215.
Fekete-Gyarmat. 115.
Fekete-Győrös. 215.
Feketehalom (Zeiden) 253. 258.
Feketehegy. 173.
Fekete-Kelecsény. 149.
Feketekut. 705.
Feketelehota. 322.
Fekete-Patak. (Bihar vm.) 215.
Fekete-Patak. (Zemplén vm.) 1051.
Fekete-Tisza. 497.
Feketetó. 215.
Fekete-Tót. 215.
Feketevár (Schwarzburg) Feketehalmon. 258.
Feketeváros (Purbach). 734. 1175.
Felcseb. 1050.
Fel-Debrő. 371.
Feled. 322.
Fel-Egregy. 845.
Felek. (Kolozs vm.) 1163.
Felek (Fleck). 779.
Felfala. 150.
Felföldi (magyar) építőműv. szobr. 29.
Felgyógy. 97.
Felgyógyi oláh püspökség. 7.
Felka. 799.
Felkenyér. 397. 1160.
Fellak. 883.
Felldorf. L. Fülltelke.
Felmern. L. Felmér.
Felmér. 516.
Felnémet. 371.
Fel-Őr. 866.
Fel-Pestes. 397.
Felső-Apáti. 150.
Felső-Attrak. 555.
Felső-Ábrány. 215.
Felső-Bajom. 420.
Felső-Balog. 322.
Felső-Bán. 845.
Felső-Bánya. 767.
Felső-Bár. 655.
Felső-Berekszó. 845.
Felső-Bisztra. 497.
Felső-Boczabánya. 470.
Felső-Boldád. 767.
Felső-Botfalu. 555.
Felső-Bük. 735.
Felső-Csölle. 655.
Felső-Derna. 216.
Felső-Detrehem. 903.
Felső-Diós. 655.
Felső-Dobsza. 69.
Felső-Dombó. 655.
Felső-Dörgicse. 1029.
Felső-Egres 866.
Felső-Elefánt. L. Szent-János-Elefánt.
Felső-Előr. (Vas vm.) 971.
Felső-Eörs. (Zala vm.) 1029. 1187.
Felső-Erdőfalu (Ó-Leszna). 800.
Felső-Esztergály. 535.
Felső-Fernezely. 767.
Felső-Füged. 69.
Felső-Füld. 427.
Felső-Füle. 903.
Felső-Füred. 1029.
Felső-Gagy. 69.
Felső-Galla. 446.
Felső-Gyékényes. 866.
Felső-Halistó. 1029.
Felső-Hámor. 150.
Felső-Hangony. 322.
Felső-Hidvég. 894.
Felső-Homorod. 767.
Felső-Ilosva. 866.
Felső-Iregh. 894.
Felső-Jablonka. 1050.
Felső-Jányok. 655.
Felső-Kalinfalva. 497.
Felső-Kalocsa. 497.
Felső-Kamenecz. 150. 555.
Felső-Kasznács. 845.
Felső-Kázsmárk. 69.
Felső-Kékes-Nyárló. 845.
Felső-Kis-Bisztra. 187.
Felső-Kis-Martonhegy. 735.
Felső-Korompa. 655.
Felső-Kosály. 866.
Felső-Kőrösmező. 497.
Felső-Körtvélyes. (Szolnok-Doboka vm.) 866.
Felső-Körtvélyes. (Zemplém vm.) 1050.
Felső-Kubin. 125.
Felső-Lancz. 69.
Felső-Lapis. L. Felső-Lápos.
Felső-Lápos. 800.
Felső-Lehota. (Árva vm.) 125.
Felső-Lehota. (Zólyom vm.) 1071.
Felső-Lendva. 971.
Felső-Leperd. 894.
Felső-Lövő (Oberschützen). 972.
Felső-Lő. L. Felső-Lövő.
Felső-Lugas. 216.
Felső-Lyupkova. 461.
Felső-Magyarország műemlékei. 29.
Felső-Magyarország (pusztuló műemlékei). 14.
Felső-Magyarország ősrégi emlékei. 25.
Felsőmagyarországi városok. (Demkó.) 10.
Felsőmagyarországi renaissance építkezések. (Divald.) 11.
Felsőmagyarországi renaissance emlékek. (Divald.) 52.
Felső-Marcz-Váradja. 97.
Felső-Marosújvár. 97.
Felső-Meczenzév. 69.
Felső-Mester. 972.
Felső-Méra. 69.
Felső-Micsinye. 1071.
Felső-Mihályfalva (Mihalovecz). 1029.
Felső-Mindszent. 130.
Felső-Nána. L. Kis-Nána.
Felső-Neremicze. 497.
Felső-Novaj. 69.
Felső-Nyék. 894.
Felső-Olcsvár. 69.
Felső-Orbó. 866.
Felső-Orlich. 705.
Felső-Oroszfalu. 867.
Felső-Oszkó. 972.
Felső-Palojta. 380.
Felső-Paty. 972.
Felső-Percsény. 1071.
Felső-Petény. 535.
Felső-Petrócz. L. Péterhegy.
Felső-Pián. 779.
Felső-Pokrágy. 322.
Felső-Polyánka. 705. 1174.
Felső-Rajk. 1029.
Felső-Raks. 972.
Felső-Regmecz. 1050.
Felső-Répás. 800.
Felső-Róma. 497.
Felső-Rutka. 933.
Felső-Ruzsbach. 800.
Felső-Sajó. 322.
Felső-Sebes 705. 779.
Felső-Segesd. 722.
Felső-Sófalva. 944.
Felső-Szaha. 322.
Felső-Szakony. 735.
Felső-Szálláspatak. 397.
Felső-Szeben. 705.
Felső-Szelistye. 497.
Felső-Szemenye. 972.
Felső-Szemeréd. 380.
Felsőszemerédi tót felirás. (Römer.) 61.
Felső-Szende. 69.
Felső-Szilvágy. 972.
Felső-Szent-Iván. 173.
Felsőszék. 845.
Felső-Szilvás. 845.

Felső-Szitvás 397.
Felső-Szliács. 470.
Felső-Szobor. 845.
Felső-Szombatfalva. 313.
Felső-Szovát. 427.
Felső-Stubnya. 934.
Felső-Tárkány. 371.
Felső-Topa. 2 6.
Felső-Torcza. 705.
Felső-Tömös. 258.
Felső-Újvár. L. Felső-Marosújvár.
Felső-Vadász. (Abaúj-Torna vm.) 69. Említve Zemplén vm.-ben is. 1050.1 139. 1187.
Felső-Vály. 322.
Felső-Vásárd. 555.
Felső-Vesztenicz. 555.
Felső-Zsadány. 150.
Felső-Zsember. L. Zsember.
Felső-Zsuk. 1163.
Felső-Zsdány. L. Felső-Zsadány.
Fel-Torja. 359.
Feltót vagy Tót. L. Taucz.
Felvidéki (műv. ipar). 29.
Felvincz. 97. 903.
Felzendorf. L. Földszin.
Fenek. 1094.
Fenes. 216.
Fenes. L. Szász-Fenes.
Feneres. 216.
Fenékvár. 1029.
Fenyéd. 944.
Fenyőfalva (Gierlsau). 780.
Fenyőfő. 1006.
Fenyőfői táborhely. 302.
Fenyőkosztolány. 150.
Fenyves. 655.
Feredő-Gyógy. 397.
Fergetyűvár, Kis-Borosnyán. 361.
Fericse. 767.
Fertő-Almás. 955.
Fertő által eltemetett falvak. 731.
Félhold nevű földhányás. 477.
Féll. 656.
Féltorony. 506.
Fibis. 883.
Filekvár. L. Fülek.
Finta. 705
Fintaháza. 483.
Firtosváralja. 944.
Fitod. 269.
Fiume. 311. 1157.
Fiume. (Fröhlich.) 53.
Fogad. 97.
Fogaras. 313. 1157.
Fojnica. 1094.
Fojnicai templom építése. 1081.
Fojnicai kazula. 556.
Foktő. 621.
Folkmár. 800.
Folt. 398.
Fony. 69.
Fonyód. 722.
Forgácskút. 313. 427.
Forberg. 800.
Forchtenau. L. Fraknó.
Forotik. 461.
Forró. 70.
Fortogóvár, Miklósvárott. 362.
Fót. 621.
Földeák. 263.
Földra. 867.
Földvár. L. Duna-Földvár. Új-Szent-Anna.
Földvár sánczai. (Márki S.) 120.
Földvár (Marienburg.) 258. 1147.
Föveny-puszta.
Fraknó (Forchtenau). 55. 731. 735.
Franyova L. Aracs 914.
Frauendorf. L. Asszonyfalva.
Freck. L. Felek. 780.
Freidorf. L. Szabadfalu.
Frics. 705.
Friedmann. 800.
Frinkfalva. 867.
Fruskagora. 1094.
Fruskagorai zárdák. (Miklosich F.) 1086.
Fudi-puszta. (Győr vm.) 341.
Fugi vagy Fuggi apátság. 8.
Fugyi (Fudi). 216.
Fugyivásárhely. 216.
Fuló-Kércs. 70.
Furta. 216.
Furlog. 461. 1164.
Futak. 173.
Futásfalva. 359.
Fügevár. L. Korond mellett.
Füle. 944.
Füleháza. 483.
Fülek. 535.
Fülek (Filek) vár. 55.
Füles. 737.
Füles-Szent-Péter. 867.
Fületelke. 420.
Fürményes. 845.
Füss. (Bars vm.) 150.
Füss. (Komárom vm.) 446.
Füzegy. 216.
Füzegtő. (Komárom vm.) 446.
Füzegtő. (Szabolcs vm.) 753.
Füzes. 845.
Füzes. L. Gyepü-Füzes.
Füzes-Abony. 371.
Füzes-Gyarmat. (Békés vm.) 203.
Füzes-Gyarmat. (Hont vm.) 380.
Füzér. 70.
Füzkút. 421.

G Gy

Gaas. L. Kertes.
Gaborján. 217.
Galambócz. 1124.
Galata. L. Konstantinápoly.
Gacsály. 767.
Gagy. 944.
Gagy-Bátor. 70.
Gajár. 656.
Gajdel. 555.
Gajdobra. 173.
Galambos. 573.
Galat. 945.
Galád. 914.
Galánta. 655.
Galga-Hévíz. 622.
Galgócz. 252. 555.
Galgócz vára. 55.
Galgóczi kárpit. 556.
Galis. 833.
Galop. (Helyesen: Golop.) 70. 1139.
Galponya. 845.
Galsa. 536.
Galt. L. Szász-Ugra.
Galvács. 252.
Gara. 173.
Garadna. 70.
Garam-Kerecsény. 150.
Garam-Keszi. 150.
Garam-Kissalló. 380.
Garam-Kürtös. 150.
Garam-Lök. 150.
Garam-Mikola. 150.
Garam-Mindszent. 150.
Garamszeg. 1071.
Garam-Szent-Benedek. 150.
Garamszentbenedeki kehely Esztergomban. 286.
Garam-Szent-György. 152.
Garam-Szent-Kereszt. 152.
Garam-Szőllős. 152.
Garam-Újfalu. 152.
Garam-Vezekény. 152.
Garam-Zseliz. L. Zseliz.
„Garany" vára. 55.
Garat. 517.
Gardánfalva. 845.
Gattája. 883.
Gáb. 115.
Gáboltó. 705.

Gácsfalu. 536.
Gácsvára. 55.
Gákova. 174.
Gálszécs. 1051.
Gálszécs vára. 55.
Gáld. L. Alsó-Gáld.
Gáldtő. 97.
Gálos (Gols). 507. 1167.
Gálos-Petri. 216.
Gálya. 884.
Gáncs. 867.
Gánócz. 801.
Gánt. 1152.
Gány. 656.
Gánya. 497.
Gáta. 507.
Gáva. 753.
Gecse. 70.
Gecze. 483.
Geczélfalva. 322.
Gedővár romjai Várgedénél. 337.
Geges. 483.
Geletnek. 152.
Gelencze. 359.
Gelenczei falképek. (Szendrei.) 42.
Gelénes. 187.
Gelle. 722.
Geluvár sánczai. 427.
Gemzse. 753.
Gencs. 767.
Genyete. 217.
Geoagiului. L. Felgyógy.
Gerált. 705.
Gerebencz. 884. 1184.
Gerecse. 291.
Gerecz. 722.
Gerencsér. (Komárom vm.) 446.
Gerencsér. (Pozsony vm.) 656.
Gerencsér. (Udvarhely vm.) 945.
Gerencsérvár. (Nácz J.) 446.
Gerend. 903.
Geresd. 130.
Gerény. 187. 960. 1144. 1186.
Gerényi falképek. (Römer.) 58.
Gergelfalva. 323.
Gergelyfája. 97.
Gergelylaka. 705.
Gergeschdorf. L. Gergelyfája.
Gerla. 187. 203. 1145.
Gerláchfalva. 801.
Gernisare nevű castrum Csikmónál. 394.
Gernyeszeg. 486.
Gerunzara. (Ma: Turják nevű római vár, Folton. 398. V. ö. Gernizare. 394.)
Gesprengberg sánczai Brassóban. 257.
Geszt. (Bihar vm.) 217.
Geszt. (Borsod vm.) 243.
Geszt. (Pozsony vm.) 656.
Geszte. 557.
Gesztely. 1051.
Gesztes. 323.
Gesztes vára. 55. 446.
Gesztete. 323.
Gécz. L. Nagy-Gécz.
Géczi, vagy Ghyczy-vár. 423.
Gégény. 217. 753.
Gércze-Taskánd. 972.
Géta. 130.
Gicze. 323.
Gierlsau, Gieresau, Girschau. L. Fenyőfalva.
Gieszhübl. L. Kis-Ludas.
Gimes. L. Ghymes.
Gissza-puszta. 1152.
Ginsium. L. Kőszeg.
Girált. 706.
Girincs. 1051.
Giród-Tótfalu. 767.
Girókuta. 845.
Girolt. 867.
Gissing, Güssing. L. Német-Újvár.
Ghymes. 557.
Ghymes-Kosztolány. 557.
Ghymes vára. 55.
Glod. 398.
Glogovácz. 115.
Glogovicza. 420.
Glozsán. 174.
Gnézda. 801.
Gócs. 323.
Gocznód. 656.
Gogán-Váralja. 420. 423. 1162.
Gogeschdorf. L. Gyákos.
Golop. 1051. V. ö. Galop. (Abaúj-Torna vm.) 70. 1188.
Gols. L. Gálos.
Golubic. 1095.
Gomba. 867.
Gomba. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 622. 1170.
Gomba. (Pozsony vm.) 656.
Gombaszög. 323.
Gombás. 187. 867.
Gombos multja. 172.
Gombos (Bogojeva). 174.
Gombosfalva. 706.
Gordóvár, Kemencze mellett. 382.
Goricsánfalu 972.
Gorja. 1095.
Gorvakisfalud. 323.
Goszpodin vár. 463.
Gosztony. 972.
Gotalovec. 1095.
Govosdia. 115.
Göböljárás. 301.
Göcs. 483.
Göcsei haranglábak. (Gönczön.) 16.
Göcz. 867.
Göd. 622.
Gödöllő. 622.
Gödöllővidéki Történelmi Társulat. 62.
Gödre. 130.
Gödre-Szent-Márton. 130.
Gölniczbánya. 801.
Gölniczbányai szentségtartó vas-ajtaja 12.
Gömör. 323.
Gömör vára. 55.
Gömör-Panyit. 323.
Göncz. 70.
Göncz-Ruszka. 70. 1139.
Gönyü. 341.
Görbed. 767.
Görcsöny. 845.
Görgény-Adorján. 483.
Görgény-Hodák. 483. 1166.
Görgény-Libányfalva. 483.
Görgény-Oroszfalu. 483.
Görgény-Sóakna. 483.
Görgény-Szent-Imre. 483. 1166.
Görgő. 71. 802.
Göröginye. 1051.
Grancs-Petrócz. 802.
Grabócz (Grubócz?). 894.
Gradac. 1095.
Gradistye. 1095.
Gradó. 1095.
Grebenácz. L. Gerebencz.
Grebengrad. 1095.
Gredistye. L. Várhely.
Gredistye nevű hegyen levő város és erőd maradványai, Kosztesdnél. 399.
Grénicz. L. Szepes-Véghely.
Gribnik. 312.
Grinád. 657. 1174.
Grobnik. 1095.
Groppa. 867.
Gross. 217.
Grossau. L. Kereszténysziget.
Gross-Pold. L. Nagy-Apold.
Grossprobstdorf. L. Nagyekemező.
Gross-Scheuern. L. Nagy-Csűr.
Grosz-Alisch. L. Nagy-Szőllős.
Grosz-Kopisch. L. Nagy-Kapus.

Grosz-Scharesch. L. Nagy-Sáros.
Grosz-Schenk. L. Nagy-Sink.
Grubócz. L. Grabócz. (?)
Grula. 323.
Guár. 972.
Guga. 867.
Gulány. 217.
Guraszáda. 398.
Gurzófalva. 846.
Gusics. 1095.
Guszona. 323.
Guta. 447. 1164.
Gutor. 656.
Güns. L. Kőszeg.
Güssing, Gissing. L. Német-Újvár.
Gvozdanskó. 1095.
Gyalakuta. 484.
Gyalér. 398.
Gyalla. 447. 1164.
Gyalóka. 737.
Gyalu. 427.
Gyarmat. (Szatmár vm.) 1176.
Gyarmata. L. Temes-Gyarmat.
Gyarmath. 341.
Gyarmath. L. Balassa-Gyarmath.
Gyarmath vára. 55.
Gyákos. 420.
Gyeke. 867.
Gyepü-Füzes. 973.
Gyepü-Kaján. 1029.
Gyergyó-Alfalu. 269.
Gyergyó-Békás. L. Gyergyó-Zsedánpatak.
Gyergyó-Szárhegy. L. Szárhegy.
Gyergyó-Szent-Miklós. 270. 1147.
Gyergyó-Zsedánpatak. 270.
Gyerk. 380.
Gyerő-Monostor. 217.
Gyerő-Monostor. L. Oláh-Gyerő-Monostor.
Gyertyános. 867.
Gyetva. 1071.
Gyéres. 904.
Gyéres-Szent-Király. 904.
Gyimes. 270.
Gyimóthfalva (Holzschlag). 973.
Gyires. 217.
Gyiriseny. 217.
Gyirót. (Sopron vm.) 737.
Gyirót. (Veszprém vm.) 1006.
Gyiva. 1148.
Gyoma. 203. 1145.
Gyorok. 1142.
Gyoroka. 115.
Gyömrő. 622.
Gyöngy. 767.
Gyöngyös. 372.
Gyöngyös-Apáti. 973.
Gyöngyös-Pata. 372. 557. 1159.
Gyöngyös-Tarján. 373.
Győr. 341.
Győr csúcsíves műemlékei. (Henszlmann.) 19.
Győri antiphonale. (Rómer.) 59.
Győri füzetek. (Rómer.) 16.
Győri Schematismus. 40.
Györgyfalva. 428.
Györgyike-Tündérlak-Nemes-Bükkösd. L. Lapsina.
Györke. 71.
Györkefalu. 767.
Győr-Szent-Márton. 346.
Győrvár. (Vas vm.) 973.
Győr vára. 55.
Gyula. 867.
Gyula. (Baranya vm.) 130.
Gyula. (Békés vm.) 203—204.
Gyulavár. 55.
Gyula. (Somogy vm.) 722.
Gyula. (Ugocsa vm.) 955. 1186.
Gyulafalu. 934.
Gyulafalva. 497.
Gyulafejérvár. 97. 1141.
Gyulafejérvári műkincsek. (Szendrei.) 42.
Gyulafejérvári oláh püspökség. (Bunea.) 7.
Gyulafejérvári ev. ref. Névkönyv. 13.
Gyulafejérvári sírkövek. (Kropf.) 25.
Gyulafejérvári g. k. Schematismus. 41.
Gyulaj. 754.
Gyula-Jováncza. 894.
Gyula-Keszi. 1029.
Gyulamonostor. 497.
Gyulaszeg. 846.
Gyurgyevó. 174.
Gyurkapataka. 867.
Gyuró. 301.
Gyüd. L. Mária-Gyüd.

H

Habura. 1051.
Hadad. 16. 846.
Hadad vára. 55.
Hadad-Győrtelek. 846.
Hadrév. 904.
Hagymádfalva. 217.
Hagymás-Bodon. 484.
Hagymásfalva. 217.
Hagymás. (Torda-Aranyos vm.) 904.
Hagymásvára. L. Homorod-Almás.
Hainburg. 1124.
Hajnácskővára. L. Ajnácskő.
Hajdu-Hatház. 754.
Hajduk vára. L. Veneturné vára.
Hajós. 622.
Hajmegbércz várnyomai. 486.
Hajnik. 1071.
Halas. 623.
Haláp. 1029.
Halász. 754.
Halmagen. L. Halmágy.
Halmágy. (Arad vm.) 116.
Halmágy (Halmagen, Nagy-Küküllő vm.) 517.
Halászi. 507.
Halicsa. 657.
Halics. L. Holics.
Halmi. 955.
Halmos (Halmes). 657.
Halmosd. 846.
Halodna. 537.
Halvelagen. L. Holdvilág.
Hammersdorf. L. Szent-Erzsébet.
Hamruden, Hameruden. L. Homorod.
Hamvasd (Aschau). 973.
Hamuháza. (Somogy vm.) 722. 1175.
Hamuháza. (Zala vm.) 1030.
Handlovia. 557.
Hangony. L. Alsó-Hangony.
Hangony. L. Felső-Hangony.
Hannersdorf. L. Sámfalva. 973.
Hanság. 737.
Hanusfalva. (Sáros vm.) 706.
Hanusfalva. (Szepes vm.) 802.
Hanva. 324.
Hanta (vagy Nádasd). 1006.
Haracsony. 738.
Harag. 867.
Harakócz. 802.
Harangláb. 421.
Harangmező. 217.
Harapkov. 706.
Haraszt. 802.
Haraszti. 623.
Harasztkerék. 484.
Harasztos. 904.
Harcz. 894.
Harczó. 484.
Hardicsa. 1051.
Hargita hegység római végvárai. 45.
Harina. 197.
Harkanovci. 1095.
Harkász. 324.

Harkász-Sánkfalva. 324.
Harmacz. 324.
Harsány. (Bihar vm.) 217.
Harsány. (Borsod vm.) 243.
Haschagen. L. Hasság.
Hashágy. 1030.
Hasság. 517.
Hasznos. 373.
Hasznosvár. 622.
Hasznosi várrom. 319.
Határ. 217.
Hatkócz. 71.
Hatolyka. 360.
Hatvan. 373. 623.
Hatvan vára. 55.
Hazsina. 1051.
Hazslin. 706.
Háj. 934
Hájó. 217.
Háj-Szent-Lőrinczi romok. L. Szonta.
Hálé. 130.
Háromfa. 722.
Háromhegy. 71.
Hárompatak. 484.
Háromszék (Marienburg). 265.
Háromszéken a katholicismus. (Zerich.) 50
Három-Szlécs. 470.
Hárskút. 324. 1157.
Hásságy. 131.
Hátszeg. 398.
Hátszegi ref. templom római kövei Déván. 393.
Herdahely. 722.
Hedri. 706.
Hegy. 657.
Hegybánya. 380.
Hegyes. 174.
Hegyesd. 1030.
Hegyesd vára. 55.
Hegyeshalom. 507.
Hegyi. 1051.
Hegyhát-Szent-Márton. 973.
Hegyhát-Senyefa. 973.
Hegyhát-Szent-Péterfa. 973.
Hegykő (Heiligenstein). 738.
Hegyköz. 867.
Hegyközilak. 557.
Hegyköz-Kovácsi. 218.
Hegyköz-Pályi. 218.
Hegyköz-Száldobágy. 218.
Hegyköz-Szent-Imre. 218.
Hegyköz-Szent-Miklós. 218.
Hegyköz-Újlak. 218.
Heiligenkreuz. 1125.
Heiligenstein. L. Hegykő.
Hejő-Keresztúr. 243.
Heldsdorf. L. Höltevény.
Helemba. 381.
Helena de Podborje. 1095.
Helesfa. 131.
Helmecz. L. Király-Helmecz.
Helmeczke. 1051.
Helpa. 324.
Heltau. L. Nagy-Disznód.
Henczida. 218.
Henczkó. 324.
Henczócz. 1051.
Henkeres. 218.
Henndorf. L. Hégen.
Herczegfalva. 1152.
Herencse. 537.
Herepe. 398. 1160.
Herkál. 447.
Herkej. 706.
Heregvár, Erdő-Kövesden. 371.
Herenczvár maradványai Málnásnál. 362.
Hermán. 973.
Hermanstadt. L. Nagy-Szeben.
Hermány (Sztanka, Sáros vm.) 706.
Hermány (Kastenholz. Szeben vm.) 780.
Hernádbüd. 71.
Hernád-Kéres-Préposd. 71.
Hernád-Németi. 1051.
Henád-Petri. 71.
Herpálypuszta. L. Berettyó-Újfalu.
Herrengrund. L. Urvölgy.
Herszény. 314.
Hertnek. 706.
Hervártó. 706.
Hervártó fatemploma. 29. 1174.
Hesdát. 867.
Hetenye. 955.
Hetény. 722.
Hetvehely. 131.
Hetzeldorf. L. Eczel. 517.
Heves. 373.
Hédel. 1012.
Hédervár. 55. 346.
Hégen. 517.
Héjó. L. Hájó.
Héregh. 447.
Hét. 324.
Héthárs. Egy része tévedésből Gömör vm.-ben említve. 324. h. 706. 1157. 1174.
Héthársvár. 707.
Hétház 1030.
Hétúr. 421. 1162.
Hévíz. (Nagy-Küküllő vm.) 517.
Hévíz. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 623.
Hévíz-Györk. 623.
Hibbe. 471.
Hidalmás. 1163.
Hidas. (Baranya vm.) 131.
Hidas. (Torda-Aranyos vm.) 904.
Hidas (Pruck). 657.
Hidaskürt. 657.
Hidas-Németi. 71.
Hideghét. 657.
Hidegkút. (Fejér vm.) 103.
Hidegkút. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 623.
Hidegkút. (Temes vm.) 884.
Hidegkút. (Vas vm.) 973.
Higedkút. (Veszprém vm.) 1006.
Hidegpatak. 497.
Hidegség. 738.
Hidegvíz. 517.
Hidvég-Ardó. 71.
Hilgó. 72.
Him. 72.
Himesháza. 131.
Himód. 346.
Himpecz. L. Vimpácz.
Hiripné vára nyomai Gyergyó-Szent-Miklóson. 270.
Hizsnyó. 324.
Hliviscse. 960.
Hluboka. 557.
Hobgard. 802.
Hochfeld. L. Tófeld.
Hochwald. 802.
Hocsa. 1051.
Hodák, Hudák. L. Görgény-Hodák.
Hodgya. 945.
Hodi. 657.
Hódmezővásárhely. 274.
Hodony. 884.
Hodos. L. Jászó-Hodos.
Hodos. (Maros-Torda vm.) 484.
Hodos. (Pozsony vm.) 657.
Hódos. (Vas vm.) 973.
Hodos-Bodrog. 115.
Hódosfalva. 428.
Hodrusbánya. 381.
Hódság. 174.
Holczmány (Holzmengen). 781.
Holzschlag. L. Gyimóthfalva.
Holdvilág. 517.
Holics 557.
Holicsi edények. (Könyöki.) 24.
Hollod. 218.
Hollókő. 537.
Hollókő vára. 55. 533.

Holzmengen L. Holczmány.
Homok-Terenye. 537.
Homonna. 1051.
Homonna-Rokitó. 1051.
Homonna-Zbojna. 1051.
Homorod. (Hunyad vm.) 398.
Homorod (Homrod, Hameruden, Hamruden. Nagy-Küküllő vm.) 518.
Homorod-Abásfalva. 945.
Homorod-Almás. 945.
Homorod-Karácsonfalva. 945.
Homorod-Keményfalva. 945.
Homorod Szent-Márton. 945.
Homorod-Szent-Pál.
Homorod-Szent-Péter. 947.
Homrod. L. Homorod.
Honárka, Rétyen. 363. 1168.
Hondor 130.
Honigberg. L. Szász-Hermány.
Hont-Baráti. 381.
Hont-Besenyő. 381.
Hont-Somos. 381.
Hontvár. 381.
Hont vármegye leírása. (Palugyay.) 33.
Hopovo. 1095.
Horányi rév. 636.
Hordó. 197.
Horgos. 275.
Horgospataka. 867.
Horhát. 1072.
Horka. 325.
Horlyó. 960.
Hornstein. L. Szarvkő.
Horpács. (Nógrád vm.) 537.
Horpács. (Sopron vm.) 738. 1132.
Horvát. 846.
Horváti. (Abauj-Torna vm.) 72.
Horváti. (Hont vm.) 381.
Horvátgurab. 657.
Horvát-Szlavonország. 1081. 1083. 1134.
Hosdát. 1160.
Hostovicza. 1051.
Hosztót. 1030.
Hosszaszó. 270.
Hosszúaszó. (Gömör vm.) 325.
Hosszúaszó (Langenthal. Kis-Küküllő vm.) 421.
Hosszúaszó. (Szilágy vm.) 846.
Hosszúfalu (Brassó vm.) 259.
Hosszúfalu (Langendorf. Pozsony vm.) 657.
Hosszúfalu. (Vas vm.) 974.
Hosszúhetény. 131.
Hosszú-Macskás. 428.
Hosszúmező. (Máramaros vm.) 497.
Hosszúmező. (Szilágy vm.) 846.
Hosszúmező. (Szolnok-Doboka vm.) 868.
Hosszú-Pályi. 218.
Hosszú-Pereszteg. 974.
Hosszúrét. 707.
Hosszútelke. 103.
Hosszú-Újfalu. 846.
Hotinka. 894.
Hotkócz. 802.
Hotkócz. L. még Szepes-Újvárt is. 836.
Höflány. L. Kis-Höflány, Nagy-Höflány.
Högyész. 894.
Höltevény (Heldsdorf). 259.
Hömlöcz. 955.
Hönig. 707.
Hrabkó. 707.
Hrabócz. 707.
Hradek. 558. 1168.
Hradek. L. Liptó-Újvár.
Hradist. 557.
Hradistye. (Thurócz vára.) 55.
Hradócz (vár) nevű várhely. 475.
Hrador-hegy várhelye Tiszolczon. 336.
Hradova. 707.
Hralhovistye. 558.
Hrábor. 558.
Hrchoty. L. Horhát.
Hrubó. 1051.
Hrussó. L. Körtvélyes.
Hrussó vára. 55.
Hrussóvár. L. Keresztur és Szkrino.
Hruszó. 325.
Hubó. 325.
Hull 152.
Hunfalva. 803.
Hungariae Notitia. (Petrovics.) 57.
Hungariae Topographia. (Trsztyánszky.) 6.
Hungariae res. (Bryth.) 8.
Hupka-Helinecz. (Talán Putka-Helmecz?) 960.
Husaly. 218.
Huszna. 960.
Huszt. 498.
Huszt vára. 55.
Huszt-Baranya. 499.
Hutka. 707.
Hvar. L. Lessina.
Hydata római telep, Algyógyon. 391.

I J

Ibafa. 131.
Ibrány. 754.
Ibrony. 754.
Idecspatak (Eibesdorf). 484.
Igalia. L. Igenpatak. 103.
Igenpataka (Igalia). 103.
Igléncz. 187.
Igló. 803.
Ignesti. 218.
Igrám. 657.
Igrana. 1095.
Iháros-Berény. 722.
Ikafalva. 360.
Ikavár, máskép Csernátoni Csonkatorony. 360.
Ikervár. 974.
Ilia. L. Illés.
Iliny. 537.
Illadia. 462.
Illava.
Illavára vonatkozó családi okmányok. 64.
Illanova. 471.
Illés (Ilia). 381.
Illésfalva. 804.
Illésháza. 657.
Illoba. 767.
Illyésmező. 485.
Ilok, Illok. L. Újlak.
Ilosva. L. Alsó-Ilosva. (Szolnok-Doboka vm.)
Ilosva. (Bereg vm.) 187.
Ilosva. (Szilágy vm.) 846.
Ilyefalva. 360.
Ilye vár. 1161.
Ilyéd vára. 462.
Imola. 325.
Imrega. 1052.
Imsós. 623. 1170. 1184.
Inakfalva. 904.
Inám. 381.
Incsel. 428.
Inczéd. 974.
Ingvány. 301.
Inócz. 960.
Insbruck. 1125.
Insbrucki dombormű. (Fejérvári csata.) 304.
Intregáld. 103.
Ipoly-Balog. 381.
Ipoly-Damásd. 381.

Ipoly-Födémes. 381.
Ipoly-Pásztó. 381.
Ipolyság. 381.
Ipoly-Szécsénke. 382.
Ipoly-Visk. 382.
Ipp. 846
Ireghez tartozó békei-puszta. (Tolna vm.) 894.
Iriny. 767.
Irmesch. L. Szász-Örményes.
Iróta. 252.
Irsa. (L. helyesen: Izra.) 447.
Isaszeg. 623.
Iske. 960.
Ispánmező. 324. 868.
Istenmezeje. 373.
Istvánd. 722.
Istvándi. 768.
Istvánfalva (Stefansdorf, Pozsony vm.) 658.
Istvánfalva (Stepanov, Krassó-Szörény vm.) 462.
Istvánfalu. (Vas vm.) 974.
Istvánháza. 904.
István-Tornya. 263.
Iszka. 499.
Iszka-Szent-György. 302. 1152.
Isztebne. 125.
Isztimér. 302. 1152.
Isztria. 1087.
Ivacskó. 768.
Ivács-Battyán. 131.
Ivánczi. 974.
Ivánka. 658.
Ivánkófalva. 934.
Iványi. 187.
Iza. 499.
Izbugya-Radvány. 1052.
Izmid. 1125.
Izra. (Sajtóhibából: Irsa.) 447.
Izsákfa. 974.
Izsep. 131.
Izsnyete. 187.
Izsópallaga. 218.
Ivancsár. L. Ivanicsgrad.
Iván-Egerszeg. 974.
Ivanicsgrad. 1095.
Jaák. 974. 1132. 1186.
Jaáz. 846.
Jaba. 722.
Jablanacz (Jablona). 1096.
Jablona. L. Jabloncza.
Jablonicz. 558.
Jabloncza. 558.
Jablonicza. L. Korlátkő. (Pozsony vm.)
Jajcza. 1096.
Jakabháza. 974.
Jakabfalva. (Bersztercze-Naszód vm.) 197.
Jakabfalva (Jakobsdorf. Nagy-Küküllő vm.) 518.
Jakabfalva (Jakubova, Zólyom vm.) 1072.
Jakobsdorf. L. Jakabfalva.
Jakoblyán. 1072.
Jakubova. L. Jakabfalva. (Zólyom vm.)
Jallna. 152.
Jalova. 187.
Jalsó. 558.
Jamnik. 804.
Jancserd. 218.
Janka. 219.
Jankócz. 1052.
Jankovácz. 174.
Janócz. 805.
Janólehota. 152.
Jasztraba. 153.
Jazak. 1086.
Jácsfalva. 302.
Jákfa. 976.
Jákó. 754.
Jákóhalma. L. Jász-Jákóhalma.
Jákó-Hódos. 197.
Jánd. 187.
Jánk. 768.
Jánosháza. 976.
Jánosfalva. 946.
János-Gyarmat. 153.
Jánosháza. 346.
Jánoshegy.
Jánoshid. 413.
Jánoshida. 623.
Jánosi. (Gömör vm.) 325.
Jánosrét. 153.
Jánostelek. 658.
Járdánháza. 243.
Járek. 174.
Jásd. 1006.
Jász-Apáti. 413.
Jász-Berény. 413.
Jászberény vára. 55.
Jászenova. (Turócz vm.) 935.
Jászenova. (Zólyom vm.) 1072.
Jász-Fényszaru. 415.
Jász-Jákóhalma. 415.
Jászka. 1096.
Jászkisér. 415.
Jász-Kun kerületek leírása. (Palugyay.) 33.
Jász-Mihálytelke. 415.
Jászok. 72.
Jászó. 72. 1139.
Jászó-Debrő. 1188.
Jászó-Mindszent. 72.
Jászó-Újfalu. 72.
Jászóvár. 72.
Jászó vára. 55.
Jedd. 485.
Jedlicska. 707.
Jegenye. 428.
Jekelfalu. 805.
Jenő. 219.
Jenő. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 623.
Jenő. L. Diós-Jenő.
Jenő-Tüskevár. L. Tüskevár. (Veszprém vm.)
Jenői malom. (Németh B.) 134
Jenő vára. 55.
Jernye. 707.
Jeszenicza. 1096.
Jeszenócz. 1052.
Jeszenő. 1052.
Jezernicza. 935.
Jégriskabara-Csikér. 174.
Jéne. 325.
Jobbágy. (Nógrád vm.) 538.
Jobbágy. (Vas vm.) 976.
Jobbágyfalva. 485.
Jobbágytelke. 485.
Jobbágy-Újfalu. L. Jobbágy. (Vas vm.)
Jolsva. 320. 325.
Jolsva-Lehota. L. Umrla-Lehota.
Jolsva-Tapolcza. 326.
Jóka. 658.
Jókő vára. 55.
Jókő. 558.
Jóod. 499.
Jurgó. 805.
Jutas. 1006.

K

Kabalapataka. 499.
Kab-Egyház. 1006.
Kabola-Polyána. 499.
Kabold. 738.
Kacza (Katzendorf). 518. 1167.
Kaczkó. 868.
Kaczvin. 805.
Kadarkút. 722.
Kadács (Hadicsfalva). 946.
Kaisd, Keisd. L. Szász-Kézd.
Kajal. 658.
Kajár. 346.
Kajászó-Szent-Péter. L. Szent-Péter.
Kajd. 976.

Kajdacs. 894.
Kakad. 2191
Kakasfalu. 559.
Kakas-Lomnicz. L. Nagy-Lomnicz.
Kakucs. 458.
Kalacsna. 153.
Kalácsa. 219.
Kalán. L. Kis-Kalán.
Kalinvára. L. Neszmély.
Kalmár. 884.
Kalnó-Karáb. 538.
Kalocsa. 623.
Kalocsai Schematismus. 40.
Kalocsai érsekség. (Érdújhelyi.) 13.
Kalocsa. (Szolnok-Doboka vm.) 868.
Kalocsa-Imsód. 499.
Kalocsa-Láz. 499.
Kalocsa-Negrovecz. 499.
Kalodva. 116.
Kalin vára. 452.
Kalonda. 538.
Kalotai ev. ref. Névkönyv. 13.
Kallós. 1030.
Kalnik (Kemlek). 1084. 1096.
Kamengrad. 1096.
Kamenszkó. 1085. 1096.
Kamjonka. 805.
Kamocsa. 447.
Kanázsvár, Derecskén. 367.
Kanizsa (Krassó-Szörény vm.) 462.
Kanizsa. L. Nagy-Kanizsa.
Kankóvár. L. Nagy-Szőllős.
Kantavár vagy Kántorvár. 131.
Kaonicza. 426.
Kapcza. 1030.
Kapellenberg vára Brassóban. 257.
Kapivár. 707.
Kapolcs. 1030.
Kapornak. (Vas vm.) 976. Tévedésből Zala vm.-ben is említve. 1030. 1186.
Kaplat. 559.
Kaplyon. 868.
Kaplony. 768.
Kapnikbánya. 768.
Kapócz-Apáti. 754.
Kapoly. 723.
Kapor. 868.
Kapornak. 1132. 1187.
Kapos. 1175.
Kaposfő. 722.
Kaposmérő. 723.
Kapos-Szekcső. 131.
Kapos-Újvár. 55.
Kaposvár. 723.
Kapronczа. (Bars vm.) 153.
Kapronczа. (Nógrád vm.) 538.
Kapronczа. (Sáros vm.) 707.
Kapronczа vára. 116.
Kaprucza. 116.
Kaptol. 1096.
Kapuvár. (Sáros vm.) 707.
Kapuvár. (Somogy vm.) 723.
Kapuvár. (Sopron vm.) 738.
Karakó. 976.
Karancsalja. 116.
Karancs-Apátfalva. 538.
Karancskeszi. 538.
Karancsság. 538.
Karavuka. 174.
Karácsfa (helyett olvasd: Karavoda). 976.
Karád. 723.
Karácsonfalva. (Hunyad vm.) 398.
Karácsonfalva. (Maros-Torda vm.) 485.
Karácsonfalva. (Máramaros vm.) 499.
Karánsebes. 462. 1165.
Karász. 754.
Karcsa. 1052.
Karcza. 976.
Karczag. 915.
Karczagi Kápolnás-halom. 59.
Karczfalva. L. Csik-Karczfalva.
Kardó. 219.
Karika. 846.
Karlócza. 1095. 1134.
Karlovci. L. Karlócza.
Karlovicz. L. Karlócza.
Karlsburg. L. Oroszvár.
Karlsburg in Siebenbürgen. L. Gyulafejérvár.
Karlstadt. L. Károlyváros.
Karmacs. 1030.
Kartal. 625.
Karva. 291. 1148.
Karvaly. 153.
Kastel. 1097.
Kassa. (Abaúj-Torna vm.) 72. 1132. 1140.
Kassai dóm szentségtartó vasajtaja. 12.
Kassa város titkos levéltára. 73.
Kassa város tört. Évk. 73.
Kassa város czímere. 84.
Kassai oltár Bártfán. 699.
Kassai Schematismus. 40.
Kassai Rákóczi-kiállítás. 23.
Kassa. (Zemplén vm.) 1052.
Kassabélcs. 85.
Kassa-Újfalu. 85.
Kastenholz. L. Hermány.
Kaszavár. 55.
Kaszó-Polyána. 499.
Katafa. 976.
Kataja. 1140.
Katihegyes vár nyomai. 486.
Katona vár romjai. 723.
Katzendorf. L. Kacza.
Katymár. 174.
Kattaro. 1083. 1084. 1097.
Kavarán. 462.
Kaza. L. Sajó-Kaza.
Kazincz. 243.
Kazin vára. 1096.
Káál. 485.
Kács (Kaacs). 243.
Kácsvára. L. Sály.
Kákárta. 1006.
Kákova. 904.
Kálbor. (Nagy-Küküllő vm.) 518. Tévedésből Fogaras vm.-ben is említve. 314. 1157. 1167.
Kálóczfa. 1031.
Káld. 976.
Kálló-Semjén. 754.
Kálmáncsa. 723.
Kálna. 868.
Kálnás. 707.
Káloz. 559. 1152.
Káló. 538.
Kám. 976.
Kámon. 976.
Kámor vár. 534.
Kánó. 326.
Kántorvár. 131.
Kány. 85.
Kánya. 894.
Kányád. 946.
Kápolna. (Bihar vm.) 219.
Kápolna. (Heves vm.) 373.
Kápolna. (Pozsony vm.) 658.
Kápolna. (Szeben vm.) 1177.
Kápolnás. 462.
Kápolnáshalom Karczag mellett. 415.
Kápolnásoláhfalu. 946.
Kápolnás-Nyék. 1152.
Kápolnok-Monostor. 868.
Káposztafalva. 805.
Káposztás-Megyer. 625.
Káposztás-Szent-Miklós. 485.
Kárász. 131.
Kárna. 1052.
Károlyfejérvár. L. Gyulafejérvár.
Károlyváros. 1097.
Kásapatak. 846.

Kászon-Feltiz. 270.
Kászon-Újfalu. 270.
Kávásd. 219.
Kebebe. (Maros-Torda vm.) 485.
Kebele. (Zala vm.) 1031.
Kebele-Szent-Iván. 485.
Kecsed. 868.
Kecsed-Szilvás. 869.
Kecset. 946.
Kecskekői dominikanus templom. 103.
Kecskekői vár. 103.
Kecskemét. 626. 1170. 1135.
Kecskés. 847.
Kecskésfalva. 847.
Kecskés vára Boros-Bocsárdnál. 96.
Kecskócz. 707.
Kecze. L. Maros-Kecze.
Keczer-Lipócz. 707.
Keczer-Peklén. 708.
Kedhely. L. Kethely (Sopron-Kéthely).
Kehida. 1031.
Kegye. 768. 847.
Kelcse. 1052.
Kelcz. 85.
Kelebia. 174.
Kelemér. 326.
Kelencze. 847.
Keléd. 976.
Kelling. L. Kelnek.
Kelmák. (Temes vm.) 884. Egyrésze tévedésből Arad vm.-ben említve. 116. 1184.
Kelnek (Kelling). 781.
Kelő. 153.
Kelpen. L. Kupinova.
Kemecse. 755.
Kemencze. 382.
Kemencze-Högyész. 977.
Kemend-Ollár. 1031.
Keménye. 869.
Kemlek (Kálnik). L. Kőrösváros.
Kendermező. 847.
Kendi-Lóna. 869.
Kenedi vár. 131.
Kenese. 1007.
Kenevára. L. Kneginecz. 1098.
Kengyel. 373.
Kentelke. 869.
Kenyeri. 977.
Kenyérmező. 103.
Kenyhecz. 85.
Keö ad Tibiscum, Kőteleknél. 415.
Kercsed. 904.
Kercz. 318.
Kercza. 977.
Kerecsend. 373.
Kerekegyháza. 219.
Kereki. 723.
Kereknye. 961.
Kerekrét. 707.
Kerek-Szent-Tamás. 302. 1152.
Kerékvára. 55.
Kerelő. 421.
Kerelő-Szent-Pál. (Kis-Küküllő vm.) 421. Tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben is említve. 904. 1162. 1184.
Kerepes. 628.
Keresd (Kreisch). 513.
Keresszeg-Apáti. L. Kőrösszeg-Apáti.
Kerestelek. 847.
Keresztes. 302.
Keresztes. L. Komlós-Keresztes.
Keresztesmező. 905. 1184.
Keresztesmező. L. Mezőkeresztes.
Keresztény. 738.
Keresztény-Almás. 398.
Kereszténfalva (Neustadt, Brassó vm.) 259. Tévedésből említve Szeben vm.-ben is. 781.
Kereszténysziget (Grossau). 781.
Keresztfalva. 806.
Keresztúr. (Bars vm.) 153.
Keresztúr. (Bács-Bodrog vm.) 174.
Keresztúr. (Pozsony vm.) 658.
Keresztúr. (Zemplén vm.) L. Bodrog-Keresztúr.
Kerész. 961.
Kerlés. (Besztercze-Naszód vm.) 197.
Kerlés. (Szolnok-Doboka vm.) 869.
Kercseliget. 723.
Kerka-Szent-Miklós. 1031.
Kernyaja. 174.
Kernyesd. 399.
Kerpenyéd. 219.
Kertes. (Sopron vm.) 738.
Kertes (Gaas, Vas vm.) 977.
Kerülős. 116.
Kerzsecz. 399.
Keserü. 219.
Kesselőkő. 55. 559.
Keszegfalu. 447.
Keszihócz. L. Daczókeszi.
Keszi várrom Vadászon. 120.
Kesző. (Sopron vm.) 739.
Kesző. (Vas vm.) L. Egyházas-Kesző.
Kesző vára. 55.
Keszthely. 1031. 1132.
Kesztölcz. 291.
Keszü. 131.
Ketesd. 1163.
Kethely. (Komárom vm.) 447.
Kethely (Mannesdorf, Sopron vm.) 739.
Kethely (Neumarkt, Vas vm.) 977.
Kettősmező. 847.
Kevevár. L. Kubin.
Kécz. 219.
Kékes-Oroszfalu. 768.
Kékkő. 55. 538.
Kékkút. 1032.
Kémer. 847.
Kéménd. (Baranya vm.) 131.
Kéménd. (Esztergom vm.) 291.
Kéménd. L. Maros-Kéménd.
Kércs. 755.
Kéri. 85.
Késmárk. 806. 1177.
Késmárk fatemploma. 29.
Késmárk vára. 50.
Kétel. L. Kéthely. (Szolnok-Doboka vm.)
Kétely. L. Kéthely. (Szolnok-Doboka vm.)
Kéthely. (Szolnok-Doboka vm.) 869.
Kéthely. (Győr vm.) 347.
Kéthely. (Somogy vm.) 1175.
Kéttornyulak. 1007.
Kézdi-Almás. 360.
Kézdi-Polyán. 360.
Kézdi-Szent-Lélek. 360. 1158.
Kézdi-Vásárhely. 360.
Kibéd. 485.
Kiczléd. 977.
Kiette. 326.
Kigyepuszta. 768.
Kigyik. 219.
Kigyós. (Bereg vm.) 187.
Kigyós. (Zala vm.) 1032.
Kigyós. (Somogy vm.) 1175.
Kigyós pusztai alapfalak. 628.
Kigyós vára. L. Párkány.
Kikeritó. 1007.
Kikula. 658.
Kilyén. 361. 1159.
Kilyénfalva. 270.
Kincses. 421.
Királd. 243.
Király-Darócz. 768.
Királyfa. 658.
Királyfalva. (Kis-Küküllő vm.) 421.
Királyfalvához tartozó Záhling, Czáhling. L. Kis-Körtvélyes. (Vas vm.)

Királyfalva (Kralova. Zólyom vm.) 1072.
Királyháza. (Ugocsa vm.) 955. Említve Hont vm.-ben is. 382. 1159. 1186.
Királyhegyi apátság. 739.
Király-Helmecz. 1052.
Királyhida. 739.
Királyi. 326.
Királykegye. 462.
Királykő. 103.
Királykő (?) vára. 359.
Király-Lehota. 471.
Királytelek. 755.
Királyudvar (Königshof). 507.
Kirchberg. L. Kürpöld.
Kiripolcz. 658.
Kirtsch. L. Kőrös.
Kis-Almás. 183.
Kis-Apáti. (Baranya vm.) 153.
Kis-Apáti. (Zala vm.) 1031.
Kis-Apold. 784.
Kisasszond. 723.
Kisasszonyfa. 131.
Kis-Azar. 1052.
Kis-Árpás. 347.
Kis-Baka. 755.
Kis-Barátfalu. 347.
Kis-Barcsa. 399.
Kis-Bartja. 1188.
Kis-Báb. 554.
Kisbánya. 769.
Kis-Bári. 1052.
Kis-Becskerek. 884.
Kis-Béba. 914.
Kis-Bélicz. 559.
Kis-Bény. 291. 1132.
Kis-Bér. (Komárom vm.) 448.
Kis-Bér. (Vas vm.) 977.
Kisboldogasszony. 739.
Kis-Borosnyó. 361.
Kis-Bossány. 559.
Kis-Bózsa. 559.
Kis-Csernyesz. 977.
Kis-Csűr (Klein-Scheuern). 781.
Kis-Czell. (Pest-Pilis-Kiskun vm.) 607.
Kis-Czell. (Vas vm.) 977.
Kis-Debreczen. 847.
Kis-Debrek. 869.
Kis-Derzsida. 847.
Kis-Devecser. 869.
Kis-Disznód (Michelsberg.) 781.
Kisdisznódi műkincsek. (Szendrei.) 42.
Kis-Domása. 1052.
Kis-Dombrovicza. 219.
Kis-Dovorán. 559.
Kis-Dörgicse. 1032.
Kis-Ekemező. 421.
Kisfalu. 708.
Kisfalud. (Alsó-Fejér vm.) 103.
Kisfalud. (Előbb Vieszka, Bars vm.) 153.
Kisfalud. (Borsod vm.) 252.
Kisfalud. (Sopron vm.) 739.
Kisfalud. (Maros-Torda vm.) 1166.
Kisfalud. (Zala vm.) 1032.
Kisfalud. L. Zseliz-Kisfalud.
Kis-Galambfalva. 976.
Kis-Ganna. 1007.
Kis- és Nagy-Géres. 1052.
Kis-Goroszló. 877.
Kis-Gut. 188.
Kis-Győr. 244.
Kis-Havas. 869.
Kis-Hegy. 869.
Kis-Hegyes. 175.
Kis-Hont vármegye czímere. 333.
Kis-Höflány. 739.
Kis-Ida. 85.
Kis-Igmánd. 448.
Kis-Jenő. (Arad vm.) 115.
Kis-Jenő. (Bihar vm.) 220.
Kis-Jenő. (Szolnok-Doboka vm.) 869.
Kis-Kalán. 399.
Kis-Kalánról Puszta-Kalánra hurczolt római kő. 405.
Kis-Kalánról Cserna-Kereszturra került római kő. 394.
Kis-Kamond. 1007.
Kis-Kapus. 518.
Kis-Kardos. 769.
Kis-Kágya. 220.
Kis-Kálló. 755.
Kis-Kereki. 220.
Kis-Keresnye. 153.
Kis-Keresztes. 869.
Kis-Kerék. 103.
Kis-Keszi. 382.
Kis-Komárom. 1033.
Kis-Kér. (Bihar vm.) 220.
Kis-Kér. (Nógrád vm.) 538.
Kis-Kirva. 499.
Kis-Kovácsi. 623.
Kis-Körtvélyes (Zahling). 977.
Kis-Kőszeg (Batina). 132. 1143.
Kis-Kövesd. 1052.
Kis-Krstyene. 559.
Kis-Künchfalva (Vilkócz). 809.
Kis-Kunhalas. 628.
Kis-Kupány. 955.
Kis-Léta. 755.
Kislévárd. 659.
Kisloho. 188.
Kis-Lomnicz. 809.
Kis-Lunka. 499.
Kis-Lőcse. 809.
Kis-Lőd. 1007.
Kis-Lucse. 659.
Kis-Ludas (Gieszhübel). 103.
Kismagyar. 659.
Kis-Majthény. 769.
Kis-Marja. 220.
Kis-Martinka. L. Mártonka.
Kis-Marton (Eisenstadt). 739.
Kismarton vára. 55.
Kis-Marton-Szent-György. 740.
Kis-Mácséd. 659.
Kis-Mánya. 559.
Kis-Muzsaj. 188.
Kis-Muzsla. 292.
Kis-Námény. 769.
Kis-Nána. 373.
Kisnémetegyházpuszta. 302.
Kis-Nyárád. 132.
Kis-Oroszi. 628.
Kisócz. 809.
Kis-Palágy. 471.
Kis-Palugya. 471.
Kis-Peleske. 769.
Kis-Poruba. 471.
Kis-Ravard. L. Ravard.
Kis-Rebra. 117.
Kisveszverés. 326.
Kis-Rippény. 559.
Kis-Salló. 153.
Kis- és Nagy-Seé. 977.
Kis-Selmecz. 934.
Kis-Selyk (Klein-Schelken.) 518.
Kis- (vagy Nagy-)Sikárló. 769.
Kis-Sink (Klein-Schenk.) 519.
Kis-Sitke. 978.
Kissoda. 884.
Kis-Solymos. (Szilágy vm.) 847.
Kis-Solymos. (Udvarhely vm.) 974.
Kis-Somlyó. 978.
Kis-Szamosvölgy római telepei. (Finály G.) 15.
Kis-Szántó. 220.
Kis-Szeben. 708.
Kisszebeni szentségtartó vasajtaja. 12.
Kis-Szederjes. 485.
Kis-Szekeres. 769.
Kis-Szék. 869.
Kis-Szokond. 769.
Kis-Szőllős. 421.
Kis-Sztapár. 175.

Kiszelfalu. 154.
Kis-Tapolcsány. 153. 1135. 1144.
Kis-Tarcsa. 628.
Kis-Teremi. 421.
Kis-Terpest. 220.
Kis-Teszér. 382.
Kis-Tétény. 628.
Kis-Torony (Neppendorf). 781.
Kis-Újfalu. (Bihar vm.) 220.
Kis-Újfalu. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 628.
Kis-Új-Majtény. 769.
Kis-Úrögd. 220.
Kis-Várda. 755. 1176.
Kis-Vendég. 559.
Kis-Vezekény. 154.
Kis-Vicsáp. 559.
Kis-Zombor. 914.
Kitid. 399. 1160.
Kizba. 259.
Kizbánya. L. Kisbánya.
Kladova. 116.
Kladova. L. Buchberg-Kladovh.
Kladusa. 1085.
Klak. 154.
Klastrom. 1175.
Klastrom (Kloster-Marienburg). L. Kethely.
Klastromalja. 188.
Klein-Sachsen. L. Szász-Csór.
Klein-Schelken. L. Kis-Sélyk.
Klein-Schenk. L. Kis-Sink.
Klein-Scheuern. L. Kis-Csűr.
Klembérk. 709.
Klempa. L. Klimpa. 720.
Klenócz. 326.
Klicz. 869.
Klingenbach. L. Klimpa.
Klimpa (Klingenbach). 740.
Kliš. L. Klissza.
Klissza. 1098.
Klokocs. 1085. 1098.
Klopotiva. 399.
Klosdorf. L. Miklóstelke.
Klostar-Ivanico. L. Ivanicsgrad.
Klosterneuburg. 1125.
Klucsován. 659.
Klyucsáska. 188.
Klyussó. 709.
Knéz. 884.
Knin. 1084. 1098.
Kocs. (Komárom vm.) 448.
Kócs. (Szolnok-Doboka vm.) 870.
Kócs. (Vas vm.) 978.
Kocsárd. 905.
Kocsola. 894.
Kocserin. 1098.
Koczkaszállás. 188.
Kodru. 220.
Kohanócz. 1053.
Kokelburg. L. Küküllővár.
Kokova. 326.
Koksó-Mindszent. 85.
Kolba. 448.
Kolbára. 1052.
Kolczér. 769.
Kolczvár. L. Malomviz.
Koleczó. 559.
Kologyvár. 1083. 1095.
Kolon. 559.
Kolos (Nyitra-Kolos). 559.
Kolos-Hradistye (Nagy-Kolos). 560.
Kolostor (Vád). L. Rév-Kolostor.
Kolozs. 228.
Kolozsmonostor. L. Kolozsvár.
Kolozs-Néma. 448.
Kolozsvár. 429.
Kolozsvári ajtóvasalás. 12.
Kolozsvári műkincsek. 42.
Kolozsvári Mátyás-szobor Emlékkönyve. 27.
Kolt. 220.
Kóly. 220.
Komádi. 220.
Komárom. 448. 1134.
Komárom vára. 55.
Komár vára. 55.
Komárváros. 1033.
Komiáth vára. 55.
Komját. 560.
Komjátna. 471.
Komlóska. 1053.
Komlós-Keresztes. 709.
Komlóstelek. 870.
Komolló. 361.
Komoristye. 462.
Komoro. 755.
Komothau. 1125.
Kompolt. 373.
Kondó. 252.
Konkolyfalva. 870.
Konosso. 154.
Konstantinápoly. 1125.
Konszla. 471.
Kony. 347.
Konyár. 220.
Konyha. (Máramaros vm.) 499.
Konyha. (Pozsony vm.) 659.
Kónyi. 894.
Koos. 560.
Kopáncsi tanyacsoport. 275.
Kopacsel. 315.
Kopács. 152.
Kopcsány. 560.
Koppánmonostor. 450.
Koppány, Koppány-Monostor. L. Bakony-Koppány.
Koppánd. (Torda-Aranyos vm.) 905. Tévesen 485. h. is. 1166.
Koppány. (Csanád vm.) 263.
Koppány. (Pest-Pllis-Solt-Kiskun vm.) 628.
Koppány. L. Török-Koppány.
Korbest. 220.
Korláth. 85.
Korlátkő. (Pozsony vm.) 659.
Korlátkővár. 55.
Korlátkővár (Lieszkó. Nyitra vm.) L. Rozbech határában.
Kornalippa, Kovácsvágás mellett. 326.
Korniczel. 221.
Kornini. 462.
Kornislaka (Rogna). 870.
Korod-Szent-Márton. 421.
Korokov. L. Neszmély vára. 450. 452.
Korompa. 659.
Koronczó. 347.
Korond. (Szilágy vm.) 847.
Korond. (Udvarhely vm.) 947.
Koross. 560.
Korothna vára. 55.
Korpona. 382. 1159.
Kosarócz. 1053.
Koslárd. 104.
Kosolna. 659.
Kossuth (máskép Udvard). 935.
Kossuthfalva. 85.
Kostyán vára. 55.
Kosuth. 659.
Kosytel. 1084.
Koszorus. 154.
Kosztajnicza. 1095.
Kosztesd. 399.
Kosztolány. L. Nagy-Kosztolány.
Kosztolánye. 154.
Kosztolna. 516.
Kosztrina. 961.
Kót. 221.
Kótaj 755.
Kotor (Kotori. Zala vm.) 1033. Említve Kottori néven Vas vm.ben is. 978.
Kotyiklet. 221.
Kovarcz. 561.
Kovaszincz. 116.
Kovásznai ócska torony. 110.
Kovácsház. 263.

Kovácsi. 154.
Kovács-Kápolnás. 870.
Kovácsvágás. 326.
Kovásznavidék. 361.
Kovászó. 188.
Kovezsdini. 1098.
Kozár. 978.
Kozárvár. 870.
Kozla. 462. 1125.
Kozmatelki csontvázlelet. 437.
Kozmás. 270.
Koznán (olv. Kozsán). 710. 1174.
Kozsán. (Hibásan szedve: Koznán.) 710.
Kozsér. 628. 1174.
Kőalja. 221.
Köblény. 132.
Köblös. 438.
Kőboldogfalva. 400.
Köbölkút. 221.
Ködmönös. 870.
Kőérbereki alapfalak. 607.
Kőhalom (Reps). 519.
Kőkeszi. 382.
Kökényes. 499.
Kökényesd. 955.
Kölcse. 769.
Kölesd. 894.
Kölcsér. 221.
Kölked. 132.
Köln. 1125.
Kömlőd. (Komárom vm.) 450.
Kömlőd. (Tolna vm.) 895.
Königsberg. 1125.
Königshof. L. Királyudvar.
Köőd. 847.
Köpcsény. 507. 1167.
Köpecz. 361. 1158.
Kőporuba. 1053.
Köpösd. 561.
Kőrispatak. 947.
Körmend-puszta. (Somogy vm.) 723.
Körmend vára. 55.
Körmöcz. 154. 1144.
Körmöcz vára. 55.
Körmöczbányai festők. (Nyári A.) 31.
Körmöczbánya (Bergstädte). 51.
Körmöczbányai Számadás könyvek. (Fejérpataky). 14.
Környe. 450.
Kőrös. 326.
Kőrös (Kirtsch). 421. 1162.
Kőrös-Bánya. (Bars vm.) 157.
Kőrösbánya. (Hunyad vm.) 400.
Kőrösfő. 710.
Kőröshegy. 723.
Kőrösszeg. 221.
Kőrösszeg-Apáti. 221.
Kőrös-Tarján. 221.
Kőrösváros. 1099.
Körtvefája. 485.
Körtvélyes. 85.
Körtvélyes. (Baranya vm.) 132.
Körtvélyes (Hrussó. Szepes vm.) 809.
Körtvélyes. L. Moson-Körtvélyes.
Körtvélyes. (Nyitra vm.) 561.
Körtvélyes. (Vas vm.) 978.
Kőszeg. (Sáros vm.) 710.
Kőszeg (Güns. Vas vm.) 978. 1186.
Kőszegvár. 55.
Kőszeg-Szent-Péter. 980.
Köszvényes. 485.
Köszvényes-Remete. 486.
Köte-Gyán. 221.
Kötelek. 415.
Kötke. 870.
Kővágó (Steinbruch). 508.
Kővágó-Örs. 1033.
Kővágó-Szőllős. 132.
Kővár. 55. 538.
Kővariensis distric. Historia. (Bél.) 51.
Kővár. L. Butyásza.
Kővár. L. Nagy-Tapolcsány.
Kövend. 905.
Kövesd. (Nógrád vm.) 538.
Kövesd. (Sopron vm.) 740. Említve Zala vm.-ben is. 1033. 1175. 1187.
Kövesd. (Baranya vm.) 132.
Kövesd. (Bereg vm.) 188.
Kövesd. (Szilágy vm.) 847.
Kövesd vára. 55.
Kövesdin 1086.
Köveskálla. 1033.
Kövi. 326.
Kövi vagy Rákos nevű hely. 327.
Közép-Ajta. 361.
Közép-Apsa. 499.
Középes. 221.
Középfalva. 870.
Közép-Homorod. 769.
Középlak. (Bihar vm.) 221.
Középlak. (Kolozs vm.) 438.
Közép-Némethi. 86.
Közép-Palojta. 382.
Közép-Peterd. 905.
Közép-Szlécs. 471.
Közfalu. 870.
Krajna. 561.
Krakkó. (Alsó-Fejér vm.) 104.
Krakkó. (Lengyelország.) 1125.
Krakován. 561.
Kraljevic. 1099.
Kraljevica. 1099.
Kralova. L. Királyfalva. (Zólyom vm.)
Kralovác. L. Károlyváros.
Krancsesd. 221.
Krapina. 1084. 1099.
Krassó. 769.
Krassófő. L. Krassova.
Krassova (Krassófő). 463.
Kraszkó. 327. 1176.
Kraszna. (Szilágy vm.) 848.
Kraszna-Bélteki. 770.
Kraszna-Bród. 327.
Kraszna-Czégény. (Gömör vm.) 327.
Kraszna-Czégény. (Szilágy vm.) 848.
Krasznaensis Comit. Descriptio. (Bél.) 52.
Krasznahorka. 327.
Krasznahorka vára. 55.
Krasznahorkaváralja. 328.
Krasznahorkahosszúrét. 328.
Kraszna-Horvát. 847.
Kraszna-Mihályfalva. 848.
Krasznyik-Vajda. 86.
Krászna-Bisztra. 499.
Kratov. 1099.
Kreisch. L. Keresd.
Kremen. 1099.
Kremengrad. 1085.
Krempach. 810.
Kreuzburg vára, Nyén-en. 362.
Kresevo. 1099.
Krigh. 810.
Kristyor. 400.
Krizsán-Dolina major. 1153.
Kriva. 125.
Krivadia. 400.
Krivány. 710.
Krive. 710.
Krizsanics. 1085. 1099.
Krizse. 710.
Kronstadt. L. Brassó.
Krstyánfalva. 561.
Krsztinjevár. 1085.
Krudia. 1099.
Krusedol. 1086. 1099.
Kruzslyova. 710. 1175.
Kubin. L. Temes-Kubin.
Kubinvidéki földvárak. (Ormos.) 32.
Kucsava. 188.
Kucsin. 710.

Kuczura. 175.
Kudu. 870.
Kukló. 659.
Kukmér. 981.
Kula. 463.
Kulcsod és Kulcsos. (Németh Béla.) 146.
Kulics. 1125
Kulpin. 175.
Kund (Renszdorf). 421.
Kun-Majsa. 628.
Kunosvágás. 157.
Kun-Szent-Márton. 415.
Kun-Szent-Miklós. 629.
Kup. 1007.
Kupahegyi romok. 725.
Kupinovo. 1099.
Kupsafalva. 871.
Kupuszina. 175.
Kurima. 710.
Kurimján. 810.
Kursanecz, Kurzsanecze, Kruzsánecz. L. Zrinyifalva.
Kuristyán. 244.
Kurpatak. 361.
Kurtics. 116.
Kurvingrad vára. 465.
Kusaly. 848.
Kusevlya. 175.
Kustány. 1033.
Kustélyvára. L. Okland.
Kut. 471.
Kuti. 302.
Kutfalva. 104.
Kutti. 561.
Kutyafalva. (Alsó-Fejér vm.) 104. 1141. 1185. Lásd még tévesen Torda-Aranyos vm.-ben is.)
Kutyavár romjai Érdnél. 301.
Kuvin. 1142.
Kuvin és Kuvaszincz, Kövi és Kovászi. (Márki S.) 116.
Kuva. 175.
Küküllőmenti utazás. (Fogarasy J.) 15.
Küküllővár (Kokelburg), 421. 423.
Külső-Szolnok leírása. (Palugyay.) 33.
Küsmöd. 947.
Kürpöd (Kirschberg). 782.
Kürt. 659.
Kürtös. 723.
Kvakócz. 1052.

L

„Lacca“ vára. 55.
Lábatlan. 1188.
Lacroma. 1100.
Lahoräza-Volya. 1053.
Laczkód. 422.
Ledinica. 1100.
Ladomér. (Bars vm.) 157.
Ladomér. (Sáros vm.) 710.
Ladomér-Vieszka. L. Garam-Mindszent és Vieszka.
Ladomér-Vieszka. (Zemplén vm.) 1053.
Lagnó. 710.
Lajosfalu. 561.
Lajtafalu. 508.
Lajta-Pordány. (Sopron vm.) 741. Egy része tévedésből Moson vm.-ben említve. Lásd ott. 508. 1167. 1176.
Lajta-Szent-Miklós 741.
Lak. 1033.
Lakács. 561.
Lakfalva (Wandorf). 741.
Laki. 981.
Lakocsa. 724.
Lakompak. 741. 1176.
Laksárújfalu. 659.
Lality. 175.
Lamacs. 659.
Lancsár. 561.
Lancsér (Lansee). 741.
Lancsuk. 132.
Landek. 810.
Landor. 486.
Langendorf. L. Lámkerék.
Langeck-Üveghuta. 981.
Langenthal. L. Hosszúaszó.
Lansee. L. Lancsár.
Lapáncsa. 133.
Lapáthegy. 1033.
Lapispatak. (Sáros vm.) 710. Tévedésből 86. h. is. 1140. 1175.
Lapispataki szentségtartó vasajtaja. 12.
Lapis Refugii. L. Lethánfalva.
Lapos-Debrek. 871.
Lapos-Mező. 1033.
Lapsina. 1033.
Lapujtő. 538.
Laskafalu. 133. 1134.
Lask. 1053.
Laskó. (Baranya vm.) 133.
Laskó. (Bács-Bodrog vm.) 175.
Laskód. 755.
Laszkár. 562.
Latabár. 221.
Lautenberg. L. Lotár.
Lauterburg. 259.
Lazán. 562.
Láb. 660.
Lábatlan. 292.
Lábfalva.
Lámkerék (Langendorf) 782.
Láposbánya. 770.
Lászlófalva. (Borsod vm.) 244.
Lászlófalva. (Turócz vm.) 935.
Lászlóvár Koronin felett. 462.
Látóhegy. 450.
Látóhegy (Gribicsi-hegy). 629.
Láz. 1177.
Lázári. 538.
Láziscsina. 499.
Lázony. 1053.
Leányfalu. (Veszprém vm.) 1007.
Leányfalu. (Zala vm.) 1033.
Leányfalu-Pócsmegyer. 629.
Leánykavár Málnásnál. 362.
Leánytemetés nevű hely emlékoszlopa Rima-Brezón.
Leányvár. (Esztergom vm.) 292.
Leányvár. (Maros-Torda vm.) 486. 188.
Leányvár. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 629. 638.
Leányvár. (Tolna vm.) 895.
Leányvár helye Geszten. 243
Leányvár helye Kis-Győrött. 244.
Leányvár Selmeczen. 386.
Leányvár Irsa határában. 447.
Leányvár Szászfenesen. 432. 441.
Leányvár nevű római földsáncz. 453.
Leblang. L. Lebnek. L. Lemnek.
Lebnek = Lemnek. 510.
Lechnicz. 811.
Leeldi, Leweldi-kolostor. L. Város-Löd.
Lednicz vára. 55.
Lecsmér. 848.
Legenye. 1053.
Lehócz. 961.
Leibicz. 811. 1148.
Leiden. L. Lébény.
Lejthe.
Léka (Lockenhaus). 981.
Lekencze. 770.
Lekenye. 328.
Lekér. 157.
Lele. 848.
Lelesd. 221.
Lelesz. 1053.
Lemes. 710.

Lemény. 871.
Lemnek (Leblang). L. Lebnek.
Lenart-Darócz. 252.
Lenártfalva. 328.
Lenge. 157.
Lengyel. 895.
Lengyelfalva. 947.
Lengyeltóti. 723.
Lenti. 1033.
Lenyhény. 361.
Leopoldopolis. L. Lipótvár.
Lepoglava. 1100.
Leppend. 422.
Lervány. 741.
Lesencze-Istvánd. 1034.
Lesencze-Tomaj. 1934.
Lesnek. 1034.
Less. 221.
Lestin. 125.
Lesses (Schoenberg). 519.
Lessina. 1083. 1100.
Leszkócz. 1054.
Letenye. 1034.
Lethánfalva. 812.
Letka. 871.
Levelek. 755.
Lébény. 508. 1132.
Lébény-Szent-Miklós. 508.
Lédeez. 157.
Légrád. 1034.
Lépes. 741.
Léta. 438. (Helyesen: Magyar-Léta, Torda-Aranyos vm.-ben.) 1163.
Léva. 157.
Léva vára. 55.
Libaton (Libothin) 871.
Libetbánya (Bergstadte). 51. 1073.
Libethin. L. Libetbánya.
Lieta vára. 55.
Libothen. L. Libaton.
Licze. 328.
Lidértejed. 660.
Liebing. L. Rendek.
Lieszkó. 539.
Lieszkó, Korlátkővára. L. Rozbech.
Liget. (Temes vm.) 884.
Ligeth. (Maros-Torda vm.) 486.
Likava. 471.
Likava vára. 55.
Likócsi ásatások. 445.
Lipa. 1100.
Lipárt. 981.
Lipcse. 499.
Lipcse vára. L. Tót-Lipcse.
Lipcse. L. Zólyom-Lipcse.
Lipik. 1100.
Lipovnok. 562.
Lipova. 133.
Lipótzvár. 55.
Lipótvár (Leopoldstadt). 55. 562.
Lippa. (Temes vm.) 884. Egy része tévedésből Arad vm.-ben 116. h. van felsorolva.
Lippa vára. 55.
Lippáról. (Eisenkolb.) 116.
Lippó. 770.
Liptó. 472.
Liptómegyei műemlékek. (Vajdovszky.) 124.
Liptóra vonatkozó családi okmányok. 64.
Liptó-Mindszent. L. Mindszent
Liptó-Óvár. 474.
Liptó-Óvár. L. Liptó-Újvár.
Liptó-Szent-András. 472.
Liptó-Szent-Anna. 472.
Liptó-Szent-Iván. 472.
Liptó-Szent-Kereszt. 472.
Liptó-Szent-Mari. 472.
Liptó-Szent-Márton. 473. 1165.
Liptó-Szent-Mihály. 473.
Liptó-Szent-Miklós. 473.
Liptó-Szent-Péter. 474.
Liptó-Tepla. 474.
Liptó-Újvár. 55. 474.
Liptó vára. 55.
Lisetzi. 539.
Liszkó. 374.
Liszkófalu 474.
Lisznyó. 361.
Litér. 1007.
Litinye. 711.
Littmanova. 812.
Litva.
Livadia, 400.
Livina. 562.
Livina-Apáti. 562.
Lobor. 1084.
Locsmánd. 741.
Locsodi-puszta. L. Perczel.
Lócz. (Bars vm.) 158.
Lockenhaus. L. Léka.
Lócz. (Nógrád vm.) 539.
Lófalu. 711.
Lok. 221.
Lompért. 848.
Lonya. (Bereg vm.) 1144.
Lónya. (Horvátország.) 1100.
Lókút. 1007.
Loók. 741.
Loózs. 741.
Lopassó. 562.
Lopár. 1100.
Lopej. 1073.
Lophágy. 770.
Lorántháza. 755.
Lore. 629.
Loretto. L. Lorettom.
Lorettom. 741.
Lóró. 221.
Losoncz. 539.
Losoncz-Apátfalva. 539.
Lótás (Lautenberg). 782.
Lovasberény. 302. 1153.
Lovász-Patona. 1008.
Lovrana. 1100.
Lozánszka. 499.
Lozsád. 400. 1161.
Lozsárd. 871.
Löcs. 133.
Lőcse. 812. 1135. 1178.
Lőcsei festők. (Nyári A.) 31.
Lőcsei ajtóvasalás. 12.
Lőrinczfalva. 486.
Lövéte. 947.
Lövő. 742.
Lövő. L. Zala-Lövő.
Lövő-Petri. 756.
Lubina. 562.
Lubló. 817.
Lublyó vára. 55.
Lubochna. 475.
Lucsivna. 817.
Lucska. (Gömör vm.) 328. Említve Nógrád vm.-ben is. 539. 1157. 1168.
Luczin. 539.
Ludány. 539.
Ludány várra vonatkozó családi okmányok. 64.
Ludro-Villa. 475.
Lugos. 463.
Lugosi gör. kath. Schematismus. 41.
Luhi. 499.
Lukafalu. (Nyitra vm.) 562. Tévedésből 486. h is. 1168.
Lukasócz. 1054.
Lukavicza. (Sáros vm.) 711. Tévedésből 126. h.-on is említve. 1142. 1175.
Lukovistye 328.
Lunkány. 401.
Lunkászprie. 221.
Lupsa 315.
Luska. 197.
Lutila. 158.
Lüki-Gergelyfalva. 562.
Lyubicse. 1053. 1053.

M

Maaszt. L. Mászt.
Macsinecz, Macinecz. L. Miksavár.
Macskakővár helye Rákosnál. 744.
Macskamező. 871.
Macskás. L. Hosszú-Macskás és Szent-Márton-Macskás.
Maczinecz. L. Miksavár.
Maczonka. 374.
Mad. 660.
Madaras. 175.
Madarasalja. 158.
Madarász. (Bihar vm.) 222. Tévedésből Szatmár vm.-ben is említve. 770. 1176.
Madocsa. (Liptó vm.) 475. 895.
Madocsa. (Tolna vm.) 890. 895.
Madunicz. 562.
Magdeburg. 1126.
Maglai. 1100.
Maglód. 629.
Magocs. 895.
Magosmart. 871.
Magospart. 158.
Magura. (Bersztercze-Naszód vm.) 197.
Magura. (Kolozs vm.) 438.
Magura. (Torda-Aranyos vm.) 905.
Magurahegy. (Krassó-Szörény vm.) 463.
Magyarbél. 660.
Magyar-Barnag. 1008.
Magyar-Bikkalj. 438. 1163.
Magyar-Bogáta. 871.
Magyar-Borzás. 871.
Magyar-Bükkös. (Alsó-Fejér vm.) 104. 1141. 1184. Tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben is említve. 905.
Magyar-Csaholy. 848.
Magyar-Cseke. 222.
Magyar-Dálya. 947. 1186.
Magyar-Dellő. 905.
Magyar-Décse. 871.
Magyar-Diószeg. 660.
Magyar-Egregy. (Baranya vm.) 133.
Magyar-Egregy. (Szolnok-Doboka vm.) 871.
Magyar-Egregz. (Szilágy vm.) 848.
Magyarfalu. 660.
Magyar-Fenes. 438.
Magyar-Fülpös. 486.
Magyar-Gorbó. 438.
Magyar-Goroszló. 848.
Magyar-Gyerőmonostor. 1164.
Magyar-Hertelend. 133.
Magyar-Homorog. 222.
Magyar-Igen. 104.
Magyar-Ittebe. 914.
Magyar-Jesztebe. 1054.
Magyar-Kakucs. 222.
Magyar-Keczel. 849.
Magyarkeczeli műkincsek. (Szendrei.) 42.
Magyarkereke. 1163.
Magyar-Keresztes. 982.
Magyarkékes. 770.
Magyar-Köblös. 872.
Magyar-Lápos. 872.
Magyar-Léta. 905. 1163.
Magyar-Nádas. 438.
Magyar-Nemegye. 197.
Magyar- és Német-Ürögh. 133.
Magyaró. (Maros-Torda vm.) 486. Tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben is említve. 905. 1166. 1184.
Magyarország Archeologiája. (Pulszky.) 35.
Magyarország őskori archeologiája. (Rómer.) 61.
Magyarország Helységnévtára. (Pesty.) 57.
Magyarország mostani állapotja. (Fényes E.) 14.
Magyarország leírása. (Palugyai.) 33.
Magyarország leírása. (Vályi.) 47.
Magyarország vízrajza. (Ortvay.) 32.
Magyarország vizei. (Fekete Zs.) 32.
Magyarország egyházi földrajza. (Ortvay.) 32.
Magyarország Helyr. tört. (Rupp.) 39.
Magyarország renaiss. műemlékei. (Myskovszky V.) 29.
Magyarország földrajza. (Csánki.) 9.
Magyarország leírása. (Angol kézirat.) 26.
Magyarország és Erdély képekben. (Kubinyi—Vahot.) 25. 26.
Magyarország és Erdély képekben. (Hunfalvy János.) 20.
Magyarország és a Nagyvilág. 26.
Magyarország műemlékeinek idénybizottsága. 26.
Magyarország vármegyéi. (Monogr.) 26.
Magyarország történelmi emlékei. (Czobor—Szalay.) 26.
Magyarország vidéki műkincsei. (Mihalik.) 28.
Magyarországi várak és városok képei. (Bubics.) 7.
Magyaró. (Torda-Aranyos vm.) 1184.
Magyarós. (Besztercze-Naszód vm.) 198.
Magyarós. (Háromszék vm.) 362.
Magyarós. (Maros-Torda vm.) 485.
Magyarós. (Udvarhely vm.) 948.
Magyar-Óvár. 55. 508. 1167.
Magyar-Peterd. 905.
Magyar-Pécska. L. Pécska.
Magyar-Péterfalva. 422.
Magyar-Raszlavicza. 711.
Magyar-Régen. 486.
Magyar-Sárd. 438. 1164.
Magyar-Soóros. 133.
Magyar-Sülye. 104.
Magyar-Szent-Pál. 438.
Magyar-Szék. 133.
Magyar-Szölgyén. 292.
Magyar-Valkó. (Kolozs vm.) 438. 1164.
Magyar-Valkó. (Szilágy vm.) 489.
Magyar-Zsákod. 948.
Magyar-Zsombor. 1164.
Mahal. 817.
Mahir máskép Pogányhányás nevű földvár, Visknél. 348.
Maiss. 133.
Majdán. 914.
Majdánka. 500.
Majk. 450.
Majki kolostor szekrénye. 449.
Majos (Mojos). 480.
Majtény. 660.
Makar. 1100.
Makavár maradványai. 486.
Makád. 629.
Makkfalva (Makia). 486.
Makkorjánosi. 188.
Maklás. 374.
Makó. 263.
Makód. 197.
Makovicz. 1101.
Makovicza. 1175.
Makovicza vára. 55.
Makovicza, Bodonvár. L. Lapispatak.
Makra. 222.
Makra. L. Makkfalva.
Makrancz. 86.
Maksa. 362. 1158.
Malaczka. 660.
Maladé. 849.
Malajesd. 401.
Maldorf. L. Domáld.
Maldur. 817.
Malmkrog. L. Almakerék.

Malomárka. 197.
Malomfalva. 486.
Malomháza. 742.
Malomvíz. 401.
Maluzsina. 475.
Maniga. 562.
Marczal. 539.
Marczali. 724.
Marczaltő. 1008.
Marczellvár és Markusvár. 817.
Marcziháza. 222.
Margaretha de Biela. 1101.
Margita. (Szilágy vm.) 849.
Margitfalva. 817.
Margitsziget. 618. 1132.
Margitta. (Bihar vm.) 222.
Margonya. 711.
Margum és Contraöllargum. 32. L. még Temes-Kubin.
Maiasdorf. L. Máriafalva.
Marienberg. L. Földvár.
Marienburg. L. Hétúr.
Marienthal. L. Máriavölgy.
Marjanci. 1101.
Markfalu. 1054.
Marktschelken. L. Nagy-Selyk.
Markuska. 328.
Marócz. 133.
Marokháza. 439.
Maros-Bagó. 487.
Maros-Bogát. (Torda-Aranyos vm.) 906. Tévedésből 487. h. is. 1166.
Maros-Csucs. 1141.
Maros-Décse. 906.
Maros-Gezse. 104.
Maros-Hudák. 487.
Maros-Ilye. 461. 1161.
Maros-Jára. 487.
Maros-Kecze. 906.
Maros-Keresztúr. 487.
Maros-Kéménd. 402.
Maros-Koppánd. 906.
Maros-Németi. 401. 1161.
Maros-Orbó. 906.
Maros-Portus. 104. 1141.
Marosportusi régiségek. (Nesselfeldi levele.) 103. 104.
Maros-Szent-Anna. 487.
Maros-Szent-György. 487.
Maros-Szent-Imre. L. Szent-Imre.
Maros-Szent-Király. 487.
Marosszék ismertetése. (Benkő K.) 481.
Marosújvár. 104. 1141.
Maros-Váralja. 104.
Marosvásárhely. 487.
Maros-Vécs. 489.
Marót. 292.
Maróthvár (Morovicsgrad). 1083. 1101.
Marpod. 1177.
Martincsek. L. Liptó-Szent-Márton.
Martinsberg. L. Mártonhegy.
Mártonfalva. 328.
Martonfalva. (Szabolcs vm.) 756.
Martonos. 948.
Martontelke (Morterdorf). 520.
Martonvásár. (Fejér vm.) 302. 1163.
Martonvásár. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 629.
Matheócz. 819.
Matiszova. 711.
Matlárháza. L. Tátra-Lomnicz.
Martyáncz L. Mártonhely.
Matracz. 175.
Matyasócz. 1054.
Mácsa (-puszta. Bihar vm.) 222.
Mácsa. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 629. 1170.
Mád 1054. 1135.
Máda. 401.
Mádéfalva. 270.
Makó. 438.
Málcza. 1054.
Málnás. 362.
Málom. 872.
Mámai hegy alatti rom. L. Vörös-Berény.
Mánczi vár. 1008.
Mándok. 756.
Mánfa. 133.
Mánya. 872.
Mány. 1153.
Mányik. 872.
Máramaros. 500.
Márczfalva. 742.
Márga. 463.
Máré. 895.
Máréfalva. 948.
Márévára. L. Magyar-Egregy.
Mária-Besnyő. L. Besnyő. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.)
Mária-Czell. (Stájerország.) 1126.
Mária-Család. L. Nagy-Lóth.
Máriafalva. (Pozsony vm.) 660.
Máriafalvi szentségtartó vasajtaja. 12.
Máriafalva (Mariendorf. Sopron vm.) 742.
Máriafalva (Mariasdorf. Vas vm.) 982.
Mária-Gyüd. 133.
Máriahegy, Marienberg. L. Kethely.
Mária-Kéménd. 134.
Mária-Nosztra. 383.
Mária-Pócs. 765.
Mária-Radna. L. Radna.
Mária Széplak. 86.
Máriavár. 1143.
Máriavölgy. (Pozsony vm.) 661.
Márkaszék. 849.
Márkusfalva. 818.
Márkó. 1008.
Márok-Pap. 188.
Máron. 849.
Mártonfalva. L. Liptó-Szent-Márton.
Mártonhegy. 520. 1167.
Mártonhely (Martyáncz). 982.
Mártonka. 188.
Mártonyi. 244.
Máskova 540.
Máslak (Blumenthal). 884.
Maszt (Maaszt). 661.
Mátészalka. 770.
Mátra-Szelle. 540.
Mátra-Verebély. 540.
Mátyafalva. 1073.
Mátyásfalva. 819.
Mátyfalva. 955.
Mátyócz. 961.
Medesér. 948.
Medgyes. (Bihar vm.) 222.
Medgyes. (Nagy-Küküllő vm.) 520.
Medgyes (Mediasch). 520.
Medgyes. (Sopron vm.) 742.
Medvegrad. L. Medvevár.
Medvevár. 1101.
Medvegyócz. 188.
Medzibrod. 1073.
Megyaszó. 1054. 1188.
Meggyes. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 630.
Megyer. 1134.
Megyeres. 451.
Megyes. (Sáros vm.) 711.
Megyes. L. Aranyos-Megyes.
Megykerék. 104.
Mehádia. 463.
Meleg-Földvár. 872.
Meleja. 402.
Melingrad. 1101.
Mellek. 158.
Melléte. 328.
Menaság. L; Csík-Menaság.
Mencsel (Mentshely, Mencshely). 1008.
Menedékhely (Lapis refuggi). L. Lethánfalva.
Menedékkő. 794.
Mengusfalva. 819.

Menyeke. 1008.
Menyő. 849.
Merasicz. 562.
Mergeln. L. Morgonda. 520.
Mergeska. 711.
Mernye. 724.
Meschen. L. Muzsna.
Meschendorf. L. Mese.
Mese (Meschendorf). 520.
Mesicz. 884.
Meszes-Györök. 1034.
Meszlen. 982.
Meszesi monostor. L. Nyirséd.
Mesztegnye. 724.
Mező-Aranyos. 775.
Mező-Bánd. 489.
Mező-Berény.
Mező-Bodon. 906.
Mező-Csát. 244. 1146.
Mező-Czikud. 906.
Mező-Domb. 439.
Mező-Erked. 439.
Mező-Gerebencs. 906.
Mező-Gyán. 222.
Mező-Keménytelke. 906.
Mező-Keresztes. 222. 1145.
Mező-Keresztúr. 244.
Mező-Királyfalva. 434.
Mező-Koók. 906.
Mező-Méhes. 906.
Mező-Örményes. 439.
Mező-Örs. 347.
Mező-Pagocsa. 489.
Mező-Peterd. 222.
Mező-Petri. 770.
Mező-Rücs. 489.
Mező-Sályi. 906.
Mező-Sámsond. 489.
Mező-Somlyóvára. L. Gattaja.
Mező-Szengyel. 906.
Mező-Szent-Jakab. 906.
Mező-Szent-Margit. 906.
Mező-Szent-Marton. 489.
Mező-Szilvás. 439.
Mező-Szokol. 439.
Mező-Szombattelke. 439.
Mező-Tarpa. 188.
Mező-Tárkány. 374.
Mező-Telegd. 222. 1145.
Mező-Telki. 223.
Mező-Terem. 770.
Mező-Tóhát. 906.
Mező-Ujlak. 439.
Mező-Uralj 906.
Mező-Vári. L. Vári.
Mezzó-sziget. 1101.
Méli. 328.
Ménes. 439.
Ménfő. 347.
Ménhárd. 819.
Mérges. 347.
Mérk. 711.
Mészkő. 906.
Mézág. 223.
Mézes. 223.
Miava.
Micia. L. Veczel.
Micsinye. L. Felső-Micsinye.
Michelsberg. L. Kis-Disznód.
Michelsdorf. L. Mihályfalva.
Michelsdorf L. Szepes-Őr-Mihályfalva.
Micske. 223.
Miglész. 328
Miháli. 742.
Mihald várrom. 463.
Mihálytelke. 1073.
Mihálka. 500.
Mihályfalva. 223. 328.
Mihályi. 756.
Mihály vára. 454. 514.
Mihályvár nevű várhegy Harmacznál. 324
Mihelló. 223.
Miholjác-Doljni. L. Dolni-Miholjác.
Mikefalva. 422.
Mikanovce. 1083.
Mikeháza. 872. 1266.
Mikenásza. 422.
Mikes. 907.
Mikevár. L. Véglesnél.
Mikháza. 489.
Miklósd. 1034.
Miklósfalva. 509.
Miklóstelke (Klosdorf). 521.
Miklós vár. 362.
Miklóva. 711.
Mikló-Lázur. 233.
Mikóháza. 1055.
Mikola (Nyikula vagy Nikula.) 872.
Mikolapatak. 500.
Mikola. 432.
Mikova. 1055.
Miksavár (Maczinecz). 1034.
Millej. (Tán Milej-Egyházszeg?) 983.
Minaj. 961.
Mindszent. 820.
Mindszent. (Baranya vm.) 134.
Mindszent. L. Csik-Mindszent.
Mindszent. L. Garam-Mindszent.
Mindszent. (Győr vm.) 347.
Mindszent. (Liptó vm.) 475.
Mindszent. (Somogy vm.) 724.
Mnisány. 328.
Mirkvásár (Streitford) 521.
Miserd. 662.
Miskarevicza. 188.
Miske. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 983.
Miske. (Vas vm.)
Miskolcz. 244. 1146.
Mislye. 86.
Mislyina. 1055.
Miszbánya. 770.
Miszla. 895.
Miszlóka. 86.
Misztmogyorós. 770.
Misztófalva. 500.
Misztótfalu. 770.
Mitrovicza. 1101. 1134.
Mochnya. 711.
Mocs. 439.
Mocsár. 159.
Mocsolád. 724.
Mocsolya. 711.
Mocsonok. 563.
Modor. 648. 661.
Modor csúcsives műemlékei. (Henszlmann.) 19.
Modra. 1055.
Modró. 503.
Modrus. 1101.
Mogos. 105.
Mogyoród. (Arad vm.) 117.
Mogyoród. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 630.
Mogyorómál. 158.
Mogyoróska. (Abaúj-Torna vm.) 86.
Mogyoróska. (Zemplén vm.) 1055.
Moha. 521.
Mohalj. 872.
Mohács. (Baranya vm.) 134. 1134.
Mohács. (Torda-Aranyos vm.) 907.
Mojgrad. 849.
Mojszény. 500.
Molna-Szecsőd. 982.
Monaj. 86.
Monderlaki. 117.
Monora (Donnersmarkt). 106.
Monosbél 252.
Monos-Pályi. 224.
Monostor. (Baranya vm.) 134.
Monostor. (Bihar vm.) 224.
Monostor. (Komárom vm.) 451.
Monostor. (Temes vm.) 885.
Monostor-Apáti. 1034.
Monostori-puszta. L. Sziges-Monostor.
Monostor-Petri. 224.
Monostorszeg. 872.

Monyoród. L. Mogyoród. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.
Monyorókerék. 983.
Monyorókerék vára. 55.
Moór. 302. 1153.
Moravanka. 503.
Moraván. 503.
Morgonda (Mergeln). 521.
Moriczhida. 347. 348.
Móriczhida. L. Nagy-Móriczhida.
Morovic. 1101.
Morsinaivár helye. 459.
Morócz. 117.
Mortersdorf. L. Martontelke.
Morva-Szent-János. 662.
Mosócz 935. 1073. 1185. 1188.
Moson. (Torda-Aranyos vm.) 907.
Mosony. (Maros-Torda vm.) 509.
Mosony. (Moson vm.) 509.
Mosony-Körtvélyes. 509.
Moson vára. 55.
Moticski. L. Motyók.
Motyok (Motycsky). 1073.
Möcsény. 895.
Mramorák. 885.
Mratovo. 1102.
Mucs. 1102.
Mucsi. 895.
Mucsony. 252.
Muhi-puszta. 756.
Muhi-puszta. L. Onód határában.
Muncsel. L. Kosztesd.
Muncselen levő várrom Kitidnél. 399.
Munkács. 189.
Munkács vára. 55.
Munkácsi Schematismus. 40.
Muntjana. 464.
Mura-Füred. 1034.
Muraközi Pálos-zárda. 1034.
Mura-Szombat. 973.
Mura-Szerdahely. 1035.
Mura-Szent-Márton. 1035.
Murál.
Murány. 320.
Murányalja. 328.
Murány vára. 55.
Murányhosszúrét. 328.
Murány vár. 328.
Musik nevű hegy őrtornya Süvéte mellett. 335.
Musinka. 1126.
Musna. 948.
Mutenum római város helye. 734.
Muzsaj. 742.
Muzsla. 292.
Muzsna (Meschen). 521.
München. 1126.
Mühlbach. L. Szász-Sebes.
Mühlenbach (Müllenbach, néhol Mülbach). 820.
Münich-Wiese. L. Vriczkó.
„Myslia" vára. 55.

N Ny

Nabad. (Arad vm.) 117. 302.
Nadap. (Fejér vm.) 302. 1153.
Nadántelek. 224.
Nagy-Abony. (Pozsony vm.) 662.
Nagy-Ajta. 362.
Nagy-Almás. (Hunyad vm.) 402.
Nagy-Almás. (Kolozs vm.) 439.
Nagy-Apold. 792.
Nagy-Aszó. L. Miskolcz.
Nagy-Asszonfa. 983.
Nagy-Azar. 1055.
Nagy-Ág (Szekerembe). 103. 402.
Nagy-Baczon. 362.
Nagy-Bajom. (Bihar vm.) 224.
Nagy-Bajom. (Somogy vm.) 724.
Nagy-Bajom. (Szilágy vm.) 349.
Nagy-Baráti. 348.
Nagy-Barcza 246.
Nagy-Barom (Warisdorf). 742.
Nagybánya. 270.
Nagybánya vára. 55.
Nagy-Bár. 402.
Nagy-Bárkány. 540.
Nagy-Báród. 224. 440.
Nagy-Becskerek. 915.
Nagy-Berek. 190.
Nagy-Berezna. 961.
Nagy-Berény. 724.
Nagy-Bégány. 190.
Nagy-Bélicz. 563.
Nagy-Bisztra. 190.
Nagy-Bobrócz. 475. 1165.
Nagy-Bodok. 563.
Nagy-Boldogasszony. L. Csik-Boldogasszony.
Nagy-Borosnyó. 362.
Nagy-Bossány. 563.
Nagy-Bölgyén. 563.
Nagybresztovány. 662.
Nagy-Brezsnyicze. 1050.
Nagy-Csalonia. L. Csalonia.
Nagy-Csegöld. 772.
Nagy-Csécs. 252.
Nagy-Csula. 403.
Nagy-Csür. 782.
Nagy-Czenk. 742.
Nagy-Czég. 439.
Nagy-Czetény. 563.
Nagy-Debrek. 873.
Nagy-Demeter. 198.
Nagy-Disznód (Heltau). 782. 1177.
Nagydisznódi ajtóvasalás. 12.
Nagy-Dolinecz. 983.
Nagy-Doba. 850. 1178.
Nagy-Dobos. 772.
Nagy-Dorován. 563.
Nagy-Ekemező. 422.
Nagy-Emőke. 56ö.
Nagy-Enyed. 104. 1052.
Nagy-Esztegár. 1008
Nagyenyedi ev. ref. Névkönyv. 13.
Nagy-Ernye. 490.
Nagyfajkürt 159.
Nagyfalu. (Árva vm.) 126.
Nagyfalu. (Baranya vm.) 134.
Nagyfalu. (Szabolcs vm.) 756.
Nagyfalu. (Szilágy vm.) 850.
Nagyfalu. (Torontál vm.) 915.
Nagyfalva. (Vas vm.) 983.
Nagy-Folkmár. 820.
Nagyfödémes. 662.
Nagy-Füged. 374.
Nagy-Galambfalva. 948.
Nagy-Ganna. 1008.
Nagy-Gerend. 742.
Nagy-Gécz. (Nógrád vm.) 540.
Nagy-Gécz. (Szatmár vm.) 772.
Nagy-Halász. 756.
Nagy-Halmágy. 117.
Nagy-Harsány. 128. 134.
Nagyhegyi. 772.
Nagy-Hind. 563.
Nagy-Höflány. 734.
Nagyhörcsök. 302. 1176.
Nagy-Ida. (Abauj-Torna vm.) 86.
Nagyida vára. 55.
Nagy-Ida. (Besztercze-Naszód vm.) 198.
Nagy-Igmánd. 451.
Nagy-Iklód. 873.
Nagy-Jeszen. 935.
Nagy-Kagya. 224.
Nagy-Kaján. 873.
Nagy-Kanizsa. 1035.
Nagy-Kapus (Grosz-Kopisch.) 521.
Nagy-Kálló. (Szabolcs vm.) 756. Tévedésből Szatmár vm.-ben is. 772. 1176.
Nagy-Kálna. 159.
Nagy-Károly. 772.
Nagy-Kászon. 270.
Nagy-Kázmér. 1055.
Nagy-Kemencze. 1055.
Nagy-Keczel. 850.
Nagy-Kemlek. 1102.

Nagy-Kereki. 224.
Nagy-Keresztes. 873.
Nagy-Kerpest. 224.
Nagy-Keszi. 451.
Nagy-Kér. (Bihar vm.) 224.
Nagy-Kér. (Nyitra vm.) 563.
Nagy- és Kis-Ábrány. 190.
Nagy- és Kis-Doba. 850.
Nagy- és Kis-Kede. 1186.
Nagy- és Kis-Osztro. 402.
Nagy- és Kis-Tány. 451.
Nagy Kolcs.
Nagy-Kolos. L. Kolos-Hradistye.
Nagy-Koszmály. 159.
Nagy-Kosztolány. 563
Nagy-Kovácsi. 630.
Nagy-Kováló. 564.
Nagy-Kőrös. 630. 1170.
Nagy-Kövesd. 1055.
Nagy-Kürtös. 540.
Nagy-Lak. (Alsó-Fejér vm.) 106.
Nagy-Lak. (Csanád vm.) 264.
Nagy-Lak. (Torda-Aranyos vm.) 907.
Nagy-Lak (Öreglak. Somogy vm.) 724.
Nagylak vára. 55.
Nagy-Lapás 564.
Nagy-Lehota. 564.
Nagy-Lengyel. 983.
Nagy-Levárd. 662.
Nagy-Lég. 662.
Nagy-Lél. 451.
Nagy-Léta. 224.
Nagy-Libercse. 540.
Nagy-Lócsa. 159.
Nagy-Lomnicz. 821.
Nagy-Lónya. 190.
Nagy-Lóthi. 159.
Nagy-Locsva. 159.
Nagy-Ludas (Gross-Ludosch) 783.
Nagymacséd. 662.
Nagy-Magyar. 662. 1134.
Nagy-Maros. 383. 1160.
Nagy-Marton (Keresztény). 743.
Nagy-Mánya. 159.
Nagy-Mányok. 895.
Nagy-Megyer. 451.
Nagymező. 873.
Nagy-Mihály. 1055.
Nagy-Mihály vára. 55.
Nagy-Modró. 562.
Nagymon. 850.
Nagymon-Újfalu. 850.
Nagy-Mony. 225.
Nagy-Móriczhida. 348.
Nagy-Muzsaj. 190.
Nagy-Narda. 983.
Nagy-Nyárád. L. Nyárád.
Nagy-Nyárad (Baranya vm.) határjárása. (Németh B.) 135.
Nagy-Nyésta. 226.
Nagy-Nyulas. 439.
Nagyod. 159.
Nagyoroszi. 540.
Nagy-Osztro. 402.
Nagy-Ölyves. 490.
Nagyölyves. 907.
Nagy-Őr. 821. 1178.
Nagy-Őrvistye. 564.
Nagy-Paczal. 850.
Nagy-Paka. 662.
Nagy-Palád. 773.
Nagy-Patak. 225.
Nagy-Palugya. 475.
Nagy- és Kis-Páty. 983.
Nagy-Pestény. 402.
Nagy-Petri. 439.
Nagy-Pécska. L. Pécska.
Nagy-Polena. 1055.
Nagy-Pőse. 984.
Nagy-Pritrzsd. 564.
Nagy-Rákos. 984.
Nagy-Rábé. 225. 1145.
Nagy-Rápolt. 404.
Nagy-Rebra. 198.
Nagy-Rhéde. 374.
Nagy-Rőcse. 320.
Nagy-Rőcze (Revucza). 329.
Nagy-Ruszka. 1055.
Nagysajó. 198.
Nagy-Salló. 159.
Nagy-Sármás. 439.
Nagy-Sáró. 159.
Nagy-Sáros. 711. 1175.
Nagy-Sáros (Grosz-Scharesch). 522.
Nagy-Selmecz. 475.
Nagy-Selyk (Grosz-Schelken). 522.
Nagysenkvicz. 662.
Nagy-Sikárló. 773.
Nagy-Sink (Grosz-Schenk. 522.
Nagy-Sitke. 984.
Nagy-Solymos. 948.
Nagysúr. 663.
Nagy-Surány. 564.
Nagy-Szaláncz. 86.
Nagy-Szalók (Schlagendorf). 821.
Nagy-Szalonta. 225. 1145.
Nagy-Szarva. 663.
Nagy-Szántó. 225.
Nagy-Szeben. 738.
Nagyszebeni Roland-szobor. (Lindner.) 25.
Nagyszebeni műötvösség (Fabriczius.) 14.
Nagyszebeni ajtóvasalás. 12.
Nagyszebeni régi templom. (Henszlmann.) 306.
Nagy-Szekeres. 773.
Nagy-Szelezsény. 159.
Nagy-Szeretve. 961.
Nagy-Széchény. L. Széchény.
Nagyszlabos. 329.
Nagy-Szlatina. 1073.
Nagy-Szoczócz. 935.
Nagy-Szokoly. 895.
Nagy-Szombat. 648. 663.
Nagy-Szombat csúcsíves műemlékei. (Henszlmann.) 19.
Nagyszombati számadási könyvek. (Fejérpataky.) 14.
Nagy-Szőllős. (Ugocsa vm.) 956.
Nagy-Szőllős. (Veszprém vm.) 1008.
Nagy-Szőllős (Grosz-Alisch). 522.
Nagy-Sztraczin. 541.
Nagy-Szurdok. 464. 1165.
Nagy-Talmács. L. Talmács.
Nagy-Tapolcsány. 564
Nagy-Tábor. 1102.
Nagy-Teremi. 423.
Nagy-Tevel. 1008.
Nagy-Tétény. 630.
Nagytikvány. 464.
Nagy-Toronya. 1055.
Nagy-Ugrócz. (Bars vm.) 159. Tévedésből Nyitra vm.-ben is emlitve. 564. 1143. 1168.
Nagy-Unyom. 984.
Nagy-Üged. 1009.
Nagy-Ürögd. 225.
Nagy-Valkház. 154.
Nagy-Varsány. 757.
Nagyvár. 564.
Nagy-Várad. 226. 1146.
Nagy-Várad. (Rómer.) 62.
Nagyváradi ezüst kincslelet. (Rómer.) 592.
Nagyváradi ásatások. 61. 62. 63.
Nagyváradi latin Schematismus. 40.
Nagyváradi g. k. Schematismus. 40.
Nagyváradi katonai hatós. levelei Rómerhez. 59.
Nagy-Várad-Olaszi. 229.
Nagy-Vázsony. 1009.
Nagy-Vejke. 895.
Nagy-Verőcze. L. Verőcze.
Nagy-Veszverés (Poloma). 329.

Nagy-Vezekény. (Bars vm.) 159. 1144.
Nagy-Vezekény. (Bereg vm.) 190.
Nagy-Vitéz. 712. L. még Vitéz. 716.
Nagy-Völgy. 948.
Nagy-Zerénd. 117.
Nagy-Zsennye. 984.
Nahács. 564. Helyesen Pozsony vm.-ben. 665. 1174.
Nak. 895.
Nalócz. 403.
Nanya. 896.
Napkor. 757.
Napoca. L. Nyárádtő. 491.
Napoca. (Király P.) 430.
Naprágy. 329.
Nasic. 1083.
Naszód. 198.
Nasztraj. 330.
Naszvad. 451.
Nábrád. 773.
Nádas. (Pozsony vm.) 665.
Nádas. L. Magyar-Nádas.
Nádasd. (Abauj-Torna vm.) 86.
Nádasd. (Baranya vm.) 134.
Nádasd. (Borsod vm.) 252.
Nádasd. L. Szász-Nádasd.
Nádasd. (Liptó vm.) 476.
Nádasd. (Vas vm.) 984.
Nádasd-Ladány.
Nádasfalva. 476.
Nádesch. L. Szász-Nádas.
Nádorfa. 984.
Nádpatak (Rohrbach.) 522.
Nádszeg. 665.
Nágocs. 724.
Námény. L. Kis-Námény.
Námény. L, Vásáros-Námény.
Nána vára. 55.
Nándor. 541.
Nándori barlangcsoport. 390.
Nándor-Válya. 403.
Nánfalva. 500.
Nántű. 773.
Nápoly. 1126.
Nárai. 984.
Nászhegyesd. 229.
Nátafalva. 1055.
Náznánfalva. 490.
Nebojsza. 665.
Neckenmark. L. Nyék.
Neczpál. 935.
Nedecz. 822.
Nedelicz. L. Dráva-Vásárhely.
Nedelsicze. 1102.
Negyesd. 564.
Nehre. 822.
Nemcsény. 160.
Nemes. 666.
Nemes (Niemesch). 522.
Nemes-Csoó. 984.
Nemes-Dömölk. L. Dömölk. 984.
Nemes-Gesztes vára. L. Gesztes-vára.
Nemes-Káptalan-Tóti. 1036.
Nemes-Kosztolány. (Bars vm.) 160.
Nagy-Kosztolány. (Nyitra vm.) 565.
Nemes-Kürt. 565.
Nemes-Lad. 724.
Nemes-Ladány. 734.
Nemes-Ludrova. L. Ludrova-Villa. 476.
Nemes-Magosi. 984.
Nemes-Miletris. 160.
Nemes-Paszu. 565.
Nemes-Pécsöl (Pécsel, Pécsely). 1036.
Nemes-Podrág. 565.
Nemes-Ócsa. 451.
Nemes-Oroszi. 160.
Nemes(Német?)-Tevel. 1036.
Nemes-Vita. 1036.
Nemesvölgy. (Moson vm.) 509.
Nemesvölgy. (Pozsony vm.) 666.
Nemti (Nembti). 541. 1168.
Neosolium. L. Beszterczebánya.
Neposz. 198.
Neppendorf. L. Kis-Torony.
Nestich. 666.
Neszmély. 452.
Neudorf. L. Bárcsa-Ujfalu.
Neudorf. L. Szász-Ujfalu.
Neudorf. L. Újfalu. 509.
Neudorf. L. Újfalu. (Temes vm.)
Neusatz. L. Újvidék.
Neustadt. L. Keresztényfalva.
Neustadt. L, Újváros.
Neuthausen. L. Netus.
Neveletlenfalva. 946.
Neviczke. 961.
Neszider. 510.
Néma. 873.
Négerfalva. 873.
Német-Barnag. 1009.
Német-Bogsán. 464.
Német-Boly. 134.
Német-Csanád. 915.
Német-Csena. 984.
Német-Cziklin. 984.
Német-Gencs. 984.
Német-Guráb. 666.
Némethi. 383.
Németi. 160.
Német-Járfalu. 510. 1167.
Német-Keresztes. 984.
Német-Keresztúr. 743.
Német-Keresztúr. L. Szász-Keresztúr.
Német-Lipcse. (Hibásan: Német-Lidcse.) 476.
Német-Lő (Német-Sütz?). 984.
Német-Márok. 135.
Német-Óvár. (Alsó-Ausztria.) 1127. Tévesen említve Vas vm.-ben is. 985. 1186.
Német-Pelsőcz. L. Szász.
Német-Polány. 1009.
Német-Próna. 565. 1168.
Német-Remete. 885.
Német-Sároslak. 985.
Német-Sütz. L. Német-Lő.
Német-Szent-Grót. 985.
Német-Tevel. L. Nagy-Tevel.
Németújhely. 985.
Német-Ujvár (Güssing, Gissing). 985.
Németújvár vára. 55.
Német-Üreg. 135.
Németek vára. 485.
Nétus (Neuthausen). 522.
Neumarkt. L. Kethely.
Neusidl. L. Ujhely.
Neuthaus. L. Dobra.
Néver. 160.
Niczk. 986.
Niemesch. L. Nemes. 522.
Niklova. 712.
Nin. 1084. 1102.
Nizsna. (Nyitra vm.) 565. Tévesen Árva vm.-ben is említve. 126. L. 1168.
Nográd. 541.
Nográd vára. 55.
Nóráp. 1009.
Noricum. (Kenner.) 23.
Noszoly. 873.
Nosztány. 896.
Noszvaj. 246. 1146.
Nova. 986.
Novaj. L. Felső-Novaj.
Novák. 302. 1168.
Novák. 565. L. még Nyitra-Novák.
Nona. 1102.
Novi. 1102.
Novigrad. (Dalmáczia.) 1103.
Novigrad. L. Nógrád.
Novigrad. (Zágráb vm.) 1103.
Novoszelicza. 1055.
Novoszello. 160.
Novoly. 439.

Nürnberg. 1127.
Nyalábvár. L. Királyházi rom. 382. és 955. h. 1160. 1186.
Nágova. 500.
Nyárasd. 452.
Nyárád. (Baranya vm.) 135.
Nyárád. (Borsod vm.) 246.
Nyárád. (Temes vm.) 885.
Nyárád-Andrásfalva. 490.
Nyárád-Gálfa. 490.
Nyárád-Karácsonyfalva. 490.
Nyárád-Szent-Anna. 490.
Nyárád-Szent-Imre. 490.
Nyárád-Szent-László. 491.
Nyárádtő. 491.
Nyárfás. 873.
Nyárló. 229.
Nyársardó. 712.
Nyegrefalva. 773.
Nyehodna. 476.
Nyeregtetői vár. L. Kozmár.
Nyerges-Újfalu. 1148.
Nyesett várrom, Solymoson. 375.
Nyégerfalva. 229.
Nyék. (Borsod vm.) 246.
Nyék. (Fejér vm.) 302.
Nyék (Neckenmarkt). 734.
Nyén. 362.
Nyihád. 117.
Nyim. 724.
Nyir. 160.
Nyir-Acsád. 757.
Nyir-Adony. 757.
Nyir-Batka. 757.
Nyirbátor. 757. 1176.
Nyir-Bogdány. 759.
Nyiregyháza. 759.
Nyires. 439.
Nyiresfalva. 191.
Nyiri. 87.
Nyirjes 712.
Nyirmáda. 759.
Nyirmező. 403.
Nyirsid. 850.
Nyista. 87.
Nyitra. 565.
Nyitra vára. 55.
Nyitra-Bajna. 568.
Nyitra-Bodok. 568.
Nyitra-Csitár. 568.
Nyitraderéki ajtóvasalás. 12.
Nyitra-Divék. 568.
Nyitra-Egerszeg. 568.
Nyitra-Gerencsér. 568.
Nyitra-Ivánka. 568.
Nyitra-Kolos. L. Kolos.
Nyitra-Ludány. 568.
Nyitra-Novák. 569.
Nyitra-Novák. L. Novák.
Nyitra-Pereszlény. 569.
Nyitra-Rudnó. 569.
Nyitra-Sárfő. 569.
Nyitra-Szeg. 160. 569.
Nyitra-Szucsány. 569.
Nyitra-Ujlak. 569.
Nyitra-Zerdahely. 569.
Nyitra-Zsámbokrét. 569.
Nyomát. 491.
Nyomja. 135.
Nyögér. 986.
Nyujtód. 362.
Nyust. L. Nyustya.
Nyustya. 330.

o ó ö ő

Ó-Arad. 117.
Ó-Bars. 160.
Ó-Bást. 541.
Ó-Becse. 176.
Ó-Béba. 916.
Ober-Schützen. L. Felső-Lövő.
Ober-Ungarn Schmiedearbeiten. (Myskovszky V.) 29.
Ober-Ungarn Stadt u. Rechtsgesch. (Krones.) 25.
Oblyászka. 500.
Ó-Bodrog. 117. 1142.
Ó-Bogsány. L. Német-Bogsán és Román-Bogsán.
Obrovácz. 176.
Ó-Bubován. 885.
Ó-Buda vára. 604. 607.
Ochtina. 176.
Ócsa. 631. 1132.
Ocskó. 569.
Ocskó vára. 55.
Ocsova. L. Zólyom-Acsaháza.
Ó-Dávidháza. 191.
Odorin. 822.
Odvos. 117.
Oedenburg. L. Sopron.
Ófalu. L. Szepes-Ófalu.
Ófalva. 712.
Ő-Fehértó. 759.
Ó-Fejértó. 191.
Offenbánya. 907.
Ogradena. 464.
Ogulin. 1104.
Ohába. 316.
Óháti apátság. 8.
Ó-hegy. 1073.
Ó-Holyátni. 500.
Ohrid. 1103.
Ojtozi szoros. 362.
Oka. 743.
Ó-Kanizsa. 176.
Okány. 229.
Ó-Kér. 176.
Okland. 948.
Okolicsnó. 476.
Ó-Körmöczke. 160.
Ó-Kurd. 896.
Olad. 986.
Olasz. 135.
Olaszfalu. 1009.
Olaszi. 417.
Olaszi, L. Szepes-Olaszi.
Olaszka. (Vas vm.) 986.
Olaszka. (Zólyom vm.) 1073.
Olasz-Liszka. 1055.
Olasztelek. 948.
Olaszországi restauraczio. (Gerecze.) 1132.
Oláh-Baksa. 850.
Oláh-Benczek. 885.
Oláh-Bozintha. 773.
Oláh-Brettye. 403. 1161.
Oláh-Csaholy. 850.
Oláh-Cziklin. 986.
Oláh-Dálya. 106.
Oláhfalva. 773.
Oláh-Fenes. 439.
Olák-Fodorháza. 873.
Oláh-Gerő-Monostor. 439.
Oláh-Gyéres. 439.
Oláh-Gyukos. 522.
Oláh-Gyürös. 773.
Oláh-Hodos. 229.
Oláh-Homorog. 230.
Oláh-Horvát. 850.
Oláh-Ivánfalva. 522.
Oláh-Kakucs. 230.
Oláh-Keczel. 851.
Oláh-Keszi. 801.
Oláh-Kocsárd. 423.
Oláh-Lápos. 873.
Oláh-Léta. 907.
Oláh-Nádasd. 851.
Oláh-Nemegye. 198.
Oláh-Nyires. 874.
Oláhpatak. 330.
Oláhpéntek. 440.
Oláh-Pián. L. Felső-Pián.
Oláh-Sályi. 423.
Oláh-Szent-Miklós. 230.
Oláh-Toplicza. 391.
Oláh-Tótfalu. 773.
Oláh-Újfalu. (Fogaras vm.) 316.
Oláh-Újfalu. (Szatmár vm.) 773.
Oláh-Valkó. 851.

Oláh-Vásárhely. 874.
Olcsa. 230.
Ollár. L. Kemend-Ollár. 1036.
Olsavicza. 822.
Olsva vára. 55.
Oltszem. 363.
Ó-Lubló. 822.
Ómány. 252.
Ó-Massatelep. 246.
Ombuz. 440.
Omlásalja. 874.
Ó-Moldova. 464.
Omor. 885.
Ompolyicza. 106.
Onagrinum castellum. (Fröhlich.) 170.
Ondafka. 712. 1175.
Ondód. L. Andód.
Ondavka (Galiczia) fatemploma. 29.
Onga. 87.
Onodvár. 246.
Onok. 870.
Ó-Palánka. 885.
Opatovac. 1103.
Opatovina. 1103.
Ó-Péterlaka. 907.
Oppovvi. 1086.
Ó-Radna. 198.
Orahovicza. 1103.
Oravka. 126.
Orbó. 851.
Ordzovján. L. Ragyócz.
Ordód-Babót. L. Babót.
Orechovicza. L. Rahoncza.
Oresácz. 885.
Orkuta. 712.
Orlajtörék. 330.
Orlát. 787.
Orljavecz. 1103.
Ormód. 191.
Óriások árka. (Római út?) 492.
Oriovac. 1083.
Oronicza. 160.
Oros. 759.
Orosháza. 204.
Oroszfalu. (Háromszék vm.) 1158.
Oroszfalu. (Szatmár vm.) 773.
Oroszfája. 440.
Oroszhegy. 948.
Oroszi. 106. 907.
Oroszlánkővára. 55.
Oroszlános. 87.
Oroszlános (Ó-Oroszlános). L. Majdán.
Oroszlány. 452.
Oroszló. 135.
Orosz-Mokra. 500.
Orosz-Patak. 1056.
Orosz-Pomba. 1056.
Orosz-Ruszka. 1056.
Oroszvár. (Karlsburg.) 510. 1167.
Orsova. 464.
Ó-Ruzsin. 712.
Ó-Sáncz nevű ösvény. 359.
Osdola. 363.
Ó-Sebeshely. 403.
Osdgyán vára. 55.
Osgyán. 330.
Osikó. 712.
Osli 743.
Osterc. 1084.
Ó-Stuzsicza. 961.
Ostfi-Asszonyfia. 986.
Ostrevár. 1103.
Osva. 87.
Ó-Szalónak. 986.
Ó-Szent-Anna. 117.
Ó-Széplak. 569.
Ó-Szivacz. 176.
Oszlány. (Bars vm.) Tévedésből Nyitra vm.-ben is emlitve. L. 569. h. 1143. 1163.
Oszlop. 743.
Ó-Szonta. L. Szonta.
Ó-Szőny (Bregetió). 452.
Osztroluka. 1073.
Osztropatak. 712.
Osztrova-Mare. L. Nagy-Osztró.
Oszturnya. 823.
Oszuszkó. 509.
Otocsácz. 1103.
Ó-Torda. L. Torda.
Ó-Torony, várrom Solymoson. 375.
Otrokocs. 330.
Otsva vagy Otsvaapáthi. 773.
Ottomány. 230.
Ottóvölgy (Ompital, Ottenthal). 666.
Ó-Tura. 570.
Ó-Vár (M.-Óvár. Moson vm.) 731.
Óvár. (Bereg vm.) 191.
Óvár. (Trencsén vm.) 55.
Óvár. (Vas vm.) 986.
Óvár nevű várrom Jolsva mellett. 326.
Óvár, Kolozsvárt. 435.
Óvár L. Szász-Óvár. (Zólyom vm.)
Óvári. 773.
Óvártornya Selmeczen. 385. 386.
Ó-Vár. (Nógrád vm.) 541.
Ó-Verbász. L. Verbász.
Ovidius-Tornya. L. Turnul.
Ozalj. 1084. 1103.
Ozd. (Alsó-Fejér vm.) 106. Tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben is emlitve. 907. 1141. 1184.
Ozdin. 541.
Ozora. 896.
Ozora vára. 55.
Öcsöd. 202.
Ököritó. 851.
Ökörmező. 500.
Ölbő. (Komárom vm.) 454.
Ölbő. (Vas vm.) 986.
Őralja-Boldogfalva. 404. 1161.
Ördögárka Kun-Szent-Mártonnál. 415.
Ördögtornya nevű védgát Solymoson. 375.
Ördögút nevű római út. 486.
Ördöngős-Füzes. 874.
Öreg-Lak. L. Nagy-Lak.
Öreg-Szent-János. 348.
Őri-Szent-Péter. L. Sziget-Tótfalu.
Őri-Szent-Péter. (Vas vm.) 986.
Őri-Szent-Pétér falu helye. 637.
Őri-Szent-Márton. 987.
Őr-Ladány. 759.
Őrlöczvár.
Örményes. 851. 1165.
Őrvár nevű földerődítmény. 482.
Örvénd. 230.
Örvényes. 1036.
Ősi. 230.
Őskű. 1010.
Őszöd. 724.
Öthalom. 115.
Öttevény. 1158.
Özözény Horka mellett. 325.

P

Paári. 896.
Pacsa. 1036.
Pacsér. 176.
Paczolaj. 570.
Padány. 666.
Padrag. 1010.
Pago. 1103.
Pakrac. 1103.
Paks. 896. 1134.
Palaznak. 1037.
Palágy. 961.
Palánk. 7. 318.
Palánka. L. Drégely-Palánk.
Palánka. (Bács-Bodrog vm.) 176. 191. 1143.
Palánka. (Bereg vm.) 191.
Palánka. (Temes vm.) 1184.
Palánka. L. Ó- és Új-Palánka.

Palást. 383.
Paliczka. 851.
Palocha. L. Palocsa.
„Palocia“ vára. 55.
Palocsa. 712.
Palota (Várpalota). 1010.
Palota vára. 55.
Palugya. L. Kis-Palugya és Nagy-Palugya.
Pancsina-Lehota. 477.
Pancsova. 916. 1165.
Pandorf. 510.
Pankota. 117.
Pankota vára. 55.
Pannonhalma. 348. 1132.
Pannonhalma vára. 55.
Pannonhalmi írott imádságos könyv. (Rómer.) 59.
Pannonia. 1132². 1133. 1137.
Pannonia. (Dulházy.) 12.
Pannonia római község. 346.
Pannonia. (Fröhlich.) 53.
Pannonia. (Zeyk.) 50.
Pannonia. (Rómer.) 63.
Pannonia. (Rumy.) 64.
Pannonia nevű Castrum. 452.
Pannoniacum Dacia (Severinus). 41.
Pannoniai mediterran út. 32.
Pannonia myth. eml. (Récsey.) 36.
Pannoniai latin feliratok. (Paur.) 33.
Pannonia térképe. (Rosty.) 38.
Pannonia térképe. (Rómer.) 63.
Pannonia városai. (Sándor.) 39.
Pannoniae Hist. (Bry Th.) 8.
Pannonicae ecclesiae status. (Salagius.) 39.
Pannonicae ruinae Schesaeus. 40.
Pannonicae oppidi (Severinus). 41.
Pannoniai utak. (Fröhlich.) 53.
Pannoniai utak. (Nagy László.) 56.
Pannoniai coloniák. 11.
Pannoniai coloniák. (Farlati.) 14.
Pannoniai ősker. eml. (Gyárfás.) 16.
Pannonia tört.-hez. (Hampel.) 16.
Pannonia kereszténysége. (Hegyi.) 18.
Pannoniai becsületkibocsátványok. 13.
Pannonien. (Kerner.) 23.
Pannoniens Ergebnüssen. 33.
Pannonico Mysicus Danubius. 27.
Paulis. 118.
Paulis. L. Retisova.
Pap. 759.
Papbik. 773.
Papfalva. 191. 230.
Papkeszi. 1011.
Papi. 118.
Papina. 1056.
Paplaka. 788.
Papmező. 230.
Papmező-Kimpány. 230.
Papmező-Valány. 230.
Papos. 773.
Paptelke. (Szilágy vm.) 851.
Paptelke. (Szolnok-Doboka vm.) 874.
Parabuty. 176.
Parajd. 949.
Paralissum. L. Mikháza. 489. 1166.
Paratély. L. Baráthely.
Parics. 1056.
Paros-Petres. 404.
Passau. 1127.
Paszab. 759.
Paszádka. L. Paszátka.
Pasznos. Tévedesből Besztercze-Naszód vm.-ben is említve. 198. (Helyesen: Kolozs vm.) 440. 1145. 1164.
Pata. 724.
Patha vára. 55.
Pata. L. Gyöngyös-Pata. 374.
Patacs. 135.
Patakfalva. 949.
Patavissa. L. Székelyföldvárnál és Vécsnél.
Patkós. 383.
Patona. 351.
Patvarócz. 570.
Pazony. 759.
Páczafalu. 773.
Páczin (Pácsiny). 1056.
Pájó. 177.
Pák. 303.
Páka. 1037.
Pákozd. 303. 1143.
Pál. 724.
Páld. 666.
Pálfa. 896.
Pálfa-Mártonfa. 987.
Pálfalva. (Gömör vm.) 330.
Pálfalva. (Nógrád vm.) 542.
Pálfalva. (Udvarhely vm.) 949.
Pálócz. 1056.
Pálosnagymező. 160.
Pánczél-Cseh. 874.
Pápa. 1011.
Pápa vára. 55.
Pápócz. 987.
Páris. 1127.
Párkány. 292.
Párkány vára. 55.
Páskaháza. 330.
Pásztó. (Heves vm.) 374.
Pásztó. (Nyitra vm.) 570.
Pátka. 303. 1153.
Pátkai-puszta. 351.
Pátroha. 759.
Patroissa vagy Paralissa római város Zalatna mellett. 109. L. még Miksaháza mellett.
Páty. 631.
Pázmánd. 303. 1153.
Pecsely. 851.
Pecsenicz. L. Hont-Besenyő.
Pecsenyéd. 744. 1176.
Pecze-Szőllős. 230.
Pecze-Szent-Márton. 230.
Peér. 851.
Pelbárthíd. (Tévesen említve Arad vm.-ben.) 118. 230. 1142.
Peleske. 774.
Peleske. L. Kis-Peleske.
Peleske. L. Pölöske. (Zala vm.)
Pellérd. 135.
Pelsőcz. 330.
Pelsőcz vára. 55.
Pelsőczardó. 330.
Pentele. L. Duna-Pentele.
Perbál. 632.
Perkáta. 1153.
Perlak. 1037.
Perbete. 454.
Pere. 1012.
Perecsen. 851.
Peremarton. 1012.
Perecseny. 961.
Pereg. (Arad vm.) 118.
Pereg. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 632.
Perekreszna. 191.
Perenye. 987.
Perestó (Pertócsa). 987.
Perény. 87.
Perje. 851.
Perkáta. 303.
Perkő. 363.
Perlász. 330.
Pernau. L. Pornó.
Pernek. 666.
Perőcsény. 383.
Perusics. 1103.
Petrócsa. L. Perestó.
Peschendorf. L. Bese.
Pest falai. (Kropf.) 25.
Pestere. 1146.
Pestes. 874
Pestes-Sólyomkő. 231.

Pestény. L. Nagy-Pestény.
Pest-Pilis. (Fröhlich.) 53.
Pete. 774.
Petegd. 231.
Petele (Birk). 491.
Peterd. 1012.
Petersdorf. 198.
Petersdorf. L. Péterfalva.
Pethvára. L. Dubova.
Petkevára. 351.
Petneháza. 759.
Pető-Mihályfalva. 987.
Petőfalva. 363.
Petőrét. 874.
Petőszinnye. 87. 1135.
Petrány. 231.
Petrény. 404.
Petrijevci. 1104.
Petrilény-Zavoen. 231.
Petrinja. 1104.
Petris nevű római helység Aranynál. 392.
Petronell. 1127.
Petrosán. 106.
Petrosény-Dilsa. 404.
Petrosz. (Bihar vm.) 231.
Petrósz. (Hunyad vm.) 404.
Petrovácz. 176.
Petrován. 501.
Petrovaradin. L. Pétervárad.
Petrovina. 1104.
Petrozsény. 404.
Pécs. 135. 1132.
Pécsi püspökségi visitatio. 57.
Pécsi egyetem czímere. 139.
Pécsi egyházmegye templomai 57.
Pécsi egyházmegye. (Brüsztle.) 7.
Pécsi Schematismus. 40.
Pécska. 118.
Pécsvárad. 142.
Péczel. 632.
Péczöl (Péczöly. Vas vm.) 987.
Péder. 87. 1140.
Péliföld. L. Szent-Kereszt. 292.
Péntek. L. Szász-Péntek.
Péntekhely. 725.
Pér. L. Peér.
Péterd. 351.
Péterfalu. 59, 570.
Péterfalu (Péterfalva?). 523.
Péterfalva. 331.
Péterfalva (Petersdorf). 788.
Péterháza. 874.
Péterhegy (Felső-Petrócz). 987.
Péteri (Predajna). 1074.
Pétermány. 331.
Pétermező. 712.
Pétersberg, Péterhegy, Pétersburg. L. Szent-Péter.
Péter vára. L. Újvidék.
Pétervárad. 1103. 1134.
Pétervásár. 374.
Péth. 1012.
Piatra-Rosia (Koczkakő) vár romjai Csoklavinán. 394.
Pikócz. 823.
Pila. (Bars vm.) 160.
Pila. (Helyesen: Pozsony vm.) 666. 1144. 1174.
Pilup. 1037.
Piliny. 542.
Pilipecz. 501.
Pilis. 632.
Pilis-Csaba. 633.
Pilis-Márót. 292. 1148.
Pilis-Szántó. 633.
Pilis-Szent-Kereszt.633.
Pilis-Szent-László. 633.
Pinczehely. 896.
Pinkafő. 987.
Pinka-Mindszent. 987.
Pipályi. 118.
Piricse. 759.
Piskarkos. 774.
Piskolt. (Bihar vm.) 231. Tévedésből emlitve Szatmár vm.-ben is. 774. 1176.
Piszke. 292.
Pitten. 1127.
Pityelova. 160.
Pivnicza. 177.
Plájusok vára Osdolán. 363.
Plavnicza. 713.
Pleternica. 1104.
Ploszkó. 191.
Podebim. 570.
Pócs. 191.
Pocsaj. 231.
Pocsitelj. 1104.
Pócsmegyer. 633.
Pócs-Petri. 750.
Pócstelke. 423.
Podaco. 1104.
Podgajci. 1104.
Podhering. 191.
Podhrágy. 935.
Podhrágy. L. még Vág-Besztercze vára.
Podobócz. 501.
Podola. 570.
Podolin. 823.
Podrágy. 570.
Podrecsány. 542.
Podszkál. 923.
Podszuszed. 1104.
Podturna, Podturen, Potornya. L. Pottornya. (Liptó vm.)
Podturnya, Pottureny. L. Bottonya (Zala vm.)
Pogányhegy, Órhegy nevű földvár Felső-Palojtán: 380.
Pogány-Szent-Péter. 725.
Pogányvár (Petke váránál. Győr vm.) 351.
Pogányvár a Hargitán. L. Csik-Rákos.
Pogányvár Alsó-Palojtán. 365.
Pogányvár. L. Ó-Bást.
Pogányvári-puszta. (Tolna vm.) 896.
Pográny.
Pohorella. 331.
Pojana. 404.
Pojén. 198.
Póka. 491. 1166.
Pókafalva (Törnen). 106. 1141.
Poklisa. 404.
Poklostelke. 874.
Pola. 1127.
Polány. 1012.
Polgárdi. 303. 1153.
Poljanszka. 1083. 1104.
Polom. 713.
Polonka. 331. 571.
Poltár. 542.
Polyánka-Nachvaly. 1056.
Polyanócz. 824.
Polyi. 87.
Pomáz. 633.
Pominócz. 923.
Pomogy. 510.
Pomorja. 666.
Pongráczfalva. 824.
Pongyelok. 331.
Ponor. 404.
Ponorél. 907.
Pons Augusti, római átjáró. 463.
Poósa. 851.
Poprád. 824. 1135.
Porcsalma. 774.
Porcz. 851.
Pór-Dömölk. L. Dömölk.
Porgány. 916.
Pornó (Bernau, Pernau). 988.
Porolissum, Paralissum. L. Mojgrád és Mikháza.
Poroska. 961.
Poroszló. 374.
Pór-Porpács. 988.
Pórtelek. 774.
Poruba. 571.

Porubka. 477.
Porva. 1012.
Posalaka. 231.
Potok. 715.
Potturnya. 477.
Pozba. 160.
Pozsega. 1104.
Pozsony. 648. 666. 1132. 1134.
Pozsonyi dóm szentségtartója. 12.
Pozsonyi múzeum ajtókopogtatója. 12.
Pozsonyi számadáskönyvek. (Fejérpataky.) 14.
Pozsonyról szóló levelek. (Friedl.) 15.
Pozsony vára. 55.
Pozsony csúcsíves emlékei. (Henszlmann.) 19.
Pozsonyi kapuczinusok jubileuma. 22.
Pozsony multja. (Fröhlich.) 53.
Pozsony. (Römer.) 61.
Pozsony város joga. (Király.) 37.
Pozsony-Borostyánkő. L. Borostyánkő.
Pozsony-Szent-György. L. Szent-György.
Pozsony-Szent-György vára. 55.
Pozsony-Szent-György csúcsíves emlékei. (Henszlmann.) 19.
Pozsony-Széleskút. L. Széles-Kút.
Pozsozsenna. 464. 1165.
Pölöske. 1037.
Pölöske-Szent-Mihály. 1037.
Pöstyén. 571. 1168.
Prága. 1128.
Prakfalu. 825.
Prasicz. 571.
Práznócz. 571.
Prázsmár-Tartlau. 250. 1147.
Precsin. 924.
Predajna. L. Péteri.
Predmér. (Trencsén vm.) 934. Tévedésből Nyitra vm.-ben is említve. 571. 1185.
Presenitz (Preszenitz). 1037.
Preszáka. 106.
Preszlop. 198.
Prépostfalva (Probstdorf). 523.
Prétai. L. Baráthely.
Pribel. 383.
Pribilina. 477.
Pribócz. L. Rákó-Pribócz.
Priekopa. 935.
Priglevicza-Szent-Iván. 176.
Priszlop. 501.
Privigye. 571. 1168.
Privinaglava. 1105.
Probstdorf. L. Prépostfalva. 523.
Prószék. 497.
Prozor. 1105.
Prukk. L. Hidas.
Pruszka. 924.
Psztrina. 713.
Ptrűgy. 759.
Pudmericz. 680.
Puchó. 944.
Puj. 405.
Pujon. 874.
Pula. (Tolna vm.) 896.
Pula. (Zala vm.) 1037.
Punicz. 988.
Puszta-Almás. 491.
Puszta-Apát. 680.
Puszta-Bajár. 633.
Puszta-Bikács. 231.
Puszta-Darócz. 774.
Puszta-Ders. 375.
Puszta-Dörögd. 1037.
Puszta-Fegyvernek. 415.
Pusztafödémes. 680.
Puszta-Garáb. L. Garáb.
Puszta-Gellér. 303.
Puszta-Hetény. 454.
Pusztahetényi castrum. 63.
Puszta-Hébécz. 383.
Puszta-Kalán. 405.
Puszta-Kamarás. 440.
Puszta-Kürt. 572.
Puszta-Kürtös. 725.
Pusztalaskafalu. 142.
Puszta-Magyaród. 1037.
Puszta-Maróth. 292.
Puszta-Monostor. (Jász-Nagykun-Szolnok vm.) 415.
Puszta-Monostor. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 633.
Puszta-Nagy-Káránd. 231.
Puszta-Német-Egyház. 303.
Puszta-Palota. L. Palota.
Puszta-Páth. 454.
Puszta-Ráboly. 375.
Puszta-Rás. 332.
Puszta-Szemes. 725.
Puszta-Szent-Lélek-Uzsa. L. Uzsa.
Puszta-Szent-Mihály. (Baranya vm.) 143.
Puszta-Szent-Mihály. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 634.
Puszta-Szent-Mihály. (Vas vm.) 988.
Puszta-Szent-Miklós. 440. 1164.
Pusztaszer. 275. 1148.
Pusztaszerecseny. 303.
Puszta-Szőllős. 275.
Pusztatelek. 774.
Puszta-Told. 231.
Puszta-Torony. 303.
Puszta-Ujfalu. 874.
Puszta-Ujlak. 231.
Puszta-Vacs. L. Vacsi puszta.
Pusztavecz. 572.
Putnok. 331.
Puznyákfalva. 191.
Pürkesz. L. Pürkercz.
Pürkerecz. 260.
Püski. 511.
Püspöki. 680.
Püspöki. L. Bihar-Püspöki.
Püspök-Szent-Erzsébet. 143.
Püspök-Szent-László. 143.
Püspök-Szilágy. 1170.
Pybersburg. L. Vöröskővára.
„Quinque Cuberia" vára. 56.

R

Radács. 713.
Radmio. 572.
Radna. 118.
Radna. (Szilágy vm.) 851.
Radnót. (Kis-Küküllő vm.) 423. Egy része tévedésből 907. h. 1162. 1184.
Radoma. 713.
Radosna. 572.
Radosócz. 572.
Radváncz. 961.
Radvány. 1074.
Radvány. L. Duna-Radvány.
Rád. 1056.
Raffna. 465.
Ragály. 331.
Ragusa Vecchia. 1106.
Raguza. 1083. 1084. 1088. 1105.
Ragyolcz (Ordrovján). 825.
Rahoncza, Rohoncza (Orechovicza). 961.
Rajcsány. 572.
Rajecz. 924.
Rajk. L. Alsó-Rajk, Felső-Rajk.
Rajka (Rosendorf). 511.
Rakamáz. 760.
Rakasz. 247.
Rakicsány. L. Battyánfalva.
Rakitovica. 1106.
Rakovecz. 1106.
Rakottyás. 331.
Rakovicza. 788.
Rakusz. L. Rókusz.
Ramoczaháza 760.

Rank. 87.
Ranthal. L. Rudály.
Rapsonné vára. (Maros-Torda vm.) 485.
Rapsonné vára. L. Parajd.
Raszlovicza. 713.
Rasztacsnó. 1158.
Ratalovci. 1106.
Ratkó. 331.
Ratkóbisztró. 331.
Ratkócz. 572.
Ratkószuha. 331.
Ratnócz. 572.
Rattersdorf. L. Rőt.
Ravanica. L. Vranik manastir.
Ravazd. 351.
Rába-Hidvég. 988.
Rába-Keresztúr. 988.
Rába-Kovácsi. 988.
Rába-Szent-Mihály. 989.
Rába-Szent-Miklós. 351.
Rácsa. 1083.
Rácz-Almás. 303. 1153.
Rácz-Görcsöny. 143.
Rácz-Kanizsa. (Zala vm.) 1037. Egy része említve Vas vm.-ben. L. 989. h. 1186.
Rácz-Keresztúr. 303. 1153.
Ráczkeve. 634.
Rácz-Miletics. 177.
Ráczpetre. 143.
Rácz-Töttös. 143.
Rád. (Nógrád vm.) 542.
Rád. (Somogy vm.) 725.
Rád. (Szabolcs vm.) 760.
Rádos (Radeln). 523.
Radkesburg. L. Regede. 1128.
Ráhó. 331.
Rákó. 87.
Rákóczi vára Ojtozi-szorosnál. 362.
Rákóczi vára. 484.
Rákó-Pricz. 935.
Rákos. L. Aranyos-Rákos.
Rákos. L. Csík-Rákos.
Rákos. (Gömör vm.) 332.
Rákos. (Győr vm.) 351.
Rákos. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.)
Rákos. (Sopron vm.) 744.
Rákos nevű várhely. 327.
Rákos-Csaba. 634.
Rákosd. 405. 1161.
Rákos-Keresztúr. 634.
Rákospalota. 634.
Rákospatak. 956.
Rákos-Terebes. 774.
Rákvár Nádasdoń. 134.
Ráma. 7. 1128.
Ráró 681.
Rás. (Abaúj vm.) 87.
Rás. (Gömör vm.) 332.
Rásony. 87.
Rásztocsnó. 572.
Rátfalu. 143.
Rátót. 1012.
Rätsch. L. Récse.
Rechnitz. L. Rohoncz.
Recske. 332.
Redova. 332.
Regede. 1128.
Regete-Buszka. 88.
Regettő. 713. 1175.
Regécz. 87.
Regöly. 896.
Regölyi Archidiaconatus. 57.
Reichau. L. Réhó.
Reichsdorf. L. Riomfalva.
Rekenyeújfalu. 332.
Reketyefalva. 465.
Rekita. 501.
Remete (Bereg vm.) 191.
Remete. (Bihar vm.) 231.
Remete. (Csik vm.) 271.
Remete. (Máramaros vm.) 501.
Remete. (Szatmár vm.) 774.
Remete. (Szerémség.) 1086.
Remetemező. 774.
Remeteszeg. 491.
Remetinecz. 1107.
Rendek (Liebig). L. Rőt és Rendek.
Rendre. 161.
Repede. 191.
Reps. L. Kőhalom.
Resicza. 465.
Resinár. 788.
Restér. 332.
Resznek. 1038.
Retska. 375.
Retteg. 875.
Retyezátvidék archeologiája. 45.
Retyiczel. 440.
Reuszdörfchen. L. Rosz Csűr.
Reuszmarkt. L. Szerdahely.
Revistye. 161. 1144.
Rezi. 1038.
Revucza. 477.
Récse. 681.
Récse. (Szilágy vm.) 852.
Récse (Rätsch). 788.
Réde. 1023.
Réhó (Reichau). 788. 1177.
Rékás. 885.
Rém. 177.
Répcze-Lak. 989.
Répcze-Szemere. 744.
Réte. 681.
Réti. 511.
Rétsarok. 1038.
Rétság. 542.
Réty. 363.
Rév. 232. 1146.
Rév-Fülöp. 1038.
Révi oláh püspökség. (Bunea.) 7.
Révhely-Szent-Márton. 989.
Révkápolnok. 875.
Rév-Kolostor (Vád). 875.
Rézbánya. 232.
Réztelek. 774.
Ribény. 924.
Ribicze. 405.
Richnó. 825.
Richwald. (Sáros vm.) 713.
Richwald. (Szepes vm.) 816. 1175.
Ricse. 774.
Ricska. 501.
Rieny. 232.
Rigmány. 491.
Rigyicza. 177.
Rika erdőség. 949.
Rimabánya. 332.
Rimabrezó. 332.
Rima-Szécs. 333.
Rima-Szombat. 333. 1158.
Rimócz. 542.
Rimócza. 333.
Riudemora. L. Malomvíz.
Ripinye. 501.
Rivulus Domniarum. 1188.
Rocks. L. Rókusz.
Rod. L. Zágor.
Rodosto. 1128.
Rogna, Rognó. L. Kornislaka.
Rogoz. 875.
Rohi. 845.
Rohó. 573.
Rohácska földerőditmény. 471.
Rohod. 760.
Rohoncz (Rechnicz). 56. 989.
Rohrbach. 681.
Rohrbach. L. Nádpatak.
Rojt. 232.
Rókusz (Rocks). 826.
Róma. 1128.
Román-Bogsán. 465.
Románfalva. 875.
Román-Sztámora. 885.
Romhány. 542.
Romlott. 852.
Romosz. 405.
Romuli. 198. 1145.
Roncsiskó. 713.

Rosalia vára. 55.
Rosch. L. Rovás.
Roseln. L. Rozsonda.
Rosenau. L. Rozsnyó.
Rosendorf. L. Rajka. 511.
Roskócz. 1056.
Rosz-Csűr (Reuszdörfchen). 788.
Roszos. 191.
Rosztoka. 501.
Roszuska. 501.
Rothbach. L. Veresmart.
Rothberg. L. Veresmart.
Rovás. 523.
Rozavlya. 501.
Rozbech. 573.
Rozgony. 88.
Rózsahegy. 477. 1165.
Rózsavölgy. 681.
Rozsnyó. (Brassó vm.) 225. 260.
Rozsnyó (Erdenburg). 45.
Rozsnyó. (Gömör vm.) 333.
Rozsnyói püspökség. (Fertina.) 64.
Rozsnyói Schematismus. 40.
Rozsovkadülői emlékoszlop, Rimabrezón. 332.
Rőcse. 320.
Röjtök. 744.
Rőt (Rattersdorf). 989.
Ruda. 405.
Rudabányácska. 1056.
Rudály. 523.
Rudnó. 936.
Rudnóbánya. L. Rudóbánya.
Rudnok. 88.
Rudóbánya. 247.
Rugonfalva. 949.
Rum. 989.
Rumi-serleg. L. Balozsa-Megyeres.
Rumpod. 744. Helyesen: Vas vm.-ben, hol Rumpold néven említve. 989. 1176. 1186.
Runk. 198.
Runkelstein. 1128.
Runya. (Gömör vm.) 334. 501.
Runya. (Máramaros vm.) 501.
Rus. 405.
Rusz. L. Kékes-Oroszfalu.
Ruszkin (Ruszkinócz). 826.
Ruszkicza. 103.
Ruszkinócz. L. Ruszkin. 826.
Ruszkov. 501.
Ruzs-Polyána. 501.
Ruszt. 511.
Ruzsica-Grad. 1107.
Ruszt. (Sopron vm.) 744.
Rutka. 936.

S Sz Sch

S. Andrea. 1083.
Saaca, Saca, Sacca. L. Szalka. 1143.
Saág vára. 56.
Saágh-puszta. 1038.
Saár. (Heves vm.) 375.
Saár. L. Sár. (Vas vm.)
Sabaria. 348.
Sabácz. 1107.
Sacza. 88.
Sajgó. 1179.
Sajó. 334.
Sajó-Ecseg. 247.
Sajó-Gömör. 334.
Sajó-Kaza. 248.
Sajó-Keresztúr. (Borsod vm.) 247. 875.
Sajó-Keresztúr. (Szolnok-Doboka vm.) 875. 1179.
Sajó-Lád. 247. 1147.
Sajólenke. 335.
Sajó-Magyaros. (Szolnok-Doboka vm.) 875. 1179.
Sajó-Magyarós. L. Magyarós.
Sajó-Németi. 248.
Sajó-Pálfalva. 248.
Sajó-Petri. 248.
Sajópüspöki. 335.
Sajó-Szent-András. 198. 1179.
Sajó-Szent-Péter. 248. 1147.
Sajó-Szöge. 248.
Sajó-Udvarhely. 875. 1180.
Sajó-Vadna. L. Vadna.
Sajó-Vámos. L. Vámos.
Sajó-Velezd. L. Velezd.
Sakácsi. 1178.
Sal. 989.
Salamon. 1180.
Salánk. 956.
Salfa. 989.
Salföld. 1038.
Salgó. 713.
Salgócska. 573.
Salgóvár romjai Perőcsény határában. 56. 383. 537.
Salgó-Tarján. 542.
Salinae. (Hibásan írva: Sinalum.) L. Torda.
Salisum helyett olv. Salinae.
Salkó. 523.
Salomvár. 1038.
Salona. 1107.
Salzburg. L. Vizakna.
Samogy. 1056.
Sandorf. 573.
Sapinecz. 713.
Sarengrad. 1107.
Sarkad. 232. 1146.
Sarló-Sári. 634.
Sarmaság. 852.
Saskő. 161. 1144.
Sasvár (Sassin. Nyitra vm.) 573.
Ságh. (Hont vm.) 383.
Ságh. (Nyitra vm.) 1169.
Ságh. (Vas vm.) 990.
Ságvár. 725.
Sály. (Borsod vm.) 1147.
Sály. (Hont vm.) 248. 1107.
Sálya (Schaal). 523.
Sályi. 232.
Sámfalva (Hannesdorf. Vas vm.) 990. Említve Sopron vm.-ben is. 1176. 1186.
Sámod. 143.
Sámot. 681.
Sámotpuszta. L. Bucsuháza.
Sámson. 725.
Sámson vára. 537. 543.
Sámsond. L. Mező-Sámsond.
Sámsonháza. 543.
Sámsonkő vára. 533.
Sánkfalva. 335.
Sáp. 232.
Sápon. 543.
Sár (Saár. Vas vm.) 990.
Sáraba. 304. 1154.
Sárafalva. 916.
Sárd. 438. 725. 1166.
Sárd. (Baranya vm.) 106.
Sárd. L. Magyar-Sárd. (Kolozs vm.)
Sárfő. 681.
Sárfű-Mizdó. 990.
Sárisáp. 990.
Sárkány. 316.
Sárkányhegy. 253.
Sárköz. (Gömör vm.) 335.
Sárköz. (Szatmár vm.) 774.
Sárközújlak. 774.
Sáromberk. 491.
Sáros. (Zemplén vm.) 1056.
Sáros. L. Szász-Sáros. (Nagy-Küküllő vm.)
Sárosfa. 681.
Sárosmegyei építkezési emlékek. (Myskovszky V.) 29.
Sáros-Kereszt. (Zemplén vm.) 1056.
Sáros-Oroszi. 191.
Sárospatak. 1057.
Sárospatak vára. 56.
Sáros-Szent-Kereszt. L. Szent-Kereszt (Sáros vm.)

Sáros vára. 56.
Sármisegethusa. L. Várhely.
Sárpatak. 492.
Sárrét leírása. 205.
Sárszeg. 232.
Sárvár. 774.
Sárvár. (Szolnok-Doboka vm.) 875. 1180.
Sásvár. (Ugocsa vm.) 957.
Sárvár. (Vas vm.) 990.
Sárvár. (Szolnok-Doboka vm.) 1179.
Sárvásár. 424.
Sásd. 143.
Sáska. 1038.
Sásza. 875.
Sáta. 248.
Sátoralja-Újhely. 1058.
Sátoraljaújhely vára. 56.
Sátoristye. 143.
Sávnik. 826
Sávnyik L. Scsavnik.
Sächsisch-Pian. L. Alsó-Pián, előbb Szász-Pián.
Scardona. L. Skradin.
Scitarjevo. 1107.
Scsavnik. 713.
Sebenico. L. Szebenikó.
Sebes. 232.
Sebes. (Győr vm.) 351.
Sebeshely. (Szeben vm.) 788. Tévedésből Hunyad vm.-ben is említve. 405. 1161. 1177.
Sebespatak. (Gömör vm.) 335.
Sebespatak. (Szatmár vm.) 775.
Sebesvár. 440. 1164.
Sebesváralja. (Sáros vm.) 713.
Sebes-Váralja. (Zemplén vm.) 1059.
Segesd (Schaas). 524.
Segesd, Segest, Segösd. L. Felső-Segesd.
Segesvár (Schäsburg). 524.
Segesvári Gymn. Ért. 197.
Segna. L. Szegna.
Segyesd. 232.
Seiburg. L. Zsiberk.
Seiden. L. Zsidve. 423.
Selesztó. 191.
Seligstadt. L. Boldogváros.
Sellenberk (Schellenberg). 789.
Sellye. L. Baranya-Sellye.
Selmeczbánya. 383.
Selmeczbánya (Bergstädte). 51.
Selmeczi Számadáskönyek. (Fejérpataky.) 14.
Selmecz vára. 56.
Selye. (Maros-Torda vm.) 492.
Selyeb. 88.
Selyemtelek. 352.
Sember. L. Zsember.
Semenye. 875. 1180.
Semesnye. 1179.
Semetkócz. 1059.
Sempte. 573.
Senndorf. L. Zsolna.
Senyvár. 143.
Senyevár maradványai. 483.
Sempte vára. 56.
Sepsi-Bessenyő. L. Bessenyő.
Sepsi-Kilyén. L. Kilyén.
Sepsi-Szent-György. 363. 1159.
Seréd. 304.
Seé. 991.
Serke. 335.
Severin. L. Szeverin.
Sényő. 760.
Siad. 232.
Sidóvár. L. Zsidóvár.
Siebenbürgen. 36.
Siebenbürgens Vertheid. Kirchen. 28.
Siebenbürgens Kirchl. Baukunst roman. St. 28.
Siebenbürgens Glockenkunde. (Müller.) 29.
Siebenbürgens Römerspüren. (Müller.) 29.
Siebenbürgische Alterthümer. (Trauschenfels.) 29.
Siebenbürgische Alterthümer. (Henzel.) 19.
Siebenbürgens Kirchengeschichte. (Müller.) 29.
Siebenbürgens Geogr. (Marienburg.) 27.
Siebenbürgen betreffende Litteratur. (Repertorium von Herbert Heinz.) 19.
Siebenbürg-Sächsische Burgen. (Sigerus.) 41.
Siebenbürgens Landkarten. 44.
Siebenbürgens Christenthum. (Thorwächter.) 46.
Siebenbürgens romanischer Baustyl. (Orendi.) 31.
Siebenbürgische Bauernhof. (Schuller.) 41.
Siebenbürgens Goldschmiedarbeiten. 48.
Siebenbürgische Inschriften. (Zimmermann.) 50.
Siebenbürger Deutschen. (Zimmermann.) 50.
Siebenbürgens-Beschreibung. 51.
Siebenbürgens Beschreibung. (Kreckwitz.) 25.
Siebenbürgens Summarische Beschreibung. 51.
Siebenbürgens walachische Völkerschaft. (Felmer.) 52.
Siechelburg. L. Zsumberek.
Sikárló. L. Nagy-Sikárló.
Siklód. 949.
Siklós. 143.
Sikula. 232.
Siklós vára. 56.
Sikulán. 118.
Sikvölgypuszta. 454.
Sima. 774.
Simánd. 118.
Siménfalva. 949.
Simontornya. 897. 1184.
Simontornya vára. 56.
Simony. (Bars vm.) 161. Egy része tévedésből Nyitra vm.-ben.
Simonyi. (Gömör vm.) 335.
Simonyi. (Vas vm.) 991.
Sinalum helyett olv. Salinea.
Sinfalva. 908.
Sipet. 885.
Sipek. (Hont vm.) 386. Tévedésből ismételve 513. h. is. 1160. 1169.
Sipos-Amade-Karcsa. L. Sipos-Karcsa.
Sipos-Karcsa. 681.
Sirok. 375.
Siroka. 713. 1059. 1188.
Sissó. 574.
Sitér. 232.
Sivatovac. 1107.
Sitva vára. 56.
Skad. 1107.
Skala vára. 56.
Skiczó. 161.
Skradin (Scardona). 1084.
Sljivosevci. 1107.
Sluin. L. Slunj. L. Szluinj.
Smerdzsonka nevű fürdő közelében Vöröskolostor. 480.
Soborsin. 119.
Sófalva. 198. 950.
Sokoróalja. 352.
Solt. 634.
Soly (Sooly). 1013. 1186.
Solymár. 635.
Solymos. 375.
Solymos. (Szilágy vm.) 852.
Solymos-Petrász. 233.
Solymos vára. 56. 119. 1142.
Sólyomkővár Bükszádnál. 359.
Sólyomkővár. L. Pestes-Sólyomkő.

Som. 714.
Somberek. 144.
Somfalva (Schadendorf). 744.
Somkerék. (Szolnok-Doboka vm.) 875. 1180. Tévedésből említve Besztercze-Naszód vm.-ben. 199.
Somló vára. 1013.
Somlyó-Győrtelek. 852.
Somlyó-Vásárhely. 1013.
Somlyó vára. 56.
Somlyó-Újlak. 852.
Sommerberg. L. Szász-Zsombor.
Sommerburg. L. Zsombor.
Somodi. 88.
Somogyi vagy Kaposfői apátság. L. Kaposfő.
Somogy vármegye. (Römer.) 61.
Somogyom. 423.
Somogy-Szent-Miklós. 725.
Somogyvár. 725.
Somogyvár. (Römer.) 61.
Somolypuszta. 897.
Somorja. 681.
Somos. 714.
Somos vára. 56.
Somosd. 492.
Somoskő. 543.
Somos-Ujfalu. 543.
Somró-Ujfalu. 852.
Sonkolyos. 233.
Sooly. 1186.
Soós-Szent-Márton. 492.
Soponya. 574.
Sopron. 731. 744. 1176.
Sopron csúcsíves emlékei. (Henszlmann.) 19.
Soproni számadáskönyvek. (Fejérpataky.) 14.
Sopron vármegye. (Fröhlich.) 53.
Sorki-Polány. 991.
Soropháza. 492.
Sóskút. (Fejér vm.) 304. 1154.
Sóskút. (Vas vm.) 991.
Sósmező. 1180.
Sós-Szent-Márton. 908.
Sósújfalu. 957.
Sóvár. 56. 714.
Sóvárad. 492.
Sóvé. 177.
Söjtör. 1038.
Söpte. 991.
Söreg. 335.
Sövénység (Schweischer.) 526.
Spalato. 1107.
Spácza. 682.
Spinus. 233.
Spring. 107.
Srepano. 574.
Staricsfalu vára. 466.
St.-Denis. 1129.
Staristiebánya. L. Staristyepatak.
Stefanócz. 1059.
Stein. L. Garát.
Steinbach. L. Kővágó. 512.
Stej. 233.
Stelbach. 714.
Stepanov. L. Istvánfalva.
Sterusz. 574.
Stezer. 775.
Stoczing. 748.
Stojanszdorf. 826.
Stola. 827.
Stolzenburg. L. Szelindek.
Stomfa. 682.
Stosz. 88.
Strassburg. 262.
Strass-Sommerein. L. Hegyeshalom.
Streidford. L. Mirkvásár. 526.
Stridó (Strigova). 1038.
Strigova. L. Stridó.
Stomfa vára. 56.
Stubica. 1084.
Stubnya-fürdő. 936.
S.-Újlak. 748.
Sukoró. 304. 1154.
Sumjácz. 335.
Súr. 1014.
Suránka. 574.
Surány. (Bereg vm.) 191.
Surány. (Nógrád vm.) 543.
Surány. (Vas vm.) 901.
Sust. 233.
Sükösd. 635.
Süllőd baranyai berek. (Németh B.) 134.
Süly. 682.
Sümeg. (Szepes vm.) 827.
Sümegh. (Zala vm.) 1039.
Sümeg vára. 56.
Sürgyefalva. (Ma Dióshalom.) 775.
Süvéte. 335
Svabócz. 827.
Svedlér. 827.
Svinicza. 465.
Szabadfalu (Freydorf). 885.
Szabadhely. 119.
Szabadka. 177.
Szabar. 991.
Szabolcs. (Baranya vm.) 144.
Szabolcs. (Bihar vm.) 233.
Szabolcs. (Szabolcs vm.) 780.
Szabolcs vára. 56.
Szacsal. 501.
Szacsúr. 1058.
Szacsva. 363.
Szada. 635. 1059.
Szaján. 916.
Szajk. 144.
Szakács vagy Székács. 119.
Szakácsi. (Szilágy vm.) 852. Tévedésből említve Bihar vm.-ben is. 233. 2146. 1177.
Szakadát. (Bihar vm.) 233.
Szakadát vára. 486.
Szakadát (Sekadet). 789.
Szakadát. (Tolna vm.) 897.
Szakál. 897.
Szakáll. (Nógrád vm.) 543.
Szakálosfalva. 775.
Szakály. (Abauj-Torna vm.) 88.
Szakcs. 897.
Szakmár vára. 56.
Szakolcza. 574.
Szakolcza város kelyhe Esztergomban. 286.
Szakoly. 760. 1169.
Szakolyfalu. 714.
Szala-Lövő. L. Zala-Lövő.
Szala-Szent-György. L. Zala-Szent-György.
Szalacs. 233.
Szalacskai vár. 725.
Szalafő. 991.
Szalakusz. 574.
Szalatnya. 386.
Szaláncz. 1074. 1140.
Szaláncz. L. Nagy-Szaláncz.
Szalárd. 233.
Szalk. 635.
Szalka. 1143.
Szalócz. 335.
Szalóka. 769.
Szalókmonostor helye. 356
Szalónak vára. 56.
Szalónak. L. Város-Szalónak.
Szalonna. (Borsod vm.) 248.
Szalonna. (Szolnok-Doboka vm.) 1180.
Szalonthai járás Esmérete. 205.
Szamárdi. L. Zamárdi.
Szamobor. 1084. 1108.
Szamos-Ardó. (Szilágy vm.) 852. Tévedésből ismételve Bihar vm.-ben. 233. h. 1146. 1178.
Szamosardói műkincsek. (Szendrei.) 42.
Szamos-Becs. 775.
Szamos-Dob. 775.

Szamosfalva. 424.
Szamos-Nagy-Goroszló. 852.
Szamos-Széplak. 852
Szamos-Udvarhely. 852.
Szamos-Újlak. 852.
Szamos-Újvár. 876. 1180.
Szamosújvári görög kath. Schematismus. 41.
Szamosújvár-Németi. 877. 1181.
Szancsal. 423.
Szanda. 502. 543.
Szaniszló. 775.
Szappanpataka. 775.
Szarajevo. 1109.
Szarvas. 1145.
Szarvkővár. 1167.
Szádellő. 87.
Szádok. L. Tőkés-Újfalu.
Szádvár. 56. 68. 88. 466.
Szádvár a Magurahegyen. 463.
Szák. 454.
Szákos. L. Török-Szákos.
Száldobágy. 776.
Száldobos. 502.
Szálka. 897.
Szálva. 199.
Számpor. 1074.
Szántó. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 635.
Szántó. (Tolna vm.) 897.
Szántóhalom (Szenthalom). 406.
Szántó. L. Zala-Szántó.
Szántova. 178.
Szápár. 1014.
Szár. 304. 1154.
Szárd. 386.
Szárhegy. 271. 1147.
Szárics. 1108.
Szárazd. 898.
Szárazpatak.
Szárazvám. 748.
Szász. 682.
Szász. (Tolna vm.) 898.
Szász (Német-Pelsőcz). 1075.
Szászaháza. 789.
Szász-Almád (Almen). 526.
Szász-Banyicza. 440.
Szász-Bonyha (Bachnen). 424.
Szász-Bréte. 877.
Szász-Buda (Bodendorf). 526.
Szász-Csanád. 107.
Szász-Csávás. 424. 1162.
Szász-Csór. 789.
Szász-Czegő. 199.
Szász-Dálya (Denndorf). 526.
Szász-Encs. 877.
Szász-Erked. 440.
Szászfalu. 957.
Szász-Fejéregyháza (Weiszkirch). 526.
Szász-Fellak. 877.
Szász-Fenes. 440.
Szász-Halom (Hundertbucheln). 528.
Szász-Hermány (Honigberg). 261.
Szász-Ivánfalva (Eibesdorf). 526.
Szászi. L. Szász-Pelsőcz.
Szászka. 466.
Szász-Kézd (Keisd). 527.
Szászkővár. 1075.
Szászkőváralja. 161.
Szász-Lóna. 440.
Szász-Magyarós. 424.
Szász-Magyarós (Ruszbach). 261.
Szász-Máté. 878.
Szász-Nádas (Nadesch). 424.
Szász- vagy Német-Keresztúr (Deutsch-Krenz). 526.
Szász-Nyires. 877.
Szász-Orbó. 789.
Szász-Örményes (Irmesch). 424.
Szász-Péntek. 440.
Szász-Pián. L. Alsó-Pián.
Szász-Régen. 492. 1167.
Szász-Sáros. 527. 1168
Szász-Sebes (Mühlbach). 789. 1177.
Szászsebesi műkincsek. (Szendrei.) 42.
Szász-Szent-László. 528.
Szász-Tyukos. 527.
Szász-Ugra (Galt). 527.
Szászugrai castrum. 1.
Szász-Ujfalu (Neudorf). 528. 790.
Szász-Ujfalu. 199.
Szász-Új-Ős. 878.
Szászova. L. Szászfalu.
Szászvár. (Baranya vm.) 144.
Szászváros (Broos). 1. 406.
Szász-Zalatna (Schlacht). 527.
Szász-Zsombor. 878. 1181.
Száva. (Hibásan: Szava.) 424.
Száva-Szent-Demeter. L. Mitrovic.
Százd. 248.
Százkő. 1039.
Sebelléb. 386.
Szeben. L. Kis-Szeben, Nagy-Szeben.
Szebeni prépostság. (Wertner.) 48.
Szebeniko. 1083. 1084. 1108.
Szebény. (Sopron vm.) 479.
Szedebrázs. 574.
Szedikert. 714.
Szedliszke. 1059.
Szedmeröcz.
Szeged. 275. 1148.
Szeged vára. 56.
Szeghegy. 178.
Szegi. 1059.
Szegna. 1108.
Szegvár. 278.
Szegzárd. 897. 1134.
Szekcső. 144.
Szekerembe. L. Nagy-Ág.
Szekeres. L. Kis-Szekeres, Nagy-Szekeres.
Szeklencze. 502.
Szelecske. 878. 1181.
Szelecz. 1075.
Szelencz. 386.
Szelény. 386.
Szelindek (Stolzenburg). 790. 1179.
Szelistye. 908.
Szelistye (Groszdorf). 790.
Szellecs. 199.
Szelnicze. (Zólyom vm.) 1075.
Szelnicze. (Szolnok-Doboka vm.) 1181.
Szelnye (Szjelincz). 1075.
Szelőcze. 575.
Szemecz (Wartburg). 790.
Szemenye. (Vas vm.) 991.
Szemenye. L. Alsó-Szemenye.
Szemere. (Borsod vm.) 248.
Szemere. (Komárom vm.) 454.
Szemeréd. L. Felső-Szemeréd.
Szemeth. 682.
Szempcz. 683.
Szend. 454.
Szendrő. 248.
Szendrő vára. 56.
Szengyel. 908.
Szenicz. 574.
Szenna. (Nógrád vm.) 543.
Szenna. (Ung vm.) 961.
Szenograd. L. Széna.
Szent-Adorján. 1039.
Szent-Agotha (Agnetheln). 528.
Szent-András. (Abaúj-Torna vm.) 88.
Szent-András. (Békés vm.) 202.
Szent-András. (Bihar vm.) 233.
Szent-András. (Moson vm.) 512.
Szent-András. (Szepes vm.) 827.
Szent-András. (Temes vm.) 885.
Szent-András. (Tolna vm.) 897.
Szent-András. L. Liptó-Szent-András.
Szent-András. L. Zólyom-Szent-András.
Szent-Anna. 119. 1142.

Szent-Anna. L. Liptó-Szent-Anna.
Szent-Antal. (Hont vm.) 386.
Szent-Antal. (Pozsony vm.) 683.
Szent-Antalfa. 1039.
Szent-Ábrahám. 950.
Szent-Ábrahám. L. Ábrahám.
Szent-Ábrahám. L. Ábrahámtelke. 635.
Szent-Balázs. 1040.
Szent-Benedek. (Alsó-Fejér vm.) 107.
Szent-Benedek. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 635.
Szent-Benedek. (Szolnok-Doboka vm.) 878. 1181.
Szent-Benedek. (Vas vm.) 991.
Szent-Bék. 726.
Szent-Békálla (Szent-Békallja). 1040.
Szent-Demeter. 424
Szent-Demeter. (Udvarhely vm.) 950.
Szent-Dienes. 144
Szent-Egyed. 878. 1181.
Szentegyházas-Oláhfalu. 950.
Szent-Elek. (Bihar vm.) 234.
Szent-Elek. (Vas vm.) 991.
Szent-Endre. 635.
Szent-Endre-Sziget. L. Sziget-Monostor.
Szent-Erzsébet (Hammersdorf) 790.
Szent-Erzsébet. (Pozsony vm.) 683.
Szent-Erzsébet. (Udvarhely vm.)
Szentes. 278.
Szent-Ferenczkésése. 1040.
Szent-Gál. 1014.
Szent-Gericze. 492.
Szent-Gothárd. 991.
Szent-Grót. 1040.
Szent-György. (Vas vm.) 992.
Szent-György-Ábrány. 760.
Szent-György-Baranya. 144.
Szent-György. (Csik vm.) 272.
Szent-György. (Pozsony vm.) 56. 683. 1174.
Szent-György. (Sopron vm.) 749.
Szent-György. (Sáros vm.) 714.
Szent-György. L. Sztrigy-Szent-György.
Szent-György. L. Turócz-Szent-György.
Szent-Györgyvár. (Komárom vm.) 454.
Szent-Györgyvár. (Zala vm.) 1040.
Szent-Györgyvölgy. 1040.
Szent-Háromság. 493.
Szent-Ilona. (Turócz vm.) 936.
Szent-Ilona. (Zala vm.) 1040.
Szent-Imre. (Alsó-Fejér vm.) 107.
Szent-Imre. (Bihar vm.) 234.
Szent-Imre. (Csik vm.) 272.
Szent-Imrepuszta. (Győr vm.) 352.
Szent-Imrepuszta. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 636.
Szent-István. (Baranya vm.) 144.
Szent-István. (Maros-Torda vm.) 493.
Szent-István. (Pozsony vm.) 684.
Szent-István. (Sáros vm.) 714.
Szent-Istvánpuszta. (Veszprém vm.) 1094.
Szent-Istvány. 249.
Szent-Iván. (Besztercze-Naszód vm.) 199.
Szent-Iván. (Győr vm.) 352.
Szent-Iván. (Veszprém vm.) 1014.
Szent-Iván. (Zala vm.) 1040.
Szent-Iván. L. Liptó-Szent-Anna.
Szent-Ivánfa. 992.
Szent-Iványi. (Nógrád vm.) 543.
Szent Jakab. (Somogy vm.) 726.
Szent-Jakab. (Zala vm.) 1040.
Szent-János. 234.
Szent-János. (Moson vm.) 512.
Szentjánosi apátság. 8.
Szent-János. (Pozsony vm.) 684.
Szent-János-Elefánt. 575.
Szent-Jobb. 234.
Szent-Jób vára. 55.
Szent-József. 199.
Szent-Katolna-Dorana. 1181.
Szent-Kereszt. (Bács-Bodrog vm.) 178.
Szent Kereszt. (Esztergom vm.) 293.
Szent-Kereszt. L. Liptó-Szent-Kereszt.
Szent-Kereszt. (Sáros vm.) 714.
Szent-Kidi. 352.
Szent-Király. (Bihar vm.) 253.
Szent-Király. (Gömör vm.) 335.
Szent-Király. (Vas vm.) 992.
Szent-Király. L. Csik-Szent-Király.
Szent-Király. L. Maros-Szent-Király.
Szent-Király. (Nógrád vm.) 544.
Szent-Király-Udvarhely. 950.
Szent-Király-Szabadja. 1014.
Szent-Kút. (Liptó vm.) 478.
Szent-Kút L. Vát. (Vas vm.)
Szentkuti puszta (Nógrád vm.) 544.
Szent-László. (Abauj-Torna vm.) 88.
Szent-László puszta. (Alsó-Fejér vm.) 1152.
Szent-László. (Somogy vm.) 726.
Szent-László. (Turócz vm.) 936.
Szent-László-Udvarhely. 950.
Szent-László. L. Zala-Szent-László.
Szent-Lázár. 235.
Szent-Lélek. (Borsod vm.) 248.
Szent-Lélek. (Háromszék vm.) 363.
Szent-Lélek. (Esztergom vm.) 293.
Szentlélek nevű elpusztult község Runya mellett. 334.
Szent-Lőrincz. 145.
Szent-Lőrinczi-puszta. L. Kecskemét. 636.
Szent-Lőrincz-Táplánfa. 992.
Szentlőrinczi zárdaegyház. 606. 607.
Szent-Margit. 749.
Szent-Margita. 878. 1181.
Szent-Mari. L. Liptó-Szent-Mari.
Szent-Marton. 493.
Szent-Mária. L. Turócz-Szent-Mária.
Szent-Mária. (Muraköz). 1040.
Szent-Márton-Macskás. 441.
Szent-Márton. (Arad vm.) 119.
Szent-Márton. (Baranya vm.) 145.
Szent-Márton. (Maros-Torda vm.) 493.
Szent-Márton. (Szabolcs vm.) 760.
Szent-Márton. L. Liptó-Szent-Márton.
Szent-Márton. L. Turócz-Szent-Márton.
Szent-Márton. (Paks és Zágráb közt.) 1109.
Szent-Mihály. (Sáros vm.) 714.
Szent-Mihály. (Szabolcs vm.) 760.
Szent-Mihály. (Udvarhely vm.) 950.
Szent-Mihály. L. Liptó-Szent-Mihály.
Szent-Mihály. L. Turócz-Szent-Mihály.
Szent-Mihályfa. 685.
Szent-Mihályfalva. (Alsó-Fejér vm.) 235.
Szent-Mihályfalva. (Bihar vm.) 107.
Szent-Mihályfalva. (Torda-Aranyos vm.) 908
Szent-Mihályhegy. 1041.
Szent-Mihálykői várrom. (Alsó-Fejér vm.) 107. 1141.
Szent-Mihálypuszta. L. Adony.
Szent-Mihálypuszta. L. Csik-Szent-Mihály.

Szentmihályúr. 575.
Szent-Miklós nevű helységek Bács-Dodrog vm.-ben. 178.
Szentmiklósi apátság. 8.
Szent-Miklós. (Bereg vm.) 192.
Szent-Miklós. (Bihar vm.) 235.
Szent-Miklós. (Komárom vm.) 454.
Szent-Miklós. (Moson vm.) 512.
Szent-Miklós. (Udvarhely vm.) 950.
Szent-Miklós. (Ugocsa vm.) 957.
Szent-Miklós. L. Belényes-Szent-Miklós.
Szent-Miklós. L. Csík-Szent-Miklós.
Szent-Miklós. L. Liptó-Szent-Miklós.
Szent-Pál. L. Kerelő-Szent-Pál.
Szent-Péter. (Brassó vm.) 1147.
Szent-Péter. (Fejér vm.) 304. 1154.
Szent-Pétér. (Sopron vm.) 749.
Szent-Péter. (Turócz vm.) 936.
Szent-Péterfa. 992.
Szent-Péterfalva. 406.
Szent-Péter. L. Liptó-Szent-Péter.
Szent-Péter (Petersburg). 261.
Szent-Péterszeg. 235.
Szent-Sebestyén. 992.
Szent-Simon. 336. 1158.
Szent-Tamás. 178.
Szent-Tamás. L. Csík-Szent-Tamás.
Szent-Vid. 352.
Szentes. 1059.
Szepes. (Hajdu vm.) 356.
Szepes-Béla. 827.
Szepes-Darócz. 828.
Szepeshely. 828.
Szepesi püspökség. (Tertina.) 64.
Szepes-Jakabfalva. 832.
Szepes-Menhard. L. Menhard.
Szepes-Mindszent. L. Mindszent.
Szepes-Ófalu, 832.
Szepes-Olaszi (Wallendorf). 832.
Szepes-Őr-Mihályfalva. 833.
Szepesség. (Rómer.) 61.
Szepes-Sümeg (Szmizsán). 834.
Szepes-Szombat. 834.
Szepesszombati ajtóvasalás. 12.
Szepes-Szombathely. L. Szepes-Szombat.
Szepes-Teplicz. 835.
Szepes-Újvár (Hotkócz). 836. L. még Hotkócz-ot is. 802. h. 1178.
Szepesvár. 56. 836.
Szepesváralja. 836
Szepes-Véghely (Grenicz.) 836.
Szepetnek. 1041.
Szepsi. 88.
Szepsi-Szent-Iván, 363.
Szeptenczújfalu. 575.
Szerbest. 235.
Szerb-Pozsozsena. L. Pozsozsen.
Szerdahely. (Somogy vm.) 726.
Szerdahely (Reuszmarkt. Szeben vm.) 791.
Szerdahely. (Vas vm.) 992.
Szerdahely. L. Bodrog-Szerdahely.
Szered. 685.
Szereda. L. Csík-Szereda.
Szerecseny-puszta. 1154.
Szerednye. 962.
Szerencs. 1059.
Szerencs vára. 56.
Szerep. 235.
Szeretfalva. 199.
Szerfalu. 502.
Szernye. 192.
Szeszta. 89.
Szete. 386.
Szeverin. 1109.
Szeveriensis comitatus. 1083.
Szetyevár. L. Nagy-Kászon.
Széchény. 544. 1168.
Széchényi-kút. (Vas vm.) 992.
Szécsa. 544.
Szécsénke. L. Ipoly-Széchénke. 386.
Szécsény. (Vas vm.) 992.
Szécsény vára. 56.
Szécsi-Szent-László. 1041.
Szécsi-Sziget. 1041.
Szécs-Keresztúr. 1050.
Szék. (Baranya vm.) 145.
Szék. (Heves vm.) 376.
Szék. (Szolnok-Doboka vm.) 878. 1182.
Székács-Preszáka. 107.
Székásbánya. 467.
Székely. 760.
Székelybánja vár, Nagy-Borosnyán. 362. 364.
Székelybánja vára. L. Várhely.
Székelyföld. 4.
Székelyföld leírása. (Orbán B.) 29.
Székelyföldvár. 908. 1185.
Székelyhíd. 235.
Székely-Kocsárd. 908.
Székely- vagy Szitás-Keresztúr. 951.
Székelytelek. 235.
Székely-Udvarhely. 950. 1185.
Székes. 493.
Székesfejérvár. 295. 304. 1132. 1154.
Székesfejérvári püspöki megye. (Károly—Nyirák.) 23.
Széki ev. ref. egyházmegye. 13.
Székudvar, 119.
Széleskút. (Pozsony vm.) 685.
Széleskút. (Sopron vm.) 749.
Széleskút 424.
Szélső-Csála. 119.
Széltalló. 235.
Szénavár. (Szenográd.) 386.
Szénaverős (Zendersch). 424. 1162.
Szénégető. 992.
Szépfalu. 120.
Szépfalu. (Schöndorf). 885.
Szépkenyerü-Szent-Márton. 879. 1183.
Szépkőhegyi vár. 328.
Széplak. (Abauj-Torna vm.) 89.
Széplak. (Bihar vm.) 235. 236.
Széplak. (Sopron vm.) 749.
Széplak. (Szolnok-Doboka vm.) 879. 1183.
Széplak. (Tolna vm.) 898.
Széplak. (Vas vm.) 992.
Szépvíz. L. Csík-Szépvíz.
Szészárma. 879. 1183.
Szibiel. 79.
Szidorfalva. 142.
Sziga-sziget. 178.
Sziget. L. Mármaros-Sziget.
Sziget-Monostor. 636.
Sziget-Szent-Miklós. 636.
Sziget-Tótfalu. 637. 1170.
Sziget-Újfalu. 637.
Szigetvár. 56. 726.
Szigliget. 56. 1041.
Szihalom. 249.
Szikra. 749.
Szikszó. 89. 1140.
Szilas. 89.
Szilasbalhás. 1014,
Szilágy. L. Szilágy-Cseh.
Szilágy-Cseh. 853.
Szilágyfő-Keresztúr. 853.
Szilágy-Somlyó. 853.
Szilágy-Szeg. 854.
Szilágy-Széplak. 854.
Szilágy—Szolnokmegyék ev. ref. Névkönyve. 13.
Szilágyságba kirándulás. (Rómer.) 58.
Szilárd. 575.
Szilicze. 89. 336.
Szilvás. 520.
Szilvási oláh püspökség. (Bunea.) 7.
Szilvás-Újfalu. 1060.
Szilvásul. L. Szilvás.
Szina. (Abaúj-Torna vm.) 89. 1060. 1140. 1188.

Szind. 908.
Szinevér-Polyánka. 502.
Szinjvár. 1109.
Szinye. (Szolnok-Doboka vm.) 879. 1183.
Szinye. L. Pető-Szinye.
Szinye-Lipócz. 715.
Szinye-Újfalu. 715.
Szinyérváralja. (Szatmár vm.) 776. Említve 502. h. is.
Szirák. 544.
Szirecs. 1109.
Szirk. 336.
Sziszek. 1109.
Szitány. 236.
Szitnyavár. 387.
Szjelincz. L. Szelnye.
Szkacsány-Hradistye. 575.
Szkalka. 924.
Szkáris. 336.
Szklabinavár. 56.
Szklabina-Váralja. 936.
Szkleno. L. Barsszkleno.
Szkotarszka. 192.
Szkrad vár. 1085.
Szkrino. L. Hrussovárát.
Szlankamen. L. Zalán-Kemény.
Szlaszka. 161.
Szlatina. 466.
Szlatvin. 836.
Szlavonia. 1082.
Szlécs. L. Három-Szlécs.
Szluin. 1085. 1109.
Szlunj. 1084.
Szmerekova. 962.
Szmizsau. L. Szepes-Sümeg.
Szmolinszka. 575.
Szmrecsány. 478. 1166.
Szob. 387. 1160.
Szobeszló. (Turócz vm.) 937.
Szoboticza. 1041.
Szobotist. 575.
Szobráncz. 962.
Szód. 236.
Szódó. 161.
Szokol. 924.
Szokolár. 466.
Szokolya. 387.
Szokolyvár. 466.
Szoláth. 376.
Szolcsán. 576.
Szolcsánka. 576.
Szolga. 962.
Szolgaegyház. 308.
Szolga-Győr. (Nyitra vm.) 570. 576. Említve Veszprém vm.-ben is. 1014. 1169. 1187.
Szolnok. 89.
Szolnok. (Jászkun-Szolnok vm.) 416. 1162.
Szolnok-Doboka. 858. 859.
Szolnok-Dobokamegyei Ethnogr. Egyl. 859.
Szolnok vára. 56.
Szolcsina. 192.
Szolya. 962.
Szomajom. (Bihar vm.) 236.
Szomajom. (Somogy vm.) 727.
Szombatfa (Pumetendorf). 992.
Szombatfalva. L. Felső-Szombatfalva.
Szombathely. 993.
Szombatság. 236.
Szomolány. 685.
Szomolán vára. 56.
Szomolnok. 837.
Szomolya. 250.
Szomor. 454.
Szomotor. 1060.
Szomszédvár (Susegrád). 1084.
Szonta=Ószonta. 178.
Szopje. 1110.
Szopkócz. 1060.
Szorány. 192.
Szorocsin. 715.
Szota. 1110.
Szótelke. 879. 1183.
Szotyor. 364.
Szóvárhegy. 854.
Szováros. 879. 1183.
Szóvátha. 493.
Szöcsény. 727.
Szőcse. 995.
Szöd. 637.
Szödi vár. 114.
Szödemeter. 854.
Szögliget. 89.
Szölgyén. 294.
Szőlős. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 637.
Szőlős. (Pozsony vm.) 686.
Szőllős. (Vas vm.) 995.
Szőllős-Ardó. 90.
Szőllős. (Komárom vm.) 454.
Szőllős. L. Nagy-Szőllős. 528.
Szőllős. (Nógrád vm.) 545.
Szőllős-Végardó. 957.
Szőnyből pacskolatok. (Fröhlich.) 53.
Szőnyről római oltárkő, sírkő, sírláda Hódmező-Vásárhelyt. 274.
Szöreg. 916.
Szörénytorony. (Értsd: Turn-Severin.) 1129.
Szörényi bánság. (Pesty Fr. 33.)
Szörvár. 308.
Szőváros. 1183.
Sztakcsin. 1060.
Sztanizsa. 406.
Sztarina. 1060.
Sztaristye. 466.
Sztropkó. 1060.
Sztavna. 962.
Sztár. L. Esztár.
Sztebna. 502.
Sztrabnó. 192.
Sztrahovavár. 535 545. 1160.
Sztrakos. 236.
Sztranszke. 925.
Sztrazska (Nehre). L. Nagyőr.
Sztrázsa. L. Szepes-Őr-Mihályfalva.
Sztrázsa. L. Vágő.
Sztrazsan. 1110.
Sztrazseman. 1083.
Sztrecsen vára. 56.
Sztrigy-Szent-György. 407.
Sztrnó. 545.
Sztupcsanicza. 1110.
Szucha (Szuha). 962. 1174.
Szucha-Bronyka. 502.
Szukó. 1061.
Szucsák. 441.
Szucsán. 576.
Szucsány. 937.
Szud. 387.
Szudrics 236.
Szuhogy. 250.
Szujzkó. 142.
Szumurduk. 441.
Szunyogdi. 686.
Szuptáj. 199.
Szurdok. (Máramaros vm.) 502.
Szurduk. 879.
Szurduk-Kápolnok. 1183.
Szücs. 1014.
Szükerék. 879. 1183.
Szürthe. 962.
Szvarcs. 1110.
Schaal. L. Sálya.
Schaas. L. Segesd.
Schadendorf. L. Somfalva.
Scharfenstein, Éleskő. L. Bikszád.
Schavnik. L. Sávnik.
Schäsburg. L. Segesvár.
Schellenberg. L. Sellenberg.
Schidovin. L. Zsidovin.
Schlacht. L. Szász-Zalatna.
Schlagendorf. L. Nagy-Szalók.
Schloss-Fogaras. L. Fogaras vára.
Schoenberg. L. Lesses.
Scholten. L. Szász-Csanád.

Schorosten. L. Sorostély.
Schönviz. 1059.
Schwarzenbach. 1174.
Schweigen. L. Somogyom.
Schweinbach. 681.
Schweischer. L. Sövénység.

T

Taáp. L. Táp.
Tab. 727.
Tabajd. 308. 1156.
Tacsfalva 200.
Tahipuszta. L. Sziget-Tótfalu.
Tahi-Tótfalu. (Máskép: Sziget-Tótfalu.) 1170.
Tajnasán. 161.
Tajova. 1075.
Takos. 190.
Taksony. 686.
Takta-Szada. 1061.
„Tallia" vára. 26.
Tallós. 686.
Talián-Dörögd. 1041.
Talmács (Talmesch). 791.
Talpas. 232.
Tamásda. (Bihar vm.) 236. Egy része Arad vm.-ben említve 120. h.
Tamásfalva. (Szepes vm.) 837.
Tamási. 236. 545.
Tamási. L. Tolna-Tamási. 899.
Tamás-Váralja. 958.
Tana. 995.
Tancz. 120.
Tany. 455.
Tapolcsány. 250.
Tapolcsán vára. 56.
Tapolcza. (Baranya vm.) 145.
Tapolcza. (Zala vm.) 1041.
Tapolcza, Toplicza, Topuskó. (Varasd vm.) 1110.
Tapolczafő. 1014.
Tapoly-Izsép. 1061.
Tapoly-Hermány. 715.
Tar. 376.
Tarany. 727.
Tarádfő. 236.
Tarcsafalva. 952. 1186.
Tarcsa. L. Kis-Tarcsa.
Tarczal. 1061.
Tard. 250.
Tardona. 250.
Tardos. (Komárom vm.) 455.
Tardos. (Szabolcs vm.) 760.
Tardoskedd. 576.
Tarisznyavár. 352.
Tarisznyavár nevű őrtorony Korpona vidékén. 382.
Tarjan. 455.
Tarjánfalu. 352.
Tarkaicza. 236.
Tarkő. 715.
Tarnaméra. 376.
Tarna-Örs. 376.
Tarnócz. 479.
Tarpa. L. Mező-Tarpa.
Tartlau. L. Prázsmár.
Tartódvára. L. Korond.
Tartolcz. 776.
Tasnád. 854.
Tasnád-Szarvad. 854.
Tasnád-Szántó. 854.
Tasnád-Szilvás. 854.
Tass. 760.
Taszár. (Bars vm.) 161.
Taszár. (Somogy vm.) 728.
Tata. 455.
Tata vára. 56.
Tataháza. 178.
Tataros. 236.
Tatárfalva. (Bihar vm.) 236.
Tatárfalva. (Szatmár vm.) 776.
Tatárvár. 724. 728.
Tatárszállás nevű vár. 484.
Tavarna. 1061.
Tavarnok. 576.
Táblás. L. Tóbiásfalu, 528.
Tábor. L. Nagy-Tábor.
Tácz. 308.
Tágfalva. 1183.
Tálod. 1015.
Tállya. 1061.
Tálosfalva. 1183.
Táp (Taáp.) 362.
Tápé. 278. 1148.
Tápió-Bicske. 637.
Tápió-Farnos. 1171.
Tápió-Süly. 537.
Tápió-Szecső. 638.
Tápió-Szele. 1171.
Tápió-Szent-György. 638.
Tápió-Szent-Márton. 638.
Tárkány. (Bihar vm.) 455.
Tárkány. (Komárom vm.) 455.
Tárkány vára. 56.
Tárkány. L. Felső-Tárkány.
Tárnok. 306. 1156.
Tárnok-Oklány. 1041.
Társ. 120.
Tátika. 1041.
Tátra-Lomnicz és Matlárháza. 837.
Teés. 1015.
Tegenye. 962.
Teke. (Kolozs vm.) 442.
Tekerő. 407.
Tekevár, Kocsnál. 448
Telekfalva. 952.
Teleki. 728.
Telepócz. 1061.
Teliske. 791.
Telkesd. 23F.
Telki. 638.
Telkibánya. 90.
Temerin. 179.
Temes-Gyarmat. 886.
Temeser Banat. 881.
Temesi bánát. (Böhm.) 7.
Temes-Kubin. 886.
Temes-Sziget. 886.
Temes-Szlatina. 466.
Temesmegye régmultja. 882.
Temesvár. 886.
Temesvár vára. 56.
Temes-Váralja. (Duplaj.) 887. 1184.
Temesvári bánát. 881.
Temes vármegye. (Petravics.) 57.
Temes-Vukovár. 1184.
Temetvényi vár. L. Hradek. 486.
Temetvény. L. Lukafalu.
Temetvény vára. 56.
Tengöd. 898.
Tenyő. 416.
Teötör. 879.
Tepla. (Liptó vm.) 479. 1166.
Teplicska. (Szepes vm.) 837.
Teplicska. (Trencsén vm.) 925.
Teplicz. (Trencsén vm.) 925.
Teplicza. 162.
Teplicz. L. Szepes-Teplicz.
Terbeléd. 545.
Terebes. (Bihar vm.) 237.
Terebes. (Zemplén vm.) 1061.
Terebes vára. 56.
Terehegy. 145.
Teresel-Patak. 502.
Tereske. 545.
Terény. L. Vásáros-Terény.
Tergovest. 1130.
Terjékfalu. 715.
Ternye. (Sáros vm.) 715.
Ternye. (Zólyom vm.) 1075.
Terzato. 1110.
Tevel. 899.
Técső. 502.
Tépe. 237.
Tés. L. Teés.
Tésa. 387.
Tétény. L. Kis-Tétény.
Téth. 760.
Téth mellett Bagóvár. 339.

Thalheim. L. Dolmány.
Thekevár. 455.
Thornburg. L. Abrudbánya.
Thuin. 1111.
Thuri-Szakállas. 455.
Tiba. 962.
Tibiscum (Karánsebes). 462.
Tibiscum római város. 468.
Tibod. 952.
Tibor. 108.
Tidika. 1040.
Tihany. 1042. 1132.
Tihó. 854.
Tikvavár. 479.
Timár. (Fejér vm.) 308.
Timár. (Szabolcs vm.) 761.
Timsor. 192.
Tinin. L. Knin.
Tinnye. 638.
Tinód. 237.
Tiribes. 376.
Tiriscum castrum, Dobránál. 397.
Tissina. L. Csendlak. 995.
Tisza-Abony. 192.
Tisza-Adony. 192.
Tisza-Beő. 776.
Tiszabeői harang, Egerben. 369.
Tisza-Büd. 761.
Tisza-Dada. 761.
Tisza-Derzs. 416.
Tisza-Dob. 761.
Tisza-Eszlár. 761.
Tisza-Földvár. 416. 1143.
Tisza-Kürth. 416.
Tisza-Ladány. 761.
Tisza-Lök. 761.
Tisza-Polgár. 761.
Tisza-Püspöki. 416.
Tisza-Szent-Márton. 761.
Tisza-Ujhely. 958.
Tisza-Ujlak. 958.
Tisza-Vecseny. 416.
Titel. 178.
Tivadar. 958.
Tobiásfalu. 528.
Tobsdorf. L. Tobiásfalu.
Tófeld (Hochfeld). 791.
Tokaj. 1062.
Tokaj vára. 56.
Tokod. 294.
Tolcsemes. 715.
Tolcsva. 1062.
Toldi. 728.
Toldvár helye Becsali táján. 445.
Tolna. 899.
Tolnai Archidiaconatus. 57.
Tolna-Leperd. 899.
Tolna-Szántó. 899.
Tolna-Tamási. 899.
Tomaj. 461.
Tomaj. L. Lesencze-Tomaj.
Tománya (Althoman). 776.
Tompa. 494.
Tompaháza. 108.
Tompa vára. 486.
Topaj-Szent-Király. 442.
Toplecz. 466.
Toplicza-Káránd. 237.
Toplicza. (Szolnok-Doboka vm.) 880. 1183.
Topolovka. 1062.
Topolya. 1062.
Topolyván. 1062.
Toporcsa. 791.
Toporcz (Topporcz). 837. 1178.
Topschau L. Dobsina.
Torba-Koppánd. 909.
Torbágy. 638.
Torda. 59. 909.
Torda-Vilma. 880. 1183.
Tordos. 407. 1161.
Torja. 364.
Torja vagy Dózsavár Torján. 364.
Torma-Pataka. 880. 1183.
Torna. 90.
Torna vármegye leírása. (Markus András.) 65.
Torna vármegye leírása. (Szalay Mihály.) 65.
Tornallya. 336.
Torneń. L. Pókafalva.
Torniskó nevű földvár. 474.
Tornócz. 576.
Tornovai konvent romjai Szabadhelyen. 119.
Tornyó. 308.
Tornyos-Németi. 90.
Tornyos-Pálcza. 761.
Toroczkó. 911.
Toroczkó-Szent-György. 911.
Toronya. 50.
Torontál vármegye. (Petravics.) 57.
Torzsa. 179.
Topuskó. L. Tapolcza. (Varasd vm.)
Tósok-Berénd. 1015.
Tósnyárasd. 686.
Tót-Diós. 576.
Totesd. 407.
Tótfalu. (Szolnok-Doboka vm.) 880. 1184.
Tótfalu. (Kolozs vm.) 442.
Tótfalu. (Vas vm.) 996.
Tótfalu. L. Sziget-Tótfalu.
Tótfalud. 107.
Tót-Gurab. 686.
Tót-György. 638.
Tótgyúgy. 723.
Tótháza. 442.
Tóthegymeg. 336.
Tóthfalu. 145.
Tóthfalu (Wünschendorf). 837.
Tóti. 237.
Tótkeszi. 900.
Tót-Komlós. 204. 264.
Tót-Keresztúr. 996.
Tót-Lak (Windisch-Minihof). 996.
Tót-Lipcse. L. Zólyom-Lipcse.
Tót-Marokháza. 545.
Tótmegyer. 576.
Tót-Pelsőcz. 1075.
Tót-Próna.
Tót-Raszlavicza. L. Raszlavicza.
Tót-Sok. 576.
Tótszállás. 880. 1184.
Tótvárad. 120. 1142.
Tót-Vázsony. 1015.
Tószeg. 638. 1171.
Tovarisova. 178.
Tök. 639. 1171.
Tőke-Terebes. (Szatmár vm.) 776.
Tőke-Terebes. (Zemplén vm.) 1062.
Tőkés. 192. 502.
Tőkés-Újfalu. 576.
Tököl. 162. 639.
Tököle. L. Tököl.
Tömörd. 996.
Tömöri-szoros. 262.
Tömörkény. 278.
Törcsvár. 316. 1157.
Töre. 162.
Töreki-puszta. 1042.
Török-Bálint. 639.
Török-Becse. 916.
Török-Kanizsa. 916.
Török-Koppány. 728.
Török-Szákos. 887.
Török-Szent-Miklós (S.-Nicolo). 416.
Török-Szent-Miklós. 916.
Törpény. 200.
Töttős. 145.
Tövis. 107.
Tövisegyházi puszta. 1142.
Tövisk vár Szombathelyen. 119.
Trahova.
Trajánhíd. L. Szörénytorony.
Trakostyán. 1084. 1110.
Trapez. L. Ohrid mellett.
Trapold. L. Apold.

Transylvania, Transsylvania, Transilvania. 4². 6 24. 51. 53².
Transylvanicae inscriptiones veteres. 6.
Trau. 1111.
Traun. 120.
Trebinja. 1111.
Trebosztó. 937.
Trebusa. 502.
Trencsén. 925. 1185.
Trencsén vára. 56.
Trestanovci. 1111.
Trhowa. 929.
Tribecs-hegy sánczai. 561.
Tribs. L. Trips.
Trikule. L. Svinicza.
Trinitás. 145.
Trips. 838.
Trocsány. 716. 1175.
Troeglava. 1111.
Troppau. 1130.
Trubin. 162.
Tsállyavár. L. Csállyavár.
Tucsep. 1111.
Tunyog. 776.
Tura. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 639.
Tura. (Szabolcs vm. 761.
Turán. 937.
Turbai-puszta. 900.
Turcsok. 336.
Turczócz. 1062.
Turdossin. 126.
Turicska. 545.
Turja-Remete. 962.
Turják nevű római vár (Gerunzara) Folton. 398.
Turkeve. 466.
Turna. 929.
Turnischa. 1042.
Turn-Severin. L. Szörény-Torony.
Turnul. 466.
Turócz. 937.
Turócz vára. 56.
Turocensis Conventus. 933.
Turóczka. 937.
Turócz-Szent-György. 938.
Turócz-Szent-Mária. 938.
Turócz-Szent-Márton. 938.
Turócz-Szent-Mihály. 938.
Turris-Severina. 1130.
Turopolje. 1087.
Túr-Terebes. 956.
Turzina. 576.
Tusilonics vár. 1085.
Tuzóluka. 576.
Tuzsér. 761.
Tündérvár a Kőrös partján. 209.
Tündérvár nevű őrhely. 232.
Tündérvár nevű várhegy. 437.
Tündérvár, Ménmaróth vára Vár-Sonkolyoson. 238.
Tündér Ilona nevű római castrum. 488.
Tür. 108.
Türje. 1043. 1132.
Tüskevár. 1015.
Türkös. 262.
Tylicz (Galiczia) fatemploma. 29.
Tybold-Darócz, 250.
Tylici. 1130.
Tyuska. 502.

U Ú Ü

Udva. 1062.
Udvard. 145. 146.
Udvard. L. Kossuth.
Udvarhely város. (Szombathy Ignácz.) 941.
Udvarhely. L. Székes-Udvarhely.
Udvarnok. (Nyitra vm.) 576.
Ugocsavár. L. Nagy-Szőllős.
Ugod. 1015.
Ugod vára. 958.
Ugra. 237.
Ugra. L. Szász-Ugra.
Ugrócz vára. L. Zay-Ugrócz.
Újbars. 162.
Újbánya. 162.
Újbárd. 502.
Új-Banovce. 1111.
Új-Bogsán. L. Német-Bogsán.
Új-Dézna. (Bars vm.) 120.
Újbánya (Königsberg. Zólyom vm.) 1075. 1076.
Újegyház. 792.
Újfalu. L. Barcza-Újfalu.
Újfalu. (Komárom vm.) 456.
Újfalu (Neudorf). 887.
Újfalu (Neudorf. Moson vm.) 512.
Új-Fehértó. 762.
Új-Futtak. 179.
Új-Gredistye. 407.
Új-Gyarmat. 162.
Újlak. (Bihar vm.) 237. 728.
Újlak. (Somogy vm.) 728.
Újlak. (Temes vm.) 887.
Újlak (Neusiedl. Vas vm.) 996.
Újlak. (Szerém vm.) 1111. 1134.
Újlak vára. 56.
Új-Lehota. 162.
Új-Leszna. L. Alsó-Erdőfalva.
Újlót. 162.
Új-Lubló. 838.
Új-Malomsok. 352.
Új-Moldva. 466.
Újnémeth. 854.
Új-Orsova. 466.
Új-Palánka. 887.
Új-Palánka. L. Munkács.
Új-Palánka vidéki földvárak. (Ormos.) 32.
Új-Paulis. 120.
Újsóve. L. Sóve.
Új-Szent-Anna. 120.
Újszékely. 952.
Új-Szőny. 457.
Új-Sztuzsicza. 963.
Újvár. L. Érsekújvár.
Újváros. L. Avasújváros.
Újváros (Neustadt). 528.
Újváros. (Szatmár vm.) 776.
Újvároska. 576.
Újvásár. 336.
Újvidék. 179. 1143.
Új-Zerinvár. 1043.
Uklina. 192.
Ulics-Kriva. 1062.
Ulpia Trajana. L. Várhely.
Ulman-Baracs. 900.
Umrla-Lehota. 336.
Undrovácz (Wondorf). 749.
Ungvár. 962.
Ung vára. 55. 56.
Unin. 576.
Unternussdorf. L. Alsó-Diós.
Ung. 294.
Ungarn Königreich. 7.
Ungaria Historia. (Sponcir.) 42.
Ungarn Rundgemälde. (Theile.) 46.
Ungarn 1688. 47.
Ungarns Geographie. (Windisch.) 48.
Ungarns Beschreibung. (Zeiler.) 49.
Ungarns Beschreibung. (Pürkenstein.) 35.
Ungarns Merkwürdigkeiten. (Szepesházy.) 43.
Ungarn und Siebenbürgen. 47.
Ungarn (von) Hauptgewässer. 25.
Ungarns Örter und Städte. (Historisches Ideal.) 19.
Ungarn vor 100 Jahren. (Friedl.) 15.
Uppony. 250.
Urai-Ujfalu. 996.
Uraj. 336.
Úrbér. 1043.

Úrkút. 1015.
Úrmező. 503.
Úrvölgye (Herrengrund). 1076.
Urwegen. L. Szász-Orbó. 792.
Usicza. 1112.
Uszfalu. 716.
Usz-Peklész. 716.
Usz-Salgó. 716.
Usztató. 854.
Uzdi-Szent-Péter.
Uzon. 364.
Uzsa. 1043.
Uzsok. 964.
Üreg. 577.
Ürgeteg. 237.
Ürmény. 577.
Ürmincz. 577.
Ürmös. 108. 272. 1168.
Ürögh. L. Magyar- és Német-Ürögh.
Üröm. 639.
Üzbég. 577.

V W

Vaád, Vád. L. Rév-Kolostor.
Vaál. 308. 1156.
Vacsárcs. 272.
Vacsi. 639.
Vadas. 639.
Vadasd. 494.
Vadász. 120.
Vadkert. L. Tereske.
Vadna. 250.
Vadosfa. 750.
Vadverem. 108.
Vagyócz. 577.
Vaiszló. 145.
Vaja. (Maros-Torda vm.) 494.
Vaja. (Szabolcs vm.) 762.
Vajasd. 108.
Vajaskér. 728.
Vajda. 237. 686.
Vajda-Hunyad 103. 407. 1161.
Vajda-Kuta. 424.
Vajda-Szent-Iván. (Maros-Torda vm.) 494. Tévedésből Torda-Aranyos vm.-ben is említve. 912. 1167. 1148.
Vajk. 577.
Vajnág. 503.
Vajszka. 180.
Vajta. 308.
Valarika-Béla. 577.
Valaszka. 1076.
Valány. 237.
Valcsa. 939.
Val Cassone. L. Veglia-sziget.
Valeadeni. 467.
Valeapaj. 467.
Valkó. (Bihar vm.) 237.
Valkó. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 639.
Valkó. (Szilágy vm.) 855.
Valkócz. 163.
Valkóvár romjai. L Nagyfalu.
Valpo. 1112.
Valykó. 337.
Vanyiskócz. 716.
Varanno. 1062.
Varasd. 1112.
Varasd megyéről. (Jankovics Gy.) 1083.
Varbácz. 91.
Varbó. 546.
Vargonya. 715.
Vargyas. 952.
Varjuvár. 308.
Varjuvár (= Templom-kastély) Köpeczen. 361.
Varsány. (Hont vm.) 387.
Varsány. (Nógrád vm.) 546.
Varsolcz. 855.
Vas. 452.
Vas m. (Fröhlich.) 63.
Vasad. 855.
Vasas-Szent-Iván. 880.
Vas-Berzenze. 1076.
Vas-Dobra. 996.
Vasecz. 480.
Vaskapu. (Szolnok-Doboka vm.)
Vaskapui-szoros. 467.
Vaskoh. 237.
Vaskút. L. Bács-Vaskút.
Vaskút. (Vas vm.) 996.
Vas-Megyér. 762.
Vasvári sánczok. 58.
Vas-Vecsés. 996.
Vasmegye monogr. 966.
Vas vm. régészeti térképe. 966.
Vasvár. 996.
Vasvár vára. 56.
Vaszar. 146.
Vasztély. 308.
Vácz. 639. 1171—1173.
Vácz vára. 56.
Váczduka. 1173.
Váczi Schematismus. 40.
Vácz-Hartyán. 641.
Vácz-Kisújfalu. 1174.
Vácz-Szent-László. 631. 641.
Vádkeszi. L. Komárom.
Vág. 750.
Vág-Besztercze. 929. 1185.
Vág-Besztercze vára. 56.
Vág és Vidéke. (Lovcsányi.) 25.
Vága. 686.
Vág-Királyfa. 577.
Vágőr (Sztrázsa). 577.
Vág-Podhrágy. 930.
Vág-Sellye. 1157.
Vág-Szerdahely. (Nyitra vm.) 577.
Vág-Szerdahely. (Pozsony vm.) 686.
Vág-Újhely. 577. 930 1169. 1185.
Vág-Vecse. 577.
Válaszút. (Kolozs vm.) 442. Egy része Szolnok-Doboka vm.-ben is említve. 880. 1164 1183.
Válaszút. (Szatmár vm.) 776.
Váldhid (Waldhütten). 528.
Vámos. (Borsod vm.) 251. 728.
Vámos. (Somogy vm.) 728.
Vámos. (Veszprém vm.) 1016.
Vámos. (Zólyom vm.) 1076.
Vámos-Atya. 193.
Vámos-Család. 997.
Vámos-Györk. 376.
Vámosladány. 163.
Vámos-Láz. 238.
Vámos-Oroszi. 776.
Váncsfalu. 503.
Váncsod. 237.
Várad. (Hont vm.) 378.
Várad vára. 56.
Váradelőhegy. 238.
Váradi püspökség története. (Bunyitay. 7.)
Váradja. (Varadia.) 888.
Váradka. 716. 1175.
Váralja. (Háromszék vm.) 364.
Váralja. (Hunyad vm.) 410.
Váralya. (Szilágy vm.) 855.
Váralya. (Tolna vm.) 900.
Várasd. 900.
Várbércz vára Kis-Borosnyón. 361.
Várbérczi nevü törökvár, Lisznyón. 361.
Várerőse nevű várhely. 360.
Várdomb. (Tolna vm.) 900.
Várfalva. (Torda-Aranyos vm.)912.
Várgede. 337.
Várhegy. (Háromszék vm.) 364. 494.
Várhegy nevű domb földvára Sajó-Gömör mellett. 334.
Várhegy. (Maros-Torda vm.) 494.
Várhely. (Besztercze-Naszód vm.) 200.
Várhely. (Háromszék vm.) 364.

Várhely. (Hunyad vm.) 103. 410. 1162.
Várhelyi római feliratos kövek Brazován. 393.
Várhelyről Hátszegre hurczolt római kövek. 398.
Várhelyi kövek Oláh-Brettyén. 403.
Vári. 193.
Várkesző. (Vas vm.) 997. Felsorolva Sopron vm.-ben is. 750. 1176. 1186.
Várkony. 146.
Várkony. (Borsod vm.) 252.
Vármező. (Szilágy vm.) 855. 880.
Vármező. (Szolnok-Doboka vm.) 880.
Várna. 930.
Várpalánka. L. Munkács.
Városfalva. 952.
Vár-Hodász. 997.
Várin. L. Várna.
Városlöd. 1016.
Város-Szalónak. 997.
Várpalota. L. Palota.
Vár-Sonkolyos. 238.
Vásárhely. (Zemplén vm.) 1063.
Vásáros-Dombó. 193.
Vásáros-Námény. 193.
Vásáros-Terény. 546.
Vásárút. 686.
Vásártelke. 442.
Vásonykő. 1016.
Vásza vár Bükszádnál. 359.
Vát. 998.
Váthi-Szent-Kút. 578.
Vázsony. 728.
Vecsés. 641.
Veczel. 389. 412. 1162.
Veczer vagy Veczel. L. Baróth.
Vedres-Ábrány. 238.
Vedrőd. 686.
Veglia-(Krk)sziget. 1086. 1113.
Vehécz. 1063.
Vekerd. 238.
Velem. 998.
Velemér. 998.
Velencze. 308. 1156.
Velezd. 778.
Velika. 1113.
Velkó-Pole. 163.
Velsicz. 163.
Velyopolya. 1063.
Veltsitz. 1144.
Venczellő. 762.
Vendégi. 91.
Venter. 238.
Veprovácz. 180.
Verbász. 180.
Verbó. 578.
Verbócz. 578.
Verd (Werd). 528.
Verebély. 163. 578.
Vereb. 309. 1158.
Vereczke. 1158.
Veresegyház. 108.
Veresmart. 778.
Veresmart (Rotbach). 262. 792.
Veresmarth. L. Vörsmart. (Heves vm.)
Verespatak. 108.
Verhó. 578.
Verőcze. 546. 1083.
Versecz. 888.
Verseczvidéki földvárak. (Ormos.) 32.
Verseg. 641.
Versend. 146.
Vepini-puszta. 1016.
Venyimi. 309.
Vessződ (Zieden). 528.
Veszele. 126.
Veszele. L. Vígvár.
Veszprém. 1016. 1132.
Veszprém vára. 56.
Veszprém egyházmegye. 1001.
Veszprémi püspökség alapítása. 1002.
Veszprémi püspökség oklevéltára.
Veszprém vm. helységei. 1001.
Veneczia. 716.
Vetahida. 728.
Veteráni-barlang. 467.
Vetés. 777.
Vezekény. 376. 686.
Vezend. 778.
Vezseny. L. Tisza-Vezseny.
Vécs. 376.
Vécs. L. Maros-Vécs.
Véczke. 952.
Véd. 238.
Vég-Ardó. L. Beregszász-Végardó.
Végardó. L. Szőllős-Végardó. 958.
Vég-Ardó. (Zemplén vm.) 1063.
Végles. 1076.
Végles vára. 56.
Vég-Szendrő (Semendria.) 1130.
Vég-Szent-Mihály. 916.
Végvár (Rittberg). 888.
Véménd. 146.
Vép. 998.
Vércsolog. 238.
Vértes. 238.
Vértes-Somlyó. 457. 1164.
Vértes-Szent-Kereszt. 457. 1164.
Vésztő. 238.
Véza. 108.
Viborna (Bierbrunnen). 838. 1177.
Vichnye-Pereszény. 164.
Vicsa. (Bihar vm.) 238.
Vicsa. (Szilágy vm.) 855.
Vicsáp-Apáti. 568.
Vicze. 880.
Vidernik. 838.
Vidombák (Weidenbach). 253. 262.
Vidornya-Lak. 1044.
Vidoncz. L. Vidorlak.
Vidován. 578.
Vidovcze (?). L. Vidorlak.
Vieszka. 163.
Vieszka-Ladomir. L. Kisfalud és Garam-Mindszent.
Vígtelke. 337.
Vígvár (Veszele). 578.
Vihnye. 164.
Vihuti-apátság. L. Ó-Bébe.
Világos. 120.
Világos vára. 56.
Viljevo. 1113.
Világos vár Ménfőnél. 347.
Vilkócz. L. Kis-Kunchfalu.
Vilonya. 1018. 1186.
Villámos. 998.
Villány. 146.
Vilmány. 91. 1140.
Viminacium. L. Temes-Sziget.
Vimpácz (Wimpassing vagy Himpecz). 750.
Vinga. 888.
Vingard. 108.
Vinkovci. 1113.
Vinna. 964.
Vinna-Banka. 964.
Vinyest. 120.
Virágos. 146.
Virivitica. 1113.
Visegrád. 3. 641. 1134. 1173.
Visegrád vára. 56.
Visegrád-hegy vára. 559.
Visk. (Hont vm. 388.
Visk. (Máramaros vm.) 503.
Viska. 964.
Viskócz. 716. 1063—4. 1175. 1185.
Viskovácz. 1113.
Visnyó. 251.
Vista. 1164.
Vistuk. 687.
Visz. 728.
Viszlava. 716.
Viszló. 146.
Visznek. 376.

Viszolya. 442.
Visztő. 204.
Vita. L. Nemes-Vita.
Vitalj. 1113.
Vitán. 458.
Vitánvára. 310. 1257.
Vitéz. 716. L. még Nagy-Vitéz. 712.
Vitfalu (Vitkócz). 838.
Vitkócz. 578.
Vitkócz. L. Vitfalu.
Vitnyéd. 750.
Vittencz. 579.
Vízakna. 108.
Vizesrét. 337.
Vízlendva. 999.
Viznek. 122.
Vízvár. (Komárom vm.) 458.
Vízvár. (Zala vm.) 1044.
Vizsoly. 91.
Vokány. 146.
Volkány. 262.
Volkány (Wolkendorf). 528.
Voloszánka. 964.
Vorfu lui Portu. 792.
Völts. 880.
Vönöczk. 999.
Vörcsök. 1044.
Vörösalma. 716.
Vörösberény. 1018.
Vörösklastrom. L. Lechnicz.
Vöröskolostor. 480.
Vöröskő (Pybersburg). 597.
Vöröskővár. 56.
Vörösmart. 376.
Vörömarth. (Baranya vm.) 146.
Vöröspatak. 103.
Vöröstemplom. 888.
Vöröstorony-Szombat. 792.
Vörösvár. (Nyitra vm.) 579.
Vörösvár. (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.) 643.
Vörösvár. (Vas vm.) 1000.
Vöröskő (Piatra rosii) várrom. 401.
Vraczeogáj. 888.
Vrchovina-Bisztra. 964.
Vradnik. 1086.
Vranai perjelség. 1084.
Vranduk. 1113.
Vranik. 1113.
Vrdnik manastir. 1113.
Vrhovec. 1114.
Vriczkó (Münich-Wiese). 939.
Vucskómező. 504.
Vulka-Pordány. 750.
Vulkán. 412.
Vukovár. 1114.
Vurpod (Burberg). 792.
Vurfu-tornya nevű csúcs vára. (Márki S.) 116.
Vychodna. 480.
Walachisch-Eibesdorf. L. Oláh-Istvánfalva.
Waldhütten. L. Váldhíd.
Wandorf. L. Lakfalva.
Wanndorf. L. Bánfalva.
Warisdorf. L. Nagy-Barom.
Wartburg. L. Szemecz.
Weidenbach. L. Vidombák.
Weingarten. L. Vingard.
Weiszkirch. L. Szász-Fehéregyház.
Werd. L. Verd.
Wernigerode harangjai. (Rómer.) 22.
Wihits. L. Bihács.
Willesdorf. 999.
Windischgarsten. (Vas vm.-ben?) 1000.
Windisch-Minihof. L. Tótlak.
Winten. L. Tótfalu.
Wucsing. L. Bucsu.
Wimpassing. L. Vimpácz.
Wolkendorf. L. Volkány. (Brassó vm.)
Wolkendorf. L. Volkány. (Nagy-küküllő vm.)
Woltmár. L. N.-Folkmár.
Wrana. 1114.
Wondorf. L. Undrovár.
Wondorf. L. Zuan.
Wölcz. L. Völcz.
Wurmloch. L. Baromlak.

Z Zs

Zabava. 716.
Zabar. 337.
Zabola. 364. 1159.
Zabna. 1064.
Zabres. 126.
Zagrebu. L. Zágráb.
Zagyilszka. 194.
Zagyva. 546.
Zagyvafő vára. 546.
Zahling. L. Kis-Körtvélyes.
Zajkány. 412.
Zajzon. 262.
Zakamene-Kilm. 126.
Zakó. 939.
Zala-Apáti. 1044.
Zala Egerszeg. 1044.
Zala-Felvácz. 1044.
Zala-Lövő. 1044.
Zala-Szántó. 1044.
Zala-Szent-György. L. Szent-Györgyvár.
Zala-Szent-László. 1044.
Zalavári castrum. 1045.
Zalamegye. (Fröhlich.) 53.
Zalamegyére vonatkozó jegyzetek. 1021.
Zala és Pécs Privina tartományában. (Stessel J.) 136.
Zala vm. tört. 1022.
Zalamegye. (Rómer.) 62.
Zalatna. 103. 109. 1114.
Zalán-Kemény. 1114.
Zalány. 364.
Zalkód. 762.
Zalnok. 855.
Zalticza. 467.
Zamarócz. 931.
Zamárd. 729.
Zaosztrog. 1117.
Zamcsek-Lehoczka nevű földvár. 477.
Zapugér. (Németh Béla.) 127.
Zaránd. 13. 122. 412.
Zarandiensis Comitatus descriptio. (M. Bel.) 51.
Zaránd egyházmegye története. (Ráth K.) 36.
Zaránd vármegye. (Kozma.) 24.
Zarkaház-Bádonfa. 1000.
Zaricsó. 964.
Zaskó. 128.
Zasztranye. 931.
Zata. 1134.
Zavadka. (Gömör vm.) 338.
Zavadka. (Szepes vm.) 838.
Zavadka. (Zemplén vm.) 1064.
Zavat. 688.
Zay-Podhrágy. 930.
Zay-Ugrócz. 930.
Zay-Ugrócz vára. 56.
Zazár. 778.
Zábor. 939.
Zábrány. 888.
Zádorfalva. 338.
Zádori. 729.
Zádorlak. (Temes vm.) 889. Említve Arad vm.-ben is 122. h.
Zágon. 364.
Zágor. 424.
Zágra. 200.
Zágráb. 1085. 1086. 1088. 1114.
Zágrábi czímer. (Boncz Ö.) 140.
Zágrábi püspökség. 1087.
Zágrábi érsekség. 1087.
Zákány. 729.
Zám. (Hunyad vm.) 412. 762.
Zámi-puszta. (Szabolcs vm.) 762.
Zámi apátság. 8.

Zámoly. 310.
Zámsok nevű hegyen templom nyomai. 332.
Zánka. 1045.
Zánoly. 1157.
Zára. 1081. 1083. 1117.
Zápolti. 778.
Zástyi apátság. 122. 252.
Zástyi. L. Bizere.
Zástyi. L. Csicsérsziget.
Zástyi. L. Borsod vm. is.
Závod. (Pozsony vm.) 687.
Závod. (Tolna vm.) 900.
Závoda. 580.
Zboj. 1064.
Zebegény. 388.
Zebenik vár. 96.
Zebernik. 110.
Zeherje. 338.
Zeiden. L. Feketehalom.
Zelemér. L. Debreczen.
Zeleméri csonkatorony. 356.
Zemplén 1064.
Zemplén vára. 56.
Zemplén-Tarány. 1064.
Zendersch. L. Szénaverős.
Zengg. 1084. 1118.
Zengőhegy. L. Hosszúhetény.
Zenta. 180.
Zerin vára. 56.
Zerinvár. L. Új-Zerinvár.
Zetelaka. 952.
Zeten vára. 56.
Zeykfalva. 412.
Zichyfalva. 310. 1157.
Zics. 730.
Zied. L. Vessződ.
Zilah. 855.
Zimony. 1119.
Zipser Altäre. (Die Meister.) 28.
Zircz. 1018. 1132.
Zlatgora. 1120.
Znio vára. 56.
Znióváralja. 939.
Zobák vidéke. (Németh Béla.) 131.
Zoborhegyközség. 580.
Zolna. 1076.
Zolos vára. 56.
Zólyom. 1065. 1076.
Zólyom-Acsaháza. 1076.
Zólyom-András. 1080.
Zólyom-Lipcse vára. 55. 1079.
Zólyom-Radvány. L. Radvány.
Zohor. 688.
Zomba. 900.
Zombor. 180.
Zombor vára. 56.
Zotin. 1134.
Zrinyifalva. 1046.
Zuan (Wondorf). 750.
Zubogy. 338.
Zuckmantel. L. Czikmántor.
Zuella. 1064.
Zugó. 194.
Zumberačke. L. Zsumberek.
Zumbur. 688.
Zutor. 438. 442.
Zuvány. 512.
Zürich. 1130.
Zvonigrad. 1120.
Zwornik. 1120.
Zsabenyicza. L. Görgény-Sóakna.
Zsablya. 132.
Zsadány. 238. 888.
Zsalobina. 1064.
Zsarnócza. 164.
Zsáka. 238.
Zsákfalva. 856.
Zsámbék. 644. 1132.
Zsámbok. 646.
Zsámbokrét. L. Nyitra-Zsámbokrét.
Zsdenyova. 194.
Zsegnye. 718.
Zsegra. 839.
Zsegra-Újvár. 840.
Zselicz. 164. 1143.
Zselicz-Kisfalud. 729.
Zselicz-Szent-Jakab. 730.
Zselicz-Szent-Pál. 730.
Zsember. 164. 388.
Zsemlye. 352.
Zsére. 530.
Zsiberk (Leiburg). 530.
Zsibó. 856.
Zsibritó. 388. 1160.
Zsid. L. Alsó-Zsid.
Zsidinavára. L. Pozsozsena.
Zsidó. 646.
Zsidóvár. 97. 467.
Zsidóvár nevű római város helye Bosoródon. 393.
Zsidovin. 468.
Zsidovin nevű hely római emlékei Kitidnél. 399.
Zsidve (Seiden). 424.
Zsigárd. 688.
Zsikva. 164.
Zsily-Vajdij-Vulkán. L. Vulkán-szoros.
Zsitva-Födémes. 580.
Zsitva-Gyarmat. 164.
Zsitva-tó. 458.
Zsitva-Újfalu.
Zsivogostye. 1120.
Zsolna (Senndorf. Besztercze-Naszód vm.) 200.
Zsolna. (Trencsén vm.) 931.
Zsombor. (Nagy-Küküllő vm.) 530.
Zsombor (Sommerburg). 952.
Zsögöd. L. Csik-Zsögöd.
Zsumberek. 1120.
Zsuppa. 468. 1165.
Zsurk. 762.
Zsuzsavár helye. 518.

SZEMÉLY- ÉS TÁRGYNEVEK BETŰRENDES MUTATÓJA.

A Á

A. A. 588.
A. B. 430.
A. R. 112.
Abafai templom elfoglalása. (Török S.) 428.
Abafi családi kuria romjai. 269.
Abafi Lajos. 584.
Aba Sámuel sírboltja. 375.
Aba Sámuel temploma. 1157.
Abaúj-Torna vm. (Ifj. Kemény L.) 65.
Abaúj-Torna vm. (Károlyi Gy. Hugó.) 65.
Abaúj-Torna vm. mon. (Korponay J.) 65.
Abaúj-Torna vm. mon. (Csorna J.) 66.
Abaúj-Torna. (Sziklay-Borovszky.) 66.
Abbildung 800 Städte. (Meisner.) 1135.
Abbildungen römischer Denkmäler von Patroissa, Paralissa. (Reinhard.) 110.
Abelius Simon síremléke. 256.
Ablakdiszítés. 436.
Ablakfestmény. 226. 291. 898. 919.
Ablakkeret. 437.
Ablakmű. 185.
Ablakok. 490. 980. 1163.
Ablakrács. 677. 680. 835.
Abrosz. 771. 772. 872. 1181. 1183[2].
Academia Istropolitana helye Pozsonyban. 679.
Achamer János harangöntő. 683.
Ackner M. J. 394[3]. 398. 410. 517. 780[2]. 782[2]. 787. 888[3]. 789. 790[2]. 999.
Acta processualia. (Budetin.) 919.
Acumincum római castrum. 1114.
Acumincum vidéke. (Fröhlich.) 1082.
Adalékek Pannonia történetéhez. (Hampel.) 16.
Ifj. Adamik Gy. 549. 551. 562. 575. 1168. 1169.
Adatok a festészethez. (Némethy L.) 306.
Adatok a földvárakhoz. (Ormos.) 32.
Adatok Magyarország műtört.-hez. (Pulszky.) 35.
Adatok Zala vm.-hez. 1022.
Adatok Csanád egyh.-m. tört.-hez. 32.
Adattár Délmagyarország XVIII. sz. tört.-hez. 4.
Adorján Miklós. 396.
Adorján vár romjai Szalárdon. 233.
Aesculap templomából alakított ker. kápolna. 1108.
Agnus Dei. 1112.
Agnus Deiszobor viaszból. 624.
Agnus Dei zárókövön. 935.
Agricola. 429.
Agyagipar tört. (Petrik.) 34.
Agyagipar. (Spitzer Mór.) 41.
Agyagkancsó. L. Cserépkancsó. 225.
Agyagművesség. (Wartha.) 1140.
Agyagműveink elnevezése. (Römer.) 1136.
Aigner Sándor. 332. 381. 385. 599. 736. 1069.
Ajtó. 84. 333. 431. 437. 445. 471. 608. 620. 665. 694. 796. 806. 923. 929. 944. 1080. 1124. 1143. 1170. 1185.
Ajtófelirat. 436.
Ajtókeret. 436. 694. 704[2]. 816[2].
Ajtódiszítmény. 938.
Ajtókopogtató. 673. 680. 835.
Ajtótagozat. 604.
Ajtóvasalás. 247. 937.
Ajtózár. 369.
Akadémia. 2[2].
Akadémiai metszetgyűjtemény. 51.
Akavár nevű dülő. 238.
Alabástrom-Mária-kép. 387.
Alabástrom-síremlék. 715.
Alabástrom-szobor. 566.
Alacsevics J. 1098.
Alagút. 490. 618. 790. 989. 1016.
Alapfalak. 118. 160. 213[2]. 292. 450. 492. 528. 533. 550. 584. 607. 620. 622. 633. 638. 723. 851. 891. 894. 950. 989. 1021. 1030.
Albák. 702. 832.
Albaregalensis Dioecesis. 295.
Albini Zólyomi-család czímere. 235.
Albrich Karl. 783.
Album des Villard de Honnecourt. 12.
Alföldi halmok. (Miskolczi K.) 205.
Alföldi sánczokról. (Téglás.) 1139.
Alfűtés, Hypocaustum. L. Római Hypocaustum.
Alia-család kastélyalapfalai. 486.

Alibasa-emlék. 1187.
Alispáni hivatal jel. L. Közigazg. biz.
Alispáni jel. L. Közig. bíz. jel.
Alm. von Ung. 73. 372.
Almásy-család kastélya. 246.
Alpár Ignácz. 685.
Alsáni Bálint sírköve. 139².
Alsó-Eperjes helyfekvése. (Karácsonyi J.) 116.
Alsóeperjesi vártartomány. (Karácsonyi J.) 116.
Alsó-Fehér Monografiája. 93.
Alsó-Fehér története. 94.
Alsó-Fehér tört. régiségtári Évk. 94.
Alváry. 394. 395. 398. 410.
Altare portatile. L. Oltárkő.
Altchristliche Grabkammer in Fünfkirchen. (Henszlmann.) 137.
Alt Rudolf. 586.
Alte Leutscheu nevű őstelep. 817.
Altemplomok. 583. 640. 904. 1016. 1042.
Altherthümer Römische. 594.
Alterthümer von Ungarn ect. (Koppen.) 24.
Alterthumskunde der Serbischen Donau. (Kanitz.) 1122.
Almás vagy Álmos vára. 945.
Amade halotti tábla. 686.
Amade-kastély. 655.
„Amalazuntha"-ügy. 631.
Ambrozi-féle kastély. 995.
Ambrus I. 914.
Amicus. 3.
Amlacher. 406³. 789².
Ampelum. (Téglás.) 110².
Amphiteatrom. 411. 592. 593. 597. 849. 993. 1107. 1127.
Amphorák. L. Kenyértartók.
Ampolnatartó tárcza. 276.
Ampolnák. 79. 81. 284². 506. 610. 702. 928. 1126.
Anastasius Leontinus építő. 1121.
Anastasius Leontinus székesegyháza. 1107.
András herczeg sírköve. 1122.
Andrássy András ajándéka. 331.
Andrássy Béla. 751.
Andrássy-család uri lakása Kenyheczen. 85.
Andrássy grófok czímere. 845.
Gr. Andrássy G. kastélya. 1061.
Andrássy Gyula. 247.
Andrássy János és Péter sírkövei. 327.
Andrássy-kastély Dernőn. 68. 321.
Gr. Andrássy-féle kastély Betléren. 319.
Gr. Andrássy-kastély falai Csik-Szent-Királyon. 268.
Andrássy-féle kastély Oláhpatakon. 330.
Andrássy Péter sírköve Kassán. 77. 327.
Andrejkovics János. 1142.
Angern Joachim emléktáblája. 695.
Angyalföldi castrum. (Antal Gábor.) 681.
Angyán György. 409.
Antal Gábor 681.
Antal Mihály. 357.
Antal József. 413.
Antik emlékek a M. N. Múz.-ban. (Hampel.) 17.
Antik vízvezeték. L. Római vízvezeték.
Antipendiumok. 79². 155. 228. 378. 612. 696. 835. 1056. 1057.
Antiphonale. 303. 611.
Antiphonarium. 343.
Antiquar-Katalogus. 3.
Antiquarius-Katalogus. (Ranschberg.) 46.
Antiquitates Com. Jaurinensis. (Enessei G.) 339.
Antiquitates Romanorum. (Schönvisner.) 41.
Antonio Carlone. 740.
Anzeiger für Kunde. 258.
Anyavár vagy Sátornya helye. 900.
Apaffy fogarasi kincstára. (Thallóczy L.) 314.
Apaffy által épített templom. 874.
Apaffy-kastély. 95. 195. 1140. 1144.
Apaffy-féle kastély Erzsébetvároson. 420.
Apaffy Gergely ezüst czímere. 433.
Apaffy György síremléke. 513.
II. Apaffy Mihály sisakja. 1123.
Apavára-sziget. 415.
Apácza-kolostor. L. Zárda.
Apátságok. 69. 85. 107. 114. 115. 118. 130. 150. 152. 167. 170³. 171². 173. 178. 210. 212. 213². 217. 218. 219. 221. 222². 234³. 241. 243. 250. 252. 263². 273. 275. 289³. 297. 300⁷. 315. 324. 325. 373. 374. 375. 376. 378. 388. 392. 416. 427. 437. 456. 459. 460. 469. 539. 545. 546. 559. 568. 580. 619. 623. 630. 632. 638. 641. 706. 720. 721. 722. 723². 731. 733. 739². 826. 827². 889. 890². 892. 893. 894. 895². 898. 910. 914². 916. 924. 935. 950. 962. 968³. 970. 977. 979. 981. 987. 988. 990. 991. 1001. 1002. 1006. 1008. 1019. 1025. 1030. 1033. 1041. 1042. 1044². 1056. 1059. 1090. 1092. 1093. 1096. 1103. 1104². 1113. 1125. 1145. 1180.
Apátsági magtár. 89.
Apátságok. (Rómer.) 63.
Apátságok. (Ismeretlen. Bunyitay.) 8.
Apollo szobra Zágrábban. 1015.
Aponte nevű római castellum. 888.
Apor-család temploma. 270.
Br. Apor-kastély. 417.
Apor vagy Upor. L. Upor.
Appel Ede. 176.
Apponyi-féle kastély. 549. 558.
Aquae Balisse római fürdő. (Lipik.) 1100.
Aquamanile. 588.
Aquilla János festő. 982. 996. 998.
Arab feliratok. (Hammer—Purgstaller.) 135.
Arabona temetői. (Méri Elek.) 341.
Arab számok.
Aradi Lippert J. 1169.
Aradmegye 200 éves térképen. (Márki.) 1142.
Aranylelet. 1158.
Aranymetszet törvénye. (Myskovszky V.) 692.
Aranymetszet törvénye. (Henszlmann Imre.) 692.
Aradi káptalan. (Balássy F.) 113.
Aradi prépostság. (Márki.) 115.
Aradmegyéről a régiek. (Szőllősy K.) 111.
Aranybányászat. (Pösepnyi.) 35.
Aranybányászat Dácziában. (Téglás.) 44.
Aranymosás. 393.
Aranymosás nyomai. 208.
Aranyművek. (Rómer.) 59.
Aranyművesek. 154.
Aranyműves-czéh. 73.
Aranyolvasztás könyve. 55.
Aranyvár. (Goldberg) Földvárnál. 258.
Dr. Arányi Lajos. 408². 409. 415. 519. 527. 582. 583². 584. 589⁴. 594. 599. 601. 609. 617². 620⁴.

623. 625[2]. 628[2]. 629 632[2]. 633[2]. 634[2]. 636[2]. 637[2]. 638[2]. 639[2]. 641. 644[3]. 645. 646. 1162.
Arce Arva. (De.) 123.
Arcium et castellorum descr. (Mednyánszky.) 55.
Arcium inscriptiones. 54.
Arczképek. 82. 141. 229[2]. 353. 355. 556. 737. 962. 1054. 1108. 1124. 1125. 1127. 1141. 1173[3].
Arczképgyűjtemény. 663.
Archeologiai anyag. (Rómer.) 61.
Archeologiai Bizottság rajztára. 51.
Archeologiai előadások. (Rómer.) 58.
Archeologiai Értesítő. 3.
Archeologiai mozgalmak. (Rómer.) 1137.
Archeologiai gyűlés Egerben. (Rómer.) 1136.
Archeologische Funde, Chronik. (Seidl.) 41.
Arch. irodalom. (Rómer.) 1136.
Archeologiai irodalom Erdélyben. 12.
Archeologiai jegyzetek. (Rómer.) 62.
Archeologiai kéziratok. (Rómer.)
Archeologiai könyvészet. (Rómer.) 1137.
Archeologiai Közlöny. 3.
Archeologiai leletek. 13.
Archeologiai leletek Erdélyben. (Torma.) 16.
Archeologiai levelek. 1021.
Archeologiai levelek. (Torma.) 46.
Archeologia. Magyarországé. (Pulszky.) 31.
Archeologia R. Hungariae. (Lazius.) 55.
Archeologiánk érdekében. (Hadad.) 16.
Archeologisches. (Schuller.) 41.
Archeologiai utazás Baranya vm.-ben. (Németh B.) 135.
L'architect Ravèse. (Rómer.) 1138. 1138.
Archion pentru filologia. 104.
Architecturai izlés. 73.
Architektur, Historische. (Fischer v. Erlach.) 15.
Architektura. (Magyar A. Dömötör.) 12.
Archiv der St. Hermannstadt. 783.
Archiv a délszláv tört.-hez. (Kukuljevics.) 1081.
Archiv. d. Ver. Röv. Ver. Arch. 3.
Archiv. Kentniss v. Sieb. b. 3.
Archontoligia. (Rómer.) 63.
Arm Péter Pál. 7.
Armant János síremléke. 1079.
Arneth Arthur. 3. 593.
Arnold Nándor. 735.
Artophorion, kenyértartó. 1096[2].
Arz G. 789.
Gr. Arz-féle kastély. 988.
Arx Strigoniensis Mathes. 283.
Asbach József. 3.
Aschbach Pr. 1129.
Asztaldísz. 736[2].
Asztalkendők. 83.
Asztalos György. 772.
Asztalos József. 1039.
Asztalterítő. L. Úrasztalterítő. 187.
Athoszi faragványok. 610. 625.
Atlas historicus. (Rómer.) 63.
Atlas Kirch. Denkmäler. (Lind.) 25.
Attila király állít. lakóhelye Szegeden. 277.
Attila király állít. lakóhelye Szentesen. 278.
Attila sírja, sírköve (?) 749.
Auguszt Gerő. 1012.
Augusztics Imre. 1000.
Aurelia Castrina sírköve. 584.
Avar és hun várak. (Székely.) 43.
Avardomb. 884.
Avargyürű. 347. 570. 634. 638. 884. 888. 976. 1170.
Avar-kapu vagy Feketevár maradványai. 1143.
Avarring. 119. 291.
Avarring. Felsőbányai. 53.
Avarring vagy Szent-Anna. (Márki.) 1142.
Avariskokról szóló feliratok kő. 1149.
Avarsáncz. 115. 120. 213. 888. 1142.
Avatás. 136. 137[2].
Avedik Lukács. 420.
Averulinus. 3.
Ábrányi-czímer. 751.
Ádám Iván. 3. 70. 71. 94[2].
Ágnes királyné hímzése. 1123.
Ágnes királyné oltára. 1123.
Ágotha Imre. 566. 743. 1124. 1146.
Ágoston János. 20[2]. 204.
Ágoston-rendi czímer. 1095.
Ágoston-rendi prioratus. L. Apáts.
Ágyu. 3. 550. 587. 861. 1123.
Ágyuöntők. (Kemény. 23. 73.
Ákospalota nevű rom Esztergom mellett. 290.
Áldozó abroszok. L. Úrasztali terítő.
Áldozó pohár. 426. 485. 490. 498 905. 955. 958.
Áldozó szelencze. 343.
Áldoztató kanalak. 343.
Áll. épit. hiv. 125. 197. 449. 452[2]. 820. 961. L. még Közig. biz.
Árkok. L. Földsánczok.
Árokalyi. 253. 254. 258. 262. 364.
Árpádházi síremlékek. (Forster.) 15.
Árpádházi templomaink. 4.
Árpádia. 73. 327.
Árpádkori műemlékek. (Hőke) 19.
Árpád sírja. 584. 605. 606.
Árpádok (Az) és Dalmáczla. (Marczali.) 1085.
Árvay Imre. 297.
Árvay József. 536. 640. 894.
Ásatások. 74[2]. 84. 100. 114. 118[2]. 168. 170. 172. 211. 227[3]. 275[2]. 281. 302. 305[7]. 306. 364. 370. 385[2]. 410. 411. 412. 421. 445. 452. 453. 509. 591. 592. 593. 632[2]. 633. 642. 725. 756. 914, 915. 1031. 1078.

B

B. 1066.
B. G. 3.
B. J. 273.
Babura László. 807. 821.
Bacsák-család sírköve. 662.
Bachich I. 618.
Bacsilla Elek. 98.
Bacskay Béla. 737[2].
Bacskády-féle urilak. 154.
Bacskádyak kastélya. 576.
Bacskády-kuria. 550.
Bagi László. 626.
Bagyari Simon. 1146.
Br. Baich-család sírboltja. 888.
Bainlescu Bertalan. 255.
Bainville József rajza. 311.
Bajcs. (Németh B.) 134.
Bajonvár. 205.
Bakács-(Bakócz-)féle kehely. 556[2].
Bakács-(Bakócz-)kápolna. 283.
Bakics Aladár. 449.
Bakó János prépost arczképe. 353.
Bakótz József. 95.
Bakócz Tamás élete. (Fraknói.) 15.
Bakócz-czímer. 474. 556.

Bakócz-féle Mitra. 284.
Bakócz T. biboros háza. 618.
Bakócz T. kárpitja. 616.
Bakócz Tamás miseruhája. 287.
Bakos Gábor epitafiuma. 320. 321.
Balajthy József. 184[4].
Balassa Menyhért sírköve. 685.
Balassa-czímer. 379.
Balassa-kapu Lévavárán. 158.
Balassa-nemzetség vára. 535.
Balassa P. 204.
Balassa Tamás-féle kehely. 556.
Balassa Zsuzsánna arczképe Kassán. 82.
Balatonban talált falmaradványok. 1036.
Balatonvidéki romok. (Sümeghi.) 1138.
Balás György. 1043.
Balázs Ernő. 553.
Balássy Ferencz. 4. 113[2]. 115. 366. 367. 374. 415. 791.
Balásházy János. 354.
Balázs Sándor. 26.
Baldachin. 979.
Dr. Balics Lajos. 733. 742.
Balog Ágost. 570. 921.
Baloghy-kastély. 419.
Balogh György. 169[2].
Balogh Gyula. 993. 996.
Balogh Lajos. 920. 930.
Balogh Miklós síremléke. 830.
Balogvár. 55.
Balla Antonius 635.
Balla Gergely. 630.
Balla Károly. 1129.
Balla Pál. 169.
Balla Péter. 313.
Ballagi Aladár. 4. 18. 117. 255[2]. 274. 483. 784. 812. 814. 831. 996. 1031. 1039. 1048. 1067[3]. 1069. 1123. 1141.
Balogh Alajos. 1039.
Balogh J. 1035.
Balogh Lóránd. 1169.
Ballus Paul. 667.
Baptisterium. 915.
Baradlay. 601.
Baranyay Ferencz. 281.
Baranyai Franciscus. 281.
Barát Armin. 886.
Baráth István keresztje. 286.
Barátréti alapfalak. 289.
Barbó Miksa kastélya. 150.
Barcsay fejedelem sírhelye. 437.
Barcsayak kastélya. 399.
Barcsay Oszkár. L. Bárczay Oszkár.
Barcsay Klára kelyhe. 359.
Barcsik Márton. 413.
Barkóczy O. 807.
Barkóczy Rosti Zsigmond. L. Rosti Zsigmond. 298.
Barlang. 467. 1111. 1147.
Barlang erőd. 390[3]. 397. 398[2]. 401. 404. 908. 952. 945.
Barlang kolostor. 316.
Barlang lakások. 250. 365. 375. 618. 1091. 1146. 1149.
Barlanglakókról. (Rómer.) 1136[2].
Barkóczy-féle kastély. 1056.
Barlang lakók. (Rómer.) 63.
Barlang-templom Zebegénynél. 388.
Barna János. 4. 768.
Barna Mihály. 1048.
Barndbeis János. 1155.
Baroni J. levele. 108.
Baros-család czímere. 163.
Baróti Lajos. 4. 349. 558[2]. 882.
Baróti Szabó Dávid. 73.
Dr. Barsi. 174.
Barta Szabó János. 1092.
Bartalis Antal. 99.
Bartalus Gyula. 371.
Barth Joh. Conr. 585.
Bartha Boldizsár. 353.
Bartholomaeides Ladislaus. 320. 638.
Barthos Gyula. 4.
Bartók Géza. 500.
Dr. Bartsch Eduard. 689.
Bars vármegye. (Sziklay—Borovszky.) 148.
Barzien festő. 608.
Basa Tamás kuriája. 364. 1159.
Batai Pál sírköve. 890.
Batinics N. M. 1085.
Battista Rana építő. 342.
Battyányi-család terítője. 569.
Batthyány Boldizsár fegyvere, síremléke. 985.
Batthyányak sírboltja. 985.
Batthyány Lajos kastélya. 1005.
Batthyányi-kastély. 303. 559. 684. 969[2]. 972. 973. 978[2]. 991. 992.
Batthyányi primás miseruhája. 287. 625.
Batthyáneum Gy. Fejérvárt. 103.
Baudenkmäler. (Erhaltung.) 13.
Bauernburg. 260.
Baukunst. (Eitelberger.) 12. mann.) 18.
Baumgartner, Norber kapuczinus festő. 302.
Baumkirchner Andor temploma. 947.
Baumkirchner Andor szobra. 947.
Bausnern Samu. 51.
Bazár. 884.
Bazár. 1545. Brassóban. 257.
Bazilika Székesfejérvárt. 305.
Baukunst Mittelalterl. (Henszl-
Bazilita-kolostor. 1142.
Bazilita-kolostor alapfalai. 875.
Bazini Sz. György grófok síremléke. 683.
Bay Ilona. 1093.
Bayer József. 4.
Bacskády-síremlék. 576.
Bálint András. 584.
Bálint József. 484.
Bálványfej. 395.
Bálványok. 453.
Bánffy-család czímeres emlékköve. 365.
Bánffy-család kastélya. 850.
Bánffy-palota Kolozsvárt. 436.
Gr. Bánffy György (Losonczi) halottas czimertáblája. 433.
Bányák. 461. 487.
Bányaművelés (ősi). 466. 870.
Bányász jelvény. 385. 1076.
Bányász szobrok. (Téglás.) 44.
Báncsi-féle ú. n. Burg. 1063.
Bánffy Magdolna síremléke. 1043.
Bárány Ágoston. 913[3].
Bárbátvizi Baja-emléktábla. 880.
Bárczay Oszkár. 69[2]. 71[2]. 76[4]. 77[2]. 73[3]. 85[3]. 90. 91. 139. 150. 153. 189. 223. 227. 235. 245. 247. 284. 291. 302. 349. 370. 409. 415. 538. 608. 671. 681. 684. 713. 715. 731. 750. 751. 755. 766. 784. 801. 808. 818[2]. 821. 830[2]. 837. 838. 840[2]. 849. 877. 962[4]. 964. 979[3]. 1009[2]. 1054. 1057. 1061. 1074. 1112. 1187.
Bástya Enyeden. 105.
Bástyafal. 102. 665. 685.
Bástyák. 257. 434. 525. 587[2]. 588. 590. 614. 684. 697. 698. 733. 740. 744. 748. 754. 786. 787[2]. 823. 861. 901. 1163.
Bátsmegyey síremléke. 991.
Bátorfi Lajos. 1022.
Báthory András pluvialeja. 267.

Báthory Endre címere. 102. 661.
Báthory András kapcsai. 641.
Báthory Endre-féle úrmutató. 612.
Báthory Erzsébet kastélya. 552.
Báthory-ház Kolozsvárt. 436.
Báthory-féle kápolna. 391.
Báthory I. udvari festője. 98.
Báthory István emlékszobra. 758.
Báthory István síremléke. 1125.
Báthory István temploma. 757.
Báthory-kincs a lengyeleknél. 1121.
Báthory Kristóf fejedelem sírhelye. 102.
Báthory Miklós síremléke. 640. 1173.
Báthory Zsigmond címere. 853. 864.
Báthory Zsófia temploma Kassán. 82.
Báthory Zsuzsánna temploma. 763.
Báthory Zs. templomának romjai. 901.
Báthory—Apor-címer. 436.
Bátori A. 1016.
Bátorkővár. 1136.
Baudenkmäle in Ober-Kroatien. (Kukuljevics.) 1084.
Baukunst in Ungarn. (Henszlmann.) 1132.
Baumann F. 1177².
Bavavár nevű földvár. 907.
Beatrix egykori vára. 620.
Beatrix királyné síremléke. 1126.
Bebecz-féle vár, később Páloskolostor. 319.
Bebek-féle vár bástyái. 321.
Bebek Gy. és László-féle Páloszárda. 335.
Bebek Gy. síremléke Görgőn. 71.
Bebek László síremléke. 330.
Bebek síremlék. 90.
Becsületi kibocsájtványok Pannonia és Dácziában. 13.
Bedäus József v. Scharberg. 430². 411.
Bede Jób. 435.
Beéli apátságról. (Vahot.) 1146.
Bednár József. 1172.
Bednár József levele. 273. 531. 533². 541. 545². 638².
Becics V. 1093.
Befestigungen. (German. Neudeck.) 30.
Befestigungen Plane. (Károlyi Árpád.) 54.
Beke Antal. 100.
Beke M. 377. 531.
Beleznay-féle kastély. 633.
Belicza István jel. 323.
Belivár, Bélavár nevű földvár. 878.
Belkényi Adolf. 996.
Bella Lajos. 732. 736. 746.
Bellici Cassoviae.
Belohovszky Tivadar. 179.
Bellovics B. 169. 650. 981.
Bencsik Josephus. 183.
Benczur Béla rajza. 100. 102. 608. 622. 644.
Benczur Miklós. 384. 549. 552. 562. 565. 1057.
Bende Imre kelyhe. 567.
Bene Antal. 4.
Bene Pál—Német Béla. 142.
Benedek Elek. 4.
Bendorf Ottó. 4.
Benedek rajza. 998.
Benedek-rendi apátság. L. Apátságok.
Benedek-rendiek Névtára. 31.
Benedek-rendi rezidenczia. 449. 661. 667. 980.
Beniczky-féle kastély. 159.
Beniczky-síremlék. 1071.
Benkert Anton. 586.
Benkő Ferencz. 4. 105.
Benkő Josephus. 4. 365. 389.
Benkő Károly. 265. 266. 481. 916. 942.
Benkő Sámuel. 244².
Bercsényi M. által épített kastély. 551.
Berecz Károly. 667².
Berecz Sándor. 273.
Berencs vár. 55.
Berkeszi István. 886.
Berky János. 968. 970. 996. 1010.
Berkovics Borbála. 452.
Beretke Zsigmond-féle kuria. 319.
Berényi-féle kastély, úri lak. 550. 555. 563.
Berényi püspök kelyhe. 140.
Bergh Károly. 535. 537². 538. 543². 970. 1021. 1015. 1022. 1028. 1030. 1035. 1036. 1042.
Berger Bálint síremléke. 695.
Bergl János. 608.
Bergl János falképei. 575.
Bergmann Ágoston. 165.
Dr. Bergmann Jos. v. 383.
Bergstädte in Niederungarn. 51.
Berkeny Sámuel metszetei. 1138.
Berichte und Mittheil. des Alterth-Ver. 4.
Berinquier. 4.
Berzeviczy János síremléke. 821.
Bernhard Ferretti. 603.
Bertalan-templom Brassóban. 256.
Bertrandon de la Broquiere. 586.
Berwerth Vilmos. 518. 522².
Berzeviczy Edmund. 715.
Berzeviczy Péter síremléke. 699.
Berzeviczy-síremlék. 709.
Beschreibung des Gouvernem. Szolnok. (Benkő.) 365.
Beschr. d. Königr. Ungarn. (Zeiler.) 1140.
Beschr. d. Königr. Ungarn. (Minsicht.) 1135.
Beschr. Daciae med. 51.
Beschr. Ofen. 585.
Beschr. Summarische, Siebenbürgens. 51.
Bessenyei-czímer. 752.
Bessenyi czímeres sírfelirat. 797.
Beszédes Kálmán. 284. 289. 348. 643.
Beszédes S. 897.
Beszterczebánya vár. 55.
Bethlen-bástya Kolozsvárt. 435.
Bethlen-kastély. 422.
Bethlen-család (Iktári) címere.
Bethlen Gábor lakóháza. 1069. 401. 498. 787. 861.
Bethlen Gábor palotája Nagy-Enyeden. 105.
Bethlen Gábor síremléke Gyulafejérvárt. 101.
Bethlen Gábor síremléke. (Szilágyi S.) 101.
Bethlen Gábor szülő-kastélya. 401.
Bethlen Kata. 483. 485.
Bethlen Katalin-féle kastélyrom. 517.
Gr. Bethlen Péter emléktáblája.
Bethlen Wolfgangus. 4.
Bezegh Gábor-féle ólomtábla. 1072.
Bezegh-kastély. 1072.
Bezerédy-féle úri lak. 976.
Bécsi képes krónika másolása. 61.
Bécsbe szánt bánáti és várhelyi kövek. 410.
Bécsbe szállított templomi kincsek. 602.
Bécsi Magyar Kurir. 211.

Békefi Remig. 4. 239². 374⁵. 540. 566. 632³. 676. 707. 739. 890. 891. 914. 992². 1019.
Békési. 22.
Békésy Károly. 430².
Bél Mátyás. 4. 51. 52. 70. 127. 339². 365. 495. 647. 719. 881. 889. 917.
III. Béla király. 4.
III. Béla egykori síremléke. 305.
III. Béla új síremléke. 601.
III. Béla emlékezete. (Szerk. Forster Gy.) 15. 17.
III. Béla és neje tetemei. 307.
Békényi Alaghi Menyhért arczképe. 1054.
IV. Béla leányának sírja. 1198.
IV. Béla vadászkastélyának romjai. 548.
Bélahegyi vár. 864.
Béldiek udvarháza. 359.
Béldi-kastély. 364.
Béldi Kelemen sírfelirati táblája és síremlék-dombormű. 253.
Bianchi Z. T. 1081.
Biczerdy János. 500.
Bielmann Andreas. 448.
Bierbrunnen Gusztáv. 165.
Bihary. 570.
Bildhauer von Siebenbürg. 36.
Bilincs. 972.
Billikom. 303. 385. 656. 660. 736.
Binnenstrasse in Pannonien. 32.
Birken Sigmund. 5.
Birkenstein. 5.
Billubium római város helye. 1100.
Birkés Endre. 281.
Birói bot. 653.
Biró Béla. 431.
Bitnitz. L. 987.
Biró Gábor síremléke. 946.
Biró György-féle kastély. 428.
Bitzó G. rajza. 114. 115². 119². 853. (Tévesen: Brizó. 121. Tévesen: Biczó.)
Bittó-család kápolnája. 681.
Bizerei (irva: Biczerei) apátság. (Karácsonyi.) 114.
Bizerei apátság romja. (Márki.) 114.
Bizere és Lásty. (Pesty Fr.) 115.
Bizori D. Simpliciano. 1131.
Bizozeri templom. 1171.
Bl. 587.
Blaccorum Terra. (Gr. Kemény J.) 313.
Blaga János. 789.
Blaho V. 842.
Blaskovich Sándor. 636.
Bleyer Jakab. 1043.
Biaschnek S. 591.
Blimberg Tamás sírköve. 695
Blimberg Tamás emléktáblája. 695.
Bleselius Jakab festő. 74. 76.
Bloksay. 565².
Blumelhuber F. 5⁶. 6⁴. 290.
Bobrik. 909.
Bock Fr. 6. 284. 350. 1121. 1129.
Bocskay-féle várból épült kuria. 224.
Bocskay István születés háza. 436.
Bocskay-síremlék. 1049.
Bocskay-sírkövek. 1187.
Bod Péter. 99. 1103.
Bodenehr. 6.
Bodányi M. 809.
Bodenkuti Eufémia. 770.
Bodó Mathias.
Bodon Ábrahám. 329.
Bodnár József. 543. 583.
Boeheim W. 1121. L. még Böheim Vendel.
Bodrog vm. 167.
Bogdán Arthur. 357.
Bogdán József festő. 6.
Boglics Jakab. 1100.
Bognár I. 619.
Boicza. 103.
Dr. Bojničič Iván. 1081. 1116². 1117.
Bojthe Miklós keresztje. 287. 735.
Boldizsár-család czímere. 1179.
Boleszny Antal. 6. 361. 464. 1129.
Bolesny István. 403.
Bolhavár nevű római hídfő maradványai. 620.
Boltozatborda maradványai. 632.
Boltozatzáró kövek. (Cserépből.)
Boltozalzáró kövek. (Isten báránya.) 152. 951. 1004.
Boltozár (?) Ágoston. 6.
Gr. Boltza-féle kastély. 1145.
Bombardius. Michal. 6.
Boncz József. 1031.
Boncz Ödön. 102². 139. 140. 292. 533. 536². 537. 543². 652. 998. 1005. 1043.
Boner Charl. 6.
Bonifacius Anton. 6.
Bongarsius I. 6.
Bongarsius Jakobus. 1131.
Bonis-czímer. 760.
Borbás István jel. 337.
Borbás Ferencz. 939.
Bordán József. 400.
Boselli gróf kastélya. 1114.
Borghesi. 410
Bornemissza-féle ház Kassán. 85.
Bornemissza-féle sarkofág fedele. 399.
Bornemissza-kuria. 318.
Bornemissza Imre. 767.
Bornemissza Pál kelyhe. 566.
Boronkay-család czímere. 163.
Boronkay-család kastélya. 553.
Boronkay-féle kuria. 577.
Boronkay Miklós. 1004.
Boros Samu. 206.
Dr. Borovszky Samu. 26. 66. 148. 177. 200. 206². 263. 275. 317². 548. 621. 648. 966. 995.
Bosa M. 105.
Borostyáni Nándor. 591.
Bors Károly. 629.
Borsod Miskolczi Közm. Egyl. jel. 240. 241. 242. 243². 244. 246. 247. 248. 250.
Boszniai Viktor. 1011.
Bosznia egyházi története. (Batinics.) 1081.
Bosnischen Grabdenkmäler. (Čiro Truhelka.) 1098.
Bosnyák-féle kastély. 564.
Bosnyák Zsófia síremléke. 479.
Bosnyák Zs. mumiája. 925.
Bossányi-féle kastély. 159. 559. 564.
Bota. 249.
Botanica. (Rómer.) 58.
Botka. T. 164. 671.
Bottyán vára. 895.
Bozóth Dezső. 735.
Böheim Vendel. 6. 1106.
Böhm Lénárd. 7⁵. 459. 461. 465. 466. 882. 883. 887². 888. 1128². 1144. 1184².
Bölönyi-féle kuria. 237.
Börzsönyi Arnold. 342.
Bőrkárpit. 815.
Bőrtok. 737.
Böszörményi Károly. 1049. 1052. 1054.
Brassai Samu. 7. 13.
Brand G. 526.
Brand K. 522.
Brankovics Iván vára. 1090.
Brasnics Mijo. 1081.
Brassói ötvösség. (Mihalik.) 313.

Brázay J. 770.
Bredeczky-féle ház Kassán. 84.
Breznyik János. 384.
Breviarium. 39.
Breviariumaink. (Knauz.) 24.
Briedl Fidel. 1002.
Brieve Description. 6.
Bródy F. jel. 171.
Bromet Viliam. 859.
Brósz Károly. 242.
Broser István ötvös. 434.
Bronzajtó. 898.
Bronz keresztelő-medencze. L. Keresztelő-medencze.
Brown E. utazása. 1131.
Browne Eduard. 7.
Bruckenthal-féle képtár N.-Szebenben. 787.
Brucker Ágoston. 555.
Bruckmann F. E. 806. 925.
Dr. Bruckner Győző. 1177.
Brunzenla Martinière. 806.
Brügge-féle flamand iskolából való kép. 1105.
Brüstle. J. J. 128.
Bry Th. 8.
Bubics Ede. 735. 965. 980. 981.
Bubits Zsigmond. 7. 263.
Buccari stb. helyrajza. (Szablyár.) 1087. 1088.
Bucher Ferencz. 1018.
Buchholz-féle imaszék. 1174.
Bucsánszky Nagy Képes Naptár. 536. 537.
Bucsánszky Georg. 924.
Budaházy Tamás. 188.
Budai Ferencz. 127.
Budai Gerő. 181.
Bunea Ágoston. 72.
Budapesti Hirlap. 301.
Budetin vár. 55.
Bugár István. 1170.
Bugáth Ferencz. 609.
Bulič. 1098. 1117.
Bulletino di archeologia. (Spalato.) 1081.
Bunyitay Vincze. 7. 8. 100. 115. 187. 203. 206[2]. 210. 213. 219. 226[3]. 227. 353. 841.
Bunyitay V. jelentései. 210. 211[2]. 215[2]. 219[2]. 225. 230. 231. 233. 235. 356. 438. 440. 844. 846[2]. 847. 848[4]. 849[2]. 850. 851. 852[2]. 853[2]. 856. 1049[3]. 1050. 1052. 1053. 1054. 1056. 1058. 1060. 1061[3]. 1062[2]. 1064. 1145. 1146.
Burgen. (Siebenbürg. sächs.) Sigerus. 41.
Burg nevű hegy Beszterczén. 197.
Burgstall nevű pogányvár. 735. 736.
Burkes Dániel mester. 520.
Bursa. 368. 432.
Bursa, hímezve. 1060.
Busch Balás. 476.
Butor fejlődése. (Menyhért.) 27.
Butorzat. 622. 868[2]. 1074. 1100.
Bútorművesség. (Divald.) 1131.
Büdi Mihály czímere. 189.
Büttner Lina. 152.
Byssus szövetről. (Rómer.) 58.

C Cs Cz

Cabinet festészet. (Findura.) 15.
Camesina. A. R. v. 8.
Campanile. 1106. 1108.
Capistran I. halálának helye. 1111.
Canonica visitatio. 76.
Carnarium. 309. 351. 747. 764. 976. L. még Halotti Kápolnák.
Carthauser Orden-Klöster.
Capesius B. Fr. 522.
Capesius Wilhelm. 790.
Capsula. 612.
Cariophilus (Garofalo. Wagner.) 48.
Carnuntum maradványai. 1127.
Carrara. 1108.
Carrara János. 1081.
Catalog special. (Rómer.) 1136.
Carthusianorum Ecclesia. 480.
Caspar pictor. 73.
Capesius V. 516.
Castellum. 171. 179. 292. 635. 888. 885. 945. 952.
Castellum Onagrium. (Fröhlich.) 170. 1029. 1180.
Castra Trajana. 780.
Castrorum Elenchus. (Rajcsányi.) 57.
Castrum. 98. 130. 135. 144. 146. 222. 161[2]. 291. 294. 296. 301. 326. 357. 358. 361. 363. 367. 387. 392[2]. 394. 397. 398[2]. 400. 405. 406. 411. 412. 430. 438. 440. 442. 447. 448. 452. 461. 462. 464[2]. 465. 466[2]. 367. 468. 487. 489[3]. 492 509. 517. 519. 526. 527. 546. 593[2]. 597[3]. 621[2]. 622. 623. 635. 637. 641. 661. 669. 682. 722. 738. 741. 780. 791. 851. 854. 859[4]. 862. 870. 871. 876[2]. 879. 880. 885. 886. 887[2]. 889[3]. 894. 896. 902. 908[3]. 909. 910. 915. 942. 944. 948. 967. 990. 998. 1012. 1101. 1111. 1114. 1122. 1127. 1128. 1148. 1151. 1158. 1160. 1164[2]. 1165[2]. 1166. 1185.
Castrumok térképe. (Rómer.) 63.
Casulák. L. Miseruhák.
Cellák. 1007.
Central-Comission. 8.
Central-Comissions Mitheilungen. 28.
Centum putei neve. (Téglás) 1165.
Chaholyi-epitafium. 818.
Chaholy-czímer. 818.
Chernel Kálmán. 979[6]. 980[1]. 981.
Cherődy János síremléke. 663.
Chilkó Lajos. 353.
Chishul utazása. (Kropf.) 25.
Dr. Chorényi József. 921.
Gr. Chotek-féle kastély. 648.
Chrenkó Mátyás sírköve. 1028.
Christoforus Daniel Geger festő. 1072.
Chronica avagy oly Beszélgetés. (Bartha B.) 353.
Chronica. (Hungarische Gradelen) 16.
Chronica Regni Hung. 52.
Chronica. (Türkische und Ungarische.) 8.
Chronica. (Ungarische. Bonfinius.) 6.
Chronicon sive Annales Hungarici. 52.
Chronicon Eperjesiense. 770.
Chronicon Ordinis S. Francisci. (Fermedzsin.) 1082.
Chronicon Soproniense. 744.
Chronik. (Hung.-Türk) 8.
Chronik. (Neue) 8.
Ciborium. 184. 249. 343. 374. 505[2]. 507. 561. 566. 569. 626. 655. 678. 702. 735. 805. 806. 809[3]. 810. 818. 819. 833. 1073. 1077.
Ciborium. L. még Oltársátor.
Ciliciumok. 928.
Cimbal falképei. 1031.
Cipariu. 104. 411 909.
Cippus, egyptomi oszloptöredék. 594.
Dr. Čiro Truhelka. 1098.
Citta et fortezze. (Zenoi.) 49.

Codary de Decse fiának sírköve. 1092.
Codexek. (Hamisitói. Mátray.) 27.
Codex inscriptionum. (Steiner.) 42.
Collectanea ad hist. eccl. Protest. Hung. 52.
Collectanea Hist. Eccl. (Krombolz.) 697.
Collectio monumentorum. (Szereday A.) 98.
Collectio Necrologiorum. 52.
Coloniis (de) Romanorum. 11.
Coloniis (de) Romanorum. (Tarlatti.) 14.
Colombus Lázár harangöntő. 269.
Columna-Trajana. L. Trajan-oszlop.
Congressus. (Rómer.) 62.
Compendiosa Notitia d. C. Severiensi. 459.
Contrafet. d. ung. Festungen. (Zimmermann.) 1140.
Constano decretae. (Rómer.) 58.
Conventus Turocensis. 933.
Conversio Bagoar. (Kozáry Gy.) 136.
Cornides. 53. 129.
Coronelli. (Néhol tévesen: Coronini.) 8.
Corporale. 611.
Corpus Christi oltár Pécsett. 139.
Corvin-codex. 1116.
Corvin János czímere. 477.
Corvin János síremléke. 1100.
Corvin-féle kehely. 557.
Corvinák. (Rómer.) 61.
Corvinus Becher. (Tschischka Fr.) 303.
Cosmographia. (Münster Sebastian.) 30.
Cosmographia. (Ptolomeusé.) 35.
Crescens. 10. 100. 184. 796.
Cruciferi-(Keresztes-rend-)kolostor. 705.
Crucsics Iván. 1113.
Cubiculum Pécsett. 137.
Cuccium nevű római telep. 1111.
Cuma I. 370.
Cumont. 8[3]. 9. 99. 411. 594.
Cymbal festménye. 305.
Cs. 354.
Cs. G. 429.
Cs. Gyula. 396.
Cs. L. 537. 998.
Családi élet és háztartás. (Radvánszky.) 36.
Családi czímerek. 403.
Családok. (Rómer.) 61.
Csalányi Gábor. 278.
Csanád vm. Adattár. 113.
Csapó Károly. 304.
Csarnok-sánczszerű töltés. 180.
Csatári Ottó. 348.
Csathy Zsigmond. 226.
Csatt-töredék. 612.
Csauszik József lőcsei festő.
Csák A. 1029.
Csáka Károly. 282.
Csáktornyai Ernuszt czímere. 140.
Csáktornyai Ernust ifj. czímeres emléktáblája. 1115.
Csákyak kastélya Margittán 222.
Csáky Albin. 813.
Csáky-féle kastély. 660.
Csákyak kőczímere. 233.
Csáky-féle urilak. 210.
Csáky Juliánna arczképe. 556.
Csáky—Zichy-czímer. 563.
Dr. Csánki Dezső. 9. 204. 390. 496. 588. 614. 1081. 1131.
Csányi K. 100[3]. 104. 591. 602. 607. 614. 626. 631.
Császár Elemér. 9. 682.
Császár Ferencz.
Császka György. 469[2]. 808. 818.
Csáthy Zsigmond. 235.
Cseh Mihály emléktáblája. 639.
Csehelyi Adolf. 1077.
Csehély Adolf. 943.
Csehély József. 1071.
Csehi Vajda János sírköve. 853.
Cseng Gyula 84.
Csengeri Antal. 2.
Csengetyű. 337. 433. 658. 838. 928. 935. 938. 953. 1003.
Cserei I. 440.
Cserei Mihály. 483. 485[2].
Cseresnyés Sándor. 1013.
Csergheö—Csoma. 9. 77[2]. 807. 818. 830[2]. 262[2]. 1117. L. még Csoma—Csergheö.
Csergheö Géza. 223. 256. 566. 672. 746. 926. 962. 1112. 1128.
Cserey udvarház. 267.
Cserép kannák. 415. 638.
Cserép korsó. 208.
Cserna K. rajzai. 67. 75. 87. 101. 139. 141[3]. 195. 196[2]. 197. 225. 239. 256. 257. 291. 301. 319. 370. 374. 375. 376. 381. 397. 409[2]. 422. 424. 431. 432. 433[2]. 436. 483. 484. 495. 497. 498. 507. 508. 509. 513. 521. 527. 535. 537. 541. 543. 556[2]. 557. 558. 562. 576. 629. 704. 717. 734. 864[2]. 735. 842. 856. 876. 877. 878. 882. 887[2]. 995. 997. 1011[2]. 1056. 1058[4]. 1139. 1162.
Csernel Pál sírfelirata. 498.
Dr. Cserni Béla. 93. 94. 99[3].
Csernoch János. 284.
Cserny K. 100.
Csernyánszky. 429. 1005.
Csete Antal. 720. 1017. 1127.
Csetneki Jelinek Elek. 9. 306.
Csesznekváraljai. 1001.
Cséplő Péter jel. 211. 225. 227. 228[3]. 229[4]. 234.
Cséry-család czímere. 549.
Cséry-család kuriája. 576.
Cséry József. 382.
Csésze. 736. 786[2].
Csifó Salamon. 357.
Csik (Die) Marienburg. 357.
Csikóvár. 1003.
Csikora István. 318.
Csikszentmihályi Sándor. 488.
Csipkekendő. 218.
Csipke története. (Prein.) 35.
Csipkés Elek. 909.
Csippék Sándor. 565.
Csire István. 723.
Csodatevő Máriakép Kolozsvárt. 432.
Csodatevő Máriakép Fiumében. 311.
Csodatevő Máriakép. (Eszterházy.) 13.
Csodatevő Máriakép. 872.
Csoma József. 68. 69. 71. 76. 77. 90. 330. 707. 708. 838. 840. 959. 979. 1053. 1057.
Csoma K. 346.
Csontház. L. Carnarium.
Csontos Károly. 1007[2].
Csorba. 719.
Csorna József. 66.
Csoma—Csergheö István. 321. 1061. L. még Csergheö—Csoma.
Csörszárka. 4. 132. 239. 146. 581. 621[2]. 622. 633. 639. 641[2]. 1174.
Csörszárka Füzes-Abonyban. 371.
Csörszárka. (Réső E.) 37.
Csörszárka. (Rómer.) 63.
Csörszárok. (Henszlmann.) 53.
Dr. Csősz I. 567.
Csúcsíves épületmaradványok. 138.
Csupros kép. (Czobor.) 245.
Csurgay A. 248.
Csuthy Zsigmond. 304. 1043.

Czakó Elemér. 1131.
Czakó János oltárkészítő. 268.
Czebner György emléktáblája. 615.
Czellai József. 549.
Czeiszel Gábor. 543.
Czerny Antal. 811.
Czéhek története. (Szádeczky.) 42.
Czéhjelvények. 1157.
Czéhláda. 1070.
Czéhpoharak. 488.
Czéhzászlók. 552.
Czékus László. 1061.
Cziczhegyi vár. 864.
Czigler Győző. 189. 669. 825.
Czilchert K. 668.
Czilley-féle vár. 1119.
Címerek. 73. 76. 84. 102. 139 140[2]. 162. 163. 189. 223. 224. 233[2]. 234. 235[2]. 242. 243. 249. 256. 285. 319. 329. 333. 344[2]. 346. 365. 379[2]. 401. 403. 409. 433[2]. 435[2]. 436[2]. 471. 477. 492. 498. 506. 508. 549. 553. 554. 563. 564. 565. 566[2]. 567. 568. 599. 601[2]. 604. 613[2]. 614. 615. 628. 632. 643. 651. 656. 663. 664[3]. 673. 675. 676. 678[2]. 685. 688. 691. 699. 700[2]. 708. 735. 737. 746. 751. 752. 758. 769. 771. 776. 787. 802. 808. 809. 818. 836. 840. 841. 845. 849. 852. 853[2]. 861. 864. 877. 911[3]. 921. 926. 929[5]. 938. 955. 962[2]. 968. 971[2]. 990[2]. 991. 997. 1004. 1005. 1011. 1025. 1058. 1072. 1074. 1075. 1076. 1102. 1121. 1124[2]. 1130. 1143. 1147. 1257. 1179.
Címerek. (Művészek.) 31.
Czinár Mór. L. Fuxhoffer—Czinár.
Czink Lajos. 1103. 1113.
Czinner Károly. 267. 277.
Czinedények. 251.
Czinkannák. 185. 250. 338.
Czinkeresztelőpohár. 1183.
Czinkondér. 252.
Czinkupa. 252.
Czintányér. 871.
Cziráky Gyula. 165. 172. 174. 1144.
Gr. Cziráky-féle kastély. 302.
Cziráky-féle úri lak. 977.
Czisztercita apátság. L. Apátságok.
Czisztercita-kolostorok. (Bau und Einrichtung.) 9.
Czisztercziták Névtára. 30.
Czisztercita perjelség. 707.
Czisztercita-rend története. (Békefi R.) 4.
Czobol-féle kuria. 751.
Czobel Lajos. 566.
Czobor Béla. 9[10]. 23. 26. 78. 79[6]. 80[3]. 82. 86. 102. 134. 137. 138[2]. 151. 156. 157. 162. 170. 175. 241. 266. 276. 283. 304. 305[2]. 306. 307[2]. 343[2]. 344[7]. 349. 350. 386. 409[2]. 414. 537. 556. 567. 584. 599. 602. 605. 616. 620. 642. 644. 739. 825. 838. 947. 965. 970. 875. 982. 1067[2]. 1071. 1078[2]. 1081. 1113. 1115. 1118[2]. 1122. 1123.
Czobor-család kastélya. 557. 573. 684.
Czobor-hagyaték. 536.
Czobor—Beszédes. 284.
Czobor Erzsébet grófné temploma. (Zabres.) 126.
Czobor Imre kegyképe. 573.
Czölöpépítés nyomai. 132.
Czölöpépítmények a Fertőben. (Bella L.) 732.
Czuczor G. nyelvészeti tanulmánya. 58
Czudar László sírköve. 349.

D

D. D.
D. J. L. 406.
D. S. 9.
Dabsy-féle kuria. 336.
Dacia aranybányászata. (Táglás.) 1138.
Dacia és Moesia összeköttetései. (Téglás.) 1138.
Dacia helyiratához. (Táglás.) 1138.
Dacia nyug. határa. (Király Pál.) 1133.
Dáczia, Dacia, Dacien. L. még Helynevek mutatójában.
Dagverhaal Van de Vermaar. 585.
Dalmáczia. (Havas.) 1082. 1083.
Dalmáczial epigrafia. (Ljubič.) 1085.
Dalmácziai utazás. (Kukuljevics.) 1084.
Dalmáczia és Raguza. (Kazola Péter.) 1083.
Dalmácziai templariusok. (Ferrari Cupilli.) 1082.
Dalmácziai franciskánusokról. (Fabianics.) 1082.
Dalmácziai szerzetesrendekről. (Fabianics.) 1082.
Dalmáczia. L. még Helynevek mutatójában.
Dalmady Gy. 159.
Dalmatia The Quarnero. (T. G. Jakson.) 1083.
Dalmatia descritta. (Carrara.) 1081.
Dalmatikák. 350. 556.
Danielik. 328.
Danielik: Emlékkönyv. 132. 133.
Dankó József. 9. 283. 284[3]. 348.
Danner János. 537. 539.
Danubius Pannonico-Mysicus. (Marsili.) 27.
Daróczy István által épített kastély Hilgón. 72.
Darstellung d. Heiligen Familie. (Rómer.) 1137.
Darnai K. 1039.
Darvas Orbán. 735.
Daun Berthold. 10. 830.
Dák földvár. 885.
Dák várak Udvarhely vm.-ben. (Téglás.) 942.
Dálnoki Márton. 10. 16.
Dániel-féle kuria. 948.
Dániel János. 614.
Deák Farkas. 10. 36. 47. 195. 429. 433. 486. 487. 488. 518. 524[2]. 574. 592. 593. 642. 672. 743. 783. 867. 935. 932.
Deák József. 630[2].
Decius császár nejének sírköve. 1107.
Declaratio afflicti Status civ. Debreczen. (Pósalaki J.) 353.
Dejardinról. (Rómer.) 1137[2].
Decsényi (Schönher Gyula). 771.
Decsy Antal. 414.
Dedek Crescens 10. 228. 300. 371. 811. 812.
Deésházy (Menyői) Mihály címere. 849.
Delejtű. 113.
Dellinger Frigyes. 128.
Demeter püspök síremléke. 140.
Demeter püspök sírköve. 139.
Dr. Demkó Kálmán. 10. 333. 794[4]. 795. 796. 812.
Denkmal der vier Grafen Esterházy. 160.
Denkmäler in Kroatien. (Bojnisič.) 1081.
Dereghi és Karcsai Somogyi György domborművű képe. 681.

Descriptio inscriptionum eccles. „Széptemplom“ Széless. 282.
Description. 10.
Description du Danube. (Marsigli.) 1133.
Description. L. Brieve Description.
Descriptio Com. Nyitriensis. (Szalóky.) 547.
Descriptio civit. Clauidopolis 429.
Descriptio Cottus Szeveriensis. (Kapy.) 1083.
Descriptio Szitna arcis. 387.
Descriptio Sedium Saxon. (Bausnern.) 51.
Desericius J. 640.
Desjardin Ernő. 13.
Desjardin. (Rómer.) 62. 63.
Dessewffy István síremléke. 324.
Dessewffy-féle kastély. 706.
Devics József. 722.
Devsics Iván. 1104.
Dezső Adolf. 565.
Deutschen Ritter (Die) Philippi. 34.
Deutsch K. levele. 321. 329. 330.
Décsy Mór festménye. 403.
Décsy Sámuel. 1158.
Délmagyarországi földműves. (Pontelly.) 168.
Délmagyarország. L. még Helynevek mutatójában.
Délszláv akadémia munkássága. 1082.
Délszláv epigrafika. (Racsky.) 1087[3].
Délszláv művészek névsora. (Kukuljevics.) 1084.
Dénes—Diner József. 10.
Dénes Ferencz. 796. 815. 838.
Dénes—Monostor prépostság Makra közelében. 222.
Dénes—Monostor térrajz. 114.
Dévai Gergely. 395.
Dévai N. jel. 195.
Dézsy Egyed. 115.
Diadalív Kálváriája. 565.
Diadalkapu. 641.
Diadalívkereszt. 693. 715.
Diana-fürdői római kő. (Bpest.) 597.
Diadalívkereszt. 803. 813. 834. L. még Kálvária.
Die Donau. (Kohl.) 1133.
Diener Lajos. 11.
Dier Lajos. 774. 842.
Dilbaum. 10.
Dilich Wilhelm. 11[3].
Dimitrev Milan. 1099.
Diplomatarium. (Rómer) 63.
Dingráf Gáspár. 508.
Diplomatica (Rómer.) 58.
Diocletian palotája. 1108.
Diószeghi István kelyhe. 1139.
Diptichon. 285[2]. 610.
Diptichon Bernben. 1123.
Dissertationes de Coloniis. 11.
Díszített cserépdarabok. 1060.
Díszöltönyök. 737.
Díszterem. 822.
Divald Ferencz. 1077.
Divald Kornél. 11[3]. 12. 52. 82[2]. 84[2]. 155. 157. 327. 334. 370. 473. 474. 589[2]. 598. 601. 602. 604. 608. 609. 618. 671. 691. 693. 696. 697. 698. 701[2]. 703[2]. 704. 707. 709. 711[2]. 714. 715. 718. 796 795. 798[2]. 802. 803. 804[2]. 807. 813. 815[2]. 818. 819. 821. 830[5]. 834. 838. 1057[2]. 1058. 1060. 1061. 1069. 1070[2]. 1131[4]. 1143.
Divatcsarnok. 374
Divatlap 74.
Divék-nemzetség címere. 568.
Dobay János. 203 325. 326.
Dobay Vilmos. 332.
Dobay-féle kastély. 700.
Dobó Domokosné sírköve. 395.
Dobó István emléktáblája a lévai várban. 158.
Dobó István kastélya a lévai várban. 158.
Dobó István tumbája. 959.
Dobó-síremlék. 367. 370.
Dobossy János. 760.
Dobozy-féle két úri lak. 237.
Dobrinszki Ferencz. 1098.
Dobrovszky Ágoston. 3. 12. 82.
Doby Rezső 31. 82
Dóczi-féle kastély. 152. 164.
Dóczi Zsigmond síremléke 150.
Dóczy emléktábla. 863.
Báró Dóczy Zsigmond emléktáblája. 1053.
Dolánszky Alajos 372.
Dolenecz J. 138. 829.
Dolezsalek Antal. 1044.
Doluskovics. 500.
Dombok. 500. 622.
Dombormű. 75[2]. 126. 137. 138[3]. 139 156. 162. 171. 178. 179. 185. 228. 229. 242[2]. 245. 253 256. 261. 267. 270. 277. 281. 282. 283[3]. 292. 298. 306[3]. 352. 361 369 371. 403. 418. 421. 446. 464. 471. 518. 521 533. 544. 556. 562. 598. 657. 614. 615[3]. 620[2]. 633. 636. 644[2]. 681. 704. 706. 734[2]. 739 740. 742[3]. 747[2]. 771. 791. 798. 801. 803[2]. 807. 833. 876. 877. 913. 969. 973. 992. 1005. 1017. 1029. 1045. 1098. 1102. 1105. 1109. 1116[2]. 1124.
Domborművek (Gyulafejérvárt). 100.
Domborművek (Kassán). 75. 81.
Domborművek (Vizaknán). 109.
Domborműves téglák. 760.
Dominikánus-ház Pécsett. (Német B.) 141.
Dominikánus templomrom. 602. 619.
Domjánszeghi Domján György. 631.
Domokos Domokos sírköve. 357.
Domokosok. (Ipolyi) 21.
Domokos-rendi zárda. L. Zárdák.
Donau-Strand. (Birken.) 5
Donau-Strom (Diedelhelm.) 11
Dongó Gyárfás. 1048.
Donjon. L. Öreg-torony és Torony.
Doniszlovits Vilmos. 165[2]. 171. 180.
Donner-féle szobrok. 671.
Dorfmeister falképei. 140. 345. 724. 727. 830. 778. 986. 990 995.
Dorfinger Jos. And. 586.
Dorner József 881.
Dömötör. 12.
Dömötör érsek sírkőtöredéke. 284.
Dózsa György korabeli vaskorona 437.
Dőri-féle kastély. 742.
Dörre T. rajzai. 72. 102. 108. 115. 151. 156. 161. 169. 190 191. 226 146. 284[2]. 291. 314. 344 379. 386 423 432. 435. 440. 456. 471. 499. 537. 550. 565. 566. 567. 574. 593. 601. 615. 630. 643. 652. 721. 747. 758. 860. 877. 919. 921. 923[4]. 929. 936. 940. 979. 981[2]. 985. 1042. 1076.
Drágfy-címer. 841. 852. 853.
Dragoner Béla 73. 78.
Drahotuszky Ferencz. 540. 560. 568[2]. 570. 571[2]. 918. 919[3]. 922[3]. 923[2]. 924[2]. 925[3]. 929[2]. 932. 1067. 1068. 1074. 1078.

Drahtemail (Hampel.) 17.
Draskóczy-féle kastély. 324.
Draskóczy-féle kuria. 336
Draskovics-féle síremlék. 671.
Draskovics-féle úri lak. 552.
Drágffy-czímer. 233.
Drauth-síremlék. 785.
Dréser J. 514.
Drinóczi. 731.
Druget Eufrosina által épített templom. 1062.
Drugeth-czímer. 613.
Druget-czímeres misemondó-ruha. 962.
Drugeth Gy. síremléke. 664.
Drugeth-féle kastély. 552.
Drugeth Mária sírköve. 1074.
Druzenta Gábor. 469. 477[2].
Ds. 100.
Duálszky J. 567.
Dubay Miklós. 616.
Dudás Gyula. 12[3]. 165. 167[2]. 168[4]. 169. 170. 171[3]. 172[4]. 174 175. 176 177. 178. 180[3]. 182. 273. 275[3]. 276[4]. 640. 1090.
Dudás Ödön. 165[3]. 166[10].
Dudith András ékszerei. 140.
Dugonics András. 606.
Duka-család úri laka. 970.
Dulházy Mihály. 12. 411.
Dunszt Ferencz. 1031. 1032.
Durdik Alajos. 920.
Dürer-féle fára festett kép. 119.
Dürer A. pozsonyi műve. 667.

E É

E. E—i. 317.
E. G. 203.
—e—. 348.
Dr. E. Jonata. 691.
Ebenhöch Ferencz. 339. 343. 347. 351. 505.
Ebédlő. 1181.
Ebédlőmenyezet. 355.
Ebédlőterem. 327. 351. 575. 1155.
Ebédlőterem. L. még Refectorium.
Ebergényi-féle kastély. 992.
Ebner Ladislaus. 1112.
Edelspacher Antal. 410.
Edények. 219. 286.
Edvi Illés Aladár. 12. 76. 86. 465. 661. 672. 692. 708. 710. 1169.
Egerváry-féle kastély. 970.
Egerváry Bereczky püspök síremléke. 971.
Egresvár romjai. 916.
Egri Dezső. 138.
Egri egyházmegye. 366.
Egri Imre olajtartója. 288.
Egri káptalan kőczímere. 249.
Egri Lajos. 767. 955.
Egri Mátyás ötvös. 1140.
Egyed Antal. 889. 892. 896.
Egyetem-czímer Pécsett. 130.
Egyetértés. 177.
Egyház és állam Raguzában. (Vojnovics.) 1088.
Egyházasbükki Dervarics Kálmán. 1022. 1024. 1046.
Egyházi edények. 245. 318. 319. 323[2]. 325. 329[2]. 331. 335. 336. 363. 406. 446. 488. 489. 502. 560. 759. 761. 816. 911.
Egyházi emlékeink állapota. (Myskovszky.) 28.
Egyházi emlékek. (Czobor.) 9.
Egyházi emlékek. 9.
Egyházi ékszerek. (Knauz.) 24.
Egyházi épitk. (Rómer.) 58.
Egyházi földleírás. (Magyarország.) 32.
Egyházi kincsek. L. Egyházi szerek.
Egyházi legyező. (Rhipide.) 1097.
Egyházi legyező. 1099.
Egyházi Műarcheol. (Czobor.) 9.
Egyházi műemlék. (Nagy Sándor.) 30.
Egyházi műemlékek jellemzése. (Vajdovszky.) 795.
Egyházi műemlékek. (Révész I.) 37.
Egyházi művészet. 5.
Egyházi műv. Lap. (Czobor.) 9. 12.
Egyházi művészet. (Ipolyi.) 21.
Egyházi művészet, középkori. (Czobor.) 9.
Egyházi művészet. (Rómer.) 58. 1137.
Egyházi művészetek. (Velics.) 48.
Egyházi öltönyök. 226.
Egyházi öltönyök. (Czobor.) 9.
Egyházi ötvösművek. 226.
Egyházi palást. L. Pluviale.
Egyházi rend érdeme. (Paur.) 633.
Egyházi régészet. (Rómer.) 62.
Egyházi ruhaszekrény. 267.
Egyházi ruhák. 256. 696. 938.
Egyházi ruhák (miseruha stb.) 69. 79[2]. 80[12]. 102. 1153.
Egyházi személyek. (Rómer.) 59.
Egyházi szerek. 151. 153. 203. 211. 222. 245. 249. 258. 260. 343. 350. 355. 550. 568. 606. 636. 664. 705. 709. 716. 770. 771. 782. 844. 846[2]. 848[2]. 850. 860[2]. 861[2]. 865. 870. 872. 874. 929. 1017. 1068. 1072. 1077. 1092. 1094. 1095[3]. 1098. 1108. 1099. 1113. 1117. 1142. 1173. 1179[2]. 1180[2]. 1181[2]. 1183.
Egyházi szerelvények. 226.
Egyházi szerelvények. (Czobor.) 9.
Egyházi székek. 158. 694. 705. 815. 818. 1072.
Egyházi székek. L. még Templomi székek. Imaszékek. Stallumok.
Egyházlátogatás. (Zuhay.) 43.
Egyletek Rómerhez. 63.
Egyptomi oszloptöredék. (Cippus.) 594.
Ehrenberg G. 575.
Ehrenberg H. 849.
Εἰκονογραφια. (Dilbaum.) 10.
Eisenkolb Aurél. 116[2].
Eitelberger E. v. 12. 133. 136. 237[2]. 239. 304. 307. 349. 379. 457. 508. 631. 644. 645. 738. 746. 768. 974[2]. 1011. 1016. 1017. 1029. 1031. 1042. 1082. 1089. 1102. 1105[2]. 1106[3]. 1111[2]. 1118.
Eitelberger—Heider—Hieser. 18.
Ekkert Antal. 605.
Elefántcsont dombormű. 640.
Elischer-féle ház padlásajtaja Bajnán. 85.
Elpusztult helységek. 86. 111. 114. 119. 128. 131[2]. 134[2]. 134[2]. 142. 143. 144[2]. 146. 167. 170. 171. 172[2]. 174. 176[2]. 177. 178. 179[2]. 180. 182. 203. 207[2]. 208[2]. 210[4]. 211. 213[2]. 214[2]. 215. 216. 217. 220[2]. 221. 222. 223. 225. 230. 234[2]. 237. 238[2]. 266. 264. 297. 310. 319. 231[2]. 323. 325. 326. 333. 347. 348. 351[2]. 356. 362. 415. 451[2]. 454[2]. 579. 628. 629. 636. 637[2]. 723[2]. 724[2]. 756[2]. 759. 762. 768. 809. 885. 826. 884. 885. 888. 903[2]. 904[2]. 908. 913. 944. 947. 951. 952. 983. 1006. 1023. 1027. 1149. 1169. 1175.
Elpusztult műemlékek. (Myskovszky.) 29.
Elsülyedt falvak a Fertőben. (Pesty Fr.) 731.
Eltünt vármegyék. (Pesty Fr.) 34.
Gr. Eltz-féle kastély. 1114.

Emericzy János festő. 692.
Emlékérem. 612.
Emlékfeliratok. (Rómer.) 343.
Emlékkereszt. 268. 659.
Emich G. 766.
Emlékkő. 822. 1149.
Emlékkő Monostorszegen. 172.
Emlékkönyv Háromszékmegyéről. (Pótsa J.) 357.
Emlékkönyv. (Károlyi J.) 305.
Emlékkönyv Simor aranymiséjére. 282.
Emléklapok, pannonhalmi. 349.
Emlékoszlop. 103. 268. 332. 466. 558. 577. 659. 679. 686. 1059.
Emlékszobor. 175.
Emléktábla. 84. 163 291[2]. 408. 465. 639. 643. 694. 807. 834. 846. 880. 938[3]. 988. 1053. 1115. 1060.
Endre nápolyi kir. síremléke. 1127.
I. Endre király állít. sírköve. 1042.
II. Endre pénzei. 620.
II. Endre sírja. 601.
II. Endre kir. és leánya képe. 1089.
II. Endre kir. leányának ajándéka. 1089.
III. Endre leányának sarkofágja. 1130.
Endrédi. 588.
Enessei Georg. 339.
Engel Christ. 812.
Ennzing Erzsébet halottas czímertáblája. 678.
Eődörfi-féle sírkövek. 964.
Eötvös Lajos. 52.
Eperjesi Kálmán. 12. 329.
Eperjesi-féle kuria. 523.
Ephemerides. 307.
Epigraphia. L. Felirat stb.
Epitafium. 82. 163. 320. 476. 697. 758. 769. 811. 814[3]. 817. 818. 830. 839. 1060. 1071. 1115. 1166. 1178.
Eravisk-oltár. 591.
Erbrichter nevű ház. 157.
Eszterházy-kastély Eszterházán. 734.
Eszterházy-kastély Kis-Martonban.
Eszterházy-kastély Lékán. 981.
Eszterházy-kastély Német-Keresztúron. 743.
Eszterházy-féle kastély Nyitra-Újlakon. 569.
Eszterházy-féle kastély Szilason. 89.
Eszterházy-kastély Zseliczen. 164.
Eszterházy-kanonok arczképe. 737.
Eszterházy-(Mária-Teresia-)féle úrmutató. 288.
Eszterházy Dániel halottas czímere. 664.
Eszterházy Imre sírszobra. 671.
Eszterházy László. 737.
Eszterházy-gyermekek síremléke. 1013.
Eszterházy-féle kápolna. 1013.
Eszterházy-féle kastély. 980. 1011.
Gr. Eszterházy László halottas czímere. 664.
Gr. Eszterházy Miklós nádor halottas czímertáblája. 664.
Eszterházy Pál. 13.
Etele kardja Vezekényben. 376.
Evva Lajos. 14. 598. 1042.
Ezredéves kiállítás. (Kéziratok.) 54. 55.
Ercsivár nevű földvár. 760.
Dr. Erdey. 375.
Erdély Honterus-féle térképe. (Fabritius.) 1132.
Erdélyi apátságok. (Jakab E.) 1133.
Erdélyi bányászat emlékei. (Téglás.) 406.
Erdélyi érczhegység védművei. (Téglás.) 1139.
Erdélyi László. 349. 1002.
Erdélyi Múzeum. (Brassai.) 7.
Erdélyi Múz. Egyl. Évk. 13.
Erdélyi római feliratos kövek. 13.
Erdélyi utazás. (Schultz.) 1138.
Erdélyi utazás. (Storno.) 1138.
Erdélyi szászok síremlékei. 1124.
Erdődy-féle kastély. 919. 973. 995.
Erdődy-család kastélya. 1096.
Gr. Erdődy G. püspök czímere. 685.
Erdődy-féle kastély. 552. 556.
Erdődy Péter bán sírirata. 1096.
Gr. Erdódy Tamás epitaf. 1115.
Erdős József. 177.
Ereklyemutatók. 610. 927. 1121.
Ereklyetartók. 5. 81. 85. 101. 226. 234[3]. 250. 285[6]. 331. 350. 384. 433. 506. 612. 782. 804[2]. 924[4]. 928[2]. 985. 1089. 1102. 1105[7]. 1116[2]. 1117. 1126[2].
Ereklyetartók, alakja. 13.
Ereklyetartókról. (Rómer.) 1136.
Ereklyetartó oltárka. 624.
Ereklyetartó oltárkép. 624.
Ereklyetartó kereszt. 554. 612. 705.
Ereklyetartó koporsó. 670.
Ereklyetartó kapsula. 625.
Ereklyetartó láda. 1133.
Ereklyetartó mellszobor. 305.
Ereklyetartó mellkereszt. 567.
Ereklyetartók. (Rómer.) 350.
Ereklyetartó szobor. 344.
Ereklyetartó. (Vérereklyetartó.) 151.
Dr. Erődi Béla. 1157. 1158.
Erődítmények. L. Várak.
Erősség. L. Vár.
Erőssy L. 327[3].
Erzsébet királyné szobortöredéke Kassán, 75.
Eskütéri-hidi római kövek. (Bpest.) 597.
Eskütéri-hidi római sirok. (Bpest.) 597.
Essenwein A. 13. 508.
Eszék és Brazza tört. (Klaics.) 1091.
Gr. Eszterházy János. 13. 169. 431[2]. 432[3]. 433. 861.
Eszterházy-emlék Nagy-Vezekényben. 160.
Eszterházy-czímer. 506. 747.
Herczeg Eszterházy-féle kastély. 1167.
Eszterházy-féle kastélyok. 651. 656. 657.
Eszterházy-féle kastély Csákvárott 298.
Eszterházy-féle kastély Léván. 159.
Eulia Cselebi. 1146. 1131.
Ezredévi kiállítás. (Czobor.) 9.
Ezredévi kiállítás katalogusa. 23.
Ezüst dombormű. 449.
Ezüstneműek összeírása. (Rómer.) 1138.
Ezüstneműek összeírása. (Szabó K.) 42.
Ezüst tányér. 415.
Ébenfaasztal. 898.
Dr. Éber László. 11. 13. 76. 101. 242. 581. 588[2]. 595. 615[3]. 701. 706. 806. 838. 1115. 1125. 1132. 1141. 1143. 1146. 1147. 1158[2]. 1162[2]. 1163. 1169. 1186[7]. 1178[4].
Édes Vincze. 246
Égett fal Helembán. 381.
Ékszerek. 422.
Énekkar. 244. 336. 661.

Énekkar. L. még festett énekkar.
Énekkarzat. 1146.
Építés Budapesten. (Pasteiner.) 589.
Építési művészet. 13.
Építésről. (De Architectura.) 13.
Építészet, hadi. 18.
Építészet, hazai. (Pálffy Z.) 33.
Építészet Mátyás alatt. (Pasteiner.) 589.
Építészeti anyagok. (Römer.) 58.
Építészeti emlékeink. (Gerecze.) 283.
Építészeti emlékek. (Pasteiner.) 33.
Építészeti műstylusok. (Myskovszky.) 29.
Építészeti stylusok. (Römer.) 58.
Építészet, középkori. (Ipolyi.) 21.
Építészet, román és gót. 13.
Építészetünk multja. (Huszka.) 20.
Építmények az Alföldön. (XIV—XVI. sz.) 3.
Építmények, román és gót. (Römer.) 62.
Építők. 100.
Építőmesterek. 13.
Építőmesterek. (Kemény.) 73.
Épületek. (997—1114.) 13.
Épület, hengeres. 131.
Épületmaradványok. 87. 117. 852. 862[2]. 899. 915. 925. 949. 950.
Épületmaradványok Csanád egyházmegyében. (Ortvay.) 32.
Épületnyomok. 538.
Épület Mátyás idejéből. 30.
Épülettöredékek. 301.
Épületrészek Budavárból. 601.
Érczkeresztelőmedencze. L. Keresztelőmedencze.
Érdújhelyi Menyhért. 13. 166. 170. 179[2]. 623. 1096. 1104[3].
Érdy János. 13. 14. 305. 455. 463. 606. 619.
Érdy Kálmán. 3. 26. 605. 909.
Éremlenyomatok. (Römer.) 1136.
Érmészet. (Römer.) 62.
Érmészet. (Thaly.) 45.
Érseki palota. 625. 664. 1144.
„Észak-nyugati utam." (Römer.) 61. 1138.
Évkönyvek. (Erd. ev. ref. egyházmegye.) 13.
Évkönyvek. (Erd. Múz. Egyl.) 13.
Évkönyvek. (Felső-magyarországi Múz. Egyl.) 14.
Évkönyv. (Rég. és ember-t. társ.) 27.

F

F. E. 401. 471. 478.
F. K. 151.
Fabinyi János. 418. 520.
Fabianics D. 1082.
Fabó András. 14. 535. 1071.
Fabriczius Károly. 14. 1132.
Faénekkar. 152. 153. 163.
Faépítésünk. (Myskovszky.) 29. 30.
Faépületek. (Römer.) 58.
Fafaragványok. 371. 608. 703.
Fafaragás Magyarországon. (Divald.) 1131.
Fafeszület. 132. 654. 750.
Fagyertyatartók. 496. 571.
Faharangláb. 758. 866.
Faházak. (Römer.) 1136.
Fahrmann Máté. 678.
Faïence, magyar. (Papp J.) 35.
Fakeresztelő-medencze. 253. 555. 706. 712. 1077. L. még keresztelő-medenczék.
Fakeresztelőkut. 1074.
Fakorlát. 608.
Falburkolat. 449.
Falfestés. (Nagy Virgil.) 30.
Falfestészet. (Eperjesi.) 12.
Falfestmények. (Pasteiner.) 33.
Fali fülke. 1074.
Fali fülkék. L. Ülőfülkék.
Fali fülkék. L. Szentségtartó fali fülkék.
Fali óra. 736.
Falkárpitok. 228. 868.
Falképek és azok nyomai. 68. 69[2]. 72[2]. 65. 81. 84. 90. 96[2]. 101. 105. 115[2]. 125. 126. 129. 137. 140[2]. 152. 155. 163. 164[3]. 169. 184. 185[2]. 186[3]. 190. 192[2]. 219. 221[2]. 222. 226. 227. 230. 232. 236. 241. 243. 246. 247. 248. 50. 255. 2257. 260. 265. 266. 268. 278. 280. 292. 307[2]. 310. 313. 320[2]. 323. 324[2]. 326[2]. 327. 330. 332[2]. 337. 345[3]. 350. 351. 358. 361[2]. 362[2]. 368. 369[3]. 371. 372. 376. 379. 385. 386. 392. 393. 395. 396[2]. 401. 402. 404. 405. 407[3]. 408. 410. 412.[2] 413. 416. 419. 420. 421. 431. 433. 470. 473[4]. 474. 475[2]. 477. 478[2]. 484[2]. 486. 487[2]. 488. 490[2]. 491[3]. 492. 498. 500[2]. 501. 504. 513. 515[2]. 520. 521. 524. 544. 545[3]. 636. 640. 645. 651. 658. 659. 661. 671. 674. 676. 681[2]. 685. 686[2]. 689. 692[2]. 697. 699. 700. 702. 705. 708[2]. 799. 710[4]. 712. 724. 727. 730. 733. 738. 742[3]. 744[2]. 746. 747. 748. 750. 753. 757. 760. 761. 763. 764. 766. 772. 788. 790[2]. 791. 798. 802. 805. 807. 808. 810. 811. 813. 822[2]. 824. 827[2]. 829. 833. 837. 838[2]. 839. 841. 845. 847. 856. 867. 868[2]. 873. 875. 876. 882. 895. 903. 907. 910[2]. 919[2]. 922[2]. 929. 935[2]. 936[2]. 937[3]. 938[2]. 942[2]. 943[2]. 944. 946. 947[2]. 950. 954. 957. 959. 960[2]. 969. 970[2]. 973. 977. 981. 982. 986. 987. 989. 990[2]. 992[2]. 995[2]. 996[2]. 998[2]. 999. 1011. 1017. 1021. 1023. 1028[2]. 1031. 1033. 1034. 1036. 1039. 1042. 1044[2]. 1045. 1053. 1063[2]. 1067. 1068. 1070. 1074. 1075. 1077. 1078. 1091. 1093. 1103. 1115. 1143. 1144. 1148. 1155. 1157. 1159. 1165. 1174. 1182. 1185.
Falképek festés módja. (Gerecze.) 15.
Falképek Gelencsén, Bögözön, Bessenyőn. (Szendrei.) 42.
Falképek Magyarországon. (Römer.) 38.
Falképek. (Römer jegyz.) 59.
Falkoner György freskói. 584. 601. 602. 603.
Falkoner József oltárképe. 598.
Falloris Simon. 552.
Falmaradványok. 570. 843.
Falra írt krónika. 519.
Falvak, magyar, a Bárczaságon. 26.
Famenyezet. 1143. L. még Festett famenyezet.
Fanyomatú misekönyv. 1116.
Papersely. 215.
Fapohár. 771.
Faragó János. 642.
Faragott kövek. 230. 234. 437. 827. 948. 952. 986. 1007.
Faragott kőemlékek jegyzéke. 966.
Faragott oszlopok. 1181.
Faragványok. 314. 604. 623. 758. 766[2]. 834. 998.
Faragvány a románkorból. 175.
Faragványok az Olt-híd lábán. 314.
Farkas Ádám. 109.
Farkas Endre. 334.
Farkas K. 423.
Farkas Mihály. 460. 649.
Farkas Pál. 1062.
Farkas Sándor. 273.

Farlati. 14.
Farsch János emléktáblája. 695.
Fasching. R. P. Franciscus. 14.
Faszekrény. 665. 1074.
Fata ect. arcis Csábrág. 374.
Fatemplomok. 68. 87. 89. 95. 96[4]. 97[2]. 103. 104[5]. 105[3]. 107. 108[2]. 113. 116. 125[2]. 126[5]. 183[11]. 186[7]. 187[6]. 188[9]. 190[2]. 191[10]. 192[8]. 194[3]. 197[6]. 198[7]. 199[5]. 200[2]. 207. 216. 217. 218. 219. 224. 231. 232. 246. 267. 270. 314. 316. 321. 322. 326. 327. 358[2]. 360. 362. 404. 417. 418[2]. 419[5]. 421[4]. 422[2]. 423[3]. 424[2]. 425. 426[9]. 427[4]. 428[6]. 429. 437. 438[2]. 439[14]. 440[4]. 441. 442[5]. 470. 475. 477. 481[2]. 482[2]. 483[3]. 485[4]. 486[3]. 487[2]. 489[5]. 491. 492. 493. 494. 495[9]. 496[7]. 497[20]. 498. 499[16]. 500[11]. 501[17]. 502[15]. 503[3]. 504. 518. 522. 523. 526. 549. 689[2]. 690[2]. 699[2]. 700. 705[2]. 707[3]. 710[4]. 711[5]. 712[9]. 713[6]. 716[6]. 722. 753. 756. 764[2]. 766[3]. 767[6]. 768. 769[4]. 770[4]. 772. 773[6]. 774[3]. 775[3]. 776[3]. 770[7]. 772. 773[4]. 774[3]. 775[3]. 776[4]. 778. 779[2]. 783. 789. 790. 791. 792. 805. 808. 810[2]. 812. 818. 832. 838. 841[4]. 843[9]. 844[14]. 845[12]. 846[9]. 847[13]. 848[5]. 849[6]. 850[7]. 851[11]. 852[7]. 853. 854[7]. 855[4]. 856. 857[2]. 858[3]. 859[4]. 860[3]. 861[8]. 862[5]. 863[5]. 865[3]. 866[9]. 867[10]. 868[3]. 869[11]. 870[6]. 871[12]. 872[9]. 873[8]. 874[11]. 875[5]. 877[3]. 878[4]. 879[5]. 880[6]. 901[7]. 902[3]. 903[5]. 904[4]. 905[5]. 906[15]. 907[6]. 908[4] 909. 912. 923. 936. 945. 953[2]. 954[3]. 955[3]. 956. 957[3]. 958. 959[5]. 960[3]. 962[5]. 963. 964[4]. 1050. 1051[2]. 1053[2]. 1055[2]. 1056[2]. 1059. 1062[2]. 1064. 1071. 1126. 1130. 1141[2]. 1158. 1167. 1174[5]. 1175[4]. 1176. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183[12]. 1184[2].
Fatemplomok (Holzkirchen, Haas). 16.
Fatemplomok szerk. (Rómer.) 63.
Fatemplomokról. (Gyárfás.) 413.
Fatemplomainkról. (Rómer.) 1137.
Fatemplomokról Sárosban. (Mysk. V.) 690.
Fatorony. 148. 185. 187. 190. 193. 220. 228. 322[2]. 326. 338. 374. 476. 541. 545. 757. 762. 765. 773. 828. 935.
Fazekas-czéh. (Rómer.) 62.
Fazekas-ipar. (Papp J.) 33.
Fazekas körjegyző jel. 250.
Fábián. F. 388.
Fábián Gábor. 111.
Fábián János. 380[2]. 388. 554. 555.
Fábián—Sebestyén. 202.
Fábry Ignácz. 78.
Fáklyatartórúd. L. Szövetnektartórúd.
Fátyolkendő arany hímzéssel. 911.
Fáy István gróf. 14.
Fechtig Imre báró. 416.
Fedeles kanna. L. Kanna.
Fedeles ónkannák. 1054.
Fedeles kupa. 256. 1170. L. még Kupa.
Fedeles poharak. 1183.
Fedeles serleg. 604. 1035. 1096.
Fegyvergyártókról. (Kemény L.) 1140.
Fegyvertár. 736.
Fehér Ipoly. 340. 349. 351.
Fejedelmi palota Tordán. 910.
Fejes-féle kastély. 332.
Fejér György. 427.
Fejér N. levele. 210.
Fejérpataky L. 14. 47[2]. 73. 225[2]. 257. 316. 349.
Fejérvári Carolus. 52.
Fekete János. 305.
Fekete Zsigmond. 14. 52.
Feldaltar Karls d. Kühnen. (Stammler.) 1123.
Feldmann G. L. 586[2].
Feliratok. 4. 74. 135. 151. 223. 228. 256. 268[2]. 313. 322. 380. 403. 405. 407. 446. 498. 536. 539. 718. 738. 835. 866. 892. 937[2]. 959. 970. 975. 976. 1004. 1046. 1070. 1097. 1099. 1103. 1117. 1157. 1159.
Feliratok, görög, római. 15.
Feliratos emlékek Dácziában. (Ortvay) 32.
Feliratos emléktáblák. L. Emléktáblák.
Feliratos házi edények. (Rómer.) 1137.
Feliratos kőlap. 1113.
Feliratos kövek. 86. 172. 267. 372. 374. 428. 436. 452. 485. 571. 620[2]. 655. 686. 718. 819. 900. 903. 905. 917. 1005. 1020. 1092. 1177. L. még Római feliratos kövek.
Feliratos kövek. (Desjardins—Rómer.) 10.
Feliratos kövek. (Rómer.) 60.
Feliratos kövek Erdélyben. 13.
Feliratos oszlop. 157.
Feliratos tábla. 194. 307. 379. 385. 397. 412. 640. 681. 686. 853. 1144. 1178.
Feliratos tégla. 172. 629.
Fellegvár Brassóban. 225. 257.
Fellegvár Kolozsvárt 435.
Fellegvár Kőhalmon. 519.
Fellner Sándor. 283.
Felner Martin. 52. 53.
Felsőbányai. 53. 209.
Felsőbüki Nagy Sándor kastélya. 967.
Felső-Kelecsény. 252.
Felsőmagyarországi kőfaragó-jelek. (Fröde.) 15.
Felsőmagyarországi Múz. Egyl. Evk. 14.
Felsőmagyarországi Minerva. 226.
Felsőszendi Fuló Mátyás sírköve Felső-Szenden. 69.
Felsőszentkenderesi F. 408.
Felső-Telekes. 252.
Feniczy János. 540.
I. Ferdinánd és neje képe, dombormű. 156.
Ferdinandes Bishop. 350.
Ferencz Károly főherczeg, 740.
Ferencz-rendiek, magyar. (Kollányi.) 24.
Ferencz-rendi zárdák. L. Zárdák.
Ferenczi I. 488.
Ferenczi János. 360.
Ferenczy L. 763.
Ferentsik Sámuel. 329.
Ferentzi Georg. 1147.
Fermedzsin Eusebius. 1082.
Ferrari-Cupilli. 1082. 1117.
Festetics-féle kastély. 991. 1032.
Festett énekkar. 470. 555. 581. 662. 864. 1179.
Festett deszkamenyezetek. (Divald.) 1131.
Festett famenyezet. 190. 224. 240. 244. 246[2]. 247. 250. 251. 262. 268. 306. 322. 328. 336. 359 361. 395. 417. 420. 425. 478. 486. 490. 491. 521. 542. 571. 769. 788. 795. 801. 805. 837. 838. 848. 865. 872. 918. 937. 947. 961. 1013. 1054. 1065. 1076. 1146. 1147. 1153. 1158[3].

1162[2]. 1163[3]. 1164[3]. 1166[2]. 1170[2]. 1171. 1178. 1186[7]. 1188.
Festett fakarzat. 1146. 1157. 1169.
Festésmód, falfestés. (Gerecze.) 15.
Festéstört.-hez, Adatok. (Némethy L.) 584.
Festészet, középkori. (Ipolyi.) 21.
Festészet, magyar. 14.
Festészet, régi keresztény, (Toldy I.) 46.
Festészet Rozsnyón. 334.
Festészet tört.-hez. (Thaly.) 45.
Festmények. 153. 314. 654. 830. 1026. 1106.
Festményekről Pécsett és Baranyában. (Lichtenstein.) 135.
Festők. 14. 23. 355.
Festők. (Rómer.) 59.
Festők a XV. és XVI. században. (Nyári A.) 31.
Festők Körmöczön. (Nyári A.) 31.
Festők Lőcsén. (Nyári A.) 31.
Festők, Régi pozsonyi. 668.
Festőművészet. (Rómer.) 59.
Feszty Árpád rajza. 225. 226. 228. 236. 627. 629.
Feszület. 79. 86. 334. 350[3]. 351. 372[4]. 450. 509. 510. 557. 610. 611. 612. 624. 661. 673. 736. 747. 775. 785. 878. 926. 927. 936. 1055. 1068[2]. 1126.
Fetzer János. 847. 845. 851.
Fényes Elek. 14. 443. 918.
Fényes Lajos. 447.
Br. Fiáth-féle kastély. 712.
D. G. Fielkey (?) 513.
Figyelő. 73.
Filakovics János. 162.
Filátori-gáti alapfalak.
Filep Elek. 395.
Filcsontfaragványok. 53. 59.
Fillér Kalendarium. 327.
Filtsch I. W. 255.
Finály Gábor. 15[3]. 425. 430. 431. 598. 861. 876. 1132. 1141. 1163[6]. 1164[3]. 1166.
Finály Henrik Lajos 14. 15. 408. 862. 909. 1141[2]. 1158. 1160. 1162. 1163. 1164.
Findura Imre. 15. 333. 1158. 1172[3].
Finke. 252.
Firenzei János magyar művei. 575. L. még Florenczi János.
Fischer Albin jel. 185.
Fischer J. mérnök. 156.
Fischer v. Erlachen. 15. 609. 616.
Fischer Vincze festő. 305. 615. 616.
Fittler Kamil. 26.
Fityérvár. 912.
Fityke Ferencz. 542.
Flagellum. 737.
Fleischmann által épített templom. 1154.
Fleischmann Béla. 583.
Fleisser András síremléke. 784.
Florenczi János mester keresztelőkútja. 227. (L. még Firenzei J.)
Florián-téri (Ó-Buda) fürdő. 593. 594.
Florian Winkler sírképe. 1124.
L. Fodor András. 401.
Fodor A. 389[2].
Fodor András, lugosi. 389.
Fodor, Sámfalvi, Antal. 242.
Fodor Sándor. 809.
Fogadalmi oltárka. 597.
Fogarasy János. 15.
Fogarasy Mihály. 757. 758.
Fogaraschy J. 220.
Fojniczai kazula. 616.
Follajtár József. 1168.
Foltinyi János. 115. 122. 243. 368[5]. 369[7]. 370. 371[2]. 373. 374. 416. 760. 762[4]. 1067.
Fondra. 1118.
Forberger V. 829.
Forgách Ádám ékszerei. (Majláth B.) 1133.
Forgách-féle kastély. 557. 756.
Forgách-féle kehely. 566.
Forgách-féle síremlék. 575.
Forgách-féle emeletes kastély Kokován. 326.
Forgách-féle kastély Szécsán. 544.
Forgách grófok kastélya Csákányon. 68.
Forgách Ádám. 554.
Forgách-féle kastély Tavarnokon. 576.
Forgách Ferencz síremléke. 664.
Forgách Zsigmond temploma. 690.
Forgách Zsigmond sírköve. 706.
Forgách Zsuzsánna lakóháza. 560.
Formalium (ereklyetartó). 285.
Forster Gyula báró. 15[1]. 227. 306. 409. 410. 601. 644. 769.
Forster Ottó. 967.
Fortuna Salutaris és Jupiter szentélye Ampelumban (Zalatnán). 110.
Födélpárkányok. 137.
Födélszék. 710.
Földalatti boltozatok. 278.
Földalatti építkezés nyomai. 149.
Földalatti épületmaradványok. 1139.
Földalatti folyosók. 1160.
Földalatti folyosók agyagba vájva. 551.
Földalatti lakások. 584.
Földalatti labyrint az alsószentiványi pusztán. 297.
Földalatti terem. 684.
Földalatti üregek. 588. 617. 661.
Földbástya. 1165.
Földgyürűk. 568. 929. 930.
Földhányás. 470. 477. 486. 641. 654. 976. 1147.
Földrajzi könyvtár. 3.
Földrajzi közlemények. 1132.
Földrajzi viszonyok. (Morgenstern.) 1135.
Földsánczok. 3. 4[2]. 88[2]. 113. 117. 118[2]. 119. 120. 129. 142. 152. 164. 165[2]. 166. 168[2]. 169. 170. 172[2]. 174. 175. 176. 180. 181. 195. 198. 204. 218. 236. 257. 264[2]. 274. 279. 291[2]. 298. 300. 301. 325. 340. 361. 365. 381. 382[2]. 386. 387[2]. 388. 427. 445. 450. 453. 463. 469. 475. 478. 483. 486. 528. 539. 544. 560. 561. 483. 621. 623. 635. 637. 638. 655. 665. 685. 723. 734. 740. 744. 746. 749l 761. 787. 790. 788. 799. 804. 805. 809. 817. 819. 838. 846. 849. 856. 860. 870. 879. 883. 885. 893[2]. 895. 923. 935. 947. 948. 949. 954. 966. 970. 978. 986. 991. 1033. 1041. 1044. 1061. 1075[2]. 1077. 1148. 1153.
Földterraszok. 542. L. még Terraszok.
Földtöltés. L. Földsánczok.
Földvárak. 4. 69[3]. 71. 86. 116. 142. 147. 148. 162. 170. 172. 175. 176. 181. 182. 186. 188. 191. 209. 210[2]. 211. 213. 216. 220. 230. 239. 240. 241. 244[4]. 246. 250. 267. 273. 278. 291[2]. 292. 297. 300. 301. 334. 351. 367. 374. 376. 379. 380. 418. 447[2]. 454. 465. 470. 471. 474[4]. 475. 476. 482. 483. 489. 490. 491. 535. 543. 558. 570. 572. 635. 637. 641. 689. 710. 719. 724. 725. 728[2]. 730. 735. 739. 746. 752. 753[2]. 755. 756. 759. 760[2]. 761. 762. 798. 802[1]. 817[2].

833. 835. 844. 850. 864. 875. 877. 878. 883. 885[2]. 886. 893. 894[2]. 896. 897. 898. 900. 904. 917. 918. 922. 935. 941. 946. 955. 956. 958. 1004. 1011. 1041. 1044. 1064. 1071. 1072. 1166. 1176. 1184.
Földvárak Délmagyarországon. (Ormos.) 32.
Földvárak. (Hőke.) 19.
Földvár nevű domb. 754.
Földváry L. 641.
Fölirattanulmányok. (L. V.) 966.
Fölker J. 134
Főportale. L. Kapuzat.
Főszolgabirói jel. L. Közig. biz. jel.
Fra Antonio Paolo képei. 677.
Fraknói Vilmos. 10. 15. 100[2]. 204. 283[2]. 285. 287. 556. 616. 898. 985. 1105. 1122. 1123. 1124.
Frangepán György epitafiuma. 1115.
Frangepán-kastély. 1092.
Frangepán-kastély Fiumében. 312.
Frangepán Miklós sírköve. 1110.
Frangepán vára. 1113.
Frangepánok arczképei. 1091.
Frangepánok czímere. 1102.
Frangepánok vára. 1091.
Frank Valentin síremléke. 784.
Frankel A. 617. 1170
Frankl Vilmos. 605. 1170
Frankenburg Adolf. 26.
Frater-féle kastély. 237.
Fresken. (Storno.) 64.
Freskók. L. Falképek.
Friedl János. 15.
Fridrich József. 9. 15. 65.
Friedrik M. 4.
Frigyes császár pluvialeja és kazulája. 539.
Frigyládafüggöny. 743. 893.
Frigyszekrény-függönyök. 604.
Frommer K. dr. 15[2].
Fröde Fr. 75[2]. 84.
Fröde Vilmos. 15. 88.
Fröhlich-hagyaték. 885.
Fröhlich Róbert. 53[5]. 168[7]. 170. 174[2]. 175. 176. 274. 282[4]. 296[2]. 299. 300. 303. 448. 453. 701. 879. 888. 891. 894. 1082. 1101. 1111. 1114. 1144. 1148. 1158.
Fröhlich V. 709.
Fruskagorai zárdákról. (Miklovics.) 1086.
Fuchs Man. 52.
Fuchs Tamás. 1011.
Fuló Mátyás. L. Felső-Szendi.
Futkó József. 82.
Fuxhoffer—Czinár. 15. 263.
Függer festő. 1173.
Függerek czímere. 688.
Függő lámpák. 506.
Führer durch Dalmatien. (Reinhard & Petermann.) 1087.
Fülkés kőoszlop Status memorialis. 698.
Fülöp Szász-Coburg herczeg. 1157.
Füssi Tamás. 1005. 1045.
Füstölő. 160. 368. 408. 554. 572. 675. 806. 825. 838. 927.
Füstös Albert. 767.
Füzeséry-család „Burg"-ja. 1063.

G Gy

G. 572.
—G—d Gábor. 593.
G. D—s. 622.
G. E. 993.
G. H. I. 1057.
G. S. 190.
G—z P. 564.
Gaál Jenő. 112. 1142.
Gabnay F. 119.
Gagyi. L. sírköve Felső-Gagyon. 69.
Gajdács Pál. 204.
Galanthai Balog István temploma. 581.
Galathvár maradványai.
Galeusis: Memoria Capella S. I. 307.
Galgóczi Károly. 581.
Galgóczy Károly. 630. 631. 636. 637.
Gamauf Gottlieb. 745.
Gara-czímer. 1005.
Garamszeghy. 164.
Garay. 632. 898.
Garay-család vára. 1095.
Gargani Kristóf síremléke. 684.
Gathius Kornél síremléke Kassán. 77.
Gaudium perpetuum. (Kézirat.) 454.
Gay L. 1099.
Gazda Márton. 487.
Gál Ferencz-kuriarom. 949.
Gálfi-kastély. 104
Gáspár János sírköve. 484.
Gárdonyi Géza. 278.
Gebauer Pál. 584. 605.
Gebel János szobrász. 357.
Gedeon Aladár-féle kastély. 71.
Geduly Ferencz. 56. 91. 115. 132. 133. 137. 153. 351. 373. 507. 541. 583. 600. 918.
Geduly Henrik. 1078.
Gelcich József. 1105.
Geletffy-Petronella halotti táblája. 699.
Gelsei Biró Zoltán. 95.
Gemeinnützige Blätter. 283.
Gencsy-féle kastély. 751.
Genersich Christian. 806[2].
Genesis der Kathedr. v. Fünfkirch. (Henszlmann.) 137.
Geografia Hungariae. (Wagner). 64.
Geografia. (Rómer.) 59.
Geographie d. Königr. Ungarn. (Windisch.) 48.
Geographie (v. Siebenbürgen) Marienburg. 27.
Georg v. Rod mester templomi székei. 424.
George Michael. 254.
Georgievics Sándor. 791.
Gerecze Péter dr. 15. 16. 75[2]. 77[2]. 100[4]. 101[3]. 104. 136[4]. 137[3]. 138. 139[9]. 140[3]. 141[2]. 142. 160[2]. 162. 186[2]. 187. 188[2]. 197. 258. 283[6]. 284[3]. 289. 291. 306[4]. 346. 349. 350[2]. 371. 373. 375. 376. 415. 416. 437. 458. 513. 515. 540. 567. 631. 644. 638. 649. 652. 725. 726[3]. 728. 753. 754. 755. 760. 776. 784[4]. 818. 830. 864. 898[8]. 813[5]. 975[2]. 1017. 1118[5]. 1132.
De Gerando Antonia. 1178. 1179.
Geregély. 185.
Gerenna várrom Szilvás határában. 250.
Gerhard rajza. 492.
Gergelylaki N. sírköve. 705.
Gerlach és Schweiger útleirásai. 1135.
Gerlóczy Károly. 632.
Gerinczhordók. 137.
Germanische Befestigungen. (Neudeck.) 30.
German Múzeum.
Gerster épitész. 1052.
Gerster és Frey. 239.
Geschichte der Gelehrten. (Bongarsius.) 1131.

Gesprengberg sánczai Brassóban. 257.
Gestaller M. 791.
Geszthy Jánosné sírköve. 396.
Géczi várrom. 905.
II. Géza okiratai. 151.
G. F. I. Jászói prépostság. 72.
G—i. (Gyöngyös.) 372.
Ghillányi-család temető-kápolnája.
Ghyczy-család kastélya. 549.
Giskra. (Tóth Szabó Pál.) 66.
Giskra-czímer. 564.
Gizella-kápolna Veszprémben. 1017.
Gizella királyné keresztje. 1126.
Gizella királyné síremléke. 1127.
Gizella királyné emlékköve Makranczon. 86.
Glasmalerei. L. Üvegfestés.
Glazer J. 1043.
Gleicherwieseni Bibra N. sírköve. 979.
Glokenkunde Harzische. (Jakobs.) 22.
Glockenkunde Siebenbürgens. (Müller.) 29.
Gliptika. (Ráth I.) 1136.
Gobelinek. 343. 587. 659. 815. 823. 978. 1171.
Gocsári István. 203.
Gohl Ödön. 177. 206. 260.
Gold Arsenius. 910.
Goldberg. L. Aranyvár.
Goldschmiedarbeiten Sibenbürgens. 58.
Goldschmiede Sächsische.(W.I.)48.
Goldschmiede Siebenbürgens. 16.
Goldschmied Zunftartikel v. Klausenburg. 429.
Goldzieher Ignácz. 291. 591.
Golub Vilmos. 745.
Gombos F. 828.
Goos Carl. 13. 16[2]. 99. 411. 436.
Goró Lajos. 401. 792.
Gorove László. 416.
Gorup-család úri laka. 976.
Gosztonyi Jenő. 1143.
Gosztonyi-féle kastély. 559.
Gottfried püspök sírköve Gyulafejérvárt. 61.
Gózon L. 967[2]. 968[2]. 969. 970[3]. 971[2]. 973[3]. 976. 977. 978. 982. 983[3]. 987[4]. 989. 991. 996[6]. 999[3]. 1003. 1007[2]. 1014. 1018. 1024[3]. 1025. 1026. 1033[2]. 1035[4]. 1035[2]. 1038. 1041.
Ifj. Gödri Ferencz. 358.
Göndöcs Benedek. 201. 202. 275[4]. 1148.
Gönczi Ferencz. 16.
Görgei Kristóf síremléke. 837.
Görgey Illés-féle sírkő. 910.
Görgey-család építménye. 810.
Görgey-kastély. 802.
Görgey-czímer. 802.
Gör. kel. vallásról Dalmácziában. (Torre.) 1088[2].
Görög egyház. 33.
Görögfeliratú sírkőfedél. 448.
Görög-féle térkép. 274. 278.
Görög-római feliratok. 15.
Görög István. 7.
Görömbei Pál. 756.
Götzig irományai. 73.
Gőzfürdők. 617.
Grabdenkmale von Oest.-Ung. (Lind.) 25.
Grabsteine. L. Síremlékek
Grabungen des Erzb. Haynald. (Henszlmann.) 624.
Gradelehnus Joh. 16.
Graduale. 488.
Graeser C. 260.
Grassalkovics herczeg. 366.
Grassalkovics-féle kandalló. 169.
Grassalkovics-kastély Konopolton. 373.
Grassalkovich-féle kastélyok. 617. 658. 679.
Grassalkovics-kastély Gödöllőn. 622.
Grassalkovich-féle templom. 658.
Grassalkovich-síremlék. 583.
Grassalkovich halottas czímertáblája. 678.
Grassalkovicsról. (Marczián.) 27.
Gregus Gy. 100.
Greguss János rajza. 31. 70. 86. 275. 382. 756. 791.
Greguss Imre. 277.
Greitenzweig János emléktáblája. 695.
Grinwaldszky Ágoston. 833.
Griselini Franz. 477. 881.
Gritzmann István. 137. 386. 420. 431. 473. 474. 478.
Groch Román. 799.
Groff-család sírköve. 602.
Gróh István. 243. 244. 284. 320. 321. 323[5]. 324. 325[6]. 326[2]. 327[3]. 330[4]. 332[4]. 337. 550. 571. 631. 676. 757. 758. 982[3]. 1054.
Gromer Elek jel. 335.
Gross Béla. 203.
Gross Julius. 255. 260.
Gross Pál szobrász epitafiuma. 834.
Groszschmid Gábor. 165[2]. 166. 167. 172. 175. 177.
Gruebmüller György síremléke.
Guáry Miklós-féle kastély. 972.
Gubitza K. jel. 172[2].
Guido Réni-féle kép. 1173.
Gulden István. 809. 1009. 1015. 1016.
Gulyás Elek. 652.
Gurl'a Csetátye vár. 884.
Gustavitz Bronislaus. 799.
Gusztáv Adolf ajándékai. 333.
Gusztrinyi Sándor. 190.
Guthi ország-czímer. 76.
Guthkeled által épített vár. 1096.
Gül baba sírja. 616.
Günther Richard emléktáblája. 695.
Gyalui Vas Ilona síremléke. 715.
Gyalus L. jel. 134. 243. 396. 435. 437. 975. 620. 1028.
Gyarmathy Sándor.
Gyámkövek. 84. 427.
Gyárfás Győző. 358
Gyárfás István Tihamér. 16. 1159.
Gyertyatartó. (A.) 6.
Gyertyatartó. (Menora.) 416.
Gyertyalámpák. 835.
Gyertyatartók. 82. 240 323. 327. 350. 611. 673[2]. 680. 697. 702. 703. 716. 718. 734. 785. 795. 799. 800. 805. 807. 820. 825. 826. 827. 928[3]. 969. 1060[2]. 1061. 1077. 1125. 1126.
Gymnasiumépület Egerben. 370.
Gyóntatószék. 377. 938. 1102.
Gyöngyfüzők és himvarrók. (Kemény L.) 1133.
Gyöngyösi János. 909.
Gyöngyösi László. 692.
Győrfi Dezső. 465. 467.
Győrffy Károly. 391.
Győrfy Lajos. 283.
György Aladár. 16.
György mester rhipideje (egyházi legyező). 1097.
György pleb. sírköve. 814.
György püspök sírköve. 139.
Györgyéni. 755.
Győri tört. füzetek. 281. 290.
Györgyi Kálmán. 26.

Győri Miklós. 622.
Györök Gy. 1035.
Györök Leo. 1108.
G. Gyulaffy vára. 1012.
Gyulai Rezső. 968. 997.
Gyulai Rudolf. 292. 443[4]. 447[6]. 445. 447. 448[2]. 449. 450[2]. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 1148[2].
Gyulai Vuk püspök süvege. 1116.
Gyurcsányi-féle kastély. 159.
Gyurgyik. 154.
Gyurinka Antal. 634.
Gyurkovich Georg. 123.
Gyurkovich Gy. 348. 647. 719. 918.
Gyurkovics György 304. 408. 507. 649. 666. 684. 733. 1011.
Gyűjtemények. 228. 327. 551. 576.
Gyűjtők és gyűjtemények. (Szana.) 42.
Gyürűk. 285. 927.
Gyürűkiállítás kalauza. 23.
Gyürű (pápai bronzgyürű). 103.
Gyürűvárak, 4.

H

H. E. 100.
H. K. 16.
H. I. L. Henszlmann Imre.
Haan Lajos. 96. 201. 202. 203[1].
Haan Rezső. 537. 541. 613.
Haan Sebestyén ötvös-kupái. 396.
Haas Mihály. (Michael.) 16[2]. 128. 622. 626. 630. 634. 890. 892. 893. 954.
Habán-majolika. (Szendrei.) 42.
Habsburg-ház műkincsei. (Bocheim.) 6.
Hadi emlékek. (Szendrei.) 42.
Hadi és más történetek. 307.
Hadi építészet Magyarországon. 18.
Haeufler József. 586. 642.
Haid Lénárd sírköve. 695.
Haiel D. 518.
Hain Gáspár. 812.
Hajagosy G. által emelt vár. 974.
Hajdics Imre. 929.
Hajógyár-sziget, Ó-Budán. 593.
Hajnal István dr. 201.
Halavács Gyula. 94. 103. 108. 119[2]. 153. 158. 170. 175. 177 179[2]. 225. 242. 260[2]. 278[2]. 297. 300. 301. 303. 332. 355. 361. 372. 385. 391[2]. 392. 393[4]. 394. 396[2]. 397[5]. 398[5]. 399[1]. 400. 401[4]. 403. 404. 405[3]. 406. 407[2]. 408[3]. 412. 415[2]. 460. 461[6]. 462[5]. 463[2]. 464[3]. 465[3]. 466. 467[4]. 468. 473. 582. 585. 620. 636. 728. 721. 790. 883[2]. 884[3]. 885[2]. 886. 887[2]. 888[6]. 913. 945[2]. 1004. 1017. 1132. 1145. 1148. 1160[2]. 1161[5]. 1164. 1177[3].
Halász Gedeon. 643.
Halászi József. 775.
Haliczky Antonius. 16[2].
Halkay István. 452.
Halkó Zoltán. 936.
Haller-arczkép. 905.
Haller József. 118. 343. 351.
Haller-család kastélya. 862. 868. 905.
Haller-család mauzeliuma. 905.
Haller-féle kastély. 421. 516. 689.
Haller: Hist. Thaumaturgae Virginis. 432.
Halmi László. 1172.
Halmok. 111. 166. 179. 205. 238. 297. 301. 453. 638. 655. 721. 723. 724. 780. 1170. 1171.
Halmok, alföldi. 12.
Halmok, Km. halmok. 211.
Halmok. L. Öthalom.
Halmok. L. Héthalom.
Halmok. (Rómer.) 63.
Halom. (Márki.) 115.
Halomvár Kis-Győrött. 244.
Héthalom, öthalom. 170.
Halottas zászló. 924.
Halotti emléktábla. 613. 699.
Halotti kápolnák, Carnarium. 652. 662.
Halotti kép. 746. 1143.
Halotti lámpák. (Todtenleuchter.) 13.
Halotti oszlop. 698.
„Halterkreutz." 743.
Joannes Hamar feliratú szárnyas oltár. 329.
Hamis patina. (Rómer.) 1136.
Hamisítása a műv. tárgyaknak. (Diner.) 11.
Br. Hammer—Purgstaller J. 135.
Hampel József. 3. 4. 11. 16. 17. 18. 79[1]. 101[4]. 152. 181. 241. 280. 286. 304. 343. 344[3]. 350. 415. 445. 556. 566[2]. 575. 583. 588. 591. 593. 696. 672. 674. 675. 824. 830. 831[2]. 993. 1045. 1098. 1120[2]. 1124. 1128. 1132. 1149. 1158. L. még Kövér Béla, Kárász Leo.
Hamvvedrek. 632.
Han Paul Conr. Balthazar. 1132.
Handgriffe des Zirkels. (Birkenstein.) 5.
Hangászok. 23.
Hanik Mátyás festő. 921.
Hankó József. 909.
Hannibál József. 741.
Hannes Seivert. 610.
Hans Lutsch. 1124.
Hans Parth ötvösműve. 92.
Hans Sebestyén fedeles kupája. 256.
Hanusz István. 1132. 1133[3].
Haramvár nyomai. 885.
Harang. 5. 17[2]. 67. 68. 70[2]. 71. 76. 77. 82. 85[2]. 86. 88[2]. 90. 96. 97[2]. 106. 107[2]. 108. 125[3]. 128. 131. 133. 144. 149[2]. 150[2]. 153. 154[2]. 155[7]. 156[5]. 159. 161[2]. 162. 163[2]. 164[3]. 183. 184[3]. 185[2]. 186. 187. 188. 189. 190. 193. 196. 204. 207[2]. 208. 210. 214[2]. 215[2]. 218. 222. 223[2]. 225[2]. 226. 227. 228. 234. 235[3]. 236. 237. 240. 242. 245. 254[2]. 257[2]. 258[2]. 259[2]. 260. 261[2]. 262[3]. 263. 264. 266. 267[2]. 268[5]. 269[3]. 270[4]. 271. 273. 276. 278. 281. 289. 292[2]. 294[2]. 297. 299. 301. 303. 305. 307[2]. 311. 322. 329[2]. 330. 335. 339[2]. 340[3]. 341. 346[2]. 347[3]. 348. 350[4]. 352[2]. 353[2]. 354. 359[2]. 360[2]. 361[2]. 362[4]. 363[2]. 364[2]. 369. 373[2]. 374[2]. 380. 383. 384[3]. 386[4]. 391[2]. 393. 396. 398. 399. 400[2]. 403. 404[2]. 405[3]. 407. 408. 413. 415. 417[2]. 418. 419[4]. 420[3]. 421[5]. 422[5]. 423. 424[6]. 427[2]. 428[2]. 431[3]. 432. 433. 434[4]. 445. 446. 447. 451. 452[2]. 454. 460. 469[2]. 470. 473. 477[3]. 478[2]. 481[2]. 483[3]. 484[2]. 485[2]. 487. 488. 489. 490[2]. 491[2]. 492[2]. 493[2]. 494[2]. 498[2]. 507[2]. 519[3]. 520[3]. 521[4]. 522[4]. 523[4]. 524. 525[3]. 526[2]. 527[2]. 528[2]. 529. 530. 531[4]. 532[2]. 533[5]. 534[5]. 535[2]. 536[2]. 537[3]. 538[2]. 539[5]. 540[3]. 541[3]. 542. 543[4]. 544[6]. 545[2]. 546[2]. 549. 551. 552. 553[2]. 555[2]. 557. 559. 560[3]. 562. 564. 567. 568[2]. 570. 571[2]. 572[4]. 573. 575. 576[2]. 601. 609. 618. 621. 622. 623[4]. 632. 634. 637[9]. 647. 649. 650[3]. 655. 656. 658[2]. 659[3]. 662. 666[2]. 673[3]. 674. 676. 679. 682. 683[5]. 684[2]. 686. 697[4]. 700. 708[2]. 710. 713. 715. 718[2]. 719.

721². 722². 724. 727. 729. 730. 732. 733³. 735. 740. 742³. 743. 749. 752². 754³. 757. 759². 763. 765. 766. 776. 777. 785³. 788³. 790. 796³. 797³. 799³. 800². 801. 804. 805². 806. 807². 809². 811³. 819². 823³. 825. 826². 827⁴. 828. 830. 833. 835⁴. 838. 842. 845. 848. 850². 851. 852. 853². 858. 860². 861⁴. 862³. 863². 864. 865². 866⁴. 867⁵. 868⁵. 869⁷. 870⁴. 871². 872³. 873⁷. 874⁵. 877⁴. 878. 887. 893. 897⁴. 901. 903³. 904. 905³. 906. 907. 908. 912. 917. 919. 920². 821³. 922. 925. 930⁴. 933. 934². 935⁴. 936². 937. 938. 939. 941. 942. 943⁵. 944. 945³. 946. 947⁴. 948⁵. 949⁴. 950⁴. 951. 952². 956³. 959. 962. 970³. 971. 972. 973. 977³. 978. 982². 983. 984. 987⁴. 988³. 989³. 992. 996. 997. 998². 999. 1001⁴. 1002. 1003⁷. 1004⁶. 1005⁵. 1006⁵. 1010². 1011. 1012⁷. 1013⁶. 1014¹¹. 1015⁵. 1016². 1018. 1019. 1020⁵. 1021. 1022. 1023⁴. 1024⁶. 1025⁷. 1026⁷. 1027⁴. 1028³. 1029. 1032². 1033². 1034⁷. 1035⁵. 1036⁶. 1037³. 1038⁷. 1039⁶. 1043⁴. 1044. 1049. 1051. 1052. 1054². 1056. 1065. 1070. 1071⁴. 1072³. 1073². 1074³. 1075. 1076⁴. 1077. 1094. 1101². 1106². 1112⁴. 1143. 1145². 1147². 1151. 1158³. 1160⁵. 1161⁹. 1162. 1165². 1166. 1167. 1168. 1169⁵. 1175². 1177². 1178. 1179³. 1180³. 1181⁴. 1182³. 1183³. 1188².

Harang. (Walter Gy.) 48.
Harang, Gara Borbála hozománya. (Loja.) 25.
Harangfeliratok. (Halavács.) 1132.
Harangfeliratok. (Szepes vm.) 793.
Haranggyűjtés. (Rómer.) 37.
Harangisme. (Rómer.) 38.
Harangjaink. (Myskovszky.) 29
Harangláb. 403. 807. 819. 820. 874². 1027.
Haranglábak, göcsei. 16.
Harang, legrégibb magyar feliratal. 38.
Harangok a Bárczaságban. 13.
Harangok és keresztelőkutak. (Rómer.) 1137.
Harangok Nyitra vm.-ben. (Rudnay B.) 548.
Harangok. (Ipolyi.) 21.
Harangok. (K. M.) 22.
Harangok. (Rómer.) 59. 60.
Harangokról. (Cornides.) 53.
Harangokról eszmecsere. (Rómer.) 38.
Harangokról. (Schönvisner.) 41.
Harangozók. 17.
Harangozók. (Ipolyi.) 21.
Harangöntőmesterség Zágrábban. (Kukuljevics.) 1115.
Harangöntők. 586.
Harangöntők. (Kemény L.) 23. 73.
Harangtorony. L. Torony.
Harangtudomány. (Rómer.) 37.
Harmath Lajos. 422.
Harmonia (Zeneközl.) 358.
Haruckern-család síremléke. 203.
Hasenauer A. 745.
Hasskó-féle úrmutató. 567.
Határkő. 382.
Hatos Gusztáv. 18. 127². 297. 605.
Hatósági jel. L. Közig. biz. jel.
Hatovics István. 1096.
Hatvani Mihály sírköve. 355.
Dr. Hattyufi Dezső. 295².
Hausmann Alajos 615².
Hautelmann K. 114.
Havasi. 95 887.
Havas Rezső. 3. 35. 1082. 1083. 1106. 1108. 1169.
Havas Sándor. 35. 587². 588. 591. 592. 601. 605³. 606².
Havasi Béla. 587.
Havi Szemle. 276.
Haynald Ludwig. (Grabungen.) 18.
Hazai építészet (Pálffy L.) 33.
Hazai műemlékek. (Rómer.) 59.
Hazai ötvösségünk. (Mihalik.) 28.
Hazai Tudósítások. 72. 117.
Hazánk s a Külf. 133. 350.
Hazánk a földr. irodalomban. (Márki S.) 1134.
Hazánk várai. (Fáy István.) 14.
Harsárvár Kis-Győrött. 844.
Hájszentlőrinczi prépostság. 175. 178.
Hámos-család úri laka. 335.
Hámos L.-féle kastély. 319.
Hámos L.-féle úri lak. 320.
Három Hunyadi sírköve. (P. Szatmáry.) 100.
Háry Alajos. 1015.
Hártyafelirat. 74.
Háry Gy. rajzai. 2. 66. 68. 76. 84. 100. 102. 103². 105. 119. 121. 153². 217. 225. 242. 247. 255. 256. 257². 258. 260. 261. 287. 306. 307³. 311. 313. 315. 316. 326. 327. 345. 346. 349². 386. 395. 396. 404. 409². 411. 433. 435³. 438. 450³. 456. 464. 466. 488. 515. 519. 520. 525. 545. 557. 573. 591. 615. 624. 650. 664. 678². 679². 691. 697. 701. 705. 709. 714². 740². 748. 787. 790. 798. 781. 807. 813. 816. 829. 910. 919. 922. 923. 924. 925². 978. 990. 997. 1011. 1017. 1018. 1019. 1032. 1049. 1050. 1056. 1067². 1070. 1080.
Ház nevű terrasz-építmény. 804.
Házi oltár. 81. 285. 350. 1123. 1127.
Hebe. 121. 158.
Hebick J. 470.
Hecht József síremléke. 784.
Hefele Menyhért. 18. 342. 995.
Hegedűs K. 382.
Hegyi József. 18.
Heider 12. 18.
Heine építész. 1156.
Heindl Vilmos 132.
Heitz A. 788.
Hejói apátság. 1041.
Hellebranth János. 204.
Heltner Sergatius mester. 520.
Helynevek Magyarországon. (Pesty Fr.) 34.
Helynevek. (Hanusz.) 1132.
Helynevek. (Rómer.) 61.
Helyreállítás. 78. 197. 225. 227. 233. 247². 276. 297. 304. 307². 322². 323. 325. 332. 345. 380. 381. 395. 408. 409⁴. 412. 420. 431. 432. 435. 437. 438. 446. 474. 477. 478. 484². 508. 524. 525². 533. 537. 539. 540. 550. 599. 607². 615. 617. 631. 643. 660. 663. 669². 674. 676. 693. 698. 701. 709. 747². 757. 758. 771. 772. 782. 786. 789². 798. 800. 801. 803. 805. 807. 809. 813. 816. 818. 832. 834. 842. 849. 848. 854. 910. 924. 944. 955². 956. 961. 971. 975. 981. 982. 987. 997. 998. 1004. 1031. 1050. 1052. 1057. 1059. 1062. 1067. 1069. 1078 1090. 1106. 1141.
Helynévmagyarázás Nyitra vármegyére. (Tagányi.) 548.
Helyőrségi templom Budán. 601.
Helyszínrajz, Csörszároké. 622.

Helyszínrajz, Pesti középkori templomoké. 607.
Helyszínrajz, Margitszigeté. 618.
Hemmen F. 117.
Hencz Antal rajza. 347. 998. 1006 1023. 1024. 1029. 1030. 1031. 1036. 1041. 1042. 1043.
Hencz I. 345.
Hengertorony. 1098.
Henszlmann Imre. 3. 18. 19[4]. 35[2]. 38[2]. 53[2]. 72. 73. 74[3]. 78[2]. 81. 84[2]. 85[4]. 136[3]. 137. 138[5]. 150[2]. 151[3]. 154[2]. 158. 162[2]. 164. 169[11]. 171. 193. 194. 195[2]. 197[2]. 198. 199. 207. 225. 227[3]. 228. 232. 239. 242[2]. 243[2]. 245. 246. 250. 256. 276. 283. 291[6]. 302. 303. 305[6]. 306[6]. 307. 310. 315. 317. 322[2]. 335[2]. 336. 342[2]. 345[5]. 347[2]. 349[2]. 352. 371. 379. 382 404. 409. 413. 414[2]. 415[2]. 418. 419. 421. 423. 452. 458. 507. 508[2]. 510. 511. 515. 516. 521. 522. 523. 524 527 536. 538[2]. 643. 732. 738. 757. 764. 775. 777. 778[3]. 813[3]. 832. 839[6]. 842[2]. 859. 888. 891[2]. 893. 901[2]. 913[3]. 914. 915[4]. 920. 944. 949. 953[3]. 955[8]. 956. 957. 975[1]. 982[5]. 987. 996[3]. 1001. 1010. 1013. 1017. 1023. 1036. 1056. 1061. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1977. 1093. 1110. 1121. 1132.
Henrik harangöntő. 586.
Henrik püspök sírköve. 139.
Henzel W. Dr. 19.
Henricus de Babenberg sírköve. 606.
Henzmann-czímer. 1076.
Herbert Heinz. 783.
Herbert J. 790.
Herbersdorf síremléke. 969.
Herebet Henrik. 19.
Herepey Károly. 93[2].
Hermann Dávid. 53.
Hermann Fr. 256.
Hermann Georg. 254.
Hermann Gusztáv. 653.
Hermann Lucas. 53.
Hermann Mihály síremléke. 256.
Herodotos adatai Dácziáról 45.
Herzig M. 417.
Hesz János festménye. 369[2].
Hesz Michael festő 241.
Hetesi Pethe Márton. 670. L. még Pethe Márton.
Hetesi Pethe Márton síremléke. 830.
Hetényi János. 54.
Hevesi. 587. 668.
Héderváry-kapu melletti bástyatorony, Budapest. 587.
Héderváry-kastély. 346.
Héderváry-kápolna. 345.
Héderváry-Kontok és Potok czímerei. 508.
Héderváry-féle sírkő. 642.
Hétágú gyertyatartó. 604.
Híd nyomai. 885.
Híd az Olton. 314.
Hídközi vár helve Pozsajon. 231.
Hieser építőmester. 247.
Hieser—Eitelberger—Heider. 18.
Hídkapu Kolozsvárt. 435.
Hídoszlopok. 1062.
Hild Viktor. 416.
Himpfner Béla. 566. 661. 663. 683.
Himzett epitrohil. 1107.
Himzések. 89. 417. 567. 718. 771. 838. 911. 1054.
Himzőművészet. (Thaly.) 45.
Hincz-féle ház Kolozsvárt. 436.
Hipona vagy Epona istennő szobra.
Hirn Fr. 791.
Hírnök. 305.
Hirscher Dániel epitaf. 814.
Hirschfeld. 4.
Hirschfeld J. 745.
Hist. Soc. Jesu Claudiop. 429.
Historia capituli cath. quinque eccl. (Aigl) 137.
Historia di Leopoldo. (Priorato.) 35.
Historia di Sziget, Szigetvár. 727.
Historia ecclesiastica. (Wagner.) 64.
Historia Thaumaturgae Virginis. (Haller.) 432.
Historia templi cath. Albensis. 100.
H. K. 429.
Hlatky J. 155.
Hoblik Márton. 1083[2].
Hochwarten. (Wolf.) 48.
Hock János. 10.
Hodor Károly. 857.
Hoffinger. 468.
Hofbauer Zoltán. 586.
Hofhauser. 664.
Hogel Zacharias. 585.
Hohenegger Lőrincz. 341. 394.
Hohenhausen báró. 19[2]. 397. 401. 406. 407. 411. 412. 1165.
Holczi. 1016.
Hollenzer és Okos. 100. 101[2]. 107[2]. 409. 432. 981. 1141.
Holeczy Mihály. 449.
Hollók Imre. 333.
Hollós László. 894. 898.
Holzbock Sebestyén harangöntő. 292.
Holtner Ferdinánd. 431.
Holy Paulus síremléke. 663.
Hóhérbástya Kassán. 84.
Holló-féle úri lak. 324.
Holzkirchen. (Haas.) 16.
Holzkirchen. (Haas u. Schultz.) 16.
Holzkirchen. (Myskovszky.) 29.
Holzmann Zsigmond jel. 68. 71. 72. 87. 89. 90[2].
Homonnai Bálint-féle oltár. 552.
Homonnai-Drugeth sírlapja. 508.
Honfi. 877.
Hontban római emlékek. 291.
Honz W. 682.
Hoppe Lipót. 242.
Horányi Alexius. 881.
Hordozható szárnyas oltár. 1105.
Hordozható oltár. 641.
Hordozható oltárkő. (Altare portatile.) 739.
Hordozható oltárkő. L. még Oltárkő.
Horeszky-féle kastély. 573.
Hormayer. 919. 1044.
Hormayer Archiv. 283.
Hormayer Taschenbuch. 123. 281. 327. 554. 567.
Hornig Károly püspök. 100[2].
Hornyák János. 626.
Hornyik J. 275[1].
Hortobágyi apátságok. (Végh.) 1140.
Horvát archeologia haladása. (Ljubič.) 1085.
Horvát egyház. (Racsky.) 1087.
Horvát emlékek Dalmácziában. (Milinovics.) 1086.
Horvátföldi utazásokról. (Kurelac.) 1084.
Horváth Antal. 130. 136[3]. 138. 139. 140. 141.
Horváth Antal levele Rómerhez. 347.
Dr. Horváth Ákos. 817.
Horváth Bálint. 722.
Horváth Bertalan. (Ajtai Ajtics) 415.

Horváth Elek. 965.
Horváth Endre. 1005.
Horváth Gy. 1035. 1039.
Horváth István. 14. 111. 295. 585. 897.
Horváth Janka. 430.
Horvát János bán vára. 1097.
Horváth János. 264. 273.
Horváth J. E. 993.
Horvát-krajnai minorita-rend. (Pernár.) 1086.
Horváth K. 998.
Horváth Máté. 739.
Horvát Mihály. 316. 1133. 1146.
Horváth Miklós. 185.
Horvát Pál. 415.
Horváth Sándor. 548
Horváth Stephanus. 226.
Horváth Viktor. 798. 829.
Horvátok lakta országok. (Klaics.) 1083.
Horvátországi művészet. (Racsky.) 1087.
Horvátország stb. helyrajza. (Szablyár.) 1087.
Horvátország legrégibb földrajza. (Matkovics.) 1134.
Horvátországi úti napló. (Rómer.) 1087.
Horvát-Szlavonország térképe. 1083.
Horvát-Szlavon-kiállítás. (Czobor.) 1081.
Horvát tengermellék. (Kukuljevics.) 1083.
Horvát tört. Repertorium. (Margalics.) 1085.
Horvát várak tört. (Kukuljevics.) 1084.
Horvát végvárakról. (Perotti.) 1086.
Hőke Hollóssy Fl. 106.
Hőke Lajos. 19[5]. 65. 147. 150. 279. 291[2]. 297. 377. 378[3]. 379[3]. 380[2]. 381[8] 382[7]. 383[7]. 386[3]. 387[3]. 388[2]. 642. 726. 889. 890. 892[4]. 893[2]. 895[3]. 896. 897[2]. 898. 899. 900. 1019. 1148. 1159.
Hrabovszky János. 226.
Hrabovszky György siremléke. 571.
Hradek vár. 149.
Hradek nevű földvár. 710.
Hradiszko terrasz-épitmény. 806.
Hradszky Béla. 836.
Hradszky J. 794. 794 803. 811. 817[2]. 820. 828. 829[2]. 836. 840.
Hrban Endre levele. 240.
Hrussó vár Keresztur mellett. 153.
Hudra János. 1048.
Hueber Jakab. 695.
Huet (Hutterus) sírköve. 784.
Huetter Lukács 50 drb festménye. 368.
Huetter Lukács falképe. 368.
Hufnagel rajza. 228.
Huldreich Lénárd siremléke. 696.
Humeralék. 626.
Hummer Nándor. 19.
Hun-avar gátak. 4.
Hun és avar várak. (Székely.) 43.
Hunfalvy Béla. 649.
Hunfalvy és Greguss. 745.
Hunfalvy János. 20. 305. 318. 586. 975.
Hunfalvy Pál. 336.
Hungaria Chorographia. 1553. 56.
Hungária-úti római oszlop, Budapest. 598.
Hungariae Notitia. (Bél M.) 4.
Hungarische Chronika. (Gradelehnus.) 16.
Hunyadi-czímer. 76. 197. 409. 549.
Hunyadiak siremlékei. (Éber.) 1141.
Hunyadi-siremlékek. 100. 101.
Hunyadiak sirirata. (Nagy Iván.) 100.
Hunyadi-templom Tövisen. 107.
Hunyadi-vára Beszterczén. 197.
Hunyady-féle kastély. 887.
Hurkavár Szodón. 161.
Huszka József. 20[6]. 68. 109. 186[3]. 187. 223[3]. 244. 260. 265[2]. 266. 267[3]. 355. 358[2]. 360[3]. 361[2]. 362[3]. 396. 499. 540. 840. 907. 942[2]. 943[8]. 944[2]. 946[5]. 947[3]. 960. 1068[2] 1080. 1159.
Husszita-ház Pozsonyban. 679.
Huszti András. 1180.
Hutter János siremléke. 782.
Hübner Emil. 620.
Hübner János. 657.
Hypocaustum, alfűtés. L. Római hypocaustum.

I J

Iglő K. 597.
Ikonographia Marianna. (Dankó.) 9.
Ikonostas. 181.
Ikonostas-ajtó. 611.
Ikonostas képek. 1064.
Ilics-Oriovcsanin L. 1083[3].
Illencz rajza. 842.
Illenfeld András sírköve Kassán. 77.
Illés Ferencz. 968. 972. 976. 988.
Illésházy-czímerek. 929[2].
Illésházy nádor siremléke. 649.
Illésházy István nádor anyjának sírköve. 658.
Illésházy István nejének siremléke. 671.
Illésházy Mátyás prépost sírköve.
Illésházy-kastély. 658.
Illésházy-féle ház. 684.
Illésházy- és Thurzó-féle kastély. 572.
Illésházy-mauzoleum. 926.
Illésházy Gáspár siremléke. 926.
Illésházy-féle kastély. 918.
Illésy János. 20. 329. 413. 414. 415[2]. 620. 1133.
Imaszék. L. Templomszék.
Imaszékek. 808. 1162.
Imago Hungariae. (Timon.) 46.
Imre király öcscsének börtöne. 1098.
Imre mester harangöntő. 214.
Imrei—Pulszky. 691.
Incze F. 904.
Infula. L. Püspöksüveg.
Ingóságok leltára. 422.
Inscriptiones Arcium. 54.
Inscriptiones. (Fejérváry.) 52.
Inscriptiones rom. Cod. (Steiner.) 42.
Inscriptiones Roman. in Dacia. (Seivert.) 41.
Inscriptiones Sardienses. 106. 403.
Inscriptiones veteres. 6.
Inscriptiones. (Wagner.) 64.
Inschriften aus Dacien. 44.
Inschriften Daciens. (Cumont.) 9.
Inschriften in Siebenbürgen. (Zimmermann.) 50.
Inschriften. (Arneth.) 593.
Insurgensek emlékoszlopa. 1059.
Intarziák. 702. 923.
Intarzia márványból. 283.
Intarsiás ajtók. 1143.
Intarsiás stallumok. 1143.
Intarsiás széksorok. 1115.
Intarziás falazatú szoba. 71.
Iparművészet könyve. 1133.
Iparműv. Múz. műkincsei. 36.
Iparművészetünk 1895—96-ban. 20.
Iparművészeti emlékek Csejthén. 552.

Iparűzés földrajzi elosztakozása. (Hanusz.) 1133.
Ipolyi Arnold. 20[5]. 21[14]. 76[2]. 81[2]. 100. 138. 239[2]. 247. 283. 342. 344[3]. 346[2]. 349[3]. 365. 392[2]. 489. 552. 555. 594. 614. 640. 647. 650. 662. 660. 666. 669. 673. 683. 700. 757. 759. 768. 829. 830. 935. 936[2]. 1016. 1066. 1133.
Ipolyi A. gyűjtemény. 228.
Ipolyi: Egri székesegyház. 367.
Ipolyi A. jel. 155.
Ipolyihoz R. F. levele. 305.
Ippi és Érkeserűi Frater János czímere. 83.
Irányi István. 1056.
Irásbeli colloquiumok. (Rómer.) 59.
Irgalmasok rendháza. 835.
Irinyi József. 642.
Irmei Ferencz. 348.
Isekucz Antal. 395.
Iskolaépületek. 94.
Iskolakolostor felszerelése (Rómer.) 38.
Ispotályos-rend konventje. 212. 598. 1026.
Ispotályosok káptalanterme. 981.
Istenbáránya-dombormű. 521.
Istenbáránya-kőszobor. 345.
Istvánfy Miklós gyermekének sírköve. 655.
Istvánffy Miklósné sírköve. 1187.
Iter Romanorum. (Schönvisner) 41.
Iter Temesvariense. (Kézirat. Tognio.) 882.
Iványi Ede. 179. 505. 509. 1003. 1004. 1005. 1010.
Iványi István. 167[11]. 169. 171[4]. 173[2]. 174. 175[2]. 176. 177. 178. 179. 180. 182. 887. 1090.
Ivánvár romjai. 904.
Ivcsevics M. 1111.
Ivhevedermaradvány. 345.
Ivóedény. 737.
Izabella királyné által épített templom. 948.
Izabella királyné erkélye a Solymosi várban. 119.
Izabella királyné síremléke Gyulafejérvárt. 101.
Izabella királyné sírköve. (P. Szatmáry K.) 100.
Izraelita egyházi szerek. 613. 772.
Izraelita imaház. 731. 749. 803.
J—ch (Jankovich). 585.
J. E. B. 1053.
J—f. 584.
Jacobi Ed. 22.
Jacsetics András pleb. szobra. 900.
Jagics V. 1115.
Jahrbuch L. Centr. Com. 22.
Jakab Elek. 429. 430. 484. 544. 862. 941. 942. 944. 947. 951. 1133.
Jakabffy Ferencz. 22.
Jakson T. G. 1083.
Jaksicsok czlmere. 1142.
Jalsovics Alfréd. 1042.
Jambricsák Dragutin. 1110.
Jaksics-torony, Zádorlak. 122.
Jancsik Ede. 384.
Jancsó Benedek. 112[2].
Janiczky István. 835.
Jankó János rajza. 135. 204.
Jankó Károly. 47.
Jankovics Antal dr. 586.
Jankovics Gyula. 1083. 1155.
Jankovics Emil. 329.
Jankovics Miklós. 22. 53. 411. 603.
Jankovics Miklós id. 881.
Janus A. 341.
Janza J. 411.
Jármiak kuriája. 754.
Jasseny Ferencz síremléke. 935.
Jassik Menyhért. 918.
Jaurinum. L. Győr.
Jákófi- és Jánoki-családok. 331.
Jákófi-kastély. 332.
János festő síremléke. 601.
Jánosi-féle kastély. 944.
János-lovagrend és IV. Béla. (Reissig E.) 36
János Zsigmond tumbája 1141.
Jánky Károly. 22. 178.
Jász-Kunság. 273.
„Jászképek" vagy Kőképek. 414.
Jászkürt. L. Lehelkürt.
Jedlicska Pál. 22[2]. 539. 544[2]. 549. 550[3]. 551[2]. 552[4]. 555. 558. 560. 561[3]. 562. 568. 569. 572[2]. 573[2], 575[3]. 576. 577[2]. 578[3]. 579. 648[5]. 649[4]. 651[4]. 652. 653[3]. 655[4]. 656. 657[4]. 658[7]. 660[2]. 662[2]. 665[3]. 666[4]. 670. 680. 683. 684. 685. 687[8]. 688[3]. 917[2]. 918[2]. 919. 920[3]. 922[3]. 929[4]. 913. 1061.
Jegyzői jel. L. Közigazg. biz. jel.
Jekelin Jakab síremléke. 260.
Jelcsics J. 1083. 1105.
Jelmeztan. (Rómer.) 58. 61.
Jeniss János. 917.
Jenőlaka nevű vár. 944.
Jerney J. 909.
Jeruzsálemi Szent-János jövevények rendje. (Wertler.) 48.
Jeruzsálemi Ispotályos-rend czímere. 436.
Jeszenszky Adolf levele. 125.
Jeszenszky K. 204.
Jezerniczky-féle kastély. 575.
Jezsuita-rendházak. L. Zárdák.
Jezsuita-templom és kolostor. 664. 667.
Jezsuiták Kassán. 73.
Jezsuiták Magyarországon. (Toldy I.) 46.
Jirecsek Hermene gild. 1133.
Jób érsek kapuja. 283[2].
Jókai Mór. 878.
II. József-emlékoszlop Kolozsvárt. 437.
Joseph des II. Decrete. 54.
Josephus J. 523.
Josity Mladen. 176
Josophisch Fr. 521.
Jube. L. Szentélykorlát.
Juhász Antal. 264.
Julio Romana képe. 1173.
Jung Ferencz. 132.
Junius. 15.
Jupiter templomából alakított székesegyház. 1108.
Jurisics Ádám és Anna sírköve. 979.
Jurisich Miklós sírköve. 979.
Jurisich M. gyermekeinek sírköve. 979.
Jurkovich Emil. 1067[2]. 1068.
Just-féle kuria. 559.
Juszt István-féle kastély. 935.
Jüngling Fr. 517.

K

K. A. 22.
Dr. K. E. 734. 899.
K. G. 1010.
K. H. 547.
K. K. 832.
K. L. 82
K. M. 22.
K. Ö. 341.
K—r. 584.
K—y Z. 640.
Kabinetfestészet. L. Cabinetfestészet.
Kachelmann. 384.
Kacska J. 571.

Kacziány Ödön. 626.
Kada Elek. 627.
Kadcsics—Peka Péter. 1120.
Kajali-család címere. 632.
Kakas-család lakóháza. 1013.
Kalandosok. (Rómer.) 59.
Kalniczky Gyula. 242.
Kallós Kálmán. 115. 116. 121.
Kallós Károly 189.
Kalonday György sírköve. 538.
Kalugyer-templom és kolostor. 1103.
Kalugyer-zárda. 459. 467. 884. 961.
Kamalduli kolostor. 450.
Kamalduli kolostorrom. 741.
Kamaraház Kassán. 84.
Kamicházi Horváth Márk sírköve. 1009.
Kammerer Ernő. 57. 135 721. 838. 899.
Kanál. 561. 1079.
Kancsó. 83. 89. 214. 327. 355. 520. 612. 613. 627. 736[2]. 869. 1182.
Kandalló. 85. 169[2]. 397. 436. 1058.
Kandalaberek. 247.
Kandra Kabos. 12. 22. 209. 242[5]. 246. 250. 366. 371. 751. 755. 774. 1159.
Kanizsai-czímer. 344.
Kanizsa vára. 55.
Kanna. 83[2]. 209. 224. 245. 249. 354. 434[2]. 525. 736. 911. 927. 1179. 1181.
Kanna. L. még Fedeles kanna.
Kanitz F. 1129. 1122.
Kantavár Pécs mellett. 142.
Kanyaró Ferencz. 436.
Kapcsok. 641.
Kapi-kastély Bokajon. 393.
Kapisztran arczképe. 1127.
Kaporesz. L. Frigyládafüggöny.
Kaposfői kolostor helye. 726.
Kaprinai St. 1006. 1010.
Kapronczay Ede. 1072.
Kapsula. 927.
Kaptán-monostor. 451.
Kaptárkövek. 250. 301. 371 585.
Kapu, kapuzat. 74. 77[2]. 84. 88. 89. 90. 102. 103. 104. 116. 138. 144. 148. 150. 151[2]. 156. 158. 185. 198. 215. 239 250. 261. 269. 283. 322. 324. 334. 361. 381[2]. 382. 385. 397. 403. 419. 431. 435. 436. 437. 438. 450. 451. 477. 498. 514. 518. 544. 549. 551. 555. 568. 577. 590. 615[2]. 617. 649. 678[2]. 680. 688. 689. 699. 700. 706. 708. 734. 738[2]. 740. 764. 768. 777. 779. 782. 785. 787. 788. 821. 822. 827. 829. 833. 935. 849. 861. 903. 905[2]. 910. 923. 937. 948[2]. 969. 974. 975. 980. 985. 1018. 1033. 1057. 1097. 1124. 1126. 1160. 1163. 1180.
Kapu, románkorból. 259.
Kapu, várkapu. 307.
Kapubélletlábazat. 602.
Kapufelirat. 660. 736. 983.
Kapuvár sánczai. 893.
Kapuzár. 614.
Kapy Josephus. 1083.
Gr. Karacsay Fedor. 226. 965.
Karapancsa Demeter. 22.
Karácson Imre. 1026. 1131.
Karácsonyi Ádám. 1030.
Karácsonyi Béla. 944.
Karácsonyi Imre. 599.
Karácsonyi János. 33. 111. 114[2]. 116[2]. 201. 202[2]. 204. 206[2]. 211. 229. 275[2]. 604.
Karcsu (Hibásan: Karcsa) Arzen. 640. 1053.
Karácsonyi-kastély. 913.
Karlovszky Ida. 538.
Karmelita-templom és zárda. 602.
Karmeliták temploma Székes-Fejérvárt. 307.
Karnits Lajos. 990.
Karpeszok. 613.
Karszék. 736. 785.
Karthausiak. (Dedek) 10.
Karthausi kolostor. 300. 321. 371. 448. 811. 816. 826.
Karzat. 865.
Kassay József. 1059.
Kassai Rákóczi-kiállítás Lajstroma. 664.
Kassai századok. 73.
Kassay J. tanuló. 232.
Kastély. 65[2]. 66[2]. 67[3]. 68[5]. 69. 70. 71[2]. 72. 85. 86[2]. 87. 88. 89[2]. 90. 95[3]. 97[3]. 104[2]. 105. 106. 108. 114. 115. 116. 119. 121. 129. 130[2]. 149. 150[3]. 152. 159[4]. 160[3]. 161. 164[2]. 174[2]. 192. 193. 195. 198. 203. 207. 211. 217. 220[2]. 222[2]. 223. 230. 231[3]. 236. 237[2]. 238. 240. 243. 246. 253. 263. 266. 269. 271. 297. 298. 299. 301. 302. 303. 312. 317. 319[3]. 320. 321. 322. 324. 326[2]. 328. 330[3]. 332[2]. 334. 336[2]. 373. 374. 376. 386. 388. 391. 392. 393[4]. 397. 399. 400. 401. 403. 404. 417. 420. 421[2]. 422[2]. 423. 424[2]. 427[3]. 428. 446. 447. 448. 451. 456. 467. 471[2]. 475[2]. 478. 483[2]. 484. 486. 487. 489. 490[2]. 492. 507. 509. 510[2]. 515. 517. 518. 532. 535[2]. 539[2]. 542[2]. 544. 545. 547. 548. 549[2]. 559. 551[3]. 552[3]. 553[3]. 555[2]. 556. 557. 558[2]. 559[5]. 560. 561[2]. 562. 563[4]. 565. 569[4]. 572[6]. 573[2]. 574. 575[4]. 576[2]. 577[2]. 578[3]. 579. 581. 583. 622[2]. 623. 630. 632. 633. 634. 648. 649[2]. 651[2]. 652. 653. 654. 655. 656[3]. 657. 658[3]. 659[3]. 660[2]. 662[3]. 663. 665[2]. 680[2]. 681[2]. 682[3]. 684[3]. 685. 686[2]. 689. 700[2]. 705. 706[2]. 707. 711. 714. 715. 716. 718. 721[2]. 722. 723. 734. 738[3]. 739. 741. 742. 743. 744. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 759[2]. 761. 773. 779[2]. 787. 797[2]. 801. 802[2]. 808. 809. 820. 821[2]. 825. 826. 846[3]. 850. 856. 860. 861. 862. 863. 864. 868. 869. 873. 878. 879. 880. 884. 885. 888. 891. 896. 903[2]. 904[3]. 905[2]. 907[2]. 909[2]. 916. 917[2]. 920[8]. 921[3]. 922[5]. 923[2]. 924. 925. 930[2]. 931. 933. 934. 935. 936. 937. 943[2]. 944. 947[1]. 949. 950. 957. 959. 967[5]. 969[2]. 970. 971[2]. 972[2]. 973[3]. 974[4]. 976[2]. 977. 978. 980. 983. 984[2]. 985. 986. 988. 989[3]. 991[4]. 992[2]. 995[2]. 996. 997. 998. 1000. 1005. 1008. 1010. 1011. 1023. 1024. 1027[2]. 1029. 1049[3]. 1050. 1051. 1052. 1055. 1056[2]. 1058[2]. 1059. 1061. 1062. 1063[2]. 1064[2]. 1072. 1073. 1074. 1092. 1095. 1096. 1110. 1199[2]. 1112[3]. 1114[2]. 1119. 1141. 1143. 1145. 1147. 1150[2]. 1152. 1153[2]. 1156. 1158. 1161. 1174.
Kastély nevű várrom Tordán. 910.
Kastélyok. (Szendrei.) 42.
Kasza Dénes. 437.
Katakomba. 138.
Katakomba. L. még Altemplomok.
Katalin-torony, Brassó. 257.

Katancius Petrus. 1094[2].
Kathedrale, die, v. Fünfkirchen. (Henszlmann.) 137.
Katholicismus Erdélyben. (Zerich.) 50.
Katolnai Cseh-család czímeres emléke. 234.
Katona István. 281.
Katonai helységek Bács vm.-ben. 167.
Katsuda Domokos. 370.
Kaufmann Dávid. 603.
Kaulige (Kuglige) Burg. 822.
Kazamaták. 102. 375.
Kazamaták a török időkből. 371.
Kazinczy Ferencz. 727.
Kazola Péter. 1083.
Kácsvára Sály határában. 248.
Kádár József. 857. 863.
Kádárok tornya Szászvároson. 406.
Káldy-család kastélya. 976.
Kállay Ferencz. 23.
Kállay-féle nemesi kuria. 754.
Kálmán kir. koronázó-temploma. (Biograd.) 1090.
Kálniczky Gyula. 536. 537. 539. 542. 1076.
Gr. Kálnoky-kastély. 947.
Kálvária. 334. 385. 609. 703. 735. 736. 821. 977. 979.
Kálvária-kápolna. 1069.
Kálvária, Mátyás király díszkeresztje. 285.
Kályha. 163. 327. 622. 688. 714.
Kályhafiók. 937.
Kályhafiókok. (Rómer.) 1136.
Kámonyi-család kastélya. 976.
Kápolnák. 81. 121. 144. 169[3]. 170. 171. 172. 173. 174. 180. 198. 219. 224. 237. 247. 254. 265. 267[2]. 269[5]. 270[4]. 272. 283. 290. 297. 302. 306. 307. 309. 342. 345[2]. 359[2]. 360. 361. 363. 373. 374[2]. 378. 379. 381. 383. 387. 391. 408. 414. 415. 451. 464. 470. 474. 484. 487. 489. 494. 507[2]. 535. 543. 546. 548. 549. 551. 552. 555. 556[3]. 558[2]. 560. 561. 562. 563. 564. 569. 571[2]. 573. 574. 578. 579. 608. 609[2]. 615. 621. 622. 623. 625. 635. 636. 642. 648. 651[2]. 654[2]. 657. 659[2]. 661. 666[3]. 669. 673. 676. 677[2]. 680. 681. 685[2]. 686. 687. 702. 703. 705. 707. 710. 711. 712. 716. 721. 728. 733. 736[2]. 742[2]. 744. 747. 749. 750. 760. 766. 784[2]. 786. 790. 792. 798[2]. 799. 801. 809. 810. 818. 920. 825[2]. 829. 836. 862. 977. 878[2]. 882. 892. 893[2]. 894. 898. 899. 908. 916[2]. 920. 922 924. 940. 949. 952. 960. 967. 968. 981. 985[2]. 989[2]. 996[3]. 1003. 1010. 1013. 1017[2]. 1018. 1024. 1033. 1034. 1041. 1049. 1056. 1057[2]. 1058. 1062 1069[2]. 1071. 1073. 1077[2]. 1091. 1093. 1104. 1105. 1108. 1112. 1118. 1127. 1155. 1156. 1169. 1171. 1174. 1181.
Káptalan-ház Sopronban. 746.
Káptalanok befolyása. 13.
Kárász Leo (egyik írói neve: Hampel József). 283. 286. 1133. 1146.
Károly Ambrus-féle ampolnák. 283.
Károly Gy. Hugó. 14. 65.
K—ly J—s. 1077.
Károly János. 23. 296[4]. 298. 456. 458. 1024.
Károly-kaszárnya. (Rokkantak palotája, ma központi városház.) Budapest. 617.
Károlyi Antal. 998.
Károlyi Árpád dr. 54. 73. 140. 189. 587. 589.
Károlyi J. 920. 1010.
Károlyi-féle kastély. 576.
Károlyi Lőrincz. 341.
Gr. Károlyi Sándor kastélya. 909.
Kárpáti Kelemen. 993. 994.
Kárpáthy Kelemen. 965.
Kárpit. 612[2].
Kárvázy-ház Kolozsvárt. 436.
Kecskeméti Buzás Balázs sírköve. 406.
Kecskeméti Illés. 627.
Kecskeméti Péter ötvösművei. 83[2]. 245.
Kecskevár Kis-Győr mellett. 244.
Gr. Keglevich-féle kastély. 374.
Kehely (A). 6.
Kelyhek. 69. 70. 72. 78[3]. 79[6]. 80 81[3]. 83[4]. 85. 86. 87. 89. 90. 101[5]. 102[6]. 104[4]. 109. 134. 152. 157. 158. 162. 163. 184. 187. 208. 209[2]. 212. 214[4]. 216. 217. 218[2]. 223[3]. 224[3]. 225. 237[2]. 240. 241[3]. 245[2]. 249. 251[2]. 256[4]. 258. 259. 261. 262. 267[3]. 276[5]. 285[3]. 286[8]. 289 303. 319[2]. 322[2]. 325. 329. 330. 331. 332. 336. 343. 344[8]. 345[2]. 346[2]. 350. 363. 364. 368. 372[2]. 384[6]. 385. 386. 396. 398. 399. 403. 408. 416. 418. 423. 431. 432[4]. 433. 434. 438. 445. 451[2]. 484[2]. 488. 489. 498. 505[2]. 509. 521. 522. 523[2]. 526[2]. 527. 539. 549[2]. 551. 554. 556[3]. 557[3]. 558. 559. 563. 565. 566[8]. 567. 569. 572. 577[2]. 601. 603[3]. 604[2]. 611. 612. 613. 624[2]. 626[2]. 627[2]. 660. 663[2]. 665. 666[2]. 672[8]. 673[5]. 674[4]. 675[12]. 677[3]. 680. 681. 682[2]. 706. 713. 715[3]. 717[2]. 718. 735[2]. 738. 740. 746[2]. 751[2]. 753. 754[2]. 756[2]. 759[2]. 760[2]. 761[2]. 765. 775[2]. 785[2]. 798. 799[2]. 800[2]. 802[2]. 806. 809. 810[2]. 815[2]. 819. 821. 824. 826. 828[2]. 830. 831[8]. 832. 833[2]. 834[2]. 837[3]. 843. 848. 853. 865. 866. 872. 873. 893. 897. 902. 903. 905[2]. 911. 919. 924. 926[7]. 927[3]. 929. 934. 935. 937. 944. 947. 948. 968. 971. 972. 975. 976[2]. 986. 995[2]. 1008. 1015. 1024. 1033. 1051. 1056. 1068[3]. 1070. 1071[2]. 1072. 1076. 1077[3]. 1097. 1099. 1101. 1118[2]. 1139[2]. 1140. 1174. 1176. 1177. 1182[2].
Kehelytakarók. 79. 80. 83. 368. 370. 556. 611. 612.
Kehner József. 16.
Kelecsényi J. 567. 930.
Kelekodesz 4—4 csengetyűvel. 613.
XIV. Kelemen arczképe. 1057.
Kelemen István. 635.
Kelemen Lajos. 417. 420. 437[2]. 486. 487. 490. 491.
Kelemen Ferencz. 23.
Kelemen és Fodor. 430.
Keleti G. rajza. 31. 121. 124. 158. 379[2]. 384. 385[2]. 408. 450[2]. 471. 583. 607. 618. 643[2]. 733[3]. 781. 929. 1053. 1057. 1058. 1059. 1124. 1147.
Keleti Károly. 1133.
Keleti művészet hatása. (Szendrei.) 42.
Keleti szőnyegek. 228.
Keleti műemlékek. 1121.
Keller József. 119.
Kelta városok az Alföldön. 37.
Kemény Domokos. 404.
Kemény fejedelem kuriája. 905.
Kemény György kastélya. 104.

Báró Kemény Ignácz-féle kastély. 903.
Kemény János fejedelem arczképe. 355.
Kemény János emlékoszlopa. 522.
Kemény János fejedelem sírköve. 518.
Kemény József gróf. 23. 54 96. 313. 489. 1141. 1158.
Kemény Lajos. 23[1]. 73[11]. 74. 76[2]. 87. 247. 422 702. 801. 814. 827. 833. 834[4]. 836. 1067. 1127. 1130. 1133[3]. 1139. 1140[2].
K. M. 433.
Kempelen Farkas. 1133.
Kempf. 609.
Kempf Nep. János. 733.
Kempfner János. 735.
Ifj. Kemény Lajos. 65. 84.
Kemény Simon gyászlobogója. 904.
Kendeffyek kastélya. 401.
Kendefi síremléke. 108.
Kendi-czímer. 492.
Kenedics József. 966.
Kenevára. 1098.
Kendő. 627. 771. 773. 865. 912. 1060. 1070. 1071. 1077[2].
Kenner Fr. dr. 2. 23. 744. 1109.
Kenessey Albert. 1111.
Kenyértartók. 115. 1113.
Kenyérosztó tányér. 245. 627.
Kenyérvizy. 400. 412.
Kepstock (Köpfstock). A levágott fej kitevésére. 698.
Kerecskényi Sándor. 763.
Kerekegyház. Körtemplom. 1030.
Kerekes Abel-féle gyűjt. 401.
Kerekes János jel. 68.
Kereskényi Gyula. 297. 300
Keresi Tarczai György. 615.
Kereszt. 79. 80. 101. 116. 140. 141. 286[6]. 287[3]. 369. 372[2]. 506. 558. 562. 568. 611. 625. 626[2]. 627. 662. 666. 675. 682. 684. 717. 718[2]. 741. 747. 782[2]. 785. 804. 924. 927. 834. 989. 1018. 1039. 1068. 1098. 1105. 1106. 1116. 1126. 1177.
Keresztalakról. (Rómer.) 1136.
Keresztek. L. még Koronázási eskű kereszt.
Keresztelő-edény. 220. 333.
Keresztelő-kanna. 907.
Keresztelő-kápolna. 803. 976. 1108. 1117.
Keresztelő-kehely. 162.
Keresztelő-kút. L. Keresztelő-medencze.
Keresztelő-medencze. 67. 76. 87. 133. 140. 154. 227. 253. 255. 256. 260[3]. 261. 320. 323. 325. 346[2]. 454. 471[2]. 473. 474. 475. 476. 478. 484. 488. 493. 518. 519. 525. 526. 572. 627. 628. 633. 648. 650. 654. 656. 657. 659. 672. 685[2]. 686. 694[2]. 699. 700. 701. 708. 711. 785[2]. 799[2]. 900. 804. 805[2]. 806. 807. 849. 810. 811. 815. 817[2]. 819, 820[2]. 821[2]. 823. 824. 826. 828. 830. 832. 833. 870. 933. 934. 936. 937. 938[4]. 940. 984[2]. 970. 1016. 1024. 1041. 1055. 1060. 1065[2]. 1067. 1073. 1074[2]. 1075. 1158. 1160. 1166. 1176.
Keresztelő-medencze. L. még Fakeresztelő-medenczék.
Keresztelőtál. 177. 540. 677. 823.
Keresztfolyosó. 633. 642. 1012. 1092. 1106[2].
Kereszt-kutak. 5.
Kereszt-kutak. (Ipolyi.) 21.
Keresztes szerzetesek. (Rómer.) 38.
Kereszt. archeologusok összejövetele. (Ljubič.) 1085.
Ker. archeologia. (Rómer.) 59.
Keresztúry. 389.
Keresztúry-család kastélyának düledékei. 482.
Kereszty V. dr. 608. 623.
Kerített templomok. 550[3]. 551. 552. 553[1]. 555. 557. 560. 561. 562. 565. 568. 571. 572. 574. 575. 576. 577[3]. 930. 937. 938. 969. 977. 983. 984. 986. 1008. 1078.
Kesseleőki Majthényi-sirkő. 302.
Keszer, zsidó templomi tárgy. 604.
Keszkenő. 870. 872.
Keszty Viktor. 23. 27[2].
Kesztyű. 928.
Kettős kereszt. (Rómer.) 1136.
Keveházy. 471. 559. 1080.
Kevevár. 886.
Kevezsy György 466.
Kemézi Latrán János és Csanády Judit kettős czímere. 83.
D. L. Ketzer Géza. 708.
Ketye nevű toronyrom. 728.
Képek. 4. 11. 126. 154. 158[3]. 203. 234 334. 387. 432. 567. 598. 615. 696. 701. 816[2]. 872. 893. 1058. 1064. 1079[2]. 1105. 1126. 1128. 1154.
Képek, sodronyzománczos kép. 102.
Képes Ujság. 69. 73.
Képfaragók. 23.
Képiró-czéh. 73.
Képirók Kassán. 73.
Képirók, Kolozsváriak. 430.
Képirók. magyarországi. (Kemény.) 23.
Képirók. (Nyári Albert.) 31.
Képoszlop. 890.
Képszobrok. 23.
Képtár. 330. 736.
Képtár, esztergomi, jegyzéke. 289.
Képzőművészek, magyar. (Szilágyi.) 43.
Képzőművészek sorozata. (Hatos.) 18.
Képzőművészet fejlődése. (Henszlmann.) 18.
Képzőművészetek. (Nagy Iván.) 30.
Képzőművészetek tört. Magyarországon. (Schedel.) 39.
Képzőművészet virágzása. (Zichy E.) 50.
Kéry György festő. 981.
Késmárki Simon szobrász. 898.
Kézirati források jegyzéke. 51—64.
Kézművesek. (Rómer.) 59.
Gr. Khuen Antal jel. 78. 118. 155. 197. 693.
Kilián. Andor. 413.
Kilit. 1148.
Kiállítás, ezredévi. (Czobor.) 9.
Kiállítások katalogusai. 23.
Kiepert Richard. 410.
Killér Frigyes. 915[2].
Kimnach L. rajza. 210. 380. 409. 410. 510. 538. 540[2]. 663. 664. 665. 671. 672. 893. 897.
Kincsesbolt Szászvároson. (Koholmány.) 406.
Kincstár, egyházi. 506.
Kinder. 55.
Kinizsi Pál zárdája. 1009.
Kinizsi Pál sírköve. 1009.
Kinizsi Pál várkastélya. 1009.
Kinizsi Pál kardja. 1009.
Kinizsi Pál pánczélja. 1009.
Kinizsi-ugrató nevű híd. 1011.
Király-fürdő. 616.
„Királyi ház" lépcsőháza Körmöczön. 156.
Királyi korona. 1123.
Királyi lak Mátyás korában. 614.

Királyi lakosztály. 643.
Királyi palota Budán. 629.
Királyi vadászlak. 629.
Királyi várakról Budán. 614.
Király János. 24. 37[2].
Király Pál. 23. 44[2]. 98. 99. 398. 405 410. 411[2]. 430. 1133.
Királyudvar nevű vár. 1100.
Kirchengesch. Siebenbürgens. (Fabriczius.) 14.
Kirchengesch. Siebenbürgens. (Müller.) 29.
Kirchenvisitation. 44.
Kirchenvisitation im Burzenlande. 13.
Kirchliche Baukunst. (Müller.) 28.
Kirchliche Denkmäler. (Reisenberg.) 36.
Kirch. Kunstdenkm. (Reissenberg.) 1147.
Kirchliche Wandgemälde. (Römer.) 965.
Kirstein Aug. 138.
Kisasszonyfalvi Istvánfiak. (Németh B.) 132.
Kis Bálint levele. 104. 490.
Kisberegi Pálos-kolostor. 183.
Kisdedfestés. (Römer.) 59.
Kisfaludy Mihály. 450.
Kisfaludy Zsigmond. 9. 24.
Kis Kálmán. 24.
Kis István. 684. 1064.
Kis László. 423. 978. 1010.
Kiss Ferencz. 22.
Kiss Kálmán. 765. 774. 775. 777.
Kiss Károly. 175.
Kiskárpáti emlékek. (Jedlicska.) 22[2].
Kiskárpátok vid. tört. 648.
Kismartoni Adolf. 740.
Kis-Munkács nevű földvár Kis-Guton. 188.
Kismuránvvár maradványai Alsó-Sajón. 318.
Kisvár rom Szilvás határában. 250.
Kisprépostsági udvar Pozsonyban. 679.
K. Ispotályos-rend. 305.
Klarisszák-tornya Pozsonyban. 676.
Klaics V. 1083. 1084. 1091[2]. 1094. 1096. 1104. 1105. 1109. 1111.
Klein I. 889.
Klein Samu. 691.
Kleine Kronik. 104.
Kleinrath J. jel. 103. 790.
Klimkovics rajza. 82.
Klimo-féle kehely. 140.
Klimo-féle úrmutató. 140.
Klimo Gy. püspök feliratos táblája. 140.
Klimo Mihály. 469.
Klimo püspök sírköve 140.
Klobusitzky-féle oltárka. 978.
Klobusitzky-palota. 704.
Klotild főherczegnő. 619.
Kloesz Jakab emléktáblája. 696.
Klösz György. 549. 571. 580. 610. 616. 624. 1116.
Kluknói kastély. 825.
K. Nagy Sándor. 205. 211.
Knauz H. 260.
Knauz Nándor. 12. 24[3]. 150. 151[3]. 264. 279. 281[3]. 282. 287. 289. 315. 342. 380. 570. 598[2]. 605. 606. 643. 649. 652. 657. 667. 670. 683. 1041. 1170.
Gr. Kneneburg-féle kehely. 286
Knobloch György harangöntő. 478.
Koasztvár Udvardnál. 145.
Koburg-kastély Edelényben. 243.
Koburg-kastély Jolsván. 326.
Kociancsics. 1121.
Kocsis Ádám 72.
Koch-Kuhacs F. 1112.
Kodáros-vár nyomai. 944.
Kohl I. G. 1133.
Koháry-emlékkápolna. 150.
Koháry-emlék Léva mellett. 158.
Koháry-féle festmény. 322.
Koháry István arczképe. 1173.
Koháry-féle kastély. 322.
Kokuszdióbillikom. 252.
Kollányi Ferencz. 4. 24. 282[2].
Kollegium-épület. 1057.
Kollegradi és kolniczi Kollonich Hanus Bertholdné síremléke Kassán. 77.
Koller J. 305.
Gr. Koller-féle kastély.
Koller: Prolegomena. 129. 137.
Kolmár I. 929.
Kolos-család. 448.
Kolostorok. L. Zárdák.
Kolostorok befolyása. 13.
Kolozsvári Czementes János. 55.
Kolozsvári György és Márton ötvösök. 1128.
Kolozsvári György és Márton. (Czakó.) 1131.
Kolozsvári Márton és György. (Kárász L.) 1133.
Kolozsvári Márton és György Sz.-László szobra. 1146.
Komáromy János utazása. 1124.
Komáromy András. 227. 234. 369. 430. 556. 954[4]. 957[2]. 953. 955.
Komjáthy Lajos. 544.
Komóczi Dávid 154.
Komoróczi Miklós. 336.
Komoróczy Lajos. 963.
Kompanyik Coelestin. 813.
Koncz András jobbágy háza. 382.
Koncz Ákos. 354.
Koncz J. 401[2].
Koncz József. 389.
Konczik Bálint sírköve Kassán. 77.
Kondor István síremléke. 321.
Kondor Lajos. 24. 721.
Konstantinus Monomachus koronája. 568.
Kontok síremlékei. 681.
Konventek, Conventek. L. Zárdák.
Konzol-tükör. 898.
Koos Ferencz. 260.
Koporsók. 24. 78. 329.
Koporsók, Murányi várban. 329.
Koppányvár. 1003.
Koppen Péter. 24.
Korabai római bányászat. 110.
Korabinszky. 1172.
Korčula. 1092.
Kórház-kápolna (mecset) Pécsett. 141.
Korlátkeöy-féle kastély. 573.
Kornis-család úri laka Kenyhecsen. 85.
Kornis-féle kastély. 878. 1181.
Gr. Kornis Gáspár-féle kastélyrom. 421.
Kornis-sírkövek Gönczruszkán. 71.
Korody Péter. 94.
Koroky Péter. 94.
Korona. (Konst. Monomachusé.) 568. 619.
Koronázások emlékfeliratai Sopronban. 747.
Koronabolt. 643.
Korona és jogar. (Eszterházy.) 506.
Koronázási eskű-kereszt. 287.
Koronázó palástunk bissusszövet mintája. 350.
Korponay Edvard. 797.
Korponay János. 65.
Korrespodenzblatt. 24. 258.
Korsók. 665.
Korusszék. 525.
Korvin-épület. 1011.
Korvin-czímeres miseruha. 344.
Korvin-féle kastély. 344.

Korvin Mátyásnak szánt tálczás serleg. 1105.
Kossuth János. 1058.
Kossutányi. 10.
Kosvay-féle kuria. 218.
Kosztka-család czímere. 926.
Kosztka József. 517.
Kosztka K. 448. 453.
Kosztka Márton sírköve. 926.
Kosztka Vilmos. 714.
Kosztolányiak várkastélya. 154.
Kosztolányi-féle kastély. 160[3].
Kottaner Ilona. (Knauz.) 643.
Kotzián József. 127.
Kovács Ákos. 542.
Kovács Dénes. 600.
Kovács Ferencz levele. 70. 530.
Kovács G. 767.
Kovachich M. G. 764. 1140.
Kovács Elek. 297.
Kovács Ignácz. 341.
Kovács János. 275. 276. 277. 990.
Kovács Sámuel. 449.
Kovács Sándor.
Kovács jegyző. 273.
Kovács Gy. 136. 1033.
Kovács Gyárfás. 432. 878$_2$. 1179.
Kovácsoltvas-diszítésű kapu. 568. 1159.
Kovácsoltvas-diszítmény. 553. 937.
Kovácsoltvas konzol. 614.
Kozma Antal. 1054.
Kozma P. 24. 881.
Kőasztal. 578.
Kőárkok. 1179.
Kőbálvány. 876.
Kőemlékeink óvása. 19.
Kőfaragó-jegyek. L. Mesterjegyek.
Kőfaragó-jelek Felső-Magyarországon. (Frőde.) 15.
Kögl-család síremléke. 671.
Kőkeresztelő-medencze. L. Keresztelő-medencze.
Kőkoporsó. 632. 905. 915. 973.
Köleséry Sámuel. 24[2].
Kőmonostor nyomai. 175.
Könczöl I. 969.
König Pál. 24. 395.
Gr. Königsegg-féle kastély. 924.
Könyöki rajzai. 24. 55[2]. 84, 152. 153. 157. 158. 163[3]. 299. 379[4]. 380[2]. 381[3]. 384. 385. 388. 447. 455. 458. 470. 473. 474. 475. 477. 478[2]. 479. 507[2]. 509[2]. 512. 531. 532[2]. 533. 534[3]. 535. 536. 537[3]. 538[2]. 540. 541. 542[2]. 543[3]. 549[3]. 550[4]. 551. 552[3]. 555. 557[2]. 558[2]. 559. 560. 562. 563. 564. 565. 567. 568. 569[2]. 571[5]. 572. 573. 575[3]. 577. 650[2]. 652. 653[2]. 654. 655. 656[2]. 657. 658. 661. 662[2]. 664[2]. 665[2]. 666. 669[5]. 670[3]. 671. 674. 676. 678. 679. 681[2]. 683[2]. 684[3]. 685[2]. 687. 734. 735. 737. 738. 740. 741[2]. 742. 743[2]. 765. 772. 918. 919[5]. 920[4]. 921[2]. 922[6]. 923[3]. 924[2]. 925[4]. 929[2]. 930[5]. 932. 933. 936[2]. 937[2]. 938[3]. 940[2]. 967. 968. 969. 971. 980. 981. 982. 983[2]. 985[2]. 986. 989. 990[2]. 996. 997[2]. 999. 1003. 1005[2]. 1009[3]. 1010[2]. 1013. 1017. 1022. 1024. 1026. 1027. 1030. 1033. 1036. 1038. 1039. 1041[2]. 1044. 1069. 1071[2]. 1072. 1074. 1080. 1143[2]. 1160. 1169.
Könyvborító lap.
Könyvkötés. 345. 449. 1090. 1099.
Könyvpolcz (pulpitus). 475.
Könyvtábla. 385. 566. 625. 641.
Könyvtábladísz. 611.
Kőoroszlán. 301.
Kőoroszlántöredék. 427.
Kőoszlop. 500. 689. 705.
Kőpad. 473.
Kőpadolatok. (Értsd: Mozaikok.) 411.
Köpeczi Nagy Lajos. 361.
Körablak. 259.
Körkápolna. 1127.
Körmendi Sándor. 721.
Körmendy László. 772.
Kőrösmegye a XV. században. (Csánki.) 1081.
Kőrösy László. 100. 151. 282.
Kőrösy Pál. 194.
Körtöltés. 923.
Kősánczok. 479.
Kőút, lecsapolt tó fenekén. 862.
Kővárak a tatárjárás előtt. (Pontelly.) 34.
Kővár romjai. 844.
Kőváry Lajos. 382.
Kőváry László. 24[2]. 425. 429. 435. 863.
Kövér Béla (Hampel József). 139. 151. 433. 1127.
K(övér) B(éla). 737. 1077.
Középkapu Kolozsvárt. 435.
Középkor kezdete. (Márki.) 1134.
Középkori egyh. műv. (Czobor.) 9.
Középkori emlékek. (Hampel.) 17.
Középkori műemlékek. (Heves vm.-ben.) 365.
Középkori régiségek Pécsett. (Henszlmann.) 137.
Középkori várak. (Czobor.) 9.
Középületek. 253.
Közérdek. 105.
Közigazg. biz. jel. 67. 68[2]. 70[2]. 71. 85. 86[3]. 87[2]. 88[2]. 89[3]. 95. 103[2]. 104. 106[2]. 107. 108[2]. 110. 111. 114. 115. 120. 125[3]. 126[4]. 129[3]. 131[2]. 133. 135. 144[3]. 170. 171. 172. 185. 186. 187. 188. 190. 194. 198. 200. 205. 207. 210. 218[2]. 219. 221. 224. 231. 235. 241. 246. 248. 249. 251[2]. 263[2]. 265. 266. 268. 269[2]. 270. 273. 279. 280[2]. 281[2]. 291. 292[2]. 293. 297. 303. 309. 321. 323. 324[2]. 326. 330. 335. 336. 338. 341. 348. 356[2]. 365[2]. 367. 371[4]. 373[6]. 374[3]. 375[2]. 376[2]. 379[3]. 381[2]. 382[2]. 386. 388. 393. 397. 399. 400. 401[3]. 404. 405. 415. 417. 418. 419[3]. 421. 422[3]. 424[3]. 436. 437. 445. 460. 461. 463. 564. 465. 466. 469. 470. 471[2]. 474. 475. 477[2]. 478. 479[2]. 481. 490[3]. 497. 499. 500. 507[3]. 509[2]. 510. 515. 523. 527. 528[3]. 537. 538[2]. 543. 553[2]. 557. 559. 561[2]. 562. 570. 571[2]. 578. 581. 620. 622[2]. 628[3]. 631. 633[2]. 636. 641. 642. 651. 653. 654. 659. 665. 589. 691. 698. 700. 705[2]. 706[4]. 707[3]. 709. 710[6]. 711[3]. 714[2]. 715. 721[2]. 722. 724[2]. 728. 730. 733. 735[2]. 737[2]. 739. 740. 741[2]. 743[2]. 744. 748. 749[2]. 750. 766. 779[2]. 782. 789. 790. 791. 792[2]. 796. 800[2]. 810. 825. 827. 836. 837. 840. 875. 881[2]. 882. 883[2]. 884[8]. 885[4]. 893[3]. 896. 897. 900. 901[2]. 902. 903[2]. 904[2]. 908. 909. 916[2]. 917. 918[2]. 920[4]. 921[2]. 922[3]. 923[2]. 924[3]. 930. 932. 933. 934. 935. 936. 937[2]. 944. 946. 947. 953. 954. 961[5]. 968[3]. 974. 976. 980. 983[2]. 984. 986. 987. 989. 996. 996. 998[2]. 1003[2]. 1006[2]. 1007. 1013[2]. 1018[2]. 1023. 1024[2]. 1026. 1027. 1030. 1032. 1033. 1034. 1036. 1037. 1038. 1041. 1045. 1049. 1050. 1053. 1054. 1055. 1059[2]. 1061. 1062[3]. 1064[2]. 1065. 1069. 1070. 1071[2]. 1072[2]. 1073[2]. 1075[2].

Közfürdők. L. Római fürdők.
Községek névváltozása. (Hanusz.) 1133.
K. Papp Miklós. 941.
Kracker F. 1159.
Kracker János. 35. 202. 413[2]. 416. 1067.
Kracker János falképei. 155. 1063.
Kracker János falképei Kassán. 72.
Kracker Jánosról. (Prém.) 35.
Kracker János vászonfestményei. 248. 249[2]. 366. 368[2]. 369[4]. 370. 371[2]. 373. 374.
Krakó. (Németh Béla.) 144.
Krammer Frigyes. 195.
Krammer M. 195.
Kramberger Ernő. 1100. 1103. 1104. 1113.
Krasznyánszky I. 24.
Krause János. 692.
Krecskay Antal. 343. 508.
Krekwitz Georg. 25[2].
Kreichel András. 806.
Krempel-malomnál kiásott alapfalak. 605.
Kriczkó Pál. 154. 155.
Krieger E. Sz. 690.
Kriegler Béla. 609.
Kriegsbuch. (Dilich.) 11.
Kriegsschule. (Dilich.) 11.
Kripta. 244. 247. 397. 407. 440. 555. 601. 767.
Krisztik János. 202. 203[3].
Kristály-szekrény. 736.
Kristofor püspök síremléke. 1102.
Krjami Izidor. 1115.
Krizsány János. 546.
Kromholz Miklós. 74[2]. 75.
Krombholz Johannes. 697.
Krones Fr. dr. 25.
Kropf Lajos. 25. 116. 370. 395. 415.
Krsejavi I. 1100.
Krusich János címere. 379.
Kubinyi Ágost. 897[2].
Ifj. Kubinyi Ferencz. 1050. 1065. 1070. 1071. 1072[2]. 1074. 1075. 1077[2]. 1078[2]. 1160.
Kubinyi Ferencz. 25. 26[2]. 47. 379. 638. 1170
Kubinyi-emlékszobor. (Ipolyi.) 21.
Kubinyi-féle kastély romjai. 475.
Kubinyi-féle kuria. 336.
Kubinyi J. epitafiuma. 474. 1166.
Kubinyi László síremléke. 331. 656.
Kubinyi Miklós. 25.
Ifj. Kubinyi Miklós. 124. 619.
Kubinyi és Vahot. 239. 244. 307. 367. 627. 836. 929. 951.
Kubitschek. 32[2]. 742.
Kuczewich Viktor. 102[2].
Kukuljevics. 1043. 1081. 1084[7]. 1101. 1110[2]. 1112. 1113. 1115[2].
Kulacs. 736.
Kula-torony. 462.
Kultsár István. 1042.
Kumlik. 678.
Dr. Kuncz Adolf. 993.
Kunczímeres sírkő. 769.
Kundmann Joh. Chr. 98.
Gr. Kuun. 401.
Gr. Kun-féle kastély. 391.
Kunhalmok. 744. 1150.
Kunhalmok. (Hőke.) 19.
Kunhalom nevű domb. 798.
Kunigreich Ungarn. (Lazius.) 1133.
Kun Miklós. 244.
Kun Róbert. 389[2].
Gr. Kun-féle kastélyrom Osdolán. 363.
Gr. Kuun Géza. 390. 392.
Kunok temetkezési helye. 769.
Kunstdenkmale Dalmatiens. (Eitelberger.) 1082.
Kunstdenkmale, Oesterr. (Heider.) 18.
Kunstgesch. Charakterbilder. (Strzygovszky.) 137.
Kupa. 79. 83. 313[2]. 354. 391. 393. 396[1]. 491. 515. 557. 627. 688. 736. 737. 743. 786[2].
Kupolafestmény. 640.
Kupolás juhásztanyák. 725.
Kurelac Ferencz. 1084.
Kuria. 153. 160. 161. 214. 218. 224. 237. 241. 269. 272. 318. 319. 323. 335[2]. 336. 361. 364. 474. 490. 523. 559[2]. 561[2]. 565. 577. 751. 754[2]. 755. 757[2]. 760[2]. 761. 796. 838. 992[2]. 1159.
Kuria-épület Pesten. 617.
Kurialis épület. 655.
Kurth K. 781.
Kurucz Andor. 801.
Kurz Antal. 399.
Kurz Anton. 783. 909.
Kurze Beschreibung der Länder. (Dilich.) 11.
Kút (várkút). 260. 680. 816. 853[1]. 1055. 1106.
Kút a templomban. 521.
Kutassy-féle pásztorbot. 288.
Kutassy-féle Úrmutató. 288.
Kutassy János címerképe. 285.
Kutassy János síremléke. 284. 664.
Kutyavár nevű épület. 1152.
Kutyavár nevű rom. 1151.
Kuvavár nevü dülő. 175.
Dr. Kuzsinszky Bálint. 298. 342. 445. 453. 592. 593[2]. 594[2]. 597. 605. 1133.
Kühlbrandt Ernst. 255. 260.
Küküllő melletti utazás. (Fogarassy János.) 15.
Külföldön levő műemlékeink. 1121.
Külföldi magyar műemlékek. (Hampel.) 1121.
Külföldi magyar emlékek. (Miksa.) 28.
Künstler. heimische. (W. S.) 48.
Künstlermönche. (Springer.) 42.
K. Vas. Ujs. 343.
Kvassay Ágoston. 341.

L

L. k. 903[3],
Laczkó Dezső. 1006.
„Lahmen"-kereszt. 744.
II. Lajos király fegyverzete, arczképe. 1123.
II. Lajos síremlékfelirata. 1156.
Lajos Salvator főherczeg. 1091.
Lajstrom. (Vajdovszky.) 124.
Lakat. 613. 772. 817. 935.
Lakatos Ottó. 112.
Lakatos munkák. 82.
Lakások. 25[2].
Lakkművesség. (Divald.) 1131.
Laky Demeter. 731.
Lakóházak. L. Magánházak.
Landkarten von Siebenb. 44.
Lanfranconi. 591. 606.
Lange K. 75. 76.
Langer János építőmester. 84.
Lapicidák. (Rómer.) 58.
Lapicidák. 255.
Lapidium vetust. Epigrammata. (Saxius.) 39.
Lapidium vetustorum Analecta Zamosius. 49.
Laponyi Alajos. 886.
Lardius Tádé sírköve Kassán. 77.
Latinovics-féle kastély. 174.
Laszovszky Emil. 1084. 1095. 1108.
Lasztokay László. 700. 701[7].
Latkóczy Mihály. 592.
Latorvár Sály határában. 248.

Latorvár. (Vöröstoronyi szorosnál.) 792.
Lauka Gusztáv. 766[3].
Laukó Albert. 1142.
Laurentschik Ch. 183.
Lazius. 1133.
Lazius Wolfg. 55.
Lábasházak. 817. 883. 932.
Lábatlan-család síremléke. 291.
Lám Sándor. 382.
Lámpák. 80. 287. 655.
Lámpások. 795. 800.
Láncz Sándor. 189.
László Antal. 744.
László dömösi prépost sírköve. 899.
V. László király címere. 435.
László Sándor. 957.
Lászó (Lazius) János síremléke. 1128.
Gr. Lázár-féle kastély. 271.
Gr. Lázár-féle kuria s kápolna. 490.
Gr. Lázár-család. 269.
Gr. Lázár Dénes-féle kastély. 490.
Lázár György sírköve. 484.
Gr. Lázár Miklós. 269. 1158. 1179.
Leányvár nevű földvár. 142. 908.
Leányvár várhely Pocsajon. 231.
Leányvár Kapos-Szekcsőn. 131.
Leányvár Kis-Kőszegen. 132. L. még 1238. hasában is.
Dr. Lechner F. A. 829.
Lederata castrum. 1128.
Lederhilsser R. 779.
Lehel-kürt. 414. 415.
Lehel-torony Galgóczon. 556.
Dr. F. A. Lehner. 74.
Lehoczky T. jel. 90. 91. 98. 124. 154. 183[5]. 184[6]. 185[8]. 186[7]. 187[6]. 188[4]. 189[5]. 190[10]. 191[13]. 192[10]. 193[2]. 291[2]. 320. 328. 382. 451. 471. 498[3]. 753. 757[2]. 758[2]. 892. 933. 935[3]. 938. 940. 954. 955[2]. 956. 1063. 1066. 1078.
Lehoczky—Kriczkó. 157.
Lejthényi L. 726.
Lejthényi Sándor. 1018.
Leletek helyei. 1099.
Lendvay. 89[2].
Lenkovics vára. 1118.
Le Maire franczia konzul jelentése. (Ljubič.) 1084.
Leonardus mester harangöntő. 421. 517.
Leopoldo (di) Historia. 35.
Lepovszky J. 691.
Leschbach Lajos. 1076.
Les forces de l'Europe. (Morster.) 1135.
Lesse Sax lovag sírképe. 1124.
Lesszer Miklós jel. 336.
Lettner L. Szentélykorlát.
Levestigia dei longobardi. (Márki.) 1134.
Leustach Lajos. 1075. 1078.
Levéltárak, fogarasi. (Szádeczky.) 313.
Levéltárak, Szepesben. 795.
Leweld nevű karthausi kolostor maradványai. 1016.
Leyrer József. 585.
Lépcső, jezsuita. 615.
Lépcsőfeljárat. 437.
Lépcsőház. 704. 1181.
Lészai Dániel. 391. 909.
Lépes Gy. sírköve Gyulafejérvárt. 101.
Lévay J. 242.
Lévay Sára úrasztalkendője. 355.
Liber Albus. Memorabilia conv. Vaciensis. 640.
Liberius. 566. 1002.
Lichtsäulen, Mittelalterliche. (Frommer.) 15.
Lichtenstein József. 130. 135. 141. 677. 679.
Lichtenstern Josephus br. 732.
Lichtner Endre. 275.
Lichtneckert József. 299. 302.
Lihán József. 330. 541.
Lill v. Lilienbach. 700.
Limes Dacicus. (Téglás G.) 45.
Limes Dacicus. (Torma.) 47.
Limes Dacicus. 1158.
Linberger István. 808.
Lind. 976.
Lind Carl. 25[3]. 1123.
Lindner Gusztáv dr. 25.
Linhard. 692.
Linsch Mihály. 824.
Lipp Vilmos. 965. 966. 968. 973. 974. 978. 979[2]. 982. 983. 984[2]. 985[2]. 986. 989[2]. 990[5]. 991. 992[2]. 993[3]. 994[11]. 995[2]. 996. 998[2]. 999[3]. 1007. 1014. 1029. 1031.
Lipcsei János sírköve. 695.
Lipcsey József. 1076. 1078.
Lippert Vilmos. 345. 379.
Lipsanotheka. 287.
Lipszky de Szedlicska Joh. 25.
Liptay Ferencz. 824[3]. 828. 833[3].
Liptay Pál. 317.
Liszkay János. 332[3].
Literati Nemes Sámuel. 27. 1077.
Lits Gyula. 1151.
Ljubič Simon. 1084[2]. 1085[3]. 1098. 1105. 1117. 1102.
Ljuič. 1142.
Lóczy L. 584. 618.
Loja Károly. 25.
Lomniczy Endre. 605.
Lomniczi Kyssevich Horváth László sírköve. 797.
Lónyay-féle kastély. 761.
Lopasics R. 980. 1085. 1090. 1091. 1092. 1093[2]. 1096. 1097[2]. 1098. 1109. 1103. 1109. 1120. 1186.
Lorántffy Zsuzsanna címere. 1058.
Lorántfiak vára. 335.
Lorény J. 408.
Lósi Imre síremléke. 664.
Losonczi Antal kancsója. 736.
Lotharingeni emlékoszlop. 466.
Lotz K. falképei. 600.
Lorántfy-czímer. 83.
Lovagterem. 409. 919.
Lovagvárak. 253.
Lovas istenségek. (Hampel.) 17. 1132.
Lovcsányi Gyula. 25. 469. 471[2]. 472. 473[2]. 474[4]. 475. 477. 478. 551. 556. 562. 565. 919.
Lozinski-Sammlung. 1121.
Lőcsei-fehérasszony-várrészlet Krasznahorkán. 327.
Lőcsei-ház Kassán. 84.
Lökösvár helye. 875.
Lőportorony Székesfejérvárt. 307.
Lubóczi Zsuzsánna. 550. 616.
Luczenbacher. 301.
Luczenbacher J. 618.
Ludaics Miklós. 634.
Ludvay. 1074.
Lugossy által felfedezett falképek. 232.
Lugossy József. 759.
Lukács Béla. 107. 110. 401. 430. 524. 1141
Lukács István. 239.
Lukács Mihály sírköve. 270.
Lukács Ödön. 759.
Lukács-fürdő. 647.
Lukács pap Mária képe. 432. 872.
Lukács Tivadar. 773.
Lukinich Imre. 841. 1179. 1185.
Lupin Christián. 52.
Luppa L. 630.
Luppa Péter. 107[2]. 148. 364. 543. 549. 583. 736. 741[2]. 742. 892.

Luzinszky István püspök infulái. 226.
Br. Luzsénszky-féle kastély. 330.
L . . . y F. 123.
Lyceum Egerben. 367. 368.
Lyceum Késmárkon. 808.
Lyka Károly. 26. 29. 1124. 1130. 1133. 1141. 1143. 1174.

M

M. 998.
M. Családi Lapok. 387.
M. E. E. 242. 598. 1066.
M. G. 190.
M. I. 757.
M. J. 90. 1058.
M. S. 234.
Madách-kastély. 532.
Madonna-kép. 1126.
Maffei Timót érsek ajándéka. 1105.
Magánházak. 70. 84. 85. 105[2]. 108. 156. 157[5]. 163. 196. 229. 248. 312. 372. 382[2]. 386. 414[2]. 435. 525. 560. 565. 574[2]. 617. 655. 661. 664. 665. 679. 680. 683. 698[5]. 703[8]. 704[15]. 706. 709[2]. 748. 787. 790. 801. 804. 805. 816[4]. 817. 822[2]. 828. 833. 836. 854. 936. 937. 1049. 1069[10]. 1070. 1073. 1105. 1160. 1163.
Magdics István. 307. 634.
Magdics Mile. 1118.
Magider Augustinus harangöntő. 90.
Magusvár helye Alsó-Szkalnokon. 318.
Magister Stephanus Lapicida. 692.
Magna Curia Déván. 397.
Magus Hieronymus. 27.
Magyar Architektura. (Dömötör.) 12.
Magyar birodalom statisztikája. (Fényes E.) 443.
Magyar bujdosók sírjai. 1125.
Magyar czímer. 692. 1123. 1130.
Magyar egyet. geogr. 1133.
Magyar emlékek külföldön. (Pálffy gr.) 1122.
Magyar emlékek Törökországban.
Magyar ereklyék. (Havas K.) 1108.
Magyar érdekű festmények Münchenben. 1126.
Magyar fazekasságról. (Römer.) 1138.
Magyar festészet. (Erva.) 14.
Magyar festő Kassán. 76.
Magyarföld és népe. 73.
Magyar Földr. könyvtár. 3.
Magyar grófi család képe. 1126.
Magyar Hajdan. (Szerelmey.) 43.
Magyar Hazai Vándor. 1133.
Magyar Hirlap. 73.
Magyar Hirnök. 301.
Magyarhoni emlékek külföldön. (Miksa.) 28.
Magyar Iparművészet. 26.
Magyar jelmezről. (Römer.) 1137.
Magyar kapu Kolozsvárt. 435.
Magyar királyok temetkezési helye. 305.
Magyar korona kápolna. 464.
Magyar korona elrejtésére használt ház. 665.
Magyar Kurir. 210.
Magyar Műkincsek. 26.
Magyar műkincsek. (Mihalik.) 1135.
Magyar műtörténet. 26.
Magyar művészet. (K. A.) 22.
Magyar Nemzeti Múzeum multja és jelene. 30.
M. N. Múz.-ról jel. (Éber.) 1132.
M. N. Múz. kőemlékei. (Römer.) 1137.
M. N. Múzeum. (Bock.) 6.
M. N. Múz. Műkincsei. (Hampel.) 17.
M. N. Múz. régiségtára. 17.
M. N. Múz. római feliratos kövei. (Desjardins—Römer.) 10.
Magyar Néplap. 69. 189.
Magyar női viselet. (Römer.) 1137.
Magyarország befolyása Dalmáczia építőműveire. (Jackson.) 1186.
Mo. és a Nagyvilág. 106.
Magyarország Képekben. (Szerk. Nagy M.) 70.
Magyarország ism. 1134. 1188.
Magyarország leírása. (Palugyay.) 33.
Magyarország Ó-ker. Román és Átmeneti-stílű Műemlékei. I. II. (Henszlmann.) 19.
Magyarország történelmi emlékei. (Czobor.) 9.
Magyarországi várak. 26.
Magyarországi várak. (M. Hazai Vándor.) 1133.
Magyarország vármegyéi. 206.
Magyarország vármegyéi. (Sziklay—Borovszky.) 66.
Magyar királynék Svájczban. (Ballagi A.) 1123.
Magyar Orvosok és Természetvizsgálók vándorgyűlése. 255. 346. 365.
Magyar Orvosok Munkálatai. 27.
Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Évkönyve. 137.
Magyar renaissance. (Divald.) 11.
Magyar régiségek. 27.
Magyar régész. irod. (Römer.) 1137.
Magyar Sz.-Erzsébet szobra. (Römer.) 1138.
Magyar Sion. 4. 27.
Magyar Sion Repertoriuma. 27.
Magyar szentek a berni diptichonon. 1123.
Magyar szervitákról. 609.
Magyar Szépirodalmi Szemle. 74.
Magyar térképírás. (Márki S.) 1134.
Magyar történelem kútfői. (Marczali.) 27.
Magyar tört. emlékek Tirolban. (Tewrewk.) 1125.
Magyar tört. emlékek külföldön. (Miksa Gy.) 1121.
Magyar viselet-képek. (Römer.) 1137.
Magyar várak jegyzéke. (Thallóczy.) 64.
Magyar várak rajzai. (Fabó.) 14.
Magyar városok. 27.
Magyar városok kezdete. 27.
Magyar városok művészete. (Divald K.) 701.
Magyarosi István. 856.
Magyary Mihály. 333.
Magyary Sulpicz. 448. 449.
Mahler Ede. 300. 445.
Majcz és zománcz. (Römer.) 1138.
Majer István. 559.
Dr. Majer J. 1124[2].
Majolika, habánoké. (Szendrei.) 42.
Majláud Oszkár. 389. 411.
Majláth Béla. 469. 470. 474[2]. 477. 558. 588. 798. 817. 836. 1133. 1166.
Majláth G. püspök. 432.
Majláth István. 380.
Majolika kancsó. 685.
Major Pál. 506.
Majthényi-czímer. 565.
Majthényi féle kuriák. 569.
Majthényi-féle rokokó nyárilak és falképei. 550.
Majthényi György síremléke. 565.
Majthényi Uriel diptichonja. 285.
Malakóczy síremléke. 1025.

Malchus. 121.
Malduri-kehely. (Kriegh.) 810.
Malek N. 453.
Malereien. (Storno.) 64.
Maler Károly levele. 281.
Mallyo Josephus. 898.
Malik József. 358.
Maluschek Antal. 340.
Malmer M. 781.
Manger kanonok beadványa. 1107.
Manipulus. 556.
Mann István síremléke. 525.
Mappa Comit. Pest-Pilis. 582.
Mappa dioec. Vaciensis. 640.
Mappa divec. Zagrabiensis. 1085.
Marcodova római telep. 912.
Marchi S. 425.
Marczali H. 27. 622.
Marcziani Gy. 27.
Marczibányi István kastélya. 263.
Margalits Ede. 167. 168. 1085.
Margit legenda. (Toldy.) 46.
Margitai Gábor. 491.
Margitsziget. 590.
Margitsziget épületei. 619.
Marienburg Adolf. 254. 313[2]. 357.
Marienburg Fr. 418.
Marienburg Lucas. 27. 257. 258. 265.
Marikovszky Gábor. 1059.
Markus András. 65.
Markus Endre. 546.
Markusovszky Samu. 677.
Marmula J. 664.
Marosy jel. 380.
Maróthy János bán. 1090.
Marsigli Lud. Ferd. 1129.
Marsigli. 615. 1133.
Marsigli-féle felvétel Budavárról. 591.
Marsili Aloys. 27.
Martel Károly király síremléke. 1126.
Martersäulen, Mittelalterliche. (Frommer.) 15.
Martian Julius. 108. 195. 197. 200. 254. 269[2]. 859. 863. 864. 1160.
Martinelli Antal. 617.
Martinuzzi-czímer. 877.
Martinuzzi-féle vár. 877. 1181.
Martinuzzi-ház. 877.
Martinuzzi-kápolna. 877.
Marton vagy Maternus püspök síremléke Gyulafejérvárt. 101.
Dr. Marton L. 1145. 1146. 1169. 1170.
Marton Lajos. 581. 638.
Marton Ferencz. 27.
Martonffy Ignácz. 513.
Marzsó Géza. 803.
Maszlaghy Ferencz. 288. 289. 349. 538.
Maszlaghy Xavér. 27.
Massmann: Libellus aurarius. 93.
Massmann: Ueber die römischen Wachstafel. 93.
Maszárik V. 673.
Matasovszky Béla. 735.
Matejevics György építő. 1107.
Mater dolorosa-szobor. 1165.
Matern Ulrik építő. 835.
Mathias Ulrich eperjesi harangöntő. 71.
Mathias und die Renaissance. (Márki.) 27.
Mathias Zimmermann Kupferschmidt. 806.
Mathes. 283. 290.
Mathie Literati-féle kehely. 285.
Matkovics Péter. 1085. 1134[4]. 1135[2].
Matlekovics. 9.
Matók Béla. 275.
Matolay V. 1058.
Matosics Lavoszlav. 1106.
Matrona sírköve. 139.
Matunák Mihály. 318. 380. 382[2]. 551. 552[2]. 553. 665. 682.
Matusek Antal. 346.
Maulpertsch falképei. 307[2]. 345. 369. 413. 449[2]. 450. 629. 640. 919. 1011. 1019. 1039. 1153. 1155. 1159. 1173.
Maulpertsch olajfestményei. 307.
Maulpertsch oltárképe. 342. 601.
Maurer-család háza Kassán. 84.
Maurer festő oltárképe. 153.
Mauzoleum. 1061.
Mayer István. 281. 300. 348. 349.
Mádéfalvi veszedelem emlékkeresztje. 268.
Máré vár Pécs mellett. 142.
Mária királyné nevével jelölt párkánykő. 331.
Mária-ház. (Körmöcz-B.) 156. 157.
Mária kegyhelyei. (Schäfer.) 39.
Mária-kép, fekete. 756.
Mária királyné háza Körmöczbányán. 156.
Mária királyné lakóháza. 1143.
Mária-mellkép. 927.
Mária-oszlop. 345.
Mária-szobor, fekete. 661.
Mária-szobor. 434. 572. 583. 610. 679. 716. 740. 742. 748. 799. 811. 816. 887. 980. 1156.
Mária Terézia ajándékai. 226. 624. 679. 716.
Mária Terézia ajándékai, miseruhák. 226.
Mária Terézia által festetett Szent-Jobb-kép. 234.
Mária Terézia- (Eszterházy-)féle úrmutató. 288.
Mária Terézia-féle kehely. 286.
Mária Terézia-féle pluviale. 1148.
Mária Terézia monogrammja. 625.
Mária Terézia főherczegnő. 409.
Mária-tölgy zárda. 607.
Máriássy-féle czímer. 319.
Máriássy-féle kastély. 802.
Máriássy-féle kuria Kőrösön. 326.
Máriássy István sírköve. 818.
Máriássy Krisztina sírköve. 962.
Márki Alexander. 27.
Márki Sándor. 27. 32. 33. 112[6]. 113[2]. 114. 115. 116[2]. 118. 120. 213. 232. 255. 391. 430[4]. 460. 466. 1134. 1140. 1142[7]. 1145[8]. 1146[5].
Márványkő vára. 990.
Mátray Gábor. 27. 304[2]. 321. 371. 741. 811. 812. 1016.
Mátray Gábor L. még Rothkrepf.
Mátray Lajos. 687.
Mátyás király. 3.
Mátyás és Beatrix arczképe. 38. 1123.
Mátyás és Beatrix arczképei. (Rómer.) 1136. 1137.
Mátyás-kápolna Székesfejérvárt. 306.
Mátyás király arczképe. 1124.
Mátyás király arczképeiről. (Rómer.) 1136.
Mátyás király czímere. 566. 601. 614. 615. 628. 643. 771. 997. 1011. 1096. 1124[2].
Mátyás király nejének sírboltja. 603.
Mátyás király billikoma. 303.
Mátyás király-emlékkönyv. 27.
Mátyás király-féle ereklyetartó. 151.
Mátyás király kálváriája, díszkeresztje. 285.
Mátyás király kápolnája. 1155.
Mátyás király mint városépítő. (Csánki.) 1131.

Mátyás király miseruhája. (Rómer.) 1137.
Mátyás oroszországi követségének képe. 1138.
Mátyás király pajzsa. 1127.
Mátyás király palástja. 1148.
Mátyás király oklevele. 407.
Mátyás király szülőháza Kolozsvárt. 435.
Mátyás király háza. 631.
Mátyás király kabátja. 737.
Mátyás király trónkárpitja. 556. 616.
Mátyás király serlege. 1124.
Mátyás király szentségmutatója. 571.
Mátyás király szobra Bautzenben. 1122.
Mátyás király építészete. 615.
Mátyáskori lovagterem. 614.
Mátyás király vadász kastélya. 1012.
Mátyás király vadászlaka. 382. 1010. 1072[2].
Mátyás király várkastélya. 456.
Mátyás-templom. 598.
Mecsetek. L. Török mecsetek.
Medeczky László festő. 27[2].
Medgyesy Albert. 647.
Mednyánszky Alajos br. 557. 567. 653[2].
Mednyánszky Aloys br. 27. 55.
Mednyánszky Dénes. 384. 552[2]. 553. 563. 665. 917. 919. 923. 924. 929. 937.
Mednyánszky L. 73. 123. 477. 551. 552. 558. 584. 650. 682. 687. 817. 821. 822. 919. 920.
Br. Mednyánszky-féle úrilak. 918.
Mednyánszky Imre. 569. 570. 571.
Mednyánszkyak sírboltja. 685.
Mednyánszky és Reviczky. 552.
Medve I. 90. 651.
Medziradsky Adolf levele. 125.
Megerősített úri lak. 479.
Megerősített templom. 249. 268. 271. 526[3]. 527. 550. 561. 738. 742. 743. 779. 781. 782. 790. 791. 878. 931. 943[3]. 1052. 1070. 1071[2]. 1094. 1106.
Megyeház. 84. 90. 142. 330. 333. 370. 382. 488. 678. 756. 963. 1058.
Meiszermann Ignácz. 283.
Meisner D. 1135.
Meister der Zipser Altäre. (Merklas.) 28.
Melczer Jakab. 793.
Meldemann Nicolaus. 585.
Melegvezető téglacsövek. 631.
Melhardt Gyula. 720.
Melka Vincze. 408.
Melkó János halottas zászlója. 924.
Mellkereszt. 898.
Mellszobrok. 556. 706.
Meltzl Oscar. 254.
Melzer I. 808.
Memorabilia Urbis Cibiniensis. 708.
Memorandum. (Myskovszky.) 30. 56.
Memoria basilicae Strig. 283.
Memorie di alcuni conventi. (Fabianics.) 1082.
Memorie st. delle B. di Cattaro. (Jelcsics.) 1083.
Mendelényi István. 341[3].
Mendlik A. 133.
Menyhart György. 27.
Menyhért János. 757.
Menyezet. 247.
Menyezet héber felírással.
Menyezetkép. 609. 815. 819.
Menyezet. L. Festett menyezet.
Mercator Arad vm. térképe. 112.
Meriam Math. 28. 1171.
Mericzky Péter. 1027.
Merzeczky Péter. 1041.
Mezriczky Péter. 1030.
Mergeller Georgius harangöntő. 434.
Merklas W. rajzai. 28. 141. 800. 804. 813[4]. 813. 815. 824. 829[2]. 836. 897.
Messerschmied Ferencz szobrász. 668.
Meszesi monostor romjai. 850.
Mesteremberek. (Rómer.) 59.
Mesteremberek jegyzéke. (Rómer.) 56.
Mestergerenda felirata. 400.
Mesterjegyek. 75. 631. 746.
Mettertia-képcsoport. 806.
Metropolita-koronák. 1097.
Metszetek, képek Rómer Józseftől. 62.
Metszetgyűjtemény. (Knauz.) 12.
Metz Ferd. 106. 781.
Dr. Meyer Gottfried. 1118.
Mezey J. 406.
Mező-Somlyóvár nyomai. 883.
Mécstartó. 76.
Mérey Etel. 342[2].
Mérey-féle kastély. 559.
Méry Elek. 341.
Mészáros János. 28.
Mértföldkövek. L. Római mértföldkövek.
Micia nevű római telep. 1162.
Michael Müller ötvösműve. 83.
Migazzi. 581. 586[2]. 640.
Migazzi-kastély. 147. 546. 583. 1143.
Migazzy püspök képe. 1173.
Migazzi-vár. 546.
Migazzi Kardinál v. Wolfsgruber. 48.
Miháldy István. 28. 1003. 1006.
Mihalik József. 28[3]. 35. 69. 70[2]. 71. 72. 73. 76. 77[3]. 79. 82[4]. 83[5]. 85[2]. 86[3]. 88. 90. 92[3]. 101. 102[2]. 152[2]. 154. 245[3]. 249[2]. 258. 266. 284. 285. 286[3]. 287. 288[3]. 313. 344[2]. 350. 354. 385. 431. 438. 465. 468. 477. 488. 491. 566. 567. 610. 675[4]. 689. 699. 705. 710. 715. 786. 804. 815. 824. 831. 926. 954. 955[2]. 956[2]. 958. 962. 1054. 1097. 1099. 1113. 1124. 1135. 1140. 1143. 1170.
Mihalik Sándor. 465. 883. 1165.
Dr. Mihályi János. 496.
Mihály-kapu Pozsonyban. 678.
Mikó Emericus. 431.
Mikola-család. 440.
III. Miksa oltára. 1170.
III. Miksa főkerczeg arczképe. 1124.
III. Miksa főherczeg síremléke. 115.
Miksa császár síremléke. 1125.
Miksa császár szobrával diszitett kút Pozsonyban. 680.
Mikes-kastély Zabolán. 364.
Miklós szobrász Kassán. 75.
Miklosich. 380.
Miklosics Ferencz. 1086.
Mikó János festő. 1121. 1124[4].
Miksa György. 28[2]. 1121.
Milassin Miklós. 1156.
Mikulik József. 14. 329. 333. 334.
Mikuska K. 583.
Milecz János. 22. 28. 47[2]. 111. 113. 114[2]. 115[2]. 116. 117[3]. 119. 120. 121. 207. 212. 213. 215. 218. 220. 460. 466. 588. 882. 886. 887. 888. 913. 914[2]. 915. 916. 1142.
Milinovics S. 1086. 1098. 1100. 1109. 1118.

Milkovia. (Benkő.) 4.
Milleker Bódog. 28[2]. 460. 461. 882. 885[2]. 886. 888. 914.
Miller. 228.
Miller Joannes. 585. 598. 603.
Miller I. F. de Brassó. 16[2].
Mindenszentek kápolnája Világoson. 121.
Mindszentegyedi apátság Diószegen. 213.
Mindszenty D. 328.
Minerva szobrocska. 876.
Mind. Gyűjt. 129.
Miniatur-kép. 369.
Minoriták temploma. 433. 758.
Minsicht. 1135.
Mirabella-vár. 1089.
Mirkovszky László. 545.
Mirzakán kástélya. 421.
Misc. Docum. Monasterii S. Clara. 602.
Misekönyv. 407.
Misekönyv (A). 6.
Misekönyvpolcz. 1165.
Misekönyveink. (Knauz.) 24.
Miseornatusok. 368[2].
Miseruha. 256. 266. 276[3]. 287[12]. 344. 350. 368[2]. 374. 432[2]. 433[2]. 474. 475. 567. 569. 611. 616. 624[2]. 625[7]. 634. 639[2]. 688. 696[2]. 700. 717[3]. 718. 724. 786. 800. 803. 807. 809. 810. 811. 825[2]. 826. 828. 831[3]. 832[5]. 838. 893. 928[3]. 929. 962. 969. 979. 995[2]. 1017. 1050. 1060[2]. 1068[2]. 1116.
Miseruha. (Radisics.) 36.
B. Miske Kálmán. 998.
Miskolczi Gergely ajándékozta serleg. 245.
Miskolczi István. 222. 275.
Miskolczy Károly. 205.
Miskolczi László, Missale-kép. (Mirviatus.) 369.
Missale. 56.
Missale foglalvány. 675.
Mithra. 284.
Mithraemlékek. (Kállay.) 23.
Mithraemlék Hunyad vm.-ben. 389.
Mithrakultusra valló földalatti folyosó. 551.
Mithra-tisztelet. (Kállay.) 23.
Mithra-tiszteletről. 28.
Mithraeum. 95. 96. 99[4]. 103. 198. 297. 347. 351. 352. 417. 453. 464. 465. 585. 594[7]. 628. 634. 636. 639. 733. 742. 744. 746. 748. 896. 909. 910. 991. 996. 1095. 1109. 1127[2]. 1141. 1162.
Mitraeum von Kovisbach. (Dr. Fr. Kenner.) 744.
Mithras-barlang. 744.
Mithras-emlékek. (Cumont.) 8[3].
Mithras-emlékek Erdélyben. 28.
Mithras-üreg. 462.
Mittheil. (Wissensch.) aus Bosnien. 1086.
Mittheilungen der Central-Commisson. 28.
Mittheilungen. L. Berichte und Mittheilungen.
Mirzbánok-kastélya. 753.
M. J. 90.
Mocsárkörtöltés. 471.
Mocsári Antal. 531. 532. 538.
Mócs Zsigmond. 311.
Modrovich F. 410[2]. 411. 507.
Moenich Károly. 1154.
Mogentiana római castellum. 1029.
Moháry Gyula. 540.
Mohl Adolf. 748[2]. 750. 1167.
Mojgrad nevű vár nyomai. 843.
Mokesch Fr. 781[2].
Mokesch S. jel. 315. 420.
Moldoványi József. 889.
Moldvai vajdák czímere. 866.
Moldván Antal. 297.
Molnár Antal. 28.
Molnár Ferencz. 413.
Molnár János. 255. 626.
Molnár P. 113[3]. 115[4]. 116. 118[3]. 119. 120[2]. 121[2]. 122[2]. 263[2]. 264. 275. 276. 412. 416. 914. 1142.
Monum. hist. Slavorum. 1086.
Monum. hist. episc. Zagrabiensis. 1086.
Monumenta hist. Zagrabiae. 1114.
Monumenta Hung. (Rumy.) 1138.
Monumenta Romana. (Horváth E.) 965.
Mommsen. 733.
Monesteria Szombatfalván. 313.
Monasteriologia. (Fuxhoffer—Czinár.) 15.
Monile (Formalium v. fibula). 285.
Monostor. L. Zárda.
Monoszlay Endre sírirata. 1188.
Monszpart Dezső jel. 246.
Monumenta Romana. (Reinbold I.) 103. 104. 106. 109.
Montecuccoli. 345.
Mordax Jakab síremléke. 683.
Morgenstern Henrik. 1135.
Móricz Pál levele. 210.
Morócz Zsuzsánna síremléke. 683.
Morster Pierre. 1135.
Motesiczky-féle úri lak. 563.
Mozaikkép. 1173.
Mozaikok. (U. i.) 47.
Mozaikpadló. 305. 345. 1095,
Mozsár. 680. 718. 825.
Möller István jel. 95. 101[2]. 107. 109. 197. 332. 333. 370. 396[3]. 398. 404. 412. 420[3]. 432. 438. 489. 533. 565. 733. 757. 758. 848. 849. 852. 864[2]. 892. 910[3]. 981.
Mökesch M. J. 788.
Mrazovics L. 1089.
Muhoray Alfonz. 168.
Munkay János. 538.
Munk Manó. 462.
Muralis Flóra, Fauna. 58.
Murányvölgye. (Fülöp Szász-Coburg herczeg.) 1157.
Mutatókéz. 625.
Műbarátok és Dilletánsok. (Molnár.) 28.
Műemlékeink a kultura tényezői. (Myskovszky.) 29. 670.
Műemlékeink Jegyzéke 1872. (Friedrich.) 17.
Műemlékeink összeírása. 17.
Műemlékeink pusztulása. (Myskovszky Ernő.) 30.
Műemlékeink restauratiója. 28.
Műemlékek ápolása. (Eperjesi.) 12.
Műemlékek, Árpádkori. (Hőke.) 19.
Műemlékek Borsodban. (Szendrei.) 239.
Műemlékek Csanád egyházmegyében. 32.
Műemlékek fentartása. (Javaslat.) 22.
Műemlékek fentartása. (Kemény József.) 23.
Műemlékek fentartása. (Toldy F.) 46.
Műemlékek fentartása. (Erhaltung d. Baudenkmäler.) 13.
Műemlékek kutatása. (Rómer.) 38.
Műemlékek lajstroma. (Friedrich kiegészítése.) 296.
Műemlékek, ó- és középkori. 28.
Műemlékek Országos Bizottság levéltára. 56.

Műemlékek Pozsony vm.-ben. (Gyurkovics.) 647.
Műemlékek, pusztuló. (D. S.) 9.
Műemlékek, pusztuló, Felső-Magyarországon. 14.
Műemlékek. (Rómer.) 59.
Műemlékek ügyében. (Schedel.) 39.
Műgyűjtemények. 686.
Műiparunk. (Rómer.) 1136.
Műipari kérdés. (Rómer.) 1136.
Műiparunk ízlése. (Rómer.) 1136.
Műkincseink. (Ormos.) 32.
Műkincsek elkallódása. (Takács.) 43.
Műkincsek. (Szendrei.) 42.
Műízlés a középiskolában. (Márki.) 1134.
Müller Izidor. 2. 28[2]. 29[4]. 97[2]. 254. 255. 261. 269. 270.
Müller Fr. jel. 104. 196. 396. 417[2]. 418[2]. 419. 420[2]. 422. 424[2]. 515. 516. 520. 524. 525. 526. 527. 530. 871[5]. 782[2]. 784. 786. 788[2]. 789[3]. 790. 876. 904. 942. 944[2]. 951.
Müller Fr. Kirchliche Baukunst. 95.
Müller Fr. u. Heinrich. 395. 398. 399. 403. 404. 407. 519.
Müller J. K. 786.
Müller M. T. jel. 195.
Münnich Sándor. 784. 795. 796. 803[2]. 817. 818. 827. 836.
Münsterberg és Oehler. 395. 401. 410. 1162.
Münster Sebastian. 30.
M—y Gy. 89.
Műrégészeti kalauz. 30. 38.
Műrégészeti kalauz. (Rómer.) 60.
Műstylusok, Építészeti. (Myskovszky.) 29.
Műszavak. (Rómer.) 59.
Műtárgyak. 751.
Műtárgyak előadása. (Henszlmann.) 18.
Műtárgyak hamisítása. (Rómer.) 1136.
Műtört. adatok. (Pulszky.) 35.
Műtörténelmi kalászok. (Maszlaghi.) 27.
Műtörténelmi tanulmány. (Ipolyi.) 21. 22.
Művelődéstört. (Rómer.) 59.
Művészek élete. 74.
Művészek és mesteremberek. 44.
Művészek jegyzéke. (Rómer.) 56.
Művészek. (Rómer.) 59.
Művészek végrendeletei. 1106.
Művészet címere. 31.
Művészet. (Lyka.) 26. 29.
Művészet. (Keleti K.) 1133.
Művészet. (Rómer.) 59. 61.
Művészet (Tompa) 1526. 30.
Művészetek 1792. 30.
Művészetfejlődés törvényei. (Henszlmann.) 18.
Művészeti emlékeink veszedelme. (Divald.) 12.
Művészeti ipar. 30.
Műv. Ipar 1894-ben. 3.
Műv. tárgyak gyűjtése. (Diner.) 11.
Művészi ipar a Felvidéken. (Myskovszky.) 29.
Művészi restauráczió. (Gerecze.) 1132.
Myth. eml. Pannoniában. (Récsey.) 36.
Myskovszky Ernő. 30. 81. 155[2]. 371. 478. 692. 693. 696. 705. 803. 805. 807. 815. 823. 830. 837. 840. 1125. 1130. 1174[4]. 1175[3].
Myskovszky Viktor. 29[2]. 30[2]. 56. 65. 67[2]. 68. 69[2]. 70[4]. 71[6]. 72. 73. 74. 75. 76. 77[5]. 78. 84[2]. 82[3]. 84[7]. 85[7]. 86[2]. 87[6]. 88[3]. 89. 90[6]. 91[3]. 101. 123. 124. 125[3]. 126[2]. 137[2]. 139. 150. 151. 154. 155[2]. 156. 185[2]. 194. 240. 241[5]. 244. 247[3]. 248[5]. 249[5]. 251[2]. 320[3]. 322[3]. 323. 324[5]. 327[2]. 333. 334[2]. 371. 469[4]. 470[3]. 471[4]. 473[5]. 474[5]. 475[9]. 478[9]. 479. 496. 497. 508. 545. 558. 578. 598. 601. 603. 614. 644. 664. 679. 689. 690[2]. 691[10]. 692[9]. 693[10]. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 704. 705[10]. 706[5]. 707[4]. 708[6]. 709[4]. 710[8]. 711[9]. 713[7]. 714[3]. 715. 716[6]. 717[2]. 718[3]. 758[2]. 766. 770. 773. 798. 799[2]. 801. 802[4]. 803. 804. 805[4]. 806[2]. 807[2]. 808[2]. 810[2]. 811. 813. 814. 815. 816. 817[3]. 818[4]. 819. 820[2]. 821[4]. 825. 826. 828[4]. 829[5]. 830[2]. 832[5]. 834[2]. 836. 837[9]. 838. 839[3]. 891[2]. 892. 894. 956[2]. 962[2]. 975. 979. 1140[2]. 1049. 1050. 1051[2]. 1052. 1055. 1056. 1057. 1058[2]. 1059. 1060. 1061[2]. 1062. 1074. 1076. 1077[2].

N Ny

N. J. 549.
N. L. (Finály Henrik.) 862.
N—n. 86. 336. 341. 691. 1124.
Nagyajtai Kovács János. 198. 429.
Nagyajtai Kovács István. 431.
Nagy-Apáthi Kiss Sámuel. 731. 1005[2].
Nagy Dániel. 776.
Nagy Ferencz. 30. 274.
Nagy Gábriel. 1129.
Nagy Gábor. 484. 755. 997.
Nagy Gáspár. 630.
Nagy Géza. 588. 597. 1169.
Nagy Gyula. 1022. 1048.
Nagy Imre. 281. 619. 640. 731. 732. 735. 745. 1022.
Nagy István. 307. 513. 766. 959. 1115.
Nagy Iván. 30. 74. 75. 77. 100. 152. 234. 326. 334. 357. 369. 375. 388. 533. 534. 537. 541. 552. 566. 640. 727. 758. 921. 981. 1172.
Nagy József. 1052.
Nagykéri Szcitovszky János. 128.
Nagy Lajos. 409.
Nagy Lajos mauzoleuma Székesfejérvárt. (Ipolyi.) 306.
Nagy Lajos szobor-töredéke Kassán. 75.
Nagy Lajos halálozási szobája. 665.
Nagy Lajos király ajándékai. 1121. 1126.
Nagy Lajos kelyhe. 1118.
Nagy Lajos neje képe. 1128.
Nagy Lajos neje által ajándékozott korona. 1089.
Nagy László. 111.
Nagy Lázár. 360. 363. 364.
Nagy Mihály. 775.
Nagy Miklós. 47.
Nagy Pál. 91.
Nagyrévi püpök czímcre.
Nagy Sándor. 30. 969. 970.
Nagyszapi K. 188. 193.
Nagytatársáncz. H.-M.-Vásárhelyen. 274.
Nagy Virgil. 30.
Napóra. 785. 907.
Nasztl Alajos. 150. 151.
Nazarenusok háza Bothon. 298.
Nazarenus-zárda. 293.

Nácz Ignácz. 298[2]. 308[2]. 446. 447. 454. 456. 458.
Nácz József. 341. 508. 745.
Nádasdi Baán Bertalan. 475.
Nádasdy-család sírboltja. 981.
Nádasdy-czimer. 990.
Nádasdi Darabos György sír-emléke. 1040.
Nádasdy Ferencz. 605.
Nádler Róbert. 370. 617. 975.
Nádudvari Péter. 406.
Náményi Lajos. 30. 74. 118. 148. 856.
Nádorbástya, Budapest. 589.
Násfa. 1126.
Nátafalussy K. 229.
N. E. 9. 30.
Nedeczky Gáspár. 281[2].
Nedelykovics artophorionja, kenyértartó. 1096.
Nehrer-féle ház. 334.
Nemes Albert. 105. 400. 401. 403.
Nemes Antal dr. 600.
Nemes József. 1041.
Nemes Károly. 794.
Nemesi kuria. L. Kuria.
Nemes Ödön. 105[2]. 107. 119. 395. 405[2]. 406. 408. 409. 419. 420. 484. 487[2]. 488. 490. 491. 513. 789. 907. 909.
Nemes-Podhrad vára Bosacznál. 919.
Nemességodi Szvetics Jakab sírköve. 979.
Nemesis-szentély Aquincumban. 594.
Nemzeti elem. (Pasteiner.) 33.
Neogrády A. 242. 245. 319. 321. 327. 329. 333.
Nepomuki Szent-János szobra. 509. 655.
Nesselfeldi Koporicza Ferencz levele. 103. 104[2].
Nesselrode sírköve. 140.
Neudeck Gyula. 30[2].
Neudeck: Germ. Befestigungen. 407. 463. 464[2]. 471. 922. 923. 929. 935.
Neudeck János. 394.
Neudeck Julius. 30.
Neues Bistrizer Wochenblatt. 196.
Neugebauer. 395. 410.
Neugeboren J. 784.
Neugeboren L. N. 779.
Neuhauser Ferencz festő. 856.
Németh Béla. 127. 128. 130. 131[4]. 132[2]. 133[2]. 134[4]. 135[2]. 136[7]. 138. 139. 141. 142[4]. 143[4]. 144[3]. 145[2]. 146[2]. 727. 738. 742. 891. 892.
Németh Lajos. 280.
Német lovagok és II. Endre. (Veszely.) 48.
Német lovagrend. (Illésy.) 20.
Német lovagrend háza Borsán. 496.
Némethy Ferencz. 663.
Némethy F. és Biró János. 226.
Némethy Gábor. 1006. 1009. 1015. 1916. 1017.
Némethy Gyula dr. 227. 230. 1135.
Némethy József. 98. 246. 302.
Némethy Lajos. 282[2]. 289[2]. 306. 307. 342. 449. 584. 587[2]. 588. 597. 598[5]. 600. 601[3]. 602. 603[2]. 604. 605. 608[6]. 616[2]. 619. 640. 669.
Némethy Pál. 550.
Névtárak, Benedek-rendieké. 31.
Névtárak, Cisztercziták. 30.
Névtelen (Bod P.?) Inscriptiones. 106.
Nianesny Gy. 124.
Nikházy-féle kastély Korláthon. 85.
Nikolényi István. 888.
Nizsnyánszky István. 606.
Nonnert Pál ötvösműve. 83.
Nopsiczi Varkócz Kristóf sírköve. 807.
Noszlopi Sigism. 447[2].
Notitia Com. Jaurin. (Szászky.) 339.
Notitia Com. Tolna. (Bél.) 889.
Notitia Com. Trencsen. (Bél.) 917.
Notitia Com. Ugocsensis. (Szirmay.) 953[2].
Notitia Hungariae. (Bél M.) 4.
Novák Dániel. 31. 614. 626.
Novák Lajos 524[2]. 541. 1126.
Novakovics Dénes. 7.
Novakovics Sztoján. 1108.
Női iparműv. kiáll. 36.
Numismatica. (Rómer.) 58.
Nyárfi. 142.
Nyárfi K. 892.
Nyári Albert. 3. 31[2]. 386. 541[2]. 542[2].
Nyári-féle kastély. 575.
Br. Nyáry-féle úri lak. 561.
B. Nyári Jenő jel. 35[2]. 116. 546.
Nyári-féle kastély Tornán. 90.
Nyári lak. 550.
Nyári Lőrincz-féle ház. 937.
Nyári Rudolf. 930.
Nyári Sándor dr. 75. 615.
Nyárs Demeter-templom. 612.
Nyereg. 978.
Nyeregtői vár Kozmáson. 270.
Nyirák Sándor. 23.
Nyilvános épületek. 617.
Nyitra-Zerdahelyi Lőrincz. 686.
Nyulassy Antal. 281.
Nyürü Zsigmond. 1057.

o ó ö ő

Obert Fr. 516.
Ocskai G. 548.
Ocskay-féle kuria. 568.
Ocskovszky F. A. 663. 745.
Obeliszk. 972.
Odescalchi Artur. 147. 161.
Ódon munkák. (Dobrovszky.) 12.
Odorvár omladékai. 241.
Oesterr. Malerei. (Schnaase.) 40.
Oest. Revue. 74.
Offertorium-tál. 1060.
Ó-keresztény-bazilika. 1095.
Okolicsányi-féle kastély. 320. 332.
Okrugics Illés. 1086[2]. 1090. 1092. 1099[2]. 1101. 1102. 1103[2]. 1107. 1110. 1113. 1114. 1119.
„Olajfák hegye" Körmöczbányán. 156.
Olajfákhegye-szoborcsoport. 1067.
Olajfestmények. 118[2]. 119. 141. 152. 153. 234. 248. 249[2]. 260. 283. 307. 322. 366. 368[3]. 370. 371. 373. 374. 542. 556. 583. 612. 647. 651. 656. 703. 802. 806. 824. 936. 986. 1031. 1126. 1157. 1173[4].
Olajtartók. 287. 288[4].
Olajtartó-szekrény, fali fülke. 685.
Olasz-család úri lakása Kenyheczen. 85.
Olasz (két) útleírása Balkánról. (Matkovics.) 1085.
Olasz művészek. (Prém.) 35.
Oláh. 3.
Oláh György. 201[2].
Oláh Károly. 31.
Oláh Miklós. 1128.
Oláh Miklós pontificaléja. 286.
Olgyai Ferencz. 451.
Ólomkanna. 1182.
Ólomkehely. 716.
Ólomtáblácskák, római, leírása. (Haliczky.) 16.

Oltár. 72. 76[4]. 138. 149. 154[4]. 158. 162[2]. 241. 260. 268. 324. 331[2]. 342. 360. 369. 418. 470. 475. 484. 523. 525. 552. 556. 560. 568. 571. 575. 685. 692[3]. 693[11]. 697. 699. 701. 703. 706. 708. 712. 716. 747. 790. 803. 806. 807. 810[2]. 811. 814[3]. 824. 829[8]. 830. 934. 935. 936. 937. 938[2]. 939. 968. 975. 978. 1004. 1014. 1041. 1061. 1072. 1075. 1079. 1089. 1102. 1157. 1160. 1170. 1173. 1177.
Oltárasztal. 936.
Oltárfalkép. 446.
Oltárfaragók. 76. 247.
Oltárfaragvány. 515.
Oltár, faragott márványból. 237.
Oltárfülkék. 657.
Oltárkereszt (A). 6.
Oltárkép. 72. 74. 76[3]. 130. 141. 153. 241. 244. 247. 302. 305. 333. 334[2]. 342. 369. 413. 470. 472. 512. 526. 598. 601. 604. 608[2]. 616. 624. 649 660. 677. 683. 684. 686. 687[2]. 692[2]. 693[8]. 798. 803. 822. 827[2]. 921. 922. 934. 938. 981. 1019. 1067. 1070. 1072. 1127. 1173[3].
Oltárkő (Altare portatile). 344.
Oltársátor. 139. 1089.
Oltársátor, (Ciborium) kőmenyezet. 139.
Oltársátormaradvány. 138.
Oltárszekrény. 258.
Oltártábla. 611.
Oltárterítő. 320. 333. 703.
Oltárdi J. 52.
Oltsai. 429.
Oltványi Pál. 263. 276.
Oltványi Tivadar. 31[2].
Olvasófűzér. 288.
Omode-vár Gönczön. 70.
Ompolyi. (Értsd: Veszely K.) 98.
Onagrinum nyomai. 171. 175. 179.
Ónedény. 697.
L'Ongeria. (Scala.) 1138.
Önkanna. 187. 193. 405. 498. 627. 756. 760. 865[2]. 872[2]. 878. 945. 961. 1179.
Önkehely. 392.
Óntányér. 1183.
Ónody Bertalan. 536. 544.
Ónodi Czudar Imre síremléke Gyulafejérvárt. 101.
Önpalaczk. 364.
Óntányérok. 184. 865. 866. 867. 872[2]. 878.
Oravecz Gy. 805. 820.
Órásmesterek 1573. 31.
Orbán Balázs. 31[2]. 96. 107. 255. 266. 291. 864[2]. 909.
Orbán B. őskori adatai repertoriuma. 31.
Orbán B. római adatai repertoriuma. 31.
Orbán-család kastélyromjai. 904.
Orbán József. 1057.
Orbán-torony Kassán. 82.
Orbány Mihály. 908.
Orbók Ferencz. 912.
Br. Orczy László kastélya. 376.
Ordódy-féle kastély. 662.
Orendi Johann. 31. 256.
Orgona. 3. 203. 226. 294. 305. 307. 329. 379. 563. 568. 703. 803. 807. 815. 1073.
Orgona-építészet. (Oláh K.) 31.
Orgonafelirat. 543.
Orgonaház. 703.
Orgona-karzat. 155. 324.
Orgonákról. 32.
Originalia documenta et acta. Arcis Arva. 123.
Oriovčanin Lucas Ilič. 459.
Ormos Zsigmond. 32. 468. 734. 885[2]. 886. 887.
Ornamentikánk. (Hampel.) 17.
Ornamentikánk. (Huszka.) 20[4].
Ornstein József. 31[2]. 861. 876[6]. 877[2]. 1144.
Orodi prépostság. (Milek J.) 114.
Orod megye. Orodi főesperesség. (Karácsonyi J.) 111.
Orosz Endre. 932. 876.
Oroszhegyi János. 488. 775.
Oroszlán-szobor. 830.
Orpheum folyóirat. 73.
Orsolini Péter építő. 980.
Országház Pozsonyban. 697.
Ország Tükre. 70. 73. 107. 189.
Országh Antal. 31.
Országh Kristóf sírköve. 552.
Ortmayer. 32.
Ortner István. 1099.
Dr. Ortvay Tivadar. 3. 9. 14. 32[9]. 36. 38[2]. 113. 136. 462. 468. 600. 648. 668. 882. 886. 915. 1122. 1124[2]. 1127. 1165[2].
Ortus et occasus. (Bartalics Antal.) 99.
Ó-sánczi erődítmény Hosszúfalunál. 259.
Ossarium. 749.
Ostensorium. 1105.
Ostyasütővas. 786. 1015. 1146.
Ostyatartó. 344. 520. 612. 818.
Osváth Pál. 205. 220. 1145.
Oszváth P. 956.
Oszlop. 299. 305[2]. 383. 395. 436. 633. 728. 984.
Oszlopcsarnok. 1111.
Oszlop, gömb, szelvényes, vállkövek. 221.
Oszlopfő. 1017.
Oszlopfejezet. 207. 292. 308. 351. 378. 412. 436. 679. 728. 771. 891. 898. 913. 915. 916.
Oszlopfelirat. 400.
Oszlopos terem. 614.
Oszlopos ülőhelyek, loggiák diszítményei. 125.
Osztrák Magyar Mon. Írásban. 32.
Osztrics-czímer. 921.
Ottenrik. 9.
Ó- és Újvárak Arad vm.-ben. 111.
Óvári Lipót. 1127.
Óvár romjai Sajó-Németiben. 248.
Ovidius-tornya, Őrtorony. 466.
Ozorai Scolári András sírköve. 227.
Ozorai Pipó. 1155.
Ökörsütő-készülék. 622.
Öltönyök, egyházi. (Czobor.) 9.
Öltözék, egyházi. 6.
Önkormányzat jelképe. 988.
Ördögárok. 205. 212. 217. 220. 721. 724. 895.
Ördögbarázdája nevű sáncz. 665.
Öreg János. 209.
Öregtorony. (Donjon.) 360. 735. 929. 1055. 1058.
Őrhalmok. 759.
Őrhalom, törökkori. 450.
Örmény nemzet állapota. 420.
Őri G. György. 618.
Örök mécses. 716.
Örtel Jeromos. 32.
Őrtorony. 71. 90. 105. 160. 169. 269. 279. 307. 334. 335. 359. 382. 404. 405. 464. 466. 486. 567. 619. 665. 792. 1093. 1095. 1098. 1104.
Ősker. emlékei, Pannonia. (Gyárfás.) 16.
Őskori emlékek repertoriuma. (Torma.) 31.
Őskori lelhelyek. (Rómer.) 59.
Őskori régiségek Hevesben. 365.

Ősmagyar nyomok. (György A.) 16.
Ősrégészet. (Rómer.) 62.
Összhangzat elve az építészetben. (Henszlmann.) 18.
Őstelep. 800. 801. 804. 805. 809[2]. 817. 818. 823. 825[2]. 924. 1170. 1171.
Őstelepek Borsodban. (Szendrei.) 239.
Őstelepek, csetneki. (Jelinek.) 9.
Öthalom. 277.
Ötvös-czéh. 333. 429.
Ötvösczéhek. (Rómer.) 1138.
Ötvös-czéhszabályok. 38.
Ötvös legények. 429.
Ötvösművek. 77. 82. 85. 238. 245. 255. 320. 355[2]. 417. 424. 566. 573. 578. 579. 610. 672. 674. 696. 752. 785.
Ötvösművek, erdélyi. (Deák F.) 10.
Ötvösművek. (Ipolyi.) 21.
Ötvösök 1732-ben. (Illésy.) 1133.
Ötvösök Kolozsvárt. 430.
Ötvösmű, egyházi. 223.
Ötvösművészet. 73.
Ötvösműtörténeti adatok. (Dr. Vass M.) 430.
Ötvös-kiállítás lajstroma. 23.
Ötvös-kiállítás. (Szendrei.) 42.
Ötvösök. 255[2].
Ötvösök bástyája Brassóban. 257.
Ötvösök czéhkönyve. 56.
Ötvösök Erdélyben. (Thallóczy.) 45.
Ötvösök jelző bélyegei. 785.
Ötvösök Kassán. 74.
Ötvösök Lengyelországban. 33.
Ötvösök pecsétje. 1070.
Ötvösség. 79. 249. 313.
Ötvösség, erdélyi. (Szilágyi.) 43.
Ötvösség. (Jakabffy.) 22.
Ötvösség. (Nagy Iván.) 30.
Ötvösség Nagy-Szebenben. (Fabriczius.) 14.
Ötvösség remekei. 35. 86.
Ötvösség Rozsnyón. 334.
Ötvösség. (Thaly.) 45.
Ötvösség története. 73[3].
Ötvösség története. (Kemény L.) 23.
Ötvösség történetéhez. 38.
Ötvösségünk történetéhez. (Hampel.) 17.
Ötvösségünk történetéhez. (Mihalik.) 28.
Öv. 641.

P

P. A. 923.
P. Gy. 32. 349.
Pacificale. 802. 809[2]. 822. 824. 827. 833.
Pacificalék. L. Keresztek.
Pacskolatok. (Fröhlich jegyz.) 53.
Pacskolatok, irónmásolatok. 57.
Pacskolatok. (Rómer.) 60.
Pacsolay-kastély. 801.
Pad. 418. 797. 821. 1011.
Padlóornamentum. 688.
Padlótéglák. 486.
Paikoss Endre. 83.
Paksi-család kastélya. 891.
Palentári Ferencz siremléke. 229.
Palla. 612.
Palásty-féle kastély. 992.
Pallos Albert. 484.
Palóczy Tamás. 1148.
Palóczi testvérek síremléke. 1057.
Pallos-jog jelvénye. 560. 1182.
Palota. 142. 211. 291. 334. 372. 1106.
Palota, érseki palota. 195.
Palota, fejedelmi, Gyulafejérvárt. 102.
Palota, püspöki. 102. 103. 228. 307.
Palugyai-féle kastély. 563.
Palugyai János. 838.
Palugyai Imre ifj. 33. 469. 476.
Pandula József. 243.
Pannonia a IX. században. (Jirecsek.) 1133.
Pannonia. (Han Paul.) 1132.
Pannonia római község. (Récsey.) 346.
Papföldi ásatás. 591. 592.
Papp Artur. 770.
Pap Béla. 763.
Pap Gábor. 1036.
Pap János. 33.
Papp Károly. 33. 709.
Pap Zsigmond. 208. 232[2].
Papi székek. 196. 247. 268. 522. 758. 774. 956. 969. 1089. 1118. 1147.
Papi székfülke. L. Ülő falifülke.
Paraszt-torony. 520.
Paralissum helye. 1166.
Parecz I. 111.
Parkettkészítés. 74.
Parlaghy József. 72.
Parochia-épület. 759.
Parth János serlege. 1140.
Partheim Sax sírköve. 695.
Parlaghy Ferencz. 229.
Parnassusi időtöltés. 105.
Paska István. 932.
Pastainer Gyula. 17. 27. 30. 33[6]. 72. 306. 307. 342[2]. 345[2]. 369. 450. 589. 598. 600. 608. 617. 727. 730. 734. 740. 919. 995[2]. 1011. 1019. 1153.
Pastophorium. 139. 608. 705. 706. 716. 768. 799. 849[2]. 850. 853. 933. 935. 938. 956. 1074. 1075. 1076.
Pastorále. L. Püspöki bot.
Patachich József. 586.
Pata-féle kastély. 752.
Pataky Ferencz. 120. 198. 394. 818. 863. 864. 876. 878. 1141.
Pataky László. 766.
Patay-család kastélya Csekeházán. 68.
Patay Etelka úri laka Gönczruszkán. 71.
Patena. 79. 83. 85. 157. 245[2]. 346. 498. 610. 786. 927. 1077[2].
Patisz Carl. (Patachich.)
Patola. 1010.
Patriarchai szék. 1095.
Patrizio püspök pásztorbotja. 1100.
Patyi László. 1010[2].
Patzner István. 47[2].
Pauer István. 33[2]. 247. 302. 303. 307. 345. 1135.
Pauer János. 530. 617.
Pauer Johann. 295.
Pauler Gy. 587.
Paulánosok. (Kisfaludy Zs.) 24.
Paulanus-rendház. 681.
Paulina sírköve. 1128.
Paulinorum negotia. 57.
Paulinorum Statuti. 57.
Paulinorum Schemat. 37.
Paulinus művészek. (Vereby.) 45.
Paur (hibásan szedve: Pauz) Géza rajzai. 132. 190. 275. 327. 420[2]. 499. 921.
Paur Iván. 595. 597[2]. 618. 621. 639. 736. 740[2]. 743. 744. 745[2]. 974. 975. 989. 993[2]. 1092[2]. 1111[2].
Pavlics A. 1104.
Pavics Antal. 1086[2].
Pákh Albert. 47.
Pál. 927.
Pál és Benedek zágrábi ötvösök. 1114.
Pálczamű töredékek. 655.
Pál festő. 806.

Pálfi Alle. 1188.
Pálffy Jánosnál levő pécsi keresztelő-medencze. 140.
Pálffy-billikom. 660.
Gr. Pálffy-kastély. 579. 649. 660. 682.
Pálffy Miklós síremléke. 676.
Pálffy Miklós síremlék-modellje. 688.
Pálffy Miklós epitafiuma. 676.
Pálffy Miklós sírtáblája. 664.
Pálffyak síremlékei. 681.
Ifj. Pálfy Lipót gróf. 1122.
Pálffy Lipót gróf. 33.
Pálos faragványok. 229.
Pálos-kolostor. L. Pálos-zárda.
Pálosok építkezése. 3.
Pálosok Magyarországon. 33.
Pálos-rend. (Császár.) 9.
Pálos-zárda. 70. 71[2]. 72. 87[2]. 88. 130. 132[3]. 133[2]. 134. 135[3]. 142. 143[2]. 144. 145. 149[2]. 150[2]. 157. 159. 162. 163. 169. 172. 175. 176. 180. 183. 185. 188. 189. 191. 202. 203[2]. 207[2]. 209. 212. 215. 216. 219[2]. 223. 228[3]. 229[3]. 230. 231[2]. 233[2]. 234. 236. 237. 240. 241. 242[2]. 243. 244. 245[2]. 246[3]. 247[3]. 249[2]. 250. 253. 267. 270. 271. 292[2]. 293[2]. 300. 307. 318. 319. 321. 322. 323. 324. 326. 328. 334. 335. 347[2]. 349[2]. 350. 356. 370. 371[2]. 372. 373. 374. 375[2]. 376. 383. 387. 395. 397. 400. 401. 408. 497. 499[2]. 500. 501. 502. 509. 551. 573. 575. 606. 608. 630. 633. 636. 642. 646. 650. 661. 664. 679. 724. 725. 726. 728[2]. 733. 738. 741. 749. 753. 790. 808. 809. 850. 853. 883. 900. 904. 942. 962. 971. 976. 980. 983. 986. 997. 998. 1003. 1004. 1009. 1010. 1011. 1012. 1029. 1015. 1030. 1031. 1034. 1037. 1038[2]. 1039. 1040. 1050. 1057. 1058. 1061, 1062. 1094. 1096. 1100. 1112. 1114. 1117. 1141[2]. 1147. 1152. 1155. 1165. 1167.
Pálos remeteség. (Emeritorium.) 1120.
Pánczél Ferencz. 429.
Pánczéling. 972.
Párkánykő. 436.
Pápóczi prioratus czímere. 991.
Pásztorbot. 79. 80. 288. 344. 566. 831. 1100. 1116.
Pásztor József. 545.
Pásztorok ruházata. (Boncz.) 139.
Pázmándy Danó. 33.
Pázmány P. czímere. 554. 676.
Pázmány P. síremléke. 664. 670.
Pázmány P. palotája. 665.
Pázmány P. székháza. 554.
Pazmány P.-féle ereklyetartó kereszt. 612.
Pázmány P. gyürűi. 285.
Pázmány P. házi oltára. 285.
Pázmány P. miseruhája. 287.
Pázmány P. olvasófüzére. 288.
Pázmány P. szekrénye. 288.
Pecsevi tudósítása. 305.
Pecsét. 619.
Pecsétek, czímerek. (Rómer.) 59.
Pecsétmetszés. (Thaly K.) 45.
Pecsétmetszőkről. (Kemény L.) 1133.
Pecsétnyomó. 385. 820.
Pecséttan, Siegelkunde. (Ipolyi.) 21.
Pectorale. 927.
Peczkes vár helye Sarkadon. 232.
Péch Béla. 1013.
Peih József. 888.
Peisner Ignácz. 588. 589[2].
Pekár K. dr. 829.
Pelárgus J. 1009. 1021. 1027. 1028. 1032. 1036. 1037. 1040. 1045.
Peleskey S. 1012.
Pellengér. 153. 567. 653. 743. 749. 787. 817. 965[2]. 988. 1166.
Penner Román. 349.
Perecsényi Nagy László. 56. 111[2].
Pereczparti. 158. 651.
Perényi-féle kastély. 1058.
Perényi-czímer. 567.
Perényi István sírköve. 247.
Perényi János és Imre sírkövei. 1061.
Peribologia. (Dilich.) 11.
Pernár A. 1086.
Pernegger Joannes szobrász. 566.
Perneszi Pálné sírköve. 1012.
Perotti János. 1086.
Perselytartó. 608.
Perszina főmérnök jel. 131. 890. 892. 894. 895. 896[3]. 900.
Perzsa feliratok. (Hammer—Purgstaller.) 135.
Perzsa szőnyegek. 485. 912.
Pester Lloyd. 99.
Pesti Divatlap. 74.
Pesti Napló. 4.
Pesty Frigyes. 33. 34[4]. 57. 115. 202. 459[2]. 466. 731. 881. 882. 886. 914.
Pethe László-féle szenteltvíztartó. 673.
Pethe Márton. 227. L. még Hetesi Pethe Márton.
Petkyek várkastélya. 487.
Petneházy Petényi Ottó. 606[2].
Pethő Zsigmond emléktáblája. 1060.
Petőfi S. rajza. 225.
Petranovics Geraszim. 1093.
Petravics Ignatius. 37. 313.
Petrán József. 427.
Petrich G. v. 585.
Petrik Lajos. 34[3].
Petrik Mór. 841.
Petricsevics Horvát János síremléke. 522.
Petrovay János. 680.
Petrovszky-féle kastély. 130.
Petter István jel. 173.
Petzer János. 841.
Peutinger. 34[2].
Pécsi Michael von Újfalu. 399.
Pécsi püspökök és kanonokok sírkövei. 140.
Pénzes. 610.
Pénzverés. 73.
Pénzverőintézet háza Kassán. 85.
Pénzverőház Kolozsvárt. 436.
Pénzverőintézet háza Gyulafejérvárt. 102. 103.
Péterfy Domokos. 435[2].
Péter király síremléke. (Ipolyi.) 138.
Péter király sírja. 139.
Péter vajda-féle ház. 196.
Philippi Fridrich. 34.
Philogrammatosz. 429.
Philp S. 789.
Piaristák-rendháza. 609.
Piaristen Orden. 34.
Pichler. 590.
Pieroni János jelentései. (Laszovszki.) 1084.
Pigafetti utazása. (Matkovics.) 1134.
Pillértöredékek. 608,
Pilder C. 515.
Piltzius Gáspár. 321[2].
Pincze. 162. 236. 281. 414. 454. 480. 575. 577. 722. 739. 750. 980. 1050.
Pinczelakások. 618.

Pinczeüreg. 217.
Pintér Sándor. 544.
Pintér Pongrácz. 885.
Pintér Rafael. 455.
Pirchala Márton. 828.
Pisch Béla. 793. 799. 800[2]. 801. 806. 819. 826. 827. 828. 833. 834[2]. 835[5].
Pitroff István. 648.
Pizet nevű ház. 157.
Plana Castrorum. 1135.
Platzer Antal jel. 94.
Plebániai könyvtárak. (Ipolyi.) 21.
Plebániák összeirása. 1148.
Plebániák összeirása Fejér vármegyében. 296.
Plesztikoszics Sándor. 178.
Ploetz. 1031.
Pluviale. 256. 267. 636. 717.
Pluviale-csatt. 610.
Pócs-czimer. 840.
Pocsutky-féle ház Kassán. 84.
Poda Endre. 747[2].
Podhorányi Mátyás. 471.
Podhraczky Ferencz. 1159.
Podhráczky József. 154. 349. 448. 456. 554. 574. 586. 602. 978. 1031. 1032. 1057. 1093.
Podmaniczky Rafael síremléke. 929. 1185.
Pogányvárak. (Rómer.) 63.
Pogányvárak Liptóban. 469.
Pogányvárak. L. Földvárak.
Pohár. 83. 85. 92[2]. 208. 210. 211. 213. 214. 218. 220. 224. 225. 231. 235. 237[2]. 238. 249. 327. 338. 354[2]. 391. 392. 398. 405. 408. 416. 434[2]. 488. 494. 505[2]. 613. 627[4]. 641. 752. 765. 771[2]. 870. 871. 874. 878. 907. 911. 928. 947. 995. 1054. 1130. 1181.
Pokoly József. 858.
Pokorny Frigyes. 1042.
Pokorny Gusztáv. 537.
Pokorny István. 386.
Polgármesteri jelentés. L. Közigazgatási bizottság.
Polgári épitészet. (Rómer.) 58.
Palugyay L. 471.
Gr. Pongrácz-féle kastély. 922.
Br. Pongrácz-féle úri lak. 918.
Pongrácz Lajos. 377. 380.
Pons vetus Romanorum. (Wellmann Andreas. 313.)
Pontelly István. 34[4]. 47[3]. 168.
Ponori Tewrewk József. 449.
Pontificale. 286.
Poór Antal. 10. 228. 282. 634. 735. 975. 1022. 1101. 1118. 1128.
Popis predmeta. 1087.
Popp János. 35.
Popovics Vazul. 1099.
Poprád-parti városok. (Melczer és Raisz.) 793.
Poroszkói Gyöngyösi Ferencz képe. 229.
Porta Aurea Diocletian palotája. 1108.
Porzsolt Ernő. 35.
Portale. L. Kapuzat.
Pósta (hibásan szedve: Pósa) Béla. 128. 430.
Pósalaky János czímere. 224. 353.
Posevitz Tivadar. 796.
Potásy János. 190.
Potaissa római gyarmat. 910.
Potemkin Ö. 690.
Potentiana helye. 301.
Potka T. 157.
Pótsa József. 357.
Pozsega vm. leirása. (Pavics.) 1086.
Pösepnyi. 35.
Pravnovszky J. 571.
Predella. 815.
Predikátori lakás. 1018.
Pressburger Zeitung. 250.
Prém József. 26. 35[3].
Premontrei prépostság. 1043.
Prépostság. 170. 173. 175. 179. 210. 224[2]. 229. 230. 238. 239. 248. 300. 341. 347[2]. 348. 378. 381. 383. 413. 451. 578[2]. 583. 603. 604. 624[2]. 637. 644. 688. 723[2]. 731. 733. 734. 738. 742. 758. 773. 803. 889. 934. 940. 1023. 1044. 1053. 1142. 1149. 1187.
Prépostság Aradon. (Márki.) 112.
Prépostváry-epitafium. 758.
Pribék-család arczképe. 962.
Pribék László sírköve. 962.
Primási képtár. 289.
Primási palota Pozsonyban. 679.
Priorato G. G. 35.
Privina országa. (Fekete Zs.) 52.
Profán czélú iparművészeti tárgyak. 613.
Prognovics Iván ötvös. 1105.
Prohászka Ottokár dr. 23. 27.
Prolegomena. (Koller.) 129.
Prónay Dezső. 697.
Prónay-féle kastély. 581.
Prónay-féle nemesi kuria. 559.
Prot. Egyházi és Iskolai Lap. 241.
Protestáns (első) imaház Magyarországon. 1058.
Protestantum Hungariae Hist. eccles. 52.
Provideáló edény ragályos betegek számára. 815.
Provinczia épület Iglón. 804.
Prunyi O. 480.
P. Szathmáry Károly. 97. 98[2]. 100. 101. 102. 105[5]. 106[3]. 169[2]. 397. 407. 422. 498. 499. 500. 852. 853.
P. Thewrewk József. 474.
Ptolemaeus Cosmographie. 35[2].
Publicat. d. V. Wiener Bauhütte. 1122.
Pucher Pongrácz. 176.
Puchler B. 586.
Pulszky Ferencz. 18. 35. 330. 458. 998. 1000. 1066.
Pulszky-féle kastély. 1168.
Pulszky Károly. 3. 35. 78[2]. 79[6]. 86[2]. 101[6]. 102[3]. 103. 109. 152. 157. 245. 252. 256[2]. 266. 267[2]. 276[2]. 283[2]. 284[2]. 285. 306. 334. 343. 344[7]. 350[5]. 372[4]. 384[8]. 385. 396. 408. 432. 433. 488[2]. 505. 509. 510[2]. 522. 525. 527. 557. 559. 566. 567. 572. 672[9]. 675. 706. 746. 785[2]. 800. 804. 819. 830. 831[6]. 843. 934. 975. 1068. 1077. 1116.
Purgstall-földvár. 746.
Puszty-Hrad nevű földvár. 148.
Pusztuló műemlékek. (D. S.) 9.
Pusztuló műemlékek. (N. E.) 30.
Pusztuló műemlékek Felső-Magyarországon. 14.
Pusztuló műemlékekről Memorandum. (Mysk.) 30.
Pulszky—Radisics. 152. 286.
Pürkenstein Burkh. 35.
Püspöki bot. 927.
Püspöky Graczián. 1022.
Püspöki lak. 370. 962.
Püspöki mellkeresztek. L. Keresztek.
Püspöki Múz. Katalogusa Pécsett. (Gerecze.) 140.
Püspöki Múz. N.-Váradon. 228.
Püspöki nyaraló Püspök-Szent-Lászlón. 143.
Püspöki palota. 703. 1018. 1156. 1173.

Püspök-süvegek. 226. 288[3]. 346. 431. 611[2]. 928[3]. 1116.
Püspök-süvegek. L. még Infula.
Quad-emlékek Hontban. (Hőke.) 291.
Quadriburg feliratú római tégla. 595.
Quadus Mátyás. 290. 584. 647.
Quellen zur Gesch. Siebenbürgens. 783.
Quinque basilicas elnevezés. (Salamon F.) 136.

R

—R—. 589.
R. F. 1123.
R. L. 1103.
Rabtorony Körmöczbányán. 156.
B. Radák-féle kastély. 907.
Br. Radák-féle kastély Ózdon. 106.
Radisich Jenő. 26. 35. 36[5]. 79. 80[4]. 228. 276. 285. 287[6]. 343. 350. 475. 515. 556. 616. 673. 726. 828. 830. 833. 884. 1033. 1077. 1096. 1099. 1118. 1124[2].
Radeburg várrom. 792.
Radó-kastély. 989.
Radonay-arczkép. 141.
Radonay püspök sírköve. 140.
Radvány Imre. 1175.
Radványi. 618.
Radvánszky Béla br. 36.
Radvánszky-kastély. 1074.
Radvánszky M. 811[2].
Radvánszkyak rablóvárának helye Vadnán. 250.
Rafael iskolájából származó Krisztus-fej. 118.
Raffaeli U. 1098.
Ragályi László. 90.
Báró Ragályi-kastély. 331.
Raguzai kincstárnokok. (Vojnovics.) 1088.
Raguzai Vincze. 324. 334. 706.
Rainics Gyula. 1110.
Raisz Károly. 793.
Rajcsányi János. 1008.
Rajzolók, Eperjesi. 12.
Rajzolók, fametszők, rézmetszők. (Rómer.) 59.
Rajzolók, rézmetszők. (Nánényi.) 30.
Rakovszky-család kastélya. 475.
Rakovszky István. 36. 667. 679. 1169.
Ranolder. 1017.
Ransburg Gusztáv. 3. 36.
Rariora Naturae. (Kundmann.) 98.
„Rast-Kreutz". 748.
Rauscher L. rajza. 82. 156. 384. 601. 617.
Rauscher Lajos. 738. 887.
Rauscher Lipót. 975. 1077.
Ravatalterítő. 1059.
Ravegu lapicida síremléke. 624.
Ravèe l'architect. (Rómer.) 1138.
Rábaközi billikom. (Paur.) 736.
Rácski F. 1157. 1115. 1087[5]. 1105. 1107. 1114.
Rácz-fürdő. 616. 617.
Rácz Józsa. 863. 876.
Rácz József. 734[3].
Rácz Károly. 36. 114. 120[3]. 1142.
Rácz Miklós. 430.
Ráday-féle kastély. 632.
Rákóczi által javított sánczok. 550.
Rákóczi emlékoszlopa. 440.
Gr. Rákóczi Erzsébet ingóságai. (Thaly.) 153.
Rákóczi Erzsébet ezüst Mária-szobra. 716.
I. Rákóczi Ferencz epitafiuma. 82.
Rákóczi-harang Déván. 396.
Rákóczi-harang Kolozsvárt. 431.
Rákóczi-harang. 418.
II. Rákóczi-féle bőrcasula Felső-Vadászon. 69.
II. Rákóczi F. születési háza. 1019.
II. Rákóczi F. emléke. 576.
Rákóczi-féle kastély Boros-Jenőn. 114.
Rákóczi-féle kupák. 557.
Rákóczi forgója. 665.
Rákóczi György bibliája. (Márki.) 1134.
Rákóczi György kastélya. Radnóthon. 423. 427.
Rákóczi György-féle harangja. 718.
Rákóczi-ház Eperjesen. 704.
Rákóczi-féle kastély. 427. 1056. 1139.
Rákóczi-féle várrom Regéczen. 88.
Rákóczi-féle várkastály Szerencsen. 1059.
Rákóczi-féle várkastély Sárospatakon. 1058.
Rákóczi-harang Debreczenben. 353.
II. Rákóczi harangja Regéczen. 88.
Rákóczi- (jelenleg Schönborn-) kastély. 190.
Rákóczi-kastély Zborón. 718.
Rákóczi-kastély N.-Sároson. 711.
Rákóczi-kápolna. 1168.
Rákóczi Gy. kelyhe. 433. 434.
Rákóczi-kiállítás lajstroma. 23. 43.
Rákóczi koporsójából ereklyék. 1125.
Rákóczi László által megrendelt stukkó. 716.
Rákóczi L.-né halotti képe. 1143.
Rákóczi Lászlóné ravatalon. Olajkép. 153.
Rákóczi pénzverő műhelye. 334.
Rákóczi-pincze. 1050.
Rákóczi-pincze Apatelken.. 488.
Rákóczi-pohár. 488.
II. Rákóczi Ferencz szekrénye. 328.
Rákóczi-féle kehely. 761.
Rákóczi-pénzekkel kivert harang. 945.
Rákóczi-sáncz. 635. 1061.
Rákóczi-féle szentségmutató. 1125.
Rákóczi-szoba a Krasznahorkai várban. 327.
Rákóczi temetkezési helye. 1125.
Rákóczi-templom. 1128.
Rákóczi-templom. (Récsey.) 1125.
Rákóczi-torony Vásáros-Námény-ben. 194.
Rákóczi Zs. sírirata. (Rómer.) 1136.
Rákóczi Zsigmond síremléke. 1059.
Rákóczi Zsigmond születési szobája. 1139.
Rákóczi Zsófia síremléke. 422.
Ráth György. 285. 1136.
Ráth István. 1136.
Ráth Károly. 16. 36. 341[3]. 342. 345. 508[2]. 733. 750. 885. 961. 971. 997. 1005. 1008. 1148.
Ráth Mór. 351.
Ráth P. 585.
Ráthonyi Lajos. 954[2].
Rátkay Máté temploma. 757.
Recensio Brüstle. 7. 128.
Rechnung von Kronstadt. L. Számadások.
Rechnungen an Leutschau. 712.
Redl-féle kastély. 174.
Refectorium. 432. 544.
Repertorium falképei.
Reformáczió historiája. (Szombathi.) 64.
Regesták Bács-Bodrog vármegyéhez. (Dudás.) 166.
Regestrum Varadiense. 206.
Regélő. 118. 123. 383.
Regmeczi János. 484.

Reinhold Ignatius. 98. 103. 104. 106. 109.
Reinhard E. Petermann. 1087.
Reinhard Ignácz. 110.
Reise auf dem Waagflusse. (Mednyánszky.) 27.
Reissenberg L. 36⁵. 249. 781. 784. 785. 787.
Reissenberger. 315. 515. 517. 784. 1147. 1177.
Reissenberger—Henszlmann. 784.
Reisz Károly. 814.
Reiszig Ede. 36.
Reizner János. 263. 275³. 277.
Relation der Campagne unweit Peterwardein. 1104.
Reliquiarium. 834.
Reliquiare, Form der. 13.
Relle Iván. 384.
Remellay G. 305. 537. 557. 586. 614. 1077.
Reményi Károly. 464. 551.
Remeték lakásai. 146. 451.
Renaissance eml. (Divald.) 52.
Renaissance építk. (Divald.) 11.
Renaissance építési részletek. 615.
Renaissance faragványok. 437.
Renaissance és rokokó Kassán. 73.
Renaissance kezdete. (Myskovszky.) 29.
Reneissance-kor, a kalocsai érsekségé. 13.
Renaissance műemlékek Magyarországon. (Myskovszky.) 29.
Rendek Mihály. 554.
Renschl F. 789.
Repertorium Dáczia irodalmához. (Torma.) 46.
Repertorium locorum Hung. (Lipszky.) 25.
Resch A. 254. 255. 1158.
Reschner M. 783.
Restaurázció. L. Helyreállítás.
Restaurátorok. 100.
Resultats du mouv. arch. 38.
Réső Ensel Sándor. 37.
Rether András síremléke. 256.
Reviczky Bertalan. 550³. 551. 552. 559. 561. 569. 577. 578.
Rezsőfi György. 965.
Reychmuth János asztalos. 1162.
Rexa Dezső. 552.
Récsey Ede. 1172.
Récsey Viktor. 36. 37³. 40. 75³. 77. 100. 197. 239. 282. 289. 291. 293. 342³. 346. 348. 349. 351. 388. 663. 722. 723. 731. 733. 737. 743. 745. 1009. 1015. 1023. 1028. 1038. 1042. 1045. 1125.
Rédey-féle kuria. 760.
Régészeti buvárlat. (Miháldy.) 28.
Régészeti emlékek Arad és Temes vármegyében. (Milecz.) 111.
Régészeti emlékek. (Pulszky.) 35.
Régészeti eszmecsere. (Römer.) 38.
Régészeti és embertani Társulat. 37.
Régészeti felfedezések. (Henszlmann.) 18.
Régészeti jegyzetek. (Kandra Kabos.) 239.
Régészeti kérdésekre. (Römer.) 1136.
Régészeti kis káté. 3.
Régészeti krónika. (Römer.) 1137.
Régészeti leletek. 45.
Régészeti levelek. (Römer.) 37. 63. 64. 343.
Régészeti repertorium. (Ipolyi.) 1133.
Régészeti térképek, Budapestről. 591.
Régészeti térkép, Pozsony vm. 648.
Régészeti tört. Egyl. Bihar vm.-ben. 206.
Régészeti és tört. Egyl. Pozsonyban. 647.
Régészeti vázlatok. (Ljubič.) 1084.
Régibb középkor emlékei. (Hampel.) 17.
Régi házak. L. Magánházak.
Régi Pest. (Römer.) 62.
Régi Pest romjai. 588.
Régiségbuvárainknak figyelmeztetés. (Palóczy.) 1148.
Régiségek. 93. 417. 688.
Régiségek Borsod vm.-ben. (Lukács István.) 239.
Régiségek Budavárban. (Baróti.) 588.
Régiségek, ev. ref. egyházi életből. 13.
Régiségek hamitítása. (Römer.) 1136.
Régiségek a pécsi székesegyházban. (Gerecze.) 139.
Régiségek a Sziga-szigetről. 172.
Régi írók Pestről. 587.
Régi tárgyak gyűjtése. (Römer.) 60.
Régi utazások. (Szamota.) 1138.
Régi utazók. 588.
Rényi Rezső. 282. 289.
Réső Ensel Sándor. 605³. 631. 632. 634. 749. 886.
Réti Lajos. 403.
Réthy László dr. 857. 858.
Révay-féle kastélyrom. 578.
Báró Révay F. 1073.
Br. Révay Ferencz-féle kastély. 934.
Révai-féle hadi felszerelés. 938.
Révay Nándor-féle kastély. 937.
Révai Pál czímeres emléktáblája. 938.
Révai Péter czímeres emléktáblája. 938.
Révai Sándor 898.
Révész Imre. 37. 956.
Révész Kálmán. 83.
Rézbányai János. 138.
Rézdomborművek. 84.
Rézemlék. (Jankovics.) 22.
Rézmetszetek. (Eperjesi.) 12.
Rézmetszők. 14.
Rézmetszők. (Eötvös L.) 52.
Rézmetszők, Rajzolók. (Náményi.) 30.
Rézöntők. 23. 77.
R. F. levele Ipolyi-hoz. 305.
Rhael Antal varosi tanácsos epitafiuma. 814.
Rhé Gyula. 1012.
Rhédey F. sírköve. 234.
Rhipide. L. Egyházi legyező. 1097.
Rica Giambattista olasz építő. 226. 228.
Richter Aurél. 83. 608. 736. 737. 1070.
Richter Ede. 385.
Richter Márton sziléziai festő festménye. 234.
Rigler G. 1163.
Riegl Alois. 37.
Rimély Károly. 282.
Rindsmand-sírkövek. 990.
Ritter Johan Georg. 744.
Rittium római város romjai. 1114.
Rivetti Péter. 609.
Róbert Károly szobortöredéke Kassán. 75.
Róbert Károly nővérének szobra. 1129.
Róbert Károly vadászkastélyrészlete. 569.
Rodt. 1123.
Rodiczky J. 113. 509.

Rohonczai monostor helye Nagyfalunál.
Rohonczi. 1107.
Rohrbacher Miklós. 455.
Rohbock Lajos. 20.
Róka I. 341.
Rokkantak palotája Pesten. 617.
Roll Antal sírköve. 801.
Roland-szobrok. 4. 24. 25. 679. 771. 787. 1106. 1179.
Roland-szobrok. (Király J.) 37.
Roland-szobrok. (Römer.) 1137.
Rom. 146. 162². 172. 174. 175. 176. 178. 180. 203. 211. 219². 220. 224. 238. 243³. 250. 278. 290. 308². 360. 399. 408. 446. 448². 456². 465. 474. 475. 489. 533. 535. 542. 588. 631. 637. 651. 681. 721. 723. 750. 756. 782. 783. 792. 816. 826². 835. 843. 846. 847. 892. 893. 895. 914. 916². 947. 980. 997. 1008. 1009. 1017. 1101. 1143. 1157.
Római aknák. L. Római bányászat.
Római alfűtés. L. Római Hypocaustum.
Rómaiak Boszniában. (Thallóczy.) 1088.
Rómaiak első útja az Aldunán. (Téglás.) 1138.
Rómaiak nyoma Erdélyben. (Torma.) 46.
Római alapfal. 95. 97. 106³. 110. 134. 297. 346. 347. 351. 362. 402². 405². 406. 430. 440. 441. 450. 453. 457. 526. 597². 629. 637. 739. 745. 780. 789. 790. 888. 905. 907. 910. 977. 986. 991. 994. 1000. 1015. 1029. 1114.
Római agyagipar. (L. V.) 966.
Római aranybányászat. L. Római bányászat.
Római aranybányászat. (Téglás.) 1138.
Római aranymosás nyomai. 902.
Római áldozati kő. 788. 1005.
Római állóhíd. 452.
Római állomás helye. 444.
Római árok. 1144.
Római bányák. 106. 108. 110². 219. 1091.
Római bányászat. 110². 392. 393. 394³. 395. 398. 399. 400. 402. 405. 406. 465. 466. 741. 792. 846. 856. 873. 878. 907. 909. 910. 949. 1182.
Római bányász-szobrok. 400.
Római bir. limes felkutatása (Kuzsinszky B.) 1133. L. még Római limes.
Római caldarium. 994. 1027. 1152.
Római castrumok. L. Castrumok.
Római coloniák. 2.
Római coloniák, Dissertationes. 11.
Római coloniák. (Farlatti.) 14.
Római columbarium. 984.
Római csatorna. 596. 783.
Római cserepek. 403.
Római dombormű. 298. 299. 302. 348. 351. 430. 595. 621. 628. 629. 632. 638². 644. 1031. 1180. 1113. 1149. 1154. 1161. 1164 1185. 1141.
Római Duna-átjáró. 455.
Római edények. 177.
Római ellenvár, Ó-szőnyi. 447.
Római emlékek. 168. 282. 300. 308². 342. 425. 430. 452. 461. 522. 594. 597. 619². 741. 745. 749. 867. 990. 993. 1108. 1117. 1119. 1176.
Római emlékek, Daciens Alterthümer. (Hochenhausen.) 19.
Római emlékek délkeleti Magyarországon. 45.
Római emlékek Hont vármegyében. (Hőke.) 291.
Római emlékek. (Pasteiner.) 33.
Római emlékek. (Römer.) 61.
Római emlékek ismertetői. 462.
Római emlékek repertoriuma. (Torma.) 31.
Római emlékkő. 295. 296. 440. 453. 510. 1025. 1161.
Római emlékkövek. (Haliczky). 16.
Római emléktábla. 1045.
Római erőd. 135. 173. 445. 451. 457. 510. 635. 725. 792.
Római erődítési rendszer. 61.
Római építmény. 391². 393. 394. 359. 407³.
Római épület. 135. 137. 178².
Római épületek és maradványaik. 97. 108. 109. 120. 129. 130. 303. 445. 461. 487. 493. 509. 512. 518. 734. 746. 750. 789. 880. 884. 892. 950. 967². 973². 978². 983. 984. 902. 903. 948. 949. 989. 995. 1003. 1016. 1038. 1125. 1164.
Római és görög feliratok. 15.
Római és kelta városok az Alföldön. 37.
Római falfestmény. 132.
Római falkarczolatok. 453.
Római falképek. 137.
Római falmaradványok. 144². 422.
Római faragvány. 1025.
Római faragványos kövek. 862. 902. 905. 915. 944. 982. 984. 994.
Római faragott táblák. 299.
Római fazekas kemencze. 450.
Római fedélcserepek. 1163.
Római feliratok. 38. 279. 859.
Római feliratok. (Cumont.) 8.
Római feliratok Dácziából. (Torma.) 46.
Római feliratok. (Fröhlich.) 53².
Római feliratok. (Römer.) 58. 1137.
Római feliratok. (Szatmári.) 64.
Római felirat pacskolata. 454.
Római feliratos hengeroszlop. 1149.
Római feliratos kövek. 1. 2². 3. 13. 95. 96³. 97. 98². 99. 103². 105. 106. 107³. 135. 179. 282⁶. 297. 299³. 300. 302. 305⁴. 308². 348. 383. 391³. 393². 394⁴. 395. 397. 398². 399². 401². 402². 403⁶. 404³. 405. 406². 407². 410. 411. 412³. 419. 422. 427. 430². 431. 440³. 442. 445². 447. 448². 450. 453³. 454. 455. 456. 463². 464². 466. 489. 492. 508. 518. 527². 582². 584². 595¹¹. 596³. 618. 628. 629². 632. 633². 634. 635⁴. 639². 641. 733. 736. 744². 745. 746². 748. 783. 788. 852. 855. 859. 863². 867. 868. 875. 877. 878. 883. 891². 895. 901. 904. 907. 909. 911. 945. 950. 970. 971. 977. 999. 991. 992⁴. 994³. 1015. 1023. 1028. 1020. 1030. 1031². 1032². 1034². 1040. 1044. 1088. 1089². 1092. 1093. 1094². 1101². 1106. 1109². 1110. 1141². 1144. 1149. 1150³. 1151⁵. 1154⁴. 1162. 1164². 1165.
Római feliratos kövek. (Desjardins—Römer.) 10.
Római feliratos kövekről. (Horvát Antal.) 136.
Római feliratos tábla. 430.
Római feliratos téglák. 915.
Római festett sír. 509.

Római fogadalmi oltárkő. 300. 303. 448. 450. 464. 596. 629. 744. 945[2].
Római földalatti folyosók. 118.
Római fürdők. 99. 293. 454.
Római fürdő és fürdő-medencze. 397. 399.
Római fürdő helye. 1100.
Római fürdők. 593. 594. 631. 859. 862[3]. 876. 880. 951. 990. 991.
Római gát. 303.
Római gyarmat. L. Római telep.
Római hadászat, Röm. Heerwesen. 3.
Római hadi utak az Aldunán. 45.
Római hamvveder. 351.
Római határerődítmények. (Römer.) 38.
Római ház alapjai. 297. 308.
Római hengeroszlop. 974.
Római hengertorony. 400.
Római híd. 297. 313.
Római híd, Pons Vetus. 313.
Római hídfők. 97. 282. 387. 486. 595. 620. 621. 628. 636. 637. 640. 885. 1148. 1128[2].
Római hídfő oszlopai. 1094.
Római ív. 1157.
Római kapu. 1127.
Római kapu a régi Castello Fiuméban. 311.
Római hypocaustum, alfűtés. 137. 351. 444. 447. 453. 457. 593.
Római kézimalom. 107. 424. 515. 518. 519. 528. 788.
Római keresztény kőkoporsó. 1109.
Római kocsit ábrázoló dombormű. 297.
Római-kor a Bácskában. (Dudás.)
Római-kor Alsó-Fejérvármegyében. 94.
Római-kor archeologiája. 61.
Római-kor Alsó-Fejérvármegyében. (Fröhlich.) 296.
Római-kor Győr vármegyében. (Czeh J.) 339.
Római koporsó. 455.
Római kőemlék. 423. 595.
Római kőkoporsó. 299. 342[2]. 430. 442. 735. 901.
Római kőoroszlán. 299.
Római kövek. 178. 200. 299. 301[2]. 303. 341. 455. 463. 464. 533. 621. 631[2]. 669.
Római kövekről. (Römer.) 58.
Római kősas. 1163.
Római kősír. 1094.
Római község alapfala. 346.
Római község maradványai. 783.
Római lakóház. 111. 594. 994[2]. 1012.
Római leletek. 95. 99. 104. 105. 106. 109. 213. 430. 452[2]. 453. 593. 885[2]. 952. 1162.
Római leletek Bécsben. 1123.
Római limes felkutatásáról. (Finály G.) 1132. L. még Római bir. limes.
Római mansio, (menettábor). 861. 972.
Római maradványok. 142. 226. 441. 446. 447[2]. 584. 594. 635. 970. 983. 1102.
Római maradványokkal elsülyedt hajó. 463.
Római maradványok Torda-Aranyos vm-ben. (Téglás G.) 901.
Római márványbányák. L. Római bányászat.
Római márványszobor. 390.
Római mediterrán út. 32.
Római mezei lak alapja. 990.
Római mértföldmutató. 129. 281. 299[2]. 300[2]. 443. 448. 457. 584. 594[4]. 595. 621. 622. 635. 637. 638. 639. 889. 894. 895. 896.
Római mértföldkő. 1094. 1101.
Római mértföldkövek. (Fröhlich.) 53.
Római mithreum. 411. 412. L. még Mithraeumok.
Római monopyrgium. 443.
Római mozaik. 994.
Római mozaikmaradványok. 905.
Római mozaikpadló. 104. 108. 137. 411. 486. 781.
Római mozaiktéglák. 401.
Római nyomok Erdélyben. (Finály.) 15.
Római nyomok Kolozs vármegyében. (Finály G.) 425.
Római ólomtábla, dombormű. 1016.
Római oltár. 299. 300. 898[2]. 1036. 1037. 1154.
Római oltárkő. 274. 292. 301. 636. 644. 745. 859. 899.
Római ossarium. 1014.
Római oszlopok. 93. 178. 298. 301. 455. 599. 1009. 1045. 1113.
Római őrállomás. 638. 1023. 1034.
Római őrtorony. 636. 749. 949. 1029. 1152.
Római padlótéglák. 400.
Római parti építmények. 388. 465.
Római partművek. 300.
Római padimentum. 430.
Római pohár.
Római propugnaculum. 887.
Római quadriburgium. 292.
Római régiségek. 37. 412. 524. 640. 909. 942. 948. 967. 1141. 1106.
Római régiségek. (Dálnoki). 10.
Római régiségek. (Haliczky.) 16.
Római régiségek lajstroma. 993.
Római régiségekről. (C. Goos.) 104.
Rómaiság elenyészte. (Salamon.) 39.
Római sánczok. 119. 128. 166[2]. 168[2]. 172. 174[4]. 175. 176[2]. 177. 179. 182. 291. 392. 453. 510. 881[2]. 883[7]. 884[5]. 895[5]. 886. 887. 888. 891. 896. 916. 984. 996. 1106. 1142. 1144. 1187.
Római sánczok. (Dudás.) 12.
Római sánczok. (Hohenhausen.) 19.
Római sánczok. (Kondor.) 24.
Római sarkofág. 178. 302. 430. 443. 453. 464. 644. 736. 743. 768. 993. 1102. 1162.
Római sarkofág mint oltárkő. 151.
Római sarkofág. (Römer.) 1136.
Római sarkofágtöredék. 412.
Római sírbolt. 132. 445.
Római síremlék. 299. 342[2]. 351[2]. 353[2]. 406. 515. 621.
Római sírkő. 302. 310. 445. 450. 455. 465. 508. 517. 534. 591. 618. 629. 725. 738. 745. 749. 863. 886. 894. 898. 967[2]. 968[2]. 973. 974. 992. 994. 1005. 1025. 1109. 1113. 1129. 1157.
Római sírláda. 282. 621.
Római sírládák, sírtáblák. 274.
Római sírok. 299. 342. 430. 584. 596. 597[2]. 969. 976. 978[2]. 991. 995. 1032. 1014. 1129. 1163. 1170.
Római sóbányászat. 428. 493.
Római szoba. 994.
Római szobor. 299. 397. 398. 400. 402. 407. 595. 725. 994. 1029. 1149[2]. 1163.
Római szoboralapzat. 994.
Római szobrászat Vas vm.-ben. (Lipp Vilmos.) 966. 992.
Római táborhely. L. Castrum.
Római tárgyak jegyzéke. 966.
Római telepek. 97. 98. 104. 108. 118. 142. 143. 269. 296. 299[2].

302. 360. 391. 392. 393. 394. 395. 398. 399[2]. 402. 404. 407. 445[2]. 491. 518. 523. 530. 742. 862. 906. 907. 909. 916. 967. 986. 1006. 1009. 1026. 1111. 1119. 1151. 1162[2]. 1164.
Római telepek. (Finály.) 15.
Római temető. 597. 635. 974.
Római templom nyomai. 1113.
Római templomok. 110.
Római tégla-bélyegpacskolatok. 57.
Római téglák. 99. 106. 200. 358. 446. 459[2]. 461. 464. 509[2]. 510. 516. 524. 595. 597. 699. 723. 724. 885. 892. 899. 909. 990. 993[2]. 1002. 1003[2]. 1006. 1027. 1029.[2]
Római tornahelység. 594.
Római torony. 791.
Római töltés. 113. 130. 443. 446. 510. 1158.
Római utak. 1. 7. 103. 104[2]. 105. 106. 129. 135. 137. 145. 197. 198. 200. 215. 268. 281. 296. 297. 299. 300[2]. 301[2]. 303[2]. 347. 361. 390. 394. 395. 399. 402. 403. 404[2]. 405. 407. 411. 412[2]. 416. 421. 422. 423. 428. 438[3]. 444. 445[2]. 453. 455. 456. 461. 462[3]. 465. 468. 482[3]. 483[4]. 485[3]. 486. 487[5]. 489[2]. 490[2]. 491[4]. 492[2]. 493. 494. 514. 517. 524. 527. 581. 621. 643. 669. 731. 733. 749. 981. 782. 788. 796[3]. 852. 856. 860. 861. 862[2]. 863. 866. 870[3]. 875[3]. 879. 880. 887[2]. 888[3]. 892. 893. 894. 903[2]. 904[2]. 905. 907. 908[2]. 909. 949. 968. 969. 973. 976. 977. 980. 983. 998. 990. 993[2]. 1012. 1023. 1027. 1031. 1034[2]. 1035[2]. 1094. 1100. 1113. 1149. 1150. 1151. 1153. 1156. 1157. 1165[2]. 1166[2]. 1167. 1180. 1184.
Római utak a Dunántúl. (Finály.) 15.
Római utak Erdélyben. 37.
Római út Muraközben. (Kuczevich.) 1022.
Római utak kövezése. 37.
Római úthálózat Hunyad vármegyében. 390.
Római utak Vas vármegyében. 966.
Római útjelzőoszlop. 280. 293.
Római útjelzőtöredék. 892.
Római út Muraközben. 1022.
Római urnák lelőhelye. 583.
Római vallum. 892. 952.
Római vasbányászat. L. Római bányászat.
Római vár. 297. 461. 895. 1130.
Római várfalak nyomai. 911.
Római várnákról. (Rómer.) 1137.
Római vár sánczai. 292.
Római város romjai. 1114. 1165.
Római vásárpiacz. 594.
Római végvár. 132. 410.
Római végvárak. (Téglás G.) 45.
Római viaszos tábla. 105. 108.
Római villa. 597.
Római vízvezetékek. 103. 105. 110. 362. 399. 445. 453. 456. 463. 466. 485. 593. 745. 888. 905. 908. 909. 968[2]. 977. 986. 989. 991. 1107.
Római vízvezető árkádivek. 1091.
Római vízvezetőcső. 203.
Romanische Baustyl in Siebenbürg. (Orendi.) 256.
Romanische Baustyl. (Orendi.) 31.
Romanische, Kirchl., Baukunst. (Müller.) 28.
Romanus. 587.
Román és átmeneti kori épitmények. 1137.
Rombauer Emil. 381.
Rómer értekezései. 60.
Rómer-hagyatéka. 58—61.
Rómer iratai. 61—63. 339.
Rómer iratai a Magyar Nemzeti Múzeumban. 61.
Rómer iratai a Magyar Nemzeti Múzeum Régiségtárában. 62.
Rómer irodalmi működése. 59.
Rómer jegyzőkönyveinek czédulakatalogusa. 60.
Rómer költeményei. 60.
Rómer könyvtárának jegyzéke. 60.
Rómer levelei. 60.
Rómer régészeti útja. (Rozvány.) 114. 117.
Rómer Flóris. 3. 10. 16. 26. 37[7]. 38[22]. 70. 107. 120. 124. 125. 162. 192. 205. 207. 227. 247. 291. 303. 305. 308[2]. 311[2]. 315[2]. 320. 324. 325[3]. 326. 329. 330[2]. 331. 334. 335. 336. 338. 339[2]. 341. 342[6]. 343[5]. 347[5]. 349. 350. 367. 375. 380. 443. 445. 448. 453. 457. 464. 482. 549. 567. 572. 584. 587[5]. 591. 594[3]. 595. 596[9]. 597[2]. 598[2]. 604[2]. 605. 623. 629. 631. 632[2]. 634. 638. 639. 643. 667[4]. 669. 672[2]. 673. 697. 713. 719. 720. 721. 750. 757. 818[2]. 822. 839. 891. 895. 914. 940. 965. 969. 971. 973. 985[2]. 988. 992. 998. 1001. 1004. 1007[2]. 1009[4]. 1010[2]. 1011. 1021[3]. 1123. 1025. 1023. 1036[2]. 1042. 1043. 1053. 1057. 1087. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095 1109[2]. 1112[2]. 1117. 1127. 1136[25]. 1137[28]. 1138[8]. 1139. 1145[2]. 1118. 1157. 1160. 1163. 1166. 1170[2]. 1171.
Rómer Gáspár síremléke. 671.
Ribovitz András. 172.
Robics. 348.
Romfi Jolán. 547. 565.
Romok. 115. 116[2]. 122. 166.
Rónai Horváth Jenő. 1043.
Rónai István. 168.
Rongyos-kastély nevű alapfalak. 759.
Rosaccio stb. utazásai. (Matkovics.) 1085.
Rosenau Joh. v. festő. 520.
Roskovics Ignácz. 962[2]. 963[2]. 1056. 1059[2]. 1060.
Rosnek Martin. 978.
Rosner M. 744.
Rosty Zsigmond. 38. 197. 305[3]. 1148.
Roth. 1177.
Rothbörcker síremlék. 452.
Rothkrepf (Mátray) Gábor. 726.
Rottenberg Samu síremléke.
Rózsafüzérek. 140.
Rózsa József. 164[2].
Rózsavár. 199.
Rózsa Vitál. 280[2].
Rozvány Gy. 114. 117. 217. 225. 236. 1145.
Rozsondai József. 789. 952.
Rozsnyói János festő. 785.
Römerschanzen. 881.
Römerschanze im Banate. 37. 881.
Römisch Ferencz. 1057.
Römischen Inschriftsteine. 38.
Römische Lagerstadt Apulum. (C. Goos.) 99.
Römischen Nummis, von den. (Kundmann.) 98.
Römische Vertheidig. Ansstalten. (Kenner.) 23.
Römische Wasserleitung. (Metz F.) 106.
Ruchitl Miklós: Szádvár. 68.
Rubens-kép Szamosújvárt. 876.
Rubigál-féle ajtó. 1080.

Rudas-fürdő. 616. 617.
Rudnay Béla. 548. 568.
Ruderibus, De. (Schönvizner.) 593.
Rudnyay-féle kastély. 553.
Rudnyánszky Béla. 553.
Rudnyánszky-féle kastély. 555.
Rudolf A. jel. 239. 243. 246.
Rueber János gr. sírboltja Kassán. 77.
Ruhaszekrény. L. Egyházi ruhaszekrény.
Rumi-serleg. 967.
Dr. Rumy. 189.
Rumy C. G. 1138.
Rumy Carolus. 64. 719.
Rumy Károly. 39.
Rupp Jakab. 39. 587. 603.
Rupp Kornél. 598.
Ruskberg. 103.
Russ Károly. 31.
Ruthény-féle úri lak. 332.
Rutkay Sándor. 543.
Rutkay-féle kuria. 570.
R. v. E. Königs Péter Grab. 138.
Ruzicska J. 155[3]. 156.
Ryma K. és Ungnad utazásai. (Matkovics.) 1134.

S

S. J. 890.
S. R. 98.
Sabariai utcza helye. 994.
Sacken E. 594. 742. 972. 1127.
Sachsenvolkes Ursprung. 36.
Sacramentshäuschen. (Frommer.) 15.
Sacramentshäuschen, Mittelalterliche. (Frommer.) 15.
Sagthor nevű kapu Nagy-Szebenben. 787.
Sajor L. 198.
Salamon Bereczk sírköve. 343.
Salagius Steph. 39.
Salamon Ferencz. 39. 587[4]. 594. 598. 606. 614.
Salamon kir. síremléke. 1127.
Salamon tornya. 643.
Salczer Ernő. 351[2].
Salczer S. 890.
Salczjeher Antal építőmester. 72.
Salina nevű római telep. 1151.
Salisum római telep. 909.
Salvator Rosa-féle képek. 1173.
Salvia-féle sírkő. 1007.
Salzer V. M. 515.
Sanct Martinus. L. Pannonhalma.
Sanct Merten, Szent-Márton nevű elpusztult falu és templomának alapfalai. 826.
Sapaja-sziget vára. 885.
Saphira monostora, sírköve. 397.
Sarn. 928.
Sardienses inscriptiones. 106. 403.
Sarkopház. 1109.
Sarkofág. L. Római sarkofág.
Sarmata-emlékek Hontban. (Hőke.) 291.
Sasa-család kastélya. 490.
Satellit. 389.
Sauer Frigyes síremléke. 247.
Sauer Sanisló síremléke. 1124.
Savariai régiségek. 993.
Savoyai Eugén idejebeli kastély. 989.
Savoyai-féle kastély. 634.
Sax Lajos. 802.
Saxius Christoph. 39.
Saxoniae nationis descr. (Kinder.) 55.
Saxonicalium sedium descr. (Bausnern.) 51.
Saxonum Status ecclesiasticis. (Herm. Lucae.) 53.
Sághy Mihály. 18.
Sánczok. L. Földsánczok.
Sánczok. (Dudás.) 12.
Sánczok. (Hőke.) 19.
Sánczok, római. (Kondor.) 24.
Sáncz, római. (Hohenhausen.) 19.
Sándor-család kuriája. 272.
Sándor-féle kastély. 561.
Sándor István. 39[2]. 653. 1042.
Sándor Sándor. 616.
Sándorfi Nándor. 572. 685. 926.
Sándy Gyula. 714.
Sánczolt táborhely. 917.
Sárkány-család czímere. 663.
Sárkány-család kastélya. 663.
Sárközi István. 774. 1011.
Sáros-fürdő. 616. 617.
Sárváry Béla. 275. 346. 683.
Sárváry Endre. 662.
Scala Conte Ercole. 1138[2].
Schaller St. falképfestő. 446.
Schams Franz. 585. 1104.
Schardius J. 585.
Schäfer S. J. 39.
Schässburger Führer. 943.
Schaefer: der Dom zu Fünfkirchen. 138.
Schedel Arnold. 289.
Schedel F. dr. 39[3].
Schedler János kőfaragó. 1133.
Schedius Ludwig. 39.
Schels. (Kiss Károly.) 226.
Schematismusok. 39. 40.
Schenker Stuhl, Sinkszék, Erdélyben. 44.
Schesaei Chr. 40.
Schier Xistus. 598.
Schilson-féle kastély. 991.
Schlegel Péter. 1127.
Schlauf Karl. 98[2].
Schlossberg vagy Martinsberg vármaradványai Brassóban. 257.
Schlosskirche in Kremnitz. (Kriczkó.) 155.
Schmal Lajos. 598. 618.
Schmauk Michael. 795.
Br. Schmertzing és Kálmán-féle kastélyok. 575.
Schmidt Frigyes báró. 78. 138. 409. 527. 599. 798.
Schmidt Martin festő 1173.
Schmidt M. N. 98.
Schmidt Wilhelm. 313. 315. 396. 408. 792.
Schmith N. 281.
Schmitz Menyhért feleségeinek sírköve.
Schmiede Arbeiten. (Myskovszky.) 29.
Schnaase. (Olvasd: Récsey.) 37.
Schnaase. 524. 611. 644. 746. 781. 784. 789. 813. 829. 975. 981. 996. 998. 1042[2].
Schnaase a kassai székesegyházról. 74.
Schneider dr. 1123.
Schneider Mihály harangöntő. 408.
Scholcz K. 797. 800.
Schönberg Gy. síremléke. 671.
Schönborn-féle, hajdan Rákóczi-kastély. 190.
Schön Fran. festő. 686.
Schönfeld-féle kastély. 973.
Schönher Gyula. 47. 770. 771. 877.
Schönvizner J. 593. 822.
Schönvizner Stephanus. 41[3]. 341. 584. 663.
Schönwitzky Bertalan. 676.
Schroet Erazmus freskói. 85.
Schreiber 661.
Schrödl József. 677.
Schröder Károly. 41. 149. 161[5]. 933.
Schulcz Ferencz rajza. 133[2].

Schulcz Franz. 16. 137. 141[3]. 144. 243. 262. 314[3]. 408[3]. 409[3]. 420[3]. 423. 432. 435. 765. 768. 771. 776. 955. 957. 1138. 1143.
Schulek Fr. jel. 78[3]. 137. 141. 247. 320. 330. 508. 599[3]. 600[2]. 643. 674. 816. 842. 848. 849. 854[2]. 960. 970. 996. 1025. 1031. 1052.
Schuller G. 41.
Schullers Archiv. 400. 524. 525[2].
Schulcz József. 409.
Schuster J. 585.
Schuster Fr. 792.
Schuster Károly. 744.
Schultz Ferencz. 524. 525.
Schütz József. 435.
Schwabovszky Svábу György Bálint (?) siremléke. 837.
Schwarzburg. L. Feketevár.
Schwarzott J. G. 462.
Schweiger József. 1067.
Schweiger—Lerchenfeld. 606.
Sebastiano Bertoletto építő. 740.
Sebők L. 372.
Sebők István. 757.
Sebők Samu. 1044.
Sávolyi Lajos. 367.
Simor-Emlékkönyv. 282.
Scotius püspök siremléke. 139.
Scriniumok, repositoriumok, szenteltolajtartó fülkék. 680.
Scrinium L. Szentségtartó fülke és Szekrény.
Scriptores Rerum Hungaricarum. (Bongarsius.) 6.
Secherné siremléke. 383.
Seenwaldt Martin. 254.
Seicher András siremléke 256.
Seidl Johannes. 41.
Senva Antal. 1103. 1108.
Seip Andreas siremléke Kassán. 77.
Seivert G. 783[2]. 786. 797.
Seivert Johannes. 41.
Sekrestye. 853.
Sekrestye-bútorzat. 307.
Selyemkendő, melyben a Szent-Jobbot Raguzából visszahozták. 234.
Sematismul de Alba Julia. 41.
Sematismul de Lugas. 41.
Semriger Mátyás siremléke. 784.
Semsey-család kastélya Saczán. 88.
Semsey-féle ház Kassán. 85.
Semsey-féle kastély Hatkóczon. 71.
B. Sennyei-féle kastély. 1056.
Septimiusok sírköve. 974.
Seraphin Fr. W. 1147.
Seraphin Valentin sírköve. 794.
Seraphin W. 255.
Serédy-család. 13.
Serédy-féle várkastély. 1064.
Serédy Gáspár siremléke. 683.
Serédy Gáspár emlékoszlopa. 698.
Serédy Gáspár emlékkápolnája. 707.
Serédy György siremléke. 695.
Serédy István és neje emléktáblája. 846.
Serédy Zsófia-féle úrasztali terítő. 319.
Serédy Zsófia hímzése. 326.
Serédy mumiája. 327.
Serédy Zsófia üvegkoporsója. 328.
Seres János szobrász. 433.
Serleg. 83[1]. 92. 214. 218. 220. 234. 245. 323. 419. 434. 517. 613. 624. 627. 636. 677. 683. 736[6]. 737. 743. 756. 759. 772. 1054. 1105. 1140.
Serleg. (Radisics.) 36.
Barth. Seuler siremléke. 256.
Severinus Johannes. 41[2].
Seywert János. 195.
Sgraffitok. 698. 703. 704. 705[2]. 709. 712. 715. 717. 801. 805. 807. 808. 816. 821. 823[2]. 830.
Sgraffitos edények. (Petrik.) 34.
Sibrik-kastély. 991.
Siebenbürger Baudenkmale. 257.
Siebenb. Quartalschrift. 362.
Siebenbürgens roman. Baustyl. (Orendi.) 256.
Siegelstecher v. Siebenb. 36.
Sigfrid apát sírköve. 350.
Sigerus Emil. 41[2].
Sigismundus Felvinczi de Harasztos feliratú szekrény. 968.
Sigrist festő 1159.
Sigray-család kastélya. 974.
Sigray Johannes. 79[3].
Sigriszt festő műve. 369.
Sikátori puszta. 634.
Sikray püspök siremléke. 830.
Simkó. 629.
Sinkovics János. 471.
Sírbolt. 85. 134. 215. 1169.
Sip József. 766.
Sipos József. 1021.
Sipszári templom nyoma Budakesznél. 585.
Sírbolt felirata. 1179.
Sírbolt Székesfejérvárt. (Pauer.) 305.
Siremlék. 247[1]. 305. 331. 422[2]. 423[1]. 427. 452. 472. 479. 507. 513. 545. 550. 565. 566. 568. 569. 571. 575. 576. 583. 601[2]. 624. 634. 640. 649[2]. 656. 658[2]. 661. 662. 663[3]. 664[6]. 665. 670. 676. 691[2]. 683[3]. 684. 685[2]. 688. 694[2]. 695[6]. 696[2]. 779. 782. 784[5]. 785[2]. 788. 801. 803. 805. 807. 810. 814[2]. 817. 821. 830[1]. 837[2]. 840. 846[2]. 850. 851. 853. 861. 867. 868. 877. 890. 894. 898. 899. 906[2]. 985. 991. 1013. 1025. 1032. 1040. 1043. 1053. 1057. 1059. 1060. 1068. 1071. 1079[2]. 1094. 1100. 1102. 1106. 1108. 1111. 1124[2]. 1126[3]. 1127[2]. 1169[2]. 1185.
Siremlékek, Alte Grabdenkm. (Csergheő—Csoma.) 9.
Siremlékek. (Rómer.) 343.
Sírfelirat. 498. 814. 1072. 1096. 1125.
Sírkápolna. 1031.
Sírkövek. 69[3]. 71[2]. 72. 77[8]. 78. 90[2]. 91. 100. 101. 139[2]. 150. 155. 157. 192. 196. 203[2]. 211. 227[2]. 228. 229[2]. 234. 243[2]. 247[2]. 253. 256[5]. 260[3]. 268. 270. 284[5]. 291. 302. 307. 321. 324[2]. 327. 329. 330. 343[1]. 346[2]. 349. 350. 355. 357. 365. 370. 375. 383[2]. 385. 395[2]. 396[2]. 397. 399. 400. 406. 427. 433. 435. 440. 447. 484. 489. 499. 508. 519. 521. 522. 525. 538. 547. 594. 588. 602[2]. 603. 604. 606. 624. 642. 651. 655[2]. 670[3]. 671[7]. 705[3]. 706. 708. 709. 713. 715. 718. 722. 731. 738. 741. 747. 749. 907[2]. 910. 926[2]. 929. 935. 943. 946. 962[5]. 964. 976. 979[5]. 988. 990. 1012. 1024. 1028. 1053. 1059. 1061. 1067. 1070. 1074. 1092. 1095. 1098. 1110. 1117. 1128[2]. 1150. 1157. 1163. 1180. 1180. 1182. 1187.
Sírkövek. (Rómer.) 58.
Sírkövek symbolumai. 49.
Sírláda. 584.
Sírleletek. 228. 306. 1145.
Sírok. 305.
Sirokay László sírköve. 375. 713. 1059.

Sisakczímer. 747.
Sissay. 727.
Sliassny Róbert. 986.
Sodronyzománczos korona. 1127.
Sodronyzománcz, középkori. (Hampel.) 17.
Soltész János. 771.
Dr. Sólyom—Fekete. 391.
Sombori József. 488.
Somogyi Antal. 275.
Somogyi Erzsébet czímere. 990.
Somogyi prépostság. 723.
Somsich-kastély. 1027.
Soós Elemér. 1053.
Sorger Mihály. 705.
Sörös Rudolf. 204.
Sötér Ágoston. 505. 509. 736.
Sprangovszky János festő. 74.
Spányi B. 536.
Spät römische Kunst Industrie. (Riegl.) 37.
Spech Lajos. 1062.
Sperfogel Conrad. 812.
Sphragistica. (Rómer.) 58.
Sphinx (hamisitott) Tordán. 909.
Spilenberg képiró család. 74.
Spiridio mester Rhipidije, legyező. 1099.
Spissich-család vára. 1103.
Spitzer Mór. 41[2]. 669.
Splényi Mihály. 909.
Sponcir. 42.
Spöttl I. 803. 809.
Springen A. 93.
Springer. 42.
Stachovich Remig. 348. 351[2]. 352.
Stadler Joch. Mich. 461. 463.
Stadt u. Gesch. Spiegel. (Wagner.) 48.
Stadt und Rechtsbeschr. v. Ober-Ungarn. (Krones.) 25.
Stallumok. 478. 702. 703. 810. 828. 830. 1143. 1144. 1162. 1178.
Stammler Jakob. 1123[2].
Stankovánszky síremléke. 894.
Starek Ludwig. 925.
Stáry jegyző. 972.
Status hist. geogr. Com. Nitriensis. (Noszlopi.) 547[2].
Staubert Ödön. 100. 107[2].
Staurothese bizanczi ereklyetartó. 285.
Strausz Adolf. 1099.
Stefánia trónörökös királyné rajza. 1041.
Stegmüller János. 975. 987. 988[2]. 997[2].
Steilan-Turmchen-emlék. 525.
Steinberger Albert. 777.
Steindl autograf rajzai. 154.
Steindl Imre. 74. 78[6]. 101. 155. 175. 276. 379. 389. 404. 406. 409. 539. 549. 555. 565. 607. 649. 660. 661. 663. 693. 789. 829. 956. 975. 982. 1050[2]. 1068[2]. 1072[2]. 1075. 1076[2]. 1077. 1080. 1160. 1063.
Steindl tanítványai. 150. 151. 154[2]. 158. 245. 260. 372[2]. 382. 384. 385[2]. 386. 431. 471. 524. 525[2]. 539.
Steiner. 42.
Steinhausz L. jel. 126[2]. 664. 808. 815. 816. 1067.
Steinrich Fr. 792.
Steinstock József harangöntő. 1007.
Steiszdorf elpusztult falu helye. 825.
Stella Martinus. 509.
Stelczer Ferencz. 171. 175.
Stelczer Frigyes. 168[5].
Stessel József. 136. 728. 731. 735. 736[2]. 741. 742. 747. 748.
Stetter Vilmos. 401.
Stephani százados. 615.
Stibor vajda temploma. 551.
Stiepsier Alois. 594.
Ifj. Sthymmel Soma. 922.
Sthymmel Samu. 327.
Sti Georgi arx. L. Szent-György.
Stil Pál. 815. 834.
Sthin Tamás ötvös. 249. 515.
Stojanovics Miját. 1104.
Stola. 556.
Storno Ferencz. 64. 76. 100[2]. 101. 107. 151[2]. 255[3]. 256[2]. 257[3]. 258. 259[3]. 260. 342. 349. 351. 404. 507. 649. 660. 683. 722[2]. 733. 736. 740. 744. 743. 746. 747. 749. 787. 789. 790[2]. 791. 813. 924. 961. 982[2]. 985[2]. 989. 990. 998. 1017. 1024[2]. 1027. 1031. 1032. 1041. 1042. 1094. 1103. 1106 1138. 1143. 1169. 1187.
Storno levelei Rómerhez. 62. 395.
Id. Storno F. 343.
Storno K. 155.
Ifj. Storno F. 407. 409. 510. 533. 550. 568. 574. 682. 733. 738. 739. 742. 748. 749. 805. 820. 828. 833. 918. 935. 938[4]. 978. 981. 990. 997. 1028. 1032.
St. Ö. 863. 911.
Stöckel Péter festő. 693.
Stöhr Antal. 14.
Strania nevű határföldhányás. 477.
Stratmann Ödön. 101. 102[2].
Streitmann rajza. 119.
Strigonium. L. Esztergom.
Strobl Alajos. 156. 1067.
Stronz Antal. 1158.
Strzyovszky. 137.
Stuhlmann Patrik. 74.
Stukkó-diszítmények. 351. 551. 704. 742. 749. 800. 804. 1155.
Stukkó-menyezetek. 84. 661. 706. 716.
Stukkó-technika. 3.
Stupiczky B. 644.
Sturmann-család kuriája. 241.
Subcorporale. 611. 612[2].
Subrosa-szoba képei a sárospataki várban. 1058.
Sughó György harangöntő. (?)
Suky-féle kehely. 286.
Sullay István. 919. 921[3].
Sulek B. 1087.
Sulyok K. 588.
Sulyok N. sírköve. 731.
Sulyok Zsófia sírköve. 396.
Sulyovszky-család kastélyai. 578.
Salzer Franz Josef. 1129.
Sulzer Fr. S. 42.
Sullay Rezső. 386.
Sumrák Pál. 78. 137. 156[3]. 162. 163[2]. 474. 599. 616. 807. 1057. 1067[3]. 1070,
Sükkösdi-féle kastély. 513.
Sükkösdi György síremléke. 423.
Sükkösdi Gáspár sírköve. 423.
Sülyedtvár nevű dülő földvára. 878.
Sümeghi Kálmán. 1138.
Sürgöny. 257.
Svábhegyi Béla-kút domborművei. 607.
Svábv Frigyes. 712. 795. 796[2]. 799. 801. 803. 805. 810. 811. 721[2]. 823. 829. 833. 834. 828[2].
Symbolica. (Rómer.) 61.
Syrigumbus. 912.

Sz

Sz. Gy. J. 396.
Szabad kir. városok leirása. (Palugyay.) 33.
Szablyár Vincze. 1087[2]. 1088.

Szabó Gyula. 490.
Szabó Ignácz. 367.
Szabó Károly. 42. 204. 211. 268. 278.
Szabó Ödön 559.
Szabó Pál. 380.
Szabó Richard. 625.
Szabó Sándor. 500.
Szabó Steph. Cassovia. 73.
Szajdenschwarcz Sándor. 1046.
Szakácsi V. 162.
Szakáll-család úri laka. 338.
Szalay Ágoston. 1124.
Szalay-család úri lakása Kenyheczen. 85.
Szalay Ferencz. 789.
Szalay Imre. 26. 285.
Dr. Szalay József. 42. 297.
Szalay László. 143. 418. 452.
Szalay Mihály. 65.
Szalóky Joh. Nep. 547.
Szamota István. 42. 1042. 1138.
Szana Tamás. 42.
Szantér Antal. 136.
Gr. Szapáry-féle kastély. 983.
Szapáry-palota. 372.
Szapáry Péter börtöne. 301.
Szapháry Krisztina sírköve. 484.
Szapolyai-czímer. 76.
Szapolyai Imre sírköve. 830.
Szapudér Abaligetnél. 127.
Szapudér. L. még Zapugér.
Szarkáshegyi sáncz Bajóthon 279.
Szaszinek Ferencz. 161. 274. 350. 550. 564. 935. 936. 938. 940. 1169.
Szaszinek Mór Győri tört. füz. 304.
Szaszinek Mór jel. 304.
Szathmáry György emléktáblája Kassán. 84.
Szatmári Gy.-féle palota ablakkerete. 140.
Szathmáry-féle ház Kolozsvárt 436².
Szathmáry-féle pastophorium. 139.
Szatmáry Michael. 64.
Szatmáry Pap Károly. 394.
Szádeczky L. 42. 313. 314. 420. 422. 425. 435. 436. 488. 498. 736. 944. 770. 1125.
Dr. Szált. 578.
Számadáskönyvek. 73².
Számadáskönyvek. (Fejérpataky.) 14.
Számadáskönyvek Rozsnyón. 334.
Számadások. Brassó. 255.
Szántófy Antal. 283.
Száraz Antal. 112². 1123. 1125.
Szárnyas oltár. 148. 151. 152. 153. 259. 266. 325. 327. 329. 377. 418. 470. 473². 475. 476. 478. 491. 513. 516. 521. 526. 684. 693. 706. 707. 744. 781. 782. 797. 798. 799². 800³. 801. 806. 807². 820. 821. 828. 834². 836. 935². 936². 937. 938. 1057. 1067. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1115.
Szárnyas oltárkép. 266. 476. 810². 819. 822. 827².
Szárnyas oltárok. (Ipolyi.) 22.
Szárkovszky Ede. 823.
Százd-Monostor helye Csátin. 241.
Ifj. Szász Károly. 430.
Szász Lajos. 419.
Szász Ferencz. 421.
Szász József. 500.
Szászky Joannes Tomka. 339.
Szászok ipara. (Fabriczius.) 14.
Szávay Gyula. 342.
Századok. 4.
Századok Közlönye. 42.
Szeberényi Lajos. 464.
Szederkényi Nándor. 366.
Szegedy-Ensch-család kastélya. 973.
Szegedy Károly. 202.
Szekeres Ferencz sírja. 1154.
Szekrény. 288. 449. 456. 694. 868. 1156. 1170. 1174.
Szekrények a majki kolostorból Vaálban. 308.
Szekrényessy. 135. 622.
Szék, állítólag 1275-ből 321.
Szele János. 950.
Szele Kovács Julia. 192.
Szelle Zs. 297. 891. 892. 893². 896.
Szelencze. 625.
Szelepcsényi-féle kehely. 286.
Szelepcsényi György miseruhája. 287.
Szelepcsényi György pacificaléja. 286.
Szelepcsényi György temploma. 153.
Szelepcsényi temploma, czímere. 656. 662.
Szemlér. 1061.
Szemmáry József. 857.
Szenczi Fürdős Lajos. 629.
Szenczi István kanonok képe. 229.
Szendrei Imre. 413.
Szendrei János. 17. 26. 37. 42⁷. 54. 101. 239². 246. 344. 414. 415. 556. 601. 602. 607. 682. 707. 830. 864. 866. 876³. 1054. 1055. 1118. 1122. 1138.
Sz.-András-oltárszobor. 471.
Szent-Anna vár romjai. 1108.
Sz. Benő: Tabajdi műemlékek. 308.
Szent-család szobra. 574.
Sz. Család Naptára. 138.
Szentelt olajos edény. 6.
Szenteltvízhintő. 702.
Szenteltvíztartó. 5. 375. 384. 509. 608. 625. 638. 654. 673. 680. 702.
Szent-Erzsébet-templom Kassán. 74.
Szent-Erzsébet szobra. 1126.
Szent-Jobb kápolna a Mátyás-templomban. 600.
Szentélyszékek. 307.
Szentélyszék. L. Papi szék.
Szent-Gellért kőkoporsója. 915.
Szent-György lovas szobra Prágában. 1128.
Szentgyörgyi Horváth Zs. 967.
Szentháromság-kolostor. 517.
Szentháromságszobor. L. Szobrok.
Szent-I. ism. 297.
Szent-Imrei-féle udvarház Kraszsnyik-Vajdán. 86.
Szent-István ereklyetartó mellszobra. 305.
Szent-István koporsója. 305.
Szent-István palástja. (Radisich J.) 350.
Szent-István fejereklyetartója. 1155.
Szent-István jobbjának tartója. 1169.
Szent-István kardja. 1128.
Szent-István mellszobra Zágrábban. 1116.
Szent-István szobra Bambergben. 1122.
Szent-István ereklyéi Raguzában. (Vuletics—Vukasovics.) 1105.
Szent-István kir. zacskója. 1123.
Szentiványi Gyula. 1138².
Szentiványi Miklós. 358.
Szent-Iványi-féle kastély. 297.
Szent-Iványi-féle kastély Buzitán. 68.

Szent-János-lovagrend czímere 436.
Szent-János-lovagok temploma. 289.
Szent-Jánosvár. 1109.
Szent-József-kápolna Kassán. 74².
Szent-Katalin-templom Körmöczön 154.
Szent kehely (A). (Németh Gy.) 1135.
Szentkirályi Károly. 220.
Szent-Klára apáczazárda. 602.
Szentkláray Jenő. 32 34. 460. 461³. 465. 915. 1185.
Szent-Kristóf képe. 686. 922. 935. 936. 937. 938. 998. 1038.
Szent László cserhalmi legendájának fára festett képe 1179.
Szent-László egykori szobra. (Ipolyi.) 226.
Szent László ereklyetartó karja. 1116.
Szent-László-fejereklyetartó szobra. 344.
Szent-László lovas szobra 1146.
Szent-László pálostjából készült miseruha. 1116.
Szent-Lászlóvár nevű sánczok. 198.
Szent-Lőrincz-kapu. 687.
Szent-Margit házi oltára. 1127.
Szent-Mihály-kápolna Kassán. 74. 76². 81³.
Szentmiklósi Kálmán 909.
Szent-Sebestyén szobra. 1153.
Szent-Simeon koporsója. 1118.
Szenteltvíztartó. 625. 1032. 1037. 1116.
Szentélykorlát, (jubé. Lettner.) 522. 789. 956. 1155.
Szentpétery Imre. 1002.
Szentségfülke. 270. 472². 484. 490. 500. 522.
Szentségház. 71. 76³. 237. 266. 267. 324. 419. 422. 431. 525. 654. 657. 658. 672. 682. 684. 708. 751. 764. 799. 801. 802. 813. 907. 938. 996. 936. 1035. 1074.
Szentségházak, Sacramenthäuschen. (Frommer.) 15.
Szentségház vasajtaja. 661. 672. 708. 710.
Szentségházak vasajtai. (Edvi Illés A.) 12.
Szentségkereszt. 893.
Szentségmutató. 549. 550. 554. 555. 557. 559. 561. 565. 567². 571. 578. 610. 611. 612. 624. 626³. 648. 651. 652. 656. 657³. 660. 663². 666. 672. 674. 680. 681. 682. 687. 718. 768. 782. 795. 797. 798. 799². 800². 802. 804. 809. 810. 815. 819. 822. 823. 825. 826. 828. 834. 835. 853. 926. 968. 975. 979. 962. 985. 1053. 1075. 1116. 1126². 1167.
Szentségtartó. 329. 331. 372. 438. 473². 551.
Szentségtartó. L. Úrmutató.
Szentségtartó fali fülkék. 96. 328. 377. 665. 713. 758. 820. 822. 828. 865. 921. 937. 938. 955. 956. 1055. 1169. 1178.
Szentsír-keresztes lovagok kolostora. 816. 828.
Szentsír-kocsi. 151.
Szentsír-lovagrend canoniája. 372. 709.
Szentsírtakaró. 1099.
Szepesházy C. 43. 168².
Szepesházy: Denkwürdigkeiten. 281.
Szepesmegyei Műemlékek. (Vajdovszky.) 124.
Szepesi prépostság tört. (Pichala M.) 828.
Szepesy-könyvtár faszobrai. 140.
Szerb egyház multja. (Dudás.) 12.
Szerbek szereplése. (Dudás.) 166.
Szerb parochiák. (Dudás.) 166.
Szeredai Antonius. 43. 98.
Szerelmey M. 43. 349. 414.
Szeremlei Samu. 274².
Szerémi. (Odescalchi Artur herczeg.) 147. 684.
Szerémi. 153. 1110.
Szerémi kalugyer-zárdák. 1088.
Szerémségben talált római feliratos kövek. 1088.
Szerémségi régiségek. (Okrogics.) 1086.
Szerémség története. 1088.
Szerencsy Emerencia arczképe. 962.
Szeréna Ágoston olasz építő. 423.
Szerviták szervezete. 609.
Szerviták temploma Pesten. 618.
Szerzetesrendek Magyarországon. 43.
Széchényi-család sírkápolnája. 1037.
Széchényi György. 345.
Széchényi György primás czimere. 553. 554.
Széchényi György püspök. 971.
Széchényi Imre gr. 726.
Dr. Széchényi Miklós gr. 975.
Gr. Széchényi Imre kastélya. 738.
Széchy-czímer. 329.
Széchy Dénes-féle kehely. 286.
Széchy Dénes síremléke. 284.
Széchy Lorenz Josephine. 462.
Széchy Mária ajándékai. 331.
Széchy Mária-kastély. 334.
Széchi—Szigeti Árpád. 605.
Szédertál. 416.
Szégyenkő Nyitrán. 567. L. még Pellengér.
Szégyenoszlop. 868. 983. 986.
Székek. Templomi székek. 6. 929. 937. 1012.
Székely Árpád. 354. 627. 1070.
Székely Bertalan jel. 304. 323. 410. 600. 1067².
Székelyek áldozó pohara. 488.
Gr. Székely síremléke. 423.
Székely faház. (Huszka.) 20.
Székely falu, régi. 4.
Székely festőiskola. (Huszka.) 942.
Székely-féle sírkő. 903.
Székely György. 358.
Székely Mózes harangja. 949.
Székely Sándor. 43. 763. 956.
Székház. 414.
Székesfejérvár elfoglalásának képe. 1125.
Szél György. 764.
Széless György. 282.
Széles Lajos. 295.
Szép F. 168.
Széphalmy. 367.
Széphavasi templomrom. 268.
Szép Juhászné-telkén állott alapfalak. 606.
Szépművészeti kiállítás. (Rómer.) 1136.
Szigetfői. 296. 301. 303. 308.
Szigethy Dániel. 352.
Szigethy Gyula Mihály. 941. 950³.
Szigeti Szabó Ede. 1011.
Sziklafeliratok. 1125.
Szikinczey Béla. 184².
Szikinczey Imre. 386.
Sziklafeliratok az Aldunán. 44.
Sziklay—Borovszky. Bars vm. 148.
Sziklai János. 26.
Szilassy-féle kehely. 72. 798. 799. 806. 810. 815. 826.

Szilassy-féle úrmutatók. 79. 82[2]. 818. 826.
Szilassy-féle ötvösművek.
Sz. L. 418. 419.
Szilassy J. ötvös. (Papp K.) 33. 567. 327. 705.
Szilágyi István. 43. 98. 495. 496. 500.
Szilágyi-czímer. 409.
Szilágyi Lajos. 210.
Sz. S. 429.
Szilágyi Sándor. 14. 43. 101. 103. 417. 422. 429. 433[2]. 435. 439. 483. 507. 951. 1026. 1159.
Szily K. 2.
Szini Károly. 757.
Ifj. Szinnyei József. 734.
Szinnyei József. 448.
Szinnyei Otmár. 7.
Szinnyei-Merse Bertalan. 714.
Szinte Gábor. 185. 396. 400. 401[2]. 407. 411.
Szirmay Antal. 763. 953[3].
Szirmai Antonius. 1047[11]. 1048[2].
Szirmay-féle kastély. 1050. 1062.
Szitnyai József. 385.
Szilárdy-féle kastély. 336.
Sz. i.: Szepsi vára. 88.
Szkitla-Jalonicza nevű barlang-kolostor. 316.
Szkofiumos keszkenő. 485.
Szlatkovits emlékirata. 181. 182.
Szlavon-szerémi városok nevéről. (Sztojazovics.) 1088.
Szláv kereszténység. (Hummer.) 19.
Szlávy-féle kastély. 238. 559.
Szlávy-féle nemesi kuria. 550.
Szlinini utazás. (Lopasics.) 1085.
Szlopovszky K. 823.
Szmida Lajos. 887. 888. 1184.
Szmrecsányi. 478.
Szmretsa. 476.
Sz. N. 367.
Szobrászati dísz. 349. 775. 813.
Szobrászati emlékek. (Gerecze.) 16.
Szobrászati, hazai, emlékek. (Eber L.) 13.
Szobrászat és építészet a magyar Felföldön. (Myskovszky.) 29.
Szobrászat, középkori. (Ipolyi.) 21.
Szobrász, első magyar. 43.
Szobordiszítmények. 431.
Szobrok. 75. 76. 77. 81. 84. 102. 136. 138. 139. 140. 151[2]. 153. 154. 155. 162[2]. 181. 197. 226. 227. 235. 241. 242. 245. 248. 258. 259. 268. 329. 343. 344. 346. 357. 369. 385[2]. 473. 476. 525. 553. 566. 571. 573. 574. 578. 603. 604. 609. 610. 645[2]. 657. 664. 670. 671. 679. 679. 683. 685. 694. 724. 725. 743. 744. 748. 758. 771. 782. 800. 801. 802[2]. 803. 806. 810[2]. 814. 821. 823. 826. 830. 833. 900. 926[2]. 928. 934. 946. 975. 979. 980. 995[2]. 997. 1020. 1025. 1061. 1065. 1067[2]. 1070[2]. 1116. 1126. 1128[2]. 1146. 1153. 1154. 1156. 1173.
Szobrok, régi magyar. 44.
Szokolay Bertalan. 692.
Szokolay Hártó János. 626.
Szokolay Viktor. 43. 159. 587.
Szokoly-féle kastély helye. 754.
Szoldics-bástya Nagyszebenben. 787.
Szolgab. jel. L. Közig. biz. jel.
Szolnoki Ödön. 550.
Szomaházi István. 1016.
Szombathi Menyhért. 663.
Szombathy Ignácz. 941.
Szombathy János. 43. 64.
Szomsathi Joannes. 1057[2].
Szomord Ignácz. 289.
Szongott Kristóf. 876[2].
Szongott-Vajna. 877.
Szontagh M. 922.
Szopori N. J. 720.
Szószékek. 67. 76. 90. 126. 155. 250. 260. 321. 349. 471. 475. 478. 515. 708. 763. 779. 784. 803. 807. 853. 865. 866. 871. 872. 874. 936[2]. 937. 938. 1163. 1178.
Szőcs András biró sírköve. 58.
Szőcs Sándor 396[2].
Sződi-féle kastély romja. 885.
Szőlőművesek czéhjelvénye. 654.
Szőkefalvy Szent Pál. 423.
Szőllősi Jenő. 298[2].
Szőllősy Károly. 43. 111.
Szőnyeg. 418.
Szöregi-apátság romja Majdannál. 914.
Szövétnek-(fáklya-)rúd. 821. 825.
Sztachovich Remig. 340. 349[2].
Sztarek L. 929.
Sztrazsay János. 127.
Sztehlo O. rajzai. 68. 78. 82. 114. 125[2]. 156. 160. 172. 186[2]. 187. 209. 210. 223. 242. 245. 247. 258. 276. 307. 322[2]. 370[2]. 372. 383. 404. 446. 471. 474. 477. 478. 498[1]. 536. 537. 574. 576. 588. 609 645. 681. 748. 757[2]. 772. 808. 832. 834. 838. 853. 913. 936. 938. 955. 957. 960[2]. 961[2]. 1021. 1031. 1053. 1054[2]. 1060. 1061. 1069. 1169.
Sztehlo és Wind. 370.
Sz: Tolnamegye. 889.
Sztojanovics Miját. 1088. 1101. 1114.
Sztrukics Ignácz. 1099.
Szuhaj Benedek. 43.
Szücs István. 354.
Szücs József. 1014.
Szünnapi levelek. (Rómer.) 37.
Szürthey czímeres sírköve. 962.
Szűz Mária tisztelete. (Kraszanyánszky.) 24.
Szvorényi József. 304. 307.
Szvorini Michael. 719.

T

T. B. 414.
T. E. 759.
T. L. 290.
Tabernaculum. L. Szentségház.
Tabernaculum. 160.
Tabódy József. 189[3].
Tabula Itineraria. (Peuting.) 34.
Tabulae vetustae in Alba Julia. (Szereday.) 43.
Tagányi Károly. 32. 43. 184[2]. 548. 565[2]. 570. 857. 858. 1117.
Tahy István. 1170.
Tahy Gáspár. 365. 689. 715.
Takács-bástya Brassó. 257.
Takács Sándor. 43[2]. 448. 449. 538. 602. 609. 672. 990.
Talajmozgás Körmöczbányán. 154.
Tallós Jenő. 772.
Tallián Gyula. 537.
Tamás Imre. 756. 772.
Tamási Pál. 638.
Tamács Mihály. 681.
Tanácsház. 787.
Tanácsház, Tanácsterem. L. Városház.
Tanodai Lapok. 133.
Tapolcsányi János síremléke. 153.
Tarcsay-czímer. 324.
Tarcsay T. síremléke. 324. 707.
Tarcsay László. 367.
Tarczay Gy. 44[2].
Tarczal György. 608.
Tardy S. jel. 210.
Tarisch Kajetán-féle kastély. 150.

Tar Lőrincz-féle kastélyrom. 376.
Tarnóczi- vagy Mikes-kastély. 360.
Tarnóczi-féle kastély. 548. 562.
Tarnóczy Tivadar 1052.
Taródi Mátyás síremléke. 741.
Tatarozás. L. Helyreállítás.
Tatay János. 204.
Tatárárok Miskolcz mellett. 246.
Tatárdomb, őskori telep Tard határában. 250.
Tatáremlék. 767.
Tatárkő nevű kőobeliszk. 768.
Tatárvár maradványai Sz.-Péteren (Petersburg).
Tauffer Emil. 877.
Tandor Ottó. 631. 1009. 1010. 1033. 1036. 1041. 1043.
Táborhely. 352. 514.
Tál. 338. 612. 680. 737. 919. 928. 1060.
Tálcza. 284. 612. 754. 1105. 1126.
Tányér. 183. 208. 224[3]. 237. 238. 242. 354. 391. 392. 393[3]. 398. 403. 446. 483. 506. 632. 751[3]. 754. 755. 760. 762. 865. 866. 867. 869. 870. 872. 873. 874. 878. 905. 911. 1182[2]. 1166. 1179[2].
Tárnokházi síremléke. 624.
Társalkodó. 118. 135.
Tekusch Aug. 586.
Telbisz Károly. 886.
Telegdy Anna sírköve. 755.
Telegdy Borbála-féle kehely. 673.
Telegdy-czímer. 675.
Telegdy Pál-féle kehely. 223.
Telegdy—Csapi-féle kehely. 344.
Telegdy-féle feliratos kastély. 192.
Telegdy-féle miseruha. 567.
Telegdy-féle sírfelirat. 192.
Telegdy István czímere. 223.
Telegdy István képe. 223.
Telegdy István sírköve. 223.
Telegdy M.-féle kastély. 957.
Telekesi Török István sírköve. 780.
Gr. Teleky. 897.
Teleky Ádám czímere. 433.
Teleky-család kastélya. 545. 622.
Gr. Teleky József. 370. 374.
Teleky Józsefné síremléke. 545.
Teleky-féle kastély. 483.
Teleky-féle kuria. 751.
Teleky-könyvtár épülete. 488.
Telepy Gyula. 622. 623.
Telepy Károly. 386.
Telgárti Lipót. (Több helyen tévesen szedve Felgárti.) 67. 317. 320. 323. 329. 333[2]. 334[2]. 538.
Telkessy Imre sírköve Kassán. 77.
Temesközy Gerzson. 581.
Temesváry János. 94[2]. 876.
Temetkezési tárgyak. 331.
Temető-templom. 744.
Templariusok. L. Templomosok.
Templomalapfalak, romok. 116. 170[1]. 171[3]. 172[2]. 173[1]. 174[2]. 175[6]. 176[5]. 177[5]. 178[2]. 179. 180[6]. 181[5]. 182[3]. 185[2]. 187. 188. 198. 203. 204. 207[3]. 208[1]. 209. 211. 212[3]. 213[2]. 214[3]. 215[2]. 216[2]. 217. 218[2]. 219[2]. 220[3]. 221. 222[2]. 224. 225[3]. 227[2]. 230[2]. 231. 232[3]. 233[1]. 234. 235. 236[5]. 238[2]. 243[3]. 246. 263[3]. 264. 267. 268. 269[2]. 273[2]. 275[3]. 277. 280. 281. 282. 289[3]. 292[1]. 293. 294. 297. 298. 302[1]. 303[6]. 304. 308[2]. 310[2]. 313. 315. 324. 326[2]. 332. 335. 336. 339. 340. 346. 347. 348. 351[3]. 352[1]. 356. 367. 368. 373[1]. 374. 375[3]. 376[3]. 377. 379. 383. 386[2]. 388. 391. 393. 397. 398. 412. 415[2]. 416[3]. 427. 437. 438. 445[3]. 448. 451[2]. 454[3]. 455. 456. 463. 465. 467. 485. 489. 490. 492[2]. 493. 494. 517. 519. 537. 538. 539. 570. 571. 580. 582. 583[2]. 584[3]. 585. 602[3]. 604[2]. 605. 606. 619[2]. 621. 623. 624. 627. 628[3]. 630. 632[2]. 633. 634[2]. 635. 636[3]. 637[2]. 638[2]. 639. 641. 642. 648. 649. 650. 652. 653. 655[2]. 657. 700. 722[2]. 723[3]. 725[5]. 726. 727. 728[3]. 729. 730. 739[3]. 754. 779. 791. 810. 825. 826. 853. 857. 859. 887. 891[2]. 896[3]. 897. 899. 901[2]. 903. 904[3]. 905. 907. 908. 914. 915. 933. 935. 941. 944. 945[2]. 947. 949. 950[2]. 957. 970. 976. 981. 1004[2]. 1006[3]. 1007. 1009[2]. 1010. 1012. 1014. 1015[2]. 1013. 1023. 1027[3]. 1028[3]. 1029[3]. 1030[3]. 1032[2]. 1033[5]. 1034. 1038. 1040[1]. 1041[3]. 1042. 1043. 1049. 1056. 1073. 1090[3]. 1092. 1093. 1100[2]. 1102[1]. 1103. 1104. 1105[2]. 1113. 1130. 1144. 1147. 1149[2]. 1150. 1152. 1155. 1186. 1181. 1183. 1188.
Templomok határozatlan korból. 65. 67. 68[2]. 70[3]. 85. 87[2]. 88[1]. 90. 91. 95. 96. 103. 106[3]. 107[3]. 110. 113[2]. 114. 116. 117[4]. 118[2]. 119. 120[1]. 121. 122[2]. 126[2]. 135. 149. 150. 187[3]. 188. 190[2]. 191[4]. 192[2]. 195[2]. 204. 207[2]. 209[1]. 210. 211. 212[2]. 214. 215. 216[2]. 217[5]. 218[3]. 219[3]. 220[2]. 221[4]. 222. 223. 224[2]. 225. 229. 230[3]. 231[4]. 232[4]. 233[3]. 234. 235. 236. 237[4]. 238[4]. 241[2]. 243. 244[2]. 257. 264. 275. 276[3]. 292. 297. 298. 302. 304[2]. 307[2]. 309. 312[2]. 313. 314. 315[2]. 316[1]. 317. 319. 320. 321. 322. 324[2]. 330[2]. 331. 332. 333. 335. 336[2]. 338. 340. 346. 348. 351. 353. 357. 360[2]. 361. 365. 368. 372[2]. 373. 374. 376. 381[2]. 384. 386. 392. 393[2]. 395. 397. 402. 403. 408. 418. 419[2]. 421. 423[2]. 424. 428[2]. 437. 438. 440. 446. 447[2]. 448. 449[2]. 456. 469. 470. 471[2]. 472. 474. 475[2]. 477. 479. 480. 482. 488. 490. 496. 512[2]. 516. 522[2]. 523[2]. 527[2]. 528[2]. 530. 531. 535[4]. 537. 538[2]. 539. 540. 542. 544[2]. 551. 553. 557. 562. 567. 594. 603. 620. 623[2]. 626. 634. 635. 636. 638. 639. 643. 646[2]. 652. 653. 657. 661. 685. 706. 716. 722. 728. 733. 735. 741. 748. 749. 752. 753. 754[2]. 755[2]. 757. 759. 760[2]. 762. 764. 765[8]. 766[3]. 768[2]. 769. 770. 772[2]. 773. 774[10]. 775[4]. 776. 778[4]. 781[3]. 782. 786[3]. 788[3]. 789. 790[2]. 791. 802. 817. 820. 823. 825. 827. 836. 837[2]. 846[3]. 849. 850. 851. 852. 855. 879. 887. 893. 897. 901. 903[2]. 908. 910. 916. 917[2]. 918. 920. 921. 922[2]. 923. 924[2]. 925. 926. 931. 933. 937. 943. 947. 951[2]. 952. 953. 955[2]. 956. 958[2]. 961[2]. 962[2]. 972. 973. 974. 976. 977. 979. 982. 986. 989. 995. 1001. 1003. 1004. 1006. 1007. 1008. 1015[4]. 1016. 1023[2]. 1024. 1015. 1030. 1035. 1041. 1049. 1050[3]. 1052. 1054[2]. 1055. 1058. 1059. 1061. 1064. 1073. 1075. 1089. 1090[2]. 1091. 1093. 1095[4]. 1096. 1097. 1099. 1101. 1102. 1105. 1106[3]. 1107[2]. 1108[4]. 1110. 1111[7]. 1112[2]. 1113[4]. 1114. 1117[10]. 1118. 1127[1]. 1141. 1142. 1143. 1144. 1154. 1156. 1158. 1159[2]. 1163. 1166. 1168.

Templomok a XI—XIII. száz.-ból. 65. 66. 69. 70. 71. 82. 87. 88[2]. 90. 95. 100. 103. 109. 114. 117. 118. 120[1]. 122. 132. 133. 137. 143. 147. 152. 153. 160. 197. 205. 207. 213. 216. 217. 222[2]. 223. 230. 232. 235. 237. 239. 241. 243. 246. 248. 250. 289. 291[2]. 308. 317. 320. 321. 322. 324. 325. 326. 327. 328[3]. 330[3]. 331. 332[3]. 335[2]. 342. 349. 353. 364. 376[2]. 377[2]. 379. 381[2]. 382[2]. 383. 386. 387. 403. 404. 407. 412. 487. 491. 507. 508. 510. 522. 528. 536. 538. 539. 549. 550. 552. 553. 560[2]. 565. 568[2]. 570[1]. 571. 574. 576. 577[2]. 637. 641. 649. 652[2]. 654. 656. 657. 665. 681. 682. 686. 713. 721. 728. 738[1]. 750. 755. 757. 769. 773. 774. 779. 780. 781. 783. 789[1]. 790. 792. 797. 798. 799. 802. 810. 829. 834. 836. 842. 852. 891. 903. 914. 918. 921. 922. 931. 935. 945. 969. 970[2]. 971[3]. 974. 977. 981. 986[2]. 989. 991. 992. 996. 1013. 1029. 1030[2]. 1037. 1043. 1044 1050. 1052[2]. 1053. 1057. 1059. 1089. 1095. 1097[2]. 1102. 1115. 1116. 1146. 1148. 1167.

Templomok a XIV—XVII. száz.-ból. 65. 67[5]. 68[3]. 69[5]. 71[2]. 72[3]. 76. 82[3]. 85[1]. 87[2]. 88[4]. 89[3]. 90[1]. 91. 92. 94. 95. 96. 97. 104. 105[2]. 106. 107. 108[3]. 109. 110. 115. 116. 118. 124. 125. 129[1]. 130. 131. 133[2]. 134[2]. 135. 141[3]. 142[3]. 143. 145[2]. 149[3]. 150[6]. 152[5]. 153[7]. 154[4]. 157[4]. 158[3]. 159[5]. 160[5]. 161[4]. 162[2]. 163[2]. 167[2]. 183. 184. 185[2]. 186. 188. 189. 190[1]. 191. 192[2]. 193. 195. 197. 198[2]. 199. 200. 203. 206. 207[3]. 208[4]. 209[3]. 210. 211[4]. 212[6]. 213. 214[3]. 215[4]. 216[1]. 218[2]. 219[1]. 220[2]. 222[3]. 223[3]. 224[5]. 225[4]. 228. 230[2]. 231[2]. 233[4]. 234. 235[2]. 136[4]. 237[6]. 238. 240[1]. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247[4]. 248[2]. 249. 250. 251. 253. 255. 257. 258. 260[2]. 261. 263. 265[2]. 266[2]. 267[2]. 268[3]. 270[2]. 271[3]. 276. 278. 289. 298. 299. 301. 310. 313[1]. 315[2]. 316. 317. 318[1]. 319[4]. 320[2]. 322[5]. 323. 324[3]. 335[2]. 326[4]. 328[3]. 329[4]. 330. 331[4]. 332[3] 333. 334[4]. 335[2]. 336[7]. 338[1]. 339. 341. 345[2]. 346[1]. 347[2]. 351. 352. 358. 359[3]. 360[1]. 361[3]. 362[1]. 363[3]. 365. 366[3]. 367. 368. 371. 372[2]. 374. 375[1]. 376. 377. 378[2]. 379[3]. 380[5]. 381[6]. 382[3]. 383[6]. 384. 386[3]. 387. 388. 392. 394. 398. 401. 402. 403[2]. 405[1]. 406. 413. 415[4]. 416. 417[2]. 418. 419[2]. 420. 421. 422[2]. 423. 427[2]. 428[1]. 431. 433. 438[1]. 440. 443. 446. 451. 452[2]. 454. 455. 469[2]. 470. 471[2]. 472. 473[4]. 474[1]. 475[3]. 476[3]. 477. 478[2]. 480[2]. 481. 483. 484[2]. 485. 486. 487. 489. 490[2]. 492[2]. 493. 494. 497. 498. 499. 500. 502[2]. 508. 510. 512. 513. 514[2]. 515. 516[3]. 517. 518[2]. 519[2]. 520[2]. 521[2]. 522[2]. 525. 526[3]. 527[2]. 528[2]. 531[3]. 533[1]. 534[1]. 536. 537. 538[3]. 540[3]. 543. 546[3]. 547. 549[2]. 550. 551[5]. 552[3]. 553[2]. 554. 555[6]. 557[2]. 558[3]. 559[2]. 560. 561[3]. 562. 563. 564. 565[2]. 568[1]. 569[1]. 570[4]. 571. 572[1]. 573 574[2]. 575[2]. 576. 577[2]. 578[4]. 579[2]. 583[2]. 601. 602[1]. 607. 620[2]. 622. 624. 627. 628[2]. 630. 632. 634[3]. 635[3]. 636. 638[2]. 639. 641[3]. 647[2]. 648. 649[3]. 650[3]. 651[3]. 652[2]. 654[1]. 656[6]. 657[5]. 658[4]. 659[3]. 660[3]. 661[4]. 662[4]. 663. 664[2]. 665[2]. 666[2]. 669. 673. 676. 677[3]. 680[3]. 681[4]. 682[3]. 683[4]. 684[4]. 685[2]. 686[5]. 687. 688[2]. 689. 690[2]. 691[2]. 697. 699[3]. 700. 701. 702. 705[4]. 707. 708[3]. 709[3]. 710[4]. 711[2]. 712[4]. 713[4]. 714[6]. 715[4]. 716[3]. 717. 718[2]. 721. 723[2]. 724. 728[2]. 732. 733[2]. 734. 735[2]. 738[2]. 739. 740. 743[2]. 744[2]. 746[2]. 748. 749[2]. 750. 751[3]. 752[2]. 753. 754[2]. 755[2]. 756. 757[2]. 758. 759[4]. 760[4]. 761. 763[2]. 764[3]. 765. 766. 767[3]. 768. 769[2]. 770[2]. 772. 773[2]. 774[3]. 776[5]. 778[2]. 779. 781[2]. 784. 789. 795. 796. 797[3]. 793. 799[2]. 800[1]. 801[3]. 802[4]. 803[2]. 804. 805[4]. 806. 807. 809[1]. 810. 811[2]. 813. 815. 817[2]. 818. 819[3]. 820[2]. 821[3]. 822[3]. 823. 824[2]. 825. 826[3]. 827[3]. 828. 832[3]. 833. 834. 837[3]. 838[2]. 839. 841. 843. 844. 845[3]. 846[2]. 848[5]. 849[3]. 850[2]. 851[2]. 852[2]. 853. 854[2]. 855. 856[2]. 860[1]. 864. 865. 866. 867. 868[2]. 869. 870. 871. 872[2]. 874. 875. 877[2]. 878[3]. 879. 892. 897. 902. 903. 904[2]. 807[3]. 908[2]. 910. 912. 915. 916. 917. 913[2]. 919[2]. 920. 922. 924. 925. 926. 929[2]. 930. 933[2]. 934[2]. 935[2]. 936[4]. 937[2]. 938[4]. 939[2]. 940. 941[2]. 942. 943. 944[3]. 946. 947[5]. 948. 949. 950[3]. 951. 953. 954. 955[2]. 956[2]. 958. 959[2]. 961. 962[2]. 965. 966. 967. 968[3]. 969[3]. 970. 971[2]. 972[5]. 973[4]. 974[4]. 976[5]. 977[4]. 978. 979[1]. 980. 981[2]. 982[4]. 983[4]. 984[6]. 985[2]. 986. 987[3]. 988[3]. 989.[3] 990[3]. 991[2]. 992[5]. 995. 996[2]. 997[2]. 998[2]. 999. 1004[2]. 1007[2]. 1008. 1009. 1012. 1013. 1016. 1018. 1023. 1024[2]. 1026. 1027. 1028. 1029[2]. 1031. 1035. 1037. 1038. 1042. 1044. 1049[3]. 1050. 1051. 1053[3]. 1054 1055. 1056. 1059. 1060[2]. 1061[2]. 1062[1]. 1063. 1065[3]. 1067. 1068[2]. 1060. 1070[3]. 1071[5]. 1072[2]. 1073[5]. 1074[2]. 1075[5]. 1076[3]. 1078. 1079. 1090. 1092[2]. 1093. 1097[3]. 1098. 1101. 1102[2]. 1107[2]. 1108. 1109. 1129. 1149. 1152. 1153. 1158. 1160. 1167[2]. 1168. 1176. 1180. 1181. 1182. 1183. 1187.

Templomok a XVIII. századból. 65. 66[3]. 67[4]. 68[3]. 69[5]. 70. 72[4]. 85[3]. 86[3]. 87[3]. 88[2]. 89. 92. 94. 96[2]. 97. 103. 108[2]. 113. 117. 127. 128. 129[5]. 130[11]. 131[8]. 132[4]. 133[2]. 134[4]. 141. 142. 143[3]. 144[7]. 145[5]. 146[8]. 147[3]. 148[2]. 149[11]. 150[5]. 153[3]. 154[5]. 157[2]. 158[3]. 159[8]. 160[4]. 161[2]. 162[5]. 163[3]. 164[5]. 169[5]. 170[1]. 171[3]. 172[4]. 173[1]. 174[4]. 175[3]. 176[2]. 177. 178[2]. 179[3]. 180[6]. 181[2]. 186. 190. 192. 195[2]. 197. 198[2]. 201[2]. 203. 204. 206. 207[2]. 208[1]. 209[3]. 210[3]. 211[2]. 212[1]. 213[6]. 214[2]. 215[3]. 216[5]. 217[5]. 218[4]. 219[3]. 220. 221[10]. 222[5]. 223[5]. 224[3]. 225[2]. 226. 227[2]. 229[4]. 230[2]. 231[3]. 232[4]. 233[4]. 234[3]. 235[5]. 236[8]. 237[4]. 238[1]. 239[2]. 240. 242. 243[2]. 244. 245. 246. 247[2]. 248[5]. 249[2]. 250[3]. 251. 252[2]. 258. 261. 262. 264[2]. 265. 267[1]. 268. 269[3]. 270[5]. 271. 272. 273. 275. 298[2]. 299. 302[3]. 303[3]. 304. 314. 315. 316. 317. 319[1]. 321[4]. 322[4]. 323[5]. 324[2]. 325[7]. 326[2]. 328[5]. 329[2]. 330[1]. 331[4]. 332[2]. 333[2]. 335[6].

336[4]. 337. 338. 345. 347. 359. 360. 362. 366[2]. 367. 371. 372. 374. 376. 380. 394. 397[3]. 398. 402. 403. 404. 405[2]. 406. 402[2]. 410. 413. 417[2]. 419. 421[3]. 423. 428[3]. 433. 434. 438. 439. 440. 442. 446. 464. 481[3]. 483[2]. 484. 485[2]. 489[3]. 492[2]. 506. 508. 511. 512. 517. 518. 519. 522. 523. 533. 534. 544[2]. 547[3]. 548[3]. 549[2]. 550[3]. 551[4]. 552[2]. 553[2]. 555[3]. 556[2]. 557[4]. 558[5]. 559[3]. 560. 561[6]. 562[6]. 563[5]. 564[5]. 565[2]. 568[3]. 569[5]. 570[3]. 571[2]. 572[4]. 573[2]. 574[3]. 575[6]. 576[4]. 577[7]. 578[6]. 579. 580[3]. 581. 582. 583[2]. 604. 608. 609[2]. 620[2]. 621[6]. 624. 626. 628. 629. 635. 647[2]. 648. 649[2]. 650[5]. 651[3]. 653. 654[3]. 655[5]. 656[2]. 657[2]. 659[6]. 660[3]. 661. 662[3]. 663. 665. 666[2]. 677. 678. 681[5]. 682[3]. 685[3]. 686[4]. 687. 690[2]. 698[2]. 699[5]. 703. 705[5]. 706[2]. 707. 708. 709[2]. 710. 711[2]. 712[4]. 713[2]. 714[4]. 715[4]. 716. 719. 724[2]. 733. 739. 741. 742. 743. 749[2]. 751. 752. 753[7]. 754. 755. 756[3]. 757[2]. 759[3]. 760[1]. 761[3]. 762[5]. 765[2]. 767[2]. 768. 769. 770[2]. 772. 773. 774. 786[3]. 787. 791. 799. 800. 801. 817. 823. 832. 833. 835. 838. 843[2]. 845[2]. 847[1]. 848. 854. 860. 864. 865. 867. 868[2]. 869. 871[2]. 873. 878. 879. 880. 887. 888. 889. 891. 892[2]. 893. 894[6]. 895[7]. 896[7]. 897[5]. 898[2]. 899[4]. 900[6]. 901[2]. 902. 904[2]. 906. 907. 908[2]. 933. 935. 941. 943. 944[2]. 947. 948. 950[3]. 952. 960. 961[4]. 962[2]. 964. 966. 967[3]. 968[4]. 969[3]. 970. 971[5]. 972. 973[3]. 974[2]. 976[3]. 977[3]. 978[4]. 981[2]. 983[3]. 984[4]. 985. 986[3]. 987[4]. 988[4]. 991[4]. 992. 995. 996[4]. 997[2]. 998. 1000. 1002. 1008. 1011[2]. 1013. 1014. 1019. 1022. 1024. 1038. 1041. 1044. 1048[2]. 1049[6]. 1050[4]. 1051[12]. 1052[6]. 1053[6]. 1055[8]. 1056[5]. 1057[2]. 1058. 1059[4]. 1060[5]. 1061[4]. 1062[4]. 1063[3]. 1064[3]. 1065. 1070. 1073[2]. 1075[2]. 1091. 1092. 1095. 1104. 1106. 1113.

Templomberendezés. 574. 796.

Templomi edények. 571.

Templomi edények. L. Egyházi edények.

Templomerődítmény. 414.

Templomi ezüstnemű. 235.

Templomépítés. 5.

Templomfentartás. 5.

Templomi padok. 307.

Templomi székek. 155. 211. 229. 240. 260. 417. 418. 420. 424. 758. 807. 935. 1070. 1147[1]. 1159. 1174[3]. 1176. 1177. 1178[2].

Templom-kastély. 97. 106. 198. 200. 253. 258. 259[2]. 261. 262. 269. 333. 357[3]. 359. 360[3]. 361[2]. 362. 363. 364[4]. 481. 514. 515[2]. 516. 518. 519[3]. 521. 523. 526[3]. 528. 740. 750. 789. 792. 820. 864. 944. 945. 1159. 1162. 1167. 1168.

Templom-kastélyok. (Szendrei.) 42.

Templomkerítés. 156. 215[2]. 260. 333. 365. 374. 377. 379. 381. 386. 473. 491. 527. 539. 540. 570. 571. 579. 639. 647. 650. 709. 734. 754. 902. 903. 904. 905. 907. 910. 912. 943.

Templomkórus. 527.

Templom-lajstrom Szepes, Liptó és Árva vm.-ről. 469. 793.

Templáriusok. (Pesty Fr.) 33.

Templomok az Árpádok korában. (Barna.) 4.

Templomok az egri egyházmegyében. (Ráth K.) 36.

Templomok, régi, ismertető jelei. (Römer.) 38.

Templomokról. (Novák D.) 31.

Templomok száma Arad vm.-ben. (Szőllősy.) 112.

Templomos-kolostor. 293. 326. 547. 554. 559. 560. 561.

Templomosok székhelye. 244.

Templomosok telepe. 124. 222. 289. 308. 473. 738. 933.

Templomok, kath., statisztikája. 43.

Templomvizsgálat, Kirchen-Visitation, a Bárczaságban. 15.

Templomrom, románkori. (Márki.) 116.

Theörök K. 254.

Természetrajz. (Römer.) 62.

Terminologia. (Eitelberger.) 12.

Terminologia. (Römer.) 59.

Terrakotta mérművek. 930.

Terra sigilláták. 132.

Terra sigilláták. (Römer.) 60.

Terraszépítmények. 795. 801. 802. 804. 806. 809. 818. 819.

Tertini Michael. 64.

Tesléry Sándor. 303. 893.

Testvérhaza Tört. Kincsei. 247.

Tessedik. F. 394. 631.

Teutsch D. G. 44. 106. 195. 198. 254. 255. 258. 418. 420. 422. 423. 424. 789. 1177.

Teutsch Fr. dr. 44. 196. 259. 519.

Teutsch S. D. 96. 781.

Tewrewk Árpád. 1125.

Téglaépítészet. (Ipolyi.) 21.

Téglaépítészet. (Römer.) 38.

Téglák. 619. 632. 760.

Téglás Béla. 411.

Téglás Gábor. 35. 44[12]. 45[12]. 64. 94. 95. 108. 110. 179. 195. 389[3]. 390[8]. 391. 392. 393. 394[4]. 395[3]. 397. 399[3]. 400[5]. 401. 402[4]. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411[7]. 412[2]. 423. 452. 461. 463. 464[2]. 465. 467. 468. 492. 885. 887[4]. 888. 901. 910. 942. 943[2]. 944. 945. 946[5]. 947[2]. 948[2]. 949. 950. 951[3]. 952. 1124. 1138[5]. 1139[2]. 1157. 1158. 1164[2]. 1165[4]. 1184.

Téglás István. 222. 419. 517. 901[2]. 901[2]. 903[2]. 904[2]. 905[2]. 907[2]. 908[2]. 910[6]. 912.

Téglási Ercsei József. 492. 890. 909.

Térképek. 73.

Térkép, a legrégibb. 112.

Térkép. (Békás-Megyer.) 583.

Térkép. (Budakesz.) 584.

Térkép. (Budaörs.) 585.

Térkép. (Budapest.) 591.

Térkép. (Budavári templomok.) 598.

Térkép. (Csanád vidéke.) 915.

Térkép. (Csörszárka.) 621. 633.

Térkép (domborművű, Pusztaváré). 1078.

Térkép. (Duna-Bogdány.) 620.

Térkép. (Filatori-gáti ásatás.) 597.

Térkép. (Horvá-Szlavonország, legrégibb.) 1083.

Térkép. (Ó-Buda.) 589.

Térkép. (Perbál.) 632.

Térkép. (Pest bástyái.) 590.

Térkép. (Pest-Pilis vm.) 581.

Térkép. (Pilis-Szántó.) 633.

Térkép. (Régi, Vas vm.-ről.) 966.

Térkép. (Szent-Endre.) 635.

Térkép. (Sziget-Monostor.) 636.

Térkép. (Temesvár.) 886.

Térkép. (Tótfalu.) 636. 637.

Térkép (Váczról). 1172.
Térkép. (Vácz-Szent-László.) 636.
Térkép. (Zsámbék.) 644.
Térkép 1553. Chorographie Hungariae. 56.
Térképe, Magyarország. 45.
Térképek. (Römer.) 58.
Térkép, Magyarországi. 15. 26. 28.
Térrajz. L. Térkép.
Th. L. 45.
Thallóczy L. 45. 64. 84. 111. 161. 227. 249. 314. 396. 505. 584. 605. 636. 665. 786[2]. 861. 1088. 1111. 1112. 1117.
Thalson. 98.
Thalson Dionis. 909[2].
Thaly Kálmán. 42. 45[3]. 74. 82. 153. 167. 190. 204. 212. 268. 291. 331. 335. 359. 361. 363. 370. 379. 381. 386. 387. 415. 419. 436. 445. 510. 542. 550. 551. 552. 558. 605. 609. 665. 826. 835. 849. 856. 895. 896. 962[3]. 963. 1003. 1004. 1006. 1036. 1038. 1072. 1125[2]. 1128[2].
Theatrum Europaeum. (Merian.) 28.
Theil S. J. 54.
Theil Rudolf. 107. 417. 418. 420. 422. 424. 485. 513. 515. 520. 523.
Theilenius György siremléke. 515.
Thiele C. v. 43. 46.
Thim József. 168.
Thomas pictor de Kolosvár feliratú kép. 289.
Thirring Gusztáv. 581. 622. 643.
Tholt Titusz. 605[2].
Thomas Cendek sírköve. 665.
Thomas Magister pictor képe. 152.
Thomas presbyter feliratú kehely. 267.
Thora-felöltő. 743.
Thora-korona. 613.
Thora-mutatókéz. 613[3].
Thora-vért. 613[3].
Thorák. 604.
Thora pajzsok. 103.
Thorwächter Andreas. 46.
Thököly-czímer. 808.
Thököly és a bujdosók sírja. (Thaly.) 1125.
Thököly vára. 800.
Thököly várkápolna jogtörténete. (Bruckner.) 1177.
Thuk Menyhért sírköve. 810.
Thuribulum. L. Füstölő.
Thuri Ede. 1045.
Thuri Etele 299. 449.
Thury-család kuriája. 565.
Thurinszky K. 690. 1056.
Thuróczy K. 548.
Thurzó-czímer. 929.
Thurzó-féle ház Lőcsén. 816.
Thurzó-féle emléktáblák. 814.
Thurzó-féle templomrom. 924.
Thurzó-vár romjai. 802.
Thurzó-ház. 1078.
Thurzó János sírköve. 814.
Thurzó-féle kastély N.-Bicsén. 922.
Thurzó-féle ház Puchon. 924.
Thurzó-féle kastély Marczizházán. 222.
Thurzók idejéből való fürdő. 550.
Thurzó temetési czímere Árvaváralján. 124.
Thurzók sírfeliratai. 814.
Thurzó-kastély. 797.
Thuz Osvát püspök képe. 1116.
Tiarák. 1099.
Tiberius útja. (Neudeck.) 30.
Tibiscum nevű római telep. 1162.
Tibiscum római város. 1165.
Tiboldy. 304.
Tiborcz vár nyomai. 942.
Tihanyi-féle kastély. 332.
Tillmann Mihály levele. 242.
Timon Samuel Cassovia. 46. 73.
Timpanon ábrázolás. 1007.
Timpanum-kép. 255.
Timpanumok. 100. 891.
Tinódy Sebestyén háza. 73.
Tintinabulis (de) Liber Magii. 27.
Tiszabecsi Nagy G. sírköve. 1182.
Tisza-család kastélya Selyében. 88.
Tisza-ház Nagyváradon. 228.
Tisza-kastély Geszten. 217.
Tkalcsics Iván. 1088[2]. 1112. 1114[3]. 1115[4]. 1117.
Tkalcsevics Adolf. 1091.
Tóbencz György festménye. 368.
Toepler Károly. 745.
Tognio Ludovicus. 882.
Toldy Ferencz. 46. 427.
Toldy István. 46.
Toldy László. 588.
Toldyak vármaradványa. 215.
Gr. Tolvay-féle kuria. 160.
Tomasik S. 329.
Tomatti. 539.
Tomka Gyula. 1066. 1075. 1078[2].
Tóth F. 628.
Topogr. Beschr. d. Thurozer Gesp. 933.
Topographia Hungariae. (Trsztyánszky.) 6.
Tordai Sándor András sírköve. 395.
Torkos Just. 677.
Torma József. 857[3]. 1178.
Torma Gy. 700.
Torma Károly. 16. 35. 45. 46[10]. 47. 95[3]. 98. 110. 171. 310. 360. 391. 392. 395. 397. 399. 400. 403. 405[2]. 407. 411. 412[3]. 440. 463. 591. 592[2]. 594. 859[5]. 862. 863[2]. 864. 876[2]. 884. 905. 909. 911.
Torma Zsófia. 390[2]. 407.
Tormássy G. 177.
Tornai J. síremléke. 90.
Tornallyai-család. 90.
Tornallyai-család várkastélya. 336.
Tornistye vára Pancsovánál. 916.
Toroczkay-czimerek. 911.
Toroczkói J. és Orbok Kata sírköve. 268.
Torony, toronyrom. 78[3]. 82[2]. 117. 118. 120. 125[3]. 137. 150. 158. 184. 194. 203. 209. 210. 215. 216. 219. 221. 224. 225[2]. 235. 236. 267. 270[2]. 298. 308. 334. 340. 356. 359. 360. 376. 381. 383. 385. 401. 402. 406. 410. 415. 417. 446. 465. 507. 509. 510[2]. 513. 522. 525[2]. 533. 544. 551. 555[2]. 558. 562. 565. 570[2]. 572[2]. 574. 578. 589. 591. 602. 620[2]. 623. 636. 637. 643. 649. 650. 654. 660. 673. 676. 678. 681. 705. 708. 709. 712[3]. 713. 714. 716. 718. 720. 734. 740. 741. 742[2]. 744. 748[2]. 759. 763. 769[2]. 771. 788[2]. 792. 801. 803. 804[2]. 815. 818. 821[2]. 823[2]. 825. 828. 832. 834. 835. 836. 853. 864. 883. 884[2]. 893. 895. 902. 915[2]. 944. 948. 949. 951. 952[2]. 978. 980[2]. 992. 1003. 1026. 1030[2]. 1031. 1037. 1038. 1040. 1041. 1044. 1055. 1057[2]. 1062. 1069[2]. 1070. 1089. 1098[2]. 1099. 1100. 1101[2]. 1117. 1130. 1150. 1156. 1174.
Toronygombfelirat. 536.
Toronyóra. 270.
Toronyórák története. (Rokovszky.) 36.
Torre deilla citta. Fiume város tornya. 312.
Torre Lukács. 1088.
Tóth Antal. 733.
Tóth Aurél. 733.
Tót Elek. 811.

Tóth-féle kuria. 568.
Tóth Mihály. 539.
Tóth Pál. 642.
Tóth Szabó Pál. 66.
Tököly Imre ingóságai. 350.
Tömörkény István. 916.
Tömjénező. L. Füstölő.
Tömjénégető. 1096.
Tömjéntartó. 675. 927.
Töltésy címeres sírfelirata. 747.
Töpej vár sánczai Ürmösön. 272.
Töredékek. L. Domborművek.
Törő Lajos. 639.
Török Antal 104.
Török basa emléke Segesvárt. 525.
Török barátok pinczéje. 900.
Török Bálint. 460. 615.
Török Bálint története. (Wittinger.) 639.
Török Bálint vára. 1092.
Török István. 428.
Török domb. 159.
Török domb földhányás. 133.
Török dzsamia. 1104.
Török erődítmény. 218. 236. 916.
Török építmények. 371. 461. 616.
Török erősség. 1156.
Török felirat. 461. 617. 894. 972.
Török feliratos emléktábla. 291. 887.
Török feliratos kő. 451.
Török feliratok. (Haas.) 135.
Török, arab, perzsa feliratok. (Hammer—Purgstaller.) 135.
Török fürdő. 141. 170. 182. 616. 728. 1112. 1114.
Török halom. 142.
Török-kapu. 567.
Török kápolna. 172.
Török kendő. 494.
Törökkorbeli maradványok. 584.
Török levelek. 626.
Török mecset. 113. 118. 119. 141[3]. 144. 181. 182. 236. 303. 416. 502. 590. 616[2]. 618. 659. 727. 1010.
Török mecsetek ismertetése. (Zombory.) 370.
Török minaret. 301. 370. 1093.
Török őrhalom. L. Török domb.
Török pincze nevű folyosó. 345.
Török sírkőből alakított szenteltvíztartó. 1035.
Török sánczok Krivadiánál. 400.
Török temetési fejkő. 728.
Török templom. L. Török mecset.
Török várak. 113. 721[2]. 900.
Török vár Lisznyón. 361.
Török vízmű. 1173. 1174.
Török vízvezeték. 466. 886.
Törs Kálmán 618.
Törteli Kun Mária czímere. 83.
Történelmi emlékek. (Oltványi.) 31.
Történelmi és régiségi emlékek térképterve. (Milecz.) 28.
Történelmi és Régészeti Értesítő. 47.
Történelmi helyek és műemlékek. (Hegyi.) 18.
Tragor Ignácz. 1172[2]. 1173[13]. 1174.
Traján-híd. 1129.
Traján-árok Székudvarnál. (Keller József.) 119.
Traján-oszlop dákvárai. (Haupt.) 17.
Traján-felirat. 467.
Trajánkapu nevű rom. 792.
Traján-tábla. 464.
Traján út. 116. 209.
Transaquincum. 593. 597.
Trapezi zárda görög felirata. 1103.
Traurinum római telep. 1119.
Trausenfels. 29.
Trausch J. 47.
Trenkó Antal. 644.
Trbotor nevű vár. 1100.
Treu Fridrik festő. 1044.
Trinitarius-kolostor. 917. 1057.
Triptichon. 350. 369. 611.
Trofeum. 664.
Troger Pál falképek. 345.
Tröster J. 47.
Tsulai Sára ezüst tányérja. 403.
Tscherring Theodor. 1139.
Tschischka Franz: Der Corvinus Becher. 303.
D. T. Sz. P. A.
Tud. Gyűjt. 247.
Tudományos intézetek. (Römer.) 61.
Tumulusok. 1171.
Turbulya Tamás festő. 98.
Turcsányi A. 132. 976.
Turcsányi-féle kastély. 561.
Turn-Taxis-család kastélya. 967.
Tündérvár nevű alapfalak. 753.
Tutkó József. 73.
Turul Herald. folyóirat. 47.

U Ú Ü

U. i. 47.
Udvar. 704. 816. 923. 1058.
Udvardy Vincze. 304.
Udvarházak. 66. 67. 85[5]. 86. 104. 152. 154. 267. 359. 402. 854. 907. 910.
Ugrin Vilmos sarkofág töredéke. 284.
Újhegyi Béla. 588. 614.
Újfalusyak kastélya. 553.
Újfalusy és Beszmár síremléke. 568.
Dr. Ujfalusi József. 100. 101.
Újfi József. 817.
Újkori emlékek. (Hampel.) 17.
Ujlaki Ferencz püspök síremléke. 1112.
Újlaki Ferencz síremléke. 670.
Ujlaki Miklós és Lőrincz síremlékei. 1111.
Újlak vára. 604.
Ujságczikkek Rómer iratai közt. 63.
I. Ulászló anyjának érczszobra. 1125.
II. Ulászló arczképe. 1125.
II. Ulászló sírköve. 1123.
Ulyner Max. 524.
Ungarische Chronica. (Bonfinius.) 6.
Ungarische Chronica. (Dilich.) 11.
Ung. Magazin. 47. 134.
Ung. Magazin, Neues. 47.
Ung. Nationalkostüm. (Rómer.) 1137.
Ung. Stätt, Vöstungen. (Dilbaum.) 10.
Ung. Städt-Büchlein 1139.
Unger-Thor nevű kapu. 1124.
Ungora vár dülő temploma. 224.
Ungváry Ede. 1050. 1061. 1063.
Ungvári János. 277. 460.
Upor vagy Apor István sírköve Gyulafejérvárt. 101.
Urasági lakás, egykor kolostor. 223.
Úrasztala. 361. 448.
Úrasztali borkancsó. 752.
Urasztali edények. 319. 333. 760. 869.
Úrasztali kendő. 240. 242. 326. 1054. 1058. 1179. 1182.
Urasztali kenyértartó. 222.
Úrasztali pohár. 83. 203. 318[2]. 752. 753. 757. 759[2]. 761. 762[2]. 848. 860. 865. 867.
Úrasztali tál. 498. 677.
Úrasztali tányér. 83. 319. 627.

Úrasztali terítők. 83. 193. 210. 211. 218. 249[3]. 251. 252. 319. 331. 354. 355[2]. 393[2]. 398. 399. 488. 498. 620. 751. 752. 753. 755. 756. 757. 759[2]. 765. 860. 864. 866[2]. 869. 911. 1011.
Uray József. 765[2].
Urbanovits Márton. 814.
Úrfelmutatókendő. 611.
Úri lak. 207. 210. 230. 237. 320. 322[2]. 323. 324. 328. 330. 332. 335. 338. 552. 555. 561. 650. 660. 680. 741[2]. 770. 771. 976[2].
Urkundenbuch der sieben. Deutschen. 50.
Úrmutató, Monstrantiák. 79. 80. 81. 82[2]. 140. 151. 158. 159. 162. 241. 249. 266. 267. 288[5]. 321. 350. 500. L. még Szentségmutató.
Úrvacsorakehely. 629.
Úrvacsoratányér. 1154.
Utazás, hazabeli. 4.
Utazás Magyarországon. (Browne.) 7.
Utazások. (Matkovics.) 1134.
Utazások. (Eulia Cselebi.) 1131.
Utazások a Balkán-félszegeten. (Matkovics.) 1085.
Úti emlékek. (Kukuljevics.) 1084.
Utazások. (Téglási, Ercsei.) 901.
Uti jegyzetek a Királyföldről. (Henszlmann.) 19.
Uti jegyzetek. (H. I.) 78. 225.
Uti kép Erdélyből. (Zajzoni.) 259.
Út, lecsapolt tó fenekén. 197.
Út Szent-István korából. 142.
Utszéli kereszt. 510. 740. 748[2]. 750.
Utszéli oszlop. 511. 969.
Útszéli szobor. 574.
Ülő fali fülke. 84. 86. 268. 784.
Ülőfülke. 309. 328. 374. 557. 654. 685.
Ülőpad. 491.
Üreg. 742.
Ürmértékek. 698. 709.
Ürményi-féle kastély. 1156.
Ürményi-féle templom. 1156.
Üvegfestés, Cameina: Ueber Glasmalerei. 8.
Üvegfestészet. (Lyka.) 1133.
Üvegfestmények. 71. 116. 409. 600. 1124. 1140. 1141. 1143. 1170[2]. 1174.
Üvegkoporsó Szepeshelyen. 829.
Üvegserleg. 725.
Üvegvár. 1075.

V

V. Gy. 356.
V. S. 892. 1018.
Vadász Miklós sírköve. 343.
Vadnai K. 246.
Vagner S. 823.
Vahot: Magyarország és Erdély Képekben. 103.
Vahot Emericus. 586. 626. 640.
Vahot Imre. 25. 26. 47. 189. 191. 246. 328. 367[1]. 372[3]. 547. 627. 913. 924. 925. 1146. 1179.
Vaisz Ignácz. 1122.
Vajai Zsuzsanna. 494.
Vajda Viktor. 622. 731. 735. 740.
Vander Venne. 913.
Vajdovszky János. 124. 469. 471. 473. 474. 478. 480[2]. 510. 793. 794. 795. 795. 796. 797. 799[2]. 800. 802[2]. 803[2]. 804[2]. 805[2]. 806[2]. 807[2]. 810. 811. 813[2]. 815[2]. 817. 819[2]. 820[2]. 821. 822[2]. 823. 824[2]. 825[2]. 826. 827. 828[4]. 829. 830[2]. 332[2]. 833[4]. 834. 836[5]. 837. 838[2]. 839. 890.
Valenkovics jel. 148. 149. 163.
III. Valentin által hányatott halom. 453.
Valentinus, Bujdosó. 410. 415.
Valeria sarkofág. 453.
Varga Antal. 275.
Varju Elemér. 101. 172. 343[2]. 746. 747.
Varga Ferencz. 275.
Varga István. 1007.
Vallum Romanum. 854.
Valtiver Sándor. 684.
Valkóvár romjai. 850.
Varázséji Gusztáv. 673.
Vajna Károly. 877.
Varasdmegye. (Jankovich Gy.) 1083.
Varsányi. 170. 305. 307. 309. 329. 354. 356. 368. 370. 379[2]. 384. 606. 607. 633. 636. 972. 973[2]. 982. 995[2]. 1074.
Varsányi-féle vázlatok. 185.
Vasablakrács. 470. 700.
Vasajtók. 85. 247. 515. 679. 1053.
Vasajtók szentségházakon. (Edvi Illés Aladár.) 12.
Vasalások. 370. 796. 1159.
Vasalások, középkori magyar. 12.
Vascsillár. 470. 1055.
Vas József. 47. 400. 429.
Vasárnapi Ujság. 47. 70[2].
Dr. Vass Miklós. 430.
Vaskai apátság. 721.
Vaskapu. 370.
Vaskapu nevű terraszépitmény. 801.
Vaskonzol. 811.
Vaskó Elemér. 588.
Vaskuti vár. (Dudás.) 170.
Vasmegyei Rég. Egylet Évi jel. 965.
Vasszekrény. 985.
Vasrács. 283. 673. 680. 702. 734. 803. 816. 817. 820.
Vaszary Kolozs. 1148.
Br. Vay Miklós-féle kastély. 1051.
Vágó B. fényképei. 100. 102. 170. 257. 258. 316. 524. 552. 919. 922. 924. 925. 1103[2]. 1109. 1110.
Vágó Pál rajza. 327. 329. 617.
Vágvölgyi romok. (Vas. Ujs.) 919.
Válkai Imre. 539.
Vállkő. 199.
Vályi András. 47.
Vámbéry Ármin 281. 1035.
Vámosy Mihály. 498.
Vándorfi János. 413.
Vár. 116. 131[5]. 132. 134[3]. 142. 143. 145. 146[2]. 147[2]. 148. 149. 151. 153. 156. 157. 159. 160. 161[5]. 162. 163. 168. 169. 170[2]. 172. 173. 174. 175. 177. 179. 180. 185. 187. 188. 189. 191. 192. 193[3]. 198. 203. 204. 205. 208. 209. 211[2]. 212. 214[2]. 215. 216. 217. 220. 221[2]. 224. 225. 228. 231[2]. 232[2]. 233[2]. 234. 235[2]. 236. 238[3]. 240. 241[2]. 242[2]. 243[2]. 244[5]. 245. 246. 248[2]. 249. 250[4]. 251[2]. 253[2]. 257[4]. 258[2]. 259[3]. 260. 261[2]. 262. 264. 265[2] 267[2]. 268. 269[2]. 270[4]. 271. 272. 275. 277. 279. 290. 291. 292[3]. 397. 298[2]. 301[2]. 302. 307. 308[2]. 310. 311. 312. 314. 321[2]. 322. 323[2]. 327[2]. 328. 330. 331[2]. 332. 333. 334. 335[2]. 336[2]. 337. 339. 341[2]. 345. 347. 351. 352. 357[2]. 358. 359[3]. 360[5]. 361. 362[7]. 363[6]. 364[3]. 366. 367[4]. 370. 371[2]. 373[3]. 374. 375[5]. 376[2]. 378. 379. 380. 381[3]. 382[3]. 383. 385. 386. 387. 388. 392. 394. 396. 399[2]. 401[2]. 402. 403. 406. 408. 416[2]. 420[2]. 422. 427. 438. 439[2]. 440[2]. 447. 450. 452[4]. 454. 455. 456. 457. 458[2]. 459[2]. 460. 461[3]. 462. 463[3]. 465[3].

466². 471². 473. 474². 483³. 484. 485. 486⁴. 488². 489. 490. 491². 498. 501. 506. 507. 509. 512. 527. 530. 532. 534. 535⁴. 536. 537². 538⁴. 541. 542³. 543². 544. 545³. 546². 542. 549. 550². 552. 554. 556. 558³. 559². 562. 564². 567. 569³. 570. 573. 575³. 576. 578. 582. 604³. 620². 622. 630. 634. 638. 641². 642. 645. 646. 651. 653³. 658. 659. 666. 678. 684. 635. 686. 692. 700. 707³. 709. 711. 712. 714⁵. 715. 716. 720. 721⁴. 722⁴. 723². 724². 725³. 726². 727. 728³. 729⁵. 734. 735². 737. 738. 739. 741. 748. 750. 753. 755². 756. 762. 763. 764. 766³. 772². 774. 779. 781. 782. 787². 788⁵. 789. 790². 791³. 792. 797. 801. 802. 812. 817. 818. 819. 822. 824. 825². 840. 841. 843⁴. 844. 847⁵. 848². 849². 850². 851³. 852². 853². 854³. 855. 360. 862. 864². 365. 870. 872. 875². 877. 883⁵. 884. 885³. 886². 888². 890. 892. 892. 894. 896⁵. 898². 900². 902². 904. 910. 912. 914. 915². 916². 919⁴. 920. 921. 923⁴. 924. 925³. 926². 930⁵. 931. 933. 935. 940. 940. 941³. 942. 944². 945². 946. 947⁴. 948⁶. 929. 951³. 952³. 955. 956². 957. 958. 960. 961². 962. 963. 964. 967. 968². 971. 973. 974². 976². 978. 979. 980². 981. 983. 985. 986. 989. 990. 992. 995. 996². 997². 998. 999. 1000. 1003³. 1004². 1005³. 1006. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015². 1016. 1012. 1022. 1023. 1025². 1026. 1020. 1031. 1033². 1034. 1036³. 1037³. 1038. 1039². 1041². 1042. 1043. 1044. 1047. 1049³. 1050⁵. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056². 1058². 1059². 1062². 1063. 1064 1069. 1071³. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076². 1077. 1078. 1089. 1090⁴. 1091⁸. 1092⁶. 1093¹⁰. 1094. 1095⁶. 1097³. 1098⁵. 1099⁷. 1100⁶. 1101⁴. 1102⁴. 1103⁹. 1104⁵. 1105. 1106². 1107. 1108³. 1109⁵. 1110⁷. 1111⁴. 1112⁵. 1113⁴. 1114². 1118². 1119. 1120². 1121. 1124². 1128. 1130⁴. 1141. 1142². 1143². 1144. 1146. 1147. 1150. 1151. 1153. 1158². 1159. 1161. 1162². 1164⁴. 1165. 1167. 1168. 1169². 1175². 1176. 1177. 1179. 1180. 1181. 1183².

Várad nevű római castrum. 637.
Dr. Várdai Béla. 1058.
Váradi Ferencz. 128.
Váradi Miklós. 413. 415. 416.
Váraink. (Fáy István.) 14.
Váraink ügyében. (Marton F.) 27.
Várak. (Czobor.) 9.
Várak, német. 2.
Várak. (Rómer.) 59².
Várak. (Szendrei.) 42.
Várak a tatárjárás előtt. 38. 48.
Várak a tatárjárás előtt. (Pontelly.) 34.
Várak és képeik. 26.
Várak és városok építési módja. (Venczel G.) 48.
Várak és városok képei. (Bubics.) 7².
Várak jegyzéke. 64.
Várak keletkezése. (Szokoly.) 43.
Várak képei Münchenben. 61.
Várak, magyar, rajzai. (Jabó.) 14.
Várak pusztulása. 55.
Várak, 600 drb, rajzai. (Jankovics.) 53.
Várak régi képei. 3.
Várakról jegyzetek. (Rómer.) 58.
Várakról szóló Könyöki-féle munka 55.
Várak, városok képei. (Icones.) 20.
Várak, várromok, várak nyomai. 65. 67³. 68. 70⁴. 84. 86². 87³. 88⁵. 89³. 96³. 97. 102. 110. 113². 114². 116. 117⁴. 118. 119². 120. 121. 122². 144. 149.
Váraljai Szaniszló sírköve. 830.
Várárok. 558.
Várberek nevű római castrum Tokodon. 294.
Várbércz vára Kis-Borosnyón. 361.
Várbérczi nevű török vár Lisznyón. 361.
Várbükke várrom Balán-Bányán. 265.
Várbükke, Várkapu, Várcsorgó, Várhalastava nevű helyen Karczfalván. 266.
Várbükke nevű várhely Csik-Szt-Domokoson. 267.
Várerőse nevű várhely. 360.
Várhát vagy Pogányhát Csongrádon. 273.
Várda vára. 56.
Várdomb nevű várhely Sarkadon. 232.
Várfő nevű áldozóhely. 900.
Várispánságok. (Pesty Fr.) 34.
Várkastélyok. L. Kastélyok.
Vármegyeház. 1159.
Vármegyeházak. L. Megyeházak.
Vármegyék szereplése. (Horváth M.) 1133.
Várnákról. (Rómer.) 37.
Városaink fekvése. (Hanusz.) 1133.
Városaink keletkezése. (Kelemen.) 23.
Városaink. (Szalay J.) 42.
Városfalak. 71. 90. 91. 142. 156. 196. 257. 312. 323. 377. 382. 434. 435. 488. 539. 549. 649. 661. 678. 680. 684. 698. 734. 786. 899. 909. 1009. 1095.
Városház. 69. 84². 142. 156. 162. 169. 257. 276. 277. 307. 326. 331. 333. 334. 386. 397. 565. 617. 665. 678. 678. 686. 697. 703. 704. 748. 816. 833. 980. 1059. 1069. 1111. 1124. 1168. 1174.
Városház. L. még Tanácsház.
Városháztorony. 346. 832.
Városkapu. 196. 661.
Városok élete. (Demkó.) 10.
Városok a horvát államban. (Brasnics.) 1081.
Városok és várak képei. (Dielheim.) 11.
Városok és várak képei. (Dilbaum.) 10.
Városok és várak képei. (Dilich.) 11.
Városok képei. (Knauz.) 12.
Városok képei. L. Birken, Birkenstein, Bodenehr, Briéve Description, Chronica, Neue Chronik, Hungarisch—Türk. Chronik.
Városok, magyar. 2.
Városok, szab. kir., leírása. (Palugyay.) 33.
Várostorony. 196. 749.
Várőrizet. 48.
Várrendszerről. (Nagy Iván.) 30.
Várrom, három. (Schröder.) 41.
Várromok, 300. (Pázmándy D.) 33.
Várromok. (Porzsolt.) 35.
Várszeghy Sándor. 561. 568. 578.
Várszerkezetről. (Hetényi.) 54.
Vártartás. 48.
Vártetej nevű várhely Csik-Zsögödön. 289.
Váry Gellért. 273.

Vásárhelyi Balázs. 421.
Vásárhelyi Géza. 294. 597. 604. 605. 638. 645. 896.
Vásárhelyi Martinus. 245.
Vásárhelyi Pál. 464.
Vászonfestmény. 416.
Vászonkendő. 620.
Veit Stosz. 1067.
Veit Stoss. (Daun.) 10.
Velecsényi József. 553.
Velenszky Gyula. 910.
Dr. Velics Antal. 305.
Velics László. 48.
Venczel Gusztáv. 495. 548. 642. 1122.
Venczel Károly. 456.
Vend Gy. 973.
Vendégfogadó-utcza Kassán. 73.
Vendégi Vendéghy Pál sírköve Vendégiben. 91.
Verancsics Antal utazása. 1134.
Verancsics Antal. 1139. 1140.
Verantius Antal érsek arczképe. 612.
Ver. Arch. = Archiv des Vereins für Siebenbürg. Landeskunde. 3.
Verbőczy-féle vár. 1071.
Verbőczy vár romjai. 892.
Vereby. 48. 245. 246. 247. 306. 307. 661.
Dr. Veres Endre. 101. 389. 391. 395. 441.
Veres Ferencz. 436. 943.
Veres-féle sírkő. 427.
Veres Károly. 904.
Verner. 419.
Veres kép emlékoszlop Csik-Szent-Léleken. 268.
Veres Math. festő. 868.
Veresmarty Mihály. 679.
Verőcze vármegye. (Hoblik.) 1083[2].
Vertheidigungs Kirchen. (Müller.) 28.
Vert vörösréz dombormű. 256.
Veszelyi Eugen. 1113.
Veszely Károly. 48. 95. 97. 98[2]. 267. 268. 357. 431. 941.
Vetésy Albert-féle dombormű. 1018.
Vetésy Albert püspök czímere. 1017.
Vetési-család czímere. 777.
Vetésy-féle kuria. 214.
Vezeklési súly. (Rómer.) 1137.
Vezeklőhely. 315.
Vécsey-féle kuria. 323.
Vécsey-féle úri lak. 322.
B. Vécsey József-féle kastély. 961.
Védelmi templom. L. Megerősített templom.
Vég Adorján. 631.
Végh András. 278.
Végh Béla. 454.
V. H. 407.
Végh Kálmán. 1140.
Véghelyi Dezső. 1002. 1016.
Vértes József. 327.
Vértessy Arnold. 26.
Vésők. (Rómer.) 63.
Vészkijáratok. 618.
Viaszkép. 1042.
Viaszművek. 288.
Viaszlapok Erdélyben. 14.
Viaticum-szelencze. 612.
Vicentia feliratú téglák.
Viczay Ádám síremléke. 346.
Viczay-család síremlékei. 346. 747.
Viestnik. 1088.
Vidák őse. 745. 746.
Vidéki múzeumok. (Hampel.) 1121.
Vierthürmigen Kirchen Ungarns. (Henszlmann.) 137.
Viganj Milosovics sírköve. 1098.
V. I.: Fogaras vára. 314.
Viktoria-téglagyárnál alapfalak. 605.
Viktorin József. 642.
Világi kincsek. (Rómer.) 59.
Villányi Szaniszló. 279. 280. 340. 345.
Villard de Honnecourt. 12.
Vincze festő. 781.
Virághalmy. 968. 989. 997.
Visitatio Parochiarum in Slavonia. 1088.
Viszlavecztetői pogányvár. 558.
Visszhang. 245.
Vitali J. B. 1144.
Vitalis érsek sírköve. 1100.
Vitális I. B. v. 640.
Vitéz János palotája. 291.
Vitéz János síremléke. 284.
Vitéz István. 1001.
Vituhu-apátság romjai. 916.
Vivarini Bartolomes Kapistran-arczkép festője. 1127.
Vízépítkezés. (Fekete Zs.) 14.
Vizkelety Béla. 118. 119. 1172.
Vízrajz Magyarországon. (Ortvay.) 32.
Víztartómedencze. 463. 1007.
Vízvár, emeletes. 649.
Vízvezeték. 162.
Vladár Lajos. 584.
Volánszky F. 162.
Volenszky Gyula. 905.
Vojnovics K. 1088. 1105[2].
Votivkereszt. 975.
Vödriczi kapu. 678.
Vörös Antal. 651.
Vörös Imre. 993.
Vörösmarty Mihály szülőháza.
Vörös P. 541.
Br. Vraniczacsi kastélya. 1109.
Vratiszlav és Szeidel utazásai. 1135.
Vránai perjelség. (Kukuljevics.) 1084.
Vuletics—Vukasovics Vid. 1105.

W

W. A. 1005.
W. S. 48. 520.
W. Temeser Banat. 881.
Wachstafeln. 93[3].
Dr. Wagner Alajos. 665.
Wagner Carolus. 48. 64[3]. 349. 689. 708. 736. 793. 1056[3].
Wagner István. 534[3].
Wagner János. 756.
Wagner János. 630. 643. 691. 697. 701[2]. 704. 717.
Wagner József. 565. 569.
Wagner J. Chr. 48. 242. 245[2]. 246. 547.
Wagner Mihály. 732.
Wagner S. 718.
Walla. 249.
Walla László. 1168.
Walter Gyula dr. 48. 151. 280.
Walther László. 64.
Wartberge, Wolf. 48.
Wartha Vincze. 1140.
Wartburgen, Wolf. 48.
Was-féle kastély. 863.
Wasserleitung, Römische. 553.
Wädt S. 519.
Weber Fr. 521.
Weber Johann. 700.
Weber Pál síremléke. 785.
Weber Samu. 794. 796. 801. 802. 808. 809. 812. 317. 822[2]. 823. 824. 825. 826[6]. 827[2]. 836.
Weigmann János emléktáblája.
Weisz K. 74. 644. 743. 1115.
Weisz Miksa. 588.
Wekerle László. 605[2]. 606[4].
Wellmann Andreas. 313. 389. 517.
Wenczel Ferencz kelyhe. 566.
Wenkheim Béla-féle kastély. 203.
Wenkheim-család síremléke. 203.

Wenczel Gusztáv. 37. 48[2]. 74. 93. 242. 455. 1101[2].
Wenisch. 1146.
Werdenstätter Szilárd. 535. 550. 558. 561. 573. 579. 651. 653[2]. 665. 684. 685[2]. 925. 974.
Werebélyi Péter síremléke. 540.
Werner Carl. 50. 520.
Wertler Mátyás. 48. 557.
Wertner Mór. 48. 937. 1041.
Wesselényi Ferencz gr. nádor kastélya Enyiczkén. 68.
Wesselényi-kastély. 846. 856. 925.
Wesselényi M. sírköve. 867.
Wesselényi-udvar romjai. 867.
Widmann Borbála érczemléktáblája. 671.
Dr. Wiener Salamon. 177.
Wiener Weltaustellung. (Lind.) 25.
Wiener Zeitung. 104.
Wimmer József. 144.
Windisch Karl. 48[3].
Windisch L. 168.
Windischgrätz-féle kastély. 925.
Winter Gy. arczképes zászlója. 696.
Wissenschaftl. Mittheilungen aus Bosnien. 1086.
Wittig Tóbiás ötvös. 702.
Wittinger Antal. 639. 979.
Wlasics Gyula. 1044.
Wolf György. 619.
Wolf I. 48.
Wolf János emléktáblája. 695.
Wolf Károly. 582.
Wurzinger Mihály festő. 761.
Wolf P. 526.
Wolfsgruber Cölestin. 48.
Wortitsch Th. 196. 492.
Wosinszky M. 890. 894[2]. 895[2]. 896.

X

X. 49. 589.
X. X. 291.
Xantus Keresztes kastélya. 269.

Y

Y. 731.
Y. Ismertetése. 281.
Ybl M. 768.

Z

Z. 289.
Z. G. 1011.
Z. K. 1055
Z—y K—ly. 1111.
Zabija Péter kibővíti a csikrákosi templomot (1574). 267.
Zach falképei. 413.
Zach József ornam. festményei. 369.
Zachtól. 1159.
Zafron. 1092.
Zagorje. (Klaics.) 1084.
Zajácz—Haán. 264.
Zajzoni. 259.
Zalka János. 285. 286[2]. 287[2].
Zalnoki vár romja. 897.
Zanosius. 49.
Zábori Márczay István emléktáblája Him-en. 72.
Zágrábi érsekség tört. (Sulek.) 1087.
Zágrábi püspökség. (Tkalcsics.) 1088.
Zágrábi püspökségi lázadás. (Tkalcsics.) 1088.
Zápolya czímere. 108. 737. 929.
Zápolya István nádor síremléke. 830.
Zápolya István nádor nejének czímere. 818.
Zápolya István leányának sírkőlapja. 926.
Zápolya György czímere. 818.
Zápolya János czímere. 818.
Zápolya-kápolna Csötörtökhelyen. 798.
Zápolya-kápolna Szepeshelyen. 829.
Zár. 860.
Zára czisztriana. (Bianchi.) 1081.
Zárdák, zárdaromok, zárdák helye. 66. 67. 69. 70. 71[4]. 72[2]. 82[2]. 86. 87[3]. 88. 89. 92. 95. 97. 102[3]. 106. 107[3]. 108. 113[2]. 114[4]. 115[3]. 116[3]. 117[2]. 118. 119[2]. 120[3]. 129. 130[2]. 132. 159. 162. 169. 172. 175[2]. 176. 180. 188. 189. 202. 413. 414. 415[2]. 431. 433. 442. 444. 448. 451. 452. 456. 459. 463. 467. 472. 473[2]. 489. 499. 505. 519[2]. 520. 536. 544[2]. 546. 554. 558. 574[2]. 577. 635[2]. 636. 649[2]. 651. 660. 664. 665. 666. 677. 682. 689. 702. 707. 722[3]. 723. 725. 726. 726. 735. 747[2]. 748[2]. 750. 754. 756. 762[2]. 771. 786. 797. 798. 810. 812. 815. 823. 825. 826. 828. 850. 859. 863. 864. 875. 884. 889. 895[5]. 910. 915. 918. 920. 924[3]. 937. 940. 944[2]. 951. 956[2]. 961. 962. 974. 977. 979. 981. 985[6]. 987. 989. 991. 992. 995[2]. 997[2]. 998. 1009. 1011. 1012. 1013. 1017[2]. 1018. 1023. 1025. 1028. 1031[2]. 1036 1043. 1050. 1056. 1057[2]. 1063[2]. 1089. 1090[3]. 1091. 1092[2]. 1094. 1095[3]. 1096. 1098. 1099[3]. 1100[3]. 1101. 1103[2]. 1104. 1105. 1106 1107[4]. 1111. 1114. 1117[3]. 1118. 1120. 1121. 1142[2]. 1147. 1151. 1152. 1153. 1155[3]. 1179. 1182.
Zárókő. 567. 585.
Zásty-apátság helye. Csát. 241.
Zásty- és biczerei-apátságok. (Karácsonyi.) 114.
Zászlop nevű várhegy Oszlopnál. 743.
Závory Sándor dr. 289.
Zechenter dr. 161.
Zeiler Martinus. 1140.
Zeisler Martinus. 49[3].
Zeitschrift von und für Ungarn. 39. 226.
Zeleméry Ladislaus. 257[3].
Zeleméry László-féle keresztelő. 286.
Zenarolla G. P. 585.
Zenekar. L. Festett énekkar.
Zenoi Domenico. 49.
Zerdahelyi-féle kastély. 562.
Zerich Tivadar dr. 50. 97. 100.
Zeykfalvi Zeyk János. 103.
Zeyk L. 50.
Gr. Zichy Antal kastélya. 860.
Zichy Edmund gr. 50.
Zichy-féle kastély. 72. 510.
Zichy-féle kastély Bihar-Diószegen. 211.
Zichy György halotti képe. 746.
Zichy-kápolna a Mátyás-templomban. 599.
Zichy-kapu. 600.
Zichy Mihály festő. 599.
Zichy Miklós czímere. 604.
Zichy Miklós sírboltja. 607.
Zichy Miklós sírköve. 604.
Dr. Zichen Gyula. 638.
Zilaki Pál sírköve. 400.
Zimmermann Fr. 50[2]. 883.
Zimmermann W. P. 1140.
Zintz Ferd. 410.
Dr. Zipser Ch. And. 1066[2].
Zipser M. dr. 383[2].
Zmeskál Jób és második neje Szentiványi Anna epitafiuma Alsó-Kubinban. 123.

Zofáhl Gusztáv. 691.
Zollner Béla. 378.
Zólyomi. 1067.
Zólyomi-czímer. 235.
Zólyom vára. 56.
Zománcz, A. (Mihalik.) 28.
Zománczkép. 673.
Zománczos kehely. (Rómer.) 1138.
Zománczozás tört. (Ipolyi.) 22.
Zombory Gusztáv. 74. 86. 150. 161[2]. 180. 185. 244. 263. 307. 319. 329. 341. 370. 464. 509. 510. 598. 608. 630. 635. 643. 700. 714. 735. 738. 744. 775. 806. 808. 962. 963. 1016[3]. 1018. 1042. 1050. 1054. 1055. 1058[4]. 1059. 1062. 1066. 1124. 1158.
Zomski grófság. (Torma J.) 1178.
Zongora. 737.
Zonti vár Mindszent mellett. 134.
Zoránszky Martinus feliratú orgona. 294.
Zölcze testvérek vára. 847.
Zömtorony. L. Öregtorony. (Donjon).
Zrinium. L. Zerin vára.
Zrinyi-czímer. 1025.
Zrinyi a költő és Zrinyi Ádám arczképei. 1025.
Zrinyi és Frangepán síremlékei.
Zrinyiek drágaságai. (Kukuljevics.) 1026.
Zrinyi Ilona ingóságai. 350.
Zrinyi Ilona sírköve. 685.
Zrinyi-kút. 1106.
Zrinyi Miklós emlékoszlopa. 1046.
Zrinyi vára. 1026.
Zudar László. L. Czudar László.
D. Zuranka Gábor. 1166.
„Zur Guten Stunde." 257.

Zs

Zsatkovics Kálmán. 85.
Zsámbéky. 645.
Zsámbokréty-család kastélya. 569.
Zsámbokréty Gy. síremléke. 569.
Zsdjár őskori erődítmény. 835.
Zsidó feliratok. 588.
Zsidó temető. 603.
Zsidóvár nevű erőd. 903.
Zsigmond Bálint-féle epitafium.
Zsigmondháza nevű kastély. 931.
Zsigmond lengyel király arczképe. 1141.
Zsigmond lengyel király nejének síremléke. 1089.
Zsigmond király képe. 1125.
Zsigmond Ort János Zs. sírköve. (P. Szatmáry K.) 100.
Zsigmondi G. 227. 329[2].
Zsigmond király czímere. 435.
Zsigmond király Bácsmegye.
Zsigmond király nejének czímere. 929.
Zsigmond király nyaralója. 659.
Zsigmond-torony Budán. 589. 591. (Goldschmid.) 166.
Zsilinszky Mihály. 201. 202. 204[2]. 273. 274.
Zsófia-kastély. 478.

SAJTÓHIBÁK.

6.	hasábon	felülről	24.	sorban	Bolescnay	helyett olvasd	Bolesznay.
37.	»	»	1.	»	Schnaase	» »	Récsey V.
92.	»	alulról	5.	»	román	» »	római.
119.	»	»	23., 32.	»	Brizo	» »	Bitzó.
121.	»	»	5.	»	Biczó	» »	Bitzó.
128.	»	»	13.	»	Pósa B.	» »	Pósta Béla.
137.	»	felülről	38.	»	Zelesy	» »	Zelesny.
152.	»	alulról	22.	»	1876.	» »	1776.
157.	»	felülről	17.	»	Potka	» »	Botka.
161.	»	alulról	9.	»	1876.	» »	1776.
172.	»	felülről	5.	»	Gulitza	» »	Gubitza.
172.	»	»	14.	»	Gubitz	» »	Gubitza.
174.	»	»	11.	»	dombosi 1902. 54. 61.	h. olv.	gombos.
174.	»	alulról	12.	»	Karavuka	h. olv.	Karavukova.
197.	»	felülről	1.	»	Hunyad vára	» »	Hunyady vára.
216.	»	»	31.	»	Paulimus	» »	Paulinus.
219.	»	»	14.	»	fatemolpm	» »	fatemplom.
220.	»	»	22.	»	elpusztalt	» »	elpusztult.
232.	»	»	Márki: Sarkad története 197. l.			h. olv.	187. l.
238.	»	alulról	1.	sorban	Banyitay	h. olv.	Bunyitay.
243.	»	**Egerfarmos**				» »	**Egerfarnos.**
255.	»	felülről	30.	sorban	Fejérpataki	» »	Fejérpataky.
255.	»	alulról	22.	»	»	» »	»
257.	»	»	25.	»	»	» »	»
266.	»	»	3.	»	Arch. A.	h. olv.	Verch. Arch. N. F. IV.
275.	»	felülről	37.	»	Pauz	h. olv.	Paur.
286.	»	alulról	22.	»	Zalkai	» »	Zalka.
289.	»	»	10., 15.	»	Németh	» »	Némethy.
298.	»	»	19.	»	Károlyi	» »	Károly.
303.	»	»	13.	»	kapuja	» »	kupája.
303.	»	»	8.	»	Pauz	» »	Paur.
316.	»	»	10.	»	Fejérpataki	» »	Fejérpataky.
320.	»	»	32.	»	Felgárt	» »	Telgárti.
323.	hasábon	alulról	17.	sorban	Felgárti	h. olv.	Telgárti.
329.	»	»	6.	»	Felgárt	» »	Telgárti.
339.	»	felülről	8.	»	Potonium	» »	Posonium.
349.	»	alulról	39.	»	Fejérpataki	» »	Fejérpataky.
350.	»	»	20.	»	Kreusz	» »	Kruesz.
358.	»	felülről	15.	Archid. 266.	h. olv.	Arch. N. F. XIII. 1876. 266.	
361.	»	»	11.	sorban	631. 332.	h. olv.	331—332.
387.	»	»	11.	»	sáczok	» »	sánczok.
394.	»	alulról	7.	»	Kunfalvy	» »	Hunfalvy.
402.	»	**Nagy-Almásnál**			Arch. Ért. 1393.	» »	1893.
421.	»	felü ről	12.	sorban	**Kezelő**	» »	**Kerelő.**
424.	»	**Szász-Csávár**				» »	**Szász-Csávás**
436.	»	alulról	9.	sorban	vocar	» »	vocas.
440.	»	**Szava**				» »	**Száva.**
446.	»	alulról	10.	sorban	Rémer	» »	Rómer.
447.	»	**Irsa**				» »	**Izra.**
450.	»	alulról	28.	Törökkori őshalom		h. olv.	Törökkori őrhalom.
465.	»	**Pozsozsenna**				h. olv.	**Pozsezsenna.**
466.	»	**Szerb-Pozsozsenna**				» »	**Szerb-Pozsezsenna.**
476.	»	Német-Lidzse				» »	Német-Lipcse.
491.	»	Páralissum				» »	Paralissum.
499.	»	felülről	8.	sorban	Pauz	h. olv.	Paur.
507.	»	»	10.	»	Geszler	» »	Feszler.
524.	»	»	28.	»	Vágó Pál	» »	Vágó Bertalan.
543.	»	»	31.	»	Bomer	» »	Rómer.
672.	»	»	27.	Szentség ajtaja		h. olv.	Szentségház ajtaja.
682.	»	Paulious				» »	Paulinus.
706.	»	alulról	5.	sorban	Ébar	» »	Éber.
752.	»	felülről	15.	»	178.	» »	1780.
979.	»	alulról	2.	»	Ghernel K.	h. olv.	Chernel K.
989.	»	»	7.	»	M. Biz.	» »	M. Biz. 21. 29.
1083.	»	»	8.	»	Curozola	» »	Curzola.
1085.	»	felülről	24.	»	Kremengrkd	» »	Kremengrad.

728.8(439)
728.8(498.4)
728.8(498.5)
728.8(497.1)